LEXICON GRAECO-LATINUM

IN LIBROS

NOVI TESTAMENTI

USIBUS SCHOLARUM ET JUVENUM S. THEOLOGIAE CATHOLICAE STUDIOSORUM ACCOMMODATUM

AUCTORE

CHRISTIANO GOTTLOB WILKE.

EDITIONEM PERFECIT

VALENTINUS LOCH

s. theologiae Doctor et Professor publicus in reg. Lyceo Ambergensi, in Gymnasio linguam hebraicam docens.

RATISBONAE.

SUMTIBUS G. JOSEPHI MANZ.

1858.

LEXICON GRAECO-LATINUM

IN LIBROS

NOVI TESTAMENTI

USIBUS SCHOLARUM ET JUVENUM S. THEOLOGIAE CATHOLICAE STUDIOSORUM ACCOMMODATUM

AUCTORE

CHRISTIANO GOTTLOB WILKE.

EDITIONEM PERFECIT

VALENTINUS LOCH

s. theologiae Doctor et Professor publicus in reg. Lyceo Ambergensi, in Gymnasio linguam hebraicam docens.

RATISBONAE.

SUMTIBUS G. JOSEPHI MANZ.

1858.

B 4

LEXICON GRAECO-LATINUM

IN LIBROS

NOVI TESTAMENTI

USIBUS SCHOLARUM ET IUVENUM S. THEOLOGIAE CATHOLICAE STUDIOSORUM ACCOMMODATUM

AUCTORE

CHRISTIANO GOTTLOB WILKE.

EDITIONEM PERFECIT

VALENTINUS LOCH

s. theologiae Doctor et Professor publicus in reg. Lyceo Ambergensi, in Gymnasio linguam hebraicam docens.

RATISBONAE

SUMTIBUS G. JOSEPHI MANZ.

1858.

PRAEFATIO.

Introducentibus nobis hunc librum in usum publicum parvi visum est momenti, multa disserere de iis, quae necessaria sunt cuivis lexico Novi Testamenti; ut quid sibi velit: sit plenum et sufficiens, habeat subtilitatem in argumentatione de vocum significationibus, ut apparatus exornatus ad veritatem interpretationis certe ducat etc. — id autem de brevitate in libro adhibita exponi oportet, quod inprimis literarum sacrarum studiosorum ratio sit habita. Hi vero volunt de loco sive vocabulo aliquo Novi Test. lexicon consulentes, ut sine molestia et absque jactura temporis id inveniant, quod interpretationem loci istius facilem reddat. Si autem occurrant illis disquisitiones nimis prolixae de verborum significationibus, de praepositionum dein et particularum usu vario, cum observationum agmine ex Grammaticis prioris et recentioris aevi et exemplis ex auctoribus classicis et scriptoribus graecis congestis, et multa alia his similia, tunc facile fastidio capiuntur, atque locus quaesitus non raro praetermittitur, ita ut praegrandis copia minus ferat auxilii, quam prudens dederat parcitas.

Praecipue ergo brevitati consuli eo potuit, ut rarissime ad auctores classicos provocaretur et alii scriptores graeci conferrentur. Lingua enim hellenistica Novi Test. propria dignoscitur in significatione vocum gravissimarum distincta. Verba quidem ipsa apud veteres Graecos in usu fuisse, nemo contradicit, neque indiget argumento, quod plerumque nullius sit momenti; ea vero apud autores classicos eadem ratione et eodem nexu inveniri, quo in Novo Test., nemo literatus exspectabit. Scripta enim, quae dicuntur classica, sunt profana, Novum Test. in rebus tantum religiosis et sacris versatur; ibi scribunt poëtae, philosophi, rhetores etc., heic viri simplices, a quibus evangelizantur

pauperes; illi sunt Graeci, qui Graecis scripta edunt apta verbis et sententiis naturae gentium et terrarum, hi sunt Judaei lingua et spiritu Veteris Test. imbuti, qui libros suos dedicant omnibus linguae hellenisticae gnaris: Hebraeis, Romanis, Syris, Aegyptiis etc.; illi gentiles solummodo noverunt genealogias mythicas deorum daemoniacorum Olympi, hi sunt Christiani adorantes Deum solum et verum ejusque filium unicum, Jesum Christum salvatorem, cujus Spiritu illuminati vivunt et praedicant et scribunt.

Nec multum juvabit recurrisse ad LXX versionem graecam Veteris Test., aut ad scripta Philonis, philosophi, et Josephi Flavii, historiographi, Judaeorum; nec magnopere proficiet aliquis comparandis patribus ecclesiae graecae actisque graecis s. conciliorum. Sequuntur enim istiusmodi libri sensum verborum, qualis ex Novo Test. in Ecclesia jam receptus est, et utuntur iis verbis, quae dogmati dudum stabilito conveniunt. Nihil denique commodi scripta Byzantinorum in hac causa praestant.

Ne vero ultra modum hic liber ampliaretur, definitio lexici diligenter servata est. Inde elucidationes grammaticae modo ad constituendam significationem verborum in diverso contextu sententiarum necessariae receptae sunt; excursus vero de rebus Geographicis, Archaeologicis, Historicis etc. brevi rerum notitia data, praetermissi, ceteraque ad lexicon rerum biblicarum (biblisches Realwörterbuch) rejecta sunt. Neque etiam ad singulas voces omnes locos, in quibus leguntur, lector benevolus notatos requiret; talis enim vocum enumeratio integra in Concordantiis biblicis exhibetur. Quapropter illi quoque loci adscripti non sunt, quorum sensus idem est qui in exemplis prolatis et a tironibus in explicandis Novi Test. scripturis primo obtutu cognoscitur. Locus tamen gravioris momenti ullus vix desiderari poterit.

Cum in hoc lexico de eruenda significatione vocis alicujus loci obscurioris disquiratur, accurata comparatio cum locis intellectu facilioribus, e. g. in hac vel illa s. Pauli epistola cum locis parallelis ceterarum epistolarum, eodemque modo in Evangeliis synopticis etc., uncis inclusa additur, quod etiam tunc fit, quando locus comparatus forte aliam paulo diversam exhibuerit voculam, cujus tamen significatio bene nota vocabulum, de quo quaeritur, minus clarum satis illustrare potuit.

Apud alios lexicographos in usum venit, ut vocum singularum significationes in infinitum multiplicent, adlaborantes ut paene

cuivis loco, ubi idem vocabulum occurrit, alium sensum accommodent. Haud raro iidem ad hunc finem excerpta ex auctoribus classicis accumulant, rarissime rem probantia. More solito id agunt lexicographi illi, quorum minime refert, fidem Ecclesiae argumentis fulcire, immo qui omnibus viribus suas opiniones fidei Ecclesiae contrarias confirmare conantur. Quod quum persequi studeant, significationes verborum novas proferunt, atque locos singulos his subjungunt, parvam habentes curam verae significationis, dummodo quadret arbitrio lexicographi, qui solum in scriptura sua dogmata quaerit, et eo temeritatis protruditur, ut velit quandoque probare, eandem vocem in uno loco omnimodo significatum enuntiare contrarium illi, qui alio in loco existat. Revera autem multorum vocabulorum sensum authenticum vir Ecclesiae catholicae adscriptus, solus valet recte exponere; unde etiam nos rogamus, ut lector ea, quae dicta sunt de vocibus *Πίστις*, *Μυστήριον* etc. attente percurrat, de quibus auctor a vera fide alienus mirum quantum aliter judicabit, ac filius Ecclesiae fidelis.

De prioribus libri, cui nomen est „Clavis Novi Test.", editionibus a se factis C. G. Wilke*) in alio suo opere, in Hermeneutica biblica, **) professus est, „Lexicon a se editum in multis adhuc deficere; seque ansa nunc data scribendi lexicon in libros Novi Test., opus perfectum ad exemplar sibi in mente propositum exhibiturum esse." Id vero propositum hoc lexico condendo exequi voluit auctor, qui studio assiduo rerum theologicarum ductus, et gravissima ausus et perpessus veritate Ecclesiae catholicae cognita ad eam sincera mente se converterat. Haec nova elaboratio lexici in Novum Test., tota fundata regulis fidei Ecclesiae catholicae a priore, quam extra Ecclesiam confecerat auctor, liberae quae dicitur s. scripturarum explanationis principia dictata ex arbitrio interpretis secutus, quantum discrepet, lector benevolus legendo quasdam explicationes dogmaticas facile perspiciet.

Usus linguae latinae servatus est, quia Ecclesia catholica versionem Vulgatam latinam Novi Test. pro authentica habendam voluit, et quoniam linguae nostrae germanicae indoles saepius significatum verborum graecorum mox nimis latum, mox nimis angustum sumere postulat, usus quoque linguae latinae studiosis s. literarum haud difficilis videtur. Accedit, ut qui utitur hoc lexico in libros Novi Test. latine scripto occasionem quoque

---

*) C. G. Wilke, Clavis Novi Test. Lips. 1841. Ed. II. 1850.

**) Biblische Hermeneutik nach kathol. Grundsätzen rc. Würzburg 1853 p. 159.

habeat, facultatem suam probandi in exquirendo verba linguae vernaculae aequivalentia verbis latinis aeque ac graecis.

Cum in Ecclesia catholica valeat regula, ut in locis s. scripturarum, de quibus non exstat vel authentica interpretatio Ecclesiae vel unanimis s. Patrum consensus, explicatio doctrinalis, quae principiis logicis et philologicis innixa est, adhibeatur, auctor Wilke usus hac libertate, non anxie fuerat sollicitus, si forte singulis quaedam passim displiceant, et quum modeste intelligeret, non omnes explicationes rem acu attigisse, contentus erat persuasione, prolata firmis fulciri fundamentis, nec unam sententiam a fide Ecclesiae catholicae dissentire. Quaedam ab auctore solum tentata confitemur; cf. e. g. *Γενέα*, Act. 8, 33. *Λοιπόν*, Marc. 14, 41. *Ὑπέρ*, 1 Cor. 15, 29 al., semper tamen cum laude auctoris.

Expositis hoc modo principiis, quibus auctoris defuncti labor opusque innixum fuerat, jam explicari oportet, quaenam pars laboris ad editorem hujus lexici pertineat. Libro manu auctoris Wilke toto conscripto et parte non parva jam typis expressa, ipse morte praematura absumptus est. Paene triennio praeterlapso, ex quo cessaverat opera impressoris, clarus bibliopola noster G. J. Manz infra scriptum expostulavit, ut finem tandem operi jam coepto daret. Neque vero haec laboris pars editoris difficultatibus caruit. In votis enim erat, ad explicandas quasdam voces et locos Novi Test. e thesauris exegeseos s. scripturarum hujus temporis optima quaedam depromsisse, quum, jam perfecto auctoris opere, post praematuram ejus mortem plures doctores catholici libros exegeticos magni aestimandos publicassent. Ast hoc rarissime obtigit. Nemo enim nescit, interpretationem sinceram loci, sententiae, phrasis etc. cujusvis procedere ex recta singulorum verborum explicatione, e quibus componitur sententia, aeque ac significationem vocum modo ex contextu totius loci percipi posse. Inde benevolus lector facile conjiciet, phrasis alicujus uno vel pluribus verbis alphabetico ordine dispositis atque jam prelo excusis, in explicandis ceteris hujus phrasis verbis nondum excusis nihil sine maximo discrimine potuisse immutari. In quantum vero fieri potuit, omnes commentarios in libros Novi Test. proximis annis scriptos, atque interpretationes locorum singulorum, quae in virorum doctorum tractatibus pro tempore editis inveniuntur, neque minus Grammaticam idiomatis Novi Test. auct. Winer, ed. VI. 1857, lexica novissima Bretschneideri, ed. III. 1840, Wahlii, ed. III. 1843, Schirlitzii, 1852, et al., Concordantias Novi Test. edit. Bruder, ed. II. 1853, et alia notatu digna a viris illustribus publicata accurate perspecta pro

lexico nostro excerpsimus. Nos autem non omnino jurasse in verba ne illorum quidem magistrorum, nemo nobis improperabit, qui bene novit auctorum libros illos componentium fidei principia, quae reipsa moderantur et immutant rationes in conscribendis grammaticis et lexicis Novi Test., quamvis multi eorum saepe affirment, sine ira et partium studio se omnino laborasse.

Condendo huic lexico substratus est textus Novi Test., quem redegit Griesbach, quo etiam F. Patritius, theologus romanus, in opere suo notissimo: „De Evangeliis", uti solet. Quum autem interea editiones Novi Test. a viris praeclaris Lachmann, Tischendorf, Buttmann ex codicibus summae auctoritatis desumtae et ad normam antiquissimarum versionum correctae prodiissent, et his in editionibus non pauca verba legantur, quae in textu Griesbachiano desiderantur, necesse fuit, lectiones varias adnotari. In quantum istae levioris erant momenti, iis appositum est uncis inclusum: „e lect. codd." vel simpliciter: „codd."; quae vero graviores videbantur, conspiciuntur tanquam „additamenta lectoribus novissimarum Novi Test. editionum necessaria" ad partem priorem hujus lexici adjecta, cum in ordinem alphabeticum partis subsequentis jam receptae legantur. Eorum vocabulorum numerum haud parvum putandum esse, manifestant e. g. additamenta ad lit. A, quae sunt viginti tria; neque minor est numerus lectionum novarum, quae ordini alphabetico lexici jam insertae obveniunt. Exemplum sit unica litera *Π*, cui addi debebant verba: *Πανταχῆ*, *Περαιτέρω*, *Ποία*, *Πολυπληθία*, *Πορία*, *Προβάτιον*, *Προπάτωρ*, *Προσανέχω*, *Πρόσκλησις*, *Προσχαίρω*. De ejusmodi vocabulis omnino nihil invenitur in lexicis novissimis Bretschneideri et Wahlii, de pluribus ne in lexicis graecitatis classicae quidem, quia apud auctores classicos non leguntur.

Magnum laborem in corrigendis foliis prelo excusis procreabat difficultas et typothetae et correctori paene insuperabilis, ductus literarum auctoris bene legendi, quae res causam dedit haud parvi numeri mendorum, praesertim quoad nimiam numerorum colluviem. Accentus verborum graecorum, signa vocalium in vocabulis hebraicis, numeros quosdam etc., quisque harum rerum gnarus lector facile sibi emendabit; et quicunque opus corrigendi similia aliquando susceperit, optime novit, repetita et diligentissima correctione facta, menda tamen nondum detecta inveniri.

Ceteroquin nobis in edendo hoc lexico id proposuimus, ut interpretationem s. scripturarum Novi Test. ad normam regu-

larum hermeneuticae catholicae pro modulo virium nostrarum adstrueremus, nec non tironibus in studio s. theologiae praestaremus auxilia, quibus adjuti accederent ad eruendos inaestimabiles sapientiae divinae thesauros in libro librorum reconditos. Hujus propositi gratia optamus cum auctore, „ut liber ejusmodi censores nanciscatur, qui non suum esse putent, ubique si fieri possit, vitia indagare, omnia carpere, sed qui etiam, quae laudabilia sint, sua laude condecorent, et quae excusari possint, facile excusent.“

Quod Deus bene vertat, et prospero eventu rem juvet!

Ambergae d. fest. Visitationis B. M. V. 1858.

Dr. Valentinus Loch.

A.

'A. Alphabeti graeci litera prima. *'Εγώ εἰμι τὸ ά καὶ τὸ ώ*, Apoc. 1, 8. i. e. *ἡ ἀρχὴ κ. τὸ τέλος*, principium et finis, Ap. 21, 6. s. *ὁ πρῶτος κ. ὁ ἔσχατος*, primus et ultimus, 22, 13. — *'A* ubi pars est compositionis, ibi vel est *ἀ* privativum, respondens latino in, et nostro: un (v. *ἀβαρής*, *ἄγναφος*, *ἀτυχέω*, al.) vel *ἀ* intensivum (v. *ἀσπάζομαι*, *ἀτενίζω*) vel *ἀ* copulativum (v. *ἀδελφός*).

'Ααρών, *ὁ*, (אַהֲרֹן, i. e. interprete Philone *ὀρεινός*, ab הַר, mons, chald. יְהַר, elatus fuit) Aaron (filius Levitae Amrami et Jocebedae [Ex. 4, 14. 6, 20.], frater Moysis, qui Moysi a Pharaone manumissionem gentis Israëliticae exacturo operam interpretis et oratoris praestitit [Ex. 7, 11. seq. et 8, 5. seq.] et postea inter Israëlitas in libertatem vindicatos munus pontificis maximi administravit [Ex. 28, 1. seq.]), Luc. 1, 5. Act. 7, 40. Hebr. 5, 4. 7. 11. 9, 4 (Num. 17, 2. seq.).

'Αβαδδών, (אֲבַדּוֹן, vastatio, interitus, pernicies, a verbo אָבַד, periit, Job. 26, 4.) Abaddon, i. e. *a.*, locus perditionis, infernus, orcus, i. q. שְׁאוֹל, Job. 28, 22. Prov. 15, 14. (Lib. Sohar ap. Drus. „Apud inferos duae sunt regiones contiguae, Scheol et Abaddon: ex illa homines, poena persoluta, tandem subducuntur; ex hac numquam liberantur") — *b.*, nomen regi tartari tributum (graece: *'Απολλύων*, i. q. מַשְׁחִית, apud *τοὺς ό: ὀλοθρεύων*, disperdens, exterminans, Ex. 12, 23. cf. Sap. 19, 25. 1 Cor. 10, 10.). Apoc. 9, 11.

'Αβαρής, *ὁ*, *ἡ*, *ές*, *τό* (ex *ἀ* priv. et *βάρος*, onus) non onerosus, — *ἀβαρῆ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα*, cavi, ne vobis sumtuum in me faciendorum onus imponerem, 2 Cor. 11, 9. (cf. 1 Thess. 2, 9.)

'Αββᾶ, (Vox originis hebraicae, אָב, pater, chaldaice ad eam nominis formam efficta, quae statum emphaticum indicat: אַבָּא, i. e. *ὁ πατήρ*) pater. (Compellatio Dei in precibus sollennis. Semper in N. T. secum habet interpretationem graecam.) Marc. 14, 36. Rom. 8, 15. Gal. 4, 6.

'Άβελ, *ὁ*, (הֶבֶל, vanitas [luctus, Jos. Ant. 1, 2, 1.]) Abel (filius Adami secundus, Gen. 4, 2. 5.), Matth. 23, 35. (Luc. 11, 51.) Hebr. 11, 4. 12, 24.

'Αβιά, *ὁ*, (אֲבִיָּה, desiderium Domini, vel: pater est Dominus) **1.**, Abia, rex Judae, filius Roboami, Matth. 1, 7. (1 Reg. 14, 31. 15, 1.) — **2.**, Abia, sacerdos ex Aaronis posteris, primarius sacerdotalis familiae, a quo tum, quum

Davides rex sacerdotes in 24 classes distribueret (1 Chron. 24, 16.), classis Abia, octavum locum sortita illa, nomen mutuata est, Luc. 1, 5. (v. ἐφημερία.)

Ἀβιάθαρ, ὁ (אֶבְיָתָר, i. e. illius pater superstes mansit, matre scil. in partu extincta) Abiathar (filius Achimelechi pontificis, qui, quum pater ob praestitum Davidi fugitivo beneficium [1 Sam. 21, 1—10.] a Saulo rege supplicio afficeretur, ad Davidem confugit [1 Sam. 22, 20.] ab eoque postea rerum potito ad pontificis maximi dignitatem evectus est [2 Sam. 15, 24. 29. 35. 17, 15. 20, 25.]), Marc. 2, 26. (ἐπὶ Ἀβιάθαρ, tempore Abiathari. — Quo tempore Davides postulatum venit panes a summo sacerdote [2 Sam. 21, 1.], pontificatum exercebat Achimelechus, Abiathari filius [2 Sam. 5, 17.]. Hanc ut difficultatem diluant, aiunt nonnulli, mendum hic esse librarii, et Abiatharem nominari pro Achimelecho. Asserunt alii, duo fuisse Achimelecho nomina Achimelechi et Abiathari; cf. 2 Sam. 8, 17. et 1 Chron. 24, 2. 3. ubi Achimelechi, et 1 Reg. 2, 26. 27. ubi Abiathari nomen legitur. Tu si sapis, inquit Calmetus [ad h. l.], vel duplex Achimelechi nomen admittito, vel duplices eodem tempore pontifices, Abiatharum, pontificatu indutum, et Achimelechum, patris vices gerentem.)

Ἀβιληνή, ῆς, ἡ, (scil. χώρα) Abilene (regio ad Abilam urbem pertinens, Decapolitana, in Syria Libanum inter et Hermonem versus Phoeniciam sita, distans milliaribus XVIII. ab urbibus Damasco et Heliopoli [v. Λυσανίας]), Luc. 3, 1.

Ἀβιούδ, ὁ, (אֲבִיהוּד i. e. patris decus s. gloria, ex אָב, pater et הוּד, gloria) Abiud (filius Serubabelis [1 Chron. 3, 19. omissus]), Matth. 1, 13.

Ἀβραάμ, ὁ, (אַבְרָהָם, Gen. 17, 5. Auctor gentis Judaeorum) Abraamus, Matth. 1, 1. 2. 22, 32. (Marc. 12, 26. Luc. 20, 37.) Joh. 8, 39. Rom. 4, 12. 9, 7. Gal. 3, 7. al. — Act. 7, 16. (ἐν τῷ μνήματι, ᾧ ὠνήσατο Ἀβραάμ, in sepulcro, quod emerat Abraamus. At Gen. 23, 16. Jacobus in Mesopotamia redux legitur soluto pretio emisse a filiis Hemor, patris Sichem, partem agri illius, quem tentoriis occupaverat. Erat in eo agro sepulcrum, quod Josue condendis ossibus patriarchae Josephi [Jos. 24, 32.], sociandis facile cum ossibus caeterorum patriarcharum filiorum Jacobi, selegit. Quod ad Abraamum, Gen. 25, 9. et Jacobum, Gen. 50, 13. attinet, constat, eos sepulturae mandatos fuisse in spelunca Mambre, quam Abraamus, solutis quingentis argenti siclis, a filiis Heth in sepulturam Sarae emit, Gen. 23. Duae istae emtiones tam accurate descriptae sunt, ut in unam condi vix possint. Suspicati sunt nonnulli, Stephanum memoriae lapsu alterum alteri nomen substituisse, „sed maluerim ego totam mendi culpam in librarios, quam in st. Doctorem reiicere.“ Calmet. ad Act. 7, 16.)

Ἄβυσσος, ου, ἡ, (ex ἀ priv. et ὁ βυσσός [βυθός qu. v.] s. ἡ βυσσά) profunditas infinita, das Bodenlose, *a.*, orcus (die Unterwelt, das Todtenreich), Rom. 10, 7. (Vertit in suam rem apostolus locum Deut. 30, 11. Sens. Ne dixeris: „Quis ascendat in coelum, aut quis descendat in abyssum, ut fidem in Christum Jesum et gratiam Dei assequatur?“ Idem esset ac si diceres: Christum

Jesum e coelis arcessito, iterum a mortuis revoca, tum credemus. Venit Christus, mortuus est, resurrexit, praedicatur vobisque ignotus non est; vestrum est igitur, opem ferente Dei gratia et oblatis paratisque vobis auxiliis recte uti.) — *b.*, tartarus, domicilium malorum geniorum, Luc. 8, 31. Apoc. 11, 7. 17, 8. 20, 3. — ὁ ἄγγελος τῆς ἀβ. Apoc. 9, 11. — domicil. animar. impiarum, Apoc. 21, 8. coll. Luc. 16, 43. Dicitur φρέαρ, Apoc. 9, 1. λίμνη, Ap. 21, 8. Cf. voc. ᾅδης.

Ἄγαβος, ου, ὁ, Agabus, propheta Christianus, Act. 11, 28. 21, 10. (A nonnullis pictoribus, exprimentibus imaginem nuptiarum beatae virginis, exhibetur frangens baculum ex indignatione, quod praeferri sibi cernat Josephum, atque ad Carmelitarum cucullum transiens. Graecis unus est e septuaginta duobus discipulis. Martyrium Antiochiae obiisse creditur, eiusque festum die octava Martii celebratur. Latini noni saeculi memoriae eius diem XIII. Februarii consecrabant.)

Ἀγαθοεργέω (ῶ), f. ήσω, (i. e. sum ἀγαθοεργός) beneficum me exhibeo pauperibus egenisque, 1 Tim. 6, 18. (cf. voc. ἀγαθός.)

Ἀγαθοποιέω (ῶ), f. ήσω, (ἀγαθοποιός) benefacio. (Opp. κακοποιῶ, — graec.: ἀγαθὰ ποιῶ, v. Lobeck. ad Phryn. p. 200.) Marc. 3, 4. (Matth. 12, 12. καλῶς ποιεῖν) Act. 14, 17. τινά, beneficiis aliquem afficio, Luc. 6, 33. 35. (i. q. εὖ ποιεῖν τινα, Marc. 14, 7. — καλῶς ποιῶ τινα, Matth. 5, 44.) — *b.*, recte ago, 1 Petr. 2, 15. (coll. v. 14.) 20. (Opp. ἁμαρτάνω) 3, 6. 17. — Opp. h. l. κακοποιῶ, ut 3 Joh. v. 11.

Ἀγαθοποιΐα, ας, ἡ, recte agendi ratio — ἐν ἀγαθοπ. (i. q. ἀγαθοποιοῦντες, id, quod honestum est, sectantes), 1 Petr. 4, 19.

Ἀγαθοποιός, οῦ, ὁ, ἡ, (opp. κακοποιός) qui bene agere solet, 1 Petr. 2, 14.

Ἀγαθός, ή, όν, *bonus*, 1., adiect. *a.*, de personis, *α.*, bonus, i. e. qui aliis bene vult, ab iniuria se abstinet et, quantum potest, hominum rationibus consulit (opp. κακός, πονηρός), Matth. 12, 35. (ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος) Act. 11, 24. (ἀνὴρ ἀγαθ.) Luc. 23, 50. (. . ἀγαθὸς κ. δίκαιος) Joh. 7, 12. Cf. Xen. Mem. 1, 2, 57. ubi ἀγαθός idem esse dic. qui ὠφέλιμος, κακός i. q. βλαβερός et πονηρός i. q. ἐπιζήμιος. Bis occurrit Matth. 19, 16. (Marc. 10, 17. 18. Luc. 18, 18. 19.: Sens.: si me bonum salutas sciscitaturus, quid tibi bene agendum sit, ut vita aeterna potiaris, age, consule Deum, qui unus bonus est. Huius quae sint mandata ac praecepta, nosti.) — πονηροί τε κ. ἀγαθοί, homines nequam et qui bonae frugis sunt, Matth. 5, 44. 22, 10. — Speciatim *β.*, beneficus, Matth. 20, 15. — ἀγαθός et δίκαιος distinguuntur Rom. 5, 7. (Sens.: aegre enim aliquis pro insonte mortem suscipit. Nam si incunctanter vel audet pro aliquo homine mortis periculo se obiicere, id facit pro benefico (cui beneficia accepta refert). — *γ.*, mitis, lenis — δεσπότης (opp. σκολιός) 1 Petr. 2, 28. — δοῦλος ἀγαθὸς servus, qui rebus domini consulit, qui hero prodest, Matth. 25, 22. 23. Luc. 19, 11. Cf. Tit. 2, 10. (πίστις ἀγαθή, fidelitas, quae hero prodest.)

b., de rebus, moribus etc. in primis *α.*, de rebus, e quibus utilitas percipitur et quae afferunt commoda, v. c. ἡ ἐντολὴ ἀγαθή (i. e. εἰς τὸ συμφέρον εἰσηγουμένη [v. Schol. in Matthaei edit. N. T. majore, Rigae 1782], quae

hominum prospicit saluti), Rom. 7, 12. — ἀγαθὴ ἀναστροφή, ea vivendi ratio, quae ordini hominum convenit et nihil in se habet vituperii, 1 Petr. 3, 16. — ἀγαθὴ γῆ, ἀγαθὸν δένδρον, ager, arbor progigneus ea, quae utilia sunt, ager fertilis, arbor fructuosa — Luc. 8, 8. (Confertur cum τῇ γῇ τῇ ἀγαθῇ v. 15. ἡ καρδία, ἀγαθή inde dicta, quod bonos fructus progignit.) Matth. 7, 18. (arbori ἀγαθῇ oppon. δένδρον σαπρόν, corrupta arbor, quae fructus bonos, i. e. vere utiles proferre nequit.) — καρπὸς ἀγαθός, Jac. 3, 17. — δόσις ἀγαθή (donum, quo vere aliquid datur, quod bonum, h. e. utile est), Jac. 1, 17. — δόματα ἀγαθά, Matth. 7, 11. — ἡ μερὶς ἡ ἀγαθή, portio unde ad eum, qui accipit, utilitas redundat, Luc. 10, 42. — θησαυρὸς ἀγαθ. Matth. 12, 35. (Luc. 6, 45.) — β., de rebus, quae cum voluptate sentiuntur: ἡμέρα ἀγαθή, 1 Petr. 3, 10. (Ps. 33, 13. — Opp. ἡμέρα πονηρά, Eph. 6, 13.) ἐλπὶς ἀγ. 2 Thess. 2, 16. — συνείδησις ἀγ. Act. 23, 7. 1 Tim. 1, 15. 19. 1 Petr. 3, 16. — γ., dic. de iis, quae ex animo benevolo proficiscuntur, μνεία ἀγαθή, 1 Thess. 3, 6. — ἀγαθὰ λαλεῖν, Matth. 12, 34. — ἀγαθὸν ἔργον, v. sub voc. ἔργον.

2., Neutr. ἀγαθόν, τὸ ἀγαθόν (opp. τὸ κακόν, τὸ πονηρόν), bonum i. e. a., id, quod utile, s. quod frugi est (τὸ ὠφέλιμον; cui opponitur id, quod nocivum, perniciosum est), universe: id, quo consulitur rebus humanis et quod rerum humanarum ordini aptum est. — ἀγαθόν τι, bonae frugis quidquam, Joh. 1, 47. — τὸ ἀγαθόν, id, quod salutare est, Rom. 7, 13. 12, 2. 13, 4. — τὸ ἀγαθὸν ποιεῖν, Rom. 13, 3. Gal. 6, 8. — ποιεῖν τὰ ἀγ. Rom. 3, 8. — τὸ ἀγ. ἐργάζεσθαι, Rom. 2, 10. 7, 14. Gal. 6, 10. — . . . κατεργάζεσθ., Eph. 4, 28. — πράσσειν, Rom. 9, 11. 2 Cor. 5, 10. — διώκειν, 1 Thess. 5, 15. — μιμεῖσθαι, 3 Joh. v. 11. — κολλᾶσθαι τῷ ἀγ., Rom. 12, 9. — b., Saepissime auctores sacri, ubi ad bene faciendum Christianos lectores adhortantur, beneficentiam (quae pauperibus egenisque succurrit) intelligi volunt, v. Rom. 12, 21. (iniurias vincere beneficiis) Gal. 6, 10. (ἐργάζεσθαι τὸ ἀγαθ. πρός τινα.) — τὸ ἀγαθ. beneficium, Philem. v. 14. — ref. ad aequitatem, quae aliorum erroribus parcit, Rom. 15, 2.

c., τὸ ἀγαθόν τινος, commodum, quo quis utitur, Rom. 14, 16. — τὰ ἀγαθά, vel commoda, Gal. 6, 6. vel vitae iucunditates (opp. κακά, mala), Luc. 16, 25. — d., τὸ ἀγαθόν, bonum, das Gut; plur. Luc. 1, 53. 12, 18. 19. — τὰ μέλλοντα ἀγαθά, Hebr. 9, 11. 10, 1. — e., τὸ ἀγαθόν (i. e. ὅ, τι ἀγαθόν ἐστι) πρός τι, Rom. 15, 2. cf. Eph. 4, 29.

Ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, (a v. ἀγαθός. Vox Atticis non usitata) bonitas, Rom. 15, 14. Gal. 5, 22. Eph. 5, 9. 2 Thess. 1, 11. (ἵνα πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, i. e. ut ratum faciat quodvis consilium studio benefaciendi captum. Al. ut necessaria vobis auxilia suppeditet, quibus ea, quae de vobis ipse decrevit, expleatis.)

Ἀγαλλίασις, εως, ἡ, (a v. ἀγαλλιάω) exultatio prae gaudio, Luc. 1, 14. (χαρά κ. ἀγαλλ.) — ἐν ἀγαλλιάσει, exultanter, Luc. 1, 44. Act. 2, 46. Jud. v. 24. — ἔλαιον ἀγαλλιάσεως, oleum laetitiae (quo epulis accumbentes ungi solebant, Ps. 23, 5.), Hebr. 1, 9. (Ps. 45, 8.)

Ἀγαλλιάω (ῶ) et άομαι, f. άσομαι, (ab ἀγάλλιος) exulto prae gaudio — a., absolute: Matth. 5, 12. (χαίρετε κ. ἀγαλλιᾶσθε, cf. Luc. 6, 23. χάρητε

κ. σκιρτήσατε) Act. 16, 34. 1 Petr. 1, 8. (ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ) 4, 13. Luc. 10, 21. (ἀγαλλ. τῷ πνεύματι) Act. 2, 26. (Ps. 15, 9.) — *b.*, constructe: ἀγ. ἔν τινι, 1 Petr. 1, 6. Joh. 5, 35. (voluistis ad breve tempus exultare in luce eius, i. e. suspexistis illum, at brevis fuit admiratio) . . . ἐπί τινι, (de, über) Luc. 1, 47. (ἠγαλλίασε [al. ἠγαλλιάσατο] τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ etc.) — . . . ἵνα, Joh. 8, 56. (ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ, exultavit, gaudio perfusus est, quod ei liceret sperare, se visurum esse: alluditur ad Gen. 17, 17. καὶ ἐγέλασε, quod iam Philo Allegor. p. 68 ed. Turneb. de laetitia Abraami ex promissione sobolis capta interpretatus est: „οὗτος μὲν δὴ φαίνεται γεγηθὼς κ. γελῶν, ὅτε μέλλει γεννᾶν τὸ εὐδαιμονεῖν Ἰσαάκ.“)

Ἄγαμος, ου, ὁ, ἡ, (ἀ priv. et γάμος, nuptiae) coelebs, non nuptus, innuptus, 1 Cor. 7, 8. 11. 32. 34.

Ἀγανακτέω (ῶ), f. ήσω, (cf. πλεονεκτέω a πλεονέκτης. Ita suppone radicem: ἀγανάκτης, ab ἄγαν et ἄχομαι) indignor; — *a.*, absol. Matth. 21, 15. 26, 8. (Marc. 14, 4.) Marc. 10, 14. — *b.*, constr. περί τινος, Matth. 20, 24. (Marc. 10, 41.) ut ap. Graec. — . . . ὅτι, Luc. 13, 14.

Ἀγανάκτησις, εως, ἡ, (ἀγανακτέω) indignatio, 2 Cor. 7, 11.

Ἀγαπάω (ῶ), f. ήσω, (a subst. ἀγάπη) amo, diligo. 1 Joh. 3, 18. 4, 7. — *a.*, τινά, *a.*, amo, Luc. 7, 5. Joh. 3, 16. 13, 34. 1 Joh. 2, 10. al. Rom. 13, 8. 9. Eph. 5, 24. 33. Col. 3, 19. — Opp. μισεῖν, Matth. 5, 43. 44. 46. (Luc. 6, 27. 32. 35.) Rom. 9, 13. (Mal. 1, 2. 3.) 1 Joh. 2, 10. Eph. 5, 28. 29. — Nonnumquam verba ἀγαπᾶν et μισεῖν ex usu hebr. (Deut. 21, 15. seq.) ita comparantur, ut illud sit: praeferre, hoc: posthabere, Matth. 6, 24. (Luc. 16, 13.) Joh. 12, 25. (cf. Luc. 14, 26.) — ἀγαπᾶν τ. carum habere aliquem prae caeteris, Joh. 13, 24. — *β.*, osculor (Graec. καταφιλῶ)? Marc. 10, 21. (Alii interpretantur: laudavit eum et benigne affatus est.) *γ.*, Pass. — ἠγαπημένος, qui documenta amoris expertus est, Rom. 9, 25. — *b.*, ἀγ. τι, amo rem, i. e. aegre careo re, aegre mihi eam patior subtrahi — ζωήν, 1 Petr. 3, 10. (Ps. 33, 13.) — τὴν πρωτοκαθεδρίαν, Luc. 11, 43. (sed 20, 46. legitur φιλεῖν) — τὸ σκότος et τὸ φῶς, Joh. 3, 19. — τὴν δόξαν, Joh. 12, 43. v. et 2 Tim. 4, 8. 10. Hebr. 1, 9. (Ps. 44. 8.) 1 Joh. 2, 15. (τὸν κόσμον, alio sensu Joh. 3, 16.) — ἀγαπ. μᾶλλον, ἤ, Joh. 3, 19. 12, 43. — πλεῖον, 21, 15. Luc. 7, 42.

Not. Distingue verba ἀγαπῶ et φιλῶ.

Ἀγάπη, ης, ἡ, amor, quo quis amplectitur *a.*, *animos.* — Dicitur *a.*, de amore ***hominum in homines*** vel animis inhaerente, vel signis declarato — universe et absol. Matth. 24, 12. Rom. 13, 10. 1 Cor. 13, 4. 8. 13. 1 Thess. 1, 3. (ὁ κόπος τῆς ἀγ.) Philem. v. 17. Hebr. 10, 24. — Deus ἀγάπη ἐστί, totus amor est, 1 Joh. 4, 8. 16. — κατ' ἀγάπην, amanter, Rom. 14, 15. — ἐν ἀγάπῃ, 1 Cor. 4, 21. — ἐξ ἀγάπης, Phil. 1, 17. Occurrunt formulae: ἀγάπην ἔχειν, Joh. 15, 13. 1 Cor. 13, 1. — διώκειν τὴν ἀγ. 1 Cor. 14, 1. — περιπατεῖν ἐν ἀγ. (ex hebr.), Eph. 5, 1. — δέξασθαι τὴν ἀγ. 2 Thess. 2, 10. — ἐνδείξασθ. τὴν ἀγ. εἴς τινα, Hebr. 6, 10. — μένειν ἐν τῇ ἀγ. 1 Joh. 4, 16. (cf. Joh. 15, 10.) — Dicitur ἡ ἀγ. *β.*, de amore ***hominum in Deum***, ἡ ἀγ. τοῦ θεοῦ (genit. obi.) Luc. 11, 42. Joh. 5, 42. 1 Joh. 2, 15. 4, 12. — et de amore ***Dei in homines***, Rom. 5, 8. 8, 39. 2 Cor. 13, 13.

1 Joh. 3, 1. al. — γ., de amore *Dei in Christum*, Joh. 17, 26. (ἡ ἀγ. ἣν ἠγάπησάς με) — δ., de amore *Christi in homines*, Joh. 15, 10. 1 Joh. 3, 16. Rom. 2, 35. 2 Cor. 5, 14. (ἡ ἀγάπη τοῦ Χρ. συνέχει ἡμᾶς), Eph. 3, 19. — et *Christianorum in Christum*, Joh. 15, 9. Apoc. 2, 4. 19. al. — ἡ ἀγ. τοῦ πνεύματος, charitas, quam Spirit. S. in animis Christianor. excitat, Rom. 15, 30. — ἡ ἀγ. ἡ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, amor, qui est in cultoribus Christi, 1 Tim. 1, 14. — Discernuntur ἡ ἀγάπη et ἡ φιλαδελφία, 2 Petr. 1, 7.

b., amor quo quis adhaeret *rebus*, ἡ ἀγ. τῆς ἀληθείας, 2 Thess. 2, 10.

c., Constr. ἀγ. εἴς τ. 1 Thess. 1, 3. — ἔν τινι, Joh. 13, 35. 1 Joh. 4, 16. 2 Cor. 8, 7.

Ἀγάπαι, ῶν, Agapae, Liebesmahle, (Christianorum convivia, quae quotiescunque Christiani coenam Domini concelebraverant, ita apparari solebant, ut iisdem dapibus pauperes Christiani cum ditioribus fruerentur, 1 Cor. 11, 21. 22.) Jud. v. 12. (Tertull. Apol. c. 33. et ad Martyr. c. 3. Cyprian. ad Quirin. c. 3, 3.)

Ἀγαπητός, ἡ, όν, (adi. ex 3. pers. perf. pass. verbi ἀγαπάω) *a.*, amatus, dilectus, ὁ υἱός, Matth. 3, 17. (Marc. 1, 11. Luc. 3, 22.) 17, 5. (Marc. 9, 6. Luc. 9, 35.) 2 Petr. 1, 17. — ὁ παῖς, Matth. 12, 18. (Jes. 42, 1.) — Opp. ἐχθρός, Rom. 11, 28. — Addi solet amicorum nominibus et adhiberi in blandis compellationibus, ut 2 Petr. 3, 15. 1 Cor. 15, 58. Phil. 4, 1. Philem. v. 1. 2. 16. — ἀγαπητός τινι, 1 Thess. 2, 8. — *b.*, amandus, 1 Tim. 6, 2.

Ἄγαρ, ἡ, (הָגָר, i. e. advena, peregrina) Agar (serva Abraami, ex qua Ismaëlem suscepit Gen. 16.), Gal. 4, 24. 25.

Ἀγγαρεύω, f. εύσω, (i. e. ἄγγαρος sum, ἄγγαρον ago. Vox origine Persica.) Vulg. *angariare*. (Persae diversoria in regiis sui imperii itineribus disposita habebant, quae vocabant angara, et tabellarios angaros, v. Xen. Cyr. 8, 6, 9. Herodot. 8, 98. Cogebantur subditi destinatos literis deferendis homines et equos alere: servitii genus gravissimum subditis. Judaei post captivitatem cum parerent Persis, huic obnoxii fuere, eodemque sub iugo gemuere sub Syriae regibus usque ad Demetrium Nicatorem [Jos. Ant. 13, 5.] Balae aemulum, qui datis ad Jonathan Macchabaeum pontificem literis, hoc illos onere levavit. — Usi sunt Romani angariandi verbo, ut excubias a tironibus armatis actas significarent. Veget. de re militari. Legitur idem verbum saepius in civilis iuris scriptoribus et in actis sequioris latinitatis pro publicis privatisque subditorum oneribus veluti operis, itineribus, vecturis, etc. v. Glossar. du Cange: Angariae. Apud nonnullos etiam Angaria dicitur ieiunium quatuor temporum. — Consuetum angariarum spatium quatuor millia passuum erant.) Matth. 5, 41. 27, 32. (Marc. 15, 21.)

Ἀγγεῖον, ου, τό, (i. q. τὸ ἄγγος) vas, Matth. 13, 48. — vas, olei receptaculum, Matth. 25, 4.

Ἀγγελία, ας, ἡ, (a voc. ἄγγελος) nuntius, — praeceptum annuntiatum, 1 Joh. 1, 5. 3, 11.

Ἄγγελος, ου, ὁ, 1., nuntius, legatus, Luc. 9, 52. — ἄγγ. τινος, Matth. 11, 10. (Marc. 1, 2. Luc. 7, 27. Hebr. 1, 7. [Ps. 103, 4.] ex Mal. 3, 1.) Luc. 7, 24. — 2., Speciat. angelus *a.*, coelestis, unus e geniorum coelestium grege,

Matth. 22, 30. 26, 53. Luc. 15, 10. 1 Tim. 3, 18. 5, 21. Hebr. 1, 5. 1 Petr. 1, 12. — Scripturis sacris testibus Deus ministerio angelorum usus est ad decreta sua hominibus patefacienda, Hebr. 1, 14. v. in N. T., Matth. 1, 20. 2, 13. Luc. 1, 11. 13. 26. 28. 2, 9. 10. Act. 7, 38. 8, 26. 10, 3. 27, 23. Hebr. 2, 2. Act. 7, 53. Gal. 3, 19. cf. Apoc. 22, 15. — ad consilia singularis providentiae exsequenda, Matth. 28, 2. — tum de servandis piis hominibus, tum de puniendis impiis capta, Matth. 4, 6. (Luc. 4, 10. 11. Ps. 90, 11. 12.) Matth. 4, 11. (Marc. 1, 13.) Luc. 22, 43. Act. 12, 7. et 15. — 12, 23. — Perferunt angeli piorum hominum preces ac desideria ad Deum, Matth. 18, 10. Act. 10, 4., ipsisque animam agentibus vitaque functis subveniunt, Luc. 16, 22. — Utrum locus Act. 12, 15. angeli cuiusdam tutelaris meminisse dicendus sit, non liquet. Locus dubiae lectionis et interpretationis 1 Cor. 11, 10. — In Apocalypsi mentio fit angelorum singulis elementis praepositorum, Apoc. 9, 11. 16, 5. 14. 18. cf. Joh. 5, 4. — Christus olim ad iudicium habendum redibit stipatus choro angelorum, Matth. 16, 27. (Marc. 8, 28. Luc. 9, 26.) 25, 31. — suos cultores antea undique convocaturus, Matth. 24, 31. — Apparent angeli vestibus candidis induti et fulgurantibus, Matth. 28, 3. cf. Act. 6, 15. Angelorum interventu lex promulgata est, Act. 7, 53. Gal. 3, 19. Hebr. 2, 2. — θρησκεία ἀγγέλων, cultus, qui speciem mentitur illius cultus, quem angeli Deo consecrant, Col. 2, 18. Sadducaei negabant esse angelos, Act. 23, 8., quibus contradicebant Pharisaei, Act. 23, v. 9.

b., Commemorantur *mali* angeli, subditi diabolo, Matth. 25, 41. 2 Petr. 2, 4. Jud. v. 6. — Ἄγγελος σατᾶν, 2 Cor. 12, 7.

3., Angeli ecclesiarum dicuntur episcopi, Apoc. 1, 20. 2, 1. 8. 12. 18. 3, 1. 7. 14.

Ἄγε (ἄγω), imper. age, agedum, pl. ἄγετε (pluribus dictum, Hom. Od. 21, 73.), Jac. 4, 13. 5, 1.

Ἀγέλη, ης, ἡ, (a v. ἄγω, ago, ich treibe) grex (Hom. Iliad. 2, 2. grex boum) porcorum, Matth. 8, 30. (Marc. 5, 11. 13. Luc. 8, 32.)

Ἀγενεαλόγητος, ου, ὁ, is, cuius genealogia ignoratur, Hebr. 7, 3. Cf. v. 6. μὴ γενεαλογούμενος.

Ἀγενής, ὁ, ἡ, ές, τὸ, έος (οῦς), [ex α priv. et γένος. Opp. εὐγενής] homo ignobili loco natus, homo nullius famae et nominis. — τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου, ii, qui inter homines nullius numeri esse putantur, 1 Cor. 1, 28.

Ἁγιάζω, f. σω, (i. e. ἅγιον facio s. praedico) **1.**, sanctifico, i. e. *a.*, Deo consecro (Deo addico). Ita Deus ipse dicitur ἁγιάσαι (s. sibi ἐκλέξασθαι) eum, cui Messiae provinciam demandavit, Joh. 10, 36. (Cf. ἀφορίζειν, Gal. 1, 15. Jerem. 1, 5. et ἅγιος τοῦ θεοῦ, Marc. 1, 24.) *b.*, majestati divinae aptum reddo (Deo consecro) i. e. Deo aliquid seligo, ut ei proprium sit, idque ei mundum offero. — Quare dicitur *α.*, sensu levitico: de lustrationibus ritu sollenni peragendis. Meminit apostolus in epist. ad Hebr. lustrationis illius, quae sanguine sacrificii in eo ipso, qui sacrificium offerret, idcirco effici solebat, ut abhinc mundus haberi, sanctuarium intrare et res sacras contrectare posset, Hebr. 9, 13. 22. (Ex. 29, 21.) — Contra iudaizantes doctores apostolus monet, cibos nihil in se habere immunditiei, insuper vero eos ἁγιάζεσθαι, i. e. lustrari ac mundos reddi per illas preces, quas ante ciborum usum ad Deum

faciamus, 1 Tim. 4, 5. — β., sensu morali: Pass. purgari a peccati sordibus ac numini sanctissimo consecrari. Ita Christiani dicuntur ἡγιασμένοι per spiritum S. 1 Cor. 6, 11. (ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.) et sanguine Christi, Eph. 5, 25—27. (. . . ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπῖλον, . . . ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία κ. ἄμωμος.) Cf. 1 Petr. 1, 2. et οἱ ἁγιασμένοι, Act. 20, 32. 26, 18. — Hebr. 2, 11. (ὁ ἁγιάζων — Christus summus pontifex, cf. 4, 15.) — Sed admonentur etiam Christiani, ut sanctitatem prae se ferant in moribus Apoc. 22, 11. (ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι.) — γ., Christus se ipse Deo ἁγιάζει, Joh. 17, 19. pro apostolis, ut sint ἡγιασμένοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ, v. 17. Sensus videtur esse: ut mei discipuli tibi fidem ad mortem usque servent, memet ipsum tibi sacrificii loco offero. — δ., Res sacrae dicuntur ἁγιάζειν ea, quae cum ipsis unum efficiunt, Matth. 22, 17. 19. 1 Cor. 7, 14.

2., ἁγιάζειν τὸν θεόν, i. q. δοξάζειν, celebrare (Jes. 8, 13.), Matth. 6, 9. (Luc. 11, 2.) Annotat ad h. l. August. Serm. 48. de divers. „hoc rogas, ut quod semper sanctum est in se, sanctificetur in te, i. e. sanctum habeatur, non contemnatur." — Cf. 1 Petr. 3, 15.

Ἁγιασμός, οῦ, ὁ, (a v. ἁγιάζω) *a.*, sanctificatio, 1 Cor. 1, 30. *b.*, sanctimonia (abstinentia a flagitiis) 1 Thess. 4, 3. 4. (oppon. ἡ ἀκαθαρσία, 1 Thess. 4, 7.) 2 Thess. 2, 13. (ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, i. e. eo, quod nos per Spirit. S. scelerum puros reddidit, cf. 1 Petr. 1, 2.) — διώκειν τὸν ἁγιασμ. Hebr. 12, 14.

Ἅγιος, ία, ον, (a verb. ἄζω, ἅζομαι, veneror) sanctus, venerandus (קָדוֹשׁ); nomen, quod tribuitur **1.**, summo (et augustissimo) numini, Apoc. 4, 8. 6, 10. 15, 4. cf. Jes. 6, 3. — (Dic. ἅγιον nomen Dei Luc. 1, 49.) — Spiritui div. — τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Luc. 1, 35. al. (ἅγιον id, quod Spiritus Sancti virtute ab immaculata Virgine concipitur et nascitur, ibid.) — Christo potestate div. instructo, Apoc. 3, 7. **2.**, angelis coelestibus, Matth. 25, 31. Marc. 8, 38. (Luc. 9, 26.) 2 Petr. 1, 21. Act. 10, 22. Jes. 11, 30. — filio Dei, Messiae (ὁ ἅγιος [i. q. ἐκλεκτὸς] τοῦ θεοῦ), Marc. 1, 24. (Luc. 4, 34.) cf. Joh. 10, 36. Act. 4, 26. 7, 52. — Jesu, summo sacerdoti, nullis peccati sordibus inquinato, Hebr. 7, 26. cf. Act. 3, 14. — **3.**, aliis personis, quibus Deus veluti instrumentis utitur, et qui ita se gerunt, ut Deo ob morum sanctimoniam et castitatem cari esse possint, ergo v. c. *prophetis* (Spiritu S. plenis) Luc. 1, 70. Act. 3, 21. cf. Act. 13, 35. 2 Petr. 1, 21. (οἱ ἅγιοι θεοῦ ἄνθρωποι), item *apostolis*, Eph. 3, 5. — Caeterum v. Cic. pro Archia poëta „Noster Ennius *sanctos* appellat poëtas, quod quasi Deorum aliquo dono atque munere commendati nobis esse videantur." — αἱ ἅγιαι γυναῖκες, mulieres piae, in Script. S. laudatae, 1 Petr. 3, 5. — Tribuitur **4.**, *Christianis*, *a.*, quoniam Deo selecti atque devoti sunt (ἐκκλησία θεοῦ), ideoque eodem nomine ornandi, quo a caeteris gentibus distinguuntur in V. T. Judaei (cf. 3 Esr. 8, 70. ἅγιοι τοῦ ὑψίστου, Dan. 8, 24.), Act. 9, 13. 32. 41. 26, 10. Rom. 1, 6. 12, 13. 15, 25. 16, 15. 1 Cor. 1, 2. 6, 2. 7, 14. 16, 1. 2 Cor. 1, 1. 9, 1. 12. 13, 12. Eph.

1, 1. 2, 19. 3, 18. 4, 12. Phil. 1, 1. (*οἱ ἅγιοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*) 4, 21. 22. al. 1 Tim. 5, 10. Hebr. 13, 24. Apoc. 5, 8. 8, 4. 11, 18. 13, 7. *b.*, quoniam sanguine Christi lustrati, lavacro sacro tincti et cultui sanctitatis obstricti sunt, 1 Petr. 1, 15. 16. (Levit. 19, 2. 11, 43.) cf. 1 Joh. 3, 3. 1 Petr. 2, 9. (Ex. 19, 6.) Opponuntur Christiani gentilibus ut *οἱ ἅγιοι τοῖς ἀδίκοις*, 1 Cor. 6, 1.

5., Transfertur hoc nomen ad res Deo consecratas ideoque nullo modo aut profanandas, aut violandas (contaminandas); ergo ad *loca* Deo sacra, quae contaminare nefas est, Act. 7, 33. (Solve calceamentum pedum tuorum: locus enim, in quo stas, terra sancta est, cf. Jos. 5, 15.) — *ὁ τόπος ὁ ἅγιος*, templum, Matth. 24, 15. (Marc. 13, 14.) Act. 6, 13. (14.) 21, 28. — *τὸ ἅγιον*, sanctuarium, templum, Hebr. 9, 1. pl. *τὰ ἅγια*, Hebr. 8, 2. 9, 2. 3. 8. 9. 12. 24. 10, 19. — speciat. ea pars templi s. tabernaculi foederis, quae sanctum vocabatur (מִקְדָּשׁ, Ex. 25, 8. Lev. 12, 4.). — *τὰ ἅγια ἁγίων* (קֹדֶשׁ קָדָשִׁים) pars templi sanctissima (Ex. 26, 33. 34. Ez. 43, 12. Dan. 9, 24.) Hebr. 9, 3. — Nomen *τοῦ ἁγίου* s. sanctuarii transfertur ad coelum, Hebr. 9, 8. 12. 24. 10, 19. — *ἁγία πόλις*, urbs Hierosolymorum, Matth. 4, 5. 27, 53. Apoc. 11, 2. 21, 10. 22, 19. — *τὸ ὄρος τὸ ἅγ.* 2 Petr. 1, 18. — *Aliae res sanctae: αἱ ἅγιαι γραφαί*, scripta, quibus effata Dei continentur, Rom. 1, 2. — *τὸ ἱεράτευμα ἅγιον* dic. quia expiandis peccatis occupatur, 1 Petr. 2, 5. — *ἡ ἁγία διαθήκη*, foedus ab ipso Deo sancitum ideoque inviolabile, Luc. 1, 72. — Ubi de sacrificiis sermo est vel de rebus similibus, *τὸ ἅγιον* opponitur *τῷ ἀκαθάρτῳ* et intelligitur id, quod purum immaculatumque (*ἄμωμον*) est, v. Rom. 12, 1. (*θυσία*) — *τὸ ἅγιον*, id, quod Deo consecratum est, speciat. caro sacrificialis (ex victimis Deo mactatis), Matth. 7, 6. (cf. Ex. 22, 11. Sens.: ne communicate doctrinam sanctam cum hominibus impuris etc.) — 1 Cor. 7, 14. — *ἅγ.* iunct. cum voc. *ἄμωμος*, Eph. 1, 4. 5, 3. 27. Col. 1, 22. — *ῥίζα, ἀπαρχὴ ἁγία*, Rom. 11, 16.

6., *ἅγιος*, purus (sensu morali), Eph. 1, 4. (1 Petr. 1, 15. 16. v. supr.) — *αἱ ἅγιαι ἀναστροφαί*, 2 Petr. 3, 12. — *ἁγία ἐντολή*, lex, quae sancte de officiis praecipit, Rom. 7, 12. 2 Petr. 2, 21. — *κλῆσις ἁγία*, 2 Tim. 1, 9. — *φίλημα ἅγιον*, osculum, purissimi amoris signum, Rom. 16, 16. 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12. 1 Thess. 5, 26. cf. 1 Petr. 5, 14. (*φίλημα ἀγάπης*) — *ἅγιαι χεῖρες*, manus nullo scelere contaminatae, 1 Tim. 2, 8.

Ἁγιότης, ητος, ἡ, (ab adi. *ἅγιος*. Vox atticis non usitata) sanctitas. Semel legitur Hebr. 12, 10. (videtur esse i. q. *δόξα*.)

Ἁγιωσύνη, ης, ἡ, ratio agendi, quae sanctitatis (castimoniae) studium ostendit, 2 Cor. 7, 1. (*ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην*) 1 Thess. 3, 13. — *πνεῦμα ἁγιωσύνης*, spiritus, qui sanctificat (al. spiritus Sanctus, cf. Ps. 51, 13.) Rom. 1, 4.

Ἀγκάλη, ης, ἡ, propr. curvatura, s. sinus brachii, ulna — *δέξασθαι εἰς τὰς ἀγκάλας* (graeci etiam: *ἀγκὰς λαβεῖν, ἐν ἀγκάλαις περιφέρειν*) Luc. 2, 28. (v. *ἐναγκαλίζομαι*.)

Ἄγκιστρον, ου, τό, (a verbo inusitato *ἀγκίζω*) hamus piscatorius, Angel, Matth. 17, 27. (*βάλλειν ἀγκ.*)

Ἄγκυρα, ας, ἡ, ancora, (instrumentum ferreum, duas extremitates dentibus similes babens, quod funibus alligatum in fundum maris demittitur, ut naves consistant.) — ῥίπτειν (iacere) ἀγκ. Act. 27, 29. — ἐκτείνειν, v. 30. — περιαιρεῖν, tollere, nos: die Anker lichten, v. 40. Epitheta: ἀσφαλής, βεβαία, Hebr. 6, 19.

Ἄγναφος, ον, ὁ, ἡ, (ex ἀ priv. et γνάπτω, pannum polio) infullonicatus, impexus, ungewalkt — ῥάκος, Matth. 9, 16. (Marc. 2, 21.)

Ἁγνεία, ας, ἡ, (cohaeret cum v. ἁγνεύω, castitatem colo, caste me gero) castimonia (castitatis cultus) 1 Tim. 4, 12. 5, 2. (Nasiraeatus, Num. 6, 21.)

Ἁγνίζω, ίσω, (a voc. ἁγνός, purum reddo) *a.*, purgo (ritibus leviticis) ἑμαυτόν, Job. 11, 55. (cf. 2 Chron. 20, 18. — lustrabantur precibus, abstinentia, ieiuniis, lotione vestium.) Pass. vim Medii babet (Act. 21, 24. 26. 24, 18.) castimoniam suscipio, (נָזַר, Num. 6, 2. 3.) dic. de iis, qui voto obstricti erant et per certum tempus a vino et cibis elegantioribus et a radenda coma abstinere tenebantur.

b., Sens. mor.: castum reddo — τὰς καρδίας, Jac. 4, 8. — τὰς ψυχάς, 1 Petr. 1, 22. — ἑμαυτόν, 1 Joh. 3, 3. (cf. Joh. 11, 55.)

Not. Distingue ἁγνίζειν et ἁγιάζειν.

Ἁγνισμός, οῦ, ὁ, (ἁγνίζω) purificatio, lustratio, expiatio, susceptio et cultus castimoniae, Act. 21, 26.

Ἀγνοέω, ῶ, f. ήσομαι, sum nescius, ignoro, *a.*, absol. 1 Cor. 14, 38. Hebr. 5, 2. (οἱ ἀγνοοῦντες κ. πλανώμενοι.) *b.*, constr. ἀγνοῶ, ὅτι Rom. 2, 4. 6, 3. 7, 1. — οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ὅτι, Rom. 1, 13. 11, 25. 1 Cor. 10, 1. 2 Cor. 1, 8. — περί, 1 Cor. 12, 1. 1 Thess. 4, 13. — ἀγνοῶ τινα vel τί. *α.*, non novi, Act. 13, 27. 17, 23. Rom. 10, 3. 11, 25. 2 Cor. 2, 11. (οὐκ ἀγνοεῖν) 2 Petr. 2, 12. (ἐν οἷς, i. e. ἐν τούτοις, ἅ.) — Pass. ἀγνοούμενοι, qui ignorantur, 2 Cor. 6, 9. (Opp. οἱ ἐπιγινωσκόμενοι.) — ἤμην ἀγνοούμενός τινι, Gal. 1. 22. — *β.*, non intelligo, τὸ ῥῆμα, Marc. 9, 32. (Luc. 9, 45.)

Ἀγνόημα, τος, τό, (a v. ἀγνοέω) erratum, peccatum, — pl. Hebr. 9, 7. (peccata errore commissa.)

Ἄγνοια, ας, ἡ, (ab adi. ἄγνους) inscitia, ignorantia, Act. 17, 30. 1 Petr. 1, 14. — ἡ οὖσα ἔν τινι, Eph. 4, 18. — κατὰ ἄγνοιαν, Act. 3, 17.

Ἁγνός, ή, όν, (a v. ἅζω) purus, is, in quo nihil est impuri *a.*, castus, purus a Venere, 2 Cor. 11, 2. (παρθένος, virgo intacta, incorrupta.) — Tit. 2, 5. — *b.*, purus ab omni scelere, integer. Deus ipse dic. ἁγνός, 1 Job. 3, 3. — ἁγνὸν ἑαυτὸν συστῆσαι, se sistere incontaminatum, 2 Cor. 7, 11. — ἁγν. ἑαυτὸν τηρεῖν, 1 Tim. 5, 22. — ἡ ἄνωθεν σοφία dicitur ἁγνή, quia is, qui ea imbutus est, mentem puram habet, Jac. 3, 17. — ἁγνὴ ἀναστροφή, 1 Petr. 3, 2. (cf. 2 Petr. 3, 11.) vita pura, nullis sceleribus contaminata.

Ἁγνότης, ητος, ἡ, (ap. Profanos non legitur; ab ἁγνός) puritas. Semel obviam fit 2 Cor. 6, 6. (ἐν ἁγνότητι.)

Ἁγνῶς, adv. pure, caste, puro animo, Phil. 1, 17.

Ἀγνωσία, ας, ἡ, (ab adi. verbali ἄγνωτος) inscitia, ignorantia, 1 Cor. 15, 34. (ἀγνωσίαν θεοῦ ἔχουσι.) 1 Petr. 2, 15.

Ἄγνωστός, οῦ, ὁ, ἡ, ignotus, Act. 17, 23.

Ἀγορά, ᾶς, ἡ, (a v. ἀγείρω, perf. ἤγορα, congrego) concio, conventus, locus, ubi conciones fiunt. In N. T. forum, locus publicus, ubi iudicia habentur, Act. 16, 19. 17, 17. — locus, ubi res venales, merces exponi solent (der Markt), Marc. 7, 4. (ἀπὸ ἀγορᾶς, scil. ἐλθόντες, a foro reversi — Rabbini aiunt, inquinatorum loco habitos fuisse eos, qui in foro fuissent, ob externorum concursum) — locus oppidi vel vici maxime frequentatus, — pl. Matth. 11, 16. (Luc. 7, 32.) Marc. 6, 56. (cod. D. ἐν πλατείαις, e glossemate) Matth. 20, 3. 23, 7. (Marc. 12, 38. Luc. 20, 46.)

Ἀγοράζω, f. άσω, (a nomine: ἀγορά) a., forum frequento; b., emo, α., absol. Matth. 25, 9. 10. — οἱ ἀγοράζοντες κ. οἱ πωλοῦντες, emtores et venditores, Matth. 21, 12. (Marc. 11, 15. Luc. 19, 45.) — β., constr. . . . τί, Matth. 13, 44. 46. 14, 15. (Marc. 6, 36. Luc. 9, 13. Joh. 6, 5.) — . . . παρά τινος, Apoc. 3, 18. — ἔκ τινος, emo aliquid pecunia, quam ex vendita aliqua re lucratus sum, (Palaeph. fab. 46.) Matth. 27, 7. — quanti? Marc. 6, 37. 1 Cor. 6, 20. cf. πιπράσκω. — ἀγοράζ. metaphorice dictum: Christus sibi (in peculium) cultores suos emit, 2 Petr. 2, 1. 1 Cor. 6, 20. (ἠγοράσθητε τιμῆς) quare eos non decet se mancipare hominibus, 1 Cor. 7, 23. — Additur: ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, i. e. sanguinis sui pretio, Apoc. 5, 9. et dicitur h. l. Christus eosdem suos cultores emisse Deo, i. e. ut Deus eos secum haberet in coelis. — Ii, quos emit, emti sunt ἀπὸ τῆς γῆς, von der Erde hinweg, Apoc. 14, 13. — ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, von den Menschen her, Apoc. 14, 5.

Not. Distingue inter ἀγοράζειν et ἐξαγοράζειν.

Ἀγοραῖος, ον, ὁ, ἡ, (ἀγορά) foro addictus (is, qui forum et loca publica frequentat) — pl. circumforanei, subrostrani, subbasilicani (ap. Tacit. sordida plebs, circo et theatris adsueta), Act. 17, 5.

Ἀγόραιος, ον, ὁ, ἡ, (ἀγορά) forensis — subaud. ἡμέρα, dies iudicialis, Act. 19, 38. (ἀγόραιοι ἄγονται. Vulg. conventus forenses aguntur. Strab. XIII. p. 932: τὰς ἀγοραίους ποιεῖσθαι).

Ἄγρα, ας, ἡ, (ἄγω) venatio, captura, Hesych. et Phavor. ἄγρα· θήρα. Dicitur de piscatura, Luc. 5, 4. (εἰς ἄγραν, ut capiatis; graeci quoque: ἐξελθεῖν εἰς ἄγραν, venatum exire) v. 9. (ἡ ἄγρα τῶν ἰχθύων, i. e. copia piscium captorum; quare additur: ἣν συνέλαβον).

Ἀγράμματος, ον, ὁ, ἡ, (γράμμα) literarum rudis (qui non est doctrina imbutus, unstudirt), Act. 4, 13.

Not. Distingue ἀγράμματος, ἀμαθής, ἀπαίδευτος, ἰδιώτης.

Ἀγραυλέω (ῶ), f. ήσω, (ἄγραυλος, ab ἀγρός, ager et αὐλή, casa) sub dio ago, Luc. 2, 8.

Ἀγρεύω, f. σω, (ἄγρα. cf. ἁλιεύω, παγιδεύω) venationi, piscaturae vaco (Hom. Od. 12, 330. Aesop. fab. 17. avium capturae, Hom. Od. 20, 306.) τινά, capio — trop. Marc. 12, 13. (Matth. 22, 15. παγιδεύω. Luc. 20, 20. ἐπιλαμβάνομαί τινος.) — τινὰ (ἐν) λόγῳ, in locis modo allatis.

Ἀγριέλαιος, ον, ὁ, (ex ἄγριος, agrestis, et ἔλαιος s. ἐλαία, olea, cf. ἀγριάμπελος) olea agrestis, oleaster (oppon. καλλιέλαιος) i. q. ὁ, ἡ κότινος, Rom. 11, 17. 24.

Ἄγριος, ία, ον, (ἀγρός, ager) *a.*, agrestis, sylvestris (v. c. herba, bestia) — μέλι ἄγριον, mel sylvestre, quod ex arboribus et fructibus colligitur, 1 Sam. 14, 25. (Diod. Sic. 19, 94. Suid. sub v. ἀκρίς.) Matth. 3, 4. (Marc. 1, 6.) *b.*, Saevus, immansuetus — κύματα θαλάσσης (ungestüm) Jud. v. 18. cf. Sap. 14, 1.

Ἀγρίππας, ὁ, v. Ἡρώδης.

Ἀγρός, οῦ, ὁ, (a v. ἀγείρω, id, quod aratur) *a.*, ager, rus, Matth. 6, 28. (Luc. 12, 28.) 24, 18. Luc. 15, 15. al. — *b.*, i. q. χωρίον, ager (ein Feldstück), Matth. 13, 24. 27. Marc. 10, 30. Act. 4, 37. — *c.*, pl. οἱ ἀγροί, vici, pagi circumiacentes (ἀγροὶ κ. κῶμαι), Marc. 6, 36. Luc. 9, 12. — εἰς τ. πόλιν κ. εἰς τοὺς ἀγρούς, Marc. 5, 14. (Luc. 8, 34.)

Ἀγρυπνέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἀγρυ sed unde hoc? et ὕπνος) insomnis sum, vigilo (i. q. γρηγορῶ). trop. me sobrium conservo, Marc. 13, 33. (Luc. 21, 36.) — ἀγρ. εἴς τι, attentus sum in rem, Eph. 6. 18. — ἀγρ. ὑπέρ τινος (imagine a pastoribus desumta), Hebr. 13, 17.

Ἀγρυπνία, ας, ἡ, (ἀγρυπνός, insomnis) insomnia — ἐν ἀγρυπνίαις, vigiliis, 2 Cor. 6, 5. 11, 27.

Ἄγω, f. ἄξω, (aor. 2. ἤγαγον) 1., ago, pello, promoveo, ich treibe. — Pass. ἄγομαί τινι, agor (vi quadam animum movente). — ἄγ. πνεύματι, Gal. 5, 18. — ἄγ. πνεύματι ἁγίῳ, Rom. 8, 14. — ἐπιθυμίαις, 2 Thess. 3, 6. — ἤγετο ἐν τῷ πν. εἰς — Luc. 4, 2. (Matth. 4, 1. ἀνήχθη ὑπὸ τ. πν. εἰς . .) — ἄγω intransit. ἄγωμεν (quasi supplendum sit ἑαυτούς), eamus, Matth. 26, 46. (Marc. 14, 42.). ἄγωμεν ἐντεῦθεν, Joh. 14, 31. — ἄγωμεν εἰς, Marc. 1, 38. Joh. 11, 7. (cf. v. 8. ὑπάγω) — ἄγωμεν πρός, Joh. 11, 15. — 2., *duco*, — τινά, aliquem; pass. 1 Cor. 12, 2. — τινὰ σὺν ἐμαυτῷ, 1 Thess. 4, 13. — τινὰ ἔξω, foras, Joh. 19, 4. 13. — τινὰ ἕως, Act. 17, 15. — τινὰ εἰς, Hebr. 2, 10. — τινὰ πρός τινα (adduco ad), Marc. 12, 7. Joh. 1, 42. 8, 3. 9, 13. — τινὰ ἐπί τινα (vor Jemand hin), duco ad (tribunal, magistratus), Matth. 10, 18. Luc. 23, 1. Act. 17, 19. 18, 12. — δεδεμένον ἄγω τινὰ ἐπί, Act. 9, 21. 22, 5. Ita etiam ἄγειν et ἄγεσθαι simpliciter (ad tribunal), Act. 19, 37. Marc. 13, 11. Luc. 22, 54. — (ad supplicium), Luc. 22, 32. — 3., affero, (herbei) bringen, Act. 20, 12. (ἤγαγον ζῶντα) Joh. 7, 45. — μετ' ἐμαυτοῦ, 2 Tim. 4, 11. — adduco (herführen), Marc. 12, 3. (Matth. 21, 2. μοί, ut Joh. 19, 4. ὑμῖν.) — 4., adduco, anleiten wozu, — εἰς μετάνοιαν, Rom. 2, 4. — 5., iunctum cum nominibus tempus spectantibus: agere v. c. diem tertium, Luc. 24, 21. (τρίτην ἡμέραν ἄγει.) — diem agere festum, Matth. 14, 6. — diem iudicialem, Act. 19, 38. (Vulg. conventus forenses aguntur. Reddi potest: aguntur dies conventus.)

Ἀγωγή, ῆς, ἡ, (a v. ἄγω, supposita forma perfecti inusit. ἄγηγα, ut ab ἔδω, pf. ἔδηδα vox ἐδωδή) — 1., transit. educatio, disciplina (Clem. Alex. Strom. 1, 5. συμβολικὴ ἦν ἡ σύμπασα Πυθαγόρειος ἀγωγὴ αἰνίγμασί τισι καὶ γρίφοις). — 2., intrans. vitae ratio, 2 Tim. 3, 10. (Vulg. institutio) Esth. 2, 20. 2 Macc. 4, 16. Polyb. 26, 2. 9.

Ἀγών, ῶνος, ὁ, (a v. ἄγω) locus concionis (Hom. Il. 18, 376.). Speciat. locus, quo congregabantur Graeci ad agendos ludos solemnes (Pythicos,

Olympicos). Hinc *certamen* (athletarum, cursorum, aurigarum), Wettkampf. (Aelian. V. H. 10, 1.) — τρέχειν τὸν ἀγῶνα, Hebr. 12, 1. (sic et ap. Graec.) — ἀγωνίζεσθαι, 1 Tim. 6, 12. 2 Tim. 4, 7. — ἔχειν, Phil. 1, 30. Col. 2, 1. (περί τινος) — ἐν πολλῷ ἀγῶνι, magna contentione, 1 Thess. 2, 2. — Epith. καλός, 1 Tim. 6, 12.

Ἀγωνία, ας, ἡ, (a voc. ἀγών) contentio, certatio, certamen — summus angor animi, horror et formido hominis magno in discrimine constituti, Luc. 22, 44. (Vulg. in agonia).

Ἀγωνίζομαι, f. ίσομαι, (ab ἀγών) certamen ineo, ἀγῶνα, in agone contendo, 1 Cor. 9, 25. (Qui sese palaestrae magistris erudiendos dabant publicis deinde ludis certaturi, severissimam disciplinam servare debebant [Epictet. cap. 31.], et continentissimum vitae genus, abstinere cupediis, potu frigido, vino, statis horis exerceri, frigus atque aestum pati; deinde magistro palaestrae se tradere, ceu medico, cibos vitaeque rationem moderanti. — Horat. de arte poëtica v. 412:

Qui studet optatam cursu contingere metam,
Multa tulit fecitque puer: sudavit, et alsit,
Abstinuit Venere et Baccho.

Cf. Aelian. var. hist. lib. XI. cap. 3.) . . . ἐν προςευχαῖς, Col. 4, 12. — absol. contendo, εἴς τι, Col. 1, 29. — seq. inf. Luc. 13, 24. (contendite ut intretis) — seq. ἵνα μή, Joh. 18, 36. — ἀγωνίζεσθαι τὸν καλὸν ἀγῶνα, 1 Tim. 6, 12. (labores sibi impositos exantlare), 2 Tim. 4, 7.

Ἀδάμ, ὁ, Adamus (אָדָם, i. e. γηγενής, Euseb. Praep. ev. 7. p. 180. — γήϊνος, Philo Allegor. p. 39. — πυῤῥός, Jos. Ant. 1, 2. — Paulus, 1 Cor. 15, 45. pro nomine appellativo hominis sumsisse videtur), nomen primi hominis, Rom. 5, 14. 1 Cor. 15, 22. 45—47. 1 Tim. 2, 13. 14. Judae v. 14.

Ἀδάπανος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et ἡ δαπάνη, sumtus) id, quod nullum flagitat sumtum, 1 Cor. 9, 18. (ἵνα ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον, ut doctrinae de Christo rem sine sumtu parabilem esse iubeam.)

Ἀδδί, ὁ, Addi, unus e maioribus Jesu, filius Cosami, Luc. 3, 38.

Ἀδελφή, ῆς, ἡ, (masc. ἀδελφός) *a*., soror, Matth. 12, 50. (Marc. 3, 35.) 1 Tim. 5, 2. — *b*., femina ad familiam Christi pertinens, ideoque viris mulieribusque Christianis coniunctissima (cf. Matth. 23, 8.), 1 Cor. 7, 15. 9, 5. Jac. 2, 15. v. ἀδελφός.

Ἀδελφός, οῦ, ὁ, (ex α, i. e. ἅμα et δελφύς, i. e. ἡ μήτρα, ex eodem utero editus, cf. graec. ἀγάστωρ) frater (sive germanus, i. e. ὁμοπάτριος, sive uterinus i. e. eadem matre genitus, μητράδελφος), *a*., sensu *proprio.* Matth. 1, 11. 4, 18. (Marc. 1, 16.) al. — *b*., *Latiori* sensu: *α*., *propinquus.* — Οἱ ἀδελφοὶ Jesu Christi Matth. 12, 46. 13, 55. Marc. 6, 3. Joh. 7, 3. Act. 1, 14. Gal. 1, 19. 1 Cor. 9, 5. sunt vel filii Josephi, quem veteres patres ferme omnes altera ex uxore ante Mariae nuptias filios procreasse arbitrantur; vel sobrini Jesu ex Maria filia vel uxore Cleophae, sorore Deiparae; — *β*., *popularis*, ex eadem gente oriundus (ita fratres salutantur Judaei, ut υἱοὶ Ἀβραάμ, Act. 13, 26. — υἱοὶ Ἰσραήλ, Act. 7, 23—26.), Act. 3, 22. (Deut.

18, 15.) i. q. συγγενής, Rom. 9, 3. — Act. 22, 5. 28, 15. 21. Matth. 5, 47. — In allocutione: ἄνδρες ἀδελφοί! Act. 2, 29. 3, 17. 22, 13. (ἀδελφέ) al. — γ., alter (nobiscum nationis et sacrorum vinculo coniunctus), Matth. 5, 22. 24. 18, 21. (Luc. 17, 3.) 35. Hebr. 8, 11. 7, 5. Rom. 14, 10. — Christiani se invicem compellabant fratres et sorores (quasi unam familiam constituentes), Act. 6, 3. 9, 30. 11, 1. 1 Cor. 5, 11. 15, 6. Phil. 1, 14. — Christus ipse hoc nomine appellat discipulos suos, Matth. 25, 40. 28, 10. Joh. 20, 17. δ., Frater *hominum* dicitur Christus hominesque ipsius fratres dicuntur, propterea quod humanam naturam induit, Hebr. 2, 12. cf. Rom. 8, 29. — ε., par conditione et dignitate, Matth. 23, 8. — *collega*, 1 Cor. 1, 1. 2 Cor. 1, 1. 8, 13. 12, 18. Eph. 6, 21. Phil. 4, 22.

Ἀδελφότης, ητος, ἡ, (a voc. ἀδελφός) fraternitas, coetus (die Gesammtheit) fratrum, die Brüderschaft, i. e. fratres (Christiani), 1 Petr. 2, 17. 5, 9. (ἡ ἀδελφότης ὑμῶν.)

Ἄδηλος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et δῆλος, manifestus) τὰ μνημεῖα ἄδηλα, monumenta (sepulcra) quae non apparent, Luc. 11, 44. (i. q. τάφοι κεκονιαμένοι, Matth. 23, 27.) — ἄδηλος φωνή, vox incerta, non distincta, 1 Cor. 14, 8.

Ἀδηλότης, ητος, ἡ, (ab ἄδηλος) incertitudo, 1 Tim. 6, 17.

Ἀδήλως, adv. incerte — τρέχω ἀδήλως, curro in incertum, 1 Cor. 9, 26. (ita in stadio mihi proposito curro, ut non dubium sit, utrum proficiam necne.)

Ἀδημονέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἀδήμων, et hoc a v. ἀδέω, taedio affici, taediare) moestus sum — λυπεῖσθαι κ. ἀδημονεῖν, Matth. 26, 37. (Marc. 14, 33. ἐκθαμβεῖσθαι κ. ἀδημονεῖν.) Phil. 2, 26.

Ἅιδης, ου, ὁ, (a v. ἀΐδης, Pluto, Hom. Il. 15, 188. — orcus, Hom. Il. ά, 3.) infernus, i. e. 1., orcus, die Unterwelt, das Todtenreich. Sistitur ut persona (socius Mortis), Apoc. 6, 8. 20, 13. 14. 1 Cor. 15, 55. (Hos. 13, 14.) — Comparatur cum arce: πύλαι ᾅδου (cf. Ps. 9, 15.). Matth. 16, 18. — αἱ κλεῖς τοῦ θανάτου κ. τοῦ ᾅδου, Apoc. 1, 18. — εἰς ᾅδου (subaudias: δῶμα), Act. 2, 27. 31. (Ps. 16, 8.) Cf. πρὸς τοῦ Διός. Lucian. Timon §. 81. — ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ, ad loca infima detruderis, Matth. 11, 23. (Luc. 10, 15. Cf. Jes. 14, 14. 15.) — 2., tartarus, ubi impiorum hominum animae ἐν βασάνοις detinentur et poenas luunt, Luc. 16, 23. (ex tota parabola liquet, Judaeos, quibuscum Jesus verba miscebat, opinatos esse, Abraami sinum et infernum subterraneis in locis atque homini inaccessis esse, adeo dissitos, ut mutuo itinere adiri non possent, quum utrumque disterminaret chaos et abyssus. Mortuorum sedem ferme similem sibi confinxerant ethnici. Niger tartarus et arva Elysia sub terris erant, at ita locis distincta, ut nullus umquam impiis ad beatorum sedes aditus pateret. — Vulgatus b. l. verba sic distinguit: mortuus est autem et dives, et sepultus est in inferno. Ita quoque Marcion; sed graeci codd. plerique distinguunt: ἀπέθανε . . κ. ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ etc.)

Ἀδιάκριτος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et διακρίνω, discerno, 3. pers. perf. Pass.) indiscretus et qui discerni nequit. — ἡ ἄνωθεν σοφία ἀδιάκριτός ἐστι (Vulg. non iudicans. Antiqua Itala: sine diiudicatione), Jac. 3, 17. (nihil disceptans.)

Ἀδιάλειπτος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et διαλείπω, intermitto, desino) **non intermissus, indesinens**, Rom. 9, 2. (ὀδύνη) 2 Tim. 1, 3. (μνεία.)

Ἀδιαλείπτως, adv. sine intermissione, indesinenter, Rom. 1, 9. 1 Thess. 1, 3. 2, 13. 5, 17.

Ἀδιαφθορία, ας, ἡ, (ab adi. verbali ἀδιάφθορος. Graeci: ἀδιαφθαρσία) incorruptibilitas, integritas, Tit. 2, 7. (ἐν τῇ διδασκαλίᾳ.)

Ἀδικέω (ῶ), f. ήσω, (sum ἄδικος) 1., abs. iniuste ago, Col. 3, 25. Apoc. 22, 11. — aliquid contra leges admisi, in culpa sum, Act. 25, 11. (εἰ ἀδικῶ) 2 Cor. 7, 12. Col. 3, 25. (ὃ ἠδίκησε, quod quisque inique gessit, recipiet.) — 2., τινά, iniuria aliquem afficio, verberibus, Act. 7, 26. 27. — fraude: Matth. 20, 13. 1 Cor. 6, 8. (ἀδικεῖτε κ. ἀποστερεῖτε ἀδελφούς.) 2 Cor. 7, 3. Philem. v. 18. — probris, 2 Cor. 7, 12. (ὁ ἀδικηθείς) — molestiam facesso alicui, Gal. 4, 12. — laedo aliquem, Luc. 10, 19. — vel aliquid, Apoc. 6, 6. 7, 3. 9, 4. 19. — Pass. οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τ. θανάτου, nullam vim patietur e morte, Apoc. 2, 11. — ἀδικῶ τινά τι, Philem. v. 5., vel οὐδέν, Gal. 4, 12. — Med. ἀδικοῦμαι, iniuriam mihi afferri patior, 1 Cor. 6, 7.

Ἀδίκημα, τος, τό, (ἀδικέω) iniqui aliquid, Act. 18, 14. (ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα) 24, 20. (εὑρίσκειν ἔν τινι ἀδίκημα) — pl. iniquitates, Apoc. 18, 5.

Ἀδικία, ας, ἡ, (ἄδικος) a., iniustitia (opp. δικαιοσύνη) Luc. 18, 6. (ex hebr.) Rom. 9, 14. — b., iniuria, 2 Cor. 12, 13. — eius, qui alios fallit (opp. ἀλήθεια, sinceritas), Joh. 7, 18. — μαμμωνᾶς τῆς ἀδικίας, i. e. ἄδικος, divitiae vanae, fidem fallentes, Luc. 16, 9. 10. cf. v. 11. — iniuria eius, qui pactum violat, Rom. 3, 5. — qui fraudes committit, Rom. 1, 29. — qui turpis lucri studio agitatur, Act. 8, 23. — qui dolis alios circumvenit, 1 Cor. 13, 6. (Opp. ἡ ἀλήθεια.) — Refertur ad iniurias, quae aliis ex abusu linguae (contumeliis, conviciis) afferuntur, Jac. 3, 6. — ὁ μισθὸς τῆς ἀδικίας, merces scelere parta, Act. 1, 18. 2 Petr. 2, 13. — ὅπλα τῆς ἀδικίας, arma iniquitatis, i. e. instrumenta iniquitati deservientia, Rom. 6, 13. — c., actio, qua lex (divina vel humana) violatur, 1 Joh. 5, 17. (πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστι.) — agendi ratio legibus div. et humanis contraria, Luc. 13, 27. (οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας, i. q. οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, Matth. 7, 23.) 2 Tim. 2, 19.

Ἄδικος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et δίκη) iniustus, i. e. a., qui ius violat, Rom. 3, 5. (cf. 9, 14.) Hebr. 6, 10. — b., qui fraudulenter agit cum aliis, Luc. 18, 11. — qui fidem fallit, Luc. 16, 10. (opp. πιστός.) — c., qui leges divinas et humanas violat, improbus (opp. δίκαιος), Matth. 5, 45. Act. 24, 15. 2 Petr. 2, 9. (opp. εὐσεβής.) — d., qui contra leges egit, poena dignus, 1 Petr. 3, 18. (opp. δίκαιος.) — e., οἱ ἄδικοι, gentiles, 1 Cor. 6, 1.

Ἀδίκως, adv. iniuste, iniuria, 1 Petr. 2, 19 (πάσχειν).

Ἀδόκιμος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et δόκιμος) improbatus, improbandus, a., qui non ad obrussam est, nicht probehaltig, 2 Cor. 13, 5. 2 Tim. 3, 8. (ἀδοκ. περὶ τὴν πίστιν.) b., reprobabilis, reprobandus, 1 Cor. 9, 27. — c., ineptus, iners, Rom. 1, 28. (νοῦς) Hebr. 6, 8. (γῆ, ager sterilis.) — ἀδόκ. πρός τι, Tit. 1, 16.

Ἄδολος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. δόλος) doli expers, sincerus. — ἄδολον γάλα, lac purum, sincerum, 1 Petr. 2, 2.

* Ἀδραμυττηνός, ή, όν, adi. patronymic. (a nomine urbis deductum.

Ἀδραμύτειον [*Ἀδραμύττειον*, *Ἀδραμμύττειον*], Adrametum urbs erat maritima in Acolia, Asiae minoris provincia, sita et navali instructa, v. Strabo lib. 13. p. 417. Herodot. 7, 42. Pomp. Mela 1, 17.) *πλοῖον Ἀδραμυτ.* navis Adramyttina, i. e. Adramyttam petens, Act. 27, 2.

Ἀδρίας, *ου*, *ὁ*, (sc. *πόντος*, s. *κόλπος*) sinus Adriaticus (inter Italiam et Dalmatiam, hodie sinus Venetus) mare Adriaticum s. Jonicum (mare, quod est inter Graeciam, Italiam et Africam), Act. 27, 27.

Ἁδρότης, *ητος*, *ἡ*, (Constantinus Lascaris pronuntiari iubet *ἀδροτής* — ab *ἁδρός*, ad maturitatem provectus, crassus, largus) plenitudo, — larga messis (Hesiod. *ἐργ.* v. 471.) — larga collectio, 2 Cor. 8, 20.

Ἀδυνατέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (i. e. *ἀδύνατος εἰμί*) *a.*, infirmus sum, non valeo — *b.*, res *ἀδυνατεῖ*, impossibilis est, Matth. 17, 20. (Job. 42, 2.) — *οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ θεῷ πᾶν ῥῆμα*, Luc. 1, 37. Gen. 18, 14. (cf. *ἀδύνατον παρά τινι*, Matth. 19, 26.) v. *ἀδύνατος*.

Ἀδύνατος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, (ab *α* pr. et *δύναμαι*) *a.*, invalidus, — *τοῖς ποσί*, Act. 14, 8. — *οἱ ἀδύνατοι*, imbecilles, trop. Christiani ii, quibus, quoniam non satis sunt eruditi, facile offensionis et lapsus caussa praebetur (opp. *δυνατοί*), Rom. 15, 1. — *b.*, *τὸ ἀδύνατον*, impossibile (opp. *δύνατον*). — *παρά τινι*, Matth. 19, 26. (Marc. 10, 27. Luc. 18, 27.) — *τὸ ἀδύνατον τοῦ νόμου*, id, quod legi impossibile erat, quod lex efficere non potuit, Rom. 8, 3. — sequente acc. c. inf. Hebr. 6, 4. 18. 10, 4. — *ἀδύνατον* (sc. *ἐστι*) *εὐαρεστῆσαι*, fieri nequit, ut placcas, Hebr. 11, 6.

Ἄιδω, f. *ᾄσω*, cano, *τινί*, alicui, Eph. 5, 19. Col. 5, 16. — *ᾠδήν*, Apoc. 5, 9. 14, 3. 15, 3.

Ἀεί, adv. semper, (cohaeret cum voc. *αἰών*) Marc. 15, 8. Act. 7, 51. 2 Cor. 4, 11. 6, 10. Tit. 1, 12. 2 Petr. 1, 12.

Ἀετός, *οῦ*, *ὁ*, (ab obsol. *ἀέω*, unde voc. *ἀήρ*, aër, aura, avis, nostr. wehen) aquila (hebr. נֶשֶׁר) Apoc. 4, 7. 12, 14. — in locis Matth. 24, 28. Luc. 17, 37. ut et Job. 39, 30. Prov. 30, 17. Exod. 30, 16. 17. interpretes non vultures vulgares, sed aliquod vulturum genus intelligi volunt et plerique quidem vultures perenopteros, alii vultures barbatos. Vulgares enim vultures a cadaveribus abstinent.

Ἄζυμος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, (ex *α* priv. et *ζύμη*, fermentum) non fermentatus, fermenti expers, hebr. מַצָּה (Levit. 2, 4. Num. 6, 15.) — *τὰ ἄζυμα* *a.*, panes non fermentati, Luc. 22, 1. — *ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων*, feriae (paschales), quibus per septem dies panes infermentatos comedere tenebantur Judaei in memoriam exitus e terra Aegyptiorum (Ex. 23, 15. Levit. 23, 6.). — *ἑορτάζειν ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας*, Vulg. epulemur in azymis sinceritatis et veritatis, i. e. dies paschales agamus ita, ut animi integritas ac sinceritas nobis sit instar azymorum, 1 Cor. 5, 8. — *b.*, meton. ipsae paschatis feriae, Marc. 14, 1. hinc: *ἡ πρώτη* (scil. *ἡμέρα*) *τῶν ἀζύμων*, Matth. 26, 17. Marc. 14, 12. — *αἱ ἡμέραι τ. ἀζ.* Act. 12, 3. 20, 6.

Ἄζωρ, ὁ, (עָזוּר, adiutor, auxiliator) Asor (unus e maioribus Jesu), Matth. 1, 13. 14.

Ἄζωτος, ου, ὁ, hebr. אַשְׁדּוֹד, urbs in terra Philistaeorum sita (Jos. 13, 3. 15, 46.) novem vel decem leucis a Gaza distans ad septemtrionem, Act. 8, 40.

Ἀήρ, ἀέρος, ὁ, (ab obsoleto: ἀέω, v. ad ἀετός) aër, Act. 22, 23. Apoc. 9, 2. 16, 17. — ἀέρα δέρειν, auras verberare (de athletis, qui vacuo ictu ruunt. Virgil. Aeneid. 5, 374. . . . . . Alternaque iactat Brachia protendens et verberat ictibus auras, cf. Homer. Iliad. 5. de Achille ter Hectorem frustra ferire conato . . . Τρὶς δ' ἠέρα τύψε βαθεῖαν), 1 Cor. 9, 26. — εἰς ἀέρα λαλεῖν, 1 Cor. 14, 9. (in aëra loqui, i. e. frustra loqui.) — εἰς ἀέρα, 1 Thess. 4, 17. quasi: lufthin, in altum. — ὁ ἄρχων τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, princeps potestatis aëris huius, Eph. 2, 2. (ἀήρ h. l. non videtur aër esse, sed idem significare quod σκότος, caligo, cf. Eph. 6, 12. 2 Petr. 2, 4. Jud. v. 6. Hom. Il. 17, 645. 12, 240. 21, 249. Odyss. 8, 562. Orph. hymn. Eun. 9, das Gebiet der Finsterniss.)

Ἀθανασία, ας, ἡ, (ab adi. ἀθάνατος, immortalis) immortalitas, ἔχειν ἀθανασίαν, 1 Tim. 6, 16. — ἐνδύσασθαι, 1 Cor. 15, 53.

Ἀθέμιτος, ου, ὁ, ἡ, (pro ἀθέμιστος, ex α priv. et θεμιτός [pro θεμιστός] lege sancitus s. statutus, et hoc a v. θεμίζω quod descendit a voc. θέμις, lex, decretum) *a.*, lege vetitus, — ἀθεμ. ἐστί τινι seq. inf., lege interdictum, illicitum, Act. 10, 28. — *b.*, nefarius, nefandus, ἀθέμιτοι εἰδωλολατρεῖαι, 1 Petr. 4, 3. (Xen. Mem. 1, 1, 9. ἀθέμιτα ποιεῖν.)

Ἄθεος, ου, ὁ, ἡ, pr. qui est sine deo, qui nullum deum novit et colit. Aelian. V. H. 31, 10. contemtor Deor. Xen. Mem. 1. In N. T. is, qui verum deum nec novit nec colit, Eph. 2, 12.

Ἄθεσμος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et θεσμός, statutum, constitutum, a θέω) qui nullis se legibus adstringit, omnium legum repagula perfringit, et libidinibus indulget. — οἱ ἄθεσμοι, nefandi homines, 2 Petr. 2, 7. 3, 17.

Ἀθετέω (ῶ), f. ήσω, (a θέτης [θέω] et α priv.) tollo id, quod θετόν, i. e. constitutum est. — *a.*, νόμον, ἐντολήν, abrogo legem, institutum — legem latam vi privo, irritam facio, v. c. placitis huic legi contrariis, Marc. 7, 9. (i. q. ἀκυροῦν, v. 13. — opp. τηρεῖν v. 9.) — διαθήκην, Gal. 3, 15. (testamentum immuto, quasi non factum esset, opp. κυροῦν), cf. 1 Macc. 11, 36. — τὴν πρώτην ἑαυτοῦ πίστιν, fidem antea datam nullam esse agendo declaro, 1 Tim. 5, 12. — τὴν σύνεσιν, consilia, prudentiam alicuius frustro effectu, vanam reddo, 1 Cor. 1, 19. (Is. 29, 14.) — *b.*, sperno, negligo, τὸν νόμον (legem violans, legem irritam faciens), Hebr. 10, 28. — τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ, consilium Dei, Luc. 7, 30. — τὴν χάριν τοῦ θεοῦ, Gal. 2, 21. — θεόν, 1 Thess. 4, 8. τὴν κυριότητα, Jud. v. 8. (cf. 2 Petr. 2, 10. καταφρονεῖν.) — apostolos, ad regnum Dei invitantes, Luc. 10, 16. — Christum (explicatur adiectis verbis: καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου), Joh. 12, 48. — *c.*, ἀθετῶ τινα precantem, i. e. eum vel eam, cui aliquid pollicitus sum, frustro, (ut vertit Syrus) s. spem ei factam irritam facio, Marc. 6, 26.

Ἀθέτησις, εως, ἡ, sublatio vel eius, quod constitutum est, — ἐντολῆς, Hebr. 7, 18. (abrogatio); vel eius quod vim exercuit, — ἁμαρτίας, Hebr. 9, 26. (abolitio).

Ἀθῆναι, ῶν, αἱ, urbs Graeciae nobilissima in Achaia, et quidem illa eius parte sita, cui Atticae nomen erat, Act. 17, 15. 16. 1 Thess. 3, 1. — dicitur omnium doctrinarum inventrix, Cic. de orat. c. 4.

Ἀθηναῖος, αία, αῖον, Atheniensis, Act. 17, 21. 22.

Ἀθλέω (ῶ), f. ήσω, (a v. ἄεθλος s. ἆθλος, certamen) certamen ineo, certo (in ludis publicis — Olympicis, Pythicis, Isthmicis) vel pugione, vel caestu, vel disco, vel lucta, vel cursu, vel alia re, 2 Tim. 2, 5.

Ἄθλησις, εως, ἡ, certatio, pugilatio, πολλὴν ἄθλ. ὑπεμείνατε παθημάτων i. q. πολλὰ παθήματα ἀθλοῦντες ὑπεμείνατε, multum miseriis, vexationibus, vobis conflictandum fuit, Hebr. 10, 32.

Ἀθυμέω (ῶ), f. ήσω, (sum ἄθυμος — α priv. et θυμός, animus, Muth.) animum despondi, fracto sum animo (i. q. ἀθύμως ἔχω), Col. 3, 21.

Ἀθῷος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et θωή, mulcta) impunis, insons, Matth. 27, 4. (αἷμα ἀθῷον, cf. Deut. 19, 10. 13. 2 Sam. 3, 28.) — ἀθῷος ἀπό τινος, ex hebr. נָקִי מִן (2 Sam. 14, 9.) et נִקָּה מִן (Judic. 13, 3.) i. e. insons, ideoque remotus a. (Cf. καθαρὸς ἀπό, Act. 20, 20. qua formula etiam graeci utuntur, v. Demosth. p. 1372. 22.) Matth. 27, 24. (i. e. caedis in hoc innocenti homine commissae culpa in me transferenda non est.

Αἴγειος, ου, ὁ, ἡ, et εία, ειον, (ab αἴξ, gen. γός [ἀΐσσω], caper capra) hircinus, caprinus (cf. καμήλειος, ἵππειος, ὕειος al.), ἐν αἰγείοις δέρμασι, vestibus induti e caprinis pellibus confectis), Hebr. 11, 37.

Αἰγιαλός, οῦ, ὁ, ora maritima, littus, Matth. 13, 2. Joh. 21, 4. Act. 21, 5. 27, 39. 40.

Αἰγύπτιος, ία, ον, nomen gentile, Aegyptius, Act. 7, 22. 24. 28. 21, 38. Hebr. 11, 29.

Αἴγυπτος, ου, ἡ, nomen propr. regionis. — *Aegyptus*, hebr. מִצְרַיִם, regio Africae, non longe a Judaea meridiem inter et occidentem dissita, ab antiquissimis jam temporibus literarum et astronomiae cultu clara. Terminos habet ab oriente Arabiam Petraeam et sinum Arabicum, ab occasu Libyam et Marmaricam, a meridie Aethiopiam, a septentrione denique mare mediterraneum. Dissecat eam Nilus fluvius, ab Aethiopia eam perfluens; unde solo oritur magna fertilitas, Matth. 2, 13. Act. 2, 10. 7, 9. seq. Hebr. 3, 16. 11, 26. 27.

Ἀΐδιος, ον, ὁ, ἡ (ab obsoleto ἀιής, s. ἀής, neutr. ἀές, unde Dat. ἀεί, adv. semper, perpetuo) sempiternus, aeternus, Rom. 1, 20. (ἀΐδιος δύναμις) Jud. v. 6. (δεσμοὶ ἀΐδιοι. Caeterum Judas h. l. ad illud videtur alludere, quod in libro Henochi legitur, angelum nempe Uriëlem ab angelo Raphaële vinctum aeternasque in tenebras proiectum esse. V. Calmet. ad h. l.).

Αἰδώς, όος (οῦς), ἡ, pudor, verecundia. — μετὰ αἰδοῦς κ. σωφροσύνης, cum verecundia et sobrietate, 1 Tim. 2, 9. — μετὰ αἰδοῦς κ. εὐλαβείας (Vulg. cum metu et reverentia), Hebr. 12, 28.

Αἰθίοψ, *οπος*, *ὁ*, (a v. *αἴθω*, uro et *ὤψ*, facies) qui nigricante est facie, *Aethiops* (hebr. כּוּשִׁי), Act. 8, 27. (Sunt h. l. Aethiopes gens insulae vel peninsulae Meroës, ad Aethiopiam superiorem, cui nomen Habesch s. Abessiniae est, pertinentis.)

Αἷμα, *τος*, *τό*, sanguis (sive hominis, sive animalis bruti). *a.*, *universe:* Joh. 19, 34. — *ῥύσις αἵματος* (i. q. *αἱματοῤῥοία*) profluvium sanguinis, Marc. 5, 25. (Luc. 8, 43.) — *θρόμβοι αἵματος*, Luc. 22, 44. — In sanguinem converti, i. e. e ratione loquendi poëtica: converti in rubrum colorem sanguinis, Act. 2, 20. (Joël. 3, 4.) Apoc. 6, 12. 8, 8. 11, 6. 16, 3. 4. — *αἷμα*, semen virile (nasci *ἐξ αἵματος* s. *αἱμάτων*), Joh. 1, 13. cf. Act. 17, 26. — *σάρξ κ. αἷμα* (בָּשָׂר וָדָם formula Rabbinis solennis, quae in V. T. nusquam invenitur) i. e. *α.*, corpus carne et sanguine conflatum, Hebr. 2, 14. *β.*, homo qualis est, dum hoc corpus mortale circumfert, 1 Cor. 15, 50. *γ.*, homines infirmi, carne et sanguine conflati, Eph. 6, 12. *δ.*, hominis humanique ingenii imbecillitas, Matth. 16, 17. Gal. 1, 16.

b., legitur interiunctum phrasibus *α.*, *caedis* notionem exprimentibus, Luc. 13, 1. Hebr. 12, 4. — *αἷμα ἐκχύνειν*, *ἐκχέαι*, Matth. 23, 35. (Luc. 11, 50.) Act. 22, 20. Rom. 3, 15. (Jes. 59, 7. cf. Gen. 9, 6. 38, 21. שָׁפַךְ דָּם) Apoc. 16, 6. — *οὐκ ἂν ἤμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν* — non essemus eorum socii in caede prophetarum, Matth. 23, 30. — *μεθύειν ἐκ τ. αἵματος*, Apoc. 17, 6. — *ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα* — *ἐκχυνόμενον κ. τ. λ.*, Matth. 23, 35., quibus verbis id exprimitur, quod legitur ap. Lucam c. 11, 50. *ἵνα ἐκζητηθῇ* (scil. *ἀφ' ὑμῶν*) *τὸ αἷμα πάντων* — *τὸ ἐκχυνόμενον κ. τ. λ.* ut sanguinis effusi poena a vobis repetatur. Cf. Matth. 27, 25. *τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐλθέτω ἐφ' ἡμᾶς* i. e. quam hoc homine occidendo merebis noxam, in ea nos et posteri nostri lubenter erimus. — *τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν* (sc. *ἐλθέτω*) i. e. si perieritis, exitii vestri culpam vobismet ipsis imputate, Act. 18, 6. (cf. Levit. 20, 9. 12. 16. Jos. 2, 19. 20, 26.) — *ἐπάγειν τὸ αἷμά τινος ἐπί τινα*, aliquem reum agere caedis in aliquo homine perpetratae, Act. 5, 28. — *ἐκδικεῖν τὸ αἷμα* — *ἀπό τινος*, poenam propter peractam alicuius hominis caedem ab aliquo repetere, Apoc. 6, 10. 19, 2., *αἷμά τινι διδόναι πιεῖν*, Apoc. 16, 6. — *ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ* — (cf. 2 Sam. 3, 28.) nulla mihi huius caedis noxa est, Matth. 27, 24. — *καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵμ. πάντων*, i. e. si quis vestrum in crimen inciderit, ne id mihi vitio detur, Act. 20, 26. (cf. Ez. 33, 3.) — *αἷμα ἀθῷον* (דָּם נָקִי, 2 Reg. 21, 16. Ps. 106, 38.) sanguis et vita insontis cuiusdam hominis, Matth. 27, 4. — *τιμὴ αἵματος*, pretium pro caede acceptum, Matth. 27, 6. — *ἀγρὸς αἵματος*, ager pretio sanguinis emtus, Matth. 27, 8. (Act. 1, 19. ager Judae proditoris sanguine tinctus), v. *ἀκελδαμά*. — *β.*, phrasibus de profuso sanguine animalium, א., ubi Christianis e gentilibus praecipitur, ut se abstineant ab esu sanguinis crudi coitive — *ἀπέχεσθαι τοῦ αἵματος* s. *φυλάσσεσθαι τὸ αἷμα* (Gen. 9, 4. Levit. 3, 17. 7, 26. 27. Deut. 12, 16. 23. 15, ult.). Act. 15, 20. 29. 21, 25. — ב., de sanguine victimarum et hostiarum lustrationum peragendarum caussa profundi

solito, Hebr. 9, 12. 18—22. 13, 11. — ἡ πρόςχυσις τοῦ αἵματος, sanguinis affusio, Hebr. 11, 28. (i. e. sanguinis agni paschalis, quo Israëlitae in Aegypto postes domorum suarum illiverunt idcirco ut angelus occisor iisdem domibus parceret.) — ῥαντίζειν ἐν αἵματι, Hebr. 9, 21. 22. καθαρίζειν αἵματι, v. 22. — γ., phrasibus sanguinem *Christi* memorantibus. — Suum Christus sanguinem vult bibi, Joh. 6, 54—56. — in coenae sacrae celebratione, τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου, Matth. 26, 28. (Marc. 14, 24. Luc. 22, 20. Cf. 1 Cor. 11, 25.) — τὸ αἷμα τῆς καινῆς διαθήκης, sanguis, quo novum foedus sancitur, Matth. l. c. (Luc. et Paull. locc. laud. ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου) cf. Hebr. 9, 18. 20. 10, 29. 13, 20. (Zach. 9, 11.) — Christi sanguis vi pollet purgandi nos a peccatis, 1 Joh. 1, 7. (cf. Apoc. 1, 5. τῷ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ.) Hebr. 9, 14. Christus dicitur ingressus in sanctuarium esse διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος, offerens suum sanguinem, Hebr. 9, 12. (Judaeorum summus pontifex εἰςῆλθε ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, v. 25.) Itaque et nobis licebit in coeli sanctuarium intrare cum sanguine Christi, Hebr. 10, 19. — Christiani dicuntur conspersi Christi sanguine (τῷ αἵματι ῥαντισμοῦ), Hebr. 12, 24. Deus eos elegit εἰς ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, 1 Petr. 1, 2. — ἐν Χριστῷ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, Eph. 1, 7. Col. 1, 14. — omnibus nunc cum sanguine Christi ad Deum accedere licet, Eph. 2, 13. (cf. v. 18.) et Christus pacem concordiamque inter Judaeos et gentiles restituit per suum sanguinem in cruce profusum, Col. 1, 20. — Deus Christum proposuit ἱλαστήριον (propitiatorium, instrumentum expiationis s.) expiatorem διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, Rom. 3, 25. — (ἐδικαιώθημεν) ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, Rom. 5, 9. — liberati sunt gentiles a superstitionis scelerumque servitio τιμίῳ αἵματι Χριστοῦ ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου, 1 Petr. 1, 18. 19. — Christus sibi (servos) emit (ἠγόρασε) pretio sui *sanguinis*, Apoc. 5, 9. — Martyres Christi in conspectum venient vestibus albis induti, quoniam vestes suas laverunt sanguine agni, Apoc. 1, 14. — victoriam vincunt propter sanguinem agni, Apoc. 12, 11. Christus dominus est ecclesiae, quoniam sibi eam acquisivit suo sanguine, Act. 20, 28. — Christus ἔρχεσθαι dicitur ἐν αἵματι (i. e. non solum aqua, sed et sanguine suo nos lustravit), 1 Joh. 5, 6. (v. Calmet, ad h. l.) Olim venturus est χωρὶς αἵματος, Hebr. 9, 28. v. χωρίς.

Αἱματεκχυσία, ας, ἡ, (vox Atticis incognita, ab αἷμα et ἐκχέω) effusio sanguinis, Hebr. 9, 22.

Αἱμοῤῥοέω (ῶ), f. ήσω, (sum αἱμόῤῥοος, ex αἷμα et ῥέω) sanguinis profluvio (τῇ αἱμοῤῥοίᾳ) laboro, Matth. 9, 20. (Marc. 5, 25. et Luc. 8, 43: εἶναι ἐν ῥύσει αἵματος.)

Αἰνέας, nomen viri caeterum incogniti, Act. 9, 33. seq.

Αἴνεσις, εως, ἡ, (a v. αἰνέω) laudatio — θυσία αἰνέσεως (v. Levit. 7, 13. sacrificium salutare, quod Deo offertur pro accepto aliquo beneficio) laudes Dei, gratiarum actiones, Hebr. 13, 15.

Αἰνέω (ῶ), f. έσω, laudo, celebro — τὸν θεόν, Luc. 2, 13. 20. (16, 8.) 24, 53. Act. 2, 47. 3, 8. 9. Apoc. 19, 5. Rom. 15, 11. (Ps. 117, 1.)

Αἴνιγμα, τος, τό, (a v. αἰνίσσομαι s. αἰνίττομαί τι, h. e. obscure

innuo, adumbro aliquid signo aliquo) aenigma, 1 Cor. 13, 12. (Num. 12. 6—8. — videmus per obscuram significationem.)

Αἶνος, ου, ὁ, laus, Matth. 21, 16. (Ps. 8, 11.) Luc. 18, 43. (*αἶνον διδόναι Θεῷ.*)

Αἰνών, ἡ, (nomen indeclinabile urbis) Aenon, Joh. 3, 23. (Syrus ܥܝܢ ܝܘܢ. Aenon Eusebio et St. Hieronymo notantibus millibus passuum octo abest a Scythopoli meridiem versus. Caeterum nomen Aenon in libris V. T. ignoratur. Ligtfooto videtur potius regionis, quam urbis nomen fuisse.)

Αἵρεσις, εως, ἡ, (*αἱρέω*) **1.**, captio, **2.**, electio, optio (Aeschin. Soph. Polyb. — *οἱ ὁ*, Levit. 22, 18. et 1 Macc. 8, 30.), **3.**, opinio, quam quis (cum aliis eiusdem propugnatoribus) tenet. In N. T. **1.**, ***secta*** (coetus hominum, qui se consociarunt, ut certa quaedam dogmata contra dissentientes teneant) v. c. secta Pharisaeorum, Act. 15, 5. 26, 5. Sadducaeor., Act. 5, 17. — Christianor., Act. 24, 5. 28, 22. (quos Paulus sectae nomine insigniri non vult, Act. 24, 14.) — **2.**, ***dogma***, pl. *αἱρέσεις ἀπωλείας*, dogmata perniciosa, 2 Petr. 2, 1. (*παρεισάγειν*, cf. v. 3.) — **3.**, ***dissidia*** (nos: Fractionen), 1 Cor. 11, 19. Gal. 5, 20. (h. l. enumerantur et consociantur similia cum similibus: *ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις.*)

Αἱρετίζω, f. *σω,* (vox aevi Macedonici, *αἱρετός*) electum habeo, Matth. 12, 18. (Jes. 42, 1.)

Αἱρετικός, οῦ, (*αἱρετίζω*) sectarius (falsae doctrinae sectator), Tit. 3, 10.

Αἱρέω, ῶ, f. *ήσω*, capio. Med. capio mihi, i. e. eligo, aor. 2. *εἷλον*, (ab *ἕλω*) eligo: e duobus, Phil. 1, 22. (*τί αἱρήσομαι*) e multis, 2 Thess. 2, 13. — *αἱρέω μᾶλλον ἤ*, praefero, Hebr. 11, 25.

Αἴρω, f. *ἀρῶ*, ***tollo.*** **1.**, *τινά*, vel *τί* ***a.***, ***in altum tollo***, attollo, v. c. manus, Apoc. 10, 5. oculos, Joh. 11, 41. (*ἦρε ἄνω*) cf. Luc. 18, 13. Joh. 6, 5. — vocem, Luc. 17, 13. — ***b.***, ***e solo tollo***, v. c. lapides, Joh. 8, 59. Apoc. 18, 21. — mortuum, Matth. 14, 12. (Marc. 6, 29.) Pass. Act. 20, 9. — *ὄφεις*, Marc. 16, 18. — *κοφίνους*, Matth. 14, 20. (Marc. 6, 43. Luc. 9, 17. Joh. 6, 13.) — *τὴν κλίνην*, Matth. 9, 6. (Marc. 2, 11. 15. Luc. 5, 24.) ***c.***, ***aufero***, Joh. 11, 40. 41. — *τὰς ἁμαρτ.*, 1 Joh. 3, 5. i. q. *ἁρπάζω*, Marc. 4, 15. (Matth. 13, 19.) ***d.***, ***sursum traho***, Matth. 17, 27. Act. 27, 17. — ***e.***, ***demo*** (abnehmen), Matth. 9, 16. (Marc. 2, 21.) Joh. 15, 2. 19, 38. — ***f.***, ***capio*** (id, quod propositum est), Matth. 20, 14. (*ἆρον τὸ σόν*) Marc. 15, 24. (*τίς τί ἄρῃ*) Luc. 19, 21. — ***g.***, ***sumo, ut sumto utar***, Act. 21, 11. 1 Cor. 6, 15. — ***ut sumtum mihi ad manus sit***, an sich nehmen, Luc. 11, 22. 52. (*τὴν κλεῖδα*) 22, 36. — *τὸ τινος* id, quod alterius est, Joh. 11, 48. (*τὸ ἔθνος*) Luc. 6, 29. 11, 22. — ***h.***, ***porto, gesto***, Joh. 5, 10. (*τὸν κράββατον*) 1, 29. (*τὴν ἁμαρτ. τ. κόσμου.*) — *ἐπὶ χειρῶν*, Matth. 4, 6. (Luc. 4, 11. Ps. 91, 11. 12.) — ***i.***, ***tollo ut portem***, in mo suscipio. — *τὸν σταυρόν*, Matth. 16, 24. (Marc. 8, 34. Luc. 9, 28.) Cf. Matth. 10, 38. (*λαμβάνω.*) — *τὸν ζυγόν*, Matth. 10, 29. — ***k.***, trop. ***suspensum animo aliquem teneo***, in der Schwebe halten, Joh. 10, 24.

2., Constr. ***a.***, *αἴρω τί τινος* et *ἀπό τινος*, aufero ab aliquo. — *τινός*

(genit. rei), Marc. 2, 21. (aufert novum a veteri.) — *ἀπό τ. α.*, genit. rei, Matth. 9. 16. *β.*, gen. pers., Matth. 21, 43. 25, 28. 29. (Luc. 19, 24. 26.) Marc. 4, 25. (Luc. 5, 18.) praevalente eripiendi notione, Joh. 10, 18. 16, 22. — praevalente removendi notione, Eph. 4, 31. — *b.*, *αἴρω τινα ἀπὸ τῆς γῆς*, e medio tollo, Act. 8, 33. (Jes. 53, 8.); imperat. tolle hunc (e medio)! Act. 22, 22. — subauditur: *ἀπὸ τῆς γῆς*, Luc. 23, 18. Act. 21, 36. Joh. 19, 15. — *ἦρεν ἅπαντας*, Matth. 24, 39. (Luc. 17, 29. *ἀπώλεσε.*) — *c.*, *αἴρω*, tollo, *τι ἔκ τινος*, Matth. 24, 17. (*τὰ ἐκ τῆς οἰκίας*, cf. Marc. 13, 15.) Joh. 17, 15. (*ἐκ τ. κόσμου*) 20, 1. (*ἐκ τ. μνημείου*) 2. — *ἐκ τοῦ μέσου*, aboleor, deleo, Col. 2, 14. (*χειρόγραφον*, cf. 1 Cor. 5, 2.) — *d.*, addito: *ἐντεῦθεν*, Joh. 2, 15. — subintell. *ἐντεῦθεν*: *ἄρθητι!* Matth. 21, 21. (cf. Luc. 17, 6. Marc. 11, 23.) — *e.*, . . *τι εἰς τὴν ὁδόν*, mecum fero, mit sich nehmen, Marc. 6, 8. (Luc. 9, 3.)

Αἰσθάνομαι, f. *ἤσομαι*, (a v. *αἴσθω* = *ἀΐσθω*, et hoc ab *αἴω*) sentio, Luc. 9, 45. (cf. Marc. 9, 31.)

Αἴσθησις, *εως*, *ἡ*, sensus; — iungitur quidem cum voc. *ἐπιγνώσεως*, sed ref. ad animi nutrimenta, quae capit charitas, Phil. 1, 9.

Αἰσθητήριον, *ου*, *τό*, (a voc. *αἰσθητήρ* s. *αἰσθητής*) instrumentum sentiendi; pl. Hebr. 5, 14. (Jerem. 4, 19.)

Αἰσχροκερδής, *έος*, *ὁ*, *ἡ*, (ex *αἰσχρός* et *τὸ κέρδος*) turpis lucri cupidus, 1 Tim. 3, 8. Tit. 1, 7. Hinc

Αἰσχροκερδῶς, adv. ex cupiditate turpis lucri, 1 Petr. 5, 2. (coll. Tit. 1, 11.)

Αἰσχρολογία, *ας*, *ἡ*, (a v. *αἰσχρολόγος*, et hoc ex *αἰσχρός* et *λέγω*) turpiloquium, sermo turpis obscoenusque, Col. 3, 8. (cf. Eph. 4, 29. *λόγος σαπρός*.)

Αἰσχρός, *ά*, *όν*, (a v. *αἴσχω* = *ἀΐσχω*, retineo, cf. *αἴσθω* et *ἀΐσθω* supra ad verb. *αἰσθάνομαι* allatum. Med. *αἴσχομαι*, me retineo. Hinc *αἰσχερός*, *αἰσχρός*) aversandus, turpis — *αἰσχρόν ἐστι λέγειν*, turpe est dictu, Eph. 5, 12. — *τινί*, 1 Cor. 11, 6. 14, 35. — *αἰσχρὸν κέρδος*, Tit. 1, 11. Hinc

Αἰσχρότης, *ητος*, *ἡ*, turpitudo, Eph. 5, 4.

Αἰσχύνη, *ης*, *ἡ*, (ab *αἴσχω* v. supr. *αἰσχρός*) aversatio, verecundia, pudor. *a.*, sensu subi. pudor, Scham, *μετ' αἰσχύνης*, pudore suffusus, Luc. 14, 9. — *τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης*, ea, quae pudor celat, 2 Cor. 4, 2. — *b.*, sens. obi. ignominia (oppon. *δόξα*), Phil. 3, 19. Hebr. 12, 2. — *ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητος*, pudenda nuditas, Apoc. 3, 18. (cf. *ἀσχημοσύνη*, Apoc. 16, 15.) — pl. *αἱ αἰσχύναι*, turpitudines, flagitia.

Αἰσχύνω, f. *υνῶ*, pudore afficio. Pass. — *αἰσχυνθήσομαι ἐν οὐδενί*, nulla in re pudore afficiar, Phil. 1, 20. — *μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ* (hebr. מִן), ne pudore suffusi ab eo avertamur, 1 Joh. 2, 28. — Med. pudet me, *μὴ αἰσχυνέσθω*, 1 Petr. 4, 16. — *ἀπαιτεῖν αἰσχύνομαι*, Luc. 16, 3.

Αἰτέω (*ῶ*), f. *ήσω*, rogo. Med. *αἰτοῦμαι*, mihi rogo, mihi expeto. 1., *Activ.* *a.*, absol. rogo, Matth. 7, 7. 8. (ex adverso ponitur: *δοθήσεται αὐτῷ, λαμβάνει*) cf. Jac. 1, 6. 4, 3. — *b.*, *τί*, Matth. 21, 22. (opp. *λαμβάνειν*) Joh. 14, 13. 16, 24. Luc. 1, 63. — *c.*, *τί παρά τινος*, Matth. 20, 20. Act. 3, 2. Jac. 1, 5. 1 Joh. 5, 15. — *d.*, *τινά*, Matth. 5, 42. (Luc. 6, 30.) 6, 8. — *e.*, *τινά τι*, Matth. 7, 9. (Luc. 11, 11.) Marc. 6, 22. Joh. 16, 23. Luc. 12, 48. (posco)

1 Petr. 3, 15. — **2.**, *Med. a.*, absol., Jac. 4, 2. 3. Marc. 15, 8. Joh. 16, 26. — *b.*, τί, Matth. 14, 7. 18; 19. Marc. 6, 24. 10, 38. (Matth. 20, 22.) 11, 24. 15, 43. (Matth. 27, 58.) Luc. 23, 52. Joh. 15, 7. 1 Joh. 5, 14. 15. Act. 13, 21. 25, 3. 15. — *c.*, τὶ παρά τινος, Act. 9, 2. — *d.*, ὑπέρ τινος, seq. ἵνα, Col. 1, 9. — *e.*, seq. acc. c. inf., Luc. 23, 23. Act. 3, 14. 13, 28. — seq. inf., Act. 7, 46. (ᾐτήσατο εὑρεῖν, petiit sibi ut inveniret) Eph. 3, 13. — *f.*, τινά, seq. acc. c. inf., Act. 13, 28. (hoc sibi petiverunt a Pilato, ut.)

Αἴτημα, τος, τό, (a v. αἰτέω) id, quod petitur vel petitum est, Luc. 23, 24. — pl. Phil. 4, 6. 1 Joh. 5, 15.

Αἰτία, ας, ἡ, **1.**, caussa, δι' ἣν αἰτίαν, Luc. 8, 47. Act. 10, 21. 22, 23. 28. 28, 20. Hebr. 2, 11. 2 Tim. 1, 6. 12. Tit. 1, 13. — **2.**, conditio, ratio, Matth. 19, 10. εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός (דָּבָר, Judic. 18, 7.). — **3.**, culpa, Joh. 18, 38. (οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ) 19, 4. 6. — αἰτία θανάτου, crimen supplicio puniendum, crimen capitale, Act. 13, 28. 28, 18. — argumentum quo accusatio comprobari potest, Act. 25, 18. (οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον, ὧν [τούτων, ἃ] ὑπενόουν.) — **4.**, insimulatio (das vorgebliche Schuldigsein), pl. Klagpuncte, κατά τινος, Act. 25, 27. — αἰτία τινός, crimen, cuius quis accusatus est, Matth. 27, 37. (Marc. 15, 26.) — **5.**, κατὰ πᾶσαν αἰτίαν, sub quovis praetextu, Matth. 19, 3.

Αἰτίαμα, τος, τό, (a v. αἰτιάομαι, accuso) crimen (Beschuldigung), Act. 25, 7. (φέρειν κατά τινος. Alii codd. αἰτιώματα.)

Αἴτιος, ία, ον. — **1.**, ὁ αἴτιος, auctor, Hebr. 5, 9. (σωτηρίας — Lucian. Timon. §. 85. κακῶν.) — **2.**, αἴτιόν τινος, dignum re, Luc. 23. 22. (θανάτου.) — abs., culpabile quidquam, puniendum, Luc. 23, 4. — μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, cum nihil criminis adsit, Act. 19, 40.

Αἰφνίδιος, ίου, ὁ, ἡ, (ab αἴφνης, i. e. ἀφανής, ex α priv. et φαίνομαι, aor. 2. ἐφάνην. cf. ἀΐδιος ab ἀής, ἀές) repentinus, subitus, improvisus, Luc. 21, 34. (μὴ αἰφνίδιος ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ut, 1 Thess. 5, 3. τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος) Sap. 17, 15. — Caeterum phrasin „αἰφνίδιος ἐφίσταται" conferas cum formulis: τεταρταῖός ἐστι, Joh. 11, 39. — δευτεραῖοι ἤλθομεν, Act. 28, 13.

Αἰχμαλωσία, ας, ἡ, (ab αἰχμάλωτος, quod v.) captivitas, Apoc. 13, 10. (εἰς αἰχμ. ὑπάγει.) — abstr. pro concr. i. q. αἰχμάλωτοι, Apoc. 13, 10. (συνάγω αἰχμαλωσίαν) Eph. 4, 8. turba captivorum (Ps. 68, 19. Num. 31, 12.).

Αἰχμαλωτεύω, f. σω, captivum duco, Eph. 4, 8. (αἰχμαλωσίαν, i. e. captivos, Ps. 68, 19.) Graecis dicitur αἰχμάλωτον ποιῶ. Est i. q. verbum sequens.

Αἰχμαλωτίζω, f. σω, (Verbum serioris aevi, obvium apud Joseph. Heliodor. Diodor. dictum pro: αἰχμάλωτον ποιῶ.) *a.*, captivum duco, Luc. 21, 24. (αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη.) — αἰχμ. εἰς tropice: subiugo, subiicio, 2 Cor. 10, 5. — τινά τινι, Rom. 7, 23. — *b.*, capio alicuius animum, 2 Tim. 3, 6. (τὰ γυναικάρια.)

Αἰχμάλωτος, ου, ὁ, ἡ, (ex αἰχμή, hasta, et ἁλωτός, ab inusitato perf. pass. verbi ἁλόω) qui captivus tenetur, Luc. 4, 19. (Jes. 61, 1.)

Αἰών, ῶνος, ὁ, (a v. Hom. vitae tempus, a v. ἄω. Cohaeret cum obsoleto: ἀής unde ἀεί.) — **1.**, aevum (digamma aeol. cf. nostr. ewig.) — **a.**, ἐκ τοῦ αἰῶνος, Joh. 9, 32. ex aeterno (Aelian. var. hist. 12, 27.). — ἀπ' αἰῶνος, Vulg. a saeculo i. e. ab antiquissimis inde temporibus, Act. 3, 21. cf. Luc. 1, 70. (τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ) Act. 15, 18. (ex omni tempore.) — **b.**, εἰς τὸν αἰῶνα, in sempiternum, in perpetuum, Joh. 6, 51. 58. 8, 35. 12, 34. 2 Cor. 9, 9. (לְעוֹלָם, Ps. 112, 3. 9.) Hebr. 5, 6. (Ps. 109, 4.) — εἰς ἡμέραν αἰῶνος, 2 Petr. 3, 18. — οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα, Marc. 3, 29. (nunquam); in oratione vetante: οὐ μὴ εἰς τ. αἰῶνα, Joh. 4, 14. 8, 51. 52. 10, 28. 11, 26. 13, 8. 1 Cor. 8, 13. — μηκέτι εἰς .. Matth. 21, 19. — pl. οἱ αἰῶνες, saecula, tempora, aetates (hebr. עֹלָמִים olamim), Hebr. 1, 2. 11, 3. — ἀπὸ τῶν αἰώνων, Col. 1, 26. (Vulg. a saeculis) Eph. 3, 9. — πρὸ τῶν αἰώνων, ante saecula, 1 Cor. 2, 7. (cf. 2 Tim. 1, 9. πρὸ χρόνων αἰωνίων.) — εἰς τοὺς αἰῶνας in saecula, quousque tempora erunt, Matth. 6, 13. (in iis codicibus, qui post verba: sed libera nos a malo addunt: ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.) Luc. 1, 33. Rom. 1, 25. 9, 5. 11, 36. 16, 27. 2 Cor. 11, 31. — εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Gal. 1, 5. 1 Tim. 1, 17. — εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας, Jud. v. 25. — οἱ αἰῶνες οἱ ἐρχόμενοι, Eph. 2, 7. (tempora futura.) — κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων (secundum praefinitionem saeculorum). — **2.**, ὁ αἰὼν οὗτος, καὶ ὁ μέλλων. Judaei distinxerunt הָעוֹלָם הַזֶּה et הָעוֹלָם הַבָּא, saeculum s. tempus ante-Messianum et post-Messianum. Ita et Christiani distinguunt inter tempus, Christi adventum (παρουσίαν) ad iudicium antecedens et consequens, Eph. 1, 21. — οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι, Matth. 12, 32. (at Marc. 3, 29. legitur: οὐκ . . . . εἰς τὸν αἰῶνα.) — ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ . . . . καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ, Marc. 10, 30. (Luc. 18, 30.) — **a.**, ὁ αἰὼν ἐκεῖνος (Luc. 20, 35.) s. ὁ μέλλων αἰών initium habebit, cum hoc saeculum consummatum fuerit, ita, ut mortali vitae succedat immortalitas, Luc. 20, 34. (Matth. 22, 30. Marc. 12, 25.) Cf. Hebr. 6, 5. δυνάμεις μέλλοντος αἰῶνος. — Quare consummatio huius saeculi dicitur ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος (i. e. temporis) simpliciter, Matth. 13, 39. 24, 3. 28, 20. s. ἡ συντ. τῶν αἰώνων, Hebr. 9, 26. — **b.**, ὁ αἰὼν οὗτος — i. q. ὁ νῦν αἰών, 1 Tim. 6, 17. Tit. 2, 12. — οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου, homines, quos hoc saeculum fert, Luc. 20, 34. — qui unice res huius vitae curant, Luc. 16, 8. — ἡ σοφία τοῦ αἰῶνος τούτου, sapientia huius saeculi, sapientiae Dei opposita, 1 Cor. 1, 20. 2, 6. s. τοῦ κόσμου τούτου, 1 Cor. 3, 19. — σοφὸς ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, 1 Cor. 3, 18. — οἱ ἄρχοντες τοῦ αἰῶνος τούτου, 1 Cor. 2, 6. (primores, proceres.) — ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου, diabolus, qui imperium exercet in impios, infideles, incredulos, auctor et fautor flagitiorum, idololatriae, erroris, 2 Cor. 4, 4. (ὁ ἄρχων τ. κόσμου τούτου, Joh. 12, 31. 14, 30. 1 Joh. 5, 10.) — ἡ ἡδονὴ τ. αἰῶνος τούτου, Marc. 4, 12. Matth. 13, 22. — ἀγαπᾶν τὸν νῦν αἰῶνα, 2 Tim. 4, 10.

Αἰώνιος, ία, ιον, et *αἰώνιος*, ίου, ὁ, ἡ, (a v. αἰών) **a.**, *aeternus* et a parte ante et a parte post, ut Deus, Rom. 16, 26. — **b.**, Speciat. a parte

post: perpetuus, perennis. Opponitur πρόςκαιρος, 2 Cor. 4, 18. — ζωὴ αἰώνιος, Matth. 19, 16. 25, 46. Joh. 3, 15. 16. 36. Act. 13, 46. 48. Rom. 2, 7. 1 Tim. 6, 12. 19. Tit. 1, 2. — αἱ αἰώνιοι σκηναί, Luc. 16, 9. ἡ . . δόξα, 2 Tim. 2, 9. (τὴν . . . αἰώνιον) σωτηρία (αἰώνιος), Hebr. 5, 9. — τὸ . . πνεῦμα, Hebr. 9, 14. — κληρονομία (ἡ αἰώνιος), Hebr. 9, 15. βασιλεία (ἡ αἰώνιος), 2 Petr. 1, 11. — πῦρ, Matth. 18, 8. κόλασις, Matth. 25, 46. — κρίσις, Marc. 3, 29. — ὄλεθρος, 2 Thess. 1, 9. — c., de longo temporis spatio, α., πρὸ χρόνων αἰωνίων, ante tempora antiquissima, 2 Tim. 1, 9. Tit. 1, 2. — χρόνοις αἰωνίοις, Rom. 16, 25. — β., perpetuus i. e. per omne vitae tempus praesens, Philem. v. 15. (ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, Deut. 15, 17. — Cic. Catil. 4, c. 5. aeternus.)

Ἀκαθαρσία, ας, ἡ, (ἀκάθαρτος) immunditίes, impuritas, Matth. 23, 27. — sensu morali, de iis, qui libidinose, luxuriose, flagitiose vivunt, Rom. 1, 24. 6, 19. 2 Cor. 12, 21. (πορνεία, ἀσέλγεια) Gal. 5, 19. Eph. 4, 19. (εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης) 5, 3. Col. 3, 5. 1 Thess. 4, 7. (opp. ἁγιασμός.) — de avaritia et lucri cupiditate, 1 Thess. 2, 3. (coll. v. 5.)

Ἀκαθάρτης, ητος, ἡ, impuritas, Apoc. 17, 4. (ἡ ἀκαθάρτης πορνείας.)

Ἀκάθαρτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et καθαίρω) non purgatus, impurus, 1., is, vel id a quo, ne impuritas contrahatur, e lege levitica abstinendum est, i. q. κοινός, Act. 10, 14. 11, 8. (de cibis) 2 Cor. 6, 17. (ex Jes. 52, 11.) — de hominibus, 1 Cor. 7, 14. (opp. ἅγιος.) — **2.**, de malis geniis, Matth. 10, 1. (Marc. 6, 7.) Marc. 1, 23. (Luc. 4, 33.) 3, 11. 30. 5, 2. 8. (Luc. 8, 29.) 13. Luc. 11, 24. (Matth. 12, 43.) Apoc. 18, 2. — de hominibus libidinosis, Eph. 5, 5.

Ἀκαιρέομαι (οῦμαι), (α priv. et καιρός) propr. de fructibus et arboribus certo tantum tempore anni efflorescentibus — trop. opportunitate destituor (opp. εὐκαιρέω), Phil. 4, 10.

Ἀκαίρως, adv., (α priv. et καιρός) intempestive (opp. εὐκαίρως), 2 Tim. 4, 2. (sive opportunum sit hominibus, sive minus.)

Ἄκακος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et κακός) **a.**, non noxius, qui alienus a dolis, fraudibus et malitia est, arglos — homo simplex, qui nemini diffidit, Rom. 16, 18. — **b.**, integer, sceleris purus, Hebr. 7, 26.

Ἄκανθα, ης, ἡ, spina, vepres, sentis, Matth. 7, 16. 13, 7. (Marc. 4, 7. Luc. 8, 7.) Joh. 19, 2. (coll. Matth. 27, 29.) Hebr. 6, 8.

Ἀκάνθινος, ον, ὁ, ἡ, (a v. ἄκανθα) spineus, ex spinis contextus, Marc. 15, 17. Joh. 19, 5. (Jes. 34, 13.)

Ἄκαρπος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et καρπός, fructus) **a.**, infructuosus, sterilis, Jud. v. 12. (δένδρον) Marc. 4, 19. (ὁ σπόρος.) — **b.**, trop. iners, 1 Cor. 14, 14. (ὁ νοῦς) Tit. 3, 14. 2 Petr. 1, 8. (iunct. cum ἀργός.) — per litot. perniciosus (v. ἀργός), Eph. 5, 11.

Ἀκατάγνωστος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et κατάγνωστος, a κατά-γνῶμι, decerno adversus, aliquem condemno) qui condemnari nequit (cf. ἀνεπίληπτος al.), irreprehensibilis, Tit. 2, 8. (v. ἀκατάκριτος.)

Ἀκατακάλυπτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et κατακάλυπτος, a κατάκαλύπτω) non opertus, non velatus, 1 Cor. 11, 5. (κεφαλή) v. 13. (γυνή) Polyb. 15, 27, 2.

Ἀκατάκριτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et κατακρίνω) **indemnatus, cui indicta caussa poena infligitur** (lat. indefensus et inauditus), Act. 16, 37. 22, 25.

Ἀκατάλυτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et καταλύω) **indissolutus, indissolubilis**, Hebr. 7, 16. (ζωή.)

Ἀκατάπαυστος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et καταπαύω) **indesinens, non intermittens**, 2 Petr. 2, 14. (ἀκατάπαυστος ἁμαρτίας i. e. qui non παύεται ἁμαρτίας.)

Ἀκαταστασία, ας, ἡ, (ab ἀκατάστατος, et hoc ex α priv. et κατάστατος a καθίστημι) instabilitas, perturbatio, confusio, 1 Cor. 14, 33. (οὐκ ἔστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεός, opp. εἰρήνη.) Jac. 3, 16. — pl. perturbationes: de statu vitae inquieto, 2 Cor. 6, 5. — de dissidiis, 2 Cor. 12, 20. — de turbis bellicis, Luc. 21, 9.

Ἀκατάστατος, ον, ὁ, ἡ, instabilis, inconstans, Jac. 1, 8.

Ἀκατάσχετος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et κατασχεῖν, a v. κατέχω, coërceo, contineo) infrenis, qui coërceri nequit, Jac. 3, 8. (ἡ γλῶσσα, ἀκατάσχετον κακόν, malum, quod coërceri nequit. cf. Joh. 31, 12. Diodor. Sic. 17, 38. ἀκατάσχετα δάκρυα. — Aelian. N. A. 6, 6.)

Ἀκελδαμά, (vox contracta Syrochaldaicae linguae. חֲקַל דְּמָא. Pronuntiatio ita fit, ut pathach sub ק efferatur per ε; id enim Syris [et Arabibus] usitatum, quoties sequitur consona quiescens i. e. quae per scheva quiescens iungitur praecedenti, et ד per da, ut טְלִיתָא ταλιθά, Marc. 5, 41. et טְבִיתָא, ταβιθά, Act. 9, 36.) i. e. ἀγρὸς αἵματος, Matth. 27, 8., ager vel sanguinis pretio emptus, vel sanguine tinctus, Act. 1, 19.

Ἀκέραιος, ον, ὁ, ἡ, (derivant a κέρας, cornu, non habens cornu vel arma, [avis] lenis, cicur. Alii a κηρός, cera: sine cera, sincerus. Alii: a κεράω, s. κεράννυμι, immixtus) simplex, Matth. 10, 16. (columbae simplicitas iam apud gentiles in proverbium abiit; v. Schol. in Juven. Satyr. Suid. Eusth. ad Il. t. Schol. ad Arist. Aves.) — ἀκέραιος εἰς τὸ κακόν, Rom. 16, 19. (opp. σοφὸς πρός) Phil. 2, 15. (ἄμεμπτοι κ. ἀκέραιοι.)

Ἀκλινής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (α priv. et κλίνω) is, qui flecti non potest, inflexus, Hebr. 10, 23.

Ἀκμάζω, f. σω, (ἀκμή) vigeo, maturesco, Apoc. 14, 18.

Ἀκμή, ῆς, ἡ, *a.*, propr. cuspis, qua pungitur (cf. αἰχμή.) — *b.*, extremitas, summum, die Spitze, supremus gradus (v. c. fortunae, miseriae, tristitiae, ap. Aelian. V. H.). — perfecta aetas, qualis virorum est (Aelian. V. H. 3, 18.). Hinc: ἀκμήν, adhuc, hucusque (ut interpretantur veteres grammatici, v. Phryn. eclog. ed. Lobeck.), Matth. 15, 16. (Alii latine reddunt: plane, hunc in modum, sogar — quae interpretatio verbis h. l. minus apta est.)

Ἀκοή, ῆς, ἡ, (ab ἀκούω, perf. ἤκοα) **1.**, auditus, i. e. sensus audiendi, 1 Cor. 12, 17. 2 Petr. 2, 8. — ἀκοῇ ἀκούειν (phrasis hebraica), Matth. 13, 14 (Marc. 4, 12. Act. 28, 26. cf. Jes. 6, 9.) — **2.**, auris, 2 Tim. 4, 3. 4. pl. ἀκοαί, Luc. 7, 1. (ἐπλήρωσε τοὺς λόγους εἰς τὰς ἀκ. τοῦ λαοῦ. locutio hebr.) — Act. 17, 20. Marc. 7, 35. Hebr. 5, 11. — **3.**, id, quod auditur vel auditum est.

Ergo *a*., ex hebr. (שְׁמוּעָה) i. q. ἀγγελία, Verkündigung (v. 1 Sam. 4, 19.), Joh. 12, 38. Rom. 10, 16. 17. (Jes. 53, 1.) — λόγος ἀκοῆς, 1 Thess. 2, 18. Hebr. 4, 2. — *b*., (ex hebr. שֵׁמַע v. c. Jerem. 51, 43.) fama, — τινος, Matth. 4, 24. 14, 1. (Marc. 6, 14.) 24, 6. (Marc. 13, 7.) Marc. 1, 28. (Luc. 4, 37. ἦχος περὶ αὐτοῦ.) — rumor, Matth. 24, 6. — *c*., auditus, i. e. auditio, Rom. 10, 17. — ἀκοὴ πίστεως, Gal. 3, 2. (ex ea, quam audivistis, fide s. potius: ex fide, quae ex auditu proficiscitur.)

Ἀκολουθέω (ῶ), f. ήσω, (ab α, i. e. ἅμα et κέλευθος, via) sequor (praeeuntem) *a*., sensu proprio, *α*., absol. (opp. προάγειν), Matth. 21, 9. (Marc. 11, 9.) Act. 21, 36. 1 Cor. 10, 4. — *β*., constructe: . . . τινί, Matth. 4, 25. 26, 58. Marc. 6, 1. Joh. 10, 4. 5. 11, 31. 13, 36. 18, 15. Luc. 9, 57. 23, 27. — ἀκολουθεῖν μετά τινος (ut et graeci loquuntur, v. Lobeck. ad Phryn.), Marc. 9, 38. Luc. 9, 49. Apoc. 14, 13. — ἀκολ. ὀπίσω τινος, Matth. 10, 38. (i. q. ὀπίσω ἐλθεῖν, Matth. 16, 24. quod nonnulli codd. etiam, Marc. 8, 34. praebent, aliis licet verbum ἀκολουθεῖν tenentibus.) — *b*., sensu metaph. aliquem tamquam facem sequor, Joh. 8, 12. — sequor aliquem ut minister vel pedissequus dominum, Joh. 12, 26. — N. sequi Jesum Christum in commentariis de eius vita scriptis (s. evangeliis) dicuntur *α*., qui eum itinera facientem sequuntur, ut ibidem sint, quo venit, sive eius opem imploraturi, sive eum audituri, Matth. 4, 25. — *β*., qui se ei comites adiungunt, ut ei serviant, aut consiliis ab eo perficiendis se associent (Luc. 23, 55. v. κατακολουθέω), Matth. 4, 20. 22. (Marc. 1, 18. 20. Luc. 5, 11.) Marc. 8, 34. (Luc. 9, 23.) Luc. 9, 57. Matth. 19, 27. 28. (Marc. 10, 28. Luc. 18, 28.) al.

Ἀκούω, f. σομαι, (forma graec. elegantior.) et σω. perf. ἀκήκοα, audio, **1**., simpliciter: facultate audiendi praeditus sum, Matth. 11, 5. (Marc. 7, 37. Luc. 7, 22.) imperat. ἀκούετε, Marc. 4, 3. — ἀκούσατε, Jac. 2, 5. — ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω, Matth. 11, 15. 13, 9. (Marc. 4, 23.) Apoc. 2, 7. 11. 17. 20. 3, 6. 13. (cf. Marc. 8. 18. i. e. qui facultate audiendi gaudet, ea utatur.) — ἀκούω, auribus excipio, Rom. 10, 14. Jac. 1, 19. (opp. λαλῆσαι.) — pronuntiatum quidquam percipio, 1 Cor. 2, 9. 14, 2.

2., constr. *a*., ἀκούω, τι, i. e. *α*., sonum rei audiendo sentio (id, quod aures tangit s. afficit, percipio) v. c. τὴν φωνήν, sonum vocis aures ferientem, Matth. 12, 19. Joh. 3, 8. 5, 37. Act. 22, 9. Apoc. 4, 1. — De phrasi: ἀκούειν τῆς φωνῆς v. post. — ἀκ. τὴν σοφίαν, Matth. 12, 42. — τὸν λόγον, Joh. 5, 24. 8, 40. Matth. 15, 12. 19, 22. — τοὺς λόγους, Matth. 7, 24. Act. 2, 22. 5, 24. — ῥήματα, 2 Cor. 12, 4. — τὸν ἀσπασμόν, Luc. 1, 44. cf. 23, 6. Gal. 17, 32. — Frequentatur formula: ἀκούσας, ἀκούσαντες τοῦτο vel ταῦτα, Luc. 4, 28. (19, 11.) Act. 7, 54. Matth. 2, 3. 8, 10. 9, 12. 17, 6. 20, 24. 22, 7. Marc. 2, 17. 3, 21. Luc. 7, 29. Joh. 6, 60. 8, 9. 11, 29. Col. 1, 8. 9. — *β*., Refertur τὸ ἀκούειν tum ad res, quas *fama* nuntiat, tum ad res, quae traduntur discendae et cognoscendae; *aa*., ἀκούω τι, audio aliquid, i. e. *fama* accipio, — τὰ ἔργα, Matth. 11, 2. — πολέμους, Matth. 24, 6. Marc. 13, 7. Luc. 21, 9.) τὴν ἀναστροφήν, Gal. 1, 13. cf. Eph. 1, 15. 3, 2. Col. 1, 4.

Philem. v. 5. Jac. 5, 11. — . . . τι ἀκούετε, ea, quae fama ad aures vestras perfert, Matth. 11, 5. (Luc. 7, 22.) Act. 4, 20. — Pass. ἀκούεταί τι, 1 Cor. 5, 1. (πορνεία) — Matth. 28, 14. Act. 11, 22. (ἠκούσθη εἰς τὰ ὦτα τινος locutio hebr. ad aures fama rei pervenit — Alio sensu dicitur formula ὅ εἰς τό οὖς ἀκούετε, quod vobis clam traditur, Matth. 10, 27.) — *bb*., audio, i. e. doceor, — τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, Eph. 1, 13. — Χριστόν, Eph. 4, 21. (nota b. l. verba: ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε) Col. 1, 6. 23. (not. τοῦ κηρυχθέντος) Phil. 4, 9. — Act. 1, 4. 15, 7. 1 Joh. 1, 5. 2, 7. 24. — Rom. 15, 21. — τὰ ἀκουσθέντα, ea, quae nobis tradita sunt, Hebr. 2, 1. — ἀκουσθήσεται, Luc. 12, 3. (i. q. κηρυχθήσεται, Matth. 10, 27.) — *cc*., ἀκούειν τὸν λόγον dic. etiam is, qui institutionem admittit, qui magistro aures praebet, Matth. 10, 14. — ἀκ. τὸν νόμον, aures advertere legem legenti (praelegenti), Gal. 4, 21. — *dd*., Audio, i. e. capio, quae traduntur (intelligo), Marc. 4, 33. Joh. 8, 43. 47. 1 Cor. 14, 2.

b., Ἀκούω τι ἔκ τινος, 2 Cor. 12, 6. Joh. 12, 34. (ἐκ τοῦ νόμου, e lectionibus legis publicis.) — τὶ ἀπό τινος, audio ex aliquo, Act. 9, 13. 1 Joh. 1, 5. Luc. 22, 71. — subintellig. ἐκ (s. ἀπὸ) τοῦ πατρός, Joh. 5, 30. (καθὼς ἀκούω, κρίνω) 16, 13. (ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει.) — ἀκ. τι παρά τινος, Joh. 6, 45. 8, 26. (cf. v. 28.) 40. 15, 15. Act. 10, 22. 28, 22. 2 Tim. 2, 2. — ἀκ. περί τινος, Marc. 7, 25. Luc. 7, 3. — τὶ περί τινος, Luc. 9, 9. 16, 2. 23, 8. Act. 9, 13. 1 Joh. 1, 1. — *c*., Ἀκούω, ὅτι, Matth. 2, 22. 4, 12. 5, 21. 20, 30. (Marc. 10, 47.) Marc. 6, 55. 16, 11. Joh. 4, 47. 9, 35. 11, 6. 12, 12. 14, 28. Act. 8, 14. 22, 2. Gal. 1, 23. — Pass., Marc. 2, 1. Joh. 9, 32. — ἀκούω sequente accus. cum partic., Act. 7, 12. 3 Joh. v. 4.

d., Ἀκούω τινος, *a*., genit. pers. aliquem audio clamantem, loquentem, disserentem, docentem, Joh. 3, 29. Matth. 2, 9. Luc. 2, 46. 10, 16. (opp. ἀθετεῖν τι) 15, 1. 19, 48. 21, 38. Marc. 7, 14. 12, 37. Act. 17, 32. 24, 24. (τινος περί τινος) 25, 22. — alicuius praeceptis obsequor: αὐτοῦ ἀκούετε, Matth. 17, 5. (Marc. 9, 7. Luc. 9, 35. Act. 3, 22. 23. 7, 37. ex Deut. 18, 15.) Joh. 10, 8. Act. 4, 19. 1 Joh. 4, 5. 6. — ἀκούω i. q. εἰσακούω, exaudio, Joh. 9, 31. 11, 41. 1 Joh. 5, 14. — *β*., genit. pers. et particip., Marc. 14, 58. Luc. 18, 36. Act. 2, 6. 11. Joh. 1, 37. 7, 32. Apoc. 16, 5. 7. — *γ*., genit. rei: vim sensumque auditi percipio, Marc. 14, 64. (τῆς βλασφημίας, i. e. argumentum blasphemiae; casus accusat. vero τὴν βλασφημίαν, Matth. 26, 65. dicit sonum blasphemiae.) Luc. 6, 47. τῶν λόγων (argumentum verborum meorum; at Matth. 7, 24. τοὺς λόγους, verba ore prolata), Luc. 15, 27. (συμφωνίας κ. τῶν χόρων) Act. 7, 34. (τ. στεναγμοῦ) 22, 1. (ἀπολογίας) — τῆς φωνῆς, Joh. 5, 25. 28. 10, 27. (norunt meam vocem 18, 37.). Act. 9, 7. 11, 7. 22, 7. Hebr. 3, 7. (Ps. 94, 7.) Apoc. 3, 20. 14, 13. 21, 3. — Ἀκούω τῆς φωνῆς nonnunquam i. q. obsequor voci (hebr. שָׁמַע בְּקוֹל, Ex. 18, 19. al.), Joh. 10, 16.

Ἀκρασία, ας, ἡ, (ab ἀκρατής, qu. v.) incontinentia, intemperantia, Matth. 23, 25. (alii codd. ἀδικία) 1 Cor. 7, 5.

Ἀκρατής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, (ex α priv. et κράτος, robur) incontinens, intemperans, 2 Tim. 3, 3.

Ἄκρατος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et κεράω, κεράννυμι, misceo) immixtus, merus, Apoc. 14, 10.

Ἀκρίβεια, ας, ἡ, (ab ἀκριβής, ές) diligentia, Act. 22, 3. (πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου, Vulg. eruditus iuxta veritatem paternae legis. Erasmus vero et Alii verba coniungunt: πεπαιδευμένος νόμου, et κατὰ ἀκρίβειαν sumunt pro adverbio ἀκριβῶς.)

Ἀκριβής, έος, ὁ, ἡ, diligens. a., Neutr. comparat. α., pro adverbio positum, Act. 18, 26. 23, 15. 24, 22. — β., τὶ ἀκριβέστερον, aliquid certius (quam quod iam comperimus), Act. 23, 20. — b., superlat. Act. 26, 5. (κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν, secundum diligentissimam sectam cf. Jos. B. J. l. 1, c. 4.)

Ἀκριβόω (ῶ), f. ώσω, diligenter exploro — τὶ παρά τινος, Matth. 2, 7. 16.

Ἀκριβῶς, adv., diligenter, Matth. 2, 8. (ἐξετάζειν) Luc. 1, 3. (πᾶσι παρακολουθεῖν) Act. 18, 25. (διδάσκειν) Eph. 5, 15. (περιπατεῖν.)

Ἀκρίς, ίδος, ἡ, locusta, insectorum genus terris Orientalibus maxime infestum, quippe agros et arbores vastans. Innumeros earum greges quovis vere ventus ex Arabia in Palaestinam agit, unde devastatis agris in loca septentrioni propiora demigrant, usque dum ad mare delapsae pereant. Communis sunt cibus apud Orientalium quamplurimos, veluti Parthos, Syros, populos Libyae, Africae et Asiae. Pars quaedam Aethiopum, inquit Plinius (1, 6. c. 30.), locustis tantum vivit, fumo et sale duratis in annua alimenta. (Cf. Wineri Realw. sub verbo Heuschrecken.) Matth. 3, 4. (Marc. 1, 6.)

Ἀκροατήριον, ίου, τό, (ab ἀκροατήρ s. ἀκροατής, et hoc ab ἀκροάομαι, audio, v. post ἄκρος) locus, quo audiendi caussa conveniunt, auditorium; locus caussis audiendis et cognoscendis destinatus, Verhörsaal, Act. 25, 23. Ingressi esse hoc auditorium h. l. simul dicuntur οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κατ' ἐξοχὴν ὄντες τῆς πόλεως. Moris enim fuit procuratorum Romanorum, ut in caussis cognoscendis et iudicandis sibi assessores asciscerent et praeter tribunos militum, qui ipsis semper aderant, etiam alios homines dignitate conspicuos in consilium adhiberent. (Cic. Verr. 1, 29.)

Ἀκροατής, οῦ, ὁ, (a v. ἀκροάομαι) auditor, Rom. 2, 13. (τοῦ νόμου) Jac. 1, 22. 23. 25. (τοῦ λόγου, opp. ὁ ποιητής.)

Ἀκροβυστία, ας, ἡ, (ab ἄκρος, extremus et βύζω s. βύω, tego, vox antiquis Graecis incognita; nimirum hi utuntur voce: ἀκροποσθία et τὸ ἀκροπόσθιον, a πόσθη, i. e. membrum virile, mentula) praeputium (hebr. עָרְלָה), Act. 11, 3. (ἀκροβ. ἔχειν, praeputiatum esse) — conditio hominis praeputiati, Rom. 4, 10. (ἐν ἀκρ. εἶναι) 1 Cor. 7, 18. 19. Gal. 5, 6. Col. 2, 13. ἀκροβυστία τῆς σαρκός, Unbeschnittenheit am Fleische, (disting. a τοῖς παραπτώμασι) i. q. caro ἀπερίτμητος, i. e. mortui eratis in peccatis et, quod carnem attinet, praeputiati, qui foederis Dei non consortes sunt, (Gen. 17, 10.) Meton. abstr. pro concr. (i. q. ὁ ἐν ἀκροβ. ὢν s. ὁ ἀκροβυστίαν ἔχων, i. e.) gentilis, Rom. 2, 26. (cf. περιτομή) 3, 30. 4, 9. Eph. 2, 11. (ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν

σαρκὶ χειροποιήτου) Gal. 2, 7. (τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκρ. i. e. evang. gentilibus tradendum [explicatur v. 8.].)

Ἀκρογωνιαῖος, ου, ὁ, (ab ἄκρος, extremus, et γωνία) [scil. λίθος] lapis angularis, (hebr. אֶבֶן פִּנָּה, Jes. 23, 16. et Ps. 118, 22. ראשׁ פִּנָּה κεφαλὴ γωνίας Matth. 21, 42.) (Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. cf. 1 Petr. 2, 6.) i. e. lapis, cui aedificium tamquam fundamento innititur, — Eph. 2, 20. (Cum aedificio h. l. comparatur ecclesia, in qua omnibus vere Christianis, sive sint e gentilibus, sive e Judaeis profecti, ad salutem adspirare licet. Christus, in quo salutis spes reposita est, dicitur aedificii lapis angularis.)

Ἀκροθίνιον, ίου, τό, (ab ἄκρος, extremus, et θίς, θινός, acervus) summitas acervi — pl. τὰ ἀκροθίνια summitates acervorum e frugibus vel spoliis collectorum. Ex summitatibus acervorum apud Graecos Diis offerri solebat, Xen. Cyr. VII, 5, 53. Ergo τὰ ἀκροθ. sunt optima quaeque, praestantissima pars frugum et manubiarum; Hesych. Ἀκροθίνια· λαφύρων ἀπαρχαί, Hebr. 7, 4. (ἐκ τῶν ἀκροθ. de optimis quibusque, h. l. de praecipuis spoliis.) Cf. Gen. 14, 20.

Ἄκρος, α, ον, (i. e. ἄκερος, ab ἀκή, acies) summus, extremus — τὸ ἄκρον, summitas, extremitas, Luc. 16, 24. Hebr. 11, 21. — ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ, Matth. 24, 31. (Marc. 13, 27. cf. Jes. 13, 5. Jerem. 12, 12.)

Ἀκύλας, ου, ὁ, Aquila, Judaeus Ponticus, tentoriorum opifex, comes Pauli et socius in religione Christiana propaganda, Act. 18, 2. 18. 26. Rom. 16, 3. 1 Cor. 16. 19. 2 Tim. 4, 19.

Ἀκυρόω (ῶ), f. ώσω, (i. e. ἄκυρον ποιῶ, a verbo obsoleto κύρω, unde τὸ κῦρος, vis, valor et ὁ κύριος, dominus) auctoritate privo (opp. κυρόω, ratum facio, confirmo), Matth. 15, 16. (Marc. 7, 13. ἐντολήν) Gal. 3, 17. (διαθήκην.) — Not. distingue: ἀθετῶ, et ἀκυρῶ.

Ἀκωλύτως, adv. (ab adi. ἀκώλυτος, ex α priv. et κωλύω, impedio) absque impedimento, Act. 28, 31.

Ἄκων, ουσα, ον, (ex α priv. et ἑκών, libens, s. lubens) invitus (opp. ἑκών), 1 Cor. 9, 17.

Ἀλάβαστρον, ου, τό, vel ὁ ἀλάβαστρος, alabaster, *a.*, vas unguentarium ex alabastrite lapide confectum (ab arabica voce Albatzaron, albastrum, Onyx. „Hunc aliqui lapidem alabastritem vocant, quem cavant ad vasa unguentaria, quoniam optime servare incorrupta dicitur . . . . nascitur circa Thebas Aegyptias, et Damascum Syriae.“ Plin. lib. 36, c. 8. Teres erat vasorum inde confectorum forma, sensim latius patens in superiori parte. Nonnulla huiusmodi vasorum fragmenta inter romanarum aedium rudera inveniuntur) *b.*, pyxis cuiuslibet materiae, in qua unguenta asservantur, Matth. 26, 7. (Marc. 14, 3. Luc. 7, 37.)

Ἀλαζονεία, ας, ἡ, (ab ἀλαζονεύομαι i. e. ἀλαζόνα me gero, v. ἀλαζών) ostentatio, Jac. 4, 16, 1 Joh. 2, 16. (Occurrit ap. Aelian. Xenoph. Theophrast.)

Ἀλαζών, όνος, ὁ ἡ, (a v. ἄλη, circumvagatio) ostentator, Rom. 1, 30. 2 Tim. 3, 2.

Ἀλαλάζω, f. σω, (i. e. vocem inarticulatam ἀλαλά saepius repeto. — Cf. ὀλολύζω, אָלַל et lat. ululare) propr. sonat hilarem clamorem, vel celeusma militum, ubi proelium miscent. At Hellenistae non satis curant sermonis proprietatem, ac verbum illud a., de questu dicunt, ciulo, Marc. 5, 38. (הֵילִיל, Jerem. 4, 8. 25, 34.) — b., tinnio, 1 Cor. 13, 1.

Ἀλάλητος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et λαλητός, a λαλέω) non pronuntiandus, non verbis exprimendus, inenarrabilis, Rom. 8, 26. (στεναγμοί.)

Ἄλαλος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et λάλη, loquela) mutus, Marc. 7, 37. 9, 17. 25.

Ἅλας, ατος, τό, s. ἅλς, ἁλός, τό, sal, condimentum ciborum (Hom. Il. 9, 214.), Matth. 5, 13. Marc. 9, 50. (Levit. 2, 13.) Luc. 14, 34. — Col. 4, 6. (ἅλατι ἠρτυμένος ὁ λόγος. Opp. σαπρός. Apud Graecos et Rom. ἅλας et sales dicuntur sermones lepidi et ingeniosi.)

Ἀλείφω, f. ψω, ungo, τινά, Marc. 6, 13. (Jac. 5, 14.) 16, 1. Luc. 7, 38. 46. — Med. ungo mihi, Matth. 6, 17.

Ἀλεκτοροφωνία, ας, ἡ (a voc. ἀλέκτωρ, gallus, et φωνή.) a., propr. gallicinium, Hahnenschrei. — b., tertia noctis vigilia, Marc. 13, 35. (Recensentur h. l. vigiliae, in quas Judaei Romanor. morem sequuti noctem dividere solebant.) V. de hac voce Lobeck. ad Phrynich. p. 229.

Ἀλέκτωρ, ορος, ὁ, gallus gallinaceus, Matth. 26, 34. — v. Lobeck. l. l. p. 229.

Ἀλεξανδρεύς, έως, ὁ, Alexandrinus, Alexandria (urbe Aegypti celeberrima, ab Alexandro M. condita) oriundus, Act. 6, 9. 18, 24.

Ἀλεξανδρῖνος, ου, ὁ, Alexandrinus, πλοῖον, navis Alexandria Romam vehens, Act. 27, 6. 28, 11.

Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander, a., filius Simonis illius Cyrenaici, qui crucem Jesu portasse narratur, Marc. 15, 21. — b., vir quidam, qui erat summus sacerdos, Act. 4, 6. (fortassis Alexander Lysimachus vir Judaeorum sui temporis locupletissimus, qui ingentibus muneribus templum ditavit et Agrippae regi amicissimus fuit.) — c., Judaeus quidam, Act. 19, 33. — d., faber s. artifex quidam aerarius, 1 Tim. 1, 20. 2 Tim. 4, 14.

Ἄλευρον, ου, τό, (a v. ἀλεύω, molo) farina, Matth. 13, 33. (Luc. 13, 21.) — Hesych. ἄλευρα κυρίως τὰ τοῦ σίτου, ἄλφιτα δὲ τῶν κριθῶν.

Ἀλήθεια, ας, ἡ, (ab adi. ὁ, ἡ, ἀληθής) veritas 1., sensu obiect. a., universe: verum, veritas (opp. τὸ ψεῦδος), ἀλήθειαν λέγω, Joh. 8, 46. Rom, 9, 1. 1 Tim. 2, 7. (οὐ ψεύδομαι) Eph. 4, 25. (λαλεῖν) 2 Cor. 12, 6. (ἀλήθ. ἐρῶ) Act. 26, 25. (ῥήματα ἀληθείας ἀποφθέγγομαι) Jac. 3, 14. (ψεύδομαι κατὰ τῆς ἀληθείας) 2 Cor. 7, 14. (ἐν ἀληθείᾳ πάντα λαλῶ) Joh. 16, 7. (τὴν ἀλ. λέγω) — 5, 33. (μαρτυρῶ τῇ ἀληθείᾳ, testimonio rem veram confirmo) 1 Joh. 1, 8. (ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.) — ποιῶ τὴν ἀλ. ita ago, ut me non oporteat quidquam celare, Joh. 3, 21. — 1 Joh. 1, 6. (opp. ψεύδομαι.) — ἐπ' ἀληθείας, vero convenienter, Marc. 12, 32. Luc. 4, 25. — profecto, Luc. 22, 59. Act. 4, 27. 10, 34. — vere, Marc. 12, 14. (Luc. 20, 21. sed Matth. 22, 16. ἐν ἀληθείᾳ.) — ἐν ἀληθείᾳ,

Matth. 22, 16. Joh. 4, 24. Col. 1, 6. 2 Joh. 1. 3 Joh. 1. — Phil. 1, 18. (εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ.) — ἐστί τι κατὰ ἀλήθειαν, Rom. 2, 2. (vero accommodatum.) — Vocabulum ἀλήθεια apud Joh. saepius cum alia voce consociatum occurrit, Joh. 1, 14. 17. 4, 24. 1 Joh. 3, 18. — *b.*, veritas i. e. res ut vere est, Marc. 5, 33. (εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.) — *c.*, veritas, cui opp. vanitas et inanitas — μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, Rom. 1, 25. (i. e. Deum verum commutaverunt in vana idola. — Sic mendacium apud scripturas frequenter pro idololatria et idolis usurpatur, v. Jes. 28, 15. 44, 20. Jerem. 13, 25. 23, 14. Os. 7. 1.) Joh. 8, 44. (ἐν τῇ ἀληθ. οὐχ' ἕστηκε, nihil in ipso solidi est, quod possit amplecti. Opp. ψεῦδος.) — *d.*, ἡ ἀλήθ. sensu eminentiori: quae in Deo est — v. Joh. 14, 17. τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, 15, 26. 16, 13. — vel e mente Dei derivata est rerum divinarum et humanarum cognitio. — Lex divina, Rom. 2, 20. — veritas evangelica, Joh. 1, 17. 18, 37. 8, 32. 14, 6. — ὁ λόγος τῆς ἀληθείας, Eph. 1, 13. Col. 1, 5. 2 Tim. 2, 15. Jac. 1, 18. — ἡ ἀλήθεια simpliciter dicta, Rom. 1, 18. Gal. 3, 1. 2 Thess. 2, 12. 13. (πίστις ἀληθείας.) — ἐπίγνωσις ἀληθείας, Hebr. 10, 26. 1 Tim. 2, 4. (4, 4. ἐπιγινώσκ. τὴν ἀλ.) 7, 65. 2 Tim. 2, 18. (ἀστοχεῖν περὶ τὴν ἀλ.) 2 Petr. 1, 12. 2, 2. — Speciat. recta evangelii tradendi ratio, Gal. 2, 5. 14. (ὀρθοποδεῖν πρὸς τὴν ἀλ. τοῦ εὐαγγ. veram rationem sequi, quam doctrina Christiana monstrat.) Tit. 1, 14.

2., Sensu subi. *a.*, veracitas, Rom. 3, 7. 15, 8. — *b.*, probitas, integritas, 1 Cor. 5, 8. 13, 6. (opp. fraus, simulatio, dolus, impuritas.) Eph. 4, 21. 5, 9.

Ἀληθεύω, verum teneo, Eph. 4, 15. — τινί, sincere ago cum aliquo, Gal. 4, 16.

Ἀληθής, ὁ, ἡ, ἀληθές, τό, (ex α priv. et τὸ λῆθος a λήθω s. λανθάνομαι) *a.*, verus — ἀλ. μαρτυρία, Joh. 5, 32. 8, 13. 21, 24. Tit. 1, 13. — κρίσις, Joh. 8, 16. — παροιμία, 2 Petr. 2, 22. — Neutr., Joh. 4, 18. 10, 41. 19, 35. 1 Joh. 2, 3. Phil. 4, 8. 1 Petr. 5, 12. — ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον, Act. 12, 9. — τὸ χρῖσμα, 1 Joh. 2, 27. — *b.*, verax, Matth. 22, 16. (Marc. 12, 14.) Joh. 3, 33. 7, 18. 8, 26. Rom. 3, 4. (oppon. ψεύστης) 2 Cor. 6, 8. (opp. πλάνος.)

Ἀληθινός, ἡ, όν, *a.*, *verus*, i. e. *α.*, verum dicens, vero conveniens, v. c. λόγος, Joh. 4, 37. 19, 35. Apoc. 15, 3. 16, 7. 19, 2. 9. 21, 5. 22, 6. — *β.*, non fictus, Joh. 17, 3. 1 Joh. 5, 20. 1 Thess. 1, 9. — *γ.*, suo nomine dignus, Joh. 1, 9. (τὸ φῶς τὸ ἀλ.) 4, 23, 6, 32. 15, 1. Hebr. 8, 2. 9, 24. — *δ.*, in quo fiducia collocari potest, τὸ ἀληθ. (opp. ἄδικος, fraudulentus, qui fidem fallit), Luc. 16, 11. — *b.*, *verax*, Apoc. 3, 7. (Christus) 14. (ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς κ. ἀληθ.) cf. 19, 11. — *c.*, *sincerus*, μετὰ ἀληθινῆς καρδίας, Hebr. 10, 22.

Ἀλήθω, f. σω, (Attici: ἀλέω) molo, Matth. 24, 41. (Luc. 17, 35. sens. ex ancillis duabus, molam iuncta opera torquentibus, ut triticum herili familiae terant, altera elabente, altera capietur. — Scil. ancillae, quodam ceu carcere clausae, occupabantur tritico terendo molis, quas ipsae brachiis manibusque torquebant, Ex. 11, 5. Jes. 47, 2. Judic. 16, 21. Hom. Od. 20, 105. Graecis eae ancillae dicebantur γυναῖκες ἀλετρίδες.)

Ἀληθῶς, adv. (adi. ἀληθής) vere, re vera, Matth. 14, 33. 26, 73.

(Marc. 14, 70.) 27, 54. (Luc. 23, 47. ὄντως) Luc. 9, 27. Act. 12, 11. Joh. 1, 48. 4, 42. 6, 14. al.

Ἁλιεύς, έως, ὁ, (a v. ἅλς, ἁλός, mare, cf. ἅλας et lat. sal) piscator, Matth. 4, 18. 19. (Marc. 1, 16. 17.)

Ἁλιεύω, f. σω, (ab ἁλιεύς) opus piscatoris exerceo, piscor, Joh. 21, 3.

Ἁλίζω, f. ίσω, (a v. ἅλς, ἁλός, sal) salio, sale condio, Marc. 9, 49. (ἁλίζεσθ. ἁλί, Levit. 2, 13.) — Locus admodum difficilis.

Ἀλίσγημα, τος, τό, (a v. ἀλισγέω, polluo, Dan. 1, 8. Mal. 1, 7. 12. Sir. 40, 33.) pollutio, contaminatio, Act. 15, 20. (Vox Graecis incognita.)

Ἀλλά, particula adversat. *a.*, at. Sexcentis in locis occurrit et *α.*, ita orationem continuat, ac si in verbis praecedentibus lateret particula concessiva „quidem", Matth. 9, 18. 24, 6. (Marc. 13, 7. Luc. 21, 9.) Marc. 13, 20. 14, 28. Luc. 22, 53. Joh. 8, 26. 16, 7. 20. Act. 4, 17. 7, 48. Rom. 4, 2. 5, 14. 15. 10, 16. (coll. v. 12.) 1 Cor. 2, 6. 4, 8. 9. 8, 7. 10, 23. Gal. 4, 8. Hebr. 4, 2. (coll. v. 3.) — *β.*, saepius τὸ ἀλλά idem est quod *quin imo*, Joh. 16, 2. praesertim addito: καί, Luc. 12, 7. 16, 21. 24, 22. — vel: οὐδέ, Luc. 23, 15. Act. 19, 2. 1 Cor. 3, 2. — *γ.*, secum fert adhortationem, admonitionem, implorationem (cf. formulam Graecis scriptor. frequentatam: ἀλλ' ἄγε), Marc. 9, 22. (ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν) Joh. 14, 31. 16, 33. Act. 26, 16. Cf. Marc. 14, 36. 2 Cor. 8, 7. — Praeterea notes *δ.*, formulam: ἀλλ' ἵνα (ita dici solitam, ut ante τὸ ἵνα aliquae voces cogitando supplendae sint, Marc. 14, 49. (ἀλλὰ [τοῦτο γέγονεν] ἵνα) Joh. 13, 18. 15, 25. 1 Joh. 2, 19. Videtur in eiusmodi formulis vices explere Latinorum coniunctivi, vim habentis imperandi ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ, i. e. sed impleri oportebat etc. Ita quoque 2 Cor. 8, 7. (ἵνα καὶ περισσεύητε i. e. ita quoque abundetis necesse est.) — *ε.*, ἀλλά, ubi sequitur particulam concessivam εἰ (εἰ καὶ) in priori enunciationis parte collocatam, vim habet latinae voculae: tamen; ita praecedente εἰ, 1 Cor. 9, 2. Rom. 6, 5. — vel εἰ καὶ, Marc. 14, 29. 2 Cor. 4, 16. 5, 16. 11, 6. Col. 2, 5. — vel καὶ εἰ, 2 Cor. 13, 4. — vel praecedente εἴπερ, 1 Cor. 8, 6. — vel praec. ἐάν, 1 Cor. 4, 15. — *ζ.*, ἀλλά γε, at certe, Luc. 24, 21. 1 Cor. 9, 2. — ἀλλ' οὐ, at nonne, Hebr. 3, 16. — ἀλλ' οὐχί, nonne potius, Luc. 17, 8. — ἀλλ' ἤ, nisi — praecedente: ἄλλος, 2 Cor. 1, 13. — vel praecedente: τίς (supple: ἄλλος), 1 Cor. 3, 5. — *η.*, ἀλλά saepius repetitum: imo potius, 2 Cor. 7, 11. cf. Herm. Vig. p. 470.

b., Praecedente negatione particula ἀλλά significat: sed, sondern, Matth. 20, 23. 21, 21. al. Marc. 16, 6. 7. Act. 2, 16. 1 Cor. 6, 13. 2 Cor. 7, 5. — idem suppressa negatione, Rom. 6, 5. (supple: non solum mortis eius consortes erimus, ἀλλὰ καί cett.) 2 Cor. 7, 11. — ἀλλά, sed, saepius repetitum, Matth. 11, 7—9. (Luc. 7, 24—26. — ante ἀλλὰ supple verba: hoc negabitis, cf. Heindorf. ad Plat. Protag. 71. ἀλλὰ δὴ βελτίονα ἡμῶν αἱρήσεσθε.) — Ita quoque negatio interdum suppressa est ante ἀλλ' ἵνα, Joh. 1, 8. (supple: ἀλλὰ ἦλθεν, ἵνα.) 9. 3. (supple: ἀλλὰ τυφλὸς ἐγένετο, ἵνα, nos: sondern die Werke Gottes sollten an ihm offenbar werden) cf. 11, 52. Matth. 20, 23. (supple: sed ii accipient, οἷς δέδοται) Marc. 4, 22. (i. e. ἀλλὰ τοιοῦτο ἐγένετο, ἵνα.)

Ἀλλάσσω s. ττω, f. ξω, immuto, Act. 6, 14. Gal. 4, 20. — transformo,

verwandeln; pass., 1 Cor. 15, 51. 52. (textus graecus: *οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα*, at Vulgatus: omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur) Hebr. 1, 12. (f. *ἀλλαγήσομαι*, Ps. 101, 26.) — cum *εἰς* s. *ἐν*, Rom. 1, 23.

Distingue: *ἀλλάσσω, μεταμορφόω, μετασχηματίζω.*

Ἀλλαχόθεν, adv. (i. q. *ἄλλοθεν*, cf. *ἑκασταχόθεν, πανταχόθεν*) aliunde, Joh. 10, 1.

Ἀλληγορέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *ἄλλος* et *ἀγορεύω*) i. e. *ἄλλο μὲν ἀγορεύω, ἄλλο δὲ νοέω*, aliud dico (verbis exprimo), aliud cogito. — *Ἅτινα ἐστιν ἀλληγορούμενα*, quae sunt per allegoriam dicta, Gal. 4, 24. (in utriusque filii rebus gestis latet allegoria. Theodoret. Etiam Philo in Ismaële et Isaaco, Sara et Agare allegoriam invenit, ut Eiusd. libr. allegor. et lib. de Cherubim testantur.)

Ἀλληλούϊα, (hebr. הַלְלוּ־יָהּ) laudate Dominum, Apoc. 19, 1. 3. 4. 6.

Ἀλλήλων, gen., (dat. *οις, αις, οις.* — acc. *ους, ας, α*) alter alterum, invicem, mutuo. Refertur vel ad primam vel ad sec. vel ad tertiam person. — ad primam, v. c. 1 Joh. 1, 7. 4, 7. (*ἀγαπῶμεν ἀλλήλους* amemus nos invicem s. alter alterum) — ad sec. pers., Marc. 9, 49. (*εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις*, concordiam servate inter vos, alter cum altero) Joh. 13, 35. 15, 12. 17. Jac. 5, 16. — ad tertiam pers. v. c. Marc. 9, 33. Act. 28, 25. al.

Ἀλλογενής, *έος, ὁ, ἡ*, (ex *ἄλλος* et *γένος*) ex alia gente oriundus, alienigena, Luc. 17, 18.

Ἅλλομαι, f. *ἁλοῦμαι*, aor. 1. *ἡλάμην*, salio, Act. 3, 8. 14, 10.

Ἄλλος, *η, ο*, alius, alia, aliud, *a.*, absol., Matth. 27, 42. (Marc. 15, 31. Luc. 23, 35.) Joh. 7, 12. 21, 2. 25. al. — *ἄλλος, ἄλλος*, alius, alius, pl. nonnulli, alii (*ἄλλοι δέ*), Marc. 6, 15. Matth. 21, 8. — *ὁ μέν, ἄλλος δέ*, 1 Cor. 12, 8. — *ἄλλος ἄλλο*, alius aliud, Act. 19, 32. 21, 34. — *b.*, adi., Matth. 2, 12. 4, 21. 28, 1. Joh. 14, 16. 1 Cor. 10, 29. 15, 39. al. — *c.*, *ὁ ἄλλος, η, ο*, adi. alter, altera, alterum, adi., Matth. 5, 39. 12, 13. al. — pl., Joh. 21, 8. — *οἱ ἄλλοι*, absol. reliqui, caeteri, 1 Cor. 14, 29.

Ἀλλοτριοεπίσκοπος, *ου, ὁ, ἡ*, (ex *ἀλλότριος*, peregrinus, et *ἐπίσκοπος*, inspector, — vox a Christianis formata) qui rerum alienarum et ad se non pertinentium curam habet, 1 Petr. 4, 15.

Ἀλλότριος, *ία, ον*, 1., alienus (oppon. *ἴδιος*) — adi., Joh. 10, 5. Act. 7, 6. Rom. 14, 4. 15, 20. 2 Cor. 10, 15. 16. Hebr. 9, 25. 1 Tim. 5, 22. — absol. *τὸ ἀλλότρ.* (oppon. *τὸ ὑμέτερον*), Luc. 16, 12. — pl. *οἱ ἀλλότρ.* peregrini, Matth. 17, 25. — **2.**, hostis, Hebr. 11, 34. (Xenoph. Anab. 3, 5. 5. Hom. Il. 5, 214.)

Ἀλλόφυλος, *ου, ὁ, ἡ*, (ex *ἄλλος* et *φυλή*, tribus) alienigena, Act. 10, 28.

Ἄλλως, adv., (adi. *ἄλλος*) aliter, secus, 1 Tim. 5, 25. (quae secus se habent, i. e. bona opera non sunt.)

Ἀλοάω (*ῶ*), f. *ήσω* et *άσω* (a voc. *ἀλωή*, area, in qua teritur s. trituratur frumentum) trituro. Ammon. *τὰ ἐπὶ τῇ ἅλῳ πατεῖν κ. τρίβειν τὰς στάχυας*, 1 Cor. 9, 10. 1 Tim. 5, 18. (Deut. 25, 4. Jerem. 51, 33.)

Ἄλογος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ὁ λόγος, ratio) rationis expers, brutus, — τὰ ἄλογα ζῶα, 2 Petr. 2, 12. (Jud. v. 10.) — neutr. absurdum, Act. 25, 17. (Xenoph. Ages. 11, 1.)

Ἀλοή, ῆς, ἡ, (vulgo: ξυλαλόη, ἀγάλλοχον, hebr. אֲהָלוֹת אֲהָלִים, Num. 24, 6. Ps. 45, 6. Prov. 7, 17. Cant. 4, 14. — Arab. Alluwe. — Linn.: excoecaria Agallochum. V. Wineri bibl. Reall. sub v. Aloe.) aloë, arbor aromatica nascens in India orientali et Cochinchina, cuius lignum molle et amarum orientales cadaveribus condiendis adhibebant (ut teste Herodoto Aegyptii), Joh. 19, 39.

Ἅλς, ἁλός, τό, i. q. τὸ ἅλας (cohaeret cum ἅλλομαι, salio, springen), Marc. 9, 49. (ἀλὶ ἁλισθήσεται, Levit. 2, 13.)

Ἁλυκός, ή, όν, salsus, marinus (i. q. ἁλμυρός, — Aristot. ἁλυκὸν ὕδωρ, cf. latinum nomen piscis: halec s. alec), Jac. 3, 12. (ὕδωρ ἁλυκὸν κ. γλυκύ.)

Ἄλυπος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et λύπη, dolor) vacuus a dolore, Phil. 2, 28. (ἀλυπότερος, magis a dolore vacuus s. minus dolens. Xen. Oecon. 8, 2.)

Ἅλυσις, εως, ἡ, (Phavorinus derivat ab α priv. et λύω, solvo, quia catena ἄλυτος est, i. e. solvi non potest. Rectius fortasse scribitur ἄλυσις) a., manica, i. e. vincula, quibus manus constringuntur, Handfessel — pl. Marc. 5, 4. (Luc. 8, 29.) Act. 12, 6. 7. 21, 33. 28, 20. (τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι) Apoc. 20, 1. (cf. 2 Petr. 2, 4.) Eph. 6, 20. (ἐν ἁλύσει πρεσβεύω — vinctus. Nimirum sequenti se ubique militi catena alligatus erat, cf. Act. 28, 16. 30. 31.) 2 Tim. 1, 16. — b., catenae cuiusvis generis, quibus vel manus, vel pedes constringuntur, Marc. 5, 3.

Ἀλυσιτελής, έος, ὁ, ἡ, (ex α priv. et λυσιτελής, et hoc a λύω et τέλος, qui vectigal aut impensas ipsi impositas solvit — frugifer, utilis.) a., propr. qui nullam usuram pendit — b., qui nihil lucri affert, inutilis (Xen. de Vectig. 4, 6.). — per litot.: perniciosus, Hebr. 13, 17. (Xen. Mem. 1, 7, 4. Cyr. 1, 3, 8.)

Ἀλφαῖος, ου, ὁ, (חַלְפַי), Alphaeus, 1., pater Levi, Marc. 2, 14. — 2., Jacobi alterius, qui erat e duodecim discipulis Jesu, pater, Matth. 10, 3. (Marc. 3, 18. Luc. 6, 15. Act. 1, 13.) Putant interpretes, hunc Alphaeum esse eundem cum Κλωπᾷ, cuius mentionem fecit Joannes c. 19, 25. v. Ἰάκωβος.

Ἅλων, ωνος, ἡ, (apud τοὺς ὁ etiam ὁ, v. c. Ruth 3, 2.) i. q. ἡ ἅλως, τῆς ἅλω, area, i. e. locus, in quo triturantur frumenta, v. supra ἀλοάω) — διακαθαρίζειν τὴν ἅλωνα, aream purgare removendis paleis, Matth. 3, 12. Luc. 3, 17.

Ἀλώπηξ, εκος, ἡ, vulpes, Matth. 8, 20. (Luc. 9, 58.) — per metaph. homo astutia vulpi similis, Luc. 13, 32. (Plutarch. vita Sullae 28. p. 130. edit. Reisk.)

Ἅλωσις, εως, ἡ, (a v. ἁλόω = ἅλωμι, ἁλίσκω, capio) captura, 2 Petr. 2, 12. (γεγεννημένοι εἰς ἅλωσιν.)

Ἅμα, adv., una, simul, Act. 24, 26. 27, 40. Rom. 3, 12. Col. 4, 3. 1 Tim. 5, 13. Philem. v. 22. — ἅμα σύν, simul cum, 1 Thess. 4, 17. 5, 10. — seq. dat. absque σύν, Matth. 13, 29. — (ut Graeci, v. c. ἅμα ἡμέρᾳ.) ἅμα πρωΐ, prima luce, primo mane, Matth. 20, 1.

Ἀμαθής, έος, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μήθω = μανθάνω, unde ἔμαθον, τὸ μάθος) indoctus, rudis, 2 Petr. 3, 16. (Aelian. V. H. 2, 8. Xen. Mem. 1, 2, 49.)

Ἀμαράντινος, ου, ὁ, ἡ, (ab ἀμάραντος, quod v. Cf. supr. ἀκάνθινος) ex Amaranto (flore numquam marcescente, nostratibus Tausendschönchen dicto) contextus (V. Plin. H. N. 21, 15. Athen. 15, 11.). — ἀμαράντινος στέφανος, 1 Petr. 5, 4. (Amarantinae coronae interdum athletis dabantur.)

Ἀμάραντος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μαραίνομαι, marcesco; cf. formas: ἀμίαντος, ἀπέραντος, ἄφαντος) non marcescens, immarcescens, 1 Petr. 1, 4. (κληρονομία, cum serto comparata, cf. Sap. 6, 12.)

Ἁμαρτάνω, f. ήσω (Matth. 18, 21. Rom. 6, 15., Graeci elegantiores: ἁμαρτήσομαι, aor. 1., serioris aevi ἡμάρτησα, Matth. 18, 15. Rom. 5, 14. 16. habet Diod. Sic. v. Lobeck ad Phryn. p. 732. — Perf. ἡμάρτηκα, 1 Joh. 1, 10. aor. 2., ἥμαρτον, Rom. 5, 12. 1 Joh. 2, 1.) — *a.*, propr. *a scopo aberro.* (Hom. Il. 8, 311. et ἀφαμαρτάνειν, Il. 8, 119. — ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ, Il. 9, 501. — Xen. Cyr. 1, 4, 11.) — *b.*, In N. T. *pecco*, legem Dei violo, aliquid contra legem div. committo, a lege div. aberro; *α.*, absol. Rom. 2, 12. 3, 23. 5, 12. 14. 16. 6, 15. 1 Cor. 7, 28. 36. 15, 34. Eph. 4, 26. 1 Tim. 5, 20. Tit. 3, 11. Hebr. 10, 26. (ἑκουσίως) 1 Joh. 1, 10. 2, 1. 3, 6. — i. q. ἁμαρτίαν ποιῶ, 3, 9. — de certis flagitiis, Joh. 5, 14. 8, 11. 9, 2. 3. — de violatione legum civilium, 1 Petr. 2, 20. — *β.*, constr. *aa.*, cum participio, Matth. 27, 4. — *bb.*, εἴς τινα (cf. Xen. Hellen. 1, 7, 19. εἰς θεούς), Luc. 15, 18. (εἰς τὸν οὐρανόν) 21. 17, 4. Act. 25, 8. 1 Cor. 6, 18. 8, 12. — *cc.*, ἐνώπιόν τινος (hebr. Gen. 20, 9. 1 Sam. 7, 6.), Luc. 15, 18. 21.

Ἁμάρτημα, τος, τό, (ab ἁμάρτω s. ἁμαρτέω = ἁμαρτάνω) erratum, peccatum, Marc. 3, 28. 4, 12. Rom. 3, 25. 1 Cor. 6, 18.

Ἁμαρτία, ας, ἡ, (ab adi. ἁμάρτιος. Aeschyl. τὸ ἁμάρτιον, quod est i. q. ἡ ἁμαρτία et τὸ ἁμάρτημα) peccatum *a.*, universe ἡ ἁμαρτία, peccatum, ut habet rationem malae consuetudinis, i. q. τὸ ἁμαρτάνειν, Rom. 6, 1. (ἐπιμένειν τῇ ἁμαρτίᾳ) v. 2. (ἀποθνήσκειν τῇ ἁμ. et ζῆν ἐν τῇ ἁμ.) 6. (δουλεύειν τῇ ἁμ.) 12. 13. 14. 7, 7. (γινώσκειν τὴν ἁμ.) 8, 10. (opp. δικαιοσύνη) cf. 1 Joh. 3, 7. 8. Rom. 8, 10. Hebr. 3, 13. 12, 1. 4. — ὁ νόμος ἁμαρτία; num lex peccato patrocinatur? Rom. 7, 7. — 1 Cor. 5, 21. (peccare nescium pro nobis peccatorum poenas luere iussit, Chrys. Theodoret.) Notes prosopopoeiam: ἡ ἁμαρτία κυριεύει, βασιλεύει, in locis, ubi nonnulli interpretes perperam vitiositatem s. proclivitatem ad peccandum dici arbitrantur, Rom. 6, 6. 12. 14. 7, 9. 13. 20. 8, 3. cf. Gen. 4, 7. — Phrases ad ingenium hebraeorum efformatae: τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, corpus peccati instrumentum, Rom. 6, 6. — ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτ., sceleratus ille (Antichristus), 2 Thess. 2, 3. („Nulli dubium est, eum de Antichristo ista dixisse," August. lib. 20. de Civit. Dei c. 19.) — σὰρξ ἁμαρτίας, caro, sedes cupiditatum, quae ad peccandum sollicitant, Rom. 8, 3. (Apostolus Filium Dei non ait missum in carne peccati, sed in carne, quae similis esset carni peccati. Chrysost. Οὐδὲ γὰρ ἁμαρτωλὸν σάρκα εἶχεν ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅμοιαν μὲν τῇ ἡμετέρᾳ τῇ ἁμαρτωλῷ. Vide et Theodoret.) — Speciat. de impudicitia: ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, qui a peccato cessare nequeunt, 2 Petr. 2, 14. (alii codd. ἀκαταπαύστου ἁμαρτίας. Vulg. incessabilis delicti.) — *b.*, peccatum, ut habet rationem facinoris contra legem div. s. sanctam Dei voluntatem patrati et a Deo puniendi. *α.*, indefinite: ἁμαρτίαν ἔχειν, peccatum quoddam,

s. peccata quaedam commisisse sibique culpam contraxisse, Joh. 9, 41. 15, 22. 24. cf. 1 Joh. 1, 8. 9. — ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει, manet, poenam quasi expectans, Joh. 9, 41. — πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμ. αὐτῶν, Joh. 15, 22. — τίκτει ἁμαρτίαν, parit malum facinus, Jac. 1, 15. — αἴρειν τὴν ἁμ., Joh. 1, 29. — ἁμαρτία πρὸς θάνατον, 1 Joh. 5, 16. — pl. Matth. 3, 6. (Marc. 1, 5.) 26, 28. Marc. 2, 7. (Luc. 5, 21.) Luc. 7, 49. Rom. 7, 5. 1 Cor. 15, 17. Joh. 9, 34. 1 Joh. 1, 9. 2, 2. 12. 3, 41. 4, 10. — β., Ref. ad certum quoddam malorum facinorum genus, Joh. 16, 9. (περὶ ἁμαρτίας, explicatur: ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ. cf. 15, 22. 24.) Hebr. 11, 25. (maluit affligi, quam brevibus peccati deliciis frui, i. e. voluptatibus, quibus praeter culpam se dare non potuit.) — ἁμαρτία, i. q. ἀδικήματα, Apoc. 18, 4. 5. (cf. 17, 4. 5.) — γ., i. q. ἁμάρτημα, maleficium, — πᾶσα ἁμαρτία, Matth. 12, 31. (Marc. 3, 28. πάντα τὰ ἁμαρτήματα) Joh. 8, 46. (quis me peccati alicuius convincet, ut me in fraudis suspicionem trahere possit? Cf. Jes. 53, 9.) — τὴν ἁμαρτ. ταύτην (μὴ στήσῃς αὐτοῖς) Act. 7, 60. — c., phrases de expiatione peccatorum, 2 Cor. 5, 21. (Deus Christum pro nobis peccatum fecit. Nonnulli interpretantur: eum pro nobis fecit victimam s. hostiam. Sed οἱ ὁ hebr. חַטָּאת, ubi sacrificium piaculare intelligi volunt, vertunt περὶ ἁμαρτίας scil. τί, ut Hebr. 10, 6. Cf. Levit. 6, 25. Num. 6, 16. Ps. 40, 7.) — ἀναφέρειν ἁμαρτίας, Hebr. 9, 28. 1 Petr. 2, 24. — χωρὶς ἁμαρτίας, apparebit nullum secum gerens, quod expiet, peccatum, Hebr. 9, 28.

Ἀμάρτυρος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μάρτυρ, testis) qui est sine teste vel testibus, intestatus, Act. 14, 17.

Ἁμαρτωλός, οῦ, ὁ, ἡ, (ab inusit. ἁμαρτόω), peccato deditus 1., loco nominis subst. a., peccator facinorosus, Matth. 9, 13. (Marc. 2, 17. Luc. 5, 32. — opp. δίκαιος) Luc. 5, 8. (1 Reg. 22, 18.) 13, 2. 15, 7. (opp. δίκαιος) 10. 18, 13. Rom. 3, 7. 5, 19. 1 Tim. 1, 15. — b., homo scelestus, sceleratus, Luc. 6, 32. 33. 34. Joh. 9, 24. 25. 31. 1 Tim. 1, 9. Hebr. 12, 3. Jac. 4, 8. 1 Petr. 4, 18. (opp. δίκαιος) Jud. v. 15. — speciatim dic. de hominibus, qui certis quibusdam vitiis aut flagitiis inquinati sunt, v. c. de meretricibus, Luc. 7, 37. 39. Jac. 5, 20. — de portitoribus, Matth. 9, 10. 11. 11, 19. (Luc. 7, 34.) Luc. 15, 1. 2. 19, 7. — de paganis, Matth. 26, 45. (Marc. 14, 41. Luc. 24, 7.) Gal. 2, 15. — 2., loco nominis adiect. ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, Marc. 8, 38. Rom. 7, 13. (ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία, — ut peccatum fieret supra modum peccaminosum.)

Ἄμαχος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ἡ μάχη, pugna) in N. T.: non pugnax, 1 Tim. 3, 2. Tit. 3, 2.

Ἀμάω (ῶ), f. ήσω, (a v. ἄμη, falx, rastrum) meto, demeto, universe: de fructuum collectione, sive sint fruges agrorum, sivo fructus arborum, Jac. 5, 4.

Ἀμέθυστος, ον, ὁ, Amethystus, nomen gemmae violacei et purpurei coloris (Ex. 29, 19.) Phavorinus sic dictum dicit: διὰ τὸ ἀπείργειν τῆς μέθης, Apoc. 21, 20.

Ἀμελέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. ἀμελής et hoc ex α priv. et μέλομαι, curo aliquid) τινός, negligo (Xenoph. Mem. 1, 2, 24.), Hebr. 2, 3. 8, 9. 1 Tim.

4, 14. — seq. inf. 2 Petr. 1, 12. — absque casu: ἀμελήσαντες (scil. id non curantes, quod modo dictum est), Matth. 22, 5.

Ἄμεμπτος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μέμφομαι, reprehendo) in quo adeo nihil desideratur, ut vituperari non possit, irreprehensus, irreprehensibilis, Luc. 1, 6. Phil. 2, 15. 3, 6. 1 Thess. 3, 13. (καρδίαι) Hebr. 8, 7. (si in priori foedere nihil desiderari potuisset, i. e. si omnibus numeris absolutum fuisset.)

Distingue: ἄμεμπτος, ἀνέγκλητος, ἀνεπίληπτος, ἄμωμος. ἀμώμητος.

Ἀμέμπτως, adv., inculpate, irreprehensibiliter, 1 Thess. 2, 10. 5, 23. (Herodian. 6, 1. 2.)

Ἀμέριμνος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μέριμνα, cura) curis vacuus, securus, Matth. 28, 14. (vos securos praestabimus.) 1 Cor. 7, 32. (a curis anxiis liber) Herodian. 2, 4, 3. 3, 7, 11.

Ἀμετάθετος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μεταθετός, transpositus, ex μετά et θέω = τίθημι) non transpositus, non transponendus (qui transp. non potest), Hebr. 6, 17. (τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, quod in ipsius consilio non immutandum est.) v. 18. (πράγματα.)

Ἀμετακίνητος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μετακινητός, transmotus a v. κινέω [ῶ], moveo), qui transmotus non est, transmoveri non potest, unverrückt, 1 Cor. 15, 58.

Ἀμεταμέλητος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μεταμέλητος, cuius iam poenitet; deriv. a μετά et μέλομαι) res, cuius nos non poenitet, unbereut (vox apud Graecos frequentissima), Rom. 11, 29. (χαρίσματα) 2 Cor. 7, 10. (μετάνοια.)

Ἀμετανόητος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et inusit. μετανοητός, quod deriv. a μετά et νοέω, cogito) qui nullam mentis mutationem (emendationem) admittit — καρδία, Rom. 2, 5.

Ἄμετρος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et τὸ μέτρον, mensura) mensura carens, immodicus — εἰς τὰ ἄμετρα καυχᾶσθαι, (opp. κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος) Vulg. in immensum gloriari, 2 Cor. 10, 13. (Sens. Minime glorior, quod evangelium in omnes terrarum plagas intulerim.)

Ἀμήν, (vox hebr. אָמֵן, Amen i. e. veritas) adverb. affirmandi et asseverandi: vere, profecto (i. q. ἀληθῶς, ἐπ' ἀληθείας), frequentatur in sermonibus Christi, Matth. 16, 28. (Marc. 8, 39. Luc. 9, 27. ἀληθῶς) Matth. 23, 36. (Luc. 11, 51.) Luc. 18, 17. 23, 43. — geminate, Joh. 1, 52. 3, 3. 5, 19. — ad calcem versus positum: ita fiat, ratum sit, Matth. 6, 13. (in verbis, quae in multis codd. verss. a Matthaei verbis absunt), — Rom. 1, 25. Gal. 1, 5. Eph. 3, 21. Phil. 4, 20. 1 Tim. 1, 17. Apoc. 22, 21. cf. Jerem. 11, 5. 28, 6. 1 Reg. 1, 30. — τὸ ἀμήν, 1 Cor. 14, 16. (cf. Num. 5, 22. Deut. 27, 15. seq. Jerem. 28, 6. Neh. 5, 13. 8, 6. Ps. 106, 48.) — ὁ ἀμήν, is, qui fidus est, Apoc. 3, 14. — τὸ ἀμήν, 2 Cor. 1, 20. (αἱ ἐπαγγελίαι τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ τὸ ναί καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμήν, i. e. fidissimae sunt.)

Ἀμήτωρ, ορος, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ἡ μήτηρ) qui matrem non habet, orbus matre, — dic. Melchisedecus, quia eius mater non recensetur in genea-

logiis sacerdotum. (Cf. Philo de temulentia p. 248. ubi Σάῤῥαν dicit ἀμήτορα, quia eius matris mentio nulla facta sit.) Hebr. 7, 3. — v. suo loco: ἀπάτωρ.

Ἀμίαντος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et μιαντός, a v. μιαίνω, pollutus, maculatus) non pollutus, Immaculatus, Hebr. 13, 4. (ἡ κοίτη) 7, 26. (ἀρχιερεύς) Jac. 1, 27. (θρησκεία) — 1 Petr. 1, 4. (κληρονομία, scil. cum serto comparata.)

Ἀμιναδάβ, ὁ, (ex עַמִּי, populus meus, et נָדִיב, princeps) Aminadab, unus e maioribus Jesu Christi, filius Arami (1 Chron. 2, 10.), pater Nabasson, principis tribus Juda, Matth. 1, 4.

Ἄμμος, ου, ἡ, (Platon. Phaedr. p. 58. ed. Fischer. Vox Graecis usitatior: ψάμμος) arena, Matth. 7, 26. Rom. 9, 27. (Jes. 10, 22.) Hebr. 11, 12. (Gen. 22, 17.) Apoc. 12, 18. 20, 8.

Ἀμνός, οῦ, ὁ, agnus, Act. 8, 32. (Jes. 53, 7.) Joh. 1, 29. 36. 1 Petr. 1, 19.

Ἀμοιβή, ῆς, ἡ, (a v. ἀμείβω — ομαι, alterno, respondeo, erwiedern, vox Homero frequentatissima; cf. ἀλοιφή ab ἀλείφω, στοιβή a στείβω) retributio (Suid. ἀνταπόδοσις) — ἀποδιδόναι ἀμοιβάς τινι, 1 Tim. 5, 4.

Ἄμπελος, ου, ἡ, vitis, Matth. 26, 29. (Marc. 14, 25. Luc. 22, 18.) Job. 15, 1. 4. 5. Apoc. 14, 18. 19.

Ἀμπελουργός, οῦ, ὁ, ἡ, (ex ἄμπελος et ἔργω) vinitor, Luc. 13, 7.

Ἀμπελών, ῶνος, ὁ, (ab ἄμπελος) vinea, Matth. 20, 1. 4. 7. 8. 21, 28. 33. (Marc. 12, 1. 9. Luc. 20, 9. 10. 13. 15.)

Ἀμπλίας, ου, ὁ, (nomen decurtat. ex integro latino Ampliatus, quod est in nonnullis codd.) Amplias, vir quidam Romanus et Christianus, Rom. 16, 8.

Ἀμύνω, f. υνῶ, (propulso, arceo aliquid ab aliquo. Hom. binc... τινί, opitulor alicui, v. Thucyd. 3, 67.) — Med. propulso a me — τινά, Aelian. V. H. 1, 13. — τινί, opitulor alicui contra hostem, defendo aliquem ab aliquo, Act. 7, 24.

Ἀμφιβάλλω, f. λῶ, (ex ἀμφί, circum, in utramque partem, et βάλλω) circumiacio, (v. c. vestem, Hom. Od. 14, 342.), utrinque huc illuc iacio — v. c. rete (τὸ ἀμφίβληστρον, cf. Habac. 1, 17.) Marc. 1, 16.

Ἀμφίβληστρον, ου, τό, (a v. ἀμφιβάλλω) rete piscatorium (quod vel antrorsum vel retrorsum vertitur, Herod. 1, 141. 2, 95.) Matth. 4, 18. (Marc. 1, 16.)

Ἀμφιέννυμι, f. έσω, (ex ἀμφί et ἕω s. ἕννυμι) induo, τινά, aliquem, Matth. 6, 30. (Luc. 12, 28.) — Pass. ἐν ἱματίοις, Matth. 11, 8. (Luc. 7, 25.) Med. induo aliquid, Matth. 6, 25. (Luc. 12, 22.) i. q. περιβάλλομαι, Matth. 6, 31.

Ἀμφίπολις, εως, ἡ, Amphipolis, urbs Macedoniae primaria, a Cimone condita ac nomen inde lucrata, quod Strymon (fluvius Thraciam terminans) eam circumfluit; olim ἐννέα ὁδοί nuncupata (Thuc. 1, 10.), hodie nomen ei est Jamboli, Act. 17, 1.

Ἄμφοδον, ου, τό, (ex ἀμφί et ὁδός, vox Graecis quoque usitata) compitum, Marc. 11, 4. (v. Wetsten. ad h. l.)

Ἀμφότεροι, αι, α, ambo, uterque, Matth. 9, 17. (Luc. 5, 38.) Act. 23, 8. Eph. 2, 14. 16. 18.

Ἀμώμητος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et μωμητός, descendens a μωμέω, quod deriv. a μῶμος), is, cui nulla macula adspersa est nec adspergi potest; non vituperabilis, 2 Petr. 3, 14.

Ἄμωμον, ου, τό, (i. e. sincerum) — in specie: Amomum, (i. e. frutex odoratus, folia habens albae vitis et semen uvarum racemis simile (Plin. H. N. 12, 13.) Apoc. 18, 13. (Videntur Veteres omne sincerum aroma *ἄμωμον* dixisse, ideoque hoc voc. etiam cum aliis aromatum nominibus composuisse, v. c. *ἄμωμον λιβάνιον*, thus sincerum, *κιννάμωμον* (i. e. *κίνναμον ἄμωμον*), *καρδάμωμον* (i. e. *κάρδαμον ἄμωμον*); v. Salmas. ad Solin. p. 482.

Ἄμωμος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et *μῶμος*, hebr. מוּם, macula) pr. maculae s. labis expers, v. c. *ἀμνός*, 1 Petr. 1, 19. (cf. Levit. 21, 17. 22, 21.) — Hebr. 9, 14. — metaph. sceleris purus, nullis vitiorum sordibus inquinatus, Eph. 1, 4. 5, 27. Col. 1, 22. Jud. v. 24. Apoc. 14, 5.

Ἀμών, ὁ, (אָמוֹן, verax, fidelis) Amon, rex Judae, filius Manasse, pater Josiae, Matth. 1, 10.

Ἀμώς, ὁ, (אָמוֹץ, robustus, fortis) filius Nahami, pater Mattathiae, Luc. 3, 25.

Ἄν, particula potentialis, respondens nostro: etwa, irgend. Legitur **1.**, in enunciationibus conditionatis, in apodosi. Adiicitur *a.*, *imperfecto*, Matth. 23, 30. (*οὐκ ἂν ἤμεθα κοινωνοί*, participes haud essemus) Luc. 7, 39. (*ἐγίνωσκεν ἄν*, sciret, so würde er wissen) Joh. 5, 46. 8, 39. 42. 9, 41. 15, 19. 18, 36. 1 Cor. 11, 31. Gal. 1, 10. 3, 21. Hebr. 8, 4. 7. — *b.*, *aoristo* (ubi Latini utuntur coniunctivo plusquamperfecti), Matth. 11, 21. (Luc. 10, 13. *ἂν μετενόησαν*, poenitentiam egissent) 23. 12, 7. 24, 22. (nemo servatus esset) 43. (vigilasset.) Joh. 4, 10. (*ἂν ᾔτησας*, rogasses) 14, 2. (*εἶπον ἄν*, dixissem) 14, 28. (laetati essetis.) Act. 18, 14. Rom. 9, 29. (facti essemus) 1 Cor. 2, 8. Gal. 4, 15. (dedissetis.) — Matth. 25, 27. (*ἐκομισάμην ἄν*, lucratus essem, so würde ich zurückerhalten haben.) *c.*, *plusquamperfecto*, Joh. 11, 31. (*οὐκ ἂν ἐτεθνήκει*, morti non succubuisset) 1 Joh. 2, 19. (nobiscum mansissent) — compares cum his locis eos, ubi *τὸ ἄν* abest; Act. 26, 32. Rom. 7, 7. Joh. 15, 24. — *d.*, *optativo α.*, in sententiis *separatis*, posita aliqua conditione: ich würde, — Act. 8, 31. (*πῶς ἂν δυναίμην*, quomodo i. e. quanam conditione posita possem? wie sollte ich's können?) 26, 29. (*εὐξαίμην ἄν*, optarem) cf. Xenoph. Oecon. 11, 5. — *β.*, in sententiis subiunctis, in interrogationibus obliquis, quas auctor narrationis ex animo alterius profert, Luc. 1, 62. *ἐνένευον . . . τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν*) 6, 11. 9, 46. 18, 36. Act. 2, 12. 5, 24. 10, 17. 17, 18. 20. — *εἰ μήτι ἄν*, nisi forte, 1 Cor. 7, 5.

2., Occurrit cum pronominibus relativis vel adverbiis relativis et eandem vim habet, quam Latinorum illud: *cunque a.*, sequente *indicativo* — v. c. *ὅσος ἄν*, quantuscunque, pl. quotquot, Marc. 6, 56. (quotquot eum contrectabant) — *καθότι ἄν τις*, quantum quilibet, utcunque aliquis, Act. 2, 45. 4, 35. — *ὡς ἄν*, quomodocunque, 1 Cor. 12, 2. — *b.*, sequente *coniunctivo a.*, *praesentis*, ubi Latini temp. futuro utuntur et nos dicimus, mögen: *ὃς ἄν*, wer nur immer . . . mag, Matth. 16, 25. (Marc. 8, 35. Luc. 9, 24.) Marc. 4, 25. (Luc. 8, 18.) Luc. 10, 5. 8, 10. Rom. 9, 15. (Ex. 33, 19.) 16, 2. 1 Cor. 11, 27. Gal. 5, 17. 1 Joh. 2, 5. 3, 17. 5, 15. — *ὅσος ἄν*, Matth. 7, 12. 22, 9. — *ὅστις ἄν*, Joh. 2, 5. 1 Cor. 16, 2. Col. 3, 17. — *ὅπου ἄν*, quocunque, Luc. 9, 57. Jac. 3, 4. Apoc. 14, 4. — *ὁσάκις ἄν*, quotiescunque, 1 Cor. 11, 25. 26. — *ὡς ἄν*, utcunque,

2 Cor. 10, 9. (*ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς*, ne videar vos uteunque [quocunque modo fiat] perterrere.) — sed *ὡς ἄν*, 1 Thess. 2, 7. reddendum est: *tamquam si*. — *β*., *aoristi*, ubi Latini futuro exacto utuntur; *ὃς ἄν*, quisquis (si quis), Matth. 5, 21. 22. 31. 32. 10, 11. (Luc. 9, 4.) 26, 48. Marc. 3, 29. 35. 9, 40. 41. Luc. 9, 24. 20, 18. al. — (*πᾶς*) *ὅσος ἄν*, Matth. 21, 22. (Marc. 11, 23. 24.) 23, 3. Marc. 3, 28. 6, 11. (Luc. 9, 5.) Joh. 11, 22. 16, 13. Act. 2, 39. 3, 22. Apoc. 13, 15. — *ὅστις ἄν*, Matth. 10, 33. 12, 50. Joh. 14, 13. Act. 3, 23. al. — *ὅπου ἄν*, ubicunque, Marc. 9, 18. 14, 9. — *ἄχρις οὗ*, donec, usque dum, (quocunque tempore fiat), 1 Cor. 15, 25. — *ἕως ἄν*, Matth. 2, 13. 10, 11. (Marc. 6, 10.) 23. (Marc. 12, 36. Luc. 20, 43.) 24, 34. (Luc. 21, 32. Marc. vero 13, 30. *μέχρις οὗ*.) Luc. 9, 27. 1 Cor. 4, 5. Jac. 5, 7. al. — *ἡνίκα ἄν*, quandocunque, 2 Cor. 3, 16. — *ὡς ἄν*, ut primum, simulac. 1 Cor. 11, 34. Phil. 2, 23. — *ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ*, simulac venerit; ab eo tempore, cum venerit, Luc. 13, 25. — *ὅπως ἄν*, ut forte, ut si fieri possit, v. *ὅπως*.

3., *ἄν*, contr. ex *ἐάν*, *si*, sequente coni., semel legitur, Joh. 20, 23.

Ἀνά, **1.**, adverb. distributiv. cum nomine subst. vel numerali iunctum respondet nostro: je, je ein, je zwei, ectt. Adiungitur *a.*, subiecto in verbo latenti, ita ut dicatur unusquisque (vel singuli) unum, duo, tria etc. v. c. *ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον*, unum singuli acceperunt denarium, Matth. 20, 9. — Luc. 9, 3. (*μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν*, cf. Marc. 6, 9.) — Joh. 2, 6. (*χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο καὶ τρεῖς*, capientes singulae metretas binas, vel ternas), — 1 Cor. 14, 27. (*ἀνὰ μέρος*, i. e. unam singuli partem.) — *b.*, additur numeralibus sic, ut multitudo aequaliter distributa appareat, Luc. 10, 1. (*ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο*, misit illos binos, sic paarweise), Marc. 6, 40. (*ἔπεσον ἀνὰ πεντήκοντα*, quinquageni) ita *ἀνὰ ἑκατόν*, centeni — venerunt *ἀνὰ δύο*, i. e. bini. — *ἀνὰ εἷς ἕκαστος*, i. e. singulae, scil. portae, Apoc. 21, 21.

2., *ἀνὰ μέσον* (s. *ἀνάμεσον*) hebr. בְּתוֹךְ (in medio) et בֵּין (inter) inter — *διακρῖναι ἀνὰ μέσον*, 1 Cor. 6, 5. (1 Sam. 7, 10. Zach. 8, 8.) — Matth. 13, 25. Marc. 7, 31.

3., *Ἀνά* compositum cum verbis significat *a.*, *sursum*, v. *ἀναβαίνω*, *ἀναβιβάζω*, *ἀνακαθίζω*, *ἀνίστημι* al. — nostr. auf, *ἀναθάλλω*, *ἀνατέλλω*, *ἀνασταυρόω*, *ἀναζώννυμι*, *ἀναζητῶ*, *ἀναστενάζω*. *b.*, resp. nostro: *an*, *ἀνάπτω*, *ἀνατάσσομαι*, *ἀναπληρόω*, al. — *c.*, resp. lat. *re*, i. e. *α.*, iterum ab initio: *ἀναγεννάω*, *ἀναμιμνήσκω*, al. *β.*, retrorsum: *ἀναλύω*, *ἀνασκευάζω*, *ἀναδίδωμι*, *ἀναστρέφω*, *ἀνακλίνω*, reclino) *ἀναπίπτω* (cf. recumbo).

Ἀναβαθμός, *οῦ*, *ὁ*, (a v. *ἀναβαίνω*) gradus, Act. 21, 35. 40.

Ἀναβαίνω, f. *βήσομαι* (aor. 2. *ἀνέβην* a *βίβημι*, imper. *ἀνάβα*, pro *ἀνάβηθι*, Apoc. 4, 1.). *ascendo* (in locum editiorem; oppon. *καταβαίνω*); *a.*, de hominibus et animal. — *aa.*, de *hom.* *ἀναβ. ἐπί* (in arborem), Luc. 19, 4. — *εἰς*, (v. c. montem conscendere, Matth. 5, 1. Marc. 3, 13. Luc. 9, 28. — (navem) Matth. 15, 39. Marc. 6, 51. Joh. 21, 3. (cf. infr. *ἐμβαίνω*.) — *εἰς τὴν αὐλήν*, Joh. 10, 1. — *εἰς τὸ ὑπερῷον*, Act. 1, 13. — *εἰς τ. οὐρανόν*, Joh. 3, 13. Rom. 10, 6. (Deut. 30, 12—14.) Eph. 4, 8—10. (Ps. 67, 19.) — *πρὸς τὸν πατέρα*, (de Christo), Joh. 14, 28. 20, 17. Apoc. 11, 12. — subintell. *εἰς τ.*

οὐραν. Joh. 1, 52. 6, 62. — ἀναβαίνειν (עָלָה) dicuntur iter facientes, qui loca editiora (v. c. Hierosolyma) petunt, Matth. 20, 17. 18. (Marc. 10, 32. 33. Luc. 18, 32.) — ἀναβ. simpliciter (de proficiscentibus Hierosolyma), Luc. 2, 4. Joh. 7, 8. 10. — εἰς τὸ ἱερόν, Luc. 18, 10. Joh. 7, 14. — *b.*, de rebus inanimatis: in altum surgere, se efferre (sicut nos dicimus: aufsteigen, ita Graeci ἀναβ.) v. c. de pisce adnatante, Matth. 17, 27. — de fumo, Apoc. 8. 4. 9, 2. 14, 1. 19, 3. — de plantis e terra procrescentibus (aufwachsen), Matth. 13, 7. Marc. 4, 7. 32. — cf. Theophrast. hist. plant. 8, 3; hebr. עָלָה, — ἀναβ. εἰς τ. καρδίαν, s. ἐν τῇ καρδίᾳ, animum subire (ex hebr.), Luc. 24, 38. Act. 7, 23. 10, 4. 1 Cor. 2, 9. (Jes. 64, 4.) Cf. Jerem. 3, 16. 19, 5. — ἀνέβη φάσις τῷ — nuntiatum est tribuno cohortis (in turri Antonia habitanti) Act. 21, 31. — *c.*, omisso termino ad quem: ἀναβ. ἐκ, ἀπό, Matth. 3, 16. (Marc. 1, 10.) Act. 8, 39. Apoc. 11, 7.

Ἀναβάλλω, f. βαλῶ, (in altum tollo, attollo. Xen. Cyr. 7, 1, 38.) — med. differo, procrastino. (Hom. Iliad. 2, 436. ἀμβαλλώμεθα ἔργον — Plat. Phaed. ἀναβάλλομαι εἰπεῖν) — τινά remoror aliquem, Act. 24, 22.

Ἀναβιβάζω, f. σω, (ex ἀνά et βιβάζω) adscendere facio (Gen. 32, 28. Ex. 17, 3. Xen. Cyr. 4, 2, 28. Herod. 3, 75.), Matth. 13, 48. εἰς αἰγιαλόν, subducere navem in littus (Xen. Hist. Gr. 1, 1, 2. πρὸς τὴν γῆν ἀνεβίβαζε τὰς ἑαυτοῦ τριήρεις).

Ἀναβλέπω, f. ψω, *a.*, suspicio, Marc. 8, 24. 16, 4. Luc. 19, 5. 21, 1. Act. 22, 13. — *b.*, de videndi iterum facto initio: recuperavi visum, Matth. 11, 5. (Luc. 7, 22.) 20, 34. (Marc. 10, 52. Luc. 18, 43.) Marc. 8, 25. Joh. 9, 11. 18. Act. 9, 12. 17. 18. — *c.*, εἴς τινα, Act. 22, 13. εἰς τὸν οὐρανόν, Matth. 14, 19. (Marc. 6, 41.) Marc. 7, 34. suspicio in —

Ἀνάβλεψις, εως, ἡ, visus (recuperatus), Luc. 4, 19. (Jes. 61, 1. 2.)

Ἀναβοάω (ῶ), f. βοήσω, clamorem (vocem) tollo, Matth. 27, 46. (Luc. 23, 46. Marc. 15, 8. — sed pro ἀναβοήσας alii codd. offerunt ἀναβάς, Vulg. cum ascendisset.)

Ἀναβολή, ῆς, ἡ, (a v. ἀναβάλλω) *a.*, pr. proiectio in altum, Aufwurf (v. c. terra effossa). — *b.*, (e forma med.) dilatio, Aufschub, Act. 25, 17. (Herodian. 1, 17, 18. Thuc. 2, 42. apud Graec. etiam in usu est ἀνάβλησις, ἀμβολή.)

Ἀνάγαιον, ου, τό, (ex ἀνά et γῆ — scribitur etiam: ἀνώγαιον, Att. ἀνώγεον; Phrynichus scribi iubet ἀνάγειον, v. Lobeck ad Phryn. p. 297.) conclave in parte aedium superiori, coenaculum, Speisesaal, Marc. 14, 15. (Luc. 22, 12.)

Ἀναγγέλλω, f. λῶ, (aor. 2. pass. ἀνηγγέλην, Rom. 15, 21. 1 Petr. 1, 12.) *a.*, annuntio. — τί τινι, Act. 16, 38. 19, 18. 2 Cor. 7, 7. — sequente ὅτι, Joh. 5, 15. Act. 14, 27. — τὶ εἰς τόπον, πόλιν, al. Marc. 5, 14. (Luc. 8, 34.) — περί τινος, Rom. 15, 21. (Jes. 52, 15.) — *b.*, cognitum facio (alicui id, quod ipsum latet, aut quod absconditum est) — de Messia, Joh. 4, 25. — de paracleto spiritu div. Joh. 16, 13. 14. — opponitur sermonum involucris, Joh. 16, 25. et Act. 20, 20. 27. 1 Petr. 1, 12.

Ἀναγεννάω (ῶ), f. ήσω, regenero, denuo (ἄνωθεν) genero. In N. T.

sensu improprio et eminentiori: transformo, umschaffen, (cf. Jac. 1, 18. genuit nos verbo veritatis, ut essemus primitiae rerum ab ipso creatarum, i. e. vitae aeternae recuperandae nos idoneos reddidit.) 1 Petr. 1, 3. (regeneravit nos ad spem vivam scil. vitae immortalis). Cf. 2 Petr. 1, 4.

Ἀναγινώσκω, f. γνώσομαι, (aor. 2. ἀνέγνων, perf. pass. ἀνέγνωσμαι, aor. 1. pass. ἀνεγνώσθην) *a.*, internosco (Herodot. 7, 6. ἀπό). — *b.*, lego, Matth. 24, 15. (Marc. 13, 14.) — τι, Joh. 19, 20. Act. 8, 28. 30. 23, 34. 2 Cor. 1, 13. Eph. 3, 4. — passiv., 2 Cor. 3, 2. (quae legitur ab omnibus) — sequente interrog. obliqua: . . τί ἐποίησε, Matth. 12, 3. (Marc. 2, 25. Sed Luc. 6, 3. τοῦτο, ὅ.) — ἐν τῇ βίβλῳ, Marc. 12, 26. — *c.*, absol. recito, praelego, Luc. 4, 16.

Ἀναγκάζω, f. σω, (ab ἀνάγκη) cogo, τινά τι ποιῆσαι, Matth. 14, 22. (Marc. 6, 45.) Luc. 14, 23. Act. 26, 11. Gal. 2, 14. — pass. Act. 28, 19. Gal. 2, 3. 6, 12. — τινά, simpliciter, 2 Cor. 12, 11.

Ἀναγκαῖος, αία, αῖον, (ab ἀνάγκη) *a.*, necessarius, quo carere non possis, 1 Cor. 12, 22. (τὰ μέλη) Tit. 3, 14. (χρείαι.) — *b.*, necessarius, i. e. naturae vel amicitiae vinculo cum aliquo coniunctus, — οἱ ἀναγκαῖοι φίλοι, necessarii amici, Act. 10, 24. — *c.*, ἀναγκαῖόν ἐστι seq. acc. c. inf., Act. 13, 46. Hebr. 8, 3. — ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι, necessarium duco, (2 Cor. 9, 5. Phil. 2, 25.) — comp. ἀναγκαιότερον, Phil. 1, 24.

Ἀναγκαστῶς, adv., (adi. ἀναγκαστός, coactus, et hoc ab ἀναγκάζω), coacte, 1 Petr. 5, 2. (opp. ἑκουσίως.)

Ἀνάγκη, ης, ἡ, 1., necessitas, κατ᾽ ἀνάγκην, necessario; opp. ἑκουσίως, Philem. v. 14. — ἐξ ἀνάγκης coacte, 2 Cor. 9, 7. (opp. ἐκ λύπης) — necessario, Hebr. 7, 12. — ἔχειν ἀνάγκην (opp. ἔχειν ἐξουσίαν), 1 Cor. 7, 37. — ἔχω ἀν. seq. inf., Luc. 14, 18. 23, 17. — ἡ ἀνάγκη μοι ἐπίκειται, 1 Cor. 9, 16. (officium mihi incumbit) — ἀνάγκη (i. q. ἀναγκαῖόν ἐστι) seq. inf. Rom. 13, 5. Hebr. 9, 16. 23. sic et Graeci, v. Lexica gr. — 2., calamitas, angustiae, Bedrängniss, Noth, i. q. θλίψις, Luc. 21, 23. 1 Cor. 7, 26. 1 Thess. 3, 7. — pl. ἐν ἀνάγκαις, 2 Cor. 6, 4. 13, 10.

Ἀναγνωρίζω, f. ίσω, recognosco. Semel legitur, Act. 7, 13. (ἀνεγνωρίσθη τοῖς ἀδελφοῖς. Gen. 45, 1. הִתְוַדַּע.) Plato de republ. ἀναγνωρίζειν τοὺς συγγενεῖς.

Ἀνάγνωσις, εως, ἡ, (a v. ἀναγνόω, ἀναγνῶμι) *a.*, agnitio. — *b.*, lectio — Act. 13, 15. 2 Cor. 3, 14. 1 Tim. 4, 13. (Nehem. 8, 8. מִקְרָא.)

Ἀνάγω, f. ἄξω, (aor. 2. ἀνήγαγον, inf. ἀναγαγεῖν), in locum altiorem duco s. fero (opp. κατάγω, v. Act. 9, 30.) — εἰς, Matth. 4, 1. (εἰς τὴν ἔρημον ἀνήχθη, scil. e depressiore Jordanis ripa.) Luc. 2, 22. 4, 5. 22, 66. Act. 16, 34. — ἀνάγ. ἐκ νεκρῶν, Rom. 10, 7. Hebr. 13, 20. — ἀνάγω τῷ λαῷ, e loco inferiori (carcere) educo et produco in conspectum populi, Act. 12, 4. — κατ᾽ ἐξοχὴν dicuntur ἀνάγεσθαι (pass.) navigantes, qui in altum mare feruntur (sic dicitur ἀγωγή, Justin. M. p. 371.), Luc. 8, 22. Act. 13, 13. 16, 11. 18, 21. al.

Ἀναδείκνυμι, f. δείξω, (ab obsol. δείκω, unde nostr. zeigen) — τινά, designo, Luc. 10, 1. Occurrit hoc verbum ap. Polyb. Diod. Sic. Herodian., sed in versione Alex. non legitur.) — τινί τι, indico, Act. 1, 24.

Ἀνάδειξις, εως, ἡ, iuxta formulam: ἀναδεικνύναι τινί τι est: significatio, notatio, v. c. ἡ ἀνάδ. τῶν χρόνων, Sirac. 43, 7. — ostensio. Ex altera formula: ἀναδείκνυμί τινα est: designatio, Luc. 1, 80. (usque ad tempus, quo produceretur in conspectum populi Israëlitici.)

Ἀναδέχομαι, f. δέξομαι, suscipio, i. e. aliquem hospitio excipio, Act. 28, 7. — ὁ ἀναδεξάμενος τὰς ἐπαγγελίας (qui quasi lator factus est promissionum), Hebr. 11, 7.

Ἀναδίδωμι, f. δώσω, a., propr. sursum do. (Xen. Symp. 2, 8.) — b., trado (v. c. ἐπιστολήν, trado, i. e. do epistolam ei, cui destinata est), Act. 23, 33.

Ἀναζάω (ῶ), f. ήσω, a., revivisco. Ita ἀναζῆν dic. qui vel vere ἀπέθανε, ut Christus, Rom. 14, 9. vel quasi ἀπέθανε, ut filius ille perditus, Luc. 15, 24. 32. (ἀνέζησε, i. e. patri vivus restitutus est. cf. Rom. 11, 15.) — b., vivendi (metaph. vim exserendi) initium facio, aufleben, Rom. 7, 9.

Ἀναζητέω (ῶ), f. ήσω, exquiro (aufsuchen, cf. ἀνευρίσκω, auffinden), Luc. 2, 44. Act. 11, 25.

Ἀναζώννυμι, f. ώσω, succingo (aufgürten) — (Pass. ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι, Luc. 12, 35. et) Med. ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας, 1 Petr. 1, 13. — utraque vox iis dicta, qui parati esse iubentur — metaphora petita ab Orientalibus, qui iter facturi aut opus aliquod aggressuri quas gestabant vestes laxas et ad imos usque pedes demissas colligare cinguloque coriaceo adstringere solebant.

Ἀναζωπυρέω (ῶ), f. ήσω (ex ἀνά et ζώπυρος — τὸ ζώπυρον id, quo ignis accenditur vel animatur, carbo candens, fomes, follis, flabellum, quo ignis sopitus excitatur) iterum, denuo accendo. Plerumque metaphor. dic. — animum, studium incendere, inflammare, ardorem excitare (ἵππον, equum instigare, Xen. de re equestr. 10, 8, 16. — φαντασίας, Marc. Anton. 7, 2. Cf. Plut. Vit. Pericl. c. 1. Vit. Pomp. c. 49. Plat. Charmid. p. 64.). — Ita quoque metaph. ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα, 2 Tim. 1, 6. (Spiritus S. gratia cum igne comparatur ob efficaciam alacritatemque, quam hominum animis inspirat. Cf. 1 Thess. 5, 19.)

Ἀναθάλλω, f. λῶ, vel effloresco, vel refloresco, a., intransit. — propr. de herbis, plantis, floribus, de ramis arborum folia progerminantibus, cf. Hom. Il. 1, 236. refloresco, — b., trans. reflorescere s. revirescere facio, Ex. 17, 24. Sirac. 50, 11. — Metaph., Phil. 4, 10. (vehementer laetabar, quod tandem aliquando benevolentia vestra utiles mihi fructus iterum pepererit. Id quidem vobis erat in votis, sed haud favente tempestate.)

Distingue: ἀναθάλλω, βλαστάνω, ἐκφύω.

Ἀνάθεμα, τος, τό, (ab ἀνά et θέω s. τίθημι cf. formas: ἐπίθεμα, ἀφαίρεμα) 1., propr. res sursum posita, suspensa, vel, ut asservetur, reposita; speciat. donum in honorem Dei suspensum, donarium in honorem Numinis parieti vel columnae templi appensum. Graeci scribere solent ἀνάθημα. Sed ἀνάθεμα scriptoribus sacris idem est quod hebr. חֵרֶם, res Deo ea lege devota, ut perdatur aut ab omni hominum communione separetur, Levit. 28, 28. Deut.

7, 2. Num. 21, 1. Jos. 6, 17. Hinc in N. T. *a.*, exsecratio — *ἑαυτὸν ἀναθέματι ἀναθεματίζειν*, se Dei irae ac vindictae devovere, poenas sibi gravissimas imprecari, ni votum solvatur, Act. 23, 14. — *b.*, *λέγω ἀνάθεμά τινα*, me aliquem pro detestando et exsecratione digno habiturum esse declaro, 1 Cor. 12, 3. — *c.*, *ἀνάθεμα ἔστω*, abiectus et diris devotus sit, Gal. 1, 8. — (*εἶναι*) *ἀνάθεμα ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ*, Hesych. *ἀκοινωνητόν*, (cf. *ἀφόρισμα*, Ex. 44, 29.), Rom. 9, 3. (gravissima quaevis ego tolerare vellem, dummodo meos fratres salvos praestare possem.)

Ἀναθεματίζω, f. *σω*, (ab *ἀνάθεμα*) *a.*, *τινά*, Deo vindici aliquem devoveo eique exitium paro, הַחֲרִים, Deut. 2, 34. Mich. 4, 13. — *b.*, *ἀναθ. ἐμαυτὸν*, exsecrationibus adhibitis me obstringo voto exsolvendo, Act. 23, 12. 14. (v. supr. *ἀνάθεμα.*); absol. dira mihi imprecor, ut miserrimus fiam, si mentiar, Marc. 14, 71.

Ἀναθεωρέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (apud *τοὺς ό* non occurrit, legitur vero ap. Lucian. Diod. Sic.) considero, Act. 17, 23. Hebr. 13, 7.

Ἀνάθημα, *τος*, *τό*, (v. supra *ἀνάθεμα*) donarium, quod Deo consecratum a parietibus templi suspenditur (Weihgeschenk — cf. *ἀνατίθεσθαι τοὺς στεφάνους τῇ Ἀρτέμιδι*, Xenoph. Ages. 1, 27. — *ἀνάθημα*, Joseph. de bello jud. 1, 2, 7. Antiq. 13, 8. 17, 6. 19, 6. — Plut. Alcib. 11. *ἀναθήμασί τε κεκοσμήκαμεν τὰ ἱερὰ αὐτῶν, ὡς οὐδένες ἄλλοι.* — Herodot. 1, 183. *τὸ μὲν δὴ ἱερὸν οὕτω κεκόσμηται· ἔστι δὲ καὶ ἴδια ἀναθήματα πολλά.* — 2 Macc. 5, 16. 9, 16. 3 Macc. 3, 17.) Luc. 21, 5.

Ἀναίδεια, *ας*, *ἡ*, (ab adi. *ἀναιδής* — *ἡ αἰδώς*, pudor), impudentia (Unverschämtheit) — de homine importuno, a precibus non desistente, Luc. 11, 8.

Ἀναίρεσις, *εως*, *ἡ*, (a v. *ἀναιρέω*, quod v.) interfectio, caedes, Act. 8, 1. 22, 20. (Num. 11, 15. Judic. 15, 17.)

Ἀναιρέω (*ῶ*), f. *ήσω*, aor. 2. *ἀνεῖλον*, (vel *ἀνειλάμην*, ut Act. 2, 23. 7, 21. Jes. 38, 14. ad formam Graecitatis Macedon.) — *a.*, sursum tollo — Med. mihi tollo (infantem expositum. Aristoph. Nub. v. 531. Arrian. epict. 1, 23, 7. — apud Latin. tollere), Act. 7, 21. — *b.*, aboleo v. c. legem, Hebr. 10, 9. (opp. *ἵστημι*, stabilio.) — hominem (e medio tollo, occido), Matth. 2, 16. Luc. 22, 2. Act. 10, 39. 12, 2. 16, 27. — pass., Luc. 23, 32.

Ἀναίτιος, *ίου*, *ὁ*, *ἡ*, *a.*, indignus, c. genit. — *b.*, absol. culpae expers, inculpabilis, Matth. 12, 5. 7.

Ἀνακαθίζω, f. *ίσω*, (transit. erigo) — intransit. (i. q. *ἀνακαθίζομαι*, Plat. Phaedon. c. 3. ed. Fisch.), resideo, Luc. 7, 15.

Ἀνακαινίζω, f. *ίσω*, (ex *ἀνά* et *καινός*, q. v.), renovo, *τινὰ εἰς μετάνοιαν*, aliquem in pristinum restituo; eo, unde deflexit, revoco, ut se emendet, Hebr. 6, 6. (Alii h. l. sumunt pro intransitivo, ut et Vulg. renovari.)

Ἀνακαινόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (a *καινός*, novus, opp. *παλαιός*) renovo, reficio, 2 Cor. 4, 16. (opp. *διαφθείρω*) pass. v. Col. 3, 10. — v. *καινός*.

Distingue: *ἀνακαινόω*, *ἀνακαινίζω*, *ἀνανεόω*.

Ἀνακαίνωσις, *εως*, *ἡ*, (a v. *ἀνακαινόω*) renovatio, Rom. 12, 2. (*τοῦ*

νοός, mentis, animi.) Tit. 3, 5. i. q. παλιγγενεσία — ἀνακαίνωσις τοῦ πνεύματος ἁγίου, renovatio per Spirit. S. effecta.

Ἀνακαλύπτω, f. ψω, revelo (velamine retracto), hebr. גָּלָה, Job. 12, 22. Ps. 18, 15. — pass., 2 Cor. 3, 18. (ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ, aperta facie.) 2 Cor. 3, 14. (non revelatum, quoniam in Christo evacuatur, i. e. tollitur.)

Ἀνακάμπτω, f. ψω, pr. recurvo, reflecto (v. infra κάμπτω) — intransit. (cf. supr. ἀνακαθίζω), reverto, revertor; absol., Hebr. 11, 15. — πρός τινα, Matth. 2, 12. Act. 18, 21. — ἐπί τινα, Luc. 10, 6. (vestra fausta apprecatio redibit ad vos, ut in vobis requiescat.)

Ἀνάκειμαι, f. είσομαι, accumbo, recumbo (dicitur accumbere is, qui mensae accumbit pransurus vel coenaturus), Matth. 26, 7. Marc. 16, 14. Luc. 22, 27. (opp. τῷ ἀνακειμένῳ ὁ διακονῶν.) — ἐν τῇ οἰκίᾳ τινός, Matth. 9, 10. Luc. 7, 37. Joh. 6, 11. — ἐν τῷ κόλπῳ τινός, Joh. 13, 23. — οἱ ἀνακείμενοι, convivae, Matth. 22, 10. 11. Joh. 13, 28. cf. Joh. 6, 11. — de iis, qui se reclinant cibum capturi (sich niederlegen), Matth. 26, 20. (ἀνέκειτο, i. q. ἀνέπεσε, Luc. 22, 14.)

Ἀνακεφαλαιόω (ῶ), f. ώσω, (ab ἀνά, re, et κεφάλαιον, quod vide suo loco) a., ad caput revoco, in summam subduco, summatim repeto, (apud Graecos: ἐν κεφαλαίῳ, ἐν κεφαλαίοις, s. ἐπὶ κεφαλαίου, summatim, capitulatim. — Thucyd. πολλὰ παρεὶς τὰ μέγιστα κεφαλαιώσω, Aristot. λέγωμεν τὰ ἀναγκαῖα ἀνακεφαλαιούμενοι.) — b., summatim comprehendo compendio, complector — pass. ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, Rom. 13, 9. — med. τὰ πάντα ἀνακεφαλαιώσασθαι ἐν τῷ Χριστῷ, Eph. 1, 10. (colligere omnia, velut compendio constringere, in Christo. Sed videtur apostolus etymon respici voluisse atque verbo sensum subiecisse hunc: omnia ad Christum tamquam ad caput referre s. revocare.)

Ἀνακλίνω, f. νῶ, (pr. reclino, rückwärts anlehnen) a., τινά, Luc. 2, 7. (ἐν τῇ φάτνῃ.) — b., recumbere facio, Marc. 6, 39. Luc. 9, 15. (v. 14. κατακλίνατε. Sed ἀνέκλιναν ref. ad situm eorum, qui recubuerunt cibum capturi.) Luc. 12, 37. — Pass. (sign. med.), Matth. 14, 19. 8, 11. (ἀνακλιθήσονται, Luc. 13, 29.) — Luc. 7, 36. (ἀνεκλίθη.) Usi sunt hoc verbo etiam Graeci serioris aevi Lucian. Diod. Sic. Polyb. Synes. epist. 14.

Ἀνακόπτω, f. ψω, (ex ἀνά et κόπτω, findo, scindo, v. c. ligna) a., tundo. — b., ut προκόπτειν est progredi (quasi caesis lignis sibi viam aperire), ita ἀνακόπτειν signif. retardare, cursum inhibere, (Theophrast. Char. 25, 1.) — universe: impedire, τινά, seq. infinit., Gal. 5, 7. (τίς ὑμᾶς ἀνέκοψε; Sed usus est auctor hoc verbo, quia praemiserat verbum: ἐτρέχετε — al. codd. ἐνέκοψε) v. ἐγκόπτω.

Ἀνακράζω, f. ξω, exclamo, clamorem tollo, Marc. 1, 23. 6, 49. Luc. 8, 28. 23, 18.

Ἀνακρίνω, f. νῶ, examino (dicitur ἀνακρίνειν iudex quaestionem habens) — a., absol., Luc. 23, 14. Act. 28, 18. — περί τινος (gen. rei) Act. 24, 8. — b., τινά, a., inquisitionem facio de aliquo, Act. 12, 19. 1 Cor. 4, 4. — pass. in quaestionem, s. sub examen vocari, Act. 4, 9. 1 Cor. 2, 14. 15. 9, 3.

— τί, μηδὲν ἀνακρίνοντες, nihil disquirentes (utrum caro idolo fuerit dedicata, necne), 1 Cor. 10, 25. 27. — β., discerno, pass., 1 Cor. 14, 24. (Vulg. diiudicatur ab omnibus; quod explicant: omnes mentem eius pernoscunt, flagitia, quae omnes alios latero putabat, ob oculos ei obiiciunt.)

Ἀνάκρισις, εως, ἡ, (a v. ἀνακρίνω) praevia inquisitio (interrogatio reorum, litis contestatio. Cf. Xenoph. Symp. 5, 2. εἰς ἀνάκρισίν σε πρῶτον τῆς δίκης καλοῦμαι), Act. 25, 26.

Ἀνακύπτω, f. ψω, (pr. sursum flecto) intrans. (Xenoph. de re equ. 7, 10. οἱ ὁ, Job. 10, 15. cf. verba supra commemorata: ἄγω, ἀνακαθίζω, ἀνακάμπτω) caput erigo (Vulg. sursum respicio), Luc. 13, 11. (Cf. v. 13. ἀνωρθώθη) 21, 28. (Vulg. respicio. Sed h. l. potius est: oculos tollo prospiciendi caussa; adiungitur enim: καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν) Joh. 8, 7. (Vulg. erexit se.)

Ἀναλαμβάνω, f. λήψομαι, suscipio, assumo, — suscipio, τινά vel τί, Act. 7, 43. Eph. 6, 13. (τὴν πανοπλίαν) 16. (τὸν θυρεόν.) subintell. εἰς τὸ πλοῖον, Act. 20, 13. 14. — assumo, Act. 23, 31. (eum, quem ducturus sum) 2 Tim. 4, 11. — εἰς τὸν οὐρανόν. Pass., Marc. 16, 19. (Luc. 24, 51. ἀνεφέρετο) Act. 1, 11. 10, 16. — subintell. εἰς τὸν οὐραν., Act. 1, 2. 22. 1 Tim. 3, 16.

Ἀνάληψις, εως, ἡ, (a v. ἀναλαμβάνω) susceptio, assumtio — subintellecta formula: εἰς τὸν οὐρανόν, assumtio in coelum, Luc. 9, 51.

Ἀναλίσκω, f. λώσω, (ex ἀνά et ἁλίσκω) a., insumo (v. c. χρήματα. Hinc ἀναλώματα, sumtus, Xen. Mem. 3, 6, 6.) — b., consumo, absumo (Gen. 41, 30. Num. 14, 35. Jerem. 15, 7. Prov. 23, 28.) — de igne, Luc. 9, 54. — de altercantibus, quorum alter alterum perdit, Gal. 5, 15. — de Christo Antichristum interfecturo, 2 Thess. 2, 8.

Ἀναλογία, ας, ἡ, proportio — κατὰ τὴν ἀναλ. τῆς πίστεως, Rom. 12, 6. (Apostolus hortatur prophetas, ut loquantur ea, quae cum fidei ratione conveniant. v. Calmet. ad h. l. cf. tamen etiam verba: καθὼς ὁ θεὸς ἐμέτρησε τὴν πίστιν v. 3.)

Ἀναλογίζομαι, f. σομαι, pr. numeros confero — cum acc. et inf. reputo, Hebr. 12, 3.

Ἄναλος, ον, ὁ, ἡ, (ex ἀν priv. et ἅλς, sal) insulsus, Marc. 9, 50. (ἐὰν . . . . ἄναλον γένηται, i. q. ἐὰν . . μωρανθῇ, Matth. 5, 13.)

Ἀνάλυσις, εως, ἡ, (ἀναλύω) resolutio (v. c. textorum — Wiederauftrennen) — metaph. discessus, Aufbruch (Metaphora desumta videtur ab iis, qui funes resolvunt ad abitum parandum, cf. Hom. Od. 15, 548. v. ἀναλύω) 2 Tim. 4, 6. (ὁ καιρὸς τῆς ἀναλ.)

Ἀναλύω, f. ύσω, resolvo (v. c. fila texta) — Metaph. discedo ab hospitio, in quo nox acta est, cf. Sap. 2, 1. 2 Macc. 12, 7. Judith. 13, 1. aufbrechen (v. ἀνάλυσις), Luc. 12, 36. (ἐκ τῶν γάμων. Sic et Graeci: ἀναλῦσαι ἐκ συμποσίου, ἐκ μέθης — et: ἀπὸ τῆς πόλεως) — ἀναλύω per μετάληψιν s. transsumtionem (Quintil. 8, 6. p. 347. edit. Gernhard.): discedo e vita (Aelian: ἀνέλυσαν [e vita migrarunt] ὥςπεροῦν ἐκ συμποσίου. Cf. Lucret. lib. 3: cur non ut plenus vitae conviva recedis?), Phil. 1, 23. — Cf. καταλύειν, quod de devertentibus dicitur.

Ἀναμάρτητος, ον, ὁ, ἡ, (ex ἀν priv. et ἁμάρτω, s. ἁμαρτέω) vel: qui non peccavit (2 Macc. 8, 4. νήπια) vel qui peccare nequit — Joh. 8, 7. (qui e vobis nihil peccavit s. purus peccati est. — Vocem habet Xen. Mem. 4, 2, 26.)

Ἀναμένω, f. νῶ, — τινά (locutio bene graeca. — Cf. lat. maneo aliquem) opperior aliquem (dum venerit — auwarten), 1 Thess. 1, 10.

Distingue: ἀναμένω, διαμένω, ἐμμένω, ἐπιμένω, καταμένω, παραμένω, περιμένω, προςμένω, ὑπομ.

Ἀναμιμνήσκω, f. μνήσω, (a v. μνάω τινά) admoneo aliquem — sequ. inf. ut hoc illudve faciat, 2 Tim. 1, 6. — τινά τι, in memoriam revoco alicui aliquid, 1 Cor. 4, 17. — Med. ἀναμιμνήσκομαί τι, mihi in memoriam revoco, recordor, 2 Cor. 7, 15. Hebr. 10, 32. — Aor. absol. Marc. 11, 21. — τινός (gen. rei), Matth. 26, 75. (Marc. 14, 72. h. l. praestantiores codd. habent genitivum; alii accus. — Luc. 22, 61. ὑπεμνήσθη c. gen.) — Cf. ὑπομιμνήσκω.

Ἀνάμνησις, εως, ἡ, (v. verb. praecedens) *a*., admonitio — *b*., recordatio — ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν, Hebr. 10, 3. (memoria peccatorum commissorum per illa sacrificia renovatur.) — εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν, in mei memoriam, Luc. 22, 19. 1 Cor. 11, 24. 25. cf. Lev. 24, 7. Num. 10, 10.

Ἀνανεόω, (ῶ), f. εώσω, (a νέος, i. e. recens, i. q. ἀνανεάζω, einer Sache die frische Form eines iüngst Entstandenen, Neugebornen geben), restauro (Job. 33, 24.) — Med. ἀνανεοῦσθαι, renovari, Eph. 4, 23.

Distingue: ἀνανεόω, ἀνακαινόω, ἀνακαινίζω.

Ἀνανίας, α, ὁ, (חֲנַנְיָה a חָנַן gratiosus fuit et יָהּ) 1., Christianus quidam, Act. 5, 1—6. **2.**, Christian. quidam Damascenus, Act. 9, 10—18. 22, 12. **3.**, Nebedaei filius, Judaeorum pontifex maximus ab anno imperii Claudii 7. usque ad imperii Neronis initia, Act. 23, 2. 24, 1. (Jos. Ant. 20, 5, 2.)

Ἀνανήφω, f. νήψω, pr. ad sobrietatem redeo (ἐκ μέθης, quod ap. Graecos saepissime additum legitur) — metaph. ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος — ad sanam mentem redeo e laqueis diaboli, 2 Tim. 2, 26.

Ἀναντίῤῥητος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv., ἀντί, contra, et ῥητός a v. ῥέω, dico) vel: cui non contradictum est, vel: cui contradici nequit (in Alex. vers. V. T. non occurrit) — ἀναντιῤῥήτων οὖν ὄντων τούτων, cum his contradici non possit, Act. 16, 36.

Ἀναντιῤῥήτως, adv. sine contradictione, Act. 10, 29. (ἦλθον — nihil contradicens veni.)

Ἀνάξιος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ἄξιος), indignus (τινός) — non aptus alicui rei, 1 Cor. 6, 2.

Ἀναξίως, adv., indigne, indigno modo, 1 Cor. 11, 27. 29.

Ἀνάπαυσις, εως, ἡ, (a v. ἀναπαύω) requies. — ἔχειν ἀνάπαυσιν, Apoc. 14, 11. — ζητεῖν ἀνάπαυσιν, locum in quo requiescas, Matth. 12, 43. Luc. 11, 24.; his in locis etiam εὑρίσκειν ἀνάπ. — ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσι λέγοντες, sine intermissione dicunt, Apoc. 4, 8. — requies, i. e. tempus respirandi novasque vires colligendi, Matth. 11, 29. cf. Jerem. 6, 16.

Ἀναπαύω, f. σω, (ab ἀνά et παύω, desinere facio) τινά, facio (sino)

aliquem intermittendo aliquo labore vires colligere, recreo, Matth. 11, 28. (ἀναπαύσω ὑμᾶς, onus vestrum allevabo) Philem. v. 20. (ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα, animum meum recrea) 1 Cor. 16, 18. — Pass. Philem. v. 7. . . . ἀπό τινος, 2 Cor. 7, 13. (ἀναπέπαυσται ἀπὸ πάντων ὑμῶν, i. e. ex intuitu et consideratione vestrum omnium recreatus est.) — Med. requiesco, Marc. 6, 31. (ὀλίγον.) 14, 41. (Matth. 26, 45.) Luc. 12, 19. Apoc. 6, 11. (χρόνον μικρόν.) . . . ἔκ τινος, Apoc. 14, 13. — ἐπί τινα, me demitto in aliquem (ut in eo requiescam), 1 Petr. 4, 14. (cf. Luc. 10, 6. Jes. 11, 2. נוּחַ עַל.)

Ἀναπείθω, f. σω, persuadeo; τινά τι ποιῆσαι, persuadeó alicui ut hoc illudve faciat (Xen. Mem. 3, 11, 10.) τινὰ σέβεσθαι τὸν θεόν, Act. 18, 13.

Ἀναπέμπω, f. ψω, remitto — τινά τινι, Luc. 23, 7. 11. 15. Philem. v. 11.

Ἀνάπηρος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀνά et πηρός — vox bene graeca) mutilus, laesus aliquo corporis membro, vel aliquo sensu orbatus, membris captus, Vulg. debilis, Luc. 14, 13. 21.

Ἀναπίπτω, f. πεσοῦμαι (ex ἀνά, re, supine, et πίπτω, quod v.) recumbo (supinus — Graeci elegantiores ἀναπεσεῖν eos dicunt, qui animum desponderunt). — Activ. ἀναπ. ἐπὶ τὴν γῆν, me humum prosterno, Matth. 15, 35. (Marc. 6, 40. 8, 6. h. l. ἐπὶ τῆς γῆς) Joh. 6, 10. — Speciat. dicuntur ἀναπεσεῖν qui mensae accumbunt (v. Athen. Deipnosoph. 1, 19. Lucian. c. 23. tom. 2. p. 590. ed. Reitz). — ἀνέπεσε, recubuit (coenaturus), Luc. 11, 37. 22, 14. — Joh. 13, 12. (ἀναπεσών.) — ἀνέπεσε ἐπὶ τὸ στῆθος, recubuit (in coena) ad (super) pectus . . ., Job. 21, 20. — Med. ἀνάπεσαι, recumbe, Luc. 14, 10. (alii codd. h. l. offerunt ἀνάπεσον) 17, 7.

Ἀναπληρόω (ῶ), f. ώσω, (ex ἀνά, i. e. ad supremum usque, et πληρόω, plenum facio) adimpleo, addo quod ad iustum numerum deest. Cf. Hom. Il. 4, 170. μοῖραν βιότοιο ἀναπλῆσαι. — ἀναπλ. τὸ ὑστέρημα, 1 Cor. 16, 17. Phil. 2, 30. Col. 1, 24. — Cf. Platon. Symp. ἀλλ' εἴ τι ἐξέλιπον, σὸν ἔργον scil. ἐστίν, ἀναπληρῶσαι. — Trop. ἀναπλ. τὸν νόμον, legi satisfacio, Gal. 6, 2. — Locutiones hebr.: εἰς τὸ ἀναπλ. τὰς ἁμαρτίας, ut adimpleant mensuram criminum suorum, 1 Thess. 2, 16. (cf. Ex. 23, 26.) — ἀναπληροῦται ἐν (nonnulli codd. hoc omittunt) αὐτοῖς ἡ προφητεία, i. e. de illis propriissimo sensu dici potest, quod vates de suis aequalibus pronuntiavit, Matth. 13, 14. — τὸν τόπον τινός (pr. obsidere locum alic. — phrasis Rabbinis frequentata מְלֹא מָקוֹם), inter congregatos eorum vice fungi, quibus erudiendorum locus assignatus est, 1 Cor. 14, 16.

Ἀναπολόγητος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀν priv. et ἀπολόγητος, et hoc ab ἀπολογοῦμαι) vel is, qui non defensus s. excusatus est, Rom. 1, 20. — vel is, qui defendi nequit, inexcusabilis, Rom. 2, 1.

Ἀναπτύσσω, f. ξω, (ex ἀνά, re . . et πτύσσω, convolvo) evolvo, aufrollen (erant Hebraeor. libri volumina — מְגִלּוֹת, Buchrollen — duobus baculis teretibus alligata et capulis instructa, ut et convolvi et evolvi possent), Luc. 4, 17. (Opp. πτύσσω, convolvo, v. 20.)

Ἀνάπτω, f. ψω, (v. ἅπτω) accendo, Luc. 12, 49. Act. 28, 2. Jac. 3, 6.

Ἀναρίθμητος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀν priv. et ἀριθμητός, numeratus) innumerabilis, Hebr. 11, 12.

Ἀνασείω, σω, pr. excutio, succutio; trop. ad seditionem commoveo (aufregen), Marc. 15, 11. Luc. 23, 5. — Polyb. Diod. Sic. al.

Ἀνασκευάζω, f. σω, (ἀνά et σκευάζω, a voc. σκεῦος) vas, instrumentum *a.*, (ap. Graecos v. c. Xen. Anab. 5, 10. 8.) vasa colligo in alium locum transferenda. — Med. ap. Graecos: vasa mea, i. e. supellectilem meam colligo, ut alio proficiscar. Xen. Cyrop. 8, 5, 4. ὅταν δὲ ἀνασκευάζωνται, συντίθησι μὲν ἕκαστος τὰ σκεύη.) — *b.*, videtur opponi τῷ κατασκευάζειν, quod sign. instruere: everto, destruo. — ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, qui mentes vestras everterent, Act. 15, 24.

Ἀνασπάω (ῶ), f. άσω, (ex ἀνά et σπάω — verbum bene Graecum) sursum traho, Luc. 14, 5. Act. 11, 10. (Habac. 1, 15.)

Ἀνάστασις, εως, ἡ, (ἀνίστημι) *a.*, surrectio (a sede, e situ), Luc. 2, 34. (opp. πτῶσις — iacet veluti lapis, quem alii apprehendent, ut enitantur, alii vero ei illidentes cadent. Cf. 1 Petr. 2, 4. seq. Jes. 8, 13. Joh. 9, 39.) — *b.*, *resurrectio e mortuis:* additur: νεκρῶν, Rom. 1, 4. (Todtenauferstehung) et ἡ . . ἐκ νεκρῶν, 1 Petr. 1, 3. de resurrectione Christi — sed Luc. 20, 35. Act. 4, 2.; de resurrectione mortuorum, quae aliis in locis significatur addito: τῶν νεκρῶν, Matth. 22, 31. (Marc. 12, 26.) Act. 17, 32. (ἀνάστασις νεκρῶν, ut 23, 6. 24, 16. 21. 26, 23. 1 Cor. 15, 12. 13. 21. Hebr. 6, 2.) 1 Cor. 15, 42. — ἀνάστασις simpliciter: resurrectio (Christi) e mortuis, Act. 1, 22. 2, 31. 4, 33. Rom. 6, 5. Phil. 3, 10. 1 Petr. 3, 21. — resurrectio (caeterorum mortuorum), Matth. 22, 23. (Marc. 12, 18. Luc. 20, 27.) Luc. 20, 33. Act. 17, 18. 23, 8. Joh. 11, 24. — Not. ἡ ἀνάστασις τῶν δικαίων, Luc. 14, 14. — δικαίων τε καὶ ἀδίκων, Act. 24, 15. — ἀνάστασις ζωῆς et ἀνάστασις κρίσεως, i. e. qua in vitam transitur, et quae secum fert miseriam aeternam, Joh. 5, 29. (Dan. 12, 2.) — ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή, i. e. ego auctor sum resurrectionis et vitae, Joh. 11, 25.; — resurrectio nonnullorum priscae aetatis hominum ante sepulturam a prophetis Elia et Elisa vitae restitutorum, Hebr. 11, 35. (1 Reg. 17, 21. 22. 2 Reg. 4, 34—37.)

Ἀναστατόω (ῶ), f. ώσω, (ex ἀνά, et στατός, status, a, um; ἀνάστατος, i. e. vel is, qui e situ excitatus, vel is, qui sua sede pulsus est. Formulae ἀνάστατον ποιεῖν, γίγνεσθαι recurrunt apud Isocr. panegyr. c. 31. Aelian. V. H. 3, 43.), concito: τινά, Act. 17, 6. (οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες. Vulg. qui urbem [lege orbem] concitant.) — Gal. 5, 12. — tumultum concito, Act. 21, 38. (de tumultu h. l. commemorato cf. Jos. Antiq. 20, c. 6. de B. J. 2, c. 12.)

Ἀνασταυρόω (ῶ), f. ώσω, (ex ἀνά et σταυρός, crux) cruci affigo, in crucem ago (cf. verba Graecorum similia: ἀνασκολοπίζω, ἀνασκινδυλεύω), Hebr. 6, 6.

Ἀναστενάζω, f. σω, (ex ἀνά, nostr. auf, et στενάζω) suspiro (etiam Graeci habent), Marc. 8, 12.

Ἀναστρέφω, f. ψω, (ex ἀνά, retro, et στρέφω, verto) *a.*, subverto

— τραπέζας, Job. 2, 15. — *b.*, intrans. reverto, revertor (cf. supr. ἀνακύπτω), Act. 5, 22. 15, 16. (Amos. 9, 11. ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω, i. e. ex usu hebr. שׁוּב: iterum aedificabo.) — Med. versor — ἐν, in loco, i. e. ambulo, huc illuc me converto, Matth. 17, 22. (nisi h. l. cum Origene legendum est: στρεφομένων εἰς γαλιλ. cf. Marc. 9, 30.) — Metaph. me gero (ut hebr. הָלַךְ). ... ἐν τῷ κόσμῳ, 2 Cor. 1, 12. — ἐν οἴκῳ θεοῦ, 1 Tim. 3, 15. — ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις, Eph. 2, 3. — ἐν φόβῳ, 1 Petr. 1, 17. — ἐν πλάνῃ, 2 Petr. 2, 18. — ἀναστρέφ. cum adv. οὕτως, Hebr. 10, 33. — καλῶς, Hebr. 13, 18.

Ἀναστροφή, ῆς, ἡ, (a v. ἀναστρέφω) *a.*, (ab activo) subversio, — *b.*, (a medio) pr.: ambulatio, metaph. vivendi ratio (Aufführung, ut ap. Polyb. et Arrian., 2 Macc. 5, 8.), Gal. 1, 13. Eph. 4, 22. 1 Tim. 4, 12. Hebr. 13, 7. 1 Petr. 1, 15. 18. (ἡ ματαία ἀν.) 1 Petr. 2, 12. (καλή ut Jac. 3, 13.) 3, 1. 2. (ἁγνή) 16. (ἀγαθή) 2 Petr. 2, 7. (ἡ ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφή.)

Ἀνατάσσομαι, f. ξομαι, (ex ἀνά, et τάσσω, ordino) — διήγησιν, narrationem contexo (aufreihen), Luc. 1, 1.

Ἀνατέλλω, f. τελῶ, (ex ἀνά, et τέλλω) *a.*, transit. exoriri facio (dicitur ἀνατέλλειν tellus, plantas progignens, cf. Gen. 3, 18. fluvius aliquid producens, Hom. Il. 5, 777.). — τὸν ἥλιον ἐπί τινα (cf. ἀνατολή), Matth. 5, 45. — *b.*, intrans. *orior* (aufgehen, de sole et astris ap. Aelian. Pausan. Stob. Antiquiores vero solem ἀνατέλλειν, astra autem ἐπιτέλλειν dixerunt, v. Lobeck. ad Phryn. p. 125.); ἀνατέλλειν dic. φῶς, Matth. 4, 16. (Jes. 42, 7.) ἥλιος, Matth. 13, 6. (Marc. 4, 6.) Marc. 16, 2. Jac. 1, 11. — νεφέλη ἀπὸ δυσμῶν, Luc. 12, 54. — φωσφόρος, 2 Petr. 1, 19. — Ἀνατέλλειν dicuntur etiam herbae (hervorsprossen). Hinc metaph.: ortum duco, Hebr. 7, 14. (de Jesu Chr. e tribu Juda ortum ducente vide catalogos a Matthaeo et Luca deductos, Matth. 1, 1—17. Luc. 3, 23—38.)

Ἀνατίθημι, f. θήσω, (ἀνά, ab initiis inde, et τίθημι.) Med. ἀνατίθεμαι, expono, enarro, — τινὶ τὰ κατά τινα, Act. 25, 14. — τινί τι, Gal. 2, 2. (Occurrit ap. Plutarch. Diog. Laërt. Artemid.)

Ἀνατολή, ῆς, ἡ, (v. ἀνατέλλω) *a.*, ortus solis et stellarum (etiam germen, surculus, צֶמַח, Zach. 3, 8. 6, 12.) — ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, lux e coelo oriunda et suos radios demittens, Vulg. Oriens ex alto, Luc. 1, 78. (sed ἐξ . . s. terminus a quo h. l. notatur ratio habita verbi ἐπεσκέψατο ἡμᾶς; sens. e coelo nos visitavit lux in coelo oborta. Construct. praegnans.) — *b.*, oriens, i. e. plaga orientalis, Matth. 2, 2. 9. (Arabia, Gen. 25, 6.) addito: ἡλίου, Apoc. 7, 2. (Jes. 11, 14.) — plural., Matth. 2, 1. 8, 11. (ἀπ' ἀνατολῶν κ. δυσμῶν, Luc. 13, 29. cf. Jes. 45, 6.) Matth. 24, 27. (aliter, Luc. 17, 24. Apoc. 21, 13. (ἀπὸ ἀνατολῶν, ἀπὸ δυσμῶν, a parte orientali, occidentali.) — adiecto: ἡλίου, Apoc. 16, 12. — Unde pluralis pro singulari? Nimirum Graeci respexerunt ad varias regiones sub diversis ortus aut occasus dimensionibus positas.

Ἀνατρέπω, f. ψω, (ἀνά et τρέπω, verto, cf. ἀναστρέφω) subverto — τήν τινων πίστιν, 2 Tim. 2, 18. (Diod. Sic. 1, 77. p. 88.) — οἴκους, familias, Tit. 1, 11.

4 *

Ἀνατρέφω, f. θρέψω, (ἀνά, sursum, et τρέφω, nutrio) enutrio, pass., Act. 7, 20. — educo, pass., Act. 22, 3. — Med. ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ, nutrivit eum sibi, Act. 7, 21.

Ἀναφαίνω, f. φανῶ, (ἀνά, nostr. auf, et φαίνω) ostendo. Pass. manifestor, Luc. 19, 11. — ἀναφανέντες τὴν Κύπρον, Cyprum conspicati (?), Act. 21, 3. (Alii codd. ἀναφάναντες, al. ἀναφανέντος τῆς Κύπρου.)

Ἀναφέρω, f. ἀνοίσω (ἀνά et φέρω — aor. 1. ἀνήνεγκα, aor. 2. ἀνήνεγκον) a., sursum fero, sursum duco — ἀνέφερεν αὐτοὺς εἰς ὄρος, duxit eos in montem, Matth. 17, 1. (Marc. 9, 2.) Pass. ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν, Luc. 24, 51. — b., arae admoveo sacrificandi caussa (hebr. עָלָה, Hiph. הֶעֱלָה, Levit. 14, 20. Jes. 57, 6.) — . . θυσίας, Hebr. 7, 27. 13, 15. 1 Petr. 2, 5. — τὸν υἱόν (ἀνενέγκας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, quum arae imposuisset), Jac. 2, 21. — ἀνήνεγκε τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐπὶ τὸ ξύλον, 1 Petr. 2, 24. — Dicitur sacerdos ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, Hebr. 9, 28. (Cf. Jes. 53, 12.)

Ἀναφωνέω (ῶ), f. ήσω, (ἀνά, auf, et φωνέω, ab adi. φωνός, vel subst. φωνή) alta voce clamo, Luc. 1, 42.

Ἀνάχυσις, εως, ἡ, (deriv. ab ἀνά, auf, et χέω. Strabo ἀνάχυσιν dici ait loca navium cava, per quae mare influat, ut in fundo resideat) colluvies. — Metaph. συντρέχειν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν (mirantur, quod vos non flagitiorum socios habent, quod ad ipsorum spectacula, conventus, festa, convivia non concurratis), 1 Petr. 4, 4.

Ἀναχωρέω (ῶ), f. ήσω, (ἀνά, retro, et χωρέω, a χῶρος) locum, spatium relinquo (Hom. addit ἄψ, Iliad. 10, 411. cf. ἀναχάζομαι, Iliad. 5, 600.) secedo. Dicuntur ἀναχωρεῖν plerumque qui metu perculsi alia loca petunt et hominum oculis se subducunt (entweichen), Matth. 2, 12. 13. 14. 22. 4, 12. 9, 24. 12, 15. (Marc. 3, 7.) 14, 13. 15, 21. 27, 5. — ἀναχ. εἰς, Joh. 6, 15. — ἀναχ. κατ' ἰδίαν, Act. 23, 19. — ἀναχωρέω, secedo, Act. 26, 31.

Ἀνάψυξις, εως, ἡ, (a v. ἀναψύχω, refrigero, Hom. Iliad. 10, 575.) refrigeratio, recreatio — ἀπὸ προσώπου (ex hebr. Ps. 27, 9. 31, 17.) cum venerint tempora refrigerii a facie domini, scil. ut participes fiatis beneficiorum a Deo promissorum, Act. 3, 20.

Ἀναψύχω, f. ξω, (ἀνά, ψύχω) recreo, τινά, 2 Tim. 1, 16.

Ἀνδραποδιστής, οῦ, ὁ, (a v. ἀνδραποδίζω et hoc a voc. ἀνδράποδον [ex ἀνήρ et πούς] mancipium, homo in bello captus et servituti mancipatus) a., mancipator, i. e. qui aliquem in servitutem redigit. — b., plagiarius sive servorum sive liberorum (olim quippe solebant furto abduci homines seu pueri ingenui et in servitutem venundari), 1 Tim. 1, 10. (Aristoph. Plut. 521.)

Ἀνδρέας, ου, ὁ, Andreas (nomen graec. derivat. a voc. ἀνήρ, ἀνδρός), frater Simonis Petri, Bethsaida in Galilaea oriundus (Joh. 1, 45.), Matth. 4, 18. (Marc. 1, 16. 29.) 10, 2. (Marc. 3, 18.) Marc. 13, 3. Luc. 6, 14. Joh. 1, 41. 45. 6, 8. 12, 22. Act. 1, 13.

Ἀνδρίζω, f. ίσω, (ab ἀνήρ, ἀνδρός) — τινά, virum s. fortem reddo (Xen. Oecon. 5, 4. cf. verb. graec. ἀδελφίζω). — Med. virum s. fortem me praesto (Jos. 1, 6. 9.) 1 Cor. 16, 13.

Ἀνδρόνικος, ου, ὁ. Andronicus (nomen graec. derivat. a voc. ἀνήρ, ἀνδρός, et νίκη, victoria), vir e Judaeo Christianus factus, consanguineus Pauli (una cum Paulo aliquando in vincula coniectus), Rom. 16, 7.

Ἀνδροφόνος, ου, ὁ, (ab ἀνήρ et obsoleto φένω, occido, unde φόνος et φονεύω) homicida, 1 Tim. 1, 9.

Ἀνέγκλητος, ου, ὁ, ἡ, (ex αν priv. et ἔγκλητος accusatus, a v. ἐγκαλέω, in ius voco) qui in jus non vocatus est aut vocari nequit, — inculpatus, 1 Cor. 1, 8. (notes h. l. voc. ἡμέρα de die iudicii dict.) Col. 1, 22. 1 Tim. 3, 10. Tit. 1, 6. 7.

Distingue: ἀνέγκλητος, ἄμεμπτος, ἀνεπίληπτος, ἄμωμος, ἀμώμητος.

Ἀνεκδιήγητος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ἐκδιηγέομαι) inenarrabilis (cui enarrando praedicandove verba vix sufficiunt) — δωρεά, 2 Cor. 9, 15.

Ἀνεκλάλητος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ἐκλαλέω) ineffabilis (qui verbis comprehendi nequit) — χαρά, 1 Petr. 1, 8.

Ἀνέκλειπτος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ἐκλείπω, deficio) inexhaustus (Diod. Sic. 1, 36. 4, 84.). — θησαυρός, Luc. 12, 33. (Sap. 7, 14. ἀνεκλιπής et 8, 18.)

Ἀνεκτός, οῦ, ὁ, ἡ, neutr. ὄν, (a v. ἀνέχομαι, tolero) tolerabilis, — ἀνεκτότερον, tolerabilius, Matth. 11, 22. 24. (Marc. 6, 11. Luc. 10, 12. 14.)

Ἀνελεήμων, ονος, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ἐλεήμων, misericors) immisericors (quem non miseret miserorum), Rom. 1, 31.

Distingue: ἀνελεήμων, ἀνήμερος, ἀνίλεως, ἄστοργος, ἀσύνθετος, ἄσπονδος.

Ἀνεμίζω, f. σω, (ab ἄνεμος, ventus, cf. κλυδωνίζομαι) pr. ventum imitor, — pass. vento agitor, Jac. 1, 6. — Graeci non habent.

Ἄνεμος, ου, ὁ, ventus, Matth. 11, 7. 14, 24. 30. Jac. 3, 4. — περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, i. e. qui quavis doctrina, quam quis profert, quasi vento huc illuc iactantur, Eph. 4, 14. Jud. v. 12. — οἱ τέσσαρες ἄνεμοι, quatuor plagae coeli (ex hebr. Ez. 57, 9. 42. al.), Matth. 24, 31. (Marc. 13, 27.)

Ἀνένδεκτον, ου, τό, (ex ἀν priv. et ἐνδέχομαι) impossibile, Luc. 17, 1. (τοῦ μὴ ἐλθεῖν, fieri non potest quin, — cf. Matth. 18, 7. ἀνάγκη scil. ἐστίν, ἐλθεῖν).

Ἀνεξερεύνητος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀν priv. et ἐξ-ερευνάω) imperscrutabilis (neut. id, quod scrutanti non licet assequi. Apud Symmach. Prov. 25, 3. Jerem. 17, 9.), Rom. 11, 33.

Distingue: ἀνεξερεύνητος, ἀνεξιχνίαστος.

Ἀνεξίκακος, ου, ὁ, ἡ, (ex fut. verbi ἀνέχω vel ἀνέχομαι et κακός) malorum et iniuriarum impatiens (ἀνεξικακία, Sap. 2, 19. Plut. Pelop. 25.), 2 Tim. 2, 24.

Ἀνεξιχνίαστος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀν priv. et ἐξιχνιάζω, s. ἐξιχνεύω, a voc. ἴχνιον, vestigium) is, cuius non indagari possunt vestigia, unaufspürbar. — impervestigabilis, πλοῦτος, Eph. 3, 8. — pl. αἱ ὁδοί, Rom. 11, 33. Cf. Job. 5, 9. 9, 10.

Ἀνεπαίσχυντος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀν priv. et passiv. verbi ἐπ-αισχύνω) qui pudore affici non potest. Vulg. inconfusibilis (qui nihil agit, cuius pudere illum queat) — ἐργάτης, 2 Tim. 2, 15.

Ἀνεπίληπτος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀν priv. et passiv. verbi ἐπι-λαμβάνω, —

vox et Graecis cognita), non apprehensus, qui apprehendi nequit — trop. qui carpi non potest, qui nullum in agendo locum dat iustae reprehensionis, 1 Tim. 3, 2. 5, 7. 6, 14.

Ἀνέρχομαι, f. ἀνελεύσομαι, ascendo (?) εἰς τὸ ὄρος, Joh. 6, 3.; redeo (Homer. αὖθις ἀνέρχεσθαι), Gal. 1, 17. 18.

Ἄνεσις, εως, ἡ, (ἀνίημι, remitto, sc. aliquam rem intentam, v. c. arcum) remissio, relaxatio: vinculorum, Act. 24, 23. — οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ μὴ εὑρεῖν, non requiescere potui eo, quod non inveneram etc., 2 Cor. 2, 12. 7, 5.

Ἀνετάζω, f. σω, (ἐτάζω, quod tamen in forma simplici non extat; hoc vero ab adiectivo verbali ἐτός, ἡ όν, [i. e. id, quod vere est, ab ἔω s. εἰμί] descendente) — video an aliquid vere sit: inquiro, τινά, quaestionem habeo de aliquo v. c. flagris, Act. 22, 29. — Pass. v. 24.

Ἄνευ, praepos. regens genit., sine (Ex. 21, 11. 1 Sam. 6, 7. Jes. 55, 1.) ἄνευ τινός, inscio, invito aliquo, (Amos. 3, 5. Hom. Il. 15, 213. Od. 2, 372. Pind. Olymp. 9, 156.), Matth. 10, 29. — ἄνευ λόγου, i. e. absque ope verbi, quin necesse sit loqui, 1 Petr. 3, 1. 4, 9. — „ἄνευ et χωρίς differunt sic, quod χωρίς ad subiectum, quod ab obiecto seiunctum est, refertur, ἄνευ autem ad obiectum, quod a subiecto abesse cogitandum est.“ Tittmann. de Synon. in N. T. p. 94. — v. χωρίς.

Ἀνεύθετος, ου, ὁ, ἡ, (εὔθετος, bene positus, opportunus) non opportunus, Act. 27, 12. (λιμήν).

Ἀνευρίσκω, f. ήσω, (ἀνά et εὑρίσκω), invenio (auffinden), τινά, Luc. 2, 16. Act. 21, 4.

Ἀνέχω, f. ἕξω, (ἀνά, ἔχω, imperf. med. ἀνειχόμην s. ἠνειχόμην — aor. 2. ἠνεσχόμην). — a., altum teneo (Hom.). — b., retineo. Med. ἀνέχομαί τινός, (Hom. Od. 22, 423.) sustineo, fero aliquem, Matth. 17, 17. (Marc. 9, 19. Luc. 9, 41.) Act. 18, 14. 2 Cor. 11, 1. 19. Eph. 4, 2. Col. 3, 13. 2 Thess. 1, 4. (ἐν ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, i. e. ταύταις, ὧν ἀνέχεσθε), 2 Tim. 4, 3. Hebr. 13, 22. — Absol. 1 Cor. 4, 12.

Ἀνεψιός, οῦ, ὁ, consobrinus, Col. 4, 10.

Ἄνηθον, ου, τό, anethum (Dille, Anis), Matth. 23, 23. (cf. Luc. 11, 42.)

Ἀνήκω, f. ξω, (ἀνά et ἥκω) pertineo ad aliquid. Imperson. ὡς ἀνῆκεν, ut decet, Col. 3, 18. — τὸ ἀνῆκον, id, quod decet, convenit (v. infr. καθήκω), Eph. 5, 4.

Ἀνήμερος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀν et ἥμερος, ἔρα, ον, unde vox ἡ ἡμέρα [tempestas mitis] dies; cf. lat. mane i. e. mite, ut patet ex opposito: immanis) immitis, 2 Tim. 3, 3.

Ἀνήρ, ἀνδρός, ὁ, vir, i. e. a., mas, isque adultus, 2 Cor. 13, 11. (opp. νήπιος), Eph. 4, 13. Jac. 3, 2. — Matth. 14, 21. 15, 38. Luc. 1, 27. 8, 38. 9, 30. 22, 63. Act. 5, 36. 9, 38. 10, 5. 11, 3. 12. 13, 21. 17, 12. Marc. 6, 44. cf. Act. 4, 4. — ἀνήρ τις, Luc. 8, 27. Act. 5, 1. 10, 1. — ἀνήρ, i. q. ἀνήρ τις, Luc. 5, 12. 8, 41. 9, 38. 14, 8. 19, 2. Act. 6, 11. — ἀνήρ, angelus speciem viri referens, Act. 10, 30. — Voc. ἀνήρ consociat. cum nominibus adiectivis, Luc. 5, 8. (ἀνὴρ ἁμαρτωλός) 17, 13. (λεπροὶ ἄνδρες) 24, 19. (ἀν. προφήτης) Act. 3, 14. (ἄνδρα φονέα). Cf. Matth. 7, 24. 26. (Luc. 6, 48. 49.) Marc. 6, 20. —

consociat. cum nominibus gentilibus vel patronymicis: ἄνδρες Νινευῖται, Matth. 12, 41. (Luc. 11, 31. 32.) — ἀνὴρ Αἰθίοψ, Act. 8, 27. cf. 10, 28. 16, 9. 22, 3. — οἱ ἄνδρες (incolae) τοῦ τόπου ἐκείνου, Matth. 14, 35. — In allocutione: ἄνδρες γαλιλαῖοι, Act. 1, 11. cf. 2, 14. 22. 5, 35. — ἄνδρες ἀδελφοί, Act. 1, 16. 7, 1. 22, 1. 17, 22. 19, 35. 21, 28. 23, 6. 25, 24. — ἄνδρες! Act. 14, 15. 19. 25. 27, 10. 21. 25. — μακάριος ὁ ἀνήρ, beatus ille, qui etc. (ex hebr., v. Ps. 1, 1.) Rom. 4, 8. (Ps. 31, 1.) Jac. 1, 11. — *b.*, maritus (Hom. Iliad. 19, 291. Od. 24, 196. Herodot. 1, 148.) Marc. 10, 2. (sed Matth. 19, 3. ἄνθρωπος) 12. Luc. 1, 34. Joh. 4, 16—18. Act. 5, 9. 8, 12. (ἄνδρες τε κ. γυναῖκες) 22, 4. Rom. 7, 2. 3. 1 Cor. 7, 2. 4. 10. 11. 13. 14. 16. 39. 11, 3. 4. 7. — 9. 11. Gal. 4, 27. Eph. 5, 22. 23. — 25. 28. Col. 3, 18. 19. 1 Tim. 2, 8. 12. 3, 2. 12. 5, 9. 1 Petr. 3, 1. 5. 7. — Intelligitur Sponsus (v. Γυνή), Matth. 1, 16. (Hieron. ad h. l. „Recordare consuetudinis Scripturarum, quod sponsi viri, et sponsae vocantur uxores"), 2 Cor. 11, 2. Apoc. 21, 2.

Ἀνθίστημι, f. ἀντιστήσω (ἀντί, contra, et ἵστημι, pono.) *a.*, oppono. aor. 1. ἀντέστησα, me opposui, 2 Tim. 3, 8. — *b.*, perf., plusquamperf. et aor. 2. Activi tenent notionem *obsistendi, resistendi.* Ergo perf. activi ἀνθέστηκα, resisto, Rom. 9, 19. 13, 2. 2 Tim. 4, 15. — aor. 2. ἀντέστην, resisto. — τινί, Matth. 5, 39. Luc. 21, 15. Act. 6, 10. Gal. 2, 11. Eph. 6, 13. — Imperat. Jac. 4, 7. 1 Petr. 5, 9. — *c.*, med. obsisto, obnitor, 2 Tim. 3, 8. — Imperf. Act. 13, 8.

Ἀνθομολογέομαι, (οῦμαι) f. ήσομαι (ex ἀντί, vicissim, et ὁμολογέομαι [hebr. הוֹדָה, Ps. 79, 13. 57, 9. 75, 2. 2 Sam. 22, 50. 2 Chron. 20, 21. Ps. 45, 23. Job. 40, 9. al.] τινί, laudo, celebro,) vicissim (per antiphonias) laudo, Luc. 2, 38.

Ἄνθος, εος (ους) τό, flos, Jac. 1, 10. 11. 1 Petr. 1, 24.

Ἀνθρακιά, ᾶς, ἡ, (ab ἄνθραξ, carbo) strues, congeries carbonum, prunarum ardentium, Joh. 18, 18. 21, 9. (Hom. Iliad. 9, 213.)

Ἄνθραξ, κος, ὁ, carbo, Rom. 12, 20. (ἄνθραξ πυρός, ex hebr. carbo igneus. — ἄνθρακας πυρὸς σωρεύειν ἐπὶ τὴν κεφαλήν τινος, proverbialis locutio ex Prov. 25, 22. Chrysostomus, Theodoret. interpretantur: gravissimum divini furoris pondus in ipsum provocabis.)

Ἀνθρωπάρεσκος, ον, ὁ, ἡ, (ex ἄνθρωπος et ἄρεσκος, gratiosus, blandus, cf. graec. αὐτάρεσκος, Apoll. de coniunct. p. 504. Anecd. Bekk. p. 462.) is, qui hominibus studet ἀρέσκειν i. e. placere, gratus esse; qui hominum favorem captat, Eph. 6, 6. Col. 3, 22. (cf. Gal. 1, 10.)

Ἀνθρώπινος, η, ον, (ab ἄνθρωπος) humanus, a, um. Jac. 3, 7. (φύσις) 1 Petr. 2, 13. (κτίσις) 1 Cor. 10, 13. (πειρασμός.) — Opponitur rebus divinis adjecta defectus vel imbecillitatis notione, 1 Cor. 2, 4. (σοφία) 4, 3. (ἀνθρωπίνη ἡμέρα, dies iudicialis humana, i. e. iudicium humanum) — ἀνθρώπινον λέγω, Rom. 6, 19. (i. e. rem cum rebus humanis comparabo.)

Ἀνθρωποκτόνος, ον, ὁ, (ab ἄνθρωπος et κτόνος, a v. κτείνω, interficio, i. q. ἀνθρωποφόνος, quod v.) homicida, Joh. 8, 44. (cf. Sap. 2, 24.) 1 Joh. 3, 15.

Ἄνθρωπος, ου, ὁ, homo. *a.*, eo sensu, ut sexus uterque hoc nomine

comprehendatur, Matth. 4, 4. (Luc. 4, 4. Deut. 8, 3.) Joh. 16, 21. sexcenties occurrit. Nonnumquam opponitur Deo, Matth. 9, 8. (τοῖς ἀνθρώποις, i. q. ἀνθρώπῳ τινί) 10, 32. 19, 26. 17, 22. Marc. 10, 9. Luc. 2, 52. 18, 4. Act. 10, 26. 1 Cor. 3, 21. Gal. 1, 10. 12. Phil. 2, 7. 1 Tim. 2, 5. Hebr. 8, 2. 13, 6. 1 Petr. 2, 4. 4, 2. 2 Petr. 1, 21. — adjecta imbecillitatis notione, Act. 5, 4. Hebr. 2, 6. (Ps. 8, 4.) 7, 8. Jac. 5, 17.; — ὀνόματα ἀνθρώπων, nomina i. e. capita, Apoc. 11, 13. — In alloquio: Luc. 5, 20. 22, 58. — κατὰ τὸν ἄνθρωπον περιπατεῖν, mores vulgarium hominum sequi, 1 Cor. 3, 3. οὐκ ἔστι κατ' ἄνθρωπον, non est hominum studiis et opinionibus accommodatum, Gal. 1, 11. — λέγειν κατὰ ἄνθρωπον, exemplo rem illustrare e rebus humanis petito, Gal. 3, 15. — λαλεῖν κατ' ἄνθρωπον, loqui ex ingenio humano, Rom. 3, 5. 1 Cor. 9, 8. — Trop. ὁ ἔσω et ὁ ἔξω ἄνθρωπος, homo interior et exterior, i. e. natura hominis spiritualis et animalis, Rom. 7, 22. 2 Cor. 4, 16. Eph. 3, 16. — Metaph. ὁ παλαιός et ὁ καινὸς ἄνθρωπος, vetus et novus homo; vetus, i. e. qui ante conversionem fuit; novus, i. e. per spiritum sanctum purgatus et emendatus, Rom. 6, 6. Eph. 2, 15. 4, 22. 24. Col. 3, 9. — ἄνθρωποι, Leute — et οἱ ἄνθρωποι, die Leute (homines), Matth. 5, 13. 16. 6, 5. 16. 18. 8, 27. 16, 13. Marc. 8, 27. Luc. 7, 31. — ὁ ἄνθρωπος, i. e. homo quisque, Matth. 15, 11. (Marc. 7, 15.) Joh. 2, 25. 7, 51. Rom. 7, 2. — *b*., ratione sexus habita: mas, 1 Cor. 7, 1. — *a*., ἄνθρωπος pro ἄνθρωπός τις, homo quidam, Matth. 9, 9. 21, 28. 22, 11. Marc. 12, 1. 5. i. q. τὶς simpliciter, Marc. 14, 13. Joh. 3, 1. (cf. Luc. 7, 36.) — legitur ἄνθρωπός τις, Matth. 18, 12. Luc. 10, 30. 14, 2. 16. 15, 11. 16, 1. 19. 19, 12. — τὶς ἄνθρωπος, Luc. 15, 4. — i. q. ὁ ἀνήρ, Matth. 26, 72. 74. Luc. 14, 30. 23, 6. 14. Joh. 1, 6. 11, 47. 18, 29. 19, 5. — β., vir adultus, μέτρον ἀνθρώπου, Apoc. 21, 17. — ἀριθμὸς ἀνθρώπου, Apoc. 13, 18. — πρόςωπα ἀνθρώπων, Apoc. 9, 7. — γ., addito praedicato muneris v. c. ἄνθρ. οἰκοδεσπότης, Matth. 13, 27. 45. 20, 1. 21, 33. — ἄνθρ. βασιλεύς, Matth. 18, 23. 22, 2. — ἄνθρ. ἀπόδημος, Marc. 13, 34. al. — addito nomine adiectivo qualitatis, v. c. ἄνθρ. αὐστηρός (ein harter Mann), Luc. 19, 22. (Matth. 25, 24. ἄνθρ. σκληρός) — Matth. 11, 19. (ἄνθρ. φάγος [Luc. 7, 31.] 13, 28. Tit. 3, 10.) ita et Graeci: ἄνθρωπος δοῦλος, κόλαξ etc.; — addito nomine gentili: ἄνθρ. Κυρηναῖος, Matth. 27, 32. (aliter Marc. 15, 21. et Luc. 23, 26. τινὸς Κυρηναίου) Act. 16, 37. 21, 39. 22, 25. 26. — Jactant id genus formulas Graeci. — In allocutione: Jac. 2, 20. (κενὲ ἄνθρωπε!) — δ., pater familias, Matth. 10, 36. — maritus, Matth. 19, 3. (Marc. 10, 2. ἀνδρί.) — ε., Formulae Hebraeorum loquendi consuetudinem imitantes: ἄνθρωπ. indefinite, ubi nos: man, 1 Cor. 4, 1. (Cf. 1 Sam. 9, 9.) — ἄνθρωπος, ἄνθρωπον . . . οὐ etc. nemo, neminem, v. c. ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, Joh. 5, 7. Gal. 2, 6. — ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας (der Sündenmann, v. sub v. ἁμαρτία), 2 Thess. 2, 3. ἄνθρ. τοῦ θεοῦ, homo Deo devotus (ut in V. T. prophetae Moyses, Samuel, David, Elias, Elisaeus), 1 Tim. 6, 11. 2 Tim. 3, 17. 2 Petr. 1, 21. — ὁ υἱὸς ἀνθρώπου, homine natus, Hebr. 2, 6. (Ps. 8, 5.) — ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, homo, Matth. 12, 8. (Marc. 2, 28.) coll. v. 27. probatur exemplo Davidis, sabbatum propter hominem, non hominem propter sabbatum factum esse, v. Chrysost. hom. 11.) — permutatur pronomine personali, Marc. 8, 38. (Cf. Matth. 10, 33.) 29. (Matth. 16, 13. Hiero-

nymus Jesum se filium hominis nuncupare dicit modestiae causa: „ne iactanter de se loqui videretur“) Luc. 22, 69. (h. l. patet hunc titulum aliam vim habere atque alterum v. 70. ὁ υἱός τοῦ θεοῦ.) — Joh. 12, 34. (h. l. patet nomen illud: filius hominis, a pronomine personali differre. Ratio nominis ignoratur; sunt enim loca quae arguere videntur, Dominum sibi hoc nomen tribuisse ratione habita verborum Danielis 7, 13.), Matth. 24, 30. (Marc. 13, 26. Luc. 21, 17.) 26, 64. (Marc. 14, 62. Luc. 22, 69. Sed videtur Christus hoc nomine distinguere voluisse naturam suam humanam a natura sua divina, Joh. 5, 27. cf. Hebr. 2, 6. 11. 14. 17.

Ἀνθυπατεύω, f. σω, (ex ἀντί, pro, loco, vice alicuius, et ὑπατεύω, ago τὸν ὕπατον, summum, i. e. consulem; consulis munere fungor) proconsul sum, Act. 18, 12.

Ἀνθύπατος, ου, ὁ, proconsul, Act. 13, 7. 8. 12. 19, 38. (Diviserat Augustus imperator provincias Romanas in senatorias et caesareas. Illis qui praeerant, Proconsules; has qui administrabant, legati caesaris, πρεσβευταί, ἡγεμόνες, appellabantur. Illi iudicia exercebant et erat penes eos ius vitae ac necis.)

Ἀνίημι, f. ήσω, (a ἀνά et ἵημι) *a.*, remitto, relaxo (v. c. vincula), Act. 27, 40. (iuncturas laxare gubernaculorum.) — ἀνέθην, solutus sum, Act. 16, 26. — trop. ἀνίημι τὴν ἀπειλήν, mitto sive remitto minas, Eph. 6, 9. — *b.*, dimitto, loslassen, fahren lassen, Hebr. 13, 5. (Deut. 31, 6. te sustentabo — Vulgatus vero: te non deseram.)

Ἀνίλεως, ω, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ἵλεως, attice pro ἵλαος, misericors) pr. qui non parcit (cf. ἱλάσκω) — immisericors, Jac. 2, 13. (κρίσις) — v. supr. ἀνελεήμων.

Ἄνιπτος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et νιπτός, lotus) illotus, Matth. 15, 20. (Marc. 7, 2.) Hom. Iliad. 6, 266.

Ἀνίστημι, f. ἀναστήσω, (ἀνά et ἵστημι, imperat. aor. 2. ἀνάστηθι, Act. 9, 6. 34. 40. — et ἀνάστα ut Theocr. Soph. Eurip., Act. 12, 7. Eph. 5, 14.) *a.*, excito, surgere facio; i. e. *α.*, nasci jubeo; fut. ἀναστήσω, σπέρμα (ex hebr. הֵקִים et זֶרַע, i. e. nasci iubere prolem, Gen. 38, 8. al.), Matth. 22, 24. (Marc. 12, 19. Luc. 20, 28. Deut. 25, 5.) — *β.*, e mortuis s. ex inferis resuscito; ita aor. 1. ἀνέστησεν, Act. 2, 32. 9, 41. 13, 34. — fut., Joh. 6, 39. 40. 54. — *b.*, aor. 2. activi et medium: ἀνίσταμαι, *α.*, *surgo*. — *aa.*, de iacentibus in lecto, Marc. 1, 35. 5, 42. (Luc. 8, 55. 11, 7.) — Act. 9, 34. 40. — de dormientibus, trop., Eph. 5, 14. — *bb.*, de humi iacentibus, Marc. 9, 27. Luc. 17, 19. 22, 46. Act. 9, 6. — *cc.*, de sedentibus, Matth. 26, 62. (Marc. 14, 60.) Luc. 4, 16. (ἀνέστη ἀναγνῶναι) — *dd.*, de iis, qui sedem relinquunt, ut alio se conferant, Matth. 9, 9. (Marc. 2, 14.) Marc. 10, 50. Luc. 4, 38. 23, 1. — simulque de iis, qui se ad iter accingunt (sich aufmachen), Marc. 7, 24. 10, 1. Luc. 1, 39. 15, 18. 20. — Plerumque verbo eundi praemittitur participium ἀναστάς (s. ἐγερθείς) e ratione Hebraeorum; ita in locis modo allatis et sexcentis aliis, cf. Gen. 22, 3. וַיָּקָם, Marc. 10, 1. Act. 9, 39. 10, 20. 11, 20. al. — *dd.*, de mortuis (addito: ἐκ νεκρῶν), Matth. 17, 9. (Marc. 9, 9. 10.) Marc. 12, 25. Luc. 16, 31. 24, 46.

Joh. 20, 9. Act. 10, 41. — subauditur *ἐκ νεκρῶν*, Marc. 8, 31. 16, 9. Luc. 9, 8. 19. 24, 7. — ita simpliciter quoque fut. med. *ἀναστήσομαι*, Matth. 20, 19. (Marc. 10, 34.) Luc. 18, 33. Joh. 11, 23. 24. — *β.*, *existo, prodeo* (auftreten), *ἀνέστη βασιλεύς*, Act. 7, 18. cf. 5, 36. 37. — de iis, qui cum aliquo verba facturi vel disputaturi sunt, Act. 6, 9. Luc. 10, 25. — Med. *ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν*, Rom. 15, 12. — ... *ἀνίστασθαι ἱερέα*, quid opus erat ut sacerdos introduceretur (s. prodiret), Hebr. 7, 11. 15. cf. 3 Esr. 5, 40. et hebr. קוּם. — *ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει*, se sistent in iudicio. Vulg. surgent, Matth. 12, 41. Luc. 11, 32. — *γ.*, *ἀναστῆναι ἐπί τινα*, insurgere contra aliquem (קוּם עַל), Marc. 3, 26. — *ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός*, surge et erectus incede, Act. 14, 10. Cf. 26, 16.

Ἄννα, ης, ἡ, (ab hebr. חָנַן, gratiosus fuit; nomen mulierum, quod etiam inter Poenos celebratum fuit teste Virgilio Aeneid. 4, 9.) Anna, mulier prophetissa, filia Phanuel ex tribu Aser, Luc. 2, 36.

Ἄννας, (ap. Joseph. passim Ἄνανος, ab hebr. חָנַן, gratiosus fuit) Annas, pontifex max. Judaeorum (quem pontificatui praefecit Quirinus, Syriae praeses, postea vero imperante Tiberio hoc munere exuit Valerius Gratus, Judaeae procurator. Suffecit hic in Annae locum primum Ismaëlem, Phabaei filium, paullo post vero Eleazarum, Annae filium. Ab Eleazaro pontificatus proximo anno devenit ad Simeonem; a Simeone quum denique translatus esset ad Caipham, Annae generum, qui hoc munere functus est ab anno p. Chr. n. 26. ad annum usque 35. Annas in muneris administratione certas obtinuit partes sive quia vicarius [סְגָן, v. voc. *συνέδριον*] pontificis esset, sive quod multum apud generum auctoritate valeret), Luc. 3, 2. Joh. 18, 13. 24. Act. 4, 6.

Ἀνόητος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et *νοητός*, a *νοέω*, cogito, intelligo) insipidus, insipiens, Rom. 1, 14. (Opp. *σοφός*.) — *ἦμέν ποτε κ. ἡμεῖς ἀνόητοι*, Tit. 3, 3. — *ἐπιθυμίαι ἀνόητοι*, 1 Tim. 6, 9. — *ὦ ἀνόητοι*, Luc. 24, 25. Gal. 3, 1. 3. Cf. *ἀσύνετος*.

Ἄνοια, ας, ἡ, (*ἄνοος*, *ους*) amentia, stultitia, 2 Tim. 3, 9. — furor, insania, Luc. 6, 11.

Ἀνοίγω, f. ξω, (ex *ἀνά*, auf, et *οἴγω* s. *οἴγνυμι*, aperio, — aor. 1. *ἤνοιξα*, elegantius: *ἀνέῳξα*, — perf. 2. *ἀνέῳγα*, pateo, 1 Cor. 16, 9. usi sunt Graeci serioris aevi, Aelian., Lucian., Herodian. ad exprimendum id, quod antiquiores exprimere soliti sunt perfecto Pass. *ἀνέῳγμαι* et *ἠνέῳγμαι* [quod habes Apoc. 4, 1. 10, 8.]. — aor. 1. Pass. *ἀνεῴχθην* et *ἠνεῴχθην* [Apoc. 20, 12.]. — aor. 2. Pass. *ἠνοίγην* [ap. Seriores et Apoc. 11, 19. 15, 5.]. — fut. 2. Pass. *ἀνοιγήσομαι* [Matth. 7, 7. Luc. 11, 9. 10.]) *aperio* — *τοὺς θησαυρούς*, Matth. 2, 11. (Philostr. 47.) *τὴν θύραν*, Act. 5, 19. 23. 12, 10. 14. 16. 16, 26. 27. Apoc. 3, 8. 4, 1. — subauditur *τὴν θύραν: ἀνοίγειν* (*τινι*), Matth. 25, 11. (Luc. 13, 25.) Luc. 12, 36. Joh. 10, 3. Apoc. 3, 7. (Opp. *κλείω*.) v. 20. — pass. Matth. 7, 7. 8. (Luc. 11, 9. 10.) Metaph. Act. 14, 27. (*ἀνοίγ. τὴν θύραν πίστεως*. Cf. Ciceronis illud: aperire fores amicitiae.) 1 Cor. 16, 9. 2 Cor. 2, 12. Col. 4, 3. v. *θύρα*

— ἀνοίγ. τὰ μνημεῖα, Matth. 27, 52. — τάφον, Rom. 3, 13. — φρέαρ, Apoc. 9, 2. Dicitur ἀνοίγεσθαι coelum (atque inde quidquam descendere), Matth. 3, 16. (Luc. 3, 21.) Joh. 1, 52. Act. 10, 11. Apoc. 19, 11. — ἀνοίγ. τὸ στόμα τινος, Matth. 17, 27. — τὴν σφραγῖδα (solvo sigillum), Apoc. 5, 9. 6, 1. 3. 5. 7. 9. 12. 8, 1. — τὸ βιβλίον, evolvo librum, Apoc. 5, 2—5. 10, 2. 8. 20, 12. — τοὺς ὀφθαλμούς, cilia diduco, ut videam, Act. 9, 8. 40.

Not. formulae ad ingenium Hebr. efformatae: ἀνοίγειν τινι τὸ στόμα (τὴν γλῶσσαν) loquelam alicui reddere, Luc. 1, 64. (cf. Marc. 7, 35.) Num. 22, 18. — τοὺς ὀφθαλμούς, visum alicui restituere, Matth. 9, 30. 20, 33. Joh. 9, 10. 14. 17. 10, 21. 11, 37. trop. (oculos mentis), Act. 26, 18. cf. Gen. 3, 7. 21, 19. Num. 22, 31. — τὴν καρδίαν τινός, Act. 16, 14. — v. διανοίγω — cf. Hos. 2, 15. et 2 Macc. 1, 4. — ἀνοίγειν τὸ στόμα dicuntur ii, qui loquendi initium faciunt, Matth. 5, 2. 13, 35. Act. 8, 32. 35. 10, 34. 18, 14. cf. Ps. 78, 2. Jes. 53, 7. — τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς, i. e. libere ad vos dixi, 2 Cor. 6, 11. — vid. ἄνοιξις. — ἀνοίγ. τὸ στ. εἰς βλασφημίας, Apoc. 13, 6.

Ἀνοικοδομέω, (ῶ), f. ήσω, (ἀνά, re, et οἰκοδομῶ) iterum aedifico, reaedifico, Act. 15, 16. (Amos 9, 11.)

Ἄνοιξις, εως, ἡ, (ἀνοίγω) apertio — τοῦ στόματος ἐν παῤῥησίᾳ, Eph. 6, 19. (Cf. Col. 4, 3. 4.)

Ἀνομία, ας, ἡ, (ἄνομος) a., conditio hominis, qui ἄνομος est, i. e. qui lege caret, vel legem contemnit, b., contemtio legis, iniquitas, Matth. 23, 28. 24, 12. Hebr. 1, 9. (opp. δικαιοσύνη) Rom. 1, 19. (consociatur cum ἀκαθαρσίᾳ) — οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, malefici, Matth. 7, 23. (Ps. 6, 9.) — ποιεῖν τὴν ἀνομίαν, Matth. 13, 41. 1 Joh. 3, 4. — ἀπὸ πάσης ἀνομίας (i. q. ἁμαρτίας), Tit. 2, 14. — pl. Rom. 4, 7. (Ps. 31, 1. 2.) — τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας, Vulg. mysterium iniquitatis, 2 Thess. 2, 4. (cf. v. 3. ἡ ἀποστασία — de vero sensu hujus loci non constat. Vide Commentarios.)

Ἄνομος, ον, ὁ, ἡ, a., is qui sine lege est, qui lege caret (scil. divinitus promulgata) ut homines gentiles (v. Rom. 2, 14.), 1 Cor. 9, 21. (opp. ἔννομος.) — b., maleficus, Marc. 15, 28. (Jes. 53, 12. Luc. 22, 37.) Act. 2, 23. — c., qui legi honesti non adsuescit, qui nulli legi se subiicit, immoriger, 1 Tim. 1, 9. (ἄνομοι καὶ ἀνυπότακτοι.) — ὁ ἄνομος (κατ' ἐξοχήν), 2 Thess. 2, 8. (i. q. ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, v. 3. i. e. Anti-Christus.) — ἄνομα ἔργα, scelera, 2 Petr. 2, 8.

Ἀνόμως, adv. (ἄνομος) a., sine lege, i. e. ap. Graecos: sine ordine, unregelmässig; cf. Isocrat. Panegyr. p. 94. τοὺς Ἕλληνας ἀνόμως ζῶντας καὶ σποράδην οἰκοῦντας). — b., in scriptis biblicis: sine lege divina, Rom. 2, 12. (ἀνόμως ἁμαρτάνειν — de gentilibus dict.)

Ἀνορθόω, (ῶ), f. ώσω, (ἀνά et ὀρθόω, ab ὀρθός, erectus, cui oppon. is, qui contractus atque incurvatus est.) a., erectum aliquem facio — pass. ἀνορθώθη, erecto esse coepit capite, Luc. 13, 13. (cf. v. 11. et 16.) — ἀνορθοῦν τὰς χεῖρας, extendere manus viribus ipsarum refectis, Hebr. 12, 12. — b., de aedificiis: erigo, reaedifico, Act. 15, 16. (Amos 9, 11. — cf. Xen. H. G. 4, 8, 12. Herodot. 1, 19.)

Ἀνόσιος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et ὅσιος, ία, ον, quod vide) impius —

i. e. qui pietatem in Deum violat (cf. Xen. Mem. 1, 1, 11. 1, 4, 19.) 1 Tim. 1, 9. (coniunct. cum βέβηλος, qui fas violat) 2 Tim. 3, 2. (coni. cum ἄστοργος.)

Ἀνοχή, ῆς, ἡ. *a.*, ab ἀνέχω, altum teneo, inhibeo: dilatio, inhibitio. — *b.*, ab ἀνέχομαί τινος: patientia — ἡ ἀνοχὴ τοῦ θεοῦ, indulgentia Dei, Rom. 2, 4. 3, 26.

Ἀνταγωνίζομαι, f. σομαι, (ἀντί, ἀγωνίζομαι, ab ἀγών, q. v.) πρός τινα, certo, pugno contra aliquem, Hebr. 12, 4.

Ἀντάλλαγμα, τος, τό, (ἀντί, loco, vicissim, ἄλλαγμα ab ἀλλάσσω, muto, permuto.) *a.*, id, quod mutuo datur vel datum est, Tausch. — *b.*, id, quod pretium alterius rei exaequat (cf. Sirac. 6, 15. φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλ. i. e. nihil est, quod pro fideli amico mutuo dari possit). — Matth. 16, 26. (Marc. 8, 37.) cf. Hom. Iliad. 9, 401. οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον cett. — et τοὺς ὁ, Ruth. 4, 7. Job. 28, 15. Jerem. 15, 13.

Ἀνταναπληρόω, (ῶ), f. ώσω, (ἀντί, vicissim, pro aliquo, et ἀναπληρόω, quod v.), compleo aliquid pro aliquo — ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῆς θλίψεως τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου, quae ipse Christus nondum perpessus est, ego pro eo (eius loco — ἀντί) doloribus carnis suppleo, Col. 1, 24. (monet S. Petrus in 1 Ep. 2, 21. Christum ardua tolerasse, ut exemplo suo nos invitaret ad vestigia sua relegenda. Atque ita merito asseri potest, superesse Christo aliquid agendum et aliquid, non quidam in se, sed in membris suis tolerandum. Vid. Calmet. ad h. l.) — Cf. Dion. Cass. 44. p. 175. ὅσον καθ' ἕκαστον αὐτῶν — ἐνέδει, τοῦτο ἐκ τῆς παρὰ τῶν ἄλλων συντελείας ἀνταναπληρωθῇ, h. e. ἀντ' ἐκείνων.

Ἀνταποδίδωμι, f. δώσω, (ἀντί, pro aliquo accepto, vicissim, et ἀποδίδωμι, reddo). — *a.*, sensu bono: rependo (ἀντὶ τοῦ προδοθέντος), Luc. 14, 14. Rom. 11, 35. 1 Thess. 3, 9. (εὐχαριστίαν, gratias.) — *b.*, sens. malo: de ultione, Hebr. 10, 30. (Deut. 32, 35.) Rom. 12, 19. 2 Thess. 1, 6. τί. — (οἱ ὁ, Jes. 63, 7. Ps. 103, 19.)

Ἀνταπόδομα, τος, τό, (v. ἀνταποδίδωμι) id, quod retributum est, retributio; *a.*, sensu bono, Luc. 14, 12. — *b.*, sensu malo, Rom. 11, 9. (Ps. 69, 23.)

Ἀνταπόδοσις, εως, ἡ, retributio, Col. 3, 24.

Ἀνταποκρίνομαι, f. οῦμαι, (ἀντί, vicissim, contra, et ἀποκρίνομαι) πρός τι, ad (dictum) respondeo, Luc. 14, 6. — verba alicuius excipio quem refellam — ex hebr.: עָנָה, Job. 16, 8. 32, 12. — τῷ θεῷ, Rom. 9, 20.

Ἀντεῖπον, aor. 2. (ex ἀντί et εἶπον, q. v.) obloquebar (Xen. H. G. 1, 4, 8.), Luc. 21, 15. (iungitur cum v. ἀντιστῆναι), Act. 4, 14.

Ἀντέχομαι, f. ἀνθέξομαι, (pass. vel med. verbi ἀντέχω, ex ἀντί, contra, et ἔχω, teneo.) *a.*, τί, ante me (contra alium) teneo. (Hom.) — *b.*, τινός, ich halte mich an Etwas an; firmiter teneo, (Herodot. 7, 53. ἀντέχεσθαι εἰρήνης. Jerem. 56, 2. 4.) — τοῦ λόγου, Tit. 1, 9. — *b.*, trop. (cf. ἀντιλαμβάνομαί τινος) adhaereo alicui (curam eius gerens), Matth. 6, 24. (Luc. 16, 13. Opp. καταφρονεῖν τινός. Cf. Herodot. 1, 134. ἀντέχεσθαι τῆς ἀρετῆς — Pind. Nem. 1, 50. Ἡρακλέως ἀντέχεσθαι, Herculi cultu adhaerere.) — curam ago, τῶν ἀσθενῶν, 1 Thess. 5, 14.

Ἀντί, (τινος) praepos. *a.*, loco (vice) alicuius, anstatt, βασιλεύειν, Matth. 2, 22. (Xen. Anab. 1, 1. 4. Gen. 36, 33. Levit. 16, 32.) 1 Cor. 11, 15. (ἀντὶ περιβολαίου, ut vices expleat περιβολαίου) Matth. 17, 27. (solvere pro aliquo, i. e. eius loco) Luc. 11, 11. Jac. 4, 15. (ἀντὶ τοῦ λέγειν, pro eo, ut dicatis, anstatt dass ihr sagen solltet.) — *b.*, pro (loco) für, um, gegen (cf. ἀντάλλαγμα), Matth. 6, 38. (ὀφθαλμὸς ἀντὶ ὀφθαλμοῦ.) — λύτρον ἀντί, Marc. 10, 45. 1 Thess. 5, 15. 1 Petr. 3, 9. Hebr. 12, 16. — ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, Hebr. 12, 2. (Vulg. proposito [pro posito?] sibi gaudio, i. e. ut illam assequeretur. Estius. Cf. Hebr. 11, 25.) — χάριν ἀντὶ χάριτος, i. e. uberrimam gratiarum copiam, beneficiorum aliud post aliud. Cf. Theogn. v. 344. ἀντ' ἀνιῶν ἀνίας), Joh. 1, 16. — *c.*, ἀντὶ τούτου, propterea, Eph. 5, 31. (Gen. 2, 23. עַל כֵּן [οἱ ὁ: ἕνεκεν τούτου, ut Matth. 19, 5. Marc. 10, 7.]. Sed ἀντί videtur exprimere: idcirco, i. e. huius rei ut memores simus.) — ἀνθ' ὧν, propterea quod (Eurip. Aeschyl. Herodot. Diod. Sic. Aelian. v. Hermann. ad Viger. p. 30. et 710.), dafür dass (תַּחַת אֲשֶׁר, 2 Reg. 22, 17. Ierem. 20, 19. Alias v. c. Deut. 21, 14. οἱ ὁ exprimunt per διότι), Luc. 1, 20. 19, 44. Act. 12, 23. 2 Thess. 2, 10. — Vulg. quoniam, Luc. 12, 3. — Ἀντί in compos. est loco (vice v. c. ἀνθύπατος), contra (v. c. ἀντεῖπον, ἀντιλέγω), ex adverso (v. c. ἀντιτάσσω), vicissim (v. c. ἀντικαλῶ, ἀντιμετρῶ).

Ἀντιβάλλω, f. βαλῶ, (ἀντί, contra, et βάλλω) vicissim iacio (Thuc. 7, 25.). — ἀντιβ. λόγους, sermones invicem serere, Luc. 24, 17.

Ἀντιδιατίθημι, f. θήσω, (ἀντί et διατίθ.). Med. animum dispono adversus, 2 Tim. 2, 25.

Ἀντίδικος, ου, ὁ, ἡ, (ἀντί, contra, et δίκη, lis, caussa) adversarius (in lite et iudicio), Matth. 5, 25. Luc. 12, 58. 18, 3. 1 Petr. 5, 8. — (Habent etiam Graeci, ut Xenoph. et Demosth. — οἱ ὁ, 1 Sam. 2, 10. Jes. 41, 11. Jerem. 1, 4.)

Ἀντίθεσις, εως, ἡ, (ab ἀντί, contra, et τίθημι, pono) oppositio, Hesychio i. q. ἀντιλογία, plural., 1 Tim. 6, 20.

Ἀντικαθίστημι, f. καταστήσω, (ex ἀντί, contra, adversus et καθίστημι, dispono [milites, aciem] adversus [hostem].) Aor. 2. obsisto, Hebr. 12, 4.

Ἀντικαλέω, (ῶ), f. ήσω, τινα, vicissim invito s. voco, Luc. 14, 12.

Ἀντίκειμαι, f. σομαι, (ἀντί, e regione, κεῖμαι, iaceo, — Herodian. 6, 4.) τινι, trop. adversor alicui, Gal. 5, 17. 1 Tim. 1, 10. — ὁ ἀντικείμενος, adversarius, obtrectator, Luc. 13, 17. 21, 15. 1 Cor. 16, 9. Phil. 1, 28, 2 Thess. 2, 4.

Ἀντικρύ, adv. loci, e regione — τινός (Xenoph. H. G. 6, 2, 22.) Act. 20, 15.

Ἀντιλαμβάνομαι, f. λήψομαι, (med. verbi ἀντιλαμβάνω, vicissim [pro altero dato] capio s. accipio) τινός, apprehendo aliquid (unde ἡ ἀντιλαβή, ansa). trop. ich nehme mich einer Sache, eines Menschen an; ergo: operam navo alicui rei (v. c. φιλοσοφίας, Plut. de pueror. educ. c. 10. — τῶν πραγμάτων. Xen. Cyr. 2, 3, 6.). — opitulor, succurro alicui (homini), Luc. 1, 54. Act. 20, 35. — Cf. Thuc. 2, 61. Diod. Sic. 11, 31. — τῆς εὐεργεσίας, 1 Tim. 6, 2. (verte: quia [ipsi, sc. servi,] Christiani sunt, Deo cari, ii, quibus curae cordique est benefacere) v. εὐεργεσία.

Ἀντιλέγω, f. λέξω, τινί, contradico, Act. 13, 45. 28, 19. 22. — seq. μὴ et acc. cum inf. contra nego, Luc. 20, 27. — dicto obnitor, Joh. 19, 12. (τῷ καίσαρι.) cf. Lucian. dial. Deor. 8, 3. — absol. ἀντιλέγων (iunct. cum ἀπειθῶν), Rom. 10, 21. (Jes. 65, 2. Hos. 4, 4. — pl. qui doctrinae contradicunt, Tit. 1, 9. 2, 9. — pass. (σημεῖον) ἀντιλεγόμενον, cui contradicitur, Luc. 2, 34.

Ἀντίληψις, εως, ἡ, (a v. ἀντιλαμβάνω, ομαι) opitulatio — pl. abstract. pro concr. ministeria opitulatorum, i. e. eorum, qui pauperum et aegrotorum curam gerunt, 1 Cor. 12, 28.

Ἀντιλογία, ας, ἡ, (ab ἀντίλογος et hoc ab ἀντιλέγω) — contradictio, Hebr. 6, 16. 7, 7. obmurmuratio, 12, 3. rebellio, Jud. v. 11. (Prov. 17, 11.)

Ἀντιλοιδορέω (ῶ), f. ήσω, (v. λοιδορῶ) vicissim convicior, convicium regero (Lucian. conviv. c. 49.), 1 Petr. 2, 23.

Ἀντίλυτρον, ου, τό, (ἀντί, pro; λύτρον a λύω, . . . — τρον, formatio, praemium indicans, cf. μαίωτρον, merces obstetricis) pretium redemtionis, 1 Tim. 2, 6. (Ps. 48. 9.)

Ἀντιμετρέω (ῶ), f. ήσω, (ἀντί, vicissim, μετρῶ, metior) remetior, Luc. 6, 38.

Ἀντιμισθία, ας, ἡ, (ab ἀντίμισθος, remunerans. Vox Graecis incognita) *retributio;* dic. in utramque partem, cf. ἀνταπόδομα.) — *a.*, in bon. part., 2 Cor. 6, 13. (τὴν αὐτὴν ἀντιμισθίαν πλατύνθητε κ. ὑμεῖς, dilatate et vosmet ipsi animos, ut eadem in iis sede, qua vos in meo, accipiar. Calmet.) — *b.*, in malam partem, Rom. 1, 27.

Ἀντιόχεια, ας, ἡ, nomen, quod plures urbes gesserunt ab Antiochis regibus ductum. *a.*, Antiochia, ad Orontem fluvium sita, a Seleuco Nicanore condita et hoc nomine in honorem patris ornata (Cic. pro Archia c. 3.), Act. 11, 19. 26. 13, 1. 14, 26. Gal. 2, 11. *b.*, Antiochia, urbs ab eodem Seleuco Nicanore condita in Pisidia, Act. 13, 14. 2 Tim. 3, 11.

Ἀντιοχεύς, έως, ὁ, Antiochenus, Act. 6, 5.

Ἀντιπαρέρχομαι, f. ελεύσομαι, in via e regione praetereo, Luc. 10, 31. 32.

Ἀντίπας, α, ὁ, Antipas (nomen hominis Christiani cuiusdam, qui in persecutione Domitiani martyrium absolvisse creditur. V. Calmet.), Apoc. 2, 13.

Ἀντιπατρίς, ίδος, Antipatris, (urbs Joppen inter et Caesaream in fertilissima regione sita, ab eius instauratore Herode M. in Antipatris, patris, memoriam Antipatridis nomine praedita. Olim nomen ei erat χαβαρζαβᾶ, Jos. Antiq. 13, 23.), Act. 23, 31.

Ἀντιπέραν, adv. loci, ex adverso (s. in opposito littore. — Apud τοὺς ὁ non legitur). — τινός (loci) Luc. 8, 26. (Jos. Ant. 2, 16, 3. εἰς τὴν ἀντιπέραν γῆν.)

Ἀντιπίπτω, f. πεσοῦμαι, pr. ex adversa parte irruo — trop. resisto, Act. 7, 51. (Diod. Sic. tom. 9, p. 354. ed. Bip.)

Ἀντιστρατεύομαι, f. σομαι, milito contra; τινί, Rom. 7, 23.

Ἀντιτάσσω, ττω, f. ξω, aciem instruo contra aliquem. Med. τινί, me oppono alicui, Rom. 13, 2. Jac. 4, 6. (Prov. 3, 34.) 1 Petr. 5, 5. — abs. Act. 18, 6.

Distingue verba: ἀντιτάσσεσθαι, ἀντιλέγειν, ἀντιστῆναι, ἀντιπίπτειν, ἀντιστρατεύειν, ἀντικεῖσθαι.

Ἀντίτυπος, ον, ὁ, ἡ, (ἀντί et τύπτω) active: qui ἀντιτύπτει — dic. de materia dura, ictum repellente — passive: repulsus, repercussus — dicitur de figura materiae molli impressa; id, quod exemplar est, Hebr. 9, 24.; praefiguratum, 1 Petr. 3, 21. (ὅ [al. ᾧ] καὶ ἡμᾶς [al. et Vulg. ὑμᾶς] ἀντίτυπον νῦν σώζει βάπτισμα, Vulg. Vos nunc similis formae salvos facit baptisma — Justin. Dial. cum Tryph. ἐν τῷ Ἠσαΐᾳ λέλεκται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Νῶε ἔσωσά σε. Addit idem: Τοῦτο δέ ἐστιν, ὅ ἔλεγεν ὁ Θεὸς, ὅτι τὸ μυστήριον τῶν σοζωμένων ἀνθρώπων ἐπὶ κατακλυσμοῦ γέγονεν: ille vero locus in Jesaia nunc non legitur.)

Ἀντίχριστος, ον, ὁ, in N. T. is qui, contra Christum est, adversarius Christi, Widerchrist — ἠκούσατε, ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, 1 Joh. 2, 18, (cf. 2 Thess. 2, 7. 8. Apoc. 13, 14. 16, 13. 19, 20. Dan. 8, 24. 25. 9, 26. 27.) — 1 Joh. 4, 3. hoc nomine insignitur ille Christi adversarius, qui eum messiam s. filium Dei esse negat. Cf. 2 Joh. v. 7. — pl. 1 Joh. 2, 18. (ergo ap. Joannem hoc nomine comprehenduntur haeretici et falsi doctores, divinitatem Jesu Christi impugnantes.)

Ἀντλέω (ῶ), f. ήσω, (ab ὁ ἄντλος s. τὸ ἄντλον, sentina) exhaurio, exantlo sentinam — universe: haurio — ὕδωρ, Joh. 2, 8. 9. 4, 7.

Ἄντλημα, τος, τό, *a.*, proprie: id, quod haustum est (Dioscorid. 4. c. 64.). — *b.*, situla cum fune, quae aquae hauriendae causa in puteum demittitur, Schöpfkrug, Joh. 4, 11.

Ἀντοφθαλμέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἀντόφθαλμος, qui defixis oculis aliquem intuetur) intuentem obtueor (Sap. 12, 14.). — speciat. de navi ventis obluctante; Vulg. conor in ventum (Polyb. 2, 24, 1. 24, 12, 5.), Act. 27, 15.

Ἄνυδρος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et τὸ ὕδωρ) aqua carens; pl. . . . τόποι i. e. loca arida (Jes. 43, 19. 20.), Matth. 12, 43. (Luc. 11, 24.) — πηγαί, 2 Petr. 2, 17. — νεφέλαι, aridae nubes, i. e. quae pluviam promittunt, sed non fundunt, Jud. v. 12.

Ἀνυπόκριτος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ὑποκρίνομαι, q. v.) non simulatus (sincerus), Rom. 12, 9. 2 Cor. 6, 6. 1 Tim. 1, 5. Jac. 3, 17. 1 Petr. 1, 22.

Ἀνυπότακτος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ὑποτάσσω, q. v.) *a.*, non subiectus, Hebr. 2, 8. — *b.*, indomitus, 1 Tim. 1, 9. Tit. 1, 6. 10.

Ἄνω, adv. *a.*, supra (Opp. κάτω, Act. 2, 19.) — ὁ, ἡ, τὸ ἄνω, Gal. 4, 26. (ἡ ἄνω Ἱερουσαλὴμ, i. e. . . . . coelestis) Phil. 3, 14. (ἡ ἄνω κλῆσις, superna vocatio.) — τὰ ἄνω, coelestia, Col. 3, 1. (ζητεῖν) v. 2. (φρονεῖν.) — ἐκ τῶν ἄνω, e coelo (opp. ἐκ τῶν κάτω), Joh. 8, 23. — ἕως ἄνω, ad oram usque, Joh. 2, 7. — in altum (empor), Joh. 11, 41. (αἴρω) Hebr. 12, 15. (ἄνω φύω, sursum germino.)

Ἀνώγαιον v. ἀνάγαιον.

Ἄνωθεν, adv. loci, *a.*, *desuper*, Joh. 3, 31. (ἔρχομαι — i. e. de coelo) 19, 11. Jac. 1, 17. 3, 15. 17. — ἀπὸ ἄνωθεν, Matth. 27, 51. (Marc. 15, 38.) — ἐκ τῶν ἄνωθεν, Joh. 19, 23. (a superioribus partibus.) — *b.*, *a principio* (von vorn), Luc. 1, 3. — *c.*, *a primordiis* inde, Act. 26, 5. — *d.*, *denuo*, Joh.

3, 3. (γεννηθῆναι, τὸ ἄνωθεν, nonnulli perperam interpretantur: coelitus. Vulg. recte: denuo) Gal. 4, 9. (ἄνωθεν δουλεύειν, iterum, cum servus iam olim fueris.)

Ἀνωτερικός, ή, όν, supernus — τὰ ἀνωτερικὰ μέρη (i. e. Asia minor a mari mediterraneo remota, orienti soli propior. Opp. τὰ κατώτερα μέρη, i. e. pars Asiae minoris ad mare sita), Act. 19, 1.

Ἀνώτερος, έρα, ρον, (comparat. ab ἄνω, cf. κατώτερος) superior, *a.*, neutr. adverbiasc. ἀνώτερον, superius, weiter hinauf, προςανάβηθι ἀνώτερον, superiorem occupa locum, Luc. 14, 10. — *b.*, in loco superiori, i. e. in superioribus commemorato, Hebr. 10, 8.

Ἀνωφελής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, (ex α priv. et τὸ ὄφελος, q. v.), inutilis, Tit. 3, 9. — διὰ τὸ αὐτῆς ἀνωφελές, propter eius inutilitatem. Hebr. 7, 18.

Ἀξίνη, ης, ἡ, securis, Matth. 3, 10. (Luc. 3, 9.)

Ἄξιος, ία, ον, *dignus*; *a*, de eo, qui aliquid promeruit, *α.*, τινός, Matth. 10, 10. (Lue. 10, 7.) 1 Tim. 5, 18. — ἄξιον ἡγεῖσθαι s. κρίνειν τινά τινος, Act. 13, 46. 1 Tim. 6, 1. — ἀποδοχῆς ἄξιος, 1 Tim. 1, 15. 4, 9. — οὐδὲν ἄξιον θανάτου, Luc. 23, 15. Act. 23, 29. Rom. 1, 32. — ἄξια πληγῶν, Luc. 12, 48. (cf. ἄξιον δεσμῶν, Act. 23, 29.) — καθὼς ἄξιόν ἐστι, ut decet, 2 Thess. 1, 3. Interdum supplendum est αὐτοῦ s. αὐτῆς e contextu, Matth. 10, 11. (ἄξιος, scil. apud quem devertamini) v. 13. (scil. τῆς εἰρήνης) 22, 8. Apoc. 3, 4. 16, 6. — Sic Graeci quoque, v. Soph. Oed. C. v. 933. σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὖσαν αἰσχύνεις πόλιν. — *β.*, Constr. cum inf. aor. — ἄξιος κληθῆναι, Luc. 15, 19. 21. — λῦσαι, Act. 13, 25. — λαβεῖν, Apoc. 4, 11. — ἀνοῖξαι, 5, 2. 4. 9. 12. (not. ἄξιος in his apocalypseos locis i. q. ἱκανός, idoneus.) — constr. c. inf. praes., 1 Cor. 16, 4. — *γ.*, ἄξιος . . ἵνα (constructio rarior; v. tamen Demosth. pro Cor. p. 278. 8. ἀξιοῦν, ἵνα βοηθήσῃ), Joh. 1, 27. — ἄξιος ὅς seq. verbo finito (ut Latini) dignus, qui, Luc. 7, 4. — *b.*, . . τινός, *congruus alicui*, — καρποὶ ἄξιοι τῆς μετανοίας, Matth. 3, 8. (Luc. 3, 8.) Act. 20, 20. Luc. 23, 41. — μου ἄξιος, Matth. 10, 37. 38. (Luc. 14, 26. 27.) — ἄξιος πρός, comparabilis cum, Rom. 8, 18.

Ἀξιόω (ῶ), f. ώσω, (ab ἄξιος) *a.*, τινά τινος, *α.*, dignum facio i. e. dignum efficio aliquem aliqua re; efficio, ut se hac re dignum praestet, 2 Thess. 1, 11. — *β.*, aliquem aliqua re dignum iudico, 1 Tim. 5, 17. Hebr. 3, 3. 10, 29. — *b.*, seq. infinit. *α.*, ἠξίωσα ἐμέ πρός σε ἐλθεῖν, dignum me censui, qui ad te accederem, Luc. 7, 7. (cf. Xen. Mem. 1, 4, 10.) — aequum censeo, seq. infin. Act. 15, 38. (Xen. Mem. 2, 1, 9.) — *β.*, cupio, rogo, ἀξιοῦμεν παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι, Act. 28, 22. (ita et Graeci.)

Ἀξίως, adv., (ab adi. ἄξιος) digne, convenienter alicui — τοῦ εὐαγγελίου, Eph. 4, 1. Phil. 1, 27. Col. 1, 10. 1 Thess. 2, 12. 3 Joh. v. 6. — ἀξίως τῶν ἁγίων, ut sanctos decet, Rom. 16, 2.

Ἀόρατος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et ὁρατός, ab ὁράω) qui non cernitur, qui cerni nequit (invisibilis), Col. 1, 15. 1 Tim. 1, 17. Hebr. 11, 27. — τὰ ὁρατὰ κ. τὰ ἀόρατα, Col. 1, 16. — τὰ ἀόρατα τοῦ θεοῦ, invisibiles Dei proprietates, Rom. 1, 20.

Ἀπαγγέλλω, f. *ελῶ*, (ex *ἀπό* [cf. Hom. Iliad. 9, 422. *ἀγγελίην ἀπόφασθε*] et *ἀγγέλλω*) *τινί τι a.*, *nuntio*, Matth. 2, 8. 8, 33. 11, 4. (Luc. 7, 22.) 28, 10. 11. Joh. 4, 51. Act. 16, 38. (alii codd. *ἀνήγγειλαν*) 23, 17. — cognitum facio, Hebr. 2, 12. (Ps. 22, 23.) — *διὰ λόγου*, Act. 15, 27. — Pass., Luc. 8, 19. — *εἰς τόπον τινά*, Marc. 5, 14. (Luc. 8, 34. v. Xen. Anab. 6, 4, 25. H. G. 2, 2, 8.) — *περί τινος*, Luc. 7, 18. 1 Thess. 1, 9. seq. *ὅτι*, 1 Cor. 14, 25. — *b.*, *annuntio* imperando et adhortando, Matth. 12, 18. (*κρίσιν*, Jes. 42, 1. seq.) seq. infinit., Act. 26, 20.

Ἀπάγχω, f. *ξω*, (ex *ἀπό* et *ἄγχω*, constringo fauces, strangulo.) Med. laqueo me suspendo, Matth. 27, 5. (2 Sam. 17, 23. Xen. Hier. 7, 13.)

Ἀπάγω, f. *ξω*, (*ἀπό*, *ἄγω*, aor. 2. *ἤγαγον*) abduco *a.*, ab aliquo loco, Luc. 13, 15. (scil. *ἀπὸ τῆς φάτνης*) Act. 24, 7. — *πρός τινα*, Act. 23, 17. 1 Cor. 12, 2. — speciat. de iis, qui ad iudicium, in carcerem, ad supplicium ducuntur, Matth. 27, 2, Marc. 14, 44. seq. *πρός τινα* (ad iudicem), Matth. 26, 57. Joh. 18, 13. — in carcerem, Act. 12, 19. — *ἀπάγω ἔσω τ.*, Marc. 15, 16. — ad supplicium, Matth. 27, 31. Luc. 23, 26. Joh. 19, 17. — ita hoc verbo utuntur etiam Graeci. — *b.*, de via ad aliquem terminum ducente, Matth. 7, 13. 14. (*εἰς τὴν ἀπώλειαν*, *εἰς τὴν ζωήν*.)

Ἀπαίδευτος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, (ex *α* priv. et *παιδευτός*, institutus, a *παιδεύω*) qui nulla institutione et disciplina usus est, rudis — *ἀπαίδευτοι ζητήσεις*, stultae quaestiones, 2 Tim. 2, 23.

Distingue: *ἀπαίδευτος*, *ἀμαθής*, *ἀγράμματος*, *ἰδιώτης*.

Ἀπαίρω, f. *αρῶ*, tollo, aufero (*ἀπό τινος*, von einem weg oder ab). Pass., Matth. 9, 15. (Marc. 2, 20. Luc. 5, 35.)

Ἀπαιτέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *ἀπό* et *αἰτέω*, q. v.) repeto, reposco, abfordern, *τι*, Luc. 6, 30. (scil. *αὐτά*) 12, 20.

Ἀπαλγέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *ἀλγέω*, doleo, et *ἀπό*) *a.*, dedoleo — *b.*, frigus meum non sentio (de homine ita frigore torpente, ut nihil sentiat ac moveri nequeat). — metaph. pudoris sensum exui, obduratus sum, Eph. 4, 19. (Vulg. desperantes; videtur legisse *ἀπηλπικότες*, ut alii latini. Vera lectio: *ἀπηλγηκότες*.)

Ἀπαλλάσσω, *ττω*, f. *ξω*, (ex *ἀλλάσσω*, muto, et *ἀπό*, scil. *τινός*) *a.*, dimitto; med. discedo s. desisto ab aliquo (Xen. Mem. 2, 9, 6.), Act. 19, 12. (*ὥστε ἀπαλλάττεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους*.) — *b.*, libero; *τινά* (v. c. servum, — Xen. Cyr. 5, 1, 12. Polyb. 3, 111, 9.), Hebr. 2, 15. (servos.) — pass. liberor (*ἀπό τινος*), Luc. 12, 58.

Ἀπαλλοτριόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (facio *ἀλλότριόν τινα ἀπό τινος*) abalieno; pass. *ἀλλότριος* reddor, secludor ab usu alicuius rei, *τινός*, Eph. 2, 12. 4, 18. Col. 1, 21.

Ἀπαλός, *ή*, *όν*, mollis, Matth. 24, 32. (*ὁ κλάδος*, Marc. 13, 23.)

Ἀπαντάω (*ῶ*), f. *ήσω*, ut Marc. 14, 13.; elegantius vero *ἀπαντήσομαι*. — (ex *ἀπό*, i. e. a certo quodam termino, et *ἀντάω*, quod cohaeret cum *ἀντί*) obviam eo; praeterit. obviam fio. — *τινί*, Matth. 28, 9. Marc. 5, 2. 14, 13. Luc. 17, 12. Joh. 4, 51. Act. 16, 16. — Luc. 14, 31. (*εἰ δυνατός ἐστιν ἀπαντῆσαι*, an valeat obviam ire.)

Ἀπάντησις, εως, ἡ, (a v. ἀπαντάω) obviam itio, occursus. — εἰς ἀπάντησίν τινος (hebr. לִקְרַאת), obviam alicui, Matth. 25, 1. 6. Act. 28, 15. 1 Thess. 4, 17.

Ἅπαξ, adv. semel, Hebr. 9, 26. 10, 2. 12, 26. 27. — Hebr. 6, 4. (opp. πάλιν, v. 6.) 9, 27. (ei respondet: ἐκ δευτέρου, v. 28.) Jud. v. 3. 5. — καὶ ἅπαξ καὶ δίς, semel atque iterum, Phil. 4, 16. 1 Thess. 2, 18. — ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, Hebr. 9, 7.

Ἀπαράβατος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et παραβατός, a παραβαίνω, q. v.) — de lege: inviolabilis. Coniungitur etiam cum ἀπερίτρεπτος, ἀπαρέγκλιτος ap. Plutarch. Jamblich. V. P. Nicom. Ger. Arithm. Nemes. Galen. V. Lobeck. ad Phrynich. p. 313. Sed Hebr. 7, 24. ἱερωσύνη ἀπαράβατος videtur esse sacerdotium, quod non transit (παραβαίνει) ad alios. Oecon. enarrat: ἀδιάδοχος.

Ἀπαρασκεύαστος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et παρασκευαστός, a παρασκευάζω, q. v.) imparatus, 2 Cor. 9, 4. (ἐὰν εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους Xen. Cyrop. 2, 4, 15.)

Ἀπαρνέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (ex ἀπό et ἀρνέομαι, q. v.) abnego — τινά s. τί, i. e. nego me alicuius partes sequi, me aliquem nosse, Matth. 26, 34. 35. (Marc. 14, 30. 31.) 75. (Marc. 14, 72. Luc. 22, 61.) Luc. 12, 9. Joh. 13, 38. — ἐμαυτόν, i. e. memet ipsum et commoda mea non specto, Matth. 16, 24. (Marc. 8, 34. Luc. 9, 23.) — seq. inf. cum negatione, Luc. 22, 34.

Ἀπάρτι (s. potius: ἀπ' ἄρτι), adv. (ex ἀπό et ἄρτι, quod v.) (Vulg.: a modo), abhinc, ab hoc inde tempore, Matth. 23, 39. 26, 29. 64. (Luc. 22, 69. ἀπὸ τοῦ νῦν) Job. 1, 52. — ἀπάρτι λέγω ὑμῖν (constr. praegnans pro: ut ab hoc temporis puncto rem cognitam habeatis, vobis dico), Joh. 13, 19. 14, 7. Apoc. 14, 13.

Ἀπαρτισμός, οῦ, ὁ, (ἀπαρτίζω, ex ἀπό et ἀρτίζω, i. e. ἄρτιον facio, perficio) perfectio (Vollendung), Luc. 14, 28.

Ἀπαρχή, ῆς, ἡ, (a v. ἀπάρχομαι, i. e. primas partes demo) *a.*, *primitiae*, Rom. 11, 16. (Vulg. delibatio, i. e. conspersio, ex qua primitiae oblatae sunt Deo. Minima haec pars, Deo exhibita, conspersionem universam sanctam efficit. Ita modicus Judaeorum numerus, qui nomina dederunt Christo, ceu totius gentis primitiae sunt: gens tota modico isto credentium numero sancta redditur.) — metaph. *primitivus* (quem insequentur alii), Rom. 16, 5. 1 Cor. 16, 15. — οἱ ἔχοντες τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος, i. e. οἱ ἔχοντες τὴν ἀπαρχήν, ὅ ἐστι τὸ πνεῦμα — qui habemus pignus futurae felicitatis, quod pignus est spiritus sanctus, s. qui habemus spiritum sanctum tamquam pignus futurae felicitatis, Rom. 8, 23. — Christus dicitur ἡ ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, i. e. is qui primus e mortuis resurrexit et resurrectionem caeterorum mortuorum spopondit. — *b.*, id, quod in suo genere optimum est, Jac. 1, 18. (. . τῶν αὐτοῦ κτισμάτων, praestantissimae rerum ab ipso creatarum.) Apoc. 14, 4. (cf. Jerem. 2, 3.)

Ἅπας, ασα, αν, (ex ἅμα πᾶς) totus, omnis *a.*, absol. pl. ἅπαντες, omnes homines, Matth. 24, 39. Marc. 11, 32. Luc. 3, 16. 5, 26. 9, 15. al. —

neutr. ἅπαντα, omnia, Luc. 5, 11. 28. 15, 13. Act. 2, 44. 4, 32. 10, 8. 11, 10. Eph. 6, 13. — *b.*, iunct. cum nomine subst., eique vel praepositum, v. c. ἅπας ὁ λαός, Luc. 3, 21. 8, 37. 19, 37. 21, 4. — ἅπαντα τὰ γενόμενα, Matth. 28, 11. — vel nomini postpositum, Marc. 16, 15. (εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, in partes mundi *omnes*) Luc. 4, 6. (hanc ditionem omnem s. totam) 19, 48. (populus — *omnis*.)

Ἀπατάω (ῶ), f. ήσω, (v. ἀπάτη) decipio (Xen. Cyr. 5, 4, 20.), τινά, Jac. 1, 26. — Pass., 1 Tim. 2, 14. — τινά τινι (dat. instrum.), Eph. 5, 6. (κενοῖς λόγοις.)

Ἀπάτη, ης, ἡ, fraus, Hebr. 3, 13. (τῆς ἁμαρτίας) 2 Thess. 2, 10. (τῆς ἀδικίας) Col. 2, 8. Eph. 4, 22. — ἡ . . τοῦ πλούτου, Matth. 13, 22. (Marc. 4, 19.)

Ἀπάτωρ, ορος, ὁ, (ex α priv. et ὁ πατήρ) *a.*, propr. qui patrem non habet s. patre orbus est (cf. ἀμήτωρ); *b.*, trop. ap. Graec. qui ignobili patre natus est. (Cf. Horat. lib. 1. Serm. Sat. 6. Ante potestatem Tulli atque ignobile regnum Multos saepe viros nullis maioribus ortos et vixisse probos, magnis et honoribus auctos.) *c.*, cuius pater in genealogiis non recensetur; hoc sensu ἀπάτωρ dic. Melchisedecus, Hebr. 7, 3. (ut similis Jesu Christo ad amussim esset, oportebat eum genere claro esse, sed hominibus ignoto.)

Ἀπαύγασμα, τος, τό, (ἀπό et αὐγάζω, q. v.) splendor repercussus, . . τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, Hebr. 1, 3.

Ἀπεῖδον, aor. 2. (ex ἀπό et εἶδον, aor. 2. verbi obsoleti εἴδω) contueor — ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμοῦ, simulac cognovero, quo res meae tendant, Phil. 2, 23.

Ἀπείθεια, ας, ἡ, (ab ἀπειθής, q. v.) inobedientia, Rom. 11, 30. 32. Hebr. 4, 6. 11. — ex hebr. οἱ υἱοὶ τῆς ἀπειθ., Eph. 2, 2. 5, 6. Col. 3, 6.

Ἀπειθέω (ῶ), ήσω, (sum ἀπειθής) *a.*, obedientiam denego (opp. πείθομαι, obsequor), τινί, Rom. 2, 8. (τῇ ἀληθείᾳ) 11, 30. (τῷ θεῷ) 31. 1 Petr. 4, 17. (τῷ εὐαγγελίῳ.) — absolute: Rom. 10, 21. (ἀπειθῶν κ. ἀντιλέγων, ex Jes. 65, 2.) 15, 31. Act. 14, 2. 17, 5. 19, 9. (ἐσκληρύνοντο κ. ἠπείθουν) Hebr. 3, 18. 11, 31. 1 Petr. 3, 20. — *b.*, fidem denego (oppon. πιστεύω), Joh. 3, 36. 1 Petr. 2, 7. 8. — τῷ λόγῳ, 1 Petr. 3, 1.

Ἀπειθής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, (ab α priv. et πείθομαι, persuaderi mihi patior, obtempero) Hesych. (non satis accurate) ἀπειθής· ἄπιστος. est potius ἀπειθ. immoriger (qui dictis non audit, qui se non patitur monitis flecti). — absol., Luc. 1, 17. Tit. 1, 16. 3, 3. — τινί, Act. 26, 19. Rom. 1, 3. 2 Tim. 3, 2. (V. in vers. Alex. Num. 20, 10. Deut. 21, 18. Jes. 30, 9. Zach. 7, 12.)

Ἀπειλέω (ῶ), f. ήσω, minor, comminor, 1 Petr. 2, 23. — med. τινί, Act. 4, 17. (ex hebr. ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα.)

Ἀπειλή, ῆς, ἡ, comminatio, Act. 4, 17. 9, 1. (ἐμπνέων ἀπειλῆς) — ἀνίημι τὴν ἀπειλήν, Eph. 6, 9. — pl. minae, Act. 4, 29.

Ἄπειμι, f. ἔσομαι, (ἀπό, εἰμί, sum) absum (opp. πάρειμι), 1 Cor. 5, 3. 2 Cor. 10, 1. 11. 13, 2. 10. Phil. 1, 27. Col. 2, 5.

Ἄπειμι, (ἀπό et εἶμι, eo) abeo, Act. 17, 10.

Ἀπεῖπον, (ex ἀπό et εἶπον, aor. 2. ab obsoleto ἔπω) *a.*, proloquutus

sum, recitavi (Hom. Iliad. 7, 416. ἀγγελίην ἀπέειπεν, cf. Iliad. 9, 422. ἀγγελίην ἀπόφασθε, — 9, 309. τὸν μῦθον ἀποειπεῖν.) *b.*, negavi, — renuntiavi alicui rei (hebr. מָאַס, Job. 10, 3. — Herodot. 1, 59. 5, 56. Aelian. H. N. 6, 1.) — Med. abdico, ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, abdicamus occulta dedecoris (i. e. flagitia, quorum turpitudo latebras quaerit), 2 Cor. 4, 2. (cf. Eph. 5, 12.)

Ἀπείραστος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et πειράζω) qui non tentatus est, qui tentari nequit — ἀπείραστος κακῶν, qui ad peccandum sollicitari non potest, Jac. 1, 13.

Ἄπειρος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et πεῖρα — opp. ἔμπειρος) imperitus, inexpertus, τινός, Hebr. 5, 13.

Ἀπεκδέχομαι, f. δέξομαι, (ἀπό et ἐκδέχομαι) τί, expecto, Rom. 8, 19. 23. 25. 1 Cor. 1, 7. Gal. 5, 5. Phil. 3, 20. 1 Petr. 3, 20. Hebr. 9, 28.

Ἀπεκδύομαι, f. σομαι, (opp. ἐνδύομαι, induo) exuo me (veste), — metaph., Col. 3, 9. (τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον) — et . . τινά, exuo aliquem, Col. 2, 15. (τὰς ἀρχάς — spolio.)

Ἀπέκδυσις, εως, ἡ, (a v. ἀπεκδύομαι) exutio, Col. 2, 11.

Ἀπελαύνω, f. ελάσω, (ἀπό et ἐλαύνω, abigo.) — τινὰ ἀπό τ., Act. 18, 16.

Ἀπελεγμός, οῦ, ὁ, (vox, quae apud scriptores prof. non legitur, ex ἀπό et ἐλέγχω — ἀπελέγχω, refuto, convinco) Vulg. redargutio — ἐλθεῖν εἰς ἀπελ. vanitatis coargui, nihili aestimari, Act. 19, 27.

Ἀπελεύθερος, ου, ὁ, ἡ, (ἀπό et ἐλ.) manu missus, libertinus, 1 Cor. 7, 22. (Opp. δοῦλος.)

Ἀπελλῆς, οῦ, ὁ, Apelles (homo quidam Christianus), Rom. 16, 10.

Ἀπελπίζω, f. σω, (ex ἀπό, et ἡ ἐλπίς) τι (ἀπό τινος) spero aliquid ab (aliquo, aliqua re), cf. verb. gr. ἀποκερδαίνω, — ab- (i. e.) davonhoffen, Luc. 6, 55. (μηδὲν ἀπελπίζοντες.)

Ἀπέναντι, adv., (ἀπό, ἔναντι) ex adverso, τινός, Matth. 27, 61. — coram, Matth. 27, 24. Act. 3, 16. Rom. 3, 18. (Ps. 36, 2.) — adversus, Act. 17, 7.

Ἀπέραντος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et περαίνω, transeo, traiicio) qui transiri non potest (Aristoph. Nub. 1, et 392. Thuc. 4, 36.), 1 Tim. 1, 4. (γενεαλογίαι.)

Ἀπερισπάστως, adv., (α priv. et περισπάω) sine distractione, 1 Cor. 7, 35. (iunct. c. εὐπάρεδρός τινι, cf. Luc. 10, 39. et 41.)

Ἀπερίτμητος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et περιτέμνω) non circumcisus, Act. 7, 51. (Jerem. 6, 10. 9, 26. Ez. 44, 7.)

Ἀπέρχομαι, f. -ελεύσομαι, (habent hanc form. Hom. Herodot. Soph. Aeschyl. Plut. Lucian. Arrian. Dion. Hal. v. Lobeck. ad Phryn. p. 37.) *abeo*, discedo, *a.*, *absol.*, Matth. 13, 25. 19, 22. (Marc. 10, 22.) Marc. 5, 20. (Luc. 8, 39.) 24. Luc. 17, 23. Joh. 16, 7. al. — ἀπελθών cum verbo fin., Matth. 13, 28. 46. 18, 30. al. Marc. 6, 28. 37. — ἀπελθεῖν καί, Matth. 8, 21. — Luc. 7, 24. — trop. evanesco, Apoc. 18, 14. 21, 4. — 9, 12. 11, 14. — *b.*, *constr. a.*, ἀπό τινος, Luc. 1, 38. 8, 37. — trop. (de lepra), Marc. 1, 42. (Luc. 5, 13.)

— β., ἀπέρχ. εἰς (τόπον τ.), Matth. 8, 32. 10, 5. 14. 15. 21. 25, 46. 28, 10. Joh. 4, 3. 8. 28. Rom. 15, 28. al. — ἀπῆλθ. τῷ πλοίῳ εἰς, Marc. 6, 32. — εἰς (ad negotium), Matth. 22, 5. (εἰς [al. ἐπὶ] τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ.) — εἰς τὰ ὀπίσω, Joh. 6, 66. 18, 6. — ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς, Matth. 4, 24. — ἀπέρχ. ἀπό τινος εἰς, Luc. 2, 15. — γ., ἀπέρχ. ἐπί τ. (in locum elatiorem), Luc. 23, 33. 24, 24. — δ., πρός τινα, Matth. 14, 25. Joh. 6, 68. 20, 10. Apoc. 10, 9. — ε., ἔξω, Act. 4, 15. — ἐκεῖ, Matth. 2, 22. — ὅπου ἂν ἀπέρχῃ, Matth. 8, 19. (Luc. 9, 57.) — ὀπίσω τινός, Marc. 1, 20. Joh. 12, 19. Jud. v. 7. (Ex. 23, 2.)

Ἀπέχω, f. ἀφέξω, (ἀπό, ἔχω) a., act. α., transit. (retineo, arceo, Hom. Iliad. 1, 97. 6, 96. Plato Cratyl. c. 23.) debitum accepi, hinweghaben, Matth. 6, 2. 5, 10. Luc. 6, 24. Phil. 4, 18. Philem. v. 15. — β., intrans. disto, — ἀπό, Matth. 15, 8. (Marc. 7, 8. Jes. 29, 13.) Luc. 7, 6. 24, 13. — ἀπέχει, Marc. 14, 41. (Vulg. sufficit, i. e. satis vigilatum est. Ita etiam Vatabl. Hammond. Alii aliter.) — b., Med. abstineo — τινός, aliqua re, Act. 15, 29. (εἰδωλοθύτων) 1 Tim. 4, 3. (βρωμάτων) 1 Petr. 2, 11. (ἐπιθυμιῶν.) — ἀπό τινος, me abstineo ab aliqua re (ne eam contingam, Job. 1, 1. 2. 3. Ez. 8, 6.), Act. 15, 20. (ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων —) 1 Thess. 4, 3. (ἀπὸ τ. πορνείας) 5, 22.

Ἀπιστέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἄπιστος) a., fidem non habeo, fidem denego, Marc. 16, 11. (opp. πιστεύειν, v. 14.) 16. Luc. 24, 11. 41. Act. 28, 24. (opp. πείθομαι, i. e. mihi patior persuaderi.) — b., fidem datam fallo, Rom. 3, 3. 2 Tim. 2, 13. (opp. πιστὸς μένει.)

Ἀπιστία, ας, ἡ, (ab ἄπιστος) a., *incredulitas*, Marc. 16, 14. in primis eorum, qui doctrinae de Christo fidem recusant, Rom. 11, 20. (opp. πίστις) 23. 1 Tim. 1, 13. (ἐν ἀπιστίᾳ, i. e. tamquam Judaeus a Christianismo abhorrens.) — b., *diffidentia* (opp. τῇ πίστει, i. e. fiduciae, unde preces ardorem ac robur accipiunt cf. Marc. 11, 24. Jac. 1, 6.), Matth. 17, 20. (v. πίστις) Matth. 13, 58. (Marc. 6, 6.) — Rom. 4, 20. (opp. πίστις, i. e. fiducia in Dei promissis collocata) Marc. 9, 24. — c., *infidelitas* (eius, qui fidem fallit), Rom. 3, 3.

Ἄπιστος, ον, ὁ, ἡ, a., incredulus, Joh. 20, 27. (Opp. πιστός.) — qui testimonio de Christo non credit, 1 Cor. 6, 6. 7, 12. 13. 14, 22—24. 2 Cor. 4, 4. 6, 14. 15. (opp. πιστός) 2 Tim. 5, 8. Tit. 1, 14. — b., qui non habet fiduciam, Matth. 17, 17. (Marc. 9, 19. Luc. 9, 14.) Apoc. 21, 8. (δειλοῖς κ. ἀπίστοις.) — c., infidelis, perfidus (v. c. servus), Luc. 12, 46.

Ἁπλοῦς, ῆ, οῦν, (ex όος, όη, όον) plicis carens, simplex — ὀφθαλμός, oculus (qui ὀρθῶς βλέπει) non distortus (Opp. πονηρός), Matth. 6, 22. (Luc. 11, 34.)

Ἁπλότης, ητος, ἡ, a., pr. simplicitas. — Metaph. sinceritas, virtus eius, qui abest a simulatione et dissimulatione. — ἐν ἁπλότητι, sincere, 2 Cor. 1, 12. (iunct. cum εἰλικρινείᾳ.) Eph. 6, 5. Col. 3, 22. — εἴς τινα, 2 Cor. 11, 3. — b., liberalitas, Rom. 12, 8. 2 Cor. 8, 2. 9, 11. 13. Cf. Jac. 1, 5.

Ἁπλῶς, adv., (ab ἁπλοῦς) simpliciter, liberaliter, Jac. 1, 5.

Ἀπό, praepos. regens genit. Notat a., terminum, unde quis s. quidquam digreditur s. venit, von .... hinweg, von .... her; vide igitur verba discedendi haecce: ἀπέρχομαι, ἐξέρχομαι, κατέρχομαι, πορεύομαι, ἀνάγω,

ἀναβαίνω, καταβαίνω, μεταβαίνω, ἀποχωρέω, ἐκδημέω, φεύγω, ἀποστρέφω, ὑποστρέφ. — ἐκβάλλ., πέμπ., ἐλθεῖν. — Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέθ, Matth. 21, 11. Joh. 1, 46. cf. Act. 10, 23. 38. Marc. 15, 43. Joh. 19, 38. al. — μία ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, Gal. 4, 24. Construitur cum verbis notionem descendendi alicunde involventibus v. c. accipere aliquid ἀπό τινος (quod ab aliquo venit). Huc ergo pertinent verba accipiendi, poscendi haecce: λαμβάνω cum compositis (Matth. 17, 25. 26. 1 Joh. 2 27. Col. 3, 24. 1 Cor. 11, 23. Hebr. 6, 7.). — δέξασθαι (v. c. γράμματα ἀπό τ. i. e. literas ab aliquo datas s. missas), ζητεῖν τι, αἰτεῖν τι ἀπό τ. al. — verba mittendi (ἀποστέλλ. πέμπ.). Facile igitur explicatur sensus harum phrasium: γίνεταί μοι ἀπό τ., 1 Cor. 4, 5. (ἔπαινος ἀπὸ θεοῦ.) — χάρις ἀπό, Rom. 1, 7. 1 Cor. 1, 2. 2 Cor. 1, 2. Gal. 1, 3. al. — καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ (divinitus), Phil. 1, 28. — ἔχω τι ἀπό τ., 1 Cor. 6, 19. 2 Cor. 2, 3. (λύπην ἀπὸ τούτων, i. e. ab eis venientem.) — μαρτυρία ἀπό, 1 Tim. 3, 7. — χρίσμα ἀπό, 1 Joh. 2, 20. 27. — ἐντολὴ ἀπό, 1 Joh. 4, 21. — ἀπόστολος ἀπό, Col. 1, 1. — σοφία ἀπὸ θεοῦ (a Deo proficiscens), 1 Cor. 1, 30. — θέλομεν ἀπὸ σοῦ . . . . ἰδεῖν, Matth. 12, 38. — ἐπιγινώσκ. τι ἀπό τ., Matth. 7, 16. — μαθεῖν τι ἀπό τ., Matth. 11, 29. 24, 32. al. V. suis in locis verba: ἑτοιμάζω (Apoc. 12, 6.) πειράζομαι (Jac. 1, 11.). — προσανατίθεμαι (Gal. 2, 6.). — τρέφομαι (Act. 12, 20.). — Notes locutiones: ἀφ' ἑαυτοῦ λέγειν, ποιεῖν τι, Joh. 5, 19. 30. 7, 28. 8, 28. 42. sua sponte, suo arbitrio. . . . λαλεῖν (h. e. loqui a se excogitata), Joh. 7, 17. 18. 14, 10. . . . εἰπεῖν τι, Joh. 11, 51. 18, 34. — (propria vi) Joh. 15, 4. cf. Luc. 12, 57. 21, 30. (vestro intellectu) 2 Cor. 3, 5. — ἀπό, von . . aus, — διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, iactis fundamentis e scriptura, Act. 17, 3. — Notes porro locutiones has: recreatus animus meus est ἀπὸ πάντων ὑμῶν, i. e. aura quasi lenis et refrigerans animo meo venit a vobis, Erquickung von euch her, 2 Cor. 7, 13. — ἀνάψυξις ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ θεοῦ (von . . her), Act. 3, 20. (ex hebr.) — Sapientia iustificata est ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς, i. e. sapientia divina, quae Joannem prophetam miserat (cf. Luc. 11, 49.), laudem sibi debitam inde accepit, quod probi quique baptismum Joannis susceperunt, Matth. 11, 19. (Luc. 7, 35.) — Non igitur mirum est, si ἀπό cum nominibus substantivis iunctum occurrit ita, ut verbum quoddam cogitando supplendum sit — v. c. σημεῖον ἀπὸ τοῦ κυρίου, Marc. 8, 11. Luc. 21, 11. — ἄγγελος, Luc. 22, 43. — φῶς, Act. 9, 3. — γράμματα, Act. 28, 21. — σουδάρια ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, Act. 19, 12. — ὀργὴ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ, Rom. 1, 18. 2 Thess. 1, 7. — cum art.: τὸν ἀπ' οὐρανοῦ, Hebr. 12, 25. — τὰ ἀπὸ τοῦ πλοίου, Act. 27, 44. — ἀπ' ἀγορᾶς οὐκ ἐσθίουσι, scil. ἐλθόντες, Marc. 7, 4. — Caveas, ne ἀπό confundas cum ὑπό in locis hisce: Matth. 16, 21. (Marc. 8, 31. Luc. 9, 22. 17, 25.) Act. 12, 20. 2 Cor. 3, 18. 7, 13. Gal. 2, 6. et aliis similibus.

b., Verba cum ἀπό constructa notant ***remotionem*** rei a re. Huc referenda sunt verba: βάλλω (Matth. 5, 29. 30.) ἀποκυλίω, τινάσσω, ἀποτινάσσω, συλλέγω al. — nec non verba, quae removendi notionem involvunt in constructione praegnanti posita, v. c. καθαρίζω, ἐκκαθαρίζω (καθαρός), λούω, ῥαντίζω, ἀθῶος, θεραπεύω, ἰάομαι, μετανοέω, ἀπό — ἀπό, e conspectu, v. c. ἄφαντος, κρύπτω, ἀποκρύπτω — κλείω. Huc pertinent etiam verba, quae

exprimunt abstinendi, abhorrendi ab aliquo notionem, v. c. ἀπέχεσθαι, φυλάσσεσθαι, φοβεῖσθ. βλέπειν, κωλύειν, προςέχειν ἑαυτόν, αἰσχύνεσθαι, παρελθεῖν ἀπό τινος (Marc. 14, 35.). — ἄγειν τινὰ ἀπό τινος (von . . hinweg), Joh. 18, 28. cf. Act. 1, 11. 12. 5, 41. 7, 45. v. Ἀφίστημι, ἀπό.

c., Verba cum ἀπό constructa notant *separationem* rei a re. Huc pertinent verba: ἀπαλλάσσομαι, κόπτω, λύω, χωρίζω (διαχωρ.) λύω, ῥύω, ἐλευθερόω, σώζω — et quae liberationis notionem involvunt v. c. δικαιῶ, ἐκδικῶ, ἀγοράζω, λυτρῶ al. ἐγείρω et διεγείρω (ἀπὸ τοῦ ὕπνου), Matth. 1, 24. — ἀπὸ τῶν νεκρῶν, Matth. 14, 2. al. — ἀνάθεμα ἀπό, ὑστερεῖν ἀπό τ. (Hebr. 12, 15.)

d., Notant verba cum ἀπό constructa *distantiam* loci a loco, rei a re, ἀπέχω, μακρὰν ἀπό (Act. 17, 27. Matth. 8, 30.) ἐγγὺς ἀπό (Joh. 21, 8. Apoc. 14, 20.). Sic et ap. Graec. v. Plut. in Aemilio Paull. c. 18. ὥςτε τοὺς πρώτους νεκροὺς ἀπὸ δυοῖν σταδίων πεσεῖν. Idem in Vit. Othonis c. 2. κατεστρατοπέδευσεν ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων. Diod. Sic. 1, 51. ἐπάνω τῆς πόλεως ἀπὸ δέκα σχοίνων λίμνην ὤρυξε.

e., ex hebraica τὸ מִן ponendi ratione scriptores sacri ibi praeverbium ἀπό collocant, ubi Graeci praeverbio ὑπό, et latini praeverbio: prae utuntur v. c. ἀπὸ χαρᾶς, Matth. 13, 44. — ἀπὸ φόβου, Matth. 14, 26. Luc. 22, 45. 24, 41. Act. 12, 14. 22, 11. Reddi hoc ἀπό nonnumquam potest vocula: propter, ut Hebr. 5, 7. (εἰςακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, κατενεχθεὶς ἀπὸ τ. ὕπνου, Act. 20, 9.) (Subest verbis ita constructis notio proficiscendi a termino.)

f., ἀπό notat avulsionem *partis* a *toto*. V. verba: ἀποδίδωμι, ἐκχέω, μερίζω, φέρω, ἐκλέγομαι, — τίνα ἀπὸ τῶν δύω, Matth. 27, 21. — ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου, Luc. 9, 38. cf. 19, 39. (ut Graeci); — sumtionem partis a toto intelligi iubent phrases, quidquam e certa quadam materia confectum memorantes: ἔδυμα ἀπὸ τριχῶν καμήλου, Matth. 3, 4. — item formulae ἐσθίειν ἀπό, Matth. 15, 27. (Marc. 7, 28. Hebr. 13, 10.) — πιεῖν ἀπό (Luc. 22, 18.). — οἱ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, Act. 12, 1. cf. 15, 1. — γεμίζειν ἀπό, Luc. 15, 16.

g., ἀπό, inde a, von . . an *α.*, de loco, Act. 15, 38. (ἀπὸ Παμφυλίας, von . . an), ἀπὸ . . ἕως, Matth. 1, 17. 2, 16. 24, 31. (Marc. 13, 27.) Rom. 15, 19. — *β.*, ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης, Matth. 9, 22. 15, 23. al. — ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκ., Matth. 22, 46. al. Act. 20, 18. 23, 23. (ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός.) 24, 11. — ἀπ' ἐτῶν, Luc. 8, 43. — ἀπ' αἰῶνος, ἀπ' ἀρχῆς, ἀπὸ τῆς καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἀπὸ βρέφους (2 Tim. 3, 15.); ἀφ' οὗ, Luc. 13, 25. al. ἀπὸ τοῦ νῦν, ἀπὸ τότε (reprobat Phrynich.), ἀπὸ πέρυσι (ab anno inde superiori), ἀπὸ πρωΐ, v. illas voces. — Luc. 2, 36. (ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενείας αὐτῆς); ἀπὸ Σαμουήλ, inde a Samuele, Act. 3, 24. — ἀπὸ . . μέχρι, inde a . . usque ad, Act. 10, 30.

h., ἀπό, nostrum: ab, i. e. ad formam, ad exemplum (v. c. in formula: ein Abdruck, eine Copie von Etwas), Jud. v. 23. (τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα, tunicam ex carne maculatam.) 2 Cor. 3, 18. (nos transfiguramur a splendore in splendorem, tamquam a domino, qui spiritus est.)

i., ἀπό in formulis hebraicam dictionem imitantibus: comparativum exprimit (מִן, Deut. 14, 2. Jud. 2, 19. Ps. 45, 8.) prae, Luc. 18, 14. — huc retulerunt

etiam Luc. 7, 35. (ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς, quae verba interpretati sunt: sapientia iustior habita est, quam ipsius infantes. Sed v. p. 70.)

Ἀποβαίνω, f. -βήσομαι, descendere facio; intrans. descendo; — ἀπὸ, Luc. 5, 2. — εἰς, Joh. 21, 9. — τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς μαρτυρίαν, Luc. 21, 13. — εἰς σωτηρίαν, Phil. 1, 19. (Job. 13, 5. 16.) in ... cedet — Artemid. 3, 66.

Ἀποβάλλω, f. -βαλῶ, abiicio, Marc. 10, 50. — trop. τὴν παῤῥησίαν, fiduciam, Hebr. 10, 35.

Ἀποβλέπω, f. ψω, εἴς τι, oculos converto in aliquid, Hebr. 11, 26. (Lucian. Tim. §. 64. ὥςτε πάντας ἀποβλέπειν εἴς σε) cf. ἀφοράω.

Ἀπόβλητος, ου, ὁ, ἡ, (ab ἀποβάλλω, q. v.) abiectus, abiiciendus, 1 Tim. 4, 4.

Ἀποβολή, ῆς, ἡ, (ἀποβάλλω), abiectio, Rom. 11, 15. (opp. πρόςληψις) — amissio, Act. 27, 22. (ἀποβολὴ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, nemo vestrum vitam perdet.)

Ἀπογίνομαι, (a γίνομαι et ἀπό), absum — τινί, pereo alicui, 1 Petr. 2, 24.

Ἀπογραφή, ῆς, ἡ, (v. ἀπογράφω), descriptio (ab aliquo exemplo) — catalogus s. index, relatio in tabulas census, Luc. 2, 2. (Loci difficultas in eo est, ut tempus huius census definiatur. Etenim Herode regnante provinciam Syriam non administravit Quirinius, sed Quintilius Varus, isque ultimo Herodis anno, v. Tacit. Hist. 5, 9. Putat Tertullianus (contra Marcion. lib. 4, c. 9.), censum hunc habitum esse a Sentio Saturnino: at Saturninus a provincia discesserat supremo Herodis anno, succedente Quintilio Varo, Jos. Ant. lib. 17. c. 13. Quintilium Varum excepit Publius Sulpicius Quirinius; is tamen nonnisi decimo circiter anno post Herodis obitum censum habuit, Archelao in exilium misso, cf. Act. 5, 37. Jos. Ant. 18, 1. Petavius et Grotius ut haec dissidia concilient, aiunt, missum in Judaeam ac Syriam Quirinium esse extraordinario cum imperio, praeside tamen Sentio Saturnino seu Varo. Alii verba Lucae reddunt: haec descriptio ante facta est, quam praeses esset Syriae Cyrenius. Sed hanc versionem verba graeca Lucae non admittunt. Frustra enim provocatur ad Joh. 15, 18. 1, 15. 30.)

Ἀπογράφω, f. ψω, a., describo. — b., in tabulas refero. Pass. Luc. 2, 1. 3. 5. Hebr. 12, 23. (cf. Num. 11, 26. Luc. 10, 10. Phil. 4, 3. Apoc. 17, 8.)

Ἀποδείκνυμι, f. -δείξω, — τινά conspiciendum praebeo, ostendo, 1 Cor. 4, 9. (cf. h. l.-verba θέατρον ἐγενήθημεν), 2 Thess. 2, 4. — argumentis comprobo, αἰτιάματα, Act. 25, 7. — Pass. ἀποδ. εἰς, Vulg. virum approbatum in vobis. Verte: virum quem Deus approbatum inter vos misit, Act. 2, 22. (cf. ἀνάδειξις πρός, Luc. 1, 80.)

Ἀπόδειξις, εως, ἡ, (ἀποδείκνυμι) manifestatio, ostensio, 1 Cor. 2, 4.

Ἀποδεκατόω (ῶ), f. ώσω, (δεκατόω et ἀπό), decimo — τί, decimas do ex aliquo, ich verzehnte, v. c. τὸν ἡδύοσμον, decimas do ex mentha, Matth. 23, 23. (Luc. 11, 42.) Luc. 18, 12. (Gen. 28, 22. Deut. 14, 22.) — τινά, decimas ab aliquo homine exigo, Hebr. 7, 5. (1 Sam. 8, 15. 17. Nehem. 10, 35.)

Ἀπόδεκτος, ου, ὁ, ἡ, (v. ἀποδέχομαι) acceptus (gratus). — ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, 1 Tim. 2, 3. 5, 4.

Ἀποδέχομαι, f. -δέξομαι, excipio — τί (τὸν λόγον), Act. 2, 41. — recipio, Act. 24, 3. — τινά, excipio aliquem, Luc. 8, 40. — excipio aliquem hospitio, Act. 18, 27. — pass. Act. 15, 4. — aditum ad me do alicui, Act. 28, 30.

Ἀποδημέω (ω), f. ήσω, (v. ἀπόδημος) i. q. ἐκδημῶ: peregre proficiscor, Matth. 21, 33. 25, 14. 15. Marc. 12, 1. (Luc. 20, 9.) — ἀποδημῶ εἰς χώραν, Luc. 15, 13.

Ἀπόδημος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἀπό, δῆμος, populus) peregre profectus, Matth. 13, 34.

Ἀποδίδωμι, f. -δώσω, *reddo*, abgeben, i. e. *a.*, ei reddo, a quo accepi, zurückgeben, Luc. 4, 20. — *b.*, τί τινι, restituo, Luc. 9, 42. — solvo debitum, abentrichten, Matth. 5, 26. (Luc. 12, 59.) 18, 25. 26. 28. Luc. 7, 42. — mercedem operis, Matth. 20, 8. — tributum magistratui, Matth. 21, 41. 22, 21. (Marc. 12, 17. Luc. 20, 25.) Rom. 13, 7. — τοὺς ὅρκους s. τὰς εὐχάς deo, Matth. 5, 33. (Job. 22, 27.) — τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν, 1 Cor. 7, 2. — arbor dicitur ἀποδιδόναι τὸν καρπὸν ἑαυτοῦ, i. e. fructus debitos, Apoc. 22, 2. — *c.*, rependo (in bonam partem), Matth. 6, 4. 6, 18. 16, 27. Luc. 10, 35. 19, 8. Rom. 2, 6. 2 Tim. 4, 8. Apoc. 22, 12. — (in malam partem) 2 Tim. 4, 14. Apoc. 18, 6. (cf. Jerem. 50, 15.) — τὶ ἀντί τινος, Rom. 12, 17. 1 Thess. 5, 15. 1 Petr. 3, 9. — *d.*, trado alteri, quod ei destinatum est (aushändigen, überantworten), Matth. 27, 58. — *e.*, exhibeo ex debito, ein Vonsichgeben aus Schuldigkeit, v. c. ἀποδίδωμι λόγον, rationem reddo, Matth. 12, 36. Luc. 16, 2. Act. 19, 40. Hebr. 13, 17. 1 Petr. 4, 5. — μαρτύριον, Act. 5, 33. — Med. ἀποδίδομαι, vendo, τινά s. τί, Hebr. 12, 16. — c. genit. pretii, Act. 5, 8. — τινὰ εἰς, Act. 7, 9. (vendiderunt eum in Aegyptum.) — Cf. Herodot. 2, 56. Paus. 3, 8, 3.)

Ἀποδιορίζω, f. σω, (ex ἀπό et διορίζω, et hoc a v. ὅρος, terminus) distermino, disiungo, Judae v. 19.

Ἀποδοκιμάζω, f. σω, (ex ἀπό et δοκιμάζω, q. v.) reprobo, reiicio, Matth. 21, 42. (Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. Act. 4, 11. Ps. 118, 22.) Marc. 8, 31. (Luc. 9, 22. 17, 25.) Hebr. 12, 17. 1 Petr. 2, 4. 7.

Ἀποδοχή, ῆς, ἡ, (v. ἀποδέχομαι) acceptio (opp. repudiatio), 1 Tim. 1, 15. 4, 9.

Ἀπόθεσις, εως, ἡ, (a v. ἀποτίθημι) depositio, 1 Petr. 3, 21. 2 Petr. 1, 14.

Ἀποθήκη, ης, ἡ, (a v. ἀποτίθημι) locus, in quo aliquid deponitur. — horreum, Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17.) 6, 26. (Luc. 12, 24.) 13, 30. Luc. 12, 18.

Ἀποθησαυρίζω, f. σω, (ex ἀπό et θησαυρίζω) abscondo, recondo in thesauros, 1 Tim. 6, 19. (θεμέλιον, v. hoc v.)

Ἀποθλίβω, f. ψω, (e verbo θλίβω, premo, et ἀπό) comprimo, Luc. 8, 45.

Ἀποθνήσκω, fut. med. ἀποθανοῦμαι, aor. 2. ἀπέθανον (ex ἀπό et θνήσκω) morior (opp. ζάω, s. ζῶ). Occurrit sexcentis in locis *a.*, de morte temporali, et de ea quidem *α.*, sensu proprio dictum, ℵ., absol. Matth. 9, 24. (Marc. 5, 39. Luc. 8, 42. 52. 53.) 22, 24. 27. (Marc. 12, 19. 22. Luc. 20, 28. 30. 31.) Rom. 7, 2. 3. 1 Cor. 15, 32. al. — ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι, homines, quos

manet mors, Hebr. 7, 8. cf. Rom. 6, 8. — emphat. ἀποθνήσκει, in vivis non manet, i. e. morte punitur, Hebr. 10, 28. — ב., constr. ἀποθν. ἔκ τινος, — mortem haurio ex aliqua re, Apoc. 8, 11. — διά τινος, Hebr. 11, 4. (Sed δι' ἧς, scil. θυσίας, potest construi cum λαλεῖ: per hoc sacrificium etiam post mortem loquitur. Codicum alii habent λαλεῖ, alii λαλεῖται: videtur praestare illa altera lectio.) — ἀποθν. τινι (et ζῶ τινι), Rom. 14, 8. (sibi vel Domino mori, i. e. morte eripi.) — ἀποθν. ἔν τινι: — ἐν κυρίῳ, Apoc. 14, 13. (beati, qui moriuntur in Domino, i. e. Domino ad mortem usque adhaerentes, ut martyres.)

β., sensu tropico et metaphor. — א., hyperbolice: καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκειν, quotidie se (quasi) mori dicit is, qui quotidie in mortis periculo versatur, 1 Cor. 15, 52. — ב., emphat., Joh. 6, 50. (ἵνα μὴ ἀποθάνῃ, ut non vere moriatur, cf. 8, 51. 52.) 11, 26. (οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα, numquam, credite mihi, morietur; etsi mori videtur, tamen non vere moritur.) — ג., ἀποθανεῖν τινι, Christus mortuus est peccato, i. e. peccati caussa, ut hominum peccata expiaret, Rom. 6, 10. (explica hunc dativum e formula hebraica הָרָה לְ, Gen. 58, 18. alicui concipere.) — ἀποθν. τῇ ἁμαρτίᾳ, desino ζῆν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, Rom. 6, 2. — νόμῳ ἀπέθανον, lex me non amplius vivum habet, ut imperium in me exercere possit. — ד., ἀποθν. ἀπό τινος, vitam dominio alicuius subiectam pono, Col. 2, 20. — ה., ἀποθανεῖν σὺν χριστῷ dicuntur Christiani lavacro sacro immersi, e quo, tanquam e sepulcro, in novam vitam, Deo dicatam, prodierunt, Rom. 6, 8. (coll. v. 4.) — ו., ἀποθνήσκειν absolute dictum de eo, qui res vitae terrestris curare desiit, Col. 3, 3. (ἀπεθάνετε γάρ, h. e. non amplius hisce in terris vitam sic degitis, ut res terrenas euretis. — ז., ἀποθνήσκειν dicuntur res inanimatae, v. c. ὁ κόκκος τοῦ σίτου granum, quod satum dissolvitur, Joh. 12, 24. cf. 1 Cor. 15, 36. — δένδρα, quae arefiunt, Judae v. 12. cf. Apoc. 3, 2.

b., *de morte coniuncta cum iactura vitae aeternae*, Joh. 6, 50. 8, 21. 24. (ἀποθν. ἐν ταῖς ἁμαρτίαις) Rom. 1, 10. 1 Cor. 15, 22.

Ἀποκαθίστημι, f. καταστήσω, (ἀποκαθιστάω, Marc. 9, 12. Dan. 2, 21. v. συνιστάω, 2 Cor. 6, 4. 10, 18. — ἀποκαθιστάνω, Act. 1, 6.) ex καθίστημι, pono, niedersetzen, et ἀπό, quo significatur transitus ab uno termino ad alium), restituo in pristinum locum et statum, Matth. 17, 11. (Marc. 9, 12. — Mal. 4, 6. — vid. voc. ἀποκατάστασις, — Act. 1, 6.) — Pass. de membro aliquo corporis sanato: ἀποκατεστάθη ὑγιής, Matth. 12, 13. (alii codd. ἀπεκατεστάθη, ut et Marc. 3, 5. Luc. 6, 10.) Marc. 8, 25. — de captivo, qui suis redditur, Hebr. 13, 19.

Ἀποκαλύπτω, f. ψω, (a v. καλύπτω et ἀπό, vocula remotionem notante) revelo (opp. καλύπτω, obvelo), 1., absol. — Pass. revelor, manifestor, conspicuus fio. Dic. *a.*, de rebus (opp. τὸ κρυπτόν): Matth. 10, 26. (Luc. 12, 2. cf. Marc. 4, 22.) Luc. 2, 35. (διαλογισμοί) Rom. 1, 17. (δικαιοσύνη θεοῦ) 18. (ἡ ὀργὴ τ. θεοῦ) 1 Cor. 3, 13. (ἐν πυρί) Gal. 3, 23. (ἡ πίστις) 1 Petr. 1, 5. (ἡ σωτηρία) 5, 1. (ἡ δόξα.) — *b.*, de person., Luc. 17, 30. (ὁ υἱός τ. ἀνθρώπου) 2 Thess. 2, 3. (ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας.) — 2., constr. ἀποκαλύπτω τί τινι, Matth. 11, 25. 27. (Luc. 10, 21. 22.) 16, 17. Joh. 12, 38. (Jes. 53, 1.) 1 Cor. 2, 10. 14, 30. Eph. 3, 5. Phil. 3, 15. 1 Petr. 1, 12. — ἀποκαλύπτεταί τι

εἰς τινα, conspicuum redditur, dum in aliquem transit (constructio praegnans), Rom. 8, 18. — ἀποκαλύπτω τινα ἔν τινι, Gal. 1, 16.

Ἀποκάλυψις, εως, ἡ, (a v. ἀποκαλύπτω) revelatio. *a.*, absol. πνεῦμα ἀποκαλύψεως, Eph. 1, 17. — κατὰ ἀποκάλυψιν (Spiritu S. admonitus iter suscepi) Gal. 2, 2.; — per revelationem, Eph. 3, 3. — λαλεῖν ἐν ἀποκαλύψει, proloqui aliquid divinitus inspiratum, 1 Cor. 14, 6. (cf. v. 26. ἀποκάλυψιν ἔχει) — ἀποκάλυψις, revelatio rerum futurar. quae visionibus ac symbolis continetur, Apoc. 1, 1. — φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν (pro: ἔθνεσι) lumen, quod gentilibus sit instar revelationis, Luc. 2, 32. — *b.*, ἀποκάλ. τινος *a.*, genit. obi. — ἀποκάλυψις μυστηρίου . . σεσιγημένου, Rom. 16, 25. — ἀποκ. Ἰησοῦ, Gal. 1, 12. (coll. v. 16.) — saepius sermo est de manifestatione Christi futura, 1 Cor. 1, 7. 2 Thess. 1, 7. 1 Petr. 1, 7. 13. 4, 13. cf. v. φανερόω et φανέρωσις. — His locis accense: Rom. 8, 19. (ἡ ἀποκ. τῶν υἱῶν τ. θεοῦ) Rom. 2, 5. (ἡ ἀποκ. τῆς δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ.) — *β.*, genit. subi. 2 Cor. 12, 1. (αἱ ὀπτασίαι κ. ἀποκαλύψεις κυρίου, — revelationes, quibus mihi se ipsum conspicuum reddidit Dominus, i. e. Christus?) Gal. 1, 12. (?) Apoc. 1, 1.

Ἀποκαραδοκία, ας, ἡ, (ex καραδοκέω, exserto capite [κάρη, caput] prospicio, et ἀπό) sollicita expectatio (Xen. Mem. 3, 5, 6. Herodot. 7, 163.), Rom. 8, 19. Phil. 1, 20. (κατὰ τὴν ἀποκαραδ. καὶ ἐλπίδα μου.)

Ἀποκαταλλάσσω, vel ττω, f. ξω, (ex καταλλάσσω, i. e. alteri aequum facio, et ἀπό, transitum ab uno termino in alium notante: in das Gleichsein mit einem Andern versetzen) reconcilio, — τινά τινι, (ita Xen. Anab. 1, 6. 1. alias etiam πρός τινα, Xen. Vectig. 9, 3.) Eph. 2, 16. (ἵνα ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους [Judaeos et Gentiles] . . τῷ θεῷ) cf. Col. 1, 21. — ἀποκατ. τινα εἰς τινα, Col. 1, 20. (εἰς αὐτόν, i. e. in Christum, cf. Eph. 1, 10.)

Ἀποκατάστασις, εως, ἡ, (ἀποκαθίστημι) restitutio in pristinum, Wiederherstellung. (Legitur ap. Polybium de iis dictum, quae e motu ad quietem redeunt: dicitur etiam de stellis, peracto circuitu pristinam stationem occupantibus.) — ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων, ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος etc. Vulg. usque ad tempora restitutionis omnium, quae loquutus per os etc., Act. 3, 21. (Nonnulli interpretes, pronomen relat. ὧν ad praecedentem, vocem καιρῶν, et χρόνων et relat. „quae“ versionis latinae ad praecedens voc. „tempora“ referentes verba sic reddunt: quem oportet coelum occupare, usque ad tempora restitutionis omnium; quae tempora Deus praedixit per etc. Intelligi volunt ἀποκατάστασιν πάντων eam, quam Christus ipse peracturus sit die novissimo et cuius meminit Petrus apostolus, 2 Petr. 3, 13. At enim vero *a.*, illud: ὧν Lucas coniungi vult cum proxime praecedente πάντων, cf. Luc. 2, 20. ἐπὶ πᾶσιν οἷς, 9, 43. 19, 37. Act. 10, 39. 22, 10. 24. 8.; *b.*, λαλεῖν non est praedicere, ut construi possit formula: λαλεῖν χρόνους, sed est loqui, ut iungatur cum „πάντα“ sic: . . πάντων τούτων, ἃ ἐλάλησε, etc. Sens. igitur est: Christum oportet coelum occupare, donec restituta et inter homines instituta fuerint omnia, quae prophetae vaticinati sunt. Reminiscitur haec verba proferens apostolus vaticiniorum, quae spectant tempora novi testamenti, effusionem spiritus S. et conversionem omnium gentium ad Christum; ipse diserte dicit, omnes prophetas vaticinatos esse de *hisce* diebus, quibus ipse iam ad auditores

orationem convertat, Act. 3, 24. Pertinet igitur ἀποκατάστασις ad vaticinia de Christo iam dudum edita, eaque restituenda esse dicuntur, quoniam ab hominibus rebellibus eversa esse videbantur).

Ἀπόκειμαι, f. κείσομαι, (ex κεῖμαι et ἀπό) reconditus sum, Luc. 19, 20. — ἀπόκειταί μοι, mihi reservatur, Col. 1, 5. 2 Tim. 4, 8. Hebr. 9, 27.

Ἀποκεφαλίζω, f. ίσω, (ex ἀπό et κεφαλίζω, a κεφαλή, caput. Verbum aevi Macedonici. Attici: ἀποτέμνειν τὴν κεφαλήν) caput amputo, decollo, enthaupten, Matth. 14, 10. (Marc. 6, 28. Luc. 9, 9.)

Ἀποκλείω, f. σω, (ex κλείω, et ἀπό nostr. ab. Xen. Mem. 2, 1. 16.) occludo, Luc. 13, 25.

Ἀποκόπτω, f. ψω, abscindo, Marc. 9, 43. (Matth. 5, 30. ἐκκόπτω, locutio gnomica. Sensus: si oculus vel manus tibi occasio lapsus fuerit, te ita gere, ac si his corporis membris privatus esses.) Joh. 18, 10. 26. Act. 27, 32. — Metaph. Gal. 5, 12. (ὄφελον καὶ ἀποκόψονται, utinam abscindantur, i. e. e coetu christiano excludantur, quia ipsi aliis offendiculo sunt. Alii de exsectione genitalium interpretantur. Hieronym. „Si putant sibi hoc prodesse, non solum circumcidantur, sed etiam abscindantur; si enim expoliatio membri proficit, multo magis abolitio".)

Ἀπόκριμα, τος, τό, (ἀποκρίνομαι) responsum — τὸ ἀπόκριμα θανάτου ἐσχήκαμεν, responsum mortis tulimus (ut aegroti, qui monentur, ut rebus suis consulant, vel vinculis detenti, quibus pronuntiata in ipsos mortis sententia significatur), 2 Cor. 1, 9.

Ἀποκρίνομαι, f. οῦμαι, Med. *respondeo*. Formam med. ἀποκρινάμην, respondi, habes Matth. 27, 12. Luc. 14, 61. Joh. 5, 17. 19. Act. 3, 12. — hac forma media utuntur scriptores graeci elegantiores, v. c. Xen. Mem. 1, 4, 8. — Aor. 1. pass. ἀπεκρίθην, ἀποκριθῆναι, in N. T. respondi (ut apud Lucian. Demonact. §. 26. Aristaenet. ep. 1, 22. 24. Diod. Sic. 4, 31. 18, 17. — sed Graeci antiquiores aor. 1. pass. hanc vim non tribuerunt; ἀπεκρίθην eis semper significat: secretus sum, v. Hom. Iliad. 5, 12. Thuc. 1, 3. Theophr. de caus. plant. 1, 6. — ἀπεκρίθην, respondi, semel legitur apud Plat. Sed annotat Lobeck. ad Phrynich. p. 108. „quod ex Platonis Alcib. 2. affertur exemplum, quum nullum habeat sui simile, quum auctor dialogi incertus et praeterea a librariis nonnumquam forma vulgaris inducta sit, huic merito fidem abrogat Sturzius de dial. Alex. p. 143.") E N. T. notes *a*., ἀποκρίνομαι cum adverbiis: καλῶς, νουνεχῶς, ὀρθῶς, Marc. 12, 28. 34. Luc. 10, 28. — *b*., ἀποκρ. λόγον, Matth. 22, 46. — οὐδέν, οὐδὲ ἓν ῥῆμα, Matth. 27, 12. 14. (Marc. 15, 4. 5.) — *c*., ἀποκρ. τινί, Col. 4, 6. In evangeliis plerumque adduntur verba, quae quis respondit, Joh. 5, 7. 11. 6, 7. 68. al. frequentantur formulae: ἀποκριθεὶς εἶπε, Matth. 4, 4. 8, 8. 15, 13. 16, 16. 17, 17. 26, 25. 63. 66. Marc. 10, 3. Luc. 9, 19. 23, 3. (ἀποκριθεὶς ἔφη) — ἀπεκρίθη λέγων, Matth. 25, 9. 37. Luc. 4, 4. 23, 40. — Participio: ἀποκριθεὶς Joannes non utitur, quippe scribens aut ἀπεκρίθη, vel ἀπεκρίνατο, aut ἀπεκρίθη καὶ λέγει (εἶπεν), Joh. 1, 50. 2, 19. 4, 13. 6, 29. 43. 7, 16. 20. 52. 8, 14. 39. 48. ut Marc. 7, 28. — *d*., ἀποκρ. πρός τινα, Act. 25, 16. — *e*., sequente accusat. et infinit., Act. 25, 4. Luc. 20, 7. (ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι, responderunt, se nescire; bene graece dictum.) — seq. ὅτι, Act. 25, 16.

Respondendi verbo utuntur scriptores N. T. saepius etiam ubi ad nullam quaestionem respondetur, sed is, qui verba facit, orationem inchoat s. exorditur (er hub an), Matth. 11, 25. 12, 38. 15, 15. 17, 4. (Marc. 9, 5.) 22, 1. 28, 5. (Marc. 10, 24.) Marc. 11, 14. 12, 35. Luc. 14, 3. Act. 3, 12. Apoc. 7, 13. Ita scriptores veteris testamenti utuntur verbo עָנָה, Job 3, 21. Gen. 31, 36. Deut. 21, 7. Cantic. 2, 10. Jes. 14, 10. Zach. 1, 10. 3, 4. 11.

Ἀπόκρισις, εως, ἡ, (ἀποκρίνομαι) responsio, Luc. 20, 26. Joh. 1, 22. (διδόναι ἀπόκρ.) Joh. 19, 9. — pl. Luc. 2, 47.

Ἀποκρύπτω, f. ψω, (ex ἀπό et κρύπτω) abscondo — τί, Matth. 25, 18. — ἀποκεκρυμμένος, absconditus, 1 Cor. 2, 7. (σοφία.) — Col. 1, 26. (μυστήριον — opp. φανεροῦσθαι.) — ἐν θεῷ, Eph. 3, 9. — ἀποκρύπτω τι ἀπό (מִן, Ps. 38, 9. 119, 19. Jerem. 32, 17. cf. Hom. Od. 23, 10.) τινος, Matth. 11, 25. (Luc. 10, 21.)

Ἀπόκρυφος, ου, ὁ, ἡ, (ἀποκρύπτω) absconditus, Marc. 4, 22. (Luc. 8, 17.) — ἔν τινι, reconditus in aliquo, Col. 2, 3.

Ἀποκτείνω, f. κτενῶ, (ex ἀπό et κτείνω. Nonnulli codd. offerunt formam Aeolicam: ἀποκτέννω, Matth. 10, 28. 23, 37. Marc. 12, 5. Apoc. 6, 11.) interficio, occido (Plaut.: abneco), τινά, Matth. 10, 28. (Luc. 12, 4.) 21, 35. 39. (Marc. 12, 8. Luc. 20, 15.) al. — ἀποκτείνωμεν, occidamus, Matth. 21, 38. (Marc. 12, 7. Luc. 20, 14.) — aor. 1. pass. ἀπεκτάνθην (forma serioris aevi. V. Lobeck. ad Phrynich. p. 36. et 757.), Matth. 16, 21. (Marc. 8, 31. Luc. 9, 29.) Marc. 9, 31. Apoc. 2, 13. 9, 18. 20. 11, 5. 13, 15. — ἀποκτ. ἔν τινι (aliquo instrumento — ex usu hebraici בְּ), Apoc. 9, 20. 11, 13. 19, 23. — trop. ἀποκτείνω i. q. ἀπόλλυμι, perdo, Marc. 3, 4. Eph. 2, 16. (ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ, auferens inimicitias in semetipso.) — Rom. 7, 11. (peccatum per mandatum me occidit, i. e. me mortis aeternae reum fecit.)

Ἀποκυέω, f. ήσω, (ex κυέω s. κύω, et ἀπό) pario, gigno — τινά, Jac. 1, 15. 18. Cf. ἔγκυος.

Ἀποκυλίω, f. ίσω, devolvo, Matth. 28, 2. Marc. 16, 3. 4. Luc. 24, 2.

Ἀπολαμβάνω, f. λήψομαι, 1., *recipio*, retributum accipio, Luc. 6, 34. (bis) 15, 27. 18, 30. 23, 41. 2 Joh. v. 8. (μισθόν) Rom. 1, 27. (τὴν ἀντιμισθίαν) Col. 3, 24. (τὴν ἀνταπόδοσιν.) — pro mercede (mercedis loco) accipio, Gal. 4, 5. (τὴν υἱοθεσίαν, quippe nobis ob meritum Christi debitam.) — id, quod mihi quaesivi, ἀπέλαβον, accepi, adeo ut nihil amplius iure postulare possim, Luc. 16, 25. — 2., excipio (hospitio), 3 Joh. v. 8. — 3., med. . . τινά ἀπὸ τοῦ ὄχλου, seorsim duco, Marc. 7, 33.

Ἀπόλαυσις, εως, ἡ, (a. v. ἀπολαύω, fruor) fructio (Xen. Mem. 2, 1, 33. — εἰς ἀπόλαυσιν vobis, i. e. ut fruamini, 1 Tim. 6, 17. — πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, ad tempus frui peccati deliciis, Hebr. 11, 25.

Ἀπολείπω, f. ψω, (ex ἀπό et λείπω) relinquo. — τινά, 2 Tim. 5, 13. — derelinquo, desero, Jud. v. 6. — Pass. relinquor, i. e. resto, Hebr. 4, 9. 10, 26. — ἀπολείπεται, relinquitur, sequ. acc. c. inf., Hebr. 4, 6.

Ἀπολείχω, f. ξω, (ex λείχω, lingo, lambo et ἀπό, ab aliquo), Luc. 16, 21.

Ἀπόλλυμι, f. ἀπολέσω, (ex ἀπό et ὄλω = ὄλλυμι — fut. att. ἀπολῶ. — aor. 1. ἀπώλεσα, perf. 1. ἀπώλεκα, att. ἀπολώλεκα, perdo. — Med.

ἀπόλλυμαι, f. *ἀπολοῦμαι*, aor. 2. *ἀπωλόμην*, perf. 2. *ἀπόλωλα*, pereo) **1.**, *perdo*, **a.**, *τινά*, **a.**, interficio aliquem, Matth. 2, 13. 12, 14. (Marc. 3, 6.) 21, 41. (Marc. 12, 9. Luc. 20, 16.) 27, 20. Marc. 9, 22. 11, 18. Luc. 11, 51. Joh. 10, 10. — *β.*, perdo, s. perimo (opp. *σώζω*, servo, retten), Marc. 1, 24. (*ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς*, Luc. 4, 34.) Luc. 17, 27. Jac. 4, 12. Judae v. 5. *ἀπολ. εἰς γέενναν*, perimere deturbando in infernum (constructio praegnans), Matth. 10, 28. — *γ.*, perire facio aliquem, i. e. eo effectu lapsus occasionem ei praebeo, ut vitae aeternae iacturam faciat, Rom. 14, 15. — *b.*, *τί*, perdo aliquam rem, v. c. *τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν*, i. e. vanum reddo, i. q. *ἀθετῶ*, 1 Cor. 1, 17. (Jes. 29, 14.) — *c.*, Med. *perdor*, *pereo*, *a.*, *de hominibus: ἀπολλύμεθα!* Matth. 8, 25. (Marc. 4, 38. Luc. 8, 24.) Luc. 13, 3. 5. 33. Joh. 11, 58. 2 Petr. 3, 6. (cf. Luc. 17, 27.) 2 Cor. 4, 9. Judae v. 11. — *ἀπόλλυμαί τινι*, v. c. *λιμῷ*, fame pereo, Luc. 15, 17. — .. *ἔν τινι*, v. c. *ἐν μαχαίρᾳ*, gladio interficior, Matth. 26, 52. — Speciat. *ἀπόλλυσθαι*, perire dicuntur, qui vitae aeternae exsortes miseriae perpetuae tradentur, Matth. 18, 14. Job. 3, 15—17. (Oppon. *ζωὴν ἔχειν αἰώνιον.*) Rom. 2, 12. 1 Cor. 15, 18. 2 Petr. 3, 9. — Distinguuntur ergo *οἱ ἀπολλύμενοι* et *οἱ σωζόμενοι*, 2 Cor. 2, 15. 4, 3. 2 Thess. 2, 10. — *β.*, *de rebus:* perdi dicuntur utres, Matth. 9, 17. (Marc. 2, 22. Luc. 5, 57.), abscissum quodque membrum corporis, Matth. 5, 29. 30. et aliae res, quae in putredinem abeunt, Job. 6, 12. 27. — item coeli, Hebr. 1, 11. (opp. *διαμένειν*, Ps. 102, 27.) — decor florum, Jac. 1, 11. (Ps. 36, 36.)

2., perdo, i. e. *amitto* (opp. *εὑρίσκω*), *a.*, Activ. amitto v. c. drachmam, ovem, Luc. 15, 8. 9. — mercedem, Matth. 10, 42. Marc. 9, 41. 2 Joh. v. 8. — *ἀπολέσαι τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν* dicitur is, qui aeternam in mortem labitur, Matth. 10, 39. 16, 25. 26. (Marc. 8, 35. Luc. 17, 33.) Loco formulae: *τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ* ponitur: *ἑαυτόν*, Luc. 9, 25. (cf. Job. 12, 25.) — *ἀπόλλυμί τινα*, Christus se dicit neminem amittere e numero eorum, quos ipsi dederit pater, Joh. 6, 39. 18, 9. — *b.*, *Med.* amittor, perdor . . *οὐ μὴ ἀπόληται ἐκ* — Luc. 21, 18. (cf. Act. 27, 34.) — *ἀπώλετο ἀπό*, Apoc. 18, 14. — *ἀπολωλώς*, *υῖα*, *ός*, perditus (amissus), Luc. 15, 4. (cf. Matth. 18, 12. ovis perdita, i. e. circumerrans.) — metaph., Luc. 19, 10. Joh. 10, 28. — *τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραήλ*, Matth. 10, 6. 15, 24. (cf. Jerem. 50, 6. Jes. 53, 6.)

Ἀπολλύων, *οντος*, (particip. praes. verbi *ἀπολλύω* s. *ἀπόλλυμι*) perditor, vastator, (v. *Ἀβαδδών*) Apoc. 9, 11.

Ἀπολλωνία, *ας*, *ἡ*, (urbs hoc nomine in honorem Apollinis ornata) Apollonia, urbs Macedoniae maritima, ab Amphipoli unius diei intervallo distans, amni Echedoro adiacens, Act. 17, 1.

Ἀπολλώς, *ώ*, *ὁ*, Apollos, Judaeus, genere Alexandrinus, eloquentia et scripturarum eruditione pollens, qui quum Christo Jesu nomen professus esset, religionis doctorem inter Christianos agebat, Act. 18, 24. 19, 1. 1 Cor. 1, 12. 3, 4—6. 22. 4, 6. 16, 12. Tit. 3, 13.

Ἀπολογέομαι (*οῦμαι*), f. *ήσομαι*, (aor. *ἀπελογήθην*, ab *ἀπόλογος*, et hoc a *λέγω* et *ἀπό*, dicens aliquid averto vel a me, vel ab alio) defendo me. — *ἐγὼ μέλλων ἀπολογεῖσθαι*, cum me sim defensurus, Act. 26, 2. — *ἀπολογούμενος*, se defendens, Rom. 2, 15. (opp. *κατηγορούμενος*.) — *ἀπολογηθῆναι*

(ne meditamini, quomodo vos defendatis), Luc. 21, 14. — ἀπελογεῖτο, se defendit, Act. 26, 2. — ἀπολογεῖσθαι περί τινος, de aliqua re, et ἐπί τινος, coram aliquo, Act. 26, 2. — ἀπολογοῦμαι, absol. ad me defendendum dico, Act. 25, 8. — addito: τί vel ταῦτα, Luc. 22, 11. (Xen. Mem. 4, 8, 4.) Act. 26, 24. — τὰ περὶ ἐμαυτοῦ, Act. 24, 10. (quae de me ad me defendendum dicenda sunt, prolaturus sum.) — τινί, ad aliquem meae defensionis caussa dico, Act. 19, 33. 2 Cor. 12, 19.

Ἀπολογία, ας, ἡ, (v. ἀπολογοῦμαι) defensio, 2 Cor. 7, 11. 2 Tim. 4, 16. — τινός, gen. obi., Phil. 1, 7. 16. — ἀπολ. τινι, defensio, quae satisfaciat alicui, 1 Cor. 9, 3. 1 Petr. 3, 15. — ἡ ἀπολ. ἡ πρός τινα, oratio, quae ab aliquo se defensuro ad aliquem habetur, Act. 22, 1. — περί τινος, de aliqua re, Act. 25, 16.

Ἀπολούω, f. ούσω, (a v. λόω, λοέω, contr. λούω, lavo, cf. nostr. Lauge) abluo, — Med. me abluo, 1 Cor. 6, 11. — τί, mihi abluo, τὰς ἁμαρτίας, Act. 22, 16.

Ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, (a v. ἀπολυτρόω) redemtio; **a.,** liberatio, quae fit soluto pretio, λύτρῳ, Eph. 1, 7. et Col. 1, 14. (ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρ. διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν s. παραπτωμάτων.) Hinc Christus ipse dicitur esse nostra redemtio, i. e. is, cui nostra redemtio debetur, 1 Cor. 1, 30. — ἡ ἀπολύτρ. τινος, genit. obi. — εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν .... παραβάσεων, ad redimendas, i. e. expiandas eas praevaricationes, quae .., Hebr. 9, 15. — ἀῤῥαβὼν .. εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, pars pretii in antecessum data [St. Hieron.] ad redimendam hereditatem, Eph. 1, 14. (hereditatem scil. filiis destinatam. Recte sensum expresserunt Version. Ante-Hieron. et al. lat. verbis: in redemtionem adoptionis. Cf. Gal. 4, 1.) Eph. 4, 30. — ἡ ἀπολ. τοῦ σώματος, redemtio corporis a servitute (mortis), Rom. 8, 23. (coll. v. 21.) — **b.,** liberatio, scil. a miseriis, Luc. 21, 28. Hebr. 11, 35.

Ἀπολύω, fut. ύσω, (ex v. λύω, solvo et ἀπό) **a.,** dimitto (non amplius detineo) τινά, aliquem, discedendi ei copiam facio, Matth. 14, 15. 22. (Marc. 6, 36. 45. Luc. 9, 12.) Act. 13, 3. Pass. 15, 30. — discedere aliquem iubeo (ut domum redeat nec diutius apud me commoretur), Luc. 8, 38. (Cf. Marc. 5, 19.) 14, 4. Matth. 15, 32. 39. (Marc. 8, 3. 9.) Act. 19, 40. 23, 22. — ἀπολύω τινα ἐν εἰρήνῃ (formula hebr. — mitto aliquem his verbis: πορεύου s. ὕπαγε εἰς εἰρήνην, s. ἐν εἰρήνῃ), dimitto aliquem, cuius precibus annuo (ne diutius eum expectare oporteat), Luc. 2, 29. — **b.,** liberum dimitto aliquem, α., accusatum: criminis absolvo ac liberum dimitto, Matth. 27, 15. 17. 21. 26. (Marc. 15, 6. 9. 11. 15. Luc. 23, 17. 18. 20. 25.) Joh. 19, 12. Act. 3, 13. — mitto aliquem, qui in ius vocatus criminis coargui nequit, Act. 4, 23. 5, 40. 17, 9. — β., captivum solutis vinculis discedere iubeo, Luc. 22, 68. Joh. 19, 10. Act. 26, 32. (ἀπολέλυσθαι, liber esse) 28, 18. Hebr. 13, 23. ἀπόλυσον solve vincula capto, ut liber discedat, Act. 16, 35. (h. l. etiam Pass. solvor.) — γ., debitorem, i. e. ius meum in debitorem non persequor, debitum ei remitto, Matth. 18, 27. Luc. 6, 37. (h. l. activ. et passiv.) — **c.,** de divortio: ἀπολ. τὴν γυναῖκα, uxorem dimitto, repudio, Matth. 5, 31. 32. 1, 19. (Opp. παραλαβεῖν

v. 20.) 19, 3. 7. 9. (Marc. 10, 2. 4. 11.) — Pass., Matth. 5, 32. 19, 9. — Med., Luc. 16, 18. — ἀπολύειν τὸν ἄνδρα, Marc. 10, 12. (Repudiandi facultatem viris tantum facit Moyses, Deut. 24, 1. non uxoribus.) — **d.,** Med. discedo, Act. 28, 25. (ἀπελύοντο, cf. Ex. 33, 11.) — ἀπό τινος πρός τινα, discedo ab aliquo et revertor ad — Act. 15, 33. cf. Tob. 3, 6. — **e.,** ἀπολύω τινα ἀπό τινος, solvo aliquem ab aliqua re veluti a vinculo, Luc. 13, 13. (ἀπολέλυσαι ἀπό . . libera es a.)

Disting. ἀπολύω, ἀποτάσσομαι, ἀπαλλάσσομαι.

Ἀπομάσσω, ττω, f. ξω, (ex μάσσω, massare, depsere, et ἀπό.) Med. abstergo (Polyb. Athen.) τὸν κονιορτὸν, Luc. 10, 11. (i. q. ἐκτινάσσω, Matth. 10, 14. et ἐκτινάσσομαι, med., Act. 13, 51.)

Ἀπονέμω, f. νεμῶ, (ex νέμω, partem assigno, et ἀπό, cf. ἀποδίδωμι) impertior (Polyb. Herodian. Lucian.), τινί τι, 1 Petr. 3, 7. (Sens. matrimonii libertatem moderate usurpate. Caeterum cf. 1 Thess. 4, 3.)

Ἀπονίπτω, f. ψω, (ex νίπτω, luo, et ἀπό. Graeci antiquiores: νίζω et ἀπονίζω) abluo. Med. mihi abluo. — τὰς χεῖρας, Matth. 27, 24. V. νίπτω.

Ἀποπίπτω, f. πεσοῦμαι, (v. πίπτω) ἀπό τινος, decido, delabor, Act. 9, 18.

Ἀποπλανάω (ῶ), f. ήσω, (πλανάω et ἀπό) τινα, seduco, Marc. 13, 22. (Matth. 24, 24. verbum simplex: πλανῆσαι.) — Pass. aberro: ἀπὸ τῆς πίστεως, 1 Tim. 6, 10.

Ἀποπλέω, f. εύσω, (v. πλέω) nave avehor, solvo, Act. 13, 4. 14, 26. 20, 15. 27, 1.

Ἀποπλύνω, f. υνῶ, (πλύνω, ἀπό) abluo. — τὰ δίκτυα, Luc. 5, 2. — οἱ ὁ, Exod. 16, 9. 1 Sam. 19, 24.

Ἀποπνίγω, f. ξω, (πνίγω et ἀπό) suffoco, — τί, Matth. 13, 7. — Pass. suffocor, Luc. 8, 33.

Ἀπορέω (ῶ), f. ήσω, (ex α priv. et πόρος a πείρω) sum ἄπορος, i. e. is, cui effugium non patet, qui consilii inops est. Med. inops consilii sum, 2 Cor. 4, 8. (h. l. distingue ἀπορεῖσθαι et ἐξαπορεῖσθαι [desperare]); ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν, Vulg. confundor in vobis, i. e. nescio, quomodo vos tractem, quo ad vos sermonis genere utar, acrine an leni), Gal. 4, 20. — ἀπορούμενος εἰς τὴν ζήτησιν τούτου, quum nihil certi haberem, ut hanc quaestionem inire possem, Act. 25, 20. — ἀποροῦμαι, περὶ τίνος τις λέγει, haesito, incertus sum, de quo quis loquatur (Thuc. 2, 20.), Joh. 13, 22.

Ἀπορία; ας, ἡ, (conditio eius, qui est ἄπορος) angustiae, e quibus non est effugii locus; inclusio, cui effugium praeclusum est (οἱ ὁ, Jes. 8, 22.), Luc. 21, 25. (iunguntur h. l. συνοχή ἀπορία.)

Ἀποῤῥίπτω, f. ψω, (ῥίπτω, ἀπό) abiicio, deiicio, — intrans. deiicio me, Act. 27, 43.

Ἀπορφανίζω, f. σω, (ex ἀπό et ὀρφανός, orbus) parente s. parentibus privo (Aeschyl. Eurip.), orbo. — Pass. ἀπό τινος, orbor aliquo, 1 Thess. 2, 17.

Ἀποσκευάζομαι, f. άσομαι, (σκευάζω, paro, apparo, a voc. σκεῦος, vas, instrumentum) sarcinas depono, vasa aufero, Act. 21, 15. (codd. habent:

ἀποσκευασάμενοι, meliores: ἐπισκευασάμενοι, postquam sarcinas nobis imposueramus.)

Ἀποσκίασμα, τος, τό, (σκιάζω, umbram spargo, a voc. σκιά, umbra, nostr. Schein, ut a στία nostr. Stein) umbra a re in rem sparsa, vestigium, Jac. 1, 17.

Ἀποσπάω (ῶ), f. άσω, (σπάω, ἀπό) abstraho — τὴν μάχαιραν, gladium distringo, Matth. 26, 51. — τινα ὀπίσω ἐμαυτοῦ (constr. hebr.) abstraho aliquem ad meas partes (ut me sequatur), Act. 20, 30. — Pass. (vi Med. instruct.) avellor, me avello, ἀπό τινος, Luc. 22, 41. Act. 21, 1.

Ἀποστασία, ας, ἡ, (a voc. ἀποστάτης, apostata, i. e. qui defecit. Graeci antiquiores: ἀπόστασις, v. Lobeck ad Phryn. p. 528.) defectio, 2 Thess. 2, 3. — ἀπό τινος, Act. 21, 21.

Ἀποστάσιον, ου, τό, (ἀποστάτης, ἀφίσταμαι) **a.**, repudium; — βιβλίον ἀποστασίου (סֵפֶר כְּרִיתוּת, Deut. 24, 1. 3.) libellus repudii, Matth. 19, 7. (Marc. 10, 4.) — **b.**, libellus repudii, Matth. 5, 31. (Formulam libelli exhibent Grotius et Ligtfootus in hor. hebr. ad h. l. cf. Selden. uxor hebr. p. 369.)

Ἀποστεγάζω, f. άσω, (στεγάζω, a voc. στέγη, tectum) detego, Marc. 2, 4. (cf. Luc. 5, 19. Tecta apud Palaestinenses in areae formam complanata erant domusque in exteriori pariete instruebantur scala, qua ascensus dabatur in tectum, quin opus esset intra domum subire, v. Matth. 24, 17. Marc. 13, 15. Domus illa, in qua Christus docuisse b. l. dicitur, unam tantum contignationem videtur habuisse. Tegulis igitur aliquot remotis ii, qui paralyticum portabant, hunc cum lecto ad Jesum demiserunt.)

Ἀποστέλλω, f. στελῶ, (ex στέλλω, statuo, nostr. stellen, et ἀπό) **a.**, *mitto*, ablego, τινά. — sexcentis in locis occurrit, ubi servi, legati, Jesu apostoli, angeli, et ipse Jesus (a Deo) mitti vel missi esse dicuntur, v. c. Matth. 10, 16. Marc. 6, 27. 9, 37. 13, 27. Luc. 1, 26. 7, 3. Joh. 5, 36. 20, 21. al. — τινα δεδεμένον, Job. 18, 24. cf. Act. 7, 35. 1 Joh. 4, 10. — Legitur Matth. 21, 33. et Marc. 12, 4. 5. verbum ἀποστέλλειν, apud Lucam vero in loco parallelo, Luc. 20, 11. 12. verbum πέμπειν. V. etiam Act. 10, 33. coll. v. 27. — ἀποστέλλω τι. Dicuntur mitti res, quas homines ablegati ad destinatum locum perferunt, Matth. 21, 3. (Marc. 11, 3.) Marc. 4, 29. Luc. 24, 49. Act. 10, 36. 13, 26. 18, 28. — Ἀποστέλλω τινα εἰς .. aliquem abire iubeo in .. Matth. 20, 2. Marc. 8, 26. Luc. 1, 26. Act. 7, 34. 10, 8. 19, 22. 2 Tim. 4, 12. Apoc. 5, 6. — Jesus dic. missus esse εἰς τὸν κόσμον, Job. 3, 17. 10, 36. 17, 18. 1 Joh. 4, 9. — ἀποστ. τινα εἰς .... inter, Matth. 15, 24. Luc. 11, 49. Act. 26, 17.) τινα ἔξω τῆς χώρας, Marc. 5, 10. — ἀποστ. τινα ὀπίσω τινος, .. post discessum alicuius, Luc. 19, 14. .. ἔμπροσθέν τινος, et: πρὸ προσώπου (לִפְנֵי) τινος, ante (ut praecedat) aliquem, Matth. 11, 10. Luc. 7, 27. (Marc. 1, 2. Luc. 10, 1.) — ἀποστ. τινά s. τί τινι, mitto aliquem s. aliquid alicui (cui praesto sit, vel qui eo utatur), Matth. 22, 16. Act. 13, 26. — .... πρός τινα, ad aliquem, Matth. 21, 34. 37. (Marc. 12, 2. 3. 6. 13. Luc. 20, 10.) Luc. 7, 8. 20. 13, 34. Act. 8, 14. 10, 21. 11, 11. 30. Job. 5, 33. 2 Cor. 11, 17. — ἀποστ. τινα λέγων, Matth. 22, 16. 27, 19. Joh. 11, 3.

Act. 13, 15. — . . . . ἐρωτῶν, Luc. 7, 3. — ἀπέστειλαν . . φωνοῦντες αὐτόν, Marc. 3, 31. — . . παρακαλοῦντες, Act. 9, 38. — ἀποστ. τι διὰ χειρός τινος (בְּיַד), Act. 11, 30.

Qua de caussa quis mittatur s. missus sit, indicatur addito infinitivo, Matth. 21, 34. 22, 3. Marc. 3, 14. Luc. 1, 19. 4, 18. (Jes. 61, 1.) 9, 2. 14, 17. Joh. 4, 38. 1 Cor. 1, 17. Apoc. 21, 6. — addita formula: εἴς τι, Hebr. 1, 14. Luc. 4, 43. — addito: ἵνα . ., Marc. 12, 13. (Luc. 20, 20.) Joh. 1, 19. 3, 17. 7, 32. 1 Joh. 4, 9. — Marc. 12, 2. (Luc. 20, 10.) Act. 16, 36. — ὅπως, Act. 9, 17. — addito accusat. c. inf., Act. 5, 21. — ἀποστέλλειν absque accusativo: Matth. 14, 35. 27, 19. Joh. 5, 33. 11, 3. Act. 5, 21. 13, 15. 16, 36. al. — ἀποστείλας ἀνεῖλε, Matth. 2, 16. — Marc. 6, 17. Act. 7, 14. Apoc. 1, 1. (Xen. Cyr. 3, 1, 6.) — Pass. ἀποστέλλομαι ὑπό τινος, Luc. 1, 26. Act. 10, 21. — — ἀπό τινος (e domo alicuius), Act. 10, 17. — παρά τινος, Joh. 1, 6.

b., *dimitto* (i. q. ἐξαποστέλλω) — τινὰ ἐν ἀφέσει, Luc. 4, 19. (Jes. 58, 6.) — τινὰ κενόν, Marc. 12, 3. (Luc. 20, 10.)

Ἀποστερέω (ῶ), f. ήσω, (στέρω, στερέω, s. στερίσκω, στερίζω, orbo, privo) fraudo, spolio (aliquem re illi debita v. c. depositum negando, commodatum retinendo). — absol., Marc. 10, 19. 1 Cor. 6, 8. — τινά, 1 Cor. 7, 5. (ne vos invicem fraudetis coniugali debito.) — τινά τινος, 1 Tim. 6, 5. — τι, fraudo (fraude subtraho) aliquid, Jac. 5, 4. (not. verba: ἀφ' ὑμῶν iungenda sunt cum κράζει.) Cf. ad h. l. Deut. 24, 15. Levit. 19, 13.

Ἀποστολή, ῆς, ἡ, (ab adi. verbali: ἀπόστολος) missio (ad propagandam doctrinam Christi suscepta) apostolatus, Act. 1, 25. Rom. 1, 5. (ἀποστολὴ εἰς) 1 Cor. 9, 2. Gal. 2, 8. (ἀποστολὴ τῆς περιτομῆς, i. e. εἰς τὴν περιτ. ad circumcisos.)

Ἀπόστολος, ου, ὁ, (a v. ἀποστέλλω) 1., legatus, nuntius (1 Reg. 14, 6.) Luc. 11, 49. Joh. 13, 16. (distinguuntur h. l. ὁ ἀπόστολος et ὁ πέμψας αὐτόν.) — ἀπόστ. τινος, — ἀπόστολοι τῶν ἐκκλησιῶν, viri probatae fidei, qui ad legationes obeundas praesto sunt coetibus singulis, 2 Cor. 8, 23. („Nuncupabantur legati apud Judaeos ii, qui decimas et alia Levitis debita ad ipsos deferebant v. Talmud. et Cod. Theodos. et Grotium ad h. l. et ad Matth. 10, 1. tum ii, quibus huiusmodi collectarum ad Patriarcham deferendarum provincia dabatur" Calmet. ad h. l.) cf. Phil. 2, 25. — Appellatur Jesus Christus ipse Apostolus (Dei Patris) quia laetum adventus sui nuntium allaturus (a Patre missus) venit (Joh. 9, 7. v. Theodoret. Theophylact.), Hebr. 3, 1. — 2., Speciat. *οἱ ἀπόστολοι:* duodecim discipuli Christi, quos ipse Dominus ad annuntiandum hominibus regnum Dei s. ad propagandam inter homines doctrinam de salute egredi in omnes terras iussit, Matth. 10, 1—4. 26, 14. Luc. 6, 13. 11, 49. Eph. 3, 5. His accensendus est Paulus, Act. 26, 12—20. 1 Cor. 1, 17. 9, 1. 15, 8. 2 Cor. 12, 11. Gal. 1, 1. 16. 2, 8. — Tribuitur apostoli nomen etiam Barnabae, Act. 14, 14. et aliis, Rom. 16, 7. — Distinguuntur apostoli ab aliis ecclesiarum doctoribus, 1 Cor. 12, 28. Eph. 4, 11. Mentio fit pseudoapostolorum, Apoc. 2, 2.

Ἀποστοματίζω, f. ίσω, (a voc. στόμα.) Utuntur Graeci phrasibus:

ἀποστοματίζειν τινι, i. e. recitare (tironi) quae memoria excipiantur (Plato Euthyd. p. 216. G. p. 217. A.) — τί, memoriter recitare (carmen, historiam. Plut. Thes.). Sed ἀποστ. τινα, Luc. 11, 53. videtur idem esse quod aliquem quaestionibus ita urgere, ut loqui cogatur sine meditatione; cf. interim graeca verba: ἀποστηθίζω, ἀποσχηδιάζω. Alii verbi sensum h. l. ita explicant: insistebant vehementer ei, et loquentem importune intercipiebant. Ita Erasm. Ludov. de Dieu.

Ἀποστρέφω, f. ψω, (ex στρέφω, verto, et ἀπό) averto, τινὰ vel τὶ ἀπό τινος, Rom. 11, 26. (Jes. 59, 29.) 2 Tim. 4, 4. — ἀποστρέφω τινα simpliciter: ad defectionem sollicito, Luc. 23, 14. — ἀπόστρεψον τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, converte gladium in locum suum, Matth. 26, 52. (1 Chron. 21, 27.) — intransit. me averto, Act. 3, 26. — Med., τινά, me averto ab aliquo, i. e. aversor aliquem, tergum ei obverto, Matth. 5, 42. (h. l. aor. 1. pass. vi medii instruct.) — desero aliquem, 2 Tim. 4, 15. Hebr. 12, 25. Tit. 1, 14.

Ἀποστυγέω (ῶ), f. ήσω, (στύγω et στυγέω, odio habeo) reformido (Herodot.), Rom. 12, 9.

Ἀποσυνάγωγος, ον, ὁ, ἡ, (ex ἀπό et συναγωγή, qu. v.) e synagoga (sacra Israëlitarum congregatione) exclusus. (Erat haec a conventibus sacris exclusio e genere anathematis minoris, niddui appellati) Joh. 9, 22. 12, 42. 16, 2. (vid. Vitringa de synag. vetere.)

Ἀποτάσσομαι, f. τάξομαι, (med. verbi ἀποτάσσω, ex τάσσω, ordino et ἀπό) τινί, **a.,** valedico alicui, Marc. 6, 46. Luc. 9, 61. (τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου, iis, *qui* ad familiam meam pertinent, i. e. parentibus, fratribus, sororib. uxori etc. Hunc esse verum sensum, patet ex 1 [3] Reg. 19, 20.) Act. 18, 18. 21. 2 Cor. 2, 13. — Veteres Graeci formula ἀποτάσσεσθαί τινι sensu valedicendi non usi sunt, quippe qui hunc sensum exprimere consueverant phrasi: ἀσπάζεσθαί τινα, v. Phryn. ed. Lobeck. p. 23. 24. — **b.,** renuntio, Luc. 14, 33.

Ἀποτελέω (ῶ), f. έσω, (ex τέλω, s. τελέω, finio, et ἀπό) perficio. — Pass. ἀποτελεσθείς, consummatus — ἡ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα, peccatum cum adultum est (cum ad pubertatem pervenit), Jac. 1, 15.

Ἀποτίθημι, f. θήσω, (v. τίθημι) depono. Med. ἀποτίθεμαι (τι) depono (aliquid) mihi, Act. 7, 58. — trop. de deponendis vitiis, Rom. 13, 12. Eph. 4, 22. 25. Col. 3, 8. Hebr. 12, 1. Jac. 1, 21. 1 Petr. 2, 1. (Ita Homer. quoque Iliad. 9, 523. μῆνιν ἀποῤῥίπτειν.)

Ἀποτινάσσω, f. ξω, (τινάσσω, quasso, et ἀπό) excutio, decutio (Eurip. Bacch. v. 253.). — τί, Luc. 9, 5. (v. ἀπομάσσω, ἐκτινάσσω) . . τί εἴς τι, Act. 28, 5.

Ἀποτίω, f. ίσω, (τίω s. τίνω, pendo, solvo, et ἀπό, cf. ἀποδίδωμι) rependo (Hom.) Philem. v. 19.

Ἀποτολμάω (ῶ), f. ήσω, (τολμάω, ἀπό) confidenter audeo (Diod. Sic. Plut. de pueror. educat. c. 18.) — ἀποτολμᾷ κ. λέγει, Rom. 10, 20. (Jes. 65, 2.)

Ἀποτομία, ας, ἡ, (a v. ἀπότομος, abscissus, abruptus, et hoc a verbo τέμνειν, v. post ἀποτόμως) acies (Schroffheit. Differt a voc. ἀποτομή, incisio, abscissio). Metaph. severitas, Rom. 11, 22. (opp. χρηστότης.)

Ἀποτόμως, adv., (a v. ἀπότομος, vid. ἀποτομία) abscisse, abrupte. — Metaph. acriter, severe. Hesych. σκληρῶς) — μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι, ne vos durius tractem, 2 Cor. 13, 10. — ἀποτόμως ἐλέγχειν, Tit. 1, 13.

Ἀποτρέπω, f. ψω, (τρέπω, verto, ἀπό) averto. Med. ἀποτρέπομαι, me averto (mihi averto). — τινά, vito, 2 Tim. 3, 5.

Ἀπουσία, ας, ἡ, (a participio verbi ἄπειμι) absentia (opp. παρουσία), Phil. 2, 12.

Ἀποφέρω (aor. 1. ἀπήνεγκα) τινά, abduco aliquem, Marc. 15, 1. τινὰ εἰς, Luc. 16, 22. Ap. 17, 3. 21, 10. — perfero aliquo, 1 Cor. 16, 3.

Ἀποφεύγω, f. ξομαι, (φεύγω, fugio, ἀπό) aufugio (Xen.). — τινά, effugio aliquem, 2 Petr. 2, 18. — τί, 2 Petr. 2, 20. — τινός (ἀπέφυγον), fuga me salvum feci a, 2 Petr. 1, 4.

Ἀποφθέγγομαι, f. εγξομαι, (φθέγγομαι, sonum vel vocem edo, et ἀπό) proloquor, voces profero (Diog. Laërt. 1, 73. 79.), Act. 2, 4. — ῥήματα, Act. 26, 25. — τινί, Act. 2, 14.

Ἀποφορτίζομαι, f. ίσομαι, (medium verbi ἀποφορτίζω, v. φορτίζω) exonero me (vel mihi) τί, i. e. depono onus (Dion. Halic. Athen.), Act. 21, 3. (ἐκεῖσε pro: ἐκεῖ, in construct. praegn. Redde: eo navis onus suum erat transvectura ibique depositura.)

Ἀπόχρησις, εως, ἡ, (a v. ἀποχράομαι, — ex χράομαι, f. ήσομαι, utor, et ἀπό, abutor, verbrauchen) usus, abusus, Col. 2, 22. (verba: ἅ ἐστι .... τῇ ἀποχρήσει, suntne iungenda cum proxime sequentibus an seiungenda? Seiungunt plurimi sic enarrantes: quid decernitis [„noli tangere, gustare" quae tamen usu corrumpenda sunt] secundum placita ac decreta hominum? v. Calmet.)

Ἀποχωρέω (ῶ), f. ήσω, (χωρέω, et ἀπό) semoveo me, ἀπό τινος, Matth. 7, 23. (ἀποχωρεῖτε, Luc. 13, 27. ἀπόστητε) Luc. 9, 30. Act. 13, 13.

Ἀποχωρίζω, f. σω, (χωρίζω, ἀπό) separo, seiungo. Pass. ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη, Apoc. 6, 14. (Coelum ita vulgus sibi fingit ut ingentis voluminis membranam, quam Deus pro arbitrio evolvit convolvitque adeo, ut coelum, sol, luna et stellae recondantur.) — Med., Act. 15, 39. (aor. 1. p.)

Ἀποψύχω, f. ξω, (ex ψύχω, spiro, et ἀπό) animam exspiro, deliquium patior, paene exanimor (Hom.), Luc. 21, 26.

Ἄππιος φόρος, ου, ου, ὁ, forum Apii (nomen oppidi Italiae, quatuor fere milliaria a Roma distantis, ad viam Appiam siti; via Appia per portam Capenam Capuam, et hinc Brundusium usque ducebat atque inde Appiae nomen traxit, quod Appius, censor Romanus, saxis quadratis eam straverat), Act. 28, 15.

Ἀπρόςιτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et προςιτός, is, ad quem accessus patet — a v. πρόςειμι, accedo) inaccessus, unzugänglich — φῶς ἀπρόςιτον, 1 Tim. 6, 16. (cf. Ps. 104, 2. Ez. 1, 27. 28. 8, 2.)

Ἀπρόςκοπος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et προςκοπός a v. προςκόπτω, offendo) is, qui non offensioni (aliis) est, 1 Cor. 10, 32. Phil. 1, 10. (cf. 2, 15.) — ἀπρόςκοπον συνείδησιν ἔχειν, i. e. συνείδησιν ἀνθρώπου ἀπροςκόπου, Act. 24, 16.

Ἅπτω, ἅψω, (cf. lat. apto, nestr. heften) 1., propr. necto, — (ut ἀνάπτω) accendo (Theophr. Thuc.) — λύχνον, Luc. 8, 16. 11, 33. 15, 8. 22, 55.

(sed Matth. 5, 15. *καίειν.*) — **2.**, Med. *ἅπτομαί τινος*, tango, attingo, Col. 2, 21. Matth. 8, 3. 17, 7. Marc. 3, 10. 7, 33. Luc. 22, 51. Joh. 20, 17. et in aliis loc. innumeris. — *ἅπτ. γυναικός*, tango (de re venerea, ut ap. Plat. de re publ. 8. p. 913. A. Plut. Alex. c. 21. — hebr. נָגַע, Gen. 20, 6. Prov. 6, 29. — lat. tangere, Terent. Heautontim. 4, 2, 15. — Horat. Serm. 1, 2, 54.) 1 Cor. 7, 1. — *ἅπτ.* emphatice dictum: non modo violenter tractare, sed ne tangere quidem, nostrates: (nicht) antasten, 1 Joh. 5, 18. (cf. נָגַע, Gen. 26, 11. Jos. 9, 19.)

Ἀπφία, ας, ἡ, Apphia (nomen prop. mulieris), Philem. v. 2.

Ἀπωθέομαι (*οῦμαι*), s. *ἀπώθομαι*, aor. 1. *ἀπωσάμην*, medium verbi *ἀπώθω* s. *ἀπωθέω*, ex *ὤθω* s. *ὠθέω*, trudo, et *ἀπό*) detrudo, wegstossen, Act. 7, 27. — trop. repudio, abiicio, verstossen, Rom. 11, 12. Act. 7, 39. 13, 46. 1 Tim. 1, 19.

Ἀπώλεια, ας, ἡ, (v. *ἀπόλλυμι*) — **a.,** perditio, Matth. 26, 8. (additur, Marc. 14, 4. *τοῦ μύρου*) 2 Petr. 3, 7. 16. damnatio, Act. 25, 16. — *ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας*, filius perditionis (ex hebr. v. *υἱός*), i. e. homo perditione dignus, intelligitur Judas proditor, Joh. 17, 12. sed (ex omnium patrum sententia) Antichristus, 2 Thess. 2, 3. — **b.,** pernicies, interitus, — *τὸ ἀργύριον σύν σοι εἴη εἰς ἀπώλειαν*, perdatur tecum tua pecunia, Act. 8, 20. („Est id imprecantis malum, sed hac tacita conditione: nisi resipueris.“ Calmet.) — *βυθίζειν τινα εἰς ὄλεθρον κ. ἀπώλειαν*, 1 Tim. 6, 9. — *αἱρέσεις ἀπωλείας*, sectae perniciosae, 2 Petr. 2, 1. 3. (*ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν*, qui in perniciem ruunt,) cf. 3, 16. — *ἀπώλεια* speciat. vitae aeternae iactura, miseria aeterna (interitus). Oppon. *ἡ ζωή*, Matth. 7, 13. — *ἡ σωτηρία*, Phil. 1, 28. 3, 19. — *ἡ περιποίησις ψυχῆς*, Hebr. 10, 39. — *ὑπάγειν εἰς ἀπώλ.*, Apoc. 17, 8. 11.

Ἄρα, 1., adverb. *concludendi:* igitur, sonach, **a.,** ***voci subiunctum***, v. c. *εὑρίσκω, γινώσκω, τίς ἄρα* etc. — *τίς ἄρα*, Matth. 18, 1. 19, 25. 24, 45. (Luc. 12, 42.) Marc. 4, 41. Luc. 1, 66. 8, 25. 22, 23. — *εἰ ἄρα* (Xen. Mem. 22, 2.), an igitur, ob denn nun auch, Marc. 11, 13. Act. 7, 1. 8, 22. — *εἴπερ ἄρα*, 1 Cor. 15, 15. — *οὐκ ἄρα*, Act. 21, 38. — *μή τι ἄρα*, 2 Cor. 1, 17. — *εὑρίσκω ἄρα*, Rom. 7, 21. — *γινώσκετε ἄρα*, Gal. 3, 7. — *οὐδὲν ἄρα*, Rom. 8, 1. — voci secundae subiunctum, 1 Cor. 15, 14. — **b.,** ***in enunciationis initio collocatum:*** atque ita, itaque, so ... denn; — *ἄρα μαρτυρεῖτε*, Luc. 11, 48. (Matth. 23, 31. *ὥστε μαρτυρεῖτε*), Rom. 10, 17. 1 Cor. 15, 18. 2 Cor. 7, 12. Gal. 4, 31. Hebr. 4, 9. — **c.,** *in apodosi:* ergo intelligitur, ergo sequitur, so ... ja, Matth. 12, 28. (Luc. 11, 20.) 2 Cor. 5, 15. Gal. 2, 21. 3, 29. 5, 11. — **d.,** *ἄραγε*, ergo certe, ergo utique, Matth. 7, 20. 17, 26. Act. 11, 18. 17, 27. — **e.,** *ἄρα οὖν*, itaque ergo, Rom. 5, 18. 7, 3. 25. 8, 12. 9, 16. 18. 14, 12. 19. Gal. 6, 10. Eph. 2, 19. 1 Thess. 5, 6. 2 Thess. 2, 15.

2., *ἆρα*, num? particula *interrogandi*, eliciens responsionem negantem: *ἆρα εὑρήσει*, num inveniet? (i. e. non inveniet.) Luc. 18, 8. — Act. 8, 30. Gal. 2, 17. (Sed. h. l. scribendum videtur: *ἄρα.*)

Ἀρά, ᾶς, ἡ, imprecatio, exsecratio, dirae (Demosth. Polyb. Diod. Sic. Aelian.), Rom. 3, 14.

Ἀραβία, ας, ἡ, Arabia. (Peninsula ad partem australem Judaeae inter

mare rubrum et sinum Persicum sita [Jud. 6, 3. 1 Reg. 4, 30. 2 Chron. 7, 11. Jes. 11, 24. Jerem. 49, 28. Nehem. 2, 19.]. Dividitur in Arabiam desertam, hodie Beniah dictam, in qua urbs Mecca sita est; in Arab. felicem, quam hodie Iemen, i. e. dexteram nuncupant, et in Arab. Petraeam, ab urbe Petra hoc nomine appellatam. Hanc Petraeam Arabiam, partem Arabiae occidentalem Pauli aetate Aretas rex sub potestate habebat, qui et Damasco urbe potitus erat.) Gal. 1, 17. 4, 25.

Ἄραψ, ἄραβος, ὁ, Arabs, plur., Act. 2, 11.

Ἀργέω (ῶ), ήσω, (sum ἀργός, qu. v.) otior, cesso, 2 Petr. 2, 3. (quibus iudicium non cessat, i. e. quorum poena proxima est.)

Ἀργός, ή, (1 Tim. 5, 13.) όν, (contract. ex a priv. et ἔργον. cf. Hom. Iliad. 9, 320. ὅ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὰ ἐοργώς. Rectius igitur Graeci antiquiores et Xenoph. ὁ, ἡ ἀργός dixerunt. Formam femin. ἀργή, quam senescens Graecitas adoptavit, iam expressam videmus apud Aristot. in Hist. Animal. 10, 27. 470. Sic et alia adiectiva composita Graeci seriores ad formam simplicium effinxerunt. Exempla attulit Lobeck. ad Phryn. p. 105. v. αὐτόματος.) 1., otiosus (Herodot.), Matth. 20, 3. 6. — 2., ignavus, piger, 1 Tim. 5, 13. — γαστέρες ἀργαί, ventres pigri, i. e. homines, qui inertes gulae indulgent (cf. Phil. 3, 19.), Tit. 1, 12. (versum, quem apostolus h. l. recitat, scripsisse dicitur Epimenides, poëta Cretensis, in libro περὶ χρησμῶν, de oraculis, v. Hieron. ad. h. l.) — trop. inutilis (v. c. arbor, ager, argentum al. homo) — ἀργός, ἄκαρπος εἴς τι, 2 Petr. 1, 8. — ῥῆμα ἀργόν, verbum inutile, Matth. 12, 36. (Recte h. l. interpretes inutile dici putant id, quod perniciosum est, quandoquidem et nos vocabulo: nichtsnützig, id notamus, quod noxium est et damnum affert. v. Chrysost. Theophyl. Euthym.)

Ἀργύρεος, (οῦς), έα (ᾶ), εον (οῦν), (a voc. ἄργυρος) argenteus, a, um, Act. 19, 24. 2 Tim. 2, 20. Apoc. 9, 20.

Ἀργύριον, ίου, τό, (a voc. ἄργυρος) **a.**, argentum, Matth. 10, 9. Act. 3, 16. 7, 16. 20, 33. 1 Petr. 1, 18. — pecunia, Matth. 25, 18. 27. (Luc. 19, 15. 23.) Marc. 14, 11. (Luc. 22, 5.) Luc. 9, 3. Act. 8, 20. — pl., Matth. 28, 15. — εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε, Vulg. invenerunt pecuniam denariorum quinquaginta millium — v. μυριάς — nos: Funfzigtausend Silbers od. Silbergeld, Act. 19, 19. (Vulgatus igitur drachmas dici putat.) — **b.**, ἀργύριον, ein Silberstück, nummus argenteus, שֶׁקֶל, σίκλος, siclus, nummus, quo Judaei a Simonis, ipsorum principis, aetate (ab anno 141. ante Christum n.) utebantur, aequans τετράδραχμον Atticum, vel δίδραχμον Alexandrinum, Matth. 26, 15. 27, 3. 5. 6. 9. — v. στατήρ.

Ἀργυροκόπος, ου, ὁ, (ἄργυρος et κόπτω, tundo, cudo,) argenticusor, faber argentarius (Plut. de vitand. aere alien. c. 7.), Act. 19, 24.

Ἄργυρος, ου, ὁ, argentum, Matth. 10, 9. Act. 17, 29. — Meton. res argento confectae ad construenda aedificia, 1 Cor. 3, 12. — ornamenta argento confecta, Jac. 5, 3.

Ἄρειος πάγος, ου, ου, ὁ, Areopagus (collis Martius: locus eminentior in Athenarum urbe prope Martis templum situs, illo nomine appellatus, quo-

niam fabula erat, Martem, cum in stupro filiae Alcippes Neptuni filium Hallirrhothium occidisset, homicidii accusatum capitis causam coram duodecim Diis iudicibus dixisse ab eisque absolutum esse; Pausan. Att. 1, c. 28.) locus in quo iudicia habebantur, Areum iudicium, Tacit. Annal. 2, 55.; curia Martis, Juven. Sat. 9. v. 101. (Fundamenta aedificii, quo conveniebant Areopagitae, semicirculum exhibent constantem ex lapidibus mirae magnitudinis in vivo lapide excisis, in cuspidem desinentibus, quibus incumbit area centum quadraginta passibus circiter in longum porrecta, v. Spon. itinerar. Hoc tribunal erat vetustissimum. Solae olim causae de homicidio et caede ad illud deferebantur, at deinde Solonis lege summa quaeque ad illud translata sunt [v. Plutarch. in Solon. — Caeterum v. Aelian. V. H. 5, 15. Diog. Laërt. 3, 5, 515. Herodot. 8, 52.] et fama est, Areopagitas olim suos conventus habuisse noctu, ne ex reorum adspectu pietate aliqua vel miseratione tangerentur, atque ea, quae in iudicio acta fuissent, altissimo silentio pressisse. Pauli apostoli aevo quum de veteri Athenarum potentia plurimum decessisset, Areopago umbra duntaxat veteris gloriae et nominis superfuit, nihilo tamen secius summum id erat Athenarum tribunal eiusque iudices scientia et virtute suspiciebantur, ut Ciceronis aevo ipsi pariter Romani honori sibi ducerent inter Areopagitas ludices recenseri.) Act. 17, 19. 22.

Ἀρειοπαγίτης, ου, ὁ, (a v. *Ἄρειος πάγος*) in Areopago versans (cf. *πολίτης, ἐρημίτης, λιμνίτης*) — spec. Arei iudicii assessor, Act. 17, 34.

Ἀρέσκεια, ας, ἡ, (*ἀρέσκω*) ap. prof. studium blandientium (*τῶν ἀρεσκευόντων*) aliis placendi; in N. T. placendi studium honestor. hominum, Col. 1, 10.

Ἀρέσκω, f. *ἀρέσω,* aor. *ἤρεσα* (cf. *εὐαρεστέω*) — *τινί,* **a.,** placeo, 1 Thess. 2, 15. 4, 1. — Matth. 14, 6. (Marc. 6, 22.) Rom. 8, 7. 1 Cor. 7, 32—34. — *ἐνώπιόν τινος,* (ex hebr. cf. Gen. 34, 18. al.) Act. 6, 5. — **b.,** placere studeo, 1 Cor. 10, 33. Gal. 1, 10. 1 Thess. 2, 4. 15. — *ἀρέσκω ἐμαυτῷ,* mea commoda specto, Rom. 15, 1. 2. 3.

Ἀρεστός, ή, όν, (*ἀρέσκω,* s. *ἀρέω,* 3. perf. pass.) gratus, acceptus, *τινί: ἀρεστόν ἐστί τινι,* Act. 12, 3. — *τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ,* Joh. 8, 29. *τὰ ἀρ. ἐνώπιον αὐτοῦ* (ex hebr.), 1 Joh. 3, 22. v. *ἀρέσκω* — *οὐκ ἐστι ἀρεστόν* sequ. acc. c. inf., Act. 6, 2.

Ἀρέτας, α, ὁ, (אֲלְחַארַת, nomen commune plurimor. Arabiae regum) *Aretas*, rex Arabiae Petraeae (v. *Ἀραβία*), socer Herodis Antipae tetrarchae. (Antipas quum uxorem dimisisset, Aretas ob repudiatam filiam ei bellum intulit [ao. 37. p. Ch. n.] atque tanta contra eum fortuna conflixit, ut eius exercitum plane opprimeret [Jos. Ant. 18, 5.]. Quo facto Vitellius, Syriae Praeses, ab imperatore Tiberio Aretam bello petere iussus exercitum contra eum duxit, sed Tiberio interea mortuo copias ex itinere reduxit, iisque in hiberna dimissis Romam profectus est; post cuius discessum Aretas agrum Damascenum expugnavit atque Damasco urbi ethnarcham praefecit.) — 2 Cor. 11, 32.

Ἀρετή, ῆς, ἡ, (a. v. *ἀρέω* s. *ἀρέσκω, ἀρετός*) virtus, 2 Petr. 1, 5. — *τὶς ἀρετή,* aliqua virtus, Phil. 4, 8. — plur. 1 Petr. 2, 9. — *διὰ δόξης κ. ἀρετῆς,* gloria et maiestate, 2 Petr. 1, 3.

Ἀριθμέω, ῶ, f. *ήσω,* numero, Matth. 10, 30. (Luc. 12, 7.) Apoc. 7, 9.

Ἀριθμός, οῦ, ὁ, numerus, Act. 4, 4. Apoc. 13, 18. 20, 8. — ἐκ τ. ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα (ut lat. e numero), Luc. 22, 3. — τὸν ἀριθμὸν (numero) πεντακισχίλιοι, Joh. 6, 10.

Ἀριμαθαία, ας, ἡ, (hebr. רָמָה, locus excelsus) Arimathaea s. Arimathia. (Plures in Palaestina fuerunt huius nominis urbes, una in tribu Aser, alia in tribu Benjamin [Jos. 18, 25.], alia in tribu Naphthali, alia denique in tribu Ephraim, Rhamataim Sophim dicta, patria et sedes Samuelis, 1 Sam. 1, 1. [ῥαμαθία, 1 Macc. 11, 34. ῥαμαθά, Jos. Ant. 45, 11.] et hinc videtur fuisse Josephus ille, cuius mentio fit in locis N. T. hic adscribendis), Matth. 27, 57. (Marc. 15, 43. Luc. 23, 51.), Joh. 19, 38.

Ἀριστάω (ῶ), f. ήσω, (vid. ἄριστον) ientaculum capio (Xen. et Graeci antiquiores) Joh. 21, 12. 15. — coeno (e dialecto Alexandr.): παρά τινι, Luc. 11, 37.

Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, (nom. propr. ex ἄριστος, optimus, et ἀρχός, princeps, dux) vir quidam Christianus, Macedo, Thessalonicensis, cum Paulo in captivitatem abductus, Act. 19, 29. 20, 4. 27, 2. Col. 4, 10. Philem. v. 24.

Ἀριστερός, ά, όν, sinister, laevus, Matth. 6, 3. Luc. 23, 33. 2 Cor. 6, 7.

Ἀριστόβουλος, ου, ὁ, (nom. prop. ex ἄριστος, optimus, et βουλή, consilium: qui optime consulit) Aristobulus, vir quidam Christianus, Rom. 16, 10.

Ἄριστον, ου, τό, (cohaeret cum voc. ἄρι, unde ἀρείων, ἄριστος, nostr. eher, erst, erz. Cf. lat. arista, nostr. ehren, Achre, v. ἄρχομαι, ἄρχων — ergo τὸ ἄριστον: cibus primus, i. e.) ientaculum. Sed serioribus Graecis ientaculum dicitur τὸ ἀκράτισμα, τὸ ἄριστον vero ex ipsorum loquendi consuetudine nominat prandium (δεῖπνον μεσημβρινόν) — ἄριστον ποιεῖν, prandium parare, Luc. 14, 12. — ἑτοιμάζειν, Matth. 22, 4. (ἡτοίμασα) v. δεῖπνον.

Ἀρκετός, ή, όν, (v. ἀρκέω) — sufficiens, τινί — ἀρκετὸς ἡμῖν ὁ χρόνος etc., 1 Petr. 4, 3. — ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς, sufficiens quidquam est etc. (exempla praedicati neutrius cum subiecto masculini vel feminini generis consociati suppeditabunt grammaticorum libri), Matth. 6, 34. — ἀρκετόν ἐστι, seq. ἵνα, Matth. 10, 25. (cf. συμφέρει — seq. acc. c. inf., 1 Petr. 4, 3.

Ἀρκέω (ῶ), f. έσω, sufficio, — imperson. ἀρκεῖ τινι, sufficit alicui (Xenoph.) Matth. 25, 9. Joh. 14, 8. — ἀρκεῖ τίς τινι, 2 Cor. 12, 9. — ἄρτοι ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, Joh. 6, 7. — Med. ἀρκοῦμαί τινι, contentus sum cum aliqua re, Luc. 3, 14. 1 Tim. 6, 8. Hebr. 13, 5. — μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, 3 Joh. v. 10. (sed verba: ἐπὶ τούτοις, possunt etiam, divulsa ab ἀρκούμενος, iungi cum proxime sequentibus et reddi: insuper.)

Ἄρκτος, ου, ὁ, ἡ, s. ἄρκος, ου, ὁ, ἡ ursus, ursa, Apoc. 13, 2.

Ἅρμα, τος, τό, (a. v. ἄρω, apto) currus, Act. 8, 28. 29. 38. — currus bellicus, Apoc. 9, 9.

Ἀρμαγεδδόν, alia scriptura: ἀρμαγεδών, ἀρμαγεδδών, μαγεδών, ἑρμαγεδών. — (Nomen urbis, fortassis composit. ex הַר, mons, et מְגִדּוֹן s. מְגִדּוֹן, megiddo, οἱ ό: Μαγεδδώ, Jos. Ant. 8, 2. 9, 5. Μαγεδδώ et Μαγεδδών, Armageddon) Megiddo (Manassitarum urbs in planitie magna tribus Isaschar, duplici clade nobilis, Jud. 4, 16. 5, 19. 2 Reg. 9, 27. 23, 29. cf. Zach. 12, 11.), Apoc. 16, 16.

Ἁρμόζω, (att. ἁρμόττω), f. όσω, (a. v. ἁρμός, qu. v.) propr. apto, adapto (de architectis et fabris lignariis). — Apud Herodot., Heliod., Appian. al. ἁρμόζειν τινὶ τὴν θυγατέρα, desponsare alicui filiam. — ἁρμόσυνοι, ap. Lacedaemonios: magistratus, qui providerent, ut virgines castitatem servarent et maritis honestis nuberent. — Med. ἁρμόσασθαι τινά τινι, despondere, nuptui dare aliquam alicui, 2 Cor. 11, 2.

Ἁρμός, οῦ, ὁ, (a v. ἄρω, apto) iunctura, compages, Hebr. 4, 12.

Ἀρνέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (verbum depon.) 1., nego, **a.**, τὶ, (opp. ὁμολογῶ) ἠρνήσατο λέγων, Matth. 26, 70. 72. (Marc. 14, 68. 70. Luc. 22, 57. 58.) Job. 1, 20. — ἀρνοῦμαι εἰδέναι, nego me nosse, Tit. 1, 16. — ἀρν. seq. ὅτι . . οὐ, 1 Joh. 2, 22. — **b.**, ἀρνεῖσθαί τινα, negare aliquem, — Christum, i. e. negare, se addictum esse Christo tamquam Domino, magistro (opp. ὁμολογεῖν ἐν . .), Matth. 10, 32. (Luc. 12, 8.) — ἔμπροσθεν τινος, Matth. 10, 33. — ἐνώπιον τ., Luc. 12, 9. — partes Christi deserere (ob metum mortis vel persecutionum), 2 Tim. 2, 12. — Jesum Christum non agnoscere filium Dei, 1 Joh. 2, 22. 23. — vita factisque mentem a doctrina Christi alienam ostendere, Jud. v. 4. — ἀρνεῖσθαι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, Apoc. 3, 8. — Vicissim Christus perfidos quosque se dicit negaturum esse, Matth. 10, 33. (Luc. 12, 9.) cf. 2 Tim. 2, 11. — **c.**, ἀρνεῖσθαί τι, renuntiare alicui, τὴν πίστιν, Apoc. 2, 13. 1 Tim. 5, 8. 2 Tim. 3, 5. — τὴν ἀσέβειαν, Tit. 2, 12. — ἀρνεῖσθαι ἑαυτόν, sua commoda non respicere, Luc. 9, 23. — a se deficere, 2 Tim. 2, 13. — **2.**, ἀρν. τινά vel τί, aliquem vel aliquid mihi oblatum repudio, verschmäben, Act. 3, 13. 14. Hebr. 11, 24. Act. 7, 35.

Ἀρνίον, ου, τό, (deminut. voc. ἀρνός) agnellus, agnus, Joh. 21, 25. Apoc. 5, 6.

Ἀρνός, τοῦ, τῆς, (genit. nominis obsoleti ἀρήν) agnus, pl. ἄρνες, Luc. 10, 3.

Ἀροτριάω (ῶ), f. άσω, (a v. ἄροτρον. Graeci antiquiores: ἀρόω) aro (habent Theophrast. de caussis plant. 4, 14. Appian. Punic. 1, 144.), Luc. 17, 7. 1 Cor. 9, 10.

Ἄροτρον, ου, τό, (a v. ἀρόω, aro) aratrum, Luc. 9, 62. (Videtur Christus alludere ad illud, quod Elia Elisaeum ad propheticum munus vocante contigit, 1 Reg. 19, 19. Elisaeus enim relicto statim aratro — festinans geminos boves mactat lignisque aratri coquit et Eliam sequitur. Cf. Phil. 3, 13. Calmet.)

Ἁρπαγή, ῆς, ἡ, (a v. ἁρπάζω, perf. 2.) rapina, Matth. 23, 25. (Luc. 11, 39.) τῶν ὑπαρχόντων, Hebr. 10, 34.

Ἁρπαγμός (Attici: ἁρπασμός), οῦ, ὁ, (a v. ἁρπάζω, perf. Pass. ἥρπαγμαι) rapina (Plut. de puer. educ.); οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο, nihil a se inique usurpari censuit (Calmet. Alii: non rem sibi cupide arripiendam censuit; Chrysost. οὐχ ἥρπασε. Theophylact. οὐκ εἶχεν ἐξ ἁρπαγῆς, ἀλλὰ φυσικὸν αὐτοῦ ἀξίωμα τοῦτο ἐγίνωσκε), Phil. 2, 6.

Ἁρπάζω, f. άσω, (et άξω, Doric. Hom. Iliad. 2, 22. 310. ut aor. ἥρπαξε, Iliad. 3, 380. pro: ἥρπασε. Aor. 1. pass. ἡρπάσθην. aor. 2. pass. serioribus usitatus: ἡρπάγην. fut. 2. ἁρπαγήσομαι) rapio (quasi pro: harpio, cf. ἕρπω et ῥέπω, εἴρω et ῥέω), τινά vel τί, Joh. 10, 12. — aufero, Matth. 13, 19. 11, 12. (τὴν βασιλ. τοῦ θεοῦ βιασταί, ut Herodes et Pharis. spreta legis auctoritate

diripiunt. Nihilominus tamen legis auctoritas sustentabitur. Cf. Luc. 16, 16. et Calmet. ad locum Matthaei.) — apprehendo et celerrime abduco, τινά, Joh. 6, 15. Act. 8, 39. — ἁρπάζω ἐκ: τινὰ ἐκ μέσου τινων, rapio aliquem e turba, Act. 23, 10. — ἐκ τῆς χειρός τινος, ἐκ τοῦ πυρός, eripio, Joh. 11, 28. 29. Judae v. 23. — P. ἁρπάζομαι (rapior) πρός τινα, Apoc. 12, 5. ἕως τινος, 2 Cor. 12, 2. — εἰς ἀέρα, 1 Thess. 4, 17.

Ἅρπαξ, αγος, ὁ, (v. ἁρπάζω) rapax, Matth. 7, 15. — οἱ ἅρπαγες, vel ἅρπαγες ἄνθρωποι, latrones, 1 Cor. 5, 10. 11. 6, 10. Luc. 18, 11.

Ἀῤῥαβών, ῶνος, ὁ, (vox aut ab Hebraeis aut a Phoenicibus efformata, v. עֵרָבוֹן, Gen. 38, 17. 18. quae ad Graecos et ab his ad Latinos transiit) arrhabo, i. e. pars pretii data in antecessum, ut totius pretii post solvendi fides fiat, Hieron. Angeld, Haftpfennig, Kaufschilling, 2 Cor. 1, 22. 5, 5. (i. e. τὸ πνεῦμα ὡς ἀῤῥαβῶνα) Eph. 1, 14. — v. ἀπαρχή. Cf. Rom. 8, 23.

Ἄῤῥαφος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et ῥάπτω, suo) non consutus, Joh. 19, 23.

Ἄῤῥην, ἄῤῥενος, ὁ, ἄῤῥεν, τό, item ἄρσην, ενος, ὁ, ἄρσεν, τό, mas, masculus, Matth. 19, 4. (Marc. 10, 6.) Luc. 2, 23. Apoc. 12, 5. 13.

Ἄῤῥητος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et obsol. verb. ῥέω) **a.**, id quod non dictum est. — **b.**, id, quod dicere nefas est, arcanum. Eurip. Hecub. v. 198. Diod. Sic. 2, 18. — ἄῤῥητα ῥήματα, Vulg. verba arcana, 2 Cor. 12, 4.

Ἄῤῥωστος, ου, ὁ, ἡ, (ex α priv. et ῥώννυμι, qu. v.) invalidus (qui robur virium amisit, languidus, aegrotus), Matth. 14, 14. Marc. 6, 5. 13. 16, 18. 1 Cor. 11, 30. (ἀσθενεῖς κ. ἄῤῥωστοι.)

Ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, (ab ἄῤῥην s. ἄρσην, mas et κοίτη, cubile) is, qui cum masculo concumbit, cinaedus (Diog. Laërt. 6, 65.), pl. 1 Cor. 6, 9. 1 Tim. 1, 10.

Ἀρτεμᾶς, ᾶ, ὁ, (a v. ἀρτεμής, incolumis, integer; nomen decurtatum ex Ἀρτεμίδωρος. Varro de lingua lat.) Artemas, vir quidam Christianus, Paulo apostolo amicus, Tit. 3, 12.

Ἄρτεμις, ιδος, et ιος, ἡ, Diana (Dea gentilium venationi et navigationi praesidens, Iovis ex Latona filia, soror Apollinis. Templum quod habuit Ephesi sibi exstructum ab Herostrato incensum, postea vero Alexandri M. temporibus restauratum est. Descripsit hoc templum Plin. H. N. 36. c. 14.), Act. 19, 24. 27. 28. 34. 35.

Ἀρτέμων, ονος, ὁ, artemo, onis, parvus malus in extrema parte navis, cui vela minora suspenduntur, Act. 27, 40.

Ἄρτι, adv. temporis, **a.**, modo, so eben (cf. ἀρτιγέννητος). — **b.**, nunc, hoc temporis momento, Matth. 3, 15. 26, 53. Joh. 9, 19. 25. 13, 7. 33. 37. 16, 12. 31. 1 Cor. 13, 12. 16, 7. Gal. 1, 9. 10. 4, 20. 1 Thess. 3, 6. 1 Petr. 1, 6. 8. Apoc. 12, 10. — ἕως ἄρτι, usque nunc, Matth. 11, 12. Joh. 2, 10. 5, 17. 16, 24. 1 Cor. 4, 13. 8, 7. 15, 6. 2 Thess. 2, 7. 1 Joh. 2, 9. — ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας, 1 Cor. 4, 11.

Ἀρτιγέννητος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἄρτι et γίνομαι) recens natus, 1 Petr. 2, 1.

Ἄρτιος, ου, ὁ, (a v. ἄρω, apto) perfectus, 2 Tim. 3, 17.

Ἄρτος, ου, ὁ, (a v. ἄρω, apto, compingo) panis. **a.**, universe, quoad

spectatur tamquam massa, quae hominibus alimento est, nulla formae ratione habita, Matth. 4, 4. (Luc. 4, 4. Deut. 8, 3.) 15, 26. (Marc. 7, 27.) 16, 11. 12. Marc. 6, 8. Luc. 7, 33. (ἄρτον ἐσθίειν, οἶνον πίνειν) 24, 30. Joh. 6, 31. 32. 34. 35. (ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, cf. v. 58, i. e. ὁ ζωοποιῶν, vivificans) 50, 51. 1 Cor. 10, 17. — τὸν ἄρτον ἐσθίειν, φαγεῖν, Hebraeis idem valet ac cibum capere mensae accumbere, prandere (אָכַל לֶחֶם, Gen. 4, 16. 24, 32. Jerem. 41, 1. 52, 33. 2 Sam. 9, 7.), Matth. 15, 2. (Marc. 7, 5.) Marc. 3, 20. Luc. 14, 1. 15. (cf. ad hunc l. Matth. 8, 11. [Luc. 13, 29.] Apoc. 19, 9.) Joh. 6, 23. Cf. ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγῷ, 2 Cor. 9, 10. (Jes. 50, 10.) — ἄρτον φαγεῖν (παρά τινι), Luc. 14, 1. — nutriri ab aliquo (sumtibus eius): ἄρτον φαγεῖν παρά τινος, 2 Thess. 3, 8. (victum ab aliquo paratum sumere) — τρώγειν τὸν ἄρτ. μετά τινος, Joh. 13, 18. (Ps. 41, 10.) Hinc pro Lucae 7, 33: ἄρτον ἐσθίειν, Matth. 11, 18. simpliciter: ἐσθίειν. — ἄρτον λαμβάνειν, cibum capere, Act. 27, 35. (alio sensu Matth. 26, 26. Marc. 14, 22.) — de phrasi: ἄρτον κλᾶσαι v. sub b.

b., panis in certam formam redactus (ein Brod, ein Brodkuchen). — Erant Hebraeorum panes placentae oblongae vel rotundae (Ex. 29, 23. Judic. 8, 5. 1 Sam. 2, 36.) digiti pollicis crassitudine et orbis s. disci magnitudine; quapropter eos non secare cultris, sed manibus frangere solebant. Formatos panes animo informes, ubi panes dicuntur numero plurali, vel singularis numerus de uno dicitur: Matth. 26, 26. (Marc. 14, 22. Luc. 22, 19. 1 Cor. 10, 16. 11, 23. 27. 28.) Matth. 7, 9. (Luc. 11, 11.) Marc. 8, 14. Luc. 4, 3. — pl. Matth. 4, 3. 14, 18. 19. (15, 33. 34. 35. Marc. 6, 36. 37. 38. 41. 44. 8, 4. 5. 6. Luc. 9, 13. 16. Joh. 6, 5. 7. 9. 11. 13. 26.) Matth. 16, 7. 8. 9. 10. (Marc. 8, 16. 17. 19.) Marc. 7, 2. Luc. 15, 17. — οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως (לֶחֶם הַפָּנִים, Ex. 25, 30. Levit. 24, 1—9.). Vulg. panes propositionis; intelliguntur panes triticei duodecim, Deo sacri, ad numerum duodecim tribuum Israëliticarum singulis sabbatis offerendi, qui per septem dies in priori templi parte mensae impositi iacebant et pars redituum sacerdotum erant, Matth. 12, 4. (Marc. 2, 26. Luc. 6, 4. Hebr. 9, 2.) (Dicuntur οἱ ἄρτοι τοῦ προσώπου scil. θεοῦ, Nehem. 10, 33. — οἱ ἄρτοι οἱ ἐνώπιοι, Ex. 25, 30. — οἱ ἄρτοι τῆς προφορᾶς, 1 Reg. 7, 48.) De formula: κλᾶσαι τὸν ἄρτον v. etiam sub v. κλάω.

Ἀρτύω (s. ἀρτύνω), f. ύσω, instruo, apparo, Hom. Iliad. 5, 303. — spec. de apparandis cibis: condio (unde τὸ ἄρτυμα, condimentum), τὶ ἔν τινι (ex hebr.) Marc. 9, 50. (Luc. 14, 34.) — τινί, Col. 4, 6.

Ἀρφαξάδ, ὁ, Arphaxad (אַרְפַּכְשַׁד) filius Semi (Gen. 10, 22. 24. 11, 10. 12.) Luc. 3, 36.

Ἀρχάγγελος, ου, ὁ, (ex ἄρχι, qu. v. et ἄγγελος) archangelus, i. e. angelorum princeps, s. unus ex principibus et praefectis angelorum, Erzengel (Dan. 10, 13.) 1 Thess. 4, 16. Jud. v. 9.

Ἀρχαῖος, αία, αῖον, (a v. ἀρχή) vetus, priscus, Luc. 9, 8. 19. Act. 15, 7. 21. 21, 16. 2 Petr. 2, 5. — οἱ ἀρχαῖοι, Matth. 5, 21. 27. 33. — τὰ ἀρχαῖα, 2 Cor. 5, 17.

Ἀρχέλαος, ου, ὁ, (nom. graec. ab ἄρχω et λαός, is qui populo imperat) filius Herodis M. ex Malthace Samaritana, v. Ἡρώδης, Matth. 2, 22.

Ἀρχή, ῆς, ἡ, (a v. ἀρχός, dux, et hoc ab ἄρχω, ἄρχομαι, qu. v.) 1., *initium* (opp. τὸ τέλος). — **a.,** de omnium rerum initio, — meton. ἡ ἀρχὴ κ. τὸ τέλος, i. e. ὁ πρῶτος (de omnium rerum creatore) κ. ὁ ἔσχατος, Apoc. 1, 8. 21, 6. 22, 13. — ἐν ἀρχῇ, antequam mundus conderetur, Joh. 1, 1. (cf. Gen. 1, 1.) — ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, 1 Joh. 1, 1. — κατ' ἀρχάς, Hebr. 1, 10. (Ps. 101, 26.) — ἀπ' ἀρχῆς, inde ab humani generis initiis, Joh. 8, 44. — ante mundi initia, 2 Thess. 2, 12. (pro ἀπ' ἀρχῆς nonnulli codd. offerunt. ἀπαρχήν, quam lectionem expressit Vulgatus: quod elegerit vos Deus primitias, nisi legendum est: primitus.) — **b.,** sensu relativo: ἀπ' ἀρχῆς, Joh. 6, 65. (i. e. cum discipulos eligeret.) 15, 27. (i. e. ex quo cum discipulis versor) 1 Joh. 2, 7. 24. (ut primum christiana doctrina imbuti estis) 3, 11. ἐξ ἀρχῆς, Joh. 16, 5. (i. e. cum vos docendi initium facerem.) — ἐν ἀρχῇ, Act. 11, 15. (ab initio, i. e. cum fundaretur ecclesia.) — τὴν ἀρχήν, adverbii loco positum aut significat: primum, aut idem est, quod ὅλως (Herodot. 1, 9.) Joh. 8, 25. (Calmet. haec verba sic enarrat: iterum dico, quod praedixi: in peccato vestro moriemini. — Nonne, adscito v. 26. sensus ita exprimi potest: omnino quidquid vobis ex omnibus, quae vobis dicere meum est, dico, nil dico, nisi quod me dicere hominibus iussit pater?) — ἀρχὴν λαμβάνειν λαλεῖσθαι, primum tradi, Hebr. 2, 3. — **c.,** ἀρχή τινος, Matth. 24, 21. (Marc. 10, 6. ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.) — ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου, id, quo doctrinae de Messia initium factum est, Marc. 1, 1. — ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, Phil. 4, 15. — τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως .. βεβαίαν κατέχειν, i. e. τὴν ὑπόστασιν, quam ab initio habuistis, etc.) Hebr. 3, 14. — ἀρχὴ τῆς κτίσεως (cf. Col. 1, 15.), primogenitus omnis creaturae, Apoc. 3, 14. — τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λόγων τοῦ θεοῦ, prima elementa oraculor. Dei, Hebr. 5, 12. — ὁ τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγος (opp. ἡ τελειότης), ea doctrinae capita, a quibus initium capit tironum ad Christianam religionem institutio, Hebr. 6, 1. — ταύτην τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων .. ἐποίησε, i. q. τοῦτο πρῶτον σημεῖον .. Joh. 2, 11. Cf. 4, 54. — **2.**, extremitas — τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον, quatuor laciniis ligatum (Ex. 27, 4.) Act. 10, 11. 11, 5. — **3.**, principatus, Luc. 20, 20. 1 Cor. 15, 24. Eph. 1, 21. Jud. v. 6. Col. 2, 10. — plur., Rom. 8, 38. Eph. 3, 10. Col. 1, 16. 2, 10. Tit. 3, 1. (Eurip. Xen. Thuc.)

Ἀρχηγός, οῦ, ὁ, (ab ἄγω, perf. 2. et ἄρχι, v. ἄρχω) dux, antesignanus, Act. 5, 31. — c. gen. τῆς ζωῆς, ad vitam, Act. 3, 15. — τῆς σωτηρίας, ad salutem, Hebr. 12, 2. — τῆς πίστ. ad fidem (opp. τελειωτής) 12, 2. (Herodian. 7, 1. 23. 1 Macc. 10, 47.)

Ἀρχι (affine voculae ἄρι et v. ἄρχω [v. supra ad ἄριστον]), syllaba inseparabilis, praefigi nominibus muneris vel dignitatis solita ad insigniendum eum, qui reliquis hoc munus gerentibus praefectus est, nostr. Ober-, Erz-. In compositione ante vocalem initialem ι suum ipsius ι abiicit.

Ἀρχιερατικός, ή, όν, (ἄρχι et ἱερατικός, sacerdotalis, ab ἱεράομαι) pontificius, Act. 4, 6.

Ἀρχιερεύς, έως, (ἄρχι, ἱερεύς) summus sacerdos, pontifex (כֹּהֵן הַגָּדוֹל).

De munere eius v. Hebr. 5, 1—4. 14. 7, 27. 9, 7. (Levit. 9, 3. 16, 6. 17.) Matth. 26, 3.

(summus pontifex praesidebat synedrio. Cf. Luc. 22, 5. 23, 3.) — ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, pontifex anni illius, Joh. 11, 49. (supremum sacerdotium ex legis instituto perpetuum homini esse debebat ac filius patrem excipere e posteris Aaronis. Sed hic ordo mutatus est Romanis et Herode ius in Pontifices usurpantibus, ut pro arbitrio crearent amoverentque, hoc tantum servato, ut e familiis sacerdotum. Vendebatur pontificatus et plerumque in paucos annos, haud raro quoque in unum tantum annum alicui tribuebatur. Jos. Ant. 15, 3. 2 Macc. 4, 7.) Luc. 3, 2. (Annas — v. hoc nomen suo loco — tunc temporis pontificatu spoliatus nomen dumtaxat pontificis gessit. Cf. Jos. Ant. 20, 9, 2.) Joh. 18, 13. — Act. 23, 5. (Paulus apost. ante septem vel octo dies Hierosolyma venerat; potuit ergo utique ignorare, quisnam tunc pontificatum gereret, cum iamdudum ordo successionis inter pontifices cessasset, nec quamdiu quis hoc munere functurus esset, certo constaret.) — Ubi plures simul commemorantur ἀρχιερεῖς intelligas vel familiarum sacerdotalium capita (1 Chron. 24, 5. 2 Chron. 35, 14. — v. voc. ἐφημερία, vel sacerdotum primores, vel eos, qui iam ipsi prioribus annis sacris praefuerant), Matth. 2, 4. 26, 3. (Marc. 14, 1. Luc. 22, 2.) Marc. 15, 10. Luc. 22, 52. 66. 23, 4. Joh. 11, 47. 12, 10. Act. 4, 6. 25, 2. 26, 12. — Cum summo pontifice comparatur Christus, Hebr. 4, 14. 15. 5, 1. 5. 10. 6, 20. 26. 27. 28. 8, 1. 3. 9, 11.

Ἀρχιποιμήν, ένος, ὁ, (ἄρχι, ποιμήν, qu. v.) pastorum princeps, de Christo capite ecclesiae invisibili, 1 Petr. 5, 4.

Ἄρχιππος, ου, ὁ, (nom. graec. ex ἄρχω et ἵππος) vir quidam Christianus, doctor Colossensium, Col. 4, 17. Philem. v. 2.

Ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, (ἄρχι, συναγωγή) Synagogae praefectus, ראשׁ הכנסת, ὁ ἄρχων τῆς συναγωγῆς, Marc. 5, 22. 35. 36. 38. Luc. 8, 49. 13, 14. Act. 13, 15. 18, 8. 17.

Ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, (ἄρχι, τέκτων, qu. v.) architectus, 1 Cor. 3, 10.

Ἀρχιτελώνης, ου, ὁ, (ἄρχι, τελώνης, qu. v.) praefectus portitorum, Luc. 19, 2.

Ἀρχιτρίκλινος, ου, ὁ, (ἄρχι, τρίκλινον) praefectus triclinii (i. q. τρικλινάρχης). — Συμποσιάρχου erat, mensas et lectulos collocare, cibos afferendos et removendos curare, fercula et vina praegustare; ἀρχιτρικλίνου (rectoris convivii) vero conviviorum apparatum, ministros atque ordinem dispensare, vinum haustu probare, numerum cyathorum unicuique praescribere (cf. Sirac. 32, 1.), Joh. 2, 8.

Ἄρχω, f. ξω, (cohaeret cum voc. ἄρι, nostr. eher, erz, quasi nostra lingua exprimi posset per: eherschen = herrschen. V. supr. ἄριστον.) 1., *Activum* — **a.**, princeps sum, Marc. 10, 42. — ὁ ἄρχων, princeps, Matth. 20, 25. (Marc. 10, 42.) Act. 4, 26. (Ps. 2, 2.) 23, 5. — οἱ ἄρχ. τοῦ αἰῶνος τούτου, 1 Cor. 2, 6. 8. — **b.**, ἄρχων, magistratus (urbis), iudex, Luc. 12, 58. (Matth. 5, 25. ὁ κριτής) Act. 7, 27. 35. 16, 19. Rom. 13, 3. — **c.**, ἄρχων, de Judaeor. proceribus, α., de assessoribus Synedrii, Luc. 23, 13. 35. 24, 20. Joh. 3, 1. 7, 26. 12, 42. Act. 3, 17. 4, 5. 8. (τοῦ λαοῦ) 13, 27. 14, 5. (Jos. Ant. 20, 1, 2.) — β., de praefectis synagogarum, Matth. 9, 18. (Luc. 8, 41. ἄρχων τῆς συνα-

γωγῆς — Marc. 5, 22. ἀρχισυνάγωγος) Luc. 18, 18. — γ., de diabolo: ἄρχων τῶν δαιμονίων, Matth. 9, 34. (12, 24. Marc. 3, 22. Luc. 11, 15.) — ὁ ἄρχ. τοῦ κόσμου, Joh. 12, 31. 14, 30. 16, 11. — ὁ ἄρχ. τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος (ditionis tenebricosae), Eph. 2, 2.

2., *Med.* ἄρχομαι, incipio, initium facio **a.,** oppon. ἐκτελεῖν, Luc. 14, 30. **b.,** iunctum cum infinitivis nonnumquam πλεονάζειν videtur, sed numquam sua vi destituitur. Dicitur enim de eo, quod certo quodam tempore ***primum*** factum est, idque α., significatur verbis adiectis, e. g. ἀπὸ τότε, Matth. 4, 17. 16, 21. (Marc. 8, 31.) — τότε, Matth. 11, 20. 26, 74. (Marc. 14, 71.) Luc. 13, 26. 23, 30. — εἶτα, Joh. 13, 5. — ἀφ' οὗ . . (τότε), Luc. 13, 25. — praemissis genitivis absol., Matth. 11, 7. (Luc. 7, 24. 38.) Luc. 11, 29. 12, 1. 14, 29. 19, 37. Act. 24, 2. — annexo aliquo participio, v. c. προςλαβόμενος ἤρξατο, Matth. 16, 22. (Marc. 8, 32.) 26, 37. (Marc. 14, 33.) Marc. 1, 45. 6, 55. 10, 32. 47. 11, 15. (Luc. 19, 45.) Luc. 7, 38. — Πάλιν ἤρξατο, Marc. 4, 1. Cf. 2 Cor. 3, 1. — Idem β., patet e contextu, id, quod coeptum esse dicitur, ante nondum factum esse indicante, Matth. 12, 1. 18, 24. 26, 22. Marc. 5, 20. 6, 2. 7. 8, 11. 31. 12, 1. (Luc. 20, 1.) Luc. 4, 21. 5, 21. 7, 15. 49. 9, 12. 11, 53. 12, 45. 13, 25. 14, 18. 29. 15, 24. 22, 23. 23, 2. Joh. 13, 5. Act. 1, 1. 2, 4. 11, 15. 18, 26. 24, 2. 27, 35. — μὴ ἄρξησθε λέγειν, ne periculum facite iactandi verba, Luc. 3, 8. 14, 30. (opp. ἐκτελέσαι.) — ἄρχ. iunct. cum infin. pass., Luc. 21, 28. — iunct. cum inf. vim infinitivi medii habente (ἔδει κηρυχθῆναι, oportuit eum praedicandam curare emendationem [cf. ὀφθήσομαί σοί τι, videndum tibi praebiturus sum, te videre faciam aliquid, Act. 26, 16.], ἀρξάμενον, i. e. ita ut initium faceret), Luc. 24, 47. — **c.,** ἄρχομαι (ποιεῖν τι) ἀπό τινος, Matth. 20, 8. Luc. 23, 5. (cf. 24, 47.) Joh. 8, 9. Act. 1, 22. 8, 35. 10, 37. 1 Petr. 4, 17. — **d.,** ἦν ἀρχόμενος τριάκοντα ἐτῶν, in eo erat, ut trigesimum annum inchoaret, Luc. 3, 23. (interpretes plerique haec verba enarrari iubent: trigesimum circiter annum agebat.) — ἀρξάμενος ἀπό . . ἕως, Act. 1, 22.

Ἄρωμα, τος, τό, (ab ἄρω, cf. ἀρτύω) odoramentum, aroma, Marc. 16, 1. Luc. 23, 56. 24, 1. Joh. 19, 14. (οἱ ὁ, 2 Reg. 20, 13. Cant. 4, 10. 16. Esth. 2, 12.)

Ἀσά, ὁ, (nom. hebr. s. syrochald. ab אָסָא, sanavit) rex Judae, fil. regis Abiae (1 Reg. 15, 8.) Matth. 1, 7.

Ἀσάλευτος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et σάλευτος, a σαλεύω, fluctuo, nutare facio. — σάλος, fluctuatio maris; σάλασσα Doric. et Aeol. pro Attico: θάλασσα) immobilis, immotus, Act. 27, 41. — trop. (βασίλεια), Hebr. 12, 28.

Ἄσβεστος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et σβέω s. σβέννυμι) inextinctus, non exstinguendus; — πῦρ, Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17.) Marc. 9, 43. 45.

Ἀσέβεια, ας, ἡ, (v. ἀσεβής) impietas (ap. Graecos de contemtu Deor. dic.), Rom. 1, 18. 2 Tim. 2, 16. Tit. 2, 12. — pl., Rom. 11, 26. (Jes. 59, 20.) Jud. v. 15. 18.

Ἀσεβέω (ῶ), f. ήσω, (i. e. sum ἀσεβής) impius sum, impie ago, 2 Petr. 2, 6. — ἀσεβεῖν ἔργα ἀσεβείας, Jud. v. 15.

Ἀσεβής, ὁ, ἡ, ές, τό, έος (οῦς), (α priv. et σέβομαι, revereor) impius, Rom. 4, 5. 5, 6. 1 Tim. 1, 9. 1 Petr. 4, 18. 2 Petr. 2, 5. 3, 7. Jud. v. 4. 15.

Ἀσέλγεια, ας, ἡ, (indoles hominis, qui est ἀσελγής) intemperantia, Marc. 7, 22. 2 Cor. 12, 21. Gal. 5, 19. Eph. 4, 19. 2 Petr. 2, 7. Jud. v. 4. — pl., Rom. 13, 13. 1 Petr. 4, 3. 2 Petr. 2, 18.

Ἄσημος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et σῆμα, signum) non signatus, ignotus, ignobilis, Act. 21, 39.

Ἀσήρ, ὁ, (nom. hebr. ab אָשֵׁר, beatus) Aser (filius octavus Jacobi patriarchae ex Silpa, ancilla Leae, susceptus, Gen. 30, 13. Num. 26, 44.) Luc. 2, 36. Apoc. 7, 6.

Ἀσθένεια, ας, ἡ, (a v. ἀσθενής, qu. v.) *imbecillitas, infirmitas* (opp. δύναμις, ῥώμη, Xen. Mem. 4, 2, 32.), Rom. 6, 19. 1 Cor. 2, 3. 15, 43. (cf. 2 Cor. 13, 4.) 2 Cor. 11, 30. 12, 5. 9. Gal. 4, 13. — ἀσθένεια spec. *defectus virium, morbus*, Joh. 11, 4. — languor, paralysis, Luc. 13, 11. 12. (coll. v. 13.) Joh. 5, 5. — pl. aegritudines, Matth. 8, 17. (Jes. 53, 4.) Luc. 5, 15. 8, 2. Act. 28, 9. 1 Tim. 5, 23. angores, afflictiones, Rom. 8, 26. 2 Cor. 12, 5. 10. — de animo: Oecumen. „ἀσθένειαν τὴν ἁμαρτίαν καλεῖ," Hebr. 5, 2. 7, 28.

Ἀσθενέω (ῶ), f. ήσω, (sum ἀσθενής, qu. v.) **a.,** *impotens, infirmus sum*; α., ὁ νόμος ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, lex impotens erat per carnem, i. e. vires, quibus concupiscentia coërceretur, largiri non potuit, Rom. 8, 3. — Careo viribus ad aliquid constanter tenendum necessariis; hinc: ἀσθενῶ τῇ πίστει (infirma sum fiducia), Rom. 4, 19. (coll. v. 20.) — ἀσθενοῦντες τῇ πίστει dicuntur etiam superstitiosi, quorum animis facile iniiciuntur scrupuli, quos eis eximere non possunt, Rom. 14, 1. 2. (coll. v. 21.) 1 Cor. 8, 9. 11. — β., ἀσθενῶ, animo timido sum, animum despondi (opp. τολμᾷν), 2 Cor. 11, 21. 13, 3. (οὐκ ἀσθενεῖ εἰς ὑμᾶς, Christus, per me loquens, non solum vobis per literas minitatur, sed δυνατεῖ ἐν ὑμῖν, inter vos vim suam exferet.) — γ., fatigatus sum, 2 Cor. 11, 29. — **b.,** *aegroto*, Matth. 25, 36. Joh. 4, 46. 11, 1. 3. 6. Act. 9, 37. Phil. 2, 26. 27. Jac. 5, 14. — οἱ ἀσθενοῦντες, Matth. 10, 8. Marc. 6, 56. (Matth. 14, 35. οἱ κακῶς ἔχοντες) Luc. 7, 10. (opp. ὑγιαίνειν) 9, 2. Joh. 5, 3. 7. 6, 2. Act. 19, 12. 20, 35.

Ἀσθένημα, ατος, τό, (ἀσθενέω) pl. imbecillitates, Rom. 15, 1. (βαστάζειν.)

Ἀσθενής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, (α priv. et σθένος, robur) **a.,** *imbecillis* α., adiectum nomini subst. — σάρξ, Matth. 26, 41. (Marc. 14, 38.) Gal. 4, 9. — Comparat. ἀσθενέστερον, v. c. μέλος, membrum minus valens, 1 Cor. 12, 22. — σκεῦος, instrument. infirmius, 1 Petr. 3, 7. — β., additum pronomini, 1 Cor. 4, 10. (oppon. ἰσχυρός.) — γ., τὸ αὐτῆς ἀσθενές, i. q. ἡ αὐτῆς ἀσθένεια, Hebr. 7, 18. (cf. Rom. 8, 3.) — τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου, ea, quae ad res arduas efficiendas hominibus ineptissima videntur (opp. τὰ ἰσχυρά), 1 Cor. 1, 27. et v. 25. (τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ, illud, quo Deus tamquam instrumento utitur, tametsi hominibus videatur imbecille, plus valet, quam id, quod inter homines vi ac potentia pollet.) — **b.,** invalidus, aegrotus, — ἀσθενὴς ἄνθρωπος, Act. 4, 9. — Matth. 25, 39. 43. 44. — pl. οἱ ἀσθενεῖς, Luc. 10, 9. Act. 5, 15. 16.

1 Cor. 11, 30. (ἀσθενεῖς κ. ἄῤῥωστοι.) — **c.**, sensu morali: ἀσθενεῖς, Christiani, qui nesciunt, quam late pateat libertas Christiana. συνείδησις ἀσθενής, conscientia, quae cura ancipiti distrahitur, 1 Cor. 8, 7—10. 9, 22. 1 Thess. 5, 14.

Ἀσία, ας, ἡ, Asia (Asia in Actis apost. commemorata: Asia minor inter pontum Euxinum et mare Cyprium, complectens Phrygiam, Ciliciam, Pamphiliam, Cariam, Lyciam, Joniam, Lydiam, Aeoliam, Mysiam, Bithyniam, Paphlagoniam, Cappadociam, Galatiam, Pisidiam), Act. 2, 9. 6, 9. 19, 10. 20, 4.

Ἀσιανός, οῦ, ὁ, Asia oriundus, Asianus, Asiaticus, Act. 20, 4.

Ἀσιάρχης, ου, ὁ, (propr. Asiae praefectus) Asiarcha. Erant Asiarchae gentilium Asiae pontifices, honoris gratia delecti, ut privatis sumtibus ludos publicos et sollennes celebrarent. Scilicet initio cuiusque anni vel sub aequinoctium auctumnale in singulis Asiae confoederatae urbibus e civium honestissimorum et opulentissimorum numero eligebatur aliquis, qui ad ludos publicos huius anni celebrandos opes praeberet iisque praeesse posset. Quod quum factum esset, in aliqua urbe primaria (v. c. Ephesi, Smyrnae al.) concilium commune (κοινόν) congregabatur, cui quaeque civitas nomen viri a se designati per legatum indicaret. Ex his designatis concilium decem eligebat, ad Proconsulem mittendos, e quibus Proconsul unum Asiarchae muneri praeficeret. Atque ita Proconsul uni tantum ludorum sacrorumque administrandorum curam mandabat, Act. 19, 31. (Plures h. l. commemorantur Asiarchae, etsi unum tantum annus quisque habebat. Itaque aut illi decem, qui Proconsuli commendati fuerant, aut ii intelligendi sunt, quibus munere administrato mansisset nomen.)

Ἀσιτία, ας, ἡ, (v. ἄσιτος) Vulg. ieiunatio — πολλή (de diuturna inedia), Act. 27, 21.

Ἄσιτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et σῖτος, frumentum) impastus, ieiunus, Act. 27, 33.

Ἀσκέω (ῶ), f. ήσω, (pr. exerceo) cum infinit.: laboro (studeo. Xen. Mem. 2, 1, 6. Ages. 2, 4.), Act. 24, 16.

Ἀσκός, οῦ, ὁ, uter, utris (Hom. Herodot. Xenoph. οἱ ὁ, Gen. 21, 14. 1 Sam. 16, 20. 25, 18. 2 Sam. 16, 1. Jos. 9, 5. 13. Job. 32, 19.) Matth. 9, 17. (Marc. 2, 22. Luc. 5, 37.)

Ἀσμένως, adv., (adi. ἄσμενος. De vocis radice nihil constat; ἥδομαι [Etymol. M.] daturum esset ἡσμένως) libenter, Act. 2, 41. 21, 17.

Ἄσοφος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et σοφός) insipiens (opp. σοφός), Eph. 5, 15.

Ἀσπάζομαι, f. σομαι, (α intensiv. et σπάω, cf. σπαίρω, ἀσπαίρω, et σπαρίζω, ἀσπαρίζω) pr. ad me traho. Hinc: osculor, saluto, τινά, sive **a.**, eum, quem convenio, Matth. 5, 47. 10, 12. (Luc. 10, 5. λέγω· εἰρήνη σοι) Marc. 9, 15. 15, 18. Luc. 1, 40. Act. 18, 22. 21, 7. 19. 25, 13. — et cui valedico, Act. 20, 1. 21, 6. — sive **b.**, eum, quem in via offendo, Luc. 10, 4. — sive **c.**, eum, quem per literas valere iubeo, Rom. 16, 3. 5—23. 1 Cor. 16, 19. 20. 2 Cor. 13, 12. Phil. 4, 21. Col. 4, 10—12. 14. 15. 1 Thess. 5, 26. 1 Tim. 4, 19. 21. Tit. 3, 15. Philem. v. 25. 1 Petr. 5, 13. al. — ἀσπάζ. ἐν φιλήματι (hebr. pro dativo simplici), Rom. 16, 16. 2 Cor. 13, 12.

Ἀσπασμός, οῦ, ὁ, (ἀσπάζομαι) salutatio, eaque vel ore prolata,

Matth. 23, 7. Luc. 1, 29. 41. 44. 11, 43. 20, 46. — vel scripta, 1 Cor. 16, 21. Col. 4, 18. 2 Thess. 3, 17.

Ἄσπιλος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et σπῖλος s. σπίλος, labes, macula) immaculatus — ἀμνὸς ἄμωμος κ. ἄσπιλος, 1 Petr. 1, 19. cf. 2 Petr. 3, 14. — τηρῆσαι τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον, i. q. ἀσπίλως κ. ἀνεπιλήπτως, 1 Tim. 6, 14. — ἄσπιλος ἀπό τ., Jac. 1, 27.

Ἀσπίς, ίδος, ἡ, aspis (idis), i. e. serpens parvus, cuius morsus lethalis et immedicabilis est (nisi statim partes hoc morsu ictae amputantur, Plin. 8, 23.), Rom. 3, 13. (Ps. 140, 3.)

Ἄσπονδος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et σπονδή, a v. σπένδω, libatio) pr. foederis vel induciarum expers (Thuc. Demosth. Phil.), implacabilis, Rom. 1, 31. 2 Tim. 3, 3.

Ἀσσάριον, ίου, τό, (deminut. vocis: ἄς. Aiunt, Dores et Siculos αἶς, et Tarentinos ἄς, id, quod Latini retinuerunt, dixisse pro εἷς, unus. Judaei quoque hanc vocem adoptarunt scribentes אִיסָר.) Assarium (decima pars drachmae), Matth. 10, 29. (Luc. 12, 6.)

Ἆσσον, adv., (comparativus neutr. gen. augens positivum: ἄγχι, prope) propius (Hom.), Act. 27, 3.

Ἄσσος, ου, ἡ, Assus (urbs maritima Mysiae [Strab.] vel Troadis [Plin. H. N. 2, 98.] ad mare Aegeum sita. Iter maritimum Troade Asson longe maius erat mari, quam terra, cum promontorium in mare excurrens circumeundum esset), Act. 20, 13. 14.

Ἀστατέω (ῶ), f. ήσω, (sum ἄστατος, ex α priv. et στατός, stabilis, ab ἵστημι) instabilis, circumvagus sum, oberro, 1 Cor. 4, 11.

Ἀστεῖος, ον, ὁ, ἡ, (ἄστυ, urbs) **a.**, urbanus (ὁ ἐν ἄστει διατρίβων. Etym. M.) **b.**, qui est politis moribus (opp. ἄγροικος), pulcher, venustus, — ἀστεῖος θεῷ, Vulg. Deo gratus, Act. 7, 20. (Legitur ἀστεῖος, Ex. 2, 2. Huic h. l. additum est: θεῷ, quod plurimi interpr. pro circumscriptione superlativi: pulcherrimus, venustissimus, habent.)

Ἀστήρ, έρος, ὁ, stella, Matth. 2, 7. 9. 10. — pl., Matth. 24, 29. (Marc. 13, 25. Jes. 13, 10. Dan. 8, 10.) Apoc. 6, 13. 8, 12. 12, 1. 4. — ὁ ἀστὴρ αὐτοῦ, stella, quae eum (scil. Messiam) natum arguit, Matth. 2, 2. — ἀστὴρ ὁ πρωϊνός, stella matutina, Apoc. 2, 28. (Job. 3, 9.) 22, 16. (cf. Luc. 1, 78. 79.) — ἀστέρες πλανῆται, stellae erraticae (i. e. homines leves inconstantesque), Jud. v. 13.

Ἀστήρικτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et στηρικτός, a v. στηρίζω) non fixus, non suffultus, 2 Petr. 2, 14. 3, 16.

Ἄστοργος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et στοργή, amor in necessarios) amoris expers, Rom. 1, 31. 2 Tim. 3, 3.

Ἀστοχέω (ῶ), f. ήσω, (sum ἄστοχος, — α priv. et στόχος, scopus) τινός, ab aliquo aberro, 1 Tim. 1, 6. — περί τινα, 1 Tim. 6, 21. 2 Tim. 2, 18.

Ἀστραπή, ῆς, ἡ, (a v. ἀστράπτω, fulguro) fulgur, Matth. 24, 27. (Luc. 17, 24.) 28, 3. Luc. 10, 18. pl. Apoc. 4, 5. 8, 5. 11, 19. 16, 18. — splendor, Luc. 11, 36.

Ἀστράπτω, f. ψω, (forma serior: στράπτω) fulguro (Hom. Iliad. 9, 237. al.), Luc. 17, 24. — splendeo, Luc. 24, 4. (cf. 9, 29. ἐξαστράπτω.)

Ἄστρον, ου, τό, astrum. i. q. ὁ ἀστήρ, stella, Luc. 21, 25. Act. 7, 43. 27, 20. Hebr. 11, 12.

Ἀσύγκριτος, ου, ὁ, (nom. graec. a v. συγκρίνω, comparo. incomparabilis) Asyncritus (homo quidam Romanus), Rom. 16, 14.

Ἀσύμφωνος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et σύμφωνος ex σύν et φωνή) dissonans, dissonus, Act. 28, 25. (πρὸς ἀλλήλους.)

Ἀσύνετος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et συνετός, intelligens, a v. συνίημι) non intelligens, Matth. 15, 16. (Marc. 7. 18.) — insipiens, Rom. 1, 31. 10, 19. — καρδία, Rom. 1, 21.

Ἀσύνθετος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et συνθετός, compositus, a v. συντίθημι) Vulg. incompositus (Theophylact. perfidus, cf. Jerem. 3. 7. 8. 10. [Al. qui pacem non init], unverträglich), Rom. 1, 31.

Ἀσφάλεια, ας, ἡ, (v. ἀσφαλής) securitas (opp. κίνδυνος, Xen. Mem. 3, 12, 7.), 1 Thess. 5, 3. (εἰρήνη κ. ἀσφάλεια.) — μετὰ πάσης ἀσφαλείας, Vulg. cum omni diligentia, Act. 5, 23. — bona fides, Zuverlässigkeit, certitudo (Al. firmitas), Luc. 1, 4.

Ἀσφαλής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, (α priv. et σφάλλω, fallo) firmus (cui insisti, cui confidi potest). — ἄγκυρα, Hebr. 6, 19. — τὸ ἀσφαλές, id, quod certum est, Act. 21, 34. 22, 30. 25, 26. — tutum, Phil. 3, 1.

Ἀσφαλίζω, f. σω, (ab ἀσφαλής) pr. firmum reddo. — τὸν τάφον, munio, ne laedi possit; pass., Matth. 27, 64. — Med. munio (mihi), Matth. 27, 65. 66. — τινὰ εἰς τὸ ξύλον, firmiter impingo in . . (Vulg. stringere ligno), Act. 16, 24.

Ἀσφαλῶς, adv., (a voc. ἀσφαλής) firmiter, secure, Marc. 14, 44. Act. 16, 23. — certo (γινώσκ.), Act. 2, 36.

Ἀσχημονέω (ῶ), f. ήσω, (sum ἀσχήμων, deformis, ut v. c. calvus ἀσχημονεῖ τὴν κεφαλήν, Aelian. V. H. 11, 4.) inhoneste ago (turpe lucrum quaerens), 1 Cor. 13, 5. — εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ (super) τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει. Vulg. si quis autem turpem (hoc interpretantur: crudelem) se videri existimat super virginem. (Obstat vero τό· ἐπί. Videtur verbum ἀσχημ. h. l. impersonaliter dici: si quis turpe quidquam virgini impositum iri putat.) 1 Cor. 7, 36.

Ἀσχημοσύνη, ης, ἡ, (a voc. ἀσχήμων) **a.**, turpitudo, Rom. 1, 27. — **b.**, pudenda (עֶרְוָה, Ex. 28, 42. Deut. 23, 14. al.), Apoc. 16, 15.

Ἀσχήμων, ονος, ὁ, ἡ, (α priv. et ἔσχημαι, 1. perf. pass. verbi σχέω, derivati illius ab ἔσχον. Cf. ἐλεήμων, οἰκτίρμων, ἀφράδμων) indecorus (opp. εὐσχήμων), 1 Cor. 12, 23.

Ἀσωτία, ας, ἡ, (ab adi. ἄσωτος) luxuria, Eph. 5, 18. Tit. 1, 6. 1 Petr. 4, 4. (Polyb. Herodian.)

Ἀσώτως, adv., (ab adi. ἄσωτος ex α priv. et σόω s. σώζω, qui servari non potest) luxuriose, Luc. 15, 13.

Ἀτακτέω (ῶ), f. ήσω, (sum ἄτακτος. Xen. Cyr.) negligo muneris officia, 2 Thess. 3, 7. (coll. v. 11.)

Ἄτακτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et τακτός a τάσσω, in ordine pono) is, qui ordinem non servat, spec. qui muneris officia negligit, 1 Thess. 5, 14. (coll. 2 Thess. 3, 6 — 8.)

Ἀτάκτως, adv. (ab adi. ἄτακτος) neglecto ordine, neglectis muneris officiis, 2 Thess. 3, 6. 11.

Ἄτεκνος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et τέκνον, i. q. ἄπαις) improles, Luc. 20, 28 — 30. (Matth. 22, 24. μὴ ἔχων τέκνα.)

Ἀτενίζω, f. ίσω, (ab ἀτενής, ex α intens. et τείνω, intentus) fixis oculis aliquem intueor, oculos defigo in aliquem — τινί, Luc. 4, 20. 22, 56. Act. 3, 12. 10, 4. 14, 9. 23, 1. — εἴς τινα, Act. 1, 10. 3, 4. 6, 15. 7, 35. 11, 6. 13, 9. 2 Cor. 3, 7. 13.

Ἄτερ, praep. sine, absque, τινός (Hom.), Luc. 22, 6. 35.

Ἀτιμάζω, f. σω, (ab ἄτιμος: ἄτιμον facio) ignominia afficio, Luc. 20, 11. Joh. 8, 49. Act. 5, 41. Rom. 1, 24. 2, 23. Jac. 2, 6.

Ἀτιμάω, v. ἀτιμόω.

Ἀτιμία, ας, ἡ, (ἄτιμος) dedecus, turpitudo. — ignominia (opp. τιμή, δόξα), Rom. 1, 26. 9, 21. 1 Cor. 11, 14. 15, 43. 2 Cor. 6, 8. 11, 21. 2 Tim. 2, 20.

Ἄτιμος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et τιμή) honoris expers, contemtus, Matth. 13, 57. (Marc. 6, 4. Pro eo Luc. 4, 24. δεκτός.) 1 Cor. 4, 10. (opp. ἔνδοξος.) Comparat. minoris pretii, vilior, 1 Cor. 12, 23.

Ἀτιμόω (ῶ), f. ώσω, (reddo aliquem ἄτιμον — ἀτιμοῦσθαι Graecis ii dicuntur qui iure standi in foro privantur, Xen. de rep. Athen. 1, 14. Demosth. p. 548. 8.) contumelia afficio. Pass. ἠτιμωμένος, Marc. 12, 4. (Alii codd. ἠτιμημένον, ab ἀτιμάω.)

Ἀτμίς, ίδος, ἡ, vapor, Act. 2, 19. Jac. 4, 14.

Ἄτομος, ον, ὁ, ἡ, (ex α priv. et τέμνω) is, qui dissecari nequit, individuus; temporis punctum. — ἐν ἀτόμῳ, subito, 1 Cor. 15, 52.

Ἄτοπος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et τόπος) ον, τό, id, quod non est loci — ἄτοποι, homines importuni, 2 Thess. 3, 2. — neutr. ἄτοπον (Xen. Mem. 2, 3, 15. ἄτοπα λέγειν. Plut. φαῦλα κ. ἄτοπα), malum (reprobatu dignum), Luc. 23, 41. (πράσσειν); incommodum, Act. 28, 6. (εἰς αὐτὸν γίνεται, eum invadit.)

Ἀττάλεια, ας, ἡ, Attalia (urbs Pamphyliae maritima, Lyciae finibus proxima, condita ab Attalo Philadelpho, Pergami rege, a quo et nomen sortita est. Destructa est, et haud procul ab eius loco urbs alia condita, cui hodie nomen est Anthali), Act. 14, 25.

Αὐγάζω, f. σω, (v. αὐγή) intueor (ap. Hom.), τί, 2 Cor. 4, 4. (adeo excaecavit eorum mentes, ut non valeant oculis intueri [oculos convertere in] splendorem.) Al. construunt: ὁ φωτισμὸς αὐγάζει, splendor [eis] *affulget*. Sed verba: εἰς τὸ μὴ postulant, ut μὴ αὐγάσαι ii cogitentur, quorum mentes excaecatae sint.)

Αὐγή, ῆς, ἡ, splendor — subintell. τῆς ἡμέρας, diluculum, Act. 20, 11.

Αὔγουστος, ον, ὁ, (nomen derivat. a voc. αὐγή — πάντα γὰρ τὰ ἐντιμότατα κ. τὰ ἱερώτατα αὔγουστα προςαγορεύεται. Dio Cass. lib. 53.)

Augustus (cognomen Julii Caesaris Octaviani, primi Romanorum imperatoris. Natus erat anno u. c. 691. Cicerone et Antonio Coss. patre Caio Octavio, matre Atia. Mater eius filia fuit sororis C. J. Caesaris, qui eum in filium adoptavit et a quo Julii nomen accepit. Consul creatus est anno aetatis 20. Imperio potitus post pugnam Actiacam, qua devicerat M. Antonium, regnavit inde a primo consulatu annos 56. a pugna Actiaca annos 44. dies 13. Obiit enim d. 19. Aug. anni ab u. c. 767. anno aetat. 76. — v. Sueton. Dio Cass. Tacit. Vellej. Paterc.), Luc. 2, 1.

Αὐθάδης, ου, ὁ, ἡ, (ex αὐτός et ἅδω s. ἁνδάνω, placeo, qui sibi ipsi placet) arrogans, Tit. 1, 7. 2 Petr. 2, 10.

Αὐθαίρετος, ον, ὁ, ἡ, (αὐτός, αἱρέομαι) voluntarius, paratus, sponte (aliquid faciens), 2 Cor. 8, 3. 17.

Αὐθεντέω (ῶ), f. ήσω, (sum αὐθέντης, i. e. αὐτοέντης, ex αὐτός et τὰ ἔντεα, arma, — qui sua manu vel alios, vel se ipsum perimit, Thuc. 3, 58.) dominor in aliquem, guberno aliquem, τινός, 1 Tim. 2, 12.

Αὐλέω (ῶ), f. ήσω, (αὔω, spiro. — αὐλός, tibia) tibia cano, Matth. 11, 17. (Luc. 7, 32.) 1 Cor. 14, 7.

Αὐλή, ῆς, ἡ, (ἄω, αὔω, spiro, v. supr. ἀήρ.) — **1.**, (Hom.) cubile, stabulum, spec. caula, Hürde, Joh. 10, 1. 16. — **2.**, aula, (locus ante aedes apertus vacuusque, ventis expositus. — διαπνεύμενος τόπος αὐλὴ λέγεται. Athen. Deipnos. 5, 2.). Distinguitur aedium aula *exterior*, i. e. subdialis, palatii aedificiis cincta, s. προαύλιον, et aula *interior*, s. αὐλή, atrium, i. e. spatium vacuum sub domus primo solario, s. sub prima contignatione. Hoc intell., Marc. 14, 54. 66. (Matth. 26, 58. 69. Luc. 22, 55.) Joh. 18, 15. — Matth. 26, 3. Luc. 11, 21. — Atrium *templi*, i. e. spatium extra templum, muris quidem cinctum, sed non tectum, Apoc. 11, 2.

Αὐλητής, οῦ, ὁ, (αὐλέω) tibicen, Matth. 9, 23. Apoc. 18, 22.

Αὐλίζομαι, f. ίσομαι, (v. αὐλή) pernoctor, — ἐν τόπῳ τ., Matth. 21, 17. — εἰς τόπον τ. pernoctandi caussa me in locum aliquem confero, Luc. 21, 37. (cf. κατοικεῖν εἰς . .)

Αὐλός, οῦ, ὁ, (ἄω, αὔω) tibia, 1 Cor. 14, 7.

Αὐξάνω s. αὔξω, f. ήσω, (ap. Hom. ἀέξω) — **a.**, transit. crescere facio, 1 Cor. 3, 6. 7. 2 Cor. 9, 10. Col. 2, 19. (crescere faciet augmentum Dei. Cf. Eph. 4, 15. 16.) — Pass. cresco, Matth. 13, 32. 2 Cor. 10, 15. Col. 1, 10. 1 Petr. 2, 2. — **b.**, intrans. cresco, de plantis, Matth. 6, 28. (Luc. 12, 27.) Marc. 4, 8. Luc. 13, 19. — de infantibus: Luc. 1, 80. 2, 40. Eph. 4, 15. — Trop. de aedificiis, Eph. 2, 21. — de incrementis coetus fidelium, Act. 6, 7. 12, 24. 19, 20. — de doctore, cuius discipuli in maiorem numerum augentur, Joh. 3, 30. (oppon. ἐλαττοῦσθαι.)

Αὔξησις, εως, ἡ, (αὔξω) incrementum, Eph. 4, 16. (τοῦ σώματος) Col. 2, 19. (ἡ . . τοῦ θεοῦ, incrementum Deo dignum.)

Αὔριον, adv., (αὔρα, aura matutina, a v. αὔω, spiro) cras, Matth. 6, 30. (Luc. 12, 28.) Luc. 13, 32. — ἡ αὔριον, scil. ἡμέρα, crastinus dies, Matth. 6, 34. Luc. 10, 35. (verba: ἐπὶ τὴν αὔρ. construenda sunt cum ἐκβαλών,

quippe reddenda: in crastinum diem, i. e. ut provideretur crastino diei.) Act. 4, 5. Jac. 4, 14.

Αὐστηρός, ά, όν, (αὔω, exsicco) austerus (Polyb. Diog. Laërt.), Luc. 19, 21. 22. (Matth. 25, 24. habet: σκληρός.)

Αὐτάρκεια, ας, ἡ, (αὐτάρκης) sufficientia, 2 Cor. 9, 8. — modestia rebus necessariis contenta, 1 Tim. 6, 6.

Αὐτάρκης, εος (ους), ὁ, ἡ, (αὐτός, ἀρκέω) contentus, Phil. 4, 11.

Αὐτοκατάκριτος, ον, ὁ, ἡ, (αὐτός et κατακρίνω) proprio iudicio condemnatus, Tit. 3, 11.

Αὐτόματος, ον, ὁ, ἡ, et ος, η, ον, (ex αὐτός et μάω, verbo obsoleto, cui affine esse vid. lat. verb. moveo) motu proprio actus, sponte (agens), (cf. αὐθαίρετος) Marc. 4, 28. Act. 12, 10. (cf. Hom. Iliad. 2, 408.)

Αὐτόπτης, ου, ὁ, ἡ, (αὐτός, ὄπτω, cf. αὐτήκοος) qui suis ipse oculis videt, testis oculatus (Xen.), Luc. 1, 2. (cf. ἐπόπτης.)

Αὐτός, ή, ό, pronomen personale tertiae personae **1.**, ***inservit tertiae personae notandae*** (et latine nonnumquam exprimitur per flexiones pronominis: *is, ea, id*), ***a.***, ubi tertia persona non per ipsum verbum significatur, sed separatim notanda est, v. c. ἐλθόντος αὐτοῦ (quum venisset), ἐλθόντων αὐτῶν, (quum venissent.) — εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν (αὐτοὺς) ἀναπολόγητον (ἀναπολογήτους). — ἤκουσα αὐτοῦ λαλοῦντος, audivi eum loqui (loquentem.) — εἶδον αὐτοὺς βασανιζομένους. — ἀνέχομαι αὐτοῦ, δίδωμι αὐτῷ, ἀγαπῶ αὐτόν etc. ***b.***, ubi tertia persona cum praepositionibus consocianda est, v. c. παρ' αὐτοῦ (αὐτῶν), σὺν αὐτῷ (αὐτοῖς), ab eo, cum eo etc. — ***c.***, ubi nomen subst. vel adi. iungitur cum genitivo vel dat. 3. personae, v. c. ὁ πατὴρ αὐτοῦ (αὐτῶν) pater eius (eorum), ἀγαπητὸς αὐτῷ, αὐτοῖς, carus ei, eis etc. — Hic vero praeterea in stylo N. T. observare licet haec: *α.*, scribere solent N. Testamenti scriptores etiam sic: καταβάντι αὐτῷ — ἠκολούθησεν αὐτῷ, pro: καταβάντι αὐτῷ ἠκολούθησεν, Matth. 8, 1. cf. 4, 16. (Jes. 60, 2.) 5, 1. 8, 23. 28. 9, 28. 25, 29. al. Marc. 5, 2. 9, 28. Luc. 19, 26. Act. 7, 21. Joh. 15, 2. Apoc. 2, 7. 26. 3, 12. 21. 6, 4. (Exempla e Graecor. scriptis suppeditat Wineri grammat. N. T.) — *β.*, pronomini relat. ὅς, ἥ, ὅ, associant pronomen αὐτός, v. c. ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς, Marc. 7, 25. cf. Act. 15, 17. 1 Petr. 2, 24. (Jes. 53, 5.) Apoc. 3, 8. 7, 2. 13, 12. 17, 9. v. τοὺς ὁ, Gen. 1, 11. 6, 17. 13, 15. 19, 29. Jes. 9. 5. — E Graecis cf. Callim. Epigr. 44. ὧν ὁ μὲν αὐτῶν; e Latinis: Cic. Acad. 2, 25, 79. „quod ne id facere posses.“ — *γ.*, ἀνακόλουθα: Matth. 12, 36. Luc. 8, 18. Joh. 17, 2. Apoc. 2, 26. — *δ.*, praecedens pronom. relat. ὅς sequi iubent αὐτός, quamquam expectares οὗτος, Matth. 12, 50. (Marc. 3, 35.) 26, 48. (Marc. 14, 44.) Luc. 20, 18. — *ε.*, ponunt αὐτός et plur. αὐτοί ubi subiectum vel subiecta non indicata sunt, sed ante posito aliquo nomine continentur. Exempla habeto haec: Joh. 8, 44. (in voc. ψεύστης continetur ψεῦδος, ad quod ref. αὐτοῦ) Rom. 2, 26. — Marc. 1, 44. (Matth. 8, 4. Luc. 5, 14. μηδενί, αὐτοῖς) 1, 39. (Matth. 4, 23. Luc. 4, 15.) Act. 8, 5. 12, 21. 20, 2. Rom. 2, 26. 2 Cor. 2, 13. (coll. v. 12.) Eph. 5, 12. (σκότος, αὐτοί) 3 Joh. v. 9. al. Nec in script. graec. istiusmodi exempla desunt. — *ζ.*, saepius pronomen αὐτός repetunt, quamquam ad diversas personas vel res referendum est, Marc.

8, 22. 9, 27. 28. 1 Joh. 3, 24. nec satis perspicuum est, ad quod nomen referatur, Joh. 6, 33. 11, 16. 14, 23. Adde: Marc. 2, 17. 19. 3, 2. 20. 5, 8. 6, 6. 10, 13. Cf. Hom. Iliad. 19, 303.

2., *αὐτός* vim habet *restrictivam*, ubi subiecto, in verbo latenti, additur. Reddas: *ipse*, v. c. *αὐτοὶ ἠκούσαμεν*, ipsi audivimus, Luc. 22, 71. Cf. Joh. 2, 25. 4, 42. 9, 21. Matth. 1, 21. 5, 4—9. 15, 12. Marc. 1. 8. 3, 13. 6, 45. 7, 36. Luc. 1, 22. 6, 11. 36. 9, 36. 10, 1. 24, 35. 36. Act. 2. 34. 16, 37. 17, 25. 18, 15. al. Loci enim sunt innumeri. — Additur *καί*, v. c. *ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ*, Matth. 27, 57. Cf. Matth. 20, 10. 25, 17. 44. Marc. 15, 43. Luc. 1, 30. 4, 11. 14, 12. 16, 28. 23, 51. Joh. 4, 45. 17, 19. 21. Act. 2, 22. 8, 13. 15, 27. 16, 28. 21, 24. Gal. 2, 17. Hebr. 5, 2. 13, 3. 1 Joh. 2, 6. — *Αὐτός* additum *pronomini personali*, eique nunc praepositum (*αὐτὸς ἐγώ*), ut Luc. 24, 39. (alii codd. *ἐγώ αὐτός εἰμι*, al. *ἐγώ εἰμι αὐτός*) Joh. 3, 28. Act. 24, 15. 20. 25, 25. Eph. 6, 22. Rom. 9, 17. 2 Cor. 7, 11. Phil. 1, 6. 1 Thess. 4, 9. 2 Petr. 1, 5. Rom. 9, 3. 15, 14. 1 Thess. 4, 9. — nunc postpositum (e. g. *ὑμεῖς αὐτοί*), Marc. 6, 31. Act. 10, 26. (*κἀγὼ αὐτός*) 20, 30. 1 Cor. 5, 13. 7, 35. 11, 13. — praemissum *nomini proprio*: *αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς*, *ὁ Ἰωάννης*, Matth. 3, 4. Marc. 6, 17. 12, 36. (Luc. 20, 42.) 37. Luc. 3, 23. 24, 15. 36. Joh. 4, 44. Hebr. 11, 11. — item nomini appellativo: *αὐτὸς ὁ πατήρ*, *αὐτὴ ἡ κτίσις*, cet. Joh. 16, 27. Rom. 8, 21. Luc. 10, 21. 13, 31. 20, 19. 1 Cor. 11, 14. 2 Cor. 11, 14. 1 Thess. 4, 16. 5, 23. Hebr. 9, 23. Apoc. 11, 11. — vel postpositum: (*καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισε*), Joh. 4, 2. cf. 14, 11. Gal. 6, 13. — Accusat. (*αὐτόν*, *αὐτούς*) nonnumquam ita collocatur, ut in eo agnoscenda sit vis restrictiva (ipsum, ipsos): *αὐτὸν ἐρωτήσατε*, Joh. 9, 21. Luc. 24, 24. Gal. 4, 17. — *αὐτός* in *epanorthosi*, ubi subiectum iam indicatum accuratius distinguitur, v. c. ... *ἐπείνασεν, αὐτὸς κ. οἱ μετ' αὐτοῦ*, Marc. 2, 25. (Matth. 12, 3. Luc. 6, 3. cf. Joh. 2, 12. 4, 53. Act. 7, 15. 8, 38. 16, 31. 33. et Gen. 2, 25. 3, 8. 6, 18. 7, 1. 13, 1. 17, 9. 24, 54. al. Exempla e profanis script. affert Winer grammat. N. T. His adde: Marc. 4, 27. Luc. 15, 14. 1 Cor. 3, 15. — Not. In evangeliis *αὐτός* saepenumero sic dicitur, quasi per se intelligatur, sermonem esse de Domino (Jesu), Marc. 2, 25. 4, 38. Luc. 5, 16. 17. 6, 20. 8, 54. 9, 51. 10, 38. 11, 17. 28. Cf. Pythagoreorum illud: *αὐτὸς ἔφα*. — vid. etiam Hebr. 13, 5. (*αὐτός*, i. e. Deus, *εἴρηκε*.)

Neutr. *αὐτοῦ*, ibi, Matth. 16, 36. (Marc. 14, 32. *ὧδε*.) Act. 15. 34. 18, 19. 21, 4.

3., *ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό*, idem, eadem, idem, h. e. **a.**, idem, quem modo dixi. — *τὸ αὐτό*, id, quod a modo commemoratis non differt, Matth. 5, 46. (Luc. 6, 33.) 27, 44. — cum nomine iunctum: *τὸν αὐτὸν λόγον*, Matth. 26, 44. (Marc. 14, 39.) Luc. 6, 38. Phil. 1, 30. al. *τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων*, 1 Petr. 5, 9. — **b.**, *ὁ αὐτός*, *α.*, absol. unus idemque, Hebr. 1, 12. 13, 8. (immutabilis.) — *τὸ αὐτὸ λέγειν*, unam (eandemque) profiteri sententiam. 1 Cor. 1, 10. — *ἕν ἐστι κ. τὸ αὐτό τινι*, 1 Cor. 11, 5. — *ἐπὶ τὸ αὐτό* (*συνάγεσθαι*), hebr. יַחַד, una, simul (sed hoc nonnumquam est: ut in unum, in unam societatem coëant. Cf. Ps. 2, 2. 37, 38. Exod. 26, 24. 1 Reg. 13, 18.), Matth. 22, 34.

Act. 2, 1. 3, 1. 14, 1. Luc. 17, 35. 1 Cor. 11, 20. — Aelian. V. H. 14, 8. Herodot. 7, 106. — β., cum nomine iunctum: ἵνα ἦτε κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ κ. ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ, 1 Cor. 1, 10. — τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 1 Cor. 12, 4. 8. 9. 11.

4., Αὑτοῦ (i. q. ἑαυτοῦ), ῆς, οῦ, sui (Dat. αὑτῷ, ῇ, ῷ, sibi etc.) pron. reciprocum, s. *reflexivum*: τὴν ἅλωνα αὑτοῦ, aream suam, Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17.) Cf. Matth. 23, 4. Marc. 15, 29. Luc. 5, 15. 7, 3. 9, 51. 14, 27. Act. 15, 26. Eph. 1, 9. — δι' ἑαυτοῦ, per se, Rom. 14, 14. — τοὺς ὄντας αὑτοῦ, suos, 2 Tim. 2, 19. Scilicet reflectitur haec tertiae pers. expressio ad subiectum illius verbi, a quo pendet, ita ut subiectum se ad se ipsum referre fingatur. Not. Variat saepissime scriptura in codicibus et editionibus, aliis αὐτοῦ etc. aliis αὑτοῦ etc. offerentibus. Wetstenius, Birchius, Griesbach. al. constanter αὑτοῦ, Bengelius vero, Matthaeius, al. αὐτοῦ solent exhibere; ita Matth. 3, 4. τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ (Griesb.) et αὐτοῦ (Matthaeius), περὶ τὴν ὀσφὺν αὑτοῦ, Griesb. αὐτοῦ, Matthaeius. Hoc vero loco auctor, si scripsit αὑτοῦ, cogitandus est sibi eum, ad quem illud pronomen referendum est, veluti *tertiam* personam, de qua narraret, ex adverso posuisse. Et haec re vera ratio est, cur scriptores N. T. (et Graeci quoque) multis in locis pronomen αὐτός pro reflexivo αὑτοῦ etc. posuisse censendi sint. Recte igitur tenentur flexiones pronominis αὐτός ut in illo loco, ita et in hisce: Matth. 3, 16. (et Marc. 1, 10. lege: ἐπ' αὐτόν, licet leges grammaticae requirant: ἐφ' ἑαυτόν) 22, 45. Marc. 12, 19. (legunt: ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, vel αὑτοῦ, utrumque recte.) Joh. 4, 40. (παρ' αὐτοῖς) 47. (ἵνα ἰάσηται αὐτοῦ [pro: αὑτοῦ] τὸν υἱόν) 13, 11. Act. 19, 4. Hebr. 11, 21. (. . τῆς ῥάβδου αὐτοῦ, al. αὑτοῦ; utrumque recte.) Reflexivum vero pronomen teneatur Marc. 15, 29. (τὰς κεφαλὰς αὑτῶν) 4, 5. 7, 33. (τοὺς δακτύλους αὑτοῦ) 9. 8.

Αὐτόφωρον, ου, τό, (αὐτός et φώρ, fur, φωρά, furtum.) — ἐπ' αὐτοφώρῳ (s. ἐπαυτοφώρῳ) pr. in ipso furto; proverbialiter: in ipso scelere (über der That), Joh. 8, 4. (Habent Aelian. Plutarch. Sextus Empir.)

Αὐτόχειρ, ος, ὁ, (ex αὐτός et χείρ. Cf. ἀδικόχειρ, μακρόχειρ) propr. is, qui sua manu aliquid patrat: αὐτόχειρες ἐῤῥίψαμεν, nostris manibus proiecimus, Act. 27, 19. (Vulg. suis manibus proiecerunt; legit: ἐῤῥίψαν.)

Αὐχμηρός, ά, όν, (αὐχμέω, torreo, squaleo; cf. αὐστηρός) caliginosus, 2 Petr. 1. 19.

Ἀφαιρέω (ῶ), f. ήσω, fut. 2. ἀφελῶ, aor. 2. ἀφεῖλον, (ex ἀπό et αἱρέω) tollo, aufero, — τί, — τὸ ὄνειδος, ignominiam, Luc. 1, 25. (Gen. 30, 23.), τὸ ὠτίον, aurem abscindo. Matth. 26, 51. (Marc. 14, 47. Luc. 22, 50.) — τὰς ἁμαρτίας, tollo peccata, Hebr. 10, 4. — Med. ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, cum abstulero i. e. delevero illorum peccata, Rom. 11, 27. (Jes. 27, 9. cf. Jerem. 31, 34.) — τὶ ἀπό τινος (Sext. Emp. adv. phys. 1, 280.). Pass. οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς, Luc. 10, 46. (cf. 19, 26.) — Med. aufero. ἀπό τ., Luc. 16, 3. Apoc. 22, 19.

Ἀφανής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, (α priv. et φαίνω, aor. 2. Pass. ἐφάνην) invisibilis, inconspicuus (opp. φανερός, Xen. Mem. 1, 1, 2.), ἐνώπιόν τινος (constr. hebr.), Hebr. 4, 13.

Ἀφανίζω, f. σω, (i. e. reddo ἀφανές.) **a.**, evanescere facio, — Pass. evanesco, Jac. 4. 14. — **b.**, nitore privo, deturpo. — τὸ πρόςωπον, Matth. 6, 16. — corrumpo, θησαυρούς, Matth. 6, 19. 20. (Luc. 12, 33. διαφθείρει.) — Pass. pallore obducor, obstupesco, Act. 13, 41. (Hab. 1, 5.)

Ἀφανισμός, οῦ, ὁ, (ἀφανίζω) abolitio, interitus (vox antiquioribus incognita; legitur ap. Diod. Sic. 15, 48.), Hebr. 8, 13.

Ἄφαντος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et φαίνομαι) non amplius conspiciendus. — ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν, disparuit ex illor. conspectu, Luc. 24, 31.

Ἀφεδρών, ῶνος, ὁ, (ex ἀπό et ἕδρα, sedes s. a voc. ἄφεδρα, vox aevi Macedonici, v. Sturz. de dial. Mac. p. 150.) latrina, cloaca, Matth. 15, 17. (Marc. 7, 19.)

Ἀφειδία, ας, ἡ, (a v. ἀφειδής, non parcens, ex α priv. et φείδομαι, parco) severitas, quae non parcit; ἀφειδία σώματος (cf. ἀφειδεῖν σώματος, Lucian. Anachars.), severitas, quae corpori non parcit, Col. 2, 23.

Ἀφελότης, ητος, ἡ, (a voc. ἄφελος, planus. Ap. Graec. elegantiores: ἀφέλεια a voc. ἀφελής) simplicitas (quae ornatu caret), Act. 2, 46.

Ἄφεσις, εως, ἡ, (ἀφίημι.) 1., dimissio (e carcere), Luc. 4, 19. (Jes. 61, 1. 2.) 2., ἄφεσις ἁμαρτιῶν, remissio peccatorum, Matth. 26, 28. Marc. 1, 4. Luc. 1, 77. 3, 3. 24, 47. Act. 2, 38. 5, 31. Hebr. 10, 18. — ἔχειν ἄφεσιν ἁμ., Marc. 3, 29. Eph. 1, 7. (Col. 1, 14.) — λαμβάνειν, Act. 10, 43. — ἄφεσις simpliciter: Hebr. 9, 22. — Apud Diod. Sic. ἄφεσις τιμωρίας, ἐγκλημάτων.

Ἀφή, ῆς, ἡ, (ἅπτω, necto, apto) iunctura, Eph. 4, 16. — pl. ἁφαὶ κ. σύνδεσμοι, Col. 2, 19.

Ἀφθαρσία, ας, ἡ, (a voc. ἄφθαρτος, qu. v.) incorruptibilitas (Vulg. incorruptio), Rom. 2, 7. — ζωὴ κ. ἀφθ., 2 Tim. 1, 10. — Oppon. ἡ φθορά, 1 Cor. 15, 42. 50. — Opp. τὸ θνητόν, v. 54. — ἐν ἀφθαρσίᾳ (ἀγαπᾷν, amplecti Christum amore numquam languescente), Eph. 6, 24.

Ἄφθαρτος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et φθείρω, corrumpo, 3. perf. pass.) incorruptus, incorruptibilis (opp. φθαρτός), Rom. 1, 23. 1 Cor. 9, 23. 15, 52. 1 Tim. 1, 17. 1 Petr. 1, 4. — Neutr. τὸ ἄφθ. τινος, 1 Petr. 3, 4.

Ἀφθορία, ας, ἡ, (ἄφθορος, incorruptibilis, ex α priv. et φθείρω), integritas, Tit. 2, 7. (al. codd. ἀδιαφθορία.)

Ἀφίημι, ἥσω, (et ἀφέω, ἀφεῖς, Apoc. 2, 20. sive ἀφίω, imperf. ἤφιον, Marc. 1, 34. 11, 16. perf. ἀφῆκα — ἀφέωνται, pro ἀφεῖνται, Matth. 9, 2. 5. [Marc. 2, 5. 9. Luc. 5, 20. 23.] Luc. 7, 47. 48. 1 Joh. 2, 12. — ex ἀπό et ἵημι.) **a.**, *dimitto*, — τινά (oppon. παραλαμβάνω). — Pass., Matth. 24, 40. 41. (Luc. 17, 34. 35. 36. — admittetur alter [assumetur?], alter reiicietur [deseretur?]. Enarrant alii: elabetur alter, alter capietur; at παραλαμβάνειν nec umquam, nec usquam est: capere.) — ἀφ. τὸ πνεῦμα, Matth. 27, 50. (Marc. 15, 37. ἐξέπνευσε — Gen. 35. 18. ἀφιέναι τὴν ψυχήν.) — dimitto *debita* (oppon. κρατεῖν), Joh. 20, 21. — τὸ δάνειον, Matth. 18, 27. — τὴν ὀφειλήν (Aelian. V. H. 14, 24.), Matth. 18, 32. — τὰ ὀφειλήματα, Matth. 6, 12. (Luc. 11, 4. τὰς ἁμαρτίας), τὰ παραπτώματα, Matth. 6, 14. 15. Marc. 11, 25. 26. — τὰς ἁμαρτίας, Matth. 9, 2. 5. (Marc. 2, 5. 7. Luc. 5, 20. 21.) Matth. 12, 31. 32. (Marc. 3, 28. Luc. 12, 10.) Rom. 4, 7. (Ps. 32, 1. 2.) 1 Joh.

1, 9. — οἱ ὁ, Ps. 32, 5. Jes. 22, 14. 55, 7. — *simpliciter:* ἀφιέναι τινί, condonare alicui, Matth. 12, 32. 18, 21. 35. (Luc. 17, 4.) Marc. 4, 12. 11, 25. 26. Luc. 11, 4. 12, 16. 23, 34. — Pass., Act. 8, 22. Jac. 5, 15. — dimitto (*non teneo*) τὴν ἀγάπην (τὴν πρώτην), Apoc. 2, 4.

b., *relinquo*, Matth. 4, 22. (Marc. 1, 20.) 13, 36. (Marc. 4, 30.) 18, 12. (Luc. 15, 4. καταλείπει) 26, 44. Marc. 8, 13. (Matth. 16, 4. καταλιπών) 13, 34. Joh. 4, 3. 16, 28. — τὰ ἐμαυτοῦ, opes, facultates, domum, Matth. 4, 19. (Marc. 1, 18. Luc. 5, 11.) 19, 27. 29. (Marc. 10, 28. 29. Luc. 18, 28. 29.) — desisto ab aliquo, Matth. 4, 11. (cf. Luc. 4, 13.) — de *morbis* ab aegroto desistentibus: ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός, Matth. 8, 15. (Marc. 1, 31. Luc. 4, 39. Joh. 4, 52.) — relinquo, i. e. *non mecum absporto*, non mecum sumo s. duco, Matth. 5, 24. Joh. 4, 28. — de *discedente e vita:* superstitem relinquo, ἀφ. τέκνα, γυναῖκα, Matth. 25. 28. (Marc. 12, 20. 22. Luc. 20, 31. καταλείπω.) — *salvum* (intactum) *relinquo*, übriglassen, Matth. 24, 2. (Marc. 13, 2. Luc. 21, 6.) — *desero* aliquem (contra fas), Matth. 26, 56. (Marc. 14, 50.) Joh. 10, 12. 1 Cor. 7, 11—13. — ἀφίημί τινα, relinquo: cum accus. praedicati: — ἀμάρτυρον, Act. 14, 17. — ἡμιθανῆ, Luc. 10, 30. — μόνον, Joh. 8, 29. 16, 32. — ὀρφανόν, Joh. 14, 28. — ἔρημον, Matth. 23, 38. (Luc. 13, 35.)

c., *sino*, *permitto*, i. q. ἐάω, (opp. κωλύω, prohibeo) α., sequente inf., Matth. 13, 30. 19, 14. (Marc. 10, 14. Luc. 18, 16.) Marc. 1, 34. (Luc. 4, 41. οὐκ εἴα λαλεῖν) Joh. 11, 44. 18, 8. — infinit. aor., Matth. 19, 14. 23, 14. (Luc. 11, 52.) Marc. 5, 37. (Luc. 8, 5.) 7, 12. 27. Luc. 9, 60. (Matth. 8, 22.) 12, 39. (Matth. 24, 43. οὐκ ἂν εἴασε) Apoc. 2, 20. 11, 9. — β., absque inf., Matth. 3, 15. (bis) Marc. 5, 19. 11, 6. 14. 6. Luc. 13, 8. Joh. 12, 7. 13, 48. Act. 14, 7. — γ., ἀφίημί τινί τι, concedo alicui aliquid, Matth. 5, 40. (Luc. 6, 29. μὴ κωλύσῃς.) — δ., seq. ἵνα, Matth. 11, 16. — ε., sequente simplici coniunctivo (Arrian. dissert. Epict. 1, 9. ἄφες δείξωμεν, 3, 12. ἄφες ἴδω), Matth. 7, 4. (Luc. 6, 42.) 27, 49. (Marc. 15, 36.) — **d.,** omitto, τι, Luc. 11, 42.

Ἀφικνέομαι (οἶμαι), f. ἀφίξομαι, (ἀπό, ἵκω, ἱκνέομαι. Cf. ἔχω, ἴσχω, ἰσχνέομαι) pervenio — εἰς, Rom. 16, 19.

Ἀφιλάγαθος, οῦ, ὁ, ἡ, (α priv. et φιλάγαθος ex φίλος et ἀγαθός) boni bonorumque hominum inimicus, 2 Tim. 3, 3.

Ἀφιλάργυρος, ου, ὁ, ἡ, (α priv. et φιλάργυρος ex φίλος et ἄργυρος) non amans pecuniae, non avarus, 1 Tim. 3, 3. — ἀφιλ. ὁ τρόπος (scil. ἔστω), vitam agamus sine avaritia, Hebr. 13, 5.

Ἄφιξις, εως, ἡ, (v. ἀφικνέομαι) **a.,** adventus (apud script. graec.) **b.,** in N. T. abitus, discessus, Act. 20, 29.

Ἀφίστημι, f. ἀποστήσω, (ἀπό et ἵστημι) **a.,** absistere facio (praes. imperf. fut. aor. 1. act.), ἀφίστησι λαὸν ὀπίσω αὐτοῦ, avertit . . post se (i. e. ut se suasque partes sequatur. Constructio praegnans), Act. 5, 37. — **b.,** desisto ab aliquo (perf. plusqu. aor. 2. act.) ἀπό τινος, Luc. 4, 13. 13, 27. Act. 5, 38. 22, 29. 2 Cor. 12, 8. 2 Tim. 2, 19. (ἀπὸ ἀδικίας etc. alludit hic locus ad Num. 16, 26. Jes. 32, 11. cf. Sirac. 7, 2.) — discedo ab alicuius latere, Act. 12, 10. — desino agere, rem habere, versari cum aliquo, Act. 15, 38. 19, 9.; ἀπὸ θεοῦ, deficio, Hebr. 3, 12. — **c.,** Med. ἀφίσταμαί τινος, deficio

ab aliquo, 1 Tim. 4, 1. — ἀπό τ. me abstineo ab aliquo, Luc. 2, 37. (cf. Levit. 10, 7.) 1 Tim. 6, 5. — absol. deficio, Luc. 8, 13.

Ἄφνω (i. q. ἄφνως), adv., (v. ἐξαίφνης, ἐξάπινα) repente, Act. 2, 2. 16, 26. 28, 6.

Ἀφόβως, adv., (ἄφοβος, α priv. et φόβος) sine metu, secure, Luc. 1, 74. 1 Cor. 16, 10. (ἀφόβως γενέσθαι πρός τινα. Cf. Hom. Iliad. 3, 95.) Phil. 1, 14. Jud. v. 12.

Ἀφομοιόω (ῶ), f. ώσω, (ἀπό, ὅμοιος. Cf. ἀπογλυκαίνω, ἀποδενδρῶ, nostr. versüssen, versilbern,) similem reddo (verähnlichen) τινά τινι. Pass., Hebr. 7, 3.

Ἀφοράω (ῶ), f. ἀπόψομαι, (perf. ἀφεώρακα) — εἴς τινα (cf. ἀποβλέπω) oculos (ab aliis rebus averto et) converto in aliquem, Hebr. 12, 2.

Ἀφορίζω, f. ίσω, fut. att. ἀφοριῶ, Matth. 13, 49. (ἀπό et ὁρίζω, i. e. ὅρον facio, — distermino) **a.**, separo, τινά, Act. 19, 9. — ἐμαυτόν, Gal. 2, 12. — τινὰ (ἐκ μέσου τινῶν. hebr.), Matth. 13, 49. — τινὰ ἀπό τινος, Matth. 25, 32. — τινὰ εἴς τι, seligo aliquem ad aliquid (peragendum), Act. 13, 2. Rom. 1, 1. Gal. 1, 15. cf. Levit. 20, 26. — **b.**, secludo aliquem ut infamia notatum (cf. ἀποσυνάγωγος, ἀνάθεμα), Luc. 6, 22. (Jes. 66, 5.) — **c.**, aor. 1. Pass. signif. med. ἀφορίσθητε, separate vos, 2 Cor. 6, 17.

Ἀφορμή, ῆς, ἡ, (ἀπό, ὁρμή, qu. v.) v. de vi et usu huius vocab. Viger. p. 81. ed. Hermann. et Phryn. p. 223. edit. Lobeck. — inceptio; id, quo studium excitatur; pl. ἀφορμὰς εἰς τὸν βίον καταλείπειν τινί, Xen. Mem. 3, 12, 4. — occasio, incitamentum — λαμβάνω ἀφορμήν, materiam sumo, excitor, Rom. 7, 8. 11. — ἀφορμήν τινος (alicuius rei) δίδωμι τινι, materiam rei praebeo alicui, 2 Cor. 5, 12. 1 Tim. 5, 14. — εἰς ἀφορμὴν τινι, Gal. 5, 13. (modo ne libertatem convertite in materiam, quae nutrimento sit carni.) — ἐκκόπτω τὴν ἀφορμὴν τινος, praescindo materiam (gloriandi), 2 Cor. 11, 12. — θέλω ἀφορμήν, 2 Cor. 11, 12.

Ἀφρίζω, f. σω, (v. ἀφρός) spumo, Marc. 9, 18. 20.

Ἀφρός, οῦ, ὁ, spuma, Luc. 9, 39.

Ἀφροσύνη, ης, ἡ, (a v. ἄφρων, cf. ἐλεήμων, ἐλεημοσύνη) insipientia (quae solet esse comes iactantiae), 2 Cor. 11, 1. 17. 21. Cf. 2 Cor. 12, 6. — ὑπερηφανία, ἀφροσύνη, Marc. 7, 22.

Ἄφρων, ονος, ὁ, ἡ, (α priv. et φρήν. cf. εὔφρων, σώφρων) stultus, Luc. 11, 40. 12, 20. Rom. 2, 20. 1 Cor. 15, 36. 2 Cor. 11, 16. — (opp. φρόνιμος, v. 19.) 6. 11. Eph. 5, 17. 1 Petr. 2, 15.

Ἀφυπνόω (ῶ), f. ώσω, (ἄφυπνος, i. e. ap. profan. expergefactus, ergo ἀφυπνόω ap. prof.: vel excito e somno, vel intrans. expergefio, i. q. ἀφυπνίζομαι, ἐξυπνίζομαι); in N. T.: obdormio (quod veteres Graeci expresserunt per: καθυπνόω, v. Lob. ad Phryn. p. 224.), Luc. 8, 23.

Ἄφωνος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et φωνή) **a.**, vocis (sermonis) expers, mutus, 1 Cor. 12, 2. (εἴδωλα cf. Ps. 115, 5.) 2 Petr. 2, 16. — οὐδὲν . . ἄφωνον, nullum est linguarum genus, quod non voces exprimat, 1 Cor. 14, 10. — **b.**, qui ne sonum quidem edit, — ἀμνός, Act. 8, 32. (Jes. 53, 7.)

Ἄχαζ, ὁ, (אָחָז, i. e. quem apprehendit Dominus, θεόδεκτος) Achas (rex Judae, filius Jothami, 2 Reg. 15, 38. 16. 1. Jes. 1, 1.), Matth. 1, 9.

Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia, **a.**, sensu *angustiori:* provincia in Peloponneso s. Morea, regione Graeciae versus septentrionem sita, cuius metropolis Corinthus erat. (Sub Augusto provincia erat proconsularis; Tiberius eam cum Macedonia fecit provinciam Caesareanam, Claudius vero utramque senatui reddidit. Sueton. vit. Claud. c. 25.) Act. 18. 12. 1 Cor. 16, 15. 2 Cor. 1, 1.

b., sensu *latiori:* Peloponnesus et Graecia (omnes regiones inter Peloponnesum et Thessaliam interceptae simul cum Macedonia. v. Ἑλλάς. Cf. Cellar. Notit. Orbis antiqu. tom. 1. Polyb. 2, 38.), Act. 19, 21. Rom. 15, 26. 2 Cor. 11, 10. 1 Thess. 1, 7. 8.

Ἀχαϊκός, οῦ, ὁ, Achaicus (vir quidam Christianus), 1 Cor. 16, 17.

Ἀχάριστος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et χαρίζομαι) ingratus (cf. Xen. Mem. 2, 1. 1—3.). Luc. 6, 35. 2 Tim. 3, 2.

Ἀχείμ, ὁ, (nom. hebr.), Achim (filius Sadoci cuiusdam, unus e maioribus Christi), Matth. 1, 14.

Ἀχειροποίητος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et χειροποίητος ex χείρ et ποιέω) manibus non factus, Marc. 14, 58. 2 Cor. 5, 1. Col. 2, 11.

Ἀχλύς, ύος, ἡ, (Suid. ἀχλύς· σκότος, ὁμίχλη, ζόφος, ἀμβλυωπία. Hom. Od. 7, 41. Plut. vit. Alex. M. c. 45.) Act. 13, 11.

Ἀχρεῖος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et χρεῖος, utilis) inutilis, qui nihil praestat (Xen. Mem. 1, 2, 54. ἀχρεῖον κ. ἀνωφελές), de servo (ut ap. Platon. in Alcibiade: τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρειότατον), Matth. 25, 30. (Luc. 17, 10.)

Ἀχρειόω (ῶ), f. ώσω, (v. ἀχρεῖος) inutilem reddo. — Pass. inutilis fio, Rom. 3, 12. (Ps. 14, 3.)

Ἄχρηστος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et χρηστός, habilis, utilis, a v. χράομαι, χρήσομαι, utor) inutilis, cuius nullus usus est; (oppon. εὔχρηστος) — de servo: Philem. v. 11.

Ἄχρι et ἄχρις, (sive sequatur vocalis, sive non) adverb. nonnumquam praepositionis et coniunctionis vices gerens (observante Eustathio formatum ex μέχρι, abiecta litera μ), **a.**, construct. c. gen.: *α.*, *usque ad* — ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, Act. 2, 29. 3, 21. 23, 1. 26, 22. 2 Cor. 3, 14. (ἄχρι τῆς σήμερον.) — Cf. Matth. 28, 15. μέχρι τῆς σήμερον. — ἄχρι ἧς ἡμέρας, Luc. 1, 20. 17, 27. (Matth. 24, 38. Act. 1, 2.) ἄχρις αὐγῆς, Act. 20, 11. Rom. 8, 22. 1 Cor. 4, 11. Phil. 1, 6. — ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, Act. 22, 22. — ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ, Act. 11, 5. Cf. eodem modo ad spatium relatum, Act. 13, 6. 18, 15. 20, 4. 2 Cor. 10, 13. 14. Apoc. 14, 20. 18, 5. — Rom. 1, 13. (ἄχρι τοῦ δεῦρο) 5, 13. (ἄχρι νόμου. At v. 14. ἀπὸ . . μέχρι Μωϋσέως) Gal. 4, 2. (ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός) Hebr. 4, 12. 16, 11. (ἄχρι τέλους) et Apoc. 2, 26. — ἄχρι θανάτου, Act. 22, 4. Apoc. 2, 10. 12, 11. (cf. Phil. 2, 14. 30.) — ἀπὸ . . ἄχρι, Phil. 1, 5. — *β.*, ἄχρι καιροῦ, per aliquod tempus, satis diu (legitur ap. Philon. etiam ἄχρι παντός), Luc. 4, 13. Act. 13, 11. (Sed videtur haec formula dicere: usque ad *certum* tempus.) — ἄχρι ἡμερῶν πέντε, post quinque dies, Act. 20, 6. (Sed exactius formula exprimitur sic: usque ad diem

quintum. Cf. Luc. 3, 23. ἦν ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα, quod dictum pro: ἔτους τριακοστοῦ.) — γ., ἄχρις οὗ, sequente verbo, dum: ἄχρις οὗ καλεῖται, dum, quamdiu aiunt: hodie, Hebr. 3, 13. (cf. Joh. 9, 4. ἕως ἡμέρα ἐστίν, et 12, 35. 36.) — usque dum, donec, — ἄχρις οὗ ἀνέστη, Act. 7, 18. — 27, 33. (cf. ἕως ἔστη, Matth. 2, 9.) — sequens **coniunctivus aoristi** vim habet futuri exacti, — ἄχρις οὗ εἰςέλθῃ, donec intraverit, Rom. 11, 25. 1 Cor. 11, 26. Gal. 3, 19. 4, 19. Apoc. 7, 3. 20, 3. 5. — ἄχρις οὗ ἄν seq. coni. aor. (bis wann auch immer), 1 Cor. 15, 25. Apoc. 2, 25. — **δ.,** ἄχρι (pro: ἄχρις οὗ) ἄχρι πληρωθῶσι, Luc. 21, 24. Apoc. 15, 8.

Ἄχυρον, ου, τό, palea, Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17.)

Ἀψευδής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, (α priv. et ψεῦδος) mendacii expers, verax, Tit. 1, 2.

Ἄψινθος, ου, ὁ, Absinthus (nomen stellae), Apoc. 8, 11. — ἡ ἄψ. ibid. absinthium.

Ἄψυχος, ον, ὁ, ἡ, (α priv. et ψυχή) exanimis. — τὰ ἄψυχα, 1 Cor. 14, 7.

B.

Βαάλ, ὁ, (v. τοὺς ὁ, Num. 22, 41. 1 Sam. 16, 31.) et ἡ, (Zeph. 1, 4. Hos. 2, 8.) nomen indeclinabile (hebr. בַּעַל, dominus) Baal (idolum quoddam Phoenicior. et Cananaitar., Solem repraesentans, Assyrior. בֵּל [per contractionem vocis Baal], Dan. 14, 5. Jerem. 50, 2. 51, 44. Cf. Herodot. 1, 183. Diod. Sic. 2, 8. Διὸς, ὃν καλοῦσιν οἱ Βαβυλώνιοι Βῆλον. Templum Beli Babylonici destruxit Xerxes), Rom. 11, 4. (τῇ Βαάλ.)

Βαβυλών, ῶνος, ἡ, (ab hebr. בָּלַל, confudit, Gen. 11, 9.) Babylon (urbs olim amplissima ad Euphratem sita, sedes regum Babyloniorum. Expugnaverat eam olim Cyrus, v. Xen. Cyr. 7, 5, 15. 26—30. Herodot. 1, 191. portas murosque eius diruit Darius Hystaspis. Condidit in eius vicinia Seleucus Nicanor novam urbem, Seleuciam dictam, qua magis magisque efflorescente, illa nitorem opesque perdidit. Plin. H. N. 6, 26. Curt. 5, 1. — De Babylonis reliquiis hodieque superstitibus exposuit Anglus: James Rich in: memoirs of the ruine of Babylon, Lond. 1818.), Matth. 1. 11. 12. 17. Act. 7, 43. — Nomen Babylonis transfertur ad Romam, 1 Petr. 5, 13. (v. Papias ap. Euseb. H. E. 1, 15. Oecumen. al.) Apoc. 14, 8. 16, 19. 17, 5. 18, 2. 10. 21.

Βαθμός, οῦ, ὁ, (forma ionica, v. Lobeck. ad Phryn. p. 324. Habent Appian. Artemidor. Lucian. Plut. Strabo. Cf. ἀναβαθμός, ap. Aelian. H. A. 6, 61. 11, 31. Dion. Cass. 65, 21. 68, 5. et forma attica: βασμός, οῦ, Pausan. Callixen. Athen. a verbo obsoleto βάω, βάζω, i. e. βαίνω) gradus, 1 Tim. 3, 13.

Βάθος, εος (ους), τό, (a verb. obs. βάω, βάζω. Cf. βαθύς, εῖα, ύ, βάσσων) profunditas, altitudo. — Opp. ὕψωμα, Rom. 8, 39. — Opp. ὕψος, Eph. 3, 18. — βάθος γῆς, solum profundum, Matth. 13, 5. (Marc. 4, 5.) — βάθος πλούτου, Rom. 11, 33. (o altas divitias sapientiae et scientiae Dei!) — ἡ κατὰ βάθος πτωχεία, altissima paupertas, 2 Cor. 8, 2. — τὰ βάθη τοῦ θεοῦ, arcana Dei consilia, 1 Cor. 2, 10. — τὰ βάθη τοῦ Σατανᾶ (al. codd.

τὰ βαθέα τ. Σ. a βαθύς, qu. v.) Apoc. 2, 24. (Sens. „qui non cognoverunt illorum haereticorum prava dogmata, quae illi [abusive] altitudines vocant, sunt scilicet altitudines Satanae.“ Vid. Calmet. ad h. l.)

Βαθύνω, f. υνῶ, (a v. βαθύς, qu. v. Cf. ταχύνω, παχύνω, εὐθύνω, al.) profundum facio (excavando), Luc. 6, 48.

Βαθύς, εῖα, ύ, profundus, — τὸ φρέαρ, Joh. 4, 11. — ὕπνος, sopor altus (Aelian. V. H. 9, 13.), Act. 20, 9. — ὄρθρου βαθέος, primo diluculo, Luc. 24, 1. — τὰ βαθέα τοῦ Σατανᾶ, e lectione nonnullor. Codd. Apoc. 2, 24. v. sub voc. βάθος.

Βαΐον, ου, τό, (aiunt, esse vocabulum Aegyptiacum, Levit. 23, 40. 1 Macc. 13, 51.) ramus palmae — pl. Joh. 12, 13.

Βαλαάμ, ὁ, (nom. propr. ab hebr. בָּלַע, absorpsit, et עָם, populus, absorptio, i. e. victor populi, i. q. Νικόλαος) Balaam, s. Bileam (praestigiator et somniorum interpres, filius Beoris, ex Mesopotamiae urbe Petora oriundus, a quo Balacus, Moabitarum rex, data pecunia impetrare studuit, ut Israëlitas devoveret, Num. 22, 5. Deut. 23, 4. Jos. 24, 9.), 2 Petr. 2, 15. Apoc. 2, 14. (comparantur h. l. cum eo, qui Balaco suasit, ut puellas in castra Israelitarum mittens illos ad impudica primum, tum ad idola pelliceret, doctores illi, qui libertatem Christianam defendentes licentiam libidinibus et corruptis moribus dabant).

Βαλάκ, ὁ, (בָּלָק) Balac (rex Moabitarum, Num. 22, 2. 23, 7. 24, 10.), Apoc. 2, 14.

Βαλάντιον, ου, τό, crumena, sacculus (Aristoph. Ran. 772. Xen. Symp. 4, 2. οἱ ὁ, Job. 14, 7. Prov. 1, 4.), Luc. 10, 4. 12, 33. 22, 35. 36.

Βάλλω, f. βαλῶ, perf. βέβληκα, pro: βεβάληκα, (cf. κέκληκα, τέτμηκα, τέθνηκα) iacio. — **a.**, βάλλω τι, s. τινά — βάλλω κλῆρον, sortem mitto (s. emitto, e iactata urna; mittunt sortem οἱ λαγχάνοντες, v. λαγχάνω), Matth. 27, 35. (Marc. 15, 24. Luc. 23, 34. Joh. 19, 24. cf. Ps. 22, 19.) v. Plut. apophth. reg. Mor. 2. ψῆφον βάλλειν. — βάλλω τινὰ ῥαπίσμασι, alapas alicui infligo, palma caedo aliquem, Marc. 14, 65. — **b.**, βάλλω τι (τινά) εἰς.. — κονιορτὸν εἰς τὸν ἀέρα, Act. 22, 23. — *abiicio*, τὸν χόρτον εἰς κλίβανον, Matth. 6, 30. (Luc. 12, 28.) deiicio, πῦρ εἰς τὴν γῆν, Apoc. 8, 7. 12, 4. 9. 13. 14, 19. ..εἰς τὴν θάλασσαν, Marc. 9, 42. Apoc. 8, 8. 18, 21. cf. 19, 20. 20, 3. 10. 14. 15. — .. κόκκον εἰς τὸν κῆπον, Luc. 13, 19. — .. ἀργύριον εἰς τὸν κορβανᾶν (immitto), Matth. 27, 6. — .. χαλκὸν vel δῶρα εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, Marc. 12, 41. 43. (Luc. 21, 1. 4.) 44. (Luc. 21, 3. cf. Joh. 12, 6.) — insero: τὸν δάκτυλον εἰς τὰ ὦτά τινος, Marc. 7, 33. Joh. 20, 25. 27. — τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην, Joh. 18, 11. — χαλινοὺς εἰς τὸ στόμα (frena in ora mittere), Jac. 3, 3. — demitto: τινὰ εἰς τὴν κολυμβήθραν, Job. 5, 7. — (mitto) ἀμφίβληστρον, ἄγκιστρον εἰς τ. θάλασσαν, Matth. 4, 18. 17, 27. — τὶ εἰς τὴν καρδίαν τινός (suggero), Joh. 13, 2. (βάλλειν τι ἐν θυμῷ τινος, Hom. Od. 1, 201. — βάλλ. εἰς νοῦν τινι, Plut. Timol. c. 3. Pindar. Olymp. 13, 21.) — βάλλειν τινὰ εἰς κλίνην (proiicio), de morbis aliquem invadentibus, Apoc. 2, 22. — τινὰ εἰς φυλακήν (*coniicio* aliquem in vincula), Matth. 5, 25. (Luc. 12, 58.) 18, 30. Luc. 23, 19. 25. Joh. 3, 24. Apoc. 2, 19. Act. 16, 23. 24, 37. — βάλλω ἐμαυτόν

(proiicio me) *εἰς τὴν θάλασσαν*, Joh. 21, 7. — Matth. 21, 21. (Marc. 11, 28.) — res fluidas: *infundo*, *οἶνον εἰς ἀσκούς*, Matth. 9, 17. (Luc. 5, 37.) Marc. 2, 22. (Luc. 5, 38.) Joh. 13, 5. — **c.**, *βάλλω τι ἐπί..* — *ἐπὶ τὴν γῆν* (*μάχαιραν*, *εἰρήνην*), Matth. 10, 34. (Luc. 12, 51.) — *βάλλω λίθους ἐπί τινα*, Joh. 8, 7. 59. — *χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλήν*, Apoc. 18, 19. — *ἐπί τινος*: *μύρον* (unguento perfundere aliquem), Matth. 26, 12. (cf. Marc. 14, 3.) — *σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς* (semen spargere), Marc. 4, 26. — Pass. *βέβλημαι ἐπὶ κλίνης*, morbo correptus iaceo in lecto, Matth. 9, 2. Marc. 7, 30. Luc. 16, 20. (omisso *ἐπὶ κλίνης*, Matth. 8, 6. 14.) — **d.**, *βάλλω τι* (*τινὰ*) *ἔμπροσθεν* s. *ἐνώπιόν τινος* (depono, demitto), Apoc. 4, 10. (coronas) 2, 14. (*σκάνδαλον*, offendiculum ponere alicui.) — *μαργαρίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων* (proiicio alicui), Matth. 7, 6. — **e.**, *βάλλω τί τινι* (proiicio alicui — panem canibus), Matth. 15, 26. (Marc. 7, 27.) — depono argentum apud nummularios, Matth. 25, 27. (Luc. 19, 23. *διδόναι ἐπὶ τὴν τράπεζαν*.) — **f.**, *βάλλω τι* (*τινὰ*) *ἔξω*, *κάτω*. — *ἔξω* (eiicio), Matth. 5, 13. 13, 48. Luc. 14, 35. Joh. 15, 6. — (expello). 1 Joh. 4, 18. — Cf. *ἐκβάλλω*. — *κάτω*, Matth. 4, 6. (Luc. 4, 9.) — **g.**, *βάλλω τινὰ ἀπό τινος*, depello, v. c. daemones, Marc. 16, 10. (coll. Luc. 8, 2.) — *τὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ*, abiicio, Matth. 5, 29. 30. 18, 8. — ..*ἔκ τινος* (v. c. aquam ex ore), eiicio, Apoc. 12, 15. 16. — **h.**, *βάλλω τι περί τι*, sterno circum, Luc. 13, 8. — **i.**, *βάλλω κατά τινος* (de vento) irruo contra aliquem, Act. 27, 14.

Βαπτίζω, f. *σω*, (*βάφω*, *βαπτός*, tinctus.) — **1.**, submergo, immergo. (Polyb. 3, 72. Diod. Sic. 1, 36. Strabo lib. 12, p. 391. 14, p. 458. ed. Casaub.) — **2.**, in N. T. **a.**, Med. *βαπτίζομαι*, me lavo (2 Reg. 5, 14. Judith. 12, 7. Sirac. 31, vel 34, 27.), Marc. 7, 4. Luc. 11, 38. — *βαπτίζεσθαι βάπτισμα*, Marc. 10, 38. 39. (S. potestisne subire lotiones, quae quibusque mecum mensae accumbentibus subeundae sunt? Metaph. de laboribus exantlandis.) Luc. 12, 50. (Videtur eo alludi, quod sacerdotes, antequam victimas et sacrificia incenderent, loti esse debebant. — Priusquam ego ignem accendam, aquis me submergi oportet.) — **b.**, de ritu solenni lotionis primum a Joanne (baptista) instituto, quo populus ad poenitentiam et remissionem peccatorum comparabatur, v. *βάπτισμα*, *βαπτισμός*. Et *α.*, ad ***Joannis*** quidem baptisma verbum *βαπτίζειν* refertur locis hisce: — *βαπτίζω*, absol. baptismum administro, Marc. 1, 4. Joh. 1, 25. 28. 3, 23. 10, 40. — *ὁ βαπτίζων*, i. q. *ὁ βαπτιστής*, Marc. 6, 14. — *βαπτίζειν βάπτισμα*, Act. 19, 4. — *ἐν ὕδατι* (hebr. pro simplici dat.) ope aquae, Matth. 3, 11. (Marc. 1, 8. — sed Luc. 3, 16. *ὕδατι*, ut Act. 1, 5. 11, 16.) Joh. 1, 33. — *βαπτίζω τινά*, Matth. 3, 11. (Marc. 1, 8. Luc. 3, 16.) — Pass. Luc. 3, 21. Joh. 1, 23. — *βαπτίζομαι ὑπό τ.*, Matth. 3, 13. 14. Luc. 3, 7. 7, 30. — *ἐβαπτίζοντο* (*ὑπ' αὐτοῦ*) *ἐν τῷ Ἰορδάνῃ*, Matth. 3, 6. (Marc. 1, 5.) .. *εἰς τὸν Ἰορδάνην*, Marc. 5, 9. — *βαπτισθεὶς τὸ βάπτισμά τινος*, Luc. 7, 30. — *βαπτισθῆναι εἴς τι*, *εἰς βάπτισμά τι*, Act. 19, 3. (cuinam baptismo vos tradidistis?) — *β.*, ad ***Christi*** baptisma idem verbum refertur in locis deinceps notatis hisce: — *βαπτίζω*, simpliciter dictum (baptismum administro), Joh. 3, 22. 26. 4, 1. 2. 1 Cor. 1, 17. — Pass., Act. 8, 36. 10, 47. 16, 33. 18, 8. — *βαπτίζω τινά*, 1 Cor. 1, 16. — *βαπτίζ. τινὰ εἰς τὸ ὄνομά τινος*, Matth. 28, 19. (Vulg. reddit: in nomine, h. e. nomine et auctoritate [Patris, Filii et Spiritus Sancti].) Cf. 1 Cor.

1, 14. 15. — βαπτίζεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, Act. 2, 38. (Vulg. in nomine Jesu Christi. Hic locus non pugnat cum l. Matth. 28, 19. Vult enim intelligi sanctus apostolus baptismum a Jesu Christo institutum, qui a baptismo Joannis differret, v. Calmet. ad h. l.) .. εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου, Act. 8, 16. 19, 5. (Vulg. in nomine ..) .. ἐν τῷ ὀνόμ. τοῦ κυρίου, Act. 10, 48. — εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, Rom. 6, 3. — εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ, ut cum eo moreremur, peccatis scil. et vitae novitate resurgeremus (cf. Col. 2, 12.), Rom. 6, 3. cf. Gal. 3, 27. — ἐν ἑνὶ πνεύματι εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, per unum Spiritum S. in baptismo regenerati novisque viribus instructi in unum coaluimus corpus, 1 Cor. 12, 13. —. Med. imperat. βάπτισαι κ. ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου (Vulg. baptizare et ablue), sinas tibi impertiri baptismum et ablui tua peccata, Act. 22, 16. — Formulae a baptismi ritu petitae et verbum baptizandi comparationis caussa in usum vertentes: βαπτίζειν πνεύματι ἁγίῳ, Marc. 1, 8. (quem is, scil. Christus conferet baptismum, largitio erit spiritus sancti) Joh. 1, 33. Act. 1, 5. 11, 16. — .. ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί, Matth. 3, 11. et Luc. 3, 16. (πυρί. Plerique interpretes hanc vocem illustrari putant eo, quod Act. 2, 3. narratur, Spiritum S. assumta forma igneae linguae in apostolos delapsum esse; alii vero πῦρ illud intelligunt, quod homines perditos consumturum est, quia statim sequantur verba: τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ, Matth. 3, 12. Luc. 3, 17.) — εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο, se baptizandos dederunt in Mosen, i. e. ut Mosen ducem sequerentur, 1 Cor. 10, 2. — .. ἐν τῇ νεφέλῃ κ. ἐν τῇ θαλάσσῃ, per nubem et mare, 1 Cor. 10, 3. (spectat igitur Apostolus transitum Israëlitarum per mare tamquam imaginem s. figuram baptismi Christiani.) — οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, qui se baptizandos tradunt (Pass. h. l. vim habet Medii) pro mortuis, vel mortuorum causa, 1 Cor. 15, 29. (Varias huius loci interpretationes recensuit Calmetus in Dissertatt. ad N. T. tom. III. edit. Mansi, Dissert. de baptismate pro mortuis. At videtur Apostolus hoc sibi velle: si Christus non resurrexit spesque resurrectionis futurae omnino inanis est, nonne stulte agunt quicunque mortuorum causa, i. e. spe in mortuis [in Christo scilicet] collocata, baptismum suscipiunt?)

Βάπτισμα, τος, τό, (a v. βαπτίζω, 1. perf. pass.) — **a.**, immersio, lotio, lustratio — βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, metaph. de calamitatum perpessione, v. supr. βαπτίζω (caeterum, cf. phrases: μέμψιν δικαίαν μέμφομαι, Aristoph. Plut. 10. — τόλμημα τολμᾶν, Plut. 419. — δεινότατον ἔργον ἐργάσασθαι, Lucian. Gall. ab initio, et formulas sub voc. ἀγάπη, ἀγών, αἰχμαλωτεύω, κρίσις, φόβος, χαρά allatas), Marc. 10, 38. 39. Luc. 12, 50. — **b.**, sacra lotio eorum, qui Christo nomen daturi sunt (καθαρισμός, Joh. 3, 25.), Eph. 4, 5. Col. 2, 12. 1 Petr. 3, 21. — κηρύσσειν τὸ βάπτισμα, Act. 10, 37. 13, 24. — βάπτισμά τινος, a., Ἰωάννου, Matth. 21, 25. (Marc. 11, 30. Luc. 20, 4.) Act. 1, 22. 18, 25. 19, 3. — .... βάπτισμα μετανοίας (εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν), „baptismum poenitentiae (quasi candidatum remissionis et sanctificationis in Christo subsecuturae." Tertull.), Marc. 1, 4. (Luc. 3, 3.) Act. 13, 24. 19, 4.

Βαπτισμός, οῦ, ὁ, (βαπτίζω) lotio, purgatio, ablutio — .. ξεστῶν κ. ποτηρίων, Marc. 7, 8. — pl. de lotionibus leviticis, Hebr. 9, 10. — de lotio-

nibus in ecclesia Christi frequentatis (baptismo, lotione pedum advenis praestari solita, al.), Hebr. 6, 2. (construe: καταβαλλόμενοι θεμέλιον διδαχῆς [περὶ] βαπτισμῶν.)

Βαπτιστής, οῦ, ὁ, (βαπτίζω, 3. perf. pass.) baptista (qui ritum baptismi administrat), Matth. 3, 1. 11. 11. 12. Marc. 6, 24. 25. 8, 28. Luc. 7, 20. 28. 33. 9, 19.

Βάπτω, f. ψω, **a.**, immergo, — τὸ ψωμίον, Joh. 13, 26. — tingo, — τί τινος, Luc. 16, 24. (cf. λούεσθαι ποταμοῖο, Hom. Iliad. 5, 5. al.) — **b.**, tingo (färben), τινί, v. c. ἱμάτιον αἵματι, Apoc. 19, 13.

Βαραββᾶς, ὁ, (nom. propr. ex בַּר, filius, et אַב s. אַבָּא, pater, filius patris) Barabbas, latro, Matth. 27, 16. 17. 20. 26. (Marc. 15, 7. 11. 15. Luc. 23, 18. Joh. 18, 40.)

Βαράκ, ὁ, (nom. propr. בָּרָק, fulgur) Barac (filius Abinoami, dux Israëlitarum, Judic. 4, 6. 8.) Hebr. 11, 32.

Βαραχίας, ὁ, (hebr. בֶּרֶכְיָהוּ) Barachias (nomen ei fuit Jojadae, 2 Chron. 24, 20.), Matth. 23, 35. (Luc. 11, 51.)

Βάρβαρος, ον, ὁ, ἡ, (vocab. ὀνοματοπεποιημένον ad loquelam eius notandam et risui exponendam, qui vel rauco loquendi genere, vel peregrina utitur lingua, quasi idem semper repetat: bar, bar) is, qui utitur lingua peregrina s. exotica (cf. Ovid. Trist. 5, 10, 37. „barbarus hic ego sum, quia non intelligor ulli.“ Graecis barbari sunt Non-Graeci, Latinis Non-Latini), 1 Cor. 14, 11. — Non-Graecus, Rom. 1, 14. — Non-Romanus, Act. 28, 2. 4. — Non-Judaeus, Col. 3, 11.

Βαρέω, ῶ, f. ήσω, onero, gravo, degravo. — Pass. gravor, 2 Cor. 5, 4. (βαρούμενοι, dum gravamur, scil. mole corporis) 1 Tim. 5, 16. (ne gravetur, scil. superfluis sumtibus.) ἐβαρήθημεν, 2 Cor. 1, 8. (scil. doloribus corporis.) — βεβαρημένος — ἦσαν βεβαρημένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν (somno graves), Matth. 26, 43. (Marc. 14, 40.) — ἔν τινι, hebr. pro simplici dat. (ut οἴνῳ βεβαρηότες, Hom. Od. 19, 122. — τῇ νόσῳ, Diod. Sic. 4, 38.) μήποτε .. βαρηθῶσιν ἐν κραιπάλῃ, crapula, Luc. 21, 34. Cf. βαρύνω.

Βαρέως, adv. (a v. βαρύς) difficulter, ἀκούω, Matth. 13, 15. et Act. 28, 27. (Jes. 6, 10.)

Βαρθολομαῖος, ου, ὁ, (hebr. בַּר תַּלְמַי, i. e. filius Tolmai) Bartholomaeus, unus e duodecim discipulis Christi, Matth. 10, 3. (Marc. 3, 18. Luc. 6, 14.) Act. 1, 13.

Βαριησοῦς, ὁ, (ex בַּר, filius, et יֵשׁוּעַ, Jesus) Bar-Jesus, pseudopropheta quidam, Act. 13, 6.

Βαρ-Ἰωνᾶς, ᾶ, ὁ, (ex בַּר filius, et יוֹנָה, Jonas) Bar-Jonas (cognomen Petri apostoli), Matth. 16, 17.

Βαρνάβας, α, ὁ, (ex בַּר, filius, et נְבָא, παράκλησις, solatium) Barnabas (cognomen Josae, genere Levitae, patria Cyprii, qui erat comes Pauli), Act. 4, 36. 9, 27. cap. 11. 12, 25. cap. 13 — 15. 1 Cor. 9, 6. Gal. 2, 1. 9. 13. Col. 4, 10.

Βάρος, εος, ους, τό, **a.**, pondus (Oppon. *τὸ ἐλαφρόν*), 2 Cor. 4, 17. (*τὸ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως*, i. q. *ἡ ἐλαφρὰ θλίψις ἡ παραυτίκα*, et *τὸ αἰώνιον βάρος δόξης*, i. q. *ἡ βαρεῖα δόξα ἡ αἰώνιος*. Enarra igitur: leves brevesque aerumnae, quibus hisce in terris vexamur, ponderosam nobis aeternamque pariunt gloriam.) — **b.**, onus — *ἐπιτιθέναι τινί·* (Xenoph.), Act. 15, 28. — *βάλλειν ἐπί τινα*, Apoc. 2, 24. — *βαστάζειν τὸ βάρ. τινός*, Gal. 6, 2. — *τὸ βάρ. τῆς ἡμέρας*, ferre laborem diei, Matth. 20, 12. — *ἐν βάρει εἶναι*, oneri esse (v. c. poscenda alimonia), 1 Thess. 2, 7. (alii sic explicant: quamquam supercilio et auctoritate in vos uti poteramus tamquam magistri et apostoli, tamen facti sumus parvuli. Attamen primum pro voc. *νήπιοι* praestantiores codd. exhibent: *ἤπιοι*, i. e. benigni; deinde cf. locos 2 Cor. 11, 9. 1 Thess. 2, 9.)

Βαρσαβᾶς, ᾶ, ὁ, (ex בַּר filius et שָׁבַע iuravit.) Barsabas cognomen **a.**, Josephi cuiusdam, Act. 1, 23. — **b.**, Judae cuiusd., Act. 15, 22.

Βαρτίμαιος, ου, ὁ, (i. e. bar, filius Timaei.) Bartimaeus, Marc. 10, 46.

Βαρύνω, f. *νῶ*, aor. 1. pass. *ἐβαρύνθην*, gravo, *μήποτε βαρυνθῶσιν* (alia lectio *βαρηθῶσιν*, v. *βαρέω*), Luc. 21, 34. (*Βαρύνω* habet Diod. Sic. 4, 38.)

Βαρύς, εῖα, ύ, **a.**, gravis, i. e. onerosus, 1 Joh. 5, 3. (cf. Matth. 11, 30.) — **b.**, gravis, i. e. severus, — *αἱ ἐπιστολαὶ* (Pauli ap.) *βαρεῖαι κ. ἰσχυραί*, 2 Cor. 10, 10. — **c.**, *βαρύ*, id, quod magni momenti est. — *βαρέα αἰτιώματα*, gravia crimina, Act. 25, 7. — *τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου*, graviora praecepta legis, Matth. 23, 23. — **d.**, violentus, qui non parcit, v. c. *λύκος*, Act. 20, 29. (cf. Hom. Iliad. 1, 89. Aelian. V. H. 1, 34.)

Βαρύτιμος, ου, ὁ, ἡ, (ex *βαρύς* et *τιμή*) pretiosus, Matth. 26, 7. (Occurrit ap. Heliodor.)

Βασανίζω, f. *σω*, (a voc. *βάσανος*, qu. v.) propr. lapidem Lydium adhibeo metallis explorandis; — *τινά*, torqueo aliquem (tormentis adhibitis). — Trop. Pass. vexor, laboro, Marc. 6, 48. — *βασανίζω*, doloribus gravibus vexo, torqueo, Matth. 8, 29. Marc. 5, 7. (Luc. 8, 28.) Apoc. 11, 10. — *τινά τινι* (dat. instrum.), 2 Petr. 2, 8. — Pass. Matth. 8, 6. Apoc. 9, 5. 20, 10. — (*ὠδίνουσα κ.*) *βασανιζομένη*, Apoc. 12, 2. (de partus doloribus Anthol. graec. 2. p. 205. ed. Jacobs.) cf. *ὀδυνῶμαι*, Luc. 16, 24. — de re inanimata: *τὸ πλοῖον ἦν βασανιζόμενον* (vexabatur) *ὑπὸ τῶν κυμάτων*, Matth. 14, 24.

Βασανισμός, οῦ, ὁ, (a v. *βασανίζω*) **a.**, exploratio per lapidem Lydium aut per tormenta. — **b.**, cruciatus, — *βασαν. καὶ πένθος*, Apoc. 18, 7. — *ὁ βασαν. τινος*, cruciatus, quo quis vexatur, Apoc. 18, 10. 15. 14, 11. — cruciatus eius, qui alium quendam cruciat, Apoc. 9, 5.

Βασανιστής, οῦ, ὁ, ἡ, (a v. *βασανίζω*) **a.**, tortor, tortor quaestionarius. — **b.**, ergastuli custos, carceris praefectus, i. q. *δεσμοφύλαξ*, Act. 16, 23. — *βασανιστήριον*, i. q. carcer ap. Symmachum (Jerem. 20, 2.) plur., Matth. 18, 34.

Βάσανος, ου, ἡ, (cf. *ἡ ψῆφος*) **a.**, lapis Lydius, quo metalla explorantur (Prüfstein). — **b.**, tormentum, i. e. *α.*, propr. instrumentum torquendi; *β.*, trop. cruciatus. — *ὁ τόπος τῆς βασάνου*, i. e. infernus, Luc. 16, 28. —

pl. ἐν βασάνοις ὑπάρχειν, doloribus cruciari, Luc. 16, 23. — (de morbis gravioribus) συνέχεσθαι βασάνοις, torminibus comprimi, Matth. 4, 24.

Βασιλεία, ας, ἡ, (vox affinis verbo: βασιλεύω, et nomini: βασιλεύς. Differunt ἡ βασιλεία et ἡ βασίλεια, quemadmodum differunt: ἡ ἱερεία et ἡ ἱέρεια, ἡ πρυτανεία et ἡ πρυτάνεια.) **a.,** imperium (regis), potestas regia (θρόνος), Luc. 1, 33. 19, 12. 15. 22, 29. (cf. Matth. 19, 28.) 1 Cor. 15, 24. Joh. 18, 36. Apoc. 17, 12. — i. q. δόξα (Marc. 10, 37.), Matth. 20, 21. — ἔρχεσθαι ἐν τῇ βασ., ornatu regio amictum venire, Matth. 16, 28. (cf. Marc. 9, 1.) Luc. 23, 42. — ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς, ornavit nos dignitate regum, fecit (constituit) nos sacerdotes, Apoc. 1, 6. (Ex. 19, 6. 1 Petr. 2, 9.) 5, 10. — **b.,** regnum, i. e. terra regis imperio subiecta, Apoc. 16, 10. — τὸ ἥμισυ τῆς βασιλείας, Marc. 6, 23. — plur., Matth. 4, 8. (Luc. 4, 5.) Hebr. 11, 33. — **c.,** regnum, i. q. res publica, quae certis legibus regitur et ordine continetur, Matth. 12, 25. (Marc. 3, 24. Luc. 11, 17.) — **d.,** formula in primis celebrata: ἡ βασιλ. τοῦ θεοῦ, ἡ βασιλ. τῶν οὐρανῶν, regnum Dei, regnum coeleste. (Not. Formula: ἡ βασ. τῶν οὐρ. lectoribus N. T. in solo evang. Matthaei occurrit, et ibi quidem in locis hisce: Matth. 3, 2. 4, 17. 5, 3. 10. 19. 20. 7, 21. 8, 11. 10, 7. 11, 12. 13, 11. 24. 31. 33. 44. 47. 52. 16, 19. 18, 1. 3. 4. 23. 19, 12. 20, 1. 22, 2. 23, 13. 25, 1.) — α., ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, imperium Dei omnipotentis. (Cf. Dan. 3, 100. 4, 31. ἐξουσία, et 6, 26. κυρεία, — 37, 2. ὁ βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ.) Apoc. 12, 10. (ἡ δύναμις κ. ἡ βασιλ. κ. ἡ ἐξουσία.) Matth. 6, 10. et Luc. 11, 2. (utinam res omnes creatae intellectu pollentes imperium tuum agnoscant tuaeque providentiae decretis humillime pareant. Theophylact.) — Si ego diabolum expello vi divina, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασ. τοῦ θεοῦ, ad vos pervenit regnum Dei, i. e. conspicuum se vobis reddit imperium Dei, Matth. 12, 28. (Luc. 11, 20. Alii enarrant: si . . . vi divina, patet Messiam iam adesse.) — Verbis ultimis Orationis Dominicae (Matth. 6, 13.) in multis codd. et editionibus graecis annexa haec reperitur doxologia: ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. quoniam tuum est regnum et potentia et gloria in saecula. Amen. βασιλεία etiam in his verbis est imperium. (Leguntur ista verba etiam in Constitutt. Apost., Opere imperfecto in Matthaeum, S. Chrysostomo, antiquis Graecorum liturgiis, et Syriaca Gothicaque versionibus. At nullus vetus evangeliorum codex apud Latinos et Graecos ea praebet, et videntur e liturgicis libris in Matthaei textum irrepsisse. Quare merito cum edit. Complut. Erasmo, Camerario, Grotio, Millio, Wetsten., Griesb. omittuntur.) — β., Regnum Dei s. regnum coeleste, i. e. vita (felicitas) aeterna, — εἰςελθεῖν εἰς τὴν βασ. τοῦ θεοῦ, i. q. σωθῆναι, Matth. 19, 23. 24. (coll. v. 25.) et Marc. 10, 23. 24. (coll. v. 26.) et Luc. 18, 24. 25. (coll. v. 26.) seu εἰςελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, Matth. 19, 17. — Cf. κληρονομεῖν τὴν βασ., Matth. 25, 34. (et v. 46. ἀπελθεῖν εἰς ζωὴν αἰώνιον.) Eadem vox vim habet in locis hisce: Matth. 5, 3. 10. (cf. v. 12. ἐν τοῖς οὐρανοῖς) 19. (ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασ. τῶν οὐραν., i. e. regno coelor. excludetur, cf. v. 20. Chrysost. Theophylact. — Opp. μέγας κληθήσεται ἐν τ. β. v. 19. i. e. particeps futurus est vitae aeternae.) 20, 1. (cf. v. 16. ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.) Marc. 12, 34. (prope abes a regno

Dei, i. e. si tu illud mandatum, quod summum recte dicis, exequeris, vita aeterna potieris. Cf. pericopam Luc. 10, 25—28.) Luc. 12, 31. (Matth. 6, 33.) 2 Thess. 1, 5. 2 Tim. 4, 18. (*σώσει με εἰς τὴν βασ. αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον.*) Hebr. 12, 28. (coll. v. 22—24.) Comparatur regnum coeleste cum convivio, Matth. 8, 11. 12. (Luc. 13, 29.) Formula: *εἰςελθεῖν εἰς τ. β.* legitur Matth. 5, 20. 7, 21. 18, 3. 19, 23. 24. (Marc. 10, 23. Luc. 18, 24.) 23, 13. (14.) Marc. 10, 15. (Luc. 18, 17.) — i. q. *ἰδεῖν τὴν β. τ. θ.*, Joh. 3, 3. — *κληρονομεῖν τὴν βασ. τ. θ.*, Matth. 25, 34. 1 Cor. 6, 9. 10. 15, 50. Gal. 5, 21. — Sed ut homines ad vitam aeternam adspirare possent, Deus filium suum in mundum ablegavit (Joh. 3, 16.), qui conderet ecclesiam. Hic quum munus suum salutare administratum venisset, acclamari hominibus potuit: *ἤγγικε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν* s. *τοῦ θεοῦ*, i. e. Messias adest, parabitur vobis aeterna felicitas, Matth. 3, 2. (ad *μετανοεῖτε* cf. Act. 3, 26. 11, 18.) 4, 17. (Marc. 1, 15.) — *κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασ. τ. θεοῦ*, Marc. 1, 14. — *κηρύσσειν τὴν βασ. τ. θ.*, Luc. 8, 1. 9. 2. Act. 20, 25. 28, 31. — *εὐαγγελίζεσθαι τὴν βασ. τ. θ.*, Luc. 4, 43. 8, 1. cf. 16, 16. (*ἡ βασ. τοῦ θ. εὐαγγελίζεται.*) — *διαγγέλλειν τὴν βασ. τ. θ.*, Luc. 9, 60. — *εὐαγγελίζεσθαι τὰ περὶ τῆς βασιλείας τ. θεοῦ κ. τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ*, Act. 8, 12. cf. Act. 19, 8. — v. *εὐαγγέλιον* et *εὐαγγελίζομαι*. — *ὁ λόγος τῆς βασιλ.*, Matth. 13, 19. — Erant inter Judaeos homines pii, qui regnum Dei, i. e. adventum *Messiae* desiderarent, Luc. 2, 30. (*τὸ σωτήριόν σου*, coll. v. 26. *τὸν Χριστὸν κυρίου.*) 2, 25. (*προςδέχεσθαι παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ.*) cf. v. 38. (*προςδ. λύτρωσιν.*) coll. 23, 51. (*προςδ. τὴν βασ. τ. θεοῦ.*) Confertur annunciatio regni divini cum invitatione ad convivium, qood rex quidam suo filio parasset, Matth. 22, 2—14. Luc. 14, 16—24. — Spernunt hanc invitationem ii, qui poenitentiam agere mentemque mutare nolunt; quamquam regno divino, i. e. felicitati aeternae, omnes opes terrae posthabendae sunt. Vid. parabolas Matth. 13, 44—46. (de margarita et de thesauro recondito.) Ex quo Joannes auctoritate legis divinae Judaeos ad emendandos mores cohortatus est (ex eo ipso tempore), *ἡ βασιλεία τῶν οὐραν. βιάζεται*, vim patitur, i. e. vexantur et iniuriis afficiuntur ii, qui hominum animos ad vitam aeternam consequendam praeparare student, Matth. 11, 12. (Luc. 16, 16. *πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται*, omnis in illud regnum irruit, ipsum oppugnaturus. — „Toto hoc capite Christus legem veterem cum nova comparat [cf. Matth. 5, 17. seq. et Luc. 16, 17.] damnatque saevitiam, qua vexatus est Praecursor et contemtum, quo Judaeae urbes sua ipsius verba reiecere." v. Calmet-Mansi ad Matth. l. c.) — Dicuntur Pharisaei *κλείειν τὴν βασ. τῶν οὐρ. ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων*, h. e. viam ad salutem s. in coelum praecludere hominibus (legis sanctitatem perniciosis interpretationibus corrumpendo eiusque praecepta nefarie violando, v. Chrysost.) Matth. 23, 13. („S. Chrysost. Euthym. Theophylact. Auctor Operis imperfecti in Matthaeum, Graeci codices typis vulgati et manu exarati plerique hunc versum 13. post vers. 14. transferunt, alii praeponunt, prorsus omittunt alii. Non legunt Origenes et S. Hieronymus, et apud Canonem Eusebii tribuitur Lucae, Luc. 11, 52.: quamobrem sit coniecturae locus, illum e Luca in Matthaeum fuisse translatum." Calmet.) Apud Lucam (11, 52.) legitur: *ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως.* — Minitatur Jesus

legis peritis et Pharisaeis: *ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τ. θεοῦ* etc. auferetur a vobis regnum Dei et dabitur genti, quae fructus (*αὐτῆς*, i. e.) eo dignos profert. Matth. 21, 43. (i. e. vobis quidem prae caeteris parata erat regni coelestis felicitas, instar vineae vobis elocatae; sed cum fructus dure recusaveritis, genti non-judaeae illa felicitas sive ius facultasque ad eam adspirandi concedetur — nimirum per me ipsum, cui tamquam Messiae cultum et obsequium praestabit.) Idem alibi sic exprimitur: *οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας* (promissionum heredes, electus populus [cf. Rom. 9, 4.]) *ἐκβληθήσονται*, eiicientur (e loco convivii [cf. Matth. 22, 13.]), Matth. 8, 12. vel: fores ipsis ingressuris claudentur, Luc. 13, 25—29. (cf. Matth. 7, 22. 23.) Matth. 25, 10—12. et *οἱ πρῶτοι ἔσονται ἔσχατοι*, Luc. 13, 30. Matth. 19, 30. 20, 16.

γ., Judaei animo informaverant regni terreni imaginem, et regni quidem, quod ipsis Judaeis opes splendidissimas, perennes voluptates, dominium in omnes gentes praestaret; hoc regnum aetate Christi prope adfuturum opinabantur, Luc. 19, 11. (*διὰ δοκεῖν αὐτοὺς, ὅτι .. μέλλει ἡ βασ. τ. θεοῦ ἀναφαίνεσθαι.*) Marc. 11, 10. (*.. ἡ ἐρχομένη ἡ βασ. τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ.*) Hinc Pharisaeorum quaestio: *πότε ἔρχεται ἡ βασ. τ. θεοῦ;* Luc. 17, 20. — Et apostolos quoque usque ad primam pentecostes diem spes Judaeis communis tenebat, v. Act. 1, 6. (*εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ;*) Quare Dominus necessarium duxit, *τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τ. θεοῦ*, i. e. naturam eius reconditam, quae semini animis inserendo et sponte crescenti comparari posset, parabolis adumbrare, Marc. 4, 11. (pluralem: *τὰ μυστήρια*, habent Matth. 13, 11. et Luc. 8, 10. i. e. res regni div. secretae.) Dicitur regnum coeleste sua fata habere in his terris; dicitur incrementa capere et amplificari, cum numerus eorum hominum augetur, qui se *vita aeterna* dignos reddunt (cf. Act. 13, 46.), h. e. qui evangelio fidem habent et vitae sanctimoniae student. Ut vero numerus illorum hominum augeatur, doctrinam evangelicam propagat ecclesia, Col. 4, 11. (*συνεργοὶ εἰς τὴν βασ. τ. θεοῦ.*) Matth. 19, 12. (*οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασ. τῶν οὐρ.*) Quare vaticinia, quae Christus de futuris edidit regni divini incrementis, et parabolae hoc argumentum involventes simul spectant *ecclesiam*. Eius generis sunt parabolae de *sinapi*, Matth. 13, 31. 32. (Marc. 4, 31. 32.) de *fermento*, Matth. 13, 33. (Luc. 13, 21.) et de *semine sponte crescente*, Marc. 4, 26—29. Et formula quidem: *ὡμοιώθη ἡ βασ. τῶν οὐρ.* (Matth. 13, 24. 31. 33. 44. 45. 47. [18, 23. 22, 2. 25, 1.] cf. 20, 1. Marc. 4, 26. 30. Luc. 13, 18. 21.) (*τινί*) significat: In iis, quae in his terris hominum ad felicitatem aeternam adducendorum caussa instituuntur, eadem fere ratio servatur, ac si etc. — in Sachen der ewigen Seligkeit verhält sich's so, wie wenn etc.

δ., Regnum Dei vocatur regnum *Christi*, quippe qui a patre suo missus est, ut hominibus ad aeternam felicitatem adspirantibus (docendo, moriendo etc.) aditum istius felicitatis pararet, et qui potestatem vitam aeternam probis suis discipulis largiendi habet (Matth. 28, 18.), Matth. 13, 41. (*ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.*) Coloss. 1, 13. 2 Petr. 1, 11. Apoc. 1, 9. (12, 10.) — Christus se Petro traditurum esse pollicetur *τὰς κλεῖς τῆς βασ. τῶν οὐρ.*, Matth. 16, 19. (cf. Jes. 22, 22. Apoc. 3, 7.) idque verbis, quae hunc sensum fundunt: curam et provinciam

rebus coeli in his terris consulendi tibi ego ita committo, ut quaecunque vel iusseris, vel vetueris in hac terra, rata sint in coelo. — Christus olim revertetur, ut mortuos in vitam revocet; ut omnibus ac singulis hominibus ius dicat; ut piis (*τοῖς υἱοῖς τῆς βασιλείας*, Matth. 13, 38.) vitam aeternam largiatur, improbis vero aeterna decernat supplicia, Matth. 25, 31—46. 7, 22. 23. Et haec futura sunt *ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος* (s. *τοῦ αἰῶνος τούτου*), Matth. 13, 39. 40. 49. *τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν, ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασ. τοῦ πατρὸς αὐτῶν*, Matth. 13, 43. (cf. Dan. 12, 3.) cf. Matth. 16, 27. Marc. 8, 38. 10, 30. (*ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον*.) Vid. Hebr. 6, 5. 2 Petr. 3, 13. Eapropter regnum div. nonnumquam parabolis sic adumbratur, ut tempore *τῆς παρουσίας* Christi — v. voc. *παρουσία* — post habitum iudicium extremum et factam piorum ab impiis secretionem illud ipsum regnum et gloria Christi manifestatum iri intelligatur, Matth. 13, 24—30. 36—43. 47—50. 20, 1—16. 22, 1—14. 25, 14—30. 31—46.

ε., Ut igitur verbo dicamus: regnum Dei est status gloriosus eorum, qui in coelis cum Christo regnant et aeterna felicitate perfruuntur. — Christus precandi formulae, quam discipulis praescripsit, haec verba interseruit: *ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου*, Matth. 6, 10. (Luc. 11, 2. — quae verba nonnulli interpretes hoc sibi velle existimant: recipe nos quamprimum iu aeterna tabernacula, ut vita nullis discriminibus obnoxia gaudeamus. Sed *βασιλεία* in hac precationis formula videtur idem esse, quod *ἐξουσία, κυριεία*, i. e. imperium. V. supra sub *α*.) — *γραμματεὺς εἰς τὴν βασιλείαν* (al. codd. *τῇ βασιλείᾳ*) *τῶν οὐρ. μαθητευθείς*, doctor, qui mente penetravit rationes regni coelestis, i. e. qui scit, quae sit vera vitae aeternae adipiscendae ratio, Matth. 13, 52. — Interrogatus Christus, quando regnum Dei venturum sit, *οὐκ ἔρχεται*, inquit, *μετὰ παρατηρήσεως*, i. e. ita, ut eius appropinquatio oculis observari possit, Luc. 17, 20 et 21. (sens. neque dici poterit: quaerite Messiam hic illicve; etenim iam intra vos, in media vestra civitate versatur ultor et legum Dei vindex, v. Calmet ad h. l. Cf. Matth. 24, 26—28.) — v. *ἡμέρα*. — Christus dicit, nonnullos aequalium conspecturos esse *τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασ. αὐτοῦ*, Matth. 16, 28. (Marc. 9, 1. *τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει*, cf. Luc. 9, 27.) Haec verba recentiores interpr. referunt ad excidium Hierosolymor. quod gloriam Christi conspicuam redditurum sit. Vid. Tillemont sur S. Jean l'évangeliste, art. 11. not. 17. 18. Cf. Matth. 24, 34. (Marc. 13, 30. Luc. 21, 32.) Verba vero Matth. 24, 29—31. et Marc. 13, 26. 27. Luc. 21, 27. de iudicio supremo dicta putant. Nimirum Dominum de adventu suo disserentem iis, quae de opprimendis Iudaeis dixerit, nonnulla intermiscuisse arbitrantur, quae unice iudicium supremum spectent. V. Calmet. ad Matth. 24, 30. — His locis denique addimus verba: *οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασ. τ. θεοῦ βρῶσις κ. πόσις*, Rom. 14. 17. (Non libertas illa, quam nobis in cibi ac potus usu concedimus, signum est civium regni coelestis. sed iustitia, concordia et mentis hilaritas Spiritu S. excitata.) Cf. 1 Cor. 4, 20. (*οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασ. τ. θ. ἀλλ' ἐν δυνάμει*.)

Βασίλειος, *ὁ, ἡ*, regius, regalis. — *ἱεράτευμα*, 1 Petr. 2, 9. — *τὸ βασίλειον*, arx regia, pl., Luc. 7, 25. (Matth. 11, 8. *οἱ οἶκοι τῶν βασιλέων*.)

Βασιλεύς, έως, ὁ, rex, Hebr. 11, 27. Apoc. 19, 18. — Hoc nomen tribuitur Deo, Matth. 5, 35. 1 Tim. 1, 17. Apoc. 19, 16. — Jesu Messiae, Matth. 21. 5. (Zach. 9, 9.) 27, 37. Joh. 1, 50. 18, 37. Apoc. 17, 14. — imperatori Romano, 1 Tim. 2, 2. 1 Petr. 2, 17. — Herodi regi, Matth. 2, 1. 3. — Herodi Antipae tetrarchae, Matth. 14, 9. (Marc. 6, 25. 26.) — Herodi Agrippae, Act. 12, 1. — geniorum malorum principi, Apoc. 9, 11. — civibus regni divini, Apoc. (1, 6.) 5, 10. — οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, Act. 4, 26. Apoc. 6, 15. 17, 2. 18, 3. 19, 19.

Βασιλεύω, f. σω, (sum βασιλεύς) rex sum, 1 Tim. 6, 15. — regno, Rom. 5, 17. Apoc. 5, 10. 11, 15. 20, 4. 6. 22, 5. — regem me praesto, Apoc. 11, 17. — ἐβασίλευσα, regnare coepi, 1 Cor. 4, 8. — trop. dominium exerceo, Rom. 5, 14. 17. 21. 6, 12. — ἐπί τινα, Luc. 1, 33. 19, 14. 27. Rom. 5, 14. — ἐπί τινος, Matth. 2, 22. (de eo, qui alicui terrae praeest, quamvis nomen regis non gerat.) Apoc. 5, 10.

Βασιλικός, ή, όν, minister regius, aulicus, Joh. 4, 46. 49. — ἡ χώρα ἡ βασιλική, Act. 12, 20. — Met. regalis, palmarius, — νόμος, Jac. 2, 8. (Xen. Symp. 1, 8.)

Βασίλισσα, ης, ἡ, (Aristot. Palaeph. Polyb. Xen. Reprobat hanc formam Phrynichus, praeferens ei alteras: βασιλὶς et βασίλεια) regina, Matth. 12, 42. (Luc. 11, 31.) Act. 8, 27. Apoc. 18, 7.

Βάσις, εως, ἡ, (βάω, βαίνω) planta pedis, (Sap. 13, 19.) pl., Act. 3, 7.

Βασκαίνω, f. ανῶ, (a φάεσι καίνειν, ὅ ἐστι τοῖς ὀφθαλμοῖς κτείνειν, διὰ τοῦ βλέμματος φθείρειν, Schol. ad Aristoph. Plut.) τινά (Attice: τινί, v. Phryn. p. 462. ed. Lobeck.) fascino aliquem (bezaubern, verblenden), Gal. 3, 1.

Βαστάζω, f. σω, (βάω, inusit. βαστός) τί, **a.**, gesto, fero, porto (v. c. vas), Marc. 14, 13. (Luc. 22, 10.) Matth. 3, 11. 20, 12. Luc. 7, 14. 10, 4. 14, 27. Joh. 12, 6. 19, 17. Act. 15, 10. Rom. 11, 18. Gal. 6, 2. 5. 17. Apoc. 17, 7. — Pass., Act. 3, 2. 21, 35. — **b.**, patienter fero (alicuius imbecillitates, vitia etc.), Rom. 15, 1. Apoc. 2, 2. 3. — **c.**, in me suscipio, Matth. 8, 17. (Jes. 53, 4.) Joh. 16, 12. — **d.**, perfero, Gal. 5, 10. — **e.**, tollo (aufheben), Joh. 10, 31. — Constr. βαστάζω τι ἐνώπιόν τινος, (hebr.) porto aliquid ad aliquem, Act. 9, 15.

Βάτος, ου, ὁ et ἡ, (Moeris: ὁ βάτος ἀττικῶς, ἡ βάτος ἑλληνικῶς. Illud legitur Ex. 3, 2. [3, 4.] hoc Deut. 33, 16.) rubus, sentis. — ὁ (?), Marc. 12, 26. (ἡ, Luc. 20, 37.)

Βάτος, ου, ὁ, (hebr. בַּת) batus (genus mensurae liquidorum apud Judaeos, capientis sextarios 72.), Luc. 16, 6.

Βάτραχος, ου, ὁ, rana, Apoc. 16, 13.

Βαττολογέω (ῶ), f. ήσω, (videtur esse verbum e genere τῶν ὀνοματοπεποιημένων, ut gr. βατταρίζειν, βαμβαίνειν, βάρβαρος, et lat. garrio, al.) balbutio, idem sexcenties repetere, Matth. 6, 7.

Βδέλυγμα, τος, τό, (βδελύσσομαι, qu. v.) id, quod ob foetorem abominationi est, res tetra, abominatio. — βδέλ. ἐνώπιον θεοῦ, Luc. 16, 15. —

πᾶν (κοινὸν κ.) ποιοῦν βδέλυγμα, quicquid scelera committit, i. e. homines scelesti, Apoc. 21, 27. — *τὸ βδέλυγμα* (i. e. idolum, שִׁקּוּץ, Ez. 20, 7. cf. 1 Reg. 11, 5. 2 Reg. 23, 13.) — *τῆς ἐρημώσεως* (שִׁקּוּץ שֹׁמֵם, Dan. 12, 11. cf. 11, 31.), i. e. idolum vastatoris, Matth. 24, 15. (Marc. 13, 14. — „Usurpat Christus eadem verba, quae Daniel [12, 11.] et scriptor libri 1. Maccabaeorum [1 Macc. 1, 57.] interpretantur de profanatione templi per Antiochum Epiphanem [qui statuam Jovis Olympii in altari holocaustorum collocari iusserat]. Cf. etiam 2 Thess. 2, 4. At quid in Hierosolymorum obsidione per Romanos *βδελύγματος* illius loco habendum sit, inter interpretes non constat.“ V. Calmet. ad Matth. 24, 15. Hic suam his verbis declarat sententiam: Nobis persuasum est, vastationem h. l. dici caedes et rapinas, quibus ante obsidionem urbis *Zelotae* templum polluerunt, Joseph. de B. J. 4, 3, 12. — Lucas tamen in loco parallelo Luc. 21, 20. haec habet: *ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλήμ.*) — *ἡ μήτηρ τῶν βδελυγμάτων* dicitur urbs idololatriae dedita, Apoc. 17, 4. 5.

Βδελυκτός, ή, όν, (a *βδελύσσομαι*) abominabilis, abominandus, Tit. 1, 16.

Βδελύσσομαι, f. *ξομαι*, med. (ab inusitato *βδέλυς*, et hoc a *βδέω*, foetorem e ventre emitto, fiesten) aversor, abominor (ob foetorem, Aristoph. Plut. 700.) *τί*. — *τὰ εἴδωλα*, Rom. 2, 22. — *οἱ ἐβδελυγμένοι*, qui se polluerunt idolorum cultu, Apoc. 21, 8.

Βέβαιος, αία, ον, (*βάω, βαίνω*, propr. qui certam basin habet) stabilis, firmus. — *ἄγκυρα*, Hebr. 6, 19. — *διαθήκη*, Hebr. 9, 17. — *ἐπαγγελία*, Rom. 4, 16. — *ἐλπίς*, 2 Cor. 1, 7. — *παῤῥησία*, Hebr. 3, 6. 14. — *λόγος*, Hebr. 2, 2. — *τὴν κλῆσιν βεβαίαν ποιεῖσθαι*, 2 Petr. 1, 10. — *ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον*, sermonem propheticum (prophetarum oracula) magis (voce coelitus delata) confirmatum habemus, 2 Petr. 1, 19.

Βεβαιόω (ῶ), f. *ώσω*, (a voc. *βέβαιος*) confirmo, certum facio, *τί*. — *τὰς ἐπαγγελίας*, Rom. 15, 8. — *τινά*, 1 Cor. 1, 8. — *τὶ διά τινος*, Marc. 16, 20. — Pass. *τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ἡμῖν*, 1 Cor. 1, 6. — Constr. *ὁ βεβαιῶν ἡμᾶς εἰς Χριστόν* (constructio praegnans), qui nos firmiter infigit Christo, 2 Cor. 1, 21. — *ἡ σωτηρία, ἥτις . . εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη* (constr. praegnans) salus, quae . . in nos confirmata est, i. e. sic confirmata, ut ad nos perveniret, Hebr. 2, 3. — *βεβαιοῦσθαί τινι* (dat. instrum.), Hebr. 13, 9. — *βεβαιοῦσθαι ἐν τῇ πίστει*, Col. 2, 7.

Βεβαίωσις, εως, ἡ, (a v. *βεβαιόω*) confirmatio, Phil. 1, 7. — *εἰς βεβαίωσιν*, ut res rata sit, Hebr. 6, 16.

Βέβηλος, ου, ὁ, ἡ, (a v. *βάω, βαίνω*) locus, quem calcare cuilibet fas est, calcari solitus, tritus. Hinc: profanus. — *βέβηλος*, qui rem sacram [ut Esavus ius primogeniti], contemnit, Hebr. 12, 16. — *οἱ βέβηλοι*, Vulg. contaminati (sceleribus), 1 Tim. 1, 9. — *βέβηλοι μῦθοι*, superstitiosae fabulae, 1 Tim. 4, 7. — *κενοφωνίαι*, 1 Tim. 6, 20. 2 Tim. 2, 16.

Βεβηλόω (ῶ), f. *ώσω*, (ab adj. *βέβηλος*) profano, violo, v. c. *τὸ σάββατον*, Matth. 12, 5. (h. l. *καταχρηστικῶς* dictum pro: id facere, quo sabbatum violari creditur.) — *τὸ ἱερόν*, Act. 24, 6.

Βεελζεβούβ, (בַּעַל זְבוּב, i. e. Dominus muscarum, numen Ecronitarum, 2 Reg. 1, 2.) Beelzebub, Matth. 10, 25. 12, 24. 27. (Marc. 3, 22. Luc. 11, 15. 18. 19. (Not. Ita scriptum nomen exhibent Hieron. et nonnulli codd. graeci. At alii codd. graeci habent: *Βεελζεβούλ*, בַּעַל זְבוּל, dominus stercoris; — quod nomen qui Judaei in *τῶν πνευμάτων ἀκαθάρτων* principem transferre potuerint, facile perspicitur. V. Lightfoot. hor. hebr. ad Matth. 12, 24.)

Βελίαλ, ὁ, (hebr. בְּלִיַּעַל, malitia, nequitia, 1 Sam. 25, 25. 30, 22. al.) Belial, cognomen Satanae (al. codd. optimae notae: *βελίαρ*, ut etiam scriptum nomen reperitur in testamento 12 patriarcharum), 2 Cor. 6, 15.

Βελόνη, ης, ἡ, (a voc. *βέλος*, qu. v.) cuspis hastae — acus, Luc. 18, 25.

Βέλος, εος, τό, (a voc. *βάλλω*) telum, iaculum, sagitta, Eph. 6, 16.

Βελτίων, ονος, d, ἡ, melior, *βέλτιον*, melius — *βέλτιον*, adv. melius (quam ego), 2 Tim. 1, 18.

Βενιαμίν, ὁ, (בֶּן יָמִין, filius dexterae, Gen. 35, 18 seq.) Beniamin (filius Jacobi duodecimus ex Rahele, Gen. 35, 18. 46, 19. Ex. 1, 3. Num. 26, 41.) — *φυλὴ Βενιαμίν*, tribus Beniaminitica, Act. 13, 21. Rom. 11, 1. Phil. 3, 5. Apoc. 7, 8.

Βερνίκη, ης, ἡ, (pro: *Βερενίκη*) Bernice (filia Herodis Agrippae maioris. Nupsit ea patruo suo Herodi, Chalcidis regi; deinde post huius obitum Polemoni, regi Ciliciae. Hunc mox deseruit et ad fratrem Agrippam, quocum prius vidua in incestu vixisse dicebatur, rediit Jos. Ant. 20, 7, 1 et 2. Tacit. Hist. 2, 2 et 81. Suet. Tit. 7.), Act. 25, 13. 23. 26, 30.

Βέροια, ας, ἡ, (s. *Βέῤῥοια*) Beroea (urbs Macedonica prope Pellam, ad Bermium montem sita, post Irenopolis, hodie Boor appellata), Act. 17, 10.

Βεροιαῖος, α, ον, (v. *Βέροια*) Beroensis, Act. 20, 4.

Βηθαβαρά, ᾶς, ἡ, (בֵּית עֲבָרָה, locus traiectionis, i. e. locus, ubi traiicitur) Joh. 1, 28. (Alii codd. habent *Βηθανία*, quam lectionem Origenes fatetur sua aetate fuisse communem ac tenent verss. Syr. Arab. Pers. Copt. Origenes tamen, Theophylact. Suidas tuentur lectionem Bethabara. Origenes nimirum auctor est, rudera vici cuiusdam Bethabarae iuxta Jordanem ostendi.)

Βηθανία, ας, ἡ, (בֵּית חִינֵי, domus s. locus dactylorum, Dattelhausen) Bethania (oppidum vel vicus ultra montem oliveti situs, 15 stadiis ab Hierosolymis distans), Matth. 21, 17. Marc. 11, 1. Luc. 19, 29. Joh. 11, 1. 18.

Βηθεσδά, ᾶς, ἡ, (בֵּית חֶסְדָּא, domus misericordiae, i. e. nosodochium, aedificium excipiendis curandisque aegrotis destinatum) Bethesda. (Non longe distabat a templo Hierosolymitano thermis s. aquis medicatis superstructum. Eusebius in locis hebr. tradit, piscinam illam aquis maxime rubentibus infectam mansisse etiam aetate sua, servato colore, quem olim ex lotione victimarum contraxerat.) Joh. 5, 2. (Vulgata habet: *Bethsaida*, i. e. domus piscatus; eandem lection. sequuntur verss. Copt. et Aethiop. Tertull. Theophylact.) V. voc. *προβατική*.

Βηθλεέμ, ἡ, (בֵּית לֶחֶם, domus panis) Bethlehem (oppidum, situm in tribu Juda et nomen nactum a fertilitate soli), Matth. 2, 1. 5. Luc. 2, 4. Joh. 7, 42.

Βηθσαϊδά, ᾶς, ἡ, (בֵּית צֵידָה, locus venationis s. piscationis) Bethsaida (oppidum in ripa lacus Genesaretbici occidentali situm, Petri, Andreae et Philippi patria), Joh. 1, 45. Matth. 11, 21. (h. l. Βηθσαϊδάν non est accusat. sed terminatio chaldaica) Luc. 10, 13. Marc. 6, 45. (Luc. 9, 10.) Alterius illius Bethsaidae, quam Josephus in Gaulanitide inferiori in orientali lacus Genesarethici ripa sitam esse perhibet, quamque a Philippo tetrarcha restauratam, incolis auctam et in honorem Juliae, Augusti imperatoris filiae, Julias appellatam esse narrat, in N. T. nullum certum vestigium reperitur. Certe quae in N. T. commemoratur Bethsaida, ubivis eius mentio recurrit, unus idemque locus est.

Βηθφαγή, ῆς, ἡ, (בֵּית פַּגֵּא, domus ficuum) Bethphage (villa vel vicus, ad montem olivarum situs), Matth. 21, 1. (Marc. 11, 1. Luc. 19, 29.)

Βῆμα, τος, τό, (βάω, βίβημι) **a.**, gressus, passus, (Xen. Cyr. 7, 5, 6.) — οὐδὲ βῆμα ποδός, ne latum quidem pedem, Act. 7, 5. (Deut. 2, 5.) — **b.**, suggestus, i. e. α., tribunal. (Habebantur iudicia in provinciis sub dio, sedente magistratu in tribunali, quod positum erat in loco editiore, tesseris marmoreis strato, Herodian. 2, 10, 2. Dionys. Halic. 12. 30. v. voc. λιθόστρωτον, et γαββαθά.) καθῆσθαι ἐπὶ τοῦ β. — Matth. 27, 19. Job. 19, 13. (Fuit Pilati tribunal ante praetorium sub dio constitutum. Joseph. B. J. 2, 9, 3.) Act. 25, 6. 17. — ἄγειν τινὰ ἐπὶ τὸ βῆμα, Act. 18, 12. — ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἑστώς εἰμι, Act. 25, 10. (coll. v. 11.) — tribunal Christi, Rom. 14, 10. 2 Cor. 5, 10. — β., suggestus, throni speciem referens, in theatro Caesareensi ab Herode M. exstructus, unde spectabat ludos et verba faciebat pro concione, Act. 12, 21. (2 Macc. 13, 26. Nehem. 8, 4.)

Βήρυλλος, ου, ὁ, ἡ, (s. βηρίλλιος, βηρύλλιος, βηρύλλιον) beryllus (gemma coloris viridis languidioris, nascens apud Indos, Plin. H. N. 37, 5. Ex. 28, 20. 39, 1.) Apoc. 21, 20.

Βία, ας, ἡ, vis, violentia, — μετὰ βίας, violenter, Act. 5, 26. 24, 7. (μετὰ πολλῆς βίας) — ἡ βία τινός (impetus v. c. venti, fluctuum), Act. 21, 35. 27, 41.

Βιάζω, f. σω, (a voc. βία) vi utor, vim adhibeo. — τινά, vi corripio aliquem, vim infero alicui, — ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βιάζεται, regnum Dei vi corripitur (ut Joannes, eius praeco, vi correptus et in carcerem coniectus est), Matth. 11. 12. (v. sub voc. βασιλεία.) — βιάζεσθαι (med.) εἴς τινα, s. τί, irruere in aliquem vel aliquid (cf. βιάζεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, Polyb. 1, 74, 5. — . . εἰς τὰ πεδία, Arrian. de Venat. 7, 2. — . . εἰς τὴν ἀρχήν, Appian. B. C. I. p. 695. — . . εἰς τὸ στρατόπεδον, Plut. Vit. Othon. c. 12.) Luc. 16, 16. (v. de loci sensu sub voc. βασιλεία. „Quisque ut libidinibus indulgere possit, in eam [sc. βασιλείαν] irruit, eam oppugnaturus et destructurus; at legis divinae stabit auctoritas, quamvis moechi cum Herode obnitantur.“ Cf. Luc. 16, 18. et v. 29.)

Βίαιος, α, ον, (a voc. βία) impetuosus, vehemens — βιαία πνοή, Act. 2, 2.

Βιαστής, οῦ, ὁ, (a voc. βιάζω) is, qui vim infert, violentus. — pl. Matth. 11, 12.

Βιβλαρίδιον, ου, τό, (deminutivum nominis βιβλάριον, quod est deminutivum nominis βίβλος) Apoc. 10, 2. 8. 9. 10.

Βιβλίον, ου, τό, (deminut. nominis βίβλος) libellus, volumen, Joh. 20, 30. — γράφειν βιβλ., Joh. 21, 25. — τὸ βιβλ., liber legis (thorah), Hebr. 9, 19. — κεφαλὶς βιβλίου, Hebr. 10, 7. — τὸ βιβλ. Ἡσαίου τοῦ προφήτου, volumen vaticiniorum Jesaiae, Luc. 4, 17. 20. — βιβλίον ζωῆς, catalogus eorum, qui participes vitae aeternae futuri sunt, (Ex. 32, 32. 33. Ps. 69, 29.) Apoc. 13, 8. 17, 8. 20, 12. 21, 27. — βιβλ. εἱλισσόμενον, Apoc. 6, 14. v. ἀναπτύσσω et γράφω.

Βίβλος, ου, ἡ, (s. ἡ βύβλος, planta, cui nomen papyrus [Theophrast. hist. plant. 4, 9.], e cuius libro charta confici consueverat) liber scriptus, volumen, — ἡ βίβλος Μωϋσέως, Marc. 12, 26. — ἡ βίβλος λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, Luc. 3, 4. — catalogus (ex usu hebraici: סֵפֶר, Gen. 5, 1. Neh. 7, 5.) Matth. 1, 1. — pl. Act. 19, 19.

Βιβρώσκω, (s. βρώσκω, a v. βρώω — unde nostr. Brot, item: fressen) f. ώσω, comedo — οἱ βεβρωκότες, Joh. 6, 13.

Βιθυνία, ας, ἡ, Bithynia (provincia Asiae minoris, Ponto adiacens Euxino, Propontidi, Phrygiae, Mysiae et Paphlagoniae) Act. 16, 7. 1 Petr. 1, 1.

Βίος, ου, ὁ, **a.,** vita — ἡσύχιον βίον διάγειν, 1 Tim. 2, 2. — τοῦ βίου αἱ ἡδοναί, Luc. 8, 14. cf. 1 Joh. 2, 16. (ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου.) — ὁ χρόνος, 1 Petr. 4, 3. — τὰ τοῦ βίου, 2 Tim. 2, 4. — **b.,** id, unde vivitur, opes, facultates, Marc. 12, 44. (Luc. 8, 43.) Luc. 15, 12. 30. 21, 4. 1 Joh. 3, 17. (Hom. Iliad. 6, 14. ἀφνειὸς βιότοιο.)

Βιόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. βίος) vivo, vitam ago, 1 Petr. 4, 2. (Xen. Mem. 4, 8, 2.) (N. Distingue: ζάω, i. e. spiritum duco et moveor, et βιόω, i. e. vitam transigo.)

Βίωσις, εως, ἡ, (a v. βιόω) vivendi et agendi ratio, Act. 26, 4.

Βιωτικός, ή, όν, ad vitam et res huius vitae pertinens (Aristot. Diod. Artemid. Philo in Vit. Mos. 3, 677. χρεῖαι βιωτικαί, v. Lobeck. ad Phryn. p. 355.) — αἱ μέριμναι βιωτικαί, Luc. 21, 34. — βιωτικὰ κριτήρια, lites de rebus huius vitae, 1 Cor. 6, 3. 4.

Βλαβερός, ά, όν, (a v. βλάπτω, obsolet. βλάβω, unde aor. 2. pass. ἐβλάβην, et nomina: ἡ βλάβη, τὸ βλάβος, damnum, detrimentum) noxius (oppon. ὠφέλιμος, Xen. Mem. 1, 5, 3.) — ἐπιθυμίαι βλαβεραί, 1 Tim. 6, 9.

Βλάπτω, f. ψω, laedo, — τινά, Marc. 16, 18. Luc. 4, 35.

Βλαστάνω, (s. βλαστέω [a βλάστω, aor. ἔβλαστον] s. βλαστάω [a voc. ἡ βλάστη, germen, frons, dis]) f. ήσω, **a.,** intrans. progermino, frondesco, Matth. 13, 26. (ὁ χόρτος) Marc. 4. 27. (ὁ σπόρος) — ἡ ῥάβδος ἡ βλαστήσασα (Graeci vett. solo usi sunt aor. ἔβλαστον), Hebr. 9, 4. — **b.,** transit. produco (Aeschyl. fragm. p. 619.) — ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς, Jac. 5, 18.

Βλάστος, *ου*, *ὁ*, (*βλαστός*, germen producens) Blastus (praefectus cubiculo Herodis regis), Act. 12, 20.

Βλασφημέω (ῶ), f. *ήσω* (h. e. sum *βλάσφημος*, qu. v.) convicior, (v. tamen sub voc. *βλασφημία*) blasphemo, **a.**, *absol.* convicia evomo, Act. 13, 45. 18, 6. 26, 11. 1 Petr. 4, 4. — *κατ' ἐξοχήν:* de verbis numinis maiestatem laedentibus, Matth. 9, 3. 26, 65. — *βλασφημίας*, *βλασφημεῖν*, Marc. 3, 28. — **b.**, *constr. a.*, *βλασφ. τινά*, Matth. 27, 39. (Marc. 15, 29. Luc. 23, 39.) Tit. 3, 2. 1 Cor. 4, 13. Rom. 3, 8. — *τὸν θεόν*, Act. 19, 37. Apoc. 16, 11. 21. — *δόξας*, 2 Petr. 2, 10. et Judae v. 8. — *τὸ ὄνομά τινος*, Rom. 2, 24. 1 Tim. 6, 1. Jac. 2, 7. 1 Petr. 4, 14. (opp. *δοξάζειν*.) Apoc. 13, 6. 16, 9. — *τὸν λόγον τ. θεοῦ*, Tit. 2, 5. — *τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας*, 2 Petr. 2, 2. — *μὴ βλασφημείσθω* (cavete, ne blasphemetur) *ὑμῶν τὸ ἀγαθόν*, Rom. 14, 16. — *β.*, *βλασφ. εἴς τινα* (ita Graeci quoque), Marc. 3, 29. (Luc. 12, 10.) Luc. 22, 65. — *ἔν τινι*, 2 Petr. 2, 12. (explica: *ἐν τούτοις βλασφημοῦντες, ἃ ἀγνοοῦσι.*) — *γ.*, pass. *βλασφημεῖσθαι ὑπέρ τινος*, 1 Cor. 10, 30. (quid blasphemor [i. e. cur efficiam, ut blasphemer] propter id, propter quod [pro quo] gratias ago? cur efficiam, ut caeteri me voracitatis aut profani cultus arguant?)

Βλασφημία, *ας*, *ἡ*, (a v. *βλάσφημος*, qu. v.) vox contumeliosa (speciatim de contumeliose dictis, quibus persona veneratione digna in contemtum adducitur), Matth. 12, 31. 26, 65. Marc. 7, 22. 14, 64. Joh. 10, 33. Eph. 4, 31. Col. 3, 8. Apoc. 2, 9. — pl. Matth. 15, 19. Marc. 2, 7. 3, 28. Luc. 5, 21. 1 Tim. 6, 4. — *βλασφημία τινός*, gen. obi. *ἡ βλασφ. τοῦ πνεύματος*, Matth. 12, 31. (cf. Marc. 3, 29.) — *εἰς βλασφ. πρὸς τὸν θεόν*, Apoc. 13, 6. — *κρίσις βλασφημίας*, Jud. v. 9. (i. e. *κρίσις βλάσφημος*, ut legitur 2 Petr. 2, 11.) — *ὀνόματα βλασφημίας*, i. e. *βλάσφημα*, Apoc. 13, 1. 17, 3.

Βλάσφημος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, (a voc. *βλάξ*, piger, stolidus, et *φήμη*, fama) contumeliosus. — de homine: 1 Tim. 1, 13. — pl. 2 Tim. 3, 2. — *λαλεῖν ῥήματα βλάσφημα εἴς τινα*, Act. 6, 11. — *φέρειν κρίσιν βλάσφημον*, (Vulg. ferre execrabile iudicium) blasphemiarum poenam ferre, 2 Petr. 2, 11. (12.)

Βλέμμα, *τος*, *τό*, (a v. *βλέπω*, perf. pass. *βέβλεμμαι*) visus, adspectus, — *βλέμματι κ. ἀκοῇ*, iis, quae videbat audiebatque, 2 Petr. 2, 8.

Βλέπω, f. *ψω*, video (cerno), — **a.**, *absol.* visu (videndi facultate) gaudeo, Matth. 12, 22. 15, 31. Joh. 9, 7. 19. 21. 25. Act. 9, 9. Apoc. 3, 18. — permutatur verbo *ἰδεῖν*, Matth. 13, 16. coll. v. 15. (Marc. 4, 12. *ἵνα βλέποντες βλέπωσι κ. μὴ ἴδωσι*, i. e. ut oculis apertis videant quidem, sed nihil cernant, cf. Matth. 13, 13. Rom. 11, 8. Act. 28, 27.) — oppon. *τυφλός εἰμι*, Joh. 9, 39. 41. — *βλέπειν δι' ἐσόπτρου*, 1 Cor. 13, 12. — *βλέπετε*, attendite, Marc. 13, 23. 33. — **b.**, *constr.* — *α.*, *βλέπω τινά* vel *τί*, — **ℵ.**, video (oculis conspicio) aliquem vel aliquid, — *τὸ βλέπειν*, visus, Luc. 7, 21. — *τί: ἃ βλέπετε*, Matth. 11, 4. (Luc. 7, 22. *ἃ εἴδετε*) 13, 17. (Luc. 10, 24.) Act. 2, 33. Apoc. 1, 11. — Adde: Matth. 24, 2. (Marc. 13, 2. at Luc. 21, 6. *ταῦτα, ἃ θεωρεῖτε.*) — Matth. 7, 3. (Luc. 6, 41.) Marc. 8, 23. Luc. 8, 16. (*τὸ φῶς*) 11, 33. (*τὸ φέγγος*) Act. 8, 6. (*σημεῖα*) 12, 9. (*ὅραμα*) Apoc. 11, 9. 16, 15. Col. 2, 5. — supple: *αὐτό*, Matth. 6. 4. 6. 18. (*ὁ βλέπων*, scil. *αὐτό*) Act. 1, 9. (*βλεπόντων* [*αὐτὸ*] *αὐτῶν*). — *βλέπειν τὸ πρόςωπόν τινος* dicitur is, cui aditus ad aliquem patet, (2 Reg. 25, 19.

Jerem. 52, 25. Esth. 1, 14.) Matth. 18, 10. — τινά: Luc. 7, 44. Act. 9, 8. Apoc. 1, 12. (τὴν φωνήν, i. e. eum, qui vocem ediderat.) — Pass. Rom. 8, 24. — τὰ βλεπόμενα, 2 Cor. 4, 18. Hebr. 11, 1. 3. 7. — ב., βλέπω τι (τινά), i. q. ἐμβλέπω, oculos coniicio in, — in Augenschein nehmen, Matth. 5, 28. („qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, i. e. hoc fine et animo attenderit, ut eam concupiscat.“ St. August. ad h. l. Opp. III. p. 128. ed. Benedict.) — βιβλίον (inspicio), Apoc. 5, 3. 4. — βλέπω τι, respicio aliquid, — βλέπετε τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ὅτι etc., 1 Cor. 1, 26. 10, 18. 2 Cor. 10, 7. Phil. 3, 2. Col. 4, 17.

β., *sequente acc. cum participio:* video (conspicio), Matth. 14, 30. (βλέπων τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν scil. ὄντα) 15, 31. Marc. 5, 31. 8, 24. Joh. 1, 29. 5, 19. 20, 1. 5. 21, 9. 20. Act. 4, 14. Rom. 7, 23. Hebr. 2, 9. — ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ, ultra id, quod me videt agere aut quod ex me audit, 2 Cor. 12, 6. (Sens. nolo quisquam me aliunde aestimet, quam ex ipsis, quae me videt facientem aut docentem audit.) — γ., seq. ὅτι, video, intelligo, animadverto, 2 Cor. 7, 8. Hebr. 3, 19. Jac. 2, 22. Apoc. 17, 8. — δ., βλέπω εἴς τινα (τι), oculos converto in aliquem (aliquid) — εἰς τὰ ὀπίσω, retrospicio, Luc. 9, 62. — ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους, se invicem adspexerunt, Joh. 13, 22. — βλέψον εἰς ἡμᾶς, Act. 3, 4. — ita etiam Graeci (Xenoph.). — βλέπω εἰς πρόςωπόν τινος, (ex hebr.) partium studio ducor, Matth. 22, 16. (Marc. 12, 14.) — ε., βλέπειν κατὰ χώραν τινά dicitur locus versus regionem aliquam situs, Act. 27, 12. (LXX. Ezech. 11, 1. 40, 22. 23. 32.) Graeci quoque (Xen. al.) βλέπειν πρός.. — ζ., seq. ἵνα, provideo, curo — βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μή etc., cavete ne, 2 Joh. v. 8. — βλέπετε, ἵνα, curate, ut etc., 1 Cor. 16, 10. — βλέπετε, μή (seq. conjunct.), videte, cavete, ne etc., Matth. 24, 4. (Marc. 13, 5. Luc. 21, 8.) Act. 13. 40. 1 Cor. 8, 9. 10, 12. Gal. 5, 15. Hebr. 12, 25. — βλέπετε μήποτε ἔσται, Hebr. 3, 12. — η., βλέπετε ἀπό (τῆς ζύμης), cavete vobis a — Marc. 8, 15. 12, 38. (Matth. 16, 6. et Luc. 20, 46. προςέχετε ἀπό.) hebr. . . מִן, (φυλάττεσθαι ἀπὸ etiam Graeci dicunt, v. Xen. 1, 4, 7. 2, 3, 9.). — ϑ., seq. interrogat. indir. βλέπετε, τί vel πῶς etc., Marc. 4, 24. Luc. 8, 18. 1 Cor. 3, 10. Eph. 5, 15.

Βλητέος, *έα*, *έον*, (adi. verbale a βάλλω, perf. pass. βέβλημαι, unde βλητός). Neutr. βλητέον sc. ἐστὶ fundere (nos) oportet. seq. acc. τὸν οἶνον, Marc. 2, 22. (Luc. 5, 39.)

Βοανεργές, (hebr. בְּנֵי רֶגֶשׁ, בְּ pronuntiatum: boa, quemadmodum hebraic. Nebhyim [prophetae] pronuntiari s. potius corrumpi consueverat in Noabhyim, v. Lightfoot. hor. hebr. ad Marc. 3, 17.) filii tonitru, Marc. 3, 17. (Ps. 64, 3. cf. Luc. 9, 54.)

Βοάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. ἡ βοή) *clamo*, vociferor (cf. κράζω, ἀνακράζω, κραυγάζω) — de clamore laetantium (Xen. Cyr.): Gal. 4, 27. (Jes. 54, 1.) — de clamore dolentium, Act. 8, 7. (additur h. l. φωνῇ μεγάλῃ.) — *intenta voce aliquid dico* — φωνὴ βοῶντος, (Jes. 40, 3.) Matth. 3, 3. (Marc. 1, 3. Luc. 3, 4. Joh. 1, 23.) — ἐβόησε λέγων, Luc. 18, 38. (Marc. 10, 47. 48. et Matth. 20, 30. 31. utuntur verbo κράζειν.) Act. 17, 6. 21, 34. — βοᾶν πρός τινα, (ex hebr. e. g. Os. 7, 14.) opem et auxilium alicuius imploro, Luc. 18, 7.

Βοή, ῆς, ἡ, clamor, Jac. 5, 4.

Βοήθεια, ας, ἡ, (v. βοηθέω) auxilium — εἰς εὔκαιρον βοήθειαν, Hebr. 4, 16. (nos: zur rechtzeitigen Hülfe.) — pl. adminicula, βοηθείαις ἐχρῶντο, Act. 27, 17. (intelligunţur h. l. instrumenta, quibus nautae usi sunt, ut naufragium impedirent, v. c. funes, unci etc.)

Βοηθέω (ῶ), f. ήσω, (ex voc. βοή, clamor, et verbo θέω, curro = ad clamorem accurro) auxilium (opem) fero, — τινί, Matth. 15, 25. (βοήθει μοι) Marc. 9, 22. (βοήθησον ἡμῖν) 24. (βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ) Act. 16, 9. (βοήθησον ἡμῖν) 21, 28. (βοηθεῖτε). — 2 Cor. 6, 2. (Jes. 49, 8.) Hebr. 2, 18. Apoc. 12, 16.

Βοηθός, οῦ, ὁ, auxiliator, Hebr. 13, 6. (Ps. 117, 6.)

Βόθυνος, ου, ὁ, (videtur descendere ab obsoleto verbo βόθω, unde lat. fodo) fovea, scrobs, Matth. 12, 11. 15, 14. Luc. 6, 39.

Βολή, ῆς, ἡ, (βάλλω, perf. 2.) iactus — ὡσεὶ λίθου βολήν, quantum est iactus lapidis (de termino brevi spatio distante), Luc. 22, 41.

Βολίζω, f. σω, (a voc. βολίς, quod est **a.**, iaculum, v. βολίς, — **b.**, bolis, i. e. perpendiculum nauticum, quo nautae maris altitudinem explorant) bolidem (perpendiculum nauticum) submitto, Act. 27, 28.

Βολίς, ίδος, (βάλλω) telum, iaculum, — ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται, Hebr. 12, 20. (ex Ex. 19, 13. — Sed versio Vulg. et complures graeci libri haec verba non habent; uncinis inclusit Tittmann. cf. Mill. Griesb.)

Βοόζ, ὁ, (בֹּעַז, i. e. בּוֹ, in illo, scil. domino, עֹז, robur) Booz s. Boas (filius Salmae, Ruth. 2, 1. 1 Chron. 2, 11.), Matth. 1, 5. Luc. 3, 32.

Βόρβορος, ου, ὁ, (Habent voc. Demosth. Plut. de gen. Socr. c. 10. Arrian. Epictet. 4, 11. οἱ ὁ Jerem. 38, 6. Etym. M. ἡ ἐκ τῆς τροφῆς γενεθεῖσα ὕλη. — Hinc lat. furfur) stercus, coenum, 2 Petr. 2, 22.

Βοῤῥᾶς, ᾶ, ὁ, (s. Βορέας, έου, ion. Βορέης, contr. Βορῆς, έω) **a.**, boreas, aquilo, Nord-Nordost, (Gen. 13, 14. Num. 2, 25.) — **b.**, plaga septentrionalis, (Aelian. V. H. 12, 61.) Luc. 13, 29. Apoc. 21, 13.

Βόσκω, f. ήσω, (pasco, alo, Hom. Odyss.) pasco (in pascua duco, τὰ ἀρνία, τὰ πρόβατα), Luc. 15, 15. Joh. 21, 15. 17. — Pass. βόσκομαι, pascor, Matth. 8, 30. (Marc. 5, 11. Luc. 8, 32.) Not. distingue βόσκω et ποιμαίνω.

Βόσορ, ὁ, (בְּעוֹר, οἱ ὁ Βεώρ, Num. 22, 5. 31, 8. Deut. 23, 4.) Bosor (pater Bileami), 2 Petr. 2, 15.

Βοτάνη, ης, ἡ, (a v. βόω, βόσκω) herba (notissimum cuivis nostratium est vocab. Botanik, Kraeuterkunde), Hebr. 6, 7. (— Gen. 40, 10.) —

Βότρυς, υος, ὁ, racemus, uva, (Gen. 40, 10.) Apoc. 14, 18.

Βουλεύω, f. σω, (a voc. βουλῆς [contract. ex βουλήεις] genit. βουλήιος, Thuc. 3, 70., sum senator, a consiliis, senatoris munere fungor, Xen. Mem. 1, 1, 18. Anab. 2, 5, 16.) consilium do, (Jes. 23, 8.) — Med. βουλεύομαι, mecum delibero, **a.**, seq. εἰ, an, Luc. 14, 31. (Xen. Mem. 3, 6, 8.) — **b.**, seq. ἵνα, Joh. 12, 10. (ἐβουλεύσαντο, consilia inierunt, consultaverunt.) —

c., seq. infin. consilium capio, Act. 5, 33. (*ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς*, consilium ceperunt eos e medio tollendi.) Act. 15, 37. (alii codd. exhibent *ἐβουλεύετο*, al. *ἐβούλετο* cum Vulg.) 27, 39. — **d.,** . . *τί*, animo volvo aliquid, (Xen. Mem. 1, 4. 7.) 2 Cor. 1, 17. (variat lectio, aliis codd. *βουλευόμενος*, aliis *βουλόμενος* offerentibus; cum his facit Vulg.)

Βουλευτής, οῦ, ὁ, (a v. *βουλεύω*) senator, is, qui est a consiliis, (Xen. Thuc.) — assessor synedrii magni, Marc. 15, 43. (Luc. 23, 50.)

Βουλή, ῆς, ἡ, (a v. *βούλομαι*) consilium, Act. 4, 28. (*ὅσα ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι.*) cf. 2, 23. (*ὡρισμένῃ βουλῇ κ. προγνώσει τοῦ θεοῦ.*) 20, 27. (*πᾶσαν τὴν βουλὴν τ. θεοῦ*, consilium Dei de salute hominum — omnia, quae ad hoc consilium pertinent.) — *τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς*, Hebr. 6, 17. — Distinguitur *ἡ βουλή* a *τῇ πράξει*, Luc. 23, 51. — et a *τῷ ἔργῳ*, Act. 5, 38. (*ἡ βουλὴ αὕτη*, hoc consilium, dieser Plan, *ἢ τὸ ἔργον τοῦτο*, hoc inceptum.) — Distinguuntur *βουλή* et *θέλημα*, Eph. 1, 11. (*ἡ βουλὴ τοῦ θελήματος.*) — v. *βούλομαι*. — Plur. consilia, *αἱ βουλαὶ τῶν καρδιῶν*, (ex hebr.) 1 Cor. 4, 5. — Constr. *ἡ βουλὴ τ. θεοῦ εἴς τινα*, consilium, quod in aliquem tendit, i. e. quod vult acceptari ab aliquo, Luc. 7, 30. (spreverant consilium Dei eo tendens, ut per Joannem in viam salutis ducerentur — *εἰς* non est contra, sed: in.) — *ἔθεντο βουλήν*, constituerunt (apud animum) seq. infin., Act. 27, 12. — *τῶν στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο, ἵνα* — Act. 27, 42.

Βούλημα, τος, τό, (a v. *βούλομαι*, perf. *βεβούλημαι*, quamquam dici consuevit *βέβουλα*) propositum, inceptum (id, quod quis molitur), Act. 27, 43. (*ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος.*) — decretum, Rom. 9, 19. (*τῷ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε;*).

Βούλομαι, f. *ήσομαι*, (2 praes. *βούλει*, Luc. 22, 42. attice pro: *βούλῃ* — imperf. *ἐβουλόμην* [attice: *ἠβουλόμην*], aor. 1. *ἐβουλήθην*, Jac. 4, 4. et *ἠβουλήθην*, 2 Joh. v. 12.) *volo* (differunt verba *βούλομαι* et *θέλω*: *βούλεσθαι* dic. is, qui re deliberata et eo, quod melius visum est, electo aliquid vult; *τὸ θέλειν* vero ex affectu prodit — v. *θέλω*), *καθὼς βούλεται*, ut vult, pro arbitrio suo, 1 Cor. 12, 11. — **a.,** *iunct. cum infinit.* (Willens sein, etwas zu thun) — Matth. 1, 19. (*ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν*, coll. v. 20. *ἐνθυμεῖσθαι.*) 11, 27. (Luc. 10, 22.) Marc. 15, 15. Luc. 22, 42. (*εἰ βούλει παρενεγκεῖν*, si vis transferre; deest apodosis: *καλόν ἐστι* — aposiopesis frequentata.) Act. 5, 28. 12, 4. 17, 20. 18, 27. 19, 30. 22, 30. 23, 28. 25, 20. 27, 43. 28, 18. (*ἐβούλοντο*) 2 Cor. 1, 15. (*ἐβουλόμην*, volebam, constitueram) 1 Tim. 6, 9. (quibus propositum est divitias sibi comparare.) Hebr. 6, 17. Jac. 4, 4. 2 Joh. v. 12. — *ἐβουλόμην*, vellem, Act. 25, 22. (at Philem. v. 13. *ἐβουλόμην* nec est: vellem, nec volueram, sed constitueram.) — subauditur infinit., 3 Joh. v. 10. — *μετάγεται* [*ἐκεῖνο*] *ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ* [*μετάγεσθαι*] *βούληται*, Jac. 3, 4. — *οὐ βούλομαι*, Act. 18, 15. — **b.,** *seq. acc. c. infin.*, Phil. 1, 12. (*γινώσκειν ὑμᾶς βούλομαι*) 1 Tim. 2, 8. 5, 14. Tit. 3, 8. 2 Petr. 3, 9. Judae v. 5. — **c.,** *adiecto coniunctivo Aor.*: *βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω;* estne voluntas vestra, ut etc., Joh. 18, 39. — **d.,** *βουληθεὶς ἀπεκύησε*, propria voluntate (libera benignitate) nos genuit, Jac. 1, 18.

Βουνός, οῦ, ὁ, (a v. βῶ? adscendo?) clivus, tumulus, (De hac voce graeca Valkenarius ad Herodot. 4, 351. annotavit haec: βουνός, vox Cyrenaicis usitata; a Doriensibus in Sicilia vocem transsumsisse videtur Aeschylus; a Cyrenaicis accipere potuerunt Alexandrini. Recentiores Graeci quivis colles et tumulos βουνοὺς dixerunt et μαστούς, Aetoli veteres βωμούς.) Luc. 3, 5. (Jes. 40, 4.) 23, 30. (Os. 10, 8.)

Βοῦς, βοός, ὁ, ἡ, bos, vacca, Luc. 13, 15. 14, 5. 19.

Βραβεῖον, ου, τό, (a voc. βράβης, s. βραβεύς. Est autem βραβεύς, s. βραβευτὴς arbiter et moderator certaminis, qui victori praemium [id, quod latinistae cum Tertulliano brabium s. bravium vocant] decernit.) brabium (pretium certaminis), 1 Cor. 9, 24. (λαμβάνω) Phil. 3, 14. (ἐν διώκω, ἐπὶ τὸ βραβεῖον, ut assequar τὸ βραβ. — auf das βραβ. hin.)

Βραβεύω, f. σω, (sum βραβεύς) palmam tribuo; — ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ (al. τοῦ θεοῦ) βραβευέτω [Vulg. exultet] ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, Col. 3, 15. (Sanctum apostolum pretium certaminis in mente habuisse, testatur etiam verbum καλεῖν „εἰς ἣν ἐκλήθητε“ — καλεῖν ad certamen invitare. Caeterum cf. 1 Cor. 7, 15. ἐν εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός, et Sap. 10, 12.)

Βραδύνω, f. υνῶ, (ab adi. βραδύς, εῖα, ύ, tardus) tardo, cunctor (Aelian. Herodian.), 1 Tim. 3, 15. — οὐ βραδύνει ὁ κύριος τῆς ἐπαγγελίας (zögert nicht mit der Verheissung. Cf. formulam reminisci alicuius rei, et id genus alias.), 2 Petr. 3, 9.

Βραδυπλοέω, f. ήσω, (ab adi. verbali βραδύπλοος, conflato ex βραδύς et πλέω) tarde navigo, Act. 27, 7.

Βραδύς, εῖα, ύ, tardus — βραδὺς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν (locutio hebr.), is, qui aegre ac sero demum adducitur, ut credat, Luc. 24, 25. — βραδὺς εἴς τι, (cf. σοφός, ἀκέραιος εἴς τι, Rom. 16, 19.) Jac. 1, 19.

Βραδύτης, ητος, ἡ, (Xen. a voc. βραδύς) tarditas, cunctatio, 2 Petr. 3, 9.

Βραχίων, ονος, ὁ, brachium — Dei (ex hebr. loquendi ratione) vis, potentia Dei, Luc. 1, 51. (Deut. 4, 34. 5, 15. Ps. 107, 14.) Joh. 12, 38. (Jes. 53, 1.) Act. 13, 17. (Ex. 6, 6.)

Βραχύς, εῖα, ύ, brevis — ἵνα ἕκαστος βραχύ τι λάβῃ, ut capiat quisque exiguum quid, Joh. 6, 7. — διὰ βραχέων, paucis (sc. verbis), Hebr. 13, 22. — Neutr. βραχύ, pro adverbio: **a.**, de spatio: parum, paullulum, Act. 27, 28. (διαστήσαντες, — ita Graeci quoque, Xenoph. Thuc. al.) — **b.**, de tempore: βραχύ τι, paullisper, Act. 5, 34. — ad tempus exiguum, Hebr. 2, 7. (minorem eum, sc. Christum, angelis fecisti — Ps. 8, 5—7. — ad breve tempus, i. e. per illud tempus, quo τὰ παθήματα v. 10. tulit et mortem perpessus est, v. 9.) — μετὰ βραχύ, paullo post, Luc. 22, 58.

Βρέφος, εος (ους), τό, infans, — dicitur **a.**, de embryone (foetu), Luc. 1, 41. (Hom. Iliad. 23, 205. Xen. Mem. 2, 2, 5.) — **b.**, de infante recens nato, Luc. 2, 12. 16. Act. 7, 19. — ἀρτιγέννητα βρέφη, 1 Petr. 2, 2. — **c.**, de puero (i. q. τὸ παιδίον), Luc. 18, 15. (Matth. 19, 13. Marc. 10, 13.) — ἀπὸ βρέφους, a teneris inde, 2 Tim. 3, 15.

Βρέχω, f. ξω, **a.**, madefacio, humecto, — τοὺς πόδας τοῖς δάκρυσι, (cf. Ps. 6, 7.) Luc. 7, 38. — **b.**, pluo (Graeci antiquiores usi sunt verbo ὕειν,

et pluviam dixerunt ὑετόν, non βροχήν. Voces: βρέχω et βροχὴ e sermone poëtico serius in vulgarem abierunt. V. Lobeck. ad Phryn. p. 291.). — α., impers. — προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι (v. τοῦ, sub ὁ, ἡ, τό). Jac. 5, 17. — cum accus.: pluit ignem et sulphur, Luc. 17, 29. (Ex. 9, 23.) — β., transit.: pluere facio (pluviam fundo), ὁ θεὸς βρέχει ἐπί τινα (cf. ἀνατέλλω), Matth. 5, 45. — ἵνα μὴ βρέχῃ ὑετός, Apoc. 11, 6.

Βροντή, ῆς, ἡ, tonitru, Marc. 3, 17. Joh. 12, 29. Apoc. 6, 1. — Plur.. Apoc. 4, 5.

Βροχή, ῆς, ἡ, (a v. βρέχω, qu. v.) pluvia, Matth. 7, 25. 27.

Βρόχος, ου, ὁ, laqueus, βρόχον ἐπιβάλλειν τινί, illaqueare aliquem, laqueum iniicere alicui, 1 Cor. 7, 35. (i. e. officium alicui iniungere, quod iustum libertatis usum impedit.)

Βρυγμός, οῦ, ὁ, (a v. βρύχω, qu. v.) stridor, — ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, stridor dentium (signum furoris et indomitae indignationis), Matth. 8, 12. 13, 42. 50. 22, 13. 24, 51. 25, 30. Luc. 13, 28.

Βρύχω, f. ξω, (significatu differt, a βρύκω, mandere) strideo — βρύχω τοὺς ὀδόντας ἐπί τινα, frendeo dentibus in aliquem, (οἱ ὁ Job. 16, 9. Ps. 35, 16.) Act. 7, 54.

Βρύω, f. σω, (succis abundo, ebullio — Xen. de Venat. 5, 12. ἡ γῆ βρύει) — transit.: scatere facio (cf. βρεχω) ἡ πηγὴ βρύει τὸ γλυκὺ κ. τὸ πικρόν, Jac. 3, 11.

Βρῶμα, τος, τό, (a perf. pass. verbi βρόω s. βιβρώσκω) id, quod comeditur, cibus, — ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα, mihi id cibi deputatum est, ut, Joh. 4, 34. Rom. 14, 15. 20. 1 Cor. 8, 8. 13. — βρῶμα opposit. τῷ γάλακτι, omnino significat στερεὰν τροφήν, 1 Cor. 3, 2. (cf. Hebr. 5, 12.) — βρῶμα πνευματικόν, cibus divinitus per miraculum datus (manna, Ps. 77, 25. Sap. 16, 20.), qui praesignificabat panem eucharisticum (cf. Joh. 6, 51. 58. Philo de Profugis p. 470.), 1 Cor. 10, 3. — Plur. Matth. 14. 15. (Marc. 7, 19. Luc. 9, 13.) Luc. 3, 11. 1 Cor. 6, 13. 1 Tim. 4. 3. Hebr. 9, 9. (βρώμασι κ. πόμασι) 13, 9.

Βρώσιμος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (a v. βρόω s. βιβρώσκω. Insignem habet sermo graecus adiectivorum ita efformatorum copiam; cf. ἀρνήσιμος, βάσιμος, βοηθήσιμος, ἐγέρσιμος, γελάσιμος, ne plura addamus.) is, qui comedi potest, edulis, esculentus, essbar, — ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; Luc. 24, 41.

Βρῶσις, εως, ἡ, (a v. βρόω s. βιβρώσκω) **α.**, de actu τοῦ βιβρώσκειν, α., *esus*, (actus edendi, Speisegenuss) — ἐργάζεσθε τὴν βρῶσιν (μὴ τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλά etc.) peragite (efficite) esum, qui in perpetuum satiat, non eum, quem sequitur fames, Joh. 6, 27. (ἐργάζεσθαι non est: quaerere. sed formula: ἐργάζ. τὴν βρῶσιν, comparanda est cum formulis: ἐργάζεσθαι τὴν ἀνομίαν, τὴν ἀδικίαν, al. — ἣν ὑμῖν δώσει, quem vobis praebiturus est etc.) — (ἡ βασιλ. τ. θεοῦ οὐκ ἔστι) βρῶσις κ. πόσις, Rom. 14, 17. (de sensu huius loci vide sub voc. βασιλεία.) Col. 2, 16. — 2 Cor. 9, 10. (ἄρτον εἰς βρῶσιν) — ἡ βρῶσις τῶν εἰδωλοθύτων, 1 Cor. 8, 4. — β., *erosio*, Zernagung. — σὴς κ. βρῶσις, (Euthym. Zigab. βρῶσις· ἡ σῆψις κ. φθίσις καὶ καθ' ἑαυτὴν τοιαύτη διαφθορά.) Matth. 6, 19. 20. (βρῶσις, Vulgat. aerugo.) — **b.**, de eo, quod comeditur: cibus — βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, Joh. 4. 32. 6, 55.

Βρώσκω, f. *ώσω*, (a v. *βρόω*) comedo, — *τοῖς βεβρωκόσι*, Joh. 6, 13.

Βυθίζω, f. *ίσω*, (a voc. *βυθός*, qu. v.) demergo, — *τινὰ εἰς* ... 1 Tim. 6, 9. — pass. *βυθίζομαι*, mergor, Luc. 5, 7.

Βυθός, (i. q. *βυσσός*, v. s. v. *βάθος*) *οῦ*, *ὁ*, fundus (Xen. Oecon. 19, 11.), mare altum (Aelian. Artemid. Diod. Sic. — *οἱ ὁ* Ex. 15, 5.), 2 Cor. 11, 25.

Βυρσεύς, *έως*, *ὁ*, (a voc. *βύρσα*, cutis detracta, corium) coriarius, der Gerber, Act. 9, 43. 10, 6. 32.

Βύσσινος, *η*, *ον*, (a voc. *βύσσος*, qu. v.) hyssinus, e hysso confectus, — neutr. *τὸ βύσσινον*, vestis byssina (*οἱ ὁ* Gen. 41, 42. 1 Chron. 15, 27. — Diod. Sic. 1, 85.), Apoc. 18, 12. 16. 19, 8. 14.

Βύσσος, *ου*, *η*, (hebr. בּוּץ, 1 Chron. 15, 27. 2 Chron. 2, 14. 5, 12. Esth. 1, 6. 8, 15. Ez. 27, 16. Mentio eius igitur non fit, nisi in libris hebraici codicis iunioribus. Synonyma ipsi sunt בַּד, i. e. linum tenue albi coloris, et שֵׁשׁ, sericum. Amhigunt interpretes, utrum lini an serici quaedam species hoc nomine appellata fuerit. Sed sicut dicit Pollux in Onom. 7. c. 17. sect. 75. est byssus species lini Aegyptiaci albi [Apoc. 19, 14.], tenuissimi ac mollissimi.) Luc. 16, 19. Apoc. 18, 12.

Βωμός, *οῦ*, *ὁ*, (v. supra *βουνός*) locus editus, בָּמָה, — speciat. ara, altare (Xen. Mem. 1, 1. 2. Thuc. 4, 98.), Act. 17 23.

Γ.

Γαββαθᾶ, (s. *Γαβαθά*) *ἡ*, (hebr. גִּבְעָה, collis, syrochald. גַּבְּעָתָא, in statu emphatico) Gabbatha, Joh. 19, 13. (Additur h. l. interpretatio: *λιθόστρωτον*, vid. hanc vocem suo loco.

Γαβριήλ, *ὁ*, (ex גֶּבֶר, fortis, et אֵל, Deus) Gabriel, princeps quidam angelorum, archangelus (Dan. 8, 16. 9, 21.), Luc. 1, 19. 26.

Γάγγραινα, *ης*, (a v. *γράω*, s. *γραίνω*, corrodo, simile vocab. *φαγέδαινα*) cancer. (Genus morbi perniciosissimum; sanguis paullatim in tabum vertitur omnemque humorum congeriem vitiat. Ea pars, ex qua tabum manat, sensim corrumpitur, finitimasque partes sanas inficit. Gangraenae genus, cuius certa curatio nondum inventa est.) 2 Tim. 2, 17. (Cancro comparatur haereticorum doctrina.)

Γάδ, *ὁ*, (גָּד, turma, Gen. 13, 11.) Gad (filius Jacobi septimus ex Zilpa, ancilla Leae), Apoc. 7, 5.

Γαδαρηνός, *ή*, *όν*, (a nomine urhis Gadarae. Gadara erat metropolis Peraeae [Joseph. B. J. 4, 8, 3.], littori orientali lacus Genesarethici adiacens, 60 stadiis a Tiberiade distans [Joseph. Vit. p. 1025.], a gentilihus maxime habitata) Gadarenus. — *ἡ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν* (i. e. Gadaris), Marc. 5, 1. Luc. 8, 26. (Variat in utroque loco lectio; in nonnullis enim codd. scriptum legitur *Γερασηνῶν*, quod tenet etiam Vulgatus. Gerasam ac Gadaram distinguunt Origen.

in Joann. et Plin. 5, 15. Et Gerasa quidem, ut tabula geographica monstrat, adeo a mari Galilaeo remota est, ut ne fines quidem eius urbis illud tetigisse probabile sit. Praeferenda ig. lectio: *Γαδαρηνῶν*. Neque Gadara ad ripam lacus Genesar. sita erat; at b. l. non agitur de urbe, sed de eius ditione, quae utique ad maris Galiliaei ripam usque pertinere potuit. — In loco parallelo: Matth. 8, 28. pleraque subsidia *Γεργεσηνῶν* offerunt; quae lectio etiam in locos Marci Lucaeque modo allatos irrepsit. Nititur haec lectio auctoritate Origenis. Testatur Orig. [in commentar. in Joann.] plerosque codd. exhibuisse: *Γερασηνῶν*, paucos: *Γαδαρηνῶν*. Ipse vero neutram lectionem dicit aptam esse. „Gerasa, inquit, urbs est Arabiae, neque mare, neque stagnum in propinquo habens; quoniam vero in paucis exemplaribus invenimus „in regionem Gadarenorum" etiam ad hoc dicendum est. Gadara quidem urbs est Judaeae, circa quam celeberrima balnea sunt; haudquaquam vero in ea est stagnum vel mare praecipitiis adiacens. At *Gergesa*, a qua Gergesaei, urbs est antiqua iuxta stagnum, quod nunc Tiberiadis vocamus, iuxta quam rupes est stagno adiacens, e qua ostenditur, porcos a daemonibus in praeceps delatos fuisse." Coniectura igitur usus est Origenes.)

Γάζα, ης, ἡ, (vox Persica, a Graecis et Latinis recepta, quae significat aerarium regium, thesaurum, v. Diod. Sic. 17, 64. Curt. 3, 12, 17. — οἱ ὁ Esth. 3, 9.) aerarium publicum, Act. 8, 27.

Γάζα, ης, ἡ, (hebr. עַזָּה, i. e. robusta, cf. עֲמֹרָה, γομόῤῥα) Gaza (urbs Philistaeorum versus fines terrae Israeliticae australes [Gen. 10, 9.]. Raphiam inter et Ascalonem in colle sita [Joseph. B. J. 5, 14.], viginti stadiis a mari et undecim milliaribus ab Hierosolymis distans. Erat munita et muro cincta [Arian. de expedit. Alex. 2, 27.]. Praesidium quum haberet Persicum, Alexander M. post obsidionem quinque mensium eam expugnavit, nec tamen delevit [Plutarch. Alex. c. 25. Curt. 4, 6.]. Restitutam eam [in loco aliquo inferiori] postea anno 96. ante Christ. Alexander, Jannaeus dictus, rex Judaeorum, per unum annum obsidione pressit ac captam deinde diruit [Joseph. Ant. 13, 21. cf. 1 Macc. 11, 61. 13, 43. 44.]; dirutam aliquot annis post instauravit Gabinius [Joseph. l. c. 14, 10.]. Denique Augustus imperator eam donavit Herodi M. quo mortuo Syriae [Joseph. Antiq. 15, 13.] adiecta est.), Act. 8, 26. (*αὕτη* — non referri ad *Γάζαν*, sed ad *ὁδός*, recte statuerunt St. Chrysost. Oecumen. aliique. Suasit angelus Philippo, ut ingrederetur *viam* desertam, vacuam, solitariam, quippe in qua deprehendere posset hominem lectioni sacri codicis vacantem, v. 30.)

Γαζοφυλάκιον, ου, τό, (ex voc. *γάζα*, thesaurus et *φυλακή*, i. q. *θησαυροφυλάκιον*, thesauri reconditorium, locus, ubi aurum argentumque servatur) aerarium sacrum, s. locus, servando auro argentoque templi destinatus (v. Ligtfoot ad Marc. 12, 41.) Dic. ***a.,*** de tredecim illis (cistis s.) cippis in atrio mulierum (prope fores) positis, in quibus nummi in templi usum et pauperum sustentationem vel sponte oblati, vel a Judaeis quotannis pendendi condi consueverant (Rabbinis dicebantur שׁוֹפָרוֹת, quoniam tubarum speciem referebant), Marc. 12, 41. 43. Luc. 21, 1. — ***b.,*** locus, in quo et illi cippi, et

alia cimelia templi (vasa aurea et argentea) asservabantur (Neh. 13, 7. 10, 37. — Joseph. B. J. 6, 7, 2), i. e. atrium mulierum, Joh. 8, 20.

Γάϊος, ου, ὁ, Gagus s. Caius, ***a.***, vir Christianus Derbensis, Act. 20, 4. — ***b.***, vir Christianus, Macedo, Act. 19, 29. — ***c.***, vir Christianus Corinthius, Pauli, cum Corinthi versaretur, hospes, Rom. 16, 23. et 1 Cor. 1, 14. (Sunt, qui putent, hunc eundem esse, quem loco secundo, sub lit. b. posuimus.) — ***d.***, vir quidam Christianus, 3 Joh. v. 1. (dici h. l. putant plerique [Beda, Ambrosiast., Ado, Ligtfoot.] Caium Macedonem s. Corinthium, — num sub a et b commemoratos nolunt distingui. — Aliis obversatur Caius Derbensis. v. lit. a.)

Γάλα, λακτος, τό, lac, 1 Cor. 9, 7. — 3, 2. *γάλα ὑμᾶς ἐπότισα*, lac vobis bibendum dedi, i. e. faciliora intellectu vobis tradidi, cf. Hebr. 5, 12. — *τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα*, 1 Petr. 2, 2. (locus obscurior. Sensus videtur esse: sicut infantes recens nati avidi sunt lactis puri sincerique, ita et vos, qui evangelio nuper nati estis et Dei benignitatem gustastis, solere decet simplicitatem, innocentiam, lenitatem, et has virtutes imbibere, ut per eas, quasi per lac mentis, viribus augeamini. — Ab hac loci interpretatione non absunt, quae ad h. l. annotavit Calmet.)

Γαλάτης, ου, Galata, incola Galatiae, Gal. 3, 1.

Γαλατία, ας, ἡ, Galatia, Gallograecia (regio Asiae minoris, confinis Paphlagoniae, Ponto, Cappadociae, Phrygiae, Lycaoniae et Bithyniae. Nomen traxit a populis, quibusdam Galliae, quos Strabo et Plinius Tlistoboios, Tectosages [v. Caes. Bell. Gall. 6, 22.], et Trocmos vocant; qui populi, relicta patria, in Thraciam immigrarunt; tum tertio ante Christum saeculo, Leonnorio et Lutario ducibus, in Asiam traiecerunt, et postquam hic diu circumvagati erant, tandem regionem inter Sangarium Thymbridemque et Halyn fluvios sitam occuparunt et connubiis sese cum Graecis miscuerunt. Imperante Augusto Gallograecia s. Galatia in provinciae Romanae formam redacta est Ao. 26. ante Chr. Vid. Liv. 37, 8. 38, 16. 18. Eutrop. 7, 5. Migravit eo mercaturae causa magnus numerus Judaeorum, Jos. Ant. 16, 16.), 1 Cor. 16, 1. Gal. 1, 2. 2 Tim. 4, 10. 1 Petr. 1, 1.

Γαλατικός, ή, όν, Galaticus (ad Galatiam pertinens), Act. 16, 6. 18, 23.

Γαλήνη, ης, ἡ, (adj. ὁ, ἡ *γαληνός*, serenus, hilaris) serenitas, tranquillitas maris (Hom. Od. 7, 319. — Xen.), Matth. 8, 26. Marc. 4, 39. Luc. 8, 24.

Γαλιλαία, ας, ἡ, (גָּלִיל, 1 Reg. 9, 11. et גְּלִילָה, 2 Reg. 15, 29. orbis, Kreis. Hinc adj. *γαλιλαῖος*, qu. v. — *ἡ γαλιλαία*, sc. *γῆ*.) Galilaea (nomen regionis Palaestinae septentrionalis, a Syrorum finibus inter Jordanem fluvium et mare mediterraneum ultra lacum Genesareth productae, et in Galilaeam superiorem et inferiorem, divisae. Superior Galilaea [*ἡ ἄνω Γαλιλαία*] a finibus Tyriorum et Sidoniorum incipit et usque ad Jordanis fontes procurrit; inferior [*ἡ κάτω Γαλιλαία*] magis plana et depressa illa, terras tribuum Issachar et Zabulon et partem Nephthali eam, quae ad mare Galilaeum sita erat, complectebatur. V. Joseph. B. J. 3, 3. Erat Galilaea regio fertilissima, incolis abundans, oppida vicosque 404 continens. Urbes primarias Josephus Tiberiadem, Sepphoridem et Gabaram appellat. In N. T. celebrantur Nazareth, Cana, Capharnaum.), Marc. 1, 9.

Luc. 2, 30. 4, 14. 8, 26. 23, 6. Joh. 4, 43. 46. 54. 6, 1. 7, 1. 41. 52. 12, 21. — Act. 13, 37. al. — ἡ Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, Matth. 4, 15. (Jes. 9, 1. et 1 Macc. 5, 15. γαλιλαία ἀλλοφύλων, i. e. tractus, qui et vicinos habet et intra suos fines continet multos gentiles, cf. 1 Reg. 9, 11. Jes. 20, 7. 21, 32. Quapropter Galilaei Judaeis contemtui habebantur, Matth. 26, 69. Joh. 1, 46. 7, 52.)

Γαλιλαῖος, αία, αῖον, Galilaeus, incola terrae, quae Galilaea vocatur, Joh. 4, 45. Matth. 26, 69. (Marc. 14, 70. verba: καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει, versio Vulgata non expressit, at agnoscit ea Matth. 26, 73. Aiunt Rabbini, Galilaeos quasdam literas, maxime Gutturales putide et parum distincte pronuntiasse. — Luc. 22, 59.) Luc. 13, 1. 2. (Res, cuius hic mentio fit, ignoratur. Fortasse isti Galilaei sectatores erant Judae Gaulonitae, nefas esse dicentis, tributa externis pendere. — Theophyl. Euthym. Act. 5, 37.) 23, 6.

Γαλλίων, ωνος, ὁ, Gallio (proconsul Romanus Achaiae, frater natu maior L. Annaei Senecae philosophi. Primum eius nomen fuit M. Annaeus Novatus, sed per adoptionem adlectus in familiam Julii Gallionis, sub Tiberio exulis, nomen L. Junii Gallionis adsciverat. Vir erat ingenio miti et suavi [Senec. lib. 4. nat. qu. Tacit. Annal. 15.]. Ad illum Seneca frater librum de ira scripsit. Fortunarum et exitii fraterni ex aequo socius fuit: utrumque enim Nero interfecit.), Act. 18, 12. 14. 17.

Γαμαλιήλ, ὁ, (גַּמְלִיאֵל, i. e. retributio s. praemium Dei, Num. 1, 10. 2, 20.) Gamaliel (doctor Pharisaeus, filius R. Simeonis, nepos Hillelis, qui praefuisse synedrio ultimis Tiberii, Caii et primis Claudii annis et obiisse 18 annis ante excidium urbis dicitur), Act. 5, 34. 22, 3.

Γαμέω, (ῶ) f. ήσω, (a v. γήμω s. γάμω, aor. 1. ἔγημα, 1 Cor. 7, 28. Luc. 14, 20., aor. 2. ἔγαμον. Hinc γαμέω cum suis temporibus. Aor. 1. ἐγάμησα, aor. l. pass. ἐγαμήθην.) — **a.**, *Act. α.*, uxorem duco, τινά (γυναῖκα) ἔγημα (Xen. Mem. 1, 1, 8.), Luc. 14, 20. — aor. 1. ἐγάμησα (Graecis antiquioribus, Atticis, hoc significabat: desponsavi mihi aliquam. Ubi exprimendum erat: uxorem duxi, scribebant: ἐγάμεσα per ε, s. ἔγημα), Matth. 5, 32. 19, 5. (Marc. 10, 11. Luc. 16, 18.) Marc. 6, 17. — absque casu: γαμέω (oppon. ἐκγαμίζομαι), Matth. 22, 30. (Marc. 12, 25. Luc. 20, 34. 35.) 24, 38. (Luc. 17, 27. ἐγάμουν) — (ἐγάμησα) Matth. 19, 10. 22, 25. — β., de feminis: in matrimonium me do; absque casu: (γαμεῖν) 1 Tim. 5, 11. 14. — 1 Cor. 7, 28. (ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος) v. 34. (ἡ γαμήσασα, opp. ἄγαμος). — γ., loci, ubi verb. activ. absque casu de utriusque sexus hominibus promiscue dicitur: 1 Cor. 7, 9. 36. 1 Tim. 4, 3. — **b.**, *Pass.* γαμοῦμαί τινι, nubo alicui; — aor. 1. ἐγαμήθην (hac forma Attici veteres exprimebant: desponsatam me sibi habere voluit aliquis. Quod est: nupsi, id exprimebant per: ἐγαμέθην, et ἐγημάμην. Quare τὸ· γαμηθῆναι, de ea, quae nupsit, dictum, reiiciunt Atticistae, quamquam legitur ap. Philon. Plut. Lucian. Apollod.), Marc. 10, 12. 1 Cor. 7, 39.

Γαμίζω, f. σω, (i. q. γαμίσκω, a voc. γάμος) nuptui do, colloco filiam, 1 Cor. 7, 38. (Matth. 22, 30.) cf. ἐκγαμίζω.

Γάμος, ου, ὁ, **a.**, nuptiae, s. festum nuptiale, Joh. 2, 1. 2. Apoc. 10, 7. (i. q. v. 9. τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου, cf. Gen. 29, 22. 1 Macc. 10, 58.

Tob. 9, 19. — Xen. Venat. 1, 8.) Matth. 22, 8.; locus epuli, Matth. 22, 10. 25, 10. — Plur. ποιεῖν γάμους τινί, coenam nuptialem, sive convivium quodcunque solemne instruere alicui, Matth. 22, 2. (Luc. 12, 36.) Luc. 14, 8.; — **b.**, coniugium, matrimonium, Hebr. 13, 4. (Diod. Sic. 2, 5.)

Γάρ, coniunctio caussalis, post primam, vel secundam enunciationum vocem collocari solita: *nam*, *enim*. Affert rationem, cur sint dicta ea, quae (verbis proxime antecedentibus) dicta sunt. Locus ei datur, cum universe dictis vel iudicatis ea subiunguntur, quibus illa dicta iudicatave aut comprobantur, aut explicantur. Nihil itaque ista particula tritius. v. Matth. 2, 5. 7, 8. 25. 13, 12. 15. 15, 14. al. Et quae de eius usu e N. T. scriptis enotari possunt notatu digna, ea potius methodum orationis concinnandae (rhetoricam), quam significatum particulae lexicalem spectant. Seligamus pauca **a.**, Solent scriptores sacri verbis, adhortationis vim habentibus (et imperativis), alterum annectere orationis membrum, quod particula γάρ distinguitur, Matth. 1, 20. (μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν τὴν ... σοῦ· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννεθέν cet.) 3, 9. 6, 7. 8. 20. et 21. (Luc. 12, 34.) 7, 1. et 2. 7. et 8. 9, 10. 24. 26. 10, 10. 16. 15, 11. 19, 14. (Marc. 10, 14. Luc. 18, 16.) 23, 3. 25, 35. Marc. 4, 25. 6, 36. 9, 39. 13, 9. Luc. 1, 30. (Phil. 3, 18. Col. 3, 3.) 2, 10. 6, 23. 32—34. 7, 6. 27. 9, 14. 28. 30. 10, 7. 12, 34. 14, 24. 16, 2. 17, 24. 18, 16. 19, 5. 21, 8. 23, 34. Joh. 7, 4. — Act. 2, 15. (14.) 9, 11. 16, 28. 18, 15. 19, 40. 20, 29. 22, 26. 23, 11. 17. 21. 26, 16. 27, 25. 34. 28, 22. — Rom. 11, 1. 12, 20. 13, 1. 3. et 4. 10. et 11. 14, 16. et 17. 15, 2. et 3. 16, 18. — 1 Cor. 1, 10. 11. 7, 14. 22. 8, 10. 10, 25. 14, 2. 14. 16, 10. 11. — 2 Cor. 5, 21. 9, 1. 10, 8. 11. et 12. 17. et 18. — Gal. 4, 30. 5, 14. 6, 9. 17. — Eph. 5, 6. 7. 9. 12. 6, 1. — Phil. 2, 5. 12. 13. 3, 18. Col. 3, 20. — 1 Thess. 5, 6. 7. 18. — 1 Tim. 3, 13. 4, 15. (cf. 2 Petr. 1, 10. Rom. 12, 20.) 5, 4. 11. — 2 Tim. 2, 7. 16. 3, 6. 4, 3. 6. 10. 11. (Tit. 1, 7. 10.) Tit. 3, 9. Philem. v. 22. (cf. v. 7.) Hebr. 4, 2. 15. (coll. 5, 1.) 10, 26. 31. 12, 6. 17. 18. (coll. v. 14. 15.) Jac. 1, 6. 13. 20. 2, 13. 1 Petr. 2, 19. 2 Petr. 1, 8. — 2 Joh. v. 11. Apoc. 3, 2. 22, 10. — **b.**, Ubi oratio forma induitur quaestionis, simul additur quaestionis confirmatio ita, ut interserere ante particulam caussalem possis verba: „iure hoc quaeritur;“ nam etc. Matth. 2, 2. (ποῦ ἐστιν ὁ τεχτεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; [iure hoc quaerimus] εἴδομεν γὰρ etc.) 9, 5. (ἱνατί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρά —; [iure ita quaero] nam utrum facilius est, etc.) 12, 34. 15, 2. 26, 1. 10. — Marc. 4, 22. 12, 23. (Luc. 20, 33.) — Luc. 1, 18. 6, 32. — Act. 17, 19. et 20. 21, 13. — Rom. 4, 1. et 2. 14, 10. 1 Cor. 1, 21. 15, 29. 2 Cor. 2, 17. 6, 16. Gal. 1, 10. 2 Petr. 3, 4. 6, 32. — **c.**, Annectunt dictis Nostri enunciationes caussales appendicis loco et illustrationis caussa (nachträgliche Erklärungen = „nämlich“): Matth. 3, 3. 4, 18. (ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς, Marc. 1, 16.) 9, 21. (Marc. 5, 28.) 14, 3. 4. (Marc. 6, 17. 18.) 19, 22. (Marc. 10, 22. Luc. 18, 23.) — Marc. 2, 15. 3, 10. 5, 8. (Luc. 8, 29.) 42. 6, 50. 52. 9, 6. 34. 12, 12. (Luc. 20, 19.) 14, 40. 15, 10. 16, 4. — Luc. 8, 40. 9, 14. 23, 12. — Joh. 3, 24. 4, 8. 9. 7, 5. 39. 13, 11. 19, 31. 36. 20, 9. — Act. 4, 3. 8, 16. 13, 8. 18, 3. 18. 28. 19, 24. 32. 20, 1. — nonnumquam formant eiusdem particulae ope enunciationes parenthesium speciem referentes, Marc. 6, 14. (φανερὸν γὰρ ... αὐτοῦ) 48. —

Rom. 7, 1. 11, 13. 14. 1 Cor. 15, 52. 16, 5. 2 Cor. 5, 7. Gal. 2, 8. 3, 13. Hebr. 7, 11. 2 Petr. 2, 8. Apoc. 19, 8. 10. — **d.,** Saepius particulam caussalem ita adhibent, ut ex enunciatione proxime praecedente aliquam repetant vocem, Matth. 6, 34. (— εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον, etc.) 11, 29. 30. (ἄρατε τὸν ζυγόν μου. ὁ γὰρ ζυγός μου etc.) 7, 7. et 8. (αἰτεῖτε etc. — πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν: cf. Luc. 11, 9. 10.) 18, 7. (Οὐαὶ .. ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν .. τὰ σκάνδαλα) — Luc. 12, 11. 12. (μὴ μεριμνᾶτε, πῶς .. εἴπητε· τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα ... ἃ δεῖ εἰπεῖν) Joh. 6, 32. et 33. (ὁ πατήρ μου δίδωσι ὑμῖν τὸν ἄρτον — ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ etc.) 12, 47. (ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω) 16, 7. (.. ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω etc.) — Act. 4, 26. et 27. (οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ... συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας etc.) — Rom. 2, 1. (πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις etc.) 8, 12. 13. 24. 11, 23. 13, 8. 14, 1. 3. 15, 26. et 27. 1 Cor. 1, 17. et 18. (ὁ σταυρὸς τ. Χριστοῦ· ὁ λόγος γὰρ ὁ τ. σταυροῦ) 2, 8. (ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν) v. 10. 3, 3. (ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε· ὅπου γὰρ ... οὐχὶ σαρκικοί ἐστε;) 3, 10—12. (θεμέλιον τέθεικα ... θεμέλιον γὰρ ἄλλον, cet.) 17. (ναός) 4, 19. 20. (τὴν δύναμιν· οὐ γὰρ .. ἀλλ' ἐν δυνάμει) 10, 4. (.. ἔπιον· ἔπιον γάρ ..) 16, 5. Adde: 2 Cor. 3, 6. Gal. 5, 17. Eph. 5, 13. cf. etiam 1 Cor. 11, 25. et 26. Phil. 2, 27. — **e.,** Nonnumquam scriptores S. ad particulam caussalem *transsiliunt*, ac desiderantur sententiae intermediae, quae nexum huius particulae cum antecedentibus declarent. Quare interpreti cavendum, ne filum orationis perdat, praesertim ubi ista particula in enuntiationibus contiguis bis terve repetitur. Cuius rei exempla habes in locis hisce: (γάρ bis legitur:) Marc. 6, 52. 9, 6. Luc. 8, 29. 20, 36. Joh. 3, 16. 17. 34. 5, 46. 8, 42. — Act. 2, 15. 4, 34. Rom. 3, 22. 23. 4, 15. 6, 14. 8, 2. et 3. 14. et 15. 13, 4. 14, 17. 18. 15, 3. et 4. 27. 16, 18. et 19. — 1 Cor. 1, 18. et 19. 2, 10. et 11. 19. 4, 15. 11, 5. et 6. 18. et 19. 12, 13. et 14. 15, 21. et 22. — 2 Cor. 1, 12. et 13. 19. et 20. 3, 10. et 11. 10, 3. et 4. 14. 11, 2. 19. et 20. 12, 14. — Gal. 1, 10. 2, 18. et 19. 3, 26. et 27. — Phil. 2, 20. et 21. 1 Thess. 4, 2. — Hebr. 2, 10. et 11. 9, 16. et 17. 12, 17. — Jac. 2, 10. 11. — 1 Petr. 2, 19. et 20. — (γάρ ter et saepius iteratum:) Matth. 16, 25—27. (Marc. 8, 35—38. Luc. 9, 25. 26.) 26, 10—12. Joh. 5, 20—22. — Act. 26, 26. — Rom. 1, 16—18. 15, 3—4. (quater) 2, 1. 11—13. 4, 13—15. 5, 6. et 7. (de sensu loci v. sub voc. ἀγαθός) 16. et 17. 6, 5—7. 14. 19. et 20. 7, 14. et 15. 18. et 19. 8, 2. et 3. 5—7. 10, 2—4. 10—13. 11, 23—25. 29—32. 14, 7—9. — 1 Cor. 1, 17—19. 3, 2—4. 9, 13—17. 11, 7—9. — 2 Cor. 1, 19. 20. 3, 9—11. 7, 8—11. — Gal. 3, 26. 27. — 1 Thess. 2, 9. — Hebr. 2, 12—14. 17—19. 5, 12. et 13. 7, 16—19. 9, 16. 17. 12, 17. 18. — Ita coniunctio caussalis saepius repetita deprehenditur etiam in Graecorum scriptis. — **f.,** utuntur libri sacri N. T. coniunctione γάρ, ubi loci V. T. allegantur, Matth. 4, 6. (γέγραπται γάρ) 26, 31. (Marc. 14, 27. ὅτι γέγραπται) Luc. 4, 10. Act. 1, 20. 23, 5. Rom. 12, 19. 14, 11. 1 Cor. 1, 19. (cf. 9, 9.) Gal. 4, 22. 27. — οὕτω γὰρ γέγραπται, Matth. 2, 5. — Act. 2, 25. (Δαβὶδ γὰρ λέγει) 3, 22. (Μωϋσῆς μὲν γὰρ εἶπε) cf. Rom. 4, 3. 10, 16. Act. 13, 47. (οὕτω γάρ

ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος) — λέγει γὰρ ἡ γραφή, Rom. 9, 17. 1 Tim. 5, 18. 2 Cor. 6, 2. Hebr. 4, 4. 7, 17. (μαρτυρεῖ γάρ.)

g., Coniunct. γάρ nonnumquam vim explicativam habet ut Latinorum: *scilicet*, Matth. 1, 18. Luc. 9, 44. Act. 24, 5. — **h.,** Γάρ in oratione respondentium cum pronominibus vel adverbiis interrogativis consociatum saepius sententiam e contextu elici iubet, quam confirmet — (Pilatus respondet:) τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Matth. 27, 23. (Particula γάρ refertur ad postulati supplicii recusationem, quae verbis non diserte expressa est, hac mente: non ego eum in crucem agam; *nam* quid mali fecit? i. e. nullum facinus patravit. Ita recte explicuerunt Maldonatus aliique. cf. Marc. 15, 14. Luc. 23, 22.) — (Aethiops respondet:) πῶς γὰρ ἂν δυναίμην . . .; Act. 8, 31. (i. e. non intelligo; *nam* quomodo possim . . .) — Ita quoque elliptice, ut ita dicam, ponitur γάρ, consociatum cum adverbiis negandi: οὐ γάρ, i. e. nullo modo, minime vero! (Hoc non faciam; nam fieri non potest.) Act. 16, 37. — (Nonnulli respondere coeperunt:) μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; i. e. non est Messias; num *enim* . . .?) Joh. 7, 41. — μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε; i. e. Hoc non decet; nonne enim domos habetis? 1 Cor. 11, 22. — γάρ cum imperativo: ἀναλογίσασθε γάρ, i. e. recogitare enim vos decet, quod vos recogitare volo, etc. Hebr. 12, 3. (nonnulli codd. pro γάρ offerunt οὖν, ex interpretamento.) — μὴ γάρ, cum imperat. Jac. 1, 7. 1 Petr. 4, 15. — **i.,** Καὶ γάρ, α., nam etiam (καὶ γὰρ ἐγώ, nam ego quoque) Matth. 8, 9. (Luc. 7, 8.) 26, 73. (Marc. 14, 70. Luc. 22, 59.) 15, 27. (Marc. 7, 28.) Marc. 10, 45. Luc. 6, 32. 33. 34. 11, 4. Joh. 4, 45. (καὶ αὐτοὶ γάρ) Rom. 11, 1. 15, 3. 16, 2. 2 Cor. 2, 10. 3, 10. 13, 4. (καὶ γὰρ εἰ . . nam etiamsi . .) 1 Thess. 3, 4. (καὶ γὰρ ὅτε) 4, 10. (καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτό, nam facitis id etiam . .) cf. 2 Cor. 2, 9. (εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα) Act. 17, 28. (τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.) — β., etenim, Act. 19, 40. 1 Cor. 5, 7. 2 Cor. 5, 2. 4. — **k.,** Quod *situm* particulae attinet, eam nonnumquam post duas voces collocatam videmus, α., post praepositionem et casum cum ea coniunctum, v. c. ἐκ σοῦ γάρ, Matth. 2, 6. — εἰς τοῦτο γάρ, Marc. 1, 38. 2 Cor. 2, 9. 1 Tim. 4, 10. — πρὸς ἀλλήλους γάρ, Marc. 9, 34. — κατὰ ταῦτα γάρ, Luc. 6, 23. 26. — ἐν ᾧ γάρ, Rom. 2, 1. — πρὸ τοῦ γάρ, Gal. 2, 12. — διὰ ταῦτα γάρ, Eph. 5, 6. — β., post nomen eiusque articulum — τοὺς πτωχοὺς γάρ, Matth. 26, 11. Joh. 12, 8. — ὁ λόγος γάρ, 1 Cor. 1, 18. — γ., post particulam et nomen — ὡς παγὶς γάρ, Luc. 21, 35. — δ., post vocem, quae secum habet μέν. — ὅτι μὲν γάρ, Act. 4, 16. — Δαβὶδ μεν γάρ, Act. 13, 36. — Σαδδουκαῖοι μεν γάρ, Act. 23, 8. — Adde: Rom. 2, 25. 3, 2. 1 Cor. 5, 3. 11, 7. 2 Cor. 9, 1. 11, 4. Hebr. 7, 18. 20. 8, 4. 12, 10. — ε., post verbum et negationem — οὐ δυνάμεθα γάρ, Act. 4, 20.

Γαστήρ, ἐρος, (per syncop. γαστρός) ἡ, (alvus, Xen. Mem. 1, 3, 6.) **a.,** uterus, Luc. 1, 31. — ἐν γαστρὶ ἔχειν (notissima Graecorum locutio; οἱ ὁ, Gen. 16, 4.) gravidam esse, Matth. 1, 23. 24, 19. (Marc. 13, 17. Luc. 21, 23.) 1 Thess. 5, 3. — ἔκ τινος, Matth. 1, 18. — **b.,** ventriculus (Xen. Cyrop. 1, 2, 8.), Tit. 1, 12. (γαστέρες ἀργοί — versiculus Epimenidis, poëtae Cretensis, qui floruit saeculo 6. ante Chr. nat. et librum scripsisse περὶ χρησμῶν fertur. Hieron. ad h. l.)

Γέ, particula enclitica, certe, quidem, forte, wenigstens, eben, etwa. Adiungitur **a.**, praepositionibus, v. c. *διάγε*, Luc. 11, 8. 18, 5. — **b.**, pronomini relat. *ὅς γε*, Rom. 8, 32. — **c.**, coniunctionibus, v. c. *ἀλλάγε*, Luc. 24, 21. 1 Cor. 9, 2. — *εἴγε*, 2 Cor. 5, 3. Gal. 3, 4. Eph. 3, 2. Col. 1, 23. — *εἰ δὲ μήγε*, (vid. hanc formulam sub compos. c. *Εἰ*.) Matth. 6, 1. 9, 17. (Luc. 6, 36. 37.) 2 Cor. 11, 16. — *ἄραγε*, Matth. 17, 26. Act. 11, 18. 17, 27. — *καίγε*, Luc. 19, 42. Act. 2, 18. — *καιτοίγε* (quamquam), Joh. 4, 2. Act. 14, 17. 17, 27. — *μὲν οὖνγε*, quin imo, Luc. 11, 28. Rom. 9, 20. 10, 18. Phil. 3, 8. — *μητίγε*, quanto magis, 1 Cor. 6, 3.

Γεδεών, *ῶνος*, (גִּדְעוֹן, excindens, destruens, a. v. גָּדַע, excidit, destruxit) Gideon (dux et princeps Israëlitarum, Joasi filius, qui Israëlitas a potestate Midianitarum liberavit, etiam Jerubaal dictus, Judic. c. 6—8.), Hebr. 11, 32.

Γέεννα, *ης*, *ἡ*, (ex גֵּי בֶן־הִנֹּם, i. e. vallis filii lamentationis; vocabulum scil. הִנֹּם transpositione literarum factum e voc. נֹהַם, quod signif. lamentationem. v. Hilleri Onomast. Nomen vallis prope Hierosolyma ad torrentem Kidron sitae, quod a lamentatione filiorum, brachiis ignitis Molochi, idoli imaginem tauri referentis, tradendorum traxit, Jos. 15, 8. 18, 6. 2 Chron. 28, 3. 33, 6. Jerem. 7, 32. 2 Reg. 23, 10. — גֵּיא הִנֹּם, Neh. 11, 30. Postquam nefandus ille Molochi cultus a Josia rege abrogatus erat [2 Reg. 23, 10.], Judaei locum istum ita abominati sunt, ut eo non solum omnes sordes eiicerent, sed etiam cadavera animalium et hominum supplicio ultimo affectorum corpora proiicerent. Et quum ad cadavera consumenda continuis opus esset ignibus, factum est, ut et ille locus diceretur *γέεννα τοῦ πυρός*, et eius nomine etiam infernus, i. e. locus, ubi impii homines post fata aeternas poenas luent, appellaretur.) Gehenna, ignis infernalis, Matth. 5, 22. 10, 28. (Luc. 12, 5.) 29. 30. 18, 8. 9. (Marc. 9, 43. 45. 47. cf. Jes. 66, 24.) Jac. 3, 6.

Γεθσημανῆ s. *γεθσημανεῖ*, (a voc. גַּת, torcular, et שְׁמָנָא, oleum) Gethsemane (nomen *χωρίον*, i. e. agri, ad radicem montis oliveti ultra torrentem Kidron siti), Matth. 26, 36. Marc. 14, 32.

Γείτων, *ονος*, *ὁ*, *ἡ*, vicinus (Xen. Mem. 2, 2, 12.). Plur. Luc. 14, 12. 15, 6. 9. Joh. 9, 8.

Γελάω, (*ῶ*) f. *άσω*, (Att. *άσομαι*) rideo, Luc. 6, 21. (opp. *κλαίω*. Ergo est i. q. *χαίρω*, Joh. 16, 20.) 25.

Γέλως, *ωτος*, *ὁ*, (cf. Graec. voc. *ἔρως*) risus (Xen.), Jac. 4, 9.

Γεμίζω, f. *σω*, (a voc. *γέμος*, i. e. moles navi imposita, i. q. *ὁ γόμος*) repleo, — pass. *γεμίζομαι*, repleor, Marc. 4, 37. Luc. 14, 23. — *γεμίζω τί τινος*, impleo aliquid aliqua re, Marc. 15, 36. (Matth. 27, 48. legitur *πλέω*) Joh. 2, 7. (*γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος*) Joh. 6, 13. — Pass. Apoc. 15, 8. — *γεμίζω τι ἀπό τινος*, (hebr. מִלֵּא מִן, Ex. 16, 32. Jes. 51, 34.) Luc. 15, 16. — .. *τὶ ἔκ τινος*, Apoc. 8, 5. V. *γέμω*.

Γέμω, f. *ῶ*, plenus, refertus sum, **a.**, *τινός*, aliqua re, Matth. 23, 27. Luc. 11, 39. Rom. 3, 14. Apoc. 4, 6. 8. 15, 7. 17, 3. 4. 21, 9. — **b.**, *ἔκ τινος*, Matth. 23, 25.

Γενεά, *ᾶς*, *ἡ*, (a v. *γένω*, *γίνομαι* — ap. Graec. procreatio, nativitas. Xen. Cyr. 1, 2. 8. Hom. Il. 2, 107.) **a.**, procreatio, — pl. *αἱ γενεαί*, Vulg. generationes, i. e. propagatio generis per filios et filiorum filios continuata, (hebr. תּוֹלְדוֹת) Matth. 1, 17. — **b.**, vitae spatium, quod quis emetitur, die Lebenszeit, aevum, Act. 13, 36. — *φρονιμώτεροί εἰσιν εἰς τὴν γενεὰν αὐτῶν*, maiori diligentia (prudentia) suo aevo, i. e. suae terrestri vitae prospiciunt, quam ... Luc. 16, 8. — **c.**, homines contemporanei eiusdem generis sive qualitatis, *ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς*, Phil. 2, 15. (Jerem. 8, 3.) Act. 2, 42. Hebr. 3, 10. — *ὦ γενεὰ ἄπιστος κ. διεστραμμένη*, (Gen. 35, 5.) Matth. 17, 17. (Marc. 9, 19. Luc. 9, 41.) — **d.**, aevum, das Menschenalter — *οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη*, Matth. 24, 34. (Marc. 13, 30. Luc. 21, 32.) cf. Matth. 16, 28. (Marc. 9, 1.) — **e.**, aetas, das Zeitalter, die Zeitgenossenschaft, (homines aliqua aetate simul viventes) — *τίνι ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην;* Matth. 11, 16. (i. e. *τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης*, Luc. 7, 31.) 12, 39. 41. 42. 45. (Luc. 11, 29. 31. 32.) 16, 4. (Marc. 8, 12.) 23, 36. (Luc. 11, 50. 51.) Marc. 8, 38. — **f.**, pl. *γενεαί*, saecula, aetates, tempora (דּוֹר) — *εἰς γενεὰς γενεῶν*, (דּוֹר דּוֹרִים, Ps. 72, 5. 102, 25.) Luc. 1, 50. — *εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων*, Eph. 3, 21. — *ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς*, Act. 14, 16. — *ἐκ γενεῶν ἀρχαίων*, Act. 15, 21. — Eph. 3, 5. — **g.**, posteritas, soboles, — *τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται;* (Jes. 53, 7.) Act. 8, 33. (*γενέα* h. l. ab aliis de divina, ab aliis de humana Christi generatione explicatur. Ratione vero habita vocabuli hebr. דּוֹר poteris forsitan intelligere *τῶν τέκνων* Christi, i. e. sectatorum et asseclarum, quos sua aetate habebat et deinceps omnibus temporibus habiturus est, infinitum numerum.)

Γενεαλογέω, (*ῶ*) *ήσω*, (a voc. *γενεαλόγος*, conflato e *γενεά* et *λέγω*) genus et origines familiarum recenseo — *ὁ γενεαλογούμενος ἔκ τινων*, is, cuius genus deduciter a, — Hebr. 7, 6.

Γενεαλογία, *ας*, *ἡ*, generis s. stemmatum recensio. Hoc nomine significari quoque possunt superstitiosae observationes circumstantiarum in nativitate hominis cuiusdam occurrentium (Nativitätenstellen); sive etiam genealogiae spiritualium virtutum divinarum, i. e. Aeonum, quas Cabbalistae et Gnostici excogitarunt. — Pl. 1 Tim. 1, 4. Tit. 3, 9.

Γενέσια, *ίων*, *τά*, (adi. *γενέσιος*, a voc. *γένεσις*. Neutrum pl. significat festum, ut *τὰ ἀσκώλια*, *ἕρματα*, *ἀλῶα*, *ἐπαύλια*, al.) natalitia, festum diei natalis (Alciphron 3, epist. 18 et 35. Dio Cass. 47, 18. Jos. Ant. 12, 4, 7.). — Apud veteres Graecos *γενέθλια* (Xen. Cyrop. 1, 3. 10.), s. *γενέθλιοι ἡμέραι* —; *τὰ γενέσια* antiquioribus Graecis erant feriae denicales, Todtenfeier (v. Lobeck. ad Phryn. p. 103.), Matth. 14, 6. (Marc. 6, 21.)

Γένεσις, *εως*, *ἡ*, (a v. *γένω*, *γίνομαι*) **a.**, generatio (Xen. de republ. Laced. 2. 1.), nativitas, Judith. 12, 19. — *παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς μου*, magis, quam omni tempore, ex quo vivere coepi, — Luc. 1, 14. —

Jac. 1, 23. (*πρόσωπον τῆς γενέσεως*, forma nativa; — opponitur speciei sponte fucatae, quam quis ad speculum componit, ut se ipse decipiat.) — *ὁ τρόχος τῆς γενέσεως*, rota vitae, i. e. quae simul cum origine cursum suum auspicatur, Jac. 3, 6. **b.**, origo (Abstammung) — *βίβλος γενέσεώς τινος*, recensio (catalogus) maiorum alicuius.

Γενετή, ῆς, ἡ, (adi. obsolet. *γενετός, ή όν*, ortus, a, um) nativitas (Latini serioris aevi: genitus, us), — *ἐκ γενετῆς*, a natalibus inde (Diod. Sic. 1, 24. Hom. Il. 24, 535.), Joh. 9, 1.

Γεννάω, (ῶ) ήσω, (aor. 1. ἐγέννησα, genui, att. ἐγεννησάμην) gigno (de viris: procreo) **a.**, *Activ. τινά*, *α.*, sensu proprio: א., de viris, Matth. 1, 1—16. Act. 7, 8. 29. — *γεννάω τινὰ ἔκ τινος*, suscipio ex .. (Palaeph. fab. 45.) Matth. 1, 3. 5. 6. — ב., de feminis: pario, Luc. 1, 13. 57. 23, 29. Joh. 16, 21. — *β.*, sensu metaphor. *γεννάω τινὰ διὰ τοῦ εὐαγγελίου*, compotem aliquem per doctrinam evangelicam facio novae vitae, ita ut mihi instar filii, et ego ipsi sim instar patris, 1 Cor. 4, 15. Philem. v. 10. — *γ.*, de Deo patre, filium generante — sensu hyperphysico (Ps. 2, 7.), Act. 3, 13. Hebr. 1, 5. 5, 5. — *δ.*, trop. (per tropum lexicologicum) ut latinum *pariendi* verbum: ex me oriri facio, — *γεννῶσι μάχας*, pariunt rixas, 2 Tim. 2, 23. — **b.**, *Pass. γεννῶμαι*, nascor, *α.*, sensu *propr. τὸ γεννώμενον*, quod nascitur, Luc. 1, 35. — *τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθέν*, quod in ea (not. *ἐν* non est: per) natum est, Matth. 1, 20. („Haec verba non probant utique, ut quidam arbitrati sunt, corpus Jesu Christi totum simul in sinu Matris creatum fuisse, sed potius, Mariam veram extitisse Jesu Christi matrem, fingendoque corpori eius mortali materiam suffecisse, ut non aliter ac reliqua infantium corpora corpus Jesu paullatim in sinu matris compingeretur." Calmet. ad h. l.) Matth. 2, 4. (*ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται*, ubi Messias nascatur) — *ἐγεννήθην:* Matth. 2, 1. 26, 24. (Marc. 14, 21.) Hebr. 11, 23. — Constr. א., *γεννῶμαι* (*ἐγεννήθην, γεγέννημαι*) *ἀπό τινος* (profectum esse, ortum ducere *a* quadam matre), Hebr. 11, 12. — ב., .. *ἔκ τινος*, Matth. 1, 16. Gal. 4, 23. — *ἐξ αἱμάτων, ἐκ θελήματος σαρκός, ἀνδρός*, Joh. 1, 13. — *ἐκ τῆς σαρκός*, Joh. 3, 6. — ג., *ἔν τινι* (dat. loci), Matth. 2, 1. Act. 22, 3. — (*τῇ διαλέκτῳ*) *ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν*, Act. 2, 8. — ד., cum adi. praedicati: *γεγέννημαι τυφλός*, Joh. 9, 2. 19. 32. 34. — .. *Ῥωμαῖος*, Act. 22, 28. (coll. v. 26.) — *οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω*, Matth. 19, 12. — ה., .. *εἴς τι*, ad aliquid natus sum, Joh. 18, 37. 2 Petr. 2, 12. — *β.*, sensu *metaphor.*, *γεννηθῆναι ἄνωθεν*, denuo nasci (dilogia), Joh. 3, 3. 7. — .. *ἐκ θεοῦ*, Joh. 1, 13. 1 Joh. 2, 29. 3, 9. 4, 7. 5, 1. 4. 18. (cf. *σπέρμα*, 1 Joh. 3, 9.) — *γεννηθ. ἐκ τοῦ πνεύματος*, Joh. 3, 8. — .. *ἐξ ὕδατος κ. πνεύματος*, Joh. 3, 5. — Cf. *ἀναγεννάω*.

Γέννημα, τος, τό, (a perf. pass. verbi *γεννάω*) **a.**, id, quod natum s. procreatum est, suboles, progenies, de progenie animantium; — *γεννήματα ἐχιδνῶν*, viperarum progenies, Natterbrut, Matth. 3, 7. (Luc. 3, 7.) 12, 34. 23, 33. — **b.**, fructus (i. q. *καρπός*) arborum et agrorum. (Eo sensu antiquiores Graeci non dixerunt, sed Polybius, Diod. Sic. et seriores). — *τὸ γέννημα τῆς ἀμπέλου*, Matth. 26, 29. (Marc. 14, 25. Luc. 22, 18.) — pl. de agrorum

proventibus, Luc. 12, 18. — *τὰ γεννήματα τῆς διακοσύνης ὑμῶν*, 2 Cor. 9, 10. — *οἱ ὁ* Os. 10, 13.

Γεννησαρέτ, *ἡ*, (גְּנֵיסַר s. גְּנוֹסַר, Targum Chald. ad Num. 34, 11. Jos. 13, 27. 12, 3. — Joseph. Ant. 13, 19. 18, 3. — B. J. 2, 25. 3, 17. *γεννησάρ*; nomen in V. T. obvium: יָם כִּנֶּרֶת, Num. 34, 11. Jos. 13, 27., s. כִּנֲּרוֹת, Jos. 12, 3. — Fuit autem Chinneret urbs [v. Deut. 3, 17.] sita ad mare Galilaeum iuxta illum locum, ubi Jordanes fluvius influit) Gennesareth. — (Regionem ad mare Galilaeam Joseph. in B. J. 3, 10. pulcherrimam ac fertilissimam descripsit.) *ἡ γῆ γεννησαρέτ*, Matth. 14, 34. (cod. D. *γεννήσαρ* ut et Marc. 6, 53.) — *ἡ λίμνη γεννησαρέτ*, Luc. 5, 1. — *γ. λίμνη* — (Lacum Joseph. l. c. laudat §. 7.) vocatur etiam *ἡ θάλασσα τῆς γαλιλαίας*, Matth. 4, 18. Marc. 1, 16. — *ἡ θαλ. τῆς Τιβεριάδος*, Joh. 6, 1. 21, 1.

Γέννησις, *εως*, *ἡ*, (a v. *γεννάω*, qu. v.) procreatio, nativitas, lectio nonnullor. codd. Matth. 1, 18. et Luc. 1, 14. (sed praestat utroque loco altera lectio: *γένεσις*.)

Γεννητός, *ή*, *όν*, (adi. verbale a v. *γεννάω*, *γεγέννημαι*) genitus, natus. — *γεννητοὶ γυναικῶν* (Job. 14, 1. 15, 14.) Matth. 11, 11. Luc. 7, 28.

Γένος, *εος* (*ους*), *τό*, (a v. *γενω*, *γίγνομαι* s. *γίνομαι*) **a.**, progenies, proles, Apoc. 22, 16. — **b.**, genus, *τῷ γένει*, genere, von Geburt, der Abstammung nach, — *συροφοινίκισσα τῷ γενει*, Marc. 7, 26. (al. codd. *συροφοίνισσα*. Al. *σύρα*, *φοινικίσσα*. — In loco parall. Matth. 15, 22. legitur: *γυνὴ Χαναναία*.) Act. 4, 36. 18, 2. (in omnibus his l. *τὸ γένος* refertur ad terram, quam quis babet patriam.) — **c.**, gens (v. c. Israëlitica), Act. 7, 19. — Gal. 1, 14. (*ὑπὲρ τοὺς συνηλικιώτας ἐν τῶ γένει μου*) Phil. 3, 5. (*ἐκ γένους Ἰσραήλ*) — *κίνδυνοι ἐκ τοῦ γένους*, i. e. *ἐκ τῶν συγγενῶν* (Rom. 9, 3.), 2 Cor. 11, 26. — *τοῦ* (i. e. *αὐτοῦ*, Jovis) *γὰρ καὶ γένος ἐσμεν*, ipsius enim et genus sumus, Act. 17, 28. (laudat St. Paulus hic Aratum, civem suum, quippe Cilicem. — *γένος* h. l. non quidem signif. progeniem; at innuit naturae similitudinem, ut ex argumentatione apostoli patet.) — **d.**, familia, Act. 7, 13. — *γένος ἀρχιερατικόν*, Act. 4, 6. — *γένος Ἀβραάμ*, Act. 13, 26. — . . *ἐκλεκτὸν*, 1 Petr. 2, 9. — **e.**, genus, Gattung, Art, Matth. 13, 47. 17, 21. Marc. 9, 29. 1 Cor. 12, 10. 28.

Γερασηνός, *οῦ*, *ὁ*, Gerasenus, ad Gerasam urbem pertinens, Marc. 5, 1. Vid. *Γαδαρηνός*.

Γεργεσηνός, *ή*, *όν*, Gergesenus, ad urbem Gergesam pertinens. Sed v. *Γαδαρηνός*.

Γερουσία, *ας*, *ἡ*, (adi. *γερούσιος*, *ία*, *ιον*, a *γέρων*, qu. v.) senatus, concilium seniorum (Dio Cass. Plut. — *ἡ δε Ῥωμαίων σύγκλητος ἄχρι νῦν γερουσία καλεῖται*); — de Judaeorum magno synedrio sive de senioribus singularum tribuum (Judith. 4, 6. 15, 10. 1 Macc. 1, 10. 4, 44.) Act. 5, 21.

Γέρων, *οντος*, *ὁ*, senex, Joh. 3, 4.

Γεύω, f. *σω*, *τινά*, gustare facio alterum, gustandum praebeo alteri. — Med. *γεύομαι*, **a.**, absol. cibum capio, Act. 10, 10. 20, 11. (2 Sam. 14, 24. 30. 45.) — **b.**, *τί*, sapio, saporem exploro; absol. *γευσάμενος*, Matth. 27, 34. — *τὸ ὕδωρ*, Joh. 2, 9. — *τὸ ῥῆμα τ. θεοῦ*, Hebr. 6, 5. (Herodot. 2, 14.) —

c., *τινός*, *α.*, sapore alicuius rei afficior, saporem alic. rei percipio, fruor aliqua re, — v. c. *τοῦ δείπνου*, Luc. 14, 24. — trop. experior, *τοῦ θανάτου*, (טָעַם מִיתָה, Talmud. Beresch. Rab. v. Buxtorf. lex. talmud.) Matth. 16, 28. (Marc. 9, 1. Luc. 9, 27.) Joh. 8, 51. 52. Hebr. 2, 9. — *τῆς δωρεᾶς*, Hebr. 6, 4. — *β.*, comedo (aliquantum) — *μηδενός*, nihil cibi capere, Act. 23, 14. Col. 2, 21. (Aelian. V. Hist. 1, 8. Hist. An. 16, 37. *γεύσασθαι ὑείων.*) — **d.,** seq. *ὅτι*, 1 Petr. 2, 3. (Ps. 33, 9.)

Γεωργέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ab adi. verbali parasyntheto *γεωργός*, ex *γῆ* et *ἔργω*) agriculturam exerceo, agrum colo — *ἡ γῆ γεωργεῖται*, ager colitur, Hebr. 6, 7.

Γεώργιον, *ου*, *τό*, arvum, ager cultus, 1 Cor. 3, 9.

Γεωργός, *οῦ*, *ὁ*, (ex *γῆ* et *ἔργω*) agricola, qui vel agrum colit, 2 Tim. 2, 6. Jac. 5, 7. — vel vineam, Matth. 21, 33. Marc. 12, 1. Luc. 20, 9. — (*γεωργεῖν* de cultu vineae Plut. Eutyphr. c. 4.) — trop. Joh. 15, 1.

Γῆ, *ῆς*, *ἡ*, (contr. ex *γέα*, poët. *γαῖα* s. *γαίη*, a verbo obsol. *γάω*, unde *γίγνομαι*) terra, i. e. **a.,** ***tellus*** (terra arabilis, Erdreich), Matth. 13, 5. 8. 23. Marc. 4, 5. 8. 20. 26. 28. 31. Luc. 8, 8. 15. 13, 7. 14, 35. Joh. 12, 24. Hebr. 6, 7. Jac. 5, 7. Apoc. 14, 16. — **b.,** ***humus***, der Erdboden, *πίπτειν ἐπὶ τὴν γῆν* (cf. *ἔπεσον χαμαί*, Joh. 18, 6.), Matth. 10, 29. (cf. Luc. 12, 6.) 15, 35. (Marc. 8, 6.) 25, 18. 25. 27, 51. Marc. 9, 19. 14, 35. (cf. Matth. 26, 39. Luc. 22, 41. 44.) Luc. 6, 49. 24, 5. Joh. 8, 6. 8. Act. 9, 4. 8. — **c.,** ***terra continens***, das Festland, Marc. 4, 1. 6, 47. Luc. 5, 3. 11. 8, 27. Joh. 6, 21. 21, 8. 9. 11. Act. 10, 12. 11, 6. 17, 26. 27, 44. Apoc. 5, 13. 7, 3. 9, 3. 4. 10, 2. 11, 6. 12, 4. 16. — **d.,** ***terra coelo opposita***, der Erdplanet, — Matth. 5, 35. 6, 10. 19. 16, 19. et 18, 18. 9, 6. (Marc. 2, 10. Luc. 5, 14.) 23, 35. 24, 35. (coelum et terra, i. e. tota rerum universitas, cf. Gen. 1, 1.) — Marc. 13, 31. Luc. 21, 33. (Matth. 5, 18.) Luc. 2, 14. 21, 25. 35. Joh. 12, 32. Act. 2, 19. Eph. 1, 10. Col. 1, 16. Hebr. 11, 13. 2 Petr. 3, 5. 7. 10. 13. Apoc. 5, 3. 9, 1. 10, 6. 12, 4. 9. 13, 13. 21, 1. — *τὰ ἄνω*, *τὰ ἐπὶ τῆς γῆς*, Col. 3, 2. 5. — *ἐκ τῆς γῆς λαλεῖν*, Joh. 3, 30. (coll. v. 31. 32. Joh. 3, 12.) — **e.,** ***terra habitata***, orbis terrarum, Act. 1, 8. Apoc. 1, 5. 3, 10. — *αἴρειν ζωήν τινος ἀπὸ τῆς γῆς*, Act. 8, 33. 22, 22. — *τὸ ἅλας τῆς γῆς* (*ὑμεῖς ἐστε*), vos hominibus terram incolentibus estis instar salis, Matth. 5, 13. — Ita omnino in terra agi dicuntur, quae ab hominibus et inter homines aguntur, v. e. g. *ἐπὶ τὴν γῆν*, inter homines, Luc. 12, 49. 51. 18, 8. Joh. 17, 4. Apoc. 6, 4. 8. 10. 15. 8, 13. 11, 9. 10. 13, 8. 14, 3. 6. 10. 19. 16, 2. 13. al. — **f.,** terra, i. e. ***regio***, das Land, i. e. *α.*, *κατ' ἐξοχήν:* terra Canaanitica, — *κληρονομεῖν τὴν γῆν* (terram promissam, i. e. felicitatem aeternam), Matth. 5, 5. (Ps. 36, 9. 11.) 27, 45. (Marc. 15, 33. Luc. 23, 44.) Luc. 4, 25. 21, 23. Act. 4, 26. (coll. v. 27. Ps. 2, 2.) Rom. 9, 28. (Jes. 10, 22 seq.) Eph. 6, 3. (Ex. 20, 12.) Jac. 5, 17. — *β.*, addito gentis nomine: *γῆ Ἰσραήλ*, Matth. 2, 20. 21. — *Ἰούδα*, Matth. 2, 6. (alii codd. *γῆ Ἰουδαίας*. Perperam dicunt: *γῆ* idem h. l. est, quod *πόλις*.) — .. *Νεφθαλείμ*, Matth. 4, 15. (Jes. 9, 1.) — .. *Σοδόμων κ. Γομόῤῥων*, Matth. 10, 15. 11, 24. (Luc. 10, 12. *σόδομα*) — .. *Χαλδαίων*, Act. 7, 4. — .. *Αἰγύπτου*, Act. 7,

11. 36. 40. — ἡ Ἰουδαία γῆ, Joh. 3, 22. — γῆ ἀλλοτρία, Act. 7, 6. — de regione Capharnaumum circumiacente: ἡ γῆ ἐκείνη, Matth. 9, 26. 31. — γ., ἡ γῆ τινος, terra patria alicuius, Act. 7, 3. (cf. πόλις τινός.)

Γῆρας, αος (ως), τό, (ion. γήρεος, γήρεϊ = γήρει, quae dativi forma obviam fit ap. Sirac. 8, 6. 46, 9. Ps. 90, 14. 1 Reg. 11, 4.) senectus; — ἐν γήρει, Luc. 1, 36. (lectio vulgaris: ἐν γήρᾳ, — Xen. Cyr. 1, 5, 10. Diod. Sic. 1, 84. — Gen. 21, 7.)

Γηράσκω (γηράω), f. άσω, (Att. άσομαι) consenesco, viribus privor, Joh. 21, 18. Hebr. 8, 13.

Γίνομαι, (Att. γίγνομαι) f. γενήσομαι, (Aor. 1. ἐγενήθην. Polyb. Athenaeus, Diod. Sic. Pausan. Diog. Laërt. οἱ ὁ. Reprobant vero Atticistae.) Aor. 2. ἐγενόμην, perf. γεγένημαι, perf. 2. γέγονα (a γένω s. γείνω) natu factus sum.

I., *Fio*, i. e. esse incipio, orior, existo; *A.*, *absolute*, *α.*, de homine: *nascor*, Joh. 8, 58. (πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγώ εἰμι) — *β.*, Pertinent huc formulae, quae subiectum quasi de ipso praedicant: Marc. 2, 27. (τὸ σάββατον .. ἐγένετο, scil. σάββατον, Sabbatum *institutum* est) 1 Cor. 15, 37. (τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον, sc. σῶμα, corpus, quod futurum; quod tamquam corpus proditurum est.) — ἀντίχριστοι γεγόνασι, extiterunt, 1 Joh. 2, 18. — *γ.*, tum etiam huc pertinent phrases, in quibus verbo γίνεσθαι, quasi impersonaliter dicto, nomen praedicati loco additur; v. c. γίνεται βροντή (Joh. 12, 29.), — ἀστραπή, γαλήνη, λαῖλαψ, Matth. 8, 26. (Marc. 4, 39. Luc. 8, 24.) Marc. 4, 37. Apoc. 8, 5. 16, 18. 21, 19. — γογγυσμός, διωγμός, θλῖψις, θόρυβος, ἦχος, ζήτησις, κλαυθμός, κραυγή, λιμός, νεφέλη, ὁρμή, παροξυσμός, πλημμύρα, πόλεμος, ῥῆγμα, σεισμός, σιγή, σκότος, στάσις, συζήτησις, συνδρομή, σχίσμα, τάραχος, φθόνος, φιλονεικία, φωνή, χάλαζα, χαρά. In his γίνομαι est: *orior* (v. nomina hic allata suis locis) et γέγονα, factus sum, v. c. Rom. 11, 5. His addas phrases: γίνεται ἡμέρα (dies illucescit), Luc. 4, 42. 6, 13. 22, 66. Act. 12, 18. 16, 35. 23, 12. 27, 29. 33. 39. — ὀψέ (ὀψία), ingruit vespera, Matth. 8, 16. (Marc. 1, 32.) 14, 15. (Marc. 6, 15. ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης) 23. (Marc. 6, 47.) 16, 2. 26, 20. (Marc. 14, 17. — Luc. 22, 14. vero: ὅτι ἐγένετο ἡ ὥρα) 27, 57. (Marc. 15, 42.) Marc. 11, 19. Joh. 6, 16. — πρωΐα, Matth. 27, 1. Joh. 21, 4. — νύξ (nox ingruit), Act. 27, 27. — *δ.*, Formulas de festis, quorum advenit dies, v. c. γίνεται τὸ πάσχα, Matth. 26, 2. (cf. Marc. 14, 1. ἦν, et Luc. 22, 1. ἤγγιζε) — σάββατον, Marc. 6, 2. cf. v. 21. Joh. 2, 1. 10, 22. 13, 2. — *ε.*, Ubi ita simpliciter τὸ γενέσθαι vel γίνεσθαι dicitur, eius significatio determinatur natura ipsius rei, quae γίνεσθαι aut γενέσθαι perhibetur. Cum v. c. δυνάμεις (miracula) γίνεσθαι, γενέσθαι dicuntur, sponte patet, illud γίνεσθαι esse i. q. *effici*, *fieri*, ut Luc. 10, 13. (Matth. 11, 20. 21. 23.) Cf. phrases: γίνεται (ἐγενήθη) ἀπώλεια (Marc. 14, 4.) ἀνακρίσις (quaestio habetur, Act. 25, 26.), ἄφεσις (*conceditur*, Hebr. 9, 22.) μετάθεσις νόμου (fit, Hebr. 7, 12.). — Mandata, iussa *peraguntur*, s. fiunt ea, quae iussa sunt, Joh. 3, 9. — τούτου γενομένου, Act. 28, 9. — Matth. 6, 10. (θέλημα) Luc. 14, 22. 22, 42. Act. 21, 14. — Luc. 23, 24. (τὸ αἴτημα) Matth. 21, 21. 24. (Marc. 13, 30. Luc. 21, 32.) Marc. 11, 23. — Adde loca, ubi respicitur ad effata: Matth. 5, 18. (ἕως ἂν πάντα γένηται) 26, 54. Luc. 21, 7. (sed Marc. 13, 5. συντελεῖσθαι, perfici.) Joh. 14, 29.

1 Cor. 15, 54. (τότε γενήσεται ὁ λόγος etc.) — ζ., Quae fiunt vel fortuito, vel tempore, quod nemo certo potuit praescire, ea dicuntur γίνεσθαι, γενέσθαι, fieri, facta esse, i. e. *accidere* (evenire), accidisse (evenisse), 2 Tim. 2, 18. (τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, resurrectionem iam factam esse) Hebr. 9, 15. (θανάτου γενομένου, wann der Tod erfolgt ist.) Et occurrunt de eventis, deque iis, quae accidunt accideruntve dictae voces phrasesque hae: τοῦτο γέγονεν, ἵνα, hoc factum idcirco est, ut ... Matth. 1, 22. 26, 56. — ταῦτα ἐγένετο, Joh. 1, 28. — τὸ γενόμενον, Luc. 21, 47. — τὰ γενόμενα, Matth. 18, 31. 24, 6. (Marc. 13, 7. Luc. 21, 9.) 20. (Marc. 13, 8.) 27. 54. 28, 11. Luc. 23, 45. 24, 15. — τὸ γεγονός, Marc. 5, 14. (Luc. 8, 35.) 12, 11. (Matth. 21, 42.) Luc. 1, 20. 2, 15. (τὸ ῥῆμα τὸ γεγονός) 24, 12. Act. 4, 21. — μέλλειν γίνεσθαι (dicuntur ea, quae futura sunt, quae instant) Luc. 21, 7. 36. Act. 26, 22. — ἄρχομαι γίνεσθαι, Luc. 21, 28. — πρὸ τοῦ γενέσθαι, Joh. 13, 19. — μὴ γένοιτο, absit! Deus avertat! Luc. 20, 16. Rom. 3, 4. 6. 31. 6, 2. 15. 7, 7. 13. 9, 14. 11, 11. 1 Cor. 6, 15. Gal. 2, 17. 3, 21. — Trita est formula: καὶ ἐγένετο, et accidit (ex hebr. וַיְהִי). Construitur ea sic, ut sequatur in apodosi καί cum verbo finito: καὶ ἐγένετο, αὐτοῦ .. κατακειμένου, καὶ ἰδού, πολλοὶ .. συνανέκειντο, Matth. 9, 10. (Marc. 2, 15.) — ἐγένετο ἐν τῷ .. καί etc. Marc. 2, 15. Luc. 5, 1. 12. (καὶ ἰδού,) 17. 8, 1. 22. 9, 28. 51. 10, 38. 14, 1. 17, 11. 19, 15. 24, 4. (καὶ ἐγέν. .. καὶ ἰδού,) 15. Act. 5, 7. — καὶ ἐγέν. ὡς .. καί etc. Luc. 2, 15. — omisso τῷ· καί in apodosi: Matth. 7, 28. (ἐγέν. ὅτε ..) 13, 53. 19, 1. 26, 1. Luc. 1, 8. 9. 23. (ἐγέν. ὡς ..) 41. 59. 2, 1. 6. 46. (καὶ ἐγέν. μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὗρον αὐτόν) 6, 12. 7, 11. 8, 40. 9, 18. 33. 37. 57. 11, 1. 14. 27. 18, 35. 19, 29. 20, 1. 24, 30. 51. Marc. 1, 9. 4, 4. — ἐγένετο sequente accus. c. infin. Luc. 3, 21. 6, 1. 6. — Act. 4, 5. 9, 3. 32. 37. 43. 10, 25. 11, 26. 14, 1. 15, 39. 21, 5. 6. 17. 27, 44. 28, 17. — ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτόν etc., Matth. 18, 13. (cf. Luc. 13, 35. ἕως ἂν ἥξῃ, ὅτε — Act. 2, 21. [Joël. 3, 1. 2.] καὶ ἔσται, πᾶς .. σωθήσεται, Rom. 9, 26.) — ἐγένετο μετὰ .. ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτώ, Luc. 9, 28. — η., γέγονε, factum est, opus peractum est Apoc. 21, 6.

B., Constructe: α., γίνομαι ἔκ τινος, nascor ex, Matth. 21, 19. Joh. 8, 41. Rom. 1, 3. Gal. 4, 4. Hebr. 11, 3. — β., διά τινος (ἐγένετο), א., factum est, esse coepit *per* (τῷ· δι' αὐτοῦ oppon. χωρὶς αὐτοῦ), Joh. 1, 3. 10. 17. — ב., de miraculis: effici, patrari per — Act. 2, 43. 4, 16. 30. 12, 9. cf. 24, 3. — διὰ χειρῶν τινος, Marc. 6, 2. Act. 6, 2. 14, 3. cf. 19, 26. — γ., ἔν τινι γεννηθῆναι ἐν ἁμαρτίαις, natum esse in .. Joh. 9, 34. — γίνεται ἔν τινι, accidit in aliquo, Luc. 23, 31. (ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; in .. quid fieri oportebit? Al. codd. τί γενήσεται;) — incipio esse in ... 2 Cor. 3, 7. Phil. 2, 7. 1 Thess. 2, 5. 1 Tim. 2, 14. Act. 12, 11. — δ., εἴς τινα, א., in constr. praegnanti: Luc. 4, 23. (ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα εἰς καπερναούμ, quanta audivimus facta esse abs te Capharnaumum ingresso) ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς, 1 Thess. 1, 5. — ב., γενέσθαι εἰς τόπον τινά, venisse aliquo, in aliquid, Act. 20, 16. 21, 17. 25, 15. (cf. Joh. 6, 25. ὧδε) — Luc. 1, 44. .. ἡ φωνὴ εἰς τὰ ὦτά μου, quum vox intrasset in meas aures; locutio hebr.) — Act. 28, 6. (quum viderent οὐδὲν ἄτοπον γινόμενον εἰς αὐτόν, nihil mali penetrare in eum) Apoc. 16, 2. (ἐγένετο

ἔλκος εἰς τοὺς ἀνθρώπους) — Gal. 3, 14. (ἵνα ἡ εὐλογία γένηται εἰς τὰ ἔθνη, lat.: ut .. perveniret ad etc.) 1 Thess. 1, 5. — ג., γίνεσθαι εἴς τι, immutari in aliquid, zu etwas werden; (e constr. hebr.) Matth. 21, 42. (εἰς κεφαλὴν γωνίας, Marc. 12, 10. Luc. 10, 17. Act. 4, 11. 1 Petr. 2, 7. ex Ps. 117, 22.) Luc. 13, 19. Joh. 16, 20. Act. 5, 36. Rom. 11, 9. (Ps. 68, 23 seq.) 1 Thess. 3, 5. Apoc. 8, 11. 16, 19. — ε., .. ἐπί, א., ἐπί τινος (τόπου), pervenisse aliquo, Luc. 22, 40. Joh. 6, 21. — ב., ἐπί τινι, — ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, (quod in suo corpore factum erat) Marc. 5, 33. — ג., ἐπί τινα (τι), propr. venire super, Luc. 24, 22. (γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον, auf das Grab,) Act. 21, 35. (ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς) — ἐγένετο διωγμὸς ἐπί .., irruit persecutio in .. Act. 8, 1. — .. φόβος ἐπὶ πάντας, Luc. 1, 65. 4, 36. Act. 5, 5. 11. — ἐφ' ὃν ἐγεγόνει, super quem coelitus devenerat hoc miraculosum beneficium, Act. 4, 22. — ἐγένετο ῥῆμα ἐπί τινα, oraculum alicui cum quodam mandato contigit, Luc. 3, 2. (Locutio hebr.) — ζ., .. κατά τι: — γίνεται κατὰ τὴν πίστιν τινός, fit convenienter .. Matth. 9, 29. — γεγονέναι καθ' ὁμοίωσιν, creatum esse ad imaginem, (Gen. 1, 26.) Jac. 3, 9. — γενέσθ. κατά τινα τόπον, Luc. 10, 32. Act. 27, 7. — η., γίνεσθαι ὑπό, א., ὑπό τινος, effici, perfici ab aliquo, Luc. 9, 7. 13, 17. 23, 8. Eph. 5, 12. — Act. 20, 3. (γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων) 26, 6. (ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ θεοῦ) — ἦν γινομένη ὑπό, Act. 12, 5. — ב., γίνεσθαι ὑπό τινα (τι), subiici alicuius imperio, Gal. 4, 4. — θ., .. πρός τινα, (ὁ λόγος) Joh. 10, 35. Act. 7, 31. 10, 13. (φωνή) locutio hebr. — ι., γενέσθαι ἐγγύς τινος, venisse prope aliquem locum, Joh. 6, 19. cf. Eph. 2, 13. — κ., .. οὕτος (ὡς), fieri ita, Matth. 26, 53. Luc. 12, 54. — καθὼς ἐγένετο, sicut esse coepit, Luc. 17, 26. 28. — γίνεσθαι ὥς τις, Matth. 10, 25. (eadem sorte uti) 18, 3. (similem fieri alicui; locut. hebr.) 28, 4. Luc. 22, 26. Rom. 9, 29. (Jes. 1, 9.) 1 Cor. 4, 13. — λ., γενέσθαι ἐκ μέσου, e medio tolli, 2 Thess. 2, 7. — μ., γενέσθ. ὁμοθυμαδόν dicuntur, qui in unum congregati sunt, Act. 15, 25. coll. 2, 1. — ν., ἐγένετο (τις) *cum participio:* — ἐγένετο βαπτίζων, extitit lustrans, Marc. 1, 4. (cf. εἰμί 9, 4. Act. 10, 30. al.) 2 Cor. 6, 14. Hebr. 5, 12. Apoc. 16, 10. — ξ., γίνεσθαί τινος, in possessionem alicuius venire, Luc. 20, 14. Apoc. 11, 15. 12, 10. — ο., γίνομαί τινι. א., Accidit alicui (seq. infin.), Act. 20, 16. (ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι) Gal. 6, 14. (ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, absit, ut glorier) — cum adverbio: Matth. 8, 13. (ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι) 9, 29. 15, 28. Luc. 1, 38. — Marc. 9, 21. (πῶς ἐγένετο τῷ ..) — Adde alias formulas: Joh. 14, 22. τί γέγονεν ὅτι. — Joh. 5, 14. (ἵνα μή σοι χεῖρόν τι γένηται) — Act. 7, 40. (Ex. 32, 1.) 2 Cor. 1, 8. Eph. 6, 3. (ἵνα εὖ σοι γένηται) 2 Tim. 3, 11. 1 Petr. 4, 12. — ἐγένετο πάσῃ ψυχῇ (locut. hebr.) φόβος, Act. 2, 43. — ב., reddor alicui (in peculium), Matth. 18, 12. (ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα) Marc. 4, 11. Rom. 7, 3. 4. — contingit mihi aliquid, Luc. 19, 9. (σωτηρία) Joh. 15, 7. 1 Cor. 4, 5. — ἐγένετο αὐτῷ γνώμη, consilium cepit, Act. 20, 3.

C., γίνομαί τις (τι), *fio, evado,* Matth. 4, 3. (ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται, ut hi lapides panes fiant, s. transformentur in panes; Luc. 4, 3.) 12, 45. (τὰ ἔσχατα γίνεται χείρονα; Luc. 11, 26.) Matth. 13, 22. Marc. 1, 17. 4, 22. 32.

6, 26. 9, 26. 10, 43. 44. Luc. 6, 16. 18, 23. 23, 12. Joh. 1, 12. 14. 2, 9. 4, 14. 5, 4. 6. 9. 9, 22. 12, 36. — Act. 1, 20. 22. 7, 52. 12, 23. 26, 28. — Rom. 2, 25. 4, 18. 7, 13. 11, 17. 15, 8. 16. — 1 Cor. 3, 18. 4, 9. 9, 23. 27. 13, 11. 16, 2. 2 Cor. 5, 17. 21. Gal. 5, 26. Eph. 5, 1. 7, 17. 2 Petr. 2, 20. Apoc. 8, 8. al. — *γίνομαί τίς τινι*, 1 Cor. 9, 20—22. Joh. 15, 8. Act. 1, 16. 1 Cor. 4, 9. 8, 9. 1 Thess. 1, 7. al.

II., *γίνομαι*, i. q. *εἰμί*, *sum; γέγονα*, fui, — ***a.***, absol. Luc. 1, 5. (*ἐγένετο ἱερεύς τις*, extitit, erat etc.) Joh. 1, 6. 2 Petr. 2, 1. — ***b.***, constr. — *α.*, connexum cum aliquo praedicato, i. e. א., aliquo nomine substantivo locum praedicati obtinente, Matth. 5, 45. Rom. 16, 2. 1 Cor. 10, 6. 7. 1 Tim. 4, 12. (2 Cor. 7, 14. 1 Thess. 1, 6. 2 Petr. 1, 16.) — ב., aliquo nomine adiectivo: — Ita imperat. (*γίνου*, *γίνεσθε*) Matth. 10, 16. 24, 44. Luc. 6, 36. 12, 40. Joh. 20, 27. Eph. 4, 32. — 1 Thess. 2, 7. (Not. *ἐγενήθην* cum praedicato iunctum non plane idem est quod *ἦν* s. *ἤμην*, sed dicit: me *umquam* praestiti vel praestare *coepi* talem, mihi aliquo tempore contigit esse; imperativo quoque, *γίνου*, *γίνεσθε*, iubetur aliquid *fieri*.) — Aor. 2. Luc. 2, 2. (*ἐγένετο*, erat; accuratius tamen Vulg. .. facta est, sie ward in's Werk gesetzt, vollzogen) 13, 2. 19, 17. 24, 19. Rom. 11, 34. 2 Cor. 1, 18. — *γέγονα*, fui (me praebui), 2 Thess. 1, 1. Luc. 10, 36. — *β.*, iunct. cum *adverbiis: (γέγονε) ἔμπροσθέν μου*, ante me fuit, Joh. 1, 27. (explicatur v. 30: *πρῶτός μου ἦν*) — (*μὴ γίνεσθε*) *ὥσπερ*, Matth. 6, 16. — (*γίνεσθε*) *ὡς*, Gal. 4, 12. — *ὡςεί*, Luc. 22, 54. — *γ.*, construct. cum *casibus:* c. genit. Luc. 2, 42. (*ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα*) — 2 Petr. 1, 20. (nulla prophetia, nullum oraculum vati contingit [*γίνεται*, datur] quod sit privatae interpretationis.) — *δ.*, constr. cum *praepositionibus:* א., *ἐπάνω τινός*, praeesse alicui, Luc. 19, 17. — ב., .. *μετά τινος*, versor cum aliquo, Marc. 16, 10. Act. 9, 19. 20, 18. — ג., *ἔν τινι*, Luc. 22, 44. (*γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ*) — *ἐν πνεύματι*, Apoc. 1, 10. 4, 2. — *ἐν ἐκστάσει*, Act. 22, 17. — Rom. 16, 7. (*ἐν Χριστῷ*) — 1 Cor. 2, 3. (*ἐγενόμην ἐν* .. *πρὸς ὑμᾶς*, eram ... apud vos) 2 Cor. 3, 7. (*ἐγενήθη ἐν δόξῃ*, splendore circumdatum est, — vid. sub 1, b. *γ.*) — ד., *ἐπί τινος*, Apoc. 16, 18. — ה., *πρός τινα*, apud aliquem, 1 Cor. 2, 3. 16, 10. — ו., *σύν τινι*, socium adesse alicui, Luc. 2, 13.

Γινώσκω, (att. *γιγνώσκω*) fut. *γνώσομαι*, (a forma simpliciori *γνόω*, perf. *ἔγνωκα* [Joh. 17, 7. *ἔγνωκαν* pro *ἐγνώκασι*], — perf. pass. *ἔγνωσμαι*. Aor. 1. pass. *ἐγνώσθην*. Fut. 1. pass. *γνωσθήσομαι*. — Aor. 2. Act. *ἔγνων*, a *γνῶμι*.

I., *γινώσκω*, *A.*, *novi*, *α.*, *τινά*, aliquem, i. e. *a.*, eius faciem, habitum; ipsum, prouti eius persona ab aliis differt; ihn als Individuum kennen, — 2 Cor. 5, 16. (*εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν*, fac, nos novisse Christum quoad conditionem, qua homo inter homines usus est — *ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν*, scil. *κατὰ σάρκα*.) Cf. Matth. 26, 74. *οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον* (Marc. 14, 71. Luc. 22, 57.), Gal. 1, 22. (*ἤμην ἀγνοούμενος τῷ προςώπῳ ταῖς* ..) — v. sub v. *εἴδω* — Joh. 1, 49. (*πόθεν με γινώσκεις;*) — Act. 19, 15. (*γινώσκω* i. q. *ἐπίσταμαι*). — Formulae Novo Test. peculiares: א., Joh. 10, (3. 5.) 14. (*γινώσκω τὰ ἐμά*, scil. *πρόβατα*, [cf. v. 27.] *καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν*, scil. *προβάτων*.) — ב., Christus novit patrem, ipsumque novit pater,

Joh. 10, 14. cf. 6, 46. ἑώρακε, 7, 29. 17, 25. Matth. 11, 27. (ἐπιγινώσκ. et Luc. 10, 22. γινώσκει, τίς ἐστιν ὁ πατήρ) — (vulgares, profani homines non norunt Spiritum S.) Joh. 14, 17. — ℷ., Christus suos ita novit iisque cognitus est, ut ipse patrem novit eique cognitus est, Joh. 10, 14. Cf. Matth. 7, 23. (οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς, — i. e. οὐκ οἶδεν ὑμᾶς πόθεν ἐστέ, Luc. 13, 25. 27.) — ⅂., Debent homines γινώσκειν (γνῶναι) τὸν θεόν, 1 Joh. 2, 13. (ἐγνώκατε, cognitum habetis) 14. 3, 6. (ἔγνωκα, iunct. cum ἑώρακα) 4, 6. 8. 5, 20. — Deum et Christum, Joh. 17, 3. — *b.*, novi alicuius cogitandi et agendi rationem, Joh. 2, 24. 25. — *c.*, phrasis: novi *virum*, vel *feminam*, — de re venerea dicta: — γινώσκ. γυναῖκα, rem habere cum femina, Matth. 1, 25. (Gen. 4, 1.) — ἄνδρα, rem habere cum viro (Judith. 15, 26.), Luc. 1, 34. — Sic etiam Graeci: Callim. epist. 58, 3. et Latini: novi, cognosco, Justin. 5, 2. 27, 3. — Ovid. Metam. 4, 594. Caes. B. G. 6, 21. feminae notitiam habeo. — *β.*, γινώσκω τι, — τὰ λεγόμενα (intelligo), Luc. 18, 34. Act. 8, 30. — τὴν λαλιάν (loquelam), Joh. 8, 43. (cf. Act. 21, 37. ἑλληνιστὶ γινώσκεις;) — τὸν νόμον (novi legem), Joh. 7, 49. Rom. 7, 1. — τὸ θέλημα, Rom. 2, 18. — τὴν χάριν, ὅτι ... 2 Cor. 8, 9. — τὰς καρδίας (perspicio), Luc. 16, 15. — τοὺς διαλογισμούς, ὅτι, 1 Cor. 3, 20. — οὐ γινώσκω ταῦτα, haec nescio, Joh. 3, 10. — μηδεὶς γινωσκέτω sc. τοῦτο, cavete, ne quis sciat (comperiat), Matth. 9, 30. — γινώσκω ἐκ μέρους, *cognosco* ex parte, 1 Cor. 13, 12. — γινώσκω τι ἔκ τινος, *cognosco* .. ex, Matth. 12, 33. (Luc. 6, 44.) — ἐκ τούτου, 1 Joh. 4, 6. — ἐν τούτῳ, 1 Joh. 2, 3. 3, 16. 19. 4, 2. (ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τ. θεοῦ, hoc vobis indicio sit, ea, quae dicantur, afflatu Spiritus S. dici) (cf. 4, 13. 5, 2.).

B., *scio*, cognosco, γινώσκω, *α.*, sequente ὅτι, Matth. 24, 33. (Marc. 13, 29. Luc. 21, 31.) 41. Marc. 15, 10. Joh. 15, 18. 21, 17. Act. 2, 36. (ἀσφαλῶς γινωσκέτω . .) 20, 34. Phil. 1, 12. Jac. 1, 3. 2 Petr. 1, 20. — ἴστε γινώσκοντες, ὅτι, Eph. 5, 5. — ἐν τούτω γινώσ. ὅτι, 1 Joh. 3, 19. 4, 13. 5, 2. — ὅθεν γινώσκομεν, ὅτι, 1 Joh. 2, 18. — ᾗ οὐ γινώσκει (scil. αὐτὸν ἐρχόμενον), Matth. 24, 50. — *β.*, sequente acc. c. participio, Act. 19, 35. Hebr. 13, 23. (scitis .. dimissum esse.) — *γ.*, sequente interrogatione indirecta, Luc. 7, 39. (ἐγίνωσκεν ἄν, τίς .. sciret, quis ..) 10, 22. Joh. 2, 25. 7, 27. 13, 12.

ἔγνωκα, γνώσομαι, ἐγνώσθην: — ἔγνωκα, τινά, 1 Joh. 2, 3. 4. (θεόν) 3, 6. 1 Cor. 2, 8. (σοφίαν) — seq. ὅτι, Joh. 5, 42. (ὑμᾶς, ὅτι) 6, 69. 8, 52. 17, 7. 1 Joh. 3, 16. 4, 16. — Plusq. perf. Matth. 12, 7. (εἰ ἐγνώκειτε, si didicissetis, τί ἐστιν etc.) Joh. 14, 7. (si me nossetis etc.) — fut. γνώσομαι, τί, v. c. παραβολήν (intelligo), Marc. 4, 13. — Luc. 1, 18. (κατὰ τί γνώσομαι [cognoscam] τοῦτο;) Joh. 7, 17. (γνώσεται περί .. πότερον) 8, 28. (τότε γνώσεσθε, ὅτι) v. 32. (γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν) 13, 7. 35. 14, 20. (γνώσεσθε, ὅτι) 1 Cor. 4, 19. (experior .. τὴν δύναμιν.) — Pass. ἔγνωσμαι ὑπό τινος, 1 Cor. 8, 3. Gal. 4, 9. — ἐγνώσθη τίς τινι, Luc. 24, 35. — ἐγνώσθη τί τινι, Act. 9, 24. — τὶς ὑπό τινος, Gal. 4, 9. — γνωσθήσεται, Luc. 8, 16. 1 Cor. 14, 7.

II., γνῶμι: Aor. 2. ἔγνων, cognovi, ***a.***, *abs.* οὐκ ἔγνωσαν, non intellexerunt (sc. quod debebant intelligere), Matth. 24, 39. — ***b.***, .. τί, Matth. 13, 11. (τὰ μυστήρια .. Marc. 8, 11. Luc. 8, 10. *intelligere*, cognoscere) 16, 8. (Marc. 8, 17.) 22, 18. (γνοὺς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, quum cognovisset,

cf. Marc. 12, 15. εἰδώς) Marc. 5, 43. (praecepit, ἵνα μή τις γνῷ sc. τοῦτο, iussit eos providere, ne quis cognoscat, s. comperiat) Luc. 12, 47. 48. 19, 42. 24, 18. Act. 1, 7. — 21, 34. et 22, 30. (γνῶναι τὸ ἀσφαλές) 23, 28. Rom. 7, 7. (τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων, alienus eram a peccato) 2 Cor. 5, 21. (qui non noverat peccatum, h. e. ex hebr. qui penitus innoxius erat) Rom. 11, 34. (τίς ἔγνω νοῦν κυρίου), Eph. 3, 14. 1 Thess. 3, 5. — τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, peccati nescium illum, 2 Cor. 5, 21. Hebr. 3, 10. — ἔγνων τι ἀπό τινος, cognovi ab aliquo, Marc. 15, 45. — ἔγνων τινα, notitiam alicuius habere coepi (cognovi, quis, cuias sit), Matth. 7, 23. (Luc. 13, 25. 27.) Joh. 1, 10. (mundus eum peregrini loco habuit) 17, 25. Gal. 4, 9. Hebr. 8, 11. — **c.**, *constr. α.*, cum ὅτι, Matth. 21, 46. (Marc. 12, 12. Luc. 20, 19.) Joh. 4, 53. 56. 6, 15. 7, 26. 8, 27. 14, 31. 16, 19. 17, 8. Act. 23, 6. Jac. 2, 20. (θέλεις δὲ γνῶναι, ὅτι, visne scire ..) — β., seq. interrogatione indirecta: Matth. 6, 3. Luc. 16, 4. (ἔγνων, cognovi, scio, τί ποιήσω) Luc. 19, 15. Joh. 7, 51. 10, 6. 11, 57. 13, 28. — per attractionem: ἔγνω σε, ὅτι, Matth. 25, 24. (Luc. 19, 21.) cf. Luc. 13, 25. 27. 1 Cor. 3, 20. — γ., seq. accusat. c. participio: Luc. 8, 46. (Marc. 5, 30. ἐπιγνούς.)

Γλεῦκος, εος (ους), τό, mustum, vinum recens ex uvis expressum, — vinum dulce (aqua non mixtum), Act. 2, 13.

Γλυκύς, εῖα, ύ, dulcis, e. — τὸ γλυκὺ κ. τὸ πικρόν, Jac. 3, 11. — ὕδωρ γλ. (oppon. ἁλυκόν) v. 12. — γλυκὺ ὡς μέλι, Apoc. 10, 9.

Γλῶσσα, (s. γλῶττα) ης, ἡ, **a.**, lingua, die Zunge, Marc. 7, 33. 35. Luc. 16, 24. Act. 2, 3. Jac. 1, 26. 3, 5. 6. 8. 1 Petr. 3, 10. Apoc. 16, 10. — Locutiones hebr. Luc. 1, 64. (ἀνεῴχθη τὸ στόμα αὐτοῦ κ. ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, scil. ἐλύθη, Zeugma) — Act. 2, 26. (ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσα μου, Ps. 15, 9 seq.) Rom. 3, 13. 14, 11. et Phil. 2, 11. (ex Jes. 45, 23.) 1 Cor. 14, 9. 1 Joh. 3, 18. (μηδὲ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ.) — **b.**, sermo, dialectus, die Sprache: γλώσσαις λαλεῖν καιναῖς, Marc. 16, 17. Act. 2, 4. (ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Cf. v. 11: ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τ. θεοῦ.) 10, 46. (ἤκουον αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν,) 19, 6. (ἐλάλουν τε γλώσσαις κ. προεφήτευον.) — γλώσσῃ, γλώσσαις λαλεῖν, 1 Cor. 14, 2. (ὁ λαλῶν γλώσσῃ .. πνεύματι λαλεῖ μυστήρια. Distinguitur τὸ λαλεῖν γλώσσῃ a τῷ προφητεύειν, v. 3—5. Vult apostolus, ut si quis velit in coetu γλώσσαις λαλῆσαι, simul adsit qui διερμενεύει.) 14, 5. 6. 13. (ὁ λαλῶν γλώσσῃ, προςευχέσθω, suas preces faciat, cf. v. 14. προςεύχεσθαι γλώσσῃ — sed eo consilio, ut interpetetur) v. 18. 19. 23. 27. 39. — λόγους λαλεῖν ἐν γλώσσῃ, v. 19. — γλῶσσαν ἔχειν, facultatem habere verba sermonis peregrini proferendi, v. 26. — αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖον εἰσιν ... τοῖς ἀπίστοις, v. 22. („Donum linguarum prodigium est a Deo institutum ob infidelium conversionem, non in usum coetus fidelium.“ Calmet.) — γένη γλωσσῶν, 1 Cor. 12, 10. — ἑρμηνεία γλ., ibid. — γλῶσσα metonym. pro gente, Apoc. 5, 9. 7, 9. 10, 11. 11, 9. 13, 7. 14, 6. 17, 15. (Dan. 3, 4. 6, 26. 7, 31.)

Γλωσσόκομον, ου, τό, (a voc. γλῶσσα, et κομέω. Att. γλωσσοκο-

μεῖον, s. γλωσσοκόμιον) arcula, — loculus, marsupium, in quo argentum reconditur, Joh. 12, 6. 13, 29.

Γναφεύς, έως, ὁ, (a v. γνάπτω, pecto) fullo, Marc. 9, 3.

Γνήσιος, ον, ὁ, ἡ, (Syncop. vocis γενήσιος, a v. γένω, f. γενήσω) genuinus, legitime natus (opp. spurius, nothus), Phil. 4, 3. 1 Tim. 1, 2. Tit. 1, 4. — τὸ γνήσιον τῆς ἀγάπης (i. e. τὴν γνησιότητα τῆς ἀγ.) δοκιμάζων, 2 Cor. 8, 8.

Γνησίως, adv. genuine, germane, sincere, Phil. 2, 20.

Γνόφος, ου, ὁ, tenebrae, caligo, Hebr. 12, 18.

Γνώμη, ης, ἡ, (a v. γνόω, γιγνώσκω) **a.**, sententia opinio, 1 Cor. 1, 10. (ἵνα ἦτε κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ κ. ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ) — κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, me iudice, 1 Cor. 7, 40. — (Gutachten) Philem. v. 14. — **b.**, consilium, γνώμην δίδωμι, 1 Cor. 7, 25. 2 Cor. 8, 10. — ἐγένετο γνώμη τοῦ .. consilium cepit, Act. 20, 3. — **c.**, voluntas, ποιῆσαι τὴν γνώμην τινός, facere, quod cui placitum est, Apoc. 17, 17.

Γνωρίζω, fut. att. γνωριῶ (Col. 4, 9.), **a.**, τί, notum facio aliis aliquid, Eph. 6, 19. — τί τινι, Luc. 2, 15. Act. 2, 28. (Ps. 15, 11.) Joh. 15, 15. 17, 26. Eph. 1, 9. 6, 21. Col. 4, 7. 2 Cor. 8, 1. — Pass. γνωρίζομαί τινι, notus fio (reddor) alicui, Eph. 3, 5. 10. — γνωρισθῆναι εἰς πάντα τὰ ἔθνη dicitur τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, i. e. perlatum esse ad omnes gentes, ut iis innotesceret, Rom. 16, 26. — γνωρίζεσθαι πρός τινα, Phil. 4, 6. — **b.**, in memoriam revoco, τί τινι, 1 Cor. 15, 1. — γνωρίζω τινί, ὅτι, notum, facio alicui, neminem etc., 1 Cor. 12, 3. — **c.**, scio, οὐ γνωρίζω, τί αἱρήσομαι, nescio (ignoro), quid eligam, Phil. 1, 22.

Γνῶσις, εως, ἡ, (a v. γνόω, s. γιγνώσκω) **a.**, cognitio, Luc. 11, 52. Rom. 2, 20. 15, 14. 1 Cor. 1, 5. 8, 1. 2. 7. 10. 11. 12, 8. (λόγος σοφίας et λόγος γνώσεως distinguuntur — sermo sapientiae: eo gaudet is, qui nobili, sublimi sententioso loquendi genere in rebus ad religionem pertinentibus uti scit; sermone scientiae gaudet is, qui religionis dogmata perspicue et efficaciter explicare scit) 13, 2. 14, 6. 2 Cor. 6, 6. 8, 7. Col. 2, 3. (σοφία κ. γνῶσις) — Eph. 3, 19. (γνῶναι τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ut cognoscatis amorem Christi omni cogitatione humana superiorem) — ἡ γνῶσίς τινος, gen. subi. Rom. 11, 33. — gen. obi. Luc. 1, 77. (γνῶσις σωτηρίας) 2 Cor. 2, 14. 4, 6. 10, 5. Phil. 3, 8. 2 Petr. 3, 18. — **b.**, prudentia, 2 Petr. 1, 5. 6. — κατὰ γνῶσιν, cum ratione, prudenter, 1 Petr. 3, 7.

Γνώστης, ου, ὁ, (a v. γνόω, perf. p. ἔγνωσμαι) gnarus, cognitionem certam habens (Dan. 13, 42), τινός, Act. 26, 3.

Γνωστός ἡ, όν, (a v. γνόω, perf. p.) notus, — τινί, Joh. 18, 15. 16. Act. 4, 16. 15, 18. — neutr. γνωστόν ἐστι, ἐγένετό τινι, Act. 1, 19. 9, 42. 19, 17. 28, 22. (γνωστόν ἐστι περί τινος) τοῦτο γνωστὸν ἔστω ὑμῖν, hoc notum vobis sit; hoc scitote, Act. 2, 14. — γνωστ. ἔστω ὑμῖν, ὅτι, scitote etc., Act. 4, 10. 13, 38. 28, 28. — τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ (cf. Rom. 8, 3.), id quod de Deo sciri s. cognosci potest, Rom. 1, 19. — οἱ γνωστοί (τινός), familiares, Luc. 2, 44. 23, 49.

Γογγύζω, f. ύσω, (cf. formas: κλύζω, μύζω, τονθορύζω) murmuro,

musso, verbum ionicum (Polluce et Phavorino testibus verba: γογγύζω et τονθορύζω de nativa columbarum voce dicuntur) de indignantibus (secum commurmuratus est. Cic. in Pison. c. 25.), Luc. 5, 30. (sed 16, 2. 19, 1. habet διαγογγύζω, qu. v.) Joh. 6, 43. 1 Cor. 10, 10. — γογγύζ. κατά τινος, Matth. 20, 11. — περί τινος, Joh. 6, 41. 44. 61. — γογγύζειν, murmurare de iis, qui voce depressa verba pronuntiant, ne ab omnibus audiantur, Joh. 7, 32. (etiam h. l. περί τινος.)

Γογγυσμός, οῦ, ὁ, (a v. γογγύζω) murmur, mussitatio, i. q. τονθορυσμός. Dicitur ita et disputatio clandestina, .. περί τινος, Joh. 7, 12. (cf. v. 32.) — et indignatio clandestina (Ex. 16, 7—9.), Act. 6, 1. (πρός — relate ad — adversus) — χωρίς, s. ἄνευ γογγυσμῶν, Phil. 2, 14. 1 Petr. 4, 9.

Γογγυστής, οῦ, ὁ, (a v. γογγύζω) murmurator, Jud. v. 16.

Γόης, ητος, ὁ, praestigiator, incantator — pl. de seductoribus et impostoribus, 1 Tim. 3, 13.

Γολγοθά (chald. גָּלְגַּלְתָּא, hebr. גֻּלְגֹּלֶת, i. e. κράνιον, calva, s. calvaria — ita dicta a forma rotunda; nam גָּלַל est: volvit) Golgotha (κρανίου τόπος, locus extra Hierosolymor. urbem situs, ubi Christus crucifixus est), Matth. 27, 33. Marc. 15, 22. — (Lucas vero 23, 33. vocem syrochald. non adiecit) Joh. 19, 17.

Γόμοῤῥα, ας, ἡ, et Γόμοῤῥα, ων, τά, (עֲמוֹרָה — τὸ ע per γ expressum exhibent et alia nomina, v. c. עַזָּה, Γάζα, Gen. 10, 19.) — Gomorrha (urbs τῆς πενταπόλεως, Gen. 14, 2. ad plagam orientalem terrae Judaeae sita, una cum Sodomorum urbe reliquisque vicinis oppidis ob nimiam incolarum impietatem incendio deleta, Gen. 19, 24. Nunc harum urbium loca occupata tenet lacus asphaltites, s. mare mortuum.), Matth. 10, 15. Rom. 9, 29. 2 Petr. 2, 6. Jud. v. 7.

Γόμος, ου, ὁ, (a v. γέμω, plenus sum) 1., onus, onus navis (i. q. φορτίον), merces, quae navi vehuntur, Act. 21, 3. — 2., merces quaevis, Apoc. 18, 11. 12.

Γονεύς, έως, ὁ, (a v. γένω, perf. 2. γέγονα) parens, — pl. οἱ γονεῖς, parentes, Luc. 2, 41. 21, 16. Joh. 9, 2. 3. 20. 22. Rom. 1, 30. et 2 Tim. 3, 2. (γονεῦσιν ἀπειθεῖς) 2 Cor. 12, 14. Ephes. 6, 1. Col. 3, 20. Formam accusativi pl. γονεῖς (υἱεῖς, βασιλεῖς, γραμματεῖς al.), Matth. 10, 21. Marc. 13, 12. Luc. 2, 27. Joh. 9, 18. reprobant Atticistae, licet eum admiserint quidam scriptores Attici. v. Grammaticos.

Γόνυ, νος et όνατος, τό, genu, — pl. τὰ παραλελυμένα γόνατα, Hebr. 12, 12. — κάμπτειν γόνυ, τὰ γόνατα (locutio hebr.), flectere genua, ritus iis sollennis, qui Deum vel Jesum Christum adorant, Rom. 11, 4. 14, 11. (Jes. 45, 23.) Eph. 3, 14. — ἵνα πᾶν γόνυ κάμψῃ, Phil. 2, 10. — v. κάμπτω. — τιθέναι τὰ γόνατα, flectere genua; ritus salutantium et venerationem testificantium, Marc. 15, 19. — precantium, Luc. 22, 41. Act. 7, 60. 9, 40. 20, 36. 21, 5. — προςπίπτειν τοῖς γόνασί τινος, ante pedes alicuius procumbere, ritus eorum, qui

supplices orant et cultum venerationis praestant, Luc. 5, 8. — v. *γονυπετῶ*, *προςκυνῶ*.

Γονυπετέω (ῶ), f. ήσω, (ex *γόνυ* et *πέτω*, *πίπτω*, unde adi. *γονυπετής*. Cf. *γονυκλινής* et *γονυκλινέω*.) in genua procido — *τινα*, in genua prolapsus aliquem saluto, rogo, Matth. 17, 14. Marc. 1, 40. 10, 17. — *γονυπετεῖν ἔμπροσθέν τινος*, genua flectere coram, — signum venerationis (praesertim apud Orientales), Matth. 17, 29. (Marc. 15, 19.) v. *προςκυνῶ*.

Γράμμα, τος, τό, (*γράφω*) litera, **a.**, sensu propr. — pl. Luc. 23, 38. Gal. 6, 11. — **b.**, meton. id, quod literis scriptum est, *α.*, sing. א., scripta lex, Rom. 2, 27. 29. (opp. *πνεῦμα*, ut 2 Cor. 3, 6. 7. 8.) — ב., chirographum, scripta contractus formula, Vulg. cautio, Handschrift, Schuldverschreibung, Obligation (Jos. Ant. 18, 6, 3.), Luc. 16, 6. 7. — *β.*, plur. *γράμματα*, spec. א., epistola, literae (Xen. H. G. 1, 1, 13.); Act. 28, 21. — ב., *τὰ γράμματα*, literae sacrae (Vet. Test.), Joh. 5, 47. 7, 15. — *τὰ ἱερὰ γράμματα*, 2 Tim. 3, 15. — ג., literae, i. e. studia liberalia, quae literarum monumentis continentur, Wissenschaften, Literatur, Act. 26, 24. — Cf. voc. *ἀγράμματος*.

Γραμματεύς, έως, ό, (a voc. *γράμμα*) **a.**, scriba; — **b.**, scriba publicus (hebr. סֹפֵר), *α.*, apud *Judaeos*: א., ante captivitatem Babyl. plurimum auctoritate valebant in rebus bellicis et forensibus; mandata regis, leges et acta conscribebant, 2 Sam. 8, 17. 20, 25. 2 Reg. 12, 11. 19, 2. 22, 3. seq. — Agebant notarios publicos in synedriis; scribebant hominibus privatis libellos repudii, contractuum emtionis ac venditionis, phylacteria, al. 1 Chron. 2, 55. — ב., Seriore aevo nihil peculiari munere tractabant, nisi res religionis, lectionem, interpretationem ac scientiam legis. — *β.*, in graecis civitatibus *οἱ γραμματεῖς* dicebantur magistratus, ii, quorum erat ea, quae in concione praelegenda erant, praelegere, palam nomina et praemium recitare victorum in ludis publicis. Erant hi *γραμματεῖς* homines honoratissimi et in senatoribus civitatis censebantur. — Igitur in N. T. *ὁ γραμματεύς* a., legis doctor, interpres *τῶν γραμμάτων* Judaicus i. q. *νομικός* s. *νομοδιδάσκαλος*, v. haec voc. — Matth. 2, 4. 7, 29. (Marc. 1, 22.) 9, 3. (Marc. 2, 6. 7. Luc. 5, 21.) 15, 2. 12. (Marc. 7, 5.) 17, 10. (Marc. 9, 11.) 23, 2. 14. 27. (Luc. 11, 46. 52.) Marc. 12, 28. 35. — Assidebant *οἱ γραμματεῖς* magno Synedrio, Matth. 21, 15. (Marc. 11, 18. Luc. 19, 47.) 26, 3. (Marc. 14, 1. Luc. 22, 2.) Marc. 11, 27. (Luc. 20, 1.) 15, 1. Graviter illorum mores a Domino Jesu Chr. castigantur, id quod loci allegati maximam partem produnt. — *b.*, homo, qui scientiam iactat et eruditione excellit, 1 Cor. 1, 20. (*ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς;*) — *c.*, religionis doctor, Matth. 13, 52. (*γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλ. τ. θεοῦ*, s. *τῇ βασ. τ. θ.*) — *d.*, urbis praefectus, aut is, qui curam habet tabularum publicarum (v. quae supra de munere *τῶν γραμματέων* in civitatibus graecis dicta sunt), Act. 19, 35.

Γραπτός, ή, όν, scriptus *ἔν τινι*, Rom. 2, 15.

Γραφή, ῆς, ή, (a. v. *γράφω*) **a.**, universe: scriptio, scriptum, scriptura — meton. argumentum scriptura contentum, — *πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος*, quaevis scriptura divinitus inspirata, i. e. cuius argumentum divinitus inspiratum est, 2 Tim. 3, 16. — pl. *γραφαὶ ἅγιαι*, scripta sacra, libri sacri (V. T.), Rom. 1, 2. — *αἱ γρ. προφητικαί*, scripta prophetica, — *αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν*,

Matth. 26, 56. — **b.**, ἡ γραφή, simpliciter dicta κατ' ἐξοχήν: scriptura sacra, *α.*, omnis scr. sacra, Joh. 7, 38. 10, 35. 20, 9. Act. 8, 32. Rom. 9, 17. Gal. 3, 8. 22. 4, 30. Jac. 2, 8. 2 Petr. 1, 20. — αἱ γραφαί, scripta sacra (prae caeteris scripta prophetarum), Matth. 21, 42. 22, 29. (Marc. 12, 24.) 26, 54. (Marc. 14, 49.) Luc. 24, 27. 32. 45. Joh. 5, 39. Act. 17, 2. 11. 18, 28. 1 Cor. 15, 3. 4. (κατὰ τὰς γραφάς) Act. 18, 24. (δυνατὸς ἐν ταῖς γραφ.) — *β.*, pars, pericopa quaedam scripturae sacrae, Joh. 13, 18. (Ps. 40, 10.) 19, 36. 37. Marc. 12, 10. (τὴν γραφὴν ταύτην, cf. Matth. 21, 42. Luc. 20, 17.) Luc. 4, 21. Act. 1, 16.

Γράφω, f. ψω, (insculpo. Cf. nostrum: graben, Hom. Il. 4, 139.) *scribo*, i. e, *A.*, literas pingo, Joh. 8, 6. — τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν (literas insculpsit [inscripsit] humo.) 2 Thess. 3, 17. (οὕτω γράφω, ita ego manu literas pingere consuevi.) — *B.*, verba scribendo exprimo; γράφω τι, Joh. 19, 22. (ἃ γέγραφα, γέγραφα.) — γράφω τι ἐπί τι, Apoc. 2, 17. 3, 12. 19, 16. 21, 5. — ἔγραψε λέγων· scripsit his usus verbis, Luc. 1, 63. 16, 6. (γράψον· πεντήκοντα) 7. — Joh. 19, 21. (μὴ γράφε etc.) Apoc. 14, 13. (γράψον· μακάριοι etc.) — *C.*, *literis mando* (res, ne oblivioni dentur, aufschreiben), .. τί, Apoc. 1, 19. 10, 4. (μὴ αὐτὰ γράψῃς.) — γράφω εἰς βιβλίον, Apoc. 1, 11. — ἐπὶ τὸ βιβλ. τῆς ζωῆς, Apoc. 17, 8. — γεγραμμένον εἶναι ἔν τινι, ἐν τοῖς οὐρανοῖς, Luc. 10, 20. (cf. Num. 11, 26.) Hebr. 12, 23. — ἐν τῷ βιβλίῳ, Joh. 20, 30. 31. — ἐν τῷ βιβλίῳ (τῆς ζωῆς), Apoc. 13, 8. 20, 12. 15. 21, 27. 22, 18. 19. — ἐν τῇ προφητείᾳ, Apoc. 1, 3. — γράφεσθαι καθ' ἕν (singulatim, per singula), Joh. 21, 25. — γράψαι καθεξῆς τί τινι, scribere quidquam ex ordine in usum alicuius, Luc. 1, 3. — *D.*, γράφω τι, conscribo aliquid (quod literis constat), v. c. βιβλίον, ἐπιστολήν, i. e. scribendo compono, literis exaro, — βιβλίον (ἀποστασίου), Marc. 10, 4. Joh. 21, 25. Apoc. 5, 1. (βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν κ. ἔξωθεν, liber intus et foris [extus] literis exaratus; cf. Ez. 2, 11. 3, 1. Erant scil. Hebraeor. libri volumina membranacea, s. chartacea, ad morem cylindri convolubilia [v. supra: ἀναπτύσσω], latere plerumque interiore scripta. Nonnumquam tamen literae in exteriore quoque latere scribebantur. Qui libri ita ὄπισθεν [auf der Kehrseite] scripti erant, dici solebant ὀπισθόγραφα. Plin. epist. lib. 3. epist. 5. — Forinsecus haec volumina involucro quodam [lineo vel panno] obtegebantur, et libri quidem, de quo h. l. sermo est, involucrum septem locis obsignatum erat, ne scripta legerentur.) — ἐπιστολήν, Act. 23, 25. Rom. 16, 22. — (τινί, ad aliquem) 2 Petr. 3, 1. — pass. 2 Cor. 3, 2. — γράφω ἐπιστολὴν μέλανι, 2 Cor. 3, 3. (ibid. ἐν πλαξί) — ἐπιγραφήν, Luc. 23, 38. (ἦν ἐπιγραφὴ γεγραμμένη — ἐπ' αὐτῷ, i. e. ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, cf. Matth. 27, 37. — Joh. 19, 19. habet: ἔγραψε τίτλον. Matth. 27, 37: ἐπέθηκαν .. τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην.)

E., γράφω τινί, **א.**, per literas alicui significo, notum facio (de conscripta epistola), Philem. v. 21. 2 Petr. 3, 15. 3 Joh. v. 9. 2 Cor. 7, 12. — *a.*, adiectis adverbiis vel vocibus adverbiorum vices sustinentibus: τολμηρότερον ἔγραψα ὑμῖν, Rom. 15, 15. — δι' ὀλίγων, 1 Petr. 5, 12. — διὰ πολλῶν δακρύων, 2 Cor. 2, 4. — διὰ μέλανος κ. καλάμου, 3 Joh. v. 13. — διὰ χάρτου κ. μέλανος, 2 Joh. v. 12. — πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί,

Gal. 6, 11. — *b.*, sequentibus verbis, quae se auctor scripsisse aut scripturum esse dicit, — *γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε·* etc., Act. 15, 23. Apoc. 2, 1. 8. 12. 18. 3, 1. 7. 14. — *c.*, *γράφω τί τινι*, 1 Cor. 7, 1. (explica: *περὶ τούτων, ἃ ἐγράψατέ μοι*, quod ea attinet, quae ..) — 1 Cor. 14, 37. 2 Cor. 1, 13. 2, 3. Gal. 1, 20. 1 Tim. 3, 14. 1 Joh. 1, 4. 2, 1. — *πολλά*, 2 Joh. v. 12. 3 Joh. v. 13. — *α.*, *περί τινος*, Act. 25, 26. 2 Cor. 9, 1. 1 Thess. 4, 9. (.. *οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν*, non opus habetis, ut quis vobis scribat. Cf. 5, 1. *οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι*, — Hebr. 5, 12. *χρείαν ἔχετε διδάσκειν ὑμᾶς*.) — *β.*, sequ. *ὅτι*, 1 Joh. 2, 12. 13. 14. 21. — *γ.*, *εἰς τοῦτο, ἵνα* .. 2 Cor. 2, 9. — *δ.*, seq. infin. per literas aliquem iubere aliquid facere, Act. 18, 27. — seq. *μή* cum inf. (interdicere), 1 Cor. 5, 9. 11. — ב., *γράφω*, scribo i. e. praescribo: *ἐντολήν τινι*, Marc. 10, 5. 1 Joh. 2, 7. 8. 2 Joh. v. 5. — *Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν*, Marc. 12, 19. (seq. *ἵνα*.)

F., *ἐγράφη, γέγραπται, γεγραμμένον ἐστί*, de iis, quae scripta extant in libris sacris (V. T.) א., *γέγραπται* simpliciter, sequentibus verbis ipsis, quae in s. codice leguntur; Matth. 4, 4. 6. 7. 10. (Luc. 4, 8. 10.) 21, 13. (Marc. 11, 17. Luc. 19, 46.) 26, 31. (Marc. 14, 27.) Marc. 7, 6. Luc. 24, 46. Act. 15, 15. — *καθὼς γέγραπται*, Rom. 1, 17. 2, 24. 3, 4. 10. 4, 17. 8, 36. 9, 13. 33. 10, 15. 11, 8. 26. 12, 19. 14, 11. 15, 3. 9. 21. 1 Cor. 1, 19. 31. 2, 9. 3, 19. 10, 7. 15, 45. 2 Cor. 8, 15. 9, 9. Gal. 3, 10. 13. 4, 22. 27. 1 Petr. 1, 16. — *ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος*, 1 Cor. 15, 54. — *τὸ γεγραμμένον*, Luc. 20, 17. 22, 37. — *κατὰ τὸ γεγραμμένον·* ... 2 Cor. 4, 13. — *γεγραμμ. ἐστι·* .. Joh. 2, 17. — *καθώς ἐστι γεγραμμ.* Joh. 6, 31. 12, 14. — *ἐγράφη, ὅτι*, Rom. 4, 23. 1 Cor. 9, 10. — *ἐγράφη πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν*, 1 Cor. 10, 11. — ב., *ὡς γέγρ. ἐν τοῖς προφήταις*, Marc. 1, 1. — *τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν*, Luc. 18, 31. — *τὰ γεγρ. ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως κ. προφήταις κ. ψαλμοῖς, περὶ ἐμοῦ*, Luc. 24, 44. — ג., dicuntur sacri auctores *γραψαί τινα* (i. q. *περί τινος*), Joh. 1, 46. — vel *τί*, i. e. innuisse scriptis quibusdam verbis, Rom. 10, 5. — *περί τινος*, Matth. 26, 24. Marc. 14, 21. Joh. 5, 46. — *γεγραμμ. ἐστι περί τινος*, Act. 13, 29. — *ἐπί τινα* (*γέγραπται*), Marc. 9, 12. 13. (in eum scriptum est, i. e. in Bezug auf ihn, ut sustineat, s. perferat) — .. *ἐπ' αὐτῷ*, Joh. 12, 16. — *τινί* (*αὐτῷ* ei, ut peragat), Luc. 18, 31.

Γραώδης, *εος* (*ους*), *ὁ, ἡ*, (a voc. *γραῦς*, anus, — i. q. *γραϊκός, ἡ, όν*) anilis, ineptus (Strabo I. p. 32. A), — *οἱ γραώδεις μῦθοι*, 1 Tim. 4, 7.

Γρηγορέω, (*ῶ*) f. *ήσω*, (a v. *ἐγείρω*, excito. Perf. 2. *ἤγορα*, per reduplicat. *ἐγήγορα*. Litera *ρ* influxit e forma syncopata: *ἔγρομαι* [ex: *ἐγέρομαι*, s. *ἐγείρομαι*] unde natum: *ἐγρήγορα*, quod Atticis est: vigilo. Hinc serius ductum est verbum *γρηγορέω*, quo Attici non sunt usi.) *vigilo*: **a.**, sensu propr. Matth. 24, 43. (verte: si scivisset .. — et in apodosi: *ἐγρηγόρησεν ἄν*, vigilasset — Luc. 12, 37. 39.) 26, 38. 40. 41. Marc. 14, 34. 37. 38. — **b.**, sens. metaph. caveo, ne socordiae et ignaviae me tradam, Matth. 24, 42. 25, 13. (Marc. 13, 35. 37. — caveo, ne imprudens opprimar; Act. 20, 31. 1 Cor. 16, 13. 1 Thess. 5, 6. 10. (opp. *καθεύδω*) Col. 4, 2. (cf. Eph. 6, 18.) Apoc. 3, 2. 3. 16, 15. 1 Petr. 5, 8. Cf. *Ἀγρυπνέω*.

Γυμνάζω, f. *άσω*, (a voc. *γυμνός*, nudus) **a.**, pr. nudum facio, scil.

corpus. Nudo corpore exercitationis caussa luctari solebant ii, qui in palaestram (s. in arenam) descensuri erant — hinc **b.**, exerceo; — *γυμνάζειν ἑαυτόν*, 1 Tim. 4, 7. — Pass. *γεγυμνασμένα αἰσθητήρια*, sensus exercitati, acres, Hebr. 5, 14. — *καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες*, habentes animum, in artibus avaritiae exercitatum, 2 Petr. 2, 14.

Γυμνασία, ας, ἡ, (a. v. *γυμνάζω*) **a.**, propr. exercitatio in palaestra; **b.**, exercitatio — *ἡ σωματικὴ γυμνασία*, corporis exercitatio, more athletarum facta lucta, pugnis, cursu, abstinentia a cibis acrioribus, a re venerea al. 1 Tim. 4, 8. (cf. 1 Cor. 9, 25.)

Γυμνητεύω, f. *σω*, (vi vocis: *γυμνήτην* ago) ad eos pertineo, qui male vel leviter induti sunt (ita nudus etiam Latinis dicitur, qui leviter indutus est); trop. vitae necessariis (entblösst) et honore (blossgestellt) privatus sum, 1 Cor. 4, 11. — v. *γυμνός*.

Γυμνός, ή, όν, nudus. — **a.**, sens. propr. *α.*, nullis vestibus indutus, Marc. 14, 52. — neutr. *ἐπὶ γυμνοῦ*, super nudo corpore, v. 51. — *β.*, male vestitus, Matth. 25, 36. 38. 43. 44. Act. 19, 16. (laceris vestibus) Jac. 2, 15. — *γ.*, sola veste interiore indutus (i. e. subuculo indut. toga vel pallio depositis), Joh. 21, 7. — cf. 1 Sam. 19, 24. Jes. 20, 2. — **b.**, sens. metaph. *α.*, exutus corpore, 2 Cor. 5, 3. (*εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρηθησόμεθα.* Verba vers. 2. sunt in parenthesi ponenda. Construas igitur v. 1. cum v. 3. ita: *οἴδαμεν, ὅτι .. οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν. Εἴγε καὶ* etc. Licet induamur, tamen non nudi deprehendemur; nam hoc nos corpore ea conditione sentimus onustos, ut non exui, sed superindui cupiamur, adeo, ut non ipsum corpus nostrum, sed eius mortalitas tollatur.) — *β.*, egenus, ad similitudinem eius, qui vel vestibus caret, Apoc. 3, 17. 16, 5. — *γ.*, meretrix denudata, imago regni omni ornatu opibusque privati, Apoc. 17, 16. — Neutr. *πάντα .. γυμνὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς θεοῦ*, omnia Deo aperta sunt, Hebr. 4, 13. — *δ.*, *γυμνὸς κόκκος*, nudum, i. e. simplex granum, 1 Cor. 15, 17.

Γυμνότης, ητος, ἡ, (a voc. *γυμνός*) nuditas, Rom. 8, 35. 2 Cor. 11, 27. *ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητος* (Gen. 9, 22. 23.), Apoc. 3, 18.

Γυναικάριον, ου, τό, (deminut. vocis *γυνή, γυναικός*, i. q. *τὸ γύναιον*) muliercula (nonnumquam in contemtum dicta), 2 Tim. 3, 6.

Γυναικεῖος, εία, εῖον, (a voc. *γυνή, γυναικός*) muliebris — *γυναικεῖον σκεῦος*, 1 Petr. 3, 7.

Γυνή, αικός, ἡ, **a.**, *mulier*, femina quaevis in genere; et coniux, et virgo, Matth. 5, 28. 9, 20. (Marc. 5, 25. 33. Luc. 8, 43. 47.) 26, 6. 10. (Marc. 14, 3.) 28, 5. (Marc. 15, 40. Luc. 23, 55. 24, 22.) Luc. 7, 37. 39. 44. 8, 2. 10, 38. 11, 27. 13, 11. 21. 23, 27. Joh. 8, 3. 16, 21. Apoc. 2, 20. 9, 8. 12, 1. 6. 15. 17. 14, 4. 17, 3. 18. — Act. 5, 14. 8, 3. 9, 2. 22, 4. — voc. *ὦ γύναι*, o bona! — cum veneratione dict., Joh. 2, 4. — Frau = Hausfrau, Gebieterin. (Hom. Il. 3, 204. — Cf. *ἄνθρωπε*, Luc. 5, 20. 12, 14. 22, 58.) Matth. 15, 28. Luc. 13, 12. 22, 51. Joh. 19, 26. 20, 15. 1 Cor. 7, 16. — *ἡ γυνή*, Joh. 8, 10. — **b.**, iunct. cum adi. *γυνὴ Χαναναία*, Matth. 15, 22. (*ἑλληνίς, συροφοινίκισσα*, Marc. 7, 26.) — *Ἑλληνίς*, Act. 17, 12. — *Σαμαρεῖτις*, Joh. 4, 9. — .. *χήρα*, Luc. 4, 26. cf. Act. 16, 14. — *ἡ ὕπανδρος* .. Rom. 7, 2. — **c.**, *γυνή τινος*, uxor alicuius,

praecipue cum pron.: *αὐτοῦ* = femina viri propria = coniux. Matth. 5, 31. 32. et 19, 3. 5. 8—10. (Marc. 10, 2. 7. 11. 12. Luc. 16, 18.) 14, 3. (Marc. 6, 17. Luc. 3, 19.) 18, 25. 22, 24—28. (Marc. 12, 19. 20. 22. 23. Luc. 20, 28—34.) Luc. 1, 18. 24. 8, 3. 14, 26. 1 Cor. 7, 2—4. 12. 14, 34. Eph. 5, 21—25. 28. Col. 3, 18. 19. 1 Petr. 3, 1. — *ἡ τοῦ Κλωπᾶ*, scil. *γυνή*, Joh. 19, 25. — *ἡ τοῦ Οὐρίου*, Matth. 1, 6. — *ἡ γυνὴ τοῦ πατρός*, noverca (Levit. 18, 8.), 1 Cor. 5, 1, — Matth. 1, 20. (*τὴν γυναῖκά σου*, sponsa, cf. *ἀνήρ*, v. 19. et Luc. 2, 5. Verte: ne dubites domum recipere Mariam coniugem, i. e. sponsam, tuam, et hoc est: Mariam, quae tua coniux est.) cf. Apoc. 19, 7. 21, 9. — **d.**, *γυνή*, simpliciter dicta speciat. mulier nupta, vel quae in matrimonio vixit, Matth. 14, 21. (*χωρὶς γυναικῶν κ. παιδίων*) 15, 38. Joh. 8, 3. Act. 17, 12. 1 Cor. 7, 4. 10. 14. 16. 27. 29. 33. 34. (distinguuntur h. l. *ἡ γυνή* et *ἡ παρθένος*) 39. 11, 3. 5. 6. 7. 8—13. 15. 14, 35. 1 Tim. 2, 9—14. 3, 11. 12. — *αἱ ἅγιαι γυναῖκες*, 1 Petr. 3, 5. — *λαμβάνειν γυναῖκα*, Marc. 12, 19. 20. 22. (Luc. 20, 28. 29—31.) — *ἔχειν γυν.*, Matth. 14, 4. (Marc. 6, 18.) 22, 28. (*ἔσχον*. i. e. acceperunt, — Marc. 12, 23. Luc. 20, 33.) Luc. 20, 28. 1 Cor. 7, 29. — *ἔγημα γυναῖκα*, Luc. 14, 20. — *ζητεῖν γυναῖκα*, 1 Cor. 7, 27.

Γώγ, *ὁ*, (Ez. 38, 3. 14 — 39, 11. — nomen propr. indeclinabile, quod inditur regi populi cuiusdam scythici, Magog dicti. Vates praedixit, hunc regem cum suis ex septentrionalibus regionibus prorupturum et terram sanctam invasurum esse) Gog, Apoc. 20, 7.

Γωνία, *ας*, *ἡ*, **a.**, angulus, Ecke (Ex. 26, 23. 27, 2.) Matth. 6, 5. — *κεφαλὴ γωνίας*, caput anguli (Ps. 117, 22.), lapis angularis (*ἀκρογωνιαῖος*), Matth. 21, 42. (Marc. 12, 10. Luc. 20, 17.) Act. 4, 11. 1 Petr. 2, 7. — *αἱ τέσσαρες γωνίαι τῆς γῆς*, quatuor anguli terrae, i. e. quatuor plagae mundi, Apoc. 7, 1. — **b.**, angulus, i. e. locus abditus, Winkel (*βίον βιῶσαι ἐν γωνίᾳ*, Plat. Gorg. Cic. de orat. I, c. 13.), Act. 26, 26.

Δ.

Δαβίδ, *ὁ*, (s. *Δαυίδ*, ut in codd. antiquioribus scriptum reperitur — nomen propr. — hebr. דָּוִד, i. e. dilectus) Davides (rex Israëlitar. secundus, qui floruit 1056—1015 ann. ante Chr. n. — Fuit Jessaei filius natu minimus, natus Bethlehemi. A gregibus in aulam regis Sauli vocatus, post, rebus contra Philistaeos, praesertim contra Goliathum, feliciter gestis, nominis celebritatem nactus est. Cum Saulus rex in pugna cecidisset, Davides imperium suscepit. Hierosolymas sedem regiam elegit, et arcam foederis in Sion transtulit. Rem publicam multis praeclare institutis temperavit, religionis cultum summo splendore illustravit, animi rerum divinarum amore flagrantis hymnos in laudem Dei a se compositos, ac vaticinia edita testes fecit. Repromissionem accepit, quod ex posteris suis prodeat Messias; ea de causa dicitur Christus filius David, et regnum Christi vocatur regnum sive thronus David. Obiit anno aetatis septuagesimo, atque regnum Salomoni, suo e Batseba filio reliquit). Commemoratur Matth. 1, 1. 6, 17. 12, 3. 4. (Levit. 24, 5—9.) 22, 42. 43. Marc. 11, 10.

Luc. 1, 32. 69. 2, 11. Joh. 7, 42. Act. 1, 16. 2, 29. 34. 4, 25. 7, 45. 13, 22. 34. 15, 16. Apoc. 3, 7. 5, 5. 22, 16. — Hebr. 4, 7. (*ἐν Δαβίδ*, i. e. in libro Psalmor. Davidis.)

Δαιμονίζομαι, f. *ίσομαι* (a voc. *δαίμων*. Antiquiores Graeci: *δαιμονάω* et *δαιμονιάω*, de furentibus, Xen. Mem. 1, 1, 9. Cf. *δαιμόνιον ἔχει*, Joh. 10, 20. 21.) daemonis vi agitor, Matth. 4, 24. 8, 16. (Marc. 1, 32.) v. 28. (Marc. 5, 3. *ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ*. — Luc. 8, 27. *ἀνὴρ ὃς εἶχε δαιμόνια*) v. 33. (Marc. 5, 15. 16. 18. Luc. 8, 35. 38. circumscripsit.) 9, 32. 12, 22. 15, 22. (*κακῶς δαιμονίζεται*, cf. Marc. 7, 25. 26. *ἔχειν πνεῦμα ἀκάθαρτον*) Marc. 1, 32. — Neque Lucas, neque Joannes hoc verbo usus est.

Δαιμόνιον, *ου*, *τό*, (*δαιμόνιος*, *ία*, *ιον*, a voc. *δαίμων*; cf. *τὸ θεῖον*) **a.**, numen, deus, genius (Xen. Mem. 1, 1, 1. Aelian. V. H. 12, 57. Diod. Sic. 20, 20.), *ξένα δαιμόνια*, Act. 17, 18. (lege Atheniensium vetitum erat, ne quis induceret nova numina. Id cum crimini datum esset Socrati, idem capitis damnatus est. v. Xen. Mem. l. c. Diog. Laërt. lib. 2 in Socrate.) Quos gentiles vocabant *δαίμονας*, Judaei et Christiani censebant esse malos genios. Hinc *δαίμων* et *δαιμόνιον* **b.**, malus genius; 1 Cor. 10, 20. 21. (cf. Baruch. 4, 7.) Matth. 9, 31. 34. 12, 24. 27. 28. (Marc. 3, 22. Luc. 11, 14. 15. 18. 19. 20.) 17, 18. (Marc. 9, 20. 25. *πνεῦμα ἀκάθαρτον*, ut Luc. 9, 39. 42.) Marc. 1, 39. 7, 26. 29. 30. Luc. 4, 35. 41. 8, 2. (*δαιμόνια ἑπτά*, cf. 11, 26.) 8, 27. (*δαιμόνια*, sed Marc. 5, 2. *πνεῦμα ἀκάθαρτον*) 30. (*δαιμόνια* plura in uno homine. Contra v. 29. *δαίμων* ponitur unus) 38. 9, 42. 49. (Marc. 9, 48. cf. Marc. 16, 17. Matth. 7, 22.) 10, 17. (v. 20. *τὰ πνεύματα*) Jac. 2, 19. Apoc. 9, 20. — *πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου*, Luc. 4, 33. (cf. *πνεῦμα ἀσθενείας*, 13, 11.) Apoc. 16, 14. — *διδασκαλίαι δαιμονίων*, doctrinae a malis geniis inspiratae, 1 Tim. 4, 1. — *δαιμόνιον ἔχειν*, Matth. 11, 19. (Luc. 7, 33.) Joh. 7, 20. 8, 48. 49. 52. 10, 20. (21.)

Δαιμονιώδης, *εος* (*ους*), *ὁ*, *ἡ* (a voc. *δαίμων*.) **a.**, ap. Graecos: numini similis, a numine profectus, divinus. — **b.**, in N. T. a malo genio proficiscens, Jac. 3, 15.

Δαίμων, *ονος*, *ὁ*, *ἡ*, **a.**, apud Graec. numen diis inferius, heroibus superius — numen tutelare, homini nato additum pro monitore vigile atque morum censore. Hom. Il. 1, 222. Hoc numen dicebatur *εὐδαίμων*, *ἀγαθοδαίμων*. Alia putabantur hominibus infensa esse, et mala afferre, *κακοδαίμονες*. — **b.**, in N. T. genius malus (i. q. *δαιμόνιον*, *πνεῦμα ἀκάθαρτον*, *πν. πονηρόν*), Matth. 8, 31. Marc. 5, 12. Luc. 8, 29. Apoc. 16, 14. (e lectione codd.) 18, 2.

Δάκνω, f. *δήξομαι*, mordeo, metaph. laedo, Gal. 5, 15. (Xen. Cyr. 1, 4, 13. 4, 3, 2.)

Δάκρυ, *υος*, (et *δάκρυον*, *ύου*, Apoc. 7, 17. 21, 4. — utramque formam habent Graeci) *τό*, lacryma, pl. Luc. 7, 38. 44. — *μετὰ δακρύων*, Marc. 9, 24. (nos: unter Thränen) Act. 20, 19. 31. Hebr. 5, 7. 12, 17. — *διὰ πολλῶν δακρύων*, 2 Cor. 2, 4. 7, 12. — *μεμνημένος σου τῶν δακρύων*, 2 Tim. 1, 4.

Δακρύω, f. *ύσω*, (a voc. *δάκρυ*) lacrymor, Joh. 11, 35.

Δακτύλιος, *ίου*, (a voc. *δάκτυλος*, qu. v.) annulus, Luc. 15, 22.

(ornamentum ditiorum et honoratiorum, Gen. 41, 43. 1 Macc. 6, 16. Cf. ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος, Jac. 2, 2.)

Δάκτυλος, ου, ὁ, digitus, Matth. 23, 4. (Luc. 11, 46.) — ἐν δακτύλῳ θεοῦ, Luc. 11, 20. Joh. 8, 6. 20, 25. 27.

Δαλμανουθά, ἡ, (nomen oppiduli vel vici, haud procul ab urbe Magdala dissiti) Dalmanutha, Marc. 8, 10. (Matth. 15, 39. Μαγδαλά.) — Nulla penitus in V. T. vel in Josepho, seu vetusto Geographo legitur Dalmanutha. — v. suo loco: Μαγδαλά.

Δαλματία, ας, ἡ, (provincia Europae, Illyrici magni s. Slavoniae pars, ad mare Adriaticum sita, contermina Macedoniae et Mysiae superiori, a Liburnia Titio amne, qui nunc Cherea est, separata. Strabone auctore nomen accepit a Dalmio s. Dalminio metropoli.) Dalmatia, 2 Tim. 4, 10.

Δαμάζω, (s. δαμάω) f. άσω, domo — τινά, Marc. 5, 4. Jac. 3, 8. — Pass. Jac. 3, 7.

Δάμαλις, εως, ἡ, (voc. cognat. verbo δαμαλίζω, a δαμάλης ducto atque idem significanti, quod δαμάω) vacca, iuvenca (οἱ ὁ Jes. 7, 21. 15, 5.) Hebr. 9, 13.

Δάμαρις, ιδος, ἡ, (i. e. muliercula ab ἡ θάμαρ, uxor) Damaris (mulier Atheniensis a Paulo ad religionem Christianam conversa), Act. 17, 34.

Δαμασκηνός, ἡ, όν, (adi. a nomine Δαμασκός) Damascenus, Damasco oriundus, 2 Cor. 11, 32.

Δαμασκός, οῦ, ἡ, (hebr. דַּמֶּשֶׂק [s. דַּרְמֶשֶׂק, 1 Chron. 18, 5.] Gen. 14, 15. 15, 12.) Damascus (urbs celeberrima et florentissima Coelesyriae inter Libanum et Antilibanum in regione amoenissima ac fertilissima sita, distans a mari 400 circiter stadiis, condita ad Chrysorrhoam amnem, quo interfluo media quasi scinditur. Strab. 16. p. 1095.), Act. 9, 2 seq. 22, 5. (Magna Damasci versabatur Judaeorum multitudo, quandoquidem Josephus memorat, Nerone imperante a Damascenis Judaeorum decem millia, collecta forte in thermis publicis trucidata esse. V. Jos. B. J. 2, 35.) 2 Cor. 11, 32. Gal. 1, 17.

Δάν, (דָּן, i. e. iudicavit Deus) Dan (quintus ex filiis Jacobi natus ex ancilla Bilha; Gen. 30, 6.), Apoc. 7, 6.

Δανείζω, f. σω, (a voc. δάνειον, qu. v.) mutuam do pecuniam sine usuris (Xen. Symb. 4, 45. Aelian. V. H. 4, 1. — Levit. 25, 36.; — sed pecuniam mutuam dare foenori, s. cum usura Graecis est .. δανείζειν ἐπὶ τόκῳ), τινί, Luc. 6, 34. (ἐὰν δανείζητε [τούτοις] παρ' ὧν etc. quando iis porrigitis pecuniam, a quibus vos τὰ ἴσα [v. verba ultima] recepturos esse sperare potestis.) — Med. δανείζομαι, mutuor (mutuam sumo) pecuniam (δανείζομαι ἀργύριον, Xen. Mem. 2, 7, 2.), .. ἀπό τινος, Matth. 5, 42.

Δάνειον, είου, τό, (neutr. adiect. δάνειος, a δάνος, donum) id, quod mutuum datur sine usura et foenore (Hesych. δάνειον· ὄφλημα, χρέος, δῶρον), Matth. 18, 27. (Vulg. et debitum dimisit ei.)

Δανειστής, οῦ, ὁ, (a. v. δανείζω, mutuam do pecuniam. Differunt ὁ δανειστής et ὁ δανειζόμενος [is, qui pecuniam mutuatur]. Etiam Plautus

habet voces: danista, danisticus.) creditor, is, qui pecuniam mutuam dedit (2 Reg. 4, 1. Ps. 108, 11.) Luc. 7, 41. (opp. χρεωφειλέτης.)

Δανιήλ, ὁ, (דָּנִיֵּאל, i. e. iudicavit Deus) Daniel (propheta, qui vixit Babylone inter Judaeos in Babylonia exules, v. Dan. 1, 6 seq.), Matth. 24, 15. Marc. 13, 14.

Δαπανάω, (ῶ) f. ήσω, (a voc. δαπάνη, qu. v.) sumtus facio, impendo, insumo; — τί (Xen. Mem. 1, 7, 2.: δαπανᾶν πολλά), Marc. 5, 20. — ἐπί τινι, Act. 21, 24. (δαπάνησον ἐπ᾽ αὐτοῖς, sumtus fac eorum nomine. Cf. formulam nostratum: auf einen etwas erborgen.) — ὑπέρ τινος, 2 Cor. 12, 15. (ego lubentissime bona mea, et memet ipsum totum insumturus sum propter vos.) Dicitur etiam de sumtibus per luxuriam factis: perdo, dilapido, abligurio bona, Luc. 15, 14. Jac. 4, 3. (ut ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν, i. e. vestris voluptatibus indulgentes, δαπανήσητε [scil. bona accepta] profundatis.)

Δαπάνη, ης, ἡ, (a v. δάπτω) impensa, sumtus, Luc. 14, 28. (ψηφίζειν τὴν δαπάνην. — Plur. αἱ δαπάναι, Xen. Mem. 3, 6, 6.)

Δέ, coniunctio vim habens adversativam et distinctivam (collocatur ita, ut se alii vuci applicet) autem, vero. Poni solet **a.**, in enuntiationibus adversativis praecedente particula concessiva μεν, v. c. ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ... ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, cet. Matth. 3, 11. (Marc. 1, 8. Luc. 3, 16.) 9, 37. 13, 22. 16, 3. 20, 23. 22, 8. 23, 27. 28. 26, 24. 41. (Not. in his Matthaei locis omnibus τὸ μέν vim habet concessivam, exprimendumque est per: *quidem*, et utitur Matthaeus illa particula fere nusquam alio, quam concessivo sensu.) — Rom. 2, 25. al. — longe frequentius particula δέ ita enunciationes distinguit, ac si particula concessiva μέν praecessisset, etsi non expressa est, Matth. 6, 14. 15. 23. 7, 15. 8, 20. (Luc. 9, 58.) 16, 25. (Marc. 8, 35.) Marc. 2, 18. 3, 20. 9, 50. (Luc. 14, 34.) Luc. 6, 49. 7, 28. 9, 24. 10, 10. 11, 22. 12, 45. 16, 17. Rom. 7, 14. 1 Cor. 7, 25. 39. 2 Cor. 6, 10. Hebr. 1, 11. Col. 1, 10. — Ubi particula δέ contra ponitur sententiae per negationem expressae, idem ea exprimit, quod latinum: immo vero, nostrum: wohl aber. Matth. 6, 19. 20. (μὴ θησαυρίζετε .. θησαυρίζετε δέ) 10, 28. (Luc. 12, 4. 5. μὴ φοβηθῆτε .. φοβηθῆτε δὲ μᾶλλω ...) 10, 5. 6. Luc. 12, 48. al. — Rom. 3, 4. 4, 5. (τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δέ etc.) 6, 22. 1 Cor. 7, 37. (μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει) Gal. 3, 20. (ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστι, ὁ δὲ θεὸς εἷς ἐστιν, wohl aber Gott ist Einer.) Hebr. 9, 12. (οὐδὲ δι᾽ αἵματος τράγων — διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος) Jac. 1, 14. 2, 11. (εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δέ) 1 Petr. 1, 12. (οὐχ ἑαυτοῖς, ἡμῖν δέ) al. — **b.**, Omnino particulae δέ id innatum est, ut habeat vim distinguendi, limitandi, excipiendi, corrigendi, explicandi. Non est autem, quod locos ad hoc comprobandum afferramus, quum quaevis fere scriptorum sacrorum pagina insignem exemplorum multitudinem repraesentet. — Distinctionem (non oppositionem) habes Matth. 5, 22. (ἐγὼ δέ, cf. v. 28. 32. 34. 39. 44.); distinctionem vero per diversa v. c. Matth. 13, 11. (ὑμῖν δέδοται — ἐκείνοις δέ etc. Marc. 4, 11. Luc. 8, 10.) 5, 19. Joh. 7, 6. Rom. 8, 5. 6. — al. Saepius illa particula vocem proxime praecedentem vel explicationis, vel argumentationis causa urget, e. g. Matth. 5, 13. (— τὸ ἅλας

τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας etc.) 5, 21. 32. Joh. 13, 31. 32. 14, 21. Rom. 8, 9. (πνεῦμα θεοῦ· εἰ δέ τις πνεῦμα ..) v. 16. et 17. (τέκνα θεοῦ· εἰ δὲ τέκνα ..) 11, 5. 1 Cor. 15, 11. et 12. 13. et 14. 16. et 17. — Rom. 3, 21. et 22. (δικαιοσύνη· δικαιοσύνη δέ ..) 8, 17. 10, 17. 13, 2. 14, 23. — 1 Cor. 2, 5. et 6. (σοφίαν· σοφίαν δέ) 3, 23. (ὑμῶν· ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ θεοῦ) 10, 28. et 29. (συνείδησιν· συνείδησιν δὲ λέγω ..) Phil. 2, 8. (θανάτου· θανάτου δὲ σταυροῦ) 2 Cor. 3, 17. Jac. 1, 15. al. Sed haec ad rhetoricam pertinent. — **c.**, Utuntur scriptores particula δέ in partitione ac divisione: ὁ μεν, ὁ δέ, ὅς μεν, ὅς δέ, ἄλλοι δε. — V. μέν. — **d.**, Plurimis in locis particula δέ vim habet transitivam orationi continuandae inserviens.

Δέησις, εως, ἡ, (a. v. δεομαί τινος, indigeo aliquo, rogo aliquem), **a.**, indigentia, — **b.**, precatio, deprecatio, obsecratio. — α., obsecratio, 1 Petr. 3, 12. — coniunct. cum voc. προςευχῆς, Act. 1, 14. Eph. 6, 18. Phil. 4, 6. — plur. Luc. 2, 33. (δεήσεις ποιεῖσθαι) 1 Tim. 2, 1. 5, 5. 33. 2 Tim. 1, 3. — ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν θεὸν ὑπέρ τινος, Rom. 10, 1. 2 Cor. 1, 11. 9, 14. Phil. 1, 4. pl. Hebr. 5, 7. — β., deprecatio, Fürbitte, Luc. 1, 13. Phil. 1, 19. Jac. 5, 16. — plur. 1 Tim. 2, 1.

Δεῖ, (verb. impersonale: oportet, es bedarf, man muss, a v. δέω, scil. τινός, f. δεήσω, indigeo — inf. praes. δεῖν) f. δεήσει, imperf. ἔδει — **a.**, iunct. cum infinit δεῖ: Luc. 12, 12. (ἃ δεῖ εἰπεῖν) 13, 14. 18, 1. (πρὸς τὸ δεῖν προςεύχεσθαι, de necessitate preces faciendi) Joh. 4, 20. Act. 5, 20. 15, 5. Rom. 12, 3. 2 Cor. 11, 30. Tit. 1, 11. — ἔδει: Matth. 23, 24. (Luc. 11, 42.) Luc. 15, 32. Act. 27, 21. — **b.**, seq. acc. c. inf. α., inf. praes. Luc. 2, 49. (δεῖ εἶναί με) 13, 33. 22, 7. (inf. pass.) Joh. 3, 30. 4, 24. 9, 4. Act. 9, 6. 16, 30. 24, 19. 25, 10. 1 Cor. 11, 19. 2 Cor. 2, 3. Col. 4, 6. 1 Thess. 4, 1. 1 Tim. 3, 7. 2 Tim. 2, 6. 24. — β., inf. aor. Matth. 16, 21. (Marc. 8, 31. Luc. 9, 22.) 17, 10. (Marc. 9, 11.) 18, 33. 24, 6. (Marc. 13, 7. Luc. 21, 9.) 25, 27. 26, 35. (et Marc. 14, 31. κ'ἄν δέῃ με, s. ἐάν με δέῃ) 54. Marc. 13, 10. 14. Luc. 4, 43. 17, 25. 19, 5. 24, 26. 46. 47. — Joh. 3, 7. 14. 10, 16. 20, 9. — Act. 1, 16. 3, 21. 4, 12. 9, 16. 14, 22. 18, 21. 26, 9. — Rom. 1, 27. 1 Cor. 15, 53. Tit. 1, 11. Hebr. 9, 26. 11, 6.

Δεῖγμα, τος, τό, (a v. δείκω s. δείκνυμι, perf. p. δέδειγμαι) id, quod ostenditur vel ostensum est (Harpocration: δεῖγμα κυρίως μεν τὸ δεικνύμενον ἀφ' ἑκάστου τῶν πολουμένων, i. e. specimen, s. exemplum, quod emptoribus monstratur rerum venalium). Hinc universe: cuiusvis rei specimen s. exemplum (Polyb.), Jud. v. 7. (πρόκεινται δεῖγμα. Cf. 2 Petr. 2, 6. ὑπόδειγμα.)

Δειγματίζω, f. σω, (a voc. δεῖγμα) ostendo in exemplum (vox Graecis incognita, cf. παραδειγματίζω, θεατρίζω), τινά, contumeliae s. ignominiae expono, Col. 2, 15. (Iunct. c. verbo ἀπεκδύσασθαι h. l. de iis dicitur, qui a victore exspoliati omnium conspectui exponuntur. Cf. Herodot. Asp. v. 447.)

Δεικνύω (unde: δεικνύειν, Matth. 16, 21. — δεικνύεις, Joh. 2, 18. — τοῦ δεικνύοντος, Apoc. 22, 8. — Hes. ἔργ. v. 421. 472.) s. δείκνυμι (Att.), f. δείξω, monstro, ostendo — τί τινι, Matth. 4, 8. (Luc. 4, 5.) 8, 4. (Marc. 1, 44. Luc. 5, 14.) Marc. 14, 15. (Luc. 22, 12.) Joh. 14, 8. 9. 20, 20. 1 Cor. 12, 31. Hebr. 8, 5. — repraesento, Apoc. 1, 1. 4, 1. 17, 1. 22, 1. 6. 8. — conspiciendum praebeo, σημεῖον, miraculum edo, Joh. 2, 18. (cf. Matth. 16, 1. ἐπιδεῖξαι) —

ὁ πατὴρ δείκνυσι τῷ υἱῷ πάντα, ἃ αὐτὸς (ὁ πατὴρ) ποιεῖ, Joh. 5, 20. cf. v. 19. — μείζονα δείξει αὐτῷ ἔργα, ibid. (i. e. exemplo Patris Filius maiora efficiet) 10, 32. (πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τ. πατρός μου.) — (τὴν ἐπιφάνειαν) ἣν δείξει ὁ .. 1 Tim. 6, 15. — δεῖξαί τι ἔκ τινος, Jac. 2, 18. 3, 13. — Constr. c. ὅτι, Matth. 16, 21. (i. q. διδάσκειν, Marc. 8, 31.) seq. acc. c. inf. Act. 10, 28. (sed h. l. est: docere per visionem.)

Δειλία, ας, ἡ, (δειλός, qu. v.) timiditas (Xen. Mem. 1, 1, 16. opp. ἀνδρία), 2 Tim. 1, 7. (πνεῦμα δειλίας, hebr. i. e. spiritus, qui timidos facit; cf. Rom. 8, 15. πνεῦμα δουλείας.)

Δειλιάω, (ῶ) f. άσω, (a voc. δειλία) timidus sum, Joh. 14, 27. (cf. Deut. 31, 6. Graeci praeferunt verb. ἀποδειλιάω.)

Δειλός, ή, όν, (a v. δείω, δείδω, timeo) meticulosus, timidus, ignavus, Matth. 8, 26. Marc. 4, 40. Apoc. 21, 8.

Δεῖνα, ὁ, ἡ, τό, (genit. δεῖνος, dat. δεῖνι, acc. τὸν, τὴν, τὸ δεῖνα) ille quidam, h. e. quem nominasse nihil attinet, Matth. 26, 18.

Δεινῶς, adv. (ab adi. δεινός, terribilis, et hoc a v. δείω, timeo, ut ἐλεεινός a v. ἐλεέω) terribiliter, vehementer, Matth. 8, 6. — δεινῶς ἐνέχειν, Vulg. graviter insistere, Luc. 11, 53.

Δειπνέω, (ῶ) f. ήσω, (a voc. δεῖπνον, qu. v.) coeno, Luc. 17, 8. (ἑτοίμασον τί δειπνήσω) 22, 20. et 1 Cor. 11, 25: μετὰ τὸ δειπνῆσαι, — δειπνεῖν μετά τινος, Apoc. 3, 20. (cf. Luc. 22, 30.)

Δεῖπνον, ου, τό, (ap. Hom. Il. 2, 381. 8, 53. τό ἄριστον ientaculum, s. epulum matutinum, et δεῖπνον, τό, prandium; — ap. Seriores vero: τὸ ἀκράτισμα, ientaculum; τὸ ἄριστον, prandium [s. δεῖπνον μεσημβρινόν]; τὸ δεῖπνον, coena, s. epulum vespertinum, v. Eustath. ad Hom. Od. 1, 124. Polluc. Onom. 6, 1.) — *coena*, cibus in coena sumtus, ἡ ὥρα τοῦ δ., Luc. 14, 17. — δεῖπνον ποιεῖν (Gen. 40, 20. Dan. 5, 1.), Luc. 14, 12. 16. (δεῖπνον μέγα); δεῖπν. π. τινι, Marc. 6, 21. Joh. 12, 2. — ἐν τῷ δείπνῳ, inter coenam, Joh. 21, 20. (pl. ἐν τοῖς δείπνοις, in conviviis, Marc. 12, 39. Luc. 20, 46. et Matth. 23, 6.) — δείπνου γενομένου, coena parata (Tob. 2, 2. Athen. 4, 4.), Joh. 13, 2. — δεῖπνον φαγεῖν κυριακόν, coenam agere, quae supremam Christi cum discipulis ipsa sui obitus nocte coenam repraesentat, 1 Cor. 11, 20. — τὸ ἴδιον δεῖπν. προλαμβάνειν, suam coenam anticipare (priusquam caeteri, quibus participandi ius est, adveniant) v. 21. — γένεσθαι τ. δείπνου, Luc. 14, 24. — v. γεύω. — καλεῖσθαι εἰς τὸ δ. (Luc. 14, 16.), Apoc. 19, 9. — συνάγεσθαι εἰς τὸ δ. v. 17.

Δεισιδαίμων, ονος, ὁ, ἡ, (a v. δείδω, timeo, et δαίμων. — Cf. formas: ἀνεξίκακος, μεμψίμοιρος, λυσιτελής) ap. Graec. i. q. δεισίθεος, is, qui numen s. numina metuit, Xen. Cyr. 3, 3, 58. Ages. 11, 8. — qui anxie curat, ne quem Deum offendat, atque veretur, ne quem Deum offenderit (homo nimium pius, superstitiosus, Theophrast.), compar. δεισιδαιμονέστερος (superstitiosior) cultui Deorum addictior, numinum colendorum studiosior (vox laudem reprehensione miscens), Act. 17, 22.

Δεισιδαιμονία, ας, ἡ, (a voc. δεισιδαίμων. — Etym. M. „δεισιδαιμονία· ἡ πρὸς τοὺς πονηροὺς δαίμονας ἐπιμέλεια κ. φόβος," i. e. metus inde susceptus, quod forsitan aliquod numen offenderis) superstitio, Act. 25, 19.

Δέκα, οἱ, αἱ, τά, decem, Matth. 20, 24. Apoc. 2, 10. (θλίψις ἡμερῶν δέκα, decem, i. e. paucorum dierum, Amos 5, 3. Dan. 1, 12.)

Δεκαδύω, i. q. δώδεκα, duodecim, Act. 19, 7. 24, 11.

Δεκαπέντε, i. q. πεντεκαίδεκα, quindecim, Job. 11, 18. Act. 27, 28. Gal. 1, 18.

Δεκάπολις, εως, ἡ, (ex δέκα et πόλις, urbs) Decapolis, regio Decapolitana, i. e. regio decem urbes comprehendens (regio tribus Manassiticae trans Jordanem sita, decem urbes primarias complexa et fines Syriae attingens. Geographici in harum decem urbium enumeratione variant, recenset Plinius in Hist. N. 5, 18. urbes Damascum, Philadelphiam, Raphanam, Scythopolim, Gadaram, Hippon, Dion, Pellam, Gelasam, Canatham. Sed Damasci urbem Josephus quidem videtur exclusisse et ipse Josephus B. J. 3, 16. maximam Decapoleos urbem Scythopolin appellat. Certe inter illas urbes fuerunt Gadara, Hippo, Pella, Scythopolis), Matth. 4, 25. Marc. 5, 20. 7, 31.

Δεκατέσσαρες, ων, οἱ, αἱ, quatuordecim, Matth. 1, 17. 2 Cor. 12, 2. Gal. 2, 1.

Δεκάτη, ης, ἡ, decima pars cuiuscunque rei, speciatim praedae ab hoste captae, Hebr. 7, 2. 4. — δεκάται, decimae, ex frugibus terrae pecoribusque Levitis offerendae, Hebr. 7, 8.

Δέκατος, η, ον, (a δέκα) decimus, Job. 1, 40. — τὸ δέκατον, decima pars, Apoc. 11, 13. 21, 20.

Δεκατόω, (ῶ) f. ώσω, (a δέκατος, qu. v. Att. δεκατεύω) decimo, decimam partem excerpo τινά, decimo aliquem (decimas exigo vel accipio ab aliquo), Hebr. 7, 6. (i. q. δέκατας λαμβάνειν παρά τινος, v. 9.) — Pass. decimor (decimas do), Hebr. 7, 9.

Δεκτός, ή, όν, (δέχομαι, 3. perf. pass. δέδεκται) acceptus, — gratus, Luc. 4, 24. (Cf. Marc. 4, 4. Joh. 4, 45.) — 4, 19. (ἐνιαυτὸς δεκτός — ex Jes. 62, 2. cf. 49, 8. — Alludunt haec verba ad Jubilaei annum, qui buccinarum concentu nuntiari solebat, Levit. 25, 10.) 2 Cor. 6, 2. (καιρῷ δεκτῷ, ex Jes. 49, 8.) Phil. 4, 18. (θυσία δεκτή, i. q. εὐάρεστος τῷ θεῷ, Rom. 12, 1.) — δεκτός τινι, Act. 10, 35.

Δελεάζω, f. άσω, (a voc. δέλεαρ, esca) propr. inesco; de iis, qui insidiantur avibus piscibusve, eos esca allicientes. Pass. δελεάζεσθαι, Jac. 1, 14. — esca allici, i. q. ἄγεσθαι πρὸς τὸ δέλεαρ, Xen. Mem. 2, 1, 4. — Metaph. .. τινά, inesco aliquem, i. e. blandimentis eum capio, 2 Petr. 2, 14. 18.

Δένδρον, ου, τό, arbor, Matth. 3, 10. 7, 17. 18. 19. 12, 33. Marc. 8, 24. Luc. 21, 29. Jud. v. 12. — sinapi γίνεται δένδρον, i. e. in arboris magnitudinem excrescit, Matth. 13, 32. Luc. 13, 19.

Δεξιολάβος, ου, ὁ, ἡ, (ex δεξιός, qu. v. et verb. λαμβάνω) Vulg. lancearius (i. e. dextera lanceam gestans); pl. Act. 23, 23. (Alii intelligunt stipatores, i. e. milites, qui utrumque latus principis aut alius viri tuentur.)

Δεξιός, ά, όν, (a. v. δέχομαι, f. δέξομαι) propr. de manu dextera (i. e. ea manu, qua capi solet) — *dexter* (opp. ἀριστερός, ά, όν, et εὐώνυμος, sinister), Matth. 5, 29. 39. Luc. 22, 50. Job. 18, 10. 21, 6. Apoc. 10, 2. — ἡ δεξιὰ χείρ, Matth. 5, 30. Luc. 6, 6. Act. 3, 7. Apoc. 1, 16. 10, 5. (dexteram

h. l. tollit is, qui iuraturus est. Cf. v. 6. Dan. 12, 7.) 13, 16. — sive ἡ δεξιά simpliciter (subaudito: χείρ). Matth. 6, 3. (locutio gnomica: nesciat sinistra, quid faciat dextera, i. e. clam facito eleemosynas, ita ut, si fieri possit, te ipsum lateat. V. Chrysost. Theophyl. ad h. l.) 27, 29. Gal. 2, 9. (dexteram dare alicui, i. e. data dextera fidem firmare) Apoc. 1, 17. 20. 2, 1. 5, 7. — τὰ ὅπλα τὰ δεξιὰ κ. ἀριστερά, i. e. gladius et scutum, 2 Cor. 6, 7. — τὰ δεξιά, latus dexterum, Marc. 16, 5. (καθῆσθαι ἐν τοῖς δεξιοῖς.) — ἐκ δεξιῶν τινος, a latere dextero, Matth. 25, 33. 34. 27, 38. Marc. 15, 27. Luc. 23, 33. — Luc. 1, 11. Act. 2, 25. (a dexteris est mihi, ne commovear, Ps. 15, 8 seq., i. e. dexterae meae assistens regit me tuetur, ac pro me certat. Metaphora est ex more militum ducta, quorum unus alteri latus premit, ut se mutuo defendant tegantque.) — καθίσαι s. καθῆσθαι ἐκ δεξιῶν κ. ἐξ εὐωνύμων βασιλέως τινός, proximos ab eo locos honoresque occupare, tenere (1 Reg. 2, 19. Ps. 44, 10.), Matth. 20, 21. 23. (Marc. 10, 37. 40.) — De Jesu Christo ad dexteram Dei exaltato ac sedente: — dicitur ille τῇ δεξιᾷ (dat. commodi) τοῦ θεοῦ ὑψωθείς (ad dext. Dei), i. e. regni socius a Deo constitutus (κύριον αὐτὸν κ. Χριστὸν ὁ θεὸς ἐποίησε, Act. 2, 36.) Act. 2, 33. et 5, 33. (τῇ δεξιᾷ, quasi esset dativus instrumenti: Dei potentia exaltatus; sed formula horum locorum petita est e Ps. 117, 16.: „dextera Dei exaltavit me.") — καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, Matth. 26, 64. et Marc. 14, 62. (Luc. 22, 69. ... τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ), εἶναι ἐν δεξιᾷ τ. θεοῦ, Rom. 8, 34. 1 Petr. 3, 22. — καθίσαι et καθῆσθαι ἐν δ. τοῦ θ., Eph. 1, 20. et Hebr. 10, 12. Col. 3, 1. — καθίσαι ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, Hebr. 1, 3. — ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τ. θ., Hebr. 12, 2. — ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, Hebr. 13, 8.; — quae formulae respiciunt ad vaticinium Ps. 109, 1. (v. Matth. 22, 44. Marc. 12, 36. Luc. 20, 42. Act. 2, 34. 35. Hebr. 1, 13. Cf. 1 Cor. 15, 25.) — Vidit Stephanus Jesum ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τ. θεοῦ, Act. 7, 56.

Δέομαι, fut. δεήσομαι, (verb. depon. — aor. 1. ἐδεήθην. Formas non contractas, ut δέεσθαι [pro: δεῖσθαι] ἐδέετο, Luc. 8, 38. — etiam ap. Atticos istius generis formae haud raro reperiuntur, v. c. πλέειν, ἔπλεε, ἐδέετο, v. Xen. H. G. 6, 1, 6.) τινός, **a.**, careo, indigeo aliqua re s. aliquo; — **b.**, rogo, quaeso, obsecro aliquem, — usurpatur in blandis allocutionibus, Gal. 4, 12. — nonnumquam adiectis iis verbis, quae quid rogetur, oratione directa declarant, Luc. 8, 28. 9, 38. Act. 8, 34. 21, 39. 2 Cor. 5, 20. — ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων (his verbis), Luc. 5, 12. — Constr. α., cum inf. (ut ap. Graec.) Luc. 8, 38. (ἐδέετο αὐτοῦ .. εἶναι σὺν αὐτῷ) Act. 26, 3. — β., seq. acc. c. inf. 2 Cor. 10, 2. (δέομαι τὸ μὴ παρὼν θαῤῥῆσαι, rogo ne praesens utar audacia, i. e. ne cogar uti. — nominativus h. l. pro acc. quia τὸ· παρών ad subiectum τοῦ· δέομαι refertur. V. Grammaticos.) — γ., seq. ὅπως Matth. 9, 38. (δεήθητε, rogate ... Luc. 10, 2. — ἵνα, Luc. 9, 40. 21, 36. 22, 32. — δ., εἰ ἄρα, si fortasse, Act. 8, 22. — εἴ πως, Rom. 1, 10. — **c.**, spec. preces ad Deum facio, Act. 4, 31. — δέεσθαι τοῦ θεοῦ, Act. 10, 2. — πρὸς τὸν κύριον, Act. 8, 24. (quod h. l. adiicitur ὅπως, id non precum faciendarum argumentum, sed causam, qua deprecandum sit, indicat.) — δέομαί τινός τι, rogo aliquem aliquid, 2 Cor. 8, 4. (rogantes nos, ut libenter se adiuvaremus in beneficiis ad sanctos perferendis.)

Δέον, οντος, τό, (a v. δέω, opus habeo, deficio, v. δεῖ. Cf. lat. debeo, debitum.) id, quod decet s. convenit, τὰ μὴ δέοντα (i. q. τὰ μὴ καθήκοντα, Rom. 1, 28.), 1 Tim. 5, 13. — *δέον ἐστί*, opus est, seq. acc. et inf. Act. 19, 36. — *εἰ δέον ἐστί*, si opus est, 1 Petr. 1, 6.

Δέος, ους, τό, (a v. δέω, δείδω, metuo) metus, Hebr. 12, 28. (e lectione nonnullor. codd.; al. μετὰ εὐλαβείας κ. αἰδοῦς.)

Δερβαῖος, ου, ὁ, (v. Δέρβη) Derbeusis, Derbe oriundus, Act. 20, 4.

Δέρβη, ης, ἡ, Derbe (urbs Lycaoniae in confiniis Isauriae. Strabo l. 12. p. 391. Appellabatur etiam Δέλβεια, Delbia, nomine Lycaonibus iuniperum significante.), Act. 14, 6. 20. 16, 1.

Δέρμα, τος, τό, (a v. δέρω s. δείρω, excorio. Cf. κέρμα a κείρω.) cutis, pellis, Hebr. 11, 37.

Δερμάτινος, η, ον, (a voc. δέρμα) ex corio factus, pelliceus, Matth. 3, 4. Marc. 1, 6.

Δέρω, f. δερῶ, (aor. 1. ἔδειρα, aor. 2. p. ἐδάρην, fut. 2. pass. δαρήσομαι) excorio, corium detraho — trop. percutio, verbero (cf. nostr. durchgerben), — *τινά*, Matth. 21, 35. Marc. 12, 3. 5. Luc. 20, 10. 11. Joh. 18, 23. (τί με δέρεις;) Act. 5, 40. 16, 37. 22, 19. — *ἀέρα δέρειν*, 1 Cor. 9, 26. — Pass. Marc. 13, 9. (lege: καὶ ἐν συναγωγαῖς δαρήσεσθε, — cf. κατὰ τὰς συν., Act. 22, 19.) Luc. 12, 47. (δαρήσεται πολλάς, scil. πληγάς, multis verberibus afficietur) 48. (ὀλίγας.) — *εἰς πρόσωπον δέρειν τινά*, 2 Cor. 11, 20.

Δεσμεύω, f. εύσω, (i. q. δεσμέω, ῶ, a voc. δεσμός, vinculum, v. Δέω, vincio) **a.**, vinculis constringo, *τινά*, Act. 22, 4. — **b.**, colligo (colligare, v. δέσμη) — δεσμεύουσι φορτία βαρέα), Matth. 23, 4.

Δεσμέω, ῶ, f. vincio, ligo, Luc. 8, 29. (ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι.)

Δέσμη, ης, ἡ, (a v. δέω) fasciculus, manipulus, Bündel, Matth. 13, 30.

Δέσμιος, ίου, ὁ, vinctus, in vincula coniectus, Matth. 27, 15. 16. Marc. 15, 6. Act. 16, 25. 27. 23, 18. 28, 16. 17. (δέσμιος παρεδόθην) — *ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ*, qui Jesu Christi caussa captivus tenetur, Eph. 3, 1. 4, 1. 2 Tim. 1, 8. Philem. v. 7. 9.

Δεσμός, οῦ, ὁ, (a v. δέω) vinculum, Marc. 7, 35. (solutum est vinculum linguae, i. e. sublatum impedimentum loquelae) Luc. 13, 16. Plur. *τὰ δεσμά* (forma Attic.), Luc. 8, 29. Act. 16, 26. 20, 23. (δεσμὰ κ. θλίψεις) — *οἱ δεσμοί*: Phil. 1, 13. — Genit. et Dat. in locis hisce: Act. 22, 30. 23, 29. 26, 29. 31. Phil. 1, 7. 14. Col. 4, 18. — 2 Tim. 2, 9. Philem. v. 10. 13. Hebr. 10, 34. 11, 36. Jud. v. 6.

Δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, (ex δεσμός et φύλαξ, a. v. φυλάσσω. Cf. θησαυροφύλαξ) carceris et vinctorum custos, Act. 16, 23. 27. 36.

Δεσμωτήριον, ίου, τό, (adi. a voc. δεσμωτήρ, s. δεσμώτης, qu. v.) carcer (Herodot. 3, 28. Aelian. V. H. 1, 6.), Matth. 11, 2. Act. 5, 21. 23. 16, 26.

Δεσμώτης, ου, ὁ, (i. q. δεσμωτήρ, a voc. δεσμός, qu. v.) vinctus (Gen. 39, 21.), Act. 27, 1. 42.

Δεσπότης, ου, ὁ, herus (δούλων, οἰκετῶν), paterfamilias, 2 Tim. 2, 21. — pl. 1 Tim. 6, 1. Tit. 2, 9. 1 Petr. 2, 18. — Salutatur hoc nomine Deus,

Luc. 2, 29. Act. 4, 24. 29. Apoc. 6, 10. — Christus, quippe qui servos sibi emerit, 2 Petr. 2, 1. Jud. v. 4.

Δεῦρο, adv. **a.**, *loci:* huc, — in allocutione alterius: i. q. veni! (contrar. ὕπαγε, abi) Matth. 19, 21. Marc. 10, 21. Luc. 18, 22. — δεῦρο ἔξω, Joh. 11, 43. — δεῦρο, ἀποστελῶ σε, Act. 7, 34. cf. Apoc. 17, 1. 21, 9. — δεῦρο εἰς γῆν .. Act. 7, 3. — Plur. δεῦτε, venite, Matth. 25, 34. 28, 6. Joh. 4, 29. (δεῦτε, ἴδετε) 21, 12. Apoc. 19, 17. (δεῦτε κ. συνάγεσθε) — δεῦτε ὀπίσω μου, Matth. 4, 19. (Marc. 1, 17.) — δεῦτε εἰς .. Matth. 22, 4. Marc. 6, 31. — δεῦτε πρός με, Matth. 11, 28. — ante coniunctiv. (i. q. ἄγε, ἄγετε): δεῦτε ἀποκτείνωμεν, Matth. 21, 38. Marc. 12, 7. Luc. 20, 14. (οἱ ὁ Gen. 37, 19. Jud. 9, 15.) — **b.**, adv. *temporis*, huc: ἄχρι τοῦ δεῦρο, ad hunc usque diem, Rom. 1, 13. (Thucyd. μέχρι τοῦ δεῦρο. Plut. vita Pomp. c. 24. μέχρι δεῦρο.)

Δευτεραῖος, αία, αῖον, (a δεύτερος — δευτέρα, sc. ἡμέρα. Cf. τριταῖος, τεταρταῖος, πεμπταῖος etc.) — secundo die aliquid faciens (impenso iam primo) — δευτεραῖοι ἤλθομεν, secundo die venimus, Act. 28, 13. (Cf. Joh. 12, 39. τεταρταῖός ἐστι.)

Δευτερόπρωτος, ον, ὁ, ἡ, secundoprimus (der Zweiterste) — τὸ σάββατον δευτερόπρωτον, Luc. 6, 1. (In definiendo hoc Sabbato interpretes non consentiunt. Aiunt esse vel α., secundum diem azymor. [Isidor. Pelus. l. 3. epist. 110.], vel β., ultimum azymor. s. diem 21. mensis Nisan, v. Levit. 23, 7., si cum die 15. Nisan, quippe sabbato primo, conferatur [Epiph. haeres. 51. num. 31.]; vel γ., primum Sabbatum post secundum diem azymor. Et sicut hoc sabbatum secundo primum, ita proximum, scil. secundum post primum diem azymorum, dici consuevisse sabbatum secundo secundum, tertium ab illo die eodem modo sabbatum tertio secundum et sic porro [Jos. Scaliger. de emendat. tempor. lib. 6. Casaub. Exercitatt. in Baron. exerc. 13.]; vel δ., proximum post *magnum* sabbatum, i. e. post sabbatum paschali praecedens, Ex. 12, 3. Etenim illud magnum sabb. dici sabbatum primum; proximum vero huic sabbatum *secundo-primum* [Toynardus in Harmon. p. 27.]. Sive hanc, sive Scaligeri admittas sententiam, utraque textui congruit. Notat tempus, quo iam hordei messis inceperat et hordeum maturum erat; ex quo vulsis aliquot spicis discipuli Jesu Christi has spicas excutientes hordeum comedebant.)

Δεύτερος, έρα, ον, secundus, Matth. 22, 26. (Marc. 12, 21. Luc. 20, 30.) Luc. 12, 38. 19, 18. Joh. 4, 54. Act. 12, 10. 13, 33. Apoc. 4, 7. 6, 3. 16, 3. 21, 19. — alter ex duobus, Matth. 22, 39. Marc. 12, 31. 1 Cor. 15, 47. 2 Cor. 1, 13. Tit. 3, 10. Hebr. 8, 7. 9, 3. 7. 10, 9. 2 Petr. 3, 1. Apoc. 2, 11. 20, 14. 21, 8. — Neutr. δεύτερον, adv. α., iterum, Joh. 3, 4. Apoc. 19, 3. — β., deinde, secundo (seq. τρίτον), 1 Cor. 12, 28. — τὸ δεύτερον, secunda vice, 2 Cor. 13, 2. — ἐκ δευτέρου, iterum, rursus, Marc. 14, 72. Joh. 9, 24. Act. 11, 9. Hebr. 9, 28. — πάλιν δεύτερον, iterum altera vice, Joh. 21, 16. (sequitur τὸ τρίτον) — πάλιν ἐκ δευτέρου, Matth. 26, 42. Act. 10, 15. (cf. ἐπὶ δεύτερον αὖτις, Hom. Od. 3, 161. — αὖ πάλιν αὖθις, Aristoph. Nub. 971. — πάλιν αὖ, Maxim. Tyr. 15, 3.) — ἐν τῷ δευτέρῳ, secunda vice, beim andern Male, Act. 7, 13. — τὸ δεύτερον Jud. v. 5. (h. l. oratio concisior et contractior est; et

videtur auctor scribens: *τὸ δεύτερον*, ad prius scriptum *τὸ· ἅπαξ* respexisse. Certe *τὸ· ἐκ δευτέρου* ad praegressum *τὸ· ἅπαξ*, respicit Hebr. 9, 28.)

Δέχομαι, f. *δέξομαι* (perf. *δέδεγμαι*, — verb. depon.) capio, excipio, suscipio, recipio, accipio, — Opp. repudio, — **a.**, *τινά* (hominem) — *α.*, *εἰς τὰς ἀγκάλας*, ***suscipio*** in ulnas, Luc. 2, 28. — *β.*, *εἰς οἶκον*, aliquem in domum *recipio*, alicui domicilium et victum praebeo, Luc. 16, 4. 9. (cf. *ὑποδέχομαι*, Luc. 10, 38.) — *γ.*, *δέχ. τινα* simpliciter: aditum do alicui, hospitio excipio aliquem (Einem Aufnahme gewähren), Matth. 10, 14. (Marc. 6, 11. Luc. 9, 5.) 41. 42. 18, 5. (Marc. 9, 37. Luc. 9, 48.) Luc. 9, 53. 10, 8. 10. Act. 7, 59. (*δέξαι τὸ πνεῦμά μου*, cf. Luc. 23, 46.) Col. 4, 10. — *δ.*, cum adverbiis: *ἀσμένως*, Act. 21, 17. (cf. 2, 41.) — *μετὰ φόβου κ. τρόμου*, 2 Cor. 7, 15. — *μετ' εἰρήνης*, Hebr. 11, 31. — *δέχ. τινα ὡς*, 2 Cor. 11, 16. Gal. 4, 14. — **b.**, *τί* (rem), *α.*, ***capio***, apprehendo, Luc. 16, 6. 7. 22, 17. Eph. 6, 17. — *β.*, ***recipio*** — doctrinam, quae traditur, Luc. 8, 13. (Matth. 13, 20. et Marc. 4, 16. *λαμβάνειν*) Act. 8, 14. 11, 1. 17, 11. 2 Cor. 11, 4. 1 Thess. 2, 13. — Matth. 11, 14. construe sic: *καὶ, εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν* etc. (Recte Vulg. si vultis recipere.) — cum adv. *μετὰ χαρᾶς*, Luc. 8, 13. — *μετὰ προθυμίας*, Act. 17, 11. — *μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου*, 1 Thess. 1, 6. — *σπουδαιοτέρως*, 2 Cor. 8, 17. — *ἐν πραΰτητι*, Jac. 1, 21. — *δέχεσθαι τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας*, 2 Thess. 2, 10. (nota paronomasiam: *ἀγάπη, ἀπάτη*) — *οὐ δέχομαι*, repudio, 1 Cor. 2, 14. — *γ.*, accipio, Marc. 10, 15. (Luc. 8, 17.) Act. 7, 38. 28, 21. 2 Cor. 6, 1. — *τὶ παρά τινος*, Act. 22, 5. Phil. 4, 18. — **c.**, locum: ***occupo***, Act. 3, 21.

Δέω, f. *ήσω*, (aor. 1. *ἔδησα*, perf. *δέδηκα*, pass. *δέδημαι* et *δέδεμαι*) **a.**, ligo sensu ***proprio***: *α.*, ***colligo***, v. c. *εἰς δεσμάς*, Matth. 13, 30. (in fasciculos) — Act. 10, 11. (linteum quatuor extremitatibus alligatum) — *β.*, alligo, *ὄνος δεδεμένος* (alligatus), Matth. 21, 2. Marc. 11, 2. Luc. 19, 30. Apoc. 9, 14. — *γ.*, *τινά*: ***vincio***, i. e. **א.**, vinculis constringo aliquem, Matth. 12, 29, (Marc. 3, 27.) 14, 3. (*ἔδησεν αὐτόν*, vinculis eum constringi iussit, Marc. 6, 17. — sed Luc. 3, 21. *κατέκλεισε αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ*) 17, 2. (Marc. 15, 1.) 22, 13. Joh. 18, 12. Act. 9, 14. 21, 11. 22, 29. (*ἦν αὐτὸν δεδεκώς*) — *ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη*, vinctum eum tenuit mille annos, Apoc. 20, 2. — *δέκα κ. ὀκτὼ ἔτη*, Luc. 13, 16. — Pass. *δεδεμένος*, et qui vinctus est, Joh. 18, 24. (*ἀπέστειλαν αὐτὸν δεδεμένον πρός*) Act. 9, 2. et 21. (*δεδεμένον ἄγειν τινα*) 21, 13. et qui vinctus tenetur, Marc. 15, 7. Col. 4, 3. (*δέδεμαι*, vinctus teneor) Act. 24, 27. 2 Tim. 2, 9. (verbum Dei nullis vinculis constrictum tenetur.) — **ב.**, fasciis obvincio, pass. *δεδεμένος τοὺς πόδας κ. τὰς χεῖρας*, Joh. 11, 44. (de corpore mortui fasciis linteisque circumligati.) — Constr. cum dat. instrum. vincire aliquem aliqua re velut vinculo, Marc. 5, 3. (*πέδαις κ. ἁλύσεσι*) cf. Luc. 8, 29. (*ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι*) Act. 12, 6. 21, 33. — *κειρίαις*, Joh. 11, 44. et *ὀθονίοις*, Joh. 19, 40. — **b.**, ***sensu metaphor.*** *δέδεσθαί τινι* (dat. commodi) v. c. *ἀνδρί, γυναικί*, obstrictum esse alicui, Rom. 7, 2. 1 Cor. 7, 27. 39. — *δεδεμένος τῷ πνεύματι*, Act. 20, 22. (tamquam vi Spiritus Sancti vinctus catenisque alligatus Hierosolyma proficiscor) — *δέειν* et *λύειν*, ligare et solvere (hebr. אָסַר et הִתִּיר, illud in Talmude: vetare, interdicere, illicitum pronuntiare, hoc: concedere,

licitum declarare. v. Ligtfoot ad locum huc statim afferendum) Matth. 16, 19. 18, 18. (Sent. „Quodcunque vetueris atque damnaveris in terra vetitum atque damnatum erit in coelo, et quodcunque concesseris atque absolveris his in terris, ratum probatumque habebit Dei filius in coelis.“ Calmet ad h. l. cf. Joh. 20, 22. 23. ubi impertitur Christus apostolis peccata dimittendi potestatem.)

Δή, particula (orta, ut videtur, ab ἤδη per ἀφαίρεσιν τοῦ· ή. Hesych. δὴ γάρ· ἤδη in prosa numquam enuntiationem incipit), **a.**, vox adhortantis (ut in scriptis Graec. — οἱ ό hanc particulam ponunt loco hebraicae נָא, quam Vulg. per: quaeso, obsecro, exprimere solet.) — iuncta occurrit in N. T. cum imperativis, Act. 13, 2. (ἀφορίσατε δή) et cum 1 pers. coniunctivi, Luc. 2, 15. (διέλθωμεν δή) Act. 15, 36. (ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα) — **b.**, igitur, Matth. 13, 23. 1 Cor. 6, 20. (δοξάσατε δή) 2 Cor. 12, 1.

Δῆλος, η, ον, conspicuus, manifestus, Matth. 26, 73. (δῆλόν σε ποιεῖ) — δῆλον, sc. ἐστι, manifestum est, apparet, seq. ὅτι, 1 Cor. 15, 27. Gal. 3, 11. (verte: quoniam vero legis auxilio nemo iustitiam consequitur, patet, iustum ex fide victurum esse) 1 Tim. 6, 7.

Δηλόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. δῆλος — δῆλον ποιῶ) **a.**, manifestum reddo, 1 Cor. 3, 13. (i. q. φανερὸν ποιῆσαι) — τινί τι, notum facio alicui aliquid, Col. 1, 8. — τινὶ περί τινος, ὅτι, 1 Cor. 1, 11. (ἐδηλώθη μοι περὶ ὑμῶν, ὅτι ..) — **b.**, δηλῶ, indico doceo — δηλοῖ, indicat. (cf. tritissimum illud Palaephati: ὁ μῦθος δηλοῖ) Hebr. 12, 27. — 2 Petr. 1, 14. (καθὼς ἐδήλωσέ μοι .. cf. Joh. 21, 18.) — seq. acc. c. inf. Hebr. 9, 8. — δηλοῦν εἰς καιρόν τινα, alicui temporis parti assignare, 1 Petr. 1, 11. (Sens. scrutati sunt, quod qualeve tempus spiritus s. quum de fatis ac morte Christi oracula ederet, significaverit.)

Δημᾶς, ᾶ, ὁ, Demas, socius Pauli Romae; inde rediit Thessalonicam, Col. 4, 14. 2 Tim. 4, 10. Philem. v. 24.

Δημηγορέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. parasynth. δημηγόρος, deducto ex δῆμος et ἤγορα quod formatur ex ἀγείρω, convoco. Cf. θεολόγος, θεοτόκος ab ἔλογα, ἔτοκα) concionor, verba ad concionem facio (Xen. Mem. 3, 6, 1.): ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς, Act. 12, 21.

Δημήτριος, ίου, ὁ, (nom. graec. deductum a nomine, quod una ex deabus gentilium gerebat, Δημήτηρ, lat. Ceres dicta) Demetrius, **a.**, argentarius quidam Ephesinus gentilis, Act. 19, 24. seq. — **b.**, homo quidam Christianus, 3 Joh. v. 12.

Δημιουργός, οῦ, ὁ, (ex δήμιος, publicus, ad populum [τὸν δῆμον] pertinens, et ἐργός, ab ἔργω) **a.**, propr. opifex publicus, **b.**, opifex quivis (Xen. Mem. 1, 4, 7. τὸ τέχνημα σοφοῦ τινος δημιουργοῦ) — τεχνίτης κ. δημιουργός, Hebr. 11, 10.

Δῆμος, ου, ὁ, (a v. δεμω, aedifico, extruo mihi domum) populus, Act. 12, 22. 19, 33. — ἀγαγεῖν τινα εἰς τὸν δῆμον, producere aliquem in publicum, Act. 17, 5. — εἰςελθεῖν εἰς τὸν δ. prodire in mediam tumultuantium multitudinem, Act. 19, 30.

Δημόσιος, ία, ιον, (a voc. δῆμος) populo proprius, publicus. (Oppon. ἴδιος, Xen. Mem. 3, 11, 16.) — ἡ τήρησις ἡ δημοσία, custodia publica, Act.

5, 18. — δημοσίᾳ (suppl. χώρᾳ, ut ad κατ' ἰδίαν suppl. χώραν) adv. publice (opp. ἰδίᾳ, privatim, Xen. Mem. 3, 12, 5.), Act. 16, 37. 18, 28. 20, 20.

Δηνάριον, ίου, τό, denarius (nummus eiusdem valoris cum drachma Attica, s. nummus decem asses s. decem solidos Gallicos aequans, quamquam seriore aevo etiam 16 asses ap. Romanos exaequabat), Matth. 18, 28. (ἑκατὸν δηνάρια — Centum denarii efficiebant minam Atticam; h. e. ex Rambachii computu exiguam unius et viginti imperialium septemque Grossorum summam) — διακόσια δην. Marc. 6, 37. Joh. 6, 7. — τριακόσια, Marc. 14, 5. Joh. 12, 5. — πεντακόσ. Luc. 7, 41. — denarius unus, merces unius diei, Matth. 20, 2. 9. Apoc. 6, 6. — Hac nummi specie Romani tributum exigebant, Matth. 22, 19. 20. (Marc. 12, 15. Luc. 20, 24.) — δύο δην. Luc. 10, 35.

Δήποτε, adv. umquam, demum — ᾧ δήποτε νοσήματι, quocumque demum morbo, Joh. 5, 4.

Δήπου, adv. (ex δή et ποῦ) sane, profecto, Hebr. 2, 16. (οὐ γὰρ δήπου, non enim profecto. — Xen. Anab. 7, 6, 11. Cyr. 1, 6, 7.)

Διά, praepositio regens vel genitivum, vel accusat. — *I.*, cum *genit.*: διά τινος, **a.**, *per* aliquid. Refertur *α.*, ad loca et motus per loca et locorum intervalla, ἀναχωρεῖν διά, Matth. 2, 12. — εἰςελθεῖν διά .. Matth. 7, 13. Joh. 10, 1. 9. Act. 14, 22. Hebr. 9, 11. 10, 20. — πορεύεσθαι διά, Matth. 12, 1. — διαφέρειν διά, Marc. 11, 16. Act. 13, 49. — διαβαίνειν, Hebr. 11, 29. — διελθεῖν διά .. Matth. 19, 23. Marc. 10, 25. — διέρχεσθαι διά, Luc. 17, 11. Joh. 4, 4. 8, 59. (διὰ μέσου αὐτῶν, hebr.) — δι' ὑμῶν, per vestram urbem, Rom. 15, 28. 2 Cor. 1, 16. — δι' ἐμοῦ, per me, durch mich hindurch, quippe qui sum ἡ ὁδός, Joh. 14, 6. — καθῆκαν αὐτὸν διὰ τῶν κεράμων (per tegulas), Luc. 5, 19. cf. Act. 9, 25. (2 Cor. 11, 33.) — δι' ὅλου, per totum (durchaus), Joh. 19, 23. (usque ad imum) — σωθῆναι διά (i. e. transeundo per), 1 Cor. 3, 15. (διὰ πυρός) 1 Petr. 3, 20. — βλέπομεν δι' ἐσόπτρου (per speculum), 1 Cor. 13, 12. — Phrases tempus cum spatio conferentes: δι' ὅλης τῆς νυκτός, per totam noctem, Luc. 5, 5. — διὰ παντὸς τοῦ ζῆν, per totam vitam, Hebr. 2, 15. — διὰ παντός, perpetuo, semper, nunquam non, nullo non tempore, Matth. 18, 10. Luc. 24, 53. Act. 2, 25. (Ps. 15, 8.) Rom. 11, 10. (Ps. 68, 24.) 2 Thess. 3, 16. Hebr. 9, 6. 13, 15. — (Cf. Thuc. 1, 76. Herodot. 1, 122.) Additur νυκτὸς κ. ἡμέρας, Marc. 5, 5. — διὰ τῆς νυκτός, per noctem, Act. 5, 19. 16, 9. 17, 10. 23, 31. (Palaeph. fab. 1.) — *β.*, Notat, ut lat. *per*, interventum personae vel rei, cuius opera vel ope aliquid effectum est, die Vermittelung eines Erfolgs; — ℵ., in phrasibus, illud: διά τινος cum aliquo verbo passivo nectentibus. Ita v. c. dicitur aliquid „γενέσθαι" διά τινος, Joh. 1, 3. (πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο) 10. (ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο) v. 17. (ἡ χάρις κ. . . διὰ Ἰ. Χ. ἐγένετο) — γίνονται δυνάμεις διὰ χειρῶν τινος (locutio hebr.), Marc. 6, 2. Act. 5, 12. 14, 3. — s. διά τινος, Rom. 11, 35. Act. 2, 43. 4, 16. 12, 9. Hebr. 2, 10. — cf. διὰ χειρὸς, Act. 11, 30. — διὰ τούτου ὑμῖν .. καταγέλλεται, Act. 13, 38. — δι' οὗ .. παραδίδοται, Matth. 26, 24. (Marc. 14, 21. Luc. 22, 22.) — σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ, Rom. 5, 9. cf. 1 Cor. 1, 9. 8, 6. 11, 12. 15, 21. Gal. 2, 16. 5, 14. (δι' οὗ, sc. σταυροῦ) Eph. 2, 8. — Rom. 7, 5. (τὰ παθήματα τὰ διὰ νόμου, scil. γενόμενα, libidines, quas lex excitavit)

Hebr. 7, 20. 1 Tim. 2, 15. al. — *διὰ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας*, sc. *γίνεται*, Rom. 3, 20. — cf. Rom. 4, 13. 5, 18. 19. 6, 3. Gal. 2, 21. Exempla sunt innumera. Facile haec verba passiva mutari in activa possunt sic, ut is, *per* quem hoc illudve factum esse dictum est, ipse hoc effecisse dicatur. Nam quod ita expressum est: *δι' αὐτοῦ ἐγένετο, δι' αὐτοῦ καταγγέλλεται* etc. hoc idem est, quod *αὐτὸς ἐποίησε, αὐτὸς καταγγέλλει* etc. — ב., in phrasibus, verbo agendi vel patiendi aliam personam, vel rem veluti personam, subiicientibus, eam scilicet, quae hoc illudve aut egisse aut passa esse dicatur *διά τινος*. Exempla vero duplicis sunt generis: *aa.*, alia per *διὰ τοῦ* .. eam vel personam vel rem significant, cui id, quod altera persona vel res agit patiturve, *debetur*, atque *διά τινος* in his est: alicuius vi, merito, beneficio, culpa, etc. — *beneficio* alicuius: v. c. — *τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος*, Act. 18, 27. — *εἰρήνην (ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, τὴν καταλλαγήν) ἔχομεν διὰ .. Χριστοῦ*, Rom. 5, 1. 2. 5, 11. — v. loc. 5, 17. 2 Cor. 3, 4. Gal. 1, 1. 12. 4, 7. Eph. 1, 6. 2, 18. 3, 6. 1 Joh. 4, 9. Hebr. 7, 25. — *auxilio* alicuius: Joh. 17, 20. (*περὶ τῶν πεπιστευκότων εἰς ἐμὲ διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν*) Act. 18, 26. 24, 3. (*πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ — διὰ τῆς σῆς προνοίας*) Rom. 8, 37. (*ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ὑμᾶς*) 15, 4. (ope) Rom. 1, 12. 3, 20. 1 Cor. 3, 5. (*δι' ὧν ἐπιστεύσατε*) 2 Cor. 1, 5. (*περισσεύειν διὰ Χριστοῦ*, abundare per augmenta, quae Christus suppeditat) cf. 9, 12. Phil. 1, 11. 19. Philem. v. 22. Hebr. 7, 19. — *διὰ πίστεως*, Rom. 3, 22. 25. (construe: *διὰ τῆς πίστ. ἐν τῷ αἷμ. αὐτοῦ*) Gal. 3, 26. 4, 23. Eph. 2, 8. 1 Petr. 1, 5. — *διὰ τ. πνεύματος*, Act. 11, 28. 1 Petr. 1, 22. — Gal. 2, 19. (per legem legi mortuus sum, ut Deo vivam; sens. lex mortem minitans me coëgit salutem vitamque extra legem quaerere, in Christo scilicet, cf. Rom. 7, 6.) — per legem dicitur etiam peccatum vim nactum esse s. vires recepisse; *τὸ· διά* refertur ita ad caussam *occasionalem*, Rom. 7, 8. 13. (*ἁμαρτωλὸς διὰ τῆς ἐντολῆς*) Hebr. 11, 39. (*διὰ πίστεως μαρτυρηθέντες*, per fidem laudem consequuti) cf. v. 4. — *culpa* alicuius: *δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται*, Matth. 18, 7. (Luc. 17, 1.) Rom. 5, 12. (*δι' ἑνὸς ἀνθρ. ἡ ἁμαρτία .. εἰςῆλθε κ. διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος*) 17. 1 Cor. 15, 21. — *vitio* alicuius: *ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός*, Rom. 8, 3. — Sed *bb.*, alia exempla *τό· διά τινος* sic cum verbo nectunt, ut subiectum verbi dicatur hoc illudve effecisse per aliquam personam vel rem tamquam per *instrumentum*, — Marc. 16, 20. (*τοῦ κυρίου τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν σημείων*) Joh. 11, 4. Act. 2, 22. (.. *ἃ ἐποίησε ὁ θεὸς δι' αὐτοῦ*) 11, 30. 15, 23. (*γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε*) 20, 28. (*ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου*) 21, 19. Rom. 2, 16. 3, 31. 7, 11. 13. 16, 18. — 1 Cor. 1, 21. 2, 10. 4, 15. 6, 14. 14, 9. 19. 15, 57. — 2 Cor. 1, 4. 4, 14. 5, 10. 18. 20. 6, 7. 9, 12. 13. 10, 9. 12, 17. — Gal. 3, 19. 5, 7. Eph. 1, 5. 2, 16. 3, 10. Col. 1, 20. 22. 2, 8. 1 Thess. 4, 14. (constr. *διὰ Χριστοῦ ἄξει*, sc. *ὁ θεός*) 1 Tim. 2, 10. 4, 6. 2 Tim. 1, 14. 3, 15. Tit. 3, 5. Phil. 1, 20. Hebr. 1, 3. 9, 14. 10, 10. al. 2 Joh. v. 12. 3 Joh. v. 13. — Huc referas etiam locos, in quibus effatum aliquod dicitur editum *διὰ τῶν προφητῶν*, s. *διὰ στόματος* huius illiusve vatis, Matth. 1, 22. 2, 15. 23. 4, 24. 8, 17. 12, 17. 21, 4. 24, 15. 27, 19. Luc. 1, 70. Act. 1, 16. 2, 16. 28, 25. — sive quidquam *γεγραμμένον* esse *διὰ τῶν προφ.*

Luc. 18, 31. — cf. Rom. 1, 2. 16, 26. Hebr. 2, 2. — ἔρχεσθαι, εἰςέρχεσθαι, προςέρχεσθαι, ἐγγίζεσθαι διά (ope) τινος, — ἔρχεσθαι δι' αἵματος, ὕδατος, 1 Joh. 5, 6. (Christus venit *cum* aqua et sanguine. Ita se servatorem generis humani exhibuit) — Eph. 3, 12. (προςαγωγὴ διὰ πίστεως) — Hebr. 9, 12. (οὐ διὰ αἵματος τράγων .. διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰςῆλθε — sine sanguine pontifici in adyta intrare non licebat; ergo si intravit, *per* sanguinem intravit). Sed Hebr. 9, 26. verba: διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ, non cum πεφανέρωται, verum cum εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας, iungenda videntur. — Notandae sunt etiam formulae: κτᾶσθαι, ἀγοράζειν, περιποιεῖσθαί τι διά τινος (pretio dato), Act. 8, 20. 20, 28. Hebr. 13, 12. cf. Col. 1, 20. — Διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευὶ δεδεκάτωται, per Abraamum etiam Levi decimatus est (quatenus Levi erat in lumbis Abraami), Hebr. 7, 9. — ἡ πίστις, ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν .. Act. 3, 16. (constructio praegnans: fiducia [in eo posita] per eum, scil. Christum, dedit ei, i. e. huic aegroto homini ... — Conferunt Plat. Phaedr. e. g. „αἱ ἡδοναὶ αἱ διὰ τοῦ σωματος", i. e. voluptates, quae corpore percipiuntur, ut verba Lucae sic expleant: ἡ πίστις, ἡ δι' αὐτοῦ ἐνεργουμένη. At enimvero facilius e voce ἡδονῆς percipiendi, quam e voce πίστεως operandi notio elici potest. Alii explicant: fiducia per illum effecta s. excitata; at Christum effecisse vel procreasse illam fiduciam, auctoris non interfuit docere.) — 2 Cor. 5, 10. (ἵνα κομίσηται τὰ διὰ τ. σώματος πρὸς ἃ ἔπραξε i. e. τὰ διὰ τ. σώματος πραχθέντα πρὸς ἃ ἔπραξε.)

διά, per, γ., saepius idem valet ac latin. *vi*, nostrum: vermöge, vide e. g. formulas Paulinas: παρακαλῶ ὑμᾶς διά ... (quibuscum, cf. lat. obsecro per) Rom. 12, 1. (διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ) 15, 30. 1 Cor. 1, 10. 2 Cor. 10, 1. — λέγω διά .. Rom. 12, 3. — Gal. 4, 23. (ὁ δὲ γεγέννηται διὰ τῆς ἐπαγγελίας. Opp. κατὰ σάρκα.) Cf. formulam: διά θελήματος θεοῦ, v. θέλημα. — δ., Formula: διά τινος describit *modum*, quo aliquid fit, Luc. 8, 4. (εἶπε διὰ παραβολῆς) Act. 8, 18. (spiritum st. dari διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν. Cf. 1 Tim. 4, 14.) 15, 27. (διὰ λόγου — cf. δι' ἐπιστολῆς, 2 Thess. 3, 14.) 33. 18, 9. (δι' ὁράματος) 2 Cor. 10, 11. (τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῆς) Hebr. 13, 22. (γράφειν διὰ βραχέων. Cf. δι' ὀλίγων, 1 Petr. 5, 12. — Platon. Gorg. 449. B. διὰ μακρῶν λόγους ποιεῖσθαι) Rom. 5, 21. (sicut peccatum regnavit ἐν τῷ θανάτῳ, ita etiam gratia regnabit διὰ δικαιοσύνης) 8, 25. (ἀπεκδεχόμεθα δι' ὑπομονῆς) Gal. 3, 18. (κεχάρισται δι' ἐπαγγελίας) 5, 13. (δουλεύειν δι' ἀγάπης) Eph. 6, 18. (προςεύχεσθαι διὰ προςευχῆς κ. δεήσεως) Hebr. 13, 2. (διὰ ταύτης, scil. φιλοξενίας, ἐξένισαν, hanc hospitalitatem exercentes etc.) 2 Petr. 1, 3. (διὰ δόξης κ. ἀρετῆς.) — Itaque τὸ διά etiam ibi locum obtinet, ubi nostrates utuntur vocula: unter (v. c. unter Thränen), 2 Cor. 2, 4. (ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων.) — Rom. 2, 27. σέ, τὸν διὰ γράμματος κ. περιτομῆς παραβάτην νόμου ὄντα, te, qui literis ac circumcisione instructus legem violas) 4, 11. (τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας, qui fidem habent praeputiati, qua gentiles) 14, 20. (διὰ προςκόμματος ἐσθίειν — cum offensione, h. e. ita, ut aliis videaris peccatum admittere. Caeterum oratio h. l. est concisior contracta e formula latiori hac: ἀλλὰ κακόν ἐστι τῷ ἐσθίοντι τὸ διὰ προςκόμματος ἐσθίειν.) 2 Cor. 3, 11. (alternant h. l. διὰ δόξης, et ἐν δόξῃ) 5, 7. (διὰ πίστεως περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους, peregrinamur in fidei umbris, non in luce

visionis) 2 Tim. 2, 2. (ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, quae a me sic audivisti, ut simul multos testes haberes, — unter vielen Zeugen.)

b., *Διά*, c. gen. temporis nonnullis in locutionibus (exceptis tamen iis, quae supra sub lit. *a. α.* commemoratae sunt) modo significat: *per*, hoc sensu ut sit i. q. *intra*, *non ultra* hoc temporis spatium, modo: *post*. — *α.*, per: δι' ἡμερῶν τεσσεράκοντα, i. e. intra spatium 40 dierum (repetitis vicibus se conspiciendum praebuit), Act. 1, 3. — *β.*, post, s. tot diebus, mensibus, annis interiectis (cf. διὰ χρόνου, interiecto tempore, Xen. Mem. 2, 8, 1. 4, 4, 5. — διὰ σταδίων πέντε, post quinque stadia, Herodot. 7, 30. et 198. — Diod. Sic. 5, 28.), δι' ἡμερῶν, Vulg. post dies, i. e. post aliquot dierum intervallum, Marc. 2, 1. (i. q. μεθ' ἡμέρας) — διὰ τριῶν ἡμερῶν, Vulg. post triduum, Matth. 26, 61. (Marc. 14, 58. — Joh. 2, 19. vero: ἐν τρισὶν ἡμέραις, ut Matth. 27, 40. — cf. τοὺς ὁ Deut. 15, 1. 9. 14, 28. 26, 12.) — δι' ἐτῶν πλειόνων, pluribus annis interiectis, Act. 24, 17. — διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν, post quatuordecim annos, Gal. 2, 1. (De initio et exitu huius annorum periodi non satis convenit. Sunt, qui ducendam ab ascensione Jesu Christi censeant [ut Capellus, qui legi mavult: τεσσάρων, assentiente Grotio]; alii a conversione apostoli malunt [ut D. Thom. Caiet. Est. Harduin.]; alii a postremo itinere, quod tertio post conversionem anno idem apostolus obivit [ita Hieron. Usser. Tillemont. Calmet.]. At si quis textum sine praeconcepta opinione legit, primum illud ἔπειτα, 1, 18. ab eo tempore ducet, quo Apostolus Damascum reversus erat. Alterum ἔπειτα 1, 21. ad illud tempus respicere putabit, quo apostolus venerat Hierosolyma, v. 18. Tertium ἔπειτα igitur, 2, 1. respicere posset ad id tempus, quo apostolus in terras Syriae et Ciliciae se receperat; sed quum ipse apostolus h. l. consulto addiderit: πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα, extra omnem dubitationem positum est, apostolum tempus notare, quo *repetiverit* Hierosolyma: ergo illum intelligi velle annum decimum quartum postquam Hierosolyma primum venisset.)

II., *Διά* cum *accusat. propter*. *α.*, διὰ τοῦτο, propterea, quae quum ita sint; — formula tritissima, Matthaeo in primis familiaris — ratiocinatur, quamquam non omnibus locis unde et quomodo ratiocinetur, patet. Reperies eam Matth. 6, 25. (Luc. 12, 22.) 12, 27. 31. 13, 13. 52. 14, 2. (Marc. 6, 14.) 18, 23. 21, 43. 23, 34. (Luc. 11, 49.) 24, 44. — Marc. 11, 24. 12, 24. (οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, reddes cum Vulg. .. nonne ideo erratis?) Luc. 14, 20. Act. 2, 16. Joh. 6, 65. 9, 23. 12, 27. 13, 11. 16, 15. 19, 11. 1 Joh. 4, 5. 2 Joh. v. 10. Apoc. 7, 15. 12, 12. 18, 8. — Rom. 1, 26. 4, 16. 5, 12. 13, 6. 15, 9. 1 Cor. 4, 17. 11, 10. 30. 2 Cor. 4, 1. Eph. 1, 15. 5, 17. 6, 13. Col. 1, 9. 1 Thess. 2, 13. 3, 5. 7. 2 Thess. 2, 11. 2 Tim. 2, 10. Hebr. 1, 9. 2, 1. — Associatur ei τὸ· ὅτι, Matth. 13, 13. Joh. 5, 16. 18. 8, 47. 10, 17. 12, 18. 39. 1 Joh. 3, 1. — ὅτι .. διὰ τοῦτο, Joh. 15, 19. — διὰ τοῦτο, ἵνα, 2 Cor. 13, 10. 1 Tim. 1, 16. Philem. v. 15. (ἵνα .. διὰ τοῦτο, Joh. 1, 31.) — διὰ τοῦτο, ὅπως, Hebr. 9, 15. — διά τί; cur? quam ob rem? Matth. 9, 14. 13, 10. 17, 19. Marc. 2, 18. Luc. 5, 30. 38. Joh. 7, 45. Apoc. 17, 7. — δι' ἣν αἰτίαν, Luc. 8, 47. — διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, Act. 28, 20. — v. *Αἰτία*. — διὰ ταῦτα, Eph. 5, 6. al. — *β.*, διά iunct. cum accus. alicuius nominis indicat **א.**, caussam in animo latentem, quae aliquem impulit ad illud faciendum, quod fecisse dicitur, — διὰ φθόνον, invidia

impulsus, Matth. 27, 18. (Marc. 15, 10. aus Neid), *διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων*, quia metuebant Judaeos (aus Furcht vor ..), Joh. 7, 13. 19, 38. 20, 19. Apoc. 18, 15. — *διὰ τὴν χαράν*, Joh. 16, 21. cf. Rom. 13, 5. Eph. 2, 5, Phil. 1, 15. Philem. v. 9. 1 Petr. 2, 19. — Refertur etiam ב., ad caussas externas, Matth. 14, 3. (4.) 15, 3. Joh. 4, 39. 41. 42. 12, 11. 14, 11. Act. 28, 2. Rom. 6, 19. 15, 15. 1 Cor. 7, 5. 2 Cor. 9, 14. 1 Petr. 3, 14. — Matth. 24, 9. et 10, 22. (Marc. 13, 13.) 27, 19. Luc. 23, 25. Joh. 11, 15. Act. 21, 35. Gal. 2, 3. 4. Col. 1, 5. 3, 6. Hebr. 2, 9. 5, 14. 1 Joh. 2, 12. Apoc. 1, 9. 6, 9. — Rom. 8, 10. 11. 28. Eph. 4, 18. Hebr. 5, 12. 7, 18. — Matth. 13, 21. (Marc. 4, 17.) Joh. 10, 19. 15, 3. Rom. 14, 15. — ad caussam impedientem, Matth. 13, 58. 17, 20. Marc. 2, 4. (Luc. 5, 19.) 6, 26. Luc. 8, 19. Act. 21, 34. Hebr. 3, 19. 14, 6. — *γ.*, loca, ubi per *ἐπεξήγησιν* accuratius explicatur, qua de caussa aliquid factum sit: *διά — ὅτι*, Joh. 15, 21. Act. 4, 21. — *διὰ γάρ*, Act. 16, 3. 5. — *δι' ὑμᾶς*, propter vos, 2 Cor. 2, 10. 4, 15. 8, 9. Phil. 1, 24. 1 Thess. 1, 5. 3, 9. — propter exemplum vestrum, Rom. 2, 24. — *δ.*, *διά* — indicat etiam *finem*, quo quid dirigitur (*διά τινα* [*τι*]: in *commodum* alicuius, für), Matth. 15, 3. (*διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν*, i. e. *ἵνα στήσητε τὴν παράδοσιν ὑμῶν*, Marc. 7, 9.) 6. 19, 12. (*διὰ τὴν βασιλ. τ. θεοῦ*; alii coelebes manent, quo acrius studium propagandae doctrinae evangelicae impendant, cf. 1 Cor. 7, 1. 7. 26. Luc. 14, 26.) 24, 22. et Marc. 13, 20. (propter electos, i. e. ne simul cum impiis pereant, sed serventur. Cf. Gen. 18, 23. seq.) Marc. 2, 27. (hominis gratia, in hominis commodum, Gen. 2, 18. Cf. locutionem similem 1 Cor. 11, 9.) Joh. 12, 9. 30. Apoc. 2, 3. — 1 Cor. 4, 10. (propter Christum, i. e. ad tuendam Christi caussam) Phil. 2, 30. 3, 7. (*διὰ τὸν Χριστόν*, i. e. *ἵνα Χριστὸν κερδήσω*, v. 8.) 1 Tim. 5, 23. Hebr. 1, 14. 6, 7. — 1 Cor. 7, 2. (propter fornicationem, i. e. ut fornicatio evitetur.) — Nonnumquam formula: *διά τινα* occupat id, quod sequens *ἵνα* cum suis verbis explicatius enuntiat, e. g. Joh. 11, 15. (*δι' ὑμᾶς*, *ἵνα* etc.) 42. (*διὰ τὸν ὄχλον*, *ἵνα πιστεύσωσιν*), 1 Cor. 4, 6. 9, 23. (hoc facio *διὰ τὸ εὐαγγέλιον*, *ἵνα* etc.) 2 Cor. 4, 10. 8, 9. 2 Tim. 2, 10. *διὰ τοὺς ἐκλεκτούς*, *ἵνα καὶ αὐτοί* etc.) — His adde Rom. 4, 25. (*παρεδόθη διὰ παραπτώματα ἡμῶν*, criminum nostror. caussa morti traditus est; *ἠγέρθη διὰ δικαίωσιν ἡμῶν*, i. e. ad eam efficiendam). — *ε.*, *διὰ τό* sequ. infinitivo solo, Luc. 23, 8. (coll. 9, 9.) — 11, 8. Act. 8, 11. Hebr. 7, 23. — sequente infin. cum acc. subiecti, Matth. 13, 6. (Marc. 4, 6. Luc. 8, 6.) 24, 12. Marc. 5, 4. Luc. 2, 4. 9, 7. 18, 5. 19, 11. Joh. 2, 24. Act. 4, 2. 12, 20. 18, 2. 3. 27, 4. 9. 28, 18. Phil. 1, 7. Hebr. 10, 2. Jac. 4, 2. al. (Xen. Mem. 1, 3, 6.) — *ζ.*, Observat Scholiasta ad Aristoph. Plut. v. 93.: *ἰστέον, ὅτι ἡ διὰ πρόθεσις οὐ μόνον γενικῇ συντάσσεται, ὅταν δηλοῖ ἐνέργειαν, ἀλλὰ καὶ αἰτιατικῇ*, i. e. praepositio *διά* significat: per, non solum ubi cum genitivo copulata est, sed nonnumquam cum accusativo iuncta eandem vim habet. — Attamen notandum est, formulas *διά τινος* et *διά τινα* semper differre. Exempla: Joh. 6, 58. (*ζῶ διὰ τὸν πατέρα — ζήσεται δι' ἐμέ*. Recte Vulg. .. *propter* Patrem — *propter* me. Sed sensus est: sicut ego vivo, *quia* pater vivit, quocum arctissime coniunctus sum, ita quisque — vivet propter meam vitam. — Joh. 4, 41. (*διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ*, non: per, sed *propter* eius sermonem, i. e. propter vim, qua eius sermo pol-

lebat. Cf. Joh. 7, 46.) 2 Petr. 3, 12. (*δι' ἥν*, scil. *παρουσίαν*, Vulg. h. l. *per* quem [adventumne, an Dominum?]; — at quidni *propter* quem, i. e. cuius adventus caussa, s. cui ut cedatur?) Rom. 8, 20. (*διὰ τὸν ὑποτάξαντα*. Recte Vulg. *propter* eum, qui subiecit, i. e. quia is, qui subiecit, etiam restaurandi potestatem habet), Hebr. 5, 14. (*διὰ τὴν ἕξιν*, non: per exercitationem, sed: propter assuetudinem. Ambrosiast.) Apoc. 4, 11. (*διὰ τὸ θέλημά σου*; non: per, sed propter .. i. e. quia tu voluisti) 12, 11. (vicerunt eum *διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου κ. διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν*, non: *per* sanguinem, sed: victoriam deportarunt propter sanguinem, i. e. quoniam sanguis agni eis animum addidit) 13, 14. (*πλανᾷ διὰ τὰ σημεῖα*, seducit — non *per* signa, sed propter .. i. e. quoniam signa edit; signis eius est tribuendum, quod homines seducuntur.) Sed ut *διά* (*τινα* vel *τι*) semper est: propter, ita *διά τινος* semper *per*, nec usquam propter. Ergo *διά τινος* suam vim retinet etiam Rom. 8, 3. (*ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός*) 2 Cor. 9, 13. (de participio *δοξάζοντες* v. sub *Δοξάζω*) Hebr. 11, 4. (*δι' ἧς ἐμαρτυρήθη*.) At quid sibi vult: *δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς* (*εὐαγγελισάμην ὑμῖν*)? Gal. 4, 13. (Vulg. per infirmitatem. — Non tamen *δι' ἀσθένειαν* idem est quod *δι' ἀσθενείας*, vel: *ἐν ἀσθενείᾳ*. Paulus videtur hoc dicere: Scitis, me eo tempore, quo ad vos evangelium attuli, devertisse ad vos idcirco, ut me morbo laborantem sublevaretis — ergo: propter morbum.)

Διαβαίνω, f. *βήσομαι*, (aor. 2. *διέβην*, partic. *διαβάς* a *διαβίβημι*) transeo, traiicio, Luc. 16, 26. (quia intermedium erat *χάσμα τι*) Act. 16, 9. (*διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν*) Hebr. 11, 29. (*διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν*.)

Διαβάλλω, *αλῶ*, (ex *βάλλω* et *διά*. Sed *τὸ διά* in compositis aut est i. q. per, aut i. q. dis, h. e. in diversas partes, huc illuc. Jam si in sermone aliquis absens in utramque partem coniicitur, vel si verbis ambiguis mentio eius iniicitur, idem hac ratione suspectus redditur. Hinc *διαβάλλω τινά*.) clam criminor, defero aliquem (dicitur de indicibus et calumniatoribus. v. *Διάβολος*.), *οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων* (not. *διά*!) *τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ*, Vulg. hic diffamatus est apud illum, quasi dissipasset bona ipsius, Luc. 16, 1. (cf. Xen. Mem. 1, 2, 31.)

Διαβεβαιόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (ex *διά* et *βέβαιος*, firmus) plane firmum reddo, confirmo — pass. certus fio de aliqua re (*περί τινος*), 1 Tim. 1, 7. (*μὴ νοοῦντες μήτε — μήτε περὶ τίνων βεβαιοῦνται*, non intelligentes, neque — neque de quibus rebus ipsis persuadeatur) Tit. 3, 8. (*περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι*, de his volo te confirmari.)

Διαβλέπω, f. *ψω*, (*βλέπω*, *διά*) **a.**, perspicio, — **b.**, dispicio, — sequ. infin. *διαβλέψεις ἐκβαλεῖν*, dispicias, quomodo extrahas, Matth. 7, 5. Luc. 6, 42.

Διάβολος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, (a perf. 2. verbi *διαβάλλω*, qu. v.) **a.**, nom. appellat. *α.*, calumniator, Eph. 4, 27. (*μήτε δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ*, ne aures praebeatis calumniatori, h. e. ulli homini calumniatoris partes agenti) — pl. 2 Tim. 3, 3. Tit. 2, 3. — *β.*, de proditore Juda, Joh. 6, 70. — **b.**, *ὁ διάβολος κατ' ἐξοχήν*: malorum geniorum princeps, הַשָּׂטָן, *ὁ σατανᾶς* — mali auctor, homines a Deo avertens atque ad peccandum sollicitans, bonum quemque invidia

persequens (Job 1, 7. Zach. 3, 1. Apoc. 12, 10.), Matth. 4, 1. 5. 8. 11. (Luc. 4, 2. 3. 6. 13. — sed Marc. 1, 13. *σατανᾶς*) Joh. 13, 2. Act. 10, 38. Eph. 4, 27. 6, 11. 1 Tim. 3, 6. (*ἵνα μὴ .. εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου*, ne in iudicium Diaboli incidat. Interpretantur alii haec verba sic: ne incidat in ***damnationem*** diaboli, i. e. ne cum alta petit, in ima detrudatur, quemadmodum diabolo accidit, cf. Jud. v. 6.; alii sic: ne incidat in ***potestatem*** diaboli [ne cadat sub ius s. *ὑπὸ τὸ θέλημα*, cf. 2 Tim. 2, 26., diaboli, qui ab uno eum peccato ad alterum pertrahat]; alii: ne christianae religionis adversariis, quorum dux et antesignanus diabolus est, occasionem et materiam criminandi praebeat.) v. 7. (*ἵνα μὴ ἐμπέσῃ εἰς .. παγίδα τ. διαβόλου*. Sensus horum verbor. non differt ab interpretatione ad versum 6. ultimo loco posita.) 2 Tim. 2, 26. Hebr. 2, 14. Jac. 4, 7. 1 Petr. 5, 8. 9. Jud. v. 9. Apoc. 2, 10. 12, 9. 10. 12. 20, 2. 10. — *εἶναι ἐκ τοῦ διαβόλου*, filium diaboli h. e. eius similem esse, Joh. 8, 44. 1 Joh. 3, 8. 10. — Act. 13, 10. (*υἱὲ διαβόλου*) — **c.**, is, qui bonae caussae adversatur instar diaboli. Huc pertinet locus Joh. 6, 70. (cf. Matth. 16, 23. et Marc. 8, 33.) v. *Σατανᾶς*, *Πονηρός*.

Διαγγέλλω, f. *γελῶ*, aor. 2. pass. *διηγγέλην* (*διά*, *ἀγγέλλω*) **a.**, diversis in locis (hic illic) nuncio, divulgo, *τί*, Rom. 9, 17. (*ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ*, v. Ex. 9, 16.) — **b.**, aliis in locis annuncio, i. e. instare dico — *τὴν βασιλείαν τ. θεοῦ*, Luc. 9, 60. — *τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ*, indico, quando finem habituri sint dies castimoniae, Act. 21, 26.

Διαγίνομαι, f. — *γενήσομαι* (ex *διά* et *γίγνομαι*, s. serius adoptato *γίνομαι*) — *διαγενέσθαι*, elabi, praeterire de tempore et temporis partibus, diebus, hebdomadibus, mensibus, annis, diebus festis etc. inter quosdam terminos praeterlapsis, Marc. 16, 1. (exacto interea sabbato) Act. 25, 13. 27, 9.

Διαγινώσκω, f. *γνώσομαι*, (*διά*, et *γινώσκω*, att. *γιγνώσκω*) dignosco, i. e. discerno (Xen. Mem. 3, 1, 9.) — discernens cognosco — de iudice, rationes criminis, argumenta accusantium examinante ac ponderante, Act. 23, 15. (*ἀκριβέστερον διαγινώσκειν τὰ περὶ αὐτοῦ*) 24, 22. (.. *τὰ καθ' ὑμᾶς*, vestram caussam.)

Διαγνωρίζω, f. *ίσω*, (*διά*, *γνωρίζω*) *περί τινος*, fusius narrare de, Luc. 2, 17. (e lect. codd.)

Διάγνωσις, *εως*, *ἡ*, (a v. *διαγνόω* s. *διαγινώσκω*, qu. v.) **a.**, discretio, distinctio; **b.**, in foro: cognitio, caussae disceptatio (Sap. 3, 18.); — *εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν*, Act. 25, 21.

Διαγογγύζω, f. *ύσω*, (*διά*, *γογγύζω*, qu. v.) murmuro, obmurmuro (*διά*, de pluribus inter se murmurantibus [*οἱ ὁ* Ex. 15, 24. — Heliod. 7, 27.]), Luc. 15, 2. 19, 7.

Διαγρηγορέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (*διά*, et *γρηγορέω*, qu. v. Neque verbum simplex, neque compositum Atticistis probatur; v. Lobeck. ad Phryn. p. 118. 119.) evigilo, expergiscor (*διά*, e somno, — Formam: *ἀνεγρηγόρησα* suppeditat Euseb. H. E. 5, 1.) Luc. 9, 32.

Διάγω, f. *ξω*, (*ἄγω*, *διά*) traduco, transmitto; — additis aut subaudiendis: *τὸν βίον*, *τὸν χρόνον*: transigo (*βίον διάγειν*, Xen. Hiero 7, 10.

Aelian. H. N. 16, 23.) 1 Tim. 2, 2. — *διάγειν ἔν τινι*, vitam degere in — Tit. 3, 3.

Διαδέχομαι, f. *δέξομαι*, (*δέχομαι*, capio, *διά*, per manus) *τινά*, succedo alicui (hinc *διάδοχος* successor) — *τί*, aliquid successione accipio, s. suscipio, Act. 7, 45. (cf. Jos. Ant. 10, 1.)

Διάδημα, *τος*, *τό*, (a v. *διαδέω*, revincio) diadema (fascia candida, qua prisci reges frontem et caput praeligabant, ita ut tiaram circumiret. Xen. Cyr. 8, 3, 13. Aelian. V. H. 12, 17. *φορεῖν διάδημα* — *οἱ ὁ* Jes. 42, 3. Esth. 1, 11. 2, 17. — Successit huic regum ornamento corona.), Apoc. 12, 3. 13, 1. 19, 12.

Διαδίδωμι, f. *δώσω*, (*διά*, *δίδωμι*) **a.**, distribuo, Luc. 11, 22. — *τινί*, 18, 22. (al. codd. *δός*) — *τί τινι*, Joh. 6, 11. — pass. Act. 4, 35. (*διεδίδοτο*) — **b.**, trado, *τί τινι*, Apoc. 17, 13. (e lectione: *διαδιδώσουσιν*. Alia lectio: *διδόασιν*.)

Διάδοχος, *ου*, *ὁ*, *ἡ*, (a v. *διαδέχομαι*, qu. v.) successor, Act. 24, 27.

Διαζωννύω, s. *διαζώννυμι*, f. *ζώσω*, succingo, Joh. 13, 4. (*διέζωσεν ἑαυτόν*) — Pass. *διαζώννυμαί τι*, Joh. 13, 5. (*λεντίῳ ᾧ* per attractionem pro: *λεντίῳ ὅ*) — Med. *διαζώννυμαί τι*, succingo me aliqua re, Joh. 21, 7. *διεζώσατο*.)

Διαθήκη, *ης*, *ἡ*, (a v. *διατίθημι*, aor. *διέθηκα*, dispono) dispositio, *A.*, ubi respondet hebraico: בְּרִית (Gen. 17, 2. 7. al.): foedus, — *διαθήκην διατίθεσθ.* Hebr. 8, 10. — *ποιεῖν*, v. 9. Est autem foedus *α.*, ***a parte Dei:*** promissio solenniter data, Luc. 1, 72. Act. 3, 25. Rom. 11, 27. (cf. Gen. 12, 1—3. 15, 5. 6. 22, 16—18.) — pl. *αἱ διαθῆκαι*, foedera, Rom. 9, 4. (pluralis, quasi varia significet foedera a Deo cum Abraami sobole percussa. Solemne foedus primo iniit Deus cum hebraicae gentis patre, instauravit iterum ad montem Sinaiticum; deinde in ipsa promissa regione ab Josua iteratum [Jos. 24, 25.] ac saepius deinceps variis temporibus repetitum est.) — *αἱ διαθῆκαι τῆς ἐπαγγελίας*, Eph. 2, 12. cf. Rom. 3, 2. (*τὰ λόγια τ. θεοῦ.*) Accepit Abraamus *διαθήκην περιτομῆς*, foedus circumcisionis, i. e. circumcisionem veluti sigillum et indicium foederis, Act. 7, 8. (cf. Rom. 4, 11.) — *β.*, ***a parte Dei et gentis Israeliticae:*** lex, quae cultui Jehovae obstrinxit Israëlitas, — *ὁ κιβωτὸς τῆς διαθήκης*, arca foederis (אֲרוֹן הַבְּרִית, Jos. 3, 6. et א' הָעֵדוּת, Ex. 25, 22.), Hebr. 9, 4. (Arca foederis capsa erat ex ligno pretiosissimo, laminis aureis tecta, intra quam ceu deposito conditae fuerant geminae legis tabulae [*αἱ πλάκες τῆς διαθήκης*, quarum et ipsarum h. l. mentio fit, cf. Ex. 24, 7. 34, 28. Deut. 9, 9. 2 Reg. 23, 2.] — v. *Κιβωτός*.) — At enimvero א., in hoc foedere, quatenus legem spectat, Israëlitae dicuntur ***non mansisse***, Hebr. 8, 9. (cf. Act. 7, 39—43. 51. 52. Rom. 3, 10—20.), ideoque Deus, scriptura teste, se ***novum foedus*** (*καινὴν διαθήκην*) facturum promisit idque vere fecit, Hebr. l. c. et Jerem. 31, 31. — ב., Distinguuntur ergo in N. Testamenti libris *ἡ παλαιά* et *ἡ καινὴ διαθήκη*, ***aa.***, ***sensu propr.*** eaeque ita comparantur, ut novum foedus vetere, i. e. lege Mosaica ac sacerdotio levitico, praestantius esse appareat. Novum enim foedus per Christum sancitum illud, babet *κρείττονας ἐπαγγελίας*, Hebr. 8, 6. et efficaciorem peccatorum expiationem, Hebr. 9, 9—14. 10, 1—14. 18. —

Christus igitur κρείττονος διαθήκης ἔγγυος (sponsor), Hebr. 7, 22. s. μεσίτης, 8, 6. — τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, sanguis, quo foedus sancitur vel sancitum est (Ex. 24, 5. 6. 7. 8.), Hebr. 10, 29. 13, 20. — τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, Matth. 26, 28. (Marc. 14, 24. Luc. 22, 20. et 1 Cor. 11, 25.: τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματι μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον, — concisius dicta pro: τοῦτο τὸ ποτήριον τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου τῷ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνομένῳ.) Intelligitur ergo per διαθήκην παλαιὰν s. πρώτην (Hebr. 9, 15.) vetus, perque καινήν nova religionis oeconomia, — (ἡ) καινὴ διαθήκη distinguitur a Mosaica (internuntio Mose per legislationem constituta) eatenus, quatenus illa *spiritum* sanctum largitur, haec vero, *litteris* concepta, *mortem* minitatur, 2 Cor. 3, 6—8. — αἱ δύο διαθῆκαι, Gal. 4, 24. (utriusque foederis h. l. figurae sistuntur, et vetus quidem per figuram repraesentat Agar ancilla, mater servorum, h. e. „eorum, qui servorum more Mosaicis legibus parent [qui legalium rituum iugo premuntur];" novum repraesentat libera [Abraami uxor]. Cf. 2 Cor. 3, 17. οὗ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία.) — *bb.*, metonymice: ἡ παλαιὰ διαθήκη, scripta de vetere foedere consignata (scripta veteris testamenti), 2 Cor. 3, 14.

B., διαθήκη, testamentum (dispositio moribundi testatoris, Demosth. p. 1136, 12.), *α.*, praevalente notione *dispositionis*, Gal. 3, 15. — *β.*, praevalente notione dispositionis factae ab aliquo *moribundo*, Hebr. 9, 16. 17. (Not. Tenuit auctor non vocis hebraicae בְּרִית, sed graecae τῆς διαθήκης significatum, scil. eum, quem nonnumquam haec vox apud Graecos obtinet.)

Διαίρεσις, εως, ἡ, (a v. διαιρέω, qu. v.) divisio, distinctio, pl. διαιρέσεις χαρισμάτων, i. e. diversa dona, 1 Cor. 12, 4. 5. 6. (oppon. id, quod τὸ αὐτό est.)

Διαιρέω (ῶ), f. ήσω, (aor. 2. διεῖλον — med. διειλόμην — ex διά, dis, et αἱρέω, obsol. ἕλω, capio) τινί τι, divido, i. e. do cuique τὸ ἐπιβάλλον μέρος, Luc. 15, 12. — partem alicui assigno, impertio alicui, 1 Cor. 12, 11.

Διακαθαρίζω, f. ίσω, (ex διά, dis, et καθαρίζω ab adi. καθαρός) purgo, Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17. — διακαθαίρειν τὴν ἅλω, Alciphron. epist. 3, 26.)

Διακατελέγχομαι, f. ἐλέγξομαι, (ex κατ — ἐλέγχομαι, qu. v. et διά, dis, quod significat actum, quem duo certatim et alternatim absolvunt. Cf. verba graeca: διαδικάζομαι, διακοντίζομαι, διακράζω, διαλέγομαι, διατοξεύομαι.) τινί, certatim cum aliquo disputo (Vulg. revinco aliquem), Act. 18, 28.

Διακονέω (ῶ), f. ήσω, (aor. 1. διηκόνησα, pass. διηκονήθην — a voc. διάκονος, qu. v.) ministro *a.*, διακονῶ τινι *α.*, universe: τινί (ministri officia praesto) alicui, Joh. 12, 26. Act. 19, 22. Philem. v. 13. — et τινά, einen bedienen (ita et Graeci), pass. οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, um bedient zu werden, Matth. 20, 28. Marc. 10, 45. — *β.*, τινί, speciat. cibum ac potum alicui ministro ℵ., mensae accumbenti, Matth. 4, 11. (Marc. 1, 13.) 8, 15. (Marc. 1, 31. Luc. 4, 39.) Luc. 12, 37. (τοῖς ἀνακλιθεῖσι) 17, 8. (διακόνει μοι, ἕως φάγω κ. πίω)

22, 27. (distinguuntur h. l. ὁ ἀνακείμενος et ὁ διακονῶν); ita etiam absque dativo: ministrare, scil. ad mensam Joh. 12, 2. (cf. Luc. 10, 40.), Xen. Oecon. 7, 41. — ב., victu et alimentis indigenti: alicui victum et quae ad vitam sustentandam necessaria sunt suppedito (ministro), Matth. 25, 44. 27, 55. (Marc. 15, 41. cf. Luc. 8, 3. διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.) — ג., necessitatibus alicuius subvenio eleemosynas cogens aut ad eum perferens, Rom. 15, 25. Hebr. 6, 10. — absque dativo — διακονεῖν, ministeria agere, — de iis, quibus in coetibus Christianorum id muneris impositum erat, ut curam pauperum, viduarum, orphanorum, hospitum, aegrotorum agerent, 1 Tim. 3, 10. 13. (καλῶς διακονεῖν) 1 Petr. 4, 11. — ד., διακονεῖν τραπέζαις, mensis ministrare, Act. 6, 2. (i. e. curam agere mensarum cibis instruendarum.)

b., *διακονῶ τι*, et *τί τινι* — α., τί, ministro aliquid, 2 Cor. 3, 3. (ἐπιστολὴ — διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, epistola, quae scripta est nostro ministerio) 8, 19. (σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν, cum hoc beneficio, quod a nobis ministratur) v. 20. — 2 Tim. 1, 18. (ὅσα — διηκόνησε, quam multa sint, quae eius ministerio debeam) — β., τί τινι, 1 Petr. 1, 12. (οὐχ' ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά) — γ., τὶ εἴς τινας (εἰς ἑαυτοὺς s. εἰς ἀλλήλους), 1 Petr. 4, 10. (quod quisque donum accepit impendentes in communem usum.)

Διακονία, ας, ἡ, (a voc. διάκονος, functio eius, qui διακονεῖ) **a.**, ministerium, munus (quod mandata habet) — speciat. de munere apostolico, Act. 1, 17. 25. 20, 24. (τὴν διακ. ἣν ἔλαβε παρὰ τ. κυρίου) 21, 19. Rom. 11, 13. 2 Cor. 6, 3. (cf. v. 4. ὡς θεοῦ διάκονοι) — de munere in ecclesia administrando (v. c. εὐαγγελιστοῦ), 2 Tim. 4, 5. Col. 4, 17. (de munere Archippi) — plur. διαιρέσεις διακονιῶν, diversa munera, 1 Cor. 12, 5. — verba cum hoc nomine constructa: λαμβάνειν παρά, Act. 20, 24., παραλαμβ. Col. 4, 17. — ἔχειν, 2 Cor. 4, 1. — πληροῦν, Col. 4, 17. (cf. Act. 12, 25.) — **b.**, munus eius, cui mandatum est aliquid subministrare (aliis, — cf. διακονεῖν τί τινι) α., de Mosis vel apostolorum munere, quo quidquam suppeditatur: ἡ διακονία τοῦ θανάτου, ministerium, quod est ministratio mortis, h. e. legis, mortem minitantis, 2 Cor. 3, 6. (dicitur ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις, quatenus eius donum erat lex lapideis tabulis insculpta) — ἡ διακ. κρίσεως, ministerium, cuius ope promulgatur lex damnationem minitans, v. 9. — ἡ διακονία τοῦ πνεύματος, ministerium, quod ministrat (tradit, largitur) spiritum, v. 8. — ἡ διακ. τῆς δικαιοσύνης, — . . quod ministrat iustitiam, v. 9. — ἡ διακ. τῆς καταλλαγῆς, 2 Cor. 5, 18. — ἡ διακ. τ. λόγου, Act. 6, 4. — β., de ministris apostolorum, s. iis, quorum ministerio apostoli utebantur in negotiis transigendis, 2 Tim. 4, 11. (ἔστι μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν) — **c.**, ministratio α., sensu latiori: Hebr. 1, 14. (angeli, ἀποστελλόμενοι, qui mittuntur, εἰς διακονίαν διὰ τοὺς etc. ut praesto sint iis, qui etc.) — 2 Cor. 11, 8. (ab aliis stipendium sumsi, ut vobis [opes] suppeditarem, nempe evangelium) — εἰς ἔργον διακονίας, ut inserviatur commodis ecclesiae, Eph. 4, 12. — β., sensu angustiori refertur ad victum et vitae necessitates, א., ministratio eius, qui, vel quae cibos apparat ad mensam instruendam, Luc. 10, 40. — ב., subministratio victus, Act. 6, 1. — cura pauperum, aegrotorum, hospitum etc. certis quibusdam hominibus demandata, Armen-

pflege, Rom. 12, 7. — 1 Cor. 16, 15. (εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς) — γ., subministratio eleemosynarum in subsidium hominum penuria laborantium, Act. 11, 29. (discipulorum opulentior quisque decrevit πέμψαι εἰς διακονίαν τοῖς .. ἀδελφοῖς) coll. 12, 25. — ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσ. subministratio (pecunia in subsidium collecta) a me Hierosolymam perferenda, Rom. 15, 31. 2 Cor. 5, 4. (δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν κ. τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, rogantes nos, ut lubenti animo nos associaremus subministrationi inter cultores Christi distribuendae [s. cultoribus Chr. destinatae]) 9, 1. 12. (ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης, subministratio, qua haec beneficii publici collatio fit) v. 13. (διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης, per documentum fidei hac eleemosynarum subministratione editum.)

Διάκονος, ου, ὁ, ἡ, **a.**, *minister*, Matth. 22, 13. — τινός, α., qui alicui prodesse studet eique bonam operam praestat, Matth. 20, 26. (Marc. 10, 43. ἔστω .. se praestet ministrum) 23, 11. Marc. 9, 35. Luc. 9, 48. Joh. 12, 26. — διάκονος περιτομῆς, minister circumcisorum (i. e. Judaeorum), Rom. 15, 8. — Paulus se dicit factum esse διάκονον ecclesiae Christi, qui illi, veluti corpori Christi, suppeditet evangelium, Col. 1, 25. — β., is, cuius ministerio aliquis (velut instrumento) utitur, minister Dei: Rom. 13, 4. (magistratus θεοῦ διάκονός ἐστι, σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν) 1 Cor. 3, 5. (Paulus et Apollo: διάκονοι, sc. θεοῦ, δι' ὧν etc.) 2 Cor. 6, 4. Col. 1, 7. (πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ) Eph. 6, 21. 1 Tim. 4, 6. — Satanae: 2 Cor. 11, 15. — γ., διακ. τινός (rei, illius scil. rei, quam ministrat; cui operam impendit): διάκονοι τῆς καινῆς διαθήκης, 2 Cor. 3, 6. — τοῦ εὐαγγελίου, Eph. 3, 7. Col. 1, 23. — δικαιοσύνης, 2 Cor. 11, 15. — ἁμαρτίας, adiutor, administer peccati, Gal. 2, 17. — **b.**, ministrator cibi ac potus (Xen. Lucian. Polyb.), Joh. 2, 5. 9. — v. Διακονέω. — **c.**, διάκονοι in ecclesia: Phil. 1, 1. (v. Calmet ad h. l.) 1 Tim. 3, 8. 12. — διάκονος mulier, Diaconissa, mulier solatio pauperum, aegrorum, advenarum destinata (S. Chrysostomus aliique interpretes addictam censent ecclesiastico alicui muneri, quod illius sexum et dignitatem non dedeceret, puta docendi atque instituendi Christianas feminas, stipem illis impertiendi exhibendique in morbis ministerium. Vid. Constitutt. Apost. lib. 3. c. 15. 19.), Rom. 16, 1.

Διακόσιοι, αι, α, (ex δις, et ἑκατόν) ducenti, ae, a, Marc. 5, 37. Joh. 6, 7. 21, 8. al.

Διακούω, f. σομαι, (ex διά, i. e. dis, et ἀκούω, i. e. audio aliquem ad diversas quaestiones respondentem) inquirens audio, verhören, τινός, Act. 23, 35.

Διακρίνω, f. ινῶ, (ex διά, dis, et κρίνω, unde lat. cerno) discerno, A., activ. τινά, discerno, distinguo, i. e. **a.**, praefero aliquem (ut διά etiam in aliis verbis compositis, v. c. διέχειν, διαφέρειν excellentiae significationem recipit), 1 Cor. 4, 7. 11, 29. (τὸ σῶμα τοῦ κυρίου — Nota h. l. paronomasiam: sibi comedit κρίμα, quia non διακρίνει) — οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, Act. 15, 9. — v. Διαφέρω. — **b.**, discerno aliquid a dissimili, — Matth. 16, 3. (faciem coeli, quid vario modo mutata portendat) 1 Cor. 14, 29. (discernant scil. τὰ πνεύματα, i. e. discretione facta

iudicent, an quae dicta sunt, dicta sint afflatu divino. Cf. 12, 10. *διακρίσεις πνευμάτων.*) — **c.**, *διακρῖναι ἀνὰ μέσον τινῶν* (ex hebr. v. Gen. 16, 5. 31, 53. Jes. 2, 4.), iudicium fero inter duas partes litigantes. — *B.*, *Med. διακρίνομαι α.*, dubito, Matth. 21, 21. (Marc. 11, 23.) Jud. v. 22. — *μηδὲν διακρινόμενος*, nihil (plane non) dubitans, Jac. 1, 6. — sine ulla dubitatione utrum liceat, necne, Act. 10, 20. et 11, 12. Cf. Oppositum, Rom. 14, 23. (qui sibi dubitationes movet) — *οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ*, nullas sibi dubitationes movit incredulitate, Rom. 4, 20. — Alio sensu *οὐ διακρίνεσθαι ἐν ἑαυτῷ*, Jac. 2, 4. non suspendere iudicium, i. e. praecipitanter s. temerarie iudicare. — *β.*, *διακρίνομαι πρός τινα*, litigo adversus aliquem (Xen. Ages. 1, 33.) Act. 11, 2—5. — *τινί* (Polyb. 18, 35, 4. — *οἱ ό* Jerem. 15, 10.), Jud. v. 9. (altercor cum aliquo.)

Διάκρισις, *εως*, *ἡ*, (a v. *διακρίνω*) **a.**, discretio, distinctio, 1 Cor. 12, 10. Hebr. 5, 14. (cf. Gen. 3, 5.) — **b.**, disceptatio, — pl. *διακρίσεις (διαλογισμῶν)*, Rom. 14, 1.

Διακωλύω, f. *ύσω* (ex *διά*, i. e. dis, amotionem indicans, cf. *διαγρηγορῶ*. Al. aiunt *τὸ· διά* significare per, i. e. vehementer, et *κωλύω*, qu. v.) prohibeo, Matth. 3, 14. (opp. *ἀφιέναι* v. 15. cf. 19, 14.)

Διαλαλέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *διά*, et *λαλέω*) **a.**, (*διά*, i. q. dis, i. e. diversa in loca) divulgo, Luc. 1, 65. — **b.**, (*διά*, indicans, actum verbi inter duos divisum esse alternatim agentes. v. *Διακατελέγχομαι*) colloquor, — *διελάλουν πρὸς ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσαιεν*, de colloquio deliberantium, Luc. 6, 11.

Διαλέγομαι, f. *ξομαι*, (aor. 1. *διελέχθην*, Med. verbi *διαλέγω*, compositi ex *διά*, notante vel actum inter duos divisum, v. *διαλαλέω*, vel discretionem, et *λέγω*) **a.**, dissero, disputo, Act. 19, 8. 9. — *πρός τινα*, disputans orationem converto ad aliquem, Act. 17, 17. 24, 12. — s. *τινί*, Act. 18, 19. 20, 7. — *περί τινος*, Act. 24, 25. Jud. v. 9. — *ἀπὸ τῶν γραφῶν*, rationes ducens e Scriptis sacris, Act. 17, 2. — **b.**, colloquor; — *διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς μείζων*, disceptaverunt, quis maior esset, Marc. 9, 34. — *τινί*, colloquor cum aliquo (amanter), Hebr. 12, 5. (Prov. 3, 11.)

Διαλείπω, f. *ψω*, (ex *λείπω*, et *διά*, zwischen. Cf. *διά* in: *διαγίνομαι* — propr. intervallum relinquo) moram interpono, coeptum aliquid ad tempus intermitto; — *οὐ διέλιπε καταφιλοῦσα*, osculari non cessavit, Luc. 7, 45.

Διάλεκτος, *ου*, *ἡ*, (a v. *διαλέγομαι*, perf. p. ex *λέγω*, et *διά*, distincte) **a.**, propr. distincta expressio vocis, quae lingua fit. Graeci distinguunt inter *διαλέκτους* et *γλώσσας*. cf. Clem. Alex. Stromat. lib. 1. — **b.**, lingua genti alicui propria, Act. 1, 19. 2, 6. 8. 21, 40. 22, 2. 26, 14. (Polyb. 1, 67, 9. 1, 80, 6.)

Διαλλάσσομαι (att. *διαλλάττομαι*), f. *ξομαι*, (ex *ἀλλάσσω*, quod, ab *ἄλλος* ductum, proprie dicitur de nummulariis, ea, quae valore paria sunt, permutantibus — einwechseln gegen Anderes. — Med. se aequum facere alteri — et *διά*, de cuius vi actum inter duos dividendi v. sub verbis *Διακατελέγχομαι, Διαλαλέω, Διαλέγομαι*) reconcilior alteri (sich mit einander ausgleichen), Matth. 5, 24. (cf. Luc. 12, 58. [*δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ*] — Thuc. 8, 70. — *οἱ ό* 1 Sam. 29, 4.)

Διαλογίζομαι, f. ίσομαι, (ex λογίζομαι a voc. λόγος, et διά, ut diversae partes quasi certantes cogitentur. v. ad v. Διακατελέγχομαι) diversas rationes confero; rationes computo; ratiocinor; **a.**, mecum reputo, delibero, Luc. 5, 21. — additis verbis: ἐν ταῖς καρδίαις, Marc. 2, 6. 7. (Luc. 5, 22.) — (διελογίζοντο) παρ' ἑαυτοῖς, Matth. 21, 25. (Marc. 11, 31. διελογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, — Luc. 20, 5. συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτούς) — πρὸς ἑαυτούς, discepto, Marc. 9, 33. — **b.**, διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, Matth. 16, 7. (Marc. 8, 16. διελογίζοντο, πρὸς ἀλλήλους λέγοντες) — διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· etc. Luc. 12, 17. — **c.**, διαλογίζεσθαι sequente interrogatione indirecta, Luc. 1, 29. 3, 15. (διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, cum popularium animi essent suspensi, an forsitan etc.) — sequente ὅτι (reputo), Joh. 11, 50. (Matth. 16, 8. et Marc. 8, 17. τό· ὅτι est: quia, quod.)

Διαλογισμός, οῦ, ὁ, (a v. διαλογίζομαι, qu. v.) **a.**, ratiocinatio — pl. mentis cogitata, Luc. 5, 22. 24, 38. Rom. 1, 21. 1 Cor. 3, 20. (Ps. 93, 11.) Jac. 2, 4. (κριταὶ πονηρῶν διαλογισμῶν, iudices, qui mala ratiocinia sequuntur) — consilia, Luc. 6, 8. Matth. 15, 19. (Marc. 7, 21. 2 Cor. 10, 5.) — **b.**, disceptatio, Luc. 9, 46. 47. 1 Tim. 2, 8. (χωρὶς ὀργῆς κ. διαλογισμοῦ); pl. Phil. 2, 14. (χωρὶς γογγυσμῶν κ. διαλογισμῶν.)

Διαλύω, f. ύσω, (ex διά, dis, et λύω, solvo) dissolvo — pass. de agmine hominum soluto et dissipato, Act. 5, 36.

Διαμαρτύρομαι, f. οῦμαι, (ex διά, per, et μαρτύρομαι a voc. μάρτυρ, testis) testificor, **a.**, absque casu: α., testimonium edo, Act. 2, 40. 28, 23. — β., obtestor (graviter adhortor) sequ. imperat. 2 Tim. 4, 1. 2. — seq. infinit. 2 Tim. 2, 14. (ut Nehem. 9, 26.) — sequ. ἵνα, 1 Tim. 5, 21. — additis verbis: ἐνώπιον τοῦ θεοῦ: 1 Tim. 5, 21. 2 Tim. 2, 14. 4, 1. — γ., contestor, attestor, dicto comprobo, Hebr. 2, 6. (Respicitur ad Ps. 8, 5—7.) — **b.**, cum casu: διαμαρτύρομαι α., τινί, testimonium edo alicui (expertus), Luc. 16, 28. — sequ. ὅτι, testimonio confirmo alicui, Act. 20, 23. — β., τί, testimonio confirmo — τὸν λόγον τ. θεοῦ, Act. 8, 25. (apostoli verbum Dei a Philippo Samaritanis traditum verbis miraculisque veluti dicto testimonio confirmarunt) — τὸ εὐαγγέλιον, Act. 20, 24. (Paulus exhibuit evangelio testimonium eo, quod se Dominum vidisse testabatur) — τινά vel τί τινι, Act. 18, 5. (διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν, testimonium Judaeis edens, Jesum esse Messiam) 20, 21. (τὴν μετάνοιαν κ. πίστιν .. Ἰουδαίοις κ. Ἕλλησι [διαμαρτυρόμενος], adhortans Judaeos et Gentiles ut ad Deum se converterent et fide se submitterent Christo [in Christum crederent].)

Διαμάχομαι, f. ήσομαι, (ex μάχομαι et διά, de cuius vi vide not. ad Διακατελέγχομαι, Διαλλάσσομαι) vicissim pugno (de hominibus acriter secum disputantibus), Act. 23, 9. (Thuc. 3, 40.)

Διαμένω, f. νῶ, (ex διά et μένω) permaneo **a.**, absol. et emphat. de Deo immortali atque aeterno, Hebr. 1, 11. (Ps. 101, 26—28.) — **b.**, constr. α., διαμένω οὕτως, in hoc statu permaneo, 2 Petr. 3, 4. — διέμενε κωφός, mutus mansit, Luc. 1, 22. — β., διαμένω μετά τινος, maneo cum aliquo, Luc. 22, 28. — πρός τινα, permaneo apud aliquem, Gal. 2, 5.

Διαμερίζω, f. ίσω, (ex διά, dis, et μερίζω a voc. μερίς, pars, portio) Med. **a.**, sensu proprio: α., dispertior (divido) mihi, τί, Matth. 27, 35. (Marc. 15, 24. Luc. 23, 34. — Joh. 19, 24.: διεμερίσαντο ἑαυτοῖς, ex Ps. 21, 19.) — β., .. τινί, distribuo (ἑαυτοῖς), Luc. 22, 17. Act. 2, 45. — **b.**, trop. et metaph. .. οἰκία [βασιλεία] ἐφ᾽ ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα, domus in partes sibi invicem adversantes dissoluta, Luc. 11, 17. 18. (cf. Matth. 12, 25. μερισθεῖσα καθ᾽ ἑαυτῆς, et Marc. 3, 25. ἐὰν ἐφ᾽ ἑαυτὴν μερισθῇ) — .. ἐπί τινα, partes sequor alicui adversarias, Luc. 12, 53. (cf. Matth. 10, 35.) — ἐπί τινι (ἔσονται διαμερισμένοι), Luc. 12, 52. (not. ἐν ἑνὶ οἴκῳ.)

Διαμερισμός, οῦ, ὁ, (a v. διαμερίζομαι, qu. v.) dissidium, Luc. 12, 51. (cf. Matth. 10, 34. μάχαιραν, vocem verbo διχάσαι, v. 35. ita respondentem, uti apud Luc. h. l. vox διαμερισμοῦ et verbum διαμερισθῆναι sibi invicem respondent.)

Διανέμω, f. ῶ, (ex διά et νέμω) distribuo, divido — pass. διανέμομαι — ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, Vulg. ne amplius divulgetur in populum, Act. 4, 17. (Sed videtur verbum νέμω significare: pasco, et νέμομαι pascor. Sens. ne latius serpat, ne altius penetret in viscera populi.)

Διανεύω, f. σω, (διά, νεύω) τινί, nutu significo alicui (Diod. Sic. 3, 17.), Luc. 1, 22. (differt ἐννεύω, v. 62.)

Διανόημα, τος, τό, (a v. διανοέω, quod composit. ex διά et νοέω) cogitatum — pl. Luc. 11, 17. (Matth. 12, 25. τὰς ἐνθυμήσεις.)

Διάνοια, ας, ἡ, (ex διά et νοός s. νοῦς. cf. ἄνοια, μετάνοια, ἐπίνοια, πρόνοια, cet.) **a.**, mens (intelligendi facultas), Matth. 22, 37. (Marc. 12, 30. et Luc. 10, 27. ex Deut. 6, 5.) Eph. 4, 18. (ἐσκοτισμένος τῇ διανοίᾳ) Hebr. 8, 10. et 10, 16. 1 Petr. 1, 13. (Jerem. 1, 17.) — **b.**, intelligentia, 1 Joh. 5, 20. (δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκωμεν τὴν ἀλήθειαν) — **c.**, cogitandi et sentiendi ratio (animus), Col. 1, 21. (ἐχθροὶ τῇ διανοίᾳ, adversarii quod cogitandi rationem attinet) Luc. 1, 51. (ὑπερήφανοι διανοίᾳ καρδίας, qui consilia fastu capta exsequi student. Hos dispergi exemplo comprobatur Act. 5, 37.) — plur. αἱ διάνοιαι, cogitata mentis, e quibus nascuntur consilia, Eph. 2, 3. (τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν.)

Διανοίγω, f. ξω, (ex διά, per, et ἀνοίγω, qu. v. Imperf. διήνοιγον, aor. 1. διήνοιξα, aor. 1. p. διηνοίχθην) aperio (id, quod clausum erat), **a.**, sensu propr. Luc. 2, 23. (ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, masculus clausam matricem aperiens, i. e. primogenitus) — **b.**, trop. διανοίγω τὰς ἀκοάς τινος, aperio aures alicuius, i. e. facultatem audiendi s. auditum ei restituo, Marc. 7, 34. 35. — τοὺς ὀφθαλμούς, visum restituo, Luc. 24, 31. — cf. Ἀνοίγω — διαν. τὰς γραφάς, sensum recludo scriptorum sacrorum, Luc. 24, 32. — διανοίγων κ. παρατιθέμενος, ὅτι etc., explicans et proponens etc. Act. 17, 3. — .. τὸν νοῦν τινος, captum alicuius resero (ut aliquid percipere possit), Luc. 24, 45. — .. τὴν καρδίαν τινός, animum alic. aperio, i. e. audiendi ac discendi cupiditatem in eo excito, Act. 16, 14.

Διανυκτηρεύω, f. σω, (ex νυκτηρεύω, noctem transigo unde nomen νυκτερεία, et διά, per. cf. graec. διημερεύω) totam noctem transigo, — ἔν τινι, Luc. 6, 12. (Diod. Sic. 13, 62. Herodian. 1, 16, 7.)

Διανύω, f. ύσω, (ex διά et ἀνύω, perficio) plane perficio, absolvo — τὸν πλοῦν διανύσαντες κατηντήσαμεν εἰς, expleta navigatione descendimus etc. Act. 21, 7. (Aelian. V. H. 2, 23.)

Διαπαντός, sc. χρόνου, semper; v. supra sub *Διά*. I. a. α.

Διαπαρατριβή, ῆς, ἡ, (ex διά, vicissim, et παρατριβή, — τρίβω, tero; παρά, ad, iuxta; perfrico unam rem altera. — διά intelligi vult actum, quem duo certatim agunt. v. not. ad *Διακατελέγχομαι*, *Διαλάσσομαι*, *Διαλέγομαι*, — Indicat ergo τό· διά, τὴν παρατριβὴν esse geminam s. duplicem) — mutua contentio — plur. 1 Tim. 6, 5. (In codd. perperam legitur: παραδιατριβαί. — Cf. graec. verb. διαπαροξύνω.)

Διαπεράω, f. άσω, (ex διά, per, et περάω, transmeo) traiicio (vel fluvium, vel aliud intervallum), Matth. 9, 1. (Marc. 5, 21.) 14, 34. (Marc. 9, 53.) Luc. 16, 26. — εἰς, Act. 21, 2. — πρός τινα, Luc. 16, 26.

Διαπλέω, f. εύσομαι, (διά, per, — πλέω, navigo) — τί, pernavigo, navigando transeo — πέλαγος, Act. 27, 5.

Διαπονέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (Med. verbi διαπονέω, ex διά, et πονέω a πόνος, laboro, elaboro; med. mihi labores ac molestias impono) indignor, — διά τι, Act. 4, 2. 16, 18. (διαπονηθείς) — Hom. Il. 9, 12.

Διαπορεύομαι, f. εύσομαι, (διά, per, πορεύομαι) **a.**, iter facio per, — sequ. διά τινος (loci), Luc. 6, 1. (Matth. 12, 1. ἐπορεύθη διά, Marc. 2, 23. παραπορεύεσθαι διά) — διά c. gen. loci non expressum, quia iam in antecedentibus indicatum est, Luc. 18, 36. Rom. 15, 24. — διαπορεύεσθαι κατὰ πόλεις κ. κώμας, Luc. 9, 6. 13, 22. (cf. διοδεύειν κατὰ πόλιν κ. κώμην, Luc. 8, 1.) — **b.**, διαπορεύομαί τινα (τόπον), peragro, Act. 16, 3.

Διαπορέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἀπορέω, i. e. non habeo πόρον, locum, per quem effugiam, et διά, dis, in utramque partem) cura ancipiti sollicitor, inops consilii sum, Luc. 9, 7. (seq. διὰ τό c. infin.) Act. 2, 12. — διαπορεῖν ἐν ἑαυτῷ seq. interrogat. indirecta (τί c. optat.), Act. 10, 17. — .. περί τινος, seq. interrog. indir. (τί c. optat.) Act. 5, 24. 10, 17. — Med. Luc. 24, 4.

Διαπραγματεύομαι, f. σομαι, (ap. Graec. c. G. Plat. Phaedr. p. 77. D. accurate pervestigo, ex πραγματ. et διά, per. In N. T. ex πραγματεύομαι, negotior, unde πραγματευτής, negotiator, mercator, — et διά, inter) negotiando lucror; Luc. 19, 15. (ἵνα γνῷ, τίς τί διεπραγματεύσατο.)

Διαπρίω, f. ίσω, (ex διά, dis, et πρίω, a voc. πρίον, serra: serra disseco) Med. Vulg. dissecor, i. e. furo, Act. 5, 33. 7, 54. (διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν.)

Διαρπάζω, f. άσω, (διά, ἁρπάζω) diripio — τί (τὰ σκεύη τινός), Matth. 12, 29. Marc. 3, 27.

Διαρρήγνυμι, f. ξω, (ex διά, dis, et ῥήσσω, ῥήγνυμι) dirumpo, discindo, — τὰ δεσμά, Luc. 8, 29. (Marc. 5, 4. διασπάω — cf. Ps. 2, 8.) — τὰ ἱμάτια, vestes scindere (signum luctus, 2 Sam. 1, 11. 3, 31. Jerem. 36, 24.), Act. 14, 14. — (signum indignationis ac doloris, 1 Macc. 11, 71.) Matth. 26, 65. (Marc. 14, 63. — Sunt, quibus Caiphas peccasse videtur in legem, vetantem ne umquam Pontifex vestes scinderet, Levit. 10, 6. 21, 4. 10. At Caiphas non lugens de mortuo vestimenta scidit, sed zelo motus de blasphemia, quam a Jesu

audisse opinatus est; tali de caussa lex omnino nil instituit. — Docent insuper Rabbini nefas esse Pontifici, sacras solennesque vestes scindere; caeteras vero vestes licere, modo ex inferiori parte ad summum, cum caeteri sacerdotes a summo ad ima scindant, palmi unius vel digitorum sex longitudine. Mischn. tit. Horaioth c. 3. Selden. de Jure N. et G. lib. 2, c. 12.) Pass. Luc. 5, 6.

Διασαφέω (ῶ), f. ήσω, (ex διά, per, et σαφής, clarus, perspicuus) enarro, — τί τινι, Matth. 18, 31.

Διασείω, f. σω, (ex διά, dis, huc illuc, et σείω, quatio) concutio (Aelian. V. H. 2, 14.), τινά trop. incusso terrore alteri aliquid extorqueo, Luc. 3, 14.

Διασκορπίζω, f. ίσω, (ex διά et σκορπίζω, qu. v. Ignorant Attici et verb. simplex et compositum. Aiunt seriori aetate in communem sermonem transiisse ab Jonibus. Usi eo sunt Plutarch. Lucian. Polyb. Strabo, Aelian. Joseph.) spargo, dispergo (opp. συνάγω), Matth. 12, 30. (Luc. 11, 23.) — Speciat. semina spargo, semino, Matth. 25, 24. 26. (συνάγων ὅθεν [i. e. συνάγων ἐκεῖθεν, ὅπου s. ἀπὸ τούτου, ὅ] οὐ διεσκόρπισας, cf. Luc. 19, 21. αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας) — dispergo veluti paleam, Luc. 1, 51. Act. 5, 37. (Jerem. 31, 10. Ez. 29, 12.) — dispergo (inter gentes alienigenas) — cf. Διασπορά — Opp. συνάγω εἰς ἕν — pass. τὰ τέκνα θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα, Joh. 11, 52.

Διασπάω, f. άσω, (διά, dis, σπάω, traho) distraho, speciat. dirumpo (τὰς ἁλύσεις), Marc. 5, 4. (Luc. 8, 29. διαῤῥήσσων τὰ δεσμά) — discerpo (hominem, in quem furens irrui), Act. 23, 10.

Διασπείρω, f. ερῶ, (ex διά, dis, et σπείρω, spargo) dispergo. Pass. de iis, qui in diversa fugati sunt loca Act. 8, 1. 4. 11, 19.

Διασπορά, ᾶς, ἡ, (a v. διασπείρω, qu. v. ut διαφθορά a v. διαφθείρω) dispersio. — Speciat. conditio eorum (Judaeorum scil.), qui extra patriam in varias regiones dispersi vivunt, 1 Petr. 1, 1. (παρεπιδήμοις διασπορᾶς, i. e. peregrinantibus in terra, ubi patria exules inter alienigenas dispersi habitant. Magis perspicue hoc exprimitur in loco Jacobi statim excitando.) Jac. 1, 1. (ταῖς δώδεκα φυλαῖς, ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ sc. οὔσαις) Joh. 7, 35. (εἰς τὴν διασποράν τῶν Ἑλλήνων, i. e. in terras Graecorum, ubi exules Judaei dispersim habitant.)

Διαστέλλομαι, (Medium verbi διαστέλλω, compositi illius ex διά, dis, et στέλλω, sisto, apparo, instruo — separo id, quod confundi nolo) **a.**, propr. id, quod violari nolo, prae caeteris inculco, sive mandando, sive interdicendo; **b.**, mando, τινί: Act. 15, 24. — Pass.: τὸ διαστελλόμενον, Id, quod inculcatur (scil. Ex. 19, 12. 13.), Hebr. 12, 20. — seq. ἵνα μή, Matth. 16, 20. (διεστείλατο. Marc. 8, 30. ἐπετίμησεν) Marc. 5, 43. 7, 36. 9, 9.

Διάστημα, τος, τό, (a v. absol. διαστάω [διΐστημι] ex στάω [ἵστημι] et διά, dis) distantia, intervallum — de tempore: Act. 5, 7. (ἐγένετο ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα.)

Διαστολή, ῆς, ἡ, (a v. διαστέλλω, qu. v.) **a.**, discrimen, τινός, Rom. 3, 22. 10, 12. — **b.**, distinctio (distincta expressio), 1 Cor. 14, 7. (coll. v. 9.)

Διαστρέφω, f. ψω, (στρέφω, διά) distorqueo — τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας, Act. 13, 10. (cf. Judic. 5, 6. ὁδοὶ διεστραμμέναι, quae oppon. ταῖς ὁδοῖς εὐθείαις) — trop. perverto, perturbo (τὸ ἔθνος), Luc. 23, 2. — pass.

διεστραμμένος, perversus, γενεὰ διεστραμμένη, Matth. 17, 17. Luc. 9, 41. et Phil. 2, 15. — Neutr. λαλεῖν διεστραμμένα (perversa), Act. 20, 30. — διαστρέψαι τινὰ ἀπό τινος, avertere ab .. Act. 13, 8.

Διασώζω, f. σω, (ex διά, per, et σώζω, qu. v.) τινά, **a.**, (aegrotum) sano, salvo, Luc. 7, 3. — Pass. sanor, sanitatem recupero, Matth. 14, 36. — **b.**, servo aliquem ab interitu, Act. 27, 43. — ἔκ τινος (v. c. ἐκ τῆς θαλάσσης), Act. 28, 4. — **c.**, constructiones praegnantes: διασώζω .. τινὰ πρός τινα, aliquem salvum perducere ad .. Act. 23, 24. — Pass. διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν, salvum evadere ad terram, Act. 27, 44. — .. εἴς τινα (κιβωτόν, arcam), 1 Petr. 3, 20.

Διαταγή, ῆς, ἡ, (a v. διατάσσω, qu. v. Aor. 2. p.) dispositio — ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, in dispositiones angelorum; Act. 7, 53. (servanda est praeverbii εἰς proprietas: εἰς non idem est, quod ἐν. — Utique conferenda sunt verba Gal. 3, 19: ὁ νόμος προςετέθη διαταγεὶς δι' ἀγγέλων. Cf. etiam phrasin δέχεσθαι [προφήτην] εἰς ὄνομα [προφήτου] Matth. 10, 41., i. e. excipere prophetam, quia gerit nomen prophetae. Matth. 12, 41. μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα. — Ita ergo in illo loco: recepistis legem id intuiti, quod Mosi per angelos tradita erat, et tamen [quamvis auctoritate angelorum permoti legem recepissetis] eam non servastis.)

Διάταγμα, τος, τό, (a v. διατάσσω, qu. v. — perf. pass.) mandatum, Hebr. 11, 23.

Διαταράσσω (ττω), f. ξω, (διά, ταράσσω) perturbo; — pass. ἐπί τινι, Luc. 1, 29.

Διατάσσω (ττω), f. τάξω, (ex διά, dis, et τάσσω, ordino, colloco) **a.**, Activ. .. α., τινί, *mando* (praecipio), Matth. 11, 1. — *ordino* (verordnen), 1 Cor. 16, 1. — τί τινι pass. κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, quemadmodum ipsis (militibus) praeceptum erat, Act. 23, 31. — τὰ διαταχθέντα (αὐτῷ), quae imperata (ei) erant, Luc. 17, 9. 10. — β., *constituo*: μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε, nihil ultra id, quod vobis constitutum (deputatum) est, exigite, Luc. 3, 13. — γ., τι, διατάσσω, de iis qui iussa accepta (legem acceptam) ei, cui destinata sunt, tradunt — ὁ νόμος διαταγεὶς δι' ἀγγέλων, Gal. 3, 19. — δ., inf. διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν, praecepit, ut ei daretur, Luc. 8, 55. — seq. acc. c. infin. praecipio ut, Act. 18, 2.

b., Med. διατάσσομαι, dispono, constituo aliquid, quod veluti norma servetur, ut omnia ordine fiant — α., absol. Act. 20, 13. (οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένος) 1 Cor. 7, 17. (οὕτως — διατάσσομαι) — β., .. τινί, Tit. 1, 5. (ὥς σοι διεταξάμην, h. e. ad eam, quam tibi dedi, normam) — γ., διατάσσομαί τι, 1 Cor. 11, 34. (τὰ λοιπά, ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι) — δ., τινί, seq. infinit. Act. 7, 44. (καθὼς διετάξατο τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτήν, prouti normam s. descriptionem Mosi dederat) — seq. acc. c. inf. Act. 24, 23. (διαταξάμενος τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτόν, scil. Παῦλον, etc.)

Διατελέω (ῶ), f. ήσω, (διά, per, — τέλλω s. τελέω, a voc. τέλος, finio, perficio) **a.**, transit. prorsus perficio, absolvo aliquid. Ita Xen. H. G. 7, 3, 4. ubi opp. ἄρξασθαί τι, — **b.**, intrans. permaneo — ἄσιτοι διατελεῖτε, Act. 27, 33.

Διατηρέω (ῶ), f. ήσω, (ex *διά*, et *τηρέω*, observo, custodio) *τί — ἐν τῇ καρδίᾳ* (cf. Gen. 37, 11.), conservo animo repositum, Luc. 2, 51. — *ἑαυτὸν ἔκ τινος*, me purum servo ab aliquo, Act. 15, 29.

Διατί, cur? quare? v. *Διά*, II. *α.*

Διατίθημι, f. ήσω, (*θέω* s. *τίθημι*, pono, *διά*, dis) dispono, disloco. — Med. *διατίθεμαι* (cf. *διατάσσομαι*, *διαστέλλομαι*), dispono, i. e. constituo id, quod a me accipiatur — *τινί τι*, dispono alicui, heredem constituo aliquem alicuius rei, Luc. 22, 20. — *διατίθεμαι διαθήκην*, **a.**, ex hebraico: (Gen. 15, 18. Jerem. 31, 31.) foedus facio, *τινί* (ad formulam hebr. כָּרַת בְּרִית לְ, quae dativum sibi associat, ubi notio praevalet aut *α.*, promissionum *alicui* factarum, e. g. 2 Chron. 7, 18., aut *β.*, legum *alicui* positarum iniunctorumque ei officiorum, e. g. Jos. 9, 6. 1 Sam. 11, 1. Ex. 23, 32. 34, 12. 15. Deut. 7, 2. 2 Chron. 21, 7. al. v. lexic. hebr.), Hebr. 8, 10. — i. q. *πρός τινα* (hebr. אֶל). Act. 3, 25. (Gen. 22, 18.) Hebr. 10, 16. (Jerem. 31, 31. seq.) Etiam Graeci dicunt: *συντίθεμαι πρός τινα* (*αἱ πρός τινα συνθῆκαι*, Xen. Cyr. 3, 1, 21.) **b.**, *διατίθεμαι* (*διαθήκ.*), testamentum facio; — *ὁ διαθέμενος*, qui testamentum fecit, testator, Hebr. 9, 16. 17.

Διατρίβω, f. ψω, (*τρίβω*, tero, *διά*, per), tero, contero — **a.**, *διατρίβω χρόνον*, tempus tero, tempus transigo, s. consumo, Act. 14, 3. 28. — *ἡμέρας τινάς*, Act. 16, 12. 20, 6. 25, 6. 14. — **b.**, *διατρίβω* simpliciter dict.: commoror, Act. 12, 19. — *μετά τινος*, Joh. 3, 22. 11, 54. — *ἐν τόπῳ τινί*, Act. 15, 35.

Διατροφή, ῆς, ἡ, (*τρέφω*, alo, *διά*, per) alimentum; pl. 1 Tim. 6, 8. (*ἔχειν διατροφάς.*)

Διαυγάζω, f. σω, (*αὐγάζω*, qu. v. — *διά*, per — per nebulas, tenebras, cf. lat. diluculum) illucesco — *ἕως ἡ ἡμέρα διαυγάσῃ*, 2 Petr. 1, 19.

Διαυγής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (a *διά* et *αὐγή*) pellucidus — (*ὕαλος*, crystallum) Apoc. 21, 21.

Διαφανής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (*διά*, per — *φαίνομαι*, aor. 2. *ἐφάνην*, unde *ὁ φανός*, *ἡ φανή*) pellucidus, Apoc. 21, 21. (e codd. nonnullor. lectione.)

Διαφέρω, f. διοίσω, aor. 2. διήνεγκον, (*φέρω*, *διά* — *α.*, *per*, *β.*, *dis*) **a.**, perfero, fero, s. porto per aliquem locum, Marc. 11, 16. — pass. de doctrina, quae per aliquam regionem fertur, Act. 13, 49. — **b.**, dis; — *α.*, diversas in partes, s. diversa in loca (huc illuc) fero. Pass. de iis, qui navi huc illuc feruntur, Act. 27, 27. — *β.*, intrans. differo, i. e. diversus sum — א., *οὐδέν μοι διαφέρει*, mihi perinde est, *ὁποῖοί ποτε ἦσαν*. — Ita in sermone Graecorum serioris potissimum aevi: *τί διαφέρει*, quid refert? — ב., *διαφέρω τινός*, differo ab aliquo, excello, praesto alicui (cf. *διά* in verbo: *διακρίνω*), Matth. 10, 31. (Luc. 12, 7.) 12, 12. — ita et Graeci, v. c. Xenoph. — adiecto: *μᾶλλον*, Matth. 6, 26. (Luc. 12, 24.) — *διαφ. τινος ἔν τινι* (Graeci: *τινί* absque *τῷ· ἐν* — Xen. *τινί*, Mem. 3, 9, 1. — *ἐπί τινι*, Mem. 4, 2, 1.), 1 Cor. 15. 41. — *τὰ διαφέροντα* (*δοκιμάζειν*), ea, quae praestant; Vulg. utiliora, Rom. 2, 18. Phil. 1, 10.

Διαφεύγω, f. ξω, (φεύγω, fugio, διά, per) effugio, Act. 27, 42. (Herodot. 5, 95. ἐκφεύγειν simpliciter: effugere. — Xen. διαφεύγειν τὰ δεινά, periculum effugere, Mem. 3, 12, 4.)

Διαφημίζω, f. ισω, (a διά, dis, et φήμη) Hesych. διαφημίζω· διασαλπίζω, propr. divulgando rem facio, ut φήμη oriatur, s. ut alii de illa re loquantur et fama eius latius spargatur (distingue διαφημίζειν et διαγγέλλειν. — ἡ βασιλ. τοῦ θεοῦ, ut hoc exemplo utamur, διαγγέλλεται sed non διαφημίζεται) diffamo (quod tamen Latinis sensu malo dicitur) divulgo — **a.**, τί — τὸν λόγον, rem gestam, Marc. 1, 45. — pass. διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις, Matth. 28, 15. — **b.**, τινά, διεφήμισαν αὐτόν, famam eius sparserunt, Matth. 9, 31.

Διαφθείρω, f. φθερῶ, (ex διά et φθείρω, qu. v.) corrumpo, τί, Luc. 12, 33. (σὴς διαφθείρει sc. τὸν θησαυρόν, res reconditas, cf. Matth. 6, 19.) Apoc. 11, 18. — Pass. 2 Cor. 4, 10. (ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος — Opp. ἀνακαινοῦσθαι) Apoc. 8, 9. 11, 18. — trop. διεφθαρμένοι τὸν νοῦν, mente corrupti, 1 Tim. 6, 5.

Διαφθορά, ᾶς, ἡ, (a v. διαφθείρω, qu. v.) corruptio, — speciat. corruptio ex putrefactione (ἰδεῖν διαφθοράν, experiri putredinem, i. e. putredine solvi, ex Ps. 15, 10.), Act. 2, 27. 31. 13, 35. 36. 37. — μηκέτι ὑποστρέφειν εἰς — non porro redire in — Act. 13, 34. (cf. Job 33, 28.)

Διάφορος, ον, ὁ, ἡ, (a v. διαφέρω, qu. v.) diversus, a, um, Rom. 12, 6. Hebr. 9, 10. — Comparat. διαφορώτερος, έρα, ερον, praestantior, Hebr. 8, 6. — παρά τινα, praeter aliquem, prae aliquo, Hebr. 1, 4.

Διαφυλάσσω (ττω), f. ξω, (φυλάσσω, διά) custodio, τινά, aliquem (ne laedatur), Luc. 4, 10. (ex Ps. 90, 11. Sed Matth. 4, 6. haec verba omissa sunt.)

Διαχειρίζω, f. ισω, (ex διά et χείρ, manus) manibus tracto, administro, Xen. Anab. 1, 9, 17. cf. ἐπιχειρέω. — Med. interimo, interficio, τινά, Act. 5, 30. 26, 21.

Διαχλευάζω, f. άσω, (a διά et χλεύη, ludibrium) derideo, irrideo, — διαχλευάζοντες ἔλεγον, Act. 2, 13.

Διαχωρίζω, f. ισω, (χωρίζω, separo, seiungo, et διά, dis) Pass. vi Medii instruct. διαχωρίζομαι, separor, separo me — ἀπό τινος, discedo ab aliquo, Luc. 9, 33.

Διδακτικός, ή, όν, (a διδακτός, qu. v. Adiectiva in „ικός" exeuntia se associant verbis in „ίζω" efformatis atque studii, imitationis, frequentationis notionem exprimentibus.) aptus, promtus ad docendum, 1 Tim. 3, 2. 2 Tim. 2, 24.

Διδακτός, ή, όν, (a v. διδάσκω, 3. perf. pass.) doctus, Joh. 11, 45. (διδακτοὶ τοῦ θεοῦ, a Deo instituti, Jes. 54, 13.) 1 Cor. 2, 13. (λόγοι διδακτοὶ πνεύματος ἁγίου, rationes suggestae a spiritu S. — ibid. λόγοι διδακτοὶ ἀνθρωπίνης σοφίας, rationes humana sapientia suggestae.)

Διδασκαλία, ας, ἡ, (a voc. διδάσκαλος, qu. v.) **a.**, *institutio*, Unterweisung, Rom. 12, 7. (ὁ διδάσκων suo dono utatur ἐν τῇ διδασκαλίᾳ) 15, 4. (εἰς τὴν ἡμῶν διδασκαλίαν προεγράφη) 1 Tim. 4, 6. (παρηκολούθηκας τῇ καλῇ διδασκ. v. post 2 Tim. 3, 10.) 13. (προσέχειν τῇ διδασκαλίᾳ, vacare insti-

tutioni) 5, 17. (*οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ κ. διδασκαλίᾳ*) 2 Tim. 3, 10. (*σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ*) v. 16. (*ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, ἔλεγχον, ἐπανόρθωσιν* etc.) Tit. 2, 7. — **b.**, *doctrina* (quae traditur), Eph. 4, 14. (*περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας*) 1 Tim. 1, 10. (*ἡ ὑγιαίνουσα διδασκαλία*) 6, 1. (*ἵνα μὴ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται*) v. 3. (*ἡ κατ' εὐσέβειαν διδασκ.*) 2 Tim. 4, 3. (*ἡ ὑγιαίνουσα διδ.*, ut Tit. 1, 9.) Tit. 2, 10. (*ἡ διδασκαλία τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ*) — Plur. Matth. 15, 9. et Marc. 7, 7. (*διδάσκειν διδασκαλίας .. ἀνθρώπων*, ex Jes. 29, 13. cf. Col. 2, 22. — *διδασκαλίαι δαιμονίων*, doctrinae a daemonibus inspiratae, 1 Tim. 4, 1.

Διδάσκαλος, *ου*, *ὁ*, (a v. *διδάσκω*, qu. v.) doctor, praeceptor, **a.**, doctor *τινός*, gen. obi. qui aliquem docet, Rom. 2, 20. (*νηπίων*) 1 Tim. 2, 7. (*ἐθνῶν*) et 2 Tim. 1, 11. — pl. 2 Tim. 4, 3. — **b.**, simpliciter dict. *α.*, *διδάσκαλον εἶναι*, alios docere, instituere, Hebr. 5, 12. — *β.*, *διδάσκαλος* is, qui munere doctoris fungitur et nomen doctoris gerit ut Nicodemus, Joh. 3, 10. — Christus, Joh. 3, 2. — quem ipsi Judaei alloquuntur: *διδάσκαλε*, Matth. 8, 19. 12, 38. 19, 16. (Marc. 10, 17. Luc. 18, 18.) 22, 16. (Marc. 12, 14. Luc. 20, 21.) 22, 24. (Marc. 12, 19. Luc. 20, 28.) 24, 36. (Marc. 12, 32.) Luc. 7, 40. 9, 38. 49. 10, 25. 11, 45. 12, 13. — Joh. 1, 38. (h. l. annotatur, hanc graecam vocem respondere hebraicae: *ῥαββί*) Job. 8, 4. 11, 28. — Jesum a suis discipulis hoc nomine salutatum esse, vel nemine narrante constaret, at narratur quoque, Joh. 13, 13. 14. — v. *Ῥαββί*. Scilicet *γ.*, *διδάσκαλος* est magister, is, qui habet *μαθητάς* (ut in suis scholis Rabbini, et Jesus duodecim discipulorum magister) — *ὁ διδάσκ. ὑμῶν*, Matth. 9, 11. 17, 24. 26, 18. (Luc. 21, 11.) — magister et discipulus comparati, Matth. 10, 24. (*οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον*) 25. Luc. 6, 40. — *δ.*, *διδάσκ.* nomen, quod in primitiva ecclesia nonnulli ob acceptum aut ab ipsis Deo volente susceptum docendi munus gerebant, Act. 13, 1. 1 Cor. 12, 29. Eph. 4, 11.

Διδάσκω, f. *ξω*, (ab obsoleto: *δάω*. Conflatur inde *δάσκω*, et per reduplicat. *διδάσκω*; cf. *πιπράσκω*, *πιφάσκω*.) *doceo*. Hoc dicitur *I.*, absolute: orationes habeo ad eos, qui audiunt, edocendos, Lehrvorträge halten; — de Jesu, in campis, urbibus, synagogis, domibus, templo doctrinam suam auditoribus proponente. Matth. 4, 23. 21, 23. 26, 55. Marc. 1, 21. 4, 1. 6, 2. 6. 12, 35. Luc. 4, 15. 5, 17. 6, 6. 13, 10. 22. 23, 5. Joh. 6, 59. 7, 14. 28. 8, 20. 18, 20. — de apostolis: *διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ*, doctrinam tradere, auctoritati Jesu innixam, Act. 4, 18. 5, 28. — de doctoribus ecclesiarum: Rom. 12, 7. (*ὁ διδάσκων*, qui munus doctoris administrat) — de iis, qui in sacris Christianorum conventibus verba faciunt, 1 Tim. 2, 12. (cf. 1 Cor. 14, 34.)

II., Constr. **a.**, *διδάσκω τινά*, doceo aliquem; *α.*, trado ei quae cognoscenda sunt de rebus ad religionem et disciplinam morum spectantibus. ℵ., Universe: doctrinam alicui trado de rebus divinis, Matth. 5, 2. 7, 29. (Marc. 1, 22.) Marc. 2, 13. 4, 1. 6, 34. (*πολλά* h. l. adverbialiter: multis verbis) 10, 1. 14, 49. Luc. 5, 3. Joh. 7, 35. 8, 2. Act. 4, 2. 5, 25. 11, 26. 20, 20. — ב., speciat. tenenda alicui trado certa quaedam placita, Matth. 5, 19. (*ὃς ἂν διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους οὕτω*) Act. 15, 1. (sequitur h. l. id ipsum, quod *οἱ διδάσκοντες* teneri volebant scil. de circumcisione) — *διδάσκω* i. q. *διδάσκων λέγω* (ut

Act. 15, 1. ita et) Hebr. 8, 11. (οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην [i. e. οὐ μὴ διδάσκων εἴπῃ τις τῷ πολίτῃ]· γνῶθι τὸν κύριον) — **γ.**, διδάσκειν τινά, docendo eum adhortari, eum meliora docere, falsas eius opiniones corrigere etc., belehren, Joh. 9, 34. (ἐν ἁμαρτίαις ἐγεννήθης ὅλως, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς;) Rom. 2, 21. Col. 3, 16. (ἑαυτούς, i. e. ὑμεῖς ἀλλήλους) 1 Joh. 2, 27. (οὐ χρείαν ἔχετε, ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς) — **η.**, declaro, ostendo alicui, Marc. 9, 31. (ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ κ. ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι ὁ υἱὸς τ. ἀνθρώπου παραδίδοται etc. cf. Matth. 16, 21. δεικνύει) — *β.*, διδάσκω τινά c. infin. doceo aliquem quidquam facere, Luc. 11, 1. (δίδαξον ἡμᾶς προςεύχεσθαι) Matth. 23, 3. 28, 15. (ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν, scil. ποιῆσαι) v. 20. (διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα etc.) Apoc. 2, 14. 20. — *γ.*, διδάσκ. τινά κατά (contra adversus) τινος, Act. 21, 28. — *δ.*, διδάσκ. τινὰ περί τινος, 1 Joh. 2, 27. — *ε.*, διδ. τινά, seq. acc. c. inf. Eph. 4, 21. et 22—25. (enarra: siquidem ἐν αὐτῷ, i. e. tamquam Christiani ac disciplinae Christi subiecti edocti estis, vobis mutatis pristinis moribus, fraude et mendacio abstinendum sectandamque in sermonibus veritatem esse, quemadmodum in Christo veritas est) — *ζ.*, διδάσκ. τινα, ὅτι, Marc. 8, 31. 1 Cor. 11, 14. (αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ etc.)

b., διδάσκω τι, doceo aliquid — τὴν ὁδὸν τ. θεοῦ, Matth. 22, 16. Marc. 12, 14. Luc. 20, 21. — .. πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἐδίδαξαν, Marc. 6, 30. — τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, Act. 18, 11. — τὰ περί τινος (expono), Act. 18, 25. 28, 31. — ταῦτα παράγγελλε κ. δίδασκε, 1 Tim. 4, 11. — διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ, scil. διδάσκειν, Tit. 1, 11. — διδάσκειν διδασκαλίας ἀνθρώπων, Matth. 15, 9. (Marc. 7, 7. ex Jes. 29, 13.)

c., διδάσκω τινά τι, doceo aliquem aliquid (Xenoph.) — τὸ ἅγιον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἃ δεῖ εἰπεῖν, Luc. 12, 12. Joh. 14, 26. — τὰς παραδώσεις, ἃς ἐδιδάχθητε, 2 Thess. 2, 15. — 2 Tim. 2, 2. Hebr. 5, 12. πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς, τίνα τὰ στοιχεῖα etc. (nisi legendum sit: ὑμᾶς τινα — i. e. ut quis vos doceat.)

Διδαχή, ῆς, ἡ, (a v. διδάσκω, perf. δίδαχα) **a.**, doctrina (quae traditur) Marc. 1, 27. Act. 17, 19. Rom. 6, 17. (τύπος διδαχῆς) 16, 17. (h. l. μανθάνειν διδαχήν) 2 Joh. v. 10. (φέρειν, i. e. afferre διδαχήν τινα) — pl. Hebr. 13, 9. — ἡ διδαχή τινος, *α.*, genit. subi. doctrina, quam quis tradit, Marc. 1, 22. (Matth. 7, 28. Luc. 4, 32.) Matth. 16, 12. 22, 33. (Marc. 11, 18.) Joh. 7, 16. 17. 18, 19. Act. 2, 42. 5, 28. 13, 12. Apoc. 2, 14. (ἡ διδαχὴ Βαλαάμ, doctrina impii illius prophetae, qui a Balaco, Moabitar. rege accitus, ut Israelitas diris devoveret, pravum illud consilium dedit Balaco, ut puellas in castra Israëlitarum mittens illos ad impudica primum tum ad idola pelliceret. Num. 24, 14. 31, 16.) — *β.*, genit. obi.: ἡ διδαχὴ τοῦ Χρ. doctrina de Christo, filio Dei, 2 Joh. v. 9.

b., oratio aliis edocendis accommodata, Lehrvortrag (cf. voc. Διδασκαλία), Marc. 4, 2. 12, 38. 1 Cor. 14, 6. (λαλεῖν ἐν διδαχῇ) v. 26. (διδαχὴν ἔχει paratus est ad docendum) — **c.**, institutio, 2 Tim. 4, 2. Tit. 1, 9.

Δίδραχμον, ου, τό, (ex δραχμή et δι, duplicari iubente. Cf. voc. δίδυμος.) didrachma (nummus argenteus, aequans duas drachmas Atticas, vel

unam Alexandrinam, vel siclum dimidium, vel quartam parem imperialis — οἱ ὁ Ex. 38, 26.), pl. Matth. 17, 24.

Δίδυμος, ου, ὁ, ἡ, (geminus — duplex, Hom. Od. 19, 227. — ut τρίδυμος, τετράδυμος etc., triplex quadruplex) gemellus (δίδυμος, — cognomen Thomae apostoli), Joh. 11, 16. 20, 24. 21, 2.

Δίδωμι, f. ώσω, (a δόω — pro διδοῦσι attice: διδόασι, Apoc. 17, 13. — Aor. 1. ἔδωκα, — sed coniunctivus: δώσω, ῃς, ῃ, Joh. 17, 2. Apoc. 8, 3. et in codd. 13, 16. Veteribus incognitus est. v. Lobeck. ad Phryn. p. 720. seq. — Perf. δέδωκα, — plusqu. perf. ἐδεδώκειν et δεδώκειν, Marc. 14, 44. Joh. 11, 57. — 3 pl. δεδώκεισαν, attice: δεδώκεσαν. — Aor. 2. ἔδων. Optat. δῴην, pro: δοίην, Rom. 15, 5. Eph. 1, 17. 3, 16. 2 Thess. 3, 16. 2 Tim. 1, 16. 18. 2, 7.) *do.* *A.*, absol. (subintellecto tamen vel dativo, eum notante, cui datur dandumve est, vel accusativo rei, quae datur, vel danda est) Matth. 7, 7. et Luc. 6, 38. et 11, 9. (δίδοτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν) Act. 20, 35. (beatius est dare, quam accipere) Matth. 10, 8. (gratis accepistis, gratis detis) 13, 12. (Marc. 4, 25. Luc. 19, 26. Matth. 25, 29.) — Matth. 5, 42. et Luc. 6, 30. (παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου.)

B., Δίδωμί τινί τι, do alicui aliquid. (Quidquid est, quod alicui dari dicatur: verbi διδόναι vis non variatur. Nam τό διδόναι semper sibi ex adverso positum habet τὸ λαμβάνειν: is, cui δίδοται, idem est, qui λαμβάνει. Ut tamen locos innumeros, qui hanc ῥῆσιν continent, digeramus, primo loco eos ponamus, ubi τό· διδόναι τινί τι ad rogata respicit, aut rogata supponit.) *α.*, *do* (petenti, vel egeno), Matth. 7, 9—11. (Luc. 11, 11—13.) 10, 42. (Marc. 9, 40.) 12, 39. (Luc. 11, 29.) 14, 8. 11. (Marc. 6, 25. 28.) 16, 4. (Marc. 9, 12.) 19, 21. (Marc. 10, 21. Luc. 18, 22.) 26, 9. (Marc. 14, 5.) 27, 58. (cf. Marc. 15, 45. ἐδωρήσατο) Luc. 11, 3. (Matth. 6, 11.) 7. 8. (δώσει αὐτῷ [τόσα], ὅσων χρῄζει) 11—14. (Matth. 7, 9—11.) 15, 12. 16. Joh. 4, 10. 15. 6, 34. 11, 22. 12, 6. 13, 29. 15, 16. 16, 23. Act. 3, 6. 16. 13, 21. 2 Cor. 9, 9. Jac. 1, 5. — Nonnunquam verbo διδόναι in phrasi: διδόναι τινί τι substitui utique poterat aliud quoddam, quo dandi notio accuratius definiretur, siquidem ad id efficiendum lingua offerebat verba: ἀποδιδόναι, ἐπι .. μετα .. δια .. παραδιδόναι. Jam etsi non dicimus, verbum illud simplex interdum plane idem exprimere, quod unum alterumve verborum exprimat compositorum, tamen nobis locos, phrasin dictam repraesentantes dispescere in classes licebit, prouti simplicis verbi notionem plures pari modo coarctare videantur. Igitur quod nonnullis in locis graece dictum est: δίδωμί τινί τι, id latine reddi potest *β.*, *impertio* alicui aliquid (nostrates exprimunt verbo: verleihen — v. c. Macht verleihen), Matth. 4, 9. (Luc. 4, 6. σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν) 9, 8. 10, 1. (Marc. 6, 7. Luc. 9, 1. 10, 19.) 21, 23. (Marc. 11, 28. Luc. 20, 2.) 28, 18. Joh. 19, 11. — Adde: Matth. 16, 19. 20, 23. (Marc. 10, 40.) 21, 43. Luc. 1, 32. 12, 32. Joh. 1, 12. 3, 27. 5, 27. 14, 27. 17, 2. Apoc. 1, 10. 2, 10. 17. 25. 28. 6, 8. 9, 1. 13, 2. 4. 5. 17, 13. 24. 20, 4. — τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Act. 8, 18. 15, 8. Joh. 3, 34. Rom. 5, 5. 1 Cor. 12, 7. Eph. 4, 7. 6, 19. 1 Tim. 4, 14. 2 Tim. 1, 7. 2 Petr. 3, 15. — Adde Rom. 11, 8. — *γ.*, do, i. e. *largior*, Luc. 21, 15. (δώσω ὑμῖν στόμα κ. σοφίαν) Act. 7, 25. 11, 17. (διδόναι τὴν δωρεάν)

14, 17. 17, 25. (*διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοήν*) Joh. 6, 33. 10, 28. (*δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον*) 2 Thess. 3, 16. Eph. 1, 17. 4, 8. Apoc. 2, 17. 28. — *δ.*, do, i. e. *trado* — Matth. 5, 31. (*δότω αὐτῇ ἀποστάσιον*, 19, 7. Marc. 10, 4.) 25, 15. 28. (Luc. 19, 24.) Marc. 12, 9. (Luc. 20, 16. sed Matth. 21, 41. *ἐκδώσεται*) Luc. 4, 17. Joh. 17, 8. 14. 19. 22. Act. 7, 8. 38. — *ε.*, do i. q. *concredo*, *committo* (trado curae alicuius), Matth. 25, 15. (*τό· ἔδωκε* vices gerit *τοῦ· παρέδωκε* v. 14. cf. Luc. 19, 13. 15.) Luc. 16, 12. (cf. v. 11. *πιστεύειν τινί τι*) 12, 48. (h. l. comparatur *τῷ παρατίθεσθαι*) Joh. 6, 37. et 17, 12. (*οὓς δεδωκάς μοι ἐφύλαξα*; cf. v. 6. 9. 24.) — *ζ.*, do (ei, qui iure postulat vel postulare potest), i. q. *reddo*, *solvo* (*ἀποδίδωμι*), mercedem: Matth. 20, 4. (*ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν*) 14. 26, 15. (*τί θέλετέ μοι δοῦναι*; Marc. 14, 11. Luc. 22, 5.) — *διδόναι τινὶ κατὰ τὰ ἔργα* (pro quo: *ἀποδοῦναι*, Matth. 16, 27.) Apoc. 2, 23. — vectigal, censum, Matth. 17, 27. (h. l. *δοῦναί τι ἀντί τινος*; cf. *δοῦναι ἀντάλλαγμά τινος*, Matth. 16, 26. Marc. 8, 37., et *δοῦναι λύτρον ἀντί τινος*, Matth. 20, 28. Marc. 10, 45.) Matth. 22, 17. (Marc. 12, 14. Luc. 20, 21.) 27, 10. (*ἔδωκαν εἰς τὸν ἀγρόν*, impenderunt emendo agro) Hebr. 7, 4. (*τὴν δεκάτην*) — *λόγον διδόναι*, rationem reddere, Rom. 14, 12. — *δοῦναι θυσίαν*, Luc. 2, 24. — *η.*, do, i. q. *praebeo*, porrigo, suppedito (*ἐπιδίδωμι*, dargeben, darreichen, reichen), Matth. 7, 6. (*μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί*) 10, 19. 24, 45. (*διδόναι τοῖς .. τροφήν*, Luc. 12, 42.) 14, 19. (Marc. 6, 41. Luc. 9, 16. sed Joh. 6, 11. *διέδωκε*) 15, 36. (Marc. 8, 6.) 26, 26. 27. Marc. 14, 22. 23. Luc. 22, 19. Joh. 3, 16. (*ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἔδωκε*, scil. *τῷ κόσμῳ*, ut ei mitteret) 6, 27. (*βρῶσιν*) 32. 13, 26. (h. l. *ἐπιδιδόναι* et *διδόναι* permutantur) 18, 11. (*τὸ ποτήριον*, cf. Apoc. 16, 19.) 21, 13. adde: 4, 10. 14. — *θ.*, do, i. e. *concedo* (gewähren), Act. 5, 31. (*δοῦναι .. μετάνοιαν*, ut 11, 18. cf. Apoc. 2, 21. *ἔδωκα αὐτῇ χρόνον, ἵνα μετανοήσῃ*) Act. 20, 32. (*κληρονομίαν*) — relinquo alicui aliquid, Luc. 14, 9. Rom. 12, 19. Apoc. 11, 2. — *ι.*, Saepius *τὸ διδόναι* nominibus adiunctum est aliquam actionem s. effectum aliquem significantibus, ita ut cum res, nomine notata, dari dicitur, id perinde sit, ac si ea *effici* dicatur. Exemplo sint phrases hae: *διδόναι τινὶ* — *αἶνον* (i. q. *αἰνεῖν τινα*), Luc. 18, 43. — *ἀπόκρισιν* (i. q. *ἀποκρίνεσθαί τινι*), Joh. 1, 22. 19, 9. — *ἀφορμήν* (opportunitatem alicui facere), 2 Cor. 5, 12. — *ἀγάπην* (exhibeo), 1 Joh. 3, 1. — *διαστολήν* (i. q. *διαστέλλειν τι*), 1 Cor. 14, 8. — *δόξαν* (i. q. *δοξάζειν τινά*), Joh. 9, 24. 17, 22. (*τὴν δόξαν, ἣν ἔδωκάς μοι*, quam mihi fecisti, exhibuisti) Apoc. 4, 9. 14, 7. 16, 9. 19, 7. 1 Petr. 1, 21. — *ἐγκοπήν* (i. q. *ἐγκόπτειν τι s. τινα*) 1 Cor. 9, 12. — *ἐντολήν* (i. e. *ἐντέλλεσθαί τινι*), Joh. 12, 49. 13, 34. 1 Joh. 3, 23. — *ἔλεος* (i. q. *ἐλεεῖν τινα*), 2 Tim. 1, 16. 18. — *ἐκδίκησιν*, 2 Thess. 1, 8. Apoc. 18, 7. (Ez. 25, 14.) — *ἐλπίδα* (spem facio), 2 Thess. 2, 16. — *παραγγελίαν* (i. q. *παραγγέλλομαί τινι*), 1 Thess. 4, 2. — *παράκλησιν*, 2 Thess. 2, 16. — *ῥάπισμα* (i. e. *ῥαπίζειν τινά*), Joh. 18, 22. 19, 3. — *σημεῖον* (signum edo), Matth. 26, 48. (notum facio) — *χάραγμα* (i. q. *χαράσσειν τινά*), Apoc. 13, 16. — *χάριν* (exhibere), 2 Cor. 8, 1. Gal. 2, 9. Jac. 4, 6. — *ὑπόδειγμα* (i. q. *ὑποδεικνύω τινί*), Joh. 13, 15. — *φίλημα* (i. q. *φιλεῖν τινα*), Luc. 7, 45. — Sed in oratione contexta semper spectandum erit, an forsitan verbo *διδόναι* propria vis servanda sit, quia respiciat ad petitum

aliquid, vel flagitatum (ut τὸ· ἀπόκρισιν δοῦναι, Joh. 1, 22.) et an auctor, dum aliquem *dedisse* aliquid dicat, ea simul dicere voluerit alterum illud ipsum *accepisse*.

C., δίδωμί τινι, cum verbo constr. *α.*, seq. *infinit.* φαγεῖν, πιεῖν, Matth. 14, 16. (Marc. 6, 37. Luc. 9, 13.) 25, 35. 42. 27, 34. Marc. 5, 43. (Luc. 8, 55.) 15, 23. Joh. 4, 7. 10. 6, 31. Apoc. 2, 7. 16, 6. — Cum aliis infinitivis constructum significat: concedere, efficere, ut cf. hebr. נָתַן, 2 Chron. 10, 10. Gen. 20, 6. 31, 7. Luc. 1, 73. et 74. (ὤμωσε δοῦναι ἡμῖν λατρεύειν αὐτῷ) Joh. 6, 26. (οὕτω ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ) Act. 4, 29. (δός ...) Rom. 15, 5. Eph. 3, 16. 2 Tim. 1, 18. Apoc. 3, 21. 7, 2. (οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν) 11, 3. (constructio laxior: καὶ δώσω αὐτοῖς καὶ προφητεύσουσιν) 13, 7. 14. 15. 16, 8. — Adde: ὑμῖν δέδοται γνῶναι .. Matth. 13, 12. (Marc. 4, 11. Luc. 8, 10.) — Ad formulam hebraicam: נָתַן פְּלֹנִי, sequente לְ infinitivis praefixo: δίδωμί τινα s. τι sequente infinit. Act. 2, 27. et 13, 35. (οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν, ex Ps. 15, 10. non concedes, ut corpus cultoris tui in putredinem abeat) 10, 40. (ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, fecit eum conspicuum fieri) 14, 3. (διδόντι σημεῖα κ. τέρατα γίνεσθαι διά ..) Cf. Hom. Il. 7, 203. δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἄγλαον εὖχος ἀρέσθαι. — *β.*, per coniunctionem ἵνα (concedo, ut), Marc. 10, 37. (δὸς ἡμῖν, ἵνα καθίσωμεν; Matth. 20, 21. εἰπὲ, ἵνα καθίσωμεν) — trado cum mandato, ut etc. Joh. 5, 36. 17, 4. — concedo alicui, ut etc. Apoc. 9, 5. 19, 8.

D., δίδωμί τινά τινι, *α.*, do (reddo) aliquem illi, qui eum habeat, Luc. 7, 15. Hebr. 2, 13. (Jerem. 8, 18.) — *β.*, do alicui aliquem, qui ei adhaereat, Joh. 6, 37. 39. 10, 29. 17, 6. 9. 11. 12. 24. 18, 9. — *γ.*, do alicui aliquem, qui eius rebus consulat, Joh. 3, 16. 14, 16. (cf. 15, 26.) — δίδωμι ἐμαυτόν τινι, 2 Cor. 8, 5. 2 Thess. 3, 9.

E., δίδωμί τινα vel τι *absque casu dandi* — *α.*, .. τινά, א., cum nomine muneris: constituo aliquem, Act. 13, 20. (ἔδωκε κριτάς. cf. Gen. 17, 4. Ex. 7, 1. v. Lex. hebr.) Eph. 1, 22. Sed Eph. 4, 11. in verbis: ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας etc. verbum dandi vim suam retinet propter v. 8: ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις (ex Ps. 67, 19.). Nam illa munera hominesque illis praediti δόματα sunt, quae Christus largitus est ecclesiae, v. 12. — ב., do eum, quem non diutius retineo, Apoc. 20, 13. (h. l. mare dicitur dare s. reddere mortuos, quos absorpserat) — *β.*, τί, — א., edo (von sich geben): καρπόν, Matth. 13, 8. (Marc. 4, 7. 8. sed Luc. 8, 8. ἐποίησε) φέγγος, Matth. 24, 29. (Marc. 13, 14. Jes. 13, 10.) φωνήν, 1 Cor. 4, 7. 8. — σημεῖα, Matth. 24, 24. (Marc. 13, 22.) Act. 2, 19. (cf. Ex. 7, 9. Joël. 2, 30.) — ὑετόν, Jac. 5, 18. — δὸς ἐργασίαν, da operam (ex latin.), Luc. 12, 58. — ב., subintellecto dat. — νόμος, ὁ νόμος ἐδόθη, scil. hominibus, Joh. 1, 17. (Sens. legem accepimus per Mosen) Gal. 3, 21. — .. γνώμην (consilium do, sc. his, qui eo nunc indigent), 1 Cor. 7, 25. 2 Cor. 8, 10. — θυσίαν, hostiam offerro, Luc. 2, 24. — κλήρους (cf. Levit. 16, 8.), sortes iacere, Act. 1, 26. — ג., δίδωμί τί τι (acc. praedic.), Matth. 16, 26. (Marc. 8, 37.) 20, 28. (Marc. 10, 45.) Luc. 11, 41. (τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην.)

F., Verbum *διδόναι praepositionum* vinculo cum nominibus vel pronominibus iunctum: *α.*, *δίδωμί* (*τινι*) *ἔκ τινος*, Matth. 25, 8. (*δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν*); brevius: Marc. 2, 26. et Luc. 6, 4. (supple: *ἐκ τῶν ἄρτων*) — 1 Joh. 4, 13. (*ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἡμῖν*) Apoc. 3, 9. (*δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων*, scil. *τινας*, cf. 2, 17. *δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα*, scil. *τὶ*) — *ἀπό τινος*, Luc. 20, 10. (*ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος.*) — *β.*, *δίδωμι εἰς* .. *א.*, *τινί τι εἰς*: *μέτρον εἰς τὸν κόλπον*, Luc. 6, 38. — *δακτύλον εἰς τὴν χεῖρα*, annulum, qui indatur manui, Luc. 15, 22. — *εἰς τὰς χεῖρας* (tradere aliquid alicuius potestati, Gen. 9, 2. 14, 20. Ex. 4, 21.) Joh. 13, 3. — *εἰς τὴν διάνοιαν* (in mentem iniicio, menti infigo), Hebr. 8, 10. 10, 16. (ex Jerem. 31, 31.) — vel *εἰς τὰς καρδίας* cum infinit. rei, Apoc. 17, 17. (cf. Joh. 13, 3. *βάλλειν εἰς τὴν καρδίαν*, *ἵνα*. Ap. Hom. *βάλλειν ἐν θυμῷ*, *θεῖναί τινί τι ἐν στήθεσσι*, *ἐν φρενί* et Xen. Cyr. 8, 2, 20. *διδόναι τινί τι εἰς τὴν ψυχήν*) — ב., *δίδωμί τι εἴς τι*, Matth. 27, 10. — ג., *δίδωμι ἐμαυτὸν εἰς τόπον τινά*, me aliquo do, confero, Act. 19, 31. — *γ.*, *δίδωμί τι ἔν τινι*, Luc. 12, 51. (*εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ* — cf. Matth. 10, 34. *βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν*) Act. 4, 12. (*ὄνομα ἕτερον τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις*), 2 Cor. 8, 1. (*ἡ χάρις δεδομένη ἐν* ..) — *δ.*, *δίδωμι* .. *ἐπί τι* (auf), Luc. 7, 44. (*ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας*) 19, 23. (*τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὴν τράπεζαν*) Apoc. 8, 3, — *ἐπί τινος*, Apoc. 13, 16. — *ε.*, *δίδωμι* .. *ὑπέρ τινος*, Joh. 6, 51. Gal. 1, 4. 1 Tim. 2, 6. Tit. 2, 14. — *ζ.*, *δίδωμι* .. *κατά τι*, Matth. 16, 27. (cf. Rom. 2, 6. *ἀποδώσει*) Apoc. 2, 23. — *η.*, *δίδωμι* .. *ἐνώπιόν τινος* (pono), Apoc. 3, 8.

Διεγείρω, f. *ερῶ*, (ex *διά* et *ἐγείρω*, excito, cf. *Διαγρηγορέω*) *τινά*, expergefacio, excito e quiete, e somno; — e somno: Marc. 4, 38. et Luc. 8, 24. (Matth. 8, 25. *ἤγειρον αὐτόν.*) — Pass. *ἀπὸ τοῦ ὕπνου*, Matth. 1, 24. Marc. 4, 39. (absque hoc addidamento.) — Pass. de mari, quod commoveri coepit: excitor, Joh. 6, 18. — *διεγείρειν τινὰ ἐν ὑπομνήσει*, admonitione aliquem suscitare, 2 Petr. 1, 13. — *διεγείρειν ἐν ὑπομνήσει τινὸς τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν*, i. e. suscitare commonefactione *τὴν διάνοιαν*, ut sit *εἰλικρινής*, i. e. clara, quasi sole illustrata, 2 Petr. 3, 1.

Διενθυμέομαι, *οῦμαι*, f. *ήσομαι*, (ex *ἐνθυμέομαι*, i. e. animo informo [*ἐν* et *θύμος*] et *διά*, dis, in diversas partes. Cf. *διαπορέω*, *διαπονέομαι* et alia verba dubitandi) diversa animo volvo, *περί τινος*, Act. 10, 19.

Διεξέρχομαι, f. *ελεύσομαι*, (*ἐξέρχομαι*, egredior, et *διά*, per) — *διεξελθοῦσα*, quum per fruticeta — *διὰ φρυγάνων* processisset, Act. 28, 3. (lectio vulgaris: *ἐξελθοῦσα.*)

Διέξοδος, *ου*, *ἡ*, (*ἔξοδος*, exitus, et *διά*, per) via, per quam exitur (Herodian. 8, 1. 11. Dion. Hal. Ant. 5, 47. — Ez. 48, 30.) — *διέξοδοι ὁδῶν*, Matth. 22, 9. (haec dicendi formula extra hunc locum nuspiam reperitur; quare inter interpretes de interpretatione non convenit; probabiliter = loca, ubi complures viae exeunt, conveniunt [compita — Plätze], eaque de causa multi homines confluunt.)

Διερμηνευτής, *οῦ*, *ὁ*, (a v. *διερμηνεύω*, qu. v.) interpres, 1 Cor. 14, 28.

Διερμηνεύω, f. *εύσω*, (ex *διά* et *ἑρμηνεύω*, qu. v.) interpretor, i. e. *α.*, in linguam vernaculam transfero, Act. 9, 36. (*ταβιθά*, *ἣ διερμηνευομένη*

λέγεται Δορκάς) 1 Cor. 12, 30. (μὴ πάντες διερμηνεύουσι; scil. τὰ γλώσσαις λαληθέντα, cf. 14, 5. 13. 27.) — **b.**, sensum divinorum oraculorum interpretor, Luc. 24, 27. (διερμήνευσε αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ, iis ostendit quae singulis prophetarum oraculis de se dicta continerentur.)

Διέρχομαι, f. ἐλεύσομαι, (ἔρχομαι, διά, per) **a.**, locutiones, in quibus τὸ διά significat *per;* α., διέρχομαι διά τινος, iter facio per (locum), Matth. 12, 43. (Luc. 11, 24.) Luc. 17, 11. 19, 4. (δι' ἐκείνης, scil. ὁδοῦ, ut Latini: qua, scil. via, s. parte), Joh. 4, 4. 1 Cor. 10, 1. 2 Cor. 1, 16. (δι' ὑμῶν, i. e. διὰ τὰς χώρας ὑμῶν) — evado per .. Luc. 4, 30. Joh. 8, 59. — promoveo me per aliquod spatium, Matth. 19, 24. (κάμηλος διὰ τρυπήματος ῥαφίδος, Marc. 10, 25. Luc. 18, 25.) — β., διέρχομαί τι (πόλιν), perambulo (urbem, vicum), Luc. 19, 1. — transeo (v. c. custodias, ordine dislocatas), Act. 12, 10. — peragro (regionem, insulam), Act. 13, 6. 14, 24. 15, 3. 41. 16, 6. 18, 23. 19, 1. 21. 20, 2. 1 Cor. 16, 5. Hebr. 4, 14. — trop. σοῦ τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, tuam animam gladius pertransibit, Luc. 2, 35. — γ., διέρχομαι εἰς (τὸ πέραν), traiicio (ad ripam ulteriorem), Marc. 4, 35. (διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν, Luc. 8, 22.) — ἕως τινός (ad), Luc. 2, 15. Act. 9, 38. 11, 19. 22. — διῆλθεν ὁ θάνατος εἰς πάντας ἀνθρώπους, pertransiit mors in omnes homines, Rom. 5, 12.

b., locutiones, in quibus τό· διά verbi διέρχομαι significat: *dis;* diversa loca obeo, α., διελθεῖν nude posit. Act. 8, 4. (διασπαρέντες διῆλθον) v. 40. (διερχόμενος εὐαγγελίζετο) 17, 23. 20, 25. (ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων) — β., addito: κατὰ τὰς κώμας, huc illuc migro ab uno vico ad alterum, Luc. 9, 6. — γ., addito: ἀπό c. gen. loci: discedo, Act. 13, 14. — διέρχεται ὁ λόγος, divulgatur.

Διερωτάω (ῶ), f. ήσω, (ἐρωτάω, διά) inquiro, — τί, Act. 10, 17. (domum.)

Διετής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, (a δίς, bis, et ἔτος, annus. Cf. τριετής, τετραέτης, cf. διθάλασσος) biennis, bimulus — Matth. 2, 16. (τοὺς παῖδας — ἀπὸ διετοῦς, scil. παιδός — cf. Ex. 30, 14. Num. 1, 20. 4, 43. Esdr. 3, 8. 1 Chron. 27, 23.)

Διετία, ας, ἡ, (a διετής, cf. τριετία, τετραετία) biennium, Act. 24, 27. 28, 30.

Διηγέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (ἡγέομαι, διά) enarro, **a.**, περί τινος, Hebr. 11, 32. — **b.**, τί, Act. 8, 33. — **c.**, τινί seq. interrogat. indir. πῶς, Marc. 5, 16. (Luc. 8, 36. ἀπαγγέλλω) Act. 9, 27. — ὅσον, Luc. 8, 39. (sed Marc. 5, 19. ἀναγγέλλειν legitur) 9, 10. (sed Marc. 6, 30. leg. ἀπαγγέλλειν.)

Διήγησις, εως, ἡ, (a v. διηγέομαι) enarratio — περί τινος, Luc. 1, 1. (ἀνατάξασθαι διήγησιν.)

Διηνεκής, οῦ, ὁ, ἡ, (a v. διηνέγκω s. διηνέκω, ut ab ἠνέγκω, s. ἤνεκω, fero: ἠνεγκής, extensus — ex ἠνέγκω, et διά, per) continuus, stetig, fortlaufend (e. g. fossa, Diod. Sic. 5, 12.), — de tempore: εἰς τὸ διηνεκές, in perpetuum, Hebr. 7, 3. (μένειν) 10, 12. 14.

Διθάλασσος, ου, ὁ, ἡ, (ex δίς, cf. διετής et θάλασσα, mare), bimaris

(locus, qui utrinque mari alluitur. Strabo I. p. 11, A.) Act. 27, 41. (εἰς τόπον διθάλασσον.)

Διϊκνέομαι (οῦμαι), f. διΐξομαι, (ex ἵκω, ἱκνέομαι, venio, et διά) pervado, permeo — ἄχρι τινός, pervado pertingens usque ad, Hebr. 4, 12. (— ὁ λόγος τ. θεοῦ — διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε κ. πνεύματος.)

Διΐστημι, f. διαστήσω, (διά, ἵστημι, aor. 2. διέστην) disloco, seorsim colloco, seiungo, — **a.**, aor. 1. dislocabam, dislocavi — intrans. Act. 27, 28. (βραχὺ δὲ διαστήσαντες, paullulum inde navigio progressi) — **b.**, aor. 2. disto — de tempore: διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, intericcta quasi una hora, Luc. 22, 59. (cf. Act. 5, 7. ἐγένετο ὡς ὡρῶν — διάστημα) — διέστη ἀπ' αὐτῶν, Vulg. recessit ab eis, Luc. 24, 51.

Διϊσχυρίζομαι, f. ίσομαι, (a v. ἰσχύω, unde ἰσχυρός, et ἰσχυρίζω, i. q. λέγω ἰσχυρῶς, i. e.) severe affirmo — sequente λέγων et orat. dir. Luc. 22, 59. — seq. accus. c. infin. Act. 12, 15. (διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν.)

Δικαιοκρισία, ας, ἡ, (a voc. δικαιοκριτής, sed haec vox et ea, quae inde derivatur, atticis inauditae sunt) iustum iudicium, Rom. 2, 5.

Δίκαιος, αία, ον, (a voc. δίκη, ius) propr. is, qui τὴν δίκην servat, iustus (qui suum cuique tribuit et nocet nemini), **a.**, de iudice, qui κατὰ τὴν δίκην iudicat (sine cupiditate aut condemnans aut absolvens; aut laudans, aut vituperans). Ita iustus dic. Deus, Apoc. 16, 5. (δίκαιος εἶ, κύριε, ὅτι ταῦτα ἔκρινας) 2 Tim. 4, 8. (ὁ δίκαιος κριτής) — κρίσις δικαία, Joh. 5, 30. 7, 24. 2 Thess. 1, 5. — pl. Apoc. 16, 7. 19, 2. (δίκαιαι κ. ἀληθιναί, ut 15, 3. αἱ ὁδοὶ τ. θεοῦ.)

b., δίκαιος is, qui Dei sanctiones religiose servat, Matth. 1, 19. (Josephus voluit eam dimittere, quia δίκαιος erat. Ea de caussa v. 20. angelus utitur verbis: μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν, ne reformides, ne nefas putes, etc. — Cf. Prov. 18, 22. — Aliis δίκαιος h. l. idem est, qui mitis, benignus, at hi certe nullum suae sententiae pondus acquirunt ex 1 Joh. 1, 9. v. infra.) — probus Dei cultor, Jac. 5, 16. — ἀνὴρ δίκαιος, Luc. 23, 50. — ἀνὴρ δίκαιος κ. φοβούμενος τὸν θεόν, Act. 19, 22. (cf. v. 32. et 35. ὁ φοβούμενος αὐτὸν κ. ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, v. infr.) — δίκαιος ἐνώπιον τ. θεοῦ, Luc. 1, 5, (ἦσαν δίκαιοι .. h. e. πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι) v. 17. — 2, 25. (δίκαιος κ. εὐλαβής) 13, 17. (προφῆται κ. δίκαιοι [cf. Hebr. 11, 4. 12, 23. 2 Petr. 2, 7.], pii cultores Dei) 43. Marc. 6, 20. (ἄνδρα δίκαιον κ. ἅγιον.) Opponuntur τοῖς δικαίοις omnes ii, qui leges Dei contemnunt et violant: οἱ ἁμαρτωλοί, Matth. 9, 13. (Marc. 2, 17. Luc. 5, 32.) Rom. 3, 10. 5, 19. — οἱ ἄδικοι, Matth. 5, 40. (Luc. 6, 35. οἱ ἀχάριστοι κ. πονηροί) Act. 24, 15. Apoc. 22, 11. — οἱ ἄνομοι, 1 Tim. 1, 9. Matth. 23, 28. — οἱ πονηροί, Matth. 13, 49. — οἱ ποιοῦντες κακά, 1 Petr. 2, 12. — οἱ ἀσεβεῖς κ. ἁμαρτωλοί, 1 Petr. 4, 18. — ἔργα δίκαια: oppon. πονηρά, 1 Joh. 3, 12.

c., δίκαιος, qui se ab omni iniuria abstinet, ac neminem laedit, Luc. 20, 20. Tit. 1, 8. — qui fidem non fallit, 1 Joh. 1, 9. (πιστός ἐστι κ. δίκαιος. Confertur h. l. fides ac sinceritas hominum peccatorum erga Deum cum fide ac sinceritate Dei erga peccatores.) — cf. Jes. 41, 26. Neh. 9, 8. — Opp. fraudulentus, v. Ἄδικος. — **d.**, δίκαιος, insons, innocens, Rom. 5, 7. Jac. 5, 6. —

de Jesu: Matth. 27, 19. Luc. 23, 47. Act. 3, 14. 7, 52. 22, 14. 1 Petr. 3, 18. — de Abele: Matth. 23, 35. cf. Hebr. 11, 4. — *αἷμα δίκαιον*, i. q. *ἀθῷον* (Deut. 19, 10. 13. 2 Sam. 3, 28), Matth. 23, 35. (cf. 27, 4.) — **e.**, *δίκαιος* sensu angustiori e mente Jesu Christi: is, qui propter Deum non modo scelera omnia fugit et ritibus vacat lege Mosaica praescriptis, sed etiam officia humanitatis praestat sine fuco et lucri spe et quantum potest, ad communem utilitatem confert, v. Matth. 25, 37. 46. cf. 23, 23—26. Luc. 18, 9—14. — v. *Δικαιοσύνη*. — *δίκαιος παρὰ τῷ θεῷ*, Rom. 2, 13. — *οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐδὲ εἷς*, Rom. 3, 10. (i. q. *πάντες ὑφ' ἁμαρτίαν εἰσίν*, v. 9.) — *ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται* .. Rom. 1, 17. (Habac. 2, 4. ex his verbis intelligi voluit, Judaeos, qui Deo crederent omnemque fiduciam in Dei promissionibus collocarent, captivitate Babylonica liberos fore. Eadem verba Paulus ad novi foederis iustos transfert. Cf. Gal. 3, 11. Hebr. 10, 38.) — Deus: *δίκαιος*, Rom. 3, 26. i. e. qui peccatum aversatur, 1 Joh. 3, 29. — Christus *δίκαιος*, peccati purus, 1 Joh. 2, 1. 3, 7. — *ἡ ἐντολὴ* (*ἐστὶ*) *δικαία*, i. e. *τὸ δίκαιον* fieri iubens, Rom. 7, 12.

Neutr. *τὸ δίκαιον*, *δίκαιόν ἐστι* etc. — *τὸ δίκαιον*, aequum ius, Luc. 12, 57. (Sens. cur non ipsi, antequam in ius rapiamini, vobiscum reputatis, quidnam vobis officii haec tempora iniungant, ut calamitates vitetis.) Col. 4, 1. (*τὸ δίκ. καὶ τὴν ἰσότητα παρέχεσθαί τινι*, id, quod aequum est) — *τοῦτό ἐστι δίκαιον*, iustum ex iure divino, gentium et naturae, Eph. 6, 1. — *δίκαιον ἡγοῦμαι*, par esse existimo, seq. inf. 2 Petr. 1, 13. — *ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν* s. *λήψεσθε*, Matth. 20, 4. 7. — *δίκαιόν ἐστι ἐνώπιον τ. θεοῦ* seq. inf. Act. 4, 19. — *παρὰ θεῷ*, 2 Tess. 1, 6.

Δικαιοσύνη, *ης*, *ἡ*, (ab adi. *δίκαιος*) **a.**, iustitia (iudicis) — *κρίνειν ἐν δικαιοσύνῃ*, Act. 17, 31. Apoc. 19, 11. — Rom. 9, 28. Act. 24, 25. — *δικαιοσ. τ. θεοῦ*, Rom. 3, 25. et 26. („violatae iustitiae iura per Filii sacrificium et sanguinem restauravit," Calmet.) — *ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος*, corona, quam iustitia tribuit, 2 Tim. 4, 8. — **b.**, caussa iusta, Joh. 16, 8. (Spiritus ille adversariis documentum edet, me ad patrem rediisse, ut intelligant, me mihi filii Dei nomen non praeter ius arrogasse, *περὶ δικαιοσύνης* et *περὶ κρίσεως*) — **c.**, fides, integritas (virtus eius, qui fidem servat), indoles animi, in quo nihil doli est, — (Rechtlichkeit, Redlichkeit) *ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης*, inimice omnis iustitiae, Act. 13, 10. (i. q. verbis proxime antecedentibus dicitur: *πλήρης παντὸς δόλου κ. πάσης ῥαδιουργίας*) Rom. 3, 5. (*εἰ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι*, si nostra infidelitas fidem Dei [*δικαιοσύνην*, i. q. *πίστιν*, v. 3.] magis illustrat) — *θεοῦ:* benignitas Dei, promissa servans, 2 Cor. 9, 9. (ex Ps. 111, 9.) — sinceritas, Eph. 4, 24. (coll. v. 25.) 1 Tim. 2, 22. 6, 11. — *καινοὶ οὐρανοὶ κ. γῆ καινή, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ*, qui homines novum mundum incolent, ii non erunt iniusti, periuri, ambitiosi, superbi, ut homines huius saeculi, 2 Petr. 3, 13. — Forsitan huc trahendi sunt loci Matth. 5, 6. (beati, qui esuriunt sitiuntque *τὴν δικαιοσύνην* etc.) 6, 33. — **d.**, id, quod divinitus, s. ex voluntate Dei statutum est, *πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην*, Matth. 3, 15, (nota *πληρῶσαι:* ergo id, quod statutum est — ex voluntate Dei: nam baptisma Joannis erat *ἐξ οὐρανοῦ*, Matth. 21, 25. 26.)

e., probitas, Rechtschaffenheit, — *α.*, eius qui se sceleris purum servat et

scelera odit; *Νωῆ κήρυξ δικαιοσύνης*, 2 Petr. 2, 5. — *β.*, eius, qui legi divinae convenienter agit, omittens id, quod lege divina vetitum, faciens id, quod divina lege praescriptum est; *ποιεῖν τὴν δικ.* 1 Joh. 2, 29. 3, 7. — oppon. *ἀνομία, ἁμαρτία*, modo latiori sensu, modo angustiori dicta, 2 Cor. 6, 14. (*τίς μετοχὴ δικαιοσύνῃ κ. ἀνομίᾳ;*) Hebr. 1, 9. (*ἠγάπησας δικαιοσύνην κ. ἐμίσησας ἀνομίαν* — Ps. 44, 8.) 1 Petr. 2, 24. (opp. *ἁμαρτία*) 2 Tim. 3, 16. — Refertur ad *bona opera*, specialim *beneficentiae*, ad eleemosynas (Ps. 23, 5. Prov. 10, 2. 11, 4. Dan. 4, 24.), *τὴν δικαιοσύνην ποιεῖν*, Matth. 6, 1. (coll. v. 2.) et 5, 20. 2 Cor. 9, 10. (*τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσ. ὑμῶν* — Ps. 111, 9.) Phil. 1, 11. (*καρποὶ δικαιοσύνης*) — *καρπὸς δικαιοσ.* fructus beneficentiae, Jac. 3, 18. Hebr. 12, 11. — *ἐργάζεσθαι δικαιοσύνην*, Hebr. 11, 33. — Omnino vero *ἡ δικαιοσύνη* pertinet ad omnia officia, quae Christiana religio praescribit, 2 Petr. 3, 14. (*πάσχειν διὰ δικαιοσύνην*, — explicatur v. 13. et 17.) — *διώκεσθαι ἕνεκεν δικαιοσύνης*, Matth. 5, 10. — *τὰ ὅπλα τῆς δικ.* arma, quae innocentia ac virtus suppeditat, 2 Cor. 6, 7. — instrumenta virtutis, Rom. 6, 13. (opp. *ἀδικία*) 6, 18. 19. 20. — *ἐνδύσασθαι τὸν θώρακα τῆς δικ.* i. e. *τὴν δικαιοσύνην ὡς θώρακα*, Eph. 6, 14. — *λόγος δικαιοσύνης*, doctrina, quae discipulos ad sanctimoniam instituit, Hebr. 5, 13. — *ὁδὸς δικαιοσύνης*, via probitatis, i. e. quae ad .. ducit, Matth. 21, 32. — *λατρεύειν τῷ θεῷ ἐν δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ*, (ex hebr.) Luc. 1, 75. — *γ.*, bona (iusta) caussa — *διάκονοι* (ministri) *τῆς δικαιοσύνης*, 2 Cor. 11, 15.

δ., Plura disputat apostolus Paulus de iustitia *fidei*, atque sunt ex eius disputatione huc transscribenda haec: *α.*, *τῷ Ἀβραὰμ ἐλογίσθη ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην* (Gen. 15, 6.), fides ei reputata est ad iustitiam (i. e. fides Abraamo loco meriti est, ut iustus efficiatur), Rom. 4, 3. 5. 9. 11. 22. 23. Gal. 3, 6. Jac. 2, 23. — *β.*, *ἡ δικαιοσύνη τῆς πίστεως*, iustitia, qua quis per fidem donatur, Rom. 4, 11. 13. — *ἡ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη*, iustitia, quae ex fide (viva) nascitur, nimirum ex fide Christi, cum charitate bonorumque operum exercitatione coniuncta (cf. Matth. 11, 6. 21, 42. Luc. 11, 34. Jac. 2, 24. 1 Petr. 2, 7. 8.) Rom. 9, 30. 32. Israel quidem i. e. Judaei, *διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε*, persequens legem iustitiae, (cursu) legem iustitiae non assequutus est, Rom. 9, 31. (explicatur v. 32. — Est dilogia in voce *νόμου:* Judaei in Mosaicae legis obsequio iustitiam nancisci voluerunt, solam legem ad iustitiam sufficere arbitrati, sed veram iustitiae legem [a Deo traditam], fidem Christi repellentes non assequuti sunt — *διώκω* et *ἔφθασα εἰς* — Metaphora ab iis desumta, qui in stadio currunt, cf. Phil. 3, 12—14.) Haec *ἐκ πίστεως δικαιοσύνη* opponitur *τῇ ἐκ νόμου δικαιοσύνῃ*, Rom. 10, 5. 6. (cf. Gal. 2, 21. 3, 12.) Phil. 3, 9. (*ἡ διὰ πίστεως Χριστοῦ*) — *Τέλος νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι* tendit lex in Christum, ergo in iustitiam, quae fidem habenti cuique donatur, Rom. 10, 4. coll. v. 5. (Recte perceperunt horum verborum mentem St. August. de Spiritu et Lit. c. 16. — St. Chrysost. Theodoret. Oecumen. Theophyl. qui asserunt, hic verbis: „*ζήσεται ἐν αὐτοῖς*“ significari vitam aeternam, quam consequi nequeat homo neque sola legis observatione, neque solis naturae viribus, lumine fidei et gratiae auxilio

destitutis. Praeterea mercedem hanc iis duntaxat promitti, *qui legem universam absolute servant.* — Sine fide autem et gratia fieri non potest, ut absolute atque integre lex servetur. Sequitur ergo, quaerendam nobis esse institiam, quae ex Deo est, non quae ex nobis.) — *ἡ κατὰ πίστιν δικ.* Hebr. 11, 7. Sicut *ἡ ἐκ νόμου* et *ἡ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη*, ita quoque sibi invicem opponuntur *ἡ ἰδία* (Rom. 10, 3. Phil. 3, 9. *ἡ ἐμή*) et *ἡ τοῦ θεοῦ δικαιοσύνη*, iustitia a Deo per gratiam tradita (Rom. 1, 17. additur h. l. eam ex fide oriri et fide perfici 3, 21. 22. 10, 3.) — s. *ἡ ἐκ θεοῦ* (Phil. 3, 9.) — *ἡ δωρεὰ τῆς δικαιοσύνης*, Rom. 5, 17. (complectitur *ἡ δικαιοσ.* h. l. fidem et virtutum exercitationem ad finem vitae usque continuatam) — *ἡ ἐν νόμῳ δικαιοσ.* quae legi ritibusque ea praescriptis inhaeret, Phil. 3, 6. — *οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ, ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς*, Vulg. non ex operibus iustitiae, quae fecimus nos, Tit. 3, 5. — *γ.*, 2 Cor. 5, 21. (Deus in Christum tamquam in reum animadvertit, ut per illum nobis tribuatur iustitia nosque apud Deum iusti simus et innoxii) — Christus nobis factus est iustitia, 1 Cor. 1, 30. — *ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης*, ministratio, qua suppeditatur iustitia (quae non solum docet, quid agendum sit, sed etiam vires largitur ad officia explenda), 2 Cor. 3, 9. — Itaque *δ.*, *ἡ δικαιοσ.* Christianorum est virtus, per quam Spiritus S. ipsis inhabitans se efficacem praestat, Rom. 8, 10. Apoc. 22, 11.

Δικαιόω (ῶ), f. *ώσω*, (facio aliquem *δίκαιον*) *τινά*, **a.**, *iustum facio* (iustifico), i. e. impertio alicui *τὴν δικαιοσύνην*, *ἔκ τινος* (secundum *ῥῆσιν*, Habac. 2, 4.), Rom. 3, 26. (*τὸν ἐκ πίστεως θεοῦ*, ita per contract. pro: *δικαιοῖ ἐκ πίστεως Ἰησοῦ τὸν εἰς Ἰησοῦν πιστεύοντα*) 30. 4, 5. Gal. 3, 8. — Pass. *δικαιοῦμαι*, iustificor, iustitiam accipio, iustus efficior — *ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ*, Rom. 3, 20. 4, 2. 5, 1. Gal. 3, 24. — *δικαιοῦσθαι διά τινος*, Rom. 3, 24. Gal. 2, 16. — *τινί* (*πίστει*), Rom. 3, 28. — *ἔν τινι*, Rom. 5, 9. Gal. 2, 17. 3, 11. Tit. 3, 7. — *δικαιοῦμαι ἀπό τινος ἐν Χριστῷ*, Act. 13, 39. (crimina omnia sanguine Christi eluuntur, si viva fides, charitate instructa adfuerit, modo poenitentia, baptismo, vitae innocentia et probitate dignos nos exhibeamus, quibus Jesu Christi merita applicentur) — *οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε*, quicunque in lege vestram iustitiam constituitis, Gal. 5, 4. — **b.**, *δικαιῶ ἐμαυτόν*, iustitiam (speciem iustitiae) prae me fero, — *ἐνώπιόν τινος*, Luc. 16, 15. — me eum sisto, qui legi et officiis satisfecerit, Luc. 10, 29.

c., *sensu forensi: δικαιῶ τινα*, iustum declaro, iusti loco habeo aliquem (i. e. aliquem eum esse iudico, in quo nihil sit vituperii), Rom. 2, 13. (*οὐχ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου . . ἀλλ' οἱ ποιηταὶ δικαιωθήσονται*) — laudem merenti tribuo, i. e. eum, qui recte fecit, recte fecisse iudico et confiteor, Luc. 7, 29. (*ἐδικαίωσαν τὸν θεόν*. Opp. v. 30. *ἠθέτησαν τὴν βουλὴν τ. θεοῦ*) v. 35. (et Matth. 11, 19. *ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς*, sapientiae divinae [cf. Luc. 11, 49.] ex ipsius cultoribus id venit commodi, ut eius probitas agnosceretur) Rom. 3, 4. (*ὅπως δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς* etc., ut verax et fidus agnoscaris — *οἱ ὁ* Ps. 50, 6.) 1 Tim. 3, 6. — *culpae expertem habeo* aliquem, 1 Cor. 4, 4. (*ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι*, in hoc mihi non omni culpa vacare videor) — *absolvo* aliquem (oppon. *καταδικάζω τινά*), Matth. 12, 37. (*ἐκ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ — καταδικασθήσῃ*, ex tuis verbis aut absolveris

in iudicio aut damnaberis) — *δικαιοῦμαι ἀπό τῆς ἁμαρτίας*, liberor a peccato, Rom. 6, 7. (coll. v. 18.)

Δικαίωμα, τος, τό, (a v. *δικαιόω*, perf. pass.) **a.**, id, quod per legem, s. ut vim legis habeat, statutum, sancitum est (hebr. חֹק et חֻקָּה), — *πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἐντολαῖς κ. δικαιώμασι τοῦ κυρίου* (cf. Gen. 26, 5. Dan. 9, 10. Ez. 11, 20.) Luc. 1, 6. — *τὸ δικαίωμα τ. θεοῦ*, statutum Dei, Rom. 1, 32. — pl. decreta Dei, Apoc. 15, 4. — *τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου*, Rom. 8, 4. (*πληροῦται ἐν ἡμῖν*) — pl. *τὰ δικ.* Rom. 2, 26. (*φυλάσσειν*) — *δικαιώματα λατρείας*, leges, instituta cultus divini, Hebr. 9, 1. 10. (*δικαιώματα σαρκός*, ritus carnem spectantes) — **b.**, *δικαίωμα*, cui oppon. *τὸ κατάκριμα* (condemnatio): decretum, quod iustos facit, Rom. 5, 16. — **c.**, *τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων*, virtutes (recte facta) Sanctorum, Apoc. 19, 8. Huc referendus videtur loc. Rom. 5, 18. (verte: sicut per unius delictum in omnes damnatio manavit, ita et per unius virtutem [per id, quod recte egit] in omnes transibit iustificatio vitae, i. e. *ζωὴ ὡς δικαίωσις*, s. *δικαίωσις*, quae cernitur in *τῇ ζωῇ*. v. *Δικαίωσις*.)

Δικαίως, adv. (adi. *δίκαιος*) **a.**, iure meritoque, Luc. 23, 41. — **b.**, iuste, i. e. absque fraude et iniuria, 1 Thess. 2, 10. (*ὑμῖν ἐγενήθημεν*) Tit. 2, 12. (*δικαίως ζῆν*) 1 Petr. 2, 23. (*δικαίως κρίνειν*) — **c.**, ita, ut par est, 1 Cor. 15, 34. (*ἐκνήψατε δικαίως!*)

Δικαίωσις, εως, ἡ, (a v. *δικαιόω*) iustificatio, Rom. 4, 25. (Christus resuscitatus est *διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν*, ut nobis tribuat vitam, quae praemium iustitiae s. iustorum est. Cf. sequ.) 5, 18. (*εἰς δικαίωσιν ζωῆς*, genitivus explicationis, i. q. *εἰς δικαίωσιν, ἥ ἐστι ζωή*, cf. Act. 2, 33. *ἡ ἐπαγγελία τοῦ πνεύματος*, i. e. promissio, s. donum promissum, quod est Spiritus Sanctus.)

Δικαστής, οῦ, ὁ, (a v. *δικάζω*, 3 perf. p. et hoc a voc. *δίκη*, ius dico), arbiter, iudex, qui lites minores componit, ein Schieds- oder Friedensrichter, Luc. 12, 14. (*τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς;* Act. 7, 27. cf. Ex. 2, 14.)

Δίκη, ης, ἡ, (actio coram iudice; ergo iudicis cognitio, iudicis sententia, sive absolutoria, sive condemnatoria, denique sententiae executio) **a.**, sententia iudicialis — *αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην* (sibi) rogantes sententiam eum condemnantem, Act. 25, 15. — **b.**, poena, *δίκην ὑπέχειν*, poenam subire, Jud. v. 7. (Aelian. V. H. 2, 4. — 2 Macc. 8, 11.) — *δίκην τίνειν*, poenas dare (i. q. Graecorum illud: *δίκην διδόναι*, Xen. Anab. 4, 4, 9. Cyr. 1, 6, 45.) 2 Thess. 1, 9. Jud. v. 7. — **c.**, gentilium Dea vindex, Nemesis, Act. 28, 4.

Δίκτυον, ου, τό, rete, Matth. 4, 20. 21. Marc. 1, 18. 19. Luc. 5, 2. 4. 5. 6. Joh. 21, 6. 8. 11.

Δίλογος, ου, ὁ, ἡ, (*δις*, bis, et *λέγω*) bilinguis, is, qui aliud ore gerit, aliud pectore claudit (unde verb. *διλογῶ* et nom. subst. *διλογία*. cf. *δίψυχος*) 1 Tim. 3, 8.

Διό, coniunctio (i. q. *δι' ὅ*), quare, quapropter, Matth. 27, 8. Luc. 1, 35. 7, 7. Act. 10, 29. Rom. 1, 24. 2, 1. 1 Cor. 12, 3. 2 Cor. 6, 17. 1 Thess. 2, 18. Hebr. 3, 7. 13, 12. Jac. 1, 21. 4, 6. (1 Petr. 2, 6. e lect. codd.)

Διοδεύω, f. *σω*, (*ὁδεύω*, a voc. *ὁδός*, via, iter facio, et *διά*. Cf. *δια-*

πορεύομαι, διέρχομαι) **a.**, διά, per: διοδεύω τόπον τινά, peragro, Act. 17, 1. — **b.**, δια, dis, i. e. in diversa loca, huc illuc, — iter dirigo, additis verbis: κατὰ πόλιν κ. κώμην, oppidatim vicatimque, Luc. 8, 1.

Διονύσιος, ου, ὁ, (a nomine: *Διονύσος*, Bacchus) Dionysius Areopagita (unus e iudicibus vel senatoribus, apud quos Paulus caussam dixit. Sunt, qui areopagi praesidem illum vel principem dicant. Probabiliter censet Chrysost. de Sacerdotio lib. 4. c. 7. eum Atheniensem fuisse. Omnium primus ecclesiae Atheniensi praefuit, ut e Dionysio Corinthio [v. Euseb. H. E. lib. 3. c. 4. et lib. 4. c. 13.] discimus; eandem eum dignitatem ab apostolo Paulo obtinuisse, ex Constitutt. apost. lib. 7. c. 46. et graecis latinisque martyrologiis constat. Glorioso Martyrio vitam absolvisse, ex testimonio Aristidis in Apologia traditur in martyrologiis Usuardi et Adonis. Ignis supplicium subiit, ut creditur, tempore Diocletiani.), Act. 17, 34.

Διόπερ, coniunctio, (ex διό, quare, et particula paragogica: πέρ, quae, ut affinis est praepositioni περί, idem exprimit, quod lat. circiter) ideo fere, darum nun eben, 1 Cor. 8, 13. 10, 14. 14, 13.

Διοπετής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (a Διός, Jovis, et πέτω s. πίπτω, cado) a Jove, i. e. de coelo delapsus τὸ διοπετές (sc. ἄγαλμα, simulacrum), simulacrum *Dianae* aureum, quod servabatur inclusum in templo Ephesino. (Coelitus delapsum esse aiebant, quoniam tantae vetustatis erat, ut eius artifex et origo ignoraretur. Eadem fama increbuerat de aliis quibusdam simulacris. Isidorus Pelusiota Ep. lib. 4, 207. docet, ethnicos interdum simulacrorum artifices vel interfecisse, vel in regiones ignotas proscripsisse, ut rude vulgus, auctores ignorans eo facilius sibi persuaderi pateretur, se illa simulacra Deorum munere accepisse. De simulacro Ephes. cf. Plinius H. N. 16, 40.) Act. 19, 35.

Διόρθωμα, τος, τό, (a v. διορθόω, prava et perversa corrigo) correctio, emendatio (Polyb. 3, 118, 3.), Act. 24, 3. (sed lectio codd. κατορθωμάτων.)

Διόρθωσις, εως, ἡ, (a v. διορθόω, v. διόρθωμα — proprie: directio eorum, quae aliquo modo excedunt et a recto declinant, v. c. membrorum fractorum vel distortorum in naturalem et moderatum statum) emendatio (Polyb. 5, 88. Diod. Sic. 1, 75.) Hebr. 9, 10. — οἱ ὁ Jes. 16, 5. 62, 7.

Διορύσσω (ττω), f. ξω, (ὀρύσσω, fodio, διά) perfodio — τί (v. c. τὸν οἶκον, τὴν οἰκίαν), Matth. 24, 43. (Luc. 12, 39.) — ὅπου διορύσσουσι, Matth. 6, 19. 20.

Διόσκουροι, ων, οἱ, (a Διός, Jovis et κόρος, puer, ion. κοῦρος. Attici scribunt: Διόσκοροι. Recentiores solo plurali utuntur, eoque ad formam Jonicam expresso: Διόςκουροι.) Dioscuri, Castor et Pollux (gemini fratres, Jovis et Ledae filii, fratres Helenae, natu maior Castor, minor Pollux; numina erant adversus tempestates propria et nautis religiosissima. — Olim maiores naves insigne aliquod in prora praeferebant; puppim vero imaginibus Deorum custodum vel praesidum consecrabant. Castor et Pollux in ipsa navigii fronte, in prora nempe, emicabant, totique navi nomen dabant.), Act. 28, 11.

Διότι, coniunctio: propterea quod, Luc. 1, 13. 2, 7. 21, 23. Act. 10, 28. 17, 31. 18, 10. 22, 18. Rom. 1, 19. 21. 3, 20. 8, 7. 1 Cor. 15, 9.

Gal. 2, 16. Phil. 2, 26. 1 Thess. 2, 8. 4, 6. Hebr. 11, 5. 23. Jac. 4, 3. 1 Petr. 1, 6. 24. 2, 6.

Διοτρεφής, έος (οῦς), ό, (nom. graec. ex Διός, Jovis, et τρέφω, nutrio, — nutritus a Jove, s. Jovis alumnus. Hom. Il. 1, 176. 2, 98. et 445.) Diotrephes (homo Christianus, in gentilismo natus, qui etiam postquam ad Christianismum transierat, animum retinuisse videtur ad idolorum cultum et alia gentilismi vitia propensiorem. Cum ibi degerit, ubi Caius, ad quem tertia Joannis epistola scripta est, haud improbabilis eorum est opinio, qui eum Corinthi vixisse ibique presbyterum fuisse putant. Cf. Rom. 16, 23. 1 Cor. 1, 14. Reprehendit in eo apostolus, quod fastuosus et insolens erat et eos, qui e suo coetu alios ad religionem Christianam adductum exierant, cum advenis reversos excipere nolebat.), 3 Joh. v. 9. et 10.

Διπλόος (οῦς), όη (ῆ), όον (οῦν), duplex (cf. τριπλοῦς, τετραπλοῦς, triplex, quadruplex) 1 Tim. 5, 17. Apoc. 18, 6. — Comparat. διπλότερος (a forma positivi in graecitatem seriorem invecta: διπλός) Matth. 23, 15. (διπλότερον ὑμῶν, duplo maiorem vobis.)

Διπλόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. διπλόος, qu. v.) duplico, Apoc. 18, 6. (διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ, i. e. reddite ei duplicatam mensuram malorum, quae vobis intulit. Cf. Jes. 61, 7. Jerem. 50, 15. Zach. 9, 12.)

Δίς, adv. bis, Marc. 14, 30. 72. Luc. 18, 12. (δὶς τοῦ σαββάτου, bis hebdomade) Phil. 4, 16. et 1 Thess. 2, 18. (ἅπαξ κ. δίς, semel iterumque) Jud. v. 12. (δὶς ἀποθανόντα, bis i. e. omnino emortuae.)

Διστάζω, f. σω, (propr. in bivio sto, nesciens quam viam ingrediar) dubito, Matth. 14, 31. 28, 17. (text. rec. οἱ δὲ ἐδίστασαν. Si coniecturae locus esset, commendabilis foret lectio: οἱ δε διέστησαν.)

Δίστομος, ον, ό, ή, (ex δί et στόμα, os, cf. δίλογος) geminum os habens (ut v. c. fluvius) — duplicem aciem (στόμα, acies) habens — μάχαιρα δίστομος, Hebr. 4, 12. (cf. Jes. 49, 2. Coh. 12, 11.), ῥομφαία, Apoc. 1, 16. 2, 12.

Δισχίλιοι, αι, α, (ex δίς, bis, et χίλιοι, mille) bis mille, duo millia, Marc. 5, 13.

Διϋλίζω, f. σω, (ὑλίζω, colo, i. e. faecibus, sordibus purgo transfundendo per colum. Legitur hoc verb. apud Artemid. 4, 50. διϋλίζειν τὸν οἶνον. Dioscor. 2, 86. διὰ ῥάκους λινοῦ διϋλισθέν — διϋλίζειν εἰς ἕτερον ἀγγεῖον, Galen. de comp. med.) excolo, τί, Matth. 23, 24.

Διχάζω, f. σω, (ab adv. δίχα, bipertito — i. q. δίχα ποιῶ. Cf. ἕπταχα) disseco s. discindo in duas partes. Metaph. διχάζω τινὰ κατά τινος, odium alicuius excito contra aliquem (Mich. 7, 6.) Matth. 10, 35. v. Διαμερίζω.

Διχοστασία, ας, ή, (cohaeret cum adi. verbali: διχόστατος, a δίχα et ἵστημι, colloco: separatim collocatus) dissidium — pl. Rom. 16, 17. (διχοστασίας ποιεῖν) — factiones, 1 Cor. 3, 3. Gal. 5, 20. (διχοστασίαι, αἱρέσεις.)

Διχοτομέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. διχοτόμος, in duas partes dissecans, ex δίχα et τέμνω) in duas partes disseco (Ex. 20, 17.) — τινά, **α.**, propr. corpus alicuius medium disseco. Peragi solebat id, quod hac formula exprimitur, in corporibus captivorum et reorum, et fuit hoc crudelissimum supplicii genus

usu receptum apud Chaldaeos (Dan. 2, 5. 3, 29.), Hebraeos (2 Sam. 12, 31. 1 Reg. 3, 25. cf. Hebr. 11, 37.), Aegyptios (Herodot. 3, 13.), Graecos (Diod. Sic. 1, 2.) et Romanos (Sueton. Calig. c. 27. Liv. 1, 28. 8, 24. Gell. 20, 1.). — **b.**, flagellis discindo, dilacero, supplicio afficio aliquem; — *διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμός* etc. Matth. 24, 51. (Luc. 12, 46. — Sunt, qui haec de dissectione sensu proprio — v. sub a. — dicta putent. At obstat huic interpretationi id, quod herus, *τὸν δοῦλον διχοτομήσας*, porro facturus dicitur. Nam si servum deinceps potest in carcerem coniicere, sponte intelligitur, illum non dissectum esse, sed adhuc vivere.)

Διψάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. *ἡ δίψα*, sitis — 3. praes. att. *διψῇ*, e dialecto Macedonica: *διψᾷ* — Joh. 7, 37. Rom. 12, 20.) — *sitio*, **a.**, absol. *α.*, sensu proprio: Matth. 25, 35. 37. 42. 44. Joh. 19, 28. Rom. 12, 20. 1 Cor. 4, 11. — *β.*, in oratione symbolica: Joh. 4, 13. 14. 15. 6, 35. 7, 37. Apoc. 7, 16. (coll. v. 17.) 21, 6. 22, 17. (Ps. 62, 2. Sirac. 24, 23. Jes. 55, 1. al.) — **b.**, *τί:* metaph. vehementer appeto aliquid (Xen. Cyrop. 5, 1, 1. — Cic. Philipp. 5, 6. sitire honores — Gell. 12, 2. hominem pecuniae sitientem. Graeci fere semper cum genitivo construunt) Matth. 5, 6. (*τὴν δικαιοσύνην.*)

Δίψος, *εος* (*ους*), *τό*, sitis, 2 Cor. 11, 27.

Δίψυχος, *ου*, *ὁ*, *ἡ*, (ex *δι* et *ψυχή*. Cf. *δίλογος*, *δίστομος* — duplex animo) anceps, perfidus, Jac. 1, 8. 4, 8.

Διωγμός, *οῦ*, *ὁ*, (a v. *διώκω*, 3. perf. p.) persecutio, Matth. 13, 21. (Marc. 4, 17.) Marc. 10, 30. Act. 8, 1. 13, 50. Rom. 8, 35. — pl. 2 Cor. 12, 10. 2 Thess. 1, 4. 2 Tim. 3, 11. (*ὑποφέρειν.*)

Διώκτης, *ου*, *ὁ*, (a v. *διώκω*, persequor, 3. perf. pass.) persecutor, 1 Tim. 1, 13.

Διώκω, f. *ώξω*, ap. veteres: *διώξομαι*, (forsitan a verbo obsol. *ὤσσω*, f. *ὤξω*, perf. *ὦκα*, unde *ὦκα*, *ὠκύς*, *παλίωξις*, Hom. Il. 12, 71. — et *δια*) persequor, — *τινά*, vel *τί*. — **a.**, *τινά*, *α.*, sector (anquiro), aliquem, Luc. 17, 23. — *β.*, hostili animo aliquem peto, Matth. 5, 11. 12. 44. 10, 23. Luc. 21, 12. Joh. 5, 16. 15, 20. Act. 7, 52. 9, 4. 5. (22, 7. 26, 14.) Rom. 12, 14. 1 Cor. 15, 9. Gal. 1, 13. Apoc. 12, 13. — Pass. *διώκομαι*, persecutionem patior, 2 Tim. 3, 12. — *διά τι*, Matth. 5, 10. — *τινί*, per aliquid, Gal. 6, 12. — *διώκω τινὰ ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν*, Matth. 23, 34. — *διώκω τινὰ ἕως* (*τῆς πόλεως*) vel *εἰς τὴν πόλιν*, Act. 26, 11.

b., *τί:* *α.*, sens. prop. persequor, i. e. curro, ut assequar aliquid (ut *καταλαμβάνω*), Phil. 3, 12. — *ἐπί τι*, v. 14. (*ἐπὶ τὸ βραβεῖον*, verte: unum vero, quae pone me sunt negligens, persequor, dum scopum intuens cursum dirigo ad praemium, vocatione coelesti per Christum mihi oblatum) — *β.*, trop. rem aliquam assequi (*καταλαβεῖν*) nitor — *δικαιοσύνην*, Rom. 9, 30. — *νόμον δικαιοσύνης*, v. 31. (distinguitur h. l. inter *τό διώκειν*, et *τό φθάσαι εἰς*) — rei alicui studeo: *διώκ. τὴν φιλοξενίαν*, Rom. 12, 13. (*τὰ τῆς εἰρήνης*) 14, 19. (*εἰρήνην*, *ἁγιασμόν*, Hebr. 12, 14. 1 Petr. 3, 11. h. l. iunct. cum *ζητεῖν*) — *τὴν ἀγάπην*, 1 Cor. 14, 1. — *τὸ ἀγαθόν*, 1 Thess. 5, 15. — Opponitur *τό· φεύγειν τι*, 1 Tim. 6, 11. 2 Tim. 2, 22.

Δόγμα, *τος*, *τό*, (a v. *δόκω*, s. *δοκέω*, perf. pass. *δέδογμαι*) decretum, placitum, Luc. 2, 1. (Dan. 2, 15.) — plur. Act. 16, 4. (*τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων*) 17, 4. (*ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράττουσι*) — decreta, i. e. praecepta ritualia, Eph. 2, 15. (*τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν* [i. q. *ἐντεταλμένων*] *ἐν δόγμασι*) Col. 2, 14. (*τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον* [*γεγραμμένον*] *ἐν δόγμασι*, chirographum, quod ad nos de debito appellandos et convincendos placitis perscriptum exstabat.)

Δογματίζομαι, f. *ίσομαι*, (med. verbi *δογματίζω*, decretum facio, a voc. *δόγμα*, qu. v. — Diog. Laërt. 3, 51. *δογματίζειν ἐστὶ δόγμα τιθέναι*) decreta, placita amplector, Col. 2, 20. (cum hoc verbo h. l. construenda videntur sequentia: *κατὰ τὰ ἐντάλματα κ. διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων*.)

Δοκέω (*ῶ*), f. *δόξω*, (ab obsol. *δώκω* — cognatum est verbo *δέχω*, *δέχομαι* [*δέκω*, *δέκομαι*, unde *δόκος*, sumtio, opinio]. Frequentatur vox: *δοκῶ* et: *δοκεῖ μοι*.) **a.**, ***δοκῶ***, opinor — *α.*, seq. acc. c. inf. (ut et ap. Graec.) Marc. 6, 49. (*ἔδοξαν φάντασμα εἶναι*) 1 Cor. 12, 23. (*ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι*) 2 Cor. 11, 16. (*μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι*) — Luc. 24, 37. (*ἐδοκοῦν πνεῦμα θεωρεῖν*) Joh. 5, 39. (*ὅτι δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ἔχειν*) 16, 2. Act. 12, 9. 27, 13. 1 Cor. 3, 18. 7, 40. 8, 2. 10, 12. 14, 37. Gal. 6, 3. Hebr. 4, 1. — Nonnumquam *δοκῶ* cum inf. constructum signif. mihi animum induco, hoc illudve facere s. mihi videor id facere *posse*, Matth. 3, 9. (*μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς*) 1 Cor. 11, 16. (*εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι*) Phil. 3, 4. (*εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί*) — Concisius dicta: Luc. 8, 18. (*ὃ δοκεῖ*, scil. *αὐτὸς ἔχειν*) Matth. 24, 44. (Luc. 12, 40. *ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε*, *ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται*, pro: *ὁ υἱὸς τ. ἀνθρ. ἔρχεται ταύτῃ ὥρᾳ*, *ᾗ οὐ δοκεῖτε αὐτὸν ἔρχεσθαι*) — *β.*, seq. *ὅτι*, opinor, Matth. 6, 7. (*δοκοῦσι ὅτι .. εἰςακουσθήσονται*) 26, 53. Luc. 12, 51. 13, 2. 4. 19, 11. Joh. 5, 45. 11, 13. 13, 29. 20, 15. 1 Cor. 3, 18. 4, 9. 2 Cor. 12, 19. Jac. 4, 5. — Luc. 17, 9. (*μὴ χάριν ἔχει; οὐ δοκῶ*) — *γ.*, *δοκῶ* — post pronom. interrog. *ὡς ἐν παρενθέσει* positum, Hebr. 10, 29. (*πόσῳ*, *δοκεῖτε*, *χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας*.)

b., *δοκῶ*, in me honor est (v. *δόξα*), et *δοκῶ τινι*, videor alicui, — *α.*, *δοκῶ*, Luc. 22, 24. *τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων*) Marc. 10, 42. (*οἱ δοκοῦντες ἄρχειν*, in quibus honor est imperandi gentibus, cf. Dan. 13, 6. *οἳ ἐδόκουν κυβερνᾷν τὸν λαόν*) Gal. 2, 6. (*οἱ δοκοῦντες εἶναί τι*) v. 9. — videor, Act. 17, 18. (*ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι*. Sed potest et h. l. enarrari: speciem prae se fert eius, qui nova daemonia annuntiaturus est.) 1 Cor. 12, 22. Hebr. 12, 11. 2 Cor. 10, 9. (*ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς*, ne existimer fortasse terrorem vobis per epistolas incutere.) — *β.*, *δοκῶ τινι*, א., *τί σοι δοκεῖ*, interrogatio praemissa alteri interrogationi directae, Matth. 17, 25. (*τί σοι δοκεῖ; οἱ βασιλεῖς .. ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον;*) 18, 12. 21, 28. et 31. — *τί ὑμῖν δοκεῖ;* quid censetis? Matth. 26, 66. (Marc. 14, 64. *τί ὑμῖν φαίνεται;*) — *τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ Χριστοῦ* etc. Matth. 22, 42. — ב., *τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;* quid putatis? putatisne, eum non venturum esse ad festum? Joh. 11, 56. — ג., seq. inf. vel accus. c. inf. Luc. 10, 36. (*τίς δοκεῖ σοι γεγονέναι ..*) Act. 25, 27. — ד., *ἔδοξέ μοι*, mihi visum est, placuit mihi, seq. inf. aor. Luc. 1, 3. Act. 15, 22. 25. 34. — inf. praes. Act.

15, 28. (ita δοκεῖ et ἔδοξέ μοι ap. Xenoph. Lucian. al.) 26, 9. (mihi visus sum) — κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, pro ipsorum arbitrio, Hebr. 12, 10.

Δοκιμάζω, f. άσω, (a voc. δόκιμος, qu. v.) **a.**, *probo* (i. e. exploro, an aliquid probum [δόκιμον] sit), prüfen, — α., τινά vel τί, Luc. 14, 19. Rom. 2, 18. Phil. 1, 10. — 1 Cor. 11, 28. (ἑαυτόν) 2 Cor. 13, 5. 16, 3. Gal. 6, 4. 1 Thess. 5, 21. — Pass. 1 Petr. 1, 7. 1 Tim. 3, 10. — β., seq. interrog. indir. Rom. 12, 2. 1 Cor. 3, 13. Eph. 5, 10. — seq. εἰ, an, 1 Joh. 4, 1. — γ., seq. inf. 1 Thess. 2, 4. (καθὼς δεδοκιμάσμεθα πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, sicut a Deo digni iudicati sumus, quibus evangelium committeretur) 2 Cor. 8, 22. ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, quem saepe in multis probando cognovimus solertem esse) — **b.**, probum iudico, seq. infin. Rom. 1, 28. (οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει. His opponit auctor: εἰς ἀδόκιμον νοῦν παραδιδόναι — obiter: ἔχειν est ergo: tenere) 14, 22. (μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ [τούτῳ, ὅ] δοκιμάζει, i. e. beatus ille, cui non sua ipsius probitas dubia est in eo, quod probum iudicat.) Referri huc potest 1 Thess. 2, 4. v. γ. sub a. — **c.**, ad certas notas diiudico, Luc. 12, 56. (τὸ πρόςωπον τῆς γῆς κ. τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν. Cf. Matth. 16, 3. τὸ . . . γινώσκετε διακρίνειν.)

Δοκιμασία, ας, ἡ, probatio, exploratio; Hebr. 3, 9. in codd.

Δοκιμή, ῆς, ἡ, (ab adi. δόκιμος) **a.**, experimentum (id, quo fides exploratur, Prüfung), 2 Cor. 8, 2. (ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως) — **b.**, probatio (Bewährung), Rom. 5, 4. (ἡ ὑπομονὴ κατεργάζεται δοκιμήν) — **c.**, probata fides (Bewährtheit), 2 Cor. 2, 9. Phil. 2, 22. — **d.**, specimen, comprobatio (Probe), 2 Cor. 9, 13. 13, 3.

Δοκίμιον, ίου, τό, (a voc. δόκιμος), id, quod se probum probanti exhibet — τὸ δοκίμιον τῆς πίστεως, id, quod in fide probum est, probitas fidei, 1 Petr. 1, 7. (comparatur h. l. cum auro, atque dicitur id, quod in fide probum reperitur, auro longe pretiosius esse) Jac. 1, 3. (τὸ δοκίμιον τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν.)

Δόκιμος, ον, ὁ, ἡ, (a v. δέχω, s. δέκω) — **a.**, acceptus, s. acceptabilis, Rom. 14, 18. (εὐάρεστος τῷ θεῷ κ. δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις) — **b.**, probatus (propr. de nummis. Cf. Gen. 23, 16. 2 Chron. 9, 17.); de homine: probatus, spectatus, is, qui est spectatae fidei et probitatis, Rom. 16, 10. 2 Cor. 10, 18. 2 Tim. 2, 15. Jac. 1, 12. (h. l. homo dicitur probari πειρασμῷ, v. 1.) — Opp. ἀδόκιμος, 2 Cor. 13, 7. — absol. pl. οἱ δόκιμοι, ii, qui probatae fidei sunt, 1 Cor. 11, 19.

Δοκός, οῦ, ὁ, (a v. δέχω s. δέκω — id, quod aliud quid sustinet) trabs, tignum ligneum, Matth. 7, 3. 5. Luc. 6, 41. 42.

Δόλιος, ία, ιον, (a voc. δόλος, qu. v.), fraudulentus, — ἐργάται δόλιοι, 2 Cor. 11, 13.

Δολιόω (ῶ), f. ώσω, (ab adi. δόλιος, qu. v.) decipio — ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν (3. pl. imperf. e dialecto Alexandrina, pro: ἐδολίουν), Rom. 3, 13. (ex Ps. 5, 10.)

Δόλος, ου, ὁ, (a v. δέλω, inesco; v. supra δελεάζω) esca (Köder. Hom. Od. 12, 252.), dolus, fraus, Matth. 26, 4. (κρατεῖν τινα δόλῳ) (Marc. 14, 1.

ἐν δόλῳ; cf. 2 Cor. 12, 16. (λαβεῖν τινα δόλῳ) Marc. 7, 22. — Joh. 1, 48. (ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι) Act. 13, 10. (πλήρης δόλου) Rom. 1, 29. (μεστὸς δόλου) 1 Thess. 2, 3. (ἡ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐστι ἐν δόλῳ — non ita fit, ut dolus ei subsit) 1 Petr. 2, 22. et Apoc. 14, 5. (ex Jes. 53, 9. cf. Joh. 8, 45. 46.) 1 Petr. 3, 10. (λαλεῖν δόλον) (Jes. 53, 4.)

Δολόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. δόλος, qu. v.) fuco (schminken), — 2 Cor. 4, 2. δολοῦν τὸν λόγον τ. θεοῦ, doctrinae Dei admiscere verba blanda ac dolosa. Vulg. adulterare.

Δόμα, τος, τό, (a v. δόω, δίδωμι, perf. pass. δέδομαι) donum, Matth. 7, 4. Luc. 11, 13. Eph. 4, 8. Phil. 4, 17.

Δόξα, ης, ἡ, (a v. δόκω s. δοκέω, aor. 1. ἔδοξα) **a.,** sententia (Diod. Sic. 2, 29.), opinio (Xen. Mem. 3, 12, 2.) — **b.,** honor (commodum eius, qui ab aliis magni aestimatur, opp. αἰσχύνη), Luc. 14, 10. (ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων) Joh. 5, 41. (δόξαν λαμβάνειν παρά τινος) 44. 7, 18. (ζητεῖν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν, et ζητεῖν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος θεοῦ) 8, 50. 54. 11, 4. ὑπὲρ τῆς δόξης τ. θεοῦ) 12, 43. (ἀγαπᾷν τὴν δόξαν [bonam existimationem] τῶν ἀνθρώπων) — 1 Cor. 10, 31. (πάντα ποιεῖτε εἰς δόξαν θεοῦ, in Dei honorem, i. e. ut Deum honoretis) Phil. 1, 11. (εἰς δόξαν κ. ἔπαινον θεοῦ) Phil. 3, 19. (opp. αἰσχύνη) — 1 Cor. 2, 7. (εἰς δόξαν ἡμῶν, ut nos eximios redderet) — homo aliquis δόξα τινός: i. e. is, in quo alterius dignitas conspicua est, 1 Cor. 11, 7. (.. ἀνὴρ ἐστι εἰκὼν κ. δόξα θεοῦ, γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός) 2 Cor. 8, 23. (οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν [εἰσὶ] δόξα Χριστοῦ, i. e. ii, quorum studia et mores Christo honori sunt. Alii: ii, per quos gloria Christi illustratur.) 1 Thess. 2, 20. (ὑμεῖς ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν κ. ἡ χαρά) — δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ, Luc. 17, 18. (declarantes, se sanatos esse beneficio Dei) Joh. 9, 24. (δὸς δόξαν τῷ θεῷ — iudicialis formula qua iudices iusiurandum postulabant [Jos. 7, 19. 1 Sam. 6, 5.] monebantque reum, ut vera loqueretur, veluti coram Deo), Act. 12, 23. (Herodes Agrippa morbo lethali correptus, quia non ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ θεῷ, i. e. quia honorem sibi tribui sivit summo numini proprium) Rom. 4, 20. (Abraamus auctus est fide δοὺς δόξαν τῷ θεῷ, quia nefas putabat Deo diffidere.)

c., laus, celebratio (i. e. agnitio virtutis *verbis* expressa; — verba, quibus alicuius virtus celebratur), α., laus — ζητεῖν δόξαν ἔκ τινος, 1 Thess. 2, 6. — Rom. 3, 23. — β., celebratio, Lobpreisung, Phil. 1, 11. (εἰς δόξαν κ. ἔπαινον θεοῦ) 2, 11. — in doxologiis (formulis ad exprimendam Dei laudem effictis): θεῷ ἡ δόξα (ἔστω) et ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, i. e. celebretur Deus, — Luc. 2, 14. 19, 38. Rom. 11, 36. 16, 27. Gal. 1, 5. Eph. 3, 21. Phil. 2, 12. ἐξόμολογεῖσθαι εἰς δόξαν τ. πατρός, ὅτι .. κύριος) 4, 20. 1 Tim. 1, 17. (τιμὴ κ. δόξα) 2 Tim. 4, 18. — Apoc. 4, 9. (δοῦναι δόξαν τῷ ... — ut 11, 13. 19, 7. cf. 21, 24.) 11. (ἄξιος λαβεῖν τὴν δόξαν κ. τὴν τιμήν) 5, 12. 13. 7, 12. — **d.,** gloria; εἰς δόξαν τινός (v. c. Dei) fieri vel tendere ea dicuntur, quibus alicuius virtus ac praestantia conspicua redditur, in luce ponitur, illustratur — Verherrlichung, Luc. 2, 32. Joh. 11, 4. Rom. 3, 7. (ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ) 15, 7. 2 Cor. 1, 20. (τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν) 8, 19. (videntur h. l. verba sic construenda ac legenda esse: ὑφ' ἡμῶν. Πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ὑμῶν [ita legendum videtur, non: ἡμῶν] στελ-

λόμενοι τοῦτο, i. e. ad Dei gloriam et vestram liberalitatem illustrandam hoc instituentes.)

e., ex usu hebr. כָּבוֹד, *α.*, *splendor*, claritas, א., rerum physicarum, v. c. siderum, 1 Cor. 15, 40. 41. — lucis, Luc. 2, 32. (*φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ* — lucem ad illustrandum [splendore circumdandum] populum tuum, Israël) — ב., formarum coelestium, quippe purissima luce circumfusarum; v. post. Corporibus veste immortalitatis indutis tribuitur *δόξα*, 1 Cor. 15, 43. (*σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ*) Phil. 3, 21. (*μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ*, transmutabit nostrum corpus vile in similitudinem corporis sui clarissimi) — Moses et Elias apparent *ἐν δόξῃ*, luce circumfulsi, Luc. 9, 30. 32. — ג., Deus, qui habitat lucem inaccessam (1 Tim. 6, 16.), nonnumquam in V. T. se oculis mortalium praesentem exhibuit per fulgorem lucis, nebula obductae; qui lucis circumfusae nebula fulgor Hebraeis dicebatur כְּבוֹד יְהוָה, *τοῖς ό· δόξα κυρίου*, die Glorie Gottes (Serioris aevi Judaei, Targumistae et Talmudistae, vocant שְׁכִינָה, i. e. habitationem, a v. שָׁכַן, cf. *σκηνή*), eaque gloria se perhibetur demisisse in montem Sinai (Ex. 24, 16. 17.), in tabernaculum foederis (Ex. 40, 34.), — in templum Salomonis (1 Reg. 8, 10. 11. 2 Chron. 7, 1. Ez. 34, 2—7. 44, 4.) et per temporum intervalla alibi quoque Israelitis apparuisse (v. Ex. 16, 7. 10. Levit. 9, 6. 23, Num. 16, 19. cf. Jes. 60, 1. 1 Cor. 10, 1.) — *ἡ δόξα* (*κυρίου*), gloria, Rom. 9, 4. (cf. Tob. 12, 15.) Apoc. 15, 8. (*ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τῶν αἰώνων.* Cf. 2 Chron. 6, 1. 2. 7, 1. 2. Jes. 6, 4.) 21, 11. 23. — dicitur haec gloriosa nubes *ἡ μεγαλοπρεπὴς δόξα*, 2 Petr. 1, 17. — Act. 7, 2. (*ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ .. Ἀβραάμ*) — Luc. 2, 9. (claritas Dei circumfulsit illos) 2 Cor. 3, 7. (promulgatio legis fiebat *ἐν δόξῃ*, splendore illustrata; — explicantur verbis adiectis, ea, quae de facie Mosis, splendorem Dei repercutiente, in V. T. Ex. 34, 30. narrata sunt, nobis in memoriam revocantibus; scil. Israëlitae non potuerunt adspicere faciem Mosis *διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ*) — Gloria Christi conspicua redditur mutata eius specie externa in formam lucidam, Matth. 17, 5. 6. Marc. 9, 7. Luc. 9, 34. 35. — Splendor Dei in facie Christi, e mortuis resuscitati, 2 Cor. 4, 6. — Nova Hierosolyma lucis ac splendoris plena est, quippe *ἔχουσα τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ*, Apoc. 21, 10. 11. 23. (*ἡ γὰρ δόξα τ. θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν.*) Christus corpore glorioso indutus (Phil. 3, 21.), *ἀνελήφθη ἐν δόξῃ* (scil. *εἰς τὸν οὐρανόν*), 1 Tim. 3, 6. — Christiani, quibus resurrectio Christi pignus ac sponsio est suae ipsorum immortalitatis, finguntur quasi Domino glorioso ex adverso stare splendoremque ex eius facie in se conspersum repercutere et *τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι* (i. e. speculi instar repercutientes) *τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφοῦσθαι ἀπὸ δόξης* (scil. Christi) *εἰς δόξαν* (scil. suam), 2 Cor. 3, 18. (coll. v. 7. quare promulgatio evangelii splendore maximo claret, 2 Cor. 3, 8. 10.)

β., *ornatus* (in primis ille ornatus, qui signum est maiestatis; ornatus regius. Cf. nomen Augusti), magnificus decor, Pracht (cf. Esth. 15, 2.) — Matth. 6, 29. (*Σαλομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ* — Luc. 12, 27.) 24, 30. (Marc. 13, 26.

Luc. 21, 27.) — γ., *maiestas regia* cum omnibus dotibus atque opibus, quibus instructa est, omnibusque, quibus affluit, divitiis — א., maiestas Dei, Rom. 1, 23. — ב., tribuitur iis rebus δόξα, quae regiae potentiae indicia atque insignia sunt, v. c. terris, quibus rex imperat, Matth. 4, 8. (πάσας βασιλείας τοῦ κόσμου κ. τὴν δόξαν αὐτῶν); throno, cui insidet (1 Sam. 2, 8.), ὁ θρόνος τῆς δόξης αὐτοῦ, Matth. 19, 28. 25, 31. — Χερουβὶμ δόξης, Hebr. 9, 5. — v. Χερούβ. — ג., Deus est ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων, ἀφθάρτος (1 Tim. 1, 17.), ὁ μακάριος κ. μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν (1 Tim. 6, 15. 16.), ita δόξα eius complectitur summam claritatem (v. supr. e. α. ג.), beatitudinem ac potentiam, ea, quae nos comprehendimus voce: Herrlichkeit; quapropter *aa.*, doxologia coniungit voces: δόξα et: κράτος, 1 Petr. 4, 11. Apoc. 1, 6. — δόξα κ. μεγαλωσύνη, κράτος κ. ἐξουσία, Jud. v. 25. — ἡ δόξα κ. ἡ τιμὴ κ. ἡ δύναμις, Apoc. 19, 1. — *bb.*, Christus a patre petit, ut se illustret s. ornet τῇ δόξῃ, quam apud eum habuerit ante mundi initia, Joh. 17, 5. 22. 24. Christus exantlatis huius vitae laboribus εἰςῆλθεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, Luc. 24, 26. 1 Petr. 1, 21. — assumens regiam potestatem, Hebr. 1, 3. (ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης [θεοῦ] ... ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. Cf. v. 8.) 2, 7. 9. (δόξῃ κ. τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν ex Ps. 8, 6.) — cuius dignitatis ipsi iam hisce in terris facta erat coram testibus praesignificatio, 2 Petr. 1, 17. (λαβὼν παρὰ θεοῦ πατρὸς τιμὴν κ. δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· οὗτός ἐστιν etc.) cf. Matth. 17, 5. (Marc. 9, 7. Luc. 9, 34.) — Dicitur Christus ὁ κύριος τῆς δόξης, 1 Cor. 2, 8. Jac. 2, 1. — Numen suum praesens fecit Paulo sub specie lucis (Act. 9, 3.), oculos eius obcaecantis, Act. 22, 11. (οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης [prae splendore] τοῦ φωτὸς ἐκείνου.) — Rediturus e coelo est ἐν δόξῃ τοῦ πατρός, patris gloria i. e. summa maiestate amictus, Matth. 16, 27. (Marc. 8, 38. Luc. 9, 26.) — μετὰ δυνάμεως κ. δόξης πολλῆς, Matth. 24, 30. (Marc. 13, 26. Luc. 21, 27.) 25, 31. cf. Tit. 2, 13. (ἡ ἐπιφάνεια τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ) 1 Petr. 4, 13. (ἡ ἀποκάλυψις τῆς δόξης αὐτοῦ) — Deus nos vocavit εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν κ. δόξαν, 1 Thess. 2, 12. 1 Petr. 5, 10. — Infideles poenam luent, aeternum exitium ἀπὸ προςώπου τ. κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, i. e. recedent splendore potentissimi iudicis perterriti aeternas in tenebras, 2 Thess. 1, 9. — ד., conditio eorum, qui perfruituri sunt aeterna in regno coelesti felicitate, dicitur δόξα, gloria, vel quia sunt splendore circumfulsi, vel quia sorte gaudent dominantium, Rom. 2, 10. 5, 2. (ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τ. θεοῦ, spe gloriae, qua nos Deus illustrabit) 9, 23. (ut cognoscatis insignem splendorem, quo perfusurus est vasa in ornamentum apparata) cf. Eph. 1, 18. et Col. 1, 27. (Christus, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης, — Christus in gentilibus est mysterium, πλοῦτον τῆς δόξης continens; atque has divitias largitur ἡ οἰκονομία, Paulo ad ditandos gentiles tradita, vide v. 25.) 3, 4. — Rom. 8, 18. (ἡ μέλλουσα δόξα ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς, splendor, qui se conspicuum reddet ita, ut fulgeat in nobis. Cf. 1 Petr. 5, 1.) 2 Cor. 4, 17. (αἰώνιον βάρος δόξης, i. e. gloria sempiterna, quacum calamitates temporales non magis comparari possunt, quam levitas cum gravitate) 2 Tim. 1, 9. (ἵνα σωτηρίας τύχωσι .. μετὰ δόξης αἰωνίου) Hebr. 2, 10. — Rom. 8, 21. (ipsae res creatae

praestolantur, se aliquando liberatum iri servitute, qua ob peccatum hominis opprimuntur, ingressurasque esse *εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ*, in libertatem gloriae filiorum Dei, i. e. se mutatum iri in splendorem, qui se beatis incolis, filiis Dei, aptas reddat.)

δ., *δόξα*, gloria, nos: Herrlichkeit — de dotibus, quibus quis praeditus est eximiis, laude ac celebratione dignis. Refertur vero prae caeteris ad effectus insignis potentiae, qua filius Dei pollet, Joh. 2, 11. (*ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ*) 11, 40. (*ἰδεῖν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ*, i. e. oculis cernere prodigium, insigne potentiae divinae documentum) 12, 41. (Jesaias *εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ*, — quamnam? v. Joh. 5, 21. 22. 26. 27.) — *δόξα θεοῦ* insignis Dei liberalitas, Eph. 1, 11. 3, 16. — Dei potentia, Rom. 6, 4. (*Χριστὸς ἠγέρθη διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός* — praecipue tamen h. l. ea potentia, quae dat immortalitatem. Ita dicitur Deus nos ad coelestem felicitatem perennisque vitae gaudia vocasse *διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς*, i. e. per id ipsum, quod Christum e mortuis resuscitavit et vitae immortalis splendore induit, 2 Petr. 1, 3. cf. Eph. 1, 19. 20.) — *ε.*, *δόξαι*, meton. celsiores naturae (alii: personae in dignitate magistratus constitutae), 2 Petr. 2, 10. et (verbis magis perspicuis) Jud. v. 8. (coll. v. 9.)

Δοξάζω, f. *άσω*, (a voc. *δόξα*) 1., credo, statuo (Xenoph.), 2., *δοξάζω τινά*, vel *τί*, tribuo *δόξαν τινί*, i. e. ***a.***, ***splendidum facio***, splendore orno, illustro aliquem vel aliquid — *α.*, *τινά*: i. e. maiestatem, dignitatem, virtutem, praestantiam alicuius conspicuam reddo, s. in luce pono — dicitur de Deo patre maiestatem filii et de filio patris maiestatem coram hominibus illustrante: א., filius illustrat dignitatem patris, Joh. 17, 4. (*ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς*, i. e. opus, quod mihi ad salutem hominum peragendum dedisti, perfeci; cf. v. 6. *ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις* etc.) 17, 4. — item si discipuli Christi mandata a magistro accepta omni fide exsequuntur, Dei nomen illustratur, Joh. 15, 5. — ב., Deus pater illustrat dignitatem filii, idque facit duplici ratione: *aa.*, prodigiis, quae pater suarum virium specimina per filium exhibet, Joh. 8, 54. 11, 4. — *bb.*, plenius: eo, quod pater filium clarum facit in coelo in eumque transmittit gloriam, qua hic ab aeterno, ante quam in terram descenderet, splenduit, Joh. 7, 39. 12, 23. 28. 17, 5. cf. Act. 3, 13. — Atque Filius, ad patris solium evectus, mittet Spiritum s. suam dignitatem illustraturum, Joh. 16, 14. cf. 14, 13. — Atque ita si filius a patre clarus redditur, ipse filius gloriam conspicuam reddit patris, Joh. 17, 1. — *ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου*, et eo ipso *ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ*, Joh. 13, 31. 32. cf. 14, 13. — *β.*, *δοξάζω τι*: א., splendore (lucis) illustro, 2 Cor. 3, 10. (*τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει οὐδὲ δεδόξασται*, id, quod in hac parte [i. e. in Mosis facie] splendore illustratum est, i. e. lex Mosaica, ne habuit quidem splendorem); — ב., magni me aliquid facere ostendo, Rom. 11, 13. (*τὴν διακονίαν μου δοξάζω*, omne studium meo muneri impendo). — ג., orno, ornatu circumdo — v. c. aliquod membrum corporis, 1 Cor. 12, 26.

b., ***splendidum declaro*** (verbis vel factis), praedico, celebro, preisen — *τινά*: *α.*, *τὸν θεόν*, א., simpliciter dictum, Matth. 5, 16. 9, 8. (Marc. 2, 12. Luc. 5. 26.) 15, 31. Luc. 5, 25. 26. 7, 16. 13, 13. 17, 15. 18, 43. 23, 47. Act. 11, 18. 21, 20. Rom. 15, 6. 9. 1 Petr. 2, 12. 4, 11. 14. 16. — *τὸν λόγον τ. θεοῦ*,

Act. 13. 48. — τὸ ὄνομα τ. θεοῦ, Apoc. 15, 4. — δοξάζειν θεὸν ὡς θεόν, Rom. 1, 21. (idololatrae hoc non fecerunt, quippe qui maiestatem Dei in vana idola converterunt), — ב., additis quibusdam formulis: δοξάζω τὸν θεὸν ἐπί τινι (propter), Luc. 2, 20. Act. 4, 21. 2 Cor. 9, 13. — τινί (dat. instrum.), Joh. 21, 19. (ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν) — ἔν τινι (dat. rei) in aliquo, i. e. per id, quod in illa re Dei honorandi caussa efficio, 1 Cor. 6, 20. (ἐν τῷ σώματι, — ἐν τῷ πνεύματι, corpus integrum, mentemque castam servando) — ἔν τινι, dat. pers. Gal. 1, 24. (θεὸν ἐδόξαζον ἐν ἐμοί, me laudantes Deum ipsum celebrabant). — β., δοξάζω ἐμαυτόν, me iacto, Joh. 8, 54. Apoc. 18, 7. — seq. infinit. Hebr. 5, 5. (οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερέα, non hunc sibi honorem sumsit, ut fieret pontifex.)

Δορκάς, άδος, ἡ, (propr. capra, capra sylvestris, Gazelle, — παρὰ τὸ δέρκω, τὸ βλέπω· ὀξυδερκὲς γὰρ τὸ ζῶον κ. εὐόμματον. Etym. M.) Dorcas (mulier quaedam Joppensis, Christiana) Act. 9, 36. 39.

Δόσις, εως, (a v. δόω, δίδωμι) 𝔞., donatio, Phil. 4, 15. (οὐδεμία ἐκκλησία μοι ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως κ. λήψεως, nulla mecum communicavit ecclesia ad rationes dati et accepti.) Sirac. 41, 19. 42, 7. — 𝔟., donum, Jac. 1, 17. (πᾶσα δόσις ἀγαθή.)

Δότης, ου, ὁ, (a v. δόω, δίδωμι), dator, 2 Cor. 9, 7. (ἱλαρός.)

Δουλαγωγέω, (ῶ) f. ήσω, (a voc. δουλαγωγός, ex δοῦλος, et ἄγω, perf. 2. obsol. ἦγωγα. cf. παιδαγωγός), in servitutem abduco, servum mihi vindico (Diod. Sic. 2, 24.), servum facio, ut servum, i. e. duriter, tracto — τινά, 1 Cor. 9, 27. (τὸ σῶμά μου.)

Δουλεία, ας, ἡ, (conditio eius, qui δουλεύει, a voc. δοῦλος) 𝔞., servitus, conditio servilis. (Xenoph. Mem. 2, 1, 11.) Oppon. ἐλευθερία — Gal. 4, 24. (εἰς δουλείαν γεννῶσα, liberos servituti pariens) — ἔνοχον εἶναι δουλείας, servum teneri, Hebr. 2, 15. — ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθαι, adstrictum teneri servitutis iugo, Gal. 5, 1. cf. Act. 15, 10. — phrasis hebraizans: πνεῦμα δουλείας: (oppon. πνεῦμα υἱοθεσίας) spiritus, qui suae efficaciae testem facit mentem, servorum menti similem, Rom. 8, 15. — 𝔟., servitium; ἡ δουλεία τῆς φθορᾶς, servitium corruptionis, s. quod praestatur corruptioni, i. e. necessitas succumbendi vanitati et corruptioni, Rom. 8, 21.

Δουλεύω, f. σω, (a voc. δοῦλος, qu. v.) 𝔞., servus sum, servi conditione utor; — metaphor. imperio subiectus teneor ad instar servi, libertate privati, Gal. 4, 25. (de Israëlitis, legi rituali Mosaicae obstrictis) — 𝔟., servio, servitium praesto; α., universe: Eph. 6, 7. — Metaph. imperio (Dei) me subiectum teneo, Rom. 7, 6. (ὥςτε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος) — β., τινί, servio, servitium praesto alicui; א., sensu proprio: Matth. 6, 23. (δυσὶ κυρίοις, Luc. 6, 13.) Luc. 15, 29. Joh. 8, 23. Act. 7, 7. Rom. 9, 12. Col. 3, 24. 1 Tim 6, 2. — ב., Metaph. αα., ad servi, libertate privati instar obsequium praesto alicuius imperio molesto, Gal. 4, 9. (legi rituali) — ius dominii alicui in me tribuo, semper paratus ad ea facienda, quae me iusserit — speciat. δουλεύειν τῇ κοιλίᾳ, i. q. δουλ. τῷ γαστρί, ventri indulgere (Xen. Mem. 1, 6, 8.) Rom. 16, 18. (cf. Phil. 3, 19. ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία) — δουλεύειν ἐπιθυμίαις κ. ἡδοναῖς, libidinibus indulgere, Tit. 3, 3. (δοῦλος ἡδονῶν, Athen. 12. p. 531.)

— . . τῷ μαμωνᾷ, avaritiae servire, Matth. 6, 24. Luc. 16, 13. — τῇ ἁμαρτίᾳ, Rom. 6, 6. — . . τῷ καιρῷ, tempori obsequi, Rom. 12, 11. (τῷ καιρῷ legerunt S. Cyprianus ep. 5. — vetus ille auctor interpretationis Ambrosio vulgo tributae, Rufinus in Versione Commentarior. Origenis in h. l. aliique. Sed praestat altera lectio: τῷ κυρίῳ, quam textus vulgatus sequutus est.) — *bb.*, δουλεύειν τῷ θεῷ (Ex. 3, 12. 9, 1. 13. Deut. 4, 19. 8, 19. 30, 17. Jud. 2, 13. al.), libere quidem, sed animo *demisso* Deo tamquam *Domino* obsequium praestare, Matth. 6, 24. (Luc. 16, 13.) 1 Thess. 1, 9. — *cc.*, . . τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς, cultum praestare Diis fictis, Gal. 4, 8. — *dd.*, δουλεύω τῷ Χριστῷ, me gero Christi cultorem et ministrum, Rom. 14, 18. — quaero, quae e re Christi sunt, Rom. 16, 18. — Duas phrases in unam constructas repraesentat locus, Phil. 2, 22: ὡς πατρὶ τέκνον (δουλεύων) σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, mihi veluti patri serviens mecum servivit commodis evangelii. — *ee.*, δουλεύειν τινὶ δι' ἀγάπης, officia praestare alicui, Gal. 5, 13.

Δούλη, ης, ἡ, (fem. a δοῦλος) serva, Act. 2, 18.; praecipue humiliter obediens, Luc. 1, 38. 48. cf. δοῦλος b. β.

Δοῦλος, ου, (derivant a v. δέλω, inesco, capio) servus, a, um, **1.**, adi. τινί, — (τὰ μέλη ὑμῶν) δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ, Rom. 6, 19. — **2.**, subst. ὁ δοῦλος, ***a.***, servus, homo servilis conditionis. — *α.*, sensu proprio (oppon. ὁ ἐλεύθερος), 1 Cor. 7, 21. 12, 13. Gal. 3, 28. 4, 1. Eph. 6, 8. Col. 3, 11. Apoc. 6, 15. 13, 16. 19, 18. — oppon. δεσπότης, κύριος, οἰκοδεσπότης, Matth. 8, 9. (Luc. 7, 2. 3. 8.) 10, 24. 25. 13, 27. 28. 21, 34. 35. 36. (Marc. 12, 2. 4. Luc. 20, 10. 11.) 24, 45. 46. 48. 50. (Luc. 12, 37. 38. 43. 45. 46. 47.) 26, 51. Marc. 13, 34. Luc. 17, 9. 19, 17. Joh. 15, 20. 18, 18. 1 Cor. 7, 21. Eph. 6, 5. 8. et Col. 3, 22. — 4, 1. — δοῦλός τινος, Marc. 14, 47. Luc. 19, 13. 15. 22, 50. Joh. 4, 51. 18, 10. 26. — δοῦλον ἔχειν, Luc. 17, 7. — ὁ δοῦλος distinguitur a filio (ut ὁ θεράπων et ὁ υἱός distinguuntur, Hebr. 3, 5. 6.), Joh. 8, 35. Gal. 4, 7. (cf. Rom. 8, 15. πνεῦμα δουλείας et πνεῦμα υἱοθεσίας) — ab amico, Joh. 15, 15. — a fratre, Philem. v. 16. — δοῦλον εἶναι ὑπὸ ζυγόν, 1 Tim. 6, 1. — In Christo sibi opposita sunt τὸ· ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχειν et τὸ· λαβεῖν μορφὴν δούλου, Phil. 2, 6. (scribendum est: v. 7. λαβών. Ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος κ. σχήματι.... σταυροῦ) — ἡ δούλη, serva, — pl. Act. 2, 18. — *β.*, Metaph. δοῦλός τινος, **א.**, genit. *pers.* — *aa.*, is, qui se, abiecta libertate subiecit alicuius arbitrio, 1 Cor. 7, 23. (μὴ γένεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων, cf. Gal. 5, 1. — nolite obsequi iis, qui vos legi rituali adstrictos esse volunt). — *bb.*, δοῦλος Χριστοῦ, Christo addictus tamquam is, quem Christus sui sanguinis pretio sibi emit, 1 Cor. 7, 22. (coll. v. 23.) — *cc.*, δοῦλος θεοῦ, is, qui voluntatem Dei veluti normam agendi sequitur, 1 Petr. 2, 16. — *dd.*, δοῦλον εἶναί τινος, servum se et officiosum gerere erga aliquem, Matth. 20, 27. (Marc. 10, 44.) 2 Cor. 4, 5. — **ב.**, genit. *rei:* τῆς ἁμαρτίας, Joh. 8, 34. (explicatur verbis Petri, 2 Petr. 2, 19. . . unusquisque illi servus est, a quo superatur). Rom. 6, 17. 20. — τῆς φθορᾶς, 2 Petr. 2, 19. (coll. v. 10.)

b., ex usu hebraici nominis עֶבֶד: *α.*, *minister*, δοῦλος τ. βασιλέως, minister regis, Matth. 18, 23. 26. 27. 28. 22, 3. 4. 6. 8. 10. — δοῦλος et δοῦλοι

τ. θεοῦ, Moses (Deut. 34, 5. Jos. 1, 1. 13. 15. Nehem. 10, 30. Dan. 9, 11. al.), Apoc. 15, 3. — prophetae (qnippe quibus Deus utitur ministris, Jerem. 7, 25. 26, 5. 29, 19. 44, 4.) Apoc. 10, 7. 11, 18. — Christus, Matth. 12, 18. (Jes. 42, 1.) — apostoli Jesu Christi, Act. 4, 29. 16, 17. — Ministri Christi: apostoli, Rom. 1, 1. Gal. 1, 10. Phil. 1, 1. Col. 4, 12. 2 Tim. 2, 24. Tit. 1, 1. Jac. 1, 1. 2 Petr. 1, 1. Jud. v. 1. Apoc. 1, 1. 22, 8. — β., *cultor*, speciat. οἱ δοῦλοι τ. θεοῦ, pii cultores Dei (Job 1, 8. 2, 3. 42, 8. — Ps. 35, 1. 88, 4. al.) Luc. 2, 29. (sed h. l. is, qui Deum alloquutus est [δέσποτα] semetipsum designans abstinet pronomine personali: μέ, eique substituit formulam: τὸν δοῦλόν σου, more Hebraeor. v. Gen. 18, 3. 19, 19. 42, 11. 44, 16. 21. 23. 46, 34. al. Dan. 10, 17.) Apoc. 7, 3. 19, 2. 5. 22, 3. 6. — cultores Christi, Apoc. 1, 1. 2, 20.

c., formula, qua Hebraei ad significandam modestiam suam utuntur: Deus, rex, cet. (mihi) servo suo, servae suae hoc illudve exhibuit, Luc. 1, 33. (ἰδοὺ ἡ δούλη τοῦ κυρίου, i. e. me totam subiicio decretis Dei domini) 48. (Dominus adspexit me, humillimam ipsius servam) 2, 29. (v. ad h. l. annotata sub lit. b. β.)

Δουλόω, (ῶ) f. ώσω, (δοῦλον facio) in servitutem redigo, servum facio aliquem, **a.,** propr. τινά, Act. 7, 6. — τινά τινι, servum facio aliquem alicui, 2 Petr. 2, 19. (τούτῳ καὶ δεδούλωται, huic etiam servus s. manceps factus est.) — **b.,** Metaph. πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, omnibus me accommodavi, quasi mei iuris non essem, 1 Cor. 9, 19. Pass. me instrumentum feci alicui (Deo, virtuti), Rom. 6, 18. 22. — δουλῶ τινα ὑπό τι: ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεν δεδουλωμένοι, sub rudimentis veluti parvuli, qui nondum a servis distinguuntur, tenebamur, Gal. 4, 3. — οἴνῳ δεδουλωμένος, vino deditus, Tit. 2, 3.

Δοχή, ῆς, ἡ, (a v. δέχομαι, excipio hospitio) propr. exceptio, Aufnahme; — convivium, epulum, — δοχὴν ποιῶ, Luc. 5, 29. 14, 13. (οἱ ὁ Gen. 26, 30. Esth. 1, 3.)

Δράκων, οντος, ὁ, draco, serpens ingens (Aelian. V. H. 13, 46.) Apoc. 12, 3. 17. 13, 2. 4, 11. 16, 3. 20, 2. Imago Satanae et regni eius.

Δράσσομαι (ττομαι) manu comprehendo, manu capio, — τινά, 1 Cor. 3, 19. (Job 5, 13.)

Δραχμή, ῆς, ἡ, drachma, nummus argenteus eiusdem cum denario ponderis, aequans sex obolos, Luc. 15, 8. 9. v. Δίδραχμον.

Δρέμω, curro, v. Τρέχω.

Δρέπανον, ου, τό, (i. q. ἡ δρεπάνη, v. δρέπω, carpo, decerpo), falx, culter falcatus, Marc. 4, 29. Apoc. 14, 14. 19.

Δρόμος, ου, ὁ, (a v. δρέμω s. τρέχω) cursus, — πληροῦσθαι τὸν δρόμον, absolvere cursum (intelligitur cursus muneris), Act. 13, 25. — τελειοῦν τὸν δρόμον, Act. 20, 24. — τελεῖν τὸν δρ. 2 Tim. 4, 7.

Δρουσίλλα, ης, ἡ, Drusilla, (filia Agrippae maioris — v. Ἡρώδης. Sexennis adhuc oppignorata fuit Epiphani, Comagenorum regi, qui eius connubii gratia se ad Judaeorum sacra transiturum Agrippae spoponderat. Sed cum stare promissis noluisset, sororem suam Drusillam nuptum illi tradere Agrippa iunior [Act. 25, 13.] recusavit, eiusque loco Azizum, regem Emesae, qui sese circumcisioni subdidit, [Jos. Ant. 20, 5 seq.] substituit. Visam forte mulierem

Felix, praeses ille Judaeae, perdite deperiens ad virum deserendum, seque in torum adsciscendum, per Cyprium quendam magum Judaeum perduxit. Jos. l. c. Censent quidam, Drusillam etiam huius matrimonii caussa religionem patriam eiurasse), Act. 24, 24.

Δῦμι, v. *δύνω*.

Δύναμαι, f. *δυνήσομαι* (2. praes. att. *δύνασαι*, sed serior graecitas: *δύνῃ*, Apoc. 2, 2. — imperf. *ἐδυνάμην* [Act. 26, 32. 1 Cor. 3, 2.], aliis in locis: *ἠδυνάμην*, — aor. 1. *ἠδυνάσθην*, *ἠδυνήθην*, potui, 1 Cor. 3, 1. Act. 13, 39.), *possum*; **a.**, *τί*, possum aliquid, Marc. 9, 22. Luc. 12, 26. 2 Cor. 13, 8. (ita etiam graeci, v. c. Xenoph. Thucyd.) — **b.**, iunct. c. infinitivo, *α.*, infin. praes., Matth. 4, 32. 9, 15. (Marc. 2, 19.) 12, 14. 19, 12. Marc. 2, 7. (Luc. 5, 21.) 3, 23. 4, 33. — Luc. 6, 39. 42. 14, 27. 33. 16, 2. — Joh. 3, 2. 27. 5, 19. 30. 6, 60. 7, 7. 8, 43. 9, 33. 10, 21. 12, 39. 14, 5. 15, 4. 5. 16, 12. 20. — Act. 4, 20. 27, 15. 43. — Rom. 15, 14. 1 Cor. 10, 21. 14, 31. 2 Cor. 1, 4. 1 Joh. 3, 9. 4, 20. Hebr. 5, 7. Apoc. 9, 20. — *β.*, infin. aor. Matth. 3, 9. (Luc. 3, 8.) 5, 14. 36. 8, 2. (Marc. 1, 40. Luc. 5, 12.) 10, 28. (Luc. 12, 5.) 12, 29. 17, 16. 19. 19, 25. (Marc. 10, 26. Luc. 18, 26.) 20, 22. 26, 42. 53. 27, 42. (Marc. 15, 31.) — Marc. 1, 45. 2, 4. 3, 27. 5, 3. 6, 5. 7, 15. 24. 9, 23. 29. 39. 10, 38. 14, 7. — Luc. 1, 20. 22. 5, 34. 11, 7. 12, 25. 13, 11. 14, 20. 20, 36. 21, 15. — Joh. 3, 3. 4. 5, 44. 6, 52. 7, 34. 36. 8, 21. 22. 10, 35. 11, 37. 13, 36. 37. 14, 17. — Act. 4, 16. 5, 39. 10, 47. 13, 39. 15, 1. 17, 19. 19, 40. 20, 32. 21, 34. 25, 11. 27, 31. — Rom. 8, 39. 16, 25. 1 Cor. 2, 14. 3, 1. 6, 5. 7, 21. 10, 13. 12, 21. 15, 50. 2 Cor. 3, 7. Gal. 3, 21. Eph. 3, 4. 20. 6, 16. 1 Thess. 3, 9. 1 Tim. 6, 7. 16. 2 Tim. 2, 13. 3, 7. 15. Hebr. 2, 18. 3, 19. 4, 15. 5, 2. 9, 9. 10, 1. 11. — Apoc. 2, 2. 3, 8. 5, 3. 6, 17. 13, 4. 17. 14, 3. 15, 8. — *γ*,. infinitivus hic illic e contextu eliciendus est, Matth. 16, 3. 20, 22. Marc. 6, 19. 10, 39. Luc. 9, 40. 16, 26. 19, 3. Act. 27, 39. Rom. 8, 7. 1 Cor. 3, 2. 10, 13.

Δύναμις, *εως*, *ἡ*, vis, virtus, potentia **a.**, *virtus*, i. e. vis insignis, — *α.*, absol. **א.**, *ἐν δυνάμει*, cum virtute, Marc. 9, 1. (in versione Vulgata: 8, 39.) Luc. 4, 36. Rom. 1, 4. (cf. Eph. 1, 19. 20.) 1 Cor. 15, 43. (oppon. *ἐν ἀσθενείᾳ*) Col. 1, 29. 2 Thess. 1, 11. — *μετὰ δυνάμεως κ. δόξης πολλῆς*, magna cum pompa, (hebr. עֹז, Habac. 3, 5.) Matth. 24, 30. et Marc. 13, 26. Luc. 21, 27. — *ἐνδύομαι δύναμιν*, induo virtutem, Luc, 24, 49. — v. *Ἐνδύνω* — Act. 10, 38. (*ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ κ. δυνάμει*), 1 Cor. 2, 4. (*ἐν ἀποδείξει πνεύματος κ. δυνάμεως*). — ב., *ποιεῖν δύναμιν*, miraculum patrare, Marc. 6, 5. (. . *οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι*) 9, 39. — pl. *δυνάμεις ποιεῖν*, Matth. 7, 22. 13, 58. Act. 2, 22. 19, 11. — *αἱ δυνάμεις ἐγένοντο*, Matth. 11, 20. 21. (Luc. 10, 13.) Act. 8, 13. — *ἐνεργεῖν δυνάμεις*, Gal. 3, 5. 1 Cor. 12, 10. (*ἐνεργήματα δυνάμεων*) 2 Cor. 12, 12. (*τὰ σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν σημείοις, κ. τέρασι κ. δυνάμεσι*) Hebr. 2, 4. 2 Thess. 2, 9. (*οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει κ. σημείοις κ. τέρασι ψεύδους*) — *αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἔν τινι*, Matth. 14, 2. (cf. Eph. 3, 20.) — 1 Cor. 12, 28. (*ἔθετο δυνάμεις*, i. e. praedidit nonnullos viribus insignibus) 29. (*μὴ πάντες δυνάμεις ἔχουσι*); — ג., *δύναμις*, virtus, i. e. vis efficax, 1 Cor. 4, 19. 20. (opponitur *λόγῳ*, s. arti verba faciendi) i. q. *ἀπόδειξις πνεύματος*,

1 Cor. 2, 1. 4. 1 Thess. 1, 5. — *β.*, *ἡ δύναμίς τινος*, virtus, vis insignis, qua quis pollet, א., *ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ*, Matth. 22, 29. (Marc. 12, 24.) Rom. 1, 20. (*ἡ ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις κ. θειότης*) 1 Cor. 6, 14. 2 Cor. 13, 4. (cf. Eph. 1, 19. 20.) Eph. 3, 7. (*κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ*) 20. Junct. cum voc. *δόξα*, Apoc. 15, 8. cf. Matth. 24, 30. Marc. 13, 26. Luc. 21, 27. — *δύναμις ὑψίστου*, i. q. *πνεῦμα ἅγιον*, Luc. 1, 35. Act. 8, 10. (*οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τ. θεοῦ ἡ μεγάλη*, hic — Simon magus — est virtus Dei, quae vocatur Magna). — *ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ:* 2 Cor. 12, 9. (*δύναμις* opponitur *τῇ ἀσθενείᾳ*) — *ἡ δύν. τ. θεοῦ* s. *τοῦ πνεύμ. ἁγίου*, virtus a Deo, s. a Spiritu S. data, Luc. 4, 14. (*ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς* etc.) Act. 1, 8. — absque articulo *δύναμις θεοῦ*, 2 Tim, 1, 8. 1 Cor. 1, 18. 24. 2, 5. 2 Cor. 6, 7. — *ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου*, Rom. 15, 13. 19. — *ἡ θεῖα δύναμις*, 2 Petr. 1, 3. — ב., Phil. 3, 10. (*τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ*) Hebr. 6, 5. (*γεύεσθαι δυνάμεις τοῦ μέλλοντος αἰῶνος*, praelibarunt virtutes, i. e. gaudia vitae immortalis) 2 Tim. 3, 5. (*ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι*, virtutem eius abnegantes) Hebr. 7, 16. (*κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου*, Christus pontifex constitutus est virtute vitae indissolubilis) — *ἰδίᾳ δυνάμει*, propria virtute, Act. 3, 12. — ג., *ἐν πνεύματι κ. δυνάμει Ἡλίου*, Luc. 1, 17.

b., *potentia* (imperii) — *ἡ δύναμις, κατ' ἐξοχήν:* summa potentia (Dei omnipotentis), Matth. 26, 64. (Marc. 14, 62. *καθῆσθαι ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως*. Sed Luc. 22, 69. additur: *τοῦ θεοῦ*) *ἡ δύναμις τ. θεοῦ*, Apoc. 11, 17. (*εὐχαριστοῦμεν, ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην κ. ἐβασίλευσας*) 12, 10. 19, 1. Rom. 9, 17. — *τ. Χριστοῦ·* 2 Thess. 1, 7. (*μετὰ ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ*) Hebr. 1, 3. (*ῥῆμα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ*) *ἡ . . τῶν ἀγγέλων*, 2 Petr. 2, 11. — *ἡ τοῦ δράκοντος*, Apoc. 13, 2. — *τῶν βασιλέων*, Apoc. 17, 13. — Meton. abstr. pro. concr. potens, (Gewalthaber) pl. *δύναμεις*, Rom. 8, 38. 1 Petr. 3, 22. — regimen aliquod peculiare: 1 Cor. 15, 24. Eph. 1, 21. — **c.**, *potestas* — *δύναμις κ. ἐξουσία ἐπί τι*, Luc. 9, 1. — seq. inf. potestas aliquid faciendi, Luc. 9, 1. 10, 19. (*τοῦ πατεῖν* etc.) — **d.**, *vis*, *α.*, *μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι*, Act. 4, 33. 2 Cor. 4, 7. (ut vis, quae nostro corpore fortior est, Dei sit, non ex nobis) Eph. 3, 16. (*δυνάμει κραταιωθῆναι* et Col. 1, 11. *ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμοῦσθαι εἴς τι*) 2 Tim. 1, 7. (*οὐκ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως*, Phil. 4, 13. *πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με, Χριστῷ*) — *δύναμις εἴς τι*, (de vi salubri) Luc. 5, 17. (*δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς*) Rom. 1, 16. (*τὸ εὐαγγελιον δύναμις θεοῦ ἐστι εἰς σωτηρίαν* etc. vis aliqua divina ad salutem daudam etc.) Hebr. 11, 11. (*δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε*. — *β.*, de vi aliqua particulari: *ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν ἐξελθοῦσαν*, Marc. 5, 30, (Luc. 8, 46.) — *γ.*, Nonnullae ita comparatae sunt phrases, ut, vim rei memorantes, vim eiusdem rei summam s. maxime vigentem adumbrare censendae sint, v. c. *ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ*, Apoc. 1, 16. (i. e. ut sol lucet pleno meridie) — *ἔσβησαν δύναμιν πυρός*, Hebr. 11, 34. (exstinxerunt impetum ignis) — *δ.*, *δύναμις τῆς φωνῆς*, vis soni, i. e. significatus, 1 Cor. 14, 11. *ε.*, *ἡ δύναμις τῆς ἁμαρτίας*, i. e. id, cuius ope peccatum vim recipit, *ὁ νόμος*,

scil. ἐστίν, 1 Cor. 15, 56. (cf. Rom. 7, 7.) — **e.,** *facultas* — κατὰ δύναμιν, pro facultate, pro viribus, 2 Cor. 8, 3. (Xenoph. Mem. 1, 7, 4.) ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, Matth. 25, 15. — ὑπὲρ δύναμιν, ultra vires, 2 Cor. 1, 8. — Opes: ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς, ex opibus eius luxuria acceptis, Apoc. 18, 3.

f., *copiae*, exercitus, ex usu Hebr. — v. τοὺς ὁ, 2 Reg. 17, 6. 23, 4. Jes. 34, 4. Jerem. 8, 2. Dan. 8, 10. — copiae coelestes, i. e. sidera, Matth. 24, 29. Marc. 13, 25. Luc. 21, 25.

Δυναμόω, (ῶ) f. ώσω, (a v. δύναμις — οἱ ὁ, Ps. 67, 29. Cohel. 10, 20. Dan. 9, 27.) corroboro, τινά — ἔν τινι (pro dat. simplici: ἐν πάσῃ δυνάμει) δυναμοῦσθαι εἰς πᾶσαν ὑπομονήν κ. μακροθυμίαν, omni vi corroborati ad omnia mala patienter et aequo animo ferenda, Col. 1, 11.

Δυνάστης, ου, ὁ, (a v. δύναμαι — οἱ ὁ, Prov. 31, 4. — Xen. Cyrop. 4, 5, 40.) **a.,** princeps — ὁ μόνος δυνάστης, Deus, summus princeps, ex quo omne imperium, omnis principatus proficiscitur, 1 Tim. 6, 15. (cf. Matth. 19, 17. οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ θεός) — plur. οἱ δυνάσται, Luc. 1, 52. — **b.,** praefectus aulae, aulicus purpuratus (Xen. Anab. 1, 2, 20. — οἱ ὁ, Jerem. 34, 19. Levit. 19, 15. Job. 9, 22.) Act. 8, 27.

Δυνατέω, (ῶ) f. ήσω, (a voc. δυνατός, qu. v.) potens sum (opp. ἀσθενῶ, ἀδυνατῶ) **a.,** absol. 2 Cor. 13, 3. — **b.,** iunct. c. inf. δυνατεῖ (text. vulg. δυνατός ἐστιν) ὁ θεὸς στῆσαι αὐτόν, Rom. 14, 4.

Δυνατός, ή, όν, (a 3 pers. verbi δύναμαι) **a.,** *absol.* α., potens — pl. 1 Cor. 1, 26. (οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς), Apoc. 6, 15. — οἱ δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, qui inter vos dignitate consigni sunt, proceres vestri, Act. 25, 5. (cf. Thuc. 1, 89. Polyb. 9, 23, 4. Xen. Cyr. 5, 4, 1.) — Speciat. Deus omnipotens, Luc. 1, 48. (Jerem. 32, 18. 19.) — β., validus, 2 Cor. 12, 10. (ὅταν ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι) — trop. is, qui certa utitur rerum divinarum cognitione (oppon. ὁ ἀδύνατος), Rom. 15, 1. — **b.,** constr. α., iunct. cum infin. aor. valeo (aliquid facere), Luc. 14, 31. Act. 11, 17. Rom. 4, 21. 11, 23. 14, 4. (e vulg. lat. v. *Δυνατέω*) 2 Cor. 9, 8. 2 Tim. 1, 12. Jac. 3, 2. — β., δυνατὸς ἔν τινι, praestans, excellens aliqua re, Luc. 24, 19. Act. 7, 22. — δυνατὸς ἐν γραφαῖς, excellens peritia scripturae, Act. 18, 24.

Neutr. δυνατόν ἐστι, fieri potest (opp. ἀδύνατόν ἐστι). Infinitivus aut sequitur, aut facile suppleri potest, Matth. 24, 24. et Marc. 13, 22. ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατὸν, τοὺς ἐκλεκτούς, ut, si fieri possit, electi seducantur, Gal. 4, 15. — addito dat. pers. Act. 20, 16. — δυνατόν τί ἐστι παρά τινι, Matth. 19, 26. (Marc. 10, 27. Luc. 18, 27.) — τὸ δυνατὸν αὐτοῦ, id, quod in eius potestate situm est, i. q. ἡ δύναμις αὐτοῦ, Rom. 9, 22. (cf. τὸ γνωστὸν τ. θεοῦ, Rom. 1, 19. τὸ ἀδύνατον τοῦ νόμου, 8, 3.)

Δύνω, δῦμι, δύω, f. δύσω, (ineo, ap. Hom.) subeo, de sole occidente (se mari quasi immergente (Xen. Anab. 2, 2, 3.), Marc. 1, 32. (ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος) et Luc. 4, 40. (δύνοντος τοῦ ἡλίου).

Δύο, δυοῖν, (dativi formam ap. Plutarch. Polyb. Joseph. aliosque obviam: δυσί reprobant Gramm. — acc. δύο) duo, duae, duo, et οἱ, αἱ, τὰ, δύο — **a.,** *absql.*, α., Matth. 19, 6. et Marc. 10, 8. (οὐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ

σάρξ μία) Matth. 24, 40. 41. Act. 1, 23. *δύο ἢ τρεῖς*, Matth. 18, 20. 1 Cor. 14, 29. — Luc. 12, 52. (*τρεῖς ἐπὶ δυσὶ κ. δύο ἐπὶ τρισί*) — β., *ἀνὰ δύο, κατὰ δύο*, bini, Luc. 9, 3. 10, 1. Joh. 2, 6. 1 Cor. 14, 27. — *δύο δύο*, (ex hebr. v. Gen. 6, 19. 20. 7, 2.) bini, binos, Marc. 6, 7. — γ., neutr. *εἰς δύο*, in duas partes, Matth. 27, 51. et Marc. 15, 28. — **b.**, *constr.* α., *δύο ὑμῶν, δύο τῶν μαθητῶν*, cet. Matth. 11, 12. 18, 19. Marc. 11, 1. 14, 13. Luc. 19, 29. Act. 10, 7. 19, 22. — *δύο ἐξ αὐτῶν*, Luc. 24, 15. Joh. 1, 35. 21, 2. — β., *δύο δαιμονιζόμενοι*, Matth. 8, 28. — *δύο μάχαιραι*, Luc. 22, 38. al. — *ἐπι στόματος δύο μαρτύρων*, Matth. 18, 16. al. — Luc. 12, 6. (*πωλεῖται ἀσσαρίων δύο*) Joh. 8, 17. Act. 12, 6. al. — *δυσὶ κυρίοις*, Matth. 6, 24. (Luc. 16, 13.) Marc. 16, 12. al. — *δύο ἀδελφούς*, Matth. 4, 18. al. — . . *δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ*, duos quosdam discipulos, Luc. 7, 18. Act. 23, 23. — γ., *οἱ, αἱ, τὰ δύο*, ambo, ae, o, die zwei, die beiden, Matth. 19, 5. (Marc. 10, 8.) 1 Cor. 6, 16. Eph. 2, 15. 5, 31. Joh. 20, 4. Apoc. 19, 20. Gal. 4, 24. — Matth. 20, 21. 22, 40. al. — *ὁ τὰ δύο* scil. *λαβών*, Matth. 25, 17.

Δύς, syllaba inseparabilis, in compositione difficultatem, contrarium *τοῦ· εὖ* indicans. (Cum verborum simplicium formis componi nequit; sequitur enim in ineunda compositione easdem leges, quas α privat. *τὸ ἐν* et adiectiva.)

Δυςβάστακτος, ον, d, *ἡ*, (ex *δυς*, aegre, difficulter, et *βαστάζω*, 3. perf. pass.) qui, quae, quod vix portari potest, Matth. 23, 4. et Luc. 11, 46. (*φορτία δυςβάστακτα*, — intelliguntur praecepta observatu difficilia et molesta.).

Δυςεντερία, ας, ἡ (a *δυς* et *ἔντερον*, intestinum) dysenteria, tormina intestinorum, Act. 28, 8. (*δυςεντερίᾳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι*, torminibus laborantem decumbere.) Polyb. 32, 14. 15.

Δυςερμήνευτος, ον, ὁ, ἡ, (ex *δυς* et *ἑρμηνεύω*, 3. perf. pass.) difficilis explicatu, Hebr. 5, 11. (*λόγος*.) Artemidor. 3, 66.

Δύςκολος, ον, ὁ, ἡ, (a *δυς* et *κόλον*, cibus) propr. **1.**, cui difficulter cibus gratus invenitur, morosus circa cibum. — **2.**, morosus, qui ubique habet, quod reprehendat (Xen. Cyr. 2, 2, 1.). — **3.**, omnino: difficilis (Xen. Oecon. 15, 10.). — *πῶς δύςκολόν ἐστι*, seq. acc. c. infin., Marc. 10, 24.

Δυςκόλως, adv., (a *δύςκολος*) difficulter, Matth. 19, 23. Marc. 10, 23. Luc. 18, 24.

Δυσμή, ῆς, ἡ, plur. *δυσμαί, αἱ*, (a *δύω* s. *δῦμι*, quod v.) scil. *ἡλίου*, occasus solis, plaga coeli occidentalis, Matth. 8, 11. (*ἀπὸ ἀνατολῶν κ. δυσμῶν*, Luc. 13, 29.) 24, 27. Luc. 12, 54. Apoc. 21, 13. — (Xen. Anab. 8, 3, 34. — hebr. מְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ, Jos. 1, 4. ut *τῷ δύνω* respondet hebr. בּוֹא, Gen. 28, 11.)

Δυςνόητος, ον, d, *ἡ*, (*δυς*, aegre, et *νοέω*, 3. perf. pass. v. *δυςβάστακτος*), difficilis intellectu, 2 Petr. 3, 16. (Dion. Laërt. 9, 13.

Δυςφημέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *δύςφημος*, oppon. *εὐφημέω*) malis verbis utor, convicior; — pass. conviciis afficior, 1 Cor. 4, 13. (e codd. nonnullor. lectione, al. *βλασφημούμεθα*.)

Δυςφημία, ας, ἡ, (a *δύςφημος*, conditio hominis *δυςφήμου*, qui male audit, aut eius actio, qui malis verbis utitur) convicia, probra, 2 Cor. 6, 8. (*διὰ δυςφημίας κ. εὐφημίας*.)

Δύω, v. δύνω.

Δώδεκα, οἱ, αἱ, τά, duodecim, Matth. 9, 20. 10, 1. Apoc. 21, 21. — οἱ δώδεκα, κατ' ἐξοχήν duodecim Jesu apostoli, Matth. 26, 14. 20. Marc. 9, 35. 10, 32. 11, 20. Luc. 22, 3. 14. al.

Δωδέκατος, η, ον, duodecimus, Apoc. 21, 20.

Δωδεκάφυλον, ου, τό, (ex δώδεκα et φυλή, tribus) duodecim tribuum complexus (de populo Israëlitico duodecim tribubus constante), Act. 26, 7. (τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν, duodecim tribus populi nostri.)

Δῶμα, τος, τό, (a δέμω, exstruo; aedes, Hom. Od. 4, 2.) tectum, Dach, Matth. 24, 17. et Marc. 13, 15. Luc. 17, 31. — Luc. 5, 19. — plur., Marc. 10, 27. et Luc. 12, 3. (ἐπὶ δωμάτων κηρυχθήσεται.) Erant tecta apud Palaestinenses plana, in quae adscendebant non modo obambulaturi, sed etiam meditaturi et preces facturi, Act. 10, 9. (alii tamen voce δώματος significari putant τὸ ὑπερῷον, i. e. cubiculum superius.)

Δωρεά, ᾶς, ἡ, (a v. δίδωμι, cf. δῶρον) donum; **a.**, c. adi. ἡ δωρεὰ ἡ ἐπουράνιος, Hebr. 6, 4. Act. 11, 17. — .. τινός, α., gen. subi. ἡ .. τοῦ θεοῦ, Joh. 4, 10. Act. 8, 20. Rom. 5, 15. 17. 2 Cor. 9, 15. (ἡ ἀνεκδιήγητος δωρεὰ τοῦ θεοῦ) Eph. 3, 7. (ἡ δωρεὰ τῆς χάριτος τ. θεοῦ) Eph. 4, 7. (ἡ χάρις ἐδόθη κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τ. Χριστοῦ, ad eam mensuram, qua Christus eam dedit). — β., gen. explicat. ἡ δωρεὰ τ. πνεύματος, donum quod est Spiritus sanctus, s. quod cernitur in largitione spiritus sancti, Act. 2, 38. 10, 45. — **b.**, acc. δωρεάν adverbiascit, α., gratis, gratuito, Matth. 10, 8. — ex beneficio, nullo merito nostro, Rom. 3, 24. (δικαιοῦσθαι) 2 Thess. 3, 8. 2 Cor. 11, 7. — δώσω .. δωρεάν, dabo .. pro mea liberalitate, Apoc. 21, 6. — λαβέτω .. δωρεάν, capiat quod liberalitas largitur, 22, 17. — β., immerito, sine iusta causa, Joh. 15, 25. (ἐμίσησάν με δωρεάν, ex Ps. 68, 5.) — γ., frustra, (Job. 1, 9. Ez. 14, 23.) Gal. 2, 21. (ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανε.)

Δωρέομαι, οῦμαι, f. ήσομαι, (a voc. δωρεά, qu. v. — verb. depon. perf. p. δεδώρημαι) dono, largior, τί τινι, Marc. 15, 45. 2 Petr. 1, 3. 4.

Δώρημα, τος, τό, (a v. δωρέομαι, perf. p.), donum, munus, id, quod donatur, Rom. 5, 16. (οὐχ' ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα, non eodem modo, quo per unius peccatum poena mortis ad omnes translata est, donum vitae transfertur ad omnes) Jac. 1, 17. (πᾶν δώρημα τέλειον sens. quodcunque, cum datur, vim ac naturam boni perfectique doni habet, a Deo datore descendit.

Δῶρον, ου, τό, (a v. δόω, δίδωμι) donum, munus, **a.**, de donis, quae honoris causa offeruntur, Matth. 2, 11. (προςφέρειν δῶρα) Spec. — **b.**, de sacrificiis Deo oblatis, Matth. 5, 23. 24. 8, 4. 15, 5. (Marc. 7, 11.) 23, 18. Hebr. 5, 1. 8, 3. 4. 9, 9. 11, 4. — **c.**, pecunia, quae gazophylacio immittitur in usum templi ad sustentationem pauperum, Luc. 21, 1. 4. (ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τ. θεοῦ, iniecerunt ad dona in gazophylacio iam reposita.)

E.

Ἔα, particula exclamationis, vah! heu! ah! Marc. 1, 24. Luc. 4, 34. hebr. אֲהָהּ, Jud. 6, 22. — Vulgatus particulam a Marco exhibitam non expressit; exhibitam a Luca sumsit pro imperativo verbi *ἐάω:* sine.

Ἐάν, coniunctio conditionalis, (quae ref. ad tempus: si quando, si ullo tempore, (differt ab altera coniunctione conditionali: *εἰ*, quae argumentationi inserviens quidquam ponit, ut doceatur, quid, hoc posito, sequatur: si, quodsi, si verum est) v. Hermann. ad Viger. p. 834. **α.**, ubi iungenda est cum verbis construitur cum coniunctivo, aut *α.*, c. coni. *presentis*, Joh. 13, 17. (*εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε, ἐὰν ποιῆτε αὐτά*, quod si hoc scitis, beati eritis si [quando] faciatis) v. *ἐάν* et *εἰ* Luc. 16, 31. Gal. 1, 8. 9. Matth. 6, 22. (*ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ*) 8, 2. (Marc. 1, 40. Luc. 5, 12.) 10, 13. (Luc. 10, 6.) Marc. 4, 26. 14, 31. (*ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι*) Luc. 6, 33. 34. (Matth. 5, 46. 47.) 19, 31. Joh. 6, 62. (*ἐὰν οὖν θεωρῆτε — ὅπου ἦν τὸ πρότερόν;* suppl. quid tum censebitis?) 7, 17. 8, 16. 54. 9, 27. 31. 11, 9. 10. 12, 26. 14, 15. 23. 15, 14. 21, 25. Act. 5, 38. 13, 41. Rom. 2, 25. 26. 12, 20. 13, 4. 1 Cor. 4, 15. 6, 4. 7, 36. 9, 16. 12, 15. 16. 13, 1. 2. 16, 4. 7. Gal. 1, 8. 5, 2. Col. 3, 13. 1 Tim. 1, 8. Hebr. 13, 23. Jac. 5, 15. 1 Joh. 1, 7. 9. 10. 2, 3. 15. 29. 3, 20. 21. — aut construitur *β.*, cum con. *aor.* exprimas per: si et futurum exactum, v. c. *ἐὰν εἴπω*, si dixero; *ἐὰν ἔλθω*, si venero; et obvenit sic constructum **א.**, ut protasis sibi adiectam habeat apodosin: Matth. 4, 9. (Luc. 4, 7.) 5, 13. 46. 47. 6, 14. 7, 9. 9, 21. (Marc. 5, 28. *κἂν ἅψωμαι*) 15, 5. 16, 26. (Marc. 8, 36. Luc. 9, 24.) 18, 13. 15. 17. 19. 21, 3. 21. 24. 25. (Marc. 11, 31. 32. Luc. 20, 5. 6.) 6. 24, 23. (Marc. 13, 21.) 48—50. (Luc. 12, 45. 46.) 28, 14. Marc. 3, 24. 25. 7, 11. 12. 8, 3. 26. 10, 12. 11, 3. 32. Luc. 11, 11. 12, 38. 14, 34. 15, 8. 16, 30. 31. 17, 3. 19, 31. — Joh. 3, 12. 5, 43. 8, 31. 36. 51. 52. 11, 40. 48. 12, 24. 32. 47. 13, 20. 14, 3. 16, 7. 19, 12. 20, 23. Rom. 7, 2. 3. 10, 9. 11, 22. 14, 23. 1 Cor. 4, 19. 7, 8. 11. 39. 40. 8, 8. 10. 13, 3. 10, 28. 12, 15. 14, 6. 8. 9. 23. (*ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία — κ. πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰςέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι*) 24, 30. 16, 10. 2 Cor. 5, 1. 13, 2. Gal. 6, 1. Col. 4, 10. 1 Tim. 2, 15. 2 Tim. 2, 5. (*ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ*) 21. Hebr. 3, 7. 15. 4, 7. Jac. 2, 2. 4, 15. (apodosis: *καὶ ποιήσομεν* [alii minus recte: *ποιήσωμεν*] *τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.* Recte Vulg. faciemus) 5, 19. 1 Petr. 3, 13. 1 Joh. 1, 6. 2, 1. 4, 20. 3 Joh. v. 10. — **ב.**, saepius *ῥῆσις* conditionata in mediis sententiis collocata est atque apodosi caret, Marc. 12, 19. et Luc. 20, 28. (*Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος — ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ* etc.) Marc. 4, 26. (Luc. 11, 36.) Joh. 9, 22. (*συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γένηται*) 11, 57. Act. 9, 2. Gal. 5, 2. 2 Thess. 2, 3. 1 Joh. 3, 2. 5, 14.

Nonnumquam coniunctiones *εἰ* et *ἐάν* videntur permutari, suam tamen utravis retinet vim: *εἰ ὁ ὀφθαλμὸς σκανδαλίζει σε*, quodsi tuus te oculus ad malum incitat, Matth. 5, 29. 30. 18, 8. 9. — *ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ* .. si

accidit, ut; si quando te etc. Marc. 9, 43. 47. — ἐάν, Marc. 3, 24. 25. sed εἰ v. 26. quia argumentum ducitur e verbis Judaeorum.

b., Adiungitur *pronominibus adverbiisque relativis* secum ferens nunc aoristi nunc praesentis coniunctivum: ὅς ἐάν, quicunque, vel i. q. ἐάν τις, Matth. 5, 19. 10, 14. 42. 11, 6. 27. 12, 36. 14, 7. 15, 5. 16, 19. 18, 5. 18. 19. 20, 26. 27. (Marc. 10, 43. 44. ὃς ἄν) Marc. 7, 11. 9, 37. 10, 11. 15. 25. 11, 23. 13, 11. Luc. 4, 6. 7, 23. 9, 48. 10, 22. 18, 17. Joh. 15, 7. 1 Cor. 6, 18. 16, 3. Gal. 6, 7. Eph. 6, 8. Col. 3, 23. 1 Joh. 3, 22. 3 Joh. v. 5. Apoc. 3, 19. — ὅπου ἐάν, ubicunque, Matth. 8, 19. (Luc. 9, 62. ὅπου ἄν) 26, 13. (Marc. 14, 9. ὅπου ἄν) Marc. 6, 10. 14, 14. — ὁσάκις ἐάν, quotiescunque, Apoc. 11, 6. — οὗ ἐάν, ubicunque, 1, Cor. 16, 6. — καθὸ ἐάν, prout, 2 Cor. 8, 12. — ὡς ἐάν πορεύωμαι Vulg. cum proficisci coepero, Rom. 15, 24.

c., coniunctio ἐάν *alias* sibi associatas habet *particulas* (sequente coniunctivo): ἐὰν δὲ καί, si vero etiam, Matth. 18, 17. 1 Cor. 7, 11. 28. 2 Tim. 2, 5. — ἐὰν καί, Gal. 6, 1. — ἐὰν μή, *nisi*, si non, *α.*, *nisi*, (coniunct. praes.) Joh. 3, 2. Act. 15, 1. Jac. 2, 17. — (coni. aor.) Matth. 6, 15. 18, 35. Marc. 3, 27. 7, 3. 4. Joh. 3, 3. 5. 6, 44. 53. 7, 51. 12, 44. 13, 8. 15, 4. 6. Act. 27, 31. Rom. 10, 14. 11, 23. 1 Cor. 14, 6. 7. 9. 11. Apoc. 2, 5. 3, 3. — oratio concisior: Gal. 2, 16. 2 Thess. 2, 3. Apoc. 2, 5. — in apodosi sequitur οὐ μή: Matth. 5, 20. 18, 3. Joh. 4, 28. 20, 25. — *β.*, *si non*, Matth. 6, 15. 10, 13. 18, 16. Luc. 13, 3. 5. 1 Cor. 8, 8. 9, 16. 14, 28. — *γ.*, ἐὰν μή, praecedente negatione, reddendum est: *quin* (ohne dass), Matth. 26, 42. (εἰ οὐ δύναται παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο τὸ ποτήριον, ἐὰν μὴ πίω αὐτό) Marc. 10, 29. 30. (οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν .. ἐὰν μὴ λάβῃ, nemo est, qui reliquerit, quin acceperit etc.) cf. Marc. 4, 22. (οὐ γάρ ἐστί τι κρυπτόν, ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ. Alii codd. ommittunt τό· ὅ. Alii ex interpretamento: οὐ γάρ ἐστι κρυπτόν, εἰ μὴ ἵνα φανερωθῇ. Sens. nulli, umquam data est ingenii facultas, quin suam exserat vim.)

Not. Coniunctio ἐάν semel in N. T. constructa reperitur cum indicativo, 1 Joh. 5, 15. καὶ ἐὰν οἴδαμεν, ὅτι ἀκούει ἡμῶν etc. .... „et quandoquidem eum omnino nostris precibus scimus annuere, etiam hoc nos bono potituros esse scimus, quod nunc temporis eum rogavimus.“ — Legitur etiam ap. Aelian. V. H. 4, 24. indicativus: ἐὰν τῶν ἀλλήλων ὀργαῖς ἐξίστασθε.

Ἐάνπερ, si modo, si quidem, Hebr. 3, 6. 14. 6, 3.

Ἐάν τε γάρ: etenim si, 2 Cor. 10, 8. ἐάν τε — ἐάν τε, sive — sive, Rom. 14, 8.

Ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ, (ex ἕ, i. e. eum, eam, id, poëtis usit. et αὐτός) contract: αὑτοῦ, ῆς, οῦ, plur. ἑαυτῶν (αὑτῶν) οῖς, αῖς, οῖς — ούς, άς, ά, pronomen reciprocum tertiae personae, sui, sibi, se. Obvenit **a.**, cum *verbis* coniunctum: Matth. 27, 42. et Marc. 15, 31. (ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Luc. 23, 35. σωσάτω ἑαυτόν .. semetipsum), Matth. 23, 12. Luc. 9, 25. — Matth. 8, 22. (Luc. 9, 60.) Luc. 13, 34. Joh. 5, 18. 1 Joh. 3, 3. al. — **b.**, cum *praepositionibus*: ἀφ' ἑαυτοῦ — Luc. 21, 30. 2 Cor. 3, 5. al. v. Ἀπό. — δι' ἑαυτοῦ, per se, natura sua, Rom. 14, 14. — ἐν ἑαυτῷ, in se (cum verbis cogitandi, dicendi), Matth. 3, 9. 9, 3. 21. Marc. 2, 8. 5, 30. Joh. 6, 61. 11, 38.

Act. 10, 3. — . . γενέσθαι, ad se rediise, Act. 12, 11. — δοξάζειν τινὰ ἐν ἑαυτῷ, Joh. 13, 32. — ἔχειν τι ἐν ἑαυτῷ, in se habere, Joh. 5, 26. 6, 53. Matth. 13, 21. (Marc. 4, 17.) Marc. 9, 50. ἔχειν ἐν ἑαυτῷ τὴν ἀγάπην τ. θεοῦ. Joh. 5, 42. — Christus dicitur Judaeos et Gentiles in unum novum hominem coniunxisse ἐν ἑαυτῷ, in semetipso, communi utrorumque sospitatore, Eph. 2, 15. (coll. v. 18.) — εἰς ἑαυτόν, v. c. ἔρχεσθαι, ad meliorem mentem redire, (Diod. Sic. 13, 95.) Luc. 15, 17. — ἐφ' ἑαυτόν (μερισθῆναι, adversus), Matth. 12, 26. Marc. 3, 24. 25. Luc. 11, 17. 18. — καθ' ἑαυτῆς (μερισθεῖσα), Matth. 12, 25. — καθ' ἑαυτόν, (μένειν, sibimet [für sich] manere, secum habitare) Act. 28, 16. — seorsim, für sich allein, Jac. 2, 17. (ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἐστι καθ' ἑαυτήν) — παρ' ἑαυτῷ, apud se, i. e. in domo sua (Xen. Mem. 2, 13, 3.), 1 Cor. 16, 2. apud animum suum, Matth. 21, 25. — πρὸς ἑαυτόν, ad se i. e. in domum suam (ἀπελθεῖν), Luc. 24, 12. Joh. 20, 10. (πρὸς ἑαυτούς) — apud animum suum, secum (προςεύχεσθαι), Luc. 18, 11. (nisi potius est: respectu ad se ipsum facto.)

c., Reflectitur pronomen reciprocum etiam ad caeteras, primam et secundam personas (ut in oratione Graecor.); α., ad primam pl., Rom. 8, 23. (ἡμεῖς στενάζομεν ἐν ἑαυτοῖς, i. e. ἐν ἡμῖν αὐτοῖς) 1 Cor. 11, 31. (ἑαυτούς, i. e. ἡμᾶς αὐτούς) 2 Cor. 1, 9. 3, 2. 5. 10, 12. (h. l. bis) 14. Act. 23, 14. 1 Joh. 1, 8. Hebr. 10, 25. — β., ad secundam, Joh. 18, 34. (ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, i. q. ἀπὸ σεαυτοῦ) Rom. 13, 9. — plur. Matth. 3, 9. (ἐν ἑαυτοῖς, pro: ἐν ὑμῖν αὐτοῖς) 23, 31. 26, 11. Marc. 9, 33. 50. Act. 13, 46. Phil. 2, 3. 12. al. — **d.**, πρὸς ἑαυτούς, ἐν ἑαυτοῖς saepius idem est, quod: πρὸς ἀλλήλους, ἐν ἀλλήλοις, v. Matth. 16, 7. (Marc. 8, 16. legitur πρὸς ἀλλήλους) 21, 38. (εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, dixerunt inter se, i. q. πρὸς ἑαυτούς, Marc. 12, 7. Luc. 20, 14. i. e. πρὸς ἀλλήλους) Marc. 9, 50. 10, 16. 11, 31, (Luc. 20, 5. i. q. ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες) Rom. 1, 24. 27. Eph. 4, 32. Col. 3, 16. 5, 13. Jud. v. 20.

Ἐάω (ῶ), f. ἐάσω, (imperf. εἴων, aor. 1. εἴασα) sino, i. e. **a.**, non impedio — seq. acc. c. inf. — οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, Luc. 4, 41. (i. q. οὐκ ἤφιε . . λαλεῖν, Marc. 1, 34.) Act. 14, 16. 23, 32. 27, 32. 28, 4. 1 Cor. 10, 13. Apoc. 2, 20. (ἐᾷς, sed lect. vulg. ἀφεῖς) — inf. pass. οὐκ ἂν εἴασε διορυγῆναι, Matth. 24, 43. (i. q. οὐκ ἂν ἀφῆκε διορ. Luc. 12, 39. — infinitiv. e contextu eliciendus, Act. 16, 7. (οὐκ εἴασεν αὐτούς, scil. πορευθῆναι) 19, 30. (οὐκ εἴων αὐτὸν sc. εἰςελθεῖν) — **b.**, τὶ εἴς τι, demitto (delabi sino) in — τὰς ἀγκύρας εἰς τὴν θάλασσαν, Act. 27, 40. — ἐᾶτε ἕως τούτου, sinite usque huc, s. hactenus, Luc. 22, 51. — **c.**, τινά, missum facio aliquem, Act. 5, 38. (Hom. Il. 14, 484. Aelian. Xenoph.)

Ἑβδομήκοντα, οἱ, αἱ, τά, septuaginta — ψυχαί, Act. 7, 14. 27, 37. — ἱππεῖς, 23, 23. — ἀνέδειξεν ἑτέρους ἑβδομήκοντα, Luc. 10, 1. (ita graeci codd. quam plurimi, Vers. Syr. Copt. Arab. Iren. Ambros. Tertull. Sed Vulg.: septuaginta duo, ut cod. D. August. auctor Recognitt. et Constitutt. Apost. — Apostoli 12. instar erant duodecim Patriarcharum duodecim tribuum auctorum ac principum: duo et septuaginta discipuli sunt pro totidem Senioribus a Mose

electis, Spiritu Sancto plenis, ut illi praesto in regimine essent, Num. 11, 16.) v. 17. (οἱ ἑβδομ. — etiam h. l. Vulg. „septuag. duo.“)

Ἑβδομηκοντάκις, septuagies — ἑβδομήκ. ἑπτά, septuagies septies i. e. saepissime (cf. Gen. 4, 24.), Matth. 18, 22.

Ἕβδομος, η, ον, septimus, Joh. 4, 52. Hebr. 4, 4. (sc. dies = sabbatum) Jud. v. 14. Apoc. 8, 1. 11, 15. 16, 17. 21, 20.

Ἑβέρ, ὁ, (עֵבֶר, οἱ, ὁ, Ἥβερ. al. Ἕβερ. Vulg. Heber) Heber, s. Eber, (filius Salah, Gen. 10, 21.) Luc. 3, 35.

Ἑβραϊκός, ή, όν, (cohaeret cum verbo: ἑβραΐζω) hebraicus, a, um, Luc. 23, 38.

Ἑβραῖος, ου, ὁ, et *Ἑβραῖος, αία, αῖον*, nomen patronymic. עִבְרִי. Derivant hoc nomen alii a verbo עָבַר transiit [scil. Euphratem], s. ab עֵבֶר, trans, terra trans fluvium [Euphratem] sita, gr. τὸ πέραν; ἑβραῖος ergo: advena, qui e terra trans fluvium sita in Palaestinam immigravit; speciatim omnes posteri τοῦ Ἑβέρ sive Ἥβερ (q. v.) Ἑβραῖοι nominabantur. — In N. T. dicuntur Ἑβραῖοι. **a.**, Judaei Palaestinenses, Galilaei, Syri ac Transeuphrataei, qui lingua aramaea s. syrochaldaica et codice V. T. hebraico utebantur. Distinguuntur ab his οἱ Ἑλληνες, i. e. Judaei, qui inter gentiles (Aegyptios, incolas insularum Graeciae et Asiae minoris) versabantur et graeco sermone utebantur, Act. 6, 1. — **b.**, Judaei vel Israëlitae universi tum moribus, tum religione, 2 Cor. 11, 22. (ἑβραῖοι, Ἰσραηλῖται, σπέρμα Ἀβραάμ h. l. nil differunt, et unius amplificationis causa seorsim ponuntur) Phil. 3, 5. — **c.**, coetus Christianorum Hierosolymis et in aliis Palaestinae locis conditi, in quos coierant Judaei christianam religionem amplexi. His destinata esse videtur epistola Pauli ad Hebraeos scripta.

Ἑβραΐς, ΐδος, ή, hebraica, — διάλεκτος, dialectus hebraica, i. e. aramaea s. syrochaldaica, qua Judaei Palaestinenses aetate Christi utebantur, Act. 21, 40. Cf. Act. 1, 19. 2, 6. 8.

Ἑβραϊστί, adv. (a v. ἑβραΐζω. Cf. ἑλληνιστί) hebraice i. e. syrochaldaice, Joh. 5, 2. 19, 13. 17. 20. Apoc. 9, 11. 16, 10.

Ἐγγίζω, f. ίσω, (att. ιῶ, Jac. 4, 8. — a voc. ἐγγύς, qu. v.) **a.**, transit. admoveo aliquid ad aliquid (Polyb. 8, 6. 7.) — **b.**, intrans. appropinquo, propius accedo — α., absol. aor. Luc. 18, 40. 21, 18. 34. 22, 1. 24, 15. (Marc. 14, 41. ἤλθεν) Act. 7, 17. 21, 33. 23, 15. — perf. ἤγγικα, appropinquavi, adsum, — ἤγγικε, Matth. 3, 2. 4, 17. (Marc. 1, 15.) 26, 46. (Marc. 14, 42.) Luc. 10, 11. 21, 8. 20. Rom. 13, 12. 1 Petr. 4, 7. Jac. 5, 8. — β., constr., *aa.*, cum dativo hominis vel loci, ad quem accedit aliquis, Luc. 15, 1. 22, 47. (Gen. 27, 26.) 7, 12. 15, 25. Act. 9, 3. 10, 9. 22, 6. — θεὸς ἐγγίζει τινί, i. e. auxilio venit alicui, Jac. 4, 8. ibid. ἐγγίζειν τῷ θεῷ, ad deum se convertere, Hebr. 7, 19. (οἱ, ὁ, Ex. 32, 19.) — *bb.*, cum praepositionibus; — εἰς et accus. loci, Matth. 21, 1. et Marc. 11, 1. Luc. 19, 29. (εἰς Ἱεροσόλυμα.) Luc. 18, 35. 24, 28. — μέχρι τινός, Phil. 2, 30. (μέχρι θανάτου ἤγγισε, morti proximus fuit.) Job. 33, 22. — adverb. loci, Luc. 12, 33. (ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει.)

Ἐγγράφω, f. ψω, (ex ἐν et γράφω) insculpo, inscribo (— chartae, membranae, lapidibus), 2 Cor. 3, 3. (ἐπιστολὴ ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις.) et v. 2. (coetum Christianorum a se conditum ipsum apostolus epistolam dicit a se scriptam, qua sua auctoritas confirmetur et qua commendetur.)

Ἔγγυος, ύου, ὁ, ἡ, sponsor, fideiussor (feminin. in notionem abstractam mutatum: fideiussio), Hebr. 7, 22. (κρείττονος διαθήκης ἔγγυος, i. e. foederis praestantiora bona pollicentis sponsor et stator.)

Ἐγγύς, adv., prope: 1., de loco et situ, a., propr., aa., absol., Joh. 19, 42. (ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον.) — bb., constr. α., cum genit. Joh. 3, 23. (ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ.) 6, 19. (ἐγγὺς τοῦ πλοίου γενόμενος.) 23. 11, 18. (εἶναι ἐγγὺς τόπου τινός.) 54. 19, 20. Act. 1, 12. — Hebr. 6, 8. (ἐγγὺς κατάρας.) 8, 13. (ἀφανισμοῦ, i. e. prope est, ut deleatur.) — β., cum dat., Act. 9, 38. (ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ.) 27, 8. — οἱ, ὁ, Ps. 33, 19. — Hom. Il. 11, 340.) — b., tropice: οἱ ἐγγύς, i. e. illi, qui ab aditu ad deum propius absunt, Judaei, et οἱ μακράν, qui a deo vero sunt alieni et ad quos promissiones, probis dei cultoribus datae, non pertinent, gentiles, Eph. 2, 17. (cf. Jes. 57, 19. — Col. 1, 21.) — ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, prope te est, i. e. res tibi facilis, res quae non quaerenda est, sed facile potest apprehendi, Rom. 10, 8. (Deut. 30, 4.) — 2., de pers. appropinquantibus et de rebus instantibus et mox futuris, Matth. 24, 32. Marc. 13, 28. Luc. 21, 30. ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. 26, 18. (ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστι.) Luc. 21, 31. (ἡ βασιλεία τ. θεοῦ.) Joh. 2, 13. (τὸ πάσχα.) 6, 4. 7, 2. Apoc. 1, 3. 22, 10. — Phil. 4, 5. (ὁ κύριος ἐγγύς, Christus dominus, auxilium vobis afferens, prope abest, mox veniet. Alio sensu de deo, Ps. 144, 18.) — adiecto: ἐπὶ, θύραις, iuxta fores, Matth. 24, 33. Marc. 13, 29.

Ἐγγύτερον, neutr. comparativi ἐγγύτερος (posit. ἐγγύς) adverbii loco positum, Rom. 13, 11. (ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία) — Xen. Mem. 2, 3, 19.

Ἐγείρω, f. ἐγερῶ, (aor. 1. ἤγειρα, — aor. 1. med. ἠγειράμην — perf. pass. ἐγήγερμαι, — aor. 1. pass. ἠγέρθην — fut. 1. pass. ἐγερθήσομαι, excito, surgere facio — pass. et med. surgo) a., *surgere facio* — α., *sedentem*; — pass. et med. surgo; ἐγείρεται ταχύ, Joh. 11. 29. (coll. v. 20. ἐκάθεζετο) — ἐγερθείς, sequente verbo finito, er erhob sich, er machte sich auf und etc. (ad epicam Hebraeorum narrandi rationem v. Gen. 22, 3. Num. 10, 35. 1 Chron. 22, 19. Ps. 3, 8. 7, 7.) Matth. 9, 19. (ἐγερθεὶς ἠκολούθησεν αὐτῷ) — Imperat. Act. intransit. ἔγειρε age, Apoc. 11, 1. — surge, Marc. 3, 3. (ἔγειρε εἰς τὸ μέσον, surge et prodi, Luc. 6, 8.) ἐγείρεσθε, Joh. 14, 31. — ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης κ. κατακρινεῖ αὐτήν, stabit in iudicio, Matth. 12, 42. (Luc. 11, 31. i. q. ἀναστήσεται, cf. v. 32. et hebr. קוּם, Ps. 1, 5. — de testibus coram iudicio, Job. 16, 8.) — β., *cubantem*, et א., quidem *dormientem*, Matth. 8, 25. — Pass. ἐγείρομαι, surgo (e lecto), Marc. 4, 27. (ἐὰν . . καθεύδῃ κ. ἐγείρηται) — ἐγέρθην, Matth. 25, 7. — ἐγερθείς, Matth. 2, 14. 21. 8, 26. ἐγερθεὶς cum imperat. surge et etc., Matth. 2, 13. (ἐγερθεὶς παράλαβε) 20. — Imperat. ἔγειρε, Eph. 5, 14. (ἔγειρε ὁ καθεύδων) pl. ἐγείρεσθε, Matth. 26, 14. (Marc. 14, 42.) — ἐγέρθητε, Matth. 17, 7. (surgite e solo) — Metaph. ὥρα (ἐστὶ) ἡμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, Rom. 13, 11. — vel humi

iacentem — ἠγέρθη ἀπὸ τῆς γῆς, Act. 9, 8. 10, 28. — ב., *morbo decumbentem*, surgere facio, i. e. erigo, allevo, Act. 3, 7. (ἤγειρε, sc. αὐτόν) — imperat. ἔγειρε, Joh. 5, 8. Marc. 5, 41. Act. 3, 6. — fut. ἐγερεῖ αὐτόν, s. e lecto, restituta valetudine, Jac. 5, 15. — Pass. ἔγειραι, Matth. 9, 5. (Marc. 2, 9. 11. ἔγειρε, Luc. 5, 24.) — ἠγέρθη, surrexit, Matth. 8, 15. (Luc. 4, 39. ἀναστᾶσα) — ἐγερθείς iunct. c. alio verbo, Matth. 9, 6. 7. Marc. 2, 12. Luc. 5, 23. 24. — ג., *mensae accumbentem*, — pass. s. med. ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, Joh. 13, 4. — ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν, 14, 31. — ἠγέρθη, Luc. 13, 25. — ד., *mortuum*, i. e. in vitam revoco — νεκροὺς ἐγείρειν, Joh. 5, 21. Act. 26, 8. 1 Cor. 15, 15. 2 Cor. 1, 9. — ὁ θεὸς ἤγειρε τὸν Χριστόν, 1 Cor. 6, 14. 15, 15. Act. 5, 30. 10, 40. 13, 37. — Pass. ἐγείρεται (τὸ ἐσπαρμένον) surgit, 1 Cor. 15, 43. 44. — ἐγείρονται οἱ νεκροί, Matth. 11, 5. (Luc. 7, 22.) Luc. 20, 37. 1 Cor. 15, 16. 29, 32. 35. — δεῖ αὐτὸν ἐγερθῆναι, Matth. 16, 21. (Luc. 9, 22. sed Marc. 8, 31. ἀναστῆναι) — ἐγερθήσεται, Matth. 17, 23. (Marc. 9, 31. ἀναστήσεται) 26, 32. (Marc. 14, 28.) pl. 1 Cor. 15, 52. — ἐγείρομαι (pro: ἐγερθήσομαι) Matth. 27, 63. — ἠγέρθη, Matth. 9, 25. 27, 52. 28, 6. (Marc. 16, 6. Luc. 24, 6. 34.) Rom. 4, 25. — ἐγηγερμένος, Marc. 16, 14. — ἐγερθείς, Rom. 8, 34. — ἐγήγερται, 1 Cor. 15, 4. 13. 14. 16. 17. — imperat. ἔγειρε, Marc. 5, 41. (cf. Matth. 9, 25. ἠγέρθη), ἐγέρθητι, Luc. 7, 14. — ἐγείρου, 8, 54. — ἐγείρειν ἐκ νεκρῶν, Joh. 12, 1. 9. Act. 3, 15. 4, 10. 13, 30. Rom. 4, 24. 8, 11. 10, 9. 2 Cor. 4, 14. Gal. 1, 1. Eph. 1, 20. Col. 2, 12. 1 Thess. 1, 10. Hebr. 11, 19. — Pass. Marc. 6, 16. (Luc. 9, 7. sed Matth. 14, 2. ἀπὸ τῶν νεκρ.) Joh. 2, 21. 21, 14. Rom. 6, 4. 9. 7, 4. 1 Cor. 15, 12. 20. — ἐγείρειν ἀπὸ τῶν νεκρῶν, Matth. 14, 2. 27, 64. 28, 7. — πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη, Matth. 27, 52.

b., *prodire facio* (ex usu hebr. הֵקִים, Judic. 2, 18. 3, 9. 15. 1 Sam. 2, 35. Jerem. 29, 15.), α., prodire in publicum facio aliquem, qui hominum attentionem in se convertat. — pass. οὐκ ἐγήγερται μείζων Ἰωάννου, Matth. 11, 11. 24, 11. (ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται) 24. (Marc. 13, 22.) Luc. 7, 16. Joh. 7. 52. — ἐγείρειν τινὰ εἰς βασιλέα, regem creare aliquem, Act. 13, 22. (Deut. 28, 36.) — β., ἐγείρειν ἔκ, excitare ex, nasci iubere ex, Matth. 3, 9. et Luc. 3, 8. (δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.) Luc. 1, 69. (ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν) Act. 13, 22. (τούτου ἐκ σπέρματος ἤγειρε [al. codd. ἤγαγε, Vulg. eduxit] τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν.)

c., de aedificiis: surgere facio, i. e. exstruo, erigo. (Cf. Aelian. H. A. 11, 18. Herodian. 3, 15, 6. — Caes. B. G. 5, 39. excito turrim — sepulcrum, Cic. de legg. 2, 27.) Joh. 2, 19. 20. (Marc. 14, 58. οἰκοδομήσω.)

d., ἐγείρω τινὰ ἐπί τινα. — Pass. ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν (קוּם עַל) gens gentem, regnum aggredietur regnum, Marc. 13, 8. — Caeterum v. verba Ἀνίστημι, Ἐξανίστημι, Ἐπανίστημι.

Ἔγερσις, εως, ἡ, (a v. ἐγείρω, 2. perf. pass.) surrectio, resuscitatio, Matth. 27, 53. (μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, scil. Χριστοῦ.)

Ἐγκάθετος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἐν, et κάθημαι, sedeo; propr. is, qui subsidet in aliquo loco aliis insidiaturus) insidiator, subsessor, Luc. 20, 20. (Polyb. 13, 5, 1. Jos. B. J. 6, 5, 2.)

Ἐγκαίνια, ίων, τά, (ex ἐν et καινός, novus — οἱ, ὁ, Esdr. 6, 17. Nehem. 12, 27. — 1 Macc. 4, 52. 2 Macc. 10, 6—8.) Encaenia — (festum annuum expiationis templi eiusque restaurationis; agi consuevit in memoriam rei sub Juda Maccabaeo gestae, quo tempore templum ab Antiocho Epiphane profanatum [Jos. Ant. 12, 11.] purgavit Judas intermissaque per triennium sacrificia iterum induxit. Templi expiatio primum habita est ac deinde celebrari consuevit die 25. mensis Casleu, qui mensis cum Decembri congruit. Pertinebat ad festi rationem, ut lucernae per octo noctes in domibus accenderentur, unde quoque φῶτα appellabatur. Potuit vero etiam in reliquis Judaeorum praeter Hierosolyma oppidis vicisque ab incolis aliisque celebrari) Joh. 10, 22.

Ἐγκαινίζω, f. ίσω, (ex ἐν et καινός) innovo, renovo, — **a.**, inauguro, initio, einweihen (Deut. 26, 5. 1 Sam. 11, 14. 1 Reg. 8, 68.) Hebr. 9, 18. (ἡ διαθήκη ἐγκεκαίνισται.) — **b.**, novum facio, Hebr. 10, 20. (ἐγκαίνισεν ἡμῖν ὁδόν, i. e. viam, quae ante ipsum nullis hominum vestigiis notata erat, quam Aaron, Moses et Patriarchae neque noverunt neque aliis aperuerunt: unus Jesus Christus coeli viam monstravit.)

Ἐγκαλέω (ῷ), f. έσω, (ex ἐν et καλέω, voco,) in ius voco, — **a.**, τινί (dat. pers.) ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις, Act. 19, 38. 23, 28. (ita et Graeci construunt, v. c. Xenoph. Hiero. 5, 3. Anab. 7, 7, 44.) — **b.**, τινά τινος, — Pass. ἐγκαλεῖσθαί τινος, accusari rei, Act. 19, 40. (ἐγκαλεῖσθαι στάσεως) — ἐγκαλεῖσθαί τινος ὑπό τινος, Act. 26, 2. — **c.**, ἐγκαλεῖν τινα περί τινος. Pass. in ius vocari propter, Act. 23, 29. 26, 7. — **d.**, ἐγκαλῶ κατά τινος, Vulg. accuso adversus, Rom. 8, 33.

Ἐγκαταλείπω, ψω, (ex ἐν et κατά — λείπω: propr. relinquo aliquem in aliqua re, desero aliquem in angustiis) τινά — **a.**, relinquo, derelinquo aliquem, Matth. 27, 46. (Marc. 15, 34. e. Ps. 21, 2.) Act. 2, 27. (οὐκ ἐγκαταλείψεις .. εἰς ᾅδου — non derelinques me, ut perpetuo iaceam in sepulcro — ex Ps. 15, 10.) 2 Tim. 4, 10. 16. Hebr. 10, 25. (Ne derelinquatis nostrum coetum) cf. 13, 5. — οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπω — ex Deut. 31, 6.) — Pass. 2 Cor. 4, 9. (διωκούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι) — **b.**, relinquo *in* s. *inter*, Rom. 9, 29. (εἰ μὴ ἐγκατέλιπεν ἐν ἡμῖν, nisi reliquisset inter nos, — ex Jes. 1, 9.)

Ἐγκατοικέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐν et κατοικέω, habito, — habito in — ἐν αὐτοῖς, inter eos, 2 Petr. 2, 8.

Ἐγκεντρίζω, f. ίσω, (a voc. ἐγκεντρίς, stimulus) **a.**, stimulo, calcaria do, anspornen; — **b.**, surculi inserendi causa incido; insero surculum resectum in stirpem alicuius arboris, einpfropfen (Marc. Anton. 11, 8. Theophr. 2. p. 2) τινά, Rom. 10, 20. — pass. v. 17. 19. 24.

Ἔγκλημα, τος, τό, (a v. ἐγκαλῶ, qu. v. perf. p.) crimen; — (Xen. Cyr. 1, 2, 6. 7.) ἔγκλημα ἔχειν, criminis reum esse, Act. 23, 29. 25, 16. (ἀπολογία περὶ τοῦ ἐγκλήματος.)

Ἐγκομβόομαι (οῦμαι), f. βώσομαι, (a voc. κόμβος, nodus, quo duae res constringuntur) propr. veste nodis constricta, s. τῷ ἐγκομβώματι, i. e. veste vili, qualem servi gestant, induor — τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, humilitatem induite, ea ut sit vestrum ἐγκόμβωμα, 1 Petr. 5, 5.

Ἐγκοπή, ῆς, ἡ, (a v. ἐγκόπτω, qu. v.) **a.**, incisio (propr. ea, quae fit in via, ut hostis in persequendo impediatur), **b.**, impedimentum, 1 Cor. 9, 12. (ἐγκοπὴν διδόναι τινί).

Ἐγκόπτω, f. ψω (ex ἐν et κόπτω, caedo, tundo) **a.**, incido (incisionem [ἐγκοπήν] facio in via, v. c. fossam, ut hostis in procurrendo et persequendo impediatur) — **b.**, τινά, moror aliquem, Act. 24, 4. (ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω) — impedio aliquem (quominus iter faciat), 1 Thess. 2, 18. — Pass. 1 Petr. 3, 7. (εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν) — τινά sequente μή cum inf. Gal. 5, 7. (τίς ὑμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; — sequente τοῦ et infin. Rom. 15, 22. (ἐνεκοπτόμην τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς).

Ἐγκράτεια, ας, ἡ, (ab adi. ἐγκρατής, qu. v.) continentia, temperantia (praecipue libidinis), Act. 24, 25. Gal. 5, 22. 2 Petr. 1, 6.

Ἐγκρατεύομαι, f. εύσομαι, (ab adi. ἐγκρατής, — continentem, ἐγκρατῆ, me praebeo. Rarissime hoc verbum in scriptis Graec. legitur) me contineo, 1 Cor. 7, 9. — ἐγκρατεύομαί τι, me abstineo ab aliqua re, 1 Cor. 9, 25. (πάντα ἐγκρατεύεται, ab omnibus se abstinet, — a cupediis, potu frigido, vino, Venere.)

Ἐγκρατής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex ἐν et τὸ κράτος, propr. ὁ ἐν κράτει ὤν; opp. ἄκρατος. Cf. ἄνομος et ἔννομος) **a.**, validus, robustus; **b.**, continens, Tit. 1, 8.

Ἐγκρίνω, f. νῶ, (ex ἐν et κρίνω) accenseo τινά τισι, 2 Cor. 10, 12. (non audeo me accensere quibusdam hominibus se ipsos commendantibus) — Xen. H. G. 4, 1, 40.

Ἐγκρύπτω, f. ψω, (ex ἐν et κρύπτω, abscondo aliquid in aliqua re, — τὶ εἴς τι, Matth. 13, 33. et Luc. 13, 21. (Hom. τί τινι, Od. 5, 488.)

Ἔγκυος, ον, ἡ, (et ἐγκύμων — ex ἐν et κύω, s. κυέω [unde τὸ κῦμα, s. κύημα, nostr. Keim], ich mache keimen, quod et de concipiente femina et de eo, qui gravidam facit, dicitur) gravida, praegnans (Diod. Sic. 4, 2.), Luc. 2, 5.

Ἐγχρίω, f. ίσω, (ex ἐν et χρίω) inungo, illino (Tob. 6, 8.), Apoc. 3, 18.

Ἐγώ, ἐμοῦ (encl. μου), dat. ἐμοί (enclit. μοι), acc. ἐμέ (encl. με), plur. ἡμεῖς pronomen personale primae pers. *ego*. **a.**, Ubi τό ἐγώ additur primae verbi personae graviori sono effertur, ut animadvertatur oppositio, Matth. 3, 11. (Marc. 1, 7. Luc. 3, 16.) 14. 5, 22. 28. 39. 6, 12. 26, 33. (Marc. 14, 29.) Joh. 1, 20. — **b.**, ἰδοὺ ἐγώ, en, adsum (1 Sam. 3, 8.) Matth. 21, 30. Act. 9, 19. — ἐγώ (ut hebr. אֲנִי), ego sum, Joh. 1, 23. Act. 7, 32. — **c.**, genitivus, dat. et acc. monosyllabi et enclitici (μου, μοι, με) adduntur nominibus, verbis, adverbiis et praepositioni πρός, v. c. Matth. 2, 6. (τὸν λαόν μου) 21, 13. et Marc. 11, 17. (ὁ οἶκός μου) Matth. 3, 11. (ὁ ἰσχυρότερός μου) 10, 33. (ὅστις ἂν ἀρνήσηταί μου) Joh. 1, 51. (εἶπόν σοι) 3, 5. (λέγω σοι) Luc. 12, 9. (ὁ ἀρνησάμενός με) — ἔμπροσθέν μου, ὀπίσω μου (Joh. 1, 15.) — πρός με (Joh. 6, 65.). — Sed scribitur ἀπὸ σοῦ, δι' ἐμοῦ, ἐπ' ἐμοῦ, ἐν ἐμοί, σὺν ἐμοί, κατ' ἐμέ, ἐπ', εἰς, ὡς ἐμέ (Philem. v. 17.) — **d.**, Ubi dat. et accusativus primae pers. verbo alicui subiiciuntur, loco encliticorum: μοι, με ponitur ἐμοί, ἐμέ, tum pronomen primae personae sono efferri vult. Ita sono distinguitur ἐμοί Joh. 7, 23.

8, 12. 10, 2. 26. 13, 26. 35. — ἐμέ, Marc. 14, 7. Joh. 7, 4. 9, 4. 12, 8. 13, 20. al. — *c.*, τί ἐμοὶ (ἡμῖν) καὶ σοί (ὑμῖν), quid mihi (nobis) tecum (vobiscum) rei est? (Judic. 11, 12. 2 Sam. 16, 10. 2 Reg. 3, 13. Esdr. 5, 70. 71. οὐχ' ἡμῖν κ. ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι — Herodot. 5, 33. σοὶ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί ἐστιν; — Anacr. 17, 4. τί γάρ μάχαισι κἀμοί;) Matth. 8, 29. Marc. 5, 7. Joh. 2, 4. cf. 2 Cor. 6, 14.

Ἐδαφίζω, f. ίσω, (att. ιῶ — v. ἔδαφος) τινά vel *a.*, ad terram prosterno, vel *b.*, solo aequo — aedificium, urbem (οἱ ὁ Ps. 136, 9. Jes. 3, 25. Ez. 31, 12. Hos. 14, 1. Amos. 9, 14.) Luc. 19, 44. (Vulg. te ad terram prosternent.)

Ἔδαφος, εος (ους), τό, fundus, basis, solum (οἱ ὁ Num. 5, 17. 1 Reg. 6, 15. — Thuc. 3, 68.) Act. 22, 7. (πίπτειν εἰς τὸ ἔδαφος.)

Ἑδραῖος, αία, αῖον, (a voc. ἕδρα, sedes) pr. is, qui se non patitur sua sede moveri, firmus, 1 Cor. 7, 37. (ὃς δὲ ἕστηκεν ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ), 1 Cor. 15, 58. (ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι) Col. 1, 23. (τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι.)

Ἑδραίωμα, τό, (a v. ἑδραιόω) i. q. ἕδρωμα (a v. ἑδρόω), id, quod stabile factum, quod substratum est, fulcrum, 1 Tim. 3, 15. (στύλος κ. ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας.)

Ἐζεκίας, ου, ὁ, (nomen hebr. חִזְקִיָּה, i. e. fortem se exhibet Dominus) Ezechias, s. Hiskias, rex Judaeorum (2 Reg. 18, 1. seq. 20, 1. seq. Jes. 38, 1. seq.) Matth. 1, 9. 10.

Ἐθελοθρησκεία, ας, ἡ, (ex ἐθέλω, volo, libet mihi, et θρησκεία, ab adi. θρῆσκος: unde θρησκεύω, i. e. sum θρῆσκος, speciem prae me fero θρήσκου, hominis pii, deum religiose colentis. Adi. composit. ἐθελόθρησκος. Cf. in lexico graeco: ἐθελόκακος, ἐθελόδουλος, ἐθελοδουλεία, ἐθελοκίνδυνος, ἐθελόπονος, et eiusd. gen. alia vocabula, in quibus τὸ ἐθέλο eum notat, qui aliquid sponte sive ex proposito facit. Nonnumquam vero ad eum denominandum usurpatur, qui ex ea re sibi nomen quaerit, a qua vere alienus est; ita v. c. ἐθελοφιλόσοφος dicitur, qui vult philosophus haberi, sed non est; qui studium philosophiae affectat. Ergo quae in solius N. Testamenti textu legitur vox ἐθελοθρησκεία significare potest pietatem in Deum simulatam et affectatam. Et vere hoc sensu dici videtur, Col. 2, 23. (Aliis est: cultus Dei arbitrarius, s. cultus, ad propriam voluntatem, ad lubitum institutus, ein selbst beliebter Gottesdienst. Vulg. τό· ἐν ἐθελοθρησκείᾳ reddit: in superstitione.)

Ἐθέλω, v. Θέλω.

Ἐθίζω, f. ίσω, (a voc. ἔθος, qu. v.) adsuefacio (Xen. Mem. 2, 1, 2. 28.) — pass. adsuefio (perf. εἴθισμαι.) — κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου, ad consuetum legis, i. e. ad ritum, lege praescriptum; Luc. 2, 27. (cf. κατὰ τὸ ὡρισμένον, Luc. 22, 22. — οἱ ὁ 1 Reg. 18, 28.)

Ἐθνάρχης, ου, ὁ, (a voc. ἔθνος et verbo: ἄρχομαι. Cf. Ἀσιάρχης, πολιτάρχης, πατριάρχης, στρατοπεδάρχης, χιλιάρχης, τετράρχης) ethnarcha, i. e. genti alicui praefectus, sed regis auctoritate et nomine destitutus. Ethnarcham habebant Judaei Alexandrini (Jos. Ant. 14, 7, 2. B. J. 2, 6, 3. — ἐθ-

νάρχου nomen gessit Simon ille pontifex, 1 Macc. 14, 47. 15, 1. 2. Recurrit hoc nomen etiam apud Strabonem), 2 Cor. 11, 32. (ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως, praefectus Syriae Damascenae, qui cuncta nomine regis Aretae moderabatur.)

Ἐθνικός, ή, όν, (a voc. ἔθνος) ap. Graec. vel: ad gentis indolem accommodatus, populo proprius, volksthümlich, — vel: barbarorum linguae, moribus etc. accommodatus. — In N. T. ἐθνικόν dic. id, quod paganorum ingenium redolet, heidnisch, — ὁ ἐθνικός, gentilis, paganus, Matth. 18, 17. — plur. 5, 47. 6, 7.

Ἐθνικῶς, adv. (ab adi. ἐθνικός, qu. v.) more gentilium — ζῆν, Gal. 2, 14.

Ἔθνος, εος (ους), τό, **a.**, multitudo vel hominum, vel animalium consociata, grex, agmen (ap. Hom. in Il. ἔθνος Ἀχαιῶν, — ἑταίρων — λαῶν — μελισσάων — μυιάων ἔθνεα), — **b.**, genus (multitudo eorum, qui ab eadem stirpe ortum trahunt), Act. 17, 26. (πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων) — **c.**, gens, v. c. gens Judaica. — Distinguuntur γένος (familia), ἔθνος, gens, et λαός, populus (multitudo hominum, quae iisdem legibus vel eidem domino subiecta aliquam terram incolit) in loco 1 Petr. 2, 9. — Pariter ἔθνος et λαός distinguuntur Apoc. 5, 9. 7, 9. 10, 11. 14, 6. — ἔθνος, Matth. 21, 43. 24, 7. (Marc. 13, 8. Luc. 21, 10.) Luc. 7, 5. Joh. 18, 35. (μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖος εἰμί; τὸ ἔθνος τὸ σόν etc.) Act. 7, 7. 10, 22. 35. 24, 3. 10. 17. 26, 4. 28, 19. Apoc. 13, 7. — plur. Matth. 20, 25. (Marc. 10, 42. Luc. 22, 25.) 24, 9. 14. (Marc. 13, 10.) 25, 32. 28, 19. Marc. 11, 17. Luc. 24, 47. Act. 7, 45. 13, 19. 14, 16. 15, 17. Rom. 1, 5. 13. 4, 17. 18. 16, 26. Apoc. 8, 21. 24. 12, 5. 14, 8. 15, 4. 16, 19. 18, 3. 23. 19, 15. 20, 3. 22, 2. — **d.**, populus, i. e. multitudo incolarum, Luc. 23, 2. Joh. 11, 50. Act. 8, 9. pl. Apoc. 2, 26. 11, 18. — **e.**, gentes barbarae, a populo Dei diversae (הַגּוֹיִם — die Heidenvölker), Matth. 4, 15. (γαλιλαία τῶν ἐθνῶν) 6, 32. (Luc. 12, 30.) 12, 18. (Jes. 42, 1.) 21. (Jes. 42, 4.) Luc. 21, 24. Act. 13, 47. — *gentiles*, i. e. homines, qui sunt e numero incircumcisorum et idololatrarum, Matth. 10, 18. 20, 19. (Marc. 10, 33. Luc. 18, 32.) Act. 4, 25. coll. v. 27. (σὺν ἔθνεσι, cum gentilibus, καὶ λαοῖς Ἰσραήλ et hominibus de plebe Israëlitica — v. Λαός) 9, 15. 10, 45. 11, 1. 18. 13, 46. 48. 14, 2. 5. 27. 15, 3. 7. 12. 19. 23. 18, 6. 21, 11. 21. 25. 22, 21. 28, 28. Rom. 2, 14. 24. 11, 11. 12. 13. 15, 9. 10. 11. 12. 16. 27. 1 Cor. 10, 20. 12, 2. 2 Cor. 12, 26. Gal. 1, 16. 2, 2. 8. 3, 8. 14. Eph. 3, 1. (ὑπὲρ ὑμῶν, τῶν ἐθνῶν) 6. 8. 4, 17. Col. 1, 27. 1 Thess. 2, 16. 4, 5. 1 Tim. 2, 7. 3, 16. 2 Tim. 1, 11. 4, 17. 1 Petr. 2, 12. 3 Joh. v. 7. Apoc. 11, 2.

Ἔθος, εος (ους), **a.**, mos, consuetudo, κατὰ τὸ ἔθος, Luc. 22, 30. — κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, ex more festi, Luc. 2, 42. — κατὰ τ. ἔθος τ. ἱερατείας, 1, 9. — ἔστιν ἔθος τινί c. infin. Joh. 19, 40. Act. 25, 16. Hebr. 10, 25. — **b.**, institutum, ritus, Act. 15, 1. (περιτέμνεσθαι τῷ ἔθει Μωϋσέως) — plur. Act. 6, 14. (τὰ ἔθη, ἃ παρέδωκε Μωϋσῆς) 21, 21. 26, 3.

Ἔθω, perf. med. εἴωθα (ion. ἔωθα), consuevi, soleo — iunct. cum infin. Matth. 27, 15. (εἰώθει ἀπολύειν, — Marc. 15, 6. ἀπέλυε) Marc. 10, 1. (ὡς

εἰώθει) — κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ut ei sollenne erat, Luc. 4, 16. Act. 17, 2. (Xen. Mem. 4, 4, 4.)

Εἰ, si *I.*, coniunctio ***conditionalis*** (quae in argumentando adhiberi solet — v. supr. Ἐάν). *A.*, ***protasin*** facit, cui annectitur apodosis, — et *α.*, constructa cum ***indicativo*** ℵ., vere conditionalis particulae vim habet, i. e. ponit sive sumit aliquid, quod utrum vere sit, necne, incertum relinquit sed intelligi vult, quid, si illud vere sit, sequatur. Secum habet *aa.*, indicativum ***praesentis***, oratione ita constructa, ut tempus praesens servetur et in protasi et in apodosi. — In apodosi *αα.*, praesens: Matth. 19, 10. (εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου — οὐ συμφέρει γαμῆσαι) Act. 5, 39. 19, 38. 25, 11. Rom. 7, 16. 20. 8, 9. 13. 17. 25. 11, 10. 14, 15. 1 Cor. 9, 17. 2 Cor. 8, 12. Gal. 2, 18. 3, 18. 5, 18. 6, 3. Hebr. 12, 7. 8. Jac. 2, 8. 9. 4, 11. — Notentur hae enuntiationes constructione similes: Rom. 11, 18. (εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, [scias:] οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις etc.) 1 Cor. 11, 16. (εἴ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, [sciat:] ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν) 1 Thess. 4, 14. (εἰ γὰρ πιστεύομεν, ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε κ. ἀνέστη [πιστεύομεν, ὅτι], οὕτω καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ) 1 Joh. 5, 9. (εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τ. θεοῦ μείζων [ideoque acceptatione dignior] ἐστίν) — *ββ.*, in apodosi ***imperativus*** praesentis, Marc. 4, 23. Joh. 10, 37. 15, 18. Act. 13, 15. 25, 5. 1 Cor. 7, 12. 15. 10, 27. 11, 34. 14, 35. 37. 38. Gal. 5, 15. 2 Thess. 3, 10. 14. 1 Tim. 5, 16. Jac. 1, 5. 3, 14. 2 Joh. v. 10. — imperat. aor. Matth. 4, 3. (Luc. 4, 3.) 5, 29. 30. (coll. 18, 8. 9.) 8, 31. 19, 17. 21. 26, 39. 42. 27, 40. 42. 43. Marc. 9, 22. Luc. 10, 38. 22, 67. 23, 35. 37. 39. Joh. 7, 4. 10, 24. 18, 8. Philem. v. 17. 18. 1 Cor. 3, 18. 7, 9. 12. 21. 11, 6. Phil. 2, 1. — *γγ.*, in apodosi ***futurum*** vel absque negatione vel cum negatione, Marc. 9, 35. 11, 26. Luc. 16, 31. Act. 19, 39. Rom. 8, 13. 2 Cor. 11, 30. Phil. 3, 15. 1 Thess. 4, 14. 2 Tim. 2, 11. 12. — *δδ.*, in apodosi ***praeteritum***, Matth. 12, 26. 28. (Luc. 11, 20.) Rom. 4, 14. 1 Cor. 15, 13. 16. Gal. 2, 21. — *εε.*, in apodosi quaestio, Matth. 6, 23. Joh. 3, 12. Rom. 3, 7. 1 Cor. 15, 29. (Sed in huius generis enuntiationibus τὸ· εἰ plerumque idem valet ac quodsi; v. post.)

Coniunctio εἰ secum habet: *bb.*, indicativum ***futuri***, 1 Cor. 3, 14. 15. 1 Petr. 2, 20. Jac. 2, 11. — *cc.*, indicativum ***praeteriti***, scil. vel perfecti, ut Joh. 11, 12. Act. 16, 15. Rom. 11, 6. 1 Cor. 15, 14. 17. 2 Cor. 2, 5. 5, 16. — vel aoristi (in apodosi praesens), Marc. 3, 26. Luc. 19, 8. Rom. 4, 2. Gal. 2, 17. — (in apodosi quaestio) Luc. 16, 11. 12. Joh. 18, 23. 1 Cor. 4, 7. 9, 11. — (in apodosi imperativus) Joh. 18, 23. 20, 15. Rom. 11, 17. 18. Col. 3, 1. 2 Cor. 10, 7. 1 Tim. 5, 9. 10. Philem. v. 18. — (in apodosi futur.) Luc. 16, 31. Joh. 15, 20. Hebr. 12, 25.

ב., Nonnullis in locis coniunctio εἰ in protasi vim habet ***concessivam:*** ***etsi***, ***licet***. Matth. 26, 33. (Marc. 14, 29.) 1 Cor. 9, 2. — καὶ εἰ, 2 Cor. 13, 4. v. infra: εἰ καί, — Aliis in locis id, quod argumentandi causa in propositione antecedenti ponit, non dubitationi relinquit, sed ratum certumque ponit, ita ut ipsa idem valeat ac ἐπεί, ***quodsi***, ***quandoquidem***, ***cum*** — Matth. 4, 3. 7. (Luc. 11, 20.) 6, 30. (Luc. 12, 28.) 7, 11. (Luc. 11, 13.) 22, 45. Luc. 12, 26. 23, 31.

Joh. 7, 23. 13, 14. 17. 32. Act. 4, 9. 11, 17. 18, 15. Rom. 5, 10. 15. 17. 6, 5. 8. 8, 11. 31. 11, 21. 24. 15, 27. 1 Cor. 9, 12. 15, 12. 32. 2 Cor. 3, 9. Gal. 5, 25. Phil. 2, 1. Col. 2, 20. Hebr. 9, 13. 1 Petr. 1, 17. 4, 17. 2 Petr. 2, 4—9. — in apodosi *ἄρα*, Matth. 12, 28. (Luc. 11, 20.) Constat, etiam Latinos conditionali coniunctione: *si* ita uti, ut sit i. q. cum, quandoquidem (cf. Cic. de Senect. c. I. O Tityre, si quid ego adiuro curamve levasso ... ecquid erit praemii?) — Not. *εἴ τις* saepius id dicit, quod exprimi potuisset per *ὅς ἄν* et ei additum coniunctivum, Marc. 4, 23. (*εἴ τις ἔχει*, i. q. *ὅς ἄν ἔχῃ* — Matth. 13, 9. legitur: *ὁ ἔχων*) 9, 35. Luc. 14, 26. 1 Cor. 8, 2. 14, 37. 38. 16, 22. 2 Cor. 10, 7. Gal. 1, 9. 6, 3. Eph. 4, 29. 2 Thess. 3, 10. 1 Tim. 3, 1. 5, 8. Jac. 1, 5. 3, 2. 1 Petr. 4, 11. Apoc. 13, 9. 10. 20, 15. — Caeterum formula: *εἴ τις* maxime frequentatur, v. Rom. 8, 9. 1 Cor. 3, 12. 14. 15. 17. 7, 36. 10, 27. 11, 34. 14, 27. 2 Cor. 2, 5. (10.) 5, 17. 2 Thess. 3, 14. 1 Tim. 1, 10. 3, 5. 6, 3—5. Jac. 1; 23. 26. 2 Joh. v. 10. Apoc. 14, 11. al.

Coniunctio *εἰ* constructa *β.*, cum ***coniunctivo*** conditionem ponit (si) eamque suspensam facit vel ab hominum arbitrio vel a rationibus temporis, ita ut, sitne id, quod ponitur, futurum necne, incertum relinquatur, — in N. T. ita constructa reperitur 1 Cor. 14, 5, (*ἐκτὸς εἰ μὴ διερμενεύῃ*, nisi forte interpretetur), Apoc. 11, 5. (*εἴ τις θέλῃ*, si quis voluerit) — v. infra: *εἰ καί*, *εἰ μήτε* — *εἴτε*, *εἴτε*. — *γ.*, Constructam eam cum ***imperfecto*** vel ***aor.*** vel ***plusquamperfecto*** ad indicandum id, quod futurum esset, aut factum esset, si quid aliud aut esset, aut factum esset, reperies in locis hisce (cum imperfecto, sequente in apodosi particula *ἄν* et imperfecto vel perf.): Matth. 23, 30. (*εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἄν ἤμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν*, si eramus, i. e. si fuissemus [cf. Joh. 11, 32.] aetate patrum nostrorum, eorum socii in caedibus prophetarum perpetrandis haud essemus) Luc. 7, 39. (*εἰ οὗτος ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἄν* si hic propheta esset, sciret etc.) 17, 6. Joh. 5, 46. 8, 42. 9, 41. 15, 19. 18, 36. 1 Cor. 11, 31. Gal. 1, 10. Hebr. 8, 4. 7. (ita construunt et Graeci, et exempla plura monstrant grammatici; — abest ab apodosi part. *ἄν* hisce in locis:) Joh. 8, 39. (*εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ ἦτε, τὰ ἔργα τ. Ἀβρ. ἐποιεῖτε*, so würdet ihr — thun) 9, 33. — (in apodosi quaestio:) 1 Cor. 12, 19. (*εἰ ἦν ... ποῦ τὸ σῶμα;* scil. *ἄν ἦ*) Hebr. 7, 11. — (in apodosi *ἄν* cum aor.) Joh. 11, 32. (*εἰ ἦς ὧδε*, si hic eras — non mortuus esset, i. e. si hic fuisses etc.) 14, 28. Hebr. 11, 15. Act. 18, 14. — (in apodosi *ἄν* cum plusquamperf.) Joh. 11, 21. 1 Joh. 2, 19. — *εἰ*, constructum cum aor. Matth. 11, 21. Marc. 13, 20. Gal. 3, 21. (*εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος* — *ὄντως ἄν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη* si data esset lex — utique a lege iustitia proficisceretur) Hebr. 4, 8. — (non sequitur *ἄν* in apod. Joh. 15, 22. Act. 26, 32.) — *εἰ* constr. c. plusquamp. Matth. 12, 7. (*εἰ ἐγνώκειτε*, si intellexissetis, i. e. si sciretis — *οὐκ ἄν κατεδικάσατε*, non damnassetis) 24, 43. et Luc. 12, 39. *εἰ ᾔδει*, si sciret, — *ἐγρηγόρησεν ἄν*, vigilaturus fuisset) Joh. 4, 10. 8, 19. 14, 7. — *δ.*, constr. cum optativo, Act. 24, 19. 27, 12. 39. 1 Cor. 4, 10. 15, 37. 1 Petr. 3, 14.

B., Nonnumquam vero coniunctio *εἰ* praeparavit et ingressa est verborum vel sententiarum constructionem, quam recte mancam mutilamque dixeris.

Etenim α., hic illic ad protasin desideratur apodosis, quoniam auctor aut eam non expressit, aut a lege syntaxeos deflectens aliis enuntiationibus interiunxit, Luc. 19, 42. (εἰ ἔγνως καὶ σὺ — τὰ πρὸς εἰρήνην σου, supple: καλῶς ἂν εἶχε, bonum esset. Reddi potest: utinam animadverteres.) 22, 42. (πάτερ, εἰ βούλει — supple: bonum esset. Etiam h. l. reddi potest: utinam velles, etc.) Act. 23, 9. (εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος· — expleas: τί ἐροῦμεν. Recte Vulgat. sic expressit: quid, si spiritus ei [cum eo] loquutus est, aut angelus?) Joh. 6, 61. — 2 Petr. 2, 4. (apodosis non deest, sed serius sequitur v. 9.) Rom. 2, 17—20. (εἰ δε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ — ἐν τῷ νόμῳ — pergere debebat auctor v. 21. sic: διδάσκων δὲ ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις, κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις, λέγων — μοιχεύεις, βδελυσσόμενος, — ἱεροσυλεῖς: quae verba omnia ad protasin referenda sunt; et v. 23. iterum assumi debebat εἰ, ut novum membrum acciperet protasis, fere sic: εἰ σὺ ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ δὲ τῆς παραβάσεως — γέγραπται, quo verbo finitur protasis. — Jam v. 25. incipit apodosis, si praefixeris verbum: γινωσκέτω, scias, utilem quidem esse circumcisionem etc.) Rom. 9, 22. 23. (εἰ δὲ θέλων ὁ θεός — εἰς δόξαν, expleas: τί ἐροῦμεν; Reddas: quid vero, si Deus, cum ipsi placuisset iram ostendere, et quanam potentia polleat, exemplo docere, multa patientia tulit vasa in interitum destinata; et splendorem suum demittere constituit in vasa, quibus misericordia commotus, splendorem destinavit? Ante verba: καὶ ἵνα γνωρίσῃ, v. 23. repete ἤθελε, ex praegresso participio θέλων, elicitum.) — β., oratio non manca sed concisior, ubi apodosis ad sui expletionem verba quaedam e protasi elici iubet, Marc. 14, 29. (εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ, — scil. σκανδαλισθήσομαι. Orationem explevit Matth. 26, 39.) Rom. 6, 5. (— ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, scil. σύμφυτοι) 11, 16. (εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι, sc. ἅγιοί εἰσιν) 1 Cor. 9, 12. 17. 27. 2 Cor. 1, 6. 10. 5, 13. 7, 12. 8, 9. 11, 6. (εἰ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ [sc. εἰμί], ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, sc. ἰδιώτης εἰμι.) Adde: Matth. 6, 30. (Luc. 12, 28.) Luc. 11, 11. Rom. 11, 6. Phil. 3, 4. Hebr. 12, 25. 1 Petr. 4, 11. — γ., notentur formulae iurandi: ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον (supple: non salvus ero, poenas pendam, aut simile quid), si dabitur, i. e. neutiquam dabitur, Marc. 8, 12. Hebr. 3, 11. 4, 3. (ὤμοσα· — εἰ εἰςελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου, ex Ps. 94, 11. [supple: non dicar ego Dominus] si venient, — i. e. neutiquam venient) — τὸ· εἰ in his formulis respondet hebraico: אִם, quod ad aliquam imprecationis formulam, non expressam quidem, sed mente cogitandam referendum est ut Ps. 94, 11. ita et 1 Sam. 14, 45. 2 Sam. 11, 11. 2 Reg. 17, 12. — plenam orationem reddunt loci 1 Sam. 3, 17. 24, 7. 25, 22. 2 Sam. 20, 20. 29, 14. Cantic. 2, 7.

C., Coniunctio εἰ, si, nullam apodosin poscit, quippe aliis verbis praecedentibus, quibuscum integram efficiat sententiam, adiuncta, v. c. ἀφίετε, εἴ τι ἔχετε κατά τινος, Marc. 11, 25. — 1 Cor. 15, 2. Eph. 4, 29. Apoc. 14, 11. — (εἰ καί, licet) 2 Cor. 7, 8. 12, 11. Hebr. 6, 9. 1 Petr. 3, 1. 17. — Adiungitur certis quibusdam verbis, quibuscum unam phrasin efficiat, v. c. verbo: θαυμάζω (loco τοῦ· ὅτι), Marc. 15, 44. (ἐθαύμαζεν, εἰ ἤδη τέθνηκεν) 1 Joh. 3, 13. (Xen. Mem. 1, 1, 13. 2. 7. Herodot. 1, 155.) — μαρτυροῦμαι, Act. 26, 22. et 23. cf. 1 Tim. 5, 10. — formulis: ἄπιστον κρίνεται, Act. 26, 8. — καλόν ἐστι, λυσιτελεῖ,

Marc. 9, 42. et Luc. 17, 2. (Matth. 18, 6. habet ἵνα) Matth. 26, 24. et Marc. 14, 21. — μέγα ἐστί, 1 Cor. 9, 11. 2 Cor. 11, 15. — τί θέλω, Luc. 12, 49. — εἴ τις ἄλλος, ἕτερος etc. et εἴ τι ἄλλο, ἕτερον etc. formula, absolvendae inductioni apta (cf. lat.: et si quae similia sunt) Rom. 13, 9. Phil. 4, 8. 1 Tim. 1, 10. — εἰ cum verbis ipsi associatis interdum orationi *interiungitur;* ita εἰ δυνατόν ἐστι (ἦν) si fieri potest (possit), Matth. 24, 24. (Marc. 13, 22.) Marc. 14, 35. Act. 20, 16. — εἰ δέον ἐστί, 1 Petr. 1, 6. cf. Matth. 11, 14. (καί, εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός etc.) 1 Cor. 15, 2. — v. infra: εἴπερ, εἰ καί, εἰ μή, εἰ μήτι al. — εἰ δυναίντο, Act. 27, 39. — εἰ τύχοι (exempli gratia), 1 Cor. 14, 10. 15, 37.

II., εἰ, interrogationem indirectam faciens: an (ob). — Construct. **a.,** cum *indicativo, α., praesentis:* Matth. 26, 63. 27, 49. (Marc. 15, 36.) Marc. 8, 23. Luc. 14, 28. 31. 23, 6. Joh. 9, 25. Act. 4, 19. 10, 18. 19, 2. 22, 27. 2 Cor. 2, 9. 13, 5. — *β., futuri:* Marc. 3, 2. (Luc. 6, 7.) 11, 13. 8, 22. 15, 45. Act. 5, 8. 8, 22. 1 Cor. 1, 16. 7, 16. — Notes τό· εἰ ante interrogationem directam collocatum (ad exemplum hebraici הֲ interrogat. Gen. 17, 17. Ex. 4, 18. Job. 6, 5. 6. Dan. 2, 26. 3, 14.) Matth. 12, 10. 19, 3. Luc. 13, 23. 14, 3. 22, 49. Act. 1, 6. 7, 1. 19, 2. 21, 37. 22, 25. — εἰ, an, construct. **b.,** cum *optativo,* Act. 17, 11. 27. (εἰ ἄρα) 25, 20. — **c.,** cum *coniunctivo,* Phil. 3, 12. (διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, Vulg. sequor, si quomodo comprehendam.)

Coniunctio εἰ cum aliis particulis consociata.

Εἰ ἄρα, an igitur, Marc. 11, 13. Act. 8, 22. 17, 27. — ante interrogat. direct. Act. 7, 1. (in codd.)

Εἴγε, si nimirum, 2 Cor. 5, 3. Gal. 3, 4. Eph. 3, 2. 4, 21. Col. 1, 23.

Εἰ δὲ καί, etiamsi vero, licet quodsi etiam, 2 Cor. 5, 3. 11, 6. (Ab his loc. distinguendi sunt ii, ubi τὸ· καί copulandum est cum uno alterove verbor, sequentium: Luc. 11, 18. 1 Cor. 4, 7. εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, si vero [non solum habes, sed] etiam accepisti — 2 Cor. 5, 16. τὸ· καί iungas cum: κατὰ σάρκα. Sens. si vero Christum, quem post eius resurrectionem cognovi, insuper etiam de facie ex illo tempore, quo inter mortales degebat, nossem etc.)

Εἰ δὲ μή, **a.,** sin autem minus, Joh. 14, 2. 11. (sin minus, i. e. si mihi dicenti, s. verbis meis non creditis) Apoc. 2, 5. 16. — **b.,** alioquin, alias, Marc. 2, 21. 22.

Εἰ δὲ μήγε, alioquin, alias, Matth. 6, 1. 9, 17. (Luc. 5, 36.) — sin minus, Luc. 10, 6. 13, 9. 2 Cor. 11, 16. cf. Γέ.

Εἰ καί, **a.,** etiam si, Matth. 26, 33. (Marc. 14, 29. καὶ εἰ) Luc. 11, 8. 18, 4. 2 Cor. 7, 8. (bis) 12. 12, 11. 15. Phil. 2, 17. Hebr. 6, 9. 1 Petr. 3, 14. (h. l. cum optat.) — seq. ἀλλά, 2 Cor. 4, 16. 5, 16. 11, 6. Col. 2, 5. — cf. καὶ εἰ seq. ἀλλά, Marc. 14, 29. 2 Cor. 13, 4. — **b.,** an etiam, Phil. 3, 12.

Εἰ μὲν γάρ, — seq. εἰ δέ, Act. 25, 11. Hebr. 8, 4. (coll. v. 6.) 11, 15. (coll. v. 16.) — Nam si *quidem* (accideret, ut), 2 Cor. 11, 4.

Εἰ μὲν οὖν, sequitur εἰ δέ. Illud concedit sub conditione; hoc statuit contrarium, Act. 18, 14. et 15. 19, 38. et 39. — quodsi igitur, Hebr. 7, 11. (etiam h. l. alterum alteri opponitur.)

Εἰ μέντοι, si tamen, Jac. 2, 8.

Εἰ μή, post sententiam negantem: nisi, ausser, — **a.**, *οὐδεὶς — εἰ μὴ ὁ*, nemo, nisi, Matth. 11, 27. (Luc. 10, 22.) 19, 17. (Marc. 10, 18. Luc. 18, 19.) Luc. 4, 27. Joh. 3, 13. 17, 12. 1 Cor. 8, 3. Phil. 4, 15. — *οὐδένα, εἰ μὴ τόν*, neminem, nisi, Matth. 17, 8. (Marc. 9, 8. pro *εἰ μή* exhibet: *ἀλλά*) Marc. 5, 37. (Luc. 8, 51.) 1 Cor. 1, 14. — *ἕτερον οὐκ, εἰ μὴ τόν*, Gal. 1, 19. — *πρὸς οὐδένα, εἰ μὴ πρὸς τόν*, Luc. 4, 26. — *οὐδέν, εἰ μὴ τό (τά)*, nihil, nisi hoc illudve, Matth. 21, 19. (Marc. 11, 13.) Marc. 6, 8. Act. 21, 25. Rom. 13, 8. — *οὐδενί, εἰ μὴ τῷ*, nemini, nisi, Act. 11, 19. — *εἰς οὐδέν, εἰ μή*, Matth. 5, 13. — *ἐν οὐδενί, εἰ μὴ ἐν τῷ*, Matth. 7, 21. (Marc. 9, 29.) — **b.**, *οὐκ, εἰ μὴ ὁ (ἡ, τό)*, Matth. 12, 39. et 16, 4. (Luc. 11, 29.) 1 Cor. 10, 13. Apoc. 13, 17. 21, 27. Joh. 6, 46. — *οὐκ — εἰ μὴ τῷ*, nemini, nisi Matth. 12, 4. (— *εἰ μὴ τοῖς .. μόνοις*, Marc. 2, 20.) — *οὐκ, εἰ μὴ τόν*, Marc. 8, 14. Joh. 19, 15. — *οὔ τι, εἰ μὴ τόν*, 1 Cor. 2, 2. Apoc. 9, 4. — *οὐκ, εἰ μὴ ἀπό*, Rom. 13, 1. — *οὐκ, εἰ μὴ διά*, Joh. 14, 6. (*οὐδεὶς ἔρχεται*, pro: *οὐκ ἔρχεταί τις*) — *οὐκ, εἰ μὴ ἐν*, Matth. 12, 24. 13, 57. Marc. 6, 4. 1 Cor. 12, 3. (*οὐδεὶς δύναται*, pro: *οὐ δύναταί τις*) 2 Cor. 12, 5. Gal. 6, 14. — *οὐκ, εἰ μὴ εἰς*, Matth. 15, 24. — *οὐκ εἰ μὴ ἵνα*, Joh. 10, 10. — **c.**, *τίς, εἰ μὴ ὁ*, Marc. 2, 7. Luc. 5, 21. Rom. 11, 15. 1 Cor. 2, 11. 2 Cor. 2, 2. 1 Joh. 2, 22. 5, 5. — *τί ἐστιν, εἰ μὴ ὅτι*, Eph. 4, 9. 2 Cor. 12, 13. — **d.**, Constructiones paullo contortiores: Marc. 9, 9. (*μηδενί, εἰ μὴ ὅταν*) Rom. 14, 14. (*οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ*) Gal. 1, 7. (*ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς*, quod nihil aliud est nisi quod sunt, qui vos turbent) — **e.**, *ἐκτὸς εἰ μή*, 1 Cor. 14, 4. 1 Tim. 5, 19.

Εἰ μή τι, nisi forte — seq. indicat. 2 Cor. 13, 5. — seq. coni. Luc. 9, 13. — *εἰ μήτι ἄν*, 1 Cor. 7, 5.

Εἰ οὐ, si non, Matth. 11, 25. Marc. 11, 26. Luc. 14, 26. 16, 11. 12. Joh. 5, 47. 10, 37. 1 Cor. 7, 9. 11, 6. 15, 13. 14. 16. 17. 32. 16, 22. 2 Thess. 3, 10. Hebr. 12, 25. Jac. 2, 11. Apoc. 20, 15. — *εἰ καὶ οὐ*, Luc. 18, 4. — *εἰ οὖν οὔτε*, Luc. 12, 26.

Εἴπερ, **a.**, etsi, si vel maxime, seq. *ἀλλά*, 1 Cor. 8, 5. et 6. — **b.**, si quidem, Rom. 8, 8. 17. 1 Petr. 2, 3. — **c.**, quandoquidem, 2 Thess. 1, 6.

Εἴ πως, si forte, an forte — cum indicat. fut. Rom. 1, 10. 11, 14. Phil. 3, 11. — c. optat. Act. 27, 12.

Εἴτε — εἴτε, **a.**, sive — sive — *α.*, ubi verbum sequitur nullum, Rom. 12, 6. 7. 8. 1 Cor. 3, 22. 8, 5. 2 Cor. 5, 9. 10. Phil. 1, 18. 27. 2 Thess. 2, 15. Col. 1, 16. 20. 1 Petr. 2, 13. 14. — *εἴτε οὖν, .. εἴτε*, 1 Cor. 15, 11. — *β.*, ubi aliquod sequitur verbum, 1 Cor. 12, 26. 13, 8. 2 Cor. 1, 5. — coniunct. 1 Thess. 5, 10. (codd. tenent indicativum) — **b.**, utrum .. an — praecedente *οὐκ οἶδα*, 2 Cor. 12, 2. 3. (Xenoph. Thuc.)

Εἰ τύχοι v. supr. *Εἰ* I. A. *δ.* et verb. *Τυγχάνω.*

Εἶδος, εος (ους), τό, (a v. *εἴδω*, qu. v.), propr. id, quod patet adspectui; **a.**, forma, species externa, Luc. 3, 22. (*σωματικῷ εἴδει*) 9, 29. (*τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ*) Joh. 5, 37. — *ἀπέχεσθαι ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ*, abstinere ab omni, quod speciem mali prae se fert, 1 Thess. 5, 22. — **b.**, visio, adspectus, 2 Cor. 5, 7. (*οὐ διὰ εἴδους*, scil. *περιπατοῦμεν.*)

Εἴδω, *ἴδω*, video (Praesens obsoletum; loco eius ponitur praesens verbi *ὁράω*), 1., Aor. 2. *Εἶδον* (ap. Hom. *ἴδον*, — imperat. vel Atticor. *ἰδέ*, Rom. 11, 22. Gal. 5, 2. — vel Seriorum: *ἴδε*, — Optat. *ἴδοιμι*, coni. *ἴδω*, inf. *ἰδεῖν*, partic. *ἰδών*, *οῦσα*, *όν*), *videbam*, *vidi*. **α.**, de tactu visus, s. praevalente notione recipiendi id, quod datur (Receptivität) — absol. Joh. 20, 29. et saepius in Apocalypsi. *α.*, *τινά*. *τί*, *εἶδον*, Joh. 1, 49. 18, 26. — *εἶδε*, Matth. 4, 16. 14, 14. — *εἴδομεν*, Matth. 2, 2. Luc. 5, 26. — *εἴδετε*, Luc. 7, 22. Joh. 6, 26. — *εἶδον* (viderunt, viderant), Matth. 2, 9. Marc. 6, 50. Joh. 19, 6. — (*ἵνα*) *ἴδω*, Marc. 12, 15. — *ἴδῃς*, Joh. 1, 33. — *ἴδῃ*, Luc. 19, 4. Joh. 8, 56. — *ἴδωμεν*, videamus, Luc. 2, 15. — *ἵνα ἴδωμεν*, Luc. 15, 32. Joh. 6, 30. — *ἴδητε*, Matth. 24, 33. (Marc. 13, 14. Luc. 21, 20.) — *ἴδωσιν*, Matth. 5, 16. Joh. 12, 9. — imperat. *ἴδε*, Rom. 11, 22. Matth. 25, 20. 22. 25. Joh. 1, 29. 36. 47. 48. 7, 52. al. 11, 36. 20, 27. Apoc. 6, 1. al. — *ἴδετε*, Matth. 28, 6. Luc. 21, 29. 24, 39. Joh. 1, 40. 4, 29. — *ἰδεῖν*, videre, Matth. 12, 38. 13, 17. (*τινά*: Luc. 9, 9. 19, 3. 23, 8. Rom. 1, 11. Phil. 1, 27. 1 Thess. 3, 6. 10. — Nihil participio *ἰδών* frequentius, praesertim in scriptis N. T. historicis, Matth. 2, 10. 3, 7. 5, 1. al. — *ἰδὼν εἶδον*, utique vidi, Act. 7, 34. (Ex. 3, 7. οἱ ὁ: *ἰδὼν ἴδον*) — distinguitur *τὸ· ἰδεῖν τι* a *τῷ ἀκοῦσαί τι*, Luc. 7, 22. Act. 22, 14. 1 Cor. 2, 9. Phil. 1, 30. Jac. 5, 11. — *τὸ· ἰδεῖν* relatum ad *visiones* vid. Apoc. 1, 12. 17. 4, 1. 5, 2. 5. 6. 11. 6, 2. 8. 7, 1. 9. 8, 13. 14, 1. 14. al. cf. Joh. 12, 41. — *ἰδεῖν ὅραμα*, Act. 10, 17. 16, 10. — *β.*, *ἰδεῖν τι* cum *adverbiis* aliisque addidamentis: *ἰδεῖν τι μακρόθεν*, Marc. 11, 13. — *ἀπὸ μακρόθεν*, Marc. 5, 6. — *πόῤῥωθεν*, Hebr. 11, 13. — *ἰδεῖν οὕτως*, Marc. 2, 12. — *ἰδεῖν τι ἔκ τινος* (sc. *ἐκπορευθέν*, Apoc. 16, 13. — *ἰδεῖν τι ἔν τινι* (dat. pers.), Phil. 1, 30. 4, 9. — *ἐν ὁράματι*, Act. 9, 12. 10, 3. — *ἐν ὁράσει*, Apoc. 9, 17. — *ἰδεῖν τι ἐπί*, vel *ὑποκάτω τινός*, Apoc. 1, 20. 6, 9. — *ἰδεῖν τὸ πρόςωπόν τινος ὡς*, Act. 6, 15. — *γ.*, *εἰδόν τινα* (vel *τί*) *cum accus.* et *particip.* (Lat. accus. et inf.), Matth. 3, 7. 4, 18. 8, 14. 9, 9. 23. 14, 26. (Marc. 6, 49.) 16, 28. (Marc. 9, 1.) 20, 3. 24, 15, 25, 37. 44. 26, 3. Marc. 1, 10. 16. 6, 33. 11, 20. 14, 67. 16, 5. Luc. 22, 56. Joh. 1, 48. 5, 6. 11, 33. 19, 33. Act. 10, 3. 11, 13. 16, 27. 22, 18. (*λέγοντα* h. l. dum diceret) 1 Cor. 8, 10. Apoc. 7, 1. 2. 9, 1. 10, 5. 17, 6. 19, 9. al. — *δ.*, *εἶδον* seq. *ὅτι*, Matth. 27, 3. 24. Marc. 9, 25. 15, 39. Luc. 8, 47. 17, 15. 27, 24. Joh. 6, 22. 24. Gal. 2, 7. 14. Apoc. 12, 13. — *ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι*, Marc. 12, 34. al. — *ε.*, *εἶδον* sequente *interrogatione indirecta* — *εἰ*, an, Matth. 27, 49. (Marc. 15, 36.) — *τίς*, Luc. 19, 3. — *τί*, Marc. 5, 14. sed v. infra sub lit. b.

Not. א., *ἰδεῖν τι* saepius: mente coguoscere aliquid, scil. id, quod se *signis* conspicuum reddit, Matth. 9, 2. (Marc. 2, 5. coll. v. 4.) v. 4. Luc. 9, 23. Rom. 11, 22. — seq. *ὅτι*, Marc. 12, 34. Joh. 7, 52. Act. 12, 3. 14, 9. 16, 19. Gal. 2, 7. 14. — Nimirum *τὸ ἰδεῖν* per se numquam signif. coguoscere, sed si ad intelligibilia referendum est, haec quisque *ἰδεῖν* eam ob rem dicitur, quia illa se signis manifestare *videt*.

Not. ב., *ἰδεῖν τι* ex hebraismo: experiri aliquid, v. c. *τὸν θάνατον*, Luc. 2, 26. (cf. *θεωρῆσαι*, Joh. 8, 51. 52. Ps. 88, 49.) — *τὴν διαφθοράν*, Act. 2, 27. 31. (Ps. 15, 10.) — *ἡμέρας ἀγαθάς*, 1 Petr. 3, 10. — *τὴν ἡμεράν τινος*, Luc. 17, 22. Joh. 8, 56. — *τὴν βασιλείαν τ. θεοῦ*, Joh. 3, 3. (i. e. participem fieri felicitatis, qua

regni divini cives perfruituri sunt) — πένθος, Apoc. 18, 7. Cf. phrases hebr. Ps. 33, 13. Cohel. 3, 13. 6, 6. Thren. 3, 1. et Tob. 4, 4. πολλοὺς κινδύνους ἑώρακεν, — 1 Macc. 13, 3. στενοχωρίας, ἃς εἴδομεν.

b., praevalente *actionis* notione: α., spectare (quasi: oculis excipere, in Augenschein nehmen) — τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; Matth. 11, 8. 9. (Luc. 7, 25. 26.) Luc. 8, 35. 14, 18. — Huc referas formulas attentionem postulantes: ἔρχου κ. ἴδε, Joh. 1, 47. 11, 34. — 1, 29. 48. 3, 26. 5, 14. 7, 26. 52. 12, 19. 19, 5. 26. Marc. 2, 24. 3, 34. 6, 38. 11, 21. 13, 1. 16, 6. pl. Act. 13, 41. — item locos supra sub ε allatos, quibus adde Joh. 11, 36. Gal. 6, 11. 1 Joh. 3, 1. — ἰδεῖν περί τινος (ut. lat. .. videre de aliqua re), Act. 15, 6. — ἰδεῖν, invisere, visere, v. c. urbem aliquam, Act. 19, 21. — hominem: visere, convenire, Luc. 8, 20. Act. 16, 40. 28, 20. 1 Cor. 16, 7.

2., οἶδα, perf. 2. (plusquamperf. ᾔδειν, coni. εἰδῶ, inf. εἰδέναι, partic. εἰδώς, υἶα, ός) *scio*, *intelligo*, *novi* (ᾔδειν, sciebam), **a.**, absol. — καθὼς οἴδατε, Matth. 27, 65. Act. 2, 22. 2 Cor. 11, 11. (θεὸς οἶδεν) 12, 2. (οὐκ οἶδα) — **b.**, constr. α., cum coniunctione: ὅτι, Matth. 9, 6. (Marc. 2, 10. Luc. 5, 24.) 25, 26. (Luc. 19, 22.) Luc. 2, 49. Joh. 6, 6. Act. 16, 3. Rom. 6, 9. 13, 11. 1 Cor. 11, 3. 2 Cor. 4, 14. — β., cum *interrogat. indir.* — τί οἶδας, εἰ .. σώσεις, 1 Cor. 7, 16. — οὐκ οἶδα, εἰ, Joh. 9, 25. — οὐκ οἶδα, εἴτε — εἴτε, 2 Cor. 12, 3. — οὐκ οἶδα, τί .. Matth. 26, 70. Marc. 14, 68. — Rom. 8, 26. 27. 11, 2. Eph. 6, 21. — τίς ἐστιν, Eph. 1, 18. — Joh. 6, 64. — οὐκ οἶδα, ποῦ, Joh. 12, 35. 14, 5. — οὐκ οἶδα, πῶς, Joh. 9, 21. — ἵνα εἰδῇς, πῶς δεῖ etc. 1 Tim. 3, 15. — (οὐκ) οἶδα, πόθεν, Luc. 13, 25. — Joh. 7, 27. 8, 14. 9. 29. 30. 14, 4. 5. 20, 13. — γ., cum *accusat.* ℵ., τινά, *aa.*, novi aliquem, Matth. 26, 72. Joh. 1, 31. 6, 42. 7, 23. 8, 19. 55. 13, 11. Rom. 13, 11. 1 Cor. 2, 11. 2 Cor. 9, 2. 12, 2. 3. 1 Thess. 4, 5. 5, 12. 2 Thess. 7, 8. Tit. 1, 16. 1 Petr. 1, 8. Apoc. 2, 2. 9, 13. al. — *bb.*, rationem alicuius habeo, 1 Thess. 5, 12. (cf. Gen. 39, 6.) — ℶ., τί, — scio aliquid, 1 Cor. 2, 2. — cognovi, v. c. τὰς ἐνθυμήσεις, Matth. 12, 25. — Marc. 12, 15. (τὴν ὑπόκρισιν. Matth. 22, 18. γνούς. Luc. 20, 23. κατανοήσας) Luc. 6, 8. 11, 17. — τὴν παραβολήν, sensum intelligo parabolae, Marc. 4, 13. — cognosco, 1 Cor. 2, 12. (τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα) — τὰ μυστήρια, 1 Cor. 13, 2. — δ., cum solo inf. scio, calleo; οἶδα δόματα ἀγαθὰ διδόναι, Matth. 7, 11. (Luc. 11, 13.) Luc. 12, 56. (τὸ .. οἴδατε δοκιμάζειν) Phil. 4, 12. 1 Thess. 4, 4. 1 Tim. 3, 5. Jac. 4, 17. 2 Petr. 2, 9. — Matth. 27, 65. (ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε, scil. ἀσφαλίσασθαι.)

Εἰδωλεῖον, ου, τό, (a voc. εἴδωλον, qu. v. Cf. graeca: τὸ Ἀπολλωνεῖον, ἡλιεῖον, ἡρακλεῖον, μουσεῖον) fanum, templum idolorum, s. idolis consecratum, 1 Cor. 8, 10. (1 Macc. 10, 83.)

Εἰδωλόθυτον, ου, τό, (ex εἴδωλον et θύω, macto) propr. id, quod idolis immolatum est, victima Diis mactata — τὰ εἰδωλόθυτα carnes, e victimis immolatis residuae. (Nam apud gentiles non tota victima, sed tantum optimae eius partes [carnosae et pingues] cremari solebant; ex residuis epulum parabant lautissimum, ad quod amici et propinqui invitabantur. Interdum residuae

carnes etiam vendebantur in foro) Act. 15, 29. 26, 25. 1 Cor. 8, 1. 4. 7. 10. 10, 19. 28. Apoc. 2, 14. 20.

Εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, (ab εἰδωλολατρεύω, i. e. sum εἰδωλολάτρης, q. v.) idolorum cultus, idololatria, 1 Cor. 10, 14. Gal. 5, 20. Col. 3, 5. — plur., 1 Petr. 4, 3. (comessationes in honorem deorum, quibus immolatum erat, institutae.)

Εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, (ex εἴδωλον et λάτρης, quamquam forma simplici solum ὁ, ἡ λάτρις, i. e. mercenarius, -ria, exstitisse videtur, et τὸ λάτρον, merces, quas voces derivant a λάζομαι) 1., idolorum cultor, 1 Cor. 5, 10. 11. 6, 9. Eph. 5, 5. Apoc. 21, 8. 22, 15. — 2., is, qui coenis sacrificialibus interest et carnes comedit ex victimis idolorum residuas, 1 Cor. 10, 7. — v. εἰδωλολατρεία.

Εἴδωλον, ου, τό, (ab εἶδος, species, simulacrum, de statuis et picturis, Xen. Mem. 1, 4, 4. Aelian. V. H. 12, 64. Hom. Od. 11, 475.) 1., deorum simulacrum, idolum, Act. 7, 41. pl. 1 Cor. 12, 2. cf. Rom. 1, 23. Apoc. 9, 20. — 2., numen, deus fictitius, 1 Cor. 8, 4. 7. 10, 19. pl. 2 Cor. 6, 16. Rom. 2, 22. 1 Thess. 1, 9. — Monentur, ut ab idolis abstineant, ii, quibus ab esu carnium idolis immolatarum interdicitur, 1 Joh. 5, 21. Act. 15, 20. coll. v. 19.

Εἰκῆ, adv., 1., temere (unde adiect. εἰκαῖος, α, ον), Matth. 5, 22. (sed codd. optimi h. l. respuunt.) Col. 2, 18. (Xen. Ages. 2. 7.) — 2., frustra, Rom. 13, 4. 1 Cor. 15, 2. Gal. 3, 4. 4, 11.

Εἴκοσι, οἱ, αἱ, τά, viginti, Luc. 14, 31. Act. 1, 15. al.

Εἴκω, f. εἴξω, cedo, weichen, — τινί, Gal. 2, 5. (Xen. Cyr. 3, 3, 8.)

Εἴκω, relictum sermoni graeco tantum est perf. 2. ἔοικα (v. grammaticos), similis sum, τινί, quod habes Jac. 1, 6. 23. (Xen. Mem. 1, 6, 10.)

Εἰκών, όνος, ἡ, (ab εἴκω, q. v.) imago, effigies, Matth. 22, 20. Marc. 12, 16. Luc. 20, 24. Rom. 1, 23. Apoc. 13, 14. 15. 14, 9. 11. 15, 2. 16, 2. 19, 20. 20, 4. — Hebr. 10, 1. ἡ εἰκὼν τῶν πραγμάτων, imago rerum, opponi videtur τῇ σκιᾷ sed vult auctor sibi hoc: lex, ut imago tantum erat, ita non referebat veram speciem rerum coelestium, sed adumbrabat eas tantummodo. — Similes sunt loci: Col. 3, 10. (κατ' εἰκόνα, i. e. ut referamus imaginem.) Rom. 8, 29. (οὓς — προώρισε συμμορφοὺς τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, hos voluit ita formatos, ut speciem referant filii sui.) 1 Cor. 11, 7. (ὑπάρχω εἰκὼν τινος.) 2 Cor. 4, 4. (εἰμί, ut Col. 1, 15. Hebr. 1, 3.) 15, 49. (φορεῖν τὴν εἰκόνα τινός.) 2 Cor. 3, 18. (τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα.)

Εἰλικρίνεια, ας, ἡ, (ab εἰλικρινής, q. v.) 1., candor, puritas. — 2., sinceritas, ingenuitas, 1 Cor. 5, 8. (ἄζυμοι εἰλικρινείας, cui opponitur κακία, πονηρία.) — coniung. cum ἁπλότητι (ἁγιότητι Codd.) et additur: θεοῦ, 2 Cor. 1, 12. (sinceritas et simplicitas, quae res a Deo sibi suggestas tradit sine dolo ac fuco) 2, 17. (ἐξ εἰλικρινείας λαλεῖν. Opponitur τῷ· καπηλεύειν τὸν λόγον, et additur: ὡς ἐκ θεοῦ; quibus verbis illustratur locus modo allatus, 2 Cor. 1, 12.)

Εἰλικρινής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (a voc. εἵλη s. ἕλη, splendor solis [cf. nostr. hell], et κρίνω, cerno) propr. is, qui ad splendorem lucis explicatus et examinatus purus deprehenditur; — candidus, sincerus, (pellucidus)

Phil. 1, 10. (*εἰλικρινεῖς κ. ἀπρόςκοποι*) 2 Petr. 3, 1. (*ἐν αἷς*, sc. *ἐπιστολαῖς διεγείρω ὑμῶν τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν*, quibus expergefacio vestram mentem ut sit quasi sole illustrata, v. *Διάνοια*.)

Εἰλίσσω (*ττω*), f. *ξω*, volvo (Hom. Il. 13, 204. 22, 95.) Pass. *εἰλισσόμενος*, qui convolvitur, Apoc. 6, 14. (coelum recessit [e conspectu] sicut liber, qui convolvitur — v. *βιβλίον* — ex Isai. 34, 4.)

Εἰμί (format. ex *ἔω* — inf. *εἶναι*. Imperf. ad formam antiquiorem elegantioremque: *ἦν*, *ἦσθα*, [Matth. 26, 69. Marc. 14, 67.] *ἦν* — ad formam graecitatis serioris: *ἤμην*, *ἦς*, *ἦν* — *ἤμην* habent Lucian. Xen. Plut. — Imperat. *ἴσθι*, *ἔστω* — s. e forma rariori: *ἤτω* [1 Cor. 16, 22. Jac. 5, 12.] — Plato de republ. 2. p. 361. C.) ***sum***, i. e. ***1.***, *exsto*, *existo*, ***a.***, ubi solum hoc verbum praedicati locum obtinet, Matth. 6, 30. (*τὸν χόρτον, σήμερον ὄντα*) 23, 30. (si eramus, i. e. si fuissemus) Joh. 1, 1. (*ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος*) 8, 58. (*πρίν — ἐγὼ εἰμί*) Act. 17, 28. (*ἐν αὐτῷ . . καὶ ἐσμέν*) Rom. 4, 17. (*θεοῦ, τοῦ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα*) Hebr. 11, 6. (*ὅτι ἐστί*) Apoc. 1, 4. (11, 17.) *ὁ ὤν, κ. ὁ ἦν, κ. ὁ ἐρχόμενος*, 4, 11. (*ἦσαν*, esse coeperunt) 5, 13. (*ἅ ἐστι*) *οὐκ εἶναι*, Matth. 2, 18. (periisse. cf. Ierem. 31, 15.) Apoc. 21, 1. — *τὰ μὴ ὄντα* quae non sunt, Rom. 4, 17. quae nihil valent, (opp. *τὰ ὄντα* quae aliquid valent) 1 Cor. 1, 28. — ***b.***, ubi nomen, cum verbo *εἰμί* iunctum, ita se ad verbum illud habet, ut praedicatum ad subiectum, *α.*, *τὸ εἶναι* quasi impersonaliter dicitur ut Nostratium illud: es ist v. c. Mittag; es ist Krieg; es war ein Mensch, der etc. — Franco-Gallor. c'est, e. g. Joh. 21, 7. (*ὁ κύριός ἐστι*) et: il est. — *ἦσαν παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί*, Matth. 22, 25. (Marc. 12, 20. Luc. 20, 29.) Luc. 16, 1. Joh. 3, 1. 4, 6. 5, 2. 6, 10. Act. 2, 29. 1 Joh. 5, 16. — Itaque „est, sunt," saepius idem sonat, quod „datur, reperitur, dantur, reperiuntur," vide v. c. 1 Cor. 12, 4. (*διαιρέσεις χαρισμάτων εἰσί*, es sind verschiedene Gnadengaben) 5, 6. 15, 44. *ἔστι σῶμα ψυχικὸν καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν*) — de eventis dictum *τὸ εἶναι* rebus attribuitur, iis quae ortae s. factae sunt, atque id ipsum enuntiat declaratque, quod factae sunt: *ἔστι ἀνάγκη, σεισμός, γογγυσμός*, — *εἰσι αἱρέσεις, σχίσματα, ἔριδες*, al. v. Matth. 24, 7. (Marc. 13, 8. Luc. 21, 11.) 21. Marc. 14, 2. Luc. 21, 23. 25. Joh. 7, 12. 9, 16. Act. 21, 28. 1 Cor. 1, 10. 11. 11, 19. 12, 20. Apoc. 21, 4. — *ἔστι, ἦν*, ubi additur, quaenam sit affectio temperiei, quaenam adsit pars diei, anni: *ἐστὶ* (i. e. hoc temporis, quod nunc agimus, est v. c. hiems; — es ist Winter) *χειμών, νύξ, πρωΐα, καύσων, ψύχος, σκοτία, ἑσπέρα*, al. Marc. 15, 25. Luc. 1, 36. 12, 55. 22, 53. 23, 44. Joh. 1, 40. 4, 6. 10, 4. 22. 13, 30. 18, 18. 28. 19, 14. 20, 1. 1 Joh. 2, 18. Act. 2, 15. 4, 3. al. — ita etiam ubi dies quidam festus iam venisse dicitur, Marc. 15, 42. Luc. 23, 54. Ioh. 5, 4. 10. 9, 14. Act. 12, 3. — Huc referas etiam formulas: *ἔστιν ὃς* (*εἰσί τινες, οἵ; εἰσὶν, οἵτινες*) Matth. 16, 28. (Marc. 9, 1. Luc. 9, 27.) 19, 12. Luc. 6, 43. 13, 14. (*ἓξ ἡμέραι εἰσὶν, ἐν αἷς* etc.) Joh. 3, 23. 6, 64. 8, 50. Act. 11, 20. — *τίς ἐστιν ὃς . .* Matth. 7, 9. 12, 11. Joh. 5, 45. — Not. *οὐκ ἔστι* nomini additum articuli experti: nullus, a, um est, es ist kein, es giebt keinen, Act. 23, 8. (*οἱ . . λέγουσιν, μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον* etc.) Rom. 3, 10. (*οὐκ ἔστι δίκαιος*) 10, 12. 1 Cor. 15, 12. (*ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστι*) Apoc. 10, 6. (*ὅτι χρόνος οὐκ ἔσται*

ἔτι) 21, 4. 25. 22, 3. 5. — οὐδείς ἐστιν, ὅς, Marc. 9, 39. 10, 29. (Luc. 18, 29.) Luc. 1, 61.

ποτὲ ταῦτα ἔσται; Matth. 24, 3. Marc. 13, 14. Luc. 21, 7. πῶς ἔσται τοῦτο; Luc. 1, 34. — τὸ ἐσόμενον, eventurum, Luc. 22, 49. — ἔστι λέγειν, locus est dicendi, Hebr. 9, 5. cf. 1 Cor. 11, 19. — formula hebraica: καὶ ἔσται, ἐκχεῶ etc. Act. 2, 17. et 21. 3, 23. (Deut. 18, 19.) Rom. 9, 26. — τί οὖν ἐστι; quid ergo est? i. e. quid agendum? Act. 21, 22. 1 Cor. 14, 15. 26.

β., ἔστι, ἦν, (εἰσὶ, ἦσαν) de personis vel rebus, quae *adsunt*, *praesto sunt;* (τὸ εἶναι i. q. παρεῖναι) Matth. 12, 10. Marc. 2, 15. 8, 1. Joh. 7, 39. (cf. Act. 19, 2.) Luc. 5, 17. (δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι) — de rebus, quae *suppetunt*, vorhandensein, Act. 7, 12. (ἀκούσας .. ὄντα σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ) cf. Hebr. 8, 4. (ὄντων τῶν ἱερέων.)

II., *sum; ubi verbum εἰμί subiectum copulat cum praedicato;* scil. *a.*, nomen subst. cum *adiectivo*, ad indicandum, qualis quantave aliqua res vel persona sit, (res. e. g. Matth. 14, 15. Joh. 19, 23. al. — persona: Matth. 16, 16. 2 Cor. 11, 22. al. — vel

b., nomen subst. cum nomine *substantivo*. Et dicitur nomen praedicati loco positum aut *α.*, sensu proprio, ut res vel persona suo appellatur nomine, nomine videlicet aut personali (e. g. Joh. 1, 19—23.), aut appellativo (munus, mores, opificium, indolem, dignitatem, naturam al. denotante) e. g. Matth. 16, 16. Hebr. 11, 1. (τὸ ἔστι positum ante subiectum; verte: es ist aber Glaube ein Unterstellen dessen, was gehofft wird.) 1 Joh. 4, 8. (ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν) 5, 16. al. — aut praedicatum dicitur *β.*, improprie, ita ut *א.*, *res comparetur cum re:* Nimirum dicitur aliqua res esse illud alterum, quod proprie nec est, nec esse potest. Exempla: Matth. 5, 34. (ὁ οὐρανὸς θρόνος ἐστὶ τ. θεοῦ) 35. (ἡ γῆ ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ) 6, 22. (ὁ ὀφθαλμός ἐστι ὁ λύχνος τοῦ σώματος, oculus vicem lucernae tuo corpori praebet) Joh. 1, 4. (ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, vita cum inter homines apparuisset hominibus erat instar lucis) 6, 52. Rom. 3, 13. (τάφος ἀνεῳγμένος [ἐστὶ] ὁ λάρυγξ αὐτῶν) 1 Cor. 11, 25. (τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ αἵματί μου, i. e. per id, quod hoc calice continetur, novum sancitur foedus) Jac. 3, 6. (ἡ γλῶσσα πῦρ) 4, 14. (ἡ ζωὴ ὑμῶν ἐστιν ἀτμίς.) — ב., Praedicati locum nonnumquam obtinet nomen subst. notionem aliquam communem exprimens, ut Luc. 11, 35. (cave, ne id, quod in te lucis vices agere debet, caligo sit) Joh. 17, 17. (ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθεια ἐστίν) Rom. 8, 9. (τὸ πνεῦμα [ἐστὶ] ζωή) 1 Cor. 1, 18. (ὁ λόγος — μωρία ἐστί) 10, 16. (τὸ ποτήριον — ἡ κοινωνία ἐστί etc.) Col. 3, 14. (ἡ ἀγάπη — συνδεσμὸς τῆς τελειότητος) 1 Joh. 5, 6. — aut designans conditionem, indolem, statum alius cuiusdam rei vel personae, ab illa, quae subiecti locum tenet, diversae: Joh. 12, 50. (ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός [hominum] ἐστι, i. e. mandatum eius eo spectat, ut homines, verbis meis morigeri adipiscantur vitam aeternam) Rom. 7, 7. (ὁ νόμος ἁμαρτία; Num lex ad peccatum [hominis] tendit?) Notatu digni ex his locis imprimis sunt ii, in quibus ג., subiecti locum occupavit nomen *personae*, aut vices eius gerens pronomen. Sed quum illorum locorum sit paene infinitus numerus, non nisi aliquot tantum afferre licet, Matth. 7, 15. 11, 14. (αὐτός, scil. Joannes, Ἠλίας ἐστίν, Elias

est, non persona, sed virtute) 12, 50. (*αὐτός μου ἀδελφὸς κ. ἀδελφὴ κ. μήτηρ ἐστίν*, Marc. 3, 35. Luc. 8, 21.) 16, 23. (*σκάνδαλόν μου εἶ*, Marc. 8, 33.) Joh. 5, 35. (*ἐκεῖνος ἦν ὁ λυχνὸς ὁ καιόμενος*) 10, 7. (*ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων*. Si quis id docet, quod ego, eoque animo, quo ego, docet, ei sponte omnes boni animum aperient [ut quasi per ianuam ad se intrare possit] et hoc si fecerint ipsi ad vitam aeternam ducentur) v. 11. (*ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός*, coll. v. 14 et 15.) 11, 25. (*ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις* [hominum mortuorum] *κ. ἡ ζωή*, nulla est resurrectio, quin eam *efficiam*, ego vitam *largior*) cf. Eph. 2, 14. 1 Joh. 2, 2. 14, 6. (*ἐγώ εἰμι ἡ ὁδος, ἡ ἀλήθεια κ. ἡ ζωή*, (ego duco, ad patrem scilicet, uti via; qui me sequitur, tutus ab errore est et vitam inveniet) 15, 1. (*ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος .. κ. ὁ πατήρ μου γεωργός ἐστι* — comparatio) v. 5. (*ὑμεῖς ἐστε τὰ κλήματα*) Rom. 11, 27. 1 Cor. 5, 7. (Expurgate vetus fermentum, *ἵνα ἦτε νέον φύραμα* — eiicite e vestro coetu id, quod impurum est, ne quicquam restet, quod totum coetum corrumpat), adde 1 Cor. 10, 1. 2 Cor. 3, 17. Phil. 1, 21. 3, 3. Hebr. 12, 29. 2 Petr. 2, 17. Jud. v. 12. 13. — Ubi nomen praedicati loco positum sibi adiunctum habet genitivum: Matth. 5, 13. (*ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς*, vos estis hominibus instar salis terrae, i. e. si vos, quorum est alios ad virtutem instituere, corrumpimini ipsi, nemo erit, qui vobis amissae bonae naturae vim restituat.) v. 14. (*ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*, vos estis instar lucis mundi; sicut lux, quae mundum illustrat, nihil in se obscuritatis habet, ita et vos, quorum est aliorum mentes doctrinae salutaris lumine illustrare, providere oportet, ut homines in vobis virtutis splendorem conspiciant) 15, 14. (*οἱ φαρισαῖοι ὁδηγοὶ τυφλοί εἰσι τυφλῶν*) Joh. 8, 12. (*ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τ. κόσμου*. Ut lux mundo claritatem vitamque largitur, ita et ego cuivis veritatem ac salutem quaerenti viam monstro et illustro) Rom. 2, 14. (*τὰ ἔθνη ἑαυτοῖς εἰσι νόμος*, gentiles sibi ipsi instar legis sunt) 2, 19. (*πέποιθας, σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει*) 6, 23. (*τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος*. h. l. vero *θάνατος* et *ζωή* praedicati loco posita sunt) 10, 4. (Christus *τὸ τέλος νόμου*) 1 Cor. 3, 9. (*θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε*, vos spectandi estis tamquam —) v. 16. (*οὐκ οἴδατε, ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε;* an nescitis, vos spectandos esse tamquam templum Dei? cf. 6, 19. 2 Cor. 6, 16.) 9, 2. (*ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε*) 12, 27. (*ὑμεῖς ἐστε σῶμα Χριστοῦ*. Sens. vobis eadem intercedit cum Christo ratio, quae cum capite corpori) 10, 17. (*εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν*) 2 Cor. 3, 2. (*ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε*. Instar epistolae commendatitiae mihi estis vosmet ipsi) Eph. 1, 14. 23. 5, 8. 23. Phil. 3, 19. Col. 1, 18. Jac. 1, 18. — Infinitivus subiecti loco positus, Hebr. 8, 4. Phil. 1, 21. 22. (Marc. 10, 40.)

Not. *aa.*, Inter phrases locis allatis obvias aliasque eis similes dignoscendae eae sunt, in quibus nomini praedicato praefixus est articulus, ut Matth. 5, 13. 14. 6, 22. (Luc. 11, 34.) Joh. 1, 8. 5, 35. 6, 35. 48. 8, 12. 10, 11. 14. 11, 25. 15, 1. al. — *bb.*, *ὅς, ἥ, ὅ ἐστι*, Marc. 15, 16. (*τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι πραιτώριον* (Luc. 12, 1. (*ἀπὸ τῆς ζύμης, ἥτις ἐστὶν ὑποκρίσις*) 1 Cor. 3, 11. 17. (*ὁ ναὸς ἅγιός ἐστιν, οἵτινές* [scil. *ἅγιοι*] *ἐστε ὑμεῖς*) Gal. 3, 16. (*τῷ σπέρματι .. ὅς ἐστι Χριστός*) Eph. 1, 14. (*τὸ πνεῦμα, ὅς ἐστιν ἀῤῥαβών*) 3, 13. (*ἐν ταῖς θλίψεσί μου, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν*) 6, 17. (*τὴν μάχαιραν, ὅ ἐστι ῥῆμα θεοῦ*) Phil. 1, 28. Col. 1, 24. (*ὑπὲρ τοῦ σώματος, ὅ*

ἐστιν ἡ ἐκκλησία) 27. 1 Tim. 3, 15. (ἐν οἴκῳ θεοῦ, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ.) — cc., Matth. 3, 4. (ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες) Apoc. 5, 11. (ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες.)

Ita τὸ εἰμί, ἐστί subiectum cum praedicato copulans multis in locis vim habet explicandi, interpretandi, Matth. 13, 19. (οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς) 20. 22. 23. 37. 38. 39. Cf. Marc. 4, 15. 16. 18. 20. Luc. 8, 11. (ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τ. θεοῦ) 12. 14. 15. Luc. 12, 1. Gal. 4, 24. (αὗται γάρ εἰσι αἱ δύο διαθῆκαι) Apoc. 1, 20. (οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι) 4, 5. 5, 6. 8. 11, 4. 17, 9. 10. 12. 15. 18. — v. infra: τοῦτ᾽ ἔστι. — Sed ab hactenus recensitis locutionibus separanda est vox illa celeberrima Christi: τοῦτό, id, quod manu teneo, ἐστι τὸ σῶμα, τὸ αἷμά μου, Matth. 26, 26—28. Marc. 14, 22—24. Luc. 22, 19. 20. coll. 1 Cor. 11, 24. 25. „sub specie panis datur tibi corpus, et sub specie vini datur sanguis, ut sumto corpore et sanguine Christi efficiaris ei comparticeps corporis et sanguinis." Cyrill. Hieros. Catech. 4. — Verbum εἰμί copulat

c., *nomen* et *pronomen* ita, ut pronomen *praedicati* locum teneat; ἐγώ εἰμι, ego sum i. e. sum ille, de quo quaestio est, et is, qui subiecti vices gerit, est idem, qui ego sum, ich bin's. Marc. 6, 50. 14, 62. Luc. 22, 70. Joh. 4, 26. (ἐγώ, ὁ λαλῶν σοι, εἰμί) 6, 20. 9, 9. 13, 13. 18, 5. 8. — μήτι ἐγώ εἰμι; Matth. 26, 22. 23. Marc. 14, 19. — οὐκ εἰμί, Luc. 22, 58. Joh. 1, 21. 6, 20. 8, 17. 25. — αὐτὸς ἐγώ εἰμι, Luc. 24, 39. — ἐγώ εἰμι speciat. ego Messias sum, Marc. 13, 6. et Luc. 21, 8. (Matth. 24, 5. additur: ὁ Χριστός) Job. 8, 24. 13, 19. — τίς ἐστιν, Joh. 13, 24. 25. — αὐτός ἐστιν, er ist es, Marc. 14, 44. (Matth. 26, 48.) — οὗτός ἐστιν, Marc. 6, 16. — σὺ εἶ; bist du es, Matth. 14, 28. — τίς: σὺ τίς εἶ; Job. 1, 19. 8, 25. 9, 36. 21, 12. Luc. 19, 3. Act. 21, 33. 26, 15. Joh. 4, 10. — εἰμί τις, sum aliquis, i. e. auctoritate valeo, aliquid in me est; opponitur id, quod Latini dicunt, nullius numeri esse, Act. 5, 36. — in interrogatione, Rom. 9, 20. (τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ;) 14, 4. — Act. 11, 17. (ἐγὼ τίς ἤμην, δυνατὸς κωλῦσαι; cett.) Luc. 1, 66. (τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;) — conf. hebr. מָה, 1 Sam. 28, 14. — εἶναί τι,

Hebr. 2, 6. 1 Cor. 3, 7. 10, 19. Gal. 2, 6. 6, 3. — οὐδέν εἰμι, 1 Cor. 13, 2. 2 Cor. 12, 11. — οὐδέν ἐστιν, nihili est, nullius momenti est, Matth. 23, 16. 18. Joh. 8, 54. 1 Cor. 7, 19. sed distingue, Act. 21, 24. 25, 11. (construenda verba sunt sic: οὐδὲν τούτων, ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, ἔστι, si nihil horum — vere est, s. locum habet.) — τί ἐστιν (ἀλήθεια); Joh. 18, 38. (quanti est?) — τίς ἐστι, v. c. ἡ παραβολή, quid sibi vult, quae est eius rei explicatio? Luc. 8, 9. (τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη.) cf. v. 11. (ἔστι δὲ αὕτη) Joh. 7, 36. 16, 18. Act. 10, 17. (τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα.) Marc. 1, 27. τί ἐστι τοῦτο; quid hoc rei est? formula admirantium. — Luc. 15, 26. τί εἴη ταῦτα; quae causa sit strepitus, quem auribus percipiat. 18, 36. — τοῦτ᾽ ἔστι, formula in interpretando adhiberi solita, i. q. τοῦτο σημαίνει (vel inseritur orationi ut parenthesis, vel adnectitur verbis more appositionum), Matth. 27, 46. Marc. 7, 2. Act. 19, 4. Rom. 7, 18. 9, 8. 10, 6. (ἀναγαγεῖν coniunge cum ἀναβήσεται.) v. 8. Philem. v. 12. Hebr. 7, 5. 9, 11. 10, 20. 13, 15. 1 Petr. 3, 20. — aliquantulum usu differt τοῦτο δέ ἐστι, Rom.

1, 12. (das will nämlich sagen) et 1 Petr. 1, 25. (ubi τὸ· ἐστί non ad τοῦτο, sed ad nomen substantivum, in praedicati loco positum, pertinet: das aber ist das Wort.) — ὅ ἐστι, Marc. 3, 17. 7, 11. 34. 12, 42. 15, 42. Heb. 7, 2. 11. — ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον (verte: hoc significat, si interpreteris.) Marc. 15, 34. Act. 4, 36. — τί ἐστι, quid sibi vult vel velit, Matth. 9, 13. 12, 7. 9. 10. Luc. 20, 17. Joh. 16, 17. 18. — τί ἐστιν, εἰ μὴ ὅτι, Eph. 4, 9. cf. Act. 17, 20. — οὗτος, αὕτη, τοῦτό ἐστι sequente nomine: in eo cernitur, eo continetur; Matth. 7, 12. (οὗτος γάρ ἐστι ὁ νόμος cett., iis, quae modo commemoravi, continetur lex.) 1 Joh. 5, 4. (αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη — ἡ πίστις ἡμῶν.) v. 9. (verte: testimonium dei vero id iam dico, quod edidit de filio suo.) — suppresso pronomine οὗτος ante ὁ cum partic., Joh. 6, 33. — οὗτος, αὕτη, τοῦτό ἐστι sequente ὅτι, Joh. 3, 19. 1 Joh. 1, 5. 5, 11. 14. — sequente ἵνα (ubi dicitur aliquid fieri debere vel aliquid desiderari, postulari), Joh. 6, 29. 39. 40. 50. 58. 15, 12. 17, 3. 1 Joh. 1, 5. 3, 11. 23. 5, 3. — sequente oratione directa, Joh. 1, 19. — In locis modo citatis pronomen demonstrativum nomini praepositum est, postpositum deprehenditur Act. 8, 32. 1 Cor. 9, 3. Matth. 10, 2. — Not. ταῦτά τινες ἦτε, 1 Cor. 6, 11. — Themist. Orat. I. de human. p. 6. τοῦτο δέ ἐστιν ὁ τύραννος. Liv. 30, 30. Ovid. Trist. 4, 10, 67. — Cf. etiam 1 Cor. 9, 22. τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, et Phil. 2, 6. τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, Joh. 10, 30. 17, 21. 22. εἶναι ἕν.

d., Verbum εἰμί subiectum cum praedicato copulans in forma *participii*, ὤν, cum sim, sis, sit, nostr. als. Matth. 7, 11. et Luc. 11, 13. (εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε) 12, 34. Luc. 20, 36. Joh. 3, 4. 4, 9. 10, 33. 11, 51. Act. 16, 21. 24, 10. 24. Rom. 5, 10. 1 Cor. 8, 7. 10. 12, 12. Gal. 2, 3. Eph. 2, 4. 1 Tim. 3, 10. Tit. 3, 10. Philem. v. 9. Jac. 3, 4.

e., Nihil fit saepius quam ut in hac constructione verbum εἰμί omittatur. Omissum est ἐστί: Rom. 4, 8. 5, 15. 16. 18. 6, 23. 7, 7. 8. 12. 8, 1. 6. 7. 10. 27. 31. 34. 9, 4 et 5. 9. 14. 16. 10, 1. 4. 12. 17. 11, 11. 12. 15. 16. 27. 28. 29. 12, 2. 13, 10. 11. 14, 14. 18. 20. 21. 22. 1 Cor. 15, 32. al. — εἰσί, Rom. 4, 14. 8, 18. 11, 33. 36. 1 Cor. 12, 29. 2 Cor. 1, 20. 10, 10. 11, 13. Hebr. 2, 11. Jac. 4, 1. — εἰμί, Gal. 4, 12. 2 Cor. 11, 6. — εἶ, Apoc. 15, 4. — ἐσμέν, Rom. 8, 17. 1 Cor. 4, 10. Gal. 3, 29. — ἐστέ, 1 Cor. 1, 26. Gal. 1, 13. 1 Petr. 4, 14. 1 Cor. 8, 6. — ἦν, 1 Cor. 2, 4. 10, 21. — εἴη, 1 Cor. 16, 23. 24. 2 Cor. 1, 2. 2, 14. 13, 13. Col. 4, 6. al. — ἔστω, Rom. 12, 9. Hebr. 13, 5. — ἐστέ, Rom. 9, 10. 11. 1 Petr. 3, 8. — οὖσα, 1 Joh. 5, 17. — Omittitur saepe etiam in enuntiationibus, orationi coniunctionum ope interiunctis, v. c. post ὅπως, 2 Cor. 8, 15. — post ἵνα, Rom. 4, 14. 2 Cor. 8, 13. — post καθώς, 2 Cor. 10, 7. — post ὅπου, Jac. 3, 16. — post εἰ, 2 Cor. 11, 6. Gal. 3, 18. 29. Phil. 1, 22. 2, 1. — post ὅτι, Rom. 13, 11. 14, 14.

f., Verbum εἰμί iunctum cum *participio* non facit meram periphrasin verbi finiti, sed continuationem actus vel perseverantiam in actu significat, Matth. 19, 22. (ἦν ἔχων, er war im Besitz, Marc. 10, 22.) Marc. 1, 21. (ἦν διδάσκων, docere solebat) v. 39. (ἦν κηρύσσων) 2, 18. (ἦσαν νηστεύοντες, ieiunia agebant, sie hatten ihr Fasten) 9, 4. (ἦσαν συλλαλοῦντες αὐτῷ, colloquium habebant cum eo) 13, 25. 14, 4. 15, 43. (ἦν προςδεχόμενος, fovebat

animo expectationem) Luc. 1, 20. (*ἔσῃ σιωπῶν*) 22. 2, 33. 4, 31. 6, 12. 8, 40. 13, 11. 15, 1. 19, 17. 23, 8. Joh. 1, 9. 28. 3, 28. 10, 40. 13, 23. Act. 1, 10. 14. 2, 42. 8, 1. 28. 9, 9. 10, 24. 30. 12, 20. 18, 7. 22, 20. 1 Cor. 14, 9. Gal. 1, 23. Hebr. 5, 12. — Nonnumquam adverbium loci aut loci notatio disiungi verbum *εἶναι* a participio iubet, ut Matth. 8, 30. (Marc. 5, 5. 11. Luc. 8, 32. *ἦν δὲ ἐκεῖ* [versabatur ibi] *βοσκομένη*, quae pasceret) Marc. 10, 32. (*ἦσαν ἐν τῇ ὁδῷ* [erant in via] *ἀναβαίνοντες* dum ascendebant) 14, 49. (*ἤμην* iungendum esse cum *πρὸς ὑμᾶς*, loci ostendunt paralleli Luc. 22, 53. et Matth. 26, 55. *ἐκαθεζόμην*) Luc. 2, 8. 19, 47. Act. 1, 13. 2, 5. 16, 12. Jac. 1, 17. (iunge: *ἄνωθέν ἐστι*). Alibi pro *εἶναι* scriptum est *ὑπάρχειν*, Act. 8, 9. — aut alia vocula verbum a participio seiungit, ut Joh. 11, 1. (*ἦν δέ τις*, erat quidam, *ἀσθενῶν*, qui morbo laboraret) — particip. perfecti: *ἦν ἑστὼς μετ' αὐτῶν*, Joh. 18, 19. 25. — *ἦσαν προεωρακότες*, Act. 21, 29. (auctor simul indicare vult, eos ipsos, qui turbas commoverint, Paulum cum Trophimo vidisse) v. 33. (*τί ἐστι πεποιηκώς* — hoc plus exprimit, quam *πεποίηκε*) 1 Cor. 15, 19. (*ἠλπικότες ἐσμέν*, ii sumus, quibus solum sperandi ius concessum est) — *εἶναι καθήμενον*, Marc. 6, 2. (Luc. 5, 17.) 14, 54. — *κείμενον* et *κατακείμενον*, Luc. 5, 29. 23, 53. Joh. 11, 41. — *ἑστῶτα*, Luc. 5, 1. Act. 22, 10. — *ἐληλυθότα*, Luc. 5, 17. — Not. 2 Cor. 5, 19 et 20. (construe: *ἦν καταλλάσσων*. Sens. Deus ipse fuit, qui in Christo homines secum conciliaret. Itaque Deus ipse per nos, qui Christi legati sumus, vos cohortatur, ut id faciatis, quod vos rogamus, hoc est, ut cum Deo reconciliemini) Joh. 1, 9. (construe: *ἦν ἐρχόμενον*, i. e. lux ventura erat. Ita Hebraei participio addunt verbum הָיָה, ubi participium futuri notionem involvit. Cf. Marc. 13, 25. *ἔσονται ἐκπίπτοντες*, stellae erunt lapsurae, et quis est *ὁ ἐρχόμενος*, nisi is, qui venturus est?) — Ab locis hactenus enumeratis distinguendos eos esse, qui participio articulum praefigant, ut Matth. 2, 2. *ποῦ ἐστιν ὁ τεχθείς*, ubi est is, qui natus est, s. ubi est natus etc. — sponte patet. Loci similes: Matth. 3, 3. 11, 3. 15, 20. 26, 68. Marc. 6, 31. 44. Luc. 8, 45. 16, 15. 20, 2. 22, 23. 28. 24, 21. Joh. 1, 33. (*οὗτός ἐστιν ὁ* —) 4, 10. — *ἔστιν ὁ*, Joh. 5, 15. 45. 8, 50. 18, 14. (coll. v. 11.) 49, 50. Act. 7, 37. 38. 9, 21. 10, 42. 12, 9. 14, 12. al. Rom. 3, 11. 2 Cor. 2, 2.

III., verbum *εἰμί* determinatum per adverbia *α., qualitatis: οὕτως, ὡς*, al. Matth. 13, 49. 20, 26. — *ὥσπερ . . οὕτως*, Matth. 13, 40. 49. 24, 27. 37. 39. Marc. 4, 26. (ita se habet) — Matth. 19, 10. (*εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία* etc. si haec, quam dixisti, ratio est) Joh. 3, 8. Rom. 4, 15. (Gen. 15, 5.) — 1 Joh. 3, 2. (*καθώς ἐστι*) 4, 17. Apoc. 22, 12. — *εἰμὶ ὥσπερ τις*, Matth. 6, 5. Luc. 18, 11. 17. — *εἰμὶ ὡς, ὡσεί τις*, Matth. 22, 30. (Marc. 12, 25. cf. Luc. 20, 36.) 28, 3. Luc. 11, 44. 22, 27. Marc. 6, 34. coll. 1 Petr. 2, 25. — Rom. 9, 27. (Jes. 10, 22.) v. 29. (Jes. 1, 9.) 1 Cor. 7, 29. 30. — *περισσοτέρως ἐστίν*, 2 Cor. 7, 15. — *εἰμὶ ὑπέρ*, 2 Cor. 11, 23. — *β.*, verbum *εἰμί* iunctum cum adverbiis *loci ἐκεῖ*, Matth. 2, 15. 21, 55. al. *ἐνθάδε*, Act. 16, 28. — *ἔσω*, Joh. 20, 26. — *οὗ* (ubi), Matth. 2, 9. 18, 20. Act. 16, 13. — *ὅπου*, Marc. 2, 4. 5, 40. Joh. 18, 1. 6, 62. Act. 17, 1. al. — *ποῦ*, Matth. 2, 2. — Joh. 7, 11. 2 Petr. 3, 4. al. — *ὧδε*, Matth. 28, 6. 17, 4. (Marc. 9, 5. Luc. 9, 33.) al. — *ἐγγύς*, Joh. 19, 42. —

μακράν, Eph. 2, 13, 17. — πόθεν, Matth. 21, 25. Luc. 13, 25. 27. Joh. 2, 9. 7, 27. 9, 29. 19, 9. — ἐντεῦθεν, Joh. 18, 36. — ὅθεν, Joh. 6, 6. — ὁμοῦ, Joh. 21, 2.

IV., verbum εἰμί iunctum cum *casibus nominum substantivor. vel pronominum obliquis*, *α.*, εἰμί τινος, א., ubi genitivus pendet a nomine subst. quodam supplendo, Matth. 22, 32. (Marc. 12, 27. Luc. 20, 38. οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν [scil. θεός], ἀλλὰ ζώντων) Joh. 10, 21. Act. 23, 6. 1 Cor. 14, 33. 2 Cor. 4, 7. 1 Thess. 5, 5. — Gal. 3, 20. (mediator unius non est, i. e. plurium, saltem duorum est) Apoc. 20, 12. 21, 12. — ב., ἐστί μου, meum est peculium, mihi adscriptus est, meus, a, um est, Matth. 5, 3 et 10. (αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρ.) 19, 14. (Marc. 10, 14. Luc. 18, 16.) 22, 28. (Marc. 12, 23. Luc. 20, 33.) Marc. 12, 7. Luc. 4, 7. Joh. 10, 12. 19, 24. Act. 21, 11. 27, 23. Rom. 8, 8. 14, 8. 1 Cor. 3, 21. 22. 6, 20. 2 Cor. 10, 7. 2 Tim. 2, 19. — ἑαυτοῦ, 1 Cor. 6, 10. (non vestri arbitrii estis.) — ג., εἰμί τινος, adhaereo alicui, 1 Cor. 1, 12. 3, 4. — ד., εἰμί τινων, sum e numero aliquorum, 1 Tim. 1, 20. 2 Tim. 1, 15. Apoc. 22, 9. — ה., εἰμί τινος (genit. qualitat.), Luc. 9, 55. (. . οἵου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς) — adde. Marc. 5, 42. (ἦν ἐτῶν δώδεκα) Luc. 3, 23. 8, 42. Act. 4, 22. — ו., οὐχ ὑμῶν ἐστι, non vestrum est, vobis non convenit, seq. infin. Act. 1, 7. (cf. οὐκ ἐμόν ἐστι, Marc. 10, 40.) — *β.*, εἰμί τινι, — א., ἐστί μοι, ἡμῖν, — τί ἔσται ἡμῖν; quid nobis tribuetur? Matth. 19, 27. — Marc. 11, 24. Luc. 12, 20. — ἐστί μοί τι, continget mihi, Luc. 1, 14. 2, 10. 6, 32. 33. 34. 14, 10. Act. 8, 21. — οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο, hoc tibi ne accidat, Matth. 16, 22. — habeo Luc. 1, 7. (Act. 7, 5.) — 7, 41. 8, 42. 9, 13. 10, 39. Joh. 18, 10. (ἦν ὄνομα αὐτῷ) 39. 19, 40. Act. 10, 6. 18, 10. 21, 9. 23. 1 Cor. 9, 16. 2 Cor. 6, 15. 16. — ב., ὑμῖν ἐστι (ἡ σωτηρία) vobis destinata est, Act. 21, 23. — ᾧ ἐστιν ἡ δόξα, 1 Petr. 5, 11. — ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις, Luc. 1, 45. — ג., mihi tot vel tot dies sunt, Luc. 1, 36. Act. 24, 11. — suppl. εἴη, s. ἔστω, Joh. 20, 26. (εἰρήνη ὑμῖν, ex hebr.) — *γ.*, εἶναι τινί τι, se praestare alicui tamquam, Act. 9, 15. 22, 15. (ἔσεσθέ μοι μάρτυρες. 1, 8. codd.) Apoc. 21, 7. — δόξα, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι, honori, dedecori ei est, 1 Cor. 11, 14. 15. — οὐαί δέ μοί ἐστι, 1 Cor. 9, 16. — alicui haberi pro aliquo: 1 Cor. 1, 18. (τοῖς . . μωρία ἐστί) 2, 14. — εἰμί τινι ὥσπερ, Matth. 18, 17. — ἐμοὶ εἰς ἐλάχιστόν ἐστι, 1 Cor. 4, 3.

V., verbum εἰμί iunct. cum *praepositionibus* et *casibus* nominum vel pronominum — *α.*, cum *adverbiis*, praepositionum loco positis: ἀντιπέραν τινός, Luc. 8, 26. — ἀπέναντι τινος, (obversor alicui) Rom. 3, 18. (Ps. 35, 2.) — ἐγγύς τινος, Joh. 11, 18. 19, 20. Act. 1, 12. Rom. 10, 8. — τινί, Act. 9, 38. 27, 8. — ἐκτός τινός, 1 Cor. 6, 18. — 2 Cor. 12, 2. 3. — ἔμπροσθέν τινος, Luc. 14, 2. — ἐντός τινος, Luc. 17, 21. — ἐνώπιόν τινός, Apoc. 1, 5. 7, 15. — ἐπάνω τινός, Joh. 3, 31. — μακράν ἀπό τινος, Marc. 12, 34. Joh. 21, 8. — *β.*, cum *praepositionibus*:

Εἰμὶ ἀπό τινος (τόπου) oriundus sum, Joh. 1, 45. (ἦν . . ἀπὸ Βηθσαϊδά).

Εἰμὶ εἴς τι, (in aliquem locum): me contuli in (ut ibi sim; constructio praegnans) — εἰς οἶκον, Marc. 2, 1. — εἰς τὸν ἀγρόν, 13, 16. — εἰς τὴν

κοίτην, Luc. 11, 7. — εἰς τὸν κόλπον, Joh. 1, 18. — εἴη εἰς ἀπώλειαν, Act. 8, 20. — ἡ πίστις ἐστὶν εἰς (in Deo reposita), 1 Petr. 1, 21. — tendo in aliquid, Luc. 5, 17. (ἡ δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς) Act. 8, 23. (εἰς χολὴν πικρίας κ. σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα, cf. Deut. 29, 18.) — Rom. 11, 36. (εἰς αὐτὸν τὰ πάντα sc. ἐστί) 1 Joh. 5, 7. (εἰς ἕν εἶναι) — Ex hebr. (לְ) ἔσομαι εἴς τι, Matth. 19, 5. (Marc. 10, 8. ἔσονται εἰς σάρκα μίαν, Gen. 2, 24. — 1 Cor. 6, 16. Eph. 5, 31.) 1 Joh. 5, 8. (εἰς τὸ ἕν εἰσιν, in unum coëunt) — εἰμί τινι εἴς τι, 1 Cor. 4, 3. (ἐμοὶ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν, ἵνα .. ἀνακριθῶ. Vulg. mihi pro minimo est) 14, 22. (εἰς σημεῖόν εἰσιν τοῖς ἀπίστοις) 2 Cor. 6, 18. (Jerem. 31, 1.)

Εἰμὶ ἔκ τινος, α., εἶναι ἔκ τινων, ex aliquorum numero esse, Matth. 26, 73. Marc. 14, 69. 70. Luc. 22, 58. Joh. 1, 24. 10, 26. 18, 17. 25. Act. 21, 8. 2 Tim. 3, 6. 1 Joh. 2, 19. Apoc. 17, 11. — εἶς, τὶς (τινες) ἐκ (εἷς ἐκ, Herodot. 2, 46.) Joh. 1, 42. 6, 71. 7, 50. — membra corporis sunt ἐκ τοῦ σώματος, de corpore, i. e. partes corporis, 1 Cor. 12, 15. 16. — β., εἶναι ἐκ πίστεως, ἐξ ἔργων νόμου: Gal. 3, 12. (ὁ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, lex non promittit ex fide) v. 10. οἱ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν, ὑπὸ κατάραν εἰσίν, ii *sub* maledicto sunt, qui *ex* operibus legis sunt, i. e. qui vitam sibi gigni et prodire ex operibus legis volunt. — Nimirum Paulus phrasin: εἶναι ἐκ πίστεως, et εἶναι ἐξ ἔργων νόμου conformavit ad verba Habacuci: ὁ — ἐκ πίστεως ζήσεται) — γ.) εἶναι ἔκ τινος (τόπου) oriundum esse, proficisci alicunde, Luc. 2, 4. 23, 7. Joh. 1, 47. 4, 22. 7, 52. 18, 36. Act. 4, 6. 23, 34. — Col. 4, 9. (ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν, popularis vester) — δ., Metaph. εἶναι ἐκ τῆς γῆς, terram patriam habere, Joh. 3, 31. — εἶναι ἐκ τῶν ἄνω et: ἐκ τῶν κάτω, Joh. 8, 23. — ἐκ τοῦ κόσμου εἶναι, ea appetere ac persequi, quae sensibus blandiuntur et homines vulgares, cupiditatibus tracti, persequuntur, Joh. 15, 18. 17, 14. 16. 1 Joh. 2, 16. — ε., εἶναι ἐκ πνεύματος ἁγίου, natum, genitum esse ex .. Matth. 1, 20. — ἐκ θεοῦ, exiisse e Deo, a Deo missum, datum esse: de spiritibus prophetarum (inspiratum esse a Deo), 1 Joh. 4, 1. 2. — de hominibus: Deum patrem habere, i. e. ea amare, velle, agere, sequi, quae Deus vult, Joh. 8, 47. 1 Joh. 3, 10. 4, 4. 6. 5, 19. 3 Joh. v. 11. Oppon. ἐκ τοῦ πονηροῦ εἶναι, 1 Joh. 3, 12. (alio sensu: Matth. 5, 37. ex malo i. e. malis consiliis proficiscitur), ἐκ τοῦ διαβόλου, Joh. 8, 44. 1 Joh. 3, 8. — de doctrina: Deum auctorem habere, Joh. 7, 17. — de institutis: Act. 5, 38. 39. Hebr. 2, 11. — εἶναι ἐξ οὐρανοῦ, ἐκ τῶν ἀνθρώπων, auctoritate Dei, hominum institutum esse, Matth. 21, 25. (Marc. 11, 30. Luc. 20, 4. — εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας, veritatis studio duci, Joh. 18, 37. 1 Joh. 3, 19. — prodiisse e veritatis studio, 1 Joh. 2, 21. — de vi, quae ex aliquo proficiscitur: 2 Cor. 4, 7. — ζ., εἶναι ἔκ τινος, venire, redundare ex aliqua re, Act. 19, 25. Gal. 3, 21. — η., εἶναι ἐκ τ. ex aliqua materia formatum esse, 1 Cor. 11, 8. Apoc. 21, 21.

Εἶναι ἔν τινι, (τόπῳ) α., esse in loco (v. c. in navi, agro, via, al.), versari alicubi, Luc. 2, 49. 24, 6. Joh. 9, 5. 11, 34. 17, 11. Act. 7, 2. 19, 1. al. — habitare, commorari alicubi, Luc. 18, 3. Act. 9, 10. 36. 16, 3. Phil. 1, 1. 1 Cor. 1, 2. al. — reperiri, deprehendi alicubi, 2 Tim. 2, 20. al. — β., In phra-

sibus, quales sunt: *εἶναι ἐν φυλακῇ* (Matth. 25, 36.) *ἐν δόξῃ* (2 Cor. 3, 8.), *ἐν ἐξουσίᾳ*, Luc. 4, 32. — *ἐν βάρει*, 1 Thess. 2, 6. — *ἐν εἰρήνῃ* (Luc. 11, 21.), *ἐν ἔχθρᾳ* (Luc. 23, 12.) *ἐν παῤῥησίᾳ* (Joh. 7, 4.), *ἐν σκότει*, Rom. 2, 19. 1 Thess. 5, 4. — *ἐν περιτομῇ*, *ἐν ἀκροβυστίᾳ* (Rom. 4, 10.), *ἐν ὑπεροχῇ* (1 Tim. 2, 2.), *ἐν παραβάσει* (v. 14.), *ἐν κατηγορίᾳ* (Tit. 1, 6.), *ἐν σαρκί*, *ἐν πνεύματι*, Rom. 8, 8. — *τὸ· ἐν τ.* facit periphrasin adiectivi. (Secus, si nominibus praefixus est articulus. Ita v. c. *εἶναι ἐν φυλακῇ* est: vinctum teneri; sed *εἶναι ἐν τῇ φυλακῇ*, in hoc vel illo carcere esse.) — *ἔτι εἶναι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις*, adhuc retineri in peccatis, 1 Cor. 15, 17. — *ἐν τῇ πίστει*, 2 Cor. 13, 5. — *ἐν τῇ σαρκί*, Rom. 7, 5. — *εἶναι ἐν τῷ φωτί*, *ἐν τῇ σκοτίᾳ*, 1 Joh. 2, 9. 11. — Dicitur etiam *γ.*, aliquis esse *ἔν τινι* (dat. pers.), in aliquo, ita ut arctissima utriusque hac phrasi adumbretur coniunctio: Deus in Christo, et Christus in Deo, Joh. 10, 38. 14, 10. — Christus in suis discipulis, Joh. 14, 20. 17, 26. — Christiani in Deo, 1 Joh. 5, 20. — Spiritus s. in animis, Joh. 14, 17. — Amici dicuntur esse *ἐν τῇ καρδίᾳ* amici, 2 Cor. 7, 3. — in homine, i. e. in eius animo, Joh. 2, 24. — *δ.*, *ἐστί τι ἔν τινι* (dat. pers.), de virtutibus, vitiis, facultatibus ingenii, v. c. *δόλος*, *ἀδικία*, *ἀλήθεια*, *ἀγάπη*, *ὁ λόγος τοῦ θεοῦ*, v. Joh. 1, 48. 2, 25. 7, 18. 8, 44. 17, 26. 1 Joh. 1, 8. 10. 2, 4. 15. 2 Cor. 11, 10. Eph. 4, 18. 21. — *τὸ φῶς*, Joh. 11, 10. — *σκοτία*, 1 Joh. 1, 5. — *σκάνδαλον* (quod lapsui inclinat), 1 Joh. 2, 10. — *ζωή*, Joh. 1, 4. — *σωτηρία*, Act. 4, 12. — adde: Act. 13, 15. (si quid habetis, quod ad adhortandos auditores dicatis) — *ἐστί τι ἔν τινι*, aliquid culpae in aliquo deprehenditur, Act. 25, 5. — 1 Joh. 4, 18. (*φόβος οὐκ ἔστι ἐν τῇ ἀγάπῃ*, amor nihil in se habet timoris) cf. Eph. 5, 18. — *ἐν τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ἀληθής*, Joh. 4, 37. 9, 30. — 1 Joh. 2, 8. (*ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ κ. ἐν ὑμῖν*, quod rationem veri habet in ipso, scil. Christo) — *ε.*, *εἰμὶ ἔν τινι*, occupatus sum aliqua re, 1 Tim. 4, 15. — *ζ.*, *εἶναι ἐν τ.* affectum esse (aliquo malo), Marc. 5, 25. (*οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος*; Luc. 8, 43.) — *ἔμαθον ἐν οἷς εἰμὶ αὐτάρκης εἶναι*, Phil. 4, 11.

Εἰμὶ ἐπί, α., τινός, in (super) v. c. *ἐπὶ τοῦ δώματος*, Luc. 17, 31. Matth. 24, 17. Marc. 13, 15.) Joh. 20, 7. — praefectus sum alicui rei, Act. 8, 27. — *β.*, *ἐπὶ* (עַל, super) *θύραις*, lat.: ad fores, Matth. 24, 33. Marc. 13, 29. — *γ.*, *ἐπί τινα* (עַל), Act. 4, 33. (*χάρις ἦν ἐπ' αὐτούς*, se demisit in eos — constructio praegnans) cf. Gal. 6, 16.

Εἰμὶ κατά, α., τινός, sum contra aliquem, adversor ei, Matth. 12, 30. Luc. 9, 50. 11, 23. Rom. 8, 31. (opp. .. *ὑπέρ τινος*, ut Marc. 9, 40.) Gal. 5, 23. *β.*, *κατά τι*, iuxta aliquid, — *κατὰ σάρκα* et *κατὰ πνεῦμα*, Rom. 8, 5. carnis, spiritus indolem refero; — cf. formulas: *εἶναι κατ' ἄνθρωπον* (ad hominum arbitrium conformatum esse), Gal. 1, 11. — *κατ' ἀλήθειαν*, Rom. 2, 2. (2 Cor. 11, 15.)

Εἰμὶ μετά τινος, α., versor cum aliquo, Marc. 3, 14. Luc. 6, 3. 15, 31. Joh. 3, 26. 7, 33. 9, 40. 12, 17. 35. (*μίκρον χρόνον*) 13, 33. 14, 9. 15, 27. 16, 4. 32. 17, 12. 20, 24. 26. Act. 7, 9. 9, 39. 20, 34. — Not. loci paralleli nonnumquam loco illius praeverbii alia receperunt: Luc. 22, 56. *σύν* (sed Matth. 26, 69. et Marc. 14, 67. *μετά*), Luc. 8, 38. *σύν* (sed Marc. 5, 18. *μετά*), Marc.

9, 19. et Luc. 9, 41. πρὸς ὑμᾶς (sed Matth. 17, 17. μεθ' ὑμῶν). Tenent τό μετά, Matth. 9, 15. Marc. 2, 10. Luc. 4, 35. Apoc. 21, 3. — de navibus aliquem comitantibus, Marc. 4, 36. — cum aliquo esse, manere apud aliquem dicitur etiam id, quod ei adest, ut inde utilitatem percipere possit, 2 Joh. v. 2. 3. Rom. 16, 20. — ex hebr., auxilio alicui esse (de deo, qui piis se quasi comitem adiungit) Luc. 1, 66. Joh. 3, 2. 8, 23. 16, 32. Act. 7, 9. 10, 38. 11, 21. 18, 10. 2 Cor. 13, 11. Phil. 4, 9. adde: Matth. 28, 20. (Gen. 21, 20. Judic. 6, 12. al.) — **b.**, facio cum aliquo, Matth. 12, 39. et Luc. 11, 23. (Xen. Anab. 1, 3, 15.)

Εἰμὶ παρά, **a.**, τινός, sum ab aliquo missus, Joh. 6, 46. 7, 29. 9, 16. 33. — ἐστί τι παρά τινος, ab aliquo datum est, Joh. 17, 7. — **b.**, τινά (τόπον), ad, iuxta, Marc. 5, 21.

Εἰμὶ πρό τινος, prior sum aliquo, Gal. 1, 17.

Εἰμὶ πρός τινα, versus; — πρὸς ἑσπέραν ἐστί, advesperascit, Luc. 24, 29. — ad (conversum esse ad), Marc. 4, 1. — apud aliquem esse, Matth. 13, 56. (Marc. 6, 3.) Marc. 9, 19. Luc. 9, 41. Joh. 1, 1.

Εἰμὶ σύν τινι, **a.**, cum aliquo versor, Luc. 8, 38. 22, 56. 24, 44. Act. 4, 13. 13, 6. Phil. 1, 23. Col. 2, 5. 1 Thess. 4, 17. 2 Petr. 1, 18. — **b.**, comes sum alicuius, comitor aliquem, Luc. 7, 12. 22, 9. — **c.**, socius alicuius sum, alicuius partes sequor, Act. 5, 17. 14, 4. (Xen. Cyr. 5, 4, 37.)

Εἰμὶ ὑπέρ, **a.**, τινός, sum pro aliquo, eius partibus faveo, Marc. 9, 40. Luc. 9, 50. Rom. 8, 31. (oppon. εἰμὶ κατά τινος) — **b.**, τινά, sum supra aliquem, supero, antecello aliquem, Luc. 6, 40.

Εἰμὶ ὑπό τινα, subiectus sum alicui, Matth. 8, 9. (coll. Luc. 7, 8.) Rom. 3, 9. 6, 14. 15. 1 Cor. 9, 20. Gal. 3, 10. 25. 5, 18. 1 Tim. 6, 1. — sub aliqua re, v. c. sub arbore esse, Joh. 1, 49. 1 Cor. 10, 1.

Εἶμι, eo, vado, Joh. 7, 34. 36. (al. codd. verius: εἰμί.)

Εἵνεκα, 2 Cor. 7, 12. v. ἕνεκα.

Εἶπον, (aor. 2. act. verbi obsol. ἔπω [unde τὸ ἔπος] s. εἴπω, quae erat Ionum pronuntiatio. Nam syllabam εἰ e praesenti emanavisse, inde perspicitur, quod etiam modi aoristi eam tenent; imperat. εἰπέ, optat. εἴποιμι, coni. εἴπω, inf. εἰπεῖν, partic. εἰπών. — aor. 1. εἶπα. — Reliqua tempora mutuantur ab ἔρω s. potius εἴρω, Hom. Od. 2, 162. Aeschyl. Eum. 689. et altera forma ῥέω, v. supr. notat. ad v. ἄῤῥητος, f. ἐρῶ, perf. act. εἴρηκα pro ἔῤῥηκα, plusquamperf. εἰρήκειν, perf. pass. εἴρημαι, aor. 1. p. ἐῤῥήθην, part. ῥηθείς, fut. 1. ῥηθήσομαι (quod habent etiam Xen. H. G. 6, 3, 5. Isocrat. Philipp. ab init.), ***dicebam***, ***dixi***, sive verbis scriptis, sive ore prolatis.

1., *Εἶπον*, **a.**, cum adverbiis: καλῶς εἶπας, Luc. 20, 39. — καθὼς εἶπε, Matth. 28, 6. Marc. 16, 7. Luc. 24, 24. Joh. 1, 23. 7, 38. 10, 27. — ὁμοίως, Matth. 26, 35. (Marc. 14, 31. ὡσαύτως ἔλεγον) — ὡσαύτως, Matth. 21, 30. Marc. l. c. — παῤῥησίᾳ, libere, Joh. 11, 14. — εἶπε διὰ παραβολῆς, Luc. 8, 4. — εἶπε λόγῳ, Matth. 8, 8. — **b.**, sequentibus verbis, quae ὁ εἰπών eloquutus est, Matth. 2, 8. (εἶπε· πορευθέντες ἐξετάσατε etc.) 9, 4. 12, 24. 49. 14, 18. 15, 16. 27. 32. 34. 16, 24. 18, 21. 20, 25. 32. 21, 26. (Marc. 11, 31. Luc. 20, 5.) 22, 18. 24. 24, 39. 26, 14. 26. 49. 61. 27, 5. 6. 21. 43. Marc. 5, 7. (Luc. 8, 28.) 7, 10. 8, 39. 11, 31. 12, 16. 14, 6. 62. Luc. 1, 28. 35. 42. 46.

2, 28. 4, 24. 5, 23. 7, 20. 8, 10. 30. 45. 52. 9, 9. al. Joh. 2, 20. 3, 28. 6, 41. — al. Act. 1, 11. 15. 24. 3, 4. 6. 1 Cor. 12, 15. 16. Hebr. 3, 10. 10, 7. 30. 12, 21. Jac. 2, 3. 11. Jud. v. 9. al. — ἀποκριθεὶς εἶπε, Matth. 4, 4. 15, 13. 24. 26. 16, 16. 17, 17. 19. 24. 18, 3. 21. 19, 5. 14. 20, 22. 21, 29. 30. 25, 12. 26, 23. 25. Marc. 9, 17. 10, 29. Luc. 1, 60. 7, 43. 9, 19. 20, 24. 39. al. Act. 5, 29. 19, 15. — Ioannes solet scribere: ἀπεκρίθη (rarius: ἀπεκρίνατο, ut 5, 19.) καὶ εἶπε, Joh. 2, 18. 19. 3, 9. 10. 27. 4, 13. 17. 6, 29. 34. 7, 20. 9, 11. 36. (alios locos v. sub lit. d.) — .. εἰπών, his usus verbis, Luc. 9, 22. al. — εἰπεῖν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ (locutio hebr.), secum cogitare, Matth. 24, 48. Luc. 12, 45. Rom. 10, 16. (Deut. 8, 17.) — i. q. ἐν ἑαυτῷ, Matth. 9, 3. 21, 38. Luc. 7, 30. 16, 3. 18, 4.

c., εἰπεῖν τι. τί εἴπω; Joh. 12, 27. — .. τί εἴπω καὶ τί λαλήσω, Joh. 12, 49. — τοῦτο, Joh. 11, 11. 12, 6. 41. — ταῦτα εἶπε, ταῦτα εἰπών, Joh. 6, 59. 7, 9. 9, 6. 22. 11, 11. 43. 46. 12, 33. 41. 13, 21. 14, 26. 16, 4. 18, 1. 22. 20, 14. 20. 21. Act. 1, 9. — εἰπόντος αὐτοῦ, scil. τοῦτο, Marc. 1, 42. — εἰπεῖν λόγον, Matth. 21, 24. 26, 44. Marc. 14, 39. Joh. 2, 22. 4, 50. 7, 9. 12, 38. 15, 20. 18, 9. 32. — ῥῆμα, Marc. 14, 72. — παραβολήν, Marc. 12, 12. Luc. 6, 39. — παροιμίαν, Joh. 10, 6. — ὡς ἔπος εἰπεῖν (Eurip., Demosth., Plutarch., Lucian.), ut ita dicam, Hebr. 7, 9. — εἰπεῖν λόγον κατά τινος, i. q. βλασφημεῖν τινα, Matth. 12, 32. (cf. Marc. 3, 20.) — εἰπεῖν τινα καλῶς, laudare aliquem, Luc. 6, 26. (Oppositum v. Act. 23, 5.) — εἰπεῖν τινά τινα (acc. praedic.), appellare, nominare aliquem, Joh. 10, 35. (εἰ ἐκείνους εἶπε θεούς) — Xen. Apol. Socr. §. 15.

d., εἰπεῖν τινι (sequentibus verbis, quae quis alicui dixit) Matth. 8, 13. 32. (Marc. 5, 9. ἔλεγε) 11, 3. (πέμψας εἶπεν αὐτῷ) 4. (aliter: Luc. 7, 19.) 12, 2. 3. 11. 25. 47. (Marc. 3, 22.) 13, 10. 27. 52. 57. 14, 2. 16. 15, 10. 12. 16, 6. 8. 23. 24. 17, 20. 22. 19, 11. 16. 17. 23. 26. 28. 20, 4. 17. 21, 5. 16. 21. 30. 22, 4. 13. 17. 44. 24, 2. 3. 23. 26. 25, 8. 26, 1. 17. 18. 62. 73. 27, 17. Marc. 1, 17. 2, 8. 9. 19. 3, 32. 4, 40. 5, 34. 6, 22. 24. 31. 7, 27. 29. 8, 34. 10, 14. 18. 21. 36. 37. 39. 51. 52. 11, 3. 6. 12, 15. 32. 34. 13, 4. 21. 14, 14. 16. 24. Luc. 1, 30. 7, 40. (ἔχω σοί τι εἰπεῖν, .. εἰπέ) al. — Joh. 3, 3. 26. 4, 52. 5, 11. 12. 14. 6, 25. 32. 53. al. — ἀποκριθεὶς εἰπέ τινι, Matth. 12, 48. 13, 11. 37. 14, 28. 15, 3. 15. 28. 16, 2. 17. 17, 4. 11. 19, 4. 27. 20, 12. 21, 21. 24. 27. 22, 1. 29. 24, 4. 25, 26. 26, 33. 63. 67. 27, 21. 28, 5. Marc. 6, 37. 7, 6. 10, 3. 5. 20. 11, 14. 29. 12, 17. 24. 13, 2. Luc. 1, 19. 4, 8. 10, 41. 13, 2. al. — Joh.: καὶ ἀπεκρίθη κ. εἶπεν αὐτῷ, Joh. 2, 18. 3, 3. 9. 4, 10. 13. 5, 19. (ἀπεκρίνατο) 7, 21. 8, 14. 48. 9, 30. 13, 7. 14, 23. 18, 30. 20, 28. — ἀπεκρίθη αὐτῷ (αὐτοῖς) κ. εἶπεν, 6, 43. 7, 16. 47. 52. 8, 39. 9, 20. — εἰπεῖν τινί τι, Matth. 17, 9. — τί ὑμῖν εἴπω, 1 Cor. 11, 22.

e., εἰπεῖν secum habens *praepositiones* nominibus praepositas: εἰπεῖν α., πρός τινα (ad aliquem), Marc. 12, 7. Luc. 1, 13. 18. 34. 61. 2, 49. 3, 13. 14. 4, 4. 23. 49. 5, 4. 33. 6, 3. 7, 40. 50. 8, 20. 9, 2. 12, 16. 19, 33. Joh. 4, 48. 6, 28. 7, 3. 35. (πρὸς ἑαυτούς) 16, 17. (πρὸς ἀλλήλους) — Act. 22, 21. al. (εἰπεῖν τι πρός τι, Joh. 13, 28. (quid innuens) — πρός τινα,

respectu ad, Marc. 12, 12. (Luc. 20, 19.) — β., περί τινος, de aliquo (aliqua re), Matth. 17, 13. Joh. 1, 30. 7, 39. 10, 41. 11, 13. 18, 34.

f., associat rem *verbo*, interiuncta α., coniunctione: ἵνα, — εἰπὲ, ἵνα (iube), Matth. 4, 3. (εἰπὲ, ἵνα οἱ λίθοι etc. — Luc. 4, 3. εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ, ἵνα, cf. Marc. 3, 9. Luc. 10, 40. etc.) 20, 21. — β., coniunctione: ὅτι, Matth. 16, 20. 28, 7. 13. Joh. 6, 36. 7, 42. 12, 40. 16, 15. 18, 8. 21, 23. 1 Cor. 1, 15. 15, 27. 1 Joh. 1, 6. 8. 10. — γ., sequente infin. Matth. 16, 12. 23, 3. Marc. 5, 43. Luc. 12, 3. — δ., sequ. acc. c. inf. Matth. 16, 11. Marc. 10, 48. Luc. 19, 15. 2 Cor. 4, 6. — ε., pron. relat. Joh. 12, 46.

2., εἰρω (ῥέω), *a*., εἴρηκα, dixi, Joh. 14, 29. 15, 15. — εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι, Joh. 6, 65. — τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας, Joh. 4, 18. — καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς, Luc. 22, 13. — αὐτὸς εἴρηκεν, Hebr. 13, 5. — τότε εἴρηκεν, 10, 9. — πρὸς τίνα εἴρηκεν; Hebr. 1, 13. — ἃ εἰρήκατε, Act. 8, 24. — ὡς εἰρήκασι, Act. 17, 28. — εἰρηκώς, Matth. 26, 75. — *b*., εἰρήκειν, dixeram, Act. 20, 38. — *c*., fut. ἐρῶ: ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον, Apoc. 17, 7. — ἀλλ' ἐρεῖ τις, 1 Cor. 15, 35. — ἐρεῖ, Matth. 21, 25. — c. dat. 25, 34. 41. — τί ἐροῦμεν; quid dicemus? Rom. 3, 5. 6, 1. 7, 7. 8, 31. 9, 14. 31. — ἐρεῖτε, Luc. 22, 15. — ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην, Luc. 4, 23. — οὐκ ἐροῦσιν, ὅτι, 1 Cor. 14, 23. — *d*., Pass. ἐῤῥήθη (τινί), Matth. 5, 21. 27. 31. 33. 38. 43. Apoc. 6, 11. 9, 4. — εἴρηται, Luc. 4, 12. Hebr. 4, 7. — τὸ εἰρημένον, Luc. 2, 24. Act. 2, 16. 13, 40. — ὁ ῥηθείς, Matth. 3, 3. — τὸ ῥηθὲν διά .. Matth. 2, 23. 4, 14. 8, 17. 13, 35. 21, 4. 24, 15. 27, 9. — τὸ ῥηθὲν ὑπό — Matth. 1, 22. 2, 15. 17. 27, 35. — Not. Verba εἰπεῖν et λέγειν vi aliquantum differunt. Est enim in verbo λέγειν notio colligendi verba in sententiam s. orationem, unde λόγος, λογισμός et διαλέγεσθαι, sed in εἰπεῖν cogitantur tantum verba, quae quis profert et quae deinceps sequuntur. Hinc dicitur εἰπεῖν λόγον, et λόγος de ipsa oratione, numquam λέγειν λόγον vel ῥῆμα. Cf. Xenoph. Oecon. 4, 23. καὶ ὁ Λύσανδρος — εἰπεῖν· τί λέγεις, φάναι. Cyr. 1, 4, 12. οἱ παῖδες εἶπον· πονηρὸν λέγεις τὸ πρᾶγμα. — Dices itaque, Matth. 9, 3. scriptum esse εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, et Matth. 9, 21. ἔλεγεν ἐν ἑαυτῇ (Marc. 5, 28.), quoniam illo loco auctor, narrare, quid *dixerint* Pharisaei, hoc loco vero quid *cogitaverit* illa mulier, commemorare, voluerit.

Εἶπερ, v. sub εἰ.

Εἴπως, v. εἰ.

Εἰρηνεύω, f. σω, (a v. εἰρήνη, qu. v.) pacem colo, Marc. 9, 50. (εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις, alter cum altero) Rom. 12, 18. (μετὰ πάντων ἀνθρώπων) 2 Cor. 13, 11. 1 Thess. 5, 13. (εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς).

Εἰρήνη, ης, ἡ, (a v. εἴρω, necto) pax, *a*., proprie dicta, i. e. status tranquillus is, cui bellum oppositum est, Matth. 10, 34. (βάλλειν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν. Usus est hac formula auctor, quia expressurus erat formulam: βάλλειν μάχαιραν ἐπὶ τ. γ. .. Coniectum veni in terram non pacem, sed gladium. Cf. Luc. 12, 51.) Luc. 14, 32. (ἐρωτᾷν τὰ πρὸς εἰρήνην, rogare quae pacis sunt: i. e. agere cum adversario de ineunda pace. Usi hac formula sunt οἱ ό.) Act. 12, 20. (αἰτεῖσθαι εἰρήνην, pacem sibi rogare) 24, 2. (πολλὴ εἰρήνη) Hebr. 7, 2. (Melchisedecus rex Salem, hebr. שָׁלוֹם. Auctor interpretatur vocem

hebraicam: βασιλεὺς Σαλὴμ, ὅ ἐστι, βασιλεὺς εἰρήνης.) — Opponuntur sibi εἰρήνη et θλῖψις, Joh. 16, 33. Est enim εἰρήνη latiori sensu ea vitae conditio, qua nihil sentitur doloris ac molestiae, a qua omnia absunt, quae animum male afficiunt, labores, aerumnae, curae, pericula, calamitates; omnis aegritudo, sollicitudo, metus, moestitia. Quare Hebraeis tam amplum pacis, quam salutis ac felicitatis nomen erat. Hinc α., formula bene precandi, qua Hebraei quosque sibi valedicentes dimittere solebant: ὕπαγε (πορεύου εἰς εἰρήνην לְכִי לְשָׁלוֹם, Ex. 4, 18. Jud. 18, 6. 1 Sam. 1, 17. 20, 42. 29, 7. 2 Sam. 15, 9.), Marc. 5, 35. Luc. 7, 50. 8, 48. — πορεύου (πορεύεσθε) ἐν εἰρήνῃ, Act. 16, 36. Jac. 2, 16. — formula: ἀπολύειν τινὰ ἐν εἰρήνῃ, dimittere aliquem cum apprecatione salutis, Luc. 2, 29. — cf. Act. 15, 33. (ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης) 1 Cor. 16, 11. (προπέμψατε αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ.) Item formula, qua alios salutabant (לְךָ שָׁלוֹם, Judic. 6, 23. Dan. 10, 19.), Luc. 10, 5. εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ (cf. Matth. 10, 13. ἀσπάσασθε αὐτήν) — εἰρήνη ὑμῶν, pax, s. salus, quam vos apprecamini, Matth. 10, 13. (Luc. 10, 6. — Ibid. .. si in hac domo est υἱὸς εἰρήνης, i. e. homo salute dignus, — [ap. Matth. 10, 13: ἐὰν ἡ οἰκία ᾖ ἀξία] — ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτόν, illa se dimittit in illum [ap. Matth. ἐλθέτω ἐπ' αὐτήν scil. οἰκίαν]; sin autem minus, salus vestra ad vos redibit, i. e. perinde erit, ac si non apprecati essetis) — Luc. 2, 14. (ἐπὶ γῆς εἰρήνη!) 19, 38. (εἰρήνη ἐν οὐρανῷ) — Luc. 19, 42. (textus receptus: ὅτι [not. est ὅτι recitativum, v. ὅτι] εἰ ἔγνως καὶ σύ, καίγε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου! — deest apodosis: καλῶς ἂν εἶχε. v. Εἰ. — Reddi potest: utinam tu quoque, certe hodierno die, quo tibi salus offertur, cognosceres, quae tibi saluti futura sint! Sens. hoc ipso die, quo adveni ego, mihique tui filii acclamant שָׁלוֹם, tuum esset tuae ipsius saluti prospicere.) — Salutandi formula in fronte epistolarum: χάρις ὑμῖν κ. εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ, Rom. 1, 7. 1 Cor. 1, 3. 2 Cor. 1, 2. Gal. 1, 3. Eph. 1, 2. Phil. 1, 2. Col. 1, 2. 1 Thess. 1, 1. 2 Thess. 1, 2. — χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ, 1 Tim. 1, 2. 2 Tim. 1, 2. Tit. 1, 4. Apoc. 1, 4. — χάρις ὑμῖν κ. εἰρήνη πληθυνθείη, 1 Petr. 1, 2. 2 Petr. 1, 2. Jud. v. 2. — ἔσται μετ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ θεοῦ etc. 2 Joh. v. 3. — et ad calcem epistol. formula valedicendi, Eph. 6, 23. 24. 1 Petr. 5, 14. 3 Joh. v. 14. — ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν, scil. εἴη, Rom. 15, 33. — cf. 2 Cor. 13, 11. 1 Thess. 5, 23. 2 Thess. 3, 16. Hebr. 13, 20. 21. — β., sensu eminentiori א., pax, quam Deus animis piorum largitur et in hac et in futura vita, — ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ — φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν — ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Phil. 4, 7. cf. Gal. 6, 16. Memoranda hic vox Christi, Joh. 14, 27. (εἰρήνην ἀφίημι, δίδωμι ὑμῖν. Monet apostolos Christus, sese ita illis pacem non imprecari, ut mundus solet, qui scilicet non semper ex animo, aut si quidem ex animo imprecetur, cuiquam illam comparare nequit, nec facere potest, ne illa turbetur. Pacem dat Christus, comparat, tuetur, confirmat). — ὁδὸς εἰρήνης, (ex hebr.) aut: via tuta, aut: via, quae ad felicitatem ducit, Luc. 1, 79. Rom. 3, 17. (Jes. 59, 7—9.) — Rom. 2, 9. et 10. (oppon. θλῖψις κ. στενοχωρία) 8, 6. (ζωὴ κ. εἰρήνη) — ב., Laetus de Christo redemtore nuntius dicitur τὸ

εὐαγγέλιον τῆς εἰρ. evangelium de pace inter homines et Deum restituta, Eph. 6, 15. cf. Act. 10, 36. (*εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ τοῦ Χριστοῦ*) Rom. 10, 15. Christus est *ἡ εἰρήνη ἡμῶν*, Eph. 2, 14. — *εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν*, Rom. 5, 1.

b., *securitas*, *ἐν εἰρήνῃ εἶναι*, tutum esse, non laedi, Luc. 11, 21. cf. Hebr. 11, 31. (excepit eos sic, ut essent in tuto) — accedit ad hanc notionem etiam phrasis supra ex Phil. 4, 7. commemorata: *ἡ εἰρήνη τ. θεοῦ φρουρήσει* (custodiet) *τὰς καρδίας ὑμῶν.*

c., *concordia*, Act. 7, 26. (*συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην*) Rom. 14, 19. (*τὰ τῆς εἰρήνης διώκειν*, cf. 2 Tim. 2, 22. Hebr. 12, 14. 1 Petr. 3, 11.) 1 Cor. 7, 15. (*ἐν εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός*, Deus nos non eatenus ad regnum coeleste vocavit, ut cum aliis inter dissidia vivamus), 14, 33. (*οὐκ ἔστιν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς, ἀλλ' εἰρήνης*) Eph. 4, 3. (*τηρεῖν τὴν ἑνότητα τ. πνεύματος ἐν συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης*, h. e. concordia sit vinculum, quo unitatem spiritus contineamus) Col. 3, 15. (*εἰρήνη τ. Χριστοῦ*, concordia, quae Christo placet) 2 Petr. 3, 14. (*ἐν εἰρήνῃ*) — *εἰρήνη κ. χαρά*, Gal. 5, 22. Rom. 15, 13. additur: *ἐν πνεύματι ἁγίῳ*, Rom. 14, 17.

Εἰρηνικός, ή, όν, pacis amans, studiosus, Jac. 3, 17. — pacem parans, Hebr. 12, 11.

Εἰρηνοποιέω (ῶ), f. *ήσω*, (a voc. *εἰρηνοποιός*, compos. ex *εἰρήνη* et *ποιέω*) pacem, s. concordiam restituo (*οἱ ὁ* Prov. 10, 10.), Col. 1, 20.

Εἰρηνοποιός, οῦ, ὁ, ἡ, (ex *εἰρήνη* et *ποιέω*) pacis studiosus (Xen. H. G. 6, 3, 4.), Matth. 5, 9.

Εἴρω, f. *ἐρῶ*, v. *εἶπον.*

Εἰς, praepositio regens accusativum, notans terminum, ad quem motus dirigitur; *in*, **a.**, propr. de motu s. ingressu in locum, s. rem aliquam corpoream, idcirco facto, ut *intra* (locum vel rem) sis et circumderis — (*ἄπειμι, εἴσειμι, ἔρχομαι, πορεύομαι, ἄγω, βάλλω* al. *εἴς τι*) *εἰς τὸν οἶκον, κόσμον*, — *εἰς τὴν αὐλήν, συναγωγήν, πόλιν, θάλασσαν, κολυμβήθραν*, al. *ἀναβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα, πορεύεσθαι εἰς Αἴγυπτον, Γαλιλαίαν, Σπανίαν, εἰς τὸ μέσον* — etiam: (perferre aliquid) *εἰς τὰς ἀκοάς, εἰς τὰ ὦτα* — *παραδιδόναι εἰς τὴν χεῖρα, εἰς τὰς χεῖρας.* — Sed quis omnia verba ac nomina enumeret, quae sic in phrases construi possunt? Ubi praepositio illa iuxta se habet numerum pluralem ea vel exprimenda est per *in*, vel per *inter*, prout notio verbi, cum nomine constructi aut illud, aut hoc postulat — v. c. *εἰς λῃστάς*, Luc. 10, 36. (*ἐμπεσεῖν*, de homine dictum): inter latrones, — *εἰς τὰς ἀκάνθας* (Marc. 4, 7.): inter spinas — *εἰς ὑμᾶς:* inter vos (Act. 20, 29), *εἰς αὐτούς*, inter eos, Act. 22, 30.

b., *εἰς*, in, ubi nos dicimus: auf; sed graeca praepositio suam vim retinet; quod enim dicitur moveri, ascendere, labi *in* aliquid, id certe in eo rei ingredienti simile esse recte putatur, quod, quando finem motus assecutum est, partibus alterius rei *circumdatur:* Ita dicitur *εἰς ἀγρόν* (*ἀπελθεῖν*, Matth. 22, 5. — *εἶναι*, Marc. 13, 16.), *εἰς τὴν γῆν* (*ὑπάγειν*, Joh. 6, 21. — *ἐξελθεῖν*, Apoc. 9, 3. — *πίπτειν*, Marc. 4, 8. — *βάλλειν*, Luc. 12, 49. Apoc. 8, 5. 7. 12, 4. 9.) *εἰς τὰ δεξιά* (*βάλλειν*, Joh. 21, 6.), *εἰς τὸ βάθος* (*ἐπανάγειν*, Luc. 5, 4.),

εἰς τὸ θέατρον (ἑαυτὸν δοῦναι, Act. 19, 31.), εἰς τὴν κλίνην (βάλλειν, Apoc. 2, 22.), εἰς ὁδόν (αἴρειν τι, Marc. 6, 8. Luc. 9, 3. Matth. 10, 5.), εἰς τὸ πέραν (ἀπελθεῖν, Matth. 8, 18. — διελθεῖν, Marc. 4, 35. Luc. 8, 22. — προάγειν, Matth. 14, 22.), εἰς τὸ ὄρος (ἀναβαίνειν, Marc. 3, 13. Luc. 9, 28. Matth. 4, 8. Luc. 4, 5. — Marc. 13, 14. et Luc. 21, 21.), al. — Aliis verbis Graeci contra Germanorum consuetudinem praepositionem εἰς adiungunt, quia in ipsis cogitant nisum aliquid penetrandi; v. c. verbis videndi e. g., ἐπαίρειν τοὺς ὀφθαλμούς (Luc. 6, 20.), βλέπειν (Matth. 12, 16. Marc. 12, 14. Luc. 9, 62. Act. 3, 4.) ἀναβλέπειν (Act. 22, 13.), ἀποβλέπειν (Hebr. 11, 26.), ἐμβλέπειν (Matth. 6, 26.), ἀφορᾶν (Hebr. 12, 2.), ἀτενίζειν (Act. 1, 10.) εἴς τινα. — Nemo neget, τὸ· εἰς vim suam obtinere in phrasibus sequentibus: ἔρχεσθαι, καλεῖν τινα εἰς ἑορτήν, γάμον, δεῖπνον (licet Nostrates in his quoque praeoptent praepositionem: auf), Matth. 12, 3. Luc. 14, 8. 10. Joh. 2, 1. 12, 12. — δέχομαι εἰς τὰς ἀγκάλας (in die Arme, cf. ἐναγκαλίζεσθαι, Marc. 9, 36. 10, 16.), Luc. 2, 28. — σπείρειν εἴς τι, Gal. 6, 8. Non sine caussa scriptum est Marc. 4, 5.: ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, sed v. 8. ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, scil. illud semen, quod fructus editurum erat, *in* solo radices egit. (Legitur quidem ap. Matth. 13, 8. ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν; sed inde non sequitur, τό· εἰς idem esse, quod τό· ἐπί.) — Act. 27, 39. (εἰς ὅν, non ref. ad αἰγιαλόν, sed ad κόλπον) Joh. 21, 4. (εἰς τὸν αἰγιαλόν constitit intra) Rom. 12, 20. (σωρεύειν εἰς, carbones, qui penetrant in caput, cf. Apoc. 8, 7.)

c., constructiones *praegnantes*: *α.*, ubi verbum transitivum propter appositum εἴς τι sibi adiungit notionem motus, e. g. ἀπαγγέλλω τι (sc. quod perferatur), εἰς, Marc. 5, 14. Luc. 8, 34. — ἀποδίδωμι εἰς, Act. 7, 9. — ἀπολύω τινὰ εἰς οἶκον, Marc. 8, 12. — γνωρίζω εἰς, Rom. 16, 26. — διασώζω εἰς, 1 Petr. 3, 22. (σώζω εἰς, 2 Tim. 4, 18. Cf. Diod. Sic. 2, 48. Xen. Cyr. 5, 4, 8.) ἐλευθερόω εἰς, Rom. 8, 21. — εὐαγγελίζομαι εἰς, Marc. 13, 10. Luc. 7, 1. 24, 47. Rom. 14, 25. 2 Cor. 10, 16. 1 Thess. 2, 9. 1 Petr. 1, 25. — ἔνοχος, dignus (qui coniiciatur), εἰς, Matth. 5, 22. — καταλείπειν εἰς, Act. 2, 31. — κλᾶν εἰς, Marc. 8, 19. Act. 16, 24. — κτᾶσθαι εἰς, Matth. 10, 9. sibi comparare in i. e. quod immittatur in — cf. 20, 1. — *β.*, ubi verba quietem in loco significantia propter appositum εἴς τι sibi adsciscunt notionem motus s. directionis in locum; e. g. ἀκούεταί τι εἰς τὰ ὦτα τινός, i. e. perfertur ad aures, ut audiatur, Act. 11, 22. cf. Matth. 28, 14. — ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς, i. e. venit in nos, ut possit, ἀποκαλυφθῆναι ἐν ἡμῖν, Rom. 8, 18. — ἑτοίμως ἔχω ἀποθανεῖν εἰς Ἱερόσολυμα, paratus sum Hierosolymam proficisci, ut ibi moriar, Act. 21, 13. cf. 23, 11. (διαμαρτύρομαι, μαρτυρῶ εἰς) — Act. 8, 40. (εὑρέθη εἰς Ἄζωτον), 18, 21. (δεῖ με τὴν ἑορτὴν ποιῆσαι εἰς Ἱεροσ.) — εἰμὶ εἴς τινα τόπον, Marc. 2, 1. 13, 16. Luc. 11, 7. Joh. 1, 18. 9, 7. Act. 19, 22. — κατοικεῖν εἰς, Matth. 2, 23. 4, 13. Act. 7, 4. Hebr. 11, 9. (παρῴκησεν εἰς) — συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον (cum venisset, ut posset συμβάλλειν ἡμῖν ἐν τῇ Ἄσσῳ), Act. 20, 14. — ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα εἰς Καπερναούμ, quae facta sunt (abs te, cum venisses) Capharnaum, Luc. 4, 23. — Cf. Aelian. V. H. 7, 8. εἰς Ἐκβάτανα ἀπέθανε. — Xen. Anab. 1, 2, 29. ἐνοικοῦντες εἰς χωρίον ὀχυρόν. — Noli igitur tibi persuadere, τό· εἰς et τό· ἐν nihil differre.

d., Praepositionem *εἰς* oratio saepissime praefigit nominibus rerum, quas cum locis confert. e. g. *ἀναβαίνειν εἰς μνημόσυνον*, Act. 10, 4. — *ἐκπορεύεσθαι εἰς ἀνάστασιν*, Joh. 5, 29. — *ἐλθὼν .. εἰς τὸ εὐαγγέλιον τ. Χριστοῦ*, 2 Cor. 2, 12. (cum venissem ingressurus in ev. Chr. Addit: ianuam ipsi apertam fuisse.) — *εἰςέρχεσθαι εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν* s. *τοῦ θεοῦ*, Matth. 5, 20. 7, 21. 18, 3. 19, 23. 24. Marc. 10, 15. Joh. 3, 5. Act. 14, 22. al. — *εἰς τὴν ζωήν*, Matth. 18, 8. 19, 17. 25, 46. — *εἰς τὴν χαράν*, Matth. 25, 21. 23. — *εἰς κόλασιν αἰώνιον*, Matth. 25, 46. — *εἰς κρίσιν*, Joh. 5, 24. 1 Tim. 5, 24. (*προάγειν*), *εἰς τὸν κόπον τινός* (ingredi in opus alicuius, i. e. laborem suscipere in arvo iam laborato) Joh. 4, 38. — *εἰς πειρασμόν*, Matth. 26, 41. Marc. 14, 38. — *ἔρχεσθαι εἰς τὸ χεῖρον*, Marc. 5, 26. — *εἰς ἀπελεγμόν*, Act. 19, 27. — *εἰς ὥραν τινά*, Joh. 12, 27. — *εἰς προκοπήν*, Phil. 1, 12. — *ἐμπίπτειν εἰς κρίμα, εἰς ὀνειδισμόν, εἰς παγίδα*, 1 Tim. 3, 6. 7. coll. 6, 3. — *μεταβαίνειν εἰς τὴν ζωήν*, Joh. 5, 24. 1 Joh. 3, 14. — *πορευεσθαι εἰς θάνατον*, Luc. 22, 33. — *εἰς πόλεμον*, Luc. 14, 31. — *ὑπάγειν εἰς αἰχμαλωσίαν*, Apoc. 13, 14. — *εἰς ἀπώλειαν*, Apoc. 17, 8. 11. — *ὑπάγειν* s. *πορεύεσθαι εἰς εἰρήνην*, Marc. 5, 35. cet. — *ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν*, Act. 13, 14. — *συντρέχειν εἰς ἀνάχυσιν* (quod tamen conferendum est cum latina phrasi: coire in aliquid, scil. in id, quod ex commixtione oritur s. conflatur) 1 Petr. 4, 4. — *ἅλλεσθαι εἰς ζωὴν αἰώνιον*, Joh. 4, 14. — *αἰχμαλωτίζειν εἰς ὑπακοήν*, 2 Cor. 10, 5. — *βάλλειν, παραδιδόναι εἰς θλῖψιν*, Matth. 24, 9. — *εἰςφέρειν τινὰ εἰς πειρασμόν*, Matth. 6, 13. Luc. 11, 4. — *βαπτίζεσθαι εἰς θάνατον*, 1 Cor. 5, 5. — *ὁδηγεῖν εἰς τὴν ἀλήθειαν*, Joh. 16, 13. — *παραδιδόναι τινὰ εἰς θάνατον*, 1 Cor. 5, 5. — *εἰς κρίμα θανάτου*, Luc. 24, 20. — *εἰς ὄλεθρον*, 1 Cor. 5, 5. — *ἐπιφώσκειν εἰς*, de extrema parte noctis in illucescentem diem transeunte, Matth. 28, 1.

e., Sicut *τὸ εἰς* terminum motus (e loco in locum) notat, ita designat quoque terminum transitus e forma in formam. Dicitur aliqua res mutari, conformari, augeri, crescere, perfici in aliquid — *γίνεσθαι εἴς τι*, (ex hebr. pro: *γίνεσθαι τι*) Matth. 21, 42. (Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. Act. 4, 11. 1 Petr. 2, 1.) Joh. 16, 20. Luc. 13, 19. Act. 5, 36. Rom. 11, 9. 1 Cor. 15, 45. 2 Cor. 8, 14. Apoc. 8, 11. — *ἔσεσται εἴς τι*, Matth. 19, 5. (Marc. 10, 8. Eph. 5, 31. 1 Cor. 6, 16. — Gen. 2, 24.) Luc. 3, 5. (Jes. 40, 4.) 2 Cor. 6, 18. Hebr. 1, 5. 8, 10. Jac. 5, 3. — *μεγαλύνεσθαι εἰς*, 2 Cor. 10, 15. — Scatent formulis similibus epistolae ad Ephes. et Coloss. v. Eph. 4, 13. — *αὐξάνειν εἰς*, v. 15. 16. Col. 1, 10. — *πληροῦσθαι εἰς*, Eph. 3, 19. — *δυναμοῦσθαι εἰς*, Col. 1, 12. — *ἀνακαινοῦσθαι εἰς*, Col. 3, 10. — *οἰκοδομεῖσθαι εἰς*, Eph. 2, 22. — convertere et converti in aliquid: *μεταλλάσσειν*, Rom. 1, 26. — *μεταμορφοῦσθαι*, 2 Cor. 3, 18. — *μετασχηματίζεσθαι*, 2 Cor. 11, 13. 14. — *μεταστρέφεσθαι*, Act. 2, 20. Jac. 4, 9. al. — dissolvere in, Matth. 27, 51. (Marc. 15, 38.) cf. Apoc, 16, 19. — colligere, ligare in, Matth. 13, 30. Joh. 11, 52. cf. 17, 23.

f., Locus datur ad phrases construendas praepositioni „*εἰς*" ibi quoque, ubi Latini adhibent praepositionem: *ad*, scil. *α.*, praemissis iis verbis, quae notionem accedendi et appropinquandi involvunt vel involvere videntur. Sed notandum est, *τὸ· εἰς* cum *τῷ· πρός* confundendum non esse. — *ἀποστέλλειν*

τινὰ εἴς τινας, Luc. 11, 49. (τὸ· εἰς non est: ad, sed: inter) 2 Cor. 9, 5. — εἰς ὑμᾶς, inter vos, in vestrum coetum, 2 Cor. 10, 14. — καταντᾶν εἰς, Act. 26, 7. Eph. 4, 13. Phil. 3, 11. al. — ἐγγίζειν εἰς, Matth. 21, 1. (Marc. 11, 1.) Luc. 18, 35. 19, 29. 24, 28. (scil. his locis de iis sermo est, qui iter faciunt, non ut *ad* urbem vel vicum veniant, sed ut *intrent*) — ἦλθεν εἰς τὴν θάλασσαν, Marc. 7, 31. (sed textus receptus tenet: πρός) Matth. 17, 26. (εἰς τὴν θάλ. non: ad mare, sed iungendum est cum verbo βάλε) Joh. 4, 5. (ἔρχεται εἰς πόλιν — Σύχαρ. Sed nec hic locus probat, τὸ· εἰς esse idem quod: ad, quamquam id verss. 8. 28. 30. docere videntur; quis enim contendat, locum fontis illius non intra urbis ambitum, certe in extremis eius partibus situm fuisse?) — εἰς τὸ μνημεῖον, Joh. 11, 38. 20, 1. 3. 4. 8. in latius illud spatium speluncae, intra quod sepulcrum erat. — ἔξελθε εἰς τοὺς φραγμούς, ad sepes, Luc. 14, 23. (potius: in loca sepibus cincta — intra sepes) — πεσεῖν εἰς τοὺς πόδας τινός, Luc. 11, 32. (intra pedes) δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα (ad manum: sed v. supra lit. b.; nimirum dari voluit annulum, qui esset ἐν τῇ χειρί, cf. Matth. 15, 6. Luc. 15, 22. cf. Jac. 3, 3. — (χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν. Recte Vulg. in ora mittimus) — εἰς αὐτόν, non: ad eum, sed: in eum, Rom. 11, 35. 1 Cor. 8, 6. Col. 1, 16. — β., iuxta verbum εἶναι, Act. 8, 23. 1 Cor. 14, 22. Eph. 1, 12. Col. 2, 22. — iuxta verba ducendi, vocandi, accedendi vel proprie, vel tropice dicta, v. Luc. 5, 32. Act. 26, 18. Rom. 2, 4. 5, 2. 12. 18. Gal. 1, 6. 1 Tim. 1, 6. 2 Thess. 2, 14. — Joh. 20, 14. Act. 7, 39. 13, 46. al. — γ., iuxta nomina adiectiva, ut significetur, ad quid valeat illud, quod haec nomina dicunt: ἀργὸς κ. ἄκαρπος εἴς τι, 2 Petr. 1, 8. — βραδύς εἰς, Jac. 1, 19. (ibid. ταχὺς εἰς) εὔθετος, Luc. 9, 62. 14, 35. — εὔχρηστος, 2 Tim. 4, 11. — δυναμούμενος, Col. 1, 11. — θεοδίδακτος, 1 Thess. 4, 9. — σοφός, Rom. 16, 19. — συνεργὸς εἰς, Col. 4, 11. — διάκονος εἰς, Rom. 13, 4. — δοῦλος εἰς, Rom. 6, 16. cf. Phil. 2, 22. — χρήσιμος, 2 Tim. 2, 14. (cf. ἰσχύειν εἴς τι, Matth. 5, 13.) sed servatur etiam his locis vis praepositioni propria. — Idem dicendum est, ubi locum illorum adiectivorum nominum explent nomina substantiva, ut: ἄρτος εἰς βρῶσιν, 2 Cor. 9, 10. — δύναμις εἰς, Rom. 1, 16. — φῶς εἰς ἀποκάλυψιν, Luc. 2, 32. — δ., iuxta alia verba, quibus significatur aliquid *praeparari*. (Sed licet his Latini addant praepositionem: *ad*, Graeca tamen εἰς cogitari vult transitum *in* aliquid, v. verba: ἀγρυπνεῖν εἰς, Eph. 6, 18. — ἀναγεννᾶν εἰς, 1 Petr. 3, 4. — ἀνακαινοῦν εἰς, Col. 3, 10. — αἱρεῖσθαι, 2 Thess. 2, 13. — ἀνοίγειν τὸ στόμα εἰς, Apoc. 13, 6. — ἀποστέλλειν, Hebr. 1, 14. — (Cf. ἀποστολὴ εἰς ὑπακοὴν πίστεως, Rom. 1, 5. — πέμπειν, Phil. 4, 16. Col. 4, 8. 1 Thess. 3, 2. 1 Petr. 2, 14.) — αὐξάνειν, Col. 1, 10. — ἀφορίζειν, Act. 13, 2. Rom. 1, 1. — γεννᾶν, Gal. 4, 24. (Pass. 2 Petr. 2, 12.) — γράφεσθαι εἰς, Rom. 15, 4. — διδόναι τι εἴς τι, 2 Cor. 10, 8. 13, 10. — εἶναι εἴς τι, Rom. 10, 1. (7, 10.) 2 Tim. 2, 20. Hebr. 6, 8. — ἐκτείνειν τὴν χεῖρα εἰς, Act. 4, 16. — ἐνεργεῖν εἰς, Rom. 15, 4. — ἔρχεσθαι εἴς τι, Marc. 1, 38. Joh. 1, 7. — ἑτοιμάζειν, 2 Tim. 2, 21. Apoc. 9, 7. — ἐπιθυμίαν ἔχειν εἴς τι, Phil. 1, 23. — καταρτίζ. Rom. 9, 22. 23. (cf. καταρτισμὸς εἰς, Eph. 4, 12.) κεῖσθαι, Phil. 1, 17. 1 Thess. 3, 3. — καθίσταμαι, Hebr. 8, 3. — νήφειν, 1 Petr. 4, 7. — λογίζεσθαι, Rom. 2, 26. 4, 3. — παρέχειν, 1 Tim. 6, 17.

— *παραδιδόναι ἑαυτὸν εἰς (τὸ εἶναί) τι*, Eph. 5, 2. — *παραδίδοσθαι εἰς*, Matth. 20, 19. Act. 14, 26. — *παρασκευάζεσθαι*, 1 Cor. 14, 8. — *προορίζειν*, 1 Cor. 2, 7. Eph. 1, 5. — *ποιεῖν τι εἰς*, 1 Cor. 10, 31. 11, 24. — *πλουτίζεσθαι εἰς*, 2 Cor. 9, 11. — *συνέρχεσθαι εἰς*, Act. 15, 38. 1 Cor. 11, 17. 33. — *τάσσειν*, 1 Cor. 16, 15. (Pass. Act. 13, 48.) *τίθεσθαι*, Act. 4, 3. 1 Tim. 1, 12. — *σοφίζειν εἰς*, 2 Tim. 3, 15. — adde: Hebr. 10, 19. (*ἔχειν παῤῥησίαν εἰς*), *οἰκοδομεῖσθαι εἴς τι*, 1 Cor. 8, 10. — *μὴ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τό;* 1 Cor. 11, 22. — Eandem sibi vim vindicat formula: *εἰς τό*, cet. qua nemo frequentius utitur, quam apostolus Paulus. Differt ea aliquantum a formula: *Πρὸς τό*. Et quomodo? Nempe *πρὸς τό* refertur ad mentem et cogitationem eius, cui actio attribuitur: ut declaretur, quem ad finem ille actionem direxerit; sed *εἰς τό* refertur ad id, circa quod eius actio versatur: ut declaretur, *in quid* hoc ipsum exierit aut exeundi legem habuerit, latine redditur: *ita ut;* interdum etiam exprimi potest per *ad* cum gerundio. v. locos Rom. 1, 11. 20. 3, 26. 4, 11. 16. 18. 6, 12. 7, 4. 5. 8, 29. 11, 11. 12, 2. 3. 15, 8. 13. 16. 1 Cor. 9, 18. 10, 6. 2 Cor. 1, 4. 4, 4. 7, 3. Gal. 3, 17. Eph. 1, 18. Phil. 3, 21. 1 Thess. 2, 16. 3, 2. 5. 13. 2 Thess. 1, 5. 11. 2, 2. 11. 3, 9. Hebr. 2. 17. 7, 25. 9, 14. 28. 12, 10. 13, 21. Jac. 1, 18. 1 Petr. 3, 7. — adde: Matth. 26, 28. Marc. 14, 55. Luc. 20, 20. 22, 19. Act. 3, 9. — Ex horum locorum numero ii eximendi sunt, ubi formula *εἰς τό* cum aliquo verbo in integram phrasin constructa est, v. c. *προορισθέντες εἰς τό*, Eph. 1, 11. 12. — *καταρτίσαι εἰς τό*, Hebr. 13, 21. — cum verbis rogandi, adhortandi, 1 Thess. 2, 12. 3, 10. 2 Thess. 2, 1. 2. — *κατέχειν εἰς τό*, 1 Thess. 2, 6. — *θεοδίδακτοι εἰς*, 4, 9. — *ζῆν εἴς τι*, Hebr. 7, 25. — *καθαρίζειν εἰς τό*, 9, 14. — *προσενεχθεὶς εἰς τό*, v. 28. — *τέλος εἰς*, Rom. 10, 4. — *παραδοῦναι εἰς τό*, Matth. 20, 29. 26, 2. — *ἀπαγαγεῖν εἰς τό*, 27, 31. Hi enim loci accensendi illis sunt, quos sub hac litera *δ* ante formulam *εἰς τό* recensuimus.

εἰς τοῦτο (in id, i. e.) idcirco, propterea, Marc. 1, 38. et Luc. 4, 43. Joh. 13, 37. 1 Joh. 3, 8. Rom. 9, 17. 14, 9. 2 Cor. 2, 9. 1 Petr. 4, 6. — *εἰς αὐτὸ τοῦτο* (in) ob id ipsum, 2 Cor. 1, 5. 10, 3. Eph. 6, 22. — *εἰς τί;* (in quid?) quem in finem? Matth. 14, 31. 26, 8. (Marc. 14, 1.) Marc. 13, 34. — *εἰς ὅ*, (in) ad quod, Col. 1, 29. 2 Thess. 1, 11. 1 Petr. 2, 8.

εἰς ἀγράν, Luc. 5, 4. — *εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ*, Rom. 15, 7. — *εἰς ἔνδειξιν* cet. 3, 25. — *εἰς φόβον* (ut metuatis), Rom. 8, 15. — *εἰς σωτηρίαν*, 10, 10. adde: Rom. 5, 21. 6, 22. 14, 1. Hebr. 3, 5. 4, 10. 9, 26. 10, 24. 39. 11, 7. — *εἰς μαρτύριον αὐτοῖς*, Matth. 8, 4. — Marc. 1, 44. — Luc. 5, 14. al.

ϑ., Prae caeteris notandae sunt eae phrases, quae exeunt in formulam: *εἴς τινα* (accus. personae) — *εἴς τινας* (cum verbis mittendi, veniendi, dandi — non *ad*, sed) *inter* aliquos, Luc. 9, 13. 11, 49. Joh. 6, 9. Rom. 16, 19. (*εἰς πάντας ἀφίκετο*) 26. 1 Cor. 10, 11. 14, 36. 2 Cor. 9, 5. 10, 14. 1 Thess. 1, 6. — Act. 22, 30. (*ἔστησεν εἰς αὐτούς*) — *εἴς τινα*, *in* aliquem, Rom. 5, 12. (mors *in* omnes homines pertransiit, cf. v. 18.) — Not. Act. 16, 40. (nonnulli codd. *εἰς Λυδίαν*, in domum Lydiae? ita Homerus quidem: *εἰς Ἀχιλῆα*, *εἰς Ἀγαμέμνονα;* sed auctores N. T. sic non scribunt. Plerique codd. habent *πρός*, et videtur altera illa lectio iis deberi librariis, qui nomen mulieris cum

regionis nomine confunderent.) — πιστεύειν εἴς τινα (non est id. quod ἐπί τινι) dicitur is, qui credit, suam salutem sitam esse et contineri *in* aliquo, Gal. 2, 16. al. v. πιστεύω. (cf. ἐλπίδα ἔχειν εἰς τὸν θεόν, Act. 24, 15. (in das Innere Gottes, spem in Dei veracitate, potentia etc. collocatam habere.) — Constructiones *praegnantes*: βαπτίζειν τινά εἴς τινα, baptismo aliquem obstringere alicui, cui insit, cui totum se tradat, Act. 8, 16. Rom. 6, 3. Gal. 3, 27. cf. 1 Cor. 10, 2. — εἰς τὸ ὄνομά τινος (ut constanter fidem teneat huic nomini adiunctam) Act. 10, 5. cf. 1 Cor. 1, 13. 15. Act. 19, 3. 4. — ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς, in nos venire (nos illustrare), ut se manifestet in nobis, Rom. 8, 18. — εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, i. e. ἐβεβαιώθη, ut veniret εἰς ἡμᾶς, Hebr. 2, 3. — Praeterea v. locos: Luc. 12, 22. (ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν [scil. θησαυρίσας] πλουτῶν, qui nullas opes habet in Deo reconditas), Act. 2, 25. (Δαβὶδ λέγει εἰς αὐτόν, in eum, i. e. ut in eo eventum haberet id, quod dixisset, cf. Hebr. 7, 14. 9, 9.) Rom. 10, 12. (πλουτῶν εἰς πάντας, opes habet, ut omnibus impertire beneficia possit) Rom. 15, 16. (ut essem sacerdotalis Christi minister, qui se conferret ad gentiles atque inter eos etc.) 2 Cor. 13, 3. (Christus loquitur per me, qui non imbecillis est εἰς ὑμᾶς, i. e. quando absens in vestrum coetum literas mittit, sed δυνατεῖ ἐν ὑμῖν, potentem se praestat *praesens* inter vos) v. 4. (ζησόμεθα εἰς ὑμᾶς, vitam, vigorem nostrum afferemus ad vos, ut inter vos se exserat) Gal. 3, 17. (διαθήκη προκεκυρωμένη εἰς Χριστόν, promissio sancita in Christum, i. e. ita sancita, ut sponsio esset adventus Christi) — v. 24. (παιδαγωγὸς ἡμῶν εἰς Χριστόν, paedagogus noster, qui nos induceret in Christum, quasi in scholam). Col. 1, 20. (ἀποκαταλλάξαι πάντα εἰς αὐτόν) v. 25. (κατὰ τὴν οἰκονομίαν τὴν δοθεῖσαν μοι εἰς ὑμᾶς, secundum munus, quod mihi concreditum est, ut oeconomi instar opes inter vos distribuerem) Eph. 3, 16. (κραταιωθῆναι εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, robur accipere in hominem interiorem) — adde: κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχούς, collationem facere inter egenos, i. e. quae distribueretur inter — Rom. 15, 26. (2 Cor. 8, 4. et 9, 13. ἁπλότης τῆς κοινωνίας εἰς αὐτούς) 2 Cor. 10, 13. 15. — καυχῶμαι εἰς τὰ ἄμετρα, gloriam quaero trans terminos mihi positos, (v. καυχάομαι) Act. 2, 22. — (ἄνδρα ἀπὸ θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς τέρασι etc. virum divinitus conspicuum inter vos redditum portentis etc.) — locutionibus iis, quarum constructio praegnans dici potest, has denique accensebis: ὀμνύναι εἴς τινα, vel τι, Matth. 5, 35. (dicitur etiam ὀμνύναι ἔν τινι. — εἰς igitur id erit, quod: in — hinein. Tamen haec formula explicatu difficilis est); 10, 41. (δέχεσθαί τινα εἰς ὄνομα — v. δέχομαι) 12, 41. (μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα, mentem mutarunt in id, quod sibi voluit adhortatio) Act. 7, 53. (ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, v. διαταγή) 1 Petr. 3, 21. (Sed hic τό· εἰς θεόν fortasse rectius cum verbo σώζει, quam cum τῷ· ἐπερώτημα construitur, h. m. .. quae [aqua] etiam nunc veluti baptismus nos servat in Deum [quasi in arcam] per resurrectionem Christi, quippe qui ad dexteram Dei exaltatus est.)

h., εἰς, ubi Latini ponunt: *erga*, *adversus*: ἀγάπη εἴς τινα, Rom. 5, 8. 2 Cor. 2, 4. 8. Eph. 1, 15. Col. 1, 4. 1 Thess. 3, 12. 4, 9. et 10. — Sed Latini quoque dicunt: amor in aliquem. Deinde vero ubi sacri N. T. scriptores for-

mula utuntur: δεῖξαι, ἐνδεῖξαι, ἔχειν ἀγάπην εἴς τινα, vel εἴς τινας, intelligi volunt beneficia, quibus alii afficiantur), ἀντιλογία Hebr. 12, 3. — ἀπειλή, Act. 9, 1. (sed h. l. legitur ἐμπνέειν .. εἰς) ἁπλότης εἰς, 2 Cor. 11, 3. — βουλή, Luc. 7, 30. — ἔχθρα, Rom. 8, 7. — ἐπιβουλή, Act. 23, 30. — θέλημα; 1 Thess. 5, 18. — χάρις, 1 Cor. 15, 10. cf. 2 Cor. 1, 11. 8, 4. — Sed semper τό· εἰς etiam his in phrasibus eo tendit, ut sit aliquid ἔν τινι, v. c. ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμέ, 1 Cor. 15, 10. gratia, quae mihi quicquam tribuit, quod esset ἐν ἐμοί — adde verba: ἁμαρτάνειν, Luc. 15, 21. — βλασφημεῖν, Marc. 3, 29. Luc. 12, 10. — βλασφημῶν λέγω εἰς, Luc. 22, 65. — ἐργάζεσθαι ἔργον καλὸν εἴς τ. Matth. 26, 10. — κοπιᾶν, Rom. 16, 6. — φρονεῖν — εἴς τ. Rom. 12, 16. — ψεύδεσθαι, Col. 3, 9. — Nomina adiectiva: τὸ ἀγαθὸν εἴς τινα (de beneficiis tribuendis) 1 Thess. 5, 16. — φιλόξενος, 1 Petr. 4, 9. — χρηστός, Eph. 4, 30. — φιλόστοργος, Rom. 12, 10.

I., Praepos. εἰς refertur ad *tempus* (scil. futurum, quippe in quod ea, quae sunt fiuntque, quasi intrant): Εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τοὺς αἰῶνας, v. αἰών — δηλοῦν εἰς καιρόν τινα, 1 Petr. 1, 10. — Saepissime dicitur aliquid nunc fieri, curari, parari etc. in tempus futurum; idque variis modis: ἀγοράζειν τι εἰς τὴν ἑορτήν, i. e. emere id, quo opus est ἐν τῇ ἑορτῇ, Joh. 13, 29. — ἀποθησαυρίζειν ἑαυτῷ εἰς τὸ μέλλον, 1 Tim. 6, 19. — ἀῤῥαβὼν εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, i. e. pretium quod in antecessum datur, ut certo sperare possimus, nobis olim peculium ex iure bereditatis redditum iri (cf. Gal. 4, 1. 2.) Eph. 1, 14. cf. 4, 30. — εἰλικρινεῖς κ. ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, Phil. 1, 10. (ut iam nunc splendeatis illa virtute ac morum puritate, quae in vobis requiretur die Christi), τηρεῖν τινα εἰς ἡμέραν τινά, (non: tenere usque ad, sed: nunc tenere, ut constituto die adsit), Joh. 12, 7. Act. 4, 3. 25, 21. Gal. 3, 23. (inclusi tenebamur sub lege, quo promtiores τὴν πίστιν quando eius amplectendae tempus venisset, amplecteremur), 2 Petr. 2, 9. — 1 Petr. 1, 4. et Jud. v. 13. — κληρονομία τετηρημένη ἐν οὐρανοῖς εἰς ἡμᾶς, (i. e. bona, quae nunc asservantur, ut olim nobis donentur) 1 Petr. 1, 4. Cf. περιλείπεσθαι εἰς, 1 Thess. 4, 15. — φυλάξαι εἰς, 2 Tim. 1, 12. — φρουρεῖσθαι εἰς, 1 Petr. 1, 5. — προΐστασθαι εἰς, Tit. 3, 14. — Adde locos: Matth. 6, 34. (μεριμνᾶν εἰς τὴν αὔριον, curare id, quo opus erit crastino die) — Luc. 1, 20. (λόγοι, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν verba, quae assequutura sunt tempus, quo impleantur) 12, 19. (ἔχω κείμενα ἀγαθὰ εἰς ἔτη πολλά, in viele Jahre hinein, in multos annos) 13, 9. (veriorem lectionem servasse videtur cod. L. κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον· εἰ δὲ μήγε, ἐκκόψεις αὐτήν) Act. 13, 42. (παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον, scil. id, quod ἐν τῷ μετ. σαββ. fieri volebant, iam nunc rogabant, ut illo die efficeretur.)

K., Formulae speciem *adverbiorum* referentes: εἰς κενόν, frustra, 2 Cor. 6, 1. Gal. 2, 2. Phil. 2, 16. 1 Thess. 3, 5. — εἰς τὸ παντελές, prorsus, in perpetuum, Luc. 13, 11. Hebr. 7, 25. — εἰς τέλος, tandem, Luc. 18, 5. 1 Thess. 2, 16. (Xen. Oecon. 17, 10.) — εἰς ὑπάντησιν (לִקְרַאת), obviam, Joh. 12, 13.

i. q. εἰς συνάντησιν, Matth. 8, 34. — εἰς τὸ διηνεκές, in perpetuum, Hebr. 7, 3. 10, 1. 12. 14. (Appian. B. C. I, 682. Heliod. 1, 25.)

l., Locutiones partim *conclsiores*, partim *mancae*, εἰς ᾅδου (sc. δόμα. Ita Graeci. v. etiam Aelian. V. H. 2, 21. εἰς Ἀρχελάου. Cf. praeterea: ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου, Luc. 2, 49.) Act. 2, 27. — Luc. 9, 61. (ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. Constructio praegnans: τὸ ἀποτάξασθαι involvit notionem eundi, sc. ut valedicatur h. m. sinas me redire εἰς τὸν οἶκόν μου, ut iis valedicam, qui ibi sunt. Etiam Graeci ita loquuntur) Act. 2, 39. (ἐπαγγελία — ὑμῖν κ. πᾶσι τοῖς εἰς μακράν. — τὸ· εἰς pendet ab ἐπαγγελία, quae in remotas regiones perferenda est) — Rom. 5, 16. (ἐξ — εἰς, transitus notio, quamquam non expressa) 18. 15, 31. 1 Petr. 1, 10. (περὶ τῆς εἰς ἡμᾶς χάριτος) v. 11. (τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα — εἰς propter verbum προμαρτύρεσθαι.) Gal. 2, 9. 5, 13. Hebr. 6, 8. 2 Petr. 2, 22.

Εἷς, μία, ἕν, gen. ἑνός, μιᾶς, ἑνός — nomen numerale cardinale, **1.**, *unus, a, um.* — **a.**, adiectum nomini subst. εἷς, Matth. 6, 27. (πῆχυν ἕνα, — Luc. 12, 25.) 21, 24. (Marc. 11, 29. Luc. 20, 3.) 27, 15. Marc. 8, 14. 12, 6. Luc. 12, 52. Joh. 10, 16. (εἷς ποιμήν) 11, 50. 18, 14. Rom. 5, 12. Gal. 5, 14. Eph. 2, 15. 4, 6. 2 Tim. 2, 5. Jac. 2, 10. — μία: Matth. 5, 18. 19, 5. (Marc. 10, 8. 1 Cor. 6, 16. Eph. 5, 31.) 20, 12. 21, 19. 26, 40. Luc. 17, 34. Joh. 10, 16. (μία ποίμνη) Act. 17, 26. 28, 13. (μετὰ μίαν ἡμέραν) 1 Cor. 10, 8. 1 Tim. 3, 2. 12. Tit. 1, 6. Hebr. 10, 14. 2 Petr. 3, 8. Apoc. 17, 13. 18, 10. — ἕν: Matth. 25, 15. Joh. 6, 22. 7, 21. Rom. 12, 4. 5. 15, 6. 1 Cor. 6, 16. 12, 14. 19. 20. Eph. 4, 4. (εἷς κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα) — τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 1 Cor. 12, 11. — πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, Matth. 27, 14. — **b.**, absque nomine: α., εἷς, ℵ., positum loco subiecti vel obiecti, Matth. 23, 8. 9. 10. Rom. 5, 16. 17. 18. 19. 1 Cor. 9, 24. 14, 27. 2 Cor. 5, 14. Gal. 3, 20. (ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, non est unius personae mediator, sed inter duos pluresve intercedit) Jac. 4, 12. — Hebr. 2, 11. (ἐξ ἑνὸς πάντες) 11, 12. — τίς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; Marc. 2, 7. — οὐδεὶς, εἰ μὴ εἷς, Matth. 19, 17. Marc. 10, 18. Luc. 18, 19. — οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός, ne unus quidem, nemo ne uno quidem excepto, Rom. 3, 12. Sed quod Ex. 14, 18. legitur עַד אֶחָד, reddiderunt: οὐδὲ εἷς)

— οὐδὲ εἷς, ne unus quidem, Act. 4, 32. Rom. 3, 10. adde: 1 Cor. 6, 5. — εἷς ἕκαστος, unusquisque Act. 2, 6. 20, 31. Eph. 4, 16. Col. 4, 6. — ב., εἷς, loco *praedicati*: Rom. 3, 30. (εἷς ὁ θεός, unus est Deus, i. e. is, qui Deus est, unus est) Gal. 3, 20. (praecedente negatione: ὁ δὲ θεὸς εἷς ἐστι, immo vero Deus unus est) v. 28. (πάντες ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ). — β., ἕν: ℵ., loco subiecti vel obiecti, Marc. 10, 21. (Luc. 18, 22.) Luc. 10, 42. Joh. 9, 25. — εἰς ἕν. Joh. 11, 52. (συνάγειν) — Phil. 2, 2. (τὸ ἓν φρονεῖν) 3, 14. (ἓν δέ — διώκω); εἰς τὸ ἓν εἶναι, in idem coire, 1 Joh. 5, 7. — οὐδὲ ἕν, ne quidquam quidem, Joh. 1, 3. — ב., loco praedicati: ἓν εἶναι, unum esse, Joh. 10, 30. 17, 11. 21. 22. 23., idem valere, 1 Cor. 3, 8. — (γυνή —) ἕν ἐστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ, plane non differt a — 1 Cor. 11, 5. adde: Eph. 2, 14. — Praeterea nota: ἀπὸ μιᾶς, (supplent: γνώμης) quasi uno ore, Luc. 14, 18. — εἰς ἕνα τόπον, in locum diversum (ab eo loco, in quo linteamina iacebant) Joh. 20, 7.

2., *solus*, Marc. 2, 7. (τίς, εἰ μὴ εἷς [deleto commate] ὁ θεός. Luc. 5, 21. habet: εἰ μὴ μόνος ὁ θεός.)

3., *quidam*, i. q. τις. (ita Hebraei אֶחָד, Gen. 22, 13. — 1 Sam. 1, 1. 1 Reg. 20, 13. Dan. 8, 3. Sed Graeci quoque, praesertim seriores, τῷ· εἷς, μία, ἕν hunc indunt significatum), εἷς γραμματεύς, Matth. 8, 19. cf. 18, 24. 26, 69. (μία παιδίσκη) Marc. 12, 42. (μία χήρα πτωχή. — Luc. 21, 2. χήραν τινά) Joh. 6, 9. (παιδάριον ἕν) Apoc. 9, 13. — εἷς τις unus quidam, Marc. 14, 51. (εἷς τις νεανίσκος).

4., *primus* (i. q. πρῶτος — ex usu hebr. אֶחָד, Gen. 1, 5. Ezech. 32, 1. Cf. tamen Polyb. p. 1401. ἐν τῇ μιᾷ κ. εἰκοστῇ βίβλῳ. Cic. Cato Maior c. 5. . . uno et octogesimo anno) μία σαββάτων, Matth. 28, 1. (Marc. 16, 2. Luc. 24, 1. Joh. 20, 1. 19.); Luc. 17, 22. (μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου) Act. 20, 7. (ἐν τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων) 1 Cor. 16, 2. (κατὰ μίαν σαββάτων) Apoc. 9, 12. (ἡ οὐαὶ ἡ μία) coll. 11, 14.

5., εἷς, μία, ἕν constructum cum genit. — *unus*, aliquis, Matth. 5, 19. (μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων ἐλαχίστων, unum horum minimorum praeceptorum, quae lege continentur — horum inquit Dominus, quasi digito monstraret legem, cuius modo mentionem fecerat) 6, 29. (Luc. 12, 27.) 18, 6. (Marc. 9, 42. Luc. 17, 2.) 26, 14. (Marc. 14, 10.) — Marc. 5, 22. (Luc. 8, 40.) 14, 43. Luc. 5, 3. 15, 19. 26. 22, 47. Joh. 12, 2. 18, 22. 19, 34. — *quidam*, Matth. 16, 14. (ἕνα τῶν προφητῶν — Marc. 6, 15. 8, 28. Luc. 9, 19.) 18, 28. 26, 51. Marc. 12, 28. 13. 1. 14, 66. Luc. 5, 3. 12. (ἐν μιᾷ τῶν πόλεων) 17. 8, 23. 20, 1. — εἷς ἐκ τῶν cet. Matth. 18, 12. (Luc. 15, 4.) 22, 35. (sed Marc. 12, 28. εἷς τῶν γραμματέων) 26, 21. (Marc. 14, 18.) 27, 48. Luc. 17, 15. Joh. 1, 41. (εἷς ἐκ τῶν δύο) 6, 8. 70. 71. 7, 50. 12, 4. 13, 21. 23. 18, 22. 26. 20, 24. Act. 1, 24. Apoc. 5, 5. 6, 1. 13, 3. 17, 1. 21, 9. — εἷς τίς τινων, Marc. 14, 47. — εἷς τις ἔκ τινων, Luc. 22, 50. Joh. 11, 49: — εἷς ἕκαστός τινων, Luc. 4, 40. 16, 5. Act. 2, 3. 17, 27. 21, 25. 1 Cor. 12, 18. Fph. 4, 7. 1 Thess. 2, 11.

6., εἷς, μία ἕν in distributione: **a.**, εἷς — εἷς, unus — alter, Matth. 17, 4. (Marc. 9, 5. Luc. 9. 33.) 20, 21. (Marc. 10, 37.) 24, 41. (Luc. 17, 35.) 27, 38. (Marc. 15, 27.) Marc. 4, 8. 20. Joh. 20, 12. Gal. 4, 22. 24. — ὁ εἷς, alter, Luc. 24, 18. — ὁ εἷς . . ὁ εἷς, alter, alter, Matth. 24, 40. (Luc. 17, 34.) — εἷς τὸν ἕνα, alter alterum, 1 Thess. 5, 11. — εἷς . . ὁ ἕτερος, Luc. 17, 34. 23, 39. et 40. 1 Cor. 4, 6. (verte: ne unus pro uno infletur adversus alterum.) — ὁ εἷς, ὁ ἕτερος, Luc. 7, 41. 18, 10. Matth. 6, 24. (Luc. 16, 13.) Act. 23, 6. — ὁ εἷς, . . ὁ ἄλλος, Apoc. 17, 10. — **b.**, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν — Apoc. 21, 21. — **c.**, ὁ καθ' εἷς unusquisque, Rom. 12, 5. — εἷς καθ' εἷς, alter post alterum, Marc. 14, 19. Joh. 8, 9. Apoc. 4, 8. — καθ' ἕν, per singulos, as, a, Joh. 21, 25. — καθ' ἕνα πάντες, omnes ad unum, 1 Cor. 14, 31. (Xen. Venat. 6, 14.) — ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον τούτων, ἅ cet. exposuit singula deinceps, quae, cet. Act. 21, 19. (Xen. Ages. 7, 1.) — (ὑμεῖς), οἱ καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀγαπᾶτε, unusquisque vestrum diligat etc. Eph. 5, 33.

ἓν — οὐ μὴ παρέλθῃ nullum perierit, Matth. 5, 18. Hebraei enim, quum nullius notionem peculiari enuntiare vocabulo non didicissent, eam operosius sic expres-

serunt, ut quod aliarum linguarum nationes de *nullo* dicant, id ipsi de *uno*, cui tacite opponerent *non plures, sed pauciores uno*, se affirmare negarent. Bene. Nam quod ne de uno quidem contendi potest, de nullo affirmabitur. Cf. Matth. 10, 29.

Εἰςάγω, f. ξω, (ἄγω, εἰς) introduco, τινά, Joh. 18, 16. — τινὰ εἰς — Luc. 22, 54. Act. 9, 8. 21, 28. 29. Hebr. 1, 6. (ὅταν πάλιν εἰςαγάγῃ τὸν — εἰς τὴν οἰκουμένην λέγει, i. e. respectu ad illud tempus, quo primogenitum iterum in orbem terrarum introduxerit, dicit, cet. Hebr. 1, 6. — infero, Luc. 2, 27. — τί, Act. 7, 45. — Pass. Act. 21, 37.

Εἰςακούω, f. σομαι, (ἀκούω, εἰς) τινός, audio aliquem, i. e. obedio monenti, 1 Cor. 14, 21. (ex Jes. 28, 11. seq.) — annuo roganti, exaudio eum. Pass. exaudior (de hominibus, preces facientibus), Matth. 6, 7. Hebr. 5, 7. — (de precibus:) Luc. 1, 13. (ἡ δέησις) Act. 10, 31. (ἡ προςευχή.)

Εἰςδέχομαι, f. ξομαι, (ex εἰς, in, et δέχομαι) — τινά, benigne excipio aliquem, 2 Cor. 6, 17.

Εἴςειμι, imperf. εἰςῄειν, (ex εἰς et εἶμι) ingredior, intro, seq. εἰς c. nomine loci, Act. 3, 3. 9, 6. 21, 26. Hebr. 9, 6. — πρός τινα, Act. 21, 18.

Εἰςέρχομαι, f. -ελεύσομαι, (Matth. 7, 21. 19, 23. Marc. 10, 23. Luc. 18, 24. Joh. 10, 9. Act. 20, 29. Apoc. 2, 20. v. ἔρχομαι — aor. 2. εἰςῆλθον — ex εἰς et ἔρχομαι) ingredior, intro, introeo; **a.**, sensu proprio, de personis et animantibus, εἰςέρχεσθαι εἰς τόπον τινά, v. c. in domum, urbem aliquam, Matth. 8, 5. 10, 12. Marc. 1, 21. 11, 11. Act. 23, 33. Plures locos afferre non attinet, nec est quod memoremus, verbum nonnunquam solum poni absque loci notatione (ut nos saepissime: hinein, herein, simpliciter), ubi loci mentio iam in antecedentibus facta sit, ut Matth. 9, 25. Luc. 7, 45. 14, 23. 15, 28. (coll. v. 25.) 17, 7. 24, 3. 29. (scil. πρὸς αὐτούς) Joh. 10, 9. 12. 20, 5. 8. Act. 1, 13. 5, 7. 10. 10, 25. 1 Cor. 14, 23. 24. — aut ex verbis adiunctis facile addi possit, ut Matth. 7, 13. Luc. 13, 24. — εἰςελθ. εἰς in multitudinem: *inter*, Act. 19, 30. 20, 29. (v. εἰς) — εἰςελθ. cum adverbiis: ὅπου ἐὰν εἰςέλθῃ, Marc. 14, 14. Hebr. 6, 20. — ὧδε, Matth. 22, 12. — ἔσω εἰς, Matth. 26, 58. — εἰςελθ. πρός τινα, ad aliquem, i. e. in eius domum, adire aliquem, Marc. 15, 43. Luc. 1, 28. Act. 10, 3. 11, 3. 16, 40. 28, 18. Apoc. 3, 20. — ad plures congregatos, Act. 18, 2. Matth. 26, 58. — εἰςέρχεσθαι καὶ ἐξέρχεσθαι de iis, qui alicui adsueti sunt domicilio, Joh. 10, 9. (εἰςελεύσεται, scil. εἰς τὴν αὐλήν, ut ibi in tuto sit, quod significatur: σωθήσεται, et ἐξελεύσεται, scil. ἐκ τῆς αὐλῆς εἰς νομήν.) Paullo aliter Act. 1, 21. ἐν ᾧ εἰςῆλθε κ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος, dum ingressus et egressus est dominus, ἐφ' ἡμᾶς, i. e. auf uns hernieder. Cf. phrasin Act. 9, 28. 1 Sam. 29, 6. — εἴς τι verbo εἰςελθεῖν additur etiam cum nominibus non locum aliquem, sed id designantibus, quod in loco agitur, v. c. εἰςελθεῖν εἰς τοὺς γάμους, Matth. 25, 10. — εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου, Matth. 25, 21. 23. (in locum, ubi cum domino indulgeas gaudio) — εἰςελθεῖν εἰς ἄνθρωπον, phrasis de daemonibus usurpata, signif. corpus alicuius hominis occupare, Marc. 9, 25. Luc. 8, 30. 11, 24. 26. cf. 22, 3. — **b.**, Phrases metaphoricae: *α.*, quae intrari dicunt non in locum aliquem, sed in rem cum loco, s. receptaculo aliquo comparandam, εἰςελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, Matth. 18, 8. 9. 19, 17. Marc. 9, 43. 45. et εἰς τὴν βασιλ. τῶν οὐρανῶν s. τοῦ θεοῦ, Matth. 19, 24.

Marc. 9, 47. 10, 15. 23. 24. 25. Luc. 18, 17. 24. 25. Joh. 3, 5. Act. 14, 22. al., i. e. participem fieri vitae aeternae, regni divini. — Matth. 23, 13. τοὺς εἰςερχομένους, qui intrare conantur, seu potius: qui in viam se dederunt, ut ingrediantur (respondet: ὑμεῖς οὐκ εἰςέρχεσθε, vos non iter suscipitis, ut ingrediamini). — etiam coetus Christianorum cum palatio comparatur, in quod ingressus quaerentibus pateat et in quod intromitti possint, Rom. 11, 25. — εἰς τὴν κατάπαυσιν, Hebr. 3, 11. 18. 4, 1. 3. 5. 6. 10. 11. (cf. εἰς τὴν χαράν, Matth. 25, 21.) — εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, Luc. 24, 26. — εἰς πειρασμόν, incidere in tentationem, Matth. 26, 41. (Marc. 14, 38. Luc. 22, 46.) cf. εἰςφέρω. — εἰς τὸν κόπον τινός, Joh. 4, 38. sens.: in arvum ab aliis laboratum ingressi estis, ut vestrum opus sit messis frugum. — β., phrases, quae τὸ εἰςέρχεσθαι tribuunt rebus per se non subsistentibus, v. c. Rom. 5, 12. dicitur de peccato et morte in mundum illatis, cf. Sap. 14, 14. — Matth. 15, 14. Act. 11, 8. de cibis a comedentibus in os ingestis. — Luc. 9, 46. εἰςῆλθε διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, Lat. animum subire. — Jac. 5, 4. (αἱ βοαὶ εἰςεληλύθασιν εἰς τὰ ὦτα κυρίου, ad aures pervenerunt) Hebr. 6, 19. (de ancora, usque aliquo pertingente. ἡ ἀγκύρα spes est; τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος coelum. Sens. igitur: speramus nos potituros esse felicitate in coelis parata.) — γ., aut verbum εἰςέρχομαι de persona dictum a sensu proprio declinat, ut in formula εἰςέρχεσθαι εἰς τὸν κόσμον, de filio dei usurpata, Hebr. 10, 5. cf. Joh. 1, 9. (Sed 2 Joh. v. 7. significat in publicum prodire. Semper phrasis involvit hoc, quod quis conspicuus fiat hominibus.) — δ., constructio praegnans: εἰςῆλθεν ἐν αὐτοῖς, Apoc. 11, 11. (i. e. ingressa in eos ἡ ζωή est et vim suam in ipsis exseruit) ita et Luc. 9, 46.

Εἰςκαλέομαι (οῦμαι), f. έσομαι, (med. verbi εἰςκαλέω, ex εἰς et καλέω) — τινά, ad me (in domum meam) voco, invito, Act. 10, 23.

Εἴσοδος, ου, ἡ, (ex εἰς et ὁδός) introitus, i. e. vel via in aliquem locum ducens (Xen. Cyr. 1, 3, 11.), vel actus ingrediendi; **a.**, cum genit. Hebr. 10, 19. (τῶν ἁγίων, introitus in sanctuarium) — **b.**, adiuncto: εἴς τι, 2 Petr. 1, 11. — **c.**, πρός τινα, 1 Thess. 1, 9. (h. l. εἴσοδον ἔχειν, cf. προςαγωγὴν ἔχειν) — εἴσοδος trop. ingressus muneris, Act. 13, 24.

Εἰςπηδάω (ῶ), f. ήσω, (ex εἰς et πηδάω, salio) insilio, introsalio, Act. 14, 14. (εἰς τὸν ὄχλον) — εἰςεπήδησε, summo cum impetu irruit, Act. 16, 29.

Εἰςπορεύομαι, f. σομαι, (ex εἰς et πορεύομαι) intro, ingredior, εἰς, **a.**, propr. α., εἴς τινα τόπον, Marc. 1, 21. 6, 56. Luc. 8, 16. et 11, 33. 19, 30. 22, 10. (εἰς τὴν οἰκίαν, οὗ εἰςπορεύεται. Cf. Marc. 14, 34. ὅπου ἐὰν εἰςέλθῃ) — εἰςπορ. ὅπου cet. Marc. 5, 40. — εἰςπορ. κατὰ τοὺς οἴκους, de domo in domum, Luc. 8, 3. — β., πρός τινα, ad aliquem, Act. 28, 30. — γ., εἰςπορ. κ. ἐκπορ. μετά τινος, versor cum aliquo, Act. 9, 28. — **b.**, trop. εἰςπορεύεσθαι εἰς τὸ στόμα, de cibis, qui in os ingeruntur, Matth. 15, 17. (Marc. 7, 15.) — εἰςπορεύεσθαι, scil. in animum, dicuntur concupiscentiae, Marc. 4, 19. coll. v. 7.

Εἰςτρέχω, aor. 2. εἰςέδραμον, (τρέχω, εἰς) introcurro (scil. εἰς τὸν οἶκον, Act. 12, 14.

Εἰςφέρω, aor. 1. εἰςένεγκα, — aor. 2. εἰςένεγκον, (φέρω, εἰς) adduco, infero in — α., propr. — εἴς τινα τόπον, 1 Tim. 6, 7. Hebr. 13, 11. — Luc. 5, 18. 19. — β., in phrasi metaphorica: εἰςφέρειν τι εἰς τὰς ἀκοάς τινος,

nuntiare alicui aliquid, Act. 17, 20. (*φέρειν τι εἰς τὰ ὦτά τινος*, Sophocl. Aiac. v. 149.) — *εἰςφ. τινὰ εἰς πειρασμόν*, inducere aliquem in tentationem, Matth. 6, 13. et Luc. 11, 4.

Εἶτα, adv. temporis: tum, deinde, postea, quo facto; — semel positum, Marc. 4, 17. Hebr. 12, 9. Luc. 8, 12. Joh. 13, 5. 19, 27. 20, 27. — *πρῶτον, εἶτα, εἶτα*, Marc. 4, 28. 1 Tim. 3, 10. — *εἶτα, ἔπειτα, ἔπειτα*, 1 Cor. 15, 5—7.

Ἐκ, sequente vocali *ἐξ*, praepositio regens genitivum (opposita praepositionibus *ἐν* et *εἰς*), *ex*, **a.**, propr. e loco circumcludente, v. c. e coelo, e terra, ex urbe, e domo, e navi, ex aqua, ex igne, e manu, e vase cum verbis eundi, ducendi, mittendi, vocandi, excitandi; sicuti sunt verba: *ἀνα — κατα-μεταβαίνω, ἔρχομαι, ἐξέρχομαι, ἥκω, φεύγω, ἐκφεύγω, χωρίζομαι*, — *ἀποστέλλω, ἀπάγω, προφέρω, ἐκβάλλω, καλέω*, al. — **b.**, e *medio* (e complexu) *plurium*, — *πολλοί, εἷς (τις) ἐκ τῶν* — v. *εἷς* — *ἀνιστάναι, ἐξείρειν, ἀνάστασις ἐκ νεκρῶν*, sic etiam, ubi praefigitur nominibus collectivis: *ἐκ τοῦ κόσμου, λαοῦ, ὄχλου — ἐκ παντὸς γένους, ἐκ πάσης γλώσσης, φυλῆς*, cf. *οἱ ἐκ περιτομῆς*, Rom. 4, 12. Gal. 2, 12. Col. 4, 11. al. — iunct. cum verbis eligendi, eximendi, exeundi, al. — **c.**, ex re aliqua id (tollo, separo), quod ei *infixum* erat, vel cum ea *concreverat* — v. *ἐκκόπτω*, Rom. 11, 24. — *κόπτω*, Marc. 11, 8. — *ἀποκυλίζω (τὸν λίθον ἐκ — τοῦ μνημείου)* Marc. 16, 3. Joh. 21, 1. *συλλέγειν ἐξ ἀκανθῶν, τρυγᾷν — ἐκ βάτου*, Luc. 6, 44. — *ἐκπίπτειν ἐκ τῶν χειρῶν* (de catenis, quibus manus constrictae erant), Act. 12, 7. — *διδόναι ἔκ τινος* (v. c. *ἐκ τῶν ὀψαρίων*), Joh. 6, 11. sed de hac formula v. post (sub lit. e.).

d., (compositio s. constructio) ex elementis, e materia, Rom. 9, 21. Eph. 5, 30. 2 Petr. 3, 5. Jac. 2, 22. — Matth. 21, 19. et Joh. 19, 2. (*πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν*) cf. Joh. 2, 15. 9, 6. Apoc. 18, 12. 21, 21.

e., ex eo, quo quid inclusum, involutum continebatur velut in *germine* — *γεννᾷν ἐξ*, Matth. 1, 3. 5. 6. 16. et *γεννᾶσθαι ἐξ*, — v. *γεννάω*. — *γίνομαι* (1 Tim. 6, 4. Hebr. 11, 3.) — *ἐξ ἑνὸς αἵματος*, Act. 17, 26. — *ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία*, Rom. 2, 27. — *εἶναι ἐξ*, v. c. 1 Cor. 11, 9. (*οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός*) 12. — Referenda huc sunt verba, quibus notio subest generandi, procreandi, nascendi: — *ἀγοράζειν ἐκ*, Matth. 27, 7. (*ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρόν*, emtione sibi quasi eliciebant ex illis argenteis agrum) cf. *κτᾶσθαι ἐκ*, Act. 21, 18. — *ποιεῖν ἑαυτῷ φίλους ἐκ*, Luc. 16, 19. — *ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι*, Act. 19, 25. — *θερίζειν ἐκ* (id metere, quod provenit, quod natum est ex), Gal. 6, 8. — *οἰκοδομὴ ἐκ θεοῦ*. — *ἐξ . . εἰς*, Rom. 5, 16. — Huc ref. etiam *γινώσκειν τ. ἐκ τ.* Matth. 12, 33. 1 Joh. 4, 6. cf. 1 Petr. 2, 12. — *δεικνύειν ἐκ*, Jac. 1, 18. — *ἀποκαλύπτεσθαι ἐκ*, Luc. 2, 35. — *κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας*, fatigatus ex itinere, Joh. 4, 6. (cf. Aelian. V. H. 3, 23. *ἐκ τοῦ πότου ἐκάθευδεν*) — *μεθύσκεσθαι ἔκ τ.* Apoc. 17, 2. 6. — Vel ex eo, unde quid emanavit veluti e *fonte* — *ἔχειν ἔπαινον ἔκ τ.* Rom. 2, 29. 13, 3. 1 Thess. 2, 6. — *ὠφελεῖσθαι ζημιοῦσθαι ἐκ τ.* Matth. 15, 5. (Marc. 7, 11.) 2 Cor. 7, 9. cf. 11, 26. — *λυπεῖσθαι ἐκ*, 2 Cor. 2, 2. — *ἀδικεῖσθαι*, Apoc. 2, 11. — *ἀποθανεῖν*, Apoc. 8, 11. 9, 18. — *φωτίζεσθαι, σκοτίζεσθαι*, Apoc. 9, 2. 18, 1. *πυροῦσθαι*, 3, 18. — *γεμίζειν τι, γεμίζεσθαι, πληροῦσθαι*,

πλουτίζεσθαι ἐκ. Matth. 23, 25. Joh. 6, 13. 12, 3. Apoc. 8, 5. 15, 8. 18, 3. 19. — *ποτίζειν ἐκ,* Apoc. 14, 8. — *ζῆν* (vita frui) *ἐκ δυνάμεως θεοῦ* (quae e vi div. promanat, 2 Cor. 13, 4. — *ζῆν ἐκ πίστεως* (vitam in se derivare e fide veluti e fonte) Rom. 1, 17. — v. *δικαιοῦν, δικαιοῦσθαι ἐκ.* — *ζῆν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου,* vivere (ali) ex, 1 Cor. 9, 14. — *ἐσθίειν, φαγεῖν ἐκ,* Marc. 11, 14. Luc. 22, 16. Joh. 6, 26. 50. 51. 1 Cor. 9, 7. 13. 11, 28. — Apoc. 2, 7. — Hebr. 13, 10. — *πίνειν ἐκ,* Matth. 26, 29. (Marc. 14, 25.) Joh. 4, 13. 14. — *μετέχειν ἐκ,* 1 Cor. 10, 17. — *δύναμις, ἱκανότης ἐξ ἡμῶν* (ex nobis ipsis derivata, promanans) 2 Cor. 3, 5. 4, 7. Eph. 2, 8. — *ἐκ θεοῦ* ex phrasibus Deum cum genitore vel cum fonte conferentibus): Rom. 9, 11. 2 Cor. 5, 1. 18. (Joh. 6, 65. 10, 32. Hebr. 2, 11. 1 Joh. 4, 1. 2. — *διδόναι ἐκ,* Matth. 25, 8. (*ἐκ τοῦ ἐλαίου*) Joh. 6, 65. 1 Joh. 4, 13. *ἐκ τ. πνεύμ.* — *εἶναι ἐκ τ.* Joh. 7, 22. 5, 38 et 39. 1 Joh. 3, 8. 4, 4. 6. — 1 Cor. 1, 30. Gal. 5, 8. Referendae huc etiam sunt phrases eae, quae *seriem* aliquam repraesentant, ad instar lineae e certo quodam puncto deductae: inde, a, (aus ... her) — *ἐκ τοῦ αἰῶνος,* Joh. 9, 32. — *ἐξ ἀρχῆς,* Joh. 6, 64. 16, 4. — *ἐκ γενεῶν ἀρχαίων,* Act. 15, 21. — *ἐξ .. ἐτῶν,* Act. 9, 33. 24, 10. — *ἐκ χρόνων ἱκανῶν,* Luc. 8, 27. — *ἔκπαλαι,* 2 Petr. 3, 5. — *ἡμέραν ἐξ ἡμέρας,* de die in diem, 2 Petr. 2, 8. — *ἐξαυτῆς,* illico, protinus, Marc. 6, 25. — *ἐκ τούτου,* ab (ex) eo tempore, Joh. 6, 66. 19, 12. — *ἐξ ἱκανοῦ,* a multo *inde* tempore, Luc. 23, 8. — *ἐκ δευτέρου, τρίτου,* iterum, tertio, Matth. 26, 42. 44. Marc. 14, 72. Joh. 9, 24. Act. 10, 15. 11, 9. Hebr. 9, 28. — *ἐκ γενετῆς,* Joh. 9, 1. — *ἐκ κοιλίας μητρός,* Luc. 1, 11. Act. 3, 2. 14, 8. Gal. 1, 15. — *ἐκ νεότητος,* Matth. 19, 20. (Marc. 10, 20. Luc. 18, 21.) Act. 26, 4. (— ita quoque Graeci: *ἐκ βρέφους, ἐκ παιδίου, ἐκ παίδων,* Xenoph. Mem. 2, 6, 8. Oecon. 3, 10.) — Sicut Latini dicunt: aptare, nectere ex, quasi res annexa fingatur prodire s. profluere ex ea, cui annexa est, ita graecus quoque sermo iactat formulas: *κρέμαμαι ἔκ τινος,* Act. 28, 4. (Xen. Mem. 3, 10, 13. Hom. Od. 19, 53.) — *συνέχομαι ἐκ,* Phil. 1, 23. — Huc refer similes: *ἐκ δεξιῶν, ἐξ ἀριστερῶν,* s. *ἐξ εὐωνύμων καθῆσθαι,* Matth. 20, 21. 23. (Marc. 10, 37. 40.) 22, 44. (Marc. 12, 36. Luc. 20, 42.) 26, 54. (Marc. 14, 62. Luc. 22, 69.) Act. 2, 54. Hebr. 1, 13. — *εἶναι ἐκ δεξιῶν,* Luc. 23, 33. Act. 2, 25. — *ἐκ δεξ. ἱστάναι, ἑστηκέναι,* Matth. 25, 33. Luc. 1, 11. Act. 7, 55. 56. — *ἐξ ἐναντίας,* Marc. 15, 39. — *συμφωνεῖν μετά τινος ἐκ* (*δηναρίου*), Matth. 20, 13. (nonne consensum tuum suspensum fecisti ex — ?)

f., *ἔκ τινος,* iunct. cum verbo *εἶναι* — esse *e quadam terra patria.* Ita ap. Joann. *εἶναι ἐκ τῆς γῆς,* Joh. 3, 31. — *ἐκ τοῦ κόσμου* (cf. nostr. Weltkind), Joh. 17, 14. 1 Joh. 4, 5. — *ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τοῦ κόσμου λαλεῖν,* Joh. 3, 31. (humana ac terrena ore proferre), Joh. 4, 5. (ex opinionibus vulgarium hominum loqui.)

g., *ἔκ τινος, ex occulto, occluso* — cum verbo prodeundi aut quodam simili — Hebr. 11, 35. *Ἔλαβον τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἐξ ἀναστάσεως* (quasi e manibus resurrectionis, s. e mortuis per resurrectionem) — *φῶς λάμπει ἐκ σκότους,* 2 Cor. 4, 6. — *λαμβάνειν ἐξ,* Gal. 3, 2. (num *τὸ πνεῦμα* in vestris latebat operibus, ut inde illud derivare potuissetis? immo prodiit ex fide.) cf. v. 5.

h., *Phrases ex verbis praegnantibus*, i. e. quarum verbum aliud verbum involvit praepositioni ἐξ aptum, v. c. verbum capiendi vel poscendi, — ἀκούειν ἐκ, Joh. 12, 34. — κατηχεῖσθαι ἐκ, Rom. 2, 18. — ἐκδικεῖν (τὸ αἷμά τινος) ἐκ τινος, Apoc. 6, 10. 19, 2. — cf. 18, 20. (κρίνειν τὸ κρίμα τινὸς ἔκ τινος) — κρίνειν ἐκ, Luc. 19, 22. (ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, ex ore, i. e. ex iis, quae modo proloquutus es, sumo iudicium de te pronuntiandum) cf. Apoc. 20, 12. — verb. educendi: νικᾶν ἐκ, Apoc. 11, 11. v. σώζειν, διασώζειν, ἐλευθεροῦν, τηροῦν ἐκ — verbum mittendi: γράφειν ἐκ, 2 Cor. 2, 4. — Cf. Apoc. 16, 11. — verb. veniendi, v. c. παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ, Luc. 11, 6. sc. ἐλθών, — egrediendi: μετανοεῖν ἐκ — ἀναπαύεσθαι ἐκ. al.

i., breves formulae, adverbiorum speciem referentes: ἐκ μέτρου, modice, Joh. 3, 34. — ἐκ μέρους, ex parte, 1 Cor. 12, 27. 13, 9. 12. — ἐκ καρδίας, Rom. 6, 11. — ἐκ ψυχῆς, Eph. 6, 6. Col. 3, 23. — ἐξ εἰλικρινείας, 2 Cor. 2, 17. — ἐξ ἀνάγκης, 2 Cor. 9, 7. Hebr. 7, 12. — ἐξ ἰσότητος, 2 Cor. 8, 13. — ἐκ τοῦ ἔχειν (pro facultatum rationibus) 2 Cor. 8, 11.

k., Constructiones praegnantes: Matth. 24, 17. (ἆραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, i. e. ἆραι ἐκ τῆς οἰκίας τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ) Luc. 11, 13. (ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει etc., i. e. ὁ πατὴρ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ δώσει ἐκεῖθεν). Ita Graeci quoque: ἁρπάζεσθαι τὰ ἐκ τῶν οἰκιῶν, Plat. Phaed. — Caeterum distingue ἀπό (von — weg) et ἐκ (aus — heraus). Etenim ῥύεσθαί τινα ἐκ v. c. est: liberare aliquem ex eo, in quo est, Rom. 7, 24. (ἐκ τοῦ σώματος) 2 Cor. 1, 10. Col. 1, 13. 2 Tim. 3, 11. 2 Petr. 2, 9. — sed ῥύεσθαί τινα ἀπό τινος: tutum facere ab — i. e. servare aliquem, ne incidat in — Matth. 6, 13. (Luc. 11, 4.) 1 Thess. 1, 10. (ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης) Rom. 15, 31. 2 Thess. 3, 2.

Ἕκαστος, η, ον, (a voc. ἑκάς, remote; comparat. ἑκάτερος; superl. ἕκαστος, remotissimus, i. e.) quisque, unusquisque; *a.*, *absol. α.*, ἕκαστος, *masc.*: Joh. 7, 53. Act. 2, 38. 4, 35. Rom. 2, 6. 14, 5. Gal. 6, 4. 5. 1 Cor. 3, 10. 13. 4, 5. 7, 20. 24. 11, 21. 12, 7. 18. Jac. 1, 14. Apoc. 22, 12. — traiectum: Rom. 12, 3. (ἑκάστῳ ὡς, pro: ὡς ἑκάστῳ) 1 Cor. 3, 5. (ἑκάστῳ ὡς, pro: ἕκαστος ὡς αὐτῷ) 7, 17. (constructio turbata: ἑκάστῳ ὡς, pro: ἕκαστος ὡς αὐτῷ, et sequens illud: ἕκαστον ὡς, pro: ἕκαστος, ὡς αὐτόν) — *femin.* ἑκάστη (sc. γυνή), 1 Cor. 7, 2. — ἕκαστος ἡμῶν, Rom. 14, 12. 15, 2. — ἕκ. ὑμῶν, 1 Cor. 14, 26. 16, 2. 1 Thess. 4, 4. Hebr. 6, 11. — ἕκ. αὐτῶν, Joh. 6, 7. ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων, 1 Cor. 15, 38. — *β.*, εἷς ἕκαστος, Act. 20, 31. Col. 4, 6. — εἷς ἕκαστος αὐτῶν, Luc. 4, 40. — 16, 5. Act. 2, 3. 17, 27. 21, 26. Eph. 4, 7. 2 Thess. 1, 3. (ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν) — ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν, Apoc. 21, 21. — *γ.*, ἕκαστος, η, ον, nomini vel pronomini *superadditum* (Apposition): Matth. 18, 35. (ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ) Luc. 2, 3. Joh. 16, 32. Act. 2, 8. 3, 26. (ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν, pro: ἕκαστον ὑμῶν ἀπὸ τῶν πονηριῶν αὐτοῦ) 11, 29. (ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν) 1 Cor. 15, 23. Eph. 4, 25. Hebr. 8, 11. 1 Petr. 4, 10. Apoc. 2, 23. (ὑμῖν ἑκάστῳ) 5, 8. 20, 13. — εἷς ἕκαστος, Act. 2, 6. Eph. 5, 33. (ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀγαπάτω).

b., *adiectivi* loco positum: Luc. 6, 44. Joh. 19, 23. Hebr. 3, 13. (καθ' ἡμέραν ἑκάστην, quovis die.)

Ἑκάστοτε, adv. temporis, omni tempore (cf. πότε, τότε, ὅτε, ἄλλοτε, δήποτε, ἔκτοτε), 2 Petr. 1, 15.

Ἑκατόν, οἱ, αἱ, τά, centum, Matth. 13, 8. Marc. 4, 8. v. καρπός. — Matth. 18, 12. Luc. 15, 4. al.

Ἑκατονταέτης, ου, ὁ, et ἑκατονταετής, οῦς, ὁ, (ex ἑκατόν et ἔτος) centenarius, centum annos natus, Rom. 4, 19.

Ἑκατονταπλασίων, ονος, n. ον, (si a radice huius formae exordiamur, a διπλῆ, quod a poëtico διπλός, ἡ, όν, descendit διπλάζω, duplex sum, unde δίπλαξ, duplex, ad quod conformatum τρίπλαξ, lat. triplex; a διπλάζω veniunt διπλάσιος et διπλασίων, quae vim comparativi habent: duplo maior, duplex; et sic in usu est ἑκατονταπλάσιος et ἑκατονταπλασίων, pro quo scripta Graecor. etiam offerunt ἑκατομπλασίων) centuplus, centuplex, Matth. 19, 29. (Marc. 10, 30. sed Luc. 18, 30. πολλαπλασίονα.) Luc. 8, 8.

Ἑκατοντάρχης, ου, ὁ, (ex ἑκατόν et ἄρχω, duco, v. πατριάρχης, τετράρχης, ἐθνάρχης, ἀσιάρχης. Forma a Latinis adoptata; hinc tetrarches, abelarches apud Liv., Cic., Horat.) centurio, Act. 10, 1. 22. 24, 23. 27, 1. 31. Sed in locis Luc. 7, 2. 6. (Matth. 8, 5. 8. 13.) 23, 47. (Matth. 27, 54.) Act. 21, 32. 22, 25. 26. 27, 6. 11. 46. 28, 16. codd. exhibent ἑκατόνταρχος. (Xen. Cyr. 5, 3, 41. Herodian. 2, 13, 3.) — genit. plur., Act. 23, 23.

Ἑκατόνταρχος, ου, ὁ; v. Ἑκαντοντάρχης.

Ἐκβαίνω, aor. 2. ἐξέβην, (ab ἐκβίβημι, cf. reliqua composita: ἀνα-, κατα-, παρα-, συμβαίνω) egredior, Hebr. 11, 15. (text. rec. ἐξῆλθον.)

Ἐκβάλλω, f. -βαλῶ, (aor. 2. ἐξέβαλον, aor. 1. p. ἐξεβλήθην) eiicio, 1., inclusa violentiae notione: *a.*, τινά, *expello*, Matth. 21, 12. Marc. 11, 15. Joh. 2, 15. (ἐκ.) Luc. 20, 12. — δαιμόνια, Matth. 7, 22. 8, 16. 31. (Marc. 1, 34. 39.) 9, 33. (Luc. 11, 34.) 10, 1. al. — ἔκ τινος, Marc. 7, 30. ἀπό, 16, 9. ἔν τινι, per, Matth. 9, 33. et 12, 24. 27. 28. Marc. 3, 22. Luc. 11, 15. 19. 20. cf. ἐξελθεῖν et ἐκπορεύεσθαι ἔν τινι, Matth. 17, 21. Marc. 9, 29. — τῷ ὀνόματί τινος, Matth. 7, 22. — λόγῳ, Matth. 8, 16. — ἐπὶ τῷ ὀν. τινος, Luc. 9, 49. (Marc. 9, 38.) — *eiicio*, *a.*, seq. ἔξω, Joh. 6, 32. 9, 34. 35. 12, 31. Luc. 13, 28. — ἔξω c. genit., Matth. 21, 39. Marc. 12, 8. Luc. 20, 15. Act. 7, 58. — ἔκ τινος τόπου, Luc. 4, 29. — ἐκ τῆς ἐκκλησίας, 3 Joh. v. 10. — ἀπό, Act. 13, 50. (ἀπὸ τῶν ὁρίων.) — e familia, Gal. 4, 30. — *β.*, εἰς τόπον τινά, Matth. 8, 12. 22, 13. 25, 30. Apoc. 20, 3. — ἐκβ. τινα εἰς τὴν ἔρημον, vi abduco in — Marc. 1, 12. — ἐκβάλλω *b.*, τί, Luc. 6, 22. (ἐκβάλλειν τὸ ὄνομά τινος ὡς πονηρόν, ex albo [s. diptychis] expungere.) Ita quoque Apoc. 11, 2. de eo, quod cum contemtu excluditur. — ἐκβ. τι ἔκ τινος, effundo, Matth. 12, 35. 13, 52. — extraho ex aliquo, Matth. 7, 4. 5. (Luc. 6, 42.) Marc. 9, 47. (Matth. 18, 9.) — ἐκβ. τι εἴς τι, Matth. 15, 17. — Med. eiicio a me, Act. 27, 33.

2., exclusa violentiae notione: *a.*, τινά, *N.*, alicui non permitto, ut alicubi versetur aut maneat, ideoque eum discedere iubeo, id quod severis quidem, tamen non asperis verbis, fieri potest, Matth. 9, 25. Marc. 5, 40. Luc.

8, 54. Act. 9, 40. 16, 37. (h. l. distinguitur a τῷ ἐξαγαγεῖν.) — ג., ita dicitur, ut impetus egredientis in emittentem ipsum transferatur, *aa.*, Marc. 1, 43. aliquem dimitto, qui hinc festinans pergat, ne ab aliis conspiciatur. — *bb.*, aliquem clam emitto, ut fugam acceleret, Jac. 2, 26. (Jos. 2, 15.) — *cc.*, greges ex aula emitto, qui exinde erumpunt, Joh. 10, 4. — *b.*, τί, recto cursu progredi iubeo εἰς, ad, Matth. 12, 20. (ἕως ἂν ἐκβάλῃ. Auctor videtur cum hoc loco Isai. 42, 3. confudisse eum, qui est Habac. 1, 4. unde petiit לָנֶצַח; verba ἕως ἂν sumsit e formula nostri loci: עַד־יָשִׂים, verbo aliud e sequentibus substituens: עַד־יוֹצִיא, atque hoc ei in memoriam revocavit locum Habacuci.)

Ἔκβασις, εως, ἡ, (ex ἐκ et βαίνω, egredior, evenio, accido) exitus, eventus, 1 Cor. 10, 13. (ποιήσει τὴν ἔκβασιν τοῦ.) Hebr. 13, 7. (ἡ — τῆς ἀναστροφῆς.)

Ἐκβολή, ῆς, ἡ, (ab ἐκβάλλω adi. ἔκβολος, ον, eiectus, a, um) eiectio, Act. 27, 18. (ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, iactum fecerunt, scil. mercium, quas ob nimiam tempestatem in mare proiiciebant.)

Ἐκγαμίζω, f. ίσω, (ex ἐκ, e domo, et γαμίζω) in matrimonium s. nuptum do, Matth. 24, 38. 1 Cor. 7, 38. — Pass. nubo (ἐκ, ut e domo sequar maritum), Matth. 22, 30. (Luc. 20, 34. 35. al. codd. ἐκγαμίσκονται, Marc. vero 12, 25. γαμίσκονται) Luc. 17, 27.

Ἐκγαμίσκω, (ex ἐκ et γαμίσκω) i. q. ἐκγαμίζω, pass., Luc. 20, 34. 35. (e lectione codd., v. ἐκγαμίζω.)

Ἔκγονος, ον, ὁ, ἡ, ἔκγονον, τό, (ab ἐκγίνομαι, s. potius obsol. ἐκγένω, eiusque perf. 2. ἐκγέγονα) progenitus, procreatus, neutr. substantive ut τέκνον, pl. τὰ ἔκγονα, soboles, filii et filiae, item nepotes; de his 1 Tim. 5, 4. (τέκνα ἢ ἔκγονα) οἱ ὁ, Deut. 19, 10. Jes. 49, 15. 51, 9.

Ἐκδαπανάω (ῶ), f. ήσω, (ex δαπανάω, q. v., et ἐκ, scil. e meo penu, cf. ἐκδανείζω) expendo, sumtum facio; — pass. vi medii instruct. ἐκδαπανῶμαι, me ipse expendo, insumo, ὑπέρ τινος, 1 Cor. 12, 15. (ἐκδαπανηθήσομαι.)

Ἐκδέχομαι, f. ξομαι, (ex ἐκ et δέχομαι) *a.*, excipio, τινά vel τί, 1 Cor. 11, 33. (vos mutuo excipite, i. e. mutuos cibos praebete.) — *b.*, exspecto (ut venientem excipere possim), Joh. 5, 3. Act. 17, 16. 1 Cor. 16, 11. Hebr. 11, 10. Jac. 5, 7. — sequente ἕως, Hebr. 10, 13. (1 Petr. 3, 20. pro ἅπαξ ἐξεδέχετο cum codd. leg. ἀπεξεδέχετο) v. ἐκδοχή.

Ἔκδηλος, ου, ὁ, ἡ, (ex δῆλος et ἐκ, cf. lat. evidens, et γινώσκειν ἐκ) evidens, manifestus, 2 Tim. 3, 9. (Hom. Il. 5, 2.)

Ἐκδημέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἔκδημος, et hoc ex ἐκ et δῆμος, α., populus, β., terra patria, das Heimathland) *a.*, peregre proficiscor, et hinc omnino: emigro, ἔκ τινος, ex, 2 Cor. 5. 8. — *b.*, peregrinor, ἀπό procul a, 2 Cor. 5, 6. (in utroque loco oppon. ἐνδημῶ, ut et v. 9.) v. ἀποδημῶ.

Ἐκδίδωμι, f. -δώσω, (ex ἐκ et δίδωμι) τί τινι, eloco, verpachten, Matth. 21, 33. (Marc. 12, 1. Luc. 20, 9.) 41. (Aelian. V. H. 14, 15.)

Ἐκδιηγέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (ex ἐκ et διηγέομαι) propr. totam

rem enarro. Deinde etiam omnino enarro, expono, τί, Act. 13, 41. (Habac. 1, 5.) 15, 3. (occurrit hoc v. ap. Joseph.)

Ἐκδικέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἔκδικος, q. v.) — **a.**, τινά, ius vindico alicui, Luc. 18, 5. (1 Macc. 6, 22.) — ἐμαυτόν, ulciscor, Rom. 12, 19. — ἀπό τινος, tueor, defendo aliquem ab aliquo, Luc. 18, 3. (cf. 1 Sam. 14, 16. 2 Sam. 18, 19. שָׁפַט מִיַּד, οἱ ό, κρίνειν τινὰ ἔκ τινος.) — **b.**, τί, ulciscor aliquid (i. e. punio aliquem propter aliquid), 2 Cor. 10, 6. (τὴν παρακοήν.) — cf. τοὺς ό, 1 Sam. 15, 2. Amos. 3, 14.) — τὶ ἀπό τινος, ulciscor (et reposco) aliquid ab aliquo, Apoc. 6, 10. 19, 2. (2 Reg. 9, 7. et Gen. 9, 6. Ez. 33, 6. cf. Apoc. 18, 20. κρίνειν τὸ κρίμα τινὸς ἔκ τινος.)

Ἐκδίκησις, εως, ἡ, (ab ἐκδικέω, q. v.) **a.**, vindicta, ultio, Luc. 21, 22. Rom. 12, 19. et Hebr. 10, 30. 2 Cor. 7, 11. — ποιεῖν τὴν ἐκδίκησίν τινος, aliquem vindicare ab iniuriis, Luc. 18, 7. 8. (Graeci: ποιεῖσθαι ἐκδίκ., ut Polyb. 3, 8.) — τινί, aliquem (iniuria affectum) ulcisci, Act. 7, 24. (Jud. 11, 36.) — **b.**, punitio, τινός (gen. obi.), 1 Petr. 2, 14. — διδόναι ἐκδίκησίν τινι, poenas infligere alicui, 2 Thess. 1, 8. (cf. Ez. 25, 14.)

Ἔκδικος, ον, ὁ, ἡ, (ex ἐκ et δίκη, ultor, vindex, Rom. 13, 4. — seq. περί τινος, 1 Thess. 4, 6. (οἱ ό, Ps. 8, 3.)

Ἐκδιώκω, f. -διώξω, (ex ἐκ et διώκω) — τινά, persequor, Luc. 11, 49. 1 Thess. 2, 15. (οἱ ό, Ps. 118, 157. Joël. 2, 20.)

Ἔκδοτος, ον, ὁ, ἡ, (ab ἐκδόω = ἐκδίδωμι) traditus (e manibus), ausgeliefert, Act. 2, 23. (ἔκδοτον λαβόντες.) Palaeph. f. 41, 2.

Ἐκδοχή, ῆς, ἡ, (ab ἐκδέχομαι, q. v., cf. περιοχή, διαδοχή) exspectatio, Hebr. 10, 27.

Ἐκδύω, f. ύσω, (i. q. ἐκδύνω, ex ἐκ et inus. δύω) exuo, τινά, exuere aliquem vestibus, Matth. 27, 28. Luc. 10, 30. — τινά τι, Matth. 27, 31. (Marc. 15, 20.) — med., 2 Cor. 5, 3. (ἐκδυσάμενοι. Recte ita codd. Graeci, Tertull. „exuti" in: de Resurr. carnis c. 48. contr. Marc. 5, 12. Alii: ἐνδυσάμενοι — v. γυμνός) 4.

Ἐκεῖ, adv. loci, ibi, illic, Matth. 2, 13. 15. 5, 24. al. — οἱ ἐκεῖ, scil. ὄντες, ibi versantes, Matth. 26, 71. — Nota insuper **a.**, ἐκεῖ, relatum ad personam, i. q. παρὰ τούτῳ, Matth. 10, 11. — **b.**, saeplus ubi praecedens adverbium relativum sibi iam verbum attraxit, huic verbo per abundantiam additur ἐκεῖ, quasi adverbium illud non praecessisset, Apoc. 12, 14. (ὅπου τρέφει ἐκεῖ.) Marc. 5, 55. (ὅπου ἤκουον, ὅτι ἐκεῖ ἐστι) ita ex hebr. אֲשֶׁר שָׁם (v. Gen. 13, 4. Ex. 20, 24.) — **c.**, ponitur ἐκεῖ pro ἐκεῖσε, illuc, post verba eundi, v. c. ἀπέρχομαι, Matth. 2, 22. (22, 36. huc non pertinet) — μεταβαίνω, 17, 20. — συνάγομαι, 24, 28. (Luc. 17, 37. 12, 18.) — ὑπάγω, Joh. 11, 8. — ἔρχομαι, 18, 3. — προπέμπομαι, Rom. 15, 24. — et βάλλω, Luc. 22, 2. (ita Hebraei שָׁם pro שָׁמָּה, Deut. 1, 37. Jerem. 19, 14. et Graeci quoque tum hoc adverb., tum alia eiusdem generis post verba eundi ponunt, statum cum motu commutantes, v. ὅπου, οὗ, ποῦ) ἐκεῖ, Luc. 13, 28. non de tempore dicitur,

etsi sequitur ὅταν, sed ad τὸ ἔξω v. 25. pertinet. Sens.: in loco exteriori, cum eo vos seclusos videritis, erit ὁ κλαυθμός cett.

Ἐκεῖθεν, adv. loci, inde, illinc, Matth. 4, 21. 5, 26. 9, 9. 27. Act. 20, 13. al. — Luc. 16, 25. (οἱ ἐκεῖθεν pro: οἱ ἐκεῖθεν διαβῆναι θέλοντες.)

Ἐκεῖνος, η, ο, (ab ἐκεῖ) pronom. demonstrat., ille, a, ud. Occurrit **a.**, absolute dictum, ita ut spectet ad subiectum remotius, distinctum ab οὗτος. Matth. 13, 11. (Marc. 4, 11.) 18, 32. Marc. 16, 20. Luc. 18, 14. Joh. 9, 9. Act. 21, 6. — Hebr. 4, 2. 12, 25. Jac. 4, 15. — is, ea, id, etiam si spectat subiectum proxime praecedens, ubi nos cum vi: der, Matth. 17, 27. Marc. 7, 15. 20. 12, 4. 5. 16, 10. Luc. 12, 47. Joh. 4, 25. 5, 11. 19. 38. seq. 8, 44. 13, 6. 26. Act. 3, 13. al. Rom. 6, 21. 14, 14. — ἐκεῖνο seq. ὅτι, Matth. 24, 43. (ap. Joannem etiam pro αὐτός, ubi de aliquo sermo est, quem auctor omnino ab aliis distingui voluit, 13, 27. 30.) — vel: er, Joh. 1, 8. 2, 21. 7, 11. 2 Tim. 2, 13. Tit. 3, 7. 1 Joh. 3, 3. 5. 7. — accuratius definitur nomine apposito, Joh. 16, 13. — **b.**, adiectum nomini; α., postpositum, ut sonus requiescat in nomine; ita interdum remotius subiectum distinguit a propiore, Hebr. 8, 7. (ἡ πρώτη ἐκείνη) Luc. 19, 27. — Plerumque vero adiicitur ei, de quo modo sermo fuit, Matth. 7, 25. 27. (Luc. 6, 48. 49.) 8, 28. 10, 14. (Luc. 10, 12. Marc. 6, 11.) 15. 15, 22. 28. 18, 27. 28. 21, 40. (Luc. 20, 16. τούτους) 22, 7. 24, 22. 29. (Marc. 13, 24.) 46. 48. 50. (Luc. 12, 43. 45. 46.) 25, 7. 19. 26, 24. (Marc. 14, 21. Luc. 22, 22.) Marc. 3, 24. 25. Joh. 1, 40. Act. 1, 19. — Jac. 1, 7. — β., praepositum, et plerumque sic, ut sono distinguendum sit: Matth. 11, 25. (coll. Luc. 10, 22. ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ) 13, 4. (ἐκεῖνοι h. l. opponuntur τοῖς Γαλιλαίοις τούτοις, die Galiläer da) 14, 1. 24, 19. (Marc. 13, 17.) Luc. 12, 47. 17, 31. Joh. 14, 20. 16, 23. Alibi se nomen adiectum habet ut appositio, Marc. 12, 7. Solennis est scriptoribus rerum Christi formula ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, de tempore, quod accuratius aut nesciunt definire, aut nolunt, quod tamen coniungi volunt cum rerum modo narratarum tempore, Matth. 3, 1. (illo tempore, quo Jesus adhuc Nazarethi versabatur) Marc. 1, 9. 8, 11. Luc. 2, 1. Praeiverunt hanc formulam scriptores V. T., Ex. 2, 11. Jud. 18, 1. 19, 1. 1 Sam. 28, 1. Jes. 38, 1. al. (Noli tamen cum his confundere locos: Matth. 26, 29. Luc. 4, 2. 9, 36. 20, 1. Apoc. 9, 6.) — ἡ ἡμέρα ἐκείνη, κατ' ἐξοχήν dies ille quo Christus ad iudicium habendum venturus est, Matth. 7, 22. (Luc. 10, 12.) coll. 10, 15. (ἡμέρα κρίσεως) 2 Thess. 1, 10. 2 Tim. 1, 12. Apoc. 16, 14. Etiam hanc phrasin praeiverunt libri V. T., cf. Joël. 1, 15. Ez. 13, 5. Jes. 2, 12. — δι' ἐκείνης, scil. ὁδοῦ, Luc. 19, 4. (cf. Luc. 5, 19. al. codd. in utroque loco omittunt διά, Graeci tamen eo sensu dicunt: ἐκείνῃ.)

Ἐκεῖσε, adv. loci, illuc, in construct. praegnanti, Act. 21, 3. v. ἀποφορτίζομαι. — item pro ἐκεῖ in construct. praegnanti, τοὺς ἐκεῖσε ὄντας, eo congregatos, Act. 22, 5.

Ἐκζητέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐκ, ex occulto, et ζητέω) exquiro, investigo, **a.**, τινά, — τὸν κύριον, Deum inquiro, i. e. preces ad eum facio, Act. 15, 17. (ol ὁ Amos. 9, 11.) Rom. 3, 11. Hebr. 11, 6. (Ps. 13, 2. Amos. 5, 4. Jes. 45, 10.) — περί τινος, scrutor de aliqua re, 1 Petr. 1, 10. (coniungitur h. l. cum ἐξερευνᾷν) — **b.**, τί, mihi expeto, flagito, Hebr. 12, 17. (scil. τὴν μετάνοιαν

patris) — ἀπό τινος, reposco, Luc. 11, 50. 51. (pass. ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα τῶν προφητῶν ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, i. e. ut vindicta caedis prophetarum ab hac aetate sumatur, locutio hebr., cf. 2 Sam. 4, 11. Ez. 3, 18.

Ἐκθαμβέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (verb. depon. ab ἔκθαμβος, attonitus, obstupefactus; ἐκ, plane) obstupesco, terrore percellor, Marc. 14, 33. (coni. cum ἀδημονεῖν) — ἐξεθαμβήθην, perterrefactus sum, Marc. 9, 15. 16, 5. — imperat. praes., 15, 6.

Ἔκθαμβος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐκ, cf. ἔκφοβος, et θάμβος, terror) obstupefactus, Act. 3, 11.

Ἔκθετος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ab ἐκθέω = ἐκτίθημι) expositus, Act. 7, 19. (ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη, cf. supra ἔκδοτος, et λαβεῖν ἔκδοτον) — Aelian. V. H. 2, 7.

Ἐκκαθαίρω, f. αρῶ, (ex καθαίρω et ἐκ, i. e. aut funditus aut ἔκ τινος) **a.**, expurgo, plane purgo — **b.**, purgo ἀπό τινος, ab aliqua re, ἐμαυτόν, 2 Tim. 2, 21. — **c.**, eiicio, τί (aliquid, ut id, a quo removetur, purum sit), 1 Cor. 5, 7.

Ἐκκαίομαι, aor. 1. ἐξεκαύθην, (pass. verbi ἐκκαίω, exuro, accendo, ex ἐκ et καίω) flagro, exardesco, metaph., Rom. 1, 27. (de iis, quorum animus incenditur impuris libidinibus.)

Ἐκκακέω (ῶ), f. ήσω, (ex κακέω, i. e. κακός, ignavus, timidus sum, et ἐκ, cf. ἔκθαμβος, ἐκπλήσσω) deficio, 2 Cor. 4, 1. — animum despondeo, Eph. 3, 13. (ἐν ταῖς θλίψεσι) — languesco, Luc. 18, 1. 2 Cor. 4, 16. — coniunctum cum participio, Gal. 6, 9. 2 Thess. 3, 13. — Polyb. 4, 19.

Ἐκκεντέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐκ et κεντέω, pungo) transfigo, pungo; — ὄψονται, εἰς ὃν ἐξεκέντησαν, Joh. 19, 37. Vulg.: videbunt, in quem transfixerunt (Zach. 12, 10. Sed οἱ ό h. l. longe aliter verterunt: ἐπιβλέψονται πρός με, ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο. Text. Aquilae: — σὺν ὃν ἐξεκέντησαν, Symmach.: — ἔμπροσθεν ἐξεκέντησαν) ad eundem locum respicitur Apoc. 1, 7. (οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν. Ergo in illo Joannis loco constr. ὄψονται εἰς τοῦτον, ὃν ἐξεκέντησαν.) Cf. ἐγκεντρίζω.

Ἐκκλάω, f. άσω, (Perf. Pass. ἐκκέκλασμαι, aor. 1. Pass. ἐξεκλάσθην — a verb. κλάω et ἐκ) defringo. — Pass. Rom. 11, 17. 19, 20.

Ἐκκλείω, f. είσω, (perf. pass. ἐκκέκλεισμαι, aor. 1. p. ἐξεκλείσθην — ex κλείω et ἐκ) excludo — τινά, Gal. 4, 17. (ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, scil. a me, a mea conversatione et doctrina, ut se ipsos aemulemini) — Pass. Rom. 3, 27. (καύχησις ἐξεκλείσθη, gloriatio praeclusa, praecisa est).

Ἐκκλησία, ας, ἡ, (ab ἐκκαλέω, unde adi. ἔκκλητος, evocatus) **a.**, *concio convocata*, i. e. α., concio populi vel per praeconem ad locum publicum deliberandi caussa convocata (ut conciones illorum Graecorum, qui civitate libera gaudebant), vel auctoritate magistratus congregata (ut ea, quae Act. 19, 39. commemoratur, ἔννομος, s. κυρία, i. e. rata, fixa, ordinaria, quae certis diebus, ter quaterve singulis mensibus haberi solebat) — β., concio Israëlitarum ad audiendam legem convocata (קָהָל, Deut. 30, 31. Jos. 8, 35. Ps. 25, 5.

ubi significat conventum), Act. 7, 38. Hebr. 2, 12. (Ps. 21, 23.) — *γ.*, concio, tumultu excitata s. per tumultum congregata, Act. 19, 32. 40. — **b.**, *coetus*, et *α.*, quidem coetus electorum s. beatorum in coelis, Hebr. 12, 23. — *β.*, coetus *Christianorum* (eorum hominum, qui salutem aeternamque vitam a Jesu Christo sperantes unam fidem ac doctrinam profitentur, suis ritibus sacris utuntur, suos sacros conventus habent atque ad certas leges, societati scriptas, suas res moderantur (cf. Act. 2, 44—47.). Dicitur vero vel sic illud nomen plus uno sensu, scil. ℵ., de singulis Christianorum coetibus alicubi urbium vicorumve conditis, et de eis quidem *aa.*, idcirco, quod societatem constituunt. — Hoc sensu mentio iniicitur ecclesiae Hierosolymitanae, Act. 5, 11. 8, 1. 11, 22. 12, 1. 15, 4. 22. 21, 22. — Antiochenae, Act. 11, 26. 13, 1. 14, 26. 15, 3. 30. — Ephesinae, Act. 20, 17. 28. — Cenchraeensis, Rom. 16, 1. — V. etiam 1 Cor. 1, 2. 6, 4. 2 Cor. 1, 1. Gal. 1, 2. Phil. 4, 15. Col. 4, 16. 1 Thess. 1, 1. 2 Thess. 1, 1. 3 Joh. v. 6. 9. 10. Apoc. 2, 1. 12. 18. 3, 1. 7. 14. — Coetus quisque dicitur *ἐκκλησία θεοῦ*, Act. 20, 28. 1 Cor. 10, 32. 11, 22. 15, 9. Gal. 1, 13. 1 Tim. 3, 5. — et disertis verbis ecclesiarum pluralitas laudatur, v. Act. 9, 31. 15, 41. 16, 5. Rom. 16, 4. 16. 1 Cor. 11, 16. 14, 33. 16, 19. 2 Cor. 8, 1. 18. 24. 11, 8. 28. Gal. 1, 22. 2 Thess. 1, 4. Apoc. 1, 4. 11. 20. — Sed *bb.*, illud nomen transfertur in conventum Christianorum, Dei colendi caussa factum (Versammlung), 1 Cor. 11, 18. 14, 4. 12. 19. 34. — vel *cc.*, in eam transfertur partem Christianorum, quae certo quodam loco precum faciendarum caussa convenire solebat, Rom. 16, 4. 1 Cor. 16, 19. Col. 4, 15. Philem. v. 2. — Omnes vero Christianorum coetus unum coetum (corpus mysticum, cuius caput est Christus) efficiunt (Eph. 4, 3—6.), atque *ἐκκλησίας* graeca et latina ecclesiae vox multis in locis ℶ., de hoc uno coetu dicitur; nostrates eum appellare consueverunt: die Kirche, Matth. 16, 18. (ecclesia Christi) 18, 17. (ecclesia Christi, societas, quae suos habet antistites) 1 Cor. 12, 28. (15, 9. Gal. 1, 13. Phil. 3, 6.) Eph. 1, 22. 23. (Christus caput ecclesiae et ecclesia corpus Christi) 3, 10. 5, 23—25. 27. 29. 32. Col. 1, 18. 24. 1 Tim. 3, 15. Jac. 5, 14.

Ἐκκλίνω, f. *νῶ*, (*κλίνω*, *ἐκ*) declino, deflecto (a recto tramite), intrans. i. e. me averto, Rom. 3, 12. — *ἀπὸ κακοῦ*, 1 Petr. 3, 11. (Ps. 36, 27. Prov. 3, 7.) — *ἀπό τινος*, genit. pers. alicuius societate abstineo, Rom. 16, 17. — cf. *ἐκτρέπω*.

Ἐκκολυμβάω (*ῶ*), f. *ήσω*, (*κολυμβάω*, *ἐκ*) natando evado, Act. 27, 42.

Ἐκκομίζω, f. *ίσω*, (*κομίζω*, *ἐκ*) effero, — pass. *ἐξεκομίζετο* (efferebatur, scil. ex urbe ad sepulcrum) *τεθνηκώς*, Luc. 7, 12. (cf. lat. efferre.)

Ἐκκόπτω, f. *ψω*, (*κόπτω*, caedo, *ἐκ*) excido, exscindo — *τί*, *δένδρον*, Matth. 3, 10. (Luc. 3, 9. *δένδρον*) 7, 19. Luc. 13, 7. 9. — *τὴν χεῖρα*, Matth. 5, 30. et 18, 8. (Marc. 9, 43. *ἀπόκοψον*) — trop. *τὴν ἀφορμήν*, occasionem praecido, 2 Cor. 11, 12. (cf. Job. 19, 10. — *τὴν ἐλπίδα*) — *ἔκ τινος*, Pass. Rom. 11, 22. 24.

Ἐκκρέμαμαι, (med. verbi *ἐκκρεμάννυμι*, ex *κρεμάω* et *ἐκ*) pendeo (de, a) — *ὁ λαὸς ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων*, ab ore eius pependit, Luc. 19, 48.

Ἐκλαλέω, *ῶ*, f. *ήσω*, (*λαλέω*, *ἐκ*) eloquor, — *τινί*, *ὅτι*, Act. 23, 22.

Ἐκλάμπω, f. *ψω*, (*λάμπω*, *ἐκ*) effulgeo, Matth. 13, 43. (Dan. 12, 3.)

Ἐκλανθάνομαι, (pass. verbi ἐκλανθάνω, oblivisci facio, — perf. ἐκλέλησμαι) obliviscor, τινός, Hebr. 12, 5.

Ἐκλέγω, f. ξω, (λέγω, ἐκ) eligo. Med. ἐκλέγομαι, eligo (mihi) τί, Luc. 10, 42. 14, 7. — τινά, aliquem, Joh. 6, 70. 13, 18. 15, 16. Act. 1, 2. (aor. vim plusquamperf. habet), 6, 5. — τινὰ ἀπό τινῶν, Luc. 6, 13. — ἐκ, Joh. 15, 19. Act. 15, 22—25. (pro ἐκλεξαμένους al. codd. ἐκλεξαμένοις, Partic. pro infinit. ἐκλέξασθαι καὶ πέμψαι, cf. Luc. 1, 3.) — ἐν, Act. 15, 7. (ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν, deus delectu facto constituit, ut inter nos ego sim, e cuius ore cett.) — Transfertur in sacris litteris hoc verbum ad rationes divinae providentiae, et ad curam, quam deus habet rerum humanarum. Dicitur scil. deus ex aliis elegisse eos, quos prae caeteris tuetur, amat ac beneficiis afficit atque qui in eo statu positi sunt, ut faustissima quaevis et nunc et olim a deo sperare possint. Ita Matth. 24, 22. Marc. 13, 20. dicuntur οἱ ἐκλεκτοί, οὓς ἐξελέξατο (ὁ θεός), ii, quos deus incolumes servare decrevit ab instante Judaeorum pertinacium clade, Christiani scil. (cf. quae in V. T. de Lotho Sodomis educto memoriae prodita sunt, Gen. 19, 12—25. 2 Petr. 2, 9.) Item dicitur deus sibi ex caeteris orbis terrarum gentibus elegisse populum Israeliticum, Act. 13, 17. (cf. Rom. 11, 28. Deut. 4, 37. Zach. 3, 2.) atque ita quoque elegisse eos, quibus spes salutis per Christum adipiscendae non frustra, sed eo effectu oblata est, ut hac spe erecti Christo nomen dent, atque vitae sanctioris votum libenter suscipiant, — 1 Cor. 1, 27. 28. (cf. Luc. 10, 21.) Eph. 1, 4. (sequitur h. l. acc. c. inf. εἶναι ἡμᾶς, ut essemus) — sequente acc. praedicati, Jac. 2, 5.

Ἐκλείπω, f. ψω, (ex ἐκ et λείπω, linquo) transitive: praetermitto, relinquo, scil. egrediens, τὴν πόλιν, εἰς πόλιν, ut in aliam me conferam; — intransitive: *deficio*, ut v. c. ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, unde ἡ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, defectio solis, lunae, — cisterna, quae paullatim aqua destituitur, cf. voc. ἀνέκλειπτος, Hebr. 1, 32. (τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείποισι ex Ps. 101, 28.) — de morientibus: Luc. 16, 9. (Sed h. l. verbum consulto adhibitum, ut comparatio fieret cum improbo oeconomo, rebus ad vitam necessariis iam carente. Verte: si vitae fulcris destituti eritis, si in eo estis, ut plane destituamini. Non necesse est, ut suppleatur τὸν βίον, quamquam haec formula occurrit apud Dion. Halic. Ant. 1, 54. Lucian. Macrob. §. 12.)

Ἐκλεκτός, ή, όν, (a v. ἐκλέγω, perf. pass.) electus; **a.,** cum genit. possess. ἐκλεκτός τινος, quem aliquis prae caeteris carum habet, Χριστοῦ, Matth. 24, 31. (Marc. 13, 27. fidi Messiae asseclae) cf. Apoc. 17, 14. — θεοῦ, ὁ ἐκλ. τοῦ θεοῦ, speciatim: Messias, Luc. 23, 35. (cf. ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ, Marc. 1, 24. Luc. 4, 34.) — de iis, qui nomine Christo dato se deo consecrarunt, Luc. 18, 7. Rom. 8, 33. Tit. 1, 1. Nonnunquam tamen id voce potissimum exprimitur, quod *libero* dei favore Christiani sint praelati caeteris atque ad spem felicitatis aeternae adducti, ut Col. 3, 12. (Nam petit inde h. l. apostolus argumentum ad mutuum amorem commendandum.) — Quare ἐκλεκτῶν nomen simpliciter coetui Christianorum in epistolis apostolorum tribuitur, 1 Petr. 1, 1. 2, 9. (h. l. τὸ γένος ἐκλεκτόν, formula ex sacris Judaeorum monumentis repetita, quippe qui gens erant e caeteris gentibus electa), vel etiam Christianis singulis, 2 Joh. v. 1. 13. (cf. 1 Petr. 5, 13.) Rom. 16, 13. (ἐν κυρίῳ non pertinet ad ἐκλεκτός, sed ad

ἀσπάζεται.) Distinguuntur οἱ ἐκλεκτοί etiam a τοῖς κλητοῖς; deus vocari quidem (invitari ad felicitatis aeternae perceptionem) plures iussit, ex his autem pauciores tantum hac felicitate vere potiuntur; ita in parabolis Matth. 20, 16. 22, 14. et patet invitatos a deo dici pariter Judaeos atque Christianos, hos vero tantum (qui ducem ad vitam aeternam divinitus missum sequantur) electos, — 2 Tim. 2, 10. (h. l. e paganis ii, qui oblatam ipsis beneficiorum per Christum partorum communionem non repudiant) — ἐκλεκτοί, nomen honorificum bonorum angelorum, 1 Tim. 5, 21. — **b.**, quasi e pluribus eiusdem generis electus (s. huius indolis, ut melioris ex eodem genere nullus eligi posset), h. e. eximius (exquisitus, in suo genere praestantissimus), 1 Petr. 2, 4. 6. (cf. Gen. 23, 6.)

Ἐκλογή, ῆς, ἡ, (ab ἐκλέγω) *electio*, **a.**, de actu electionis, Act. 9, 13. (σκεῦος ἐκλογῆς, i. q. ἐκλεκτόν, eximium) — speciatim dic. de electione, quam deus faciat feceritve, ut beneficia alicui prae caeteris tribuat, adiuncta notione liberae voluntatis, Rom. 9, 11. (ἡ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις, decretum in libera electione conspicuum) — 11, 5. (c. gen. qualit. κατ' ἐκλογὴν χάριτος, secundum electionem, quae gratia proficiscitur, s. electionem benignam. Genit. substant. pro adi. ex hebr., quamquam apud poëtas graecos similes phrases occurrunt.) v. 28. — c. gen. obi. 1 Thess. 1, 4. (electio h. l. eorum, qui e paganorum desperato statu ad verum deum spemque aeternae felicitatis adducti sunt) 2 Petr. 1, 10. (ex b. l. intelligitur electos dici, quibus copia adipiscendae salutis facta sit, ut salvi fieri possint, si velint) — **b.**, abstract. pro concr. Rom. 11, 7. (i. q. οἱ ἐκλεκτοί.)

Ἐκλύω, f. σω, (ex λύω et ἐκ, i. e. ἔκ τινος, nostr.: entbinden, ablösen) **a.**, solvo (libero) ab aliquo, — dissolvo, metaphor.; pass. viribus destituor (dissolvor), tabesco, Matth. 15, 32. Marc. 13, 3. cf. Jud. 15, 2. sed Matth. 9, 36. pro ἐκλελυμένοι alii codd. rectius ἐσκυλμένοι. Gal. 6, 9. (μὴ ἐκλυόμενοι, si non segnes sumus, scil. in benefaciendo. Differunt scil. ἐκκακεῖν, quod est sponte animum abiicere et ἐκλύεσθαι, operis molestiis defatigari necessario. Illud verbum trahit auctor ad benefaciendi operam, hoc vero ad messis laborem, unde lepida membrorum distinctio.) — **b.**, animum despondeo, zagen, Hebr. 12, 3. 5. (ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι, cf. Job. 10, 1. Jes. 53, 11.)

Ἐκμάσσω, ττω, f. ξω, (ex ἐκ et μάσσω, tango, misceo) *abstergo*, Luc. 7, 38. τοὺς πόδας — τινί, dat. instrum. v. 44. Job. 11, 2. 12, 3. 13, 5. Cf. ἀπομάσσω.

Ἐκμυκτερίζω, f. ίσω, (ex ἐκ et μυκτερίζω a μυκτήρ, nasus) derideo (naribus suspensis) aliquem, τινά, Luc. 16, 14. 23, 34. (οἱ ὁ Ps. 2, 4. 21, 8.)

Ἐκνέω, f. εύσω, ομαι vel οῦμαι, (ex ἐκ et νέω) **a.**, propr. enato, natando effugio. — **b.**, evado, clam elabor, Job. 5, 13. — οἱ ὁ Jud. 4, 13.

Ἐκνήφω, f. ψω, (ex ἐκ et νήφω, sobrius sum) **a.**, propr. ex ebrietate ad me redeo (Joël. 1, 5.). — **b.**, metaph., ad sanam mentem redeo (cf. supr. ἀνανήφω), 1 Cor. 15, 34.

Ἑκούσιος, ίου, ὁ, ἡ, (ab ἑκών, οῦσα, όν) spontaneus, voluntarius, Philem. v. 14. (κατὰ ἑκούσιον, sponte.) Hinc

Ἑκουσίως, adv., sponte, Hebr. 10, 26. 1 Petr. 5, 2. (oppon. ἀναγκάστως.)

Ἔκπαλαι, adv., (ex ἐκ et πάλαι, cf. graec. ἔκτοτε) iam olim, 2 Petr. 2, 3. 3, 5. (Arrian. exp. Alex. M. 1, 9. 15. — vox serioris aetatis.)

Ἐκπειράζω, f. άσω, (ex πειράζω et ἐκ, aliquid quasi eliciens) exploro, tento, τινά, Luc. 10, 25. — τὸν θεόν, experior dei virtutem et potentiam, Matth. 4, 7. et Luc. 4, 12. (Deut. 6, 16. Fut. ἐκπειράσεις pro imperativo, praeeunte textu hebraico, quamquam et Graeci nonnunquam futurum imperativi loco ponunt) — vel patientiam dei tento, 1 Cor. 10, 9. (monentur Christiani, ne tentent Christum. Sens.: nolite in caussis adversis vos impatientes gerere erga Christum, ut illi se gesserunt erga deum, Ex. 17, 2. Num. 21, 5.)

Ἐκπέμπω, f. ψω, (ex ἐκ et πέμπω) emitto, Act. 13, 4. 17, 10. (Xen. H. G. 1, 1, 31.)

Ἐκπερισσῶς, adv., (ex ἐκ et περισσῶς) ultra, plus, Marc. 14, 31. (Sed haec vox apud Graecos non occurrit, et codd. tenent: ἐκ περισσοῦ, quod ipsum idem valet ac περισσῶς. Ita etiam nonnulli codd. 1 Thess. 5, 13. pro genuina voce ὑπερεκπερισσοῦ monstrosam alteram, pari artificio compositam, ὑπερεκπερισσῶς offerunt.)

Ἐκπετάννυμι, f. άσω, (ex ἐκ et πετάννυμι, pando) expando, extendo; — τὰς χεῖράς μου πρός τινα, Rom. 10, 21. (Jes. 65, 2.)

Ἐκπηδάω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐκ et πηδάω, salio) prosilio, Act. 14, 14. (ἐξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον) — Xen. Cyr. 1, 4, 8. — οἱ ό Deut. 33, 22.

Ἐκπίπτω, f. -πεσοῦμαι, ab absol. πέτω, perf. πέπτωκα, aor. 2. ἔπεσον, aor. 1. ἔπεσα, Gal. 5, 4. (vide hunc aoristum supra sub v. ἀναπίπτω et infra sub v. πίπτω) *excido*, *decido*, **α.**, proprie: ἔκ τινος, Act. 12, 7. — absol. Marc. 13, 25. (οἱ ἀστ. τοῦ οὐρ. ἔσονται ἐκπίπτοντες, scil. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, al. codd. ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐκπίπτοντες; pauciores: ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες. — cf. Matth. 24, 8. πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.) Act. 27, 32. Jac. 1, 11. (Jes. 28, 1.) — de navigantibus: ἐκπ. εἰς, Act. 27, 17. (μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι, ne declinantes in Syrtam inilicerentur) 26. 29. — **b.**, metaph. α., τινός, re excidere, rem amittere, Gal. 5, 4. (τῆς χάριτος) 2 Petr. 3, 17. (τοῦ ἰδίου στεριγμοῦ) — πόθεν, Apoc. 2, 5. (ἐκεῖθεν, Aelian. V. H. 4, 7.) — β., absol., cessare, 1 Cor. 13, 8. (ἡ ἀγάπη) — γ., λόγος ἐκπέπτωκε, eventu caret, irritum factum est verbum, Rom. 9, 6. (1 Sam. 3, 19. Jos. 23, 14. alias παρελθεῖν, Matth. 5, 18. — cf. Esth. 6, 10.)

Ἐκπλέω, f. -πλεύσομαι, (ex ἐκ et πλέω, navigo) enavigo, navi avehor, ἀπό τινος (τόπου), Act. 20, 6. — εἰς τόπον, 15, 39. 18, 18.

Ἐκπληρόω, f. ώσω, (ex πληρόω et ἐκ, cf. lat. expleo) expleo, metaph., τὴν ἐπαγγελίαν, ratam facio, Act. 13, 32. Hinc

Ἐκπλήρωσις, εως, ἡ, impletio; — ἡ ἐκπλ. τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, tempus, quando dies castimoniae finem habituri sunt, Act. 21, 26.

Ἐκπλήσσω, ττω, f. ξω, aor. 2. p. ἐξεπλάγην, (ex πλήσσω, quatio, ictu percutio, et ἐκ, cf. ἔκθαμβος, ἔκφοβος) percello; — pass. obstupesco, absol., Matth. 13, 54. (Marc. 6, 2.) 19, 25. (Marc. 10, 26.) Marc. 7, 37. (Xen. Anab. 1, 3, 15.) Luc. 2, 48. — ἐπί τινι, Matth. 7, 28. (Marc. 1, 22. Luc. 4, 32.) 22, 33. Marc. 11, 18. Luc. 9, 43. Act. 13, 12. (ἐπὶ τῇ διδαχῇ, i. e. h. l. de rebus huic doctrinae annexis; phrasin habent Aelian. et Xen.

Ἐκπνέω, f. εύσω, (ex ἐκ et πνέω, spiro) exspiro, animam efflo, i. e. morior (Sophocl. Aiac. v. 1025. addit βίον Eurip. Orest. v. 496. et ψυχήν), Marc. 15, 37. 39. Luc. 23, 46.

Ἐκπορεύομαι, f. εύσομαι, (depon. pass. verbi ἐκπορεύω, egredi facio, educo, ex ἐκ et πορεύω, mitto, a πόρος, transitus, quod est a πείρω, permeo) *egredior*, *exeo*, ἔξω (τῆς πόλεως), Marc. 11, 19. — ἐκ, Marc. 13, 1. (Matth. 24, 1. ἀπό) Joh. 5, 29. — ἐκεῖθεν, Marc. 6, 11. (Matth. 10, 14. et Luc. 9, 5. ἐξέρχεσθαι) — παρά τινος, e domo, e vicinia alicuius, Joh. 15, 26. v. παρά. — absque notatione termini a quo, Matth. 3, 5. (Luc. 3, 7. Marc. 1, 5. scil. ex urbe in desertum, cf. Luc. 7, 24. 25. 26. et Matth. 11, 7. 8. 9.) Act. 25, 4. — ἐπί τινα, Apoc. 16, 14. — πρός τινα, Matth. 3, 5. (Marc. 1, 5.) — ἐκπορεύεσθαι εἰς ὁδόν, in viam se dare ex aliquo loco, Marc. 10, 17. — de phrasi: εἰςπορεύεσθαι et ἐκπορεύεσθαι, v. supr. εἰςπορεύομαι — egredi (ex hominis corpore) dicuntur, qui expelluntur daemones, Matth. 17, 21. (Marc. 9, 29. ἐξελθεῖν) Act. 19, 12. — metaphr. ἐκ τ. στόματος, Matth. 4, 4. (Deut. 8, 3.) 15, 11. 18. (Marc. 7, 15. 19. 20.) Luc. 4, 22. Eph. 4, 29. — ἔσωθεν, Marc. 7, 21. — de flammis erumpentibus (ἔκ τινος), Apoc. 4, 5. 9, 17. 18. 11, 5. — de fluvio promanante (ἔκ τ.), Apoc. 22, 1. — de gladio ex ore alic. prominente, Apoc. 1, 16. 19, 15. 21. (al. codd. ἐξέρχεσθαι) — de fama dimanante: ἐκπορ. εἰς, Luc. 4, 37.

Ἐκπορνεύω, f. εύσω, (ex πορνεύω, scortor, et ἐκ, vel eo respiciente, quod quid consumatur scortando, vel quod quis scortationi se dederit) scortor, Judae v. 7. — οἱ ὁ Gen. 38, 24.

Ἐκπτύω, f. ύσω, exspuo (Hom. Od. 5, 322.); tropice: respuo, sperno, τί, Gal. 4, 14. (coni. c. ἐξουθενεῖν.)

Ἐκριζόω (ῶ), f. ώσω, (ex ἐκ et ῥιζόω, radices ago) eradico, evello, τί, Matth. 13, 29. 15, 13. Luc. 17, 6. Jud. v. 12. (arbores eradicatae h. e. homines plane inutiles, prorsus inepti ad virtutis studium.)

Ἔκστασις, εως, ἡ, (ab ἐξίστημι, ἐξέστην) 1., mentis alienatio quae est vel eius, qui mentis non compos est (Deut. 18, 28.), vel etiam hominis, qui motu repentino quasi extra se raptus est, ut, etsi vigilet, tamen eius mens ab omnibus rebus circumiacentibus avocata nil videat, nisi species et imagines intus a Deo obiectas. Ita ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, Act. 10, 10. — εἶδεν ἐν ἐκστάσει, 11, 5. 22, 17. — γενέσθαι ἐν ἐκστάσει, cf. 2 Cor. 12, 2. 3. — Hinc is, qui praeterlapsis eiusmodi speciebus ad mentis usum redit, dicitur γενέσθαι ἐν ἑαυτῷ, Act. 12, 11. — 2., stupor, status eius, qui novitate rei alicuius pariter perterritus atque in admirationem coniectus est, Marc. 16, 8. (εἶχε αὐτοὺς τρόμος καὶ ἔκστασις) 5, 42. (ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ, cf. Gen. 27, 33.) Luc. 5, 26. (ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας) Act. 3, 10. ἐπλήσθησαν θάμβου κ. ἐκστάσεως.)

Ἐκστρέφω, f. ψω, perf. p. ἐξέστραμμαι, (ex στρέφω et ἐκ) extorqueo, evello; — pass. metaph., mentem inverto, Tit. 3, 11. — οἱ ὁ Deut. 32, 29. Jer. 2, 20. cf. διαστρέφω.

Ἐκταράσσω, ττω, f. ξω, (ex ταράσσω et ἐκ, cf. ἐκπλήσσω, ἔκθαμβος, ἔκφοβος) perturbo, τινά, Act. 16, 20. (τὴν πόλιν.)

Ἐκτείνω, f. -τενῶ, (ex ἐκ et τείνω, tendo) extendo, protendo, τί. — τὴν χεῖρα, Matth. 8, 3. (Marc. 1, 41. Luc. 5, 13.) 12, 13. (Marc. 3, 5. Luc. 6, 10.) 14, 31. 20, 51. Joh. 21, 18. Act. 26, 1. — addito: ἐπί τινα, versus aliquem vel monstrandi caussa, Matth. 12, 49. vel ut capiatur, Luc. 22, 53. — ἐκτείνειν τὴν χεῖρα εἰς ἴασιν (de deo dictum), Act. 4, 30. — ἀγκύρας, Act. 27, 30.

Ἐκτελέω (ῶ), f. έσω, (ex τελέω et ἐκ, cf. ἐκπληρόω) perficio, absolvo, Luc. 14, 29. 30. (scil. τὴν οἰκοδομήν s. potius οἰκοδομίαν, oppon. ἄρχεσθαι.)

Ἐκτένεια, ας, ἡ, (ab ἐκτενής, q. v.) contentio; — ἐν ἐκτενείᾳ, intente, cum contentione, Act. 26, 7, (λατρεύω) — 2 Macc. 14, 38. (Vox aetatis serioris.)

Ἐκτενέστερον, neutr. comparativi (ab adi. ἐκτενής, q. v.), vim habens adverbii: intentius, Luc. 22, 44. (προςεύχεσθαι).

Ἐκτενής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (a v. ἐκτείνω, q. v.) extensus, enixus, intentus, ἀγάπη, Act. 12, 5. 1 Petr. 4, 5.

Ἐκτενῶς, adv., enixe, impense, 1 Petr. 1, 22. (ἀγαπᾶν) — οἱ ό Jon. 3, 8. Joël. 1, 14.

Ἐκτίθημι, f. -θήσω, (ex ἐκ et τίθημι) expono; **a.**, τινά vel τί, v. c. infantem, Act. 7, 21. (Aelian. V. H. 2, 7.) — **b.**, med. metaph., enarro (expono), Act. 11, 4. (καθεξῆς, seq. λέγων) — τί, Act. 18, 26. 28, 23. (ita med. legitur ap. Joseph. Arch. 1, 12, 2.)

Ἐκτινάσσω, ττω, f. ξω, (ex ἐκ et τινάσσω, quatio) excutio, ausschütteln, Act. 18, 6. (τὰ ἱμάτια) — abschütteln, Marc. 6, 11. (τὸν χοῦν, Matth. 10, 14. τὸν κονιορτόν, genitivus τῶν ποδῶν non pendet a verbo, sed a nomine subst., ut Act. 13, 51. — Luc. 9, 5. habet ἀποτινάξατε.)

Ἕκτος, η, ον, sextus, Matth. 20, 5. al.

Ἐκτός, adv., (oppositum est ἐντός, q. v.) **a.**, extra, praeter; — ἐκτὸς εἰ μή, ausser wenn, 1 Cor. 14, 5. 15, 2. 1 Tim. 5, 19. (in hac formula τὸ ἐκτός ante τὸ μή redundat.) — **b.**, praepositionis vim habet τὸ ἐκτός τινος id, quod extra s. extus est, Matth. 23, 26. (coll. v. 25. τὸ ἔξωθεν.) — ἐκτὸς τοῦ σώματος εἶναι, extra corpus versari, 2 Cor. 12, 2. 3. — ad corpus non pertinere, 1 Cor. 6, 18. — praeter, Act. 26, 22. (constr. οὐδὲν λέγων ἐκτὸς τούτων, ἅτε οἱ — ἐλάλησαν cett.) 1 Cor. 15, 27. (ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα, excepto eo, qui ei omnia subiecit.)

Ἐκτρέπω, f. ψω, (ex ἐκ et τρέπω, verto) **a.**, extorqueo (v. ἐκστρέφω), de membris, quae e situ pristino extorquentur, ausrenken, verrenken; — pass., Hebr. 12, 13. (ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ne quod claudum est, plane distorqueatur s. luxetur.) — **b.**, deflecto (v. c. τῆς ὁδοῦ, i. q. ἐκκλίνω, Aelian. V. H. 14, 49. — omisso: τῆς ὁδοῦ, Xen. Anab. 5, 4. 8.) — pass. vi medii instruct., 1 Tim. 1, 6. — ἐκτραπῆναι, aversum esse, se avertisse εἴς τι (εἰς ματαιολογίαν). — ἐπί τι, 2 Tim. 4, 4. (ἐπὶ τοὺς μύθους.) — ὀπίσω τινός, 1 Tim. 5, 15. declino ab aliquo, ut sequar aliquem. — ἐκτρέπομαί τι, aversor, fugio aliquid, occursum vel congressum declino, einer Sache aus dem Wege gehen, 1 Tim. 6, 20. (τὰς κενοφωνίας, v. supr. ἀποστρέφω et ἀποτρέπω.)

Ἐκτρέφω, f. -θρέψω, (ex ἐκ et τρέφω, nutrio) **a.**, enutrio, nutrio,

alo, Eph. 5, 29. (τὴν ἑαυτοῦ σάρκα.) Aelian. V. H. 2, 14. — **b.**, educo (τὰ τέκνα), Eph. 6, 4. (ἐν παιδείᾳ κ. νουθεσίᾳ κυρίου.)

Ἔκτρωμα, τος, τό, (ab ἐκτιτρώσκω, transit. abortum facio vel intransit. abortum patior, ex ἐκ et τρόω s. τρώω, Hom. τιτρώσκω, laedo, perforo, cf. graec. voc. ἔκβρωμα) fructus abortivus, foetus immaturus (οἱ ὁ Num. 12, 12. i. q. ἄμβλωμα) 1 Cor. 15, 8. (explicatur v. 9. (τὸ ἔκτρωμα is, qui modo extraordinario, violento partu fratribus apostolis agnatus est.)

Ἐκφέρω, f. ἐξοίσω, aor. 1. ἐξήνεγκα, aor. 2. ἐξήνεγκον, (ex ἐκ et φέρω) effero (cf. supr. ἐκκομίζω), Act. 5, 15. (τοὺς ἀσθενεῖς.) Luc. 15, 22. (στολήν.) 1 Tim. 6, 7. (τί, scil. ἐκ τοῦ κόσμου, oppon. εἰςφέρειν.) — de terra fruges edente, Hebr. 6, 8. (cf. supr. ἐκπορεύομαι. — ἐκφέρειν καρπόν, Xen. Oecon. 16, 5.)

Ἐκφεύγω, f. φεύξομαι, perf. ἐκπέφευγα, (ex ἐκ et φεύγω) effugio, Act. 16, 27. — ἐκ τόπου, Act. 19, 16. — elabor, evado, entwischen; — absol., 1 Thess. 5, 3. Hebr. 2, 3. — τί, effugio aliquid, Luc. 21, 36. Rom. 2, 3. (τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ, alias φυγεῖν ἀπό, Matth. 3, 7. 23, 33.)

Ἐκφοβέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐκ et φοβέω) exterreo et perterrefacio, cf. ἔκφοβος, in metum coniicio, 2 Cor. 10, 9. (οἱ ὁ Deut. 28, 26. Soph. 3, 13.)

Ἔκφοβος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, metu, terrore perculsus, consternatus, Marc. 9, 6. Hebr. 12, 21. (cf. Deut. 9, 19. et τοὺς ὁ.)

Ἐκφύω, f. ύσω, (ex ἐκ et φύω) progermino ex, Matth. 24, 32. et Marc. 13, 28. — ἐκφύῃ, i. e. quod προβάλῃ, ita Hom. Il. 1, 234. φύλλα κ. ὄζους φύσει.

Ἐκχέω (et forma grammaticis improbata ἐκχύνω, ἐκχύω, Matth. 23, 35. 26, 28. Marc. 14, 21. Luc. 11, 50. 22, 20.) fut. ἐκχεῶ, Act. 2, 17. 18. — Ex. 29, 13. pro quo Graeci antiquiores ἐκχεύσω, aor. 1. ἐξέχεα, (ita et ἔγχεα, apud epicos etiam: ἔγχευα, cf. ἔκηα, ἔσευα, ἤλευα ab ἀλεύω, inf. συγχεῦαι), inf. ἐκχέαι, Ez. 9, 8., perf. p. ἐκκέχυμαι, aor. 1. p. ἐξεχύθην, f. 1. ἐκχυθήσομαι). — *effundo*, **a.**, vas liquorem continens, v. c. φιάλας, Apoc. 16, 1. 2. 3. 4. 8. 10. 12. 17. — **b.**, res liquidas — α., Pass. ἐκχεῖσθαι, effundi, Matth. 9, 17. (de vino, quod rupto utre effunditur — Marc. 2, 12. Luc. 5, 37.) — β., ἐκχέαι αἷμα, sanguinem effundere caede nefaria, Rom. 3, 15. (Jes. 59, 7.) — τὸ αἷμά τινος, (cf. Gen. 9, 6. 37, 21. 2 Sam. 1, 16. 3, 28.) Act. 22, 20. Apoc. 16, 6. — τὸ αἷμα τὸ ἐκχυνόμενον, sanguis, qui effunditur, Matth. 23, 35. (Luc. 11, 50. sanguis prophetarum, qui a temporibus inde antiquissimis ad vestram usque aetatem effunditur) — ἐκχέειν τὸ αἷμα ἑαυτοῦ dicitur Jesus, qui se sponte morti cruentae tradit, et sanguinem suum effundit περὶ πολλῶν, Matth. 26, 28. (Marc. 14, 24. — Luc. 22, 20. ὑπὲρ ὑμῶν) — γ., ἐκχέειν metaphorice dict. in phrasi: ἐκχέειν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, s. ἀπὸ τ. πνεύματος, Act. 2, 33. (ex Joel. 3, 1.) — ἐπί τινα super (in) aliquem, 2, 17. 18. 10, 45. Tit. 3, 6. — Cf. ἡ ἀγάπη ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν (i. e. e constructione praegnanti: ἐκκέχυται εἰς — καί ἐστιν ἐν ταῖς cet.) Rom. 5, 2. — **c.**, copiam rerum non liquidarum proiicio v. c. nummos, Joh. 2, 15. — viscera, quae e dirupto corpore protruduntur, Act. 1, 18. — δ., τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, in fraudem proruerunt mercede Balaami allecti, Jud. v. 11. (Sed 2 Petr.

2, 15. clarioribus verbis: ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν.)

Ἐκχύνω, sive Ἐκχύω, v. ἐκχέω.

Ἐκχωρέω, (ῶ) f. ήσω, (χωρέω, ἐκ) e loco discedo, decedo, Luc. 21, 21. (οἱ ὁ Amos. 7, 12.)

Ἐκψύχω, f. ξω, (ψύχω, spiro, ἐκ, i, q. ἐκπνέω) animam efflo, Act. 5, 5. 10. 12, 23.

Ἑκών, οῦσα, όν, (oppon. ἄκων) voluntarius, lubens, non coactus (sponte), Rom. 8, 20. 1 Cor. 9, 17.

Ἐλαία, ας, ἡ, a., olea (arbor valde aestimata), Rom. 11, 17. 24. — plur. Apoc. 11, 4. (αἱ ἐλαῖαι, cf. Zach. 4, 3. 11. 12.) — b., oliva, fructus oleae, Jac. 3, 12. (Xen. Oec. 19, 17.) — τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, mons olivarum, Matth. 21, 1. (Marc. 11, 1. Luc. 19, 29. 37.) 24, 3. (Marc. 13, 3.) 26, 30. Marc. 14, 26. Luc. 22, 39. Joh. 8, 1. — i. q. τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιών. (Act. 1, 12.)

Ἔλαιον, ου, τό, oleum. — adhiberi solitum illud suffundendis lucernis, Matth. 25, 3. 4. 8. — capiti et corpori inungendo epulantium, Luc. 7, 46. Hebr. 1, 9. (Ps. 44, 8.) — sanandis aegrotis (Ez. 16, 9. Exempla affert e Thalmude Ligtfoot. Chronol. p. 145.) Luc. 10, 34. — Inter merces numeratur, Luc. 16, 6. Apoc. 6, 6. 18, 13. — Apostoli aegrotos ungerant oleo, Marc. 6, 13. (unctio prodigiosa cum precibus et impositione manuum coniuncta) — de unctione extrema, sacramento moribundis per sacerdotes impertiendo, Jac. 5, 14. (Huic sacrao unctioni Marcus 6, 13. praelusisse creditur. Concil. Trident. Sess. IV. c. 1. v. Calmet. ad locos Marci et Jacobi laud.)

Ἐλαιών, ῶνος, ὁ, (cf. alia nomina sic ad locum congregationis significandum terminata, e. g. ὁ δαφνών, δενδρών, μελισσών, ἱππών, κεδρών etc.) olivetum, hortus olivis consitus, Act. 1, 12. (v. ἐλαία.)

Ἐλαμίτης, ου, ὁ, Elamita (civis provinciae Elam s. Elamaidos, regionis ad sinum Persicum in Media australi inter Orontem et Eulaeum fluv. sitae), Act. 2, 9.

Ἐλάσσων (ττων), ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, minor natu, Rom. 9, 12. (opp. ὁ μείζων) — inferior dignitate, — neutr. Hebr. 7, 7. (opp. τὸ κρεῖττον) — deterior, Joh. 2, 10. (oppon. ὁ καλός), — neutr. adverb. minus. — ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα, 1 Tim. 5, 9.

Ἔλαττον, v. Ἐλλάσσον.

Ἐλαττονέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. ἐλάττων; vox serioris graecitatis. Antiquiores: ἐλαττοῦμαι) minor sum (opibus), egeo, 2 Cor. 8, 15. — οἱ ὁ Ex. 16, 18.

Ἐλαττόω (ῶ), f. ώσω, minorem facio. Pass. ἐλαττοῦμαι, decresco (oppon. αὐξάνω), Joh. 3, 30. — minor s. inferior reddor, παρά τινα, Hebr. 2, 7. 9. (ex Ps. 8, 5. seq.)

Ἐλαύνω (ἐλάω), f. ἐλάσω, (perf. ἐλήλακα) agito (v. c. feras, Xen. Cyr. 8, 1, 44.) — de vento nubes agitante, Jac. 3, 4. 2 Petr. 2, 17. — de nautis navem remis agitantibus, remigo (νῆα. Hom. Od. 15, 503.), Marc. 6, 48. Joh. 6, 19. (ἐληλακότες) — pass. ἐλαύνομαι ὑπό τινος εἰς τόπον τινά, Luc. 8, 29. Jac. 3, 4.

Ἐλαφρία, *ας*, *ἡ*, (ab adi. *ἐλαφρός*) levitas — spec. animi levitas, 2 Cor. 1, 17.

Ἐλαφρός, *ά*, *όν*, levis pondere, Matth. 11, 30; quod parvi momenti est, 2 Cor. 4, 17.

Ἐλάχιστος, *η*, *ον*, (superl. adiectivi *μικρός*, ductus ab *ἐλαχύς*. cf. *τάχιστος* a *ταχύς*) minimus — mensura, Jac. 3, 4. — pondere: res minuta, 1 Cor. 6, 2. — *μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων*, construct. hebr. pro: *τὴν ἐλαχίστην τούτων τῶν ἐντολῶν*, minimum horum praeceptorum, Matth. 5, 19. cf. 25, 40. 45.: *ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων*, i. e. *τῷ ἐλαχίστῳ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου*. — *ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασ. τῶν οὐρ.* Matth. 5, 19. — Neutr. *τὸ ἐλάχιστον*, minimum, Luc. 16, 10. (opp. *πολύ*; ergo *τό· ἐλάχιστον* h. l. res [oeconomia] vel tenuissima cui oppon. ampla) 19, 17. (coll. v. 16.) cf. Matth. 25, 21. — *ἐμοὶ εἰς ἐλάχιστόν ἐστι* 1 Cor. 4, 3.

Ἐλαχιστότερος, comparat. a superlat. *ἐλάχιστος*; multo minor, multo inferior, Eph. 3, 8. — Habetur etiam superlativus: *ἐλαχιστότατος*. „Poëtas hoc genus iteratae comparationis frequentare vulgo notum est; in orationem numero solutam si quid eiusmodi inciderit, vitiosum videbitur." Lobeck. ad Phrynich. p. 136. cf. Hom. Od. 9, 116.

Ἐλάω, v. *ἐλαύνω*.

Ἐλεάζαρ, *ὁ*, (ex אֵל, Deus, et עֵזֶר, auxilium, Deus auxilium praestitit) Eleasar s. Eleazar (Filius Eliud), Matth. 1, 15.

Ἔλεγξις, *εως*, *ἡ*, (a v. *ἐλέγχω*, qu. v.) redargutio, correptio, — *ἔλεγξιν ἔσχεν*, correptionem expertus est, 2 Petr. 2, 16.

Ἔλεγχος, *ου*, *ὁ*, (a v. *ἐλέγχω*, qu. v.) id, quo quis convincitur, coarguitur, argumentum; — *πρὸς ἔλεγχον*, ad arguendum, 2 Tim. 3, 16. — *ἔλεγχος τῶν μὴ βλεπομένων*, id, quo extare arguuntur ea, quae non in conspectum veniunt, Hebr. 11, 1.

Ἐλέγχω, f. *ξω*, **a.**, *τινά α.*, convinco aliquem erroris (*τὸν ἀντιλέγοντα* redarguere), Tit. 1, 9. — *ἀποτόμως*, v. 13. (cf. *ἐπιστομίζειν* v. 10.) — vel maleficii, Matth. 18, 15. et 1 Tim. 5, 20. (*τοὺς ἁμαρτάνοντας*) Eph. 5, 11. Pass. Hebr. 12, 5. Jac. 2, 9. Apoc. 13, 19. (iunct. cum *παιδεύω*) — *τινὰ περί τινος ἁμαρτίας*, Luc. 3, 19. Joh. 8, 46. 16, 8. — *β.*, arguo, 1 Cor. 14, 24. (Pass.) — *γ.*, convinco aliquem (culpae), Joh. 8, 9. (*ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι*) — *περί τινος*, Joh. 16, 10. et 11. (*περὶ δικαιοσύνης*, *περὶ κρίσεως*) — **b.**, *τί*, scil. *κακόν τι*, — *ἐλέγχεταί τι*, i. e. eius pravitas in lucem protrahitur, manifesta redditur, Joh. 3, 20. (*ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ*, coll. v. 21.) — cf. Eph. 5, 15. (*τὰ δὲ πάντα*, scil. *αἰσχρά*, *ἐν κρυφῇ γινόμενα* — haec omnia *ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται*, *ἐλεγχόμενα*, i. e. dum pravitatis convincuntur, s. ita ut .. convincantur) — **c.**, absol. Tit. 2, 15. (*ταῦτα λάλει κ. παρακάλει* [— hic virgula ponenda —], *καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς*.)

Ἐλεεινός, (att. *ἐλεινός*) *ἡ*, *ον*, (a v. *ἐλεέω* s. *ἐλεῶ*) miserandus, 1 Cor. 15, 19. Apoc. 3, 17.

Ἐλεέω, (*ῶ*) f. *ήσω*, misereor, *τινά*, afflicto alicui vel auxilium petenti

succurro, Matth. 9, 27. 15, 22. 17, 15. 18, 33. 20, 30. 31. (Marc. 10, 47. 48. Luc. 18, 38. 39.) Marc. 5, 19. Luc. 16, 24. 17, 13. Rom. 9, 15. (Exod. 33, 19.) 16. 18. 11, 32. Phil. 2, 27. Jud. v. 22. (Aelian. V. H. 13, 31.) — absol., afflictis succurro, miseris opem fero, Rom. 12, 8. — pass., misericordiam experior, Matth. 5, 7. Rom. 11, 30. 31. 2 Cor. 4, 1. 1 Tim. 1, 13. (veniam nactus sum.) v. 16.

Ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, (a voc. ἐλεήμων) **a.**, misericordia. — **b.**, stips erogata pauperibus (e Graeco nostrum: Almosen); — ἐλεημοσύνην ποιεῖν, egenis erogare stipem, Matth. 6, 2. 3. 4. — διδόναι, Luc. 11, 41. 12, 33. — αἰτεῖν, Act. 3, 2. — ἐρωτᾷν, v. 3. — plur., Act. 9, 36. 10, 4. 31.

Ἐλεήμων, ονος, ὁ, ἡ, misericors, Matth. 5, 7. Hebr. 2, 17.

Ἔλεος, ου, ὁ, misericordia, Tit. 3, 5. — ἔλεον λαμβάνειν, Hebr. 4, 16. — speciatim: studium (pauperibus et egenis) benefaciendi, Matth. 9, 13. 12, 7. 23, 23. (ex Hos. 6, 6. hebr. חֶסֶד.)

Ἔλεος, ους, τό, misericordia, Luc. 1, 50. 54. (μνησθῆναι τοῦ ἐλέους) v. 78. (διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ, per summam dei misericordiam; vertit sic auctor duobus verbis hebr. רַחֲמִים, quod οἱ ὁ voc. οἰκτιρμοί reddunt.), Rom. 15, 9. Eph. 2, 4. 1 Petr. 1, 3. — Jud. v. 21. — Refertur inter beneficia in faustis apprecationibus, Gal. 6, 16. 1 Tim. 1, 2. 2 Tim. 1, 2. Tit. 1, 4. 2 Joh. v. 3. Jud. v. 2. — Rom. 9, 23. σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν, vasa, quae benigne electa ad splendorem (ut herus, lautas epulas daturus), destinavit. — Rom. 11, 31. τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, i. e. misericordia, quae vos beneficiis affecit. — Misericordia ab hominibus postulata: studium miseris benefaciendi, Jac. 3, 17. — ποιεῖν ἔλεος μετά τινος (Gen. 24, 14.), Luc. 10, 37. (τὸ ἔλεος cum artic., eam misericordiam, de qua in antecedentibus sermo fuit) Jac. 2, 13. — Luc. 1, 58. ἐμεγάλυνε κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, insigne misericordiae suae documentum in ea edidit (ex hebr., v. Gen. 19, 19.), Luc. 1, 72. (μετὰ τῶν πατέρων.) — Not.: Graeci scriptores non τὸ ἔλεος, sed ὁ ἔλεος dicunt.

Ἐλευθερία, ας, ἡ, (adiect. ἐλευθέριος, ὁ, ἡ) libertas, i. e. **a.**, facultas agendi pro lubitu, 1 Cor. 10, 29. 2 Petr. 2, 19. (ἐλευθερίαν ἐπαγγέλλεσθαι) 1 Petr. 2, 16. — **b.**, libertas a legis poenas intentantis imperio, 2 Cor. 3, 17. — Jac. 1, 25. (ὁ νόμος ὁ τῆς ἐλευθερίας, lex libertatem concedens sive quae liberis scripta est; intelliguntur morum praecepta cum doctrina de Christo coniuncta) 2, 12. — Gal. 2, 4. 5, 1. (oppon. ζυγὸς δουλείας) v. 13. — **c.**, libertas, qua fruuntur, qui mortis imperio subiecti esse desierunt, Rom. 8, 21. (ἡ ἐλευθερία τῆς δόξης, i. e. libertas, quae est δόξα.)

Ἐλεύθερος, έρα, ον, liber, i. e. **a.**, qui non servus est, α., sensu proprio (oppon. δοῦλος), 1 Cor. 12, 13. Gal. 3, 28. Eph. 6, 8. Col. 3, 11. Apoc. 6, 15. 19, 18. — femin., Gal. 4, 22. 23. 30. 31. (oppon. ἡ παιδίσκη) — is, qui desiit servus esse, manu missus (γίνεσθαι ἐλεύθερον), 1 Cor. 7, 21. 22. — β., metaphorice, ὁ ἐλεύθερος, ita dic. ut ab eo, qui in statu servili esse per metaphoram dicitur, distinguatur, scil. א., a civitate Israëlitica, quippe quae legi animi vires deprimenti teneatur subiecta, Gal. 4, 26. coll. v. 25. — ב., ab eo, qui peccato servit, Joh. 8, 33. 36. coll. v. 34. — ג., Ludit apostolus Paulus verbis: δοῦλον et ἐλεύθερον εἶναι, Rom. 6, 20. (δοῦλος τῆς ἁμαρτίας ἐλεύθερός ἐστι τῇ

δικαιοσύνῃ, libertate utitur, quoad se non subiicit virtutis legi: ὁ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, qui desiit esse servus peccati, servum se fecit deo.) — Ita quoque 1 Cor. 9, 19. ἐλεύθερος ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, quamquam liber eram ab omnium dominio, me tamen omnibus servum feci cett., v. supr. δοῦλος. — **b.**, latiori sensu dicitur ἐλεύθερος, is, qui sui iuris est, 1 Cor. 9, 1. — ἀπό τινος, qui non amplius est alicui obligatus, Rom. 7, 3. — seq. infin., 1 Cor. 7, 39. ἐλευθέρα ἐστιν, ᾧ θέλῃ γαμηθῆναι, potestatem habet cuilibet velit nubendi. — **c.**, immunis (ab aliqua re), qui non tenetur aliquid praestare; cui aliquod onus non imponitur, Matth. 17, 28. (immunis a pendendo tributo s. censu.) Hinc verbum sequens

Ἐλευθερόω (ῶ), f. ώσω, libero, in libertatem vindico. **a.**, Joh. 8, 32. universe dictum, ut auditores nescirent, de quanam libertate sermo esset et vocem perperam de libertate politica interpretarentur, coll. v. 36. Ex sequentibus patet, de libertate ea sermonem esse, quae jus aeternae habitationis in aedibus dei sibi addictum habet, idcoque a filio dei largienda est; ergo de libertate ab imperio peccati. — **b.**, ἐλευθερόω τινὰ ἀπό τινος, libero aliquem ab alicuis imperio; — ab imperio legis peccandi cupiditatem excitantis et mortem afferentis, Rom. 8, 2. — pass., ἐλευθεροῦμαι ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, liberor ab imperio peccati, Rom. 6, 18. 22. — ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, in libertatem vindicor, ne amplius moriendi necessitati subiectus tenear, Rom. 8, 21. — ἐλευθερίᾳ, ᾗ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, i. e. cuius libertatis Christus nos compotes reddidit. Haec formula ibi obviam fit, ubi de libertate a legis Mosaicae terroribus sermo est, Gal. 5, 1.

Ἔλευσις, εως, ἡ, (ab ἔρχομαι, fut. ἐλεύσομαι) adventus, Act. 7, 52. (Dion. Halic.)

Ἐλεφάντινος, ίνη, ον, (ab ἐλέφας, αντος, elephas, ebur) eburneus, Apoc. 18, 12. — οἱ ὁ Ez. 27, 6. Amos. 3, 15.

Ἐλιακείμ, ὁ, (אֶלְיָקִים ex אֵל, Deus, et קוּם, surgere — Deus stabiliet, restituet) Eliakim, Matth. 1, 13. Luc. 3, 30.

Ἐλιέζερ, ὁ, (אֱלִיעֶזֶר, i. e Deus auxilium meum est, ex אֵל Deus et עֵזֶר, auxilium) Eliezer, Luc. 3, 29.

Ἐλιούδ, ὁ, (ex אֵל, Deus, et הוֹד, gloria, laus) Eliud, Matth. 1, 14. 15.

Ἐλισάβετ, ἡ, (ab hebr. אֱלִישֶׁבַעַת, Dei iuramentum s. promissio, i. q. אֱלִישֶׁבַע, Ex. 6, 23.) Elisabeth, (uxor Zachariae sacerdotis et mater Joannis baptistae, quae originem duxit e familia Aaronis) Luc. 1, 5—57.

Ἐλισσαῖος, ου, ὁ, (אֱלִישָׁע, i. e. a Deo salus) Elisa, s. Elisaeus (ap. τοὺς ὁ Ἐλίσα, Ἐλισσαῖος, — propheta, successor Eliae), Luc. 4, 27. (4 Reg. 5, 9—15.)

Ἑλίσσω, ττω, f. ξω, convolvo, complico, Hebr. 1, 12. Apoc. 6, 14. (Ps. 101, 28. — Hom. Il. 22, 95.)

Ἕλκος, εος (ους), τό, (ap. Homer. et antiquissimos scriptores: vulnus cruentum, corpori recentissime illatum, v. Hom. Il. 11, 812. apud seriores vero

vulnus corporis suppuratum, idem, quod Latinis vocabulo significatur a Graecis accepto) ulcus (ulceris), Apoc. 16, 1. — plur., Luc. 16, 21. Apoc. 16, 11. Hinc

Ἑλκόω (ῶ), f. ώσω, exulcero; — pass. exulceror, Luc. 16, 20. (*ἡλκωμένος*, ulceribus scatens, exulceratus. Xen. de re equestri 1, 4. 5, 1.)

Ἑλκύω, f. ύσω, (veteres: ἕλκω) aor. 1. εἵλκυσα, trabo, τί, Joh. 21, 6. — *μάχαιραν*, gladium distringo, Joh. 18, 10. — *τινά*, Joh. 6, 44. (vi adduco) — *τινὰ πρός τινα*, Joh. 12, 32. — *τινὰ εἰς τόπον τινά*, trahere aliquem (invitum) in locum aliquem (nos: schleppen) Act. 16, 19.

Ἑλλάς, *άδος*, ἡ, (adi. fem. gen. ab Ἕλλην, ut Ἰάς ab Ἴων) **a.**, hoc nomine primum appellabatur urbs Thessaliae (in parte Graeciae septentrionali sitae) ab Hellene, Deucalionis et Pyrrhae filio, condita, deinde regio, urbes Helladem, Larissas, Phthiam, Magnesiam, Mithronem, Pharsalum complectens, tum tota Thessalia, quae antiquitus Pelasgia dicta praeter Helladem simul Aemoniam et Epirum (olim Dodoneam dictam) cum urbibus Ambracia, Nicopoli, Apollonia, Dyrrhachio s. Epidamno comprehendebat. Sortita est haec regio nomen Graeciae a *Γραϊκῷ*, filio Thessali, Cecropis regis successore, et incolae inde Graeci sunt dicti. — **b.**, Postea Helladis nomine comprehendebantur Peloponneso exclusa civitates: Attica (cum Athenarum urbe), Boeotia, Phocis, Doris, Locris, Aetolia, Acarnania, et complures insulae. — **c.**, Latissimo vero sensu dictum Helladis nomen complectitur Helladem modo dictam cum Peloponneso et insulis. Ad Peloponnesum scil. pertinebant civitates Achaia propria, Arcadia, Laconia, Messenia, Elis, Argia s. Argolis, et insulae. Dividitur ergo Graecia in Graeciam septentrionalem, Helladem et Peloponnesum. Atque hoc latissimo sensu Helladis nomen dici videtur Act. 20, 2. v. supra *Ἀχαΐα*.

Ἕλλην, *ηνος*, ὁ, **a.**, nomen Deucalionis et Pyrrhae filio proprium, quod ab hoc urbis Helladis conditore ad eius posteros urbisque dictae incolas propagatum est et ab his ad alios transiit. Aucti scilicet numero et opibus Hellenis posteri in reliquas Graeciae civitates fere omnes eduxerunt colonias, atque ese cum graecis gentibus immixtae magis magisque praevaluissent, factum est, ut Hellenum nomen maximam per Graeciam celebritatem nactum tandem in prima Olympiadum celebratione pro communi omnium Graeciae incolarum nomine agnosceretur. *Ἕλληνος* nomen igitur dicit Graecum, i. e. hominem e Graecia oriundum, aut Graeciae incolis annumerandum, Act. 18, 17. Rom. 1, 14. — **b.**, Ubi *οἱ Ἕλληνες* distinguuntur a Judaeis, respicitur aut gentis et simul religionis discrimen (vulg. gentes, gentiles), atque additur haec nota nomini, ut designet aliquem, qui Graecia natus aut Graeciae incola ad Judaeorum genus non pertinet et ab eorum sacris alienus est, Joh. 7, 35. (v. *διασπορά*) Act. 11, 20. (ex 15, 1. patet, legendum esse *Ἕλληνας*, non *Ἑλληνιστάς*) 14, 1. 16, 1. 3. 18, 4. 19, 10. 17. 20, 21. 21, 28. Rom. 1, 16. 2, 9. 10. 3, 9. 10, 12. 1 Cor. 1, 22. 24. 10, 32. 12, 13. Gal. 2, 3. 3, 28. Col. 3, 11. — Aut si qui Judaeorum sacra amplexi *Ἕλληνες* dicuntur, hoc nomine tamen notantur, qui Graeciam incolentes non nati sunt genere Israëlitarum, Joh. 12, 20. Act. 17, 4.

Ἑλληνικός, ἡ, όν, graecus, a, um, Luc. 23, 38. Apoc. 9, 11. (*ἐν τῇ ἑλληνικῇ* scil. *φωνῇ*, i. q. *ἑλληνιστί*.)

Ἑλληνίς, *ίδος*, ἡ, **a.**, Graeca, et natione et religione, Act. 17, 12.

— **b.**, mulier, quae etsi non graecae originis, tamen pagana (profana) est et e graece loquentibus, Marc. 7, 26.

'Ελληνιστής, οῦ, ὁ, (ab ἑλληνίζω, perf. pass. Graecorum mores et cultum imitor, vel graeco sermone utor, cf. infra ἰουδαΐζω) is, qui Graecorum mores et instituta, aut cultum imitatur, et graeco sermone utitur. Speciatim 'Ελληνιστῶν nomine appellantur, Judaei, qui inter Graecos (ἐν τῇ διασπορᾷ τῶν 'Ελλήνων, Joh. 7, 35.) degebant et graeca loquebantur lingua, Act. 9, 1. Mansit hoc nomen in coetu Christianorum Hierosolymitano Judaeis e Graecia oriundis etiam, cum iam ad castra Christianorum transiissent, Act. 6, 1. — de vera lectione loci Act. 11, 20. v. sub v. "Ελλην.

'Ελληνιστί, adv., (ab ἑλληνίζω, perf. pass., cf. voc. ἑβραϊστί, λυκαονιστί, ῥωμαϊστί) vel more Graecorum vel graece, i. e. graeco sermone, Joh. 19, 20. Act. 21, 37.

'Ελλογέω (ῶ), f. ήσω, (a ἐν et λόγος, ratio, Rechnung) imputo (debitum, quod solvatur); — τινί τι, Philem. v. 18. (illud mihi in rationes debiti refer.) — peccatum, cuius poena pendatur, Rom. 5, 13.

'Ελμωδάμ, ὁ, (ex אֵל, Deus, et מוֹדָע, notum faciens) Elmodam (unus e maioribus Christi), Luc. 3, 28.

'Ελπίζω, f. ίσω, att. ιῶ, (Matth. 12, 21. — Hom., Hesiod. et Pindar. hoc verbo, maxime Atticis celebrato, nusquam, sed semper verbo ἔλπω utuntur) spero; **a.**, absol., 2 Cor. 8, 5. — **b.**, τί, Rom. 8, 24. 25. (explicatur h. l. per: δι' ὑπομονὴν ἀπεκδέχομαί τι) 1 Cor. 13, 7. — τὰ ἐλπιζόμενα, quae sperantur, Hebr. 11, 1. (cf. τὰ βλεπόμενα) Xen. Mem. 4, 3, 17. — **c.**, seq. infinit. (scil. ubi infinit. ad subiectum verbi ἐλπίζω pertinet), Luc. 6, 34. (ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν) 23, 8. et 3 Joh. v. 14. (ἰδεῖν) Act. 26, 7. Rom. 15, 24. 1 Cor. 16, 7. Phil. 2, 19. 23. 1 Tim. 3, 14. 2 Joh. v. 12. (Xen. Mem. 2, 1, 27.) — infin. perfecti, 2 Cor. 5, 11. — **d.**, seq. ὅτι, Luc. 24, 21. — ὅτι cum fut., Act. 24, 26. 2 Cor. 1, 13. 13, 6. Philem. v. 22. (Observarunt, hanc constructionem in scriptis graec. raram esse.) — **e.**, ἐλπίζω εἴς τινα, spem coniicio in aliquem, Joh. 6, 45. (perf. ἠλπίκατε, in quo spem vestram positam habetis s. posuistis, ut eam teneatis.) — addito ὅτι c. fut., 2 Cor. 1, 10. — ἐπί τινι, spem positam habeo in aliquo, Rom. 15, 12. (οἱ ὁ Jes. 11, 10.) 1 Tim. 6, 17. (i. e. propter praesidium, quod in aliquo est, de rebus futuris non sollicitus sum. Polyb. 1, 82, 6.) — ἔν τινι, 1 Tim. 6, 17. (cf. Matth. 12, 21. ἐν τῷ ὀνόματι. — sed οἱ ὁ Jes. 42, 4. ἐπί.) — 1 Cor. 15, 19. (εἰ ἠλπικότες ἐσμὲν — μόνον, i. e. si iis aequiparandi sumus, qui sperantes tantummodo fuerunt) — ἐπί τι, de iis, qui se quidquam accepturos esse sperant, 1 Petr. 1, 13. — ἐπί τινα, 1 Petr. 3, 5. (mulieres, quae virtutis s. castitatis praemia a deo expectant.)

'Ελπίς, ίδος, ἡ, spes (maxime spes melioris sortis futurae, qua speciatim continetur spes felicitatis futurae), **a.**, absol., Rom. 5, 4. 5. 8, 24. (τῇ ἐλπίδι, dat. commodi, ut spem teneamus) — alia vis dativo inest, Rom. 12, 12. (i. q. εἰ ἔχετε ἐλπίδα, cf. v. 8. 10. 11.) — ὁ θεὸς τῆς ἐλπίδος, deus, spei auctor, Rom. 15, 13. — ἡ πληροφορία τῆς ἐλπίδος, confirmatio spei, Hebr. 6, 11. — ἡ ὁμολογία τῆς ἐλπίδος, 10, 23. — ἐπεισαγωγὴ κρείττονος ἐλπίδος,

introductio spei melioris, Hebr. 7, 19. — **b.**, τινὸς, genit. subi., Act. 28, 20. 2 Cor. 1, 6. Phil. 1, 20. — cum genit. obi., Act. 26, 6. 27, 20. (ἐλπὶς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς) — genit rei, in qua spes nititur, Act. 16, 19. (ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν) Gal. 5, 5. (τῆς δικαιοσύνης) — **c.**, periphrases adverb.: κατ' ἐλπίδα, ut spes est, Tit. 3, 7. — ἐπ' ἐλπίδι, secure, Act. 2, 26. (Ps. 15, 9. לָבֶטַח, cf. Judic. 18, 7. Ps. 4, 10.) spe fretus, Rom. 4, 18. 8, 20. 1 Cor. 9, 10. — παρ' ἐλπίδα, praeter spem, Rom. 4, 18. — **d.**, formulae de conceptione vel conservatione spei: ἐλπίδα ἔχειν, Rom. 15, 2. 2 Cor. 3, 12. Eph. 2, 12. 1 Thess. 4, 13. — εἰς θεόν, Act. 24, 15. — ἐπ' αὐτῷ 1 Joh. 3, 3. — περισσεύω ἐν τῇ ἐλπίδι, spe abundo, Rom. 15, 13. — διδόναι ἐλπίδα (ἀγαθήν), 2 Thess. 2, 16. — τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος βέβαιον κατέχω, Hebr. 3, 6. — Metonymice: auctor spei, is, in quo spes nititur, Col. 1, 27. 1 Tim. 1, 1. 1 Thess. 2, 19. — res sperata, Tit. 2, 13. (προςδέχεσθαι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα) Gal. 5, 5. (ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα) Col. 1, 5. (διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ἐν τοῖς οὐρανοῖς) Hebr. 6, 18. (κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος.)

Ἐλύμας, α, ὁ, (a voc. Arab. et Pers. Alim, i. e. sapiens. Cf. versionem arab. Saadiae, Gen. 41, 8. Ex. 8, 15. pro hebraico חַרְטֹם vocem Alim ponentem) Elymas, i. e. ὁ μάγος, Act. 13, 8.

Ἐλωΐ, Eloi (Syr. loco hebraici: אֵלִי, Ps. 21, 1.) i. e. mi Deus, Marc. 15, 34. (cf. Matth. 27, 46.)

Ἐμαυτοῦ, ῆς, οῦ, pronom. reflex. (ex ἐμε, αὐτὸς) mei ipsius — ἀπ' ἐμαυτοῦ, meo arbitrio, Joh. 5, 31. 8, 28. — ex meo ingenio, 7, 17. 14, 10. — proprio motu, 7, 28. 8, 42. 10, 18. — περὶ ἐμαυτοῦ, de me ipso, — ὑπ' ἐμαυτοῦ, sub mea potestate, — ἐμαυτῷ, mihi ipsi, — ἐμαυτόν, meipsum.

Ἐμβαίνω, (βαίνω, ἐν, — aor. 2. ἐνέβην) ingredior, Joh. 5, 4. (ἐμβάς) — εἰς τὸ πλοῖον, navem conscendo, Matth. 8. 23. al.

Ἐμβάλλω, f. βαλῶ, (ex ἐν et βάλλω) — εἰς, iniicio, coniicio in, Luc. 12, 5.

Ἐμβάπτω, f. ψω, (ἐν et βάπτω) intingo, immergo, Joh. 13, 26. — ἐν τῷ τρυβλίῳ, Matth. 26, 23. — εἰς τὸ τρ. Marc. 14, 20. — Med. Marc. 14, 20.

Ἐμβατεύω, f. σω, (ex ἐν et βατεύω, a βατός, [βαίνω] vadum) incedo. — ἔν τινι, Col. 2, 18. (θέλων — ἐμβατεύων, aut scripturus erat auctor ἐμβατεύειν, aut θέλων vim adverbii habet: lubenter — incedens. Sens.: nemo vos a scopo avertat, qui vos obtentu abstinentiae angelicae, ab ipso fictae, obstringere vult.)

Ἐμβιβάζω, f. άσω, (βιβάζω) ingredi facio = τινὰ εἰς τὸ πλοῖον, Act. 27, 6.

Ἐμβλέπω, f. ψω, (βλέπω) intueor, **a.**, τινί, Marc. 10, 21. 27. (Matth. 19, 26.) 14, 67. Luc. 20, 17. 22. 61. Joh. 1, 36. 43. — **b.**, τινά, Marc. 8, 25. (nisi legend. ἔβλεψε.) — **c.**, εἴς τινα vel τί· Matth. 6, 26. Act. 1, 11. — **d.**, absol. oculis video (rem visui obiectam), Act. 22, 11. (al. codd. ἀνέβλεπον).

Ἐμβριμάομαι (ῶμαι), f. ήσομαι, (βριμάομαι, a voc. βρίμη) graviter commoveor aut ira, aut dolore; — dolore, Joh. 11, 33. (τῷ πνεύματι) 38. (ἐν

ἑαυτῷ) — τινί, indignor alicui, Marc. 14, 5. — graviter admonens praecipio alicui, Matth. 9, 30. Marc. 1, 43.

Ἐμέω (ῶ), f. έσω, vomo, evomo, (absol. Aelian. V. H. 9, 26. ἔμεσον) — τινὰ ἐκ τοῦ στόματος, Apoc. 3, 16.

Ἐμμαίνομαι (μαίνομαι), τινὶ, furo in aliquem, Act. 26, 11.

Ἐμμανουὴλ, ὁ, (ex עִמָּנוּ nobiscum, et אֵל Deus) Emmanuel (Immanuel); nomen appellativum Christi, Matth. 1, 23. cf. Isai. 7, 14.

Ἐμμαούς, ἡ, (calidum balneum) vicus (castellum) stadiis 60. s. passuum millibus 7 Hierosolymis distans. (Cf. Joseph. B. J. 7, 27. — Aliud eiusdem nominis oppidum, nobile thermis et clade regis Antiochi, 1 Macc. 3, 40. 57. — hodie Nicopolis. — Aliud prope Tiberiadem, nobilitatum aquis medicatis, Jos. Ant. 23, 3.) Luc. 24, 13.

Ἐμμένω, f. νῶ, (μένω) maneo in, persevero in, — Act. 14, 22. Gal. 3, 10. (Deut. 27, 26.) Hebr. 8, 9. (Jerem. 31, 32.)

Ἐμμόρ, ὁ, (חֲמוֹר, Gen. 33, 19. 34, 1.) Emmor, vulg. Hemor, pater Sichemi, Act. 7, 16.

Ἐμός, ή, όν, meus, a, um, Matth. 20, 23. Joh. 4, 34. al. — ὁ ἐμός .. Matth. 18, 20. (τὸ ἐμὸν ὄνομα) Joh. 7, 16. Rom. 3, 7. 10, 1. al. — ὁ .. ὁ ἐμός, Joh. 3, 29. 6, 38. 8, 16. 31. 10, 27. al. — loco praedicati, Joh. 14, 24. 16, 15. — τὸ ἐμόν, Joh. 16, 14. pl. Matth. 20, 15. Luc. 15, 31. — pro genit. obi. ἡ ἐμὴ ἀνάμνησις, memoria mei, Luc. 22, 19. (1 Cor. 11, 24. 25.) Hom. Od. 11, 201. Plat. Gorg. p. 486. τῇ εὐνοίᾳ τῇ σῇ.

Ἐμπαιγμονή, ῆς, ἡ, (a v. ἐμπαίζω, perf. p. — Vox Graecis aeque incognita ac πεισμονή, qu. v.), irrisio, ludibrium, 1 Petr. 3, 3.

Ἐμπαιγμός, οῦ, ὁ, (a v. ἐμπαίζω, perf. p. Vox aevi serioris — οἱ ὁ Ez. 22, 4. Sirac. 27, 28.) ludibrium, Hebr. 11, 36.

Ἐμπαίζω, f. ξω, (aor. 1. ἐνέπαιξα, pro forma antiquiori: ἐνέπαισα — a v. παίζω) illudo — abs. τὸ ἐμπαῖξαι, Matth. 20, 19. 27, 41. (Marc. 15, 31.) — τινί, illudo aliquem, Matth. 27, 29. (Marc. 15, 20.) Marc. 10, 34. Luc. 14, 29. 20, 63. 23, 36. — τινά, deludere aliquem, i. e. fallere aliquem, Matth. 2, 16. — illudo aliquem (petulanter) pass., Luc. 18, 32. 23, 11. — οἱ ὁ Gen. 39, 14. Ex. 10, 2.

Ἐμπαίκτης, ου, ὁ, (vox aevi serioris, a v. ἐμπαίζω, qu. v.) irrisor, derisor, 2 Petr. 3, 13. Jud. v. 18.

Ἐμπεριπατέω (ῶ), f. ήσω, (περιπατέω) inambulo — ἔν τισι, ambulo, i. e. versor inter, 2 Cor. 6, 16.

Ἐμπιπλάω, (Graeci: ἐμπίμπλημι) impleo — τινά τινος, aliqua re, Act. 14, 17. cf. ἐμπλήθω.

Ἐμπίπτω, f. πεσοῦμαι, (πίπτω) incido — εἴς τι, Matth. 12, 11. (cf. Luc. 6, 39.) Luc. 14, 15. — 1 Tim. 3, 6. 7. 6, 9. — εἴς τινας, Luc. 10, 36. Hebr. 10, 31. (εἰς χεῖράς τινος.)

Ἐμπλέκω, ξω, (πλέκω, plico) implico — τινί, pass. (vi Medii instruct.) 2 Tim. 2, 4. 2 Petr. 2, 20.

Ἐμπλήθω, f. ήσω, (πλήθω) — impleo, pass. satior, Luc. 6, 25. (opp.

πεινᾶν) Joh. 6, 12. τινά τινος, aliquem aliqua re, Luc. 1, 53. — ἐὰν ὑμῶν ἐμπλησθῶ, si vestra consuetudine plene fructus fuero, Rom. 15, 24.

Ἐμπλοκή, ῆς, ἡ, (ab ἐμπλέκω) implicatio, 1 Petr. 3, 3. (τριχῶν, artificiosa crinium in nodos collectio.)

Ἐμπνέω, f. εύσω, (ex ἐν et πνέω) **a.**, inspiro, — **b.**, spiro, intrans. τινός, Act. 9, 1. (ἐμπνέων ἀπειλῆς κ. φόνου, minas et caedem spirans.)

Ἐμπορεύομαι, depon. pass. c. fut. med. σομαι, (ab ἔμπορος, quod v.) iter facio negotiandi caussa, negotior, Jac. 4, 13. — trop. τινά, lucrum ex aliquo peto, 2 Petr. 2, 3.

Ἐμπορία, ας, ἡ, (ab ἔμπορος, adiect. ἐμπόριος, ία, ον, ad mercaturam pertinens, feminin. substantive) mercatura, Matth. 22, 5.

Ἐμπόριον, ου, τό, (neutr. adiectivi ἐμπόριος, ία, ιον) mercatura, Joh. 2, 16. (οἶκος ἐμπορίου.)

Ἔμπορος, ου, ὁ, (ex ἐν et πόρος, Hesych. ἔμπορος· ὁ ἐπ' ἀλλοτρίας νεὼς πλέων μισθοῦ, ὁ ἐπιβάτης; deinde ἔμπορος omnino dicitur, qui negotiandi caussa in itinere est, sive maria traiiciat, sive itinera faciat pedestria) mercator, Apoc. 18, 3. 11. 23. — ἔμπορος ἄνθρωπος, Matth. 13, 45.

Ἐμπρήθω, f. σω, (ex ἐν et πρήθω, ab absoleto πρέω) incendo, igne destruo, Matth. 22, 7. (τὴν πόλιν, cf. Judic. 1, 8. 15, 6.)

Ἔμπροσθεν, adv. loci (propr. a parte anteriore, cf. ὄπισθεν, πόθεν, ἄλλοθεν, ἄνωθεν al.), *A.*, de loco, **a.**, adverbialiter pos. *α.*, a parte anteriore, Apoc. 4, 6. (oppon. ὄπισθεν, ut Palaeph. f. 29.) — *β.*, *ante*; — πορεύεσθαι, antecedere, anteire, Luc. 19, 28. (ibid. v. 4. προδραμὼν ἔμπροσθεν, ut Xen. Cyr. 4, 2, 23. προπορεύεσθαι ἔμπροσθεν.) — τὰ ἔμπροσθεν, quae ante procedentem sunt, Phil. 3, 14. (oppon. τὰ ὀπίσω.) Aelian. V. H. 9, 16. ubi opponuntur τὰ κατόπισθεν, ut et 12, 21. — **b.**, praepositionis loco: — τινός, *α.*, ante aliquem; — πορεύεσθαι, antegredi aliquem, Joh. 10, 4. — Matth. 6, 2. — 11, 10. — Joh. 3, 28. — *β.*, coram aliquo, i. q. ante aliquem, ex adverso alicui, v. c. στῆναι, Matth. 27, 11. — Luc. 21, 36. — cf. Matth. 10, 32. 33. (Luc. 12, 8.) 26, 70. 27, 29. Luc. 14, 2. Gal. 2, 14. 1 Thess. 1, 3. 2, 19. 3, 9. 13. — *γ.*, coram, i. q. in conspectu alicuius, Matth. 5, 16. (λαμψάτω τὸ φῶς.) 6, 1. 17, 2. (Marc. 9, 27.) 23, 13. (5, 14.) Luc. 19, 27. Joh. 12, 37. — *δ.*, coram, i. q. in ea locorum parte, quae ante aliquem alicubi stantem est, Luc. 5, 19. Matth. 5, 24. 7, 6. 2 Cor. 5, 10. Apoc. 22, 8. — Notes phrases hebraicas: θέλημά (εὐδοκία) ἐστι ἔμπροσθεν τ. θεοῦ, Matth. 11, 26. 18, 14. Luc. 10, 21. cf. ἐνώπιον. — *B.*, De tempore: ante; εἶναι, γεγονέναι ἔμπρ. τινος, Joh. 1, 15. 27. 30.

Ἐμπτύω, f. ύσω, (ex ἐν et πτύω, spuo) inspuo, conspuo; **a.**, τινι, Marc. 10, 34. 14, 65. 15, 19. — τινά, pass., Luc. 18, 32. — **b.**, εἰς τὸ πρόσωπόν τινος, Matth. 26, 67. (Num. 12, 14. κατὰ τὸ πρόσωπ. τινι, Deut. 25, 9.) — εἴς τινα, Matth. 27, 31.

Ἐμφανής, έος, (οῦς) ὁ, ἡ, ές, τό, (ex ἐν et φαίνομαι) conspicuus, — γίνομαί τινι, fio alicui, Act. 10, 40. 41. (Aelian. V. H. 1, 21.) — de eo, qui alii se quaerenti occurrit, Rom. 10, 20. (de deo eos, qui eum precibus adeunt, benigne excipiente, ex Jes. 65, 1. v. ἐπερωτάω.)

Ἐμφανίζω, f. ίσω, (ab ἐμφανής) **a.**, conspiciendum praebeo; —

τινί τινα, Joh. 14, 21. 22. — pass., Matth. 27, 13. Hebr. 9, 24. (i. q. ὀφθῆναι, cf. Jes. 1, 12.) — **b.**, indico, seq. ὅτι, Hebr. 11, 14. (Xen. Cyr. 8, 1, 20. Aelian. V. H. 4, 9.) — τινί, ὅπως, Act. 23, 15. — τὶ πρός τινα, v. 22. — τὶ κατά τινος, indicium facio contra aliquem, Act. 24, 1. 25, 2. — περί τινος, de aliquo, Act. 25, 15. (Jos. Arch. 14, 10, 12.)

Ἔμφοβος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐν et φόβος) in metum coniectus, perterritus, Luc. 24, 5. Act. 10, 4. 22, 9. 24, 26. Apoc. 11, 13.

Ἐμφυσάω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐν et φυσάω) inspiro; — τινά, afflo, Joh. 20, 22. (οἱ ὁ, Gen. 2, 7.)

Ἔμφυτος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐν et φύω) innatus (Xen. Mem. 3, 7, 5.) insitus, Jac. 1, 21.

Ἐν, praepos. regens dativ. — in: ἔν τινι, **a.**, in eo, quod circumdat, circumcludit esse, reperiri, contineri (opp. ἐκ, ἐκτός), in aliquo loco, v. c. in coelo, in terra, regione, agro, urbe, aedibus, in luce, in tenebris, in oculto, aprico etc. — cum verbis commorandi, versandi, habitandi, manendi — ponendi, standi, sedendi, iaciendi — inveniendi et reperiendi (act. et pass.); — in eo, quo contineri, comprehendi aliquid potest, v. c. in libro, in lege, in evangelio, in prophetis, in doctrina etc. — cum verbis scribendi, legendi, docendi etc. — (not. ἐν Ἠλίᾳ, Rom. 11, 2. i. e. in historia Eliae. Rabbini cum sententias e scripturis recitant, formula uti solent: scriptum est in Abraamo, in Saul rege, in locusta, i. e. in loco Joëlis de locustis) — in interiori: in semet ipso, in *vestibus* (i. e. indutus vestibus) — ἀμφιέννυμαι, περιβάλλομαι, ἔρχομαι ἐν, κοσμῶ ἐν, al. v. Matth. 6, 29. (Luc. 12, 27.) 7, 15. 11, 8. (Luc. 7, 25.) 21. (Luc. 10, 13.) 16, 27. (Marc. 8, 38. Luc. 9, 26.) Marc. 16, 12. Luc. 9, 31. 24, 4. Act. 10, 30. Rom. 8, 3. 2 Cor. 3, 7. 8. 10, 3. Gal. 2, 2. Phil. 1, 22. 2, 6. Col. 3, 4. 1 Tim. 2, 9. Hebr. 11, 37. 1 Joh. 4, 2. 2 Joh. v. 7. Apoc. 3, 5. 4, 4. — in *animo*, in *spiritu*, in *corpore*, in *Deo*, *Christo*, (εἶναι ἐν πνεύματι, de iis, qui Spiritu S. reguntur, Rom. 8, 9.) — de vatibus in ecstasin raptis, Apoc. 1, 10. 4, 2. — ἐν πνεύματι λαλεῖν, κράζειν, Rom. 1, 9. 8, 15. 1 Cor. 12, 3. adde Rom. 14, 17. — ἐν τῷ πνεύμ. τιθέναι, Act. 19, 21. cf. Luc. 9, 44. θέσθε ὑμῶν εἰς τὰ ὦτα — ἐν τῇ καρδίᾳ, Matth. 9, 4. (Marc. 2, 8. Luc. 5, 22.) 24, 18. Luc. 1, 66. Rom. 2, 15. 5, 5. 10, 6. 9. 1 Cor. 7, 37. 2 Cor. 4, 6. Col. 3, 15. 16. 1 Petr. 3, 4. 15. 2 Petr. 1, 19. — ἐν ἑαυτῷ v. c. λέγειν, εἰπεῖν, γίνεσθαι, διαπορεῖν, ἐμβριμᾶσθαι, στενάζειν, στενοχωρεῖσθαι, al. Matth. 9, 21. 10, 7. 8. (Luc. 12, 17.) Luc. 7, 39. 18, 4. Joh. 6, 61. 11, 38. Act. 12, 11. Rom. 8, 23. 2 Cor. 6, 12. — ἐν ἑαυτοῖς: Matth. 3, 9. 10, 8. Luc. 7, 49. 1 Cor. 11, 13. 2 Cor. 1, 9. Phil. 2, 5. (ἐν ὑμῖν), Rom. 8, 4. (ἐν ἡμῖν) — ἐν τῷ νοΐ, Rom. 14, 5. — ἐν τῷ σώματι, 1 Cor. 12, 18. 2 Cor. 5, 6. — ἐν σαρκὶ εἶναι, ἐπιμένειν, ζῆν, Rom. 7, 5. 8, 8. Gal. 2, 20. 1 Petr. 4, 2. — in Deo μένειν, ζῆν, κινεῖσθαι κ. εἶναι, κεκρύφθαι, Act. 17, 28. Eph. 3, 9. Col. 3, 3. 1 Joh. 2, 24. al. — ἐν Χριστῷ εἶναι, μένειν, στήκειν, Joh. 15, 4. 7. 1 Joh. 2, 5. 6. 24. 27. 28. Rom. 8, 1. 1 Cor. 1, 30. 2 Cor. 5, 17. Phil. 4, 1. — Ita Deus quoque et Christus *in hominibus* dicuntur εἶναι, μένειν, κατοικεῖν, λαλεῖν, Joh. 17, 26. Rom. 8, 10. 2 Cor. 13, 3. 5. Gal. 2, 20. 4, 19. Hebr. 1, 1. — item ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, τοῦ Χριστοῦ, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, Joh. 5, 38. 17, 13. Rom. 8, 9. 11. 1 Cor. 3, 16. 6, 19. Col. 3, 16.

1 Tim. 4, 14. 2 Tim. 1, 6. 14. — Sed vix possunt phrases illae, quae praepositionem ἐν sic nominibus addunt, enumerari, praesertim quum earum multae verbum εἶναι, quod involvunt, non exprimant. (v. e. g. Rom. 4, 11. 12. 1 Cor. 2, 4. 4, 20. Eph. 5, 4. Phil. 3, 19. Col. 3, 16. 4, 6. Hebr. 10, 3.)

b., Adiungitur τὸ· ἔν τινι verbis videndi, cognoscendi, manifestandi, vel ubi exprimuntur, vel ubi subintelliguntur, 1 Joh. 3, 16. Rom. 12, 7. 8. adde 5, 17. regnabunt *in* vita, i. e. vita ipsorum comprobabit, eos regnare, cf. v. 21. 2 Cor. 7, 4—7. 12, 12. 1 Thess. 1, 4. 2, 9. — 1 Cor. 13, 12. Tit. 1, 3. Jac. 1, 23. 1 Petr. 1, 5. — verbis, quibus quidquam in aliquo *cerni s. constare* dicitur, 1 Thess. 1, 5. Eph. 1, 17. 2, 7. Luc. 1, 77. — Gal. 3, 14. — ἔχειν τι (τινά) ἔν τινι, Rom. 1, 28. (tenere), Col. 2, 23 — Iactantur formulae: ἐν τούτῳ, ἐν παντί, ἐν τούτῳ τῷ μέρει, ἐν ᾧ (quatenus, Rom. 8, 3.); — κρίνειν τινὰ ἔν τινι, Col. 2, 16. — ἔπαινος ἔν τινι, 2 Cor. 8, 18. — ζηλοῦσθαι ἐν τῷ καλῷ, Gal. 4, 18. — σύνεσις ἔν τινι, Eph. 3, 4. 2 Tim. 2, 6.

c., ἔν τινι de *fundamento*, quo quis vel quid nititur, ὄμνυμι ἐν —; ἐνδυναμοῦμαι, ἰσχύω, θριαμβεύω, παῤῥησιάζομαι, ἔχω παῤῥησίαν ἔν τινι, Act. 9, 27. 16, 18. 2 Cor. 2, 10. Gal. 3, 11. Eph. 6, 10. Phil. 4, 13. 2 Tim. 2, 1. Hebr. 10, 19. — v. πιστεύω., 2 Cor. 7, 16. — ζήσεται ἐν αὐτοῖς, Rom. 10, 5. et Gal. 3, 12. cf. Jac. 1, 25. Jud. v. 10. — adde διαθήκη ἐν, 1 Cor. 11, 25. — de conditione, a qua quid pendet, v. c. proficiscar, veniam, ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ (Deo annuente), Rom. 1, 10. cf. Hebr. 10, 10. — ἐν, per (hebr. בְּ) Hebr. 13, 20. (cf. Zach. 9, 11.) 1 Cor. 12, 9.

d., ἔν τινι, ubi Graeci et Latini *ablativo simplici* utuntur. Praeter phrases, verba vestiendi s. induendi, ornandi cum ἔν τινι coniungentes ac superius commemoratas (v. sup. sub lit. a.) huc referendae sunt: α., πλουτεῖν, περισσεύειν, ὑστερεῖσθαι, ὠφελεῖσθ., ζημιοῦσθ. al. ἔν τινι, v. Rom. 15, 13. 1 Cor. 1, 5. 5, 7. 9. 15, 58. 2 Cor. 3, 9. 7, 9. 8, 7. 9, 8. Eph. 2, 4. Hebr. 13, 9. 2 Petr. 3, 18. — διαφέρειν, 1 Cor. 15, 41. — β., καυχᾶσθαι, αἰσχύνεσθαι, εὐδοκεῖν, θέλειν χαίρειν (ἀγαλλιᾶσθαι, εὐφραίνεσθαι) Matth. 3, 17. Luc. 10, 20. Joh. 15, 8. Act. 7, 41. Rom. 2, 23. 5, 3. 1 Cor. 10, 5. — γ., eae phrases, quae verbo adiungunt dativum instrumenti (Scriptores ἑβραΐζοντες sic exprimere solent hebraicum בְּ.), βαπτίζειν ἐν ὕδατι, καθαρίζειν ἐν αἵματι, ἁγιάζειν (ἐν ῥήματι, Eph. 5, 26.), ἀσπάζεσθαι ἐν φιλήματι, cf. Matth. 5, 13. — Luc. 1, 51. 1 Cor. 14, 21. Eph. 6, 16. σφραγίζω al. — adde Hebr. 11, 37. (ἐν φόνῳ .. ἀπέθανον) Apoc. 1, 5. 2, 16. 23. 27. 5, 2. 9. 6, 8. 9, 19. (ἀδικεῖν ἔν τ.) 20. 11, 6. 14, 2. 7. 20, 15. al. — describitur ita ratio ac forma actus, λαλεῖν ἐν λόγοις, 1 Cor. 2, 13. cf. 14, 6. 16, 14. — παρακαλεῖν ἐν παρακλήσει, εὐλογεῖν ἐν εὐλογίᾳ, ἐν μέτρῳ μετρεῖν, al. Matth. 7, 2. Marc. 4, 24. Luc. 1, 44. 2 Cor. 7, 6. et 7. Eph. 1, 3. 6. Col. 1, 11. — Referas huc τὸ· ἔν τ. dictum de animi affectione, v. c. ἀληθεύειν ἐν ἀγάπῃ, v. Matth. 22, 37. (ἐν ὅλῃ τ. ψυχῇ.) Joh. 4, 23. Act. 2, 46. Rom. 9, 22. 2 Cor. 11, 17. Eph. 4, 15. 5, 21. 6, 5. Col. 3, 22. 4, 2. 1 Thess. 2, 17. 5, 13. 2 Tim. 1, 3. 13. Hebr. 3, 11. 4, 3. al.

e., ἔν τ. *in aliquo statu*, v. c. ἐν ὑπομονῇ, ἐν ἀγῶνι, al. v. Matth. 6, 7. 17, 21. Luc. 8, 18. Act. 20, 19. Rom. 2, 12. 3, 26. 1 Cor. 7, 18. 15, 41. 42. 2 Cor. 8, 2. Gal. 5, 4. Eph. 6, 18. 1 Thess. 1, 6. 2 Thess. 3, 8.

1 Tim. 1, 13. 5, 2. Hebr. 11, 37. Jac. 2, 1. 2 Joh. v. 3. al. — Saepius facit periphrasin adverbii, v. c. ἐν ἀληθείᾳ (vere), δόξῃ (splendide, gloriose), δυνάμει (potenter), ἐν παῤῥησίᾳ, ἐν πραότητι (Jac. 1, 21.), ἐν τάχει, ἐν τῷ φανερῷ, ἐν χάριτι, v. Matth. 22, 16. Luc. 1, 44. 2, 29. 18, 8. Rom. 1, 4. 2, 28. Col. 1, 29. 3, 16. 2 Thess. 2, 16. Apoc. 1, 1. al.

f., ἔν τινι (ἔρχεσθαι) relatum ad id, quo aliquis repraesentatur s. se conspicuum reddit, praesentem exhibet, Act. 7, 14. (ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα, nos: 70 Mann stark) Luc. 14, 31. — 1 Cor. 4, 21. (ἐν ῥάβδῳ) cf. Luc. 1, 17. (ἐν πνεύματι κ. δυνάμει Ἠλίου) cf. Rom. 15, 29. 1 Cor. 5, 8.

g., ἔν τινι, (dat. pers.) aliquid peragere, accipere, suscipere, experiri, i. e. cum eo coniunctum (eo contentum, ei innatum), Joh. 17, 21. (ἵνα ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν) 1 Cor. 7, 14. (ἡγίασται δ'.. ἀνὴρ ἐν τῇ γυναικὶ etc.) 15, 22. (ὥσπερ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσι etc.) Gal. 3, 8. — Celeberrima formula: ἐν Χριστῷ, ἐν κυρίῳ, Rom. 14, 14. (πέπεισμαι, edoctus a Christo) 16, 2. (ut excipiatis Christiani Christianam, cf. 1 Cor. 16, 19. Phil. 4, 19.) 1 Cor. 1, 2. 4. 4, 10. (vos velut Christo adiuncti) 11, 11. 15, 18. (spe in Christo collocata, cf. 1 Thess. 4, 16. νεκροὶ ἐν Χρ.) 2 Cor. 5, 19. (Theodoret. *per* Christum. Deus se in Christo praesentem sistens reconciliationem hominibus obtulit) 21. (ἐν αὐτῷ, cum eo coniuncti, cf. Phil. 3, 9. 4, 4. 1 Cor. 15, 22. Philem. v. 16.) 12, 2. hominem Christianum, cf. Gal. 2, 4. 27. (oppon. ἐν νόμῳ 3. 4.) 3, 14. 28. 5, 6. — Maxime frequentatur haec formula in ep. ad Eph. et Col. in quibus id praedicatur, quo homines gaudent cum Christo coniuncti. Plerisque in locis loco τοῦ· ἐν poni potest latinum: per; v. Eph. 1, 3. 4. 6. 11. 2, 7. 10. 13. 22. 3, 6. 4, 21. 32. Col. 1, 14. 16. 28. 2, 10. 11. Phil. 3, 14. 4, 19. 1 Thess. 5, 17. ἐν Χριστῷ λαλεῖν, auctoritate Christi, 2 Cor. 2, 17. 12, 19. — ἐν Χριστῷ, in caussa Christi, Rom. 16, 9. (cf. v. 12. κοπιᾶν ἐν) 1 Cor. 4, 15. 16. 17. 15, 58. Phil. 1, 13. — 2 Cor. 13, 4. Phil. 1, 13. 1 Thess. 5, 12. Philem. v. 23. — ὁ συνεργὸς, ὁ δόκιμος, ὁ πιστὸς διάκονος ἐν Χρ. Rom. 16, 10. Eph. 6, 27. Col. 4, 7.

h., ἐν, in, i. q. nostr. *an α.*, cum verbis: κοινωνεῖν, μερίδα ἔχειν, Matth. 23, 30. Act. 8, 21. Apoc. 1, 9. 20, 6. — ποιεῖν τι ἔν τινι, Matth. 17, 12. Luc. 22, 37. 23, 31. Rom. 1, 9. 27. 1 Thess. 3, 21. 5, 12. *β.*, cum verbis quaerendi, inveniendi, monstrandi, cognoscendi, laudandi, vituperandi, Luc. 23, 4. 14. 22. Joh. 9, 3. 13, 31. 17, 10. Act. 4, 2. 25, 5. 28, 18. Rom. 9, 17. 1 Cor. 4, 2. 6. 6, 20. Gal. 1, 24. Phil. 1, 20. 30. 2 Thess. 1, 10. 12. 1 Joh. 2, 8. — ἔχειν τι ἔν τ. Joh. 14, 30. — *γ.*, cum verbis offendendi (προςκόπτ. πταίειν, σκανδαλίζεσθαι), Matth. 11, 6. 13, 57. 26, 31. 33. Marc. 6, 3. 27. Luc. 7, 22. Rom. 14, 21. Jac. 2, 16. — adde *δ.*, ἀπορεῖσθαι, Rom. 1, 17. Gal. 4, 24. βλασφημεῖν, 2 Petr. 2, 12. — περιτομὴ ἐν σαρκὶ, al. — στήκειν ἐν ταῖς γωνίαις, Matth. 6, 5. — βάρβαρος ἐν ἐμοί, 1 Cor. 14, 11.

i., ἔν τισι, saepissime: inter aliquos, Matth. 2, 6. 11, 11. Marc. 6, 4. Luc. 1, 25. 28. Joh. 1, 14. 9, 16. Act. 7, 44. 20, 32. 25, 6. Rom. 8, 29. 1 Cor. 2, 6. 2 Cor. 5, 19. Eph. 1, 18. Phil. 2, 15. Col. 1, 27. 1 Tim. 3, 16. al.

Not. *α.*, Sacri auctores dativo instrumenti non semper praefigunt τό· ἐν — dicunt v. c. γλώσσαις λαλεῖν —; observare licet, τὸ ἐν etiam ante dativum instrumenti positum vim sibi peculiarem habere ac retinere: e. g. Luc. 1, 51. (ἐν — quia τὸ κράτος

in brachio est) — *βαπτίζειν, καθαρίζειν ἐν*, in aqua, sanguine etc., ut immergendi notio exprimatur; — *ἀσπάζεσθαι*, non *φιλήματι*, sed *ἐν φιλ. ἁγίῳ* — auctoris scil. interest hoc amoris **signum** poscere — *λαλεῖν ἐν λόγοις*, 1 Cor. 2, 13. i. e. dicere aliquid, quod verbis — involutum est. — Nonnunquam *τό· ἐν* idem est quod: *oi* cuiusdam, Matth. 12, 24. 17, 21. 1 Cor. 12, 9. coll. v. 11. al.

β., Noli confundere praepositt. *εἰς* et *ἐν*, quas ipse Paulus distinguit, 1 Cor. 10, 2. 12, 13. 2 Cor. 10, 1. Ubi altera alterius loco posita videtur, ibi verbum cum praepositione coniunctum **praegnans** est, i. e. significatus eius etiam notionem praepositioni aptam, ergo vel notionem motus *εἰς*, (*τόπον*) vel quietis *ἐν* (*τόπῳ*) in se continet, atque interpretis est, hanc notionem ex illo significatu elicere et cum eo iterum coniungere. Cum *ἐν* coniuncta verba praegnantia loci praebent. Matth. 10, 16. (Luc. 10, 3.) Luc. 1, 17. 12, 51. Joh. 3, 35. Act. 4, 12. Rom. 1, 23. 25. 5, 5. 2 Cor. 1, 22. 8, 1. 7. 16. (sic construunt etiam Graeci, v. Hom. Il. 5, 161. 16, 258. 23, 131. Od. 2, 344.)

K., *ἐν* relatum ad puncta et intervalla temporis (praefixum nominibus partes temporis notantibus) *α.*, ibi expressum, ubi Latini simplicem ablativum ponunt, *ἐν τῇ ἡμέρᾳ*, v. vocc. *αἰών, ἀρχή, ἄτομος, ἔτος, ἡμέρα, καιρός, μήν, νύξ*, — vocc. *ἑορτή, πάσχα, σάββατον*, — *ἐν ὀλίγῳ*, brevi — *ἐν ὀλίγῳ κ. ἐν πολλῷ*, serius, ocius (Act. 26, 29.) — *ἐν τῷ δευτέρῳ*, altera vice, Act. 7. 13. *ἐν τῇ καθεξῆς*, Luc. 8, 1. — *ἐν τῷ μεταξύ*, interea, — *ἐν τούτῳ*, tunc *ἐν οἷς*, interea, Luc. 12, 1. — *ἐν τῇ σαλπίγγι*, 1 Cor. 15, 52. (*ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ*) — *β.*, ante infinitivos praes. articulo instructos: *ἐν τῷ σπείρειν*, inter seminandum, Matth. 13, 4. 25. 27, 12. Marc. 6, 48. Luc. 1, 21. 24, 51. 1 Cor. 11, 21. Gal. 4, 18. al. — ante inf. aor. quum, dum (s. latin. ablativ. absolut.), Luc. 9, 36. 19, 15. al.

'Εναγκαλίζομαι, f. *ίσομαι*, (med. ex *ἐν* et *ἀγκάλη*, ulna) *τινά*, in ulnas recipio (Diod. Sic. 3, 57. Alciphron. 2, 9, 4.) Marc. 9, 36. 10, 16. cf. Luc. 2, 28.

'Ενάλιος, ου, ὁ, ἡ et *ἐνάλιος, ία, ιον*, (is qui est *ἐν τῇ ἁλί*, in mari) marinus (Hom. Od. 5, 67.) — *τὰ ἐνάλια*, animalia marina, Jac. 3, 7. (Vulg. ceterorum e corruptione vocis: cetorum ortum; aut habuerunt codd. *ἄλλων* pro *ἐναλίων*.)

"Εναντι, adv. (ex *ἐν* et *ἀντί*) coram (i. q. *ἐνώπιον*) *τινός*, coram aliquo, Luc. 1, 8. (cf. Ex. 6, 12. 34, 4.) Hinc.

'Εναντίος, α, ον, contrarius, Matth. 14, 24. (*ὁ ἄνεμος*) Act. 27, 4. — *ἐξ ἐναντίας*, (sc. *χώρας*) e regione, Marc. 15, 39. — metaph. adversarius. 1 Thess. 2, 15. (cf. ad h. l. Tacit. Hist. 5, 5.) — *ὁ ἐξ ἐναντίας*, adversarius. Tit. 2, 8. — Neutr. adv. — *ἐναντίον τινός*, coram aliquo, Marc. 2, 12. Luc. 20, 26. — in formulis hebr. Act. 7, 10. (Gen. 6, 8. 19, 19.) 8, 32. (Jes. 53, 7.) — *ἐναντ. τινός*, iudice aliquo, Luc. 24, 19. (Gen. 10, 9. 19, 13.) — adi. *ἐναντίον ποιεῖν τί τινι*, committere aliquid contra aliquem, Act. 28, 17. — *ἐναντία πράττειν πρός τινα*, moliri quae alicui adversa sunt, Act. 26, 9.

'Ενάρχομαι, f. *ξομαι*, (*ἐν*, et *ἄρχομαι*) incipio, inchoo (opp. *ἐπιτελεῖσθαι*) Gal. 3, 3. — *τί*, Phil. 1, 6. (Polyb. 5, 1. 3.)

"Ενατος, v. *ἔννατος*.

'Ενδεής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (a voc. *δέος*) indigus, egenus, (opp. *ἀδεής*) Act. 4, 34.

"Ἔνδειγμα, τος, τό, (a v. ἐνδείκω, ἐνδείκνυμι) indicium (rei futurae), argumentum, 2 Thess. 1, 5.

'Ἐνδείκνυμι (ἐνδείκω), f. ξω (δείκνυμι, ἐν). Med. ostendo, (in me) τί, Rom. 9, 22. Tit. 2, 10. 3, 2. Hebr. 6, 11. — τὶ ἔν τινι (dat. pers.), Rom. 9, 17. (Ex. 9, 16.) 1 Tim. 1, 16. — dat. rei, in aliqua re, Eph. 2, 7. — εἴς τινας, monstrare beneficiis quae inter . . distribuantur) 2 Cor. 8, 24. Hebr. 6, 10. (beneficiis in eos collatis, qui Christi nomen profitentur) — τί τινι, (v. c. κακά) exhibeo, edo, 2 Tim. 4, 14. (cf. Gen. 50, 15 et 17.) — seq. acc. c. inf. Rom. 2, 15.

"Ἔνδειξις, εως, ἡ, (ab ἐνδείκνυμι) ostensio, Rom. 3, 25. (τῆς δικαιοσύνης) 2 Cor. 8, 24. (τῆς ἀγάπης) — indicium, Phil. 1, 28. (ἀπωλείας.)

"Ἕνδεκα, οἱ, αἱ, τά, undecim; — οἱ ἕνδεκα, undecim Jesu apostoli post Judae Cariothensis mortem superstites, Matth. 28, 16. Marc. 16, 14. Luc. 24, 9. Act. 1, 26. 2, 14.

'Ἑνδέκατος, άτη, ον, (ab ἕνδεκα) undecimus, Matth. 20, 6. 9. Apoc. 20, 21.

'Ἐνδέχομαι, f. -δέξομαι, (ex ἐν et δέχομαι) recipio, admitto. — Imperson. ἐνδέχεται, admitti, fieri potest, seq. acc. c. inf., Luc. 13, 33. (cf. 17, 1.) Xen. Mem. 1, 2, 23. Polyb. 3, 4, 1.

'Ἐνδημέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἔνδημος, qui in populo s. intra sui populi fines est, qui peregre non abit. Oppon. ἔκδημος, v. δῆμος) **a.**, propr., in populo meo sum, in patria versor, domi maneo, non peregrinor (oppon. ἐκδημέω, ἀποδημέω). — domi sum, ἐν τῷ σώματι, 2 Cor. 5, 6. 9. — et v. 8. ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον.

'Ἐνδιδύσκω, i. q. ἐνδύω, (ex ἐν et δύω) induo, et med. ἐνδιδύσκομαι, me induo, ἱμάτιον, Luc. 8, 27. 16, 19. (πορφύραν, βύσσον, οἱ ὁ 2 Sam. 1, 24. et ἐκδιδύσκω, Nehem. 4, 23.)

"Ἔνδικος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐν et δίκη, ius, iustitia) iuri s. aequo conveniens, iustus, Rom. 3, 8. (τὸ κρίμα) Hebr. 2, 2. (μισθαποδοσία.)

'Ἐνδόμησις, εως, ἡ, (ex ἐν et δομέω, a δέμω, struo, exstruo) structura, Apoc. 21, 18. — ap. Joseph. Antiq. 15, 9, 6. moles; speciat., moles iacta ad navale portuosum reddendum (ein steinerner Molo im Hafen gegen das Meer gebaut).

'Ἐνδοξάζω, f. άσω, (ab ἔνδοξος) glorifico, gloria condecoro. — Pass. ἔν τινι, ex beneficiis alicui tribuendis laudem sibi et gloriam parare, sich verherrlichen an —, 2 Thess. 1, 10. 12. vid. Ez. 28, 22. Jes. 43, 3. 44, 23.

"Ἔνδοξος, ον, ὁ, ἡ, (i. e. ὁ ἐν δόξῃ ὤν) splendidus, Luc. 7, 25. (ἱματισμός) — metaph., sceleris purus, Eph. 5, 27. (ἡ ἐκκλησία, additur: μὴ ἔχουσα σπῖλον) clarus, nobilis, 1 Cor. 4, 11. (oppon. ἄτιμος) Aelian. V. H. 2, 11. — τὰ ἔνδοξα, facta admiranda, Luc. 13, 17.

"Ἔνδυμα, τος, τό, (a v. ἐνδύω, induo) indumentum, vestimentum, Matth. 6, 25. 28. Luc. 12, 23. — speciat., pallium, vestis superior (i. q. τὸ ἱμάτιον), Matth. 3, 4. 7, 15. — 22, 11. 12. (ἔνδυμα γάμου, vestis nuptialis) 28, 3. — οἱ ὁ Soph. 1, 8.

'Ἐνδυναμόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. ἐνδύναμος, validus, quod deriv. a

δύναμις) validum reddo, viribus instruo; — τινά, Phil. 4, 13. 1 Tim. 1, 12. 2 Tim. 4, 17. — Passiv., vires recipio, fortis sum, Eph. 6, 10. — roboror, confirmor, Act. 9, 22. — τινί, Rom. 4, 20. (τῇ πίστει) ἐν τ. 2 Tim. 2, 1. — ἐνδυναμοῦσθαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας, a morbo (morbis) convalescere, Hebr. 11, 34.

Ἐνδύνω et *ἐνδύω*, f. -δύσω, (ex ἐν et δύω) **a.**, ingredior, 2 Tim. 3, 6. — **b.**, transit: propr., ingredi facio, cf. lat. phrasin: se induere in aliquid; — induo, τινά τι, α., sensu proprio, Matth. 27, 31. (Marc. 15, 17. 20. oppon. ἐκδύω) Luc. 15, 22. (sic et Graeci.) — Med., induo me, induo τί, Matth. 6, 25. (Luc. 12, 22.) Marc. 6, 9. (lege: ἐνδύσασθαι) Act. 12, 21. — ἐνδεδυμένος, Matth. 22, 11. Marc. 1, 6. Apoc. 1, 13. 15, 6. 19, 14. — Xen. Cyr. 6, 4, 2. — ἐνδυσάμενος, oppon. γυμνῷ, 2 Cor. 5, 3. — β., in orat. metaph. ℵ., de armatura metaphor. dicta, Rom. 13, 12. (τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. Oppon. ἀποθέσθαι) Eph. 6, 11. (τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ) v. 14. (τὴν θώρακα τῆς δικαιοσύνης) 1 Thess. 5, 8. (θώρακα πίστεως) — ב., instruor aliqua re, quasi induerer veste, ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, ἀθανασίαν, 1 Cor. 15, 53. 54. — τὸν καινὸν ἄνθρωπον, Eph. 4, 24. Col. 3, 10. (Quod sic usurpaverat verbum ἐνδύομαι, auctor retinet v. 12. hominis novi describens indolem. Hinc phrasis: ἐνδ. σπλάγχνα οἰκτιρμῶν.) — Ἰησοῦν Χριστόν, scil. eorum instar, qui cum mane surrexerunt, iterum vestes induunt, Rom. 13, 14. vel ut baptismo tincti, qui vestibus induuntur aqua relicta, Luc. 24, 49. (ἐνδύεσθαι δύναμιν. Cf. Jes. 51, 9. — Hom. Il. 9, 231. εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν.) — Hinc voc. seq.

Ἔνδυσις, εως, ἡ, propr., id, quod Latini seriores dicunt indutus, nos: Anzug, 1 Petr. 3, 3. (ἱματίων, vestitus.)

Ἐνδύω, v. ἐνδύνω.

Ἐνέγκω, v. infra sub φέρω.

Ἐνέδρα, ας, ἡ, (ex ἐν et ἕδρα, sedes, propr., locus insidiarum, latibulum, cf. Jos. 8, 2. seq.) insidiae, quae alicui struuntur, Act. 23, 16. (cum rescisset has insidias. Al. leg. τὸ ἔνεδρον) 25, 3. (ἐνέδραν ποιεῖν seq. infinit. consilium et finem indicante. Graeci: ἐνέδραν ποιεῖσθαι, Thuc. 3, 90.)

Ἐνεδρεύω, f. εύσω, (ab ἐνέδρα. Cf. ἀγρεύω, παγιδεύω, al.) insidior, insidias struo; — τινά, alicui, Luc. 11, 54. Act. 23, 21.

Ἔνεδρον, ου, τό, i. q. ἐνέδρα, insidiae, Act. 23, 16.

Ἐνειλέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐν et εἰλέω, volvo) involvo; — τινά τινι, aliquem aliqua re, Marc. 15, 46. — οἱ ὁ 1 Sam. 21, 9. (ἐν ἱματίῳ.)

Ἔνειμι, (ex ἐν et εἰμί) insum; — τὰ ἐνόντα, quae insunt, scil. in patina, Luc. 11, 41. (cf. Matth. 23, 26. τὰ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου κ. παροψίδος) — ἔνι = ἔνεστι, adest, locum tenet, Gal. 3, 28. Col. 3, 11.

Ἕνεκα (εἵνεκα) vel ἕνεκεν (εἵνεκεν), praepos. regens genitivum, propter, ob, Matth. 5, 10. 11. 10, 18. 39. 16, 25. 19, 29. Act. 28, 20. Rom. 8, 36. 2 Cor. 7, 12. (εἵνεκεν.) — ἕνεκεν τούτου, propterea Matth. 19, 5. — τούτων, Act. 26, 21. — οὗ ἕνεκεν, quapropter, Luc. 4, 18. — τίνος ἕνεκεν, cuius caussa, Act. 19, 32. — ante τοῦ c. infin., 2 Cor. 3, 10. 7, 12. (ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι, ut manifestum fieret, cf. Palaeph. prooem. 5.)

Ἐνεός, v. Ἐννεός.

Ἐνέργεια, ας, ἡ, (ab ἐνεργής, q. v.) vis et efficacia, Col. 2, 12. Eph.

1, 19. 20. cf. Col. 1, 29. 2, 12.) — 2 Thess. 2, 12. (*πέμψει αὐτοῖς ἐνέργειαν πλάνης*, i. e. miracula impostorum, cf. Matth. 24, 11. — *κατὰ τ. ἐνέργ.*, Phil. 3, 21. (*κατὰ τ. ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτόν* cett., secundum efficaciam potentiae, qua omnia sibi subiicere potest) Eph. 1, 19. 3, 7. 4, 16. 2 Thess. 2, 9.

'Ενεργέω (ῶ), f. *ήσω*, (ab *ἐνεργής*, q. v.) **a.**, activ. signif. media et intrans., operor, ago, vim exsero; — *α.*, *ἔν τινι*, Matth. 14, 2. (Marc. 6, 14.) Eph. 2, 2. — *β.*, *τινί*, dat. commodi, operam praesto alicui, adiuvo aliquem, *εἴς τι*, ad aliquid (peragendum), Gal. 2, 8. (*εἰς τὰ ἔθνη*, i. q. *εἰς ἀποστολὴν τῶν ἐθνῶν.*) Ita quoque subst. *ἐνέργεια* de opera et auxilio, Eph. 4, 16. 2 Thess. 2, 9. — **b.**, activ. transit., efficio, exsequor, *τί*, 1 Cor. 12, 11. Eph. 1, 11. (*ἐνεργεῖν ἐνέργειαν*) — *τὶ ἔν τινι*, dat. pers., 1 Cor. 12, 6. Gal. 3, 5. Phil. 2, 13. — **c.**, med. *ἐνεργοῦμαι*, me efficacem praesto; *α.*, *ἔν τινι*, dat. rei, Rom. 7, 5. 2 Cor. 1, 6. — *ἔν τινι*, dat. pers., 2 Cor. 4, 12. Eph. 3, 20. Col. 1, 29. 1 Thess. 2, 13. — *β.*, *διά τινος*, Gal. 5, 6. — Jac. 5, 16. (*δέησις ἐνεργουμένη*, deprecatio ardens.) — Hinc voc. seq.

'Ενέργημα, *τος*, *τό*, pr., id, quod effectum est, effectus. Sed in N. T. vis miraculosa. Plur., 1 Cor. 12, 6. — addito genit. (obi.) *δυνάμεων*, v. 10.

'Ενεργής, *έος* (*οῦς*), *ὁ*, *ἡ*, *ές*, *τό*, efficax, Hebr. 4, 12. (h. l. ei respondet: *ζῶν.*) 1 Cor. 16, 9. (*θύρα ἐνεργής*, ianua ad agendum apta.) — *ἐνεργ. γίνομαι ἔν τινι*, in aliqua re, Philem. v. 6.

'Ενεστώς, v. *ἐνίστημι.*

'Ενευλογέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *εὐλογέω*, q. v., et *ἐν*, scil. *τινί*) **1.**, propr., benedico, fausta apprecor. — **2.**, beneficiis afficio, beo. Pass. *ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου*, Act. 3, 25. (cf. Gen. 26, 4.) Gal. 3, 8. (h. l. al. verbum simplex *εὐλογ.* Cf. Gen. 12, 3. unde verba: *ἐνευλογ. ἐν σοί*, et Gen. 18, 18. unde verba: *πάντα τὰ ἔθνη.*)

'Ενέχω, f. *ἐνέξω* s. *ἐνσχήσω*, (ex *ἐν* et *ἔχω*) **a.**, *τινά τινι* (s. *ἔν τινι*), teneo aliquem vel aliquid in aliquo. Pass., teneor, teneri me patior in aliqua re, Gal. 5, 1. (*μὴ ζυγῷ ἐνέχεσθε.*) — **b.**, *ἐνέχω τινί* (quo *οἱ ό* hebr. שָׂטַם exprimunt, Gen. 49, 23.), infensus sum alicui, Marc. 6, 19. Luc. 11, 53. suppl. *χόλον τινί*, additum illud ap. Herodot. 1, 118. 8, 27. et 6, 119. (*ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον.*) Constat et ex aliis phrasibus usum quotidianum verba primaria tenuisse, secundarias voces emisisse, v. c. *ἐλαύνειν* (*τὴν ναῦν*), *μηκύνειν*, latiore oratione uti (*τὸν λόγον*), *τελευτᾷν* (*τὸν βίον*), exemplum simillimum suppeditat hebr. נָטַר, conservavit, ad quod supplendum אַף, iram, Nah. 1, 2. Hesych. *ἐνεῖχον· ἐχόλουν, ὠργίζοντο.*

'Ενθάδε, adv., (ex *ἔνθα* et *δέ* encl., ut in *τηνικάδε*, *ἐνθένδε*, *ὧδε*) hic, Luc. 24, 41. Act. 10, 18. 16, 28. 17, 6. 25, 24. — huc, Joh. 4, 15. 16. (*ἔρχομαι*) Act. 25, 17. (*συνελθεῖν.*)

"Ενθεν, adv., (ex *ἐν* et syllaba paragog. *θεν*, terminum unde, indicante, cf. *πόθεν*, *ὅθεν*, *ἐντεῦθεν*, *οὐρανόθεν*) hinc, Luc. 16, 26. (Xen. Cyr. 1, 2, 2.)

'Ενθυμέομαι (*οῦμαι*), f. *ήσομαι*, (verb. depon. pass., ex *ἐν* et *θυμός*, animus, cf. *ἐνωτίζομαι*) propr., in mentem sumo, animo volvo; — *τί*,

Matth. 1, 20. 9, 4. (Thuc. 5, 32.) — cogito, περί τινος, de aliquo, Act. 10. 19. Hinc voc. seq.

Ἐνθύμησις, εως, ἡ, cogitatio, Matth. 9, 4. 12, 25. (Luc. 11, 17. διανοήματα) Hebr. 4, 12. (coniunct. cum ἔννοιαι καρδίας) Act. 17, 29. χάραγμα τέχνης κ. ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, sculptura arte et ingenio hominis confecta.

Ἔνι, (differt a praepos. ἐνί = ἐν) i. q. ἔνεστι (v. Aristoph. Nub. v. 482. λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ' ἀποστερεῖν δ' ἔνι), Gal. 3, 28. cf. Col. 3, 11. Jac. 1, 17.

Ἐνιαυτός, οῦ, ὁ, (ab ἔνος, annus, cf. vocc. lat. *biennis*, *triennis*) annus, Luc. 4, 19. Jac. 4, 13. (ποιεῖν ἐνιαυτόν, annum transigere) Apoc. 9, 15. (οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὸν ἐνιαυτόν, parati in annum fixum ac determinatum) — pl., Gal. 4, 10. — Joh. 11, 49. 51. et 18, 13. (ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου) Hebr. 9, 7. (ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, cf. Luc. 17, 4. ἑπτάκις τῆς ἡμέρας) — accus. quamdiu? Act. 11, 26. 18, 11. Jac. 5, 17. — κατ' ἐνιαυτόν, quotannis, Hebr. 9, 25. 10, 1. 3. (Xen. Oec. 4, 6. Anab. 3, 2, 12.) v. ἔτος.

Ἐνίστημι, f. ἐνστήσω, (ex ἐν et ἵστημι) **a.**, praes., imperfect., fut. 1., aor. 1. act.: colloco in, impono; — **b.**, perf., plusquampf., aor. 2. act. et medium: insto, immineo, 2 Thess. 2, 2. — partic. ἐνεστώς et ἐνεστηκώς, praesens, Rom. 8, 38. et 1 Cor. 3, 22. (τὰ ἐνεστῶτα, oppon. τὰ μέλλοντα) Gal. 1, 4. (ὁ ἐνεστὼς αἰὼν πονηρός oppon. τῷ μέλλοντι αἰῶνι) 3 Macc. 1, 16. Sext. Empir. Phys. 2, 193. — Hebr. 9, 9. (haec est adumbratio temporis praesentis) — proxime instans, 1 Cor. 7, 26. (ἡ ἐνεστῶσα ἀνάγκη) — med. ἐνστήσονται, 2 Tim. 3, 1.

Ἐνισχύω, f. ύσω, (ex ἐν et ἰσχύω, ἐν ἰσχύει εἰμί, cf. ἐνδυναμόω) **a.**, intransit., vires recipio, Act, 9, 19. — **b.**, transit., τινά, corroboro, confirmo aliquem, animum addo alicui, Luc. 22, 43.

Ἔνατος s. ἔνατος, άτη, ατον, nonus, Matth. 20, 5. 27, 45. Marc. 15, 33. Luc. 23, 44. Act. 3, 1. Respondet Judaeorum hora diei nona nostratium tertiae pomeridianae; prima diei hora apud illos eadem est, quae apud nos sexta matutina.

Ἐννέα, οἱ, αἱ, τά, novem, Luc. 17, 17.

Ἐννενήκοντα ἐννέα, nonaginta novem, Matth. 18, 12. 13. Luc. 15, 4. 7.

Ἐννεός s. ἐνεός, οῦ, ὁ, (videtur composit. ex ἐν et νεός, quod cohaeret cum verbo νεύω, nuo: is, qui solo nutu uti potest itaque videtur rectius scribi ἔννεος, quam ἔνεος) mutus, Act. 9, 7. (εἱστήκεισαν ἐννεοί) cf. ἀπενεύομαι, Dan. 4, 16.

Ἐννεύω, f. εύσω, (ex ἐν et νεύω, nuo) innuo, nutu significo; — τινί, Luc. 1, 62.

Ἔννοια, ας, ἡ, (ab ἔννοος) notio, imago rei, Diog. Laërt. 3, 75. — cogitatio, 1 Petr. 4, 1, — plur., Hebr. 4, 12.

Ἔννομος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐν et νόμος, oppon. ἄνομος. — **a.**, qui legi obstrictus est, qui legi paret, 1 Cor. 9, 21. (τινί, h. l. dat. commodi.) — **b.**, legitimus, Act. 19, 39. (ἐκκλησία, concio legitimo modo ac tempore coacta, i. q. νομίμη ἐκκλησία.)

Ἔννυχος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἐν et νύξ) nocturnus (Hom. Il. 11, 716.

ἄγγελος. Eurip. Hecub. v. 72. ὄψις). — Neutr. adverb., noctu, Marc. 1, 35. (πρωῒ, ἔννυχον λίαν, mane, multa adhuc nocte, i. e. bene mane.

'Ενοικέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐν et οἰκέω) inhabito, ἔν τινι, in aliquo, de spiritu S. in Christianis ut in templo habitante, de deo praesentiae suae documenta exhibente, de fide, de doctrina divina animis inhaerente, Rom. 8, 11. 2 Cor. 6, 16. (Levit. 26, 11. 12.) Col. 3, 16. 2 Tim. 1, 5. 14.

'Ενόντα, τά, v. ἔνειμι.

'Ενότης, τητος, ἡ, (ab εἷς, ἑνός, unus) unitas, cum gen., Eph. 4, 13. (τῆς πίστεως, usque dum eo perveniamus, ut amplectamur unam eandemque fidem) v. 3. (τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος.)

'Ενοχλέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐν et ὀχλέω ab ὄχλος, turba) turbas excito, Hebr. 12, 15. (Nisi potius h. l. pro ἐνοχλῇ legendum sit ἐν χολῇ; cf. Deut. 29, 18.) — ἐνοχλεῖν Graeci potius dicunt vel τινί vel τινά, ut significet: molestum esse alicui, numquam vero ut significet, turbas excitare, quam significationem ei nec οἱ ὁ tribuunt, Gen. 48, 1. 1 Sam. 19, 14. Dan. 6, 2.

"Ενοχος, ου, ὁ, ἡ, (ab ἐνέχω, intrans., teneor in, cf. ἔξοχος, eminens, it. ὑπέροχος) **a.**, τινός, gen. rei, α., adstrictus alicui rei, v. c. δουλείας, Hebr. 2, 15. — β., c. genit. eius rei, ex cuius violatione culpa contracta est, reus alicuius rei, 1 Cor. 11, 27. (τοῦ σώματος κ. τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου, i. e. reus criminis commissi in corpus et sanguinem domini) Jac. 2, 10. (omnium ac singulorum praeceptorum reus factus, i. e. omnes leges violasse censendus est) — γ., c. genit. poenae, — θανάτου, supplicio dignus, Matth. 26, 66. Marc. 14, 64. — Gen. 26, 11. — αἰωνίου κρίσεως, poena aeterna dignus, Marc. 3, 29. (al. codd. pro κρίσεως exhibent: ἁμαρτήματος, al. ἁμαρτίας; alii praebent: κολάσεως, ex interpretamento.) — **b.**, τινί, dat. fori et iudicii: obnoxius huic vel illi iudicio, i. e. poenae ab hoc vel illo iudicio ipsi irrogandae; — τῇ κρίσει, Matth. 5, 21. 22. — ibid. τῷ συνεδρίῳ. — Ita οἱ ὁ αἵματι ἔνοχος, Deut. 19, 10. — ἔνοχος γραφῇ, accusandus, Xen. Mem. 1, 2, 64. — Graeci etiam copulant cum dativo criminis. — **c.**, ἔνοχος εἰς (τὸν τόπον τῆς κολάσεως), — εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, Matth. 5, 22. (i. e. ad construct. praegnantem: qui abeat in.)

"Ενταλμα, τος, τό, (ab ἐντέλλομαι, q. v.) praeceptum; plur., Matth. 15, 9. Marc. 7, 7. et Col. 2, 22. (Jes. 29, 13. in textu graeco.)

'Ενταφιάζω, f. άσω, (a voc. ἐντάφιος, ex ἐν et τάφος) propr. i. q. curo τὰ ἐντάφια, i. e. corpus sepeliendum omni apparatu et ornatu sepulcrali, qui est in lavacris, vestibus, floribus, coronis, unguentis et libaminibus etc. adhibendis, instruo ac funeri praeparo, pollingo, Matth. 26, 12. Joh. 19, 41. — cf. Gen. 50, 2. 3. — Hinc voc. seq.

'Ενταφιασμός, οῦ, ὁ, pollinctura, praeparatio corporis ad funus, Marc. 14, 8. Joh. 12, 7.

'Εντέλλομαι, f. -τελοῦμαι, (verb. depon. med. ex ἐν et τέλλω) mando, praecipio; — περί τινος, Hebr. 11, 22. — ἐνετείλατο λέγων, Matth. 15, 4. — τινί, Act. 1, 2. — addito: οὕτω, 13, 47. (ἐντέταλται pro ἐνετείλατο) — καθώς, Joh. 14, 31. — seq. infin., Matth. 19, 7. (ἐνετείλατο δοῦναι) — τινί seq. infin., Joh. 8, 5. — τινί, ἵνα, Marc. 13, 34. — τινί τι, Joh. 15, 14. 17.

Matth. 28, 20. (ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν) Marc. 10, 3. — τινὶ περί τινος, Matth. 4, 6. Luc. 4, 10. — διαθήκην ἐντέλλεσθαι πρός τινα, Hebr. 9, 20. (pro: διαθ. διατίθεσθαι πρός τινα, Exod. 24, 8.)

Ἐντεῦθεν, **a.**, adv. loci (v. supr. ἔνθεν), hinc (ut ἐκεῖθεν, illinc), Matth. 17, 20. Luc. 4, 9. 13, 31. 16, 26. Joh. 2, 16. 14, 31. 18, 36. — ἐντεῦθεν κ. ἐντεῦθεν, hinc illinc s. ab utraque parte, Joh. 19, 18. Apoc. 22, 2. — **b.**, inde, i. e. ex ea re, i. q. ἐκ τούτου, Jac. 4, 1.

Ἔντευξις, εως, ἡ, (ab ἐντυγχάνω, q. v.) **a.**, congressus. (Aelian. V. H. 4, 20. περὶ τὴν πρώτην ἔντευξιν) — **b.**, preces, 1 Tim. 4, 5. (Plut. Vit. Num. c. 14. μὴ ποιεῖσθαι τὰς πρὸς τὸ θεῖον ἐντεύξεις ἐν ἀσχολίᾳ κ. παρέργως.) — ποιεῖσθαι ἐντ. κ. δεήσεις ὑπέρ τινος, 1 Tim. 2, 1. 4, 5.

Ἔντιμος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐν et τιμή. Cf. ἔνδοξος, i. e. ὁ ἐν τιμῇ ὤν) **a.**, honoratus; — ἐντιμότερός σου, Luc. 14, 8. — λίθος, pretiosus, 1 Petr. 2, 4. 6. (Jes. 28, 16.) — **b.**, τινί, carus alicui, Luc. 7, 2. — ἔντιμον ἔχειν τινά, carum habere aliquem, Phil. 2, 29.

Ἐντολή, ῆς, ἡ, (ab ἐντέλλω s. ἐντέλλομαι, q. v.) **a.**, mandatum, Luc. 15, 29. Joh. 10, 18. — ἔλαβον πρός τινα, Act. 17, 15. — ἐντολὰς περί τινος, Col. 4, 10. — munus aliquid faciendi, ἐντολὴν ἔχω seq. inf., Hebr. 7, 5. — **b.**, praeceptum, *α.*, universe: 1 Joh. 2, 7. 8. (ἐντολὴν γράφω.) Hebr. 7, 16. (ἐντολὴ σαρκική, praeceptum ad natales pertinens.) v. 18. ἡ ἐντολή τινος, id quod quis praecepit, Matth. 15, 3. 6. Joh. 12, 50. 2 Petr. 3, 2. (turbatus verbor. ordo, pro: καὶ τῆς τῶν ἀποστ. τοῦ κυρίου κ. σωτῆρος ἡμῶν ἐντολῆς. cf. Jud. v. 17.) — pl., 1 Cor. 14, 37. — Tit. 1, 14. τὰς ἐντ. τινος τηρεῖν, 1 Joh. 2, 3. 4. 3, 22. 24. 5, 2. 3. Joh. 14, 15. 15, 10. Apoc. 12, 17. 14, 12. 1 Cor. 7, 19. 14, 37. — ἐντολὴν δίδωμι, ἵνα, Joh. 13, 34. — αὕτη ἐστὶν ἡ — ἵνα, Joh. 15, 12. 1 Joh. 3, 23. 4, 21. — ἐντολὴν δίδωμι, i. q. ἐντέλλομαι, seq. interrog. indir., quid quis faciat, Job. 12, 49. — *β.*, de edicto: ἐντολὴν διδόναι, ἵνα, Joh. 11, 57. — *γ.*, sigillatim: de singulis praeceptis legis scriptae (Mosaicae), Matth. 22, 36. 38. (μεγάλη ἐντολὴ ἐν τῷ νόμῳ, Marc. 12, 28. 30. 31.) Marc. 10, 5. (Μωϋσῆς ἔγραψε τὴν ἐντ. ταύτ.) Rom. 13, 9. Eph. 6, 2. Hebr. 9, 19. — Plur. Matth. 5, 19. 19, 17. (Marc. 10, 19. Luc. 18, 20.) Luc. 1, 6. (πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἐντ. τοῦ κυρίου.) Eph. 2, 15. — κατὰ τὴν ἐντολήν, secundum legis praeceptum, Luc. 23, 56. — lex div. in abstr. s. quidquid lex divina sigillatim praecipiat, Rom. 7, 8. 12. — **c.**, de complexu officiorum Christianorum, 1 Tim. 6, 14. 2 Petr. 2, 21.

Ἐντόπιος, ου, ὁ, ἡ, ον τό, (ex ἐν et τόπος) i. q. ἔντοπος, inquilinus, indigena, Act. 21, 12.

Ἐντός, adv., (oppon. ἐκτός) intra, intus. τινός, Luc. 17, 21. (ἐντὸς ὑμῶν, intra vos. Oppon. extra, atque id, quod venit μετὰ παρατηρήσεως procul adspectabile. — τὸ ἐντός, internum, Matth. 23, 26.

Ἐντρέπω, f. ψω, (ex ἐν et τρέπω, verto **a.**, τινά (propr., inverto aliquem in semetipsum), pudore afficio aliquem, 1 Cor. 4, 14. — Pass. pudore suffundor, 2 Thess. 3, 14. Tit. 2, 8. — **b.**, Med. τινά, revereor aliquem, Matth. 21, 37. (Marc. 12, 6. Luc. 20, 13.) Luc. 18, 2. 4. Hebr. 12, 9. — οἱ ὁ Exod. 10, 3. — Plutarch., Diod. Sic., Polyb.) Scriptores gr. ante Plutarchi aetatem non

ἐντρέπεσθαί τινα, sed τινός dixerunt, quod significaret, curam alicuius (rei vel pers.) habere.

Ἐντρέφω, f. -θρέψω, (ex ἐν et τρέφω, alo) innutrio; — τινά τινι, aliquem aliqua re. — Pass. sensu metaph. (imbuo), 1 Tim. 4, 6. (— τοῖς λόγοις τῆς πίστεως.)

Ἔντρομος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐν et τρόμος, tremor, cf. ἔμφοβος) tremens, perterritus, Act. 7, 32. et 16, 29. Hebr. 12, 21.

Ἐντροπή, ῆς, ἡ, (ab ἐντρέπω, q. v.) pudor; — πρὸς ἐντροπὴν, ad pudorem incutiendum, 1 Cor. 6, 5. 15, 34.

Ἐντρυφάω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐν et τρυφάω, q. v.) luxurior, 2 Petr. 2, 13. Codd. ἐν ταῖς ἀπάταις. Al. codd., versiones Vulg. et Syr. ἐν ταῖς ἀγάπαις. Recte. Cf. Judae v. 12.

Ἐντυγχάνω, f. -τεύξομαι, (ex ἐν et τεύχω = τυγχάνω) τινός et τινί, ut Xen. Mem. 3, 2, 1. incido in aliquem, offendo aliquem. — **a.**, τινί, adeo aliquem περί τινος, propter aliquem, in quem animadvertatur, Act. 25, 24. — τινὶ (θεῷ) κατά τινος, adeo aliquem contra aliquem, i. e. ut aliquem accusem, Rom. 11, 2. — **b.**, ὑπέρ τινος, gen. pers., intercedo pro aliquo, speciat. apud deum, κατὰ θεὸν ὑπέρ τινος, cui deus beneficia largiatur, Rom. 9, 27. — cui deus parcat, Rom. 8, 34. Hebr. 7. 25. (de sacerdote sacrificia offerente et de Christo i. q. veniam peccatorum deprecari pro aliquo.) v. ὑπερεντυγχάνω.

Ἐντυλίσσω, ττω, f. ξω, involvo, convolvo; — τινά τινι (v. ἐνειλέω), Matth. 27, 59. Luc. 23, 53. — pass. Joh. 20, 7.

Ἐντυπόω (ῶ), f. ώσω, (ex ἐν et τυπόω a τύπος, q. v.) insculpo, imprimo (figuram), ἔν τ., 2 Cor. 3, 7.

Ἐνυβρίζω, f. ίσω, (ex ἐν et ὑβρίζω) — τινά, contumeliose tracto aliquem, Hebr. 10, 29. (Aelian. V. H. 9, 8.)

Ἐνυπνιάζομαι, (depon. pass. vel depon. med., ab ἐνύπνιον, q. v.) somnio; **a.**, propr. pass. Act. 2, 17. (ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, Joël. 3, 1.) — **b.**, metaph. med., inania imaginor, somnia mihi fingo, Judae v. 8.

Ἐνύπνιον, ου, τό, (ex ἐν et ὕπνος) somnium (insomnium), visum, quod dormienti se offert, (Xen. Symp. 4, 48. Aelian. V. H. 3, 11. τὰ ἐνύπνια) Act. 2, 17. (Joël. 3, 1.)

Ἐνώπιον, neutr. adiectivi ἐνώπιος, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐν et ὤψ, i. q. ὁ ἐν ὠπὶ ὤν, qui in conspectu est) adverb., *coram*. ἐνώπιόν τινος, coram aliquo, in conspectu alicuius, — cum verbis exstandi, standi, sedendi, ponendi, procumbendi, adorandi, Luc. 1, 17. 19. 4, 7. 5, 18. Act. 2, 25. 4, 10. 6, 6. 9, 15. 10, 30. 33. 2 Cor. 4, 2. 7, 12. Apoc. 1, 4. 2, 14. 3, 9. 4, 6. 10. 5, 8. 7, 9. 15. 8, 2. 11, 4. 16. 15, 4. 20, 12. al. — cum verbis, id, quod quis coram altero agit loquiturve dicentibus (cum verbis negandi, confitendi, gloriandi etc.), Luc. 8, 47. 12, 9. 13, 26. Rom. 3, 20. 1 Cor. 1, 29. 1 Tim. 6, 12. 13. 2 Tim. 2, 14. 4, 1. 5, 21. Jac. 4, 10. Apoc. 3, 5. 8, 4. 12, 10. 14, 3. — Gal. 1, 20. (τὸ· ὅτι pendet a τῷ· ἰδού) adde: Luc. 12, 6. 15, 18. 21. Act. 19, 9. 27, 35. — cum adiectivis vel subst. ἀφανής, δίκαιος, εὐθύς, χαρά, χάρις etc. Luc. 1, 6. 15. 75. 15, 10. Act. 4, 19. 7, 46. 8, 21. Rom. 3, 20. 12, 17. 2 Cor. 8, 21. Hebr. 4, 13. 13, 21. 1 Tim.

2, 3. 5, 4. 1 Petr. 3, 4. Apoc. 3, 2. — φαίνεσθαι, ἀρέσκειν ἐν. τ., Luc. 24, 11. Act. 6, 5. (Deut. 1, 23. al.) hebr. לִפְנֵי ,בְּעֵינֵי ה׳ — Cf. ἔμπροσθεν.

'Ενώς, (אֱנוֹשׁ) ὁ, Enos, filius Sethi (Gen. 4, 26.), Luc. 3, 38.

'Ενωτίζομαι, f. ίσομαι, (verbum depon. med. ex ἐν et οὖς, ὠτός. Utrum seriores Graeci habeant, an effinxerint Alexandrini interpretes, non constat. v. Gen. 4, 23. Num. 23, 18. Jerem. 1, 2. 8, 6. Sir. 30, 18.) auribus excipio, Act. 2, 14.

'Ενώχ, ὁ, (חֲנוֹךְ, dicatus, scil. Deo) Enoch, Vulgat. Henoch (filius Jaredi, in patriarchar. linea septimus ab Adamo, Gen. 5, 18. Ex. 6, 14. Sir. 44, 16.), Luc. 3, 37. Hebr. 12, 5. Jud. v. 14.

'Εξ, v. ἐκ.

'Εξ, οἱ, αἱ, τά, sex, Matth. 17, 1. Luc. 13, 14. Joh. 12, 1. al.

'Εξαγγέλλω, f. ελῶ, (ἐξ, ἀγγ.) divulgo, 1 Petr. 2, 9. (i. q. διηγεῖσθαι, Jes. 43, 21.)

'Εξαγοράζω, f. άσω, (ἀγοράζω, ἐκ τ.) redimo, τινά, Gal. 4, 5. (e servitute, cf. v. 3.) — τινὰ ἔκ. τ. redimo de, Gal. 3, 13. — Med. ἐξαγοράζομαι, (τὸν καιρόν) redimo mihi (tempus opportunum, i. e. quo a vexationibus tutus sim), Eph. 5, 16. et Col. 4, 5. (cf. Dan. 2, 8.)

'Εξάγω, f. άξω, (ἄγω, ἐξ), educo, τινά, Marc. 5, 15. Joh. 10, 3. Act. 5, 19. 7, 36. 16, 37. 39. — ἔξω, Marc. 8, 23. Luc. 24, 50. — ἔκ τινος, Act. 7, 40. 12, 17. 13, 17. Hebr. 8, 9. — εἰς, Act. 21, 38.

'Εξαιρέω (ῶ), f. ήσω (αἱρέω, ἐξ) Aor. 2. ἐξεῖλον, — aor. 2. med. ἐξειλόμην, — sed Act. 7, 10. 12, 11. e codd. lectione: ἐξειλάμην — τί, eximo, i. e. eruo, Matth. 5, 29. 18, 9. — Med. **a.**, eligo (mihi), Act. 26, 17. — οἱ ὁ, Jes. 49, 7. — **b.**, eripio, Act. 7, 34. 23, 27. — τινὰ ἔκ τινος, Act. 7, 10. 12, 11. Gal. 1, 4. (הִצִּיל מִן, Ex. 3, 8.)

'Εξαίρω, f. -αρῶ, (ἐξ et αἴρω) tollo, removeo; — τινὰ ἐκ, 1 Cor. 5, 13. — pass. v. 2.

'Εξαιτέω (ῶ), f. ήσω, (ἐξ et αἰτέω) — τινά, exposco; — med. exposco mihi, tradi mihi cupio, Luc. 22, 31. (Dem. 546, 21. Palaeph. f. 41, 2. — Alluditur, ut videtur ad historiam Johi, Job. c. 1.)

'Εξαίφνης, adv. (Formas: αἶψα, ἀπφώ, ἐξάπινα et quae apud Atticos promiscue usurpatae reperiuntur, ἄφνω, ἐξαπίνης, ἐξαίφνης, ἐξαπιναίως Lobeckius ad Phryn. p. 18. omnes derivat ab ἅπω), subito, ex improviso, Marc. 13, 36. (ἔρχεσθαι.) Luc. 2, 13. 9, 39. Act. 9, 3. 22, 6. (Xen. Mem. 4, 2, 6. — οἱ ὁ, Prov. 6, 15.)

'Εξακολουθέω (ῶ), f. ήσω, (ἐξ et ἀκολουθέω) — τινί, sequor; **a.**, τῇ ὁδῷ τινος, metaphor. de imitatione dictum, 2 Petr. 2, 15. (cf. Judae v. 11. v. supra ἐκχέω.) — **b.**, sequor aliquem, studeo alicui rei, 2 Petr. 1, 16. — 2 Petr. 2, 2. 15.

'Εξακόσιοι, αι, α, sexcenti, ae a, Apoc. 13, 18. 14, 20.

'Εξαλείφω, f. ψω, (ἐξ et ἀλείφω, ungo) **a.**, τὶ ἀπό τινος, abstergo, Apoc. 7, 17. 21, 4. — **b.**, τί, oblittero, expungo, Col. 2, 14. (Herodot. 7, 220.)

— ἐκ τῆς βίβλου, Apoc. 3, 5. — deleo τὰς ἁμαρτίας, Act. 3, 19. (Jes. 43, 25. Ps. 50, 11.)

Ἐξάλλομαι, (ἐξ et ἅλλομαι, salio) exsilio, Act. 3, 8.

Ἐξανάστασις, εως. ἡ, (a v. ἐξανίστημι, q. v.) surrectio (Polyb. 3, 55, 4.); speciat., resurrectio (e mortuis), Phil. 3, 11. (τῶν νεκρῶν.)

Ἐξανατέλλω, f. -τελῶ, (ἐξ et ἀνατέλλω, q. v.) intransit., progermino, Matth. 13, 5. Marc. 4, 5.

Ἐξανίστημι, f. ἐξαναστήσω, (ἐξ et ἀνίστημι) **a.**, surgere facio, excito; — σπέρμα, Marc. 12, 19. Luc. 20, 28. cf. Gen. 38, 8. — **b.**, aor. 2. act. ἐξανέστην, surgo — de iis, qui in conventibus dicere incipiunt, Act. 15, 5. (cf. ἀναστῆναι et Luc. 10, 25.)

Ἐξαπατάω (ῶ), f. ήσω, (ab ἐξαπάτη, composito ex ἐξ et ἀπάτη fraus) — τινά, decipio, Rom. 7, 11. 16, 18. 1 Cor. 3, 18. 2 Cor. 11, 3. 2 Thess. 2, 3. — Pass. 1 Tim. 2, 14. — Xen. Anab. 2, 6, 12.

Ἐξάπινα, adv., (forma rarior senescentis Graecitatis. Attici dixerunt ἐξαπίνης, ἐξαίφνης, v. not. sub v. ἐξαίφνης, et adiect. ἐξαπιναῖος) subito, repente, Marc. 9, 8. — οἱ ὁ, Ps. 63, 5. Num. 6, 9. 35, 22.

Ἐξαπορέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (med. verbi ἐξαπορέω, ex ἀπορέω, q. v., et ἐξ) despero, 2 Cor. 4, 8. (distinguitur h. l. a simplici: ἀπορέομαι) — τινός, de aliqua re, 2 Cor. 1, 8. (τοῦ ζῆν.)

Ἐξαποστέλλω, f. -στελῶ, (ex ἀποστέλλω et ἐξ) — τινά, **a.**, mitto (cum mandatis), Act. 7, 12. 11, 22. Gal. 4, 4. — εἰς, Act. 22, 21. (inter paganos) — **b.**, dimitto, Act. 9, 30. 17, 14. — τινὰ κενόν, Luc. 1. 53. 20, 10. 11. (Marc. 12, 3. ἀπέστειλαν κενόν) 1 Sam. 6, 3. — τινὰ εἰς, Gal. 4, 6.

Ἐξαρτίζω, f. ίσω, (ἐξ et ἀρτίζω ab ἄρτιος, q. v.) — τινά, perficio; **a.**, aliquem hominem perfecte instruo. — Pass. ἐξηρτισμένος πρός τι, 2 Tim. 3, 17. — **b.**, τὰς ἡμέρας, transigo, absolvo (quasi integras reddo), Act. 21, 5. Vid. supr. v. ἀπαρτισμός.

Ἐξαστράπτω, f. ψω, (ἐξ et ἀστράπτω, q. v.) **a.**, pr., fulgur emitto, refulgeo. — **b.**, instar fulguris emico, splendeo, de veste, Luc. 9, 29. (de armis coruscis, Nah. 3, 3. Ez. 1, 7.)

Ἐξαυτῆς et ἐξ αὐτῆς, (scil. ὥρας) illico, confestim, Marc. 6, 25. Act. 10, 33. 11, 11. 21, 32. 23, 30. Phil. 2, 23. (iunge cum πέμψαι.)

Ἐξεγείρω, f. -εγερῶ, (ἐξ et ἐγείρω) **a.**, excito, suscito (e somno, Xen. Cyr. 8, 7, 2.) e mortuis, 1 Cor. 6, 14. — **b.**, ex hebr., existere iubeo, Rom. 9. 17. (ex Exod. 9, 16. הֶעֱמַדְתִּ֫יךָ, οἱ ὁ, διετηρήθης, servatus es, forsitan e lectione: הָעֳמַדְתָּ, cf. Ex. 21, 21.)

Ἔξειμι, (ἐξ et εἶμι) exeo, ἔκ τινος, Act. 13, 42. — absque notatione loci e contextu cognoscendi, Act. 17, 15. 20, 7. — ἐπὶ τὴν γῆν, (ex aquis) evadere in terram, Act. 27, 43.

Ἐξελέγχω, f. ξω, (ἐξ et ἐλέγχω) redarguo, erroris convinco, Xen. Oecon. 2, 9. — arguo, τινὰ περί τινος, Jud. v. 15. — οἱ ὁ Jes. 2, 4.

Ἐξέλκω, (ἐξ et ἕλκω, i. q. ἐξελκύω, Gen. 37, 28.) extraho; — pass. metaph., (ex animi abditis quasi extrahor) trahor, Jac. 1, 14. Cf. Aelian. H. A. 6, 31.

Ἐξέλω, v. ἐξαιρέω.

Ἐξέραμα, τος, τό, (ab ἐξεράω, evomo. Apud Attic. frequentius dicitur significatu eiiciendi, effundendi; tamen etiam sensu evomendi, τοῦ ἐξεμεῖν) vomitus, id, quod per vomitum eiectum est, i. q. τὸ ἐμετόν, 2 Petr. 2, 22. (Prov. 26, 11.)

Ἐξερευνάω (ῶ), f. ήσω, (ἐξ et ἐρευνάω) scrutor, περί τινος, 1 Petr. 1, 10. (coniung. h. l. cum verbo ἐκζητεῖν, ut 1 Macc. 3, 48. 9, 26.)

Ἐξέρχομαι, f. ἐξελεύσομαι, (Matth. 2, 6. 13, 49. Joh. 10, 9. Act. 7, 7. Apoc. 15, 8. de qua futuri forma v. quae supra ad v. ἀπέρχομαι annotata sunt) *egredior; A.*, sensu proprio, *α.*, addita notatione loci, ex quo, s. termini, unde. א., ἐξέρχομαι ἔκ τινος, egredior e loco, i. e. locum relinquo; Marc. 5, 2. (Luc. 5, 27.) 7, 31. Joh. 4, 40. 8, 59. — Act. 7, 3. 4. 1 Cor. 5, 10. 2 Cor. 6, 17. (Jes. 52, 11.) Apoc. 14, 15. 17. 18. 15, 6. 18, 4. — ἐξέρχ. ἔξω c. gen., addito εἰς cum acc. loci, Matth. 21, 17. Marc. 14, 68. vel παρά c. acc. loci, Act. 16, 13. vel πρός τινα, acc. pers. Hebr. 13, 13. — ἐξέρχ. ἀπό, c. gen. loci, aus dem Orte a b gehen, Matth. 13, 1. Marc. 11, 12. s. von — weg, Matth. 15, 22. 24, 1. 28, 8. Luc. 9, 5. Phil. 4, 15. Hebr. 11, 16. — ἐξέρχ. ἐκεῖθεν, Marc. 6, 1. 10. (Luc. 9, 4.) Matth. 5, 26. 15, 21. Joh. 4, 43. — ὅθεν ἐξῆλθον, Matth. 12, 44. (Luc. 11, 24.) — ἐξελθεῖν ἀπό, de expulsis et eiectis (speciat. de daemonibus, ex aliquo corpore, quod obsessum tenuerant, eiectis) ἔκ τινος, Marc. 1, 25. 26. (Luc. 4, 45.) 5, 8. 7, 29. — ἀπό τινος, Matth. 17, 18. Luc. 8, 29. 33. 11, 24. (Matth. 12, 43. Act. 16, 18.) — de animalibus ex aliquo loco prodeuntibus, Act. 28, 3. (ἐκ θέρμης, ob calorem.) — ב., παρά τινος, gen. pers. (cui phrasi respondet ex adversa parte πορεύεσθαι πρός τινα), Joh. 16, 27. 28. i. e. e domicilio eius, apud quem versatus sum (יָצָא מֵאֵת, Num. 16, 35.), von — her; explicatur 17, 8. addito simili: ὅτι σύ με ἀπέστειλας, quamquam Christus ἀπεσταλμένος παρὰ τ. θεοῦ alio sensu dicitur, atque Joannes baptista, 1, 6. videndus enim est loc. Joh. 1, 1. Aliis in locis positum ἀπό, Joh. 13, 3. 16, 30. cf. 3, 3. — et ἐκ, Joh. 8, 42. — ג., c. genit. simplici, Matth. 10, 14. Act. 16, 39.

β., absque mentione loci, e quo quis egreditur, א., ubi intelligitur aliquis ex illo loco discessisse, in quo esse dictus erat, Matth. 9, 32. (coll. v. 28.) 10, 11. 12, 14. (coll. v. 9.) 18, 28. (coll. v. 24.) Marc. 1, 45. 2, 12. (coll. v. 3.) 3, 6. (coll. v. 1.) 6, 34. Matth. 14, 14. suppl. ἐκ τοῦ πλοίου. (coll. Marc. v. 32. et Matth. v. 14. ἐν πλοίῳ.) Luc. 1, 22. 8, 27. — 10, 35. 15, 28. 21, 37. Joh. 10, 9. 13, 30. 31. 18, 1. 4. 16. 29. Act. 12, 17. 16, 3. — ita etiam verbo ἐξέρχεσθαι ad fugam daemonum relato, Marc. 5, 13. (Matth. 8, 32.) 7, 30. 9, 29. (Matth. 17, 21. ἐκπορεύεται.) Act. 8, 7. 16, 19. — ב., ubi aliquis exiisse ad aliquid agendum dicitur, eumque facile patet exiisse domo; — seq. infinit. Matth. 13. 3. (Marc. 4, 3. Luc. 8, 5.) 20, 1. Marc. 3, 21. 5, 14. Act. 20, 1. Apoc. 20, 8. — addito ἐπί τινα (adversus, auf — los), Matth. 26, 55. Marc. 14, 48. Luc. 22, 52. — εἰς τοῦτο, Marc. 1, 35. — ἵνα, Apoc. 6, 2. — absque inf. et coniunctione finem indicante, Marc. 6, 12. 8, 11. 14, 16. 16, 20. Luc. 5, 27. 9, 6. Joh. 21, 3. Act. 10, 23. 20, 11. 2 Cor. 8, 17.

γ., ubi terminum exituro narratio figit extra locum, intra quem est vel

degit, Matth. 24, 26. (scil. εἰς τὴν ἔρημον. Cf. Luc. 7, 25. 26. et Matth. 11, 7. 8. 9. (construe: τί — ἰδεῖν; ut τί sit accusat. pendens a verbo activo. Neque enim Jesus tantum quaerit, quid exierint, sed quid exierint spectatum.) Matth. 27, 32. (ex urbe ad locum supplicii, Joh. 19, 17. cf. Hebr. 13, 11.) — εἰς, Matth. 22, 10. (cf. Luc. 10, 10. 14, 21. 23.) 26, 30. 71. Marc. 8, 27. 11, 11. Luc. 14, 18. Joh. 1, 44. Act. 11, 25. 14, 20. 2 Cor. 2, 13. — ἐξέρχ. εἰς ἀπάντησίν τινος vel τινί, Matth. 8, 34. 25, 1. 6. Joh. 12, 13. Act. 28, 15. — Particip. ἐξελθών iunctum cum verbo discedendi finito, Matth. 8, 32. 15, 21. 24, 1. 28, 8. Marc. 1, 29. (Luc. 4, 42.) 9, 30. 16, 8. Luc. 22, 39. Act. 12, 9. 17. 16, 36. 40. al. — vel cum aliis verbis agendi, Matth. 12, 14. (legend. cum codd. οἱ δὲ φαρισ. ἐξελθόντες συμβ. ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως etc. — Marc. 3, 6.) Marc. 6, 12. (Luc. 9, 6.) Act. 15, 24.

B., Metaph. *α.*, ἐξέρχεσθαι ex aliquo coetu, ex al. societate, i. e. eam deserere, ab ea deficere (austreten), 1 Joh, 2, 19. (oppon. μένειν μετά) se separare ab illa, 2 Cor. 6, 17. (Jes. 52, 11.) — *β.*, exire, i. e. originem trahere, Matth. 2, 6. (Mich. 5, 2.) ἐξέρχ. ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ, Hebr. 7, 5. (Gen. 35, 11. 1 Reg. 8, 19.) — *γ.*, ἐξερχ. ἐκ τῆς χειρός τινος, elabi e manibus alic. Joh. 10, 39. — *δ.*, ἐξερχ. εἰς τὸν κόσμον, in publicum (ex occulto, e loco umbratili) prodire, 1 Joh. 4, 1. — *ε.*, ἐξέρχ. de iis, quae efferuntur (per nuntios), divulgantur, Matth. 9, 26. Marc. 1, 28. Luc. 2, 1. 4, 14. 7, 17. Joh. 21, 28. Rom. 10, 18. 1 Cor. 14, 36. 1 Thess. 1, 8. — de iis, quae ex animo proferuntur, Matth. 15, 19. (Marc. 7, 21.) aut e corpore emanant, Matth. 5, 30. Luc. 8, 46. Joh. 19, 34. cf. Apoc. 14, 29. — de fulgure alicunde emicante, Matth. 24, 27. — φωνὴ ἐξέρχεται, ἐξῆλθεν, Apoc. 16, 17. 19, 5. — tropus ab egressu daemonis desumtus, Act. 16, 19. (coll. v. 18.)

Ἔξεστι (3. praes. verbi ἔξειμι) licet, seq. infin. praes. Matth. 12, 2. (Luc. 6, 2.) 12, 10. 12. (Luc. 14, 3.) — inf. aor. Matth. 20, 15. 22, 17. Marc. 3, 4. (sed Matth. 12, 10. et Luc. 14, 3. inf. praes.) — ἔξεστί τινι, 1 Cor. 6, 12. sequ. inf. praes. Matth. 14, 4. Marc. 6, 18. Act. 16, 21. 22, 25. — seq. inf. aor. Matth. 19, 3. (Marc. 10, 2.) 20, 15. Marc. 2, 26. 12, 14. Luc. 20, 22. Joh. 5, 10. 18, 31. Act. 21, 37. — seq. acc. c. inf. Luc. 6, 4. (inf. aor.) — infin. subintelligitur, Marc. 2, 24. (ποιεῖν) Act. 8, 37. (βαπτισθῆναι) — ἐξόν ἐστι, Matth. 12, 4. Act. 2, 29. 2 Cor. 12, 4.

Ἐξετάζω, f. άσω, (ἐξ, ἐτάζω — v. ἀνετάζω) interrogando inquiro — **a.**, τινά, seq. interrogatione directa: σὺ τίς εἶ; Joh. 21, 12. (Deut. 19, 18. Ps. 11, 4. 5. Sir. 18, 20.) — seq. interrog. indir. Matth. 10, 11. — **b.**, περί τινος, Matth. 2, 8. (ἀκριβῶς.)

Ἐξηγέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (ἐξ, ἡγέομαι, duco) **a.**, pr. educo. — **b.**, enarro, expono, docendo explico (cf. διηγέομαι), *α.*, τί, Luc. 24, 35. Act. 21, 19. (καθ' ἓν ἕκαστον τούτων) — Thuc. 5, 26. — *β.*, seq. interr. indir. s. adverbio relat. ὅσα ἐποίησε, Act. 15, 12. — ὡς, Luc. 24, 35. — καθώς, Act. 15, 14. — Joh. 1, 18. (ἐξηγήσατο, scil. τίς ἐστιν.)

Ἑξήκοντα, οἱ, αἱ, τά, sexaginta, Matth. 13, 8. 23. (Marc. 4, 8. 20.)

Ἑξῆς, adv. (adi. ἑξός, ή, όν, (a v. ἔχω, fut. ἕξω, ἔχομαί τινος, cohaereo cum, suspensus sum ab aliquo, Hom. Od. 3, 389. ἑξείης ἕζοντο) deinceps

(cf. καθεξῆς) — ἡ ἑξῆς ἡμέρα, dies proxime sequens, Luc. 9, 37. — ἐν τῇ ἑξῆς, scil. ἡμέρᾳ, Luc. 7, 11. — τῇ ἑξῆς, Act. 21, 1. 25, 17. 27, 18.

Ἐξηχέω (ῶ), f. ήσω, (ἐξ, ἠχέω, qu. v.) sonum effero, sonitum edo. — pass. ἐξηχεῖταί τι, sonus alicuius rei effertur, propagatur ἀπό τινος, alicunde, 1 Thess. 1, 8.

Ἕξις, εως, ἡ, (a v. ἔχω, f. ἕξω), habitus exercitatione ortus (Xen. Oecon. 7, 2.), Hebr. 5, 14. (διὰ τὴν ἕξιν — quorum propter diuturniorem usum sensus exercitatiores sunt.)

Ἐξίστημι, item ἐξιστάω (Act. 8, 9.), f. ἐκστήσω (aor. 1. ἐξέστησα, aor. 2. ἐξέστην — ex ἵστημι, ἐξ), 1., praes. imperf. fut. aor. 1. act.: colloco, sisto extra — (ἐξιστάναι τινὰ τοῦ φρονεῖν, mentem alicui auferre, Xen. Mem. 1, 3, 12.) — τινά, percello, obstupefacio, ad admirationem traduco aliquem, Luc. 24, 22. Act. 8, 9. — 2., perf. plusquamperf. aor. 2. act. itemque Med. propr. extra me positus sum, — obstupesco. — α., Perf. ἐξέστακα. Sed hoc praeter loquendi consuetudinem vi transitiva instructum est, Act. 8, 11. (διὰ τὸ — ἐξεστακέναι αὐτούς, Vulg. quod — dementasset eos. — β., Aor. 2. ἐξέστη, Marc. 3, 21. (Vulg. in furorem versus est. Cf. Ex. 19, 18.) — ἐξέστησαν, obstupuerunt, Luc. 8, 56. Act. 10, 45. (seq. ὅτι) 12, 16. — addit. ἐκστάσει μεγάλῃ, Marc. 5, 42. — εἴτε ἐξέστημεν, — εἴτε σωφρονοῦμεν, sive extra mentem rapti — sive sobrii simus, 2 Cor. 5, 13. — γ., Med. ἐξίσταμαι, obstupuit, Act. 8, 13. — ἐξίσταντο, Matth. 12, 23. Marc. 6, 51. (ἐν ἑαυτοῖς) Act. 2, 7. 12. 9, 21. — ἐξίσταντο ἐπί, Luc. 2, 47. — ἐξίστασθαι, Marc. 2, 12.

Ἐξισχύω, f. ύσω, (ἰσχύω a voc. ἰσχύς, robur, et ἐξ) — ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι, ut exinde vim in vos derivetis comprehendendi, Eph. 3, 18. (scil. vult apostolus, ut Christiani sui sint ἐῤῥιζωμένοι ἐν ἀγάπῃ. τὸ· ἐξ igitur id roboris spectat, quod ex hac radice in τοὺς ἐῤῥιζωμένους transit.)

Ἔξοδος, ου, ἡ, (ex ἐξ et ὁδός) exitus, i. e. demigratio, Hebr. 11, 22. — metaph. ἡ ἔξοδός τινος, de fati exitu, Luc. 9, 31. (τὴν ἔξοδον πληροῦν, cf. phrasin lat. extremum actum agere) — migratio e vita, 2 Petr. 1, 15. (cogitando adde: ἐκ τοῦ βίου.)

Ἐξολοθρεύω, f. εύσω, (ἐξ, i. e. ἐκ μέσου ἄλλων, et ὀλοθρεύω, q. v.) exstirpo, Act. 3, 23. (Gen. 17, 14. Levit. 7, 20. 21. Num. 9, 13.)

Ἐξομολογέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐξ, e pectore, sponte, et ὁμολογέω, q. v.) **a**., annuo, assensum s. consensum declaro, Luc. 22, 6. — **b**. med. α., confiteor, א., τί (propr., assentior contra me dictis), Matth. 3, 6. (Marc. 1, 5. τὰς ἁμαρτίας) Act. 19, 18. (τὰς πράξεις) Jac. 5, 16. (τὰ παραπτώματα) — lectio dubia: Apoc. 3, 5. (al. ὁμολογήσω.) — ב., seq. ὅτι, gratus agnosco meque agnoscere profiteor, Phil. 2, 11. — β., τινί, in honorem alicuius = laudi tibi do, Matth. 11, 25. (Luc. 10, 21.) — τινί simpliciter, speciat. τῷ θεῷ celebro, Rom. 14, 11. (ex Jes. 45, 23.) 15, 9. (ex 2 Sam. 22, 50.)

Ἐξόν, v. ἔξεστι.

Ἐξορκίζω, f. ίσω, (ἐξ et ὁρκίζω, q. v.) — τινά, obtestor aliquem, κατά τινος, per aliquem, seq. ἵνα, Matth. 26, 63. (Gen. 24, 3.)

Ἐξορκιστής, οῦ, ὁ, (a v. ἐξορκίζω, 3. perf. pass.) **a**., pr., qui ab

aliquo sacramentum exigit. — *b*., speciat., exorcista, qui formula adiurationis et obtestationis utebatur ad daemones expellendos, Act. 19, 13. (Jos. Arch. 8, 2. 5.)

Ἐξορύσσω, ττω, f. ξω, (ἐξ et ὀρύσσω, q. v.) — τί; effodio, Marc. 2, 4. (στέγην) Gal. 4, 15. (τοὺς ὀφθαλμούς. — τὰ φυτά Xen. Occon. 19, 4.)

Ἐξουδενόω (ῶ), f. ώσω, (ἐξ et οὐδέν) — τινά, pro nihilo habeo et facio, ignominiose tracto aliquem. — Pass., Marc. 9, 12. (οἱ ὁ Ps. 14, 4. 52, 6.) Eandem vim habet verbum seq.

Ἐξουθενέω (ῶ), f. ήσω, (ἐξ et οὐθέν, quod sic more Aeolico pro οὐδέν scriptum frequens quidem est apud Aristotelem et Theophrastum et seriores; apud Atticos vero antiquos rarissime legitur et ab Atticistis reprobatur) — τινά, nihili facio, contemno, Luc. 18, 9. 23, 11. Rom. 14, 3. 10. 1 Cor. 16, 11. — τί, 1 Thess. 5, 20. (iunct. cum ἐκπτύω) Gal. 4, 14. — Pass. οἱ ἐξουθενημένοι, 1 Cor. 6, 4. — τὰ ἐξουθενημένα, 1 Cor. 1, 28. — ὁ λόγος ἐξουθενημένος, oratio contemtibilis est, 2 Cor. 10, 10. — ὁ (λίθος ὁ) ἐξουθενηθεὶς ὑπὸ τῶν οἰκοδομούντων, repudiatus, abiectus, Act. 4, 11. v. supr. γωνία.

Ἐξουσία, ας, ἡ, (ab ἔξειμι, particip. ἐξών, v. supr. ἀπουσία) *a*., potestas imperii (eius, cuius imperio et arbitrio alii subiecti sunt), Gewalt des Gebieters; *α*., absolute, Matth. 28, 18. Judae v. 25. (κράτος) Apoc. 12, 10. 13, 2. 4. 17, 12. — ποιεῖν, potestatem exercere, 17, 12. (λαμβάνω ἐξουσ. ὡς βασιλεύς) ὡς ἐξουσίαν ἔχων, tamquam is, qui cum effectu praecipit, Matth. 7, 29. (Marc. 1, 22. Luc. 4, 36.) — εἰμὶ ὑπὸ ἐξουσίαν, sum imperio subiectus, Matth. 8, 9. (Luc. 7, 8. τασσόμενος) — *β*., adiecta descriptione, א., τινός, gen. obiecti, potestas in aliquem excercenda, Marc. 6, 7. (τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων; addit Matth. 10, 1. ὥςτε ἐκβάλλειν αὐτά; genit. ut post verba dominandi et imperandi, ἐξουσίαν πάσης σαρκός, imperium in omnes mortales, Joh. 17, 2. (ἔδωκας αὐτῷ, i. e. subiecisti illos eius arbitrio, cf. 5, 26.) ἔχειν ἐξουσίαν τινός, i. e. potestatem utendi aliqua re pro arbitrio, Rom. 9, 21. (ἐξουσίαν τοῦ πηλοῦ, additur epexegesis: ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι — εἰς ἀτιμίαν.) — ב., ἐπί τινος, imperium in aliquem, ut coërcere possis, Apoc. 2, 26. (τῶν ἐθνῶν, in gentes barbaras) aut ut possis aliquem laedere, Apoc. 20, 6. — aut ἐπί τινος, in rem, ea ut possis pro lubitu uti, 14, 18. (ἔχειν ἐξουσ. ἐπὶ τοῦ πυρός, praeesse igni, subiectum suo arbitrio habere ignem) Apoc. 11, 6. (ἐπὶ τῶν ὑδάτων, explicatur ibid.) — ג., ἐπί τινα, in aliquem (qui imperio subiectus sit, Luc. 9, 1. (ἐπὶ τὰ δαιμόνια) 10, 19. Apoc. 13, 7. — ἐπί τι, Apoc. 16, 9. (ἐπὶ τὰς πληγάς, potestas his afflictionibus finem imponendi) — ד., κατά τινός, contra aliquem, Joh. 19, 11. — ה., ἐξουσ. ἔχειν ἐπάνω τινός, praefectum esse alicui, Luc. 19, 17. 19. — ἐξουσία, arbitrium regendae domus, Marc. 13, 14. — arbitrium eius, penes quem est iuris dicendi potestas, Luc. 20, 20. (παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ κ. τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος) — *γ*., κατ' ἐξουσίαν, pro auctoritate imperantis, Marc. 1, 27. (cf. 5, 8. Luc. 4, 36. ἐν ἐξουσίᾳ κ. δυνάμει) — *δ*., metonym. א., ditio, das Gebiet, Luc. 4, 6. 23, 7. (ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν) Eph. 2, 2. (ἡ ἐξουσ. τοῦ ἀέρος, v. ἀήρ) — ב., is, qui imperandi potestate utitur, princeps, magistratus; — pl., Luc. 12, 11. Rom. 13, 1—3. Tit. 3, 1. 1 Pet. 3, 22. Eph. 3, 10. (Verba: ἐν τοῖς ἐπουρα-

νίοις vulgo referunt ad ταῖς ἀρχ. κ. ταῖς ἐξουσίαις, quasi scriptum esset: ταῖς ἐν τοῖς ἐπουρ.) Eph. 6, 12. (Sunt, qui sic enarrent: nam in rebus coelestibus non nobis ineunda pugna est cum carne et sanguine, sed contra potentes et contra malitiam, cui vis inest spiritualis, v. Calmet ad h. l.) — ℶ., munus et ordo potestate instructorum, Col. 1, 16. 2, 10. 1 Cor. 15, 24. (πᾶσαν ἐξουσίαν, i. e. omnem potestatem, quae praeter ipsius Christi dominium adhuc exstitit, eique adversata est) v. supr. ἀρχή. — ℸ., signum potestatis, 1 Cor. 11, 10. (intelligunt velum, tegumen sive ornamentum capitis, quia contextus id postulat.)

b., potestas libere agendi circa aliquid (s. ad aliquam rem pertinens), α., praevalente notione *arbitrii* (Eigenmacht, oppon. conditioni eius, qui ab alio pendet) — θέσθαι τι ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, Act. 1, 7. 5, 4. — ἔχειν ἐξουσ. περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, 1 Cor. 7, 37. (oppon. ἀνάγκην ἔχειν.) — β., praevalente notione *iuris* ac *licentiae*, ℵ., sens. posit., auctoritas (de iure ab aliis agnoscendo, Vollmacht), Matth. 21, 23. (ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Marc. 11, 28. Luc. 20, 2.) et v. 27. (locc. parall.) 2 Cor. 13, 10. — seq. ἐπί τι, ius in aliquid, Apoc. 22, 14. — ℶ., sensu negat. id, quod licitum, quod non prohibitum est; χρῆσθαι ἐξουσίᾳ τινί, 1 Cor. 9, 12. — ἡ ἐξουσία ἡμῶν, libertas nostra eiusque usus, 1 Cor. 8, 9. 9, 12, 2 Cor. 10, 8. — ἔχειν τὴν ἐξ., 2 Thess. 3, 9.

c., facultas, vis, qua quis pollet (ab eo, quod viribus suis efficit, aestimanda), α., de vi corporis, robur (κράτος), Apoc. 9, 19. — β., opes, facultates, 1 Cor. 9, 12.

d., *seq. inf.* α., potestas aliquid faciendi; — inf. praes. Matth. 9, 6. (Marc. 2, 10. Luc. 5, 24.) Marc. 3, 15. Luc. 10, 19. (τοῦ πατεῖν) Joh. 5, 27. — inf. aor. Luc. 12, 5. (Matth. 10, 28. τὸν δυνάμενον) Joh. 1, 12. 10, 18. 19, 10. Act. 9, 14. Apoc. 9, 10. — β., potestas permissa (cui hoc illudve *licet*) — inf. praes. 1 Cor. 9, 5. 6. — inf. aor. 1 Cor. 9, 4. Hebr. 13, 10. Apoc. 11, 6. 13, 5.

Ἐξουσιάζω, f. σω, (ab ἐξουσία, i. q. ἐξουσίαν ἔχω, imperio s. potestate utor) — **a.**, τινός, dominor alicui, imperium in aliquem exerceo, Luc. 22, 25. (cf. Matth. 10, 25. Marc. 10, 42. Premit Jesus hoc, quod nulli inter homines huius saeculi primas partes teneant, quin imperium exerceant in subditos.) 1 Cor. 7, 4. (dominari corpori, i. e. ius plenum atque integrum in corpus habere s. corpus suo arbitrio subiectum habere) οἱ ό Neh. 10, 37. Cohel. 9, 17. 10, 4. — **b.**, τινά, sub potestatem aliquem redigo. — Pass. ὑπό τινος, 1 Cor. 6, 12. (ex mente Pauli: subiicior alicuius licentiae et arbitrio. Nam ἔξεστί μοι et ἐξουσιάζομαι paronomasiae caussa iuxta se posita sunt.) cf. κατεξουσιάζω.

Ἐξοχή, ῆς, ἡ, (ab ἐξέχω, emineo, promineo. Cf. ὑπεροχή) eminentia, Act. 25, 23. (ἄνδρες οἱ κατ' ἐξοχὴν ὄντες τῆς πόλεως, proceres urbis.)

Ἐξυπνίζω, f. ίσω, (ab ἔξυπνος, q. v., i. q. ἔξυπνον facio) expergefacio, Joh. 11, 11. — οἱ ό 1 Reg. 3, 16. Job. 4, 12. (Graeci melioris notae ἀφυπνίζω.)

Ἔξυπνος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐξ et ὕπνος) exsomnis, expergefactus, Act. 16, 27. (ἔξυπνος γενόμενος, nos: munter geworden.)

Ἔξω, adv., (ab ἐξ, ut ἔσω ab ἐς s. εἰς) adverb. **a.**, *foris*; Marc. 11, 4. — coniunctum c. verbis: ἑστάναι, Matth. 12, 46. 47. (Marc. 3, 31. 32. Luc. 8, 20.) Luc. 13, 25. Joh. 18, 16. 20, 11. Act. 5, 23. — καθῆσθαι, Matth. 26, 69.

ὁ ἔξω, qui foris est; — pl., Marc. 4, 11. (qui sunt extra navem nostram. Al.: qui non pertinent ad discipulos interioris admissionis.) — οἱ ἔξω metaph., ratione Christianorum habita: qui ad coetum ipsorum non pertinent, 1 Cor. 5, 12. 13. Col. 4, 5. 1 Thess. 4, 12. 1 Petr. 3, 3. v. ἔξωθεν. — adiecto nomine: exterus; — αἱ ἔξω πόλεις, Act. 26, 11. — ὁ ἔξω ἄνθρωπος, homo noster externus (oppon. ὁ ἔσω ἀνδρ.), i. e. corpus, 2 Cor. 4, 16. — ἔξω τινός, *extra*, Luc. 13, 33. Act. 14, 19. 21, 5. 30. Hebr. 13, 11. 12. 13. Apoc. 14, 20.

b., post verba eundi, mittendi, ponendi, ducendi etc., quae plerumque pro praepositionibus motum in locum designantibus sibi adsciscere constat praepositiones quietem in loco significantes (ποῦ, ἐκεῖ, al.), vim accipit latini: *foras*. Ita post verba ἐξέρχομαι, Matth. 26, 75. Marc. 14, 68. Luc. 22, 62. Joh. 19, 4. 5. Apoc. 3, 12. — ἄγω, ibid. v. 4, 13. — προάγω, Act. 16, 30. — ἐξάγω, Luc. 24, 50. — βάλλω, Matth. 5, 13. (Luc. 14, 34.) 13, 48. Luc. 8, 54. 13, 28. Joh. 6, 37. 9, 34. 35. 12, 31. 15, 6. Act. 9, 40. 1 Joh. 4, 18. Apoc. 11, 2. — δεῦρο ἔξω, Joh. 11, 43. — ἔξω ποιεῖν τινα, Act. 5, 34. — ἔξω τινός (τόπου) — ἀπελθεῖν ἔξω, Act. 4, 15. — ἀποστέλλειν, Marc. 5, 10. — ἐκβάλλειν, Marc. 12, 8. Luc. 4, 29. 20, 15. Act. 7, 58. — ἐξέρχεσθαι, Matth. 21, 17. Act. 16, 13. — ἐκπορεύεσθαι, Marc. 11, 19. — ἐξάγειν, Marc. 8, 23.

Ἔξωθεν, adv., (ab ἔξω, oppon. ἔσωθεν ab ἔσω, cf. ἄνωθεν, πόῤῥωθεν) extrinsecus; Matth. 23, 27. (h. l. oppon. ἔσωθεν, ut v. 28.) Marc. 7, 18. 2 Cor. 7, 5. — τὸ ἔξωθεν καθαρίζειν (construct. praegnans), Matth. 23, 25. (Luc. 11, 39. 40. oppon. τὸ ἔσωθεν) — οἱ ἔξωθεν pro: οἱ ἔξω, exteri, i. e. qui ad coetum Christianorum non pertinent. 1 Tim. 3, 7. (pro ἔξω h. l. ἔξωθεν propter verba μαρτυρίαν ἔχειν) — ὁ ἔξωθεν κόσμος, ornatus externus, 1 Petr. 3, 3. — ἡ αὐλὴ ἡ ἔξωθεν τοῦ ναοῦ, aula templi externa, Apoc. 11, 2. — praeposit. loco posit. c. genit., Marc. 7, 15. (ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου) Xen. Anab. 5, 7, 21.

Ἐξωθέω (ῶ), f. ήσω, s. ἐξώθω, f. -ώσω, (ἐξ et ὠθέω s. ὤθω, trudo, v. supr. ἀπωθέομαι) *expello* sede sua, Act. 7, 45. (ὧν attract. pro ἅ) οἱ ὁ Deut. 13, 3. Ps. 35, 13. — Aelian. V. H. 9, 12. — τὸ πλοῖον εἰς κόλπον, propello, Act. 27, 39.

Ἐξώτερος, έρα, ον, (comparat. ab ἔξω duct., cf. ἐσώτερος, ἀνώτερος, κατώτερος) exterior; — τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, Matth. 8, 12. 22, 13. 25, 30. (tenebrae, quae extra palatii luminibus collustrati limites sunt. Scil. comparatur cum illo palatio felicitas, quae electos manet in coelis.)

Ἑορτάζω, f. άσω, (ab ἑορτή, q. v. — apud Herodot. ὀρτάζω) diem festum ago, festum celebro (Xen. de rep. Athen. 3, 2.); — ἑορτάζειν ἑορτάς, οἱ ὁ Ex. 5, 1. 12, 14. 23, 14. (ἑορταστικὴ θυσία, Aelian. V. H. 3, 37.) — speciat. de paschatis celebratione, 1 Cor. 5, 8. — (ἐπιστολαὶ ἑορταστικαί, litterae paschales, quales scripsit Dionysius, Euseb. H. E. 7, 20.)

Ἑορτή, ῆς, ἡ, (apud Herodot. ὀρτή) dies festus, solennis, Col. 2, 16. Joh. 5, 1. (Alii intelligunt h. l. festum Paschatis; alii festum Sortium s. Purim celebrari solitum die 14. et 15. mensis Adar. nostri Martii, v. Esth. 9, 21.) — ἡ ἑορτὴ τοῦ πάσχα, Luc. 2, 41. 42. Joh. 13, 1. i. q. ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, Luc. 22, 1. — ἡ ἑορτὴ τ. Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία, Joh. 7, 2. — ἐν τῇ ἑορτῇ,

diebus, qui instant, festis, Matth. 26, 5. (Marc. 14, 2. intelligitur festum paschale, v. Matth. 26, 2. Marc. 14, 1.) Joh. 2, 23. 4, 45. coll. 2, 13. — dat. simpl., Luc. 2, 41. — *εἰς τὴν ἑορτήν*, ad festum, Joh. 7, 8. 10. (coll. v. 2.) — *τῆς ἑορτῆς μεσούσης*, medio festo, Joh. 7, 14 — 37. — *κατὰ ἑορτήν*, tempore festi, s. cum festus dies appropinquasset, Matth. 27, 15. (Marc. 15, 6. coll. Matth. 26, 2. Marc. 14, 1.) Luc. 23, 17. (Alii interpretantur: singulis festis, i. e. festis Paschatis, Pentecostes et Tabernaculorum.) — *τὴν ἑορτὴν ποιεῖν*, festum celebrare, Act. 18, 21. — *κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς*, ex more festi, Luc. 2, 42.

Ἐπαγγελία, ας, ἡ, (ab *ἐπαγγέλλω*, q. v.) **a.**, annuntiatio, 2 Tim. 1, 1. (*ἀπόστολος κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*, apostolus, quoad ipsius est annuntiare vitam sponsore Christo sperandam) cf. 1 Tim. 1, 1. *ἀπόστολος κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ*. — **b.**, promissio, oppon. ei, quod iure postulatur, Gal. 3, 18. cf. Rom. 4, 4. — *α.*, verba de ratione promissionem dandi: *ἐπαγγ. γίνεταί τινι*, Rom. 4, 13. — *πρός τινα*, Act. 13, 32. 26, 6. — *ἐῤῥήθη τινί*, Gal. 3, 16. — *ἐστί τινι*, pertinet ad aliquem, Act. 2, 39. — *ὧν εἰσι αἱ ἐπ.*, Rom. 9, 4. — *καταλείπεται ἐπαγγελία* seq. inf., Hebr. 4, 1. — *ὀμνύναι τινὶ τὴν ἐπ.*, Act. 7, 17. (*ἧς* attract. pro *ἥν*.) — *εὐαγγελίζεσθαί τινα τὴν ἐπ.*, Act. 13, 32. — *ἐπαγγέλλεσθαι τὴν ἐπ.*, 1 Joh. 2, 25. — *βεβαιῶσαι* (plur.), Rom. 15, 8. cf. *βεβαία παντὶ τῷ σπέρματι*, Rom, 4, 16. — *καταργεῖν*, Rom. 4, 14. Gal. 3, 17. — *βραδύνειν τῆς ἐπ.* tardare, i. e. tempus, quo impleatur, differre, 2 Petr. 3, 9. — *β.*, verba de ratione promissionem recipiendi — *διακριθῆναι εἰς τὴν ἐπ. τοῦ θεοῦ*, Rom. 4, 20. — *ἔχειν ἐπαγγελίαν*, accepisse, Hebr. 7, 6. 2 Cor. 7, 1. — ratam habere, 1 Tim. 4, 8. — *εἶναι ἐν ἐπαγγελίᾳ*, cum promissione coniunctum esse, Eph. 6, 2. — *ἀναδέχεσθαι τὰς ἐπ.*, Hebr. 11, 17. — *προςδέχεσθαι τὴν ἀπό τινος ἐπ.*, Act. 23, 21. — *κληρονομεῖν τὰς ἐπ.*, Hebr. 6, 12. 17. — *ἐπιτυγχάνειν τῆς ἐπ.*, ibid. v. 15. — *γ.*, phrases hebr. — *ἡ ἐπαγγ. τοῦ ἁγίου πνευμ.* promissio, quae est Spiritus Sanctus, Act. 2, 33. Gal. 3, 14. — *ὁ λόγος τῆς ἐπ.*, Rom. 9, 9. — *ἡ γῆ τῆς ἐπ.*, terra promissa, Hebr. 11, 9. — *τὰ τέκνα τῆς ἐπ.*, ex promissione nati. Rom. 9, 8. Gal. 4, 28. — *τὸ πνεῦμα τῆς ἐπ. τὸ ἅγιον*, spiritus promissus, Eph. 1, 13. — *ὁ χρόνος τῆς ἐπ.*, Act. 7, 17. — *δ.*, genit. subi. vel obi. *ἡ ἐπ. τοῦ θεοῦ*, Rom. 4, 20. pl., 2 Cor. 1, 20. — *αἱ ἐπ. τῶν πατέρων*, promiss. patribus factae, Rom. 15, 8. — *ἡ ἐπ. τῆς ζωῆς*, gen. obi., 1 Tim. 4, 8. — *ἡ ἐπ. τῆς παρουσίας αὐτοῦ*, 2 Petr. 3, 4. (*ποῦ ἐστι;* i. e. non venit, non rata fit) — *κατ' ἐπαγγελίαν*, ex promisso, Act. 13, 23. Gal. 3, 29. — *ε.*, seq. inf. Hebr. 4, 1. — **c.**, ex meton., bonum s. beneficium promissum (cf *ἐλπίς*), Luc. 24, 49. (*ἀποστέλλειν τὴν ἐπ.*) Act. 1, 4. (*περιμένειν τὴν ἐπ.*) Gal. 3, 22. (*ἡ ἐπ. δίδοται*) Eph. 3, 6. (*μέτοχον εἶναι τῆς ἐπ.*) Hebr. 10, 36. et 11, 39. (*κομίζεσθαι τὴν ἐπ.*) 11, 13. (*λαμβάνειν τὰς ἐπ.*) v. 33. (*ἐπιτυγχάνειν ἐπαγγελιῶν*, v. 1 Sam. 16, 12. coll. c. 24. 26.) — Hebr. 9, 15. (*ὅπως λάβωσιν τὴν ἐπ. τῆς αἰωνίου κληρονομίας*,) Sed temere ab aliis interprett. huc relati sunt loci Hebr. 4, 1. 6, 15. 17. (Nam quod acceptum h. l. esse dicitur, non fuisse rem promissam ipsam, sed tantummodo promissionem, docet loc. c. 11, 39. Sens.: quemadmodum illis per fidei constantiam contigit, ut ipsis daretur promissio; ita nos re promissa vere potiri perseverantes in fide laboremus.)

'Επαγγέλλομαι, med. verbi *ἐπαγγέλλω*, (ex *ἐπί* et *ἀγγέλλω*, nuntio) me offero, i. e. operam (alicui) offero ad aliquid (cf. graec. *αὐτεπαγγελτός*), **a.**, polliceor, *α.*, absol. *ὁ ἐπαγγειλάμενος*, Hebr. 10, 23. 11, 11. — *ἐπήγγελται*, promisit, seq. *λέγων*, 12, 26. (perfect. pass. significat. media v. etiam Rom. 4, 21.) pass. *ᾧ ἐπήγγελται*, cui promissio facta est, Gal. 3, 19. — *β.*, constr. *τινί*, promissionem dare alicui, Hebr. 6, 13. — *τί*, Rom. 4, 21. Tit. 1, 2. — *τινί τι*, Jac. 1, 12. 2, 5. (*ἧς* per attract. pro *ἥν*) 2 Petr. 2, 19. — 1 Joh. 2, 25. (*ἡ ἐπαγγελία, ἣν ἐπηγγείλατο*, cf. Joh. 17, 26.) — seq. infinit., Marc. 14, 11. (Luc. 22, 5. *συνέθεντο* seq. inf.) Act. 7, 5. — **b.**, *τί*, profiteor, ut artem, 1 Tim. 2, 10. — (*θεοσέβειαν*) 6, 21. (*γνῶσιν*) — Xen. Mem. 1, 2, 7. 3, 1, 1.

'Επάγγελμα, *τος*, *τό*, (ab *ἐπαγγέλλω*, perf. pass.) promissum, 2 Petr. 3, 13. — pl., 2 Petr. 1, 4. (*δωρεῖσθαι*.)

'Επάγω, f. *-άξω*, aor. 1. *ἐπῆξα*, 2 Petr. 2, 5. forma in scriptis Atticor. rarissima, Thuc. 2, 97. *προσῆξαν*, (ex *ἐπί* et *ἄγω*) adduco, *τινί τι*, immitto alicui aliquid, 2 Petr. 2, 1. 5. — *ἐπαγαγεῖν τὸ αἷμά τινος ἐπί τινα*, Act. 5, 28. (lucutio hebraica [v. *τοὺς ὁ* Ex. 34, 7.] inde explicanda, quod si quis reus esset caedis commissae, aut alius sceleris, id apud Hebraeos exprimebatur formula: דָּם עָלָיו aut חַטָּאָה עָלָיו, v. Deut. 19, 10. Ez. 18, 20.; *ἐπάγειν* igitur *τὸ αἷμά τινος ἐπί τ.*, caedem alicuis devolvere in aliquem, signif.: scelus, nece alicuius commissum, in aliquem transferre. Sens.: necis, qua ille periit, culpam in nos vultis coniicere? cf. Matth. 23, 35. 27, 25. Act. 20, 26. 18, 6. — Gen. 20, 9. Judic. 9, 24.)

'Επαγωνίζομαι, f. *ίσομαι*, (ex *ἐπί* et *ἀγωνίζομαι*, certo) decerto; — *τινί*, pro aliqua re, Judae v. 3.

'Επαθροίζω, f. *σω*, (ex *ἐπί*, super, et *ἀθροίζω* ab *ἀθρόος*, stipatus, congregatus, et hoc a *θρόος*, turba, et *α* copulativo) congrego. — Pass., Luc. 11, 29.

'Επαίνετος, Epaenetus; vir christianus, Rom. 16, 5. laudatus.

'Επαινέω, f. *έσομαι*, (ab *ἔπαινος*, q. v.) — *τινά*, laudo, Rom. 15, 11. 1 Cor. 11, 22. (*ἐπαινέσω*, coni. aor., num vos laudem?) — seq. *ὅτι*, Luc. 16, 8. 1 Cor. 11, 2. 17.

''Επαινος, *ου*, *ὁ*, (ex *ἐπί* et *αἶνος*) laus, Rom. 2, 29. 2 Cor. 8, 18. Phil. 4, 8. 1 Petr. 1, 7. — *τινός* genit. obi. *εἰς ἔπαινόν τ.*, Eph. 1, 6. 12. et 14. Phil. 1, 11. — *ἔπαινον ἔχειν ἔκ τινος*, Rom. 13, 3. — *ὁ ἔπαινος γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ*, 1 Cor. 4, 5.

'Επαίρω, f. *αρῶ*, (ex *ἐπί* et *αἴρω*) attollo, i. e. sursum tollo, (*τὸν ἀρτέμονα*) Act. 27, 49. — *τὰς χεῖρας*, Luc. 24, 50. 1 Tim. 2, 8. — *τὰς κεφαλάς*, Luc. 21, 28. — *τοὺς ὀφθαλμούς*, Matth. 17, 8. Luc. 16, 23. Joh. 4, 35. 6, 5. — *τὴν φωνήν*, Luc. 11, 27. et Act. 2, 14. 14, 11. 22, 22. — *ἐπαίρειν τοὺς ὀφθ. εἴς τινα*, Luc. 6, 20. 18, 18. Joh. 17, 1. — *τὴν πτέρναν ἐπί τινα*, calcem tollere contra aliquem, calcitrare aliquem, metaph. pro: adoriri aliquem, Joh. 13, 18. — Pass. *ἐπήρθη*, sublatus est (de Christo *πορευομένῳ εἰς τὸν οὐρανόν*), Act. 1, 9. (11.) — med., metaph., *ἐπαίρομαι*, fastu efferor, 2 Cor. 11, 20. — *κατά τινος*, 10, 5. (quamvis arcem sublimem, quae se effert contra cett.)

Ἐπαισχύνομαι, f. ἐπαισχυνθήσομαι, (med. verbi ἐπαισχύνω, ex ἐπί, scil. τινί, propter, et αἰσχύνω; v. supr. αἰσχρός) pudet me; absol., erubesco, 2 Tim. 1, 12. — τινά, pudet me alicuius, Marc. 8, 38. et Luc. 9, 26. (si quis meum nomen meamque doctrinam profiteri erubuerit) ibid. fut. (hunc erubescet suum dicere filius hominis) — τί, Rom. 1, 16. (τὸ εὐαγγέλ.) 2 Tim. 1, 8. 16. — vel ἐπί τινι (dat. rei), Rom. 6, 21. (post τότε ponas signum interrogandi; et ante ἐφ' οἷς suppleas: ταῦτα, has res, i. e. scelera, quorum nunc vos pudet. Oppon. ἁγιασμός v. 22.) — seq. inf., Hebr. 2, 11. 11, 16. — utraque constructio et coniuncta: Hebr. 11, 16. (non pudet deum eorum, quorum se deum appellari pateretur.)

Ἐπαιτέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐπί et αἰτέω) peto, mendico, stipem rogo, Luc. 16, 3. — οἱ ὁ Ps. 108, 10.

Ἐπακολουθέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐπί et ἀκολουθέω, q. v.) subsequor, τινί, subs. aliquem, — metaph. de peccatis auctorem subsequentibus, 1 Tim. 5, 24. (oppon. προάγω, anteverto; sens.: aliorum peccata tam manifesta sunt, ut auctorum iam certa sit condemnatio, priusquam ad judicium adducantur, aliorum vero flagitia homines latent et suos auctores sequuntur, ad locum iudicii abeuntes. Cf. ἀκολουθεῖν μετά τινος, Apoc. 14, 13.) — ἐπακ. τοῖς ἴχνεσί τινος, insistere alicuius vestigiis, sequi alic. vestigia, i. e. eius exemplum imitari, 1 Petr. 2, 21. — ἐπακ. ἔργῳ ἀγαθῷ, operam dare benefactis, 1 Tim. 5, 10. — dat. subintellecto, Marc. 16, 28. (ἐπακολ. h. l. de miraculis praeconum Christi doctrinam comitantibus.)

Ἐπακούω, f. -ακούσομαι, (ex ἐπί et ἀκούω) — τινός, exaudio aliquem, 2 Cor. 6, 2. (ex Jes. 49, 8.) — Hom. Il. 2, 143. c. genit. rei, ut plerumque et in prosa oratione.

Ἐπακροάομαι (ῶμαι), (depon. med. ex ἐπί et ἀκροάομαι) — τινός, ausculto alicui, Act. 16, 25. — subst. ἐπακρόασις, auscultatio, 1 Sam. 15, 22.

Ἐπάν, coniunct. condition., (ex ἐπεί et ἄν, v. Hom. Il. 6, 412. — apud Herodot. ἐπεάν, apud Hom. ἐπήν) si, simulac. Construitur cum coniunctivo aoristi, per Latinor. futurum exact. exprimendo, Matth. 2, 8. (ἐπὰν δὲ εὕρητε, simulac vero inveneritis) Luc. 11, 22. (ἐπὰν δὲ — νικήσῃ. Patet h. l. quomodo differant ὅταν, so lange als, v. 21. et ἐπάν, sobald als, v. 22. atque ita quoque v. 34.)

Ἐπάναγκες, neutr. adiect. ἐπαναγκής, adverbial. posit. mutato accentu ἐπάναγκες i. q. ἀναγκαίως, (ex ἐπί et ἀνάγκη) necessario. — τὰ ἐπάναγκες, Act. 15, 28. (πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, praeter haec, quae necessario imponenda sunt.)

Ἐπανάγω, f. άξω, (ex ἐπί et ἀνάγω) **a.**, reduco, intrans. revertor, Matth. 21, 18. — **b.**, subintell. ναῦν (ut ad verb. ἐλαύνω), proveho (navem), Luc. 5, 3. 4. (addito: εἰς τὸ βάθος, in altum.)

Ἐπαναμιμνήσκω, f. -μνήσω, (ex ἐπί et ἀνα-μιμνήσκω) commonefacio; — τινά, Rom. 15, 15.

Ἐπαναπαύομαι, f. σομαι, (med. verbi ἐπαναπαύω, ex ἐπί et ἀναπαύω, facio, ut quiescat aliquis in aliqua re) quiesco in aliquo, τινί, metaph., τῷ νόμῳ, innitor, confido, Rom. 2, 17. — ἐπί τινα, constr. praegnans: me

demitto in aliquem, Luc. 10, 6. — οἱ ὁ, Num. 11, 25. 26. 2 Reg. 2, 15. Cf. Ἀναπαύω.

Ἐπανέρχομαι, aor. 2. ἐπανῆλθον, (ex ἐπί et ἀνέρχομαι) domum redeo, Luc. 10, 35. 19, 15.

Ἐπανίσταμαι, f. -αναστήσομαι, (med. verbi ἐπανίστημι, ex ἐπί et ἀνίστημι, erigo) insurgo, ἐπί τινα, Matth. 10, 21. Marc. 13, 12. — Deut. 19, 11. 22, 26.

Ἐπανόρθωσις, εως, ἡ, (ab ἐπανορθόω, ex ἐπί et ἀνορθόω, q. v.) a., propr., correctio eius, quod incurvatum est. — b., restitutio in integrum et meliorem statum, s. restitutio pristinae vel nativae integritatis, v. c. correctio eorum, quae vitiose scripta sunt, 1 Macc. 14, 34. — sens. morali: vitiorum emendatio, correctio, 2 Tim. 3, 16. (differunt h. l. ἔλεγχος et ἐπανόρθ. — ille peccata eius, cui adhibetur, antecedit, haec vero ea sequitur.)

Ἐπάνω, adv., (ex ἐπί et ἄνω, supra, sursum) super (עַל־פְּנֵי, Gen. 1, 2.); a., adverb. — de loco, Luc. 11, 44. (περιπατεῖν ἐπάνω) Matth. 2, 9. (ἔστη ἐπάνω, οὗ ἦν τὸ παιδίον) — de numero: ultra, plus quam, Marc. 14, 5. (ἠδύνατο πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων, poterat vendi pluris quam trecentis denariis) 1 Cor. 15, 6. (ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς) — Ex. 30, 14. — b., loco praeposit., τινός, α., de loco, Matth. 5, 14. (κεῖσθαι) 21, 22. et 28, 2. (καθῆσθαι) Luc. 4, 39. (ἐπιστῆναι) Apoc. 20, 3. (σφραγίζειν) post verb. ἐπιτίθημι, Matth. 21, 7. 27, 37. — ὁ, ἡ, τὸ ἐπάνω τινός, Matth. 23, 18. 20. — β., de dignitate, Luc. 19, 17. (ἐξουσίαν ἔχειν ἐπάνω τινός) Joh. 3, 31. (εἶναι ἐπ. τινός.)

Ἐπαρκέω (ῶ), f. έσω, (ex ἐπί et ἀρκέω, q. v. ἀρκέω proprie i. q. lat. arceo s. propulso; construct. τί τινι vel ἀπό τινος; — hinc, τινί, eo sensu, quo lat. defendo aliquem, opem fero alicui. Denique respondet lat. sufficio. Triplex illa vis etiam inest verbo composito ἐπαρκέω) *opem fero*, τινί, 1 Tim. 5, 10. (θλιβομένοις) v. 16. (χήραις.) — Xen. Mem. 2, 7, 1.

Ἐπαρχία, ας, ἡ, (ab ἔπαρχος, q. e. ὁ ἐπ' ἀρχῇ ὤν, qui cum imperio est, dux, praefectus) a., munus, dignitas τοῦ ἐπάρχου. — b., ditio, provincia, i. q. ἡγεμονία, regio extra Italiam in ditionem populi Rom. redacta (cf. ἐξουσία, βασιλεία, quae voces aeque de terris et regionibus dicuntur), Act. 23, 34. (cf. Luc. 23, 7.) 25, 1.

Ἔπαυλις, εως, ἡ, (ex ἐπί et αὐλις, villa rustica, casa, stabulum) domicilium, Act. 1, 20. (ex Ps. 68, 26.)

Ἐπαύριον, adv. temporis, (ex ἐπί et αὔριον, cras) ἡ ἐπαύριον, scil. ἡμέρα, dies posterus (crastinus), Matth. 27, 62. Marc. 11, 12. Joh. 1, 29. 35. 6, 22. 12, 12.

Ἐπαυτοφώρῳ, v. supra αὐτόφωρον.

Ἐπαφρᾶς, ᾶ, ὁ, (nomen propr. — contractum ex Ἐπαφρόδιτος), Epaphras, vir quidam Christianus, Col. 1, 7. 4, 12. Philem. v. 23.

Ἐπαφρίζω, f. ίσω, (ex ἐπί, nostr. obenauf, et ἀφρίζω, q. v.) spumo, tamquam spumam eiicio; — τί, Judae v. 13. (κύματα ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας.) cf. Jes. 57, 20.

Ἐπαφρόδιτος, ου, ὁ, (ex ἐπί et Ἀφροδίτη, nomine Veneris, quod derivatum erat ἀπὸ τοῦ ἀφροῦ, a spuma maris) Epaphroditus, vir Christianus, Phil. 2, 25.

Ἐπεγείρω, f. -εγερῶ, (ex ἐπί, super, in, auf, et ἐγείρω, quod v.) excito in aliquem, τὶ ἐπί τινα, Act. 13, 40. (διωγμόν) — κατά τινος, irrito — contra, Act. 14, 2. (ἐπήγειραν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν.)

Ἐπεί, coniunct. **a.**, postquam, Luc. 7, 1. (ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ. — Aelian. V. H. 10, 17.) — **b.**, siquidem, quoniam, Matth. 18, 32. 27, 6. Luc. 1, 34. Joh. 13, 29. 19, 31. 1 Cor. 14, 12. 2 Cor. 11, 18. 13, 3. Hebr. 2, 14. 5, 2. 11. 6, 13. 9, 17. 11, 11. (Xen. Anab. 1, 2, 5.) — ἐπεὶ οὖν, cum igitur, Hebr. 4, 6. — **c.**, alioquin, sin minus, si secus esset, sonst (ita saepissime in scriptis Pauli), Rom. 3, 6. 11, 6. 22. 1 Cor. 7, 14. 14, 16. 15, 29. — Hebr. 9, 26. 10, 2. (Lectio vulg. ἐπεὶ ἂν ἐπαύσαντο, alioqui cessassent offerri. Si cum aliis legis: ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο (post v. προςφερόμεναι ponas signum interrog. et vertas: nonne alioquin offerri desiissent?) — ἔπει — ἄρα, sonst — ja, alioquin sequeretur, vos cett. 1 Cor. 5, 10. 7, 14.

Ἐπειδή, coniunct., (ex ἐπεί et δή) quoniam, weil eben, Matth. 21, 46. (ἐπειδὴ — εἶχον.) Luc. 11, 6. Act. 14, 12. 1 Cor. 1, 22. 14, 16. Phil. 2. 26. — in protasi: 1 Cor. 15, 21. Act. 13, 46. 15, 24. 1 Cor. 1, 21.

Ἐπειδήπερ, coniunct., (ex ἐπεί, δή et πέρ) quandoquidem, weil nun einmal, Luc. 1, 1. (Aeschin. Dial. Socr. 2, 12.)

Ἐπεῖδον, (aor. 2. verbi ἐφοράω, adspicio, ex εἶδον, q. v., et ἐπί, scil. τί, in aliquid oculos convertebam) adspexi, seq. infin., ex hebr., Luc. 1, 25. (ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου; ad ἐπεῖδεν suppleas ἐπ' ἐμέ, cf. Gen. 4, 4. Infinit. consilium indicat) — ἐπί τι, animum adverto ad, animadverto aliquid, Act. 4, 29. Cf. ἐπιβλέπομαι, Luc. 9, 38.

Ἔπειμι, (ex ἐπί et εἶμι, eo) succedo, sequor; participium ἐπιών, οὖσα, όν, sequens; — τῇ ἐπιούσῃ, scil. ἡμέρᾳ, postero die, Act. 16, 12. 20, 15. 21, 18. (Polyb. 2, 25, 11.) addita voce ἡμέρας, Act. 7, 26. — τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, Act. 23, 11.

Ἐπείπερ, coniunct., (ex ἐπεί et πέρ) siquidem, Rom. 3, 30.

Ἐπειςαγωγή, ῆς, ἡ, (ex ἐπί, super, insuper, εἰςαγωγή, inductio, ex εἰς et ἀγωγή, q. v.) superinductio, quae praeterea fit inductio; — τινός, Hebr. 7, 19. (ἐπειςαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, scil. τελειοῖ, immo vero inductio melioris spei perficit. Neutiquam supplendum γίνεται, et δέ est nostr.: wohl aber, v. supr. δέ.)

Ἔπειτα, adv., (ex ἐπί et εἶτα) deinde, tum, postea, Luc. 16, 7. Gal. 1, 18. 21. 2, 1. 1 Thess. 4, 17. 1 Cor. 15, 46. — per pleonasm. additur: μετὰ τοῦτο, Joh. 11, 7. — Marc. 7, 5. post ἰδόντες v. 2., ἔπειτα v. 5. — in enumerationibus: πρῶτον, ἔπειτα, Hebr. 7, 2. πρότερον, ἔπ., Hebr. 7, 27. — post τρίτον, 1 Cor. 12, 28. — ἀπαρχὴ — ἔπειτα, 1 Cor. 15, 23. — εἶτα — ἔπειτα, 1 Cor. 15, 5. 6. — ἔπειτα — ἔπειτα, v. 7. — Cf. εἶτα.

Ἐπέκεινα, (hyphe τοῦ· ἐπ' ἐκεῖνα adverbiascens) ultra, trans, Act. 7, 43. (ἐπέκεινα Βαβυλῶνος, cf. Amos. 5, 27. — Xen. Anab. 5, 4, 3.)

'Επεκτείνω, f. *-τενῶ*, (ex *ἐπί*, ad, et *ἐκ-τείνω*, tendo) extendo ad. — Med., me protendo, *τινί*, ad aliquid, Phil. 3, 14. (*τοῖς ἔμπροσθεν.*)

'Επενδύτης, ου, ὁ, (ab *ἐπενδύνω*, s. *ἐπενδύω*, q. v.) tunica (superior) inter subuculam et vestes interiores media (Graeci, Romani et Judaei duas gerere solebant tunicas: una, quae cutem tangebat, lat. dicebatur *interula*, s. subucula, s. indusium, graec. *ὑποδύτης*, attic. *χιτωνίσκος*, Jud. חָלוּק; altera, togae et pallio propior, Latinis superaria, s. tunica absolute, Graecis dicebatur *ἐπενδύτης*, quam vocem etiam Judaei adoptarunt. Nam אֲפוּנְדָּה occurrit apud Talmudicos), Joh. 21, 7. (*οἱ ὁ*, 1 Sam. 18, 4. 2 Sam. 13, 8. Theodotion 1 Sam. 2, 19. Job. 1, 20. hac voce exprimit hebr. מְעִיל, quod *οἱ ὁ* reddunt *χιτῶνα*, Jes. 61, 10. Vulgat. tunicam, 1 Sam. 2, 19.)

'Επενδύω, f. *ύσω*, (ex *ἐπί*, super, et *ἐνδύω*, induo) superinduo, 1 Cor. 5, 2. 4.

'Επέρχομαι, f. *ελεύσομαι*, (ex *ἐπί*, super, et *ἔρχομαι*) **a.**, supervenio (cf. Joh. 4, 27.), Act. 14, 19. (*ἐπῆλθον*, scil. *τινές*) Eph. 2, 7. (*ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις*, Jes. 41, 4. 22. 23.) Jac. 5, 1. (*ἡ ταλαιπωρία ἡ ἐπερχομένη*) — **b.**, supervenio (in aliquem) *τινί* (auf iemand kommen) — de calamitatibus, Luc. 21, 26. (*οἱ ὁ* Jes. 63, 4. — de rebus secundis [*εὐλογία*], Sirac. 3, 8.) — *ἐπί τινα*, de calamitatibus, Luc. 21, 35. Act. 8, 24. 13, 40. (Gen. 42, 21. 2 Chron. 20, 3. Jerem. 5, 12. Mich. 3, 11. Soph. 2, 2.) cf. Apoc. 3, 10. (*ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης*) — de Spiritu S. in aliquem se demittente, Act. 1, 8. Luc. 1, 35. (h. l. respondet ei verbum *ἐπισκιάζειν τινί*) — de hoste aliquem aggrediente, Luc. 11, 22. (*ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν*) Hom. Il. 12, 136. Cf. 1 Sam. 30, 23. — *ἐπί τινι*, Herodian. 1, 8, 12.

'Επερωτάω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *ἐπί* et *ἐρωτάω*, q. v.) **a.**, *interrogo*, befragen; *α.*, *τινά*, Matth. 22, 46. Marc. 9, 32. 12, 34. Luc. 2, 46. Joh. 18, 21. Act. 5, 27. 1 Cor. 14, 35. — speciatim: *ἐπερωτάω τὸν θεόν*, oraculum Jehovae consulo, Rom. 10, 20. (ex Jes. 65, 1. verbis a Paulo ad gentiles relatis.) Cf. Judic. 1, 1. 18, 5. 20, 13. — *β.*, *τινά τι*, aliquem aliquid, Marc. 4, 10. 11, 29. (Luc. 20, 40.) Luc. 6, 9. — *γ.*, *τινὰ περί τινος*, de aliqua re, Marc. 7, 17. (Herodot. 1, 30.) — *δ.*, adiecto *λέγων* cum verbis, quibus is, qui interrogavit, usus est, Matth. 12, 10. 17, 10. (Marc. 9, 11.) 22, 23. (Marc. 12, 18. Luc. 20, 27. 28.) v. 35. (Marc. 12, 28.) v. 41. 27, 11. (Luc. 23, 3. sed Marc. 15, 2. abest *λέγων*) Marc. 8, 27. (Luc. 9, 18.) 9, 16. 21. (abest *λέγων*, ut 5, 9. [Luc. 8, 30.] 7, 5. 8, 5. 9, 28. 33. 10, 2. 17. 13, 3.) Luc. 3, 10. 14. (pass. 17, 20.) 18, 18. 40. 20, 21. 21, 7. 22, 64. Joh. 18, 7. (abest *λέγων*) Act. 1, 6. — *ε.*, seq. *εἰ*, an, Marc. 8, 23. (*εἴ τι βλέπει*) 15, 44. Luc. 23, 6. — vel interrogatione indir. Act. 23, 34. — *ἐπηρώτησαν λέγοντες, τίς εἴη*, Luc. 8, 9. — **b.**, rogo aliquem, ut, *τινά*, seq. inf. Matth. 16, 1. (ex usu hebr. שָׁאַל, cf. Ps. 136, 3.) — Hinc voc. sequens.

'Επερώτημα, τος, τό, (interrogatio, Thuc. 3, 53. et 54.) videtur significare ***sponsionem***, Angelobung, 1 Petr. 3, 21. (c. genit. obiecti: *συνειδήσεως*

ἀγαθῆς, sponsio de servanda castitate mentis facta. Sic ἐπερώτ. συν. ἀγαθῆς optime respondet formulae ex adverso positae: ἀπόθεσις ῥύπου. — Verba vero εἰς θεόν aptius cum verbo σώζειν coniungi, supra annotavimus.)

'Ἐπέχω, f. ἐφέξω, (ex ἐπί et ἔχω) **a.**, adhibeo; — subint. τὸν νοῦν, observo, attendo seq. interrog. indir. Luc. 14, 7. — τινί, dat. pers. attendo ad aliquem, Act. 3, 5. 1 Tim. 4, 16. (Herodot. 6, 96. — οἱ ὁ Job. 30, 26.) — **b.**, obverto, entgegen halten, Phil. 2, 16. (metaphora desumta a Pharo, ubi accensae faces in alto navigantibus portum quasi praetendunt, in quem appellant, coll. v. 15.) — **c.**, inhibeo, anhalten, subint. ἐμαυτόν (ἐπέχειν ἑαυτόν), moror, subsisto, Act. 19, 22. (Xen. Cyr. 4, 5, 17.)

'Ἐπηρεάζω, f. άσω, (ex ἐπί et ἐπήρεια, calumnia, increpatio. — Hoc forsitan ab ἀρά, imprecatio, s. ἀρειά, comminatio, deducendum; tamen Suidas, ἐπήρειαν per πολεμικὴν καταδρομήν enarrans, a nomine Ἄρης derivat. Hesych. ἐπηρεάζει· βιάζει, — ἐπήρεια· βία) criminor, calumnior, τινά, Matth. 5, 44. (Luc. 6. 28. — Xen. Mem. 1, 2, 31. τινί, ut et 3, 5, 16. in utroque loco signif.: cupere aliquem damno et iniuria afficere) — τί, acc. rei, 1 Petr. 3, 16.

'Ἐπί, praepositio: super, auf, über, hebr. עַל. Adsciscit sibi genitivum, dativum, accusativum.

I., *genit.* ἐπί τινος, **a.**, in quo, propr., super quo, auf, i. e. *a.*, ubi adiuncta est verbis *standi*, Luc. 6, 17. Act. 21, 40. Apoc. 10, 5. 8. cf. Luc. 4, 29. (ᾠκοδόμητο ἐπί τ. ὄρους) Joh. 21, 1. — *sedendi*, Matth. 19, 28. 24, 3. 25, 31. 24, 30. 26, 64. 27, 19. Apoc. 3, 10. 5, 13. 6, 10. 9, 13. 17. 14, 6. — εἰμὶ ἐπί, Matth. 24, 17. (Marc. 13, 15.) Marc. 4, 1. 6, 47. Joh. 20, 7. Apoc. 5, 13. — Joh. 19, 31. (μένειν.) Saepissime verbum εἶναι supplendum est, e. g. Marc. 13, 15. Apoc. 10, 1. 12, 1. — *eundi*, Matth. 14, 25. (περιπατεῖν ἐπὶ τῆς θαλάσσης — coll. v. 28. 29. — Marc. 6, 48. Joh. 6, 19.) Apoc. 7, 1. (πνεῖ ὁ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ τῆς θαλάσσης) — Hebr. 6, 7. — ἔρχεσθαι, Hebr. 6, 7. Apoc. 3. 10. — γενέσθαι ἐπί τινος τόπου, Luc. 22, 40. al. — *portandi*, *ferendi*, Matth. 4, 6. (Luc. 4, 11. 5, 18.) — *ponendi*, *iaciendi*, Matth. 9, 2. 26, 12. 27, 37. Marc. 4, 26. 31. 7, 30. Luc. 8, 16. Joh. 19, 19. Act. 5, 15. 10, 11. Jac. 5, 17. (βρέχω) Apoc. 10, 2. 13, 16. (δίδωμι) cf. ἑλκύειν ἐπὶ τῆς γῆς, (auf das Land) Joh. 21, 11. — *cadendi*, Marc. 9, 20. 14, 35. — *pendendi*, Act. 5, 30. 10, 39. Gal. 3, 13. cf. Gen. 40, 19. Deut. 21, 22. 23. Jos. 10, 26. — His adde verba de amictu, Marc. 14, 51. omnino phrases, quae τό· ἐπί τινος ad partes corporis referunt, Joh. 20, 7. Apoc. 7, 3. 9, 4. 10, 1. 12, 1. 13, 16. 14, 9. — cf. ἐπιγράφειν ἐπὶ τῆς καρδίας, Hebr. 8, 10. — ποιεῖν τι ἐπί τινος, Joh. 6, 2. (σημεῖα ποιεῖν ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων, *auf* den Siechen, Gelähmten etc.); alia verba, quae τό· ἐπὶ cum nominibus locorum construunt: Marc. 8, 4. (χορτάσαι — ὧδε ἐπ' ἐρημίας, hic, supra terram desertam, quae nullos profert fructus.) — Maxime in N. T. libris frequentatur phrasis: ἐπὶ τῆς γῆς, eaque ita, ut sibi oppositam habeat alteram: ἐν τῷ οὐρανῷ, Matth. 6, 10. 19. (coll. v. 20.) 16, 19. 18, 18. 19. — 9, 6. (Marc. 2, 10. Luc. 5, 24.) 23, 9. Luc. 2, 14. Act. 2, 19. Eph. 1, 10. Col. 1, 10. 20. 3, 2. 5. Hebr. 12, 25. Jac. 5, 5. Apoc. 5, 3. 18, 24. — Passim etiam in alia sententiarum serie collocata reperitur, ut Rom. 1, 28. Apoc. 5, 10. 16, 18.

Not. α., ἵνα σταθῇ ἐπὶ στόματος (עַל־פִּי, Deut. 19, 15.) δύο ἢ τριῶν μαρτύρων πᾶν ῥῆμα, ut iudicium stabiliatur in ore i. e. in testimonio duorum triumve testium, Matth. 18, 16. 2 Cor. 31, 1. cf. 1 Tim. 5, 19. Cf. formulam: ἐπ' ἀληθείας (auf Wahrheit) profecto, vere, Marc. 12, 14. 32. al. (Polyb. 5, 33.) — ἔχειν ἐφ' ἑαυτοῦ εὐχήν, voto obstrictum esse, Act. 21, 23.

Not. β., λέγειν τι ἐπί τινος, Gal. 3, 16. (οὐ λέγει καὶ τοῖς σπέρμασι ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός, i. e. non dicit: seminibus quasi voci illi plures substrati essent, als ob das Substrat eine Vielheit wäre, sondern etc.) — μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι ἐπὶ τῶν προςευχῶν, μου Eph. 1, 16. 1 Thess. 1, 2. Philem. v. 4. (das Andenken an euch schwebt [macht sich laut] auf meinen Gebeten) Rom. 1, 9 et 10. (Ex locis modo allatis patet, h. l. verba: ἐπὶ τῶν προςευχῶν μου non iungenda esse cum sequente δεόμενος, sed cum verbis proxime antecedentibus: μνείαν ποιοῦμαι πάντοτε, v. 9.) — Obscurior est ῥῆσις illa: ἐπὶ τοῦ βάτου, Marc. 12, 26. Recte vertit Vulg. „super rubum", sed quid hoc est? Certe Moses non stetit super rubum — iuxta? ante? at ἐπί nec est: ante, nec: iuxta. Plerique interpretantur sic: Nonne legistis in loco, ubi de rubo scriptum est? Aiunt excerpsisse Dominum ex tota narratione aliquod verbum, quo caetera ei annexa, auditoribus in mentem revocarentur. At recurrit quaestio, quemnam significatum obtineat τὸ· ἐπί. Nimirum Deus, qui cum Mose loquebatur, ipse erat ἐπὶ τοῦ βάτου (supra rubum).

b., supra, id est, quod nos dicimus: über — α., ubi τὸ· ἐπί τινος iunctum est cum verbis nominibusque de potestate dictis, v. c. ἐξουσία ἐπί τινος, v. ἐξουσία — εἶναι ἐπί τινος, Act. 8, 27. (ita ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων Demosth. de cor. 265. — ὁ ἐπὶ τῆς φρουρᾶς, Plut. Orat. 34, 527.) Rom. 9, 5. (ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεός) Eph. 4, 6. — καθιστάναι τινὰ ἐπί τινος, Matth. 24, 45. 25, 21. 23. (Luc. 12, 41. 42.) Act. 6, 3. 12, 22. — ἔχειν βασιλείαν ἐπί τ., Apoc. 17, 18. — βασιλεύειν ἐπί τ., Matth. 2, 22. — ἔχειν ἐφ' ἑαυτοῦ βασιλέα, Apoc. 9, 11.

β., ἐπί (עַל) τινος, *prope*, *ad*; ita tamen, ut τὸ· *ad* simul sit: *supra* de iis intelligendum rebus, quae ita iuxta alteram sunt collocatae, ut supra eam emineant — (ut v. c. arbor ad rivum [in ripa] plantata, Ps. 1, 3. Ez. 1, 1. cf. Gen. 16, 7. Ex. 21, 19. 44, 2. 2 Reg. 2, 7. Dan. 8, 2.), — in loco Thuc. 5, 34. τό· ἐπὶ τῆς Λακωνικῆς enarrari quidem potest: in finibus Lacedaemoniae, et quae alibi dicuntur τὰ ἐπὶ Θράκης, eae quidem partes sunt, quae Thraciae adiacent; attamen et his in locis sermo de oppidis aedificiisque est super regionis oram exstructis. Cf. Franco-Gallorum illud: Boulogne sur mer. — Joh. 21, 1. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, i. e. in littore. — Matth. 21, 19. (συκῆ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ — caeterum haec arbor locata erat in loco aliquo semitae proximo — cf. Marc. 11, 13.) Luc. 22, 30. (ἵνα ἐσθίητε κ. πίητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου) et v. 21. (ἡ χεὶρ τοῦ — μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης) sed Joh. 21, 11. huc non pertinet (εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, pro: ἐπὶ τὴν γῆν — constr. praegnans; scil. Petrus stabat ἐπὶ τῆς γῆς, auf dem Ufer, atque ad se attrahebat rete illud).

γ., *coram* (propr. de eo, qui ex adverso stat sedenti alicui), Matth. 28, 14. Marc. 13, 9. Act. 24, 19. 20. 25, 9. 10. 26. 26, 2. 1 Cor. 6, 1. 1 Tim. 6, 13. —

in his locis omnibus de iis sermo est, qui coram iudice (sedente) stant, cf. 2 Cor. 7, 14. (ἐπὶ Τίτου.)

c., ἐπί τινος, relatum ad *tempus*: ἐπὶ Ἀβιάθαρ, tempore Abiatharis, Marc. 2, 26. Luc. 3, 2. 4, 27. Act. 11, 28. — Xen. Mem. 3, 5, 10. Cyr. 1, 6, 31. — ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, tempore exilii Babylonici, Matth. 1, 11. (coll. v. 12. μετά) — ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων, (hebr. בְּאַחֲרִית הַיָּמִים Gen. 49, 1. Num. 24, 14. Jerem. 30, 24. Mich. 4, 1. Dan. 11, 4.) Hebr. 1, 1.

II., *dativ.* ἐπί τινι, super **a.**, auf, über einem, als dem Substrate (ut significetur quies s. commoratio) — α_1, *de loco*: ἐπιβάλλειν, οἰκοδομεῖν τι ἐπί τινι, Matth. 9, 16. (Marc. 2, 21. ἐπιῤῥάπτειν — sed Luc. 5, 36. ἐπί τι) 16, 18. cf. βάλλειν, Joh. 8, 7. (ἐπ' αὐτῇ, i. e. cum in genua prolapsa est, ut lapidum iactus excipiat) — Matth. 14, 8. et 11. (ἐπὶ πίνακι, Marc. 6, 25. et 28.) Marc. 2, 4. 4, 37. 6, 39. (ἐπὶ τῷ χόρτῳ, sed Matth. 14, 19. ἐπὶ τοὺς χόρτους) 4, 38. 55. 11, 7. 13, 2. (sed Matth. 24, 2. et Luc. 21, 6. ἐπὶ λίθον) Luc. 5, 25. 19, 44. 23, 38. (Joh. 12, 16. sed Matth. 27, 37. ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ) Joh. 11, 38. Act. 8, 16. 9, 33. 27, 44. Eph. 2, 20. Apoc. 21, 12. — ἐπιγράφειν ἐπί τινι, Hebr. 7, 11. — ἐπιπίπτειν, Act. 8, 16. (ἐπὶ ἵππῳ Aelian. V. H. 1, 30.)

β., a loco ac situ locali ad *alias rerum rationes* transfertur, Matth. 24, 47. (Luc. 12, 44). Notentur h. l. haec singula: א., metaphorae, ut Eph. 2, 20. Phil. 2, 17. (σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ κ. λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, fundor veluti libamen in victimum et sacrificium, quod est in fide vestra) — ב., phrases, in quibus τὸ ἐπί id notat, quo actus quasi suffulcitur, id, in quo quid nititur — ζῆν ἐπί τινι (ἐπὶ τῷ ἄρτῳ) Matth. 4, 4. (Luc. 4, 4. Gen. 27, 40.) Alium sensum fundit phrasis: ζῆν ἔκ τινος, v. c. Luc. 12, 15. — Luc. 5, 5. (ἐπὶ τῷ ῥήματι σοῦ) — ἐπ' ἐλπίδι, Act. 2, 26. Rom. 4, 18. 8, 21. 1 Cor. 9, 10. Tit. 1, 2. — Cf. ἐπὶ τῇ πίστει, Act. 3, 16. — ἐπὶ τῷ ὀνόματί τινος, (ἔρχεσθαι, in publicum prodire, — aut quidquam moliri, facere), Matth. 18, 5. (qui exceperit humillimum meorum apostolorum ἐπὶ τῷ ὀν. μου, idcirco, quod mihi addictus est, auf meinem Namen — Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. Explicatur Marc. 9, 41: ὅτι Χριστοῦ ἐστε — argumentum huius pericopae illustratur, Matth. 25, 33—40.) 24, 5. (ἐλεύσονται ἐπί — sibi arrogantes nomen Messiae ac fidem poscentes — Marc. 13, 6. Luc. 21, 8.) Marc. 9, 39. Luc. 9, 49. (sed Marc. 9, 38. τῷ ὀνόματί σου, ut Matth. 7, 22. et Marc. 16, 17. ἐν τῷ ὀν. μου) — ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ (cf. Esdr. 4, 63. Neh. 7, 63.) Luc. 1, 59. — (Act. 2, 38. — sed 15, 14. codd. al. τὸ ἐπί non agnoscunt.) Huc pertinent verba: πιστεύειν, παῤῥησιάζεσθαι, μαρτύρεσθαι, al. Marc. 10, 24. Luc. 11, 22. 18, 9. 24, 25. Act. 14, 3. Rom. 9, 33. 10, 11. 2 Cor. 1, 9. Hebr. 2, 13. — ἐπί τινι cum verbis veniendi, *consilium* s. factam aliquam suppositionem indicans, Matth. 26, 50. (ἐφ' ᾧ πάρει; Hesych. ἐπὶ ποίῳ σκόπῳ πάρει καὶ παραγέγονας ἐνταῦθα; iisdem verbis enarrat Theophyl. cf. Herodot. 7, 146. πυθόμενος ἐπ' οἷσι ἦλθον. Thuc. 8, 58.: ἐλθεῖν ἐπὶ κακῷ. — Cum vero ἐφ' ᾧ vix dicatur pro: ἐπὶ τίνι, aut ante illam formulam aut post eam nonnulla verba, quae relativo pronomini locum dent, per aposiopesin suppressa videntur; textus ipse verba supplenda suppeditat. Nimirum aut inter osculandum

Jesus illa verba proloquitur hoc sensu: hoccine — i. e. hoc osculum — illud est, cuius caussa ades? Aut Jesus Judae osculum offert eum admonens: amice, cuius caussa ades, scil. hoc iam age!) Gal. 5, 13. (ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, cf. 1 Thess. 4, 7. οὐ — ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπ' ἀκαθαρσίᾳ) Eph. 2, 10. (κτισθέντες ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς) Phil. 4, 10. (ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε) Hebr. 8, 6. (ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται) cf. 9, 10. — cum aliis verbis, ei, quem significant, actui fundamentum substernens, Matth. 19, 9. (ἐπὶ πορνείᾳ, auf Grund von —) Act. 4, 9. 11, 19. (ἐπὶ Στεφάνῳ) — ἐφ' ᾧ, auf Grund dessen, dass, in Voraussetzung dessen, dass, hoc supposito quod, Rom. 5, 12. (quod omnes peccarunt in Adamo scilicet) Phil. 3, 12. — ℷ., Phrases, in quibus τὸ· ἐπί sibi fingit rem aliquam subiacentem — Matth. 13, 14. (ἀναπληροῦται ἐπ' αὐτοῖς, über ihnen, wie auf dem Boden des Maases, wird vollgemacht) Marc. 6, 52. (οὐ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, non animadverterunt, non sapuerunt supra panes, i. e. quamvis panes illi iacerent quasi ante ipsorum oculos) Luc. 18, 7. (lege: καὶ μακροθυμήσει ἐπ' αὐτοῖς; tardabit super eos, i. e. super eos in genua prolapsos? v. Sirac. 37, 17. et 18.) cf. Jac. 5, 7. (μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ, opperiens super eo, qui *e terra* proditurus est) Eph. 4, 26. 1 Cor. 8, 11. (ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει, über deiner Einsicht, dum pedem figit in tua intelligentia) Phil. 3, 9. (τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, iustitiam ex Deo, quae sub se habet fidem) Hebr. 9, 17. (διαθήκη βεβαία [γίνεται] ἐπὶ νεκροῖς, supra defunctos, über Todten, i. e. quando testatores mortui iacent) — 3 Joh. v. 10. (ἀρκεῖσθαι ἐπί τινι.) — ד., Phrases verba laudandi, laetandi, admirandi, querendi, irascendi, miserendi et similia continentes: ἀγαλλιᾷν, Luc. 1, 47. (ἀγάλλεσθαι, Xen. Mem. 2, 6, 35. — cf. χαίρειν ἐπί τ., Matth. 18, 13. Luc. 13, 17. Rom. 16, 19. al. — χαρά ἐστι, Luc. 1, 14. 15, 7. — χαρὰν ἔχω, Philem. v. 7.) κλαίειν, Luc. 19, 41. — κόπτεσθαι, κοπετὸν ποιεῖν, ὀδυνᾶσθαι, ὀλολύζειν, στυγνάζειν, συλλυπεῖσθαι, μετανοεῖν ἐπί τινι, Marc. 3, 5. 10, 22. (Lucian. Toxar. §. 24.) Luc. 19, 41. Act. 8, 2. 20, 38. 2 Cor. 12, 21. Jac. 5, 1. Apoc. 18, 9. 11. — αἰνεῖν, δοξάζειν, εὐχαριστεῖν, καυχᾶσθαι, ἐπαισχύνεσθαι, θαυμάζειν, διαταράττεσθαι, ἐξίστασθαι, ἐκπλήττεσθαι, θαμβεῖσθαι, (θάμβος, χάρις ἐπί τ.) Matth. 7, 28. (Marc. 1, 22. Luc. 4, 32.) Marc. 10, 24. 12, 17. (Luc. 20, 26.) Luc. 1, 29. 2, 20. 47. 4, 22. 5, 9. 7, 13. 9, 43. Act. 3, 10. 12. 4, 21. 5, 35. 13, 12. Rom. 6, 21. 5, 2. 1 Cor. 1, 4. 2 Cor. 9, 13. 15. Phil. 1, 5. 1 Thess. 3, 9. — μακροθυμεῖν, σπλαγχνίζεσθαι, ὀργίζεσθαι, παραζηλοῦν τινα ἐπί τινι, Matth. 14, 14. (Marc. 6, 34.) 18, 26. 29. Luc. 18, 7. Rom. 10, 19. (Deut. 32, 21. ich will euch eifersüchtig machen über ein Volk etc.) Apoc. 12, 17. — προφητεύειν ἐπί τινι, Apoc. 10, 11. — ה., ἐπί τινι, super id, quod iam inceptum vel fundamenti loco positum est, Matth. 25, 20. 22. (κερδαίνειν τι ἐπί τινι, auf, über, darüber) Joh. 4, 27. (ἐπὶ τουτῷ, über dem, i. e. inter ea, dum haec agebantur) — προστιθέναι τι ἐπί τινι, Luc. 3, 20. 16, 26. (huc accedit, quod) ἐπὶ τούτοις, insuper, ad haec, Col. 3, 14. 1 Cor. 14, 16. 2 Cor. 1, 4. (quomodo verbis tuis, laudes Dei benigni celebrantibus vocem Amen adiunget?) Phil. 2, 27. (λύπην ἐπὶ λύπῃ, luctum super luctum) Hebr. 8, 1. (κεφάλαιον ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, ut supra ea, quae hic disputantur, summam ducamus) — ἐπ' εὐλογίαις, über Segenswünschen,

2 Cor. 9, 6. — ἐφ' ὁμοιώματι, ad similitudinem, Rom. 5, 14. — *ἐπί τινι*, pro *ἐπί τι* s. *τινα*, e construct. praegnanti, Luc. 12, 52. 53. (διαμεμερισμένοι ἐπὶ — cf. 11, 17.) Joh. 12, 10. (γεγραμμένον ἐπὶ) — ἐπιμεῖναι ἐπί τινι, auf, d. i. bei Jemand bleiben.

b., proxime ante — ἐπὶ θύραις, Matth. 24, 33. (Marc. 13, 29.) Joh. 5, 2. (ἐπὶ τῇ προβατικῇ, scil. πύλῃ) Act. 3, 10. 5, 9.

III., *Accus.* *ἐπί τινα* s. *τι*, *a.*, *super*, auf (in superficiem) *α.*, iunctum cum verbis ad motus notionem revocandis, scil. א., cum verbis *eundi* vel proprie vel tropice dictis (proprie) Matth. 14, 26. 28. 29. 24, 5. 16. Luc. 5, 19. 8, 27. 19, 4. 22, 44. 23, 33. Act. 7, 17. 8, 26. 9, 11. 10, 9. 16, 21. 19, 16. 20, 13. 27, 43. Apoc. 16, 21. 20, 9. — (tropice) de ingruentibus malis: auf Einen kommen, Matth. 23, 35. 36. Luc. 19, 43. 21, 35. Joh. 18, 4. Eph. 5, 6. Col. 3, 6. Apoc. 3, 3. — γενέσθαι ἐπί τινα, Luc. 1, 65. 4, 36. Act. 5, 5. 11. 8, 1. (cf. 13, 50.) 24. 13, 40. — subintell. *γίνεσθαι*, Matth. 27, 25. Act. 13, 11. 18, 6. Rom. 2, 9. — de bonis beneficiisque in aliquem conferendis, Matth. 10, 13. Rom. 3, 22. — de Spiritu S., Luc. 1, 35. Act. 1, 8. — ב., cum verbis *cadendi* (πίπτειν, ἐπιπίπτ.) vel proprio, vel tropico sensu dictis — (sensu propr.) Apoc. 8, 10. — πίπτ. ἐπὶ πρόσωπον, Matth. 17, 6. 26, 39. Luc. 5, 12. 17, 16. 1 Cor. 14, 25. Apoc. 7, 11. — ἐπὶ τοὺς πόδας τ., Act. 10, 25. — προςκυνεῖν ἐπί, Hebr. 11, 21. — (sens. trop.) Luc. 1, 12. 15, 20. Act. 13, 11. 19, 17. 20, 37. (Gen. 46, 29.) Rom. 4, 9. 15, 3. Apoc. 11, 11. — adde: Act. 1, 26. (οἱ ὁ Jon. 1, 7. coll. Levit. 16, 9.) 10, 10. 44. 2 Tim. 4, 4. — ג., cum verbis *ponendi* βάλλειν (ἐπιβ.), τιθέναι (ἐπιτ. προςτ.), θεμελιοῦν, οἰκοδομεῖν (ἐποικ.) et simil. Matth. 5, 15. 39. 6, 27. (Luc. 12, 25.) 7, 24. 26. (Luc. 6, 49.) 9, 13. 16. (Luc. 5, 36.) 12, 49. 23, 4. 26, 50. 27, 29. Marc. 4, 21. (Luc. 11, 33.) 8, 25. 16, 18. Luc. 6, 29. 48. 9, 5. 15, 5. 19, 35. Joh. 8, 50. 9, 15. Act. 3, 17. 15, 10. 21, 5. 28, 3. Rom. 15, 20. 1 Cor. 3, 12. 1 Petr. 5, 7. Apoc. 2, 24. 14, 16. 18, 19. 22, 18. — ד., cum verbis *movendi* ἀνα- (ἐπι) βιβάζειν, ἀναφέρειν, αἴρειν, ἐπάγειν, ἐπιφέρεσθαι, ἐκχέειν (καταχ.) κατάγειν, διδόναι, σωρεύειν, al. Matth. 13, 48. 18, 6. 26, 7. Luc. 5, 11. 10, 34. 19, 23. Act. 2, 17. 18. 5, 28. 10, 45. 19, 12. Rom. 12, 20. Tit. 3, 6. 1 Petr. 2, 24. 5, 7. Apoc. 8, 3. 21, 10. — ἀποστέλλειν, Luc. 24, 49. — ה., cum verbis καθίζειν, καταβαίνειν, Matth. 19, 28. Marc. 1, 10. 11, 2. Luc. 3, 22. 19, 30. Joh. 1, 33. 52. 6, 16. 12, 14. Apoc. 20, 4. — ו., cum verbis στρέφεσθαι (ἐπιστρ.) ἐκτρέπεσθαι, 2 Tim. 4, 4. Luc. 1, 16. 17. Act. 9, 35. 11, 21. 14, 15. 15, 19. 26, 18. 20.

β., secum habens verba, *quibus aliud verbum, motum repraesentans, includitur*. Ex hoc genere sunt verba ἀνατέλλειν, (i. e. oriri et lucem spargere super, s. in) Matth. 5, 45. (ibid. βρέχειν ἐπί, i. e. pluviam deiicere) πνέειν ἐπί τι (ventum mittere), Apoc. 7, 1. — φυλάσσειν φυλακὰς ἐπί τινα, (vigilias agere extensas quasi super) Luc. 2, 8. — διδόναι τινὶ ὕδωρ (aquam, quae infundetur) ἐπὶ τοὺς πόδας, Luc. 7, 44. — ἀσχημονεῖν ἐπί τινα, 1 Cor. 7, 36. (si quis putat turpe quidquam delapsurum esse in-) — Marc. 10, 11. (moechatur cum ea concumbens.) — ὀνομάζειν τὸ ὄνομα ἐπί τ. (vocare ut veniat super) Act. 19, 13. cf. 2 Cor. 1, 23. — προςεύχεσθαι ἐπί τινα, Jac. 5, 14. — γέγραπται, λέγεται ἐπί τινα, (— ut veniat super) Marc. 9, 12. 13.

Hebr. 7, 13. — προφητεία ἐπί, 1 Tim. 1, 18. (cf. 4, 18.) συντελεῖν διαθήκην ἐπί τ., Hebr. 8, 8. (novum foedus pangens novas leges imponam) — διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν, (servari enatando in ripam) Act. 27, 44. adde: Luc. 6, 35. χρηστὸς ἐπί, τ. (benignus, qui beneficia demittat super s. in. Cf. Rom. 11, 22. Eph. 2, 7.), πιστὸς ἐπὶ, Matth. 25, 21. 23. ἐπ' ὀλίγα subint. καταστα-θείς: Fidelis *super aliquid* esse solus ille potest, qui super aliquid collocatus est, ut ei provideat). Cf. καθίστημι, Luc. 12, 14. Act. 7, 10. 27. et ἐξουσία ἐπί τι, Luc. 10, 9.- Apoc. 6, 8. 16, 9. 22, 14. inprimis, Hebr. 3, 5. et 6. 10, 21.

γ., *in constructione praegnante:* βασιλεύειν ἐπί τινα, recipere imperium in (supra) aliquem, s. subiicere suo imperio aliquem, Luc. 1, 33. 19, 14. 27. Rom. 5, 14. — γεγονέναι ε. τ. collatum esse in aliquem, Act. 4, 22. venisse supra, Luc. 4, 25. 24, 12. cf. v. 1. Act. 21, 35. — εἶναι, venire in (super), Act. 4, 33. — ἀνα = (ἐπανα) παύεσθαι — se demittere in aliquem, Luc. 10, 6. (cf. Jes. 11, 2. נוּחַ עַל) 1 Petr. 4, 14. — ἀφιέναι ἐπί τ. relinquere aliquem, ut maneat supra, Matth. 18, 12. — καθεύδειν ε. τ. dormire capite reclinato super — Marc. 4, 38. — κατοικεῖν, domicilium expandere super, Act. 17, 26. — καθῆσθαι, considere in (super), sich setzen auf, Matth. 9, 9. (Marc. 2, 14.) Luc. 21, 35. Apoc. 4, 4. 6, 2. 4. 5. 11, 16. 14, 14. 16. 17, 3. 19, 11. 20, 11. κεῖσθαι, sese sternere, 2 Cor. 3, 15. — στῆναι, se collocasse, Act. 26, 16. Apoc. 11, 11. (ἑστηκέναι, Matth. 13, 2. Apoc. 3, 20. 14, 1. 15, 2.) ἐπιστῆναι, Luc. 21, 34. Act. 10, 17. 11, 11. — μένειν, se demittere et manere, Joh. 1, 32. 33. 3, 36. — σκηνοῦν, Apoc. 7, 15. βιβλίον ἐπὶ τὴν δεξίαν scil. κείμενον, Apoc. 5, 1. (coll. v. 7.) — His accense nonnulla verba affectuum, εὐφραίνεσθαι, κλαίειν κόπτεσθαι, σπλαγχνίζεσθαι, Matth. 15, 32. (Marc. 8, 2.) Marc. 9, 22. Rom. 9, 23. Apoc. 1, 7. 18, 20. — verba ἐλπίζειν, πιστεύειν (πίστις), πεποιθέναι ἐπί τ. fidem, spem collocare supra aliquo, Act. 9, 42. 11, 17. 16, 31. 22, 19. Rom. 4, 5. 24. 11, 21. 2 Cor. 2, 3. 2 Thess. 3, 4. 1 Petr. 1, 13. — μετάνοια ἀπό — ἐπί, Hebr. 6, 1.

δ., ἐπί τι, super, auf, refertur ad tempus notans temporis terminum, ad quem aliquid *adscenderit*, — ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία, auf drei Jahre, Luc. 4, 25. — ἐπὶ τρίς, Act. 10, 16. — ἐπὶ ἡμέρας πλείους, Act. 13, 31. 16, 18. 17, 2. 27, 20. Hebr. 11, 30. — ἐπὶ πλείονα χρόνον, Act. 18, 20. 19, 8. 10. 34. — ἐφ' ὅσον χρόνον, Rom. 7, 1. 1 Cor. 7, 39. Gal. 4, 1. (Xen. Anab. 6, 6, 36.) — ἐφ' ὅσον, quamdiu, Matth. 9, 15. 2 Petr. 1, 13. — ἐφ' ἱκανόν, satis diu, Act. 20, 11. — ἐπὶ πολύ, diu, Act. 28, 6. — ἐπὶ πλεῖον, diutius, Act. 4, 17. 20, 9. 24, 4. 2 Tim. 2, 16. 3, 9. (Aelian. V. H. 1, 20.)

𝔟., ἐπί τι s. τινα iunctum cum verbis motus (eundi, veniendi, adducendi) saepe spectari iubet τὸ· ἐπί τινος, (coram aliquo) tamquam terminum motus — vor Jemand hin, Matth. 5, 23. (ἐὰν προσφέρῃς . . ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, — coll. v. 24. ἔμπροσθεν) ἐπὶ ἡγεμόνας, Matth. 10, 18. (ἄγεσθαι) Luc. 12, 11. (ἐπὶ τὰς συναγωγάς) 58. (ἐπ' ἄρχοντα) 21, 12. 23, 1. Act. 9, 21. 16, 19. 25, 12. — adde: Matth. 27, 27. Marc. 5, 21. 2 Thess. 2, 1. (ἐπισυναγωγὴ ἐπ' αὐτόν) — ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ, abire ad te, i. e. ut starent coram te, Act. 24, 8.

𝔠., ἔρχεσθαι ἐπί τινα τόπον, auf den Ort, i. e. hin an den Ort, Matth.

3, 7. 13. de devenientibus ad terminum, Matth. 12, 28. Luc. 11, 20. 19, 5. Act. 8, 36. 12, 10. 12. Joh. 19, 33. — *κατάγειν ἐπί*, Luc. 5, 11. *ὁδηγεῖν*, Apoc. 7, 17.

d., *ἐπί τινα*, de iis, qui petunt aliquem, auf Jemand los oder zu v. c. *καταδραμεῖν*, Act. 21, 32. -*ἐξέρχεσθαι ἐπὶ λῃστήν*, Matth. 26, 55. (Marc. 14, 48. Luc. 22, 52.) Luc. 14, 31. — Ita quoque cum verbis *ἀναστῆναι*, *ἐγερθῆναι*, *ἐπεγείρειν διωγμὸν ἐπί τινα*, *μερισθῆναι ἐπί τ.*, Matth. 10, 21. 12, 26. (Marc. 3, 24. 25. 13, 12. 24, 7. (Marc. 13, 8. Luc. 21, 10.) Luc. 11, 17. 18. 12, 53. Act. 13, 50. — *ἐπαίρειν ἐπί* (ut ictus veniat super), Joh. 13, 18. — *συναχθῆναι ἐπί τινα*, Act. 4, 27. — *τολμᾷν*, 2 Cor. 10, 2. — *βρύχειν τοὺς ὀδόντας ἐπί τινα*, Act. 7, 54. — *ὑπεραίρεσθαι ἐπί*, 2 Thess. 2, 4. (not. *ἐπί* h. l. non est ultra, sed phrasis de eo dicitur, qui se supra se ipsum tollit, ut hostiliter petat Deum) — Act. 17, 14. (*πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν*, iter facere quasi peteret mare, navem aliquam conscensurus.)

Not. *ἐπί τι* in N. T. non est *α.*, eo consilio, ut; — nam Matth. 3, 7. *ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ* non enarrandum est: eo consilio, ut baptismo suo obstringerentur, (vide Luc. 7, 30.), sed: vor seine Taufe hin (in locum, ubi baptismum administrabat). Cf. v. 13. *ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην* —; in altero loco Luc. 23, 48. *οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην* verba sic enarranda sunt: omnis turba eorum, qui una *aderant* congregati ad hoc spectaculum; die zusammen herbeigeströmt waren auf dieses Schaustück (wie auf den Mittelpunct). Nec est *β.*, versus — Matth. 3, 13. *ἐπὶ τὸν Ἰορδ.* non signif. versus Jordanem —; nec *γ.*, adversus; frustra enim ii, qui hunc significatum ponunt, ad locos provocant supra num. III. sub lit. d. allatos. — Nec *δ.*, respectu ad, Matth. 25, 21. 23. (v. de hoc. l. supra, n. III. *β.*) — nec *ε.*, ultra, drüber hinweg, 2 Thess. 2, 4. (v. supra n. 3. d.) Matth. 18, 12. (v. supr. n. 3. a. *γ.*) — multo minus *ζ.*, per, Luc. 4, 25. 18, 4.

Ἐπιβαίνω, f. *βήσομαι*, (*βαίνω*, *ἐπί*) **a.**, conscendo, — *ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον*, Matth. 21, 5. — *ἐπιβὰς πλοίῳ*, Act. 27, 2. — *ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον*, Act. 21, 6. — *ἐπιβάντες*, scil. *εἰς τὸ πλ.* 21, 2. — **b.**, ingredior seq. *εἰς*, Act. 20, 18. — *τῇ ἐπαρχίᾳ*, Act. 25, 1.

Ἐπιβάλλω, f. *βαλῶ*, (*βάλλω*, *ἐπί*) **a.**, iniicio, *τινί τι*, Marc. 11, 7. Matth. 21, 7. *ἐπέθηκαν*, Luc. 19, 35. *ἐπιῤῥίψαντες*) 1 Cor. 7, 35. — *τὶ ἐπί τι* s. *τινα* — *τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον*, manus admovere aratro (de araturis), Luc. 9, 62. — *τὴν χεῖρα*, *τὰς χεῖρας ἐπί τινα*, de iis, qui aliquem captivum ducturi sunt, Matth. 26, 50. (Marc. 14, 46.) Luc. 20, 19. 21, 12. Joh. 7, 39. 44. Act. 5, 18. 21, 27. — vel . . *τὰς χεῖράς τινι*, Act. 4, 3. — *ἐπέβαλε τὰς χεῖρας*, *κακῶσαί τινας*, Act. 12, 1. — *ἐπιβ. ἐπίβλημα ἐπὶ ἱμάτιον* (assuere), Luc. 5, 36. (Matth. 9, 16. *ἐπὶ ἱματίῳ*, Marc. 2, 21. *ἐπιῤῥάπτειν ἐπὶ ἱματίῳ*) — *ἐπιβαλὼν ἔκλαιε*, Marc. 14, 72. (Theophyl. pro: *ἐπικαλυψάμενος τὴν κεφαλὴν*, scil. *τὸ ἱμάτιον*, veste capiti iniecta flevit. Aliam quoque affert Theophyl. interpretationem hanc: *ἀρξάμενος μετὰ σφοδρότητος*. Neutra textui satis apta videtur. Forsitan supplendum: *τὸν νοῦν*) — **b.**, intrans. *irruo*, Marc. 4, 37. — *τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας*, portio hereditatis, quae me contingit, Luc. 15, 12. (Tob. 6, 13. 1 Macc. 10, 30. — Poyb. 24, 1.)

Ἐπιβαρέω, *ῶ*, f. *ήσω*, (*βαρέω* s. *βαρύνω*, *ἐπί*) aggravo, onero, — *τινά*, 1 Thess. 2, 9. 2 Thess. 3, 8. — 2 Cor. 2, 5. (distingue verba sic: *οὐκ ἐμὲ λελύ-*

πηκεν, ἀλλ' ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς, non uni mihi moestitiam attulit, sed vobis saltem ex parte, ne omnes vos huius criminis accusem. Certe inter vos reperti sunt, qui illi scelus exprobrarent, et hoc mihi satis est.)

Ἐπιβιβάζω, f. σω, (βιβάζω, ἐπί) conscendere facio aliquem aliquid, τινὰ ἐπί τι, Luc. 10, 34. 19, 35. Act. 23, 24.

Ἐπιβλέπω, f. ψω, (βλέπω, ἐπί) adspicio (oculos coniicio), ἐπί τινα, Luc. 1, 18. (cf. 1 Sam. 1, 11.) 9, 38. Jac. 2, 3.

Ἐπίβλημα, τος, τό, (a v. ἐπιβάλλω, perf. p.) id, quod iniectum est alicui rei (assutum super aliquam rem), i. q. ἐπίῤῥαμα, (οἱ ὁ Jes. 3, 22.) Matth. 9, 16. (Marc. 2, 21. Luc. 5, 36.)

Ἐπιβοάω, ῶ, f. ήσω (βοάω, ἐπί) acclamo — seq. acc. c. inf. Act. 25, 24.

Ἐπιβουλή, ῆς, ἡ, (βουλή, ἐπὶ sc. τινα) consilium adversus aliquem initum, insidiae — Act. 9, 24. — γίνεταί τινι ἀπό τινος, Act. 20, 3. — μέλλει ἔσεσθαι εἴς τινα, Act. 23, 30. — pl. Act. 20, 19.

Ἐπιγαμβρεύω, f. σω, (γαμβρεύω, a voc. γαμβρός, gener, socer, affinis, i. e. uxoris frater, ἐπί) γυναῖκα, affinitatis iure (tamquam affinis) uxorem duco, Matth. 22, 24. (Deut. 25, 5. lex de leviratu — Gen. 38, 8.)

Ἐπίγειος, είου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ὅς ἐστι ἐπὶ τῆς γῆς) terrenus, terrestris (opp. ἐπουράνιος), σοφία ἐπίγειος, (opp. ἡ ἄνωθεν κατερχομένη) Jac. 3, 15. — σώματα ἐπίγ., (opp. ἐπουράνια) 1 Cor. 15, 40. — οἱ ἐπίγειοι, qui in terra habitant, Phil. 2, 10. — τὰ ἐπίγεια, quae in terra fiunt et ad terram pertinent (opp. τὰ ἐπουράνια), Joh. 3, 12.

Ἐπιγίνομαι, (γίνομαι, ἐπί) supervenio, oborior (de vento), Act. 28, 13. (Thuc. 3, 74. 4, 30.)

Ἐπιγινώσκω, f. γνώσομαι, (aor. 2. ἐπέγνων — γινώσκω, ἐπί) **a.**, accurate cognosco, 1 Cor. 13, 12. (distingu. h. l. γινώσκω ἐκ μέρους et ἐπιγινώσκω) **b.**, sentio (merken), τί, Marc. 5, 30. (ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν) Luc. 5, 22. (τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν) — seq. ὅτι, Luc. 1, 22. — **c.**, cognosco (animo approbante), τὴν χάριν τ. θεοῦ, Col. 1, 6. — τὴν ἀλήθειαν, 1 Tim. 4, 3. — τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, 2 Petr. 2, 21. — seq. ὅτι, Rom. 1, 32. 1 Cor. 14, 37. — **d.**, agnosco, τί, Luc. 1, 4. (τὴν ἀσφάλειάν τινος) Act. 12, 14. 27, 39. (locum) 2 Cor. 1, 13. — τὶ ἀπό τινος, Matth. 7, 16. 20. — τινά, recte novi, quis, qualisve aliquis sit, Matth. 11, 27. (Luc. 10, 22. γινώσκει τίς ἐστιν) 14, 35. 17, 12. Marc. 6, 33. 54. Luc. 24, 16. 31. 1 Cor. 16, 18. — τινὰ ὅτι, Act. 3, 10. 4, 13. 2 Cor. 1, 14. 13, 5. — **e.**, ἐπέγνων, certior factus sum (comperi), τί, de aliqua re, Act. 9, 30. 24, 8. — seq. ὅτι, Luc. 7, 37. 23, 7. Act. 22, 29. 28, 1. — seq. δι' ἣν αἰτίαν, Act. 22, 24.

Ἐπίγνωσις, εως, ἡ, (a v. ἐπιγινώσκω) **a.**, accurata cognitio — κατ' ἐπίγνωσιν, secundum rectam cognitionem, Rom. 10, 2. — τινός, gen. obi. — gen. rei, Col. 1, 9. 1 Tim. 2, 4. (ἐπιγν. ἀληθείας) — 2 Tim. 2, 25. 3, 7. Tit. 1, 1. — gen. pers. speciat. de cognitione Dei, Eph. 1, 17. Col. 1, 10. 2 Petr. 1, 2. 3. — Rom. 1, 28. (θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, rectam Dei cognitionem tenere) — de cognitione Christi, Eph. 4, 13. 2 Petr. 1, 8. — **b.**, agnitio — τινός, gen. rei, Col. 2, 2. Philem. v. 6. — **c.**, sensus, das Innewerden (conscientia) — ἁμαρτίας, Rom. 3, 20. — **d.**, κατ' ἐξοχ. cognitio veri, Col. 3, 10.

Ἐπιγραφή, ῆς, ἡ, inscriptio (monetae), Matth. 22, 20. (Marc. 12, 16. Luc. 20, 24.) — (tabulae, i. q. τίτλος, Joh. 19, 19.) Luc. 23, 38. — ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ (caussae ipsius), Marc. 15, 26.

Ἐπιγράφω, f. ψω, (γράφω, ἐπί) insculpo, inscribo, — ἐπιγραφήν, Marc. 15, 26. τὶ ἔν τινι, Act. 17, 23. — ἐπί τι, Hebr. 8, 10. — ἐπί τινος, Hebr. 10, 16. — Pass. Apoc. 21, 12.

Ἐπιδείκνυμι, f. δείξω, (δείκνυμι s. δείκω, ἐπί) ostendo, monstro, — τινί τι, ostendo, i. e. in conspectum profero, Matth. 22, 19. (Luc. 20, 24. al. codd. δείξατε) — oculos alicuius in aliquid dirigo, Matth. 24, 1. (cf. Marc. 13, 1.) — spectandum praebeo, Luc. 24, 40. — Matth. 16, 1. (σημεῖον. Al. codd. δεῖξαι) — ἑαυτόν τινι Luc. 17, 14. — cognoscendum praebeo, Hebr. 6, 17. — seq. ὅτι, demonstro, Act. 18, 28. — Med. ἐπιδείκνυμαί τι, monstro, Act. 9, 39. — conspicuum reddo (in me) Hebr. 6, 11.

Ἐπιδέχομαι, f. δέξομαι, (δέχομαι, ἐπί) excipio, τινά, i. e. admitto aliquem (aditum ei do), 3 Joh. v. 9. — hospitio excipio aliquem, v. 10.

Ἐπιδημέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. ἐπίδημος, advena, peregrinus, is, qui in aliquam civitatem immigravit) versor in aliquo populo peregrinus, Act. 2, 10. 17, 21. (Lucian. Theophrast. Aelian. Xenoph.)

Ἐπιδιατάσσομαι (ττομαι), f. ξομαι, (ἐπί, διατάσσω) insuper dispono, constituto aliquid adiungo, Gal. 3, 15.

Ἐπιδίδωμι, f. δώσω, (ἐπί, δίδωμι) trado, i. e. **a.**, in manus do, Matth. 7, 9. 10. (Luc. 11, 11. 12.) Luc. 24, 30. 42. Joh. 13, 26. Act. 15, 30. Pass. Luc. 4, 17. — **b.**, permitto potestati et arbitrio alicuius, Act. 27, 15. (ἐπιδίδοντες scil. τὸ πλοῖον τῷ ἀνέμῳ. Sil. Ital. 11, v. 275. puppimque dat vento).

Ἐπιδιορθόομαι (οῦμαι). Med. verbi ἐπιδιορθόω (ἐπί et διορθόω) vel insuper corrigo, vel quae adhuc ordinanda restant ordino, Tit. 1, 5. (al. codd. διορθώσῃς.)

Ἐπιδύω, f. ύσω, (ἐπί, δύω) occido (de occasu solis) — ἐπί τινι, super aliquo, Eph. 4, 26. (Deut. 24, 15.)

Ἐπιείκεια, ας, ἡ, (a voc. ἐπιεικής, qu. v.) lenitas, aequitas, Act. 24, 4. (ἀκοῦσαι ἐπιεικείᾳ) — iunct. c. voc. πρᾳότητος, 2 Cor. 10, 1.

Ἐπιεικής, έος, (οῦς) ὁ, ἡ, ές, τό, (ex ἐπί et εἰκός, id, quod par est) aequus, lenis, modestus, 1 Tim. 3, 3. Tit. 3, 2. Jac. 3, 17. 1 Petr. 2, 18. — Neutr. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν, i. q. ἡ ἐπιείκεια ὑμ. Phil. 4, 5.

Ἐπιζητέω (ῶ), f. ήσω, (ἐπί, ζητέω) inquiro **a.**, propr. (quaero, investigo) — τινά, Act. 12, 19. — τί, Hebr. 11, 14. (τὴν πατρίδα) 13, 14. — **b.**, trop. appeto (lucrari studeo), Matth. 6, 32. (Luc. 12, 30.) 12, 39. Luc. 11, 29. 16, 4. (Marc. 8, 12.) Rom. 11, 7. Phil. 4, 17. — **c.**, περί τινος, Act. 19, 39. (si vero alia spectat quaestio vestra.)

Ἐπιθανάτιος, ία, ον, (ex ἐπί et θάνατος) morti addictus, 1 Cor. 4, 9. (Dion. Halic. Ant. 7, 35.)

Ἐπίθεσις, εως, ἡ, (ab ἐπιτίθημι, impono) impositio; — τῶν χειρῶν, impositio manuum, χειροθεσία, actus benedictionis, Matth. 19, 13. 15. (Marc. 10, 16.) sive sanationis, Matth. 9, 18. Marc. 6, 5.; praecipue autem ritus sacramentalis, quo ecclesia utitur **a.**, in impertiendo baptizatis sacramento confirma-

tionis) Act. 8, 18. — **b.**, in sacramento ordinis, 1 Tim. 4, 14. 2 Tim. 1, 6. Hebr, 6, 2. (Cf. e V. T. Gen. 48, 13. Exod. 15, 19. 29, 10. Num. 27, 18—20. Deut. 34, 9. 2 Reg. 5, 11.)

Ἐπιθυμέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *ἐπί* et *θυμός*, animus) propr., animum in aliquid conversum teneo, ergo: concupisco; **a.**, absol., i. q. desidero, Jac. 4, 2. — cupiditatibus me duci patior, de iis, qui illicita appetunt, 1 Cor. 10, 6. Rom. 7, 7. 13, 9. (futur. pro imperat. ex Ex. 20, 14.) — *κατά τινος*, Gal. 5, 17. — **b.**, constr. *α.*, *τινός*, concupisco, appeto aliquid, Act. 20, 33. 1 Tim. 3, 1. (Xen. Mem. 1, 6, 5.) — de libidin. vener., — *γυναικός*, Matth. 5, 28. (al. codd. *αὐτήν*) — *β.*, seq. infin. vel aoristi, ut Matth. 13, 17. (Luc. 10, 24. *ἠθέλησαν*) Luc. 15, 16. 17, 22. 1 Petr. 1, 12. Apoc. 9, 6. (Xen. Cyr. 1, 4, 25.) — vel praesentis, ut Hebr. 6, 11. (Xen. Cyr. 1, 4, 6.) — *ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα*, vehementer appetii (Gen. 31, 30. Num. 11, 4.) Luc. 22, 15.

Ἐπιθυμητής, *οῦ*, *ὁ*, (ab *ἐπιθυμέω*) concupiscens, cupidus, studiosus; — *κακῶν*, 1 Cor. 10, 6. (Num. 11, 4.)

Ἐπιθυμία, *ας*, *ἡ*, (ex *ἐπί* et *θυμός*) **a.**, cupiditas, appetitus, desiderium, Luc. 22, 16. (v. *ἐπιθυμέω*) Phil. 1, 23. (*τὴν ἐπιθ. ἔχειν εἴς τι*, Deut. 1, 26.) 1 Thess. 2, 17. (*ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ*) Apoc. 18, 14. — pl., Marc. 4, 19. (*αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι.*) — **b.**, speciat., cupiditas, quae nititur in vetitum, Rom. 7, 7. 8. — **c.**, libido (sensuum illecebris excitata), Rom. 13, 14. Jac. 1, 14. 15. 2 Petr. 1, 4. — *ἐπιθυμία κακή*, Col. 3, 5. — pl., de cupiditatibus non satis temperatis, 2 Tim. 2, 22. 3, 6. — de libidinibus ea unice, quae suavia sunt, captantibus, 2 Tim. 4, 3. (*κατὰ τὰς ἐπιθ. τὰς ἰδίας*) 2 Petr. 3, 3. Jud. v. 16. 18. Tit. 3, 3. 1 Petr. 1, 14. 4, 2. 3. (Xen. Mem. 1, 2, 24.) — de cupiditatibus, unde peccata nascuntur, Rom. 6, 12. — item de pravis consiliis, quae ex malitia animi proficiscuntur, Joh. 8, 44. (*ποιεῖν τὰς ἐπιθ.*) — *ἡ ἐπιθ. σαρκός* praecipue de luxurie et lascivitate, 1 Joh. 2, 16. Gal. 5, 16. (*τελεῖν ἐπιθυμίαν σαρκός*) — pl., 2 Petr. 2, 18. Eph. 2, 3. (*πορεύεσθαι ἐν ἐπιθ. σαρκ.*) — *αἱ σαρκικαὶ ἐπιθ.*, 1 Petr. 2, 11. — *αἱ κοσμικαὶ ἐπιθ.*, Tit. 2, 12. cf. 1 Joh. 2, 17. — *ἐπιθυμία μιασμοῦ*, impura, 2 Petr. 2, 10. — *αἱ ἐπιθ. τῆς ἀπάτης*, Eph. 4, 22. — absol., de re venerea et amore impuro, 1 Thess. 4, 5. (Xen. Cyr. 1, 6, 34.)

Ἐπικαθίζω, f. *ίσω*, (*ἐπί* et *καθίζω*, sedere facio) intr., insideo, Matth. 21, 7. (text. vulg. *ἐπεκάθισαν.*)

Ἐπικαλέω (ῶ), f. *έσω*, (ex *ἐπί* et *καλέω*) **a.**, cognomino (*ἐπί* ergo notat nomen *additum*. Hinc *ἐπίκλησις*, cognomen, Hom. Il. 7, 138.), Matth. 10, 25. (codd. *ἐκάλεσαν*) — pass., *ὁ ἐπικαλούμενος*, qui cognomine utitur, Luc. 22, 3. Act. 10, 18. 11, 13. 12, 12. 15, 22. (Xen. Mem. 1, 4, 2.) i. q. *ὃς ἐπικαλεῖται*, Act. 10, 5. 32. — *ὁ ἐπικληθείς*, Matth. 10, 3. Act. 4, 36. 12, 25. i. q. *ὃς ἐπεκλήθη*, Act. 1, 23. — pass., cognominor, Hebr. 11, 16. (infinit. post *αὐτούς* per epexegesin additus, Ex. 3, 6.) — *τινά*, 1 Petr. 1, 17. *εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε*, si vobis patrem, i. e. si patrem vestrum cognominatis.

b., *ἐπικαλῶ τὸ ὄνομα ἐπί τινα*, nomen impono alicui; — pass., *ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου*, qui se mihi dicarunt, ex hebr. נִקְרָא שְׁמִי

עָלֵיהֶם, Act. 15, 17. (ex Amos. 9, 12. cf. 2 Sam. 12, 28. Deut. 28, 10. Jes. 63, 19.) Jac. 2, 7. (intelligitur nomen Christi.)

c., advoco, — Med., advoco mihi, *α.*, absol., de eo, qui Deum implorat, Act. 7, 59. (subaud. *τὸν κύριον.*) — *β.*, *ἐπικαλοῦμαί τινα μάρτυρα*, testem alique madvoco, i. e. ut testis mihi sit, 2 Cor. 1, 23. (Diod. Sic. 5, 79. *βοηθόν.*) — *τὸν κύριον*, Rom. 10, 12. 2 Tim. 2, 22. — *τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ*, Act. 2, 21. 9, 14. 22, 16. Rom. 10, 13. 14. 1 Cor. 1, 2. — appello aliquem (ad aliquem provoco), Act. 25, 11. 28, 19. — perf. et plusqpf. pass. signif. media, Act. 25, 12. 26, 32. — appello, seq. inf. pass., Act. 25, 21. (ut asservaretur.) — *γ.*, *ἐπικαλοῦμαι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ*, Vulg. invoco nomen Dei, i. e. Deum veneror, Act. 9, 14. Rom. 10, 13. — *τὸν κύριον*, Rom. 10, 12.

Ἐπικάλυμμα, *τος*, *τό*, (ab *ἐπικαλύπτω*, q. v. — perf. pass.) tegumentum, velamentum, 1 Petr. 2, 16. (*τὴν ἐλευθερίαν ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας.*)

Ἐπικαλύπτω, f. *ψω*, (ex *ἐπί* et *καλύπτω*, tego) obtego; — *αἱ ἁμαρτίαι ἐπικαλύπτονται*, obteguntur, i. e. condonantur, Rom. 4, 7. (ex Ps. 31, 1.)

Ἐπικατάρατος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (ex *ἐπί* et *κατάρατος*, diris devotus, a *καταράομαι*) exsecrabilis, poenis divinis obnoxius, oppon. *εὐλόγητος*, Joh. 7, 49. Gal. 3, 10, (Deut. 27, 26.) v. 13. (Deut. 21, 23.)

Ἐπίκειμαι, f. *-κείσομαι*, (*ἐπί* et *κεῖμαι*, iaceo) **a.**, iaceo in, superiaceo; — *ἐπί τινι*, Joh. 11, 38. (Xen. Oecon. 19, 13.) — de iis, quae lege imposita sunt, Hebr. 9, 10. — **b.**, urgeo, — de vento, Act. 27, 20. — *ἀνάγκη μοι ἐπίκειται*, 1 Cor. 9, 16. — *τινί*, urgeo aliquem, Luc. 5, 1. — insto, c. part., *ἐπέκειντο αἰτούμενοι*, Luc. 23, 23.

Ἐπικούρειος, *ον*, *ὁ*, Epicureus, sectae Epicuri, Atheniensis philosophi, addictus, Act. 17, 38.

Ἐπικουρία, *ας*, *ἡ*, (a v. *ἐπίκουρος*, — *οἱ ἐπίκουροι*, milites conductitii, militantes pro iis, quibus bellum illatum est) auxilium, Act. 26, 22. (Xen. Cyr. 6, 1, 52.)

Ἐπικρίνω, f. *νῶ*, (*ἐπί* et *κρίνω*) decerno, sententiam fero, seq. acc. c. inf., Luc. 23, 24.

Ἐπιλαμβάνομαι, f. *-λήψομαι*, (med. verbi *ἐπιλαμβάνω*, assumo) (prehendo, apprehendo, **a.**, *τινά*, Act. 9, 27. 16, 19. 18, 17. — **b.**, *τινός*, Matth. 14, 31. Luc. 9, 47. (Marc. 9, 36. *λαβών*) 14, 4. 23, 26. Act. 17, 19. 21, 30. 33. (Xen. Cyr. 7, 1, 31.) — *τῆς χειρός τινος*, Marc. 8, 23. Act. 23, 19. — de duce, ideoque metaph. de Deo, Hebr. 8, 9. — *ἐπιλ. τινος λόγου*, aliquem capio in sermone (i. e. arripio aliquid ab eo dictum, quod in sinistram partem verti potest), Luc. 20, 20. 26. (Marc. 12, 13. *ἀγρεύω τινὰ λόγῳ.* — Matth. 22, 15. *παγιδεύω τινὰ ἐν λόγῳ*) — Xen. Mem. 1, 2, 31. — *ἐπιλ. τῆς αἰωνίου ζωῆς*, arripio, apprehendo, i. e. eo annitor, ut potiar. 1 Tim. 6, 12. 19. — metaphora a duce desumta, succurro, opem fero alicui, Hebr. 2, 16. (cf. 8, 9. Sirac. 4, 12.)

Ἐπιλανθάνομαι, f. *ἐπιλήσομαι*, perf. *ἐπιλέλησμαι*, (med. verbi *ἐπιλανθάνω*, lateo, oblivisci facio, ex *ἐπί* et *λανθάνω*) pr., obliviscor; **a.**, *τί*,

negligo, non amplius curo, Phil. 3, 14. — Not.: partic. perf. ἐπιλελησμένος, significatione pass. oblivioni traditus, i. e. neglectus, Luc. 12, 6. — οἱ ὁ Jes. 23, 16. — **b.**, τινός, Hebr. 6, 10. 13, 2. 16. — **c.**, seq. inf. aor., ἐπελάθοντο λαβεῖν, Matth. 16, 5. Marc. 8, 14. — **d.**, seq. orat. indir., Jac. 1, 24.

Ἐπιλέγω, f. ξω, (ex ἐπί et λέγω) **a.**, cognomino, — pass. ἐπιλεγόμενος, Joh. 5, 2. — **b.**, eligo. Med. ἐπιλέγομαι, eligo mihi, Act. 25, 40. (οἱ ὁ Ex. 17, 9. 18, 25. — Diod. Sic. 3, 73.)

Ἐπιλείπω, f. ψω, (ἐπί et λείπω) deficio aliquem, ut Graeci dicunt: ἐπιλείπει μοι ὁ χρόνος, ἡ ἡμέρα, tempus, dies me deficit, ita Hebr. 11, 32.

Ἐπιλησμονή, ῆς, ἡ, (ab ἐπιλήσμων, quod desc. a perf. pass. verbi ἐπιλανθάνομαι, — l. q. ἐπιλησμοσύνη et ἐπιλήσμη) oblivio, Jac. 1, 25. (ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς, ex hebr. i. q. ἀκρ. ἐπιλήσμων, obliviosus.)

Ἐπίλοιπος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex λοιπός et ἐπί) reliquus, 1 Petr. 4, 2. (οἱ ὁ Levit. 27, 18. Deut. 19, 20. Jerem. 25, 20. Mich. 5, 3.)

Ἐπίλυσις, εως, ἡ, (a ἐπιλύω, q. v.) solutio, metaph., interpretatio, 2 Petr. 1, 20. (sens.: nullum vaticinium proprio hominum ingenio explicari potest, sed eius interpretatio exspectanda est ab eventu.)

Ἐπιλύω, f. σω, (ἐπί et λύω) **a.**, propr., solvo, dissolvo, quae sunt nodosa aut vinculis constricta, aut obsignata. — Hinc **b.**, expedio (rem controversam), dirimo, τί — Pass., Act. 19, 39. — **c.**, explico (id quod obscurum et intellectu difficile est), Marc. 4, 34. (οἱ ὁ Gen. 41, 12.)

Ἐπιμαρτυρέω (ῶ), f. ήσω, (ἐπί et μαρτυρέω) attestor, seq. acc. c. inf., 1 Petr. 5, 12. (οἱ ὁ 1 Reg. 2, 42. Neh. 9, 29.)

Ἐπιμέλεια, ας, ἡ, (ab ἐπιμελής, et hoc ab ἐπιμέλομαι, q. v.) cura, Act. 27, 3. (ἐπιμελείας τυχεῖν, curam nancisci, 1 Macc. 16, 14. 2 Macc. 11, 23.)

Ἐπιμέλομαι vel ἐπιμελέομαι (οῦμαι), (verb. depon. pass.) — τινός, curam alicuius rei vel hominis gero, Luc. 10, 34. 35. 1 Tim. 3, 5. (Xen. Mem. 1, 1, 19.)

Ἐπιμελῶς, adv., (ab adi. ἐπιμελής) diligenter, studiose, Luc. 15, 8. (Xen. Mem. 2, 4, 2.)

Ἐπιμένω, f. νῶ, (ex ἐπί et μένω, maneo) diutius maneo, diutius commoror; **a.**, propr. de commoratione in loco: ἐπιμ. ἐν (τόπῳ τινί), 1 Cor. 16, 8. — ἐν τῇ σαρκί, diutius vitam mortalem agere, Phil. 1, 24. — αὐτοῦ, ibi, Act. 21, 4. 15, 34. — ἐπί τινι, apud aliquem, Act. 28, 14. (Xen. Cyr. 5, 3, 52.) — πρός τινα, apud aliquem, 1 Cor. 16, 7. Gal. 1, 18. — quamdiu? Act. 10, 48. 21, 4. 10. 28, 12. 14. 1 Cor. 16, 7. — **b.**, trop., ἐπιμ. τινί, persevero, permaneo in, Act. 13, 43. Rom. 6, 1. (ἐπιμενοῦμεν; num permansuri sumus?) 11, 22. Col. 1, 23. 1 Tim. 4, 16. (imperat. praes.) — iunctum cum particip., pergo, Joh. 8, 7. Act. 12, 16. (cf. παύομαι, ἐκκακῶ, τελέω) v. μένω.

Ἐπινεύω, f. εύσω, (ἐπί et νεύω, nuo) adnuo, trop., (capitis nutu) polliceor, Act. 18, 20.

Ἐπίνοια, ας, ἡ, (ab ἐπινοέω, mente agito) cogitatio, consilium, Act. 8, 22. (Sap. 15, 4. — Thuc. 3, 46.)

Ἐπιορκέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἐπίορκος, q. v.) peiero (Aelian. V. H. 12, 8.), Matth. 5, 33. (fut. pro imperat., v. supr. ἐπιθυμέω, cf. Levit. 19, 12.)

Ἐπίορκος, ου, ὁ, ἡ, (ex ἐπί, supra et ὅρκος, iuramentum) is, qui se supra iuramentum elevat, i. e. qui violat, periurus, qui fidem datam fallit, 1 Tim. 1, 10. (Xen. Ages. 1, 12.)

Ἐπιοῦσα, v. ἔπειμι.

Ἐπιούσιος, ίου, ὁ, ἡ, ον, τό, vulg. quotidianus, scil. ἄρτος, in locis Matth. 6, 11. Luc. 11, 3. Vox Graecis incognita. Luc. 11, 3. Vulgatus reddit: quotidianus. Ad Matth. 6, 11. monet Hieron. sese reddidisse *supersubstantialem* in Matthaeo, at nec quidquam se repugnante usu servatum esse quotidianum, cui vocabulo antiquae versionis adsueverit populus. — Sed quid vox: „supersubstantialis," significat? Alii ut Theophyl. Euthym. Cigab. interpretantur: ἐπιούσιον· τὸν ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ καὶ συστάσει ἡμῶν αὐτάρκη s. ἐπιτήδειον· At enimvero ἐπί non est: *ad*, sed: super; deinde ex ἐπί et οὐσία fingi quidem potuit ἐπούσιος, non autem ἐπιούσιος (quidquid obloquantur alii, exempla: ἐπίουρος, ἐπιόπτομαι, al. obtendentes) — ἐπιούσιος descendit ab: ἔπειμι, sequor, particip. ἐπ-ιών, ιοῦσα, ιόν. — ἡ ἐπιοῦσα (sc. ἡμέρα) est crastinus dies; ὁ ἐπιούσιος ergo is, qui τῆς ἐπιούσης est s. ad τὴν ἐπιοῦσαν pertinet. Atque sic praeclarus enascitur sensus: panem s. victum, quo *crastino* die opus habebimus, da nobis *hodie*. Non pugnat haec precatio cum Matth. 6, 25—34.

Ἐπιπίπτω, f. -πεσοῦμαι, aor. 2. ἐπέπεσον, (ex ἐπί et πίπτω) **a.**, irruo; — τινί, in aliquem, Marc. 3, 10. Act. 20, 10. — ἐπὶ τὸν τράχηλόν τινος, ruo in amplexum alicuius, Luc. 15, 20. Act. 20, 37. (Gen. 46, 29.) — **b.**, recumbo, ἐπί τινα, capite in sinum alic. reclinato, Joh. 13, 25. — **c.**, incido in aliquem, ἐπί τινα, metaph. de vi, qua mens quasi corripitur, Luc. 1, 12. (φόβος) Act. 19, 17. 10, 10. (ἔκστασις) — item de Spiritu S., cuius afflatus et impulsus sentitur (ἦν ἐπιπεπτηκὼς ἐπί τινι, Act. 8, 16.) — ἔπεσεν ἐπί τινα, Act. 10, 44. 11, 15. (Ez. 11, 5.) — de tenebris, quibus aliquis quasi obruitur (cf. Aelian. V. H. 6, 7.), Act. 13, 11. (ἀχλὺς κ. σκότος) — de conviciis, quae in aliquem coniiciuntur, Rom. 15, 3. (ὀνειδισμοί) — cf. ἐπέρχομαι.

Ἐπιπλήσσω, ττω, f. ξω, (ex ἐπί et πλήσσω) unde lat. plecto, propr. **a.**, i. q. infligo, Hom. Il. 10, 500. — **b.**, ut lat. plecto: punio, reprehendo, obiurgo, increpo, 1 Tim. 5, 1. (Hom. Il. 12, 211. Polyb. 5, 25, 3.)

Ἐπιπνίγω, suffoco, Luc. 8, 7. (e lect. codd.) v. Ἀποπνίγω.

Ἐπιποθέω (ῶ), f. ήσω, (ex πόθος, desiderium, et ἐπί, quo denot. directio in aliquid, quod occupes) desidero, **a.**, seq. inf. aor., Rom. 1, 11. 2 Cor. 5, 2. 1 Thess. 3, 6. 2 Tim. 1, 4. — **b.**, τί, 1 Petr. 2, 2. — τινά, desiderio alicuius teneor, Phil. 2, 26. (Diod. Sic. 17, 101.) — absentem amore prosequor, 2 Cor. 9, 14. Phil. 1, 8. — absol., Jac. 4, 5. (πρὸς φθόνον, ad invidiam, s. ad aemulationem.) Hinc voc. seq.

Ἐπιπόθησις, εως, ἡ, desiderium, 2 Cor. 7, 7. 11.

Ἐπιπόθητος, ου, ὁ, ἡ, desideratus, Phil. 4, 1. (iunct. cum ἀγαπητός.)

Ἐπιποθία, ας, ἡ, desiderium, Rom. 15, 23. (ἔχειν τοῦ.)

Ἐπιπορεύομαι, f. εύσομαι, (ex πορεύομαι et ἐπί, insuper) praeter alios iam congregatos (cf. ἐπισυνάγω, ἐπισυντρέχω) accedo; — πρός τινα, Luc. 8, 4.

Ἐπιῤῥάπτω, f. ψω, (ἐπί, super, et ῥάπτω, suo) adsuo, insuo, ἐπί τινι, Marc. 2, 21.

Ἐπιῤῥίπτω, f. ψω, (ἐπί, super, et ῥίπτω) iniicio, superiicio, ἐπί τι, Luc. 19, 35. (Marc. 11, 7. ἐπιβάλλω) Xen. Anab. 5, 2, 23. — οἱ ὁ Num. 35, 20. 22. Jos. 23, 4. — ἐπί τινα, 1 Petr. 5, 7. (Ps. 54, 23.)

Ἐπίσημος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ἐπί et σῆμα, signum) **a.**, signatus (Xen. Cyr. 4, 5, 40.), oppon. ἄσημος, quod v. — **b.**, insignis, sensu bono, Rom. 16, 7. — sensu malo, Matth. 27, 16. (Polyb. 18, 38, 1.)

Ἐπισιτισμός, οῦ, ὁ, (ab ἐπισιτίζω, et hoc a σῖτος, cibaria praebeo) frumentatio (Xen. Anab. 1, 5, 9.), cibaria, alimenta, Luc. 9, 12. (οἱ ὁ Gen. 42, 25. Jos. 9, 11. — Xen. Anab. 7, 1, 9.)

Ἐπισκέπτομαι, f. ψομαι, (ex ἐπί et σκέπτομαι) **a.**, inviso, oculis lustro, seq. interrog. indir., Xen. Mem. 4, 2, 25. — designo mihi τινά, aliquem (quem mihi eligam), Act. 6, 3. — **b.**, inviso, convenio, adeo aliquem, Act. 7, 23. 15, 36. (Jud. 15, 1. — Xen. Cyr. 5, 4, 10.) — metaph., de Deo beneficia et commoda alicui afferente, Luc. 1, 78. 7, 16. Hebr. 2, 6. ex hebr. (Gen. 21, 1. Ex. 4, 31. Ps. 8, 5. 79, 15.) — adde Luc. 1, 68. ubi adiungitur verbum de effectu ac certo beneficio dictum. — special., aegrotantem, Matth. 25, 36. 43. inopia laborantem, Jac. 1, 27. (Xen. Mem. 3, 11, 10.) — **c.**, seq. inf., Vulg. visito, Act. 15, 14. (ἐπεσκέψατο λαβεῖν, ex hebr., cf. Luc. 1, 25. ἐπεῖδεν ἀφελεῖν. v. ἐπεῖδον.

Ἐπισκευάζομαι, f. άσομαι, (med. verbi ἐπισκευάζω, ex ἐπί et σκευάζω, a σκεῦος, rebus necessariis instruo, v. c. ναῦν, ὑποζύγια, — ἵππους, sternere equos, Xen. H. G. 5, 3, 1.) me instruo (vasis aut suppellectili), Act. 21, 15. (codd. ἀποσκευασάμενοι, quod v. supra; sed ἐπισκευασάμενοι Chrysost. Oecumen. Theophyl.)

Ἐπισκηνόω (ῶ), f. ώσω, (ex ἐπί super, et σκηνόω a σκῆνος, τό, quod i. q. ἡ σκηνή) — ἐπί τινα, tentorium figo in aliquo, trop. me demitto in aliquem (cf. κατοικεῖν εἰς et ἀναπαύεσθαι ἐπί τινα), 2 Cor. 12, 9.

Ἐπισκιάζω, f. σω, (ex ἐπί et σκιά) obumbro; — **a.**, τινά, aliquem (Lucian. Tim. §. 66.) Matth. 17, 5. (Luc. 9, 34. sed Marc. 9, 7. τινί) — τινί (umbram spargo in aliquem), Act. 5, 15. (ἡ σκιὰ ἐπισκιάζει τινί, umbra incidit in aliquem.) — **b.**, τινί, — propr. umbras facere super aliquo, Luc. 1, 35.

Ἐπισκοπέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐπί et σκοπέω, q. v.) inspicio, Aufsicht haben, seq. (ἵνα) μή, Hebr. 12, 15. 1 Petr. 5, 2. (seq. εἰ, Xen. Mem. 2, 1, 22.)

Ἐπισκοπή, ῆς, ἡ, (vox verbalis ἐπισκοπός, ἡ, όν ab ἐπισκέπτομαι. Feminino exprimitur notio communis s. abstracta. Cf. ἀρετή, γενετή, καταβολή, al.) **a.**, *inviso*, Luc. 19, 44. (τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου, i. e. τὸν καιρόν, ἐν ᾧ ἐπεσκέψατό σε ὁ θεός. Dic. Deus ἐπισκέπτεσθαι sensu bono hominem vel gentem, cui singularis curae ac providentiae edit specimina, v. ἐπισκέπτομαι. Ergo h. l. tempus, quo Deus tibi praesens salutem affert; cf. τοὺς ὁ Job. 10, 12.) 1 Petr. 2, 12. ἡμέρα ἐπισκοπῆς; aut latius dicitur tempus, quo se Deus praesentem facit legum suarum vindicem (cf. Jes. 10, 3.), aut strictiori sensu tempus, quo probos suos cultores praemiis afficiet (ad δοξάσωσι, cf. Jes. 52, 15. 53, 5. 6.). — **b.**, inspectio s. munus ἐπισκόπου,

inspectoris, i. e. antistitis coetus Christiani, 1 Tim. 3, 2. — *c.*, ex usu verbi hebr. פְּקֻדָּה (Num. 4, 16. 1 Chron. 24, 19. al.) munus, provincia, Act. 1, 20. (e Ps. 108, 8.)

Ἐπίσκοπος, ου, ὁ, (ab *ἐπισκέπτομαι*) inspector, is, cui cura commissa est, ut quae ab aliis agenda sunt, recte agantur, Jud. 9, 28. Nehem. 11, 9. 14. — (Apud Graec. fuerunt *ἐπίσκοποι* (*ἐπιμεληταί*), v. c. *ἀγώνων*, moderatores certaminum, Pollux. — et apud Athenienses *ἐπισκόπων* nomine etiam ii veniebant, qui quotannis in urbes ipsorum civitati subiectas mittebantur, ut quid a quoque ageretur, inviserent. Suid.) 1 Petr. 2, 25. (*ἐπὶ τὸν ποιμένα κ. ἐπίσκ. τῶν ψυχῶν ὑμῶν*, cf. Hebr. 13, 17.) — speciat., antistes coetus alicuius Christiani, Act. 20, 28. Phil. 1, 1. 1 Tim. 3, 2. Tit. 1, 7. v. *ἐπισκοπή*.

Ἐπισπάω (ῶ), f. *άσω*, (ex *ἐπί* et *σπάω*, traho) attraho. Med., 1 Cor. 7, 18. (*μὴ ἐπισπάσθω*, scil. *ἀκροβυστίαν*, ne attrahat praeputium. Hesych. *μὴ ἐπισπάσθω· μὴ ἑλκυέτω τὸ δέρμα.* Nimirum apostoli aetate inter Christianos e Judaeis erant, qui, ne in balneis publicis Graeci in ipsis conspicerent circumcisionis vestigia, artificio naturam ad reparandum praeputium cogere studerent, ferro quodam, quod *σπασθήρ* dicebatur, residuam praeputii pelliculam extendentes s. eam, ut glandem operiret, attrahentes. vid. Celsus, lib. 7. v. 27. Eodem artificio iam usi erant Maccabaeorum tempore in persecutionibus Judaei, ne ab hostibus e circumcisione agnoscerentur, 1 Macc. 1, 16. — Jos. Antiq. 12, 5, 1. Hebraei eiusmodi *ἐπισπασθέντα* vocant מְשׁוּךְ, a מָשַׁךְ, attraxit.

Ἐπίσταμαι, (videtur esse med. verbi *ἐφίστημι* e forma Jonica. — Isocrat., Aristot. et seriores Graeci etiam *ἐπιστῆσαι τὴν διάνοιαν, τὸν νοῦν, ἑαυτόν* dicunt pro: animum advertere, cogitationem defigere, quin eodem significatu *ἐπιστῆσαι* simpliciter, simili ellipsi, quali verba *προςέχειν, ἐπέχειν*, scil. *τὸν νοῦν*, et *προςβάλλειν* scil. *τὴν ὄψιν*, dicuntur. — Cf. nostr.: sich worauf verstehen) seq. inf. (Xen. Mem. 1, 1, 9.), ***a.***, *novi; τί*, Act. 18, 25. Jac. 4, 14. Jud. v. 10. — *τινά*, Act. 19, 15. — relatum ad ea, quae dicuntur et interpretanda sunt: *intellig*, Marc. 14, 68. 1 Tim. 6, 4. (Xen. Symp. 3, 6.) — ***b.***, *scio, α.*, seq. acc. c. partic., Act. 24, 10. (Xen. Anab. 6, 6. [4.], 17.) — *β.*, seq. *ὅτι*, Act. 15, 7. 19, 25. 22, 19. (Xen. Anab. 1, 4, 8.)

Ἐπιστάτης, ου, ὁ, (ab *ἐφίστημι*, praeficio) praefectus quicunque (rex, Xen. Cyr. 8, 1, 8. — paedotriba, Xen. Mem. 3, 5, 18. — gubernator navis, Xen. Oecon. 21, 3. — praefectus militiae, Anab. 2, 3, 7. — *ἐπιστ. ἐν τῷ δήμῳ*, Mem. 1, 1, 18. qui concionibus populi praeest. — *εἰς τἀργύρια*, qui praeest iis, qui in argenti fodinis occupantur, Mem. 2, 5, 2. — *οἱ ὁ* 2 Reg. 5, 16. 25, 19. Jerem. 29, 26. 2 Chron. 2, 2. Ex. 1, 11. 5, 14. 2 Chron. 31, 12.), *magister*, Luc. 5, 5. 8, 24. 45. 9, 33. 49. 17, 13.

Ἐπιστέλλω, f. *ελῶ*, (*ἐπί, στέλλω*, ordino) literas scribo, *τινί*, alicui, Hebr. 13, 22. — per literas mando, Act. 21, 25. — seq. inf. consilium indicante (Aelian. V. H. 2, 5.) Act. 15, 20. (*τοῦ ἀπέχεσθαι:* hebr. לְ. infinitivis praefigi solitum.)

Ἐπιστήμων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, (a v. *ἐπίσταμαι*, qu. v.) intelligens, peritus, Jac. 3, 13.

Ἐπιστηρίζω, f. ίσω, (ἐπί, στηρίζω, stabilio, a voc. στηρός — cf. nostr. stärken) insuper (magis) stabilio, confirmo — τινά, Act. 14, 22. (τὰς ψυχάς) 15, 32. 18, 23. (cf. Luc. 22, 32.)

Ἐπιστολή, ῆς, ἡ, (a v. ἐπιστέλλω) epistola, Act. 15, 30. 23, 25. 33. Rom. 16, 22. 1 Cor. 5, 9. 2 Cor. 3, 2. 2 Thess. 3, 17. — pl. Act. 9, 2, 22, 5. 2 Cor. 10, 10. 2 Petr. 3, 16. — δι' ἐπιστολῆς, 2 Thess. 2, 2. 3, 14. (coniunge cum: λόγῳ ἡμῶν) — δι' ἐπιστολῶν, 1 Cor. 16, 3. (videtur copulandum esse cum πέμψω) — ἐπιστολαὶ συστατικαί, epistolae commendatitiae, 2 Cor. 3, 1.

Ἐπιστομίζω, f. ίσω, (a voc. ἐπιστομίς s. ἐπιστόμιον, capistrum — ex ἐπί et στόμα) propr. os freno, obturo — metaph. ad silentium redigo — τινά, Tit. 1, 11.

Ἐπιστρέφω, f. ψω, (aor. 2. p. ἐπεστράφην — a v. στρέφω, ἐπί) pr. converto aliquem super aliquem, in quo iaceat, s. quiescat. — 1., activ. *a.*, *transit.* τινὰ ἐπί τινα, Luc. 1, 16. 17. (h. l. construct. simul est cum ἔν τινι) Jac. 5, 19. (suppl. ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν) — τινὰ ἔκ τινος, Jac. 5, 20. — *b.*, *intrans.* *a.*, propr. — ἐπέστρεψα βλέπειν, verti me, ut viderem, Apoc. 1, 12. (ibid. ἐπιστρέψας εἶδον) — πρός τι, Act. 9, 40. — ὀπίσω, reverto, Matth. 24, 18. (Marc. 13, 16. et Luc. 17, 31. εἰς τὰ ὀπίσω) *me verto*, ut redeam — εἴς τινα τόπον, Matth. 12, 44. (Luc. 11, 24. ὑποστρέψω) ἐπί τι, 2 Petr. 2, 22. — absol. ἐὰν ἐπιστρέψῃ (scil. πρὸς σέ) Luc. 17, 4. — 8, 55. 22, 32. (ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου, i. e. vertas te a fuga tua, ut redeas ad fratres tuos iisque animum addas) Act. 15, 36. — Metaph. ℵ., me converto — (de gentilibus:) convertor (cf. verba: ἄγω, βάλλω, ἐπιβ., ἐλαύνω, στρέφω, καθίζω, κλίνω, κύπτω) ἐπὶ τὸν θεόν, auf Gott, Act. 9, 35. 11, 21. 14, 15. 15, 19. 26, 20. 1 Petr. 2, 25. — πρὸς κύριον, 2 Cor. 3, 16. — addito simul: ἀπό τινος, Act. 14, 15. 1 Thess. 1, 9. — (ἀπό τ.) εἴς τι, (εἰς τὸ φῶς) Act. 26, 18. — ἐπιστρέφω πάλιν ἐπί τι, me iterum converto ad id, in quo acquiescam, quod amplectar, Gal. 4, 9. — ב., me verto, *ut redeam* (ad eum a quo defeci, ad rectam viam a qua deflexi) — absol. Matth. 13, 15. (Marc. 4, 12. Joh. 12, 40. Act. 28, 27. ex Jes. 6, 10.) Act. 3, 19. — (de eo, qui ad scelera redit) 2 Petr. 2, 21.

2., med. et aor. 2. pass. significat. media: *α.*, absol: ἐπιστραφείς, de eo, qui quum recta via processisset, se vertit ad eos, qui sequuntur, ergo se retro vertit, Matth. 9, 22. (Marc. 5, 30.) Joh. 21, 20. (not. h. l. βλέπει τὸν .. ἀκολουθοῦντα) — *β.*, metaph. redeo, Matth. 10, 13. πρός τινα — Luc. 10, 6. (ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει) v. Στρέφω.

Ἐπιστροφή, ῆς, ἡ, (a v. ἐπιστρέφω, qu. v.) conversio, Act. 15, 3.

Ἐπισυνάγω, fut. ξω, (ἐπί, συνάγω) colligo (ad alios iam congregatos), Matth. 23, 37. (Luc. 13, 34.) 24, 31. Marc. 13, 27. — Pass., Marc. 1, 33. Luc. 12, 1. Hinc vox seq.

Ἐπισυναγωγή, ῆς, ἡ, collectio, congregatio — ἡ ἐπισυν. ἡμῶν ἐπὶ Χριστόν (ad illud ἐπί cf. Marc. 5, 21.) 2 Thess. 2, 1. (auf ihn als den Mittelpunkt). — Locus obscurus: Hebr. 10, 25. (Videtur ἡ ἐπισυν. h. l. locus esse, quo Christiani precum faciendarum caussa conveniebant. — Hunc locum et hos conventus nonnulli — haud dubie ἰουδαΐζοντες — negligere solebant [καθὼς

ἔθος τισίν] eosque ἐγκαταλείπειν, i. e. deserere, suo periculo eos relinquentes et nihil curantes, sive diutius conserventur, sive dissolvantur.)

Ἐπισυντρέχω, (συντρέχω, ἐπί) concurro, (ad alios iam congregatos, Marc. 9, 25.).

Ἐπισύστασις, εως, ἡ, (a v. ἐπι = συνίσταμαι, me tumultuantibus associo) concursus, — ποιεῖν ἐπισύστασιν, concursum populi excitare, Act. 24, 12. — incursus, — ἡ ἐπισύστ. μου, incursus, qui fit in me, 2 Cor. 11, 28. (Num. 26, 9.)

Ἐπισφαλής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ἐπί et σφάλλω, supplanto) ad casum pronus, Act. 27, 9. (πλοὸς ἐπισφ. lubrica et periculosa navigatio.)

Ἐπισχύω, f. ύσω, (ἐπί, ἰσχύω, valeo) — τινά, vires addo alicui, — intrans. vires sumo, invalesco — ἐπίσχυον λέγοντες, impetuosiores facti dicebant, i. e acrius contendebant, Luc. 23, 5.

Ἐπισωρεύω, f. εύσω, (ἐπί, σωρεύω, coacervo) acervatim aggero, accumulo, τί, vel τινάς, 2 Tim. 4, 3.

Ἐπιταγή, ῆς, ἡ, (a v. ἐπιτάσσω, qu. v.) mandatum, ἔχειν ἐπιταγήν, 1 Cor. 7, 25. — κατ' ἐπιταγήν, ex imperio, per mandatum, Rom. 16, 26. 1 Cor. 7, 6. 2 Cor. 8, 8. 1 Tim. 1, 1. Tit. 1, 3. — μετὰ πάσης ἐπιταγῆς, cum omni severa admonitione, Tit. 2, 15.

Ἐπιτάσσω, ττω, f. ξω, (ἐπί et τάσσω, ordino, verbum in re militari proprium, dispono, colloco, Xen. Anab. 6, 8, 9. — 1 Macc. 4, 61. 6, 50.) mando, impero; **a.**, absol., Luc. 14, 22. — **b.**, τινί, Marc. 1, 27. (Luc. 4, 36.) 8, 25. — τινὶ τὸ καθῆκον, Philem. v. 6. (Xen. Oecon. 7, 23.) — **c.**, τινί c. infinit. aor., Marc. 6, 39. (Matth. 14, 19. κελεύειν) Luc. 8, 31. — c. infinit. praes., Act. 23, 2. — **d.**, seq. acc. c. inf. (aor.), Marc. 6, 27. (Xen. Ages. 2, 13.) — **e.**, seq. oratione directa, Marc. 9, 25. (σοὶ ἐπιτάσσω· ἔξελθε.)

Ἐπιτελέω (ῶ), f. έσω, (ex ἐπί et τελέω) **a.**, perficio, ad finem perduco, absolvo; — τὸ ἐπιτελέσαι, perfectio, 2 Cor. 8, 11. — τί, Luc. 13, 32. Rom. 15, 28. 2 Cor. 7, 1. 8, 6. et Phil. 1, 6. (oppon. προενάρξασθαι) Xen. H. G. 1, 1, 11. — Hebr. 8, 5. (τὰς λατρείας) 9, 6. — med., desino, Gal. 3, 3. (oppon. ἐνάρξασθαι.) — **b.**, solvendum (τέλος, vectigal) impono, 1 Petr. 5, 9. (εἰδότες, τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.)

Ἐπιτήδειος, εία, ειον, necessarius; — τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, quae corpori necessaria sunt, Jac. 2, 16. (Xen. Mem. 2, 1, 19.)

Ἐπιτίθημι, f. ἐπιθήσω, (ex ἐπί et τίθημι, 3 pl. pr. ἐπιτιθέασι pro ἐπιτιθεῖσι, Matth. 23, 24. — imperat. praes. ἐπιτίθει, 1 Tim. 5, 22. — aor. 1. ἐπέθηκα, aor. 2. ἐπέθην, imper. ἐπίθες, Matth. 9, 18.) **a.**, Activ., α., impono, τὶ ἐπί τι, Matth. 23, 4. 27, 29. Marc. 4, 21. Luc. 15, 5. Act. 15, 10. 28, 3. Joh. 9, 15. — ἐπί τινα, — τὴν χεῖρα, Matth. 9, 18. Marc. 8, 25. 16, 18. Act. 8, 17. Apoc. 1, 17. — πληγάς, calamitates, Apoc. 22, 18. — ἐπάνω τινός, Matth. 21, 7. 27, 34. — et ἐπί τινος, Luc. 8, 16. — τί τινι, Luc. 23, 26. Joh. 19, 2. Act. 15, 28. — τινὶ τὰς χεῖρας, Matth. 19, 13. 15. Marc. 5, 23. Luc. 4, 40. 13, 13. Act. 6, 6. 8, 19. 9, 17. 13, 3. 19, 6. 28, 8. 1 Tim. 5, 22. — χεῖρα, Act. 9, 12. cf. Gen. 48, 14. — πληγάς, plagis plecto aliquem, Luc. 10, 30. Act. 16, 23. (Xen. Mem. 2, 2, 13.) malis affligo aliquem, Apoc. 22, 18.

— β., addo, Apoc. 22, 18. (oppon. ἀφαιρεῖν, v. 19.) — b., Med., α., ἐπιτίθημαί τινί τι, instruo aliquem aliqua re, Act. 28, 10. — β., ἐπιτίθημαί τινι, aggredior, infesto aliquem, Act. 18, 10. (Aelian. V. H. 2, 13.)

'Επιτιμάω (ῶ), f. ήσω, (ἐπί et τιμή, pretium) verbum signific. multiplicis: pretium rei augeo (ὁ σῖτος ἐπετιμήθη) — pretium, adiudico, Herodot. 4, 43. — pretium (alicui rei, facinori, homini, v. c. mortuo aut occiso) — mulctam *impono*, i. q. τιμωροῦμαι, unde ἐπιτιμία, mulcta, poena; — τινί, increpo aliquem, Matth. 8, 26. (Marc. 4, 39. Luc. 8, 24.) 17, 17. (Luc. 9, 42.) 19, 13. (Luc. 18, 15.) Marc. 10, 13. Luc. 4, 39. (Xen. Oecon. 11, 24.) — seq. ἵνα (cum verbo contrarium eius, quod improbatur, exprimente), Matth. 20, 31. (Marc. 10, 48. Luc. 18, 39.) — addito: λέγων cum oratione dir., Marc. 1, 25. 8, 33. 9, 25. Luc. 4, 35. 23, 40. — οἱ ὁ Ps. 105, 9. — ἐπιτιμῶν ἐλάλει, Luc. 4, 41. — Alibi sensu mitiori: severius admoneo, 2 Tim. 4, 2. — τινί, Matth. 16, 22. (Marc. 8, 32.) Luc. 9, 21. (ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε) 17, 3. 19, 33. — addito: ἵνα, Matth. 16, 20. (Marc. 8, 30.) — ἵνα μή, Matth. 12, 16. (Marc. 3, 12.) — med. increpo, τινί, Jud. v. 9. (Zach. 3, 2.)

'Επιτιμία, ας, ἡ, mulcta, poena (Graeci: τὸ ἐπιτίμιον), 2 Cor. 2, 6. (ἱκανὸν τῷ — ἡ ἐπιτιμία αὐτοῦ [codd. mel. αὕτη]. Cf. Matth. 6, 34. ἀρκετὸν — ἡ κακία αὐτῆς.)

'Επιτρέπω, f. ψω, aor. 2. p. ἐπετράπην, perf. p. ἐπιτέτραμμαι, (ἐπί et τρέπω, verto) — τινί, permitto, concedo, Marc. 5, 13. (Luc. 8, 32.) Joh. 19, 38. 1 Cor. 16, 7. Hebr. 6, 3. — addito infin. (aor.), Matth. 8, 21. (Luc. 9, 59. 61.) 19, 8. — Act. 21, 39. 40. — absque dat., Marc. 10, 4. — infinit. praes., 1 Tim. 2, 12. — pass. ἐπιτρέπεταί τινι, c. inf. praes., Act. 26, 1. 28, 16. 1 Cor. 14, 34. — seq. acc. c. inf. (aor.), Act. 27, 3. (Xen. Anab. 7, 7, 8.) Hinc voc. seq.

'Επιτροπή, ῆς, ἡ, permissio, Act. 26, 12. (μετ' ἐξουσίας κ. ἐπιτροπῆς. — Thuc. 5, 31. et 41.)

'Επίτροπος, ου, ὁ, propr., cuius curae ac fidei aliquid commissum est, **a.**, *procurator;* speciat., procurator rei domesticae familiaris, villicus, inspector praedii, Matth. 20, 8. Luc. 8, 3. (2 Macc. 11, 1. — Aristot. Oecon. 1, 5. δούλων δὲ εἴδη δύο, ἐπίτροπος κ. ἐργάτης.) — **b.**, tutor pupillorum, servus, qui pueri curam ac tutelam gerit patre etiam superstite, Gal. 4, 2. (Aelian. V. H. 13, 44.) — Hinc Rabbini effinxerunt אַפִּיטְרוֹפּוֹס, Pesach fol. 87, 1. Debar. rabb. f. 261, 4.

'Επιτυγχάνω, aor. 2. ἐπέτυχον, (ἐπί et τυγχάνω) incido in aliquem vel aliquid (Xen. Cyr. 3, 3, 5.), assequor, nanciscor, Jac. 4, 2. — τινός, aliquid, Hebr. 6, 15. 11, 33. Rom. 11, 7. (e lect. vulg., al. τοῦτο.)

'Επιφαίνω, f. -φανῶ, aor. 2. pass. ἐπεφάνην, ἐπί et φαίνω, in lucem prodo) intrans., appareo, aor. 2. p. apparui, illucesco, — proprie: de sideribus, Act. 27, 20. (Theocrit. 2, 11.) — τινί, alicui, Luc. 1, 79. — metaph. Tit. 2, 11. 3, 4. (Aelian. V. H. 13, 1. Polyb. 5, 6, 5. 31, 26, 10.)

'Επιφάνεια, ας, ἡ, (ab ἐπιφανής, q. v.) apparitio (apud Graec. plerumque de apparitionibus splendorem prae se ferentibus, v. c. Deorum), cf. 2 Macc. 3, 24. 15, 27. — 'Ιησοῦ Χριστοῦ, publica Christi illustratio, per eius resurrectionem e mortuis facta, 2 Tim. 1, 10. — de splendore adventus Christi

olim futuri, 1 Tim. 6, 14. — ἡ ἐπιφάνεια τῆς παρουσίας αὐτοῦ pro: ἡ ἐπιφανὴς αὐτοῦ παρουσία, 2 Thess. 2, 8.

Ἐπιφανής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ab ἐπιφαίνω, aor. 2. p., q. v.), clarus, (oppon. ἄδηλος) illustris, Act. 2, 20. (Xen. Ages. 3, 2. Thuc. 2, 43. — οἱ ό Joël. 2, 31. Mal. 1, 14.)

Ἐπιφαύω, f. αύσω, (ἐπί et φαύω vel φάω) affulgeo, lucem affero; — τινί, Eph. 5, 14.

Ἐπιφέρω, f. ἐποίσω, aor. 1. ἐπήνεγκα, (ἐπί et φέρω) pr. fero super aliquem — de accusatoribus: defero, τί, Act. 25, 18. (αἰτίαν) — infero (alicui), Jud. v. 9. (κρίσιν βλασφημίας) — infligo, Rom. 3, 5. (τὴν ὀργήν, verhängen) — τινί, Phil. 1, 17. (id agentes, ut mea vincula arctius adstringantur; e lect. codd. al. ἐγείρειν.) — post. praepos. ἐπί, in, supra aliquem, — ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας, impono, iniicio, pass., Act. 19, 12.

Ἐπιφωνέω, (ῶ), f. ήσω, (ἐπί in altum, et φωνέω, vociferor) acclamo, Luc. 23, 21. Act. 12, 22. — τινί, Act. 22, 24. coll. v. 22.

Ἐπιφώσκω, (ἐπί et φώσκω = φαύσκω) illucesco; — absol., Luc. 23, 54. — seq. εἰς c. acc., Matth. 28, 1.

Ἐπιχειρέω (ῶ), f. ήσω, (ex ἐπί et χείρ) propr., manum admoveo (Hom. Od. 24, 385.), aggredior, suscipio (aliquid tractandum), seq. inf. vel aoristi, Luc. 1, 1. Act. 9, 29. — vel praes., Act. 19, 13. (2 Macc. 2, 29. 7, 19. — Xen. Cyr. 2, 2, 23.)

Ἐπιχέω, f. εύσω, (ἐπί et χέω, fundo) superfundo, infundo; — τί, Luc. 10, 34. (ἔλαιον κ. οἶνον, scil. ἐπὶ τὰ τραύματα — οἱ ό Gen. 28, 18.)

Ἐπιχορηγέω (ῶ), f. ήσω, (χορηγέω, a χόρος et ἄγω, choragus sum, i. e. meis sumtibus chorum adorno, hinc omnino: sumtus necessarios praebeo, et ἐπί, quae insuper requiruntur, praebeo) **a.**, suppedito; — τινί τι, 2 Cor. 9, 10. Gal. 3, 5. — 2 Petr. 1, 5. — pass., v. 11. — **b.**, adorno; — pass., Col. 2, 19. (ἐπιχορηγούμενον, dum adornatur, instruitur. Cf. τὸ ἐπιχορηγεῖν iunctum cum τῷ αὐξάνειν, 2 Cor. 9, 10. et locum simillimum Eph. 4, 16.) Hinc voc. seq.

Ἐπιχορηγία, ας, ἡ, **a.**, instructio (al. subministratio, al. auxilium), Eph. 4, 16. (cf. Col. 2, 19.) — **b.**, subministratio (auxilium), Phil. 1, 19.

Ἐπιχρίω, f. ίσω, (ἐπί et χρίω, lino) illino; — τὶ ἐπί τι, aliquid alicui, Joh. 9, 6. 11. — τί, illino aliquid (scil. aliqua re), v. 11. (Lucian de hist. scribenda §. 62.)

Ἐποικοδομέω (ῶ), f. ήσω, (ἐπί et οἰκοδομέω, aedifico) superstruo (Xen. Anab. 3, 4, 11.); **a.**, absol., scil. iacto iam fundamento, structuram perficio, Act. 20, 32. — ἐπί τι, 1 Cor. 3, 12. — **b.**, τί, 1 Cor. 3, 14. (comparatur scil. Christianorum societas saepius cum aedificio, quod Christo veluti fundamento superstructum sit) Eph. 2, 20. — τινὶ ἑαυτόν, Jud. v. 20. (τῇ πίστει, fidei vestrae sanctissimae innixi incrementa capite, in altum, ut aedificium, surgite.) — subintell. ἐπ' αὐτῷ, 1 Cor. 3, 10. Col. 2, 7. (h. l. pass.)

Ἐποκέλλω, f. -οκελῶ, aor. 1. ἐπώκειλα, ex ἐπί et ὀκέλλω, appello) impingo, allido, τὴν ναῦν, Act. 27, 41.

Ἐπονομάζω, f. άσω, (ex ἐπί et ὀνομάζω) cognomino; — pass. ἐπονομάζομαί τις, Rom. 2, 17. — οἱ ό Gen. 4, 17. 25. — Polyb. 1, 29, 2.

Ἐποπτεύω, f. εύσω, (ἐπί et ὀπτεύω, video) inspicio, contemplor; — τί, 1 Petr. 3, 2. (τὴν ἀναστροφήν) — iunct. c. ἔκ τινος, 1 Petr. 2, 12. (scil. τὴν ἀναστροφήν, quae vox proxime praecedit) — Polyb. 5, 69, 6.

Ἐπόπτης, ου, ὁ, (ex ἐπί et ὄπτομαι) inspector (Dem. 47, 7.), spectator, 2 Petr. 1, 16.

Ἔπος, εος (ους), τό, verbum; — ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut ita dicam, Hebr. 7, 9.

Ἐπουράνιος, ιον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐπί et οὐρανός) coelestis (cf. ἐπίγειος) **a.**, adiect. nominibus: ὁ πατὴρ ὁ ἐπ. qui in coelis est, Matth. 18, 35. — ὁ ἐπ. ἄνθρωπος (opp. ὁ χοϊκός) 1 Cor. 15, 48. 49. — qui coelestis originis est (ap. Hom. οἱ ἐπουρ. Dii) — ἡ ἐπουράνιος κλῆσις, quae ad felicitatem coelestem invitat, Hebr. 3, 1. — ἡ δωρεὰ ἡ ἐπ. quae coelitus data est, Hebr. 6, 4. — ἡ πατρὶς ἡ ἐπ. patria coelestis (quae in coelis est), Hebr. 11, 16. — Ἱερουσαλήμ, Hebr. 12, 22. — ἡ βασιλεία ἐπ., 2 Tim. 4, 18. — σώματα ἐπ. quae in coelo conspiciuntur (stellae), 1 Cor. 15, 40. — **b.**, Neutr. τὰ ἐπουράνια, α., regiones coelestes, Eph. 1, 20. 2, 6. 3, 6. — β., res, quae in coelis sunt, Joh. 3, 12. Hebr. 8, 5. 9, 23. Eph. 1, 3. 6, 12. (verte: pugna nobis in rebus coelestibus est cum etc. Ita verba construunt Chrysost. Theodoret. Theophyl.)

Ἑπτά, οἱ, αἱ, τά, septem, Matth. 15, 34. 37. 22, 25. Marc. 8, 5. 6. 8. — Haud raro multitudinem indefinitam signific. i. q. plures, Matth. 12, 45. (Luc. 11, 26.) Luc. 8, 2. (Marc. 16, 9.) cf. 1 Sam. 2, 5. ubi Symmachus: πλείστους, Ruth. 4, 15. Jes. 4, 1. Gen. 29, 18. 41, 8. — Additur adverbio numerali ἑβδομηκοντάκις pro: καὶ ἑπτάκις, Matth. 18, 22. ad immitationem hebr. שֶׁבַע, Ps. 118, 164. Prov. 24, 16.

Ἑπτάκις, adv. numeri, (ab ἑπτά) septies, Matth. 18, 21. 22. (Luc. 17, 4.)

Ἑπτακισχίλιοι, αι, α, (ex ἑπτάκις et χίλιοι) septies mille, Rom. 11, 4. (Num. 3, 22.)

Ἔπω, v. εἶπον.

Ἔραστος, ου, ὁ, (ἐραστός, amabilis, a v. ἐράω, amo. Ubi in nomen mutatur, accentus retrahitur. Ita ab εὐμενής: Εὐμένης, a κακός: Κάκος) Erastus, unus e comitibus apostoli Pauli, Act. 19, 22. Rom. 16, 23. 2 Tim. 4, 20.

Ἐργάζομαι, f. σομαι, imperf. εἰργαζόμην, aor. 1. εἰργασάμην, perf. εἴργασμαι, effectus sum, ut Joh. 3, 21. ita Xen. Mem. 3, 10, 9. — effeci; ut 2 Joh. v. 8. ita Xen. Mem. 2, 6, 6. (verb. depon. ἔργον) **a.**, absol., α., laboro, opus facio; modo opponitur otio vel desidiae, ut Luc. 13, 14. 2 Thess. 3, 10. Joh. 5, 17. 9, 4. — addit. ταῖς χερσί, 1 Cor. 4, 12. 1 Thess. 4, 11. — νύκτα κ. ἡμέραν, 2 Thess. 3, 8. (Xen. Mem. 1, 2, 54. ubi oppon. ἀργεῖν) — modo praevalet operis pro mercede faciendi notio, Matth. 21, 28. Act. 18, 3. Rom. 4, 4. 5. 1 Cor. 9, 6. 1 Thess. 2, 9. 2 Thess. 3, 12. — β., operando acquirere studeo, Joh. 6, 27. negotior, negotiando quaestum facio (i. q. πραγματεύομαι); — ἔν τινι, constr. hebr. lat. ex aliquo, Matth. 25, 16. — **b.**, τί, facio, efficio, N., ἔργον, Joh. 3, 21. Act. 13, 41. Col. 3, 23. — τὸ — τινός, i. e. vel omnino id facio, quod aliquis fieri vult, Joh. 6, 28. — vel operi, quod quis perfici vult, vires impendo, 1 Cor. 16, 10. — τὸ ἀγαθόν, Eph. 4, 28. — μηδέν, 2 Thess. 3, 11. — δικαιοσύνην, Act. 10, 35. Hebr. 11, 33. (Ps. 14, 2.) — τὴν ἀνομίαν,

Matth. 7, 23. cf. 13, 41. (Ps. 5, 5.) *ἁμαρτίαν*, Jac. 2, 9. — *τὶ εἴς τινα*, 3 Joh. v. 5. — *ἔργον καλὸν εἴς τ.*, Matth. 26, 10. — *ἔν τινι*, Marc. 14, 6. — *τὸ ἀγαθὸν πρός τινα*, Gal. 6, 10. — *κακόν τινι*, Rom. 13, 10. — apud Demosth. occ. *ἐργάζεσθαι δεινά, κακά, ἀγαθά.* — ב., *σημεῖον* (patro), Joh. 6, 30. — ג., *τὰ ἱερά*, sacris operor, 1 Cor. 9, 13. — ד., *τὴν θάλασσαν*, mare permeando quaestum facio, Apoc. 18, 17. — ה., inclusa contentionis ac laboris notione, 2 Joh. v. 8. (ne labor noster frustra impensus sit.) Hinc voc. seq.

'Εργασία, *ας, ἡ*, **a.**, actio, effectio, Eph. 4, 19. — **b.**, opificium, Gewerbe, Act. 19, 25. (Xen. Oecon. 6, 8.) — **c.**, quaestus labore partus, lucrum, Act. 16, 16. (*παρέχειν ἐργασίαν πολλήν τινι*) v. 19. 19, 24. — **d.**, *δίδωμι ἐργασίαν*, operam do, ex latinismo, Luc. 12, 58. — Jos. Ant. 3, 1. 7.

'Εργάτης, *ου, ὁ*, **a.**, *τινός*, effector alic. rei; — *τῆς ἀδικίας*, Luc. 13, 27. — cf. hebr. פֹּעֲלֵי אָוֶן, 1 Macc. 3, 6. — *ἐργάτης τῶν καλῶν*, Xen. Mem. 2, 1, 27. — **b.**, *κατ' ἐξοχήν* operarius, maxime is, qui opus rusticum facit, Matth. 9, 37. 38. (Luc. 10, 2.) 10, 10. (Luc. 10, 7.) 20, 1. 2. 8. 1 Tim. 5, 18. Jac. 5, 4. — Ut propagatio doctrinae Christ. *ἔργον* dicitur, et *τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ*, ita ii, quorum est huic rei operam navare, appellantur *ἐργάται*, 2 Cor. 11, 13, Phil. 3, 2. 2 Tim. 2, 15. — **c.**, opifex, *περί τινα*, qui fabricandis quibusdam rebus operam impendit, Act. 19, 25. (Xen. Hier. 6, 11.)

Ἔργον, *ου, τό*, opus, i. e. **a.**, negotium, quo quis fungitur, Marc. 13, 34. (*διδόναι τινὶ τὸ ἔργ. αὐτοῦ*) Act. 13, 2. 14, 26. (*πληροῦν*) Joh. 17, 4. (*διδόναι* et *τελειοῦν*) 1 Tim. 3, 1. Act. 13, 2. 15, 38. Phil. 1, 22. — *τὸ — τινός*, *α.*, gen. subi., opus, quod quis facit, officium, quod quis vel praestat, vel praestare debet, 1 Thess. 5, 13. (Marc. 13, 34.) — *ἔργον ποιεῖν τινος*, officium praestare alicuius (quod alicui incumbit), 2 Tim. 4, 5. — *β.*, opus ab aliquo mandatum, Joh. 4, 34. (*τελειοῦν*) s. quod ex alicuius voluntate tractatur, Joh. 6, 28. 29. Phil. 2, 30. 1 Cor. 15, 58. 16, 10. (*ἐργάζεσθαι*) — *γ.*, genit. explicat., *εἰς ἔργον διακονίας*, Eph. 4, 12. (id vel sign. ad officium, in quo ministerium cernitur, ad id, quod suscepto ministerio perficitur, vel ad administrationem ministerii.) — **b.**, *coeptum*, consilium, Act. 5, 38. 15, 38. (Deut. 15, 10. Sap. 2, 12.) — **c.**, res quaedam, quae exstat (manu, arte, industria, ingenio) perfecta, i. q. *ποίημα, κτίσμα*, addit. *τῶν χειρῶν*, de rebus manu formatis, Act. 7, 41. (*εἴδωλον*) — Xen. Mem. 3, 10, 7. — de operibus Dei in mundo creato conspicuis, Hebr. 1, 10. et 2, 7. 4, 3. 4. 10. 2 Petr. 3, 10. — *ἔργον θεοῦ* sensu spirituali: Christianus, Rom. 14, 20. — de iis, quae Deus providentiae ac potentiae suae in administranda mundi gubernatione signa esse iussit, Act. 13, 41. Hebr. 3, 9. Apoc. 15, 3. — de institutis Dei, Act. 15, 18. Phil. 1, 6. — de operibus diaboli, 1 Joh. 3, 8. (*λύειν τὰ ἔργα τοῦ διαβ.*) — **d.**, de factis hominum singulis, ad honestatis et religionis praecepta aestimandis. — *α.*, *ἔργον* i. q. *ποίησις*, Jac. 1, 25. — *τὸ ἔργον* distinguitur a *τῷ λόγῳ*, Luc. 24, 19. Rom. 15, 18. 2 Cor. 10, 11. Col. 3, 17. 2 Tim. 4, 14. Tit. 1, 16. 1 Joh. 3, 18. — *β.*, *ἔργων* nomine vocantur facta Jesu *insignia* ac miraculosa *κατ' ἐξοχήν*, Werke, Thaten, Matth. 11, 2. Joh. 5, 20. 36. 7, 3. 21. 10, 25. 14, 10. 15, 24. — dicuntur *τὰ ἔργα τοῦ πατρός*, i. e. Dei iussu et auxilio peracta,

Joh. 10, 37. 38. 9, 3. 4. cf. 10, 25. 32. 14, 10. — *καλά*, tamquam beneficia, 10, 32. 33. — Verba adduntur: *δεικνύναι, ποιεῖν, ἐργάζεσθαι, τελειοῦν*. — *γ*., *τὸ ἔργον τινός*, omnis sentiendi agendique ratio, studia, quae quis specialim sequitur, Gal. 6, 4. 1 Petr. 1, 17. Apoc. 22, 12. — *τὸ ἔργον τοῦ νόμου*, omnia, quae lex fieri vult, praecipitque, Rom. 2, 15. — *τὸ ἔργον* alicuius virtutis, ratio eius exercendae, Jac. 1, 4. (*ἡ — ἔργον τέλειον ἐχέτω*, i. q. *ἔργον τέλειον ἔστω*.) — *δ*., pl. *τὰ ἔργα*, bene, male facta, Rom. 2, 6. Apoc. 20, 12. 13. — speciat., facta reprehensione digna, Matth. 23, 3. 1 Cor. 5, 2. Luc. 11, 48. Joh. 3, 20. 8, 41. 2 Cor. 11, 15. 3 Joh. v. 10. Apoc. 2, 2. 6. 22. 23. 3, 1. 11. 9, 20. 16, 41. 18, 6. — laudabiliter facta, Matth. 23, 5. Joh. 3, 21. 8, 39. Apoc. 2, 5. 9. 19. 3, 8. 14, 13. Hebr. 6, 10. — *ε*., cum epithetis: *ἀγαθὸν ἔργον*, i. e. vel beneficium, 2 Cor. 9, 8. Tit. 1, 16. 3, 1. — pl., Act. 9, 36. (*πλήρης ἀγαθῶν ἔργων*) 1 Tim. 6, 18. (*καλά*) — vel omne recte factum, quod ex amore in Deum hominesque proficiscitur, Rom. 2, 7. Col. 1, 10. 2 Thess. 2, 17. 2 Tim. 2, 21. 3, 17. Hebr. 13, 21. — pl., Eph. 2, 10. ut *ἔργον καλόν*, Matth. 26, 10. (Marc. 14, 6.) — pl., Matth. 5, 16. 1 Tim. 5, 10. 25. Tit. 2, 7. 3, 8. 14. Hebr. 10, 24. 1 Petr. 2, 12. — vel denique recte factum, quod ordini rerum humanarum convenit, pl., Rom. 13, 3. — *τὰ ἔργα τὰ ἐν δικαιοσύνῃ* = *τὰ δίκαια*, Tit. 3, 5. — *τὰ — τοῦ θεοῦ*, facta Deo probata, Joh. 6, 28. Apoc. 2, 26. — *ἔργον πίστεως*, id quod fides operatur, s. quae fidei adiuncta est bene faciendi ratio, 1 Thess. 1, 3. 2 Thess. 1, 11. (h. l. observa concinne dicta: *ἀγαθωσύνης* ε ὐ δ ο κ ί α ν, quod *ἡ ἀγαθωσ*. *decernit*, *κ*. *πίστεως* ἔ ρ γ ο ν, quod fides *agit*, v. supra: *ἀγαθωσύνη*) — *ἔργα ἄξια τῆς μετανοίας*, Act. 26, 20. — *ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ*, Apoc. 3, 2. cf. Joh. 3, 21. — *ἔργα πονηρά*, Col. 1, 21. 2 Joh. v. 11. — addito praedicato: *πονηρός*, Joh. 3, 19. 7, 7. — *ἔργα νεκρά*, Hebr. 6, 1. 9, 14. — *ἄνομα*, 2 Petr. 2, 8. — *ἔργα ἀσεβείας*, Jud. v. 15. — *τοῦ σκότους*, Rom. 13, 12. Eph. 5, 11. — *ζ*., in scriptis Pauli gratiae (*τῇ χάριτι*) Dei opponitur meritum *ἐξ ἔργων* (*νόμου*) — *τὰ ἔργα νόμου*, Rom. 3, 20. 28. 9, 32. Gal. 2, 16. 3, 2. 5. 10. — *τὰ ἔργα* simpliciter, Rom. 4, 2. 6. 9, 11. 11, 6. Eph. 2, 9. 1 Tim. 2, 9. — Alibi eatenus *τὰ ἔργα* cum quadam oppositione commemorantur, quatenus praeter fidem requiruntur, Jac. 2, 14—26. 3, 13.

Ἐ ρ ε θ ί ζ ω, f. *ίσω*, (*ἐρέθω* irrito, lacesso) — *τινά*, **a**., ad imitationem provoco, 2 Cor. 9, 2. — **b**., ad indignationem provoco, Col. 3, 21. — 1 Macc. 15, 46. — Xen. Venat. 10, 14.

Ἐ ρ ε ί δ ω, f. *είσω*, figo, infigo, firmiter fulcio; intrans. *ἐρείσασα* (*ἡ πρώρα*), infixa, Act. 27, 41.

Ἐ ρ ε ύ γ ο μ α ι, f. *ξομαι*, (verbum dialecti Macedon. Attici: *ἐρυγγάνω*, eructo, (de fonte scaturiente et aquas copiose emittente), Levit. 11, 10. Pindar. Pyth. 1, 40. (*ἐρεύγονται πηγαί*) — metaph., expromo, eloquor, Matth. 13, 35. (Ps. 18, 3. 144, 7.)

Ἐ ρ ε υ ν ά ω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ab *ἡ ἔρευνα*, investigatio) investigo, perscrutor; **a**., absol., Joh. 7, 52. (duo imperativi, ex hebr. loquendi consuetudine, Cf. lat. illud: divide et impera.) — **b**., *τί*, Joh. 5, 39. (*τὰς γραφάς*) Rom. 8, 27. (*τὰς καρδίας*) 1 Cor. 2, 10. (*τὰ βάθη τοῦ θεοῦ*) Apoc. 2, 22. (*νεφροὺς*

κ. καρδίας, cf. Jerem. 11, 20. Ps. 7, 10.) — **c.**, seq. interrog. indir., 1 Petr. 1, 11. — Aelian. Xen., — οἱ ὁ 2 Sam. 10, 3.

'Ερέω, v. Εἶπον.

'Ερημία, ας, ἡ, (ab ἔρημος, q. v.) solitudo, locus ab hominibus desertus et vacuus, Matth. 15, 33. (Marc. 8, 4.) 2 Cor. 11, 26. — pl., Hebr. 11, 38. (Xen. Hier. 6, 4.)

῎Ερημος, ον, ὁ, ἡ, et -μος, ἐρήμη, ον, **a.**, adiect., desertus, solitarius; — τόπος, Matth. 14, 13. 15. (Marc. 6, 31. 32. 35. Luc. 9, 10. 12.) Marc. 1, 35. (Luc. 4, 42.) — plur., Marc. 1, 45. (Luc. 5, 16. ἐν ταῖς ἐρήμοις) — ὁ οἶκος, Matth. 23, 38. Luc. 13, 35. (al. codd. h. l. omittunt) — ἡ ἔπαυλις, Act. 1, 20. (Ps. 68, 26.) — ἡ ὁδός, Act. 8, 26. (v. supr. Γάζα) — metaph., de femina innupta, maritum non habente, Gal. 4, 27. (oppon. ἡ ἔχουσα τὸν ἄνδρα ex Jes. 54, 1. 2 Sam. 13, 20. — Conferuntur h. l. ecclesia Christiana et Judaica. Illa exiguum adhuc habet sectatorum numerum, huius autem permulti sunt cives.) — **b.**, subst. ἡ ἔρημος, scil. χώρα, desertum, Luc. 15, 4. Matth. 24, 26. — de deserto Judaeae, Matth. 4, 1. (Marc. 1, 3. 4. Luc. 4, 2. 4.) Luc. 1, 80. Joh. 1, 23. — de deserto Arabiae, Act. 7, 30. 36. 38. 42. 44. 1 Cor. 10, 5. Hebr. 3, 8. 17.

'Ερημόομαι (οῦμαι), (pass. verbi ἐρημόω, desolo, devasto, ab ἔρημος) devastor, Matth. 12, 25. (Luc. 11, 17. βασιλεία) Apoc. 18, 16. (πλοῦτος) v. 19. (πόλις) — ἐρημωμένην κ. γυμνὴν ποιεῖν τινα, spoliare aliquam, Apoc. 17, 16. — οἱ ὁ Gen. 47, 19. Hinc voc. seq.

'Ερήμωσις, εως, ἡ, devastatio, Matth. 24, 15. (Marc. 13, 14.) Luc. 21, 20. v. supr. βδέλυγμα.

'Ερίζω, f. ίσω, (ab ἔρις, rixa) rixor (Hom. Il. 1, 277.), Matth. 12, 19. (cf. Jes. 42, 2.)

'Εριθεία (vel ἐριθεία), είας, ἡ, (ab ἐριθεύω, cf. βασιλεία, βουλεία al. — i. e. ἔριθος sum [ἐριθεύς non occurrit], i. e. homo, qui pro mercede opus facit, Tagelöhner. Med. ἐριθεύομαι de iis, qui munera ambiunt auram populi captantes et dolo et artibus, lucrum quaerunt et facile corrumpuntur, Aristot. Polit. 5, 5.) contentio, altercatio, Jac. 3, 14. 16. — Phil. 2, 3. κατ' ἐρίθειαν, cum rixa. — οἱ ἐξ ἐριθείας, contentiosi, Rom. 2, 8. Phil. 1, 17. — plur. αἱ ἐριθ., 2 Cor. 12, 20. Gal. 5, 20.

῎Εριον, ίου, τό, (a voc. τὸ ἔρος s. εἶρος) lana, Hebr. 9, 19. Apoc. 1, 14. (Xen. Mem. 2, 7, 12. — οἱ ὁ Deut. 22, 11.)

῎Ερις, ιδος, ἡ, acc. ἔριν (Phil. 1, 15.), pl. ἔριδες (1 Cor. 1, 11.) et ἔρεις (2 Cor. 12, 20. Gal. 5, 20. Tit. 3, 9.), ut νῆστις, pl. νήστιδες et νήστεις, ἤνιδες et ἤνεις, v. Lobeck. ad Phryn. p. 326. — rixa, altercatio, iunct. cum voc. ζῆλος, Rom. 13, 13. 1 Cor. 3, 3. 2 Cor. 12, 20. Gal. 5, 20. — c. voc. φθόνος, Phil. 1, 15. 1 Tim. 6, 4. Rom. 1, 29. (μεστὸς ἔριδος.)

'Ερίφιον, ίου, τό, et ἔριφος, ου, ὁ, ἡ, hoedulus, hoedus, capella, capra, Luc. 15, 29. plur. Matth. 25, 32. 33. (οἱ ὁ Gen. 27, 9. 38, 17. Ex. 12, 9.)

'Ερμᾶς, ᾶ, ὁ, (dorice pro: 'Ερμῆς, qu. v.) Hermas (vir quidam Christianus, Origine iudice auctor illius libri, qui [circa annum 92 post Chr. n.

scriptus] sub Pastoris nomine magnae olim auctoritatis fuit in ecclesia, v. Euseb. H. E. lib. 3. c. 3. Hieron. de Viris illustr. c. 10.), Rom. 16, 14.

Ἑρμηνεία, ας, ἡ, (a v. ἑρμηνεύω, q. v. — facultas seusum animi oratione significandi, δοῦναι ἑρμηνείαν, Xen. Mem. 4, 3, 12. — facultas interpretandi, 1 Cor. 12, 10. 14, 26. (Sirac. 47, 17.)

Ἑρμηνεύω, f. εύσω, (a v. ἔρω s. εἴρω [ῥέω] v. Ἑρμῆς, verbis explico, Xen. Mem. 1, 2, 52.) *interpretor*, in linguam vernaculam transfero, Joh. 1, 39. 43. 9, 7. Hebr. 7, 2. (Μελχισεδὲκ ipse dic. ἑρμηνευόμενος, homine pro eius nomine posito.) οἱ ὁ Esdr. 4, 7. — Xen. Anab. 5, 4, 4.

Ἑρμῆς, οῦ, ὁ, (nom. contract. ex Ἑρμέας — quod duct. a v. εἴρω, s. ῥέω, dico, unde lat. sermo, verbum) Hermes, 1., Mercurius (Jovis et Maiae Filius, Deorum nuntius et interpres, eloquentiae et mercaturae patronus), Act. 14, 12. — 2., vir quidam Christianus, Rom. 16, 14.

Ἑρμογενής, έος (οῦς), ὁ, (ex Ἑρμῆς et γένος, qui genus ducit ex Mercurio) vir Christianus, fortasse Ephesius, qui cum Paulo Romae fuit eumque deseruit, 2 Tim. 1, 15.

Ἑρπετόν, οῦ, τό, (ab ἕρπω, serpo, repo) reptile (apud Homer. animal, quod non volat, ut avis, sed in terra incedit, Od. 4, 419.), pl., Act. 10, 12. 11, 6. Rom. 1, 23. Jac. 3, 7. — οἱ ὁ Gen. 1, 20. 24. — Xen. Mem. 1, 4, 11.

Ἐρυθρός, ά, όν, ruber, rubra, rubrum; — ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα, mare rubrum (i. e. oceanus Indicus, Arabiam Persidemque alluens, in duos sinus divisus, quorum is, qui ab Oriente est, Persicus, alter ex adverso situs, Arabicus appellatur, hebr. יַם סוּף, Exod. 10, 19. a copia algarum illic crescentium dictus), in N. T. per synecdochen: superior illa sinus Arabici pars, per quam Israëlitae ex Aegypto in Arabiae littus profecti sunt, Act. 7, 36. Hebr. 11, 29.

Ἔρχομαι, (imperat. ἔρχου, Matth. 8, 9. Luc. 7, 8. Joh. 1, 47. 11, 34. Apoc. 6, 1. 3. 5. 7. 22, 17. 20. et plur., Luc. 14, 17. Joh. 1, 40. pro Atticor. ἴθι, ἴτε a verbo εἶμι. — imperf. ἠρχόμην, Marc. 1, 45. al. — Plato Legg. 3. p. 685. pro Attic. ᾔειν et ᾖα a verbo εἶμι, — fut. ἐλεύσομαι, Matth. 9, 15. al. — v. supr. ἀπέρχομαι, διέρχομαι, ἐξέρχομαι, εἰςέρχομαι, ἐπέρχομαι. — aor. 2. ἦλθον, perf. ἐλήλυθα.)

1., *venio*; *a.*, absol., *α.*, de hominibus, א., de iis, qui ex uno loco in alterum veniunt, et est ἔρχομαι propr. in viam me dedi, ut *adsim*, oppon. discedere, πορεύεσθαι, Matth. 9, 9. (Luc. 7, 8. plane ita Epictet. 1, 25.) ὑπάγειν, Marc. 7, 31. — Adesse vero et venisse dicitur vel is, qui domum, ad *suos* rediit, Matth. 24, 42. 44. 48. 25, 6. 10. 19. Luc. 12, 38. 45. 14, 5. 10. 15, 25. 30. 19, 3. Joh. 4, 27. 20, 24. Act. 21, 22. 2 Tim. 4, 13. 21. — vel qui vocatus erat, Matth. 14, 29. 22, 3. Luc. 5, 7. 14, 17. 20. Act. 10, 29. 22, 30. Apoc. 22, 7. — vel qui ad eum locum tetenderat, Marc. 3, 11. 5, 35. (Luc. 8, 49.) 11, 14. 8, 22. (Matth. 16, 13.) Joh. 6, 17. 11, 17. 20. — vel qui ibi exspectatus erat, Matth. 26, 47. Act. 5, 15. — vel qui aliis se (ad eos) accessurum esse promiserat, 1 Cor. 11, 34. 16, 2. 10. 12. 2 Cor. 2, 3. 9, 4. 12, 20. 21. 13, 2. Phil. 2, 24. 3 Joh. v. 10. Apoc. 22, 20. — vel denique qui ad illum accedit locum, ad quem eum pervenisse necesse est, si id, quod sibi proposuit,

peragere vult, Matth. 25, 11. 24, 43. Act. 25, 23. Apoc. 16, 15. Scilicet usus verbi accommodatur ad terminum, ex quo vel praesentia vel absentia aestimatur, v. c. Matth. 24, 43. in domum heri. In commentariis de vita Jesu scriptis auctores hoc verbo de iis uti solent, qui ad Jesum alicubi versantem accedant, Joh. 14, 30. — ἔρχεται (τίς), ἔρχονται, pro quo Matthaeus adhibere voculam solet ἰδού, Marc. 1, 40. (Matth. 8, 2. Luc. 5, 12.) 2, 3. (Matth. 9, 2. Luc. 5, 18.) 3, 31. (Matth. 12, 46.) 5, 22. (Luc. 8, 41. Matth. 9, 18.) 5, 35. (Luc. 8, 49.); e populari narrandi consuetudine copulare solent cum verbis agendi verbum ἔρχεσθαι, quo notetur actionis initium: ἔρχεται καί etc., Matth. 13, 4. (Marc. 4, 4. sed Luc. 8, 5. non habet) v. 19. (Marc. 4, 15. Luc. 8, 12.) v. 25. 32. 27, 49. (Marc. 15, 36.) Marc. 5, 33. 6, 29. 12, 9. (Luc. 20, 16. — immutat verba, Matth. 21, 40.) 14, 3. 15, 43. Marc. 2, 18. 14, 37. Luc. 8, 41. 47. Joh. 6, 15. 11, 48. 12, 22. 15, 22. 19, 32. 38. 20, 19. 26. 21, 13. 3 Joh. v. 3. Apoc. 5, 7. 17, 1. 21, 9. — ἔρχου κ. ἴδε, Joh. 1, 47. 11, 34. — pl., 1, 40. — ἔρχου κ. βλέπε, Apoc. 6, 1. 3. 5. 7. pro qua copulandi ratione Matth. saepius utitur participio ἐλθών, 2, 8. 8, 2. 7. 9. 9, 10. 18. 14, 12. 33. 18, 31. 27, 64. 28, 13. Marc. 5, 27. 7, 25. 12, 14. 42. 14, 45. 16, 1. Lucas etiam participio ἐρχόμενος, 13, 14. 16, 21. 18, 5. ἐλθών, Act. 16, 37. 39. Interdum verbo ἔρχεσθαι adiungitur alterius verbi participium, Luc. 13, 7. 19, 18. 20. 24, 23. Act. 19, 18. Joh. 6, 24. 20, 18. — In aliis tamen locis partic. ἐλθών vertendum est: quando veni (venisti, venit), Joh. 11, 17. 16, 8. 2 Cor. 12, 20. Phil. 1, 27. (ubi oppon. ἀπών.) — Verbo ἔρχεσθαι adduntur adverbia: ταχύ, Apoc. 3, 11. 11, 14. 17, 20. — πάλιν, Joh. 14, 3. — ἐξαίφνης, Marc. 13, 36. cf. Joh. 9, 7. (ἦλθε βλέπων) Luc. 2, 16. (ἦλθον σπεύσαντες.)

ב., de eo, qui per saecula annuntiatus aliquando veniet s. venit, — ἔρχεται, praes. pro fut. i. e. certo veniet, — de *Messia*, Matth. 3, 11. (Marc. 1, 7. Luc. 3, 16. Joh. 1, 27. 30. Act. 13, 25.) Joh. 4, 25. 7, 27. 31. Gal. 3, 19. — qui dicitur κατ' ἐξοχήν· ὁ ἐρχόμενος, i. e. certo venturus, Matth. 11, 3. (Luc. 7, 19. 20.) cf. Hebr. 10, 37. — ἔρχεται, de *Elia*, Matth. 11, 14. 17, 10. 11. 12. (Marc. 9, 12. 13. 14.) — de *Antichristo*, 1 Joh. 2, 18. 2 Thess. 2, 3. — de *Jesu* Christo *e coelis redituro*, Matth. 10, 23. 1 Cor. 4, 5. 11, 26. Hebr. 10, 37. (Habac. 2, 3.) — de *Paracleto*, apostolis promisso, Joh. 15, 26. 16, 7. 8. 18. — Dicitur Deus: ἐρχόμενος, is, qui venturus est (cum Christo), Apoc. 1, 4. 4, 8. (Ex. 3, 14.) — ג., de eo, qui in publicum prodit, hominum attentionem in se conversurus (cf. verba ἀναστῆναι, ἐγερθῆναι), Matth. 11, 18. 19. (Luc. 7, 33. 34.) Joh. 1, 31. 10, 8. 2 Petr. 3, 3. Apoc. 17, 10.

Not. verbo ita simpliciter dicto hic illic adduntur descriptiones: *aa.*, per participia, Matth. 11, 19. 20. (Luc. 7, 33. 34.) Joh. 1, 31. — *bb.*, ἐν ὀνόματι τ., Matth. 21, 9. (Marc. 11, 9.) 23, 39. (Luc. 13, 35.) Luc. 19, 38. Joh. 12, 13. — ἐπὶ τῷ ὀνόματί τινος, Matth. 24, 5. (Marc. 13, 6. Luc. 21, 8.) — *cc.*, ἔρχεσθαι ἀφ' ἑαυτοῦ opponitur τῷ· ἀποστέλλεσθαι, s. πέμπεσθαι, Joh. 7, 28. 8, 42. — *dd.*, de adventu (reditu) Christi glorioso: — ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, Matth. 24, 30. (Marc. 13, 26. ἐν νεφέλαις, Luc. 21, 27. ἐν νεφέλῃ) 26, 64. (Marc. 14, 62. — μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρ. — Act. 1, 11.) — ἐν δόξῃ, Matth. 15, 27. (Marc. 8, 38. Luc. 9, 26.) 25, 31. μετὰ δόξης, Matth. 24, 30.

(Marc. 13, 26. Luc. 21, 27.) — ἐν δυνάμει, Marc. 9, 1. (μετὰ δυνάμεως, Matth. 24, 30. et Marc. 13, 26. Luc. 21, 27.) — ἐν τῇ βασιλείᾳ, Matth. 16, 28. Luc. 23, 42. — Christus dicitur ἐν σαρκὶ ἐληλυθώς, i. e. corpore humano indutus, 1 Joh. 4, 2. 3. 2 Joh. v. 7. (ubi ἐρχόμενος pro: ἐληλυθώς) cf. Joh. 1, 14. — Praeterea ee., de Christo: ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος κ. αἵματος, 1 Joh. 5, 6. — ff., additur descriptio ad tempus pertinens: ὀπίσω τινός, post aliquem, Matth. 3, 11. (Marc. 1, 7. Joh. 1, 15. 27. 30.)

β., de *tempore:* ut lat. venio, additum ℵ., nominibus temporis subst., v. c. ἐλεύσονται ἡμέραι, Matth. 9, 15. Marc. 2, 20. Luc. 5, 35. 17, 22. 21, 6. — ἔρχεται ὥρα, Joh. 4, 21. 23. 5, 25. 16, 2. 25. (seq. ὅτι) v. 32. — ἦλθεν, venit, i. e. adest, Joh. 16, 4. 21. Apoc. 14, 7. 15. — ἐλήλυθε, Joh. 12, 23. 13, 1. 16, 32. (in his l. additur: ἵνα) 17, 1. — ἐληλύθει, venerat (aderat), Joh. 7, 30. 8, 20. — ἡ ἡμέρα, Luc. 22, 7. Apoc. 6, 17. (ἦλθεν) Act. 2, 20. et pl. praes. ἔρχονται, certissime venient, Luc. 23, 29. Hebr. 8, 8. — νύξ, Joh. 9, 4. — ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου, 1 Thess. 5, 2. — καιρός, Act. 3, 19. — ℶ., nominibus eventorum, in certum tempus incidentium: ὁ θερισμός, Joh. 4, 35. — ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου, Apoc. 19, 7. (ἦλθεν) — ἡ κρίσις, 18, 10. — ἔρχονται δύο οὐαί, Apoc. 9, 12. 11, 14. — τὰ σκάνδαλα, Matth. 18, 7. (Luc. 17, 1.) — τὸ τέλειον, 1 Cor. 13, 10. — ὁ, ἡ, τὸ ἐρχόμενος, ένη, ον, venturus, futurus, a, um, v. c. ὁ αἰών, Marc. 10, 30. (Luc. 18, 30.) — Act. 18, 21. (ἡ ἑορτή) 1 Thess. 1, 10. (ἡ ὀργή, cf. Apoc. 11, 18. ἦλθεν.)

γ., ἔρχεσθαι de naturae eventis, quibus terrae incolis aliquid immitti videtur, v. c. de aquis in terram sese effundentibus; ποταμός, Matth. 7, 25. — κατακλυσμός, Luc. 17, 27. — ὑετός, Hebr. 6, 7. — λιμός, Act. 7, 11. — de candela, quae affertur, Marc. 4, 21. — δ., de eventis in rerum humanarum ordinem introducendis; ἔρχεται ἡ βασιλ. τ. θεοῦ, Matth. 6, 10. (Luc. 11, 2.) Marc. 9, 1. (8, 39.) 11, 10. Luc. 17, 20. — ἡ πίστις, Gal. 3, 25. — ἡ ἐντολή, Rom. 7, 9. — veniunt boni effectus, Rom. 3, 8. — mortui in vitam resuscitandi e sepulcris, 1 Cor. 15, 35.

b., constructe: α., c. vocibus terminum a *quo* significantibus; ἀπό c. gen. loci, Matth. 27, 57. Marc. 1, 9. 7, 1. 15, 21. Act. 18, 2. 2 Cor. 11, 9. — c. gen. pers. e domo alicuius, Marc. 5, 35. Joh. 3, 2. Gal. 2, 12. — ἐκ c. gen. loci, Luc. 5, 17. Joh. 3, 31. Apoc. 7, 14. — addito inf. finem indicante, Matth. 12, 42. (Luc. 11, 31.) — παρά τινος, Luc. 8, 49. — c. adverb. πόθεν, Joh. 3, 8. 8, 14. Apoc. 7, 13. — ἄνωθεν, Joh. 3, 31. — ὄπισθεν, Marc. 5, 27.

β., cum vocibus terminum *ad quem* signific., εἰς cum acc. loci, venio aliquo, v. c. εἰς τὴν οἰκίαν, Matth. 2, 11. 8, 14. (Marc. 1, 29. Luc. 4, 38.) v. 28. (Marc. 5, 1.) 9, 1. 12, 9. 14, 34. 15, 39. — εἰς τόπον, 27, 33. al. — εἰς τὰ ἴδια, Joh. 1, 11. — Gal. 1, 21. 2, 11. al. — Per se patet verbum sic dici de proficiscentibus; εἰς τὸν κόσμον, Joh. 1, 9. 6, 14. 9, 30. 11, 27. 18, 37. — ἐκ — εἰς, Joh. 4, 54. — εἰς, i. e. ad, Marc. 7, 31. Joh. 20, 3. 4. — εἰς ἑορτήν, ad festum, Joh. 4, 45. 11, 56. 12, 12. — εἰς c. acc. status, εἰς τὸ χεῖρον, in conditionem peiorem, Marc. 5, 26. — εἰς ἀπελεγμόν, in contemtum, Act. 19, 27. — incidere in aliquid, Joh. 5, 24. εἰς κρίσιν, εἰς τὴν ὥραν ταύτην ἦλθον, Joh. 12, 27. (διὰ τοῦτο, scil. ut moriar, me inieci in huius horae

periculum, cf. v. 23, 24.) — ἔρχ. εἴς τι, ad aliquid venire dic. scriptor, qui aliis tractatis iam ad novum argumentum transit, 2 Cor. 12, 1. — ad aliquid pervenire, 2 Tim. 3, 7. — εἰς ἑαυτόν, ad sanam mentem redire, Luc. 15, 17. — ἐπί c. acc. loci, nostr. auf, Matth. 14, 28. Marc. 6, 53. Luc. 19, 5. Act. 12, 10. 12. — vel acc. rei, ad quam venit aliquis, Matth. 3, 7. 21, 19. (Marc. 11, 13.) Luc. 24, 1. Joh. 19, 33. — c. acc. pers. ad, nostr. vor Jemand hin, Act. 24, 8. — super, auf, Matth. 3, 16. Act. 10, 6. — devolvi in aliquem (de calamitatibus), Joh. 18, 4. idem de culpa caedis, Matth. 23, 35. cf. 27, 25. Act. 19, 6. — adversus, auf Jem. los, Luc. 14, 31. — παρά c. acc. loci, ad, Matth. 15, 29. — Marc. 2, 13. — πρός, ad, c. acc. pers.: πρός μέ, Matth. 3, 14. — 7, 15. 14, 29. 17, 14. 19, 14. (Marc. 10, 14. Luc. 18, 16.) 21, 32. 25, 36. 39. Marc. 1, 45. 2, 13. 9, 14. 10, 50. Luc. 1, 43. 7, 7. Joh. 1, 29. 48. 3, 2. 26. 11, 19. al. 2 Cor. 13, 1. (praes. pro fut.) 2 Joh. v. 10. — ἀπό τινος πρός τινα, 1 Thess. 3, 6. — πρός τινα εἰς (τόπον τινά), Act. 20, 6. Tit. 3, 12. — dicuntur vero speciatim ἔρχεσθαι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, qui se eius disciplinae committunt, Joh. 5, 40. 6, 35. 37. 44. 45. 65. — πρός τι, nostr. an: πρὸς τὸ φῶς, Joh. 3, 20. 21. — In al. locis legitur dat., Matth. 21, 5. (ad hebr. יָבוֹא לָךְ, Zach. 9, 9.) Apoc. 2, 5. 16. — adverb. loci: ὧδε, ἐνθάδε, ἐκεῖ, οὗ (quo), Matth. 8, 29. Luc. 10, 1. Joh. 4, 15. 18, 3. al. — omisso demonstrativo ἐκεῖ ante relat., Joh. 7, 34. 8, 21. 22. 13, 33. (in his loc. ἔρχομαι verti potest: pervenio illuc.) — ποῦ, Hebr. 11, 8. — ἕως τινός, usque ad aliquem, i. e. ad locum, quo est aliquis, Luc. 4, 42. — ἄχρι τινός, Act. 11, 5. — κατά τινα, devenire ad, hinab, Luc. 10, 33. Act. 16, 7.

γ., cum vocibus *instrumentum* signific., Joh. 21, 8. — ἔν τ., 1 Cor. 4, 21.

δ., cum verbis *consilium ac finem* indicantibus, seq. infinit., Matth. 5, 17. 9, 13. (Marc. 2, 17. Luc. 5, 32.) 10, 34. 45. Luc. 1, 59. 3, 12. 4, 34. 6, 17. 12, 49. 19, 10. Joh. 4, 15. 2 Thess. 1, 10. Jud. v. 14. — cum particip. fut., Act. 8, 27. — seq. ἵνα, Joh. 10, 10. 12, 9. Act. 9, 21. — εἴς τι, Joh. 1, 7. 9, 43.

2., *eo, incedo* (Hom. Il. 9, 43. ἔρχεο, abi; v. 645. ἔρχεσθε, abite); — ὀπίσω τινός, sequor aliquem, Matth. 16, 24. (Luc. 9, 23.) Luc. 14, 27. (ex hebr., cf. Gen. 24, 5. 8. 37, 17. al.) — πέραν τῆς θαλ. εἰς, Joh. 6, 17. cf. Marc. 10, 1. (ἔρχεται πέραν — εἰς, Matth. 19, 1.) — ad terminum, qui iam indicatus est, hingehen, Marc. 11, 13. — πρός τινα, Luc. 15, 20. — σύν τινι, Joh. 21, 3. — ὁδὸν ἔρχεσθαι, Act. 9, 17. (in via, quam ingressus es.) Luc. 2, 44. (Xen. Anab. 3, 1, 6. 2, 2, 10.) — Not.: ἔρχομαι utrumque significare potest, et eo, et venio; sed ἦλθον et ἐλθεῖν plerumque de venientibus, de euntibus perraro dicitur.

'Ερωτάω (ῶ), f. ήσω, (verbum derivatum, quod apud Atticos complet tempora verbi simplicioris formae: ἔρομαι. Coniungit in N. T. utramque significationem et interrogandi et rogandi, ut hebr. שָׁאַל et lat. rogo. Graecis significat interrogare) **α.**, *interrogo; α.*, absol., Luc. 22, 68. Joh. 8, 7. (Xen. Mem. 4, 2, 23.) — β., τινά, aliquem (quaero ex aliquo), Joh. 9, 21. 16, 19. 30. — γ., addit. λέγων c. verbis interrogantis, Matth. 16, 13. (Marc. et Luc. in loc.

parallel. ἐπερωτᾷν) Luc. 9, 18. 19, 31. Joh. 1, 19. 21. 25. 5, 12. 9, 19. 16, 5. (Xen. Cyr. 8, 6. 19.) — δ., τινά τι, Matth. 21, 24. (λόγον, Luc. 20, 3. sed Marc. 11, 29. ἐπερωτ.) Marc. 4, 10. (τὴν παραβολήν sensum parabolae) — Joh. 16, 23. (οὐδέν) — Xen. Mem. 3, 7, 2. — ε., τινὰ περί τινος. Luc. 9, 45. Joh. 18, 19.

b., *rogo*, α., τινά, aliquem, Joh. 14, 16. — β., addito λέγων cum verbis rogantis, Matth. 15, 23. Joh. 12, 21. — γ., sequente solo imperat., Luc. 14, 18. Phil. 4, 3. — δ., constr. cum ἵνα, ut Marc. 7, 26. (ἵνα ἐκβάλλῃ, i. q. λέγουσα· ἔκβαλε) Luc. 7, 36. 16, 27. Joh. 4, 47. 19, 31. 38. (not. ἵνα ἄρῃ) 2 Joh. v. 5. 1 Thess. 4, 1. — vel cum ὅπως, ut, Luc. 7, 3. 11, 37. Act. 23, 20. — ε., constr. c. inf., Luc. 5, 3. 8, 37. Joh. 4, 40. Act. 3, 3. 10, 48. 23, 18. 1 Thess. 5, 12. — ζ., τινὰ περί τινος, Luc. 4, 38. Joh. 17, 9. 20. 1 Joh. 5, 16. (h. l. alternat c. αἰτεῖν, et subint. τὸν θεόν) — ὑπέρ τινος, 2 Thess. 2, 1. — ἐρωτᾷν τὰ πρὸς εἰρήνην, talia petere, quae ad pacem pertinent, Luc. 14, 32. (alio sensu haec phrasis dic. in V. T. Gen. 43, 27. 1 Sam. 10, 4. 17, 22. formula aliquem salutantium et de eius salute percontantium.)

Ἐσθής, ῆτος, ἡ, (ab ἕννυμι, ἔσθην, quare rectius scriberetur: ἐσθής) vestis (cf. vernac. Weste), Luc. 23, 11. Act. 12, 21. — aliquis ἐν ἐσθῆτι, veste indutus, Act. 1, 10. 10, 30. Jac. 2, 2.

Ἔσθησις, εως, ἡ, (a v. ἐσθέω, et hoc a voc. ἐσθής, q. v.) vestis, pl., Luc. 24, 4. (de ἐν v. sub v. ἐσθής.)

Ἐσθίω (formula producta verbi ἔδω, mutuatur a verbo φάγω aoristum 2. ἔφαγον, f. (serioris aevi) φάγομαι, 2. pers. φάγεσαι, Luc. 17, 8. pro quo Graeci ἔδομαι) comedo, **a.**, absol., α., ἐσθίειν, Matth. 12, 1. (Luc. 6, 1.) 14, 21. (Marc. 6, 44. οἱ ἐσθίοντες, convivae) 15, 38. (Marc. 8, 6.) 26, 24. 25. (ἐσθιόντων αὐτ., cum comederent, Marc. 14, 18. 22.) Act. 27, 35. — speciatim oppon. abstinentiae a certis ciborum generibus, Rom. 14, 3. 4. 20. — β., ἐσθίειν κ. πίνειν, coniunctim **א.**, cibo ac potu uti ad explendam famem sitimque, 1 Cor. 11, 22. 29. 34. — **ב.**, ad explendam famen *sine discrimine* uti, 1 Cor. 10, 28. 31. (adiunct. πίνειν) 2 Thess. 3, 10. — ג., epulas non vitare, Matth. 11, 19. (Luc. 7, 34.) oppon. μήτε ἐσθίειν, μήτε πίνειν, de Joh. dictum, qui severiori vitae adsuetus parco et modico victu utebatur, Matth. 11, 18. (Luc. 7, 33. coll. Matth. 3, 4. Marc. 1, 6.) cf. Luc. 4, 2. — ד., oppon. ieiuniis (τῷ νηστεύειν), Luc. 5, 33. — ה., de iis dict., qui nec de victu nec de aliis rebus solliciti vitam agunt securam, Luc. 17, 27. 28. — γ., ἐσθίειν (κ. πίνειν) μετά τινος, coenare, epulis accumbere cum aliquo, Matth. 9, 11. (Marc. 2, 16. Luc. 5, 30.) cf. Luc. 15, 2. (συνεσθίειν τινί) — μετὰ τῶν μεθυόντων, de potante et luxuriante, Matth. 13, 49. (Luc. 12, 45.) — δ., ἐπὶ τραπέζης τινός (v. supr. ἐπί), accumbere simul cum aliquo epulis, ab hoc ipso paratis, Luc. 22, 30. — additur: τινί, dat. commodi, in honorem alicuius, Rom. 14, 6. — ε., ἐσθίειν, de animalibus, Matth. 15, 27. — **b.**, constr. α., τί, comedo aliquid, **א.**, sensu propr., — ἄρτον, cibum capere, coenare (ex hebr. אָכַל לֶחֶם, Ex. 2, 20. Gen. 43, 25. 1 Sam. 20, 24. Prov. 23, 6.), Matth. 15, 2. (Marc. 7, 2. ἄρτους) — τὸν ἑαυτοῦ, suo labore partum, 2 Thess. 3, 12. — ἣν ἐσθίων solebat come-

dere, ἀκρίδας cett., Marc. 1, 6. (Matth. 3, 4. ἡ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες cett.) —λάχανα, Rom. 14, 2. 1 Cor. 10, 25. — τὰ παρά τινος, quae ab aliquo suppeditantur, Luc. 10, 7. i. q. τὰ παρατιθέμενα, v. 8. 1 Cor. 10, 27. — τὰς θυσίας, 1 Cor. 10, 18. — εἰδωλόθυτον, 1 Cor. 8, 7. 10. (cf. Apoc. 2, 14. 20.) — μήτε ἄρτον ἐσθ. μήτε οἶνον πίνειν, tenui victu uti, Luc. 7, 34. — de animalibus, speciat. porcis: — κεράτια, Luc. 15, 16. — β., metaph., consumo, aufreiben, τινά, Hebr. 10, 27. (cf. Joh. 2, 17. אָכַל, Deut. 7, 16. 32, 22. Jes. 9, 12. de igne, Hom. Il. 23, 182.) — β., ἐκ (ἀπό) τινος, capere ex aliquo, quod comedatur, 1 Cor. 11, 28. 4, 7. 13. — de animalibus, speciat. canibus: nutriri aliquo, ἀπὸ τῶν ψιχίων, Matth. 15, 27. (Marc. 7, 28.) — Cf. φάγω.

Ἐσλί, ὁ, vulg. Hesli quidam majorum Christi, Luc. 3, 25.

Ἔσοπτρον, ου, τό, (a v. εἰσόπτομαι, 3. perf. pass.) speculum, Jac. 1, 23. (Sap. 7, 26. Sir. 12, 13. i. q. κάτοπτρον. Veteres speculis non usi sunt vitreis, sed metallicis e chalybe confectis, Plin. H. N. 33, 4. 34, 17.) 1 Cor. 13, 12. (βλέπειν δι' ἐσόπτρου, cernere per lapidem specularem. (qui lucem non claram, sed fucatam immittit.)

Ἑσπέρα, ας, ἡ, (a masc. ἕσπερος, hesperus, vesper, stella Veneris, quae post occasum solis apparet) vespera, tempus vespertinum, Act. 4, 3. 28, 23. — πρὸς ἑσπ. ἐστί, vesperascit, Luc. 24, 29.

Ἐσρώμ, ὁ, Esrom, unus e maioribus Christi, Matth. 1, 3. Luc. 3, 33.

Ἔσχατος, η, ον, (a v. ἔχω, ἔσχον, adhaerens) extremus, ultimus (i. e. qui ultimum in aliquo ordine explet locum), **a.**, adiect. nominibus: τόπος (i. e. in serie locorum ultimus), Luc. 14, 9. 10. — κοδράντης (h. e. denarius, qui tibi alio post alium iam expenso adhuc superest), Matth. 5, 26. (Luc. 12, 59.) — τὰ ἔργα, Apoc. 2, 19. — in ordine rerum tempore sibi succedentium: postremus; ἡ ἐσχ. σάλπιγξ, 1 Cor. 15, 52. — αἱ ἐσχ. πληγαί, Apoc. 15, 1. (explicatur, quaenam dicantur, ibid.) 21, 9. — ἡ — πλάνη, Matth. 27, 64. (oppon. h. l. ἡ πρώτη, sens.: ne sit postrema fraus, per fictam narrationem de eo redivivo facta, perniciosior, quam prima, quae falso Messiae fidem erat factura; Euthym. Cigab.) — ἡ ἐσχάτη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, Joh. 7, 37. — ἡ ἐσχάτη ἡμέρα κατ' ἐξ. dies novissimus (omnium dierum ultimus), i. e. quo hoc saeculum (הָעוֹלָם הַזֶּה, v. supra: αἰών) consummatum erit, Joh. 6, 39. 40. 44. 11, 24. 12, 48. — αἱ ἐσχ. ἡμέραι, Act. 2, 17. (in textu hebr. Joël. 3, 1. legitur אַחֲרֵי־כֵן, μετὰ ταῦτα, sed auctor effinxit formulam ex aliis locis, v. c. Jes. 2, 2. Jerem. 23, 20. Mich. 4, 1.) — 2 Tim. 3, 1. — ἐν καιρῷ ἐσχ., 1 Petr. 1, 5. — ἐν ἐσχ. χρόνῳ, Jud. v. 18. pl., ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, 1 Petr. 1, 20. — ἡ ἐσχ. ὥρα, 1 Joh. 2, 18. — ὁ ἔσχατος Ἀδάμ (qui distinguitur a τῷ πρώτῳ Ἀδάμ), postremus Adam, vitae melioris perfectiorisque dux et antesignanus, 1 Cor. 15, 45. — — i. q. ὁ δεύτερος (apposit. vocabulo ἄνθρωπος), ibid. v. 47.

b., ὁ, ἡ, τὸ ἔσχ. absol. aut c. genit. α., ultimus, οἱ ἔσχατοι (disting. a τοῖς πρώτοις), Luc. 13, 30. (Sens.: qui ad felicitatem aeternam postremi vocati sunt, ii tum, cum aditus ad eam patebit, primi erunt, i. e. ii statim intromittentur; alii et ii quidem, qui inter vocatos primi erant, serius venient i. e.

excludentur.) — Matth. 19, 30. 20, 16. (Sens.: postremum vocatis benignitate Dei id tribuitur, quod primum vocatis, etsi idem promeriti sibi videntur esse, denegatur, Marc. 10, 31.) — 20, 8. 12. qui postremi ad opus accesserunt. — *ὁ πρῶτος κ. ὁ ἔσχ.*, aeternus, Apoc. 1, 11. 17. 2, 8. 21, 13. — *ἐξήρχοντο ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων*, i. e. post seniores caeteri omnes ad ultimos usque, Joh. 8, 9. — *ἔσχατος* in praedicati loco pos. et iunctum cum verbo, pro adverbio: Marc. 12, 6. 22. (postremum mortua est; al. codd. adv. *ἔσχατον*) — *ἔσχατόν τινος*, — *τῆς γῆς*, extremi fines terrae, Act. 1, 8. 13, 47. — *ἔσχατον τῶν ἡμερῶν*, Hebr. 1, 1. 2 Petr. 3, 3. (hebr. אַחֲרִית הַיָּמִים) — *τὰ ἔσχατά τινος*, postrema alicuius conditio, Matth. 12, 45. (Luc. 11, 26.) 2 Petr. 2, 20. — Neutr. *ἔσχατον*, adv., postremo, 1 Cor. 15, 8. — *β.*, ref. ad dignitatis gradum: infimus, Marc. 9, 34. (35.) 1 Cor. 4. 9.

Ἐσχάτως, adv., (ab adi. *ἔσχατος*) extremo; — *ἐσχάτως ἔχειν*, in extremis esse, animam agere, Marc. 5, 23. (Veteres Graecos hac formula non usos esse, sed de aegrotantibus *κακῶς*, *πονηρῶς ἔχειν* dixisse, docent Gram. Arrian. et Aelian.: *θανασίμως*, *ἐπιθανατίως ἔχειν; ἐσχάτως διακεῖσθαι* habet Diod. Sic. 18, 48.)

Ἔσω, adv., (ab *ἐς*, pro *εἴσω* ab *εἰς*) **a.**, *intro*, Matth. 26, 58. (Marc. 14, 54.) — c. genit., Marc. 15, 16. (Xen. Hier. 2, 10.) — **b.**, *intus*, Joh. 20, 26. Act. 5, 23. — *ὁ ἔσω ἄνθρ.*, internus, interior homo (mens), Rom. 7, 22. Eph. 3, 16. — *οἱ ἔσω*, qui ad coetum Christianorum pertinent (oppon. *οἱ ἔξω*), 1 Cor. 5, 12.

Ἔσωθεν, adv. loci, notans terminum, a quo, (ab *ἔσω*, cf. *ἔξωθεν*, *ἄνωθεν*, *κάτωθεν*, al.) ab interiori parte (cf. lat. ab intus), Matth. 7, 15. 23, 25. 27. 28. (Luc. 11, 39. 40.) Marc. 7, 21. 23. Luc. 11, 7. 2 Cor. 7, 5. Apoc. 4, 8. 5, 1. — *ὁ ἔσωθεν ἄνθρωπος*, 2 Cor. 4, 16. (posuit auctor pro *ἔσω* h. l. *ἔσωθεν*, terminum a quo, propter verb. transit. *ἀνακαινοῦται*. — v. infr. *ὁ*, *ἡ*, *τό*.)

Ἐσώτερος, *έρα*, *ρον*, (compar. ab *ἔσω*, cf. *ἐξώτερος*) interior, Act. 16, 24. — *τὸ ἐσώτερόν τινος*, interior pars alicuius rei, Hebr. 6, 19.

Ἑταῖρος, *ου*, *ὁ*, sodalis (Ammonius: *ἑταῖροι δὲ ἰδίως οἱ καὶ τῇ ἡλικίᾳ παραπλησίως ἔχοντες, καὶ ἐν συνηθείᾳ πολὺν χρόνον γεγονότες*), Matth. 11, 16. (Xen. Cyr. 5, 1, 1. Mem. 2, 6, 15. Kameraden) — in blandis compellationibus, Matth. 20, 13. 22, 12. 26, 50. = amicus.

Ἑτερόγλωσσος, *ου*, *ὁ*, (ex *ἕτερος* et *γλῶσσα*) qui lingua peregrina utitur (oppon. *ὁμόγλωσσος*), Neutr. plur. verba linguae peregrinae, 1 Cor. 14, 21. (cf. Jes. 28, 11. — Ps. 113, 1. *οἱ ό· βάρβαρος*, Aquila: *ἑτερόγλωσσος*.) Polyb. 24, 9, 5.

Ἑτεροδιδασκαλέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *ἕτερος*, q. v., et *διδάσκαλος*. Apud Profanos non legitur) diversam a priori et novam, at falsam doctrinam trado, 1 Tim. 1, 3. 6, 3. (h. l. accuratius explicatur.) Cf. *ἑτερόδοξος*.

Ἑτεροζυγέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *ἕτερος* et *ζυγός*, iugum) iugum impar et diversum subeo; — *ἕτερον* opponitur *τῷ ἴσῳ*, v. c. *ἑτερόκαρπος*, diversos fructus ferens, *ἑτερομήκης* (cuius partes sunt diversae longitudinis), *ἑτερόμορφος*, al. — Et Levit. 19, 13. coll. Deut. 22, 10. *ἑτερόζυγον* ipsum sic dicitur,

ut iumentum iugale diversi generis significet. *Ἑτεροζυγῶ τινι* signif. igitur: iugum impar et diversum cum aliquo subeo; tropo remoto: consocior cum aliquo impari, 2 Cor. 6, 14. (Vetat apostolus, ne commercium habeant Christiani cum idololatris.)

Ἕτερος, έρα, ον, alius. Refertur **a.**, ad numerum, oppositum scil. alicui priori, *α.*, absque articulo, **א.**, adiectum nomini (quod nomen genus vel numerum aliquem indicat, intra quem ab uno alii distinguantur), Matth. 12, 45. (Luc. 11, 26. *ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα*, i. e. e numero *τῶν πνευμάτων*, s. daemonum septem alii, ab eo, cuius mentio facta erat, distinguendi.) Marc. 16, 12. Luc. 6, 6. 9, 56. 14, 31. 16, 7. 18. 20, 11. Joh. 19, 37. Act. 2, 40. 4, 12. 7, 18. 12, 17. 13, 35. 17, 7. 27, 1. Rom. 7, 3. 8, 39. 13, 9. 1 Cor. 8, 4. Jud. v. 7. — *αἱ ἕτεραι γενεαί* (oppon. *ἡ νῦν*), Eph. 3, 5. — **ב.**, simpliciter dictum, sine nomine, i. q. *ἄλλος τις*, Luc. 22, 58. 9, 59. 60. Act. 1, 20. 13, 35. Rom. 7, 4. — *ἕτεροι πολλοί*, Matth. 15, 30. Luc. 8, 3. Act. 15, 35. — *ἕτεροι δύο*, Luc. 23, 32. — *ἑβδομήκοντα*, Luc. 10, 1. — *οὐδὲν ἕτερον*, Act. 17, 21. — *ἕτερα*, res aliae, Act. 19, 39. — *πολλὰ καὶ ἕτερα*, multa alia quoque, Luc. 3, 18. — cum genit., Gal. 1, 19. — *τὰ ἑτέρων* (oppon. *τὰ ἑαυτοῦ*), Phil. 2, 4. — adiecto pronomine *τίς*, Act. 8, 34. — neutr., 1 Tim. 1, 10. — in partitionibus: *ἕτερος — ἕτερος*, vel *ἄλλος — ἕτερος δέ*, pl., Act. 2, 13. Hebr. 11, 36. — *ὁ πρῶτος — ἕτερος*, Luc. 16, 7. 14, 19. 20. — *ὁ δεύτερος — ἕτερος*, Luc. 19, 20. — *τινὲς — ἕτεροι δέ*, Luc. 11, 16. 1 Cor. 12, 9. 10. — *οἱ μὲν — ἕτεροι δέ*, Matth. 16, 4. — *β.*, praefixo articulo: *alter*, a, um (e duobus), *ὁ εἷς — ὁ ἕτερος*, Matth. 6, 24. (Luc. 16, 13.) — Luc. 5, 7. 7, 41. 17, 34. 35. 18, 10. 23, 40. — *τῇ δὲ ἑτέρᾳ*, scil. *ἡμέρᾳ*, postero die, postridie, Act. 20, 15. 27, 3. (Xen. Cyr. 4, 6, 10.) — *ὁ ἕτερος*, alter, saepius, ubi de agendi cum aliis ratione sermo est, pro quolibet alio exempli caussa ponitur, et sistitur alter, in quem agentis actio transeat, Rom. 2, 1. 13, 8. 1 Cor. 4, 6. 6, 1. 10, 24. 29. 14, 17. Gal. 6, 4. Jac. 4, 12. — plur. *οἱ, αἱ, τὰ ἕτεροι, αι, α*, caeteri, ae, a, Luc. 4, 43. 2 Cor. 8, 8. Hebr. 11, 36. — Refertur **b.**, ad qualitatem (non eiusdem naturae, formae, generis), *diversus*, *α.*, adiectum nomini, Rom. 7, 23. 1 Cor. 14, 21. 2 Cor. 11, 4. Gal. 1, 6. Hebr. 7, 11. 13. 15. Jac. 2, 25. — *β.*, ubi post nomen articulo instructum in praedicati loco ponitur, 1 Cor. 15, 40.

Ἑτέρως, adv., (ab *ἕτερος*) aliter, diverse, Phil. 3, 15.

Ἔτι, adv. temp., **a.**, *adhuc*, noch, additum participio, Luc. 24, 6. 44. Matth. 27, 63. Act. 9, 1. 18, 18. 2 Thess. 2, 5. — cum genitivis absol., *ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος*, Matth. 12, 46. 17, 5, 26, 47. (Marc. 14, 43. Luc. 22, 47.) Luc. 8, 49. — 9, 42. 24, 41. Joh. 20, 1. Act. 10, 44. Rom. 5, 6. 8. (*τὸ· ἔτι* iung. cum *ὄντων*) Hebr. 9, 8. — c. verbo finito: Hebr. 7, 10. — **b.**, *etiamnum* (ubi mirum habetur, quod aliquid necdum desierit), Marc. 8, 17. Luc. 14, 22. 1 Cor. 3, 3. 15, 17. Gal. 1, 10. — *porro* (ubi mirum habetur, quod cum alterum iam invaluerit, alterum nondum aut mutatum, aut sublatum sit, Marc. 5, 35. Rom. 3, 7. 6, 2. 9, 19. Gal. 5, 11. — *οὐ — ἔτι, οὐκ ἔτι*, non amplius, Luc. 16, 2. 20, 40. Joh. 14, 30. Gal. 4, 7. Hebr. 10, 26. Apoc. 10, 6. 21, 1. 4. 22, 3. — *ἵνα μὴ ἔτι*, ne amplius, Apoc. 20, 3. — *οὐ μὴ ἔτι*, Apoc. 3, 12. 18, 21. 22. 23. — *οὐδείς, μηδείς, -μία, -δὲν ἔτι*, nemo, nullus, a, um, nihil

amplius, Matth. 5, 13. Hebr. 10, 2. vide infra *μηκέτι*, *οὐκέτι*. — cum comparat: *ἔτι μᾶλλον* x. *μᾶλλον*, Phil. 1, 9. Hebr. 7, 15. — **c**., notat id, quod restat, Joh. 4, 35. 7, 33. 12, 35. 13, 33. Matth. 19, 20. (Marc. 10, 21. Luc. 18, 22.) Marc. 12, 6. — **d**., *insuper*, praeterea; — *ἔτι ἅπαξ*, Hebr. 12, 26. 27. — *ἔτι ἵνα*, Matth. 18, 16. — 26, 63. Hebr. 11, 32. 36. — *ἔτι δὲ καί*, praeterea vero etiam, Luc. 14, 26. Act. 2, 26. — *ἔτι τε καί*, insuperque adeo, Act. 21, 28. — **e**., *iam*, Luc. 1, 15.

Ἑτοιμάζω, f. *άσω*, (ab *ἕτοιμος*, q. v.) paro, praeparo, apparo, **a**., *τί*, *α*., simplex accus. *ἃ δὲ ἡτοίμασας*, Luc. 12, 20. quae parasti (ut suppetant), 1 Cor. 2, 9. (cf. Jes. 64, 3.) — sigillatim: *τὸ ἄριστον*, Matth. 22, 4. — *τὸ πάσχα*, Matth. 26, 19. (Marc. 14, 15. 16. Luc. 22, 8. 12. 13.) — *ἀρώματα*, Luc. 23, 56. 24, 1. — *τόπον τινί*, Joh. 14, 2. 3. Apoc. 12, 6. — *τινὶ πόλιν*, Hebr. 11, 16. — *ξενίαν*, Philem. v. 22. — subintellig. *ξενίαν*, Luc. 9, 52. — *τὴν ὁδόν*, Matth. 3, 3. (Marc. 1, 3. Luc. 3, 4.) Luc. 1, 76. (i. q. *εὐθύνω*, q. v. — Jes. 40, 3. scil. orientis regibus iter facturis praemitti solebant, qui vias sternerent munirentque. Arrian. Exped. Alex. M. 4, 30. 12. et Diod. Sic. 2, 13.) — *τὴν βασιλείαν*, pass., Matth. 24, 35. — *τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον*, pass., Matth. 25, 41. — *τὸ σωτήριον*, Luc. 2, 31. — *τὸ καθίσαι*, pass. *οἷς ἡτοίμασται*, Marc. 10, 40. (ante haec verba post *ἀλλ'* supple: *αὐτῶν ἔσται*; — Matth. 20, 23. addit: *ὑπὸ τοῦ πατρός μου*) — id, quod fieri vult *τὸ θέλημα τοῦ κυρίου*, Luc. 12, 47. — *β*., *τί*, seq. inf.; — *ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα*, Matth. 26, 17. — vel supplendum est *σοι* et seq. *ἵνα*, Matth. 14, 12. — *γ*., *ἑτοιμ. τι εἴς τι*, pass., 2 Tim. 2, 21. Apoc. 9, 7. — **b**., *τινά*, instruo aliquem; — *στρατιώτας*, Act. 23, 23. — pass. *οἱ ἡτοιμασμένοι*, praeparati, addit. *εἰς τὴν ὥραν* x. *ἡμέραν* cett., in horam et diem scil. praefinitam, aut praefiniendam, Apoc. 9, 15. — *τινί τινα*, Luc. 1, 17. (*κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον*) — *ἑτοιμάζω ἐμαυτόν*, me praeparo, Apoc. 19, 7, — seq. *ἵνα*, me praeparo ad vel ut, Apoc. 8, 6. — Hinc voc. seq.

Ἑτοιμασία, *ας*, *ἡ*, (a v. *ἑτοιμάζω* — conditio eius, qui *ἑτοιμαστός* est) promptitudo, Eph. 6, 15. (*ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης*, pedibus promptitudine ad nuntiandum evangelium de pace calceatis; cf. Jes. 52, 7. Rom. 10, 15.)

Ἕτοιμος, *η*, *ον*, et *ἑτοῖμος*, *ἑτοίμου*, *ὁ*, *ἡ*, paratus, **a**., absol., *α*., de rebus, Matth. 22, 4. 8. Marc. 14, 15. (e lectione codd. et vers.) — praeparatus, 2 Cor. 9, 5. 10, 16. (*εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι*, i. e. non ut spes gloriae pertineat ad ea, quae iam ab aliis parata sunt, h. e. ad eas regiones, in quibus coetus Christiani iam ab aliis conditi sunt) — *ἕτοιμός ἐστι*, promtus, in promtu est; — *ὁ καιρός*, Joh. 7, 6. — *β*., de hominibus: paratus (ad aliquid faciendum), Act. 23, 21. — instructus, Matth. 24, 44. (Luc. 12, 40.) — **b**., constr. *α*., cum inf. verbi; — inf. pass., (*ἡ σωτηρία*) *ἑτοίμη ἀποκαλυφθῆναι*, eo parata, ut manifestetur, 1 Petr. 1, 5. — inf. act., *πορεύεσθαι* (paratus sum, ut), Luc. 22, 33. — *τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν*, Act. 23, 15. (ad id parati, ut.) — *β*., *πρός τι*, Tit. 3, 1. 1 Petr. 3, 15. Neutr. *ἐν ἑτοίμῳ ἔχω ἐκθικῆσαι*, paratus sum ad ulciscendum, 2 Cor. 10, 6.

Ἑτοίμως, adv., (ab *ἕτοιμος*) promte; — *ἑτοίμως ἔχω* (v. infr. *ἔχω*),

paratus sum; — seq. inf. (aor.), Act. 21, 13. (addit. εἰς Ἱεροσόλυμα; involvit enim τὸ ἑτοίμως ἔχω simul itineris parati notionem) 2 Cor. 12, 14. 1 Petr. 4, 5.

Ἔτος, εος (ους), τό, (cf. lat. vetus) annus; — pl., Hebr. 1, 12. 2 Petr. 3, 8. — Apoc. 20, 3. 5. 7. (in his l. τελεῖσθαι, de certo annorum numero) Act. 7, 30. (πληροῦσθαι) — πεντήκοντα ἔτη ἔχεις, quinquag. annos natus es, Joh. 8, 57. — εἰμί, ἐγενόμην, γέγονα ἐτῶν, v. c. δώδεκα, duodecim annos natus sum, Marc. 5, 42. (Luc. 8, 42.) Luc. 2, 42. 3, 23. Act. 4, 22. — ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα, 1 Tim. 5, 9. Luc. 2, 37. — dat. plur. de temporis spatio, intra quod factum est aliquid, Joh. 2, 20. Act. 13, 20. — acc. ubi quaeritur: quamdiu? Luc. 13, 8. — pl., Matth. 9, 20. (Marc. 5, 25.) Luc. 2, 36. 13, 7. 11. 16. 15, 29. Joh. 5, 5. Act. 7, 6. 36. 42. Hebr. 3, 9. 17. Apoc. 20, 4. 6. — v. 2. (ἔδησεν αὐτόν, vinculis constrinxit, constrictumque tenuit) — Xen. Cyr. 1, 2, 9. — praecedentibus praepositt. ἀπό, inde a, Luc. 8, 43. Rom. 15, 23. — vel ἐκ, Act. 9, 33. 24, 10. — διά, interiectis — annis (propr. zwischen so und so viel Jahren), Act. 24, 17. Gal. 2, 1. — εἰς, in — annos, Luc. 12, 19. — ἐπί c. acc. (usque ad), per, Act. 19, 10. — μετά c. acc., post, Gal. 1, 18. 3, 17. — πρό, c. gen., ante, 2 Cor. 12, 2. — ἐν ἔτει, Luc. 3, 1. — κατ' ἔτος, quotannis, Luc. 2, 41. — differunt ἔτος et ἐνιαυτὸς — ἐνιαυτοὺς ἐτῶν, Aristoph., Ran. 347. Cf. Hom. Od. 1, 16.: Unus ἐνιαυτός tria ἔτη comprehendisse dicitur. — ἐνιαυτός annus est, qui in orbem redit, das Kalenderjahr — κατ' ἔτος, quovis anno, i. e. nullo excepto, Luc. 2, 41. — κατ' ἐνιαυτόν, certo die cuiusque anni reversi, Hebr. 9, 25. 10, 1. 3.

Εὖ, adv., (adi. ἐΰς ap. Hom. eiusque neutr. ἐΰ) bene, **a.**, additum verbis: εὖ πράσσω, recte ago, Act. 15, 29. (Xen. Mem. 3, 9, 8 et 14. — i. q. ὀρθῶς πράττειν, Mem. 3, 9, 4. — bene me habeo, rebus secundis utor, Xen. Mem. 1, 6, 8.) — εὖ γίνεταί μοι, bene mihi est, Eph. 6, 3. — εὖ ποιῶ τινα (ut in scriptis Graecor.), benefacio alicui, Marc. 14, 7. (ita c. acc. ἀγαθοποιέω, Luc. 6, 33. καλῶς ποιέω, Matth. 5, 44. — τὶ ποιεῖν τινα, Matth. 27, 22.) — **b.**, in collaudatione: εὖ (δοῦλε ἀγαθέ), bene (fecisti), Matth. 25, 21. 23. (Luc. 19, 17. — Xen. Venat. 6, 29. Alii codd. qui tamen pendent a lat. Vulg. in his Matthaei et Lucae locis suppeditant εὖγε.) — adverb. εὖ (ut δύς et α priv.) non cum verbis, sed tantum cum nominibus componi potest, et si quae cum εὖ composita verba occurrant, ea ab adiectivis derivantur cum adverbio εὖ compositis. Non itaque scribendum εὐαγγέλλω, sed εὖ ἀγγέλλω, verbum compositum: εὐαγγελέω, ῶ, descendit ab εὐάγγελος. V. Lobeck. ad Phryn. p. 561. seq.

Εὔα, ας, ἡ, (חַוָּה, Gen. 3, 20.) Hevah, Eva (uxor Adami), 2 Cor. 11, 3. 1 Tim. 2, 13.

Εὐαγγελίζω, f. ίσω, (ab εὐάγγελος) aor. 1. εὐηγγέλισα, Apoc. 10, 7. 14, 6. (1 Sam. 31, 9. 2 Sam. 18, 19.) laetum affero nuntium, laeta annuntio; **a.**, activ., α., absol. — τινί, annuntio; ὡς εὐηγγέλισε — τοῖς προφήταις, Apoc. 10, 7. — β., τινά, certiorem facio aliquem de re ipsi exoptatissima; in N. T. speciatim de appropinquatione regni div., Apoc. 14, 6. — Pass. εὐαγγελίζομαι, laetus mihi affertur nuntius, fausta mihi promittuntur, Matth. 11, 5. (Luc. 7, 22.) Hebr. 4, 2. 6. — γ., τί, acc. rei; pass., 2 Sam. 18, 19. —

εὐαγγελίζεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, laetus de regno Dei proxime adfuturo nuntius affertur, Luc. 16, 16. — τὸ εὐαγγέλιον, traditur doctrina laeta de hominum salute, Gal. 1, 11. — τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς, doctrina laeta, ad vos perlata, 1 Petr. 1, 25. — imperson.: εὐηγγελίσθη τινί, doctrina de salute tradita est, 1 Petr. 4, 6. — **b.**, med. εὐαγγελίζομαι, annuntio; α., εὐαγγ. τινί (absque acc.), laeta annuntio, laetum nuntium affero alicui, Luc. 4, 18. (ex Jes. 61, 1.) — speciatim: doctrinam trado de Jesu Messia, Rom. 1, 15. Gal. 1, 8. 4, 13. — β., εὐαγγ. τι, acc. rei, annuntio, v. c. εἰρήνην, Act. 10, 36. (1 Reg. 1, 42. בִּשֵּׂר טוֹב.) — τί τινι, Luc. 1, 19. 2, 10. (χαράν) Rom. 10, 15. (τὰ ἀγαθά, Jes. 52, 7.) Eph. 2, 17. 1 Thess. 3, 6. (1 Chron. 10, 9.) — speciatim: τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, doctrinam de regno divino propago, Luc. 8, 1. 9, 2. 6. (cf. 10, 9. 11.) — τινί, doctrinam de — trado alicui, Luc. 4, 43. (Marc. 1, 38. κηρύσσω) — τὰ περὶ τῆς βασ. τοῦ θεοῦ, Act. 8, 12. — i. q. κηρύσσειν τὴν βασ. τ. θ., Luc. 9, 60. — Post Christi resurrectionem doctrina de regno divin. ita tradi coepit, ut pateret, Christum sponsorem et auctorem esse salutis. Hinc εὐαγγελίζεσθαι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν, argumentis confirmare, Jesum esse Messiam, Act. 5, 42. 8, 35. — et quod idem est, Ἰησοῦν τὸν κύριον, 11, 20. — εὐαγγελίζεσθαι τὸν λόγον, tradere doctrinam de Messia, s. de regno Dei, s. de felicitate aeterna per Christum speranda, Act. 8, 4. — τὸν λόγον τοῦ κυρίου, 15, 35. — τὸ εὐαγγέλιον, 1 Cor. 15, 1. 2. 2 Cor. 11, 7. — τὸν πλοῦτον Χριστοῦ εὐαγγ. ἐν τοῖς ἔθνεσι, opes Christi praedicare inter paganos, Eph. 3, 8. — εὐαγγελίσασθαι simpliciter dictum: tradere doctrinam de Jesu Messia, Act. 14, 7. Rom. 15, 20. 1 Cor. 1, 17. 9, 16. 18. 2 Cor. 10, 16. — γ., εὐαγγελίζομαί τινα, doceo aliquem quae de regno Dei tenenda sunt, Luc. 3, 18. Act. 8, 40. 14, 21. 16, 10. Gal. 1, 9. (h. l. permutatur formula εὐαγγελίσασθαί τινι v. 8.) 1 Petr. 1, 12. — τινά τι, acc. rei, quem sequitur ὅτι, per epexegesin additum, Act. 13, 32. — τινά seq. inf., Act. 14, 15. — κώμας, Act. 8, 25.

Εὐαγγέλιον, ίου, τό, (ab εὐάγγελος) **a.**, laetus nuntius quicunque (hebr. בְּשֹׂרָה, 2 Sam. 18, 22. 25.; utroque loco in textu τῶν ὁ legendum: εὐαγγελία, cf. v. 20. ἀνὴρ εὐαγγελίας.) Ut voc. hebr. 2 Sam. 4, 10. fausti nuntii mercedem notat, ita et in scriptis Graecor. τὸ εὐαγγ. — cf. τὸ διδασκάλιον, merces τῷ διδασκάλῳ danda, Lehrgeld.

b., Speciatim nuntius ille Judaeis aetate Jesu exoptatissimus de regno Dei proxime adfuturo. — α., absol., Marc. 1, 15. 8, 35. 10, 29. 13, 10. 16, 15. Act. 15, 7. Rom. 11, 28. 1 Cor. 4, 15. 9, 14. 23. 15, 1. 2 Cor. 8, 18. Gal. 1, 6. 11. 2, 2. 5. 14. Eph. 3, 6. Phil. 1, 5. 7. 16. 27. 2, 22. 4, 3. 1 Thess. 2, 4. 2 Tim. 1, 8. 10. Philem. v. 13. Apoc. 14, 6. — τοῦτο, Matth. 24, 14. 26, 13. (Marc. 14, 9.)

β., τὸ εὐαγγ. τινος, gen. obi. τὸ εὐαγγ. τῆς βασιλείας, Matth. 9, 35. 24, 14. — τὸ .. τοῦ Χριστοῦ (i. q. περὶ τοῦ Χρ., Rom. 1, 3.), Marc. 1, 1. Rom. 1, 16. (Vulg. omittit τοῦ Χριστοῦ) 15, 19. 29. 1 Cor. 9, 12. 18. 2 Cor. 4, 4. 9, 13. 10, 14. Gal. 1, 7. Phil. 1, 27. 1 Thess. 3, 2. 2 Thess. 1, 8. — τὸ εὐαγγ. τῆς σωτηρίας ἡμῶν, nuntius de nostra salute allatus, Eph. 1, 13. — τὸ

— *τῆς εἰρήνης*, nuntius de salute iis, qui fidem habituri sint, speranda, Eph. 6, 15. cf. Act. 10, 37. Rom. 10, 15. Jes. 52, 7. — *τὸ — τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ*, nuntius, quo continetur gratiae div. declaratio, Act. 20 24.

γ., genit. auctoris, א., eius, qui est auctor materiae, s. rerum in facto positarum, in quibus nuntius de hominum salute nititur; *τὸ εὐαγγ. τοῦ θεοῦ*, Rom. 1, 1. 15, 16. 2 Cor. 11, 7. 1 Thess. 2, 2. 8. 9. 1 Petr. 4, 17. — *τὸ εὐαγγ. τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ*, 1 Tim. 1, 11. — ב., eius, qui est auctor formae, qua explicatio illius nuntii induta aliis traditur: *τὸ εὐαγγ. μου*, laeta de Jesu Messia doctrina, quam ego trado, Rom. 2, 16. 16, 25. 2 Tim. 2, 8. 2 Cor. 4, 3. 1 Thess. 1, 5. 2 Thess. 2, 14.

δ., genit. eorum, quibus traditur: *τὸ — τῆς περιτομῆς* (s. *τῶν περιτετμημένων*, i. e. nuntius de speranda salute, qui affertur circumcisis s. Judaeis) et *τὸ — τῆς ἀκροβυστίας* (s. *τῶν ἀκροβυστίαν ἐχόντων*, qui affertur paganis), Gal. 2, 7.

e., *ὁ λόγος τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγ.*, Col. 1, 5. — *ἡ ἐλπὶς τοῦ εὐαγγ.*, Col. 1, 23. — *τὰ δεσμὰ τοῦ εὐαγγ.*, Philem. v. 13. — *τὸ εὐαγγ. εὐαγγελίζειν, καταγγέλλειν, δέχεσται.*

d., in titulo praefixo commentariis, qui de vita, rebus gestis ac fatis Jesu Christi conscripti exstant: *τὸ κατὰ Ματθαῖον, Μάρκον* etc. *εὐαγγέλιον*, evangelium significat vitam Messiae; — *κατά*, i. e. prouti scripta est a Matthaeo, Marco etc. (*κατά* vim habet distinctivam; unde patet, hunc titulum uni alterive horum commentariorum tum demum praefixum esse, cum caeteri innotuisseut. Vita et res Christi cum evangelio, i. e. nuntio de salute arctissime connexa sunt et evangelium unum est, etsi a pluribus memoriae mandatum. Recte spectarunt tituli illius auctores ea, quae post baptismum Joannis in Galilaea dominus tum coepit agere, tum in itinere ad Hierosolymorum urbem continuavit, tum Hierosolymis perfecit, tamquam unicum *ῥῆμα*, Act. 10, 37. et tamquam *λόγον*, ὃν *ὁ θεὸς ἀπέστειλε — εὐαγγελισάμενος εἰρήνην*, Act. 10, 36. Novit hanc inscriptionem Justin. Mart. Apolog. lib. 2. p. 98. edit. Colon. Voluisse autem auctores formulis: *κατὰ Ματθαῖον, κατὰ Μάρκον* etc. indicare, quinam fuerint horum librorum scriptores et conditores, propterea addubitari nequit, quod cum tertium evangelium, *κατὰ Λουκᾶν* inscripturi essent, id nulla alia de caussa facere poterant, quam ut eum nominarent, qui se nomine suppresso auctorem libri ipse dixisset, Luc. 1, 1—3. coll. Act. 1, 1.) — *Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγ.*, Marc. 1, 1. non est inscriptio libri, sed ref. ad praedicationem evangelicam, cuius initium fecit Joannes.

Εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, (ab *εὐαγγελίζω*) *a.*, propr., qui laetum nuntium affert. — *b.*, speciat., qui alios doctrina de Jesu Messia imbuit, Act. 21, 8. Eph. 4, 11. (distinguuntur h. l. *οἱ εὐαγγελισταί* ab apostolis, prophetis et pastoribus doctoribusque. Sed non patet, quid eis peculiare fuerit. Annotat Theodoret.: *ἐκεῖνοι περιιόντες ἐκήρυττον*, id quod didicerat ex narratione de Philippo, Act. 8, 4. 5. 26. 40.) 2 Tim. 4, 5.

Εὐαρεστέω (*ῶ*), f. *ήσω*, perf. *εὐηρέστηκα*, (intus auctum, [cf. *εὐαγγελίζω*] — a voc. *εὐάρεστος*, q. v.) *a.*, activ., — *τινί*, probari, placere alicui, Hebr. 11, 5. (cf. Gen. 5, 22. 24.) v. 6. (inf. aor. verte: fieri non potest, ut

placeas.) — *b.*, med., τινί, delector aliqua re, Hebr. 13, 16. (Diod. Sic. 3, 54. 20, 79.)

Εὐάρεστος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et ἀρεστός, q. v.) probatus, acceptus, gratus; *a.*, τινί, alicui, de rebus, Rom. 12, 1. 2. Eph. 5, 10. Phil. 4, 18. Col. 3, 20. (ἐν κυρίῳ, iunge cum κατὰ πάντα) — de hominibus, Rom. 14, 18. 2 Cor. 5, 9. Tit. 2, 9. — *b.*, ἐνώπιόν τινος, Hebr. 13, 21.

Εὐαρέστως, adv., (a voc. εὐάρεστος) — τινί, modo, qui alicui probatur, Hebr. 12, 28.

Εὔβουλος, (ex εὖ et βουλή, consilium — vir prudens) Eubulus, (vir quidam Christianus) 2 Tim. 4, 21.

Εὐγενής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex εὖ et γένος) *a.*, nobilis, Luc. 19, 12. (h. l. de principe) 1 Cor. 1, 26. (Xen. H. G. 4, 1, 7. — οἱ ὁ Job. 1, 3.) — *b.*, generosus animo, liberalis; — comparat. εὐγενέστερος, Act. 17, 11.

Εὐδία, ίας, ἡ, (ex Ζεύς, gen. Διός, Jupiter, rex aëris et coeli, et εὖ) serenitas coeli, coelum serenum, Matth. 16, 2. (εὐδία, scil. ἔσται. Aelian. V. H. 9, 18. Xen. H. G. 2, 4, 13—17.)

Εὐδοκέω (ῶ), f. ήσω, aor. 1. εὐδόκησα et ηὐδόκησα, Luc. 3, 22. (verb. serioris aevi, ex εὖ et δόκος) *a.*, ἔν τινι, *delector* aliquo, dat. pers., Matth. 3, 17. (οὗτος — ἐν ᾧ, sed Marc. 1, 11. Luc. 3, 22. σὺ — ἐν σοί) 17, 5. (חָפֵץ בְּ, 2 Sam. 22, 20. Mal. 2, 17. — רָצָה בְּ, Ps. 149, 4. — εὐδόκησα, aor., quem dilexi, cf. Matth. 12, 18. ὃν ᾑρέτισα etc.) 1 Cor. 10, 5. (εὐδόκησε tempus praeterit. indicans) Hebr. 10, 38. (οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ) — dat. rei, 2 Cor. 12, 10. 2 Thess. 2, 12. (οἱ ὁ 1 Chron. 29, 3. Ps. 146, 11. Hagg. 1, 8. — Sir. 31, 19.) — vel εἰς τινα, accus. pers., Matth. 12, 18. 2 Petr. 1, 17. (εἰς ὃν εὐδόκησα, in quem verti amorem meum) — εἴς τι, acc. rei, Hebr. 10, 6. 8. (οἱ ὁ Levit. 26, 34. Ps. 50, 18. 84, 1.)

b., seq. infin., *placet mihi* (decerno), Luc. 12, 32. Rom. 15, 26. 27. 1 Cor. 1, 21. 2 Cor. 5, 8. Gal. 1, 15. Col. 1, 19. 1 Thess. 2, 8. (εὐδοκοῦμεν h. l. imperf. — cod. B. ηὐδοκοῦμεν) 3, 1.

Εὐδοκία, ας, ἡ, (ex εὖ et δόκος) voluntas, decretum, id quod aptum visum est. (Vulg.: beneplacitum.) Inest notio liberae voluntatis. — γίνεται ἔμπροσθέν τινος, Matth. 11, 26. (Luc. 10, 21. Cf. phrasin: θέλημά ἐστιν ἔμπρ. τινος, Matth. 18, 14.) Eph. 1, 5. 9. (κατὰ τὴν εὐδοκ. αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ.) Inest notio gratiae, Phil. 2, 13., benignae voluntatis, Phil. 1, 15. 2 Thess. 1, 11. (πληρώσῃ πᾶσαν ἀγαθωσύνην εὐδοκίας, i. e. ut perficiat studia vestrae bonae voluntatis) οἱ ὁ Ps. 5, 13. — et εὐνοίας, benevolentiae, Luc. 2, 14. (ἐν ἀνθρώποις, inter homines.)

Εὐεργεσία, ας, ἡ, (ab εὐεργέτης, quod v., cf. ἐργασία) *a.*, beneficium, cum gen. obi., Act. 4, 9. (2 Macc. 9, 26. — Xen. Mem. 3, 11, 11.) — *b.*, recte faciendi studium (s. consuetudo), 1 Tim. 6, 2. (Vulg. qui beneficii [coelestis?] participes sunt [Domini scil.]; sed v. ἀντιλαμβάνομαι.)

Εὐεργετέω (ῶ), f. ήσω, (i. e. εὐεργέτης εἰμί) beneficia praesto, Act. 10, 38. (Xen. Mem. 1, 2, 7. Aelian. V. H. 12, 59. — Sap. 3, 5.)

Εὐεργέτης, ου, ὁ, (εὐεργός — εὐεργέω) qui beneficia dat, — ever-

geta, nomen, quo principes ornabantur, — soter, servator, pater patriae, Luc. 22, 25. (2 Macc. 4, 2. — Jos. de B. J. 3, 9, 8. Thuc. 1, 129.)

Εὔθετος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et θέω = τίθημι) propr. bene positus; aptus, idoneus, **a.**, εἴς τι, Luc. 9, 62. 14, 35. (Diod. Sic. 2, 57. et πρός τι, 5, 37.) — **b.**, τινί, utilis, Hebr. 6, 7.

Εὐθέως, adv., (ab εὐθύς) **a.**, statim, protinus, Matth. 4, 20. 22. (Marc. 1, 18. 20.) 8, 3. (Marc. 1, 42. Luc. 5, 13.) 13, 5. (Marc. 4, 5. 15. 16. 17.) 14, 22. (Marc. 6, 45.) v. 31. 20, 34. (Marc. 10, 52.) 21, 2. 3. (Marc. 11, 2. 3.) 24, 29. 25, 15. 26, 49. (Marc. 14, 45.) v. 74. 27, 48. Luc. 5, 39. 6, 49. 12, 36. 54. 14, 5. 17, 7. 21, 9. Joh. 5, 9. 6, 21. 18, 27. Act. 9, 18. 20. 34. 12, 10. 16, 10. 17, 10. 21, 30. 22, 29. Gal. 1, 16. Apoc. 4, 2. (οἱ ὁ Job. 5, 3. — Xen. Cyr. 2, 4, 18.) — **b.**, propediem, mox, 3 Joh. v. 14.

Εὐθυδρομέω (ῶ), f. ήσω, (ex εὐθύς et adiect. verbali δρόμος, et hoc a δρέμω = τρέχω, perf. 2. δέδρομα) recto cursu utor, feror, εἰς (τόπον τινά), aliquo, Act. 16, 11. — εὐθυδρομήσας ἤλθον εἰς, Act. 21, 1.

Εὐθυμέω (ῶ), f. ήσω, (ab εὔθυμος, q. v.) bono et hilari animo sum, Act. 27, 22. 25. Jac. 5, 13. (apud τοὺς ὁ hoc verbum non occurrit. Habet Plut. de tranquill. anim. 2. et 9. — Medium Xen. Cyr. 2, 3, 19. Anab. 4, 5, 30.)

Εὔθυμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et θυμός) qui bono animo est, Act. 27, 36. (2 Macc. 11, 26. — Xen. Cyr. 6, 4, 13.)

Εὐθύμως, adv., (εὔθυμος, q. v.) confidenter, Act. 24, 10. (ἀπολογοῦμαι.) Codd. εὐθυμότερον.

Εὐθύνω, f. νῶ, (ab εὐθύς, q. v.) rectum, planum facio, complano; τὴν ὁδόν, Joh. 1, 23. (Sir. 2, 6. 37, 15.) — ὁ εὐθύνων, rector, gubernator navis, Jac. 3, 4.

Εὐθύς, εῖα, ύ, **a.**, propr., rectus, de via (oppon. σκολιός), Act. 13, 10. 2 Petr. 2, 15. Act. 9, 11. — **b.**, planus, Marc. 1, 3. (Luc. 3, 4. 5. Jes. 40, 3.) — **c.**, de animo: sincerus, Act. 8, 21.

Εὐθύς, adv. temporis, i. q. εὐθέως, statim, confestim, Matth. 3, 16. 13, 20. 21. Marc. 1, 12. 28. (11, 2.) Joh. 13, 32. 19, 34. 21, 3.

Εὐθύτης, τητος, ἡ, (ab adi. εὐθύς, q. v.) rectitudo, Hebr. 1, 8. (ῥάβδος εὐθύτητος pro ῥάβδος εὐθεῖα, sceptrum iustum, ex Ps. 44, 7.)

Εὐκαιρέω (ῶ), f. ήσω, imperf. ηὐκαίρουν (Marc. 6, 31. Act. 17, 21. verbum serioris aevi ab εὔκαιρος, tempestivus, q. v.) tempore opportuno utor, (Phrynich. dici iubet: εὖ σχολῆς ἔχειν. Lobeck. p. 125.) 1 Cor. 16, 12. — c. inf., Marc. 6, 31. (ne ad cibos quidem capiendos iis suppetebat otium) — εἴς τι, Act. 17, 21. (ad nihil aliud opportunum tempus habebant, nihil ipsis tam opportunum erat, quam etc.)

Εὐκαιρία, ας, ἡ, (ab εὔκαιρος) tempus opportunum, opportunitas; — ζητεῖν εὐκ., Matth. 26, 16. (ἵνα, sed Luc. 22, 6. τοῦ παραδοῦναι, 1 Macc. 11, 42. — Aelian. V. H. 12, 10.)

Εὔκαιρος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et καιρός, temporis punctum) **a.**, opportunus, tempestivus, rechtzeitig, Hebr. 4, 16. (βοήθεια) — **b.**, ἡμέρα εὔκαιρος, dies sollennis, Marc. 6, 21. — Hinc voc. seq.

Εὐκαίρως, adv., opportune, tempore opportuno, Marc. 14, 11. 2 Tim. 4, 2. (Xen. Ages. 8, 3. — Sir. 18, 22.)

Εὐκοπώτερος, έρα, ον, (compar. adi. εὔκοπος, facilis, ex εὖ et κόπος, labor) facilior, us, Matth. 9, 5. (Marc. 2, 9. Luc. 5, 23.) 19, 24. (Marc. 10, 25. Luc. 18, 25.) Luc. 16, 17.

Εὐλάβεια, είας, ἡ, (indoles eius, qui est εὐλαβής, q. v.) cautio, timor (metus), Jos. 22, 24. Sap. 17, 8. Prov. 1, 7. — reverentia, Hebr. 5, 7. (ἀπό, ex usu hebr. מִן, lat. propter) 12, 28. — Plut. Vit. Camill. c. 21. ἡ πρὸς τὸ θεῖον εὐλάβεια.

Εὐλαβέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (verb. depon. passiv. ab εὐλαβής, me praesto εὐλαβῆ) **a.**, caute et circumspecte ago (Xen. Mem. 2, 6, 8.), Hebr. 11, 7. (εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε, construxit oraculum s. Deum reveritus.) — **b.**, vereor, seq. μή, ne, Act. 23, 10.

Εὐλαβής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex εὖ et λήβω = λαμβάνω) propr. **a.**, bene, caute et secure prehendens, cautus. — **b.**, Deum reverens, Luc. 2, 25. Act. 2, 5. 8, 2.

Εὐλογέω (ῶ), f. ήσω, imperf. εὐλόγουν et ηὐλόγουν, Marc. 10, 16. cf. εὐδοκέω (ab εὔλογος, i. e. εὖ et adi. verbali λόγος a λέγω; — τινά, **a.**, laudo, laudibus celebro aliquem; — τὸν θεόν, Luc. 1, 64. 2, 28. 24, 53. Jac. 3, 9. — **b.**, fausta alicui per Deum apprecor (benedico alicui, hebr. בֵּרֵךְ, Gen. 27, 23. 25. Deut. 33, 1.), oppon. καταρᾶσθαί τινα, Matth. 5, 44. (Luc. 6, 28.) Rom. 12, 14. — oppon. λοιδορεῖν, 1 Cor. 4, 12. 1 Petr. 3, 9. — de valedicente, Luc. 24, 50. 51. — de moribundo, Hebr. 11, 20. 21. (Gen. 48, 9.) — de gratulantibus, Hebr. 7, 1. 6. 7. (Gen. 14, 19.) Marc. 10, 16. Luc. 2, 34. — Formula acclamationis: εὐλογημένος ὁ (בָּרוּךְ), Matth. 21, 9. (Marc. 11, 10. Luc. 19, 38.) 23, 39. (Luc. 13, 35.) Joh. 12, 13. Luc. 1, 28. v. 42. — εὐλογεῖν de precibus in initio liturgiae fieri solitis, 1 Cor. 14, 16. — Matth. 25, 34. (οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, i. q. οὓς ὁ πατήρ μου εὐλογεῖ, quibus pater meus advenientibus bona apprecatur, cf. Ps. 5, 18.) — **c.**, beneficia in aliquem confero: — de Deo et Christo beneficia tribuentibus, Act. 3, 26. Hebr. 6, 14. (εὐλογῶν εὐλογήσω, ex hebr. Gen. 22, 17.) Eph. 1, 3. (εὐλογ. τινα ἔν τινι, dat. instrum.) — pass., Gal. 3, 8. 9. — **d.**, τί, precibus solennibus aliquid consecro, das Dankgebet über etwas sprechen, τοὺς ἄρτους, Matth. 14, 19. (Marc. 6, 41. Luc. 9, 16.) 26, 26. (Marc. 14, 22. sed Luc. 22, 19. εὐχαριστήσας) Marc. 8, 7. Luc. 24, 30. — τὸ ποτήριον, 1 Cor. 10, 16. (cf. 1 Sam. 9, 13.) — Hinc voc. seq.

Εὐλογητός, οῦ, ὁ, ἡ, όν, τό, adi. verbale, celebratus, celebrandus, Marc. 14, 61. Luc. 1, 68. Rom. 1, 25. 9, 5. 2 Cor. 1, 3. 11, 31. Eph. 1, 3. 1 Petr. 1, 3. (בָּרוּךְ, Gen. 9, 26.)

Εὐλογία, ας, ἡ, (ab εὔλογος) **a.**, voces ad alios laudandos compositae, Rom. 16, 18. (iunct. c. χρηστολογία.) — **b.**, celebratio Dei, Apoc. 5, 12. 13. 7, 12. speciatim quae coniuncta est cum gratiarum actione, i. q. εὐχαριστία, 1 Cor. 10, 16. (τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας, calix ille bonis precibus consecratus, e quo gratiis actis bibimus. Vid. εὐλογέω.) — **c.**, bonorum apprecatio, oppon. κατάρα, Hebr. 12, 17. Jac. 3, 10. — Sir. 3, 8. 9. v. supr.

εὐλογέω — bona a Deo promissa, Gal. 3, 14. — **d.**, munus, donum Dei gratuitum, Hebr. 6, 7. (intellig. fructus salubres; oppon. κατάρα v. 8.) — εὐλ. πνευματική, Eph. 1, 3. 1 Petr. 3, 9. — donum hominum, quod cum bonorum apprecatione et bono animo, ideoque haud cunctanter nec parce offertur, 2 Cor. 9, 5. (Hinc h. l. id, quod εἰς εὐλογίαν est, opponitur ei, quod speciem refert πλεονεξίας, et v. 6. σπείρειν et θερίσαι ἐπ' εὐλογίαις, i. e. largiter, oppon. τῷ σπείρειν κ. θερίζειν φειδομένως;) Rom. 15, 29. (ἡ εὐλογία τοῦ εὐαγγ., beneficia, quae e laeto nuntio de Christo redundant.) — Cf. Gen. 27, 12. 33, 11.

Εὐμετάδοτος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et μεταδίδωμι, impertior) facilis ad impertiendum, liberalis, 1 Tim. 6, 18.

Εὐνίκη, ης, ἡ, (ex εὖ et νίκη, victoria, bene vincens) Eunice (mater Timothei), 2 Tim. 1, 5.

Εὐνοέω (ῶ), f. ήσω, (ab εὔνοος, ους) benevolus sum, bonam voluntatem ostendo; — τινί, Matth. 5, 25. (Xen. Cyr. 8, 2, 1.)

Εὔνοια, ας, ἡ, (ab εὔνοος, ους, cf. ἄγνοια) benevolentia; — μετ' εὐνοίας, Eph. 6, 7. (1 Cor. 7, 3.)

Εὐνουχίζω, f. ίσω, (ab εὐνοῦχος, q. v. — facio ἐνοῦχον) castro, eviro; **a.**, sens. propr.; — pass., ὑπό τινος, Matth. 19, 12. — **b.**, metaph. εὐνουχ. ἐμαυτόν, me spadonem facio scil. eo, quod spadonis instar abstineo matrimonio, Matth. ibid.

Εὐνοῦχος, ου, ὁ, (ex εὐνή, cubile, lectus, et ἔχω) propr., qui cubile curat vel custodit, cubiculo praefectus, Betthüter (in aula regum orientalium, numerosos mulierculärum greges alentium: domo mulierum s. gynaeceo praefectus, isque spado, hebr. סָרִיס, Esth. 2, 14. 15. Hinc ὁ εὐν. **a.**, spado, homo castratus, vir arte exsectus, sive natura ad generandum impotens (Gen. 39, 1—12.) Matth. 19, 12. (Aelian. V. H. 2, 17. 6, 18. Xen. Cyr. 7, 5, 60. — Jes. 56, 3.) Verum regum orientalium eunuchi non solum erant cubicularii, sed aliis quoque officiis in aula regis fungebantur. Etenim stipatores corporis regum, diaetarii, coci et pincernae, internuntii, omnes denique ministri vel maioribus vel minoribus officiis praepositi spadones (evirati) erant. (Herodot 3, 77. 118. Philostrat. Vit. Apollon. Tyan. 1, 34. init.) — Ergo **b.**, Act. 8, 27. 34. 36. 38. dictum putaveris ministrum aulicum.

Εὐοδία, ας, ἡ, Euodia, s. Evodia mulier Christiana, Philip. 4, 2.

Εὐοδόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. εὔοδος, formato ex εὖ et ὁδός) prosperum et expeditum iter praebeo, facio, ut prospere cedat aliquid (οἱ ὁ Gen. 39, 3. 23. Nah. 1, 11.) — pass., εὐοδόομαι (οῦμαι), f. ώσομαι, prospero successu fruor, (οἱ ὁ 2 Chron. 13, 12. 18, 11.) Rom. 1, 10. 1 Cor. 16, 2. (prouti prospero rerum suarum successu usus fuerit) 3 Joh. v. 2. (Herodot. 6, 73. ὡς τῷ Κλεομένεϊ εὐωδώθη τὸ — πρῆγμα.)

Εὐπάρεδρος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et πάρεδρος, assessor) assiduus, 1 Cor. 7, 35. (λέγω πρὸς τὸ εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως, ut semper domino assideatis sine cura ac distractione [Luc. 10, 39. 40.] text. vulg. εὐπρόσεδρον, quod sensu non differt.)

Εὐπειθής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex εὖ et πείθω, persuadeo, s.

πείθομαι, obsequor) qui facile paret s. obsequitur, obsequiosus, Jac. 3, 17. (Xen. Mem. 3, 5, 5. coll. 7. εἴγε νῦν μάλιστα πείθοιντο.)

Εὐπερίστατος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et περιΐσταμαι, circumsto) **a.**, qui facile cingi potest. — **b.**, active: qui facile cingit, circumdat (cf. εὐπερίχυτος, εὐπαρακολούθητος, al., quae vel sensu passivo vel activo dicuntur); — ἡ — ἁμαρτία, Hebr. 12, 1.

Εὐποιΐα, ας, ἡ, (ab εὐποιός, beneficus) beneficentia, Hebr. 13, 16. (Arrian. Expedit. Alex. M. 7, 28, 8. et Alciphron 1. epist. 10.)

Εὐπορέομαι (οῦμαι), imperf. ηὐπορούμην, (a voc. εὔπορος, ex εὖ et πόρος) **a.**, Xen. εὔπορόν ἐστι, bona via est; — **b.**, opulentus, qui subsidiis non caret, oppon. ἄπορος; — opibus instructus sum, Act. 11, 29.

Εὐπορία, ας, ἡ, (ab εὔπορος, oppon. ἀπορία, v. εὐπορέομαι) opes, subsidia, Act. 19, 25. (Xen. Cyr. 3, 3, 7.)

Εὐπρέπεια, ας, ἡ, (ab εὐπρεπής, decorus, et hoc ex εὖ et πρέπω) decor; — ἡ — τοῦ προςώπου, Jac. 1, 11. (Thuc. 6, 31.)

Εὐπρόςδεκτος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et προςδέχομαι (bene acceptus, acceptabilis; **a.**, de re: Rom. 15, 16. 2 Cor. 6, 2. (Jes. 49, 3.) — τινί, Rom. 15, 31. 1 Petr. 2, 5. — **b.**, de homine: 2 Cor. 8, 12.

Εὐπρόςεδρος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et πρόςεδρος) v. supr. εὐπάρεδρος 1 Cor. 7, 35.

Εὐπροςωπέω (ῶ), f. ήσω, (ab εὐπρόςωπος, honesta facie praeditus, Xen. Mem. 1, 3, 10.) honestam speciem prae me fero; — ἐν σαρκί (pro dat. simpl.), Gal. 6, 12.

Εὐρακύλων ex lect. Codd. Act. 27, 14. Euroaquilo v. sub. v. Εὐροκλύδων.

Εὑρίσκω, f. εὑρήσω (ab obsoleto: εὕρω, εὑρέω), aor. 2. εὗρον, aor. 2. med. εὑρόμην et apud seriores: εὑράμην (Hebr. 9, 12. — Paus. 7, 11, 1.) — invenio, reperio, 1., *Activ.* **a.**, eo sensu dictum, ut praecessisse cogitetur investigatio, exploratio, inquisitio — τὸ ζητεῖν aut angustiori sensu, aut latiori dictum. — τινά vel τί: α., *invenio* ℵ., quaesitum *in loco* (intra limites spatii), τινά: Matth. 2, 8. Marc. 1, 37. Luc. 2, 45. Joh. 6, 25. 7, 34. 35. 36. Act. 7, 1. 11, 25. 12, 19. 13, 22. 17, 6. 24, 20. 2 Cor. 2, 13. 2 Tim. 1, 17. Hebr. 11, 5. Apoc. 18, 14. — τινὰ πέραν τ., Joh. 6, 25. — ἐν τ., Act. 5, 22. — Metaph. εὑρίσκ. τὸν θεόν, ad cognitionem Dei pervenire, Act. 17, 27. — τί, Matth. 7, 14. 12, 43. (Luc. 11, 24.) 13, 46. 26, 59. 60. Marc. 14, 55. Luc. 24, 3. 23. Joh. 10, 9. Act. 7, 11. Apoc. 9, 6. 18, 21. — ἔν τινι (v. c. fructus in arbore), Matth. 21, 19. (Marc. 11, 13.) — id, quod amissum erat, Matth. 18; 13. (Luc. 15, 4. 6. 9.) — metaph., Luc. 15, 24. 32. — Matth. 10, 39. 16, 25. (cf. Jerem. 29, 18. κ. ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς εὕρημα, 38, 23.) — εὑρίσκειν ἀνάπαυσιν, (cf. ζητεῖν ἀνάπ., Luc. 11, 24.) metaph. ταῖς ψυχαῖς, Matth. 11, 29. (cf. Jerem. 6, 16.) — τόπον μετανοίας, Hebr. 12, 17. (respondet τῷ ἐκζητεῖν) — σκήνωμα τῷ θεῷ, Act. 7, 46. coll. Ps. 131, 5.) — ב., captando assequor, — propr. in captura piscium, Joh. 21, 6. — metaph., Luc. 6, 7. (παρετήρουν, ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν.) — ג., emtione mihi paro, Luc. 9, 12.

β., *nanciscor* id, quod mihi petenti forsitan potuisset denegari; nanciscor

bona fortuna, **benigna alterius** voluntate, Joh. 12, 14. (*εὑρὼν ὀνάριον*) — phrases hebr. *εὑρίσκειν χάριν*, Hebr. 4, 16. (*ἐνώπιόν τινος*, Act. 7, 46. — *παρά τινι*, Luc. 1, 30.) — *ἔλεος παρά τινος*, 2 Tim. 1, 18. (Num. 13, 11. Deut. 24, 1. Esth. 5, 8. 7, 3. — *τὸ ζητεῖν* et *εὑρίσκειν* ad petentes transfertur, Matth. 7, 7. 8. (Luc. 11, 9. 10.) — *γ.*, consequor, *accquisiri* veluti meritum aliquid, Rom. 4, 1. — Hebr. 9, 12. (*εὑράμενος λύτρωσιν αἰώνιον.*) — *δ.*, habita quaestione (facta inquisitione) invenio — *αἴτιον ἔν τινι*, Luc. 23, 4. 14. 22. Joh. 18, 38. 19, 4. 6. Act. 23, 9. 24, 20. — facta exploratione: *εὑρίσκειν τινά* c. acc. praedic., Apoc. 2, 2. 3, 2. cf. Act. 23, 29. (*ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον*) — facta computatione, Act. 19, 19. — facta percontatione: Act. 27, 28. — seq. interrogat. indir., Luc. 5, 19. 19, 48. Act. 4, 21.

b., (casu) *offendo aliquem* vel *aliquid;* antreffen — *τινά:* Matth. 18, 28. 22, 9. 10. 27, 32. Joh. 1, 42. 46. 5, 14. 9, 35. Act. 13, 6. 18, 2. 19, 1. 28, 14. — *ἐκεῖ*, Act. 9, 33. — *ἐν τόπῳ τινί*, Joh. 2, 14. Apoc. 18, 22. — *τινά* cum acc. praedic., Matth. 20, 6. 21, 2. (Marc. 11, 2. Luc. 19, 30.) Act. 21, 2. 5. 27, 6. — *τί:* Matth. 8, 10. (Luc. 7, 9. cf. Luc. 18, 8. *πίστιν*) 1 Petr. 2, 22. Apoc. 14, 5. — suppl. *αὐτό*, Marc. 14, 16. Luc. 19, 32. 22, 13. (Additur his locis: *καθὼς εἶπεν, εἰρήκει αὐτοῖς.*) — *ἔν τινι τόπῳ*, Matth. 8, 10. (Luc. 7, 9.) — circumspiciens offendo aliquem, Luc. 9, 36. (cf. Matth. 17, 8. Marc. 9, 8.) Rom. 7, 18. (*οὐχ' εὑρίσκω*, i. q. *οὐ πρόκειταί μοι.*)

c., *deprehendo aliquem*, *τινὰ ποιοῦντά* (pro *ποιεῖν*) *τι:* Luc. 23, 2. Act. 9, 2. 24, 5. 12. — **d.**, i. q. quum (aliquo) venissem (reversus essem) conspexi — *τινά* vel *τί* cum adiectivo vel participio, Matth. 12, 44. (Luc. 11, 25.) 24, 46. (Marc. 13, 36. Luc. 12, 43.) 26, 40. 43. (Marc. 14, 37. 40. Luc. 22. 45.) Luc. 2, 12. 7, 10. 8, 35. (Marc. 5, 15. *ἔρχονται κ. θεωροῦσι*) 12, 37. 38. 24, 2. 3. (Marc. 16, 4. *καὶ θεωροῦσι*) 33. Act. 5, 23. 10, 27. 24, 12. 18. 2 Cor. 9, 4.

2., *Passiv. εὑρίσκομαι*, **a.**, reperior (cognoscenti iudici), cum adiectivo, praedicati loco posito, 1 Cor. 4, 2. 15, 15. 2 Cor. 11, 12. Gal. 2, 17. Phil. 3, 9. 1 Petr. 1, 7. 2 Petr. 3, 14. Apoc. 5, 4. — *εὑρέθη ὡς*, Phil. 2, 8. — **b.**, invenior (quaesitus) *γεγραμμένος*, Apoc. 20, 15. cf. Luc. 17, 18. — *εὑρέθην τινί*, me exhibui (quaerenti me) ich habe mich finden lassen, Rom. 10, 20. (Jerem. 35, 1.) — **c.**, offendor, Act. 8, 40. — *οὐχ' εὑρέθησαν*, disparuerunt, Apoc. 16, 20. — *οὐχ' εὑρέθη τόπος αὐτῶν*, Apoc. 12, 8. — *εὑρέθη μοι εἰς θάνατον* sc. *οὖσα*, usu experiebar, mandatum mihi mortem afferre, Rom. 7, 10. — *εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα*, non amplius latebat, eam gravidam esse, es fand sich, dass sie etc., Matth. 1, 18.

Εὐροκλύδων, *ωνος*, *ὁ*, (ex *εὗρος*, eurus, et *κλύδων*, fluctus) Eurus fluctus vehementissimos excitans, Act. 27, 14. (al. codd. *εὐρυκλύδων*, ex *εὐρύς*, latus, et *κλύδων*, ventus late fluctuans. Ita Etym. M. in *τυφών*· „*τυφὼν γάρ ἐστι ἡ τοῦ ἀνέμου σφόδρα πνοή, ὃς κ. εὐρυκλύδων καλεῖται.*" Al. *εὐροακύλων* vel *εὐρακύλων*, Euroaquilo.)

Εὐρυκλύδων, v. *Εὐροκλύδων*.

Εὐρύχωρος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (ex *εὐρύς*, latus, et *χώρα*) amplus, late patens, Matth. 7, 13. (Xen. Cyr. 4, 1, 18. *εὐρυχωρία.*)

Εὐσέβεια, ας, ἡ, (ab εὐσεβής, q. v., oppon. ἀσέβεια) pietas, Act. 3, 12. 1 Tim. 2, 2. 3, 16. 4, 7. 8. 6, 5. 6. 11. 2 Tim. 3, 5. 2 Petr. 1, 3. 6. 7. — ἡ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλία, doctrina pietatem alens, 1 Tim. 6, 3. — ἡ ἀλήθεια ἡ κατ' εὐσέβειαν, veritas, quae ad pietatem adducit, Tit. 1, 1. — plur., εἶναι ἐν εὐσεβείαις, esse in sanctis vitae institutis, 2 Petr. 3, 11.

Εὐσεβέω (ῶ), f. ήσω, (ab εὐσεβής, v. supr. εὖ) pius sum; — τινά, in aliquem, 1 Tim. 5, 4. (h. l. de pietate in parentes) — θεόν, colo Deum, Act. 17, 23.

Εὐσεβής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex εὖ et σέβομαι) pius, Act. 10, 2. 7. 22, 12. 2 Petr. 2, 9. (Xen. Mem. 4, 6, 2. explicatur: ὁ τοὺς θεοὺς τιμῶν.)

Εὐσεβῶς, adv., pie; — ζῆν, 2 Tim. 3, 12. Tit. 2, 12. (Xen. Mem. 3, 2, 13. 4, 3, 16.)

Εὔσημος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et σῆμα, signum, oppon. ἄσημος) distinctus; — λόγος, 1 Cor. 14, 9.

Εὔσπλαγχνος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ, quod in his compositt. opponitur τῷ α privat. — cf. εὔσημος, εὐγενής, εὐσεβής — et σπλάγχνον, q. v.) misericors, Eph. 4, 32. 1 Petr. 3, 8. (Orat. Manass. v. 6.)

Εὐσχημόνως, adv., (ab εὐσχήμων, q. v., cf. graec. εὐδαιμόνως, εὐγνωμόνως) honeste, decenter, Rom. 13, 13. 1 Cor. 14, 40. (περιπατεῖν, ut 1 Thess. 4, 12.) — Xen. Mem. 3, 12, 4.

Εὐσχημοσύνη, ης, ἡ, (ab εὐσχήμων, q. v. — oppon. ἀσχημοσύνη) decus, 1 Cor. 12, 23. (Xen. Cyr. 5, 1, 5.)

Εὐσχήμων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et σχῆμα, habitus, oppon. ἀσχήμων) **a.**, decorus, honestus, dic. de membris corporis, 1 Cor. 12, 24. (Xen. Venat. 1, 17.) — et de eo, quod ordini consentaneum est, 1 Cor. 7, 35. — **b.**, nobilis, Marc. 15, 43. Act. 13, 50. 17, 12.

Εὐτόνως, adv., (ab εὔτονος et hoc ex εὖ et τείνω, tendo) intente, acriter, Luc. 23, 10. (κατηγορεῖν τινος) Act. 18, 28. (διακατελέγχεσθαί τινι) — Xen. Hier. 9, 6. — οἱ ὁ Jos. 6, 8.

Εὐτραπελία, ας, ἡ, (ab εὐτράπελος et hoc ex εὖ et τρέπω, *a.*, versatilis; *b.*, facetus, lepidus, dicax, Isocr. Areopag. p. 354. explicat: σκώπτειν δυνάμενος) **a.**, indoles hominis εὐτραπέλου, festivitas, urbanitas (Diod. Sic. 15, 7.) — **b.**, sensu malo: scurrilitas, dicacitas, nugae scurriles (quibus inest acuminis aliquid), Eph. 5, 4.

Εὔτυχος, (ex εὖ et τυχή, fortuna) Eutychus, adolescens a St. Paulo vitae restitutus, Act. 20, 9.

Εὐφημία, ας, ἡ, (ab εὔφημος, q. v. — oppon. δυςφημία, q. v.) **a.**, sermo boni ominis, quo in sacris uti licebat, bonae preces, Aelian. V. H. 12, 1. — **b.**, bona fama, 2 Cor. 6, 8. (Aelian. V. H. 3, 47.)

Εὔφημος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et φήμη, bonam vocem, verba boni ominis edens, unde verb. εὐφημεῖν — εὐφήμει s. εὔφημα φώνει, fave linguis s. bona verba quaeso, vel tace, Xen. Cyr. 2, 2, 12.) Neutr. plural. εὔφημα, verba, quae bono ac benevolo animo dicta sunt (vel dicuntur), Phil. 4, 8.

Εὐφορέω (ῶ), f. ήσω, (ab εὔφορος, fertilis, compos. ex εὖ et φέρω)

fertilis sum, Luc. 12, 16. (*εὐφόρησεν ἡ χώρα*, sine augmento, cf. *εὑρίσκω*, *εὐφραίνω*, *εὐχαριστέω*.)

Εὐφραίνω, f. *ανῶ*, aor. 1. p. *εὐφράνθην* sine augm., v. *εὐφορέω* (ab adi. *εὔφρων* et hoc ex *εὖ* et *φρήν*) **a.**, activ., — *τινά*, exhilaro, laetitia afficio aliquem, 2 Cor. 2, 2. (oppon. *λυπεῖν τινα*) Xen. Hier. 1, 15. — **b.**, med., *α.*, universe dict.: hilari animo sum, absol., Luc. 15, 32. (iunct. cum *χαρῆναι*) Act. 2, 26. (ex Ps. 15, 9.) Rom. 15, 10. (ex Deut. 32, 44.) Gal. 4, 27. (ex Jes. 54, 1.) Apoc. 11, 10. 12, 12. — Aelian. V. H. 10, 9. — *εὐφραίνω ἔν τινι*, hebr. pro: *τινί*, laetor aliqua re, Act. 7, 41. (Xen. Hier. 1, 16.) — *ἐπί τινι*, Apoc. 18, 20. (text. vulg. *ἐπ' αὐτήν*) — speciat., de epulantibus, Luc. 12, 19. (Judith. 12, 18. Deut. 14, 26. 27, 7.) 15, 23. 24. 29. — addit. *λαμπρῶς*, laute vivere, Luc. 16, 19.

Εὐφράτης, *ου*, *ὁ*, Euphrates, nomen magni ac celeberrimi fluvii, qui in Armenia maiori ad montem Aba ortus, per Assyriam, Syriam, Mesopotamiam et urbem Babylonem profluit et in mare Persicum effunditur (hebr. פְּרָת, Gen. 2, 14. 15, 18. Deut. 1, 7. 11, 24. al., quod si pronuntiabatur auctum א prosthetico: אֶפְרָת, cf. אֶזְרוֹעַ pro זְרוֹעַ dictum; facile oriri potuit graeca nominis pronuntiatio: *εὐφράτης*. Arabes accolae et Turcae hodie appellant: Marac Sud, aquam desiderii. Ut Nilus Aegyptum, ita „Mesopotamiam fertilem efficit Euphrates, in quam quotannis quasi novos agros invehit". Cic. de Nat. Deor. 2. c. 52.), Apoc. 9, 14. 16, 12. (Fuit Euphrates per multorum saeculorum intervallum limes imperii Romani, quare in his l. commemoratus est.)

Εὐφροσύνη, *ης*, *ἡ*, (ab *εὔφρων*, v. supr. *ἀγαθοσύνη*, *εὐσχημοσύνη*) laetitia, Act. 2, 28. (ex Ps. 15, 11.) 14, 17. (*οἱ ὁ* Esth. 9, 19.)

Εὐχαριστέω (*ῶ*), f. *ήσω*. aor. 1. *εὐχαρίστησα*, (ab *εὐχάριστος*, q. v. ap. veteres Atticos: gratiam refero. Demosth. de Cor. p. 256. — ap. Polybium et seriores: gratias ago, quod veteres Graeci dixerunt: *χάριν εἰδέναι*) gratias ago; **a.**, *τινί*, Luc. 17, 16. (*τῷ θεῷ*) Act. 27, 35. (v. supr. *εὐλογέω*, cf. Deut. 8, 10.) 28, 15. Rom. 7, 25. 14, 6. 16, 4. 1 Cor. 14, 18. Col. 1, 12. 3, 17. Philem. v, 4. — dativus supplendus: *τῷ θεῷ*, Matth. 15, 36. (Marc. 8, 6.) 26, 27. (Marc. 14, 23. Luc. 22, 17. 19.) Joh. 6, 11. 23. Rom. 1, 21. 1 Cor. 11, 24. 1 Thess. 5, 18. — **b.**, pro (quo) et propter (quid); propter, *περί τινος*, gen. pers., ratione alicuius habita, Col. 1, 3. 2 Thess. 1, 3. — addito per epexegesin *ὅτι*, 2 Thess. 2, 13. — addito per epex. *ἐπί* c. dat. rei, propter, 1 Cor. 1, 4. Phil. 1, 3. — *ὑπέρ τινος*, **א.**, gen. pers., Eph. 1, 16. — seq. simul *ὅτι*, Rom. 1, 8. — **ב.**, gen. rei, pro, propter, 1 Cor. 10, 30. Eph. 5, 20. — **c.**, seq. *ὅτι*, Luc. 18, 11. Joh. 11, 41. 1 Cor. 1, 14. 1 Thess. 2, 13. Apoc. 11, 17.

Εὐχαριστία, *ας*, *ἡ*, (a voc. *εὐχάριστος*, q. v.) propr. **a.**, indoles et conditio *τοῦ εὐχαρίστου*, amoenitas, ergo: sermo auditu iucundus, honestus, Eph. 5, 4. (Hieron.) — **b.**, gratiae, arum, Dank, et gratiarum actio, *α.*, sensu latiori, Act. 24, 3. (*ἀποδέχεσθαί τι μετ' εὐχαριστίας*) 2 Cor. 4, 15. 9, 11. Phil. 4, 6. Col. 2, 7. 4, 2. 1 Thess. 3, 9. (*εὐχ. ἀνταποδοῦναί τινι*) 1 Tim. 4, 3. 4: Apoc. 4, 9. (*διδόναι*) 7, 12. — plur., 2 Cor. 9, 12. — *β.*, sensu strictiori:

preces, s. precandi formulae, quibus gratiae Deo aguntur, 1 Cor. 14, 16. — pl., 1 Tim. 2, 1.

Εὐχάριστος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (a voc. εὔχαρις, indeque devirando εὐχαρίζομαι, quod tamen nuspiam legitur) **a.**, gratus, amoenus, suavis; — εὐχάριστοι λόγοι, sermones lepidi et faceti, Xen. Cyr. 2, 2, 1. — **b.**, de homine: comis, Col. 3, 15. (al. liberalis, beneficus, Diod. Sic. 18, 28. at agitur apostolo de colenda pace et concordia, cf. v. 13.)

Εὐχή, ῆς, ἡ, (a v. εὔχομαι) **a.**, preces ad Deum factae, Jac. 5, 15. (οἱ ὁ Job. 16, 17.) — **b.**, votum, Gelübde; ἔχειν, Act. 18, 18. (cf. Num. 6, 2. — v. supr. ἁγνίζω) 21, 23. (— ἔχειν ἐφ' ἑαυτῷ; οἱ ὁ Gen. 31, 13. — Xen. Mem. 2, 2, 10.)

Εὔχομαι, f. ξομαι, aor. 1. εὐξάμην et ηὐξάμην, imperf. ηὐχόμην, (Attici verbis cum εὖ compositis modo addunt augmentum, modo detrahunt, v. supr. εὐδοκέω, εὐλογέω) **a.**, preces ad Deum facio, α., τῷ θεῷ, seq. acc. c. inf., Act. 26, 29. — β, πρὸς τὸν θεόν, seq. acc. c. inf., 2 Cor. 13, 7. (Num. 11, 2. — Xen. Mem. 1, 3, 2.) — γ., ὑπέρ τινος, gen. pers., pro aliquo, Jac. 5, 16. — **b.**, opto, τί, aliquid, 2 Cor. 13, 9. (Xen. H. G. 5, 1, 3.) — seq. inf., opto, Rom. 9, 3. (ηὐχόμην, vellem) 3 Joh. v. 2. — acc. c. infin., Act. 27, 29.

Εὔχρηστος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et χράομαι, utor. Oppon. ἄχρηστος, v. supr. εὐσεβής, εὐσχήμων) utilis (tractabilis), brauchbar, 2 Tim. 2, 21. (h. l. verbis adiectis explicatur) Philem. v. 11. (h. l. oppon. ἄχρηστος) — εἴς τι, ad aliquid, 2 Tim. 4, 11. (Diod. Sic. 5, 40. — πρός τι, Xen. Mem. 3, 8, 5.)

Εὐψυχέω (ῶ), f. ήσω, (ab εὔψυχος) hilari et laeto sum animo, Phil. 2, 19. (εὐψυχία, Polyb. 1, 57, 2. Xen. Venat. 10, 21.)

Εὐωδία, ας, ἡ, (a voc. εὐώδης, et hoc ex εὖ et ὄζω, perf. ὄδωδα) odor (suavis), **a.**, suffimentum (Xen. Symp. 2, 3.); — de sacrificiis et iis muneribus, quae cum illis comparantur (ὀσμὴ εὐωδίας, ex hebr., Levit. 1, 9. 13. 17. 2, 2.), Eph. 5, 2. Phil. 4, 18. — **b.**, odor, h. e. id, quod ex aliqua re emanans e longinquo sentitur; — metaph. id, quod de se famam spargit. Paulus cum dixisset 2 Cor. 2, 14. sua opera Christum propagare τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ, i. e. τὴν γνῶσιν ἑαυτοῦ ὡσεὶ ὀσμήν; in metaphora pergit v. 15. de se ipso dicens: Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ, i. e. dum Christi doctrinam quasi odorem propago, qui quidem odor vel vitalis est, inter homines doctrinae fidem habentes v. 15., vel lethalis et exitialis inter homines doctrinam respuentes, v. 16., ipse ego odor suavis sum Deo, i. e. rem Deo gratissimam gero. (In voc. εὐωδίας ergo auctor incidit ductum sequens adscitae vocis ὀσμῆς v. 14.)

Εὐώνυμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex εὖ et ὄνομα, tum quod boni nominis, tum quod boni ominis est. Hoc altero sensu vox dici consuevit ab auguria captantibus; εὐώνυμα dicebantur per euphemismum ea omina, quae re vera pro infelicibus habebantur, h. e. ea, quae a sinistra parte veniebant: omina sinistra s. laeva [quibus bonum nomen optandum esset]; qui euphemismus etiam inest in voc. ἀριστερός, ά, όν) *sinister*, Apoc. 10, 2. — Act. 21, 3. (καταλείπειν τινὰ εὐώνυμον.) — Neutr. plur. ἐξ εὐωνύμων, a parte sinistra (ad

partem sinistram), Matth. 20, 21. 23. (Marc. 10, 37. 40.) 25, 33. 41. 27, 38. Marc. 15, 27.

Ἐφάλλομαι, f. -αλοῦμαι, (ex ἐπί et ἅλλομαι, salio) insilio, irruo; — ἐπί τινα, Act. 19, 16. (οἱ ό 1 Sam. 10, 6. 11, 6. 16, 13.)

Ἐφάπαξ, adv., (ex ἐπί et ἅπαξ, semel) semel, non plus semel, Rom. 6, 10. Hebr. 7, 27. 9, 12. 10, 10. — ἐφάπαξ, uno eodemque tempore, 1 Cor. 15, 6.

Ἐφεσῖνος, η, ον, (ab Ἔφεσος, q. v.) Ephesinus, Apoc. 2, 1.

Ἐφέσιος, ία, ον, (ab Ἔφεσος, q. v.) Ephesius, i. e. Epheso oriundus, vel Ephesi incola, Act. 19, 28. 34. 35. 21, 29.

Ἔφεσος, ου, ἡ, Ephesus, Asiae minoris urbs maritima, metropolis Ioniae, sita ad mare Icarium, non procul a Caïstro, fluvio Lydiae, inter Smyrnam et Miletum. (Variis olim dicta fuit nominibus: Troianorum tempore appellabatur Alope, postea Ortygia et Morge, teste Plinio H. N. 5, 29. etiam Samornion et Ptelea. Plurimum ei splendoris attulit templum Dianae, ducentis et viginti annis a tota Asia factum, [testibus Plinio H. N. 36, 14. et Livio 1. c. 45.] et inter miracula mundi relatum; quod templum anno 356. ante Chr. ab Herostrato incensum, post vero communibus Graeciae sumtibus, moderante Dinocrate, restitutum est.) Act. 18, 19. 21. 24. 19, 1. 17. 26. 20, 16. 17. 1 Cor. 15, 32. 16, 8. Eph. 1, 1. 1 Tim. 1, 3. 2 Tim. 1, 18. 4, 12. Apoc. 1, 11. 2, 1.

Ἐφευρετής, οῦ, ό, (ab ἐφευρίσκω s. ἐφευρέω, 3. perf. p.) inventor, i. e. qui fingit, quae non sunt, Rom. 1, 30. (cf. 2 Macc. 7, 31.)

Ἐφημερία, ας, ἡ, (ab adi. ἐφημέριος, ία, ον, diurnus, dialis; terminatio generis fem. reservata est voci abstractam notionem exprimenti) **a.**, ministerium, quod ad statam dierum seriem restrictum est, der Tagdienst, Wochendienst. — **b.**, ipsa sacerdotum classis, qui in hebdomadas singulas munere sacerdotali fungebantur (die Wochenclasse), Luc. 1, 5. 8. (Davides sacerdotes in 24 distribuerat classes, quae per suas singulae vices sacris per integram hebdomadem a sabbato ad sabbatum operarentur, 1 Chron. 24, 4. 2 Chron. 8, 4. Nehem. 13, 40.) et permansit hoc institutum usque ad excidium Hierosolymorum Jos. Antiq. 7, 11.

Ἐφήμερος, ον, ό, ἡ, ον, τό, (ex ἐπί et ἡμέρα, in diem durans, diurnus) quotidianus; — ἡ — τροφή, Jac. 2, 15.

Ἐφικνέομαι (οῦμαι), aor. 2. ἐφικόμην, (ex ἐπί et ἵκομαι = ἱκνέομαι, venio) pervenio; — εἰς, ad, 2 Cor. 10, 14. — ἄχρι τινός, ibid. v. 13. (Xen. Cyr. 1, 1, 5.)

Ἐφίστημι, f. ἐπιστήσω, aor. 2. act. ἐπέστην, perf. ἐφέστηκα, (ex ἐπί et ἵστημι, colloco, sisto. Occurrunt in N. T. ea tantum tempora, quae significationem habent intransitivam, v. supr. ἀνίστημι) **a.**, perf. ἐφέστηκα, α., adsto, dabeistehen, Act. 22, 20. — β., insto, bevorstehen, 2 Tim. 4, 6. — γ., ingruo, Act. 28, 2. — **b.**, aor. 2. ἐπέστην, accedo et prope aliquem consisto, sich hinstellen, herzutreten, Luc. 2, 38. 10, 40. 20, 1. Act. 6, 12. 12, 7. 22, 13. 23, 27. — τινί, Luc. 24, 4. Act. 4, 1. 17, 5. 23, 11. — ἐπί τι, Act. 10, 17. 11, 11. — ἐπί τινα, Luc. 21, 34. (ne subito vobis superveniat) — ἐπάνω τινός, Luc. 4, 39. — imperat. ἐπίστηθι ἔλεγξον, i. q. ἐπιστὰς ἔλεγξον (stelle dich hin und etc.), 2 Tim. 4, 2. — **c.**, med. ἐπίσταμαι, praes., τινί, nos: über den

Hals kommen, 1 Thess. 5, 3. cf. Luc. 21, 34. (ϑύρησιν ἐφίστατο, Hom. Il. 11, 644.)

Ἐφραίμ, ὁ, Ephraim, nomen propr. oppidi in monte tribus Ephraimitici fertilissimo prope Bethel siti, ab Hierosolymorum urbe septentrionem versus nonnullis milliaribus distantis, Joh. 11, 54. — Jos. bell. iud. 4, 9, 9.

Ἐφφαθά, hepphata, Syriac. אֶתְפְּתַח, imperat. passivae coniugationis Ethpaël verbi פְּתַח, hebr. פָּתַח, aperuit. Graece: διανοίχϑητι, aperitor (i. e. auditum recipe; surdi enim et caeci pro clausis habebantur), Marc. 7, 34. (cf. 2 Reg. 6, 17. Jes. 35, 5.)

Ἐχϑρά, ας, ἡ, (adi. ἐχϑρός, ά, όν, q. v. Feminin. ut saepius vidimus, inservit exprimendae notioni universae) *inimicitia*, Luc. 23, 12. Gal. 5, 20. Eph. 2, 16. (Xen. Mem. 1, 2, 10. — τινός, gen. obi., inimicitia contra aliquem, Jac. 4, 4. — εἴς τινα, in aliqnem, Rom. 8, 7, — καταργεῖν τὴν ἐχϑράν, tollere id, quod inimicitiae caussa est, Eph. 2, 15.

Ἐχϑρός, ά, όν, (ab ἔχϑομαι, invisus sum, cf. φοβερός, αἰσχρός et simil.) inimicus, adversarius; **a.**, sens. pass., invisus, qui odio habetur, Rom. 11, 28. (oppon. ἀγαπητός.) — **b.**, sens. act., adversarius, qui alterum odio habet, eique adversatur, α., universe: ἡγεῖσϑαί τινα ὡς ἐχϑρόν, 2 Thess. 3, 15. — εἶναι ἐχϑρὸν τῇ διανοίᾳ, mente (a Deo) alienatum esse, Col. 1, 21. (de paganis) — ἐχϑρὸς ἄνϑρωπος, adversarius quidam, Matth. 13, 28. — ὁ ἐχϑρός, adversarius ille (vobis notus) — κατ' ἐξοχήν, diabolus (i. q. ὁ πονηρός), Luc. 10, 19. — β., c. genit. obi., א., genit. pers., Matth. 5, 43. 44. (Luc. 6, 27.) 10, 36. (Mich. 7, 6.) Luc. 1, 74. 19, 27. 43. Rom. 12, 20. Gal. 4, 16. Apoc. 11, 5. 12. — Matth. 22, 44. (Marc. 12, 36. Luc. 20, 43.) Act. 2, 35. Hebr. 1, 13. 10, 13. 1 Cor. 15, 25. 26. — ב., genit. rei, Act. 13, 10. — τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, Phil. 3, 18. (pseudapostoli, qui nolebant in morte Christi, sed ex Judaeorum mente in rituum observatione spem salutis reponere) — ἐχϑροί, scil. ϑεοῦ, adversarii Dei, Rom. 5, 10. (sens. activus patet e nomine ἀσεβῶν v. 6. et ἁμαρτωλῶν v. 8.)

Ἔχιδνα, ης, ἡ, vipera, Act. 28, 3. (Diod. Sic. 2, 43.) — γεννήματα ἐχιδνῶν, progenies viperina, anguigenae (Ovid. Metam. 3, 531.), hominum sceleratorum compellatio, Matth. 3, 7. (Luc. 3, 7.) 12, 34. 23, 33.

Ἔχω, f. ἕξω, (imperf. εἶχον, aor. 2. ἔσχον, unde aliud fut. σχήσω, perf. ἔσχηκα sed ἔσχον et ἔσχηκα signif. accepi, nactus sum, e. g. Rom. 5, 2. 2 Cor. 1, 9. 2 Petr. 2, 16. al.) 1., *activ.* idque, **a.**, *transitive*, α., *habeo*, universe et simpliciter sensu possidendi, ita dictum, ut is, qui habet, et is, qui caret, invicem opponantur, Matth. 13, 12. (Marc. 4, 25. Luc. 8, 18.) h. l. sens.: qui habet, quod det, potest etiam accipere.) 25, 29. (Luc. 19, 26. h. l. sens.: qui nullum ex suis facultatibus lucrum quaerit, ei adimantur: is vero, qui suis bene usus est, donis augeatur.) — 1 Cor. 11, 22. 2 Cor. 8, 11. 12. Jac. 4, 2. (In his loc. dicitur aut habere aut carere, qui rebus nunc quidem i. e. ad rem, quae nunc agitur, necessariis aut instructus aut destitutus est.)

ἔχω τι et τινά. — α., ἔχω τι, acc. rei, habeo, est mihi aliqua res,

utor aliqua re. — ὅσα ἔχεις, Marc. 10, 21. (Luc. 18, 22. πάντα, ὅσα, sed Matth. 19, 21. σοῦ τὰ ὑπάρχοντα.) 12, 44. Matth. 13, 44. 46. 18, 25. Joh. 16, 15. — μηδέν, 2 Cor. 6, 10. — τί δὲ ἔχεις, ὅ etc., 1 Cor. 4, 7. — ὅ ἔχω, Act. 3, 6. Marc. 4, 25. (Matth. 13, 12. sed Luc. 8, 18. ὅ δοκεῖ ἔχειν.) Luc. 19, 26. (Matth. 25, 29.)

Dicitur vero aliquis ἔχειν, habere, א., ea, *quae in ipso sunt* (an sich haben), quae partes sunt et membra corporis, ut χεῖρας, πόδας, ὀφθαλμούς, Matth. 18, 8. 9. (Marc. 9, 43. 47.) 2 Petr. 2, 14. — οὖς, Apoc. 2, 7. 11. 17. 29. 3, 6. 13. 22. 13, 9. — ὦτα, Matth. 11, 15. 13, 9. 43. (Marc. 4, 9. 23. Luc. 8, 8.) Marc. 7, 16. 8, 18. — μέλη, Rom. 12, 4. 1 Cor. 12, 12. — σάρκα κ. ὀστέα, Luc. 24, 39. — ἀκροβυστίαν, Act. 11, 3. — Ipsum corpus ἔχει, quae sunt eius partes, Luc. 11, 36. et quae in eo deprehenduntur, v. c. maculas, cf. Eph. 5, 27. — arbor dicitur ἔχειν φύλλα, Marc. 11, 13. — ager ζιζάνια, Matth. 13, 27. — animal caput, cornua, alas etc., Apoc. 4, 7. 8. 5, 6. 8, 9. 9, 8. 9. 10. 19. 12, 3. 13, 1. 11. 17, 3. 7. — domus vel urbs vel murus θεμελίους, Hebr. 11, 10. Apoc. 21, 14. — στάσιν, Hebr. 9, 8. — ὁ θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἔχει σφραγίδα, 2 Tim. 2, 19. — et quaeque res ea, quae ad ipsam pertinent, Act. 27, 39. Hebr. 9, 4. Apoc. 21, 11. — εἰκόνα vel σκιὰν ἔχειν, Luc. 20, 24. Hebr. 10, 1. — Homines dicuntur habere ea, quibus affectum ipsorum corpus est, — morbos; — μάστιγας, Marc. 3, 10. — ἀσθενείας, Act. 28, 9. — vulnera, Apoc. 13, 14. — de feminis gravidis: ἐν γαστρὶ ἔχειν, Matth. 1, 18. 23. 24, 19. (Marc. 13, 17. Luc. 21, 23.) 1 Thess. 5, 3. Apoc. 12, 2. — formulae de obsessis: δαιμόνιον ἔχειν, Matth. 11, 18. (Luc. 7, 33.) Luc. 8, 27. Joh. 7, 20. 8, 48. 49. 52. 10, 20. — βεελζεβούλ, Marc. 3, 22. — πνεῦμα ἀκάθαρτον, Marc. 3, 30. 7, 25. Luc. 4, 33. Act. 8, 7. — πνεῦμα πονηρόν, Act. 19, 13. — πνεῦμα ἀσθενείας (i. e. daemonem, qui auctor erat debilitatis), Luc. 13, 11. — πν. ἄλαλον, Marc. 9, 17. — πν. πύθωνος, Act. 16, 16. — λεγεῶνα, Marc. 5, 15. — Item dicuntur habere ea, quae insunt in mente et animo; facultates, dona, — γνῶσιν, 1 Cor. 8, 1. 10. — σοφίαν, Apoc. 17, 9. — πίστιν, Rom. 14, 22. Jac. 2, 14. 17. 18. — χαρίσματα, Rom. 12, 6. 1 Cor. 14, 26. — προφητείαν, 1 Cor. 13, 2. — πνεῦμα, 2 Cor. 4, 13. Jud. v. 19. adde.: Rom. 8, 9. 1 Cor. 2, 16. 7, 40. — sensa, studia, motus, affectiones animi quorum nominibus iunctum verbum ἔχειν plerumque facit periphrasin eius verbi vel activi vel passivi, quod ab eiusmodi nomine ad actionem vel passionem exprimendam effingitur; ita ἔχειν ἀγνωσίαν, 1 Cor. 15, 34. — πίστιν (de actu), Matth. 17, 20. (Marc. 4, 40. Luc. 17, 6.) 21, 21. (Marc 11, 22.) Act. 14, 9. 1 Tim. 1, 19. Philem. v. 5. — πεποίθησιν, 2 Cor. 3, 4. Phil. 3, 4. — παῤῥησίαν, Philem. v. 8. Hebr. 10, 19. 1 Joh. 2, 28. 3, 21. 4, 17. 5, 14. — ἀγάπην, Joh. 5, 42. 13, 35. 15, 13. 1 Joh. 4, 16. 1 Cor. 13, 1. 2. 3. 2 Cor. 2, 4. Phil. 2, 2. Philem. v. 7. 1 Petr. 4, 8. — ἐλπίδα, Act. 24, 15. 2 Cor. 3, 12. 10, 15. Eph. 2, 12. 1 Thess. 4, 13. 1 Joh. 3, 3. — ζῆλον, i. e. studium, Rom. 10, 2. invidiam (ἐν τῇ καρδίᾳ), Jac. 3, 14. — χάριν τινί, Luc. 17, 9. 1 Tim. 1, 12. 2 Tim. 1, 3. — θυμόν, Apoc. 12, 12. — ὑπομονήν, Apoc. 2, 3. — φόβον, 2 Tim. 5, 20. — χαράν, Philem. v. 7. 3 Joh. v. 4. — λύπην, Joh. 16, 21. 2 Cor. 2, 3. Phil. 2, 27. — ἐπιθυμίαν, Phil. 1, 23. — ἐπιποθίαν, Rom. 15, 23. — παράκλησιν, Philem. v. 7. Hebr. 6, 18. —

μνείαν τινός, 1 Thess. 3, 6. — locutio periphrastica, ταῦτα ἔχεις, ὅτι Apoc. 2, 6. — συνείδησιν καλήν, ἀγαθήν, ἀπρόςκοπον ἔχειν, Act. 24, 16. 1 Petr. 3, 16. Hebr. 10, 2. 13, 18. — ἁμαρτίαν ἔχειν, 1 Joh. 1, 8. — Item ea, quae ad ipsorum naturam pertinenti ut Deus dicitur ἀθανασίαν ἔχειν, 1 Tim. 6, 16. — ita mortales: ἀσθένειαν ἔχ., Hebr. 7, 28. — ἡλικίαν, Joh. 9, 21. 23. — ἔτη ἔχειν, Joh. 8, 57. cf. 11, 17. initium et finem, Hebr. 7, 3. Marc. 3, 26. Luc. 22, 37. —

Potest aliquis ἔχειν — ℶ., *res externas, quae ad peculium pertinent*, opes, supellectilem, utensilia, bona, alimenta etc. Dicitur vero verbum de his latius, sensu possidendi (eigenthümlich haben); est in his dictum ἔχω τι, *aa.*, i. q. possideo; ita dic. quis: ἔχειν βίον, Luc. 21, 4. — κτήματα, Matth. 19, 22. (Marc. 10, 22.) — 1 Joh. 3, 17. (τὸν βίον τοῦ κόσμου) Marc. 10, 23. (τὰ χρήματα, Luc. 18, 24. supplere possis: τοῦ κόσμου) — αὐτάρκειαν, 2 Cor. 9, 8. — θησαυρόν, Matth. 19, 21. (Marc. 10, 21. Luc. 18, 22.) — ἀγαθά, Luc. 12, 19. — πρόβατα, Luc. 15, 4. (Matth. 18, 12. γίνεσθαί τινι) Matth. 12, 11. Joh. 10, 16. — δραχμάς, Luc. 15, 8. cf. 13, 6. — πλοῖα, Apoc. 18, 19. — θυσιαστήριον, Hebr. 13, 10. — νόμον, Rom. 2, 14. Hebr. 9, 1. — *bb.*, praesto mihi est, suppetit mihi, v. c. ἔχω ἄρτους, Matth. 14, 17. (Marc. 6, 38. sed Luc. 9, 13. εἰσὶν ἡμῖν) Luc. 3, 11. 14, 28. Joh. 4, 11. 6, 9. — βρῶσιν, Joh. 4, 32. — διατροφὰς κ. σκεπάσματα, 1 Tim. 6, 8. — οἰκίας, 1 Cor. 11, 22. — *cc.*, meae fidei commissus, a, um, est Luc. 19, 20. 24. (Matth. 25, 28.) — τὰς κλεῖς, Apoc. 1, 18. 3, 7. cf. 15, 1. 6. — τό γλωσσόκομον, Joh. 12, 6. 13, 29. (ἔχειν h. l. non solum est gestare, sed agitur de re, quae alicui gestanda *tradita* est.) — ἔχε imperat. alteri dicit is, qui eius arbitrio rem committit, Matth. 27, 65. aut ei suum reddit, ἔχεις τὸ σόν, Matth. 25, 25. — Dicitur *dd.*, ἔχειν res externas is, qui eas *secum fert*, v. c. vestes, arma, nummos etc.: χιτῶνας, Luc. 9, 3. (sed Luc. 3, 11. verbo inest notio possidendi) — ἔνδυμα, Matth. 3, 4. 22, 12. — θώρακας, Apoc. 9, 17. — μάχαιραν, Joh. 18, 10. — βαλάντιον, Luc. 22, 36. (ὁ μὴ ἔχων scil. βαλάντιον κ. πέραν) — ἔχετε ἅλας ἐν ἑαυτοῖς, Marc. 9, 50. (de sensu v. supra sub ἄναλος) — γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον, Matth. 26, 6. (Marc. 14, 3.) — speciem alicuius rei prae se ferre; — λόγον τῆς σοφίας, Col. 2, 23. — μόρφωσίν τινος, 2 Tim. 3, 5.

ℷ., refertur ἔχειν ad *utilitates*, quas quis percipit, et ad *commoda*, quibus fruitur, aut quibus uti potest, v. c. εἰρήνην ἔχ., Rom. 5, 2 — ἐλευθερίαν, Gal. 2, 4. — τιμήν, Hebr. 3, 3. cf. Apoc. 3, 3. — ἐξουσίαν, Luc. 19, 17. v. ἐξουσία. Sed habent tamen phrases in eodem genere, quo distinguantur. Scilicet *aa.*, ἔχειν saepius dicitur pro: accepisse vel *consequutum* esse, ita inprimis, ubi sermo est de beneficiis futuris; — ἔχειν ζωήν, Joh. 5, 40. 10, 10. 20, 31. — ζωὴν αἰώνιον, Joh. 3, 36. 5, 24. 6, 47. 54. 1 Joh. 5, 12. 13. (in his locc. praesens pro fut., quia loquitur, qui rem certo eventuram esse asserit, v. supr. ἔρχομαι.) — ἵνα ἔχω, ut consequar, Matth. 19, 16. (i. q. ἵνα κληρονομήσω, Marc. 10, 17. Luc. 18, 18.) Joh. 3, 15. 16. 5, 39. 6, 40. Rom. 15, 4. — τίνα μισθὸν ἔχετε; quam mercedem accipietis? Matth. 5, 46. 6, 1. 1 Cor. 9, 17. — ἔχω τὰ αἰτήματα (impetro), 1 Joh. 5, 15. — ἔχειν ἔπαινον, Rom. 13, 3.

— καρπόν (percipio), Rom. 1, 13. 6, 21. 22. (ἵνα σχῶ, ut accipiam.) — χάριν (beneficium accipio), 2 Cor. 1, 15. — χάρισμα (accepi), 1 Cor. 7, 7. — et perf. ἔσχηκα plerumque signific.: accepi; — ἐσχήκαμεν, accepimus, Rom. 5, 2. 2 Cor. 1, 9. 2, 12. 7, 5. — ἔσχομεν, accepimus, 1 Thess. 1, 9. — *bb.*, Si commoda, quae commemorantur, in rebus externis cernuntur ad peculium non pertinentibus, saepe phrasis hoc exprimit, quod quis his commodis uti *possit*, si velit, v. c. καιρὸν ἔχειν, Gal. 6, 10. Apoc. 12, 12. Hebr. 11, 15. — τόπον, Rom. 15, 23. — προςαγωγὴν πρός τινα, Eph. 2, 18. 3, 12. — ἀνάπαυσιν, Apoc. 4, 8, 14, 11. — ἄνεσιν, Act. 24, 23. — Eodem sensu dicitur sparsum semen habere aut non habere βάθος γῆς, Matth. 13, 5. (Marc. 4, 5. γῆν πολλήν, Luc. 8, 6. ἰκμάδα.) cf. νομὴν ἕξει, pabulum habebit, aletur, 2 Tim. 2, 17. — *cc.*, ubi commodum, quod quis ἔχειν dicitur, actionis ab ipso efficiendae nomine appellatur, verbo ἔχειν significatur ius, potestas atque opportunitas actionem illam efficiendi. Exemplo sunt phrases: πρόφασιν ἔχειν, Joh. 15, 21. — καύχημα, Rom. 4, 2. Gal. 6, 4. — καύχησιν, Rom. 15, 17. (1 Cor. 15, 31.) gloriari mihi licet — παῤῥησίαν, Eph. 3, 12. Hebr. 3, 6. 1 Joh. 2, 28. 3, 21. — ἀπόλαυσιν, Hebr. 11, 25.

ד., ἔχειν dic. aliquis ea, quae ipsi imposita sunt, quae suscepit, quae sustinet, ergo vel *aa.*, ea, quae aegre ferri solent et vim inferunt; — ἀνάγκην, Luc. 14, 18. (addit. h. l. infinit.) 23, 17. 1 Cor. 7, 37. Hebr. 7, 27. Jud. v. 3. — χρείαν τινός, v. infr. χρεία. — θλίψιν, Joh. 16, 33. 1 Cor. 7, 28. Apoc. 2, 10. — vel *bb.*, mandata, leges, vota, officia; — νόμον, Joh. 19, 7. — ἐντολήν, 2 Joh. v. 5. Hebr. 7, 5. — διαταγήν, 1 Cor. 7, 25. — διακονίαν, 2 Cor. 4, 1. — πρᾶξιν, Rom. 12, 4. — ἀγῶνα, Phil. 1, 30. Col. 2, 1. — βάπτισμα ἔχω βαπτισθῆναι, meum est, ut immersionem subeam, Luc. 12, 50. — vel *cc.*, culpam; — ἁμαρτίαν, Joh. 9, 41. 15, 22. 24. 19, 11. 1 Joh. 1, 8. — ἔγκλημα, Act. 23, 29. — κρίμα, 1 Tim. 5, 12. — Referas huc phrases de litibus, controversiis et quaestionibus, quas habere dicitur, qui iis implicitus est; — ἔχειν κριτήρια, 1 Cor. 6, 4. — κρίματα, v. 7. — συζήτησιν, Act. 28, 29. — ζητήματα, Act. 25, 19. — *dd.*, bona, scil. τὰς ἐπαγγελίας, promissiones olim eventum habituras, 2 Cor. 7, 1. Hebr. 7, 6. 1 Tim. 4, 8. —

β., phrasis: ἔχειν τι arctius circumscripta: א., additur accusativo obiecti acc. praedicati, Act. 2, 44. 1 Joh. 3, 15. Apoc. 14, 1. 19, 16. — ἔχ. τι ὥς τι, 1 Petr. 2, 16. — Observa articulum accusativo obiecti praefixum, Matth. 3, 4. 12, 10. (Marc. 3, 1.) Marc. 5, 3. 8, 17. Luc. 6, 8. Hebr. 5, 14. 2 Petr. 1, 19. Apoc. 4, 7. al. — ב., verbum ἔχειν per praepositiones cum nominibus coniunctas ad terminos refertur; — ἔχειν τι ἀπό τινος, 1 Joh. 2, 20. — ἐκ τινος, Rom. 9, 10. (κοίτην ἔχειν, seminis emissionem ex aliquo habere, gravidam esse ex aliquo) 13, 3. (ἔπαινον ἔχ.) 2 Cor. 5, 1. — ἔχειν τι ἐν ἑαυτῷ, in se, Matth. 13, 21. (Marc. 4, 17. ῥίζαν) Marc. 9, 50. (ἅλας) Joh. 6, 53. (ζωήν) — ἔν τινι, dat. pers., per aliquem, Eph. 3, 12. (ἐν ᾧ scil. Χριστῷ, cum quo coniuncti) 1, 7. et Col. 1, 14. — ἐσχήκαμεν ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου, in nobismet ipsis sententiam mortis accepimus, (i. e. ita affecti fuimus, quemadmodum ii, de quibus sententia ad mortem pronuntiata est) 2 Cor. 1, 9. — ἔν τινι, dat. rei, 2 Cor. 4, 7. Marc. 5, 3. — ἔχειν τινὰ ἐν τῇ καρδίᾳ,

Phil. 1, 7. — ἔχειν τι ἐπί (τῆς κεφαλῆς), Apoc. 14, 14. — 9, 4. — ἔχειν κατὰ τῆς κεφαλῆς, scil. τί, tegumentum aliquod de capite pendens, 1 Cor. 11, 4. — ἔχειν τι (εὐχὴν) ἐφ' ἑαυτοῦ, Act. 21, 23. — ἔχειν τι κατά τινος, habeo aliquid, quod contra aliquem proferam, habeo, quod conquerar de aliquo, Matth. 5, 23. Marc. 11, 25. — seq. ὅτι, Apoc. 2, 4. 14. et 20. (ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι) — πρός τινα, habeo, quo alicui molestus sim, quod ei crimini dem, Act. 24, 19. — quod alicui respondeam, 2 Cor. 5, 12. — cf. Act. 25, 19. (ζητήματα ἔχειν πρός τινα) 19, 38. (λόγον ἔχειν πρός τινα) 1 Cor. 6, 1. (πρᾶγμα πρός τινα) Col. 3, 13. (μομφὴν πρός τινα.)

γ., ἔχειν τινά, acc. pers., variis modis dicitur scil., *habet* aliquis eos, qui ad ipsius familiam pertinent et quibuscum aut naturae et sanguinis, aut coniugii, aut amicitiae, aut pactionis vinculo iunctus est. Ergo א., ἔχειν πατέρα, Joh. 8, 41. — ἀδελφούς, Luc. 16, 28. — ἄνδρα (maritum), Joh. 4, 17. 18. Gal. 4, 27. — γυναῖκα, Matth. 22, 28. (Marc. 12, 23. et Luc. 20, 33. ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα, haben sie zur Frau gehabt.) 1 Cor. 7, 29. — ἔχειν ἄνδρα vel γυναῖκα ἄπιστον, 1 Cor. 7, 2. 12. 13. (einen nichtchristlichen Ehemann, non: einen Nichtchristen zum Ehemanne) — ἔχειν τινά (aliquam), simpliciter dict. i. e. aliqua tamquam uxore uti, Matth 14, 4. (Marc. 6, 18.) 1 Cor. 5, 1. — ἔχειν τέκνα, Matth. 21, 28. 22, 24. Marc. 12, 6. 1 Tim. 3, 4. Tit. 1, 6. — υἱούς, Gal. 4, 22. — τέκνα κ. ἔκγονα, 1 Tim. 5, 4. — σπέρμα, ex hebr., Matth. 22, 25. — χήρας, 1 Tim. 5, 16. (εἴ τις ἔχει, scil. sanguine aut affinitate sibi propinquas) — ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας, qui ex sua domo afferebant morbis affectos, Luc. 4, 40. — φίλον, Luc. 11, 5. — παιδαγωγούς, 1 Cor. 4, 15. — ἔχειν κύριον, i. e. domino alicui subiectum esse, ut patet ex Col. 4, 1. — δεσπότην, 1 Tim. 6, 2. — populus dicitur habere regem, Joh. 19, 15. Apoc. 9, 11. (ἐφ' ἑαυτῶν) — ב., ἔχειν οἰκονόμον, Luc. 16, 1. — δοῦλον (ἀροτριῶντα), Luc. 17, 7. — ג., ἔχω τινά, i. e. praesto mihi est aliquis, cuius opera uti possim; — ἔχουσι Μωϋσέα κ. προφήτας, Luc. 16, 29. — παράκλητον ἔχομεν, 1 Joh. 2, 1. — μάρτυρας, Hebr. 12, 1. (τοσοῦτον νέφος μαρτύρων) — ἕως τὸ φῶς ἔχετε, Joh. 12, 35. 36. — οὐδένα ἔχω etc., Phil. 2, 20. — ἀρχιερέα, Hebr. 4, 14. 8, 1. — ποιμένα, Matth. 9, 36. — ἄνθρωπον, ἵνα etc. Joh. 5, 7. — ד., ἔχειν τὸν θεόν, Χριστόν, τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν, fide et amore adhaerere Deo, Christo, 1 Joh. 2, 28. 5, 12. 2 Joh. v. 9. — ה., εἶχον δέσμιον, Matth. 27, 16. (quod impersonaliter sumi posset; sed auctor cogitans de Judaeis v. 15. 17., voluisse sibi videtur ex eorum civibus tunc aliquem fuisse, qui vinculis teneretur.) Cf. Apoc. 2, 15. 3, 4. — ו., phrases verbo ἔχειν addentes accusativum participii, articulo instructi: ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν, habet iudicem suum, Joh. 12, 48. (i. e. ipse iam habet) — Μωϋσῆς ἔχει τοὺς κηρύσσοντας αὐτόν, Act. 15, 21. — ז., ἔχειν τινά cum acc. praedic.: ἔχειν τινὰ πατέρα, nos: einen zum Vater haben, Matth 3, 8. (Luc. 3, 8.) ut τινὰ γυναῖκα, Matth. 14, 4. (Marc. 6, 18.) — τινὰ τύπον, Phil. 3, 17. cf. Hebr. 12, 9. Act. 13, 5. Philem. v. 17. (si me communem tibi et illi habes) — ἔχειν τινὰ ἔντιμον, honore prosequor aliquem, cf. lat. carum habeo aliquem, Phil. 2, 29. Luc. 14, 18. 19. — ἔχειν τινὰ κατὰ πρόςωπον, praesentem aliquem habere, Act. 25, 16. — ἔχειν τινὰ μεθ' ἑαυτοῦ, secum habere aliquem, Matth. 15, 30. 26, 11. (Marc.

14, 7. Joh. 12, 8.) Marc. 2, 19. — *ἔχειν τινὰ ὑφ' ἑαυτόν*, Matth. 8, 9. (Luc. 7, 8.) — **Π.**, *ἔχειν τινὰ ὥς τινα*, nos: einen wofür halten; — Matth. 14, 5. 21, 26. 46. (Marc. 11, 32. *εἶχον αὐτόν* — per attract. — *ὅτι προφήτης ἦν.*, Luc. 20, 6. *πεπεισμένος ἐστὶν αὐτὸν προφήτην εἶναι.*)

δ., *ἔχω* c. infinitivo: *possum*, lat.: *habeo*, *quod* c. coni.; — infin. aor.: *μὴ ἔχοντος ἀποδοῦναι*, cum non haberet quod solveret, Matth. 18, 25. Luc. 7, 42. 12, 4. 14, 14. — *οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν*, nihil habebant, quod opponerent (contra dicerent), Act. 4, 14. — *κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι*, Hebr. 6, 13. (Aelian. V. H. 13, 30. Xen. Mem. 2, 7, 11. Palaeph. f. 32.) — *ἔχω σοί τι εἰπεῖν*, Luc. 7, 40. — *ἀναγγεῖλαι*, Act. 23, 17. 19. — *λαλῆσαι*, v. 18. — *γράψαι*, Act. 25, 26. — 28, 19. (Aelian. V. H. 2, 23.) — inf. praes., Joh. 8, 6. Eph. 4, 28. 2 Petr. 1, 15. — *ἔχω* c. acc., Joh. 8, 26. 16, 12. Tit. 2, 8. 2 Joh. v. 12. 3 Joh. v. 13. — abest infinit. e contextu facile adsciscendus, Marc. 14, 8. (*ὃ ἔσχεν* scil. *ποιῆσαι*) Joh. 14, 30. (*ἐν ἐμοί* scil. *ποιεῖν.*)

b., *teneo.* Interdum quidem utraque et habendi (possidendi) et tenendi notio in nonnullis phrasibus coalescit, v. c. 1 Cor. 11, 16. 2 Cor. 4, 7. Apoc. 17, 13. al. — in aliis tamen tenendi notio praevalet. *α.*, *ἔχειν τι*, tenere aliquid. Propr.: *τὶ ἐν τῇ χειρί*, Apoc. 1, 16. 6, 5. 10, 2. 17, 4. — aliis in locc. auctor verba *ἐν τῇ χειρί* non addidit, Apoc. 5, 8. 6, 2. 8, 3. 6. 14, 6. 17. 18. 15, 2. 17, 1. 20, 1. 21, 9. 15. — non adduntur, at subintelliguntur etiam, Hebr. 8, 3. — trop., amplector; — *τὴν διδαχήν* (*τινός*), Apoc. 2, 24. — *τὴν ἐλπίδα, ὡς ἄγκυραν*, Hebr. 6, 19. — *τὰς ἐντολάς*, Joh. 14, 21. (aliter 1 Joh. 2, 7. nec huc pertinet 1 Joh. 5, 10. *ἔχειν ἐν ἑαυτῷ* v. supr. *α.* ℵ.) — persisto in; — *τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ*, Apoc. 6, 9. 12, 17. 19, 10. — conservo; — *τὸ μυστήρ. τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει*, 1 Tim. 3, 9. — *ὑποτύπωσιν λόγων*, 2 Tim. 1, 13. — *τὴν ἀναστροφὴν ἔχειν καλήν*, 1 Petr. 2, 12. — praetendo, Phil. 3, 9.

β., *τινά*, Rom. 1, 28. (oppon. *παραδιδόναι*) — *ἔχει τί τινα*, Marc. 16, 8. (*εἶχε αὐτὰς τρόμος κ. ἔκστασις.* — Herod. 4, 115. Hom. Il. 18, 247.)

2., intransit., **a.**, personal., me habeo, ich verhalte, befinde mich so und so (quamquam etiam sic tenendi et habendi significatt. coalescunt); — *ἑτοίμως ἔχω*, paratus sum, seq. inf. aor., Act. 21, 13. 2 Cor. 12, 14. 1 Petr. 4, 5. — *ἐσχάτως*, animam ago, Marc. 5, 23. — *κακῶς*, male me habeo, Matth. 4, 24. 8, 16. 9, 12. al. — *καλῶς*, bene me habeo, Marc. 16, 18. — *κομψότερον*, melius me habeo, Joh. 4, 52. — c. acc. temporis et *ἐν τῇ ἀσθενείᾳ*, ago aliquod tempus in, Joh. 5, 5. 6. — *ἐν ἑτοίμῳ*, seq. inf. aor., 2 Cor. 10, 6. — c. acc. temporis et *ἔν τινι* (dat. loci), ago aliquot dies in illo loco, Joh. 11, 17. — **b.**, impersonal., *ἄλλως ἔχει*, aliter se habet, 1 Tim. 5, 25. — *οὕτως*, Act. 7, 1. 12, 15. 17, 11. 24, 9. — *πῶς*, Act. 15, 36. (Aelian. V. H. 2, 36. Xen. Cyr. 7, 1, 1.) — *τὸ νῦν ἔχον*, ut nunc res se habent, in praesenti (formula Graecis usitatissima), Act. 24, 25.

II., *Med.* *ἔχομαί τινος*, propr., ich halte mich an etwas, Hom. Il. 3, 84. — trop., potior aliqua re (Euseb. H. E. 7, 15. *τιμῆς*), confinis sum alicuius rei, Xen. H. G. 7, 1, 4. — adhaereo alicui rei (*ἔκ τινος*, Ex. 36, 3.). — In N. T. particip. *ὁ ἐχόμενος, η, ον*, *proximus*: *αἱ* — *κωμοπόλεις*, Marc. 1, 38.

— τῇ ἐχομένῃ, scil. ἡμέρᾳ, die sequente, Luc. 13, 33. Act. 20, 15. (2 Macc. 12, 39. — Polyb. 3, 112. 5, 13.) — addit. ἡμέρᾳ, Act. 21, 26. — σαββάτῳ, Act. 13, 44. (al. codd. ἐρχομένῳ) — τὰ ἐχόμενα τῆς σωτηρίας, quae connexa sunt cum salute, Hebr. 6, 9.

Ἕως, adv. relativ., cui respondet demonstrat. τέως. *A.*, significatione adverbiali **a.**, donec, usque dum, nostr.: bis. Constructum reperitur *α.*, cum indicativo, bis an den Zeitpunkt, da das — geschah oder geschieht, Matth. 2, 9. (ἕως — ἔστη) 24, 39. Luc. 19, 13. Joh. 21, 22. 23. 1 Tim. 4, 13. — *β.*, cum coniunct. aor. interposito τῷ· ἄν (Latini utuntur fut. exacto) Matth. 2, 13. 10, 11. (Marc. 6, 10.) 22, 44. (Marc. 12, 36. Luc. 20, 43.) Luc. 17, 8. Act. 2, 35. Hebr. 1, 13. Jac. 5, 7. (Xen. Cyr. 3, 3, 46. 7, 5, 39. 2, 3, 22.) — praeced. sententia negat., 1 Cor. 4, 5. Matth. 5, 18. 26. (Luc. 12, 59. ἕως οὗ ἀποδῷς) 10, 23. 12, 20. 16, 28. (Marc. 9, 1. Luc. 9, 27.) Matth. 23, 39. (Luc. 13, 35.) 24, 34. (Luc. 21, 32. sed Marc. 13, 30. μέχρις οὗ.) — *γ.*, c. coni. aor. particula ἄν non interveniente, Marc. 6, 45. 14, 32. Luc. 15, 4. 2 Thess. 2, 7. Hebr. 10, 13. Apoc. 6, 11. 20, 5. — **b.**, *quamdiu*, so lange als, seq. inf. (praes.), Joh. 9, 4. (ἕως ἡμέρα ἐστί) 12, 35. 36. (Xen. Anab. 2, 6, 2. Platon. Phaed. c. 38. fin. — cf. ἄχρις οὗ, Hebr. 3, 13.)

B., praepositionis vices gerit, cum genit. constructum, ***usque ad***, *α.*, ref. ad spatium construct. c. gen. nominum, Matth. 11, 23. (ἕως ᾅδου, Luc. 10, 15.) 24, 31. (Marc. 13, 27.) 26, 29. 58. Luc. 4, 29. Act. 1, 8. 11, 19. 22. 17, 15. 2 Cor. 12, 2. — Luc. 2, 15. Act. 23, 23. — c. gen. pers., (ad locum, quo aliquis est) Luc. 4, 42. Act. 9, 38. (Aelian. V. H. 3, 18.) — c. adverbiis loci, Joh. 2, 7. (ἕως ἄνω) Marc. 14, 54. (ἕως ἔσω) Matth. 27, 51. (Marc. 15, 38. ἕως κάτω) Luc. 23, 5. (ἕως ὧδε) — c. praeposit., Act. 21, 5. (ἕως ἔξω τῆς πόλεως) Luc. 24, 50. (ἕως εἰς) Aelian. V. H. 12, 22. — *β.*, ref. ad quantitatem, constr. cum adverbio numeri, Matth. 18, 21. (ἕως ἑπτάκις, usque ad septies, suppl. ἀφήσω) — c. numeratis, Matth. 22, 26. (ἕως τῶν ἑπτά) cf. Matth. 20, 8. Joh. 8, 9. Act. 8, 10. Hebr. 8, 11. — οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός, i. e. ne unus quidem est, qui probe agat, ex hebr., Rom. 3, 12. (v. supr. εἷς) — c. nomine aliquam mensuram designante, Marc. 6, 23. (ἕως ἡμίσους. Esth. 5, 3. 6.) — ad intensionem Marc. 14, 34. (Matth. 26, 38.) Luc. 22, 51. — *γ.*, ref. ad tempus א., ante nomina, quae certas temporis partes significant, ut ἕως αἰῶνος, Luc. 1, 55. — ἡμέρας, Matth. 26, 29. (Marc. 14, 25.) 27, 64. Luc. 1, 80. Act. 1, 22. 7, 45. 28, 23. Rom. 11, 8. — τῆς ὥρας, Matth. 27, 45. (Marc. 15, 33. Luc. 23, 44.) — τῆς πεντεκοστῆς, 1 Cor. 16, 8. — τέλους, 1 Cor. 1, 8. 2 Cor. 1, 13. — ἕως τῆς σήμερον scil. ἡμέρας, Matth. 27, 8. — τοῦ νῦν, Matth. 24, 21. Marc. 13, 19. — ב., ante ***hominum nomina illustria***, quibus aliquod temporis spatium (momentum) denotatur, Matth. 1, 17. 11, 13. Luc. 16, 16. Act. 13, 20. — ג., ante nomina ***eventorum***, Matth. 1, 17. (μετοικεσία Βαβυλῶνος) 2, 15. 23, 35. et Luc. 11, 51. (ἀπὸ — ἕως τοῦ αἵματος etc., a caede — usque ad caedem) — Matth. 28, 20. Jac. 5, 7. — ד., donec, ante infin. ἕως τοῦ ἐλθεῖν, Act. 8, 40. — ante οὗ et ὅτου — **aa.**, ἕως οὗ seq. indicat., Matth. 1, 25. 13, 33. (Luc. 13, 21.) Act. 21, 26. — seq. coniunct. aor., quem Latini exprimunt per fut. exact., Matth. 14, 22. (Marc. 6, 45. ἕως)

18, 30. 34. 26, 36. (Marc. 14, 32. *ἕως*) Luc. 12, 50. 24, 49. Act. 25, 21. (h. l. *ἕως οὗ πέμψω*, donec mittam) 2 Petr. 1, 19. — praeced. sentent. negat., Matth. 17, 9. (*μὴ* — *ἕως* h. l. Marc. 9, 9. *μὴ* — *εἰ μὴ ὅταν* cett.) Luc. 12, 59. (sed Matth. 5, 26. *ἕως ἄν*) Joh. 13, 38. Act. 23, 12. 14. 21. — *bb.*, *ἕως ὅτου*, donec, usque dum, seq. indicat., Joh. 9, 18. (praeced. negat) Matth. 5, 25. (lect. vulg. *ἕως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ*. H. l. *ἕως οὗ* sign. quamdiu, dum, während, ut *ἄχρις οὗ*, Hebr. 3, 13. In paucis codd. lectio reperitur *ἕως ὅτου ᾖ μετ' αὐτοῦ*; in paucissimis *ἕως ὅτου εἶ* omissis *μετ' αὐτοῦ*.) — seq. coni. (absque *ἄν*), Luc. 13, 8. 15, 8. — praeced. negat., Luc. 22, 16. 18. — ה., ante adverbia temporis: *ἕως ἄρτι*, ad hoc usque tempus, Matth. 11, 12. Joh. 2, 10. 5, 17. 16, 24. 1 Joh. 2, 9. 1 Cor. 4, 13. 8, 7. 15, 6. — *ἕως πότε*, quousque, Matth. 17, 17. (Marc. 9, 19. Luc. 9, 41.) Joh. 10, 24. Apoc. 6, 10. (*οἱ ὁ* Ps. 12, 1. 2 Sam. 2, 26. — *ἕως ὅτε*, Xen. Cyr. 5, 1, 24.) — *ἕως σήμερον*, 2 Cor. 3, 15. Caet. cf. *ἄχρι*.

Z.

Ζαβουλών, *ὁ*, (זְבֻלוּן, cohabitatio, a v. זָבַל, habitavit, cohabitavit) Sabulon (filius Jacobi decimus, ex Lea sextus) Meton. tribus Sabulonis (cis Jordanem in Galilaea inferiori), Matth. 4, 13. 15. Apoc. 7, 8.

Ζακχαῖος, *ου*, *ὁ*, (זַכַּאי, purus, iustus, a v. זָכָא mundavit) Zachaeus, (*ἀρχιτελώνης* quidam, i. e. portitorum praefectus) Luc. 19, 2. 5. 8.

Ζαρά, *ὁ*, (זֶרַח, ortus, a v. זָרַח, ortus est) Zara, (unus e maioribus Christi) Matth. 1, 3.

Ζαρούχ, *ὁ*, v. *Σαρούχ*.

Ζαχαρίας, *ου*, *ὁ*, (זְכַרְיָה, i. e. recordatus est Dominus, ex זָכַר et יָה) Zacharias, 1., pater Joannis baptistae, Luc. 1, 5. seq. 3, 2. — 2., filius Barachiae, Matth. 23, 35. cf. Luc. 11, 51. — v. Jos. Flav. B. J. 4, 5. 4.

Ζάω (*ῶ*), inf. *ζῆν*, imperf. *ἔζων* (in scriptis Graecor. etiam *ἔζην* a *ζῆμι*), f. *ζήσω* (Rom. 6, 2. Hebr. 12, 9. — Aristoph. Plut. v. 263. Plat. de rep. 5, p. 465. d. 9, p. 591. c. Dem. 794, 19.) et *ζήσομαι* (Matth. 4, 4. Marc. 5, 23. al., ut ap. graec. scriptor. seriores), aor. 1. *ἔζησα* (Act. 26, 5. al. Aelian. V. H. 3, 23. Apud antiquiores hic aor. rarissimus est.) *vivo*, vita fruor. Dicitur 1., ***de vita mortalium*** hisce in terris — ***a.***, sensu physico, *α.*, absol. oppon. *τῷ· νεκρὸν εἶναι, ἀποθανεῖν, τελευτῆσαι*, i. q. ***א.***, ***non*** sum mortuus; Marc. 5, 23. (*ζήσεται*, i. e. non morietur) Joh. 11, 26. Act. 17, 28. 22, 22. 25, 24. 28, 4. Rom. 12, 1. 2 Cor. 1, 8. 4, 11. 6, 9. Apoc. 13, 14. (*θυσία ζῶσα*, oppon. victimae necatae) — cum emphasi: vita gaudeo, vigeo, 2 Cor. 13, 4. Apoc. 1, 18. — ב., ***nondum*** mortuus sum, adhuc in vivis sum, Act. 20, 12. Rom. 7, 1. 2. 3. 1 Cor. 7, 39. 2 Cor. 6, 9. Phil. 1, 21. (si porro vivam, Christus illustrabitur; sin morior, mors mihi lucro est) v. 22. 1 Thess. 4, 15. 17. Hebr. 9, 17. Jac. 4, 15. Apoc. 19, 20. — *οἱ ζῶντες* opponuntur defunctis, Act. 10, 42. Rom. 14, 9. 1 Tim. 5, 6. — (dum in vivis est, mortua est) 2 Tim. 4, 1. 1 Petr. 4, 5. — *ἔτι ζῶν*, dum in vivis erat, — Matth. 27, 63. — ג., ***non amplius*** mortuus sum,

vitae restitutus sum, Matth. 9, 18. Act. 9, 41. 25, 19. — de eo, qui mortis periculum evasit, Joh. 4, 50. 51. 53. — Oppon. τὸ ζῆν, ד., conditioni rerum inanimatarum et ἀψύχων, 1 Cor. 15, 45. 1 Petr. 2, 5. (lapis vivus h. l. homo, qui vivit, et reiectus ab aliis conferri potest cum lapide ab architectis reiecto. Oppon. lapis, proprie sic dictus, in quo nihil est vitae, cum sit res inanimata.) — Deus ipse ita ὁ ζῶν dicitur, ut distinguatur ab idolis inanimatis et vita carentibus, Act. 14, 15. 2 Cor. 6, 16. 1 Thess. 1, 9.

β., construct. ζῶ θεῷ, Deus me viventem habet, Rom. 14, 7. 8. (Sens.: vita nostra peculium Dei est; cf. verba adiecta v. 8. τοῦ κυρίου ἐσμέν) — ζῶ ἐν θεῷ, vi Dei suffultus ac sustentatus vitam ago, Act. 17, 28. — ἐν σαρκί, vitam mortalem agere, Gal. 2, 20. Phil. 1, 22. — μετά τινος, de uxore vivente cum marito, Luc. 2, 36. — χωρίς τινος, — νόμου, legem non cognitam habens, Rom. 7, 9. — ἐπ' ἄρτῳ, i. e. vivere pergo beneficio panis, Matth. 4, 4. (Luc. 4, 4. Vivere h. l. est: vitam habere et continuare.) — ἔκ τινος, ex aliquo alimenta nancisci, 1 Cor. 9, 14.

b., sensu morali, ref. ad mores, ad usum (ad instituta) vitae; *vitam ago;* — ἔζησα φαρισαῖος, Act. 26, 5. — εὐσεβῶς ζῆν, pie vivere, 2 Tim. 3, 12. Tit. 2, 12. — ἀσώτως, luxuriose, Luc. 15, 13. — κατὰ σάρκα, vitam instituere ad carnis libidines, Rom. 8, 12. 13. Huc referre poteris ζῆν ἐν τῇ πίστει cett., Gal. 2, 20. (quod mihi vitae reservavi, hoc conformo ad normam fide Christi mihi praescriptam) — ζῆν Χριστῷ (in honorem eius), 2 Cor. 5, 15. — θεῷ, Gal. 2, 19. — τῇ δικαιοσύνῃ, 1 Petr. 2, 24. — ζῆν ἐν τῷ κόσμῳ, Col. 2, 20. — ἔν τισι, inter aliquos (quorum mores sequar), Col. 3, 7. — *vi vitam agendi instructus sum*, πνεύματι (per spiritum), Gal. 5, 25. — ζῇ ἐν ἐμοὶ Χριστός, Gal. 2, 20.

2., sensu *eminentiori:* **a.**, de vita *Dei;* ὁ ζῶν, qui vita plenissima atque immortali gaudet, Matth. 16, 16. 26, 63. — Joh. 6, 57. 69. Rom. 9, 26. 2 Cor. 3, 3. 1 Thess. 1, 9. 1 Tim. 3, 15. 4, 10. 6, 17. Hebr. 3, 12. 9, 14. 10, 31. 12, 22. Apoc. 4, 9. 10. 7, 2. 10, 6. (Dan. 12, 7.) — ζῶ ἐγώ, per vitam meam (iurandi formula), Rom. 14, 11. (Num. 14, 21. Jes. 45, 23. Jerem. 22, 24.) — **b.**, de vita *Christi e mortuis resuscitati*, Marc. 16, 11. Luc. 24, 5. 23. Joh. 14, 19. Act. 1, 3. (25, 19.) Hebr. 7. 8. coll. v. 23. Apoc. 2, 8. — constr. Christus vivit διὰ τὸν πατέρα (vi patris, v. διά), Joh. 6, 57. — ζῇ τῷ θεῷ (in gloriam Dei, s. vi Dei — constr. hebraica, cf. הָיָה לְ, Gen. 38, 18.) Rom. 6, 10. — ἐκ δυνάμεως θεοῦ, 2 Cor. 13, 4. — **c.**, de *vita beata* probis Dei et Christi cultoribus in coelis futura, Luc. 10, 28. Joh. 5, 25. 6, 51. 57. 58. 11, 25. (ζήσεται, i. q. οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα, numquam morietur, v. 26.) 14, 19. Rom. 6, 13. (h. l. additur: ἐκ νεκρῶν) 8, 13. 1 Thess. 5, 10. Hebr. 12, 9. 1 Joh. 4, 9. Apoc. 20, 4. — Huc referas illud: ζήσεσθαι ἐκ πίστεως (ex Habac. 2, 4.) Rom. 1, 17. Gal. 3, 11. Hebr. 10, 38. (adde Rom. 10, 5. Matth. 22, 32. et Marc. 12, 27. Luc. 20, 38.)

3., *sensu trop. et metaphor. α.*, vigeo (opp. ἀσθενεῖν, schwach, schlaff sein), 2 Cor. 13, 4. — *β.*, laetitia perfundor, quasi novam vitam recepissem, 1 Thess. 3, 8. coll. v. 9. (cf. vivo, i. e. vita laeta et iucunda fruor, Catull. 5, 1.

— γ., ὕδωρ ζῶν, aqua vi pollens animum in aeternum recreandi, Joh. 4, 10. 11. — λόγια ζῶντα, praecepta, quae et temperantibus vitam felicem pollicentur, Act. 7, 38. (Deut. 32, 47.) — ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, vitam aeternam largiens, Joh. 6, 51. (coll. v. 58.) — ζῶν ὁ λόγος τ. θεοῦ, i. q. ἐνεργής, Hebr. 4, 12. — ὁδὸς ζῶσα, via aperta per carnem vivam Christi, pro nobis mactatam, Hebr. 10, 20. — ἐλπὶς ζῶσα, spes vitae aeternae, 1 Petr. 1, 3.

Ζεβεδαῖος, ου, ὁ, Zebedaeus (זְבַדְיָה s. זְבַדִּי, munificus, a זָבַד, dotavit, donavit), vir Judaeus, piscator, maritus Salomes, pater Joannis et Jacobi apostolorum, Matth. 4, 21. Marc. 1, 19. 20.) 10, 2. (Marc. 3, 17.) 20, 20. (Marc. 10, 35.) 27, 56. Luc. 5, 10. Joh. 21, 2.

Ζεστός, ή, όν, (a ζέω, q. v.) fervidus, Apoc. 3, 15. 16. (Oppon. ψυχρός.)

Ζεῦγος, εος, (ους), τό, (a ζεύγνυμι, iungo) iugum, Joch, i. e. **a.**, duo equi vel boves vel muli coniungati (currui, qui ab iis trahatur, alligati). — **b.**, par, ein Paar, Luc. 2, 24. (Levit. 5, 11.) 14, 19. (1 Reg. 19, 21. — Herodot. 3, 76.

Ζευκτηρία, ίας, ἡ, (a ζεύγνυμι) ligamen, vinculum, Act. 27, 40. (Eurip. Helen. 1552.)

Ζεύς, Διός, ὁ, Jupiter (numen Graecorum et Romanor. supremum, rex coeli, pater Deorum, Act. 14, 12. 13.

Ζέω, f. έσω, ferveo, sieden (Hom. Il. 21, 365.); metaph., πνεύματι, flagro animo et studio, Act. 18, 25. Rom. 12, 11. (ζέοντες.)

Ζηλεύω, i. q. ζηλόω, (a ζῆλος, q. v.; cf. εἰρηνεύω) aemulor (iunctum φθονῶ, invideo. Simplic. in Epictet. c. 26. p. 131. edit. Salmas. οὐδεὶς τῶν τ' ἀγαθὸν τὸ ἀνθρώπινον ζητούντων φθονεῖ ἢ ζηλεύει ποτέ), ardenter studeo. Legitur in nonnullis codd. Apoc. 3, 19. (ζήλευε οὖν) contende, summo studio cura. v. ζηλόω.

Ζῆλος, ου, ὁ, (a ζέω, q. v.; pro ζέελος) **a.**, absol., α., studium incensum, fervor; — πυρός, fervor, ut ignis esse solet, Hebr. 10, 27. (cf. Deut. 4, 24.) ζῆλ. tribuitur ei, qui sponte in aliquid fertur et acri studio in aliqua re laborat, 2 Cor. 7, 11. 9, 2. (ὁ ἐξ ὑμῶν, pauperes sustentandi studium, prouti e vobis perfectum caeteris innotuit.) — κατὰ ζῆλον (διώκειν), quod studium attinet (religionis tuendae), Phil. 3, 6. (κατά h. l. habet vim distinctivam et distributivam. Cf. quae addita sunt: κατὰ δικαιοσύνην, et v. 5. κατὰ νόμον.) — ζήλῳ θεοῦ, zelo, qualem Deus habet, i. e. purissimo, a quo omne partium studium alienum est, 2 Cor. 11, 2. (al. amore summo.) — β., *invidia*, Act. 5, 17. 13, 45. (ἐπλήσθησαν ζήλου) Rom. 13, 13. (ἔριδι καὶ ζήλῳ.) 1 Cor. 3, 3. (ζῆλος καὶ ἔρις) 2 Cor. 12, 20. et Gal. 5, 20. (ἔρεις, ζῆλοι) Jac. 3, 14. (ζῆλον πικρὸν κ. ἐρίθειαν ἔχειν ἐν τ. καρδίᾳ.) v. 16. (ζῆλος κ. ἐρίθεια.) — **b.**, c. genit. obiecti, studium alic. rei vel pers. tuendae, Eifer für etwas, für Jemanden; — gen. rei, Joh. 2, 17. (ex Ps. 68, 10. — 1 Macc. 2, 58.) — gen. pers., Rom. 10, 2. (ζῆλον θεοῦ ἔχειν, pro religione, pro honore Dei contendere.) — ὑπέρ τινος, gen. pers., studiosum esse alicuius, 2 Cor. 7, 7. Col. 4, 13. Hinc verb. seq.

Ζηλόω (ῶ), f. ώσω, **a.**, absol., α., ferveo, odio et invidia moveor,

aemulor, Jac. 4, 2.' (haud dubie leg. *φθονεῖτε κ. ζηλοῦτε*, cf. v. 5., codices tamen repugnant) Act. 17, 5. 1 Cor. 13, 4. (*ζηλώσαντες*, aemulatione incensi.) — med., *ζηλοῦσθαι*, aemulari, Gal. 4, 18. (add. h. l. *ἐν καλῷ*, in caussa bona.) — *β.*, acriter contendo, assiduam operam impendo, Apoc. 3, 19. (*ζήλωσον οὖν καί* cett. e textu vulg. v. supra *ζηλεύω*; pro: *ζηλώσας*, i. e. *μετὰ ζῆλον, μετανόησον.*) — **b.**, c. acc. *α.*, *τί*, acc. rei, studiose appeto, sector aliquid (ut eo excellam), 1 Cor. 12, 31. (*τὰ χαρίσματα*) 14, 1. (*τὰ πνευματικά*, consociatur h. l. cum verbo *διώκω*) v. 39. (*τὸ προφητεύειν*) — Demosth. 509, 2. 22, 17. — *β.*, *τινά*, contendo de aliquo (ne mihi eripiatur), 2 Cor. 11, 2. — ad meas partes aliquem trahere studeo, Gal. 4, 17. (alias etiam imitor, sector aliquem, ut Prov. 23, 17. 24, 1. quos locos noli cum illis confundere) — invideo alicui, Act. 7, 9.

Ζηλωτής, *οῦ*, *ὁ*, (a *ζηλόω*) **a.**, absol., qui se religionis tenacissimum praebet, Exod. 32, 14. — Zelotae vocabantur olim Judaei, qui legis Mosaicae tenaces vel vi adhibita ad exemplum Pinehasi, Num. 25, 9., impedire studebant, quominus religionis sanctitas ab aliis violaretur. Tempore Maccabaeorum inter Judaeos exstitisse id genus hominum constat (2 Macc. 4, 2.) et Christi aetate etiam societates iunxisse videntur homines, qui ius puniendi quamvis templi aut numinis aut gentis suae violationem suum esse crederent, v. Jos. B. J. 4, 6, 3. 7, 8, 1. — Cognomen Zelotae gessit Simon apostolus, forsitan inde, quod olim zelotarum societati adscriptus fuerat, Luc. 6, 15. (Marc. 3, 18. *Κανανίτης*, quod voc. vid. infra suo loco.) Act. 1, 13. — **b.**, *ζηλωτής τινος*, gen. rei, studiosus alicuius rei, i. e. *α.*, rei consequendae (v. supr. *ζηλόω* b. *α.*), 1 Cor. 14, 12. Tit. 2, 14. — *β.*, rei tuendae et sustentandae, qui acri studio propugnat aliquid; — *νόμου*, Act. 21, 20. — *τῶν πατρικῶν παραδόσεων*, Gal. 1, 14. (v. supra *ζηλόω* b. *β.*) — **c.**, *τινός*, gen. pers., — *θεοῦ*, defendendae auctoritati legis divinae intentus, Act. 22, 3. (cf. Rom. 10, 2.)

Ζημία, *ας*, *ἡ*, femin. adi. *ζήμιος*, quod in genere masc. et neutr. obsoletum est, a quo tamen derivatur *ζημιόω*. Feminin. notioni abstractae reservatum est; *ἡ ζημία* scil. est i. q. *τὸ ζήμιον*, ut *τὸ ἐπιζήμιον* apud Graec. i. q. *ἡ ἐπιζημία*, *τὸ ἐπιτίμιον* i. q. *ἡ ἐπιτιμία*. E forma Cretica: *δαμία* colligi potest, hanc vocem unius stirpis esse cum verbo *δαμάω* et lat. damnum; — damnum, iactura, Phil. 3, 7. (oppon. *κέρδος*) v. 8. (Xen. Mem. 2, 3, 6. oppon. *ὠφέλεια*. — Cyr. 2, 1, 12.) — Act. 27, 10. 21.

Ζημιόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (v. *ζημία*) damno afficio. In N. T. pass. **a.**, absol., damno afficior, detrimentum accipio, 1 Cor. 3, 15. — *ἔν τινι*, in aliqua re, *ἔκ τινος*, ex aliquo (homine), 2 Cor. 7, 9. — **b.**, *τί*, Matth. 16, 26. (oppon. *κερδαίνειν τι*; Marc. 8, 36. *τὴν ψυχὴν αὐτοῦ*, Luc. 9, 25. *ἑαυτόν*) — Xen. Cyr. 3, 1, 16. Herodot. 7, 39. — *ἐζημιώθην*, significat. med., omnia abieci, omnium harum rerum iacturam facere decrevi, Phil. 3, 8.

Ζηνᾶς, *ᾶ*, *ὁ*, Zenas, doctor quidam Christianus, Tit. 3, 13.

Ζητέω (*ῶ*), f. *ήσω*, quaero; **a.**, universe et absol., Matth. 7, 7. 8. et Luc. 11, 9. 10. 15, 8. (oppon. *εὑρίσκω.*) — **b.**, constr. *α.*, *τί*, aliquid i. e. N., acquirere studeo, v. c. *ἀνάπαυσιν*, Matth. 12, 43. (Luc. 11, 24.) — *εὐκαιρίαν*, Matth. 26, 16. (Luc. 22, 6.) — *ψευδομαρτυρίαν*, Matth. 26, 59. (Marc.

14, 55.) — τὸν θάνατον, quaero moriendi opportunitatem, Apoc. 9, 6. — λύσιν, 1 Cor. 7, 27. — τὴν βασιλ. τοῦ θεοῦ, Matth. 6, 33. (Luc. 12, 31.) — τὰ ἄνω, Col. 3, 1. — εἰρήνην, 1 Petr. 3, 11. — χαρίσματα, 1 Cor. 14, 12. Rom. 2, 7. — δόξαν ἔκ τινος, 1 Thess. 2, 6. — τὴν δόξαν τὴν παρά τινος, Joh. 5, 44. — τά τινος, opes alic., 2 Cor. 12, 14. — ב., promovere studeo, τὴν δόξαν θεοῦ, Deo honorem quaero, Joh. 7, 18. 8, 50. — τὸ θέλημά τινος, stabilire conor, Joh. 5, 30. — τὸ συμφέρον τινός, commodis alicuius inservire studeo, 1 Cor. 10, 33. i. q. ζητεῖν τά τινος, 1 Cor. 10, 24. 13, 5. Phil. 2, 21. ג., indago aliquid, Matth. 18, 12. Luc. 13, 6. 19, 10. — (de emturientibus) καλοὺς μαργαρίτας, Matth. 13, 45. — ד., ψυχήν τινος, ex hebr., vitae alicuius insidior, Matth. 2, 20. (Ex. 4, 19.) Rom. 11, 3. (1 Reg. 19, 10. 14.) — ה., universe in quaestione: τί ζητεῖς; quid quaeris? quid tibi vis? Joh. 1, 39. 4, 27. (Sophocl. Oed. Col. v. 657.) — ו., desidero, requiro, 1 Cor. 1, 22. 2 Cor. 13, 3. — pass., Hebr. 8, 7. (Nehem. 5, 18.) — β., τινά, quaero aliquem, i. e. indago, anquiro aliquem, Marc. 1, 37. Luc. 2, 45. 48. 49. 4, 42. Joh. 6, 24. 26. 7, 11. 34. 36. 8, 21. 11, 56. 13, 33. 18, 4. 7. 8. 20, 15. 2 Tim. 1, 17. — aliquo veni, ubi putabam eum versari, quem videre cupio, Matth. 28, 5. (Luc. 24, 5. ζητεῖν τινα μετά τινων, quid huc venistis opinantes viventem versari inter mortuos?) — desidero aliquem, i. e. habere volo, Joh. 4, 23. — desidero aliquem, i. e. colloqui cum eo cupio, Mar. 3, 32. (Luc. 8, 20. ἰδεῖν σε θέλοντες) — percontor, *quis et ubi* sit is, quem videre cupio, nach jem. fragen, Act. 9, 11. 10, 19. 21. (sed Matth. 2, 13. potius est: indagare hostili animo locum, ubi quis est, auskundschaften.) — posco mihi aliquem, Act. 17, 5. — ὑμᾶς, vos ad meas partes traducere studeo, vos meos esse volo, 2 Cor. 12, 14. — speciat.: ζητῶ τὸν θεόν, i. e. sciscitans, an deus sit, indago eius vestigia, Act. 17, 27. — Deum precibus adeo, Dei favorem quaero, Rom. 10, 20. (ex Jes. 65, 1. cf. Deut. 4, 29.)

γ., seq. infinit., studeo, cupio (inf. aor.), Matth. 21, 46. (Marc. 12, 12. Luc. 20, 19.) 12, 46. (leg. ζητ. αὐτῷ λαλῆσαι) v. 47. Luc. 5, 18. 9, 9. 11, 54. 13, 24. 17, 33. 19, 3. 47. Joh. 5, 18. 7, 19. 20. 25. 30. 8, 37. 40. 10, 39. 19, 12. Act. 13, 8. 16, 10. 17, 5. (construe: ἀγαγεῖν αὐτούς) 27, 30. Rom. 10, 3. Gal. 2, 17. (inf. praes.) Luc. 6, 19. Joh. 7, 4. Gal. 1, 10. (Xen. Mem. 5, 11.) — med., mihi quaero, mihi posco, Luc. 12, 31.

δ., seq. ἵνα, requiro, ut cett., 1 Cor. 4, 2. 14, 12.

ε., seq. interrogat. indir., meditor facere aliquid, delibero, circumspicio, Marc. 11, 18. (lege: ἀπολέσωσιν, quo eum interficerent; fut. ἀπολέσουσιν significaret: quo eum interfecturi essent) 14, 1. 11. Luc. 12, 29. 22, 2. 1 Petr. 5, 8.

ζ., additis praepositionibus cum suo casu; א., ζητῶ παρά τινός τι, posco ab aliquo, Marc. 8, 11. (Luc. 11, 16.) Luc. 12, 48. — ב., ἔν τινι, quaero, Luc. 13, 6. 7. 1 Cor. 4, 2. — ג., περί τινος, quaero, i. e. sciscitor, Joh. 16, 19. (Aelian. V. H. 2, 13.) Hinc voc. seq.

Ζήτημα, τος, τό, **a.**, quaestio, Act. 15, 2. 18, 15. (ζήτημά ἐστι περί τινος) — pl., 23, 29. 25, 19. (ζήτ. ἔχειν περί τ.) 26, 3.

Ζήτησις, εως, ἡ, **a.**, quaestio, Act. 25, 20. — περί τινος, disceptatio, Joh. 3, 25. (ἐγένετο. Herodot. 2, 54. 5, 21.) — **b.**, quaestio inanis;

— pl., 1 Tim. 1, 4. (*παρέχειν ζητ.*) 6, 4. (*ζητήσεις κ. λογομαχίαι*) Tit. 3, 9. (*μωρὰς ζητήσεις.*)

Ζιζάνιον, ου, τό, (derivant a זָנָן, v. Buxtorf. lex. talm. — in Talmude vox scripta est זוּנִין. Suid.: *ζιζάνιον· ἡ ἐν τῷ σίτῳ αἶρα.* Phavor.: *τὸ ἄνευ σπορᾶς συμπαραφυόμενον τῷ σίτῳ*) zizanium, lolium, Tollkraut, al. triticum adulterinum, Afterwaizen, Matth. 13, 25. 26. 29. 30. 36. 38. 40.

Ζοροβάβελ, ὁ, (זְרֻבָּבֶל, ex זָרָה, dispersit et בָּבֶל, Babylon, is, qui in exilio Babylonico natus est) Zorobabel, (princeps Judaeorum, e stirpe Davidis oriundus, qui una cum Josua sacerdote de exilio Babyl. redux factus Jehovae altare exstruxit (Esdr. 2, 2. 3, 2. 5, 2. 1 Chron. 3, 19.) Matth. 1, 12 seq. Luc. 3, 27.

Ζόφος, ου, ὁ, (vox cognata vocibus: *γνόφος, δνόφος, νέφος, κνόφος*) caligo, densae tenebrae (Hom. Il. 15, 191. 21, 56. al. — scriptoribus N. T. de tartaro, domicilio Satanae et malor. genior., 2 Petr. 2, 4. Jud. v. 6. — *ζόφος τοῦ σκότους*, densissima caligo, 2 Petr. 2, 17. Jud. v. 13.

Ζυγός, ου, ὁ, (a *ζεύγνυμι*) **a.**, iugum, quod iumentis imponitur. — metaph., de servitutis iugo, Gal. 5, 1. 1 Tim. 6, 1. (cf. Levit. 26, 13. — Demosth. 322, 12. *δουλοσύνης ζυγός*) — de legibus alicui impositis, praesertim molestis, Act. 15, 10. (*ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλόν τινος.*) Transfertur haec vox ad praecepta Christi, ut iis praeceptis, quae vere iugum erant, scil. Pharisaicis opponantur, quamvis et ipsa sint suscipienda ac ferenda, Matth. 11, 29. 30. — **b.**, statera, trutina, Apoc. 6, 5. (*ἔχειν ἐν τῇ χειρί*) — *οἱ ὁ* Jes. 40, 12. Levit. 19, 36. — Aelian. V. H. 10, 6.

Ζύμη, ης, ἡ, (videtur derivandum a v. *ζέω*) fermentum, Sauerteig, Matth. 13, 33. (Luc. 13, 21.) 16, 12. — metaph., *ἡ ζύμη τῶν φαρισ.*, Marc. 8, 15. (Matth. 16, 6. explicatur v. 12. *ἡ διδαχὴ τῶν φαρισαίων.* Aliter explicat Luc. 12, 1. qui vult intelligi: *τὴν ὑπόκρισιν.*) — Proverbium: 1 Cor. 5, 6. 7. 8. (a proverbio, quo usus erat auctor v. 6. [v. *ζυμόω*], ad alias deducitur metaphoras. Sens.: cum sciatis, unum coetus vestri sceleratum hominem vim habere posse fermenti totam massam corrumpentis, videte, quid vestrum sit, qui habeatis agnum paschalem pro vobis immolatum Christum ideoque tamquam Christiani remotis omnibus fermentis ferias paschales agere i. e. vitae puritati ac sanctimoniae studere debeatis. Eiicite igitur e lege, pascha celebraturis scripta [Ex. 12, 18—20.] fermentum pristinum h. e. hominem illum impurum, ut novam massam, i. e. ut coetum, in quo nihil deprehendatur sceleris atque impuritatis, constituatis.) v. 8. (*ζύμη κακίας κ. πονηρίας*, genit. explicat., fermentum, quod nunc dico, s. per quod intelligi volo improbitatem et pravitatem.) — *ἐν ζύμῃ*, (retento, adhibito fermento, cum fermento.) Gal. 5, 9. (levis quoque error fidem pervertere potest.) Hinc verb. seq.

Ζυμόω (ῶ), f. *ώσω*, fermento (farinae aqua subactae fermentum immisceo, ut effervescat); — *ἄλευρον*, pass., Matth. 13, 33. et Luc. 13, 21. — (*ἕως ἐζυμώθη ὅλον*, donec totum fermentatum esset. Sens. parabolae: regnum Dei si semel nonnullos habet, qui ipsius notitia sint imbuti, eiusque studio ducantur, mox bonos quosque ad suas partes trahet.) 1 Cor. 5, 6. (sens. sententiae

parabolicae: unus in coetu homo scelestus facile caeteros omnes corrumpit.) Gal. 5, 9. (sens. eiusdem sententiae h. l.: unus error facile totum fidei σύστημα evertit.)

Ζωγρέω (ῶ), f. ήσω, (ex ζωός, vivus, et ἀγρεύω, venor, capio) **a.**, vivum capio (Hom. Il. 6, 46. Xen. Anab. 4, 7, 22.) — **b.**, capio, Luc. 5, 10. (ἔσῃ ζωγρῶν, tuum erit capere. Sens. trop.: homines eo perduces, ut idem, quod tu ipse animo tenes fovesque, amplectantur.) — Pass. ζωγρεῖσθαί εἴς τι, irretiri alicui, 2 Tim. 2, 26. (ἐζωγρημένοι ὑπὸ τοῦ διαβόλου εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα, irretiti a diabolo ipsius studiis.)

Ζωή, ῆς, ἡ, (a v. ζάω s. ζῶ, vivo) vita (oppon. θάνατος). Dict. *A., de vita mortalium hisce in terris* — **1.**, generatim, Hebr. 7, 3. — **2.**, speciat. **a.**, *sensu proprio*, Act. 17, 25. (ζωὴ κ. πνοή) — loci, in quibus ζωή et θάνατος invicem opponuntur: Rom. 8, 38. 1 Cor. 3, 22. Phil. 1, 20. — ἡ ζωή τινος, Luc. 1, 75. 16, 25. (ἐν τῇ ζωῇ σου, dum in terra vivebas) Jac. 4, 14. — ζωὴ ἔκ τινος, Luc. 12, 15. (οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, non in eo, quod quis opibus abundat, fundari potest spes, fore, ut de opibus suis vivat.) — **b.**, *sensu metaphor.*, Rom. 11, 15. (τίς ἡ πρόςληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; sens.: Si defectus Judaeorum effecit, ut gentiles in gratiam reciperentur: nonne ipsi Judaei, si reversi fuerint, recipientur veluti ii, qui e mortuis in vitam redierint? — Etenim promissiones pertinebant ad Judaeos. — Ritus erat Romanorum, homines qui in pugna aut itinere interiisse nuntiabantur, tum, cum praeter spem opinionemque omnium redibant et vivos sese sistebant, in viventium numerum recipere.) — **c.**, *sensu morali:* de excitato sanctimoniae studio, Rom. 6, 4. — **d.**, *sensu eminentiori:* de vita immortali atque indissolubili (ἀκαταλύτῳ, Hebr. 7, 16.) α., ea, quae est in *Christo* Filio Dei א., quippe τῷ λόγῳ ἐνσαρκωθέντι, Joh. 1, 4. 5, 26. 1 Joh. 1, 2. (ἡ ζωὴ ἐφανερώθη) — ב., per resurrectionem eius e mortuis manifestata, Act. 5, 20. (λαλεῖτε πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης, pervulgate omnia acta vitae illius in lucem editae) 8, 33. (Jes. 53, 7. — laudatur locus e versione τῶν ό, qui a textu hebraico deflexerunt) Rom. 5, 10. (opp. ὁ θάνατος Christi) 2 Cor. 4, 10. 11.

B., de vita probis Dei et Christi cultoribus post mortem in coelis futura. א., dicitur vita illa ζωὴ αἰώνιος, Matth. 19, 16. 29. (Marc. 10, 17. 30. Luc. 18, 18. 30.) 25, 46. Luc. 10, 25. Joh. 3, 15. 36. 4, 14. 5, 24. 39. 6, 27. 40. 47. 68. 10, 28. 12, 25. 50. 17, 2. 3. 1 Joh. 3, 15. 5, 11. Act. 13, 48. Rom. 2, 7. 5, 21. 6, 22. 23. Gal. 6, 8. 1 Tim. 1, 16. Tit. 1, 2. 3, 7. Jud. v. 21. — ἡ αἰών. ζωή, Act. 13, 46. 1 Tim. 6, 12. — ἡ ζωὴ αἰώνιος (vita in aeternum permanens, — loco praedicati posita) 1 Joh. 5, 20. — ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος, 1 Joh. 1, 2. 2, 25. — ἡ ζωὴ ἡ μέλλουσα, 1 Tim. 4, 8. cui oppon. (l. c.) ἡ ζωὴ ἡ νῦν, s. ἡ ζωὴ αὕτη, vita, quam homines degunt in his terris, 1 Cor. 15, 19. — ἡ ζωὴ κατ' ἐξοχήν, Matth. 7, 14. (oppon. ἡ ἀπώλεια, v. 13.) 19, 17. 18, 8. 9. (opp. τὸ πῦρ τὸ αἰών., Matth. 9, 43. 45.) Joh. 5, 24. 40. 6, 27. 33. 1 Joh. 3, 14. Rom. 5, 17. 6, 4. 7, 10. 2 Petr. 1, 3. cf. ζωὴ ἀκατάλυτος, Hebr. 7, 16. — ἡ ὄντως ζωή, 1 Tim. 6, 19. — jungitur c. ἀφθαρσία, 2 Tim. 1, 10. cf. Rom. 2, 7. 2 Cor. 5, 4. — ἡ ζωὴ τ. θεοῦ, Eph. 4, 18. (aversi a vita cuius auctor

Deus est.) — ב., Formulae de adeptione illius vitae: εἰςελθεῖν εἰς ζωὴν αἰών. s. εἰς ζωήν, Matth. 19, 17. 25, 46. (opp. εἰςελθ. εἰς κόλασιν αἰώνιον) — ἔχειν ζωὴν αἰών., Matth. 19, 17. Joh. 3, 15. 16. 36. 5, 24. 39. 40. 6, 40. 47. Rom. 6, 22. — ὄψεσθαι ζωήν, Joh. 3, 36. (οὐκ ὄψεται, i. e. ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν) — κληρονομεῖν ζωὴν αἰών., Matth. 19, 29. Marc. 10, 17. Luc. 18, 18.) Luc. 10, 25. — κληρονόμον γίνεσθαι ζωῆς αἰωνίου, Tit. 3, 7. cf. 1 Petr. 3, 7. — λαμβάνειν ζ. αἰών., Marc. 10, 30. (additur: ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ. — Luc. 18, 30. ἀπολαμβάνειν) — μεταβεβηκέναι ἐκ τ. θανάτου εἰς τὴν ζωήν, Job. 5, 24. 1 Joh. 3, 14. (praeterit. respectu facto ad rem certo futuram) — ἐπιλαμβάνεσθαι τῆς αἰωνίου ζωῆς, 1 Tim. 6, 12. 19. — λαμβάνειν τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, i. e. coronam, quae est vita, Jac. 1, 12. Apoc. 2, 10. — ἡ ἀνάστασις ζωῆς (opp. ἡ ἀνάστ. κρίσεως) Joh. 5, 29. — Oppos. ἀπόλλυσθαι, ἔρχεσθαι εἰς κρίσιν, εἰςελθεῖν εἰς κόλασιν αἰών. — οὐκ ἔχειν ζωὴν ἐν ἑαυτῷ (Joh. 6, 54.) οὐκ ἔχειν ζωὴν αἰών. ἐν ἑαυτῷ μένουσαν, (1 Joh. 3, 15.) — ג., Formulae symbolicae: de βίβλῳ τῆς ζωῆς, catalogo eorum, qui vita aeterna potientur, Phil. 4, 3. Apoc. 3, 5. 13, 8. 17, 8. (τὸ βιβλίον τῆς ζ. ut 20, 12. 21, 27.) 20, 15. 22, 19. — cf. Jes. 4, 3. Ps. 68, 29. Dan. 12, 1. — de ξύλῳ τῆς ζ. (arbore vitae, Gen. 2, 9.) Apoc. 2, 7. 22, 2. — de ὕδατι ζωῆς, Apoc. 22, 17. (cf. Joh. 4, 10. 14. 7, 38.)

C., de Christo vitam aeternam daturo: Joh. 4, 14. 6, 35. (ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ut v. 48. coll. v. 33. 39. 40. 50—52. 58.) 69. (ῥήματα ζωῆς αἰωνίου, cf. 5, 24.) 8, 12. τὸ φῶς τῆς ζωῆς, lucem, quae viam monstrat ad vitam aeternam) 10, 28. 12, 50. 17, 2. 20, 31. 1 Joh. 2, 25. 5, 11. 12. Rom. 5, 17. 18. (δικαίωσις ζωῆς h. e. δικαίωσις, quae in vita cernitur) ζωὴ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ i. e. vita iis parata, qui fidei vinculo cum Christo coniuncti sunt, Rom. 6, 23. 8, 2. (distingue sic: ὁ νόμος τοῦ πνεύματος, [ὁ νόμος] τῆς ζ. ἐν Χρ. Ἰησ. lex vitae, iis paratae, qui cum Christo coniuncti sunt — et quasi in Christo moventur, cf. v. 9.) 2 Cor. 2, 15. 16. (Χριστοῦ εὐωδία — οἷς δὲ ὀσμὴ ζωῆς εἰς ζωήν, sc. iis, qui per Christum vitam aeternam nacturi sunt). Christus ὁ ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς, Act. 3, 15. cf. Hebr. 2, 10. — idem dicitur ἡ ἀνάστασις κ. ἡ ζωή, i. e. is, per quem illa est, Joh. 11, 25. 14, 6. — ἡ ζωὴ ἡμῶν, Col. 3, 4.

D., doctrina Christiana: λόγος ζωῆς, doctrina de spe vitae aeternae in Christo reponenda, Phil. 2, 16. cf. 2 Petr. 1, 3 et 4. 1 Joh. 1, 1. — v. βασιλεία, εὐαγγέλιον, σωτηρία.

Ζώνη, ης, ἡ, (a ζώννυμι) cingulum, Matth. 3, 4. (Marc. 1, 6.) 10, 9. (Marc. 6, 8.) Act. 21, 11. Apoc. 1, 13. 15, 6.

Ζώννυμι (ζωννύω), f. ζώσω, cingo; — τινά, Joh. 21, 18. (Hom. Il. 10, 78. — Ex. 29, 19.)

Ζωογονέω (ῶ), f. ήσω, (a ζωογόνος, vivum foetum pariens, et hoc ex ζωός, vivus, et adiect. verbali γόνος, quod est ab obsoleto γείνω) propr. *a.*, foetum vivum pario vel procreo. — *b.*, vivum (in vita) conservo; — τινά, Luc. 17, 33. — pass., Act. 7, 19. (οἱ ὁ Gen. 6, 19. Judic. 8, 19.)

Ζῶον, ου, τό, (ζωός, vivus) *a.*, animal (i. e. quod animatum est, i. q. animale), οἱ ὁ Ps. 67, 11. — Xen. Mem. 4, 3, 10. — *b.*, brutum, bestia, Hebr. 13, 11. 2 Petr. 2, 12. Jud. v. 10. Apoc. 4, 6—9. al. (οἱ ὁ Ez. 10, 20.)

Ζωοποιέω (ῶ), f. ήσω, (a ζωοποιός) vivere facio; vivifico, — τινά, i. e. ***a.***, vitae restituo, Joh. 5, 21. Rom. 4, 17. 8, 11. — pass., vitae restituor, 1 Cor. 15, 22. 1 Petr. 3, 18. — metaph. de seminibus revirescentibus, 1 Cor. 15, 36. — ***b.***, vitam tribuo alicui 1 Tim. 6, 13. — ut τὸ πνεῦμα, Joh. 6, 63. 1 Cor. 15, 45. 2 Cor. 3, 6. (oppon. ἀποκτείνει, quod est h. l. mortem minari) Gal. 3, 21. coll. v. 12.

Η.

Ἤ, **1.**, coniunct. disiunctiva: aut i. e. ***a.***, aut quod idem est, Matth. 5, 17. 18. 36. 6, 31. 7, 16. 10, 11. 19. 37. 16, 14. 17, 25. 18, 8. 16. 20. 19, 29. 25, 37. 38. Marc. 6, 11. 56. 7, 11. 12. Luc. 2, 24. 9, 25. 17, 7. 20, 2. Luc. 4, 27. Joh. 7, 48. 13, 29. Act. 1, 7. 3, 12. 4, 7. 5, 38. 7, 49. 10, 14. 28. 23, 9. 24, 20. 28, 21. Rom. 1, 21. 2, 4. 3, 1. 10, 7. 11, 35. 14, 13. 1 Cor. 4, 3. 5, 9. 10. 11. 10, 19. 7, 16. Gal. 1, 10. (ἢ ζητῶ cett.) — ante interrogationes, quibus subest eiusdem rei alia ratione demonstrandae consilium, Matth, 7, 4. 9. 12, 29. 16, 26. (Marc. 8, 37.) Marc. 4, 30. Luc. 13, 4. 14, 31. 15, 8. Rom. 9, 21. 14, 11. 1 Cor. 1, 13. 6, 16. — ***b.***, ἢ — ἤ, aut — aut, Matth. 6, 24. 12, 33. Marc. 13, 35. Luc. 16, 13. 1 Cor. 14, 6. — ***c.***, in disiunctiva quaestione respondet latino: *an;* item praecedente πότερον, Joh. 7, 17. (Xen. Mem. 2, 1, 15. Cyr. 1, 3, 2.) — ***d.***, ubi alterum ἤ praecedens, per *utrum* vertendum, mente cogitandum est, Matth. 9, 5. (Marc. 2, 9. Luc. 5, 23. τί ἐστι εὐκ. [ἢ] εἰπεῖν ἢ εἰπεῖν) 21, 15. (Marc. 11, 30. Luc. 20, 4.) 22, 27. (Marc. 12, 14. Luc. 20, 22.) 23, 17. 19. 27, 17. Marc. 3, 4. Luc. 7, 19. (Matth. 11, 3.) Act. 8, 34. 1 Cor. 9, 8. 10. Gal. 1, 10. (ἢ τὸν θεόν.)

2., coniunctio interrogativa: num? an? Rom. 7, 1. 1 Cor. 6, 9. 14, 36. — aut num? Matth. 20, 15. 26, 53. Rom. 3, 29. 6, 3. 11, 2. 1 Cor. 6, 19. 9, 6. 10, 22. 11, 14. 2 Cor. 11, 7.

3., coniunctio comparativa: ***a.***, post comparat. quam, nostr. als, denn, Matth. 10, 15. 11, 22. 24. 18, 13. 19, 24. 26, 53. Luc. 9, 13. — 10, 12. 14. 16, 17. 18, 25. Joh. 3, 19. 4, 1. Act. 4, 19. 5, 29. 20, 35. Rom. 13, 11. al. — omittitur post πλείους sequente nom. numerali, Act. 23, 13. 21. (aliter 24, 11. 25, 6.) — ***b.***, ponitur post πρίν, prius quam (seq. acc. c. inf.), Matth. 1, 18. Marc. 14, 30. Act. 2, 20. 7, 2. — (seq. coniunct. aor.) Luc. 2, 26. 22, 34. — (seq. optat.) Act. 25, 16. — (abest ἤ post πρίν, Matth. 26, 34. 75. (Marc. 14, 72.) al. v. πρίν) — ***c.***, ponitur post θέλω (ut hoc vertendum sit: malo), 1 Cor. 14, 19. (2 Macc. 14, 42. — Arrian. Epict. 3, 1.) — ***d.***, post (ἄλλος) ἕτερος, Act. 17, 21. — ***e.***, post τί, omissa voce ἄλλος, Act. 24, 21. — ***f.***, post οὐ, Joh. 13, 10. (Xen. Oecon. 3, 3.) — ***g.***, post positivum: καλόν ἐστι (omisso: μᾶλλον), praestat, Matth. 18, 8. 9. (Marc. 9, 43. 45. 47. cf. Menandri illud: καλὸν τὸ μὴ ζῆν, ἢ ζῆν ἀθλίως, Thucyd. 6, 21. Praeterea cf. Jon. 4, 3. Tob. 3, 6. 6, 12. Sir. 20, 25.) item post λυσιτελεῖ, Luc. 17, 2. — post χαρά ἐστι, Luc. 15, 7. (sens.: e peccatoris ad meliorem frugem reditu genii coelestes laetitiam capiunt, qualem ii, qui probi sunt, eo temporis momento eis praebere non possunt.) Reperitur post verba: οὗτος κατέβη δεδικαιωμένος additum ἢ γάρ (ἐκεῖνος), Luc. 18, 14. (si lectio sana est; alii enim codd. habent ἤπερ ἐκεῖνος, alii ommittunt.)

Ἀλλ' ἤ, post negat. aut interrog., ad quam negando respondetur, nisi, Luc. 12, 51. 1 Cor. 3, 5.

Ἢ καί, **a.**, aut etiam, Luc. 11, 11. 12. 18, 11. Rom. 2, 15. 1 Cor. 16, 6. 2 Cor. 1, 13. — **b.**, an etiam (in quaestione disiunctiva), Luc. 12, 41. Rom. 4, 9.

Ἤπερ, quam forte, als etwa, post comparat., Joh. 12, 43. (2 Macc. 14, 42. — Lucian. Diall. Mort. 6, 4.)

Ἤτοι, sequente *ἤ*, aut, entweder, Rom. 6, 16. (Xen. Cyr. 4, 5, 27.)

Ἦ μήν, profecto, certo (particula affirmantis, promittentis, iurantis), Hebr. 6, 14. (*οἱ ὁ* Gen. 22, 17. Num. 14, 23. Judic. 15, 7. — Xen. Cyr. 6, 1, 3. Aristoph. Plut. v. 608.).

Ἡγεμονεύω, f. *εύσω*, (sum *ἡγεμών*, i. e. dux, = duco, Hom. Il. 15, 46. seq. gen. ut ap. graec.), praeses, praefectus sum, Luc. 2, 2. 3, 1. (Xen. Ages. 1, 18.)

Ἡγεμονία, *ας*, *ἡ* (ab *ἡγεμών*, q. v.) imperium, Luc. 3, 1. (Jos. Ant. 18, 2, 7.)

Ἡγεμών, *όνος*, *ὁ*, (ab *ἡγέομαι*, q. v.) dux, Xen. Anab. 1, 3, 14. — in N. T. **a.**, princeps, Matth. 2, 6. (Mich. 5, 1. *οἱ ὁ*, h. l. *ἐν χιλιάσιν*, ad hebr. Matthaei versio videtur orta ex alia lectione s. pronuntiatione vocis באלפי, quam auctor pronuntiaverit בְּאַלְפֵי, cf. Zach. 12, 5. Fuit Israëlitarum natio in eiusmodi divisa familias, quae suis subessent praefectis. Principes ig. h. l. positi sunt pro ipsorum ditionibus sedibusque.) — **b.**, Speciat., legatus Caesaris, nomine et auctoritate Caesaris in provinciam missus; *α.*, praeses provinciae, Matth. 10, 18. (Marc. 13, 9. Luc. 21, 12.) 1 Petr. 2, 14. — *β.*, procurator, Matth. 27, 2. 11. 14. 28, 14. Luc. 20, 20. Act. 23, 24. 26. 33. 24, 2. 10. 26, 30. (Provinciarum Romanarum libera re publica aliae erant consulares, aliae praetoriae. In illas, quae caeteris maiores erant, proconsules, *ἀνθύπατοι*, cum exercitu mittebantur, qui summum imperium tenerent in caussis forensibus et in re militari; in has vero, illis minores, quotannis delegabantur propraetores, *ἀντιστράτηγοι*, sine exercitu, qui imperium exercerent atque penes quos esset iuris dicendi potestas; postea Augustus rerum potitus provincias distribuit in Caesareas et in senatorias, quarum illae consularibus, hae senatoriis respondebant provinciis. In provincias senatorias qui cum imperio mittebantur, proconsulum nomen gesserunt (*ἀνθυπάτων*). Eorum, qui mittebantur in Caesareas; alii toti provinciae regendae praeficiebantur, et legati Caesaris, *πρεσβευταί*, vel etiam propraetores, *ἡγεμόνες*, vocabantur; aliis reditnum Caesaris commissa erat administratio, eaque aut sola in provinciis maioribus, aut adiuncta imperio proconsulari et iure vitae necisque in provinciis minoribus; et hi *ἐπίτροποι*, *διοικηταί*, procuratores, interdum vero etiam *ἡγεμόνες* dicebantur. Ex eorum genere erat Pilatus einsque successores.)

Ἡγέομαι (*οῦμαι*), f. *ἡσομαι*, perf. *ἥγημαι*, (ab *ἄγω*, aor. 2. *ἤγαγον*) praeeo (Hom. Il. 24, 96.), duco, dux sum (Xen. Cyr. 4, 5, 13.); — in N. T. **a.**, praesum, absol., *ἡγούμενος*, princeps, Matth. 2, 6. (Mich. 5, 1.) — procurator, Act. 7, 10. — primus, qui praeest, Luc. 22, 26. (oppon. *ὁ διακονῶν*)

Act. 15, 22. — τινός, gen. pers., praesum alicui, Hebr. 13, 7. 17. 24. (in his l. de antistitibus coetuum Christianorum) — c. gen. rei: ἡγούμενος τοῦ λόγου, qui verba praeit, Wortführer, Act. 14, 12. — **b.**, ut lat. duco, i. q. existimo, *α.*, c. duplici acc., Act. 26, 2. (me habeo, me praedico felicem) Phil. 2, 3. 3, 7. (perperam dicunt ἥγημαι h. l. habere vim praesentis. Cf. v. 8.) 2 Cor. 9, 5. Phil. 2, 6. 25. 1 Tim. 1, 12. 6, 1. Hebr. 10, 29. 11, 11. 26. Jac. 1, 2. 2 Petr. 1, 13. 2, 13. 3, 9. 15. — *β.*, ἡγέομαί τινα ὥς τινα, 2 Thess. 3, 15. — *γ.*, ἡγέομαί τινα ὑπερεκπερισσοῦ, maximi aliquem facio, 1 Thess. 5, 13. — *δ.*, seq. acc. c. inf., Phil. 3, 8.

Ἡδέως, adv., (ab adi. ἡδύς, dulcis, suavis) cum voluptate, libenter, Marc. 6, 20. 12, 37. 2 Cor. 11, 19. (2 Macc. 6, 30. 11, 26. Xen. Mem. 1, 3, 5. Aelian. V. H. 8, 21.)

Ἤδη, adv. **1.**, iam, Matth. 3, 10. 5, 28. 14, 15. 15, 32. Marc. 4, 37. 11, 11. Luc. 7, 6. 12, 49. 14, 17. 19, 37. Joh. 4, 35. 51. 9, 22. 27. 11, 39. 15, 3. 21, 14. Act. 27, 9. 1 Cor. 4, 8. al. — νῦν ἤδη, 1 Joh. 4, 3. (Xen. Cyr. 4, 1, 4.) — **2.**, iamiam, nunmehr, Joh. 19, 28. — ἤδη ποτέ, tandem aliquando, Rom. 1, 10. (Lucian. Diall. Deor. 8, 3. Thuc. 8, 69.)

Ἥδιστα, adv., (superlat. ἥδιστος ab ἡδύς, — neutr. plural. adverbialiter pos.) suavissime, lubentissime (cf. ἡδέως), 2 Cor. 12, 9. 15. (Xen. Mem. 2, 7, 10.)

Ἡδονή, ῆς, ἡ, (ab ἥδομαι, ἁνδάνω, delector) **a.**, voluptas, 2 Petr. 2, 13. — pl., Luc. 8, 14. (αἱ ἡδοναὶ τ. βίου) Tit. 3, 3. Jac. 4, 3. — **b.**, libido, Jac. 4, 1. (Xen. Mem. 1, 2, 23.)

Ἡδύοσμον, ου, τό, (ex ἡδύς, dulcis, suavis, et ὀσμή, odor) mentha hortensis, Gartenmünze (i. q. μίνθης, Plin. H. N. 14, 8. 29, 7.) genus herbae minoris odoriferae, quo Judaei pavimentum aedium et synagogarum conspergere solebant, מִינְתָּא iis appellatum, v. Buxtorf. lex. talm. p. 1228), Matth. 23, 23. Luc. 11, 42.

Ἦθος, εος (ους), τό, (forma ionica pro ἔθος, sedes consueta, Hom. Il. 6, 511. Herodot. 7, 1. 5.) mos; pl., τὰ ἤθη, mores (Xen. Mem. 3, 10, 3.) 1 Cor. 15, 33. (usurpantur h. l. verba Menandri illa in versum iambicum senarium composita.)

Ἥκω, f. ξω, aor. 1. ἧξα (Luc. 13, 35. Apoc. 2, 25. 3, 9. melioris aevi scriptores huius verbi praesens tantum, imperfect. et fut. et pro ἧξα potius ἐλήλυθα, usurpant;) *venio*, **a.**, absol., *α.*, de homine: Matth. 24, 50. Luc. 12, 46. 13, 35. 15, 27. Joh. 8, 42. Hebr. 10, 7. 9. 37. 1 Joh. 5, 20. Apoc. 2, 25. 3, 9. 15, 4. (Xen. Anab. 2, 1, 3.) — *β.*, de tempore: Joh. 2, 4. 2 Petr. 3, 10. — de eventis suo tempore venturis, Matth. 24, 14. (ἥξει τὸ τέλος,) Apoc. 18, 8. (αἱ πληγαί) — **b.**, constr. — ἀπό c. gen. loci, Matth. 8, 11. Luc. 13, 29. — ἐκ c. gen. loci, Joh. 4, 47. Rom. 11, 26. — μακρόθεν, Marc. 8, 3. — πρός τινα, Act. 28, 23. Joh. 6, 37. (mihi sese applicabit, — ἐπί τίνα (in aliquem, opprimo aliquem, überfallen), Apoc. 3, 3. (h. l. obrepo, supervenio aliquem improvisum) Luc. 19, 43. — de iis, quae in aliquem devolvuntur, ut sustineat (de malis, poenis), Matth. 23, 36.

Ἡλί, ὁ, Eli pater Josephi, Luc. 3, 23.

Ἡλί, vox hebr. אֵלִי, Deus mi, Matth. 27, 46. (ex Ps. 21, 1.) cf. Ἐλωί.

Ἡλίας, ου, ὁ (אֵלִיָּה s. אֵלִיָּהוּ, robur Domini,) Elias (propheta Thisbita, 4 Reg. 1, 3.) Matth. 11, 14. 16, 14. (Marc. 8, 28. Luc. 9, 19.) 17, 3. seq. (Marc. 9, 4. seq. Luc. 9, 30.) 27, 47. 49. (Marc. 15, 35.) Marc. 6, 15. Luc. 1, 17. (cf. Sirac. 48, 9.) 4, 25. 9, 54. Joh. 1, 21.

Ἡλικία, ας, ἡ, (ab ἡλίκος, q. v. — ἡλικία in abstracto: qualitas, eaque et staturae et aetatis) 1., aetas maturior maxime et adultior, Luc. 2, 52. (προκόπτειν ἡλικίᾳ) Joh. 9, 21. 23. (ἔχειν ἡλικίαν) Hebr. 11, 11. (παρὰ καιρὸν ἡλικίας) Eph. 4, 13. (h. l. γίνεσθαι ἄνδρα τέλειον sic exprimitur: nancisci μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, i. e. mensuram aetatis, quae ex Christo habet, ut ad vigorem virilem plena sit. Sermo est de incrementis cognitionis, quae Christianorum coetus, cum re crescente, scil. cum corpore comparatus, capturus sit.) — 2 Macc. 4, 40. — Xen. Cyr. 1, 2, 6. — 2., statura, Matth. 6, 27. Luc. 12, 25. — Nota verbum μετεωρίζεσθαι v. 29. Huic verbo respondet, quod v. 25. dicitur, neminem posse staturam, quamvis sibi elatiorem cupiat, nisu suo μετεωριζόμενον ne cubitu quidem longiorem facere. — Luc. 19, 3.

Ἡλίκος, η, ον, pron. relat., (cui respondet demonstrat. τηλίκος, dor. ταλίκος, unde lat.: talis) qualis, i. e. (vel qua aetate, vel) qua statura, quantus, Col. 2, 1. Jac. 3, 5.

Ἥλιος, ίου, ὁ, sol, Matth. 13, 43. 17, 2. 24, 29.. (Marc. 13, 24. Luc. 21, 25.) 13, 6. (Marc. 4, 6.) Marc. 1, 32. Act. 13, 11. 1 Cor. 15, 41. Apoc. 8, 12. 16, 12.

Ἧλος, ου, ὁ, clavus, Joh. 20, 25. (Aelian. V. H. 9, 5.)

Ἡμέρα, ας, ἡ, (ἥμερος, ὁ, ἡ, ον, τό, mitis. Femin. ap. Graec. de Dea diei, alias φωςφόρος, ἠώς dicta) a., dies universe (totum νυχθήμερον), Matth. 6, 34. 20, 2. (τὴν ἡμέραν pertinebit ad συμφωνήσας: diem, pro labore diurno) v. 12. 25, 13. Marc. 6, 21. Luc. 13, 14. 16. Act. 28, 23. Hebr. 4, 8. 2 Petr. 2, 13. (ἡ ἐν ἡμέρᾳ τρυφή, luxuries quotidiana) 3, 8. Act. 2, 15. 10, 3. 26, 13.

Hic praeterea notes α., formulas, quae dierum vel partes, vel seriem, vel intervalla ad computandum definiendumque tempus usurpant: ἑπτάκις τῆς ἡμέρας, septies intra diei spatium, Luc. 17, 4. (genit. pendet ab adverbio, quantitatem ideoque certas totius partes ponente. Xen. Anab. 1, 7, 18. 4, 7, 20.) — quoto die? τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, Matth. 16, 21. 17, 23. Marc. 9, 31. 14, 12. Joh. 2, 1. Act. 7, 8. — quo die? Luc. 13, 14. 16. 17, 29. 30. Act. 2, 41. 7, 26. 12, 21. 13, 14. 16, 13. 21, 26. (Xen. Anab. 9, 7, 21.) — ἡμέρα κ. ἡμέρα, quovis die, 2 Cor. 4, 16. (hebr. יוֹם וָיוֹם, Esth. 3, 4. ubi οἱ ό· καθ' ἑκάστην ἡμέραν, et יוֹם יוֹם, Ps. 68, 20. ubi οἱ ό· ἡμέραν καθ' ἡμέραν.) — quamdiu? acc. sing., Matth. 20, 6. Joh. 1, 40. Rom. 10, 21. (ὅλην τὴν ἡμέραν) — πᾶσαν ἡμέραν, per quemvis diem, Act. 5, 42. — ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, diem post diem, 2 Petr. 2, 8. (ita accuratius vertitur, quam verbis: de die in diem — plur.,

Matth. 4, 2. (Marc. 1, 13. Luc. 4, 2.) Joh. 2, 12. 4, 40. 11, 6. Act. 9, 19. 10, 48. 15, 36. 16, 12. 20, 6. 21, 4. 7. 10. 25, 6. 14. 28, 7. 12. 14. Gal. 1, 18. Apoc. 11, 3. 6. 9. — Matth. 28, 20. (Xen. Cyr. 1, 3, 11. Anab. 4, 7, 18.)

β., vox *ἡμέρας* iuncta cum praepositionibus: *ἀπό* c. gen., von — an, Matth. 22, 46. Joh. 11, 53. Act. 10, 30. 20, 18. Phil. 1, 5. — *ἄχρι* c. gen., usque ad —, Matth. 24, 38. Luc. 1, 20. 17, 24. Act. 1, 2. 2, 29. 23, 1. 26, 22. — pl., 20, 6. — *μέχρι* c. gen., usque ad, Matth. 28, 15. — *ἕως* c. gen., usque ad, Matth. 27, 64. Act. 1, 22. (*ἧς* pro *ἣ* per attract.) — *διά* c. gen., *διὰ τριῶν ἡμερῶν*, tribus diebus interiectis, Matth. 26, 61. (Marc. 14, 58.) Marc. 2, 1. — intra dierum — intervallum, Act. 1, 3. (Xen. Oecon. 20, 17. de Venat. 4, 11.) — *πρό* c. gen., ante, Joh. 12, 1. (observa construct. *πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα*, sex diebus ante pascha, cf. *τοὺς ὁ*, Amos. 1, 1.) Act. 5, 36. 21, 38. — dat. post *ἐν*, sing., Joh. 5, 9. Matth. 24, 50. Luc. 1, 59. 4, 16. 5, 17. 8, 22. 9, 37. 12, 46. 13, 31. 20, 1. 22, 7. Joh. 7, 37. Act. 20, 26. 1 Cor. 10, 8. Hebr. 4, 4. Apoc. 1, 10. — pl., Matth. 27, 40. Marc. 15, 29. Joh. 2, 19. 20. Luc. 23, 7. 24, 18. Act. 27, 7. — acc. praecedente *εἰς*, in, Joh. 12, 7. Apoc. 9, 15. — praeced. *ἐπί*, in, ad, auf — hin, Act. 13, 31. (pluribus deinceps diebus) 16, 18. 27, 20. Hebr. 11, 30. — praeced. *κατά*, *καθ' ἡμέραν*, quotidie, Matth. 26, 55. (Marc. 14, 49. Luc. 22, 53.) Luc. 16, 19. Act. 2, 46. 47. 3, 2. 16, 5. 19, 9. 1 Cor. 15, 31. 2 Cor. 11, 28. Hebr. 7, 27. 10, 11. — *τὸ καθ' ἡμέραν*, Luc. 11, 3. 19, 47. Act. 17, 11. — *καθ' ἑκάστην ἡμέραν*, Hebr. 3, 13. — *κατὰ πᾶσαν ἡμ.*, quovis die, Act. 17, 17. — praeced. *μετά*, Matth. 17, 1. 26, 2. 27, 63. Marc. 8, 31. 9, 2. 10, 34. 14, 1. Luc. 1, 24. 11, 46. Joh. 4, 43. 20, 26. Act. 1, 5. 15, 36. al. — notatu dignae sunt formulae: *οὐ πλείους εἰσὶν ἐμοὶ ἡμέραι, ἀφ' ἧς*, Act. 24, 11. — *ἐγένετο μετὰ — ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτώ* Luc. 9, 28. — *τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο*, Luc. 24, 21. — *ἡμερῶν διαγενομένων τινῶν*, aliquot diebus interiectis, Act. 25, 13. — *θλίψις ἡμερῶν δέκα*, Apoc. 2, 10. cf. Matth. 24, 29.

γ., *ἡ ἡμέρα*, *αἱ ἡμέραι τινός* (festi, eventus etc.) *ἡ .. τοῦ σαββάτου*, Luc. 13, 14. Joh. 19, 31. — *τῆς πεντεκοστῆς*, Act. 2, 1. 20, 16. — *αἱ ἡμέραι τῆς, τοῦ* etc. Luc. 1, 23. Act. 12, 3. (*τῶν ἀζύμων*) — *ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι*, dies consumti, transacti, praeterlapsi sunt, Luc. 1, 23. *τελειῶσαι τὰς ἡμ.* consummare, scil. festo impendendos, Luc. 2, 43. cf. Act. 21, 26. et Luc. 2, 22. 4, 2. — Sed nonnumquam *ἡμέρα* aut *ἡμέραι τινός* (festi, sollennitatis, eventus) *πληροῦσθαι, συμπληροῦσθαι* dicuntur quando ii dies, qui ante eius adventum antecedere debent, praeterlapsi sunt, Luc. 9, 51. (sens. cum tempus discessus eius in coelum magis magisque appropinquaret). Act. 2, 1. (*ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τ. ἡμέραν τῆς πεντεκοστῆς*, i. e. cum dies, ad quem usque certa dierum series ducenda esset, tandem advenisset. Al. codd. habent *ἐν τ. συμπλ. τὰς ἡμέρας τ. πεντ.*)

δ., dies pro tempore.; *א.*, *αἱ ἡμέραι* absol. et adiecto praedicato, Eph. 5, 16. 6, 13. 1 Petr. 3, 10. — *ἀρχαῖαι ἡμέραι*, Act. 15, 7. — *αἱ πρότερον ἡμ.*, Hebr. 10, 32. — *αἱ ἔσχαται ἡμ.*, Act. 2, 17. 2 Tim. 3, 1. Hebr. 1, 2. Jac. 5, 3. 2 Petr. 3, 3. — *αἱ ἡμ. αὗται* (— i. e. de quibus nunc sermo est:) Luc. 1, 39. 6, 12. Act. 1, 15. 6, 1. 11, 27. — dies praesentes, Act. 3, 24. —

αἱ ἡμ. ἐκεῖναι, Matth. 24, 22. 29. Marc. 13, 19. 20. — ἐν ταῖς ἡμ. ἐκείναις, illo tempore, Matth. 3, 1. (Marc. 1, 9. ubi Matth. 3, 13. habet: τότε.) 24, 19. (Marc. 13, 17. Luc. 21, 23.) Marc. 8, 1. Luc. 2, 1. 4, 2. 9, 36. Act. 2, 18. 7, 41. 9, 37. Apoc. 9, 6. (Judic. 18, 1. 19, 1.) — ἐν ἡμέραις, αἷς etc., Luc. 1, 25. — ἐν ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς, Apoc. 2, 13. (2 Sam. 21, 1.) — ἐν ἐκ. ταῖς ἡμ. μετά etc., Marc. 13, 24. — πρὸς ὀλίγας ἡμ., ad breve tempus, Hebr. 12, 10. — αἱ ἡμέραι πρό τινος, Matth. 24, 38. — ἐλεύσονται ἡμ. ὅταν cett., Matth. 9, 15. (Marc. 2, 20. Luc. 5, 35.) — ὅτε cett., Luc. 17, 22. — ἥξουσιν ἡμ. ἐπὶ σέ, καί seq. verbi fut., Luc. 19, 43. Hebr. 8, 8. — ἐλ. ἡμ., ἐν αἷς cett., Luc. 21, 6. 23, 29. — ב., αἱ ἡμ. τινός, gen. pers., aetas alic. (qua quis vixit, qua suo munere functus est, Jerem. 1, 2.), Matth. 2, 1. 11, 12. 23, 30. 24, 37. Luc. 1, 5. 4, 25. 17, 26. 28. Act. 7, 45. 13, 41. 1 Petr. 3, 20. gen. rei Act. 5, 37. (ἐν ταῖς ἡμ. τῆς ἀπογραφῆς) Apoc. 10, 7. Hebr. 5, 7. (v. σάρξ.) — ἡ ἡμέρα τ. Luc. 1, 80. Joh. 12, 7. — ἡ ἡμέρα τῆς σωτηρίας, tempus, quo quis aut servatur, aut servari potest, 2 Cor. 6, 2. — ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου, tempore, quo eius manum apprehendi, Hebr. 8, 9. — εἰς ἡμέραν αἰῶνος, 2 Petr. 3, 18. (in diem, a quo initium capiet aevum sempiternum. cf. 1 Petr. 1, 4.) — etiam vitae longitudinem Hebraei et qui eos imitantur, numero **dierum** metiuntur; — πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, i. e. per omnem vitam nostram, Luc. 1, 75. (Gen. 47, 8. 9.) — προβεβηκὼς ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, senex, Luc. 1, 7. 18. — προβεβ. ἐν ἡμ. πολλαῖς, Luc. 2, 36. — ἀρχὴ ἡμερῶν, initium vitae, Hebr. 7, 3. (cf. Gen. 6, 3. 24, 1.) — Denique cum Hebraei ad dies in temporum supputatione omnia revocent, solent etiam ei, qui aliquid insigne aut unquam peregit, aut olim peracturus prodibit, tribuere diem suum. Ergo

ε., ἡμέρα de initio, quod aliquis eventus insignis, olim futurus, habebit (quia hic eventus in aliquem diem incidet, cf. Matth. 24, 36.) ἡ ἡμέρα ἡ πονηρά, dies pugnae, Eph. 6, 13. — ἡμέρα κυρίου (Χριστοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου), dies (tempus) solennis ille extremi adventus Christi, Luc. 17, 24. 21, 34. Act. 2, 20. 1 Cor. 1, 8. 5, 5. 2 Cor. 1, 14. Phil. 1, 6. 10. 1 Thess. 5, 2. 4. 2 Thess. 2, 2. 2 Petr. 3, 10. — abest gen. τοῦ κυρίου, 1 Thess. 5, 4. Hebr. 10, 25. — dicitur etiam ἡ ἡμέρα τ. θεοῦ, 2 Petr. 3, 12. Apoc. 16, 14. — Constat vero, iam vatum V. T. oraculis diem celebrari Jebovae, e. g. Jes. 2, 12. 13, 6. 9. Mal. 3, 19. Jerem. 46, 10. al. — ἐκείνη ἡ ἡμέρα, dies iudicii extremi (quo initium habebit ὁ αἰὼν ὁ μέλλων; ἐκείνη i. e. dies ab omnibus huius saeculi diebus distinguendus), Matth. 7, 22. Luc. 10, 12. 2 Thess. 1, 10. 2 Tim. 1, 12. 18. 4, 8. (loci: Matth. 24, 36. 26, 29. Marc. 13, 32. 14, 25. huc non pertinent.) — ἀνθρωπίνη ἡμέρα, 1 Cor. 4, 3. (ex allusione ad diem domini, qui dies iudicii futurus esse creditur, dies iudicii, quem homines dicunt s. constituunt) — ἡ ἡμ. ἐκ. dicitur etiam ἡ ἐσχάτη ἡμέρα, quia huius saeculi ultimus dies est, Joh. 6, 39. 40. 44. 54. 11, 24. 12, 48. — ἡ ἡμέρα ἀπολυτρώσεως, Eph. 4, 30. cf. Luc. 22, 28. — ἐπισκοπῆς, 1 Petr. 2, 12. — κρίσεως, Matth. 10, 15. 11, 22. 24. 12, 36. Marc. 6, 11. 2 Petr. 2, 9. 3, 7. cf. Rom. 2, 16. Act. 17, 31. — ὀργῆς κ. δικαιοκρισίας τ. θεοῦ, i. e. dies, quo poenas solvent impii iusto iudicio dei, Rom. 2, 5. cf. Apoc. 6, 17. — dies venturi Paracleti, Joh. 14, 20. 16, 23. 26. — Adde: ἡ ἡμέρα τινός, dies, quo alicui salus paratur s. offertur,

Luc. 19, 42. (ἡ ἡμ. σου αὕτη, hic tibi dies laetus faustusque. Cf. Polyb. 17, 18. Seneca Medea v. 1017. meus dies est, temporeque accepto utimur) — τὴν ἐμὴν ἡμέραν, diem, quo homo natus sum, Joh. 8, 56.

b., dies, prouti a nocte distinguendus est, et nocti opponitur, lumen diurnum, α., sensu proprio, Joh. 11, 9. — ἡμέρας, interdiu, Apoc. 21, 25. — ἡμέρας κ. νυκτός, die noctuque, Marc. 5, 5. Luc. 18, 7. Act. 9, 24. Apoc. 4, 8. 7, 15. 12, 10. 14, 11. 20, 10. 1 Thess. 2, 9. 3, 10. 1 Tim. 5, 5. 2 Tim. 1, 3. (Ps. 1, 2. — Xen. Cyr. 2, 3, 23.) — νύκτα (scil. καθεύδει) καὶ ἡμέραν scil. ἐγείρεται), Marc. 4, 27. Luc. 2, 37. (λατρεύειν) Act. 20, 31. 26, 7. 2 Thess. 3, 8. (ἐργάζομαι) — τὰς ἡμέρας, Luc. 21, 37. (ἦν διδάσκων) — Solennes sunt formulae, quae dierum numero addunt totidem noctes, Matth. 4, 2. 12, 40. (Exod. 24, 18. 34, 28. Deut. 9, 9.) — item: γίνεται ἡμέρα, illucescit, Luc. 4, 42. 6, 13. 22, 66. Act. 12, 18. 16, 35. 23, 12. 27, 29. 33. 39. — ἡμέρα ἐστί, Joh. 9, 4. — περιπατεῖν ἐν τ. ἡμέρᾳ, Joh. 11, 9. — ἡ ἡμέρα φαίνει, Apoc. 8, 12. — ἡ ἡμέρα κλίνει, advesperascit, Luc. 9, 12. 24, 29.

β., metaph. dies: tempus, quo abstinendum est a luxurie, flagitiis ac sceleribus, Rom. 13, 12. 13. — tempus, quo non licet somno indulgere, 1 Thess. 5, 5. (υἱοὶ φωτὸς κ. ἡμέρας, i. e. vigiles, quos dies iudicii non obrepet imparatos, ut noctu dormientes.) 1 Thess. 5, 5. 8. — ἕως ἡμέρα ἐστί, quoad dies lucet, i. e. quoad vita mihi operandi opportunitatem praebet, Joh. 9, 4. (oppon. νύξ.)

c., in certis phrasibus: dies, qui inter hebdomadis dies eorumque ordinem certum locum obtinet, certo nomine appellari solitus; — κρίνειν ἡμέραν παρ' ἡμέραν, diem diei praeferre, Rom. 14, 5. (ibid. κρίνειν πᾶσαν ἡμέραν, quemvis diem sacrum habere) — φρονεῖν τὴν ἡμέραν, diem quendam spectare, qui eligatur, Rom. 14, 6. — ἡμέρας παρατηρεῖσθαι, dies observare, Gal. 4, 10. — Apoc. 1, 10. ἡ κυριακὴ ἡμέρα, dies domini, dies, quo Christus in vitam rediit, ergo dies solis.

Ἡμέτερος, έρα, ον, (ab ἡμεῖς) noster, ra, rum, **a.**, cum nom. subst., Act. 24, 6. 26, 5. Rom. 15, 4. 1 Joh. 1, 3. 2, 2. — pl., Act. 2, 11. 2 Tim. 4, 15. — **b.**, οἱ ἡμέτεροι, nostri (nostri coetus homines i. e. Christiani), Tit. 3, 14.

Ἤ μήν, v. post voc. ἤ.

Ἡμιθανής, εος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex ἥμι, semi, et θνήσκω, aor. 2. ἔθανον) semianimis, semimortuus, Luc. 10, 30.

Ἥμισυς, εια, υ, gen. ἡμίσεος (pro usitatiore: ἡμίσεως) = ους (forma serioris aevi, Marc. 6, 23. ut et forma contracta neutr. plur. ἡμίση, Luc. 19, 8.) dimidius, neutr. τὸ ἥμισυ, dimidium, dimidia pars; — τινός, sing., Marc. 6, 23. (τῆς βασιλείας. Esth. 5, 3.) Apoc. 11, 9. 11. 12, 14. — recipit genus et numerum adiecti sibi nominis substantivi: τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων, Luc. 19, 8.

Ἡμιώριον, ου, τό, (ex ἥμι et ὥρη, neutr. adiectivi, cf. τὸ ἡμικεφάλιον, ἡμικοτύλιον, ἡμιμοίριον et τὸ ἡμικόσμιον, ἡμιχοινίκιον, ἡμιωβόλιον, al.) semihora, Apoc. 8, 1.

Ἡνίκα, adv. temp. relat., (cui respond. demonstrat. τηνίκα a τῆνος, να, νο; — κα, syllaba paragogica dialect. dor. pro τε, ut ὅκα, τόκα, πόκα

pro ὅτε, τότε, πότε) quo tempore, cum, quando, seq. indicat., 2 Cor. 3, 15. (Xen. Cyr. 1, 4, 27.) — seq. ἄν c. coni. aor. (lat. fut. exact.), 2 Cor. 3, 16.

Ἤπερ, v. ἤ.

Ἤπιος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (videtur originem ducere a verbo ἕπω, εἰπεῖν) mitis, lenis, placidus (Hom. Od. 2, 47.), 1 Thess. 2, 7. — πρός τινα, 2 Tim. 2, 24. (oppon. μάχεσθαι. Cf. Esth. 13, 2. μετὰ ἠπιότητος.)

Ἤρ, Er, vulg. Her; unus e Christi maioribus, Luc. 3, 28.

Ἤρεμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, quictus, tranquillus, placidus, 1 Tim. 2, 2. (ἤρεμον κ. ἡσύχιον βίον) — Xen. Cyr. 7, 5, 63.

Ἡρῴδης, cognomine Magnus, rex Palaestinae, Ascalonita, Matth. 2, 1. 16. — obiit anno aetatis 70. regni 37.* — Habuit 10 uxores, ex quibus omnino 15 liberos suscepit: Fuerunt hae uxores, 1., *Doris* (Idumaea) ex qua suscepit filios quorum natu maximum quinto ante obitum suum die interfici iussit. (Jos. Ant. 17, 10. B. J. 1, 17.) — 2., *Mariamne*, neptis Hyrcani, quam occidi iussit. Reliquit ea filios Alexandrum et Aristobulum; utrumque pater neci tradidit. Aristobulus (maritus Berenices) filios reliquit Agrippam (Act. 12, 1. qui obiit ann. 43 post Ch. n. et Agrippam filium iuvenem reliquit) et Herodem (qui seriori tempore in Chalcide regnavit), et filiam Herodiadem. — 3., *Mariamne*, Simonis Pontificis filia (Jos. B. J. 15, 9, 3.), post ab Herode marito repudiata. Huius filius Philippus, homo privatus, in matrimonium duxit Herodiadem (v. n. 2.), matrem saltatricis illius Marc. 6, 22. (cf. v. 17.). Mariamnae filia nomen habuit Salomes. — 4., *Malthace*, Samaritana. Huius filii: Archelaus (Matth. 2, 22.) et Philippus (Luc. 3, 1.) qui uxorem habuit saltatricem illam (v. n. 3.) nomine Salomen, — et sine liberis decessit. — 5., *Cleopatra*, quae genuit Herodem Antipam (Matth. 14, 1. Luc. 3, 1. 19. 9, 7. 13, 31. 23, 8. 11. Act. 4, 27. — 6., *Pallas*, 7., *Phaedra*, 8., *Elpis*, 9., filia fratris Phasaelis, 10., Salomes, quae ipsius Herodis soror fuit, filia.

Herodes M. ante obitum testamento filios Archelaum, Philippum (v. n. 4.) et Antipam (v. n. 5.) regni sui heredes constituit; quod testamentum Octavian. Augustus confirmavit ita, ut Archelao dimidium regni attribueretur cum ethnarchae nomine, et reliquus regni semissis bifariam divisus Antipae et Philippo daretur. (Antipas et Philipp. tetrarchae erant.) *Archelaus* Judaeae, Samariae et Idumaeae (exceptis urbibus Gaza, Gadara, Hippo) per 10 annos praefuit. Relegatus a Caesare Viennam Allobrogum ibi obiit (Jos. Ant. 2, 5, 1. 17, 9, 3. B. J. 2, 7. 3.). Matth. 2, 22. Quo remoto procuratores a Romanis in Judaeam missi sunt. *Philippus* obiit anno tetrarchiae suae 35., imperii Tiberii 20., Tetrarchiam eius Claudius impertivit *Agrippae* (maiori, v. supr. n. 2.), auxit vero eius regnum addita tetrarchia Judaeae et Samariae. Idem Agrippa, rex toti fere Palaestinae per 7. annos praefuit. Obiit morbo gravi consumtus (Jos. Ant. 18, 8.). Filius (Agrippa 2.) propter iuventutem patri in regno succedere non potuit, sed post, patrio (Herode v. n. 2.) mortuo, Chalcidis regnum a Claudio accepit cum iure pontifices denominandi. Post 4. annos Claudius ei regnum Chalcidis ademit et eius loco tetrarchiam Philippi et Batanaeam cum Trachonitide dedit. Nero eius regno partem Galilaeae adiecit (Jos. Ant. 19, 7. 20, 5, 6 et 9. B. J. 2, 10 et 11.). Agrippa minor, Act. 25, 13. 26.) vixit usque

ad annum 14. Domitiani. Uxorem habuit sororem Bernicen (v. *Βερνίκη*). Altera eius soror Drusilla in matrimonio vixit cum Felice procuratore (v. *Δρουσίλλα*). — Herodes *Antipas* uxorem primam habuit filiam Aretae regis Arabici, sed ea dimissa in incestu vixit cum uxore fratris Philippi (Herodiade v. supr. n. 3.). Haec Herodias coniugi persuasit, ut Romam proficisceretur regiam dignitatem ab imperatore petiturus, quoniam Agrippa frater regio titulo ornatus erat. Sed Romam profectus ab Agrippa perfidiae accusatur, et a Caligula imperatore in Galliam relegatur, atque tetrarchia eius adiicitur ditioni Agrippae. Herodias maritum in exilium sponte sequitur.

Ἡρωδιανοί, ῶν, οἱ, Herodiani, i. e. qui staut a partibus Herodis, Matth. 22, 16. (Marc. 12, 13.) Marc. 3, 6.

Ἡρωδιάς, άδος, ἡ, Herodias, Aristobuli filia, neptis Herodis M. Matth. 14, 3. Marc. 6, 17. Luc. 3, 19.

Ἡρωδίων, ονος, Herodion, vir quidam Christianus, Rom. 16, 11.

Ἠσαΐας, ου, ὁ, (hebr. יְשַׁעְיָהוּ, ex יֵשַׁע salus, et יָהּ Deus) Jesaias, vulg. Isaias, propheta, Amozi filius, qui Usia, Jothamo, Ahaso et Hiskia regibus vaticinatus est (Jes. 1, 1. 14, 28 seq.) Matth. 3, 3. 4, 14. 8, 17. 13, 14. 15, 7. Act. 8, 28. 30.

Ἠσαῦ, ὁ (hebr. עֵשָׂו) Esavus, filius primogenitus Isaaci Rom. 9, 13. Hebr. 11, 20. (Gen. 25, 25 seq.)

Ἡσυχάζω, f. *άσω*, (ab *ἥσυχος*) quiesco, i. e. **a.**, otiosus sum, a laboribus abstineo, Luc. 23, 56. (Herodian. 7, 5, 3.) — **b.**, vitam tranquillam ago, 1 Thess. 4, 11. (cf. 2 Thess. 3, 12. — Thuc. 1, 12.) — **c.**, sileo, taceo, Luc. 14, 4. Act. 11, 18. 21, 14. (Herodian. 8, 3, 7. — *οἱ ό* Neh. 5, 8.)

Ἡσυχία, ας, ἡ, (ab *ἥσυχος* adi. *ἡσύχιος*, q. v.; femin. notionem abstractam exprimit, cf. *αἰτία, ἀρετή, ἐχθρά*, al.) **a.**, tranquillitas, 2 Thess. 3, 12. (*μετὰ ἡσ.*, i. e. sine strepitu, sine ambitiosa sedulitate, modeste.) — **b.**, silentium, Act. 22, 2. (*παρέχειν*) 1 Tim. 2, 11. (*ἐν ἡσυχίᾳ*) v. 12. (*ἐν ἡσυχίᾳ εἶναι.*)

Ἡσύχιος, ία, ιον, quietus, tranquillus, 1 Tim. 2, 2. 1 Petr. 3, 4. (Hom. Il. 21, 598.)

Ἤτοι, v. *ἤ*.

Ἡττάομαι s. *ἡσσάομαι (ῶμαι)*, f. *ἡσομαι*, (ab *ἧττα* s. *ἧσσα*, clades, — eorum, qui hoste inferiores iacent; cf. *ἥττων*) inferior sum; **a.**, *τινί*, vincor ab aliquo, subiicior alicui, 2 Petr. 2, 19. (*ἥττημαι*, subiectus sum) — cedo alicui, 2 Petr. 2, 20. cf. Jes. 31, 8. — **b.**, *ἡττῶμαί τι ὑπέρ τινος*, i. q. *ἧττον ἔχω τι*, alicuius rei minus habeo quam alius quisquam, h. e. cedo alicui aliqua re, 2 Cor. 12, 13.

Ἥττημα, τος, τό, (ab *ἡττάομαι*, perf. *ἥττημαι*) **1.**, diminutio, defectus; — *τινός*, gen. eius, qui ad plenum numerum deest, Rom. 11, 12. (oppon. *πλήρωμα*) — **2.**, detrimentum, 1 Cor. 6, 7.

Ἥττων vel *ἥσσων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό*, minor, inferior; — neutr. adverb. minus, 2 Cor. 12, 15. — *εἰς τὸ ἧττον*, in deterius (ut detrimentum inde capiatis), 1 Cor. 11, 17. (oppon. *εἰς τὸ κρεῖττον.*)

Ἠχέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἦχος, q. v.) sono, Luc. 21, 25. 1 Cor. 13, 1. (οἱ ὁ Jerem. 1, 42. — Hom. Il. 1, 157.)

Ἦχος, ου, ὁ, **a.**, sonus, sonitus, Act. 2, 2. Hebr. 12, 19. — τὸ ἦχος, Luc. 21, 25. — **b.**, περί τινος, fama, rumor, Luc. 4, 37.

Θ.

Θαδδαῖος, ου, ὁ, Thaddaeus, (cognomen Judae apostoli, filius Alphaei (etiam Lebbaeus dict.) Matth. 10, 3. Marc. 3, 18.

Θάλασσα (att. ττα), ης, ἡ, (Dores pronuntiarunt σάλασσα. Est igitur vox affinis haud dubie vocibus σάλον, σαλεύω, atque significat fluctuationem.) *mare;* **a.**, generatim. Matth. 13, 47. 21, 21. 23, 15. (oppon. ἡ ξηρά, terra continens, ut Apoc. 7, 2. 10, 2. ἡ γῆ.) Marc. 9, 42. 11, 23. Luc. 17, 2. 6. 21, 25. Rom. 9, 27. 2 Cor. 11, 26. Hebr. 11, 12. al. — de mari commoto, Matth. 8, 27. (Marc. 4, 41. Luc. 8, 24. vero: ὁ κλύδων τοῦ ὕδατος.) Act. 27, 30. 38. 40. 28, 4. — ὁ πέλαγος τῆς θαλ., Matth. 18, 6. — iunctum cum γῇ et οὐρανῷ facit periphrasin totius mundi, Act. 4, 24. 14, 15. Apoc. 5, 13. 10, 6. 14, 7. — inter imagines Apocal. repraesentatur mare vitreum, Apoc. 4, 6. 15, 2. — **b.**, speciat. dictum reperitur α., de mari mediterraneo, Act. 10, 6. 32. 17, 14. — β., de mari rubro (sinu arabico), ἡ ἐρυθρὰ θάλ., Act. 7, 36. 1 Cor. 10, 1. 2. Hebr. 11, 29. — γ., de lacu Tiberiados s. Gennesareth (mari Galilaeo), vel addito τῆς γαλιλαίας vel τῆς τιβεριάδος, Matth. 4, 18. (Marc. 1, 16.) 15, 29. (Marc. 7, 31. Joh. 6, 1. 21, 1. — Lucae dicitur ἡ λίμνη γεννησαρέτ) vel θάλασσα simpliciter: Matth. 4, 15. 18. (Marc. 1, 16.) 8, 24. 26. 32. (Marc. 4, 39. 5, 13. Luc. 8, 23. 24. 33. λίμνη) 13, 1. (Marc. 4, 1.) 14, 24—26. (Marc. 6, 47. 48. 49.) 17, 27. Marc. 2, 13. 3, 7. Joh. 6, 16—19. 22. 25. 21, 7.

Θάλπω, f. ψω, **a.**, foveo, calefacio. — **b.**, foveo, i. e. recreo, Eph. 5, 29. 1 Thess. 2, 7. (ὡς ἂν θάλπῃ, ita, ac si foveret.)

Θάμαρ, ἡ, uxor Heri (Gen. 38, 6.), Matth. 1, 3.

Θαμβέω (ῶ), f. ήσω, (a θάμβος, q. v.) obstupesco, Act. 9, 6. — pass., Marc. 10, 32. — seq. ἐπί τινι, obstupesco, valde miror aliquid, Marc. 10, 24.

Θάμβος, ους, τό, attonita (summa) admiratio, Luc. 4, 36. (ἐγένετο θάμβ. ἐπὶ πάντας) — ἐπί τινι, 5, 9. (περιέσχεν αὐτούς) Act. 3, 10. (πλησθῆναι θάμβους.)

Θανάσιμος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (a θάνατος) letifer, letalis (quod letum afferre potest), Marc. 16, 18.

Θανατηφόρος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex θάνατος et adi. verbali φόρος verbi φέρω) — letalis, mortifer, Jac. 3, 8.

Θάνατος, ου, ὁ, (a verbo θήνω, unde ἔθανον, τέθνηκα, etc.) *mors*, **a.**, sensu proprio; α., mors ut est accidens — vitae dissolutio, quam mortalium quivis experturus est; oppon. ζωή, Rom. 8, 38. 1 Cor. 3, 22. Phil. 1, 20. Hebr. 2, 15. 7, 23. 9, 16. — σώζειν τινὰ ἐκ θανάτου, Hebr. 5, 7. liberare a morte, sc. ne morti succumbat — λύειν τινὶ τὰς ὠδίνας θανάτου, solvere .. dolores mortis, i. e. mortem eius in vitam mutare, Act. 2, 24. — **א.**, Formulae de morte, vitae termino natura posito; — περίλυπος ἕως θανάτου, usque ad

mortem (ut paene moerore conficiar), Matth. 26, 38. (Marc. 14, 34.) — (cf. ὑπήκοος μέχρι θανάτου, tantum obediens, ut sponte vel mortem subiret, s. susciperet, Phil. 2, 8.) Apoc. 2, 10. 12, 11. — ἐσφαγμένη εἰς θάνατον, vulnerata eo, ut vulnus insequeretur mors, Apoc. 13, 3. — παραδίδοσθαι εἰς θάν., morti tradi, 2 Cor. 4, 11. (propr.: in mortem, s. conditionem mortuorum transmitti) — ἐγγίζειν μέχρι θανάτου, Phil. 2, 30. — παραπλήσιον θανάτῳ Phil. 2, 27. — ἰδεῖν θάνατον, mortem experiri, Luc. 2, 26. Hebr. 11, 5. — γεύεσθαι θανάτου, Matth. 16, 28. (Marc. 9, 1. Luc. 9, 27. de eiusd. phraseos sensu in loco Joh. 8, 52. item de formula idem significante: θεωρεῖν θάνατον, Joh. 8, 51. v. infr.) — ב., formulae de morte vel inferenda alicui vel illata: διώκειν τινὰ ἄχρι θανάτου, ad internecionem usque, Act. 22, 4. — κατακρίνειν τινὰ θανάτῳ, capitis damnare, Matth. 20, 18. (Marc. 10, 33.) — παραδιδόναι τινὰ εἰς θάνατον, tradere, ut morte s. supplicio afficiatur, Marc. 13, 12. (Matth. 10, 21.) — παραδ. εἰς κρίμα θανάτου, Luc. 24, 20. (aliter 2 Cor. 4, 11. v. sub *a.*) — ἀποκτεῖναί τινα ἐν θανάτῳ (ex hebr. loquendi ratione), Apoc. 2, 23. — αἰτία τις θανάτου, scelus, (crimen) capitale, caussa, quare quis morte afficiatur, Act. 13, 28. 28, 18. i. q. ἄξιόν τι θανάτου, Act. 23, 29. 25, 11. 25. Luc. 23, 15. 22. Rom. 1, 32. — ἀπόκριμα θανάτου, 2 Cor. 1, 9. — ἔνοχος θανάτου, Matth. 26, 66. (Marc. 14, 64.) — θανάτῳ τελευτάτω, certissime morte afficietur, Matth. 15, 4. (Marc. 7, 10. ex hebr., Ex. 21, 17.) — πορεύεσθαι εἰς θ., Luc. 22, 33. — θάνατος σταυροῦ, Phil. 2, 8. — ג., formulae, quae ad varia mortis genera alludunt; ποίῳ θαν. ἤμελλεν ἀποθνήσκειν, Joh. 12, 33. 18, 32. 21, 19. — ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐῤῥύσατο ἡμᾶς, 2 Cor. 1, 10. coll. v. 8. — pl., ἐν θανάτοις, in vitae periculis varii generis (morte sub variis speciebus imminente), 2 Cor. 11, 23. (etiam Latini mortes dicunt, Cic. Tusc. 1, 48. — de Fin. 2, 30. Virg. Aen. 10, 854.) — ד., quod Christi mortem attinet, θανάτου voce designatur mors *suscepta*, et suscepta quidem voluntario ac sponte, ita ubi Christus hoc illudve effecisse dicitur διὰ τοῦ θανάτου, Col. 1, 22. Hebr. 2, 14. — διὰ πάθημα τοῦ θ., Hebr. 2, 9. cf. 9, 15. — et aliquid effectum esse memoratur διὰ τ. θανάτου (αὐτοῦ), Rom. 5, 10. (quo pertinent loci 1 Cor. 11, 26. Phil. 2, 8.) — vel violenta, ut Phil. 3, 10.) — vel significatur sepultura ante resurrectionem, Rom. 6, 3. 4.

β., mors, prout omnibus hominibus communis est, per se spectatur, et א., comparatur cum loco, qui vel claudi vel apperiri potest, quo mortui quique congregentur, Apoc. 1, 18. 20, 13. (in his l. ὁ θάνατος socius τοῦ ᾅδου) — ב., mors, omnibus illa inevitabilis moriendi necessitas, sistitur ut persona, et ut is, qui imperium exerceat, Rom. 5, 12. 14. 17. 21. 6, 9. 7, 5. 1 Cor. 15, 26. 54. 55. 56. — quemadmodum in oratione poëtica mors grassari dicitur inter homines, qui ferro aut flammis aut fame pereunt, Apoc. 6, 8. 18, 8. — ג., mors sensu morali, Rom. 6, 4. coll. v. 6.

b., sensu emphatico: mors corporis temporalis, quam consequitur iactura vitae aeternae, Joh. 8, 51. Oppetere singulos corporis mortem, Christus Judaeis concedebat, v. 52., at nullam esse iis hanc mortem dicit, qui vita olim aeterna donentur, cf. 5, 24. Quid inde? nempe hoc, vere mortuum eum tantum esse, qui cariturus sit vita aeterna. Ita mors dicitur cum emphasi, atque haec est

mors altera, de qua v. Apoc. 2, 11. 20, 6. 14. 21, 8. (cf. phrasin: *μένειν ἐν τῷ θανάτῳ*, 1 Joh. 3, 14. et *εἰς κρίσιν ἔρχεσθαι*, Joh. 5, 24. 1 Joh. 5, 16. 17. Rom. 5, 12. 14. 17. 21. 6, 16. 21. 23. 7, 13. 24. 8, 6.

Θανατόω (ῶ), f. *ώσω*, (a *θάνατος*) **a.**, propr., morte afficio; — *τινά*, Matth. 26, 59. (Marc. 14, 55.) 27, 1. Marc. 13, 12. (Matth. 10, 21. Luc. 21, 16.) 2 Cor. 6, 9. 1 Petr. 3, 18. (Xen. Anab. 2, 6, 4.) — ex locut. hyperbolica: *θανατοῦμαι*, in statu eius, qui morti devotus est, versor, Rom. 8, 36. (Ps. 43, 23. 24.) — **b.**, metaph., neco, i. e. opprimo, exstirpo (id, quod viget), Rom. 8, 13. — *ἐθανατώθην τινί*, morte suscepta vinculum, quo alicui obstrictus tenebar, dissolvi. Et hoc de iis dicitur, qui sibi a morte Christi salutem petunt, Rom. 7, 4.

Θάπτω, f. *ψω*, aor. 2. pass. *ἐτάφην*, — *τινά*, sepelio, humo aliquem, Matth. 8, 21. 22. (Luc. 9, 59. 60.) 14, 12. Act. 5, 6. 9. 10. — pass., Luc. 16, 22. Act. 2, 29. 1 Cor. 15, 4. — *τινὰ πρός τινα*, Act. 5, 10.

Θάρα, ὁ, (תֶּרַח) Thara, pater Abraami, Luc. 3, 34.

Θαῤῥέω (ῶ), f. *ήσω*, bono sum animo, confido; **a.**, absol., 2 Cor. 5, 6. 8. Hebr. 13, 6. — *τῇ πεποιθήσει*, fiducia, 2 Cor. 10, 2. — **b.**, construct., *εἴς τινα*, fiducia utor in aliquem, 2 Cor. 10, 1. — *ἔν τινι*, confido alicui, 2 Cor. 7, 16. (cf. *πιστεύειν*, *πεποίθησιν ἔχειν ἔν τινι*. Reperitur ap. Graecos construct. c. *ἐπί τινι*, et c. dat. simplici et cum accus.)

Θαρσέω (ῶ), f. *ήσω*, bono animo sum; — imperat. sing., Matth. 9, 2. 22. Marc. 10, 49. Act. 23, 11. — pl., Matth. 14, 27. (Marc. 6, 50.) Joh. 16, 33. (*οἱ ὁ* Gen. 35, 17. Joël. 2, 22. — Xen. Cyr. 1, 3, 18. Hom. Od. 2, 372.)

Θάρσος, *εος* (*ους*), *τό*, animus fortis, fiducia, *λαβεῖν θάρσος*, Act. 28, 15. (Xen. Mem. 3, 5, 5. Diod. Sic. 14, 59.)

Θαῦμα, *τος*, *τό*, (cohaeret cum verbo *θεάομαι*) admiratio, 2 Cor. 11, 14. Apoc. 17, 6. Hinc verb. seq.

Θαυμάζω, f. *άσομαι*, (Apoc. 17, 8. forma futuri Graecis serioris aevi frequentata, v. grammaticos) miror, admiror, **a.**, absol., Matth. 8, 10. 27. 9, 8. 33. 15, 31. 21, 20. 22, 22. 27, 14. Marc. 5, 20. (6, 51.) 15, 5. Luc. 1, 21. 63. 8, 25. 11, 14. 24, 41. Joh. 5, 20. 7, 15. 21. Act. 2, 7. 4, 13. 13, 41. Apoc. 17, 8. (Xen. Cyr. 7, 1, 6.) — pass. *θαυμάζομαι*, admirabilis reddor *ἔν τινι*, in aliquo, 2 Thess. 1, 10. — **b.**, seq. acc.; — *τινά*, acc. pers., Luc. 7, 9. (Xen. Cyr. 3, 1, 88.) — *τί*, Luc. 24, 12. Joh. 5, 28. Act. 7, 31. — *θαῦμα μέγα*, Apoc. 17, 6. (ex hebr., Jon. 1, 10. cf. Marc. 4, 41. Luc. 2, 9.) — *θαυμ. πρόςωπον*, suspicio alicuius externam speciem; de iis, qui non rem ipsam, sed eum, cuius est, intuentur, i. q. partium studio ducor, Jud. v. 16. (alias: *πρόςωπον λαμβάνειν*, hebr. נָשָׂא פָנִים, Deut. 10, 17. Job. 13, 10. Prov. 18, 5.) — **c.**, seq. praepositt. cum nominibus: — *διά τι*, Marc. 6, 6. Joh. 7, 21. (verba: *διὰ τοῦτο* v. 22. affigenda sunt versui 21.) — *ἐπί τινι*, dat. pers., Marc. 12, 17. — dat. rei, Luc. 2, 33. 4, 22. 9, 43. 20, 26. — *περί τινος*, Luc. 2, 18. — **d.**, seq. coniunctt. *ὅτι*, miror, quod cett., Luc. 11, 38. Joh. 3, 7. 4, 27. Gal. 1, 6. (Xen. Venat. 1, 3.) — seq. *εἰ*, Matth. 15, 44. 1 Joh. 3, 13. Hinc voc. seq.

Θαυμάσιον, *ίου*, *τό*, (neutr. adi. *θαυμάσιος*, ὁ, ἡ) pr. admirandum,

factum mirabile; — plur., θαυμάσια ποιεῖν, Matth. 21, 15. (οἱ ό Ps. 76, 15. 106, 24. Sirac. 43, 25. 48, 14.)

Θαυμαστός, ή, όν, (a θαυμάζω) admirandus, 1 Petr. 2, 9. (τὸ θαυμαστὸν φῶς) Apoc. 15, 1. (σημεῖον μέγα κ. θαυμ.) Xen. Cyr. 8, 2, 13. — Matth. 21, 42. et Marc. 12, 11. (θαυμαστή, ex Ps. 117, 23. ubi οἱ ό expresserunt femin. haud dubie propterea, quod hoc adiectivum ad vocem subst. v. 22 κεφαλὴ γωνίας referrent.) — neutr. θαυμ. ἐστι, Joh. 9, 30. 2 Cor. 11, 14.

Θεά, ᾶς, ή, (femin. nominis θεός) Dea, Act. 19, 27. 35. 37.

Θεάομαι (ῶμαι), f. άσομαι, aor. 1. ἐθεασάμην, perf. τεθέαμαι, aor. 1. pass. ἐθεάθην signific. pass., (verb. depon. a θέα, θάομαι, quocum cohaeret θαῦμα, q. v. supra) specto, schauen; — pass., θεᾶσθαι ὑπό τινος, Marc. 16, 11. — πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς, ut iis spectaculo sint, Matth. 6, 1. 23, 5. (dat. commod. non positus pro ὑπό c. gen.) — aor. med., **a.**, seq. acc., τί, Matth. 11, 7. (Luc. 7, 24.) Luc. 23, 55. Joh. 1, 14. 4, 35. 11, 45. 1 Joh. 1, 1. Act. 22, 9. — τινά, aliquem, Matth. 11, 7. (Luc. 7, 24.) 22, 11. — Rom. 15, 24. Joh. 8, 10. Act. 21, 27. — Sic etiam perf. pass. signific. med., 1 Joh. 4, 12. — **b.**, seq. acc., α., ubi partic. vim adiectivi habet, Marc. 16, 14. Luc. 5, 27. — β., ubi denotat id, quod in aliquo conspectum est, Joh. 1, 32. 38. Act. 1, 11. — **c.**, seq. ὅτι, Joh. 4, 35. 6, 5. 1 Joh. 4, 14. Act. 8, 18. — **d.**, seq. ὡς, Luc. 23, 55.

Θεατρίζω, f. ίσω, (a θέατρον, q. v.) spectaculo (omnium ludibrio) expono; — pass., Hebr. 10, 33. (addit. h. l. dat. instrumenti.)

Θέατρον, ου, τό, (a θεάομαι) **a.**, propr., locus, in quo ludi et spectacula eduntur, et in quo conciones habentur, theatrum (utebantur theatris in Graecia loco fori), Act. 19, 29. 31. (Polyb. 29, 10, 2.) — **b.**, metonym., spectaculum et per metaphoram homo, qui spectandus et irridendus exhibetur, 1 Cor. 4, 9.

Θεῖον, ου, τό, (videtur esse neutrum adiectivi θεῖος, εία, εῖον, q. v.) — *sulphur*, Luc. 17, 29. Apoc. 9, 17. 18. 14, 10. 19, 20. 21, 8. (οἱ ό Gen. 19, 14. Ps. 10, 6. — Hom. Il. 16, 228.)

Θεῖος, εία, εῖον, (a θεός) divinus, 2 Petr. 1, 3. 4. — Neutr. τὸ θεῖον, numen divinum, Act. 17, 29. (Jos. Ant. 6, 7, 4.)

Θειότης, τητος, ή, maiestas divina, Rom. 1, 20. (Sap. 18, 9.)

Θειώδης, εος (ους), ό, ή, ες, τό, (a θεῖον, sulphur) sulphureus, Apoc. 9, 17. (vocabulum graecitatis senescentis.)

Θέλημα, τος, τό, (a v. θέλω, vox Atticis inusitata) voluntas, i. e. id, quod quis fieri vult, id, quod placet alicui, das Begehren. Discernitur a τῇ εὐδοκίᾳ et τῇ βουλῇ, Eph. 1, 5. 11. cf. Luc. 23, 25. Joh. 1, 13. Eph. 2, 3. (ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκός) 1 Petr. 4, 3. (τὸ .. κατεργάσασθαι) 2 Petr. 1, 21. 2 Tim. 2, 26. — ποιεῖν τὸ θελ. τινος, Matth. 21, 31. Luc. 12, 47. — τὸ .. τοῦ θεοῦ, Matth. 7, 21. 12, 50. (Marc. 3, 35.) Joh. 4, 34. 6, 38. — 40. 7, 17. 9, 31. Hebr. 10, 7. 36. 13, 21. — ζητεῖν τὸ .. τινος, Joh. 5, 30. — βιῶσαι τὸν χρόνον τῷ θελ. θεοῦ, 1 Petr. 4, 2. — γίνεται τῷ .. τινος, Matth. 6, 10. (Luc. 11, 2.) 26, 42. Act. 21, 14. — κατὰ τὸ θέλ. θεοῦ, 1 Petr. 4, 19. 1 Joh. 5, 14. — ἐν τῷ θελ. τ. θεοῦ, Rom. 1, 10. — διὰ θελήματος θεοῦ, Rom. 15, 32. 1 Cor. 1, 1. 2 Cor. 1, 1. 8, 5. Eph. 1, 1. Col. 1, 1. 2 Tim.

1, 1. — πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελ. τ. θεοῦ, Col. 4, 12. — γνῶναί τὸ θελ. τινος, Luc. 12, 47. Act. 22, 14. — Eph. 5, 17. — Rom. 2, 18. (τὸ θελ. sc. τ. θεοῦ) — ἔστι τὸ θέλ. (θεοῦ) Rom. 12, 2. — εἴς τινος, 1 Thess. 5, 18. (cf. βουλὴ εἰς, Luc. 7, 30. — seq. ἵνα, Matth. 18, 14. — seq. acc. c. inf., 1 Thess. 4, 3. — οὕτως ἐστὶ τὸ θελ. τ. θεοῦ,, seq. acc. c. inf., 1 Petr. 2, 15. — ἐξουσίαν ἔχειν περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, 1 Cor. 7, 37.

Θέλησις, εως, ἡ, (a v. θέλω) arbitrium voluntatis, Hebr. 2, 4.

Θέλω et ἐθέλω, (utrumque agnoscunt Attici) f. ήσω, *volo* (cupio, placet mihi) — **α.**, *absol.* — τοῦ θεοῦ θέλοντος, Deo volente, Act. 18, 21. — ἐὰν θέλῃς, si voles, Matth. 8, 2. (Marc. 1, 40. Luc. 5, 12. 13.) — 1 Cor. 4, 19. Jac. 4, 15. — ὡς, καθὼς θέλω, Matth. 15, 28. 26, 39. 1 Cor. 12, 18. 15, 38. (καθὼς ἠθέλησε. Sed 1 Cor. 12, 11. καθὼς βούλεται) — οὐ τοῦ θέλοντος, sc. ἐστί, non est appetentis (ut Esavi pater escam appetivit; nec currentis, ut Esavus cucurrit, Gen. 27, 1—4.), Rom. 9, 16. — τὸ θέλειν (sc. τὸ ἀγαθόν) Rom. 7, 18. — εἰ θέλει τὸ θέλ. τοῦ θεοῦ, 1 Petr. 3, 17. — **b.**, constr. α., τί, Matth. 9, 13. et 12, 7. (ex Os. 6, 6.) 20, 21. Marc. 12, 38. 14, 36. Rom. 7, 15. (ὃ θέλω, opp. ὃ μισῶ) 16. 19. Gal. 5, 17. 1 Cor. 4, 21. Hebr. 10, 5. 8. (οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας) — τινά, amore in aliquem feror, Matth. 27, 43. (οἱ ὁ Ps. 21, 9. Ex. 18, 32.)

β., seq. infin. (praes.), Luc. 10, 29. Joh. 6, 67. 7, 17. 8, 44. 9, 27. Act. 2, 12. 14, 13. 17, 18. 24, 6. Rom. 7, 21. Gal. 4, 9. 20. (h. l. simul inf. aor.) — inf. aor., Matth. 5, 40. 12, 38. 14, 5. 16, 25. 19, 17. 20, 14. 23, 37. 26, 15. Marc. 6, 19. 10, 43. 44. Luc. 8, 20. 23, 8. Joh. 1, 44. 5, 35. 6, 21. 7, 44. 12, 21. Act. 7, 28. 25, 9. Rom. 9, 22. 2 Cor. 12, 6. Gal. 3, 2. Col. 1, 27. 1 Thess. 2, 18. Jac. 2, 20. 1 Petr. 3, 10. Apoc. 11, 5. — infinitivus e contextu supplendus: ἐποίησαν ὅσα ἠθέλησαν, sc. ποιῆσαι, Matth. 17, 12. (Marc. 9, 13.) cf. 20, 15. 27, 15. (ὃν ἤθελον, sc. ἀπολυθῆναι) Marc. 3, 13. (οὓς ἤθελε, sc. παρεῖναι) 6, 22. 14, 7. (cf. Matth. 8, 2. et Marc. 1, 40. et Luc. 5, 12.) Luc. 5, 39. Joh. 5, 21. (οὓς θέλει, sc. ζωοποιῆσαι) 15, 7. 21, 18. Rom. 9, 18. 1 Cor. 7, 39. 2 Cor. 12, 20. Apoc. 11, 6.

γ., seq. acc. c. inf. (praes.), Luc. 1, 62. Joh. 21, 22. 23. Rom. 16, 19. 1 Cor. 7, 7. 32. 14, 5. Gal. 6, 13. — inf. aor., Marc. 7, 24. 10, 36. Act. 9, 6. 1 Cor. 11, 3. Col. 2, 1.

δ., sequ. ἵνα — Matth. 7, 12. Marc. 6, 25. 10, 35. Luc. 6, 31. Joh. 17, 24. — omisso τῷ ἵνα: Matth. 13, 28. 17, 4. 20, 32. 26, 17. (Marc. 14, 12. Luc. 22, 9.) 27, 17. 21. Marc. 10, 51. 15, 9. 12. Luc. 9, 54. 18, 41.

ε., sequ. εἰ, Luc. 12, 49. (τί θέλω, cf. πῶς συνέχομαι, v. 50.)

Θέλω sequente ἤ (quam) = *malo*, 1 Cor. 14, 19. — οὐ θέλω, *nolo*, — seq. inf. praes., Joh. 7, 1. 2 Thess. 3, 10. — inf. aor., Matth. 2, 18. 15, 32. 22, 3. 23, 4. 27, 34. Marc. 6, 26. Luc, 15, 28. Joh. 5, 40. Act. 7, 39. 1 Cor. 16, 7. — seq. acc. c. inf. οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, Rom. 1, 13. 11, 25. 1 Cor. 10, 1. 2 Cor. 1, 8. 1 Thess. 4, 13. — Luc. 19, 14. 27. 1 Cor. 10, 20. Gal. 6, 12. — Infinitivus e contextu supplendus: Matth. 18, 30. 21, 29. 23, 37. (Luc. 13, 31.) Luc. 18, 4.

Θεμέλιον, ίου, τό, (propr. neutr. adi. θεμέλιος, q. v. — a θέω =

τίθημι, cf. τὸ κειμήλιον) fundamentum (aedificii), **a.**, propr., Luc. 6, 48. (τιθέναι) 14, 29. — pl., Act. 16, 26. (οἱ ὁ Deut. 32, 22. 1 Reg. 7, 9. Ez. 13, 14.) — **b.**, metaph., α., in institutione ac disciplina Christiana, si cum exstructione aedificii confertur, fundamenti loco est Christus, s. doctrina de Christo servatore, 1 Cor. 3, 10. 11. 12. — β., οἰκοδομεῖν ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον, institutionem ab alio doctore iam inceptam continuare, Rom. 15, 20. — γ., θεμέλιον, id, in quo fundari potest spes vitae aeternae, 1 Tim. 6, 19. — δ., τὸ θεμ. τινος, genit. explicat., Eph. 2, 20. (superstructi apostolis prophetisque tamquam fundamento) — καταβάλλεσθαι θεμέλιον μετανοίας etc. i. e. τὴν μετάνοιαν, τὴν βαπτισμῶν διδάχην, τὴν ἐπίθησιν τῶν χειρῶν etc. ea denique omnia repetere, quae nosse debet quicunque Christianam religionem professurus est, Hebr. 6, 1. 2.

Θεμέλιος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (a θέω = τίθημι) ὁ θεμέλιος, scil. λίθος, lapis, qui fundamenti loco ponitur; — plur., Hebr. 11, 10. — fundamentum aedium metaphorice dictum in caussa fidei ac doctrinae, 2 Tim. 2, 19. (intellig. h. l. fundamentum aedium a Deo exstructarum, quas habitant ii, qui ad familiam Dei i. e. ad ecclesiam pertinent. Hinc voc. seq.

Θεμελιόω, f. ώσω, fundo, propr., τί, Hebr. 1, 10. — τὶ ἐπί τι, Matth. 7, 25. et Luc. 6, 48. — metaph., stabilio, firmo; — pass., Eph. 3, 17. Col. 1, 23. 1 Petr. 5, 10.

Θεοδίδακτος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex θεός et διδακτός) a Deo doctus, 1 Thess. 4, 9. (cf. Joh. 11, 45.)

Θεολόγος, ου, ὁ, (ex θεός et adi. verbali λόγος a λέγω) — de Deo rebusque divinis exponens — cognomen Joannis apostoli in inscriptione Apocalypseos.

Θεομαχέω (ῶ), f. ήσω, (a θεομάχος, q. v.) cum Deo s. adversus Deum pugno, Act. 23, 9. (Sed verba: μὴ θεομαχῶμεν, optimi codd. cum Vulg. omittunt.)

Θεομάχος, ου, ὁ, (ex θεός et μάχομαι) cum Deo s. adversus Deum pugnans, renitens Deo, Act. 5, 39. (Symmachus Job. 26, 5. Prov. 9, 18. 21, 46. 26, 5.)

Θεόπνευστος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex θεός et πνέω, perf. pass., cf. θεοδίδακτος) divinitus inspiratus, 2 Tim. 3, 16.

Θεός, οῦ, ὁ, et ἡ θεός (Act. 19, 37.), Deus, **a.**, summum numen, v. πατήρ, Marc. 15, 34. (Nominat. more attico loco vocat. positus, sed Matth. 27, 46. θεέ.) Luc. 18, 11. 13. Joh. 20, 28. Act. 4, 25. 1 Cor. 8, 6. — gen. subi., Luc. 3, 38. 9, 20. — σάλπιγξ τ. θ., tuba, qua Dei iussu canitur, 1 Thess. 4, 16. — gen. obi., πίστις θεοῦ, fiducia posita in Deo, Marc. 11, 22. — προςευχὴ τοῦ θ., preces ad Deum factae, Luc. 6, 12. — κιθάρα τ. θ., cithara Dei laudes canens, Apoc. 15, 2. — Deus ὁ θεός τινος, Deus alic. tutelaris, Matth. 22, 32. (Marc. 12, 26.) Luc. 1, 68. Act. 13, 17. 2 Cor. 6, 16. Apoc. 21, 3. Luc. 20, 37. εἶναι θεόν τινος Lucas explicat v. 38: vim numinis in aliquem habere — τὰ τοῦ θ., quae Dei sunt, Matth. 22, 21. (i. e. templo ex instituto divino debita.) — ζηλωτὴς τοῦ θεοῦ, qui studio acerrimo contra id fertur, quo honorem Dei laedi existimat, Act. 22, 3. Rom. 10, 2. — δύναμις θεοῦ,

vis divina, Rom. 1, 16. 1 Cor. 1, 18. — dat. commodi, τῷ θεῷ: — ζῆν, Deo addictum vivere, Rom. 6, 10. Gal. 2, 19. — in honorem Dei, 2 Cor. 5, 13. — δυνατὸς τ. θεῷ, validus per Deum, 2 Cor. 10, 4. — ἱερεῖς τῷ θεῷ, Apoc. 1, 6. 5, 10. — 14, 4. — de Act. 7, 20. v. supr. sub ἀστεῖος. — **b**., numen quoddam fictum, eine Gottheit, Act. 7, 43. 28, 6. — οἱ θεοί, Act. 14, 11. Gal. 4, 8. — ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου, qui studia hominum a rebus divinis abhorrentium regere videtur, 2 Cor. 4, 4. (v. supr. αἰών.) — simulacrum Dei, idolum, Götterbild, Act. 7, 40. — metaph., is, cui aliquis totum se dedit, cui quasi vivit, Phil. 3, 15. (ἡ κοιλία.) — **c**., ex hebr., vicarius Dei, de magistratibus et iudicibus, Joh. 10, 34. 35. (ex Ps. 81, 1. 6.)

Θεοσέβεια, ας, ἡ, (a θεοσεβής) pietas in Deum, 1 Tim. 2, 10. (Xen. Anab. 2, 6, 26. — οἱ ὁ Gen. 20, 11.)

Θεοσεβής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex θεός et σέβομαι, colo) pius, Joh. 9, 31. (οἱ ὁ Exod. 18, 21. Judith. 11, 17.)

Θεοστυγής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex θεός et στύγω, unde in usu est στυγέω, odi) dic. et sensu pass., Deo exosus, ut Eurip. Troad. 143. et Cyclop. 395. et sensu act., Dei osor, qui Deum odio prosequitur. Hoc altero sensu Rom. 1, 30.

Θεότης, τητος, ἡ, divinitas, virtutes, quae in div. natura sunt, et in quibus illa cernitur, Col. 2, 9.

Θεόφιλος, ου, (nom. graec. — qui Deum amat) Theophilus, vir quidam Christianus, ut videtur, dignitate conspicuus, Luc. 1, 3. Act. 1, 1.

Θεραπεία, ας, ἡ; (a v. θεραπεύω) **a**., sanatio, cura, Luc. 9, 11. Apoc. 22, 2. (Polyb. 1, 12, 2.) — **b**., meton., familia, Matth. 24, 45. Luc. 12, 42. (οἱ ὁ Gen. 45, 16. — Xen. Cyr. 5, 5, 6. Aelian. V. H. 12, 40.)

Θεραπεύω, f. εύσω, (a voc. θεράπων) **a**., τινά, foveo aliquem; — pass., θεραπ. ὑπό τινος, Act. 17, 25. (Xen. Cyr. 1, 3, 7.) Hinc: recreo, curo, sano (fovere dolores, Cic. ad Attic. 12, 18. cf. Xen. Anab. 7, 2, 6.), absque casu: Matth. 12, 10. (Marc. 3, 2. Luc. 6, 7.) Marc. 6, 5. Luc. 9, 6. 13, 14. 14, 3. — τινά, Matth. 4, 24. 8, 7. (ἐλθὼν θεραπεύσω, vox promittentis, cf. ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ, Luc. 7, 3.) v. 16. Marc. 3, 10. Joh. 5, 10. Act. 4, 14. al. — τινὰ ἀπό τινος, sano aliquem ab aliquo (morbo), Luc. 7, 21. — pass., Luc. 5, 15. 8, 2. — **b**., θεραπ. τι, curo, sano (νόσους, μαλακίαν, πληγήν), Matth. 4, 23. 9, 35. 10, 1. Marc. 3, 15. Luc. 9, 1. Apoc. 13, 3. 12.

Θεράπων, οντος, ὁ, (a v. θέρω, foveo) propr. **a**., curator; — **b**., is, qui alicui ministeria praestat, minister, Hebr. 3, 5. (οἱ ὁ Ex. 5, 21. — Xen. Cyr. 3, 1, 12. Aelian. V. H. 3, 43. — fem. θεραπαίνη, Ex. 21, 26.)

Θερίζω, f. ίσω, (a voc. θέρος, q. v.) meto, **a**., propr., Matth. 6, 26. (Luc. 12, 24.) Jac. 5, 4. — **b**., in locution. proverbialibus: de serendis et metendis frugibus, α., Joh. 4, 36. 37. (ἄλλος — ὁ θερίζων, qui fructus percipit, saepius non is est, qui severit. Cf. lat. illud: alienam messem metere.) — β., Matth. 25, 24—26. et Luc. 19, 21. 22. (depingitur avaritia eius, qui vult „instituere quaestum sine impendio." Cic.) — γ., 2 Cor. 9, 6. (qui largiter dat, ei largiter rependitur.) — δ., Gal. 6, 7. (messis probat semina; explicatur v. 8.) — ε., 1 Cor. 9, 11. (σπείρειν et θερίζειν h. l. pro dando et retribuendo.) —

ζ., Gal. 6, 9. (θερίζειν h. l. de praemio ac mercede; sed pro σπείρειν absque tropo dictum est καλὸν ποιεῖν, serere beneficia, cf. v. 10.) — θερίζειν, τὴν γῆν, Apoc. 14, 15. 16. (removere tandem incolas terrae sceleratos, eosque exitio tradere, cf. Joël 3, 13.) Hinc voc. seq.

Θερισμός, οῦ, ὁ, messis, i. e. **a.**, actio metendi, Joh. 4, 35. (λευκαὶ πρὸς θερισμόν, cf. Apoc. 14, 15.) — Matth. 13, 30. Marc. 4, 29. — **b.**, seges metenda, in parabola, Matth. 9, 37. 38. et Luc. 10, 2. (sens.: summa est hominum erudiendorum copia, doctorum numerus exiguus.) Apoc. 14, 15. (ἐξηράνθη ὁ θερισμός, fruges ad messem maturuerunt, i. e. cum tempus est, scelestos homines e medio tollendi.

Θεριστής, οῦ, ὁ, (a θερίζω) messor (qui ad metendas segetes destinatur, sed ὁ θερίζων, qui metit), Matth. 13, 30. 39. (Xen. Hier. 6, 10.)

Θερμαίνω, f. ανῶ, (a θερμός, calor, calefacio. Med., me calefacio, Marc. 14, 54. 67. Joh. 18, 18. 25. Jac. 2, 16. (Xen. Mem. 4, 3, 8.)

Θέρμη, ης, ἡ, calor, Act. 28, 3. — οἱ ὁ Job. 6, 17. Ps. 18, 7. — Thuc. 2, 49.

Θέρος, εος (ους), τό, (a θέρω) aestas (complectitur in orientalibus regionibus ver nostrum cum aestate nostra), Matth. 24, 32. (Marc. 13, 28. Luc. 21, 30.) — οἱ ὁ, Prov. 6, 8. Jerem. 8, 28.

Θεσσαλονικεύς, έως, ὁ, Thessalonicensis, Act. 20, 4. 27, 2. 1 Thess. 1, 1. 2 Thess. 1, 1.

Θεσσαλονική, ῆς, ἡ, civitas Macedoniae celeberrima et metropolis praesidis et quaestoris Romani sedes, condita a Philippo, Amyntae filio, hodie Salonichi dicta. Nomina ei antiquiores indiderant varia. Vocarunt Haliam, Emathiam, Thermam; unde Thessalonices nomen acceperit, utrum a Philippo, qui ei tribuerit in memoriam victoriae (νίκη) de Thessalis deportatae, quae est opinio Stephani Byzantini, an ut Strabo censuit, lib. 7., a Cassandro, qui conservari voluerit uxoris Thessalonicae, Philippi filiae, memoriam, id non constat. Incoluerunt eam praeter Graecos et Romanos Judaei multi, quibus etiam liberum erat sacris vacare in sua synagoga. Horum plurimos auctoritas et institutio Pauli ad fidem Jesu Messiae dandam adduxit. Act. 17, 1. 11. 13. Phil. 4, 16. 1 Tim. 4, 10.

Θευδᾶς, ᾶ, ὁ, Theudas: impostor quidam, qui se prophetam venditavit, Act. 5, 36. (Meminit Joseph. Ant. 20, 5, 11. Theudae magi cuiusdam, qui sub Fado praefecto et Claudio imperatore turbas excierit in suam ipsius perniciem. Sed Theudam in actis ap. commemoratum alium esse a Theuda Josephi, constat.)

Θεωρέω (ῶ), f. ήσω, (a θεωρός, spectator, et hoc a θεάομαι, q. v.) **a.**, spectator sum, specto, (θεωροί dicebantur viri, qui publice legati intererant ludis vel sacris, Plat. Crit. §. 1.) absol., Matth. 27, 55. Marc. 15, 40. (Luc. 23, 35. — τί (i. q. contemplor, considero), Matth. 28, 1. Luc. 21, 6. — sequ. interrog. indir., Marc. 12, 41. 15, 47. Hebr. 7, 4.

b., *oculis cerno*, α., sequ. acc. simpl. — τί, Joh. 2, 23. 7, 3. 17, 24. Act. 4, 13. — τινά, Act. 3, 16. 25, 24. Luc. 24, 37. Joh. 6, 40. (θεωρεῖν τὸν υἱόν, hoc apud Joh. est: ante oculos habere τὸν σάρκα γενόμενον) 12, 45. ut Joh. 14, 19. (ἐμὲ οὐκ ἔτι θεωρεῖ) 16, 10. 16. 17. cf. 1, 14. Hinc Joh. 14, 17. οὐ θεωρεῖ ὁ κόσμος τὸ πνεῦμα, i. e. quasi non oculos habet, quibus eum

videat; ille se conspiciendum ei praebere, praesentem dare non potest. — suppl. αὐτό, e contextu Luc. 14, 29. — β., addito participio, quod statum designat, in quo quis conspicitur; Marc. 5, 15. Luc. 10, 18. 24, 39. Act. 17, 22. Joh. 6, 19. 62. 10, 12. 20, 6. 12. 14. Act. 7, 56. 10, 11. 1 Joh. 3, 17. — τί Act. 8, 13. (partic. γενομένας, i. e. αἳ ἐγένοντο) — eandem vim habet, quam Latinor. infinitivus in constructione accusativi cum inf. Act. 17, 16. (de participio v. supr. sub εἶδον — γ., seq. interrog. indir., Act. 21, 20. 28, 6. — δ., seq. ὅτι, video, Joh. 4, 19. 12, 19. Act. 19, 26. 27, 10. — θεωρῶ τινα ὡς, Act. 17, 22.

c., conspicio (ea, quae subito in oculos incidunt), τί, Marc. 5, 38. erblicken, τινά, Marc. 3, 11. Act. 9, 7. Apoc. 10, 11. — τὸν θάνατον (zu sehen bekommen), i. e. mori (ex hebr., Ps. 15, 10. 48, 10. — οὐ — εἰς τὸν αἰῶνα nunquam, — seq. ὅτι, animadverto, gewahr werden, Marc. 16, 4.

Θεωρία, ας, ἡ, (θεωρός, v. θεωρέω, — legatio spectandorum sacrorum vel spectaculorum caussa missa, Polyb. 31, 3, 12. qualem v. c. Athenienses quotannis Delum mittere solebant, v. Thuc. 3, 104. Xen. Mem. 4, 8, 2.) spectatio, Luc. 23, 48. (συμπαραγενόμενοι) ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, (qui convenerant) hoc spectatum (ita ἐπί c. nominibus actionum pos. finem indicat, v. c. ἐπ' ἀγορισμὸν σίτου, Jos. Ant. 2, 6, 3. — ἐπ' ἄγραν, al.), 2 Macc. 5, 26.

Θήκη, ης, ἡ, (a τίθημι) conditorium, id, quo aliquid reconditur (v. c. cella, Xen. Oecon. 8, 17.), receptaculum, Joh. 18, 11.

Θηλάζω, f. άσω, (a θηλή, mamma) **a.**, trans., lacto, mammas praebeo, Matth. 24, 19. (Marc. 13, 17.), Luc. 21, 23. 23, 29. (οἱ ὁ Gen. 21, 7. Aelian. V. H. 13, 1.) — **b.**, intrans., lac sugo, lacteo, Matth. 21, 16. — μαστούς, Luc. 11, 27. (Ps. 8, 3. — Theocrit. Idyll. 3, 15.)

Θῆλυς, εια, υ, femineus; — ἡ θήλεια, είας, femina, femella, Rom. 1, 26. 27. (Xen. Mem. 2, 1, 4.) — τὸ θῆλυ, εος, femina, Matth. 19, 4. (Marc. 10, 6.) Gal. 3, 28. (Gen. 1, 27. 7, 2. Ex. 1, 16.)

Θήρα, ας, ἡ, (et venatio, captura, et bestia, lat. fera, nostr. Thier) tendicula, Rom. 11, 9. (Ps. 58, 4. — Xen. Cyr. 8, 2, 7.)

Θηρεύω, f. σω, (a θήρα, cf. ἀγρεύω, παγιδεύω) venor, aucupo; — metaph., insidiose capto; — τὶ ἔκ τινος, Luc. 11, 54.

Θηριομαχέω (ῶ), f. ήσω, (a θηριομάχος, ex θηρίον et μάχομαι) cum bestiis decerto, 1 Cor. 15, 32. κατ' ἄνθρωπον, tamquam homo. Alii vertunt: si adversus homines tamquam adversus feras certavi. Al.: si, ut ita dicam, θηριομάχης fui, si quasi bestiarium egi. Ceterum cf. Act. 19, 29 seq.

Θηρίον, ου, τό, (dimin. voc. θήρ) fera, bestia, bellua, **a.**, propr., Marc. 1, 13. Act. 10, 12. 11, 6. 28, 4. 5. Hebr. 12, 20. Apoc. 6, 8. 11, 7. capp. 13 — 20. — **b.**, metaph., de hominibus, bestiarum similibus, i. e. saevis, ferocibus, Tit. 1, 12. (v. supr. ἀργός).

Θησαυρίζω, f. ίσω, (a θησαυρός) propr., **a.**, opes colligo, et recondo; — ἐμαυτῷ, Luc. 12, 21. 2 Cor. 12, 14. — **b.**, τί (colligo), 1 Cor. 16, 2. (Xen. Cyr. 8, 2, 24.) — τί, ἐμαυτῷ, colligo mihi aliquid, Matth. 6, 19. 20. (Aelian. V. H. 6, 12.) — **c.**, colligo, ut mihi asservem (quasi thesaurum),

j. e. facio, ut me maneat, cf. Tob. 4, 10. Rom. 2, 5. (*ὀργήν*, h. e. poenas) — *οἱ ὁ* Amos. 3, 10. — **d.**, reservo; — pass. i. q. *τηροῦμαι*, 2 Petr. 3, 7.

Θησαυρός, *οῦ*, *ὁ*, (derivant a *θέω* = *τίθημι* et *αὖρον*, aurum) **a.**, thesaurus loculus, cista vel aliud vasculum, in quo opes et res pretiosae in futuros usus reponuntur (i. q. *γαζοφυλάκιον*, *ὑποθήκη*), *α.*, vasa, Matth. 2, 11. (*ἀνοίγειν*) Xen. Anab. 5, 4, 27. — *β.*, promtuarium, cella, horreum (Nehem. 13, 12. Deut. 28, 12.), Matth. 13, 52. — *γ.*, genit. explicat., Luc. 6, 45. et Matth. 12, 35. (*ἐκ τοῦ — θησαυροῦ τῆς καρδίας*, i. e. *ἐκ τῆς καρδίας ὡς ἐξ ἀγαθοῦ θησαυροῦ*) Col. 2, 3. (i. e. *πᾶσα σοφία κ. γνῶσις ὡς θησαυροί.* — Xen. Mem. 4, 2, 9. *θησαυροὶ σοφίας.*) — **b.**, res, quae in thesauro asservantur, opes (aurum), *α.*, propr., Matth. 6, 19. 20. 21. (Luc. 12, 33. 34.) Hebr. 11, 26. (Xen. Cyr. 3, 1, 33.) — *β*,, in phrasi: *θεσαυρὸν ἔχειν* *gnomice*, h. e. ita dicta, ut cum re per vocem significata aliud quid in suo genere simile conferendum sit, Matth. 19, 21. (Marc. 10, 21. Luc. 18, 22. *ἕξεις θησ.*, i. e. habebis aliquid, quod instar thesauri, i. e. reconditarum opum est) — res pretiosa recondita, 2 Cor. 4, 7.

Θιγγάνω, (forma producta verbi *θίγω*, unde aor. 2. *ἔθιγον*, f. *θίξω*, cf. lat. tetigi et tango) tango, i. e. **a.**, contrecto; — *τί*, Hebr. 12, 20. Col. 2, 21. — **b.**, *τινός*, vim infero alicui, laedo aliquem, antasten, Hebr. 11, 28. (cf: supr. *ἅπτω* 2.)

Θλίβω, f. *ψω*, premo (v. c. uvas), urgeo, **a.**, propr., Marc. 3, 9. (Sirac. 16, 28.) **b.**, metaph., *α.*, vexo, affligo; — *τινά*, 2 Thess., 1, 6. — pass., v. 7. 2 Cor. 1, 6. 4, 8. 7, 5. 1 Tim. 5, 10. Hebr. 11, 37. (*οἱ ὁ* Deut. 28, 53. 55. Ex. 22, 21. Ps. 23, 5.) — *β.*, *τεθλιμμένη ἡ ὁδός*, (constricta) arcta, angusta via, Matth. 7, 14. (oppon. *εὐρύχωρος* v. 13. cf. Rom. 2, 9.) Hinc voc. seq.

Θλίψις, *εως*, *ἡ*, **a.**, propr., pressio, compressio qua dicitur aliqua *θλίβεσθαι* res, i. e. constringi, coarctari; — *τῆς καρδίας* (*κ. συνοχή*), Beklemmung, 2 Cor. 2, 4. — vinculorum, Phil. 1, 16. (verba sic videntur enarranda: praedicant Christum, quia se sperant effecturos esse, ut vincula mea arctius constringantur, i. e. ut omni privatus libertate in vinculis detinear, cf. Act. 28, 30.) — **b.**, metaphor., oppressio, afflictio, vexatio, — oppon. *ἄνεσις*, 2 Cor. 8, 13., iungitur c. *στενοχωρία*, Rom. 2, 9. 8, 35. 2 Cor. 6, 4. — cum *ἀνάγκη*, 1 Thess. 3, 7. — cum *διωγμός*, Matth. 13, 21. (Marc. 4, 17.) 2 Thess. 1, 4. 6. hinc Act. 11, 19. Apoc. 1, 9. — dic. de carcere et vinculis, Matth. 24, 9. (*παραδιδόναι τινὰ εἰς* —) Phil. 4, 14. — de obsidione pressis et belli calamitatibus, Matth. 24, 21. 29. (Marc. 13, 19. 24.) — de iis, qui inopia laborant et in angustiis versantur, Act. 7, 11. Jac. 1, 27. Apoc. 2, 9. 22. — qui in exilio vivunt, Apoc. 7, 14. — *θλίψιν ἔχω* (i. q. *θλίβομαι*), Joh. 16, 33. 1 Cor. 7, 28. Apoc. 2, 10. — *θλίψις ἐπί τινα* (*ἔρχεται*), Act. 7, 11. Rom. 2, 9. — Rom. 12, 12. 2 Cor. 1, 4. 4, 17. 8, 2. — *γίνεταί τινι*, 2 Cor. 1, 8. — *ἐν θλίψει*, 1 Thess. 1, 6. — plur., Act. 7, 10. 14, 22. 20, 23. Rom. 5, 3. Eph. 3, 13. 1 Thess. 3, 3. Hebr. 10, 33. Col. 1, 24. (v. supr. *ἀνταναπληρόω.*)

Θνήσκω, f. *θανοῦμαι*, (ab obsol. *θήνω*, — aor. 2. *ἔθανον*, perf. *τέθνηκα*, inf. *τεθνάναι*) ***morior***, *τέθνηκα*, mortuus sum, Matth. 2, 20. Marc.

15, 44. Luc. 8, 49. Joh. 11, 21. 19, 33. Act. 14, 19. (h. l. infin.) partic., Luc. 7, 12. Act. 25, 19. — praefixo artic., Joh. 11, 39. 44. et 12, 1. (qui defunctus erat) — 1 Tim. 5, 6. (iam mortua est, ante quam moritur, i. e. mortuae similis est.)

Θνητός, ή, όν, (adi. verbale a *θνήσκω*, perf. pass.) mortalis (oppon. *ἀθάνατος*), Rom. 6, 12. 8, 11. 1 Cor. 15, 53 54. 2 Cor. 4, 11. 5, 4.

Θορυβέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *θόρυβος*, q. v.) strepitum facio (dicuntur e. g. qui in conventibus publicis assensum dissensumve murmurando significant. Dem. 16, 27. 577, 9.), turbam facio, v. c. vociferando, lamentando; — med., Act. 20, 10. Matth. 9, 23. (Marc. 5, 39.) — activ. transit., perturbo, *τὴν πόλιν*, Act. 17, 5.

Θόρυβος, ου, ὁ, (cognat. cum vocibus: *θρόος, τύρβη*, unde *τυρβάζω*, lat. turbo, turba; — propr. de mixtione et confusione, de strepitu, qui sonis ac vocibus fit varie mixtis, item de murmuratione et strepitu in locis orto, ubi silentium habendum est, v. c. in conventibus publicis) **a.**, strepitus et conclamationes, Matth. 27, 24. Marc. 5, 38. — **b.**, efferatae *vociferationes* hominum seditiosorum, tumultus, Act. 20, 1. 21, 34. 24, 18. (distinguitur ab *ὄχλῳ*, ut Act. 17, 5.) — **c.**, tumultus, quo *ordo* turbatur, Matth. 26, 5. (Marc. 14, 2.) — *οἱ ὁ* Ez. 7, 7.

Θραύω, f. *αύσω*, (cognatum verbis: *τρώω, τιτρώσκω, τραῦμα*, vulnus, frango) frango (Exod. 15, 6.), confringo, ut lat. frango i. q. debilito (fractus = debilitatus, confectus), Luc. 4, 18. (Jes. 58, 6.)

Θρέμμα, τος, τό, (a. v. *τρέφω*, alo) pecus, pecora, pecudes, Joh. 4, 12. (Xen. Oecon. 20, 23. Aelian. V. H. 12, 56.)

Θρηνέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a voc. *θρῆνος*, q. v.) lamentor, lugeo, **a.**, intrans., Joh. 16, 20. — de naeniis canentibus, Matth. 11, 17. Luc. 7, 32. (*οἱ ὁ* Jerem. 9, 16. Joël. 1, 5. — Hom. Il. 24, 722.) — **b.**, *τινά*, deploro, Luc. 23, 27.

Θρῆνος, ου, ὁ, (ab obsol. *θρέω*, cf. nostr. Thräne) lamentatio, Matth. 2, 18. (*οἱ ὁ* 2 Sam. 1, 17. Jerem. 9, 17. — Xen. Ages. 10, 3.)

Θρησκεία, ας, ἡ, Herodot. 2, 18. 37. *θρησκίη*, — productio syllabae adiectivi: *ιος, ια, ιον*, qualis est in verbis *εύω* pro *έω*, v. *θρησκεύω* et cf. *βασιλεία, βουλεία, δουλεία*, al. et in substantivis *εύς* pro *ής*) — propr., indoles, agendi ratio, eius, qui se *θρῆσκον* praebet, i. e. pium, vel superstitiosum, cultus religiosus, Jac. 1, 26. 27. Act. 26, 5. — Col. 2, 18. (*θρησκ. τῶν ἀγγέλων* videtur imaginem exhibere *τῆς ταπεινοφροσύνης*: — *ἀγγέλων* igitur non genit. obiecti, sed subiecti, v. supr. *ἐμβατεύω*.

Θρῆσκος, ου, ὁ, (etymon non exploratum est) superstitiosus, — religiosus, Jac. 1, 26.

Θριαμβεύω, f. *εύσω*, (a voc. *θρίαμβος*, i. e. hymnus in Bacchum, cani solitus in Bacchanalibus; apud Rom. triumphus. — *Diod. Sic. 4, 5. Arrian. Expedit. Alex. M. 6, 28.) *triumphum ago*; — *τινά*, **a.**, duco aliquem in triumpho, triumphum ago de aliquo, Col. 2, 15. (sens.: quem Deus e mortuis resuscitavit, ut penes hunc unum vitae aeternae largieudae potestas esset, praeter illum ergo nemo est, cuius voluntati et imperio sit in caussa salutis obtemperandum; cf. Phil. 2, 9—11. — *ἐν αὐτῷ*, per Christum vulg. in semetipso.) —

b., triumphare facio aliquem, 2 Cor. 2, 14. (qui semper felices successus dat, si quid in caussa Christi negotii suscepimus.)

Θρίξ, τριχός, ἡ, **a.**, capillus, crinis, Matth, 5, 36. 10, 30. (Luc. 12, 7.) cf. Luc. 21, 18. Act. 27, 34. Luc. 7, 38. 44. Joh. 12, 3. 1 Petr. 3, 3. Apoc. 1, 14. 9, 8. — **b.**, pilus; — εἶχε — ἀπὸ τριχῶν, Matth. 3, 4. (habuit vestimentum e pilis confectum, non ergo pellem camelinam gestavit ipsam, cf. Marc. 1, 6. Clem. Rom. 2. ep. ad Cor. ἐν δέρμασιν αἰγείοις κ. μηλωταῖς, κ. τριχῶν καμηλείων πλέγμασιν περιεπάτησαν. (cf. Hebr. 11, 37.) v. Clem. Alex. Strom. lib. 4. p. 221. ed. Sylb.

Θροέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. θροός, tumultus) perturbo, perterrefacio; — pass., perturbor animo, perterrefio, paveo, Matth. 24, 6. (Marc. 13, 7.) 2 Thess. 2, 2. — οἱ ὁ Cantic. 5, 4.

Θρόμβος, ου, ὁ, omnis gutta maior, concreta et viscida (Dioscorid. 1, 68. Herodot. 1, 179.); — θρόμβοι αἵματος, guttae sanguineae, Luc. 22, 44. (sudor eius ἐγένετο ὡσεὶ θρ. αἱμ.) — cf. Eurip. Hecub. v. 243.

Θρόνος, ου, ὁ, (derivat Athenaeus lib. 5, p. 192. ed. Casaub. a θράω, sedeo) thronus, i. e. solium, s. sella augustior cum suppedaneo (θρήνυ), quae tribuitur regibus, iudicibus, doctoribus (Xen. Cyr. 6, 1, 6.). In N. T. solium, cui insidetur: insidere soliis dicuntur **a.**, reges, Luc. 1, 52. Act. 2, 30. — Deus, totius mundi gubernator, Matth. 5, 34. 23, 22. cf. Act. 7, 49. Jes. 66. 1. Apoc. 1, 4. 3, 21. 4, 2—6. 9. 10. al. Hebr. 1, 8. 8, 1. 12, 2. — (coelum, θρόνος Διός, Theocrit. Idyll. 7, 93.) Hebr. 4, 16. (ὁ θρόνος τῆς χάριτος) — Messias, Luc. 1, 32. θρόνῳ δόξης, Matth. 19, 28. 25, 31. Apoc. 3, 21. 20, 11. 22, 3. — **b.**, iudices, Matth. 19, 28. (Luc. 22, 30.) Apoc. 20, 4. — et seniores, Apoc. 4, 4. 11, 16. — thronus Satanae, Apoc. 2, 13. — belluae, Apoc. 16, 10. — metonym., imperium, regnum, Col. 1, 16. (munera, quorum administratores soliis s. thronis uti consueverunt.)

Θυάτειρα, ων, τά, Thyatira (urbs Lydiae s. Mysiae parum celebris, colonia graecorum Macedonum, Sardes inter et Pergamum ad Lycum fluvium sita, cuius incolae tum mercatura tum vestes purpureas conficiendi arte victum quaerebant. Antiquitus nomen ei fuit Pelopiae et Evippiae Plin. H. N. 5, 29., nunc a Turcis Akhissar vocatur), Act. 16, 14. Apoc. 1, 11. 2, 18.

Θυγατήρ, έρος, ἡ, (cf. vernac. Tochter) *filia*, **a.**, pr., Matth. 9, 18. 22. 10, 35. 37. 15, 22. Act. 7, 21. al. — **b.**, improprie, in blanda compellatione, Matth. 9, 22. (Marc. 5, 34. Luc. 8, 48. v. υἱός, τέκνον.) — in phrasibus ad Hebraeorum loquendi consuetudinem conformatis: — ἡ θυγατὴρ Σιών, urbs Hierosolymorum, Matth. 21, 5. (Jes. 62, 11.) Joh. 12, 15. (urbes ap. Hebraeos conferri solent cum virginibus et filiabus, Ps. 44, 13. 136, 8. Jes. 10, 32. Jerem. 46, 24. Thren. 1, 6. Amos. 5, 1.) — filia, Σιών, Sionis montis, in quo urbs (urbis pars antiquior) exstructa erat, 2 Sam. 5, 9. — αἱ θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, cives Hierosolymitanae, Luc. 23, 28. coll. v. 27. — αἱ θυγατέρες Ἀαρών, mulieres e posteris Aaronis, Luc. 1, 5. — θυγατὴρ Ἀβραάμ, mulier, quae ab Abraamo originem ducit, Luc. 13, 16. (Gen. 36, 2. v. υἱός.)

Θυγάτριον, ου, τό, (dimin. voc. θυγατήρ) filiola, Marc. 5, 23. 7, 25.

Θύελλα, ης, ἡ, (a v. ϑύω, ferveo, intumesco, cf. ἄελλα ab ἀω, ἄημι) procella, turbo, Hebr. 12, 18. (οἱ ὁ Deut. 4, 11. — Hom. Od. 5, 317.)

Θύϊνος, η, ον, (a voc. ϑυία, citrus, arbor odorifera Libyes cyrenaicae et hammoniacae, suffitui adhibita; — cf. ἀκάνϑινος, ὑακίνϑινος, al.) thyinus, citrinus, Apoc. 18, 12. (Plin. H. N. 13, 16.)

Θυμίαμα, τος, τό, (a ϑυμιάω, q. v.) **a.**, suffimentum ex aromatibus incensum; — plur., Apoc. 5, 8. 8, 3. 4. 18, 13. (οἱ ὁ Ex. 25, 16. Diod. Sic. 1, 62.) — **b.**, suffitus, Luc. 1, 10. 11. (ἡ ὥρα τοῦ ϑ.) — οἱ ὁ Ex. 30, 1. v. ϑυσιαστήριον.

Θυμιατήριον, ου, τό, (neutr. adi. ϑυμιατήριος, α, ον, a voc. ϑυμιατήρ, quod format. a ϑυμιάω. v. supr. ἀκροατήριον, αἰσϑητήριον) thuribulum, Hebr. 9, 4. (οἱ ὁ 2 Chron. 26, 19. Ez. 8, 11. — Aelian. V. H. 12, 51. Thuc. 6, 46.)

Θυμιάω (ῶ), f. άσω, (a ϑῦμα, aut a ϑύμος, et hoc a v. ϑύω, q. v.) suffitum facio, Luc. 1, 9. (οἱ ὁ Ex. 30, 7. 8. 10, 27. — Diod. Sic. 1, 84.)

Θυμομαχέω (ῶ), f. ήσω, (a ϑυμομάχος, quod compos. ex ϑυμός et adi. verbali verbi μάχομαι) infenso et irato animo pugno Diod. Sic. 17, 33. Polyb. 27, 8. 4. — τινί, cum aliquo (ut gr. μάχομαί τινι), Act. 12, 20.

Θυμός, οῦ, ὁ, (recte Plato in Cratyl. p. 419. E. derivat a ϑύω, spiro — ἀπὸ τῆς ϑύσεως κ. ζέσεως τῆς ψυχῆς. cf. lat. spiritus. — Hinc utrumque signif., et animum spirantem quasi in corpore, et iram, qua hominis flatus agitatur, et qua intumescit. — ϑύω dicitur de vento commoto et vehementer spirante [cf. ϑύελλα], toben, Hom. Od. 12, 400. 408. — ϑύων τινί, fluvius aliqua re tumidus, Il. 21, 324. Eodem vinculo verbum hebr. רוּחַ venti spirantis et animi [cum lat. voce animus, cf. graec. ἄνεμος] notionem coniungit.) — *ira*, Luc. 4, 28. Act. 19, 28. Heb. 11, 27. Apoc. 12, 12. (ἔχειν ϑυμόν, ut Aelian. V. H. 1, 14.) — 15, 1. 16, 1. — iung. cum ὀργή, Rom. 2, 8. Eph. 4, 31. Col. 3, 8. — ὁ ϑυμὸς (fervor) τῆς ὀργῆς, Apoc. 16, 19. — ὁ ϑυμὸς κ. ὀργή, Apoc. 19, 15. — pl., 2 Cor. 12, 20. Gal. 5, 20. — ὁ οἶνος τοῦ ϑυμοῦ τ. ϑεοῦ, Apoc. 14, 10. (i. q. τὸ ποτήριον τῆν ὀργῆς τοῦ ϑεοῦ.) vinum fervoris (ex quo qui bibit, ardore letali et insania perit, cf. Jes. 51, 17. 22. Jerem. 25, 13. Ps. 21, 6.), Apoc. 14, 8. 10. 16, 19. 18, 3. 19, 15.

Θυμόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. ϑυμός, q. v.) facio, ut quis exardescat, irascatur. — Pass., irascor, Matth. 2, 16. ἐϑυμώϑη λίαν. οἱ ὁ Gen. 30, 2. — Xen. Cyr. 5, 5, 11.

Θύρα, ας, ἡ, (unde nostr. Thüre) ianua, **a.**, sens. propr., — κλείω τὴν —, Matth. 6, 6. — pass., Matth. 25, 10. Luc. 11, 7. 13, 25. Joh. 20, 19. Act. 21, 30. — ἀνοίγω, Act. 5, 19. — κρούω, Act. 12, 13. — pass., 16, 26. 27. — διὰ τῆς ϑ., Joh. 10, 1. 2. — πρὸς τὴν ϑ., Marc. 1, 33. 11, 4. Act. 3, 2. — τὰ πρὸς τὴν ϑ., vestibulum, Marc. 2, 2. — πρὸς τῇ ϑύρᾳ, Joh. 18, 16. — ἐπὶ τῇ ϑ., Act. 5, 9. (pl., Matth. 24, 33. et Marc. 13, 29. v. post.) — πρὸ τῆς ϑ., Act. 12, 6. — pl., Act. 5, 23. (Jac. 5, 9.) v. post. — ἡ ϑ. τοῦ μνημείου, Matth. 27, 60. 28, 2. (Marc. 15, 46. 16, 3.) — Hom. Od. 9, 243. 12, 256.

— **b**., in orat. metaph. *α*., ἡ θύρα τῶν προβάτων, ianua, per quam educuntur et intromittuntur oves, nomen eius, qui salutem affert iis, qui ipsum ducem sequuntur, Joh. 10, 7. 9. — *β*., ianua aperta; — τῆς πίστεως, aditus ad fidem datus alicui, i. e. opportunitas oblata accedendi ad fidem, Act. 14, 27. — ianua aperta doctori: opportunitas alios docendi, 2 Cor. 2, 12. explicatius: Col. 4, 3. — θύρα μεγάλη κ. ἐνεργής, mihi aperta est, i. e. populum maxime docilem mihi Deus exhibuit, 1 Cor. 16, 9. — ianua regni coelestis, iis aperienda, quibus donetur vita aeterna, Apoc. 3, 8. coll. v. 7. — ἐπὶ θύραις εἶναι dic. res instantes, Matth. 24, 33. (Marc. 13, 29.) — Aristoph. Plut. v. 767. Lat. in limine adesse, Virg. Aeneid. 8, 656. — item πρὸ θυρῶν εἶναι dic. is, cuius adventus proxime instat, Jac. 5, 9. — ἑστηκὼς ἐπὶ τῆς θύρας κ. κρούων, Christus hospitium quasi quaerens, ut eos, qui se exceperint, felices reddere possit, Apoc. 3, 20.

Θυρεός, οῦ, ὁ, (a voc. θύρα, spectata eius forma oblonga et quadrata) scutum, Eph. 6, 16. (τὸν θ. τῆς πίστεως, i. e. τὴν πίστιν ὡς θυρεόν) Polyb. 6, 23, 2. — Differt ἀσπίς, clypeus, quippe qui erat brevior et forma orbiculari.

Θυρίς, ἰδος, ἡ, (dimin. vocis: θύρα, propr. ostiolum) fenestra, Act. 20, 9. 2 Cor. 11, 33. (οἱ ὁ Jos. 2, 15. 18. — Diod. Sic. 20, 85.)

Θυρωρός, οῦ, ὁ, ἡ, (ex θύρα et οὖρος, custos, curator. Cf. ἀρχυωρος, αὐλουρός) ianuae custos, vel (servus) ianitor, vel (serva) ianitrix; — masc., Marc. 13, 34. Job. 10, 3. — femin., Joh. 18, 16. 17. — οἱ ὁ 4 Reg. 7, 11. — Xen. Cyr. 8, 8, 20.

Θυσία, ας, ἡ, (a v. θύω, q. v.) victima, hostia, **a**., propr., Matth. 9, 13. et 12, 7. (ex Hos. 6, 6.) Hebr. 10, 5. 26. Marc. 9, 49. (v. supr. ἁλίζομαι.) Eph. 5, 2. — pl., Marc. 12, 33. Luc. 13, 1. Act. 7, 42. Hebr. 9, 23. 1 Cor. 10, 18. — ἀνάγειν θυσίαν τινί, Act. 7, 41. (ἀνάγ. scil. ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, cf. Jac. 2, 21.) — προσφέρειν, Hebr. 5, 1. 10, 12. — pl., 8, 3. — pass., 9, 9. — ἀναφέρειν, 7, 27. — Not.: διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ, per suum sacrificium, i. e. per sacrificium ab ipso oblatum, Hebr. 9, 26. (construe: εἰς ἀθέτ. ἁμαρτ. διὰ τῆς θ. αὐτοῦ.) — **b**., in oratione comparationibus utente, 1 Petr. 2, 5. — (θυσίαι πνευματικαί, sacrificia, quae ex animo proficiscuntur.) — θυσία, donum gratuitum, quod cum oblato sacrificio confertur, Phil. 4, 18. Hebr. 13, 16. (τοσαύταις θυσίαις, i. e. his rebus si sacrificiorum loco offeruntur, Deus delectatur.) — παραστῆσαι τι θυσίαν, sistere aliquid loco victimae, Rom. 12, 1. (verte: victimam vivam, quae sit pura, Deo grata.) — θυσία αἰνέσεως, Hebr. 13, 15. (quod si h. l. esset, ut esse potest, αἴνεσιν ὡς θυσίαν, v. supr. θυρεός, auctori non addenda fuisset ea, quam addidit, verborum explicatio. Expressisse igitur putandus est id, quod Hebr. זִבְחֵי־תוֹדָה dicunt, atque hoc ipsum accuratius definivit.) — Levit. 7, 3. Ps. 106, 22.

Θυσιαστήριον, ίου, τό, (neutr. adi. θυσιαστήριος, ία, ιον, a θυσιαστήρ, quod est a θυσιάζω deriv. Suppl. ὄργανον, v. supra θυμιατήριον) altare, ara, Matth. 5, 23. 24. 23, 18—20. Luc. 1, 11. 1 Cor. 9, 13. (v. συμμερίζω) 10, 18. (h. l. tropus, eiusque explicatio.) Hebr. 7, 13. 13, 10. Jac. 2, 21. Apoc. 6, 9. 8, 5. 9, 13. — altare holocaustorum, Luc. 11, 51.

Θύω, f. ύσω, perf. p. τέθυμαι, pr., spiro, i. e. **a.**, balitum agito, sufflo, cf. lat. fumus (ita cf. θήνω et φόνος, θήρα et lat. fera). — **b.**, spiro odores, vaporo; cf. τὸ θύμον, Thymian, lat. thus. — **c.**, odores incendo. Hinc omnino: sacrificium offero, v. supr. θυμός) **1.**, immolo, **a.**, absol., Act. 14, 13. — **b.**, τινί, alicui (in honorem alicuius), Act. 14, 18. — **c.**, τινί τι, 1 Cor. 10, 20. (οἱ ὁ 3 Reg. 8, 63. θύειν θυσίας.) — **2.**, macto, **a.**, absol., Act. 10, 13. 11, 7. — **b.**, τί, Luc. 15, 23. 27. 30. — pass., Matth. 22, 4. (1 Sam. 28, 24. 25, 11.) — τὸ πάσχα, Marc. 14, 12. (ὅτε ἔθυον, i. e. qui ex instituto dies erat mactando agno destinatus, cf. Luc. 22, 7.) 1 Cor. 5, 7. — Hinc **3.**, trucido, absol., Joh. 10, 10.

Θωμᾶς, ᾶ, ὁ, (הַתְּאוֹם, i. e. δίδυμος, gemellus) Thomas, unus ex apostolis Jesu, Matth. 10, 3. Luc. 6, 15. Joh. 11, 16. 14, 5. 20. 24—29. 21, 2. Act. 1, 13. cf. Δίδυμος.

Θώραξ, ακος, ὁ, **a.**, propr., pectus, s. pars corporis a collo usque ad umbilicum, ubi costae desinunt, Apoc. 9, 9. (εἶχον θώρακας.) — **b.**, lorica (munimentum corporis, duabus partibus constans, quarum una tergum, altera pectus tegebat), Eph. 6, 14. (i. e. δικαιοσύνην ὡς θώρακα.) 1 Thess. 5, 8. (i. e. πίστιν ὡς θώρακα, v. supr. ζύμη.) — pl., Apoc. 9, 9. 17. (θώρακας σιδηροῦς.)

I.

Ἰάειρος, ου, ὁ, (hebr. יָאִיר, Jairus, praefectus synagogae, Marc. 5, 22. (Luc. 8, 41.)

Ἰακώβ, ὁ, (יַעֲקֹב) **a.**, secundus ex filiis Isaaci, Matth. 1, 2. 8, 11. Joh. 4, 5—12. Act. 7, 8 seq. Rom. 9, 13. (Mal. 1, 2.) — Jacobitae, Rom. 11, 26. — **b.**, pater Josephi, Matth. 1, 15.

Ἰάκωβος, ου, ὁ, Jacobus, **a.**, filius Zebedaei, frater apostoli Joannis (vulgo Jacobus maior, iussu regis Agrippae I. occisus, Matth. 4, 21. (Marc. 1, 19. Luc. 5, 10.) 10, 2. (Marc. 3, 17. Luc. 6, 14.) Act. 1, 13. 12, 2. — **b.**, Jacobus minor, filius, Alphaei, Matth. 10, 3. (Marc. 3, 18. Luc. 6, 15.) Act. 1, 13. — ὁ μικρός, fil. Mariae, Matth. 27, 56. (Marc. 15, 40.) 28, 1. (Marc. 16, 1.) uxoris Cleopae, Joh. 19, 25. — **c.**, Jacobus frater Domini, Act. 15, 13. 21, 18. 1 Cor. 15, 7. Gal. 1, 19. 2, 9. 12. Jac. 1, 1. — v. Matth. 13, 55. (Marc. 6, 3.) Joh. 7, 5. 1 Cor. 9, 5. — mentionem Jacobi, fratris Jesu iniicit Jos. Ant. 20, 9. — appellatur Ἰάκωβος ὁ δίκαιος, Euseb. H. E. 2, 20. — (De fratribus Christi scriptores ecclesiastici [Epiph. Hegesipp. Hieron.] varia coniecerunt.)

Ἴαμα, τος, τό, (ab ἰάομαι, q. v.) sanatio, pl., 1 Cor. 12, 9. 28. 30. (Polyb. 7, 14, 2. — οἱ ὁ Jerem. 47, 11. Jes. 33, 6.)

Ἰαμβρῆς, οῦ, ὁ, (Vulg. legisse videtur Μαμβρῆς, quod habet Talmud Babyl. tractat. Menach. c. 9. in Gemara. v. Buxtorf. lex. talmud. p. 945.) Jambres, magus ille, qui una cum Janne coram Pharaone miracula Moysis imitatus est (Ex. 7, 11.) 2 Tim. 3, 8. (afferunt nomina Talm. Babyl. Targum Jonath. ad Ex. 7, 11. liber Sohar ad Num. 22, 22. Numen. lib. 3. Plin. H. N. 31, 1.)

Ἰαννά, ὁ, Janna, pater Melchi, Luc. 3, 24.

Ἰαννῆς, οῦ, ὁ, Jannes, magus, qui suis artibus apud Pharaonem usus est contra Moysen, 2 Tim. 3, 8. (in Talm. יוחנא).

Ἰάομαι (ὦμαι), (verbum dep., cuius praes., imperf. ἰώμην, et aor. 1. med. ἰασάμην, significatione act., sed perf. p. ἴαμαι, aor. 1. p. ἰάθην, fut. 1. p. ἰαθήσομαι signific. passiva dicuntur) **a.**, propr., τινά, sano aliquem, medeor alicui, Luc. 6, 19. 9, 2. 11. 42. 14, 4. Joh. 4, 47. Act. 9, 34. 10, 38. 14, 4. 22, 51. 28, 8. — pass., Matth. 8, 8. (Luc. 7, 7.) v. 13. 15, 28. Luc. 8, 47. Joh. 5, 13. (Act. 3, 11.) Jac. 5, 16. (Sirac. 28, 3.) — τινὰ ἀπό τινος, sano (i. e. sanando libero) aliquem ab aliquo; — pass., Marc. 5, 29. Luc. 6, 17. 17, 15. — **b.**, trop., salvum facio, Matth. 13, 15. (Joh. 12, 40. Act. 28, 27. e Jes. 6, 10. aliter Marc. 4, 12.) — pass., 1 Petr. 2, 24. — gnomice: pass., Hebr. 12, 13.

Ἰαρέδ, Jared, unus e maioribus Christi, Luc. 3, 37.

Ἴασις, εως, ἡ, sanatio, Luc. 13, 32. Act. 4, 22. 30. (οἱ ὁ Prov. 3, 8. 4, 22.)

Ἴασπις, ιδος, ἡ, iaspis, idis, hebr. יָשְׁפֵה, Ez. 28, 13. Ex. 28, 18. Jes. 14, 12. gemma diversicolor (nam alia est purpurea, alia caerulea, viridis alia, alia aeri similis. Plin. H. N. 37, 5.), Apoc. 4, 3. 21, 11. 18. 19.

Ἰάσων, ονος, ὁ (a v. ἰάω, sano) Jason, Pauli cognatus, Act. 17, 5. 6. 7. 9. Rom. 16, 21.

Ἰατρός, οῦ, ὁ, (a v. ἰάομαι) medicus, Marc. 5, 26. (Luc. 8, 43.) Col. 4, 14. (Xen. Mem. 1, 2, 51.) Luc. 4, 23. — Matth. 9, 12. Marc. 2, 17. Luc. 5, 31.

Ἰδέ (Rom. 11, 22. Gal. 5, 2.), item ἴδε (quae est forma serior), imperat. aor. 2. εἶδον, q. v. — ἔρχου κ. ἴδε, Joh. 1, 47. 11, 35. v. ἔρχομαι. — **a.**, extra constructionem ab initio sententiarum א., vox eius, qui aliquid ab aliquo non vult negligi, Marc. 2, 24. 11, 21. 13, 1. — nostr.: sieh' doch, Joh. 11, 36. 16, 29. 19, 4. 5. 14. Gal. 5, 2. — interdum respondens nostr.: ja, Joh. 18, 21. (ἴδε οὗτοι οἴδασιν, die wissen ja, aut vox eius, qui aliquid affert novi et inexspectati, Joh. 11, 3. 7, 26. 12, 19. — aut ב., vox monstrantis, nostr. da; ἴδε ὁ τόπος, da ist der Ort, Marc. 16, 6. — Marc. 3, 34. Joh. 1, 29. 36. 48. — 19, 5. 14. 26. Matth. 25, 25. — ג., verbis proferendae sententiae interseritur sic, ut praemittantur verba, post quae alicuius rei novitas magis in oculos incurrat, Matth. 25, 20. 22. Joh. 3, 26. — ד., etiam in oratione ad plures se conversente locum obtinet, Marc. 3, 34. Joh. 1, 29. 36. 48. 7, 26. 11, 36. 12, 19. 19, 4. 5. 14. — Reperitur vero etiam **b.**, cum aliis vocibus constructum; — c. acc., lat.: en c. acc., Rom. 11, 22. — c. ὅτι, cognosce, Joh. 7, 52. — seq. interrog. indir., perpende, animadverte, Marc. 15, 4. Caetera v. sub εἶδον.

Ἰδέα, ας, ἡ, (ab εἶδον, ἰδεῖν) forma, figura, Matth. 28, 3. (οἱ ὁ Dan. 1, 15. — Thuc. 6, 4. Diod. Sic. 1, 12.)

Ἴδιος, ία, ον, (apud Atticos etiam ἴδιος, ὁ, ἡ) **a.**, proprius; **α.**, adiect. nominibus rerum: id, quod aliquis *pro se* ipse habet (oppon. κοινός), Marc. 15, 20. Matth. 25, 15. Act. 4, 32. Luc. 10, 3. 4. (iumento imposuit suis usibus destinato) 1 Cor. 9, 7. 11, 21. 15, 23. Joh. 7, 18. Rom. 11, 24. 14, 5. 1 Tim.

3, 4. 5. 12. 5, 4. — id, quod aliquis sibi ipsi debet, Rom. 10, 3. (τὴν ἰδίαν δικαιοσ. oppon. ἡ δικ. ἡ τ. θεοῦ, i. e. a Deo data) Act. 28, 30. (τὸ ἴδιον μίσθωμα, i. e. quod sibi ipse locaverat) Luc. 6, 44. (fructus, quem per suam naturam fert) — ponitur pro pronomine possessivo, ita tamen, ut subiectum ab alio subiecto distinguatur (oppon. ἀλλότριος), quod aliquis ipse habet, Matth. 22, 5. Joh. 5, 43. 1 Cor. 3, 8. 4, 12. 6, 18. 7, 37. Hebr. 7, 27. — διὰ ἰδίου αἵματος, Hebr. 9, 12. 13, 12. Act. 20, 28. 2 Petr. 1, 20. (ἰδίας, cf. ad vaticinantem ipsum) 2 Petr. 3, 16. 17. — Act. 13, 36. (τῇ ἰδίᾳ γενεᾷ, aetate qua *ipse* vixit. Distinguitur scil. ab eo, ad quem verba Psalmi v. 35. laudata pertinent) — id, cuius aliquis est dominus et possessor, quod aliquis vere *habet*, Joh. 10, 3. 4. (τὰ ἴδια πρόβατα, oppon. ὁ μισθωτός) — ἡ ἰδία πόλις τινός, urbs, oppidum, cuius est aliquis civis et incola, Luc. 2, 3. Matth. 9, 1. Huc ref. Act. 1, 25. — καιρῷ ἰδίῳ, suo tempore, Gal. 6, 9. — pl., 1 Tim. 2, 6. 6, 15. Tit. 1, 3. — Not.: interdum ponitur, ubi poni poterat ἑαυτοῦ, Joh. 4, 44. Matth. 22, 5. — β., adiect. nominibus personar., א., pro genit. posses. ἑαυτοῦ, ῆς, οῦ, vel αὐτοῦ, ῆς, οῦ, Joh. 1, 42. (ἀδελφός) 1 Cor. 7, 2. 1 Petr. 3, 16. Matth. 25, 14. Rom. 14, 4. — ב., vi fortiori praeditum exprimi potest verbis: vel, adeo suus, a, um, Joh. 5, 18. Rom. 8, 32. 1 Thess. 2, 14. Tit. 1, 12. — οἱ ἴδιοι, domestici, ad domum, vel familiam pertinentes, 1 Tim. 5, 8. Joh. 1, 11. 13, 1. Act. 4, 23. 24, 23. (Xen. H. G. 2, 4, 29.) — γ., neutr. τὸ ἴδιον, oppon. τὸ ἀλλότριον, ξένον, peregrinum, exterum, Joh. 15, 19. (amaret id, quod sibi genere propinquum est,) — plur. πράσσειν τὰ ἴδια, sua agere, nec se rebus alienis immiscere, 1 Thess. 4, 11. — λαλεῖν ἐκ τῶν ἰδίων, ex suo ingenio verba proferre, Joh. 8, 44. — τὰ ἴδια, domus, quam habet aliquis, Act. 21, 6. Joh. 16, 32. 19, 27. (Aelian. H. N. 10, 23. Polyb. 2, 27, 5.) Joh. 1, 11. (ad homines mundum a se conditum incolentes, coll. v. 3. 10.)

b., privatus (oppon. δημόσιος, κοινός, Xen. Mem. 3, 7, 5.); — ἰδίᾳ, adv., seorsim, 1 Cor. 12, 11. (Xen. Cyr. 6, 2, 34.) — κατ' ἰδίαν, seorsim, Matth. 14, 13. (Marc. 6, 32. Luc. 9, 10.) 17, 1. (Marc. 9, 2.) v. 19. (Marc. 9, 28.) 20, 17. 24, 3. (Marc. 13, 3.) Luc. 10, 23. — Marc. 7, 33. Act. 23, 19. — add. μόνος, Marc. 9, 2. — privatim, Marc. 4, 34. — sigillatim, insbesondere, Gal. 2, 2.

Ἰδιώτης, ου, ὁ, (ab ἴδιος) **a.**, privatus, qui non fungitur munere publico, Xen. Mem. 2, 6, 18. — unus e vulgo, plebeius, oppon. τοῖς πολιτευομένοις. — **b.**, qui rerum gerendarum ignarus est, omnino imperitus, indoctus (Xen. Mem. 3, 12, 1.), Act. 4, 13. (illiteratus) 2 Cor. 11, 6. — 1 Cor. 14, 24. (qui linguam peregrinam non intelligit) — unus de plebe Christiana (laicus), 1 Cor. 14, 16.

Ἰδού, adverb. exclamat., en! ecce! Reperitur orationi interiectum post genit. absol., Matth. 1, 20. 2, 1. 13. 9, 18. 12, 46. 17, 5. 25, 6. 47. 28, 11. — καὶ ἰδού, Matth. 2, 9. 3, 16. 17. 4, 11. 8, 2. 24. 29. 32. 34. 9, 2. (Luc. 5, 18.) v. 3. 20. 12, 10. 42. 15, 22. 17, 3. 5. 19, 16. 26, 51. 27, 51. 28, 2. 7. 20. Luc. 1, 20. 31. 36. 2, 9. 25. 5, 18. 7, 37. 9, 30. 38. 39. 10, 25. 13, 11. 30. 14, 2. 19, 2. 23, 50. 24, 13. Act. 12, 7. 16, 1. his in l. posuit auctor, cum finita narratione ad rem novam transiret. Interdum eadem formula ea res notatur, quae

non exspectata quidem, at nihilominus tamen certa est, 2 Cor. 6, 9. *καὶ ἰδοὺ ζῶμεν*, et tamen vivimus, cf. Matth. 7, 4. (Luc. 11, 31.) Luc. 11, 41. Act. 27, 24. — Alibi est vox *monstrantis*, Matth. 11, 19. (Luc. 7, 34.) 12, 2. 47. 49. 13, 3. 24, 26. 25, 6. Marc. 3, 32. 13, 21. Luc. 2, 34. 17, 21. — et attentionem excitantis, Matth. 1, 23. 10, 16. 11, 12. (Marc. 1, 2.) 12, 18. 21, 5. 23, 34. Rom. 9, 33. Hebr. 8, 8. 10, 7. 1 Petr. 2, 6. (hi loci omnes e. V. T. prolati sunt) — Marc. 15, 35. Luc. 22, 10. Joh. 4, 35. 1 Cor. 15, 51. 2 Cor. 5, 17. Jac. 5, 9. Jud. v. 14. Apoc. 1, 7. 3, 11. 9, 32. 11, 14. 16, 15. 22, 7. — Aliis in locis est i. q. vide, videte, s. perpende, perpendite, Matth. 11, 8. (Luc. 7, 25.) 19, 27. (Marc. 10, 28. Luc. 18, 28.) 20, 18. (Marc. 10, 33. Luc. 18, 31.) 22, 4. 24, 28. (Marc. 13, 23.) 26, 46. Marc. 14, 41. 42. — *ἰδοὺ γάρ*, Luc. 1, 44. 48. 2, 10—48. 6, 23. 13, 7. 32. 15, 29. 22, 31. Act. 5, 9. 11. 2 Cor. 7. 11. 12, 14. — ubi exempla ponuntur, Jac. 3, 3. 4. 5. 5, 4. 7. 11. Apoc. 2, 10. 3, 8. 9. 20. 5, 5. — pro hebr. הִנְנִי, Luc. 1, 38. Act. 9, 10. Hebr. 2, 13. — *ἰδοὺ ἐγώ* cett., Act. 10, 21. 20, 22. 25. Luc. 28, 14. 24, 49. — *οὐκ ἰδοὺ — γαλιλαῖοι;* Act. 2, 7. — Positum ante nominat., quem nullum sequitur verbum finitum, reperitur Matth. 3, 17. 18. 9, 10. Luc. 5, 12. 19, 20. 22, 38. 47. Joh. 19, 26. 27. Act. 8, 27. 36. 2 Cor. 6, 2. Apoc. 6, 2. 5. 8. 7, 9. 12, 3. 14, 14. 19, 11. 21, 3.

Ἰδουμαία, ας, ἡ, Idumaea (nomen regionis, trans Jordanem sitae, ad meridiem Palaestinae prope Arabiam Petraeam ab Esavo s. Edomo (Gen. 35, 30.) et posteris eius [Edomitis] inhabitata, Jos. 15, 1. 21. 11, 17. 12, 7. hebr. אֶרֶץ שֵׂעִיר, אדם־שְׂדֵה.) — Marc. 3, 8. (Joseph. Antiq. 2, 1. 11, 11. 13, 17. et de B. J. 5, 7.)

Ἰδρώς, ῶτος, ὁ, (sudor, Luc. 22, 44. (*οἱ ὁ* Gen. 3, 19. — Xen. Mem. 1, 4, 6. Aelian. V. H. 5, 2.)

Ἰεζαβήλ, ἡ, (אִיזֶבֶל, ex אִי, insula et זָבַל, habitavit) Jezabel, (uxor regis Achabi, 3 Reg. 16, 31. 18, 4. 4 Reg. 9, 33.) femina quaedam Thyatirae, prophetidis mendax, Apoc. 2, 20.

Ἱεράπολις, εως, ἡ, (ex *ἱερός* et *πόλις*, lat. sacra urbs, *ἀπὸ τοῦ ἱερὰ πολλὰ ἔχειν*. Stephan.) Hierapolis, urbs Phrygiae maioris, ad Maeandrum fluvium sita (haud procul a Colossis et Laodicea), quae thermis abundabat. Hodie dic. Bambuck Calasi. — Col. 4, 13.

Ἱερατεία, ας, ἡ, (v. *ἱερατεύω*) **a.**, sacerdotium, munus sacerdotis, Hebr. 7, 5. — **b.**, functio sacerdotalis, Luc. 1, 9. (*κατὰ τὸ ἔθος* etc., ex more ministerii sacerdotalis forte ei obtigit suffitum adolendi officium.)

Ἱεράτευμα, τος, τό, (ab *ἱερατεύω*) **a.**, sacerdotium. — **b.**, ordo sacerdotalis (eorum, qui sacerdotio funguntur), 1 Petr. 2, 5, (v. supr. *θεραπεία*.) v. 9. (*βασίλειον*. Ex. 19, 6. — cf. Apoc. 1, 6. 5, 10.)

Ἱερατεύω, f. εύσω, (v. *ἱεράομαι* et adi. verbali *ἱερατός*, quamquam hoc adi. non reperitur) sum sacerdos, sacris operor, Luc. 1, 8. (*οἱ ὁ* Ex. 28, 1.)

Ἱερεμίας, ίου, ὁ, (יִרְמְיָה s. יִרְמְיָהוּ, ex רוּם, altum esse et יָהּ, Jehova) Jeremias propheta, filius Helciae (Jerem. 1, 1.) Matth. 2, 17. 16, 14. et 27, 9. (verba h. l. excitata leguntur Zach. 11, 12. 13.).

Ἱερεύς, έως, ὁ, (ab *ἱερός,* q. v.) sacerdos, qui sacrificia offert (cf. Hebr. 8, 4. 10, 11.) et sacris operatur; **a.**, sens. propr., Matth. 8, 4. (Marc. 1, 44. Luc. 5, 14.) 12, 4. Luc. 1, 5. Joh. 1, 19. Act. 14, 13. Hebr. 8, 4. al. — de summo sacerdote, Act. 5, 24. (cf. 1 Reg. 1, 8. Hebr. 5, 10. coll. v. 6.) — **b.**, nomen transfert., *α.*, ad Jesum cum summo sacerdote comparatum, Hebr. 5, 6. Ratio nominis affertur, Hebr. 5, 7. 10, 11. — *β.*, ad Christianos, Apoc. 1, 6. (ut Christiani facti sunt *βασιλεῖς* per Christum suum, *τὸν ἄρχοντα τῶν βασιλέων τῆς γῆς* v. 5., ita etiam *ἱερεῖς* per eundem *τὸν λούσαντα αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν,* ibid.) cf. 5, 9. 10. 20, 6.

Ἱεριχώ, ἡ, (hebr. יְרִיחוֹ, Jos. 2, 1. s. יְרִחוֹ, 1 Reg. 16, 34. (i. e. odor suavis continuus, a רִיחַ, odorari) Jericho, untis, (urbs illa balsami, mellis, cypri, myrobalani, rosarum aliarumque rerum odoriferarum feracissima, sita in tribu Beniamin inter Hierosolymor. urbem et Jordanem fluvium et distans ab illa centum et quinquaginta, ab hoc sedecim stadiis. Dicitur *πόλις φοινίκων,* urbs palmarum, Deut. 34, 34. regionem eius *θεῖον χωρίον* appellat Joseph. de B. J. 5, 4. Olim a Josua devastata [Jos. 6, 27.], sed ab Hiel restituta est, 1 Reg. 16, 34.) Matth. 20, 29. (Marc. 10, 46. Luc. 18, 35.) Luc. 10, 30. 19, 1.

Ἱερόθυτος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex *ἱερός* et *θύω,* cf. *εἰδωλόθυτος*) sacrificatus, immolatus idolis, — e lectione nonnullor. codd., 1 Cor. 10, 19. 28.

Ἱερόν, οῦ, τό, (neutr. adi. *ἱερός, ά όν,* cf. *τὸ ἅγιον*) sacrarium, templum, Act. 19, 27. (de templo Dianae Ephesino) — de templo Hierosolym. eoque vel toto, ut Matth. 4, 5. (Luc. 4, 9.) 12, 6. 21, 12. (Marc. 11, 15. Luc. 19, 45.) 24, 1. (Marc. 13, 1. 3. Luc. 21, 5.) Joh. 7, 14. 8, 2. 59. Act. 3, 1—3. 8. 10. 4, 1. 24, 6. 25, 8. — vel certis eius partibus. — Descriptionem templi (subobscuriorem quidem) exhibiut Joseph. Ant. 15, 11. B. J. lib. 6. — Totum aedificium, cuius altissima pars templum erat, tribus constabat septis (*περιβόλοις*). Septo infimo continebatur *atrium gentium*, ad hoc aditus patebat gentilibus, itemque Judaeis a mortuo pollutis, hic res ad sacrificia offerenda accessariae, thus, oleum, vinum, sal, columbae, agni, boves, vendebantur (Matth. 21, 12. [Marc. 11, 15. 16. Luc. 19, 45.] Joh. 2, 14. 15.). Adscendebatur hinc ad septum alterum, quod continebat **a.**, *atrium mulierum*, muro et duabus portis cinctum (Luc. 2, 37.), in quo cippi positi erant (Marc. 12, 41. 43. Luc. 21, 1.); ante quod atrium videtur locata fuisse *ἡ θύρα ἡ ὡραία* (Act. 3, 2.) porta illa, quam Josephus dicit obductam fuisse aere Corinthio, et porticus Salomonis, Act. 3, 11. Joh. 10, 23. — **b.**, in loco, 15. gradibus altiori atrium *magnum*, divisum illud in *atrium Israëlitarum* (virorum, Matth. 21, 14. 15. 23. [Marc. 11, 11. 27. Luc. 20, 1.] 26, 55. [Marc. 14, 49. Luc. 22, 53.] Marc. 12, 35. Luc. 2, 27. 46. 18, 10. 19, 47. 21, 37. 38. 24, 53. Joh. 5, 14. 7, 28. 8, 20. 11, 56. 18, 20. Act. 2, 46. 5, 20. 21. 25. 42. 21, 26—30. 22, 17. 24, 12. 18. 26, 21.) et *sacerdotum*. Hoc sacerdot. atrium circumdedit templum, loco 11. gradibus altiori in tertio septo situm. Hoc templum (*ὁ ναός*) divisum erat in (partes tres) vestibulum (*πρόναος*), quod sacerdotibus patebat, in Sanctum (*τὸ ἅγιον*) et Sanctuarium. In Sancto collocatum erat altare aureum, in quo

ponebatur thuribulum et thus cremabatur, candelabrum sacrum atque panes propositionis. Bis singulis diebus sacerdotes ingrediebantur, ut lucernas accenderent emungerentque, et thus offerrent, Matth. 12, 5. Luc. 1, 9. Act. 21, 27. 29. 30. — in Sanctuarium soli Pontifici una tantum anni die ingredi licitum erat, Hebr. 9, 7.

Ἱεροπρεπής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex *ἱερός*, sacer, et *πρέπει*, convenit) conveniens hominibus et rebus Deo sacris, verecundus, Tit. 2, 3. (Xen. Symp. 8, 40.)

Ἱερός, ά, όν, sacer, numini consecratus; — neutr. *τὰ ἱερά*, sacra, 1 Cor. 9, 13. (*ἐργάζεσθαι*, administrare, sacra offerre, quod erat sacerdotum et levitarum) — ibid. *ἐσθίειν ἐκ τοῦ ἱεροῦ*, e victimis victum habere (v. supr. *ἐσθίω*). — *ἱερὰ γράμματα*, scripta sacra, 2 Tim. 3, 15.

Ἱεροσόλυμα, ης, ἡ, (Matth. 2, 3. 3, 5.) s. *Ἱεροσόλυμα, ων, τά,* (Matth. 4, 25. 5, 35. 15, 1. 20, 17. 18. 21, 1. 10. Marc. 3, 8. 7, 1. 10, 32. 33. 11, 27. Luc. 19, 28. 23, 7. Joh. 1, 19. 2, 13. 4, 45. 5, 1. 2. — cf. *Ἄβδηρα, ων, Σόδομα, ων, Γόμοῤῥα, ων*) s. *Ἱερουσαλήμ* (Luc. 2, 25. 41. 4, 9. 6, 17. 9, 31. 51. 10, 30. 13, 4. 34. [Matth. 23, 37.] 17, 11. 19, 11. 21, 20. 24, 13. Act. 5, 28. Marc. 11, 1. Gal. 4, 25. Apoc. 21, 10. hebr. יְרוּשָׁלַםִ vel יְרוּשָׁלַיִם, chald. יְרוּשְׁלֶם, Dan. 5, 2. 6, 11. Esdr. 4, 8. 20. 23. a רָאָה et שָׁלוֹם, pacem vidit.) ***Hierosolyma***, orum (etiam Hierosolyma, ae), metropolis Palaestinae, sita in medio fere huius regionis, in tribu Beniaminitica, tribui Judae, cum ab ea expugnata esset, annumerata. Antiquitus nomina ei fuerunt שָׁלֵם, Gen. 14, 18. et יְבוּס. A Cananitis olim inhabitatam cum occupare frustra tentassent Israëlitae, primus Davides expugnavit, expugnatamque sedem fecit tum cultus sacri, tum regni sui; hinc עִיר דָּוִד dicta 2 Sam. 5, 6. 9. A Chaldaeis dirutam exules reduces a. 536 a. Chr. restituerunt, multumque in ea exornanda cum Judaei tum Herodes M. elaborarunt. Collibus superstructa erat, quorum unus, Sion, praeter arcem regiam *τὴν ἄνω πόλιν* sustinebat, alter, Moria, valle a Sione distractus, ponte vero cum illo coniunctus templum ferebat, tertius denique, Acra, *τὴν κάτω πόλιν* fulciebat. Hierosol. nomine vel urbs ipsa vel eius incolae nominantur, Matth. 2, 3. 3, 5. al. — 23, 37. (Luc. 13, 34. — Gal. 4, 25. (*ἡ νῦν*, et *ἡ ἄνω*, cf. Hebr. 11, 22. Apoc. 21, 2.).

Ἱεροσολυμίτης, ου, ὁ, Hierosolymitanus, Hierosolymorum civis et incola, Marc. 1, 5. Joh. 7, 25. (Joseph. vita §. 65.)

Ἱεροσυλέω (ῶ), f. *ήσω*, (ab *ἱερόσυλος*, q. v.) sacrilegium committo, templum spolio (Polyb. 31, 4, 10.); — Rom. 2, 22.

Ἱερόσυλος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex *ἱερόν* et *συλάω*) sacrilegus, rerum sacrarum compilator ac depraedator, Act. 19, 37. (2 Macc. 4, 42. Polyb. 13, 8, 7. Xen. H. G. 1, 7, 10.)

Ἱερουργέω (ῶ), f. *ήσω*, (ab *ἱερουργός*, et hoc ex *ἱερός* et obsol. *ἔργω*) sacra facio, sacra administro et quae a sacrificaturis offeruntur, praeparo deoque consecro; *εἰς τὰ ἔθνη ἱερουργῶν τὸ εὐαγγέλιον*, ad paganos afferens,

quasi sacrificium praepararem, doctrinam de salute, ut pagani deo acceptum offerant sacrificium, Rom. 15, 16. (confert apost. eos, quos vult sceleris puros esse cum hominibus sacrificantibus, seque ipsum, doctrinam de Christo tradentem, cum sacerdote munus sacrum per id, quod ipse ἱερουργεῖ, Deo consecrante; v. infr. προςφορά).

Ἱερουσαλήμ, v. *Ἱεροσόλυμα*.

Ἱερωσύνη, ης, ἡ, (adi. ἱερώσυνος, η, ον, sacerdotalis; v. supr. ἐλεημοσύνη. Femin. notionem exprimit abstractam; — ab ἱερός) sacerdotium, Hebr. 7, 11. 12. 14. 24. (1 Macc. 2, 54. 3, 49.)

Ἰεσσαί, ὁ, (יִשַׁי) Jesse, s. Isai, (pater Davidis regis, 1 Sam. 16, 1 seq.) Matth. 1, 5. 6. Luc. 3, 32. Act. 13, 22. Rom. 15, 12.

Ἰεφθάε, ὁ, (יִפְתָּח, a פָּתַח, aperuit) Jephtha, filius Gileadis, iudicis Israëlis, ex meretrice susceptus (Judic. 11, 1.) Hebr. 11, 32.

Ἰεχονίας, ὁ, (יְהוֹיָכִין 2 Reg. 24, 6.: יְכָנְיָה, 1 Chron. 3, 16.) Jechonias, rex Judaeorum, quo regnante Nabuchodonosor, rex Babyloniorum rempublicam Judaeor: destruxit, Matth. 1, 11. 12. (Sed in catalogo 1 Chron. 3, 15—17. inter Josiam et Jechoniam medius ponitur Joakim; ergo ap. Matth. permutata sunt nomina Joiakim et Joiachin. Caeterum non Jechonias, sed Joiakim fratres habuit.)

Ἰησοῦς, ὁ, (hebr. יְשׁוּעָה, salus) 1., Jesus, fil. Dei, servator. noster (ratio nominis Matth. 1, 21.) Bethlehemi natus ex Maria virgine, sponsa Josephi, fabri lignarii, Matth. 2, 1 seq. Luc. 2, 1 seq. — educatus Nazarethi, oppido Galilaeae, Matth. 2, 22—23. 13, 55. 56. (Marc. 6, 3.) Luc. 2, 43—51. 3, 20. 4, 16. — Marc. 15, 6. Joh. 1, 45. 19, 19. baptismo tinctus in Jordane, Matth. 3, 13—17. (Marc. 1, 9—11. Luc. 3, 21. 22. Joh. 1, 32. 33.), postquam Joannes in vincula coniectus erat, docere coepit in Galilaea, Matth. 4, 12 seq. (Marc. 1, 14. Luc. 3, 20.) — apostolos duodecim e numero discipulorum seligit, Marc. 3, 13—19. (Luc. 6, 12—16. Act. 1, 2.) — miracula patravit, — discipulos emisit, qui homines ad morum emendationem adhortarentur et aegrotos sanarent, Marc. 6, 7 seq. (Luc. 9, 1 seq. 10, 1 seq. Matth. 10, 1 seq.) — in invidiam odiumque Pharisaeorum incurrit — claves regni coelestis Petro se daturum professus est, Matth. 16, 19. — Quum Hierosolymis e templo expulisset emtores venditoresque, eius vitae insidiari coeperunt sacerdotes et proceres Judaeor. Matth. 21, 12 seq. (Marc. 11, 15 seq. Luc. 19, 45 seq.). Ea nocte, qua Pascha cum discipulis celebravit, Juda duce comprehenderunt eum missi a sacerdotibus milites. Vinctus et a synedrio capitis damnatus traditur Pilato, qui, licet invitus, eum cruci affigi iubet; Matth. 26, 36—27, 56. (v. Marc., Luc., Joann.) Tertio die postquam mortuus et sepultus erat, e mortuis resurrexit et redivivus sese multis spectandum exhibuit. Matth. c. 28. (v. Marc., Luc., Joan. c. ult.) Act. 1, 3. 1 Cor. 15, 6.

2., *Ἰησοῦς*, *Josua*, dux Israëlitar. Moysis successor (Num. 13, 16. 27, 18. 34, 17.) Act. 7, 45. Hebr. 4, 8.

3., *Jesus*, cognomine Justus, vir Christianus. Col. 4, 11.

4., *Jesus*, unus e Christi maioribus, Luc. 3, 29.

Ἱκανός, ή, όν, (a v. ἵκω s. ἱκάνω, propr. pertingens **a.**, de numero et quantitate: sufficiens; *α.*, iunct. cum nominibus: satis, (sat multus) cf. Matth. 28, 12. Marc. 10, 46. Luc. 7, 11. 23, 9. Act. 5, 37. 11, 24. 19, 26. 20, 8. 37. 22, 6. — χρόνος, Act. 14, 3. (ἱκανῷ χρόνῳ, satis diu, Act. 8, 11.) —, pl., Luc. 8, 27. 20, 9. — ἡμέραι, Act. 9, 23. 43. 18, 18. 27, 7. — *β.*, absol., ἱκανοί, sat multi, Act. 12, 12. 14, 21. 19, 19. 1 Cor. 11, 30. (οἱ ὁ Ez. 1, 24.) — neutr. ἱκανόν ἐστι, sufficit, Luc. 22, 38. (Jesus Luca auctore poposcerat gladios, et Judas proditor verba eius ad adversarios retulit, qui eis auditis armatos contra eum tamquam contra latronem (Luc. 22, 52.) miserunt, quo eventum haberet vaticinium illud Luc. 22, 37. commemoratum. Quamquam ipse Jesus postea usum gladiorum prohibuit. Ergo ἱκαν. ἐστι i. e. ἀρκεῖ, satis habeo.) — ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη, 2 Cor. 2, 6. (cf. Matth. 6, 34.) — τὸ ἱκ. ποιεῖν τινι, satisfacere alicui (pacare aliquem), Marc. 15, 15. (Polyb. 32, 7, 13.) — τὸ ἱκ. λαμβάνω, satis accipio, satis factum mihi est (acceptis fidei iussoribus vel interim deposita pecunia, donec caussa omnis fuerit confecta), Act. 17, 9. — ἐξ ἱκανοῦ, a longo inde tempore, Luc. 23, 8. — ἐφ' ἱκανόν, in sat longum tempus, Act. 20, 11. — **b.**, aptus, idoneus, tüchtig (sufficiens viribus); — πρός τι, ad aliquid, 2 Cor. 2, 16. — seq. infin. (aor.), Matth. 3, 11. (Marc. 1, 7. Luc. 3, 16. sed Act. 13, 25. ἄξιος) 2 Cor. 3, 5. 2 Tim. 2, 2. (Xen. Cyr. 1, 4, 12.) — (inf. praes.) 1 Cor. 15, 9. (Herodot. 8, 36.) — seq. ἵνα, Luc. 7, 6. (Matth. 8, 8.) Hinc voc. seq.

Ἱκανότης, τητος, ή, facultas ad hoc (illudve) idonea, 2 Cor. 3, 5.

Ἱκανόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. ἱκανός) idoneum reddo; — τινά, **a.**, c. duplici acc., aliquem idoneis facultatibus instruo, ut agere possit alicuius partes, 2 Cor. 3, 6. — **b.**, εἴς τι, Col. 1, 12.

Ἱκετηρία, ας, ή, (adi. ἱκετήριος, ία, ον ab ἱκετήρ = ἱκέτης, supplex, supplici proprius; — ad femin. suppl. ἐλαία aut ῥάβδος. Nam supplices ad eum, cuius opem imploraturi essent, ramum olivae, lana alba vittisque obvolutum, tenentes accedebant, quo se supplices venire significarent. Hinc λαμβάνειν ἱκετηρίαν, Herodot. 5, 51. ἱκετηρίαν τιθέναι, s. προβάλλεσθαι παρά τινι) supplicatio, pl., Hebr. 5, 7. (2 Macc. 9, 18.)

Ἰκμάς, άδος, ή, humor, Luc. 8, 6. (οἱ ὁ Jerem. 17, 8. — Hom. Il. 17, 392. Jos. Ant. 3, 1, 3.)

Ἰκόνιον, ίου, τό, Iconium, (urbs Asiae minoris celeberrima, quae Xenophontis aetate [Anab. 1, 2, 1.] ultima urbs Phrygiae erat, Strabonis autem aevo Lycaoniae adscripta erat, a Plinio [H. N. 5, 27.] Ciliciae annumeratur, et Pauli aetate ad Pisidiam, cui attribuit etiam Ammianus Marcellinus 14, 6., pertinuisse videtur. Hodie dic. Konia. Act. 13, 51. 14, 1. 19. 21. 16, 2. 2 Tim. 3, 11.

Ἱλαρός, ά, όν, (ab ἵλαος, propitius) hilaris, laetus, promtus ad aliquid faciendum, 2 Cor. 9, 7. (ἱλαρὸς δότης.) — οἱ ὁ Prov. 19, 11. 22, 8. (Sirac. 26, 4.) Hinc voc. seq.

Ἱλαρότης, τητος, ή, hilaritas, animus promtus, Rom. 12, 8. (ἐν ἱλαρότητι, libenter, promte. Prov. 18, 22.)

Ἱλάσκομαι, f. ἱλάσομαι, (a voc. ἵλαος, placidus, Hom. Il. 1, 583.

verb. depon.) **a.**, τινά, placo mihi, propitium reddo aliquem (Xen. Oecon. 5, 20.); — pass. ἱλάσθητί μοι, sis mihi placatus, propitius, Luc. 18, 13. (οἱ ὁ 2 Reg. 5, 8. Ps. 24, 12. Dan. 9, 19.) — **b.**, τί, expio; — τὰς ἁμαρτίας, expio peccata, Hebr. 2, 17. (Ps. 77, 38.)

Ἱλασμός, οῦ, ὁ, (a Doriensium verbo ἱλάζομαι, pro quo Att. ἱλάσκομαι, q. v.) propitiatio, expiatio (Num. 5, 8. Dan. 9, 9.), 1 Joh. 2, 2. (ἱλασμός h. l. facta expiatio, αὐτός ἐστι, ipse est fideiussor factae expiationis) 4, 10. (ἀπέστειλεν αὐτὸν ἱλασμόν, misit eum tamquam expiationem, i. e. in expiationis factae tesseram.)

Ἱλαστήριος, ιον, ὁ, (a voc. ἱλαστήρ et hoc ab ἱλάσκομαι s. ἱλάζομαι) expiatorius, is, qui ad expiationem adhibetur (μνῆμα ἱλαστήριον, monumentum Deo placando exstructum, Jos. Ant. 16, 7, 1.), ἱλαστήριος θάνατος, 4 Macc. 17, 22. — Neutr. τὸ ἱλαστ. in versione τῶν ὁ operculum illud arcae foederis in tabernaculo, versus quod in festo expiationis anniversario sanguines sacrificiorum spargebantur pro peccatis (Ex. 25, 17. Levit. 16, 2.) hebr. כַּפֹּרֶת, quod derivatur a כִּפֶּר לְ, obtexit alicui (scil. peccata, i. e. condonavit), et כִּפֶּר עַל s. בְּעַד, expiavit, addit.: ἐπίθεμα, Ex. 25, 17. Vulg. propitiatorium, Rom. 3, 25. Hebr. 9, 5. (sens.: quem nobis ἱλαστηρίον loco proposuit, ut fiduciam ponamus in eius sanguine s. morte.)

Ἵλεως, ω, ὁ, ἡ, (attice pro ἵλαος, hilaris) propitius; — εἰμί τινι, **a.**, ταῖς ἁμαρτίαις, i. e. condono peccata, Hebr. 8, 12. (οἱ ὁ Num. 14, 20. Jerem. 5, 1. — Deut. 21, 8. 2 Chron. 6, 25.) — **b.**, ex hebr. ἵλεώς σοι, scil. ἔστω ὁ θεός, i. e. hoc Deus abs te avertat; οἱ ὁ pro hebr. חָלִילָה seq. לְ, 2 Sam. 20, 20. 23, 17. (alibi: Jos. 22, 29. 24, 16. μὴ γένοιτο) Matth. 16, 22.

Ἰλλυρικόν, οῦ, τό, Illyricum, regio inter Italiam, Germaniam, Macedoniam et Thraciam sita, habens ab altera parte mare Adriaticum, ab altera Danubium, Rom. 15, 19.

Ἱμάς, άντος (s. ᾶντος), ὁ, (ab ἵημι, mitto, scil. vas loris alligatum in puteum. Hinc et ἱμάω, loris funibusque aliquid alligatum traho) Jorum (coriaceum, Hom. Il. 3, 371. 375. Xen. Cyr. 6, 2, 32.). Legitur **a.**, de loris, quibus captivi aut rei verberibus caedendi columnae alligabantur, Act. 22, 25. (τοῖς ἱμᾶσι, vid. esse dat. instrum., cf. v. 29. v. προτείνω, cf. Sir. 30, 26. — Hinc ἱμάσσω, loris caedo, i. q. μαστίζω.) — **b.**, de corrigiis, quibus calceamenta alligabantur, Marc. 1, 7. (Luc. 3, 16. Joh. 1, 27.) — οἱ ὁ Jes. 3, 27. Suid.: ἱμάς· σφαιρωτὴρ σανδαλίου, ζανίχιον, οἷον τὸ λώριον τοῦ ὑποδήματος.

Ἱματίζω, f. ίσω, (ab ἱμάτιον, q. v.) vestio, amicio; — pass., Marc. 5, 15. Luc. 8, 35.

Ἱμάτιον, ίου, τό, (diminit. vocis ἷμα = εἷμα, vestimentum, cf. nostr. Hemde) **a.**, vestis (quaecunque), Matth. 9, 16. (Marc. 2, 21. Luc. 5, 36.) 11, 8. (Luc. 7, 25.) Marc. 13, 16. 15, 20. Hebr. 1, 11. — plur., pallium et tunica, Matth. 17, 2. 24, 18. 27, 31. 35. Joh. 19, 23. Act. 7, 58. 22, 20. Jac. 5, 2.

1 Petr. 3, 3. al. — διαῤῥήσσειν τὰ ἱμ., Matth. 26, 65. Act. 14, 14. 22, 23. v. διαῤῥήγνυμι — ἐν λευκοῖς, scil. ἱματίοις (cf. τὰ μαλακά, Matth. 11, 8.), Joh. 20, 12. — 2 Reg. 11, 14. — **b.**, vestis superior, pallium (quod tunicae, τῷ χιτῶνι, iniicitur), Matth. 5, 40. (Luc. 6, 29.) 9, 20. (Marc. 5, 27. Luc. 8, 44.) Joh. 19, 2. Act. 9, 39. (h. l. disting. ὁ χιτών.)

Ἱματισμός, οῦ, ὁ, (ab ἱματίζω et hoc ab ἱμάτιον) vestitus, **a.**, universe: Luc. 7, 25. Act. 20, 33. 1 Tim. 2, 9. — Matth. 27, 35. et Joh. 19, 24. (e Ps. 22, 19. לְבוּשׁ.) — οἱ ό Ex. 12, 36. — **b.**, pallium, Luc. 9, 29. — οἱ ό Gen. 24, 53. Jos. 22, 8.

Ἱμείρω, (ab ἵμερος, cupido, desiderium) desidero, et ἱμείρομαι, desiderio teneor, inprimis de desiderio amoris (verb. depon., aor. 1. p. ἱμέρθην, Herodot. 7, 44. et ἱμειράμην ap. Hom.), — τινός, 1 Thess. 2, 8. (amore vestrum flagrans; οἱ ό Job. 3, 21. — Hom. Od. 1, 41. Polyb. 1, 66, 8.)

Ἵνα, coniunctio, indicans finem et consilium, quam in N. T. bis sequitur optat., Eph. 1, 17. ubi auctor narrat, quid suae preces, dum faceret, spectaverint) 3, 16. (coll. v. 14.) — bis indicat. (fut.), Apoc. 22, 14. 1 Cor. 9, 18. 13, 3. (in nonnullis codd., 1 Petr. 3, 1. Apoc. 3, 9.) — (praes.) 1 Cor. 4, 6. (— φυσιοῦσθε) Gal. 4, 17. (ζηλοῦτε) — plerumque vero coniunctivus vel praes. vel aoristi, — ut, eo consilio ut, eum in finem ut, **a.**, ut, (nota consilii) ubi coniunctio ἵνα α., constructa est cum verbis iubendi, adhortandi, rogandi, vetandi, etc. (iubendi: v. εἰπέ, ἵνα, dic, i. e. impera, ut, Matth. 4, 3. 20, 21. Marc. 3, 9. Act. 19, 4. Apoc. 6, 11. 9, 15. — ἀπαγγέλλω, Matth. 28, 10. — γράφω, Marc. 9, 12. 12, 19. — ἐντέλλομαι, — hortandi: διαμαρτύρομαι, ἀγγαρεύω, παρακαλῶ, ἀνασείω, κηρύσσω, — rogandi: δέομαι, ἐξορκίζω, ἐρωτῶ, παρακαλῶ, προςεύχομαι, — optandi: θέλω, θέλημά ἐστι, ζητῶ, ζηλόω, μεριμνάω, — vetandi: διαστέλλομαι, ἐπιτιμῶ, παραγγέλλω, — adde verba concedendi: δίδωμι [δὸς, ἵνα], ἀφίημι, — consultandi: συμβουλεύομαι, συντίθεμαι, — parandi: ἑτοιμάζω, — cavendi: βλέπε, βλέπετε, προςέχω, φυλάσσομαι, — item cum verbis eundi et veniendi: ἔρχομαι, ἀπέρχομαι, ἀναβαίνω, ἄγωμεν, ἀκολουθῶ, φανεροῦμαι, — mittendi, ducendi: ἀποστέλλω, πέμπω. — Not. ubi verbum illud, quod coniunctionem sequitur, ad unum cum verbo eundi subiectum refertur, τὸ· ἵνα cum verbo sequenti converti potest in Latinorum supinum, aut fut. in „rus“, et in Nostratum illud: um zu, v. c. ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἵνα κλέψῃ, venit [ut furetur] furatum, furaturus. Sed si verbum illud, quod a coniunctione pendet, ad aliud subiectum refertur, ut fit in phrasi: ἐγὼ ἦλθον, ἵνα ζωὴν ἔχωσι, τὸ· ἵνα disertius exprimi potest per: eo consilio, ut.) — β., ubi adiuncta est formulis hisce: ἄξιός εἰμι (Luc. 15, 21. al.), ἀρκετόν ἐστι, (Matth. 10, 25. Joh. 6, 7. — ἐλαχιστόν μοί ἐστιν, 1 Cor. 4, 3. — ἱκανός εἰμι — δεῖ, χρείαν ἔχω, λυσιτελεῖ, συμφέρει — nominibus hisce (consilii notionem involventibus): ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, Joh. 4, 34. — ἔργον ἐστίν, 6, 29. — συνήθεια, 18, 39. — τίς ὁ μισθός, 1 Cor. 9, 18. — χρόνος, ὥρα ἐστι, Joh. 12, 23. 13, 1. 16, 2. 32. Apoc. 2, 21. — γ., ubi cum suo verbo ad aliquem finem referendo simul pendet ab aliquo pronomine demonstrativo: τοῦτο, διὰ τοῦτο, εἰς τοῦτο, ἐν τούτῳ (Joh. 15, 8. 1 Joh. 4, 17.) — τούτου χάριν

(Tit. 1, 5.) — οὕτως, (Rom. 11, 31. 15, 20. 1 Cor. 9, 24.) — subintellig. οὕτως, 1 Cor. 14, 13.

b., eum (hunc) in finem ut = τί ποιήσω, ἵνα, i. e. quid eum in finem ut (v. c. vitam aeternam consequar), mihi faciendum est? Matth. 19, 16. (Marc. 10, 17. Luc. 19, 4.) — τοῦτο γέγονε (eum in finem), ἵνα, Matth. 1, 22. 2, 15. al. Ita τὸ ἵνα explicandum est in omnibus iis phrasibus, in quibus cum verbo a se pendente non tum subiecti in verbo praecedenti latentis consilium, quam *actus* verbo illo significati *ipsius* finem indicat. Exempla: Matth. 14, 15. (Marc. 6, 36. ἀπόλυσον — ἵνα etc., i. e. ut sibi coëmere possint, *dimitte* eos), cf. alios imperativos, Matth. 26, 63. Marc. 11, 25. 12, 15. 15, 32. Luc. 14, 23. 16, 9. 28. 21, 3. 22, 46. Joh. 12, 36. 1 Cor. 5, 7. Eph. 4, 28. 29. 6, 3. Phil. 1, 27. 2, 15. 2 Thess. 3, 14. 1 Tim. 4, 15. 5, 16. al. — Ita vero et in aliis phrasibus, τῷ ἵνα id praemittitur, quod fieri *debet* s. quod requiritur, ut finis, coniunctione illa designatus, attingi *possit*, Joh. 5, 7. 23. 6, 15. 30. 7, 3. 10, 38. 12, 38. 47. 14, 31. 15, 2. 16, 24. 17, 11. al. Act. 5, 15. 22, 24. Rom. 1, 11. 13. 6, 1. 4. 7, 13. 8, 4. 9, 11. 12. 11, 11. 15, 16. al. 1 Cor. 1, 27. 5, 2. 5, 7. 7, 5. 9, 19. 22. 11, 19. 32. 12, 25. 14, 31. 15, 28. 16, 6. 11. 2 Cor. 1, 11. 4, 15. al. Gal. 3, 22. 24. 4, 5. 17. al.

c., eo consilio, ut, Marc. 7, 9. 16, 1. Luc. 6, 34. 8, 16. Joh. 8, 6. 1 Cor. 14, 13. al.

Caetera ad rhetoricam pertinent. Notatis adspergamus pauca α., Scriptores S. N. T. saepius e caussali nexu finalem construunt; h. e. ipsorum „ἵνα" saepe non plus exprimit, quam: καὶ διὰ τοῦτο, Marc. 4, 11. 12. (Luc. 8, 20. plebs stupida solam imaginem amplectitur; ideoque etc.) Luc. 9, 45. 11, 50. Rom. 3, 19. 5, 21. 11, 31. 1 Cor. 1, 30. 31. 2, 12. 2 Cor. 4, 7. 9. 1 Thess. 5, 4. Philem. v. 15. — β., ἵνα epexegesin facit, ubi finis iam monstratus est praemissis εἰς — Joh. 1, 7. (εἰς μαρτυρίαν, ἵνα) — διὰ . . ἵνα, Joh. 11, 15. 12, 42. 1 Cor. 4, 6. 9, 23. 2 Cor. 8, 9. 2 Tim. 2, 10. — ὑπὲρ (αὐτῶν) ἵνα etc., Joh. 11, 4. 17, 19. Eph. 6, 19. Col. 1, 9. 4, 12. — περί τινος, ἵνα, Joh. 17, 20. 21. Col. 4, 3. 2 Thess, 1, 11. 3, 1. 1 Petr. 3, 18. — adde alia epexegeseos exempla: Act. 8, 19. 1 Cor. 7, 34. 10, 33. 1 Joh. 1, 9. 3, 1. — γ., Interdum ἵνα in orationis initio positum est, ut exspectandum sit, quid auctor cum consilii significatione coniungi velit. Ita legitur: ἵνα δὲ εἰδῆτε cett., Matth. 9, 6. (Marc. 2, 10. Luc. 5, 24.) cf. Act. 24, 4. 4, 17. Joh. 14, 31. Eph. 6, 21. Matth. 17, 27. — Aliis in locis observanda phrasis parenthetica: ἵνα μὴ λέγω, s. λέγωμεν, 2 Cor. 9, 4. cf. Philem. v. 19. et 2 Cor. 10, 9. — δ., Est ante τὸ· ἵνα aliquid supplendum, Joh. 1, 19. 9, 36. 13, 29. Marc. 5, 23. (ἵνα ἐπιθῇς pro: ἐπιθές suppl. θέλω s. ἐρωτῶ σε) cf. Apoc. 14, 13. — ἀλλ' ἵνα (i. e. ἀλλὰ τοῦτο ἐγένετο, ἵνα), Marc. 14, 49. (cf. Matth. 26, 56. Joh. 1, 8. 9, 3. 13, 18. 15, 25. 1 Joh. 2, 19. (ἀλλ' sc. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον) 2 Cor. 8, 7.

ἵνα μή, **a.**, *ne*, *ut non*, (nota consilii, v. sub ἵνα, a.) ubi pendet a verbis rogandi, vetandi, cavendi, v. δέομαι, παρακαλῶ, κρατῶ, (Apoc. 7, 1.) φοβοῦμαι (Act. 5, 26.) φυλάσσομαι, ἐπιτιμῶ (Matth. 12, 16. et Marc. 3, 12.). — **b.**, *eum in finem*, *ne* (v. ἵνα, b.) i. q. quia alioquin fit quod fieri non debet aut fieri non vis, Matth. 7, 1. (ἵνα μὴ κριθῆτε, i. e. quoniam, si iniqua iudicia

de aliis fertis, s. si vos damnatis, damnabimini ipsi) 26, 5. 41. Luc. 14, 29. 16, 28. 18, 5. Joh. 3, 20. 5, 14. 6, 12. 1 Cor. 1, 15. 17. 8, 13. 9, 12. 11, 34. 16, 2. al. (ita τὸ· ἵνα — in locis sub voc. ἵνα b. recensitis idem est quod: quia alioquin non fit, quod ut fiat, optatur.) — **c.**, *eo consilio, ne*, Luc. 8, 12. Act. 2, 25. Rom. 11, 25. 1 Cor. 11, 32. al. — a formula: ἵνα μή, distinguas formulam: οὐχ' ἵνα, Joh. 6, 38. 1 Cor. 7, 35. 2 Cor. 2, 4. 8, 13. 13, 7. — Deinde dist. locutiones has: ἵνα πᾶν . . . μὴ ἐπολέσω, ἀλλά etc., Joh. 6, 39. — et similes Joh. 11, 37. (ποιῆσαι, ἵνα οὗτος μὴ ἀποθάνῃ) 12, 46. (ἵνα πᾶς ὁ... ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. Etenim hoc aliter sententiam exprimit ac si scriptum esset: ἵνα μὴ ἐν τῇ σκοτίᾳ μείνῃ) — ἵνα μή, i. q. quin, Joh. 7, 23.

Ἱνατί, (ex ἵνα et τί, ut — quid? formula elliptica) cur? Matth. 9, 4. (Marc. 2, 8. et Luc. 5, 22. τί.) 27, 46. (ex Ps. 21, 2. sed Marc. 15, 34. εἰς τί.) Luc. 13, 7. Act. 4, 25. (ex Ps. 2, 1.) 7, 26. 1 Cor. 10, 29. — οἱ ὁ Num. 22, 32. Job. 3, 12. Jerem. 14, 19, Dan. 10, 20. al. (Aristoph. Nub. v. 190.)

Ἰόππη, ης, ἡ, (apud profanos etiam Ἰώππη, hebr. יָפוֹ a יָפָה, pulchrum esse, 2 Chron. 2, 15. Esdr. 3, 7. Jon. 1, 3. 1 Macc. 10, 75. 14, 5.) Ioppe, (urbs Palaestinae sita in monte ad mare mediterraneum contra extremitatem septentrionalem tribus Dan, portu celeberrimo instructa, quam Augustus cum aliis urbibus Herodis M. regno adiunxerat, Jos. de B. J. 20, 3. Pomp. Mela 1. c. 11. Hodie dic. Jaffa.) Act. 9, 36 seq. 10, 5 seq. 11, 5.

Ἰορδάνης, ου, ὁ, (hebr. יַרְדֵּן a יָרַד, descendit, fluvius, ut Rhenus dictus est a ῥέω, rinnen) Jordanes, fluvius maximus et celeberrimus Palaestinae. Hic in lacum Tiberiadis (mare Galilaeum) illabitur. Quem lacum cum permeavit, tandem in itineris decursu, aquis minorum fluviorum adauctus, in mare mortuum (lacum Asphaltitidem) effunditur, Matth. 3, 5. 6. (Marc. 1, 5. Luc. 3, 3.) 4, 15. 25. 19, 1. (Marc. 10, 1.) Marc. 3, 8. Luc. 4, 1. Joh. 1, 28. 3, 26. 10, 40. (Gen. 13, 11. Num. 12, 29. Jos. 3, 1. 2 Reg. 3, 10 seq. Zach. 11, 3. — Jos. Ant. 5, 3, 1.)

Ἰός, οῦ, ὁ, (ab ἵημι, mitto) **a.**, missile, sagitta, Hom. Il. 1, 48. 20, 68. al. — **b.**, venenum (animalium, quod aculei, quasi sagittae venenatae ope immitunt, vel instar sagittae iaculantur, Aelian. V. H. 5, 31. 9, 4.); — ἰὸς ἀσπίδων, Rom. 3, 13. (e Ps. 139, 4.) Jac. 3, 8. — **c.**, aerugo, Jac. 5, 3. — οἱ ὁ Ez. 24, 6.

Ἰούδα, tribus Juda; — πόλις Ἰούδα, Luc. 1, 39. (e textu vulg., v. infr. Ἰούττα.).

Ἰουδαία, ας, ἡ, (scil. γῆ, adi. ἰουδαῖος, q. v. hebr. יְהוּדָה) Judaea, (Palaestinae pars, nomen nacta ab Israëlitarum tribu Juda, et tempore Davidis ea regio, quam incoluerunt tribus Juda et Beniamin, Jos. 11, 16. 2 Sam. 2, 10. 1 Chron. 22, 5. 2 Chron. 3, 1. tum post aetatem Davidis regno Israëlitarum duas in partes discisso ita dicebatur regnum Judae, cui praeter tribus Juda et Beniamin pars tribuum Dan et Simeon annumerabatur. Post exilii tempora hoc nomen modo sensu angustiori dictum parti Palaestinae meridionali, a Samaria et Galilaea distinguendae, modo sensu latiori omni Palaestinae tribuitur) — **a.**, sens. angustiori: Matth. 2, 1. 5. 22. 3, 1. 5. (Marc. 1, 5.) 4, 25. (Marc. 3, 7.

Luc. 5, 17.) 19, 1. (Marc. 10, 1.) 24, 16. (Marc. 13, 15. Luc. 21, 21.) Luc. 2, 4. Joh. 3, 22. 4, 3. 47. Act. 1, 8. al. — add. γῆ, Joh. 3, 22. — χώρα, Marc. 1, 5. — dic. pro incolis, Matth. 3, 5. (Marc. 1, 5.) 2 Chron. 32, 33. 35, 24. — **b**., sens. latiori: Luc. 1, 5. 7, 17. Act. 2, 9. 10, 37. 11, 1. 29. 2 Cor. 1, 16. Gal. 1, 22. — πᾶσα ἡ χώρα τῆς Ἰουδαίας, Act. 26, 20.

Ἰουδαΐζω, f. ίσω, (a Ἰουδαῖος) mores et ritus Judaeorum sequor; — de eo, qui legem Judaeorum ritualem observat, Gal. 2, 14. (i. q. ἰουδαϊκῶς ζῆν.) — οἱ ὁ Esth. 8, 17.

Ἰουδαϊκός, ή, όν, (a ἰουδαΐζω) iudaicus, Tit. 1, 14. (ἰουδαϊκοὶ μῦθοι) — Jos. Ant. 20, 11, 1. Hinc voc. seq.

Ἰουδαϊκῶς, adv., iudaice, more Judaeorum, Gal. 2, 14.

Ἰουδαῖος, αία, ον, (a nom. Ἰούδα) iudaeus, a, um, **a**., adiect. nominibus, ad gentem iudaicam pertinens: ἀνήρ, Act. 10, 28. 22, 3. (aliter 2, 14.) — ἄνθρωπος, Act. 21, 39. — ψευδοπροφήτης, Act. 13, 6. — ἀρχιερεύς, Act. 19, 14. (2 Macc. 3, 29. τόπος ἰουδαῖος) — γυνή, Act. 16, 1. 24, 24. — γῆ, Joh. 3, 22. — χώρα, Marc. 1, 5. — **b**., absque nomine subst.: origine, gente, religione Judaeus (e gente, quae a Juda, Josephi filio, nomen traxit, oriundus), Joh. 4, 9. Act. 2, 5. 18, 2. 24. Rom. 2, 28. 29. — pl., Apoc. 2, 9. 3, 9. — οἱ Ἰουδαῖοι, gens iudaica, Act. 18, 2. 12. Matth. 2, 2. 27, 11. 29. Marc. 7, 3. 15, 2. Joh. 2, 6. 4, 9. 22. 5, 1. 18, 33. al. — Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνες, Act. 14, 1. 18, 4. 19, 10. 1 Cor. 1, 22. — sing., Rom. 1, 16. 2, 9. — οἱ κατὰ τὰ ἔθνη Ἰουδαῖοι, Judaei in barbarorum terris degentes, Act. 21, 21. 14, 1. 19. 17, 13. 21, 27. — ἄνδρες Ἰουδαῖοι, in allocut., Act. 2, 14. — Judaei, corpus adversariorum Christi, Joh. 11, 8. 13, 33. — Intellig. eorum proceres, Joh. 5, 15. 16. 7, 11. 15. 9, 18. 18, 12. 14.

Ἰουδαϊσμός, οῦ, ὁ, (a ἰουδαΐζω, q. v.) disciplina religionis iudaicae, Gal. 1, 13. 14. (2 Macc. 2, 21. 14, 38. 4 Macc. 4, 16.)

Ἰούδας, α, dat. ᾳ, acc. αν, ὁ, (יְהוּדָה a v. הוֹדָה, laudavit Gen. 29, 35. 49, 8.) Judas, filius Patriarchae Jacobi natu quartus, Matth. 1, 2. 3. Luc. 3, 33. — meton. tribus, posteri Judae, Matth. 2, 6. Luc. 1, 39. Hebr. 7, 14. 8, 8. — **2.**, *Judas*, unus e maiorib. Christi, Luc. 3, 26. — alius, v. 30. — **3.**, *Judas* cognomine *Galilaeus*, Act. 5, 37. (ὁ Γαυλωνίτης, Jos. Ant. 18, 1, 1. — ὁ Γαλιλαῖος, Ant. 18, 1, 6. 20, 5, 2. B. J. 2, 8, 1. — **4.**, *Judas*, Judaeus quidam Damascenus, Act. 9, 11. — **5.**, *Judas*, Ἰσκαριώτης (קְרִיּוֹת אִישׁ) s. Cariothensis (ex oppido Kerioth, Jos. 17, 28. Jer. 48, 41. Amos. 2, 2.) Matth. 10, 4. (cod. D. Ἰσκαριώθης, Marc. 3, 19. Luc. 6, 16.) 26, 14. 25. 47. (Marc. 14, 10. 43. Luc. 22, 3. 47. 48.) 27, 5. Joh. 6, 71. 12, 4. 6. 13, 2. 26. 29. 18, 2. 3. 5. Act. 1, 18. — **6.**, Judas Barnabas, s. Barsabas, Christianus, Act. 15, 22. 27. 32. — **7.**, Judas Lebbaeus (לִבִּי a לֵב, cor) s. Thaddaeus (a תַּד, pectus) Matth. 10, 3. (Marc. 3, 18.) Ἰουδ. Ἰακώβου, Luc. 6, 16. Act. 1, 13. — **8.**, Judas, frater Domini, Matth. 13, 55. (Marc. 6, 3.) Jud. v. 1.

Ἰουλία, ας, ἡ Julia, mulier Christiana, Rom. 16, 15.

Ἰούλιος, ου, ὁ, Julius, centurio Romanus, Act. 27, 1. 3.

Ἰουνιᾶς, α, ὁ, Junias, Christianus e Judaeis, Paulo propinquus et vinculorum eius socius, Rom. 16, 7.

Ἰοῦστος, ου, ὁ, Justus, cognomen 1., Josephi, Act. 1, 23. — 2., Titi, Corinthii cuiusdam, Act. 18, 7. — 3., Jesu cuiusdam, Cor. 4, 11.

Ἰοῦτα s. Ἰούττα, (hebr. יוּטָּה, Jos. 15, 55. 21, 16.) oppidum sacerdotale in tribu Judae situm, Luc. 1, 39. (ita e probabili coniectura Valesii, Relandi aliorumque).

Ἱππεύς, έως, ὁ, (ab ἵππος) eques, Act. 23, 23. 32.

Ἱππικός, ή, όν, equestris; — τὸ ἱππικόν, equitatus, Apoc. 9, 16. (ita et ap. Graec. τὸ πεζικόν, copiae pedestres.)

Ἵππος, ου, ὁ, equus, Jac. 3, 3. Apoc. 6, 2. 4. 5. 8. 9, 7. 9. 17. 14, 20. 18, 13. 19, 11—21.

Ἶρις, ιδος, vel ιος, εως, ἡ, iris, arcus coelestis, Apoc. 4, 3. 10, 1. (οἱ ό Ex. 30, 24. — Aelian. V. H. 4, 17.)

Ἰσαάκ, ὁ, (יִצְחָק, risit, Gen. 17, 17. 21, 6.) Isaacus (ap. Joseph. Ἴσακος) filius Abraami, ex Sara susceptus, Matth. 1, 2. 8, 11. 22, 32. Rom. 9, 7. 10. Gal. 4, 28. Hebr. 11, 9. 18. 20. al.

Ἰσάγγελος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἴσος, q. v., et ἄγγελος, q. v.; cf. Homericum illud ἰσόθεος) angelis similis, Luc. 20, 36. (Marc. 12, 25. et Matth. 22, 30. εἰσὶν ὡς ἄγγελοι.)

Ἰσασχάρ, ὁ, (יִשָּׂשכָר, a יֵשׁ est, et שָׂכָר merces — Jos. Ἰσάσχαρις) Isaschar, (vulg. Issachar) (filius Jacobi patriarchae, ex Lea natus, Gen. 30, 18.) Apoc. 7, 7.

Ἴσημι, (dor. ἴσαμι, 2. pers. s. ἴσης, 3. s. ἴσατι, 1. plur. ἴσαμεν, partic. ἴσας; ap. Pindar. et Theocrit.) scio, novi; — τί, Act. 26, 4. (3. pl. ἴσασι) — seq. ὅτι, Hebr. 12, 17. (ἴστε, contr. ex ἴσατε? sed hoc rectius derivatur ab εἴδω, pl. ἴσμεν, i. q. ἴδμεν, v. Grammaticos.)

Ἰσχαριώτης, v. Ἰούδας. sub s.

Ἴσος, ἴση, ἴσον, aequalis similis; — ποιεῖν τινα ἴσον τινί, Matth. 20, 12. — ἑαυτόν, Joh. 5, 18. — ἡ ἴση δωρεά, Act. 11, 17. (Sap. 7, 6.) — ἴσαι μαρτυρίαι, testimonia consentientia, Marc. 14, 56. 59. — ἴσα ἐστί, Apoc. 21, 16. (Ez. 40, 3—8. 45, 11. — Xen. Cyr. 5, 2, 1.) — neutr. τὰ ἴσα (ἀπολαβεῖν), Luc. 6, 34. — neutr. ἴσα adverbial.; — ἴσα θεῷ, Phil. 2, 6. (esse parem Deo) — οἱ ό Job. 15, 16. 24, 20. 27, 16. al. — Hom. Il. 5, 71. 15, 439. — Hinc voc. seq.

Ἰσότης, τητος, ἡ, a., aequalitas, aequitas, 2 Cor. 8, 14. — v. 13. (ἐξ ἰσότητος, propr. iuxta aequitatem, i. e. aequali ratione) — b., quod aequum est; adiunct. τὸ δίκαιον, Col. 4, 1.

Ἰσότιμος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἴσος et τιμή) quod est eiusdem pretii; — τινί, alicui par habendum, 2 Petr. 1, 1. (ἰσότιμον ἡμῖν πίστιν, concisius dict. pro πίστιν τῇ ἡμῶν πίστει ἰσότιμον. cf. Matth. 5, 20. πλεῖον τῶν γραμματέων.) — Xen. Hier. 8, 10.

Ἰσόψυχος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἴσος et ψυχή) animo par, Phil. 2, 20. (οἱ ό Ps. 54, 14.)

Ἰσραήλ, *ὁ*, (יִשְׂרָאֵל, ex שָׂרָה, luctatus est, et אֵל, Deus, Gen. 32, 28. — Joseph. *Ἰσράηλος*) Israel, cognomen Jacobi Patriarchae — *οἱ ἐξ Ἰσραήλ*, Israële nati, Rom. 9, 6. — *ὁ οἶκος Ἰσρ.* familia, posteri Israëlis, Matth. 10, 6. 15, 24. Act. 7, 42. — *οἱ υἱοὶ Ἰσρ.* posteri Isr. Luc. 1, 16. Act. 5, 21. 7, 23. 37. Rom. 9, 27. — *αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσρ.*, Matth. 19, 28. (Luc. 22, 30.) Apoc. 7, 4. — *Ἰσραήλ*, meton. posteri Israëlis, Israëlitae, Matth. 2, 6. 8, 10. (Luc. 7, 9.) 9, 33. Marc. 12, 29. (Deut. 6, 4.) Luc. 1, 54. 68. 80. Act. 4, 8. Rom. 9, 6. 11, 2. 7. 26. Eph. 2, 12. — Matth. 2, 20. 21. (*γῆ Ἰσρ.*) 27, 42. (*βασιλεύς*) Act. 4, 10. 27. (*ὁ λαὸς Ἰσρ.*) 28, 20. (*ἡ ἐλπὶς τοῦ Ἰσρ.*) 1 Cor. 10, 18. (*ὁ Ἰσρ. κατὰ σάρκα*) Gal. 6, 16. (*ὁ Ἰσρ. τοῦ θεοῦ*).

Ἰσραηλίτης, *ου*, *ὁ*, (ab *Ἰσραήλ*, q. v.) Israëlita (2 Sam. 17, 25.), unus e gente israëlitica, Joh. 1, 48. Act. 2, 22. 3, 12. 5, 35. Rom. 9, 4. 11, 1. 2 Cor. 11, 22.

Ἵστημι, f. *στήσω*, aor. 1. *ἔστησα*, perf. *ἕστηκα*, plusqperf. *ἑστήκειν* (Apoc. 7, 2. *ἑστήκεσαν* pro: *ἑστήκεισαν*) et *εἱστήκειν*, inf. perf. *ἑστηκέναι* et *ἑστάναι*, partic. *ἑστηκώς* et *ἑστώς*, *ῶσα*, *ώς*, aor. 2. *ἔστην*, aor. 1. p. *ἐστάθην*, f. 1. p. *σταθήσομαι*, f. 1. med. *στήσομαι* (Apoc. 18, 15. cf. Ex. 34, 2.).

a., in temporibus significat. transit. (h. e. in activi praes., imperf., fut. 1. et aor. 1.) *stare facio* (iubeo), *colloco*, *sisto;* 1., *τινά* i. e. *α.*, adstare iubeo, Act. 1, 23. 6, 13. — sisto, coram aliis: *ἐν μέσῳ*, in medio, Joh. 8, 3. et *ἐν τῷ μέσῳ*, Act. 4, 7. — *ἐν τῷ συνεδρίῳ*, Act. 5, 27. — *ἐνώπιόν τινων*, Act. 6, 6. — *β.*, colloco (i. e. locum, quem aliquis occupet, designo); — *εἴς τινας*, inter nonnullos, Act. 22, 30. — *ἐν μέσῳ τινῶν*, Matth. 18, 2. (Marc. 9, 36.) — *παρ᾽ ἐμαυτῷ*, Luc. 9, 47. — *ἐκ δεξιῶν κ. ἐξ εὐωνύμων*. Matth. 25, 33. — *ἐπί τι* (acc. loci), Matth. 4, 5. (Luc. 4, 9.) — *γ.*, stare (statum tenere) facio; — c. acc. praedicati: Jud. v. 24. (*τῷ δυναμένῳ ὑμᾶς — στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους*) —: erigo, Rom. 14, 4. (*δυνατός ἐστιν ὁ θεὸς στῆσαι αὐτόν;* transferri hoc vult Paulus ad Judaeos, quos Deum per suam omnipotentiam eo perducere posse dicit, ut beneficii, ex quo exciderint, participes fiant.)

2., *τί*, *α.*, stabilio, *τὴν παράδοσιν*, Marc. 7, 9. (*ἵνα στήσητε*, e nonnullor. codd. lectione.) — *τὴν δικαιοσ.*, Rom. 10, 3. — *τὸν νόμον* (sustento, oppon. *καταργῶ*), Rom. 3, 31. (oppon. *ἀναιρεῖν*, Hebr. 10, 9. — Gen. 26, 3. Dan. 9, 12.) — *β.*, constituo, *ἡμέραν*, Act. 17, 31. — *γ.*, stare facio (in bilance); — *τινί τι*, appendo alicui (unde *σταθμός;* — *ἱστᾶσι σταθμῷ*, Herodot. 2, 65.), Matth. 26, 15. (*οἱ ὁ* Ex. 8, 25. 2 Sam. 14, 26. Jes. 48, 6. 1 Macc. 2, 27. al. — Xen. Mem. 1, 11, 9. Cyr. 7, 3, 1.) inde explicari potest phrasis: *μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην*, huius sceleris ne ab iis sume vindictam, Act. 7, 60.

b., in tempp. significat. intransit. (perf., plusqperf., aor. 2. act. — et in tempp. medii, quibus se nonnunquam adiungit aor. 1. et fut. 1. pass.) *sto;* *α.*, proprie: cum praeposition.: *ἐν* c. dat. loci, Matth. 6, 5. 20, 3. 24, 15. Luc. 24, 36. Joh. 8, 9. Act. 5, 25. 7, 33. Apoc. 5, 6. 19, 17. — *ἐνώπιόν τινος*, Act. 10, 30. Apoc. 7, 1. 8, 2. 11, 4. 12, 4. — *πρός* c. dat. loci, Joh. 18, 16. — *ἐπί τινος*, Luc. 6, 17. Act. 21, 40. Apoc. 10, 5. 8. — coram, Act. 24, 20.

25, 10. — πέραν (τινὸς τόπου), Joh. 6, 22. (ἑστηκώς) — πρό (τινός), Act. 5, 23. 12, 14. — ἔμπροσθέν τινος, gen. pers., de iis, qui coram iudice stant, Matth. 27, 11. — κύκλῳ (τινός), circum, Apoc. 7, 11. — adde: μέσος τινῶν, Joh. 1, 26. (inter vos iam versatur) — μετά τινος, Joh. 18, 5. — σύν τινι, Act. 4, 14. — ἐκ δεξιῶν τινος, Luc. 1, 11. Act. 7, 55. 56. — ἐν μέσῳ (in omnium conspectu), Joh. 8, 9. — cum praepositt. directionem in loc. designantibus, in construct. praegnanti (sto conversus ad): πρός c. acc., Joh. 20, 11. — ἐπί, c. acc. — (super, — εἱστήκει, hatte sich gestellt), Matth. 13, 2. Apoc. 3, 20. 7, 1. 14, 1. (ἑστηκός) 15, 2. (ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν), Apoc. 11, 11. — παρά c. acc., Luc. 5, 2. 7, 38. — et εἰς, Joh. 21, 4. — cum, adv. loci: ἐκεῖ, Matth. 27, 47. (Marc. 11, 5,) — ὧδε, Matth. 20, 6. 16, 28. (Marc. 9, 1. Luc. 9, 27.) — ὅπου, Marc. 13, 14. — ἔξω, Matth. 12, 46. 47. (Marc. 3, 31. Luc. 8, 20.) Luc. 13, 25. — μακρόθεν, Luc. 18, 13. 23, 49. — ἀπὸ μακρόθεν, Apoc. 18, 10. 15. 17. — πόῤῥωθεν, Luc. 17, 12. — ὀπίσω, Luc. 7, 38.

Verbum simpliciter dictum: *adsto*, Matth. 26, 73. Joh. 1, 35. 3, 29. 7, 37. 12, 29. 18, 18. 25. 20, 14. Act. 16, 9. 22, 25. — c. particip. vel adiectivo (consilium vel conditionem stantis indicante), Luc. 23, 10. 35. Act. 1, 11. 9, 7. 26, 6. Hebr. 10, 11. cf. Matth. 20, 6. — Ubi stare dicitur, qui in motu erat (incedens, fluens); ἔστην, *consisto*, Matth. 2, 9. 20, 32. (Marc. 10, 49. sed Luc. 18, 40. σταθείς.) Act. 8, 38. Luc. 8, 44. — ἕστηκα, salvus sto, Act. 26, 22. — immotus sto, non vacillo, 2 Tim. 2, 19. — erectus sto, cum partic. Eph. 6, 14.

Aor. 1. pass. ἐστάθην — σταθείς, statutus, er trat hin, Luc. 18, 11. 40. 19, 8. Act. 2, 14. 5, 20. 11, 13. 17, 22. 27, 21. — cum constitisset, Luc. 18, 40. — σταθῆναι, stare (statum tenere) Matth. 12, 25. (Marc. 3, 24. 25. Luc. 11, 18.) Apoc. 6, 17. — σταθῆναι ἔμπροσθεν, Luc. 21, 36. sisti (σταθήσεσθε) ἐπί τινος, (coram) Marc. 13, 9. — ἵνα σταθῇ — ἐπὶ στόματος, Matth. 18, 16. 2 Cor. 13, 1. — ἐστάθη ἐπί τι, (se collocavit) Apoc. 8, 3. 12, 18. — στῆθι, (ἐκεῖ) Jac. 2, 3. — (εἰς τὸ μέσον) Luc. 6, 8. — (ἐπὶ τοὺς πόδας.).

β., in oratione metaphor., ubi metaphora sumitur a standi ritu, ab eo, qui non cadit, sed stat, Rom. 11, 20. (τῇ πίστει, per fidem) — ἕστηκεν ἑδραῖος, qui non dubius haeret, non fluctuat, 1 Cor. 7, 37. (verba: ἐν τῇ καρδίᾳ pertinent ad ἑδραῖος) — qui erectus stat: ἵνα στῆτε τέλειοι cett., Col. 4, 12. cf. Eph. 6, 14. — qui (pugnans) locum tuetur, Eph. 6, 13. — addito: πρός τινα, adversus aliquem, Eph. 6, 11. (cf. Ex. 14, 13. Ps. 35, 13.) — ubi ope praepositionum termini notantur, qui nulla loca sunt: ἐν τῇ ἀληθείᾳ, Joh. 8, 44. (οὐχ ἕστηκε, non nititur in, i. e. nullam in se habet veritatem, cui innitatur, inanis, vanus est) — ἐν τῇ χάριτι (tenere. Oppon. ἐκπίπτειν τῆς χάριτος, Gal. 5, 4.), Rom. 5, 2. — sic et ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, 1 Cor. 15, 1. — εἰς ἣν (scil. χάριν) ἑστήκατε, in quam ingressi estis, ut in ea persisteretis, 1 Petr. 5, 12. — Not.: ab ἕστηκα derivatur verbum στήκω, quod v. suo loco.

Ἱστορέω (ῶ), f. ήσω, (ab ἵστωρ, ορος, cognitor, qui exploravit, videndo cognovit) — τινά, coram cognosco aliquem (alic. faciem), Gal. 1, 18. (Paulus ergo Petrum nondum viderat) — Jos. Ant. 1, 11, 4.

Ἰσχυρός, ά, όν, (ab ἰσχύω) potens, validus; *α.*, de naturis vivis,

validus *α.*, viribus corporis, Matth. 12, 29. (Marc. 3, 27. Luc. 11, 21.) Apoc. 5, 2. 10, 1. 18, 21. — comparat., Luc. 11, 22. — (animo et corpore) fortis (ἐν πολέμῳ), Hebr. 11, 34. Apoc. 19, 18. (hebr. גִּבּוֹר) — *β.*, animo (de eo, qui cupiditates coërcet), 1 Joh. 2, 14. — *γ.*, universe: potens, viribus valens (oppon. ἀσθενής), 1 Cor. 4, 10. — de Deo, Apoc. 18, 8. (Deut. 10, 17. 2 Sam. 22, 31.) — comparat., potentior (qui maiora praestat), Matth. 3, 11. (Marc. 1, 7. Luc. 3, 16. qui non aqua βαπτίσει, sed πνεύματι ἁγ.) — qui plus valet viribus, 1 Cor. 10, 22. — *δ.*, ex adiuncto: τὰ ἰσχυρὰ τῶν ἀνθρώπων, quod hominum opinione multum valet (in specie: divites, nobiles), 1 Cor. 1, 25. (oppon. ἀσθενής. Oratio concisior pro: ἰσχυρότερον τοῦ ἰσχυροῦ τῶν ἀνθρώπων).

b, de rebus inanimatis, *α.*, quae vim exercent, ut v. c. ventus (vehemens), Matth. 14, 30. — aut cum vi proferuntur, ut φωνή (vox robusta), Apoc. 18, 2. — κραυγή (clamor vehemens), Hebr. 5, 7. (Ex. 19, 19.) — tonitrua (gravia), Apoc. 19, 6. (Gen. 50, 10.) — ἐπιστολαί (severae), 2 Cor. 10, 10. (Xen. Cyr. 3, 8, 48.) — aut ingravescunt, ut λιμός, Luc. 15, 14. — *β.*, firmus; — παράκλησις, Hebr. 6, 18. — *γ.*, πόλις, urbs munita, Apoc. 18, 10.

Ἰσχύς, ύος, ἡ (av. ἔχω, unde ἴσχω, ut αἰσχύνω ab αἴσχω) **a.**, potentia, vis, 2 Petr. 2, 11. (iunct. c. δύναμις) — τὸ κράτος τῆς ἰσχύος, Eph. 1, 19. 6, 10. (Dan. 1, 27.) — ἡ δόξα τῆς ἰσχ., 2 Thess. 1, 9. — κράζειν ἐν ἰσχύει, magna cum vi, Apoc. 18, 2. — **b.**, vires, facultas, 1 Petr. 4, 11. Marc. 12, 30. 33. et Luc. 10, 27. (hebr. חַיִל.) Pertinet ad attributa maiestatis divinae, Apoc. 5, 12. 7, 12.

Ἰσχύω, f. ύσω, (ab ἰσχύς) **a.**, absol. *α.*, confirmor, viribus polleo, ita metaph. de doctrina Christiana, Act. 19, 20. (κατὰ κράτος ηὔξανε κ. ἴσχυε.) — *β.*, valeo, bona utor valetudine, i. q. ὑγιαίνω (quocum coniunct. est Xen. Mem. 2, 7, 7. — cf. Sirac. 30, 14. Opp. ἀσθενεῖν et κακῶς ἔχειν, morbo laborare) Matth. 9, 12. Marc. 2, 17. — *γ.*, intrans. τί, valeo aliquantum, ich gelte etwas, Gal. 5, 6. Hebr. 9, 17. — **b.**, Constr. *α.*, τί, possum, Phil. 4, 13. Jac. 5, 16. — *β.*, seq. inf. Matth. 8, 28. 26, 40. (Marc. 14, 37.) Marc. 5, 4. Luc. 6, 48. 8, 43. 14, 6. 29. 30. 16, 3. Joh. 21, 6. Act. 6, 10. 15, 10. 25, 7. 27, 16. — *γ.*, κατά τινος, supero aliquem (cf. κατισχύω), Act. 19, 16. — *δ.*, εἴς τι, utilis sum ad, Matth. 5, 13.

Ἴσως, adv., (ab ἴσος, q. v.) **a.**, aequaliter, pariter. — **b.**, forsitan, Luc. 20, 13. (οἱ ό Gen. 32, 21. — Xen. Cyr. 2, 1, 5.)

Ἰταλία, ας, ἡ, (scil. γῆ, χώρα) Italia, regio Europae, quae versus septentrionem Alpibus, ortum versus mari Adriatico circumcincta, ab occasu et meridie terminos habet mare Tyrrhenum et Ligusticum, Act. 18, 2. 27, 1. 6. Hebr. 13, 24.

Ἰταλικός, ή, όν, (ab Ἰταλία) italicus; — σπεῖρα ἰταλική, cohors italica (militibus italicis constans), Act. 10, 1.

Ἰτουραία, ας, ἡ, (scil. γῆ, χώρα) Ituraea, regio Palaestinae orientalis, pars Coele-Syriae (Plin. H. N. 5, 23.), quae Auranitidem cum Batanea complexa esse videtur. Has enim regiones auctore Josepho (Ant. 17, 11, 4. et de B. J. 2, 6, 3.) Philippus praeter Trachonitidem sub ditione habuit, quem Lucas

τετραρχῆσαι tradit τῆς Ἰτουραίας κ. Τραχωνίτιδος. Luc. 3, 1. — de Ituraeis sagittandi arte praestantibus v. Virg. Georg. 2, 448. Cic. Phil. 13, 8.

Ἰχθύδιον, ου, τό, (diminutivum nominis ἰχθύς) pisciculus, piscis, Matth. 15, 34. Marc. 8, 7.

Ἰχθύς, ύος, ὁ, piscis, Matth. 7, 10. (Luc. 11, 11.) 17, 27. — pl., Matth. 14, 17. 15, 36. Job. 21, 11. 1 Cor. 15, 39.

Ἴχνος, εος (ους), τό, (ab ἴκω = ἱκνέομαι, vado) **a.**, planta pedis. — **b.**, vestigium; — metaph. de imitando alicuius exemplo dictae phrases: στοιχεῖν τοῖς ἴχνεσί τινος, Rom. 4, 12. — περιπατεῖν τοῖς ἴχν. τ., 2 Cor. 12, 18. — ἐπακολουθεῖν τ. ἴχν. τιν., 1 Petr. 2, 21.

Ἰωαθάμ, ὁ, (יוֹתָם i. e. perfectus, consummatus) Joatham, filius Usiae s. Asariae, regis Juda, Matth. 1, 9.

Ἰωάννα, ης, ἡ, (nom. hebr. a חָנַן gratiosus fuit) Joanna, uxor Chusae, procuratoris Herodis, Luc. 8, 3. 24, 10.

Ἰωαννᾶς, ᾶ, ὁ, Joannas, unus e maioribus Christi Luc. 3, 27.

Ἰωάννης, ὁ, (יוֹחָנָן, gratia Jehovae — οἱ ὁ Ἰωαννάν, 1 Chron. 3, 24. — Ἰωνά, 2 Reg. 25, 23. — Ἰωάνης, 2 Chron. 28, 12.) Joannes, **1.**, vir quidam e genere pontificio, Act. 4, 6. (1 Chron. 7, 9. 10.) — **2.**, *Joannes* baptista, fil. Zachariae sacerdotis et Elisabethae, praecursor Christi, iussu Herodis Antipae in carcerem coniectus et postea capite truncatus, Matth. 3, 1. 4, 12. 9, 14. 11, 2. (Luc. 7, 18.) 14, 2 seq. (Marc. 6, 16 seq. Luc. 3, 20.) 17, 13. (Marc. 9, 13.) 21, 25—27. (Marc. 11, 30—33. Luc. 20, 4—7.) Joh. 5, 33. — mentionem eius iniecit Joseph. Ant. 18, 7. — **3.**, *Joannes* apostolus, filius Zebedaei, piscatoris Galilaeensis, Matth. 4, 21. (Marc. 1, 19. Luc. 5, 10.) et Salomes (Matth. 20, 20—28. coll. Marc. 10, 35 seq.), Jesu in primis carus, Joh. 13, 23. 19, 26. 21, 7. 20. 20, 2. homo fervidi ingenii, Marc. 3, 17. Luc. 9, 54. 55. post Jesu abitum ex his terris Hierosolymis operam propagando evangelio impendit, Gal. 2, 9. — Mittitur cum Petro in Samariam, ut neophytis spiritum S. impertiat, Act. 8, 14. 15. 25. Seriori tempore in Asia (Ephesi) vitam degisse dicitur. Relegatus in Pathmum insulam Apocalypsin vidit (Apoc. 1, 4. 9.). Eum Ephesum revertisse ibique admodum senem obiisse patres eccles. antiquissimi tradiderunt teste Eusebio H. E. 3, 39. — **4.**, *Joannes*, cognomine Marcus, cognatus Barnabae et Pauli socius, Act. 12, 12. 25. 13, 5. Col. 4, 10. Act. 15, 37—39. Philem. v. 24. 2 Tim. 4, 11. — v. *Μάρκος*.

Ἰώβ, ὁ, (אִיּוֹב, i. e. odio habitus, ab אָיַב, odit) Jobus, vir ob probitatem ac fidei constantiam in scriptis V. ac N. Testamenti celebratus (v. librum Jobi, Ez. 14, 14. 20.) Jac. 5, 11.

Ἰωήλ, ὁ, (יוֹאֵל) Joël, propheta V. T. vaticiniorum carminumque sublimitate ac venustate celeberrimus, Act. 2, 16.

Ἰωνᾶν, ὁ, Jonan, (i. q. Jonas, quod v.) unus e maioribus Christi, Luc. 3, 30.

Ἰωνᾶς, ᾶ, ὁ, (יוֹנָה, columba) Jonas, **1.**, propheta V. T. (ex oppido Gath Hacheser in tribu Sebulonitica sito oriundus, qui vixit sub Jeroboamo,

filio Joasi, rege Israëlis (2 Reg. 14, 25.) Matth. 12, 39. 40. (Luc. 11, 29. 30. 32.) 16, 4. — **2.**, Jonas, pater Petri apostoli, piscator, Matth. 16, 17. Joh. 1, 43. 21, 15.

Ἰωράμ, ὁ, (יְהוֹרָם i. e. Deus est excelsus) Joram (rex Judae, filius regis Josaphati (2 Reg. 8, 16 seq. 2 Chron. 21, 4 seq.) Matth. 1, 8.

Ἰωρείμ, ὁ, (cf. Joram) Jorim, unus e maioribus Christi, Luc. 3, 29.

Ἰωσαφάτ, ὁ, (יְהוֹשָׁפָט, ex שָׁפַט iudicavit, et יְהוָֹה) Josaphat, rex Judae, filius Asae, (1 Reg. 15, 24.) Matth. 1, 8.

Ἰωσῆς, ῆ, ὁ, (ab hebr. יָשַׁע servavit) Joses, s. Jose, **1.**, unus e maioribus Christi, Luc. 3, 29. — **2.**, filius Mariae, Matth. 27, 56. (Vulg. reddidit *Ἰωσήφ*) Marc. 15, 40. 47. (Vulg. *Ἰωσήφ*) — **3.**, Levita, cognominatus Barnabas, natus in insula Cypro, Act. 4, 36. (Vulg. *Ἰωσήφ*).

Ἰωσήφ, ὁ, (ap. Joseph. *Ἰώσηπος* יוֹסֵף, a יָסַף, addidit, Gen. 30, 23 seq.) Josephus, **1.**, patriarcha, Jacobi filius undecimus, Joh. 4, 5. Act. 7, 9. 13. 14. 18. Hebr. 11, 21. 22. *φυλὴ Ἰωσήφ*, tribus Ephraim, Apoc. 7, 8. (Ps. 77, 67. — **2.**, unus e maior. Christi, Jonani filius, Luc. 3, 30. — **3.**, filius Judae, ex eisdem, Luc. 3, 26. — **4.**, fil. Matthatiae, ex eisdem, Luc. 3, 24. — **5.**, maritus Mariae virginis, Matth. 1, 18—20. 24. 2, 13. 19. Luc. 1, 27. 2, 4. 16. 4, 22. Joh. 1, 46. 6, 42. — filius Jacobi, Matth. 1, 16. s. Eli, Luc. 3, 23. — **6.**, Jos. Arimathaeensis, assessor synedrii magni, Matth. 27, 57. 59. (Marc. 15, 43. 45. Luc. 23, 50.) — **7.**, Joseph. Barnabas, Justus, Act. 1, 23.

Ἰωσίας, ου, ὁ, (ab hebr. יָשַׁע et יְהוָֹה, Jehova sanat, servat) Josias, rex Israëlitarum, filius Amon, qui Jehovae cultum inter Israëlitas restituit, (2 Chron. 35, 1.) Matth. 1, 10. 11.

Ἰῶτα, τό, Jota, (littera hebr. י, omnium minima) Matth. 5, 18. (*ἰῶτα ἐν οὐ μὴ παρέλθῃ*, i. e. ne minima quidem pars frustra dicta sit. Cf. Luc. 16. 17.

K.

Κάγώ, (crasis ex *καὶ ἐγώ*) dat. *κάμοὶ*, acc. *κάμέ*; **a.**, et ego, Luc. 22, 29. Joh. 6, 57. 8, 26. 10, 27. 15, 4. 9. 17, 26. Rom. 11, 3. — al. ab initio periodi: et equidem, Joh. 1, 31. 33. 34. 1 Cor. 2, 1. prosthetice, et in apodosi, Act. 22, 13. 19. Matth. 11, 28. 26, 15. Joh. 20, 15. 2 Cor. 6, 17. — cum oppositione, Jac. 2, 18. — ubi *καί* potius ad verbum praedicatum, quam ad subiectum pertinet, Eph. 1, 15. 1 Thess. 3, 5.

b., etiam ego, ubi subiectum se addit alteri, Matth. 2, 8. 10, 32. 16, 18. 21, 24. (Marc. 11, 29.) Luc. 20, 3. Act. 10, 26. 1 Cor. 7, 40. 2 Cor. 11, 21. — in comparatione, Act. 26, 29. 1 Cor. 7, 8. 11, 1. Apoc. 2, 27. — post *τί*, Rom. 3, 7. (cf. 1 Cor. 15, 29. 30. — similiter et ego, Luc. 11, 9. 16, 9. 22, 29. Joh. 5, 17. 15, 9. 17, 9. 20, 21. Hebr. 8, 9. — *κάμοί*, Luc. 1, 3. Act. 8, 19. 1 Cor. 15, 8. — *κάμέ*, 1 Cor. 16, 4.

Κάδος, ου, ὁ, (etiam κάδδος, a χάω = χανδάνω, ἔχαδον, i. q. χωρεῖν, spatiosum esse ad aliquid capiendum) cadus, occurrit apud Horat. et Ovid. (situla, amphora), Luc. 16, 6. (e lectione cod. D. Vulg.)

Καθά, v. infr. καθό.

Καθαίρεσις, εως, ἡ, (a v. καθαιρέω, q. v.) destructio; — πρὸς — ὀχυρωμάτων, ad destruenda munimenta, 2 Cor. 10, 4. (Xen. H. G. 2, 2, 15.) tropic. ut et vox οἰκοδομῆς. Hac ut significatur emolumentum, commodum, ita illa: detrimentum, nos eodem modo: bauen, niederreissen, 2 Cor. 10, 8. 13, 10. (ad stabiliendam potius, quam ad evertendam pacem.)

Καθαιρέω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά et αἱρέω) f. 2. καθελῶ (Luc. 12, 18.), aor. 2. καθεῖλον, (ab absol. ἕλω) **a.**, detraho; — τινά (affixum), Marc. 15, 36. 46. Luc. 23, 53.) — τινὰ ἀπό, c. gen., Act. 13, 29. (οἱ ὁ Jos. 8, 29. 10, 27.) — vi adhibita: deturbo, Luc. 1, 52. — **b.**, destruo, demolior; α., propr.: τὰς ἀποθήκας, Luc. 12, 18. (oppon. οἰκοδομεῖν, v. supr. καθαίρεσις.) — β., trop.: consilia hominum cum arcibus munimentisque comparata, 2 Cor. 10, 5. — perdo; ἔθνη, Act. 13, 19. (Jerem. 24, 6. — Aelian. V. H. 2, 25.) — τὴν μεγαλειότητά τινος, Act. 19, 27.

Καθαίρω, f. αρῶ, perf. κεκάθαρκα, purgo, **a.**, propr.: a sordibus, ab immunditie; — arbores, vites (a surculis inutilibus) amputo, Joh. 15, 2. — **b.**, metaph.: a culpa, expio; — pass., Hebr. 10, 2. (Jerem. 13, 27.)

Καθάπερ, v. καθό.

Καθάπτω, f. ψω, aor. 1. ἧψα, (ex κατά et ἅπτω, apto, annecto) intransit., τινός, me annecto alicui, Act. 28, 3. (cf. v. 4. κρέμαμαι ἐκ —, et v. 5. ἀποτινάξας.)

Καθαρίζω, f. attic. καθαριῶ (Hebr. 9, 14.), aor. 1. ἐκαθάρισα, aor. 1. p. ἐκαθαρίσθην, (ab adi. καθαρός) **a.**, purum reddo, purgo; scil. α., a maculis sordibusque physicis (plerumque intellig. lustrationes rituales). — τί, v. c. vasa, Matth. 23, 25. 26. (Luc. 11, 39.) — cibos, pass., Marc. 7, 19. (καθαρίζον, nominat. participii absol. verte: id, quod s. quae res omnes cibos purgat. v. Herm. ad Viger. p. 768.) — τινά, leprosum, Matth. 8, 2. (Marc. 1, 40. 42. Luc. 5, 12. 13.) 10, 8. 11, 5. (Luc. 7, 22.) Luc. 4, 27. 17, 14. 17. — οἱ ὁ Levit. 14, 8. 9. — etiam: ἡ λέπρα ἐκαθαρίσθη, Matth. 8, 3. — β., sensu morali: a sordibus scelerum, a vitiis; — ἀπὸ μολυσμοῦ σαρκός, 2 Cor. 7, 1. — τὴν συνείδησιν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, Hebr. 9, 14. — καθαρίζειν simpliciter (i. e. καθαρὸν ποιῆσαι, sc. a peccatis), λαὸν ἑαυτῷ, Tit. 2, 14. — τὰς καρδίας, Act. 15, 9. — τὰς χεῖρας, Jac. 4, 8. — τινά τινι (dat. instrum.), Eph. 5, 26. — γ., expio; — τινά, a culpa libero, 1 Joh. 1, 7. (Ps. 50, 4. Ex. 29, 36.) — aliquid purgo, ut pro sacro haberi possit, τὶ ἔν τινι, dat. instr., Hebr. 9, 22. 23. (Levit. 12, 8. Num. 30, 6.) — **b.**, purum habeo, Act. 10, 15. 11, 9. — Not.: dicunt, καθαρίζω esse serioris aevi verbum. Sed ita se habet verbum καθαρίζειν ad καθαίρειν, ut ἐναρίζειν (Hom. Il. 9, 530.) se habet ad ἐναίρειν.

Καθαρισμός, οῦ, ὁ, (a καθαρίζω) purgatio, purgandi s. lavandi ritus; de purg. physica post captum cibum, Joh. 2, 6. — de lavacro baptismi, Joh. 3, 25. — καθαρ. τινος, gen. obi., α., gen. person., de lustrationibus

leviticis puerperarum, Luc. 2, 22. (leg. αὐτῶν, scil. matris infantisque) — v. Levit. c. 12. — leprosorum, Marc. 1, 44. Luc. 5, 14. — v. Levit. 15, 13. — β., gen. rei: ἁμαρτιῶν, ablutio, 2 Petr. 1, 9. — expiatio, Hebr. 1, 3. (ποιεῖσθαι καθαρ. τῶν ἁμ.)

Κάθαρμα, τος, τό, (a καθαίρω) purgamen, 1 Cor. 4, 13. (e nonnullor. codd. lect.) v. περικάθαρμα.

Καθαρός, ά, όν, (a v. καθαίρω, qu. v.) purus (cui nihil inquinamenti admixtum est, oppon. μεμιασμένος et ἄνιπτος, Tit. 1, 15.), **a.**, sensu physico: σινδών, Matth. 27, 59. — λίνον, Apoc. 15, 6. — βύσσινος, 19, 8. 14. — χρυσίον, igne expurgatum, Apoc. 21, 18. — inest dilogia: Joh. 13, 10. (ad vos purgandos praeter pedum lotionem nihil requiritur. Vos estis puri, candidi, mihi vero dediti, quamquam non omnes) 15, 3. (vos estis purgatis palmitibus similes) Tit. 1, 15. (omnia munda mundis) — Hebr. 10, 23. (pura aqua, i. e. quae, ut per se pura est, ita purum reddit, quoniam sanctitatis studio obstringit.) — **b.**, sensu levitico: mundus, a cuius usu non interdictum est, e cuius usu nulla contrahitur immundities, Rom. 14, 20. (πάντα — καθαρά, omnes cibi in licitis numerandi sunt) Tit. 1, 15. — **c.**, sensu morali: α., homo sceleris purus, in quo nihil est improbitatis, doli, malitiae, Tit. 1, 15. (τοῖς καθαροῖς, oppon. μεμιασμένοι, ὧν μεμίανται ὁ νοῦς κ. ἡ συνείδησις) — οἱ τῇ καρδίᾳ (quod ad animum attinet), Matth. 5, 8. — β., cui nihil falsi admixtum est, sincerus, Joh. 13, 10. — ἐκ καθαρᾶς καρδίας, 1 Tim. 1, 5. 2 Tim. 2, 22. 1 Petr. 1, 22. — ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, 1 Tim. 3, 9. — 2 Tim. 1, 3. — γ., in quo nihil est, quod reprobabile sit, θρησκεία, Jac. 1, 27. (junct. c. ἀμίαντος) cultus Dei, quo nihil impuri offertur. — δ., καθαρὸς ἀπό τινος, non culpa maculatus alic. rei: ἀπὸ τ. αἵματος, Act. 20, 26. — quod supplendum, Act. 18, 6. (cf. Gen. 24, 8. Job. 4, 7. Tob. 3, 17.)

Καθαρότης, τητος, ἡ, (a καθαρός) mundities, puritas; — τινός, Hebr. 9, 13. (Xen. Mem. 2, 1, 22.)

Καθέδρα, ας, ἡ, (ex κατά et ἕδρα, quod ab ἕζομαι) sella, subsellium, Matth. 23, 2. (suggestus, Sirac. 12, 12.) — plur., Matth. 21, 12. Marc. 11, 15.

Καθέζομαι, f. εδοῦμαι, ex κατά et ἕζομαι) sedeo; — ἔν τινι, dat. loci, Matth. 26, 55. Luc. 2, 46. Act. 6, 15. Joh. 11, 20. — ἐπί τινος, Matth. 23, 2. — ἐπί τινι, Joh. 4, 6. — πρός τινος, Matth. 26, 55. — πρός τινι, Joh. 20, 12.

Καθεῖς, rectius scribitur καθ' εἷς. v. εἷς.

Καθεξῆς, adv., (ex κατά et ἑξῆς, q. v.) deinceps, Luc. 1, 3. Act. 11, 4. 18, 23. — οἱ καθεξ., qui deinceps sequuntur, Act. 3, 24. (προφητῶν) — neutr. ἐν τῷ καθ. (cf. τὸ νῦν), Luc. 8, 1.

Καθεύδω, imperf. ἐκάθευδον, (ex κατά et εὕδω) dormio, α., propr. (oppon. γρηγορῶ), Matth. 8, 24. (Marc. 4, 38.) 9, 24. (Marc. 5, 39. Luc. 8, 52.) 13, 25. 25, 5. 26, 40. 43. 45. (Marc. 14, 37. 40. 41. Luc. 22, 46. sed v. 45. κοιμᾶσθαι) Marc. 13, 36. 1 Thess. 5, 7. 10. — καθεύδει καὶ ἐγείρεται, (i. e. tempus degit haud sollicitus de semine sparso), Marc. 4, 27. (cf. Ps. 3, 6.) —

b., metaph., tenebris obsitus iaceo, i. e. ea tracto, quae in tenebris tractantur, Eph. 5, 14. (coll. v. 11. Jes. 60, 1.) — 1 Thess. 5, 6.

Καθηγητής, οῦ, ὁ, (a v. καθηγέομαι, duco) propr., **a.**, dux (viae). — **b.**, magister, doctor, Matth. 23, 8. 10.

Καθήκω, (ex κατά et ἥκω) impers. καθήκει, convenit, decet, Ez. 21, 27. — seq. acc. c. inf., Act. 22, 22. — τὸ καθῆκον, honestum, Rom. 1, 28. (2 Macc. 6, 4.)

Κάθημαι, inf. καθῆσθαι, imperf. ἐκαθήμην, 2. pers. κάθῃ (Act. 23, 3.), imperat. κάθου pro κάθεσο, (ex κατά et ἧμαι, verb. depon., cuius solum praes. et imperf. ap. Graecos in usu est) **a.**, *consido;* sedeo, ἐν c. dat., Marc. 4, 1. Luc. 22, 55. (Xen. H. G. 4, 4, 3.) — εἰς, Marc. 13, 3. — μετά τινος, Matth. 26, 58. — κάθου ἐκ δεξιῶν μου, asside ad —, Matth. 22, 44. (Marc. 12, 36. Luc. 20, 42. Act. 2, 34. Hebr. 1, 13.) i. e. mecum impera. — κάθου ὧδε, ὑπό c. acc., Jac. 2, 3. — παρά c. acc., Matth. 13, 1. — ἐπάνω τινός, Matth. 28, 2. — ἐκεῖ, Matth. 15, 29. 27, 36. Job. 6, 3. — οὗ, Act. 2, 2. — absque notatione loci e contextu facile cognoscendi, Matth, 13, 2. — **b.**, *sedeo*, ἐν c. dat., Matth. 11, 16. (Luc. 7, 32.) 26, 69. — ἐν τῇ δεξιᾷ τ. θεοῦ, Col. 3, 1. — ἐν τοῖς δεξιοῖς, Marc. 16, 5. — ἐπί τινος, Matth. 24, 3. 27, 19. Act. 20, 9. — ἐπὶ τοῦ θρόνου, Apoc. 4, 2. al. — τῆς νεφέλης, Apoc. 14, 15. 9, 17. 17, 1. 9. 19, 18. 19. 21. Act. 8, 28. — ἐπί τινι, Act. 3, 10. Apoc. 6, 2. 4. 5. (Xen. Anab. 4, 2, 6.) — ἐπί τι, Matth. 9, 9. (Marc. 2, 14. Luc. 5, 27.) Apoc. 4, 4. 11, 16. 14, 16. 17, 3. 19, 11. Joh. 12, 15. — παρὰ τὴν ὁδόν, Matth. 20, 30. Marc. 10, 46. Luc. 18, 35. — πρός τι, Luc. 22, 56. — ἐπάνω τινός, Matth. 23, 22. — Apoc. 6, 8. — περί τινα, Marc. 3, 32. 34. — ἀπέναντί τινος, Matth. 27, 61. — ἐκ δεξιῶν τινος, Matth. 26, 64. Marc. 14, 62. Luc. 22, 69. — ἐκεῖ, Matth. 27, 36. Marc. 2, 6. — οὗ, ubi, Act. 2, 2. Apoc. 17, 15. — absque notatione loci e contextu facile cognoscendi, Marc. 5, 15. (Luc. 8, 35.) Luc. 5, 17. Joh. 2, 14. 9, 8. 1 Cor. 14, 30. — Verbum sedendi emphaseos quidquam habet, de iis dictum, qui munere aliquo fungentes sedent, ita dic. de iudicibus, Act. 23, 3. — de rege (nomin.), Apoc. 18, 7. — de doctoribus: ἐπὶ καθέδρας, Matth. 24, 3. adde: Joh. 2, 14. (de nummulariis) — de lugentibus, Luc. 10, 13. (ἐν σακκῳ, i. e. sacco circumdati, ἐν σποδῷ, cinere obsiti) — de iis, qui obambulare non possunt in tenebris, Matth. 4, 16. Luc. 1, 79. (Jes. 9, 1. 42, 7. Sirac. 50, 26.) — claudi, Act. 14, 8.

c., *habito*, Luc. 21, 35. (cf. Act. 17, 26.) Apoc. 14, 6. — 1 Sam. 1, 22. Jes. 9, 1. Nehem. 2, 6.

Καθ' ἡμέραν, v. ἡμέρα.

Καθημερινός, ή, όν, quotidianus, Act. 6, 1. (Judith. 12, 15. — Jos. Ant. 3, 10, 1. 12, 7, 8. (forma serior pro: καθημέριος, sed cf. μεθημερινός, quod habent Plato et Demosth., et μεσημβρινός ap. Thuc., Aesch.)

Καθίζω, f. ίσω, (Matth. 25, 31. Attici praeterea: καθιζήσω, καθιῶ), perf. κεκάθικα, f. m. καθίσομαι, (ex κατά et ἵζω, sedere facio) **a.**, transit. α., sedere facio, — τινά (sic saepius ap. Hom.), seq. ἐπί τινος, Act. 2, 30. (Aelian. V. H. 7, 1. Thuc. 4, 90.) — ἔν τινι, Eph. 1, 20. — med., καθίζομαι ἐπί τινος, sedem occupo in —, Luc. 22, 30. — β., considere facio aliquem,

qui iudicis partes agat (Ovid. Metam. 12, 627.), 1 Cor. 6, 4. cf. κάθημαι. — **b.**, intransit. (καθίζειν ἑαυτόν), α., *consido*, Matth. 5, 1. 13, 48. Marc. 9, 35. Luc. 4, 20. 5, 3. 16, 6. (scil. σεαυτόν) Joh. 8, 2. Act. 13, 14. 16, 13. — seq. inf., 1 Cor. 10, 7. — ἔν τινι (ἐν δεξιᾷ), Hebr. 1, 3. 8, 1. 10, 12. 12, 2. — ἐπί τινι, Marc. 11, 7. — εἰς (τὸν ναόν), 2 Thess. 2, 4. — ἐπί c. acc., Apoc. 20, 4. Joh. 12, 14. Marc. 11, 2. (quem nemo unquam conscendit, Luc. 19, 30.) v. 7. — ἐπί τινος, Joh. 19, 13. Act. 12, 21. 25, 6. 17. — κατέναντί τινος, Marc. 12, 41. — σύν τινι, Act. 8, 31. — ὧδε, Marc. 14, 32. — αὐτοῦ, Matth. 26, 36. (Gen. 22, 5.) — καθίσας cum verbo finito, Luc. 14, 28. 31. — β., *sedeo;* — ἔν τινι, Apoc. 3, 21. — seq. ἐπί c. gen., Matth. 23, 2. 25, 31. — ἐκ δεξιῶν κ. ἐξ εὐων., Matth. 20, 21. 23. Marc. 10, 37. 40. — Caeterum cum hoc verbo, utramque significat. et considendi et standi coniungente cf. verba ἀνάκειμαι, κάθημαι, ἵστημι. — commoror (c. acc. durationis), Act. 18, 11. — ἔν τινι (πόλει), Luc. 24, 49. (Ex. 16, 29.)

Med., sedeo; — ἐπί τινος, Luc. 22, 30. (Matth. 19, 28. ἐπί τι.)

Καθίημι, f. καθήσω, (ex κατά et ἵημι, mitto) demitto; — εἰς (τὸ μέσον ἔμπροσθέν τινος), Luc. 5, 19. — διά τινος, ibid. et Act. 9, 25. — Pass. (καθιέμενος, qui demittitur) ἐπί τινος, Act. 10, 11. — ἔκ τινος, 11, 5.

Καθίστημι, f. καταστήσω, (apud seriores etiam καθιστάω, unde part. καθιστῶν, Act. 17, 15.) aor. 1. p. κατεστάθην, (ex κατά et ἵστημι) **a.**, activ., α., sisto, colloco, τινὰ ἐπί τινος, praeficio aliquem rei, Matth. 24, 45. (Luc. 12, 42. lege: ὃν κατέστησε) 25, 21. 23. Act. 6, 3. — ἐπί τινι, Matth. 24, 47. Luc. 12, 44. — ἐπί τι, Hebr. 2, 7. — Ps. 8, 6. Dan. 3, 12. — τινά, constituo (aliquem, qui aliquod munus administret), Tit. 1, 5. — τινὰ εἴς τι, Hebr. 8, 3. (εἰς τὸ προσφέρειν δῶρα, ad offerenda munera; h. l. pass.) — seq. ἵνα, Hebr. 5, 1. (h. l. pass.) — τινά τι (acc. praedic., ut lat. constituo), Luc. 12, 14. (Ex. 2, 14.) Act. 7, 10. 27. 35. Hebr. 7, 28. (sic etiam Graeci) — reddo aliquem aliquid (qui id esse pergat), Rom. 5, 19. (h. l. pass.) 2 Petr. 1, 8. (h. l. activ.) — β., deduco, Act. 17, 15. (Jos. 6, 23. 1 Sam. 5, 3. 2 Chron. 28, 15. — Xen. Anab. 4, 8, 8.) — **b.**, Med. καθίσταμαι, me colloco; ἐν seq. plur., inter, Jac. 3, 6. — c. nom. praedicat., 4, 4.

Καθό (i. e. καθ' ὅ), secundum quod, i. e. vel quemadmodum, Rom. 8, 26. — vel prout, 2 Cor. 8, 12. (καθὸ ἐὰν ἔχῃ τις) — 1 Petr. 4, 13. — καθά, quemadmodum, Matth. 27, 10. (Gen. 7, 9. — Xen. Oecon. 15, 3.) — καθάπερ, sicut videlicet, wie denn auch, wie bekanntlich, Rom. 4, 6. 2 Cor. 1, 14. 3, 13. 18. 1 Thess. 2, 11. 3, 6. 12. 4, 5. Hebr. 4, 2. 5, 4. — seq. οὕτως, Rom. 12, 4. 5. 1 Cor. 12, 12. 2 Cor. 8, 11.

Καθολικός, ή, όν, (ex κατά et ὅλος) universalis, generalis — ἐπιστολαί, i. e. epistolae coetibus sive fidelibus omnibus scriptae. Inscriptae hoc nomine sunt Jacobi, Petri, Joannis et Judae epistolae in editionib. Complut. Erasm. Steph. aliisque. Cf. Euseb. H. E. 4, c. 23. 6, c. 14.

Καθόλου, (ex καθ' ὅλον) omnino, prorsus, (Ex. 13, 3. Amos. 3, 3. — Xen. Equestr. 8, 1.) Act. 4, 18.

Καθοπλίζω, f. ίσω, (ex κατά et ὁπλίζω) armo, armis instruo, Luc. 11, 21. (pass., cf. Jerem. 46, 9.)

Καθοράω (ῶ), (ex κατά et ὁράω) conspicio, cf. gr. καταβλέπω, καταμανθάνω, κατεῖδον, κατοπτεύω), Rom. 1, 20.

Καθότι (i. e. καθ' ὅτι), siquidem, Luc. 1, 7. 19, 9. Act. 2, 24. — i. q. καθό, prout, (καθ' ὅ, τι) Act. 2, 45. 4, 35. — Ex. 1, 12. 17. — Thuc. 4, 35. et 118.

Καθώς (i. e. καθ' ὡς), **a.**, sicut, quemadmodum, α., in priori comparat. membro: Luc. 6, 31. 1 Joh. 2, 27. Rom. 1, 28. — seq. οὕτως, Luc. 11, 30. 17, 26. Joh. 3, 14. 2 Cor. 1, 5. 10, 7. Col. 3, 13. Hebr. 5, 6. 1 Joh. 2, 6. — seq. καί, auch, 1 Cor. 15, 49. Joh. 15, 9. 17, 18. 21. 20, 21. 1 Joh. 2, 18. 4, 17. — verbum ei addendum ex apodosi, Phil. 2, 12. — abest apodosis, quia oratio excidit e constructione, 1 Tim. 1, 3. Hebr. 3, 7. (apod. v. 12.) Gal. 3, 6. — Joh. 6, 58. (supple: non sic capitur ex hoc pane.) — β., annectitur verbis praecedent. post demonstrat. οὕτως, Luc. 24, 24. — adverb. demonstrat. οὕτως non expresso, Matth. 21, 6. 26, 24. 28, 6. (Marc. 16, 7.) Marc. 15, 8. Luc. 1, 55. 70. 11, 1. Joh. 1, 23. 5, 23. 15, 10. 12. 17, 11. 16. 22. 23. Act. 10, 47. 15, 8. 22, 3. Rom. 1, 13. 15, 7. 1 Cor. 5, 7. 8, 2. 10, 6. 7. 10. 33., 11, 1. 2. 13, 12. 2 Cor. 1, 14. 9, 3. 2, 7. 3, 6. Eph. 4, 17. 21. 32. Col. 1, 6. 7. 1 Thess. 4, 1. 1 Joh. 3, 3. 7. 2 Joh. v. 4. 3 Joh. v. 2. — in parenthesi, 1 Thess. 2, 13. (ut vere est, so wie es diese wirklich — ist.) — γ., c. verbo εἰμί, qualis, 1 Joh. 3, 2. (ante καθώς suppl. οὕτως) 1 Cor. 4, 17. Marc. 9, 13. (sens.: ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως καθὼς γεγρ. ἐπ' αὐτόν, i. e. ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἐθέλησαν.) — **b.**, prout, Act. 7, 17. (eadem ratione, qua) 11, 29. Marc. 4, 33. Job. 5, 30. 1 Cor. 12, 11. 18. 1 Petr. 4, 10. — **c.**, i. q. quandoquidem, dem gemäss, dass, Joh. 17, 2. 1 Cor. 1, 6. 5, 7. Eph. 1, 4. 5, 2. Phil. 1, 7. — **d.**, adiunct. verbis dicendi in oratione indir. pro ὡς s. πῶς, Act. 15, 14. 3 Joh. v. 3.

Not. in locis sub a, τὸ καθώς saepissime (ut omnes coniunctiones comparativae) in scriptis N. T. sibi associatam habet copulam „καί" ex usu hebr. כְּ seq. וְ.

Καί, coniunct. copulat., **a.**, *et*. Non est, quod locos ad comprobandum hunc voculae significatum e N. T. scriptis afferamus, cum in quavis pagina fere centies occurrat. Ex iis, quae rhetorici generis sunt, decerpamus haec: α., Scriptores N. T. historici, simplicitatem sermonis hebraici servantes, illa coniunctione etiam ad continuandam orationem utuntur, ubi linguae aliae nexum logicum adhibitis aliis coniunctionibus, v. c. caussalibus, conditionalibus, finalibus, al. construere solent; sufficit illis membra sententiarum iuxta se posuisse et vinculo particulae „καί" coniunxisse. Cavendum tamen est, ne pro arbitrio copulativae particulae aut substituamus (nexus magis coarctandi caussa) alias, v. c. *et tamen*, *quamquam*, (in locis, ubi vocula illa contraria coniungit, ut Matth. 3, 14. 7, 7. 10, 29. 12, 5. 39. 20, 12. al. Marc. 9, 18. Luc. 7, 32. 33. Job. 1, 10. 2, 20. 3, 10. 32. 4, 20. 6, 17. 70. 7, 19. 25 et 26. 8, 52. 57. al.), *ideoque* (Matth. 16, 18.), — *ut*, (ἵνα) Matth. 4, 19. Marc. 6, 22. Job. 7, 52. (ἐρεύνησον καὶ ἴδε. Cf. illud: divide et impera) — *et quidem*, v. c. 1 Cor. 2, 2. 3, 5. Hebr. 5, 11. 10, 25. — Joh. 1, 16. (sens. nos accepimus primum omnes, deinde gratiam alteram altera maiorem) — δι' ὅ (Joh. 7, 22. Rom. 11, 34.),

ὅτε, (Luc. 23. 44. al.) — aut simplicis orationis membra *participiorum* compedibus adstringamus (v. c. in locis Joh. 3, 19. 6, 58. 11, 26. 12, 41. Matth. 18, 21. Eph. 4, 26.) — aut τό· καὶ οὗτος mutemus in: ὅς (Joh. 7, 4. Luc. 7, 12. al.) — nam his artificiis saepe fit, ut verba sua nativa vi priventur. — καὶ ex Hebraeorum ratione: καὶ ἐγένετο . . καὶ ita ponitur, ut illud: καὶ ἐγ. protasin, posterius καί vero apodosin faciat, Marc. 2, 15. Luc. 7, 11. 19, 15. — 5, 1. 17. 8, 1. 22. 10, 38. 21, 15. Hic latino interpreti participii cuiusquam usus facile conceditur.

β., coniunct. καί saepius duo vocabula sic copulat, ut ἓν διὰ δυοῖν expressum videatur. Sed id vere factum esse tum demum dici potest, si vocum copulatarum prior latior posteriore est atque illius notionem veluti specificam intra suos fines complectitur (exempla: Luc. 2, 47. (ἡ σύνεσις καί αἱ ἀποκρίσεις intelligentià responsionibus declarata) 21, 15. (στόμα κ. σοφίαν sermonem sapientia plenum) Act. 1, 25. (hoc ministerium, quod est munus apostolicum) 23, 6. (περὶ ἐλπίδος κ. ἀναστάσεως νεκρῶν, propter resurrectionem, spem nostram) 2 Tim. 4, 1. Tit. 2, 13. 1 Petr. 4, 14. 2 Petr. 1, 16. Rom. 1, 5. — Sed haec figura orationis rarissime se conspicuam praebet. Falso enim interpretes eam reperiri contenderunt, Matth. 3, 11. (ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί) et Joh. 3, 5. (quasi illud reddendum sit: spiritu igneo, et hoc Joannis: ἐξ ὕδατος κ. πνεύματος: ex aqua spirituali) 4, 23. Act. 14, 13. 17, 25. Col. 2, 8. al.

γ., καὶ — καί, et, — et, Matth. 10, 28. Marc. 3, 24. 25. 26. 9, 13. 22. Joh. 4, 36. 7, 28. 9, 37. Act. 23, 3. 26, 29. (καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ, ocius serius) Phil. 4, 9. 16. (καὶ ἅπαξ καὶ δίς.)

δ., καί iunct. cum aliis particulis: καὶ γάρ, v. γάρ, — καίγε, v. γέ. — καὶ νῦν, formula adhortantis, Act. 3, 17. 20, 25. 1 Joh. 2, 28. — καί ante quaestionem: καὶ πῶς, Marc. 4, 13. Luc. 20, 44. Joh. 14, 5. Act. 2, 8. — καὶ τίς, Marc. 10, 26. Luc. 10, 29. — καὶ πόθεν, Marc. 12, 37. Luc. 1, 43. — κἀγώ, et ego, Joh. 6, 57. al.

b., *etiam*, Matth. 5, 39. 40. 12, 45. Marc. 2, 28. 4, 25. 8, 7. 11, 45. Luc. 6, 16. Joh. 8, 19. 25. Rom. 1, 13. 15. 8, 22. 23. 1 Cor. 4, 7. 15, 29. al. — ὡς, καθώς, — in altera sententiae parte: καί, Luc. 6, 31. Joh. 6, 57. 13, 15. 33. Act. 7, 51. (Rom. 5, 12. huc non pertinet: abest enim apodosis, v. v. 18.) 1 Cor. 15, 49. Gal. 1, 9. 1 Joh. 4, 17. al. — i. q. vel, adeo, Matth. 10, 30. Marc. 1, 27. Luc. 10, 17. 1 Cor. 2, 10. Gal. 2, 13. — Luc. 18, 7. — ὡς (καθώς, ὥσπερ, καθάπερ, ὁμοίως) καί, 1 Cor. 7, 7. 9, 5. — καθὼς καί, 10, 6. 10. 11, 1. 13, 12. 14, 34. Rom. 1, 13. 15, 7. Eph. 6, 17. — οὕτω καί, 1 Cor. 11, 12. 12, 12. 15, 22. 46. Rom. 5, 11. 19. Col. 1, 6. Gal. 4, 3. 6, 2. 32. (Ex. 34, 1.) v. κἀγώ. — ὁμοίως καί, Joh. 6, 11. — καθάπερ καί, Rom. 12, 4. v. καθάπερ. — ἀλλὰ καί, sed etiam, Matth. 21, 21. Luc. 24, 22. Joh. 5, 18. Rom. 1, 32. 5, 11. 8, 23. 9, 10. 2 Cor. 7, 7. 8, 10. 19. 9, 12. Phil. 2, 27. 2 Tim. 4, 8. 1 Joh. 2, 2. Joh. 11, 52. — sed adeo, quin imo, Luc. 12, 7. 16, 21. — at etiam (in apodosi post praegressum εἰ), Rom. 6, 5. (e confusione duarum constructionum.) — δὲ καί, Matth. 3, 10. Luc. 2, 4. 3, 9. 5, 36. 6, 6. 14, 12. apud Luc. saepissime. — Joh. 15, 24. 18, 3. 3 Joh. v. 12. — καὶ γάρ, nam etiam, v. γάρ p. 135. — ἐὰν καί, et εἰ καί (v. ἐάν et εἰ), κἄν (crasis ex καὶ ἐάν), etiam si,

Marc. 5, 28. Joh. 8, 14. Act. 5, 15. al. — εἰς τοῦτο — καί cett., 2 Cor. 2, 9. — ἢ καί, vel etiam, Luc. 11, 12. 12, 40. 19, 42. — καίγε, v. γέ. — καὶ — δέ, verum etiam, Marc. 4, 33. Luc. 2, 35. Joh. 6, 51. 8, 17. 13, 27. Act. 3, 24. 5, 32. 2 Tim. 3, 12. 2 Petr. 1, 5. 1 Joh. 1, 3. (Xen. Anab. 1, 1, 2.) — Denique nota: καὶ ἐν — οὐ, et ne unum quidem (ex hebr.), Matth. 10, 29.

Not.: crasin faciunt κἀγώ, κἀμοί, κἀμέ, κἄν, κἀκεῖ, κἀκεῖθεν, κἀκεῖνος.

Καϊάφας, α, ὁ, (i. q. κηφᾶς, syr. כֵּיפָא, petra, saxum) Caiphas, pontifex maximus Judaeor. hac dignitate ornatus a Valerio Grato, Judaeae Praeside, qui Simonem pontificatu exuerat. Postea Vitellius, praeses Syriae, Caiapham removit et in eius locum Jonathanem, Anani pontificis filium suffecit (Jos. Ant. 18, 2, 2. 4, 3.), Matth. 26, 3. 57. Luc. 3, 2. Joh. 11, 49. 18, 13. 14. 28. Act. 4, 6.

Κάϊν, (Jos. Κάϊς. hebr. קַיִן, acquisitus, a קָנָה, acquisivit, Gen. 4, 1.) Cain, filius primogenitus Adami, Hebr. 11, 4. 1 Joh. 3, 12. Jud. v. 11. (Sap. 12, 10. 11.)

Καϊνάν, ὁ, (קֵינָן) Cainan. 1., filius Enosi (Gen. 5, 9. 10.) Luc. 3, 37. — 2., filius Arphaxadi (ap. τοὺς ὁ Gen. 11, 12. 1 Chron. 1, 18.) Luc. 3, 36.

Καινός, ή, όν, novus (opp. παλαιός, vetustus, obsoletus) i. e. α., nondum usu tritus, Matth. 9, 17. Marc. 2, 22. Luc. 5, 38. — ἱμάτιον, Luc. 5, 36. — πλήρωμα, Marc. 2, 21. — μνημεῖον, Matth. 27, 60. Joh. 19, 41. — καινὰ κ. παλαιά, Matth. 13, 52. — novum, quod in rei abrogandae locum succedit eaque praestantius est; — διαθήκη, Matth. 26, 28. (Marc. 14, 24. Luc. 22, 20. 1 Cor. 11, 25. — Jerem. 31, 22. 31.) — Hebr. 8, 13. coll. v. 8. 9, 15. — 2 Cor. 3, 6. (foedus, quod non lege scripta animos terret, sed sancta vitae aeternae sponsione vigore ac voluptate animum perfundit.) — καινοὶ οὐρανοί, καινὴ γῆ, 2 Petr. 3, 13. Apoc. 21, 1. (Jes. 65, 17. 66, 22.) — Ἱερουσαλήμ, Apoc. 21, 2. — ἄνθρωπος, Eph. 2, 15. 4, 24. (Ez. 18, 31.) — καινὰ πάντα ποιῶ, omnia in novam melioremque formam redigo, Apoc. 21, 5. — γέννημα — πίνω καινόν, ex fructu — iterum, de integro bibo, Marc. 14, 25.

β., aliquid novi generis, quod antea non fuit, insolitum, inauditum; — διδαχή, Marc. 1, 27. Act. 17, 19. — ἐντολή, praeceptum nunc primum datum, Joh. 13, 34. 1 Joh. 2, 7. et 2 Joh. v. 5. (oppon. παλαιά, i. e. ἣ ἠκούσθη ἀπ' ἀρχῆς) v. 8. (quae nunc primum usu invalescere et observari coepit.) — ὄνομα, Apoc. 2, 17. (explicatur h. l. ὃ οὐδεὶς ἔγνω, Jes. 62, 2. 65, 15.) — ᾠδὴ καινή, Apoc. 5, 9. 14, 3. — λέγειν, ἀκούειν τι καινότερον, Act. 17, 21. (comparatio instituitur rei cum eo, quod iam est. Trita phrasis: τί νεώτερον, quid novi?) Gal. 6, 15. — κτίσις, 2 Cor. 5, 17. — καινὰ τὰ πάντα, omnia sunt res novae, quae antea non exstiterunt, longe alia esse coeperunt, quam quae fuerunt antea (aliter Apoc. 21, 5. v. supr.). — καιναὶ γλῶσσαι, insolitae, tribuuntur hominibus spiritu S. afflatis, Marc. 16, 17. (cf. Luc. 10, 19. Matth. 28, 18.) ut αἱ ἕτεραι γλῶσσαι, Act. 2, 4. — v. νέος.

Καινότης, τητος, ἡ, (a καινός) novitas, Rom. 7, 6. (ἐν καινότητι πνεύματος, vulgo capiunt pro: ἐν καινῷ πνεύματι, perperam. Sens. potius:

in novo statu, in quo nos collocat τὸ πνεῦμα, et in quo nobis non amplius imperat τὸ γράμμα. Plane ita 6, 4. (hoc non dictum pro: ἐν καινῇ ζωῇ, quasi iam fuisse dixerit auctor aliquam ζωὴν παλαιάν. Sed enarra: in novo statu, qui vitam repraesentat.)

Καίπερ, coniunct., quamquam (semper in Graecor. scriptis constr. c. participio), Phil. 3, 4. Hebr. 5, 8. 7, 5. 12, 17. 2 Petr. 1, 12. — sequitur verbum finitum, Apoc. 17, 8. (in textu vulg. Sed legendum potius καὶ παρέσται.)

Καιρός, οῦ, ὁ, (derivant a κάρα s. κάρη, τό, caput, vel a κείρω, unde ἡ κήρ) temporis articulus, temporis punctum (στιγμὴ χρόνου, Zeitpunkt). — **a.**, *tempus opportunum*, Act. 24, 15. (μεταλαμβάνειν) Rom. 12, 11. (textus vulg. κυρίῳ) Gal. 6, 10. (ἔχειν) Eph. 5, 16. ἐξαγοράζειν) Col. 4, 5. (ἐξαγοράζεσθαι) — Xen. Cyr. 1, 3, 8. — seq. infinit., Hebr. 11, 15. — 1 Petr. 4, 17. — τινός, Hebr. 11, 11. (παρὰ καιρὸν ἡλικίας, praeter opportunitatem aetatis.) — ὁ ἐμός, et ὁ ὑμέτερος, mihi, vobis opportunum, Joh. 7, 6. 8. (ὁ ἐμὸς πεπλήρωται) Matth. 26, 18. (h. l. tempus paschatis celebrandi.) — δεκτός, 2 Cor. 6, 2. (Jes. 49, 8.) — **b.**, *tempus iustum; ἐν καιρῷ*, suo tempore, Matth. 24, 45. (Luc. 12, 42.) Luc. 20, 10. 1 Petr. 5, 6. — πεπλήρωται, Marc. 1, 15. — ἤγγικε, Luc. 21, 8. Apoc. 1, 3. 22, 10. — πρὸ καιροῦ, Matth. 8, 29. Rom. 13, 11. 1 Cor. 4, 5. τῷ καιρῷ, Marc. 12, 2. — συκῶν, tempus maturandis ficubus aptum, Marc. 11, 13. — **c.**, *tempus certum* et *definitum*; — ἄχρι καιροῦ, ad certum usque tempus, ad tempus, Luc. 4, 13. Act. 13, 11. — πρὸς καιρόν, ad certum tantum tempus, ad tempus, Luc. 8, 13. 1 Cor. 7, 5. — κατὰ καιρόν, statuto tempore, Joh. 5, 4. Rom. 5, 6. — ἔσται καιρὸς ὅτε cett., 2 Tim. 4, 3. — ὀλίγον καιρόν (ἔχει), eine kurze Frist, Apoc. 12, 12. — pl., Eph. 1, 10. — ἐν ἐκείνῳ τ. κ., Matth. 11, 25. 12, 1. 14, 1. Eph. 2, 12. — κατ' ἐκεῖνον τ. κ., Act. 12, 1. 19, 23. Rom. 9, 9. — ἐν αὐτῷ τῷ κ., Luc. 13, 1. — ἐν ᾧ κ., Act. 7, 20. — ἐν τῷ νῦν κ., Rom. 11, 5. 2 Cor. 8, 13. — ἐν παντὶ κ., semper, quovis tempore, Luc. 21, 36. Eph. 6, 18. — εἰς τίνα καιρόν, 1 Petr. 1, 11. — ὁ κ. τινος, tempus alicui statutum vel datum, quod expleat, — gen. rei: tempus, quo aliquid eveniet; — τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως, 2 Tim. 4, 6. — Luc. 1, 20. 19, 44. — Act. 3, 20. Hebr. 9, 10. — vel quo forte evenit (accidit), Luc. 8, 13. — vel quo quid consueto more evenit; — τοῦ θερισμοῦ, Matth. 13, 30. — τῶν καρπῶν, quo fruges maturescunt, Matth. 21, 34. 41. — πρὸς καιρὸν ὥρας, ad tempus horae, i. e. ad breve tempus, 1 Thess. 2, 17. — plur., καιροὶ κ. ὁροθεσίαι κατοικήσεως, Act. 17, 26. — gen. pers.: καιροὶ ἐθνῶν, tempus gentilibus concessum, Luc. 21, 24. 2 Thess. 2, 6. — (tempus, quo in publicum proditurus est Antichristus) — τῶν νεκρῶν, tempus mortuis in vitam revocandis et iudicandis statutum, Apoc. 11, 18. — καιροῖς ἰδίοις, tempus alicui (mihi, tibi, sibi, illi, nobis etc.) constitutum, Gal. 6, 9. 1 Tim. 2, 6. 6, 15. Tit. 1, 3. — **d.**, *temporis periodus* (maior, at circumscripta), α., anni tempora; — καιροὶ καρποφόροι, Act. 14, 17. — annus: καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιρῶν, annus, duo anni et sex menses, Apoc. 12, 14. (coll. v. 6. ex Dan. 7. 25. 12, 7.) — β., dies anni, qui agendis festis destinati sunt, Gal. 4, 10. (Ex. 23, 14. Levit. 23, 4.) — γ., in distributione temporum oeconomiae per Christum factae accommodata, ℵ., tempus praesens, ὁ νῦν καιρός,

Rom. 3, 26. 11, 5. — *ὁ καιρὸς ὁ ἐνεστώς*, Hebr. 9, 9. (quo ingressus in verum sanctuarium factus est: v. *ἐνίστημι.*) — boc saeculum, quod agitur ante reditum Cbristi gloriosum, (i. q. *οὗτος ὁ αἰών*), Marc. 10, 30. (Luc. 18, 30.) Rom. 8, 18. — ב., *ὕστεροι καιροί*, tempora, quae reditum Christi antcccedunt, 1 Tim. 4, 1. — ג., *ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ* (quasi: tempore, quo omne tempus desiit), 1 Petr. 1, 5. — in boc incidere dicuntur *καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προςώπου τοῦ κυρίου*, Act. 3, 19. — *χρόνοι κ. καιροί*, Zeitpunkte, Act. 1, 7. 1 Thess. 5, 1. — Matth. 16, 3. (*σημεῖα τῶν καιρῶν*, i. e. ὃ οἱ *καιροὶ σημαίνουσι.*) Luc. 12, 56. (*τὸν καιρὸν τοῦτον*, buius temporis rationem cett.) — *καιροὶ χαλεποί*, 2 Tim. 3, 1.

Καῖσαρ, αρος, ὁ, Caesar (propr. agnomen Julii Caesaris, adscitum ab Octaviano Augusto eiusque successoribus postea in nomen appellativum mutatum, quo Romanorum summi principes ornarentur), Matth. 22, 17. 21. Luc. 2, 1. 3, 1. 20, 22. 23, 2. Job. 19, 12. Act. 11, 28. 17, 7. Phil. 4, 22.

Καισαρεία, ας, ἡ, Caesarea, nomen duarum urbium Palaestinensium, **1.**, Caesarea Philippi ad radices Libani prope Jordanis fontes in Gaulonitide sita, antiquissimis temporibus לַיִשׁ, Jud. 18, 27. לֶשֶׁם, Jos. 19, 47. — דָּן, Jud. 18, 7. et seriori tempore a monte Paneo, sub quo iacebat, Paneas nominata, *ἣν Πανεάδα Φοίνικες προςαγορεύουσιν*, Euseb. H. E. lib. 7, 17. recentioribus vero temporibus, cum Pbilippus tetrarcha eam restaurasset et ampliasset, ab eodem in bonorem Tiberii Caesaris Caesarea (Jos. Ant. 18, 2, 2.), denique ab Agrippa minore in Neronis bonorem Neronia s. Neronias appellata (Jos. Ant. 20, 8. et 9.), Matth. 16, 13. (Marc. 8, 27.) — **2.**, Caesarea Palaestinae iuxta mare mediterraneum ab Herode M. in loco turris Stratonis inter Joppen et Tyrum aedificata (*παράλιος*, Jos. B. J. 3, 9, 7.), portu instructa et a conditore Herode nomine Caesareae in Augusti honorem condecorata *σεβαστή* i. e. augusta, cognominabatur (Jos. Ant. 16, 5, 1.), metropolis Palaestinae primae, pracsidum Romanorum scdes et maxime a Graecis inbabitata (Jos. B. J. 2, 9, 1. Ant. 8, 7. 15, 9.), Act. 8, 40. 9, 30. 10, 1. 24. 11, 11. 12, 19. al.

Καίτοι, coniunct., (ex *καί* et *τοί*) quamvis, Hebr. 4, 3, (quamvis creationis opus iam dudum absolutum esset adeo, ut requies illa non intelligi possit ipsius Dei esse ab illo opere requiescentis.) — *καίτοιγε*, v. sub voc. *γέ*.

Καίω, f. *καύσω* et *καύσομαι*, perf. p. *κεκαυσμένος*, aor. 1. p. *ἐκαύθην*, **a.**, accendo, incendo; — *τί* (*λύχνον*), Matth. 5, 15. — pass. (inccndor), ardeo, Luc. 12, 35. Hebr. 12, 18. (*πυρί.*) Apoc. 4, 5. 8, 8. 10. (*πυρί.*) 19, 20. 21, 8. (cf. Dan. 3, 6. seq.) — *λύχνος καιόμενος*, fax rectam viam monstrans, Joh. 5, 35. (cf. Mattb. 21, 32.) — *ἡ καρδία* (*ἦν*) *καιομένη*, ardebat, i. e. vehementer commota erat, Luc. 24, 32. — **b.**, pass., uro (flammis datus), Joh. 15, 6. 1 Cor. 13, 3. (*ἵνα καυθήσωμαι*) — comburor, igne consumor, Matth. 13, 40. (Codd. *κατακαίεται.*)

Κἀκεῖ, (per crasin ex *καί* et *ἐκεῖ*) et, etiam ibi (illic), Matth. 5, 23. 10, 11. 28, 10. Marc. 1, 35. Joh. 11, 54. Act. 14, 7. 22, 10. 25, 20. 27, 6. — iunct. cum *ἔρχεσθαι* (pro *ἐκεῖσε*), Act. 17, 13.

Κἀκεῖθεν, (per crasin ex *καί* et *ἐκεῖθεν*) et illinc (inde), **a.**, de

loco, Marc. 10, 1. Act. 7, 4. 14, 26. 20, 15. 21, 1. 27, 4. 12. 28, 13. — **b.**, de tempore: et deinde (abhinc), Act. 13, 21. (*οἱ ὁ* 2 Reg. 2, 25.)

Κἀκεῖνος, *εἴνη*, *ο*, (per crasin ex *καί* et *ἐκεῖνος*) et ille, Luc. 11, 7. Joh. 7, 29. 10, 16. 19, 35. Act. 18, 19. — *ταῦτα*, — *κἀκεῖνα*, Matth. 23, 23. (Luc. 11, 42.) — cum soni elatione: Matth. 15, 18. — etiam ille (pro: hic), Matth. 20, 4. Marc. 12, 4. 5. 16, 13. Luc. 22, 12. Marc. 16, 11. — (pro: et ipse) Joh. 14, 12. 17, 24. — Act. 15, 11. Rom. 11, 23. al.

Κακία, *ας*, *ἡ*, (indoles eius, qui est *κακός*) **a.**, malignitas, i. e. *α.*, malitia (eius, qui aliis male vult), Tücke, Rom. 1, 29. Eph. 4, 31. Col. 3, 8. Tit. 3, 3. (iunct. cum *φθόνος*) Jac. 1, 21. 1 Petr. 2, 1. — *β.*, improbitas 1 Cor. 5, 8. 14, 20. — eius, qui mala fovet consilia, Act. 8, 22. (coll. v. 21.) — Xen. Mem. 1, 2, 28. — *γ.*, universe: improbitas, quao leges violare non erubescit, 1 Petr. 2, 16. — **b.**, molestia, aerumna, Plage, Matth. 6, 34. (Amos. 3, 6. Eccles. 7, 14. Sirac. 19, 6.) v. *κακόω*.

Κακοήθεια, *ας*, *ἡ*, (a *κακοήθης*, quod ex *κακός* et *ἦθος*) morum pravitas; — speciat., malevolentia (odium animo insidens), Rom. 1, 29. (cf. Esth. 8, 13. — Jos. Ant. 16, 3, 1.)

Κακολογέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *κακολόγος*. — Pro *κακολογεῖν* elegantius *κακῶς λέγειν*) — *τινά*, maledico, convicior alicui, schmähen, Marc. 9, 39. (cf. Luc. 11, 15.) — *τί*, Matth. 15, 4. Marc. 7, 10. Act. 19, 9. — Prov. 20, 20. Ez. 22, 7. Ex. 22, 28. ubi in altero membro: *ἐρεῖς κακῶς*.

Κακοπάθεια, *ας*, *ἡ*, (a voc. *κακοπαθής*, mala patiens, quod ex *κακός* et *πάσχω*) malorum perlatio, Jac. 5, 10. (discite prophetarum exemplis mala perferre aequo animo) — Mal. 1, 13. 2 Macc. 2, 27.

Κακοπαθέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *κακοπαθής*, i. e. *κακὰ πάσχω*) mala (aerumnas, labores) patior (perfero), 2 Tim. 2, 3. 9. 4, 5. Jac. 5, 13. — *οἱ ὁ* Jon. 4, 10. — Xen. Mem. 1, 4, 17.

Κακοποιέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *κακοποιός*, i. e. *κακὰ ποιῶν*) malefacio, i. e. **a.**, noxam affero, Marc. 3, 4. Luc. 6, 9. (oppon. *ἀγαθοποιῆσαι*) — Xen. Mem. 3, 5, 26. — **b.**, mala patro, scelera committo, 1 Petr. 3, 17. 3 Joh. v. 11.

Κακοποιός, *οῦ*, *ὁ*, *ἡ*, *όν*, *τό*, (ex *κακόν* et *ποιέω*) maleficus, Joh. 18, 30. 1 Petr. 2, 12. 14. 3, 16. 4, 15. — Prov. 12, 4.

Κακός, *ή*, *όν*, ***malus***, malae indolis (apud Homer. ignavus, oppon. *ἐσθλός*.) **a.**, adiect. nominibus: *δοῦλος*, *ἐργάτης*, ignavus, inutilis, Matth. 24, 48. Phil. 3, 2. Tit. 1, 12. — *ἐπιθυμία κακή*, vindictae cupiditas? Col. 3, 5. — *διαλογισμοί*, Marc. 7, 21. — *ἕλκος*, perniciosum ulcus, Apoc. 16, 2. — *ὁμιλίαι κακαί*, 1 Cor. 15, 33. (cf. Xen. Mem. 1, 2, 20. *ἢν δὲ κακοῖσι συμμιγέῃς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον*) — *κακόν τι*, *ποιεῖν*, Matth. 27, 23. Marc. 15, 14. Luc. 23, 22. 2 Cor. 13, 7. — *πράσσειν*, Rom. 9, 11. 13, 10. 2 Cor. 5, 10. — *εὑρίσκω ἔν τινι*, Act. 23, 9. — **b.**, absol. *οἱ κακοί*, Matth. 21, 41. (malos male perdet, Apoc. 2, 2.

Neutr. *τὸ κακόν* *α.*, sensu ***morali:*** Rom. 2, 9. 13, 4. — *θέλω*, Rom. 7, 19. — *λογίζομαι*, 1 Cor. 13, 4. — *ἐμοὶ πρόκειται*, Rom. 7, 21. (opp. *τὸ καλόν*) — *μιμοῦμαι*, imitor, 3 Joh. v. 11. — *σοφός εἰμι εἰς τὸ κακόν*, Rom. 16, 19. (oppon. *εἰς τὸ ἀγαθόν*) — *τὸ κακόν*, ubi articulus respicit ad id, quod

iam commemoratum est, id quod (in verbis meis) malum (impudenter dictum) est, Joh. 18, 23. (oppon. τὸ καλόν) — pl., κακὰ ποιῶν, maleficus, 1 Petr. 3, 12. (oppon. δίκαιος) — ἀπείραστος κακῶν, qui ad mala non irritatur, Jac. 1, 13. — ἐπιθυμηταὶ κακῶν, cupidi rerum prohibitarum, 1 Cor. 10, 6. — ἐφευρεταὶ κακῶν, Rom. 1, 30. — ποιῶ τὰ κακά, Rom. 3, 8. (oppon. τὰ ἀγαθά) — πάντα τὰ κακά, 1 Tim. 6, 10. — τὰ κακὰ ἔργα, Rom. 13, 3. — praedicat. κακόν τινι (ἐστί), nefas est alicui, Rom. 14, 20. coll. v. 23. (oppon. καλόν. v. 21. cum h. l. cf. Xen. Mem. 3, 8, 7.) — Ut ἀγαθόν dic. id, quod utile est, id, quo rebus humanis consulitur, ita κακόν speciatim est, quod nocet, quo alicui damnum et iniuria affertur, sive verbis, 1 Petr. 3, 10. 11. — sive factis: κακὸν ἐργάζομαί τινι, Rom. 13, 10. — ἀποδίδωμι κακὸν ἀντὶ κακοῦ, 1 Thess. 5, 15. 1 Petr. 3, 9. — τὸ κακόν, Rom. 12, 21. 3 Joh. v. 11. (cf. 1 Petr. 3, 13. μιμητής εἰμι τοῦ ἀγαθοῦ) — β., sensu *physico:* subst. κακόν, malum, ein Uebel, id, quod noxium est, Jac. 3, 8. — id, quod dolores affert sive animo sive corpori; — κακά τινι ποιῶ, Act. 9, 13. — ἐνδείκνυμι, 2 Tim. 4, 14. — κακὸν πράσσω ἐμαυτῷ, lat. mihi manus affero, Act. 16, 28. — κακόν τι πάσχω, mali (incommodi) quid patior (accepi), Act. 28, 5. — τὰ κακά, mala, quibus aliquis vexatur, premitur, Luc. 16, 25. (cf. seq. ὀδυνᾶσθαι. — oppon. τὰ ἀγαθά, bona, ex quibus voluptas capitur.)

Κακοῦργος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (contr. ex κακόεργος, ex κακόν et ἔργω = ἐργάζομαι) maleficus, 2 Tim. 2, 9. (latro) Luc. 23, 32. 33. 39. — Aelian. V. H. 3, 44. — οἱ ὁ Prov. 21, 15.

Κακουχέω (ῶ), f. ήσω, (ab inusit. κακοῦχος, quod ex κακόν et ἔχω) — τινά, male habeo, vexo aliquem; pass. κακουχούμενοι, qui vexantur, Hebr. 11, 37. 13, 3. — οἱ ὁ 1 Reg. 11, 39. — Diod. Sic. 3, 22.

Κακόω (ῶ), f. ώσω, (ab adi. κακός, cf. κακία) — τινά, malis premo, affligo, vexo aliquem, Act. 7, 6. 19. 12, 1. 18, 10. 1 Petr. 3, 13. (Ex. 5, 22.) — τὴν ψυχήν, vexo, aegritudinem affero animo, Act. 14, 2.

Κακῶς, adv., (a κακός) male, i. e. **a.**, male misere, nostr. übel, (Hom. Il. 1, 25.); — ἔχειν, aegrotare, Matth. 4, 24. 8, 16. 9, 12. (Marc. 2, 17. oppon. ἰσχύειν. Luc. 5, 31. oppon. ὑγιαίνειν) al. — πάσχειν, Matth. 17, 15. — δαιμονίζεσθαι, Matth. 15, 22. — κακοὺς κακῶς ἀπολέσει, malos male perdet, Matth. 21, 41. — **b.**, perperam, inconvenienter (oppon. καλῶς); — λαλεῖν, Joh. 18, 23. — αἰτεῖσθαι, Jac. 4, 3.

Κάκωσις, εως, ἡ, (a v. κακόω) afflictio, Act. 7, 34. (Ps. 17, 19. Ex. 3, 7. Job. 31, 29.)

Καλάμη, ης, ἡ, (fem., cuius masc. κάλαμος, unde nostr. Halm) stipula, 1 Cor. 3, 12. — οἱ ὁ Ex. 5, 12. 15, 7. Jes. 17, 6. — Xen. Venat. 5, 18.

Κάλαμος, ου, ὁ, calamus, i. e. **a.**, arundo, Matth. 11, 7. (Luc. 7, 24.) 12, 20. (ex Jes. 42, 3.) — 1 Reg. 14, 15. Job. 40, 21. — Xen. Anab. 1, 5, 1. — **b.**, baculus ex arundine, Rohrstab (ut 2 Reg. 18, 21.), Matth. 27, 29. 48. Marc. 15, 19. 36. — **c.**, calamus mensorius, virga geometrica, decempeda, Apoc. 11, 1. 21, 15. 16. (Ez. 40, 3—6. 42, 16—19.) — **d.**, calamus scriptoris, 3 Joh. v. 13. (dat. instrum.) — Ps. 44, 2.

Καλέω (ῶ), f. έσω, aor. 1. ἐκάλεσα, perf. κέκληκα; — τινά, A., voco

aliquem (ut accedat), **a.**, τινά α., propr., acclamando voco, Matth. 4, 21. (Marc. 1, 20. cf. praeced. δεῦτε ὀπίσω μου, v. 17.) 20, 8. 25, 14. Luc. 19, 13. — κατ' ὄνομα, suo nomine, suis nominibus, Joh. 10, 3. — τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, Rom. 4, 17. — β., arcessi aliquem iubeo, Matth. 2, 15. — aliquem, qui se coram me sistat; — trop.: seq. ἵνα, destino ad aliquid, Gal. 1, 15. — invito (ad aliquid agendum), Marc. 2, 17. Act. 4, 18. — pass., Act. 24, 2. — simul notato termino, a quo, ἔκ τινος (τόπου), evoco, Matth. 2, 15. — hoc subintellecto: Hebr. 11, 8. (nota h. l. ἐξελθεῖν) — termino ad quem, εἴς τινα τόπον, vel εἴς τι, e. g. ad festum (cf. ἔρχεσθαι εἰς), quod est γ., *invito* (rogo, ut certo ac stato die veniat, quem adesse volo); et dic. **א.**, propr., v. c. εἰς τοὺς γάμους, Matth. 22, 3. 9. Apoc. 19, 9. — pass., Luc. 14, 8. Joh. 2, 2. — subintellecto: εἰς τό, si hoc iam dictum est aut contextu iam continetur, 1 Cor. 10, 27. Luc. 14, 16. (scil. εἰς τὸ δεῖπνον) — ὁ καλέσας, Luc. 7, 39. 14, 9. — ὁ κεκληκώς σε, 14, 12. — imperat., Luc. 14, 13. — pass., 14, 10. — partic. οἱ κεκλημένοι, Matth. 22, 8. Luc. 14, 7. 8. 17. 24. — **ב.**, metaph., invito aliquem, εἴς τι, ad aliquid, cui intersit veluti δείπνῳ, γάμοις, et quo fruatur; — εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, 1 Thess. 2, 12. — εἰς ζωὴν αἰώνιον, 1 Tim. 6, 12. — εἰς δόξαν αἰώνιον, 1 Petr. 5, 10. — εἰς τὴν κοινωνίαν τινός, 1 Cor. 1, 9. — εἰς τὴν αἰώνιον κληρονομίαν, Hebr. 9, 15. — Hinc vocati scil. a Deo κατ' ἐξοχήν dicuntur, quibus aditus ad beneficia per Christum parta apostolorum institutione patefactus est, 1 Thess. 5, 24. 1 Petr. 1, 15. 2 Petr. 1, 3. Rom. 8, 30. 9, 24. Gal. 5, 8. — ἄξιος τῆς κλήσεως, ἧς (attract. pro ᾗ) ἐκλήθητε, Eph. 4, 1. cf. 2 Tim. 1, 9. — Deus beneficia sponte offerens dic. ὁ καλῶν, Rom. 9, 11. — Additur nonnunquam aliqua vox de conditione externa, qua usus aliquis ad Christi ecclesiam transiit, 1 Cor. 7, 17. 18. 21. 22. — ἐν εἰρήνῃ, dissidiis ansa non praebita, 1 Cor. 7, 15. — εἴς τι, ad aliquid, quod agat; — εἰς μετάνοιαν, Luc. 5, 32. 2 Thess. 2, 14. — ἐκλήθην εἰς τοῦτο, hoc mihi operis mandatum, 1 Petr. 2, 21. 3, 9. (constr.: ἵνα — κληρονομήσητε, εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, scil. ad id, ut vos aliis benevolos verbis factisque ostendatis.)

B., voco, *nomino*, et quidem **a.**, τὸ ὄνομά τινος, i. e. nomen ipsum pronuntio, eloquor, Matth. 1, 21. 23. 25. Luc. 1, 13. 31. — pass., Luc. 2, 21. Apoc. 19, 13. — Hebr. 3, 13. (ἄχρι οὗ τὸ σήμερον καλεῖται) — οἱ ὁ' Gen. 17, 19. 1 Sam. 1, 20. — **b.**, τινά, nomino, *cognomino* aliquem (vel locum vel hominem), adiecto nomine sive cognomine, Matth. 10, 25. Act. 14, 12. — pass., Luc. 1, 60. et Matth. 2, 23. (κληθήσεται, nomen accipiet) Luc. 2, 4. Act. 1, 19. (Matth. 27, 8.) v. 28. Luc. 1, 62. (τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι, optat. quia auctor ex quaerentium quasi animo has voces refert.) — καλούμενος, cui nomen est, Luc. 7, 11. 9, 10. 10, 39. Act. 7, 58. 27, 8. 16. — ὁ καλούμενος, Luc. 6, 15. 8, 2. 23, 33. Act. 1, 23. 10, 1. 13, 1. 27, 14. Apoc. 12, 9. 16, 16. Act. 1, 12. 3, 11. — addito: ὀνόματι, Luc. 19, 2. — καλεῖσθαι ὀνόματί τινι, Luc. 1, 61. — καλεῖν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί τινος, Luc. 1, 59. (insistentes quasi nomini, i. e. iuxta nomen) cf. Nehem. 7, 63. — **c.**, *appello*, pass., καλοῦμαι (τίς), nomen veluti titulum gero (inter homines), i. e. sum aliquis (et ab aliis agnoscor), universe: nomen habeo: ἐν Ἰσαὰκ — κληθήσεται, Rom. 9, 7. et Hebr.

11, 18. (Gen. 21, 12. i. e. qui prolis tuae nomen gesturi sunt, hi genus ducent ab Isaaco; — duplex nominat., vocor, i. e. dicor esse, gelten als —, Luc. 1, 32. 35. 76. Matth. 5, 9. 19. 21, 13. et Marc. 11, 17. (Jes. 56, 12. sed Luc. 19, 46. ἐστίν) Luc. 1, 32. 35. 76. 2, 23. 15, 19. 21. Rom. 9, 26. 1 Cor. 15, 9. Jac. 2, 23. 1 Joh. 3, 1. (ita saepius ap. Homer.) — καλοῦμαι, *vulgo* dicor esse, Luc. 22, 25. — ἡ καλουμένη στεῖρα, Luc. 1, 36. Act. 8, 19. — καλῶ τινα, c. acc. praedicati s. titulo honoris, saluto aliquem aliquo nomine, Matth. 23, 9. — pass., v. 7. 8. 10. Apoc. 19, 11. — **d.**, καλῶ τινά τινα, nomen alicui tribuo aliquod, dum eius mentionem facio, Matth. 22, 43. 45. (Luc. 20, 44. sed Marc. 12, 37. λέγει) — **e.**, renuntio aliquem, ernennen; — pass., Hebr. 5, 4.

Καλλιέλαιος, ου, ὁ, ἡ, (ex κάλλος et ἐλαία) olea generosa, Rom. 11, 24. (oppon. ἀγριέλαιος) — Arist. de plant. 1, 6.

Καλλίων, comperativ. adi. καλός, q. v.

Καλοδιδάσκαλος, ου, ὁ, ἡ, (ex διδάσκαλος et καλόν — gen. obiecti, cf. ἑτεροδιδάσκαλος, i. e. ἑτέρου διδάσκαλος, — ψευδοπροφήτης, al.) honesta tradens, honestatis magister, Tit. 2, 3.

Καλοὶ λιμένες, (a καλός et λιμήν) bonus portus, locus Cretae insulae in confinio Lasaeae, a nautis ita dictus, quia opportunus erat ad appellendum, Act. 27, 8.

Καλοποιέω (ῶ), f. ήσω, (ex καλός et ποιέω, i. q. καλῶς ποιῶ) recte ago, 2 Thess. 3, 13. — cf. ἀγαθοποιέω, κακοποιέω, al.

Καλός, ή, όν, **1.**, pulcher, nitidus (ap. Hom. saepissime), Luc. 21, 5. (λίθοις καλοῖς κεκόσμηται) Math. 13, 45. (μαργαρίτης) — **2.**, probatus, probus, genuinus **α.**, adiectum nominibus **ℵ.**, rerum physicarum, non reprobandus, 1 Tim. 4, 4. (oppon. ἀπόβλητος) — utilis, ad usum aptus, i. e. δόκιμος; de rebus in specie ita comparatis, ut eum usum praestent, cui praestando harum rerum *genus* natum est; — τὰ καλά, Matth. 13, 48. (de piscibus, oppon. ea, quae abiiciuntur, τὰ σαπρά) — σπέρμα, Matth. 13, 24. 27. 37. 38. — καρπός, Matth. 3, 10. (Luc. 3, 9.) 7, 19. — pl., v. 17. — δένδρον, Matth. 12, 33. Luc. 6, 43. (oppon. σαπρόν) — γῆ, Matth. 13, 8. 23. — καλὸν τὸ ἅλας (res utilis est); Marc. 9, 50. Luc. 14, 34. — ita quoque ὁ νόμος, ad progignendum bonum aptus, Rom. 7, 16. 1 Tim. 1, 8. (nota h. l. verba addita: ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται) — παρακαταθήκη (qua καλά continentur. Cf. ἀγαθὸς θησαυρός), 2 Tim. 1, 14. cf. 1 Tim. 6, 19. — μέτρον, mensura iusta, Luc. 6, 38. — βαθμός (satis firmus), 1 Tim. 3, 13. — **ב.**, hominum ab officio denominatorum: idoneus, Joh. 10, 11. 14. (ποιμήν) 1 Tim. 4, 6. (διάκονος) 1 Petr. 4, 10. (οἰκονόμος) 2 Tim. 2, 3. (στρατιώτης) — **ג.**, adiectum nominibus signif. id, quod laudabile est, si haec nomina effectum sonant, qui aestimatur ab usu virium: ἀγών, 1 Tim. 6, 12. 2 Tim. 4, 7. — aut a constantia: ὁμολογία, 1 Tim. 6, 13. — aut a fine, quem auctor sibi proposuit: ἔργον, Joh. 10, 33. 1 Tim. 3, 1. — pl., Matth. 5, 16. Joh. 10, 32. 1 Tim. 5, 10. 25. Tit. 2, 7. 14. 3, 8. 14. Hebr. 10, 24. — aut a vitae cultu: ἀναστροφή, Jac. 3, 13. 1 Petr. 2, 12. — καλὴ συνείδησις, mens conscia recti, Hebr. 13, 18. — id, quod honorificum est, si hoc nomine significatur iudicium de aliquo latum: μαρτυρία, 1 Tim. 3, 7. — ὄνομα, Jac. 2, 7. — καύχημα, 1 Cor. 5, 6. — id, cuius probata est fides, si

hoc est ῥῆμα, quo aliqua continetur promissio, Hebr. 6, 5. (oppon. inane. Hinc: αἱ δυνάμεις τοῦ αἰῶνος cett.) — aut cuius probata est veritas, si res designatur, in quam cadit aut veritas aut falsitas: διδασκαλία, 1 Tim. 4, 6.

β., Neutr. καλὸν τοῦτο, expedit, convenit, 1 Cor. 7, 26. — additum infinitivo loco subiecti posito, Matth. 15, 26. Marc. 7, 27. Rom. 14, 21. Gal. 4, 18. — καλόν ἐστί τινι, utile est alicui, Tit. 3, 8. (iunct. c. ὠφέλιμος) — καλόν ἐστι, seq. acc. c. inf., Matth. 17, 4. Marc. 9, 5. Luc. 9, 33. Hebr. 13, 9. 1 Cor. 7, 1. — τινί, seq. εἰ, Matth. 26, 24. Marc. 14, 21. — καλόν ἐστι μᾶλλόν τινι, salutarius ei est, seq. εἰ, Marc. 9, 42. — seq. inf. subiect., 1 Cor. 9, 13. — item καλόν σοί ἐστιν ἤ, seq. inf. subiect., Matth. 18, 8. 9. (Marc. 9, 43. 45. 47.) (Pro καλόν σοί ἐστι legitur: συμφέρει σοι, Matth. 5, 29. 30.) — καλόν (τι): ἐν καλῷ, Gal. 4, 18. (in laudabili) — καλὸν ποιεῖν, benefacere, Gal. 6, 9. — τὸ καλόν, id, quod probatum est, i. q. τὸ δόκιμον, 1 Thess. 5, 21. (καλὸν ἀργύριον, Xen. Mem. 3, 1, 9.) — κατεργάζεσθαι, ποιεῖν τ. καλ., Rom. 7, 18. 21. 2 Cor. 13, 7. Jac. 4, 17. — τὸ καλ. ἐνώπιόν τινος, quod alicui probatur (ex hebr. Deut. 6, 18. 12, 28. 2 Chron. 14, 2. v. ἐνώπιον) 1 Tim. 2, 3. (iunct. c. ἀπόδεκτον) 5, 4. pl. 2 Cor. 8, 21. — Compar., καλλίων, ον, melior, us, Act. 25, 10.

Κάλυμμα, τος, τό, (a καλύπτω, perf. p.) velamen, tegumentum (Hom. Il. 24, 93.), 2 Cor. 3, 13. — καὶ οὐ, scil. ποιοῦμεν, (Ex. 34, 33.) — metaph., v. 14. (quod velamen non removetur, quoniam ἐν Χρ. καταργεῖται. Hoc explicatur v. 16.) 15. 16. de eo, quod impedit, ne intelligatur aliquid. — v. ἀνακαλύπτω.

Καλύπτω, f. ψω, tego, operio, *a.*, propr., τί, Luc. 23, 30. — τινά τινι, aliquem aliqua re, Luc. 8, 16. — pass., Matth. 8, 24. — *b.*, trop., (tegumento) occulto; — pass., 2 Cor. 4, 3. (auctor voce usus est memor eorum quae de facie Mosis dicta erant 3, 13 seq.) Matth. 10, 26. — καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν, i. e. efficiet, ut non conspiciantur et imputentur, Jac. 5, 20. 1 Petr. 4, 8. (Ps. 84, 3.)

Καλῶς, adv., (a v. καλός) bene, i. e. *a.*, recte, ut nullus reprehensioni sit locus; de dictis: vere — λαλεῖν, Joh. 18, 23. (oppon. κακῶς) Act. 28, 25. — προεφήτευσε, Matth. 15, 7. Marc. 7, 6. — ἀποκριθῆναι, Marc. 12, 28. 32. — εἰπεῖν, Luc. 20, 39. Joh. 4, 17. — λέγειν, 8, 48. 13, 13. 1 Cor. 14, 17. — καλῶς, recte! vox approbantis, Rom. 11, 20. — ποιεῖ, recte, probe agit, i. e. ita, ut reprehendi non possit, Jac. 2, 19. 1 Cor. 7, 37. 38. — speciat., καλῶς (ἀναστρέφεσθαι), rectam vivendi rationem sequi, Hebr. 13, 18. Jac. 2, 8. — *b.*, praeclare, laudabiliter, Gal. 5, 7. (ἐτρέχετε) Marc. 7, 37. — καλῶς ποιεῖν, c. particip., Act. 10, 33. Gal. 4, 17. Phil. 4, 14. 1 Tim. 3, 4. 12. 13. 5, 17. 2 Petr. 1, 19. 3 Joh. v. 6. — *c.*, dextere, apte, Marc. 7, 9. (non probat Jesus Pharisaeos, sed fatetur, eos callide suis rebus consulere) — κάθου καλῶς, hic sedeas commode, Jac. 2, 3. — *d.*, καλῶς εἰπεῖν τινα, laudare aliquem, Luc. 6, 26. (oppositum legitur v. 22.) — ποιεῖν τινα, beneficiis afficere aliquem, Matth. 5, 44. Luc. 6, 27. — καλῶς ποιεῖν simpliciter (subintell. τοὺς ἄλλους), bene facere, Matth. 12, 12. — καλῶς ἔχειν, bene se habere (de convalescentibus), Marc. 16, 18.

Κάμηλος, ου, ὁ, ἡ, (hebr. גָּמָל) camelus, Matth. 3, 4. Marc. 1, 6. — locutt. proverbiales: Matth. 19, 24. Marc. 10, 25. Luc. 18, 25. — proverbium iactatum etiam a Rabbinis, Matth. 23, 24. (sens. proverb.: de eo, qui in minutiis cavet, ne peccet, de gravioribus vero nihil curat.) cf. prov. simile Matth. 7, 3.

Κάμιλος, ου, ὁ, rudens, Schiffseil, Ankertau, Matth. 19, 24. et Luc. 18, 25. (e nonnullor. codd. lectione. Vocem tantum habent Suidas et Schol. ad Aristoph. Vesp. „κάμιλος τὸ παχὺ σχοινίον.")

Κάμινος, ου, ὁ, ἡ, caminus, fornax (vel liquatoria, Xen. Venat. 4, 49. vel figlina, vel furnus, οἱ ό Gen. 19, 28. Ex. 19, 18. Jerem. 11, 4. Dan. 3, 6.), Matth. 13, 42. 50. Apoc. 1, 15. 9, 2.

Καμμύω, f. ύσω, (pro καταμύω, quod comp. ex κατά et μύω, claudo; — syncope ab epicis et poëtis usu recepta, ut καμμέν, καμμονή, κάμμορος, e κατὰ μέν, καταμονή, κατάμορος; attici scriptores hanc contractionem, si discesseris a voce ἄμπωτις et ἄμπωσις, sibi indulsisse non deprehenduntur, quamvis καμμύειν scripserit Xen. Cyr. 8, 3, 28., utpote qui nec formas similes: ἀμβολάς, ἀμβάτης et ἀνάμβατος repudiavit.) conniveo, oculos claudo, Matth. 13, 15. et Act. 28, 27. (ex Jes. 6, 9.)

Κάμνω, f. καμῶ, aor. 2. ἔκαμον, perf. κέκμηκα, **1.**, defatigor (Xen. Anab. 3, 4, 47. Hom. Il. 4, 244.), Apoc. 2, 3. (e textu vulg.) — τῇ ψυχῇ, animo deficio, Hebr. 12, 3. (Job. 10, 1. v. supr. ἐκλύω.) — **2.**, aegroto, Jac. 5, 15. — (Xen. Mem. 1, 2, 51.)

Κάμπτω, f. ψω, flecto; — τὸ γόνυ, genu (Hom. Il. 7, 118. de eo, qui sibi aliquid gratulatur), **a.**, transit., τινί, alicui (i. e. in honorem alicuius, — de adorantibus), Rom. 11, 4. (οἱ ό 1 Reg. 19, 18.) — πρός τινα, versus aliquem, Eph. 3, 14. — **b.**, intransit., κάμψει πᾶν γόνυ ἐμοί, mihi (in honorem meum) flectatur, i. e. me quisque adorabit, Rom. 14, 11. (οἱ ό Jes. 45, 23.) — ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ, sens.: ut quandocunque nomen Jesu pronuntietur, genua in honorem eius flectantur, Phil. 2, 10. (phrasin explicat membrum parallelum.)

Κἄν, (per crasin pro καὶ ἐάν et pro καὶ ἄν, quare constr. c. coniunct.) pro καὶ ἐάν, **a.**, et (atque) si (in protasi seq. coni. aor. — lat. fut. exact.) Marc. 16, 18. Luc. 13, 9. (h. l. deest apodosis) Jac. 5, 15. Hebr. 12, 20. (leg. οὐ μὴ — βλάψῃ.) — **b.**, etiam si, i. e. vel si. Quod legitur in protasi, Matth. 26, 35. Marc. 5, 28. — apodosi annexum, Joh. 11, 25. — elliptice dictum, Marc. 6, 56. (construe: ἵνα ἅψωνται, ut tangerent, κἂν τοῦ κρασπέδου scil. ἅψωνται, i. e. si vel solam fimbriam tangerent, atque hoc est, ut modo — tangerent, Matth. 9, 11. constructionem resolvit et expeditiorem reddit, ut solet, cf. 15, 5. 21, 26. 26, 56. et Marc. locc. parallel.) Act. 5, 15. (i. e. ἵνα ἐρχομένου Πέτρου γένηταί τι, καὶ ἐὰν —, vel si tantum etc.) — intersertum verbis ἀποδόσεως, 2 Cor. 11, 16. (i. e. δέξασθέ με καὶ ἐὰν δέξησθέ με ὡς cett.) — **c.**, etiam tum, cum, Joh. 8, 14. — **d.**, licet, si vel maxime, etiamsi, Joh. 10, 38. — **e.**, etiam, si, ubi τὸ καί cum ἀλλά iunctum est atque utrumque pendet a praecedente οὐ μόνον, Matth. 21, 21.

Κανᾶ, ἡ, (hebr. קָנָה) Cana, nom. propr. vici (κώμης) Galilaeae (Jos. Ant. 13, 15, 1. de B. J. 1, 17, 5.), prope Capharnaum, Joh. 2, 1. 11. 4, 46. 21, 2.

Καναναῖος, Matth. 10, 4. (e nonnullor. codd. lect.)

Κανανίτης, ου, ὁ, (ab hebr. קַנָּא) i. q. ζηλώτης, q. v. (Luc. 6, 15. Act. 1, 13.) zelotes, cognomen Simonis apostoli, Matth. 10, 4. Marc. 3, 18.

Κανδάκη, ης, ἡ, Candace, nomen reginis et matribus regum Aethiopiae commune (Strab. 17. Dio Cass. 54, 5.), Act. 8, 27.

Κανών, όνος, ὁ, (a κάνη, κάννα, baculus rectus) propr. lignum recta linea tornatum, quo aliquid alligatur, ut rectam teneat lineam, — baculus mensorius, norma (cf. supr. κάλαμος), regula (Richtscheid), — funis mensorius fabrorum lignariorum, ap. Eurip. Hippolyt. v. 468. — Gal. 6, 16. (στοιχεῖν τῷ κανόνι, — qui hanc regulam sequuntur.) Hinc etiam τὸ μέτρον τοῦ πηδήματος, demensum saltus spatium, ut in ludis Olympicis. — norma, qua quousque via et cursus pertinet, definitur, 2 Cor. 10, 13. — κατὰ τὸν κ. ἡμῶν, i. e. in cursu mihi demenso s. in spatio ad erudiendos alios mihi assignato, v. 15. — oppon. ἀλλότριος, i. e. ἄλλου τινός, κανών, spatium, in quo desudavit alius, v. 16.

Καπερναούμ, (sive Καφαρναούμ, ab hebr. כְּפַר, pagus, כְּפַר־נַחוּם, pagus solatii. Aliud simile nomen v. Jos. 18, 24. Καφηραμμίν.) Capernaum s. Capharnaum. (Urbs Galilaeae florentissima, sita ad mare Galilaeum s. lacum Gennesareth [Joh. 6, 17. 24. — ἡ παραθαλασσία, Matth. 4, 13.] in finibus tribuum Sebulon et Nephthalim, propinqua loco, ubi Jordanes fluvius in lacum Gennesareth influit. Videtur exstructa esse post exilii tempora, cum in scriptis V. T. nulla eius facta sit mentio. Commemorat Josephus [de vita §. 72.] κώμην Κεφαρνώμην, eumque urbem illam dixisse, admodum credibile est.) Praeter locos cit. occurrit nomen Matth. 8, 5. 11, 23. 17, 24. Luc. 7, 1. Joh. 4, 46. al.

Καπηλεύω, f. εύσω, sum κάπηλος, i. e. aut **a.**, caupo, Aelian. V. H. 10, 9. — aut **b.**, propola, qui in foro et tabernis res ab aliis emtas vendit, indeque quaestum facit. Sed cum propolae plerumque lucri caussa merces solerent adulterare et corrumpere; καπηλεύειν τι **c.**, universe sic dici coepit, ut idem esset, quod *corrumpere*, verfälschen. Atque hoc sensu legitur 2 Cor. 2, 17. (τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. — Philostr. Vit. Apollon. 1, 13. 5, 36.)

Καπνός, οῦ, ὁ, (ab obsol. κάπω, καπέω, unde κεκαφηότα θυμόν, aurum captare, et καπόω, halo; cf. lat. capio, capto) fumus, Act. 2, 19. Apoc. 8, 4. 9, 2. 3. 17. 18. 14, 11. 15, 8. 18, 9. 18. 19, 3. (οἱ ὁ Ex. 19, 18.)

Καππαδοκία, ας, ἡ, Cappadocia, (regio Asiae minoris, interiecta Ponto Euxino et Armeniae minori, versus meridiem ad Ciliciam et Commagenen, versus occidentem vero ad Lycaoniam et ad Cappadocem amnem, quo a Galatia disiungitur, pertinens, admodum fertilis, et inprimis tritico, equis, asinis abundans. Tiberium Caesarem hanc regionem populo Romano stipendiariam fecisse, memoriae prodidit Velleius Paterc. 2, 39.) Act. 2, 9. 1 Petr. 1, 1.

Καραδοκία, ας, ἡ, solers attentio, exspectatio; — καραδοκίαν, Phil. 1, 20. (ita nonnulli codd. pro ἀποκαραδοκία, quod v.)

Καρδία, *ας*, *ἡ*, cor; **a.**, sensu physico: cor, — trop. medium — *ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς* (in visceribus terrae), Matth. 12, 40. (cf. Ez. 27, 4. Ps. 45, 2. Jon. 2, 4. ubi hebraic. לֵב *οἱ ό* vertunt: *μέσον.*)

b., animus, *α.*, sensu practico: mens, animus, ut est cogitationum, cupiditatum, desideriorum, studiorum fons et sedes, Luc. 12, 34. (Matth. 6, 21.) — pl., Luc. 1, 17. Act. 4, 32. (2 Chron. 30, 12.) 7, 39. (Job. 12, 3. 34, 10.) — Loci sic in classes distribui possunt: א., *καρδία* distincta a *στόματι*, Matth. 15, 8. 18. 19. (Marc. 7, 6. 19. 21.) Rom. 10, 8. 9. 2 Cor. 6, 11. — ב., *rebus externis* opposita (nos: das Innere), Luc. 16, 15. 1 Cor. 14, 25. 1 Petr. 3, 4. (*τὰ κρυπτὰ τ. καρδίας*, quae animo occultantur.) — *μοιχεύειν ἐν τῇ καρδίᾳ*, Matth. 5, 28. — *περιτομὴ καρδίας*, Rom. 2, 29. cf. Act. 7, 51. (*ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ*) Rom. 2, 15. Hebr. 8, 10. 2 Cor. 3, 2. (*ἐπιστολὴ — ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν*) v. 3. (*ἐν πλαξὶ καρδίας*) v. 15. (*κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν κεῖται*; coll. v. 13. *ἐπὶ τὸ πρόσωπον*) 1 Thess. 2, 17. 2 Cor. 5, 12. Eph. 5, 19. (*ᾄδειν* et *ψάλλειν ἐν τῇ καρδίᾳ.*) Col. 3, 16. — 2 Petr. 1, 19. (*φωσφόρος ἐν τῇ καρδίᾳ*) 2 Cor. 4, 6. Luc. 24, 32. (*καίεται ἡ καρδία*) — Referas huc phrases: Rom. 6, 17. (*ἐκ καρδίας*, vere, sincere) cf. Matth. 18, 35. — *ἐν ὅλῃ τ. κ.* s. *ἐξ ὅλης τ. κ.*, Matth. 22, 37. (Marc. 12, 30. 33. Luc. 10, 27. Act. 8, 37. — Deut. 6, 5. 26, 16. Ps. 118, 34.) — *ἐρευνᾷν τὰς καρδίας*, Rom. 8, 27. Apoc. 2, 23. — *δοκιμάζειν*, 1 Thess. 2, 4. — *διανοίγειν τὴν κ.*, Act. 16, 14. — ג., *ἡ καρδία* collata cum *receptaculo*, Luc. 2, 51. 8, 15. — *πληροῦν τὴν κ.*, Act. 5, 3. Joh. 16, 6. — *διδόναι τὸ πνεῦμα ἐν ταῖς κ.*, 2 Cor. 1, 22. cf. Gal. 4, 6. — *ἐκκέχυται ἐν ταῖς κ. ἡμῶν*, Rom. 5, 5. Col. 3, 15. — *ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς κ.*, Matth. 12, 34. (Luc. 6, 45.) — *ὁ θησαυρὸς τῆς κ.*, v. 35. — *τιθέναι εἰς τ. κ.*, Luc. 1, 66. 21, 14. Act. 5, 4. (1 Reg. 10, 14.) — *βάλλειν εἰς τ. κ.*, Joh. 13, 2. Apoc. 17, 17. — *τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ κ.*, Matth. 13, 19. Marc. 4, 15. — Christus *ἐν ταῖς κ.*, Eph. 3, 17. — *ἔχειν τι ἐν τῇ κ.*, Jac. 3, 14. — *καθαρίζειν τὰς κ.*, Act. 15, 9. — Luc. 21, 34. — ד., *καρδία* cum epithetis: *εὐθεῖα*, Act. 8, 21. — *ἀσύνετος*, Rom. 1, 21. — *πονηρά*, Hebr. 3, 12. — *ἀληθινή*, Hebr. 10, 22. — *ἀμετανόητος*, Rom. 2, 5. — *πεπωρωμένη*, Marc. 6, 52. 8, 17. — *γεγυμνασμένη πλεονεξίαις*, 2 Petr. 2, 14. — *ἐκ καθαρᾶς κ.*, 1 Petr. 1, 22. 1 Tim. 1, 5. 2 Tim. 2, 22. cf. *ἡ πώρωσις τῆς κ.*, Marc. 3, 5. Eph. 4, 18. — *ἁπλότης*, 6, 5. Col. 3, 22. — Huc nonnulla referri possunt verba: *στηρίξαι τὰς κ.*, 1 Thess. 3, 13. Jac. 5, 8. — *βεβαιοῦται ἡ κ.*, Hebr. 13, 9. — *σκληρύνειν τὴν κ.*, Hebr. 3, 8. (Gen. 10, 2. Ex. 7, 3. 8, 10. 9, 12.) — *φρουρεῖν*, Phil. 4, 7. (servare scil. in pace et concordia.) — Act. 21, 13. — *ἐπαχύνθη ἡ κ.*, Matth. 13, 15. Act. 28, 27. (ex Jes. 6, 10.) cf. Joh. 12, 40. — ה., genit. cum iis rebus compositus, quae in animo s. mente latere vel inde proficisci dicuntur, *διαλογισμός*, Luc. 9, 47. cf. 2, 35. — *διαλογισμοί* dicuntur *ἀναβαίνειν ἐν ταῖς κ.*, Luc. 24, 38. 1 Cor. 2, 9. cf. Act. 7, 23. animum subire. (Jes. 63, 16. Jerem. 3, 16.) — *διάνοια κ.*, Luc. 1, 51. — *ἐπίνοια τῆς κ.*, Act. 8, 22. — *ἔννοιαι καρδίας*, Hebr. 4, 12. — *αἱ βουλαὶ τῶν κ.*, 1 Cor. 4, 5. — *ἡ εὐδοκία τῆς κ.*, Rom. 10, 1. — *ἐπιθυμίαι καρδιῶν*, Rom. 1, 24. — *ἐνθυμήσεις*, Hebr. 4, 12. — ו., formula: *ἐν τῇ καρδίᾳ* coniuncta cum verbis cogitandi, reputandi (ex hebr.): *ἐνθυμεῖσθαι, διαλογίζεσθαι*, Matth. 9, 4. Marc. 2, 6. 8. Luc. 3, 15.

5, 22. — i. q. alibi dictum ἐν ἑαυτοῖς, Matth. 16, 8. Marc. 2, 8. — εἰπεῖν s. λέγειν, Matth. 24, 48. Luc. 12, 45. Rom. 10, 6. Apoc. 18, 7. — Deut. 9, 4. 8, 17. — adde: διακρίνεσθαι, dubitare, Marc. 11, 23. quocum cf. ἑδραῖος ἐν τ. κ., Rom. 7, 37. — ℸ., dativ. τῇ καρδίᾳ additus adiectivis (quod attinet ad): καθαρός, Matth. 5, 8. — βραδύς, Luc. 24, 25. — ταπεινός, Matth. 11, 29. — vel verbis (dat. instrum.): συνιέναι, Matth. 13, 15. — νοεῖν, Joh. 12, 40. — πλανᾶσθαι, Hebr. 3, 10. — (quo? woran?) κατανύττεσθαι, Act. 2, 37.

β., sensu pathologico: animus, ut rebus externis vel bene vel male afficitur. — εὐφραίνειν τὴν κ., Act. 14, 17. Jac. 5, 5. (Gen. 18, 5.) — ἡ καρδία ταράσσεται, Joh. 14, 1. 27. cf. Rom. 9, 2. (Luc. 4, 18. v. l. h.) — συνοχὴ καρδίας, 2 Cor. 2, 4. — διαπρίομαι τὴν καρδίαν (i. e. διαπριομένην ἔχω), Act. 7, 54. — συντετριμμένος τὴν κ. (i. e. τὴν κ. ἔχων συντετριμμένην), Luc. 4, 18. — addere licet Luc. 21, 34. Act. 2, 37. 21, 13.

γ., de conscientia, 1 Joh. 3, 20. 21. Huc referre potes formulam ἀναβαίνειν εἰς τὴν καρδίαν, 1 Cor. 2, 9. — Rom. 2, 15.

δ., ex hebraismo: pro homine cogitante, sentiente, appetente ipso, Act. 14, 17. (cf. locum Luc. 21, 34.) Jac. 5, 5. 8. (cf. Luc. 22, 32. Rom. 1, 11. al. — alibi τὴν ψυχήν, Act. 14, 22. coll. 18, 23.) Rom. 16, 18. (Gen. 18, 5. Jud. 19, 5. 16, 25. Sir. 3, 26.)

Καρδιογνώστης, ου, ὁ, (ex καρδία et γνώστης a γνόω — γιγνώσκω) animarum scrutator, Act. 1, 24, 15, 8. (Jerem. 17, 10. Job. 7, 20.)

Καρπός, οῦ, ὁ, fructus, **a.**, sensu proprio: arborum, Matth. 7, 17. 18. 19. 12, 33. Luc. 6, 44. 13, 6. — vitium, Matth. 21, 34. (Marc. 12, 2. (Luc. 20, 10.) 1 Cor. 9, 7. — agrorum, Luc. 12, 17. Marc. 4, 29. 2 Tim. 2, 6. — pl., Matth. 7, 16. — βλαστάνειν, Jac. 5, 18. — ποιεῖν, Matth. 3, 10. (Luc. 3, 9.) 7, 17. 18. 19. (Luc. 6, 43.) 13, 26. Luc. 8, 8. 13, 9. Apoc. 22, 2. διδόναι, Matth. 13, 8. Marc. 4, 7. 8. — φέρειν, Joh. 12, 24. 15, 2. 4. 5. (trop. 8, 16.) — Matth. 21, 19. ἀποδιδόναι, et fructus edere, Apoc. 22, 2. et fructus solvere, Matth. 21, 41. quod i. q. διδόναι ἀπὸ τῶν καρπῶν, Luc. 20, 10. — φαγεῖν, Marc. 11, 14. — ex hebr.: ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας, foetus, Luc. 1, 42. (Gen. 30, 2.) Act. 2, 30. (Gen. 35, 11. Mich. 6, 7.) — **b.**, metaph., α., fructus edere, universe, i. e. boni animi indolem factis comprobare, Joh. 15, 8. 16. — ποιεῖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, animum emendatum factis significare, Matth. 3, 8. (Luc. 3, 8.) — β., id, quod ex aliquo prodit, 7, 16. 20. — effectus, Gal. 5, 22. Eph. 5, 9. — ἀποδιδόναι, Hebr. 12, 11. — Jac. 3, 17. Phil. 1, 11. — καρπὸς τῆς δικ. σπείρεται, effectus — praeparatur, Jac. 3, 18. — γ., de beneficio debito: ἐπιτελεῖν κ., Rom. 15, 28. Phil. 4, 17. — δ., commoda, utilitas, Joh. 4, 36. (συνάγειν κ.) Rom. 1, 13. (ἵνα — σχῶ.) — ἔχειν, 6, 21. 22. — ε., οἱ καρποὶ τῶν χειλέων, laudes, quae Deo tamquam frugum primitiae offeruntur, Hebr. 13, 15. (Hos. 14, 3. Prov. 12, 14. 31, 31.)

Κάρπος, ου, ὁ, (nom. graec.) Carpus (vir ceteroquin ignotus), 2 Tim. 4, 13.

Καρποφορέω (ῶ), f. ήσω, (a καρποφόρος, q. v.) **1.**, pr., fructus fero, Marc. 4, 28. — **2.**, trop., med., καρποφορούμενός εἰμι, efficacem me

praebeo, Col. 1, 6. — de hominibus, qui religionis cognitionem factis exprimunt, Matth. 13, 23. Marc. 4, 20. Luc. 8, 15. Col. 1, 10. (ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, recte factis omnis generis animum Christiana doctrina imbutum significantes.) — τινί, in messem alicuius crescere; τῷ θεῷ, i. e. praemiis divinis dignum se reddere, Rom. 7, 4. — τῷ θανάτῳ, fructus edere, qui rependuntur morte, v. 5.

Καρποφόρος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex καρπός et adiect. verbali φόρος a φέρω) frugifer, i. e. frugibus ferendis aptus, Act. 14, 17. (οἱ ό Jerem. 2, 21. Ps. 106, 34.)

Καρτερέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. καρτερός, fortis, potens; cognat. voci κρατερός a κράτος fortem me praesto), — τινά, fortiter teneo, Hebr. 11, 27. (Job. 2, 9. Sirac. 2, 2. 12, 15. — Xen. Cyr. 1, 5, 1.)

Κάρφος, εος (ους), τό, (a κάρφω, contraho, arefacio, sicco) festuca, palea, Matth. 7, 3—5. (Luc. 6, 41. 42. sententia parabolica; adumbratur vocabulo vitium, quod alteri reprehenso inhaeret levius. De simili adagio v. κάμηλος.) — Gen. 8, 11.

Κατά, praepos. (cohaerens cum adv. κάτω sicut τό· ἀνά cohaeret c. adv. ἄνω) 1., κατά τινος: **a.**, de, von, herab; α., *propr.* (ubi ad spatior. rationes refertur) — κατά τοῦ κρημνοῦ, Matth. 8, 32. Marc. 5, 13. Luc. 8, 33. — κατὰ κεφαλῆς, Marc. 14, 3. 1 Cor. 11, 4. (cf. voc. καταπέτασμα) — β., *translat. ad sermonem.* ℵ., respondet latino: *de* (ubi associatum est verbis dicendi) v. c. μαρτυρεῖν, κρίνειν κατά τ., Rom. 11, 2. 1 Cor. 15, 15. Jud. v. 15. — ב., associatum verbis iurandi, obtestandi Graecis idem valet ac Latinis: *per*, Matth. 26, 63. Hebr. 6, 13. et 16. — οἱ ό 2 Chron. 36, 13. Jes. 49, 13. — Dem. 553, 17. 554, 23. — v. ὄμνυμι. — **b.**, κατά τινος χώρας, de decursu intra religionis fines, i. e. a superioribus locis ad inferiora usque, Luc. 4, 14. 23, 5. Act. 9, 31. 10, 37. — **c.**, *adversus* (opp. ὑπέρ, μετά): εἶναι, εἰπεῖν, ἐπιθυμεῖν, γογγύζειν, διδάσκειν, μαρτυρεῖν, ψεύδεσθαι, συμβούλιον λαμβάνειν, αἰτεῖσθαί τι, Matth. 5, 11. 12, 30. 32. 20, 11. 26, 59. (Marc. 14, 55.) 27, 1. Marc. 3, 6. 9, 40. 14, 55. Luc. 11, 23. Act. 6, 13. 21, 28. 25, 3. 15. Rom. 8, 31. 2 Cor. 13, 8. Gal. 3, 21. 5, 17. 23. Jac. 3, 14. Jud. v. 15. — consociat. c. verbis accusandi, litigandi: ἔχειν τι, Matth. 5, 23. Marc. 11, 25. Apoc. 2, 4. 14. 20. — κατηγορεῖν, Luc. 23, 14. cf. Joh. 18, 29. Act. 24, 1. 25, 2. 7. 27. Rom. 8, 33. Col. 2, 14. 1 Tim. 5, 19. Jac. 5, 9. 2 Petr. 2, 11. — litigandi verba: Matth. 10, 35. 12, 25. Act. 4, 26. 14, 2. 1 Cor. 4, 6. 2 Cor. 10, 5. 1 Petr. 2, 11. — ἐξουσίαν ἔχειν, ἰσχύειν, Joh. 19, 11. Act. 19, 16. 27, 14.

2., κατά τι (τινα) **a.**, de decursu per, längshin abwärts, Luc. 8, 39. Act. 5, 15. 8, 1. 11, 1. 15, 23. 21, 21. 24, 5. 12. 25, 3. 26, 13. — de navigantibus iuxta aliquam terram littus legentibus, Act. 27, 2. 5. — Luc. 15, 14. — notat terminum, ad quem quis superne defertur, hinab an, Luc. 10, 32. Act. 16, 7. 27, 7. — κατ' αὐτόν, (delatus) ad eum, i. e. ad locum, ubi iacebat, Luc. 10, 33. — βλέπειν, spectare, vergere ad, Act. 27, 12. — ἐπεκτείνεσθαι, Phil. 3, 14. — πορεύεσθαι, Act. 8, 26. — κατὰ πόλιν, von Stadt zu Stadt, eine Stadt nach der andern, Luc. 8, 1. 4. Act. 2, 46. 5, 42. 14, 23. 15, 21. 20, 23. Tit. 1, 5. (potest verti: in singulis urbibus, coetibus, domibus, Haus für Haus.) — pl., Matth. 24, 7. (Marc. 13, 8. Luc. 21, 11.) Luc. 13, 22. Act. 20, 20. (in singulis deinceps

domibus.) — καθ' ἕνα πάντες, singuli deinceps, 1 Cor. 14, 31. — Not.: tenendum, in his phrasibus excludi articulum.

b., *secundum* (ut si quis aliquam normam *sequitur*), i. e. *α.*, ad normam alicuius, nach, dem .. gemäss — dem .. zufolge. — sequente nomine cum articulo: ζῆν, ποιεῖν, περιπατεῖν κατά, Matth. 23, 3. Marc. 7, 5. Rom. (8, 1. 4.) 14, 15. (1 Cor. 3, 3.) Eph. 2, 2. 2 Thess. 3, 6. 2 Petr. 3, 3. Jud. v. 16. 18. — Act. 26. 5. Rom. 8, 12. 13. — ἀποδιδόναι, λαμβάνειν κατά, Matth. 16, 27. Rom. 2, 6. 1 Cor. 3, 8. 2 Tim. 4. 14. 1 Petr. 1, 17. Apoc. 2, 23. 18, 6. — γίνεσθαι κατά, Matth. 9, 29. Luc. 1, 38. 2, 29. Rom. 4, 18. 2 Cor. 11, 15. — παιδεύεσθαι κ., Act. 22, 3. — κατὰ τὸν νόμον, τὸ ἔθος, τὸ ὡρισμένον etc. Luc. 1, 9. 2, 27. 39. 42. 4, 16. 23, 56. Joh. 2, 6. 18, 31. 19, 7. Act. 17, 2. 22, 12. 23, 3. 31. 24, 6. Hebr. 7, 5. 8, 4. 9, 22. 10, 8. 12, 10. — κατὰ τὴν γραφήν, Rom. 2, 16. 16, 25. 1 Cor. 15, 4. 2 Cor. 4, 13. 2 Tim. 2, 8. Tit. 1, 9. — κρίνειν κατά, Joh. 8, 15. 18, 31. Apoc. 20, 13. — Adde Act. 24, 14. Eph. 4, 22. Col. 2, 8. 22. — 1 Tim. 1, 18. 2 Tim. 1, 9. 2, 8. 4, 3. Hebr. 7, 15. 8, 5. 9. — 1 Petr. 4, 19. — absque articulo: κατὰ ἀλήθειαν, Rom. 2, 2. — κατὰ ἄνθρωπον, Gal. 1, 11. 3, 15. (κατὰ ἄνθρ. λέγω, cf. Rom. 6, 19. ἀνθρώπινον λέγω) Rom. 3, 5. 1 Cor. 9, 8. — v. infr. — κατὰ θεόν, Rom. 8, 27. 2 Cor. 7, 9. 10. 11. Eph. 4, 24. 1 Petr. 4, 6. (h. l. κατὰ ἄνθρ. et κατὰ θεόν) cf. Act. 13, 22. — κατ' ἐπαγγελίαν, Act. 13, 23. — κατ' εἰκόνα τοῦ, Col. 3, 10. — καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ, Jac. 3, 9. — κατὰ νόμον, Hebr. 9, 19. — κατ' ὄψιν, Joh. 7, 24. — κατὰ ἀποκάλυψιν (einer Offenbarung zufolge), Gal. 2, 2. — κατὰ σάρκα, Rom. 8, 1. 4. 1 Cor. 3, 3. 10, 18. 2 Cor. 1, 17. 5, 16. 10, 2. — κατὰ τί γνώσομαι; unde cognoscam? Luc. 1, 18.

β., *pro ratione* — seq. nomine cum articulo: Matth. 2, 16. (κατὰ τὸν χρόνον) 25, 15. (κατὰ τὴν .. δύναμιν) Rom. 12, 6. (κατὰ τὴν χάριν) 1 Cor. 3, 10. 12, 8. (κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα) 2 Cor. 10, 13. (κατὰ τὸ μέτρον, Eph. 4, 7. cf. κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς, Rom. 12, 6. — Eph. 4, 7.) Phil. 1, 20. 4, 19. Col. 1, 25. 2 Thess. 1, 12. 2, 9. 1 Tim. 1, 11. Hebr. 2, 4. 2 Petr. 3, 15. — absque artic., Act. 18, 4. (κατὰ λόγον, iure meritoque) Rom. 11, 24. (κατὰ φύσιν, — opp. παρὰ φύσιν) 2 Cor. 8, 3. (κατὰ δύναμιν. opp. ὑπὲρ δύναμιν, — (cf. Hom. Il. 3, 59. κατ' αἶσαν, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν) — καθ' ὅσον, quatenus, Hebr. 3, 3. 7, 20. 9, 27. — κατὰ τοσοῦτον, eatenus, Hebr. 7, 22.

γ., *pro*, vermöge, — seq. nom. c. artic., Act. 13, 23. Rom. 2, 5. 4, 1. 2 Cor. 13, 10. Eph. 1, 7. 9. 11. 19. 3, 7. 16. 20. Phil. 3, 21. Col. 1, 11. 29. 2 Tim. 1, 9. 4, 3. Tit. 3, 5. Hebr. 7, 16. 1 Petr. 4, 19. 2 Petr. 3, 13. 15. — absque artic., Rom. 4, 4. 16. 8, 28. 11, 5. 16, 25. 26. 1 Cor. 7, 6. 15, 32. (κατὰ ἄνθρ. vi hominis, prout homo potest) 2 Cor. 8, 8. 11, 21. Gal. 2, 2. 3, 29. 4, 23. 29. Eph. 1, 5. 3, 3. 11. 1 Tim. 1, 1. 2 Tim. 1, 1. 8. Tit. 1, 3. 3, 7. Hebr. 11, 7.

δ., *ad similitudinem*, ad exemplum, Luc. 6, 23. (κατὰ ταῦτα, ut v. 26.) 17, 30. Rom. 5, 6. 2 Cor. 10, 3. Gal. 4, 28. Eph. 4, 24. Hebr. 5, 6. 10. 6, 20. 8, 5. 9.

ε., *quod attinet ad*, Rom. 1, 3. 4, 1. 7, 22. 9, 3. 5. 11, 28. 1 Cor. 1, 26.

10, 18. 2 Cor. 11, 18. Phil. 3, 5. 6. 1 Petr. 4, 6. — *τὰ κατά τινα*, res, vel caussae alicuius, Act. 24, 22. 25, 14. Eph. 6, 21. Phil. 1, 12. Col. 4, 7. — *τὸ κατ' ἐμέ*, quantum in me est, Rom. 1, 15. (Xen. H. G. 1, 6, 5.) — Id, quod aliquo pertinet, eo pertinere cum distinctione dicitur: *κατ' ἰδίαν*, (sc. *χώραν*), seorsim, Marc. 7, 33. — *καθ' ἑαυτόν*, solus, Act. 28, 16. Rom. 14, 22. Jac. 2, 17. (Hom. Il. 2, 364. *κατὰ σφέας μαχέσονται*) — Act. 13, 1. (*κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν*, coetui qui ibi erat, addicti) 17, 28. et 18, 15. (*οἱ καθ' ὑμᾶς* — vestri. — Xen. Cyr. 5, 1, 11. 7, 1, 16.) — Act. 2, 10. (*τῆς Λιβύης, τῆς κατὰ Κυρήνην*, Libyae Cyrenaicae) 15, 23. — 1 Cor. 16, 19. (*ἡ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησία*, coetus ipsorum domum frequentans) — *τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον*, mea animi propensio, Rom. 1, 15. — Eph. 1, 15. (*τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν*, fidem, qua excellitis, quae apud vos floret) — *ἡ κατὰ πίστιν δικαιοσύνη*, Hebr. 11, 7. cf. Tit. 1, 1. (*ἀλήθεια ἡ κατ' εὐσέβειαν*) 1 Tim. 6, 3. — Not. haec dicendi *ratio* haberi possit pro circumlocutione genitivi, si comparaveris Aelian. V. H. 2, 42. *ἡ κατ' αὐτὸν ἀρετή*, — Polyb. 3, 6. *αἱ κατ' Ἀννίβαν πράξεις* al. — at non est mera circumlocutio, sed plus exprimit. — Fuerunt, qui etiam in evangeliorum inscriptionibus *τὸ κατὰ Ματθαῖον, Μάρκον* etc. *εὐαγγέλιον* dictum putarent pro: *τὸ Ματθαίου, Μάρκου* etc. *εὐαγγέλιον*, sed hi in eo et propterea errasse censendi sunt, quod *τό κατά* in illo titulo significat: secundum, hac mente dictum: unum illud evangelium, prout scriptum est a Matthaeo, Marco etc.

ζ., apte, accommodate ad, entsprechend, Hebr. 9, 9. (*κατὰ συνείδησιν*, ita ut conscientia hominis postulat s. optat.) Act. 13, 22. (*ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου*) — respondet nostro: weise; e. g. in formulis: *κατὰ κώμην*, vicatim, (*κατ' ἄνδρα* ap. Hom. viritim), *κατὰ μέρος*, sigillatim, Hebr. 9, 5. (Xen. Anab. 3, 4, 22. Herodot. 9, 25.) *κατὰ δύο*, bini, paarweise, 1 Cor. 14, 27. — *καθ' ἡμέραν*, quotidie, Matth. 26, 55. (Marc. 15, 6. Luc. 23, 17.) Luc. 11, 3. 16, 19. 17, 30. 19, 47. Act. 2, 46. 47. 3, 2. 16, 5. 19, 9. 1 Cor. 15, 31. Hebr. 7, 27. 10, 11. — *κατ' ἔτος* s. *ἐνιαυτόν*, quotannis, singulis annis, Luc. 2, 41. Hebr. 9, 25. 10, 1. 3. (*οἱ ὁ* ita exprimunt hebr. לְ, Ex. 12, 4.) — *ὁ καθ' ἡμέραν*, quotidianus, 2 Cor. 11, 28. — *κατὰ μίαν σαββάτου*, quovis primo hebdomadis die, 1 Cor. 16, 2. — *κατὰ πάντα*, omnino, Act. 17, 22. omnibus in rebus, Col. 3, 20. 22. Hebr. 2, 17. Hac multiplici vi instructum *τὸ κατά*

η., *circumscriptioni* inservit adverbii: *κατ' ἄγνοιαν*, Act. 3, 17. — *κατ' ἀνάγκην*, Philem. v. 14. — *κατ' ἄνθρωπον*, v. supr. *γ.* — *κατὰ γνῶσιν*, 1 Petr. 3, 7. — *καθ' ἑκούσιον*, Philem. v. 14. — *κατ' ἐπίγνωσιν*, Rom. 10, 2. — *κατὰ ζῆλον*, Phil. 3, 6. — *κατὰ κράτος*, Act. 19, 20. Eph. 4, 16. — *κατ' ὄναρ*, Matth. 1, 20. — *κατ' ὄνομα*, Joh. 10, 3. 3 Joh. v. 15. — *κατὰ τάξιν*, 1 Cor. 14, 40. — cf. Luc. 10, 31. Phil. 2, 3. 4. 4, 11. 1 Tim. 5, 21. — *καθ' ὑπερβολήν*, 2 Cor. 4, 17. *κατὰ πρόσωπον*, Act. 25, 16. cf. *κατέναντι, κατενώπιον*, — circumscriptionibus adv. adde: *κατ' ἰδίαν, κατὰ μόνας* (scil. *χώρας*) — vel adiectivi: *οἱ κατὰ φύσιν*, naturales, Rom. 11, 21. 24. — *κατὰ πίστιν* tamquam is, cui ultra fidem progredi non licet, Hebr. 11, 13. — *οἱ κατὰ σάρκα ὄντες*, i. q. *οἱ σαρκικοί*, Rom. 8, 5. (ibid. *οἱ κατὰ πνεῦμα*, i. q. *οἱ*

πνευματικοί) οἱ κατ' ἐξοχὴν ὄντες i. q. *οἱ ἔξοχοι*, Act. 25, 23. Adde 1 Cor. 2, 1. 2 Cor. 8, 3.

ϑ., ad *tempus* ref. *κατὰ τὸ μεσονύκτιον*, Act. 16, 25. 27, 27. — *κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ*, Hebr. 3, 8. — *κατὰ τὸ αὐτό*, eodem tempore, Act. 14, 1. (Ex. 26, 24. 1 Sam. 11, 11.), — *κατὰ καιρόν*, tempestive, statuto tempore, Joh. 5, 4. Rom. 5, 6. — *κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν*, Act. 12, 1. 19, 23. Rom. 9, 9. Hebr. 9, 9. (Gen. 18, 10.) — *κατ' ἀρχάς*, principio rerum, Hebr. 1, 10. — *κατὰ ἑορτὴν* tempore festi, Matth. 27, 15. Marc. 15, 6. Luc. 23, 17. — *κατὰ πᾶσαν ἡμέραν*, Act. 13, 27. 15, 21. 17, 17. (*κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν*, Aelian. V. H. 2, 26.)

Καταβαίνω, f. *-βήσομαι*, aor. 2. *κατέβην*, imperat. *κατάβηθι* (*κατάβα*, Marc. 15, 30. v. *ἀναβαίνω*), perf. *καταβέβηκα*, (ex *κατά* et *βαίνω*) **1.**, propr., ***a.***, descendo, — *καταβὰς ἔστη*, Luc. 6, 17. coll. v. 12. 17, 31. 19, 5. 6. Joh. 5, 7. Act. 20, 10. Eph. 4, 10. — *ἀπό* c. genit. loci, Matth. 8, 1. 14, 29. 17, 9. (Marc. 9, 9.) 27, 40. 42. (Marc. 15, 30. 32.) — *εἰς* c. acc., Marc. 13, 15. Act. 8, 38. Eph. 4, 9. — ***b.***, decedo, venio (e loco superiore in inferiorem), v. c. e templo Hieros., ex urbe Hieros., e coelo, item de navigantibus, qui aliquo deferuntur; — absol., Luc. 2, 51. 10, 31. Joh. 4, 47. 49. 51. Act. 8, 15. 10, 20. 24, 1. 22. 25, 7. (*οἱ ὁ* Gen. 12, 10.) — notatis terminis: *ἀπό τινος* (*τόπου*), Marc. 3, 22. Luc. 10, 30. 1 Thess. 4, 16. — *ἔκ τινος*, Matth. 28, 2. Joh. 1, 32. 3, 13. 6, 33. 38. 41. 42. 50. 51. 58. Apoc. 10, 1. — *ἄνωθεν*, Jac. 1, 17. — *εἴς τινα* (*τόπον*), Luc. 18, 14. Joh. 2, 12. Act. 7, 15. 14, 25. 16, 8. 18, 22. 25, 6. — *ἐπί τινα* (*τόπον*), Joh. 6, 16. — acc. pers., Matth. 3, 16. (Marc. 1, 10. Luc. 3, 22. cf. Joh. 1, 32. 33.) Joh. 1, 52. — *ἐν*, Joh. 5, 4. (e confusione terminorum, propter additum *ἐτάρασσε*) — *πρός τινα* (acc. pers.), Act. 10, 21. 14, 11. Apoc. 12, 12. — **2.**, metaph., ***a.***, de rebus, quae demittuntur (v. c. coelitus), Act. 10, 11. 11, 5. Jac. 1, 17. — *ἐκ τοῦ οὐρανοῦ*, Apoc. 3, 12. — ***b.***, de iis, quae ex superioribus aëris regionibus delabuntur, ut *βροχή*, Matth. 7, 25. 27. — *λαῖλαψ*, Luc. 8, 23. — *πῦρ*, Luc. 9, 54. Apoc. 13, 13. 20, 9. — *χάλαζα*, Apoc. 16, 21. — *θρόμβοι*, Luc. 22, 44. cf. Sirac. 32, 15. — ***c.***, de via deorsum ducente, Act. 8, 26.

Καταβάλλω, f. *-βαλῶ*, (ex *κατά* et *βάλλω*) **1.**, *τινά*, ***a.***, deiicio; — pass., Apoc. 12, 10. (seq. *εἴς τινα τόπον*) — ***b.***, humi prosterno; — pass., 2 Cor. 4, 9. (metaphora deducta ab athleta, s. pugnatore) — **2.**, *θεμέλιον καταβάλλομαι*, fundamentum iacio, Hebr. 6, 1.

Καταβαρέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *βαρέω*) — *τινά*, propr., pondere imposito deprimo, gravo, premo; metaph., molestiam facio alicui, 2 Cor. 12, 16.

Καταβαρύνω, (ex *κατά* et *βαρύνω*, i. q. *καταβαρέω*, 2 Sam. 13, 25.) gravo, premo, Marc. 14, 40. (codd. nonnulli *βεβαρημένοι*.)

Κατάβασις, *εως*, *ἡ*, (a *καταβαίνω*) descensus, i. e. ***a.***, actus descendendi. — ***b.***, locus, per quem descenditur, ita Luc. 19, 37. (*ἡ κ. τοῦ ὄρους*, i. e. is montis locus, ubi descensus est, ubi descenditur.)

Καταβιβάζω, f. *άσω*, (i. e. facio *καταβαίνειν*, ex *κατά* et *βιβάζω*)

descendere facio (Ez. 31, 16.), deiicio, detrudo; — pass., *ἕως ᾅδου*, Matth. 11, 23. Luc. 10, 15. — Xen. Cyr. 7, 5, 28.

Καταβολή, ῆς, ἡ, (a *καταβάλλω*, q. v.) **1.**, deiectio; — *σπέρματος* (scil. *εἰς τὴν μήτραν*), Hebr. 11, 11. (vim ad iniectionem s. depositionem seminis virilis in matrice, s. ad concipiendum.) — **2.**, fundatio (iactus fundamenti); — *ἀπὸ καταβολῆς κόσμου*, inde a mundo condito, Matth. 13, 35. 25, 34. Luc. 11, 50. Joh. 17, 24. Eph. 1, 4. Hebr. 4, 3. 9, 26. 1 Petr. 1, 20. Apoc. 13, 8. 17, 8.

Καταβραβεύω, f. *εύσω*, (ex *βραβεύω*, arbiter sum certaminis, et *κατά* scil. *τινός*, adversus aliquem, brabeo s. certaminis praemio indignum declaro aliquem) — *τινά*, palma fraudo aliquem, Col. 2, 18.

Καταγγελεύς, έως, ὁ, (a *καταγγέλλω*) annuntiator, nuntius, Act. 17, 18.

Καταγγέλλω, f. *γελῶ*, aor. 1. *κατήγγειλα*, aor. 2. p. *κατηγγέλην*, Act. 17, 13. v. *ἀναγγέλλω*; ex *κατά* et *ἀγγέλλω*) — *τινά* vel *τί*, **a.**, annuntio, i. e. notum facio; — Act. 4, 2. 13, 5. 15, 36. 16, 21. 17, 3. 23. 1 Cor. 9, 14. Phil. 1, 17. Col. 1, 28. — pass., Act. 17, 13. Phil. 1, 18. — *τινί τι*, Act. 17, 23. 1 Cor. 2, 1. Act. 13, 38. (*ἄφεσις ἁμαρτιῶν.*) — **b.**, praedico (celebro, *τί*), 1 Cor. 11, 26. — pass., Rom. 1, 8.

Καταγελάω (*ῶ*), f. *άσω*, (ex *κατά* et *γελάω*) derideo; — *τινός*, aliquem, Matth. 9, 24. Marc. 5, 40. Luc. 8, 53. — Aelian. V. H. 9, 37.

Καταγινώσκω, f. *-γνώσομαι*, (ex *γινώσκω*, animadverto, statuo, et *κατά*, scil. *τινός*, contra) reprehendo; *τινός*, aliquem, 1 Joh. 3, 20. 21. — Gal. 2, 11. (*κατεγνωσμένος ἦν*, reprehensus erat. — Xen. Mem. 1, 3, 10.

Κατάγνυμι, (*κατάγω*), f. *κατεάξω*, aor. 1. *κατέαξα*, aor. 2. p. *κατεάγην*, coni. *κατεάγω*, (ex *κατά* et *ἄγνυμι*, frango) confringo; — *τί*, Matth. 12, 20. Joh. 19, 31. 32. 33.

Κατάγω, f. *ξω*, (ex *κατά* et *ἄγω*) deduco; — *τινά* — *εἰς*, Act. 9, 30. 23, 20. 28. — *πρός τινα* (acc. pers.), Act. 23, 15. — terminus ad quem e contextu cognoscatur, Act. 22, 30. Rom. 10, 6. — *κατάγεσθαι*, navi deferri, Act. 21, 3. 27, 3. 28, 12. — *τὸ πλοῖον ἐπὶ τὴν γῆν*, navem subduco ad littus, Luc. 5, 11.

Καταγωνίζομαι, f. *ίσομαι*, aor. 1. med. *κατηγωνισάμην*, (verbum depon. med., ex *κατά* et *ἀγονίζομαι*, certo) debello, in certamine vinco, niederkämpfen; — *τινά*, Hebr. 11, 33. (Aelian. V. H. 4, 8.)

Καταδέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *δέω*) obligo (Xen. H. G. 4, 4, 16.); — *τί*, Luc. 10, 34. — *οἱ ὁ* Ez. 34, 4. 16. 30, 21.

Κατάδηλος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex *κατά* et *δῆλος*) maxime perspicuus (manifestus), evidens, Hebr. 7, 15. (Xen. Mem. 1, 4, 14.)

Καταδικάζω, f. *άσω*, (ex *δικάζω*, ius dico, et *κατά*, contra, cf. *καταγινώσκω*) condemno; *τινά*, Matth. 12, 7. Luc. 6, 37. Jac. 5, 6. — pass., Matth. 12, 37. (Xen. H. G. 7, 4, 23. — *οἱ ὁ* Ps. 36, 33. Thren. 3, 36.)

Καταδίκη, ης, ἡ, (ex *κατά* adversus, et *δίκη*) sententia damnatoria, condemnatio, Act. 25, 15. — Aelian. V. H. 5, 18.

Καταδιώκω, f. ξω, (ex κατά et διώκω, q. v.) persequor, insequor, Marc. 1, 36. (οἱ ὁ Ps. 22, 6.)

Καταδουλόω (ῶ), f. ώσω, (ex κατά, et δουλόω, q. v.) — τινά, in servitutem redigo, servum facio aliquem, 2 Cor. 11, 20. (οἱ ὁ Gen. 47, 21. — Xen. Mem. 2, 1, 13.) — med., mihi aliquem servum facio, Gal. 2, 4. (Jerem. 15, 14.)

Καταδυναστεύω, f. εύσω, (ex κατά, scil. τινός, et δυναστεύω, quod a δυναστής, cf. καταχυριεύω) — τινός, severum in aliquem imperium exerceo, Jac. 2, 6. (Xen. Symp. 5, 8. — 1 Sam. 8, 11. Ez. 18, 16.) — et τινά, supprimo aliquem; — pass., Act. 10, 38. (Ex. 1, 13. Jerem. 22, 3. Neh. 5, 5.)

Κατάθεμα, τος, τό, (a κατατίθημι; cf. ἀνάθεμα) exsecratio, Apoc. 22, 3. (melius κατανάθεμα, q. v.) cf. Zach. 14, 11.

Καταθεματίζω, vox insolens et corrupta, Matth. 26, 74. v. καταναθεματίζω.

Καταισχύνω, f. υνῶ, aor. 1. p. κατησχύνθην, (ex κατά et αἰσχύνω, q. v.) 1., dehonesto, deturpo; — τί: τὴν κεφαλήν, 1 Cor. 11, 4, 5. (Sirac. 22, 5. — Jos. Ant. 28, 4, 2.) — 2., pudore suffundo, afficio, 1 Cor. 1, 27. 11, 22. — pass., pudefio, erubesco, Luc. 13, 17. 2 Cor. 7, 14. 9, 4. 1 Petr. 3, 16. — ex usu voc. hebr. pudore affici dicitur, qui repulsam fert, aut quem spes aliqua fefellit. Hinc ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, non fallit, Rom. 5, 5. — pass., Rom. 9, 33. 10, 11. et 1 Petr. 2, 6. (Jes. 28, 16. Sir. 2, 10.)

Κατακαίω, f. -καύσω, aor. 2. p. -εκάην, f. 2. p. κατακαήσομαι, f. 1. p. κατακαυθήσομαι, (ex κατά, nieder, et καίω) comburo, concremo; — τί, Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17. add. πυρί.) Act. 19, 19. Apoc. 17, 16. (ἐν πυρί.) — pass., Matth. 13. 40. (πυρί) 1 Cor. 3, 15. Hebr. 13, 11. 2 Petr. 3, 10. Apoc. 8, 7. 18, 8. (ἐν πυρί.) — καίω et κατακαίω distinguuntur, Ex. 3, 2.

Κατακαλύπτω, f. ψω, (ex κατά et καλύπτω) obtego; — med., obvelo, obtego me; — τὴν κεφαλήν, 1 Cor. 11, 6. 7. (οἱ ὁ Gen. 38, 15.)

Κατακαυχάομαι (ῶμαι), f. ήσομαι, 2. pers. κατακαυχᾶσαι, contr. ex κατακαυχάεσαι pro att. κατακαυχᾷ, (ex κατά, scil. τινός, et καυχάομαι) me ita iacto, ut alicui derogem; — τινός, Rom. 11, 18. (μὴ κατακαυχῶ, imperat.) Jac. 2, 13. (ἔλεος, i. e. ὁ ἐλεῶν κατακαυχᾶται κρίσεως, i. e. iudicium non metuit) 3, 14.

Κατάκειμαι, f. -κείσομαι, (ex κατά et κεῖμαι, iaceo) decumbo, prostratus iaceo; **a.**, de aegrotis, c. partic., v. c. πυρέσσουσα, Marc. 1, 30. Act. 28, 8. — ἐπὶ κραββάτῳ, Marc. 2, 4. — Luc. 5, 25. Act. 9, 33. — ἐν c. dat. loci, Joh. 5, 3. 6. — **b.**, de coenantibus: discumbo, absol., Marc. 14, 9. Luc. 5, 29. (Xen. Symp. 1, 14.) — seq. ἐν c. dat. loci, Marc. 2, 15. 1 Cor. 8, 10. (Xen. Anab. 6, 1, 4.)

Κατακλάω (ῶ), f. άσω, (ex κατά et κλάω, cf. κατακαίω) frango; — τί, Marc. 6, 41. Luc. 9, 16.

Κατακλείω, f. είσω, (ex κατά et κλείω) occludo; — τινὰ ἐν τῇ φυλακῇ, Luc. 3, 20. — s. φυλακῇ, Act. 26, 10. (οἱ ὁ Jerem. 32, 3.)

Καταχληροδοτέω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά et κληροδοτέω, Sirac.

17, 11. a *κληροδότης*) sorte distribuo; — *τινί τι*, Act. 13, 19. (in al. codd. *κατεκληρονόμησε.*) — 1 Macc. 3, 36.

Καταχληρονομέω (ῶ), f. ήσω, (ex *κατά* et *κληρονομέω*, q. v.) sorte distribuo; — *τινί τι*, Act. 13, 19. (e codd. lectione) — *οἱ ὁ* Deut. 3, 28. Jos. 14, 2. (oratores attici construxerunt *κληρον. τινός*, gen. rei, cum accus. rei recentiores tantum, v. *κληρονομέω.*)

Κατακλίνω, f. *νῶ*, aor. 1. *κατέκλινα*, aor. 1. p. *κατεκλίθην*, (ex *κατά* et *κλίνω*) recumbere facio; — de coenantibus: accumbere iubeo, Luc. 9, 14. (Aelian. V. H. 8, 7. Xen. Cyr. 2, 3, 21.) — med., recubo prostratus (Xen. H. G. 4, 1, 30.); de coenantibus: discumbo, accumbo, Luc. 14, 8. — absol., 24, 30. (*εἰς τὸ ἐσθίειν*, Judith. 12, 15. — *εἰς τὸ δεῖπνον*, ,Jos. Ant. 6, 8, 1.)

Κατακλύζω, f. *ύσω*, (ex *κατά* et *κλύζω*) inundo, 2 Petr. 3, 6. (*οἱ ὁ* Job. 14, 19. Ps. 77, 20. — Pind. Olymp. 9, 76.) Hinc voc. seq.

Κατακλυσμός, *οῦ*, *ὁ*, inundatio, diluvium, Matth. 24, 38. 39. Luc. 17, 27. 2 Petr. 2, 5. (*οἱ ὁ* Gen. 6, 17. Ps. 31, 6. — Diod. Sic. 1, 10.)

Κατακολουθέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *ἀκολουθέω*, q. v.) subsequor, Luc. 23, 55. — *τινί*, Act. 16, 17.

Κατακόπτω, f. *ψω*, (ex *κατά* et *κόπτω*, caedo) **a.**, pr.: concido in frusta, discindo, comminuo, Jes. 27, 9. 2 Chron. 34, 7. — **b.**, contundo, Marc. 5, 5. (*οἱ ὁ* Jes. 27, 9.)

Κατακρημνίζω, f. *ίσω*, (a *κατάκρημνος*, praeceps) praecipito, Luc. 4, 29. (2 Chron. 25, 12. 2 Macc. 14, 43. — Jos. Ant. 6, 6, 2.)

Κατάκριμα, *τος*, *τό*, (a *κατακρίνω*, q. v.) condemnatio, Rom. 5, 16. (dist. h. l. a simplici: *κρίμα*, cf. Rom. 2, 1.) v. 18. 8, 1.

Κατακρίνω, f. *ινῶ*, perf. p. *κατακέκριμαι*, (ex *κατά* et *κρίνω*) poena dignum aliquem iudico, condemno; **a.**, absol., Rom. 8, 34. — **b.**, *τινά*, Joh. 8, 10. 11. Rom. 2, 1. (disting. h. l. *κρίνειν* et *κατακρ.*, ut 1 Cor. 11, 32.) Hebr. 11, 7. — pass., Matth. 27, 3. Rom. 14, 23. (scil. tamquam *ἁμαρτίαν πεποιηκώς*; not. voc. *ἁμαρτία.*) — trop., exemplum praebere sic comparatum, ut alii, si ad hoc iudicentur, pravitatis convincantur, Matth. 12, 41. 42. Luc. 11, 31. 32. — Rom. 8, 3. (*κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν.* Paulus, ut solet, pergit in metaphora verbo *κατέκρινε* h. l. usus, quia simili voce *κατακρίματος* usus erat v. 1. Sens.: Tantum abest, ut ii, qui Christo adhaerent, propter legem Mosaicam condemnentur, ut Deus peccatum in carne residens ipsum, quod accusatoris partes agit, vi hominibus nociva privaverit.) — Speciat. de iis, quibus in iudicio extremo miseria aeterna addicetur; — pass., Marc. 16, 16. 1 Cor. 11, 32. — **c.**, *τινά τινι* (dat. poenae), Matth. 20, 18. Marc. 10, 33. 2 Petr. 2, 6. — **d.**, seq. acc. c. inf., Marc. 14, 64. (iudico.)

Κατάκρισις, *εως*, *ἡ*, condemnatio, 2 Cor. 3, 9. (munus promulgandae legis, quae condemnat et poenas minatur.) 7, 3.

Κατακυριεύω, f. *εύσω*, (ex *κατά* [cf. *καταδυναστεύω*], et *κυριεύω*) — *τινός*, dominum me gero alterius, dominor alicui; dicitur modo violentiae notione inclusa, ut 1 Petr. 5, 3. (de iis, qui grege in commodum suum abutuntur) et Act. 19, 16. (de iis, qui aliquem vi sibi subiiciunt, cf. Ps. 118, 133.)

— modo absque violentiae cogitatione, de imperio legitimo, Matth. 20, 25. Marc. 10, 42. cf. Jerem. 3, 14. — Sir. 17, 4. — Diod. Sic. 14, 64.

Καταλαλέω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά, contra, et λαλέω) — τινός, loquor contra aliquem, criminor (i. q. κρίνειν τινά), Jac. 4, 11. 1 Petr. 2, 12. 3, 16. (not. ὡς κακοποιῶν.) — οἱ ὁ Ps. 42, 18. — Apud Graec. plerumque struitur cum acc.

Καταλαλία, ας, ἡ, (a κατάλαλος, q. v.) obtrectatio, maledicentia, 2 Cor. 12, 20. 1 Petr. 2, 1. (Sap. 1, 11.)

Κατάλαλος, ου, ὁ, ἡ, obtrectator, maledicus, Rom. 1, 30.

Καταλαμβάνω, f. -λήψομαι, aor. 2. κατέλαβον, perf. κατείληφα, partic. perf. p. κατειλημμένος, aor. 1. p. κατειλήφθην et κατελήφθην, (Phil. 3, 12. — ex κατά et λαμβάνω) 1., apprehendo, assequor; — τί, 1 Cor. 9, 24. Phil. 3, 12. 13. — pass., v. 12. (Deut. 28, 45. Jos. 2, 5.) Rom. 9, 30. (τὴν δικαιοσύνην.) — supervenio, Job. 12, 35. 1 Thess. 5, 4. (Num. 32, 23. 1 Reg. 18, 41.) — 2., corripio, de morbis vel malis geniis aliquem invadentibus, Matth. 9, 18. (Aelian. V. H. 2, 35.) — 3., τινὰ ἔν τινι, deprehendo in, Job. 8, 3. (Xen. Mem. 3, 11, 1.) — 4., metaph., (mente) comprehendo, Joh. 1, 5. — med., (experiendo) cognosco, seq. ὅτι, Act. 4, 13. 10, 34. — seq. acc. c. inf., 25, 25. — seq. orat. indir., Eph. 3, 18.

Καταλέγω, f. ξω, (ex κατά et λέγω, pono) in numerum refero (cf. κατάλογος), eligo; — pass., 1 Tim. 5, 9. (Suid.: καταλεγέσθω· καταταττέσθω. Xen. Cyr. 3, 3, 8.)

Κατάλειμμα, τος, τό, (a καταλείπω, perf. p.) residuum, reliquiae, Rom. 9, 27. (i. q. pauci, exigua pars. — οἱ ὁ Jes. 10, 22. Job. 22, 20.)

Καταλείπω, f. ψω, aor. 1. κατέλειψα, aor. 2. κατέλιπον, partic. perf. καταλελειμμένος, (ex κατά et λείπω) relinquo; — τινά, i. e. **a.**, discedo ab aliquo, verlassen, Matth. 4, 13. 16, 4. 21, 17. Hebr. 11, 27. Luc. 5, 28. — pass. solus relinquor, — pass., Joh. 8, 9. — ἔν τινι τόπῳ, 1 Thess. 3, 1. — **b.**, remanere iubeo aliquem, Act. 18, 19. Tit. 1, 5. — **c.**, aliquem sibi relinquo, desero, Matth. 19, 5. Marc. 10, 7. Eph. 5, 31. — (Gen. 2, 24. 44, 22.) Luc. 15, 4. Act. 6, 2. (τὸν λόγον, institutionis munus deserere, 2 Petr. 2, 15.) Act. 2, 31. — **d.**, reliquum facio, reservo, reliquum esse volo; — ἐμαυτῷ, Rom. 11, 4. (1 Reg. 19, 18.) — pass., Hebr. 4, 1. — τινά c. inf. (negotium aliquod soli alicui relinquere), Luc. 10, 40. — **e.**, de eo, qui avocatus aliquem secum ducere non potest, hinterlassen, Act. 24, 27. 25, 14. — speciat. de morientibus (linquo post me), Marc. 12, 19. Luc. 20, 31. — (Xen. Cyr. 3, 1, 10.) — **f.**, de iis, qui aliquem locum praeternavigantes omittunt, Act. 21, 3. (καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον.) Caeterum cf. ἀφίημι.

Καταλιθάζω, f. άσω, (ex κατά et λιθάζω, a λίθος) lapido, lapidibus obruo, Luc. 20, 6.

Καταλλαγή, ῆς, ἡ, (a καταλλάσσω, q. v.) 1., permutatio, de negotio nummulariorum paria paribus permutantium. — Hinc 2., reconciliatio (Ausgleichung, v. supr. διαλλάσσω), Rom. 5, 11. (καταλλαγὴν ἐλάβομεν, coll. v. 10. i. e. declaratum nobis est, nos Deo non amplius haberi pro inimicis.) 2 Cor. 5, 18. 19. — ἡ καταλλαγή τινος opponitur τῇ ἀποβολῇ, Rom. 11, 15.

Καταλλάσσω, ττω, f. ξω, (ex κατά, secundum, et ἀλλάσσω, muto, commuto) propr., nummos permuto aliis idem valentibus, cf. διαλλάσσω. Hinc (eos, qui discordes sunt) reconcilio; τινά τινι, aliquem alicui; **a.**, active: Deus dicitur homines sibi reconciliasse, 2 Cor. 5, 18. — ἐν χριστῷ, v. 19. i. e. eo, quod filius eius mortem in hominum peccatorum gratiam susceperit, Rom. 5, 10. Quare homines rogantur, ut oblatam hanc reconciliationem recipiant: 2 Cor. 5, 20. (imperat. pass. καταλλάγητε.) — **b.**, Pass., α., κατηλλάγην τῷ θεῷ, reconciliatus sum Deo, i. e. favor Dei mihi, qui eius odio dignus eram, declaratur, Rom. 5, 10. — β., gratiam ineo cum aliquo, 2 Cor. 5, 20. 1 Cor. 7, 11.

Κατάλοιπος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (a καταλείπω, perf. 2. -λέλοιπα) reliquus, Act. 15, 17. — οἱ ὁ 2 Reg. 20, 30. Esdr. 3, 8.

Κατάλυμα, τος, τό, (a καταλύω, q. v., perf. p.) deversorium, Luc. 2, 7. — coenaculum, Marc. 14, 14. Luc. 22, 11. — οἱ ὁ 1 Sam. 9, 22. Ex. 4, 24. Ez. 23, 21. Jer. 33, 12.

Καταλύω, f. ύσω, aor. 1. p. κατελύθην, (ex κατά et λύω) propr., dissolvo; **a**, destruo; τὸν ναόν, Matth. 26, 61. (Marc. 14, 58.) 27, 40. Marc. 15, 29. cf. Joh. 2, 19. — Act. 6, 14. — οἶκον, 2 Cor. 5, 1. — oppon. οἰκοδομεῖν, Gal. 2, 18. (οἱ ὁ Esdr. 5, 12. — Hom. Il. 9, 24.) — λίθους, Matth. 24, 2. Marc. 13, 2. Luc. 21, 6. — **b.**, quod ligatum est, ut vinculum, dissolvo; — νόμον (Xen. Mem. 4, 4, 14.), i. e. vi sua privo, irritum reddo, everto, Matth. 5, 17. (opp. πληρόω) — τὴν βουλήν, Act. 5, 38. 39. — τό ἔργον τοῦ θεοῦ, Rom. 14, 20. — **c.**, deverto (metaphora inde deducta, quod devertendi caussa iumentorum vincula et sarcinae dissolvuntur), Luc. 9, 12. 19, 7. — οἱ ὁ Gen. 24, 23. — Xen. Anab. 1, 8, 1.

Καταμανθάνω, aor. 2. -έμαθον, (ex κατά et μήθω = μανθάνω, disco) cognosco, considero; — τί, Matth. 6, 28. (καταμάθετε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνουσιν, ex attract.)

Καταμαρτυρέω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά, scil. τινός, et μαρτυρέω) testor contra; — τινός, Matth. 26, 62. (Marc. 14, 60.) 27, 13. Marc. 15, 4. — οἱ ὁ 1 Reg. 21, 10. Job. 15, 6.

Καταμένω, f. ενῶ, permaneo, commoror (alicubi), Act. 1, 13. (οἱ ὁ Num. 22, 9. — Xen. Cyr. 7, 1, 21.)

Καταμόνας, adv., (ex κατά et μόνας, scil. χώρας [cf. κατ' ἰδίαν], a μόνος) seorsim, solus, Marc. 4, 10. Luc. 9, 18. (Thuc. 1, 32, 37. — οἱ ὁ Ps. 4, 9. Jer. 15, 17.)

Κατανάθεμα, τος, τό, (ex κατά et ἀνάθεμα, q. v.) anathema, meton., res exsecrabilis, homo exsecrabilis, Apoc. 22, 3. (in nonnullis codd. vox corrupta κατάθεμα.)

Katαναθεματίζω, f. ίσω, (a voc. κατανάθεμα, q. v.) diris aliquem devoveo, Matth. 26, 74. (in nonnullis codd.: καταθεματίζω.)

Καταναλίσκω, f. -αναλώσω, (ex κατά et ἀναλίσκω) consumo, Hebr. 12, 29. (οἱ ὁ Jerem. 3, 24. — Xen. Mem. 1, 2, 22.)

Katαναρκάω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά et ναρκάω [a voc. νάρκη, torpedo, Krampfroche] torpore afficio, Gen. 32, 25. 32. Job. 33, 19.) propr., obtorpefacio, intrans., torpeo in detrimentum alicuius; — τινός (gen. pers.), propr.,

torpedinis instar aliquem ita percutio, ut membra movere nequeat, hinc: molestus sum alicui, 2 Cor. 11, 8. 12, 13. 14. (Hes.: *κατενάρκησα· κατεβάρησα.*)

Κατανεύω, f. *εύσω*, (ex *κατά* et *νεύω*, q. v.) innuo; — *τινί*, alicui, nutu significo, Luc. 5, 7. (Hom. Il. 1, 514.)

Κατανοέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *νοέω*, q. v.; cf. *καταμανθάνω*) **a.**, animadverto. — *τί*, Matth. 7, 3. Luc. 6, 41. 20, 23. Act. 27, 39. (Xen. Mem. 3, 5, 25.) — **b.**, considero (cf. *καταμανθ.*); — *τί*, Luc. 12, 24. 27. Act. 7, 31. 32. 11, 6. Hebr. 3, 1. Jac. 1, 23. 24. — intueor aliquid, Rom. 4, 19. — aliquem (ut ei opem feram), Hebr. 10, 24. (Xen. Cyr. 3, 3, 35.)

Καταντάω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *ἀντάω*) devenio; — *εἴς τινα* (*τόπον*), pervenio ad aliquem locum, **a.**, propr., Act. 16, 1. 18, 19. 24. 21, 7. 25, 13. 27, 12. — seq. *ἀντικρύ τινος*, in locum alicui ex adverso situm, Act. 20, 15. — **b.**, metaph., *εἴς τι*, ut lat. ad aliquid pervenio, i. e. consequor aliquid, Act. 26, 7. Eph. 4, 13. Phil. 3, 11. — *εἴς τινας, καταντᾷ τι*, pervenit inter aliquos, 1 Cor. 10, 11. 14, 36.

Κατάνυξις, *εως*, *ἡ*, (a *κατανύσσω*, compungo) ap. Graec. propr. compunctio. — dolor vehemens, tristitia summa, stupor (apud *τοὺς ό· κατανύσσομαι*, obmutesco [prae stupore, angore], Levit. 10, 3. Ps. 4, 4. Jes. 29, 10. Dan. 10, 15. sopore obruor, Dan. 10, 9. et *κατάνυξις*, sopor, Ps. 65, 3. — vel stupor, vesania, Betäubung, Jes. 29, 10.) Rom. 11. 8. (ex Jes. 29, 10. v. *θύμος*.) cf. lat. obtundo et obtusus.

Κατανύσσω, *ττω*, f. *ξω*, (ex *κατά* et *νύσσω* s. *ττω*) compungo; — *τινά*, pass., *τῇ καρδίᾳ*, vehementer afficior, Act. 2, 37. — *οἱ ό* Gen. 34, 7. Ps. 108, 16. contritus corde.)

Καταξιόω (ῶ), f. *ώσω*, (ab adi. *κατάξιος*) dignum habeo aliquem; — *τινός*, aliqua re, 2 Thess. 1, 5. — seq. inf., Luc. 20, 35. 21, 36. Act. 5, 41. (Diod. Sic. 2, 60.)

Καταπατέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *πατέω*, incedo) — *τινά*, pedibus concalco, contero, Matth. 7, 6. Luc. 12, 1. — pass., Matth. 5, 13. Luc. 8, 5. — metaph., pedibus calco, i. e. contemno, Hebr. 10, 29. (1 Macc. 3, 51. — Hom. Il. 4, 157.)

Κατάπαυσις, *εως*, *ἡ*, (a *καταπαύω*, q. v.) **a.**, quies, 2 Macc. 15, 1. Ex. 34, 21. — **b.**, quieta sedes, mansio, habitatio, Act. 7, 49. (Jes. 66, 1. Ps. 131, 8. 14. Judith. 9, 8.) Hebr. 3, 11. 18. 4, 5. — Observanda est dilogia in argumentatione, Hebr. 3, 11. 4, 1. 5. 10. — Scil. vox Hebr. 3, 11. petita e Ps. 95, 11. qui locus respicit ad Num. 14, 21. 28. et *κατάπαυσις* intelligitur de loco mansionis, quem Deus Israelitis destinaverat, hebr. מְנוּחָה. Sed auctor epistolae capi vult de requie, qua ipse Deus fruitur et alios frui vult, ut sit i. q. *σαββατισμός*, 4, 9. 10. 11., atque e verbis Psalmi colligit, Josuam Israëlitas ad quietem non perduxisse, ideoque vocem quietis de felicitate aeterna in coelis parata intelligendam esse. Cf. Sap. 4, 7.

Καταπαύω, f. *αύσω*, (ex *κατά* et *παύω*, cessare facio) **1.**, transit., quietum (quiescere) facio, i. e. ad sedem quietam perduco; — *τινά*, Hebr. 4, 8. (Deut. 12, 10. Jos. 1, 13.) — sedo, desistere facio, seq. *τοῦ μή* et inf.,

Act. 14, 18. (Ps. 85, 3. — Hom. Od. 2, 168.) — **2.**, intransit., requiesco, quiesco, cesso; — ἀπό τινος, Hebr. 4, 4. 10. cf. ἀναπαύω.

Καταπέτασμα, τος, τό, (a καταπετάννυμι, expando) aulaeum, velum expansum (velum templi Hierosolymitani interius, quo velatum erat Sanctum Sanctorum, פָּרֹכֶת, Ex. 26, 31. 27, 21.), Matth. 27, 51. Marc. 15, 38. Luc. 23, 45. Hebr. 9, 3. (δεύτερον, respectu ad primum [מָסָךְ, κάλυμμα], quod in introitu templi Sanctum ab atrio separabat, Ex. 26, 37. 40, 3. 5.) — τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, sanctuarium, quod aulaeum obvelat, et in quod illo sublato intratur, intelligitur coelum, Hebr. 6, 19. aliter 10, 20. (h. l. καταπέτασμα dicitur caro Christi, quia huius occisione factum est, ut Christus in coelum intraret. — Simul dicitur Christus nobis viam in sanctuarium munivisse ζῶσαν κ. πρόσφατον. Scilicet auctorem verba, quae proprie ad τὴν σάρκα pertineant recens mactatam et vivam, cum vocab. ὁδοῦ coniunxisse, supra monitum est sub v. ζάω.

Καταπίνω, f. -πίομαι, aor. 2. -έπιον, perf. -πέπωκα, aor. 1. p. -επόθην, (ex κατά et πίνω) deglutio, verschlingen, Matth. 23, 24. 1 Petr. 5, 8. — absorbeo, Apoc. 12, 16. — pass., 1 Cor. 15, 54. 2 Cor. 5, 4. Hebr. 11, 29. (Gen. 41, 7. Ex. 7, 12.) — pass., i. q. absumor, 2 Cor. 2, 7.

Καταπίπτω, f. -πεσοῦμαι, (ex κατά et πίπτω) decido, prolabor; εἰς τὴν γῆν, Act. 26, 14. — νεκρός, 28, 6. (Xen. Mem. 3, 3, 5.)

Καταπλέω, f. εύσω, (ex κατά et πλέω) ex alto versus terram navigo, Luc. 8, 26. (Xen. H. G. 5, 1, 28.)

Καταπονέω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά et πονέω) affligo, premo; — τινά, pass., Act. 7, 24. 2 Petr. 2, 7. (2 Macc. 8, 2.)

Καταποντίζω, f. ίσω, (ex κατά et ποντίζω) in mare demergo; — pass., Matth. 14, 30. 18, 6. (in pontum demergor ab aliis. — Erat submersio supplicii genus non quidem apud Judaeos, sed apud Aegyptios, Graecos et Romanos usitatum.)

Κατάρα, ας, ἡ, (ex κατά et ἀρά) imprecatio (apud Hom. etiam ἐπάρα), Jac. 3, 10. Hebr. 6, 8. (γῆ κατάρας ἐγγύς, ager, qui prope abest, ut diris a Deo devoveatur, i. e. ut sterilis reddatur, alluditur ad Gen. 3, 17.) — ὑπὸ κατάραν εἶναι, poenis cum imprecatione statutis obnoxius sum, Gal. 3, 10. — ἐξαγοράζειν τινὰ ἀπὸ τῆς κ., redimere aliquem, qui poenae cum imprecatione propositae reus tenetur, v. 13. — τέκνα κατάρας, filii exsecratione digni, 2 Petr. 2, 14. — abstract. pro concreto: ἐπικατάρητος, Gal. 3, 13.

Καταράομαι (ῶμαι), f. άσομαι, (verb. depon. med. a κατάρα) — τινά, diris devoveo aliquem, mala alicui imprecor (Hom. Il. 9, 454.) Matth. 5, 44. et Luc. 6, 28. (oppon. εὐλογεῖν.) Marc. 11, 21. Rom. 12, 14. Jac. 3, 9. — κατηραμένος (partic. perf. pass.), diris devotus, Matth. 25, 41. (oppon. εὐλογημένοι, v. 34.)

Καταργέω (ῶ), f. ήσω, perf. κατήργηκα, (ex κατά et ἀργέω, quod ducit. ab ἀργός) **1.**, Act. τινά, **a.**, desidem et inertem facio, Luc. 13, 7. — **b.**, inutilem reddo, cessare facio, 1 Cor. 6, 13. — vi, auctoritate privo, ausser Wirksamkeit setzen, 1 Cor. 1, 28. 15, 24. 2 Thess. 2, 8. 2 Tim. 1, 10. Hebr.

2, 14. Eph. 2, 15. — vanum, irritum reddo, s. declaro, v. c. *τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ*, Rom. 3, 3. — *τὸν νόμον*, v. 31. (oppon. *ἱστάω*.) Eph. 2, 15. (h. l. vi privo.) Gal. 3, 17. (*τὴν ἐπαγγελίαν*.) — **2.**, Pass., **a.**, cesso, 1 Cor. 13, 8. 10. 2 Cor. 3, 7. 11. 13. 14. Gal. 5, 11. — Rom. 6, 6. (*τὸ σῶμα ἁμαρτίας*, additur per epexegesin: *τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ*.) — **b.**, vi privor, tollor, 1 Cor. 15, 26. — **c.**, irritus, vanus reddor, Rom. 4, 14. (*ἡ ἐπαγγελία*.) — **d.**, *καταργοῦμαι ἀπό τινος*, solvor ab aliquo, Rom. 7, 2. 6. Gal. 5, 4. (qui cupitis per legem *δικαιοῦσθαι*, solvimini a Christo.)

Καταριθμέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *ἀριθμέω*) numero; — pass., *σύν τινι*, Act. 1, 17. (Diod. Sic. 4, 85.)

Καταρτίζω, f. *ίσω*, (ex *κατά* et *ἀρτίζω*, quod duc. ab *ἄρτιος*, cf. lat. ars, artus) aptum, firmum, integrum reddo. Hinc **a.**, reficio (id quod scissum est), — *τί*, propr., *τὰ δίκτυα*, Matth. 4, 21. Marc. 1, 19. — compleo, *τὰ ὑστερήματα*, 1 Thess. 3, 10. — metaph. *τινά*, in viam rectam reduco, Gal. 6, 1. — **b.**, coapto, instruo, 1 Petr. 5, 10. (*καταρτίσαι*, optat. ut Hebr. 13, 21. — Pass., 1 Cor. 1, 10. (*ἵνα μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι* —) 2 Cor. 13, 11. (*καταρτίζεσθε*, curate, ne in partes dissolvamini) Hebr. 11, 3. (*αἰῶνες*, saecula, tempora.) — med. fabricor mihi, Matth. 21, 16. (*αἶνον*, Ps. 8, 3. — in textu hebr. יִסַּד) Hebr. 10, 5. (*σῶμα*, Ps. 39, 7. in textu hebr. legitur: aures mihi perfodisti, i. e. me tui servum in perpetuum reddidi) — *ἔν τινι*, 1 Cor. 1, 10. Hebr. 13, 21. — *εἴς τι*, Rom. 9, 22. — v. *ἐξαρτίζω*. — Hinc voc. seq.

Κατάρτισις, *εως*, *ἡ*, **a.**, instauratio, **b.**, eorum conditio, qui in unum corpus coniuncti sunt, 2 Cor. 13, 9. — Ps. 17, 34.

Καταρτισμός, *οῦ*, *ὁ*, — *τινὸς εἴς τι*, instructio, Eph. 4, 12. cf. 2 Tim. 3, 17.

Κατασείω, f. *-σείσω*, (ex *κατά* et *σείω*, quatio) concutio; — *τὴν χεῖρα*, manum quatio; de eo, qui verba facturus silentium imperat, Act. 19, 33. i. q. *κατασ. τῇ χειρί*, Act. 12, 17. 13, 16. 21, 40. (etiam *κατασείω τινί* simpliciter, Jos. Ant. 17, 16, 2.)

Κατασκάπτω, f. *ψω*, (ex *κατά* et *σκάπτω*, fodio) defodio, suffodio, diruo; — *τί*, Rom. 11, 3. — pass., Act. 15, 16. (*οἱ ὁ* Judic. 6, 28. 1 Reg. 19, 10. Amos. 9, 11.)

Κατασκευάζω, f. *άσω*, (ex *κατά* et *σκευάζω*, quod descend. a *σκεῦος*) instruo, paro; **a.**, de aedificantibus, exstruo: *οἶκον*, Hebr. 3, 3. — *κιβωτόν*, Hebr. 11, 7. — pass., 1 Petr. 3, 20. Hebr. 3, 4. — *σκηνή*, 9, 2. 6. — *οἱ ὁ* pro בָּרָא, Jes. 40, 28. 43, 7. al. — **b.**, de eo, qui aliquid aptum alicui reddit; — *τὴν ὁδόν*, Matth. 11, 10. Marc. 1, 2. Luc. 7, 27. — partic. perf. p., paratus, Luc. 1, 17. cf. Marc. 9, 12.

Κατασκηνόω (ῶ), f. *ώσω*, (ex *κατά* et *σκηνόω*, quod v.) propr., tentoria (sedem) figo (Xen. Cyr. 6, 2, 2.), habito, seq. *ἔν τινι* (*τόπῳ*), Matth. 13, 32. Marc. 4, 32. Luc. 13, 19. Act. 2, 26. — *οἱ ὁ* Job. 18, 15. Ez. 25, 4. Dan. 4, 18. — Hinc voc. seq.

Κατασκήνωσις, *εως*, *ἡ*, propr., tentoriorum collocatio, domicilium,

habitatio; — de latibulis avium, Matth. 8, 20. Luc. 9, 58. — οἱ ό Ez. 37, 27. — cf. Sap. 9, 8. Tob. 1, 4.

Κατασκιάζω, f. άσω, (ex κατά et σκιάζω, a σκιά) obumbro (umbra tego); — τί, Hebr. 9, 5.

Κατασκοπέω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά et σκοπέω, a σκόπος) inspicio explorandi caussa; — τί, Gal. 2, 4. (de insidiosa exploratione, 2 Sam. 10, 3. Jos. 2, 2. 3.)

Κατάσκοπος, ου, ὁ, (ex κατά et σκέπτομαι, adiect. verbal.) speculator, explorator, Hebr. 11, 31. (οἱ ό Gen. 42, 9. 1 Sam. 26, 4. — 1 Macc. 12, 26. — Xen. Cyr. 3, 3, 25.)

Κατασοφίζομαι, f. ίσομαι, (verb. depon. med. ex κατά et σοφίζω) dolo (fraudibus) circumvenio, callide infesto; — τινά, Act. 7, 19. (cf. Judith. 5, 11. 10, 19.)

Καταστέλλω, f. -στελῶ, aor. 1. κατέστειλα, perf. p. κατέσταλμαι, (ex κατά et στέλλω) propr., **a.**, demitto. — **b.**, commotum et exasperatum cohibeo, sedo (cf. nostr. stillen); — τινά, Act. 19, 35. — pass., v. 36. (2 Macc. 4, 31. — Jos. Ant. 20, 8, 7. de B. J. 4, 4, 4.)

Κατάστημα, τος, τό, (a καθίστημι) status, habitus, Tit. 2, 3. — Jos. B. J. 1, 1, 4.

Καταστολή, ῆς, ἡ, (a καταστέλλω, demitto) demissio, v. c. velorum, vestis; vestis demissa, vestis, amictus, 1 Tim. 2, 9. (Hesych. καταστολην· περιβολήν.)

Καταστρέφω, f. ψω, (ex κατά et στρέφω) subverto, everto; — τί, Matth. 21, 12. Marc. 11, 15. — Hagg. 2, 22. Job. 9, 5.

Καταστρηνιάω (vel -νιάζω), f. άσω, (ex κατά et στρηνιάω, verbo novae comoediae, cui praeferendum est verbum τρυφάω) — τινός, luxuriose vivo in damnum alicuius, exstat tantum, 1 Tim. 5, 11.

Καταστροφή, ῆς, ἡ, (a καταστρέφω) subversio, 2 Petr. 2, 6. (Gen. 19, 29.) — ad mentem ref.: perturbatio, 2 Tim. 2, 14.

Καταστρώννυμι (-στρόω), fut. ώσω, (ex κατά et στρώννυμι, cf. nostr. streuen) prosterno (humum); — pass., 1 Cor. 10, 5. (Num. 14, 16. Judith. 14, 4. — Xen. Cyr. 3, 3, 64.)

Κατασύρω, f. -συρῶ, (ex κατά et σύρω) propr., deorsum traho, detraho; — τινὰ πρός τινα, pertraho, Luc. 12, 58. (οἱ ό Jerem. 49, 10.)

Κατασφάζω, s. -ττω, f. -σφάξω, (ex κατά et σφάζω, q. v.) iugulo, trucido, Luc. 19, 27. (οἱ ό Zach. 11, 5. 2 Macc. 5, 12. 6, 9. — Aelian. V. H. 13, 2.)

Κατασφραγίζω, f. ίσω, (ex κατά et σφραγίζω) obsigno, sigillo claudo; — τί, Apoc. 5, 1. (οἱ ό Job. 9, 7. — Sap. 2, 5. Sirac. 42, 6.)

Κατάσχεσις, εως, ἡ, (a κατέχω, aor. 2. κατέσχον, occupavi) **a.**, occupatio. — **b.**, possessio, Act. 7, 5. (Gen. 47, 11. Levit. 27, 16, Ez. 36, 3.) — **c.**, habitatio; — τινός, loci, qui ab aliquo habitati erant, Act. 7, 45. — Gen. 17, 8.

Κατατίθημι, f. -θήσω, (ex κατά et θέω = τίθημι) 1., activ., depono, repono; — τινὰ ἔν τινι (τόπῳ), Marc. 15, 46. (Aelian. V. H. 1, 6.)

— **2.**, med., *κατατίθεμαί τί τινι*, depono mihi aliquid apud aliquem in usus futuros (Xen. Cyr. 7, 5, 34.); — *χάριτας κατατίθεσθαί τινι*, alicui aliquid relinquere quod gratiam pariat), Act. 24, 27. 25, 9. (1 Macc. 10, 23. — Xen. Cyr. 8, 3, 26. Jos. Ant. 2, 6, 3.)

Κατατομή, ῆς, ἡ, (a *κατατέμνω*, concido, mutilo) concisio, mutilatio, Phil. 3, 2. (alludit Paulus ad voc. *περιτομῆς*, quod seq. v. 3. per ironiam, quasi dicturus: videte modo commendatam illam circumcisionem, seu ut rectius dicam, concisionem s. discissionem.) Cf. locum similem Gal. 5, 12.

Κατατοξεύω, f. *εύσω*, (ex *κατά* et *τοξεύω*) — *τινά*, sagitta transfigo aliquem; — pass., Hebr. 12, 20. (e lectione codd.) — Ex. 19, 13.

Κατατρέχω, f. *-θρέξω*, aor. 2. *-έδραμον*, (ex *κατά* et *τρέχω*) decurro; — *κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς*, Act. 21, 32. (1 Reg. 19, 20. — Xen. H. G. 1, 12.)

Καταυγάζω, e lect. codd. idemq. *αὐγάζω*, q. v.

Καταφάγω, ut apud Graecos, ita in N. T. nonnisi aor. 2. *κατέφαγον* occurrit, devorabam, devoravi; — *τί*, **a.**, propr., Matth. 13, 4. Marc. 4, 4. Apoc. 10, 9. 10. 12, 4. — **b.**, metaphor. consumsi, Apoc. 20, 9. (igni.) — 1 Reg. 18, 38. — Joh. 2, 17. — profudi, dilapidavi, Luc. 15, 30. (*καταφαγών σου τὸν βίον*. — Hom. Od. 15, 12.) — Caeterum v. *κατεσθίω*.

Καταφέρω, f. *κατοίσω*, aor. 1. *κατήνεγκα*, aor. 1. p. *κατηνέχθην*, (ex *κατά* et *φέρω*) **a.**, defero, deiicio; — pass., *καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ*, alto sopori immersus, Act. 20, 9. — ibid. *κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν ἀπό* cett., depressus per soporem; cf. Herodian. 1, 2, 9. — **b.**, fero contra aliquem (*κατά* scil. *τινός*); — *ψῆφον*, suffragium fero contra aliquem; ita Jos. Ant. 2, 6, 9. 10, 6, 2. (*φέρειν ψῆφον κατά τινος*) damnationem approbo, Act. 26, 10.

Καταφεύγω, f. *ξομαι*, aor. 2. *-έφυγον*, (ex *κατά* et *φεύγω*) — *εἰς τόπον τινά*, confugio aliquo, Act. 14, 6. (Xen. Mem. 3, 5, 12.) — subintellig. *πρὸς τὸν θεόν*, Hebr. 6, 18. (verba: *κρατῆσαι τῆς ἐλπίδος* iungenda cum voc. *παράκλησιν*.)

Καταφθείρω, f. *-φθερῶ*, (ex *κατά* et *φθείρω*) **a.**, corrumpo, depravo; — pass., (Gen. 6, 12.) *κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν*, 2 Tim. 3, 8. (i. e. *ἔχοντες τὸν νοῦν κατεφθαρμένον*. Cf. *διαφθείρω*.) — *καταφθαρήσονται*, 2 Petr. 2, 12. (corrumpentur, ut res corruptioni destinatae. Caedit auctor eos, qui genio indulgent spe immortalitatis abiecta.)

Καταφιλέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *φιλέω*) deosculor (diu multumque osculor) osculor, *τινά*, Matth. 26, 49. Marc. 14, 45. coll. 44. Luc. 7, 38. 45. 15, 20. Act. 20, 37. (Xen. Mem. 2, 6, 33.)

Καταφρονέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *κατά* et *φρονέω*) contemno (despicio); — *τινός*, aliquem, Matth. 18, 10. Rom. 2, 4. 1 Cor. 11, 22. 1 Tim. 4, 12. 2 Petr. 2, 10. (Aelian. V. H. 1, 5. Xen. Mem. 3, 4, 12.) — negligo, non curo, Matth. 6, 24. Luc. 16, 13. 1 Tim. 6, 2. — non respicio, non perhorresco, Hebr. 12, 2.

Καταφρονητής, οῦ, ὁ, (a *καταφρονέω*, perf. p.) contemtor, Act. 13, 41. (*οἱ ὁ* Habac. 1, 5. 2, 6. Sophon. 3, 5.)

Καταχέω, f. *εύσω*, (ex *κατά* et *χέω*) effundo desuper in aliquem; —

ἐπί τι, Matth. 26, 7. — κατά τινος, Marc. 14, 3. — Ps. 88, 45. Job. 43, 21. — Hom. Il. 23, 282.

Καταχθόνιος, ίου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex κατά et χθών, terra) subterraneus (qui sub terra versatur), Phil. 2, 10.

Καταχράομαι (ῶμαι), f. ήσομαι, (ex κατά et χράομαι) abutor; — τινί, 1 Cor. 7, 31. (distinguuntur h. l. χρώμενοι et καταχρώμενοι) 9, 18. (Aelian. V. H. 3, 13. 9, 9.)

Καταψύχω, f. ξω, (ex κατά et ψύχω) refrigero, Luc. 16, 24. (Gen. 18, 4. — Diod. Sic. 3, 8.)

Κατείδωλος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex κατά et εἴδωλον, cf. κατάδενδρος) idolis refertus, Act. 17, 16.

Κατέναντι, adv., (ex κατά et ἔναντι, q. v.) — τινός, e regione, ex adverso alicui, Marc. 11, 2. 12, 41. 13, 3. — ἡ κατέναντι κώμη, vicus ex adverso situs, Luc. 19, 30. (οἱ ὁ Ex. 19, 2. Dan. 5, 5.) Rom. 4, 17. — κατέναντι οὗ ἐπίστευσε τοῦ θεοῦ, τοῦ ζωοποιοῦντος pro: κατέναντι τοῦ θεοῦ, ᾧ ἐπίστευσε ζωοποιοῦντι cett. iungas haec verba cum praecedentibus: ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν, v. 16. (Quae v. 17. interposita sunt: καθὼς — τεθεικάσε, uncinis includas.) Qui omnium fidem habentium pater est, coram Deo, quem vita instruere posse credidit mortuos etc.

Κατενώπιον, adv., (ex κατά et ἐνώπιον, q. v.) — τινός, in conspectu alicuius, coram aliquo: τοῦ θεοῦ, Deum quasi ante oculos habens, 2 Cor. 2, 17. 12, 19. — οἱ ὁ Levit. 4, 17. Jos. 23, 9. — (ἅγιοι κ. ἄμωμοι) κατενώπιον τοῦ θεοῦ, ut in conspectu Dei ambulantes, Eph. 1, 4. Col. 1, 22. Idem exprimitur verbis: ἀπὸ προσώπου τῆς δόξης αὐτοῦ, i. e. coram facie sua illustri, 2 Thess. 1, 9.

Κατεξουσιάζω, f. άσω, (ex κατά et ἐξουσιάζω, verbum nonnisi in N. T. obvium) — τινός, potestatem exerceo in aliquem, Matth. 20, 25. Marc. 10, 42.

Κατεργάζομαι, f. άσομαι, aor. 1. med. κατειργασάμην, aor. 1. p. κατειργάσθην, (verbum depon. medium ex κατά et ἐργάζομαι) — τι, **a.**, perficio, i. q. patro, perago, Rom. 1, 27. (τὴν ἀσχημοσύνην.) 2, 9. 7, 15. 17. 18. (distinguitur τὸ θέλειν et τὸ κατεργάζεσθαι) 1 Cor. 5, 3. 1 Petr. 4, 3. — pass., τὰ σημεῖα — κατεργάσθη (exhibita sunt), 2 Cor. 12, 12. — **b.**, efficio, i. e. facio id, e quo aliquid prodeat; α., de homine: κατεργάζεσθαι τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν (curare, procurare), Phil. 2, 12. — β., de rebus: pario, Rom. 4, 15. 5, 3. 7, 8. 2 Cor. 7, 10. Jac. 1, 3. 20. — τί τινι, 2 Cor. 4, 17. 7, 11. 9, 11. Rom. 7, 13. — **c.**, κατεργάζομαί τινα εἴς τι, formo aliquem (Ex. 15, 17.) ad aliquid, 2 Cor. 5, 5. — **d.**, videtur dici conficiendi, i. e. debellandi et prosternendi sensu, Eph. 6, 13. (cf. Ez. 34, 4. — Xen. Cyr. 4, 6, 4. Jos. Ant. 2, 4, 2.)

Κατέρχομαι, aor. 2. κατῆλθον, (verbum depon. ex κατά et ἔρχομαι) descendo, devenio, **a.**, propr., i. e. de eo, qui e loco superiori (ex urbe in elatiori loco sita) se confert in loca depressiora, Luc. 4, 31. Act. 8, 5. 13, 4. — ἀπὸ τόπου, Luc. 9, 37. Act. 21, 10. 15, 1. 18, 5. — εἰς, Luc. 4, 31. Act.

11, 27. 12, 19. 18, 22. 27, 5. — πρός τινα, 9, 32. — **b.**, metaph., de rebus, quae a Deo coelitus demittuntur, Jac. 3, 15.

Κατεσθίω, aor. 2. κατέφαγον, (v. supr. καταφάγω) **a.**, pr., comedo, devoro. — **b.**, metaph., τινά, α., ubi devorari dicuntur, quae proprie non devorantur, absumo, perdo, Gal. 5, 15. — κατεσθίειν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν dicuntur avari homines, qui viduarum opes ad se rapiunt, Matth. 23, 14. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. (cf. Hom. Od. 2, 237.) — β., ubi devorare dicuntur, quae proprie non devorant, v. c. ignis, Apoc. 11, 5. (aor. 2., Joh. 2, 17.) cf. Ps. 68, 9.

Κατευθύνω, f. υνῶ, (ex κατά et εὐθύνω, ab εὐθύς) rectum facio, dirigo; — τοὺς πόδας εἰς ὁδὸν εἰρ., Luc. 1, 79. — τὴν ὁδόν, 1 Thess. 3, 11. (optat.) — Ps. 39, 3. — τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τ. θεοῦ, 2 Thess. 3, 5.

Κατευλογέω, lect. codd. Marc. 10, 16. al. εὐλογέω, q. v.

Κατεφίσταμαι, aor. 2. κατεπέστην, (verb. med. ex κατά et ἐφίστημι) colloco me (insurgo); — τινί, contra aliquem, Act. 18, 12.

Κατέχω, f. καθέξω, item κατασχήσω, (ex κατά et ἔχω) **a.**, detineo, retineo; — τινά, aliquem, α., ne discedat, seq. τοῦ μή c. inf., Luc. 4, 42. — τινὰ πρὸς ἐμαυτόν, Philem. v. 13. (Xen. Mem. 2, 6, 9. et 11. — οἱ ὁ Gen. 42, 19. Ruth. 1, 13.) — pass., κατέχομαι νοσήματι, morbo teneor, Joh. 5, 4. (Aelian. V. H. 12, 64.) — κατέχομαι ἔν τινι, Rom. 7, 6. (adstrictus alicui teneor.) — β., cursum, progressus inhibeo, impedio, Rom. 1, 18. (τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ) 2 Thess. 2, 6. 7. — κατέχω, scil. τὴν ναῦν εἰς τὴν αἰγιαλόν, cursum navis detineo, ut appellam, Act. 27, 40. (Xen. H. G. 2, 1, 19. κατασχὼν ἐπὶ τὴν Ἀβερνίδα.) — **b.**, teneo (ne mihi excidat); — τὸν λόγον, Luc. 8, 15. 1 Cor. 7, 30. 15, 2. — 2 Cor. 6, 10. — τὰς παραδόσεις, 1 Cor. 11, 2. — τὸ καλόν, 1 Thess. 5, 21. — τὴν παῤῥησίαν μέχρι τέλους βεβαίαν κατασχεῖν, Hebr. 3, 6. 14. — τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, 10, 23. — **c.**, κατασχεῖν, occupare, Matth. 21, 38. Luc. 14, 9. — Aelian. V. H. 7, 1. Xen. Cyr. 4, 3, 4. — Dan. 7, 18.

Κατηγορέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. κατήγορος, q. v.) accuso, **a.**, absol., Act. 24, 2. 19. 25, 16. 28, 19. — **b.**, τινός, aliquem, α., de accusatione coram iudice, Matth. 12, 10. Marc. 3, 2. Luc. 11, 54. 23, 2. Joh. 8, 6. Act. 25, 5. Apoc. 12, 10. — τινός τινος (gen. rei), Act. 24, 8. 25, 11. — τινὸς περί τινος, Act. 24, 13. (Xen. H. G. 1, 7, 1.) — τινὸς πολλά, Marc. 15, 3. — κατηγ. τι κατά τινος, Luc. 23, 14. — β., de accusatione extra iudicium, Joh. 5, 45. Rom. 2, 15. (opp. ἀπολογῶ) (Xen. Mem. 1, 3, 4.)

Κατηγορία, ας, ἡ, (a κατήγορος) accusatio, criminatio, (oppon. παρηγορία); — τινός (gen. obi.), Luc. 6, 7. — κατά τινος, Joh. 18, 29. 1 Tim. 5, 19. — τινός (gen. criminis), Tit. 1, 6. (Legitur vox קַטֵיגוֹרְיָא etiam ap. Rabbinos, v. Buxtorf. lex. rabb.)

Κατήγορος, ου, ὁ, ἡ, (ex κατά et ἀγείρω, unde ἀγορεύω, in foro, in concione dico) accusator, Joh. 8, 10. Act. 23, 30. 35. 24, 8. 25, 16. 18. Apoc. 12, 10. — cf. Job. 1, 6. 2, 1. Zach. 3, 1. 2. (cf. συνήγορος, advocatus, patronus, et συνηγορεῖν.)

Κατήγωρ, ορος, ὁ, accusator. **Vox graecitati aliena**; e lect. codd., Apoc. 12, 10. — i. q. κατήγορος.

Κατήφεια, ας, ἡ, (a κατηφής, qui demisso vultu est; — quae vox deducitur a κατά et τὰ φάη, lumina, Etym. M. ἀπὸ τοῦ κάτω τὰ φάη βάλλειν τοὺς ἀνειδιζομένους ἢ λυπουμένους) vultus demissio moerorem significans, Jac. 4, 9. (Hom. Il. 22, 293. Jos. Ant. 2, 6, 15. Thuc. 7, 75.)

Κατηχέω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά et ἠχέω ab ἠχώ) **a.**, pr., circumsono, resonare facio — de magistris discipulos in os dicta repetere docentibus. Hinc. — **b.**, τινά, viva voce doceo, instituo aliquem, 1 Cor. 14, 19. — pass., Rom. 2, 18. — τινά τι, pass., Act. 18, 25. Gal. 6, 6. — τινὰ περί τινος, α., gen. rei, pass., Luc. 1, 4. — β., gen. pers. et accus. rei, pass., fama aliquid accipio de aliquo, Act. 21, 24. (construe: οὐδὲν τούτων ἅ cett.) — seq. ὅτι, Act. 21, 21.

Κατ' ἰδίαν, v. ἴδιος.

Κατιόω (ῶ), f. ώσω, (ex κατά et ἰός, q. v.) aerugine obduco; — perf. p. κατίωμαι, Jac. 5, 3. (Arrian. Dissert. Epictet. 4, 6.)

Κατισχύω, f. ύσω, (ex κατά, scil. τινός, et ἰσχύω ab ἰσχύς) **1.**, τινός, supero aliquem, praevaleo alicui, Matth. 16, 18. (οἱ ὁ Jerem. 15, 18. Sap. 7, 30. cf. praecipue 19, 19. — Aelian. H. A. 5, 19.) — **2.**, absol., invalesco, Luc. 23, 23. (οἱ ὁ 2 Chron. 13, 21. 15, 8. 25, 11.)

Κατοικέω (ῶ), f. ήσω, (ex κατά et οἰκέω) habito, incolo; **a.**, intransit., α., propr., relat. ad loca, ἔν τινι (τόπῳ), Luc. 13, 4. Act. 1, 20. 2, 5. 7, 2. 4. 48. Hebr. 11, 9. Apoc. 13, 12. 17, 2. 8. al. (Gen. 13, 12. 14, 12.) — pro ἐν legitur εἰς in construct. praegnante: me aliquo confero, ut ibi babitem, Matth. 2, 23. 4, 13. Act. 7, 4. — ἐπὶ τῆς γῆς, Apoc. 3, 10. 8, 13. 11, 10. 13, 8. 14. 14, 6. 17, 8. — ἐπί τι (ἐπὶ πᾶν τὸ πρόςωπον τῆς γῆς, super omnem terram, ex hebr. עַל־פְּנֵי), in construct. praegn. (per omnem terram propagari), Act. 17, 26. — seq. adv. loci: ἐκεῖ, Matth. 12, 45. et Luc. 11, 26. — subintell. ἐκεῖ, Act. 22, 12. — ὅπου, Apoc. 2, 13. — β., metaph., ἔν τινι (dat. pers.), s. ἐν τῇ καρδίᾳ τινός, inesse animo eiusque studia regere, Eph. 3, 17., dicitur Christus; Spiritus s., Jac. 4, 5. et in ipso Christo πᾶν πλήρωμα, Col. 1, 19. 2, 9. — ἐκεῖ, de corpore bominis, quod diabolus obsidere, i. e. in quo efficax esse dicitur, Matth. 12, 45. et Luc. 11, 26. — Satanas dicitur habitare in locis, ubi scelera patrantur, Apoc. 2, 13. — δικαιοσύνη, in locis, ubi iustitia Dei probos homines praemiis ornat, 2 Petr. 3, 13. (cf. Jes. 32, 16.) — **b.**, transit., inhabito, incolo, bewohnen; — τί: πάντες οἱ κατοικοῦντες (Ἱερουσαλήμ), Act. 1, 19. 2, 9. 14. 4, 16. 9, 32. 35. 19, 10. 17. Apoc. 17, 2. (cf. Gen. 13, 7. Ez. 25, 16. Dan. 4, 32.) — metapb., Deus dic. templum inhabitare et semper adesse sacra facientibus, Matth. 23, 21. — Hinc voc. sequens.

Κατοίκησις, εως, ἡ, babitatio, domicilium, Marc. 5, 3. (ἔχειν ἔν τ.) — οἱ ὁ Gen. 10, 30. Num. 15, 2.

Κατοικητήριον, ίου, τό, (adi. κατοικητήριος, ία, ιον, a voc. κατοικητήρ) domicilium, habitaculum, Eph. 2, 22. Apoc. 18, 2.

Κατοικία, ας, ἡ, babitatio, babitaculum, Act. 17, 26. — Ex. 35, 3.

Κατοπτρίζομαι, f. ίσομαι, (verb. med. a voc. κάτοπτρον, speculum, et hoc a κατόπτομαι) **a.**, me ipsum in speculo intueor (Artemid. 2, 7.);

— **b.**, velut speculum splendorem repercutio, 2 Cor. 3, 18. (verte [ad mentem Chrysostomi et Theodoreti]: nos, [Christo Domino quasi ex adverso collocati] splendorem eius repercutientes, in eandem imaginem [i. e.] a splendore [Christi] in splendorem transformamur velut a Domino spiritu [i. e. a Domino, qui spiritus est.] — cf. v. 6.)

Κατόρθωμα, τος, τό, (a *κατορθόω*, quod deductum a *κατά* et *ὀρθός*, signif. rectum facio, erigo, stabilio) pl., recte instituta, Act. 24, 3. (Vocabulum aevi serioris.)

Κάτω, adv., (a *κατά*) **a.**, deorsum, Matth. 4, 6. Luc. 4, 9. Joh. 8, 6. 8. Act. 20, 9. — **b.**, infra, Matth. 27, 51. (*ἕως κάτω.*) Marc. 14, 66. 15, 38. Act. 2, 19. (oppon. h. l. voci *ἄνω.*) — *ὁ, ἡ, τὸ κάτω*, inferior, Joh. 8, 23. (oppon. *τὸ ἄνω.*) — de serie temporis: *ἀπὸ διετοῦς κ. κατωτέρω*, a bimulo inde et qui inferiores aetate essent, Matth. 2, 16. (*οἱ ό* Deut. 28, 43. 32, 22. Ex. 20, 4. — Aelian. V. H. 3, 17. *κάτω τοῦ χρόνου.*)

Κατώτερος, α, ον, (comparat. *τοῦ κάτω*, cf. *ἀνώτερος, ἐσώτερος, ἐξώτερος*, al.); — *τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς*, loci terrae inferiores, loci subterranei, i. e. sepulcrum, Eph. 4, 9. (hebr. תַּחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ, Ps. 139, 15. Deut. 32, 22.

Κατωτέρω, v. *κάτω.*

Καῦδα, s. *Καύδη*, v. *Κλαύδη.*

Καῦμα, τος, τό, (a *καίω*, f. *καύσω*, q. v.) aestus, calor, Apoc. 7, 16. 16, 9. — Hinc voc. seq.

Καυματίζω, f. *ίσω*, aestu aduro; — *τινά*, Apoc. 16, 8. (add. *ἐν πυρί.*) — pass., Matth. 13, 6. Marc. 4, 6. — additur *καῦμα μέγα*, Apoc. 16, 9.

Καῦσις, εως, ἡ, (a *καίω*, f. *καύσω*) exustio, Hebr. 6, 8. (cuius finis tendit ad exustionem; *οἱ ό* Jes. 4, 4.)

Καυσόω (ῶ), f. *ώσω*, concremo, accendo, 2 Petr. 3, 10. 12.

Καύσων, ωνος, ὁ, **1.**, aestus solis, Matth. 20, 12. (*βαστάζειν τὸν κ.*) Luc. 12, 55. — **2.**, Eurus (ventus ab oriente admodum aridus), Jac. 1, 11. (Jon. 4, 8.)

Καυτηριάζω, f. *άσω*, (a voc. *καυτήριον*, [et hoc a *καίω*,] i. e. instrumentum, quo utitur *ὁ καυτήρ*, s. quo notae, stigmata inuruntur, das Brenneisen) cauterio noto, notam inuro; — *κεκαυτηριασμένοι τὴν ἰδίαν συνείδησιν*, i. e. *κεκαυτηριασμένην ἔχοντες τὴν ἰδ. συν.* (v. *καταφθείρω*), qui habent mentem conscientia scelerum sauciam, 1 Tim. 4, 2.

Καυχάομαι (*ῶμαι*), 2. praes. *καυχᾶσαι* (Rom. 2, 17. 23. 1 Cor. 4, 7. quod contr. ex *καυχάεσαι*, et *ἑλληνικῶς* dictum apud vett. non reperitur et a grammaticis reprobatur), att. *καυχᾷ* (v. supr. *κατακαυχάομαι*), f. *ήσομαι*, (a *καύχη*, iactatio) glorior, **a.**, absol., 1 Cor. 1, 31. 4, 7. 2 Cor. 10, 17. 11, 16. 18. 12, 1. 6. 11. Eph. 2, 9. — **b.**, constr. *α.*, *τί*, 2 Cor. 11, 30. (Prov. 27, 1.) — *β.*, *ἔν τινι*, Rom. 2, 17. 5, 11. 1 Cor. 1, 31. 3, 21. 2 Cor. 10, 17. 2 Thess. 1, 4. Phil. 3, 3. (*οἱ ό* 1 Chron. 16, 35. Jerem. 9, 22.) — *ἔν τινι*, dat. rei, glorior de aliqua re, Rom. 2, 23. 5, 3. 2 Cor. 5, 12. 10, 15. 16. 11, 12. 12, 5. 9. Gal. 6, 13. 14. Jac. 1, 9. 4, 16. — *ἐπί τινι*, Rom. 5, 2. (includitur h. l. notio laetandi, Sirac. 30, 2.) — *κατὰ τὴν σάρκα*, 2 Cor. 11, 18. — *περί τινος*, 2 Cor. 10, 8. —

τινί τι ὑπέρ τινος glorior apud aliquem de aliquo, 2 Cor. 7, 14. 9, 2. cf. 12, 5. — ἐνώπιόν τινος, 1 Cor. 1, 29. — εἴς τι, sibi aliquid gloriandi caussa vindicare, 2 Cor. 10, 15. 16. Hinc vocab. sequens.

Καύχημα, τος, τό, **α.**, sensu obi., id, de quo gloriari possum, cui inest gloriandi materia, α., propr., 1 Cor. 5, 6. 9, 15. Phil. 1, 26. Hebr. 3, 6. (τὸ κ. τῆς ἐλπίδος, spes, quae gloriandi materiam praebet.) — ἔχω καύχημα, gloriari mihi licet (dic. de eo, qui aliquid promeruit pro officio sponte et ultra debitum praestito), Rom. 4, 2. 1 Cor. 9, 16. (οὐκ ἔστι μοι καύχημα.) — τὸ καύχημα ἔχειν εἰς ἑαυτόν, gloriam suam ad semet ipsum restrictam, Gal. 6, 4. — εἰς καύχημα ἐμοί, mihi in gloriam, Phil. 2, 16. — β., metonym., de homine, quo gloriari licet, 2 Cor. 1, 14. (cf. Judith. 15, 10.) — **b.**, sensu subi., gloriatio, iactatio. — ὑπέρ τινος, 2 Cor. 5, 12. 9, 3.

Καύχησις, εως, ἡ, (a v. καυχάομαι) gloriatio, Rom. 3, 27. 2 Cor. 1, 12. 7, 14. (ἐπί h. l. coram, v. ἐπί.) 11, 10. 17. 1 Thess. 2, 19. (στέφανος καυχήσεως, corona, de qua gloriari possim. Ez. 16, 12. Prov. 16, 31. 1 Chron. 29, 13.) — Jac. 4, 16. — ὑπέρ τινος, 2 Cor. 8, 24. — ἔχω καύχησιν, gloriari mihi licet, Rom. 15, 17. 1 Cor. 15, 31. (in utroque loco additur ἐν κυρίῳ, ἐν Χριστῷ, i. e. rebus Christi inserviens.) — οἱ ὁ Jerem. 12, 13.

Καφαρναούμ, v. Καπερναούμ.

Κεγχρεαί, ῶν, αἱ, Cenchreae, portus Corinthiacus, distans ab urbe 70 stadiis, versus orientem, ubi appellebant ex Asia advecti (Plin. H. N. 4, 4. et Strab. 8.), Act. 18, 18. Rom. 16, 1.

Κέδρος, ου, ἡ, hebr. אֶרֶז, cedrus, arbor, ligno constans odorifero quod adhiberi suffimentis solebat (Hom. Od. 5, 60. Aelian. V. H. 5, 6.), Joh. 18, 1. (Codd. habent: τῶν κέδρων; sed mel. τοῦ κεδρών; v. κεδρών.)

Κεδρών, ῶνος, ὁ, torrens prope Hierosolyma oriens et inter vallem eiusdem nominis et oliveti montem in mare mortuum defluens. Nomen obscuri (nam קִדְרוֹן sign. obscurum) ei conciliavit aquae color vel arborum ad ripam consitarum umbra obscurus vel sordibus ex urbe influentibus in nigredinem versus, Joh. 18, 1. (e probabiliori codd. lectione.)

Κεῖμαι, f. κείσομαι, iaceo, **α.**, propr. α., de homine cubante, **א.**, add. not. loci: de infante, Luc. 2, 12. 16. (ἐν φάτνῃ.) — de sepulto: ὅπου ἔκειτο, Matth. 28, 6. Luc. 23, 53. Joh. 11, 41. 20, 12. — ב., absol., de infante, Luc. 2, 34. — de homine in vinculis iacente, Phil. 1, 16. 1 Thess. 3. 3. — β., de rebus, quae immotae aliquod spatium obtegunt; א., subintell. ἐκεῖ, Luc. 24, 12. Joh. 20, 6. 7. 21, 9. — addit. ἐπί τι, incumbo alicui, 2 Cor. 3, 15. — ἐπάνω τινός (de urbe in monte sita), Matth. 5, 14. — etiam de rebus in aliquo loco collocatis, de quibus nos: stehen, da stehen, v. c. de vasis, Joh. 2, 6. 19, 29. — de solio, Apoc. 4, 2. (Jos. 4, 6. Jerem. 24, 1.) — κεῖσθαι πρός τι, admotum esse alicui, Matth. 3, 10. Luc. 3, 9. — ב., absol., de urbe: τετράγωνος κεῖται, Apoc. 21, 16. de frumentis aliisque rebus alicubi coacervatis, Luc. 12, 19. — de posito fundamento, 1 Cor. 3, 11. — **b.**, metaph., τινί, positus sum, de legibus: 1 Tim. 1, 9. (Aelian. V. H. 2, 7. Xen. Mem. 4, 4, 16.) — ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται, 1 Joh. 5, 19. (τῷ πον. dat. neutr. Sens.: scimus

nos Deo natos esse, ideoque dum in hoc mundo vivamus, nobis esse cavendum, ne in peccata delabamur, cum ex mundo nihil offeratur, nisi irritamenta malorum.)

Κειρία, ας, ἡ, fascia, qua vel infantes vinciuntur, vel lecti subtenduntur (Schol. ad Aristoph. Av. v. 817. *κειρίᾳ· εἶδος ζώνης ἐκ σχοινίων, παρεοικὸς ἱμάντι, ἡ δεσμοῦσι τὰς κλίνας.* Cf. Prov. 7, 16.), vel cadavera hominum linteo involuta ligantur, Joh. 11, 44. (al. codd. *κηρίαις*, quod idem valere ac *κειρίαις* observat Hesych.)

Κείρω, f. *κερῶ*, tondeo, rado; — *τί*, Act. 8, 32. (e Jes. 53, 7.) — med., *τὴν κεφαλήν*, Act. 18, 18. (cf. Num. 6, 18.) — absol., de tondenda coma capitis, 1 Cor. 11, 6.

Κέλευσμα, τος, τό, (apud Attic. *κέλευμα*, a v. *κελεύω*) iussum, speciat. clamor excitatorius (vel quo animalia excitantur instiganturque ab hominibus, ut equi ab aurigis, canes a venatoribus, vel quo signum datur hominibus, v. c. remigibus a gubernatore navis, Lucian. Tyr. c. 19. militibus a duce, Thuc. 2, 92. — Prov. 30, 27.), 1 Thess. 4, 16. (*ἐν κελεύσματι*, cum classico.)

Κελεύω, f. *εύσω*, iubeo; — *τινά* (*ποιεῖν τι*), Matth. 14, 19. 28. Act. 4, 15. — acc. c. inf. aor., Matth. 18, 25. 27, 58. 64. Luc. 18, 40. Act. 5, 34. 8, 38. 22, 30. 23, 10. 25, 6. 17. — abest acc., Matth. 8, 18. 14, 9. Act. 12, 19. 21, 33. (ita et ap. Graec.) — c. inf. praes., Act. 21, 34. 22, 24. 23, 3. 10. 35. 24, 8. 25, 21. 27, 43. — abest acc., Act. 16, 22. — *τινί* seq. inf., Matth. 15, 35. (Xen. Cyr. 1, 3, 8.) — absol. (subint. *τοῦτο*), Act. 25, 23.

Κενοδοξία, ας, ἡ, (a *κενόδοξος*, q. v.) vana, quam de se quis fovet opinio, vana gloria, Phil. 2, 3. (*κατὰ κενοδ.*, v. *κατά*.)

Κενόδοξος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex *κενός*, q. v., et *δόξα*, q. v.) vanae gloriae cupidus, Gal. 5, 26.

Κενός, ή, όν, vacuus, inanis; **a.**, propr., de locis, quibus nihil inest (Jud. 7, 16. Gen. 37, 24.). — metaph., vanus: *πίστις*, *κήρυγμα*, 1 Cor. 15, 14. — *κενοὶ λόγοι*, vana verba, Eph. 5, 6. (Ex. 5, 9.) — *κενὴ ἀπάτη*, Col. 2, 8. (*οἱ ὁ* Ex. 5, 9. Mich. 1, 4, 14. Hos. 12, 1.) — *ὦ ἄνθρωπε κενέ*, Jac. 2, 20. (quod enarrant al.: insipide, al. vacue, i. e. qui fructibus deficit.) — **b.**, dotis expers; — *ἀποστέλλειν* et *ἐξαποστέλλειν τινὰ κενόν*, Luc. 1, 53. (Gen. 31, 42. Deut. 15, 13. 16, 16.) — Marc. 12, 3. Luc. 20, 10. 11. cf. Judith. 1, 11. — Hom. Il. 2, 298. — **c.**, de conatu, labore ex quo nihil redundat, irritus; — *ἡ χάρις*, 1 Cor. 15, 10. — *κήρυγμα*, *πίστις*, v. 14. — *κόπος*, v. 58. — *ἡ εἴςοδος*, 1 Thess. 2, 1. — **d.**, neutr. *κενά*, res vanae (*μελετᾶν*), Act. 4, 25. — *εἰς κένον*, in vanum, incassum, 2 Cor. 6, 1. Gal. 2, 2. Phil. 2, 16. 1 Thess. 3, 5. — Jes. 65, 23. Jer. 6, 29.

Κενοφωνία, ας, ἡ, (a *κενόφωνος*, qui vana loquitur) vana disputatio, s. disputatio de rebus vanis inanibusque, 1 Tim. 6, 20. 2 Tim. 2, 16.

Κενόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (ab adi. *κενός*) evacuo, exinanio (quae vox lat. legitur in Cic. orat. in L. Pison. c. 40.), inane (inutile, irritum) reddo, **a.**, *τί*, 1 Cor. 9, 15. — pass., Rom. 4, 14. 1 Cor. 1, 17. — vanum reddo (ut mendacium), v. c. *τὸ καύχημα*, pass., 2 Cor. 9, 3. — **b.**, *κενῶσαι ἑαυτόν* Christus dicitur, i. e. se humilem fecisse s. humiliter se gessisse, Phil. 2, 7.

Κέντρον, ου, τό, (nomen instrum.) aculeus, **a.**, qualis innatus est animalibus nonnullis; aculeus locustarum, Apoc. 9, 10. — de aculeo mortis (venenato scil.), 1 Cor. 15, 55. (cf. Hos. 13, 14.) v. 56. (aculeus, quo letum infertur.) cf. Hos. 5, 12. — **b.**, stimulus ferreus, quo boves concitantur (ut πλέκτρον et naturale dicitur et arte factum.) Act. (9, 5.) 26, 14. (πρὸς κέντρον λακτίζειν, contra stimulum calcitrare, i. e. temere resistere; proverbialis locutio, cf. nostr. wider den Strom schwimmen.) cf. Pind. Pyth. 2, 193. Aeschyl. Agamemn. 633. Eurip. Bacch. 791. Terent. Phorm. 1, 2, 27.

Κεντυρίων, ωνος, ὁ, Centurio, praefectus centum militum; vox origine latina, Marc. 15, 39. 44. 45. — cf. Ἑκατόνταρχος.

Κενῶς, adv., (ab adi. κενός, q. v.) frustra, temere, Jac. 4, 5. (Jes. 49, 4.)

Κεραία, ας, ἡ, (adi. κέραιος, αία, ον a voc. κέρας, cornu, corniculum) extremitas, ut insulae (Philostr. Vit. Sophist. 1, 21, 2.), antennae (Nicet. in Andron. Comnen. 2, 4.); de litteris: apex (ut litterarum hebr. ד, ב, כ, ר), Matth. 5, 18. Luc. 16, 17. Sens.: ne minima quidem legis (scil. ad mores spectantis) pars tolletur.

Κεραμεύς, εως, ὁ, (a v. κεράννυμι, unde et κέραμος) figulus, Matth. 27, 7. 10. Rom. 9, 21. (οἱ ὁ Jes. 29, 16.)

Κεραμικός, ή, όν, (a voc. κέραμος, quod. v.) figlinus, fictilis, Apoc. 2, 27. (οἱ ὁ Dan. 2, 41. — pro κεράμιος.)

Κεράμιον, ίου, τό, (neutr. adi. κεράμιος, fictilis) propr., vas fictile, speciat. amphora, urceus; addit. ὕδατος, hydria, urceus aquarius, Marc. 14, 13. Luc. 22, 10. (οἱ ὁ Jerem. 35, 5. — Polyb. 4, 56, 3.)

Κέραμος, ου, ὁ, (a v. κεράννυμι) argilla, terra figularis, vas fictile; — speciat., tegula, Luc. 5, 19. (Xen. Mem. 3, 1, 7.)

Κεράννυμι (κεραννύω), f. κεράσω, perf. p. κεκέρασμαι, **a.**, misceo. — **b.**, infundo bibendum; — τινί τι (cf. Jes. 10, 14.), Apoc. 18, 6. — pass., Apoc. 14, 10. (h. l. κεκερασμένος pro usitatiori: κεκερασμένος.)

Κέρας, ατος, τό, cf. τὸ ἅλας, (vox affinis voci: τὸ κάρα, caput, cf. lat. cranium, hebr. קֶרֶן, quemadmodum cognata sunt vernaculae linguae vocabula: Hirn et Horn) cornu, **a.**, propr., Apoc. 5, 6. 12, 3. 13, 1. 11. 17, 3. 7. 12. 16. — **b.**, trop., extremitas eminens et cornu figuram referens, apex, v. c. altaris, Apoc. 9, 13. (Ex. 29, 18. Levit. 4, 7. 18. 16, 18. Amos. 3, 14. Ps. 117, 27.) — de cornibus aciei: ala, 2 Macc. 15, 20. — Xen. Cyr. 2, 2, 24. — κέρας σωτηρίας, cornu, quod saluti est utenti, Luc. 1, 69. (ex hebr., 2 Sam. 22, 3. Ps. 17, 3. metaphora sumta a cornibus, quibus natura acceptis animalia se defendunt, ut v. c. bos dicitur κερατίζειν; v. τοὺς ὁ Ex. 21, 28. — Quare Lucas construxit cum verbo ἔγειρε, hebr. הֵקִים, i. e. crescere fecit; ἀνέτειλε, Ez. 29, 21. tropo remoto: servatorem nobis nasci iussit. Cf. Sir. 47, 5. 7. 11. — De nato cogitandum esse, patet ex additis: ἐν οἴκῳ — Δαβίδ.)

Κεράτιον, ίου, τό, (diminit. vocabuli κέρας) **a.**, corniculum. — **b.**, fructus arboris silvestris (τῆς κερατείας, des Johannisbrodbaums, Boxhorns) vagina quadam dulci, longitudinem et crassitiem digiti aequante (Plin. lib. 15, c. 28.) et corniculi speciem referente praeditus, ex quo quoddam vini s. liquoris

genus exprimi solebat in Aegypto Syriaque familiare; retrimenta vero (siliquae — *τὰ κεράτια* s. *κεράνια*) porcis proiiciebantur; vesci siliquis etiam homines inferioris conditionis solebant. (Theophrast. 1, 18. Plin. 13, 8. 15, 28. Galen. lib. 7. Dioscor. lib. I.) Luc. 15, 16.

Κερδαίνω, f. *δανῶ*, inf. aor. 1. *κερδᾶναι* e forma antiquiori *ἐκέρδανα*, pro qua seriores invexerunt formam ionic. *ἐκέρδησα* (a *κερδάω*), f. 1. pass. *κερδηθήσομαι* (coniunct. *κερδηθήσωνται*, 1 Petr. 3, 1. librariorum errori debetur, leg. *κερδηθήσονται*), lucror, 1., *τί*, i. e. **a.**, acquiro, *τὸν κόσμον*, Matth. 16, 26. (Marc. 8, 36. Luc. 9, 25.) — Matth. 25, 17. 21. 22. (*ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς*, ad —.) Jac. 4, 13. — **b.**, ubi de incommodo, de damno sermo est: evito, nos: sich etwas ersparen, sich mit etwas verschont erhalten, Act. 27, 21. (*ἔδει*, scil. *ἡμᾶς*, *κερδῆσαι τὴν ὕβριν ταύτην κ. ζημίαν.*) cf. Jos. Ant. 2, 3, 2. Eurip. Cycl. 310. *κερδῆσαι ζημίαν*, evadere damnum. — 2., *τινά*, lucror aliquem, i. e. et mihi et virtuti aliquem concilio, Matth. 18, 15. 1 Petr. 3, 1. — ad partes meas traho, 1 Cor. 9, 20—22. — *Χριστόν*, Christum nanciscor evergetam, Phil. 3, 8.

Κέρδος, *εος* (*ους*), *τό*, lucrum, Gewinn, Phil. 1, 21. Tit. 1, 11. (*αἰσχροῦ κέρδους χάριν*) — pl., Phil. 3, 7. (opp. *ζημία*) — (Aelian. V. H. 2, 10.)

Κέρμα, *τος*, *τό*, (a v. *κείρω*, incido, in frusta concido) nummuli, nummi minuti (Scheidemünze), qui permutabantur nummis maioribus (v. *κερματιστής*), Joh. 2, 15. (nummi ad permutandum appositi.)

Κερματιστής, *οῦ*, *ὁ*, (a v. *κερματίζω*) nummularius, argentarius, Joh. 2, 14. (Nummularii in atrio templi sedebant, ut iis praesto essent, qui tributum templo soluturi [constat ex Ex. 30, 13—15. a quovis Judaeo in singulos annos solvendum fuisse dimidium sicli] nummos graecos vel romanos iudaicis permutari vellent.)

Κεφάλαιον, *ου*, *τό*, (neutr. adi. *κεφάλαιος*, *αία*, *αιον* a *κεφαλή*, ad caput pertinens) **a.**, id, quod summum est, Hebr. 8, 1. (*ἐπὶ τοῖς λεγομένοις*, ut verbis nostris summum addamus; al.: summa, i. e. epitome eorum, quae dicimus; sed auctor nondum in eo est, ut, quae dixerit, summatim comprehendat. — **b.**, summa pecuniae, quae computando efficitur (cf. Sirac. 35, 8.). Hinc: summa pecuniae (eine Summe), Act. 22, 28. (*ἐκτησάμην — πολλοῦ κεφαλαίου*, multa pecunia mihi comparavi. De genitivo comitante verba emendi, vendendi v. grammaticos.) Hinc verb. seq.

Κεφαλαιόω (*ῶ*), 1., in capita, in summam redigo (Thuc. 8, 53. Herodot. 3, 159.). — 2., sicut *γναθόω* a *γνάθος* est: *εἰς γνάθους τύπτω*, in malas caedo, et *γαστρίζω* a *γαστήρ* idem est, quod *γαστέρα τύπτω* (Aristoph. Equit. v. 273. *ὑφ' ὧν θηρίων γαστρίζομαι*, quod enarrat Schol.: *εἰς γαστέρα τύπτομαι*, cf. Diog. Laërt. 7, 172.), ita *κεφαλαιοῦν* significare potest: vulnerare caput. Atque hunc sensum habet Marc. 12, 4.

Κεφαλή, *ῆς*, *ἡ*, caput, **a.**, propr., Matth. 5, 36. 6, 17. 10, 30. 14, 8. 11. (Marc. 6, 24 seq.) 26, 7. (Marc. 14, 3.) 27, 29 seq. (Marc. 15, 19. 29.) Luc. 7, 38 seq. Joh. 13, 9. 19, 2. 30. 20, 7. 12. Act. 18, 18. Rom. 12, 20. 1 Cor. 11, 4. 7. 10. 12, 21. Apoc. 1, 14. 4, 4. al. — de capite animalium: Apoc. 9, 7 seq. al. — *κλίνειν που τὴν κ.*, de somnum capientibus, Matth. 8, 20. Luc.

9, 58. — κλίνειν τ. κ., de moribundis, Joh. 19, 30. — ἐπαίρειν τὴν κ., de animum recipiente, Luc. 21, 28. — τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κ. ὑμῶν scil. ἐρχέσθω, scelus vestrum vobis ipsis imputetur (ex hebr.), Act. 18, 6. cf. 2 Sam. 1, 16. 1 Reg. 2, 32 seq. Jud. 9, 57. Hab. 3, 13. Ez. 9, 10. 11, 21. v. supr. αἷμα. (Caput enim est sedes vitae, hinc: capitis damnare, capite plectere, ita dici pro: mortis damnare, morte afficere, ut poena supplicii a capite sumi solet.) — **b.**, metaph., caput, α., de pers., dominus, τινός (de marito uxoris), 1 Cor. 11, 3. Eph. 5, 23. — Christus ἡ κ. τοῦ ἀνδρός, 1 Cor. 11, 3. (ibid. Deus ἡ κ. Χριστοῦ.) — ἡ κεφαλή scil. τῆς ἐκκλησίας, Eph. 4, 15. 5, 23. — τοῦ σώματος τῆς ἐκκλ., Col. 1, 18. 2, 19. — ἡ κεφ. πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, Col. 2, 10. — ita Judic. 11, 11. 2 Sam. 22, 44. — β., κεφαλὴ γωνίας, lapis angularis, quo aedificium sustinetur (der Oberstein der Ecke), Matth. 21, 42. Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. Act. 4, 11. 1 Petr. 2, 7. (coll. Ps. 117, 22. v. supr. ἀκρογωνιαῖος.)

Κεφαλίς, ίδος, ἡ, diminut. nominis κεφαλή, cf. voces: πινακίς.. γραφίς) capitulum; id, quod capitis formam refert; — trop., κεφαλὶς βιβλίου, volumen libri, (apud profanos non occurrit, sed apud τοὺς ό) Hebr. 10, 7. (Ps. 40, 8. בִּמְגִלַּת־סֵפֶר, ut Ez. 2, 9. — abest βιβλίου, c. 3, 1. 2. Esdr. 6, 2.)

Κημόω (ῶ), f. ώσω, (a κημός, capistrum, camus, fiscella, Ps. 31, 9.) capistro os obturo, camo freno, i. q. φιμόω, 1 Cor. 9, 9. (κημώσεις in codd. pro φιμώσεις, e Deut. 25, 4. ubi οἱ ό· φιμώσεις, quod expressum etiam leg. 1 Tim. 5, 19.)

Κῆνσος, ου, ὁ, vox lat. census (apud Romanos: descriptio et aestimatio bonorum ac facultatum, ad quam tributa solvebantur, relatio nominum, generis, habitationis singulorum civium in tabulas publicas, cf. ἀπογραφή); apud scriptores N. T.: tributum in capita singula imperatum et quotannis solvendum (i. q. φόρος κεφαλικός. Hesych. κῆνσος· εἶδος νομίσματος, ἐπικεφάλαιον, i. e. Kopfsteuer), Matth. 17, 25. 22, 17. (Marc. 12, 14.) v. 19. τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου, nummus, quo tributum solvitur.

Κῆπος, ου, ὁ, hortus (oleribus et arboribus consitus, Hom. Od. 4, 737.), Luc. 13, 19. Joh. 18, 1. 26. 19, 41. (Xen. Oecon. 4, 13.)

Κηπουρός, οῦ, ὁ, (s. κηπωρός, ex κῆπος, q. v., et οὖρος, custos, cf. θύρωρος) olitor, hortulanus, Joh. 20, 15.

Κηρίον, ου, τό, (a voc. κῆρος, cera) favus, Wachskuchen der Bienen; — κηρίον μελίσσιον, favus apiarius (cui adhuc inest mel), Luc. 24, 42. (οἱ ό 1 Sam. 14, 27. Prov. 16, 24. 24, 13. — Aelian. V. H. 12, 45. Xen. Anab. 4, 8, 20.)

Κήρυγμα, τος, τό, (a κηρύσσω) apud Graec. edictum per praeconem promulgatum, Xen. Cyr. 4, 5, 18. praedicatio per praeconem. — In V. T. adhortatio ad populum nomine Dei per prophetam facta: τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, Matth. 12, 41. et Luc. 11, 32. (cf. Jon. 3, 4.) In N. T. praedicatio Jesu Messiae cum exhortationibus et promissionibus coniuncta, Rom. 16, 25. — κήρυγμα simpliciter, 1 Cor. 1, 21. 2 Tim. 4, 17. 1 Cor. 2, 4. 15, 14. (h. l. observa, quid complexum sit illud κήρυγμα argumenti.) Tit. 1, 3.

Κήρυξ, υκος, ὁ, (v. κηρύσσω) praeco, caduceator (Xen. Cyr. 2, 1, 31.). orator deorum, regum, principum (Dan. 3, 4. Sirac. 20, 14. — Hom. Od. 8, 474.

Diod. Sic. 18, 8.), in N. T. hoc nomen transfertur ad prophetas, populum Dei auctoritate ad emendationem cohortantes, v. c. ad Noachum, 2 Petr. 2, 5. vid. *κήρυγμα;* et dicitur de apostolis, agnitionem Jesu Messiae poscentibus, 1 Tim. 2, 7. 2 Tim. 1, 11.

Κηρύσσω, ττω, f. *ξω,* (hebr. קָרָא, videtur esse referendum inter nomina *ὀνοματοπεποιημένα,* ap. Homer. de iis, qui populum ad conventum convocant, Il. 2, 438. aut ad pugnam, v. 440.) praeconem ago, publice acclamo aliis voces, quibus attendendum et obsequendum est; **a.**, universe: clamo, rufen, Apoc. 5, 2. (Joël. 2, 1.) — **b.**, *τί,* i. e. *α.*, publice aliquid annuntio, quod alii sciant, Matth. 10, 27. (Luc. 12, 3.) — *τὸ εὐαγγέλιον,* Gal. 2, 2. — *τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλ.*, Matth. 4, 23. Marc. 1, 14. — *τὸ εὐαγγ. τοῦ θεοῦ,* 1 Thess. 2, 9. (addit. *εἴς τινας.*) — pass., Matth. 24, 14. (Marc. 13, 10.) 26, 13. Marc. 14, 9. Col. 1, 23. — *τὸν λόγον,* 2 Tim. 4, 2. — *τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως,* Rom. 10, 8. — *τὴν βασιλ. τοῦ θεοῦ,* Luc. 8, 1. 9, 2. Act. 20, 25. 28, 31. — *τινά τινι, Χριστόν,* seu *τὸν Ἰησοῦν,* Act. 8, 5. 19, 13. Phil. 1, 15. 1 Cor. 1, 23. 2 Cor. 4, 5. 11, 4. — pass., *ὁ κηρυχθεὶς διά τ.*, 2 Cor. 1, 19. 1 Tim. 3, 16. — additur per epexegesin: *ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ υἱὸς τ. θεοῦ,* Act. 9, 20. — *ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται,* 1 Cor. 15, 12. (h. l. *Χριστός* coniunct. c. passivo per attractionem) — *Μωϋσῆν κηρύσσειν,* quid Moses velit, tenendumque praecipiat, exponere, Act. 15, 21. — *τί τινι,* Luc. 4, 18. 19. Marc. 16, 15. — **β.**, *τί,* publice aliquid commendo (suscipiendum): — *βάπτισμα μετανοίας,* Marc. 1, 4. Luc. 3, 3. cf. Luc. 24, 47. Act. 10, 37. Gal. 5, 11. — *γ.*, *τί,* divulgo, celebro, Marc. 1, 45. (*τὸν λόγον,* et iunct. cum verbo *διαφημίζειν.*) 7, 36. — **c.**, *τινί* cum coniunct. *ὅτι,* missi praeconis instar indico, Act. 10, 42. — seq. interrog. indir., Marc. 5, 20. et Luc. 8, 39. (*ὅσα ἐποίησεν,* quae fecerit; ergo *κηρύσσω* h. l. celebro, palam praedico.) — seq. *λέγων* cum orat. dir., Marc. 1, 7. Matth. 10, 7. — *κηρύσσειν κ. λέγειν* seq. orat. dir., Matth. 3, 1. 4, 17. — seq. *ἵνα,* Marc. 6, 12. — **d.**, *κηρύσσειν* simpliciter (absque casu obi.), publice docere de Jesu, Matth. 11, 1. Marc. 1, 38. 39. (Luc. 4, 44.) 3, 14. 6, 12. 16, 20. — *ὁ κηρύσσων,* qui id, cui fides habenda est, annuntiat (speciatim intellig. *ὁ τὸν Χριστὸν κηρύσσων*), Rom. 10, 14. 15. (h. l. diserte docetur non posse *κηρύσσειν,* nisi qui missus fuerit.) — addit. *οὕτως,* 1 Cor. 15, 11. — *τινί,* 1 Cor. 9, 27. 1 Petr. 3, 19. (alludere h. l. videtur auctor ad Ez. 11, 24. coll. 1, 2. *ἤγαγέ με εἰς τ. αἰχμαλωσίαν ἐν πνεύματι θεοῦ.*)

Κῆτος, εος (ους), τό, cetus, balaena, bellua marina, Matth. 12, 40. (Jon. 2, 1. ubi *οἱ ό· κήτει μεγάλῳ.*) — Gen. 1, 21. — Hom. Od. 4, 446.

Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, (v. *Καϊάφας*) i. e. petra, — i. q. *Πέτρος,* cognomen Simonis apostoli, Joh. 1, 43. 1 Cor. 1, 12. 3, 22. 9, 5. 15, 5. Gal. 2, 9. v. *Πέτρος.*

Κιβωτός, οῦ, ἡ, arca lignea, dicitur **a.**, de arca foederis, Hebr. 9, 4. Apoc. 11, 19. (Ex. 25, 10.) — **b.**, de arca Noachi (Gen. 6, 14—19. 7, 1. 7.), Matth. 24, 38. Luc. 17, 27. Hebr. 11, 7. 1 Petr. 3, 20. — Aelian. V. H. 9, 13.

Κιθάρα, ας, ἡ, cithara, 1 Cor. 14, 7. Apoc. 5, 8. 14, 2. 15, 2. *κιθάρας τοῦ θεοῦ,* i. e. quibus laudes Dei canuntur. — *οἱ ό* Gen. 31, 27. Job.

21, 12. 30, 31. (כִּנּוֹר, quod alibi vertunt: κινύρα, ut 1 Sam. 10, 5.) Jos. Ant. 7, 12, 3. ἡ μὲν κινύρα δέκα χορδαῖς ἐξημμένη, τύπτεται πλήκτρῳ.

Κιθαρίζω, f. ίσω, citharam pulso, Apoc. 14, 2. (οἱ ὁ Jes. 23, 16. — Hom. Il. 18, 570.) — pass. τὸ κιθαριζόμενον, id, quod cithara canitur, 1 Cor. 14, 7.

Κιθαρῳδός, οῦ, ὁ, (ex κιθάρα et ἀοιδός, cantor) citharoedus, qui citharam pulsat et voce sua succinit, Act. 14, 2. 18, 22. (Aelian. V. H. 4, 2. — Aristoph. Vesp. 1318. κιθαρῳδότατος.) Varro de Re Rust. 2, 1, 3.: non omnes, qui habent citharam, sunt citharoedi.

Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia, provincia Asiae minoris, ad septentrionem Cappadociam, Lycaoniam et Isauriam, ad meridiem mare mediterraneum, ad orientem Syriam, ad occidentem Pamphiliam habens. Occidentalis eius pars dici solet ἡ τραχεῖα, aspera; orientalis contra πέδιος, campestris. Metropolis eius, Tarsus (nunc Hama dicta), Pauli fuit patria, Act. 6, 9. 15, 23. 41. 21, 39. 22, 3. 23, 34. 27, 5. Gal. 1, 21.

Κινάμωμον (vel κιννάμωμον), ου, τό, (hebr. קִנָּמוֹן, Ex. 30, 23. Cant. 4, 14. unde graecum nomen κίνναμον ortum videtur. Cf. Herodot. 3, 111. ὄρνιθας δὲ λέγουσι μεγάλας φορέειν ταῦτα τὰ κάρφεα, τὰ ἡμεῖς ἀπὸ Φοινίκων μαθόντες κινάμωμον καλέομεν; addiderunt Graeci voc. ἄμωμον, quod v. supr.) cinnamomum, Zimmet (cortex aromaticus arboris Lauri Cinnamomi, nascentis in Arabia, Aethiopia, Syria, India, maxime in insula Ceylon et in montibus Malabaricis, de quo vid. Plin. H. N. 12, 19.), Apoc. 18, 13.

Κινδυνεύω, f. εύσω, (a voc. κίνδυνος, q. v.) periclitor, in periculo versor, Luc. 8, 23. 1 Cor. 15, 30. — τοῦτο τὸ μέρος κινδυνεύει εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, huic opificio imminet, ut in contemtum abeat, Act. 19, 27. — κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι, periculum est, ne accusemur, v. 40.

Κίνδυνος, ου, ὁ, periculum; — pl., Rom. 8, 35. 2 Cor. 11, 26. (additi h. l. genitivi id indicant, a quo periculum venit.)

Κινέω (ῶ), f. ήσω, **a.**, moveo, propr., absol.; — pass., Act. 17, 28. (Gen. 7, 21. — Xen. Mem. 1, 1, 14.) — τί; — τὰς κεφαλάς, Matth. 27, 39. Marc. 15, 29. e Ps. 21, 8. — τί τινι dat. instr., Matth. 23, 4. — ἐκ τοῦ τόπου, Apoc. 2, 5. — plur. pass., 6, 14. (coll. Jes. 41, 7.) — **b.**, excito; — στάσιν, tumultum, Act. 24, 5. — **c.**, τὴν πόλιν, perturbo, pass., Act. 21, 30. Hinc voc. seq.

Κίνησις, εως, ἡ, commotio, motus, Joh. 5, 3. (Xen. de Venat. 10, 12.)

Κίς, ὁ, (קִישׁ, a קָשָׁה, durus fuit) Kis, (filius Abielis, pater Sauli, primi regis in Israele, 1 Sam. 9, 1.) Act. 13, 21.

Κίχρημι, f. χρήσω, aor. 1. ἔχρησα, commodo, mutuor, Luc. 11, 5. — v. Χράω.

Κλάδος, ου, ὁ, (a v. κλάω) ramus, Matth. 24, 32. Marc. 13, 28. — pl., Matth. 13, 32. (Marc. 4, 32. Luc. 13, 19.) 21, 8. — in oratione parabolica: per radicem maiores populi iudaici, per ramos intelliguntur illorum posteri, Rom. 11, 16. 17. 18. 19. 21. (Sens.: si arboris cuiusdam radici ea natura est, ut sancta dici debeat; profecto sancti etiam erunt arboris rami. Atqui haec arbor, cui tu, homo pagane, ipse insertus es, est gens iudaica etc.)

Κλάζω, v. κλάω.

Κλαίω, f. *κλαύσω* (Luc. 6, 25. Joh. 16, 20. Apoc. 18, 9. ut Theocrit. Id. 23, 24.) pro *κλαύσομαι*, aor. 1. *ἔκλαυσα*, *ploro*, fleo, lacrimor; **a.**, absol., Marc. 16, 10. Luc. 7, 13. 38. Joh. 11, 31. 20, 11. 13. 15. Act. 9, 39. 21, 13. Apoc. 18, 19. — *πολλά*, Apoc. 5, 4. — *πικρῶς*, Matth. 26, 75. Luc. 22, 62. — doloris ac moestitiae signum pro re signata (i. e. pro dolore ac moestitia), Luc. 6, 21. 25. (oppon. *γελᾷν*.) Joh. 16, 20. Rom. 12, 15. (oppon. *χαίρειν*.) Phil. 3, 18. 1 Cor. 7, 30. Jac. 4, 9. 5, 1. Apoc. 18, 11. 15. — de iis, qui ad naenias plorant, Marc. 5, 38. 39. Luc. 7, 32. 8, 52. — **b.**, *τινά*, deploro, defleo aliquem, Matth. 2, 18. Apoc. 18, 9. (1 Macc. 9, 20. — Xen. Cyr. 5, 2, 32.) — **c.**, *ἐπί τινι*, fleo de aliquo, Luc. 19, 41. — *ἐπί τινα*, Luc. 23, 28.

Κλάσις, *εως*, *ἡ*, (a v. *κλάω*) fractio; — *τοῦ ἄρτου*, Luc. 24, 35. Act. 2, 42.

Κλάσμα, *τος*, *τό*, (a v. *κλάω*) fragmentum, frustum; — pl., Matth. 14, 20. (Marc. 6, 43. Luc. 9, 17.) 15, 37. (Marc. 8, 8. 19. 20.) Joh. 6, 12. 13. — *οἱ ὁ* Levit. 2, 6. Jud. 9, 53. Ez. 13, 19. — Xen. Venat. 10, 5.

Κλαύδη, *ης*, *ἡ*, Claude, Clauda (Vulg. Cauda) insula parva, in extrema ora meridionali et occidentali Cretae insulae sita, Act. 27, 16.

Κλαυδία, *ας*, *ἡ*, Claudia, mulier christiana, 2 Tim. 4, 21.

Κλαύδιος, *ου*, *ὁ*, Claudius — **1.**, Tiberius Claudius Nero Germanicus, Drusi filius, quintus Romanor. Imperator (regnavit annos 13, menses 9, dies 28), Act. 11, 28. (de fame sub eius imperio orta: Jos. Ant. 20, 5, 2. Tacit. Annal. 12, 43. Sueton. Claud. c. 28. Dio Cass. lib. 60. Euseb. H. E. 2, 8. — Orta est illa fames anno Claudii 4. — aerae communis 44.) 18, 2. (Sueton. Vita Claud. c. 25. „Judaeos impulsore Chresto assidue tumultuantes Roma expulit".) — **2.**, Claudius Lysias, tribunus militum Romanus, Act. 23, 26.

Κλαυθμός, *οῦ*, *ὁ*, (a *κλαίω*, perf. p., i. q. *κλαυσμός*, v. supr. *βαθμός*) fletus, ploratus, Matth. 2, 18. 13, 42. 50. 22, 13. 24, 51. 25, 30. Luc. 13, 28. Act. 20, 37. (*οἱ ὁ* 1 Sam. 13, 36. Ps. 6, 8.)

Κλάω, f. *άσω*, frango, Matth. 14, 19. (Marc. 6, 41. et Luc. 9, 16. *κατέκλασε*) 15, 36. (Marc. 8, 6.) 26, 26. (Marc. 14, 22. Luc. 22, 19. 1 Cor. 11, 24.) Act. 2, 46. 20, 7. 11. 27, 35. 1 Cor. 10, 16. — *ἄρτους εἴς τινας*, panes, qui aliquibus distribuantur, Marc. 8, 19. (cf. Jes. 58, 7.) — metaph., *κλᾶσαι τὸ σῶμα*, i. e. corpus interficere, 1 Cor. 11, 24.

Κλείς, *δός*, acc. *κλεῖδα* et *κλεῖν*, acc. plur. *κλεῖδας* et *κλεῖς* (Matth. 16, 19. Apoc. 1, 18. 3, 7.), clavis; **a.**, *ἔχειν* vel *διδόναι τινὶ τὴν κλεῖδά τινος*, clavem, qua aut aperiatur, aut occludatur aliquid; — *τοῦ φρέατος*, putei aperiendi s. reserandi, Apoc. 9, 1. (coll. v. 2.) occludendi, Apoc. 20, 1. — *τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου*, Apoc. 1, 18. (reserandi scil.) — *τῆς γνώσεως*, potestas s. facultas ad cognitionem perducendi, Luc. 11, 52. (pro quo Matth. 23, 14. *ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν*) — *τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν*, potestas aditum ad regnum coeleste dandi et praecludendi, Matth. 16, 19. (sens.: ut tu me esse filium Dei cognovisti, ita hanc de me sententiam tenens potestatem habebis et aperiendi aliis regni coelestis et occludendi. Occludes scil. iis, qui ab agnitione mei abhorrent.) — **b.**, *τὴν κλεῖδα τοῦ Δαβίδ*, quam Davides tradit, i. e. qua aditus ad regem Messiam vel aperitur vel praecluditur, Apoc. 3, 7. — Isai. 22, 22.

Κλείω, f. *είσω*, perf. p. *κέκλεισμαι*, aor. 1. p. *ἐκλείσθην*, claudo, occludo; — *τί*, **a.**, propr., *τὴν θύραν*, Matth. 6, 6. — pass., Matth. 25, 10. Luc. 11, 7. Joh. 20, 19. 26. Act. 21, 30. — Act. 5, 23. Apoc. 21, 25. — **b.**, metaph., *α.*, in imaginibus Apoc.: *τὸν δράκοντα*, Apoc. 20, 3. — *β.*, de coelo clauso, i. e. pluviam denegante, Luc. 4, 25. Apoc. 11, 6. — *γ.*, *τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπό τινος* (i. e. claudere misericordiam, ut sit instar rei ab aliquo remotae. Cf. *φυλάσσεσθαι ἀπό τινος*), 1 Joh. 3, 17. — *δ.*, *τὴν βασιλ. τῶν οὐρανῶν*, praecludo aditum ad regnum div., Matth. 23, 13. (14.) Apoc. 3, 7. 8.

Κλέμμα, *τος*, *τό*, (a *κλέπτω*, perf. p., cf. *βλέμμα*) furtum, i. e. furto abreptum (Xen. Oecon. 14, 5.); — plur., furta commissa, i. q. *κλοπαί*, Apoc. 9, 21. (*οἱ ὁ* Ex. 22, 2.)

Κλεόπας, v. *Κλεωπᾶς*.

Κλέος, *ους*, *τό*, (a v. *καλέω*; a voc. *κλέος* vero deriv. *κλέω*, fama divulgo, laudo) gloria, laus (Hom. Il. 5, 3.), 1 Petr. 2, 20. — *οἱ ὁ* Job. 28, 22.

Κλέπτης, *ου*, *ὁ*, (a v. *κλέπτω*) fur, Matth. 6, 19. 20. (Luc. 12, 33.) 24, 43. Luc. 12, 33. 39. Joh. 10, 1. 10. 1 Cor. 6, 10. 1 Petr. 4, 15. — is, qui pecuniam intervertit, peculator, Joh. 12, 6. — *ἔρχεσθαι ὡς κλ. ἐν νυκτί*, i. e. venire nemine animadvertente, 1 Thess. 5, 2. 4. 2 Petr. 3, 10. Apoc. 3, 3. 10. 12. 16, 15. — transfertur hoc nomen ad falsos doctores, quorum non alios interest docere, sed hominum fiducia in suum lucrum abuti, Joh. 10, 8. (cf. Jerem. 23, 36. — Deut. 24, 7. Hos. 7, 1.)

Κλέπτω, f. *ψω*, (cognat. verbo *καλύπτω*, cf. lat.: clam) furor; **a.**, absol., Matth. 6, 19. 20. 19, 18. Marc. 10, 19. Luc. 18, 20. Joh. 10, 10. Rom. 2, 21. 13, 9. Eph. 4, 28. (Xen. Mem. 4, 2, 15. Cyr. 1, 2, 2.) — **b.**, *τινά*, furtim aufero, clam subduco, Matth. 27, 64. 28, 13. (*οἱ ὁ* 2 Sam. 19, 42. — Xen. Anab. 4, 1, 14.)

Κλεωπᾶς, (al. codd. *Κλωπᾶς*) *ᾶ*, *ὁ*, (חַלְפָּא, putatur idem esse qui *Ἀλφαῖος*) maritus Mariae, quae soror erat matris Jesu, Luc. 24, 18. Joh. 19, 25.

Κλῆμα, *ατος*, *τό*, (a v. *κλάω*, q. v.) ramus (Ez. 17, 23. Mal. 4, 1.), speciatim ramus vitis, palmes, Joh. 15, 2 seq. — plur., v. 5. — Xen. Oecon. 19, 8.

Κλήμης, *εντος*, *ὁ*, Clemens, vir Christianus, Phil. 4, 3.

Κληρονομέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a voc. *κληρονόμος*, q. v., cf. *οἰκονόμος*) **a.**, sortem accipio (s. sorte accipio); — *τί*, Num. 26, 53. 33, 54. hebr. נָחַל. Additur saepius חֵלֶק, *μερίδα*, portionem. — Hinc **b.**, partem mihi destinatam accipio, proprium (quod possideam) accipio; sic in V. T., ubi sermo est de occupanda ab Israëlitis terra Canaanitica, e. g. Num. 32, 18. 19. 30. — Eandem rem respiciunt loci sequentes: *κληρον. τὴν γῆν*, Matth. 5, 5. (cf. Num. 33, 54. Ps. 36, 9. 11.) — *ζωὴν αἰώνιον*, Matth. 19, 30. Marc. 10, 17. Luc. 10, 25. 18, 18. — *τὴν βασιλείαν*, Matth. 25, 34. 1 Cor. 6, 9. 10. 15, 50. Gal. 5, 21. — *σωτηρίαν*, Hebr. 1, 14. — *τὰς ἐπαγγελίας*, 6, 12. — *πάντα*, Apoc. 21, 7. i. e. participem fieri, consequi. — **c.**, Quia sorte distribui solebat etiam haereditas, *κληρον.* interdum est: haereditate accipio, Gal. 4, 30. (Gen. 15, 4. 21, 10. Num. 27, 11.) — *τὴν εὐλογίαν*, Hebr. 1, 4. 12, 17. 1 Petr. 3, 9. cf. Rom. 8, 17. Gal. 4, 7.

Κληρονομία, ας, ἡ, (a κληρονόμος) **a.**, haereditas, bonum haereditate acceptum vel accipiendum, Matth. 21, 38. Marc. 12, 7. Luc. 12, 13. 20, 14. — **b.**, bona, quae alicui possidenda traduntur, Eigenthum (v. κληρονομέω sub b.), Act. 7, 5. Hebr. 11, 8. (נַחֲלָה, Deut. 4, 38.) — ab agris terrae Canaaniticae populo Israëlitico promissis et traditis transfertur ad bona in regno div. obtinenda, Act. 20, 32. Gal. 3, 18. Eph. 1, 14. 5, 5. Col. 3, 24. Hebr. 9, 15. 1 Petr. 1, 4. — τοῦ θεοῦ, bona, quae Deus tribuet, Eph. 1, 18.

Κληρονόμος, ου, ὁ, (ex voc. κλῆρος, sors, et v. νέμω, tribuo, dispertior) qui sorte accipit, ergo **a.**, haeres, Matth. 21, 38. Marc. 12, 7. Luc. 20, 14. Gal. 4, 1. (Aelian. V. H. 13, 11.) — θεοῦ, haeres Dei, i. e. bonorum, quae Deus possidet, Rom. 8, 17. Gal. 4, 7. haeredes erunt, qui filii sunt. Hebr. 1, 2. filius Dei, haeres totius mundi, Ps. 2, 8. — τοῦ Ἀβραάμ, Gal. 3, 29. — **b.**, possessor alicuius rei; — τοῦ κόσμου, Rom. 4, 13. 14. — ζωῆς αἰωνίου, Tit. 3, 7. — Hebr. 6, 17. 11, 7. Jac. 2, 5. — v. κληρονομέω sub b.

Κλῆρος, ου, ὁ, (a κλάω, frango) **a.**, frustulum ligni, quod signum sortis sit, sors; — βάλλειν κλῆρ., Matth. 27, 35. Marc. 15, 24. Luc. 23, 34. Joh. 19, 24. Act. 1, 26. (sortes apud antiquos non e vase extrahebantur, sed ex agitato eiiciebantur, Ez. 24, 6. Jon. 1, 7. Ps. 21, 18. — Hom. Il. 3, 316.) — λαγχάνω τὸν κλῆρον τῆς διακονίας, sortior munus, accipio sortem, qua mihi demandatur munus, Act. 1, 17. — λαβεῖν τ. κλ. τῆς διακ., Act. 1, 25. — **b.**, id, quod sorte tribuitur, pars (cf. Aelian. V. H. 6, 1. 12, 61.); — ἔστι μοι κλῆρος ἔν τινι, participo aliquid, Act. 8, 21. — λαβεῖν τὸν κλ. ἐν τισι, inter aliquos, Act. 26, 18. — ὁ κλῆρος τῶν ἁγίων, felicitas, quae sanctis apud Deum contingit, Col. 1, 12. cf. Matth. 5, 8. Act. 26, 18. Eph. 1, 18. (Sap. 5, 5.) — **c.**, οἱ κλῆροι, coetus Christiani, quorum gubernandorum officium contigit, 1 Petr. 5, 3. — Hinc voc. seq.

Κληρόω (ῶ), f. ώσω, sorte assigno alicui; — pass., sorte legor, hinc omnino: eligor, Eph. 1, 11. (ἐν ᾧ scil. τῷ Χριστῷ, simul cum Christo vitae restituto; ἐν denotat connexum, v. supra ἐν. Sens.: dum Christum e mortuis revocabat, quem rebus humanis praeficeret, simul aeternam nobis ipsis felicitatem destinavit. Sequitur v. 12. εἰς τὸ εἶναι etc.)

Κλῆσις, εως, ἡ, (a καλέω) vocatio, invitatio; **a.**, universe: ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ, i. e. si cui Deus bona destinat, Rom. 11, 29. — **b.**, In N. T. dicitur Deus invitasse homines, scil. ad felicitatem olim in regno coelesti futuram, Eph. 4, 1. 2 Thess. 1, 11. — ἡ ἄνω κλῆσις τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ, invitatio ad loca supera, i. e. ad felicitatem coelestem, Phil. 3, 14. — ἡ ἐπουράνιος κλῆσις, Hebr. 3, 1. — (τίς ἐστιν) ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως (αὐτοῦ), i. e. quam spem s. cuius felicitatis spem praebeat, Eph. 1, 18. — κλῆσις ἁγία, vocatio augusta, 2 Tim. 1, 9. — ἡ κλῆσίς τινος sic dicitur, ut ad vitae conditionem respiciatur, qua ὁ κληθείς, cum vocaretur, usus est — ἡ κλῆσις ὑμῶν (genit. obi.), ratio, qua vos ad felicitatem regni coelestis invitati et coetui eorum, quibus eius sperandae ius est, adscripti estis, 1 Cor. 1, 26. — ἐν τῇ κλήσει, ἡ ἐκλήθη — μενέτω, in qua quisque vitae externa conditione vocatus est, in ea maneat, 1 Cor. 7, 20. — καλεῖν κλήσει, 1 Cor. 7, 20. Eph. 4, 1. 2 Tim. 1, 9.

Κλητός, οῦ, ὁ, ἡ, όν, τό, (adi. verbale a *καλέω*, perf. p.) vocatus; ad felicitatem aetern. invitatus, Matth. 20, 16. 22, 14. (sens.: copia eorum, quibus commoda et ornamenta proponuntur, maior est, quam eorum, qui vere potiuntur, s. inter vocatos locum habet electio.) Apoc. 17, 14. — is, qui ad fidem vocatus atque huic vocationi obsequutus est, Rom. 8, 28. 1 Cor. 1, 24. Jud. v. 1. — *κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ*, Rom. 1, 6. (cf. *οἱ εὐλογημένοι, διδακτοὶ τοῦ θεοῦ*) — qui ad aliquod munus vocatus est: *κλητὸς ἀπόστολος*, Rom. 1, 1. 1 Cor. 1, 1. coll. Gal. 1, 15. — *κλητοὶ ἅγιοι*, qui gratia ad sanctitatem vocati sunt, Rom. 1, 7. 1 Cor. 1, 2.

Κλίβανος, ου, ὁ, (pro att. *κρίβανος*) testum, s. fornax, in quo coquuntur panes hordeacei (hebr. תַּנּוּר, Ex. 8, 3. Hos. 7, 4. — Herodot. 2, 22. Utuntur etiam nunc Orientales eiusmodi fornacibus, qui, quod formam attinet, altitudine circiter trium pedum speciem referunt inversi urcei fundo destituti, et quibus, si igne intus incenso satis exarduerunt, massa farinacea extrinsecus intrinsecusque allinitur, ut ostio eorum superno obtecto paullatim torreatur), Matth. 6, 30. Luc. 12, 28.

Κλίμα, τος, τό, (a *κλίνω*, inclino) **1.**, inclinatio. — **2.**, inclinatio coeli ab aequatore ad polum, et inde orta temperies, plaga coeli, denique tractus terrae, regio, Rom. 15, 23. 2 Cor. 11, 10. Gal. 1, 21.

Κλινάριον, ίου, τό, (demin. nominis *κλίνη*) lectulus, Act. 5, 15. (e codd. lectione.)

Κλίνη, ης, ἡ, (a *κλίνω*, unde et *κλισμός*, sella, ap. Hom. Il. 11, 623.) lectus triclinaris, Marc. 4, 21. 7, 4. Luc. 8, 16. — Ex. 8, 3. Ez. 23, 4. — cubicularis, Luc. 17, 34. — quo portatur aegrotans, Matth. 9, 2. (Luc. 5, 18. ita structus, ut aegroto imposito a quatuor hominibus portari posset, Marc. 2, 3.) — quem tamen secum ferre aliquis integris viribus usus homo ipse poterat. Matth. 9, 6. Marc. 2, 11. Luc. 5, 25. — pl., Act. 5, 15. (disting. a *κραββάτοις*) — *βάλλειν εἰς κλίνην*, in lectum coniicere, i. e. morbum infligere, Apoc. 2, 22. οἱ ὁ 1 Sam. 19, 13. 2 Sam. 3, 31. Cantic. 3, 7. al. — Xen. Cyr. 8, 8, 16. Nobiliores utebantur *κλίναις ἀργυρόποσι, χρυσόποσι*, Aelian. V. H. 8, 7.

Κλινίδιον, ίου, τό, (diminut. voc. *κλίνη*) lectulus, i. q. *κλινάριον*, Luc. 5, 19. 24. (Artemid. 1, 2. Antonin. 10, 28.)

Κλίνω, f. ινῶ, perf. *κέκλικα*, clino, inclino; **a.**, transit., *τὴν κεφαλήν*, de moribundo, Joh. 19, 30. — in aliquo loco: *ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ*, ubi — reclinet (ad quietem capiendam), Matth. 8, 20. Luc. 9, 58. — *τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν*, Luc. 24, 5. — *παρεμβολάς*, acies (hostium) in fugam vertere, Hebr. 11, 34. (Hom. Il. 5, 37. Liv. 1, 12. inclinare acies.) — **b.**, intransit. inclino me; — de die ad vesperam inclinante, Luc. 9, 12. 24, 29. — Judic. 19, 8. Jerem. 6, 4.

Κλισία, ας, ἡ, (a v. *κλίνω*, q. v.) tentorium (Hom. Il. 1, 306. 322. thronus, Od. 4, 123.), discubitus, ordo discumbentium; — pl., Luc. 9, 14. (Marc. 6, 39. 40. *συμπόσια, πρασιαί*.) — Jos. Ant. 12, 2, 12.

Κλοπή, ῆς, ἡ, (a *κλέπτω*) furtum, pl., Matth. 15, 19. Marc. 7, 22. — οἱ ὁ Gen. 40, 15. Hos. 4, 2. — Xen. Cyr. 1, 2, 6.

Κλύδων, ωνος, ὁ, (a *κλύζω*, alluo) undae alluentes s. fluctantes, Luc.

8, 24. (Jon. 1, 4.) Jac. 1, 6. — 1 Macc. 7, 4. — Hom. Od. 12, 421. Hinc verb. seq.

Κλυδωνίζομαι, f. *ίσομαι*, fluctibus iactor; — metaph., agitor (fluctuum instar), Eph. 4, 14. (coll. Jac. 1, 6. Jes. 57, 20.)

Κνήθω, f. *κνήσω*, (a *κνάω*, inf. *κνᾶν* et *κνῆν*) frico, scalpo, titillo, pruritum facio. — *κνήθομαι*, pruritu laboro; — *κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν*, i. e. grata auribus audire cupientes, 2 Tim. 4, 3.

Κνίδος, *ου*, *ἡ*, Cnidus s. Gnidus, peninsula et urbs eiusdem nominis maris Aegaei paulum infra Cretam sita (Strab. 14.), Act. 27, 7.

Κοδράντης, *ου*, *ὁ*, vox lat. quadrans (i. e. quarta pars assis semiuncialis, s. decima sexta denarii), in N. T. nummus chalcum atticum dimidium s. *δύο λεπτά* (zwei Pfennige) aequans, Matth. 5, 26. Marc. 12, 42.

Κοιλία, *ας*, *ἡ*, (a *κοῖλος*, *η*, *ον*, cavus) **1.**, venter superior et inferior, Matth. 12, 40. (Gen. 41, 21. Jon. 2, 2.) — **2.**, ventriculus, Matth. 15, 17. — stomachus, Luc. 15, 16. 1 Cor. 6, 13. Apoc. 10, 9. 10. (Ez. 3, 3. — Jerem. 51, 34.) — *δουλεύω τῇ κοιλίᾳ*, ventri deditus sum, Rom. 16, 18. Phil. 3, 19. cf. Sirac. 23, 6. — **3.**, uterus matris, Luc. 1, 41. 42. 44. 2, 21. 11, 27. 23, 29. Joh. 3, 4. — *ἐκ κοιλίας μητρός*, Matth. 19, 12. Luc. 1, 15. Act. 3, 2. 14, 8. Gal. 1, 15. (cf. Ps. 21, 10. Job. 1, 21. Jes. 49, 1.) — *ἐκ κοιλίας αὐτοῦ* (cf. Gen. 15, 4. Jes. 16, 11.), Joh. 7, 38.

Κοιμάω (*ῶ*), f. *ήσω*, dormire facio, sopio (Hom. Il. 12, 281.); — pass., f. 1. *κοιμηθήσομαι*, dormio, obdormio; **a.**, propr., Matth. 28, 13. Luc. 22, 45. Joh. 11, 12. Act. 12, 6. — **b.**, metaph. et per euphemism., *οἱ κοιμώμενοι*, mortui, Matth. 27, 52. 1 Cor. 15, 20. 1 Thess. 4, 13. — *ἐκοιμήθη*, obiit, Act. 7, 60. 13, 36. 1 Cor. 7, 39. 11, 30. 15, 6. — pl., 2 Petr. 3, 4. — 1 Thess. 4, 15. 1 Cor. 15, 18. (qui spem in Christo repositam tenentes diem obierunt) v. 51. — cf. Jes. 14, 8. 1 Reg. 2, 20. 2 Macc. 12, 45.

Κοίμησις, *εως*, *ἡ*, sopor, Joh. 11, 13.

Κοινός, *ή*, *όν*, **a.**, communis (oppon. *ἴδιος*), Act. 2, 44. 4, 32. — *κοινὴ πίστις*, Tit. 1, 4. — *σωτηρία*, Jud. v. 3. — sic et ap. Graec. — **b.**, vulgaris, ap. Judaeos oppon. *τῷ ἁγίῳ*, profanus, Rom. 14, 14. — *κοινὸν ἡγεῖσθαι*, Hebr. 10, 29. (Ez. 42, 20.) — i. q. *ἀκάθαρτον*, Marc. 7, 2. Act. 10, 14. 28. — Apoc. 21, 27. (*οὐ* — *πᾶν κοινόν*, ex hebr., nihil impuri.) Hinc verb. seq.

Κοινόω (*ῶ*), f. *ώσω*, commune reddo (sic ap. prof., v. c. Polyb., Thuc.); e Judaeor. Levitismo **a.**, profanum, impurum reddo, — *τινά*, Matth. 15, 11. 18. 20. Marc. 7, 15. 18. 20. 23. — pass., Hebr. 9, 13. (Num. 19, 8.) — *τί*, Act. 21, 28. — **b.**, impurum declaro s. habeo, Act. 10, 15. 11, 9. 21, 28. (cf. *ἁγιάζω*.)

Κοινωνέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *κοινωνός*) — *τινός*, in communionem, in societatem venio alicuius rei, Hebr. 2, 14. (Aelian. V. H. 3, 17.) — *τινί* (dat. rei), Rom. 15, 27. — *ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις*, 1 Tim. 5, 22. cf. 2 Joh. v. 11. — *τοῖς παθήμασι*, 1 Petr. 4, 13. — *ταῖς χρείαις τινός*, succurro, Rom. 12, 13. — *τινί* (dat. pers.), seq. *εἴς τι*, commercium habeo cum aliquo, Phil. 4, 15. — *κοινωνεῖν τινι ἔν τινι* dic., is, qui alicui partem concedit alicuius rei, Gal.

6, 6. (Fingunt nonnulli h. l. transitivam vim vocis, quasi scriptum esset: *κοινωνεῖν τινά τινος*, seu *κοινωνεῖν τί τινι.*)

Κοινωνία, ας, ἡ, (a *κοινωνός*) **a.**, consortium, societas, communio, Act. 2, 42. (videtur h. l. intelligi communio ciborum in conviviis s. agapis. Chrysost.) Gal. 2, 9. (*δεξιὰ κοινωνίας*, dextera, pignus societatis.) — *τινός*, societas, communio cum aliquo, 1 Cor. 1, 9. 10, 16. — i. q. *μετοχή*, 2 Cor. 6, 14. 13, 13. Eph. 3, 9. Phil. 2, 1. — *κοινωνίαν ἔχειν μετά τινος*, 1 Joh. 1, 6. 1, 3. (h. l. *μετά* duplici sensu, et de eo, quocum mihi intercedit coniunctio, et de eo, cui cum illo coniunctio eadem intercedit, quae mihi.) 1, 7. (*μετ' ἀλλήλων*, i. e. *ὑμεῖς ἄλλος μετ' ἄλλου.*) — *κοιν. ἔχειν τινός*, v. c. laboris, dicitur is, qui aliquam rei partem in se suscepit, *παθημάτων*, qui eadem *παθήματα* fert, Phil. 3, 10. cf. 1 Petr. 4, 13. — *πίστεως*, Philem. v. 6. is, qui eandem fidem profitetur. — *εἴς τι*, Phil. 1, 5. (vocabulo *κοινωνίας* addenda simul motus ad rem notio.) — **b.**, communicatio, collatio, gemeinschaftliche Gabe, seq. *εἴς τινας* inter aliquos (distribuenda), Rom. 15, 26. (*κοιν. τινὰ ποιήσασθαι.*) Ex hoc loco explicandus l. 2 Cor. 8, 4. (*ἡ κοινωνία τῆς διακονίας* dic. pecunia collecta, i. q. *τὸ κοινῶς διακονηθέν*, s. *ἡ χάρις ἡ κοινῶς διακονηθεῖσα*) 9, 13. Hebr. 13, 16. (iunct. c. *εὐποιΐα.*)

Κοινωνικός, ή, όν, (ad *κοινωνίαν* aptus, propensus) pronus ad impertiendum, 1 Tim 6, 18.

Κοινωνός, ή, όν, (a voc. *κοινός*) **1.**, socius, sodalis, 2 Cor. 8, 23. Philem. v. 17. — *εἰμὶ κοινωνός τινι*, socius sum alicui, Luc. 5, 10. — socius sum alicuius aliquid facientis, Hebr. 10, 33. — *τινὸς ἔν τινι*, participo cum aliquo aliquid: *ἐν τῷ αἵματι*, i. e. alicuius socius sum in caede perpetranda, Matth. 23, 30. — **2.**, *τινός* (gen. rei), particeps rei, 2 Cor. 1, 7. (*τῶν παθημάτων*) 1 Petr. 5, 1. (*τῆς δόξης*) 2 Petr. 1, 4. — 1 Cor. 10, 18. (*τοῦ θυσιαστηρίου*, i. e. victimarum, quae sacrificio offeruntur.) — Xen. Mem. 2, 5, 26.

Κοίτη, ης, ἡ, (cohaeret cum *κοιμάω*) **a.**, lectus, Luc. 11, 7. (verbo *εἰσίν* ut cum *εἰς* construatur, inferas motus notionem) Hebr. 13, 4. (torus, lectus coniugalis, ut ap. Hom. saepissime) — pl., lectos frequentare ii dicuntur, qui rei venereae indulgent: *μὴ κοίταις* scil. *περιπατήσωμεν*, Rom. 13, 13. — **b.**, ex hebr. pro semine concubitus (in concubitu emisso); — *κοίτην ἔχειν ἔκ τινος*, concepisse ex aliquo, Rom. 9, 10. (cf. Num. 5, 20. — *κοίτη σπέρματος*, Levit. 15, 16.)

Κοιτών, ῶνος, ὁ, (a *κοίτη*; cf. *νυμφών*, al.) cubiculum; — *ὁ ἐπὶ τοῦ κοιτ. τοῦ βασιλέως*, cubiculo regio praefectus, cubicularius regius, Act. 12, 20. (*οἱ ό* 2 Sam. 4, 7. Ex. 8, 3.)

Κόκκινος, η, ον, (a voc. *κόκκος*, granum ilicis cocciferae. Sunt autem grana, quae huic ilici adhaerent, ova a vermiculo quodum posita [die angesetzten Eiernester der Schildlaus], quae collecta et ab infectoribus in pulverem trita massam edunt rubram, tincturis adhibendam, Plin. H. N. 9, 41. 16, 8. 22, 2.) coccineus, cocco tinctus, Matth. 27, 28. Hebr. 9, 19. Apoc. 17, 3. 4. 18, 12. 16. (*οἱ ό* Gen. 38, 28. Ex. 25, 4. Levit. 14, 4.)

Κόκκός, ου, ὁ, granum, bacca, v. c. *σινάπεως*, Matth. 13, 31. (Marc. 4, 31. Luc. 13, 19.) 17, 20. Luc. 17, 6. Joh. 12, 24. 1 Cor. 15, 37.

Κολάζω, f. *άσω*, (a *κόλος*, mutilus) propr., **a.**, mutilo, amputo, v. c. arbores, alas; — hinc **b.**, coërceo, castigo. — **c.**, punio; — *τηρεῖν τινα κολαζόμενον*, reservare aliquem, qui puniatur, 2 Petr. 2, 9. — med., *πῶς κολάσωνται αὐτούς*, qua poena eos afficerent, Act. 4, 21. (cf. Luc. 19, 48.)

Κολακεία, *ας*, *ἡ*, (a voc. *κόλαξ*, *κολακεύω*) adulatio; — *λόγος κολακείας*, sermo adulatorius, 1 Thess. 2, 5. (Theophr. Char. 2.)

Κόλασις, *εως*, *ἡ*, (a v. *κολάζω*, q. v.) castigatio, cruciatus, 1 Joh. 4, 18. (*κόλασιν ἔχει*, i. e. secum fert —, cruciat animum; ita *κολάζω* i. q. *βασανίζω*, Sap. 3, 4. 16, 1.) — poena, Matth. 25, 46. (nonnulli codd. habent etiam Marc. 3, 29. v. supr. *αἰώνιος*) — 2 Macc. 4, 38. Sap. 16, 24. — Aelian. V. H. 7, 5.

Κολαφίζω, f. *ίσω*, (a voc. *κόλαφος*, colaphus) — *τινά* (i. e. *πλατείᾳ τῇ χειρὶ πλῆξαί τινα*, manu lata pulso, quod Graeci dicunt: *ἐπὶ κόῤῥης πατάξαι*, expalmare, alapare), colaphos infligo alicui, Matth. 26, 67. Marc. 14, 65. — species pro genere: violenter vexare, 2 Cor. 12, 7. — pass., 1 Cor. 4, 11. 1 Petr. 2, 20.

Κολλάω (*ῶ*), f. *ήσω*, aor. 1. p. *ἐκολλήθην*, signif. med., (a v. *κόλλα*, gluten) glutino, agglutino, conglutino, compingo. — Pass., *τινί*, **a.**, propr., adhaereo alicui (ut gluten), Luc. 10, 11. (*ὁ κονιορτός*) — *οἱ ὁ* Ps. 101, 5. — Thren. 4, 4. — **b.**, trop. de personis, signif. med.: *κολλήθητι τῷ ἅρματι*, applica te —, Act. 8, 29. — *τινί* (dat. pers.), sector aliquem, ut commercium cum eo habeam; — *τῇ πόρνῃ*, 1 Cor. 6, 16. (Sirac. 19, 2.) — *τῷ κυρίῳ*, 1 Cor. 6, 17. (2 Reg. 18, 6.) — familiariter utor aliquo, Act. 5, 13. 9, 26. 10, 28. — sequor aliquem, quocum faciam, Luc. 15, 15. Act. 17, 34. — *τῷ ἀγαθῷ*, Rom. 12, 9. — Adde: Apoc. 18, 5. cf. Jerem. 51, 9. Codd. nonnulli: *ἠκολούθησαν*, sed. codd. mel. *ἠκολλήθησαν*, se conglutinarunt; — *ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ*, sie haben sich aufgethürmt bis —.

Κολλούριον s. *κολλύριον*, *ου*, *τό*, (demin. nominis *κολλύρα*, panis rudior colore cinereo, forma orbiculari) massa similis ei, unde *κολλύρα* conficiebatur, unguenti genus sanandis lippis oculis adhiberi solitum, collyrium (Horat. Sat. 1, 5, 30. Hippocr. de victu acut. c. 68. Dioscor. 1, 2.), Apoc. 3, 18.

Κολλυβιστής, *οῦ*, *ὁ*, (a voc. *κόλλυβος*, nummus minutus, cf. *κολοβός*, mutilus, et lat. incolumis = integer; — item nummus pro permutatione datus, Agio, Aufgeld, collybus, Cic. Verr. 3, 78.) nummularius (*ἀργυραμοιβός*), Matth. 21, 12. Marc. 11, 15. Joh. 2, 15.

Κολοβόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (a voc. *κολοβός*, mutilus, truncatus) propr., amputo (v. c. *τὰς χεῖρας*, 2 Sam. 4, 12.), mutilo (Polyb. 1, 86, 13.); — de tempore: abbrevio, contraho, Matth. 24, 22. Marc. 13, 20. — cf. hebr. קָצַר, Prov. 10, 27. Ps. 101, 24.

Κολοσσαί, *ῶν*, *αἱ*, (minus recte in nonnullis libris script. *Κολασσαί*) Colossae s. Colossis, urbs celeberrima Phrygiae maioris (Plin. H. N. 5, 41.) sita ad Lycum et in hunc exeuntem Maeandrum fluvium, haud procul a Laodicea et Hierapoli (Herodot. 7, 30.), quibus cum urbibus terrae motu anno Chr. 66. subversa est (Oros. 1, 7.), Col. 1, 2.

Κολοσσεύς (in nonnull. codd. minus recta *Κολασσεύς*), *έως*, *ὁ*, Colossensis. Legitur in subscriptione epistolae ad Colossenses.

Κόλπος (apud Homer. etiam plur., Il. 9, 567. ut Luc. 16, 23.), ου, ὁ, sinus, i. e. a., anterior pars corporis, quae est inter duo brachia (Ruth. 4, 16. 1 Reg. 17, 19.) Luc. 16, 22. 23. Joh. 13, 23. (Veteres in conviviis ita accumbebant, ut caput alterius sinum quasi et pectus alterius sibi proximi occuparet et expleret.) — Deut. 13, 6. Sirac. 9, 1. — *ὁ ὢν εἰς τὸν κ. τοῦ πατρός*, qui in gremio patris sedet ad sinum eius conversus, h. e. qui patri est dilectissimus, Joh. 1, 18. — b., sinus vestis (pars anterior vestis laxioris, quae sinum gremiumque tegebat, Ex. 4, 6. Ruth. 3, 15. Prov. 16, 23. — Horat. Serm. 2, 3, 172. Virg. Aen. 1, 234.), Luc. 6, 38. (cf. Jes. 65, 6. Polyb. 3, 33, 2.) — c., sinus maris (littorum curvitate inclusus, cf. voc. ital. Golfo), Act. 27, 39. (Xen. H. G. 1, 4, 8.)

Κολυμβάω (ῶ), f. ήσω, me immergo, tauchen (cf. lat. columba), nato, Act. 27, 43. — Hinc voc. seq.

Κολυμβήθρα, ας, ἡ, locus aquae plenus iis, qui se lauturi sunt, apparatus, balneum, Joh. 5, 2. — piscina, Joh. 9, 7. — *οἱ ό* 1 Reg. 18, 17. Neh. 2, 11. Nah. 2, 8.

Κολώνια, ίας, ἡ, (vox latina) colonia, Act. 16, 12. (h. l. ita Philipporum urbs appellata, quia eo Julius Caesar aut Octavianus coloniam Romanam deduxerat; cf. Dio Cassius 51, 4.

Κομάω (ῶ), f. ήσω, (a *κόμη*) comam alo, comatus sum, 1 Cor. 11, 14. 15. (Hom. Il. 2, 542.)

Κόμη, ης, ἡ, coma, capilli, 1 Cor. 11, 15.

Κομίζω, f. ιῶ, aor. 1. *ἐκόμισα*, a., activ., *τί*, α., curo. — β., suscipio vel portandum vel curandum (Hom. Il. 13, 196.). — γ., porto, i. e. vel aufero (Hom. Il. 2, 875.), tollo (Il. 2, 183.), — vel apporto, affero, Luc. 7, 37. (Hom. Il. 23, 699. — Neh. 8, 1.) — b., med., α., mecum aufero, Matth. 25, 27. — β., accipio mihi (cf. mercedem ferre, victoriam deportare), Hebr. 10, 36. 11, 39. — aliquid, quod retributionis loco datur, sive sit praemium, sive poena, 2 Cor. 5, 10. Eph. 6, 8. Col. 3, 25. 1 Petr. 1, 9. 5, 4. 2 Petr. 2, 13. (1 Macc. 13, 37. 2 Macc. 8, 33. — Xen. Cyr. 1, 5, 10.) — γ., recipio, recupero; — *τινά*, Hebr. 11, 19. (Gen. 38, 20.)

Κομψότερον, comparat. adv. *κομψῶς*, belle, (*κομψός* a *κομέω*, ornatus, elegans, cf. lat. comptus) elegantius, melius; — *κομψότ. ἔχω*, me melius habeo, Joh. 4, 52.

Κονιάω (ῶ), f. άσω, perf. pass. *κεκονιαμένος*, (a *κονία*, pulvis, Aelian. V. H. 9, 3. calx, Diod. Sic. 20, 8.) calce obduco, dealbo; — *τάφοι κεκονιαμένοι*, Matth. 23, 27. (Ne polluerentur sepulcris attingendis Judaei, eorum portas mense quovis Adar dealbare solebant. — Luc. 11, 44. habet *μνημεῖα τὰ ἄδηλα*. Ita *οἱ ό* vertunt טֻחוֹת *ἄδηλα*, Ps. 51, 8. Descendit vero haec vox hebr. a טוּחַ, quod *οἱ ό* vertunt *ἀλείφειν*, *ἐξαλείφειν*, Levit. 14, 42. Ez. 13, 10. 11. et hoc i. q. *κονιάω*, Deut. 27, 2.) — *τοῖχος κεκον.* vocatur hypocrita, qui vultu dignitatem prae se fert, animo malitiam occultat, Act. 23, 3.

Κονιορτός, οῦ, ὁ, (ex *κονία* et *ὄρω* s. *ὄρνυμι* excito) propr., pulvis excitatus; deinde omnino pulvis, Matth. 10, 14. (Luc. 9, 5. sed Marc. 6, 11. *τὸν*

χοῦν.) Luc. 10, 11. Act. 13, 51. 22, 23. (οἱ ὁ Ex. 9, 9. Nah. 1, 3. — Deut. 9, 21. Thren. 3, 29.)

Κοπάζω, f. άσω, (a voc. κόπος) propr., defatigor, ab impetu cesso; — ὁ ἄνεμος, Matth. 14, 32. (Marc. 6, 51.) Marc. 4, 32. (οἱ ὁ Gen. 8, 1. Jon. 1, 11. 12. — Herodot. 7, 191.)

Κοπετός, οῦ, ὁ, (a κόπτομαι, v. κόπτω) planctus, Act. 8, 2. (ποιεῖσθαι.) — οἱ ὁ Gen. 50, 10. Jerm. 6, 26. Zach. 12, 10.

Κοπή, ῆς, ἡ, (a κόπτω, caedo) caedes, strages, Hebr. 7, 1. — οἱ ὁ Jos. 10, 10. 20. Gen. 14, 17. Deut. 28, 25. Judith. 15, 5.

Κοπιάω (ῶ), f. άσω, (a κοπιά, defatigatio) **1.**, defatigor labore vel moerore, Matth. 11, 28. — defatigatus cedo, Apoc. 2, 3. cf. Jes. 40, 31. — ἔκ τινος, Joh. 4, 6. (sed ὑπὸ τῆς ὁδοιπορίας Jos. Ant. 2, 15, 3.) — **2.**, laboro (viribus intentis), **a.**, absol., Matth. 6, 28. (Luc. 12, 27.) Luc. 5, 5. Joh. 4, 38. Act. 20, 35. 1 Cor. 4, 12. 15, 10. 16, 16. Eph. 4, 28. 2 Tim. 2, 6. — οἱ ὁ 2 Sam. 17, 2. 23, 20. Jes. 65, 23. Ps. 126, 1. — **b.**, ἔν τινι (dat. instrum.), 1 Tim. 5, 17. — sed ἐν ὑμῖν videtur esse: inter vos, 1 Thess. 5, 12. et ἐν κυρίῳ, in opere domini tractando, Rom. 16, 12. — εἴς τινα, Rom, 16, 6. (εἰς ἡμᾶς, ut in nostrum coetum ingrederetur) Gal. 4, 11. (vereor, ne labor meus frustra in vos penetrarit) — εἰς τοῦτο, ὅτι, idcirco, quod, 1 Tim. 4, 10. — εἰς ὅ, quem in finem (quo etiam contendo), Col. 1, 29. — εἰς κενόν, frustra, Phil. 2, 16.

Κόπος, ου, ὁ, (a κόπτω, tundo) **a.**, ictus. — **b.**, planctus. — **c.**, labor, molestia; — κόπον παρέχειν τινί, molestiam facessere alicui, Matth. 26, 10. Marc. 14, 6. Luc. 11, 7. 18, 5. Gal. 6, 17. — labor, Joh. 4, 38. 1 Cor. 3, 8. 15, 58. 1 Thess. 1, 3. — κόπος κ. μόχθος, 2 Cor. 11, 27. 1 Thess. 2, 9. 3, 5. 2 Thess. 3, 8. — pl., 2 Cor. 6, 5. 10, 15. 11, 23. (Sirac. 14, 15.) Apoc. 14, 13. (Job. 5, 7. Ps. 24, 18.)

Κόπριος, ία, ον, (ab ἡ κόπρος, cf. Ex. 29, 14.) fimosus, stercoreus, Luc. 13, 8. — Femin. mutat. in nomen substant., fimus, stercus, Luc. 13, 8. 14, 35. (οἱ ὁ Job. 2, 8. 1 Sam. 2, 8. Neh. 2, 13.)

Κόπτω, fut. ψω, caedo; — τὶ ἀπό sive ἔκ τινος, abscindo, Matth. 21, 8. Marc. 11, 8. — οἱ ὁ Num. 13, 24. — med., me ipsum caedo, plango, Matth. 11, 17. 24, 30. (Herodot. 6, 58.) — τινά, lugeo aliquem, Luc. 8, 52. 23, 27. (2 Sam. 11, 26. Gen. 50, 10.) — ἐπί τινα, Apoc. 1, 7. — ἐπί τινι, Apoc. 18, 9. (Zach. 12, 10.)

Κόραξ, ακος, ὁ, corvus (Gen. 8, 7.), Luc. 12, 24.

Κοράσιον, ίου, τό, (demin. nom. κόρη) puella (puella tenera), Matth. 9, 24. 25. Marc. 5, 41. (syr. טְלִיתָה, in statu emphatico, hebr. יַלְדָּה, Joël. 4, 3. Zach. 8, 5. — Luc. 8, 54. ἡ παῖς.)

Κορβᾶν, κορβανᾶς, ᾶ, ὁ, (hebr. קָרְבָּן a radice קָרַב, accessit) corbanon, **a.**, munus Deo oblatum s. offerendum, Marc. 7, 11. (Deo devotum est id, quo posses a me iuvari) cf. Jos. Ant. 4, 4, 4. contra Apion. 1, 22. — **b.**, ὁ κορβανᾶς, ᾶ, thesaurus sacer, aerarium (i. q. τὸ γαζοφυλάκιον), Matth. 27, 6. — cf. Jos. de B. J. 2, 9, 4.

Κορέ, ὁ, (קֹרַח) Core, homo quidam, qui contra Moysen rebellavit (Num. c. 16.) Judae v. 11.

Κορέννυμι, f. έσω, (a κόρος, satietas, cf. Esth. 16, 3.) satio, saturo; — τινός (τροφῆς), Act. 27, 38. (Deut. 31, 10. — Xen. Mem. 3, 11, 14.) — trop., κεκορισμένοι ἐστέ, omnibus bonis iam abundatis scilicet, 1 Cor. 4, 8.

Κορίνθιος, ία, ιον, Corinthius, Corinthi incola, Act. 18, 8. 2 Cor. 6, 11.

Κόρινθος, ου, ἡ, Corinthus, olim Ephyra, metropolis Achaiae propriae sita in Isthmo Peloponnesi inter duo maria, Jonicum et Aegaeum (unde bimaris ἀμφιθάλασσος, διθάλασσος dicta, cf. Horat. Od. 1, 7. v. 2. Ovid. Metam. 4, 501. et 5, 407.), et duobus portubus instructa, quorum uno, Cenchreae dicto (v. Κέγχρεαι), ad navigationes Asianas, altero, Lechaeon appellato, ad Italicas utebantur (Strab. lib. 8. pag. 582.). Devastata est a L. Mummio, consule Romanorum, in bello Achaico, postea vero a Julio Caesare restituta. Ut mercatura ac divitiis artibusque florebat, ita etiam cives quam plurimos habebat amoribus impuris ac luxuriei deditos. Putant Paulum anno 52 p. Chr. eo venisse, ac coetum Christianum condidisse, Act. 18, 1. 19, 1. 1 Cor. 1, 2. 2 Cor. 1, 1. 23. 2 Tim. 4, 20.

Κορνήλιος, ίου, ὁ, (nom lat. a voc. cornu) Cornelius, centurio quidam ex cohorte Italica, Act. 10, 1 seq.

Κόρος, ου, ὁ, Corus (hebr. כֹּר, 1 Reg. 4, 22.), mensura maxime aridorum (ut tritici, farinae etc.) aequans decem medimnos atticos (Ephas, Ez. 45, 14. Jos. Ant. 15, 9, 2. coll. 3, 15, 3.), Luc. 16, 7.

Κοσμέω (ῶ), f. ήσω, (a κόσμος, q. v.) **a.**, ordine dispono, apte compono (Hom. Il. 2, 554. 3, 1.); — λαμπάδας, Matth. 25, 7. (ἐπισκευάζειν, Ex. 30, 7. hebr. עָרַךְ dicitur, Ex. 27, 21. Levit. 24, 3. 4. quod de struenda mensa dictum, Ez. 23, 41. graece redditur κοσμεῖν.) — **b.**, orno; — τί, α., propr., v. c. οἶκον, pass., Matth. 12, 44. Luc. 11, 25. — τὰ μνημεῖα, ornamentis instruo, Matth. 23, 29. (Xen. Mem. 2, 2, 13.) — τινί (ἀναθέμασι), Luc. 21, 5. Apoc. 21, 19. (Aelian. V. H. 8, 7.) — τινά (vestibus), νύμφην, Apoc. 21, 2. — ἑαυτάς, se ipsas, 1 Tim. 2, 9. 1 Petr. 3, 5. — β., metaph., orno, τί (τὴν διδασκαλίαν), honorem alicui concilio, honesto aliquid, Tit. 2, 10. (add. ἐν πᾶσιν, omnibus in rebus.)

Κοσμικός, ή, όν, (a κόσμος, q. v.) 1., mundanus, terrestris, Hebr. 9, 1. (τὸ ἅγιον κοσμικόν oppon. τῷ ἐπουρανίῳ.) — **2.**, mundo, i. e. deliciis huius mundi deditus; — αἱ κοσμικαὶ ἐπιθυμίαι, cupiditates, quae ad res sensibus iucundas trahunt, Tit. 2, 12.

Κόσμιος, ία, ιον, item κόσμιος, ὁ, ἡ, ον, τό, (a κόσμος, q. v.) bene compositus, de vestitu, decorus, modestus, 1 Tim. 2, 9. (καταστολή) — de homine modesto, 1 Tim. 3, 2.

Κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, (ex voc. κόσμος et κρατέω, quod v.) **a.**, princeps, dominus mundi, huius saeculi princeps; — pl., οἱ κοσμοκράτορες τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, qui imperium hoc saeculo exercent idque inter homines occoecatos facile tenent, Eph. 6, 12. (Sena.: non est in

rebus divinis, quas nostra doctrina spectat, pugnandum cum vulgaribus hominibus contra arma carnea, sed contra spiritualia.)

Κόσμος, *ου*, ὁ, propr., **1.**, concinna dispositio, ordo (Hom. Il. 12, 225. Xen. Oecon. 8, 20. Thuc. 3, 77.)

2., ornatus, ornamentum, 1 Petr. 3, 3. (*ἐνδύσεως ἱματίων*) — Hom. Il. 14, 187. — *οἱ ὁ* Jerem. 4, 30.

3., mundus, i. e. **a.**, rerum universitas („nam quem *κόσμον* Graeci nomine ornamenti appellarunt, eum nos a perfecta absolutaque elegantia mundum," Plin. H. N. 2, 3. Pythagoram dicunt primum fuisse, qui ea voce hoc sensu uteretur); Matth. 5, 14. Joh. 1, 10. 8, 12. 1 Cor. 8, 4. Phil. 2, 15. — *ἀπὸ καταβολῆς κόσμου*, Matth. 13, 35. 25, 34. Luc. 11, 50. Hebr. 4, 3. 9, 26. Apoc. 13, 8. 17, 8. — *πρὸ κατ. κόσμου*, Eph. 1, 4. cf. Joh. 17, 5. 24. — *ἀπὸ κτίσεως κόσμου*, Rom. 1, 20. — *ἀπ' ἀρχῆς κ.*, Matth. 24, 21. Act. 17, 24. — *τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου*, elementa mundi, s. elementa simpliciter dicta, nomine ad religionis argumentum translato: initia, i. e. praecepta iis data, qui perfectiorem doctrinam capere non potuerunt, Gal. 4, 3. Col. 2, 8. 20. — **b.**, orbis terrarum, Matth. 4, 8. (Luc. 4, 5. *ἡ οἰκουμένη*) 26, 13. Marc. 14, 9. Rom. 1, 8. (*ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ*, ubique locorum pro: in magna terrae parte) 1 Cor. 14, 10. Col. 1, 6. 1 Tim. 3, 16. 1 Petr. 5, 9. Joh. 21, 25. (*ὁ κόσμος* pro spatio amplissimo, in locutione hyperbolica) Rom. 4, 13. — **c.**, complexus rerum visibilium (der Schauplatz des sinnlichen Daseins); ita, ubi filius Dei venisse et Deus filium misisse dicitur in mundum, Joh. 1, 9. 3, 17. 19. 10, 36. 11, 27. 12, 46. 13, 1. 16, 28. 17, 11. 18. — et in aliis locis: Joh. 17, 6. 11. 15. 1 Tim. 1, 15. 6, 7. Hebr. 10, 5. 1 Cor. 3, 22. 7, 33. 34. Gal. 6, 14. — additur etiam *οὗτος*, respectu facto ad mundum invisibilem, Joh. 11, 9. 12, 25. 13, 1. 18, 36. 1 Cor. 5, 10. 1 Joh. 4, 17. — **d.**, complexus rerum quae hominum appetitum excitant et tamen vana sunt et ad scelera abstrahunt, Matth. 16, 26. Marc. 8, 36. Luc. 9, 25. 1 Cor. 7, 31. 2 Petr. 1, 4. 2, 20. 1 Joh. 2, 15. 16. 17. — sedes miseriarum, Joh. 16, 33.

e., mundus ut est *α.*, habitaculum ***hominum***, 2 Cor. 1, 12. — Matth. 13, 38. 18, 7. — dic. *β.*, pro hominibus, Joh. 1, 10. 29. 3, 16. 17. 4, 42. 6, 33. 51. 8, 26. 9, 5. 12, 47. 14, 31. 17, 13. 21. Rom. 3, 6. 19. 1 Cor. 4, 13. 2 Cor. 5, 19. Hebr. 11, 38. 1 Joh. 2, 2. 4, 14. — *γ.*, intellig. profanum vulgus, Joh. 7, 7. 14, 17. 19. 27. 31. 15, 18. 19. 16, 8. 20. 17, 9. 12. 14. 16. 21. 23. 25. 1 Cor. 1, 21. 27. 28. 2, 12. 6, 2. 11, 32. 2 Cor. 7, 10. Hebr. 11, 38. Jac. 1, 27. 2, 5. 4, 4. 1 Joh. 3, 1. 13. (gentiles, Rom. 11, 12. 15.) cf. Luc. 12, 30. Eph. 2, 12. — *δ.*, *ἐλθεῖν*, *ἐξελθεῖν εἰς τὸν κόσμον* dicuntur ii, qui res memorabiles gesturi in publicum prodierunt, Joh. 6, 14. 9, 39. 11, 27. 17, 18. 1 Joh. 4, 1. cf. Act. 2, 5. 1 Cor. 4, 9. — Joh. 7, 4. 12, 19. 14, 22. 18, 20. (nos: das Publicum.)

f., de maiore hominum simul viventium parte (aetas mundi, Weltperiode), hebr. עֹלָם; — *ὁ ἀρχαῖος κ.*, 2 Petr. 2, 5. — *ὁ τότε κ.*, 3, 6. cf. Hebr. 11, 7. 38. — ***κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κ. τούτου***, Eph. 2, 2.

g., complexus, summa, Jac. 3, 6.

Κούαρτος, ου, ὁ, Quartus nom. lat.), vir quidam ignotus, Rom. 16, 23.

Κοῦμι, surge, vox hebr. קוּמִי, Marc. 5, 41.

Κουστωδία, ας, ἡ, (vox latina) custodia, Matth. 27, 65. 66. 28, 11.

Κουφίζω, f. ίσω, (a κοῦφος, levis) levo, allevo; — τί, Act. 27, 38. (οἱ ό Jon. 1, 5. — Xen. Mem. 2, 7, 1.)

Κόφινος, ου, ὁ, cophinus, corbis, canistrum, Matth. 14, 20. Marc. 6, 43. Luc. 9, 17. Joh. 6, 13. (οἱ ό Jud. 6, 19. Ps. 80, 7. — Xen. Mem. 3, 8, 6.)

Κράββατος, ου, ὁ, grabbatus, lectus vilior, Marc. 2, 4. 9. 11. 12. 6, 55. Joh. 5, 8—12. Act. 5, 15. 9, 33.

Κράζω, f. κεκράξομαι, aor. 1. ἔκραξα, **1.**, clamo, altam vocem edo, Matth. 14, 26. Marc. 5, 5. 9, 26. (Luc. 9, 39.) 15, 39. Apoc. 10, 3. 12, 2. — addito: φωνῇ μεγάλῃ, Matth. 27, 50. Marc. 1, 26. Act. 7, 57. Apoc. 10, 3. — ὄπισθέν τινος, clamoribus prosequor aliquem, Matth. 15, 23. — subint. πρὸς θεόν, de iis, qui Dei auxilium implorant, Jac. 5, 4. (Gen. 4, 10. Ex. 22, 23.) — **2.**, exclamo, alta voce loquor, laut rufen; **a.**, τί, Act. 19, 32. 24, 21. — **b.**, seq. orat. dir. (κράξας ἔλεγε), Marc. 9, 24. 10, 48. (Luc. 18, 39.) 15, 13. 14. Joh. 12, 13. Act. 19, 34. 21, 28. 36. 23, 6. Rom. 8, 15. 9, 27. Gal. 4, 6. — κράζω φωνῇ μεγάλῃ, seq. orat. dir., Act. 7, 60. Marc. 5, 7. — ἐν φωνῇ μεγ., Apoc. 14, 15. — κράζω λέγων, clamo his verbis utens, Matth. 8, 29. 14, 30. 20, 30. 31. 21, 9. 27, 23. Marc. 3, 11. 11, 9. Joh. 7, 28. 37. 12, 44. 19, 12. Act. 14, 14. 16, 17. 19, 28. Apoc. 18, 18. 19. — Matth. 9, 27. 21, 15. Marc. 10, 47. Luc. 4, 41. — κέκραγε λέγων, Joh. 1, 15. — κράζω φωνῇ μεγάλῃ λέγων, Apoc. 6, 10. 7, 2. 10. 19, 17. 18, 2. (interiicitur: ἐν ἰσχύει.) — **c.**, τινί, acclamo, Apoc. 14, 15. (coll. Jes. 6, 3. Ps. 118, 145.)

Κραιπάλη, ης, ἡ, (derivandum videtur a voc. κράς, caput, et πάλλω, iacto) crapula (i. e. affectio et noxa capitis facta ex vino intemperantius hausto); — κραιπάλη κ. μέθη, crapula et ebrietas, i. e. comessationes, Luc. 21, 34.

Κρανίον, ου, τό, (demin. nominis κρᾶνον) cranium, calvaria, Matth. 27, 33. Marc. 15, 22. Luc. 23, 33. Joh. 19, 17. (οἱ ό 4 Reg. 9, 35.)

Κράσπεδον, ου, τό, fimbria, **a.**, prominens rei pars, v. c. montis (Xen. H. G. 4, 6, 8.). — **b.**, cirrus, i. e. pannulus ex ora pallii dependens, hebr. צִיצִית, filamentum laneum contortum, Quaste, Troddel, Matth. 9, 20. (Luc. 8, 44.) 14, 36. (Marc. 6, 56.) — adsutas palliis fimbrias habebant Judaei, ut se a gentilibus distinguerent et memores essent legis iuxta Num. 15, 38. — Matth. 23, 5.

Κραταιός, ά, όν, (a κράτος, robur) robustus, 1 Petr. 5, 6. Hinc verb. seq.

Κραταιόω (ῶ), f. ώσω, (antiquiores Graeci: κρατύνω) roboro, validum reddo; — pass., validus reddor, augeor viribus, erstarken; — πνεύματι, Luc. 1, 80. 2, 40. — δυνάμει, Eph. 3, 16. — κραταιοῦσθε, fortes vos praestate, 1 Cor. 16. 13. (Ps. 30, 25.)

Κρατέω (ῶ), f. ήσω, (a κράτος) **1.**, τινά vel τί, **a.**, prehendo; — τινὰ τῆς χειρός, manu prehendo aliquem, Marc. 9, 27. (1 Sam. 15, 27.) — prehensum teneo, Act. 3, 11. — τοὺς πόδας τινός, genua alicuius amplector,

Matth. 28, 9. — trop., τὸν λόγον, arripio, Marc. 9, 10. (πρὸς ἑαυτοὺς iung. cum συζητοῦντες.) — **b.**, comprehendo, Matth. 14, 3. (Marc. 6, 17.) 18, 28. 21, 46. (Marc. 12, 12.) 22, 6. 26, 4. (Marc. 14, 1.) 48. 50. 55. (Marc. 14, 44. 46. 49.) v. 57. Marc. 14, 51. Act. 24, 6. Apoc. 20, 2. (2 Sam. 6, 6. Ps. 136, 9.) — **c.**, teneo, i. e. manu teneo, Apoc. 2, 1. (ἐν τῇ δεξιᾷ.) — **d.**, teneo, i. e. non dimitto, Apoc. 2, 25. 3, 11. — de morte aliquem detinente; — pass., Act. 2, 24. — τινά, firmiter alicui adhaerere, Col. 2, 19. — τὴν παράδοσιν, Marc. 7, 3. 4. 8. (oppon. ἀφίημι.) — pl., 2 Thess. 2, 15. — τὸ ὄνομά τινος, Apoc. 2, 13. — τὴν διδαχήν, v. 14. 15. — non dimitto peccata, i. e. non condono, Joh. 20, 23. (oppon. ἀφίημι. — κεκράτηνται, i. e. irremissa manent.) — **e.**, cohibeo, coërceo, retineo, seq. ἵνα μή, Apoc. 7, 1. — seq. τοῦ μή, Luc. 24, 16. — Huc refero locum, Marc. 3, 21. (— ihm Einhalt zu thun, sc. bono animo impedituri erant, ne turba hominum obrueretur. De h. l. v. verb. ἐξίστημι.)

2., τινός, **a.**, prehendo; — τῆς χειρός τινος, Matth. 9, 25. (Marc. 5, 41. Luc. 8, 54.) Marc. 1, 31. (Gen. 14, 16.) — **b.**, consequor (i. q. τυγχάνω) aliquid (potior aliqua re, compos fio alicuius rei), Act. 27, 13. Hebr. 6, 18. — **c.**, firmiter teneo aliquid (non abiicio); — τῆς ὁμολογίας, Hebr. 4, 14. (cf. 2 Sam. 3, 6. — Diod. Sic. 13, 18. 16, 20.)

Κράτιστος, η, ον, superl. adiectivi κρατύς, compar. κρείττων, (a κρατός) potentissimus, fortissimus, optimus, praestantissimus, Luc. 1, 3. Act. 23, 26. 24, 3. 26, 25. (Xen. H. G. 1, 4, 8. Jos. contra Apion. 1, 1. κράτιστε ἀνδρῶν.)

Κράτος, εος (ους), τό, **1.**, vis, potentia; **a.**, propr., τὸ κράτος τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, potentia roboris eius, Eph. 1, 19. 6, 10. (ex hebr., Jes. 40, 26. Job. 21, 23.) — τῆς δόξης αὐτοῦ, Col. 1, 11. — κατὰ κράτος, potenter, valde, Act. 19, 20. — **b.**, metonym., potenter factum, opus potentiae; — ποιεῖν κρ. (cf. ποιεῖν δυνάμεις), Luc. 1, 51. (ex hebr., cf. Ps. 118, 16.) — **2.**, imperium, potestas, in doxologia, 1 Tim. 6, 16. 1 Petr. 4, 11. 5, 11. Judae v. 25. Apoc. 1, 6. 5, 13. (hebr. עֹז.) — τινός (gen. obi.), Hebr. 2, 14.

Κραυγάζω, f. άσω, (a κραυγή, q. v.) clamo, vociferor (i. q. κράζω), Matth. 12, 19. (Jes. 42, 4.) Act. 22, 23. — seq. orat. dir., exclamo, Joh. 19, 15. — add. λέγων, seq. orat. dir., Matth. 15, 22. (αὐτῷ iung. cum λέγουσα.) Joh. 18, 40. 19, 6. — φωνῇ μεγάλῃ, seq. orat. dir., Joh. 11, 43. (Esdr. 3, 13.) — Reprobant hoc verbum veteres Grammatici. Caeterum cf. κράζω.

Κραυγή, ῆς, ἡ, clamor; — γίνεται, Matth. 25, 5. Act. 23, 9. Eph. 4, 31. Apoc. 14, 18. (Xen. Anab. 1, 2, 17.) — eiulatus, Hebr. 5, 7. Apoc. 21, 4. — οἱ ὁ Ex. 12, 30.

Κρέας, τος, τό, caro (animalis mactati, diff. a σαρκί, carne viventium), Rom. 14, 21. 1 Cor. 8, 13. — οἱ ὁ Gen. 9, 4. Ex. 12, 8. Prov. 23, 20. — Xen. Mem. 4, 3, 10.

Κρείττων s. σσων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, comparat. (positiv. κρατύς, v. κράτιστος), melior, **a.**, i. e. utilior, 1 Cor. 7, 9. 38. 11, 17. 12, 31. Phil. 1, 23. Hebr. 11, 40. 12, 24. 2 Petr. 2, 21. — **b.**, praestantior, Hebr. 1, 4. 6, 9. 7, 7. 19. 22. 8, 6. 9, 23. 10, 34. 11, 16. 35. 1 Petr. 3, 17.

Κρεμάω (ῶ) s. κρεμάννυμι, f. άσω, suspendo, pf. p. κρέμαμαι, suspensus sum, pendeo, aor. 1. p. ἐκρεμάσθην, Luc. 23, 39. (Aelian. V. H. 2, 14.) — ἐπί τι, Matth. 18, 6. — act., τινὰ ἐπὶ τινος, Act. 5, 30. 10, 39. — pass., Gal. 3, 13. (Gen. 11, 19. Deut. 21, 22.) — κρέμαμαι ἔκ τινος, Act. 28, 4. (Xen. Mem. 3, 10, 13.) — ἔν τινι, Matth. 22, 40. (his duobus praeceptis tota lex et prophetae comprehenduntur.)

Κρημνός, ου, ὁ, (a κρεμάννυμι) declivitas loci (locus praeruptus), Matth. 8, 32. Marc. 5, 13. Luc. 8, 33. — Aelian. V. H. 13, 1. — οἱ ό 2 Chron. 25, 12. — Cf. κατακρημνίζω.

Κρής, ητός, ὁ, Cretensis, Cretae (insulae) incola, Act. 2, 11. Tit. 1, 12.

Κρήσκης, ηντος, ὁ, (nom. lat.) Crescens (vir ignot.), 2 Tim. 4, 10.

Κρήτη, ης, ἡ, insula Archipelagi mediterranei, maxima et fertilissima, hodie Candia dicta, Act. 27, 7. 12. 13. 21. Tit. 1, 5.

Κριθή, ῆς, ἡ, hordeum (Hom. Od. 9, 116.), Apoc. 6, 6. (οἱ ό Deut. 8, 8. Ruth. 1, 22. 3, 2.) Hinc voc. seq.

Κρίθινος, η, ον, hordeaceus, Joh. 6, 9. 13. (Xen. Anab. 4, 5, 26.)

Κρίμα, τος, τό, (a v. κρίνω, cerno, discerno, perf. pass.; cf. κλίμα) **1.**, discretio, Joh. 9, 39. (εἰς κρίμα, ut discernantur homines.) — **2.**, decretum, Rom. 11, 33. (οἱ ό Ps. 118, 75.) — **3.**, iudicium, ***a.***, de censura vitiorum, iudicium vel severius vel aequius, quod quis de aliorum vitiis fert, Matth. 7, 2. (κρίματί τινι κρίνειν τινά.) — ***b.***, sensu forensi: iudicium, i. e. sententia iudicis dictio iuris, Rom. 5, 16. — inprimis ubi agitur de demonstranda in puniendo iustitia, sententia condemnatoria, Strafurtheil, Rom. 2, 2. 3. 3, 8. — λαμβάνειν τὸ κρίμα, Matth. 23, (13.) 14. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. Rom. 13, 2. Jac. 3, 1. (μεῖζον κρίμα, severius iudicium experietur.) — εἶναι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι, eidem censurae subesse, eandem poenam luere, Luc. 23, 40. — ***c.***, extremum iudicium, Act. 24, 25. Hebr. 6, 2. — **4.**, sententiae executio, animadversio, poena, 1 Cor. 11, 29. (est h. l. annominatio: διακρίνων — κρίμα, ideo, quod corpus Christi non discernit, iudicium experietur.) v. 34. (εἰς κρίμα, ut sequatur vitiorum animadversio.) — τὸ κρίμα βαστάζειν, Gal. 5, 10. — ἔχειν (poenas dare), 1 Tim. 5, 12. — τὸ κρίμα ἄρχεται, iustitiae exercitium in sumenda poena conspicuum, 1 Petr. 4, 17. (cf. Ez. 9, 6.) 2 Petr. 2, 3. (h. l. iunct. cum τῇ ἀπωλείᾳ.) Jud. v. 4. — τὸ κρίμα τινός, quod est vel punitio, i. q. ἡ ἀπώλειά τινος, Apoc. 17, 1. — vel iuris, quod alicuius est, vindicatio: κρίνειν τὸ κρίμα τινὸς ἔκ τινος, ius alicui vindico vindicta s. poena ab aliquo sumenda, Apoc. 18, 20. — **5.**, iudicandi potestas, i. e. imperium (διδόναι τινί), Apoc. 20, 4. — **6.**, lis, caussa, κρίματα ἔχειν μετά τινος, 1 Cor. 6, 7.

Κρίνον, ου τό, lilium, die Lilie; — pl., Matth. 6, 28. Luc. 12, 27. — hebr. שׁוּשַׁן, Cant. 1, 2. 2, 16. 6, 1.

Κρίνω, f. νῶ, aor. 1. ἔκρινα, perf. κέκρικα, (cerno, discerno, Xen. Mem. 3, 1, 9.) **1.**, censeo; ***a.***, cum adv.: ὀρθῶς ἔκρινας, recte censuisti (iudicasti), Luc. 7, 43. — ***b.***, seq. εἰ, an, Act. 4, 19. — ***c.***, seq. orat. dir., 1 Cor. 11, 13. — ***d.***, seq. ὅτι, existimo, 2 Cor. 5, 15. — ***e.***, seq. acc. c. inf., Act. 16, 15. (εἰ κεκρίκατε, scil. tum, cum me baptismo initiaretis.) —

f., τινά vel τί seq. accusativo praedicati, κρίνειν τινὰ ἄξιόν τινος, aliquem dignum iudicare aliquo, Act. 13, 46. — ἄπιστον κρίνεται, Act. 26, 8.

2., decerno, a., τί, 1 Cor. 7, 37. — δόγματα, Act. 16, 4. — τοῦτο κρίνατε, hoc iudicatum vobis esto, seq. inf. praefixo art. τό, Rom. 14, 13. (opponit h. l. auctor τὸ κρίνειν τι τῷ κρίνειν τινά) ita etiam 2 Cor. 2, 1. — b., seq. inf. α., apud animum constituo, Act. 7, 7. 20, 16. 25, 25. Tit. 3, 12. — addito: ἐμαυτῷ (apud animum meum), 2 Cor. 2, 1. (3 Esdr. 8, 95.) — praefixo τοῦ, Act. 27, 1. 1 Cor. 2, 2. — β., decretum statuo, ut, Act. 15, 19. — idem seq. acc. c. inf., Act. 21, 25.

3., aestimo, τί; — ἡμέραν παρ' ἡμέραν, diem diei praefero, Rom. 14, 5. ibid. κρίνω πᾶσαν ἡμέραν, diem diei parem habeo (cf. φρονῶ τὴν ἡμέραν, v. 6., cf. Sap. 2, 22.) Joh. 8, 50.

4., iudico, i. e. ius dico, sententiam fero, sensu forensi: α., absol., Joh. 5, 30. Apoc. 19, 11. τινά, iudico aliquem, h. e. א., impero, praesum alicui cum iuris dicendi potestate, Matth. 19, 28. Luc. 22, 30. — Ps. 2, 10. — ב., ius dico alicui, sententiam fero de aliquo cognita eius caussa, Joh. 5, 22. Act. 3, 13. 17, 31. (iudicio submitto) Rom. 2, 16. 3, 6. 2 Tim. 4, 1. 1 Cor. 6, 2. 1 Petr. 4, 5. — κρίνειν τινὰ κατὰ τὸν νόμον, Joh. 18, 31. Act. 23, 3. 24, 6. — κατὰ τὸ ἔργον αὐτοῦ, 1 Petr, 1, 17. 2, 23. Apoc. 20, 12. — pass. in ius vocor, Act. 23, 6. 24, 21. 26, 6. Rom. 3, 4. (Ps. 51, 4.) — iudicor, i. e. examinor, ut de me sententia feratur, Act. 25, 9. 10. Apoc. 11, 18. — ג., de sententia condemnatoria: (i. q. κατακρίνω, verurtheilen) Act. 13, 27. — τινά, Joh. 3, 17. 18. 5, 22. 12, 48. 1 Cor. 5, 3. — ד., de vindicta, Apoc. 16, 5. — τινά, castigare, poenis afficere aliquem, Rom. 2, 12. 1 Cor. 11, 31. 32. 2 Thess. 2, 12. Hebr. 10, 30. 13, 4. 1 Petr. 4, 6. Apoc. 18, 8. 19, 2. — κρίνειν τὸ κρίμα τινὸς ἔκ τινος, ius alicui vindicare puniendo altero, Apoc. 6, 10. 18, 20. (Hebr. 10, 30. huc non pertinet.) — Dicitur κεκριμένος ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, i. e. vi atque imperio privatus est, Joh. 16, 11. (i. e. per Christum in vitam reducem factum vita hominibus praestita est contra machinas diaboli.)

5., iudicium fero, de iis, qui iudicum partes suscipiunt, aut arbitros agunt in caussis vitae communis, aut sententiam de aliorum virtutibus vitiisve ferunt; α., de iudicio in genere, κρίνειν simpliciter, Joh. 8, 16. 26. — κατά τι, Joh. 7, 24. 8, 15. — τινά, 1 Cor. 5, 12. — pass., Rom. 3, 7. — τινὰ ἔκ τινος — subint. τινά: ἐν κρίματι κρίνειν, Matth. 7, 2. — κρίσιν κρίνειν δικαίαν, Joh. 7, 24. — τὸ δίκαιον, Luc. 12, 57. — τί, examini subiicio et diiudico (ὅ φημι), 1 Cor. 10, 15. — β., severius (sinistre) iudico, Matth. 7, 1. Luc. 6, 37. Rom. 2, 1. 3. — τινά, ibid. 2, 1. 14, 3. 4. 10. 13. — ἔν τινι, Col. 2, 16. Rom. 14, 22. — iudicem aliorum ago, 1 Cor. 4, 5. — τί, censurae subiicio, 1 Cor. 10, 29. — condemno, verurtheilen, Rom. 2, 27. Jac. 4, 11. 12.

6., med. κρίνομαι, litigo, lites habeo, a., τινί, dat. pers., Matth. 5, 40. (οἱ ὁ Job. 9, 3. 13, 19. — Eurip. Med. v. 609.) — b., μετά τινος, 1 Cor. 6, 6. — c., ἐπί τινος, coram aliquo, 1 Cor. 6, 1. 6. Hinc voc. seq.

Κρίσις, εως, ἡ, a., iudicium, arbitrium, α., universe: κρίσιν κρίνειν, Joh. 7, 24. 8, 16. — κρίσις βλασφημίας (ex hebr., i. q. βλάσφημος), Jud. v. 9. cf. 2 Petr. 2, 11. — β., sensu forensi: א., de iudicio Dei, iudicium, universe:

sententia, Jac. 2, 13. 2 Thess. 1, 5. — pl., Apoc. 16, 7. 19, 2. 2 Petr. 2, 11. — de iudicio extremo, Hebr. 9, 27. — ἡ ἡμέρα κρίσεως, dies iudicio statutus, Matth. 10, 15. 11, 22. 24. 12, 36. Marc. 6, 11. 2 Petr. 2, 9. 3, 7. 1 Joh. 4, 17. Jud. v. 6. — ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, Apoc. 14, 7. — Prov. 6, 34. — ἐν τῇ κρίσει, in iudicio, Matth. 12, 41. 42. Luc. 10, 14. 11, 31. 32. — iudicium ferendum, Job. 5, 22. 30. — κρίσιν ποιεῖν, iudicium habere, Joh. 5, 27. — κατά τινος, Jud. v. 15. — speciat., de condemnatione et poena: Act. 8, 33. (ex Jes. 53, 8. in angustiis cum versaretur, sublata est poena eius) Joh. 5, 29. (ἡ ἀνάστασις κρίσεως) Job. 3, 19. Hebr. 10, 27. 2 Petr. 2, 4. Apoc. 18, 10. (iudicium illud, quod condemnatio est) — κρίσις τινός (gen. obi.), Joh. 12, 31. — περὶ κρίσεως, de facta condemnatione, Joh. 16, 8. 11. — εἰς κρίσιν ἔρχεσθαι dic. is, qui in ius vocatur, ut sententiam damnatoriam audiat, Joh. 5, 24. cf. v. 29. — ἔνοχος αἰωνίου κρίσεως, Marc. 3, 29. cf. Matth. 23, 33. — **b.**, de iudicio humano, cognitio iudicialis, 1 Tim. 5, 24. — speciat. ἡ κρίσις, collegium iudicum (septem virorum), Matth. 5, 21. 22. (cf. Deut. 16, 18. 2 Chron. 19, 5. — Jos. Ant. 4, 8, 14. de B. J. 2, 20, 5.) — **b.**, ex hebr. = δικαιοσύνη, iustitia, Matth. 23, 23. Luc. 11, 42. — οἱ ὁ Deut. 32, 4. Gen. 18, 25. Jerem. 10, 24. 17, 11. — **c.**, ius, quod tamquam ius valeat; — ἀπαγγέλλειν τινί, Matth. 12, 18. — **d.**, caussa iusta, Matth. 12, 20. (Jes. 42, 1. 2.). Sens.: caussam iustam sine querelis ac strepitu ad laetum exitum perducet. Hoc Matth. transfert ad Jesum, qui rem suam egit ab omni ostentatione alienus.

Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus, archisynagogus Corinthi, Act. 18, 8. 1 Cor. 1, 14.

Κριτήριον, ίου, τό, (a κριτήρ s. κριτής) vel **a.**, intellig. ὄργανον, instrumentum exploratorium, nota, indicium rei; — vel **b.**, δῶμα (v. supr. αἰσθητήριον, ἀκροατήριον); locus, ubi iudicium babetur, tribunal iudicis; — pl., Jac. 2, 6. (Hist. Susann. v. 49.) — metonym., lis, caussa; — pl., 1 Cor. 6, 2. 4. (ἔχειν).

Κριτής, οῦ, ὁ, (a κρίνω) **1.**, iudex, **a.**, sensu forensi; α., iudex civilis, Matth. 5, 25. Luc. 12, 58. 18, 2. 6. (ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας, i. q. ἄδικος) — τινός (gen. rei), arbiter, Act. 18, 15. — β., de Deo, Hebr. 12, 23. Jac. 4, 12. — γ., de Christo, Act. 10, 42. 2 Tim. 4, 8. Jac. 5, 9. — **b.**, in rebus vitae communis, qui rem aliquam iudicat; — τινός, gen. qualitat., Jac. 2, 4 (διαλογισμῶν πονηρῶν) — τινός, gen. obi. (gen. pers.), qui aliquem iniuriae convincit, Matth. 12, 27. Luc. 11, 19. — qui sinistre iudicat, qui reprehendit; — κριτὴς νόμου, Jac. 4, 11. — **2.**, ut hebr. שֹׁפֵט, de praefectis et magistratibus: **a.**, de ducibus Israëlitarum, Act. 13, 20. (Jud. 2, 16. Ruth. 1, 1. Sir. 10, 1.) — **b.**, de praefectis romanis, Act. 24, 10.

Κριτικός, ή, όν, (a v. κρίνω) propr., aptus ad iudicandum, iudicandi peritus; — ἐνθυμήσεων κ. ἐννοιῶν καρδίας, qui pervestigat s. perscrutatur cogitata mentis, Hebr. 4, 12.

Κρούω, f. ούσω, pulso; — τὴν θύραν, fores pulso, Luc. 13, 25. Act. 12, 13. (Xen. Symp. 1, 11. — τὴν αὐλὴν τῆς σκηνῆς, Judith. 14, 14.) —

abest τὴν θύραν, Matth. 7, 7. 8. Luc. 11, 9. 10. 12, 36. Act. 12, 16. Apoc. 3, 20. (cf. ἀνοίγειν τινί, Matth. 25, 11. v. ἀνοίγω.)

Κρυπτός, ή, όν, (a κρύπτω) absconditus, occultus; — ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, 1 Petr. 3, 4. — Matth. 10, 26. Marc. 4, 22. Luc. 8, 17. 12, 2. — neutr., ἐν τῷ κρυπτῷ, in occulto, Matth. 6, 4. 6. 18. — ἐν κρυπτῷ, clam, in occulto, Joh. 7, 4. 10. (oppon. φανερῶς) 18, 20. — ὁ ἐν κρυπτῷ Ἰουδαῖος, qui intus, animo nec sola circumcisione, Judaeus est, Rom. 2, 29. τὰ κρυπτά τινος, v. c. τοῦ σκότους, quae tenebrae occultant, 1 Cor. 4, 5. — τὰ — τῶν ἀνθρ., quae homines occultant, Rom. 2, 16. — τὰ — τῆς καρδίας, 1 Cor. 14, 25. — τὰ — τῆς αἰσχύνης, 2 Cor. 4, 2. (v. αἰσχύνη) — τιθέναι εἰς τὴν κρυπτήν, i. e. χώραν (cf. κατ' ἰδίαν et κρυφῇ infr.), in loco abdito collocare, Luc. 11, 33.

Κρύπτω, f. ψω, aor. 2. ἐκρύβην, abscondo, occulto, **a.**, propr.; — pass., Matth. 5, 14. 1 Tim. 5, 25. Hebr. 11, 23. — partic., Apoc. 2, 17. — τὶ ἔν τινι, Matth. 25, 25. — pass., Matth. 13, 44. Col. 3, 3. (oppon. φανεροῦσθαι, v. 4.) — τὶ (τινὰ) εἴς τι, Apoc. 6, 15. — τὶ ἀπὸ προςώπου τινός (occultare et removere) ab oculis alicuius (ex hebr.), Apoc. 6, 16. — ἀπό τινος, Joh. 12, 36. — ἐκρύβη, signif. med., Joh. 8, 59. (ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθε, clam discessit) — **b.**, trop., κεκρυμμένος, clandestinus, Joh. 19, 38. — κεκρυμμένα, res absconditae, i. e. incognitae, Matth. 13, 35. — ἦν — ἀποκεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, Luc. 18, 34. — metaph. 19, 42.

Κρυσταλλίζω, f. ίσω, (a voc. κρύος, glacies; unde κρύσταλλος, q. v.) splendorem et pellucidatem crystalli refero et imitor, instar crystalli splendeo, Apoc. 21, 11. (Sap. 19, 20.)

Κρύσταλλος s. κρύσταλος, ου, ὁ, (a voc. κρύος, glacies, cf. Job. 6, 16. — Hesych.: κρύσταλλος· τὸ πεπηγὸς ὕδωρ ὑπὸ κρύους, quicquid congelatum [cf. lat. crusta] et pellucidum est) crystallus, gemmae genus, Apoc. 4, 6. 22, 1.

Κρυφαῖος, αία, αῖον, (a κρυφή, unde adv. κρυφῇ) abditus, occultus, Matth. 6, 18. — οἱ ὁ Jerem. 23, 24. — Xen. Hier. 10, 6.

Κρυφῇ, adv., (ab adiect. verbali κρυφός, quod derivatur a κρύπτω) clam, occulte, in tenebris, Eph. 5, 12. — οἱ ὁ Deut. 28. 57. Job. 13, 10. Jes. 29, 15. — Xen. Symp. 5, 8.

Κτάομαι (ῶμαι), f. ήσομαι, aor. 1. ἐκτησάμην, **a.**, acquiro s. comparo mihi aliquid (perf. κέκτημαι, possideo, quod tamen in N. T. non occurrit); — τί, Matth. 10, 9. Luc. 18, 12. Act. 8, 20. — κτᾶσθαί τι πολλοῦ magno pretio, Act. 22, 28. — τὶ ἔκ τινος, Act. 1, 18. (ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, Sensus aut hic est: impensa ea, quam pro scelere acceperat, mercede sibi paravit; aut hic: e mercede, quam pro suo scelere tulit, sc. ut furiis conscientiae agitatus vitam suspendio finiret, lucratus est agrum. cf. v. 19.) **b.**, τὶ ἔν τινι, conservo mihi aliquid, 1 Thess. 4, 4. (Xen. Mem. 1, 6, 3. — Ex. 21, 2.) — aliter Luc. 21, 19. (leg. κτήσεσθε — ἐν τῇ ὑπομονῇ, i. e. ὑπομονὴν ἔχοντες, κτήσεσθε, i. q. εὑρήσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.)

Κτῆμα, τος, τό, (a v. κτάομαι, perf. κέκτημαι, cf. χρῆμα, a χράομαι)

possessio, Act. 5, 1. — pl., opes, fundi, agri; — ἔχω, Matth. 19, 22. Marc. 10, 22. Act. 2, 45. — Xen. Mem. 3, 11, 5. — οἱ ὁ Prov. 31, 16. Sirac. 28, 24.

Κτῆνος, εος (ους), τό, (a v. κτάομαι, contr. e κτέανος) pr., possessio, Besitzthum, — iumentum, Luc. 10, 34. pl., Act. 23, 24. 1 Cor. 15, 39. Apoc. 18, 13. — οἱ ὁ Num. 20, 4.

Κτήτωρ, ορος, ὁ, (a v. κτάομαι, 3. perf. p. κέκτηται) possessor, Act. 4, 34.

Κτίζω, f. ίσω, perf. ἔκτισμαι, (deducunt a verbo κέω, iacere facio, et inde formato: κετός) condo, fundo (urbem, castrum, Hom. Il. 20, 216.), creo; — de Deo mundum condente, Marc. 13, 19. Rom. 1, 25. Col. 3, 10. Eph. 3, 9. 1 Tim. 4, 3. Apoc. 4, 11. 10, 6. — pass., 1 Cor. 11, 9. Col. 1, 16. — οἱ ὁ Deut. 4, 32. — Eph. 2, 10. (κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, ea conditione, ut recte factis operam darent.) 2, 15. (ἐν ἑαυτῷ, i. e. ut, dum ipse novam vitae formam indueret, eos, qui disiuncti antea iam in ipso vitae auctore spem vitae aeternae collocarent, ad eandem fidem perduceret, atque ex disiunctis unum novum hominem efficeret.) Eph. 4, 24. (τὸν κτισθέντα κατὰ θεόν, conformatum ad Dei similitudinem.) Hinc voc. seq.

Κτίσις, εως, ἡ, **1.**, creatio, Rom. 1, 20. (κτ. κόσμου) — ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως, Marc. 10, 6. 2 Petr. 3, 4. Marc. 13, 19. (add. ἧς [attract. pro ἥν] ἔκτισεν ὁ θεός) — **2.**, meton., **a.**, rerum creatarum complexus, Apoc. 3, 14. Rom. 8, 19—22. (natura rerum ipsa vanitati serviens liberari et instaurari cupit) — (σκηνὴ) οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, (tabernaculum) non pertinens ad has (quas nunc videmus) res creatas, Hebr. 9, 11. — **b.**, res creata, Rom. 1, 25. Col. 1, 15. Hebr. 4, 13. — τὶς κτίσις, res aliqua creata, Rom. 8, 39. (Judith. 9, 14.) — καινὴ κτίσις, nova creatura, i. e. novus homo, Gal. 6, 15. 2 Cor. 5, 17. — πάσῃ τῇ κτίσει, i. e. omnibus hominibus sine discrimine, Marc. 16, 15. Col. 1, 23. — **3.**, ordo, institutum, 1 Petr. 2, 13. (hanc significat. innuit verbum: ὑποτάγητε.)

Κτίσμα, τος, τό, (a v. κτίζω, perf. p.) conditum, creatura, res creata. 1 Tim. 4, 4. Apoc. 5, 13. — pl., Jac. 1, 18. Apoc. 8, 9. (Sap. 9, 2.)

Κτιστής, οῦ, ὁ, (a v. κτίζω, condo) conditor, creator, 1 Petr. 4, 19. (Judith. 9, 13. 2 Macc. 1, 24.)

Κυβεία, ας, ἡ, (a voc. κύβος, cubus, unde κυβεύω, iacto, iacio talos) alea (Xen. Mem. 1, 3, 2.); — trop., ἡ κ. τῶν ἀνθρ., fraudulentia hominum, Eph. 4, 14. (adiunct. πανουργία.)

Κυβέρνησις, εως, ἡ, (a. v. κυβερνάω, guberno) gubernatio, 1 Cor. 12, 28. (Prov. 1, 5. 24, 6.)

Κυβερνήτης, ου, ὁ, (a. v. κυβερνάω) gubernator navis (qui ad clavum sedens cursum navis dirigit), Act. 27, 11. Apoc. 18, 17. — οἱ ὁ Ez. 27, 8.

Κύκλοθεν, adv., (a κύκλος, circulus; si scriptum invenitur κύκλωθεν, hoc derivatur a κύκλῳ, adverbialiter sumto) circumcirca (ἔχειν τι κύκλοθεν, Apoc. 4, 8. — (εἶναι) κύκλ. τινος, Apoc. 4, 3. 4. — οἱ ὁ 1 Reg. 3, 1. Esdr. 1, 6.

Κυκλόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. κύκλος) cingo; **a.**, de circumstantibus,

Joh. 10, 24. Act. 14, 20. — b., de obsidentibus, Luc. 21, 20. Hebr. 11, 30. Apoc. 20, 9. — Ps. 58, 15.

Κύκλῳ (dat. subst. *κύκλος*), in circuitu, circumcirca, Marc. 3, 34. 6, 6. — *οἱ κύκλῳ ἀγροί*, circumiacentes, Marc. 6, 36. Luc. 9, 12. — *ἀπὸ Ἱερουσ. καὶ κύκλῳ*, Rom. 15, 19. — *τινός*, circa aliquid, Apoc. 4, 6. 5, 11. 7, 11. (*οἱ ὁ* Gen. 35, 5. Ex. 25, 24. 30, 3. — Xen. Cyr. 5, 5, 5.)

Κυλίω (att. *κυλίνδω*), f. *ίσω*, volvo; — pass., volutor, Marc. 9, 20. (Amos. 2, 13. — Polyb. 26, 10, 16.) Hinc voc. seq.

Κύλισμα, *τος*, *τό*, volutatum; — *εἰς κύλισμα βορβόρου* (scil. *ἐπιστρέψασα*), in volutatum coenum, 2 Petr. 2, 22. Caeterum locutio est proverbialis, Prov. 26, 11. v. supr. *ἐξέραμα*, etiam apud Rabbinos usu recepta.)

Κυλλός, *οῦ*, *ό*, *ή*, *όν*, *τό*, s. *κυλλός*, *ή*, *όν*, (etiam *κυλός*) 1., curvatus; — de manibus pedibusque: contractus. — 2., mutilus manu (disting. a *χωλός*), Matth. 15, 30. (31.) 18, 8. Marc. 9, 43.

Κῦμα, *τος*, *τό*, (a v. *κύω*; videtur signif. quod cavum et rotundum est, unde *τὸ κυμάτιον*, sertum, Ex. 25, 11. — a foetu transfertur ad bullas s. undas, quas mare ebullit) fluctus maris, Matth. 8, 24. (Marc. 4, 37.) 14, 24. Act. 27, 41. Jud. v. 13. (*οἱ ὁ* Job. 38, 11. — *κύματα ἄγρια*, Sap. 14, 1.)

Κύμβαλον, *ου*, *τό*, (a voc. *κύμβος*, *ὁ*, cavitas) cymbalum, i. e. pelvis concava aenea, quae pulsata sonum edit, 1 Cor. 13, 1. (*οἱ ὁ* 1 Chron. 13, 8. Ps. 150, 5. — Xen. de re equ. 1, 3.)

Κύμινον, *ου*, *τό*, cuminum sativum (hebr. כַּמֹּן, Jes. 28, 25. 27. cf. קִנָּמוֹן, v. *κιννάμωμον*), quo aromatico et vehementer olente utebantur ad cibos condiendos, Matth. 23, 23. (Theophr. 18, 3.)

Κυνάριον, *ίου*, *τό*, (dimin. voc. *κύων*, i. q. *κυνίδιον*) catulus; — pl., Matth. 15, 26. 27. Marc. 7, 27. 28. — de hoc et multis aliis huius generis diminutivis inter Atticistas controversia fuisse videtur.

Κύπριος, *ου*, *ό*, Cyprius, e Cypro oriundus, Act. 4, 36. 11, 20. 21, 6.

Κύπρος, *ου*, *ή*, Cyprus, insula maris mediterranei inter Ciliciam et Syriam sita fertilissima et amoenissima. Memorantur ex eius urbibus Salamis et Paphus, Act. 11, 19. 13, 4. 15, 39. 21, 3. 27, 4.

Κύπτω, f. *ψω*, inclino me, incurvo me deorsum, Marc. 1, 7. Joh. 8, 6. (*κάτω*) 8. (opp. *ἀνακύπτω*) (*οἱ ὁ* Ex. 4, 31. — Xen. Mem. 3, 9, 7.)

Κυρηναῖος, *ου*, *ό*, (a *Κυρήνη*, q. v.) Cyrenaeus, Cyrene ortus, Matth. 27, 32. Marc. 15, 21. Luc. 23, 26. Act. 6, 9. 11, 20. 13, 1.

Κυρήνη, *ης*, *ή*, Cyrene, hodie Curin, urbs magna et florentissima Libyae Cyrenaicae s. Pentapolitanae (Pomp. Mel. 1, 1. Justin. 13, 7.). Habebat inter incolas inquilinos magnum numerum Judaeorum, quos Ptolemaeus I. eo deduxerat et civitate donaverat. Act. 2, 10.

Κυρήνιος, *ίου*, *ό*, Quirinius, praeses Syriae (P. Sulpicius Quirin. v. Sueton. Tiber. c. 49. — Fuerat senator, tum consul cum Caninio Rebilio, postea relegato Archelao, quum Judaea in provinciam Syriae redacta esset, (anno imperii Augusti 50.) cum paucis militibus a Caesare in Syriam missus est (comite Coponio), ut populo ius redderet et census facultatum ageret (Jos. Ant.

16, 13. Tacit. Annal. 3, 68.) Luc. 2, 2. (sed extremis Herodis M. annis Syriae praefectus erat Sentius Saturninus, cui successit Quintil. Varus, post Varum Quirinius.)

Κυρία, ας, ἡ, Cyria, mulier Christ. 2 Joh. v. 1. 5.

Κυριακός, ή, όν, ad dominum pertinens, dominicus, 1 Cor. 11, 20. (*κυριακὸν δεῖπνον*, coena a domino instituta) Apoc. 1, 10. (*ἡ κυριακὴ ἡμέρα*, l. e. dies in memoriam resurrectionis Christi sacrata.)

Κυριεύω, f. *εύσω*, (a *κύριος*) dominus sum, imperium exerceo; — *τινός*, imp. exerceo in aliquem, **a.**, de personis, Luc. 22, 25. Rom. 14, 9. 2 Cor. 1, 24. — absol., 1 Tim. 6, 15. — Jud. 14, 4. (Jes. 19, 4. Dan. 4, 21. 29. — Xen. Mem. 3, 5, 11.) — **b.**, de rebus aliquam necessitatem imponentibus: *ὁ θάνατος*, Rom. 6, 9. 14. — *ἡ ἁμαρτία*, Rom. 7, 1.

Κύριος, ίου, ὁ, (τὸ *κῦρος*, caput, summum, quod vim et robur addit) dominus, prossessor; — *τινός*, 1., genit. rei, v. c. *τοῦ ἀμπελῶνος*, Matth. 20, 8. 21, 40. Marc. 12, 9. Luc. 20, 15. — *τοῦ θερισμοῦ*, Matth. 9, 38. Luc. 10, 2. — *τῆς οἰκίας* (i. q. *οἰκοδεσπότης*), herus, Marc. 13, 35. — *τοῦ πώλου*, Luc. 19, 33. — *τοῦ σαββάτου*, cui licet sabbato suam salutem anteponere eoque ipso in suum commodum uti, Matth. 12, 8. Marc. 2, 28. Luc. 6, 5.

2., genit. pers., dominus, der Gebieter; **a.**, in re familiari: *δοῦλον, παιδίσκης, οἰκονόμου* etc., Act. 16, 16. 19. — Matth. 10, 24. Luc. 12, 46. 47. 14, 21. 16, 8. Rom. 14, 4. Eph. 6, 5. 9. Col. 4, 1. — Matth. 6, 24. (Luc. 16, 13.) 25, 19. 21. 26. — uxoris, 1 Petr. 3, 6.

b., in re publica, dominus, princeps, Act. 25, 26. (imperator Rom.) — qui imperat; — pl., 1 Cor. 8, 5.

c., Usus huius nominis est in compellationibus. Salutant ita servi herum, Matth. 13, 27. 25, 20. 23. (Luc. 19, 25.) Luc. 13, 8. 14, 22. al. — discipuli Jesu suum magistrum, Matth. 8, 25. Luc. 9, 54. 10, 17. 40. 11, 1. 22, 38. 24, 34. Joh. 11, 12. 13, 6. 9. al. Cf. in primis v. 13. 21, 15. 16. 17. 21. 22. Joh. 20, 13. (*τὸν κύρ. μου.*) 20, 28. (nominat. forma pro vocativo) — *λέγειν τινὶ κύριε, κύριε*, dominum aliquem (magistrum) salutare, Matth. 7, 21. — filius patrem, Matth. 21, 30. — cives magistratus, Matth. 27, 63. — virum auctoritate et dignitate praecellentem ii, qui ipsum honorare volunt, Matth. 8, 2. (Luc. 5, 12.) v. 6. 15, 27. (Marc. 7, 28.) Luc. 13, 23. Joh. 4, 11. 15. 19. — 12, 21. — 20, 15. — Act. 16, 30. — 9, 5. coll. 22, 8.

d., Tribuitur hoc nomen Deo, omnium rerum gubernatori, et Jesu Messiae; — Deo, *ὁ κύριος*, Matth. 5, 33. 22, 44. (Marc. 12, 36. Luc. 20, 42.) Marc. 5, 19. Luc. 1, 6. 28. 76. Act. 7, 33. 8, 24. 26. 1 Cor. 10, 26. Hebr. 8, 2. Jac. 4, 15. 5, 11. 2 Tim. 1, 16. 2 Petr. 3, 8—10. al. — *κύριος*, Matth. 27, 10. Marc. 13, 20. Luc. 1, 15. (text. rec. *τοῦ κ.*) v. 58. 76. 2, 9. Act. 7, 49. Rom. 4, 8. 9, 28. Eph. 6, 4. 2 Tim. 1, 18. Hebr. 7, 21. 12, 6. 1 Petr. 1, 25. — *κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς*, Matth. 11, 25. Luc. 10, 21. Act. 17, 24. — *κύριος τῶν κυρίων*, summus dominus, 1 Tim. 6, 15. — *κύριος ὁ θεός*, Matth. 4, 7. 10. (Luc. 4, 8. 12.) Marc. 12, 29. 30. Luc. 1, 16. — *κύριος ὁ παντοκράτωρ*, Apoc. 4, 8. — *κύριος σαβαώθ*, Rom. 9, 29. — Messiae; Messiae, quisquis ille sit aut futurus sit, Luc. 1, 43. 2, 11. Matth. 22, 44. Marc. 12, 36. Luc. 20, 44.

quibus l. accense Matth. 21, 3. Marc. 11, 3. Luc. 19, 34. Act. 10, 36. 1 Cor. 8, 6. Phil. 2, 11.* — dicitur ὁ κύριος τῆς εἰρήνης, pacis auctor, 2 Thess. 3, 16. — ὁ κύριος Ἰησοῦς, Act. 1, 21. 4, 33. al. — ὁ κύριος simplic., Matth. 28, 6. Act. 5, 14. 9, 1. 5. 17. al. 1 Cor. 9, 5. 2 Cor. 3, 16. Eph. 5, 10. Col. 1, 10. 3, 23. 2 Thess. 1, 9. 3, 1. 2 Tim. 4, 14. Hebr. 2, 3. 12, 14. Jac. 5, 7. 8. 14. 2 Petr. 3, 8. 10. al. — ὁ κύριος ἡμῶν, 1 Tim. 1, 14. 2 Tim. 1, 8. Hebr. 7, 14. 2 Petr. 3, 15. Apoc. 11, 8. 22, 21. al. — additur Ἰησοῦς, Hebr. 13, 20. — item Ἰησοῦς Χριστός, 1 Cor. 1, 2. 2 Cor. 1, 3. Gal. 1, 3. 6, 18. Eph. 1, 3. 6, 24. 1 Thess. 1, 3. 3, 11. 2 Thess. 1, 8. 12. 2, 1. 1 Tim. 6, 3. 14. Philem. v. 25. Phil. 4, 23. al. — Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ κύριος (ἡμῶν), Col. 2, 6. Eph. 3, 11. 1 Tim. 1, 2. 2 Tim. 1, 2. 2 Petr. 1, 2. — ὁ κύριος καὶ ὁ σωτήρ, 2 Petr. 3, 2. additur: Ἰησοῦς Χριστός, 2 Petr. 3, 18. — κύριε Ἰησοῦ, Apoc. 22, 20. — in commentariis de vita Jesu scriptis: ὁ κύριος, Luc. 7, 13. 10, 1. 11, 39. 17, 5. 6. 24, 34. Joh. 4, 1. 6, 23. 11, 2. 20, 2. 18. 20. 25. 21, 7. 12. Marc. 16, 19. 20. — Formula: ἐν κυρίῳ, solus Paulus utitur hoc sensu: vi domini, Eph. 2, 21. 6, 10. — πέπεισμαι ἐν κυρίῳ, i. e. per vim, quam persuasioni meae addit Christus, 2 Thess. 3, 4. Rom. 14, 14. Gal. 5, 10. Phil. 1, 14. 2, 19. 24. — Fieri dicuntur ἐν κυρίῳ ea, quae inserviunt doctrinae Christianae propagandae, 2 Cor. 2, 12. verti potest: procurante domino, ut in phrasi: κληθῆναι ἐν κυρίῳ, 1 Cor. 7, 22. — διάκονος ἐν κυρίῳ, in opere domini administrando, Eph. 6, 21. Col. 4, 7. coll. 1 Thess. 5, 12. Rom. 16, 13. — κοπιᾷν ἐν κυρίῳ, Rom. 16, 12. 1 Thess. 5, 12. — πιστὸς ἐν κυρίῳ, 1 Cor. 4, 17. — ἔργον ἐν κυρίῳ, opus, quod in administrando meo munere perfeci, 1 Cor. 9, 1. 2. — κόπος ἐν κυρίῳ, labor propter dominum susceptus, 1 Cor. 15, 58. — ἐν κυρίῳ, i. e. ratione domini et religionis, quam Christiani profitentur, habita, 1 Cor. 7, 39. (γαμηθῆναι) — Christiani sibi invicem officia praestant ἐν κυρίῳ, i. e. propter dominum, et quia coetus sui caput dominus est, Rom. 16, 2. Phil. 2, 29. Philem. v. 20. Col. 4, 17. 3, 18. Eph. 6, 1. — ἀσπάζεσθαί τινα ἐν κυρίῳ, amore Christianorum fraterno, Rom. 16, 22. 1 Cor. 16, 19. Philem. v. 16. — ἐν κ., in formulis obtestandi: per — μαρτύρομαι, Eph. 4, 17. — παρακαλῶ, Eph. 4, 1. 1 Thess. 4, 1. — commodis suis Christiani fruuntur ἐν κυρίῳ, i. e. quatenus Christiani sunt, Eph. 5, 8. Phil. 3, 1. 4, 4. 10. — εἶναι ἐν κυρίῳ, Christo fidem dedisse, Rom. 16, 11. — στήκειν, Phil. 4, 1. 1 Thess. 3, 8. — ἀποθνήσκειν, Apoc. 14, 13. (fidem Christo servantes) — ἐν κυρίῳ, in vita ad mentem et voluntatem domini agenda, 1 Cor. 11, 11. — καυχᾶσθαι ἐν —, gloriari domino, i. e. ita, ut agnoscatur Dei gratia et benignitas, 1 Cor. 1, 31. 2 Cor. 10, 17. — Caeterum cf. quae dicta sunt de formula ἐν Χριστῷ sub voc. ἐν. — Hinc voc. seq.

Κυριότης, ητος, ἡ, principatus, dominatio; **a.**, ὑπεράνω πάσης κυριότητος, i. e. supra omnes, qui κύριοι sunt (v. ἀρχή, ἐξουσία), Eph. 1, 21. 2 Petr. 2, 10. Judae v. 8. — **b.**, ordo eorum, qui κύριοι sunt, Col. 1, 16. (Non vere dicunt in his l. poni abstractum pro concreto.)

Κυρόω (ῶ), f. ώσω, (a κῦρος, robur, id, quod summum, quod caput est) ratum facio, confirmo; — διαθήκην, — pass., Gal. 3, 15. (Aelian. V. H. 2, 9.) — ἀγάπην εἴς τινα, 2 Cor. 2, 8. (ratum facere amorem in peccatorem publico decreto, e quo in coetum recipiatur.)

Κύων, *κυνός*, *ὁ*, *ἡ*, canis, **1.**, propr., Luc. 16, 21. 2 Petr. 2, 22. — **2.**, metaph., **a.**, qui dilacerat, Phil. 3, 2. (Jes. 56, 11. — Hom. Il. 1, 225.) — **b.**, in phrasi gnomica: *μὴ δῶτε τὸ ἅγιον* (carnem consecratam) *τοῖς κυσίν*, intellig. homines impuri, homines nequam, Matth. 7, 6. (Rabbinos solitos esse dicunt, canes appellare idololatras et homines non circumcisos.) — **c.**, homo rapax, Apoc. 22, 15. (al. intelligunt cinaedos, scorta virilia, coll. Deut. 23, 18.)

Κῶλον, *ου*, *τό*, (a v. *κέλλω*; cognata voc. *σκέλος*, *κωλῆ*, et lat. collum) **a.**, membrum corporis; dicitur inprimis de membris externis et prominentibus et de lateribus (Schol. ad Aristoph. Plut. *κῶλα· τὰ ἐμπρόσθια μέρη τῶν ἱερείων*), — Hinc **b.**, cadaver; — pl., Hebr. 3, 17. (e Num. 14, 29. 32. — *τὰ κῶλά σου*, cadaver tuum, 1 Sam. 17, 46. — cadavera, Jes. 66, 24.)

Κωλύω, f. *ύσω*, (a voc. *κόλος*, mutilus; propr. abbrevio, hinc) impedio, prohibeo, **1.**, *τινά*, **a.**, seq. inf., *ποιεῖν τι*, Matth. 19, 14. Act. 24, 23. 1 Thess. 2, 16. — Pass., *κωλύομαί τι ποιῆσαι*, Act. 16, 6. Hebr. 7, 23. — *τί κωλύει με βαπτισθῆναι;* quid impedit, quo minus —, Act. 8, 36. (Xen. Mem. 4, 5, 4.) — **b.**, abest inf., Marc. 9, 38. 39. (Luc. 9, 49.) 10, 14. (Luc. 18, 16.) Luc. 11, 52. Act. 11, 17. 3 Joh. v. 10. — pass., Rom. 1, 13. (Sed in his locis omnibus verbum praecessit, ad quod verbum *κωλύειν*, respicit, atque sic Xen. H. G. 7, 5. 27.) — abest *αὐτόν*, quia hoc praecessit, Luc. 9, 50. — **c.**, abest accus. facile e contextu cognoscendus, veto, Luc. 23, 2. 1 Tim. 4, 3. — **d.**, *τινά τινος*, arceo aliquem ab aliqua re, Act. 27, 43. — **2.**, *τι*, **a.**, simplex accus., cohibeo, *τὴν παραφρονίαν*, 2 Petr. 2, 16. — impedio, *τὸ λαλεῖν γλώσσαις*, 1 Cor. 14, 39. — **b.**, *τί*, seq. *τοῦ μή*, Act. 10, 47. (qui potui aquam impedire, quo minus hi lavacro tingerentur? — **c.**, *τὶ ἀπό τινος*; — *ἀπὸ τοῦ αἴροντος — καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς*, Luc. 6, 29.

Κώμη, *ης*, *ἡ*, vicus, **a.**, propr., Matth. 10, 11. 21, 2. (Marc. 11, 2. Luc. 19, 30.) Luc. 5, 17. 9, 52. 56. 10, 38. 17, 12. Joh. 11, 1. 30. — plur., Matth. 9, 35. 10, 11. 14, 15. (Marc. 6, 36. Luc. 9, 12.) Marc. 6, 56. 8, 27. Luc. 8, 1. 9, 6. 12. — **b.**, metonym., incolae vicorum, Act. 8, 25. — *κώμη* est etiam oppidum, ut Bethsaida, Marc. 8, 23. 26. Bethlehemum, Joh. 7, 42. (quod oppidum muro cinctum erat, cf. 2 Chron. 11, 6.)

Κωμόπολις, *εως*, *ἡ*, vicus amplitudine et incolarum multitudine urbi similis (Marktflecken), Marc. 1, 38.

Κῶμος, *ου*, *ὁ*, (unde verb. *κωμάζειν* et lat. commissari. Hesych. *κῶμος· εἶδος ὀρχήσεως μετ' ᾀσμάτων πορνικῶν*) comissatio, i. e. propr. pompa bacchanalis nocturna ebriorum iuvenum aliorumque lascivorum hominum post epula cum taedis instrumentisque musicis in honorem Bacchi aut alius numinis temulenta agmina per plateas ducentium aut ante fores amicorum et amicarum tibiis vocibusque canentium, (cf. Aelian. V. H. 13, 1. Xen. Cyr. 7, 5, 25.) Hinc omnino dic. de epulis et compotationibus, quibus ad multam noctem productis voluptati indulgetur: — plur., Rom. 13, 13. Gal. 5, 21. 1 Petr. 4, 3.

Κώνωψ, *ωπος*, *ὁ*, *ἡ*, culex (vinarius, qui in vino arescente natus eodem alitur, Judaeis בַּקָא dictus), Matth. 23, 24.

Κῶς, gen. *Κῶ*, *ἡ*, Cos, gen. Cous (hodie Stancora s. Stanchio), insula

maris Aegaei parva at fertilis et inprimis vino frumentoque abundans, e regione urbium Gnidi et Halicarnassi sita, Act. 21, 1. (*εἰς τὴν Κῶν*. Al. *εἰς τὴν Κῶ*, ut 1 Macc. 15, 23.)

Κωσάμ, *ὁ*, Cosam (ab hebr. קָסַם, divinavit), unus e maioribus Christi, Luc. 3, 28.

Κωφός, *ή*, *όν*, (a *κόπτω*, tundo; obtusus, Hom. Il. 11, 390. cf. *χρυφός*, *κυφός*) tusus linguam, i. e. **a.**, mutus, Matth. 9, 32. 12, 22. Luc. 11, 14. — pl., Matth. 15, 30. 31. (Marc. 7, 32. de uno narrat, quem vocat *μογίλαλον*, cf. Jes. 35, 6.) — **b.**, surdus, Matth. 11, 5. Marc. 7, 32. 37. 9, 25. Luc. 7, 22. 11, 14. (*οἱ ό* Ex. 4, 15. Jes. 43, 8.)

Λ.

Λαγχάνω, aor. 2. *ἔλαχον*, **a.**, sortem iacio, sortior; — *περί τινος*, Joh. 19, 24. — **b.**, sorte accipio; — *τινός*, Luc. 1, 9. (c. gen., Sap. 8, 19.) — fato accipio, nanciscor; — *τί*, Act. 1, 17. (*κλῆρον*.) 2 Petr. 1, 1.

Λάζαρος, *ου*, *ὁ* (i. q. *Ἐλεάζαρ*, qu. v.) Lazarus, **1.**, Bethaniensis, amicus Jesu, Joh. 11, 1. seq. 12, 1. seq. — **2.**, nomen personae fictae, Luc. 16, 20—25.

Λάθρα, adv., (cf. *σφόδρα*, ap. Hom. *λάθρῃ*, a *λανθάνω*, *ἔλαθον*) clam, Matth. 1, 19. 2, 7. Joh. 11, 28. Act. 16, 37. (*οἱ ό* Deut. 13, 6. 1 Sam. 18, 22. Hab., 3, 14.)

Λαῖλαψ, *απος*, *ἡ*, turbo, ventus procellosus, Marc. 4, 37. Luc. 8, 23. 2 Petr. 2, 17. (*οἱ ό* Job. 21, 18. 38, 1. — Sap. 5, 15. 23. — Hom. Il. 17, 57.)

Λάκω (dor. pro *λάσκω*), f. *ήσω*, crepo, cum crepitu disrumpor, Act. 1, 18. (Hom. Il. 13, 616. *λάκε δ' ὀστεα*.)

Λακτίζω, f. *ίσω*, (ab adv. *λάξ*, calce) calcitro, calce ferio, Act. (9, 5.) 26, 14. — v. *κέντρον*.

Λαλέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *λάλος*, loquax) loquor. **1.**, Universe dicitur et vario quidem modo; **a.**, lingua, i. e. loquela utor, voces distinctas profero, Matth. 9, 33. (Luc. 11, 14.) 12, 22. 15, 31. (Marc. 7, 35, 37.) Luc. 1, 20. Marc. 1, 34. (Luc. 4, 41.) Luc. 1, 64. 7, 15. 1 Cor. 14, 11. Jac. 1, 19. cf. *λαλῶ φονάς*, voces edo, Apoc. 10, 4. — **b.**, verba facio: *ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος*, Matth. 12, 46. 17, 5. 26, 47. (Marc. 14, 43. Luc. 22, 47.) Marc. 5, 35. Luc. 8, 49. 22, 47. 60. Joh. 1, 37. Act. 23, 7. — cum adverb. *κακῶς*, *καλῶς*, Joh. 18, 23. — *οὕτως*, Hebr. 6, 9. 1 Cor. 13, 11. — *ἐλάλησεν οὕτως*, usus est verbis his, Act. 7, 6. — *ὥς τις*, 1 Cor. 13, 11. Apoc. 13, 11. — *στόμα πρὸς στόμα*, coram, 2 Joh. v. 12. (ex hebr., v. Num. 12, 8.) — *εἰς ἀέρα λαλεῖν*, 1 Cor. 14, 9. v. *ἀήρ*. — *ἔκ τινος*: *ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ*, effluit ex abundantia animi sermo, scil. ita, ut cogitata animi eloquatur, Matth. 12, 34. Luc. 6, 45. — *ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖν*, e proprio penu verba expromere, Joh. 8, 44. (Perperam dicunt, *ἐκ* in his l. idem esse quod: ad normam) — *γλώσσαις λαλεῖν*, 1 Cor. 12, 30. 14, 5. (h. l. disting. *προφητεύειν*) v. 6. 18. 23. 39. — *γλώσσῃ*, 14, 2. (not. h. l. *πνεύματι λαλεῖν μυστήρια*) v. 4. (not. h. l. *ἑαυτὸν οἰκοδομεῖν*.) v. 13, 27. — *ἑτέραις γλ.*, Act. 2, 4. 7. — *καιναῖς*,

Marc. 16, 17. v. supr. *καινός*. — additur *προφητεύειν*, Act. 19, 6. — *μεγαλύνειν τὸν θεόν*, 10, 46. — *τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ*, Act. 2, 6. — *γλώσσαις ἀγγέλων*, 1 Cor. 13, 1. — de *docente*, Matth. 10, 20. Luc. 5, 4. Act. 11, 15. 14, 9. 1 Cor. 14, 34. 35. 2 Cor. 4, 13. 12, 19. 1 Petr. 4, 11. Joh. 7, 46. 12, 50. — pass., Act. 16, 14. — additur *παῤῥησίᾳ*, Joh. 7, 26. 16, 29. — *ἐπὶ ὀνόματί τινι*, Act. 4, 17. — *ἐπὶ ὀν. τινος*, Act. 5, 40. v. *ὄνομα*. — de *modo docendi*: *λαλεῖν σοφίᾳ, πνεύματι*, Act. 6, 10. — *πνεύματι θεοῦ*, 1 Cor. 12, 3. — *ἐν ἀποκαλύψει*, 1 Cor. 14, 6. — *ἐν παραβολαῖς*, Matth. 13, 10. 13. 34. (Marc. 4, 34. *ἐν* oppon. *χωρίς τινος*.) Joh. 16, 25. — *οὕτως, ὥςτε*, Act. 14, 1. — *ἐξ ἐμαυτοῦ*, verba ex me ipso depromo (i. e. quae ipse excogitavi, profero), Joh. 12, 49. — *ἀπ' ἐμαυτοῦ*, Joh. 7, 17. (oppon. *τὰ τοῦ θεοῦ*.) v. 18. 14, 10. 16, 13. 2 Cor. 2, 17. — *ἐκ τῆς γῆς*, sermone e terra, veluti e patria, allato, Joh. 3, 31. — *ἐκ τοῦ κόσμου*, 1 Joh. 4, 5. — de *vaticinante*, Luc. 24, 25. 2 Petr. 1, 21. Act. 3, 24. et oracula edente (Deo), Hebr. 12, 25. — additur: *τῷ ὀνόματι κυρίου*, Jac. 5, 10. — Atque sic dicuntur Deus, Spiritus s., Christus *λαλεῖν ἔν τινι*, Matth. 10, 20. 2 Cor. 13, 3. Hebr. 1, 1. — *διὰ στόματός τινος*, Luc. 1, 70. Act. 3, 21. — *διά τινος*, Act. 28, 25. — de eo, qui *pro se* dicit (ad se defendendum), Eph. 6, 20. et Col. 4, 4. — *ἐν Χριστῷ λαλῶ*, tamquam legatus Christi, Christi personam sustinens, 2 Cor. 2, 17. — de *scribente*, 2 Cor. 11, 23. — *λαλῶ* emphatice dict. pro: *οὐ σιωπῶ*, Act. 18, 9. 2 Cor. 4, 13. — *μὴ λαλεῖν*, i. q. *σιωπᾷν*, Act. 4, 20. — Jac. 2, 12. (distinguitur a *τῷ ποιεῖν*, ut *λόγοι* distinguuntur ab *ἔργοις*.)

2., *λαλῶ τι*, i. e. **a.**, aliquid profero, quod ab aliis audiatur; — *τί λαλήσητε*, quid (quae verba) loquamini, Matth. 10, 19. (Marc. 13, 11.) Marc. 9, 6. Joh. 12, 50. Rom. 15, 18. 1 Thess. 1, 8. — *ὅ*, 2 Cor. 11, 17. — Joh. 12, 50. (de docente.) — *ταῦτα*, haec verba, Luc. 24, 36. Joh. 8, 30. 17, 1. 13. Act. 23, 7. 1 Cor. 9, 8. (de scribente.) — *τὸ λαλούμενον*, 1 Cor. 14, 9. — pl., Act. 16, 14. (de verbis docentis.) — *λόγον*, Marc. 5, 36. — *λόγους*, 1 Cor. 14, 19. — *ταῦτα τὰ ῥήματα*, Joh. 8, 20. Act. 10, 44. — *παραβολήν*, Matth. 13, 33. — *βλασφημίας*, Marc. 2, 7. Luc. 5, 21. — *ῥήματα βλάσφημα εἴς τινα*, Act. 6, 11. — *κατά τινος*, 6, 13. — *σκληρὰ κατά τινος*, Jud. v. 15. — *ὑπέρογκα*, Jud. v. 16. (Dan. 11, 36.) — *τὰ μὴ δέοντα*, 1 Tim. 5, 13. — *διεστραμμένα*, Act. 20, 30. — *τὸ ψεῦδος*, Joh. 8, 44. — *δόλον*, 1 Petr. 3, 10. — *ἀγαθά*, bona verba, Matth. 12, 34. — *μυστήρια*, 1 Cor. 14, 2. — **b.**, eloquor; — *ἄῤῥητα ῥήματα*, 2 Cor. 12, 4. — *ὃ ἐὰν δοθῇ*, Marc. 13, 11. 1 Cor. 2, 13. — *τὸν* (modo commemoratum) *λόγον*, Marc. 8, 32. — *ταῦτα* (praecedente *καθώς*) pro *οὕτως*, Joh. 8, 28. (sed auctor scripsit, quasi praecessisset *ἅ*.) — *ὁ λαληθεὶς λόγος*, Hebr. 2, 2. — de tonitrubus apocal.: *τὰς ἑαυτῶν φωνάς* (sonos, quibus distinctae inessent voces), Apoc. 10, 4. 5. — **c.**, verbis notum facio, trado, i. e. doceo (vortragen); *ταῦτα*, — Tit. 2, 15. — *τί λαλήσω*, Joh. 12, 49. — *ὅ*, Joh. 12, 50. — *ὃ οἴδαμεν*, Joh. 3, 11. 8, 38. — *ὅσα ἀκούσῃ*, Joh. 16, 13. — *ἃ πρέπει τῇ — διδασκαλίᾳ*, Tit. 2, 1. — *ἅ σε δεῖ εἰπεῖν*, Act. 10, 32. — *διδαχήν τινα*, Act. 17, 19. — *λόγον τινά*, Joh. 12, 48. — *τὸν λόγον*, doctrinam de regno coelesti, Marc. 2, 2. — de Jesu Messia, Act. 11, 19. 14, 25. 16, 6. Phil. 1, 14. — *τὸν λόγον τοῦ θεοῦ*, Act. 4, 29. 31.

13, 46. — τοῦ κυρίου, Act. 8, 25. — τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, Col. 4, 3. — τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς, Act. 5, 20. — 2 Cor. 4, 13. Act. 18, 25. (iunct. cum διδάσκειν.) — pass., Hebr. 2, 3. — **d.**, narro: ὃ ἐποίησε, Matth. 26, 13. (Marc. 14, 9.) — edico; — τί, pass., τὰ λαληθησόμενα (scil. ὑπὸ τοῦ θεοῦ — τῷ λαῷ), Hebr. 3, 5. — **e.**, ex hebr., τὸ αἷμα λαλεῖ (clamasse dicitur sanguis Abelis, scil. vindictam, Gen. 4, 10. Christi sanguis κρείττονα λαλεῖ, meliora loquitur, quippe veniam deprecans), Hebr. 12, 24. (obiter: παρὰ τοῦ Ἄβελ concisius dictum pro: παρὰ τοῦ αἵματος Ἄβελ, v. supr. ἰσότιμος. Cf. Matth. 5, 20. τῶν γραμματέων pro: τῆς δικαιοσύνης τῶν γραμματέων. Etiam Graeci hac utuntur βραχυλογίᾳ.) — **f.**, cogitata verbis exprimo; — (οὐκ οἴδαμεν) τί λαλεῖ, quid dicat, quid eius sibi verba velint, Joh. 16, 18.

3., λαλῶ τινι, dico alicui, i. e. **a.**, verba facio ad aliquem (de docente), Matth. 12, 46. 23, 1. Joh. 15, 22. Act. 7, 38. 44. (cf. Joh. 9, 29.) 9, 27. 16, 13. 22, 9. 23, 9. Rom. 7, 1. 1 Cor. 3, 1. 14, 2. 21. 28. 1 Thess. 2, 16. Hebr. 1, 2. — de mandante, Matth. 28, 18. Marc. 16, 19. — **b.**, colloquor cum aliquo, Matth. 12, 47. Luc. 1, 22. 24, 32. Joh. 4, 26. 12, 29. Eph. 5, 19. (ἑαυτοῖς cum vobis ipsis — canentes ψαλμοῖς κ. ὕμνοις.) — alloquor aliquem, Matth. 14, 27. — **c.**, indico (nuntio) alicui, Luc. 24, 6. — Non loqui dicitur aliquis cum eo, cui non respondet, Joh. 19, 10. — λαλῶ τί τινι, dico aliquid alicui (de docente), Matth. 13, 34. Joh. 8, 25. (de h. l. v. sub ἀρχή.) 10, 6. 14, 25. 15, 11. 18, 21. — (de praelegente) Hebr. 9, 19. — ῥήματα, Joh. 6, 63. 14, 10. Act. 13, 42. — λόγον, Joh. 15, 3. — τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, doctrinam de Jesu Messia, Act. 13, 46. Hebr. 13, 7. — τὸν λόγον τοῦ κυρίου, Act. 16, 32. — οἰκοδομὴν κ. παράκλησιν, quae ad emendandos tranquillandosque animos faciunt, 1 Cor. 14, 3. — *indico*, Joh. 16, 1. 4. 13. Act. 23, 18. — *nuntio*, 27, 25. — *promulgo*, pass., Hebr. 9, 19. — Lex dicitur λαλεῖν τινι ea, quae praecipit, Rom. 3, 19. — *promitto*, Luc. 1, 45. — de prophetis, Act. 26, 22.

4., λαλῶ cum praep. **a.**, πρός τινα, loquor, verba facio ad aliquem, Luc. 1, 19. Act. 4, 1. 8, 26. 9, 29. 21, 39. 26, 14. 26. Hebr. 5, 5. (דִּבֶּר אֶל, Gen. 27, 11. Ex. 30, 11. 17. 22.) — λόγους πρός τινα, Luc. 24, 44. — ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς εὐαγγελιζόμενοι — Ἰησοῦν, Act. 11, 20. — λαλῆσαι πρὸς αὐτοὺς τ. εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, 1 Thess. 2, 2. — ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς —, Act. 3, 22. — *indico:* καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς, Act. 3, 22. — de Deo promissiones dante, Luc. 1, 55. (addit. per epexeg. dativus: τῷ Ἀβραὰμ etc.) Hebr. 11, 18. — *alloquor* aliquem, Hebr. 5, 5. — πρὸς τὸ οὖς (intra privatos parietes), Luc. 12, 3. — **b.**, μετά τινος, colloquor cum aliquo, Marc. 6, 50. Joh. 4, 27. 9, 37. 14, 30. (πολλά.) Apoc. 1, 12. 10, 8. 17, 1. 21, 9. 15. — λαλεῖν ἀλήθειαν μετά —, Eph. 4, 25. (quivis veri amantem se praebeat in colloquio cum aliis conserto.) — **c.**, περί τινος, gen. rei, loquor, dico de aliqua re, Joh. 7, 13. — τινί, ad aliquem, Luc. 2, 38. Act. 22, 10. — de docente, Luc. 9, 11. — gen. pers., Luc. 2, 33. Joh. 8, 26. 12, 41. — περὶ αὐτοῦ, Joh. 8, 26. τὶ περί τινος, Luc. 2, 17. (τὸ ῥῆμα τὸ λαληθέν.) Act. 28, 21. — **d.**, εἴς τινα, Joh. 8, 26. — εἴς τινα περί τινος (gen. rei), de aliqua re aliquid promittere, quod in aliquo valeat, Hebr. 7, 14.

Not.: Differt verbum *λαλεῖν* a verbis *λέγειν*, *εἰπεῖν*, *ἐρεῖν*, ut genus a speciebus. *Λέγειν* ad sententiam verborumque nexum, *εἰπεῖν*, ad verba, quae quis deinceps protulit, ipsa referendum est (v. supra *εἶπον*), sed *λαλεῖν* etsi, ut vidimus, non minus de disertis et in certum sensum constructis verbis dicitur (v. c. Act. 7, 6. Hebr. 5, 5. 11, 18.), tamen aut significat universe: vocem humanam et verba ore emittere, aut intelligendum est de verborum ab aliis percipiendorum pronuntiatione, quae pronuntiatio a tacita cogitatione distinguatur (nos: etwas äussern). Hinc *ἐλάλησε λέγων*, Matth. 13, 3. 14, 27. 23, 1. 2. 28, 18. Joh. 8, 12. Act. 8, 26. 26, 31. 28, 25. 26.

Λαλιά, *ᾶς*, *ἡ*, (a *λάλος*. Cf. *ἡ πατριά*, suboles *τοῦ πατρός*, prosapia, *ἡ ἁρμαλιά*, *ἀχυρμιά*, *σποδιά*, *ἀνθρακιά*, *ῥοθωνιά*, *ἀπομαγδαλιά*, *παιδιά*, nostr. Kinderei; ita *λαλιά* quasi collectivum est, omne id comprehendens, quod ex vocum conformandarum consuetudine remansit. Ergo) 1., dialectus, pronuntiatio (mos verba pronuntiandi), Matth. 26, 73. Marc. 14, 70. — sermo, qui loquentis patriam prodit, Joh. 8, 43. (unde cognoscitur, Christum de coelo venisse s. a Deo missum esse.) — 2., sermo, speciat. narratio, Joh. 4, 42. (*οἱ ὁ* Ps. 18, 4. Job. 33, 1.)

Λαμᾶ s. *λαμμᾶ*, vox hebr. לָמָּה, cur? Matth. 27, 46. Marc. 15, 34. (e Ps. 21, 1.)

Λαμβάνω (forma producta verbi *λήβω*. Cf. *λιμπάνω*, *λανθάνω*, *μανθάνω*, *λαγχάνω*, *τυγχάνω*), f. *λήψομαι*, aor. 2. *ἔλαβον*, perf. *εἴληφα*, **α.**, capio, i. e. cum accusat. solo constructum, *α.*, manu capio, Matth. 27, 6. Marc. 8, 6. 14, 22. al. — Solent nostri, ubi aliquem memoraturi sunt, rei cuiusdam usum fecisse, cum hominibus in narrando nativam simplicitatem tenentibus prius commemorare, eum rem illam manu cepisse, usi vel participio *λαβών*, ut Matth. 14, 19. (Marc. 6, 41. Luc. 9, 16.) 13, 31. (Luc. 13, 19. 21.) 15, 36. 17, 27. 25, 1. 3. 26, 26. 27. (Marc. 14, 22. 23. Luc. 22, 17. 19.) 27, 24. 48. 59. Marc. 9, 36. Luc. 24, 30. 43. Joh. 12, 3. 13, 4. Act. 9, 25. 16, 3. 27, 35. — vel verbo finito, ut Matth. 15, 26. (Marc. 7, 27.) 26, 26. (Marc. 14, 22. cf. Luc. 22, 17.) 27, 6. 30. Joh. 6, 11. 19, 1. 40. 21, 13. 1 Cor. 11, 23. 24. Apoc. 5, 9. 8, 5. 10, 9. — Joh. 18, 3. (*λαβὼν τὴν σπεῖραν ἔρχεται*, assumto manipulo venit.) 19, 23. — *β.*, cum emphasi: capio rem, ut ea *statim* utar, *τὰ ἱμάτια*, i. e. induo, Joh. 13, 12. cf. Phil. 2, 7. (Herodot. 2, 37. 4, 78.) — *τὸ ψώμιον*, i. e. comedo, Joh. 13, 30. Act. 9, 19. (cf. lat. cibum capio.) — *τὸ ὕδωρ*, i. e. haurio, bibo, Apoc. 22, 17. Joh. 13, 30. — *μάχαιραν*, i. e. usurpo, Matth. 26, 52. — Apoc. 11, 17. (Zach. 6, 13. Sap. 5, 20.) — *οὐκ ἔλαβε*, non sumsit, i. e. repudiavit, cum eo uti nollet, Marc. 15, 23. Joh. 19, 30. — de rebus, quae gestandae sunt, *suscipio*; — *τὰς ἀσθενείας* (scil. eas remoturus et absportaturus), Matth. 8, 17. (Jes. 53, 4.) — *τὸν σταυρόν μου*, eum portaturus, 10, 38. — *γ.*, mecum sumo *in futuros usus*, v. c. *ἄρτους*, Matth. 16, 5. 7. 8. 10. (Marc. 8, 14.) 25, 4. (*ἔλαιον.*) — *δ.*, inclusa *violentiae* notione (subintellect. dat. *τινί*), aufero, eripio, Matth. 5, 40. Apoc. 3, 11. 2 Cor. 11, 20. (si quis vestra aufert.) — *ἀπό τινος*, Apoc. 6, 4. — i. q. *comprehendo*, prehendo, Matth. 21, 35. 39. Marc. 12, 3. 8. — Act. 2, 23. — Hom. Il. 5, 159. Xen. Cyr. 2, 4, 23. — trop., *τί*, i. e. potior aliqua re, Phil. 3, 12. — *συμβούλιον*, nos:

einen Anschlag fassen, Matth. 12, 14. 22, 15. 27, 1. 7. 28, 12. — metaph., de affectibus hominem corripientibus, lat. capio, occupo; — *ἔλαβεν αὐτὸν* (*αὐτοὺς*) *ἔκστασις*, Luc. 5, 26. — *φόβος*, 7, 16. (Xen. Symp. 1, 15. ita saepissime ap. Hom. — Ex. 15, 15.) — *πνεῦμα*, Luc. 9, 39. — *πειρασμός*, 1 Cor. 10, 13. (Sap. 11, 13.) — *ε.*, fraudulenter capio, i. q. nostr. fangen (de venantibus, piscantibus), Luc. 5, 5. (Xen. Cyr. 1, 4, 9. Aelian. V. H. 4, 14.) — trop., — *τινὰ δόλῳ*, fraude circumvenio aliquem, 2 Cor. 12, 16. — *ζ.*, capio aliquid, mihi ex pacto s. lege debitum, colligo, exigo (tributum), erheben, einnehmen, Matth. 17, 24. 25. (*τὰ δίδραχμα.*) — *δεκάτας*, Hebr. 7, 8. — *καρπούς*, Matth. 21, 34. Marc. 12, 2. — *ὀψώνιον*, 2 Cor. 11, 8. — *οἱ ὁ* Ex. 30, 12. — Xen. Mem. 1, 5, 6. — *η.*, sensu latiori: meum facio, sich zueignen, Joh. 3, 27. (oppon. id, quod datum est.) — relat. ad id, quod offertur (opp. *ἀθετῶ*), non repudio, excipio; — *τινά*, doctorem cui obtemperem, Joh. 1, 12. 5, 43. 13, 20. — *τί*, propr., recipio, Matth. 27, 6. — trop., *τὸν λόγον*, animo excipio, probo, Matth. 13, 20. (Marc. 4, 16. sed Luc. 8, 13. *δέχονται.*) — *τὴν μαρτυρίαν*, fidem habeo (alicui), Joh. 3, 11. 32. 33. — *τὰ ῥήματά τινος*, Joh. 12, 48. 17, 8. — *ϑ.*, cum substantivis iunctum nonnumquam periphrasin facit verbi, *λαμβάνω ἀρχήν*, initium capio, Hebr. 2, 3. (Aelian. V. H. 12, 60.) — *ἀφορμήν*, materiam sumo, Rom. 7, 8. 11. — *λήϑην τινός*, obliviscor, 2 Petr. 1, 9. (Aelian. V. H. 3, 18. Jos. Ant. 2, 9.) — *ὑπόμνησίν τινος*, recordor rei, 2 Tim. 1, 5. — *πεῖράν τινος*, experior aliquid, Hebr. 11, 29. (*ἧς*, sc. *ϑαλάσσης*, cuius permeandi periculum fecerunt. — Aelian. V. H. 12, 22. Xen. Cyr. 6, 1, 54.) subeo, sustineo aliquid, Hebr. 11. 36. (Xen. Cyr. 3, 3, 38.) — *ϑάρσος*, animum recipio, Act. 28, 15. — *ὑπόδειγμά τινός τινα*, sumo aliquem exemplum rei, Jac. 5, 10. — *τὸ χάραγμά τινος*, insculpendum mihi aliquid curo, Apoc. 14, 11. 19, 20. — addit. *ἐπὶ τὸ μέτωπον* (*αὐτῶν*), 20, 4. — *ἐπὶ τοῦ μετώπου* (construct. praegn. v. *ἐπί*), 14, 9.

Adduntur voces capiendi notionem paullo accuratius definientes: א., *ἐμαυτῷ*, mibi sumo, i. e. arrogo mihi *τὴν τιμήν*, Hebr. 5, 4. — mihi vindico, paro; *βασιλείαν*, Luc. 19, 12. — subint. *ἑαυτῷ*, occupo, Apoc. 17, 12. — subint. *ἑαυτῷ* in formula: *λαβεῖν γυναῖκα*, uxorem ducere, Marc. 12, 19—22. (Luc. 20, 28—31. — Xen. Cyr. 8, 4, 16. — hebr. לָקַח, Gen. 4, 19. Hos. 1, 3. vel 4.) — ב., *μεϑ' ἑαυτοῦ*, mecum sumo, Matth. 25, 3. — ג., *τὶ ἔκ τινος*, capio, peto aliquid ex, Joh. 1, 16. — repeto, 16, 14. 15. — sumo ex: *ἐκ τῆς δεξιᾶς τινος*, Apoc. 5, 7. 10, 10. Hebr. 11, 35. (*ἐξ ἀναστάσεως*, receperunt ex resurrectione ad se.) — *ἔκ τινων λαμβ. τινά*, e pluribus eligo aliquem, Act. 15, 14. — pass., Hebr. 5, 1. — *ἀπὸ τῆς γῆς*, aufero, Apoc. 6, 4. — *ἀπό τινος*, Matth. 17, 25. 27, 9. (verba: *καὶ ἔλαβον* iunge cum verbis *ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ.*) — *παρά τινος*, peto; — *μαρτυρίαν*, Joh. 5, 34. 41. 44. — *τὸ ἱκανόν*, Act. 17, 9. — *λαβεῖν τινα εἰς* (*τὸ πλοῖον*), recipio, Joh. 6, 21. — *εἰς τὰ ἴδια*, 19, 27. — *εἰς οἰκίαν*, 2 Joh. v. 10. i. q. *δέχομαι*, *ὑποδέχομαι.*

b., *accipio*, empfangen (id, quod datur), *α.*, absol., Matth. 7, 8. et Luc. 11, 10. (refertur ad *αἰτεῖν.*) Joh. 16, 24. — oppon. *διδόναι*, Matth. 10, 8. Act. 20, 35. Apoc. 2, 17. — 1 Cor. 4, 7. — *β.*, *τί*, Matth. 19, 29. 20, 9. 10. Marc. 10, 30.

Act. 10, 43. 26, 18. 1 Cor. 9, 24. 25. Jac. 1, 12. Act. 16, 24. — *δύναμιν, πνεῦμα*, Joh. 7, 39. Act. 1, 8. 2, 38. Rom. 1, 5. 5, 11. 17. 8, 15. 1 Cor. 2, 12. 2 Cor. 11, 4. Gal. 3, 14. Hebr. 9, 15. 10, 26. 11, 13. Jac. 5, 7. 1 Petr. 4, 10. — Apoc. 4, 11. 5, 12. 17, 12. — *τὸν κλῆρον*, Act. 1, 25. — *μισθόν*, Matth. 10, 41. Joh. 4, 36. 1 Cor. 3, 8. 14. Hebr. 2, 2. — *οὐδέν, πλείονα, πάντα* etc., Matth. 20, 10. 21, 22. Marc. 11, 24. Joh. 3, 27. — Matth. 19, 29. Marc. 10, 30. — *ἐλεημοσύνην*, Act. 3, 3. — *ἔλεος*, Hebr. 4, 16. *ἐντολάς*, Col. 4, 10. Act. 17, 15. — *τόπον τῆς ἀπολογίας*, Act. 25, 16. — *τὴν ἐπισκοπήν*, Act. 1, 20. cf. Hebr. 6, 5. — *διάδοχον*, Act. 24, 27. (successorem accipio, Plin. Epist. 9, 13.) — de poenis: *κρίμα*, Matth. 23, 13. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. Jac. 3, 1. — *ἑαυτῷ*, Rom. 13, 2. (*δίκην*, Herodot. 1, 115. — *τιμάς*, Aelian. V. H. 4, 5.) — subintell. *αὐτό*, Matth. 20, 11. — *τὶ παρά τινος*, Act. 2, 33. 3, 5. 20, 24. 26, 10. Marc. 12, 2. Joh. 10, 18. Jac. 1, 7. 1 Joh. 3, 22. 2 Joh. v. 4. Apoc. 2, 27. — *τὶ ἀπό τινος*, (gen. pers.), 1 Joh. 2, 27. (i. e. divinitus datum, v. *ἀπό*) — gen. rei, i. q. *ἐκ* (partem), Marc. 12, 2. — *τὶ ἔκ τινος*, Apoc. 18, 4. — *τὶ ὑπό τινος*, scil. *πληγάς*, 2 Cor. 11, 24. (Xen. Cyr. 1, 3, 16.) — *πῶς εἴληφας*, Apoc. 3, 3. — Praeterea notes formulam: *πρόςωπον λαμβάνειν* ("נָשָׂא פְּנֵי פ *οἱ ό· προςδέχεσθαι τὸ πρόςωπόν τινος*, Gen. 32, 21. et Mal. 1, 8. 9. *λαμβ. τὸ πρός. τινος*, i. e. proprie: admitto alicuius faciem ad me, aditum ei ad me do; in aliis formulis, ut Gen. 19, 21. respicere aliquem in aliqua re. Hinc sensu malo:) partium studio duci, Luc. 20, 21. Gal. 2, 6.

Λάμεχ, ὁ, Lamech, (pater Noachi, Gen. 5, 25 seq.) Luc. 3, 36.

Λαμμᾶ v. *λαμᾶ*.

Λαμπάς, άδος, ἡ, (a *λάμπω*, q. v.; nostr.: Lampe) **a.**, fax, taeda, Apoc. 8, 10. — pl., 4, 5. — **b.**, lucerna, cuius flamma oleo alitur; — pl., Matth. 25, 3. 4. 7. 8. Joh. 18, 3. Act. 20, 8. — *οἱ ό* Gen. 15, 17. Ex. 20, 18. Judic. 7, 16. 20. Dan. 5, 5.

Λαμπρός, ά, όν, (pro *λαμπερός*, a v. *λάμπω*, q. v.) **a.**, micans, lucidus; — *ἀστήρ*, Apoc. 22, 16. (Hom. Il. 4, 77.) — splendidus; — *ἐσθής*, Luc. 23, 11. Act. 10, 30. Jac. 2, 2. 3. — *λίνον*, Apoc. 15, 6. — *βύσσινος*, Apoc. 19, 8. (Xen. Symp. 1, 4.) — **b.**, pellucidus, Apoc. 22, 1. — neutr., res splendidae, Apoc. 18, 14.

Λαμπρότης, τητος, ἡ, splendor, Act. 26, 13. — *οἱ ό* Jes. 60, 3. Dan. 12, 3.

Λαμπρῶς, adv., splendide, magnifice, Luc. 16, 19.

Λάμπω, f. *ψω*, splendeo, luceo; *λάμπει τὸ φῶς*, Matth. 17, 2. 5, 16. — *τινί*, Matth. 5, 15. — *εἰς τόπον τινά*, Luc. 17, 24. — *ἐν τόπῳ*, Act. 12, 7. — *ἔκ τινος*, 2 Cor. 4, 6.

Λανθάνω (forma producta verbi *λήθω*; cf. *λαμβάνω*), aor. 2. *ἔλαθον* (unde lat. latere), lateo, Marc. 7, 24. Luc. 8, 47. — *τινά*, lateo aliquem, Act. 26, 26. 2 Petr. 3, 5. 8. — *ἔλαθον τοῦτο ποιήσας*, me latet, quod hoc fecerim, inscius hoc feci, Hebr. 13, 2. (Xen. Anab. 1, 1, 9.)

Λαξευτός, ἡ, όν, (a *λαξεύω*, et hoc ex *λᾶς*, lapis, et *ξέω*, polio,

sculpo) excisus e lapide; — μνῆμα, Luc. 23, 53. (οἱ ὁ semel Deut. 4, 49. — λαξεύω, οἱ ὁ Ex. 34, 1.)

Λαοδικεία, ας, ἡ, Laodicea, urbs Asiae minoris, Phrygiae pacatianae metropolis, ad Lycum flumen sita, haud procul a Colossis; Dicaeopolis olim nominata Laodiceae nomine ornata est in honorem Laodices, uxoris Antiochi II. Diruit eam una cum Colossis et Hierapoli urbibus (v. Κολοσσαί) terrae motus anno 66. p. Chr. n. obortus, postea eandem e ruinis restituit Marcus Aurelius. Hodie dicitur Eskihissar s. Jokikissar, Col. 2, 1. 4, 13. 15. 16. Apoc. 1, 11.

Λαοδικεύς, έως, ὁ, Laodicenus, incola Laodiceae, Col. 4, 16. Apoc. 3, 14.

Λαός, οῦ, ὁ, populus (de hominibus una gregem mixtum efficientibus, complexus hominum unius gentis, a magistratibus ducibusque distinctus. Apud Hom. catervae militum gregariorum, ut et Xen. Mem. 1, 2, 58.), classis gentis ea, quae a magistratibus, sacerdotibus antistitibusque distinguitur; — οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, Matth. 21, 23. 26, 3. 27, 64. Marc. 11, 32. (Luc. 20, 6. cf. Act. 5, 26.) Act. 6, 12. — οἱ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, Matth. 2, 4. — οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, Luc. 19, 47. — τὸ πρεσβυτήριον τοῦ λαοῦ, Luc. 3, 21. 22, 66. Hebr. 2, 17. 7, 5. 13, 12. — loci, in quibus populi congregati mentio fit, Matth. 27, 25. Luc. 1, 21. 3, 15. 21. 7, 1. 29. 8, 47. 9, 13. 18, 43. — τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, Luc. 1, 10. — λαός id, quod nos dicimus: Mannschaft, — πολύς, ἱκανός, Act. 5, 37. 18, 10. (cf. 1 Macch. 5, 18. 19. 2 Sam. 17, 2. 18, 2.) — omnino numerus hominum, quibus gens alicui domino subiecta constat: ὁ λαός Ἰσραήλ, Luc. 2, 32. — τοῦ θεοῦ, Hebr. 4, 9. cf. Tit. 2, 14. Luc. 1, 17. Act. 7, 34. 15, 14. — intellig. populus Israëliticus, Matth. 1, 21. Luc. 2, 10. Joh. 11, 50. cf. 18, 14. (Joannes videtur ἔθνος et λαός promiscue dicere.) Act. 7, 17. 26, 17. Hebr. 7, 11. — de aliis populis: πᾶς λαὸς κ. ἔθνος, Apoc. 5, 9. 14, 6. — plur., Luc. 2, 31. Act. 4, 25. 27. Apoc. 7, 9. 10, 11.

Λάρυγξ, γγος, ὁ, guttur, gula (Etym. M.: λάρυγξ μὲν δι' οὗ λαλοῦμεν, φάρυγξ δὲ δι' οὗ ἐσθίομεν κ. πίνομεν), Rom. 3, 13. (Ps. 5, 10. 21, 16.)

Λασαία, ας, ἡ, Lasaea, urbs s. potius urbecula (πολίχνιον) Cretae insulae (nuspiam eius apud geographos et scriptores antiquos facta mentio est, fortasse propterea, quod parva et ignobilis esset), Act. 27, 8. (Vulgata: Thalassa.)

Λάσκω, v. λάκω.

Λατομέω (ῶ), f. ήσω, (ex λᾶς, lapis, et τέμνω) seco, lapides exscindo, Matth. 27, 60. Marc. 15, 46. — οἱ ὁ Ex. 21, 33. Deut. 6, 11.

Λατρεία, ας, ἡ, (cohaeret c. λατρεύω, q. v.; cf. ἱερεία, βουλεία, al.) **a.**, servitium, ministerium pro mercede praestitum (τὸ λάτρον, merces, ὁ λάτρις, mercenarius). — **b.**, ministerium, cultus Dei (prouti eius ordo lege levitica praescriptus est, hebr. עֲבֹדָה, Ex. 12, 25. 26.), Rom. 9, 4. 12, 1. (ἡ λογική; oppon. cultui, ad quem victimae necatae adhibentur) Hebr. 9, 1. — λατρείαν προςφέρειν τῷ θεῷ (pro: θυσίαν προςφέρειν εἰς λατρείαν), Joh. 16, 2. — pl., (ἐπιτελεῖν) τὰς λατρείας (de sacerdotibus dictum), Hebr. 9, 6.

Λατρεύω, f. εύσω, (a voc. λάτρις, mercenarius [lat. latro], et λάτρον, merces) pro mercede servio (Xen. Cyr. 3, 1, 20. 36.), cultum religiosum exhibeo

(hebr. עָבַד, Deut. 6, 13. 10, 12. Jos. 24, 15.), **a.**, sensu latiori, α., *λατρεύειν θεῷ*, Matth. 4, 10. et Luc. 4, 8. (cf. Ex. 20, 5. et Deut. 6, 13.) Luc. 1, 74. Act. 7, 7. 24, 14. 27, 23. Apoc. 22, 3. — de cultu idolorum (cf. *εἰδωλολάτρης*), Act. 7, 42. Rom. 1, 25. Apoc. 7, 15. (Ex. 20, 5. 23, 24.) — β., phrases de modo Deum colendi: *θεῷ λατρεύειν πνεύματι*, Phil. 3, 3. (oppon. ritibus externis.) — *ἐν τῷ πν.*, Rom. 1, 9. (ita apte ad propositum. Disputaturus enim apostolus est contra Judaeos circumcisionem iactantes et legi rituali confidentes.) — *ἐν καθαρᾷ συνειδήσει*, 2 Tim. 1, 3. cf. Hebr. 9, 14. — *νηστείαις κ. δεήσεσι*, Luc. 2, 37. — *μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας*, Hebr. 12, 28. — *ἐν ὁσιότητι κ. δικαιοσύνῃ*, Luc. 1, 74. — γ., *λατρεύειν*, absque dat., Luc. 2, 37. Act. 26, 7. (Eurip. Electr. 131. Iphig. Taur. 1115.) — **b.**, sensu angustiori: sacra facio, dona offero, s. fungor ministerio, ad Deum colendum instituto (den Dienst verwalten), Hebr. 8, 5. 9, 9. 10, 2. 13, 10.

Λάχανον† ου, τό, (a *λαχαίνω*, fodio) herbae natae in terra, quae fodiendo colitur: (Gartenkraut) olus, olera, Luc. 11, 42. — plur., Matth. 13, 32. Marc. 4, 32. Rom. 14, 2. — οἱ ό Gen. 9, 3. 1 Reg. 21, 2. — Ps. 36, 2.

Λεββαῖος, cognomen Judae, Matth. 10, 3. v. *Ἰούδας*.

Λεγεών, ῶνος, ἡ, (vox lat.) *legio* (turma militum, quae primis temporibus 3260, tum aetate Servii Tullii 4000, Polybii aevo 5000 et postero tempore 6200 militibus constabat), Marc. 5, 9. 15. Luc. 8, 30. — plur., Matth. 26, 53.

Λέγω, f. *ξω*, (in N. T. huius verbi occurrit praesens tantum et imperfectum.) **a.**, i. q. nostrum: l e g e n, v. Hom. Il. 4, 131. 24, 635. Od. 17, 102. cf. lat. lectus. Eandem vim retinuit verbum *λήγω*, quod est ipsum verbum *λέγω*, in aliam formam effictum. Hinc **b.**, composita: *συλλέγειν*, *ἐκλέγειν*, lat. colligo, *eligo*, nostr.: zusammen-, auslesen. — **c.**, transfertur ad collectionem literarum in voces; unde *λέγω* apud Graec.: dico; apud Lat. lego i. q. nostr.: ich lese. Cum N. T. scriptores historici eos, de quibus narraturi sunt, soleant loquentes inducere, nihil participio *λέγων* apud eos frequentius legitur — sequente oratione dir. Matth. 1, 20. 22. 2, 13. 15. 20. 8, 2. al. Marc. 3, 30. 6, 38. Luc. 5, 39. — adde: 1 Cor. 11, 25. — posito ante orat. dir. *τῷ· ὅτι* recitativo: Matth. 9, 18. (Marc. 5, 23.) 14, 26. 20, 12. 21, 16. Marc. 2, 12. (Luc. 5, 26.) 3, 21. 22. al. Luc. 1, 24. 4, 41. 14, 30. al. Joh. 1, 32. 6, 14. al. Act. 2, 13. 5, 23. al. Rom. 3, 8. 14, 21. Hebr. 10, 8. Apoc. 3, 17. (videtur haec loquendi consuetudo duas constructiones commiscuisse). Pertinet vero *λέγειν* magis ad sententiam, quam ad verba pronuntiata (v. *εἶπον*). Quare additur saepissime verbo alii, cui loquendi notio aut aliqua sententia iam subest, v. c. *τὸ ῥηθὲν — λέγοντος*, Matth. 2, 17. 3, 14. 17. 8, 17. 12, 17. 13, 35. al. — *κηρύσσων κ. λέγων*, Matth. 3, 2. cf. 8, 6. 9, 27. 17, 15. 21, 15. 22, 35. Marc. 10, 47. Luc. 2, 3. 10, 25. Act. 11, 14. 15. 15, 9. — *ἐθαύμασαν λέγοντες*, Matth. 8, 27. 9, 33. 15, 7. 12. 19, 25. 20, 12. 21, 10. 20. 24, 5. 26, 8. 27, 24. 29. 40. 54. Marc. 6, 2. 7, 37. 15, 29. — *προςφωνοῦσι κ. λέγουσιν*, Matth. 11, 17. (Luc. 7, 32.) cf. 12, 23. 13, 54. Luc. 19, 38. Joh. 6, 42. — *ἀνεβόησε λέγων*, Matth. 27, 46. Luc. 9, 38. — *ἀνέκραξε*, Marc. 1, 24. (Luc. 4, 34.) 23, 18. —

Alia verba, quae partic. λέγων secum habent, sunt: ᾄδω (Apoc. 5, 9. 15, 3.), αἴρειν φωνήν (Luc. 17, 13. Act. 14, 11.), ἀπαγγέλλω (Luc. 8, 20. Joh. 4, 51. Act. 5, 23. 22, 26.), αἰτοῦμαι, ἀπεκρίθην (apud Matth., Marc. et Luc. saepissime, apud Joh. tantum 1, 26.), ἀρνοῦμαι (Act. 20, 23.), βλασφημῶ βοῶ, (Marc. 14, 34. Luc. 18, 38.), γογγύζω, διαγογγύζω, διαμαρτύρομαι (Act. 20, 23.), διαστέλλομαι (Marc. 8, 15.), διϊσχυρίζομαι, διδάσκω (Marc. 11, 17.), δοξάζω, εἶπεν ἐν παραβολαῖς (Matth. 22, 1.), ἔλεγε παραβολήν (Luc. 14, 7. 18, 2. 15, 3.), παρέθηκε παραβολήν (Matth. 13, 24.), εἶπεν ἐν ἑαυτῷ (Luc. 7, 39.), ἐκμυκτηρίζω, ἐμπαίζω, ἐκτίθεμαι et ἀνατίθεμαι, ἐμβριμῶμαι, ἐντέλλομαι, ἐπερωτῶ, ἐπικαλοῦμαι, ἐπιτιμῶ, ἐπιφωνῶ, ἐρωτῶ, κατηγορῶ, κηρύσσω, κραυγάζω, λαλῶ, μαρτυρῶ, μάχομαι, ὄμνυμι, παραγγέλλω, παραινῶ, παραβιάζω, παρακαλῶ, προςεύχομαι, προςφωνῶ, προφητεύω, συζητῶ, συλλαλῶ, συμβουλεύω, φωνῶ, ψευδομαρτυρῶ, quae verba vid. suis locis. — Adiungitur participium illud etiam aliis verbis de actu dictis, quem voces quaedam comitatae sunt, v. c. verbo προςκυνῶ, ἔρχομαι (Luc. 18, 3. 19, 18.), προςῆλθον, προςπορεύομαι, παραγενόμην. Vid. simul Act. 8, 10. 18. 10, 26. 12, 7. 27, 23. Luc. 1, 66. 5, 8. 6, 20. 8, 38. 10, 17. 15, 9. 17, 4. 18, 13. 22, 19. Marc. 14, 63. — λέγων post verba cogitandi, Matth. 16, 7. 21, 25. (Marc. 11, 31. Luc. 20, 5.) Luc. 5, 21. 12, 17. — ἔγραψε λέγων, scripsit his verbis, Luc. 1, 63. — ἀπέστειλε λέγων, i. e. vel ἀπέστειλέ τινα λέγων, misit aliquem, quia hoc credebat s. dicebat, Matth. 11, 37. Marc. 12, 6. vel: per nuntium dici iussit, Luc. 7, 19. 20. Act. 13, 15. 16, 35. Matth. 22, 16. 27, 19. Joh. 11, 3. — λέγει, dici, i. e. quaeri iubet, Matth. 26, 18. Marc. 14, 14. Luc. 22, 11. — Hebr. 7, 11. (λέγεσθαι h. l. non est: eligi, sed verte: quid opus est — nec dici secundum ordinem Aaronis scil. in illo loco Ps. 109, 4.) — ἡ φωνὴ λέγουσα, Matth. 3, 17. (Luc. 3, 22.) 17, 5. Apoc. 6, 6. 11. 10, 4. 8. 12, 10. 14, 13. al. — additur verbo λέγειν formula: φωνῇ μεγάλῃ, Apoc. 5, 12. 13. 8, 13. — ἐν φωνῇ μ., 14, 7. 9. — verbum λέγειν finitum praecedente alius cuiusdam verbi participio, Matth. 26, 49. (Marc. 14, 45.) 27, 41. Marc. 4, 34. 8, 12. 14, 67. 15, 35. Joh. 1, 36. 9, 8. Hebr. 8, 8. — λέγειν ἐν ἑαυτῷ, secum cogitare. Addi solent verba orationis directae, efficta tota phrasi ad ingenium Hebraeorum, quibus nihil mente concipitur, nisi quod verbis conceptum est, Matth. 3, 9. (Luc. 3, 8.) 9, 21. (Marc. 5, 28. ἔλεγε simpliciter Luc. 7, 49.) — ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Apoc. 18, 7. — Denique, quod vim vocis attinet, λέγειν dicitur, et qui verba ore, et qui litteris scriptis exprimit, 2 Cor. 7, 3. 8, 8. 9, 3. 4. 11, 16. 21. Phil. 4, 11. — De scriptoribus sacris V. T., Rom. 10, 16. 20. 11, 9. 15, 12. — τίς, Hebr. 2, 6. — λέγει ἡ γραφή, Rom. 4, 3. 10, 11. cf. 11, 2. Jac. 2, 23. 4, 5. 6. — abest ἡ γραφή, Rom. 15, 10. 11. Gal. 3, 16. Eph. 4, 8. 5, 14. — λέγει, scil. ὁ θεός, 2 Cor. 6, 2. — cf. v. 17. 18. Hebr. 1, 6. — λέγει Δαβὶδ ἐν ψαλμῷ, Act. 13, 35. — θεός, Hebr. 5, 6. — ἐν τῷ Ὡσηέ, Rom. 9, 25. — ἐν Ἠλίᾳ, Rom. 11, 2. — ἐν Δαβίδ, Hebr. 4, 7. — Messias, Hebr. 2, 12. — τὸ πνεῦμα ἅγιον, Hebr. 3, 7. — λέγω nonnumquam idem est quod contendo, Gal. 4, 1. 1 Joh. 2, 4. — mihi volo, ich meine, Gal. 5, 16. cf. 1 Cor. 1, 12. — obiicio, Rom. 10, 18. — quaero, Rom. 11, 1. 11. — ὁ νόμος λέγει, lex praecipit, 1 Cor. 14, 34. (Aelian. V. H. 14, 7.) — οἱ λέγοντες, pro

vocativo, Matth. 23, 16. Jac. 4, 13. — ἵνα μὴ λέγω s. λέγωμεν, ne dicam, 2 Cor. 9, 4.

b., λέγω τί, dico aliquid, α., universe: ὅ, ἅ, ὅσα, τοῦτο, ταῦτα, τάδε (Act. 21, 11. Apoc. 2, 1. 8. 12. 18. 3, 1. 7. 14.), οὐδέν, τί — τὰ λεγόμενα, partic. imperf., Luc. 18, 34. Act. 28, 24. Hebr. 8, 1. — Act. 8, 6. — ὑπό τινος, Act. 13, 45. 27, 11. — λέγω ἀλήθειαν, Rom. 9, 1. 1 Tim. 2, 7. — ἀληθῆ, Joh. 19, 35. — ἀνθρώπινον, Rom. 6, 19. — suppl. αὐτό, Joh. 12, 19. — αὐτά, Matth. 23, 6. (λέγουσι h. l. praecipiunt) — not.: σὺ λέγεις, est ut dicis, Matth. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Joh. 18, 37. Luc. 22, 70. — β., speciatim: praecipio (ποιεῖν ἃ λέγει τις), Luc. 6, 46. (cf. Matth. 23, 6. Joh. 2, 5.) 2 Tim. 2, 7. — doceo, Act. 1, 3. — λέγω, ut lat. dico, mihi volo, ich meine, 1 Cor. 10, 29. — τοῦτο, Gal. 3, 17. (Xen. Oecon. 17, 8.) — eloquor, proloquor, Eph. 5, 12. Hebr. 5, 11. — propono: παραβολήν, Luc. 14, 7. — τὸ αὐτό, idem profiteri, 1 Cor. 1, 10. (12.) — τινά, ut lat. dico, intelligi volo aliquem, nostr.: Jemanden meinen, Marc. 14, 71. Joh. 6, 71. Hebr. 8, 13. (ἐν τῷ λέγειν καινήν [cf. v. 8.], mentionem faciens de novo foedere) — pass., Hebr. 3, 15. — addito acc. praedicati: dico, i. e. appello, i. q. καλῶ, Matth. 19, 17. (Marc. 10, 18. Luc. 18, 19.) Marc. 12, 37. (Matth. et Luc. in locis parall. καλεῖ) Joh. 5, 18. 15, 15. Act. 10, 28. Apoc. 2, 20. — pass., Matth. 13, 55. 1 Cor. 8, 5. 12, 3. Eph. 2, 11. 2 Thess. 2, 4. Hebr. 11, 24. — ὁ λεγόμενος, seq. nominat. praedic., cui cognomen est, Matth. 1, 16. (27, 17.) 9, 9. 10, 2. Col. 4, 11. Joh. 20, 24. — cui nomen est, Matth. 26, 3. 14. 27, 16. Marc. 15, 7. Luc. 22, 47. Joh. 9, 11. — τί τι, locus, urbs etc., Hebr. 9, 2. — τὸ ὄνομα λέγεται, Apoc. 8, 11. — particip., urbs cui nomen est, Matth. 2, 23. 26, 36. 27, 33. Joh. 4, 5. 11, 54. 19, 13. Act. 3, 2. 6, 9. Hebr. 9, 2. 3. — additur ἑβραϊστί, Joh. 19, 13. 17. cf. ἐπιλέγω. — particip., qui vernaculo sermone dicitur, Matth. 27, 33. Joh. 4, 25. 11, 16. 20, 16. — ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, Joh. 1, 39. Act. 9, 36.

c., λέγω τινί, dico alicui, dat. pers., α., universe, seq. oratione directa narrantis, Matth. 9, 37. 14, 4. al. Marc. 1, 41. 2, 5. 17. 27. 4, 9. al. Joh. 1, 40. 2, 10. al. — vel docentis, 1 Cor. 7, 8. 12. — et huic praemissa vocula ὅτι, Marc. 1, 37. 40. 6, 4. 18. 9, 11. 14, 27. 69. Luc. 6, 5. al. Rom. 9, 17. — ante verba quaestionis, Matth. 8, 26. 15, 34. 19, 3. al. Marc. 3, 4. 4, 13. 21. 38. al. Luc. 16, 5. Joh. 5, 6. 7, 11. 8, 19. 25. al. — ante verba responsionis, Matth. 9, 28. 13, 51. 20, 7. 21. al. (in colloquiis, ut Matth. 4, 9. 10. sexcentis in locis.) Joh. 5, 6. 8, 19. 25. 9, 17. (praemittitur ἀποκριθείς, Marc. 8, 29. 11, 33. Luc. 3, 11. al. — ὅτι recitat., Matth. 19, 8. Joh. 20, 13.) — ante exclamationem, Marc. 10, 23. — et acclamationem, Apoc. 4, 8. 10. 18, 10. — ante compellationem, Joh. 20, 16. 26. 21, 5. 15. 16. Act. 27, 10. — λέγειν τινί· κύριε, κύριε, salutare aliquem dominum, Matth. 7, 21. (cf. εἰπεῖν, Matth. 5, 22.) — imperat. λέγε μοι, Act. 22, 27. (Plerumque εἰπέ μοι, ἡμῖν) — plur., Luc. 10, 9. — β., speciat. de eo, qui verbis suis obtemperari vult; de docente, Matth. 5, 22. 28. 32. 34. 39. 44. (Luc. 6, 27.) Apoc. 2, 24. (addito: ἐν τῇ διδαχῇ, Marc. 4, 2. 12, 38.) — κἀγὼ ὑμῖν λέγω, Luc. 11, 9. 16, 9. (ante imperat., ut Luc. 7, 14. 12, 4.) 5, 13. 24. 15, 10. — de eo, qui per litteras docet, 1 Cor. 10, 15. 2 Cor. 6, 13. — de affirmante: ἀμὴν λέγω ὑμῖν, affirmo vobis, Marc. 9, 40.

10, 15. Matth. 5, 18. 20. 26. 10, 23. 42. 16, 28. (Marc. 9, 1. sed Luc. 9, 27. *λέγω ὑμῖν ἀληθῶς.*) 18, 3. 25, 12. 26, 13. (Marc. 14, 9.) Joh. 1, 52. 3, 3. 5, 19. (seq. *ὅτι*, 5, 24. 25. Matth. 13, 17. 24, 47.) 6, 26. 32. 47. 53. 8, 51. 58. 12, 24. al. — absque *ἀμήν*, Matth. 11, 22. 12, 36. 23, 39. Luc. 7, 9. 28. 8, 8. 30. 49. 10, 12. 12, 8. 59. 17, 34. 18, 8. 14. — *ναὶ λέγω ὑμῖν*, Luc. 7, 26. (Matth. 11, 9. sed v. 11. *ἀμὴν λέγω ὑμῖν.*) 11, 51. 12, 5. — *λέγω* aliis verbis interpositum (ut lat. inquit), Matth. 18, 22. Luc. 12, 51. 13, 3.

d., *λέγω τινί τι*, trado (narro, expono) alicui aliquid, Matth. 10, 27. 2 Thess. 2, 5. — *τὴν ἀλήθειαν*, Joh. 16, 7. — *μυστήριον*, 1 Cor. 15, 51. — *παραβολήν*, Luc. 18, 1. — de promittente, Apoc. 2, 7. 11. 17. 29. 3, 6. 13, 14. — praecipio, Joh. 2, 5. (cf. Gen. 41, 55.) Marc. 13, 37. — expono, Marc. 10, 32. — seq. orat. indir., Matth. 21, 27. Marc. 11, 33. Luc. 20, 8. — *τινί τινα*, significo alicui aliquem, Joh. 8, 27. Phil. 3, 18.

e., *λέγω* seq. praeposit., *α.*, *πρός τινα*, ad aliquem, א., seq. orat. dir., Marc. 4, 41. 10, 26. 16, 3. Luc. 8, 25. 9, 23. 10, 2. 16, 1. Joh. 2, 3. 3, 4. 4, 15. 33. 49. 6, 5. 8, 31. Act. 2, 7. 12. 3, 25. 4, 16. 8, 26. 26, 31. 28, 4. — ב., seq. *ὅτι* recitat., Luc. 4, 21. — ג., *πρός τινά τι*, Luc. 11, 53. 24, 10. — *παραβολήν*, Luc. 14, 7. (v. supr. *b.*) — respectu ad, Hebr. 1, 7. 7, 21. Luc. 12, 41. — *πρός τι*, 1 Cor. 6, 5. 7, 35. 15, 34. 2 Cor. 7, 3. — *β.*, *μετά τινος*, loquor cum aliquo, Joh. 11, 56. — *γ.*, *περί τινος*, loquor, dico de aliquo, Joh. 2, 21. 11, 13. 13, 18. 22. Matth. 21, 45. — seq. orat. dir., Joh. 1, 48. — *τί*, Act. 8, 34. Joh. 1, 22. 9, 17. Tit. 2, 8. — et addito *κατὰ μέρος*, verba facio de aliquo, Hebr. 9, 5. — *τινὶ περί τινος*, Matth. 11, 7. (Luc. 7, 24. pro *τινί* habet *πρός τινα.*) Marc. 1, 30. (Luc. 4, 38. *ἐρωτᾶν.*) 8, 30. — *δ.*, *ὑπέρ τινος*, pro aliquo, defendo aliquem, Act. 26, 1. — *ε.*, *ἐπί τινα*, Hebr. 7, 13. — *ζ.*, *εἴς τινα* (*τὶ βλασφημῶν*), in aliquem, Luc. 22, 65. — ut in aliquo eventum habeat, Act. 2, 25. Eph. 5, 32. — *εἰς τὸν κόσμον*, in — hinein, Joh. 8, 26.

f., *λέγω* cum aliquo verbo constr., c. inf.: *τινὶ χαίρειν*, salvere aliquem iubeo, saluto, 2 Joh. v. 10. 11. — *τὶ ποιῆσαι*, iubeo, Apoc. 13, 15. — *μή*, Matth. 5, 34. 39. Rom. 2, 22. 12, 3. — c. accus. et inf., Luc. 11, 18. Joh. 12, 29. Act. 4, 32. — de contendente aliquid, 2 Tim. 2, 18. Luc. 23, 2. Matth. 16, 13. 15. (Marc. 8, 27. 29. Luc. 9, 18. 20.) Luc. 20, 41. Act. 5, 36. 8, 9. 17, 7. 28, 6. Rom. 15, 8. Apoc. 2, 9. 3, 9. — *περιτέμνεσθαι*, Act. 15, 24. (cf. *κρίνω.*) — *λέγω ἑωρακέναι* (omittitur *ἐμαυτόν*, ubi obiectum cum subiecto coalescit, cf. Luc. 20, 7.), Luc. 24, 23. — cf. Jac. 2, 14. 1 Joh. 2, 6. 9. — *λέγω μὴ εἶναι*, non esse dico, nego, Matth. 22, 23. Marc. 12, 18. (Luc. 20, 27.) — veto, ich sage, dass nicht —, Act. 21, 4. 21. — *λέγω*, seq. *ὅτι* (pro acc. c. inf.), contendo, Matth. 17, 10. Marc. 9, 11. 12, 35. Luc. 9, 7. 24, 7. Joh. 4, 20. 35. 12, 34. — *ῥητῶς λέγει, ὅτι*, diserte dicit, 1 Tim. 4, 1. Joh. 18, 37. Luc. 22, 70. (*σὺ λέγεις, ὅτι*, tu modo dixisti, quod rem tangit.) — *λέγω τινί, ὅτι*, affirmo alicui hoc illudve esse, Gal. 5, 2. Matth. 16, 18. 17, 12. (Marc. 9, 13.) 26, 21. (Marc. 14, 18.) Luc. 22, 16. Matth. 3, 9. (Luc. 3, 8.) 5, 20. 22. 28. 32. 6, 5. 29. (Luc. 12, 27.) 11, 24. (Luc. 10, 12.) 12, 6. 36. 13, 17. (Luc. 10, 24.) 18, 10. 19. 19, 9. 21, 43. 26, 29. (Marc. 14, 25.) v. 34. (Marc. 14, 30.) Luc. 12, 44. 13, 35. 14, 24. 15, 7. 18, 8. 19, 26. 40. 21, 3. 22, 18. 37. al. Joh. 3, 11. 5, 24. 25.

8, 34. 10, 7. 13, 21. 16, 20. — Marc. 8, 12. — de respondentibus, Matth. 20, 7. λέγω περί τινος, ὅτι, Luc. 21, 5. — λέγω τινά, ὅτι (pro: λέγω, ὅτι τις), Joh. 8, 54. 9, 19. 10, 36. (pro: ὑμεῖς λέγετε, ὅτι οὗτος, ὃν — ἀπέστειλε, βλασφημεῖ. v. verba βλέπω, καταμανθάνω, εἶδον.) — τοῦτο ὑμῖν λέγομεν, ὅτι, 1 Thess. 4, 15. — λεγω τοῦτο, ὅτι, hoc mihi volo, quod, 1 Cor. 1, 12. — seq. ἵνα, inculco, ut (iubeo). Act. 19, 4. 1 Joh. 5, 16. (aliter v. c. Col. 2, 4.) — (μή c. coni., 2 Cor. 11, 16.) — seq interrog. indir., Matth. 21, 27. (Marc. 11, 33. Luc. 20, 8.) Luc 9, 31. — ἔλεγε εἰ — ἔξεστι, Act. 21, 37. (quaesivit an.)

g., λέγω iunct. c. adverbiis vel adverbiorum circumscriptionibus: καλῶς, Joh. 13, 13. — ὡσαύτως, Marc. 14, 31. — λέγω τι κατά (συγγνώμην, ἐπιταγήν, rath-, befehlsweise, more consilium dantis, mandantis), 1 Cor. 7, 6. 2 Cor. 8, 8. 11, 21. Phil. 4, 11. — κατ' ἄνθρωπον, Rom. 3, 5. Gal. 3, 15. (cf. 1 Cor. 9, 8.) — Xen. Mem. 2, 7, 11. 3, 3, 4. — λυκαονιστί, Act. 14, 11. — Caet. cf. εἶπον. — Nota constructt. anomalas: αἱ φωναὶ λέγοντες, Apoc. 11, 15. (λέγοντες dixit auctor, quia in mente habuit angelos et beatos, cf. Gen. 14, 1. 45, 16.) 5, 11. 12. (λέγοντες pro λεγόντων, ut ὁρῶντες, Thuc. 7, 42. et χωροῦντες, 5, 70. pro genitivis.)

Λεῖμμα, τος, τό, (a λείπω, relinquo, perf. p.) residuum, reliquiae (2 Reg. 19, 4.), Rom. 11, 5. (Sens.: Dei benigno decreto Judaeorum aliqua pars, in quam beneficia Christi conferantur, reservata est; cf. v. 31. 32.)

Λεῖος, εία, εῖον, laevis, planus (oppon. τραχύς, asper, Jes. 40, 4. Prov. 2, 20. 1 Sam. 17, 40. — Xen. Mem. 2, 1, 20.), Luc. 3, 5.

Λείπω, f. ψω, **1.**, transit., relinquo, desero; — pass., **a.**, relinquor, deseror. — **b.**, cedo, inferior sum: ἔν τινι, Jac. 1, 4. — **c.**, τινός, careo aliqua re, Jac. 1, 5. (Xen. Mem. 2, 4, 7.) — **2.**, intransit., ἕν σοι λείπει, unum tibi restat, adhuc deest, Luc. 18, 22. (i. q. ὑστερεῖ, Marc. 10, 21.) Tit. 3, 13. — τὰ λείποντα, Tit. 1, 5. (Polyb. 2, 14, 6.)

Λειτουργέω (ῶ), f. ήσω, (a λειτουργός, q. v.) — publicum munus administro, publicam praesto operam (sumtibus meis), — latius: opus facio, ministerio fungor; dicitur **a.**, de Levitis, qui sacris in templo operantur (ex usu hebr. שֵׁרֵת, Ex. 28, 35. Num. 18, 2. et עָבַד, Num. 4, 39. cf. λατρεύω), Hebr. 10, 11. — de cultu Dei in synagoga, qui precibus fit, τῷ κυρίῳ, Act. 13, 2. — **b.**, de iis, qui opibus suis alios adiuvant (ex officio): τινί, ἔν τινι, Rom. 15, 27. (τῇ πόλει, Xen. Mem. 2, 7, 6. — Sirac. 10, 25.)

Λειτουργία, ας, ἡ, (a λειτουργός, q. v.) propr., munus publicum, quod civis proprio sumtu administrandum suscipit. — Deinde omnino ministerium (de ministerio militari, Polyb. 6, 33, 6. Diod. Sic. 1, 21. et 63.); **a.**, ministerium sacerdotum ad preces et offerenda sacrificia spectans, Luc. 1, 23. Hebr. 8, 6. 9, 21. (hebr. עֲבוֹדָה, Num. 8, 22. 16, 9. 18, 4. 2 Chron. 31, 2. v. supr. λειτουργέω.) — Hinc phrasis, Phil. 2, 17. (libor ad sacrificium et ministerium illud, quod est fides vestra, i. e. propterea quod beneficia Christi etiam paganis communia esse volo, iam ego periclitor. Similem metaph. v. sub v. ἱερουργέω.) — **b.**, ministerium beneficentiae, quo, necessitatibus egenorum

succurritur (v. supr. *λειτουργέω*), 2 Cor. 9, 12. — **c.**, quodvis pietatis officium, Phil. 2, 30.

Λειτουργικός, ή, όν, (a *λειτουργέω*) ad praestandum ministerium pertinens, ministerialis (v. c. *σκεύη*, Num. 4, 26. — *στολαί*, Ex. 31, 10.), Hebr. 1, 14. (*πνεύματα λειτουργ.*, phrasis composita e verbis v. 7. — Ps. 103, 4.)

Λειτουργός, οῦ, ὁ, (ex *λεῖτος* s. *λήϊτος* et *ἔργω* s. *ἐργάζομαι*) qui munus publicum obit, minister; — *θεοῦ*, Rom. 13, 6. (de magistratu) minister h. l. qui alicuius nomine aliorum commodis inservit, et ita etiam Hebr. 1, 7. (de angelis; *αὐτοῦ* pro *σοῦ*, Ps. 103, 4.) — *τὸν ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν ὑμῶν ταῖς χρείαις μου*, per quem ea ad me mittitis, quibus inserviatur necessitatibus meis, Phil. 2, 25. — *Ἰησοῦ Χριστοῦ*, Rom. 15, 16. (h. l. Paulus simul de ministro sacerdote cogitasse videtur.) — *τῶν ἁγίων*, qui sacris operatur, sacrorum administrator, Hebr. 8, 2.

Λέντιον, ίου, τό, (vox lat.) linteum (Talmud. לְנְטִית), Joh. 13, 4. 5. (intellig. h. l. linteum durius, quali se servi, opus manuarium facturi, praecingere solebant. Sueton. Calig. c. 26.)

Λεπίς, ίδος, ή, (a *λέπω*, decortico, squamas detraho) squama (Levit. 11, 9. Deut. 14, 9.), Act. 9, 18.

Λέπρα, ας, ή, (adi. *λεπρός*, q. v. Femin. in substant. mutatur retracto accentu) lepra (Levit. c. 13. et 14.), mala scabies, cutis morbus, quo maxime laborabant Aegyptii et populi orientales, Matth. 8, 3. Marc. 1, 42. Luc. 5, 12. 13.

Λεπρός, οῦ, ὁ, (a v. *λέπω*, decortico, cuius cutis facile deteritur, contr. ex *λεπερός*) leprosus (Lev. 14, 2. 13, 44. 2 Reg. 7, 3.), Matth. 8, 2. (Marc. 1, 40. sed Luc. 5, 12. *ἀνὴρ πλήρης λέπρας*.) 10, 8. 11, 5. (Luc. 7, 22.) Luc. 4, 27. 17, 12. — *Σίμων ὁ λεπρός*, videtur scil. huic remansisse nomen e pristina lepra, Matth. 26, 6. Marc. 14, 3.

Λεπτός, ή, όν, (adiect. verbale a v. *λέπω*, decortico, delibro) tenuis; — *τὸ λεπτόν*, nummus minutus, aequans dimidiam partem quadrantis, Marc. 12, 42. (Luc. 21, 2.) Luc. 12, 59. (cf. alia nummorum nomina, quae neutrius generis sunt, *τὸ δίδραχμον, διώβολον, ἐπικόμβιον.*)

Λευΐ s. *Λευΐς* (לֵוִי a לָוָה adhaesit, Gen. 29, 34.), Levi, **1.**, tertius fil. Jacobi patriarchae, e Lea uxore natus, Hebr. 7, 5. Apoc. 7, 7. — **2.**, fil. Melchi, Luc. 3, 24. — **3.**, fil. Simeonis, Luc. 3, 29. — **4.**, fil. Alphaei, Marc. 2, 14. Luc. 5, 27. — telonius, i. e. Matthaeus. cf. Matth. 9, 9.

Λευΐτης, ου, ὁ, **a.**, unus ex posteris Levi. — **b.**, sensu angustiori: qui e familia Gerson, Kahat et Merari (Num. 3, 17—20.) oriundus ideoque quoad facultatem munera sacra obeundi ab Aaronis posteris distinguendus est (e gente Aaronitica erant sacerdotes, e Levitarum numero sumebantur sacerdotum ministri et socii, quorum erat vasa sacra et templum purgare, panes sacros curare, portas templi claudere et aperire, hymnos canere, etc.), Luc. 10, 32. Joh. 1, 19. Act. 4, 36.

Λευΐτικός, ή, όν, Leviticus, ad Levitas pertinens, Hebr. 7, 11. (*ἱερωσύνη*.)

Λευκαίνω, f. *ανῶ*, (a *λευκός*) dealbo, candidum reddo (Hom. Od.

12, 172.); — τί (ἱμάτιον), Marc. 9, 3. (οἷα, s. τοῖα, οἷα, i. e. huius coloris s. albedinis, οὕτω λευκά, ὡς αὐτά cett.) Apoc. 7, 14. (οἱ ό Ps. 50, 9.)

Λευκός, ή, όν, (a λεύσσω, cf. lat. luceo, nostr. leuchten) albus, candidus, Matth. 5, 36. (oppon. μέλας.) 17, 2. (Marc. 9, 3. Luc. 9, 29. — λευκότεροι χιόνος, Aelian. V. H. 12, 1.) 28, 3. Marc. 16, 5. Act. 1, 10. Apoc. 1, 14. 2, 17. 3, 5. 18. 4, 4. 6, 2. 11. 7, 9. 13. 14, 14. 19, 11. 14. 20, 11. Joh. 4, 35. (λευκός h. l. de colore flavescente) Joh. 20, 12. — ἐν λευκοῖς, vestibus albis induti, Apoc. 3, 4. 18. cf. Matth. 11, 8. (τὰ μαλακά.)

Λέων, οντος, ό, (a v. λέω = λείω, polio, tero, contero, zermalmen) leo, **a.**, propr., 1 Petr. 5, 8. ὠρυόμενος.) Apoc. 10, 3. (μυκᾶται.) 4, 7. 13, 2. — pl., 9, 8. 17. Hebr. 11, 33. — ἐῤῥύσθην ἐκ στόματος λέοντος, locutio metaph., liberatus ab eo sum, a quo mihi mors imminebat, 2 Tim. 4, 17. (not.: tropus non inest in sola leonis voce, sed in tota phrasi.) — **b.**, metaph., fortis, Apoc. 5, 5. (Gen. 49, 9. 2 Sam. 17, 10. Nah. 2, 13. Jerem. 49, 19.)

Λήθη, ης, ή, (a v. λήθω, lateo, λήθομαι, obliviscor) oblivio; — τινός, 2 Petr. 1, 9. (λαβεῖν, ut Aelian. V. H. 3, 18.)

Ληνός, οῦ, ή, (etiam οἱ ό Gen. 30, 38. 41.) lacus, alveus, **a.**, torcular, in quo uvae calcantur, Apoc. 14, 19. (τὴν ληνὸν — τὸν μέγαν) 20. 19, 15. — **b.**, lacus vinarius (terrae infossus, in quem mustum expressum de torculari defluit), Matth. 21, 33. (i. q. ὑπολήνιον, Marc. 12, 1. cf. Jes. 5, 2. προλήνιον, ὤρυξε, Deut. 16, 13. Prov. 3, 10. Hos. 9, 2.)

Λῆρος, ου, ό, nugae, ineptiae, Luc. 24, 11. (Xen. Anab. 7, 7, 24.)

Ληστής, οῦ, ό, (pro: ληϊστής, quod servarunt Jones, a voc. ληΐς, praeda, ductum, unde ληΐζομαι, praedor; ληΐς, i. q. λήϊη, pro quo Attici: λεία) latro, Matth. 26, 55. Marc. 14, 48. Luc. 22, 52. Joh. 10, 1. 18, 40. — pl., Matth. 21, 13. (Marc. 11, 17.) 27, 38. 44. (Marc. 15, 27. Luc. 19, 46.) Luc. 10, 30. 36. Joh. 10, 8. 2 Cor. 11, 26. (κινδύνοις ληστῶν, in periculis a latronibus.)

Λῆψις, εως, ή, (a v. λήβω = λαμβάνω) acceptio, Phil. 4, 15. (λόγος δόσεως κ. λήψεως, rationes expensorum et acceptorum. — Sirac. 42, 7.)

Λίαν, adv., (ap. Hom. et Jon. λίην) valde, plerumque verbo et adiectivo, ad quod pertinet, postponitur (excipe Marc. 16, 2. 2 Tim. 4, 15. λίαν ἀνθέστηκε), Matth. 2, 16. 4, 8. 8, 28. 27, 14. Marc. 1, 35. 9, 3. Luc. 23, 8. 2 Joh. v. 4. 3 Joh. v. 3. — οἱ ό Gen. 1, 31. 4, 5. 1 Sam. 11, 15. — locutt. hyperbol.: λίαν ἐκ περισσοῦ, valde, supra quam credas, Marc. 6, 51. (cf. Eph. 3, 20. 1 Thess. 5, 13.) — οἱ ὑπὲρ λίαν ἀπόστολοι, summi apostoli, 2 Cor. 11, 5. 12, 11. (λίαν βέλτιστα, Aeschin. Dial. 2, 5.)

Λίβανος, ου, ό, (rarius ή) **a.**, arbor thurifera, der Weihrauchbaum, de qua v. Plin. H. N. 12, 31. — τὸ λίβανον ξύλον, Herodot. 4, 75. — **b.**, thus (hebr. לְבֹנָה, Levit. 2, 1. Jes. 60, 6. al.), Matth. 2, 11. Apoc. 18, 13. (speciat. thus album, cuius patria est Arabiae provincia Saba.)

Λιβανωτός, οῦ, ό, (a λίβανος, ό καρπὸς τοῦ λιβάνου) 1., thus, ex arboribus destillans (1 Chron. 9, 29. Hac signif. vox passim occurrit ap. Aelian., Diod. Sic., Herodian., Polyb.) — 2., thuribulum, Apoc. 8, 3. 5.

Λιβερτῖνος, ου, ό, (vox lat.) libertinus, i. e. vel ex servo liber factus,

vel ex liberto alicuius domini natus (a quo disting. ingenuus, i. e. ex libero natus) — ἡ συναγωγὴ *Λιβερτίνων*, Act. 6, 9. (Quinam hi sunt? Multos Judaeos Pompeius et Sosius captivos e Palaestina Romam in servitutem deduxerant, quos postea heri manumiserunt. Tradit Philo de Legat. ad Caium, libertinos Judaeos plures sub Augusto trans Tiberim sedes habuisse. Et Tacit. Annal. lib. 2. 83. scribit: „Actum [sub Tiberio] et de sacris Aegyptiis Judaicisque pellendis, factumque Patrum consultum, ut 4000 libertini generis — in insulam Sardiniam veherentur — caeteri cederent Italia.“ Cf. Jos. Ant. 18, 5. Sueton. l. 3. c. 36. — Hos ergo libertinos interpretes putant Hierosolyma reversos synagogam ibi constituisse. — Al. dici existimant Judaeos, cives et incolas *Liberti*, urbis in Libya sitae, cum historia constet, a Ptolemaeo I. Judaeos patria pulsos et in Libyae urbibus collocatos fuisse. Jos. Ant. 12, 2. et c. Ap. 2, 4.)

Λιβύα, ας, (vel *Λιβύη*, ης) ἡ, Libya, Libye, regio Africae septentrionalis Aegypto contermina (Mela 1, 4, 8.). Tempore apostolorum Romanis subiecta erat et divisa in partes tres, in Libyam stricte dictam, Libyam Marmaricam et Libyam Cyrenaicam, a Cyrene urbe eius metropoli sic appellatam. Cyrenaica etiam nominatur Pentapolis a quinque urbibus, quas habuit, Apollonia, Arsinoe, Berenice, Cyrene, Ptolemaide (Mela 1, 8, 1.). In Libya Cyrenaica multi habitabant Judaei (Jos. de B. J. 7, 11. c. Ap. 2, 4.). Act. 2, 10.

Λιθάζω, f. άσω, (a λίθος) lapido, lapidibus obruo; — *τινά*, **a.**, de lapidatione, quae erat apud Judaeos poenae genus (Deut. 20, 21. cf. Joh. 8, 5.), Joh. 10, 31. 32. 33. (de actu decreto) 11, 8. — **b.**, lapidibus petere aliquem, ut sive vulneribus afficiatur, sive interficiatur, Act. 14, 19. — pass., Act. 5, 26. 2 Cor. 11, 25. Hebr. 11, 37. — *οἱ ὁ* 2 Sam. 16, 6. — Cf. *καταλιθάζω*, *λιθοβολέω*.

Λίθινος, η, ον, (a λίθος) lapideus, saxeus, Joh. 2, 6. (*ὑδρίαι*) 2 Cor. 3, 3. (*πλάκες*) Apoc. 9, 20. (*τὰ λίθινα*.)

Λιθοβολέω (ῶ), f. ήσω, (a λιθοβόλος, ex λίθος et βάλλω) lapidibus obruo; — *τινά*, Matth. 23, 37. Luc. 13, 34. Act. 7, 58. 59. — pass., Joh. 8, 5. Hebr. 12, 20. — lapidibus peto, insector aliquem, Matth. 21, 35. Marc. 12, 4. Act. 14, 5. — *οἱ ὁ* Ex. 21, 18. Num. 15, 35.

Λίθος, ου, ὁ, lapis; **a.**, de lapidibus minoribus, Matth. 4, 6. (Luc. 4, 11.) 7, 9. (Luc. 11, 11.) Joh. 8, 7. Luc. 22, 41. — pl., Matth. 3, 9. (Luc. 3, 8.) 4, 3. (Luc. 4, 3.) Marc. 5, 5. Luc. 19, 40. Joh. 8, 59. (*αἴρειν*) 10, 31. (*βαστάζειν*.) — **b.**, lapides ad aedificandum apti, α., propr., Matth. 21, 42. (Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. 18.) v. 44. 24, 2. (Marc. 13, 2. Luc. 21, 5. 6. ad v. 5. cf. Jos. Ant. 15, 11, 3. — 1 Reg. 5, 17.) Luc. 19, 44. Act. 4, 11. — *λίθοι τίμιοι*, 1 Cor. 3, 12. 1 Petr. 2, 6—8. — cf. Deut. 27, 5. 6. 7. — β., metaph., de Christo: *λίθος ἀκρογωνιαῖος*, v. h. v., *ἐκλεκτός* (cf. Esdr. 5, 8.), *ἔντιμος*, 1 Petr. 2, 6. (Jes. 28, 16.) — *ζῶν*, 1 Petr. 2, 4. (sens.: cui vos, ut exstrueremini, iniecistis veluti lapidi vivo.) — de Christianis: *λίθοι ζῶντες*, lapides vivi, e quibus templum Dei exstructum est, 1 Petr. 2, 5. — **c.**, lapides *μυλικοί*, Marc. 9, 42. Apoc. 18, 21. — **d.**, lapides pretiosi, gemmae; — *τίμιος*, Apoc. 17, 4. 18, 12. 16. 21, 11. 19. (2 Sam. 12, 30. 1 Reg. 10, 2. 11.) — *ἴασπις*, Apoc. 4, 3. (Ez. 10, 1.) — **e.**, lapis maior, saxum, Matth. 27, 60. 66. 28, 2. Marc. 15, 46.

16, 3. 4. Luc. 24, 2. Joh. 11, 38. 39. 41. 20, 1. — **metaph. de Christo** λίθῳ προςκόμματος, Rom. 9, 33. 1 Petr. 2, 8. (Gen. 28, 18. 22. 29, 2—10. Deut. 27, 2.) — *f*., speciat., lapides in certam formam exsculpti; *α*., λίθοι, tabulae lapideae (litteris inscriptae), 2 Cor. 3, 7. (i. q. πλάκες λίθιναι.) — *β*., statuae, Act. 17, 29. (Deut. 4, 28. Ez. 20, 32.)

Λιθόστρωτον, ου, τό, (ex λίθος et adi. verbal. στρωτός a στρώννυμι) lapidibus stratus, pavimentum (i. e. solum lapidibus apte connexis stratum), Esth. 1, 6. — speciat., pavimentum, quod marmoris frustis diversicoloribus et artificiose politis constratum est, Joh. 19, 13. Putant interpretes, h. l. dici pavimentum portabile, s. tesseras, quales Romanos constat secum tulisse, cum sedibus tum tribunali suo substernendas. Sed videtur locus intelligendus esse editior, lapidibus stratus, quem sibi Pilatus erigi iusserat, ut hic e tribunali ius diceret. Commemorat λιθόστρ. Jos. B. J. 6, 7. — cf. Γαββαθά.

Λικμάω (ῶ), f. ήσω, (a λικμός, vannus) **1.**, ventilo frumentum. (Hom. Il. 5, 500. — οἱ ό Ruth. 3, 2. Jes. 30, 24.) **2.**, dissipo (oppon. συνάγω, Jerem. 31, 10. cf. Jes. 17, 13. Amos. 9, 9. Job. 27, 21.), contero, comminuo; — τινά, Matth. 21, 44. Luc. 20, 18. (cf. Dan. 2, 44.)

Λιμήν, ένος, ό, portus, Act. 27, 8. — οἱ ό Ps. 106, 30.

Λίμνη, ης, ή, (a λείβω, libo, effundo) stagnum, lacus, οἱ ό Ps. 106, 35. Cant. 7, 4. — γεννησαρέτ, Luc. 5, 1. — τοῦ πυρός, cf. νεφέλη φωτός, Apoc. 19, 20. 20, 10. 14. 15. 21, 8. — speciat. de lacu Gennesareth, Luc. 5, 2. 8, 22. 23. 33.

Λιμός, οῦ, ό, (ή Dorice; ita in varia lect., Luc. 4, 25. 15, 14. Act. 11, 28. et Jes. 8, 21. 1 Reg. 18, 2. Jer. 17, 18. 1 Macc. 9, 24.) *fames*, *a*., propr., 2 Cor. 11, 27. (ἐν λιμῷ κ. δίψει, utrumque et Xen. Mem. 1, 4, 13.) Luc. 15, 17. Rom. 8, 35. — *b*., annonae caritas, die Hungersnoth (Gen. 12, 10. 41, 27. 47, 13. Ps. 36, 19. al.), Luc. 4, 25. 15, 14. Act. 7, 11. 11, 28. Apoc. 6, 8. 18, 8. — λιμοί, fames in diversis terris, Matth. 24, 7. Marc. 13, 8. Luc. 21, 11.

Λίνον, ου, τό, linum, Lein (οἱ ό Ex. 9, 31. Prov. 31, 13.), linteum, v. o. vestimentum, Apoc. 15, 6. — ellychnium, Matth. 12, 20. (ex Jes. 42, 3.)

Λῖνος, ου, ό, Linus (Romae episcopus [Iren. 3, 3. Epiph. haer. 27.] per annos 12. cf. Constitutt. apost. 7, 46.), 2 Tim. 4, 21.

Λιπαρός, ά, όν, (a λίπας, τὸ λίπα, oleum, pinguedo) pinguis, nitidus ob pinguedinem (oppon. αὐχμηρός, Xen. Mem. 2, 1, 31.) — τὰ λιπαρά (adiunct. λαμπρά), aut unguenta, aut ornatus, ornamenta, Apoc. 18, 14. (intelliguntur enim res venales v. 15.)

Λίτρα, ας, ή, libra (pondus duodecim unciarum. Etiam Rabbinis receptum לִיטְרָא), Joh. 12, 3. — plur., 19, 39.

Λίψ, λιβός, ό, **1.**, africus, der Südwestwind, (a λείβω; qui humorem affert, ή λίψ, gutta, libatio, humoris effusio) Herodot. 2, 95. Polyb. 10, 10, 3. — **2.**, plaga coeli australis, unde africus flat, Act. 27, 12. — οἱ ό Gen. 13, 14. Num. 2, 10. Deut. 33, 23.

Λογία, ας, ή, (a λέγω, colligo) collectio (i. q. συλλογή, Suid.), i. e. pecunia collecta, 1 Cor. 16, 1. — plur., v. 2. (γίνονται.)

Λογίζομαι, f. ίσομαι, (verb. depon. a λόγος) **1.**, signif. pass. legitur praes. (ut Herodot. 3, 95.) λογίζομαι, numeror; **a.**, τινί, ich werde zugerechnet, numeror, appendor, Rom. 4, 3. 24. — **b.**, εἴς τι, habeor, aestimor pro, Rom. 2, 26. 4, 5. 11. 9, 8. (Gen. 15, 6.) — aor. 1., Jac. 2, 23. Rom. 4, 22, 23. Gal. 3, 6. — inf. λογισθῆναι εἰς οὐδέν, Act. 19, 27. (Sap. 2, 16. 9, 6.) — **c.**, ὡς τι, habeor, tractor tamquam, Rom. 8, 36. — **d.**, μετά τινος, referor inter, in — numeror, Marc. 15, 28. Luc. 22, 37. (cf. 1 Sam. 4, 2. Sap. 15, 2.) **2.**, med. λογίζεσθαι, λογίσασθαι, rationes confero, numero; — τί (Tob. 10, 1.), delibero animo, **a.**, absol., reputo, Marc. 11, 31. (ἐλογίζοντο.) — cogito, 1 Cor. 13, 11. — puto, 1 Petr. 5, 12. — **b.**, constructe; α., cum verbis, seq. inf., molior, in animo habeo, 2 Cor. 10, 2. (λογίζομαι τολμῆσαι. Cf. ad rem ipsam 1 Cor. 1, 11. 12.) — seq. ὅτι, censeo, existimo, Rom. 8, 18. Hebr. 11, 19. — τοῦτο, ὅτι, Rom. 2, 3. 2 Cor. 10, 11. — colligo (ἀφ' ἑαυτοῦ, von seiner Person schliessen), v. 7. — idem seq. acc. c. inf., Rom. 3, 28. 14, 14. Phil. 3, 13. (Xen. Mem. 3, 9, 6.) — β., c. casibus nominum, λογίζ. τι, meditor aliquid, Phil. 4, 8. — decerno, 2 Cor. 3, 5. (cf. 1 Cor. 5, 4. 5. 2 Cor. 2, 3.) — τινὰ ὥς τινα, habere aliquem pro, 2 Cor. 10, 2. — τὶ εἴς τινα, (constr. praegn.), existimo de aliquo (aliquid, idque ei attribuo), seq. ὑπέρ (τοῦτο) ὅ, ultra id, quod cett., 2 Cor. 12, 6. — τί τινι, imputo, alicui aliquid; — δικαιοσύνην, Rom. 4, 6. — τὴν ἁμαρτίαν, Rom. 4, 8. 2 Cor. 5, 19. — subintell. τοῦτο, 2 Tim. 4, 16. — abest dat. pers., 1 Cor. 13, 5. (scil. τοῖς ποιήσασι. Possis tamen h. l. etiam vertere: non meditatur.)

Λογικός, ή, όν, (a λόγος, ratio) rationi aptus, rationem sequens, ratione praeditus (opp. ἄλογος); — λατρεία λογική, cultus, qui mente s. animo praestatur, Rom. 12, 1. — τὸ λογικὸν γάλα, lac, quod animo nutrimento est, 1 Petr. 2, 2.

Λόγιος, ίου, ὁ, ἡ, ον, τό, (a voc. λόγος) vel **a.**, eruditus, doctus, v. c. ἰατρός, Heliod. 4. 7, 146. — τὸ λόγιον γένος, homines litteris et artibus culti, Heliod. 3, 19, 134. Philo in Vita Mos. 603. A. — λόγιοι, Dion. Hal. 6, 1. 1037. Herodot. 2, 77. — vel **b.**, i. q. λεκτικός, (ita in N. T.) ἀνὴρ λόγιος, disertus, facundus, Act. 18, 24. — Neutr. τὸ λόγιον, effatum, oraculum. — plur., Act. 7, 38. Rom. 3, 2. Hebr. 5, 12. 1 Petr. 4, 11. (οἱ ό Num. 24, 4. Ex. 28, 15. al. — Aelian. V. H. 2, 41. Philo de Vit. Mos. 3. p. 455.)

Λογισμός, οῦ, ὁ, (a v. λογίζομαι, ratiocinor, cogito) cogitatio; — plur., Rom. 2, 15. — consilia, molimina, 2 Cor. 10, 4. (οἱ ό Prov. 6, 18. Jerem. 11, 19. Ps. 32, 10.)

Λογομαχέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. λογομάχος, de verbis altercans, compos. ex λόγος et adi. verbali a μάχομαι deducto) de verbis altercor, 2 Tim. 2, 14.

Λογομαχία, ας, ἡ, (ab adi. λογομάχος) altercatio s. concertatio de verbis, s. de rebus levibus inanibusque; — pl., 1 Tim. 6, 4.

Λόγος, ου, ὁ, (a v. λέγω, perf. 2. λέλογα, si etymon spectatur, primum videtur collectionem dispersarum rerum in unam seriem significare, hincque facile intelligitur, qui ad mentem cogitantem (comparantem) et ad sermonem, mentis effigiem, transferri potuerit. Recte Platonici duplicem λόγον agnoverunt,

ἐνδιάθετον (rationem) et *προφορικόν* (verbum). — **1.**, **Verbum**, i. e. **a.**, *vox*, cui inest sensus. (*τὸ ῥῆμα* non *λόγοις*, at *λόγος* constat *ῥήμασι*) — *εἰπεῖν*, *ἐρωτᾶν*, *ἀποκριθῆναι*, *διδόναι λόγον*, Matth. 8, 8. (Luc. 7, 7.) 21, 24. (Marc. 11, 29. Luc. 20, 3.) 22, 46. 1 Cor. 14, 9. — Luc. 4, 36. (*τίς — οὗτος*; was für ein Kraftwort?) Matth. 8, 16. — *εἰπεῖν λ. κατά τινος*, contumeliose quidquam dicere, Matth. 12, 32. (Luc. 12, 10.) — plur., Matth. 12, 37. Act. 15, 24. — *οἱ λόγοι οὗτοι*, ref. ad verba in antecedentibus commemorata, Matth. 7, 24. 26. (Luc. 6, 47.) 19, 1. 26, 1. Luc. 9, 28. Act. 5, 5. 24. — *ἐν λόγοις ἐπερωτᾶν τινα*, Luc. 23, 9. — *παρακαλεῖν τινα*, 1 Thess. 4, 18. — *δυνατὸς ἐν λόγοις* (*καὶ ἔργοις*), Act. 7, 22. — *οἱ λόγοι τινός*, verba, quibus (doctoris) dicta (iubentis) mandata constant, Matth. 10, 14. 24, 35. Marc. 8, 38. (Luc. 9, 26.) Luc. 1, 20. 9, 44. Joh. 14, 24. Act. 20, 35. Rom. 3, 4. — *λόγοι ἀληθινοί*, Apoc. 19, 9. 21, 5. — *πιστοί*, 22, 6. — *ὑγιαίνοντες*, 2 Tim. 1, 13. 1 Tim. 6, 3. (add. *τοῦ κυρίου.*) — *κενοί*, Eph. 5, 6. — *πλαστοί*, 2 Petr. 2, 3. — *φλυαροί*, 3 Joh. v. 10. — *λόγοι σοφίας*, 1 Cor. 2, 4. — *διδακτοί*, v. 13. — *λ. τῆς προφητείας*, Apoc. 1, 3. 22, 7. 10. 18. 19. — *τῆς χάριτος*, verba auditu iucunda, Luc. 4, 22. — *τῆς πίστεως*, 1 Tim. 4, 6. — de verbis colloquii: *ἀντιβάλλειν λόγους*, Luc. 24, 17. — sens. obi., res (de qua sermo est), Act. 15, 6. Matth. 19, 11. (1 Sam. 28, 10. 2 Sam. 20, 21. 24, 3.) — res gesta, Marc. 1, 45. Act. 10, 36. — pl., Luc. 1, 4. (2 Reg. 8, 23. 2 Sam. 11, 18. 1 Chron. 29, 29. 1 Macc. 15, 36.) — i. q. res (quaestionis): *λόγον ἔχειν πρός τινα*, Act. 19, 38.

b., oratio, sermo, (qui editur viva voce) das Sprechen, *α.*, universe: Hebr. 12, 19. (cf. Ex. 20, 18. 19. Deut. 5, 22. 25. 18, 6.) — *ἐν λόγῳ* (*παγιδεύειν τινά*), Matth. 22, 15. (Marc. 12, 13. *ἀγρεύειν λόγῳ*. Luc. 20, 20. *ἐπιλαβέσθαι τινὸς λόγου.*) Act. 14, 12. 2 Cor. 10, 10. Jac. 3, 2. — *δυνατὸς ἐν λόγῳ*, eximia dicendi facultate praeditus, Luc. 24, 19. (*δυν. λόγῳ*, Diod. Sic. 13, 101.) — *ἰδιώτης τῷ λόγῳ*, dicenti imperitus, 2 Cor. 11, 6. — *λόγος* (ut *στόμα*) de facultate dicendi, Eph. 6, 19. — *ὁ λόγος ὑμῶν*, Matth. 5, 37. Col. 4, 6. — *λόγος κολακείας*, 1 Thess. 2, 5. — *διὰ λόγου*, voce, loquendo, Act. 15, 27. 2 Thess. 2, 2. 15. — *λόγος πολύς*, multus sermo (*διὰ λόγου πολλοῦ*), Act. 15, 32. 20, 2. Hebr. 5, 11. — *λόγος περί τινος*, Hebr. 5, 11. — *ὁ λόγος θεοῦ* (genit. subiect.), quae Deus elocutus est sive promissionem sive comminationem contineant, Hebr. 4, 12. — quae Deus elocutus est aut interpretibus suis tradidit eloquenda, Joh. 10, 35. (Sens.: Vos ut non audivistis Dei vocem nec Dei speciem vidistis, ita nec Dei promissis fidem habetis, quandoquidem fidem denegatis ei, quem Deus ad vos ablegavit. Recte *τὸν λόγον τοῦ θεοῦ* h. l. intelligunt de oraculis ad Messiam spectantibus; respicitur enim ad locum Deut. 18, 15—19.) — gen. obi., oratio Deum memorans, preces ad Deum factae, 1 Tim. 4, 5. — *ὁ λόγος* in oppositione et distinctione. Distinguuntur *ὁ λόγος* et *σοφία* (argumenti) oratio, quae vim in verbis quaerit (ad persuadendum aptis), 1 Cor. 2, 1. — *λόγος* et *ἀναστροφή*, 1 Tim. 4, 12. — oppon. *τῷ λόγῳ δύναμις*, 1 Cor. 4, 19. 20. — *τὸ ἔργον*, Rom. 15, 18. 2 Cor. 10, 11. Col. 3, 17. 1 Thess. 1, 5. 1 Joh. 3, 18. (sic. saepius ap. Hom. et Xen. Mem. 1, 2, 59.) aliter Luc. 24, 19. v. post. — *β.*, ***sermo didacticus***: — ***sensu subiect.*** de actu docendi, quoad eius forma s. modus spectatur, Vortrag, Luc.

4, 32. 36. Joh. 4, 41. Act. 20, 7. 1 Cor. 1, 17. 2, 4. Luc. 24, 19. cf. Act. 7, 22. — *ὁ λόγος σοφίας* vel *γνώσεως*, facultas dicendi de *σοφίᾳ* vel *γνώσει*, 1 Cor. 12, 8. — praevalente cogitatione argumenti: institutio, Unterweisung, *ὁ λ. τινός*, Joh. 15, 20. 17, 20. Act. 6, 4. 2 Cor. 1, 18. coll. v. 19. Col. 4, 3. 1 Tim. 5, 17. Tit. 2, 8. 1 Petr. 3, 1. (*ἄνευ λόγου.*) i. q. *τὸ κήρυγμα*, Marc. 16, 20. 1 Cor. 2, 4. — addit. genit. obi. (i. q. *κήρυγμα*), *ἀληθείας*, 2 Cor. 6, 7. Col. 1, 5. Eph. 1, 13. Jac. 1, 18. — *τῆς καταλλαγῆς*, 2 Cor. 5, 19. — *γ.*, *sensu obiect.*, doctrina, quae traditur, Act. 18, 15. — *ἀκούειν, ἀποδέχεσθαι, λαλεῖν τὸν λ.*, Joh. 14, 24. 15, 3. Act. 2, 41. 4, 4. Jac. 1, 21—23. 1 Joh. 2, 7. — *ἀπειθεῖν τῷ λόγῳ*, 1 Petr. 3, 1. — *διδαχὴ λόγου*, Tit. 1, 9. — *ὁ λόγος τινός*, Act. 2, 41. 2 Tim. 2, 17. — *ὁ λόγος τοῦ θεοῦ*, doctrina de regno Dei a legato Dei tradita, Luc. 5, 1. 8, 11. 21. 11, 28. Joh. 14, 24. 17, 6. 14. 17. — doctrina de Jesu Christo servatore, 1 Cor. 14, 36. 2 Cor. 4, 2. 1 Thess. 2, 13. Col. 1, 25. 2 Tim. 2, 9. Tit. 1, 3. 2, 5. Hebr. 13, 7. 1 Petr. 1, 23. (*ὁ λόγ. ζῶν*, — quia spem excitat, alit et corroborat vitae aeternae, cf. v. 25. 3, 1. 2 Petr. 1, 4.) 1 Joh. 1, 10. Apoc. 1, 2. 9. (i. q. *ἡ μαρτυρία Ἰησοῦ Χρ.*) 6, 9. 20, 4. — Act. 4, 29. 31. 6, 2. 7. 8, 14. 11, 1. 12, 24. al. — *ὁ λόγος τῆς χάριτος αὐτοῦ*, Act. 14, 3. 20, 32. — *ὁ λόγ. τοῦ κυρίου*, Act. 8, 25. 13, 48. 49. 15, 35. 36. 19, 10. 20. — *ὁ . . τοῦ Χρ.* doctrina, quam Chr. tradit, Joh. 5, 24. 8, 31. 37. 43. 51. 12, 48. 14, 23. — doctrina de Christo, Col. 3, 16. (*ὁ τ. κυρίου*, 1 Thess. 1, 8. 2 Thess. 3, 1. Apoc. 3, 8.) — *ὁ τῆς ἀρχῆς τοῦ Χρ. λόγος*, doctrina de Christo initialis, Hebr. 6, 1. — *ὁ λόγ. τοῦ εὐαγγελίου*, Act. 15, 7. Apoc. 12, 11. — c. gen. qualitat. (ex hebr.): *ὁ . . τῆς ἀκοῆς* (i. q. *ὁ ἠγγελμένος*) Hebr. 4, 2. 1 Thess. 2, 13. — *ὁ . . τῆς δικαιοσύνης* (i. q. *δίκαιος*) Hebr. 5, 13.* — *ὁ τῆς ἀληθείας* (i. q. *ἀληθής*) Eph. 1, 13. 2 Tim. 2, 15. — *τῆς ζωῆς*, Phil. 2, 16. — *τῆς σωτηρίας*, Act. 13, 26. — *ὁ . . τῆς βασιλ. τ. θεοῦ de* regno Dei, Matth. 13, 19. — *ὁ τοῦ σταυροῦ* (de cruce), 1 Cor. 1, 18. — *ὁ λόγος* simpliciter: Matth. 13, 20—23. (Marc. 8, 15. 16—20. Luc. 8, 12. 13. 15. Marc. 2, 2. 4, 14. 20. 33. Luc. 1, 2. Act. 8, 4. 10, 36. 44. 11, 19. 14, 25. 17, 11. Gal. 6, 6. Phil. 1, 14. 1 Thess. 1, 6. 2 Tim. 4, 2. 1 Petr. 2, 8. — *δ.*, expositio (narratio), Act. 1, 1. (*λόγον ποιεῖσθαι.*)

c., dictum (eine Aeusserung), Matth. 19, 22. (Marc. 10, 22.) Marc. 5, 36. 7, 29. Luc. 1, 29. 20, 20. 22, 61. Joh. 2, 22. 4, 50. 6, 60. 7, 36. 40. 15, 20. 18, 9. Act. 7, 29. — sententia, 1 Tim. 3, 1. 4, 9. — dogma, Act. 18, 15. 1 Tim. 1, 15. 2 Tim. 2, 11. — cum gen. argumenti, *λόγος ἐπαγγελίας*, Rom. 9, 9. cf. Hebr. 7, 28. Act. 13, 15. — *λ. παρακλήσεως* (*ἔχειν πρός τινα*, in promtu habere ad aliquem dicendum), Act. 13, 15.

d., mandatum, iussum (*ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο πρός τινα*, cf. Luc. 3, 2. locutio in scriptis V. T. frequentissima), Joh. 10, 35. 2 Petr. 3, 5. 7. 2 Thess. 3, 14. — **e.**, effatum, i. e. id, quod Deus infidelibus minatus est aut minatur, Hebr. 4, 12. — oraculum, 1 Cor. 15, 54. Joh. 12, 38. 15, 25. 1 Thess. 4, 15. 2 Petr. 1, 19. — **f.**, vox, formula, Ausdruck, Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. — **g.**, quod in proverbio est, Joh. 4, 37. — **h.**, fabula, Joh. 21, 23. — **i.**, traditio, Matth. 28, 15.

2., ubi ref. ad *facultatem cogitandi:* **a.**, ***mens***, (facultas omnia, quae

sensibus patent et quae aguntur, ad unitatem et ordinem revocandi) — *ὁ λόγος, ὃς ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν*, *Sapientia*, quae ab aeterno in Dei patris mente exstitit par ei essentia, sed persona discreta, i. e. filius Dei, Joh. 1, 1. 2. 14. Apoc. 19, 13. 1 Joh. 1, 1. (cf. Joh. 1, 18. 30. 3, 13. 31. 6, 17. 33. 63. 8, 58. 17, 5. — v. Prov. 8, 22. 27. Sap. 7, 22—26. 8, 1 seq. 9, 1. Sirac. 24, 5. — De Platonis et platonicorum *Λόγῳ* v. Plat. Tim. et Epinomid. Philon. de Opif. Mundi p. 5. Allegoriar. lib. 2. p. 71. et Quis rer. div. haeres, et lib. de somniis).

b., *ratio*, *α.*, sens. subi. **א.**, respectus, Beachtung, — *ποιεῖσθαι λόγον τινός*, Act. 20, 24. (harum rerum nullam rationem habeo) Xen. Mem. 4, 2, 21.

ב., ratio, Rechenschaft: *λόγον ἀποδιδόναι*, rationem reddere, Hebr. 13, 17. 1 Petr. 4, 5. — *τινός*, Act. 19, 40. — *περί τινος*, Matth. 12, 36. — *τινὶ περὶ ἑαυτοῦ*, Rom. 14, 12. — cf. *αἰτεῖν τινα λόγον περί τινος*, 1 Petr. 3, 15. (sic et Graeci: *διδόναι λόγον τινός*, Diod. Sic. 1, 37. — *ἀπαιτεῖν*, 11, 66. 16, 56.)

β., ratio sens. obiect. **א.**, ratio, das Verhältniss, Hebr. 4, 13. (*πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος*, quocum nobis scil. ut iudici ratio intercedit) cf. Jud. 18, 7. 28. — *κατὰ λόγον*, ut par est, Act. 18, 14. (cf. *παρὰ λόγον*, immerito, 2 Macc. 4, 36.) — Art und Weise, 1 Cor. 15, 2. — ב., nomen, titulus (caussa, ratio, Grund), Matth. 5, 32. (*παρεκτὸς λόγου πορνείας*) Act. 10, 29. (2 Macc. 1, 14. עַל דְּבַר, propter, Gen. 12, 17. 20, 11. 2 Sam. 13, 22. cf. *αἰτία*) — ג., ratio, Rechnung, *συνᾶραι λόγον*, rationes conferre, Matth. 18, 23. — *λόγος τινός* (gen. obi.), Phil. 4, 15. (*δόσεως κ. λήψεως*) — gen. pers., v. 17. — ד., species: *λόγον ἔχειν τινός*, Col. 2, 23. (Dion. Halic. 9, 20.)

Λόγχη, ης, ἡ, 1., cuspis ferrea hastae, spiculum, Herodot. 1, 52. Xen. Anab. 4, 7, 16. cf. *αἰχμή*. — **2.**, lancea (hasta ferro munita), Joh. 19, 34. (*οἱ ό* Judic. 5, 8. Neh. 4, 13. Ez. 39, 9. — Job. 41, 26.)

Λοιδορέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *λοίδορος*, q. v.) convicior, probris insector; — *τινά*, Joh. 9, 28. Act. 23, 4. (Xen. Cyr. 1, 4, 8. Aelian. V. H. 14, 26.) — pass., 1 Cor. 4, 12. 1 Petr. 2, 23.

Λοιδορία, ας, ἡ, (a *λοίδορος*, q. v.) convicium (*ἀποδιδόναι*), 1 Petr. 3, 9. — 1 Tim. 5, 14. (plur., Aelian. V. H. 5, 8. — Sirac. 22, 24.)

Λοίδορος, ου, ὁ, conviciator, maledicus, 1 Cor. 5, 11. — plur., 6, 10. (Prov. 25, 24. Sirac. 23, 8.)

Λοιμός, οῦ, ὁ, *pestis*, (Aelian. V. H. 6, 10.) — plur., pestis in pluribus regionibus (v. supr. *λιμός*), Matth. 24, 7. Luc. 21, 11. — metaph., ut lat. pestis (Cic. in Catilin. 2, c. 1.) homo pestifer, perniciosus, Act. 24, 5. (Aelian. V. H. 14, 11. — *οἱ ό* 1 Sam. 12, 12. 5, 25. Ps. 1, 1. Prov. 19, 25. Ez. 18, 10. — plur., 1 Macc. 10, 61.)

Λοιπός, ή, όν, (a *λείπω*, perf. 2. *λέλοιπα*) *reliquus*; — plur., reliqui, caeteri; **a.**, adiectum nominibus subst., Matth. 25, 11. Act. 2, 37. 1 Cor. 9, 5. 2 Cor. 12, 13. Gal. 2, 13. Phil. 4, 3. 2 Petr. 3, 16. Apoc. 8, 13. — **b.**, absol., reliqui ex aliqua classe, quae qualis sit, in contextu significatum est, Matth. 22, 6. 27, 49. Marc. 16, 13. Luc. 24, 10. (*αἱ λοιπαί*, scil. *γυναῖκες*) Act. 17, 9. 27, 44. — *οἱ λοιποὶ οἱ* cett., Act. 28, 9. 1 Thess. 4, 13. — desideratur articulus,

Apoc. 2, 24. — οἱ λοιποὶ πάντες, Phil. 1, 13. — πᾶσι τοῖς λ., Luc. 24, 9. — πάντες τῶν λ., 2 Cor. 13, 2. — οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, Apoc. 9, 20. 12, 17. 20, 5. — cum aliqua distinctione et opposit.: reliqui, qui non huius ordinis, classis, numeri sunt, Luc. 8, 10. 18, 9. Act. 5, 13. Rom. 11, 7. 1 Cor. 7, 12. 1 Thess. 5, 6. 1 Tim. 5, 20. Apoc. 11, 13. 19, 21. — c., Neutr., τὸ λοιπόν, posthac, 1 Cor. 7, 29. — posthac, quando hoc repetitur: καθεύδετε τὸ λοιπόν, dormite, cum dormiendi tempus recurrit (bringt es das künftige Mal ein), Matth. 26, 41. Marc. 14, 41. — in posterum, 2 Tim. 4, 8. — caeterum, quod reliquum est, Eph. 6, 10. Phil. 3, 1. 4, 8. 1 Thess. 4, 1. 2 Thess. 3, 1. — abhinc, Hebr. 10, 13. (Xen. Cyr. 1, 4, 15.) — Idem signif. ὃ δὲ λοιπόν, 1 Cor. 4, 2. — λοιπόν, 1 Cor. 1, 16. 2 Cor. 13, 11. — λοιπόν, i. e. vollends, in posterum, Act. 27, 20. — τοῦ λοιποῦ, posthac, in posterum tempus, Gal. 6, 17. (Xen. Cyr. 4, 4, 10. Oecon. 10, 9.) — plur., res caeterae, Marc. 4, 19. Luc. 12, 26. 1 Cor. 11, 34. 15, 37. Apoc. 3, 2.

Λουκᾶς, ᾶ, ὁ, (nomen, quod contract. videtur ex nomine Lucani, ut Silas ex Silvano) socius Pauli apostoli, auctor evangelii tertii et actuum apostolicor. — 2 Tim. 4, 11. Philem. v. 24. — medicus, Col. 4, 14. — De eius patria ac gente nihil constat.

Λούκιος, ίου, ὁ (nom. lat.), Lucius, propheta et doctor insignis ecclesiae Antiochenae, Act. 13, 1. Rom. 16, 21.

Λουτρόν, οῦ, τό, (a λούω, q. v.) lavacrum (Xen. Oecon. 5, 9. — οἱ ὁ Cant. 4, 2. 6, 5.); — in N. T. de baptismo, Eph. 5, 26. (τοῦ ὕδατος) Tit. 3, 5. (τῆς παλιγγενεσίας.)

Λούω, f. σω, lavo, abluo; τινά, Act. 9, 37. (mortuum) — τινὰ ἀπό τινος, Act. 16, 33. (purgavit eos a cruore vulnerum) — pass. absol., ὁ λελουμένος, qui lotus est, Joh. 13, 10. — λελ. τὸ σῶμα, c. dat. instrum., ὕδατι, Hebr. 10, 22. — med., me lavo, 2 Petr. 2, 22.

Λύδδα, ης, ἡ, Lydda, vicus Palaestinensis (in tribu Ephraim) haud procul a mari mediterraneo, Act. 9, 32. 35. 38. (Jos. Ant. 20, 6, 2.)

Λυδία, ας, ἡ, Lydia, provincia Asiae minoris Cariam inter et Phrygiam ad mare Aegaeum sita. Ex eius urbibus in N. T. commemorantur Thyatira, Sardes, Philadelphia. — Hinc mulier illa πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων Lydia vocata esse videtur (nomine patronymico), Act. 16, 14.

Λυκαονία, ας, ἡ, Lycaonia, regio Asiae minoris, inter Pamphyliam, Cappadociam et Pisidiam, magna ex parte campestris et soli salsedine ovium gregibus alendis apta, cuius praecipuae urbes fuerunt Lystra, Derbe et Iconium, incolae perinde atque incolae Cappadociae peculiari utebantur dialecto barbarica (teste Strabone lib. 6.) sive ea fuerit graeca, sive assyriaca, Act. 14, 6.

Λυκαονιστί, adv., (a λυκαονίζω, Lycaonicorum lingua utor, v. supr. ἑλληνιστί) Lycaonice, dialecto Lycaonica, Act. 14, 11.

Λυκία, ας, ἡ, Lycia, regio Asiae minoris montana, a rege quodam Lyco nomen nacta, quae ab ortu Pamphyliam, ab occasu Cariam habet et a meridie inter mare suum (Lycium), a septentrione inter Phrygiam Lydiamque includitur, Act. 27, 5. (1 Macc. 15, 23.)

Λύκος, ου, ὁ (unde lat.), lupus (animal saevum, rapax infestumque

ovibus), *a.*, propr., Joh. 10, 12. — plur., Matth. 10, 16. Luc. 10, 3. — hebr., Gen. 49, 27. Jerem. 5, 6. — *b.*, metaph., homo rapax; — pl., Matth. 7, 15. (cf. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47.) Act. 20, 29. (qui gregi, cf. Joh. 21, 6., perniciosi sunt) — (Dion. Cass. 55. p. 389. Hom. Il. 4, 471. — Ez. 22, 27. Soph. 3, 3. Jerem. 5, 6.)

Λυμαίνομαι, (a λῦμα, lues, id, quod abluitur; — metaph., opprobrium) 1., opprobrio afficio, maculas adspergo, deturpo, Ez. 16, 25. Prov. 23, 8. — 2., devasto, perdo (a λύμη, quod voc. pariter ac λῦμα notat opprobrium, tum vero etiam perniciem, desolationem, ad similitudinem vocabuli λοιμός), Act. 8, 3. (cf. Ps. 79, 14. — Aelian. V. H. 4, 5.)

Λυπέω (ῶ), f. ήσω, (a λύπη) contristo, tristitia, moerore afficio; — τινά, 2 Cor. 2, 2. 5. 7, 8. — pass. oppon. χαίρειν, 2 Cor. 6, 10. — Matth. 14, 9. (Marc. 6, 26. περίλυπος γενόμενος) 19, 22. (Marc. 10, 22. sed Luc. 18, 23. περίλυπος, ἐγέν.) 26, 37. Joh. 21, 17. 2 Cor. 2, 4. 7, 9. 1 Thess. 4, 13. 1 Petr. 1, 6. — addito σφόδρα, Matth. 17, 23. 18, 31. 26, 22. (Marc. 14, 19. abest σφόδρα) — fut. λυπηθήσομαι, Joh. 16, 20. — κατὰ θεόν, modo eo, qui Deo probatur, 2 Cor. 7, 9. 11. — sensu latiori: offendo, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον (discedere a me cogo), Eph. 4, 30. — sollicitum reddo aliquem, scrupulum iniicio alicui, Rom. 14, 15.

Λύπη, ης, ἡ, tristitia, dolor, moeror, *a.*, dolentium, Joh. 16, 6. 20. (oppon. χαρά) 2 Cor. 2, 7. Hebr. 12, 11. — λύπην ἔχω, Joh. 16, 21. 22. — Phil. 2, 27. — addit. ἀπό τινος, 2 Cor. 2, 3. — λ. μοί ἐστι, Rom. 9, 2. — ἐν λύπῃ (tristitiam afferens), 2 Cor. 2, 1. — ἀπὸ τῆς λύπης, prae moerore, Luc. 22, 45. — ἡ κατὰ θεὸν λύπη, tristitia Deo probata, 2 Cor. 7, 10. (v. λυπέω) — oppon. ibid. ἡ λύπη τοῦ κόσμου, i. e. dolor vulgarium hominum ex iactura rerum humanarum captus. — λύπη i. q. molestia, afflictio; — plur., 1 Petr. 2, 19. (ὑποφέρω) — οἱ ὁ Prov. 10, 10. 22. *b.*, renitentium: ἐκ λύπης, invito animo, 2 Cor. 9, 7. (oppon. ἱλαρός, promtus, qui lubentis animi signa edit.) cf. Matth. 14, 9.

Λυσανίας, ου, ὁ, (a v. λύω et ἀνία, tristitia, dissolvens tristitiam) tetrarcha regionis Abilene, Luc. 3, 1.

Λυσίας, ου, ὁ, (Claudius) Lysias, chiliarchus Roman. Act. 23, 26. 24, 7. 22.

Λύσις, εως, ἡ, (a λύω) solutio (vinculi alic., v. c. coniugii = divortium), 1 Cor. 7, 27. (oppon. h. l. δέσις.)

Λυσιτελέω (ῶ), f. έσω, (a λυσιτελής, et hoc ex λύω, solvo, et τὰ τέλη; reddo sumtus, die aufgewandten Kosten ersetzen, hinc: utilis) utilis sum, prosum; — imperson., λυσιτελεῖ, prodest, seq. ἤ, praestat; — τινί, Luc. 17, 2. (constr. c. εἰ. — τινί, Xen. Mem. 2, 1, 15. — τινί, seq. inf., Aelian. V. H. 3, 12. — add. μᾶλλον, Sirac. 29, 13.)

Λύστρα, ας, ἡ, Lystra, urbs Asiae minoris aut Lycaoniae (Plin. 5, 32.) aut Isauriae (Ptolem. 5, 4.) accensenda, hodie nomen Latik gerens, Act. 14, 6. 21. 16, 1. — etiam Λύστρα, ων, τά; — ἐν Λύστροις, Act. 14, 8. 16, 2. 2 Tim. 3, 11.

Λύτρον, ου, τό, (a λύω; τρον in nominibus pecuniae, quae pretii

loco datur; cf. δίδακτρον, ἐπίβαθρον, θαύμακτρον, μαίωτρον, εὕρετρον) pretium redemtionis (pro servis, Levit. 19, 20. — pro captivis, Jes. 45, 13. — pro redimenda vita, Ex. 21, 30. Num. 35, 31. v. ἀντίλυτρον); — ἀντί τινος, pro aliquo redimendo (servando), Matth. 20, 28. Marc. 10, 45. — Hinc verb. seq.

Λυτρόω (ῶ), f. ώσω, vel pretio dato dimitto, vel libero, omnino: libero; — τινὰ ἔκ τινος (ἀργυρίῳ); — pass., 1 Petr. 1, 18. 19. (ἐκ τῆς ματαίας ἀναστροφῆς, a vita vanitati serviente) — med., pretio soluto mihi dimitti facio, i. e. redimo; omnino: libero; — τινά, Luc. 24, 21. (ab imperio Romanorum) — ἀπό τινος, Tit. 2, 14. — λυτροῦσθαί τινα ἐκ, de Deo ipso dictum, Deut. 13, 5. 2 Sam. 7, 23. Hos. 13, 14.) — Hinc voc. seq.

Λύτρωσις, εως, ἡ, propr., redemtio (οἱ ὁ Levit. 25, 48.); omnino: liberatio, Luc. 1, 68. (ποιεῖν λύτρωσίν τινι) — ἡ λ. τινος, Luc. 2, 38. — special., liberatio a poenis peccatorum, Hebr. 9, 12. (εὑράμενος. Nam qui intrabat in sanctuarium pontifex, eam quaerebat, i. e. consequi cupiebat; v. εὑρίσκω.)

Λυτρωτής, οῦ, ὁ, (a λυτρόω, perf. p.) redemtor, liberator, Act. 7, 35. (οἱ ὁ Ps. 18, 15.)

Λυχνία, ας, ἡ, lychnuchus, candelabrum (Sirac. 26, 17. — antiquiores Graeci λυχνίον) Matth. 5, 15. Marc. 4, 21. Luc. 8, 16. Hebr. 9, 2. Apoc. 1, 12 seq. 2, 1. (οἱ ὁ Exod. 25, 31. 40.)

Λύχνος, ου, ὁ, lychnus, candela. Commemoratur **a.**, in parabolis; collationi supponitur τὸ ἅπτειν τὸν λύχνον, Matth. 5, 15. (Luc. 11, 33.) Marc. 4, 21. (Luc. 8, 16.) et lumen τοῦ λύχνου, Apoc. 18, 23. — nutritio luminis, Luc. 12, 35. cf. v. 36. et parabolam Matth. 25, 1—13. — **b.**, Comparantur cum λύχνῳ, oculus, Luc. 11, 34. 35. (Matth. 6, 22.) doctrina evangelica, 2 Petr. 1, 19. — cum λύχνου splendore intuentes exhilarante doctor, quem sibi vel ii gratulabantur, qui obsequi ei nolebant, Joh. 5, 35. — ecclesiae, Apoc. 1, 12. 13. 20. 2, 1. 5. 11, 4. (Codd. αἱ λυχνίαι.) — Christus, olim splendore suo subditos sibi regni divini cives collustraturus, Apoc. 21, 23. et Deus ipse, Apoc. 22, 5.

Λύω, f. σω, solvo, h. e. **1.**, solvo aliquem (aliquid) alligatum; **a.**, propr., ligamenta pedum (calceos), Marc. 1, 7. (Luc. 3, 16. Joh. 1, 27.) Act. 13, 25. Act. 7, 33. (Ex. 3, 5. Jos. 5, 15.) — πῶλον (δεδεμένον), Matth. 21, 2. Marc. 11, 2. 4. 5. Luc. 19, 30. 31. 33. — in visionibus apocalypt. ventos, Apoc. 9, 14. 15. — add. ἀπό τινος (τὸν βοῦν ἀπὸ τῆς φάτνης), Luc. 13, 15. — **b.**, metaph.: de coniugibus matrimonii vinculo sibi invicem iunctis, 1 Cor. 7, 27. (λέλυσαι ἀπὸ γυναικός, oppon. δέδεσαι γυναικί) — **2.**, vinctum solvo (i. e. a vinculo libero), **a.**, ligatum (ligamentis circumvolutum), Joh. 11, 44. — **b.**, vinculis constrictum (captivum), α., propr., λύειν τινὰ ἀπὸ τῶν δεσμῶν, Act. 22, 30. — λύειν τινά, e carcere dimittere, Act. 24, 26. — in visionibus apocalypt., diabolum (ἐκλεισμένον), Apoc. 20, 3. (ἐκ τῆς φυλακῆς) v. 7. — β., metaph., morbi vinculo (a Satana) constrictum sanitate restituenda libero (ἀπὸ δεσμοῦ), Luc. 13, 16. — **3.**, dissolvo aliquid, **a.**, id, quod colligatum, constrictum est, — propr., (v. c. δεσμόν) σφραγῖδα libri, Apoc. 5, 2. 5. — trop., τὸν δεσμὸν τῆς γλώσσης τινός, muto loquelam reddo, Marc. 7, 35. —

coetum congregatum, concilium, synagogam, i. e. dimitto (aus einander gehen lassen), Act. 13, 43. — vincula mortis, *λύειν ὠδῖνας θανάτου*, Act. 2, 24. (v. *θάνατος*) — Cum vinculis conferuntur leges. Igitur *λύειν* i. q. irritum facere, subvertere, tollere — *ἐντολήν*, Matth. 5, 19. (cf. *καταλύω*, v. 17.) — *νόμον*, Joh. 7, 23. — *τὸ σάββατον*, Joh. 5, 18. — *τὴν γραφήν*, Joh. 10, 35. — de praeceptis magistrorum: *λύειν*, licitum declarare (ex usu hebr. הִתִּיר, v. supr. *δέω*), Matth. 16, 19. 18, 18. — **b.**, id, quod compactum s. constructum est, destruo, diruo (hebr. חִלֵּל, cf. *καταλύω*) propr., pass., *ἐλύθη ἡ πρύμνα*, Act. 27, 41. — in orat. metaphor., *τὸν ναόν*, Joh. 2, 19. (cf. Matth. 26, 61. et loc. parall.) Auctor Jesu verba ipse interpretatur allegorice v. 21. — *τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ*, Eph. 2, 14. — consilia (quae quasi constructa sunt): *τὰ ἔργα τινός*, everto, 1 Joh. 3, 8. — **c.**, id, quod partibus cohaerentibus constat, dissolvo (v. c. nivem, metalla), i. e. liquefacio; — pass., *τὰ στοιχεῖα* (*καυσούμενα*), 2 Petr. 3, 10. — *οὐρανοί* (*πυρούμενοι*), v. 12.

Λωΐς, ἴδος, ἡ, Lois, matrona Christiana, avia Timothei, 2 Tim. 1, 5.

Λώτ, ὁ (לוֹט a לוּט), abscondidit, operuit, vir a probitate laudatus, filius Haran, fratris Abraami (Gen. 11, 31. 13, 1 seq. 14, 12 seq. Deut. 2, 9.), Luc. 17, 28. seq. 2 Petr. 2, 7.

M.

Μάαθ, ὁ (a מָעַט, parvus fuit), Maath, unus e maioribus Christi, Luc. 3, 26.

Μαγδαλά, ἡ, Magdala, castellum haud procul a Gamala et Capernaum in regione Gadarenorum ad littus occidentale maris Galilaei situm, hebr. מִגְדָּל, chald. מִגְדְּלָא, Matth. 15, 39. (sed Marc. 8, 10. *Δαλμανουθά*, q. v. in textu Matth. scriptura variat: *Μαγδαλά, Μαγεδάν, Μαγαδάν*.) Hinc voc. seq.

Μαγδαληνή, ῆς, ἡ, Magdalena, Magdala oriunda, Matth. 27, 56. 61. (Marc. 15, 40. 47.) 28, 1. (Marc. 16, 1. Luc. 24, 10.) Luc. 8, 2. Joh. 19, 25. 20, 1. 18.

Μαγεία, ας, ἡ, magia; — plur., praestigiae, Act. 8, 11.

Μαγεύω, f. *σω*, (v. *μάγος*) magus sum, magicas artes exerceo, Act. 8, 9.

Μάγος, ου, ὁ, **a.**, nomen, quo Persae et Medae suos appellabant sapientes et sacerdotes, quorum religionem constat in ignis cultu, scientiam in *ἀστρολογίᾳ* et *ὀνειρολογίᾳ* versatam esse (cf. Dan. 1, 20. 2, 2. 10. 27. 4, 3. 5. 7. 8. — v. Xen. Cyr. 4, 5, 16. 6, 6. Aelian. V. H. 2, 17. 4, 20. Strab. 1, p. 43. 15, p. 1045. Diog. Laërt. 1. sect. 1—9. Plin. H. N. 24, 29. 29, 3. Cic. de Divinat. 1, 23. (Erant regibus a consiliis iisque aderant etiam in castris. Justin. 12, 13, 4. vel 5. Curt. 5, 1.), Matth. 2, 1. 7. — Exercebant magi etiam artem medicam, incantationibus utentes ac formulis praestigiosis. Unde magus (et magia) etiam malo sensu dici solebat iam antiquissimis temporibus. — Denotat hoc nomen **b.**, praestigiatorem, incantatorem, veneficum (*φαρμακευτήν*), Act. 13, 6. 8.

Μαγώγ, ὁ, Magog, hebr. מָגוֹג (Gen. 10, 2.), videtur esse nomen prop. collectivum atque ut ap. Graecos Scytharum nomen, gentes comprehendere septentrionales (Jos. Ant. 1, 6, 1.), Apoc. 20, 8. v. *Γώγ*.

Μαδιάν s. *Μαδιάμ*, ἡ, (hebr. מִדְיָן) Madian s. Madiam, nomen propr. urbis et regionis in Arabia Petraea ad mare rubrum sitae (Jos. Ant. 2, 11, 1.) derivatum a Midian, filio Abraami et Keturae (Gen. 25, 1. 2.), Act. 7, 29.

Μαθητεύω, f. σω, (a μαθητής, q. v.) **a.**, τινί, discipulus sum alicuius, alicuius praecepta et doctrinam sequor, Matth. 27. 57. (cf. Joh. 19, 38.) — **b.**, transit. (ut βασιλεύειν, 1 Reg. 1, 43.), discipulum facio, edoceo, instituo; — τινά, aliquem, Matth. 28, 19. Act. 14, 21. — pass., εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρ., Matth. 13, 52.

Μαθητής, οῦ, ὁ, (a v. μήθω = μανθάνω, perf. p.) discipulus, Matth. 10, 24. et Luc. 6, 40. (ex adverso ponitur διδάσκαλος.) — τινός, qui alicuius sequitur disciplinam, Matth. 9, 14. 22, 16. — Marc. 2, 18. (Luc. 5, 33.) Joh. 3, 25. 9, 28. — Jesu, cuius commemorantur discipuli duodecim, Matth. 5, 1. 9, 14. (Marc. 2, 18. Luc. 5, 33.) 10, 1. 42. 11, 1. Marc. 8, 27. Luc. 8, 9. 9, 1. Joh. 3, 22. — et praeter illos alii: Joh. 6, 66. 7, 3. 19, 38. — apud Lucam septuaginta, Luc. 10, 1. 17. 23. 19, 37. — οἱ μαθηταί, qui fide apostolis habita Jesum Messiam profitentur, Christiani, Act. 6, 1. 2. 11, 26. 21, 16. (τῶν μαθητ. scil. τινές.) — ἐστί (τις) μοι μαθητής (i. q. μοὶ μαθητεύων, h. e. qui meam doctrinam sequitur, Joh. 13, 35. 15, 8.

Μαθήτρια, ας, ἡ, (a masc. μαθητήρ = μαθητής; cf. ψάλτης, ψάλτρια) discipula, i. e. Christiana, Act. 9, 26. (Diog. Laërt. 4, 2. 8, 42.)

Μαθουσάλα, ὁ, (מְתוּשֶׁלַח) Methusala, fil. Enochi, Luc. 3, 37.

Μαϊνάν, ὁ, Mainan, vir quidam in genealogia Christi commemoratus, Luc. 3, 31.

Μαίνομαι, f. μανοῦμαι, insanio, furo; dicitur μαίνεσθαι, qui ita loquitur, ut non videatur mentis compos esse, 1 Cor. 14, 23. Act. 12, 15. 26, 24. 25. (oppon. σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγεσθαι) Joh. 10, 20. (adiung. δαιμόνιον ἔχειν.)

Μακαρίζω, f. ίσω, att. ιῶ, (ab adi. μακάριος, q. v.) — τινά, felicem praedico aliquem, Luc. 1, 48. (Gen. 30, 13.) Jac. 5, 11. (Xen. Mem. 1, 6, 9. — οἱ ὁ Job. 29, 11. Cant. 6, 8.)

Μακάριος, ία, ον, (poët.: μάκαρ. Femin. etiam substantive dicitur: felicitas) beatus, felix; **a.**, adiect. nomini, v. c. Dei, 1 Tim. 1, 11. 6, 15. — nomini rei, ἐλπίς, Tit. 2, 13. — **b.**, praedicat., 1 Petr. 3, 14. 4, 14. — ἡγοῦμαί τινα μακ., Act. 26, 2. — μακάρ. ἔν τινι, Jac. 1, 25. — in formula gratulantium addi ratio solet, ob quam quis felix praedicandus sit, μακάριος ὁ — (hebr. אַשְׁרֵי פ׳, Ps. 1, 1. Deut. 33, 29. al.) felix praedicandus, o felicem eum, qui etc., Matth. 5, 3—11. Luc. 6, 20—22. Joh. 20, 29. Apoc. 1, 3. 16, 15. 19, 9. — Luc. 1, 45. 10, 23. 11, 27. 28. Apoc. 14, 13. — μακάριος, seq. ὅς cum verbo fin., Matth. 11, 6. Luc. 7, 23. — Luc. 12, 37. 43. 14, 15. 23, 29. Rom. 4, 7. 8. Jac. 1, 12. — μακάριος — ὅτι, Matth. 16, 17. 13, 18. (sed Luc.

10, 23. pro ὅτι βλέπουσιν: οἱ βλέποντες) Luc. 14, 14. — seq. ἐάν, Joh. 13, 17. 1 Cor. 7, 40. (εἰ: etsi, 1 Petr. 3, 14. 4, 14.) — iunct. c. μᾶλλον pro μακαριώτερον, beatius, Act. 20, 35. (putant h. l. reddi dictum Jesu ἄγραφον.)

Μακαρισμός, οῦ, ὁ, felicitatis praedicatio; λέγει (eloquitur) τὸν μακ., Rom. 4, 6. — v. 9. (οὗτος, haec praedicationis verba.) — τίς οὖν ἦν ὁ μακ. ὑμῶν! heu quantae tum erant vestrae congratulationes! Gal. 4, 15.

Μακεδονία, ας, ἡ, apud Graecos etiam *Μακέτις* scil. γῆ, Macedonia (regio ad meridiem Thessaliae et Epiro, ad orientem Thraciae et mari Aegaeo, ad occidentem Illyriae, ad septentrionem Dardaniae et Moesiae opposita. Habet metropolim Philippos, fama celebratum fluvium Strymonem, montes altos Olympum et Athum. Apostolorum tempore omnis Graecia in Achaiam et Macedoniam divisa erat, v. Ἀχαΐα), Act. 16, 9. 10. 12. 18, 5. 19, 21. 22. 20, 1. 3. Rom. 15, 26. 1 Cor. 16, 5. al.

Μακεδών, όνος, ὁ, Macedo, Act. 16, 9. 19, 20. 27, 2. 2 Cor. 9, 4.

Μάκελλον, ου, τό, lat. macellum, locus ubi veneunt carnes et caetera, quae ad victum pertinent, i. q. κρεωπώλιον, ὀψοπώλιον, Fleischmarkt, Fleischbank, 1 Cor. 10, 25.

Μακράν, adv., (a μακρός, acc. femin.) procul, longe (oppon. ἐγγύς, Eph. 2, 13. 17.); **a.**, absol., ἀπέχω, Luc. 15, 20. — weit hin: ἐξαποστελῶ σε, Act. 22, 21. — **b.**, add. ἀπό τινος (ἀπέχω), Luc. 7, 6. (μακρὰν εἰμί) Matth. 8, 30. Joh. 21, 8. — trop., Marc. 12, 34. (prope abes a regno divino, i. e. si id, quod dixisti, tibi agendum praescripseris, certissime olim particeps futurus es felicitatis aeternae.) Act. 17, 27. (ab unoquoque sine alta rerum perscrutatione numen eius cognosci potest.) — οἱ ποτὲ ὄντες μακράν (oppon. οἱ ἐγγύς, proprie, v. c. Jes. 57, 19. — trop., de paganis, quibus nulla cum Deo fidei, cultus ac spei coniunctio erat), Eph. 2, 13. i. q. οἱ μακράν, v. 17. — **c.**, οἱ εἰς μακράν, gentes remotissimae, Act. 2, 39.

Μακρόθεν, adv., (ab adi. μακρός) syllaba θεν nominibus adi. et subst. ab antiquioribus in sermone pedestri rarissime additur, cf. παιδιόθεν), e longinquo, procul; Marc. 8, 3. (ἥκω) 11, 13. (ἰδεῖν τι) Luc. 18, 13. et 23, 49. (ἑστηκέναι) 22, 54. (ἀκολουθεῖν) — οἱ ὁ Ps. 37, 12. — praefixa praepos. ἀπό, Matth. 26, 58. (Marc. 14, 54.) 27, 55. (Marc. 15, 40.) Marc. 5, 6. Luc. 16, 23. Apoc. 18, 10. 15. 17. — cf. Hom. Il. 8, 365. Od. 11, 18.

Μακροθυμέω (ῶ), f. ήσω, (a μακρόθυμος, compos. ex μακρός et θυμός, animus) **1.**, longanimis sum; ultionem differo, 1 Cor. 13, 4. — οἱ ὁ Prov. 19, 41. — εἴς τινα, adversus, erga aliquem, 2 Petr. 3, 9. (explicatur verbis adiectis.) — πρός τινα, 1 Thess. 5, 14. — ἐπί τινι, Matth. 18, 26. et 29. (lenis erga me spem bonam *in me* positam habeas; v. infr. sub n. 2.) Luc. 18, 7. (videtur leg. καὶ μακροθυμήσει ἐπ' αὐτοῖς; et supra eos [in coelis] ultionem tardabit?) — **2.**, patienter exspecto, absol., Hebr. 6, 15. Jac. 5, 8. — ἕως τινός, ibid. v. 7. et ἕως ἄν seq. coni. et ibid. addito: ἐπί τινι (καρπῷ, patienter supra eum exspectans).

Μακροθυμία, ας, ἡ, (a μακρόθυμος) longanimitas, i. e. **a.**, lenitas eius, qui poenas differt, qui iniuriam sibi illatam non ulciscitur, vitia leniter castigat, Rom. 2, 4. 9, 22. (φέρειν τινὰ ἐν μ.) 2 Cor. 6, 6. Gal. 5, 22. Eph.

4, 2. Col. 3, 12. 1 Tim. 1, 16. 2 Tim. 3, 10. 4, 2. 1 Petr. 3, 20. 2 Petr. 3, 15. Jac. 5, 10. — *οἱ ὁ* Prov. 25, 15. Jerem. 15, 15. — **b.**, eius, qui mala patienter fert, patientia, Col. 1, 11. (iunct. c. *ὑπομονῇ*) 2 Tim. 3, 10. — **c.**, eius, qui animo tranquillo aliquid exspectat, Hebr. 6, 12.

Μακροθύμως, adv., (ab adi. *μακρόθυμος*) patienter, Act. 26, 3.

Μακρός, *ά*, *όν*, longus; **a.**, de loco: romotus, dissitus, longinquus; — *χώρα*, Luc. 15, 13. 19, 12. — *οἱ ὁ* 1 Chron. 17, 17. — **b.**, de tempore: longus, diu durans; — *μακρὰ προσεύχομαι*, longas preces fundo, Matth. 23, 13. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. — Jos. Ant. 6, 10. *μακρὰ ἠσπάζοντο τὰ δεδακρυμένα*.

Μακροχρόνιος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (ex *μακρός* et *χρόνος*) longaevus, vitae diuturnae, Eph. 6, 3. (*οἱ ὁ* Ex. 20, 12. Deut. 5, 16.)

Μαλακία, *ας*, *ἡ*, (a *μαλακός*, q. v.) 1., propr., mollities. — 2., in N. T. ut *ἀσθένεια*, *ἀῤῥωστία*, infirmitas, languor corporis, aegritudo (*οἱ ὁ* Deut. 7, 15. Jes. 28, 9. al.), Matth. 10, 1. Associatur voc. *νόσος*, Matth. 4, 23. 9, 35. — *οἱ ὁ* 2 Chron. 24, 25. (ita *μαλακίζεσθαι* dic. de morbo loborantibus tum viris tum feminis, i. q. *μαλακῶς ἔχειν*.)

Μαλακός, *ή*, *όν*, mollis (oppon. *σκληρός*, durus, et *τραχύς*, asper); tactu mollis; — *τὰ μαλακά*, vestes molles (v. *λευκός*), Matth. 11, 8. Luc. 7, 25. — Hom. Od. 1, 437. — metaph. et sensu malo: effeminatus (de cinaedo, homine, qui corpus exponit ad scortandum), 1 Cor. 6, 9.

Μαλαλεήλ s. *Μαλελεήλ* (ex מַהֲלַלְ, laudans et אֵל Deus), Malaleel, fil. Cainani, Luc. 3, 37.

Μάλιστα, neutr. plur. superlat. a *μάλα* (ap. Graec. subinde: *ἐς τὰ μάλιστα*), adv., maxime, potissimum, in primis, Act. 20, 38. 25, 26. Phil. 4, 22. 2 Tim. 4, 13. — praesertim, Gal. 6, 10. 1 Tim. 4, 10. 5, 8. 17. Tit. 1, 10. Philem. v. 16. 2 Petr. 2, 10. Act. 26, 3. (acc. absol. verte: praesertim cum gnarus sis omnium etc.)

Μᾶλλον, (comparat. voc. *μάλα*) adv., **a.**, magis, Luc. 5, 15. Joh. 5, 18. 19, 8. Act. 5, 14. 9, 22. 22, 2. 2 Cor. 7, 7. Phil. 3, 4. 1 Thess. 4, 1. 10. 2 Petr. 1, 10. — additur *πολλῷ*, Marc. 10, 48. (Luc. 18, 39.) — adiunctum legitur comparativis: Marc. 7, 36. 14, 31. 2 Cor. 7, 13. 12, 9. adde Matth. 6, 26. (*διαφέρειν τινός*.) — *μᾶλλον καὶ μᾶλλον*, magis magisque, Phil. 1, 9. — sequitur *ἤ*, quam, et *τὸ μᾶλλον* aut verbis additum est, ut Matth. 18, 13. Joh. 3, 19. 12, 43. Act. 4, 19. et 5, 29. — aut adiectivis, quibus adiunctum periphrasin facit comparativi, v. c. *μακάριον*, Act. 20, 35. (pro *μακαριώτερον*) 1 Cor. 9, 15. Gal. 4, 27. (ex hebr. רַבִּים מִן, Jes. 54, 1.) — aut denique comparativo, Phil. 1, 23. — interdum *μᾶλλον* ante *ἤ* omissum est, Matth. 18, 8. 9. Marc. 9, 43. 45. 47. Luc. 15, 7. 17, 2. 1 Cor. 14, 19. — construitur c. genitivo, v. c. *πάντων ὑμῶν μᾶλλον*, magis, quam vos omnes, 1 Cor. 14, 18. (Xen. Mem. 3, 12, 1.)

b., *potius*, eher, vielmehr, *α.*, in conclusione a minori ad maius aut a maiori ad minus; addit. *πολλῷ*, Matth. 6, 30. Rom. 5, 9. 10. 15. 17. 1 Cor. 12, 22. 2 Cor. 3, 9. 11. Phil. 1, 23. 2, 12. Hebr. 12, 9. — *πόσῳ*, Matth. 7, 11. (Luc.

11, 13.) 10, 25. Luc. 12, 28. Rom. 11, 12. 24. Philem. v. 16. Hebr. 9, 14. — *τοσούτῳ* . . seq. *ὅσῳ*, Hebr. 10, 25. — *β.*, *opponitur* alteri, idque tollit, Philem. v. 9. — praecedente sententia negativa aut prohibitiva, Matth. 10, 6. 28. (Luc. 10, 20.) 25, 9. Marc. 5, 26. Rom. 14, 13. (*ἀλλὰ — μᾶλλον*) Eph. 4, 28. 5, 11. 1 Tim. 6, 2. Hebr. 12, 13. — *οὐ μᾶλλον*, 1 Cor. 9, 12. — *οὐχὶ μᾶλλον*, nonne potius? 1 Cor. 5, 2. 6, 7. — *πῶς οὐχὶ μᾶλλον*, 2 Cor. 3, 8. — id, cui opponitur et quod tollitur, e contextu cognoscendum est, Marc. 15, 11. (suppl. *ἢ τὸν Ἰησοῦν*) Phil. 1, 12. (sens.: tantum abest, ut e vinculis meis damnum afferatur doctrinae de Christo, ut inde incrementa capiat numero discentium aucto.) — in correctione: *μᾶλλον δέ*, immo potius, Rom. 8, 34. Gal. 4, 9. (Xen. Cyr. 5, 4, 49. Aelian. V. H. 2, 13.) — subint. *μᾶλλον* et hoc ad *ἤ* ita se habet, ut affirmatio ad negationem, Luc. 18, 14. (pro *ἢ γάρ* leg. *ἤπερ*. Sens.: is, qui absolutus discederet, hic potius erat, quam ille, i. e. hic erat, non ille.) — 2 Cor. 12, 9. — *γ.*, *θέλω μᾶλλον* et *εὐδοκῶ μᾶλλον*, lat. malo, 1 Cor. 14, 5. 2 Cor. 5, 8. (*βούλομαι μᾶλλον*, Xen. Cyr. 1, 1, 1.) — *ζηλοῦν*, 1 Cor. 14, 1. (*μᾶλλον*, suppl. *ζηλοῦτε*.) — *σπουδάζω*, 2 Petr. 1, 10. — *χρῶμαι*, 1 Cor. 7, 21.

Μάλχος, *ου*, *ὁ*, (מַלּוּךְ, Nehem. 10, 4. 27. 12, 2.) famulus quidam summi Pontificis, Joh. 18, 10.

Μάμμη, *ης*, *ἡ*, in scriptis antiquiorum Graecorum: mater (vox puerulorum ad matrem, s. sonus, quem edunt infantes, lac maternum aliumve cibum expetentes). — Recentioribus est i. q. *τήθη*, avia (sic ap. Joseph., Plutarch., Appian., Herodian.), 2 Tim. 1, 5.

Μαμωνᾶς, s. *μαμμωνᾶς*, *ᾶ*, *ὁ*, Mamonas (chald. מָאמוֹנָא, hebr. מָמוֹן — cf. Ps. 37, 3. ubi *οἱ ὁ πλοῦτον* verterunt), nomen idoli Syrorum et Poenorum, divitiarum praesidis, i. q. Pluto Graecorum, divitiae, Matth. 6, 24. Luc. 16, 13. cf. Phil. 3, 19. Luc. 16, 9.

Μαναήν, *ὁ*, (מְנַחֵם, consolator) Manahen, propheta quidam eccles. Antioch., Act. 13, 1.

Μανασσῆς, *ῆ*, *ὁ*, (מְנַשֶּׁה, oblivisci faciens) Manasses, 1., fil. Josephi primogenitus (Gen. 41, 51.), Apoc. 7, 6. — **2.**, filius Ezechiae, regis Judae (4 Reg. 21, 1.) Matth. 1, 10.

Μανθάνω (forma producta verbi *μήθω*), aor. 2. *ἔμαθον*, f. *μαθήσομαι*, perf. *μεμάθηκα*, disco, 1 Tim. 2, 11. 2 Tim. 3, 7. — scientia augeor, 1 Cor. 14, 31. — *τί*, Rom. 16, 17. 1 Cor. 14, 35. Phil. 4, 9. Apoc. 14, 3. 2 Tim. 3, 14. (*ἐν οἷς*, i. e. *ἐν τούτοις*, *ἅ*.) — suppl. *αὐτά*, Joh. 7, 15. — *τινά*: *Χριστόν*, Eph. 4, 20. (ad hoc non instituti estis, cum Christi cognitione imbueremini.) — *ἀπό τινος*, (gen. rei), ab aliqua re, (h. e. id, quod cognoscendum est, ab aliquo quasi abstrahere), Matth. 24, 32. Marc. 13, 28. Hebr. 5, 8, (h. l. obedientiam discere ex aliquo.) — gen. pers., Gal. 3, 2. (*ἀφ' ὑμῶν*, de fonte et origine cognitionis) Col. 1, 7. (*ἔκ τινος*. Xen. Oec. 13, 6.) Matth. 11, 29. — *παρά τινος* (gen. pers.), 2 Tim. 3, 14. (*παρά τινος*, i. e. quo docente.) — *ἔν τινι* (dat. pers.), in aliquo, i. e. alicuius exemplo, 1 Cor. 4, 6. — seq. *ὅτι*, audio, comperio, Act. 23, 27. — seq. inf., disco (usu, ut sciam hoc illudve

facere), 1 Tim. 5, 4. Tit. 3, 14. Phil. 4, 11. (Xen. Cyr. 1, 6, 6.) — addito adiect. praedicati, loco infinitivi: μανθάνω ἀργός, ich lerne als — desidiam disco, 1 Tim. 5, 13. (discunt desidiam, dum obeunt domos.) — seq. interrog. indir., Matth. 9, 13. — cum emphasi: ἔμαθον, didici, ita ut perceperim, cognovi, Joh. 6, 45.

Μανία, ας, ἡ, (a μαίνομαι, furo) insania, furor, Act. 26, 24. (εἰς μανίαν περιτρέπειν τινά.) — Xen. Mem. 3, 9, 5.

Μάννα, τό, nomen indeclinabile (hebr. מָן et οἱ ό· μάν, τό, Ex. 16, 14. 31. Derivatur h. l. vox a particula interrogat. מָן, quid? At מָן non est vox hebraica, sed syriaca), manna, humor roscidus; — in Arabia aliisque terris orientalibus culusvis anni mensibus Julio et Augusto nascitur, antę solis ortum maxime post nebulam e foliis quarundam arborum exsudans et nobilissimum quidem genus, Tarengabina s. Terendschubil dici solitum, edit arbor apud Linnaeum Hedysarum Alhagi, vernacule Süssdorn, Kameeldorn appellata. Arborum ramis inhaerentem et in grana pellucida coagulatum liquorem Istarum terrarum incolae ante solis occasum excutere eumque collectum ad condiendos cibos, ut nostrates saccharum, adhibere solent. Manna, quod Israëlitis alimento fuit, ex aethere delapsum erat roris Instar. Hinc idem ἄρτος ἀπ' οὐρανοῦ dictus Ps. 104, 40. Sap. 16, 20. (ἀγγέλων τροφή) Joh. 6, 31. Hebr. 9, 4. — in orat. symbolica Apoc. 2, 17.

Μαντεύομαι, f. εύσομαι, (a voc. μάντις, vates) vatem ago, oraculum edo, vaticinor, Act. 16, 16. (Aelian. V. H. 1, 29. — οἱ ό Deut. 18, 10. 1 Sam. 28, 8. Mich. 3, 11.)

Μαραίνω, f. ανῶ, f. 1. p. μαρανθήσομαι, marcescere facio, aridum reddo; — pass., marcesco, flaccesco (Sap. 2, 8. de rosis; et οἱ ό Job. 15, 30.); trop., tabesco (τῷ λιμῷ, Jos. de B. J. 6, 5, 1.), Jac. 1, 11. (μαρανθήσεται, scil. ut gramen, v. 10.)

Μαραναθά, verba syrochald. מָרַנָא אֲתָה, i. e. dominus noster venit s. venturus est (scil. ad iudicium, cf. Apoc. 22, 20. — Hesych.: μαραναθά· ὁ κύριος ἦλθεν, ἢ εἶδον τὸν κύριον), 1 Cor. 16, 22.

Μαργαρίτης, ου, ὁ, (scil. λίθος; cf. voc. ὁ ἀργυρίτης, ἀλαβαστρίτης, πυρίτης, ἀνθρακίτης) margarita, unio, Matth. 13, 46. — pl., 13, 45. 2 Tim. 2, 9. — Apoc. 17, 4. 18, 16. 21, 21. — in locutione gnomica: Matth. 7, 6. (Sens.: nolite doctrinam vestram obtrudere hominibus, quorum mens ad verum torpet.)

Μάρθα, ας, ἡ, (chald. מַרְתָא, domina) Martha, soror Lazari Bethaniensis, Luc. 10, 38 seq. Joh. 11, 1. 5. 19—39. 12, 2.

Μαριάμ, s. *Μαρία*, ας, ἡ, (מִרְיָם, amara, Ruth. 1, 20.) Maria 1., beat. Virgo, mater Christi, Matth. 1, 16. 18. 2, 11. Marc. 6, 3. Luc. 1, 41. Act. 1, 14. (his in locis nomen scriptum est *Μαρία*, in sequentibus vero *Μαριάμ*: Matth. 1, 20. 13, 55. Luc. 1, 27. 30—56. 2, 5. 16. 19. 34.) — 2., Maria Magdalena (e vico Magdala oriunda), Matth. 27, 56. 61. (Marc. 15, 40. 47.) 28, 1. Marc.

16, 1. 9. Luc. 8, 2. 24, 10. Joh. 19, 25. 20, 1—18. — **3.**, mater Jacobi et Josis, Matth. 27, 56. 61. 28, 1. Marc. 15, 40. 47. Luc. 24, 10. — **4.**, soror, Lazari et Marthae, Luc. 10, 39. 42. (7, 37?) Joh. 11, 1—45. 12, 3. — **5.**, uxor Cleopae, Joh. 19, 25. — **6.**, mater Joannis Marci, Act. 12, 12. — **7.**, mulier quaedam Christ., Rom. 16, 6.

Μάρκος, ου, ὁ, Marcus (v. *Ἰωάννης*, n. 4.), Act. 12, 12. 25. (13, 5.) 15, 37. Col. 4, 10. 2 Tim. 4, 11. Philem. v. 24. 1 Petr. 5, 13. — auctor secundi evangelii. Tradiderunt antiqui scriptores Marcum Romae Petro adfuisse hermeneuten; hinc abiisse eum Alexandriam, atque hic post aliquod temporis intervallum ab hominibus gentilibus supplicio affectum esse.

Μάρμαρος, ου, ὁ, ἡ, (scil. *λίθος*, i. q. *λευκός*, a *μαρμαίρω*, splendeo, mico, Jos. Ant. 19, 8, 2.) marmor (Pliu. H. N. 35, 2.), Apoc. 18, 12. (ὁ *μάρμαρος*, Epist. Jerem. v. 1. — *μαρμαρινός*, marmoreus, Cant. 5, 15.)

Μάρτυρ, ος, ὁ, v. *μάρτυς*. Hinc verb. seq.

Μαρτυρέω (ῶ), f. *ήσω*, **1.**, testis sum, testor, i. e. me vidisse, audivisse aliquid vel expertum scire affirmo; ***a.***, absol., testimonium edo (non retineo), Joh. 15, 27. Act. 26, 5. — add. *λέγων* cum orat. dir., Joh. 1, 32. 4, 39. — *μαρτυρῶ*, mediae orationi intersertum, 2 Cor. 8, 3. — testimonio comprobo, 1 Joh. 5, 6. (*ὅτι*, quandoquidem, ut Joh. 15, 27.) v. 7. — *μαρτυρεῖν* dicitur Jesus id, quod ipsi vere accidit, praedicens, Joh. 13, 21. cf. 4, 44. — Deus, qui aliquid ita esse (scil. ita, ut auctor docet) ipse professus est, Hebr. 7, 17. vel significavit, 11, 4. — ***b.***, constr., *α.*, *περί τινος*, gen. pers., testimonium edo de aliquo, Joh. 1, 7. 8. (coll. v. 15. 32.) 2, 25. 5, 31. 32. 37. 39. 8, 13. 14. 18. 10, 25. 15, 26. — 1 Joh. 5, 9. 10. — gen. rei, *περὶ τούτων*, Joh. 21, 24. — *μαρτυρῶ περὶ τοῦ κακοῦ*, sc. proferens argumenta, quibus *τὸ κακόν* demonstretur, Joh. 18, 23. — *β.*, *τί*, testor aliquid; — *ὃ ἑώρακα*, Joh. 3, 11. 32. — 5, 32. 19, 35. 22, 10. Act. 26, 22. 1 Joh. 1, 2. 1 Tim. 6, 13. — Apoc. 1, 2. 22, 20. — pass., Rom. 3, 21. (Jes. 46, 13. Habac. 2, 4.) — *τινά*, — pass., Hebr. 11, 4. — seq. infin. v. 5. — *γ.*, seq. *ὅτι*, Joh. 1, 34. (*μεμαρτύρηκα*, scil. iis, qui post hoc *φαινόμενον* ad baptismum accesserant.) 1 Joh. 4, 14. — interseritur *περί* c. gen., Joh. 5, 36. 7, 7. — pass., *μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ*, quem vivere testimonio constat, Hebr. 7, 8. — *κατά τινος* (de aliquo), *ὅτι*, 1 Cor. 15, 15. — *δ.*, *τινί*, dat. rei (dat. commodi): *τῇ ἀληθείᾳ*, veritati testimonium addere, Joh. 5, 33. 18, 37. — *σοῦ τῇ ἀληθείᾳ*, verae religioni, quam tu tenes, 3 Joh. v. 3. 6. — *τῷ λόγῳ*, Act. 14, 3. — Luc. 11, 48. (operibus patrum vestrorum testimonium adiungitis, quo ea esse patrata a patribus vestris constet.) — *τινί* dat. pers., alicui testor id, quod me testari de se vult (*τινὶ ὅτι*), Matth. 23, 31. Joh. 3, 28. Rom. 10, 2. Gal. 4, 15. Col. 4, 13. (in his loc. sequitur *ὅτι* cum verbis ad eum ipsum, cui testimonium datur, referendis.) — *ἡμῖν*, nobis, quos interest scire, Hebr. 10, 15. (nobis confirmat.) — *τινί*, testimonium edo in gratiam alicuius, quo commendetur, Act. 15, 8. — *τινὶ ἐνώπιόν τινος*, 3 Joh. v. 6. — *τινὶ καθώς*, cett., 3 Joh. v. 3. — *τινί τι*, 1 Joh. 1, 2. — *τινί τι ἐπί τινι* (haec de coetibus constituta), Apoc. 22, 16. — sequitur acc. c. inf., sed interserto dat. *τινί* (in alic. honorem), Act. 10, 43. — *ε.*, Notanda constructio praegnans: *σὲ δεῖ εἰς Ῥώμην*

μαρτυρεῖν, scil. *ἐλθόντα*, sive sic ut *μαρτυρεῖν* involvat perlationem testimonii, Act. 23, 11.

2., cum emphasi: testimonium laudis dico; **a.**, *τινί*, Luc. 4, 22. — *ἐπί τινι*, propter aliquid, Hebr. 11, 4. — *μεμαρτύρηταί τινι ὑπό τινος*, 3 Joh. v. 12. — **b.**, pass., *μαρτυροῦμαι*, testimonio honorifico ornor, Act. 6, 3. — *ἔν τινι*, ab aliqua re, laudor, 1 Tim. 5, 10. Hebr. 11, 2. — *ἐμαρτυρήθην διά τινος*, testimonium honorificum nactus sum per aliquid, Hebr. 11, 39. — *μαρτυροῦμαι ὑπό τινος*, testimonio honorifico ornor ab aliquo, Act. 10, 22. 16, 2. 22, 12.

3., med., testificor, Act. 26, 22. — obtestor, 1 Thess. 2, 12. — i. q. *διαμαρτύρομαι*.

Μαρτυρία, *ας*, *ἡ*, (a voc. *μάρτυρ*, unde adi. *μαρτύριος*) testatio, testimonium; **a.**, de testimonio coram iudice, Luc. 22, 71. — plur., Marc. 14, 56. — *ἡ μαρτυρία τινός*, Joh. 8, 17. (Deut. 19, 15.) Marc. 14, 59. — *ζητεῖν μαρτ. κατά τινος* (adversus aliquem, Marc. 14, 55. — **b.**, sensu historico, universe: testimonium eius, qui aliquid se vidisse vel audivisse asserit, aut id proloquitur, quod verum esse experientia edoctus scit: *ἡ μαρτ. τινός*, Joh. 5, 31. 8, 13. 14. 19, 35. 21, 24. Tit. 1, 13. — speciat. in caussa Christi; *α.*, professio testium fidem illis factis et eventis faciens, e quibus Jesum a Deo ad homines missum esse cognosci possit, pr. de testimonio Joannis baptistae, Joh. 1, 7. 19. (coll. v. 27. 32. 34. 5, 33. 36. (pro: *μαρτυρίαν μείζω τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἰωάννου*.) — Pauli, Act. 22, 18. (*ἡ μαρτ. περὶ τοῦ Χριστοῦ*, coll. v. 6—13. 26, 13—18.) — Joannis apostoli, Apoc. 1, 2. 9. (*ἡ μαρτ. Ἰησοῦ Χριστοῦ*, videtur esse gen. obi.: testimonium, quo comprobatur, Jesum esse Messiam, propter voc.: *μαρτυρεῖν μαρτυρ*. Reliqui cultores Christi ab apostolis instituti, dicuntur *ἔχειν* (tenere) *τὴν μαρτυρίαν*, Apoc. 6, 9. (*διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ*, cf. 1, 2. v. *μαρτυρέω*) 12, 11. 17. 20, 4. — quamquam *ἡ μαρτυρία τ. Ἰησοῦ* aliter explicatur c. 19, 10. — impropr., de testimonio Dei exhibito, tum per dotes facultatesque, quibus Jesum instruxit, tum per mandata, quae ei dedit exsequenda, Joh. 5, 32. 36. 1 Joh. 5, 9—11. — Jesus ipse de rebus div. exponens dicitur testari, quae viderit audiveritque, Joh. 3, 11. — testis Dei, i. e. qui oracula Dei pronuntiat, Apoc. 11, 7. (Zach. 4, 14.) — Nota phrases: *τὴν μαρτυρίαν ἔχειν*, i. e. testim. habere, Joh. 5, 36. Apoc. 19, 10. — tenere, Apoc. 6, 9. 12, 17. — *ἔχειν ἐν ἑαυτῷ*, 1 Joh. 5, 10. — *λαμβάνειν τὴν μαρτ. τινός*, 1 Joh. 5, 9. — *λαμβ. παρά τινος*, Joh. 5, 34. — *ἡ μαρτ. ἐστὶν ἀληθής*, Joh. 5, 31. 32. 8, 13. 14. 21, 24. Tit. 1, 13. (3 Joh. v. 12.) — **c.**, de testimonio probitatis, 3 Joh. v. 12. — *καλὴν ἔχειν ἀπό τινος*, 1 Tim. 3, 7. — *μαρτυρίαν μαρτυρεῖν περί τινος*, Joh. 5, 32. 1 Joh. 5, 9. 10.

Μαρτύριον, *ίου*, *τό*, testimonium; *ἀποδιδόναι*, Act. 4, 33. — *τὸ μ. τινος*, testimonium, quod quis edit, 1 Cor. 2, 1. 2 Cor. 1, 12. 2 Thess. 1, 10. — *τινός*, gen. obi. testim. de aliquo, 1 Cor. 1, 6. 2 Tim. 1, 8. Hebr. 3, 5. — *εἰς μαρτύριόν τινι*, ut testimon. habeat, Matth. 8, 4. (Marc. 1, 44. Luc. 5, 14.) 10, 18. (Marc. 13, 9. Luc. 21, 13.) Marc. 6, 11. (Luc. 9, 5. — *ἐπ' αὐτούς* iungend. cum *ἀποτινάξατε*, cf. Act. 13, 51.) — *καιροῖς ἰδίοις*, 1 Tim. 2, 6. (accus. apposit. ut esset eiusmodi testimonium, quod certae aetatis hominibus

exhiberetur.) — ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, Act. 7, 44. Apoc. 15, 5. (e versione τῶν ὁ Ex. 25, 22. 29, 42. 44. 30, 16. Hi enim voc. מוֹעֵד, i. e. συναγωγή, non a עֵד, convenit, sed a verbo עוּד, quod est testari, derivarunt.)

Μαρτύρομαι, (a μάρτυρ) **a.**, testem sumo aliquem; — subint. τὸν θεόν (Judith. 7, 28.), Deum contestor, scq. ὅτι, Act. 20, 26. Gal. 5, 3. — **b.**, obtestor, per Deum rogo, seq. acc. c. inf., Eph. 4, 17. (Polyb. 13, 8, 6.)

Μάρτυς, υρος, ὁ, ἡ, pl. μάρτυρες, dat. μάρτυσι, (forma Aeol. nominat. μάρτυρ in N. T. non legitur) *testis* **a.**, qui quae ipse vidit audivitque asseverat; — sensu forensi (cf. μαρτύριον); — pl., Matth. 18, 16. 26, 65. (Marc. 14, 63.) Act. 6, 13. 7, 58. 2 Cor. 13, 1. 1 Tim. 5, 19. Hebr. 10, 28. (Ex. 23, 1. Deut. 17, 6.) — sensu historico; testis alicuius rei, qui eam vidit, et se vidisse aut asseverat, aut certe asseverare potest, 1 Tim. 6, 12. Act. 10, 41. — τινός, gen. obi., Luc. 24, 48. Act. 1, 22. 2, 32. 3, 15. 5, 32. 10, 39. 26, 16. 1 Petr. 5, 1. — gen. possess., Act. 13, 31. (qui pro aliquo testimonium edit.) — μάρτυρα εἶναί τινι, testimonio rebus alicuius inservire, Act. 1, 8. 22, 15. — μάρτυρες Ἰησοῦ dicuntur specialim, qui suum testimonium vel morte sponte pro eo suscepta confirmarunt, Act. 22, 20. Apoc. 2, 13. 17, 6. — **b.**, testis esse dicitur, ad cuius testimonium provocatur. Sollennis est formula: μάρτυς μού ἐστιν ὁ θεός eorum, qui ad Deum omniscium provocant, Rom. 1, 9. Phil. 1, 8. (seq. ὡς.) 1 Thess. 2, 5. — 2 Cor. 1, 23. (μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλεῖν) 1 Thess. 2, 10. — **c.**, testis esse dic., qui suo exemplo confirmat aliquid, Hebr. 12, 1. (testes, fidei praestantiam confirmantes.) — **d.**, testes Dei, qui consiliorum Dei sunt fidi interpretes, Apoc. 11, 3. — in his Christus, Apoc. 1, 5. 3, 14. (ὁ μάρτυς ὁ πιστός, Ps. 88, 38.)

Μασσάομαι s. μασάομαι, f. ήσομαι, (lat.) mando, kauen (unde τὸ μάσσημα s. μάσημα, ἡ μάσσησις. Habent Graeci etiam verbum μάσσομαι, μάττω, depso, manibus comminuo et misceo, de pistoribus dici solitum; quae voces omnes a stirpe verbi μάω natae sunt); — τὰς γλώσσας, linguas frendere dentibus et mordere, Apoc. 16, 10.

Μαστιγόω (ῶ), f. ώσω, (a μάστιξ, q. v.) flagellis caedo; — τινά (i. q. μαστίζω), Matth. 10, 17. 20, 19. (scil. αὐτόν, Marc. 10, 34. Luc. 18, 33.) 23, 34. (ἐξ αὐτῶν, scil. τινάς, i. q. δέρω, Marc. 13, 9.) Joh. 19, 1. — Herodot. 3, 154. Aelian. V. H. 12, 62. Xen. Cyr. 1, 3, 18. — de Deo, ubi cum patre liberos castigante s. paedagogo comparatur, Hebr. 12, 6. (respondet in altero membro παιδεύειν. Cf. Jerem. 5, 3. Prov. 3, 12. Judith. 8, 27.)

Μαστίζω, f. ίξω, (etiam μαστιγέω, Herodot. 1, 114. forma poët. μαστίω; videtur descendere a μαστός, comminutus, zermalmt, gegerbt, quamquam hoc non occurrit. Conferri potest μάσθλη, ἱμάσθλη, gegerbtes Leder, Riemen, et δέρω, i. e. durchprügeln); — τινά, flagris caedo, flagellare, Act. 22, 25. (οἱ ὁ Num. 22, 25. — Sap. 5, 11.)

Μάστιξ, ιγος, ἡ, (a v. μαστίζω) flagrum, flagellum (etiam scutica, i. e. flagellum levius, quo paedagogi utebantur, hebr. שׁוֹט, cf. 1 Reg. 12, 11. Prov. 26, 3. Sirac. 28, 17.) — pl., Act. 22, 24. Hebr. 11, 36. — metaph. de morbis, corpus cruciantibus, eine Plage, Marc. 5, 29. 34. — plur., 3, 10. Luc. 7, 21.

Μαστός, οῦ, ὁ, (a μάσσω, depso, s. forsitan a μάω, hervorgedrängt) mamma, uber (οἱ ὁ Job. 3, 12. Cant. 1, 13. al.); — plur., mammillae (viri), Apoc. 1, 13. — ubera (feminarum), Luc. 11, 27. (θηλάζειν τοὺς μ.) 23, 79.

Ματαιολογία, ας, ἡ, (ab adi. ματαιολόγος) vaniloquentia, 1 Tim. 1, 6. (ἐξετράπησαν εἰς μ. — cf. Act. 26, 24.)

Ματαιολόγος, ου, ὁ, (ex μάταιος et adiect. verbali verbi λέγω) vaniloquus, vana, inepta proferens; — pl., Tit. 1, 10.

Μάταιος, αία, ον, et μάταιος, ὁ, ἡ, ον, τό, cf. ἀργός, αὐτόματος (Jac. 1, 26. Tit. 3, 9. a μάτη, v. μάτην), vanus; **a.**, de eo, quod non praestat id, quod iactat, iunct. c. ἀνωφελής, Tit. 3, 9. — opp. verus; ἡ θρησκεία, Jac. 1, 26. — ἡ πίστις, 1 Cor. 15, 17. — διαλογισμοί, 1 Cor. 3, 20. (Ps. 93, 11.) — **b.**, τὰ μάταια, res vanae, de diis gentilium eorumque cultu (hebr. הֶבֶל, Jer. 2, 5. et 10, 3. — יָלַךְ אַחֲרֵי הַהֶבֶל, πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν ματ., 2 Reg. 17, 15. cf. 1 Reg. 16, 13. — הֲבָלִים, μάταια, Jerem. 8, 19. — εἴδωλα, Deut. 32, 21. Jerem. 14, 22.), Act. 14, 15. Hinc ἀναστροφὴ ματαία (gentilium, qui vana sectantur), 1 Petr. 1, 18. Hinc voc. seq.

Ματαιότης, ητος, ἡ, vanitas; **a.**, id, cui nihil veri et idonei subest, 2 Petr. 2, 18. (φθέγγεσθαι ὑπέρογκα ματαιότητος, fastuosa vanitatis proferre.) — ἡ ματ. τοῦ νοός, mens, quae vana pro veris habet, Eph. 4, 17. (περιπατεῖν ἐν ματαιότητι τοῦ νοός, de gentilibus superstitiosis, v. supr. μάταιος.) — **b.**, fragilitas, id, quod nihil in se habet roboris, Rom. 8, 20. (i. q. ἡ φθορά, v. 21.) cf. Eccles. 1, 2. 14.

Ματαιόω, f. ώσω, (μάταιον reddo) — pass., ad vanitatem delabor, Rom. 1, 21. (וַיֶּהְבָּלוּ, 2 Reg. 17, 15. Jerem. 2, 5. v. supr. μάταιος.

Μάτην, (acc. voc. μάτη; — εἰς μάτην, apud Graec. i. q. εἰς κενόν) adv., frustra (cf. ἀκμήν, δωρεάν, λίαν), Matth. 15, 9. (Marc. 7, 7. — ex Jes. 29, 13. ubi οἱ ὁ pro וַתְּהִי legisse videntur וְתֹהוּ.)

Ματθαῖος, ου, ὁ, (מַתִּיָה, ex מַתָּן donum et יָהּ, donum Dei, i. q. Graec. Θεόδωρος) Matthaeus; Apostolus et Evangelista, olim vectigalium exactor; appellabatur Levi et fuit filius Alphaei; Matth. 9, 9. 10, 3. Marc. 2, 14. 3, 18. Luc. 5, 27. 6, 15. Act. 1, 13.

Ματθάν, ὁ, (מַתָּן donum) Matthan, Eleasaris cuiusdam filius, e posteris Serubabelis, Matth. 1, 15.

Ματθάτ, ὁ, (a נָתַן, dedit, ut nomina praecedentia) Matthat, **1.**, unus e maior. Christi, filius Levi, Luc. 3, 24. — **2.**, unus e proavis viri modo commemorati, filius Levi, Luc. 3, 29.

Ματθίας, α, ὁ, (v. Ματθαῖος) Matthias, apostolus, qui in locum Judae Iscarioth successit, Act. 1, 23. 26.

Ματταθά, ὁ, (a נָתַן, ut nomina superiora) Mattatha, fil. Nathanis, nepos Davidis, Luc. 3, 31.

Ματταθίας, ου, ὁ, (ab hebr. ut nomina praecedentia) Mattathias,

1., unus e maiorib. Christi, fil. Amosi, Luc. 3, 25. — 2., unus e proavis viri modo dicti, Luc. 3, 26.

Μάχαιρα, ας, ἡ, (cohaeret c. μάχη et lat. mactare; οἱ ό Gen. 22, 6. Jud. 19, 29. hoc voc. exprimunt hebr. מַאֲכֶלֶת et Jos. 5, 2. חֶרֶב) culter (aliquantum incurvatus), gladius (minor), ensis; instrumentum impetum facientium aut depellentium, Matth. 26, 51. (ἀποσπάω τὴν μ., Marc. 14, 47. — σπάω, Act. 16, 27. Joh. 18, 10. ἑλκύω) v. 52. (h. l. τὴν μ. ἀποστρέφω εἰς τ. τόπον αὐτῆς, i. q. βάλλω εἰς τ. θήκην, Joh. 18, 11. — Matth. 26, 52. (λαμβάνω et ἀπόλλυμαι ἐν μ.) Luc. 22, 36. 49. (πατάσσω ἐν μ.) Apoc. 6, 4. 13, 14. — ἐν μαχαίρᾳ (ut πατάσσω, ἀπόλλυμαι, in locis laud.; ita) ἀποκτείνω et ἀποκτείνομαι, Apoc. 13, 10. — στόμα et στόματα μαχαίρας, acies ensis (hebr. לְפִי חֶרֶב, Jos. 8, 24. Gen. 34, 26. — pl., 1 Sam. 13, 21. Jud. 3, 16.), Hebr. 11, 34. Luc. 21, 24. — μάχαιρα δίστομος, gladius anceps, Hebr. 4, 12. — plur., Matth. 26, 47. 55. (Marc. 14, 43. 48. Luc. 22, 52.) Luc. 22, 38. — gladius instrumentum magistratus s. iudicis, Act. 12, 2. (ἀναιρεῖν τινα μαχαίρᾳ) Rom. 8, 35. 13, 4. (τὴν μ. φορεῖν dic., cui gladius commissus est, scil. ut eo, quando supplicium de aliquo malefico sumendum est, utatur.) — in oratione metaph. commemoratur gladius, instrumentum bellicum, pro bello s. pro rixis, quibus pax tollitur; — βαλεῖν μάχαιραν ἐπὶ τὴν γῆν, bellum terrae immittere, Matth. 10, 34. (cf. Apoc. 6, 4. Sed Luc. 12, 52. habet διαμερισμόν.) — ἡ μάχαιρα τοῦ πνεύματος, gladius, quo errores vincit suamque vim ac virtutem comprobat spiritus, qui gladius esse dicitur ῥῆμα θεοῦ, Eph. 6, 17.

Μάχη, ης, ἡ, (a μάσσω; cf. lat. manus conserere) **a.**, pugna, proelium. — **b.**, lis, contentio; — pl., 2 Cor. 7, 5. 2 Tim. 2, 23. Tit. 3, 9. (μάχαι νομικαί, contentiones de lege) Jac. 4, 1. (οἱ ό Gen. 13, 8. Prov. 15, 18. 26, 20.) Hinc verb. seq.

Μάχομαι, f. ήσομαι, pugno; **a.**, propr. de iis, qui manus conserunt, Act. 7, 26. (Ex. 21, 22. Jos. 9, 18.) — **b.**, trop. de iis, qui verbis pugnant, discepto, contendo, altercor, 2 Tim. 2, 24. — iunct. c. πολεμεῖν, Jac. 4, 2. (2 Sam. 14, 6. Neh. 13, 11.) — πρός τινα, Joh. 6, 52. (ita et Graeci, Thuc. 1, 18.)

Μεγαλαυχέω (ῶ), f. ήσω, (a μεγαλαυχής, et hoc ex obsol. μέγαλος = μέγας et αὔχω = αὐχέω) magna iactor; — ἡ γλῶσσα, Jac. 3, 5. (opponuntur μικρός et μεγαλαυχεῖν, et hoc videntur significari arroganter dicta quaecunque, quibus alii laeduntur et lacessuntur et rixae conflantur.)

Μεγαλεῖος, εία, ον, (a μέγας, obsol. μέγαλος) magnificus (Xen. Mem. 4, 1, 4.) — μεγαλεῖα (ποιεῖν τινι), magna et praeclara, Luc. 1, 49. — τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ, magnae Dei virtutes (hebr. גְּדֹלוֹת, Ps. 71, 19. cf. Sirac. 17, 9. 42, 21. i. q. τὰ θαυμάσια, 18, 4.), Act. 2, 11. — Hinc voc seq.

Μεγαλειότης, τητος, ἡ, magnificentia (eius, qui gloriosus est, i. q. δόξα, v. Jerem. 33, 9.), 2 Petr. 1, 16. (cf. μεγαλοπρεπὴς δόξα, v. 17.) — numinis, Dei, Luc. 9, 43. — τῆς Ἀρτέμιδος, Act. 19, 27.

Μεγαλοπρεπής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex μέγας, obsol. μέγαλος,

et *πρέπει*, decet) magnum virum decens (Xen. Mem. 3, 10, 5. oppon. *τὸ ταπεινόν*), magnificus; — *δόξα*, 2 Petr. 1, 17. (cf. 2 Macc. 8, 15. 15, 13.)

Μεγαλύνω, f. *υνῶ*, (ab obsol. *μέγαλος*) 1., magnum facio; — *τινά* vel *τί*, propr., de mensura, Matth. 23, 5. — metaph., illustrem facio, Luc. 1, 58. (*τὸ ἔλεος*, cf. Gen. 19, 19. Ps. 56, 11.) — 2., magnum habeo s. declaro, i. e. magni aestimo, laudo, celebro (hebr. Hiphil, ut in verbis *δικαιόω*, *ὑψόω*, *καθαρίζω*, *ἁγιάζω*, al.); — magni aestimo, Act. 5, 13. — celebro, Luc. 1, 46. Act. 10, 46. — pass. *ἔν τινι*, laudem consequor de aliquo, 2 Cor. 10, 15. Phil. 1, 20.

Μεγάλως, adv., valde, Phil. 4, 10. (*ἐχάρην*, cf. 1 Chron. 29, 19. *εὐφράνθη μεγ.* — *εὐεργετεῖν*, 2 Macc. 10, 38.)

Μεγαλωσύνη, *ης*, *ἡ*, (ab obsol. *μέγαλος*) maiestas (hebr. גְּדוּלָּה, 2 Sam. 7, 23. Ps. 145, 3. 6. — גֹּדֶל, Deut. 32, 3.), ponitur pro nomine Dei, Hebr. 1, 3. 8, 1. (cf. Luc. 22, 69.) — in doxologia (ut *δόξα*, *κράτος*, *δύναμις*, al.), Jud. v. 25.

Μέγας, *άλη*, *μέγα*, compar. *μείζων* et *μειζότερος*, 3 Joh. v. 4. (a compar. *μείζων*) compar. poët., superl. *μέγιστος*, qui exstat tantum 2 Petr. 1, 4. — *magnus*, i. e. **a.**, magnus mensura. — magna esse possunt *corpora*, vel inanimata, Matth. 27, 60. (Marc. 16, 4.) Marc. 4, 32. Luc. 13, 19. Apoc. 8, 8. 12, 10. 18, 21. — vel animata, Joh. 21, 11. Apoc. 12, 3. 9. 14. — magnae dicuntur res *amplae*, Marc. 14, 15. Luc. 13, 19. 16, 26. Act. 10, 11. 11, 5. 1 Cor. 16, 9. Apoc. 9, 2. 14. (16, 12.) 11, 8. (14, 8. 16, 19. 17, 5. 18. 18, 2. 10. 16. 18. 19.) 14, 19. — res *altae*, Marc. 13, 2. Apoc. 20, 11. — *longae*, Apoc. 6, 4. 20, 1. — *numerosae* (quantitas discreta), Marc. 5, 11. (*ἀγέλη*) — donationes *largae*, 1 Tim. 6, 6. Hebr. 10, 35. — potest magnitudo referri ad vim eiusque *intensionem*, Matth. 7, 27. (Luc. 6, 49.) 8, 24. 26. (Marc. 4, 39.) 24, 31. 27, 46. 50. 28, 2. Marc. 4, 37. Luc. 4, 33. 21, 11. 23, 23. Joh. 6, 18. Act. 4, 33. 8, 2. 7. 16, 26. 23, 9. Apoc. 1, 10. 5, 2. 12. 6, 10. 12. 13. 7, 2. 8, 13. 10, 3. 11, 12. 15. 19. 14, 18. 16, 9. 18. 26. — ex iis quae sentiuntur, adde: Matth. 24, 21. (*θλῖψις*) Luc. 4, 25. 21, 23. Act. 7, 11. 8, 1. 11, 28. Apoc. 2, 22. 7, 14. 16, 21. — magnae dicuntur res admirandae, Matth. 4, 16. (*φῶς*) 24, 24. (*σημεῖα*) Luc. 21, 11. Act. 6, 8. 8, 13. Apoc. 12, 2. 15, 3. al. — cadit illud epitheton etiam in affectus animi, Matth. 2, 10. 15, 28. 28, 8. Marc. 4, 41. 5, 42. Luc. 2, 9. 10. 8, 37. 24, 52. Joh. 15, 13. Act. 4, 33. 5, 5. 11. 8, 8. 15, 3. Rom. 9, 2. Apoc. 11, 11. 12, 12. — homines sunt (aetate et statura) *μικροὶ κ. μεγάλοι* (infantes et adulti), Act. 8, 10. 26, 22. Hebr. 8, 11. Apoc. 11, 18. 13, 16. 19, 5. 18. (Gen. 19, 11.)

b., magnus *dignitate*, ut Deus ac numina — *α.*, absol., Matth. 20, 26. (opp. *διάκονος*) — Marc. 10, 43. Luc. 9, 48.) insignis (hebr. רַב): Matth. 5, 19. Luc. 1, 32. Act. 8, 9. — *μέγας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ*, Luc. 1, 15. — pl. *οἱ μεγάλοι*, principes, Matth. 20, 25. Marc. 10, 42. — *β.*, adiect. nominib. — Dei, numinum, regum, sacerdotum, prophetarum, Matth. 5, 35. Luc. 7, 16. Act. 8, 10. 19, 27. 28. 34. 35. Hebr. 4, 14. 10, 21. 13, 20. Tit. 2, 13. Apoc. 17, 1. 19, 2.

c., gravis: ἐντολή, Matth. 22, 36. 38. — μυστήριον, Eph. 5, 32. 1 Tim. 3, 16. — Referas huc: μεγάλην ἡμέραν (insignis), Act. 2, 20. (alias in scriptis V. T. dicta φοβερά, v. Joël. 2, 11. 31. Mal. 4, 4.) Jud. v. 6. Apoc. 6, 17. 16, 14. — neutr. μέγα, magni quid (admiratione dignum), 1 Cor. 9, 11. (μέγα εἰ, num mirum est si s. quod.) cf. Jes. 49, 6. — οὐ μέγα, 2 Cor. 11, 15. (cf. Gen. 45, 28.)

d., splendidus, magno apparatu instructus, sollennis (prae caeteris); — δοχή, Luc. 5, 29. 14, 16. (Gen. 21, 8. Dan. 5, 1.) — δεῖπνον, Apoc. 19, 17. — οἰκία, 2 Tim. 2, 20. (Jerem. 52, 13. 2 Chron. 2, 5. 9.) — ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ἑορτῆς, Joh. 7, 37. 19, 31.

e., neutr. pl. μεγάλα, ut lat. magna, i. e. superba (λαλεῖν), Apoc. 13, 5. (Dan. 7, 8 seq.) — Comparat. μείζων et superl. μέγιστος v. suis locis.

Μέγεθος, εος (ους), τό, (a μέγας) magnitudo, Eph. 1, 19.

Μεγιστάν, ᾶνος, ὁ, (Sirac. 4, 7. voc. aevi serioris, dialecto alexandr. proprium) plerumque numero plur., οἱ μεγιστᾶνες, proceres, magnates (οἱ ὁ Jerem. 14, 3. Nah. 2, 6. Jon. 3, 7. Dan. 5, 1 — 3. 2 Chron. 36, 18. Jes. 34, 12.) Marc. 6, 21. Apoc. 6, 15. 18, 23. (Jos. Ant. 11, 2. 3. 20, 2. 2.)

Μέγιστος, ίστη, ον, (superl. ab adi. μέγας) maximus; — τὰ μέγιστα ἐπαγγέλματα, 2 Petr. 1, 4.

Μεθερμηνεύω, f. εύσω, (ex μετά et ἑρμηνεύω) transfero in linguam vernaculam, Matth. 1, 23. (ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, i. e. est, si in linguam vernaculam transferatur) Marc. 5, 41. 15, 22. 34. (not.: recte colligitur ex hoc additamento, auctores graece Graecis scripsisse) Joh. 1, 42. Act. 4, 36. 13, 8.

Μέθη, ης, ἡ, (vox affinis voc. μέθυ, vinum mulsum; cf. nostr. Meth) ebrietas, Luc. 21, 34. (βαρύνεσθαι μέθῃ.) pl., Rom. 13, 13. Gal. 5, 21. (hebr. שֵׁכָר, Prov. 20, 1. Jes. 28, 7. et שִׁכָּרוֹן, Ez. 23, 33. 39, 19. Judith. 13, 15. cf. Aelian. V. H. 3, 14. (v. μεθύσκω, μεθύω.)

Μεθίστημι (et μεθιστάνω, 1 Cor. 13, 2.), f. μεταστήσω, (ex μετά et ἵστημι) propr., transpono, transloco (ita ut sedes invertatur), umstellen (v. μετοικίζω), *a.*, propr., de mutatione sedis et loci: τί vel τινά, 1 Cor. 13, 2. (ὄρη; — pass.; Jes. 54, 10. loco suo moveri.) — εἴς τι, Col. 1, 13. (2 Macc. 11, 23. — Polyb. 2, 17, 11.) — τινά τινος, removeo ab —; pass., Luc. 16, 4. (1 Macc. 11, 63. construuntur sic et alia verba apud Graecos, v. c. νοσφίζω, ἐλευθερόω, λύω, σώζω, εἴργω, κωλύω, al.; ut his nonnunquam diserte additur ἀπό, ita et verbo μεθίστημι, Polyb. 4, 87.) — absque gen., Act. 13, 22. — *b.*, τινά simpliciter, metaph., ut nos: verrücken, i. e. in aliam transfero s. deduco sententiam, Act. 19, 26.

Μεθοδεία, ας, ἡ, (cohaeret c. μέθοδος, investigatio dolosa, Artemid. 3, 25. — μεθοδεύειν is dicitur, qui alicuius vestigia legit, eum capturus, Polyb. 38, 4, 16. — 2 Sam. 19, 27. ex μετά et ὁδός. Sed nomen μεθοδείας apud Graecos non occurrit.) — ἡ μεθ. τῆς πλάνης, dolus, astutia, Eph. 4, 14. — plur., 6, 11.

Μεθόριον, ίου, τό, (neutr. adi. μεθόριος, ία, ιον; ex μετά, cum,

et ὅρος, terminus) confinium; — τὰ μεθόριά τινος, confinia alicuius (terrae), i. e. loca alicui regioni adiacentia, vicina, Marc. 7, 24. (Xen. Cyr. 1, 4, 16.)

Μεθύσκω, (Deut. 32, 42. a μέθυ, temetum, vinum, vid. μέθη) *inebrio*, ebrium reddo; — τινά (Jerem. 51, 7. Habac. 2, 15.); -ύσκω, cf. πιπίσκω; — pass., inebrior, Luc. 12, 45. 1 Thess. 5, 7. — οἴνῳ, Eph. 5, 18.

Μέθυσος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, et μέθυσος, ύση, ον, (a voc. μέθυ, vinum mulsum, temetum) vinolentus, ebrius (Prov. 23, 21. 26, 9.), 1 Cor. 5, 11. — pl., 6, 10. (Phryn.: μέθυσος ἀνήρ, οὐκ ἐρεῖς, ἀλλὰ μεθυστικός· γυναῖκα δὲ ἐρεῖς μέθυσον καὶ μεθύσην; tamen recentiores, v. c. Plut., Lucian., al. etiam de viris dixerunt.)

Μεθύω, f. ύσω, (a voc. μέθυ, vinum mulsum, temetum; habetur eius praesens tantum et imperfectum) **a.**, activ., α., transit., ebrium facio; — τινὰ ἀπό τινος, Deut. 32, 42. — β., intransit., ebrius sum, Act. 2, 15. 1 Cor. 11, 21. 1 Thess. 5, 7. (h. l. distinguitur a μεθύσκω.) — partic., Matth. 24, 49. — ἔκ τινος, Apoc. 17, 6. — **b.**, pass. (signif. med.), aor. 1. ἐμεθύσθην, Joh. 2, 10. (1 Macc. 16, 16. — μεθυσθήσομαι, 1 Sam. 1, 14.) — ἔκ τινος (ἐκ τοῦ οἴνου), Apoc. 17, 2. (legitur ἀπό, Sirac. 1, 16.)

Μειζότερος, α, ον, comparat., (poëtic. a μείζων; 3 Joh. 5, 4.) v. μέγας.

Μείζων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, comparat. adi. μέγας, maior; **a.**, in comparatione cum aliis rebus, sive hae per se sint magnae, sive parvae, — de mole: Matth. 13, 32. — de quantitate: πλοῦτος, Hebr. 11, 26. — praestantior (σκηνή), Hebr. 9, 11. — ref. ad vim, 1 Cor. 13, 13. — gravior (μαρτυρία), 1 Joh. 5, 9. (ἁμαρτία) Joh. 19, 11. — 15, 13. (ἀγάπη.) — τινί, aliqua re (quod attinet ad), 2 Petr. 2, 11. — ref. ad auctoritat., μείζων, nobilior, praestantior, Matth. 23, 17. 19. — τοῦ ἑτέρου, Luc. 22, 27. — ὑμῶν, Matth. 23, 11. (Luc. 22, 26. ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, oppon. νεώτερος.) — αὐτῶν, Luc. 22, 24. (subintell. τῶν ἄλλων s. ἐν ἑαυτοῖς) Marc. 9, 34. — Matth. 18, 1. (ἐν τῇ βασιλείᾳ, cf. v. 3.) v. 4. (maiorem reliquis esse: potiri felicitate regni div.) — ὁ μείζ., natu maior, Rom. 9, 12. — **b.**, in comparatione cum eo instituta, quem ipse auctor pro magno haberi vult, absol., μείζων, superior, Hebr. 6, 13. — ὁ μείζων, v. 16. — add. nom. subst. vel τίς, Matth. 11, 11. Luc. 7, 28. — μείζων praedicati locum obtinens, potentior, Joh. 10, 29. 14, 28. 1 Joh. 3, 20. 4, 4. — Joh. 5, 36. (μείζω s. μείζονα τοῦ Ἰωάννου, i. e. τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἰωάννου. — Neutr. pl., μείζω (i. e. μείζονα) τούτων, his adeo mirabiliora, Joh. 1, 51. 5, 20. 14, 12. — neutr. sing., adv., vehementius (κράζω), Matth. 20, 31. (Marc. 10, 48. et Luc. 18, 39. μᾶλλον.)

Μέλας, αινα, αν, gen. ανος, αίνης, ανος, ater, niger. Apoc. 6, 5. 12. Matth. 5, 36. (oppon. λευκός.) — Neutr. τὸ μέλαν substant., atramentum, 2 Cor. 3, 3. 2 Joh. v. 12. 3 Joh. v. 13.

Μελεᾶς, ᾶ, ὁ, Melea, unus e posteris Davidis regis, Luc. 3, 31.

Μέλει, 3. praes. verbi μέλω imperson. dict., imperf. ἔμελε, f. μελήσει, curae est; — τινί, alicui (— μοί, mihi curae est, curo); **a.**, οὐδέν μοι μέλει, nihil curo, Act. 18, 17. (Hom. Il. 5, 490.) — **b.**, μοὶ μέλει τινός, curo aliquid, 1 Cor. 9, 9. (Xen. Cyr. 3, 1, 50. Aelian. V. H. 12, 50.) — abest gen. et e contextu addend. τούτου, 1 Cor. 7, 21. (Xen. Anab. 5, 3, 13.) — **c.**, μέλει

μοι περί τινος, gen. pers., curo aliquem, rationem habeo alicuius, Matth. 22, 16. et Marc. 12, 14. Joh. 10, 13. 12, 6. 1 Petr. 5, 7. (Xen. Mem. 3, 6, 10. — Sap. 12, 13.) — *d*., seq. ὅτι, Marc. 4, 38. (cum hoc l. cf. Jon. 1, 6.) Luc. 10, 40.

Μελετάω (ῶ), f. ήσω, (a μελέτη, cura, exercitatio) curam gero (i. q. ἐπιμελοῦμαι), studiose tracto, exerceo; — τί, 1 Tim. 4, 15. (Xen. Mem. 1, 2, 21.) — meditor aliquid, Act. 4, 25. (e Ps. 2, 1. cf. Prov. 8, 7. Jes. 59, 8. 13. Ps. 118, 48. — Xen. Mem. 1, 2, 21.) Marc. 13, 11.

Μέλι, τος, τό, (habent scil. Graeci adiectiva in ύς [εῖα], ύ, et in ις, neutr. ι, exeuntia, et neutra plerumque faciunt liquorum et φαρμάκων nomina, v. c. τὸ δάκρυ, τὸ κόμμι, πίπερι, σίναπι. Quorum genitivus pro varietate stirpis variat modo syllabas proiiciens ιτος, modo ιδος, modo εος) mel, Apoc. 10, 9. 10. (γλυκύ.) — ἄγριον, Matth. 3, 4. Marc. 1, 6. — οἱ ὁ Gen. 43, 11.

Μελίσσιος, ίου, ὁ, ἡ, ον, τό, (a voc. μέλισσα, apis) ab apibus proficiscens; — κηρίον, Luc. 24, 42. (1 Sam. 14, 27.)

Μελίτη, ης, ἡ, Melita, (nomen insulae in mari mediterraneo inter Africam et Siciliam sitae (Pomp. Mela 2, 7.), hodie Malta vocatur (distinguenda haec Sicula Melita est a Melita Illyrica in mari Adriatico sita, hodie Meledo dicta), Act. 28, 1.

Μέλλω, f. ήσω, imperf. ἔμελλον et (attic.) ἤμελλον, 1., futurus sum. — sibi invicem opponuntur τὰ μέλλοντα et τὰ ἐνεστῶτα, Rom. 8, 38. 1 Cor. 3, 22. — εἰς τὸ μέλλον, in futurum, Luc. 13, 9, 1 Tim. 6, 19. — τὸ μέλλον, Rom. 5, 14. (Adamus suo παραπτώματι, v. 15. τύπος est τοῦ μέλλοντος, i. e. eius, quod per Christum eiusque χάρισμα generi humano futurum est. Nimirum ut τὸ παράπτωμα ab uno ad alios transiit, ita etiam transiturum τὸ χάρισμα est ab uno ad alios.) — ὁ αἰὼν ὁ μέλλων, Matth. 12, 32. Eph. 1, 21. — ἡ μέλλουσα ζωή, 1 Tim. 4, 8. — ἡ οἰκουμένη ἡ μέλλ., Hebr. 2, 5. — ἡ μ. ὀργή, Matth. 3, 7. — πόλις, Hebr. 13, 14. — τὰ μέλλοντα ἀγαθά, Hebr. 9, 11. 10, 1. — μέλλω seq. infin.: α., futurus sum (in Begriff sein, etwas zu thun), inf. praes., ἤμελλε τελευτᾷν, Luc. 7, 2. Joh. 4, 47. (ἀποθνήσκειν) Act. 3, 3. 5, 35. (22, 26.) 16, 27. 18, 14. 20, 3. — inf. pass., Act. 21, 27. 28, 6. (ἔμελλον) 26, 2. 33. 27, 2. Apoc. 10, 4. — ὡς μέλλων, Act. 23, 15. 20. 27, 30. — β., in mentem sumsi, propositum mihi est, vorhaben, den Sinn auf etwas gerichtet haben; seq. inf. praes., Matth. 2, 13. Luc. 10, 1. 19, 4. Joh. 6, 6. 15. 71. 7, 35. 12, 4. (Luc. 22, 23.) 14, 22. Act. 12, 6. 17, 31. 20, 7. 13. Hebr. 8, 5. — seq. inf. aor., Apoc. 2, 10. 3, 16. 12, 5. — γ., fato s. decreto Dei mihi certo praefinitum est (sollen), c. inf. verbi activi: inf. praes., Matth. 17, 12. (μέλλει πάσχειν) 11, 14. 16, 27. 20, 22. (sed Marc. 10, 38. πίνω) Luc. 9, 31. 24, 21. Joh. 7, 39. 11, 51. (aliter 4, 47.) 12, 33. 18, 32. Act. 23, 3. 26, 23. Hebr. 1, 14. 11, 8. Apoc. 3, 10. 8, 13. — Act. 20, 38. Apoc. 17, 8. — inf. verbi pass., praes., Matth. 17, 22. (Luc. 9, 44. sed Marc. 9, 31. παραδίδοται) Marc. 13, 4. (Luc. 21, 7.) Luc. 19, 11. (παραχρῆμα μέλλει —) 21, 36. Act. 26, 22. Rom. 4, 24. 1 Thess. 3, 4. Jac. 2, 12. 1 Petr. 5, 1. Apoc. 1, 19. 6, 11. — inf. aor., Rom. 8, 18. Gal. 3, 23. — inf. fut., μέλλω ἔσεσθαι, Act. 11, 28. 24, 15. 27, 10. — Nota etiam fut. μελλήσετε ἀκούειν, l. e. tempus veniet, quo audituri estis, Matth. 24, 6. — Dicitur δ., omnino de iis, quae certo futura sunt,

Rom. 8, 13. (μέλλετε ἀποθνήσκειν, in altero membro: ζήσεσθε.) — ὁ μέλλων (πιστεύειν), qui e posterioris temporis hominibus Christo nomen dabit, 1 Tim. 1, 16.

2., *cunctor:* τί μέλλεις; Act. 22, 16. (Xen. Cyr. 1, 3, 15. Recte igitur Hesych.: μελλήσας· βραδύνας.)

Μέλος, εος (ους), τό, membrum, 1 Cor. 12, 14. Jac. 3, 5. (μικρόν.) — pl., Matth. 5, 29. 30. Rom. 12, 4. 1 Cor. 12, 12 seq. (ἀσθενέστερα, ἀναγκαῖα) v. 25. 26. Jac. 3, 6. — pl., Rom. 6, 13. 19. 7, 5. 23. Col. 3, 5. Jac. 4, 1. — metaph. τὰ σώματα Christianorum dicuntur μέλη Christi, quippe qui caput ecclesiae est, (Eph. 4, 15. 16.) 1 Cor. 6, 15. 12, 27. Eph. 5, 30. ideoque Christiani secum iuncti esse dicuntur veluti unius corporis membra, Rom. 12, 5.

Μέλχι, ὁ, (מַלְכִּי, rex meus) Melchi, 1., unus e maioribus Josephi, mariti Mariae S. Virg., Luc. 3, 24. — **2.**, unus e maioribus viri modo dicti, Luc. 3, 28.

Μελχισέδεκ, ὁ, מַלְכִּי־צֶדֶק, rex iustitiae) Melchisedecus, rex urbis Salem (postea Hierosolymar. nomine appellatae), qui Abrahami aetate vixit (Gen. 14, 18.) Hebr. 5, 6. 10. 6, 20. 7, 10 seq.

Μεμβράνα, ας, ἡ, lat. membrana, i. e. charta pergamena (Pergameni reges, cum charta indigerent, membranas primo excogitarunt; unde et pergamenarum nomen hucusque tradente posteritate sibi servatum est etc., Isidor. 6, 11. Plin. 13, 11. ex Varrone tradidit, aemulatione circa bibliothecas supprimente chartas Ptolemaeo membranas Pergami repertas ab Eumene), 2 Tim. 4, 13.

Μέμφομαι, f. ψομαι, aor. 1. ἐμεμψάμην, (verb. depon. med.) vitupero, Rom. 9, 19. — τινί, Hebr. 8, 8. (Aelian. V. H. 2, 16. Xen. Cyr. 2, 2, 13.)

Μεμψίμοιρος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex μέμφομαι, q. v., et μοῖρα, fatum, sors; cf. δεισιδαίμων) qui de sua sorte conqueritur, querulus, haud contentus, Jud. v. 16. (Lucian. Diall. D. 20, 5. Polyb. 18, 31, 7.)

Μέν, coniunctio discretiva, quae ad sequentem coniunctionem adversativam (δέ vel ἀλλά) aut expressam aut mente addendam refertur, **a.**, praecedens μέν vim habet *concessivam*, instar latinae particulae *quidem*, s. quamquam; sequens vero δέ (ἀλλά) exceptionem aut restrictionem aut gradationem facit, Matth. 3, 11. (Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Act. 1, 5. 11, 16.) 9, 37. (Luc. 10, 2.) 16, 3. (Luc. 12, 56.) 17, 11. 12. (Marc. 9, 12. 13.) 20, 23. (Marc. 10, 39.) 22, 8. 23, 28. Job. 16, 22. 19, 32 et 33. Act. 13, 36. 37. 21, 39. 22, 3. Rom. 2, 25. 6, 11. 7, 25. 1 Cor. 1, 18. 9, 24. 11, 7. 14 et 15. 12, 20. 15, 51. 2 Cor. 10, 10. Tit. 1, 15. 1 Petr. 1, 20. — μὲν et δὲ ubi strictim proposita in partes dispescuntur, Matth. 25, 33. Luc. 23, 41. Joh. 16, 9 et 10. Act. 23, 8. Rom. 2, 7. 8. 5, 16. 8, 17. 11, 22. 28. Hebr. 3, 5. 6.

b., μέν et δέ, *articulo soli* aut pronominibus addita, et α., quidem, ut τὸ· δέ. Distinguat vel opponat, **א.**, ὁ μὲν — ὁ δέ, hic quidem (quamquam hic) ille vero (tamen, contra) Phil. 1, 16 et 17. Hebr. 7, 20. 23 et 24. — ὁ μὲν, (is, cuius modo mentio facta est, Er) — ὁ (οἱ) δέ, ille (illi) vero, Act. 28, 5 et 6. — **ב.**, ὅς μὲν — ὅς δέ, alter quidem, alter vero (tamen), Act. 14, 4. (alii scriptum volunt: οἱ μὲν — οἱ δέ) 17, 32. (al. οἱ μὲν — οἱ δέ) οἱ μὲν — ὁ δέ, illi, hic autem (Er aber), Hebr. 12. 10. Jud. v. 22 et 23. — **ג.**, τοῦτο μὲν —

τοῦτο δέ, partim quidem — partim vero etiam, Hebr. 10, 33. — γ., *τινὲς μὲν — τινὲς δὲ καί*, quidam — quidam vero etiam, Phil. 1, 15. — *ἐκεῖνοι μὲν*, — *ἡμεῖς δέ*, 1 Cor. 9, 25. — *β.*, ita, ut utraque coniunctio soli partitioni inserviat (et suam adversativa coni. *δέ* vim amittat): *ὃς μὲν — ὃς δέ, ὃς δέ*, alter — alter, Matth. 21, 35. 25, 15. — 1 Cor. 11, 21. — *ὁ μὲν, ὁ δέ*, Matth. 13, 8. — *οἱ μὲν, οἱ δέ*, Act. 28, 24. Phil. 1, 16. 17. — *οἱ μὲν, ὁ δέ*, Hebr. 7, 5. 6. 21. 23. 24. — *οἱ μὲν — ἄλλοι δέ, ἕτεροι δέ*, Matth. 16, 14. Joh. 7, 12. — (deest *οἱ μὲν*, Marc. 8, 28. Luc. 9, 19.) Luc. 8, 5—8. Joh. 7, 12. — *ὃ* (*ἃ*) *μὲν — ἄλλο* (*ἄλλα*) *δέ*, Matth. 13, 4—8. (Marc. 4, 4—8. — sed Luc. 5, 5—8. *ὃ μὲν, ἕτερον, ἕτερον*) *ὃς μὲν, ὁ δὲ ἀσθενῶν*, Rom. 14, 2. — *ὃς μὲν, ἄλλος δὲ*, 1 Cor. 12, 8—10. — *ἄλλος μὲν, ἄλλος δέ*, 1 Cor. 15, 39. — *ἄλλοι μὲν, ἄλλο τὶ*, Act. 19, 32. — *ἐγὼ μὲν, ἐγὼ δέ*, 1 Cor. 1, 12. — *ἐγὼ μὲν, ὑμεῖς δέ*, Phil. 3, 1. — *ὅσα μὲν, ὅσα δέ*, Jud. v. 10.

c., *μέν — δέ* addita *α.*, ***coniunctionibus***: *εἰ μὲν*, si quidem, *εἰ δέ*, sin autem, Act. 18, 14. 15. 19, 38. 39. 25, 11. — *εἰ μὲν, νῦν δέ*, si quidem — jam vero (atqui), Hebr. 11, 15. — *κἂν μὲν, εἰ δὲ μήγε*, Luc. 13, 9. — *β.*, addita ***praepositionibus***: *εἰς μὲν, εἰς δέ*, Hebr. 9, 6. — *ἀπὸ μὲν, ἐπὶ δέ*, 2 Tim. 4, 4. — *γ.*, addita ***adverbiis***: *πρῶτον μὲν, ἔπειτα δέ*, Hebr. 7, 2. Jac. 3, 17.

d., *μέν* seq. *ἀλλὰ*, Rom. 14, 20. 1 Cor. 14, 17. — seq. *οὐ πολλῷ μᾶλλον*, Hebr. 12, 9. — *οὓς μέν*, seq. *ἔπειτα*, 1 Cor. 12, 28. — *τὴν μὲν ἀπ' ἀρχῆς* — seq. *καὶ νῦν*, Act. 26, 4. (coll. v. 6.) cf. 17, 30. — Nullum sequitur correlatum, Luc. 3, 18. Act. 1, 1. 6. 5, 41. 8, 4. 9, 31. 12, 5. 13, 4. 17, 12. 17 et 18. 23, 18. 31 et 32. (in his locis auctor formula: *ὁ*, s. *οἱ μὲν οὖν* narratas res in epitomen redigit, ut ad alia transeat.) — alias *τὸ· μέν*, cui nullum *δέ* respondet, vocem secum iunctam sono elevat exprimendum per: certe, s. quod attinet ad, Act. 27, 21. 28, 22. Rom. 7, 12. 10, 1. 1 Cor. 6, 4. 7. 2 Cor. 11, 4. 12, 12. Col. 2, 23. Hebr. 6, 16. 9, 1. — aut auctor, scriptae voculae *μέν* immemor, structura mutata ad alia perrexit e. g. Gal. 4, 24. — Nonnumquam sequitur quidem particula adversativa, sed concinnitas neglecta est, e. g. Rom. 3, 2. (coll. v. 5.) — Saepius *τὸ μέν* ipsum in protasi omissum est. — Not.: particulae *γάρ* et *οὖν*, si ad *μέν* accedunt, alterum ab eo locum occupant.

Μενοῦν, s. divisim scriptum: *μὲν οὖν*, quidem igitur, Phrynichus ab initio enuntiationum poni vetat.

Μενοῦνγε, imo potius, quin imo, Luc. 11, 28. Rom. 9, 20. 10, 18. (Hac formula qui utitur, colligit e modo dictis, quae ad refellendum alterum faciunt. Suid.: *τὸ ἀληθές, μᾶλλον μὲν οὖν*. Atticos ab initio periodorum posuisse, nullo contra Phrynichum probabitur exemplo.)

Μέντοι, (ex *μέν* et *τοί*) tamen. Semper in N. T. ut in scriptis Graecorum aliud ante se verbum habet: *ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος*, 2 Tim. 2, 19. *ὁμοίως μέντοι*, Jud. v. 8. — *οὐδεὶς μ.*, Joh. 4, 27. 7, 13. — *οὐ μ.*, non tamen, 20, 5. 21, 4. — *εἰ μ.*, Jac. 2, 8.

Μένω, f. *μενῶ*, aor. 1. *ἔμεινα*, perf. *μεμένηκα*, plusqperf. *μεμενήκειν*, sine augm., (1 Joh. 2, 19. v. *ἐκβάλλω*) lat. maneo. Dicitur ita, ut 1., involvat ***actionis*** notionem, commoror (i. e. diutius me teneo), et refertur **a.**, ad locum, commoror *ποῦ μένεις;* Joh. 1, 39. 40. — *ἔν τινι* (dat loci): *ἐν οἰκίᾳ*,

Luc. 8, 27. 10, 7. Joh. 7, 9. 11, 6. Act. 16, 15. 20, 15. 27, 31. 28, 30. 2 Tim. 4, 20. — trop., ἔν τινι (dat. pers.), adhaereo alicui (in formulis mysticis, ap. Joh. obviis), Joh. 15, 4. 5. 6. 1 Joh. 2, 6. 3, 6. 24. 4, 12. 13. 16. — ἐκεῖ, Matth. 10, 11. (κἀκεῖ, i. e. παρὰ τούτῳ, Marc. 6, 10. Luc. 9, 4.) Joh. 2, 12. 10, 40. — ὧδε, Matth. 26, 38. Marc. 14, 34. — παρά τινι, apud aliquem, Act. 9, 43. 18, 3. 20. 21, 7. 8. Joh. 14, 17. — μετά τινος, Luc. 24, 29. Joh. 14, 16. — trop., aliquem non desero partes eius constanter sequor, 1 Joh. 2, 19. σύν τινι, Luc. 1, 56. 24, 29. — καθ' ἐμαυτόν, domi, Act. 28, 16. coll. v. 30. — μένω ἐπί τινα, de motu in construct. praegn., me demitto in aliquem (cf. καθίζω et ἀναπαύω), Joh. 1, 32. 33. — trop. (cf. ἔρχομαι), Joh. 3, 36. — temporis spatium, per quod quis manet, notatur accusativo, Joh. 2, 12. 11, 6. Act. 28, 30. Luc. 1, 56. al.

Refertur **b.**, ad res, quas quis iam suscepit: ἔν τινι, persevero in aliquo, constanter teneo; — ἐν τῷ λόγῳ, Joh. 8, 31. (ἐν τῇ ἀγάπῃ, Joh. 15, 9. 10.) — ἐν πίστει, 1 Tim. 2, 15. — ἐν οἷς (ἐν τούτοις, ἃ) ἔμαθον, 2 Tim. 3, 14. — ἐν τῇ διδαχῇ, 2 Joh. v. 9.

c., Refertur ad statum, quem quis tenere pergit, in quo perseverat, scil. additur οὕτω, 1 Cor. 7, 40. — ὡς, v. 8. — ἄγαμος, 1 Cor. 7, 11. — πιστός, 2 Tim. 2, 13. — ἔν τινι, 1 Cor. 7, 20. (ἐν τῇ κλήσει.) — ἐν τούτῳ, v. 24.

d., μένω τινά, maneo aliquem, Act. 20, 5. 23. (Dem. p. 50, 26.) Dicitur

2., ita, ut involvat *passionis* notionem: esse pergo, i. e. non tollor, perduro. **a.**, de personis, superstes sum, vivo, Phil. 1, 25. — addit. εἰς τὸν αἰῶνα, Joh. 12, 34. Hebr. 7, 24. 1 Joh. 2, 17. (oppon. παραγίνομαι.) — ἕως ἄρτι, 1 Cor. 15, 6. (oppon. οἱ κοιμηθέντες.) — ἕως ἔρχομαι, Joh. 21, 22. 23. — de rebus, v. c. de urbibus, Hebr. 13, 14. Matth. 11, 23. (ἔμειναν ἄν, perdurassent.) — de operibus, 1 Cor. 3, 14. — consiliis, Rom. 9, 11. 1 Cor. 13, 13. Hebr. 13, 1. (μενέτω, ne tollatur, ne desinat.) — de institutis, Hebr. 12, 27. (τὰ μὴ σαλευόμενα.) — ὁ καρπός, Joh. 15, 16. Hebr. 10, 34. — ἁμαρτία, Joh. 9, 41. — ἡ βρῶσις ἡ μένουσα εἰς ζωὴν αἰώνιον, quae ita manet, ut tribuat vitam perennem, Joh. 6, 27. (oppon. ἡ ἀπολλυμένη.) — μένει εἰς τὸν αἰῶνα, 2 Cor. 9, 9. 1 Petr. 1, 23. 25. — ὀλίγον, Apoc. 17, 10. — speciat. nota μένω, non translocor ad alium possessorem, Act. 5, 4.

b., adduntur voces, quibus duratio ad certam conditionem refertur; ἔν τινι, propr., dat. loci: ἐν τῇ οἰκίᾳ, Joh. 8, 35. (cf. Gen. 21, 10. Sens.: si essetis Abrahami filii, libertate uteremini, eique adhaereretis, qui ut ipse liber est, ita libertatem aliis parat.) — trop., μένει τι ἐν ἐμοί, scil. id, quod a me tenetur, Joh. 5, 38. (ὁ λόγος τοῦ θεοῦ) 15, 7. (τὰ ῥήματα) 15, 11. (ἡ χαρά) 1 Joh. 2, 14. 24. 27. 3, 9. 17. 2 Joh. v. 2. — μένω ἔν τινι, addito nomine status: ἐν τῷ θανάτῳ, 1 Joh. 3, 14. — ἐν τῇ σκοτίᾳ, Joh. 12, 46. — ἐν τῷ φωτί, 1 Joh. 2, 10. — ἔν τινι (dat. pers.), coniunctus maneo cum aliquo (praevalente notione passionis), Joh. 6, 56. (alibi v. c. Joh. 15, 4. praevalet actionis notio.) — ἐπί τινος, — ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, cruci affixus, Joh. 19, 31. — ἐπί τινι, trop., τῇ ἀναγνώσει, lectioni quasi iniectus, 2 Cor. 3, 14. — μένω τις, — μόνος, Joh. 12, 24. Act. 27, 41. — ἱερεύς, Hebr. 7, 3. — τινί, Act. 5, 4.

Μερίζω, f. ίσω, (a μέρος, μέρη facio) divido, i. e. **a.**, in partes

(*numero* diversas) dissolvo, disseco, *τί* s. *τινά*, pass., *μεμέρισται ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος*, differunt, 1 Cor. 7, 34. — *τινί τι*, aliquid divido (distribuo) alicui, Hebr. 7, 2. Marc. 6, 41. — aliquid veluti portionem tribuo, einem zutheilen, Rom. 12, 3. 1 Cor. 7, 17. 2 Cor. 10, 13. — med. *μερίζομαί τι μετά τινος*, divido (mihi) aliquid cum aliquo, Luc. 12, 13. — **b.**, in partes divido, quo tollatur *aequalitas*, i. e. in partes *contrarias* discindo; pass., *μερίζομαι κατ' ἐμαυτόν*, mecum ipse discordo, contra me ipsum insurgo, Matth. 12, 25. 26. (Marc. 3, 24. 25. Luc. 11, 18.) 1 Cor. 1, 13. (*μεμέρισται ὁ Χριστός;* num in partes dissectus est?)

Μέριμνα, *ας*, *ἡ*, (a *μερίζω* et *μερίζομαι*, diversas in partes distrahor, cf. Virg. Aen. 4, 285.) cura, 1 Petr. 5, 7. (ex Ps. 54, 23.) — *τινός*, gen. obi., ut lat. cura alicuius (rei, hominis), 2 Cor. 11, 28. Matth. 13, 22. (*ἡ μέρ. τοῦ αἰῶνος τούτου*, cura rerum ad hauc terrestrem vitam pertinentium.) — plur., *αἱ μέρ. τοῦ αἰῶνος*, Marc. 4, 19. Luc. 8, 14. — *μέριμναι βιωτικαί*, curae rerum ad victum pertinentium, Luc. 21, 34.

Μεριμνάω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *μέριμνα*) curo, 1., absol. i. q. sollicitus sum (de aliqua re), Matth. 6, 27. Luc. 12, 25. v. 31. — oppon. *ἀμέριμνον εἶναι*, 1 Cor. 7, 32. — *μηδέν*, plane non, Phil. 4, 6. — 2., constr. **a.**, *τινί* (curo alicui, ut construunt Plaut. et Apul.), i. e. propter aliquem (s. aliquid), Matth. 6, 25. (*τῇ ψυχῇ, τῷ σώματι*, Luc. 12, 22.) h. l. per epexeges. additur: *τί φάγητε, τί ἐνδύσησθε*. — *περί τινος*, propter aliquid, Matth. 6, 28. Luc. 12, 26. — *περί τι*, Luc. 10, 41. (sed vid. h. l. auctor *περί* cum acc. constructum, i. e. circa, posuisse propter verbum *τυρβάζῃ*.) — *εἰς τὴν αὔριον*, in posterum diem, i. e. curo res, quae postero die praesto sint (v. *εἰς*), Matth. 6, 34. — **b.**, *τί*, curo aliquid (i. e. ut paretur aliquid): *τὰ τοῦ κυρίου*, 1 Cor. 7, 32—34. — *τὰ περί τινος*, Phil. 2, 20. — *ἵνα τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη*, ut membra unum idemque curent pro se invicem, 1 Cor. 12, 25.

Μερίς, *ίδος*, *ἡ*, (a *μερίζω*) pars, i. e. **a.**, id, quod non totum est, i. q. nostr. Bestandtheil: *τινός*, v. c. regionis, Act. 16, 12. — **b.**, portio, Antheil (pars alicui assignata, hebr. חֵלֶק); — *ἐκλέξασθαι μερίδα*, Luc. 10, 12. (eam portionem, quae bona dici meretur, sibi elegit Maria.) — *ἔστι μοι μερὶς μετά τινος*, est mihi consortium cum aliquo, 2 Cor. 6, 15. (Deut. 10, 9. 1 Reg. 12, 16. cf. *ἔχειν μέρος μετά τινος*, Joh. 13, 8.) — *ἔστι μοι μερὶς ἢ κλῆρος ἔν τινι*, venio in alicuius rei communionem, Act. 8, 21. — *ἱκανοῦν τινα εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί*, aptum aliquem reddere ad obtinendam communionem lucis, quae sanctorum peculium est, Col. 1, 12. (*τοῦ κλήρου*, gen. appositionis pro: *εἰς τὴν μερίδα ἐν τῷ φωτί, ἥ ἐστιν ὁ κλῆρος τῶν ἁγίων*.)

Μερισμός, *οῦ*, *ὁ*, (a *μερίζω*) **a.**, *τινός*, gen. obi., disiunctio, dissectio, Hebr. 4, 12. — **b.**, distributio (v. supr. *μερίζω*) Hebr. 2, 4. (plur., distributiones varii generis, cf. 1 Cor. 12, 8—11.) — *οἱ ὁ* Jos. 11, 23.

Μεριστής, *οῦ*, *ὁ*, (a v. *μερίζω*) partitor, Luc. 12, 14.

Μέρος, *εος* (*ους*), *τό*, (a *μείρομαι*, partior, deputatam mihi partem

sumo) pars, i. e. 1., quod cum alio ad unum pertinet, Bestandtheil (cf. *μερίς a.*), Luc. 11, 36. Joh. 19, 23. Apoc. 16, 19. — *τὸ — τινός*, gen. totius, Luc. 15, 12. (*τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας*. Potest tamen h. l. exprimi voce portionis, v. infr.) 24, 42. — e contextu intelligendum est, cuius pars dicta sit, Eph. 4, 16. Act. 5, 2. 23, 6. (*ὅτι τὸ ἓν μέρος*, scil. *τοῦ συνεδρίου ἐστὶ Σαδδουκαίων*) v. 9. (concise dictum: *τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων* pro: *οἱ ὄντες τοῦ μέρους ἐκείνου, ὃ ἦν τῶν Φαρισαίων*, ea synedrii pars, quae simul esset aliqua pars Pharisaeorum.) — speciat. *τὰ μέρη γῆς τινος*, tractus s. regiones ad aliquam terram pertinentes, Matth. 2, 22. (*τῆς Γαλιλαίας*) 16, 13. (Marc. 8, 27. *τὰς κώμας*) Act. 2, 10. Eph. 4, 9. — Nonnunquam *τὰ μέρη τινός* dicuntur loci et regiones alicui loco s. regioni vicinae et adiacentes, Matth. 15, 21. (Marc. 7, 24. *τὰ μεθόρια*) Marc. 8, 10. (Matth. 15, 39. *τὰ ὅρια*) — Joh. 21, 6. *εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου*, h. e. in partes (in loca) a navi dexteras, s. ad latus dexterum. — *τὰ ἀνωτερικὰ μέρη*, regiones superiores (quibus opposita *τὰ κατώτερα*, cum illis ad unum pertinentia), Act. 19, 1. — 20, 2. (*τὰ μέρη ἐκεῖνα*, illas regiones, quippe quae partes sunt alicuius terrae, nominatim Macedoniae, v. 1.) — periphrases adverbiorum: *ἀνὰ μέρος*, partem s. aliquantum, singuli, ita ut alter alterum excipiat, 1 Cor. 14, 27. — *κατὰ μέρος*, singillatim, per partes eundo, Hebr. 9, 5. (2 Macc. 2, 30. 15, 33. — Polyb. 1, 4, 6.) — *μέρος τι*, (acc. absolute pos.), ex parte, 1 Cor. 11, 18. (Thuc. 2, 64. 4, 30. Cf. *πάντα*, omnibus in rebus, *οὐδέν, τί, πάντα τρόπον*) — *ἀπὸ μέρους*, ex parte (si a certa parte res aestimatur), Rom. 11, 25. 15, 15. 24. 2 Cor. 1, 14. 2, 5. — *ἐκ μέρους*, si ad singulos (singula) respicitur, 1 Cor. 12, 27. — ex parte, i. e. non *τελέως*, igitur imperfecte, 1 Cor. 13, 9. 12. v. 10. *τὸ ἐκ μέρους* opponitur *τῷ τελείῳ*. — *μέρος*, pars, i. q. nostr.: Stück; *ἐν τῷ μέρει τούτῳ*, hac parte, i. e. quod hoc attinet, hac ratione, 2 Cor. 3, 10. 9, 3. 1 Petr. 4, 16. — *ἐν μέρει* (in Betreff) *τινός*, Col. 2, 16. — *τοῦτο τὸ μέρος*, haec pars (scil. religionis nostrae, quae in idolorum confectione est), Act. 19, 27.

2., pars alicui assignata, Antheil (v. supr. *μερίς*, et *μερίζω*); — *ἀφαιρεῖν τὸ μέρος τινὸς ἀπό* et *ἔκ τινος*, Apoc. 22, 19. — *ἔχειν μέρος ἔν τινι*, Apoc. 20, 6. — *τιθέναι τὸ μέρος τινὸς μετά τινος*, decernere alicui eandem cum aliquo sortem, Matth. 24, 51. (Luc. 12, 46. concisius dictum et explicandum sic: ponet ei partem, ut idem participet, quod *οἱ ἄπιστοι*.) — *μέρος ἔχειν μετά τινος* (eiusdem rei), communionem, consortium habere cum aliquo, Joh. 13, 8. — *ἔστι τινὶ τὸ μέρος αὐτοῦ*, habet assignatam sibi partem, Apoc. 21, 8. (*ἐν* h. l. est: in, et ad locum refertur; *τὸ μέρος αὐτῶν*, suppl. *ἔσται*, i. e. haec eis pars decernetur, ut sint s. degant in etc.)

Μεσημβρία, *ας*, *ἡ*, (ex *μέσος* et *ἡμέρα*) meridies, i. e. **a.**, tempus meridianum, Act. 22, 6. — Aeque eleganter dic. *μέσον ἡμέρας* ap. Herodot., Xenoph., Thuc. — **b.**, plaga meridionalis, Act. 8, 26. (Xen. Mem. 3, 8, 9. Anab. 1, 7, 6.)

Μεσίας, v. *Μεσσίας*.

Μεσιτεύω, f. *εύσω*, (a *μεσίτης*, q. v.) **1.**, mediatorem ago inter partes sive litigantes sive paciscentes. — **2.**, ut *μεσίτης* est sponsor, Bürge (Jos. Ant. 4, 6, 7. *ταῦτα ὀμνύντες ἔλεγον καὶ τὸν θεὸν μεσίτην ὧν ὑπισ-*

χνοῦντο ποιούμενοι), ita μεσιτεύω, spondeo; — ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, Hebr. 6, 17.

Μεσίτης, ου, ὁ, (a μέσος, medius) mediator, interventor. Explicatur Gal. 3, 19. 20. (ὁ δὲ μεσίτης, i. e. quicunque mediatorem agit, ἑνὸς οὐκ ἔστι, non unius est, sed duorum pluriumve; v. εἷς. v. 19. Hoc nomine appellatur Moses, quippe qui mandata Dei ad populum Israëliticum perferebat, et pro populo cum Deo agebat internuntius.) — τινός, gen. rei: μεσίτης διαθήκης, i. e. foederis, pactionis, quae promissa habet et eorum caussa quasdam sancit leges, dicitur Moses. Huic vero mediatori ex adverso ponitur Christus, νέας διαθήκης μεσίτης, Hebr. 9, 15. 12, 24. — sive κρείττονος, Hebr. 8, 6. (κρείττων, i. e. ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται) Christus meliorum (praestantiorum) promissionum sponsor (Hebr. 7, 22. ἔγγυος, Moses μεσίτης non sponsor erat, sed internuntius.) — τινός, gen. pers., θεοῦ κ. ἀνθρώπων, 1 Tim. 2, 5. qui inter Deum et homines, intervenit. Suid.: μεσίτης· ὁ εἰρηνοποιός.

Μεσονύκτιον, ίου, τό, (ex μέσος et νύξ, νυκτός) media nox, Luc. 11, 5. (μεσονυκτίου, media nocte.) — κατὰ τὸ μ., circa mediam noctem, Act. 16, 25. — μέχρι μ., usque ad, Act. 20, 7. — secunda vigilia, Marc. 13, 35. — Vox poëtica, qua tamen usi sunt Hippocr., Aristot., Diod., Strab., Lucian., Plutarch. — Pro μεσονύκτιον Herodotus: μέσαι νύκτες, 4, 182. — Xen. Anab. 2, 2, 8.

Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia (regio Asiae maioris interamnis, μέση τῶν δύο ποταμῶν, scil. Euphratis et Tigridis, hunc habens ad occasum, illum ad ortum. Versus meridiem ad mare Persicum pertinet; in hac parte, quae Diarbecha dicitur, sita est metropolis Amida, hodie Amad dicta. Ad septentrionem Tauri iugis finitur. Pars meridionalis est ἄνυδρος ac sterilis, in septentrionali vero solum fertile et pascuis abundans. Cf. Curt. 5, 1.), Act. 2, 9. et 7, 2. (h. l. tamen latius i. e. ita nomen dicitur, ut non sola terra interamnis, sed etiam regiones transfluvianae, speciatim Chaldaea et Babylonia eo comprehendantur.)

Μέσος, η, ον, medius, a, um, — μέσης νυκτός, media nocte, Matth. 25, 6. — ἡμέρας, Act. 26, 13. (cf. μεσημβρία.) — 1., adiective: τὸ πλοῖον ἦν μέσον τῆς θαλάσσης, navis erat in medio mari, Matth. 14, 24. (Marc. 6, 47. ἦν ἐν μέσῳ τῆς θαλ. scil. est hoc populariter dictum pro: navis iam longe provecta erat.) — μέσος ὑμῶν ἕστηκε, medius inter vos stat, Joh. 1, 26. (Herodot. 1, 170.) — ἐσχίσθη μέσον, (aulaeum) medium discissum est, Luc. 23, 45. — ἐλάκησε μέσος, Act. 1, 18. — (ἐσταύρωσαν) μέσον τὸν Ἰησοῦν, Joh. 19, 18.

2., Neutr. τὸ μέσον vel μέσον substantive, die Mitte; διὰ μέσου (τινός), per medium (Amos. 3, 17. Jerem. 37, 4.); — αὐτῶν, per medios illos, Luc. 4, 30. Joh. 8, 59. — Luc. 17, 11. Σαμαρείας καὶ cett., per confinia Samariae et Galilaeae, ita ut Samariam ad dexteram, Galilaeam ad sinistram haberet. Xen. Anab. 1, 4, 4. — εἰς τὸ μέσον, in medium (Ex. 14, 23. Jos. 4, 5.), Luc. 4, 35. (ῥίπτειν τινά, in omnium conspectum, s. suppl. gen. τῆς συναγωγῆς) 5, 19. (Xen. Cyr. 3, 1, 6.) — ἔγειρε εἰς τ. μ., Marc. 3, 3. (construct. praegnans, Luc. 6, 8. ἔγειραι καὶ στῆθι εἰς τ. μ.) 14, 60. cf. Joh. 20, 19. 26. —

ἐν τῷ μέσῳ, Matth. 14, 6. — *ἐν μέσῳ*, coram omnibus, in omnium conspectu, Joh. 8, 9. (Deut. 29, 11. Jud. 1, 30.) — addit. gen., *ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης*, medio in mari, Marc. 6, 47. — Luc. 21, 21. (*αὐτῆς* ref. ad *Ἱερουσαλήμ* v. 20.) Act. 17, 22. Hebr. 2, 12. Apoc. 2, 7. 22, 2. — c. gen. plur., medios (as, a) inter, mitten unter, c. gen. pl. rerum, Apoc. 1, 13. 2, 1. — pro: *εἰς μέσον* in construct. praegn., Luc. 8, 7. (*ἔπεσεν*, incidit ita, ut iaceret in mediis etc. v. 14. legitur: *εἰς τὰς ἀκάνθας*.) Ita etiam Matth. 10, 16. — gen. plur. pers., Matth. 18, 20. Luc. 2, 46. 22, 27. 55. 24, 36. Act. 1, 15. 2, 22. 27, 21. 1 Thess. 2, 7. Apoc. 5, 6. — c. gen. nominis collectivi, Phil. 2, 15. — *κατὰ μέσον*, circa medium, v. c. *τῆς νυκτός*, circa mediam noctem, Act. 27, 27. (Xen. Cyr. 5, 3, 52.) — *ἐκ τοῦ μέσου*, ut lat. e medio, i. e. e conspectu, v. c. *αἴρω*, tollo, aboleo, Col. 2, 14. — *γίνομαι ἐκ μέσου*, tollor, dispareo, 2 Thess. 2, 7. — c. gen. pers., *ἐκ μέσου αὐτῶν*, e mediis iis, Matth. 13, 49. Act. 17, 33. 23, 10. 1 Cor. 5, 2. 2 Cor. 6, 17. (Ex. 31, 14. Num. 14, 44.) — *ἀνὰ μέσον* (rectius *ἀνάμεσον*. Nam *ἀνάμεσος* reperitur ap. Herodot. 2, 108. neutr. ergo adverb.), inter; — *τινῶν*, zwischen hinein in (gen. nominis collect.), Matth. 13, 25. (*τοῦ σίτου*.) — gen. plur., Marc. 7, 31. — zwischen unter, 1 Cor. 6, 5. (*διακρῖναι ἀνάμεσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ*) — in medio, mitten auf, *τοῦ θρόνου*, Apoc. 7, 17. coll. v. 10. (*οἱ ὁ* pro בֵּין, 1 Reg. 5, 12. in hebr. v. 10. Ez. 47, 16. Jud. 15, 4. et בְּתוֹךְ, Ex. 26, 28.)

Μεσότοιχον, ου, τό, (ex *μέσος* et *τοῖχος*, paries) paries intergerinus s. intermedius, Scheidewand; — *λύσας τὸ μ. τοῦ φραγμοῦ* (i. e. *τὸν φραγμὸν τὸν μεσότοιχον ὄντα*, i. q. *διάφραγμα*), Eph. 2, 14. (h. l. metaph. de discrimine, quod inter sacrum Deo populum et reliquas gentes intercedebat. Probabiliter censent, Paulum spectasse imaginem templi Hierosolymitani, cuius sanctam partem constat muro separatam fuisse ab atriis illis externis, ad quae sola paganis aditus patebat, 1 Macch. 9, 54. — Jos. Ant. 12, 3. 15. c. ult.)

Μεσουράνημα, τος, τό, (a *μεσουρανέω*, -εῖν sol dicitur medium coelum nactus, unde *μεσουράνησις* de statu solis meridiani, ex *μέσος* et *οὐρανός*) locus coeli altissimus (quem sol hora meridiana occupat), Apoc. 8, 13. 14, 6. 19, 17.

Μεσόω (ῶ), f. *ώσω*, (a *μέσος*) medius, dimidius sum, Joh. 7, 14. (*τῆς ἑορτῆς μεσούσης*. Ex. 12, 29. Neh. 8, 5. — Thuc. 5, 57. Herodot. 3, 104.)

Μεσσίας, ου, ὁ, Messias, Unctus, hebr. מָשִׁיחַ, i. e. graece: *Χριστός*, q. v., Joh. 1, 42. 4, 25.

Μεστός, ή, όν, plenus, refertus, Joh. 19, 29. — *τινός*, de rebus materia refertis, Joh. 21, 11. Jac. 3, 8. — ut lat. plenus, per tropum ad res et homines transfertur, si *in se* quid continere eoque abundare dicuntur, Matth. 23, 28. Rom. 1, 29. 15, 14. Jac. 3, 17. 2 Petr. 2, 14. Hinc verb. sequens.

Μεστόω (ῶ), f. *ώσω*, (i. e. *μεστόν* facio) impleo; — pass. *μεμεστωμένος τινός*, Act. 2, 13.

Μετά, (unde nostr. mit) praepositio regens genit. et accus. **1.**, *μετά τινος*, cum aliquo **a.**, genit. pers. — *α.*, *εἶναι μετά τινος*, **א.**, absolute, de iis, qui cum aliquo versantur eumque, quocunque se confert, comitantur. Ita

discipuli Jesu cum eo dicuntur fuisse, Marc. 3, 14. 5, 18. (Matth. 26, 69. 71. Marc. 14, 67. Luc. 22, 59.) Joh. 15, 27. (additur: ἀπ' ἀρχῆς) et οἱ μετά τινος ὄντες, comites alicuius, Marc. 2, 25. Luc. 6, 3. Act. 20, 34. Marc. 16, 10. (οἱ — γενόμενοι.) — suppl. ὄντες, Matth. 12, 3. 4. 26, 51. Marc. 1, 36. 5, 40. Apoc. 17, 14. — Tum dicitur de iis, qui certo tempore cum aliquo ibi versantur, quo ille se contulit, Joh. 9, 40. 12, 17. 18, 26. 20, 24. 26. Act. 9, 19. 2 Tim. 4, 11. Joh. 3, 26. (additur: πέραν τοῦ Ἰορδάνου.) — μεθ' ἑαυτῶν secum, Marc. 9, 8. — οἱ ὄντες μετά τινος, socii alicuius, Matth. 27, 54. Tit. 3, 15. — tum dic. de eo, qui *apud* alterum versatur, h. e. in loco, qui illi proprius et consuetus est, Luc. 15, 31. — Jesus se dixit esse et fuisse apud discipulos suos (qui essent cives huius mundi), Joh. 13, 33. 14, 9. et speciatim quidem ut ipsis adesset consilio, auxilio, Joh. 16, 4. Matth. 9, 15. (Marc. 2, 19. Luc. 5, 34.) 17, 17. (Marc. 9, 19. et Luc. 9, 41. πρὸς ὑμᾶς.) — ipse vicissim optat, ut sui discipuli olim sint secum ipso, Joh. 17, 24. — *Εἶναι μετά* — sensu eminentiori dic. Deus, ב., qui piis suis cultoribus adest dux et auxiliator, Joh. 3, 2. 8, 29. 16, 32. Act. 7, 9. 10, 38. 2 Cor. 13, 11. Phil. 4, 9. — (abest εἶναι, Matth. 1, 23. Luc. 1, 28. Rom. 15, 33. — Pro ipso Deo ponitur ἡ χεὶρ κυρίου [ex hebr.], Luc. 1, 66. Act. 11, 21.) — Christus ac defensor, Act. 18, 10. — Matth. 28, 20. (scil. ἐνεργητικῶς.) — veluti comes spiritus div., Joh. 14, 16. (pro εἶναι h. l. μένειν.) Apprecantur in fine epistolarum suarum apostoli lectoribus, ut cum ipsis sit (h. e. ut ipsis perpetuo adsit) ὁ κύριος, 2 Thess. 3, 16. 2 Tim. 4, 22. — s. ἡ χάρις τοῦ κ. Ἰησοῦ Χρ. (formulis usi, quibus cogitando addendum: ἔσται), Rom. 16, 20. 24. 1 Cor. 16, 23. 2 Cor. 13, 13. Gal. 6, 18. Phil. 4, 23. 1 Thess. 5, 28. 2 Thess. 3, 18. Philem. v. 25. Apoc. 22, 21. — s. ἡ χάρις simpliciter, Eph. 6, 24. Col. 4, 18. 1 Tim. 6, 21. Tit. 3, 15. Hebr. 13, 25. (cf. 2 Joh. v. 3.) — ב., ἡ ἀγάπη, 1 Cor. 16, 24. — veritas cum duce comparata, 2 Joh. v. 2. — tropice etiam naves cum aliquo esse iter faciente dicuntur, Marc. 4, 36. — εἶναι μετά τινος (cui oppon. εἶναι κατά τινος), stare a partibus alicuius, Matth. 12, 30. Luc. 11, 23.

β., verba habitandi: μένειν, Luc. 24, 29. (quod tropice dictum habes 1 Joh. 2, 19. partes alicuius constanter sequi.) — ἑστηκέναι, Joh. 18, 5. 18. cf. Apoc. 14, 1. — καθῆσθαι, Matth. 26, 58. — συγκαθῆσθαι, Marc. 14, 54. — σκηνοῦν, Apoc. 21, 3. — κεῖσθαι, Joh. 20, 7. cf. Act. 9, 28. — notatur locus, ubi quis apud aliquem versatur, Luc. 11, 7. (μετ' ἐμοῦ εἰσιν, mecum eos habeo, εἰς κοίτην, construct. praegn., in cubile receptos; v. εἰς) 22, 53. (ἐν τῷ ἱερῷ, vobiscum loco vobis consueto; pro μεθ' ὑμῶν Matth. 26, 55. et Marc. 14, 49. habent πρὸς ὑμᾶς) 23, 43. Joh. 11, 31. 17, 12. Apoc. 3, 21. Luc. 22, 21. (mecum, qui veluti pater familias coenam paravi) Joh. 3, 26. cf. Matth. 8, 11. — Nonnunquam supplendum participium ὤν: ὄντα, Matth. 4, 21. — 2, 11. 21, 2.

γ., formula μετά τινος etiam aliis adiungitur verbis, ut de eo dicatur, qui alteri aliquid facienti se socium adiungit (von Beitritt und Beigesellung), Marc. 5, 24. (μετ' αὐτοῦ, quem reverti oportebat.) cf. Luc. 2, 51. (aliter 6, 17. v. infr. *c.*) Matth. 12, 41. 42. Marc. 15, 7. Luc. 11, 31. 32. (μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, cui iudicium certissime imminet) Matth. 26, 23. (Marc. 14, 18. 20. μετ'

ἐμοῦ, qui coenam paravi. cf. Joh. 13, 18.) v. 38. 40. (μετ' ἐμοῦ, cuius salus agitur) v. 47. (μετ' αὐτοῦ, eo duce, Marc. 14, 43.) 25, 10. Joh. 11, 16. (μετ' αὐτοῦ, qui praeiturus est et a cuius fato nostrum pendet) Act. 7, 45. (μετὰ Ἰησοῦ, scil. duce) Gal. 4, 25. (μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς, cum filiis suis, quos scil. servos esse constat) 1 Cor. 16, 11. (μετὰ τῶν ἀδελφῶν, quos ad me venturos esse iam certum est, sive veniat ille, sive non) 2 Tim. 2, 22. vide insuper Apoc. 3, 20. 12, 9. (μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν) 20, 4. 6. (βασιλεύειν μετ' αὐτοῦ, scil. Χριστοῦ, quippe qui ὁ βασιλεύων est, cf. Apoc. 17, 12.) 22, 12. (μετ' ἐμοῦ, me comitabitur, me sequetur) — Luc. 7, 36. Rom. 15, 10. — ζῆν, Luc. 2, 36. — κλαίειν et χαίρειν μετά τ., Rom. 12, 15. — κληρονομεῖν, Gal. 4, 30. — μερίζεσθαι, Luc. 12, 13. (μετ' ἐμοῦ, qui dividi volo) Matth. 12, 30. (συνάγω) 2, 3. (μετ' αὐτοῦ, cum eo principe) 5, 41. Luc. 12, 58. 22, 33. Joh. 19, 18. (μετ' αὐτοῦ, de quo nobis hic potissimum sermo est) Act. 27, 24. 2 Cor. 8, 18. 2 Thess. 1, 7. (μεθ' ἡμῶν.)

δ., Ut proficisci μετά τινος is dicitur, qui alicui iter facienti comitem se adiungit, ut sequatur iter dirigentem, ita et hic, qui iter ad terminum a se constitutum dirigit, vicissim dici proficisci cum illo potest, non quod illum comitetur, sed quoniam *illum comitem* habeat. Atque sic ποιεῖν τι μετά τινος saepius est: in peragenda aliqua re aliquem secum s. socium habere. Hoc altero sensu Jesus, quem discipuli comitari solebant πορευόμενοι μετ' αὐτοῦ, vicissim dicitur cum discipulis ἀναχωρεῖν, Marc. 3, 7. 11, 11. 14, 17. — διατρίβειν, Joh. 3, 22. 11, 54. — huc illuc ἔρχεσθαι, Marc. 14, 17. Matth. 26, 36. — ἐσθίειν μετὰ τῶν τελωνῶν, Matth. 9, 11. (Marc. 2, 16. Luc. 5, 30.) — τὸ πάσχα φαγεῖν μετὰ τ. μαθητῶν, Matth. 26, 18. (Marc. 14, 14. Luc. 22, 11.) v. 20. — et Messias olim venturus esse μετὰ τῶν ἀγγέλων, Matth. 16, 27. 28. (Marc. 8, 38.) 25, 31. 26, 20. 2 Thess. 1, 7. (ἐν τῇ ἀποκαλύψει μετὰ ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, i. e. ἐν ἡμέρᾳ, ὅταν ἀποκαλυφθῇ μετά cett. cf. 1 Thess. 3, 13.) — de assumto socio formula μετά τινος interpretanda est in locis hisce: Matth. 20, 20. 24, 49. 26, 29. 27, 41. (Marc. 15, 31.) Marc. 1, 29, 3, 6. 15, 1. Luc. 6, 17. 14, 31. 15, 29. 30. Joh. 18, 2. Act. 24, 1. Phil. 4, 3. Hebr. 13, 25. — Marc. 1, 20. (sic explica: reliquerunt patrem suum, ut secum haberet τοὺς μισθωτάς.)

Formula μετά τινος ε., dicta de cooperatione, et mutuo commercio, communione, v. c. συναίρειν λόγον, rationes conferre, Matth. 18, 23. 25, 19. — συνάγεσθαι, Matth. 28, 12. Joh. 18, 2. — συγκαταψηφίζεσθαι, Act. 1, 26. — λογίζομαι μετά τ., Marc. 15, 28. Luc. 22, 37. — συλλαλεῖν, Matth. 17, 3. Act. 25, 12. — συνεσθίειν, Gal. 2, 12. — ἀκολουθεῖν, Luc. 9, 49. Apoc. 6, 8. 14, 13. — μοιχεύειν, Apoc. 2, 22. — μολύνεσθαι, Apoc. 14, 4. — πορνεύειν, Apoc. 17, 2. 18, 3. 9. — ἄγειν, 2 Tim. 4, 11. — ἔχειν, Matth. 15, 30. 26, 11. Marc. 8, 14. 14, 7. Joh. 12, 8. — λαμβάνειν, Matth. 25, 3. — παραλαμβάνειν, 12, 45. 18, 16. Marc. 14, 33. — His accense verba altercandi, bellandi, litigandi: πολεμεῖν, Apoc. 2, 16. 12, 7. 13, 4. 17, 14. — πόλεμον ποιεῖν, Apoc. 11, 7. 12, 17. 13, 7. 19, 19. — ζήτησις ἐγένετο, Joh. 3, 25. (sed μετὰ Ἰουδαίων mihi potius positum videtur h. l. pro καὶ τῶν Ἰουδαίων.) — κρίματα ἔχειν, 1 Cor. 6, 6. 7. — verba et phrases, quae studia mutua, pactionem,

rationes cum aliquo initas indicant, v. c. *εἰρηνεύειν*, *εἰρήνην διώκειν*, Rom. 12, 18. 2 Tim. 2, 22. Hebr. 12, 14. — *φίλος*, Luc. 23, 12. — *συμφωνεῖν*, Matth. 20, 2. — *μερὶς μετά τινος*, 2 Cor. 6, 15. — *ἔχειν*, Joh. 13, 8. — *συγκατάθεσις*, 2 Cor. 6, 16. — *κοινωνίαν ἔχειν*, 1 Joh. 1, 3. (*μετὰ τοῦ πατρός*) v. 6. 7. — *αἰτία*, Matth. 19, 10. — *γογγύζειν*, Joh. 6, 43. — *λαλεῖν*, Marc. 6, 50. Joh. 4, 27. 9, 37. 14, 30. Eph. 4, 25. Apoc. 1, 12. 4, 1. 10, 8. 17, 1. 21, 9. 15. — *λέγειν*, Joh. 16, 19. — phrases conformatae ad hebr. עָשָׂה constr. cum עִם vel אֶת, ut *ἔλεος ποιεῖν*, Luc. 1, 72. 10, 37. — *μεγαλύνειν ἔλεος*, Luc. 1, 58. Act. 14, 27. (Gen. 24, 12. 14.) 15, 4. (*μετά* h. l. per eos.) — in loco Act. 2, 28. *μετὰ προσώπου σου* (*οἱ ό* expresserunt hebr. אֶת־פָּנֶיךָ, i. e. apud, coram te, Ps. 16, 11. cf. Gen. 25, 11. 2 Sam. 6, 7.), adde: Matth. 24, 51. (Luc. 12, 46.)

Formula *μετά τινος καί* cum casu ad praecedens verbum accommodato, ut Matth. 22, 16. (pro *μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν = καὶ τοὺς Ἡρωδιανούς*) 25, 4. Joh. 19, 40. Hebr. 9, 19. 1 Joh. 1, 3. (*μεθ' ἡμῶν.*)

b., *μετά τινος*, gen. rei, *α.*, describitur sic plerumque *forma* sive *species externa*, quam id, quod facere aliquis dicitur, *prae se fert: μετὰ αἰδοῦς*, 1 Tim. 2, 9. Hebr. 12, 28. — *μετὰ αἰσχύνης*, Luc. 14, 9. — *μετὰ ἡσυχίας*, 2 Thess. 3, 12. — *μετὰ χαρᾶς*, Matth. 13, 20. (Marc. 4, 16. Luc. 8, 13. i. q. *χαίροντες*) Luc. 10, 17. 24, 52. Act. 17, 11. 20, 24. Phil. 2, 29. 1 Thess. 1, 6. — *μετὰ φόβου κ. τρόμου*, 2 Cor. 7, 15. Eph. 6, 5. Phil. 2, 12. — *μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς*, Matth. 28, 8. — *μετὰ πραότητος καὶ φόβου*, 1 Petr. 3, 15. — *μετὰ παῤῥησίας*, Act. 2, 29. 4, 29. 31. 28, 31. Hebr. 4, 16. — *μετὰ εὐχαριστίας*, Act. 24, 3. Phil. 4, 6. 1 Tim. 4, 3. 4. — *μετ' ἀληθινῆς καρδίας*, Hebr. 10, 22. — *μακροθυμίας*, Eph. 4, 2. — *ὀργῆς*, Marc. 3, 5. — *εὐνοίας*, Eph. 6, 7. — — *ἐπιταγῆς*, Tit. 2, 15. — *βίας*, Act. 5, 26. 24, 7. — nostrates: unter: *μετὰ δακρύων*, Marc. 9, 24. Act. 20, 19. Hebr. 5, 7. 12, 17. — *διωγμῶν*, Marc. 10, 30. — *εἰρήνης*, Act. 15, 33. Hebr. 11, 31. — *ἐπιθήσεως τῶν χειρῶν*, 1 Tim. 4, 14. — *κραυγῆς*, Hebr. 5, 7. — *φωνῆς μεγάλης*, Luc. 17, 15. — *νηστειῶν*, Act. 14, 23. — *μεθ' ὅρκου* s. *ὁρκωμοσίας*, Matth. 14, 7. 26, 72. Hebr. 7, 21. — *μετὰ ὄχλου καὶ θορύβου*, Act. 24, 18. — *μετὰ παρακλήσεως*, 2 Cor. 8, 4. — *παρατηρήσεως*, Luc. 17, 20. — *πειρασμῶν*, Act. 20, 19. — *σπουδῆς*, Marc. 6, 25. Luc. 1, 39. — *ὕβρεως καὶ ζημίας*, Act. 27, 10. — *φαντασίας*, 25, 23. *ἀφροῦ*, Luc. 9, 39. — Referre huc licet *μετὰ κουστωδίας*, Matth. 27, 66. (*ἠσφαλίσαντο* ita, ut custodiam adhiberent.) Praeterea nota formulas: *μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ*, Act. 13, 17. — *δόξης καὶ δυνάμεως*, Matth. 24, 30. Marc. 13, 26. Luc. 21, 27. — *μετὰ ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς*, Act. 26, 12. coll. 9, 2. 22, 5. — de sumtis instrumentis: *μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων*, Matth. 26, 47. 55. Marc. 14, 43. 48. Luc. 22, 52. — *μετὰ φανῶν καὶ ὅπλων*, Joh. 18, 3. — *μετὰ σάλπιγγος*, Matth. 24, 31. (Etiam Graeci dicta praepositione ita utuntur, v. Xen. Mem. 2, 1, 27. Thuc. 1, 18.)

β., de commixtione et coniunctione, Matth. 27, 34. (ut lat. miscere aliquid cum aliqua re) Luc. 13, 1. (Graeci frequentius: *μίγνυμί τί τινι.*)

γ., Nonnumquam vices τοῦ μετά gerere posset coniunctio copulat. καί, v. c. Eph. 6, 23. (ἀγάπη μετὰ πίστεως) Col. 1, 11. 1 Tim. 1, 14. 2, 15. 6, 6.

2., μετά c. accus., *post*; refertur ad *tempus*; praefigitur *a.*, nominibus temporis, e. g. μεθ᾽ ἡμέρας ἕξ, sex diebus post, i. e. sex diebus praeterlapsis, Matth. 17, 1. (Marc. 9, 2.) 26, 2. (Marc. 14, 1.) Luc. 1, 24. 2, 46. 15, 13. (μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέρας) Joh. 4, 43. Act. 15, 36. (μετά τινας ἡμ.) 24, 24. 28, 13. (μετὰ μίαν ἡμ.) — μετὰ — μῆνας, Act. 28, 11. — μετὰ — ἔτη, Gal. 1, 18. al. — μετὰ χρόνον πολύν, Matth. 25, 19. Hebr. 4, 7.

b., nominibus eventorum s. rerum gestarum ac festorum; — eventorum: μετὰ τὴν μετοικεσίαν Βαβ., Matth. 1, 12. — μετὰ τὴν θλίψιν, Matth. 24, 29. (Marc. 13, 24.) 27, 53. (αὐτῶν, alii αὐτοῦ) Act. 10, 37. 20, 29. 2 Petr. 1, 15. — rerum gestarum: Joh. 5, 4. Act. 13, 15. Tit. 3, 10. — festorum: μετὰ τὸ πάσχα, Act. 12. 4. cf. 20, 6.

c., Aliis personarum aut rerum nominibus, quibus temporis notio adiungi potest: μετὰ τοῦτον, Act. 5, 37. 7, 5. 13, 25. 19, 4. (Aelian. V. H. 12, 1. Xen. Cyr. 2, 2, 4.) — μετὰ τὸν νόμον, Hebr. 7, 28. — μετὰ τὸ ψώμιον, Joh. 13, 27. — neutr., μετὰ τοῦτο, Joh. 2, 12. 11, 7. 11. 19, 28. Hebr. 9, 27. — μετὰ ταῦτα, Marc. 16, 12. Luc. 5, 27. 10, 1. 12, 4. al. Act. 7, 7. 13, 20. al. Joh. 3, 22. 5, 1. 14. al. Apoc. 1, 19. 4, 1. al. Hebr. 4, 8. 1 Petr. 1, 11. (Xen. H. G. 1, 3, 12. et saepissime.)

d., neutro generi pronomium de quantitate et mensura dictorum et ad tempus relatorum: μετ᾽ οὐ πολύ, non multo post, Act. 27, 14. (Lucian. Diall. D. 6, 7.) — μετὰ μικρόν, brevi post, Matth. 26, 73. (Marc. 14, 70. — Lucian. Dial. M. 15, 3.) — μετὰ βραχύ, Luc. 22, 58.

e., verborum infinitivis articulo (neutr. gen.) notatis, lat. postquam c. verbo finito; — infinit. aor., Matth. 26, 32. (Marc. 14, 28.) Marc. 1, 14. 16, 19. Luc. 12, 5. 22, 20. Act. 1, 3. 7, 5. 10, 41. 15, 13. 20, 1. 1 Cor. 11, 25. Hebr. 10, 26. (Aelian. V. H. 12, 1.)

f., μετά τι, post, i. e. pone aliquid, Hebr. 9, 3. (Hom. Od. 2, 406.)

Μεταβαίνω, f. -βήσομαι, aor. 2. μετέβην, imper. μετάβηθι, perf. μεταβέβηκα, (ex μετά et βαίνω; cf. μεθίστημι, μετατίθημι, μεταστρέφω, al.; μετά de transpositione rerum inversoque earum ordine, lat. trans, nostrates: um, v. c. umstellen) transmigro, demigro; — ἀπό τινος, gen. loci, Matth. 8, 34. — ἐξ (οἰκίας) εἰς (οἰκίαν), Luc. 10, 7. — ἐκ (τοῦ κόσμου) πρὸς τόν (πατέρα), Joh. 13, 1. — ἐντεῦθεν, Joh. 7, 3. — ἐκεῖθεν, Matth. 11, 1. 12, 9. 15, 29. Act. 18, 7. — ἐντεῦθεν ἐκεῖ (pro ἐκεῖσε), Matth. 17, 20. — ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, e morte ad vitam transire, Joh. 5, 24. 1 Joh. 3, 14. (de his l. v. ζωή.)

Μεταβάλλω, (ex μετά et βάλλω) propr., inverto; — med., v. c. ἱμάτια, vestes commuto, Xen. Mem. 1, 6, 6. — trop. de eo, qui se, i. e. sententiam suam mutat, Act. 28, 6. (μεταβαλλόμενοι εἶπον, sententiam mutantes dixerunt, Xen. H. G. 2, 3, 31 et 45. — 2 Macc. 6, 29.)

Μετάγω, f. ξω, (ex μετά [v. μεταβαίνω] et ἄγω) transfero, aveho, circumago, umlenken, Jac. 3, 3. — pass., ὑπό τινος, v. 4. — οἱ ὁ 1 Reg. 8, 48. 2 Chron. 6, 37.

Μεταδίδωμι, f. -δώσω, (ex μετά [cf. nostr. mittheilen] et δίδωμι) impertior, communico cum aliquo (partem eius, quod mihi est; cf. μεταλαμβάνω); absol., Rom. 12, 8. (ὁ μεταδιδούς, qui egenis eleemosynas distribuit.) — τινί, Eph. 4, 28. (ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ —, ut habeat, quod impertiat —.) τινί τι, communico cum aliquo aliquid, Rom. 1, 11. 1 Thess. 2, 8. (Xen. Anab. 4, 4, 5. — οἱ ὁ Job. 31, 17. Prov. 11, 26.) — accusat. e verborum vicinia eliciendus, Luc. 3, 11.

Μετάθεσις, εως, ἡ, (a v. μετατίθημι) **a.**, transpositio, translocatio; — τινός (gen. obi.), de translocatione in coelum, Hebr. 11, 5. — **b.**, mutatio (eorum, quae constituta erant, v. c. ἱερωσύνης, νόμου), Hebr. 7, 12. — τῶν σαλευομένων, 12, 27. (Thuc. 5, 29. — 2 Macc. 2, 24.)

Μεταίρω, f. -αρῶ, aor. 1. μετῆρα, (ex μετά [v. μεταβαίνω] et αἴρω) transfero e loco in locum, οἱ ὁ 2 Reg. 24, 31. Jerem. 39, 9. — subintell. τὴν ναῦν s. τὸν πόδα, discedo, aufbrechen, constr. c. ἐκεῖθεν, Matth. 13, 53. — ἀπό et gen. loci, 19, 1.

Μετακαλέω (ῶ), f. έσω, (ex μετά et καλέω) ex uno loco in alium voco (Hos. 11, 1. 3.); — med., ad me voco, arcesso, πέμψας μετεκαλέσατό τινα, Act. 7, 14. 10, 32. 20, 17. 24, 25.

Μετακινέω (ῶ), f. ήσω, (ex μετά et κινέω) loco moveo, dimoveo; — pass., dimoveor, ἀπό τινος (a re, quam teneo, in qua nitor), Col. 1, 23.

Μεταλαμβάνω, f. -λήψομαι, (ex μετά [cf. μεταδίδωμι] et λαμβάνω) **a.**, sensu act. — τροφῆς, cibum capio, Act. 2, 46. 27, 33. — Xen. H. G. 3, 5. 5. — τί, nanciscor, καιρόν, Act. 24, 25. (Polyb. 2, 16. 15.) — **b.**, sensu pass. particeps fio, τινός, 2 Tim. 2, 6. Hebr. 6, 7. 12, 10.

Μετάληψις, εως, ἡ, (a μεταλαμβάνω, q. v.) participatio, perceptio, 1 Tim. 4, 3. (εἰς μετάλ., ut capiantur s. accipiantur.)

Μεταλλάσσω, ττω, f. ξω, (ex μετά et ἀλλάσσω) permuto, umwechseln, umgestalten; — τὶ εἴς τι, aliquid in aliquid (Esth. 2, 20.), Rom. 1, 26. — pro εἴς τινα legitur ἔν τινι in construct. praegn. v. 25. permutarunt ita, ut interiret ἐν τῷ ψεύδει.

Μεταμέλομαι, f. ήσομαι, aor. 1. p. -εμελήθην, (ex μετά et μέλομαι, curo) poenitet me, Matth. 27, 3. 2 Cor. 7, 8. Hebr. 7, 21. (Ps. 109, 4. coll. Jer. 20, 16.) — addit. ὕστερον, Matth. 21, 29. 32. — Xen. Cyr. 4, 6, 6.

Μεταμορφόω (ῶ), f. ώσω, (ex μετά [cf. μεταλλάσσω] et μορφόω) in aliam formam converto, transfiguro, transformo; — pass., transfiguror, Matth. 17, 2. Marc. 9, 2. — Aelian. V. H. 1, 1. — ἀπό — εἰς, 2 Cor. 3, 18. (a splendore, scil. faciei Christi in splendorem nostra facie refulgentem, — τινί, dat. instrum., Rom. 12, 2. (τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός, formam [sibi] mutare renovatione mentis, i. e. eo, quod mentem vestram renovatis.)

Μετανοέω (ῶ), f. ήσω, (ex μετά, quod inversionem notat [v. μεταβαίνω; cf. μεταμέλομαι], et νοέω, deducto a νοῦς, mens) **1.**, mentem (cogitationem) muto, i. e. poenitet me (doleo, me hoc vel illud fecisse), Jon. 3, 9. — Luc. 17, 3. 4. — addit. ἐπί τινι, (dat. vitii, hebr. עַל, Amos. 7, 3. Joël. 2, 13. Jon. 3, 10.), propter, lat. me poenitet alicuius rei, 2 Cor. 12, 21. — poenitentiam ago: μετανοῶ ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ, cilicio circumdatus et cinere

conspersus, Matth. 11, 21. (Luc. 10, 13. cf. Jes. 58, 5.) — **2.**, mentem muto in melius (umdenken), detestans peccata, quae admisi, Matth. 3, 2. 4, 17. (Marc. 1, 15. cf. Matth. 3, 6. ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, et v. 8. Luc. 3, 8. καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, i. e. facta mente peccata detestante digna) Luc. 13, 3. 5. 15, 7. 10. 16, 30. Act. 2, 38. 17, 30. Apoc. 2, 5. 16. 3, 3. 19. — de Ninivitis: Matth. 12, 41. et Luc. 11, 31. (cf. Jon. 3, 4—8.) μετανοεῖν εἴς τι, i. e. in id conversi, quod Jonae admonitionibus aptum erat. — μετανοεῖν ἀπό, Act. 8, 22. — ἐκ, Apoc. 2, 21. 22. 9, 20. 21. 16, 11. — μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, Act. 26, 20. — μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν, Act. 3, 19. — seq. inf. pro ὥστε c. inf., Apoc. 16, 9.

Μετάνοια, οίας, ἡ, (a νοῦς, cf. ἄγνοια, ἐπίνοια) **a.**, universe: mutatio mentis (in eo, quem consilii capti s. alicuius facti poenitet), Hebr. 12, 17. (Sens.: non potuit impetrare precibus et lacrimis Esavus, ut Isaacum patrem benedictionis in Jacobum collatae poeniteret eamque revocaret.) — **b.**, speciat., eorum, qui errores ac scelera sua detestari coeperunt, sibique alias vitae rationes ineundas praescripserunt (complectitur et peccatorum agnitionem et morum emendationem), Matth. 3, 11. (εἰς μετ., ut vos ad mentis immutationem adducam.) v. 8. Luc. 3, 8. cf. Act. 11, 18. 26, 20. Luc. 15, 7. 2 Tim. 2, 25. — βάπτισμα μετανοίας, baptismus, qui poenitentia obstringit, Marc. 1, 4. Luc. 3, 8. Act. 13, 24. 19, 4. — iuxta ponuntur ἡ μετ. et ἡ ἄφεσις ἁμαρτιῶν (unde perspicitur voci inesse poenitentiae ac deprecationis notionem), Luc. 24, 47. Act. 5, 31. — εἰς μετάνοιαν καλεῖν, Luc. 5, 32. — ἄγειν, Rom. 2, 4. — ἀνακαινίζειν, Hebr. 6, 6. — χωρῆσαι, 2 Petr. 3, 9. (Jos. Ant. 4, 6. 10. fin.) — λυπεῖσθαι, 2 Cor. 7, 9. 10. — μετ. ἀπό (νεκρῶν ἔργων), Hebr. 6, 1. (v. supr. μετανοῶ ἀπό.)

Μεταξύ, adv., inter, dazwischen (in medio, Hom. Il. 1, 156. — Sap. 18, 23. ex μετά et ξύν, quod pro σύν dic.) **1.**, adverbial. posit. de tempore: ἐν τῷ μεταξύ, interea, inzwischen (cf. ἐν τῷ καθεξῆς), Joh. 4, 31. (Xen. Symp. 1, 14. — additur χρόνῳ, Jos. Ant. 2, 7, 1.) — τὸ μεταξὺ σάββατον, proxime sequens sabbatum, Act. 13, 42. (nisi h. l. legendum σαββάτων, cf. tamen Jos. de B. J. 5, 4, 2. c. Apion. 1, 21.) — **2.**, loco praeposit. positum: τινός, de loco: Matth. 23, 35. Luc. 11, 51. 16, 26. Act. 12, 6. — de partibus (Parteien): Matth. 18, 15. Act. 15, 9. Rom. 2, 15. (coniunge: μεταξὺ ἀλλήλων, i. e. invicem.)

Μεταπέμπω, f. ψω, (ex μετά et πέμπω) mitto post aliquem; τινά; — pass. μεταπεμφθείς, arcessitus, Act. 10, 29. — med., arcesso, curo ad me deducendum, aliquem, Act. 10, 5. 22. 11, 13. (τίνι λόγῳ, aut: qua de caussa; aut: cuius rei tractandae caussa, aut: quo consilio) 24, 24. 26. — seq. εἰς c. acc. loci: Act. 25, 3. — Xen. Mem. 3, 9, 11. — οἱ ὁ Gen. 27, 45. Num. 23, 7. — 2 Macc. 15, 31.

Μεταστρέφω, f. ψω, (ex μετά, um, et στρέφω) inverto, converto; — τὶ εἴς τι, pass., Act. 2, 20. (Joël. 2, 31.) Jac. 4, 9. (cf. Amos. 8, 10. Dan. 10, 8.) — τί, perverto, Gal. 1, 7. (τὸ εὐαγγέλιον.)

Μετασχηματίζω, f. ίσω, (ex μετά, nostr. um, et σχηματίζω, et hoc a σχῆμα, q. v.; cf. μεταμορφῶ) transformo; — τί, Phil. 3, 21. — med., seq. εἴς τινα, me transformo in aliquem, alicuius speciem induo, 2 Cor. 11, 13. 14.

— μετασχ. ὡς τις, 2 Cor. 11, 15. — τὶ εἴς τινα, transfero aliquid in aliquem (ut quomodo dictum sit, intelligatur), 1 Cor. 4, 6.

Μετατίθημι, f. -θήσω, (ex μετά, nostr. um et τίθημι) transpono (duas res, quarum altera in alterius loco ponitur, versetzen, umsetzen), a., transfero; — τινά seq. εἴς τινα τόπον, pass., Act. 7, 16. — subintell. εἰς τὸν οὐρανόν, act. et pass., Hebr. 11, 5. (coll. 2 Reg. 2, 11. — Sirac. 44, 16. Sap. 4, 10.) — τινὰ ἀπό τινος εἴς τι, pass., me converto, desciseo ab aliquo ad aliquid, Gal. 1, 6. (cf. 2 Macc. 7, 24. — Polyb. 3, 3, 8.) — b., loco moveo, muto, τι — pass., Hebr. 7, 12. — μετατ. τι εἴς τι, converto aliquid in aliquid, Jud. v. 4.

Μετέπειτα, adv., (ex μετά, post, et ἔπειτα) posthac, deinde, Hebr. 12, 17. (Judith. 9, 5.)

Μετέχω, f. μεθέξω, aor. 2. μετέσχον, perf. μετέσχηκα, (ex μετά, cum, et ἔχω; cf. μεταδίδωμι, μεταλαμβάνω) particeps sum; — τινός: ἀγαθῶν (Xen. Mem. 2, 2, 3. — v. μεταλαμβάνω et κοινωνέω), 1 Cor. 9, 10. (ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν) v. 12. 10, 21. — de victu, 1 Cor. 10, 30. (χάριτι μετέχω, scil. τῆς τροφῆς, cum gratiarum actione edo.) — γάλακτος, lacte frui, Hebr. 5, 13. — seq. ἔκ τινος, 1 Cor. 10, 17. — μετέσχον, particeps factus sum, Hebr. 2, 14. 7, 13. (alii tribui innatus est.)

Μετεωρίζω, f. ίσω, (ab adi. μετέωρος, sublimis, propr., Polyb. 5, 8, 19. Diod. Sic. 13, 46. Palaeph. f. 17, 2. — metaph. de animo vel spe erecto, Diod. Sic. 13, 46. — vel elato et superbo, Polyb. 3, 8, 22. 16, 21, 2. — οἱ ὁ Jes. 5, 15.) in altum tollo (v. c. ναῦν εἰς τὸ πέλαγος, navem propello in altum, τὸ ἔρυμα, munimenta attollo, Thuc. 4, 90.) — ἑαυτὸν μετεωρίζ., de avibus, Aelian. H. A. 11, 33. — etiam med. μετεωρίζεσθαι ἢ καπνὸν ἢ κονιορτόν, Xen. Cyr. 6, 3, 5. — de vento: Aristoph. Nubb. 403. ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθείς. — de mari intumescente: ap. Diod. Sic. — metaph., de homine, aut superbia aut vana spe inflato (Polyb. 24, 3, 6. Diod. Sic. 4, 20. Dem. p. 169, 23. — οἱ ὁ Ps. 130, 1. cf. Cic. in L. Pison. c. 25.: valebis apud hominem *volitantem* gloriae cupiditate.) — curo, quae ultra me posita sunt (quasi in aëre volitans et ut ille, qui staturam altiorem facere conatur), Luc. 12, 29.

Μετοικεσία, ας, ἡ, (a voc. μετοικέτης, ex μετά [v. μεταβαίνω] et οἰκέω, et hoc ab οἶκος, sedem alio transposui, in exilio dego) conditio exulantium, exilium; — Βαβυλῶνος, exilium Babylonicum (in terra Babylonica), Matth. 1, 11. 12. 17. (Antholog. graec. tom. I. p. 176. edit. Jacobs. — οἱ ὁ 2 Reg. 24, 16. 1 Chron. 5, 22. 2 Sam. 15, 19. Jerem. 22, 12. Amos. 5, 27. Ez. 12, 11. ubi copulatur cum αἰχμαλωσία.)

Μετοικίζω, f. (att.) ιῶ, (ex μετά et οἰκίζω, et hoc ab οἶκος) — τινά, in aliam terram aliquem transloco, migrare in aliam terram aliquem iubeo, seq. εἰς (τόπον τινά), Act. 7, 4. — ἐπέκεινα τινός (τόπου), v. 43.

Μετοχή, ῆς, ἡ, (a v. μετέχω) propr., participatio; — τίς μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀδικίᾳ, quae aequalis partis acceptio, h. e. quae communio, quid consortii, 2 Cor. 6, 14.

Μέτοχος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (adiect. verbale a μετέχω) 1., particeps; — τινός, Hebr. 3, 1. — γίνομαι, Hebr. 6, 4. 12, 8. 3, 14. (τοῦ Χριστοῦ,

pro beneficiis positi ab ipso partis.) — **2.**, socius (opificii, muneris, dignitatis), Luc. 5, 7. Hebr. 1, 9. — Eccles. 4, 10.

Μετρέω (ῶ), f. *ήσω*, (a voc. *μέτρον*) metior; ***a.***, absol., *ἐν μέτρῳ*, Matth. 7, 2. Marc. 4, 24. Luc. 6, 38. — ***b.***, adhibito fune messorio: *τί*, Apoc. 11, 1. (*τὸν ναόν*) v. 2. 21, 15—17. — hebr. מָדַד, Ex. 16, 18. Ez. 40, 5. — *ἑαυτὸν ἐν ἑαυτῷ*, se ex semet ipso metiri, 2 Cor. 10, 12.

Μετρητής, οῦ, ὁ, (a v. *μετρέω*) mensor, nom. mensurae atticae, quo insignitur amphora, mensurae genus in rebus liquidis adhibitum, continens 72 sextarios s. *ξέστους* (hebr. בַּת, 2 Chron. 4, 5.), Job. 2, 6. — Aelian. H. A. 8, 9.

Μετριοπαθέω (ῶ), f. *ήσω*, (a *μετριοπαθής*, moderatus, et hoc ex *μέτριος*, moderatus et *πάθος*, affectus) moderatis affectibus utor, clementer et moderate ago, — *τινί*, Hebr. 5, 2. vertunt: facilem me praebeo, indulgeo. De pontifice dictum, qui tolerare atque excusare sciat hominum errores et peccata, ne se taedeat pro aliis intercedere.

Μετρίως, adv., (a *μέτριος*) ***a.***, moderate. — ***b.***, modice, mediocriter, ita Act. 20, 12. (*παρεκλήθησαν.*)

Μέτρον, ου, τό, mensura, modus; ***a.***, mensurae genus res aridas vel fluidas capiens, Matth. 7, 2. (Marc. 4, 24. Luc. 6, 38. h. l. *μέτρον πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον, εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν*, cf. Jes. 65, 7.) — *πληροῦν τὸ μέτρον τινός*, Matth. 23, 32. — ***b.***, de fune messorio, Apoc. 21. 15. — ***c.***, *μέτρον (ἀνθρώπου)* mensura staturae, qua est vir adultus, Eph. 4, 13. Apoc. 21, 17. — (hebr. מִדָּה, קָו, Ez. 42, 16—19. 2 Reg. 21, 13. Ex. 26, 2. 8.) — *ἐκ μέτρου*, modice, i. e. parce, Joh. 3, 34. cf. Ez. 4, 16. — ***d.***, demensum, proportio, modus, Rom. 12, 3. Eph. 4, 7. 2 Cor. 10, 13. (mensura normae, qua quousque cursus pertineat, definitur, v. supr. *κανών.*)

Μέτωπον, ου, τό, (ex *μετά*, inter et *ὤψ*) frons (Hom. Il. 13, 615. propr. quod inter oculos est), Apoc. 7, 3. 9, 4. 13, 16. 14, 1. 9. 17, 5. 20, 4. 22, 4. (*οἱ ὁ* 1 Sam. 17, 29. 2 Chron. 26, 19. 20. Ez. 9, 4.)

Μέχρι (etiam ante vocalem: *μέχρι οὗ*, Herodot. 2, 19.) et *μέχρις* (Hebr. 12, 4. Marc. 13, 30.), particula temporis, mensuram notans a termino ad terminum, 1., praepositionis munere fungitur, construct. c. gen., *τινός*, ***a.***, de tempore: *θερισμοῦ* (non diutius), Matth. 13, 30. — *παρατείνειν τι μέχρι*, Act. 20, 7. — *τηρεῖν τι μ.*, 1 Tim. 6, 14. — *κατέχειν*, Hebr. 3, 6. 14. (*μέχρι τέλους βεβαίαν*, sed 6, 11. *ἄχρι τ.*) 9, 10. (*μέχρι καιροῦ διορθ.*, i. e. non diutius.) — *ἀπὸ — μέχρι*, Act. 10, 30. Rom. 5, 14. (non diutius. Nam cum lex successisset, iterum peccare coeperunt *ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τ. παραβάσεως τοῦ Ἀδάμ.*) — *μέχρι τῆς σήμερον*, Matth. 28, 15. — *μέχρι θανάτου*, Phil. 2, 8. (i. e. mensura obedientiae ab eo praestitae usque ad mortem susceptam pertinuit; aliud est *ἄχρι θανάτου*, ad mortem, Apoc. 2, 10.) 2 Tim. 2, 9. (*κακά*, quorum mensura ad vincula pertinet) Phil. 2, 30. (*μέχρι θανάτου ἤγγισε*) Hebr. 12, 4. (*μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε*, i. e. mensura *ἀντικαταστάσεως* vestrae nondum ad mortem producta est, cf. 2 Macc. 13, 14.) — ***b.***, de termino loci: *ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ μέχρι —*, Rom, 15, 19. — ***c.***, cum

relativi pronominis genere neutro adverbiascit (cf. ἄχρι), usque dum, donec, seq. coniunct. aor., Marc. 13, 30. (usque dum — facta fuerint.)

2., adverbial. positum: donec seq. coniunct., Eph. 4, 13.

Μή, unde lat. ne, 1., particula *prohibitiva*, lat. ne, dass nicht (hebraico respond. אַל). Consociatur *a.*, cum *imperativo*, ut lat. ne; imperat. praes. (ubi coepta omitti iubentur), Matth. 6, 16. 19. 25. 7, 1. (Luc. 6, 37.) 14, 27. (*μὴ φοβεῖσθε*, Marc. 6, 50.) et 17, 7. cf. 28, 5. 10. et Marc. 5, 36. 13, 7. 16, 6. Luc. 1, 13. 30. 2, 10. 5, 10. 8, 50. 12, 7. 32. Joh. 6, 20. 12, 15. Act. 18, 9. 27, 24. Apoc. 1, 17. Matth. 19, 14. (Marc. 10, 14. Luc. 18, 16.) 23, 3. Marc. 9, 39. 13, 11. Luc. 6, 30. 7, 6. 13. 8, 49. 52. 10, 4. 7. 20. 11, 7. 12, 11. 22. 29. 14, 12. 23, 28. Joh. 2, 16. 5, 28. 45. 6, 43. 7, 24. 10, 37. 19, 21. 20, 17. 27. Act. 10, 15. et 11, 9. 20, 10. Rom. 11, 18. 20. 12, 2. 14. 16. 21. 13, 14. 14, 20. 1 Cor. 4, 5. 6, 9. 7, 5. 23. 27. 14, 20. 39. 15, 33. 34. 2 Cor. 6, 14. 17. Gal. 5, 1. 6, 7. Eph. 4, 26. 30. 5, 7. 11. 17. 18. 6, 4. Phil. 2, 12. Col. 3, 9. 19. 21. 1 Thess. 5, 19. 2 Thess. 3, 14. 15. 1 Tim. 4, 14. 5, 19. Hebr. 12, 5. 13, 2. 9. 16. Jac. 1, 16. 22. 2, 1. 3, 1. 14. 4, 11. 5, 9. 12. 1 Petr. 4, 12. 1 Joh. 2, 15. 3, 13. 4, 1. 2 Joh. v. 10. 3 Joh. v. 11. Apoc. 5, 5. — *μὴ χωριζέτω*, Matth. 19, 6. (Marc. 10, 9.) 24, 17. (Marc. 13, 21. Luc. 21, 21.) Joh. 14, 1. 27. Act. 1, 20. Rom. 6, 12. 14, 3. 16. 1 Cor. 7, 12. 13. 18. 21. Eph. 4, 29. Col. 2, 16. 1 Tim. 5, 16. 6, 2. Jac. 1, 7. 1 Petr. 4, 15. 16. 2 Petr. 3, 8. — imperat. aor., ubi agitur de re non incipienda et fieri futura vetantur, *μὴ ἐπιστρεψάτω*, Matth. 24, 18. (Marc. 13, 16. Luc. 17, 31.) 6, 13. (*μὴ γνώτω*) cf. Xen. Cyr. 7, 3, 73. — cum opposit. *μὴ — γενέσθω*, Luc. 22, 42. Joh. 6, 27. Eph. 5, 15. 6, 6. Col. 3, 22. 1 Petr. 5, 2. — Praemissum imperativo est *ὁρᾶτε* (cavete), Matth. 24, 6. Apoc. 22, 9. — Nota *τὸ μή* in altero membro positum (scil. imperativus repetendus est), Luc. 13, 14. (*καὶ μὴ ἐν τῇ — σαββάτου*, scil. *θεραπεύεσθε.*) — sic imperativus eliciendus e verborum vicinia, Gal. 5, 13. (scil. *ἔχετε*) Rom. 12, 11. (scil. *ἐστέ*) v. 16. 19. 14, 1. 2 Cor. 9, 7. 1 Petr. 1, 14.

b., cum *coniunctivo α.*, ubi coniunctivus a sola coniunctione *μή* pendet. Ita *א.*, in vetando cum pers. 2. coni. vel praesentis (act., pass.) vel aoristorum (ubi futura fieri vetantur): *aa.*, pers. 2 praes., Hebr. 3, 8. 4, 7. — *bb.*, aorist. *αα.*, activi, aor. 1. — Matth. 3, 9. (Luc. 3, 8.) 5, 17. 6, 2. 7. 31. 34. 10, 19. 34. 23, 9. 24, 23. (Marc. 13, 21. *μὴ πιστεύετε*) 26. (Luc. 17, 23.) Marc. 5, 7. 10, 19. (Luc. 18, 20. Jac. 2, 11. Sed Matth. 19, 18. *οὐ μοιχεύσεις*, e vers. *τῶν ό*) Luc. 6, 29. 8, 28. Joh. 3, 7. Act. 7, 60. 18, 9. 1 Cor. 16, 11. 2 Cor. 11, 16. 2 Thess. 2, 3. 3, 13. 1 Tim. 5, 1. Apoc. 6, 6. 7, 3. 10, 4. (*μὴ γράψῃς*, praecedit: *ἔμελλον γράφειν*. Cf. Joh. 19, 21. *μὴ γράφε*. Pilatus iam scripserat) 11, 2. 22, 10. — act. aor. 2. Matth. 6, 13. (Luc. 11, 4.) 7, 6. 10, 5. 24, 25. (Luc. 17, 23.) Rom. 10, 6. Col. 2, 21. Hebr. 10, 35. — *ββ.*, pass. aor. 1. Matth. 1, 20. 10, 26. 28. 31. (Luc. 12, 4.) 23, 8. 10. Luc. 14, 8. 21, 8. 9. Act. 13, 40. 1 Tim. 1, 8. 1 Petr. 3, 14. suppl.: *γενειθῇ* s. *γενέσθω*, Matth. 26, 5. (Marc. 14, 2.) — pass. aor. 2. Matth. 5, 42. — *γγ.*, med. aor. 1. Matth. 10, 9. (v. 10. ad *μή* repetas verbum v. 9.) Luc. 3, 8. Col. 2, 21. — *ב.*, cum 1 pers. praes. vel aor. coniunct. *aa.*, in adhortatione (s. in vetando) v. c. *μὴ γενώμεθα κε-*

νόδοξοι, 1 Cor. 5, 8. 10, 28. Gal. 5, 26. 6, 9. 1 Thess. 5, 6. 1 Joh. 3, 18. — bb., in interrogatione disiuncta, Marc. 12, 14. (δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν;)

β., ubi coniunctio μή cum suo coniunctivo ab alio verbo pendet — e. g. ab aliquo verbo e numero verborum metuendi (ut lat. ne): εὐλαβηθείς, μὴ διασπασθῇ, Act. 23, 10. — φοβούμενοι, μὴ ἐκπέσωσι, Act. 27, 17. 2 Cor. 12, 21. (legitur φοβοῦμαι v. 20.) — cavendi: βλέπω, Matth. 24, 4. (Marc. 13, 5. Luc. 21, 8. Act. 13, 40. 1 Cor. 10, 12. Gal. 5, 15. Hebr. 12, 25. — σκοπέω ἐμαυτόν, Gal. 6, 1. — ὁράω, Matth. 18, 10. 1 Thess. 5, 15. — elliptice: ὅρα μή (scil. τοῦτο ποιήσῃς), Apoc. 19, 10. 22, 9. — ἐπισκοπῶ, Hebr. 12, 15. 16. — φείδομαι, parco, eo consilio μή, 2 Cor. 12, 6. — στελλόμενοι τοῦτο μή τις cett., declinantes hoc, ne quis cett., 2 Cor. 8, 20. — γρηγορεῖτε, vigiles estote, idcirco ne, Marc. 13, 36.

Not. μή in brachylogia: Matth. 26, 5. (Marc. 14, 2.) Joh. 13, 9. Gal. 5, 13. Apoc. 19, 10.

γ., ubi particula μή se adiungit coniunctioni cuipiam, coniunctivum regenti, ad eamque negationem addit. — ἐάν, ἵνα, ὅπως μή. — ἐάν μή: Matth. 5, 29. 6, 18. 10, 13. 11, 6. Marc. 3, 20. 1 Cor. 14, 6. al. — praecedentem ἐάν sequitur μή in altera enuntiationis parte positum, Marc. 12, 19., Joh. 7, 51. 1 Cor. 13, 3. 2 Tim. 2, 5. Jac. 2, 14. 16. Apoc. 3, 3. al. — κἂν μή (i. e. καὶ ἐὰν μή), Joh. 10, 38. — Huc referre licet formulas particula ἄν (ἐάν) temperatas: ὅς, ὅστις, ὅσοι ἄν (ἐάν), Matth. 10, 14. (Marc. 6, 11. Luc. 9, 5.) 11, 6. (Luc. 7, 23.) Marc. 4, 22. 10, 15. (Luc. 18, 17.) — τὸ μή in altero membro: Marc. 11, 23. Luc. 10, 10. Act. 3, 23. Matth. 19, 9. (ὃς ἂν — μὴ ἐπὶ πορνείᾳ.) — ὅσοι ἂν μή, Apoc. 13, 15. — ἵνα μή, Matth. 5, 29. 30. Joh. 7, 1. 17, 27. Marc. 3, 9. — ἵνα et in altero membro: καὶ μή, Marc. 4, 12. Luc. 8, 10. Joh. 6, 50. 11, 50. 1 Cor. 1, 10. 2 Cor. 4, 7. 9, 5. — ἵνα ὁ — μή, Joh. 3, 16. 6, 39. 12, 46. 2 Cor. 13, 10. al. (sed Gal. 2, 16. καὶ οὐχ.) — ὅπως μή, Matth. 6, 18. Act. 20, 16. 1 Cor. 1, 29. — ὅπως ὁ — μή, Luc. 16, 26.

c., cum *optativo*: μὴ γένοιτο! Luc. 20, 16. Rom. 3, 4. 6. 31. 6, 2. 15. 7, 7. 13. 9, 14. 11, 1. 11. 1 Cor. 6, 15. Gal. 2, 17. 3, 21. — μὴ αὐτοῖς λογισθείη, 2 Tim. 4, 16. (Job. 27, 5. — Hom. Il. 22, 345. Soph. Oed. Col. 864.)

d., Consociatur cum *infinitivo*, ubi hic α., a certis verbis pendet, positus א., post verba dicendi, quae ἀπαγόρευσιν exprimunt, v. c. ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον μὴ ἰδεῖν, er solle nicht sehen, Luc. 2, 26. Matth. 2, 12. — ὤμοσε (αὐτοῖς) μὴ εἰσελεύσεσθαι, dass sie künftig nicht — sollten, Hebr. 3, 18. — λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι, Matth. 5, 34. 39. Act. 21, 4. Rom. 2, 22. 12, 3. — κηρύσσω, Rom. 2, 21. — γράφω, 1 Cor. 5, 9. 11. — παραγγέλω μή, Act. 1, 4. 4, 18. 5, 28. 40. 1 Tim. 1, 3. 6, 17. 1 Cor. 6, 10. 11. — παρακαλῶ, Act. 9, 38. 19, 31. 2 Cor. 6, 1. — αἰτοῦμαι, Eph. 3, 13. — διαμαρτύρομαι, 2 Tim. 2, 14. — εὔχομαι, 2 Cor. 13, 7. (acc. c. inf.) παραιτοῦμαι, Hebr. 12, 19. cf. Luc. 22, 40. — ἐπιβοῶ μή, Act. 25, 24. cf. Tit. 2, 9. 10. (v. 1.) — post verba contradicendi (negandi): λέγω (ἀντιλέγω) μή, Matth. 22, 23. Marc. 12, 18. Luc. 20, 27. Act. 23, 8. (oppon. ὁμολογῶ.) — ἀπαρνῶ, Luc. 22, 34. — item post verba decernendi, Luc. 21, 14. — κρίνω μή, Act. 15, 19. — κρίνω τοῦτο, τὸ μή, Rom. 14, 13. 2 Cor. 2, 1. — ἀξιοῦμαι, Act. 15, 38. — θέλω, Rom.

13, 3. — *βούλομαι*, 1 Tim. 2, 9. (coll. v. 8.) — ב., post verba impediendi: *κατέχω τοῦ μή*, Luc. 4, 42. — *κρατοῦμαι τοῦ μή*, 24, 16. — *κωλύω τοῦ μή*, Act. 10, 47. — *καταπαύω τοῦ μή*, 14, 18. — *παύω*, 1 Petr. 3, 10. — *ἐγκόπτω*, Rom. 15, 22. — *ὑποστέλλομαι τοῦ μή*, Act. 20, 20. 27. — *ἀνακόπτω τινὰ μή*, Gal. 5, 7. cf. 1 Tim. 1, 20. — Observa *τοῦ μή* etiam aliis formulis addi hac vi praeditum, ut sit i. q. ut ne, ita ut minime (nequaquam), Rom. 7, 3. — praecedente: *ἀνένδεκτόν ἐστι*, Luc. 17, 1. — *ὀφθαλμοὶ τ. μ. (βλέπειν)*, Rom. 11, 8. 10. — *ἐξουσία*, 1 Cor. 9, 6. — ג., post enuntiationes necessitatem, decentiam loquentes: *καλόν ἐστι*, 1 Cor. 7, 1. — Rom. 14, 21. — cf. Act. 4, 20. 25, 27. 27, 21. 1 Tim. 3, 3. 8. Tit. 1, 7. 2 Petr. 2, 21. — ד., ubi infin. vices gerit genitivi, Rom. 11, 8. 1 Cor. 9, 6. — Not.: saepius cum unum alterumve verborum hactenus recensitorum in prima sententiae parte collocatum est, negatio cum ea coniungenda locum obtinet in parte altera. Exempla: 1 Thess. 4, 5. (coll. v. 3. *θέλημά ἐστι*) 1 Tim. 3, 8. (coll. v. 7.) v. 11. 3, 3. (coll. v. 2. *δεῖ*) 2 Thess. 3, 6. (*καὶ μή* post *παραγγέλλω*) Luc. 18, 1. (*καὶ μή* pendet a praecedente verbo *δεῖν*) 23, 28. Rom. 15, 1. al. — *μή* consociatur cum infinitivo, ubi ille β., articulo notatus sequitur *praepositionem* aut *coniunctionem*, v. c. *πρὸς τὸ μή*, ne, 2 Cor. 3, 13. 1 Thess. 2, 9. 2 Thess. 3, 8. — *εἰς τὸ μή* (in id, ne), idcirco ne, Act. 7, 19. 1 Cor. 9, 8. 10, 6. 2 Cor. 4, 4. — acc. c. inf., 2 Thess. 2, 2. Hebr. 11, 3. 1 Petr. 3, 7. — *ὥστε μή*, Matth. 8, 28. Marc. 3, 28. 1 Cor. 1, 7. 2 Cor. 3, 7. 1 Thess. 1, 8. — *διὰ τὸ μή*, idcirco, propterea quod *non* (in hac enim constructione argumentatio ducitur ex eo, quod *non* est, etsi esse possit debeatve, ideoque *τὸ μή* a suo verbo disiungitur et oppositionem facit, Matth. 13, 5. 6. Marc. 4, 5. 6. Luc. 8, 6. Jac. 4, 2. (Cebet. Tab. c. 24.) — γ., ubi infinitivus praefixo articulo substantive positus est, et rationem alterius rei continet, *τῷ μή*, 2 Cor. 2, 13. — in casu accus., 1 Cor. 4, 6. (*ἵνα μάθητε τὸ μή*) Rom. 14, 13. 2 Cor. 2, 1. 10, 2. (pro. *τὸ μὴ παρόντα με* ponitur h. l. nominat. *παρών*, per attractionem cum subiecto verbi *δέομαι* coniunctus) 1 Thess. 4, 6. (coll. v. 3.)

Consociatur *τὸ μή* c., cum *participio*; *ὁ μή* c. particip., Matth. 7, 26. (Luc. 6, 49.) 12, 30. (Luc. 11, 23.) Luc. 3, 11. 12, 21. 22, 36. Joh. 3, 18. 5, 23. 9, 19. 10, 1. 12, 48. 14, 24. 15, 2. Rom. 4, 5. 5, 14. 10, 20. 14, 3. 6. 1 Cor. 7, 38. 11, 22. 2 Thess. 1, 8. Jac. 2, 13. 1 Joh. 2, 4. 3, 14. 4, 8. 20. 5, 10. — *πᾶς ὁ μή*, 1 Joh. 3, 10. 4, 3. 2 Joh. v. 9. 2 Thess. 2, 12. Matth. 3, 10. (Luc. 3, 9.) 7, 19. 25, 29. (Luc. 19, 26.) *μακάριος ὁ μή*, Joh. 20, 29. Rom. 14, 22. — His locis adde eos, in quibus *ὁ* (*ἡ*, *τό*) *μή* cum participio additur alicui nomini, aut vices nominis gerit, Matth. 10, 28. (Luc. 12, 4.) 18, 13. Luc. 12, 47. 48. 19, 27. Rom. 1, 28. (cf. Eph. 5, 4. *τὰ οὐκ ἀνήκοντα*) 2, 14. 4, 17. 8, 4. 9, 30. 1 Cor. 1, 28. 1 Thess. 4, 5. 13. 1 Tim. 5, 13. Hebr. 7, 6. 12, 27. 2 Joh. v. 7. Jud. v. 5. (*μή* in altero membro, Tit. 1, 6.) — particip. absque articulo: Matth. 1, 19. 9, 36. 22, 12. 24. 29. Marc. 6, 34. 12, 24. Luc. 1, 26. 7, 30. 11, 36. 12, 33. 13, 12. Joh. 7, 15. Act. 5, 7. 9, 9. 12, 19. 17, 6. 20, 22. 29. 21, 34. Rom. 2, 14. (*νόμον μὴ ἔχοντες*) 1 Cor. 7, 37. 2 Cor. 3, 14. 4, 2. 5, 19. Gal. 6, 9. Eph. 2, 12. Col. 1, 23. Hebr. 4, 2. 6, 1. Jac. 4, 17. 1 Petr. 3, 6. al. — particip. gen. absol., Matth. 17, 19. 18, 25. Marc. 8, 1, Luc. 7, 42. 14, 29. Act.

21, 14. 27, 15. Rom. 5, 13. 1 Petr. 4, 4. — *τὸ μή* participio postpositum opponitur alteri, Rom. 13, 13. 1 Joh. 5, 16. (*ἁμαρτάνων μὴ πρὸς θάνατον.*) — *τὸ μή* id vetat, quod participio expressum est, Tit. 1, 14. Hebr. 13, 17. (*καὶ μή* scil. *ποιῶσι, στενάζοντες*) 1 Petr. 3, 9. 3 Joh. v. 10. 1 Cor. 9, 21. 10, 33. 2 Cor. 4, 18. 6, 9. Eph. 5, 27. Phil. 3, 9. Hebr. 10, 25. 11, 13. Jac. 1, 26. 2 Petr. 3, 9. — Nota praeterea etiam 1 Cor. 9, 26. (*ὡς οὐκ ἀέρα δέρων*) Rom. 9, 25. (*οὐκ ἠγαπημένην.*)

f., Partic. *μή* consociata reperitur cum *indicativo* in oratione pendente, Joh. 3, 18. (*ὅτι μὴ πεπίστευκεν*, i. e. iam in hoc iudicium de se latum habet, quod fidem recusavit) Tit. 1, 11. (huc non pertinet. Nam ad *ἃ μὴ δεῖ* supplendus est infin. *γενέσθαι*) Col. 2, 18. (*ἃ μὴ ἑώρακε.* Sed in hoc loco obscuro magna est lectionum varietas) 2 Petr. 1, 9. (*ᾧ μὴ πάρεστι ταῦτα*, — sed h. l. conditio ponitur: si cui haec non adsunt) Rom. 3, 8. (*καὶ μή* sc. *κρίνομαι;* sensus est: cur pro peccatore numeror ac neutiquam ad eam rationem iudicor, quam me sequi criminantur: faciamus mala etc.?)

g., *οὐ μή*, non, nullo modo, i. e. non (erit) ne, et: *οὐ φόβος* (s. *δέδοικα*) *μή*, non metuendum est, ne —, quasi negatione *οὐ* tolleretur dubitatio, ergo i. q. certissime non — nequaquam; *α.*, c. indicat. fut., ubi aliquis dicit, quid ex sua opinione non futurum sit: *οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο*, Matth. 16, 22. (hoc tibi minime accidet) 26, 35. (sed leg. videtur: *ἀπαρνήσωμαι* cum codd., ut Marc. 14, 31.) Marc. 9, 1. (al. codd. *γεύσωνται*, id et Luc. 9, 27.) Luc. 22, 34. Joh. 8, 12. 13, 38. 20, 25. (sed h. l. *πιστεύσω* est coni. aor.) Luc. 10, 19. (al. *ἀδικήσῃ*) Joh. 8, 52. (sed leg. *γεύσηται*, cf. v. 51.) — *β.*, cum coni. aor., א., in interrogatione: Luc. 18, 7. (*οὐ* h. l. est quaerentis, cf. Apoc. 15, 4. Joh. 18, 11.) — ב., in formulis asseverantium, vel: certissime non — cum futuro, vel quod nos dicimus: es soll nicht; c. coni. aor. 1., Hebr. 8, 12. et 10, 17. 1 Petr. 2, 6. Apoc. 2, 11. 7, 16. 18, 21. 22. 23. 21, 25. — Matth. 10, 23. 42. 15, 5. 24, 2. (Marc. 13, 2.) Marc. 9, 41. 16, 18. Luc. 6, 37. 10, 19. 22, 67. 68. Joh. 4, 14. 48. 6, 35. 8, 51. 10, 5. 13, 8. Act. 13, 41. Gal. 4, 30. 5, 16. Hebr. 8, 11. — aor. 1. med., Matth. 16, 28. Luc. 9, 27. Joh. 8, 52. Rom. 4, 8. — aor. 2., Matth. 5, 18. 20. 26. 13, 14. 18, 3. 23, 39. 24, 34. 35. (Marc. 13, 30. 31. Luc. 21, 32.) 26, 29. (Marc. 14, 25. Luc. 22, 18.) Marc. 10, 15. Luc. 1, 15. 10, 19. 12, 59. 13, 35. 18, 17. 30. 21, 18. 33. Joh. 6, 37. 10, 28. 11, 26. 1 Cor. 8, 13. Hebr. 13, 5. Apoc. 3, 3. 12. 18, 7. 21, 27. — *οὐκέτι οὐ μή*, Marc. 14, 25. (Luc. 22, 16.) — Notes locos, ubi de re certo futura sermo est, quae a dicente non pendet, Joh. 11, 56. (*τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;*) cf. Matth. 24, 21. Marc. 13, 19. 1 Thess. 4, 15. 2 Petr. 1, 10. Rom. 4, 8. — notes porro: Apoc. 18, 14. ubi huic formulae praemissum *οὐκέτι*, non *μηκέτι*.

h., part. *μή* iuncta cum coniunctione conditionali *εἰ* — *εἰ δὲ μή*, *α.*, si *non;* nisi, — cum imperf. *εἰ μὴ ἦν*, nisi esset, Joh. 9, 33. 19, 11. Rom. 7, 7. — cum aor., Joh. 15, 22. (si non venissem) Rom. 9, 29. (nisi reliquisset) — c. plusquamperf., Act. 26, 32. — v. *εἰ*. — *β.*, sin minus, alioquin v. *εἰ* et *μήγε*. — *γ.*, praecedente negatione: nisi, ausser, v. *εἰ*.

2., *μή*, particula interrogandi (ut lat. particula enclitica *ne*) **a.**, in inter-

rogatione directa, ad quam responsio expectatur negans, Matth. 7, 9. 10. (Luc. 11, 11.) 9, 15. (Marc. 2, 19. Luc. 5, 34.) Luc. 17, 9. 22, 35. Joh. 3, 4. 4, 12. 33. 6, 67. 7, 31. 35. 51. 52. 8, 53. 9, 27. 40. 10, 21. 18, 17. 25. 21, 5. Act. 7, 28. 42. Rom. 3, 3. 5. 9, 14. 20. 11, 1. 11. 1 Cor. 1, 13. 9, 8. 9. 10, 22. 12, 29. 30. 2 Cor. 1, 17. 12, 17. — *μὴ οὐκ*, nonne? Rom. 10, 18. 19. 1 Cor. 9, 4. 5. 11, 22. — **b.**, in interrogat. indir. *τὸ· μή* construct. cum indicativo: num forte (ubi nos alterum admonentes significamus, ita esse ut vereamur) — praeced. *σκόπει*, Luc. 11, 35. — *βλέπε* s. *βλέπετε*, Col. 2, 8. (seq. indicat. fut.)

Μήγε, v. sub *γέ* — *εἰ δὲ μήγε*, sin minus, Matth. 9, 17. (Luc. 5, 36. 37.) 6, 1. Luc. 10, 6. 13, 9. 14, 32. 2 Cor. 11, 16. — v. *εἰ*.

Μηδαμῶς, adv. (ex *μή*, ne, *δέ* et *ἀμός*, aliquis) minime, nequaquam, Act. 10, 14. (suppl. *τοῦτο γένηται*) 11, 8. — Xen. Symp. 2, 3. — *οἱ ό* 1 Sam. 20, 2.

Μηδέ, coniunct. disiunctiva (a *μή* et *δέ*) **a.**, in continuata negatione (*μή*, *μηδέ*) neque, neve (construitur eodem modo, quo *μή*, qu. v.). — *α.*, praecedente *τῷ μή* c. imperat., Matth. 6, 25. (Luc. 12, 22.) Luc. 14, 12. 1 Joh. 2, 15. — *β.*, praeced. *τῷ μή* cum 1 pers. coni. praes., 1 Cor. 5, 8. 1 Joh. 3, 18. — cum 2. coni. aor., Matth. 10, 9. (Luc. 10, 4.) — praeced. *τῷ μή* cum participio: Matth. 22, 29. (Marc. 12, 24.) — Loci, in quibus *τὸ μηδέ* verbum sibi adsciscit pariter ac *τὸ μή*· Matth. 7, 6. 10, 14. (Marc. 6, 11.) 23, 9. 10. Marc. 8, 26. 13, 11. 15. Luc. 3, 14. 12, 47. 16, 26. 17, 23. Joh. 4, 15. 14, 27. Act. 4, 18. Rom. 6, 12. 13. 9, 11. (h. l. praeced. *μήπω*) 14, 21. 1 Cor. 5, 11. 10, 8. 9. 2 Cor. 4, 2. Col. 2, 21. 2 Thess. 2, 2. 1 Tim. 1, 4. (coll. v. 11.) 5, 22. 6, 17. Hebr. 12, 5. — *μηδέ* saepius repetit. 1 Cor. 10, 7—10. Marc. 8, 26. — **b.**, *ne quidem*, Marc. 2, 2. 3, 20. (al. *μήτε*) Eph. 5, 3. — **c.**, neque (in apodosi) 2 Thess. 3, 10.

Μηδείς, *μηδεμία*, *μηδέν*, (ex *μηδέ* et *εἷς*, ut *οὐδείς* ex *οὐδέ* et *εἷς*) legitur aut cum nomine iunctum, nullus, a, um, aut absolute posit., nullus, nemo, neutr. nihil. — Tractandum est **a.**, de *constructione:* dicitur *μηδείς* (non: *οὐδείς*) in constructione *α.*, cum imperativo (v. supr. *μή*), **א.**, ubi *μηδείς* est *subiectum* vetitae actionis, 1 Cor. 3, 18. 21. 10, 24. Gal. 6, 17. Eph. 5, 6. Col. 2, 18. 1 Tim. 4, 12. Tit. 2, 15. Jac. 1, 13. 1 Joh. 3, 7. — neutr. *μηδέν*, suppl. *ἔστω*, Matth. 27, 19. — **ב.**, ubi *μηδείς pendet* ab imperat. (casu dat. aut acc. positum): *μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε*, Rom. 13, 8. 1 Tim. 5, 22. — *μηδέν* (accusat.) *φοβοῦ*, Apoc. 2, 10. Luc. 3, 13. 9, 3. — *β.*, c. 2. coni. aor., **א.**, ubi *μηδείς* a verbo pendet, ut: *μηδενὶ εἴπητε*, Matth. 17, 9. (aliter Luc. *οὐδενὶ εἶπον*, c. 9, 7.) — acc., Luc. 3, 14. 10, 4. — *μηδέν* (acc.), Act. 16, 28. — in eadem structura: *κατὰ μηδένα τρόπον*, 2 Thess. 2, 3. — praefixo: *ὅρα*, Matth. 8, 4. (Marc. 1, 44. *ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς*.) — **ב.**, intersertum coniunctionibus et ab iis pendenti coniunctivo: *ἵνα μηδείς*, Apoc. 3, 11. Marc. 5, 43. — *ἵνα μηδενί*, Matth. 16, 20. (Marc. 8, 30.) Marc. 7, 36. 9, 9. — *ἵνα μηδέν*, Marc. 6, 8. — *ὅπως μηδέν*, Act. 8, 24. Tit. 3, 13. — *γ.*, construct. cum infinitivo, qui **א.**, ab alio pendet verbo, v. c. a *παραγγέλλω*: *μηδενὶ εἰπεῖν*, Luc. 8, 56. 9, 21. Act. 23, 22. — *δείκνυμι*, *λέγειν μηδένα*, Act. 10, 28. — *διατάσσομαι*, *κωλύειν μηδένα*, Act. 24, 23. — *ἀναθεματίζω ἐμαυτὸν γεύσασθαι μηδενός*, Act. 23, 14.

— *κρίνω* (acc. c. inf.), Act. 21, 25. — *εὔχομαι* (*ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν*), 2 Cor. 13, 7. — *βούλομαι* (*τοὺς — μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι*), 1 Tim. 5, 14. — *ὑπομιμνήσκω τινά* (*μηδένα βλασφημεῖν*), Tit. 3, 2. (coll. v. 1.) — *ἀπειλῶ μηκέτι λαλεῖν μηδενί*, Act. 4, 17. — *δέον ἐστίν* (*ὑμᾶς μηδὲν πράττειν*), Act. 19, 36. — *ἔδοξε* (*ἐπιτίθεσθαι μηδὲν βάρος*), Act. 15, 28. — *θεωρῶ* (*μηδὲν γινόμενον*), Act. 28, 6. — aut qui pendet ב., a praegresso *διὰ τό*, Act. 28, 18. Hebr. 10, 2. — aut qui ג., substantive positus est, et coniunctus cum verbis ad aliquem finem relatis, 1 Thess. 3, 3. — *δ.*, Pendens a participio, in casu dat., Act. 11, 19. Rom. 12, 17. — acc., *μηδένα*, Joh. 8, 10. Act. 9, 7. — *μηδέν*, Act. 4, 21. 27, 33. 1 Cor. 10, 25. 27. 2 Cor. 6, 10. 2 Thess. 3, 11. 1 Tim. 5, 21. (partic. addit. ad *ἵνα*) 6, 4. Tit. 2, 8. Jac. 1, 6. 3 Joh. v. 7. — 2 Cor. 6, 3. (*μηδεμίαν προςκοπήν*) 1 Petr. 3, 6. (*μηδεμίαν πτόησιν*) Act. 13, 28. (*μηδ. αἰτίαν*) 25, 17. (*ἀναβολὴν μηδ.*) Act. 24, 29. (*μηδὲν ἔγκλημα*) — acc. ellipt., Phil. 2, 3. (suppl. *πράσσοντες*) — in eadem constructione: *ἐν μηδενί*, Phil. 1, 28. — gen. absol., Act. 19, 40. — **b.**, de vocis vi; legitur *α.*, absol., *μηδείς*, Marc. 5, 43. Apoc. 3, 11. al. — *μηδενί*, Matth. 16, 20. Marc. 7, 36. 8, 30. 9, 9. al. — *μηδένα*, Joh. 8, 10. Act. 9, 7. al. — *μηδέν*, Marc. 6, 8. Luc. 6, 35. al. — cum gen., Act. 4, 17. 24, 23. — abest *τούτων*, Apoc. 2, 10. — *ἐν μηδενὶ ζημιοῦσθαι*, 2 Cor. 7, 9. — *λείπεσθαι*, Jac. 1, 4. — *πτύρεσθαι*, Phil. 1, 28. — *ὑστερεῖσθαι*, 1 Cor. 1, 7. (acc. c. inf.) — *μηδὲν εἶναι*, nihil, i. e. nullius pretii esse, Gal. 6, 3. (oppon. *εἶναι τι.*) — *β.*, adiect. nominibus: fem., Act. 13, 28. 25, 17. 28, 18. 1 Tim. 5, 14. Hebr. 10, 2. 1 Petr. 3, 6. — neutr., Act. 15, 28. 16, 28. 19, 36. 40. 21, 25. 23, 29. 28, 6. Tit. 2, 8. 2 Cor. 13, 7. — *γ.*, *μηδέν* (accus.), nihil, i. e. plane non, nulla ratione (ut *οὐδέν*, v. *οὐδείς*), Act. 10, 20. (c. particip.) 11, 12. (c. particip.) cf. Aelian. V. H. 14, 33. — ut dici solet *ποιεῖν τινά τι*, ita quoque *οὐδέν* et *μηδέν* (si hoc ob constructionis leges postulatur, v. supr. sub a.) adiungitur verbis: *βλάπτειν*, Luc. 4, 35. (c. particip.) — *ὠφελεῖσθαι*, Marc. 5, 26. (particip.) *ὑστερεῖσθαι*, 2 Cor. 11, 5. (post *λογίζομαι*, acc. c. inf.) — *μεριμνᾶν*, Phil. 4, 6. (imperat.) — Duplex negatio: *μηκέτι μηδείς*, Marc. 11, 14. (pro *φάγοι* leg. *φάγῃ*) Act. 4, 17. — *μηδενὶ μηδέν*, Marc. 1, 44. — *μηδεμίαν ἐν μηδενί* cett., 2 Cor. 6, 3. — *μή — ἐν μηδενί*, Phil. 1, 28. — *μὴ μηδεμίαν*, 1 Petr. 3, 6. — *μήτις κατὰ μηδένα τρόπον*, 2 Thess. 2, 3. (Xen. Mem. 1, 2, 39.) Cf. infr. *μηκέτι*, *μηδέπω*, *μήποτε*.

Μηδέποτε, adv., (ex *μηδέ* et *ποτέ*, differt ab *οὐδέποτε*, ut *μή* ab *οὐ*, *μηδείς* ab *οὐδείς*) nunquam, 2 Tim. 3, 7. (c. infinitivo, qui ab alio pendet verbo; v. *μηδείς* et *μή*.)

Μηδέπω, adv., (ex *μηδέ* et *πῶ*, differt ita ab *οὐδέπω*, ut *μή* ab *οὐ*) nondum, Hebr. 11, 7. (constr. c. particip.; v. *μηδείς* et *μή*.)

Μῆδος, *ου*, *ὁ*, Medus, oriundus ex Media, provincia Asiae nunc Persarum imperio subiecta (habebat Media a septentrione mare Caspium, ab oriente Hyrcaniam, Parthiam et Susianam, a meridie Persidem, ab occidente Assyriam et Armeniam maiorem. Urbs eius primaria erant Ecbatana, Jos. Ant. 10, 2, 7.), Act. 2, 9.

Μηκέτι, adv., (ex *μή* et *ἔτι*, differt ab *οὐκέτι*, ut *μή* ab *οὐ*, de constructione v. sub *μή*, *μηδέ*, *μηδείς*, *μηδέποτε* et *μηδέπω*) ne amplius,

a., c. coni. aor., Matth. 21, 19. (Marc. 11, 14.) Marc. 9, 25. — vel c. imperat. praes., Joh. 5, 14. 8, 11. Eph. 4, 28. 1 Tim. 5, 23. (Xen. Cyr. 3, 2, 13.) — **b.**, c. 1. plur. praes. coni., Rom. 14, 13. (v. *μή*, *μηδέ*.) — **c.**, c. *ἵνα*, 2 Cor. 5, 15. Eph. 4, 14. — **d.**, c. inf. pendente *α.*, ab alio verbo, v. c. *ἐπιβοῶ*, Act. 25, 24. — *ἀπειλῶ*, Act. 4, 17. Eph. 4, 17. (ita habent in constructione acc. c. inf. Xen. Mem. 4, 3, 8. Aelian. V. H. 12, 51.) — *β.*, ab *εἰς τό*, 1 Petr. 4, 2. — *γ.*, ab *ὥστε*, Marc. 1, 45. 2, 2. — *δ.*, praefixum habente *τοῦ*, Rom. 6, 6. (ut ne amplius.) — **e.**, c. participio, Act. 13, 34. Rom. 15, 23. 1 Thess. 3, 1. Cf. *μή* et *μηδείς*.

Μῆκος, *εος* (*ους*), *τό*, longitudo, Apoc. 21, 16. Eph. 3, 18. (*τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος*, vulgo hoc habent pro adumbratione magnitudinis ac multitudinis, scil. beneficiorum. Sed loquitur Paulus de exstruendo aedificio, usurpans verba: *ῥιζοῦσθαι*, *θεμελιοῦσθαι*. Sens.: Christus in vobis habitet in amore radices agentibus ac fundatis sic, ut possitis intelligere, quae sit exstruendi firmi aedificii latitudo, longitudo etc. Scil. haec omnia suppeditat amor Christi, v. 19.) Hinc verb. seq.

Μηκύνω, f. *υνῶ*, prolongo, in longitudinem produco (cf. *πλατύνω*, *ταχύνω*, *βαρύνω*, οἱ ὁ Jes. 44, 14. — Xen. Mem. 3, 13, 5.), pass. (cf. *αὐξάνω*), Marc. 4, 27.

Μηλωτή, *ῆς*, *ἡ*, (a *μῆλον*, ovis; cf. graec. *χαμηλωτή*) pellis ovina; — pl., Hebr. 11, 37. (*ἐν μηλωταῖς*, amicti pellibus ov., v. *ἐν*. Exscripsisse videtur haec verba Clem. Rom. 1. ep. ad Cor. — addidit: *λέγομεν δὲ Ἠλίαν καὶ Ἐλισσαῖον*.) cf. 1 Reg. 19, 13. 2 Reg. 2, 8.

Μήν, partic. affirmat., certo, sane (Sap. 6, 23.); *ἦ μήν*, q. v.

Μήν, *νός*, *ὁ*, **a.**, mensis, Luc. 1, 36. — pl. acc. (quam diu?) Luc. 1, 24. 56. Act. 7, 20. 18, 11. Jac. 5, 17. Apoc. 9, 5. 10. 11, 2. 13, 5. (v. supr. *ἡμέρα* — *ποιεῖν μῆνας*, transigere, Act. 20, 3. — *ἐν τῷ μ.*, Luc. 1, 26. — *εἰς τὸν μῆνα*, Apoc. 9, 15. — *ἐπί* c. acc., Luc. 4, 25. Act. 19, 8. — *κατά* distribut., Apoc. 22, 2. (Xen. Oecon. 9, 8.) — *μετά*, Act. 28, 11. — **b.**, novilunium (ex usu hebr. חֹדֶשׁ, quod et mensem notat et novilunium, ut Num. 28, 11. 29, 1.), Gal. 4, 10. (primus cuiusvis mensis dies, quo luna nova apparebat, festus erat Judaeis, cf. Levit. 23, 24. Num. 28, 11. Ps. 80, 3.)

Μηνύω, f. *ύσω*, (cf. lat. moneo et nostr. meinen) indico; — *τί*, Joh. 11, 57. 1 Cor. 10, 28. — significo, seq. *ὅτι*, Luc. 20, 37. — *τινί τι*, Act. 23, 30. (2 Macch. 3, 7. 6, 11. 14, 37.)

Μὴ οὐκ, v. *μή*.

Μήποτε, part., (compos. ex *μή* et *ποτέ*, ita differens ab *οὔποτε*, ut *οὐκ* a *μή*; v. *μή*, *μηδέ*, *μηδείς*, *μηδέποτε*, *μηδέπω*, *μηκέτι*) continet in se *μή* **a.**, coniunctionem prohibitiv. *ne: ne quando*, *ne forte*. Constr. c. coni. aor. et refertur *α.*, ad verbum praecedens, ita ut designatae per illud actionis finem indicet, Matth. 4, 6. (Luc. 4, 11. hebr. פֶּן, Ps. 90, 12.) 13, 15. 15, 32. (Marc. 4, 12. Act. 28, 27.) — praeced. *προςέχω*, caveo, ne, Luc. 21, 34. — *φοβοῦμαι*, Hebr. 4, 1. — praefixum habet *ἵνα*, Luc. 14, 29. — *β.*, Non pendet a verbo enuntiationis praecedentis, sed toti sententiae praecedenti additur ex ore loquentis, quippe caussam, cur rem modo dictam ipse affirmaverit negaveritve,

imperaverit vetueritve, indicantis (de quo usu cf. sub ἵνα) et est ita ex mente loquentis aestimatum, i. q. alioquin fiet quod fieri non vis, Matth. 5, 25. (Luc. 12, 58.) 7, 6. 25, 9. (ante μήποτε cogites: οὐ θέλομεν, μήποτε — sens. minime; alioquin οὐκ ἀρκέσει) 27, 64. Marc. 4, 12. 14, 2. Luc. 14, 8. Act. 5, 39. Hebr. 2, 1. — constr. c. indicat., Hebr. 9, 17. (h. l. μή opponitur τῷ ποτέ, haud unquam.) — **b.**, interrogat ut part. εἴποτε, an forte, sed cum **dubitatione**: *annon*; ita in interrogat. dir. construct. c. indic., Joh. 7, 26. — in indirecta, praecedente βλέπε, βλέπετε, — Hebr. 3, 12. (μήποτε ἔσται suppl. φοβητέον ἐστί, Marc. 14, 2. Sed Matth. 26, 5. μὴ γένηται, ne fiat) — constr. cum optat. ubi verba tamquam ab aliquo cogitata referuntur, Luc. 3, 15. — constr. c. coni., 2 Tim. 2, 25.

Μήπω, adv., (ex μή et πώ; differt sic ab οὔπω, ut μή ab οὐ, i. e. non locum habet in ea constructione, quae τὸ οὐ non admittens requirit τὸ μή. Quare v. μή et composita: μηδέ, μηδείς, μηδαμῶς, μηκέτι, μήποτε, μήπως, μήτις) Rom. 9, 11. (iunct. c. partic., ut Xen. Mem. 4, 4, 23.) Hebr. 9, 8. (in constr. acc. c. inf.) — Act. 27, 29. (codd. μήπου.)

Μήπως, (ex μή et πώς) **a.**, ne, ne quo modo, constr. c. coni. (aor.), 1 Cor. 9, 27. 2 Cor. 2, 7. — ne forte (i. e. ne fiat id, quod fieri nolumus), 9, 4. Gal. 2, 2. — praeced. φοβοῦμαι, metuo (et caveo), ne forte, Act. 27, 29. 2 Cor. 11, 3. 12, 20. (h. l. bis posit. reperitur; ad μήπως ἔρεις etc. suppl. εὑρεθῶσι) Rom. 11, 21. (suppl. φοβητέον ἐστίν, metuendum, ne non parciturus sit.) — βλέπετε, 1 Cor. 8, 9. — **b.**, μή cum dubitat. (praecedente: φοβοῦμαι) μήπως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς, metuo, ne — laboraverim, i. e. cum metu suspicor, me operam perdidisse (v. supr. μήποτε), Gal. 4, 11. (τρέχω scil. et nunc quoque, ἔδραμον, scil. tunc temporis.) — Hom. Od. 5, 300. Thuc. 3, 53. — Not. loc. 1 Thess. 3, 5. (γνῶναι — μήπως ἐπείρασεν, annon tentaverit, et μήπως — γένηται, und nicht vielleicht sein werde, γένηται pro futuro.)

Μηρός, οῦ, ὁ, femur (οἱ ὁ Gen. 24, 2. 9.), Apoc. 19, 16. (— γεγραμμένον.)

Μήτε, coniunct., (ex μή et enclit. τέ) **a.**, neque, und nicht; bis posit., weder, noch (differt ab οὔτε, ut μή ab οὐ) a μηδέ differt eo, quod μηδέ separat, quae diversi, μήτε vero, quae unius eiusdemque generis sunt s. quae partes sunt unius rei, praeced. μή c. imperat., Luc. 9, 3. Jac. 5, 12. Eph. 4, 27. (sens.: ne irascimini modum excedentes [nec tum, si iusta est irascendi caussa, v. 26.], neque admittite calumniatorem.) — praecedente μή c. coniunct. aor., Apoc. 7, 3. — praecedente ἵνα μή, Apoc. 7, 1. — praecedente εἰς τὸ μή, 2 Thess. 2, 2. — (μήτε διὰ πνεύμ. μήτε διά, scil. Ita totum dividitur in partes.) μήτε c. inf., praeced. λέγω, Matth. 5, 34—36. (μήτε, μήτε, scil. τὸ ὀμόσαι dividitur.) Act. 23, 8. (μηδὲ ἄγγελον μήτε πνεῦμα. Scil. ἄγγελ. et πν. ad idem genus pertinent, ita ut sublato uno tollatur alterum. Sed post ἀνάστασιν ponendum erat μηδὲ ἄγγ., quia haec sunt diversi generis.) 12. — ἀναθεματίζω, v. 21. — cum particip., Matth. 11, 18. (Luc. 7, 33.) Act. 27, 20. 1 Tim. 1, 7. Hebr. 7, 3. — **b.**, ne — quidem, praeced. ὥστε, Marc. 3, 20. (alii codd. μηδέ, sed μήτε sign. copulativam includens videtur recte se habere; sens.: ita ut

cum alia omittere cogerentur, tum nec cibum capere possent; τε scil. h. l. cumulat, adiectum iis, quae apostolos negotiis impeditos omisisse nemine monente intelligi posset. Alia est ratio loci Marc. 2, 2.)

Μήτηρ, ἑρος (τρός), ἡ, mater, **a.**, propr. (genitrix), Matth. 1, 18. 2, 11. 13. 14. 20. 21. et saepius. — **b.**, trop., α., de ea, quae instar matris est, Matth. 12, 49. 50. (Marc. 3, 35.) Joh. 19, 27. Rom. 16, 13. cf. 1 Tim. 5, 2. — β., (urbs) ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν, quae parit et fovet τὰς πόρνας cf. ὁ πατὴρ τοῦ ψεύδους, Joh. 8, 44.) Sed ad Hierosolymam coelestem μητρός nomen idcirco transfertur, quia confertur cum matre Sarah. Dicitur mater fidelium, τῶν ὄντων ἐκ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, Gal. 4, 25. 26.

Μήτι, particula, (ex μή et τί, pronomine indefinito, quod ut lat. quid post si et ne, num, i. q. nostratum illud: etwa) **a.**, iunct. c. εἰ, qu. v. — **b.**, particula interrogat., (v. μή, μήποτε, μήπω, μήτις) an forte? α., ubi is, qui interrogat, responsionem exspectat negantem, constr. c. indicat., Matth. 7, 16. (μήτι συλλέγουσιν;) cf. Jac. 3, 11. Matth. 26, 22. 25. (Marc. 14, 19.) Marc. 4, 21. Luc. 6, 39. Joh. 7, 31. 18, 35. Act. 10, 47. 2 Cor. 12, 18. — μήτι ἄρα, 2 Cor. 1, 17. — β., in interrog. indir., ubi is, qui interrogat, sè significat non dubitare, quin id, de quo interroget, vere ita sit, Matth. 12, 23. μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαβίδ; — Joh. 4, 29. 8, 22. — μήτιγε βιωτικά; nonne certe —? (num dubitare licet, an —?) 1 Cor. 6, 3. (i. e. imo etiam τὰ βιωτικά.)

Μήτις, (ex μή et τίς) **a.**, ne quis, constr. c. coni. aor., 2 Thess. 2, 3. — **b.**, constr. c. indicat., num quis? Joh. 4, 33. 7, 48. (v. μή, μήποτε, μήπω, μήτι.)

Μήτρα, ας, ἡ, (a voc. μήτηρ) matrix, uterus, Luc. 2, 23. (Ex. 13, 2. 12.) Rom. 4, 19. (οἱ ὁ Num. 3, 12. — Aelian. V. H. 10, 3.)

Μητραλοίας (att. μητραλῴας), ου, ὁ, (ex μήτηρ et ἀλοίω, trituro, percutio) matricida, matris percussor; — plur., 1 Tim. 1, 9.

Μητρόπολις, εως, ἡ, (e vocc. μήτηρ et πόλις) metropolis, urbs primaria in subscriptione suspecta, 1 Tim. 6, 23.

Μιαίνω, f. μιανῶ, aor. 1. ἐμίηνα, att. ἐμίανα), perf. p. μεμίασμαι, (Num. 5, 13 seq. Hagg. 2, 14. Tit. 1, 15. ubi tamen pro μεμιασμένος al. μεμιαμμένος, cf. Sap. 7, 25.), aor. 1. ἐμιάνθην, (cf. λυμαίνομαι, ῥαίνω, λευκαίνω, μελαίνω, λεαίνω, γλυκαίνω, χαλεπαίνω) **a.**, tingo colore alieno, Hom. Il. 4, 141. (φοίνικι.) — **b.**, polluo, inquino, foedo (hebr. טִמֵּא, lat. contamino); — τινά s. τί, α., sensu morali: τὴν σάρκα (de re venerea), Jud. v. 8. — τὴν συνείδησιν, τὸν νοῦν (de iis, qui pravis libidinibus indulgent), pass., Tit. 1, 15. — de hominibus: οἱ μεμιασμένοι, inquinati (oppon. καθαρός), ibid. et Hebr. 12, 15. — β., sensu levit. de hominibus, pass., Joh. 18, 28. (Levit. 22, 5. Num. 5, 13. Tob. 2, 9.) Hinc voc. seq.

Μίασμα, τος, τό, propr. inquinamentum ortum vel tinctura vel pollutione, Schandfleck; — pl., τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου (ἀποφυγεῖν), sordes mundi (quae ex mundo i. e. rebus sensus titillantibus contrahuntur), 2 Petr. 2, 20. (coll. v. 18. 22.)

Μιασμός, οῦ, ὁ, (a v. μιαίνω, perf. p.) propr., actio inquinandi,

maculatio (vox latinitatis serior.), pollutio (vox lat. serior.), 2 Petr. 2, 10. (ἐπιθυμία μιασμοῦ, voluptas s. libido polluens.)

Μίγμα, τος, τό, (a v. μίγνυμι, perf. p.) id, quod miscendo ortum est, mixtura, Joh. 19, 39. (Sirac. 38, 8.)

Μίγνυμι (producta forma obsoleti: μίγω), f. μίξω, misceo, vernac. mischen; — τί, **a.**, τινί, aliquid aliqua re, Apoc. 8, 7. 15, 2. (Xen. Mem. 4, 3, 6. Cyr. 6, 2, 28. Aelian. V. H. 3, 18. 9, 9.) — **b.**, μετά τινος, Matth. 27, 34. Luc. 13, 1. (i. e. quos dum sacrificia offerebant, Pilatus necari iussit, ita ut victimarum sanguis cum immolantium sanguine misceretur.)

Μικρός, ά, όν, (oppon. μέγας) parvus, (comparat. μικρότερος, έρα, ον, oppon. μείζων) **a.**, mole et statura; mole, comparat., Matth. 13, 32. Marc. 4, 31. Jac. 3, 5. — statura: Luc. 19, 3. (τῇ ἡλικίᾳ.) — hinc etiam de aetate: (natu) minor, Marc. 15, 40. — ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, Act. 8, 10. Hebr. 8, 11. (Jerem. 31, 34.) — μικρός τε κ. μέγας, jung und alt, i. e. omnes, Act. 26, 22. — pl., Apoc. 11, 18. 13, 16. 19, 5. 18. 20, 12. (Jer. 6, 13. 31, 34. 42, 1. Esth. 1, 20. — **b.**, tempore, accus., (quamdiu?) μικρὸν χρόνον, Joh. 7, 33. (εἰμί) 12, 35. Apoc. 6, 11. (ἀναπαύομαι) 20, 3. — **c.**, quantitate (copia ac multitudine, Stoffmenge), id, quod non multas partes continet, μικρὰ ζύμη (i. q. aliquantulum ζύμης, oppon. πολύ. Xen. Mem. 3, 14, 1. Nam ζύμη est voc. materiae), 1 Cor. 5, 6. Gal. 5, 9. — μικρὸν ποιμνίον, Luc. 12, 32. — **d.**, dignitate: ἕνα τῶν — τούτων (ex hebr. pro: ἕνα μικρὸν τούτων, v. ἐλάχιστος), Matth. 10, 42. 18, 6. 10. 14. (Marc. 9, 42. Luc. 9, 48.) Luc. 17, 2. — Matth. 11, 11. (Luc. 7, 28. Sens.: qui in regno div. reliquis eius civibus minor est, is cum sit civis regni divini, vel mortalium maximo, ergo etiam Joanne maior est. Quare non est, quod mihi portitorum usum exprobretis nam et hi regni div. civitatem adipisci possunt. — Neutr. μικρόν, paullulum (spatio), Matth. 26, 39. (Marc. 14, 35.) tempore, Joh. 13, 33. 14, 19. 16, 16. 17. 19. Hebr. 10, 37. (ἔτι μικρόν ὅσον ὅσον, — Jes. 26, 20.) — μετὰ μικρόν, paullo post, Matth. 26, 73. (Marc. 14, 70.) — quantitate: 2 Cor. 11, 1. 16.

Μίλητος, ου, ἡ, et Μίλητον, ου, τό, Miletus s. Miletum, urbs maritima Cariae s. Joniae prope ostia Maeandri, haud procul ab Epheso sita, coloniarum multarum parens, oraculo Apollinis celebris, hodie Melasso dicta, Act. 20, 15. 17. 2 Tim. 4, 20.

Μίλιον, ίου, τό, milliare, spatium mille passuum, vernac. Meile (est vox lat. ducta a mille, quam ut Graeci iam Strabonis tempore habuerunt, Strab. Geogr. lib. 5, p. 332. 6, p. 425., ita et Talmudici adoptarunt: מיל), aequabat milliare Roman., octo stadia Graecor., quintam partem milliarii germanici, Matth. 5, 41.

Μιμέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (a μῖμος, mimus, i. e. imitator) imitor; — τινά, aliquem, 2 Thess. 3, 7. 9. — τί, Hebr. 13, 7. (τὴν πίστιν) 3 Joh. v. 11. (τὸ κακόν.) Hinc voc. seq.

Μιμητής, οῦ, ὁ, imitator; — γίνομαί τινος (gen. pers.), pl., 1 Cor. 4, 16. 11, 1. Eph. 5, 1. 1 Thess. 1, 6. 2, 14. Hebr. 6, 12. — τινός (gen. rei, v. μιμέομαι), 1 Petr. 3, 13. (τοῦ ἀγαθοῦ.)

Μιμνήσκω (producta forma verbi μνάω, in memoriam revoco, Hom.

Il. 1, 407. Od. 3, 103.), med. f. μνήσομαι, aor. 1. ἐμνήσθην, f. 1. p. μνησθήσομαι, mihi in memoriam revoco, recordor, perf. μέμνημαι, memini) α., aor. 1., pass. ἐμνήσθην, α., signif. pass., in memoriam revocatus sum, mentio mei facta est; — ἐνώπιόν τινος (ex hebr., cf. Tob. 12, 15.), Act. 10, 31. Apoc. 16, 19. — (passive etiam Ez. 18, 22. et ἀναμνησθῆναι, Num. 10, 9. Ps. 108, 15.) — β., signific. med., τινός, memini alicuius, Matth. 26, 75. Luc. 23, 42. 24, 8. Act. 11, 16. 2 Petr. 3, 2. Jud. v. 17. — μνησθῆναι ἐλέους, pristini amoris recordari, Luc. 1, 54. — τῆς διαθήκης (promissionum a se factarum), 1, 72. (Gen. 9, 15. Ex. 2, 24.) — μὴ μνησθῆναι τῶν ἁμαρτιῶν τινος, i. e. condonare peccata, Hebr. 8, 12. 10, 17. (ex hebr., v. Ps. 24, 7. Jes. 43, 25. coll. Jerem. 14, 10. 1 Macc. 5, 4. 6, 12.) — b., perf. μέμνημαι τινος, memor sum, 1 Cor. 11, 2. 2 Tim. 1, 4. Hebr. 13, 3. — sequentibus coniunctt.: ὅτι, ἐμνήσθην, med., Matth. 5, 23. 27, 63. Luc. 16, 25. Joh. 2, 17. 22. 12, 16. (Xen. Cyr. 3, 1, 27.) — ὡς, Luc. 24, 6.

Μισέω (ῶ), f. ήσω, odi, odio prosequor; — pass., odio sum, invisus sum; activ., α., τινά, α., odio prosequor, infesto aliquem, Matth. 5, 43. (fut. pro imperat. [ad consuetudinem versionis Alex., cf. Matth. 4, 7.] — cf. Levit. 26, 17. Deut. 9, 24. 7, 16.) Luc. 1, 71. 6, 22. 27. 19, 14. Joh. 7, 7. 15, 18. 19. 24. 25. 17, 14. Eph. 5, 29. Tit. 3, 3. 1 Joh. 2, 9. 11. 3, 13. 15. 4, 20. Jud. v. 23. — pass., Matth. 10, 22. 24, 9. 10. (Marc. 13, 13. Luc. 21, 17.) — β., minus diligo, posthabeo, negligo, Matth. 6, 24. (Luc. 16, 13.) Luc. 14, 26. (coll. Matth. 10, 37.) Joh. 12, 25. Rom. 9, 13. (Mal. 1, 2. 3. — Deut. 21, 15. 16. 22, 13. 16.) — γ., aversor, detestor, Apoc. 17, 16. — b., τί, aversor, Joh. 3, 20. (τὸ φῶς) detestor, Rom. 7, 15. (cf. Tob. 4, 15.) Hebr. 1, 9. Apoc. 2, 6. 15. — pass. τὸ μεμισημένον, detestandum, Apoc. 18, 2. (Deut. 12, 31. 16, 22. Jerem. 33, 15. Prov. 25, 17.)

Μισθαποδοσία, ας, ἡ, (a μισθαποδότης, q. v.) solutio mercedis promeritae, merces; Hebr. 10, 35. (ἔχειν, secum ferre) 11, 26. — de poena: Hebr. 2, 2. (ἔνδικος.)

Μισθαποδότης, ου, ὁ, (ex μισθός et ἀποδίδωμι, reddo, debitum solvo) remunerator, is, qui mercedem persolvit, Hebr. 11, 6.

Μίσθιος, ία, ιον, vel μίσθιος, ίου, ὁ, ἡ, ον, τό, (a voc. μισθός, q. v.) mercenarius, mercede conductus; — plur., Luc. 15, 17. 19. (οἱ ὁ Levit. 25, 50. Job. 7, 1. — Tob. 5, 12. Sirac. 7, 20. 31, 22. 37, 11.)

Μισθόομαι (οῦμαι), f. ώσομαι, (med. verbi μισθόω, loco alteri mercede, ich verdinge, vermiethe, a μισθός, Aelian. V. H. 6, 1.) conduco, ich miethe, dinge: τινά, Matth. 20, 1. 7. (Aelian. V. H. 14, 17. Xen. Anab. 6, 2. 13. — οἱ ὁ Deut. 23, 4. 2 Chron. 24, 12.)

Μισθός, οῦ, ὁ, (cf. german. Miethe) quod ex pacto datur, merces, Rom. 4, 4. (κατὰ ὀφείλημα) Luc. 10, 7. et 1 Tim. 5, 18. Joh. 4, 36. Jac. 5, 4. Jud. v. 11. (Gen. 29, 15. Levit. 19, 13. Job. 7, 2.) Apoc. 22, 12. (οἱ ὁ Gen. 31, 7. Mal. 3, 5. — Xen. Mem. 1, 6, 5. Aelian. V. H. 1, 24. 8, 8.) — praemii sensu, Belohnung, Matth. 5. 12. (Luc. 6, 23. 35.) 1 Cor. 9, 18. — semper tamen inest notio debiti (ita et hebr. שָׂכָר, Gen. 15, 1.) — Caeterum nota phrases:

μισθὸν ἔχειν, Matth. 5, 46. 1 Cor. 9, 17. (ad mercedem adspirare posse.) — παρά τινος, Matth. 6, 1. — λαμβάνειν, Matth. 10, 41. 1 Cor. 3, 8. 14. — μὴ ἀπολέσαι, Matth. 10, 42. Marc. 9, 41. — ἀπολαμβάνειν, 2 Joh. v. 8. — ἀπέχειν (iam accepisse, weghaben), Matth. 6, 1 seq. — τὸν μισθὸν τῆς ἀδικίας (ex hebr., merces sceleri debita) λαμβάνειν, Act. 1, 18. — κομίζειν, 2 Petr. 2, 13. — ἀγαπᾶν, v. 15. — δοῦναι, Apoc. 11, 18. — ἀποδιδόναι, Matth. 20, 8. — c. gen., μ. προφήτου, δικαίου, praemium, quo interpres Dei, s. probus quisque ornandus est, Matth. 10, 41.

Μίσθωμα, τος, τό, (a μισθόω, perf. p.) merces, qua aliquid utendum vel locatur vel conducitur (Aelian. V. H. 4, 12. — οἱ ὁ de mercede meretricia, Hos. 2, 12. Deut. 23, 18. Mich. 1, 7. Prov. 19, 13. — Ez. 16, 30—32.) illud ipsum, quod mercede vel locatur vel conducitur, v. c. aedificium, domicilium, deversorium (cf. nostr. Miethe), Act. 28, 30.

Μισθωτός, οῦ, ὁ, (adi. verbale a perf. p. verbi μισθόομαι, q. v.) conductus, mercenarius, Joh. 10, 12. 13. — pl., Marc. 1, 20. (οἱ ὁ Ex. 12, 45. Levit. 19, 13. al.)

Μιτυλήνη, ης, ἡ, Mitylene, urbs primaria et littoralis insulae Lesbi (in mari Aegaeo), hodie Castro dicta (urbs patria Alcaei, Sapphus et Pittaci), Act. 20, 14.

Μιχαήλ, ὁ, (ex מִי quis? et כָּאֵל sicut Deus) Michael (nomen Archangeli, Dan. 12, 1.) Judae v. 9. (cf. Targum Jonath. ad Deut. 34, 6.) Apoc. 12, 7.

Μνᾶ (contract. e mina), ᾶς, ἡ, mina, eine Mine, nomen ponderis, hebr. מָנֶה, secund. 1 Reg. 10, 17. coll. 2 Chron. 9, 16. centum siclos sacros, secund. Ez. 45, 12. siclos sacros 60 aequans (Jos. Ant. 7, 8, 5. σίκλους διακοσίους· οὗτοι δὲ εἰσὶ πέντε μναῖ), apud τοὺς ὁ vox graeca legitur etiam Esdr. 2, 69. — Continebat mina attica centum drachmas, s. centum denarios romanos (25 siclos sacros) Luc. 19, 13. 25.

Μνάομαι, v. μιμνήσκομαι.

Μνάσων, ονος, ὁ, (a graeco v. μνάω in memoriam revoco, reminiscens. Cf. Ἰάσων), Mnason, vir Christianus, patria Cyprius, Act. 21, 16.

Μνεία, ας, ἡ, (a v. μιμνήσκω) recordatio, memoria, mentio; — ποιεῖσθαι μνείαν τινός, mentionem facere alicuius, Rom. 1, 9. Eph. 1, 16. 1 Thess. 1, 2. Philem. v. 4. (οἱ ὁ Ps. 110, 4. Job. 14, 13.) Phil. 1, 3. (etiam h. l. ὑμῶν est gen. obi., ut patet e v. 4.; al. sumunt pro gen. subi.) — μν. ἔχειν τινός, memoriam alicuis recolere, 1 Thess. 3, 6. — ἀδιάλειπτον ἔχειν τὴν περί τινος μνείαν, 2 Tim. 1, 3.

Μνῆμα, τος, τό, (a μνάω, perf. p. μέμνημαι) monumentum, id, quod fit ad memoriam rei vel hominis alicuius conservandam, Hom. Il. 23, 619. Od. 15, 126. — speciatim monumentum sepulcrale, apud seriores: *sepulcrum* (locus, ubi conditur corpus mortuum), i. q. μνημεῖον, Luc. 24, 1. Act. 2, 29. 7, 16. — pl., Marc. 5, 5. Luc. 8, 27. Apoc. 11, 9. (οἱ ὁ Ex. 14, 11. Num. 33, 16 seq. Jes. 65, 4. Ez. 32, 23. — Erant Hebraeor. sepulcra speluncae in rupibus aut arte aut natura factae, atque ita amplae, ut commode ingredi ibique versari liceret. Claudebantur, ne aditus ad ea bestiis pateret, aut ianuis aut saxis.)

Μνημεῖον, *ου*, *τό*, (a *μνάω*, propr., locus, ubi memoria alicuius recolitur, cf. voces templorum: *τὸ βακχεῖον*, *ἀσκληπιεῖον*, *μουσεῖον*. — domiciliorum, v. c. *τὸ βασιλεῖον*, *βουλεῖον*, aliorumque aedificiorum: *δοχεῖον*, *βαλνεῖον*, al.) speciat. *sepulcrum* (i. q. *μνῆμα*), Matth. 27, 60. 28, 8. (Marc. 15, 46. 16, 2. 3. 5. 8. Luc. 23, 55. 24, 2. 9. 12. 22. 24.) Marc. 6, 29. Joh. 11, 17. 31. 38. 12, 17. 19, 41. 42. 20, 1—4. 6. 8. 11. Act. 13, 29. — pl., Matth. 23, 29. (Luc. 11, 47. 48.) 27, 52. 53. Marc. 5, 2. Joh. 5, 28. (*οἱ ό* Gen. 23, 6. 9. 35, 20. de sepulcris Hebraeor. v. not. ad voc. *μνῆμα*.)

Μνήμη, *ης*, *ἡ*, (a *μνάω*, perf. p.) **a.**, memoria; **b.**, mentio (i. q. *μνεία*); — *μνήμην ποιεῖσθαί τινος*, meminisse alicuius, 2 Petr. 1, 15. (*οἱ ό* Ps. 29, 5. Prov. 10, 7. Eccles. 9, 5. — Aelian. V. H. 5, 3. Thuc. 2, 54.)

Μνημονεύω, f. *εύσω*, (a *μνήμων*, memor) **a.**, memini, i. e. *α.*, recordor, absol., Marc. 8, 18. — constructe: *τινός*, Luc. 17, 32. Joh. 15, 20. 16, 4. 21. Act. 20, 35. 1 Thess. 1, 3. Hebr. 11, 15. — admonentur lectores, ut memores huius illiusve sint, i. e. ut rationes, huic recordationi congruas ineant. Col. 4, 18. Hebr. 11, 15. Speciat. *τῶν πτωχῶν*, i. e. curare pauperes, Gal. 2, 10. — *β.*, *τινά* vel *τί*, mihi certo tempore aliquid in memoriam revoco (ut lat. memini aliquid); *τινά*, 2 Tim. 2, 8. — *τί*, Matth. 16, 9. 1 Thess. 2, 9. — *τὰ ἀδικήματα*, de Deo puniente, Apoc. 18, 5. (v. *μιμνήσκω*.) — *οἱ ό* Ex. 13, 2. Jes. 43, 18. 2 Macc. 9, 21. — Xen. Mem. 2, 7, 7. — *γ.*, seq. *ὅτι*, Act. 20, 31. Eph. 2, 11. 2 Thess. 2, 5. — cf. Sir. 7, 18. — *δ.*, seq. interrog. indir., Apoc. 2, 5. 3, 3. — **b.**, mentionem facio: *περί τινος*, Hebr. 11, 22.

Μνημόσυνον, *ου*, *τό*, (ab adi. *μνήμων*, memor) monumentum (id, quo memoria alicuius servatur), Herodot. 2, 121. — id, quod aliqua fecit, dicitur commemoratum iri *εἰς μνημόσυνον αὐτῆς*, i. e. ut sit res, quae illius memoriam conservet renovetque, Matth. 26, 13. Marc. 14, 9. — *εἰς μνημ.* (scil. *σοῦ*) *ἐνώπιον τ. θεοῦ*, Act. 10, 4. — *οἱ ό* (hebr. זִכָּרוֹן), Ex. 17, 14. (אַזְכָּרָה), Levit. 2, 2. 16. 5, 12. al. (זֵכֶר) Ps. 111, 6. Hos. 14, 7.

Μνηστεύω, f. *εύσω*, (ab adi. verb. *μνηστός*, desponsatus, sponsus, et hoc a perf. p. verbi *μνάω*) — *τινά* (*γυναῖκα*), aliquam ambio mihique desponderi posco (Hom. Od. 18, 276. Xen. H. G. 6, 4, 37. *ἐμνήστευε — λαβεῖν*. — alias: *μνᾶσθαι*. Hom. Od. 1, 42. — *οἱ μνηστῆρες*, proci) — pass., despondeor, desponsata sum: *τινί*, Matth. 1, 18. Luc. 1, 27. 2, 5. — *οἱ ό* Deut. 22, 23 seq. — med., mihi uxorem posco, *τινά*, Deut. 20, 7. Hos. 2, 19.

Μογιλάλος, *ου*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (ex *μόγις*, q. v., et *λάλος*, loquens) difficulter loquens, Marc. 7, 32. (Jes. 35, 6.)

Μόγις, adv., (a voc. *μόγος*, labor) aegre, difficulter, Luc. 9, 39.

Μόδιος, *ου*, *ὁ*, modius (ab hebr. מָדַד, unde et lat. metior, modus), mensura aridorum capiens 16 sextarios (sex modios continebat medimnus atticus. Corn. Nep. Att. 2.), Matth. 5, 15. Marc. 4, 21. Luc. 11, 33.

Μοιχαλίς, *ίδος*, *ἡ*, (a voc. *μοιχός*, vox antiquis ignota, sed ap. Plut., Lucian., Heliod. et Alex. satis crebra, i. q. *μοιχάς*) moecha, adultera, Rom. 7, 3. 2 Petr. 2, 14. (oculi, quibus semper obversatur adultera.) — pl., Jac. 4, 4.

— *γενεὰ μοιχαλίς*, gens impura, flagitiosa, Matth. 12, 39. (16, 4. Marc. 8, 38. Judaei illa aetate sibi licentiam indulgebant divortia quavis de caussa faciendi; quare et contra Joannem baptistam, legis Mosaicae vindicem, a proceribus Judaeorum excusabatur Herodis Antipae adulterium, v. Luc. 16, 16. Matth. 19, 3. [Marc. 10, 2. 5.] His et ipse Jesus suam de legis sanctitate doctrinam opposuit, cf. Matth. 5, 28—32.) — cf. Luc. 16, 18.

Μοιχάομαι (*ῶμαι*), f. *ήσομαι*, (med. verbi *μοιχάω τινά*, stupro matronam polluo) adulterium committo, moechor, Matth. 5, 32. 19, 9. Marc. 10, 12. — *ἐπί τινα*, v. 11. (cf. *πορνεύειν εἴς τινα*, Num. 25, 1.) hebr. נָאַף, Jerem. 3, 8. 5, 7. 9, 2. al.

Μοιχεία, *ας*, *ἡ*, (a *μοιχεύω*) adulterium, Joh. 8, 3. Gal. 5, 19. — plur., Matth. 15, 19. Marc. 7, 21. — *οἱ ό* Jerem. 13, 27. Hos. 2, 2 (4).

Μοιχεύω, f. *εύσω*, (a *μοιχός*) adulter sum, adulteria committo; **a.**, absol., Matth. 5, 27. 19, 18. Marc. 10, 19. Luc. 16, 18. Rom. 13, 9. 18, 20. Jac. 2, 11. (not. h. l. *εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις*, i. e. si adulterio abstines; Rom. 2, 22. (Xen. Mem. 2, 1, 5.) — **b.**, *τινά* (*γυναῖκα*), Matth. 5, 28. (*οἱ ό* Deut. 5, 17. Levit. 20, 10. — Lucian. Diall. Deor. 6, 4.) — pass., de uxore adulterium patiente, Joh. 8, 4. — *μετά τινος*, Apoc. 2, 22. (*οἱ ό* Jerem. 3, 8.)

Μοιχός, *οῦ*, d, adulter; — plur., Luc. 18, 11. 1 Cor. 6, 9. Hebr. 13, 4. Jac. 4, 4. (*οἱ ό* Job. 24, 15.)

Μόλις, adv., (a *μόλος*, labor; v. supr. *μόγις*) difficulter, aegre, vix, Act. 14, 18. 27, 7. 8. 16. Rom. 5, 7. 1 Petr. 4, 18. (Xen. Cyr. 1, 3, 4.)

Μολόχ, (hebr. מֹלֶךְ, מַלְכָּם, 1 Reg. 11, 5. 2 Reg. 23, 13. — בַּעַל dictus, Jerem. 19, 5. 32, 35.) nomen idoli Ammonitarum, cui praeter animalia homines quoque et infantes immolabantur, Levit. 18, 21. 20, 2. 1 Reg. 11, 7. 2 Reg. 23, 10. v. supr. *γέεννα*. — Descripsit Jalcut. in comment. in Jerem. 7. eius figuram ita, quod fuerit imago aerea, habens faciem vituli, manus expansas, et intrinsecus excavata, Act. 7, 43. (ex Amos. 5, 26. ubi *οἱ ό· μολόχ*, quamquam vertendum fuerat: *βασιλέως ὑμῶν*, i. e. idoli vestri. Idola enim reges dicebantur, quia coli honore regio solebant.)

Μολύνω, f. *νῶ*, aor. 1. *ἐμόλυνα*, polluo, inquino; — *τί*, Apoc. 3, 4. (cf. Tob. 3, 15.) — pass., 1 Cor. 8, 7. (*ἡ συνείδησις*, usus est hoc verbo auctor, quia de esu carnis idolis immolatae dicere coeperat; *μολύνεται*, i. e. conscientia contractae impuritatis mens turbatur.) — med. *μετά τινος*, Apoc. 14, 4. (v. *μετά*.) Hinc voc. seq.

Μολυσμός, *οῦ*, *ὁ*, pollutio (cf. *μιασμός*); — *τινός*, id quod polluit s. inquinat, — *τῆς σαρκός*, 2 Cor. 7, 1. — *οἱ ό* Jerem. 23, 15. — 2 Macc. 5, 27.

Μομφή, *ῆς*, *ἡ*, (a v. *μέμφομαι*, perf. 2.) vituperium; — *ἔχειν μομφὴν πρός τινα*, materiam habere de aliquo conquerendi, Col. 3, 13. (Eurip. Orest. v. 1069.)

Μονή, *ῆς*, *ἡ*, (a v. *μένω*, perf. 2. *μέμονα*) mansio, habitatio, domicilium; — *μονὴν ποιεῖν παρά τινι*, Joh. 14, 23. (*μον. ποιεῖσθαι*, Thuc. 1, 131. Jos. Ant. 8, 13, 7. 13, 2, 1.) — pl., v. 2.

Μονογενής, *έος* (*οῦς*), d, *ἡ*, *ές*, *τό*, (ex *μόνος* et *γένος*) **a.**, uni-

genitus (filius unicus, filia unica), Luc. 7, 12. 8, 42. 9, 38. Hebr. 11, 17. — **b.**, sensu hyperphysico: filius Dei, is, quocum Deus pater ab aeterno essentiam suam communicavit, et qui naturam humanam induit (ὁ λόγος ὁ ἐνσαρκωθείς), Joh. 1, 14. 18. 3, 16. 1 Joh. 4, 9.

Μόνος, η, ον, **1.**, adi., solus (sine socio), **a.**, cum verbis: εἶναι, εὑρίσκεσθαι, καταλείπεσθαι etc., Matth. 14, 23. Marc. 6, 47. Luc. 9, 36. Joh. 8, 9. 16. 16, 32. — additum pronominibus: αὐτός, σύ etc. μόνος, Matth. 18, 15. Marc. 9, 2. 8. Luc. 10, 40. 24, 18. Joh. 6, 15. 12, 24. 16, 32. (ἀφιέναι τινά) Rom. 11, 3. — pl., 1 Thess. 3, 1. — **b.**, refertur cum suo nomine etiam ad alia verba, ut id, quod praedicati locum teneat, dicatur alicui aut soli convenire aut minus, Rom. 16, 4. 1 Cor. 9, 6. 2 Tim. 4, 11. Hebr. 9, 7. Matth. 4, 10. (Luc. 4, 8.) — pl., Luc. 24, 12. Joh. 6, 22. 1 Cor. 14, 36. Col. 4, 11. — cum negat., Matth. 4, 4. — ὁ μόνος θεός, Joh. 5, 44. 17, 3. Rom. 16, 27. 1 Tim. 1, 17. 6, 15. 16. Jud. v. 4. 25. Apoc. 15, 4. — posit. post οὐ, εἰ, μή, redundat, Matth. 12, 4. 17, 8. 24, 36. Luc. 5, 21. 6, 4. Phil. 4, 15. (Apoc. 9, 4.) — **2.**, Neutr. adv., solum, tantum, modo; **a.**, simplex μόνον, idque additum obiecto: Matth. 5, 47. 10, 42. Act. 18, 25. Gal. 3, 2. — 2 Thess. 2, 7. — genitivo: Rom. 3, 29. Hebr. 9, 10. — relatum ad actionem verbo expressam, Matth. 9, 21. 14, 36. Marc. 5, 36. Luc. 8, 50. Act. 8, 16. 1 Cor. 7, 39. (μόνον scil. γενέσθω) 1 Cor. 15, 19. Gal. 1, 23. 2, 10. — μόνον ante μή, Gal. 5, 13. — ἵνα, 6, 12. — ἕως, 2 Thess. 2, 7. — **b.**, οὐ (μή) μόνον, Gal. 4, 18. Jac. 1, 22. 2, 24. (οὐ scil. δικαιοῦται.) — seq. ἀλλά, Act. 19, 26. — ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον, Phil. 2, 12. — ἀλλὰ καί, Matth. 21, 21. Joh. 5, 18. 11, 52. 12, 9. 13, 9. 17, 20. Act. 19, 27. 21, 13. 26, 29. 27, 10. Rom. 1, 32. 4, 12. 16. 23. 24. 2 Cor. 7, 7. al. — Apud Paulum saepe: οὐ μόνον δέ, non solum hoc quod dixi (hoc non satis est), Rom. 5, 3. 11. 8, 23. 9, 10. 2 Cor. 8, 19. Act. 26, 29.

Μονόφθαλμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex μόνος et ὀφθαλμός) altero oculo privatus (antiquiores Graeci ἑτερόφθαλμος), Matth. 18, 9. Marc. 9, 47. — Lucian. Ver. H. 1, 3.

Μονόω (ῶ), f. ώσω, (a μόνος) solum relinquo. — pass., derelinquor, 1 Tim. 5, 5. (vidua μεμονωμένη, desolata, Xen. Venat. 9, 9. Aelian. V. H. 9, 40. Jos. Ant. 14, 2, 1.)

Μορφή, ῆς, ἡ, (unde lat.) forma, species externa, Marc. 16, 12. Phil. 2, 6. 7. (λαμβάνω, induo. Sens.: Deo similis cum esset, servo similem se fecit.) Hinc voc. seq.

Μορφόω (ῶ), f. ώσω, formo (οἱ ὁ Jes. 44, 13.). — pass., Gal. 4, 19. (sens.: quibus edocendis et in fide confirmandis totum me do, usque dum toti sitis Christo addicti.)

Μόρφωσις, εως, ἡ, **a.**, formatio. — **b.**, species (cui oppon. ἡ δύναμις): τινός, alicuius rei, 2 Tim. 3, 5. — **c.**, norma: τῆς γνώσεως, Rom. 2, 20.

Μοσχοποιέω (ῶ), f. ήσω, (ex μόσχος et ποιέω) vituli imaginem fabricor, Act. 7, 41. (Ex. 32, 4. ἐποίησεν μόσχον.)

Μόσχος, ου, ὁ, ἡ, iuvencus, iuvenca, Luc. 15, 23. 27. 30. Apoc. 4, 7. — pl., Hebr. 9, 12. 19. — οἱ ὁ Ex. 32, 4 seq. Levit. 4, 3—5. Hos. 10, 5. Prov. 15, 17.

Μουσικός, ή, όν, (a voc. *μοῦσα*, musa, canticum) propr., artium musis sacrarum studiosus et peritus (Aelian. V. H. 4, 15.). — speciat., musices peritus, Apoc. 18, 22. (Xen. Cyr. 1, 6, 38. — Dan. 3, 5. 1 Macc. 9, 39.

Μόχθος, ου, ὁ, labor molestus ac difficilis, 2 Cor. 11, 27. 1 Thess. 2, 9. 2 Thess. 3, 8. (Num. 23, 21. Sap. 10, 10. 17. — Xen. Symp. 2, 4. 8, 40. — *οἱ ό* Deut. 26, 7. Cohel. 2, 10 seq.)

Μυελός, οῦ, ὁ, (intimo inclusum, a *μύω*, claudo) medulla, pl., Hebr. 4, 12. (Eurip. Hippol. v. 255.)

Μυέω (ῶ), perf. p. *μεμύημαι*, (a *μύω*, claudo) sacris (silentio obtegendis) initio aliquem; — *ἐν πᾶσι μεμύημαι*, i. e. omnia calleo, s. omnia usu didici, Phil. 4, 12. — Hesych.: *μεμύημαι· πεπείραμαι.*

Μῦθος, ου, ὁ, (a *μύω*, claudo) 1., ap. Hom. cogitatum, consilium, Il. 1, 552. Od. 2, 314. — 2., narratio, Hom. Od. 2, 368. — dictum, verbum, Xen. Mem. 1, 2, 58. — Sirac. 20, 19. — 3., ap. recentiores: narratio ficta, fabula, plur., 1 Tim. 1, 4. 4, 7. 2 Tim. 4, 4. Tit. 1, 14. 2 Petr, 1, 16. (Diod. Sic. 1, 19. Herodian. 1, 11, 6.) oppon. *λόγος* ap. Euseb. H. E. 3, 23.

Μυκάομαι (ῶμαι), mugio (propr. de tauris, ut Hom. Il. 21, 237.), rugio (de leone), Apoc. 10, 3.

Μυκτηρίζω, f. *ίσω*, (a *μυκτήρ*, nasus, nares, cf. lat. emungo) propr., naso adunco s. naribus suspensis derideo, *τινά*, aliquem; pass., Gal. 6, 7. (*οὐ μυκτηρίζεται*, non patitur sibi illudi.) — *οἱ ό* Job. 22, 19. Jerem. 20, 7. — Prov. 1, 30. 15, 20.

Μυλικός, ή, όν, (a *μύλη*, mola) molaris, Marc. 9, 42. (*λίθος*.)

Μύλος, ου, ὁ, lapis molaris, Apoc. 18, 21. — *μύλος ὀνικός*, Matth. 18, 6. et Luc. 17, 2. (mola maior duobus constabat lapidibus, superiori et inferiori, quorum ille, mobilis, *τὸ ἐπιμύλιον* dicebatur, Hebraeis רֶכֶב, quia alteri lapidi quasi inequitaret, 2 Sam. 11, 21.; hic immobilis, רֵחַיִם vocatur, Deut. 24, 6. Ex. 11, 5. — mola cum asinorum opera versari soleret, lapis ille mobilis vulgo dictus est *ὁ ὀνικός* et *ὁ ὄνος*.) — *φωνὴ μύλου*, strepitus, quem faciunt molae, Apoc. 18, 22.

Μύλων, ωνος, ὁ, (locus, in quo mola versatur, cf. *ἅλων*, locus, in quo trituratur) pistrinum, Matth. 24, 41.

Μύρα, ων, τά, Myra, orum, urbs littoralis Lyciae, quae erat Asiae regio littoralis inter Cariam et Phrygiam, Act. 27, 5.

Μυριάς, άδος, ή, (ab adi. *μυρίος*, q. v.; syllaba *-άς*, notat numerum, qui mensurae usum praestat plures comprehendens unitates; cf. *ή μονάς, δυάς, τριάς, δεκάς* etc.) numerus decem millium, decem millia, Act. 19, 19. — *οἱ ό* Esdr. 2, 64. 69. Deut. 33, 17. — Xen. Cyr. 2, 2, 2. — plur. c. gen. pro numero infinito, ut lat. sexcenti, nostr. Tausend, Luc. 12, 1. Act. 21, 20. Hebr. 12, 22. Jud. v. 14. Apoc. 5, 11. 9, 16.

Μυρίζω, f. *ίσω*, (a *μύρον*) ungo, inungo; — *τινά* vel *τί*, Marc. 14, 8. (Matth. 26, 13. *βάλλειν τὸ μύρον ἐπί*.)

Μυρίος, ία, ίον, **a.**, innumerus, infinitus (Hom. Il. 1, 2. 18, 88. Od. 15, 451. Jos. Ant. 5, 3, 2. 7, 1, 5.) pl. *μυρίοι, ίαι, ία*, innumeri; sed **b.**, accentu

retracto: *μύριοι, ιαι, ια*, decem millia, decies mille, Matth. 18, 24. (*μύρια τάλαντα.*) — Esth. 3, 9. 1 Chron. 29, 7. — ut lat. sexcenti pro infinito numero, 1 Cor. 4, 15. (*μύριοι παιδαγωγοί*) 14, 19. — Dan. 7, 10. — Xen. Cyr. 5, 1, 12.

Μύρον, ου, τό, (a *μύρω*, fluo, v. c. *δάκρυσι*, Hom. Il. 22, 427. cf. lat. moereo. — *τό*, nomina herbarum, liquorum, *φαρμάκων*, aromatum maximam partem generis sunt neutrius) unguentum, Matth. 26, 7. (9.) 12. Marc. 14, 3. 4. Luc. 7, 37. 38. 46. (h. l. disting. ab *ἐλαίῳ*) 23, 56. Joh. 11, 2. 12, 3. 5. Apoc. 18, 13. — οἱ ὁ Cant. 1, 3. 4, 14. 16. Prov. 27, 9. Ps. 132, 2. Ex. 30, 25. — Aelian. V. H. 9, 9.

Μυσία, ας, ἡ, Mysia, provincia Asiae minoris ad littus maris Aegaei, Lydiam inter et Propontidem (habuit urbes Pergamum, Troada et Assum), Act. 16, 7. 8.

Μυστήριον, ίου, τό, (a *μυστήρ* s. *μυστής*, et hoc a *μύω*, claudo) propr., **a.**, locus, ubi secretis et silentio premendis rebus homines initiantur, cf. *ἀκροατήριον*. — **b.**, res secreta (quam nec omnes capiunt, nec omnibus tradi fas est), 1 Cor. 13, 2. 14, 2. — *α.*, res, quae ultra orbem rerum visibilium positae sunt nec nisi a paucis cognoscuntur, Eph. 5, 32. — *τὸ μυστ. τῆς βασ. τοῦ θεοῦ*, i. e. id, quod de regno Dei sub imaginibus traditur, Marc. 4, 11. (pl., Matth. 13, 11. et Luc. 8, 10. doctrinae secretiores, quae imaginibus ad adumbrandum regnum div. propositis subsunt.) — ea, quae figuris symbolicis subsunt, Apoc. 1, 20. 10, 7. 17, 5. 7. — *β.*, res ex arcanis consiliis Dei, Rom. 11. 25. 1 Cor. 15, 51. — spec. de consilio Dei paganos ad salutem perducendi, Rom. 16, 25. (not. *σεσιγημένον*) 1 Cor. 2, 7. (sapientia in tradendis rebus, quae homines latuerunt, conspicua) Col. 1, 26. 27. 2, 2. Eph. 1, 9. 3, 3. 4. 9. — Hinc *τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου*, i. e. *τὸ εὐαγγέλιον, ὅ ἐστι μυστήριον*, s. doctrina secreta, quae *τῷ εὐαγγελίῳ* continetur, Eph. 6, 19. (not. *ἐν παῤῥησίᾳ*, ex adverso positum nomini *μυστηρίου*, i. e. oratione aperta et imperterrita.) — *τὸ — τοῦ Χριστοῦ*, aut: doctrina de arcano Dei consilio per Christum patefacta, aut: consilium Dei cum Christi illustratione coniunctum, Col. 4, 3. — *τὸ — τῆς πίστεως*, doctrina de arcanis Dei, quam fides amplectitur, 1 Tim. 3, 9. — *τὸ — τῆς εὐσεβείας*, doctrina de consiliis Dei arcanis, unde pietas in Deum vim atque vigorem accipit, 1 Tim. 3, 16. — *μυστήρια οἰκονόμοις* a Deo tradita dicuntur ea, quae Deus de consiliis suis hominum salutem spectantibus homines edoceri vult, 1 Cor. 4, 1. — **c.**, sacramentum, Eph. 5, 32. — **d.**, id, quod nunc quidem in occulto est, suo tempore autem in lucem prodibit, 2 Thess. 2, 7. (coll. v. 8.)

Μυωπάζω, f. άσω, (*ἀπὸ τοῦ μύειν τοὺς ὦπας*, oculos claudo, conniveo) caecutio, proxima tantum cerno, 2 Petr. 1, 9. (Aristot. Problem. Sect. 31.)

Μώλωψ, ωπος, ὁ, (Hesych.: *τραῦμα καὶ ὁ ἐκ πληγῆς αἱματώδης τόπος ἢ καὶ τὰ ἐξερχόμενα τῶν πληγῶν ὕδατα*) vibex, vulnus sanguine manans, 1 Petr. 2, 24. (Jes. 53, 3. cf. Gen. 4, 23. Ex. 21, 25. Jes. 1, 6.)

Μωμάομαι (ῶμαι), aor. 1. med. *ἐμωμησάμην*, aor. 1. p. *ἐμωμήθην*, (verb. depon. a *μῶμος*, q. v.) aor. **a.**, pass., vituperor, 2 Cor. 6, 3. — **b.**, med., vitupero, carpo, irrideo, 2 Cor. 8, 20. (Prov. 9, 7. Sap. 10, 14.)

Μῶμος, ου, ὁ, macula, dedecus (hebr. מוּם, Levit, 21, 17. Deut. 15, 21. Cant. 4, 7. Dan. 1, 4. — Sir. 18, 15. 47, 20. — Hom. Od. 2, 86.) 2 Petr. 2, 13.

Μωραίνω, f. *ανῶ*, (ab adi. *μωρός*, q. v. Similes formas v. sub *μιαίνω*) fatuum et insipidum reddo, **a.**, propr., pass., de sale, Matth. 5, 13. (Luc. 14, 34. sed Marc. 9, 50. *ἄναλον γίνεται*.) — **b.**, metaph., stultum reddo, pass., Rom. 1, 22. — stultum declaro, 1 Cor. 1, 20. (sententia explicatur v. 21.) — *οἱ ὁ* 2 Sam. 24, 10. Jes. 19, 11.

Μωρία, ας, ἡ, (ab adi. *μωρός*, q. v.) fatuitas, metaph., stultitia, 1 Cor. 1, 18. 21. 23. 2, 14. 3, 19. (Sirac. 20, 31.)

Μωρολογία, ας, ἡ, (a *μωρολόγος*; cf. *ματαιολογία*) stultiloquium, Eph. 5, 4.

Μωρός, ά, όν, propr., insipidus, fatuus (Joh. 6, 6.), i. e. metaph., stultus, **a.**, de hominibus (oppon. *φρόνιμος*), Matth. 7, 26. 25, 2. 3. 8. 1 Cor. 4, 10. — oppon. *σοφός*, 1 Cor. 3, 18. — iungit. c. *τυφλός*, Matth. 23, 17. 19. — *τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ*, id, quod Deus suum fecit ab hominibus pro stulto habitum, 1 Cor. 1, 25. (v. *ἀσθενής*) v. 27. (pl. *τὰ μωρά*, plures illi, quibus de veritate relig. christianae persuaderi potuit.) — *εἰπεῖν τινι· μωρέ*, stultum aliquem appellare (cf. *λέγειν τινὶ κύριε*, dominum aliquem salutare, Matth. 7, 21.) vel pro homine rationis experte atque bruto habere (quemadmodum solent homines fraudulenti, fures etc., qui alterum pro re suo arbitrio subiecta habent), Matth. 5, 22. — **b.**, de rebus: stultus, *ζητήσεις*, ad quas nulla, quae frugi sit, responsio dari potest, 2 Tim. 2, 23. Tit. 3, 9. — *οἱ ὁ* Deut. 32, 6. Jes. 19, 11. 32, 6.

Μωϋσῆς, ου et *έως*, (derivatur Ex. 2, 10. a מָשָׁה, extraxit, — Joseph. tamen et Philo derivant ab Aegyptiorum voce *μωῦ*, aqua. — Jos. Ant. 2, 9, 6. *τὸ γὰρ ὕδωρ μῶ οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσιν, ὑσῆς δὲ τοὺς ἐξ ὕδατος σωθέντας*. — Philo de Vita Mosis: *τὸ γὰρ ὕδωρ μῶς ὀνομάζουσιν Αἰγύπτιοι*. — Clem. Alex. Stromat. 1. *τὸ γὰρ ὕδωρ μωῦ ὀνομάζουσιν Αἰγύπτιοι*) Moses (Vulg. Moyses), dux Israëlitarum, cum ex Aegypto migrarent in Palaestinam. Nominat. *Μωϋσῆς*, Act. 6, 14. 7, 37. Rom. 10, 5. 19. 2 Cor. 3, 13. 15. — gen. *έως*, Matth. 17, 4. Marc. 12, 26. Luc. 2, 22. Joh. 5, 46. 7, 22. Act. 7, 35. Hebr. 3, 3. — Act. 6, 11. 7, 44. Rom. 9, 15. 1 Cor. 10, 2. — Dat. *εῖ*: Marc. 9, 4. Luc. 9, 33. 2 Tim. 3, 8. — Acc. *έα*, Luc. 16, 29. — *Μωϋσῆς*, meton. pro libris eius, Luc. 16, 29. 24, 27. al.

N.

Ναασσών, ὁ, (a נָחַשׁ, auguratus est) Naasson, filius Aminadabi, Matth. 1, 4. Luc. 3, 32.

Ναγγαί, ὁ, (a נָגַהּ, splenduit) fil. Maathi, Luc. 3, 25.

Ναζαρέθ (ut scribitur Matth. 21, 11. Joh. 1, 46, 47. et in codd. Act. 10, 38.) s. *Ναζαρέτ* (ut plerumque scribitur), oppidum Galilaeae inferioris, haud procul a Capernaumo in colle (Luc. 4, 29.) locis amoenis circumdato exstructum, ad tribum Sabuloniticam pertinens; urbs patria Jesu domini nostri

(Matth. 13, 54. et Marc. 6, 1. ἡ πατρὶς αὐτοῦ), Matth. 2, 23. 4, 13. 21, 11. Marc. 1, 9. Luc. 1, 26. 2, 4. 39. 51. 4, 16. Act. 10, 38.

Ναζαρηνός, οῦ, s. *Ναζωραῖος*, ου, ὁ, Nazaretha oriundus, nomen gentile a Judaeis Jesu tributum, quod a prima aetate usque ad illud tempus, quo in publicum prodiit, cum matre Nazarethae vixerat, Matth. 26, 71. (ναζωρ. Marc. 14, 67. ναζαρ.) Marc. 1, 24. (ναζαρ. Luc. 4, 34.) 10, 47. (al. ναζωρ., ut Luc. 18, 37.) 16, 6. Luc. 24, 19. (ναζωρ.) Joh. 18, 5. (ναζωρ.) v. 7. 19, 19. Act. 2, 22. (ναζωρ.) 3, 6. 4, 10. 6, 14. 22, 8. 26, 9. — Nomina: ναζωραῖος et ναζαραῖος (hebr. נָזִיר, i. e. Deo devotus, v. Num. 6, 1. — Jos. Ant. 4, 4, 4. ναζαραῖοι οὗτοι καλοῦνται. Apud τοὺς ὁ· ναζιραῖος, Judic. 13, 5. Thren. 4, 7.) permutasse videtur, Matth. 2, 23. (putarunt quidem h. l. respici ad Jes. 11, 1. נֵצֶר, i. e. surculus; spectare quoque potest nostrum verba Judic. 13, 5. (v. Maldonat. — cf. Luc. 1, 15. coll. Jud. 13, 7. Luc. 1, 31. coll. Jud. 13, 3.) — οἱ *Ναζωραῖοι*, asseclae Ἰησοῦ τοῦ *Ναζωραίου*, cognomen Christianis tributum a Judaeis, Act. 24, 5.

Ναθάν, ὁ, (נָתָן, dedit) Nathan, (fil. Davidis 2 Sam. 5, 14.) Luc. 3, 31.

Ναθαναήλ, ὁ, (נְתַנְאֵל, donum Dei, i. q. θεόδωρος, v. *Ματθαῖος*), unus e numero discipulorum Christi, Joh. 1, 46—50. 21, 2. (vulgo creditur is esse apostolorum, qui alias vocatur Bartholomaeus.)

Ναί, adv. affirmandi, sane, profecto, recte (saepius ap. Hom.), oppon. οὔ, Matth. 5, 37. 2 Cor. 1, 17. 18. 19. Jac. 5, 12. — occurrit in responsione: Matth. 9, 28. 13, 51. 17, 25. 21, 16. Joh. 11, 27. 21, 15. 16. Act. 5, 8. Rom. 3, 29. — vel in oratione dictum aliquod confirmante, Matth. 11, 26. (Luc. 10, 21.) 15, 27. Marc. 7, 28. Apoc. 1, 7. 14, 13. 22, 20. — ναί, λέγω ὑμῖν, Luc. 7, 26. (Matth. 11, 9.) 11, 51. (Matth. 23, 36. ἀμήν) 12, 5. — ναί affirmationi separatae praemissum, Apoc. 16, 7. 22, 20. — ναὶ ναί, Matth. 5, 37. (eiusmodi duplicationes v. Matth. 7, 22. 23, 8. Marc. 14, 45.) — praefixo artic., 2 Cor. 1, 17. 20. Jac. 5, 12. — ante imperat., Philem. v. 20.

Ναΐν, ἡ, Nain (Vulg. Naim), oppidum Galilaeae, haud procul ab urbe Capharnaumo distans (Jos. de B. J. 4, 9, 4. κατὰ κώμην τινὰ καλουμένην Ναῒν τεῖχος κατασκευάσας), Luc. 7, 11.

Ναός, οῦ, ὁ, (att. νεώς, 2 Macc. 6, 2. 9, 16. a ναίω, habito) templum (delubrum, sacellum, ubi est ara et simulacrum Dei, Xen. Mem. 3, 8, 10. Hom. Il. 1, 39.), **a.**, propr., pl., Act. 7, 48. 17, 24. 19, 24. (Diod. Sic. 20, 14.) — sing. α., universe: Apoc. 21, 22. (Deus est templum, i. e. instar templi.) — β., speciat. de templo Hierosolymitano; א., sanctum sanctorum, Matth. 23, 35. 27, 51. Marc. 15, 38. Luc. 23, 45. — in visionibus Apocalypseos de templo τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ, Apoc. 3, 12. 7, 15. 11, 19. 14, 15. 17. 15, 5. 6. 8. 16, 1. 17. (hebr. הֵיכָל, 1 Reg. 6, 5.) — ב., i. q. τὸ ἱερόν (incluso τῷ ναῷ), Matth. 23, 16. 17. 21. 26, 61. (Marc. 14, 58.) 27, 5. Marc. 15, 29. Joh. 2, 20. 2 Thess. 2, 4. — ג., de singulis templi partibus: de sancto s. sanctuario, Luc. 1, 9. 21. 22. Apoc. 11, 1. 2. — de atrio sacerdotum, Matth. 27, 5. — **b.**, metaph.,

α., de Christianorum coetu inhabitato a *τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ*, 1 Cor. 3, 16. 17. 2 Cor. 6, 16. Eph. 2, 21. — *β.*, de Christianorum corporibus, 1 Cor. 6, 19.

Ναούμ, *ὁ*, (נַחוּם, consolatio) Nahum, unus e maioribus Josephi, mariti S. Virginis, Luc. 3, 25.

Νάρδος, *ου*, *ἡ*, (hebr. נֵרְדְּ, Cantic. 1, 12. 4, 13. 14. chald. נִרְדָּא) nardus, Andropogon Nardus, Spickennarde, e genere graminum, quae a nostratibus Bartgräser appellantur. Reperitur apud Indos in provincia Rangamati, et succum dat optime fragrantem, quo iam veteres vel puro vel mixto usi sunt ad oleum praestantissimum parandum (Plin. H. N. 12, 2. Tibull. 2, 2; 7. Horat. Epod. 5, 59.), oleum nardinum, Marc. 14, 3. Joh. 12, 3.

Νάρκισσος, *ου*, *ὁ*, Narcissus, Claudii imperatoris libertus (Sueton. Claud. c. 28. Tacit. Annal. 12, 57.) Rom. 16, 11.

Ναυαγέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *ναῦς* et *ἄγνυμι*, frango) naufragium facio, propr., 2 Cor. 11, 25. (Xen. Cyr. 3, 1, 24.) — metaph., *περὶ τὴν πίστιν* (quasi fidem circumnavigantes), 1 Tim. 1, 29.

Ναύκληρος, *ου*, *ὁ*, (ex *ναῦς* et *κλῆρος*) nauclerus, navicularius, i. e. dominus navis; qui navem vel singula navis spatia traiecturis mercede locat, Act. 27, 11. (Xen. Mem. 2, 6, 38. Polyb. 4, 6, 1.)

Ναῦς, *νεώς*, *ἡ*, (a *νάω*, fluo, nato) navis, Act. 27, 41.

Ναύτης, *ου*, *ὁ*, nauta, Act. 27, 27. 30. Apoc. 18, 17. (Hom. Il. 4, 76. 7, 4.)

Ναχώρ, *ὁ* (hebr. נָחוֹר) Nachor; nomen viri in genealogia Christi; Luc. 3, 34. (Gen. 11, 22.)

Νεανίας, *ου*, *ὁ*, (a *νέαν* s. *νεᾶν*, *ᾶνος*, quod a *νέος* formatum conferas c. *ξενάν*, *μεγιστάν*) adolescens, iuvenis, Act. 20, 9. 23, 17. 18. 22. (*οἱ ὁ* Jud. 16, 26. — Xen. Mem. 3, 1, 2.) — ut lat. adolescens et hebr. נַעַר, Gen. 41, 12. vir iunior nondum matrimonio mulieri iunctus (quamquam aetatem iuvenilem egressus), Act. 7, 58.

Νεανίσκος, *ου*, *ὁ*, (a *νεανίας*, forma diminutiv.) iuvenis, adolescens, Matth. 19, 20. 22. Marc. 14, 51. 16, 5. Luc. 7, 14. — pl., Act. 2, 17. 5, 10. 1 Joh. 2, 13. 14. (*οἱ ὁ* 1 Sam. 20, 22. Joël. 2, 28. — Aelian. V. H. 2, 44.) — intelliguntur milites, Marc. 14, 51. (*οἱ ὁ* Jos. 2, 1. 2. 23. 2 Sam. 2, 14. Deut. 32, 25. Judic. 14, 10.)

Νεάπολις, *εως*, *ἡ*, Neapolis, urbs Macedoniae in littore maris Aegaei, sita in sinu Strymonico (inter Nessum et Strymonem) et portu instructa, colonia Chalcidonensium, Act. 16, 11. (Strabo 7, p. 330. Plin. 14, 18.)

Νεεμάν, *ὁ* (נַעֲמָן, pulcher, amoenus, a נָעַם amoenus fuit), Naaman, (princeps militiae regis Syriae 2 Reg. 5, 1.) Luc. 4, 27.

Νεκρός, *ά*, *όν*, (cf. lat. neco, nex) mortuus, i. e. *α.*, defunctus, Luc. 7, 15. Apoc. 2, 8. — pl. *νεκροί*, Matth. 10, 8. 11, 5. Luc. 7, 22. Act. 26, 8. Hebr. 9, 17. — c. art. ii, qui mortui sunt, Rom. 4, 17. — *οἱ νεκροὶ κατ᾽ ἐξοχήν*, qui apud inferos sunt, Matth. 22, 31. (Marc. 12, 26. Luc. 20, 37.) Luc. 24, 5. Joh. 5, 21. 25. Act. 10, 42. Rom. 6, 13. 11, 15. 14, 9. 1 Cor. 15, 16.

29. 32. 35. 52. 2 Cor. 1, 9. Col. 1, 18. 2 Tim. 4, 1. Hebr. 11, 35. 1 Petr. 4, 5. Apoc. 1, 5. 11, 18. 20, 5. 12. — sic et in formula satis frequenti (*ἐγείρομαι, ἀνίσταμαι*) *ἐκ νεκρῶν*, Matth. 14, 2. 27, 64. Rom. 8, 10. v. *ἐγείρω, ἀνίστημι.* — *οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ*, qui diem obeuntes spem posuerunt in Christo, 1 Thess. 4, 16. (1 Cor. 15, 18.) — *ἀνάστασις τῶν νεκρ.* et *ἐκ νεκρ.* v. *ἀνάστασις.* — **b.**, cadaver, *ὀστέα νεκρῶν*, Matth. 23, 27. — **c.**, i. q. *νενεκρωμένος* s. *ἐσφαγμένος*, trucidatus, Apoc. 16, 3. — **d.**, ubi *νεκρός praedicati* locum tenet, exanimis (entseelt), Matth. 28, 4. Marc. 9, 26. Act. 5, 10. 20, 9. 28, 6. Apoc. 1, 17. — *ὁ νεκρός* oppositus *τῷ ζῶντι*: vitae expers, vita carens, Matth. 22, 32. (Marc. 12, 27. Luc. 20, 38. sens.: quibus Deus numine suo adest, hi non sunt *νεκροί, ἀλλὰ ζῶντες*) — **e.**, trop., *α.*, in sententia acuta: Luc. 9, 60. (Matth. 8, 22. sens.: tu vivis annuntia vitam in regno coelesti futuram; mortuos sepeliendos relinque mortuis, i. e. iis, qui nuntium de regno coelesti negligentes et aspernantes ad veram vitam non adspirant) — *β.*, Luc. 15, 24. (*νεκρὸς ἦν*, mihi quasi perierat) v. 32. — *γ.*, *νεκρὸς* (qui vitae aeternae iacturam fecit) *παραπτώμασι*, Eph. 2, 1. 5. (vita privatus per scelera, coll. v. 2.) Col. 2, 13. — *νεκρός*, morti aeternae destinatus, Rom. 6, 13. — *νεκρὸς εἶ*, mors te certa manet, Apoc. 3, 1. — *ἔργα νεκρά* opera, quorum fructus mors est et interitus, Hebr. 6, 1. 9, 14. — *δ.*, *νεκρὸν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ* (dat. incommodi), non amplius vim pati vitiositatis, Rom. 6, 11. (coll. v. 7.) — *ε.*, de rebus: vi carens, iners, Rom. 7, 8. (*ἁμαρτία.*) — *πίστις*, Jac. 2, 17. 20. 26. — Hinc verb. seq.

Νεκρόω (*ῶ*), f. *ώσω*, neco, interficio; — *τινά*, metaphor., effoetum reddo, Col. 3, 5. — pass., Rom. 4, 19. Hebr. 11, 12. — Hinc voc. seq.

Νέκρωσις, *εως*, *ἡ*, **a.**, interfectio, *Ἰησοῦ* (qua Jesus morti traditus est), 2 Cor. 4, 10. (oppon. *ζωή* et explicatur sententia v. 11.) — **b.**, status emortui, effoeti, hebetudo, Rom. 4, 19.

Νέος, *α*, *ον*, (unde lat. novus, nostr. neu) **a.**, novus, recens, — *οἶνος*, Matth. 9, 17. (Marc. 2, 22. Luc. 5, 37—39. — Xen. Cyr. 1, 6, 38. — in orat. metaphoris utente: *νέον φύραμα* i. e. nova, non corrupta massa, 1 Cor. 5, 7. — *νέος ἄνθρωπος*, Col. 3, 10. (Eph. 4, 24. legitur *καινός*) — *νέα διαθήκη* recens, nondum violatum foedus (cuius adhuc vis integra est), Hebr. 12, 24. (sensu paullulum mutato: *καινή*, Hebr. 8, 13. Jerem. 31, 32.) — **b.**, *νέος*, iuvenilis, juvenis, Tit. 2, 4. (*οἱ ὁ* Gen. 37, 2. Ex. 33, 11. — Hom. Il. 2, 789. Xen. Venat. 9, 8. — v. ac dist. *καινός.*)

Νεοσσός, *οῦ*, *ὁ*, pullus, Luc. 2, 24. (al. codd. *νοσσούς* e graecitate seriori — *οἱ ὁ* Levit. 12, 6. Deut. 32, 11. Job. 38, 41. — Hom. Il. 2, 311. Xen. Oecon. 7, 34.

Νεότης, *ητος*, *ἡ* (ab adi. *νέος*) iuventus, adolescentia 1 Tim. 4, 12. — *ἐκ νεότητός μου*, inde a teneris, Matth. 19, 20. (Marc. 10, 20. Luc. 18, 21.) Act. 26, 4. — *οἱ ὁ* Gen. 8, 21. Job. 20, 11. 36, 4. Ps. 87, 15. Jes. 47, 12. — Hom. Il. 14, 86.

Νεόφυτος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (ex *νέος*, recens, et *φύω*, planto) **recens plantatus** (Job. 14, 9. Jes. 5, 7.), trop., **novitius (qui recens Christianus factus est)**, 1 Tim. 3, 6.

Νεύω, f. *εύσω*, nuo nutu significo; — *τινί*, Joh. 13, 24. Act. 24, 10. (Aelian. V. H. 14, 22.)

Νεφέλη, *ης*, *ἡ*, (a *νέφος*, nimbus, a quo *νεφέλη* eo differt, quod coaluit in certam formam) nebula, nubes, Matth. 17, 5. (*φωτός*, Marc. 9, 7. Luc. 9, 34. 35.) Luc. 12, 54. Act. 1, 9. 1 Cor. 10, 1. 2. (Ex. 13, 21. 14, 19. Num. 9, 15. 12, 5. Ps. 77, 14.) Apoc. 10, 1. 11, 12. — plur., Matth. 24, 30. (Marc. 13, 26. Luc. 21, 27. *ἐν νεφέλῃ*. cf. Apoc. 14, 14.) 26, 64. (Marc. 14, 62.) 1 Thess. 4, 17. Apoc. 1, 7. — *νεφέλαι ἄνυδροι*, Jud. v. 12. (nubes imbrem pollicitae, at vento raptae spem fallentes.)

Νεφθαλείμ, *ὁ*, Nephthalim s. Naphthali, (filius Jacobi sextus, Gen. 30, 8.) Apoc. 7, 6. — *τὰ ὅρια Νεφθαλείμ*, regio, ab hoc tribu inhabitata, Matth. 4, 13. (ex Jes. 9, 1.) metonym., posteri, stirps Nephthalim, Nephthalitae, Matth. 4, 15.

Νέφος, *εος* (*ους*), *τό*, (nimbus, cuius forma non circumscripta est, Hom. Il. 15, 668.) nubes (Gewölke) (*οἱ ὁ* Job. 26, 8. 38, 37.), trop., magna turba; — *μαρτύρων*, Hebr. 12, 1. (cf. Herodot. 8, 109. — *νεφέλη ἀκρίδων*, Diod. Sic. 3, 28.)

Νεφρός, *οῦ*, *ὁ*, ren, pl. *οἱ*, renes, Apoc. 2, 23. (Ps. 7, 10. 15, 7. Jerem. 11, 20.)

Νεωκόρος, *ου*, *ὁ*, (ex *νεώς* s. *ναός*, templum, et *κορέω*, cf. nostr. kehren, verro) **a.**, qui templum verrit, purgat, aedituus. — **b.**, qui templum ornat et curat, ut suus ei ornatus ac splendor constet (Dei cultor, de Israëlitis, Jos. B. J. 5, 9, 4. — idem habet *νεωκορεῖν τὸν θεόν*). Hinc *νεωκόρος* urbs, quae est alicuius dei deaeve cultrix, ut Ephesus, Act. 19, 35.

Νεωτερικός, *ή*, *όν*, (a *νέος*, compar. *νεώτερος*, unde *νεωτερίζω*) iuvenili aetati conveniens; — *τὰς* — *ἐπιθυμίας*, 2 Tim. 2, 22. (nisi h. l. intelligenda studia *τῶν νεωτεριζόντων*, ut *ἡ νεωτεροποιΐα* de studiis haereticis dic. ap. Euseb. H. E. 1, 1.)

Νεώτερος, *α*, *ον*, (comparat. adiect. *νέος*) **a.**, iunior aetate, Joh. 21, 18. — pl. ii, qui adhuc sunt aetate iuvenili, Act. 5, 6. 1 Tim. 5, 1. 2. (disting. *πρεσβύτεροι*) v. 11. 14. Tit. 2, 6. 1 Petr. 5, 5. (dist. *πρεσβύτ.* — *οἱ ὁ* Gen. 19, 31. 42, 13. Jud. 8, 20. — minor natu (ut *ὁ πρεσβύτ.* maior natu), Luc. 15, 12. 13. (coll. v. 25.) — **b.**, dignitate inferior, Luc. 22, 26. (opp. *ὁ μείζων*. cf. Ps. 118, 141.)

Νή, seq. acc., particula ab affirmantibus et iurantibus usurpari solita, lat. per, nostr. bei, 1 Cor. 15, 31. (v. *καύχησις*) — *οἱ ὁ* Gen. 42, 15. — Xen. Cyr. 1, 3, 10. Aelian. V. H. 1, 33. in scriptis Graecor. formula: *νὴ τὸν Δία* frequentatur.

Νήθω, f. *νήσω*, (a *νέω*) neo (nostr. nähen, Naht; similes formae: *ἀλήθω*, *πλήθω*, *ἀναπρήθω*, *βαρύθω*) filum duco, Matth. 6, 28. (Luc. 12, 27. — *οἱ ὁ* Ex. 35, 25. 26, 31.)

Νηπιάζω, f. *άσω*, (a voc. *νήπιος*, q. v.) infans sum, 1 Cor. 14, 20. (*τῇ κακίᾳ*, quod — attinet; oppon. h. l. *τέλειος γίνομαι*.)

Νήπιος, *ία*, *ιον*, (ex *νή*, syllaba inseparabili, negandi vim habente, et *ἔπος*; cf. *νηλεής*, immisericors, *νημερτής*, verus, voces ap. Hom. frequen-

tatas, νῆστις v. infr.) infans (Hom. Il. 2, 136. 5, 480.), pr., 1 Cor. 13, 11. — plur., Matth. 21, 16. (ex Ps. 8, 3. cf. Jerem. 6, 11. 44, 7. Thren. 1, 5. 2, 20. 4, 4.) — de puero nondum adulto, Gal. 4, 1. — metaph., rudis, imperitus (Ps. 18, 8. 118, 130.), Matth. 11, 25. (Luc. 10, 21. opp. σοφοί et συνετοί) Rom. 2, 20. (διδάσκαλοι νηπίων) — is, qui disciplina indiget, 1 Cor. 3, 1. (oppon. πνευματικοί — ἐν Χριστῷ, in familia Christi) — is, cuius mens solidiora nondum capit, Hebr. 5, 13. Gal. 4, 3. — Eph. 4, 14. (metaphora sumitur ab infantium inconstantia.)

Νηρεύς, έως, ὁ, Nereus, homo Christianus, Rom. 16, 15.

Νηρί, ὁ, (a נֵר, lucerna), Neri, avus Serubabelis, Luc. 3, 27.

Νησίον, ου, τό, (deminut. vocis νῆσος) parva insula, Act. 27, 16.

Νῆσος, ου, ἡ, (a v. νάω s. νέω, nato) insula, Act. 13, 6. 27, 26. 28, 1. al. — οἱ ὁ Gen. 10, 5.

Νηστεία, ας, ἡ, (v. νηστεύω) ieiunium (abstinentia a cibo), **a.**, de ieiunio spontaneo et pio, privato, Matth. 17, 21. (Marc. 9, 29. ἐν, per) — plur., Luc. 2, 37. Act. 14, 23. — Quantum tribuerint pii Israëlitae ieiuniis, ostendunt loci: Zach. 8, 19. Dan. 10, 1. seq. Tob. 12, 8. Matth. 9, 14. — **b.**, de ieiunio publico, spec. de ieiunio magno, lege mosaica praescripto (Levit. 16, 29. seq. 23, 27. seq.) et quotannis die expiationis magno, i. e. die 10. mensis Tisri, agi solito, ἡ νηστεία κατ' ἐξοχήν, Act. 27, 9. (continet mensis Tisri partem nostrorum mensium Septembris et Octobris; incidit ergo in tempus auctumnale, in τὴν χειμήριον ὥραν, quo tempore navigationes propter procellas solebant esse periculosiores, ut ea, de qua h. l. narratur. Inde, quod hoc ieiunii tempus praeterierat, Paulus sperat maris tranquillitatem.) — **c.**, de ieiunio coacto, pl., 2 Cor. 6, 5. 11, 27.

Νηστεύω, f. εύσω, (a v. νῆστις, q. v.) ieiunium ago, **a.**, de ieiunio religioso et privato, quo quis piarum meditationum caussa cibo abstinet vel omni, si ieiunio unius diei spatium explendum est (v. νηστεία), Matth. 6, 16—18. 9, 14. (Marc. 2, 18. 19. Luc. 5, 33.) Luc. 18, 12. Act. 10, 30. 13, 2. 3. — vel consueto (et delicatiori), si per plures dies continuatur, Matth. 4, 2. (cf. Ex. 34, 28. 1 Reg. 19, 5—8.) Luc. 4, 2. — οὐκ ἔφαγεν οὐδέν, cf. Luc. 7, 33. (Matth. 11, 18.) — **b.**, de ieiunio, signo moeroris ac tristitiae, Matth. 9, 15. Marc. 2, 20. Luc. 5, 35. (hinc etiam ieiunium requirebatur ad actum poenitentiae, Jon. 3, 5. al.)

Νῆστις, ιος (Hom. Od. 18, 369. Il. 19, 207.) vel ιδος (Athen. 7, 79.), ὁ, ἡ, plur. νήστεις vel ion. νήστις (ex -ιες) et νήστιδες (Aesch. Agam. v. 1632. ex νή [v. supr. νήπιος] et ἐσθίω) ieiunus, impransus, Matth. 15, 32. Marc. 8, 3.

Νηφάλιος, ίου, ὁ, ἡ, ον, τό, (a v. νήφω) sobrius, vino abstinens, 1 Tim. 3, 2. — pl., v. 11. Tit. 2, 2. (Jos. Ant. 3, 12, 2.)

Νήφω, f. ψω. sobrius sum, 1 Petr. 4, 7. (εἰς τὰς προσευχάς, ut preces facere possim) 5, 8. — tropice: me alacrem et cautum conservo, 1 Thess. 5, 6. 8. (oppon. μεθύω) 2 Tim. 4, 5. 1 Petr. 1, 13.

Νίγερ, ὁ, (nom. lat.) Niger, cognomen Simeonis prophetae, Act. 13, 1.

Νικάνωρ, ορος, ὁ (νίκη, victoria, ἀνήρ, vir) Nicanor, vir Christianus in coetu Hierosolymitano, Act. 6, 5.)

Νικάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. νίκη, q. v.) vinco, **a.**, absol., Apoc. 5, 5. 6, 2. — in foro: caussa vinco, Rom. 3, 4. (e Ps. 50, 6.) — Xen. Mem. 4, 4, 17. — de Christo victore: Apoc. 5, 5. (h. l. ἐνίκησεν — ἀνοῖξαι cett., vicit adeo, ut nunc ius ac potestatem habeat aperiendi cett. — de Christianis, qui contra adversariorum vim constanter fidem ad mortem usque tenent, Apoc. 2, 7. 11. 17. 26. 3, 5. 12. 21. 21, 7. — **b.**, constr. τινά, Luc. 11, 22. Apoc. 11, 7. 13, 7. 17, 14. — τὸν κόσμον, i. e. adversarios veritati obnitentes, Joh. 16, 33. (νενίκηκα, sens.: victoria de adversariis veritati obnitentibus mihi iam certa est, cf. 1 Joh. 4, 4.) — adversarios, qui fidem Christianorum labefactare conantur, 1 Joh. 5, 4. 5. — νικᾶν τὸν πονηρόν dicuntur iuvenes, qui vincunt libidinum irritationes, 1 Joh. 2, 13. 14. — item Christiani qui religionem suam contra diabolum, fidem Christianorum evertere conantem tenent, Apoc. 12, 11. — dicuntur iidem vicisse falsos doctores, 1 Joh. 4, 4. — τί, v. c. τὸ πονηρὸν (ἐν τῷ ἀγαθῷ, per vim, quae in bono inest), Rom. 12, 21. (sens.: efficere beneficiis, ut adversarium factae iniuriae poeniteat) — pass.: ὑπό τινος, Rom. 12, 21. (vincor ὑπὸ τοῦ κακοῦ, i. e. me malo ad male faciendum impelli patior.) — νικῶ, vincens effugi ἔκ τινος, Apoc. 15, 2.

Νίκη, ης, ἡ, victoria, 1 Joh. 5, 4.

Νικόδημος, ου, ὁ (נַקְדִּימוֹן, ex נָקִי, innocens, et דָּם, sanguis) Nicodemus, consiliarius synedrii magni, Joh. 3, 1. seq. 7, 50. 19, 39.

Νικολαΐτης, ου, ὁ, Nicolai sectator, Apoc. 2, 6. 15.

Νικόλαος, ου, ὁ, (νίκη et λαός, victor populi) Nicolaus, **1.**, diaconus ecclesiae Hierosolymitanae, Act. 6, 5. — **2.**, auctor sectae cuiusdam gnosticae, Apoc. 2, 6. 15.

Νικόπολις, εως, ἡ, (urbs victoriae) Nicopolis (aut Macedoniae, aut Thraciae), Tit. 3, 12. (Plures exstabant huius nominis urbes, plerumque a victore quodam in victoriae de hostibus deportatae memoriam exstructae v. c. in Armenia, Ponto, Cilicia, Epiro.)

Νῖκος, εος (ους), τό, victoria; — εἰς νῖκος, Matth. 12, 20. (Jes. 42, 3. לֶאֱמֶת, οἱ ό· εἰς ἀλήθειαν, v. ἐκβάλλω 1 Cor. 15, 54. (Jes. 25, 8. לָנֶצַח, i. e. in aeternum. — οἱ ό· ἰσχύσας lectio corrupta. Aquila ut Paulus h. l. εἰς νῖκος, quod Paulum interpretatum esse: in victoriam, patet e v. 55. 57. Etiam οἱ ό vertunt εἰς νῖκος, 2 Sam. 2, 26. Job. 36, 7. Thren. 3, 18. 5, 20. Amos. 1, 11. 8, 7.)

Νινευΐ, ἡ, (hebr. נִינְוֵה, Jon. 1, 1. a נִין et נָוֶה, habitatio Nini, cf. Gen. 10, 11. graece: ἡ Νῖνος, Latinis Ninus) Ninive, metropolis regni assyriaci, quae ad fluminis Tigridis littus aut orientale aut occidentale sita et immensa magnitudine fuit, Luc. 11, 32. (Herodot. 1, 50. 193. Diod. Sic. 2, 3. 3, 1. et 7. Plin. H. N. 6, 13. — Tob. 1, 11.) Hinc voc. seq.

Νινευΐτης, ου, ὁ, Ninivites, Ninives incola, Matth. 12, 41. et Luc. 11, 30. (Jon. 3, 5.)

Νιπτήρ, ῆρος, ὁ, (a v. νίπτω, nomen instrumenti, cf. λουτήρ, λαμπτήρ, ἀμπυκτήρ, ἀορτήρ) vas manibus pedibusque lavandis aptum, pelvis, Joh. 13, 5.

Νίπτω, f. ψω, (Graeci antiquiores νίζω, madefacio, cf. nostr. netzen) lavo; — τινά vel τί, Joh. 13, 5. 6. 8. 12. 14. 1 Tim. 5, 10. (de hoc humanitatis officio cf. Gen. 18, 4. 19, 2. 43, 23.) — med., me lavo, Joh. 9, 7. 11. 15. — mihi lavo τὸ πρόςωπον, Matth. 6, 17. cf. 15, 2. Marc. 7, 3. Joh. 13, 10. — οἱ ὁ Ex. 30, 18. Levit. 15, 11.

Νοέω (ῶ), f. ήσω (a νοῦς) absol., mente animadverto, percipio, intelligo, sapio, Matth. 16, 9. Marc. 8, 17. (iunct. c. συνιέναι, v. Jes. 1, 3. Einsicht haben.) — τῇ καρδίᾳ, Joh. 12, 40. (καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, ut Joh. 12, 40. ex Jes. 6, 10. ubi οἱ ό· καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, sic Jes. 44, 18. οἱ ό· καὶ τοῦ νοῆσαι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν.) — Constr. α., τί, mente intelligo, Matth. 24, 15. (iunct. c. ἀναγινώσκειν scil. τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιήλ, is percipiat id, quod verbis Danielis significatum est. Al.: qui legit, animum advertat. Sed auctor cogitando addi voluit obiectum, Marc. 13, 14. — verba e Matthaei textu in Marcum translata esse videntur. — νοεῖν iunct. cum ἀναγινώσκειν habes Eph. 3, 4.) Rom. 1, 20. (νοούμενα, mente percepta, intellecta) 1 Tim. 1, 7. Eph. 3, 20. — β., seq. ὅτι, intelligo, Matth. 15, 17. 16, 11. Marc. 7, 18. — γ., seq. acc. c. inf., intelligo, Hebr. 11, 3. (scil. acc. c. inf. rem indicat, quae mente percipienda est; ὅτι vero monet, quod aliquid percipiendum sit.) Hinc voc. seq.

Νόημα, τος, τό, pl., **a.**, mente percepta, cogitata mentis, 2 Cor. 3, 14. (ἐπωρώθη) 4, 4. (ἐτύφλωσε τά) — cogitationes (quatenus huc illuc diriguntur), 2 Cor. 11, 3. — **b.**, consilium (pravum), 2 Cor. 10, 5. — plur., 2 Cor. 2, 11.

Νόθος, ου, ὁ, ἡ, nothus, spurius, Hebr. 12, 8. (Sap. 4, 3. — Aelian. V. H. 6, 10. Xen. Anab. 2, 4, 25.)

Νομή, ῆς, ἡ, (a v. νέμω, pasco, perf. 2.) pabulum (Futter), Joh. 10, 9. (εὑρίσκω) 2 Tim. 2, 17. (ἔχω.)

Νομίζω, f. ίσω, puto; **a.**, seq. acc. c. inf., Luc. 2, 44. Act. 7, 25. (ἐνόμισας, scil. iam tunc, cum baptismum susciperes) 14, 19. 16, 27. 17, 29. 1 Cor. 7, 26. 1 Tim. 6, 5. — 1 Cor. 7, 36. (ἑαυτόν omittitur, ubi obiectum cum subiecto in unum coalescit) — pass., Luc. 3, 23. Act. 16, 13. (ubi credebatur proseucha esse — cum Judaeis huius urbis nullum pateret ad preces faciendas aedificium) — **b.**, seq. ὅτι, Matth. 5, 17. 10, 34. 20, 10. Act. 21, 29. (ὃν ἐνόμιζον, ὅτι cett., per attract. cf. λέγω.)

Νομικός, ή, όν, (cohaeret cum νομίζω, legem sequor, legem tueor, caussam legis ago) **a.**, ὁ νομ., interpres et doctor legis mosaicae, Matth. 22, 35. Luc. 10, 25. — plur., Luc. 7, 30. 11, 45. 46. 52. 14, 3. Tit. 3, 13. — **b.**, ad legem pertinens: μάχαι νομικαί, Tit. 3, 9.

Νομίμως, adv., (ab adi. νόμιμος; cf. χρήσιμος, ὠφέλιμος) legitime, legibus convenienter, 1 Tim. 1, 8. 2 Tim. 2, 5. (Xen. Mem. 4, 4, 1.)

Νόμισμα, τος, τό, (a v. νομίζω) propr., more s. lege receptum sancitumque. — speciat., numisma, nummus, moneta, Matth. 22, 19. (Xen. Cyr. 4, 6, 12.)

Νομοδιδάσκαλος, ου, ὁ, (ex νόμος et διδάσκαλος) legis doctor et interpres; **a.**, universe: 1 Tim. 1, 7. — **b.**, speciat., qui apud Judaeos legis interpretem agebat (ut et γραμματεύς), Luc. 5, 17. Act. 5, 34.

Νομοθεσία, ας, ἡ, (a νομοθέτης, et hoc ex νόμος et τίθημι) legis-

latio, Rom. 9, 4. (ἡ, artic., quia Paulus tantum unam novit. Ponit h. l. Paulus verbum actionis de industria, ut vocabula paria sint.)

Νομοθετέω (ῶ), f. ήσω, (a νομοθέτης; cf. ἀθετέω) **a.**, τί, lege sancio pass., Hebr. 8, 6. (ἡ διαθήκη — ἐπί, subiectis ei melioribus promissionibus.) — **b.**, τινὰ ἐπί τινι, — pass. lege obstringor, Hebr. 7, 11. (ἐπ' αὐτῇ, scil. τῇ ἱερωσύνῃ, sub conditione sacerdotii.)

Νομοθέτης, ου, ὁ, (ex νόμος et τίθημι) legislator, Jac. 4, 12. (Xen. Mem. 1, 2, 31.)

Νόμος, ου, ὁ, (a v. νέμω, divido, partem decerno, assigno, perf. 2.) id, quod constitutum, definitum est, lex; **a.**, universe: α., praescriptio, c. gen., ἐντολῆς, Hebr. 7, 16. 9, 19. Eph. 2, 15. — β., lex, quae vim habet foedere iunctos obligandi, Rom. 7, 1. 2. — γ., lex, i. e. praescriptum, Rom. 4, 15. 5, 13. (μὴ ὄντος νόμου, nisi adest lex) 1 Tim. 1, 9. — lex moralis, Rom. 2, 14. (ἑαυτοῖς εἰσι νόμος) 7, 8. — Notio verbi explicatur, Xen. Mem. 1, 2, 42. — δ., norma, c. gen. auctoris: τοῦ νοός, τῆς ἁμαρτίας, Rom. 7, 23. 8, 2. — τοῦ Χριστοῦ, Gal. 6, 2. Jac. 1, 25. — ὁ νόμος ὁ τῆς ἐλευθερίας, norma agendi liberis data hominibus. — ἔργων, πίστεως, Rom. 3, 27. — δικαιοσύνης, Rom. 9, 31. — ε., disciplina, Phil. 3, 5. — ζ., praeceptum pl., Hebr. 8, 10. 10, 16. — **b.**, speciat. *lex Mosaica* α., ratione argumenti *moralis* (praecipue decalogi) habita, Matth. 5, 18. (Luc. 16, 16. 17. Matth. 11, 13.) 22, 36—40. Luc. 10, 26. seq.) 23, 23. Joh. 7, 19. Act. 7, 53. Rom. 2, 13. 14. 17. 18. 20. 23. 25. 26. 3, 19. 20. 21. (χωρὶς νόμου, praeter merita operum) 31. 4, 13—15. 16. 7, 4. 6. 7. 8. 9. 12. 14. 22. 25. 8, 3. 4. 7. 9, 31. 10, 5. 13, 8. 9. 1 Cor. 15, 56. Gal. 2, 16. 21. 3, 2. (includitur etiam ritus circumcisionis et spectatur lex moralis tamquam pars totius legis Mosaicae) 11—24. 5, 23. 6, 13. 1 Tim. 1, 8. 9. Hebr. 10, 28. Jac. 2, 10. 11. 4, 11. — β., pars eius *ritualis*, Luc. 2, 22—39. Act. 6, 13. (coll. v. 14.) 15, 5. 18, 13. 21, 20. 24. 22, 3. 24, 6. 25, 8. 28, 23. Rom. 10, 4. Gal. 2, 16. 19. (propter legem moralem, quae me in fide Christi salutem quaerere coëgit, legi Mosaicae valedixi) 3, 5. 10. 13. 4, 21. Phil. 3, 5. 6. 9. Eph. 2, 15. — de cultu levitico, Rom. 10, 4. Hebr. 7, 5—28. 8, 4. 9, 19. 22. 10, 8. — Not. Paulus modo ex parté legis morali, modo ex rituali argumenta ducit. — γ., pars legis ad iura et officia civilia pertinens, Joh. 7, 51. 8, 5. (Levit. 20, 10.) 18, 31. 19, 7. (Levit. 24, 16. Deut. 13, 14.) Act. 23, 3. (Levit. 19, 15.) 24, 6. Hebr. 7, 5. — Hoc sensu dicitur תּוֹרָה Num. 15, 15. Deut. 1, 5. 4, 8. — δ., oeconomia Mosaica, Hebr. 7, 12. 10, 1. (Gal. 3, 10.) — ε., *codex libror. s.* V. T. *universus*, Joh. 7, 49. 10, 34. (Ps. 82, 6.) 12, 34. (Ps. 110, 4. Dan. 2, 44. 7, 25.) 15, 25. (Ps. 35, 19.) 1 Cor. 14, 21. (Jes. 28, 11. 12. coll. 2 Macch. 2, 18.) — ὁ νόμος κ. οἱ προφ. Matth. 5, 17. 7, 12. 11, 13. 22, 40. Luc. 16, 16. Joh. 1, 46. Act. 13, 15. (27. 15, 21.) 24, 14. 28, 23. Rom. 3, 21. — additur καὶ ψαλμοί, Luc. 24, 44. — Speciat. *pentateuchus*, Matth. 12, 5. Luc. 2, 23. Joh. 1, 46. 1 Cor. 9, 8. 9. (Deut. 25, 4.) 14, 34. (Gen. 3, 16.) Gal. 4, 21. (Gen. 16, 1. seq. 21, 1. seq.)

Νοσέω (ῶ), fut. ήσω (a voc. νόσος) aegroto — metaph. teneor studio alicuius rei veluti morbo, 1 Tim. 6, 4. (cf. νοσεῖν περὶ σφραγίδια πολυτελῆ,

de amatore pretiosorum annulorum, et *νοσεῖν περὶ δόξαν*, de homine gloriae cupido. Plutarch.) Hinc voc. seq.

Νόσημα, τος, τό, morbus, aegritudo, Joh. 5, 4,

Νόσος, ου, ὁ, morbus, aegritudo, Matth. 4, 23. 9, 35. 10, 1. — pl., Matth. 4, 24. 8, 17. (Marc. 1, 34. Luc. 4, 40.) Marc. 3, 15. Luc. 6, 17. 7, 21. 9, 1. Act. 19, 12. (*οἱ ὁ* Deut. 28, 59. Ex. 15, 26. — Deut. 7, 15.)

Νοσσιά, ᾶς, ἡ, (att. *νεοσσιά* a *νεοσσός*, cf. *λαλιά*) **a.**, nidus (Pausan. 9, 30. — *οἱ ὁ* Gen. 6, 14. Deut. 22, 6.) — **b.**, pullus avium, Luc. 13, 34. (*οἱ ὁ* Deut. 32, 11.)

Νοσσίον, ου, τό, (deminut. attice: *νεοσσίον*, v. *νοσσιά*) pullus avium, Matth. 23, 37. (*οἱ ὁ* Ps. 83, 4.)

Νοσσός, v. *νεοσσός*.

Νοσφίζω, (a *νόσφι*, seorsim) separo (Hom. Od. 11, 73.). — med., sepono s. separo mihi, i. e. interverto, clam subduco et in usus meos converto (*οἱ ὁ* Jos. 7, 1.), Tit. 2, 10. — *ἀπό τινος*, Act. 5, 2. 3. (*τί*, Xen. Cyr. 4, 2, 42. — 2 Macc. 4, 32.)

Νότος, ου, ὁ, auster, notus (ventus nebulosus et humectans, hinc *νοτίς*, *νοτίζω*), **a.**, pr., Luc. 12, 55. Act. 27, 13. 28, 13. (Xen. Anab. 5, 7, 7.) — **b.**, plaga australis (cf. *βοῤῥᾶς*), Matth. 12, 42. Luc. 11, 31. 13, 29. — Apoc. 21, 13. (*οἱ ὁ* Num. 13, 30. Cohel. 1, 5. Jos. 15, 2. 7. Zach. 6, 6.)

Νουθεσία, ας, ἡ, (praestantior: forma *νουθετία*, a *νουθέτης*, quod etsi non occurrit, occurrit enim *νουθετητής*, tamen verbi formae subiiciendum est, derivandum a voc. *νοῦς* et *τίθημι*. Cf. *νομοθεσία, υἱοθεσία*) adhortatio, 1 Cor. 10, 11. Eph. 6, 4. Tit. 3, 10. (Pausan. 10, 29. Diod. Sic. 15, 7.)

Νουθετέω (ῶ), f. *ήσω*, (a *νουθέτης*, v. *νουθεσία*, cf. *ἀθετέω*) admoneo, adhortor; — *τινά*, Act. 20, 31. Rom. 15, 14. 1 Cor. 4, 14. Col. 1, 28. 3, 16. 1 Thess. 5, 12. 14. 2 Thess. 3, 15. (*οἱ ὁ* Job. 4, 3. 37, 13. — Xen. Cyr. 8, 2, 12.)

Νουμηνία, ας, ἡ, (ex *νέος*, recens, et *μήν*, mensis) novilunium, Col. 2, 16. (*οἱ ὁ* Ex. 12, 16. v. supr. *μήν* et Ez. 23, 34. Num. 28, 11. Hos. 2, 11. — Xen. Anab. 5, 6, 23.)

Νουνεχῶς, adv., (ex *νοῦς* et *ἔχω*; cf. *συνεχῶς*) sapienter, prudenter, Marc. 12, 34. (Polyb. 1, 83, 3. *νουνεχῶς καὶ φρονίμως*, 17, 12, 4. *εὐστόχως καὶ νουνεχῶς*, 5, 88, 2. *νουνεχῶς καὶ πραγματικῶς*.)

Νοῦς (contr. ex *νόος*), *νοός, νοΐ*, (antiquiores: *νοῦ, νῷ* [contr. ex *νόου, νόῳ*], *νοῦν*, contr. ex *νόον*), mens, animus, i. e. **a.**, sensu practico: sentiendi et cogitandi ratio, Gesinnung, Denkart, Rom. 1, 28. (*παραδιδόναι τινὰ εἰς ἀδόκιμον νοῦν*) 12, 2. Eph. 4, 17. 23. (*τὸ πνεῦμα τοῦ νοὸς ὑμῶν*) 1 Tim. 6, 5. 2 Tim. 3, 8. Tit. 1, 15. (Hom. Od. 1, 3.) — studia, Col. 2, 18. (*ὁ νοῦς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ*) — consilia, Rom. 11, 34. et 1 Cor. 2, 16. (*νοῦν κυρίου*. — ibid. *ἔχομεν νοῦν Χριστοῦ*, ego consilia Christi cognosco et sequor.) — animus, Rom. 7, 23. (i. q. *ὁ ἔσω ἄνθρωπος* v. 22.) v. 25. — **b.**, sensu theoretico: *α.*, mens, intellectus, intelligentia, Luc. 24, 45. (*αὐτῶν*, scil. comitum illorum; *διανοίγειν* ad similitudinem phraseos: oculos alicui aperire, cf. Job. 33, 16.) 1 Cor. 14, 14. 15. 19. Phil. 4, 7. 2 Thess. 2, 2. (*σαλευθῆναι ἀπὸ τοῦ νοός*)

Apoc. 13, 18. (ὁ ἔχων νοῦν, cf. Xen. Mem. 3, 12, 7. Aelian. V. H. 4, 15. et voc. νουνεχῶς. v. etiam οὖς.) — β., sententia, Rom. 14, 5. (πληροφορεῖσθαι ἐν τῷ νοΐ) 1 Cor. 1, 10. (iunct. c. γνώμη.)

Νυμφᾶς, ᾶ, ὁ, Nymphas (nom. graec. a νύμφη, sponsa), vir quidam incola Laodiceae Christianus, Col. 4, 15.

Νύμφη, ης, ἡ, (a v. νύβω, nubo) **a.**, sponsa, Joh. 3, 29. Apoc. 18, 23. 21, 2. 9. 22, 17. (οἱ ὁ Jer. 2, 32.) — **b.**, recens nupta, nurus, Matth. 10, 35. (Luc. 12, 53. — Mich. 7, 6. — Hom. Il. 3, 130. Od. 4, 743. — νυμφίος, gener, Jud. 19, 5.)

Νυμφίος, ίου, ὁ, (a voc. νύμφη) sponsus, Matth. 9, 15. (Marc. 2, 19. seq. Luc. 5, 34 seq.) 25, 1. 5. 10. Joh. 2, 9. 3, 29. Apoc. 18, 23. (οἱ ὁ Ps. 18, 6. Jud. 15, 6. Jes. 61, 10.)

Νυμφών, ῶνος, ὁ, (syllaba finalis -ών notat locum, vid. ἀφεδρών, ἐλαιών; conclave τοῦ νυμφίου) thalamus (i. e. conclave, ubi est lectus coniugalis); Matth. 9, 15. Marc. 2, 19. Luc. 5, 34. v. υἱός. — οἱ ὁ Joël. 2, 16. cf. Tob. 6, 13.

Νῦν et νυνί (ap. Paulum et Act. 22, 1. Hebr. 8, 6. 11, 16.) adv. temporis: nunc (iam), i. e. praesenti tempore. Oppon. tempori praeterito, Luc. 16, 25. Joh. 4, 18. 9, 21. 13, 31. Act. 7, 52. 16, 37. 23, 21. Rom. 8, 1. 13, 11. 16, 26. 2 Cor. 6, 2. 7, 9. 13, 2. Phil. 1, 30. 2, 12. 3, 18. Col. 1, 24. 2 Thess. 2, 6. 2 Tim. 1, 10. Hebr. 9, 24. 1 Petr. 1, 12. 3, 21. al. — Adduntur voces, quibus oppositio accuratius notetur: ἴδε νῦν, Joh. 16, 29. 30. — καὶ νῦν, etiam nunc, Phil. 1, 20. Joh. 11, 22. — atque nunc (in adhortatione), Joh. 17, 5. Act. 7, 34. 10, 5. 3, 17. 20, 25. 22, 16. 2 Joh. v. 5. — et nunc quidem, Joh. 4, 18. 14, 29. Act. 13, 11. 26, 6. (aliter 23, 21.) — καὶ νῦν δεῦρο, Act. 7, 34. (Hom. Il. 23, 485.) cf. ἄγε νῦν, Jac. 4, 13. 5, 1. — ἀλλὰ νῦν, Luc. 22, 36. (coll. v. 35.) — ἔτι νῦν, 1 Cor. 3, 2. — νῦν δέ, Joh. 16, 5. Rom. 15, 23. 25. 1 Cor. 5, 11. (coll. v. 9.) 2 Cor. 8, 11. 22. (oppon. πολλάκις.) — praecedit τότε — νῦν δέ, Gal. 4, 9. Rom. 6, 22. Hebr. 12, 26. — νυνὶ δὲ καί, Philem. v. 9. — ποτὲ — νῦν δέ, Rom. 11, 30. Gal. 1, 23. Eph. 5, 8. Col. 1, 21. Philem. v. 11. — νῦν οὖν, Act. 15, 10. 16, 36. 23, 15. — νῦν, hoc ipso temporis momento, quo ego loquor vel scribo, Matth. 26, 65. 27, 43. Joh. 2, 8. 14, 29. 21, 10. Act. 2, 33. 7, 34. 10, 33. 12, 11. 24, 13. 26, 17. 1 Cor. 14, 6. Hebr. 9, 5. Rom. 15, 25. — νῦν, ubi nos: nunmehr, Joh. 16, 5. Act. 20, 22. (νῦν, i. e. nostra aetate) 2 Cor. 6, 2. 2 Tim. 1, 10. 1 Petr. 1, 12. 3, 21. — Opponitur tempori *futuro* (τῷ ὕστερον), Joh. 12, 27. (νυνὶ δέ, hoc tempore, quo nondum gloria illustratus sum) 13, 36. (opp. ὕστερον) 16, 22. 1 Cor. 13, 13. (nunc priusquam fides abierit in visionem) 16, 12. — vel saeculo futuro, Luc. 6, 21. 25. Gal. 2, 20. Hebr. 2, 8. 2 Petr. 3, 18. Jud. v. 25. (cf. 2 Reg. 10, 2.) — νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, Marc. 10, 30. (ita τὸ νῦν etiam accuratius definiunt Graeci, v. c. νῦν ἐν τῷ παρόντι, Xen. Symp. 8, 4. Cyr. 2, 4, 12. 5, 4, 30.) — νῦν emphatice dicitur: *iam nunc*, Joh. 4, 23. 5, 25. 12, 31. 16, 32. 1 Joh. 2, 18. (oppon. tempori futuro.) — *nunc tandem*, Luc. 2, 29. Joh. 8, 52. 16, 29. 30. 17, 7. 13, 31. (oppon. tempori praeterito.)

Opponitur ei, quod exspectandum erat, Luc. 11, 39. 19, 42. (νῦν δέ, v. c.

ut nunc res se habet, so aber ἐκρύβη) Joh. 8, 40. 9, 41. 11, 8. 15, 22. 24. 18, 36. Act. 15, 10. Rom. 7, 17. 1 Cor. 7, 14. 12, 20. 15, 20. Hebr. 8, 6. 9, 26. 11, 16. Jac. 4, 16.

Νῦν praefixo articulo: ὁ, ἡ, τὸ νῦν, α., seq. nomine subst., ut ὁ νῦν αἰών, 1 Tim. 6, 17. 2 Tim. 4, 10. Tit. 2, 12. — καιρός, Rom. 3, 26. 8, 18. 11, 5. Marc. 10, 30. — Gal. 4, 25. 2 Petr. 3, 7. Act. 22, 1. (μοῦ τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολογίας.) — Graecos sic praefigere artic. nemo nescit. — β., iunct. c. praepos., ἀπὸ τοῦ νῦν, ab hoc inde tempore, Luc. 1, 48. 5, 10. 12, 52. 22, 69. Act. 18, 6. 2 Cor. 5, 16. — ἄχρι τοῦ νῦν, Rom. 8, 22. Phil. 1, 5. — ἕως τοῦ νῦν, Matth. 24, 21. Marc. 13, 19. — τὰ νῦν, nunc, Act. 4, 29. 5, 38. 17, 30. 20, 32. 27, 22. — τὸ νῦν ἔχον, Act. 24, 25.

Νύξ, κτός, ἡ, nox, Marc. 6, 48. Joh. 13, 30. Act. 16, 33. 23, 23. Apoc. 8, 12. 21, 25. 22, 5. — tempus noctis flexione vocis indicatum: gen. (quando?), noctu, Matth. 2, 14. 27, 64. 28, 13. Luc. 2, 8. Joh. 3, 2. 7, 50. Act. 9, 25. 1 Thess. 5, 7. Apoc. 7, 15. — νυκτὸς καὶ ἡμέρας, Marc. 5, 5. 1 Thess. 2, 9. 3, 10. 1 Tim. 5, 5. — ἡμέρας καὶ νυκτός, Luc. 18, 7. Act. 9, 24. Apoc. 4, 8. 12, 10. 14, 11. 20, 10. — μέσης νυκτός, media nocte, Matth. 25, 6. (Xen. Anab. 2, 6, 7. 4, 4, 15.) — νυκτί, (quando?) ταύτῃ τῇ νυκτί, hac nocte, Luc. 12, 20. 17, 34. Act. 27, 23. — τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, Act. 12, 6. — τῇ ἐπιούσῃ ν., 23, 11. (Xen. Anab. 6, 1, 13.) — νύκτα (quamdiu?), νύκτα καὶ ἡμέραν, Luc. 2, 37. Act. 26, 7. 2 Thess. 3, 8. aliter Marc. 4, 27. (diem et noctem, scil. ei, quod h. l. facere dicitur, impendens) Act. 20, 31. — τὰς νύκτας, per noctes, Luc. 21, 37. — νύκτας τεσσαράκ., Matth. 4, 2. 12, 40. — iuxta praepositiones: διὰ τῆς νυκτός, noctis intervallo, Act. 5, 19. 23, 31. 16, 9. 17, 10. — δι' ὅλης τῆς νυκτός, per totam noctem, Luc. 5, 5. — ἐν νυκτί, tum, cum dormiret, Act. 18, 9. — κλέπτης ἐν νυκτί, 1 Thess. 5, 2. 2 Petr. 3, 10. — ἐν τῇ νυκτί, intra noctem, Joh. 11, 10. (Xen. Symp. 1, 9.) — ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, hac nocte, Matth. 26, 31. 34. Marc. 14, 27. 30. — ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ cett., 1 Cor. 11, 23. — κατὰ μέσον τῆς νυκτός, circa mediam noctem, Act. 27, 27. — metaph., tempus, quo (cadentia sidera somnum suadent et) ab opere cessatur, Joh. 9, 4. de morte. — tempus sceleribus flagitiisque opportunum, Rom. 13, 12. — tempus, quo somno indulgent vel fessi vel ebrii, dict. pro socordia et segnitie, 1 Thess. 5, 5. (εἶναι νυκτός, scil. υἱόν, languori desidiaeque se dare.)

Νύσσω (ττω), f. ξω, pungo (ap. Hom. Il. 5, 46. de gravi vulnere, cf. 11, 252. — Sirac. 22, 20.); — τὴν πλευρὰν λόγχῃ, Joh. 19, 34. (δόρατι, Jos. B. J. 3, 7, 35.)

Νυστάζω, f. ξω, (a νεύω) dormio capite nutans, oculis somno gravatis conniveo; Matth. 25, 5. (οἱ ὁ Ps. 120, 3.) trop. cunctor, 2 Petr. 2, 3.

Νυχθήμερον, ου, τό, (ex νύξ et ἡμέρα, integer (horas 24 complectens) dies, 2 Cor. 11, 25. — vox recentior.

Νῶε, ὁ, Noachus (נֹחַ, requies, a נוּחַ, quievit, Gen. 5, 29.), filius Lamechi, filii Methusalachi, Matth. 24, 37. 38. Luc. 3, 36. 17, 26. 27. Hebr. 11, 7. 1 Petr. 3, 20. 2 Petr. 2, 5.

Νωθρός, ά, όν, tardus, segnis, Hebr. 6, 12. 5, 11. (ταῖς ἀκοαῖς) — Sirac. 4, 29.

Νῶτος, ου, ὁ, dorsum (Ps. 68, 24. — Pausan. 10, 27. — Antiquiores et elegantiores: τὸ νῶτον et τὰ νῶτα), Rom. 11, 10.

Ξ.

Ξενία, ας, ἡ, (a ξένος, hospes) status et conditio hospitis s. peregrini, hospitium (Hom. Od. 24, 287. cf. φιλοξενία), deversorium, Act. 28, 23. (i. q. v. 30. τὸ μίσθωμα) Philem. v. 22. (ἑτοιμάζειν τινί.) — Jos. Ant. 5, 2, 8. 16, 4, 5. — Hinc verb. seq.

Ξενίζω, f. ίσω, (a voc. ξένος, qu. v.) **a.**, τινά, excipio aliquem hospitio, Act. 10, 23. 28, 7. (φιλοφρόνως) Hebr. 13, 2. (Xen. Cyr. 8, 3, 35. Aelian. V. H. 13, 26.) — med. ξενίζομαι, habeo hospitium, hospitor, — ἐνθάδε, Act. 10, 18. — ἔν τινι (οἰκίᾳ), v. 32. — παρά τινι, 10, 6. 21, 16. (h. l. attractio pro: ἄγοντες Μνάσωνα, παρ' ᾧ ξενισθῶμεν.) — **b.**, pass. miror (nam ξένος τινός et lat. hospes, dicitur is, qui alicuius rei ignarus, imperitus est) τινί, percellor aliqua re, 1 Petr. 4, 12. — ἔν τινι, offendor aliqua re ut insolita, mirum habeo aliquid, 1 Petr. 4, 4. — **c.**, ξενίζειν sensu intrans. insolitum, novum esse; ξενίζοντα, res novae, Act. 17, 20.

Ξενοδοχέω (ῶ), f. ήσω, (a ξενοδόχος, i. e. ξένους δεχόμενος) hospitalis sum, 1 Tim. 5, 10. (veteres pro -δόχος, -δοχεῖον, -δοχεύς et -δοχεῖν scripserunt -δόκος, -δοκεῖον, -δοκεύς et -δοκεῖν.)

Ξένος, η, ον, (a v. ἴκω, f. ἵξω, venio) **a.**, peregrinus, hospes (advena, oppon. ἐπιχώριος, Platon. Phaed. c. 2.); Matth. 25, 35. 38. 43. 44. — pl., 27, 7. 3 Joh. v. 5. — ξένοι κ. ἐπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς, Hebr. 11, 13. οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι, Act. 17, 21. Eph. 2, 19. (oppon. συμπολίτης.) — ξένα δαιμόνια, Act. 17, 18. (οἱ ὁ Ruth. 2, 10. Deut. 31, 12.) — trop., α., τινός (gen. rei, ut ἕτερος, ἀλλοῖός τινος), ad quem aliqua res non pertinet, expers rei (oppon. κοινωνός): τῶν διαθηκῶν καὶ ἐπαγγελιῶν, Eph. 2, 12. — β., novus, inauditus: — διδαχαί, Hebr. 13, 9. — ξένον τι, res insolita, 1 Petr. 4, 12. (Diod. Sic. 3, 14. et 52. Polyb. 2, 29.) — **b.**, hospes, quocum hospitium est (qui aliquem hospitio excipere solet): ὁ ξ. μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης, qui me hospitio excepit et omnes Christianos hospitio excipere consuevit, Rom. 16, 23. (Hom. Il. 15, 532. Diod. Sic. 17, 47.)

Ξέστης, ου, ὁ, (Etym. M. ξέστης Ῥωμαϊκόν ἐστιν ὄνομα) sextarius, i. e. vas sextarii capax, mensura fluidorum (urceus, Jos. Ant. 8, 2, 9. ὁ δὲ βάδος, i. e. bathus Hebraeorum, δύναται χωρῆσαι ξέστας ἑβδομήκοντα δύο, cf. Arrian. Diss. Epict. 2, 16. receperunt etiam Talmudici קִסְטָא, quo et sextarium et urceum dicunt.) — pl., Marc. 7, 4. 8.

Ξηραίνω, f. ανῶ, aor. 1. ἐξήρανα (Jac. 1, 11. v. supra μιαίνω, μαραίνω), perf. p. ἐξήραμμαι et 3. sing. ἐξήρανται (Marc. 11, 21.), aor. 1. p. ἐξηράνθην, (ab adi. ξηρός, q. v.) arefacio; act., τὸν χόρτον, Jac. 1, 11. (Xen. Mem. 4, 3, 8. oppon. ἀδρύνω.) — pass., aresco, **a.**, de plantis, Matth. 13, 6. (Marc. 4, 6. Luc. 8, 6.) 21, 19. 20. (Marc. 11, 21.) Apoc. 14, 15. (ὁ θερισμός.) — **b.**, de rebus fluidis: ἡ πηγή, Marc. 5, 29. — τὸ ὕδωρ, Apoc. 16, 12. (οἱ ὁ Gen. 8, 7. Jes. 19, 5.) — **c.**, de partibus corporis: contabesco, abmagern,

Marc. 9, 18. — ἐξηραμμένη χείρ, exsiccata manus, Marc. 3, 1. (Matth. 12, 10. et Luc. 6, 6. ξηρά.)

Ξηρός, ά, όν, (ion. ξερός, a v. ξέω, rado, quod facile potest ξεῖσθαι, oppon. ὑγρῷ, humido, virenti et tenaci) aridus, siccus; — τὸ ξύλον, Luc. 23, 31. (locutio gnomica, cf. Ex. 20, 47. Ps. 1, 3. Ez. 20, 47. sens.: si probus et innocens homo e medio tollitur, quid de inertibus, inutilibus et improbis fiet?) — χείρ ξηρά, manus exsiccata, Matth. 12, 10. (Luc. 6, 6. sed Marc. 3, 1. ἐξηραμμένη.) — homines ξηροί, membra habentes tabida, Joh. 5, 3. — ἡ ξηρά scil. γῆ terra continens, (ut hebr. יַבָּשָׁה, Gen. 1, 9. 10. Jon. 1, 9. 2, 11. Hagg. 2, 7.) Hebr. 11, 29.

Ξύλινος, ίνη, νον, (a ξύλον, cf. ἀκάνθινος, ἀμαράντινος, βύσσινος, λίθινος, ὀστράκινος) ligneus; neutr. plur., instrumenta lignea; — εἴδωλα, Apoc. 9, 20. (οἱ ό Deut. 10, 1. Neh. 8, 4. Ez. 41, 22.)

Ξύλον, ου, τό, (a v. ξύω, rado) lignum, **a.**, universe; pl., 1 Cor. 3, 12. — ξύλον θύϊνον, Apoc. 18, 12. — **b.**, id, quod ex ligno factum est, *α.*, trabs lignea, e qua aliquis suspenditur, patibulum, crux, Act. 5, 30. 10, 39. 13, 29. Gal. 3, 13. 1 Petr. 2, 24. (עֵץ, Gen. 40, 19. Jos. 10, 26. — Esth. 5, 14.) — *β.*, compedes ligneus, i. e. asseres duo mutuo iuncti et variis distincti per intervalla foraminibus, quibus pedes, manus, cervices vinctorum immittebantur et nervis vinciebantur (graece: κᾶλον ξυλοπέδη, ποδοκάπη, ποδοστράβη, lat. nervus, quo reddit lat. interpres hebr. סַד, cippus, compedes, Job. 33, 11.) Act. 16, 24. (cf. Herodot. 6, 75. 9, 37. Plautus id genus custodiae nuncupat ligneam custodiam. Is, qui ea tenetur, in legibus dicitur „ad malam mansionem extensus.") — *γ.*, fustis, baculus, pl., Matth. 26, 47. 55. Marc. 14, 43. 48. Luc. 22, 52. (Herodian. 7, 7. Polyb. 6, 37, 2.) — **c.**, arbor, ex hebr., Luc. 23, 31. (οἱ ό Gen. 1, 29. 2, 9. 3, 1. Jes. 14, 8. al.) — ξύλον τῆς ζωῆς, i. e. arbor immortalitatem largiens (cf. Gen. 2, 9. 3, 22. Prov. 3, 18.), Apoc. 2, 7. 22, 2. 14. 19.

Ξυράω (ῶ), f. ήσω, part. perf. p. ἐξυρημένος, aor. 1. med. ἐξυρησάμην, (ab adi. ξυρόν et hoc a ξύω, v. ξύλον, novacula) novacula utor, tondeo, rado; — partic. pass., 1 Cor. 11, 5. — Med., tondendum me curo, v. 6. — tondeo mihi τὴν κεφαλήν, Act. 21, 24.

O.

Ὁ, ἡ, τό, receptus pro antiquiori: τός, τή, τό (cui respondet relativum: ὅς, ἥ, ὅ). In antiquissimo Graecorum sermone vim pronominis habuit demonstrativi, ut in scriptis Homeri et antiquissimorum poëtarum; cuius prisci usus in seriorum prosa oratione vestigia remanserunt, et in N. T. quoque nonnulla reperiuntur.

1., *pronomen demonstrativum:* hic, haec, hoc, **a.**, in verbis Arati poëtae antiqui laudatis a Paulo, Act. 17, 28. (τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.)

b., in oratione pedestri, ubi partitioni inservit: ὁ μὲν — ὁ δέ, hic — ille, ille — hic, Matth. 13, 23. 22, 5. — plur. οἱ μὲν — οἱ δέ, Act. 28, 24. Phil. 1, 16. 17. — οἱ μέν, οἱ δέ, Hebr. 7, 5. 6. 21. 23. 24. (Rom. 2, 7. 8. his

admiscere non licet.) — ὁ μέν seq. ἄλλος δέ, plur. masc., Matth. 16, 14. Joh. 7, 12. — neutr., Matth. 13, 4. 5. 7. (sing., Marc. 4, 4. 5.) — ὃς μέν, ὁ δέ, alius, hic contra, Rom. 14, 2. — verbis praecedentibus οἱ μέν cogitando addendum Matth. 28, 17.

c., (in narrationibus) ubi aut duo homines aut duae partes sibi invicem ex adverso ponuntur et oratio ab altero redit ad alterum: ὁ δέ, nos: er aber, Matth. 2, 14. 4, 4. 24, 29. 30. Marc. 12, 15. Luc. 8, 21. 30. 48. 22, 10. 34. Joh. 9, 38. — plur., Matth. 2, 5. 9. 4, 20. Marc. 12, 14. 16. Luc. 7, 4. 20, 5. 10. 12. 22, 9. 38. 71. Act. 1, 6. 2, 41. 12, 15. 19, 2. 3. 28, 21.

2., Articulus praepositivus s. definitus. Duplici munere fungitur; primum nomini, cui praefigitur, impertit subsistentiam; deinde rem vel personam nomine ab aliis distinguit. — Domestici v. c. sciunt, quis sit (in sua domo) ὁ πατήρ, ὁ υἱός, quae ἡ μήτηρ, ἡ παιδίσκη — pariter ac sciunt nomen articulatum *uni* tantum e familiaribus competere — articulus nomen appellativum uni rei vel personae adstringit, per hoc ipsum nomen ab aliis discernendae. Praefixus igitur reperitur articulus

a., *nominibus appellativis*, α., iis, quae uni tantum rei competunt — ὁ ἥλιος, ὁ οὐρανός, ἡ γῆ, ἡ θάλασσα, al. — β., nominibus appellativis iis, quibus res vel personae, intra certos limites iuxta se collocatae, ita distinguuntur, quasi illa nomina solis hisce rebus vel personis competerent. Ita igitur in corpore humano nominibus suis distinguuntur ὁ πούς, τὸ οὖς, ἡ ἀκοή, ἡ χείρ, cf. 1 Cor. 12, 15—17. Matth. 8, 3. (ἐκτείνας τὴν χεῖρα) Joh. 8, 6. (τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν) — nominibus articulatis distinguuntur loca, partes urbium etc., v. c. ἡ προβατική, Joh. 5, 2. — τὸ ἱερόν, al. — Contexta oratio saepius ipsa limites describit, intra quos articulus hanc illamve rem vel personam ita nomine insignire potest, quasi praeter eam nulli alii illud nomen competat; e. g. Matth. 5, 25. (ἐν τῇ ὁδῷ, scil. ad iudicem) 21, 8. (ἀπὸ τῶν δένδρων, scil. quae ibi erant) Marc. 2, 23. (τοὺς στάχυας, sc. τῶν σπορίμων ἐκείνων) Luc. 5, 16. (ἐν ταῖς ἐρήμοις, sc. urbi proximis) 9, 3. (εἰς τὴν ὁδόν, in viam, quam estis ingressuri) 16, 21. (οἱ κύνες, sc. hominis illius divitis) 18, 15. (τὰ βρέφη, infantes, quos incolae illius loci habebant) cf. Luc. 14, 21. al. — γ., saepius nomen appellativum, articulo instructum, enarrandum est per: is, qui partes (hominis hoc nomine appellandi) agit aut agebat, quisquis est, τῷ ἱερεῖ, Matth. 8, 4. (Marc. 1, 44. Luc. 5, 14. i. e. sacerdoti illi, cuius erit te, cum adveneris, explorare, cf. Luc. 17, 14.) — ὁ σπείρων, Matth. 13, 3. (Marc. 4, 3. Luc. 8, 5.) — ἡ νύμφη, Joh. 3, 28. — ὁ πατήρ, ὁ υἱός, Joh. 5, 19. — τὸ πνεῦμα, ἡ σάρξ, 6, 63. — ὁ δοῦλος, ὁ υἱός, 8, 34 et 35. — ὁ διδάσκαλος, 12, 28. — ἡ πέτρα, ἡ ἄμμος, Matth. 7, 25 et 26—33. 13, 4. 5. 7. 29. 30. 35. (ὁ ἐχθρός) Joh. 3, 8. (ὁ ἀρχιτρίκλινος) ὁ μεσίτης, Gal. 3, 21. — nomine articulato repraesentatur species, ut intelligantur singuli, ae, a. v. c. ὁ κλέπτης, Matth. 24, 47. (Joh. 10, 10.) ὁ ἄνθρωπος, Joh. 2, 25. — ὁ ἀνήρ et ἡ γυνή, 1 Cor. 7, 3. et 4. 15. 34. — ὁ Ἰουδαῖος, Rom. 3, 1. — ὁ κύων, 2 Petr. 2, 22. — Praefigitur articulus δ., nomini appellativo, quo res quaedam, vel pers. κατ' ἐξοχήν appellari solet: — ὁ διάβολος, ὁ πονηρός, — ὁ νόμος, ἡ γραφή, ἡ κρίσις (iudicium extremum), τὸ

εὐαγγέλιον. — *ε.*, vocabulis notionum communium (abstractarum), prouti leges cogitandi vel disserendi postulant, de illis ut quidquam praedicetur, v. c. *ἡ ἀλήθεια, γνῶσις, δικαιοσύνη, πίστις, σοφία*, al. — nominibus virtutum, vitiorum, al. — Articulus nomini praefixus notat *ζ.*, rem vel personam verbis antecedentibus iam commemoratam (cuius ergo nomen lectori iam fixum est) Matth. 1, 24. (coll. v. 20.) 2, 7. (*τοὺς μάγους*, coll. v. 1.) 8. (*τοῦ παιδίου*) 8, 15. (ὁ *πυρετός*) 19. (*τὰ πνεύματα*, scil. *τῶν δαιμονιζομένων*) 8, 31. (*οἱ δαίμονες*, coll. v. 28.) 9, 1. (coll. 8, 18.) 13, 26. (coll. v. 25.) 18, 7. 19, 14. (coll. v. 13.) 21, 7. 26, 26. 27. Joh. 2, 2. 9, 6. 8. al. — *η.*, Articulus praefigitur nominibus appellativis rerum vel personarum iam aliunde cognitarum, Joh. 1, 21. (ὁ *προφήτης*, propheta ille promissus) 6, 31. (*τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ*) Marc. 12, 26. (*ἐπὶ τοῦ βάτου*) 1 Cor. 10, 1. (*ἡ νεφέλη*) 2. (*ἡ θάλασσα*) 5. (*ἡ ἔρημος*) 10. (ὁ *ὀλοθρευτής*) — 2 Thess. 2, 3. 4. 2 Joh. v. 7. — *θ.*, Praefigitur nomini articulus in compellationibus, si pro vocativo ponitur nominativus, Matth. 27, 29. Marc. 10, 47. Luc. 12, 32. 18, 11. 13. Joh. 8, 10. 20, 28. Act. 13, 41. Rom. 8, 15. Eph. 5, 14. 22. 25. 6, 1. 4. Apoc. 12, 12. — (excipe Matth. 1, 20.)

Not. Videndum igitur est quid muneris articulus, ubi nomen illo instructum obvenit, exerceat, i. e. utrum substantiam designet realem (ut ὁ *λόγος*, Joh. 1, 1.), an logicam; quomodo et quosnam inter limites vim sibi vindicet distinctivam (e. g. Joh. 3, 10. ὁ *διδάσκαλος*, i. e. is, quem caeteri Israëlitae, ut discipuli magistrum, suspiciunt) cf. Matth. 21, 38. Gal. 4, 1. — Nuspiam articulus definitus otiatur. (Matth. 5, 1. *τὸ ὄρος* minime dicitur pro: *ὄρος τί*, intelligitur enim mons notus proper Capharnaumum situs, cf. Marc. 3, 13.)

Articuli num. plur. cum nominis numero plurali vel *α.*, comprehendit omnes ac singulos, quibus nomen illud competit, v. c. *οἱ δώδεκα, οἱ νεκροί* (cf. Matth. 8, 20. 12, 24. 24, 29.), vel *β.*, genus, classem (categoriam dicunt) distinctionis oppositionisve caussa nominat (ita Jesu aliisque ex adverso ponuntur *οἱ γραμματεῖς, οἱ φαρισαῖοι, Ἰουδαῖοι — οἱ Γαλιλαῖοι* [Joh. 4, 45.], *οἱ Ἑλληνισταί*, Act. 6, 1.), vel *γ.*, lectori res personasve commemoratas in mentem revocat. — Notes praeterea Matth. 9, 8. (*τοῖς ἀνθρώποις*, i. e. *ἀνθρώπῳ τινί*) 1 Cor. 15, 29. (*ὑπὲρ τῶν νεκρῶν*, i. e. *ὑπὲρ νεκροῦ τινος*.)

b., Praefigitur art. nomini non simplici, sed additamentis aucto, *α.*, genitivum rei vel personae secum habenti, cuius pars seu affectio aut peculium esse dicitur, ut a similibus distinguatur, praesertim si et ipsi genitivo praefixus articulus est, v. c. ὁ *λύχνος τοῦ σώματος*, Matth. 6, 22. cf. 13, 22. 20, 34. Marc. 10, 1. — aut si unus tantum cogitatur, adiecto genitivo ab aliis distinguendus, v. c. *ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ θεοῦ*, ὁ *ἄρχων τῶν δαιμονίων*, cf. Matth. 5, 13. 14. Joh. 17, 12. Marc. 3, 27. 28. Rom. 6, 23. — *β.*, Semper praefigitur articulus nomini, cuius possessio indicatur genitivo pronominis: *αὐτοῦ, μοῦ, σοῦ, ἡμῶν, ὑμῶν, αὐτῶν*, Matth. 1, 21. 25. 3, 4. (*τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ*) 5, 45. 2, 2. 6. 6, 10. 11. 12, 18. 49. 21, 8. 26, 1. Marc. 8, 17. 9, 17. Luc. 6, 27. 10, 7. 16, 6. Act. 19, 25. Rom. 4, 19. 6, 6. Eph. 1, 15 etc. (locorum enim est innumera multitudo.) — Sed recedit a vocativo, v. c. *πάτερ ὑμῶν*, Matth. 6, 9. (quemadmodum in compellationibus semper, v. Matth. 4, 10. 5, 3. 7, 5. 22. 8, 19. nisi pro vocativo ponatur nominat.) — item locum sibi vindicat ante

pronomina: ἐμός, σός, ἡμέτερος, Matth. 7, 16. 8, 37. 13, 27. 1 Joh. 1, 3. — γ., Interdum nomini substantivo additur adiectivum, idque articulo notatur, ut affectio substantiae affectioni contrariae opponatur. Hoc ubi fit, aut א., adiectivum inter articulum et nomen subst. includitur, v. c. τὸ ἴδιον φορτίον, Gal. 6, 3. Matth. 12, 35. — τὴν δικαίαν κρίσιν, Joh. 7, 24. (oppon. τῇ ἀδίκῳ.) — ἡ ἀγαθὴ μέρις (oppon. alteri, quae οὐκ ἔστιν ἡ ἀγαθή), Luc. 10, 42. (alios locos omittimus.) — aut ב., adiectivum articulo notatum post nomen substant. ponitur, Matth. 1, 25. 3, 17. 21, 9. 23, 19. Joh. 4, 37. 10, 11. Luc. 11, 44. Hebr. 13, 20. Tit. 2, 11. Apoc. 2, 12. cf. τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ, Matth. 2, 6. — Nonnunquam adiect. substantivo articulum habenti praeponitur, ut μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Act. 26, 24. 1 Cor. 11, 5. — δ., nomen ante se habet articulum, si praecedit aut sequitur pronomen demonstrativum: οὗτος, ἐκεῖνος, vel reflexivum αὐτός; — ὁ οὗτος, 1 Cor. 3, 12. 5, 2. 10. 7, 31. 11, 26. 15, 19. 54. Rom. 11, 25. Eph. 1, 21. Joh. 2, 19. Luc. 13, 2. 17, 25. — οὗτος ὁ, Act. 1, 11. 2, 36. 19, 25. 26. Hebr. 7, 1. Jac. 3, 15. v. οὗτος. — ἐκεῖνος ὁ, Matth. 24, 19. Marc. 3, 24. Joh. 5, 9. Act. 19, 23. v. ἐκεῖνος. — ὁ αὐτός, Luc. 6, 38. 1 Cor. 12, 4. 5. 6. 9. 11. — αὐτὸς ὁ, Joh. 5, 36. 2 Cor. 11, 14. v. αὐτός. — Nota exempla, quae pronominis οὗτος a nomine articulato separandi rationem praeeunt, atque huic nomini appositionis locum assignant, Rom. 11, 24. (οὗτοι, οἱ κατὰ φύσιν, i. e. hi, scil. qui — sunt) 2 Cor. 2, 1. (τοῦτο, hoc, scil. τὸ μή cett.)

Etsi nomen proprium plerumque destituitur articulo, nomen tamen, quod ei describendo per appositionem adiicitur, eo solet instrui; ut Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, Matth. 2, 1. 4, 21. Act. 13, 9. 21, 8. 1 Joh. 5, 6. (Ἰησοῦς ὁ Χριστός) Matth. 10, 4. Marc. 10, 47. Eph. 3, 1. — ita etiam post pronomina: ὑμεῖς οἱ πνευματικοί, Gal. 6, 1. Luc. 16, 13. — cf. 1 Petr. 1, 4. 1 Cor. 15, 8. (κἀμοὶ ὥσπερ τῷ ἐκτρώματι. Vocabulum ἔκτρωμα, cum hic iam praemisso pronomine determinatum et ad certum subiectum revocatum sit, sibi adsciscit articulum.)

c., Articulus praefixus *participio* α., simplici circumscribit nomen subst., v. c. ὁ πειράζων, Matth. 4, 3. 1 Thess. 3, 5. — ὁ βαπτίζων, Marc. 6, 14. (Matth. 14, 2. ὁ βαπτιστής.) — ὁ σπείρων, Matth. 13, 3. (Marc. 4, 4. Luc. 8, 5.) cf. 9, 12. (Marc. 2, 17. Luc. 5, 31.) Joh. 2, 14. 1 Tim. 6, 15. Act. 7, 27. — β., pro: is, qui, Matth. 10, 40. Luc. 6, 29. (sed Matth. 5, 39. ὅστις σε ῥαπίσει) Joh. 15, 23. 2 Cor. 1, 21. Phil. 2, 13. (ὁ ἔχων οὖς. v. οὖς.) — πᾶς ὁ, Matth. 3, 3. 7, 26. Luc. 6, 30. 11, 10. 13, 4. Rom. 2, 1. 1 Cor. 16, 16. — suppl. ὤν, Matth. 5, 15. — ὁ καί, Matth. 10, 41. Act. 13, 9. — μακάριος ὁ cum particip., Matth. 5, 4—6. 10. — οὐαὶ ὑμῖν οἱ (nominat. pro vocat.), Luc. 6, 25. — γ., participio articulus additus per appositionem, Marc. 3, 22. Luc. 11, 23. Joh. 5, 26. Act. 17, 24. Eph. 3, 20. 4, 22. 24. Hebr. 11, 17. — post ὑμεῖς, Luc. 6, 27. — τινές, οἱ, Luc. 18, 9. al.

d., Articulus circumscriptioni inservit α., praefixus adverbiis, v. c. τὸ μεταξὺ σάββατον, Act. 13, 42. cf. Rom. 7, 22. Eph. 3, 16. Gal. 4, 25. 26. Phil. 3, 14. 1 Tim. 6, 19. — οἱ ἐκεῖ ἑστῶτες, Matth. 27, 47. ὑμῖν τοῖς μακράν, scil. οὖσιν, Eph. 2, 17. cf. Luc. 6, 27. al. — Not.: ὁ ἀμήν, Apoc. 3, 14. — β., praefixus praepositionibus: ὁ ἔν τινι, sc. ὤν, Matth. 6, 9. Rom. 8, 1. Act. 17, 11.

— οἱ ἔκ τινος, Rom. 2, 8. 4, 14. 16. 10, 5. Phil. 4, 22. Tit. 2, 8. — De neutro v. post. — οἱ περί τινα, triplici sensu dicitur, vel significat eum, qui nomine proprio dicitur, et eius comites, Act. 13, 13. (sic ap. Graec., v. c. Xen. Mem. 3, 5, 10.) — vel illum solum sine comitibus, Joh. 11, 19. — vel solos comites illius, Marc. 4, 10. Luc. 22, 49. (Act. 21, 8.) — sic Xen. H. G. 7, 5, 12. — οἱ μετά τινος, comites alicuius, Matth. 12, 3. (Marc. 2, 25.) 27, 54. — Caeterum nota formulas ellipticas. ἡ τινος, scil. γυνή, Matth. 1, 6. — ὁ τινος, scil. υἱός, Matth. 4, 21. (i. e. ille, cuius pater est hic vel ille, quo distinguatur ab aliis hoc nomine dictis.) — ἡ ἑξῆς, Luc. 7, 11. Act. 21, 1. al. — ἡ σήμερον, scil. ἡμέρα, Matth. 11, 23. 27, 8. — ἡ αὔριον, Matth. 6, 34. Luc. 10, 35. cf. Joh. 1, 29. 12, 12. al.

e., Articulus ante adiectiva *quantitatis* iisque similia pronomina. Differunt scil. α., formulae: πᾶσα πόλις, quaevis urbs, et πᾶσα ἡ πόλις, tota urbs (interdum ante nomen urbis proprium articulus omittitur, v. c. πᾶσα Ἱεροσόλυμα, Matth. 2, 3.); scribitur πᾶς ὁ, v. c. πάντες οἱ ἀρχιερεῖς; et: ὁ γὰρ πᾶς νόμος, Gal. 5, 14. — et οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες, Gal. 1, 2. — οἱ ἀδελφοὶ πάντες, die — alle, Rom. 8, 32. 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12. — absol., οἱ πάντες (ii, qui memorati sunt, omnes, sie alle), Act. 19, 7. 27, 37. Phil. 2, 21. — nos omnes, Eph. 4, 13. — τὰ πάντα, 1 Cor. 9, 22. 15, 27. al. — ὅλος ὁ, v. ὅλος (sed dicitur τοῦτο ὅλον ut οὗτοι πάντες). — β., πολλοί et οἱ πολλοί, ii, qui multi sunt uni ex adverso positi — plerique v. πολύς. — γ., ἄλλος et ὁ ἄλλος, v. ἄλλος. — δ., εἷς, unus, et ὁ εἷς, alter (ex duobus), v. εἷς. Sed aliter ὁ εἷς, Rom. 5, 15. 17. is, qui unus est s. erat: ὁ εἷς Ἰησοῦς, is, qui unus est Jesus, der Einer seiende Jesus, v. 17. cf. v. 19. Ita quoque οἱ δύο, οἱ τρεῖς, οἱ τέσσαρες etc., ut nos: die zwei; nota etiam: ὁ τοιοῦτος, hi qui tales sunt, v. τοιοῦτος. — Insuper: τίς ἐστιν ὁ, Matth. 24, 45. Luc. 12, 42. — τίνα τόν, Luc. 11, 11. — ε., ante αὐτός, ἡ, ὁ — ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό, idem, eadem, idem.

f., Articulus gen. neutr. praefigitur α., adiectivis eaque mutat in substantiva, ut: τὸ ἀγαθόν, τὸ καλόν, τὸ ἀσθενές, τὸ ὠφελές, τὸ ἔλαττον, collective, Hebr. 7, 7. — Nota insuper τὸ — τινός, v. c. τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ, Rom. 1, 19. — τὸ ἀδύνατον τοῦ νόμου, Rom. 8, 3. — τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ, 1 Cor. 1, 25. — τὸ ἀσθ. αὐτῆς, Hebr. 7, 18. — τὰ ἀόρατα τ. θεοῦ, Rom. 1, 20. — τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, 2 Cor. 4, 2. al. v. κρυπτός. — nonnullis tribuit vices adverbii, v. c. τὸ λοιπόν, adv., caeterum, posthac, v. λοιπός. — τὸ πρῶτον; adv., primum, Gal. 6, 17.

β., *infinitivis verborum*, v. c. τὸ καθίσαι, Matth. 20, 23. (Marc. 10, 40.) Rom. 7, 18. 14, 13. Phil. 1, 21. 29. Jac. 4, 15. — τοῦ, τοῦ μή (hebr. לְ) ante infin., Matth. 2, 13. 3, 13. 13, 3. (Marc. 4, 3. Luc. 8, 5.) Luc. 1, 73. 77. 79. 2, 21. 24. 27. 4, 10. (לְ Ps. 90, 11.) 42. 5, 1. 7. 9, 51. 12, 42. 17, 1. 22, 6. 31. 24, 15. 25. 29. Act. 3, 12. 7, 19. 9, 15. 10, 47. 15, 20. 20, 20. 27. 21, 12. 26, 18. 27, 1. Rom. 1, 24. 6, 6. 7, 3. 8, 12. 11, 8. 15, 22. 23. 1 Cor. 7, 37. 9, 6. 10, 13. 16, 4. 2 Cor. 1, 8. 8, 11. Gal. 3, 10. (לְ Deut. 27, 26.) Phil. 3, 10. 21.

Hebr. 10, 7. (Ps. 39, 7.) et 9. 11, 5. (Gen. 5, 24.) Jac. 5, 17. 1 Petr. 3, 10. — dat. cum inf., 2 Cor. 2, 12. 1 Thess. 3, 3. — Praefigitur infinitivis articulus, quotiescunque ante eos locandae sunt praepositiones *διά*, *εἰς*, *μετά*, *πρός τό*, *ἐπί*, *ἐν*, cet.

γ., *adverbiis*: *τὸ ἀμήν*, *δεῦρο*, *καθεξῆς*, *νῦν*, *μεταξύ*, *ναί*, *οὐ*, *πάλιν*, Joh. 4, 31. Act. 3, 24. 11, 4. Rom. 1, 13. 2 Cor. 1, 17. 20. 13, 2. Col. 3, 1. 2. 4, 9. Jac. 5, 12. — *δ.*, formulis, iam praepositionum ope in adverbiorum similitudinem formatis: *τὸ καθ' ὅλον*, prorsus, *τὸ καθ' ἡμέραν*, quotidie, *τὸ κατὰ σάρκα*, quod attinet ad origines humanas, Luc. 11, 3. Act. 4, 18. Rom. 9, 5. — *ε.*, integris sententiis, v. c. *τὸ· εἰ δύνασαι πιστεῦσαι*, Marc. 9, 23. cf. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. — Luc. 1, 62. 9, 46. — 22, 24. — Act. 4, 21. 22, 2. 4. Rom. 8, 26. — *ζ.*, associatur genitivis: *τὰ τοῦ θεοῦ*, *τῶν ἀνθρώπων*, ea, quae Dei, hominum sunt, — *τὰ τῆς εἰρήνης*, *οἰκοδομίας*, ea, quae ad — faciunt, v. Matth. 6, 34. (cf. Jac. 4, 14.) 16, 23. (Marc. 8, 33.) 21, 21. Rom. 8, 5. 14, 19. 1 Cor. 2, 14. 10, 24. 2 Cor. 11, 30. 12, 14. — *τά τινος*, domus alienius, Luc. 2, 49. (cf. Mal. 3, 1. Sir. 42, 10. *οἱ ὁ* Gen. 41, 52. — Theocr. 2, 16. *οὐ τὰ Λυκάωνος*) — *τὸ τῆς παροιμίας*, 2 Petr. 2, 22. cf. Matth. 21, 21. — *η.*, *τὸ* (*τὰ*) ante adverbia vel praepositiones hac lege locantur, ut ad sententiam supplendum sit: *ὄν* (*ὄντα*) v. c. *τὸ πέραν*, trans amne, regio ulterior (Peraea), Marc. 5, 1. — *τὰ ὧδε*, Col. 4, 9. cf. Phil. 3, 14. Col. 3, 1. 2. — *τὰ ἐν τῇ ὁδῷ*, Luc. 24, 35. — His adde Marc. 2, 2. (*τὰ πρὸς τὴν θύραν*) Act. 28, 7. (*τὰ περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον*) Rom. 12, 18. (*τὸ ἐξ ὑμῶν*, quoad potestis) 1 Cor. 13, 10. (*τὸ ἐκ μέρους*, coll. v. 9.) Phil. 3, 14. (*τὰ ὀπίσω*, *τὰ ἔμπροσθεν*) Col. 3, 2.

Not. In phrasibus ea, quam modo memoravimus, ratione constructis animadvertere licet genus quoddam attractionis; articulus enim attrahit praepositionem illam, quam praecedens verbum sibi adsciverat, et ad sententiam exprimendam delegerat, quare etiam vis praepositionis, ab articulo attractae ex praecedentis verbi notione cognoscenda est. Clarum hoc faciunt exempla, Matth. 24, 17. (*ἆραι* [*τὰ*] *ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ*, i. e. *ἆραι ἐκ τῆς οἰκίας τὰ ἐν αὐτῇ ὄντα*) Marc. 5, 26. (*δαπανήσασα* [*τὰ*] *παρ' ἑαυτῆς*, i. e. *δαπ. παρ' ἑαυτῆς τὰ ἑαυτῆς*) 3, 21. [*οἱ*] *παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον*, i. e. *παρ' αὐτοῦ* [ex eius domo] *ἐξῆλθον οἱ παρ' αὐτῷ ὄντες*, qui ad eius familiam pertinebant (cf. Heindorf. ad Plat. Cratyl. p. 89 seq.) Luc. 24, 19. (v. 18. *οὐκ ἔγνως* — [*τὰ*] *περὶ Ἰησοῦ* etc.) Act. 3, 16. (*ἡ πίστις* [*ἡ*] *δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ*, i. e. *ἡ εἰς αὐτὸν πίστις δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ*) 23, 21. (*προςδέχεσθαι* [*τὴν*] *ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν*) 24, 10. (*εὐθυμότερον* [*τὰ*] *περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι*) 26, 10. Rom. 4, 14. (*εἰ γὰρ* [*οἱ*] *ἐκ νόμου κληρονόμοι*) 16, 19. (*χαίρω* [*τὸ*] *ἐφ' ὑμῖν*) 15, 17. (*ἔχω καύχησιν* [*τά*] *πρὸς τὸν θεόν*) — adde: Luc. 11, 13. (*ὁ πατὴρ* [*ὁ*] *ἐξ οὐρανοῦ δώσει*) 39. (*ὑμεῖς* [*τὸ*] *ἔξωθεν καθαρίζετε*) 2 Cor. 4, 16. (*ἀλλ'* [*ὁ*] *ἔσωθεν ἀνακαινοῦται*) 5, 10. (*ἕκαστος* [*τὰ*] *διὰ σώματος . . . ἔπραξεν*) Phil. 2, 23. (*ὡς ἂν ἀπίδω* [*τὰ*] *περὶ ἐμέ*, i. e. quae me circumdant) 4, 22. Hebr. 13, 24. 1 Petr. 1, 11. 12. (*προμαρτυρούμενον* [*τὰ*] *εἰς Χρ. παθήματα*) Apoc. 11, 2. al. — Adscribamus etiam locos, in quibus articulum indefinite usurpatum esse atque eandem vim habere quam

indefinitum pron. τίς perperam statuerunt interpretes: Matth. 1, 23. 12, 29. 13, 2. Luc. 8, 5. Joh. 7, 24. 1 Cor. 5, 9. 15, 8. 1 Thess. 4, 6.

3., Exulat articulus **a.**, ubi nomen indefinite, atque ita dicitur, ut praedicari de pluribus possit, v. c. ἄνθρωπος, nos: ein Mensch, Phil. 2, 7. — νόμον, Joh. 10, 7. — pl., tales, qui sunt, v. c. νεκροί, τυφλοί, Matth. 11, 5. ἄλλος, alius, quicunque est, ein Anderer: ἀγαθὸς ἀνήρ, talis, qui inter bonos homines referendus sit; — s. ubi dicitur de quantitate indefinita: ὄχλος πολύς, Joh. 19, 1. 1 Joh. 2, 18. — πᾶς, quicunque, Matth. 3, 10. 12, 50. et Luc. 8, 21. — μήτηρ μου καὶ etc., Mutter und Brüder von mir, cf. Joh. 15, 18. Luc. 10, 29. 36. — Differunt phrases negantes, in quibus cum adverbio οὐ iunctum est nomen articuli expers et nomen articulo instructum. Cum illo particula οὐ aut μή iuncta idem est quod nullus, a, um. Ergo οὐ ζήσεται ἄνθρωπος, nullus homo vivet, sed οὐ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, homo non vivet, Matth. 4, 4. cf. Rom. 5, 13. al.

b., In primis solet Paulus omittere articulum, ubi magis notionem, cui nomen exprimendae inservit, abstractam spectat, quam concretum, cui illud nomen tribuatur, v. c. Rom. 3, 30. (περιτομήν, ἀκροβυστίαν, 5, 19. cf. Matth. 5, 10. ἕνεκεν δικαιοσύνης.) — εἶναι νυκτός, ἡμέρας, 1 Thess. 5, 5. cf. Marc. 12, 27. νεκρῶν, i. e. talium, qui sunt. Praepositiones, nudum nomen secum ferentes adverbiorum vices gerunt, v. c. εἰς φυλακήν, ἐν φυλακῇ, εἰς ἀέρα, ἐκ πίστεως, κατὰ σάρκα, ἐπ' ἐλπίδι, καθ' ὁμοιότητα, pari ratione (Hebr. 4, 15. aliud est κατὰ τὴν ὁμ., Hebr. 7, 15.), παρ' ἐλπίδα, κατὰ κεφαλῆς (sed κατὰ τὴν ἐκλογήν, secundum electionem, non, quae fieri quovis tempore possit, sed quae iam facta est, Rom. 11, 28.), ἐν γραφαῖς ἁγίαις, Rom. 1, 2. v. praeposit. suis locis.

c., Solet artic. abesse a nominibus propriis, ubi ea sequitur nomen genus, munus, dignitatem, cognomen indicans, Matth. 14, 21. Act. 13, 9. item frequentius omitti quam poni solet ante nomina urbium terrarumque, praesertim si ea iuncta sunt cum praepositione, Act. 14, 24. 15, 38. 16, 8 seq. 17, 1. 21, 8. Rom. 15, 19. 1 Cor. 1, 2. 16, 8. — Etiam nomina θεός (v. Matth. 4, 4. Marc. 11, 22. Rom. 8, 17. 10, 2. 1 Petr. 1, 20.), πνεῦμα ἅγιον (Rom. 14, 17. 2 Cor. 2, 10. v. πνεῦμα). — κύριος, (Matth. 1, 20. 1 Cor. 10, 21. al.) — Χριστός, (sine artic., 1 Cor. 7, 22. — cum artic., Col. 2, 6. 3, 13. 2 Thess. 3, 5.) articulo modo instructa modo destituta sunt; in nonnullis tamen locis discrimen notatur, v. c. Rom. 1, 21. γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν.

d., ubi nomina propria vel definita plura interveniente καί iunguntur, articulus poni ante primum nomen, non autem repeti solet ante nomina sequentia, Matth. 21, 12. Act. 9, 31. 15, 41. Rom. 7, 7. Jud. v. 4. Denique animadvertendum est, articulum in N. T. saepius omitti, ubi illum desideraveris.

Ὀγδοήκοντα, οἱ, αἱ, τά, octoginta, Luc. 2, 37. 16, 7. (οἱ ὁ Gen. 5, 28.)

Ὄγδοος, η, ον, **a.**, octavus, Apoc. 17, 11. Luc. 1, 59. Act. 7, 8. (τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ.) — **b.**, is, qui septem alios comites habet, qui cum aliis octavus est, 2 Petr. 2, 5. (cf. 1 Macc. 3, 16. 2 Macc. 5, 27.)

Ὄγκος, ου, ὁ, **a.**, i. q. ἀγκών, incurvus, uncus (cf. ἄγκος, ἀγκύλος et lat. ancus, angulus), eminentia in sinum incurvata, sinuosa, tumor. —

b., ab ἔγκω, ἐνεγκεῖν, i. q. φόρτος, onus, id, quod impedimento est, Hebr. 12, 1.

Ὅδε, ἥδε, τόδε, pron. demonstr. (ex ὁ, ἡ, τό et δέ) hicce, haecce, hocce, ref. a., δεικτικῶς, Jac. 4, 13. — b., refertur ad nomen aut antecedens aut sequens; ad anteced., Luc. 10, 39. 16, 25. — ad sequentia τάδε, i. e. sequentia, Act. 15, 23. 21, 11. Apoc. 2, 1. 8. 12. 18. 3, 1. 7. 14.

Ὁδεύω, f. σω, (ab ὁδός) iter facio (cf. πορεύομαι), Luc. 10, 33. (Hom. Il. 1, 568. Jos. Ant. 19, 4, 2. de B. J. 3, 6, 3.)

Ὁδηγέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. ὁδηγός, q. v.) duco; — τινά, Matth. 15, 14. Luc. 6, 39. — τινὰ ἐπί τι, Apoc. 7, 17. (οἱ ὁ Ex. 13, 17. Jos. 24, 3.) — εἴς τι (εἰς τὴν ἀλήθειαν), Joh. 16, 13. (Ps. 24, 5. 85, 11.) — trop., instituo (dux, magister sum alic.), Act. 8, 31.

Ὁδηγός, οῦ, ὁ, (ex ὁδός et ἄγω; cf. ἐπιχορηγέω) dux; τινί (γενέσθαι), Act. 1, 16. (cf. μαθητής τινι.) — in orat. gnomica: ὁδ. τυφλῶν, i. e. magister hominum rudium, Rom. 2, 19. — plur. τυφλοὶ τυφλῶν, i. e. ipsi a veri cognitione alieni aliis se offerunt magistros, Matth. 15, 14. 23, 16. 24.

Ὁδοποιέω (ῶ), e lect. codd. (al. ὁδὸν ποιεῖν) viam facio, Marc. 2, 23.

Ὁδοιπορέω (ῶ), f. ήσω, (ab ὁδοιπόρος, viator, 2 Sam. 12, 4. Sir. 26, 12. et hoc ex ὁδός et πείρω, permeo, transeo) pedibus iter facio, Act. 10, 9. (Aelian. V. H. 10, 4. Herodian. 7, 9, 1.)

Ὁδοιπορία, ας, ἡ, (ab ὁδοιπόρος) iter, Joh. 4, 6. 2 Cor. 11, 26. (1 Macc. 6, 41. — Xen. Cyr. 1, 2, 10.)

Ὁδός, οῦ, ἡ, via (quae calcatur), Matth. 7, 13. (εὐρύχωρος) v. 14. (τεθλιμμένη) 13, 4. 19. (Marc. 4, 4. 15. Luc. 8, 5. 12.) 20, 30. (Marc. 10, 46. Luc. 18, 35.) 21, 8. (Marc. 11, 8. Luc. 19, 36.) v. 19. Joh. 14, 4. 5. — διὰ τῆς ὁδοῦ ἀναχωρεῖν, Matth. 2, 12. — παρελθεῖν, 8, 28. ἐκπορεύομαι εἰς ὁδόν, Marc. 10, 17. — καταβαίνω ἐν ὁδῷ τινι, Luc. 10, 31. cf. Act. 9, 17. Jac. 2, 25. — ἡ ὁδὸς καταβαίνει ἀπὸ — εἰς, Act. 8, 26. — κατὰ τὴν ὁδόν (viam decurrentes), per viam, den Weg hinab, Luc. 10, 4. — πορεύομαι, Act. 8, 36. — (suppl. πορευόμενον) 25, 3. (πορευόμενος) 26, 13. — ἡ ὁδός τινος (gen. loci), via, quae aliquo ducit (sic Hebraei construunt דֶּרֶךְ cum gen.), Matth. 10, 5. (ἐθνῶν) Hebr. 9, 8. (τῶν ἁγίων, ad sancta adyta) Matth. 4, 15. (ὁδὸν θαλάσσης, Jes. 8, 23. — acc. adverbialiter positus: nach dem Meere hin, über das Meer.) — ἡ ὁδός τινος (gen. subi.), via, qua incedit aliquis, 1 Thess. 3, 11. (κατευθῦναι τὴν ὁδόν τινος) Apoc. 16, 12. — plur., Matth. 22, 9. 10. Luc. 3, 5. (ὁδοὶ λεῖαι) 14, 23. — iter; — εἶναι ἐν τῇ ὁδῷ, Matth. 5, 25. — αἴρειν τι εἰς ὁδόν, 10, 10. (Marc. 6, 8. Luc. 9, 3.) 15, 32. (Marc. 8, 3.) 20, 17. Marc. 8, 27. 9, 33. 34. 10, 32. 52. Luc. 11, 6. 12, 58. 24, 32. 33. Act. 9, 27. (Xen. Mem. 3, 13, 5. σπεύδειν ἐν τῇ ὁδῷ.) — πορεύεσθαι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, Act. 8, 39. — ὁδὸν ποιεῖν, lat. viam facere, i. e. sternere viam (Xen. Anab. 4, 8, 8.), Marc. 2, 23. (τίλλοντες. Potest quidem hoc enarrari: spicis evellendis viam exprimere. Tamen videtur dictum esse de iter facientibus ex latinismo pro graeco: ὁδὸν ποιεῖσθαι; lect. mel. ὁδοποιεῖν.) — ὁδὸς ἡμέρας, iter unius diei, Luc. 2, 44. — σαββάτου ὁδός, iter, quod licitum erat sabbatho facere, Act. 1, 12.

Locutiones metaph. *α.*, ἑτοιμάζετε τὴν ὁδὸν κυρίου, Matth. 3, 3. (Marc. 1, 3. Luc. 3, 4.) — et εὐθύνατε, Joh. 1, 23. (cf. 1 Thess. 3, 11.) viam sternite domino, iter expeditum facite domino adventuro, quae verba e Isaiae vatis (40, 1—3) ad praecursorem Jesu Christi referuntur, cf. Joh. 1, 23. — *β.*, ὁδὸν δεικνύναι τινί dicitur is, qui agentem aliquid docet, quibus ei adminiculis utendum sit, 1 Cor. 12, 31. — *γ.*, ὁδός τινος, ratio rei consequendae, εἰρήνης, Rom. 3, 17. — ζωῆς, Act. 2, 28. — σωτηρίας, 16, 17. — τῆς ἀληθείας, 2 Petr. 2, 2. — τῆς δικαιοσύνης, v. 21. — ὁδὸς (scil. τῶν ἁγίων, in coeli adyta) πρόςφατος καὶ ζῶσα, via, quae per carnem Christi πρόςφατον (recens mactatam) et vivam agitur, Hebr. 10, 20. (v. ζάω.) — *δ.*, ὁδός consilia, quae quis iniit, et rationes, quas sequitur, Act. 9, 2. Jud. v. 11. — de certo Deum colendi modo, Act. 19, 9. 23. 24, 22. 22, 4. 24, 14. — 1 Cor. 4, 17. αἱ ὁδοί μου, mea evangelii tradendi ratio; ἡ ὁδὸς τοῦ θεοῦ, scil. ab hominibus ingredienda, ea, quae Deus agi vult (Ps. 26, 11.), Matth. 22, 16. Marc. 12, 14. Luc. 20, 21. Act. 18, 26. (via, quam Deus monstrat.) — Ps. 24, 4. — pl., viae, quas ingreditur i. e. ea, quae agit is, qui Deum sequitur, Act. 13, 10. Hebr. 3, 10. (cf. Ps. 17, 22. al.) — viae, quas Deus ipse ingreditur, i. e. consilia eius, Rom. 11, 33. (Ps. 17, 31. et saepissime) Apoc. 15, 3. — *ε.*, Rom. 3, 16. in viis, quas ingrediuntur, seu ubicunque incedunt aliquid peracturi vastant ac rapiunt, Jac. 1, 8. (ἐν πάσαις τ. ὁδοῖς αὐτοῦ, in omnibus quae agit.) — cf. Job. 23, 10. — *ζ.*, ἡ ὁδός, is, sine quo via recta inveniri nequit, Joh. 14, 6.

Ὀδούς, ὄντος, ὁ, dens, Matth. 5, 38. (Ex. 21, 24.) — pl., Marc. 9, 18. Act. 7, 54. Apoc. 9, 8. — ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, Matth. 8, 12. 13, 42. 50. 22, 13. 24, 51. 25, 50. Luc. 13, 28.

Ὀδυνάω (ῶ), f. ήσω, (ab ὀδύνη, q. v.) gravi dolore afficio; pass., crucior, Luc. 16, 24. 25. (ὀδυνᾶσαι, contr. ex ὀδυνάεσαι [v. καυχάομαι], Jes. 53, 4.) — pass., crucior, sollicitus sum, Luc. 2, 48. — ἐπί τινι, Act. 20, 38. (coll. Jes. 21, 10. 40, 29.)

Ὀδύνη, ης, ἡ, dolor, Rom. 9, 2. (ἐστί μοι.) — pl. 1 Tim. 6, 10.

Ὀδυρμός, οῦ, ὁ, (a v. ὀδύρομαι, eiulor, lamentor) eiulatus, lamentatio, fletus acer, Matth. 2, 18. (Jer. 31, 15. 2 Macc. 11, 6. — Aelian. V. H. 14, 22.) — meton., luctus, moeror, 2 Cor. 7, 7.

Ὀζίας, ου, ὁ, (עֻזִּיָּה, ex עֻזִּי robur meum, et יָהּ, Jehova) Ozias s. Usias, rex Judae, fil. Amasiae (2 Reg. 15, 30. 1 Chron. 3, 12. 2 Chron. 26, 1.), Matth. 1, 8. 9. (tenendus erat hic ordo: Ἰωράμ, Ὀχοζίας, Ἰωάς, Ἀμαζίας, Ὀζίας [s. Ἀσαρίας]. Nam nomina Ὀχοζίας et Ὀζίας confusa videntur. v. Calmet ad h. l.)

Ὄζω, f. ήσω et έσω, (cf. lat. odor) odorem reddo, oleo, Hom. Od. 3, 60. Xen. Symp. 2, 3. — de cadavere: foeteo, Joh. 11, 39. (cf. Ex. 8, 14.)

Ὅθεν, adv., (ex neutr. relat. ὅς et partic. enclit. θεν, terminum a quo significante) unde. Legitur **a.**, de loco, e quo, Matth. 12, 44. Luc. 11, 24. Act. 14, 26. 28, 13. — **b.**, in ratiociniis, ut lat. unde, qua ex re, 1 Joh. 2, 18. (γινώσκομεν.) — quare, quapropter, Matth. 14, 7. Act. 26, 19. Hebr. 2, 17. 3, 1. 7, 25. 8, 3. 9, 18. 11, 19. (Xen. Mem. 1, 2, 2.)

Ὀθόνη, ης, ἡ, linteum (Hom. Od. 7, 107.), Act. 10, 11. 11, 5.

Ὀθόνιον, ου, τό (demin. voc. ὀθόνη, q. v.) linteum minus, de fasciis sepulcralibus; plur., Luc. 24, 12. Joh. 19, 40. 20, 5. 6. 7. (Jud. 14, 13. Hos. 2, 5. — Polyb. 5, 89, 3.)

Οἶδα, v. supr. εἴδω.

Οἰκειακός, ή, όν, v. οἰκιακός.

Οἰκεῖος, α, ον, (ab οἶκος, domesticus (ad domum et rem familiarem pertinens), familiaris; pl., Eph. 2, 19. — προνοεῖν τῶν οἰκείων, providere suis (aut masc. aut neutr.), 1 Tim. 5, 8. (videtur esse h. l. gen. masc.) — Xen. Mem. 1, 2, 48. — οἱ οἰκεῖοι τῆς πίστεως, qui sunt e Christianorum unam fidem profitentium familia, Gal. 6, 10.

Οἰκέτης, ου, ὁ, (ab οἰκέω, q. v.) domesticus, i. e. qui in eadem cum aliquo domo vivit (Herodot. 8, 108. Sir. 6, 11.), servus, Luc. 16, 13. Rom. 14, 4. — pl., Act. 10, 7. 1 Petr. 2, 18. (οἱ ὁ Gen. 9, 25. — Xen. Mem. 2, 1, 9. et 12.)

Οἰκέω (ῶ), f. ήσω, (ab οἶκος) habito; **a.**, inhabito; — τί, 1 Tim. 6, 16. (Xen. Mem. 1, 1, 8.) — **b.**, ἔν τινι, Rom. 8, 9. et 1 Cor. 3, 16. Rom. 7, 17. 18. 20. — **c.**, μετά τινος, habito cum aliquo (de iis, qui matrimonio iuncti sunt), 1 Cor. 7, 12. 13. Hinc voc. seq.

Οἴκημα, τος, τό, **a.**, aedificium (Thuc. 4, 115. — Sap. 13, 15. Ez. 16, 24.). — **b.**, carcer, Act. 12, 7. (Aelian. V. H. 6, 1. Thuc. 4, 48. — i. q. τὸ δεσμωτήριον.)

Οἰκητήριον, ου, τό, (ab οἰκητήρ, v. supr. αἰσθητήριον, ἀκροατήριον) domicilium, sedes (Jerem. 25, 30.), Jud. v. 6. (reliquisse angeli illi stationem suam et in terram descendisse dicuntur; cf. Jos. Ant. 1, 3, 1. et Gen. 6, 2.) — de animae velamento corporeo: ἐπενδύσασθαι τὸ οἰκητ. τὸ ἐξ οὐρανοῦ, 2 Cor. 5, 2.

Οἰκία, ας, ἡ, (ab οἶκος) domus, **a.**, propr., i. e. domicilium, Matth. 2, 11. 7, 24—27. 8, 6. 14. 10, 12. 12, 29. Joh. 12, 3. — οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ scil. ὄντες, Matth. 5, 15. — οἱ ἐκ τῆς οἰκ. τινός, Phil. 4, 22. (Xen. Mem. 3, 6, 14. — οἱ ὁ Gen. 17, 23. Jes. 13, 22.) — ἡ οἰκία τοῦ θεοῦ, i. e. coelum, Joh. 14, 2. (cf. Matth. 5, 34.) — ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία, de animi veste corporea, 2 Cor. 5, 1. (ibid. οἰκία ἀχειροποίητος) — **b.**, metonym., α., domus incolae, Matth. 10, 13. familia, Matth. 12, 25. (sic h. l. βασιλεία pro rege et subditis) — ἡ οἰκία τινός, domestici, familia alicuius, Joh. 4, 53. 1 Cor. 16, 15. (Xen. Mem. 2, 7, 6. — Gen. 50, 8.) — β., opes, facultates, bona: τινός, Matth. 23, 13. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. (cf. Gen. 45, 18. — Xen. Mem. 4, 1, 2.)

Οἰκιακός, οῦ, ὁ, (a voc. οἰκία) domesticus; pl. οἱ οἰκ. τινος, Matth. 10, 25. (distinguuntur a τῷ οἰκοδεσπότῃ) v. 36. (e Mich. 7, 6. ubi legitur apud τοὺς ὁ· οἱ ἄνδρες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.)

Οἰκοδεσποτέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. οἰκοδεσπότης, q. v.) domum s. rem familiarem administro, 1 Tim. 5, 14. (verbum serioris graecitatis.)

Οἰκοδεσπότης, ου, ὁ, (ex οἶκος et δεσπότης) paterfamilias, herus, Matth. 10, 25. 13, 27. 20, 11. 24, 43. Marc. 14, 14. (Luc. 22, 11.) Luc. 12, 39. 13, 25. 14, 21. — ἄνθρωπος οἰκοδ., 13, 52. 20, 1. — ἄνθρ. τις οἰκοδ., 21, 33.

(Leguntur voces *οἰκοδεσπότης* et *-τέω* ap. Plutarchum; melioris aevi Graeci dixerunt *οἰκίας δεσπότης*.)

Οἰκοδομέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ab adi. verbali *οἰκοδόμος*, et hoc ex *οἶκος* et *δέμω*) aedifico, universe: exstruo; **a.**, propr., *α.*, (funditus) exstruo, *οἱ οἰκοδομοῦντες*, subst., fabri murarii, i. q. *οἰκοδόμοι*, Matth. 21, 42. Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. Act. 4, 11. 1 Petr. 2, 7. (e Ps. 117, 22.) — Luc. 14, 30. (aliquam domum exstruo) — 3. pl., 17, 28. (domos exstruebant) — *τί*, v. c. *πύργον*, Matth. 21, 33. Marc. 12, 1. (Luc. 20, 9.) cf. Luc. 6, 48. 12, 18. 14, 28. (Xen. Mem. 3, 8, 8.) — *τί τινι*, aliquid in honorem s. in usum alicuius, Luc. 7, 5. Act. 7, 47. (Gen. 8, 20. Ez. 16, 24.) — *τὶ ἐπί τι*, Matth. 7, 24. 26. Luc. 6, 49. — pass., *ἐπί τινος*, Luc. 4, 29. (v. *τοὺς ὁ* Cohel. 9, 14. et Ez. 16, 25.) — *β.*, instauro: *τί*, Matth. 23, 29. (Luc. 11, 47. 48.) 26, 61. (Marc. 14, 58.) 27, 40. Marc. 15, 29. Joh. 2, 20. (oppon. *λύω* et *καταλύω*) — Jos. 6, 26. Ps. 121, 3. Amos. 9, 14. — **b.**, metaph. *α.*, verbum *οἰκοδομεῖν*, per se; pass. *οἰκοδομεῖσθαι* de coetibus christianis; aut res suas aptius meliusque ordinare, aut solatio erigi, Act. 9, 31. (*εἶχον εἰρήνην οἰκοδομούμεναι*, se erigentes. Hinc *πορευόμεναι* etc. — al.: cum augerentur s. crescerent, sed ad incrementa refertur sequens verbum *ἐπληθύνοντο*) — *τὸ οἰκοδομεῖν* oppon. *τῷ φυσιοῦν*, 1 Cor. 8, 1. (scil. quae inflata sunt, ambitum habent inanem, sed quae aedificantur, ea ita augentur, ut firma sint. Ergo *οἰκοδομεῖ* h. l. est: auget et vim animo addit.) cf. 1 Cor. 10, 23. (in altero membro: *συμφέρει*) — *οἰκοδ. τινα*, animum alicuius recreare, erigere, 1 Cor. 14, 4. 17. 1 Thess. 5, 11. — *οἰκοδομοῦμαι εἰς τὸ ποιεῖν τι* (quod differt a formula *οἰκοδομοῦμαι εἴς τι*, in aliquid), animus mihi additur, ut aliquid *audeam*, 1 Cor. 8, 10. — *β.*, *πάλιν οἰκοδομῶ, ὃ κατέλυσα*, tropice dict., iterum stabilio, quod a me abrogatum erat, Gal. 2, 18. — *γ.*, phrasis: *οἰκοδομεῖν τὴν ἐκκλησίαν*, veluti aedificium, *ἐπὶ πέτρᾳ*, Matth. 16, 18. — *οἰκοδ. ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον*, iactis ab alio fundamentis superstruere, hoc si ad doctoris rationes refertur, est: docere eos, qui iam aliorum institutione usi sint, Rom. 15, 20. 1 Petr. 2, 5. (*αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικός*, et ipsi vos veluti lapides vivi [i. e. quasi lapides essetis] exstruimini aedificium a Spiritu s. inhabitatum.)

Οἰκοδομή, *ῆς*, *ἡ*, (ex *οἶκος* et *δέμω*. Compositio vitiosa; nam vocabulum ita in *-ή* flexum coniungi tantum potest cum praepositionibus, v. c. *ἐπιτομή*, *παραβολή*, non autem cum nomine substantivo vel adiectivo, vel adverbiis: *εὐ* et *δύς*, vel *α* privativo. Ergo dicendum est aut *οἰκοδομία* ab adiectivo composito *οἰκοδόμος*, ut *οἰκονομία*, *κακολογία*, *εὐτυχία*, *ἀνομία* etc., aut *οἰκοδόμησις* vel *οἰκοδόμημα*.) **a.**, aedificatio sensu latiori (v. c. *τῶν τειχέων*, 1 Macc. 16, 23. — v. *οἰκοδομέω*), domicilium, 2 Cor. 5, 1. Eph. 2, 21. aedificium, Matth. 24, 1. Marc. 13, 1. 2. — *θεοῦ*, 1 Cor. 3, 9. — metaphor. (v. *οἰκοδομέω*) cura, ut alii erigantur solatio (et virtute augeantur), oppon. *καθαίρεσις*, Rom. 14, 19. 15, 2. 2 Cor. 10, 8. 13, 10. (cf. v. 11.) 12, 19. — iunct. c. voc. *παράκλησις*, *παραμυθία*, 1 Cor. 14, 3. — c. gen., *εἰς οἰκοδ. τῆς ἐκκλησίας*, 1 Cor. 14, 12. (additur per epexegesin: *ἵνα περισσεύητε*) 14, 5. cf. v. 26. Eph. 4, 12. 16. (*εἰς οἰκ. τῆς χρείας*, i. e. *ἧς τὸ νῦν χρεία ἐστί*) cf. *οἰκονομία*.

Οἰκοδομία, ας, ἡ, (ab *οἰκοδόμος*, cf. *οἰκονομία*) aedificatio, 1 Tim. 1, 4. (al. codd. *οἰκονομίαν*, quod an praestet, propter verba adiuncta: *τῇ ἐν πίστει*, valde dubitandum est, v. *οἰκονομία*.)

Οἰκοδόμος, ου, ὁ, (ex *οἶκος* et *δέμω*, struo, exstruo; cf. *οἰκονόμος*) aedificator, Act. 4, 11. (e codd. lectione. — Xen. Symp. 4, 4.)

Οἰκονομέω (ῶ), f. *ήσω*, (ab *οἰκονόμος*) administro rem familiarem, dispensator sum; absol., Luc. 16, 2. — *τί*, Xen. Mem. 3, 4, 12. phrasis sat sequens.

Οἰκονομία, ας, ἡ, (a v. *οἰκονόμος*) **a.**, dispensatio, administratio rei familiaris, munus eius, qui rem familiarem administrat, v. *οἰκονόμος*. — dic. de munere apostolico, 1 Cor. 9, 17. — *οἰκον. τινός*, gen. obi. administratio — *τοῦ μυστηρίου*, Eph. 3, 9. (i. e. decreti de salute gentilium capti — dispensatio bonorum ex illo decreto facta) — gen. subi., Col. 1, 25. (*τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι* verba: *εἰς ὑμᾶς* iunge cum *πληρῶσαι τὸν λόγον τ. θεοῦ* et verte: cuius [ecclesiae] ego nuntius factus sum secundum dispensationem Dei [collectis stipendiis] complere verbum Dei, quod perferam ad vos. cf. Eph. 3, 9. — Locus Eph. 1, 9. *ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν πληρώματος τῶν καιρῶν* illustrandus est e loco Gal. 4, 2. videtur intellig. esse dispensatio adultorum aetati reservanda; sequitur infinit huius dispensationis finem indicans, coll. 4. 5. — 1 Tim. 1, 4. lectio, vulg. *οἰκοδομίαν*, al., *οἰκονομίαν*, quod vertunt: efficiunt, ut potius inutilibus vaces quaestionibus quam fideli dispensationi bonorum divinorum.)

Οἰκονόμος, ου, ὁ, (ex *οἶκος* et *νέμω*; *ὁ τὸν οἶκον νέμων*) propr., rei familiaris administrator (cuius est omnia, quae ad sustentandam domum pertinent, apte disponere et ordinare), Xen. Mem. 2, 10, 4. 3, 4, 11. — maxime, cui res familiaris alicuius heri commissa est administranda, Luc. 12, 42. — qui bona heri administrat, Luc. 16, 1. 3. — vel bona heredis adhucdum impuberis, Gal. 4, 2. — pl., 1 Cor. 4, 2. (cf. Gen. 24, 2. 1 Reg. 4, 6. 16, 9. 18, 3. Esth. 1, 8.) — *ὁ οἰκ. τῆς πόλεως*, aerario urbis praefectus, Rom. 16, 23. (cf. Esth. 8, 9. — Jos. Ant. 12, 4, 7. 11, 6, 12. 8, 6, 4.) — *ὁ οἰκ. τῆς ἀδικίας* (ex hebr.) i. q. *ἄδικος*, Luc. 16, 8. — tropice de apostolis (v. *οἰκονομία*): *οἰκ. μυστηρίων τοῦ θεοῦ*, quibus tradita sunt Dei consilia hominibus patefacienda, 1 Cor. 4, 1. — *ποικίλης χάριτος τοῦ θεοῦ*, 1 Petr. 4, 10. — *οἰκ. θεοῦ*, Dei tamquam heri, Tit. 1, 7.

Οἶκος, ου, ὁ, domus; **a.**, sensu angustiori: domicilium, habitatio; — *τινός*, Matth. 9, 6. 7. (Marc. 2, 1. 11. Luc. 5, 24. 25.) Luc. 1, 23. 40. 56. 8, 39. 41. al. — *ἔρχεσθαι εἰς οἶκον*, domum venire, Marc. 3, 20. — sed *εἰς τὸν οἶκον* v. Luc. 7, 10. 15, 6. — *ἐν τῷ οἴκῳ*, domi, Joh. 11, 20. — *ἐν οἴκῳ*, 1 Cor. 11, 34. 14, 35. — *ἀποτάξασθαι* (*τοῖς*) *εἰς τὸν οἶκον*, valedicere iis, qui domo maneant addicti, Luc. 9, 61. (de hoc attractionis genere v. *ὅ, ἡ, τό*) — *κατ' οἶκον*, Act. 2, 46. 5, 42. privatim, *κατ' οἴκους*, per domos, Act. 20, 20. — *κατὰ τοὺς οἴκους εἰσερχόμενος*, ingrediens domos singulas, Act. 8, 3. — *ἡ κατ' οἶκόν τινος ἐκκλησία*, coetus, qui se ab alicuius domo, ut conventus loco, denominat, ubi nos adiectivum e nomine proprio formantes, v. c. die Caiussische Synagoge, Rom. 16, 5. 1 Cor. 16, 19. Col. 4, 15. Philem. v. 2. — *ὁ οἶκος τοῦ*

θεοῦ, templum, Matth. 21, 13. (Marc. 11, 17. Luc. 19, 46.) cf. Act. 7, 47. 49. Matth. 23, 38. (Luc. 13, 35.) — ea pars templi, quae sanctuarium dicitur, Matth. 12, 4. Marc. 2, 26. Luc. 6, 4. — et οἶκος absolute, Luc. 11, 51. (cf. 2 Chron. 35, 5.) 1 Petr. 2, 5. — **b.**, sensu latiori: aedificium quodcunque, ἐμπορίου, i. q. ἐμπόριον, Joh. 2, 16. (coll. Ez. 27, 3. Jer. 23, 18.) — προςευχῆς, Matth. 21, 13. Marc. 11, 17. Luc. 19, 46. cf. Ex. 13, 3. — metonym., α., pro domesticis, et iis, qui ad eandem familiam pertinent, Marc. 3, 25. (Luc. 11, 17.) Luc. 19, 9. Act. 7, 10. 10, 2. 11, 14. 16, 31. 18, 8. 1 Cor. 1, 16. 1 Tim. 3, 4. 5. 5, 4. 2 Tim. 1, 16. 4, 19. cf. οἰκία, Joh. 4, 53. — plur., 1 Tim. 3, 12. Tit. 1, 11. Hebr. 11, 7. (ita quoque Gen. 7, 1. — Aelian. V. H. 4, 27. Xen. Mem. 3, 6, 14.) — et metaph. sic dic. ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ, familia Dei, 1 Tim. 3, 15. Hebr. 3, 2. 5. 6. 10, 21. 1 Petr. 4, 17. (cf. Ez. 9, 6.) ita hebr. בַּיִת, Num. 12, 7. Hos. 8, 1. — β., prosapia, gens, posteri oriundi e familia alicuius, ὁ οἶκος Δαβίδ, Luc. 1, 27. 69. 2, 4. (1 Reg. 12, 16.) — Ἰσραήλ, Matth. 10, 6. 15, 24. Luc. 1, 33. Act. 2, 36. 7, 42. Hebr. 8, 8. 10. (cf. τοὺς ὁ Ex. 6, 14. 1 Sam. 2, 30. Jerem. 31, 31.)

Οἰκουμένη, ης, ἡ, (femin. partic. praes. p. verbi οἰκέω) terra habitata (apud Graecos: terra a Graecis habitata, distincta a terris barbarorum), **a.**, orbis terrarum (Polyb. 1, 1, 5. 4, 38, 1.), Luc. 21, 26. Hebr. 1, 6. Apoc. 3, 10. 16, 14. Matth. 24, 14. Luc. 4, 5. Rom. 10, 18. — ἡ μέλλουσα, orbis terrarum, qualis futurus erit tempore regni Messiani, Hebr. 2, 5. — **b.**, de certis orbis terrarum s. terrae habitatae partibus, v. c. de imperio romano, Luc. 2, 1. Act. 17, 6. 24, 5. (Jos. de B. J. 4, 11, 5. Ant. 12, 3, 1.) — forsitan de Judaea, Luc. 4, 5. — **c.**, ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, ubique terrarum, Matth. 24, 14. Act. 11, 28. — **d.**, metonym., incolae orbis terrarum, Act. 17, 31. 19, 27. Apoc. 3, 10. 12, 9. (οἱ ὁ Ps. 9, 8. 9.)

Οἰκουργός, vid., seq. Οἰκουρός.

Οἰκουρός, οῦ, ὁ, ἡ, (ex οἶκος et οὖρος, custos; cf. θυρωρός, κηπουρός) custos domi, domi assidens, de feminis domi se continentibus et, quae domi sunt, curantibus (häuslich, eingezogen), Tit. 2, 5. (al. codd. οἰκουργός.)

Οἰκτείρω, f. ήσω, (antiquiores: οἰκτειρῶ, a voc. οἶκτος, commiseratio, ap. Hom., et hoc ab interiectione: οἴ gemitum exprimente) misereor (alicuius); — τινά, Rom. 9, 15. (Exod. 33, 19.) cf. τοὺς ὁ 2 Reg. 13, 23. Ps. 66, 1. 76, 10. — οἰκτειρ. τὰς τύχας τινός, Aelian. V. H. 3, 22. — Xen. Anab. 3, 1, 19. — Hinc voc. seq.

Οἰκτιρμός, οῦ, ὁ, et plur. οἱ, (ex usu hebr רַחֲמִים, viscera. Haec enim sedes esse misericordiae putabantur) misericordia; — οἱ οἰκτ. τοῦ θεοῦ, Rom. 12, 1. Hebr. 10, 28. — ὁ πατὴρ τῶν οἰκτ., pater benignissimus, 2 Cor. 1, 3. (cf. θεὸς παρακλήσεως ibid.) — iunct. c. σπλάγχνα, Phil. 2, 1. — σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, Col. 3, 12. cf. Luc. 1, 78. — Dan. 1, 9. 2, 18. — Ps. 24, 6. 39, 12. 144, 9. al.

Οἰκτίρμων, ονος, ὁ, ἡ, (a verbi οἰκτείρω perf. p.; cf. ἐλεήμων) misericors, Luc. 6, 36. Jac. 5, 11. (οἱ ὁ Ex. 34, 6. 2 Chron. 30, 9. Ps. 108, 12. al.)

Οἶμαι, v. οἴομαι.

Οἰνοπότης, ου, ὁ, ἡ, (ex *οἶνος* et *πότης* a *πίνω*, cf. *ὑδροποτέω*) vinolentus, vino deditus, Matth. 11, 19. Luc. 7, 34. — *οἱ ὁ* Prov. 23, 20. — Polyb. 20, 8, 2.

Οἶνος, ου, ὁ, vinum; Luc. 1, 15. 7, 33. — cf. Ps. 68, 13. — *νέος*, Matth. 9, 17. (Marc. 2, 22. Luc. 5, 37. 38.) Marc. 15, 23. Luc. 10, 34. Joh. 2, 3. 9. 10. 1 Tim. 5, 23. al. — *μεθύσκεσθαι οἴνῳ*, Eph. 5, 18. — *ἐκ τοῦ οἴνου*, Apoc. 17, 2. — *οἴνῳ προσέχειν*, 1 Tim. 3, 8. — *δουλεύειν*, Tit. 2, 3. — Metaph., *οἶνος τοῦ θυμοῦ* (cf. Jer. 25, 15. Ps. 74, 9.), vinum fervidum, quod Deus fingitur ira incensus miscere et porrigere iis, qui ipsi suae dementiae et insaniae poenas dant, Apoc. 14, 10. 16, 19. 19, 15. (Hos. 4, 11.) v. *θυμός*. — *οἶν. τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας*, vinum scortationem excitans. Hoc dicitur porrigere is, qui alios ad idololatriam inducit, Apoc. 14, 8. 18, 3. — et bibere is, qui se induci patitur, 17, 2. (Jerem. 51, 7.) — meton., vitis, Apoc. 6, 6.

Οἰνοφλυγία, ας, ἡ, (nomen conditionem et statum designans, a voc. *οἰνόφλυξ, γος*, vinolentus, ex *οἶνος* et *φλύω* [s. *φλέω*], ebullio, exundo, cf. *βλύω*, *βλύζω*, et lat. fluo, nostr. fliessen, Fluth, Blut) vinolentia, pl. (ut Xen. Oec. 1, 22.), 1 Petr. 4, 3. (*οἰνόφλυξ* et *-γία*, Aelian. V. H. 3, 14. ibid. *τοῦ οἴνου διαῤῥεῖν*, — cf. *τούς ὁ* Deut. 21, 20. Jes. 56, 12.)

Οἴομαι, contr. *οἶμαι*, puto; constr. **a.**, acc. c. inf., Joh. 21, 25. — solus inf., ubi subiectum et obiectum coalescunt, Phil. 1, 17. (v. *νομίζω*.) — **b.**, c. *ὅτι*, Jac. 1, 7.

Οἷος, α, ον, pronom. relat., (cui respondet demonstr. *τοῖος* et *τοιοῦτος*; cf. *ἀλλοῖος*, *ὅμοιος*) qualis; respondet ei *τοιοῦτος*, 1 Cor. 15, 48. — pl., 2 Cor. 10, 11. — praecedit d *αὐτός*, Phil. 1, 30. — demonstrativum non exprimitur, Matth. 24, 21. (Marc. 13, 19.) Marc. 9, 3. 2 Cor. 12, 20. Apoc. 16, 18. 2 Tim. 3, 11. — cf. Xen. H. G. 4, 4, 12. — in interrogatione indir., Luc. 9, 55. 1 Thess. 1, 5. — *οὐχ οἷον δέ, ὅτι* c. verbo fin., Rom. 9, 6. (scribend. vid. *οἷόνδε*. Nam *δέ* enclit. est, ut in *ὅδε, ἥδε, τόδε*, v. Aelian. V. H. 1, 2. i. e. *οὐ τοῖον*, scil. *ἐστὶ τοῦτο*, non eiusmodi est, scil. hoc, quod dixi, *οἷον*, quale est, scil. hoc, *ὅτι*, brevius: non cuius generis est, quod non quasi verbum Dei exciderit. — Aliud est: *οἷός τε εἰμί*, i. e. valeo, possum, seq. inf.)

Οἴω, v. infr. *φέρω*.

Ὀκνέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a voc. *ὄκνος*, cunctatio) **a.**, piger, segnis sum. — **b.**, cunctor, dubito, seq. inf., Act. 9, 38. (Xen. Mem. 3, 7, 1. Polyb. 1, 14, 7. Hom. Il. 5, 255. — *οἱ* d Jud. 18, 9. Num. 22, 16.) Hinc voc. seq.

Ὀκνηρός, ά, όν, (cf. *πονηρός*) **a.**, piger, Matth. 25, 26. — pl., Rom. 12, 11. (*οἱ* d Prov. 6, 6. 9.) — **b.**, molestus: *οὐκ ὀκνηρόν μοί ἐστι γράφειν*, me non piget, Phil. 3, 1.

Ὀκταήμερος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex *ὀκτώ* et *ἡμέρα*) octiduanus, octavum diem agens; — *περιτομῇ ὀκταήμερος*, i. e. octavo die circumcisus, Phil. 3, 5. (scil. sermo graecus ex eo, quod quis per aliquod temporis spatium aliquid fecisse aut passus esse dicendus est, nomina adiectiva format, quibus

homo ipse appelletur, v. τεταρταῖος. Cf. πανημέριος, Hom. Il. 2, 385. — παννύχιος, Il. 23, 217. — ἀφνίδιος, 1 Thess. 5, 3.

Ὀκτώ, οἱ, αἱ, τά, octo, Luc. 2, 21. 9, 28. al.

Ὀλέθριος, lect. codd. 2 Thess. 1, 9. v. Ὄλεθρος.

Ὄλεθρος, ου, ὁ, (ab ὄλω = ὄλλυμι, perdo) pernicies, interitus; — εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, 1 Cor. 5, 5. (opp. ἵνα σωθῇ) 1 Thess. 5, 3. 2 Thess. 1, 9. 1 Tim. 6, 9. (οἱ ὁ Obad. v. 13. Prov. 21, 7. Jer. 48, 3. — Ez. 6, 14.)

Ὀλιγόπιστος, ου, ὁ, ἡ, (ex ὀλίγος et πίστις) parum fidens, homo exiguae fiduciae, Matth. 6, 30. (Luc. 12, 28.) 8, 26. 14, 31. 16, 8. — ὀλιγοπιστία, Matth. 17, 20. e lect. Codd. pro ἀπιστία.

Ὀλίγος, η, ον, paucus, de numero et multitudine (quantitate), opp. πολύς, legitur **a.**, adiectum nominibus: Matth. 9, 37. (Luc. 10, 2.) 15, 34. (Marc. 8, 7.) Marc. 6, 5. Luc. 12, 48. (ὀλίγας scil. πληγάς, oppon. πολλαί v. 47.) 1 Tim. 5, 23. Jac. 3, 5. 1 Petr. 3, 20. Apoc. 3, 4. — ὀλίγον καιρόν, Apoc. 12, 12. — πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, Hebr. 12, 10. — οὐκ ὀλίγος, Act. 12, 18. 14, 28. 15, 2. 17, 4. 12. 19, 23. 24. 27, 20. — **b.**, absol., α., masc. pl. ὀλίγοι (oppon. πολλοί), Matth. 7, 14. (v. 13. πολλοί) 20, 16. 22, 14. 25, 21. 23. Luc. 13, 23. — β., Neutr. sing., Luc. 7, 47. — πρὸς ὀλίγον ὠφέλιμος, lat. parum utilis, 1 Tim. 4, 8. — τὸ ὀλίγον (oppon. τὸ πολύ), 2 Cor. 8, 15. (Ex. 16, 18.) — ἐν ὀλίγῳ, paucis, breviter (γράφειν), Eph. 3, 3. — parum abest, quin (hoc faciam), Act. 26, 28. 29. (alias ἐν ὀλίγῳ, brevi tempore, ut Xen. H. G. 4, 4, 12. Graeci ὀλίγου; cf. graec. ὥστε ὀλίγου δεῖν, Xen. Symp. 3, 6.) — de tempore (ut neutra aliorum de quantitate dictorum adiectivorum, v. c. ἱκανός) πρὸς ὀλίγον, ad breve tempus, Jac. 4, 14. Apoc. 17, 10. — ὀλίγον, adv., paullulum, Marc. 6, 31. 1 Petr. 1, 6. 5, 10. — ad spatium ref. Luc. 5, 3. Marc. 1, 19. (προβὰς ὀλίγον) — γ., plur., pauca, Apoc. 2, 14. 20. — δι' ὀλίγων, brevibus, paucis, 1 Petr. 5, 12. (Thuc. 4, 95.)

Ὀλιγόψυχος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ὀλίγος et ψυχή) qui est animi pusilli (cf. nostr. kleinmüthig), pl., 1 Thess. 5, 14. (οἱ ὁ Prov. 14, 29. Jes. 54, 6. 57, 15. — ὀλιγοψυχία, Ex. 6, 9. Ps. 54, 9. — ψυχεῖν, Judith. 7, 19. 8, 9. Sirac. 4, 9. — μικροψυχεῖν, Jos. Ant. 8, 13, 8.)

Ὀλιγωρέω (ῶ), f. ήσω, (ab ὀλίγωρος, et hoc ex ὀλίγος et ὥρα, cura, cognat. voc. οὖρος, custos; cf. θυρωρός) parvi pendo, parvi facio; — τινός, Hebr. 12, 5. (Xen. Mem. 2, 4, 3. — οἱ ὁ Prov. 3, 11.)

Ὀλίγως, adv. (ab adi. ὀλίγος) paullulum, 2 Petr. 2, 18.

Ὀλοθρευτής, οῦ, ὁ, (ab ὀλοθρεύω, q. v.) perditor, 1 Cor. 10, 10. (Num. 14, 37. ubi leg. ἀπέθανον τῇ πληγῇ. — quare alii de peste capiunt, coll. Jerem. 51, 1. al. de angelo perditore Ex. 12, 23. 1 Chron. 21, 12. Sap. 18, 25.)

Ὀλοθρεύω, f. εύσω, (ab ὄλεθρος) perdo, perimo; — τινά, Hebr. 11, 28. (Ex. 12, 23.)

Ὁλοκαύτωμα, τος, τό, (ab ὁλοκαυτόω, totum comburo, ex ὅλος et καυτός pro καυστός dict. Est autem καυστός adi. verbale deductum a verbo καίω, f. καύσω; ὁλοκαυτοῦν habent Xen. et Jos.; forma praestantior: ὁλοκαυτέω; λυχνοκαυτεῖν, μηροκαυτεῖν, ἱεροκαυτεῖν) lat. holocaustum, per st, ut hypocaustum (Tertull. etiam holocaustoma), i. e. victima, quae tota comburitur,

Brandopfer (hebr. עֹלָה, Ex. 10, 25. 24, 5. אִשֶּׁה, Ex. 30, 20. Levit. 5, 12. 23, 8. 25. 27.), pl., Marc. 12, 33. Hebr. 10, 6. 8.

Ὁλοκληρία, ας, ἡ, (ab ὁλόκληρος, q. v.) integritas, Act. 3, 16. (διδόναι τινί) — οἱ ό Jes. 1, 6.)

Ὁλόκληρος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ὅλος et κλῆρος, totam sortem continens) incolumis, integer (omnibus numeris absolutus, Sap. 15, 3.), 1 Thess. 5, 23. (τὸ πνεῦμα) — pl. iunct. c. τέλειοι, Jac. 1, 4. (additur: ἐν μηδενὶ λειπόμενοι) — hebr. שָׁלֵם, Deut. 27, 6. תָּמִים, Ez. 15, 5.

Ὀλολύζω, f. ξω, (i. e. sonum laetantium vel lamentantium: ὀλολύ! saepius repeto, cf. lat. ululare, graec. οἰμώζειν, αἰάζειν, ἀλαλάζειν, κοκκάζειν, πιπίζειν, κοκκύζειν, τίζειν, i. e. semper quaerere τί; τί; Nostrates utuntur syllaba: zen, grunzen, krächzen, ächzen) ululo, eiulor, lamentor, Jac. 5, 1. (οἱ ό Jes. 13, 6. 15, 3. — ap. Hom. de hymnis laetis et precibus mulierum cum ululatu factis, Il. 6, 301. Od. 3, 450.)

Ὅλος, η, ον, totus; **a.**, adiect. nomini subst., Matth. 4, 23. 5, 29. 30. 6, 22. 23. Marc. 1, 33. 14, 9. Luc. 23, 5. 44. Joh. 9, 34. al. (οἱ ό Gen. 25, 25. — Ex. 28, 31.) — **b.**, neutr., τοῦτο ὅλον, Matth. 1, 22. 21, 4. 26, 56. — δι᾽ ὅλον, per omnes partes, Joh. 19, 23. — ὅλον, adv., penitus, Matth. 13, 33. Luc. 13, 21. — ὅλως, adv., omnino, Matth. 5, 34. 1 Cor. 5, 1. 6, 7. 15, 29.

Ὁλοτελής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex ὅλος et τέλος) perfectus, omnibus numeris absolutus, 1 Thess. 5, 23.

Ὀλυμπᾶς, ᾶ, ὁ (nom. graec. fortasse contract. ex Ὀλυμπόδωρος) Olympas, vir Christian., Rom. 16, 15. (Vulg. Olympiadem.)

Ὄλυνθος, ου, ἡ, ficus immatura, grossus, Apoc. 6, 13. (de ficubus, quae hiemis tempore nascuntur neque ad maturitatem perveniunt, sed veris tempore decidunt, Winterfeige, Kermusen, οἱ ό Cant. 2, 13.)

Ὅλως, v. ὅλος.

Ὄμβρος, ου, ὁ, imber (pluvia vehemens, coniuncta cum procella, fulgure, ac tonitru), Luc. 12, 54. (οἱ ό Deut. 32, 2.) — Xen. Oecon. 5, 18.

Ὀμείρομαι, cupio, desiderio alicuius flagro (vox Graecis incognita, quippe qui hoc dicunt verbo: ἱμείρομαι. Agnoscunt vero Scholiastae et Photius p. 331. 9. ὁμείρονται· ἐπιθυμοῦσιν. Symmach. Ps. 62, 2.), 1 Thess. 2, 8. (text. rec. ἱμειρόμενοι) Job. 3, 21. (in quibusdam codd.) v. ἱμείρω.

Ὁμιλέω (ῶ), f. ήσω, (ab ὅμιλος, q. v.) in coetu, inter socios versor (Hom. Il. 1, 261.), colloquor cum aliquo: τινί (Dan. Sus. v. 57.), Act. 24, 26. (uti aliquo, Xen. Mem. 1, 2, 15. et ὁμιλητής, familiaris, 1, 2, 12.) Act. 20, 11. (supple αὐτοῖς, coll. v. 7.) — πρός τινα, Luc. 24, 14. (Xen. Mem. 4, 3, 2. Jos. Ant. 10, 5, 6.)

Ὁμιλία, ας, ἡ, (ab voc. ὅμιλος, ut φιλία a φίλος) congressus, consortium, societas, pl., 1 Cor. 15, 33. (v. κακός et ἦθος.)

Ὅμιλος, ου, ὁ, (ab ὁμός, cf. lat. simul, similis) coetus, multitudo, turba, Apoc. 18, 17. (e lect. codd. πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος sed vulg. et alii: πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων. Symmach. Ps. 1, 5. pro hebr. עֵדָה.)

Ὁμίχλη, ης, ἡ, (ion. ὀμίχλη ab ὀμιχέω, mingo) nebula (Hom. Il. 1, 359.), 2 Petr. 2, 17. (codd. νεφέλαι) — οἱ ό Amos. 4, 13. Joël. 2, 2. Deut. 4, 11. Sir. 24, 3.

Ὄμμα, τος, τό, (ab ὄπτομαι, perf. ὦμμαι) oculus (vox ap. Homer. frequentissima), pl., Marc. 8, 23. (οἱ ό Prov. 6, 4. — Xen. Mem. 1, 2, 17.)

Ὀμνύω (s. ὄμνυμι), f. ὀμόσω, iuro, iure iurando affirmo, **a.**, absol., seq. orat. dir., Matth. 26, 74. Marc. 14, 71. Hebr. 7, 21. — seq. εἰ, Hebr. 3, 11. 4, 3. v. εἰ, — **b.**, constr., α., ὅρκον πρός τινα, interposito iureiurando alicui polliceor, Luc. 1, 73. (cf. Hom. Od. 14, 331.) — τινί, seq. inf. fut., Hebr. 3, 18. Act. 2, 30. (addit. h. l. ὅρκῳ) — seq. orat dir., Marc. 6, 23. (Gen. 24, 7.) — τινί τι, Act. 7, 17. (ἐπαγγελίαν) — β., id, per quod iuratur, indicatur per accus. τινά vel τί (Hom. Il. 14, 278. 23, 385. — οἱ ό Jes. 65, 16.): τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν, Jac. 5, 12. (Xen. Anab. 7, 6, 18.) — aut interpositis praepositt., ut κατά τινος, Hebr. 6, 13. 16. (οἱ ό Jes. 45, 23. 62, 8. Amos. 4, 2.) — ἔν τινι, Matth. 5, 34—36. 23, 16. 18. 20—22. Apoc. 10, 6. (οἱ ό Ps. 62, 12. Jerem. 5, 7.) — εἴς τινα, Matth. 5, 35. (v. εἰς) — perfect. ὀμώμοκα habes, Tob. 9, 5.

Ὁμοθυμαδόν, adv., (ab adi. ὁμόθυμος ex ὁμός et θυμός) **a.**, uno animo, unanimiter, Rom. 15, 6. Act. 1, 14. 8, 6. — **b.**, una, simul, Act. 2, 1. 46. 4, 24. 5, 12. 7, 57. 12, 20. 15, 25. 18, 12. 19, 29. (Xen. H. G. 2, 4, 17. — οἱ ό Thren. 2, 8. Job. 17, 16. Num. 24, 24.)

Ὁμοιάζω, f. άσω, (ab ὅμοιος; cf. ἁγιάζω) similis sum (ähneln), Matth. 23, 27. Marc. 14, 70.

Ὁμοιοπαθής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex ὅμοιος et πάσχω aor. 2 ἔπαθον) is, qui eadem cum aliquo patitur; similiter affectus, τινί, Act. 14, 15. Jac. 5, 17.

Ὅμοιος, οία, οιον, (et ὁμοιος, ὁ, ἡ, Apoc. 4, 3. [ἶρις ὅμοιος] vocabb. qualitatis efformari solent in syll. οιος v. c. τοῖος, οἷος, ἀλλοῖος, ἑτεροῖος, al.) similis; **a.**, τινί, i. e. α., forma similis, Joh. 9, 9. Apoc. 1, 13. 15. 2, 18. 4, 6. 7. 9, 7. 10. 19. 11, 1. 13, 2. 11. 14, 14. — ὁράσει, adspectu (quod attinet ad), Apoc. 4, 3. — natura, Act. 17, 29. Apoc. 21, 11. 18. — neutr., Gal. 5, 21. — β., comparandus cum aliquo, Matth. 11, 16. (Luc. 7, 31. 32.) 13, 52. Luc. 6, 47—49. 12, 36. (phrasis in parabolis adhiberi solita) Matth. 13, 31. 33. 39. 44—47. 20, 1. Luc. 13, 18—21. — γ., par, ὅμοιον τούτοις τρόπον, Jud. v. 7. — par (viribus), Apoc. 13, 4. (potentia, ornamentis:) 18, 18. (auctoritate:) Matth. 22, 39. Marc. 12, 31. — **b.**, τινός, eiusdem indolis, (ut et lat. similis alicuius), Joh. 8, 55. Hinc voc. seq.

Ὁμοιότης, τητος, ἡ, similitudo; — καθ' ὁμοιότητα, pari ratione, Hebr. 4, 15. (Gen. 1, 11.) — κατὰ τὴν ὁμοιότητα (Μελχισεδέκ), ad similitudinem (hebr. כְּ, cf. Gen. 1, 26. καθ' ὁμοίωσιν), Hebr. 7, 15.

Ὁμοιόω, f. ώσω, **a.**, similem reddo (Jes. 40, 18. 25.); — τινά τινι. Pass., similis fio forma externa, Act. 14, 11. — fatis et conditione, Rom. 9, 29. (ὡς Γόμοῤῥα, ex Jes. 1, 9.) — natura, Hebr. 2, 17. — moribus (Sirac. 13, 1.), Matth. 6, 8. (μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς) v. ὅμοιος — **b.**, comparo τινά (τι),

Matth. 7, 24. 11, 16. (Luc. 7, 31.) Marc. 4, 30. Luc. 13, 18. 20. — pass., ὁμοιώθη, propr. similitudinem accepit, res spiritualis illa hanc formam comparabilem induit, iam comparanda est. (Est eadem ratio praeteriti, quae in loco l. Act. 14, 11.), Matth. 13, 24. 18, 23. 22, 2. — 3. pers. fut. comparetur, Matth. 7, 26. 25, 1. Hinc voc. seq.

Ὁμοίωμα, τος, τό, (propr. quod conformatum est ad aliquid) **a.**, forma, figura, (οἱ ό pro תְּמוּנָה, Ex. 20, 4. דְּמוּת, 2 Reg. 16, 10. 2 Chron. 4, 3. צֶלֶם, 1 Sam. 6, 5. תַּבְנִית, Deut. 4, 16—18.) Apoc. 9, 7. — **b.**, similitudo, conformitas, Rom. 6, 5. τῷ ὁμοιώματι. (Paulus metaphoram sumit a plantis. Sens.: si cum eo plantati fuimus, quatenus [plantarum instar] cum eo moriebamur ac morte quasi dissolvebamur, plantarum etiam eam referemus imaginem, quae habet resurrectionis similitudinem.) Phil. 2, 7. (ἐν ὁμ. ἀνθρώπων, i. q. ὅμοιος ἀνθρώποις, hominibus similis factus) Rom. 8, 3. (πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, i. e. ὅμοιον σαρκὶ ἁμαρτίας) 5, 14. (ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως, i. q. ἐπὶ παραβάσει ὁμοίᾳ τῇ τοῦ Ἀδὰμ παραβάσει.) Rom. 1, 23. (ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου, i. e. ἐν εἰκόνι ὁμοίᾳ φθαρτῷ ἀνθρώπῳ.)

Ὁμοίως, adv., (ab adi. ὅμοιος) similiter, pariter, eodem modo, Marc. 4, 16. Luc. 3, 11. 10, 37. 13, 5. 16, 25. 17, 31. Joh. 5, 19. 21, 13. Hebr. 9, 21. 1 Petr. 3, 1. 7. 5, 5. Apoc. 8, 12. — ὁμοίως καί, Matth. 22, 26. 26, 35. 27, 41. Marc. 15, 31. Luc. 5, 10. 33. 10, 32. 17, 28. 22, 36. Joh. 6, 11. 1 Cor. 7, 3. 4. 22. Jac. 2, 25. Jud. v. 8. — ὁμ. τε καί, Rom. 1, 27. — praeced. καθώς, Luc. 6, 31.

Ὁμοίωσις, εως, ἡ, (a v. ὁμοιόω) propr., assimilatio, comparatio; — καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ, ad similitudinem Dei, Jac. 3, 9. (e Gen. 1, 26. Cf. Ez. 1, 10. Ps. 57, 5. Dan. 10, 16. — Ez. 28, 12. Voces, quas habet textus hebr., οἱ ό aliis in locc. verterunt per ὁμοίωμα, q. v.)

Ὁμολογέω (ῶ), f. ήσω, (ab ὁμολόγος, ex ὁμός et λέγω) propr., idem dico (scil. quod alius dixit, i. e. consentio, adsentio); **a.**, confiteor (quasi concedendo, gestehen, einräumen); — absol., Joh. 1, 20. (i. q. οὐκ ἀρνεῖσθαι) — pass., Rom. 10, 10. — c. accus., α., τί: τὴν ὁμολογίαν, 1 Tim. 6, 12. (cf. phrases: μαρτυρεῖν μαρτυρίαν, ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι, βάπτισμα βαπτίζειν, βλασφημίαν βλασφημεῖν, et ap. Hom. Il. 3, 435. πόλεμον πολεμίζειν, lat. pugnam pugnare, victoriam vincere, al.) — τὰς ἁμαρτίας, 1 Joh. 1, 9. (v. ἐξομολογέω) subint. αὐτό, Joh. 12, 42. — concedo, Act. 23, 8. — β., τινά, Rom. 10, 9. — τινά (acc. praedicati), Joh. 9, 22. — τὸ ὄνομά τινος, Apoc. 3, 5. — γ., ἔν τινι (ex hebr.), Matth. 10, 32. Luc. 12, 8. (cf. βλασφημεῖν, ὀμνύναι ἔν τινι, et hebr. בְּ הוֹדָה Levit. 5, 21. 19, 11.) — Alibi τὸ ἐν iunct. c. dat. instrumenti, ut Rom. 10, 9. (pro dat. simplici Graecorum v. 10.) — δ., acc. c. participio; confiteor, concedo, 1 Joh. 4, 2. 3. 2 Joh. v. 7. — affirmo (c. solo inf. ubi acc. c. subiecto verbi coalescit): ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, Tit. 1, 16. (v. ὀμνύω; cf. Xen. Mem. 2, 3, 9. Eurip. Iphig. 1151. Verbo ὁμολογεῖν usus est auctor propter oppositum: ἀρνεῖσθαι) — ε., seq. ὅτι, Hebr. 11, 13. —

1 Joh. 4, 15. — ὁμολογῶ τοῦτό σοι, ὅτι, confiteor, i. q. aperte tibi profiteor (i. q. οὐκ ἀρνοῦμαι), Act. 24, 14. — ζ., seq. orat. dir. (et ὅτι recitat.), Matth. 7, 23. Joh. 1, 20. (Etiam h. l. confiteri est: aperte et sine dissimulatione profiteri.) — η., addit. ἐνώπιόν τινος, 1 Tim. 6, 12. — ἔμπροσθέν τινος, Matth. 10, 32. Luc. 12, 8. — **b.**, sponte declaro, me c. inf. fut., i. q. polliceor, me (facturum esse), τινί, Matth. 14, 7. (inf. sine acc. ob rationem supra indicatam; idem aliter expressum Marc. 6, 23.) — **c.**, ex hebr., laudo, celebro: τινί, Hebr. 13, 15. (v. ἐξομολογέω et Ps. 42, 4. 5. 74, 1. 121, 4.)

Ὁμολογία, ας, ἡ, (ab ὁμολόγος) **a.**, assensus, consensus. — **b.**, professio (confessio non retenta), 2 Cor. 9, 13. (v. ὑποταγή) 1 Tim. 6, 12. 13. Hebr. 3, 1. 4, 14. 10, 23.

Ὁμολογουμένως, adv., (ab ὁμολογέω) omnium consensu, sine controversia, 1 Tim. 3, 16. (Xen. Oecon. 1, 11.)

Ὁμότεχνος, ον, ὁ, ἡ, (ex ὁμός et τέχνη) qui est eiusdem artis, qui eandem artem s. idem opificium exercet, Act. 18, 3. (Herodot. 2, 89.)

Ὁμοῦ, adv., (gen. neutr. adi. ὁμός; cf. ἁμοῦ) simul, una, Joh. 4, 36. 20, 4. (Xen. Mem. 2, 3, 4.) — εἶναι ὁμοῦ de congregatis, Joh. 21, 2.

Ὁμόφρων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ὁμός et φρήν, mens; cf. ἄφρων, σώφρων, etc.) idem sentiens, concors (Hom. Il. 22, 263.), 1 Petr. 3, 8. (cf. Rom. 12, 18.)

Ὅμως, coniunct., (ab ὁμός) tamen, nostr. gleichwohl, Gal. 3, 15. (ὅμως, i. e. etsi hominis est.) — ὅμως μέντοι, tamen, Joh. 12, 42. (Herodot. 1, 189.) — Sed 1 Cor. 14, 7. videtur h. l. scribendum esse ὁμῶς, i. e. simili modo et sic forsitan etiam Gal. 3, 15. — Hom. Il. 1, 196. 9, 605.

Ὄναρ, τό, (nomen indeclinab., sic nominat. et acc., reliqui vero casus ducuntur ab ὄνειρος) somnium; — κατ' ὄναρ, in somnio, Matth. 1, 20. 2, 12. 13. 19. 22. 27, 19. (Hac formula usi sunt tantum seriores, v. c. Strabo, Plutarch., Diog. Laërt. Veteres dixerunt ὄναρ absque κατά.)

Ὀνάριον, ίου, τό, (deminut. nominis ὄνος; cf. ἱππάριον, ἀνθρωπάριον, οἰκάριον) asellus, Joh. 12, 14.

Ὀνειδίζω, f. ίσω, (ab ὄνειδος, q. v.) exprobo, i. e. **a.**, vitupero vitia, α., de iusto vituperio, τινά (seq. ὅτι), Matth. 11, 20. — τί (vitium) τινος (seq. ὅτι), Marc. 16, 14. — β., de iniusto: probro, contumelia afficio, conviciis proscindo: τινά, Matth. 5, 11. (Luc. 6, 22.) Marc. 15, 32. Matth. 27, 44. τὸ αὐτὸ ὠνείδιζον αὐτόν, i. e. τὸ αὐτὸ ἔλεγον ὀνειδίζοντες αὐτόν) Rom. 15, 3. (Ps. 68, 10.) — pass., 1 Petr. 4, 14. 1 Tim. 4, 10. (οἱ ό 1 Sam. 17, 10. 2 Sam. 21, 21. 23, 9. Ps. 41, 11.) — **b.**, exprobro beneficia, vorrücken, Jac. 1, 5. (Sirac. 41, 22. μετὰ τὸ δοῦναι μὴ ὀνείδιζε, cf. 20, 14.) Hinc voc. seq.

Ὀνειδισμός, οῦ, ὁ, **a.**, vituperium, 1 Tim. 3, 7. (ἐμπεσεῖν εἰς ὀν. τινος.) — **b.**, convicium, Rom. 15, 3. (Ps. 68, 10. — pl., Hebr. 10, 33. — ὁ ὀνειδισμὸς τοῦ Χριστοῦ, convicia, qualia etiam Christus pertulit, Hebr. 11, 26. 13, 13. (cf. Rom. 15, 3. et Ps. 68, 8.) — οἱ ό Jos. 5, 9. Jerem. 24, 9. al.

Ὄνειδος, εος (ους), τό, (ab ὄνομαι, vitupero, convicior) probrum, opprobrium, vituperium, Luc. 1, 25. (οἱ ό Gen. 30, 23. — Xen. Venat. 13, 8.)

Ὀνήσιμος, ου, ὁ, (a verb. ὄνημι, iuvo, — utilis) Onesimus, servus Philemonis, Philem. v. 10. Col. 4, 9.

Ὀνησίφορος, ου, ὁ, vir Christianus, 2 Tim. 1, 16. 4, 19.

Ὀνικός, ή, όν, (ab ὄνος) asinarius, μύλος, mola, quam asinus torquet, Matth. 18, 6. (Luc. 17, 2. v. μύλος.)

Ὀνίνημι (pro ὀνάω s. ὄνημι) utilis sum, utilitatem affero, aor. act. ὤνησα τινά, aliquem iuvo (Aelian. V. H. 7, 14. 3, 17.); med. ὀνίναμαι, aor. 2. ὠνήμην (ὤνητό τι ἔκ τινος, Aelian. l. l. 3, 47.) et ὠνάμην (forma seriorum), optat. ὀναίμην, utilitatem percipio, iuvor; — τινός (ab aliquo), Philem. v. 20. (Alludit hoc verbum ad nomen Onesimi.) — Xen. Anab. 3, 1, 38.

Ὄνομα, τος, τό, a., nomen, quo vocatur aliquis s. aliquid; τινός, Marc. 3, 16. 6, 14. Act. 13, 8. Apoc. 2, 17. 3, 12. 13, 17. al. — pl., Matth. 10, 2. Apoc. 21, 14. al. — Nota phrases sequentes: ἄνθρωπος s. ἀνήρ, ᾧ ὄνομα scil. ἦν, cui nomen erat, Luc. 1, 26. 27. 2, 25. 8, 41. 24, 13. 18. Act. 13, 6. — οὗ τό ὄνομα, Marc. 14, 32. — καὶ τὸ — αὐτοῦ, αὐτῆς, Luc. 1, 5. 63. — ὄνομα αὐτῷ scil. ἦν, Joh. 1, 6. 3, 1. 18, 10. Apoc. 6, 8. 9, 11. — ὀνόματι, Matth. 27, 32. Marc. 5, 22. Luc. 1, 5. 10, 38. 16, 20. 19, 2. 23, 50. Act. 5, 1. 34. 8, 9. 9, 10—12. 33. 36. 10, 1. 11, 28. 12, 13. 16, 1. 14. 17, 34. 18, 2. 7. 24. 19, 24. 20, 9. 21, 10. 27, 1. 28, 7. — τοὔνομα (i. e. τὸ ὄνομα), acc., i. e. nomine, Matth. 27, 57. (Aelian. V. H. 13, 28. ὄνομα.) — ὄνομά μοι scil. ἐστί, nomen mihi est, Marc. 5, 9. Luc. 8, 30. — καλεῖν τὸ ὄνομά τινος, c. acc. nominis proprii, Matth. 1, 21. 23. 25. Luc. 1, 13. 31. — pass., 2, 21. Apoc. 8, 11. (λέγεται τὸ ὄν.) 19, 13. Graeci: ὄνομα καλεῖν τινα et τινί, — καλεῖν τινα τῷ ὀνόματι, Luc. 1, 61. — καλεῖν — ἐπὶ τῷ ὀν., v. 59. v. καλέω. — κατ' ὄνομα, nominatim, Joh. 10, 3. 3 Joh. v. 15. (Gen. 25, 13.) — τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς, nomina vestra in album civium regni coelestis a Deo relata sunt, Luc. 10, 20. — ἐγράφη ἐν βίβλῳ ζωῆς, Phil. 4, 3. Apoc. 13, 8. — ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζ., 17, 8. (ex hebr.) — ἐκβάλλειν (q. v.) τὸ ὄνομά τινος ὡς πονηρόν, Luc. 6, 22.

b., titulus, praedicatum, α., εἰς ὄνομα προφήτου, δικαίου, tamquam prophetam, probum, Matth. 10, 41. 42. — Hebr. 1, 4. (coll. v. 5.) περὶ ὀνομάτων, de titulis (velut Messiae), Act. 18, 15. — ὀνόματα βλασφημίας, i. e. βλάσφημα, tituli blasphemi, Apoc. 13, 1. 17, 3. — ὄνομα ἔχεις, ὅτι ζῇς, diceris vivere, Apoc. 3, 1. (oppon. ei, quod vere est.) — sensu latiori muneris nomen, honor (ein Name, der eine Ehrenstufe bezeichnet), Eph. 1, 21. Phil. 2, 9. (ὁ κύριος) — ἔρχεσθαι ἐπὶ ὀνόματί τινι, s. τινός (eius scil. cui hoc nomen s. hic titulus competit, dicitur, qui in publicum prodit nomen aliquod coniunctumque ei honorem affectans, Matth. 24, 5. (Marc. 13, 6. Luc. 21, 8. explicatur phrasis apud Matth. verbis adiectis: λέγοντες, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός.) — τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, maiestas (gloria), Dei, Matth. 6, 9. (Luc. 11, 2.) Luc. 1, 49. Hebr. 13, 15. — γνωρίζειν, δοξάζ., ἀπαγγέλλειν, διαγγέλλ., φοβεῖσθαι τὸ ὄν. τ. θεοῦ, Joh. 12, 28. 17, 6. 26. Rom. 9, 17. (Ex. 9, 16.) 15, 9. (2 Sam. 22, 50.) Hebr. 2, 12. 13, 15. Apoc. 11, 18. 15, 4. — adde Matth. 12, 21. (οἱ ὁ Jes. 42, 4.) — βλασφημεῖν τὸ ὄν. τ. θεοῦ, Rom. 2, 24. 1 Tim. 6, 1. Apoc. 13, 6. 16, 9. — Joh. 17, 11. (conserva eos tibi addictos) ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄν. τ. κυρίου,

venerari, colere Deum, Act. 2, 21. et Rom. 10, 13. (Joël. 2, 32.) — *ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου*, qui se nomini meo devoverunt, Act. 15, 17. (Amos 9, 12. cf. Jac. 2, 7.) — phrases de nomine (dignitate, maiestate) Christi: — *ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄν.*, Act. 9, 14. 21. 22, 16. 1 Cor. 1, 2. cf. 2 Tim. 2, 19. 22.) — *μεγαλύνειν τὸ ὄν.*, Act. 19, 17. — *εὐαγγελίζεσθαι (τὰ περὶ τοῦ ὀν. Χριστοῦ)* 8, 12. — *πιστεύειν τῷ ὀνόματί τινος*, 1 Joh. 3, 23. (ut credamus nomini, i. e. agnoscamus, quod hoc nomen agnosci iubet.) — *πιστ. εἰς τὸ ὄν.*, Joh. 1, 12. 2, 23. 3, 18. 1 Joh. 5, 13. — *πίστις τοῦ ὀν.*, Act. 3, 16. — *ὀνομάζειν τ. ὄνομά κυρίου*, 2 Tim. 2, 19. — *κρατεῖν*, Apoc. 2, 13. cf. 3, 8. — Act. 15, 17. — *τὸ ὄνομα Ἰησοῦ ἐνδοξάζεται ἔν τινι*, 2 Thess. 1, 12. — Act. 4, 12. (*ὄνομα, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς*) — *βαστάζειν τὸ ὄν. Χριστοῦ ἐνώπιον τινῶν*, Act. 9, 15. — facere aliquid *β.*, *ἐπὶ τῷ ὀνόματί τινος* (provocando ad nomen alic.), v. c. *δαιμόνια ἐκβάλλειν*, Marc. 9, 39. Luc. 9, 49. — pro quo simplex dativ., Matth. 7, 22. — *κηρυχθῆναι*, *λαλεῖν*, *διδάσκειν*, Luc. 24, 47. Act. 4, 17. 18. 5, 28. 40. — *δέχεσθαί τινα ἐπὶ τῷ ὀν. Χριστοῦ*, de eo, qui excipit aliquem, quem credit Christo addictum esse, Matth. 18, 5. (Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. Explicatur Marc. 9, 41. verbis: *ὅτι Χριστοῦ ἐστι*, cf. Act. 15, 14.) — *βαπτίζεσθαι*, Act. 2, 38. — facere vel pati aliquid *γ.*, *ἐν τῷ ὀν. τινος*, v. c. miracula facere *per* aliquem (vi nominis eius in usum vocati tum a sanante tum a sanando, Act. 4, 7. non: auctoritate, ut v. 9. 12. clare ostendunt.) — Jac. 5, 14. — *δαιμόνια ἐκβάλλειν* (nomen eius pronuntiare, qui daemonem exire velit iubeatque), Matth. 7, 22. (abest *ἐν*) Marc. 9, 38. (abest *ἐν*) 16, 17. Luc. 10, 17. Act. 3, 6. 16, 18. — iussu et auctoritate: *ἔρχεσθαι*, Matth. 21, 9. (Marc. 11, 9. Luc. 19, 38.) 23, 39. Luc. 13, 35. Joh. 12, 13. (Ps. 117, 26.) Joh. 5, 43. — *ἔργα ποιεῖν*, Joh. 10, 25. — *λαλεῖν*, Jac. 5, 10. (abest *ἐν.*) — *παραγγέλλειν*, 2 Thess. 3, 6. (i. q. *διά*, 1 Cor. 1, 10.) — *βαπτίζειν* (et baptismo initiandum obligare) cett., Act. 10, 48. — 1 Cor. 6, 11. — loco alicuius, Joh. 14, 26. — *αἰτεῖν τι ἐν ὀν. Χριστοῦ*, tamquam nuntium Christi s. eum, qui Christi caussam agat, Joh. 14, 13. 14. 15, 16. 16, 23. 24. 26. 1 Cor. 5, 4. — *παῤῥησιάζεσθαι ἐν* — libere asserere et vindicare Jesu nomen Messiae, Act. 9, 27. 28. — propter nomen, 1 Petr. 4, 14. — nomini alicuius addictus *ζωὴν ἔχω*, Joh. 20, 31. cf. Act. 4, 12. — *δ.*, *εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ* (auf den Namen) *συνάγεσθαι* dicuntur, qui conveniunt deliberaturi de re ad caussam Christi pertinente, Matth. 18, 20. — *βαπτίζειν*, Matth. 28, 19. Act. 8, 16. 19, 5. 1 Cor. 1, 13. 15. — *πιστεύειν* — *ἀγάπην ἐνδεικνύναι εἰς τὸ ὄν. Χριστοῦ*, scil. excipiendis iis, qui nomini Christi addicti sunt, Hebr. 6, 10. — *ε.*, *ἕνεκεν τοῦ ὀν.* s. *διὰ τὸ ὄνομα*, ob professionem nominis, *ἕνεκεν*, Matth. 19, 29. (sed. Marc. 10, 29. *δι' ἐμέ*, et Luc. 18, 29. *διὰ τῆς βασιλ. τοῦ θεοῦ*) 10, 22. *διὰ τὸ ὄν, μου*, Matth. 24, 9. (Marc. 13, 13. et Luc. 21, 17. — sed Marc. 13, 9. *ἕνεκεν ἐμοῦ* et Luc. 21, 12. *ἕνεκεν τοῦ ὀν. μου*) 1 Joh. 2, 12. Joh. 15, 21. Apoc. 2, 3. — *ζ.*, *διὰ τοῦ ὀνόματός τ.*, 1 Cor. 1, 10. (*παραγγέλλω*) Act. 10, 43. — *η.*, *ὑπὲρ τοῦ ὀν. αὐτοῦ*, Rom. 1, 5. Act. 5, 41. 9, 16. 15, 26. 21, 13. 3 Joh. v. 7. — *ϑ.*, *πρὸς τὸ ὄνομα* (*ἐναντία πρᾶξαι*), Act. 26, 9.

c., *ὀνόματα* (in censu et computu pro capitibus), Act. 1, 15. Apoc. 3, 4. 11, 13. (ita Num. 26, 53. 55. Hinc verb. seq.

Ὀνομάζω, f. άσω, nomino, i. e. **a.**, iunct. c. accusat. voc. ὄνομα: pronuntio (nomen), 2 Tim. 2, 19. (de iis, qui nomine domini in precibus utuntur.) ἐπί τινα, Act. 19, 13. v. ἐπί. — pass., dicor (nomen, quod in usu est), Eph. 1, 21. (ὄνομα h. l. de nomine muneris, v. ὄνομα sub b.) — **b.**, τινά, α., voco aliquem, nomen indo alicui, Luc. 6, 13. 14. (Gen. 26, 18. Jerem. 25, 20.) — pass., nomen gero, 1 Cor. 5, 11. — ἔκ τινος, Eph. 3, 15. — β., nomine alicuius utor (ad eum appellandum), pass., Χριστός, Rom. 15, 20. (ubi Christi nomen ab eius cultoribus celebratur.) — ὀνομάζεσθαι etiam dicitur, quod suo nomine commemoratur (oppon. ei, quod inauditum est), Eph. 5, 3. (i. q. ἀκούεται, 1 Cor. 5, 1.

Ὄνος, ου, ὁ, ἡ, asinus, asina; ὁ, Luc. 13, 15. 14, 5. (bos et asinus, Ex. 21, 33.) — ἡ, Matth. 21, 2. 5. 7. (Zach. 9, 9. haud dubie etiam οἱ ὁ quibus nunc tribuitur: καὶ πῶλον νέον, habuerunt: καὶ πῶλον ὄνου, cf. Joh. 12, 15. — Aquila: ἐπὶ ὄνου καὶ πώλου, Symm.: ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον, ut Matth. l. l.) — οἱ ὁ Gen. 12, 16. Jud. 5, 10. — Jes. 30, 6.

Ὄντως, adv., (ab ὄν; adverbia a participiis, cf. ὑπερεχόντως, φρονούντως, λανθανόντως, ἀρκούντως, λεληθότως, μεμελετηκότως, al.) vere, profecto, Marc. 11, 32. Luc. 23, 47. 24, 34. 1 Cor. 14, 25. al. — ἡ ὄντως ζωή, vera vita, 1 Tim. 6, 19. (v. ὁ, ἡ, τό.)

Ὄξος, εος (ους), τό, (ab adi. ὀξύς, cf. πλατύς et πλάτος, ταχύς, τάχος) **a.**, acetum (quod cognat. vocibus acus, acutus, hebr. חֹמֶץ, Ruth 2, 14. Num. 6, 3.) — **b.**, posca, i. e. vinum myrrhatum, culpatum (herbis amaris conditum) quo utebantur milites romani in castris, cf. Ulpian. 12, 13. et quo potare maleficos solebant, quo supplicii dolores minus sentirent, Matth. 27, 34. 48. Marc. 15, 36. Luc. 23, 36.

Ὀξύς, εῖα, ύ, (cognat. voc. ἀκή, ἀκίς, obs. ἄκω, et verb. ἀσκέω) **a.**, acutus, Apoc. 1, 16. 2, 12. 14, 14. 17. 18. 19, 15. (οἱ ὁ Jes. 5, 28. Ps. 56, 5.) — **b.**, acer, i. e. velox (cf. graec. ὠκύς), Rom. 3, 15. (Amos. 2, 15. Prov. 22, 28.)

Ὀπή, ῆς, ἡ, (ab ὄπτομαι) foramen (οἱ ὁ Cant. 5, 4. Obad. v. 3. Cohel. 12, 3.), de fissuris terrae, Jac. 3, 11. (οἱ ὁ Ex. 33, 22.) — de cavernis in rupibus s. montibus, Hebr. 11, 38.

Ὄπισθεν, adv. loci (cui respondet ἔμπροσθεν, apud poët. ante consonam: ὄπισθε, v. ὀπίσω) a tergo, pone, Matth. 9, 20. Marc. 5, 27. Luc. 8, 44. Apoc. 4, 6. — βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὄπισθεν, liber intrinsecus et extrinsecus, ab utraque parte inscriptus (v. γράφω), 5, 1. — ὄπ. τινος (ut ἔμπροσθεν, ἔξωθέν τιν.), Matth. 15, 23. Luc. 23, 26. (οἱ ὁ Gen. 18, 10. Ruth. 2, 7. — Xen. Anab. 4, 3, 7. Herodot. 4, 60.)

Ὀπίσω, adv., (oppon. πρόσω, a voc. ἡ ὄπις, et hoc ab ἕπω, ἕπομαι, sequor; cf. ἔσω, ἔξω, ἄνω, κάτω) **a.**, absol. et adverbialiter dictum: a tergo, pone, Luc. 7, 38. (ἑστᾶναι.) — iunct. c. verbo motus: στρέψαι ὀπίσω (retro), Matth. 24, 18. (verba motus sibi adsciscere solent adverbia et praepositiones de quiete et statu dictas, v. ὅπου, ἐκεῖ, ποῦ, ἐν etc.) — τὰ ὀπίσω, quae pone sunt, Phil. 3, 14. — εἰς τὰ ὀπίσω, Marc. 13, 16. (Luc. 17, 31.) Luc. 9, 62.

Joh. 6, 66. 18, 6. — Ps. 39, 14. 43, 10. — **b.**, construct. ὀπίσω τινός, α., de loco: ἐλθεῖν, sequi aliquem, Matth. 16, 24. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23. — δεῦτε ὀπίσω μου, Matth. 4, 19. (Marc. 1, 17.) — πορεύεσθαι (nostr.: nachlaufen einem), propr., Luc. 21, 8. Joh. 12, 19. — metaph., 2 Petr. 2, 10. et Jud. v. 7. (Sirac. 46, 10. et οἱ ὁ Jerem. 2, 5. 2 Reg. 13, 2. Levit. 17, 7.) — ἀποστέλλειν, Luc. 19, 14. — ἀκολουθεῖν, Matth. 10, 38. Marc. 8, 34. — ἀφιστάναι, ἀποσπᾶν τινα ὀπίσω αὐτοῦ, abstrahere aliquem ad suas partes, Act. 5, 37. 20, 30. — ἐκτρέπεσθαι, e via recta declinare ad, 1 Tim. 5, 15. — θαυμάζειν (cf. 1 Sam. 13, 7. admiratione ad aliquem abripi, construct. praegnans), Apoc. 13, 3. — ὕπαγε ὀπίσω μου, retrocede pone me, Matth. 16, 23. Marc. 8, 33. — pone aliquem, Apoc. 1, 10. 12, 15. — β., de tempore: post, Matth. 3, 11. Marc. 1, 17. Joh. 1, 15. 27. 30. (οἱ ὁ Neh. 13, 19.)

Ὀπλίζω, f. σω, (a voc. ὅπλον, q. v.) armo, instruo (armis); — med. τί, me instruo aliqua re (veluti armis), 1 Petr. 4, 1. (cf. verba induendi, v. c. περιβάλλω, ἐνδύω.)

Ὅπλον, ου, τό, (cohaeret cum voc. ὁπλή, unguis, v. Ex. 10, 26.) instrumentum quodvis ad aliquid parandum, ut lat. arma (sing., Ps. 75, 4. 90, 4.), **a.**, pl., arma (quibus utuntur milites, v. τοὺς ὁ Ps. 56, 4. Jerem. 21, 4. Ez. 32, 26. 1 Reg. 14, 27. 2 Chron. 32, 5.), Joh. 18, 3. 2 Cor. 10, 4. — metaph. τῆς δικαιοσύνης, Rom. 6, 13. (instrumenta quibus ad benefaciendum utamini) 2 Cor. 6, 7. (arma, quae ministrat ἡ δικ.) — ἐνδύσασθαι τὰ — τοῦ φωτός, apparatu vestium instrui quem dies flagitat, Rom. 13, 12. — **b.**, trop., ὅπλα ἀδικίας, instrumenta, sive media maleficiorum, Rom. 6, 13. (oppon. ὅπλα δικαιοσύνης.)

Ὁποῖος, οἷα, οἷον, adiect. qualitat. relat., (respondens interroganti: ποῖος; v. ὅμοιος et οἷος) qualis, cuius indolis; **a.**, absol. pl., Gal. 2, 6. Jac. 1, 24. — praeced. τοιοῦτος, Act. 26, 29. — **b.**, adiect. nomini: 1 Cor. 3, 13. (ex attract. pro: ὁποῖον τὸ ἔργον ἐστίν) 1 Thess. 1, 9.

Ὁπότε, adv. relat., (respiciens ad interrog. πότε;) cum, quando, Luc. 6, 3. (Hom. Il. 1, 339.)

Ὅπου, adv. relat., (respiciens ad interrogat. ποῦ;) ubi (cf. οὗ, ἐκείνου, αὐτοῦ) **a.**, cum indicat. α., referatur ad praecedens nomen loci, v. c. ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου cett., Matth. 6, 19. 20. 28, 6. (Marc. 16, 6.) Marc. 9, 44. 46. 48. Joh. 4, 20. 46. 6, 23. 7, 42. 10, 40. 11, 30. 12, 1. 18, 1. 20. 19, 20. 41. 20, 12. Act. 17, 1. Apoc. 11, 8. 20, 10. — ad plur. nominis, Matth. 13, 5. (τὰ πετρώδη, ὅπου, Marc. 4, 5.) — ad πέραν, Joh. 1, 28. — β., ante τὸ· ὅπου cogitandum: ἐκεῖ, Matth. 25, 24. 26. (cf. Luc. 19, 21. 22.) Marc. 2, 4. 4, 15. 5, 40. 13, 14. Joh. 3, 8. 6, 62. 7, 34. 11, 32. 14, 3. 17, 24. 20, 19. Rom. 15, 20. Apoc. 2, 13. Hebr. 9, 16. 10, 18. — γ., τὸ· ὅπου refertur ad sequens ἐκεῖ, Matth. 6, 21. Luc. 12, 34. cf. Marc. 6, 10. — Luc. 17, 37. Joh. 12, 26. Jac. 3, 16. — δ., ex hebraica ratione (cf. אֲשֶׁר־שָׁם, Gen. 13, 3. Eccl. 9, 10.) post ὅπου (quasi hoc adv. relativum non praecessisset) repetitur ἐκεῖ, Marc. 6, 55. ὅπου ἤκουον, ὅτι ἐκεῖ) Apoc. 12, 6. 14. 17, 9. (v. αὐτός et ἐκεῖ.) — ε., τὸ ὅπου saepius etiam ad homines refertur, ut sit i. q. apud quem (quos), in quo

(quibus), Matth. 26, 57. (cf. ἐκεῖ, Matth. 10, 11. i. q. παρὰ τούτῳ) Col. 3, 11. — ζ., Nonnunquam cum altera sententia, ad quam refertur, laxiori vinculo nexum est, ut 2 Petr. 2, 11. (i. q. qua in re.) — η., est i. q. εἰ, 1 Cor, 3, 3.

b., ὅπου ἄν, ubicunque, α., cum indicat., Marc. 6, 56. — β., c. aor. coni. (lat. i. q. sicubi c. fut. exact.), Marc. 9, 18, 14, 9. — ὅπου ἐάν, Matth. 24, 28. 26, 13. Marc. 6, 10. 14, 14. — **c.**, c. verbis motum in locum designantibus iunctum idem valet ac ὅποι (v. supr. ὀπίσω), α., seq. indicat., Joh. 8, 21. 22. 13, 33. 36. 14, 4. 21, 18. (sic et apud Graecos.) — β., ὅπου ἄν c. coni., Luc. 9, 57. Jac. 3, 4. Apoc. 14, 4. — ὅπου ἐάν, Matth. 8, 19. — **d.**, in interrog. indir. seq. coni., Marc. 14, 14. Luc. 22, 11.

Ὀπτάνω, Act. 1, 13. v. ὁράω, sub 5.

Ὀπτασία, ας, ἡ, (ab ὀπτάνω s. ὀπτάζω, vox recentior) visio, apparitio (species vel somnianti vel vigilanti oblata), Luc. 1, 22. 24, 23. Act. 26, 19. 2 Cor. 12, 1. (hebr. מַרְאָה, Dan. 9, 23.)

Ὀπτός, ή, όν, (videtur radices agere in obsoleto: ὄπω) coctus, tostus, Luc. 24, 42. (οἱ ὁ Ex. 12, 8. 9.)

Ὄπτω, v. ὁράω.

Ὀπώρα, ας, ἡ, (ab ὄπις, ἕπομαι, v. supr. ὀπίσω et ὥρα, al. ab ὀπός, succus, et ὥρα) tempus anni τῷ θέρει succedens atque ab ortu Sirii ad ortum Arcturi pertinens; complectitur dies nostros caniculares. (Septem anni tempora: ἔαρ, θέρος, ὀπώρα, φθινόπωρον, ὀπορητός, χειμών, φυταλιά.) Meton., fructus arborum maturi, poma (Hom. Od. 11, 191.), Apoc. 18, 14. (τῆς ἐπιθυμ., i. e. ὧν ἡ ψυχή σου ἐπιθυμεῖ.)

Ὅπως, adv. relat., (respicit ad interrogat. πῶς; cf. τὸ ὁ in ὁποῖος, ὁπότε, ὅπου etc.) **a.**, quo modo, qua ratione, in interrog. indir. seq. indicat., Luc. 24, 20. — **b.**, coniunctio finalis: ut, seu potius: quo (damit dadurch), seq. coni., Matth. 6, 16. 23, 35. 26, 59. Marc. 5, 23. Act. 9, 12. 17. 24. 25, 26. Rom. 9, 17. Gal. 1, 4. 2 Cor. 8, 11. 14. 2 Thess. 1, 12. Hebr. 2, 9. 9, 15. 1 Petr. 2, 9. (post ὑμεῖς supple ἐστέ.) al. — Matth. 23, 35. (Luc. 11, 50. ἵνα) — ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθέν, Matth. 2, 23. 8, 17. 12, 17. 13, 35. — Act. 8, 15. (occupatur commemoratio finis verbis περὶ αὐτῶν (um ihret willen, dass sie — möchten); v. διά. — iunctum cum verbis rogandi vel petendi, indicat, quid quis alterum facere velit, Matth. 8, 34. 9, 38. (Luc. 10, 2.) Act. 8, 24. 9, 2. 23, 20. 25, 3. Philem. v. 6. (coll. v. 4.) Jac. 5, 16. — iunct. cum verbis decernendi, Matth. 12, 14. (Marc. 3, 6.) 22, 15. — ὅπως μή, Matth. 6, 2. Luc. 16, 26. Act. 20, 16. 1 Cor. 1, 29. — ὅπως c. coni. interposito ἄν, Matth. 6, 5. Luc. 2, 35. Act. 3, 19. 15, 17. Rom. 3, 4. (Ps. 50, 6.)

Ὅραμα, τος, τό, (a v. ὁράω) visum, visio (οἱ ὁ Gen. 46, 2. 15, 1. Job. 7, 14. Dan. 8, 2. v. ὀπτασία. — Xen. Cyr. 3, 3, 29. Aelian. V. H. 2, 3.) Matth. 17, 9. (Marc. 9, 9. ἃ εἶδον) Act. 7, 31. — de visionibus in exstasi vel in somno oblatis, Act. 10, 17. 19. 11, 5. 12, 9. (coll. v. 11.) — δι' ὁράματος, 18, 9. — ἐν ὁράματι, Act. 9, 10. 12. 10, 3.

Ὅρασις, εως, ἡ, (ab ὁράω) **a.**, adspectus (sensu subi. et obi. forma),

Apoc. 4, 3. — **b.**, visio, Apoc. 9, 17. — pl., Act. 2, 17. (ex Joël. 2, 28. — οἱ ὁ Jes. 1, 1. Jerem. 14, 14. Dan. 1, 17. al.)

Ὁρατός, ή, όν, (a v. ὁράω, ὥραται) visibilis; — pl. neutr., Col. 1, 16. (Xen. Mem. 3, 10, 3.)

Ὁράω (ῶ), imperf. ἑώρων, perf. ἑώρακα (3. pl. ἑώρακαν pro ἑωράκασιν in codd. Luc. 9, 36. Col. 2, 1.), f. ὄψομαι (2. sing. ὄψει pro ὄψῃ, Matth. 27, 4. Joh. 1, 51. 11, 40.), aor. p. ὤφθην, f. p. ὀφθήσομαι, ad formam aor. 1. med. ὠψάμην expressum coniunctivum ὄψησθε codd., Luc. 13, 28. aor. 2. εἶδον, q. v. supr. suo loco.

1., ὁράω, video, i. e. **a.**, oculis cerno, conspicio (i. q. θεωρῶ); — τινά, Luc. 16, 23. Joh. 8, 57. 9, 37. 14, 7. 9. 20, 18. 25. 29. (h. l. permutatur verbo ἰδεῖν) 1 Cor. 9, 1. 1 Joh. 1, 2. — acc. e contextu eliciendus, Joh. 1, 34. 1 Petr. 1, 8. — Col. 2, 1. (v. πρόςωπον.) — εἶδός τινος, Joh. 5, 37. (sens.: vos multo minus probandi estis, quam patres vestri. Hi enim cum nec videre Dei speciem nec Dei audire vocem vellent, certe se iis obtemperaturos esse declarabant, quae Deus per Mosen loquuturus esset. Vos Dei speciem non vidistis, nec vocem audivistis, sed nec iis fidem habetis, quae Deus per Mosen dixit. Cf. Deut. 5, 21. 24. 18, 15—19. 6, 36. ἑωράκατέ με, adspectabilis vobis fui.) — τὸν θεόν, Deum praesentem intueri, Joh. 1, 18. 6, 46. 1 Joh. 3, 6. — Dei notitiam habere, 3 Joh. v. 11. — τί, Luc. 23, 49. Joh. 3, 11. 32. 4, 45. 6, 2. 19, 35. Act. 7, 44. Col. 2, 18. Hebr. 11, 27. 1 Joh. 1, 1. 3. Apoc. 18, 18. — ὀπτασίαν, Luc. 1, 22. 9, 36. 24, 23. Act. 22, 15. — ἑωρακέναι τι παρά τινι, de eo, qui aliquem imitatur veluti eius discipulus, Joh. 8, 38. — acc. c. partic., Hebr. 2, 8. — **b.**, intelligo, cognosco, seq. ὅτι, Jac. 2, 24. — **c.**, imperat. ὅρα, cura, α., seq. coni. aor. et subintellecto ἵνα, Hebr. 8, 5. — ὅρα μή seq. coni. aor., cave ne, Matth. 8, 4. (Marc. 1, 44.) 18, 10. 1 Thess. 5, 15. Apoc. 19, 10. (suppl. τοῦτο ποιήσῃς) 22, 9. (Xen. Cyr. 3, 1, 27.) seq. imperat., Matth. 9, 30. 24, 6. — ὁρᾶτε καὶ προςέχετε ἀπό, Matth. 16, 6. (Marc. 8, 15. ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπό) Luc. 12, 15. (ὁρᾶτε, καὶ φυλάσσεσθε ἀπό.) — β., ὅρα seq. interrog. indir., perpende, Act. 22, 26. (cf. 5, 35.)

2., fut. ὄψομαι, videbo, i. e. oculis vel clare cernam, **a.**, τινά, Matth. 24, 30. (Marc. 13, 26. Luc. 21, 27.) 28, 7. 10. (Marc. 16, 7.) — visui obiectum habebo, Joh. 16, 16. 17. 19. 22. — τὸ πρόςωπόν τινος, Act. 20, 25. Apoc. 22, 4. — τὸν θεόν, aditum ad Deum (in coelis) habebo (regem videre dicuntur amici regis 1 Reg 10, 8. 2 Reg. 25, 19. Esth. 1, 14.) Matth. 5, 8. Hebr. 12, 14. 1 Joh. 3, 2. — ὄψομαι (σέ, ὑμᾶς) visitaturus sum, Hebr. 13, 23. — τινά cum partic., Matth. 24, 30. (Marc. 13, 26. Luc. 21, 27.) 26, 64. (Marc. 14, 62.) Luc. 13, 28. Joh. 1, 52. — **b.**, τί, Joh. 1, 51. (ὄψει, videbis) 11, 40. Act. 2, 17. — experior, Luc. 3, 6. (Jes. 40, 5.) Joh. 3, 36. Rom. 15, 21. — diem videbo, Luc. 17, 22. — **c.**, εἴς τινα, Joh. 19, 37. — **d.**, abs. σὺ ὄψει, tu videris, Matth. 27, 4. pl. v. 24. Act. 18, 15. (Arrian. Dissert. Epictet. 2, 5. 4, 6. 11 et 12.

3., *aor. 1. Pass.* ὤφθην, conspectus sum, apparui, Luc. 9, 31. — τινί, de angelis, Luc. 1, 11. 22, 43. Act. 7, 30. 35. (Ex. 3, 2.) de Deo, Act. 7, 2. (Gen. 12, 7.) de mortuis, Matth. 17, 3. (Marc. 9, 4.) Luc. 9, 31. — de Jesu

redivivo, Luc. 24, 34. Act. 9, 17. 13, 31. 26, 16. 1 Cor. 15, 5—8. 1 Tim. 3, 16. — de Jesu olim redituro: Hebr. 9, 28. — de ὁράματι: Act. 16, 9. et visionibus in exstasi aut somno oblatis, Apoc. 11, 19. 12, 1—3. — sensu superveniendi, Act. 7, 26. — seq. participio, Act. 2, 3.

4., fut. p. ὀφθήσομαί τινι, apparere faciam, monstrabo, Act. 26, 16. (cf. εὑρέθην, εὑρεθήσομαί τινι.)

5., ὀπτάνομαί τινι, conspiciendum me praebeo alicui, Act. 1, 3. Caet. v. βλέπω, εἴδω.

Ὀργή, ῆς, ἡ, (videtur cohaerere cum verbis ὁρμάω, ὀρέγω, cf. lat. orior, origo, radice natum verbi ὄρω = ὄρνυμι excito; hinc ὀργάω, significans motum internum, speciat. plantarum pomorumque succo turgescentium. Latin. turgere alicui pro irasci alicui reperitur apud Plautum) dicitur **a.**, de omni motu, impetu, studio. — **b.**, de ira et indignatione, Eph. 4, 31. Col. 3, 8. Jac. 1, 19. 20. — μετ' ὀργῆς, Marc. 3, 5. (indignabundus.) — χωρὶς ὀργῆς, 1 Tim. 2, 8. — tribuitur Deo peccata punienti, Hebr. 3, 11. 4, 3. — τὸ ποτήριον τῆς ὀργῆς (v. οἶνος), Apoc. 14, 10. 16, 19. 19, 15. — ἡ ὀργὴ — μένει ἐπ' αὐτόν, poenae divinae eum certissime manent, Joh. 3, 36. cf. Rom. 4, 15. 12, 19. — ὀργ. δεικνύναι, Rom. 9, 22. 13, 4. Luc. 21, 23. — dicitur itaque de poenis, quas Deus olim impiis die iudicii extremi irrogaturus est, Rom. 2, 5. 3, 5. 5, 9. 1 Thess. 5, 9. — 2, 16. ἡ μέλλουσα ὀργή, Matth. 3, 7. Luc. 3, 7. — ἡ ἐρχομένη, 1 Thess. 1, 10. Rom. 1, 18. (ἐπί scil. ἔρχεσθαι, constr. praegn. cf. Eph. 5, 6. Col. 3, 6.) Apoc. 6, 16. 17. 11, 18. — θυμὸς καὶ ὀργή, Rom. 2, 8. — τέκνα ὀργῆς, poenis divinis obnoxii, Eph. 2, 3. — σκεύη ὀργῆς, i. e. κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, Rom. 9, 22. — ἡ ἡμέρα ὀργῆς, dies, quo poenae irrogabuntur et vindicta sumetur, Rom. 2, 5. Apoc. 6, 17. Hinc verb. sequens.

Ὀργίζω, f. ίσω, ad iram provoco; — pass., irascor, **a.**, abs., Matth. 18, 34. 22, 7. Luc. 14, 21. 15, 28. Eph. 4, 26. Apoc. 11, 18. (Ex. 15, 14. cf. Ps. 2, 12. al. — Xen. H. G. 4, 8. 30.) — **b.**, τινί, Matth. 5, 22. (de ira hominis vindictae cupidi.) — **c.**, ἐπί τινι, Apoc. 12, 17. (1 Reg. 11, 9. Deut. 11, 17.)

Ὀργίλος, η, ον, (a voc. ὀργή) iracundus, Tit. 1, 7. (οἱ ό Prov. 22, 24. 29, 22. — Xen. de re equ. 9, 7.)

Ὀργυιά, ᾶς, ἡ, (a v. ὀρέγω, expando, porrigo; de hac forma v. sub λαλιά) spatium, quantum expansis brachiis ab extremo medii digiti ad alterum extremum comprehenditur medio pectore interiecto sex aut quinque pedibus definiendum (eine Klafter), lat. passus, Act. 27, 28. (Aelian. V. H. 12, 22. Xen. Mem. 2, 3, 19. Herodot. 2, 5.)

Ὀρέγομαι, f. ἔξομαι, (cf. lat. origo, erigo, porrigo, nostr. recken) protendo, v. c. χεῖρα, Hom. Il. 15, 371. — med., manus extendo, ut sumam mihi aliquid, capto aliquid, τινός, 1 Tim. 3, 1. Hebr. 11, 16. — φιλαργυρίας (vocabulum cupiditatem notans pro rebus, ad quas fertur), 1 Tim. 6, 10.

Ὀρεινός, ή, όν, (a voc. ὄρος, mons) montanus; — ἡ ὀρεινή (scil. γῆ), montium tractus, montana, Luc. 1, 39. 65. (Gen. 14, 10. Deut. 11, 11.)

Ὄρεξις, εως, ἡ, (a v. ὀρέγομαι, q. v.) appetitus, concupiscentia, Rom. 1, 27.

'Ὀρθοποδέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. verbali ὀρθόπους, οδος, recto pede incedens, et hoc ex ὀρθός et πούς) recto pede incedo, Gal. 2, 14.

'Ὀρθός, ή, όν, (a v. ὄρω s. ὄρνυμι) **a.**, erectus, Act. 14, 10. (ἀνάστηθι.) — Xen. Mem. 1, 4, 11. — **b.**, rectus (gerade, oppon. σκολιός): τροχιαί, Hebr. 12, 13. (recta via incedite, a vero ne declinetis.) — hebr. יָשָׁר, Prov. 12, 15. al. cf. ἀνορθόω.

'Ὀρθοτομέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. verbali ὀρθοτόμος, recte secans, et hoc ex ὀρθός et τέμνω) **a.**, recte seco. — **b.**, rectum et planum facio; — τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, i. e. verum recto ac simplici modo doceo, 2 Tim. 2, 15. (οἱ ό Prov. 3, 6. et 11, 5.)

'Ὀρθρίζω, f. ίσω, (a voc. ὄρθρος, q. v.) primo mane surgo (οἱ ό Ex. 8, 20. 24, 4. Jud. 19, 8. al.); — πρός τινα (אֶל, Ps. 63, 1. et οἱ ό Ps. 77, 34. cf. Sap. 6, 15.), primo mane surgo, ut ad aliquem me conferam, Luc. 21, 38.

'Ὀρθρινός, ή, όν, (ab ὄρθρος; cf. ἡμερινός, ἑσπερινός, ὀπωρινός, πρωϊνός, antiquiores Attici: ὄρθριος) matutinus, Apoc. 22, 16. (sed alii: πρωϊνός.)

"Ὄρθριος, ία, ον, (a voc. ὄρθρος, q. v.; cf. ὄψιος, πρώϊος) matutinus (is, qui mane surgit), Luc. 24, 22. (γενόμεναι ὄρθριαι ἐπί, cf. Job. 29, 7. et quae supra sub vocab. ὄγδοος notata sunt; Xen. Anab. 4, 1, 5.)

"Ὄρθρος, ου, ό, (a v. ὄρω s. ὄρνυμι; cf. lat. orior, ortus et formam voc. αἴθρος) diluculum (Phryn.: οἱ ἀρχαῖοι ὄρθρον καὶ ὀρθρεύεσθαι τὸ πρὸ ἀρχομένης ἡμέρας, ἐν ᾧ ἔτι λύχνῳ δύναταί τις χρῆσθαι, idem: ὄρθρος ἐστὶν ἡ ὥρα τῆς νυκτὸς καθ' ἣν ἀλεκτρυόνες ᾄδουσιν, ἄρχεται δὲ ἐννάτης ὥρας καὶ τελευτᾷ εἰς διαγελῶσαν ἡμέραν. Insequitur scil. ἡ ἕως), *mane*, Luc. 24, 1. (ὄρθρου βαθέος, summo mane) Joh. 8, 2. (ὄρθρου, cf. πρωΐας, Matth. 21, 18.) Act. 5, 21. (οἱ ό Prov. 7, 18. Joël. 2, 2. Ps. 56, 9.

'Ὀρθῶς, adv., (ab adi. ὀρθός,) recte, Marc. 7, 35. (λαλεῖν) Luc. 7, 43. (κρίνειν) 10, 28. (ἀποκριθῆναι) 20, 21. (λέγειν καὶ διδάσκειν.)

'Ὁρίζω, f. ίσω, (a voc. ὅρος, terminus, limes) definio, constituo; **a.**, τί, ἡμέραν, Act. 17, 26. Hebr. 4, 7. — pass. ὡρισμένος, decretus, constitutus, Act. 2, 23. (dat. per, secundum.) — τὸ ὡρισμένον, decretum, Luc. 22, 22. — τινά, Act. 17, 31. — pass. c. nomin. praedicati, Act. 10, 42. Rom. 1, 4. — **b.**, seq. inf., Act. 11, 29.

"Ὅριον, ίου, τό, (a voc. ὅρος) finis; pl. τά, fines, Matth. 2, 16. 4, 13. 8, 34. 15, 22. 39. 19, 1. Marc. 5, 17. 7, 31. 10, 1. Act. 13, 50. (οἱ ό Ex. 8, 2. Jos. 13, 2. Jes. 9, 7.)

'Ὁρκίζω, f. ίσω, (a voc. ὅρκος, q. v.) obtestor; — τινά: ὁρκίζω σε τὸν θεόν, per Deum te obtestor, Marc. 5, 7. (i. q. ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ, Matth. 26, 63.) Act. 19, 13. 1 Thess. 5, 27.

"Ὅρκος, ου, ό, (ab ἔργω, εἴργω, i. q. ἕρκος, sepes, intra quam quis continetur, hinc lat. orcus cf. ἕλκος et lat. ulcus) iusiurandum, iuramentum, Matth. 14, 7. 9. (Marc. 6, 26.) 26, 72. Luc. 1, 73. Act. 2, 30. (v. ὄμνυμι) Hebr.

6, 16. 17. Jac. 5, 12. — ἀποδιδόναι τοὺς ὅρκους, vota solvere, Matth. 5, 33. (Num. 30, 3.)

Ὁρκωμοσία, ας, ἡ, (ab ὁρκώμοτος, et hoc ex ὅρκος et ὄμνυμι) iuramentum, Hebr. 7, 20. 21. 28.

Ὁρμάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. ὁρμή, q. v.) ruo, impetu feror; — εἰς, Matth. 8, 32. Marc. 5, 13. Luc. 8, 33. Act. 19, 29. (Aelian. V. H. 6, 3.) — ἐπί τινα, 7, 57. (Aelian. V. H. 5, 9. 6, 14. Xen. Cyr. 7, 1, 17.)

Ὁρμή, ῆς, ἡ, (a v. ὄρω = ὄρνυμι) motus, impetus, Jac. 3, 4. — conamen, seq. inf., Act. 14, 5. (ἐγένετο, cf. Act. 27, 42.)

Ὅρμημα, τος, τό, (a v. ὁρμάω) impetus, nisus, Apoc. 18, 21.

Ὄρνεον, (s. ὄρνεον) ου, τό, (diminutiv. nominis ὄρνις) avis, volucris, Apoc. 18, 2. 19, 17. 21. (οἱ ὁ Gen. 6, 20. 15, 10.)

Ὄρνις, ιθος, ὁ, ἡ, (avis) gallina, Matth. 23, 37. Luc. 13, 34.

Ὁροθεσία, ας, ἡ, (ab adi. verbali ὁροθέτης, et hoc ex ὅρος et τίθημι, cf. νομοθεσία, νουθεσία) terminorum descriptio, terminus certus, pl., Act. 17, 26.

Ὄρος, εος (ους), τό, (a v. ὄρω s. ὄρνυμι) mons, Matth. 5, 1. 14. et 8, 1. (τό, mons Galilaeae, ex Marc. 3, 13. Luc. 6, 12.) — pl., Matth. 18, 12. 24, 16. Apoc. 6, 16. — τὰ ὄρη μεθιστάνειν, i. e. res maximas efficere, locutio gnomica, Matth. 17, 20. et 21, 21. 1 Cor. 13, 2.

Ὀρύσσω, ττω, f. ξω, fodio; — τί, Matth. 21, 33. (Marc. 12, 1.) 25, 18. (Gen. 21, 30. Prov. 26, 27. Jes. 5, 2.)

Ὀρφανός, (apud Att. ὁ, ἡ) ἡ, όν, (derivandum videtur ab ἅρπω, rapio, seriores formam abbreviarunt: ὀρφός, unde lat. orbus) orbus (patre, parentibus), **a.**, pr., Jac. 1, 27. (οἱ ὁ Ps. 67, 6. Job. 22, 9. Jer. 7, 5. al.) — **b.**, de iis, qui orbis similes sunt, quippe duce ac tutore privati, Joh. 14, 18. (Thren. 5, 3. cf. ἀπορφανίζω.)

Ὀρχέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (a voc. χορός, litteris transpositis ὀρχός; cf. ἅρπω, ἁρπάζω et lat. rapio, ἔρδω et ῥέζω, μορφή et lat. forma) salto, Matth. 11, 17. (Luc. 7, 32.) 14, 6. (Marc. 6, 22.)

Ὅς, ἥ, ὅ, 1., articulus postpositivus qui, quae, quod; ita ponitur, ut respiciat ad nomen vel pronomen praecedens aut subsequens α., in constructione ordinaria, v. c. ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον, Matth. 2, 9. — 3, 17. (Marc. 1, 11.) Marc. 14, 21. 32. Luc. 5, 3. Joh. 5, 28. 6, 51. 63. Hebr. 8, 2. — ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς, Act. 20, 18. — θεὸς δι' οὗ, ἐξ οὗ, 1 Cor. 8, 6. — πᾶς ὅς, Matth. 19, 29. Luc. 14, 33. — πᾶν ὅ, Joh. 6, 37. 39. 17, 2. — τὶς ὅς, Joh. 6, 64. — οὐδεὶς ὅς, Marc. 10, 29. (Luc. 18, 29. al.) — β., in constructione laxiori: א., artic. postposit. nonnunquam genus habet nominis sequentis, v. c. σπέρματι ὅς ἐστι Χριστός, Gal. 3, 16. Eph. 1, 14. 6, 17. Col. 1, 27. 1 Tim. 3, 15. — Marc. 15, 16. — ב., interdum aliud genus habet ac nomen, ad quod refertur, si nomen subintelligi potest eiusdem generis, quo est articulus postpositivus (constructio ad sensum), Act. 15, 17. (τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς) Rom. 9, 24. Gal. 4, 19. Col. 2, 19. 2 Petr. 3, 1. (confudit h. l. auctor scriptas epistolas cum earum argumento) Phil. 2, 15. (γενεά = ἄνθρωποι) Rom. 6, 21. (ante ἐφ' οἷς supple ταῦτα.) — ג., ad praecedens nomen generis mascul. vel

femin. refertur neutr. ὅ, si res nomine illo expressa universe spectatur, Marc. 12, 42. (*λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης*) Matth. 27, 33. (*Γολγοθᾶ, ὅ*, i. e. quod vocatur Golgotha) 1, 23. (*Ἐμμανουήλ, ὅ*, i. e. quod voc.) Marc. 3, 17. 7, 11. 34. 15, 22. 34. 42. Joh. 1, 39. 43. Act. 4, 36. Hebr. 7, 2. (sed Col. 1, 24. ab his differt) 1 Joh. 2, 8. (*ὅ*, scil. me scribere legem novam; sequens *ὅτι* videtur vertendum esse: quia; amoris praeceptum novum est, quia exortae post antiquas tenebras luci se accommodat) aliter Act. 9, 36. — ד., artic. postpositivus nomen, ad quod refertur, sibi *attrahit*, ut se sequatur, v. c. *ἐν ᾧ κρίματι* pro: *ἐν τῷ κρίματι τούτῳ, ᾧ*, Matth. 7, 2. cf. 24, 44. (aliter v. 50.) Marc. 6, 16. Luc. 9, 4. (*εἰς ἣν οἰκίαν — ἐκεῖ* pro: *ἐν ταύτῃ τῇ οἰκίᾳ, εἰς ἥν*) 12, 40. (aliter v. 46.) 17, 29. 1, 20. (*ἄχρι ἧς ἡμέρας*.) — *ὃν τρόπον*, quemadmodum, Matth. 23, 37. Luc. 13, 34. Rom. 6, 17. Act. 21, 16. — ה., construitur ad sensum, ubi articulus postpos. ad numerum nominis accommodandus est, 2 Petr. 3, 1. (*ἐν αἷς*, quia auctor in mente habet duas epistolas.) — pluralem v. post nomina collectiva in locis supra laudatis Rom. 6, 21. Phil. 2, 15. — ו., accusativus articuli postpos. a verbo activo pendens per attractionem mutatur in casum obliquum praecedentis nominis, ad quod articulus ille refertur, v. c. *τοῦ ῥήματος, οὗ εἶπεν*, Marc. 14, 72. — Joh. 4, 14. 7, 31. 39. 15, 20. 21, 10. Act. 3, 21. (pro: *πάντων, ἅ*; de h. l. v. *ἀποκατάστασις*) v. 25. 7, 17. 45. 9, 36. 10, 39. 22, 10. 24, 21. 1 Cor. 6, 19. 2 Cor. 1, 6. 10, 8. 13. Eph. 1, 6. 8. Tit. 3, 5. 6. Hebr. 6, 10. 9, 20. Jac. 2, 5. 1 Joh. 3, 24. Jud. v. 15. Apoc. 1, 20. alia exempla v. infra. — pertinent huc etiam loci: Eph. 4, 1. 2 Cor. 1, 4. — *τῇ παραδόσει, ᾗ παρεδώκατε*, Marc. 7, 13. Luc. 2, 20. 5, 9. 24, 25. Joh. 2, 22. 4, 50. 17, 5. Act. 2, 22. 7, 16. 17, 31. 20, 38. 2 Cor. 12, 21. 2 Thess. 1, 4. — ז., servat articulus postpos. casum nominis praecedentis, quamvis praepositio, a qua ille pendet, non repetatur, v. c. *ἀπὸ πάντων ὧν* (pro *ἀφ' ὧν*), Act. 13, 39. 2 Cor. 1, 4. Act. 13, 2. Matth. 24, 50. (Luc. 12, 46.) Luc. 1, 25. — ח., nonnunquam casum articuli postpositivi (s. pronominis relativi) sibi attrahit nomen praecedens, ad quod ille articulus refertur, v. c. *λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν — οὗτος*, pro: *λίθος, ὃν ἀπ.*, Matth. 21, 42. Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. Act. 10, 36. 1 Cor. 10, 16.

2., *ὅς, ἥ, ὅ*, pronom. relat. ad tertiam personam per se spectatam pertinens, **a.**, masc. *ὅς*; — ref. ad *οὗτος*, Luc. 9, 9. (*οὗτος, περὶ οὗ*) Joh. 1, 30. — *ὅς — οὗτος*, Matth. 26, 48. (Marc. 14, 44.) Marc. 6, 16. Luc. 9, 26. Joh. 1, 33. 3, 26. 5, 38. — *πᾶς, ὅς*, Luc. 12, 8. 10. 48. (cf. Joh. 6, 39. 17, 2. *πᾶν, ὅ*.) — **b.**, nomen, a quo genitivus pendet, hunc sequitur, v. c. *οὗ τὸ πτύον*, Matth. 3, 11. 12. (Luc. 3, 17.) 14, 32. Luc. 13, 1. Joh. 4, 46. Rom. 2, 29. 3, 8. Phil. 3, 19. Apoc. 13, 12. 17, 8. — saepius additur *αὐτοῦ*, 1 Petr. 2, 24. quod redundat Marc. 7, 25. v. *αὐτός* 2 Petr. 2, 3. — **c.**, demonstrat. *οὗτος* (et *τοῦτο*) omittitur, nunc in altero enuntiationis membro, ut Matth. 5, 19. cf. Luc. 17, 10. Matth. 10, 38. Marc. 9, 40. Joh. 8, 38. 13, 27. 19, 22. Rom. 2, 1. 2 Cor. 11, 21. Hebr. 2, 18. 1 Joh. 1, 1. 3. al. — nunc in priori: Matth. 20, 28. (*ἀλλ' οἷς* pro: *ἀλλὰ τούτων*, scil. *ἐστί, οἷς*) Marc. 15, 13. (*ὅν* pro: *τοῦτον, ὅν*) Luc. 7, 43. (*ᾧ*, i. e. *οὗτος* s. *ἐκεῖνος, ᾧ*.) — ante neutr.: Matth. 25, 29. Luc. 8, 18. 10, 24. 19, 21. 22. Marc. 2, 24. Joh. 4, 22. — ante praepositionem relativo pron. praefixam: Rom. 10, 14. (*εἰς ὅν*, i. e. *τούτῳ, εἰς ὅν*) cf. Matth.

13, 12. 17. 1 Petr. 1, 8. 9. — exempla attractionis: τίνα ὧν pro: τίνα ἐκείνων, οὕς, 2 Cor. 12, 17. — sic et ante neutr. οὐδὲν ὧν pro τούτων, ἅ, Luc. 9, 36. 23, 4. Act. 21, 19. 24. 22, 15. 26, 16. 22. Rom. 15, 18. — Rom. 14, 22. (ἐν ᾧ, i. e. ἐν τούτῳ, ὅ) Gal. 1, 8. 9. (παρ' ὅ, i. e. παρ' ἐκεῖνο, ὅ) Hebr. 5, 8. (ἀφ' ὧν, i. e. ἀπὸ τούτων, ἅ.) — **d.**, ὅς, ut lat. qui, i. e. ut is, Matth. 11, 10. (Luc. 7, 27. Marc. 1, 2. ex Mal. 3, 1.) — cum is, Luc. 7, 49. (τίς ἐστιν οὗτος, ὅς.) — **e.**, ᾧ pro τούτῳ subiectum imperativo, 1 Petr. 5, 9. — ὅς δή, atque hic denique, Matth 13, 23.

3., Neutr. ὅ pronom. relat. tertiae personae **a.**, saepius in eo casu poni, quo ponendum fuisset demonstrat. τοῦτο, ταῦτα vel ἐκεῖνο, ἐκεῖνα, si scriptor hoc exprimere voluisset, iam annotavimus. — **b.**, in interrogat. indir., v. c. post οἶδα, ἔχω, cum coni. aor., non habeo, quid ei apponam, Luc. 11, 6. (aliter c. indicat., Luc. 22, 60. Joh. 13, 7. — ὅ pro τοῦτο, ὅ.) — ὅ, quantum, Rom. 6, 10. Gal. 2, 20, (alii sumunt pro: quod attinet ad id, quod.) — **c.**, cum praepositionibus iunctum circumscribit adverbia: ἀνθ' ὧν, propterea quod, dafür dass, Luc. 1, 20. 12, 44. Act. 12, 23. 2 Thess. 2, 10. — quare, quapropter, Luc. 12, 3. v. ἀντί — ἐφ' ᾧ, hoc supposito, quod Rom. 5, 12. — ἐφ' ᾧ pro ἐπὶ τίνι, ad quid rei peragendum? Matth. 26, 50. (nisi legendum: ἐφ' ᾧπερ πάρει, sodalis! is enim mihi es, quidquid est, quare adsis.) v. ἐπί — ἀφ οὗ, ex quo (seit), Luc. 24, 21. 13, 25. — ἄχρις οὗ, quamdiu, Hebr. 3, 13. — donec, ad illud usque tempus, quo, Act. 7, 18. 27, 33. Rom. 11, 25. 1 Cor. 11, 26. Gal. 3, 19. 4, 19. Apoc. 7, 3. 1 Cor. 15, 25. — ἕως οὗ, μέχρις οὗ, donec, v. ἕως μέχρι — ἐν ᾧ, dum, Marc. 2, 19. Luc. 5, 34. Joh. 5, 7. 1 Petr. 3, 16. — qua in re, Rom. 2, 1. — ἐν οἷς, interea, Luc. 12, 1. — **d.**, gen. οὗ adverbiascit: ubi, Matth. 2, 9. 28, 16. Luc. 4, 16. 17. 22, 10. 23, 53. (Joh. 11, 41.) 24, 38. Act. 1, 13. 12, 12. 16, 13. 20, 6. 25, 10. 28, 14. Rom. 4, 15. 9, 26. Gal. 3, 1. Hebr. 3, 9. Apoc. 17, 15. (seq. ἐκεῖ, Matth. 18, 20. 2 Cor. 3, 17.) — cum, als, Rom. 5, 20.

4., ὅς, ἥ, ὅ iunct. cum particulis **a.**, ἄν (ἐάν), quicunque, si quis unquam, v. ἄν sub 2. p. 40. — οὗ ἐάν, quocunque, seq. coni., 1 Cor. 16, 6. — **b.**, γέ, qui — quidem, Rom. 8, 32. — **c.**, ὅς καὶ αὐτός, qui etiam, der auch, Matth. 27, 57. Marc. 15, 43. Luc. 6, 13. 16. 23, 51. — **d.**, δήποτε, quicunque, Joh. 5, 4. — **e.**, c. πέρ, qui quidem, Marc. 15, 6.

5., ὅς μὲν — ὅς δέ, alius — alius, Matth. 13, 8. 21, 35. 25, 15. Luc. 23, 33. — plur., Act. 27, 44. 2 Cor. 2, 16. Jud. v. 22. 23. — ὅς μέν, ἄλλος δέ, Matth. 13, 4. 5. (Marc. 4, 4. 5. 1 Cor. 12, 8—10.) ὅ μὲν καὶ ἕτερον, Luc. 8, 5—8.

Ὁσάκις, adv. relat., (ab ὅσος, respond. ποσάκις;) quoties; ὁσάκις ἄν, quotiescunque, 1 Cor. 11, 25. 26. Apoc. 11, 6.

Ὅςγε, ἥγε, ὅγε, v. ὅς, ἥ, ὅ, n. 4. *b.*

Ὅσιος, ία, ον et (ut 1 Tim. 2, 8. ubi tamen pro ὁσίους al. codd. ὁσίας) ὅσιος, ὁ, ἡ, ον, τό, (v. supr. ὅμοιος) is qui nullum nefas commisit et omne fas religiose servat (Polyb. 23, 10, 8. τὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους δίκαια καὶ τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ὅσια) pius, Deo devotus ap. Graec. qui diis iusta facit, vota solvit, sacrificia offert, **a.**, de homine: Act. 2, 27. 13, 35. (Ps. 15, 10.) Tit.

1, 8. Hebr. 7, 26. (οἱ ὁ Deut. 32, 4. Prov. 17, 26. Amos. 5, 12.) — et de Deo: sanctus, venerandus, Apoc. 15, 4. 16, 5. — **b.**, ὅσιοι? (ὅσιαι) χεῖρες, 1 Tim. 2, 8. ad praestandum Deo pietatis officium sublatae — *τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά*, pia facta Davidis, i. e. quae pietati Davidis promisi et firma ac certa sunt, Act. 13, 34. (ex Jes. 55, 3.) Hinc voc. seq.

Ὁσιότης, τητος, ἡ, pietas erga Deum, religio in servandis pietatis officiis, Luc. 1, 75. Eph. 4, 24. (οἱ ὁ Deut. 9, 5. 1 Reg. 9, 4. — Xen. Cyr. 6, 1, 47.)

Ὁσίως, adv., (ab ὅσιος) animo pio, 1 Thess. 2, 10. (Xen. Cyr. 8, 5, 26. Aelian. V. H. 2, 31.)

Ὀσμή, ῆς, ἡ, (ab ὄζω) odor, Joh. 12, 3. (Xen. Mem. 3, 11, 8.) — *ὀσμὴ ζωῆς, θανάτου*, 2 Cor. 2, 16. — *ὀσμὴ εὐωδίας* (Gen. 8, 21. Levit. 1, 9. al.), odor suavitatis, i. e. odor suavissimus, Eph. 5, 2. Phil. 4, 18. — v. *εὐωδία*.

Ὅσος, η, ον, (adi. relat., respiciens ad interrogat. *πόσος* et ad demonstrat. *τοσοῦτος*) quantus, a, um. Dicitur **a.**, de spatio s. loco: *τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν ἐστιν ὅσον καὶ τὸ πλάτος*, Apoc. 21, 16. — de tempore: *ἐφ' ὅσον, χρόνον*, quamdiu, Rom. 7, 1. 1 Cor. 7, 39. Gal. 4, 1. — neutr. *ἐφ' ὅσον*, quamdiu, Matth. 9, 15. (i. q. *ὅσον χρόνον*, Marc. 2, 19.) 2 Petr. 1, 13. (Xen. Cyr. 5, 5, 8.) — *ἔτι μικρὸν ὅσον ὅσον*, quantum quantum, i. e. minimum, Hebr. 10, 37. — **b.**, de copia et multitudine: quantus, Joh. 6, 11. — α., plur. *ὅσοι*, quot (homines), Matth. 14, 36. Marc. 3, 10. Act. 3, 24. 4, 6. 34. 13, 48. Rom. 2, 12. 6, 3. Gal. 3, 10. 27. Phil. 3, 15. 1 Tim. 6, 1. Apoc. 2, 24. — fem., 2 Cor. 1, 20. — neutr., Act. 9, 39. — absol., Matth. 17, 12. Marc. 10, 21. Luc. 11, 8. 12, 3. Joh. 15, 14. Rom. 3, 19. 15, 4. Jud. v. 10. — β., *πάντες ὅσοι*, Matth. 22, 10. Luc. 4, 40. Joh. 10, 8. Act. 5, 36. 37. — neutr. *πάντα, ὅσα*, Matth. 13, 46. 18, 25. Marc. 12, 44. Luc. 18, 22. Joh. 4, 29. 30. — *πολλὰ ὅσα*, Joh. 21, 25. — γ., *ὅσοι, οὗτοι*, Rom. 8, 14. Gal. 6, 16. — *ὅσα, ταῦτα*, Phil. 4, 8. — *ὅσα, ἐν τούτοις*, Jud. v. 10. — *ὅσοι, αὐτοί*, Joh. 1, 12. Gal. 6, 16. — abest pron. demonstr. in altero membro: Luc. 4, 23. — δ., *ὅσοι ἄν* (*ἐάν*), quotquot, Marc. 6, 56. (c. indicat.) — c. coni. aor., Marc. 6, 11. Luc. 9, 5. Apoc. 13, 15. — *ὅσους ἄν* (coni. aor.), Matth. 22, 9. Act. 2, 39. Apoc. 3, 19. — *ὅσοις ἄν*, Marc. 3, 28. — *ὅσα ἄν*, Matth. 18, 18. Joh. 11, 22. 16, 13. 23. — *πάντα ὅσα ἄν*, quaecunque, Matth. 7, 12. 21, 22. 23, 3. Act. 3, 22. — ε., in orat. obliqua: quam multa, Luc. 9, 10. Act. 9, 16. 15, 12. 2 Tim. 1, 18. — **c.**, de gravitate: *ὅσα*, quanta, i. e. quam praeclara, in orat. obliqua, Marc. 3, 8. 5, 19. 20. Luc. 8, 39. 14, 27. 15, 4. Apoc. 1, 2. — quam acerba, Act. 9, 13. — **d.**, in sententiis comparativis, acc. neutr. *ὅσον — μᾶλλον περισσότερον*, Marc. 7, 35. — *καθ' ὅσον* c. comparat., quanto c. comparat., Hebr. 3, 3. — *καθ' ὅσον* in oratione concisiori: Hebr. 7, 20. (i. e. *κατὰ τοσοῦτον αὕτη τελειοῖ, καθ' ὅσον — ἐστί.*) — *καθ' ὅσον*, quemadmodum, seq. *οὕτως*, Hebr. 9, 27. — *τοσούτῳ* ante comparat. sequente *ὅσῳ* cum comparat., quanto — tanto, Hebr. 1, 4. (Xen. Mem. 1, 4, 10.) — abest *τοσούτῳ*, Hebr. 8, 6. — *τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ* (abest) *μᾶλλον*), Hebr. 10, 25. — *ὅσα — τοσοῦτον*, quatenus — eatenus, Apoc. 18, 7. — *ἐφ' ὅσον* in quantum, quatenus, abest *ἐπὶ τοσοῦτο*, Matth. 25, 40. 45. Rom. 11, 13.

Ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ, v. ὅς, ἥ, ὅ.

Ὀστέον (οὖν), έου (οῦ), τό, os, Joh. 19, 36. — plur., Matth. 23, 27. (ὀστᾶ pro ὀστέα) Luc. 24, 39. Eph. 5, 30. Hebr. 11, 22. (οἱ ὁ Gen. 2, 23. Prov. 17, 22.)

Ὅστις, ἥτις, ὅ,τι (distinctum per diastolen; ut distinguatur ab ὅτι), gen. οὗτινος (ex ὅς et τίς) et ὅτου ab ὅτις, quae forma apud Hom. legitur, **a.**, quisquis, quicunque, Matth. 5, 39. 41. 23, 12. Marc. 8, 34. Luc. 14, 27. Jac. 2, 10. — seq. αὐτός, Matth. 13, 12. — οὗτος, 18, 4. (h. l. ὅστις c. coni. aor.) — neutr., Matth. 18, 28. (codd. ὅ, τι al. εἴ τι) — pl., οἵτινες, quicunque (ii omnes, qui), Marc. 4, 20. Luc. 8, 15. Gal. 5, 4. Apoc. 1, 7. 2, 24. 20, 4. — ὅστις ἄν c. coni. (lat. c. fut. exact.), Matth. 10, 33. 12, 50. Gal. 5, 10. — neutr., Luc. 10, 35. Joh. 2, 5. 14, 13. 15, 16. 1 Cor. 16, 2. — ὅ ἐάν τι, Eph. 6, 8. — πᾶς, ὅστις, Matth. 7, 24. 10, 32. — interposito ἄν, Act. 3, 23. — neutr., Col. 3, 17. 23. — **b.**, vices gerit pron. *relativi.* — α., qui quidem; is, qui, Matth. 2, 6. 7, 26. 13, 52. 20, 1. Luc. 2, 4. 10. 7, 37. Joh. 8, 25. 53. 21, 25. Act. 11, 28. 16, 12. 24, 1. 28, 18. Rom. 16, 12. 1 Cor. 7, 13. Col. 3, 5. 14. Hebr. 2, 3. 8, 6. 12, 5. Apoc. 1, 12. 11, 8. 12, 13. 17, 12. — pl., Matth. 16, 28. 25, 1. 3. Marc. 15, 7. Luc. 8, 3. Rom. 1, 32. 11, 4. 16, 7. Hebr. 8, 5. 10, 11. Apoc. 9, 4. — neutr., Joh. 21, 25. Gal. 4, 24. Col. 2, 23. — β., quippe qui, pl., Matth. 7, 15. Act. 10, 41. 47. 17, 11. Rom. 1, 25. 2, 15. 6, 2. 9, 4. 2 Cor. 8, 10. 1 Tim. 1, 4. Tit. 1, 11. Jac. 4, 14. 1 Petr. 2, 11. — neutr., Gal. 5, 19. — refertur ad nomen sequens, Eph. 3, 13. Phil. 1, 28. 1 Cor. 3, 17. (οἵτινες relat. ad ὑμεῖς) cf. quae notata sunt sub ὅς, ἥ, ὅ. — γ., praeced. τοιοῦτος i. q. οἷος, 1 Cor. 5, 1. — item praecedente τηλικοῦτος, Hebr. 2, 3. — praeced. οὐδείς, Phil. 2, 20. (neminem talem habeo, quem possim cett.) — δ., neutr. cum praeposit. adverbiascit, ἕως ὅτου, ad illud usque tempus, quo, Matth. 5, 25. Luc. 13, 8. 15, 8. 22, 16. 18. Joh. 9, 18. (μέχρι ὅτου, Herodot. 2. c. 173. cf. ὅς, ἥ, ὅ.)

Ὀστράκινος, η, ον, (a voc. ὄστρακον, testa, Dan. 2, 41. 43. Job. 2, 8.) testaceus, fictilis, figlinus; — σκεύη ὀστράκινα, 2 Tim. 2, 20. — in comparatione, 2 Cor. 4, 7. (coll. Jes. 30, 14. Jerem. 19, 11. 32, 14.

Ὄσφρησις, εως, ἡ, (vox recentior, a v. ὀσφραίνομαι, 2. pers. perf. pass. ὤσφρησαι, olfacio) odoratus, olfactus, 1 Cor. 12, 17.

Ὀσφύς, ύος, ἡ, pl. αἱ ὀσφύες, lumbi, et quidem **a.**, pars lumborum superior, coxa, ubi ζώνη applicabatur (hebr. מָתְנַיִם, Gen. 37, 34.), Matth. 3, 4. (Marc. 1, 6. cf. 2 Reg. 1, 8. Dan. 10, 5.) — in locutione parabolica: περιζώννυμι τὰς ὀσφύας, succingo lumbos, Luc. 12, 35. Eph. 6, 14. — et ἀναζώνν., 1 Petr. 1, 13. i. e. me paro. — **b.**, pars inferior (hebr. חֲלָצַיִם). In hac parte Hebraei vim genetricem semenque virile inesse arbitrabantur. Hinc formulae: καρπὸς τῆς ὀσφύος, proles, Act. 2, 30. (cf. Ps. 131, 11. Mich. 6, 7.) — ἐξέρχεσθαι ἐκ τῆς ὀσφύος τινός, ab aliquo ortum ducere, ab aliquo nasci, Hebr. 7, 5. (Gen. 35, 11. 1 Reg. 8, 19.) — εἶναι ἔτι ἐν τῇ ὀσφύϊ τινός, nondum natum esse, Hebr. 7, 10.

Ὅταν, particula temporis (ex ὅτε et ἄν), **a.**, constr. c. coniunct.,

α., quando, si quando, quoties, coni. praes., Matth. 6, 6. 10, 23. 15, 2. Marc. 11, 25. 13, 11. Luc. 11, 2. 21. 34. Joh. 8, 44. 16, 21. Rom. 2, 14. 1 Cor. 3, 4. 14, 26. 2 Cor. 12, 10. 13, 9. 1 Joh. 5, 2. Jac. 1, 2. al. — ref. ad praecedens: ἡμέρα, Matth. 26, 29. Marc. 14, 25. Apoc. 10, 7. — collocatur in interrogat. indir. Marc. 13, 4. Luc. 21, 7. Apoc. 10, 7. — seq. τότε, 1 Thess. 5, 3. (Xen. Cyr. 1, 4, 8 et 9. Hier. 1, 37. 6, 9.) — coni. aor., si acciderit, ut c. coni. praes., wenn — sollte, Matth. 5, 11. 12, 43. 13, 32. 23, 15. 24, 32. Marc. 4, 15. 16. 29. 31. 32. 13, 28. Luc. 6, 22. 26. 8, 13. 11, 24. 12, 54. 55. 17, 10. 21, 30. Joh. 2, 10. 10, 4. 16, 21. 1 Tim. 5, 11. — 1 Cor. 15, 27. (ὅταν εἴπῃ, si quando dixit) Apoc. 9, 5. — quando c. fut. exact., Matth. 19, 28. 21, 40. 25, 31. Marc. 8, 38. 9, 9. 12, 23. Luc. 9, 26. 14, 10. 16, 4. 9. Joh. 4, 25. 5, 7. 7, 31. 13, 19. 14, 29. 15, 26. 16, 13. 21, 18. Act. 23, 35. 24, 22. Rom. 11, 27. 1 Cor. 15, 24. 16, 2. 2 Cor. 10, 6. 2 Thess. 1, 10. 1 Joh. 2, 28. Apoc. 12, 4. 17, 10. al. Hebr. 1, 6. (de h. l. v. sub εἰςάγω.) — seq. τότε, Matth. 9, 15. (Marc. 2, 20. Luc. 5, 35.) 24, 15. Marc. 13, 14. Luc. 21, 20. Joh. 8, 28. 1 Cor. 13, 10. 15, 28. 54. Col. 3, 4. — seq. ἐκεῖ, Luc. 13, 28. — β., quamdiu, coni. praes., Joh. 9, 5. — **b.**, constr. cum indicat., quoties, imperf., Marc. 3, 11. (ut Gen. 38, 9. Dan. 3, 7.) — scribendum h. l. videtur ὅτ' ἄν, quotiescunque, et ratio positi post ὅτ' ἄν indicativi eadem est quae post ὅσος ἄν positi v. ἄν Apoc. 4, 9. legitur fut. δώσουσι, sed h. l. alii codd. exhibent δῶσι.

Ὅτε, adv., quando, quo tempore, cum, wann, als. Constr. **a.**, cum indicat. (eo tempore, quo); indicat. praes. (ubi de re certa fierique solita sermo est), Marc. 11, 1. Joh. 9, 4. Hebr. 9, 17. — indicat. imperf. (de re aliquando facta vel fieri solita), Marc. 14, 12. 15, 41. Joh. 17, 12. 21, 18. Act. 12, 6. 22, 20. Rom. 6, 20. 7, 5. 1 Cor. 13, 11. Gal. 4, 3. Col. 3, 7. 1 Thess. 3, 4. 2 Thess. 3, 10. 1 Petr. 3, 20. Jud. v. 9. — indicat. aor. (nunc per imperf. nunc per plusqperf. exprimendo), Matth. 7, 28. 9, 25. 11, 1. 12, 3. (Marc. 2, 25. Luc. 6, 3.) 13, 26. 48. 53. 17, 25. 19, 1. 21, 34. 26, 1. Marc. 1, 32. 4, 10. 8, 19. 20. 15, 20. Luc. 2, 21. 22. 42. 4, 25. 6, 13. 22, 14. 23, 33. Joh. 1, 19. 2, 22. 4, 45. 6, 24. 9, 14. 13, 12. 31. 19, 23. 30. 20, 24. 21, 15. Act. 1, 13. 8, 12. 39. 11, 2. 21, 5. 35. 27, 39. 28, 16. Rom. 13, 11. Gal. 1, 15. (coll. v. 17.) 2, 11. 12. 14. 4, 4. Phil. 4, 15. Tit. 3, 4. (deest apodosis) Hebr. 7, 10. Apoc. 1, 17. 6, 3. 7. 9. 12. 8, 1. 10, 3. 4. 10. 12, 13. 22, 8. — subseq. τότε, Matth. 21, 1. Joh. 12, 16. — indicat. perf., 1 Cor. 13, 11. (ὅτε γέγονα, cum factus essem.) — indicat. fut., Luc. 17, 22. Joh. 4, 21. 23. 5, 25. 16, 25. Rom. 2, 16. 2 Tim. 4, 3. — Constr. **b.**, cum coni. Luc. 13, 35. (ἕως ἂν ἥξῃ, ὅτε εἴπητε, donec venerit id temporis, quo dicatis.)

Ὅ, τε, ἥ, τε, τό, τε v. τε.

Ὅτι, coniunctio, (proprie neutr. pronominis ὅστις, ἥτις ὅτι, cf. lat. quod, et nostr. dass, Hom. Il. 1, 64. — neutr. ὅ eodem modo usurpatum v. apud Hom. Il. 5, 433.) **a.**, *argumentum* indicat annexa verbis α., dicendi et declarandi (ubi Latini usurpant acc. c. inf.): ἀναγγέλλειν, Act. 14, 27. — διηγεῖσθαι, Act. 9, 27. — εἰπεῖν, Matth. 16, 20. 28, 7. 13. Joh. 7, 42. 16, 15. 1 Cor. 1, 15. — λέγειν, εἰρηκέναι, Matth. 3, 9. (Luc. 3, 8.) 6, 5. 16. 8, 11. 12, 6. 17, 10. (Marc. 9, 11. 13.) Marc. 3, 28. Luc. 15, 7. 18, 8. 22, 70. Joh.

16, 20. Rom. 3, 8. 4, 9. 9, 2. 1 Cor. 1, 12. 2 Cor. 7, 8. 11, 21. (ὡς ὅτι dictum pro: ὡς ἐὰν εἴπω ὅτι, ita loquor, ac si me dicerem infirmum esse, i. e. quasi infirmus sim. Cf. ὡς v. 17. et ὡς ὅτι, quasi, 2 Thess. 2, 2.) — οὐχ ὅτι, i. e. non haec mea sententia est, Phil. 3, 12. 4, 11. Joh. 6, 46. — 8, 54. 9, 19. 2 Thess. 2, 4. (ἀποδεικνύντα ἑαυτόν, ὅτι) — exemplum zeugmatis: Act. 14, 22. (ante ὅτι e verbo praecedente παρακαλοῦντες elicias, λέγοντες.) — ὅτι cum verbis γράφειν, μαρτυρεῖν (μάρτυρ), ὁμολογεῖν, ὀμνύναι, δεικνύειν, δηλοῦν, διδάσκειν, ἐμφανίζειν, δῆλον ἐστί, φανεροῦμαι, et cum verbis sentiendi et cognoscendi, e. g. verb. ἀκούειν, βλέπειν, θεᾶσθαι, θεωρεῖν, γινώσκειν, εἰδέναι, γνωστόν ἐστι, ἐπιγινώσκειν, ἐπίστασθαι, ἰδεῖν, νοεῖν, ὁρᾷν, καταλαμβάνειν, συνιέναι, ἀγνοεῖν, ἀναγινώσκειν, μνημονεύειν, μνησθῆναι, ὑπομιμνήσκειν, cum verbis opinandi, credendi, iudicandi, sperandi, e. g. διαλογίζεσθαι, λογίζεσθαι, νομίζειν, οἶμαι, πέπεισμαι, πεποιθέναι, πιστεύειν, ὑπολαμβάνειν, δοκεῖν, ἐλπίζειν, monstrabunt loci sub iisdem verbis hoc in lexico allegati. — Ὅτι exprimitur per lat. quod, ubi obvenit iunctum cum verbis affectuum: θαυμάζειν, κλαίειν, χαίρειν (χαρά), συγχαίρειν, μέλει μοι (σοί, αὐτῷ), verbis laudandi, vituperandi e. g. ἐπαινεῖν, ἐξομολογεῖσθαι (Matth. 11, 25. Luc. 10, 21.), εὐχαριστεῖν, χάρις τῷ θεῷ, χάριν ἔχω τινί, ἔχω κατά τινος, ὅτι, etiam haec verba v. suo loco. — β., ὅτι (quod) periphrasin facit adiunctum pronomini demonstrativo vel interrogativo: αὕτη ἐστὶν ὅτι (lat. quod), Joh. 3, 19. — ἐν τούτῳ, ὅτι, 1 Joh. 3, 16. 4, 9. 10. 14. 5, 9. 11. — περὶ τούτου, Joh. 16, 19. — οὐχ οἷον δὲ ὅτι, Rom. 9, 6. (de h. l. v. sub οἷος.) — τί γέγονεν, ὅτι = τί ἐστιν ὅτι = τί, ὅτι, quid est quod? wie kommt es, dass? Joh. 14, 22. Marc. 2, 16. Luc. 2, 49. Act. 5, 4. 9. — τίς, ὅτι, quantus quod, Hebr. 2, 6. (e Ps. 8, 5.) — τί — ὅτι in locis Joh. 2, 18. 11, 56. — ποῦ — ὅτι, Joh. 7, 35. — γ., orationi directae praemittitur, verba alterius, cuius verba iam recitanda sunt, continenti (ὅτι recitativum), Matth. 2, 23. 5, 31. 7, 23. 16, 7. (Marc. 8, 16.) 21, 16. 26, 74. 27, 43. Marc. 1, 15. 3, 21. 22. 6, 35. 8, 16. 9, 11. 28. 12, 6. Luc. 1, 25. 61. 2, 23. 4, 10. 12. 5, 36. 15, 27. 17, 10. 19, 42. 24, 34. Joh. 1, 20. 32. 4, 17. 7, 35. 9, 9. 17. 23. 41. 10, 41. 15, 25. 16, 17. Act. 11, 3. 15, 1. 28, 25. Hebr. 10, 8. 11, 18. 1 Joh. 4, 20. Apoc. 3, 17.

b., coniunctio caussalis, indicans *rationem*, cur aliquid esse, fieri vel factum esse dicatur, lat. quod, quia, cum α., eius, qui loquens inducitur, verbis annectitur, ut appareat, quam sententiae suae rationem subiunxerit, v. c. μακάριος — ὅτι, Matth. 5, 4—12. (Luc. 6, 20. 21.) 13, 16. Luc. 1, 45. 49. 14, 14. — οὐαί, Matth. 11, 21. 23. (Luc. 10, 13.) 23, 13—15. 23. 25. 27. 29. Luc. 6, 24—26. 11, 42. 43. 44. 46. 52. Jud. v. 11. — praecedente imperat., Matth. 17, 15. 25, 8. 13. — explicationem addit, Marc. 3, 30. 5, 9. 9, 38. Luc. 7, 47. 11, 48. 23, 40. Joh. 1, 30. 5, 27. 8, 22. 43. 44. 9, 16. 14, 28. (ὅτι ὁ πατήρ cett.) 16, 9—11. 14. 16. 21. 27. 32. Act. 1, 17. 10, 14. — vel additur a narrante, qui suae sententiae rationem redditurus est, Matth. 2, 18. 9, 36. (Marc. 6, 34.) Marc. 3, 30. Joh. 2, 25. Rom. 10, 9. 1 Cor. 3, 13. 11, 15. — vel omnino a docente, et saepissime quidem sic, ut ad integram sententiam vel sententiarum complexum pertineat, 1 Joh. 4, 18. 2 Joh.

v. 7. Apoc. 3, 10. Luc. 11, 18. Matth. 5, 43. 45. 6, 6. 13. 11, 29. Act. 1, 5. Rom. 9, 28. — *β.*, antecedit aut subsequitur aliqua orationis pars, ad quam coniunctio illa caussalis refertur, *διὰ τοῦτο*, *ὅτι*, propterea (idcirco) quod, Matth. 13, 13. Joh. 8, 47. 10, 17. 12, 39. 1 Joh. 3, 1. al. — *διὰ τί*, Rom. 9, 32. 2 Cor. 11, 10. — *χάριν τίνος*, 1 Joh. 3, 12. — *τίς*, *τί* — *ὅτι*, Marc. 1, 27. — *οὕτως*, Apoc. 3, 16. — *ἐν τούτῳ*, 1 Joh. 3, 20. — *ὅτι* in protasi, Joh. 1, 51. 20, 29. Gal. 3, 11. — subsequitur *διὰ τοῦτο*, Joh. 15, 19. — ante *ὅτι* suppl. *ἐν τούτῳ*, 1 Thess. 2, 14. — vel *διὰ τοῦτο*, Rom. 6, 15. Phil. 1, 29. Col. 1, 16. 19. 1 Tim. 1, 13. Jac. 1, 23. 1 Joh. 2, 21. 3, 9. 14. 4, 19. Apoc. 3, 8. 17. (ante *ὅτι λέγεις*) 4, 11. 5, 9. 6, 17. 7, 17. 8, 11. 11, 10. 12, 10. — *οὐχ ὅτι*, *ἀλλ' ὅτι*, non ideo, quod, Joh. 6, 26. 7, 22. 12, 6. — *οὐχ ὅτι*, non hoc dico, quoniam, Phil. 3, 12. 4, 17. 2 Cor. 1, 24. Joh. 6, 46. 2 Thess. 3, 9. — *οὐδ' ὅτι*, Rom. 9, 7. — *ὡς ὅτι*, 2 Cor. 5, 19 et 20. (ubi *τό οὐ* redundat) verte: sicut (et) quoniam, (apodosis v. 20.) — Not.: non est *τὸ ὅτι* i. q. ideo, Joh. 8, 44. Luc. 7, 47. (sens.: amor feminae iudicio est, multa ipsi condonata esse peccata. Atque hoc ego nunc iudicium confirmabo.) — nec i. q. cur? quare? Marc. 9, 11. (nam pro: *ὅτι* legendum: *τί* sive *ὅ*, *τι*.) — nec. i. q. ita ut, Joh. 7, 35. — nec i. q. quamvis, Act. 1, 17.

Ὅτου, v. *ὅστις*.

Οὗ, v. *ὅς*, *ἥ*, *ὅ*, n. 3. *d.*

Οὐ, sequente consona, *οὐκ* sequente vocali levigata, *οὐχ* aspirata, adv. negandi, *non*; — oppon. *ναί*, Matth. 5, 37. Joh. 1, 21. (*καὶ ἀπεκρίθη· οὔ*) 21, 5. 2 Cor. 1, 18. 19. Jac. 5, 12. — *τὸ οὔ*, negatio, 2 Cor. 1, 17. (quae nego, vere me negare credi potest.) — *α.*, cum *verbo* iungitur finito, *α.*, sic, ut simpliciter id, quod verbo enuntiatur, in subiectum orationis cadere negetur, Matth. 1, 25. 12, 19. 43. Marc. 3, 25. 4, 40. 6, 52. 9, 40. 14, 68. Luc. 6, 43. 44. 12, 27. 33. Joh. 6, 64. 7, 35. 10, 28. Rom. 3, 10. 11. (*οὐκ ἔστιν ὁ*, non invenitur qui, seq. coni.) 14, 6. 1 Cor. 6, 10. 2 Cor. 2, 17. al. Eandem vim habet, ubi cum participiis vel infinitivis constructum reperitur. Nam in hac constructione differt a *τῷ μή* (q. v. supra) v. c. 1 Cor. 9, 26. (*ὡς οὐ* — *δέρων*. Aliud esset *ὡς μὴ δέρων*, quod de eo diceretur, qui negandus esset facere id, quod deberet.) Rom. 9, 25. (*τὴν οὐκ ἠγαπημένην*) Eph. 5, 4. (*τὰ οὐκ ἀνήκοντα*, inepta *τὰ μὴ ἀνήκοντα*, ea, quae nequaquam conveniunt) Act. 7, 5. (*οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου*, i. e. dum non habebat, sed *μὴ ὄντος* esset: quamvis filium non haberet.) Rom. 8, 20. 1 Cor. 4, 14. 2 Cor. 4, 8. Gal. 4, 8. 27. Col. 2, 19. Phil. 3, 3. Hebr. 11, 33. 1 Petr. 1, 8. 2, 10. — *ἔξεστι δοῦναι ἢ οὐ* (i. e. *ἢ οὐκ ἔξεστι*); Matth. 22, 17. Marc. 12, 14. Luc. 20, 22. — cum 2. pers. fut., v. c. *οὐ φονεύσεις* (hebr. לא cum fut.) dicitur quidem in prohibitione, ita tamen ut proprie sensus sit: non, credo, homicidium committes, Matth. 5, 21. 27. 33. 6, 5. 19, 18. Luc. 4, 12. Act. 23, 5. Rom. 7, 7. 13, 9. 1 Cor. 9, 9. — si *τῷ οὐ* iuncto cum verbo aliquo associatur nomen articulo destitutum, vertendum est: nullus, a, um, Gal. 2, 16. 1 Cor. 15, 12. 13. Rom. 2, 11. al. — *β.*, in interrogatione: nonne? Matth. 6, 26. (*οὐχ ὑμεῖς* — *διαφέρετε*;) 7, 22. 12, 3. 5. 17, 24. 20, 15. Marc. 4, 13. 21. 38. 6, 3. 7, 18. (12, 24. pro *οὐ* videtur

legendum ὅτι, quod saepius a librariis per errorem cum οὐ confusum esse, sciunt critici) Luc. 9, 55. 11, 40. Joh. 4, 35. 6, 42. Act. 9, 21. 13, 10. 1 Cor. 6, 2. 3. 9, 1. 12. 13. — subsequitur οὐδέν; — οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; nihilne respondes? Marc. 14, 60. 15, 4. — οὐκ ἄρα, Act. 21, 38. (v. ἄρα.) — οὐ μή c. coni., Joh. 18, 30. (v. μή.) — Hebr. 3, 16. τίνες — παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ — διὰ Μωϋσέως verte: Quinam — exacerbarunt? certe non omnes, qui emigrarunt.

b., cum nomine iunctum subiecti notionem negat et tollit, v. c. τὸν οὐ λαόν, populum, qui mihi populus non est, Rom. 9, 25. et 1 Petr. 2, 10. (Hos. 2, 23. לֹא־עַמִּי.) Rom. 10, 19. (ἐπ' οὐκ ἔθνει, gentem, quae nulla est, Deut. 32, 21. coll. Eccl. 7, 18. 10, 11. Thren. 1, 6. — Thuc. 1, 37. ἡ οὐ διάλυσις, et 3, 95. ut lat. non — homo, uxor non — mater, non — virgo.) — οὐ πᾶς, non quivis, Matth. 7, 21. 19, 11. Rom. 10, 16. 1 Cor. 15, 39. (οὐ πᾶσα σάρξ, non quaevis caro.) — At ubi τὸ οὐ pertinet ad verbum, illud cum sequente πᾶς verti potest in latinum: nemo, v. c. Rom. 3, 20. (οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ, nemo hominum Deo probatur, Gal. 2, 16. — πᾶς — οὐ c. verbo: nullus, Eph. 5, 5. 2 Petr. 1, 20. 1 Joh. 2, 21. 3, 6. Apoc. 22, 3. — sic ex usu hebr. כֹּל — לֹא.)

c., sequente alia negatione, α., fortius negat. (plane nemo): οὐκ — οὐδείς, Joh. 8, 15. Marc. 5, 37. 1 Cor. 9, 15. 2 Cor. 11, 8. Luc. 23, 53. — οὐκ — οὐδέν, plane nihil, Luc. 4, 2. 20, 40. (cf. Marc. 12, 34. Matth. 22, 46.) Joh. 6, 63. 11, 49. 12, 19. 15, 5. — οὐκ — οὐκέτι, Act. 8, 39. — β., tollit negationem eamque mutat in affirmationem, 1 Cor. 12, 15. (non propterea non est, i. e. non negandus est esse cett.) Act. 4, 20. (cf. lat. non possum non.) — οὐκ ἀγνοέω, probe scio, 2 Cor. 2, 11. οὐκ ἀμελέω, 2 Petr. 1, 12. — Nonnunquam tamen medium tenet inter affirmationem et negationem, v. c. οὐκ ὀλίγοι, haud pauci, i. e. non quidem multi, sed nec pauci, Act. 17, 4. 12. 19, 23. 24. 15, 2. 14, 28. — οὐ πολλαὶ ἡμέραι, non pauci dies, sed nec multi, Luc. 15, 13. Joh. 2, 12. Act. 1, 5. 27, 20. — οὐ πολύ, Act. 27, 14. — οὐ μετρίως, Act. 20, 12. — οὐκ ἄσημος, Act. 21, 39. — οὐκ ἐκ μέτρου, Joh. 3, 34. — οὐ μακράν, Marc. 12, 34.

d., ponitur in enuntiationibus disiunctivis, quibus unum tollitur, ut alterum stabiliatur: οὐκ — ἀλλά, Marc. 9, 37. Luc. 8, 52. 24, 6. Joh. 1, 26. 32. 38. Joh. 7, 10. 12. 16. 8, 49. Act. 10, 41. 1 Thess. 4, 8. Hebr. 2, 5. 16. Rom. 8, 20. 1 Cor. 15, 10. 2 Cor. 3, 3. al. — οὐχ ἵνα — ἀλλ' ἵνα, Joh. 3, 17. 6, 38. cf. 1 Cor. 1, 17. 8, 13. 1 Thess. 4, 7. — Matth. 9, 12. 1 Joh. 4, 10. (al. in his locis sumunt pro limitatione: non tam — quam) 2 Cor. 8, 5. 12. — οὐ μόνον —, ἀλλά, v. μόνος. — οὐ — εἰ μὴ ἀπό, Rom. 13, 1. — οὐ — εἰ μὴ ἐν, 2 Cor. 12, 5. — οὐ — εἰ μὴ διά, Rom. 7, 7. — οὐ μή — εἰ μή, Apoc. 21. 27.

e., coniunctum cum aliis particulis: οὐ μή, prorsus, profecto non, nullo modo, v. μή. — μὴ οὐκ, nonne —? ubi μή interrogat: num? οὐκ negat, Rom. 10, 18. (19.) 1 Cor. 9, 4. 5. 11, 22. — εἰ οὐ, si non τὸ οὐ nimirum pertinet ad verbum, non ad εἰ, ideoque differunt εἰ οὐ, si non, et εἰ μή, nisi, Matth. 12, 5. Luc. 11, 8. Joh. 1, 25. 10, 37. Rom. 11, 21. 1 Cor. 9, 2. 11, 6. 15, 13.

(εἰ ἀνάστασις οὐκ ἔστι, si nulla resurrectio est) 16, 22. Jac. 2, 11. — οὐ πάντως, neutiquam, Rom. 3, 9. 1 Cor. 5, 10. — οὐ γάρ, Act. 16, 37.

Οὐά, vah, Marc. 15, 29. (οἱ ὁ· εὖγε Ps. 34, 21. 25. 39, 16. al.)

Οὐαί, interiect. vel dolentis vel comminantis: vae. **a.**, adiungitur dat. ex usu scriptorum recentiorum, Matth. 11, 21. (Luc. 10, 13.) 23, 13—16. 23. 25. 27. 29. 24, 19. 26, 24. Marc. 13, 17. 14, 21. Luc. 6, 24—26. 11, 42—44. 46. 47. 52. 21, 23. 22, 22. Jud. v. 11. Apoc. 12, 12. — οὐαί μοί ἐστιν, poena dignus sum, 1 Cor. 9, 16. (Hos. 9, 12.) — ter repetitum, Apoc. 8, 13. — omissus est dat., Luc. 17, 1. — **b.**, nominat. loco vocativi, Apoc. 18, 10. 16. 19. (cf. Jes. 1, 24. 5, 8—22. Habac. 2, 6. 12. al.) — **c.**, οὐαὶ — ἀπό, Matth. 18, 7. — ἐκ, Apoc. 8, 13. — **d.**, ἡ οὐαί, calmitas, miseria, Apoc. 9, 12. 11, 14.

Οὐδαμῶς, adv., (ab οὐδαμός, ne unus quidem, et hoc ex οὐδέ et ἀμός) neutiquam, nequaquam, Matth. 2, 6. (Xen. Mem. 2, 3, 15.)

Οὐδέ, coniunctio disiunctiva, (ex οὐ et δέ; consociatur cum indicat. verbi, raro cum participiis et infinitivis, quibus si adiungitur, tamen a τῷ μηδέ, q. v., aliqua ratione differt) **a.**, et non, neque (continuat negationem, aliter tamen ac coniunctio οὔτε. τὸ· οὔτε disiungit ea quae sunt partes vel membra eiusdem rei, τὸ· οὐδέ, vero ea, quae disparata sunt seque invicem excludunt; lat. neve) α., praeced. οὐ, ubi suum utrique additum est verbum, Matth. 5, 15. 6, 26. 28. (Luc. 12, 24. 27.) Marc. 4, 22. 14, 68. Luc. 6, 44. Act. 2, 27. 9, 9. 17, 25. Rom. 2, 28. Apoc. 7, 16. — ubi utrumque idem participat verbum, Matth. 10, 24. 25, 13. Luc. 6, 43. 8, 17. 21, 15. Joh. 1, 13. 6, 24. 13, 16. Act. 8, 21. 16, 21. 24, 18. Rom. 9, 16. Gal. 1, 1. 3, 28. 1 Thess. 5, 5. 1 Tim. 2, 12. Apoc. 21, 23. — β., praeced. οὔπω, Marc. 8, 17. — γ., praeced. οὐδείς, Matth. 9, 17. — ubi idem participant verbum, Apoc. 5, 3. — δ., praeced. ἵνα μή, Apoc. 9, 4. — ε., οὐδὲ γάρ, nec enim, Joh. 8, 42. Rom. 8, 7. Gal. 1, 12. (pro τί, aliquid, sequitur οὐδέν, ut sit duplex negatio, Act. 4, 34. pro τίς, aliquis, οὐδείς, Joh. 5, 22.) — οὐδὲ μή seq. coni. aor., Apoc. 7, 16. — **b.**, nec, neque, auch nicht; in apodosi (post ἐὰν μή), Matth. 6, 15. (post ἐφ' ὅσον) 25, 45. — καθὼς — οὕτως οὐδέ, Joh. 15, 4. — post εἰ ἦν, Hebr. 8, 4. — post εἰ οὐκ, Marc. 11, 26. Rom. 11, 21. (μήπως οὐδὲ — φείσηται) 1 Cor. 15, 13. 16. Luc. 16, 31. — protasis e contextu elicienda, Matth. 21, 27. Marc. 11, 33. Luc. 20, 8. Joh. 8, 11. — οὗ οὐκ οὐδέ, Rom. 4, 15. — vel in sententiis copulatis: καὶ οὐδέ, Matth. 22, 46. Marc. 12, 21. 14, 59. 16, 13. Gal. 1, 17. 2 Thess. 3, 8. — ubi ad eandem cum praecedente negatione sententiam pertinet, Marc. 13, 32. 1 Tim. 6, 16. Hebr. 9, 12. — ἀλλ' οὐδέ, Luc. 23, 15. — **c.**, ne — quidem, Matth. 6, 29. (Luc. 12, 27.) 8, 10. (Luc. 7, 9.) Marc. 6, 31. Joh. 1, 3. 21, 25. 1 Cor. 5, 1. 14, 21. Gal. 2, 3. Act. 4, 32. — ἀλλ' οὐδέ, Act. 19, 2. 1 Cor. 3, 2. (codd. ἀλλ' οὔτε) 4, 3. Gal. 2, 3. — duplex negatio, Matth. 27, 14. Luc. 18, 13. Act. 7, 5. Rom. 3, 10. 1 Cor. 6, 5. — **d.**, neque — neque, weder — noch, Apoc. 5, 3.

Οὐδείς, οὐδεμία, οὐδέν, (e seriorum pronuntiandi consuetudine: οὐθείς, οὐθεμία, οὐθέν, ex οὐδέ et εἷς) nullus, a, um. Consociatur cum indicat. verbi (v. οὐδέ): **a.**, adiicitur nominibus, Luc. 4, 24. 16, 13. — Joh. 16, 29. 18, 38. Act. 25, 18. 27, 22. — Rom. 8, 1. 14, 14. 1 Cor. 8, 4. Gal.

5, 10. al. — οὐδεὶς ἄλλος, Joh. 15, 24. Act. 4, 12. — **b.**, dicitur absolute; οὐδείς, Matth. 6, 24. 9, 16. (Marc. 2, 21. 22. Luc. 5, 36. 37.) 11, 26. (Luc. 10, 22.) 17, 8. (Marc. 9, 8.) al. — οὐδεὶς — καὶ αὐτός, pro: οὐδεὶς ὅς αὐτός etc., Joh. 7, 4. — c. gen., Luc. 14, 24. 1 Tim. 6, 16. — οὐδεὶς εἰ μή, Matth. 19, 17. (Marc. 10, 18. Luc. 18, 19.) 17, 8. (Marc. 9, 8. οὐδένα, ἀλλά) Apoc. 19, 12. al. — οὐδείς — ἐὰν μή, Marc. 10, 29 et 30. — sequitur negationem, Matth. 22, 16. (Marc. 12, 14.) Marc. 3, 27. 5, 3. 37. 6, 5. 7, 12. 9, 8. Luc. 8, 43. 51. 23, 53. Joh. 8, 15. 16, 23. 18, 9. 31. 19, 41. Act. 4, 12. 8, 16. 2 Cor. 11, 8. — praecedit negationem, Marc. 6, 5. 12, 34. Apoc. 18, 11. — secum habet genitivum, Joh. 13, 28. Act. 5, 13. 8, 16. 27, 34. 1 Cor. 1, 14. 2, 8. — ita ut simul referatur ad nomen praecedens, Luc. 4, 26. 27. — **c.**, neutr. οὐδέν, nihil, Matth. 5, 13. 10, 26. 17, 20. 21, 19. 26, 62. 27, 12. al. — οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον, Matth. 27, 24. Marc. 5, 26. — ἐν οὐδενὶ εἰ μὴ ἐν, Marc. 9, 29. — μὴ τίνος; resp. οὐδενός, Luc. 22, 35. — οὐδὲν ἐκτός c. gen., Act. 26, 22. — οὐδέν μοι διαφέρει, Gal. 2, 6. — sequitur aliam negationem (signific. quidquam), Marc. 15, 4. 5. 16, 8. Luc. 4, 2. 9, 36. 20, 40. Joh. 3, 27. 5, 19. 30. 9, 33. 11, 49. 14, 30. Act. 26, 26. 1 Cor. 8, 2. — οὐδεὶς οὐδέν, Matth. 24, 36. (Marc. 13, 32.) Marc. 16, 8. — praecedit negationem, Luc. 10, 19. (οὐ μή.) — οὐδέν, absol., plane nihil, nulla ratione: ἀδικεῖν, Act. 25, 10. Gal. 4, 12. — ὑστερεῖν, 2 Cor. 12, 11. — ὠφελεῖν, Joh. 6, 63. 1 Cor. 13, 3. v. μηδέν. — οὐδέν ἐστι, nullius momenti est, Matth. 23, 16—18. — nihil valet, nullius pretii est, Joh. 8, 54. (vana est) 1 Cor. 7, 19. (aliter c. gen., nihil horum — vere est, Act. 21, 24. 25, 11.) — οὐδέν εἰμι, nullus sum, 1 Cor. 13, 2. 2 Cor. 12, 11. — εἰς οὐδὲν λογισθῆναι, Act. 19, 27. — εἰς οὐδὲν γίνεσθαι, in nihilum redigi, Act. 5, 36. — οὐδέν c. gen., Luc. 9, 36. 14, 24. 18, 34. Act. 18, 17. 1 Cor. 9, 15. 14, 10.

Οὐδέποτε, adv., (ex οὐδέ et ποτέ) iungitur, quia simpliciter negat, cum indicat. verbi atque sic differt a μήποτε; v. οὐ, οὐδέ, οὐδείς et μήποτε; **a.**, adv. negans: nunquam, Matth. 7, 23. 9, 33. (Marc. 2, 12.) 26, 33. Joh. 7, 46. Act. 10, 14. 11, 8. 14, 8. Hebr. 10, 1. (Xen. Mem. 1, 4, 16.) — **b.**, in interrogatione adhibetur: an nunquam, nunquamne, Matth. 21, 16. 42. Marc. 2, 25.

Οὐδέπω, adv., (ex οὐδέ et particula enclit. πώ; iungitur, quia simpliciter negat, cum indicativo verbi, v. supr. οὐ, οὐδέ, οὐδείς, οὐδέποτε, atque sic differt a μήπω, q. v.) nondum, Joh. 7, 39. 20, 9. — οὐδέπω οὐδείς, nunquam quisquam, Luc. 23, 53. Joh. 19, 41. — οὐδέπω οὐδέν, nondum quidquam, 1 Cor. 8, 2.

Οὐθέν, v. οὐδέν.

Οὐκέτι (s. οὐκ ἔτι), adv., (cum indicat. verbi, differt a μηκέτι, q. v.; cf. οὐ, οὐδέ, οὐδείς, οὐδέπωτε, οὐδέπω) non amplius, Matth. 19, 6. Marc. 10, 8. Luc. 15, 19. 21. Joh. 4, 42. 6, 66. 11, 54. 14, 30. 15, 15. 16, 10. 21. 25. 17, 11. 21, 6. Act. 20, 25. 38. Rom. 6, 9. 7, 17. 20. 11, 6. 14, 15. 2 Cor. 1, 23. 5, 16. Gal. 2, 20. 3, 18. 25. 4, 7. Eph. 2, 19. Philem. v. 16. Hebr. 10, 18. 26. Apoc. 10, 6. — οὐδὲ — οὐκέτι, Matth. 22, 46. Marc. 12, 34. — οὐκ — οὐκέτι, Act. 8, 39. — οὐδεὶς — οὐκέτι, Apoc. 18, 11. — οὐκέτι — οὐδέν, Marc. 7, 12. 15, 5. Luc. 20, 40. — οὐκέτι — οὐδένα, Marc. 9, 8. — οὐκ οὐ μή, Marc. 14, 25. Luc. 22, 16. Apoc. 18, 14.

Οὐκοῦν, adv., (ex *οὐκ* et *οὖν*) igitur? (concludit argumentum simul interrogans, annon recte concludatur) Joh. 18, 37. (sens.: quidquid ergo est, tu eris rex, nonne?)

Οὐ μή, v. *μή*.

Οὖν, coniunctio ratiocinativa et illativa, ergo, igitur (folglich, also, sonach, nun), Matth. 3, 10. (Luc. 3, 9.) 7, 12. (refertur ad 7, 2. cf. Luc. 6, 31.) 12, 12. 19, 6. (Marc. 10, 9.) 23, 20. 25, 27. Luc. 11, 13. 12, 26. 15, 28. 16, 27. 20, 44. 23, 16. 22. Joannes sic solet sententias universas applicare ad exempla, aut sententias universas iis, quae speciatim refert, praemittere, Joh. 3, 29. 5, 4. 7, 11. 43. 45. 8, 24. 38. 11, 3. 53. (coll. v. 50.) v. 56. (coll. v. 55.) 12, 21. (coll. v. 20.) v. 50. 13, 6. 27. — i. q. Latinorum illud: quae cum ita sint, Act. 1, 21. Rom. 9, 19. 11, 19. — atque ita, Act. 2, 33. — itaque, Act. 10, 23. 29. 32. 33. 15, 27. 17, 20. — igitur, post voc. sono elatum, Rom. 6, 4. 11, 5. 16, 19. 1 Cor. 4, 16. 2 Cor. 5, 6. 20. 9, 5. 11, 15. 12, 9. Eph. 4, 1. 17. Phil. 2, 23. 3, 15. 1 Tim. 2, 1. 8. 3, 2. 5, 14. Hebr. 9, 23. Jac. 4, 17. 1 Petr. 2, 7. 3 Joh. v. 8. — **a.**, reperitur *τὸ οὖν* additum coniunctionibus conclusioni inservientibus *ἄρα οὖν*, v. sub *ἄρα* — *εἰ οὖν*, quodsi igitur, Matth. 6, 23. (Luc. 11, 36.) 7, 11. (Luc. 11, 13.) 22, 45. Luc. 12, 26. 16, 11. Joh. 13, 14. 18, 19. Col. 2, 20. Philem. v. 17. — *ἐπεὶ οὖν*, cum igitur, Hebr. 2, 14. 4, 6. — *εἴτε οὖν, εἴτε*, sive igitur, sive, 1 Cor. 10, 31. 15, 11. — *ἐὰν οὖν*, si igitur unquam, s. potius: ergo si unquam, Matth. 5, 23. 6, 22. 24, 26. Luc. 4, 7. Joh. 6, 62. 8, 36. Rom. 2, 26. 12, 20. 1 Cor. 14, 11. 23. 1 Tim. 2, 1. — *ὅταν οὖν*, quando igitur, Matth. 6, 2. 21, 40. 24, 15. Luc. 11, 34. — *ὅτε οὖν*, cum, postquam igitur, Joh. 2, 22. 13, 12. 31. 19, 6. 8. 23. 30. 21, 15. — *ὡς οὖν*, cum igitur, Joh. 4, 1. 40. 11, 6. 18, 6. 20, 11. 21, 9. — *ὡς οὖν*, sicut igitur, Col. 2, 6. — *ὥσπερ οὖν*, Matth. 13, 40. — **b.**, in adhortationibus adiect. imperativis, Matth. 3, 8. (Luc. 3, 8.) 5, 48. (Luc. 6, 36.) 6, 8. 9. 31. al. Luc. 11, 35. 12, 7. 21, 14. 36. Act. 3, 19. al. Rom. 6, 12. 11, 22. 1 Cor. 5, 7. 16, 11. 2 Cor. 8, 24. Gal. 5, 1. Eph. 5, 1. 7. 15. 6, 14. Phil. 2, 29. Col. 2, 16. 3, 5. 12. 2 Tim. 1, 8. Hebr. 4, 1. 11. 16. Jac. 4, 7. 5, 7. 1 Petr. 2, 1. 5, 6. Apoc. 3, 3. 19. al. — itaque, Matth. 22, 21. — **c.**, nominibus adiectum et vocibus sono efferendis, — *ὑμεῖς οὖν*, Matth. 13, 28. Joh. 16, 22. 2 Petr. 3, 17. 1 Joh. 2, 24. Luc. 12, 40. — *σὺ οὖν*, Luc. 22, 70. Joh. 8, 5. Act. 23, 21. — *τοῦτο οὖν*, Joh. 21, 23. — *δι' αὐτοῦ οὖν*, Hebr. 13, 15. — *πάντα οὖν*, Matth. 7, 24. 10, 32. 23, 3. — *νῦν οὖν*, Act. 15, 10. 16, 36. — *ἐξαυτῆς οὖν*, Act. 10, 33. — *πάλιν οὖν*, Joh. 8, 12. 21. 9, 15. 10, 7. 19. 31. 39. 18, 27. 33. 40. 20, 10. 11. — *τότε οὖν*, Joh. 11, 14. 19, 1. 16. 20, 8. — **d.**, adiunct. vocibus interrogativis *θέλεις οὖν*, Matth. 13, 28. Joh. 18, 39. — *τί οὖν*, Matth. 17, 10. 19, 7. 27, 22. (Marc. 15, 12.) Marc. 12, 9. (Luc. 20, 15.) Luc. 3, 10. 20, 17. Joh. 1, 21. Act. 19, 3. 21, 22. Rom. 3, 1. 4, 1. 6, 1. 21. 7, 7. 9, 14. 30. 11, 7. 3, 9. 6, 15. 1 Cor. 3, 5. 9, 18. 10, 19. Gal. 3, 19. — *ποῦ οὖν*, Rom. 3, 27. — *πόθεν οὖν*, Matth. 13, 27. 56. Joh. 4, 11. — *πῶς οὖν*, Matth. 12, 26. 22, 43. 26, 54. Joh. 6, 42. 9, 19. Rom. 4, 10. 10, 14. — vel interrogationis partibus, ut Matth. 22, 28. Marc. 12, 23. Luc. 20, 33. Rom. 3, 31. 4, 9. 1 Cor. 6, 15. 2 Cor. 11, 15. — *τὸ οὖν* **e.**, interruptam sententiam iterum nectit, Marc. 3, 31. (coll. v. 21.) Matth. 13, 40. (coll.

v. 30.) Luc. 3, 7. (coll. v. 3.) Joh. 6, 24. (coll. v. 22.) 16, 22. (coll. v. 16.) Rom. 11, 1. 11. 1 Cor. 8, 4. 11, 20. (coll. v. 18.) Gal. 3, 5. (coll. v. 2.) — Act. 8, 25. 13, 4. 15, 3. 30. 23, 31. 25, 1. 28, 5. — ex iis quae dicta erant, summam ducit, ut Matth. 1, 17. 7, 24. Joh. 7, 43. Luc. 3, 18. Joh. 20, 30. Marc. 16, 19. — vel ut oratio finiatur, ut Act. 23, 22. — vel ut ea sub uno conspectu ponantur, quae enarrari fusius non possunt, ut Act. 14, 3. 15, 3. 17, 12. 19, 32. — vel transitus caussa, ut argumento summatim comprehenso iam alia annectantur, Act. 1, 6. 8, 4. — vel ut iam ab eo exordiatur, de quo sermonem futurum esse iam aliquo modo significatum erat, Act. 26, 4. 9. 1 Cor. 7, 26. — Consociatur *μὲν οὖν*, idque vel sequente *δέ*, Marc. 16, 19. Act. 1, 6. 8, 4. 25. 9, 31. 11, 19. 13, 4. 15, 3. 30. 17, 12. 19, 32. 23, 18. 31. 28, 5. Hebr. 9, 1. (coll. v. 6.) Act. 11, 19. 20. 1 Cor. 9, 25. Act. 19, 38. (*εἰ μὲν οὖν*.) — vel nulla sequente coniunctione adversativa, Act. 23, 22. 25, 1. 26, 4. 9. 1 Cor. 6, 4. Hebr. 7, 11. (*εἰ μὲν οὖν*) — et in eorum nonnullis *τὸ οὖν* vim exaequat latini: atqui, ut 1 Cor. 6, 4. Luc. 20, 29.

Οὔπω, adv., (ex *οὐ* et partic. enclit. *πώ*) nondum (iungitur cum verbi indicat. particula simpliciter negans, atque ita differt a *μήπω*, q. v.; cf. *οὐ*, *οὐδαμῶς*, *οὐδέ*, *οὐδέποτε*, *οὐδέπω*, *οὐδείς*), **a.**, in negatione: Matth. 24, 6. Marc. 13, 7. Joh. 2, 4. 7, 6. 8. 39. 8, 20. 57. 11, 30. 20, 17. Hebr. 2, 8. 12, 4. 1 Cor. 3, 2. — *οὔπω οὐδείς*, nondum quisquam (cf. *οὐ*, *οὐκέτι*, *οὐδείς*), Act. 8, 16. — **b.**, in interrogat., nondumne? Matth. 15, 17. 16, 9. Marc. 8, 17.

Οὐρά, *ᾶς*, *ἡ*, cauda, Apoc. 12, 4. — pl., 9, 10. 19. (*οἱ ό* Deut. 28, 13. Job. 40, 12. Jes. 19, 15.)

Οὐράνιος, *ιου*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, apud Graecos etiam *οὐράνιος*, *ια*, *ον* (a voc. *οὐρανός*) coelestis, i. e. **a.**, coelum inhabitans (*ὁ πατὴρ ὁ οὐρ.*), Matth. 6, 14. 26. 32. 15, 13. — *στρατιά οὐράνιος*, Luc. 2, 13. — **b.**, de coelo veniens: *ὀπτασία οὐράνιος*, Act. 26, 19. (*οἱ ό* Dan. 4, 23. — Xen. Mem. 1, 1, 11.)

Οὐρανόθεν, adv., (ab *οὐρανός*) coelitus, Act. 14, 17. 26, 13. (Atticos banc syllabam -*θεν* solis nominibus urbium adiungere, numquam vero formas effingere solent, quales sunt *οὐρανόθεν*, *ἀρχῆθεν*, *γῆθεν*, *πυργόθεν*, *ἀγρόθεν*, *βαρβαρόθεν*, *ῥιζόθεν*.)

Οὐρανός, *οῦ*, *ὁ*, (et ad imitationem hebr. שָׁמַיִם, *οὐρανοί*, *ῶν*, *οἱ*) coelum, s. plur., coeli, orum, i. e. **a.**, convexa (expansum) coeli cum omnibus, quae in eo conspiciuntur, coelum opponitur terrae, Hebr. 1, 10. 2 Petr. 3, 5. 10. 12. et ubi utrumque oratio coniugat, tota intelligitur rerum universitas, Matth. 5, 18. (Luc. 16, 17.) 11, 25. (Luc. 10, 21.) 24, 35. (Marc. 13, 31. Luc. 21, 33.) 28, 18. Act. 4, 24. 14, 15. 17, 24. Apoc. 10, 6. 14, 7. 20, 11. (Gen. 1, 1. 14, 19.) — *τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς κ. τὰ ἐπὶ τῆς γῆς*, Col. 1, 16. — Fingebant sibi veteres coelum convexum, cuius orae extremae contiugerent extremos terrae fines. Hinc locutiones: *ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν*, Matth. 24, 31. (Marc. 13, 27. *ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ*.) — *ὑπ' οὐρανόν*, in universa terra, Act. 2, 5. 4, 12. Col. 1, 23. (Job. 28, 24.) — *ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν ἕως τῆς ὑπ' οὐρανόν*, ab una plaga terrae ad alteram, Luc.

17, 24. — terminus summae altitudinis: κολλᾶσθαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, Apoc. 18, 5. — ὑψωθῆναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, metaph. dictum de urbe, quae summum gloriae ac fortunae fastigium assecuta est, Matth. 11, 23. Luc. 10, 15. (cf. Jes. 14, 12—15.) — καινοὶ οὐρανοί, coelum praestantius, ei, quod nunc est, post instaurationem totius rerum universitatis successurum, 2 Petr. 3, 13. Apoc. 21, 1. — οἱ νῦν οὐρανοί, coelum, quod nunc est, et olim igne dissolvetur, 2 Petr. 3, 7. — item ὁ πρῶτος οὐρανός, Apoc. 21, 1. cf. Hebr. 12, 26. — commemorantur coeli plures, Eph. 4, 10. Hebr. 4, 14. 7, 26. — **b.**, speciat. α., coelum aëreum s. coelum, in quo nubes, imbres ventique coguntur (ap. Hebraeos primum coelum appellatum): ὁ οὐρανὸς πυῤῥάζει etc., Matth. 16, 2. 3. (cf. Luc. 12, 54. 55.) — ὑετὸν ἔδωκε, Jac. 5, 18. — πῦρ, φῶς, χάλαζα ἀπό s. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Luc. 9, 54. 17, 24. 29. Act. 9, 3. 22, 6. Apoc. 13, 13. 16, 21. 20, 9. — Huc pertinet etiam Luc. 10, 18. — σημεῖον ἐκ, Matth. 16, 1. (Marc. 8, 11. Luc. 11, 16. intellig. tale, quale exhibuisse dicitur Elias, cf. Luc. 9, 54. portentum) Luc. 21, 11. Act. 2, 19. — ἦχος, φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Matth. 3, 17. (Marc. 1, 10. Luc. 3, 22.) Joh. 6, 31. 2 Petr. 1, 18. Act. 2, 2. 11, 9. — κλείειν τὸν οὐρανόν, pluviam intra coelum cohibere, quo minus in terram decidat, Luc. 4, 25. Apoc. 11, 6. (cf. Deut. 11, 17. 2 Chron. 6, 26. 7, 13. Jes. 24, 21.) — αἱ νεφέλαι τ. οὐρ., Matth. 24, 30. 26, 64. — Marc. 14, 62. τὸ πρόσωπον τ. οὐρ., Matth. 16, 3. (Luc. 12, 56.) — τὰ πετεινὰ τ. οὐρ. (Gen. 1, 26. Ps. 8, 9.), Matth. 6, 26. 8, 20. (Luc. 9, 58.) 13, 32. (Marc. 4, 32. Luc. 13, 19.) Luc. 8, 5. Act. 10, 12. — β., coelum sidereum s. stellatum (τὸ στερέωμα): οἱ ἀστέρες τ. οὐρ., Marc. 13, 25. Hebr. 11, 12. Apoc. 6, 13. 8, 10. 9, 1. 12, 4. (Deut. 1, 10. 10, 22. Jes. 13, 10. 14, 13.) — αἱ δυνάμεις τῶν οὐρ., Matth. 24, 29. et Luc. 21, 26. (Marc. 13, 25. αἱ ἐν τοῖς οὐρ. in hebr. צְבָא הַשָּׁמַיִם, Deut. 17, 3. Jerem. 33, 22. Sophon. 1, 5.) — item ἡ στρατιὰ τ. οὐρ., Act. 7, 42. (ap. Hom. οὐρανὸς ἀστερόεις, Il. 6, 108.) — γ., sphaera coelo sidereo superior, purior, splendidior et beatior, κατ' ἐξοχήν sedes Dei, Christi et angelorum dicta, ὁ τρίτος οὐρ., 2 Cor. 12, 2. — i. q. τὰ ὕψιστα, Luc. 19, 38. — sedes Dei: Matth. 5, 34. 23, 22. Act. 7, 49. (Ps. 10, 4. 113, 24.) — hinc: θεὸς τ. οὐρ., Apoc. 11, 13. 16, 11. (Gen. 24, 3.) — ὁ ἐν τοῖς οὐρ., Matth. 5, 16. 45. 48. 6, 1. 9. 7, 11. 21. 10, 33. 12, 50. 16, 17. 18, 10. 14. 19. 23, 9. Marc. 11, 25. 26. Luc. 11, 13. cf. Rom. 1, 18. Eph. 6, 9. Col. 4, 1. — Ex hoc coelo dimittitur πνεῦμα ἅγ., Matth. 3, 16. 17. Marc. 1, 10. Luc. 3, 22. Joh. 1, 32. Act. 2, 2. 1 Petr. 1, 4. Apoc. 18, 20. — Ex hoc coelo dic. Christus venisse, Joh. 3, 13. 31. 6, 38. 58. — est sedes angelorum: Matth. 24, 36. (Marc. 13, 32.) 22, 30. (Marc. 12, 25.) 18, 10. 28, 2. Luc. 2, 15. 22, 43. Gal. 1, 8. 1 Cor. 8, 5. Eph. 3, 15. Col. 1, 16. 20. Apoc. 10, 1. 12, 7. 8. 18, 1. 19, 14. (Gen. 21, 17. 22, 11.) — ad coelicolas respicitur, Matth. 6, 10. Luc. 11, 2. — hoc coelum est sedes, ad quam Christus post resurrectionem evectus, Marc. 16, 19. Luc. 24, 51. Joh. 3, 13. Act. 1, 10. 11. 2, 34. 3, 21. Rom. 10, 6. 1 Petr. 3, 12. Hebr. 1, 3. (ἐν ὑψηλοῖς) 8, 1. 9, 24. Apoc. 4, 2. — et unde olim rediturus est, 1 Thess. 1, 10. 4, 16. 2 Thess. 1, 7. — 1 Cor. 15, 47. (coll. v. 45. ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ scil. qui ad mortuos vita indissolubili instruendos e coelo

descensurus est.) — hoc ipsum coelum dicuntur apertum nonnulli vidisse, quibus visiones obtigerunt, Matth. 3, 16. (Marc. 1, 10. Luc. 3, 21.) Act. 7, 55. 56. 10, 11. Apoc. 19, 11. — denique ad hoc coelum evehentur post mortem ii homines qui participes futuri sunt regni coelestis, Matth. 5, 12. (Luc. 6, 23.) — θησαυρὸς ἐν οὐρανῷ, Matth. 6, 20. (Luc. 12, 33.) 19, 21. (Marc. 10, 21. Luc. 18, 22.) 2 Cor. 5, 1. Phil. 3, 20. Col. 1, 5. Hebr. 10, 34. 12, 23. 1 Petr. 1, 4. Apoc. 18, 20. — Hinc etiam formula Matthaeo solennis ἡ βασιλεία τῶν οὐρ., Matth. 3, 2. 4, 17. 5, 3. 10. 19. 20. 7, 21. 8, 11. 10, 7. 11, 11. 12. 13, 11. 24. 31. 33. 44. al. v. βασιλεία. — Quae doctrina his l. subest, ea in visionibus Apocalypseos sic imaginibus involuta proponitur, ut Hierosolyma populi Dei metropolis nova de coelo demissum iri beatosque receptura esse dicatur, Apoc. 3, 12. 21, 2. 10. cf. Hebr. 12, 23. — Nomina eorum, quibus sedes inter beatos parata est, iam ante dicuntur scripta esse in coelo, Luc. 10, 20. cf. Hebr. 12, 23. Hinc etiam, quae propter regnum div. in his terris recte decernuntur et bene geruntur, etiam probari dicuntur in coelis, Matth. 18, 18. 16, 19. et Christus, qui a Deo constitutus est eorum, qui regni divini cives futuri sunt, dux et antesignanus, omnem dicitur habere potestatem in coelis atque in terra, Matth. 28, 18. cf. Luc. 10, 22. — **e.**, metonymice: coelicolae, Luc. 15, 7. Apoc. 12, 12. (Ps. 95, 11. Jer. 44, 23. 49, 14.) — sedes Dei nominatur, ut Dei ipsius memoria excitetur, Matth. 21, 25. (Marc. 11, 30. Luc. 20, 4.) — ἁμαρτάνειν εἰς τὸν οὐρ., Luc. 15, 18. 21. Joh. 3, 27. Apoc. 18, 5. (cf. Ex. 20, 22. 2 Macc. 7, 11.) — χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρ., Luc. 15, 7. (quae includere videtur etiam angelos.)

Οὐρβανός, οῦ, ὁ, Urbanus, vir Christianus, Rom. 16, 9.

Οὐρίας, ου, ὁ, (אוּרִיָּה, lux Domini), Urias, maritus Bethsabae, quae Davidi regi peperit Salomonem, Matth. 1, 6.

Οὖς, ὠτός, τό, auris, Luc. 22, 50. 1 Cor. 2, 9. 12, 16. — pl., Matth. 13, 15. (Act. 28, 27.) Marc. 7, 33. Act. 7, 57. (συνέχειν.) — formulae hebr. audire auribus, Matth. 13, 15. 16. Act. 28, 27. 1 Petr. 3, 12. (cf. Jes. 6, 10.) — ἡ γραφὴ ἐπληρώθη ἐν τοῖς ὠσί τινος, Luc. 4, 21. (eo audiente.) cf. 6, 1. — ὁ ἔχων ὦτα, ἀκουέτω, qui intelligendi facultate praeditus est, utatur, Matth. 11, 15. 13, 9. 43. (Marc. 4, 9. 23. Luc. 8, 8.) 14, 35. Marc. 4, 23. 7, 16. 8, 18. Apoc. 2, 7. 11. 17. 29. 3, 6. 13. — ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, Rom. 11, 8. — ἀκούειν εἰς τὸ οὖς, clam, inter privatos parietes, Matth. 10, 27. (Luc. 12, 3. πρὸς τὸ οὖς.) — τιθέναι εἰς τὰ ὦτα, Luc. 9, 44. Act. 11, 22. — γίνεσθαι εἰς τὰ ὦτά τινος, Luc. 1, 44. — εἰςέρχεσθαι, Jac. 5, 4. — οὖς οὐκ ἤκουσε, nulla auris, i. e. nemo audivit, 1 Cor. 2, 9. (ex Jes. 64, 4.) — ἀπερίτμητος τοῖς ὠσί, mente pervicax, auribus obduratus, Act. 7, 51. (v. ἀπερίτμητος.)

Οὐσία, ας, ἡ, (a part. verbi εἰμί ὤν, οὖσα, ὄν) res alicuius, i. e. opes, facultates, peculium, Luc. 15, 12. 13. (Tob. 14, 18. — Xen. Mem. 2, 8. 3. — pl., Jos. Ant. 18, 1, 1. B. J. 4, 4, 3.)

Οὔτε, coniunct., (ex οὐ et partic. enclit. τέ) neque (iungitur cum verbi indicat. atque sic differt a μήτε, q. v.; cf. quae dicta sunt ad οὐ, οὐδαμῶς, οὐδέ, οὐδείς, οὐδέποτε, οὐδέπω, οὐκέτι. Sed differt quoque ab οὐδέ, quod v.) **a.**, semel dict., nec, Luc. 20, 36. (οὔτε γάρ, i. q. nam accedit, quod non

possint cett.) Joh. 4, 11. (sens.: tu non solum ipse haurire ore non potes, sed nec haustrum habes) 1 Cor. 3, 2. (*οὔτε νῦν*, i. e. et nunc porro non potestis.) v. in primis 3 Joh. v. 10. — nec, i. e. ne insuper quidem, Marc. 5, 3. (i. e. non solum vi retineri non potuit, sed ne *insuper* quidem adhibitis vinculis.) Luc. 12, 26. (Sens.: si ergo non solum alia, sed *insuper* ne levissima quidem potestis.) Apoc. 5, 4. (Sens.: deploravi, quod ne ad hoc quidem quisquam idoneus haberetur, ut librum videret.) Apoc. 20, 4. — *οὐκ* — *οὔτε*, nicht — noch, Joh. 1, 25. Gal. 1, 12. (*οὐδὲ* — *παρέλαβον οὔτε ἐδιδάχθην* [h. l. *οὔτε*, quia haec simul sunt simulque tolluntur].) 1 Thess. 2, 3. — **b.**, bis et saepius dict.: neque — neque, Matth. 6, 20. 22, 30. (Marc. 12, 25. Luc. 20, 35.) Luc. 14, 35. Joh. 4, 21. 5, 37. 8, 19. 9, 3. Act. 15, 10. 19, 37. 24, 12. 25, 8. 28, 21. Rom. 8, 38. 39. 1 Cor. 3, 7. 6, 9. 11, 11. Gal. 5, 6. 6, 15. 1 Thess. 2, 6. Apoc. 3, 15. 16. 9, 20. — *οὔτε* — *οὔτε οὐκ*, Apoc. 21, 4.

Οὗτος, αὕτη, τοῦτο, pronom. demonstrat., hic, haec, hoc. Dicitur **α.**, absol. α., masc. et fem. **א.**, *δεικτικῶς*, hic, quem adstantem videtis, Matth. 3, 17. 17, 5. (Marc. 9, 7. Luc. 9, 35.) 2 Petr. 1, 17. Matth. 27, 54. 13, 54. 21, 11. 16. Marc. 14, 69. (Luc. 22, 59.) Luc. 2, 34. 22, 4. 23, 2. Joh. 1, 15. 30. 7, 26. 9, 8. 9. 18, 21. 30. 21, 21. Act. 2, 15. 4, 10. 9, 21. — hic, i. e. is, quem loquentem audimus, agentem videmus, Matth. 8, 27. (Marc. 4, 41. Luc. 8, 25.) 9, 8. (Marc. 2, 7. Luc. 5, 21.) 12, 23. 24. 13, 54. 55. (Marc. 6, 23.) 27, 47. Luc. 7, 39. Joh. 6, 42. 52. 7, 15. 9, 19. Act. 9, 21. — distinguuntur *οὗτος* et *ἐκεῖνος*, Luc. 18, 14. — *οὗτοι πάντες*, Act. 1, 14. — *σὺν πᾶσι τούτοις*, Luc. 24, 21. — **ב.**, refertur ad subiectum in sermone proxime praecedens: is, quem modo nominavi, Matth. 13, 19. Luc. 1, 32. 16, 1, Joh. 1, 2. 42. 3, 2. 6, 71. 12, 21. 21, 21. Act. 21, 24. (coll. v. 23.) 7, 19. 13, 4. 2 Tim. 3, 6. 8. — hic, quem dixi et nullus alius, Act. 4, 11. 9, 20. Matth. 3, 3. 1 Joh. 5, 6. Joh. 9, 9. — et hic quidem (der gerade, ebne), Luc. 19, 2. Act. 8, 26. Gal. 4, 24. 2 Tim. 3, 5. 2 Petr. 1, 17. — (*καὶ*) *οὗτος*, hic, quem dixi, pariter atque alii, Hebr. 8, 3. Luc. 20, 30. — *καὶ τοῦτον*, et hunc quidem, 1 Cor. 2, 2. — Femininum maxime spectat ad nomen feminini generis iam commemoratum, v. c. Luc. 2, 37. 38. 7, 44. 45. 46. 7, 12. 22, 4. cf. Joh. 8, 4. — **ג.**, refertur ad descriptionem participii ope vel relativo *ὅς*, *ὅστις* factam, eamque aut sequentem, ut Marc. 4, 16. 18. — Marc. 4, 20. (*οὗτοι, οἵτινες*) Luc. 8, 15. 21. 9, 9. Joh. 1, 15. 7, 49. 11, 37. 1 Petr. 5, 12. — aut praecedentem. Nunc enim praecedit participium, Matth. 10, 22. 24, 13. 26, 23. Marc. 12, 40. Luc. 9, 48. Joh. 6, 46. 7, 18. 15, 5. Act. 17, 6. Rom. 7, 10. Gal. 3, 7. Jac. 1, 25. 2 Joh. v. 9. — (Nonnunquam *τὸ οὗτος*, quamquam ad id, quod praecedit, refertur, generi numeroque nominis sequentis accommodatur, ut Matth. 13, 38. 2 Joh. v. 7. Cuius rei alia exempla v. sub *ὅς, ἥ, ὅ*.) — Nunc praecedit relat. *ὅς*, Matth. 5, 19. Marc. 3, 35. Luc. 9, 24. 26. Joh. 1, 33. 3, 26. 5, 38. Rom. 8, 30. Hebr. 13, 11. 2 Petr. 2, 19. — *ὅστις*, Matth. 18, 4. — *ὅσοι, οὗτοι*, Rom. 8, 14. — Nunc praecedit *εἴ τις*, 1 Cor. 3, 17. 8, 3. Jac. 1, 23. 3, 2. — 1 Petr. 2, 20. — *τῷ οὗτος* adiungitur *αὐτός*, ipse hic (dieser selbst), pl., Act. 24, 20. — **β.**, neutr. *τοῦτο* respicit ad antecedentia, Luc. 5, 6. Joh. 6, 61. Act. 19, 17. — *τοῦτο εἰπών*, Luc. 24, 40. Joh. 4, 18. 8, 6. 12, 33. 18, 22. 38. Rom. 14, 13. al. —

διὰ τοῦτο, Matth. 12, 31. Joh. 9, 23. — εἰς τοῦτο, Marc. 1, 38. Luc. 4, 43. — τούτου χάριν, Eph. 3, 4. — pl. ταῦτα, Joh. 7, 4. (si haec tanta, tam admiranda praestas.) — ref. ad argumentum sermonis praegressi, Luc. 24, 26. 8, 8. 11, 27. Joh. 5, 34. 15, 11. 21, 24. al. — καθὼς — ταῦτα, Joh. 8, 28. — praemonstrat sequentia: τοῦτο — τό, Rom. 14, 13. 1 Cor. 2, 1. — τοῦτο λέγω, 1 Cor. 1, 12. 15, 50. Gal. 3, 17. cf. Rom. 6, 6. 2 Tim. 3, 1. 2 Petr. 1, 20. al. — ἐν τούτῳ, ὅτι, Joh. 4, 37. 9, 30. 1 Joh. 2, 3. 5. 3, 16. 19. 24. 4, 2. 9. 10. 17. 5, 2. — εἰς τοῦτο, ἵνα, Rom. 14, 9. 1 Petr. 3, 9. 4, 6. 1 Joh. 3, 8. 2 Cor. 13, 10. 1 Tim. 1, 16. Philem. v. 15. Joh. 1, 31. — τοῦτο ante ὅτι, Act. 24, 14. Nonnunquam relativum alii constructioni involutum est, ut 2 Petr. 2, 20. (εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα — τούτοις δὲ πάλιν etc. pro: εἰ ἃ ἀπέφυγον μιάσματα, τούτοις.) — adiungitur: αὐτό, τοῦτο αὐτό, 2 Cor. 2, 3. (gerade diess.) — αὐτὸ τοῦτο, Eph. 6, 18. Gal. 2, 10. 2 Cor. 7, 11. Phil. 1, 6. Eph. 6, 22. Col. 4, 8. Rom. 9, 17. 2 Petr. 1, 5. — καὶ τοῦτο, et id quidem, Rom. 13, 11. 1 Cor. 6, 6. Eph. 2, 8. — καὶ ταῦτα, et quidem, Hebr. 11, 12. (Xen. Mem. 2, 3, 1. Cyr. 6, 1, 10.) 1 Cor. 6, 8. — καὶ ταύτην καὶ ταῦτα, et hanc et haec, 1 Cor. 6, 13. — neutr. pro masc. (contemtim dictum): καὶ ταῦτά τινες ἦτε, 1 Cor. 6, 11. (Thuc. 6, 77.) — τοῦτο μὲν — τοῦτο δέ, partim — partim, Hebr. 10, 33. — τοῦτο ἐστί et τοῦτ' ἔστι, v. εἰμί. — Denique: ἐκ τούτου, ex illo tempore, Joh. 6, 66. 19, 12. (sed 1 Joh. 4, 6. inde, ex hoc.) — ἐν τούτῳ, interim, interea, 2 Cor. 5, 2. Act. 24, 16. — ἐπὶ τούτῳ (ἦλθον), dum hoc adhuc agebatur, Joh. 4, 27. — μετὰ τοῦτο et μετὰ ταῦτα, v. μετά. — κατὰ ταῦτα, Luc. 6, 23. 26. — Ante relat. ὅς, ἥ, ὅ demonstrativum οὗτος saepissime aut omittitur, ut Luc. 6, 34. (pro τούτοις, παρ' ὧν) 17, 10. 6, 46. (cf. Col. 2, 1.) — aut attractione abripitur, v. c. οὐδὲν ὧν, i. e. οὐδὲν τούτων, ἅ, Luc. 9, 36. 1, 4. Act. 21, 19. 24. 22, 15. (pro τούτων, ἅ) 26, 16. 22. Rom. 14, 22. 15, 18. 1 Cor. 7, 39. 2 Cor. 12, 17. al. v. supr. ὅς, ἥ, ὅ. — Relativum ὅ cum integra sententia ante demonstr. τοῦτο: Rom. 7, 16. (si id, *quod volo*, i. e. id, quo mea ipsius voluntas inclinat, facio) 1 Cor. 7, 24. Gal. 2, 18, Philem. v. 18. al. — τοῦτο post protasin per τὸ· εἰ factam, 1 Petr. 2, 20.

b., Coniunctum cum nominibus α., instar adiectivi, οὗτος ὁ, Matth. 12, 32. 10, 5. 16, 18. 17, 21. (Marc. 9, 29.) 20, 12. 21. 26, 29. 39. (aliter Marc. 14, 30.) Luc. 7, 44. 10, 36. 14, 29. 15, 24. (cf. v. 30.) 17, 34. 22, 37. Joh. 4, 15. 20. 6, 51. 60. 7, 36. 46. 8, 4. 20. 9, 16. 10, 6. 11, 47. 12, 5. 13, 34. 14, 30. (not. 12, 18. 20.) Act. 1, 11. 1 Cor. 15, 23. — ὁ — οὗτος, Matth. 3, 9. (Luc. 3, 8.) 4, 3. (Luc. 4, 3.) 5, 19. 7, 24. 26. 28. 9, 26. 10, 23. 42. 11, 16. (Luc. 7, 31.) 12, 42. (Luc. 11, 31.) 13, 15. 54. 15, 15. 17, 20. 18, 4. 6. 10. 14. 34. 21, 21. 22, 20. (Marc. 12, 16.) 24, 34. (Marc. 13, 30. Luc. 21, 32.) 25, 45. 26, 31. (Marc. 14, 27.) v. 39. (Marc. 14, 36. Luc. 22, 42.) 28, 15. Marc. 14, 38. 15, 39. Luc. 23, 47. Joh. 4, 13. 21. 7, 49. 9, 24. 11, 9. 18, 29. 21, 23. 1 Joh. 4, 21. Act. 6, 13. 19, 26. 7, 40. — οὗτος per apposit., Act. 6, 14. — adiunct. nomini aliud adiectivum secum habenti, Luc. 21, 3. 24, 21. — πάντες οἱ — οὗτοι, Luc. 2, 29. 51. — β., ita, ut descriptioni inserviat, ℵ., praepositum nomini, quod vel articulo destitutum, Luc. 1, 36. 2 Petr. 3, 1. (aliter Luc. 7, 12. 2 Cor. 10, 6.) — vel eo instructum est,

Luc. 2, 12. 24, 44. (οὗτοι, scil. εἰσὶν οἱ λόγοι) Joh. 1, 19. 3, 14. 6, 29. 39. 50. 8, 58. 15, 12. 17, 3. Rom. 11, 27. 1 Cor. 9, 3. Gal. 4, 24. (aliter 10, 1.) Matth. 7, 12. (οὗτός ἐστι, huc redit etc.) 1 Joh. 2, 25. 3, 11. 5, 3. 14. — ב., nomini postpositum, vel articulum habenti, Act. 8, 32. 1 Cor. 9, 3. 2 Cor. 1, 12. — vel articuli experti, Marc. 16, 17. Jac. 1, 27. — γ., ita, ut nomen verbis praecedentibus commemoratum respiciat, Matth. 21, 42. (Marc. 12, 11. v. θαυμαστός) Marc. 12, 44. Luc. 13, 14. Joh. 5, 3. 15, 13. 1 Tim. 6, 8. 1 Joh. 5, 20.

Οὕτω et (in editionibus ante vocalem) οὕτως ita, hoc modo, adeo; — **a.**, ita, adeo, adiunctum adiectivis, Marc. 4, 40. 7, 18. Hebr. 12, 21. Apoc. 16, 18. — adverbiis, Gal. 1, 6. (οὕτω ταχέως.) — **b.**, respondet in comparatione adverbiis relativis: καθάπερ — οὕτως, Rom. 12, 4. 5. 1 Cor. 12, 12. 2 Cor. 8, 11. Hebr. 5, 4. 5. — καθὼς — οὕτως, Joh. 3, 14. 12, 50. 14, 31. 15, 4. Rom. 5, 12. 15. 2 Cor. 1, 5. 10, 7. Eph. 5, 28. (coll. v. 25. 1 Thess. 2, 4. Hebr. 5, 3. 1 Joh. 2, 6. Luc. 11, 30. 17, 26. — omissum οὕτως, 2 Cor. 9, 3. — οὕτω καθώς, Luc. 24, 24. Rom. 11, 26. Phil. 3, 17. — ὡς, οὕτω, Act. 8, 32. 23, 11. Rom. 5, 15. 18. 1 Cor. 3, 15. 4, 1. 7, 17. 2 Cor. 7, 14. 9, 5. 11, 3. Eph. 5, 33. 1 Thess. 2, 8. 5, 2. Jac. 2, 12. al. — οὕτως, ὡς, Marc. 4, 26. Joh. 7, 46. — ὥσπερ — οὕτω, Matth. 12, 40. 13, 40. 24, 27. 37. Luc. 17, 24. Joh. 5, 21. 26. Rom. 5, 12. al. — 1 Cor. 11, 12. 15, 22. 16, 1. 2 Cor. 1, 7. Gal. 4, 29. Eph. 5, 24. — καθ' ὅσον, οὕτως, Hebr. 9, 28. (coll. v. 27.) — ὃν τρόπον, οὕτ., Act. 1, 11. 27, 25. 2 Tim. 3, 8. — ἃ προκατήγγειλε, οὕτω ἐπλήρωσε, Act. 3, 18. — κατὰ — οὕτω, Act. 24, 14. — **c.**, cum verbis coniunctum vel α., notat intentionem actionis, verbo significatae, Matth. 6, 30. (tam belle, Luc. 12, 28.) 9, 33. (Marc. 2, 12.) Luc. 10, 21. Joh. 3, 16. 1 Cor. 8, 12. 1 Joh. 4, 11. — vel β., respicit ad ea, quae in proxime antecedentibus dicta sunt. — hac, i. e. simili ratione, Matth. 5, 12. 16. 17. 12, 45. 17, 12. 18, 14. al. Marc. 13, 29. Luc. 14, 33. 15, 7. 17, 10. Joh. 3, 8. Rom. 1, 15. 6, 11. 1 Cor. 2, 11. 9, 14. 14, 9. 12. Gal. 4, 3. 1 Thess. 4, 14. Jac. 1, 11. 2, 17. 3, 5. 12. — οὐχ οὕτως (לֹא כֵן, Ps. 1, 4.) Matth. 20, 26. (Marc. 10, 43.) Luc. 12, 21. 22, 26. 1 Cor. 14, 21. — hac ratione Matth. 9, 33. (Marc. 2, 12.) 11, 26. (Luc. 10, 21.) 19, 8. 26, 54. Marc. 2, 7. 14, 59. 15, 39. Luc. 1, 25. 9, 15. 24, 46. Act. 12, 8. 15. 22, 24. al. — καὶ οὕτως, atque ita, Joh. 8, 59. Act. 7, 8. 17, 33. 28, 14. 1 Cor. 14, 25. Gal. 6, 2. 1 Thess. 4, 17. — ita ut nunc est, hoc in statu, Matth. 3, 15. (οὕτως, i. e. quemadmodum ego veni baptismum suscepturus) Act. 7, 8. Rom. 9, 20. Phil. 4, 1. Hebr. 6, 9. Apoc. 3, 16. 1 Cor. 7, 26. 40. — οὕτως annexum participio: Joh. 4, 6. (ita ut erat κεκοπιακώς) Act. 20, 11. 27, 17. Hebr. 6, 15. — **d.**, praemittitur verbis, quibus accuratius definitur, v. c. οὕτως, ἵνα, 1 Cor. 9, 24. — ὥστε, Joh. 3, 16. Act. 14, 1. (Xen. Anab. 7, 4, 3. Herodot. 7, 174.) — sequitur inf., 1 Petr. 2, 15. — praeparat sequentia, Matth. 1, 18. — οὕτως γέγραπται, Matth. 2, 5. 6, 9. Joh. 21, 1. Act. 7, 6. 13, 47. Rom. 10, 6. 1 Cor. 15, 45. Hebr. 4, 4. Apoc. 9, 17. 18, 21. — ὅτι recitat., Luc. 19, 31. Act. 7, 6. 13, 34. — **e.**, οὕτως in interrogationibus: siccine? α., c. adiect., adeone? Marc. 7, 18. — β., cum verbo: siccine? Joh. 18, 22. (οὕτω ἀποκρίνῃ, i. e. tam immodeste) 1 Cor. 6, 5. Gal. 3, 3.

Οὐχ, v. οὐ.

Οὐχί, non, i. q. *οὐ*, sed fortius negans; **a.**, in enuntiationibus simpliciter negantibus: minime, Joh. 13, 10. 11. 14, 22. 1 Cor. 5, 2. 6, 1. — seq. *ἀλλά*, 1 Cor. 10, 29. 2 Cor. 10, 13. — in verbis, quibus alicui contradicitur, Luc. 1, 60. 12, 51. 13, 3. 5. 16, 30. Rom. 3, 27. (*οἱ ὁ* Gen. 18, 15.) — Xen. Cyr. 1, 3, 4. — **b.**, in interrogat.: nonne? (id quaerit, quod sic esse nemo negat) Matth. 5, 46. 47. (Luc. 6, 32 et 33. — *καὶ γάρ.*) 10, 29. (Luc. 12, 6.) 13, 27. 55. 20, 13. Luc. 6, 39. 17, 17. 24, 26. Joh. 7, 42. 11, 9. Rom. 2, 26. (Xen. Cyr. 8, 3, 46. — *οἱ ὁ* Gen. 40, 8. Jud. 4, 6.)

Ὀφειλέτης, ου, ὁ, (a v. *ὀφείλω* perf. p.) debitor, qui debet alicui; i. q. *χρεώστης*; c. gen. rei, Matth. 18, 24. — *ὀφειλέτης εἰμί*, seq. inf. i. q. *ὀφείλω*, teneor, Gal. 5, 3. — Metaph. **a.**, *ὀφειλ. εἰμί τινος*, habeo, quod gratias alicui referam, Rom. 15, 27. — *τινί* (dat. commodi), teneor officia praestare alicui, Rom. 1, 14. 8, 12. (additur h. l. epexegesis.) — **b.**, is, qui alicui iniuriam fecit, nondum satisfecit, Matth. 6, 12. Hinc et *ὀφείλεται* dicuntur (*τοῦ θεοῦ*), qui in Deum deliquerunt, ut Deus ab ipsis vindictam sumere possit, poenae obligatis, Luc. 13, 4. — illustratur hic loquendi usus parabola, Matth. 18, 23—35. v. *ὀφείλημα*. Cf. formulam: *ἀφιέναι τὰς ἁμαρτίας*.

Ὀφειλή, ῆς, ἡ, (a v. *ὀφείλω*) debitum, i. e. aes alienum, Matth. 18, 32. — metaph., debitum, i. e. officium, pl., Rom. 13, 7. (*ἀποδιδόναι τινί*) 1 Cor. 7, 3.

Ὀφείλημα, τος, τό, (a v. *ὀφείλω*, perf. p. Phryn.: *ὄφλημα καὶ ὀφείλημα διαφέρει· ὄφλημα γὰρ τὸ ἐκ καταδίκης λέγεται, ὀφείλημα δέ, ὅ ἐδανείσατό τις.* Idem Pollux et Thomas) debitum, i. e. **a.**, id, quod reddendum s. solvendum est (die Schuld, Deut. 24, 10. 1 Macc. 15, 8.). — *κατ' ὀφείλημα*, ex debito, Rom. 4, 4. — **b.**, metaph., delictum, peccatum (quo culpa contrahitur, et pro quo satisfaciendum est), pl., Matth. 6, 12. (Luc. 11, 4. text. rec. *τὰς ἁμαρτίας*, codd. *τὰ ὀφειλήματα.*) — De hoc loquendi usu, quem haud scio an recte dicunt chaldaismum esse, v. supr. sub *ὀφειλέτης*. Cf. hebr. חוֹב, Gen. 9, 5. 42, 22. Ps. 10, 4.

Ὀφείλω, f. *ήσω*, **a.**, debeo; (pecuniam) obaeratus sum; — *τινί τι*, Matth. 18, 28. Luc. 16, 5. Rom. 13, 8. (nihil habetote, quod alteri de iure reddendum sit praeter etc.) — et absque dat., Matth. 18, 28. Luc. 7, 41. 16, 7. Philem. v. 18. — *τὸ ὀφειλόμενον*, quod deberet, Matth. 18, 30. — metaph., *α.*, absol., debeo, debitum suscepi, — reddere teneor, obstrictus sum, Matth. 23, 16. 18. — *β.*, seq. inf., debeo, teneor; de necessitate, quam lex, munus, tempus, ratio imponunt, Luc. 17, 10. Joh. 13, 14. 19, 7. (*ὀφείλει ἀποθανεῖν*, reus est mortis) Act. 17, 29. Rom. 15, 1. 27. 1 Cor. 5, 10. 9, 10. 11, 10. 2 Cor. 12, 14. Eph. 5, 28. 2 Thess. 1, 3. 2, 13. 1 Joh. 2, 6. 3, 16. 4, 11. 3 Joh. v. 8. Hebr. 5, 12. — inf. pass. *συνίστασθαι*, debeo commendari, i. e. ego postulare possum, ut commender, 2 Cor. 12, 11. — *ὀφείλει γίνεσθαι*, 1 Cor. 7, 36. 11, 7. Hebr. 2, 17. 5, 3. — *γ.*, *ὀφείλειν τινί*, propter illatam alicui iniuriam eius venia indigere, Luc. 11, 4. (v. supr. *ὀφειλέτης* et *ὀφειλή*.)

Ὄφελον (forma aor. 2. verbi *ὀφείλω* serioribus scriptoribus sollennis pro *ὤφελον*), interiectionis vices obit, vertendum: utinam. Constructum

reperitur cum optat., Apoc. 3, 15. — cum aor., 1 Cor. 4, 8. 2 Cor. 11, 1. — cum fut., Gal. 5, 12. — οἱ ὁ Num. 14, 2. 20, 3. 2 Reg. 5, 3. Ps. 118, 5.

Ὄφελος, εος (ους), τό, (a v. ὀφείλω, q. v.) utilitas, emolumentum, 1 Cor. 15, 32. (τί μοι τὸ ὄφελος; i. q. τίς μοι ἡ ὠφέλεια;) — τί τὸ ὄφελος; Jac. 2, 14. 16. (Xen. Mem. 1, 4, 5. 3, 1, 9.)

Ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, (ab ὀφθαλμόδουλος ex ὀφθαλμός et δοῦλος) obsequium ad oculos s. Domino praesente praestitum, Eph. 6, 6. Col. 3, 22.

Ὀφθαλμός, οῦ, ὁ, (ex ὄπτομαι et ἄλμη) oculus, Matth. 5, 29. 38. 7, 3. 5. 9, 29. 20, 34. 26, 43. Joh. 9, 6. 1 Cor. 12, 16. Apoc. 7, 17. 21, 4. — καμμύειν τ. ὀφθαλμούς, Matth. 13, 15. Act. 28, 27. — ὀφθαλμὸς ἁπλοῦς, oculus simplex, non distortus, integer, (opp. πονηρός, aeger) Matth. 6, 22. Luc. 11, 34. — ῥιπὴ ὀφθαλμοῦ, 1 Cor. 15, 52. — ἐξορύσσειν τοὺς ὀφθαλμούς, Gal. 4, 15. — ἐξελεῖν τὸν ὀφθαλμόν, in oratione gnomica, Matth. 5, 29. 18, 9. (Marc. 9, 47.) — προγράφειν τινὰ κατ' ὀφθαλμοὺς τινος, ita depingere aliquem, ut quasi oculis cernatur, Gal. 3, 1. (Jerem. 9, 1.) al. — formulae ex simplicitate hebr.: οἱ ὀφθαλμοί μου εἶδον, Luc. 2, 30. cf. 4, 20. 1 Cor. 2, 9. Matth. 13, 16. Marc. 8, 18. Luc. 10, 23. Apoc. 1, 7. — ἰδεῖν τοῖς ὀφθ., Matth. 13, 15. Joh. 12, 40. Act. 28, 27. — οἱ ὀφθαλμοί τινος ἐπί τινα (in aliquem directi), 1 Petr. 3, 12. — ἀνοίγειν τινὶ τοὺς ὀφθ., visum alicui restituere, Matth. 9, 30. 20, 33. Luc. 24, 31. Joh. 9, 10. 15. 11, 37. Act. 9, 8. — trop., ad cognitionem aliquem perducere, Act. 26, 18. (oppon. πεφωτισμένοι ὀφθ., Eph. 1, 18.) — κρατεῖν τοὺς ὀφθ. τοῦ μή etc., Luc. 24, 16. — διδόναι τινὶ ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, facere, ut aliquis tardus sit ad intelligendum, ut mente non intelligat, Rom. 11, 8. — τυφλοῦν τοὺς ὀφθ. τινος, Joh. 12, 40. (Jes. 6, 9. 10.) — pass., Rom. 11, 10. 1 Joh. 2, 11. — πεφωτισμένοι ὀφθαλμοὶ τῆς διανοίας, Eph. 1, 18. — ἐπαίρειν τοὺς ὀφθ., Matth. 17, 8. Luc. 6, 20. 16, 23. 18, 13. Joh. 4, 35. 6, 5. 17, 1. — θαυμαστὸν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τινος, Matth. 21, 42. Marc. 12, 11. (Ps. 117, 23.) — κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τινος, Luc. 19, 42. — ἐστί τι ἀπέναντι τῶν ὀφθ. τινος, Rom. 3, 18. — εἶναι γυμνὸν τοῖς ὀφθ. τινος, Hebr. 4, 13. — ὑπολαμβάνειν τινὰ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμ. τινος, Act. 1, 9. — ὁ ὀφθαλμός τινος πονηρός, i. e. invidiosus est, Matth. 20, 15. — ὀφθ. πονηρός, invidia, Marc. 7, 22. (cf. Prov. 23, 6. 28, 22. רַע עַיִן cf. Sirac. 14, 10.) — ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθ., 1 Joh. 2, 16. — ὀφθαλμοὶ μεστοὶ μοιχαλίδος, 2 Petr. 2, 14. — ὁ ὀφθ. σκανδαλίζει, Matth. 5, 29. 18, 9. Marc. 9, 47.

Ὄφις, εως, ὁ, serpens, Matth. 7, 10. Luc. 11, 11. Joh. 3, 14. (Num. 21, 8. 9.) — pl., Marc. 16, 18. Luc. 10, 19. 1 Cor. 10, 9. Apoc. 9, 19. — serpens veteribus erat imago calliditatis, hinc Matth. 10, 16. — doli, Matth. 23, 33. 2 Cor. 11, 3. (coll. Gen. 3, 1.) — qui Evam narratur decepisse serpens, sub eo latuisse diabolum docetur Sap. 2, 23. 24. (cf. Sohar fol. 27. col. 105. „Sammael fuit, qui sub specie serpentis apparuit, et imago illa serpentis fuit Satan.") Hinc Apoc. 12, 9. (ὁ δράκων, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος) v. 16. 17. 20, 2. (οἱ ὁ Exod. 4, 3. Num. 21, 8. — Jes. 14, 29. — Job. 20, 16.)

Ὀφρύς, ύος, ἡ, supercilium (Xen. Mem. 1, 4, 6.); metaph., id, quod prominet: ἡ — τοῦ ὄρους, praecipitium (supercilium arduum montis, Liv. 27, 20.), Luc. 4, 29. (Hom. Il. 20, 151. Strab. 5, 3. 7.)

Ὀχλέω (ῶ), f. ήσω, (ab ὄχλος) turbo, tumultuor, pass., vexor (a geniis malis), Luc. 6, 18. Act. 5, 16. (Tob. 6, 8. cf. 1 Sam. 19, 14. — Herodian. 6, 3, 11.)

Ὀχλοποιέω (ῶ), f. ήσω, (ex ὄχλος et ποιέω) turbam colligo (populum congrego), Act. 17, 5.

Ὄχλος, ου, ὁ et pl. οἱ ὄχλοι, **a.**, turba (multitudo hominum temere collata, Volkshaufe), Matth. 9, 23. 25. al. Marc. 2, 4. 3, 9. 20. 32. al. Luc. 5, 1. 19. 7, 9. Joh. 5, 13. 6, 22. 24. 7, 20. al. scil. est ὁ ὄχλος multitudo hominum, quae aliquo confluxit, Matth. 27, 15. (Marc. 12, 12.) Marc. 12, 41. Joh. 7, 32. 49. Act. 17, 8. — τὶς ἐκ τοῦ ὄχλου, Luc. 11, 27. 12, 13. Joh. 7, 31. 40. — seu ἀπὸ τοῦ ὄχλου, Luc. 9, 38. 19, 39. — ἀπὸ (propter) τ. ὄχλου, Luc. 19, 3. — ἡ βία τοῦ ὄχλου, Act. 21, 35. — πολὺς ὄχλος, Matth. 14, 14. 20, 29. 26, 47. Marc. 5, 21. 24. 6, 34. 9, 14. 12, 37. Luc. 7, 11. 8, 4. 9, 37. Joh. 6, 2. 5. 12, 12. Apoc. 19, 1. 6. — πάμπολυς, Marc. 8, 1. — ἱκανός, Marc. 10, 46. Luc. 7, 12. Act. 11, 24. 26. 19, 26. — ὁ πλεῖστος ὄχλος, Matth. 21, 8. — πᾶς ὁ ὄχλος, Matth. 13, 2. Marc. 2, 13. 4, 1. 7, 14. 9, 15. 11, 18. Luc. 13, 17. Act. 21, 27. — ὄχλος τοσοῦτος, Matth. 15, 33. — αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, Luc. 12, 1. — plur. οἱ ὄχλοι, Matth. 5, 1. 7, 28. 9, 8. 33. 36. 11, 7. al. Luc. 3, 7. 10. 4, 42. 5, 3. 8, 42. 45. al. Joh. 7, 12. Act. 8, 6. 13, 45. 14, 11. 13. 18. 19. 17, 14. apud Marcum semel, 10, 1. (codd. ponunt singularem.) — ὄχλοι πολλοί, Matth. 4, 25. 8, 1. 12, 15. 13, 2. 14, 15. 15, 30. 19, 2. Luc. 5, 15. 14, 25. — πάντες οἱ ὄχλοι, Matth. 12, 23. — ita quoque Matth. 27, 15. — **b.**, multitudo, seq. gen. classis, ut τελωνῶν, Luc. 5, 29. — μαθητῶν, 6, 17. — ὀνομάτων, Act. 1, 15. — τῶν ἱερέων, 6, 7. — ὄχλος πολὺς ἐκ —, Joh. 12, 9. — Semper tamen dic. de multitudine confusa atque mixta, ut ap. Lat. turba, v. c. turba mulierum, Liv. 2, 40. v. πλῆθος. Quare Apoc. 17, 15. qui aquarum imagine repraesentantur ὄχλοι et λαοί, videntur ita distingui, ut hi sint agmina ordine dispositorum, illi vero sine ordine congregatorum hominum. — **c.**, tumultus (nos: Lärm, Aufstand), Act. 24, 18. Luc. 22, 6. (ἄτερ ὄχλου.) i. q. ταραχή.

Ὀχύρωμα, τος, τό, (a v. ὀχυρόω, firmo, munio; cf. ὕψωμα) munimentum, propugnaculum, arx (οἱ ὁ Jos. 19, 29. Ps. 88, 41. Thren. 2, 2. — Hesych.: ὀχύρωμα· τεῖχος ἀσφαλές, ὀχυρόν, κάστρον, φρούριον), pl. καθαίρεσις ὀχυρωμάτων, destructio argumentorum, quae doctoribus religionis Christianae ab adversariis opponuntur, 2 Cor. 10, 4. (καθαίρεσις, cf. Prov. 21, 22. καθεῖλε τὰ ὀχυρώματα.)

Ὀψάριον, ίου, τό, (deminut. ab ὄψον, obsonium, i. e. cibus, qui praeter panem sumitur, ergo speciat.) piscis (cf. τοὺς ὁ, Num. 11, 22.), Joh. 6, 9. 11. 21, 9. 10. 13.

Ὀψέ, adv., (contr. ex ὄπισθε, pone, ab ὄπις, unde et κατ' ὄπιν, ὀπίσω, q. v. supr.) oppon. πρωΐ, ergo: sero; **a.**, κατ' ἐξοχήν, sero die (scil. τῆς ἡμέρας), i. e. vesperi, Marc. 11, 19. 13, 35. (ubi quatuor enumerantur partes, in quas Judaei noctem dividere solebant, cf. Jes. 5, 11. Gen. 24, 11. Exod. 30, 8.) — **b.**, c. gen., ὀψὲ σαββάτων, sabbato peracto, post sabbatum, Matth. 28, 1. (coll. Marc. 16, 1.)

Ὄψιμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ab ὀψέ; cf. πρώϊμος s. πρῶμος) serotinus; — ὑετός, pluvia serotina s. verna (quae mense Nisan, i. e. nostro Martio et Aprili ante messem decidit, οἱ ὁ Deut. 11, 14. Jerem. 5, 24. Hos. 6, 3.), Jac. 5, 7. (Diod. Sic. 7, 10.)

Ὄψιος, ία, ιον, (ab ὀψέ; cf. πρώϊος, v. supr. ὄρθριος) serotinus; adi., ἡ ὥρα, Marc. 11, 11. (Xen. Anab. 6, 3, 31. Thuc. 8, 26.) — subst. ἡ ὀψία (scil. ὥρα), vespera (tempus pomeridianum ab hora nona usque ad duodecimam, i. e. ab hora nostra pomeridiana tertia usque ad sextam), Matth. 8, 16. (Marc. 1, 32.) 14, 15. (cf. Luc. 9, 12.) 27, 57. Marc. 4, 35. — tempus ab hora nostra pomeridiana sexta usque ad noctis principium) Matth. 14, 23. 16, 2. 20, 8. 26, 20. Marc. 6, 47. 14, 17. — 1, 32. 15, 42. Joh. 6, 16. 20, 19. (Not.: hinc בֵּין עַרְבַּיִם, inter duas vesperas, Ex. 12, 6. 16, 12.)

Ὄψις, εως, ἡ, (a v. ὄπτω) **a.**, visus, Polyb. 3, 99, 7. — oculus, Aelian. V. H. 6, 12. — visio, Jos. de B. J. 15, 11. — **b.**, facies, vultus, os, Joh. 11, 44. Apoc. 1, 16. — **c.**, externa species; — κρίνειν κατ' ὄψιν, Joh. 7, 24.

Ὀψώνιον, ίου, τό, (ex ὄψον, edulium, quod pani additur, Xen. Oecon. 5, 3. et ὠνέομαι, emo) **a.**, obsonium, i. e. quicquid emitur, ut cum pane comedatur, v. c. pisces, carnes, v. supr. ὀψάριον. — Quum obsonia, i. e. frumentum, carnes, fructus, stipendii loco militibus darentur (Caes. de B. Gall. 1, 23, 1. Polyb. 1, 66 et 67. 3, 13.), ὀψώνιον dici consuevit **b.**, de stipendio militari. Ita et Luc. 3, 14. 1 Cor. 9, 7. (1 Macc. 3, 28. 14, 32.) — metaph. dicitur merces, quae tandem suo tempore tribuitur, 2 Cor. 11, 8. Rom. 6, 23.

Π.

Παγιδεύω, f. εύσω, (a voc. παγίς, laqueus, verbum Graecis incognitum) — τινά, illaqueo, irretio, capio aliquem; metaph., capio aliquem, ut delicti possit coargui, Matth. 22, 15. (Marc. 12, 13. ἀγρεύειν.)

Παγίς, ίδος, ἡ (a v. πήγνυμι, figo, aor. 2. ἔπαγον, propr. id, quod humi figitur) tendicula, decipula, laqueus (Schlinge, Netz, Fallstrick; — οἱ ὁ Prov. 7, 23. Ps. 68, 23. 90, 3. Jos. 23, 13. Prov. 6, 2.); Luc. 21, 35. (ὡς παγίς, i. e. de improviso, repente.) — tropice: insidiae, 1 Tim. 3, 7. 2 Tim. 2, 26. — caussa interitus, Rom. 11, 9. i. e. inter coenam improvisa eos opprimat miseria.)

Πάθημα, τος, τό, (a v. πάσχω, patior, aor. 2. ἔπαθον) id, quod quis patitur, passio; i. e. **a.**, malum, quo quis affligitur, plur., Rom. 8, 18. 2 Cor. 1, 5. 7. Phil. 3, 10. Col. 1, 24. 2 Tim. 3, 11. Hebr. 2, 10. 10, 32. 1 Petr. 1, 11. (τὰ εἰς Χριστόν, in Christum olim devolvenda) 4, 13. 5, 1. 9. — **b.**, affectus, Gal. 5, 24. — sensus, c. gen. obiecti, Rom. 7, 5. (coll. v. 7.) Hebr. 2, 9.

Παθητός, οῦ, ὁ, ἡ, όν, τό, **a.**, patibilis, (passibilis vulg.) qui pati potest, in quem perpessio cadit (παθητὰ σώματα, Plutarch.). — **b.**, qui pati debet, Act. 26, 23.

Πάθος, *εος* (*ους*), *τό*, (a v. *πάσχω*, aor. 2. *ἔπαθον*) **a.**, id quod quis patitur, casus acerbus, malum, afflictio (Xen. Mem. 4, 2, 33.), i. q. *πάθημα*, q. v. — **b.**, sensus, quo animus afficitur, cupiditas, qua quis trahitur, inprimis libidiuosa, Col. 3, 5. — *πάθη ἀτιμίας*, libidines turpes, Rom. 1, 26. cf. *ἀδικία*. — *ἐπιθυμίας*, gen. apposit., 1 Thess. 4, 5. — Xen. Mem. 3, 10, 8.

Παιδαγωγός, *οῦ*, *ὁ*, (ex *παῖς* et *ἀγωγός* [a v. *ἄγω*], dux) paedagogus, i. e. puerorum dux et custos (ita dicebantur servi, quibus educatio puerorum commissa erat, usque dum ex ephebis excessissent. Aelian. V. H. 3, 21. Xen. de rep. Laced. 2, 1. 3, 2.), acer morum censor, 1 Cor. 4, 15. (distinguitur h. l. a paedagogo pater, quippe cuius solet esse disciplina mitior) Gal. 3, 24. (confertur cum paedagogo lex Mosaica, utpote quae conscientiam excitat vitiositatis, et dicitur ea *παιδαγ. εἰς Χρ.* in Christum quasi in scholam inducens.)

Παιδάριον, *ίου*, *τό* (demin. voc. *παῖς*, *δός*; cf. *κυνάριον*, *ἀνδράριον*, *γυναικάριον*, *χιτωνάριον*, al.) puerulus, puer, Joh. 6, 9. — *οἱ ὁ* Gen. 22, 5. 1 Sam. 21, 7. 2 Sam. 12, 16. 1 Macc. 2, 46. — Aelian. V. H. 2, 2.

Παιδεία, *ας*, *ἡ*, (cohaeret cum v. *παιδεύω*) **a.**, omnis institutio et disciplina puerilis (adhibitis nunc praeceptis et admonitionibus, nunc castigatione et poenis), Eph. 6, 4. — **b.**, disciplina, quae in adultis augmenta virtutis spectat, 2 Tim. 3, 16. (videtur enim h. l. dici disciplina, qua cavetur, ne quis a recto tramite deflectat.) — castigatio, (mala, quibus Deus homines afficit, ut eos emendet), Hebr. 12, 5. (Prov. 3, 11.) v. 7. 8. 11. (Prov. 15, 5.)

Παιδευτής, *οῦ*, *ὁ*, (a v. *παιδεύω*) **a.**, praeceptor, magister, Rom. 2, 20. (Sir. 37, 19.) — **b.**, castigator, Hebr. 12, 9. (*οἱ ὁ* Hos. 5, 2.)

Παιδεύω, f. *εύσω*, (a *παῖς*, *δός*) **a.**, instituo pueros; — pass., instituor (tamquam puer), *τινί* (dat. adminiculi), Act. 7, 22. — *κατά τι*, Act. 22, 3. — pass., seq. inf., instituor, disco, 1 Tim. 1, 20. (Aelian. V. H. 8, 1.) — **b.**, castigo, Hebr. 12, 6. 7. (Sir. 10, 28.) Apoc. 3, 19. 1 Cor. 11, 32. 2 Cor. 6, 9. — cf. Prov. 19, 18. 29, 17. — speciat. de iudice, qui flagellis aliquem caedi iubet, Luc. 23, 16. 22. — sens. lat., reprehendo, admonendo corrigo, 2 Tim. 2, 25. — disciplina (praeceptis) aliquem coërceo, seq. *ἵνα*, Tit. 2, 12. (Aelian. V. H. 1, 34. filium *παιδεύειν καὶ ῥυθμίζειν λόγῳ*, *παιδεύειν τινὰ εἴς τι*, Xen. Mem. 2, 1, 2.)

Παιδιόθεν, adv., (a voc. *παιδίον*) a teneris, a pueris (forma serioris aetatis, v. supr. *οὐρανόθεν*, elegantiores scriptores: *ἐκ παιδός*, Xen. Cyr. 5, 1, 2. s. *ἐκ παιδίου*, Mem. 2, 2, 8. *ἐκ παιδίων*, Oecon. 3, 10.), Marc. 9, 21.

Παιδίον, *ίου*, *τό*, (demin. voc. *παῖς*, *δός*) puer, puella; — **a.**, sing. de infante recens nato, Matth. 2, 8. 9. 11. 13. 14. 20. 21. Luc. 1, 59. 66. 76. 80. 2, 17. 21. 27. 40. Joh. 16, 21. Hebr. 11, 23. — de magis adulto: Matth. 18, 2. 4. 5. (Marc. 9, 36. 37. Luc. 9, 47. 48.) Marc. 9, 24. Joh. 4, 49. — puella, Marc. 5, 39—41. — **b.**, plur., infantes, parvuli, de magis adultis, Matth. 11, 16. (Luc. 7, 32.) 14, 21. et 15, 38. 18, 3. 19, 13. 14. (Marc. 10, 13. 14. 15. Luc. 18, 16. 17.) Marc. 7, 28. Luc. 11, 7. Hebr. 2, 13. (Jes. 8, 18.) — metaph. *παιδία ταῖς φρεσί*, infantes, i. e. infantibus similes, ubi mentis usus requiritur,

1 Cor. 14, 20. — in blanda compellatione, i. q. carissimi! 1 Joh. 2, 13. 18. Joh. 21, 5.

Παιδίσκη, ης, ἡ, (femin. voc. *παιδίσκος*, tener adhuc puer vel servus; demin. vocis *παῖς*. Cf. *νεανίσκος, ἀρτίσκος, βασιλίσκος, δεσποτίσκος, λεοντίσκος, κυνίσκος*, al.) **a.**, puella, filiola, Xen. Anab. 4, 3, 11. — Ruth. 4, 12. — **b.**, ancilla, serva iuvenis ita dicta propter aetatem, Act. 16, 16. — oppon. *ἡ ἐλευθέρα*, Gal. 4, 22. 30. 31. (Gen. 12, 16. 20, 17.) — speciat. de serva, cui portae custodia tradita erat, Matth. 26, 69. Marc. 14, 66. 69. Luc. 22, 56. Joh. 18, 17. Act. 12, 13. — pl., Luc. 12, 45. (Herodot. 1, 93.)

Παίζω, f. *σω*, (ap. seriores: *ξω*, cf. supr. *ἐμπαίζω*) **a.**, puerorum modo ludo (Hom. Od. 7, 291. Aelian. V. H. 12, 15. *παίζω μετὰ παίδων*.) — iocor, *παίζων τοῦτό λέγει*, Aelian. ibid. 1, 20. — Gen. 21, 9.). — **b.**, choreas ago, salto vel ad cantum vel ad sonos instrumentorum musicorum (2 Sam. 6, 5. 1 Chron. 13, 8. 15, 29. — Hom. Od. 23, 246.) 1 Cor. 10, 7. (Ex. 32, 6. coll. v. 19.)

Παῖς, δός, ὁ, ἡ, **a.**, puer (Hom. Il. 3, 175.), puella (adhuc impubes); — *ὁ παῖς*, Matth. 17, 18. Luc. 2, 43. 9, 42. Act. 20, 12. — *ἡ παῖς*, Luc. 8, 51. 54. — pl. *οἱ παῖδες*, infantes, liberi, Matth. 2, 16. 21, 15. — *ὁ παῖς τινος*, filius alicuius, Joh. 4, 50. 51. Jesus *ὁ παῖς τ. θεοῦ*, Act. 3, 13. 26. 4, 27. 30. — **b.**, servus, Matth. 8, 6. 8, 13. Luc. 7, 7. — pl., Luc. 12, 45. 15, 26. (*οἱ ὁ* Gen. 9, 25—27. — Xen. Mem. 2, 13, 6.) — minister, speciat. minister regis, Matth. 14, 2. (Diod. Sic. 17, 36 et 76. 1 Macc. 1, 6. Gen. 41, 38. 1 Sam. 18, 22. 26. Dan. 2, 7.) — Hinc *ὁ παῖς τοῦ θεοῦ*, cultui ac ministerio Dei devotus, deoque dilectus, dic. populus Israëlit., Luc. 1, 54. (Jes. 41, 8. 42, 1. Sap. 2, 13.) — Davides, Luc. 1, 69. Act. 4, 25. (Ps. 17, 1. 35, 1.) — Jesus, Matth. 12, 18. (In V. T. hoc nomine etiam ornantur Moses, Neh. 1, 7. 8. 10. cf. Hebr. 3, 5. — et reliqui prophetae.)

Παίω, f. *σω*, percutio, **a.**, caedo pugnis, Matth. 26, 68. Luc. 22, 64. — (*οἱ ὁ* Ex. 17, 6. Num. 22, 28. Jes. 14, 29. — Xen. Cyr. 7, 3, 6. Aelian. V. H. 10, 16.) — gladio, Marc. 14, 47. et Joh. 18, 10. (Xen. Cyr. 8, 5, 12.) — **b.**, pungo (aculeo vulnero), Apoc. 9, 5.

Πακατιανή, ῆς, ἡ, Pacatiana (Phrygia Pacatiana. Dividebatur Phrygia in salutarem et Pacatianam, et huius alterius metropolis Laodicea erat, quae Laodicea distinguenda est ab altera huius nominis urbe, Lyco amni adiacente), 1 Tim. 6, 22. (in subscriptione spuria.)

Πάλαι, adv. temporis, (unde adi. *παλαιός*) **1.**, olim, Hebr. 1, 1. — antea, 2 Petr. 1, 9. (Xen. Mem. 1, 6, 14.) — **2.**, iam dudum, iam pridem, Matth. 11, 21. Marc. 15, 44. Luc. 10, 13. Jud. v. 4. (Xen. Cyr. 3, 4, 32. Mem. 2, 6, 30.)

Παλαιός, ά, όν, (ab adv. *πάλαι*, q. v.) **a.**, vetus, antiquus, oppon. *νέῳ*, novo, ut *οἶνος παλαιός*, Luc. 5, 39. — *διαθήκη*, 2 Cor. 3, 14. — *ἐντολή*, 1 Joh. 2, 7. — *ζύμη*, 1 Cor. 5, 7. 8. — neutr. plur. *παλαιά* (oppon. *καινά*), res veteres, Matth. 13, 52. (rebus satis instructus patrisfamilias et res novas et veteres in penu habet, quas expromere possit.) — Xen. Mem. 2, 1, 33. — *ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος* (oppon. *τῷ νέῳ*), pristinus homo noster, i. e. nos, quales eramus antequam nostra natura, h. e. nostra cogitandi sentiendique ratio immutata esset, Rom. 6, 6. Eph. 4, 22. (*ἀποτίθεσθαι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον*,

oppon. *ἀνανεοῦσθαι*, v. 23. et *ἐνδύεσθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον*, v. 24. in novam melioremque mutari naturam) Col. 3, 9. (oppon. et h. l. *ἐνδύεσθαι τὸν ἄνθρωπον τὸν νέον*, i. e. *τὸν ἀνακαινούμενον*, v. 10.) — **b.**, is, qui non amplius novus est, usu tritus, vetustus (veraltet), v. c. *ἱμάτιον*, Matth. 9, 16. Marc. 2, 21. Luc. 5, 36. — *ἀσκός*, Matth. 9, 17. Marc. 2, 22. Luc. 5, 37. — *οἱ ὁ* Jos. 9, 4, 5. Jerem. 38, 11. Hinc voc. seq.

Παλαιότης, *τητος*, *ἡ*, vetustas (oppon. *καινότης*), Rom. 7, 6.) (*ἐν παλαιότητι γράμματος*, i. e. in statu collocati, qui iam pristinus est, cum penderemus a littera; v supr. *καινότης*. Scil. *καινότης* et *παλαιότης* h. l. distinguuntur ratione habita conditionis, qua homines quidam iam utuntur.)

Παλαιόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (ab adi. *παλαιός*) antiquo, i. e. **a.**, antiquum et vetus reddo; pass., veterasco, obsolesco; de rebus tempore et usu detritis, ut *βαλάντιον*, Luc. 12, 33. (Deut. 29, 5. Jos. 9, 13.) — *ἱμάτια*, Hebr. 1, 11. (*οἱ ὁ* Ps. 101, 27.) — pass. *τὸ παλαιούμενον*, quod veterascit, Hebr. 8, 13. (explicatur addito: *γηράσκον*.) — **b.**, aliquid pro obsoleto declaro, Hebr. 8, 13.

Πάλη, *ης*, *ἡ*, (a v. *πάλλω*, vibro, quatio) lucta (certamen a duobus initum, quorum alter alterum supplantando prosternere conatur, et ita finiendum, ut alter victor prostratum adversarium manu collo eius imposita *συνέχῃ* s. *θλίβῃ*, i. e. comprimat. — Hinc *παλαίω*, luctor, *παλαιστής*, luctator, *παλαίστρα*, palaestra, i. e. luctae locus), Eph. 6, 12.

Παλιγγενεσία, *ας*, *ἡ*, (ex *πάλιν* et *γένεσις*) propr., *τὸ ἐκ δευτέρου γεννηθῆναι*, Hesych., = regeneratio. Dicitur **a.**, de unius hominis conditione (vel redintegratio s. restitutio vitae, reditus in vitam (Wiedergeburt), qualem v. c. Pythagorici animae esse dixerunt per metempsychosin in novum corpus translatae, voci sensum metaphysicum subiicientes, et oratio metaphorica eum dicit expertum esse, cui quondam exuli potestas facta est in patriam redeundi), vel inceptio novae meliorisque vitae, transformatio vitae in melius (nostr. Umschaffung); quo sensu vox dicta legitur Tit. 3, 5. — **b.**, dicitur per metaph. de aliis rebus quarum vigor, status laetus, flos et felicitas restituitur, v. c. de patria, *παλιγγενεσία τῆς πατρίδος*, Jos. Ant. 11, 3, 9. — de tellure post diluvium instaurata, itemque de terra verno tempore formam suam mutante. — **c.**, de conditione plurium, Matth. 19, 28. Sunt, qui h. l. vocem de resurrectione mortuorum dictam putent, quae sententia inde, quod statim iudicii habendi mentio iniicitur, aliquantum nanciscitur probabilitatis. Insuper vox *παλιγγενεσία* innuere videtur eam rerum innovationem, de qua dicitur 2 Petr. 3, 13.

Πάλιν, adv., denuo, iterum, rursus. Indicat **a.**, repetitionem, etiam ubi coniunctum est c. verbis eundi, ut: *ἄγειν*, *ἀναχωρεῖν*, *ἀπέρχεσθαι*, *εἰςέρχ.* *ἐξέρχ.* *ἔρχ.* *διαπερᾶν*, *ἀνακάμπτειν*, *ὑπάγειν*, *ὑποστρέφ.* *παραγίνεσθαι*, *παρουσία* (Phil. 1, 26.). — cum verb. capiendi (Joh. 10, 17. 18. Act. 10, 16. 11, 10.), aedificandi, Gal. 2, 18. (Not. *πάλιν* nuspiam in N. T. est: *retro*, nec Joh. 4, 3. nec in aliis locis, quos lexicographi nonnulli pro hoc significatu excitarunt. Ad Joannis locum v. c. cf. Gal. 2, 1.) — cum aliis verbis, Gal. 1, 9. 4, 19. 5, 1. Phil. 4, 4. Matth. 4, 8. 19, 24. 20, 5. 21, 36. 22, 1. 4. 26, 44. 72. 27, 50. (coll. v. 46.) Marc. 2, 13. 3, 20. 4, 1. 8, 13. 25. 10, 1. 10. 24. 32. 14, 39.

40. 61. 69. 70. 15, 4. 12. 13. Luc. 23, 20. Joh. 1, 35. 4, 13. 8, 8. 12. 21. 9, 15. 17. 10, 19. 31. 39. 11, 38. 12, 28. 13, 12. 16, 16. 22. 28. 18, 7. 27. 20, 26. 21, 1. Act. 17, 32. 27, 28. Rom. 11, 23. 1 Cor. 7, 5. 2 Cor. 11, 16. 12, 19. Gal. 1, 9. 4, 19. 5, 1. 3. (coll. 3, 10.) Phil. 4, 4. Hebr. 5,1 2. 6, 1. 6. Apoc. 10, 8. 11. Jac. 5, 18. — cum aliis enuntiationum partibus, 2 Petr. 2, 20. Joh. 9, 26. 27. (*πάλιν* scil. *αὐτό*) Rom. 8, 15. (*πάλιν εἰς φόβον*) 2 Cor. 2, 1. 3, 1. 5, 12. Joh. 16, 16. Act. 10, 15. — *πάλιν ἐκ τρίτου*, Matth. 26, 44. — *ἐκ δευτέρου*, Matth. 26, 42. Act. 10, 15. cf. Joh. 4, 54. 21, 16. — *εἰς τὸ πάλιν*, 2 Cor. 13, 2. (pertinet ad *οὐ φείσομαι*, i. e. non parcam usque ad alteram vicem. Si dicas iungendum esse cum *ἐὰν ἔλθω*, tamen attractionem agnoscas necesse est.) — **b.**, porro, simili ratione, ubi subiectum vel obiectum idem manet et quasi continuatio indicatur, ut Matth. 5, 33. (*πάλιν ἠκούσατε*, porro iidem vos) 13, 44. (porro idem regnum div.) v. 45. 47. 18, 19. 19, 24. Luc. 13, 20. Joh. 10, 7. 1 Joh. 2, 8. — Joh. 12, 39. (coll. v. 38.) 19, 37. Rom. 15, 10. 12. 1 Cor. 3, 20. Hebr. 1, 5. 6. 2, 13. 4, 5. 7. 10, 30. — **c.**, vicissim (rückwärts, gegentheils); Matth. 4, 7. 1 Cor. 12, 21. 2 Cor. 10, 7. Gal. 5, 3.

Παμπληθεί, adv., (a *παμπληθής*, quod e *πᾶς* et *πλῆθος*; cf. *ἀβουλεί*, *ἀεί*, *ἀθαμβεί*, *ἀχαρεί*, al.) cum universa multitudine, Luc. 23, 18. (*ἀνέκραξαν παμπληθεί*, i. e. ad unum omnes.)

Πάμπολυς, παμπόλλη, πάμπολυ, adi., (ex *πᾶς* et *πολύς*) permultus, Marc. 8, 1. (cum permagna hominum turba adesset.)

Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia (hodie Monteseli), regio Asiae minoris, habens ab ortu Ciliciam, ab occasu Lyciam et Phrygiam minorem, a septentrione Galatiam et Cappadociam, a meridie mare mediterraneum (ibi Pamphylicum dictum), Act. 2, 10. 13, 13. 14, 24. 15, 38. 27, 5.

Πανδοχεῖον, ου, τό, (ex *πᾶν* et adi. verbali *δοχεῖος*, quo iterum flectitur *δόχος* a *δέχομαι*, v. *πανδοχεύς* et supr. *ξενοδοχέω*, cf. *μνημεῖον*) deversorium, hospitium publicum, quo excipiuntur peregre advenientes (dicunt hodie Caravanserei, Chan, Mensil), Luc. 10, 34. (Polyb. 2, 15, 5. — sed *πανδοκεῖον*, Aelian. V. H. 14, 14.)

Πανδοχεύς, έως, ὁ, (v. *πανδοχεῖον*; elegantius: *πανδοκεύς*, v. quae ad voc. *ξενοδοχέω* notata sunt) qui excipit peregre advenientes, caupo, Luc. 10, 35. (Polyb. 2, 15, 16.)

Πανήγυρις, εως, ἡ, (ex *πᾶς* et *ἄγυρις*, quod descendit a v. *ἀγείρω*) conventus, coetus publicus et festivus, qui ex more ludis, sacrificiis, nundinis, omnibusque laetitiae signis celebratur (Diod. Sic. 2, 55. 5, 4. Aelian. V. H. 9, 5. et 34.) Hebr. 12, 23. — *οἱ ὁ* Ez. 46, 11. Hos. 2, 11. cf. Dan. 7, 10. Ps. 102, 20.

Πανοικί, adv., (ex *πᾶς* et *οἶκος*; cf. *ἀβοητί*, *ἀεκητί*, *ἀθρηνί*, *ἀκοπητί*, *ἀκριτί*, monet Thom. M. *πανοικὶ οὐδεὶς τῶν δοκίμων, πανοικίᾳ δὲ καὶ πανοικησίᾳ*) cum tota domo, cum tota familia (cf. *παμπληθεί*), Act. 16, 34. (Joseph., Philo., Diod. Sic. — Ex. 1, 1.)

Πανοπλία, ας, ἡ, (a *πάνοπλος*, totus armatus, ex *πᾶς* et *ὅπλον*) completa armatura (i. e. scutum, gladius, pila, galea, ocrea, pectorale, arma), Luc. 11, 22. — *θεοῦ*, armatura, quam Deus suppeditat, Eph. 6, 11. 13. (2 Sam. 2, 21. Job. 39, 20. — plur. *τὰς πανοπλίας*, Judith. 14, 3. 2 Macc. 10, 30.)

Πανουργία, ας, ἡ, (a *πανοῦργος,* q. v.) calliditas, astutia, Luc. 20, 23. 1 Cor. 3, 19. 2 Cor. 4, 2. 11, 3. Eph. 4, 14. (Xen. Anab. 7, 5, 11. Aelian. V. H. 12, 33.)

Πανοῦργος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex *πᾶς* et *ἔργω* s. *ἐργάζομαι*; cf. *ἀγαθουργέω, ἀμπελουργός, κακοῦργος*) dicitur sensu bono is, qui ad omnes res aptus est, dexter; longe saepius vero sensu malo: versutus, callidus (v. *πανουργία*), 2 Cor. 12, 16.

Πανταχῇ, i. q. *πανταχοῦ* q. v.

Πανταχόθεν, adv., (ad quaest. unde? v. *πανταχοῦ* et *πανταχῇ*, cf. *ἁπανταχόθεν, ἀλλαχόθεν*) undique, Marc. 1, 45. (Xen. Mem. 2, 1, 25. Thuc. 1, 17.)

Πανταχοῦ, adv., (ad quaest. ubi? cf. *ἁπανταχοῦ, ἑκασταχοῦ, οὐδαμοῦ, ἄλλου, ἀποτελοῦ, ἐκείνου, μηδαμοῦ*; pro gen. etiam *-όθι*: *ἀλλαχόθι, ἄλλοθι, αὐτόθι, μηδαμόθι, ἔκτοθι*) ubique, Marc. 16, 20. Luc. 9, 6. Act. 17, 30. 21, 28. 24, 3. 28, 22. 1 Cor. 14, 17. (Xen. Mem. 1, 4, 18.)

Παντελής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex *πᾶς* et *τέλος*; cf. *ὁλοτελής*) perfectus; — *εἰς τὸ παντελές*, perfecte, prorsus, Luc. 13, 11. (*ἀνακύψαι εἰς τὸ π.*) Hebr. 7, 25.

Πάντῃ, adv., (a *πᾶς*, quasi esset a *πάντος, πάντη, πάντο*. Cf. *ἁπάντῃ, ἄλλῃ*) ubique, omnino, in omnibus, quovis modo, Act. 24, 3. (Xen. Cyr. 1, 1, 1.)

Πάντοθεν, adv., (unde? i. q. *πανταχόθεν*; cf. *ἄλλοθεν, ἔκτοθεν, ἀγχόθεν, ὁπόθεν*) undique, Luc. 19, 43. (Joh. 18, 20.) Hebr. 9, 4. (*οἱ ὁ* Jerem. 20, 9. 2 Sam. 24, 14. — Hom. Il. 23, 689.)

Παντοκράτωρ, ορος, ὁ, (ex *πᾶς* et *κρατέω*; *-ωρ* pro *ήρ*; cf. *ῥήτωρ, κλήτωρ, δώτωρ*) summus dominus, omnipotens; de Deo: 2 Cor. 6, 18. Apoc. 1, 8. 4, 8. 11, 17. 15, 3. 16, 7. 14. 19, 6. 15. 21, 22. (*οἱ ὁ* pro: יְהוָה צְבָאוֹת, 2 Sam. 5, 10. 1 Chron. 11, 9. Jerem. 5, 14. al. — שַׁדַּי, Job. 5, 17. 8, 5. 11, 7. 22, 17. 25. — Sap. 7, 25. Sir. 42, 17. 2 Macc. 1, 25.)

Πάντοτε, adv., (quando? a *πᾶς*; cf. *πότε, τότε, ἑκάστοτε, ἔστε*, so lange als; pro *πάντοτε* Graeci melioris notae habent *ἑκάστοτε*) semper, Matth. 26, 11. (Marc. 14, 7. Joh. 12, 8.) Luc. 15, 31. 18, 1. Joh. 6, 34. 7, 6. 8, 29. 11, 42. 18, 20. Rom. 1, 10. 1 Cor. 1, 4. 15, 58. 2 Cor. 2, 14. 4, 10. 5, 6. 9, 8. Gal. 4, 18. Eph. 5, 20. Phil. 1, 4. 20. Col. 1, 3. 1 Thess. 1, 2. 4, 17. 2 Thess. 1, 3. 11. 2 Tim. 3, 7. Philem. v. 4. Hebr. 7, 25. — omnino prorsus, 1 Thess. 2, 16. (Sap. 19, 17. — Herodian. 3, 9, 13.)

Πάντως, adv., (a *πᾶς*) omnino, utique, profecto (allerdings), Luc. 4, 23. Act. 18, 21. 21, 22. 28, 4. 1 Cor. 9, 10. (Tob. 14, 8. — Aelian. V. H. 1, 32.) *οὐ πάντως* et *πάντως οὐ*, nequaquam, nullo modo, Rom. 3, 9. 1 Cor. 5, 10. 16, 12.

Παρά, praepositio construi c. gen., dat. et accus. solita, notat directionem alteri parallelam (respondens nostro: neben, auf der Nebenseite her); **a.**, *παρά τινος*, gen. pers. a, ab; *α.*, cum verbis eundi et discedendi, ubi ab aliquo dicitur venisse, discessisse aliquis (aliqua natura viva), Marc. 14, 43. Luc. 8, 49. Joh. 15, 15. 26. 16, 27. 17, 8. — cum verbo *εἶναι*, Joh. 6, 46. 7, 29. 9, 16. 33. — quod nonnunquam subintelligitur, ut Joh. 1, 14. — *β.*, cum

verbis passivis iunctum τὸ παρά aliquem facit auctorem, datorem, atque ita differt a praeposit. ἀπό, q. v. Deinde simul involvit, quod aliquis ab aliquo exhibitus praesto sit (von — her, herbei), cf. παραγίνομαι. Exempla: ἀποστέλλεσθαι παρά τινος, Joh. 1, 6. — γίνεσθαι, Matth. 21, 42. Marc. 12, 11. — λαλεῖσθαι, Luc. 1, 45. — κατηγορεῖσθαι, Act. 22, 30. (differt ab ὑπό. Nam παρά est: von den Juden her, zu diesem Forum.) — γ., iunct. cum verbis petendi, rogandi, capiendi, accipiendi, emendi differt a τῷ· ἀπό, significans, proficisci aliquid ab eo, qui det mittatve, v. c. αἰτῶ, αἰτοῦμαι, Matth. 20, 20. Joh. 4, 9. Act. 3, 2. 9, 2. Jac. 1, 5. 1 Joh. 5, 15. — ζητῶ, Marc. 8, 11. (Luc. 11, 16. 12, 48. sic et apud Graecos.) — λαμβάνω, Marc. 12, 2. Act. 2, 33. 3, 5. 17, 9. 20, 24. 26, 10. Joh. 5, 34. 41. 44. 10, 18. 1 Joh. 3, 22. 2 Joh. v. 4. Jac. 1, 7. 2 Petr. 1, 17. Apoc. 2, 27. — παραλαμβάνω, Gal. 1, 12. 1 Thess. 2, 13. 14. — ἀπολαμβάνω, Luc. 6, 34. — κομίζομαι, Eph. 6, 8. — γίνεταί μοί τι παρά τ., Matth. 18, 19. (Xen. Anab. 7, 2, 25.) — δέχομαι, Act. 22, 5. Phil. 4, 18. — ἔχω, Act. 9, 14. — ὠνέομαι, Act. 7, 16. — ἀγοράζομαι, Apoc. 3, 18. — ἄρτον φαγεῖν παρά τ. (scil. δοθέντα), 2 Thess. 3, 8. — ἔλεος παρά, 2 Tim. 1, 18. 2 Joh. v. 3. — ἀκούω τι παρά τ., Joh. 1, 41. 6, 45. 7, 51. 8, 26. 40. 15, 15. Act. 10, 22. 28, 22. 2 Tim. 1, 13. 2, 2. — πυνθάνομαι, Matth. 2, 4. Joh. 4, 52. — ἀκριβῶ, Matth. 2, 16. — ἀνακρίνω, Act. 24, 8. — μανθάνω, 2 Tim. 3, 14. — vel denique δ., in formulis, quae verba εἶναι, ἐξέρχεσθαι de rebus dicunt ab aliquo datis, ut Joh. 17, 7. — Luc. 6, 19. (τό· παρ' αὐτοῦ simul notionem sanantis et vim applicantis involvit. Contra Luc. 8, 46. legitur ἀπ' ἐμοῦ de vi, quae ex corpore Christi emanaverat.) 2, 1. — His adde ὁ, ἡ, τὸ παρά τινος, dictum illud absol., οἱ παρ' αὐτοῦ, cognati eius, Marc. 3, 21. (de ratione praepositionis v. sub ὁ, ἡ, τό.) — τὰ παρά τινος, quae aliquis ex suis opibus potest impendere, Marc. 5, 26. (v. sub ὁ, ἡ, τό.) — τὰ παρ' αὐτῶν, scil. ὄντα, i. e. δοθέντα, Luc. 10, 7. Phil. 4, 18. ubi ad praecedens nomen refertur: ἡ ἐξουσία ἡ παρά τινος, scil. accepta, Act. 26, 12. — Luc. 10, 7. Act. 26, 22. Rom. 11, 27.

b., παρά τινι, apud, i. e. α., prope, iuxta (neben); — ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ, Luc. 9, 47. Joh. 19, 25. — β., in alicuius domo, v. c. ξενίζεσθαι, Act. 10, 6. 21, 16. — μένειν, Joh. 1, 40. 4, 40. 14, 17. 25. Act. 9, 43. 18, 3. 20. 21, 7. 8. — καταλύειν, Luc. 19, 7. — μονὴν ποιεῖν, Joh. 14, 23. — ἀριστᾶν, Luc. 11, 37. — ἀπολείπειν τι, 2 Tim. 4, 13. — παρὰ τῷ θεῷ, in vicinia Dei, ibi, ubi Deus habitat, Joh. 8, 38. (suppl. ὤν.) 17, 5. — μισθὸν ἔχειν, mercedem in coelis apud Deum repositam habere, Matth. 6, 1. — locutio hebraica: εὑρίσκειν χάριν παρὰ θεῷ, Luc. 1, 30. 2, 52. cf. Act. 7, 46. (Esth. 2, 9.) — τοῦτο χάρις π. θεῷ, 1 Petr. 2, 20. — παρ' ὑμῖν, in vestra urbe, in vestro coetu, Col. 4, 16. — παρ' ἑαυτῷ, domi, 1 Cor. 16, 2. — apud s. inter vos, Apoc. 2, 13. — παρὰ Ἰουδαίοις, inter Judaeos, Matth. 22, 25. 28, 15. — γ., παρ' ἑαυτῷ, apud animum suum, διαλογίζεσθαι, Matth. 21, 25. — Dicitur aliquid δ., esse vel non esse apud aliquem, quod apud eum aliquid stabilitatis habet, vel ei, quod habet, contrarium est; ergo quod ex alicuius consuetudine est, vel ab ea abhorret: μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; Rom. 9, 14. cf. 2, 11. Jac. 1, 17. Eph. 6, 9. cf. 2 Cor. 1, 17. — quod in potestate alicuius situm aut non situm

est, Matth. 19, 26. (Marc. 10, 27. Luc. 18, 27.) Luc. 1, 37. 2 Petr. 3, 8. — quod ita est ex alicuius iudicio, *παρά τινι*, aliquo iudice; — *δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ*, Rom. 2, 13. 2 Thess. 1, 6. — *ἄπιστον παρ' ὑμῖν κρίνεται*, Act. 26, 8. — *δικαιοῦσθαι παρὰ θεῷ*, Gal. 3, 11. — *ἐκλεκτὸς παρά*, 1 Petr. 2, 4. — *καθαρὸς καὶ ἀμίαντος*, Jac. 1, 27. — *μωρία παρά τ.*, 1 Cor. 3, 19. — *φρόνιμον εἶναι παρ' ἑαυτῷ*, sapere sibi videri, Rom. 11, 25. 12, 16. — *ε.*, *παρὰ τῷ θεῷ*, 1 Cor. 7, 24. videtur esse: in conspectu Dei, coram Deo, ex usu hebr. לִפְנֵי.

(Sic certe modo *ἐνώπιόν τινος*, modo *παρά τινι* ex hebraico ponitur in phrasibus: *χάριν εὑρίσκειν*, Esth. 2, 9. Act. 7, 46. et *δικαιοῦσθαι*, Rom. 3, 20. et Gal. 3, 11.) — *ζ.*, ponitur post verba motus, ubi iis mansionis adiungitur notio (construct. praegnans), Luc. 9, 47. 2 Petr. 2, 11. (*οὐ φέρουσι παρὰ κυρίῳ*, non afferunt ad dominum, cf. Judae v. 9.)

c., *παρά τινα (τι)*, *a.*, *ad*, *iuxta*, *prope*, *κάθημαι παρά τ.*, Matth. 13, 1. 20, 30. Luc. 8, 35. 10, 39. Act. 22, 3. — *ἑστάναι*, Luc. 5, 1. 2. 7, 38. — *διδάσκειν παρά τ.*, Marc. 4, 1. — *εἶναι*, Marc. 5, 21. Act. 10, 6. 32. Hebr. 11, 12. — cum verbis motum designantibus: *περιπατεῖν*, Matth. 4, 18. Marc. 1, 16. — *πίπτειν παρά τ.*, *σπαρῆναι*, *ῥίπτειν*, *τιθέναι*, *ἀποτιθέναι*, *ἔρχεσθαι*. — *β.*, praeter, vorbei; metaph. pro: contra; opp. *κατά* — *παρὰ τὴν διδαχήν*, Rom. 16, 17. — *παρ' ἐλπίδα*, praeter spem, Rom. 4, 18. cf. Hebr. 11, 11. *παρὰ τὸν νόμον*, contra legem, Act. 18, 13. — *παρ' ὅ*, contra id, quod, Gal. 1, 8. 9. — *παρὰ φύσιν*, Rom. 1, 26. 11, 24. (Xen. Mem. 1, 1, 18.) — praeced. *ἄλλος*, alius, praeter, 1 Cor. 3, 11. — *παρὰ τοῦτο*, praeter hoc, i. e. salvo hoc, dessen ungeachtet, 1 Cor. 12, 15. 16. — extra, abgerechnet, 2 Cor. 11, 24. *γ.*, ultra, magis, quam: darüber hinaus: *ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας*, Luc. 13, 2. cf. Rom. 1, 25. Hebr. 1, 9. — *παρ' ὃ δεῖ*, Rom. 12, 3. (Xen. Mem. 1, 4, 14. — Sirac. 15, 5.) — *κρίνειν ἡμέραν παρ' ἡμέραν*, diem diei praeferre, Rom. 14, 5. dum comparativis: *πλέον παρά τ.*, Luc. 3, 13. — *διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς ὄνομα*, Hebr. 1, 4. cf. 3, 3. 9, 23. 11, 4. 12, 24. — *ἐλαττοῦν τινα παρά τ.*, inferiorem facere aliquem quam alterum, Hebr. 2, 7. 9. (Herodot. 7, 103.)

Παραβαίνω, f. *-βήσομαι*, aor. 2. *παρέβην*, (ex *παρά* iuxta, praeter, et *βαίνω*) **a.**, *τί*, praetereo, vorbeigehen, s. transeo, ita ut non tangam, überschreiten, übertreten; metaph., negligo, violo, v. c. *τὴν παράδοσιν*, Matth. 15, 2. (Marc. 7, 5. *οὐ παραπατοῦσι κατά*.) — *τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ*, v. 3. — oppon. *μένειν ἔν τινι* (v. c. *διδαχῇ*), 2 Joh. v. 9. cf. Num. 14, 41. Ez. 16, 59. — Xen. Mem. 4, 4, 13 et 21. — *τὰς συνθήκας*, Aelian. V. H. 12, 2. — **b.**, *παραβ. ἔκ τινος*, deflectere ab aliquo (*ἐκ τῆς ὁδοῦ*, Ex. 32, 8. Deut. 9, 12. 17, 20.): *ἐκ τῆς ἀποστολῆς* (de eo, qui munus deserit), Act. 1, 25. — v. *παράβασις*.

Παραβάλλω, f. *-βαλῶ*, (ex *παρά* iuxta, in viciniam et *βάλλω*) **a.**, proiicio (v. c. pabulum equis, Hom. Il. 8, 504.). — **b.**, suppl. *τὴν ναῦν* (v. supr. *ἐλαύνω*), appello: *εἰς (γῆν)*, Act. 20, 15. (Polyb. 12, 5, 1. Diod. Sic. 1, 12 et 44.) — **c.**, *τί*, iuxta pono, comparo (aliquid cum aliquo): *ἐν παραβολῇ* (pro dat. simplici), Marc. 4, 30. (Xen. Mem. 2, 4, 5. 4, 8, 11. Herodian. 1, 1, 5.)

Παράβασις, *εως*, *ἡ*, (a v. *παραβαίνω*, q. v.) propr., praeteritio —

metaph., neglectio, violatio (legis): τοῦ νόμου, Rom. 2, 23. — absol., Rom. 4, 15. 5, 14. Hebr. 2, 2. (iunct. cum παρακοή) 1 Tim. 2, 14. (ἐν παραβάσει γέγονε, i. e. παρέβη.) — plur., Gal. 3, 19. (τῶν παραβάσεων χάριν, enarrant: ut impedirentur transgressiones; at v. Rom. 4, 15. — Rectius Augustinus: ut in cognitionem venirent s. ut conspicua fierent peccata, coll. v. 22. v. supr. παιδαγωγός) Hebr. 9, 15. — cf. Ps. 100, 3. Sap. 14, 31.

Παραβάτης, ου, ὁ, (a v. παραβαίνω) violator (legis): νόμου, Rom. 2, 25. 27. Jac. 2, 11. — absol., Gal. 2, 18. Jac. 2, 9.

Παραβιάζομαι, f. -βιάσομαι, (verb. depon. ex παρά et βιάζομαι, et hoc a βία, vis) cogo, τινά, speciat., precibus aliquem urgeo, Luc. 24, 29. Act. 16, 15. (οἱ ὁ Gen. 19, 9. 1 Sam. 28, 23.)

Παραβολεύομαι, f. εύσομαι, (a παράβολος, qui temere se periculis obiicit, audax, temerarius) audacter me obiicio periculis, Phil. 2, 30. (παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ, vitae periclitatus. — Diod. Sic. 3, 36.)

Παραβολή, ῆς, ἡ, (a v. παραβάλλω) pr., **a**., collocatio rei ad latus alterius, v. c. navium in acie, Diod. Sic. 14, 60. Polyb. 15, 2, 13. — Hinc **b**., trop. comparatio, collatio rei cum re, Marc. 4, 30. (παραβάλλω ἐν παραβολῇ τινι, ope comparationis) Marc. 3, 23. — **c**., speciat., α., oratio, quae alicuius rei ad fidem pertinentis rationem vel universae alicuius sententiae veritatem per id illustrare et comprobare studet, quod in vita quotidiana fieri solet, aut factum esse fingitur, Matth. 13, 3. (Marc. 4, 2. Luc. 8, 4. — sententia universa: regnum divinum, cum doctrina propagandum sit, nonnullorum tantum hominum sibi lucrari animos potest.) — v. 31. (sententia universa: numerus eorum, qui regni coelestis studiosi sunt, ab initio exiguus paullatim in infinitum crescit.) v. 33. (Luc. 18, 21. de sententia univ. v. sub v. ζυμόω.) 21, 33. (Marc. 12, 1. Luc. 20, 9. — cf. Matth. 21, 43.) 22, 1. (sententia universa: ii, qui iam oblatum sibi regnum coeleste repudiant, frustra olim, ut aditus sibi ad illud aperiatur, orabunt.) Luc. 5, 36. (sententia universa: saepius duae res, quae separatae per se bonae et utiles sunt, se invicem, si coniunguntur, perimunt.) 6, 39. (sententia universa: is, qui alium docere vult, eo, quem docturus est, debet esse perfectior, quamquam discipulo non opus est, ut perfectior magistro sit.) 12, 16. (sententia universa: futuri temporis cura, si tantum bona terrestria spectat, vana est.) v. 41. 13, 6. 15, 3. 18, 1. 9. 19, 11. 21, 29. (vid. v. 31. οὕτω καὶ ὑμεῖς.) Luc. 14, 7. — β., oratio gnomica per se obscurior, qua aliud quid per imaginem adumbratur, Luc. 4, 23. — λαλεῖν ἐν παραβολαῖς, Matth. 13, 10. 13. 35. (Ps. 77, 2.) — παραβολαῖς, Marc. 4, 11. 33. 34. 35. — εἰπεῖν διὰ παραβολῆς, Luc. 8, 4. — ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων, Matth. 13, 18. 36. — τοῦ σπείραντος — ἐρωτᾶν περὶ τῆς παραβ., Marc. 7, 17. — ἐκομίσατο αὐτὸν ἐν παραβολῇ, secum eum tulit (e mortuis) tamquam resurrectionis figuram, Hebr. 11, 19. — γ., obiective: similitudo, Matth. 24, 32. Marc. 13, 28.

Παραβουλεύομαι, f. εύσομαι (ex παρά et βουλεύομαι) male consulo, Phil. 2, 30. (ita codd. cf. παραβολεύομαι.)

Παραγγελία, ας, ἡ, (ex παρά et ἀγγελία, nuntius) mandatum iubentis, Act. 16, 24. 1 Tim. 1, 5. 18. — vetantis, Act. 5, 28. (παραγγελίᾳ

παρηγγείλαμεν, vetando vetuimus, i. e. graviter vetuimus.) — plur., mandata, 1 Thess. 4, 2. (*διδόναι*.)

Παραγγέλλω, f. *παραγγελῶ*, (ex *παρά* et *ἀγγέλλω*, nuntio) propr., nuntium ab uno ad alterum perfero, denuntio, annuntio; ***a.***, *τινί*, praecipio (indico), 1 Thess. 4, 11. — ***b.***, seq. *λέγων*, cum orat. dir., Matth. 10, 5. — ***c.***, seq. inf. aor., Marc. 8, 6. — Luc. 8, 29. Act. 10, 42. 16, 18. 1 Cor. 7, 10. — interposito *μή*, Luc. 5, 14. 8, 56. Act. 23, 22. — inf. praes., Luc. 9, 21. Act. 1, 4. 4, 18. 5, 28. 40. 16, 23. 17, 30. 2 Thess. 3, 6. 1 Tim. 1, 3. 6, 17. — ***d.***, *τινί τι*, 2 Thess. 3, 4. — 3, 10. — ***e.***, *τινί*, seq. acc. et inf., 1 Tim. 6, 13. — seq. solo inf., Act. 15, 5. — ***f.***, *τί*, 1 Cor. 11, 17. 1 Tim. 4, 11.

Παραγίνομαι, f. *-γενήσομαι*, (ex *παρά* et *γίνομαι*) pr., iuxta sum, adsum, advenio; ***a.***, absol., *παρεγενόμην*, adveni, Joh. 3, 23. — aor. 2., Luc. 19, 16. Act. 5, 21. 22. 25. 9, 39. 10, 32. 33. 11, 23. 14, 27. 17, 10. 18, 27. 23, 16. 24, 17. 24. 25, 7. 28, 21. 1 Cor. 16, 3. seq. — ***b.***, iunct. c. *ἀπό* et *εἰς*, Matth. 2, 1. Act. 13, 14. — *ἀπό*, *ἐπί*, Matth. 3, 13. — ***c.***, *παρά* (i. e. missus ab aliquo, v. supra *παρά* p. 608.), Matth. 14, 43. — ***d.***, *πρός τινα*, Luc. 7, 4. 20, 8, 19. Act. 20, 18. — *πρός τινα ἐξ*, Luc. 11, 6. — ***e.***, *εἰς* (*τόπον τινά*), Joh. 8, 2. Act. 9, 26. 15, 4. — ***f.***, *ἐπί τινα* (auf jemand los), Luc. 22, 52. — ***g.***, seq. inf. consilium indicante, Luc. 12, 51. — adveni, i. q. prodii, Matth. 3, 1.

Παράγω, f. *-άξω*, (ex *παρά*, heran, herhei, — praeter, iuxta et *ἄγω*) ***a.***, transit., adduco, 1 Sam. 16, 9. 10. 2 Sam. 15, 18. — ***b.***, intransit. (v. supr. *ἄγω*), praetereo, Matth. 20, 30. Marc. 2, 14. 15, 21. — clam discedo (auf einem Seitenwege fortgehen), Joh. 9, 1. — *ἐκεῖθεν*, Matth. 9, 9. 27. — metaph., evanesco, 1 Cor. 7, 31. (Ps. 143, 4.) — eandem signif. habet pass., 1 Joh. 2, 8. 17.

Παραδειγματίζω, f. *σω*, (a *παράδειγμα*, et hoc ex *παρά*, herhei, et *δείκνυμι*; exemplum, *οἱ ὁ* Ex. 25, 9. Jerem. 8, 2. 9, 22. Nah. 3, 6. — exemplum ad alios monendos propositum), ignominiae et ludibrio expono, Matth. 1, 19. Hebr. 6, 6. (Num. 25, 4.)

Παράδεισος, *ου*, *ὁ*, (hebr. פַּרְדֵּס, Neh. 2, 8. Cantic. 4, 13. vox originis persicae, Pollux On. 9, c. 3. f. 3. *οἱ δὲ παράδεισοι, βαρβαρικὸν εἶναι δοκοῦν τοὔνομα ἥκει καὶ κατὰ συνήθειαν εἰς χρῆσιν ἑλληνικήν, ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα τῶν Περσικῶν*. Xen. Oecon. 4, 13. *ἐπιμελεῖται τούτων, ὅπως κῆποί τε ἔσονται οἱ παράδεισοι καλούμενοι, πάντων καλῶν τε καὶ ἀγαθῶν μεστοί, ὁπόσα ἡ γῆ φύειν ἐθέλει*. cf. Cyr. 1, 3, 12. Diod. Sic. 16, 41. 18, 36. — hortus amoenus, arboribus consitus, irriguus, et muris, intra quos ferae agitari possunt, cinctus. Hinc apud *τοὺς ὁ*, Gen. 2, 8. Eccles. 2, 5. Jerem. 29, 5. i. q. *κῆπος* v. 28. Num. 24, 6. cf. Sir. 24, 30. 40, 27. Susann. v. 4. 7. 15.) — Ut nomine Gehennae (v. *γέεννα*) ea pars orci appellata est, ubi impiorum animae versari credebantur, ita locus eius amoenus, qui piarum animarum sedes et receptaculum esse putabatur, paradisi nomine dictus est, Luc. 23, 43. et Paulo quidem 2 Cor. 12, 4. hoc nomine vocatur coelum tertium, cf. Apoc. 2, 7. (Graeci patres, Chrysost. Oecum. Theophilus paradisum a tertio coelo distinguunt.)

Παραδέχομαι, f. ξομαι, (ex παρά et δέχομαι) **1.**, propr., recipio, accipio, suscipio (inest scil. notio actionis). — Hinc **2.**, admitto (i. e. non repudio, locum concedo); — τὸν λόγον, Marc. 4, 20. — ἔθη, Act. 16, 21. — τὴν μαρτυρίαν, 22, 18. — κατηγορίαν, 1 Tim. 5, 19. — τινά (filium, quod nos dicimus: annehmen, i. e. suum agnoscere), Hebr. 12, 6. (e Prov. 3, 12.) cf. Gen. 33, 10. Ps. 50, 18.

Παραδιατριβή, ῆς, ἡ, 1 Tim. 6, 5. v. supr. διαπαρατριβή.

Παραδίδωμι, f. παραδώσω, aor. 2. παρέδων, perf. παραδέδωκα, plusqperf. παρεδεδώκειν et παραδεδώκειν, Marc. 15, 10. (ex παρά et δίδωμι) *trado*, **a.**, τινί τι, alicui aliquid, i. e. α., committo, res, quas possideat, quibus utatur, Matth. 11, 27. (Luc. 10, 22.) Luc. 4, 6. — quas administret, τὰ ὑπάρχοντα, Matth. 25, 14. 20. 22. — praecipiendo trado, v. c. mores, ritus, instituta, placita, quae teneantur, Marc. 7, 13. Act. 6, 14. 1 Cor. 11, 2. 23. 15, 3. 2 Petr. 2, 21. Judae v. 3. — additur inf., Act. 16, 4. — narrando trado, Luc. 1, 2. — caussam alicuius iudicio committo, 2 Petr. 2, 21. — β., reddo, 1 Cor. 15, 24. — **b.**, abest dat. α., trado (hingeben), παρέδωκε τὸ πνεῦμα, Joh. 19, 30. (Ps. 30, 6.) — β., concedo, permitto (zugeben), Marc. 4, 29. (ἐὰν δὲ παραδῷ ὁ καρπός. Hdot. 7, 18. Pind. Pyth. 5, 3.) — γ., τινά, tradere aliquem, scil. in carcerem, pass. Matth. 4, 12. (Marc. 1, 14.) — τινὰ τετηρημένον, aliquem, qui reservetur, 2 Petr. 2, 4. — δ., proditione tradere, Matth. 10, 4. (Marc. 3, 19. Luc. 21, 16.) Joh. 6, 64. (Marc. 14, 11.) 21. 20. (Marc. 14, 18. Luc. 22, 21.) — pass. Matth. 26, 24. Marc. 14, 21. (Luc. 22, 22.) 41. (Marc. 14, 42. 44.) Matth. 27, 3. 4. Luc. 22, 48. Joh. 6, 64. 71. 12, 4. 13, 2. 21, 20. 1 Cor. 11, 23. — partic. ὁ παραδιδούς i. q. ὁ προδότης, Joh. 13, 11. 18, 2. — **c.**, τινά τινι, quod est vel α., trado alicui aliquem (iudicandum, condemnandum, puniendum), Matth. 5, 25. (Luc. 12, 58.) 18, 34. 27, 2. Luc. 20, 20. Marc. 15, 1. Joh. 18, 30. 35. 19, 11. — pass., Matth. 20, 18. 19. Marc. 10, 33. Luc. 18, 32. — abest dat., Marc. 13, 11. Matth. 27, 18. (Marc. 15, 10.) 10, 19. 24, 10. Luc. 21, 16. Act. 3, 13. — vel β., proditione trado (eum designo, qui capiatur), Matth. 26, 15. Marc. 14, 10. Luc. 22, 4. 6. — Specialim γ., notes formulam obscuram: παραδιδόναι τινὰ τῷ Σατανᾷ, 1 Cor. 5, 5. 1 Tim. 1, 20. quae videtur intelligenda esse de eiectione e coetu sacro sic facta, ut exclusi simul miseriae exponerentur (etiam Essenos sic infideles socios anathemate percussisse testatur Josephus). — Contra: παραδιδόναι τινὰ τῇ χάριτι τ. θεοῦ, commendare aliquem benevolentiae Dei, Act. 14, 26. 15, 40. — παραδιδόναι τινὰ τῷ θελήματί τινος, tradere aliquem, quocum aliquis pro voluntate agat, Luc. 23, 25. — δ., reddo alicui aliquem custodiendum, abliefern an, Act. 27, 1. 28, 16. — **d.**, τινὰ εἴς τι· occurrunt formulae: παραδιδόναι εἰς χεῖράς τινος, trado aliquem in manus, i. e. in potestatem alicuius, Matth. 17, 22. (Marc. 9, 31. Luc. 9, 44.) 26, 45. Marc. 14, 41. Luc. 24, 7. Act. 21, 11. 28, 17. (Jerem. 26, 24.) — εἰς συνέδρια, ad consessus septemvirorum, Matth. 10, 17. (nimirum παραδιδόναι simul involvit ducendi notionem) Marc. 13, 9. (Luc. 21, 12. εἰς συναγωγάς, sed Matth. 24, 9. εἰς θλίψιν, i. e. in vincula.) — εἰς φυλακήν, Act. 8, 3. — εἰς φυλακάς, Act. 22, 4. — εἰς θάνατον, Matth. 10, 21. Marc. 13, 12. 2 Cor. 4, 11. — εἰς κρίμα θανάτου, Luc. 24, 20. — subintelligitur

εἰς θάνατον (ad supplicium), Rom. 4, 25. — metaph. *παραδιδόναι τινὰ εἰς τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ*, i. e. facere, ut (s. non impedire, quominus) quis suis cupiditatibus quasi immergatur, Rom. 1, 24. cf. v. 26. 28. — *παραδιδόναι τινὰ εἰς τόπον τινὰ διδαχῆς*, ablegare aliquem ad aliquam doctrinae formam (anweisen), Rom. 6, 17. — **e.**, *παραδιδόναι τινά* addita notatione finis et consilii; *α.*, additur inf., ubi lat. ut: *φυλάσσειν αὐτόν*, Act. 7, 42. 12, 4. — *β.*, *εἰς τό* (*σταυρωθῆναι*), Matth. 26, 2. — *τινά τινι εἴς τι*, Act. 14, 26. 1 Cor. 5, 5. Eph. 4, 19. — *γ.*, *τινά, ἵνα*, Matth. 27, 26. (Marc. 15, 15.) 1 Cor. 13, 3. — *τινά τινι, ἵνα*, Joh. 19, 16. — *δ.*, *τινὰ ὑπέρ τινος*, aliquem ad mortem abripi sino pro aliquo (in alicuius commodum), Rom. 8, 32. — *παραδιδόναι ἑαυτὸν ὑπέρ τινος*, se morti tradere, mortem suscipere pro aliquo (in alicuius gratiam), Gal. 2, 20. Eph. 5, 25. — cum accus. praedicati, Eph. 5, 2. — *παραδιδόναι τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ*, suam vitam abiicere propter datam nomini Christi fidem (s. propter honorem Jesu Messiae statuendum), Act. 15, 26.

Παράδοξος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex *παρά*, praeter, et *δόξα*, opinio; *ὁ παρὰ τὴν δόξαν ὤν*, cf. *ἔνδοξος*) mirus, incredibilis; — neutr. plur., Luc. 5, 26. (Polyb. 1, 2, 1. Aelian. V. H. 4, 25. — cf. Ex. 11, 7.)

Παράδοσις, εως, ἡ, (a v. *παραδίδωμι*) **a.**, traditio, i. e. actus tradendi (die Uebergabe). — **b.**, traditio, quae ore fit, i. e. institutione, narratione, praeceptis, v. snpr. *παραδίδωμι*, Hesych.: *παραδόσεις· ἀγράφους διδασκαλίας*. et dicitur sic quidem vel actus instituendi s. narrandi, vel res, quae ita ad alterum propagatur: doctrina, praecepta, placita, accepta, Matth. 15, 2. 3. 6. Marc. 7, 3. 5. 8. 9. 13. Col. 2, 8. 2 Thess. 3, 6. — plur., 1 Cor. 11, 2. Gal. 1, 14. 2 Thess. 2, 15.

Παραζηλόω (ῶ), f. *ώσω*, (ex *παρά*, et *ζηλόω*, q. v.) — *τινά*, **a.**, ad invidiam s. aemulationem aliquem provoco, Rom. 11, 11. 14. (*οἱ ὁ* Deut. 32, 21. 1 Reg. 14, 22.) — *ἐπί τινι*, Rom. 10, 19. — **b.**, ad iram provoco, 1 Cor. 10, 22. (*οἱ ὁ* Ps. 36, 1. 7. 8. Sirac. 30, 3.)

Παραθαλάσσιος, ία, ιον, (ex *παρά* iuxta, et *θάλασσα*; cf. *θαλάσσιος*, marinus; cui opponitur *χερσαῖος*, terrestris, Aelian. V. H. 1, 5.) ad (iuxta) mare situs, Matth. 4, 13. (*οἱ ὁ* 2 Chron. 8, 17. — Xen. H. G. 1, 1, 24. Thuc. 1, 5.)

Παραθεωρέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *θεωρέω*, contemplor, et *παρά*, quod vel **a.**, est iuxta: *παραθεωρῶ ἐμαυτὸν πρὸς τοὺς ἄλλους*, me cum caeteris comparo, Xen. Mem. 4, 8, 17. — vel **b.**, praeter, praetervideo, i. e. negligo, posthabeo; pass., Act. 6, 1.

Παραθήκη, ης, ἡ, (a v. *παρατίθημι*, appono, depono apud aliquem; voc. elegantius *παρακαταθήκη*, Ex. 22, 8. Tob. 10, 12. (Thuc., Plat., Xen., Demosth., Lysias habent.) depositum, res apud aliquem deposita s. fidei eius commissa (Levit. 6, 2. 4. 2 Macc. 3, 10.); appellatur ita doctrina pura; Timotheo commissa, 1 Tim. 6, 20. 2 Tim. 1, 12. 14. — cf. *παρατιθέναι*, 2 Tim. 2, 2.

Παραινέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *παρά* et *αἰνέω*) adhortor, admoneo; — *παρῄνει λέγων*, Act. 27, 9. — *τινά* seq. inf., v. 22. — Xen. Mem. 1, 3, 8. Aelian. V. H. 12, 62.

Παραιτέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (ex παρά praeter, et αἰτέομαι) **a.**, deprecor, α., propr., seq. μή et acc. c. inf., Hebr. 12, 19. (Thuc. 5, 63. Polyb. 10, 40, 6.) — β., i. q. recuso, detrecto; — τί: τὸ ἀποθανεῖν, Act. 25, 11. (Jos. Ant. 3, 8, 8.) — vito: τί, 1 Tim. 4, 7. 5, 11. 2 Tim. 2, 23. (2 Macc. 2, 31.) — τινά, Tit. 3, 10. Hebr. 12, 25. — **b.**, deprecor mihi, i. e. me excuso; perf. pass. παρῃτημένος, excusatus; — ἔχε με παρῃτημένον, habe me excusatum, Luc. 14, 18. 19. (Aelian. V. H. 8, 17. Jos. Ant. 7, 8, 2.)

Παρακαθίζω, f. ίσω, (ex παρά iuxta et καθίζω, q. v.) assidere facio, iuxta colloco; intransit. (suppl. ἐμαυτόν), assideo: παρά τι, Luc. 10, 39. (οἱ ό Job. 2, 13.)

Παρακαλέω (ῶ), f. έσω, aor. 1. παρεκάλεσα, perf. pass. παρακέκλημαι, aor. 1. p. παρεκλήθην **a.**, ex παρά, ad, herbei, et καλέω, advoco; — τινά, seq. inf. consilium indicante, Act. 28, 20. (Xen. Cyr. 1, 5, 7. Thuc. 1, 119.) — **b.**, ex παρά, nostr. an, α., adhortor; ℵ., absol., Luc. 3, 18. Act. 2, 40. Rom. 12, 8. 1 Cor. 4, 13. 2 Cor. 5, 20. 2 Tim. 4, 2. Hebr. 10, 25. 1 Petr. 5, 12. — ἔν τινι, ope alicuius rei, Tit. 1, 9. — ב., seq. inf., ubi lat. ut, 1 Tim. 2, 1. — ג., c. τινά, Act. 15, 32. 16, 40. 20, 2. 2 Cor. 10, 1. 1 Thess. 2, 11. 5, 11. 1 Tim. 5, 1. Hebr. 3, 13. — pass., 1 Cor. 14, 31. — παρακαλ. τινα περί τινος, 1 Thess. 3, 2. — 1 Macc. 12, 50. — Xen. Cyr. 1, 4, 15. — seq. orat. dir., 1 Cor. 4, 16. 1 Thess. 5, 14. Hebr. 13, 22. 1 Petr. 5, 1. 12. — seq. inf., ubi lat. ut: inf. praes., Act. 11, 23. 14, 22. Phil. 4, 2. 1 Thess. 4, 10. Tit. 2, 6. 1 Petr. 2, 11. Judae v. 3. — inf. aor., Act. 27, 33. 34. 2 Cor. 2, 8. Rom. 12, 1. 15, 30. Eph. 4, 1. 1 Tim. 1, 3. Hebr. 13, 19. — seq. ἵνα c. coni., 1 Cor. 1, 10. 16, 12. 16. 2 Cor. 8, 6. 1 Thess. 4, 1. 2 Thess. 3, 12. — ד., seq. acc. c. inf., 2 Cor. 6, 1. — ה., παρακαλ. τι, admonendo praecipio aliquid, 1 Tim. 6, 2. Tit. 2, 15. — β., rogo, oro; (hoc sensu Graeci non dicunt) τινά, Matth. 18, 32. 26, 53. Act. 25, 2. 2 Cor. 12, 18. — πολλά, valde, Marc. 5, 10. 23. 1 Cor. 16, 12. — τινὰ περί τινος, Philem. v. 10. — orando placo, Luc. 15, 28. Act. 16, 39. — additur λέγων cum orat. dir., Matth. 8, 4. 5. (Luc. 7, 4.) 18, 29. Marc. 1, 40. 5, 12. Act. 16, 9. — abest acc. Act. 16, 15. — seq. inf., Marc. 5, 17. Luc. 8, 41. Act. 8, 31. (Xen. Cyr. 4, 5, 53.) — seq. ὅπως, Matth. 8, 34. — s. ἵνα, Matth. 14, 36. (Marc. 6, 56.) Marc. 5, 18. (Luc. 8, 38. ἐδέετο εἶναι) 7, 32. 8, 22. Luc. 8, 31. 32. 2 Cor. 12, 8. 1 Cor. 16, 12. Marc. 5, 10. — seq. τοῦ μή, c. inf., Act. 21, 12. — seq. accus. c. inf., Act. 9, 38. 13, 42. 19, 31. 24, 4. 28, 14. — γ., solatio animum erigo, consolor, 2 Cor. 2, 7. — τινά, Matth. 5, 4. 2 Cor. 1, 4. 6. 7, 6. 7. Eph. 6, 22. Col. 2, 2. 4, 8. 2 Thess. 2, 17. — pass., Luc. 16, 25. Act. 20, 12. (addit. οὐ μετρίως.) — med., solatium admitto, Matth. 2, 18. (Jer. 31, 15.) — τινὰ ἐν λόγοις, 1 Thess. 4, 18. — ἐπί τινι (über etwas), 2 Cor. 1, 4. — pass. 2 Cor. 1, 4. 7, 7. 13. 1 Thess. 3, 7.

Παρακαλύπτω, f. ψω, (ex παρά iuxta et καλύπτω, tego) occulto, obtego (aliquid); — τὶ ἀπό τινος, Luc. 9, 45. (cf. 2 Reg. 4, 27.)

Παρακαταθήκη, ης, ἡ, (a παρακατατίθημι) depositum fidei alterius commissum, ita codd., 1 Tim. 6, 20. 2 Tim. 1, 12. 14. (Xen. Anab. 5, 3, 7. Aelian. V. H. 4, 1. Polyb. 33, 12, 1. Thuc. 2, 72.) — v. παραθήκη.

Παράκειμαι (ex παρά iuxta, et κεῖμαι), adiaceo, vicinus sum (Aelian.

V. H. 2, 17. Xen. Anab. 7, 3, 22. — 2 Macc. 4, 41. 9, 25.), in promptu sum, ad manus sum, Rom. 7, 18. 21. (2 Cor. 8, 12. πρόκειται.)

Παράκλησις, εως, ἡ, (a v. παρακαλέω) **a.**, advocatio, arcessitus; — **b.**, ex παρά, α., adhortatio, cohortatio, Act. 4, 36. 13, 15. 15, 31. Rom. 12, 8. 1 Cor. 14, 3. 2 Cor. 8, 4. 17. Phil. 2, 1. 1 Thess. 2, 3. 1 Tim. 4, 13. Hebr. 12, 5. 13, 22. (Polyb. 22, 7, 2. Thuc. 8, 92.) — β., solatium (v. supr. παρακαλέω), Rom. 15, 4. 2 Cor. 1, 3—7. 7, 4. 7. 13. Philem. v. 7. Hebr. 6, 18. (οἱ ὁ Jerem. 16, 7.) — πληθύνεσθαι τῇ παρακλ., Act. 9, 31. — ex metonym. caussae pro effectu: salus, Luc. 2, 25. cf. Nah. 3, 7. — recreatio, i. e. id, quod gaudium adfert, Luc. 6, 24. (cf. 16, 25.) 2 Thess. 2, 16.

Παράκλητος, ου, ὁ, (a v. παρακαλέω) **a.**, advocatus; — **b.**, is qui caussam alicuius agit coram iudice, defensor, 1 Joh. 2, 1. (deprecator, v. Job. 16, 2.) — adiutor, opitulator, Joh. 14, 16. 26. 15, 26. 16, 7. (intelligitur Spirit. s., qui apostolos olim post Jesu discessum ab adversariis vexatos in fide confirmaturus est) cf. Matth. 10, 19. 20. Marc. 13, 11. Luc. 12, 11. — (Habent etiam Talmudici פְּרַקְלִיט et פְּרַקְלִיטָא de defensore.)

Παρακοή, ῆς, ἡ, (ex παρά, praeter, v. παραβαίνω, παραθεωρέω, et ἀκοή) **a.**, propr., auditio non iusta; — **b.**, inobedientia, Rom. 5, 19. 2 Cor. 10, 6. Hebr. 2, 2.

Παρακολουθέω (ῶ), f. ήσω, (ex παρά, iuxta, et ἀκολουθέω, sequor) propr., aequis passibus incedo cum aliquo, comitor aliquem; — τινί, metaph., **a.**, semper adsum, praesto sum alicui, quocunque se conferat, Marc. 16, 17. — **b.**, παρακολουθῆσαι τοῖς πράγμασι, persequi res ab aliquo gestas, Luc. 1, 3. (particip. pro infinitivo et καί sequente, sens.: etiam mihi placuit ab initiis inde res illas gestas mente persequi.) — eandem formulam v. ap. Polyb. 1, 12, 7. — **c.**, sequor scil. normam, me compono ad; — τῇ διδασκαλίᾳ, 1 Tim. 4, 6. 2 Tim. 3, 10. (cf. 2 Macc. 9, 27.)

Παρακούω, f. ούσω, (ex ἀκούω et παρά, praeter, perperam audio, Aelian. V. H. 5, 9. v. παρακοή. — trop., audire nolo, non obtempero; — τινός, dicto alicuius, Matth. 18, 17. (Tob. 3, 4. — τί, Esth. 3, 3.)

Παρακύπτω, f. ψω, (ex παρά iuxta et κύπτω) incurvo me ad aliquid, inclinato capite adspicio, incurvato corpore introspicio, Luc. 24, 12. Joh. 20, 5. — εἰς (τὸ μνημεῖον), v. 11. Jac. 1, 25. 1 Petr. 1, 12.

Παραλαμβάνω, f. -λήψομαι, aor. 2. παρέλαβον, 3. pl. παρελάβοσαν v. δολιόω, (ex παρά, ad, et λαμβάνω) **a.**, sens. act., α., τινά, א., assumo, mecum sumo, mihi associo (comitem), absol., Matth. 17, 1. (Marc. 9, 2. Luc. 9, 28.) 20, 17. (Marc. 10, 32. Luc. 18, 31.) 24, 40. 41. (oppon. ἀφιέναι, Luc. 17, 34. 35.) 26, 37. (Marc. 14, 33.) Marc. 4, 36. 5, 40. Joh. 19, 16. Act. 15, 39. 16, 33. 21, 24. 26. 32. 23, 18. (Xen. Cyr. 1, 4, 15.) mecum sumo, ut portem vel ducam aliquo, Matth. 2, 13. 14. 20. 21. — παραλαμβάνειν μεθ' ἑαυτοῦ, sibi associare (comitem, adiutorem etc.), Matth. 12, 45. (abest Luc. 11, 26.) 18, 16. Marc. 14, 33. — πρὸς ἑαυτόν, Joh. 14, 3. — addit. εἰς c. acc. loci (quia verbum involvit ducendi notionem), Matth. 4, 5. 8. 27, 27. — τινὰ κατ' ἰδίαν, Matth. 20, 17. — ב., Participium aliis verbis activis praefigitur, ut actio plenius

describatur, Act. 16, 33. 21, 24. 26. 32. — παραλαμβάνειν τινά ante τὸ ἄγειν, Joh. 19, 16. Act. 23, 18. — ג., subint. πρὸς ἑαυτόν, i. e. domum recipere aliquem; τὴν γυναῖκα, i. e. uxorem desponsatam, Matth. 1, 20. 24. — ד., domum alicui aperio, οὐ παραλ. metaph. eum repudio, Job. 1, 11. — παραλ. Ἰησοῦν Χριστόν, nomen Jesu dare tamquam sospitatori, Col. 2, 6. — β., τί, v. c. doctrinam aliquam, praeceptum aliquod fide tenendum suscipio, Gal. 1, 9. 1 Cor. 15, 1. — adiecto inf. ἃ — κρατεῖν, quae tenenda susceperunt, Marc. 7, 4.

b., sensu pass., traditum accipio; α., speciat., traditione, institutione, τί, 1 Cor. 15, 3. Phil. 4, 9. (Xen. Mem. 3, 5, 22.) — τὶ παρά τινος, Gal. 1, 12. 1 Thess. 2, 13. 2 Thess. 3, 6. — καθὼς — τὸ πῶς δεῖ cett., 1 Thess. 4, 1. — ἀπό τινος, (non indicat, ut παρά, auctorem et datorem, sed fontem et originem v. ἀπό), 1 Cor. 11, 23. respondet ei ex altera parte παραδιδόναι, q. v. — β., διακονίαν, munus (administrandum) accipio, Col. 4, 17. — βασιλείαν, Hebr. 12, 28. — Dan. 7, 18.

Παραλέγομαι (ex παρά, iuxta, et λέγω, pono) praeterlego, i. e. praeternavigo; — τινὰ τόπον, Act. 27, 8. 13. (Diod. Sic. 13, 3.)

Παράλιος, ιον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex παρά iuxta et ἅλς mare) maritimus, mari adiacens; — τῆς παραλίου, scil. χώρας, Luc. 6, 17. (Polyb. 3, 39, 3. Thuc. 2, 56. — οἱ ὁ Deut. 33, 19. hi etiam formam feminini habent παραλία, Deut. 1, 7. Jos. 9, 1. Judith. 1, 7. cf. 1 Macc. 11, 8. 15, 38.)

Παραλλαγή, ῆς, ἡ, (a παραλλάσσω, alterno, ex παρά et ἀλλάσσω) alternatio rerum iuxta positarum, quae, dum loca mutant, sibi invicem succedunt, vicissitudo, Jac. 1, 17. (Polyb. 6, 7, 5.)

Παραλογίζομαι, f. ίσομαι, (ex λογίζομαι et παρά, praeter, ut a recto tramite aberretur) **a.**, male supputo; — **b.**, decipio, fraudibus circumvenio: τινά, Gal. 2, 4. Jac. 1, 22. (Gen. 29, 25. Jos. 9, 22. Judic. 16, 10. — Polyb. 31, 9, 10.)

Παραλυτικός, ή, όν, (a παραλύω, q. v.) paralyticus, i. e. nervorum resolutione ab altera parte laborans, membris captus, Matth. 4, 24. 8, 6. 9, 2. 6. (Marc. 2, 3. 5. 10. sed Luc. 5, 18. 24. παραλελυμένος.)

Παραλύω, f. ύσω, dissolvo (propr., ab altera parte); pass., de membris corporis: παραλελυμένος, nervorum resolutione laborans, Luc. 5, 18. 24. Act. 8, 7. 9, 33. — Hebr. 12, 12. (παραλελυμένα γόνατα, genua labantia, lassa, debilitata. Jes. 35, 3. — cf. χεῖρες παραλ., Ez. 7, 27. Jerem. 6, 24.)

Παραμένω, f. -μενῶ, aor. 1. παρέμεινα, (ex παρά, apud, praesto, et μένω) permaneo ut semper adsim, Hebr. 7, 23. (oppon. ἀπεληλυθέναι) Jac. 1, 25. (qui perstat nec ante quam maculas absterserit, discedit, coll. v. 24.) — πρός τινα, apud aliquem (constr. praegn. ad vos devertam, ut ap. vos, παρ' ὑμῖν, maneam), 1 Cor. 16, 6.

Παραμυθέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (ex παρά, ad, et μυθέομαι, loquor) — τινά, propr., alloquor, Thuc. 8, 72. Tum: amanter alloquor (ut verbum παρακαλῶ, dici solet), consolor aliquem, Job. 11, 31. 1 Thess. 2, 11. 5, 14. (Aelian. V. H. 12, 1. fin. Thuc. 2, 44.) — τινὰ περί τινος, Joh. 11, 19.

Παραμυθία, ας, ἡ, (ex παρά et μῦθος, ἡ παραμυθία i. q. τὸ παραμύθιον) blanda allocutio, solatium, 1 Cor. 14, 3. (Sap. 19, 12.)

Παραμύθιον, ίου, τό, solatium, Phil. 2, 1. (Sap. 3, 18. — Thuc. 5, 103.)

Παρανομέω (ῶ), f. ήσω, (a παράνομος, et hoc ex παρά, praeter, et νόμος) contra legem ago, legem violo, Act. 23, 3. (οἱ ὁ Ps. 118, 51. — Aelian. V. H. 14, 29.)

Παρανομία, ας, ἡ, (a voc. παράνομος) legis violatio, improbitas, 2 Petr. 2, 16. (2 Macc. 3, 4. — Diod. Sic. 5, 71. Polyb. 1, 7.)

Παραπικραίνω, f. ανῶ, aor. 1. παρεπίκρανα (ex παρά, nostr. an, et πικραίνω, et hoc a πικρός, amarum, acerbum reddo, cf. λευκαίνω, λαχαίνω) exacerbo, Hebr. 3, 16. (scil. τὸν θεόν; οἱ ὁ Ps. 105, 7, 43.)

Παραπικρασμός, οῦ, ὁ, (a παραπικραίνω) exacerbatio, Hebr. 3, 8. 15. — cf. οἱ ὁ Ps. 94, 8.

Παραπίπτω, f. -πεσοῦμαι, aor. 2. παρέπεσον, (ex παρά, iuxta, et πίπτω) **a.**, cado iuxta aliquem. — **b.**, a recto tramite deflecto (v. παραβαίνω), deficio (τῆς ὁδοῦ, Polyb. 3, 54, 5.). — metaph., desero, ut lat. deficio ab aliquo, Hebr. 6, 6. (a vera doctrina. — Ez. 14, 13. — Xen. H. G. 1, 6, 4.)

Παραπλέω, f. εύσω, (ex παρά et πλέω) praeternavigo; — τόπον τινά, Act. 20, 16. (Xen. Anab. 6, 2, 1. Thuc. 2, 24.)

Παραπλήσιον (neutr. adi. παραπλήσιος, ὁ, ἡ, et παραπλήσιος, ία, ιον, proxime accedens ad aliquid, similis) — τινί (Xen. Mem. 3, 4, 12.), adverb., prope ad, fere ad; — ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτῳ, Phil. 2, 27.

Παραπλησίως, adv., (a παραπλήσιος, v. παραπλήσιον) **a.**, proxime. — **b.**, similiter, pariter, eodem modo, Hebr. 2, 14. (Polyb. 1, 42. Diod. Sic. 1, 35.)

Παραπορεύομαι, f. εύσομαι, (ex παρά, praeter, iuxta, et πορεύομαι) ad latus incedo; **a.**, absol., praetereo, Matth. 27, 39. (Marc. 15, 29.) Marc. 11, 20. — **b.**, παραπ. διά c. genit., obiter proficiscor per, Marc. 9, 30. (cf. Deut. 2, 4.) Obscurior phrasis Marc. 2, 23. (Matth. 12, 1. habet: ἐπορεύθη, — Luc. 6, 1. διεπορεύθη. τὸ παραπορεύεσθαι h. l. aut est viam ingredi a via trita divergentem breviorem, aut ambulare in via, utrinque arva consita habente.)

Παράπτωμα, τος, τό, (a παραπίπτω, tempora nonnulla ab obs. πτόω mutuante) propr., lapsus, qui fit iuxta aliquid. — tropice: **a.**, peccatum contra praecepta div. commissum, Rom. 5, 15. 16. 17. 18. Gal. 6, 1. — plur. Rom. 4, 25. 2 Cor. 5, 19. Eph. 1, 7. 2, 1. 5. Col. 2, 13. Jac. 5, 16. (οἱ ὁ Ez. 14, 11. 15, 8. Ps. 18, 13.) — **b.**, de erratis, quae hominibus iniuriam afferunt, s. quibus aliorum iura violantur; — pl., Matth. 6, 14. 15. 18, 35. Marc. 11, 25. 26. — **c.**, lapsus i. e. aberratio a via salutis, Rom. 11, 11. 12. consociatur h. l. cum verbo πίπτω.

Παραῤῥέω, f. παραῤῥεύσομαι, aor. 2. παρεῤῥύην (quasi descenderet a παραῤῥύημι), litera ρ post vocalem finalem praepositionis duplicatur, v. ἀναντίῤῥητος, (ex παρά et ῥέω) praeterfluo, praeterlabor. — aor. 2. μὴ παραῤῥυῶμεν (i. q. ἐξολισθῶμεν, s. παραπέσωμεν, Suid. s. ἐκπέσωμεν, ut Chrysost. exprimit.: μὴ ἀπολώμεθα), sens.: ne negligamus, ne — negligentes proruamus, i. e. monita spernentes in via progrediamur, Hebr. 2, 1. (cf. Prov. 3, 21.)

Παράσημος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex παρά ad latus, iuxta, et σῆμα) insignis, signo notatus; — ἐν πλοίῳ παρασήμῳ Διοσκούροις, in navi signata

(scil. in prora) imagine Dioscurorum, Act. 28, 11. (cf. Diod. Sic. 3, 3. Ovid. Trist. 1, 10, 1.)

Παρασκευάζω, f. άσω, (ex παρά et σκευάζω) apparo, paro (mensam instruo dapibus), Act. 10, 10. (παρασκευάζειν συμπόσιον, Herodot. 9, 15. — 2 Macc. 2, 27. — κλίνην, Aelian. V. H. 12, 51.) — med., me praeparo, fut.: τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; 1 Cor. 14, 8. (Jerem. 50, 42. 51, 11. — Polyb. 1, 25, 7. Xen. Cyr. 1, 5, 9. Thuc. 4, 14.) — perf. p. παρεσκεύασμαι significat. med., paravi me, 2 Cor. 9, 2. 3.

Παρασκευή, ῆς, ἡ, (ex παρά et σκευή, apparatus) apparatio, praeparatio (v. c. τῶν ὅπλων, 2 Macc. 15, 21. — Xen. Mem. 3, 3, 14. — τοῦ δείπνου, Jos. B. J. 1, 11, 8.). — ἡ παρασκ. dies, quo parabantur apud Judaeos quae ad sabbatum s. festum necessaria erant, Matth. 27, 62. Marc. 15, 42. Luc. 23, 54. Joh. 19, 14. 31. 42. — i. q. προσάββατον, Marc. 15, 42. (Judith. 8, 6.) s. προεόρτιον, (Philo de vit. cont.)

Παρατείνω, f. -τενῶ, aor. 1. παρέτεινα, (ex παρά et τείνω, tendo) extendo, produco; — τί seq. μέχρι, Act. 20, 7.

Παρατηρέω (ῶ), f. ήσω, (ex παρά iuxta, ad latus, et τηρέω) — τινά, **a.**, ad latus observo aliquem s. aliquid (Xen. Mem. 1, 14, 4. Polyb. 1, 29, 4.), Luc. 20, 20. seq. εἰ, Marc. 3, 2. Luc. 6, 7. — med., Luc. 6, 7. (in codd.) 14, 1. — cf. Ps. 36, 12. — τί, Act. 9, 24. (codd. παρετήρουν τε, al. παρετηροῦντο δέ.) — **b.**, med., superstitiose observo s. colo aliquid; — ἡμέρας, Gal. 4, 10. — Hinc. voc. seq.

Παρατήρησις, εως, ἡ, observatio; — μετὰ παρατηρήσεως, ita, ut e longinquo observari possit, Luc. 17, 20. (v. de h. l. sub voc. βασιλεία.)

Παρατίθημι, f. θήσω, aor. 1. παρέθηκα, aor. 2. παρέθην, aor. 2. med. παρεθέμην, (ex παρά et τίθημι) **a.**, τινί τι, propono, v. c. α., cibos (appono), Marc. 6, 41. 8, 6. 7. (Luc. 9, 16.) Luc. 11, 6. Act. 16, 34. (παρέθηκε τράπεζαν, lat. mensam apponere, sic Aelian. V. H. 2, 17. Thuc. 1, 130.) — τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, Luc. 10, 8. sing., 1 Cor. 10, 27. (οἱ ὁ Gen. 18, 8. 24, 33. 43, 31.) — β., docendo propono; — παραβολήν, Matth. 13, 24. 31. (cf. Exod. 19, 7. 21, 1. — Diod. Sic. 1, 6. 3, 65.) — med. seq. ὅτι, Act. 17, 3. — **b.**, med. τινί τι, depono aliquid apud aliquem, fidei alicuius concredo atque committo (cf. παραθήκη), Luc. 12, 48. 1 Tim. 1, 18. 2 Tim. 2, 2. (Tob. 4, 1. — Polyb. 23, 12, 3.) — commendo, τινά τινι, Act. 14, 23. 20, 32. cf. 1 Petr. 4, 19. (Diod. Sic. 17, 23.) — τὶ εἰς χεῖράς τινος, Luc. 23, 46. (οἱ ὁ Ps. 30, 6.)

Παρατυγχάνω, aor. 2. παρέτυχον, (ex παρά, ad, et τυγχάνω) forte adsum, forte obvius sum, Act. 17, 17. (Diod. Sic. 3, 48.)

Παραυτίκα, adv., (ex παρά [cf. παραπλησίον] et αὐτίκα) hoc temporis momento, τὸ παραυτίκα ἐλαφρόν i. q. τὸ ἐλαφρὸν τὸ παραυτίκα, 2 Cor. 4, 17. (v. de h. l. sub voc. βάρος.)

Παραφέρω, aor. 2. παρήνεγκον, (ex παρά et φέρω) **a.**, (παρά, ad) affero, Xen. Cyr. 1, 3, 6. — **b.**, (παρά, praeter) praeterfero; — pass., νεφέλαι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, Judae v. 12. Hebr. 13, 9. (Diod. Sic. 17, 56.) — τὶ ἀπό τινος (ποτήριον), transire facio, ne quis sumere cogatur, Marc. 14, 36. Luc. 22, 42.

Παραφρονέω (ῶ), f. ήσω, (ex παρά, praeter, scil. praeter rectum et iustum, et φρονέω, quod descendit a voc. φρήν, hinc παράφρων) desipio, deliro, 2 Cor. 11, 23. (ὡς παραφρονῶν, h. e. tamquam inani vastu inflatus.) Xen. Mem. 4, 7, 6. — οἱ ό Zach. 7, 11.

Παραφρονία, ας, ἡ, (a παράφρων, amens, desipiens) amentia, insipientia, vesania, 2 Petr. 2, 16. — Graeci non hac voce, sed voc. παραφροσύνης utuntur.

Παραχειμάζω, f. άσω, (a παρά, iuxta, et χειμών, hiems) hiberno, hiemem ago (transigo), Act. 27, 12. 1 Cor. 16, 6. — ἐν τόπῳ τινί, Act. 28, 11. (h. l. perf. παρακεχείμακα.) — ἐκεῖ, Tit. 3, 12. (Polyb. 2, 64, 1. Diod. Sic. 19, 34.) Hinc voc. seq.

Παραχειμασία, ας, ἡ, hibernatio, hiematio, Act. 27, 12. (Polyb. 3, 34, 6.)

Παραχρῆμα, adv., (ex παρά et χρῆμα, res) in ipsa re, illico, statim, confestim, Matth. 21, 19. 20. Luc. 1, 64. 4, 39. 5, 25. 8, 44. 47. 55. 13, 13. 18, 43. 19, 11. 22, 60. Act. 3, 7. 5, 10. 9, 18. 12, 23. 13, 11. 16, 26. 33. (οἱ ό Num. 6, 19. Jes. 30, 13. — Xen. Cyr. 3, 1, 17.)

Πάρδαλις, εως, ἡ, pardalis, pardi femella (Felis pardus, animal Asiae et Africae ferocissimum, pellem habens multis maculis distinctam, magnitudine cani venatico mediocri simile; mas vero magnitudine vitulo aequalis est), Apoc. 13, 2. (Aelian. V. H. 12, 39. Xen. Cyr. 1, 4, 7.)

Παρεδρεύω, f. εύσω, (a πάρεδρος, ex παρά, iuxta, et ἕδρα, sedes, qui assidet) — τινί, assideo, 1 Cor. 9, 13. (codd. προςεδρεύοντες.)

Πάρειμι, f. παρέσομαι, (ex παρά, ad, et εἰμί) adsum (Hom. Il. 3, 405.); **a.**, de rebus: suppeto, ad manus sum; — τὰ παρόντα, facultates, opes, Hebr. 13, 5. (Xen. Symp. 4, 43.) — in promptu sum, 2 Petr. 1, 12. (ἡ παροῦσα ἀλήθεια, i. e. veritas quam iam tenetis, coll. v. 13. — πάρεστι τινί τι, habet aliquis aliquid, 2 Petr. 1, 9. — **b.**, de tempore: adsum, adveni, Joh. 7, 6. — τὸ παρόν, tempus praesens, Hebr. 12, 11. — **c.**, de hominibus: adsum, Luc. 13, 1. Act. 10, 21. — praesens (oppon. ἀπών, absens), 1 Cor. 5, 3. 2 Cor. 10, 2. 11. 13, 2. 10. Apoc. 17, 8. (Codd. καίπερ ἔστι, sed leg. καὶ παρέσται.) — ἐπί τινος, coram aliquo, Act. 24, 19. — ἐπί τινι, aliquam ob rem, Matth. 26, 50. — ἐνώπιον θεοῦ, in conspectu Dei, Act. 10, 33. — ἐνθάδε, Act. 17, 6. — In constructionibus praegnantibus: πάρειμι εἰς c. acc. loci, aut plurali numero pronominis: inter vos, eos, veni, ut praesens sim, Col. 1, 6. (cf. alia verba de statu et quiete dicta, v. c. κατοικέω, παροικέω, ἀναπαύω, γίνομαι, ἵστημι etc. item v. supra voc. εἰς. Sic et Graeci: Polyb. 18, 1, 1. Xen. Cyr. 1, 2, 4. Anab. 1, 2, 2. Herodot. 6, 24.) — πρός τινα, Act. 12, 20. — πρὸς ὑμᾶς, veni ad vos, ut sim apud vos, 2 Cor. 11, 8. Gal. 4, 18. 20.

Παρεισάγω, f. άξω, (ex παρά praeter, et εἰσάγω) clam introduco (cf. παρεισέρχομαι, παρεισδύω), 2 Petr. 2, 1. (Polyb. 1, 18, 3.) Hinc voc. seq.

Παρείσακτος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, clam introductus, irreptitius, Gal. 2, 4.

Παρεισδύω (s. παρεισδύνω), f. -δύσω, (ex παρά, εἰς et δύνω s. δύω) clam, furtim intro, irrepo, Judae v. 4. (Herodian. 7, 9, 18.)

Παρεισέρχομαι, f. παρεισελεύσομαι, aor. 2. παρεισῆλθον, (ex παρά,

εἰς et ἔρχομαι) clam s. furtim intro, irrepo, Gal. 2, 4. (Polyb. 1, 7, 3. cf. παρειςάγω, παρειςδύω.) — subintro (scil. εἰς τὸν κόσμον), Rom. 5, 20. (coll. v. 12.)

Παρειςφέρω, aor. 1. παρειςήνεγκα, (ex παρά, εἰς et φέρω) praeterea infero, praeterea confero (impendo) ad aliquid; ita παρειςφ. σπουδήν, 2 Petr. 1, 5. (αὐτὸ τοῦτο h. l. pro: εἰς αὐτὸ τοῦτο. Jos. Ant. 20, 9, 2. πᾶσαν εἰςηνέγκατο σπουδὴν κ. πρόνοιαν.)

Παρεκτός, adv., (ex παρά et ἐκτός) constr. c. genit. (cf. παρέκ, s. παρέξ, i. e. extra, Hom. Il. 10, 349. — praeter, Polyb. 8, 28, 9.) praeter, re (quae genit. exprimitur) excepta, Matth. 5, 32. (praeter caussam adulterii s. excepta ratione adulterii) Act. 26, 29. (exceptis his vinculis.) — cf. Deut. 1, 36. Levit. 23, 38. — τὰ παρεκτός, quae praeterea accidunt, 2 Cor. 11, 28.

Παρεμβολή, ῆς, ἡ, (a v. παρεμβάλλω, a., interiicio, immissio, interiectio; — b., includo loco septo, i. e. tentoria figo, castra pono, Judith. 7, 3. 1 Macc. 5, 42.) **a.**, castra; α., de castris Israëlitarum, quae in deserto habuerunt (loca septa, in quibus fixa erant eorum tentoria), Hebr. 13, 11. (Ex. 19, 17. 29, 14. 32, 17.) v. 13. (sens.: quare loco quietae mansionis relicto ad eum egrediamur, i. e. doctrinam de Jesu Salvatore tenentes invidiae vexationibus, persecutionibus nos exponamus.) — β., de castris stativis militum Romanorum in arce Antonia, Act. 21, 34. 37. 22, 24. 23, 10. 16. 32. — **b.**, acies instructa (exercitus in acie collocatus), Hebr. 11, 34. Apoc. 20, 9. (οἱ ό Ex. 14, 19. 20. Jud. 4, 16. 8, 11. 1 Sam. 14, 16. — Aelian. V. H. 14, 46.)

Παρενοχλέω (ῶ), f. ήσω, (ex παρά et ἐνοχλέω, et hoc a voc. ὄχλος, turba, turbas excito) molestias creo, τινί, Act. 15, 19. (Polyb. 1, 8, 1. Diod. Sic. 14, 27. — οἱ ό Jud. 14, 17. Mich. 6, 3. — 1 Macc. 10, 63. 12, 14.)

Παρεπίδημος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex παρά iuxta et ἐπίδημος, v. supr. ἐπιδημέω) pr., is, qui e loco peregrino in aliquam urbem vel terram venit, ut ibi iuxta inquilinos habitet. **a.**, advena; **b.**, is, qui peregre versatur extra patriam, ita Hebr. 11, 13. (ξένοι κ. παρεπίδημοι) 1 Petr. 1, 1. 2, 11. πάροικοι κ. παρεπίδημοι.) — Polyb. 32, 22, 4. — οἱ ό Gen. 23, 4. 1 Chron. 29, 15.

Παρέρχομαι, f. παρελεύσομαι (Jac. 1, 10. 2 Petr. 3, 10. al., de qua futuri forma v. sub ἀπέρχομαι, διέρχομαι), perf. παρελήλυθα (verbum depon. med. ex ἔρχομαι et παρά), **a.**, (παρά, praeter) praetereo; α., de proficiscentibus, Luc. 18, 37. (Aelian. V. H. 2, 30. Xen. Anab. 2, 4, 25.) — τινά, praetereo aliquem, Marc. 6, 48. — τόπον τινά, Act. 16, 8. (Xen. Anab. 4, 2, 12.) — διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης, Matth. 8, 28. — β., de tempore, praetereo, praeterlabor, Matth. 14, 15. 1 Petr. 4, 3. — de actu, per aliquod tempus durante, Act. 27, 9. (τὰ παρελθόντα et τὰ ἐπιόντα distinguuntur ap. Aelian. V. H. 14, 6.) — **b.**, metaph. α., evanesco, intereo, ὡς ἄνθος, Jac. 1, 10. — ὁ οὐρανός, Matth. 5, 18. (Luc. 16, 17. coelum peribit, at nulla pars legis, ne minima quidem) 24, 35. (Marc. 13, 31. Luc. 21, 33.) 2 Petr. 3, 10. Apoc. 21, 1. — ἡ γενεὰ αὕτη, Matth. 24, 34. Marc. 13, 30. Luc. 21, 32. — τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, 2 Cor. 5, 17. — (οἱ ό Ps. 36, 36. Nah. 1, 12. Dan. 7, 14.) — Matth. 24, 35. (οἱ λόγοι, non peribunt veluti frustra dicta, Marc. 13, 31. Luc. 21, 33.) — β., praetereo (transeo), i. e. negligo, omitto, Luc. 11, 42. 15, 29. (οἱ ό Jerem. 34, 18.) — γ., praeterferor, ἀπό τινος, ne attingam aliquem (ne offerar alicui, cf. 2 Chron.

9, 2.) — παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον, Matth. 26, 39. 42. (Marc. 14, 35.) aliter τὸ ἀπό dict. Matth. 5, 18. v. supra. — **c.**, (παρά, ad, praesto) accedo, venio, Luc. 12, 37. 17, 7. Act. 24, 7. (Aelian. V. H. 2, 35. 4, 1. Xen. Anab. 7, 5, 11.)

Πάρεσις, εως, ἡ, (a παρίημι cf. ἄφεσις ab ἀφίημι) praetermissio, transmissio, omissio, Rom. 3, 25. — Verba εἰς ἔνδειξιν — αὐτοῦ v. 25. iungenda sunt cum verbo: προέθετο. Verba: ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ construenda sunt cum participio: προγεγονότων. Verba denique: πρὸς ἔνδειξιν τῆς — αὐτοῦ rationem subiungunt τῆς ἀνοχῆς.

Παρέχω, f. ἕξω, (ex παρά et ἔχω) **1.**, iuxta teneo, iuxta colloco, Hom. Il. 4, 229. — **2.**, παρά, praesto, (nost. herbei; — lat. paro, cf. παραγίνομαι, πάρειμι, παρέρχομαι) *praebeo* i. e. **a.**, τί τινι, α., porrigo, Luc. 6, 29. — β., exhibeo, ἡσυχίαν, Act. 22, 2. 28, 2. 1 Tim. 6, 17. — med., exhibeo ex mea parte, Col. 4, 1. — Luc. 7, 4. (παρέξει pro παρέξῃ, cf. βούλει sub βούλομαι.) — γ., facio alicui aliquid aut incommodi, v. c. κόπους, Matth. 26, 10. Marc. 14, 6. Luc. 11, 7. 18, 5. Gal. 6, 17. (ita παρ. πόνον, Sir. 29, 4. — ἀγῶνα, Jes. 7, 13. — δυσχέρειαν, Polyb. 1, 29, 10.) aut commodi praebeo ἐργασίαν, Act. 16, 16. med., Act. 19, 24. πίστιν — πᾶσιν, i. e. efficere, ut fidem habere possint (Lat. fidem facere alicui rei, i. e. confirmare rem), Act. 17, 31. (Jos. Ant. 2, 9, 4. Polyb. 4, 33, 7. — πίστιν παριστάναι τινί, Polyb. 1, 20, 10.) — **b.**, absque dat., praesto, 1 Tim. 1, 4. (ζητήσεις — οἰκονομίαν, q. v.) — **c.**, παρέχεσθαι ἑαυτόν adiecto acc. praedicati τύπον καλῶν ἔργων), se praebere, exhibere exemplum, Tit. 2, 7. (Xen. Cyr. 8, 1, 39.)

Παρηγορία, ας, ἡ, (a voc. παρήγορος, adhortator, defensor, oppon. κατηγορία) solatium, solamen, 1 Cor. 4, 11.

Παρθενία, ας, ἡ, (a παρθένος; ap. poëtas et scriptores recent., Diod. Sic., Herodian. al. pro παρθένεια) virginitas, Luc. 2, 36. (οἱ ὁ Deut. 22, 14 et 17. Jerem. 3, 4.)

Παρθένος, ου, ἡ, **a.**, subst., virgo, i. e. filia iuvenis, iam nubilis facta, Matth. 1, 23. (ex Jes. 7, 14. — hebr. עַלְמָה.) Luc. 1, 27. 1 Cor. 7, 28. — pl., Matth. 25, 1. 7. 11. Act. 21, 9. — ἡ παρθ. τινός, alicuius filia nubilis, 1 Cor. 7, 36. 37. — virgo adhuc innupta (distingu. a γυνή), 1 Cor. 7, 34. pl., v. 25. (οἱ ὁ Gen. 24, 14. 16. 55. — Xen. Mem. 1, 5, 2.) — quae virum nondum cognovit; παρθ. ἁγνή, virgo immaculata, 2 Cor. 11, 2. — **b.**, adiective: virgineus, dic. tum de viris, qui nondum rem habuerunt cum feminis, tum de sexus feminini hominibus adhuc intactis, Apoc. 14, 4. (saepius ita dic. in oratione metaph., v. c. παρθένος πηγή, Aeschyl. Prometh. v. 612. — cf. Jerem. 46, 11. Thren. 1, 4. Jes. 47, 1. — Jos. Ant. 1, 1, 2. terram recens creatam παρθένον γῆν appellat.)

Πάρθος, ου, ὁ, Parthus, incola Parthiae, (erat Parthia provincia Asiae, ab occasu Media, ab aquilone Hyrcania, ab ortu Ariana, a meridie Carmaniae desertis terminata. Justin. lib. 41. prooem. „Parthi Scytharum exules fuerunt. Hoc etiam ipsorum vocabulo manifestatur. Nam Scythico sermone Parthi Exules

dicuntur." Strab. 10, 354. Curt. 6, 11.) — pl., Act. 2, 9. (de Judaeis Parthia oriundis.)

Παρίημι, f. παρήσω, (ex παρά et ἵημι, mitto) **a.**, (παρά, praeter) praetermitto, v. c. καιρόν, Polyb. 1, 33. 5. — relaxo, remitto (v. c. arcum), **b.**, metaph. fatigo (οἱ ὁ Jerem. 20, 9. 2 Sam. 4, 1.), Hebr. 12, 12.

Παριστάνω, v. παρίστημι.

Παρίστημι (et ap. recentiores, παριστάνω, ut Rom. 6, 13. 16.), f. παραστήσω, aor. 1. παρέστησα, aor. 2. παρέστην, perf. παρέστηκα, part. παρεστηκώς et παρεστώς, plusqperf. παρειστήκειν (Act. 1, 10.), fut. 1. med. παραστήσομαι, (ex παρά ad, et ἵστημι) 1., praes., imperf., fut. et aor. 1. act. sensu locandi transitivo, **a.**, praesto, sisto, α., τινά s. τί, Act. 23, 24. — β., τινά, s. τί τινι, sisto alicui (aliquem s. aliquid) quo utatur, qui ei adsit (ut παρεστηκέναι de ministris dicitur, cf. Ex. 24, 13.), Matth. 26, 53. — quem examinet, ex quo quaerat, Act. 23, 33. 2 Cor. 4, 14. — sistere Deo, Luc. 2, 22. — γ., addito acc. praedicati, οἷς παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα, Act. 1, 3. Rom. 6, 13. 16. 12, 1. (suppl. τῷ θεῷ) 2 Cor. 11, 2. Eph. 5, 27. 2 Tim. 2, 15. (Aelian. V. H. 12, 2.) — absque dat., Rom. 6, 19. Col. 1, 28. Act. 9, 41. — ἐνώπιόν τινος, Col. 1, 22. — ἑαυτὸν ὡς τινα, Rom. 6, 13. — **b.**, τινά τινι, commendo, 1 Cor. 8, 8. — **c.**, τί, argumentis aliquid praesto, stabilio, Act. 24, 13. (ita etiam παριστ. τινί τι, Xen. Oecon. 13, 1. — παριστάναι τινί, ὅτι, Jos. Ant. 4, 3, 2.)

2., tempora intransit. signif. **a.**, perf., plusqperf. et aor. 2. act. — παρέστηκα, α., iuxta adsto; ὁ παρεστηκώς, Marc. 14, 47. 69. 15, 35. 39. Joh. 18, 22. — ὁ παρεστώς, Marc. 14, 70. Luc. 19, 24. Act. 23, 4. Joh. 19, 26. — τινί, iuxta aliquem sto, Act. 1, 10. 9, 39. Act. 23, 2. (αὐτῷ refert. ad pontificem.) — ἐνώπιόν τινος, Act. 4, 10. — ita de apparitoribus s. ministris coram domino apparentibus (lat. appareo), ἐνώπιόν τινος, Luc. 1, 19. (Gen. 40, 4. 1 Reg. 10, 8. Esth. 4, 5.) — β., ex παρά, praesto: adsto, praesto sum, Act. 4, 26. (Ps. 2, 2.) — γ., adsum (de tempore), Marc. 4, 29. — **b.**, aor. 2. παρέστην, adsto, τινί, iuxta aliquem sto, Act. 27, 23. — coram aliquo sto, Act. 27, 24. — auxilio sum, opitulor alicui, Rom. 16, 2. 2 Tim. 4, 17. (Hom. Il. 5, 116. Xen. Cyr. 5, 3, 19.) — **c.**, med.; — fut. παραστησόμεθα, nosmet sistemus (τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ, coram tribunali Christi), Rom. 14, 10. — Caet. cf. ἀνίστημι, ἐνίστημι, ἐφίστημι, ἵστημι, καθίστημι.

Παρμενᾶς, ᾶ, ὁ, Parmenio, diaconus, Act. 6, 5. (s. Parmenas.)

Πάροδος, ου, ἡ, (ex παρά, praeter, iuxta, et ὁδός) transitus; — ἐν παρόδῳ, in transitu, transeundo, 1 Cor. 16, 7. (Sap. 2, 5. 17, 9. — Thuc. 1, 126. Polyb. 5, 68, 8.)

Παροικέω (ῶ), f. ήσω, (ex παρά, iuxta, et οἰκέω) **a.**, propr. iuxta (aliquem) habito (accolo). — **b.**, habito s. versor in aliquo loco advena, sum peregrinus (i. q. παρεπιδημῶ) ἐν (τόπῳ τινί), Luc. 24, 18. (Gen. 12, 10. 20, 1. Ex. 6, 4. Levit. 18, 3. al.) — εἰς c. acc. loci (in constr. praegnanti, v. supr. πάρειμι), immigro, Hebr. 11, 9.

Παροικία, ας, ἡ, (a voc. πάροικος, q. v.) **a.**, accolae sedes, habitatio in vicinia (alicuius), v. παροικέω. — **b.**, peregrinatio, i. e. commoratio

in terra, quae non est patria; seq. ἐν c. dat. loci, Act. 13, 17. (οἱ ὁ Esdr. 8, 35. Ps. 119, 5.) — metaph., de vita hominum in his terris cum peregrinatione comparata, 1 Petr. 1, 17. (cf. Hebr. 11, 13.)

Πάροικος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (a παρά, ad, iuxta, et οἶκος) propr. **a.**, accola (in vicinia alicuius habitans). — **b.**, hospes, peregrinus (v. παροικέω et παροικία); 1 Petr. 2, 11. (iunct. cum παρεπίδημος) — ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, Act. 7, 6. 29. — metaph., qui sunt extra civitatem Dei, oppon. συμπολίτης, Eph. 2, 19.

Παροιμία, ας, ἡ, (femin. adi. παροίμιος, μία, ιον, a πάροιμος. Basil. hom. 12. in Prov. derivat a voc. οἶμος, via, sed videtur ea vox potius descendere a voce οἴμη, cantus; cf. παρῳδός, παρῳδέω. παρά in hac compositione de similitudine dicitur; cf. paronomasia. παροίμιον sonat aenigmatice dictum. Cf. παρῳδὰ αἰνίγματα ap. Eurip. Voc. paroemiae commemorat Quintilian. 8, 6.) **1.**, sententiose dictum (i. e. quod aliquid in vita quotidiana fieri et agi solitum ita memorat, ut simul involvat aliud simile, quod inde extricetur), Joh. 10, 6. — Hinc **2.**, quodvis obscurius dictum, quo aliud quid ad docendum aptum adumbratur, Joh. 16, 25. (coll. v. 16.) Quare τῷ παροιμίαν λαλεῖν, Joh. 16, 29. opponitur: παῤῥησίᾳ λαλεῖν (παροιμ. hebr. מָשָׁל, Prov. 1, 1. 25. cf. Sirac. 6, 35.). — **3.**, proverbium (i. e. quod vulgo dici solet, ut applicetur ad rem similem), 2 Petr. 2, 22. (τὸ τῆς παροιμίας, id, quod proverbium illud dicit, cf. artic. Matth. 21, 21. τὸ τῆς συκῆς, quod τῇ συκῇ accidit.) — Caeter. cf. παραβολή.

Πάροινος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (a παρά et οἶνος, propr., qui vino semper assidet) vinosus, vinolentus, 1 Tim. 3, 3. Tit. 1, 7.

Παροίχομαι, perf. παρῴχημαι, (ex παρά et οἴχομαι) praetereo; — de tempore: Act. 14, 16. (Jos. Ant. 8, 12, 3. Xen. Anab. 2, 4, 1.)

Παρομοιάζω, f. άσω, (a παρόμοιος, qu. v.) similis sum, Matth. 23, 27. (hoc verbum, quod ap. profanos non occurrit, signif. transit. dictum: verbis depingo τινά.)

Παρόμοιος, οία, ον, (ex παρά iuxta, et ὅμοιος) similis, Marc. 7, 8. 13. (Polyb. 6, 3, 11. Xen. H. G. 3, 4, 13.)

Παροξύνω, f. υνῶ, (a παρά [cf. παραπικραίνω] et ὀξύς, acutus) acutum reddo, acuo (οἱ ὁ Deut. 32, 41.); metaph., excito, impello (πρός τι, Xen. Mem. 3, 3, 13 seq. inf., 3, 5, 3.), irrito, ad iram provoco; — pass., Act. 17, 16. 1 Cor. 13, 5. (Deut. 9, 18. Ps. 105, 29. Jes. 65. 3. Hos. 8, 5. Zach. 10, 3. — Polyb. 4, 7, 5.) Hinc voc. seq.

Παροξυσμός, οῦ, ὁ, **a.**, incitatio, excitatio; — ἀγάπης, gen. obi., Hebr. 10, 24. — **b.**, exacerbatio (acris concertatio), Act. 15, 39. (οἱ ὁ Deut. 29, 28.)

Παροργίζω, fut. attic. παροργιῶ, — (ex παρά [cf. παροξύνω] et ὀργίζω) — τινά, ad iram et indignationem provoco, exacerbo, Rom. 10, 19. Eph. 6, 4. (Col. 3, 21. in codd. legitur pro ἐρεθίζω. — οἱ ὁ Deut. 31, 29. Jud. 2, 12. Esdr. 5, 12. Ps. 105, 32.) — Hinc voc. seq.

Παροργισμός, οῦ, ὁ, indignatio; — ὑμῶν, ira vestra irritata, Eph. 4, 26. (οἱ ὁ 1 Reg. 15, 30. 2 Reg. 23, 26. Neh. 9, 18.)

Παροτρύνω, f. υνῶ, (ex παρά [cf. παροξύνω, παροργίζω] et ὀτρύνω, instigo) incito, instigo, τινά, Act. 13, 50. (Jos. Ant. 7, 6, 1.)

Παρουσία, ας, ἡ, (a παρών, οὖσα, όν, partic. verbi πάρειμι) **a.**, praesentia; ἡ — τινός (oppon. ἀπουσία, absentia), 2 Cor. 10, 10. Phil. 2, 12. — eius, qui advenit, 1 Cor. 16, 17. 2 Cor. 7, 6. 7. 2 Thess. 2, 9. (cf. v. 8. ἀποκαλυφθήσεται.) — ἡ — πάλιν πρός τινα, de reditu, Phil. 1, 26. (Polyb. 23, 10, 14.) — **b.**, speciatim memoratur ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ s. τοῦ κυρίου, i. e. praesentia τοῦ ἐλθόντος Χριστοῦ, adventus gloriosus Christi iudicis, Matth. 24, 3. 1 Cor. 15, 23. 1 Thess. 2, 19. 3, 13. 4, 15. 5, 23. 2 Thess. 2, 1. 8. Jac. 5, 7. 2 Petr. 1, 16. (τὴν δύναμιν, i. e. potentiam, κ. παρουσίαν, — cave dicas, his exprimi ἓν διὰ δυοῖν) 3, 12. 13. 1 Joh. 2, 28. — (Jos. Ant. 3, 8, 4.)

Παροψίς, ίδος, ἡ, (a παρά et ὄψον, v. ὀψώνιον) vas, patina, patella, in qua obsonia apponuntur, Matth. 23, 25. 26. (Luc. 11, 39. πίναξ.) — Phryn.: παροψίς· τὸ ὄψον, οὐχὶ δὲ τὸ ἀγγεῖον, ὥς τινές· τοῦτο δὲ τρυβλίον ἢ λεκάριον καλοῦσιν. Habent vocem de patella dictam Xen. Cyr. 1, 3, 4. Plutarch. de vitando aere alieno c. 2.)

Παῤῥησία, ας, ἡ, (ut ἀῤῥησία derivatur ab ἄῤῥητος, ita παῤῥησ. a πάῤῥητος etsi voce non usu recepta, compos. ex πᾶν et ῥέω) **a.**, libertas in dicendo; — ἡ — τινός, Act. 4, 13. — περιποιεῖσθαι ἑαυτῷ (βαθμὸν καλόν, i. e. gradum ad tribunal, quem intrepide insistas, καὶ) πολλὴν παῤῥησίαν, magnam libertatem pro se dicendi, 1 Tim. 3, 13. — χρῆσθαι παῤῥησίᾳ, 2 Cor. 3, 12. Philem. v. 8. — πολλή μοι (ἐστὶ) παῤῥ. πρὸς ὑμᾶς, 2 Cor. 7, 4. (Aelian. V. H. 8, 12. Polyb. 2, 38, 6.) — παῤῥησίᾳ adverb. posit., libere, Joh. 7, 13. 26. 18, 20. aperte, i. e. sine dissimulatione, Marc. 8, 32. Joh. 11, 14. — sine ambagibus, orationis involucris, Joh. 10, 24. 16, 25 et 29. (oppon. ἐν παροιμίαις.) — item ἐν παῤῥησίᾳ, libere, Eph. 6, 19. Phil. 1, 20. — μετὰ παῤῥησίας, Act. 2, 29. (εἰπεῖν) 4, 29. (λαλεῖν) v. 31. 28, 31. — **b.**, fiducia, confidentia (hoc sensu Graeci non dicunt), Eph. 3, 12. Hebr. 3, 6. 4, 16. 10, 35. — dicitur παῤῥησίαν ἔχειν, qui non pudore suffunditur, 1 Joh. 2, 28. 4, 17. — πρὸς τὸν θεόν, 3, 21. (sed 5, 14. videtur obtinere confidentiae notio.) — **c.**, ἐν παῤῥησίᾳ (εἶναι, περιπατεῖν), in conspectu omnium (oppon. ἐν τῷ κρυπτῷ), Joh. 7, 4. 11, 54. Col. 2, 15. — Hinc verb. seq.

Παῤῥησιάζομαι, f. άσομαι, aor. 1. med. ἐπαῤῥησιασάμην (verb. depon.) libere loquor, Act. 18, 26. 19, 8. Eph. 6, 20. παῤῥησιασάμενοι εἶπον, Act. 13, 46. 26, 26. — παῤῥησ. ἔν τινι, fretus aliquo, Act. 9, 27. 28. — ἐπί τινι, fretus aliquo, Act. 14, 3. — ἐν τ. seq. inf. fretum aliquo audere s. libere agere id, quod per infinitivum verbi exprimitur, 1 Thess. 2, 2.

Πᾶς, ᾶσα, ᾶν, omnis, e., **a.**, adiectum nominibus, et α., quidem nominibus articulo *non* notatis, omnis, e, jeder, — v. c. πᾶν δένδρον, Matth. 3, 10. — πᾶσα θυσία, Marc. 9, 49. — Matth. 3, 15. 5, 11. 12, 31. 15, 13. 19, 3. Luc. 3, 5. 6. 4, 37. 5, 17. 11, 42. Joh. 2, 10. Act. 1, 21. 2, 43. 5, 42. 10, 35. 13, 27. Rom. 14, 11. 1 Cor. 4, 17. Apoc. 18, 17. al. — iunct. cum vocibus affectionem, actionem, indolem notantibus plenitudinem et summum inten-

sionis gradum indicat, lat. omnis, Nostrates: alle, alles, — v. c. μετὰ πάσης παῤῥησίας, Act. 4, 29. (Phil. 1, 20.) προθυμίας, 17, 11. cf. 20, 19. 24, 3. — πᾶσα ἐλπίς, 27, 20. — Rom. 15, 14. — σπουδή, 2 Cor. 8, 7. 2 Petr. 1, 5. — ἐπιθυμία, χαρά, Rom. 15, 13. Phil. 2, 29. — αὐτάρκεια, 2 Cor. 9, 8. — ἁπλότης, v. 11. — ἐν παντὶ λόγῳ κ. γνώσει, 1 Cor. 1, 5. Eph. 1, 8. Phil. 1, 9. — ὑπομονή, 2 Cor. 12, 12. — adde: Matth. 28, 18. Act. 23, 1. Phil. 4, 7. Col. 1, 9. 10. 11. 2, 2. 3, 16. 1 Tim. 1, 15. 2, 11. 5, 2. 2 Tim. 4, 2. Tit. 2, 15. 3, 2. Hebr. 7, 7. Jac. 1, 21. 1 Petr. 2, 18. — aut quemvis modum, quo se actio virtus vitiumve exserit, aut quamvis rem, in quam actio, nomine significata, transit. Quare τὸ πᾶς, πᾶσα, πᾶν in his saepius verti potest: omnis generis, omne genus c. gen. v. c. πᾶσα ἀδικία, Act. 7, 22. Rom. 1, 18. 20. 2 Cor. 1, 4. Eph. 1, 3. Col. 1, 28. 2 Thess. 1, 11. 2, 9. 10. Hebr. 6, 16. 1 Petr. 2, 1. al. — associatur participium, a quo et ipso articulus abest, Matth. 4, 4. 12, 25. 13, 52. 23, 35. Luc. 2, 23. Job. 15, 2. 1 Cor. 11, 5. al. — πᾶς — ὃς ἐάν, 1 Cor. 6, 18. Matth. 12, 36. (nota attractionem.) — οὐ πᾶς, non omnis, 1 Cor. 15, 39. sed si negatio (οὐ, οὐδέποτε, οὐδέ, μή, οὐ μή) cum verbo iungenda est, accedens illud πᾶς — πᾶν, negatione simul comprehendendum vertendumque est per: nullus, a, um, Matth. 24, 22. Luc. 1, 37. (nulla res) Act. 10, 14. Rom. 3, 20. 1 Cor. 1, 29. Gal. 2, 16. Eph. 4, 29. 2 Petr. 1, 20. 1 Joh. 2, 21. 4, 1. — Apoc. 7, 1. 16. 21, 27. (ex hebr. כָּל — לֹא, v. c. Gen. 11, 7. Levit. 25, 17. Deut. 16, 8.)

β., iunctum cum nominibus articulo notatis: omnis i. e. (is, qui nomine significatur) totus, der (die, das) ganze (v. sub ὁ, ἡ, τό); v. c. πᾶσα ἡ ἀγέλη, Matth. 8, 32. — πᾶς ὁ ὄχλος, 13, 2. — 27, 25. 45. Marc. 5, 33. Luc. 2, 10. 4, 25. 6, 17. Act. 1, 8. 6, 5. 10, 41. 15, 12. 19, 26. — Rom. 4, 16. 9, 17. 10, 18. 1 Cor. 13, 2. (die πίστις u. γνῶσις im ganzen Umfange) Eph. 2, 21. Col. 1, 6. 19. 1 Thess. 3, 9. Hebr. 2, 15. — plur., Matth. 2, 4. 11, 13. 12, 23. al. Marc. 3, 28. 4, 13. 32. 6, 33. 7, 3. al. Luc. 1, 48. 65. 2, 31. al. Act. 3, 24. al. Rom. 1, 5. al. — loci, ubi additur nomini genitivus: Matth. 6, 29. Luc. 1, 10. 3, 3. Act. 7, 14. 8, 27. 10, 2. 11, 14. 12, 11. 17, 26. 20, 27. 25, 24. 26, 20. 2 Cor. 7, 4. Eph. 3, 19. Phil. 1, 3. Col. 2, 9. 1 Thess. 3, 7. — plur., Matth. 4, 8. 23, 5. 24, 30. Luc. 1, 6. 12, 18. Act. 10, 12. — πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, Luc. 9, 13. cf. Matth. 18, 32. — plur., Luc. 2, 19. 51. 23, 49. Act. 1, 18. 3, 18. 25. 5, 20. Rom. 16, 4. 1 Cor. 12, 12. al. — (plurali additur nomen adi., Matth. 25, 31. — participium, Marc. 4, 31. Luc. 19, 37. Act. 24, 5. Phil. 1, 1. Apoc. 19, 17. Jud. v. 15. — abest nonnunquam articulus nomini quasi in statu constructo posito: πᾶς οἶκος Ἰσραήλ, Act. 2, 36. aut nomini proprio collectivo: πᾶς Ἰσραήλ, Rom. 11, 26. — πᾶσα Ἱεροσ., Matth. 2, 3. — plur., Act. 17, 21. — πᾶς nomini postpositum, Marc. 16, 15. (εἰς τὸν ἅπαντα) praedicati locum occupat, Joh. 5, 22. (τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε, i. e. iudicium illud, quod ex decreto Dei olim habebitur, omne tradidit filio, das Gericht hat er ganz — übergeben) Apoc. 13, 12. — plur., Matth. 9, 35. 10, 30. Luc. 7, 35. 12, 7. Act. 8, 40. 16, 26. 17, 30. Rom. 12, 4. 1 Cor. 7, 17. 10, 1. 13, 2. 15, 7. 16, 20. 2 Cor. 13, 2. 12. Phil. 1, 13. 1 Thess. 5, 26. 2 Tim. 4, 21. Apoc. 8, 3. — τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, Act. 21, 21. — πᾶς inter artic. et nomen: τὸν πάντα

χρόνον, i. e. semper, Act. 20, 18. Gal. 5, 14. 1 Tim. 1, 16. — plur., *τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους*, Act. 21, 21. — obiter: Quid discriminis intersit inter formulas: *ἐν πάσῃ θλίψει* et: *ἐν πάσῃ τῇ θλίψει*, discitur ex 2 Cor. 1, 4.

b., *πᾶς*, dict. absol. quisque, quivis, Marc. 9, 49. Luc. 16, 16. Hebr. 2, 9. — seq. pronomine relat.: *πᾶς, ὅστις*, Matth. 7, 24. 10, 32. — *πᾶς, ὅς*, Matth. 19, 20. Gal. 3, 10. — *πᾶς, ὃς ἄν*, quicunque, Act. 2, 21. — *πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὅς*, Luc. 14, 33. — consociat. cum participio, eoque articulum non habente: *παντὸς ἀκούοντος* (si quis audit, quisquis est), Matth. 13, 19. — *παντὶ ὀφείλοντι ὑμῖν*, Luc. 11, 4. 2 Thess. 2, 4. — articulum habente: Matth. 5, 22. 7, 8. Luc. 6, 47. Joh. 3, 8. 15. 6, 45. Act. 10, 43. 13, 39. Rom. 1, 16. 2, 10. 12, 3. 1 Cor. 9, 25. 16, 16. Gal. 3, 13. 1 Joh. 2, 22. 3, 3. 4. 6. 9. 15. 5, 1. — ordine inverso, Matth. 25, 29. — *οὐ πᾶς ὁ*, non quivis, qui, Matth. 7, 21. — plur., *α.*, simpliciter: *πάντες*, nostr. alle, i. e. **א.**, omnes homines, Matth. 10. 22. (24, 9. Marc. 13, 13. Luc. 21, 17.) 21, 26. Luc. 20, 38. Joh. 1, 7. 3, 26. (hyperbolice) v. 31. 5, 23. 6, 45. 1 Cor. 9, 19. Rom. 10, 12. 9, 5. Eph. 3, 9. Act. 17, 25. (*πᾶσι.*) — **ב.**, omnes, qui praecedenti verbo subiecti sunt (die das Subiect des beigesetzten Verb. sind: sie — alle), Matth. 14, 20. (Marc. 6, 42. Luc. 9, 17.) 22, 28. 27, 22. Marc. 1, 27. 6, 42. Luc. 1, 63. 2, 3. 3, 15. 4, 28. 8, 52. 9, 43. 22, 70. Joh. 6, 45. — cum 2. pers. pl., Matth. 26, 27. (Marc. 14, 23. 27.) Luc. 13, 3. — **ג.**, respicit ad eos, qui commemorati sunt, Matth. 22, 27. 26, 70. Marc. 1, 37. 2, 12. 6, 39. 50. 10, 44. (9, 35.) 12, 22. 43. 44. 13, 37. 14, 29. 31. 50. Luc. 4, 15. 20. 36. 6, 19. 8, 40. 45. 54. 9, 23. 12, 41. (*πρὸς πάντας*, scil. qui adsunt) 14, 18. Joh. 2, 15. 24. — *οὐ πάντες*, non omnes, Matth. 19, 11. — **ד.**, *οἱ πάντες*, omnes, nullo excepto, vel omnes illi, quorum facta est mentio, Rom. 11, 32. 1 Cor. 9, 22. — sie alle, Phil. 2, 21. (coll. v. 20.) 2 Cor. 5, 15. (*οἱ πάντες*, scil. qui verbis: *ὑπὲρ πάντων ἀπέθανε* inclusi sunt.) — coniung. cum 1. plur., nos omnes, 1 Cor. 10, 17. — *β.*, *πάντες, ὅσοι*, omnes, quicunque, Matth. 22, 10. Luc. 4, 40. Joh. 10, 8. Act. 5, 36. 37. — *γ.*, *πάντες οἱ* c. particip., omnes, qui, Matth. 4, 24. 8, 16. 21, 12. Marc. 1, 32. Luc. 1, 66. 71. 2, 18. 38. 47. 13, 4. 17. 14, 29. Act. 1, 19. 2, 44. 4, 16. 5, 5. al. Rom. 1, 7. 3, 22. 4, 11. 10, 12. 1 Cor. 1, 2. 2 Cor. 1, 1. Eph. 6, 24. 1 Thess. 1, 7. 2 Thess. 1, 10. 2, 12. 1 Tim. 2, 2. Hebr. 3, 16. 2 Joh. v. 1. Apoc. 13, 8. 18, 19. 24. — ad artic. suppl. *ὄντες*, Matth. 5, 15. Luc. 5, 9. Joh. 5, 28. Act. 2, 39. 5, 17. 16, 32. Rom. 9, 6. 2 Tim. 1, 15. Tit. 3, 15. 1 Petr. 5, 14. — al. — inverso ordine, Act. 20, 32. Hebr. 5, 9. — *δ.*, *πάντες* cum pronom. *ἡμεῖς, ὑμεῖς, αὐτοί, οὗτοι*; **א.**, *ἡμεῖς*, — *ἡμεῖς πάντες*, Joh. 1, 16. Rom. 8, 32. 2 Cor. 3, 18. Eph. 2, 3. — *πάντες ἡμεῖς*, Act. 2, 32. 10, 33. 26, 14. 28, 2. Rom. 4, 16. Gal. 4, 26. Eph. 4, 6. — *οἱ πάντες ἡμεῖς*, 2 Cor. 5, 10. — **ב.**, *ὑμεῖς πάντες*, Act. 20, 25. — *πάντες ὑμεῖς*, Matth. 23, 8. 26, 31. Luc. 9, 48. Act. 4, 10. 22, 3. Rom. 1, 8. 15, 33. 16, 24. 2 Cor. 2, 3. 5. 7, 15. 13, 13. Phil. 1, 4. 7. 8. 25. 2, 17. 26. 4, 23. 1 Thess. 1, 2. 2 Thess. 1, 3. 3, 16. 18. Tit. 3, 15. Hebr. 13, 25. — **ג.**, *αὐτοὶ πάντες*, 1 Cor. 15, 10. — *πάντες αὐτοί*, Act. 4, 33. 19, 17. 20, 36. — **ד.**, *οὗτοι πάντες*, Act. 1, 14. 17, 7. Hebr. 11, 13. 39. — *πάντες οὗτοι*, Act. 2, 7. — **ה.**, *οἱ δὲ πάντες*, sie aber alle, Marc. 14, 64. — *οἱ μετ᾽ ἐμοῦ πάντες*, Tit. 3, 15. Absolute (absque nomine subst.) ponitur

Neutrum: 1., sing. πᾶν, quodvis, omne (quod), α., πᾶν τό seq. partic., 1 Cor. 10, 25. 27. Eph. 5, 13. — ad artic. τὸ suppl. ὄν, 1 Joh. 2, 16. — πᾶν οὐ (ubi οὐ ad verbum sequens pertinet), nihil, Matth. 15, 17. (Marc. 7, 8.) — β., πᾶν ὅ, Rom. 14, 23. Joh. 6, 37. 39. 17, 2. ὅ, τι (ἄν), quicquid, Col. 3, 17. 23. — γ., cum praepositionibus iunctum vices gerit adverbii, διὰ παντός s. διαπαντός, perpetuo. — ἐν παντί, i. e. vel quovis tempore, 2 Cor. 4, 8. et 7, 5. — 7, 16. 11, 6. Phil. 4, 6. 1 Thess. 5, 18. — vel in quovis rerum statu, 2 Cor. 6, 4. 7, 11. 11, 9. — ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι, Phil. 4, 12. — vel omnino, 1 Cor. 1, 5. 2 Cor. 7, 16. 8, 7. 9, 8. 11. Eph. 5, 24. — 2., plur. πάντα, i. e. α., omnes res, e contextu accuratius cognoscendae, Marc. 4, 34. 6, 30. Luc. 1, 3. 3, 20. 4, 7. Joh. 4, 25. Rom. 8, 28. 2 Cor. 6, 10. Gal. 4, 1. Phil. 2, 14. 1 Thess. 5, 21. 1 Tim. 2, 1. 2 Tim. 2, 10. Tit. 1, 15. et Jac. 5, 12. 1 Petr. 4, 8. (πρὸ πάντων, ut lat.: ante omnia), 1 Petr. 4, 7. 1 Joh. 2, 27. 3 Joh. v. 2. — β., πάντα i. q. omnino, Act. 20, 35. 1 Cor. 9, 25. (in omnibus) 10, 33. 11, 2. — γ., omnes res (quae in rerum natura existunt, alles Wirkliche), Joh. 1, 3. Rom. 9, 5. 1 Cor. 2, 10. 15, 27. et Hebr. 2, 8. Eph. 1, 22. Col. 1, 17. Apoc. 21, 5. — δ., τὰ πάντα, rerum universitas, Rom. 11, 36. 1 Cor. 8, 6. 11, 12. 15, 27. 28. Eph. 3, 9. Col. 1, 16. 17. — Phil. 3, 21. Hebr. 1, 3. 2, 10. 3, 4. Apoc. 4, 11. — τὰ π. πληροῦν, omnia loca occupare, Eph. 4, 10. — cum emphasi, omnia i. e. ne uno quidem excepto, 2 Cor. 5, 17. 18. Hebr. 2, 8. — τὰ πάντα ἐν πᾶσιν, 1 Cor. 15, 28. Eph. 1, 23. — τὰ π. sensu relat., Marc. 4, 11. (omne argumentum) Act. 17, 25. (omnes vitae necessitates) Rom. 8, 32. (omnia ea, quae in usum nostrum donare potest) 1 Cor. 9, 22. (Allen bin ich, was in Hinsicht ihrer Alles heisst, geworden) 2 Cor. 4, 15. (omnia, quae vos me agere videtis.) — τὰ π. ubi articulus praefigitur, quia vox iam praecessit, Phil. 3, 8. vel quia ea comprehenduntur sequentia, Col. 3, 8. — τὰ π. notionem abstractam exprimens omnium hominum, Gal. 3, 22. (coll. Rom. 11, 32.) 1 Tim. 6, 13. — speciatim τὰ πάντα in coelo et in terra dicuntur pro naturis intellectu praeditis, quae ibi versantur, Eph. 1, 10. Col. 1, 20. — τὰ π. coniung. cum 1. pers. pl., nos omnes (wir das Ganze), Eph. 4, 15. — ε., c. praepositt.: εἰς πάντα, 2 Cor. 2, 9. — κατὰ πάντα, quavis ratione, Act. 17, 22. Col. 3, 20. 22. Hebr. 2, 17. 4, 15. — ἐν πᾶσι, 2 Cor. 11, 6. 1 Tim. 3, 11. 4, 15. 2 Tim. 2, 7. 4, 5. Tit. 2, 9. Hebr. 13, 18. 1 Petr. 4, 11. — ζ., c. genit., πάντα ὑμῶν, omnes res vestrae, 1 Cor. 16, 14. — η., πάντα τά seq. participio; — πάντα τὰ γινόμενα, Matth. 18, 31. Luc. 9, 7. 12. 44. 17, 10. 18, 31. 21, 22. 24, 44. Joh. 18, 4. Act. 10, 33. 24, 14. Gal. 3, 10. — ordine inverso: τὰ πάντα ἐλεγχόμενα, quaecunque reprehenduntur, Eph. 5, 13. — ad artic. suppl. ὄντα (v. supr. πᾶς et πάντες), Matth. 23, 20. Act. 4, 24. 14, 15. 17, 24. — ita etiam πάντα τὰ ὧδε, scil. ὄντα, Col. 4, 9. — τὰ κατ' ἐμέ, Col. 4, 7. cf. τὰ ἐμὰ πάντα, Joh. 17, 10. — πάντα τὰ ἐμά, Luc. 15, 31. — ϑ., cum pronomine demonstrat.: ταῦτα πάντα, Matth. 4, 9. 6, 33. 13, 34. 51. Luc. 12, 30. 31. 16, 14. Act. 7, 50. Rom. 8, 37. 1 Cor. 10, 11. 2 Petr. 3, 11. al. — πάντα ταῦτα, Matth. 6, 32. 19, 20. (Marc. 10, 20. ταῦτα π.) 24, 2. 8. 33. 34. (Marc. 13, 4. et 30. ταῦτα π.) Luc. 7, 18. 16, 26. 28, 21. Act. 24, 8. 1 Cor. 12, 11. Col. 3, 14. 1 Thess. 4, 6. — πάντα τ. συμβεβηκότα ταῦτα, Luc. 24, 14. — ι., cum

pron. relat. πάντα, ἅ, Joh. 4, 45. Act. 10, 39. 13, 39. — ὅσα, Matth. 7, 12. 13, 44. 46. Marc. 12, 44. Joh. 4, 29. 10, 41. 16, 15. 17, 7. Act. 3, 22. — — ὅσα ἄν, Matth. 21, 22. 23, 3. Marc. 11, 24. Act. 3, 22. — Praeterea notes loc. Marc. 12, 29. (πρώτη πάντων, gen. neutr., ἐντολή, lex omnium s. omnium rerum i. e. omnino prima, cf. Thuc. 4, 52.)

Πάσχα, τό, (nom. indeclinabile ab hebr. פֶּסַח et forma aramaica: פַּסְחָא a פָּסַח, transiit, parcens transiit, 2 Chron. 30, 17. 18. τὸ φασέκ) **a.**, agnus paschalis i. e. agnus die decimo quarto mensis Nisan (primi mensis anni, Aegyptiis φαρμουθί, Macedonibus ξανθικός dicti, Jos. Ant. 2, 14, 6.) a Judaeis mactandus et comedendus in memoriam illius diei, quo olim ipsorum maiores emigrationem ex Aegypto parantes, a Deo iussi erant agnum mactare et comedere eiusque sanguine limina sua conspergere, ut angelus perditor ipsorum domus hoc sanguine conspecto praeteriret (Ex. 12, 1 seq. Num. 10, 6. seq.). — Cum mactato agno paschali comparatur Christus 1 Cor. 5, 7. — θύειν τὸ πάσχα, Marc. 14, 12. Luc. 22, 7. — φαγεῖν τὸ π., Matth. 26, 17. — Marc. 14, 12. 14. Luc. 22, 11. 15. Joh. 18, 28. cf. 2 Chron. 30, 17. 18. Ex. 12, 43. — **b.**, coena paschalis, in phrasibus: ἑτοιμάζειν, parare, τὸ π., Matth. 26, 19. (Marc. 14, 16. Luc. 22, 8. 13.) — τὸ π. γίνεται, coena paschalis agitur, Matth. 26, 2. — ποιεῖν τὸ π. i. e. celebrare coenam paschalem, Matth. 26, 18. (Num. 9, 2. 6. 10. Esdr. 6, 20.) sed de Mose ipso dictum significat: instituere, Hebr. 11, 28. (cf. Ex. 12, 21.) — **c.**, festum paschale, inclusis diebus azymorum (coenam paschalem proxime sequentibus, a die 14. mensis Nisan usque ad diem 20. pertinentibus, per quos Judaeis pane fermentato abstinendum erat (Ex. 12, 15. 18. Num. 9, 11. Deut. 16, 3.), Marc. 14, 1. et Lucas diserte c. 22, 1. cf. 2, 41. Joh. 2, 13. 23. 6, 4. 11, 55. 12, 1. 13, 1. 18, 39. 19, 14. Act. 12, 4. Per hos septem dies immolari solebant ταῦροι δύο, καὶ κριὸς μὲν εἷς, ἑπτὰ δὲ ἄρνες (Jos. Ant. 3, 10, 5.) et hinc forsitan illustrandus est locus Joh. 18, 28. — Caeterum v. voc. ἄζυμος, ποτήριον.

Πάσχω, f. πείσομαι, aor. 2. ἔπαθον, perf. πέπονθα, (Luc. 13, 2. Hebr. 2, 18.) patior, sentio, sensu experior, contigit mihi; dic. τό π.: **a.**, de rebus secundis, quas quis expertus est, de utilitatibus, quas percepit; — πάσχ. τι, Esth. 9, 26. — ἀγαθὰ πάσχω, Xen. Mem. 2, 2, 3. — **b.**, de rebus adversis, Marc. 9, 12. Luc. 13, 2. Act. 28, 5. 2 Cor. 1, 6. Gal. 3, 4. 2 Tim. 1, 12. Apoc. 2, 10. absol., Luc. 22, 15. 24, 46. Act. 1, 3. 3, 18. 17, 3. 1 Cor. 12, 26. Hebr. 2, 18. 9, 26. 1 Petr. 2, 20. 23. 3, 14. 17. 4, 19. Hebr. 13, 12. — ὑπό τινος, Matth. 17, 12. — ὑπέρ τ., Phil. 1, 29. 2 Thess. 1, 5. 1 Petr. 2, 21. 4, 1. — τὶ ἀπό τινος, Matth. 16, 21. (Marc. 8, 31. Luc. 9, 22.) Luc. 17, 25. — τὶ ὑπό τ., Marc. 5, 26. 1 Thess. 2, 14. — πάσχ. τι ὑπέρ τινος, Act. 9, 16. — πάσχειν, c. adverbiis: κακῶς, Matth. 17, 15. — ἀδίκως, 1 Petr. 2, 19. — ὀλίγον, breve tempus, 1 Petr. 5, 10.

Πατάρα, ἄρων, τά, Patara, urbs maritima Lyciae celebris oraculo Apollinis, qui ita hic mensibus sex hiemalibus ut sex aestivis apud Delum responsa deliberantibus dabat (Herodot. 1, 182. Strab. 14. p. 981. Virg. Aen. 4, 144.), Act. 21, 1.

Πατάσσω, f. *ξω*, **a.**, pulso, *τί* (v. c. partem s. membrum corporis), Act. 12, 7. — **b.**, percutio s. ferio; absol., *ἐν μαχαίρᾳ*, ferro, gladio, Luc. 22, 49. — *τινά*, Matth. 26, 51. Luc. 22, 50. — (Polyb. 10, 18, 4. Thuc. 8, 92.) — ex hebr. plagis, malis afficio aliquem, Act. 12, 23. — *τινὰ ἔν τινι*, Apoc. 11, 6. 19, 15. (Gen. 8, 21. Num. 14, 12.) — **c.**, occido, interficio, *τινά*, Matth. 26, 31. (Marc. 14, 27. e Zach. 13, 7.) Act. 7, 24.

Πατέω (*ῶ*), f. *ήσω*, aor. 1. p. *ἐπατήθην*, calco i. e. **a.**, pedibus tero; — *τὴν ληνόν*, Apoc. 14, 20. 19, 15. (*οἱ ὁ* Jud. 9, 27. Neh. 13, 15. Jerem. 48, 33. Zach. 10, 5.) — *ἐπάνω τινός*, Luc. 10, 19. (cf. Ps. 90, 13.) — **b.**, conculco urbem, devastando profano, Apoc. 11, 2. — pass., Luc. 21, 24. (ex Dan. 8, 13.)

Πατήρ, *τέρος*, s. *τρός*, *ὁ*, pater, **a.**, sensu propr. i. q. genitor, Matth. 2, 22. 4, 21. 22. 8, 21. 10, 21. 37. 15, 4. 19, 5. al. — vocat., Luc. 15, 12. (16, 24. 27. 30.) pl., Eph. 6, 4. (nominat. pro vocat.) Col. 3, 21. — *οἱ πατέρες τῆς σαρκός*, genitores naturae corporeae, Hebr. 12, 9. (oppon. *ὁ πατὴρ τῶν πνευμάτων*.) — dic. pluralis de utroque parente, Hebr. 11, 23.

b., auctor stirpis, princeps gentis Jodaicae: v. c. Abrahamus, Matth. 3, 9. (Luc. 3, 8.) Luc. 1, 73. 16, 24. Joh. 8, 39. 53. Act. 7, 2. Rom. 4, 1. 17. 18. al. Isaacus, Rom. 9, 10. Jacobus, Joh. 4, 12. Davides, Marc. 11, 10. Luc. 1, 32. — plur. maiores, Matth. 23, 30. 32. Luc. 1, 17. (?) 55. 72. 6, 23. 26. 11, 47. 48. Joh. 4, 20. 6, 31. 7, 22. Act. 3, 13. 25. 5, 30. 7, 15. 52. 13, 36. 1 Cor. 10, 1. al. (ita אָבוֹת, 1 Reg. 8, 21. Ps. 21, 5. al.)

c., sensu translato: *α.*, auctor, a quo aliquid originem duxit et in alios transiit, *πατὴρ περιτομῆς*, Rom. 4, 12. — *β.*, *πατήρ τινων*, is qui parentis loco constituitur i. e. in quo primo illud signum fixum est, per quod futuro tempore eius genuina proles agnoscatur, Rom. 4, 11. 16. (*πατήρ* h. l. is, qui prolem habet i. e. posteros, suum exemplum imitantes) — *γ.*, diabolus dic. *ὁ πατὴρ τοῦ ψεύδους*, h. e. is, cuius tota natura veritatis odio mendaciique amore tenetur, Joh. 8, 44. — universe: *ἐκ πατρός τινος εἶναι* dicitur, qui ita mente ac voluntate alicui se similem praebet, ac si suam ei naturam acceptam referret, Joh. 8, 41. — *δ.*, *πατήρ*, qui patris loco est et paterno modo alicui prospicit, 1 Cor. 4, 15. — *ε.*, qui, ut est aetate provectior, ita etiam hoc sibi munus iniunctum habet, ut ea qua valeat ipse prudentia atque experientia, aliorum rebus consulat. Ita vocantur *πατέρες* assessores synedrii, Act. 7, 2. 22, 1. doctores, Matth. 23, 9. (1 Joh. 2, 13. 14. huc non pertinet) cf. 2 Reg. 6, 1. 2. 21. 13, 24.)

d., Deus dic. pater, *α.*, quia est omnium rerum creator, conservator et gubernator, *ἐξ οὗ τὰ πάντα*, 1 Cor. 8, 6. Gal. 1, 3. — *πατὴρ πάντων*, Eph. 4, 6. Dicitur ergo pater omnium hominum, quem omnes patrem salutare debent, Matth. 6, 4. 8. 15. Luc. 6, 36. 12, 30. 32. — *ὁ θεὸς κ. πατήρ*, Jac. 1, 27. 3, 9. 1 Cor. 15, 24. Eph. 5, 20. Col. 2, 2. 3, 17. 1 Thess. 3, 13. — *θεὸς πατήρ*, 1 Petr. 1, 2. 2 Petr. 1, 17. Judae v. 1. — *τῶν πνευμάτων*, Hebr. 12, 9. — additur: *ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς*, coelestis, Matth. 6, 9. (Luc. 11, 2.) 5, 16. 45. 48. 6, 1. 7, 11. 18, 14. Marc. 11, 25. 26. Luc. 11, 13. — *ὁ πατ. ὁ οὐράνιος*, Matth. 6, 14. 26. 32. 15, 13. — patris nomini adduntur genitivi qualitatis (ex hebr.),

v. c. ὁ π. τῶν οἰκτιρμῶν, pater benignissimus, 2 Cor. 1, 3. — ὁ τῆς δόξης, augustissimus, gloriosissimus, Eph. 1, 17. Huc ref. Jac. 1, 17. — πατ. τῶν φώτων, i. e. qui ut est luminum auctor, ita ipse splendidissima est luce circumdatus. — Sed β., adiungitur nomini singularis curae et amoris notio, ubi ex adverso ponuntur filii (τέκνα), 2 Cor. 6, 18. Rom. 8, 15. Gal. 4, 6. Eph. 2, 18. Quare prae caeteris Christiani hoc Deum nomine compellant (Deus vocatur ὁ πατήρ et Christus ὁ κύριος), Rom. 1, 7. 1 Cor. 1, 3. 2 Cor. 1, 2. Gal. 1, 4. Eph. 1, 2. 2, 18. 5, 20. 6, 23. Phil. 1, 2. 2, 11. Col. 1, 2. 12. 2, 2. 1 Thess. 1, 1. 3. 3, 11. 13. 2 Thess. 1, 2. 2, 16. 2 Tim. 1, 2. Tit. 1, 4. Philem. v. 3. 1 Joh. 2, 1. 15. 16. 3, 1. cf. Matth. 13, 43. — γ., Deus dicitur pater Christi, sic ipse Jesus Deum appellat (qui sibi summam potestatem dederit), Matth. 7, 21. 10, 32. 11, 27. (Luc. 10, 22.) 16, 27. 18, 10. 20, 23. 24, 36. 25, 34. 26, 29. 53. Luc. 22, 29. 24, 49. — quocum natura arctissime coniunctus et a quo in terras missus sit, Joh. 5, 17. 18. 20. 23. 6, 32. 65. 8, 19. 28. 49. 54. 10, 18. 25. 29. 32. 37. 14, 2. 7. 12. 20. 21. 23. 28. 15, 15. Apoc. 3, 5. 21. 14, 1. — adde: Matth. 26, 39. 42. Luc. 2, 49. Joh. 2, 16. 5, 43. 10, 30. 36. 20, 17. — apostoli Deum dicunt patrem Christi, Rom. 15, 6. 2 Cor. 1, 3. 11, 31. Eph. 1, 3. 3, 14. Col. 1, 3. 1 Petr. 1, 3. Apoc. 1, 6. — vid. infr. υἱός.

Πάτμος, ου, ἡ, Patmus, insula maris Aegaei, in Sporadibus numerata, in quam Joannes apostolus relegatus esse dicitur, Apoc. 1, 9.

Πατραλῴης, (attice: πατραλοίας, Plat. Phaed. c. 62.) ου, ὁ (a πατήρ et ἀλοιάω, trituro, cf. supr. μητραλῴας) patris percussor, parricida, 1 Tim. 1, 9.

Πατριά, ᾶς, ἡ, (a πατήρ; v. de hac forma sub voc. λαλιά) gens, familia (distinguitur a τῇ φύλῃ, tribu, Judith. 8, 2.), Luc. 2, 4. Act. 3, 25. Eph. 3, 15. (οἱ ὁ Ex. 12, 3. Num. 1, 18. — Herodot. 1, 200.)

Πατριάρχης, ου, ὁ, (ex ἄρχω et πατριά, q. v.) Patriarcha, gentis auctor, proavus, Act. 2, 29. 7, 8. 9. Hebr. 7, 4. (1 Chron. 24, 31. 2 Chron. 19, 8.)

Πατρικός, ή, όν, (a πατήρ) paternus, i. e. a patre, s. patribus, — παραδόσεις πατρικαί (v. πατρῷος), Gal. 1, 14. (οἱ ὁ Levit. 22, 13. Jos. 6, 24. 1 Chron. 12, 28. Sirac. 42, 10. — Diod. Sic. 1, 88. 14, 13.)

Πατρίς, ίδος, ἡ, (a πατήρ) patria, i. e. **a.**, terra patria (ut Xen. Cyr. 1, 2, 7.) i. q. sedes fixa, oppon. terrae, ubi quis παρεπιδημεῖ, Hebr. 11, 14. cf. 13, 14. **b.**, urbs patria, Matth. 13, 54. 57. Marc. 6, 1. 4. Luc. 4, 23. Joh. 4, 44. — de urbe patria: Herodian. 8, 3, 2. Jos. Ant. 10, 7, 3. 6, 4, 6.

Πατρόβας, α, ὁ, Patrobas, homo Christianus, Rom. 16, 14.

Πατροπαράδοτος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πατήρ et παραδίδωμι) a patribus s. maioribus traditus, 1 Petr. 1, 18. (Diod. Sic. 15, 74. 17, 4. Dion. Halic. Ant. 4, 8. 5, 48.)

Πατρῷος, α, ον, (a πατήρ pro: πατρώϊος) patrius, i. e. a parentibus ad liberos s. a maioribus ad posteros hereditatis quasi iure veniens, a patribus acceptus, ut νόμος, Act. 22, 3. (Aelian. V. H. 6, 10.) — θεός, 24, 14. — τὰ ἔθη τὰ πατρῷα, 28, 17. (πατρώϊον ἔθος, Aelian. V. H. 7, 19. Polyb. 3, 12, 4. Thuc. 7, 69. — 2 Macc. 6, 1.)

Παῦλος, ου, ὁ (nom. lat. Paulus, i. e. parvus, pusillus), Paulus **1.**, Sergius Paulus, propraetor, Act. 13, 7. — **2.**, apostolus (ante conversionem

Saulus [שָׁאוּל, precibus impetratus] dictus). — natus Tarsi, oppido Ciliciae, Act. 9, 11. 21, 39. 22, 3. — patre Judaeo ac cive Romano, Act. 16, 37. 22, 27. — Hierosolymis disciplinae Gamalielis, doctoris Pharisaei, traditus, Act. 5, 34. 21, 39. 22, 3. — cum literarum studio coniunxit artis σκηνοποιοῦ exercitium (v. sub hoc v.), acerrime infestabat Christianos; sed cum Damascum peteret, miraculoso modo ad Christum conversus est. Ab Anania sacra lotione tinctus, totus in id incubuit, ut Judaeis demonstraret, Jesum esse Messiam, Act. cap. 9. 22, 1—21. 26, 9—23. 2 Cor. 11, 32. Gal. 1, 13—24. 1 Cor. 15, 8—10. al. Plures coetus Christianos condidit in urbibus Graeciae et Asiae minoris. Scripsit epistolas, spiritus sancti plenas, quas canoni sacror. scriptor. insertas etiamnum habemus. Quum ex itineribus Hierosolyma pascha celebratum venisset, Judaei eo conspecto turbas excitant, quorum manibus eum milites Romani eripiunt. Sed Caesaream abductus ibi per biennium vinculis continetur, et tum Romam ad Caesarem mittitur. v. Acta apost. Tradunt eum anno 14. imperii Neronis una cum Petro in urbe Romae supplicio affectum esse, v. Euseb. H. E. 2, 22.

Παύω, f. παύσω, aor. 1. ἔπαυσα (1 Petr. 3, 10.), cessare facio; — τί s. τινὰ ἀπό τινος, cohibeo aliquem (aliquid) ab aliquo, 1 Petr. 3, 10. — (οἱ ό Ps. 33, 14. 36, 8. Jes. 1, 16. seq. — genitivo simplici, Xen. Mem. 1, 2, 2. et 15.) — Med. **a.**, cesso, desino; perf. p. πέπαυμαι, signif. med. (Hom. Il. 3, 134.), Luc. 8, 24. Act. 20, 1. 1 Cor. 13, 8. — **b.**, παύομαί τινος, desisto ab aliqua re, 1 Petr. 4, 1. — **c.**, constr. cum particip. desino facere aliquid, ἐπαύσατο λαλῶν, Act. 5, 42. 6, 13. 13, 10. 20, 31. 21, 32. Eph. 1, 16. Col. 1, 9. Hebr. 10, 2. (Xen. Cyr. 1, 4, 2. Aelian. V. H. 8, 10.) particip. e verborum vicinia petendum, Luc. 11, 1.

Πάφος, ου, ἡ, Paphus, urbs maritima Cypri insulae, portu instructa, sedes proconsulis Romani, a qua 60 stadiis distabat Paphus antiqua (Palaepaphus), cultu ac templo Veneris olim celebris (Pomp. Mela lib. 2, c. 7. Tacit. hist. 2, 2.), Act. 13, 6. 13.

Παχύνω, f. υνῶ, (ab adi. παχύς, εῖα, ύ, pinguis, cf. βραδύνω, ταχύνω) pinguefacio (Xen. Symp. 2, 17.). — pass., pinguefio (Xen. Occon. 12, 20.); — met., stupidus fio; — ἡ καρδία, Matth. 13, 15. et Act. 28, 27. (Jes. 6, 10. cf. Ps. 118, 70. — παχὺς τὰς διανοίας, Herodian. 2, 9, 15. — τὴν διάνοιαν, Aelian. V. H. 13, 1. — et lat. pingue ingenium.)

Πέδη, ης, ἡ, (a voc. πούς) compes, pedica, Marc. 5, 4. Luc. 8, 29. — οἱ ό Ps. 104, 18. 149, 8. Jud. 16, 21. (Herodot. 3, 23. Diod. Sic. 11, 24.)

Πεδινός, ή, όν, (a voc. πέδον, solum) campestris, planus, Luc. 6, 17. (οἱ ό Deut. 4, 43. 2 Chron. 1, 15. — Xen. Cyr. 1, 6, 43.)

Πεζεύω, f. εύσω, (a πεζός, pedestris) pedibus iter facio, Act. 20, 13. (Xen. Anab. 5, 5, 4.)

Πεζῇ, (dat. fem. ab adi. πεζός, ή, όν, pedestris) pedibus, itinere pedestri, Matth. 14, 13. Marc. 6, 33. — Xen. Cyr. 4, 3, 22.

Πειθαρχέω (ῶ), f. ήσω, (a πείθαρχος, ex πείθομαι et ἀρχή) obtempero, θεῷ, Act. 5, 29. 32. — ἀρχαῖς κ. ἐξουσίαις, Tit. 3, 1. (cf. Sir.

30, 30. — Jos. c. Apion. 2, 41. Xen. Mem. 3, 5, 21.) s. cuiquam consilium danti, Act. 27, 21. (Polyb. 3, 4, 3. Diod. Sic. 1, 27.)

Πειθός, ή, όν, (a πείθω) ad persuadendum aptus; — ἐν πειθοῖς λόγοις, 1 Cor. 2, 4.

Πειθώ, όος (οῦς), ἡ, (nomen Deae Suadae s. Suadelae) persuadendi actio, persuasus; Codd. 1 Cor. 2, 4. (ἐν πειθοῖ λόγων, v. πειθός) — Polyb. 2, 1, 7. 2, 38, 7. Xen. Mem. 1, 7, 5.

Πείθω, (unde lat. fido) f. εἴσω, perf. 2. πέποιθα, **a.**, Activ., persuadeo, Act. 19, 26. — τί, fidem facio alicui rei (quam propono), Act. 19, 8. (Xen. de magist. eq. 3, 5.) — τινά, persuadeo alicui (adduco aliquem, ut credat), Act. 18, 4. (Xen. Cyr. 4, 5, 29.) — conciliare mihi studeo aliquem, placere studeo alicui, Act. 12, 20. 2 Cor. 5, 11. Gal. 1, 10. — placare studeo aliquem, Matth. 28, 14. (scil. verbis, quibus assentiat) Act. 14, 19. — τὰς καρδίας, 1 Joh. 3, 19. (τὸν δῆμον, Xen. H. G. 1, 7, 7.) — τινά τι, persuadeo alicui aliquid, Act. 28, 23. — τινά seq. inf., inculco alicui, ut hoc illudve faciat, Act. 13, 43. persuadendo aliquem adduco ut, Act. 26, 28. (Polyb. 4, 6, 2. Diod. Sic. 11, 15. Xen. Anab. 1, 3, 19.) — τινά seq. ἵνα, aliquem permoveo ut, Matth. 27, 20.

b., passiv., persuadetur mihi, persuaderi mihi patior; i. q. obtempero, Act. 21, 14. — adducor, ut fidem habeam, Luc. 16, 31. Act. 17, 4. — τινί (τοῖς λόγοις), fidem habeo, Act. 23, 21. 27, 11. 28, 24. — obtempero, morem gero alicui, Act. 5, 36. (cf. ἀκούειν 4, 19.) Rom. 2, 8. Gal. 3, 1. 5, 7. Hebr. 13, 17. Jac. 3, 3. (Xen. Mem. 1, 2, 11. Cyr. 1, 2, 1.) — πέπεισμαί τι περί τινος, mihi persuasum est aliquid de aliquo, Hebr. 6, 9. (Xen. Cyr. 8, 7, 19.) — πεπεισμένος εἰμί, persuasum mihi est, et πείθομαι, persuadetur mihi, seq. acc. c. inf., Luc. 20, 6. — Act. 26, 26. — seq. ὅτι, Rom. 8, 38. 14, 14. 2 Tim. 1, 5. 12. — περί τινος, ὅτι, Rom. 15, 14. (Xen. Mem. 1, 6, 4. Polyb. 1, 49, 4.)

c., perf. 2. πέποιθα (plusqperf. ἐπεποίθειν), α., persuasum habeo, seq. acc. c. inf., Rom. 2, 19. — seq. ὅτι, Hebr. 13, 18. — πεποιθὼς τοῦτο, ὅτι, Phil. 1, 6. — τοῦτο πεποιθὼς οἶδα, ὅτι, v. 25. — β., confido, τινί, alicui, Phil. 1, 14. Philem. v. 21. (οἱ ὁ Prov. 14, 16. Jes. 28, 17.) — seq. acc. c. inf., 2 Cor. 10, 7. (sed h. l. solus inf., quia subiect. et obiect. coalescunt, cf. νομίζω, ἐλπίζω.) — ἔν τινι, confido in aliquo (cf. πιστεύω, πεποίθησις), i. e. fiduciam in eo colloco, Phil. 3, 3. 4. — ἐπί τινι, Marc. 10, 24. Luc. 11, 22. 18, 9. 2 Cor. 1, 9. Hebr. 2, 13. (οἱ ὁ Ps. 2, 13. Prov. 3, 5. Jes. 8, 17. v. ἐπί.) — ἐπί τινα (v. ἐπί), Matth. 27, 43. — ἐπί τινα, ὅτι, 2 Cor. 2, 3. 2 Thess. 3, 4. — εἴς τινα, ὅτι, Gal. 5, 10.

Πεινάω (ῶ), f. άσω, (a voc. πεῖνα, fames; cf. lat. penuria; flectit hoc verb. serior graecitas in α, in praes., fut., aor. 1., inf. praes. — atticor. consuetudo flagitat η, v. supr. διψάω), esurio, famem sentio, Matth. 4, 2. (Luc. 4, 2.) 12, 1. 3. (Marc. 2, 25. Luc. 6, 3.) 21, 18. (Marc. 11, 12.) 25, 35. 42. Rom. 12, 20. 1 Cor. 4, 11. 11, 21. 34. — meton. πεινῶ κ. διψῶ, pro: inops sum, 1 Cor. 4, 11. Phil. 4, 12. (i. q. ὑστερεῖσθαι. Oppon. χορτάζεσθαι, quod i. q. περισσεύειν.) Luc. 1, 53. 6, 21. Apoc. 7, 16. — allegorice dict. Joh. 6, 35. (cf. Sirac. 24, 21.) — τί, metaph., summo appetitu ac nisu feror in

aliquid, scil. ut hoc efficiam (Jos. B. J. 1, 32, 2. αἷμα), Matth. 5, 6. (τινός, cupidus rei sum, qua fruar, Xen. Cyr. 8, 3, 39. cf. διψάω.) — cf. ἐπιποθέω.

Πεῖρα, ας, ἡ, (πείρω, cf. perior in lat. experior, periculum, peritus, et pergo) experientia, experimentum, periculum; — πεῖραν λαμβάνειν, experimentum capere (Plin. 13, 2.), τινός, i. q. tentare aliquid, Hebr. 11, 29. (Xen. Mem. 1, 4, 18. Aelian. V. H. 12, 22.) — experiri aliquid, Hebr. 11, 36. (Xen. Anab. 5, 8, 15. Polyb. 28, 9, 7.) — Hinc verb. seq.

Πειράζω, f. άσω, periculum facio i. e. experior (an aliquid, s. aliquis hoc vel illo modo se habeat); **a.**, τινά, tento i. e. exploro aliquem, Matth. 22, 35. Joh. 6, 6. Apoc. 2, 2. (additur consequens: εὑρίσκω.) — seq. εἰ, 2 Cor. 13, 5. — pass., Hebr. 11, 17. — **b.**, dolose alicuius sententiam s. animum exploro; participium nudum, cum alio verbo coniunctum (cf. πείθω), Matth. 16, 1. (Marc. 8, 11. addit: αὐτόν) Luc. 11, 6. — τινά, Matth. 19, 3. (Marc. 10, 2.) 22, 18. (Marc. 12, 15. Luc. 20, 23.) v. 35. Joh. 8, 6. — **c.**, ad peccandum aliquem sollicito, 1 Cor. 7, 5. — 1 Thess. 3, 5. Jac. 1, 13. 14. Apoc. 2, 10. — ad defectionem a fide, pass., Matth. 4, 1. 3. Marc. 1, 13. Luc. 4, 2. Gal. 6, 1. — **d.**, speciat. πειράζειν τὸν θεόν, prodigiosum divinae virtutis specimen postulare, Matth. 4, 7. (Luc. 4, 12.) patientiam Dei tentare, 1 Cor. 10, 9. Hebr. 3, 9. (Ex. 17, 2. 7. Num. 14, 22. Ps. 77, 41. 56. 105, 14.) tentare an se decipi patiatur, Act. 5, 9. — praeter accepta voluntatis div. documenta alia postulare, 15, 10. — **e.**, mala alicui infligo, quibus eius virtus fideique constantia probetur, Apoc. 3, 10. — pass., 1 Cor. 10, 13. Hebr. 2, 18. 4, 15. 11, 37. (Ex. 16, 4. Jud. 2, 22.) Hinc voc. seq.

Πειρασμός, οῦ, ὁ, tentatio, **a.**, exploratio, 1 Petr. 4, 12. (Sir. 27, 5. 7. 44, 20.) — **b.**, sollicitatio ad peccandum dolo et malo animo profecta, Luc. 4, 13. — ex rebus externis proveniens, Matth. 26, 41. Marc. 14, 38. Luc. 22, 40. 46. 1 Tim. 6, 9. — speciat., e rebus adversis et afflictionibus, quibus probitas, animi fortitudo, fidei constantia probatur (exploratur), Luc. 8, 13. Jac. 1, 12. (not. h. l. voc. δόκιμος) Matth. 6, 13. 14. (Luc. 11, 4. cf. 2 Petr. 2, 9.) — 1 Cor. 10, 13. Gal. 4, 14. Apoc. 3, 10. — plur., Jac. 1, 2. (not. v. 3. τὸ δοκίμιον τῆς πίστεως) 1 Petr. 1, 6. (coll. v. 7.) Luc. 22, 28. Act. 20, 19. — **c.**, tentatio ab hominibus Deo facta, i. e. rebellio contra Deum, qua eius potentia ac iustitia quasi exploratur (v. supr. πειράζω), Hebr. 3, 8. (Ex. 17, 7. cf. Deut. 6, 16. 9, 22. Ps. 94, 9.)

Πειράω, f. άσω, (a voc. πεῖρα, q. v.) tento, τινά, aliquem i. e. eum ad aliquod facinus inducere conor, i. q. πειράζω. — perf. p. πεπειραμένος, Hebr. 4, 15. (e codd. nonnullor. lectione. al. πεπειρασμένος a πειράζω, q. v.) — med. seq. inf., tento aliquid facere, Act. 9, 26. 26, 21. (hoc sensu activum legitur, Hom. Il. 8, 8. 19, 30. — med., Xen. Symp. 4, 7. Aelian. V. H. 1, 34. Polyb. 1, 20, 12.)

Πεισμονή, ῆς, ἡ, (a v. πείθω, q. v. — voc. πεισμονῆς non occurrit, nisi in N. T. et ap. Eustath. ad Hom. Il. ά, p. 21, 46. β, p. 637, 5. et Od. χ', p. 785, 22. — cf. πλησμονή, satietas) persuasio, Gal. 5, 8.

Πέλαγος, εος (ους), τό, (aut a πελάζω, aut forsitan ex πελός, niger, et ἄγω, ἄγνυμι) pelagus, i. e. mare altum, Act. 27, 5. (ubi navigatur, [ergo pars maris,

τῆς θαλάσσης] Aristot. Probl. sect. 23. quaest. 3. ἐν τῷ λιμένι ὀλίγη ἐστὶν ἡ θάλασσα, ἐν δὲ τῷ πελάγει βαθεῖα. Hinc) τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης, Matth. 18, 6. (sic etiam Apollon. Rhod. 2, 608. 3, 349.)

Πελεκίζω, f. ίσω, (a πέλεκυς, securis, bipennis, cf. ἀποκεφαλίζω, σκολοπίζω) securi percutio, τινά; — pass., Apoc. 20, 4. (Diod. Sic. 19, 101. Polyb. 1, 17, 12.)

Πέμπτος, η, ον, quintus, Apoc. 6, 9. 9, 1. 16, 10. 21, 20.

Πέμπω, f. ψω, mitto, ablego, **a.**, τινά, aliquem, qui aliquid perficiat, Luc. 16, 24. 1 Petr. 2, 14. (h. l. pass. διά τινος) Matth. 22, 7. — qui aliquid aliquo perferat, 2 Cor. 9, 3. — nuntium, Matth. 11, 2. (Luc. 7, 19.) Luc. 20, 11—13. (i. q. ἀποστέλλω in locis parall.) Joh. 1, 22. 7, 18. 13, 16. (h. l. is, qui missus est, dic. ἀπόστολος) v. 20. 20, 21. (permutatur h. l. verbo ἀποστέλλειν) Phil. 2, 23. 28. 1 Thess. 3, 2. — omittitur τινά s. τινάς, Matth. 14, 10. (ubi partic. cum alio verbo finito copulatur, cf. Act. 19, 31.) 1 Thess. 3, 5. cf. Act. 23, 30. (v. ἀποστέλλω.) — a Deo dicuntur mitti et missi esse doctores, Joannes baptista, Joh. 1, 33. — Jesus, Joh. 4, 34. 5, 23. 24. 30. 37. 6, 38—40. 44. 7, 16. 28. 38. et passim; adde: Rom. 8, 3. — τινά τινι, 1 Cor. 4, 17. Phil. 2, 19. — τινὶ παρά τινος (propr. aliquem ex alicuius domo), Joh. 15, 26. — τινὰ πρός τινα, Luc. 4, 26. 7, 6. 19. (ἔπεμψε λέγων) Joh. 16, 7. Act. 15, 25. 23, 30. 25, 21. Eph. 6, 22. Phil. 2, 25. Col. 4, 8. Tit. 3, 12. — abest accus., Act. 10, 33. — πέμψας c. verb. fin., Act. 19, 31. Matth. 2, 8. (πέμψας εἶπε) εἰς (τόπον τινά), Matth. 2, 8. Luc. 15, 15. 16, 27. Act. 10, 5. — notatur, quem in finem aliquis missus sit, sign. praepositione εἰς, Eph. 6, 22. Col. 4, 8. 1 Petr. 2, 14. — per infinit., Luc. 15, 15. 1 Cor. 16, 3. Apoc. 22, 16. — **b.**, τί τινι, quod est: vel mitto aliquid alicui, i. e. aliquid ad aliquem perferri iubeo, Apoc. 11, 10. — τινὶ εἰς τόπον τινά, Apoc. 1, 11. — εἴς τι, acc. finis, Act. 11, 29. Phil. 4, 16. — vel: immitto alicui aliquid, Apoc. 14, 15. 18. (Aelian. H. A. 12, 5.) — τινί τι εἰς τό seq. inf., 2 Thess. 2, 11.

Πένης, ητος, ὁ, ἡ, ες, τό, (a πένομαι, cf. lat. penuria, et graec. πεινάω) egenus, pauper; — pl., 2 Cor. 9, 9. (Xen. Mem. 2, 9, 3. — οἱ ὁ 2 Sam. 12, 1. Prov. 14, 31. Amos. 2, 6.) ὁ πενόμενος et ὁ πλουτῶν sibi invicem opponuntur, Ex. 30, 15.

Πενθερά, ᾶς, ἡ, (fem. vocabuli πενθερός, q. v.) socrus, Matth. 8, 14. (Marc. 1, 30. Luc. 4, 38.) 10, 35. (Luc. 12, 53.) οἱ ὁ Ruth. 1, 14.

Πενθερός, οῦ, ὁ, socer, Joh. 18, 13. (οἱ ὁ Gen. 38, 13.)

Πενθέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. πένθος; luctus, lugeo, **a.**, simpliciter dict., Matth. 5, 4. 9, 15. 1 Cor. 5, 2. (οἱ ὁ Gen. 37, 34. Jes. 3, 26.) — πενθεῖν κ. κλαίειν, Marc. 16, 10. Luc. 6, 25. Jac. 4, 9. Apoc. 18, 15. 19. — **b.**, ἐπί τινι, lugeo aliquem (cf. κόπτω), Apoc. 18, 11. — τινά, propr. lugeo aliquem, 2 Cor. 12, 21.

Πένθος, εος (ους), τό, (a πένθω, unde πέπονθα, v. πάσχω) i. q. πάθος (ut βένθος i. q. βάθος), luctus, Jac. 4, 9. Apoc. 18, 7. 8. 21, 4. (οἱ ὁ Gen. 50, 4. Prov. 14, 13. Thren. 5, 5. Hos. 9, 4.)

Πενιχρός, ά, όν, (Hom. Od. 3, 348. Polyb. 6, 21, 7.) inops, pauper, Luc. 21, 2. (οἱ ὁ Ex. 22, 25. Prov. 28, 15.)

Πεντάκις, adv., quinquies, 2 Cor. 11, 24.

Πενταχιςχίλιοι, αι, α, quinquies mille, quinque millia, Matth. 14, 21. (Marc. 6, 44. Luc. 9, 14.) 16, 9. (Marc. 8, 19.) Joh. 6, 10.

Πεντακόσιοι, αι, α, quingenti, Luc. 7, 41. 1 Cor. 15, 6.

Πέντε, οἱ, αἱ, τά, quinque, Matth. 14, 17. 19. 16, 9. al.

Πεντεκαιδέκατος, η, ον, decimus quintus, Luc. 3, 1.

Πεντήκοντα, οἱ, αἱ, τά, quinquaginta; *ἀνὰ πεντήκ.*, quinquageni, Marc. 6, 40. Luc. 7, 41. 9, 14. 16, 6. Joh. 8, 57. al.

Πεντεκοστή, ῆς, ἡ, (scil. *ἡμέρα*, fem. voc. *πεντεκοστός*, quinquagesimus) Pentecoste (Tob. 2, 1. 2 Macc. 12, 32. dies post pascha quinquagesima), festum Judaeorum, Levit. 23, 15 seq. Num. 28, 26 seq. Deut. 16, 9 seq. (hebr. חַג שְׁבֻעוֹת, festum septimanarum, חַג הַקָּצִיר festum messis, יוֹם הַבִּכּוּרִים dies primitiarum, ap. Rabbinos עֲצַרְתָּא, *Ἀσαρθά*, Jos. Ant. 3, 10, 6.) Act. 2, 1. 20, 16. 1 Cor. 16, 18.

Πεποίθησις, εως, ἡ, (a *πείθω*, perf. 2. *πέποιθα*, cuius retinet augmentum, ut *ἐγρήγορσις*, *ἀντιπεπόνθησις* et *ὀπωπή*. — Jos. Ant. 1, 3, 1. 3, 2, 2.) fiducia, 2 Cor. 1, 15. 3, 4. 8, 22. 10, 2. Eph. 3, 12. — *ἔν τινι*, Phil. 3, 4. (οἱ ό 2 Reg. 18, 19.)

Πέρ, partic. enclitica, respondens lat. fere, circiter, cunque, — vid. *ἐάνπερ*, *εἴπερ*, *ἔπειπερ*, *ἐπειδήπερ*, *ἥπερ*, *καθάπερ*, *καίπερ*, *ὅςπερ*, *ὥςπερ*.

Περαιτέρω, forma comparat. adverbii *πέραν*: ulterius, Act. 19, 39. (*εἰ δέ τι περαιτέρω ἐπιζητεῖτε.* — pro *περαιτέρω* al. leg. *περὶ ἑτέρων*.)

Πέραν, adv., (apud Jon. et Epic. *πέρην*, cognatum est verbo *πείρω*, et latino: per, et videtur esse accus. obsoleti voc. *πέρα*) ultra (scil. aquas s. fluvium); — **a.**, *τὸ πέραν*, regio ulterior, s. littus adversum, Matth. 8, 18. (Marc. 4, 35.) v. 28. (Marc. 5, 1. 21.) 14, 22. (Marc. 6, 45.) 16, 5. (Marc. 8, 13.) — *πέραν τινός*, ultra, trans, *τὸ πέραν τῆς λίμνης*, Luc. 8, 22. — *πέραν τῆς θαλ.*, Joh. 6, 22. 25. — *πέραν τοῦ Ἰορδάνου*, trans Jordanem (i. e. in regione, cui nomen est Peraea), Matth. 4, 15. Joh. 1, 28. 3, 26. — *τὸ πέρ. τ. Ἰορδ.*, Marc. 10, 1. — **b.**, iunctum cum verbis eundi designat directionem, Matth. 19, 1. Joh. 6, 1. 17. 10, 40. 18, 1. — (unde?) *ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου*, Marc. 3, 8.

Πέρας, ατος, τό, (a *πέρα*, ultra) terminus, Grenze, **a.**, spatii, pl., *τῆς γῆς*, Matth. 12, 42. Luc. 11, 31. s. *τῆς οἰκουμένης*, i. e. terrae remotissimae, Rom. 10, 18. (Ps. 18, 4. 47, 10. — Hom. Il. 8, 478.) — **b.**, rei per tempus continuatae, v. c. *ἀντιλογίας*, Hebr. 6, 16. (οἱ ό Dan. 12, 6.)

Πέργαμος, ου, ἡ, Pergamus, s. Pergamum, urbs Mysiae maioris in Asia minore, sedes regum Attalorum et Eumenis, templo Aesculapii celebris, quam Selinus fluvius interfluebat, Caicus praeterfluebat, Strab. 13, p. 609 et 624. Plin. 5, 33. 13, 11. Tacit. Annal. 3, 63. Instructa erat magna bibliotheca regia (v. voc. *μεμβράνα*), Apoc. 1, 11. 2, 12.

Πέργη, ης, ἡ, Perge, s. Perga, oppidum Pamphiliae inter fluvios Cestrum (ita dictum, quia se praecipitat) et catarracten sexaginta stadiis a mari situm, in cuius vicinia in editiore loco exstructum erat Dianae templum (Strab. lib. 14, p. 667. Pomp. Mel. 1, 14. Liv. 38, 37.), Act. 13, 13. 14. et 14, 25.

Περί, praepos., quam in libris Graec. gen. vel dat. vel acc. et in N. T.

genit. sequi solet vel accus. Videtur cohaerere cum *πέρα*, ultra, et *πέρας*, extremitas. — hinc *περισσός*, et vis vocis in compositis: *περιάγαμαι*, *περίαλλος*, *περίειμι*, al. — dicitur de ambientibus. — circa, circum, **α.**, *περί τινος*, *α.*, lat. *de* (notat argumentum, circa quod sermo vel cogitatio versatur); ita, cum verbis dicendi, docendi, scribendi, v. *ἀναγγέλλω* (Joh. 16, 25.), *ἀπαγγέλλω*, *ἀπολογοῦμαι*, *γογγύζω*, *γογγυσμός*, et *διαγογγύζω*, *γράφω*, *δηλόω*, *διαβεβαιοῦμαι*, *διαγνωρίζω*, *διαλέγομαι* (Jud. v. 9.), *διδάσκω*, *διηγοῦμαι* (Hebr. 11, 32.) et *διήγησις*, *εἶπον*, et *προεῖπον*, *ἐπερωτάω* et *ἐρωτάω*, *λαλέω*, *λέγω*, *λόγον αἰτέω* (1 Petr. 3, 15.), *λόγον ἀποδίδωμι*, *λόγ. δίδωμι*, *λόγ. ποιοῦμαι*, *μαρτυρέω*, *μνεία*, *μνημονεύω*, *προκαταγγέλλω*, *προφητεύω*, *ὑπομιμνήσκω*, *χρηματίζομαι*, *εὐαγγέλιον*, *ἦχος*, *φήμη*. — cum verbis audiendi, cognoscendi, sciscitandi, v. *ἀκούω*, *γινώσκω*, *γνωστόν*, *ἐπίσταμαι*, *εἶδον*, *οἶδα*, *ἀγνοέω* (1 Cor. 12, 1. 1 Thess. 4, 13.) *ἀποστοματίζω*, *ἐξετάζω*, *ζητέω*, *ἐκζητέω*, *ἐπιζητέω*, *ζήτημα*, *κατηχέω*, *πυνθάνομαι*, *ἀναγινώσκω*. (Matth. 22, 31. et Marc. 12, 26.) — cum verbis cogitandi, statuendi, putandi, dubitandi: *διαλογίζομαι*, *ἐνθυμέομαι*, *πέπεισμαι*, *πιστεύω*, *διστάζω*, *διαπορέω*, *ἐλέγχω*. Not. *λέγω*, *οἶδα*, (*τὰ*) *περί τινος* (de qua construct. v. sub *ὁ*, *ἡ*, *τό*), Act. 1, 3. 8, 12. 18, 25. 19, 8. 23, 11. 24, 10. 22. 28, 15. 23. 31. 23, 15. — Eph. 6, 22. Phil. 1, 27. 2, 19. 20. Col. 4, 8. — ad Luc. 22, 37. et 24, 27. supple: *γεγραμμένα*. — Luc. 24, 19. (*περί* propter *ἔγνως* v. 18.) — *γράμματα περί τ.*, Act. 28, 21. — cum verbis *ἐντέλλομαι*, *ἐντολή*, (*ἐπιταγή*, 1 Cor. 7, 25.) *παρακαλέω*, *παραμυθέομαι*, *πρόφασις*, *ἔκδικος*, huc ref. *λαγχάνω περί τ.*, Joh. 19, 24. — *β.*, *propter* — cum verbis accusandi, v. *ἐγκαλέω*, *ἐπιζητέω*, *κατηγορέω*, *κρίνω τινὰ περί τινος*, *ζήτησις*. — affectuum v. *θαυμάζω*, *ἀγανακτέω*, *καυχάομαι*, *σπλαγχνίζομαι*, *εὐχαριστέω*, *εὐχαριστία*, *αἰνέω*, *μέλει μοι*, *μεριμνάω*. — alicuius caussa, pro. — Huc ref. etiam Marc. 1, 44. (Luc. 4, 14.) — offerre pro, *περί τινος*, ut et *περὶ ἁμαρτιῶν*, Hebr. 5, 3. 10, 18. 26. 13, 11. 1 Petr. 3, 18. — *ἱλασμὸς περί*, 1 Joh. 2, 2. 4, 10. — Huc refer Rom. 8, 3. — pro, Matth. 26, 28. (Marc. 14, 24.) Luc. 4, 38. Joh. 16, 26. 17, 9. 20. Philem. v. 10. Hebr. 11, 40. 1 Petr. 5, 7. — alic. caussa, propter, Joh. 10, 33. Act. 15, 2. 19, 23. 25, 15. 24. — *γ.*, quod attinet ad, 1 Cor. 7, 37. (*ἐξουσία περί*.) — *δ.*, *περὶ πάντων* in omnibus rebus, 3 Joh. v. 2.

b., *περί τινα* (*τι*) circa, circum, *α.*, v. c. circum partes corporis, Matth. 3, 4. (Marc. 1, 6.) Marc. 9, 42. (Luc. 17, 2.) Apoc. 15, 6. — circum loca: Luc. 13, 8. Act. 22, 6. Judae v. 7. — *οἱ περὶ τόπον τινά*, qui circa — habitant, Marc. 3, 8. Act. 28, 7. — *οἱ περί τινα*, qui circum aliquem sunt, Marc. 4, 10. Luc. 22, 49. Act. 13, 13. Joh. 11, 19. (i. q. *πρὸς Μάρθαν*.) v. *ὁ*, *ἡ*, *τό*, *d.* p. 558. — in phrasibus, quibus notio subest versandi circa aliquid, *οἱ περὶ τὰ* — *ἐργάται*, Act. 19, 25. — *περισπᾶσθαι*, *τυρβάζεσθαι περί τι*, Luc. 10, 40. 41. — circum aliquid (se movendo) *ἀστοχεῖν* (aberrare) 1 Tim. 6, 21. 2 Tim. 2, 18. — *ναυαγεῖν*, 1 Tim. 1, 19. — *νοσεῖν*, Tit. 2, 7. (cf. *ἐπιθυμίαι περί τι*, Marc. 4, 19.) — *τὰ περὶ ἐμέ*, quae me circumdant, Phil. 2, 23. — Xen. Mem. 1, 1, 20. 1, 2, 9. — *β.*, circa (de tempore), Matth. 20, 3. 5. 9. 27, 46. Marc. 6, 48. Act. 10, 9.

Περιάγω, f. *ξω*, (ex *περί* et *ἄγω*) **a.**, trans., circumduco, *τινά*, 1 Cor. 9, 5. — **b.**, intransit., Matth. 4, 23. 9, 35. 23, 15. Marc. 6, 6.

Περιαιρέω (ῶ), fut. ήσω, aor. 2. περιεῖλον, (ex περί et αἱρέω) tollo id, quo circumdatur aliquid; pass., 2 Cor. 3, 16. (2 Macc. 4, 38. — τὸ δακτύλιον, Jos. Ant. 19, 2, 3.) metaph., τὰς ἁμαρτίας (quibus aliquis quasi circumdatur), Hebr. 10, 11. — ἀγκύρας (ab utraque navis parte aufero), Act. 27, 40. et metaph. τὴν ἐλπίδα, Act. 27, 20.

Περιαστράπτω, f. ψω, (ex περί et ἀστράπτω) circumfulgeo, Act. 9, 3. 22, 6.

Περιβάλλω, f. αλῶ, (ex περί et βάλλω) circumiicio, **a.**, τινί τι, Luc. 19, 43. (Aelian. V. H. 6, 12.) — **b.**, de vestitu, τινά (induo aliquem), Matth. 25, 36. 38. 43. — pass., Matth. 6, 29. (Luc. 12, 27.) Apoc. 3, 18.) — τινά τι (lat. induo aliquem aliquid), Luc. 23, 11. Joh. 19, 2. — pass., Matth. 6, 31. Marc. 14, 51. 16, 5. Apoc. 7, 9. 13. 10, 1. 11, 3. 12, 1. 17, 4. 18, 16. 19, 8. 13. — τινὰ ἔν τινι, pass., Apoc. 3, 5. (h. l. fut. med. περιβαλοῦμαι, passive) 4, 4. — med., Act. 12, 8. (Hom. Il. 2, 43.)

Περιβλέπομαι, f. ψομαι, (ex περί et βλέπω) circumspicio, circum adspicio; **a.**, τινά, Marc. 3, 5. 34. 11, 11. Luc. 6, 10. — **b.**, absque acc., Marc. 9, 8. 10, 23 seq. inf., 5, 32.

Περιβόλαιον, ου, τό, (a voc. περιβολή, quod desc. a verbi περιβάλλω perf. 2. περιβέβολα) propr., velamen, quod circumiicitur (cf. περικεφάλαιον); **a.**, pallium, Hebr. 1, 12. (οἱ ὁ Ps. 101, 26. Ez. 16, 13. 27, 7.) — **b.**, velamen, 1 Cor. 11, 15. (Ex. 22, 27. in hebr. 26.)

Περιδέω, f. -δήσω, perf. -δέδεκα, p. p. -δέδεμαι, (ex περί et δέω) circumligo, obvincio, τινά τινι, Joh. 11, 44. (οἱ ὁ Job. 12, 18.)

Περιδρέμω, v. περιτρέχω.

Περιεργάζομαι, f. άσομαι, (ex περί, quod notat aut id, quod superfluum est, aut quod rem ipsam non tangit, et ἐργάζομαι, cf. περίεργος) inaniter satago, 2 Thess. 3, 11.

Περίεργος, ον, ὁ, ἡ, (a περί et ἔργον) **a.**, de hominibus: curiosus, qui futilia tractat, primarium negligit, 1 Tim. 5, 13. (Xen. Mem. 1, 3, 2. — περιεργία γυναικεία, Aelian. V. H. 12, 1.) — **b.**, de rebus: τὰ περίεργα, res ineptae et supervacaneae, Act. 19, 19. (vulgat.: curiosa, i. q. μάταια, v. Xen. loc. c.)

Περιέρχομαι, aor. 2. περιῆλθον, (ex περί et ἔρχομαι), circumeo, obeo; **a.**, absol. de circumvagantibus, Act. 19, 13. de navigantibus: circumlego, Act. 28, 13. — **b.**, τὰς οἰκίας, domos obeo, 1 Tim. 5, 13.

Περιέχω, f. περιέξω, (ex περί et ἔχω) comprehendo, i. e. **a.**, contineo, de scriptis aliquid continentibus, τὸν τύπον τοῦτον, Act. 23, 25. (1 Macc. 15, 2. 2 Macc. 9, 18. 11, 16.) — intrans., περιέχει ἐν τῇ γραφῇ, scriptis sacris continetur, 1 Petr. 2, 6. — Hinc περιοχή, complexus. — **b.**, i. q. occupo, corripio, τινά, Luc. 5, 9. (2 Macc. 4, 16. — Jos. B. J. 4, 10, 1. 6, 3, 1. — alias λαμβάνω, q. v.)

Περιζωννύω, s. -ζώννυμι, f. περιζώσω, (ex περί et ζώννυμι) succingo, accingo; — τινά, pass., Luc. 12, 35. (αἱ ὀσφύες.) — med., succingo me, absol., Luc. 12, 37. 17, 8. Act. 12, 8. — τὶ ἔν τινι, (dat. instrum.), Eph. 6, 14. (τὴν ὀσφὺν ὑμῶν) 2 Reg. 1, 8. Dan. 10, 5. — τί, acc. cinguli (cf. περι-

βάλλομαι, ἐνδύομαι), Apoc. 1, 13. (*οἱ ὁ* 2 Reg. 1, 8.) — *ζώνας περὶ τὰ στήθη*, Apoc. 15, 6.

Περίθεσις, *εως*, *ἡ*, (a *περιτίθημι*) circumpositio, circumiectio; — *χρυσίων*, 1 Petr. 3, 3. (mundus circumponendi sibi vestes et ornamenta aurea.)

Περιΐστημι, f. *περιστήσω*, (ex *περί* et *ἵστημι*) **a.**, in temporibus transit. significationis (praes., imperf., fut., aor. 1. act.): colloco circum (aliquem). — **b.**, in temporibus intransit. signif. (perf., plusqperf., aor. 2. act. et temporibus medii): circumsto, Joh. 11, 42. Act. 25, 7. — med. — *τί*, declino aliquid, 2 Tim. 2, 16. Tit. 3, 9. (Jos. Ant. 1, 1, 4.)

Περικάθαρμα, *τος*, *τό*, (ex *περί* et *καθαίρω*, purgo) purgamentum, pl. *τὰ* — *τοῦ κόσμου*, i. e. homines abiectissimi, 1 Cor. 4, 13. (Arrian. Diss. Epictet. 3, 2, 28.) — speciatim *καθάρματα* vocari solebant victimae ad expiandum populum immolatae, quia et homines scelerati ii, qui publice alebantur, ut grassante peste vel alia calamitate ad expiandam civitatem pro sacrificiis offerrentur. Scholiast. ad Aristoph. Plat. *καθάρματα ἐλέγοντο οἱ ἐπὶ καθάρσει λοιμοῦ τινος ἤ τινος ἑτέρας νόσου θυόμενοι τοῖς θεοῖς*. — purgamenta civitatis, cf. *τοὺς ὁ* Prov. 21, 18. Cf. *περίψημα*.

Περικαλύπτω, f. *ψω*, (ex *περί* et *καλύπτω*) obvelo, obtego; — *τὸ πρόσωπον*, Marc. 14, 65. — *τὸ πρόσ. τινος*, Luc. 22, 64. — *τί τινι*, aliquid aliqua re, Hebr. 9, 4. (*οἱ ὁ* Ex. 28, 20. 1 Reg. 7, 42.)

Περίκειμαι, f. *κείσομαι*, (ex *περί* et *κεῖμαι*) **1.**, circumiaceo; — *περί τι*, Luc. 17, 2. — *τινί*, dat. pers., Hebr. 12, 1. (Hom. Il. 19, 4.) — **2.**, passive: circumdatus sum, *τί*, Act. 28, 20. — *περίκειμαι ἀσθένειαν*, adhaeret mihi infirmitas, Hebr. 5, 2. — (*ὕβριν*, Theocrit. 23, 24.) cf. *περιαιρέω*.

Περικεφαλαία, *ας*, *ἡ*, (a *περί* et *κεφαλή*) galea, Eph. 6. 17. 1 Thess. 5, 8. (*οἱ ὁ* 1 Sam. 17, 38.)

Περικρατής, *έος* (*οῦς*), *ὁ*, *ἡ*, *ές*, *τό*, (a *περί* et *κράτος*, *κρατέω*, cf. *ἀκρατής*, *ἐγκρατής*) — *τινός*, compos alicuius rei, Act. 27, 16.

Περικρύπτω, f. *ψω*, (ex *περί* et *κρύπτω*) occulto, *ἐμαυτόν*, i. e. domo me contineo, aor. 2., Luc. 1, 24.

Περικυκλόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (ex *περί* et *κυκλόω*) circumcingo, *τινά* (v. c. urbem, quae obsidione premitur), Luc. 19, 43. (*οἱ ὁ* Jos. 7, 9. 2 Reg. 6, 14. — Xen. Anab. 6, 1, 11.)

Περιλάμπω, f. *ψω*, (ex *περί* et *λάμπω*) circumfulgeo, *τινά*, Luc. 2, 9. Act. 26, 13. (Jos. B. J. 6, 5, 3.)

Περιλείπω, f. *ψω*, (ex *περί*, ultra, supra, v. supr. *περί*, et *λείπω*) relinquo; — pass., superstes sum, 1 Thess. 4, 15. 17. (add. *εἰς τὴν παρουσ.* i. e. ut — vivendo attingant. opp. *οἱ κοιμηθέντες*.)

Περίλυπος, *ου*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (ex *περί* et *λύπη*, propr. dolore circumiectus) valde tristis, Matth. 26, 38. (Marc. 14, 34.) Marc. 6, 26. Luc. 18, 23. 24. (*οἱ ὁ* Ps. 41, 12.)

Περιμένω, f. *νῶ*, (ex *περί*, ultra, cf. *περιλείπω*, et *μένω*) — *τί*, exspecto, opperior, Act. 1, 4. (Thuc. 2, 8. Xen. Anab. 2, 1, 3.)

Πέριξ, adv., circumcirca, (Eurip. Phoen. v. 715. 750.) *ὁ*, *ἡ*, *τὸ πέριξ*, circumiacens, Act. 5, 16. (Jos. Ant. 2, 2, 1.)

Περιοικέω (ῶ), f. ήσω, (ex περί et οἰκέω) circum habito, (accola, vicinus sum) τί, Luc. 1, 65. — Xen. Anab. 5, 6, 16.

Περίοικος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex περί et οἶκος) circum habitans, accola, vicinus, pl., Luc. 1, 58. (οἱ ό Deut. 1, 7. Jerem. 49, 5. 18. — Thuc. 8, 6. Aelian. V. H. 3, 1.)

Περιούσιος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (a partic. verbi περίειμι, compositi ex περί, ultra, cf. περιλείπω, περιμένω, et εἰμί) propr. **a.**, qui superest. — **b.**, qui circa aliquem, alicui proprius, peculiaris est, Tit. 2, 14. (οἱ ό Ex. 19, 5. Deut. 7, 6. 14, 2. 26, 18.)

Περιοχή, ῆς, ἡ, (a v. περιέχω, q. v.) ambitus, complexus, — argumentum, Act. 8, 32.

Περιπατέω (ῶ), f. ήσω, (ex περί et πατέω) obambulo, incedo, **a.**, absol., Matth. 9, 5. (Marc. 2, 9. Luc. 5, 23.) 11, 5. Marc. 5, 42. 8, 24. 16, 12. Luc. 7, 22. 24, 17. Joh. 1, 36. 5, 8. 9. 11. 12. 11, 9. 10. Act. 3, 6. 8. 9. 12. 14, 8. 10. 1 Petr. 5, 8. Apoc. 9, 20. (Xen. Mem. 3, 13, 5. Aelian. V. H. 2, 6.) — iter meum facio, Job. 12, 35. 2 Cor. 5, 7. (διὰ πίστεως) — περιπ. γυμνός, Apoc. 16, 15. — **b.**, ἐπάνω τινός, Luc. 11, 44. — διά τινος, Apoc. 21, 24. — ἔν τινι (τόπῳ), Marc. 11, 27. Joh. 7, 1. 2. 10, 23. Apoc. 2, 1. — ἔν τισι, inter aliquos, Joh. 11, 54. — metaph., α., ἐν τῇ σκοτίᾳ, errori et vitiis obnoxium esse, Joh. 8, 12. 12, 35. 1 Job. 1, 6. 7. 2, 6. 11. — ἔν τινι (dat. vestimenti), Marc. 12, 38. Luc. 20, 46. — ἐπί τινος (τῆς θαλάσσης), Matth. 14, 25. 26. (Marc. 6, 48. 49. v. supr. ἐπί) Joh. 6, 19. — ἐπί τι, Matth. 14, 29. — μετά τινος, Joh. 6, 66. Apoc. 3, 4. — β., ex hebr., vivo, vitam instituo, me gero (cf. voc. ὁδός, πορεύομαι), — א., c. adverbio: ἀξίως τινός, Eph. 4, 1. Col. 1, 10. 1 Thess. 2, 12. — εὐσχημόνως, Rom. 13, 13. 1 Thess. 4, 12. — ἀκριβῶς, Eph. 5, 15. — 4, 17. 5, 8. Phil. 3, 17. 1 Thess. 4, 1. 2. 2 Thess. 3, 6. 11. — οὕτως ὡς, 1 Cor. 7, 17. Phil. 3, 18. (supple e v. 19. εἰς τοῦτο τὸ τέλος, ὅ ἐστιν ἀπώλεια.) — ב., τινί (dat. normae, ad quam quis vitam instituit), Act. 21, 21. 2 Cor. 12, 18. Gal. 5, 16. — dat. instrum., τῷ αὐτῷ πνεύματι — τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι, eodem se modo gerere, 2 Cor. 12, 18. — ג., ἔν τινι (dat. rerum metaphorice pro locis dictarum), vitam ad aliquid instituere, aliquid veluti normam sequi, ἐν ζωῇ, ἐν πανουργίᾳ al. Rom. 6, 4. 2 Cor. 4, 2. Eph. 2, 2. 10. 4, 17. 5, 2. Col. 3, 7. (coll. v. 5.) 4, 5. Hebr. 13, 9. 2 Joh. v. 4. 6. 3 Job. v. 3. 4. — ἐν Χριστῷ, Christo quasi instructus, amictus (cf. Apoc. 3, 4.), Col. 2, 6. (not. verb. παρελάβετε) — κατά τι, secundum aliquid, Rom. 8, 1. 4. 14, 15. 1 Cor. 3, 3. 2 Cor. 10, 2. 2 Joh. v. 6. — κατά τι et κατά τινα, Eph. 2, 2.

Περιπείρω, f. -περῶ, aor. 1. περιέπειρα, (ex περί et πείρω, penetro) transfigo, transfodio (pass. ξίφεσι, Jos. B. J. 3, 7, 31. 4, 7, 4.) — metaph., 1 Tim. 6, 10. (ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις, suum ipsi cor doloribus transfodiunt, i. e. dolores s. mala sibi gravissima parant.)

Περιπίπτω, f. -πεσοῦμαι, aor. 2. περιέπεσον, (ex περί et πίπτω) incido, (ut circumder) **a.**, v. c. λῃσταῖς, inter — incido, Luc. 10, 30. — τοῖς πειρασμοῖς, Jac. 1, 2. (οἱ ό Prov. 11, 5. 2 Macc. 6, 13. 10, 4. — Polyb.

1, 37, 1. et 9. Thuc. 2, 54.) — **b.**, εἰς τόπον τινά, in aliquem locum quo circumder, Act. 27, 41.

Περιποιέω (ῶ), f. ήσω, (ex περί, super, ultra, cf. περιλείπω, περιμένω, περιούσιος, et ποιέω) reliquum facio, reservo, servo; — med., reliquum facio mihi (οἱ ὁ Ps. 78, 11. superstitem servo, Gen. 12, 12. Ez. 13, 18.), mihi acquiro, comparo (ut mihi sit περιούσιος, proprius), v. περιποίησις; — τί, Act. 20, 28. (Jes. 43, 21.) — τὶ ἐμαυτῷ, 1 Tim. 3, 13. (1 Macc. 6, 44. — Xen. Mem. 2, 7, 3. Jos. Ant. 14, 14, 5.) Hinc voc. seq.

Περιποίησις, εως, ἡ, **a.**, acquisitio (opp. τῇ ἀπωλείᾳ), Hebr. 10, 39. 1 Thess. 5, 9. 2 Thess. 2, 14. — **b.**, possessio, peculium, 1 Petr. 2, 9. (Jes. 43, 20. 21.) Eph. 1, 14. (v. de h. l. sub v. ἀπολύτρωσις.)

Περιῤῥήγνυμι, f. περιῤῥήξω, (ex περί circum et ῥήγνυμι, frango) ab omni parte frango, dilacero, — τί, τὸ ἱμάτιον, Act. 16, 22. (2 Macc. 4, 38. Diod. Sic. 17, 35. Jos. Ant. 7, 1, 1. 10, 4, 2.)

Περισπάω (ῶ), (ex περί, circum, et σπάω, traho) circumagito, distraho; — pass., circumagitor, περί τι, Luc. 10, 40. (cf. τυρβάζω, v. supr. περί) Diod. Sic. 1, 74. 2, 30. Polyb. 4, 10, 3.

Περισσεία, ας, ἡ, (a v. περισσεύω et hoc a περισσός) **a.**, abundantia, 2 Cor. 10, 15. — τῆς χαρᾶς, i. e. laetitia summa, 8, 2. (cf. Eccles. 7, 13.) — **b.**, residuum, Jac. 1, 21. (not. h. l. verb. ἀποτίθημι.)

Περίσσευμα, τος, τό, (a v. περισσεύω) **a.**, reliquiae, id, quod residuum est, pl., Marc. 8, 8. (cf. Joh. 6, 12. τὰ περισσεύσαντα κλάσματα.) — **b.**, abundantia, qua gaudet aliquis (oppon. ὑστέρημα), 2 Cor. 8, 14. — τινός, genit. subi., Matth. 12, 34. Luc. 6, 45.

Περισσεύω, f. εύσω, (a voc. περισσός, q. v.) — inest notio τοῦ περί, i. e. **a.**, ultra supersum, reliquus sum (cf. nostrum: übrig, a voc. über), Joh. 6, 12. (τὰ περισσεύσαντα κλάσματα) Matth. 14, 20. et 15, 37. (τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων) Marc. 8, 8. (περισσεύματα κλασμάτων) Luc. 9, 17. (τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμ.) — περισσεύει μοί τι, Luc. 9, 17. Joh. 6, 13. — **b.**, plus, α., περισσεύειν τινί, abunde suppetere alicui, Marc. 12, 44. (Luc. 21, 4.) Luc. 12, 15. — β., augeor, cresco, Act. 16, 5. (τῷ ἀριθμῷ) — μᾶλλον, Phil. 1, 9. 26. Col. 2, 7. 1 Thess. 4, 1. 10. — ἔν τινι, 1 Cor. 15, 58. — γ., εἴς τινα, abunde transeo in aliquem, Rom. 5, 15. 2 Cor. 1, 5. — εἴς τι, abunde cedo in aliquid, Rom. 3, 7. 2 Cor. 4, 15. 8, 2. — δ., abundo (de rebus copiose suppetentibus) 2 Cor. 9, 12. — ε., abundo (abunde instructus sum) Phil. 4, 12. (opp. ὑστεροῦμαι) 18. — τινός, aliqua re, Luc. 15, 17. — ἔν τινι, Rom. 15, 13. 2 Cor. 8, 7. — ζ., abundare facio, Matth. 13, 12. 25, 29. — τινά τινι, 1 Thess. 3, 12. (iunct. cum πλεονάζω.) — τὶ εἴς τινα, redundare iubeo aliquid in aliquem, 2 Cor. 9, 8. Eph. 1, 8. — **c.**, *ultra*, i. e. melior sum, excello, praesto, Matth. 5, 20. 2 Cor. 3, 9. — opp. ταπεινοῦσθαι, Phil. 4, 12.

Περισσός, ή, όν, (a περί, q. v.) neutr. τὸ περισσόν, **1.**, quod insuper, praeter necessarium adest, quod alicui adiicitur, Matth. 5, 37. — ἐκ περισσοῦ, insuper, ultra, supra modum, Marc. 6, 51. 14, 31. — ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ, quam maxime, Eph. 3, 20. 1 Thess. 3, 10. 5, 13. — περισσόν μοί ἐστι, supervacaneum, superfluum mihi est, 2 Cor. 9, 1. (Xen. Mem. 3, 6, 6.)

— **2.**, abunde; — *περισσὸν ἔχειν*, Joh. 10, 10. — **3.**, praestantius, excellens, Matth. 5, 47. — *τὸ περισσόν*, Rom. 3, 1. (cf. *περισσεύω* c.) Hinc

Περισσότερος, έρα, ον, comparat., abundantior, **a.**, universe, *περισσότ. τι*, aliquid amplius, Luc. 12, 4. — adv., aliquanto magis, 2 Cor. 10, 8. — *περισσότ.*, plus, Luc. 12, 48. — *μᾶλλον περισσότερον*, multo magis, Marc. 7, 36. — add. gen. *πάντων*, plus quam omnes, 1 Cor. 15, 10. — **b.**, adiunct. nominibus copiae notionem involventibus, v. c. *κρίμα* i. e. (poenae) iudicium severius, gravius, Matth. 23, 13. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. — *τιμή*, maior honor, plus honoris, 1 Cor. 12, 23. — *λύπη*, 2 Cor. 2, 7. — **c.**, relat. ad hominem: praestantior, *τινός*, quam aliquis, Matth. 11, 9. Luc. 7, 26. — Hinc

Περισσοτέρως, adv., (cf. adverbia, quae a comparativis et superlat. deducta in *ως* exeunt) **a.**, praesertim, 2 Cor. 1, 12. 2, 4. praecipue, 2 Cor. 7, 15. 11, 23. Hebr. 2, 1. 13, 19. — **b.**, magis, oppon. *ἧττον*, minus, 2 Cor. 12, 15. Phil. 1, 14. — supra modum, Gal. 1, 14. 1 Thess. 2, 17. — *περισσοτέρως μᾶλλον*, multo magis, 2 Cor. 7, 13.

Περισσῶς, adv., (a *περισσός*) magis, vehementius, v. c. *κράζειν*, Matth. 27, 23. (Marc. 15, 14.) — Marc. 10, 26. Act. 26, 11. (Polyb. 1, 29, 1. Diod. Sic. 1, 47.)

Περιστερά, ᾶς, ἡ, columba, Matth. 3, 16. (Marc. 1, 10. Luc. 3, 22.) 10, 16. 21, 12. Marc. 11, 15. Luc. 2, 24. Joh. 1, 32. 2, 14. 16.

Περιτέμνω, f. *-τεμῶ*, perf. *περιτέτμηκα*, (cf. perfecta verbor. *βάλλω, καλέω*, al.) — (ex *περί*, circum, et *τέμνω*) circumcido, *τινά* (i. e. praecido alicui praeputium, *οἱ ὁ* Gen. 17, 10. Ex. 4, 25. — de eadem re, Diod. Sic. 1, 28. 3, 31. Herodot. 2, 36. Strab. 17, 824.), Luc. 1, 59. 2, 21. Joh. 7, 22. Act. 7, 8. 15, 5. 16, 3. 21, 21. — pass., circumcidor, med., circumcidendum me curo, Act. 15, 1. (*τῷ ἔθει*, instituto, i. e. secundum instit.) v. 24. 1 Cor. 7, 18. Gal. 2, 3. 5, 2. 3. 6, 12. 13. — trop. *περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ*, i. e. *ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός*, Col. 2, 11. (cf. Eph. 2, 11.)

Περιτίθημι (3. plur. *περιτιθέασιν* pro: *περιτιθεῖσιν*), f. *περιθήσω*, aor. 1. *περιέθηκα*, (ex *περί*, circum, et *τίθημι*) circumpono, circumdo, **a.**, *τινί τι*, Matth. 21, 33. 27, 28. Marc. 12, 1. 15, 17. — *τί τινι*, circumdo aliquid aliqua re, circumligo, Matth. 27, 48. Marc. 15, 36. Joh. 19, 29. — **b.**, trop., *τινί τι*, circumdo aliquid (scil. ornatum) alicui, 1 Cor. 12, 23. (cf. Esth. 1, 20. — Thuc. 6, 89.)

Περιτομή, ῆς, ἡ, (a v. *περιτέμνω*, q. v.) circumcisio (praeputii, cf. Levit. 12, 3.), **a.**, propr. actio, ritus circumcisionis, Joh. 7, 22. Act. 7, 8. Rom. 4, 11. 15, 8. Gal. 5, 11. Phil. 3, 5. — status circumcisionis (das Beschnittensein), Rom. 2, 25. 27. 28. 29. Rom. 3, 1. — *οἱ ἐκ τῆς περιτ.* h. e. (Christiani), qui sunt e Judaeis, Act. 10, 45. 11, 2. Rom. 4, 9. 12. Gal. 2, 12. Col. 4, 11. Tit. 1, 10. — **b.**, *ἐν περιτομῇ ὤν*, circumcisus, Rom. 4, 10. 1 Cor. 7, 19. — meton. pro: *οἱ περιτμηθέντες*, i. e. Judaei, Rom. 3, 30. 4, 9. 12. Gal. 2, 7—9. Eph. 2, 11. Col. 3, 11. — sensu translato, (*ἡμεῖς ἐσμεν*) *ἡ περιτομή*, i. e. qui se cultui Dei devoverunt, Phil. 3, 3. (not. h. l. verbum *λατρεύω*.) — *ἡ περιτομὴ ἀχειροποίητος*, i. e. *ἀπέκδυσις τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν*

τῆς σαρκός, Col. 2, 11. (v. περιτέμνω) cf. ἡ περιτομὴ καρδίας, purgatio mentis a vitiis, Rom. 2, 28. 29.

Περιτρέπω, f. ψω, (ex περί et τρέπω) circumverto; — τινὰ εἰς τι, iacto, facio abire aliquem in aliquid, Act. 26, 24. (εἰς μανίαν, insanire te facit.)

Περιτρέχω, aor. 2. περιέδραμον, (ex περί et τρέχω) circumcurro, obeo, τί (acc. loci), Marc. 6, 55. (οἱ ὁ Jerem. 5, 1. — Xen. Oecon. 13, 8.)

Περιφέρω, f. περιοίσω, aor. 2. περιήνεγκον, (ex περί et φέρω) **a.**, circumfero; — τί, 2 Cor. 4, 10. — pass., circumferor, circumagitor, τινί, aliqua re, Eph. 4, 14. Hebr. 13, 9. — ὑπό τινος, Judae v. 12. — **b.**, huc illuc porto, Marc. 6, 55. sed illud dicit, allatos esse aegrotos ad Jesum loca diversa obeuntem.

Περιφρονέω (ῶ), f. ήσω, (ex περί, super, ultra, cf. περιλείπω, περιμένω) mente me effero super aliquem, i. e. contemno, despicio, τινός, Tit. 2, 15. (Thuc. 1, 25. — sed καταφρονέω, 1 Tim. 4, 12.)

Περίχωρος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex περί et χῶρος) — ἡ περίχ. scil. γῆ, circumiacens regio, Matth. 14, 35. (Marc. 6, 55.) Marc. 1, 28. (Luc. 4, 37.) Luc. 4, 14. 7, 17. — 3, 3. 4, 37. 8, 37. Act. 14, 6. — meton. pro incolis, Matth. 3, 5. (οἱ ὁ Gen. 13, 10—12. 19, 17. Neh. 12, 28.)

Περίψημα, τος, τό, (a περιψάω, undique abstergo, compos. ex περί et ψάω, tergo) id, quod abstergitur et abiicitur. — Dict. in N. T. eodem sensu, quo περικάθαρμα (q. v.), 1 Cor. 4, 13. notat hominem vilissimum (cf. Tob. 5, 19. — tradit Phavorin. sub h. v. Athenienses ad avertendam publicam calamitatem v. c. pestem in mare praecipitasse hominem sceleratum, qui Neptuno sacrificii loco offerretur. Hesych.: περίψημα· ἀντίλυτρον, ἀντίψυχον).

Περπερεύομαι (sum homo πέρπερος, i. e. nugator arrogans, ostentator, Polyb. 32, 6, 5. 40, 6, 2.) iacto me verbis, 1 Cor. 13, 4. (vulg. agit perperam.)

Περσίς, ίδος, ἡ, Persis, mulier Christiana, Rom. 16, 12.

Πέρυσι, adv., (a πέρας) anno superiore; — ἀπὸ πέρυσι, inde ab anno superiore, 2 Cor. 8, 10. 9, 2. (Xen. H. G. 3, 2, 7. νῦν δὲ καὶ πέρυσιν.)

Πετάομαι (ῶμαι), (antiquiores: πέτομαι) volo, volito; — πετώμενος, Apoc. 4, 7. 8, 13. 14, 6. 19, 17. (οἱ ὁ Prov. 26, 2. Job. 9, 26. — Diod. Sic. 4, 77.) al. πετόμενος. — v. πέτομαι.

Πετεινόν, οῦ, τό, (neutr. adiectivi πετεινός, ἡ όν, volatilis, a πέτομαι) volucris, avis (Hom. Il. 8, 247.). — plur., Matth. 6, 26. 8, 20. (Luc. 9, 58.) 13, 4. (Marc. 4, 4. Luc. 8, 5.) v. 32. (Marc. 4, 32. Luc. 13, 19.) Act. 10, 12. 11, 6. Rom. 1, 23. Jac. 3, 7. (οἱ ὁ Deut. 14, 19. 20. — Jes. 18, 6. — Ps. 8, 9. Ez. 17, 23.)

Πέτομαι, f. ήσομαι, volo, volito, Apoc. 12, 14. — cf. πετάομαι.

Πέτρα, ας, ἡ, (ab adi. obsol. πετερός, a πέτω s. πίπτω) petra, rupes; **a.**, propr., Matth. 7, 24. 25. (Luc. 6, 48.) 27, 51. 60. (Marc. 15, 46.) — rupes prominens, Apoc. 6, 15. 16. (1 Sam. 13, 6.) — saxum, lapis maior, Rom. 9, 33. 1 Petr. 2, 7. 1 Cor. 10, 4. (οἱ ὁ Ex. 17, 6. Jerem. 4, 29.) — solum saxosum, Luc. 8, 6. 13. — **b.**, in orat. symb. tu eris petra, aedificium meao ecclesiae

sustinens, Matth. 16, 18. (cf. Luc. 22, 32. στήριξον τους ἀδελφούς σου) v. οἰκοδομέω.

Πέτρος, ου, ὁ, (saxum, Hom., Eurip., Herodot., Xenoph. — Syriac. κηφᾶς, qu. v. Joh. 1, 43.) Petrus, apostolor. princeps, natus Bethsaidae, oppido galilaeae, patre Jona, piscatore; antequam a Jesu ad apostolatum vocabatur, piscaturam exercebat, Capharnaumi habitabat, Joh. 1, 44. Marc. 1, 16—31. — Nomen ei erat Simon, Jesus eum cognominavit Petrum, Matth. 16, 18. Joh. 1, 42. — Claves regni coelestis a Christo accipit, Matth. 16, 19. — post Christi resurrectionem Hierosolymis confirmat et auget ecclesiam ibi collectam, — Samaritanis neophytis impertit Spiritum s. Act. 8, 14. et felici successu doctrinae armis pugnat contra Simonem Magum. Alias regiones obit docens et miracula patrans, Act. 9, 32. seq. 1 Petr. 5, 13. — In vincula coniectus ab angelo educitur, Act. 12, 1. seq. Religionem Christianam propagat inter Judaeos, Gal. 2, 3. 14. 1 Cor. 1, 12. — Tradunt Patres Petrum primum Romanae ecclesiae episcopum fuisse, ibique cum Paulo supplicio affectum esse (Euseb. H. E. 2, 14. 15.). Marcum dicunt commentarios suos de vita Jesu ex orationibus Petri Romae habitis composuisse.

Πετρώδης, εος (ους), ὁ, ἡ, ες, τό, (ex πέτρα et εἶδος, speciem petrae referens) saxosus, petrosus; τὸ πετρῶδες, Marc. 4, 5. (Matth. 13, 5. 20. et Marc. 4, 16. τὰ πετρώδη.)

Πήγανον, ου, τό, ruta, (planta odorifera) Luc. 11, 42. (Theophrast. hist. plant. 1, 15. Dioscorid. 3, 52.)

Πηγή, ῆς, ἡ, fons, Jac. 3, 11. (12.) 2 Petr. 2, 17. (Sir. 21, 13.) — ὕδατος, Joh. 4, 14. Act. 8, 10. 14, 7. 16, 4. — τοῦ Ἰακώβ, a Jacobo nomen habens, Joh. 4, 6. — ζῶσαι πηγαὶ ὑδάτων, Apoc. 7, 17. — ἡ πηγὴ τ. ὕδατος τῆς ζωῆς, 21, 6. — ἡ — τοῦ αἵματος, Marc. 5, 29. (cf. Luc. 8, 44.)

Πήγνυμι, f. πήξω, (unde lat. figo, pango) compingo, compingendo construo; — τί, Hebr. 8, 2. (Herodot. 5, 82. 6, 12. Polyb. 3, 46, 1.)

Πηδάλιον, ίου, τό, (a πηδόν, remus) gubernaculum, clavus, temo navis, Act. 27, 40. Jac. 3, 4. (Xen. Anab. 5, 1, 11. Aelian. V. H. 9, 40.)

Πηλίκος, η, ον, (interrogat., cui respondet relat. ἡλίκος et demonstr. τηλίκος) qualis, quantus, Hebr. 7, 4. — pl., quot, Gal. 6, 11.

Πηλός, οῦ, ὁ, coenum, limus, Joh. 9, 6. 11. 14. 15. (Xen. Anab. 1, 5, 8. Polyb. 3, 79, 9.) οἱ ὁ Joh. 4, 19. 10, 9. — lutum, quo utitur figulus (Jes. 41, 25. Nah. 3, 14. — Polyb. 12, 15, 6.), Rom. 9, 21.

Πήρα, ας, ἡ, pera (saccus coriaceus viatorum, pastorum, in quo quae ad commeatum pertinerent, recondebantur), Matth. 10, 10. (Marc. 6, 8. Luc. 9, 3.) Luc. 10, 4. 22, 35. 36. (Hom. Od. 17, 411. Herodian. 1, 9, 6.)

Πῆχυς, εως, ὁ, (cognat. verbo πήγνυμι) genit. pl. πηχῶν (pro πήχεων) ex usu seriorum, cubitus, i. e. propr., ea pars brachii, quae est inter manum et cubiti articulum (Hom. Od. 17, 38. 24, 346.), mensura aequans intervallum ab articulo cubiti usque ad digitum medium extremum (eine Elle), Matth. 6, 27. Luc. 12, 25. Joh. 21, 8. Apoc. 21, 17. (οἱ ὁ Gen. 6, 15. 16. — Xen. Anab. 4, 7, 16.)

Πιάζω, f. άσω, (dorice pro πιέζω) 1., prehendo manu, τινὰ τῆς

χειρός (i. q. κρατέω), Act. 3, 7. — **2.**, capio, τινά, Joh. 21, 3. 10. Apoc. 19, 20. (οἱ ὁ Cantic. 2, 15.) — comprehendo hominem, ut in carcerem coniiciam, Joh. 7, 30. 32. 44. 8, 20. 10, 39. 11, 57. Act. 12, 4. 2 Cor. 11, 32. (οἱ ὁ Job. 10, 16.)

Πιέζω, f. έσω, perf. p. πεπίεσμαι, **1.**, prehendo. — **2.**, premo, comprimo, pass., Luc. 6, 38. (οἱ ὁ Mich. 6, 15. — Xen. Mem. 3, 10, 13. Polyb. 18, 1, 10.)

Πιθανολογία, ας, ἡ, (a πιθανολόγος, ex πιθανός, ad persuadendum aptus, v. πείθω, et adiect. verbal. λόγος, cf. κακολογέω) sermo ad persuadendum aptus, dic. in N. T. in malam partem, oratio captiosa, sermo speciosus, alios in errorem abducens, Col. 2, 4. (cf. Jos. Ant. 8, 2, 8. πιθανοὶ κ. πρὸς ἀπάτην ἐπαγωγοί.)

Πικραίνω, f. ανῶ, aor. 1. p. ἐπικράνθην, (ab adi. πικρός, q. v., cf. μωραίνω) amarum facio, pass., Apoc. 8, 11. (cf. Ex. 15, 23.) — metaph., τινά, ut τὴν κοιλίαν, dolores ventris excito, Apoc. 10, 9. 10. (οἱ ὁ Job. 27, 2.) — πρός τινα, acerbum, i. e. durum reddo, pass., Col. 3, 19. (οἱ ὁ Jerem. 32, 32.)

Πικρία, ας, ἡ, (ab adi. πικρός, q. v.) amaritia; — χολὴ πικρίας, i. q. χολὴ πικρά (v. supr. ἀδικία), Act. 8, 23. item ῥίζα πικρίας, Hebr. 12, 15. (e Deut. 29, 18.) — metaph., acerbitas in dictis, Rom. 3, 14. (e Ps. 9, 28. 10, 7.)

Πικρός, ά, όν, amarus, Jac. 3, 11. (oppon. τὸ γλυκύ.) — ζῆλος πικρός (adiungitur: ἐριθεία), acerbus, Jac. 3, 14. Hinc voc. seq.

Πικρῶς, adv., amare; — ἔκλαυσε, cum magno animi dolore, Matth. 26, 75. Luc. 22, 62. (cf. Hom. Od. 4, 153. πικρὸν δάκρυον.)

Πιλάτος, ου, ὁ (i. e. pila ornatus) Pontius Pilatus, procurator Judaeae in provinciam Roman. redactae (post Coponium, Marc. Ambivium, Ann. Rufum, Valer. Gratum) ordine quintus, anno Tiberii 13 in Judaeam missus, decem annis post ob cladem Samaritanis inflictam a Vitellio, Syriae praeside Romam ad caussam dicendam ire iussus et eo quum venisset a Caio, Tiberii successore Viennam, urbem Galliae relegatus est. (Jos. Ant. 18, 2 et 3 seq. Philon. legat. ad Caium. Tacit. Ann. 15, 44.) Pilato procuratore Christus supplicium crucis passus est, Matth. 27, 2. Luc. 3, 1. 13, 1. 23, 1. Joh. 18, 29. Act. 3, 13. al.

Πίμπλημι (forma producta verbi obs. πλέω = πλήθω), f. ήσω, aor. 1. ἔπλησα, impleo, **a.**, τί, Luc. 5, 7. — τί τινος, aliquid aliqua re, Matth. 27, 48. — pass., Matth. 22, 10. Act. 19, 29. — implere animum dicuntur ea, quae eum totum occupant, ergo quae sensu interno percipiuntur; — pass., φόβου, Luc. 5, 26. Act. 3, 10. — ἀνοίας, Luc. 6, 11. — ζήλου, Act. 5, 17. 13, 45. — θυμοῦ, Luc. 4, 28. Act. 3, 10. — πνεύματος ἁγίου, Luc. 1, 15. 41. 67. Act. 2, 4. 4, 8. 31. 9, 17. 13, 9. — **b.**, dicta dicuntur πλησθῆναι, quae eventu comprobantur, Luc. 21, 22. — **c.**, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι (v. ἡμέρα), spatium temporis emensum est, Luc. 1, 23. seq. τοῦ c. inf. ut 57. 2, 6. 21. τοῦ καθαρισμοῦ, i. q. τοῦ καθαρισθῆναι, 22. (cf. τοὺς ὁ Gen. 25, 24.)

Πιμπράω (frequentius: πίμπρημι, cf. πρέω, πρήθω), incendo, inflammo; — pass., ardore, in corporis partibus excitato, intumesco, Act. 28, 6.

Πινακίδιον, ίου, τό, (deminut. vocis πιναχίς, ίδος) tabella pugillaris, Luc. 1, 63.

Πίναξ, αχος, ό, (a πίνος, tabula e pinu facta) patina, Matth. 14, 8. 11. Marc. 6, 25. 28. Luc. 11, 39. (Hom. Od. 1, 141.)

Πίνω, f. πίομαι, perf. 2. πέπωκα, aor. 2. ἔπιον, bibo, **a.**, absol., Matth. 27, 34. Luc. 12, 19. 17, 8. Joh. 4, 7. 9. 10. Act. 9, 9. 23, 12. 21. 1 Cor. 11, 25. — sitim restinguere, in orat. symbolica, Joh. 7, 37. v. διψάω. — ἐσθίειν κ. πίνειν, Matth. 11, 18. 19. (v. ἐσθίω.) — τρώγειν κ. πίνειν, de iis, qui vitam secure transigunt, Matth. 24, 38. (Luc. 13, 27. 28. coll. 1 Cor. 15, 32. 10, 7.) — ἐσθ. κ. πίν. μετά τινος, genio indulgere cum aliquo, Matth. 24, 49. — epulari cum aliquo, Marc. 2, 16. Luc. 5, 30. — ἐνώπιον τινός, Luc. 13, 26. — **b.**, constr. α., τί, bibo aliquid, utor aliqua re potu, Matth. 6, 25. 31. (Luc. 12, 29.) Luc. 1, 15. 10, 7. (attractio, v. ὁ, ἡ, τό) Joh. 6, 53. 54. 56. Rom. 14, 21. 1 Cor. 10, 4. Apoc. 16, 6. — ποτήριον, bibendo exhaurio, 1 Cor. 10, 21. 11, 27. 28. — Cum pocula variis liquoribus repleta esse possint, quaerit ex discipulis Jesus, utrum eodem secum poculo bibituri sint, h. e. utrum easdem audeant secum subire calamitates, Matth. 20, 22. 23. Marc. 10, 38. 39. (cf. Plaut. Cas. 5, 2, 44. „ut senex hoc eodem poculo, quo ego bibi, biberet,“ h. e. in eandem calamitatem incideret.) Matth. 26, 42. coll. v. 39. Joh. 18, 11. — cf. Ps. 10, 6. 15, 5. — ἡ γῆ dic. πίνειν τὸν ὑετόν, Hebr. 6, 7. (cf. Deut. 11, 11. — Herodot. 3, 117. Xen. Symp. 2, 25.) — β., ἔκ τινος, ex aliquo, veluti fonte, Matth. 26, 27. 29. (Marc. 14, 23. 25.) Joh. 4, 12. 1 Cor. 10, 4. 11, 28. (Hom. Il. 16, 226. Pausan. 4, 20, 1. Xen. Cyr. 4, 5, 4.) — ἐκ τοῦ ὕδατος, Joh. 4, 13. 14. Apoc. 14, 10. 18, 3. et ἀπό τινος, Luc. 22, 18. (Not.: hae phrases non confundendae sunt cum altera Graecorum: πίνειν τοῦ ὕδατος.)

Πιότης, τητος, ἡ, (a πίων, pinguis, quod cohaeret c. verb. πίνω, ut lat. pinus, pix) pinguedo, Rom. 11, 17. (οἱ ὁ Jud. 9, 9.)

Πιπράσκω, perf. πέπρακα, aor. 1. p. ἐπράθην, (a περάω, traiicio, transfero in terram ulteriorem) vendo, τί, Matth. 13, 46. Act. 2, 45. — pass., Matth. 18, 25. Act. 4, 34. 5, 4. — c. genit. pretii, Matth. 26, 9. Marc. 14, 5. Joh. 12, 5. — τινὰ ὑπό τινα, vendo aliquem, ut subsit imperio alicuius; metaph., pass., veluti servus potestati alterius trador, Rom. 7, 14.

Πίπτω (forma verbi πέτω per reduplicat. aucta in πιπέτω), f. πεσοῦμαι, aor. 2. ἔπεσον, aor. 1. ἔπεσα (Apoc. 1, 17. 5, 14. 6, 13. 11, 16. 17, 10.), perf. act. πέπτωκα (Apoc. 2, 5), cado, **a.**, absol. propr., — v. c. de aedificiis, Matth. 7, 25. 27. (Luc. 6, 49.) Luc. 11, 17. Act. 15, 16. Hebr. 11, 30. Apoc. 14, 8. 16, 19. 18, 2. — trop., de hominibus, qui statu deiecti esse dicuntur, Rom. 11, 11. 22. — adiuncta peccati notione, 1 Cor. 10, 12. — de corporibus moribundorum, Hebr. 3, 17. 4, 11. — de dictis, quae sua auctoritate s. sua vi privantur, Luc. 16, 17. (Liv. 2, 31. irrita cadunt promissa.) — **b.**, constr. α., ἀπό τινος, decido de, Matth. 15, 27. 24, 29. Luc. 16, 21. (Apoc. 6, 13. cf. Jes. 13, 10. h. l. stellae de coelo delabentes in imagine luctuosissimi illius diei, quo Deus vindictam sumet a pervicacibus sui contemtoribus) Act. 20, 9. — s. ἔκ τινος, Luc. 10, 18. Act. 27, 34. Apoc. 8, 10. 9, 1. — πόθεν, Apoc.

2, 5. — *β.*, *ἐπί τι*, — *ἐπὶ τὴν γῆν*, Matth. 10, 29. 13, 5. 8. 20. 23. (Marc. 4, 5. 16. 20. Luc. 8, 6.) Luc. 20, 18. Apoc. 8, 10. — *ἐπί τινα*, acc. pers., Luc. 13, 4. 23, 30. Apoc. 7, 16. 11, 11. (*φόβος*.) — de sorte: Act. 1, 26. — *γ.*, *εἴς τι*, v. c. *εἰς βόθυνον*, Matth. 15, 14. (Luc. 6, 39.) 17, 15. (coll. Marc. 9, 22.) Joh. 12, 24. Act. 22, 7. — *εἰς* (c. acc. pl., inter), Marc. 4, 7. 8. (Luc. 8, 8. 14.) — *δ.*, *ἐν μέσῳ τινός*, Luc. 8, 7. — *ε.*, *ὑπό τι*, Jac. 5, 12. (subesse incipio.) — *ζ.*, *παρά τι*, iuxta aliquid, Matth. 13, 4. (Marc. 4, 4. Luc. 8, 5. 41.) — *η.*, *χαμαί*, Joh. 18, 6. — *ϑ.*, *πίπτω τινί*, pereo alicui (opp. *στήκω τινί*), Rom. 14, 4. — *ι.*, phrases de iis, qui aut salutantes aut supplices humum se prosternunt: *πίπτειν* simplic., Matth. 18, 29. — *πεσόντας προςκυνεῖν*, Matth. 2, 11. 4, 9. 18, 26. (verbum finit., Apoc. 5, 14. 19, 4. cf. 7, 11. 16, 19. — *ἔπεσον προςκυνῆσαι*, Apoc. 22, 8. cf. 19, 10. — *πίπτειν ἐνώπιόν τινος*, Apoc. 5, 8. 4, 10. — *εἰς τοὺς πόδας τινός*, Joh. 11, 32. (Diog. Laert. 2, 79.) et *παρὰ τοὺς πόδ. τινός*, Luc. 8, 41. 17, 16. Act. 5, 10. — *πρὸς τοὺς π. τινός*, Marc. 5, 22. Apoc. 1, 17. — *ἔμπροσθεν τῶν π. τινος*, Apoc. 19, 10. — *ἐπὶ τῆς γῆς*, Marc. 9, 20. 14, 35. et *ἐπὶ τὴν γῆν*, Act. 9, 4. — *ἐπὶ τοὺς πόδας*, Act. 10, 25. — *ἐπὶ πρόσωπον*, Matth. 17, 6. 26, 39. Luc. 5, 12. (*ἐπὶ τὴν ὄψιν*, Xen. Ven. 10, 13. Jos. Ant. 6, 9, 5.) — additur: *παρὰ τοὺς πόδας τινός*, Luc. 17, 16. cf. 1 Cor. 14, 25. Apoc. 7, 11. plur. 16, 19.

Πισιδία, *ας*, *ἡ*, Pisidia, regio Asiae minoris inter Pamphiliam, Lyciam et Cariam, cuius insignis erat urbs Antiochia, Act. 13, 14. 14, 24.

Πιστεύω, f. *εύσω*, perf. *πεπίστευκα*, plusqperf. *πεπιστεύκειν* (Act. 14, 23.), cf. plusqperf. verbor. *δίδωμι*, *βάλλω*, (a *πιστός*, et hoc a *πείϑω*) **a.**, intransit. *α.*, persuasum mihi habeo, credo; seq. inf., *πιστεύω φαγεῖν*, credo me posse, mihi licitum comedere, Rom. 14, 2. (cf. *κρίνω*.) — *σωϑῆναι*, Act. 15, 11. — seq. *ὅτι*, Marc. 11, 23. 24. Joh. 6, 69. 8, 24. 11, 27. 13, 19. 14, 10. 16, 27. 17, 8. 20, 31. Act. 9, 26. Rom. 6, 8. 10, 9. 1 Thess. 4, 14. Hebr. 11. 6. Jac. 2, 19. 1 Joh. 5, 1. 5. — *περί τινος, ὅτι*, Joh. 9, 18. — *τί*, aliquid, Joh. 11, 26. 1 Cor. 13, 7. 1 Joh. 4, 16. suppl. *αὐτό*, 1 Cor. 11, 18. Act. 15, 7. pass. *πιστεύεταί τι*, creditur aliquid, 2 Thess. 1, 10. — *β.*, fidem habeo (adiungo); — absol. (hominibus aliquid proferentibus, cui fides adiungatur), Matth. 24, 23. 26. (Marc. 13, 21. Luc. 22, 67.) Marc. 15, 32. Joh. 3, 12. 12, 47. 19, 35. 20, 8. 25. 29. 1 Cor. 15, 11. (in his l. verbum *πιστεύειν* ad id refertur, quod verba praecedentia s. adiecta continent.) — ℵ., fidem habeo, i. e. credo, Jesum esse filium Dei, salutis hominum caussa in has terras ablegatum, Marc. 16, 16. 17. Joh. 1, 7. 4, 42. 48. 53. 5, 44. 6, 36. 10, 25. 26. — Rom. 1, 16. 3, 22. 4, 11. 10, 4. 10. 1 Cor. 1, 21. 2 Cor. 4, 13. coll. v. 14. Gal. 3, 22. Hinc *οἱ πιστεύοντες* omnino: Christiani, Act. 2, 44. 5, 14. 1 Cor. 14, 22. — recipio doctrinam, quae fidem exigit, Act. 13, 39. — *ἐπίστευσαν* dic. de iis, qui ad societatem Christianorum s. *τῶν πιστευόντων* transierunt, Act. 4, 4. 13, 12. 48. 14, 1. 15, 5. 7. 17, 12. 34. 19, 2. 18. 1 Cor. 3, 5. 15, 2. — *οἱ πιστεύσαντες*, Act. 4, 32. 19, 2. 21, 25. Rom. 13, 11. Quare coniunguntur *πιστεύειν* et *βαπτίζεσϑαι*, Marc. 16, 16. Act. 8, 13. 18, 8. — ב., fiduciam habeo, Matth. 8, 13. 21, 22. Marc. 5, 36. 9, 23. (i. q. *πίστιν ἔχω*, oppon. *ἀπιστία*, v. 24.) Luc. 8, 50. Rom. 4, 18. — *γ.*, *τινί* dat. rei, fidem habeo alicui rei, v. c. *τοῖς λό-*

γοις, Luc. 1, 20. 45. — τῇ γραφῇ, Joh. 2, 22. 4, 50. 5, 47. 12, 38. Act. 24, 14. 2 Thess. 2, 11. 12. — τῷ λόγῳ, Luc. 8, 12. 13. — ἔργῳ (ubi res commiscetur cum rei narratione), Act. 13, 41. — τοῖς ἔργοις, quippe testimonium edentibus, Joh. 10, 38. — τινί, dat. pers. fidem habeo alicui aliquid narranti, asseveranti, docenti, Matth. 21, 25. 32. (Marc. 11, 31. Luc. 20, 5.) 27, 42. Marc. 16, 13. 14. Joh. 5, 46. 6, 30. 8, 31. 45. 10, 37. 38. Act. 8, 12. 26, 27. 1 Joh. 4, 1. — promittenti, sive Deo sive homini, Act. 27, 25. Rom. 4, 3. 17. Gal. 3, 6. Jac. 2, 23. Hebr. 4, 3. — τινὶ ὅτι, Joh. 4, 21. 14, 11. — θεῷ τῷ πέμψαντι, i. e dictis fidem adiungo, quae Dei auctoritate proferuntur, Joh. 5, 24. 38. — speciat., τῷ θεῷ, i. e. τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ, Act. 16, 34. 18, 8. — Dei testimonio, 1 Joh. 5, 10. — eodem sensu τῷ κυρίῳ, Act. 5, 14. 18, 8. — inclusa fiduciae in aliquo positae notione, 2 Tim. 1, 12. — τῷ ὀνόματί τινος, 1 Joh. 3, 23. — δ., intervenientibus praepositionibus: ἔν τινι, confido in aliqua re, Marc. 1, 15. (ἐν non est: per.) — ἐπί τινι, 1 Tim. 1, 16. fiduciam colloco in aliquo, 1 Petr. 2, 6. Luc. 24, 25. Rom. 9, 33. 10, 11. — ἐπί τινα, fide me converto ad aliquem, cui adhaeream, Act. 9, 42. 11, 17. 16, 31. 22, 19. Rom. 4, 24. — εἴς τινα, credo aliquem divinitus missum esse, Joh. 6, 29. 7, 5. — iisque, quae Dei auctoritate docet, obsequor, Joh. 12, 44. 4, 39. (v. 42. phrasis explicatur verbis: — ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.) — adde: Matth. 18, 6. (Marc. 9, 42.) Joh. 2, 11. 3, 15. 16. 18. 36. (oppon. ἀπειθεῖν.) 6, 35. 40. 47. 7, 38. 39. 48. 8, 30. 9, 35. 36. 10, 42. 11, 25. 26. 45. 48. 12, 11. 36. 37. 43. 44. 46. 14, 1. 16, 9. 17, 20. Act. 10, 43. 14, 23. 19, 4. Rom. 10, 14. Gal. 2, 16. Phil. 1, 29. 1 Petr. 1, 8. 1 Joh. 5, 10. — εἰς τὸ ὄνομα, Joh. 1, 12. 2, 23. 3, 18. — εἰς τὸν θεόν, Joh. 14, 1. (sens.: si in Deo collocatam habetis fiduciam, collocabitis etiam in me; duo imperativi, quorum alter rei altero expressae caussam indicat, cf. Joh. 7, 52.) — v. πίστις.

b., transit. α., firmum reddo, pass., Rom. 3, 2. — β., τινί τι, concredo alicui, fidei alicuius aliquid, Luc. 16, 11. — τινά τι, pass., Gal. 2, 7. 1 Thess. 2, 4. 1 Tim. 1, 11. Tit. 1, 3. — ἑαυτόν τινι, Joh. 2, 24.

Πιστικός, ή, όν, — νάρδος πιστική, Marc. 14, 3. Joh. 12, 3. vox explicatu difficilis. Nec enim derivari potest a voc. πίστις, quasi significet id, quod genuinum, sincerum est (πιστικός a voc. πίστις deductum significaret credulum), neque deduci a verbo πίνω potest, quasi notet id, quod est potabile, potulentum (πιτικόν). Quod legitur apud Aeschyl. Prometh. v. 470. (οὐ χριστὸν οὐδὲ) πιστόν, (ἀλλὰ φαρμάκων χρείᾳ κατεσκέλλοντο) hoc nec descendit a πίνω, bibo, nec a πιπίσκω, quamvis scholiasta capiat pro: πινόμενον, sed deriv. a verbo quodam obsol., quocum cohaerent lat. pinsere, pisere, pisare, pistor, pix, germ. pichen, feist, graec. πίσσα. Phrasis illa Eusebii (Apod. 1, 9.): τὸ πιστικὸν τῆς καινῆς διαθήκης κρᾶμα, nihil probat, nisi Eusebium vocem dictam apud nostros legisse eamque de re genuina accepisse. — In loco Marc. 14, 3. Vulg. dedit: spicatae; sed nullus extat codex graecus, qui pro hac lectione suam interponat auctoritatem.

Πίστις, εως, ή, (a πείθω, lat. fido, perf. p. πέπεισμαι, cf. πιστός) 1., *fides* qua creditur, a., universe: oppon. α., visioni 1 Cor. 13, 13. 2 Cor. 5, 7. (Joh. 20, 29.) — β., dubitationi et opinioni ancipiti: certa persuasio, Rom.

14, 22. 23. — explicatur et exemplis illustratur fidei notio. Hebr. 11, 1. 3. 4. 6 seq. — **b.**, speciat. fides *Jesu Christo* sese applicans. — α., fiducia, quae in eius potestate miracula patrandi collocatur, Matth. 8, 10. (Luc. 7, 9.) 9, 2. (Marc. 2, 5. Luc. 5, 20.) 21, 21. (Marc. 5, 34. Luc. 8, 48.) 15, 28. (Marc. 10, 52. Luc. 18, 42.) Luc. 17, 19. Act. 3, 16. — β., fides, qua creditur, Jesum vere Messiam esse, Luc. 22, 32. — γ., spes firma ac certa vitae aeternae in Christi morte et resurrectione fundata (fides, quae adiungitur τῷ εὐαγγελίῳ). א., absol. Rom. 4, 14. 10, 17. (venit ἐξ ἀκοῆς et τοῦ κηρύγματος) adde: Act. 11, 24. 15, 9. 1 Cor. 12, 9. 2 Cor. 8, 7. Eph. 2, 8. 6, 16. 1 Thess. 5, 8. 2 Tim. 3, 10. Tit. 1, 1. Gal. 3, 25. — Nititur Jesu morte et resurrectione, Act. 17, 31. 1 Cor. 15, 14. 17. 2 Cor. 4, 13. (14.) — spectat res futuras, Hebr. 6, 12. 10, 22. 23. 38. 1 Petr. 1, 5. — de fide efficaci v. 1 Cor. 13, 13. Gal. 5, 5. Jac. 2, 14. 17. 18. 20. 22. 24. 26. — δικαιοῦσθαι ἐκ πίστεως, Rom. 1, 17. 3, 28. 5, 1. 9, 30. 32. Gal. 3, 8. 24. — πίστει, Rom. 3, 28. — διὰ πίστεως, Rom. 3, 22. 30. Phil. 3, 9. — Explicantur hae formulae Rom. 8, 2. 4, 8. — νόμος πίστεως, Rom. 3, 27. — δικαιοσύνη πίστεως, 4, 13. — ἡ ἐκ πίστ., Rom. 10, 6. — ἡ ἐκ θεοῦ ἐπὶ τῇ πίστει, Phil. 3, 9. — ἐκ πίστεως ζῆν, Gal. 3, 11. (Habac. 2, 4.) Hebr. 10, 38. — formulae de actu fidei, ἔχειν πίστιν, 1 Tim. 1, 19. Jac. 2, 14. 18. — ἐν τῇ πίστει ἑστηκέναι, Rom. 11, 20. 2 Cor. 1, 24. — στήκειν, 1 Cor. 16, 13. — εἶναι, 2 Cor. 13, 5. — μένειν, 1 Tim. 2, 15. — ἐμμένειν, Act. 14, 22. — ἐπιμένειν, Col. 1, 23. — στερεὸς τῇ π., 1 Petr. 5, 9. — στεροῦμαι τῇ π., Act. 16, 5. — βεβαιοῦμαι ἐν τῇ π., Col. 2, 7. — formulae metaphoricae: Eph. 6, 16. 1 Thess. 5, 8. Act. 14, 27. — τὸ ἔργον τῆς πίστ., 1 Thess. 1, 3. 2 Thess. 1, 11. — εἶναι ἐκ πίστεως, Gal. 3, 7—9. — πίστις iunct. c. ἀγάπη, 1 Tim. 1, 5. 14. — ἀθετεῖν τὴν π., 1 Tim. 5, 12. — ἀδόκιμος περὶ τὴν πίστιν, 2 Tim. 3, 8. — οἱ οἰκεῖοι τῆς πίστεως, Gal. 6, 10. — add. 1 Tim. 6, 10. 21. — ב., ἡ πίστις τινός, gen. subi., 1 Joh. 5, 4. Rom. 1, 8. 12. 4, 5. 1 Cor. 2, 5. 15, 14. 17. 2 Cor. 1, 24. 10, 15. Phil. 1, 25. (τῆς π. suppl. ὑμῶν) 1 Thess. 3, 2. 5. 6. 7. 10. 2 Thess. 1, 3. 2 Tim. 2, 18. Philem. v. 6. — ἡ κατά τινα πίστις, Eph. 1, 15. — fides Abrahami, Rom. 4, 11. 12. 16—19. — genit. obi. ἡ πίστ. Ἰησοῦ Χριστοῦ, Rom. 3, 22. 26. Gal. 2, 16. 3, 22. Phil. 3, 9. Jac. 2, 1. Apoc. 2, 13. — ἡ . . τῆς ἐνεργείας etc. Eph. 3, 12. Col. 2, 12. — ג., πίστις c. praepos. ἡ . . εἰς Χριστ. Act. 20, 21. 24, 24. 26, 18. Col. 2, 5. — ἐν Χριστῷ, Eph. 1, 15. Col. 1, 4. 1 Tim. 3, 13. 2 Tim. 3, 15. — ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, Rom. 3, 25. (Gal. 3, 26.) — πρὸς Χρ., Philem. v. 5. — adiungitur notio perseverantiae in fide, 2 Thess. 1, 4. 1 Petr. 1, 7. 9. Apoc. 2, 19. adde: Luc. 18, 8. — πιστίς, ד., sensu obiect., doctrina fidem postulans, s. quae rebus fidei continetur, Act. 6, 7. Rom. 3, 31. 10, 8. Gal. 1, 23. 3, 2. 5. 23. 25. Eph. 4, 5. 1 Tim. 3, 9. 4, 6. Jud. v. 3. 20. — ה., fides, quae doctrinae adhibetur, est πίστις, qua animus se convertit πρὸς τὸν θεόν, 1 Thess. 1, 8. — πίστις εἰς θεόν, 1 Petr. 1, 21.

2., fiducia, Marc. 4, 40. (Luc. 8, 25.) Luc. 17, 5. 6. 1 Cor. 13, 2. Jac. 1, 6. 5, 15. — seq. inf. Act. 14, 9. — ἔχειν πίστιν θεοῦ, Marc. 11, 22. (coll. v. 23.)

3., fides (indoles eius, cui confidi potest), nostr. Treue, Matth. 23, 23.

Luc. 18, 8. (sens.: num eius generis electos habebit, qui fidem constanter servaverint? cf. Matth. 24, 13. Marc. 13, 9. Luc. 21, 19. item Luc. 12, 42 seq.) Gal. 5, 22. 1 Tim. 1, 19. (ἔχειν πίστιν) 2, 7. (ἐν πίστει, fideliter) 4, 12. 6, 11. 2 Tim. 2, 22. 3, 10. Tit. 2, 10. 3, 15. (ἐν πίστει, sincere) Apoc. 13, 10. — eius, qui promissis stat, ἡ πίστ. τοῦ θεοῦ, genit. subi., Rom. 3, 3. — sens. obiect.: *fides data;* — τηρεῖν τὴν πίστιν, 2 Tim. 4, 7. — caet. cf. vocc. δίκαιος, δικαιοσύνη, ζωή.

Πιστός, ή, όν, (a πείθω, perf. p.) 1., fidus; **a.**, de hominibus, fidelis, v. c. δοῦλος, Matth. 24, 45. (Luc. 12, 42.) 25, 21. — οἰκονόμος, 1 Cor. 4, 2. — διάκονος, Eph. 6, 21. 1 Cor. 4, 17. Col. 1, 7. 4, 7. 9. — 1 Tim. 1, 12. Hebr. 3, 5. 1 Petr. 5, 12. — de Deo: ὁ θεός (seq. ὅς), 1 Cor. 1, 9. 10, 13. 1 Thess. 5, 24. 2 Thess. 3, 3. Hebr. 10, 23. 11, 11. — (seq. ὅτι) 2 Cor. 1, 18. — adde: 2 Tim. 2, 13. 1 Petr. 4, 19. 1 Joh. 1, 9. — de Christo: — ἀρχιερεύς, Hebr. 2, 17. 3, 2. — πιστὸς ἔν τινι, in aliqua re, Luc. 16, 10. 11. 12. 19, 17. 1 Tim. 3, 11. — ἐπί τι, Matth. 25, 23. — ἄχρι θανάτου, Apoc. 2, 10. — fide dignus, 1 Cor. 7, 25. 2 Tim. 2, 2. Apoc. 1, 5. 2, 13. 3, 14. (οἱ ὁ Jes. 8, 2. Prov. 14, 5. — **b.**, de rebus: id, cui confidi potest; — ὁ λόγος, 1 Tim. 1, 15. 3, 1. 4, 9. (explicatur h. l. verbis adiectis: πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος) 2 Tim. 2, 11. Tit. 1, 9. — τὰ ὅσια — τὰ πιστά, Act. 13, 34. (v. ὅσιος.) — 2., qui fidem habet alicui (oppon. ἄπιστος), Joh. 20, 27. Gal. 3, 9. — πιστοί, qui fidem Christianorum amplexi sunt, Act. 10, 45. 16, 1. 15. (additur: τῷ κυρίῳ) 2 Cor. 6, 15. (oppon. ἄπιστος) 1 Tim. 4, 3. 10. 12. 5, 16. 6, 2. Tit. 1, 6. Apoc. 17, 14. — πιστοὶ ἐν Χριστῷ, Eph. 1, 1. Col. 1, 2. (cf. 1 Macc. 3, 13. Sir. 1, 14. Neh. 9, 8.) — πιστόν, quod fidei Christianae convenit (nos: christlich), 3 Joh. v. 5. — Hinc verb. seq.

Πιστόω (ῶ), f. ώσω, confirmo; pass. signif. med., ἃ ἐπιστώθης, de quibus certus factus et quae amplexus es, 2 Tim. 3, 14.

Πλανάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. πλάνη, q. v.) errare facio, a recta via abduco; **a.**, propr.; — pass., erro, oberro, circumvagor, Matth. 18, 12. 13. 1 Petr. 2, 25. (ex Jes. 53, 6. cf. Ex. 23, 4. Ps. 118, 176.) Hebr. 11, 38. (Xen. Anab. 1, 2, 25.) — **b.**, metaph., τινά, in errorem aliquem induco, decipio aliquem, Matth. 24, 4. 5. 11. 24. (Marc. 13, 5. 6. Luc. 21, 8.) Joh. 7, 12. 47. 1 Joh. 2, 26. 3, 7. Apoc. 12, 9. 13, 14. 19, 20. 20, 3. 8. 10. — pass., in errorem inducor, Apoc. 2, 20. — μὴ πλανᾶσθε, Matth. 22, 29. Marc. 12, 24. 27. 1 Cor. 6, 9. 15, 33. Gal. 6, 7. Hebr. 3, 10. (τῇ καρδίᾳ) Jac. 1, 16. — πλανώμενοι, a recto tramite aberrantes, Tit. 3, 3. cf. 2 Petr. 2, 15. — peccantes, Hebr. 5, 2. — addit. ἀπὸ τῆς ἀληθείας, Jac. 5, 19. — Apoc. 18, 23. — de eo, qui falsis opinionibus indulget: act. et pass., 2 Tim. 3, 13. — πλανᾶν ἑαυτόν, 1 Joh. 1, 8.

Πλάνη, ης, ἡ, **a.**, sensu activo: fraus, Matth. 27, 64. Eph. 4, 14. 2 Thess. 2, 11. 1 Joh. 4, 6. (τὸ πνεῦμα τῆς πλ., doctor in errorem inducens.) — οἱ ὁ Prov. 14, 8. — **b.**, sensu passivo: error; perversa, falsa opinio, 1 Thess. 2, 3. — aberratio a recto tramite, 2 Petr. 3, 17. — sensu morali: perversa agendi ratio, Rom. 1, 27. — ἐν πλάνῃ ἀναστρέφεσθαι, in errore

versari dicuntur ii, qui a virtutis tramite aberrarunt, 2 Petr. 2, 18. (coll. v. 15.) Judae v. 11.

Πλανήτης, ου, ὁ, (a v. *πλανάω*) erraticus; — *ἀστήρ*, stella erratica, Jud. v. 13.

Πλάνος, η, ον, errans, circumvagans, **a.**, *πλάνη ὁδός*, via in errorem ducens, s. quam ingreditur is, qui a recto tramite aberrat, Jac. 5, 20. — *πνεύματα πλάνα*, spiritus erratici, quos qui sequitur, a via aberrat, 1 Tim. 4, 1. — **b.**, *ὁ πλάνος*, sens. act., fraudator, impostor, Matth. 27, 63. pl., 2 Cor. 6, 8. 2 Joh. v. 7.

Πλάξ, ακός, ἡ, (a v. *πλάσσω*, q. v., cf. lat. planus, nostr. platt, flach) tabula lata, tabula (cf. *πίναξ*), pl., Hebr. 9, 4. (1 Reg. 8, 9.) 2 Cor. 3, 3. (*οἱ ὁ* Ex. 31, 18. 32, 14. 15. 34, 1. 4.

Πλάσμα, τος, τό, (a *πλάσσω*, q. v.) res a figulo formata, figmentum, fictile, Rom. 9, 20. (*οἱ ὁ* Jes. 29, 16.)

Πλάσσω, f. *πλάσω*, (Aeoles et Dores multorum eiusmodi verbor. futura effinxerunt in *ξω*, v. *πλάξ*) propr. effingo aliquid, v. c. argillam, ita, ut in latius distendatur (hinc lat. planus, nostr. platt, flach, Pflaster, emplastrum), *fingo*, (propr. de figulo), Rom. 9, 20. pass., 1 Tim. 2, 13. (Gen. 2, 7. ubi *οἱ ὁ· ἔπλασεν ὁ θεός* etc.)

Πλαστός, ή, όν, (a v. *πλάσσω*, q. v.) fictus, trop., i. q. commentitius, 2 Petr. 2, 3.

Πλατεῖα, ας, ἡ, (femin. adiectivi: *πλατύς*. Subint. *ὁδός*, ut lat. strata scil. via) platea (via latior), Apoc. 11, 8. 21, 21. 22, 2. — plur., Matth. 6, 5. 12, 19. (ex Jes. 42, 2. בַּחוּץ, quod *οἱ ὁ* vertunt: *ἔξω*, sed noster ita, ac si legisset: בָּחוּצוֹת) Luc. 10, 10. 13, 26. 14, 21. Act. 5, 15. (*οἱ ὁ* Jud. 19, 15. Prov. 7, 6.)

Πλάτος, εος (*ους*), *τό,* (a v. *πλάσσω*, q. v.) latitudo, Eph. 3, 18. (de sensu huius l. v. sub voc. *μῆκος*) Apoc. 21, 16. — *τῆς γῆς*, i. e. planities, Apoc. 20, 9. (*οἱ ὁ* Habac. 1, 6.)

Πλατύνω, f. *υνῶ*, perf. p. *πεπλάτυμαι*, aor. 1. p. *ἐπλατύνθην* (ab adi. *πλατύς*, cf. *παχύνω, ταχύνω, ὀξύνω, βραδύνω*), dilato, *τί*, Matth. 23, 5. — *ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται*, animus meus se expandit (ab onere comprimente liberatus), 2 Cor. 6, 11. (opp. v. 12. *στενοχορεῖσθε*) v. 13. (v. *ἀντιμισθία*.) — *οἱ ὁ* Ps. 118, 32.

Πλατύς, εῖα, ύ, (cohaeret c. nomine: *πλάτος*, ut *βαρύς, ταχύς, ὀξύς, βαθύς* cum nominibus: *βάρος, τάχος, ὄξος, βάθος*) latus, a, um, Matth. 7, 13.

Πλέγμα, τος, τό, (a v. *πλέκω*, unde lat. plico, cf. nostr. flechten, Pflicht) cincinni, crines intorti (Haarlocken), 1 Tim. 2, 9. (cf. 1 Petr. 3, 3. *ἐν ἐμπλοκῇ τριχῶν*.)

Πλεῖστος, η, ον, (superlat. adiectivi *πολύς*) plurimus, Matth. 21, 8. plur., 11, 20. — *τὸ πλεῖστον* adverbial., ad summum (höchstens), 1 Cor. 14, 27.

Πλείων, ονος, ὁ, ἡ, neutr. *πλεῖον* s. *πλέον*, plur. *πλείονες* (et contr. *πλείους*), acc. *πλείονας* (et contr. *πλείους*), neutr. *πλείονα*, comparat. adiectivi *πολύς*, (v. *πλεῖστος*) plus, **a.**, in comparatione: plus quam, *α.*, membris

comparationis iuxta collocatis: genit., πλείονας τῶν πρώτων, plures, quam primi numero erant, Matth. 21, 36. — πλεῖον πάντων, plus quam omnes, Marc. 12, 43. Luc. 21, 3. Joh. 7, 31. — πλεῖον τούτων magis, quam haec, Joh. 21, 15. (cf. Luc. 5, 10. 11.) — πλέον ἐστί, i. e. pretiosius est, quam, Matth. 6, 25. (Luc. 12, 23.) Marc. 12, 33. Luc. 11, 31. 32. (Matth. 12, 41. 42.) pl., Apoc. 2, 19. — περισσεύειν πλεῖόν τινος, Matth. 5, 20. — πλείονες ἤ, Matth. 26, 53. Joh. 4, 1. Act. 24, 11. — πλεῖον ἤ, plus quam (nostr. über); — οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτων, Luc. 9, 13. (Xen. Oecon. 21, 3. Anab. 1, 2, 11.) — πλέον πλήν c. genit., Act. 15, 28. — πλείων παρά τινα, Hebr. 3, 3. 11, 4. neutr. πλέον παρά τι, Luc. 3, 13. — β., comparationis membra non sunt iuxta posita, sed construenda e partibus orationis contextae, πολλῷ πλείους (i. e. πλείονες), Joh. 4, 41. 15, 2. Hebr. 7, 23. — τὸ πλεῖον, id, quod maius est, Luc. 7, 43. (coll. v. 41.) — πλεῖον adverbial., magis, Luc. 7, 42. — ἐπὶ πλεῖον (διανέμεσθαι), latius, Act. 4, 17. 2 Tim. 3, 9. — ἐπὶ πλεῖον ἀσεβείας (genit. quant.), 2 Tim. 2, 16. — ἐπὶ πλεῖον, diutius (iusto), Act. 20, 9. 24, 4. — plur. πλείονα, plura, Matth. 20, 10. — **b.**, extra comparationem de numero indefinito, ut nostr. mehrere, Act. 2, 40. 13, 31. 18, 20. 21, 10. 24, 17. 25, 14. 27, 20. 28, 23. — neutr. περὶ πλειόνων, Luc. 11, 53. — οἱ, αἱ πλείονες, plerique, plurimi, Act. 19, 32. 27, 12. 1 Cor. 9, 19. 15, 6. 2 Cor. 2, 6. 4, 15. 9, 2. Phil. 1, 14.

Πλέκω, f. ξω, (v. supr. πλέγμα) necto, contexo, τί, Matth. 27, 29. Marc. 15, 17. Joh. 19, 2.

Πλέον, v. πλείων.

Πλεονάζω, f. άσω, (a voc. πλέον cf. περισσεύω) **a.**, intrans. α., de possidente: abundo, 2 Cor. 8, 15. (opp. ἐλαττονεῖν) Phil. 4, 17. — β., de rebus, quae possidentur, abunde suppeto, 2 Petr. 1, 8. — augeor, Rom. 5, 20. 6, 1. 2 Cor. 4, 15. Phil. 4, 17. (εἰς λόγον ὑμῶν, in vestram rationem.) 2 Thess. 1, 3. — **b.**, transit., τινά, augeo aliquem, τινί, aliqua re, 1 Thess. 3, 12. (Num. 26, 54. Ps. 70, 21. 1 Macc. 4, 35.)

Πλεονεκτέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. πλεονέκτης, q. v.) **a.**, plus possideo (Xen. H. G. 2, 3, 11.) — plus habere cupio (Xen. Cyr. 1, 3, 18.). — **b.**, lucri caussa decipio aliquem, übervortheilen, τινά, 2 Cor. 7, 2. 12, 17. 18. 1 Thess. 4, 6. — pass. ὑπό τινος, 2 Cor. 2, 11. (Polyb. 6, 56, 2. Xen. Cyr. 1, 6, 31.)

Πλεονέκτης, ου, ὁ, (ex πλέον et ἔχω) **a.**, qui plus habet, quam alter (v. πλεονεκτέω). — **b.**, avarus; pecuniae valde avidus, 1 Cor. 5, 10. 11. 6, 10. Eph. 5, 5. (Xen. Oecon. 14, 8.) Hinc voc. seq.

Πλεονεξία, ας, ἡ, **a.**, maior portio, Xen. Mem. 1, 6, 12. (v. πλεονεκτέω et πλεονέκτης) — **b.**, avaritia, lucri cupiditas, Luc. 12, 15. Rom. 1, 29. 2 Cor. 9, 5. Eph. 4, 19. 5, 3. Col. 3, 5. (cf. Eph. 5, 5.) 1 Thess. 2, 5. 2 Petr. 2, 3. 14. — plur., Marc. 7, 22.

Πλευρά, ᾶς, ἡ, (quasi: πνευρά. Omnino notandum, exstitisse in graeco sermone verbum quoddam πέλω, cuius latissime patuerit significatio. — πέλω **a.**, lat. pello, pulso, pulsus, Puls; — graec. πόλεμος. — **b.**, verso; πέλομαι, versor, unde πόλος, der Pol. — **c.**, πέλω et πλέω, πλήθω, πολύς, at. impleo, plenus, πέλω s. πλέω, agito, — navigo, pluma. — **d.**, πέλω,

πλέω, πνέω, spiritum ago, unde πλεύμων, lat. pulmones, πνεῦμα, et πλευρά) latus corporis, Joh. 19, 34. 20, 20. 25. 27. Act. 12, 7. (Gen. 2, 21. Ex. 30, 4. Dan. 7, 5.)

Πλέω, f. πλεύσομαι vel πλευσοῦμαι, navigo (v. quae notata sunt sub v. πλευρά), Luc. 8, 23. Act. 27, 24. — τόπον τινά, navigando obeo, Act. 27, 2. — εἰς c. acc., 21, 3. 27, 6. — ἐπὶ τόπον, Apoc. 18, 17.

Πληγή, ῆς, ἡ, (a v. πλήσσω, q. v.) 1., plaga, verber, pl., Luc. 10, 30. 12, 48. Act. 16, 23. 33. 2 Cor. 6, 5. 11, 23. (Xen. Cyr. 1, 3, 16. Polyb. 2, 33, 6.) — 2., vulnus, Apoc. 13, 3. et 12. (ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου, vulnus letale) Apoc. 13, 14. (ἡ πληγὴ τῆς μαχαίρας, vulnus gladio factum.) — 3., trop., calamitas publica, clades, afflictio gravis, Apoc. 11, 6. 16, 21. plur., Apoc. 9, 20. 15, 1. 6. 8. 16, 9. 18, 4. 8. 21, 9. 22, 18.

Πλῆθος, εος (ους), τό, (a v. πλήθω et hoc ab obsol. πλέω, v. quae notata sunt sub v. πλευρά) multitudo; **a.**, universe, τῷ πλήθει, multitudine, Hebr. 11, 12. — πᾶν τὸ πλῆθος (omnes), Act. 6, 5. 15, 12. 30. 23, 7. — c. genit., Luc. 1, 10. 2, 13. 8, 37. 23, 1. Joh. 21, 6. Act. 4, 32. 5, 16. 6, 2. 21, 36. 23, 7. 25, 24. 28, 3. Jac. 5, 20. 1 Petr. 4, 8. — πλῆθος πολύ, c. genit., Luc. 6, 17. 23, 27. Joh. 5, 3. Act. 14, 1. 17, 4. — πολὺ πλῆθος, constr. cum 3. pers. plur., Marc. 3, 7. 8. — pl. πλήθη, c. genit., Act. 5, 14. — **b.**, speciat., frequentia, multitudo populi, τῆς πόλεως, Act. 2, 6. 14, 4. 19, 9. 21, 22.

Πληθύνω, f. υνῶ, (a voc. πληθύς, copia) 1., transit., augeo, multiplico, 2 Cor. 9, 10. (πληθύναι, optat. Al. codd. πληθυνεῖ.) Hebr. 6, 14. (Gen. 3, 16. 16, 10.) — pass., augeor, cresco, Matth. 24, 12. Act. 6, 7. 7, 17. 9, 31. 12, 24. — τινί, largiter contingere alicui, 1 Petr. 1, 2. 2 Petr. 1, 2. Jud. v. 2. — 2., intransit., augeor, cresco, Act. 6, 1.

Πλήθω, v. πίμπλημι.

Πλήκτης, ου, ὁ, (a v. πλήσσω, q. v.) percussor, plagiarius, 1 Tim. 3, 3. Tit. 1, 7. (Plutarch. vit. Marcell. c. 1. et vit. Pyrrh. c. 30.)

Πλημμύρα (s. πλημύρα), ας, ἡ, (a voc. πλήμμη s. πλήμη, fluctus, aestus maris (die Fluth), Luc. 6, 48. (οἱ ὁ Job. 40, 18. — Jos. Ant. 2, 10, 2.)

Πλήν, adv., (a πλέον, plus, hinc: ultra, praeter) **a.**, vices gerit adverbii initio orationis: α., verum, tamen, Matth. 11, 22. 24. (Luc. 10, 11. 14.) 18, 7. 26, 39. (Luc. 22, 42. sed Marc. 14, 36. ἀλλά) v. 64. Luc. 6, 24. 10, 11. 14. 20. 13, 33. 18, 8. 19, 27. 22, 21. 22. 1 Cor. 11, 11. Eph. 5, 33. Phil. 1, 18. 3, 16. 4, 14. Apoc. 2, 25. — β., potius, Luc. 6, 35. 11, 41. 12, 31. 23, 28. — γ., praeterquam, nisi, πλὴν ὅτι, Act. 20, 23. (Dion. Halic. de comp. verb. p. 176.) — **b.**, locum tenet praepositionis seq. genit., praeter, excepto, Marc. 12, 32. Joh. 8, 10. Act. 8, 1. 15, 28. 27, 22. (Xen. Anab. 1, 9, 9. Thuc. 4, 54.)

Πλήρης, εος (ους), ὁ, ἡ, ες, τό, (ab obsol. πλέω, de quo v. sub voc. πλευρά) **a.**, plenus, i. e. α., refertus, Matth. 14, 20. (Marc. 6, 43.) 15, 37. — τινός, Marc. 8, 19. (Xen. Anab. 1, 2, 7.) — de animo: πλήρης πνεύματος ἁγίου, Luc. 4, 1. cf. Act. 6, 3. 5. 8. 7, 55. 11, 24. 13, 10. 19, 28. — β., large instructus: ἔργων ἀγαθῶν, Act. 9, 36. (οἱ ὁ Neh. 9, 25.) — γ., large affectus, obtectus aliqua re; — λέπρας, Luc. 5, 12. — **b.**, completus, μισθός, 2 Joh.

v. 8. (Ruth. 2, 12.) — σῖτος, plenum frumenti granum (totam folliculi, quo continetur, cavitatem explens), Marc. 4, 28. (cf. Gen. 41, 7. 22.)

Πληροφορέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. inusitato πληροφόρος ex πλήρης et φέρω) **a.**, perficio, τί, 2 Tim. 4, 5. — perago, pass., Luc. 1, 1. 2 Tim. 4, 17. — Col. 4, 12. (πεπληροφορημένοι, i. e. perfecti.) — **b.**, certum facio; — pass. πληροφορηθείς, ὅτι, certus, certo confisus, Rom. 4, 21. 14, 5. Hinc voc. seq.

Πληροφορία, ας, ἡ, (quae vox ap. profanos non legitur) confirmatio; — ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, multis argumentis, 1 Thess. 1, 5. — ἡ — τῆς ἐλπίδος, Hebr. 6, 11. — τῆς συνέσεως, Col. 2, 2. — πίστεως, Hebr. 10, 20.

Πληρόω (ῶ), f. ώσω, (a πλήρης) **a.**, impleo, repleo, τινά vel τί, Matth. 23, 32. pass. 13, 48. — τί (τινά) τινος, aliquem s. aliquid aliqua re; — aliquem rebus ad mentem vel animum pertinentibus, Act. 2, 28. Rom. 15, 13. — pass., Luc. 2, 40. Act. 13, 52. Rom. 15, 14. 2 Tim. 1, 4. — urbem doctrina, Act. 5, 28. — largiter instruo aliquem aliqua re; — pass., Phil. 1, 11. — rebus ad animum pertinentibus, pass., Rom. 1, 29. 2 Cor. 7, 4. (Diod. Sic. 2, 39.) — τινὰ ἔν τινι, pass., Eph. 5, 18. Col. 2, 10. — ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ, ut vos pleni reddamini, — scil. vi amoris in Christum, — atque ita mutemini in receptaculum, quod Deus totum impleat, Eph. 3, 19. — pass. πληροῦσθαι ἔκ τινος, Joh. 12, 3.

b., compleo, plenum reddo, ut ad iustam mensuram nihil desit, v. c. τὸν καιρόν, pass. πεπλήρωται ὁ καιρός, tempus (requisitum) nunc adest, Marc. 1, 15. Luc. 21, 24. cf. Joh. 7, 8. Act. 7, 23. 30. 9, 23. 24, 27. (Gen. 25, 24. 29, 21. Levit. 12, 4. 25, 30. — numerum, Apoc. 6, 11. (ἕως οὗ πληρώσονται, donec numerus eorum completus sit.) — τὸν λόγον τ. θεοῦ εἴς τινας, compleo de loco in locum procedens evangelium in plenum s. largum stipendium, quod perferam εἰς, Col. 1, 25. — hinc: perfectum reddo, v. c. τὴν χαράν, Joh. 15, 11. 16, 24. 17, 13. 1 Joh. 1, 4. 2 Joh. v. 12. (aliter, Joh. 3, 29. sens.: haec igitur laetitia mihi iam facta est) — πεπληρωμένος, perfectus, Col. 4, 12. Apoc. 3, 2. — pass., signif. med., ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν ἐν σοφίᾳ, Col. 1, 9.

c., impleri dicuntur vaticinia, quando eventum habent: ἵνα πληρωθῇ ἡ γραφή, τὸ ῥηθὲν etc. Matth. 1, 22. 2, 15. 17. 23. 4, 14. 8, 17. 12, 17. 13, 35. 21, 4. 26, 54. 56. 27, 9. 35. Marc. 14, 49. 15, 28. Luc. 1, 20. 4, 21. 24, 44. Joh. 12, 38. 13, 18. 15, 25. 17, 12. 18, 9. 32. 19, 24. 36. Act. 1, 16. 3, 18. 13, 27. Jac. 2, 23. (cf. 1 Reg. 2, 27. 2 Chron. 36, 22. 1 Macc. 2, 55.) Huc referas, Luc. 22, 16. Joh. 3, 29. Phil. 2, 2. (tribuitur paschatis celebrationi vis symbolica; nam liberatio e servitute, qualis Aegyptiaca fuerit, liberationem spondet pleniorem. Euthym. Theophylact.) — impleo praescripta, i. e. perago, nos: ins Werk setzen, v. c. πᾶσαν δικαιοσύνην, Matth. 3, 15. cf. Rom. 13, 8. Col. 4, 17. Phil. 2, 2. — pass., Rom. 8, 4. 2 Cor. 10, 6. 2 Thess. 1, 11. Gal. 5, 14. — τὴν ἔξοδον πληροῦν, Luc. 9, 31. — πληρῶσαι τὸν νόμον, (oppon. καταλύειν) Matth. 5, 17. (tantum abest, ut legem prophetasve destruam, ut praecepta stabiliam, quibus legis prophetarumve mens et voluntas plenissima

exprimatur, cf. verss. 22. 28. 32. 34. 39. 44. — Praeterea cum 5, 32. cf. Matth. 15, 5. 6. (Luc. 16, 18. — cum Matth. 5, 18. cf. Luc. 16, 17.)

d., perficere, vollziehen, — τὴν διακονίαν, Act. 12, 25. 14, 26. — pass. 19, 21. — absolvo, Luc. 7, 1. — med., τὸν δρόμον, Act. 13, 25.

e., impleo aliquid, i. e. rem me plenam facio, i. e. eam occupo, penetro; — οἶκον (ἦχος), Act. 2, 2. — τὴν καρδίαν τινός, Joh. 16, 6. Act. 5, 3. — ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα, ut omnia, — et terram et coelum, — praesentia sua contingeret, Eph. 4, 10. — med., Eph. 1, 23. (cf. Jerem. 23, 24. Ps. 128, 7.)

f., expleo, pass. πληρωθήσεται, expleatur, Luc. 3, 5. (οἱ ὁ Jes. 40, 4.) — trop., χρείαν τινός, Phil. 4, 19.

Πλήρωμα, τος, τό, **a.**, id, quo impletum est s. impletur aliquid — ἡ γῆ κ. τὸ πλήρ. αὐτῆς, 1 Cor. 10, 26. (Ps. 49, 12. 95, 11.) — plur. Marc. 8, 20. — **b.**, id, quo expletur lacuna, scissura, Matth. 9, 16. Marc. 2, 21. — **c.**, complementum, (totum, die Vollzahl) Rom. 11, 25. — opp. τὸ ἥττημα, v. 12. i. e. defectus — τὸ . . τῶν καιρῶν, Eph. 1, 10. Gal. 4, 4. — μέτρον ἡλικίας πληρώματος τοῦ Χρίστου, mensura staturae Christum plene exaequans, Eph. 4, 13. — **d.**, refert. ad inhabitationem loci et dicitur vel sens. pass. id, quod impletur ab aliquo (inhabitante), Eph. 1, 23. (coetus Christianorum h. l. corpus esse dicitur a Christo veluti vi vitali perfusum) 3, 19. — vel sensu act. de inhabitante vi divina, Col. 1, 19. — τινός, 2, 9. (τῆς θεότητος, divinitas) Rom. 15, 29. — τινός, gen. possessoris, in quo vis div. inest, Joh. 1, 16. — Scil. in V. T. dicitur ἡ δόξα τοῦ θεοῦ, s. שְׁכִינָה (v. supr. δόξα) tabernaculum vel templum Hierosolymitanum implere. Huc alludunt loci modo excitati, et apud Joannem quidem dicitur ἡ δόξα se conspicuam reddidisse in Christo (Joh. 1, 14. not. θεάσασθαι, — πλήρης) ideoque v. 16. — χάρις hausta esse ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, i. e. ex eo, quo ipse plenus erat s. quod ipsum plenum faciebat (ihm inwohnende Fülle). — **e.**, exacta observatio (v. πληρόω), Rom. 13, 10. (cf. Gal. 5, 14.)

Πλησίον (neutr. adi. πλησίος, ία, ον), prope, iuxta adverbial. **a.**, ὁ πλησίον, propr. vicinus; — deinde: qui est eiusdem gentis et reipublicae, Matth. 5, 43. Act. 7, 27. (Hebr. 8, 11.) — e doctrina Christiana: quivis, qui nobis est obvius, Matth. 19, 19. 22, 39. Marc. 12, 31. Luc. 10, 27. Rom. 13, 9. 10. 15, 2. Gal. 5, 14. Eph. 4, 25. Jac. 2, 8. (Ex. 20, 17. Levit. 19, 18.) — **b.**, constr. c. genit., Joh. 4, 5. — πλησίον εἶναί τινος, vicinum esse alicui, i. e. sens. pass., dignum, qui pro vicino habeatur, Luc. 10, 29. — sens. act., officia vicini alicui praestare, Luc. 10, 36.

Πλησμονή, ῆς, ἡ, (ab inusit. πλήσμων et hoc a πλήθω) satietas; — πρὸς πλησμονὴν σαρκός, ad satiandum corpus, Col. 2, 23.

Πλήσσω s. ττω, f. ξω, plecto, percutio, ferio; — pass. (de astris, quae a Deo percutiuntur, ut luce priventur et caligine tegantur), Apoc. 8, 12.

Πλοιάριον, ίου, τό, (deminut. voc. πλοῖον. Similes formas v. sub voc. ὀνάριον) navicula, Marc. 3, 9. Joh. 6, 22. 23. 21, 8.

Πλοῖον, οίου, τό, (a v. πλέω, perf. 2. πέπλοα, cf. ἡ ῥοία a ῥέω; de stirpe v. sub πλευρά) navis (oneraria Herodot. 6, 48.), piscatoria, Matth.

4, 21. 22. (Marc. 1, 19.) 8, 23. 14, 22. et saepius. (οἱ ὁ Gen. 49, 13. Jes. 2, 16. Jon. 1, 3.)

Πλόος (οὖς), όου (οὖ) et (ap. seriores) πλοός (Act. 27, 9.) — (a v. πλέω, v. πλοῖον) navigatio, Act. 21, 7. 27, 9. 10. (Xen. Mem. 4, 7, 4.)

Πλούσιος, ια, ον, (a v. πλέω, unde πλέως, πλοῦτος etc. De stirpe v. sub voc. πλευρά) dives, opulentus (abundans opibus); **a.**, propr., Matth. 19, 23. 24. 27, 57. (Marc. 10, 25. Luc. 18, 25.) Marc. 12, 41. (Luc. 21, 1.) Luc. 12, 16. 14, 12. 16, 1. 19. 21. 22. 18, 23. 19, 2. — οἱ πλούσιοι, 1 Tim. 6, 17. Jac. 2, 6. Apoc. 6, 15. 13, 16. (opp. οἱ πτωχοί) Luc. 6, 24. Jac. 1, 10. 11. 5, 1. — **b.**, metaph. α., absol., virtute abundans, Apoc. 2, 9. 3, 17. — de Jesu Christo, 2 Cor. 8, 9. (cf. Col. 2, 9. — pauperem — sensu propr. — se fecit, ut ipsius paupertas nos divites [sensu spirituali] redderet. Cf. Joh. 1, 16.) — β., πλουσ. ἔν τινι, abundans aliqua re, Eph. 2, 4. Jac. 2, 5.

Πλουσίως, adv., abunde, large, Col. 3, 16. 1 Tim. 6, 17. Tit. 3, 6. 2 Petr. 1, 11.

Πλουτέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. πλοῦτος) dives sum, abundo; absol., Luc. 1, 53. (oppon. πεινῶν) 1 Tim. 6, 9. — ἀπό τινος, ditesco ab aliquo, Apoc. 18, 15. — s. ἔκ τινος, Apoc. 18, 3. 19. — ἔν τινι, 1 Tim. 6, 18. — met., abunde instructus sum; — εἴς τινα, opibus abundo, unde accipiat alius, Rom. 10, 12. aliter Luc. 12, 21. (construct. praegnans: opes collegi in Deum) — ubi sermo est de bonis ad animum spectantibus, 1 Cor. 4, 8. Apoc. 3, 17. (πεπλούτηκα, divitias nactus sum.) — πλουτεῖν per Christum dicuntur, quos summa felicitas per ipsum parta manet, 2 Cor. 8, 9.

Πλουτίζω, f. ίσω, (a voc. πλοῦτος) dito, locupleto; — τινά, metaph. dic. is, qui aliquem abundare facit bonis ad animum spectantibus, 2 Cor. 6, 10. (Xen. Mem. 4, 2, 9.) — pass., abunde instruor ἔν τινι, 1 Cor. 1, 5. 2 Cor. 9, 11.

Πλοῦτος, ου, ὁ, (et in codd. τὸ πλοῦτος, Eph. 2, 7. 3, 8. 16. Phil. 4, 19. Col. 2, 2. — a πλέος, plenus. De verbo πλέω v. sub πλευρά) divitiae, opes, **a.**, absol., copia bonorum sive ea cernantur in rebus externis, Matth. 13, 22. Marc. 4, 19. Luc. 8, 14. 1 Tim. 6, 17. Jac. 5, 2. Apoc. 18, 16. — sive sint res, unde animus percipit utilitatem et quae perfectiorem reddunt animum, atque haec significantur addito simul genitivo possessoris, vel eius, qui ex suo largitur aliis: ὁ πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, Eph. 3, 8. — αὐτοῦ, i. e. τοῦ θεοῦ, Phil. 4, 19. — vel eius, qui eis fruitur: ὁ πλοῦτ. τοῦ κόσμου, s. τῶν ἐθνῶν, i. e. gentilium, Rom. 11, 12. — universe: Hebr. 11, 26. — omnium ornamentorum complexus, Apoc. 5, 12. — **b.**, τινός, gen. rei, qua quis abundat; copia, Rom. 2, 4. 9, 23. 11, 33. Eph. 1, 18. (et Col. 1, 27.) 3, 16. 2 Cor. 8, 2. Eph. 1, 7. 2, 7. Col. 2, 2. (cf. Ps. 5, 8. 68, 17.)

Πλύνω, f. νῶ, lavo; — τί (τὰς στόλας), Luc. 5, 2. Apoc. 7, 14. 22, 14. (cf. Gen. 49, 11. Ex. 19, 10. Lev. 13, 6. Ps. 50, 4. 9.

Πνεῦμα, τος, τό, (a πνέω, spiritus, i. e. **a.**, halitus α., venti (vehementioris), Joh. 3, 8. pl., Hebr. 1, 7. (οἱ ὁ Gen. 8, 1. 1 Reg. 18, 45. 19, 11. Job. 1, 19. — Thuc. 2, 77.) — β., narium, oris anhelitus (Xen. Venat. 7, 3. Thuc. 2, 49.); — πνεῦμα τοῦ στόματος, 2 Thess. 2, 8. (ex hebr., cf. Jes. 11, 4.* Job. 15, 30.) — πν. ζωῆς, spiritus vitalis, Apoc. 11, 11. (Ps. 32, 6. Ez. 1, 21.)

b., *τὸ πνεῦμα hominis: α.*, anima, corpus animans, Luc. 8, 55. Jac. 2, 26. Apoc. 13, 15. — efflare, tradere, de moribundis, Matth. 27, 50. Luc. 23, 46. Joh. 19, 30. Act. 7, 59. — *β.*, animus, mens, vis, qua homo cogitat, vult, sentit, *τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τῷ ἀνθρ.*, 1 Cor. 2, 11. — anima ratione praedita, *ὁ ἔσω ἄνθρωπος*, cui opp. *ἡ σάρξ* eiusque concupiscentia, Rom. 7, 23. 25. (Gal. 4, 17.) cf. Matth. 26, 41. (Marc. 14, 38.) Rom. 8, 4. 5. 1 Cor. 5, 5. 2 Cor. 7, 1. 1 Petr. 4, 6. — oppon. *τὸ σῶμα*, 1 Cor. 5, 3. 7, 34. Eph. 4, 4. Col. 2, 5. al. — Eph. 4, 3. (sens. ita vivite, veluti una sit vobis mens) — *τὸ πνεῦμά τινος*, Luc. 1, 47. Rom. 8, 16. 1 Cor. 5, 4. 14, 15. 16, 18. 2 Cor. 7, 13. Gal. 6, 18. Philem. v. 25. — plur. Hebr. 12, 9. — Frequentatur formula: aliquid efficere, sentire etc. animo, — *ἐν πνεύματι*, (*πνευματικῶς*, mit Geist) Joh. 4, 23. 1 Cor. 14, 2. (*πνεύματι, γλώσσῃ λαλεῖν*) coll. v. 15. 16. Eph. 6, 18. Phil. 3, 3. — *τῷ πνεύματι*, Matth. 5, 3. (v. *πτωχός*) — *ἐπιγινώσκειν, ἀναστενάζειν*, Marc. 2, 8. 8, 12. — *ἀγαλλιᾶσθαι, ἐμβριμᾶσθαι, ταράσσεσθαι*, Luc. 10, 21. Joh. 11, 33. 13, 21. — *ζέειν*, Act. 18, 25. Rom. 12, 11. — Act. 20, 22. (*δεδεμένος τῷ πν.* i. e. nondum quidem corpore vinctus, tamen vinculis animi tractus) — am Geiste: *κραταιοῦσθαι*, Luc. 1, 80. 2, 40. — *ἐν τῷ πν. μου*, Rom. 1, 9. (*δουλεύω τῷ θεῷ.*) — (*ἄνεσις*) *τῷ πν. μου*, für meinen Geist, 2 Cor. 2, 12. — *ἐν πνεύματι εἶναι* dicuntur, qui sunt in ecstasi (v. *ἔκστασις*), Apoc. 1, 10. 4, 2. 17, 3. — numine afflati, Matth. 22, 43. (Marc. 12, 36.) — *θέσθαι τι ἐν τῷ πν.*, apud animum constituere, Act. 19, 21. — *γ.*, cogitandi ratio, 2 Cor. 12, 18. (*ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι περιπατεῖν*: ex hebr. i. e. idem agere, eadem moveri ac duci voluntate) — lex, quae cogitandi rationem regit vel moderatur, Luc. 9, 55. — haec lex declaratur addito genitivo: Rom. 11, 8. (*πνεῦμα κατανύξεως*, ex Isai. 29, 10. — spiritus, inhabitans genius compunctionis, i. e. torpor, stoliditas) 1 Cor. 4, 21. (Gal. 6, 1.) 2 Cor. 4, 13. 1 Petr. 3, 4. — *πνεῦμα* et *ψυχή*, Phil. 1, 27. 1 Thess. 5, 23. — *πν. τοῦ νοός*, Eph. 4, 23.

c., Spiritus *Dei*, *α.*, Deus est natura spiritualis, Joh. 4, 24. — *β.*, *τὸ ἅγιον πν.* — v. in V. T. locos: Gen. 41, 38. Ex. 31, 3. 35, 31. Num. 24, 2. 27, 18. Jud. 3, 10. 6, 34. 11, 29. 14, 6. 19. al.) Est autem *τὸ ἅγ. πν. τοῦ θεοῦ tertia Divinitatis persona*, 1 Cor. 2, 11. — **א.**, est auctor Scripturae s. et afflavit prophetas (V. T.). — locutus est per prophetas, Act. 1, 16. 4, 25. 7, 51. 28, 25. 1 Tim. 4, 1. Hebr. 3, 7. 9, 8. 10, 15. 1 Petr. 1, 11. 2 Petr. 1, 21. — **ב.**, incarnationem operatus est *τοῦ λόγου*, Matth. 1, 18. 20. Luc. 1, 35. (vocatur h. l. virtus Altissimi) — se demisit in Jesum, cum is baptismum subiret ad Jordanem fluvium, Matth. 3, 16. (Marc. 1, 10. Luc. 3, 22. 4, 1. Joh. 1, 32. 33.) cf. Matth. 12, 18. (Jer. 42, 1—3.) Luc. 4, 17—19. (Jes. 61, 1.) h. l. *χρίειν*, cf. Act. 4, 25. 10, 38. (*χρίειν πνεύματι ἁγίῳ.*) — Spiritus S. totus in eo est, Joh. 3, 34. — Jesus itaque operatur per Spiritum S. (et instructus Spiritu Sancto); *βαπτίσει ἐν πν. ἁγίῳ*, Matth. 3, 11. (Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Joh. 1, 33.) — discipulos eligit per Sp. S. Act. 1, 2. (coll. Luc. 6, 12.) — miracula patrat et daemones pellit, Matth. 12, 28. 31. 32. (Luc. 11, 13. Marc. 3, 29. — Docet simul, nullam esse cuiquam in regno Dei partem, nisi is renatus fuerit ex aqua et Spiritu S. (i. e. nisi motus Spiritu S. sanctitati studeat) Joh. 3, 5. 6. — discipulis se post suum discessum in coelum

missurum esse promittit Spiritum S. Matth. 10, 20. (Marc. 13, 11. Luc. 21, 15. coll. 12, 11.) Joh. 14, 17. (τὸ πν. τῆς ἀληθείας) 26. (ὁ παράκλητος) coll. 16, 7 — 15. 7, 39. (Jes. 44, 3. 58, 10. Joël. 2, 28. Ez. 36, 25.) — Redux factus e sepulcro insufflans impertit apostolis Spiritum S. (qui eos potestate instruat peccata dimittendi) Joh. 20, 22. — eosque iubet homines omnes ad fidem adducere et baptizare εἰς τὸ ὄνομα τοῦ — κ. τοῦ ἁγίου πνεύματος, Matth. 28, 19. — ℶ., Die Pentecostes apostoli ἐπλήσθησαν πνεύματος ἁγίου, Act. 2, 4. (17 — 21. ex Joël. 2, 28 seq.) cf. Act. 1, 5. (10, 44. — 47. 11, 16.) 8. (λαβεῖν δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πν. cf. Luc. 24, 49. — ἐνδύσασθαι δύναμιν ἐξ ὕψους) 15, 8. — πνεῦμα divinitatem Christi testatur, 1 Joh. 5, 6. (Vulg. „Spir. est, qui testificatur, quoniam Christus est veritas") 8. Act. 5, 32. — apostoli docent et res suas agunt afflati Spiritu S. Act. 5, 3. 9. 13, 2. 1 Cor. 2, 10. 12. 13. 2 Cor. 3, 3. Eph. 3, 5. — qui etiam eorum concilium regit (ne in capiendis consiliis fallantur, Act. 15, 28. (Matth. 18, 20.) 20, 28. 1 Cor. 7, 40. et in propaganda evangelii doctrina eos adiuvat, Rom. 15, 19. — ד., Accipiunt fideles Spiritum S. (gratiam iustificantem) baptismo, Eph. 1, 13. 6, 17. Tit. 3, 5—7. 1 Cor. 12, 13. — ה., Effundit hic Spirit. in animos amorem Dei, Rom. 5, 5. — πνεῦμα υἱοθεσίας, non δουλείας, Rom. 8, 15. 16 et 17. (Gal. 4, 6 et 7. — ideo spiritus est ἀπαρχή (primitiae) s. ἀῤῥαβών (pignus) scil. τῆς κληρονομίας (felicitatis futurae), Rom. 8, 11. 2 Cor. 1, 22. 5, 5. Eph. 1, 13 et 14. 4, 30. — perfundit animum laetitia, Rom. 14, 17. 15, 13. Hebr. 6, 4 et 5. 1 Thess. 1, 5 et 6. — complet nostras preces, Rom. 8, 26. — solatio recreat animum, 1 Petr. 4, 14. — documento nobis est, nos esse cum Deo coniunctos, 1 Joh. 3, 24. 4, 13. — ו., Tribuitur ei amor, Rom. 15, 30. — Dicitur *habitare* in Christianis, Rom. 8, 9. 11. 1 Cor. 3, 16. 6, 19. Eph. 2, 22. 2 Tim. 1, 14. — ἡ κοινωνία τ. πνεύματος ἁγ., 1 Cor. 12, 13. 14. 2 Cor. 13, 13. Phil. 2, 1. Act. 9, 31. — Idem Spiritus in primis studium *sanctimoniae* excitat et adiuvat, Rom. 8, 2. (vita Christi e mortuis resuscitati in nobis opera Spiritus Sancti excitat nisum et vim libidinibus carnis resistendi, adeo ut legi divinae lubenter obtemperemus ac satisfaciamus, v. 4.) — περιπατεῖν κατὰ πν. Rom. 8, 4. 5. — περιπατεῖν πνεύματι, Gal. 5, 16. 22. (ὁ καρπὸς τοῦ πνεύματος) Rom. 8, 14. (ἄγεσθαι πνεύματι θεοῦ) Gal. 5, 18. — τὸ πνεῦμα igitur divinum viribus auget τὸ πνεῦμα humanum, ut re vera sit πνεῦμα, i. e. id, quod carne potentius est. — Tribuitur τὸ πν. etiam *impositione manuum* (ab apostolis) ritu confirmationis, Act. 8, 17. 18. 19, 2. 6. — ac ritu ordinationis, Act. 20, 28. 2 Tim. 1, 6. — Spiritus Sancti infusio in primitiva ecclesia saepissime sibi adiuncta habuit χαρίσματα insignia, mira et extraordinaria, 1 Cor. 12, 4. 7. 8. 9. 11. 28. Gal. 3, 2. 3. 5. — Etiam temporibus N. T. Spiritus S. suos habuit vates, Luc. 2, 25. 26. Act. 11, 28. 13, 2. 20, 23. 21, 11. 1 Cor. 12, 10. 14, 26. 29—31. 37. Eph. 2, 20. 1 Thess. 5, 19. 20. — Spiritus propheticus, per inspirationes animos movens, impellens, monens, Act. 8, 29. 10, 19. (11, 12.) 16, 7. 1 Tim. 4, 1. Apoc. 2, 7. 11. 17. 29. 3, 6. 13. 22. 14, 13. 19, 10. — ὁ ἔχων τὸ πνεῦμα (Joannes) 22, 17. — πνεύματα προφητῶν, inspirationes vaticinantibus factae, 1 Cor. 14, 32. (12, 10.) 2 Thess. 2, 2. — Meton. pro ipsis prophetis, 1 Joh. 4, 1. 2. 3. — πλησθῆναι πνεύματος ἁγίου, Luc. 1, 41. 67.

Act. 2, 4. 4, 31. (7, 55.) 13, 9. — differt igitur evangelium a lege Mosaica et munus apostolicum a munere Mosis: lex Mosaica, γράμμα, i. e. in lapide descripta, mortem minabatur; sed lex Christi s. evangelium animum recreat, vires spirituales auget, vitam aeternam pollicetur et spem vitae in hominibus Spiritu S. imbutis confirmat, 2 Cor. 3, 6. 8. — ὁ κύριος (Christus) τὸ πνεῦμά ἐστιν, i. e. animis Spiritum S. largitur, v. 17. et v. 18. (ἀπὸ κυρίου πνεύματος, i. e. ἀπὸ κυρίου, ὅς ἐστι πνεῦμα.) — adiiciuntur h. l. verba: ubi spiritus, ibi libertas, i. e. vacuitas a metu servili, spes et confidentia, alacritas. Consociantur πνεῦμα et δύναμις, Luc. 4, 14. Act. 10, 38. Rom. 15, 13. 19. 1 Cor. 2, 4. — Additur adi. ἅγιον, Matth. 1, 18. Marc. 3, 29. Luc. 2, 25. Joh. 7, 39. Act. 1, 2. Rom. 5, 5. Eph. 4, 30. al.; desideratur ἅγιον, Matth. 12, 31. Marc. 1, 12. Joh. 7, 39. Act. 8, 29. Rom. 8, 23. Gal. 3, 2. al.; pro ἅγιον legitur αἰώνιον, Hebr. 9, 14.

d., spiritus, i. e. natura simplex, s. corpore (i. e. involucro corporis crassioris) carens, intelligendi, appetendi et agendi vi praedita (ein Geist), Luc. 24, 37. 39. — Speciat. dicitur de spiritibus, qui Deum intersunt et homines, Apoc. 3, 1. 4, 5. (Tob. 12, 15.) Hebr. 1, 14. — de daemonibus corpora humana obsidentibus, πνεύματα δαιμόνων, Apoc. 16, 14. — πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, Luc. 4, 33. — ἀσθενείας, Luc. 13, 11. (coll. v. 16.) — πν. ἀκάθαρτον, Matth. 10, 1. 12, 43. Marc. 1, 23. 26. 27. 3, 11. 30. 5, 2. 8. 6, 7. 7, 25. Luc. 6, 18. 8, 29. 9, 42. 11, 24. 26. Act. 5, 16. Apoc. 16, 13. 18, 2. — ἄλαλον, κωφόν, Marc. 9, 17. 25. — πονηρόν, Luc. 7, 21. 8, 2. Act. 19, 12. 13. 15. 16. Eph. 2, 2. — abest adi. ἀκάθαρτον, Matth. 8, 16. 12, 45. Marc. 9, 26. Luc. 9, 39. 10, 20. Act. 16, 18. coll. v. 16. — de fictis geniis gentilium — πνεῦμα Πύθωνος, Act. 16, 16. 18.

e., spiritus humano corpore exutus (anima, eine abgeschiedene Seele), Hebr. 12, 23. 1 Petr. 3, 19. Apoc. 22, 6.

Πνευματικός, ή, όν, (a voc. πνεῦμα) spiritualis, i. e. **a.**, ad animum pertinens, εὐλογία, Eph. 1, 3. — χάρισμα, Rom. 1, 11. — τὰ πνευματικά, bona ad animum pertinentia, Rom. 15, 27. 1 Cor. 9, 11. — **b.**, oppon. σαρκικός s. σάρξ κ. αἷμα, i. e. imbecillum; ergo πνευματικός, qui vim habet spiritus, simili vi (armis spiritualibus) oppugnandam atque vincendam; neutr. plur., πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας, i. e. adversus nequitiae arma spiritualia, Eph. 6, 12. — oppon. ei, quod partibus corporeis constat, natura sua spiritualis, v. c. οἶκος, 1 Petr. 2, 5. — θυσία πνευματική, hostia, quae est spiritualis naturae et originis (ut vota, preces, beneficia in pauperes collata etc.) ibid. — **c.**, ut πνεῦμα et ψυχή distinguuntur (1 Cor. 15, 45.), ita σῶμα πνευματικόν corpus, quod non eiusmodi est, ut ψυχῇ animetur (i. e. quod carne non constat), sed quod solo movetur πνεύματι s. quod caussam vivendi, agendi, movendi in se ipso habet, 1 Cor. 15, 44. — **d.**, ad spiritum div. τὸ πν. τὸ ἅγιον pertinens, α., homo, qui agitur spiritu divino, 1 Cor. 2, 15. (oppon. ψυχικός, q. v.) spiritu div. afflatus, 1 Cor. 14, 37. intelligentior, 3, 1. (oppon. σαρκικός.) qui doctrina et pietate caeteris praestat, Gal. 6, 1. — β., res a spiritu div. proficiscens; σύνεσις, Col. 1, 9. — ᾠδαί, Eph. 5, 19. Col. 3, 16. — πνευματικοῖς (scil. ἀνθρώποις, i. e. iis, quorum mens res spirituales capit,)

πνευματικά (ea, quae cognoscenda nobis tradidit Spiritus S.) συγκρίνοντες (adaptantes), 1 Cor. 2, 13. 12, 1. (τὰ πνευματικά, i. e. dona a Spiritu S. accepta) 14, 1. — **e.**, νόμος ἐστὶ πνευμ., lex vim virtutemque animi postulat, Rom. 7, 14. — **f.**, πνευματικόν, id, quo conspicua redditur vis divina, 1 Cor. 10, 3. 4. (βρῶμα, πέτρα, quibuscum auctor conferri vult panem potumque coenae sacrae.)

Πνευματικῶς, adv., (ab adi. πνευματικός) spiritualiter, spiritu, i. e. **a.**, mente spiritu s. informata, 1 Cor. 2, 14. — **b.**, sensu arcano s. mystico, Apoc. 11, 8.

Πνέω, f. πνεύσω, spiro, flo (Hom. Il. 3, 8.); de vento, Matth. 7, 25. 27. Luc. 12, 55. Joh. 3, 8. 6, 18. Act. 27, 40. (τῇ πνεούσῃ scil. αὔρᾳ.) Apoc. 7, 1.

Πνίγω, f. ξω, **a.**, suffoco, Marc. 5, 13. — **b.**, transit., ango (würgen), Matth. 18, 28. Hinc vox seq.

Πνικτός, ή, όν, suffocatus, strangulatus; — τό πνικτόν, animal vita privatum sine sanguinis emissione, Act. 15, 20. 29. 21, 25. (cf. Levit. 17, 13. 14. 7, 26 seq. Deut. 12, 16. 23.)

Πνοή, ῆς, ἡ, (a v. πνέω, spiro) **a.**, halitus, spiritus vitalis, Act. 17, 25. (οἱ ὁ Gen. 2, 7. Prov. 24, 12. Sap. 2, 2. Sirac. 30, 21. coll. 2 Macc. 3, 31.) — **b.**, ventus, Act. 2, 2. (Hom. Il. 5, 697.)

Ποδήρης, εός (ους), ὁ, ἡ, ες, τό, (ex πούς et ἄρω, necto, apto) ad pedes usque pertingens, talaris; — de veste talari, Apoc. 1, 13. (Ex. 25, 7. Sir. 45, 8. — Xen. Cyr. 6, 4, 2. χιτὼν ποδήρης.)

Πόθεν, adv., (ab adv. ποῦ) unde, in interrog. dir., Matth. 21, 25. Luc. 20, 7. Joh. 4, 11. — **a.**, i. q. quo ex loco, Matth. 15, 33. Joh. 6, 5. (cf. Num. 11, 13.) 19, 9. Apoc. 7, 13. — in interrog. indir., Joh. 3, 8. 7, 27. 28. 8, 14. 9, 29. 30. Luc. 13, 25. 27. — πόθεν ἐκπέπτωκας, quo excideris, Apoc. 2, 5. — **b.**, qua ex re, interrog. dir., Matth. 13, 27. Marc. 8, 4. Jac. 4, 1. — unde i. e. **c.**, quo datore, Matth. 13, 54. 56. (Marc. 6, 2.) — interrog. indir., Luc. 1, 43. Joh. 2, 9. — in oratione admirantium et caussam rei quaerentium, Joh. 1, 49.

Ποία, ας, ἡ, herba, gramen; Jac. 4, 14. (interpret. nonnull.)

Ποιέω (ῶ), f. ήσω, (3. pl. optat. aor. 1. ποιήσειαν, Luc. 6, 11. perf. πεποίηκα, plusqperf. πεποιήκειν sine augmento, Marc. 15, 7. v. δίδωμι, ἐκβάλλω) facio, **a.**, ubi nos: machen, α., τί, א., iunct. cum nominibus rerum intra spatii limites subsistentium: produco, fabricor, formo, fingo, conficio, v. c. ἀνθρακίαν, Joh. 18, 18. — εἰκόνα, Apoc. 13, 14. Act. 7, 40. (Ex. 32, 1.) — ἱμάτια, χιτῶνας, Act. 9, 39. Joh. 19, 23. — ναούς, Act. 19, 24. — σκηνάς, Matth. 17, 4. Marc. 9, 5. Luc. 9, 33. — τοὺς τύπους, Act. 7, 43. — πηλόν, Joh. 9, 11. 14. — πλάσμα, Rom. 9, 20. — creo, facio (de Deo rerum omnium auctore), τί vel τινά, Act. 4, 24. 7, 50. 17, 24. Hebr. 1, 2. Apoc. 14, 7. — Matth. 19, 4. (ὁ ποιήσας scil. ἀνθρώπους, Marc. 10, 6.) Luc. 11, 40. Hebr. 12, 27. — ב., iunctum c. nominibus statum et conditionem aliquam significantibus, auctor sum alicuius rei (verursachen, veranlassen), σκάνδαλα, Rom. 16, 17. — εἰρήνην, (auctor sum, ut concordia existat inter aliquos) Eph. 2, 15. Jac. 3, 18. — ἐπισύστασιν, Act. 24, 12. — 23, 12. — ποιεῶ τινί τι, affero, praebeo alicui aliquid, Luc. 1, 68. Act. 15, 3. (sic et Graeci, v. c. Xen. Mem.

3, 10, 8.) — ג., iunctum cum nominibus, notionem actionis involventibus circumscribit verbum, nomini substantivo cognatum, v. c. *μονὴν ποιέω παρά τινι*, Joh. 14, 23. — *ὁδόν*, iter facio, ambulo, Marc. 2, 23. (Graeci: *ὁδὸν ποιοῦμαι*, v. c. Herodot. 7, 42.) — *διαθήκην*, Hebr. 8, 9. — *πόλεμον μετά τινος* (i. q. *πολεμεῖν*), Apoc. 11, 7. 12, 17. 13, 5. 7. 19, 19. — *ἐκδίκησιν*, Luc. 18, 7. 8. — *τινί*, Act. 7, 24. (*οἱ ό* Mich. 5, 15.) — *ἐνέδραν*, i. e. insidior (i. q. *ἐνεδρεύω*), Act. 25, 3. — *συμβούλιον*, i. q. *συμβουλεύομαι*, delibero, Marc. 3, 6. 15, 1. — *συνωμοσίαν*, i. q. *συνόμνυμι*, Act. 23, 13. — *κρίσιν*, iudicium habeo, Joh. 5, 27. Jud. v. 15. — Graeci in his plerumque utuntur medio, de quo v. infr. — Huc pertinent illa nomina, quae agendi et efficiendi rationem accuratius definiunt, v. c. *δυνάμεις ποιεῖν*, Matth. 7, 22. 13, 58. (Marc. 6, 5. 9, 39.) Act. 19, 11. — *τὴν ἐξουσίαν τινός*, Apoc. 13, 12. — *ἔργον* (insigne factum), Joh. 5, 36. 7, 3. 21. 10, 25. 14, 10. 15, 24. — *κράτος*, Luc. 1, 51. — *σημεῖα, τέρατα κ. σημεῖα*, Joh. 2, 11. 23. 3, 2. 4, 54. al. Act. 2, 22. 6, 8. Apoc. 13, 13. 14. al. — *θαυμάσια*, Matth. 21, 15. — *ὅσα ἐποίει*, Marc. 3, 8. 6, 30. Luc. 9, 10. Act. 1, 1. 4, 7. — ד., verbum *ποιεῖν* de factis mirabilibus, Luc. 4, 23. Joh. 4, 45. 5, 16. 20. 7, 4. 9, 33. 11, 45. 46. 21, 25. Act. 10, 39. 14, 11. 15, 17. 21, 19. — ה., de aliarum rerum apparatu, i. q. nostr. veranstalten, v. c. *ἄριστον*, Luc. 14, 12. — *δεῖπνον*, ibid. v. 16. Marc. 6, 21. — *δοχήν*, v. 13. Luc. 5, 29. Joh. 12, 2. (Gen. 21, 8. — *δεῖπνον ποιεῖσθαι*, Xen. Cyr. 3, 3, 25.) — *γάμους*, Matth. 22, 2. (*οἱ ό* Esth. 9, 22. cf. Luc. 15, 23.) — ו., de rebus vi genitrice effectis, lat. gigno, progermino; v. c. *κλάδους*, Marc. 4, 32. — Jac. 3, 12. — *καρπούς*, Matth. 3, 10. (Luc. 3, 9.) 7, 17. 18. 19. 13, 26. (Luc. 8, 8.) Luc. 6, 43. 13, 9. Apoc. 22, 2. (*οἱ ό* Gen. 1, 11. 12. — Arist. de plant. 2, 10. Theophrast. de caus. plant. 4, 11.) — abest *καρπούς*, Matth. 13, 23. — trop., *καρποὺς ἀξίους μετανοίας*, Matth. 3, 8. (Luc. 3, 8.) 21, 43. (*αὐτῆς* scil. *τῆς βασιλ. τῶν οὐρανῶν*, i. e. fructus ab iis exspectandos, quibus regnum div. commissum est.) — de fonte aquam edente, Jac. 3, 12. — ז., *ποιῶ ἐμαυτῷ τι*, mihi acquiro, paro aliquid (quo uti possim), v. c. *βαλάντια*, Luc. 12, 33. — *φίλους*, 16, 9. — absque dat., lucror, v. c. de negotiantibus (etiam nostrates: sich etwas machen), Matth. 25, 16. (Luc. 19, 18.) — ח., fingo (de iis, quae mente finguntur s. ponuntur), Matth. 12, 33.

β., *τὶ ἔκ τινος*, facio, conficio aliquid ex aliqua re, Joh. 2, 15. 9, 6. Rom. 9, 21. — *κατά τι*, ad normam alic. rei, Act. 7, 44. — *γ.*, *ποιεῖν τι*, acc. praedic., v. c. *εὐθείας ποιεῖν* (*τὰς τρίβους*), i. q. *εὐθύνειν*, Matth. 3, 3. (Marc. 1, 3. Luc. 3, 4.) 5, 36. (i. q. *λευκαίνειν*, *μελαίνειν*) — Act. 7, 19. Hebr. 12, 13. Apoc. 21, 5. — *τὸ ἱκανόν τινι*, satisfacio (morem gero) alicui, Marc. 15, 15. (Polyb. 32, 7, 13.) — *ποιῶ τινά* (acc. praedicati), v. c. *τινὰ ἴσον τινί* aliquem alicui parem facio, Matth. 20, 12. Joh. 5, 18. — *τινὰ δῆλον*, Matth. 26, 73. — 12, 16. 28, 14. Marc. 3, 12. Joh. 5, 11. 15. 7, 23. 16, 2. Rom. 9, 28. Hebr. 1, 7. Apoc. 12, 15. — *τὰ ἀμφότερα ἕν*, Eph. 2, 14. — muto aliquid in aliquid, Matth. 21, 13. (Marc. 11, 17. Luc. 19, 46. Joh. 2, 16.) 4, 46. 1 Cor. 6, 15. — constituo aliquem cum acc. praedic., Matth. 4, 19. Joh. 6, 15. Act. 2, 36. Hebr. 3, 2. Apoc. 1, 6. 3, 12. 5, 10. — declaro aliquem c. acc. praed., Joh. 8, 53. 10, 33. 19, 7. 12. 1 Joh. 1, 10. 5, 10. (h. l. perfect. *πεποίηκε*

scil. ab eo tempore, quo fidem recusavit.) — cum adv., *καλῶς ποιεῖν τι*, Marc. 7, 37. — *ποιῶ* seq. infin., facio fieri aliquid, i. e. efficio, ut fiat, Marc. 1, 17. 8, 25. Luc. 5, 34. Joh. 6, 10. Act. 17, 26. — *τοῦ* c. inf. Act. 3, 12. — seq. *ἵνα* c. coni. Joh. 11, 37. Col. 4, 16. Apoc. 3, 9. 13, 12. 16. (aliter Marc. 3, 14. ordinavit eos idcirco, ut.)

Med. *ποιοῦμαι* iunctum cum substantivis circumscribit verba substantivis cognata; *λόγον ποιοῦμαι*, narrationem compono, Act. 1, 1. rationem habeo, Act. 20, 24. — *ἀναβολήν* (i. q. *ἀναβάλλομαι*), procrastino, Act. 25, 17. — *ἐκβολήν* (i. q. *ἐκβάλλω*), Act. 27, 18. — *κοπετόν* (i. q. *κόπτομαι*), Act. 8, 2. — *πορείαν* (i. q. *πορεύομαι*), Luc. 13, 22. (Aelian. V. H. 12, 56. Xen. Cyr. 5, 2, 31.) — *κοινωνίαν*, societatem iungere, Rom. 15, 26. (de iis, qui pro aliis collectionem faciunt.) — *σπουδήν*, Judae v. 3. — *αὔξησιν* (i. q. *αὐξάνομαι*), incrementa capio, Eph. 4, 16. — *δέησιν* (s. *δεήσεις*), i. q. *δέομαι*, preces facio, Luc. 5, 33. Phil. 1, 4. 1 Tim. 2, 1. — *μνείαν* (i. q. *μνάομαι*, recordor), Rom. 1, 9. Eph. 1, 16. 1 Thess. 1, 2. Philem. v. 4. — *μνήμην*, memini, 2 Petr. 1, 15. — *πρόνοιαν* (i. q. *προνέομαι*), rationem habeo, curo, Rom. 13, 14. — *βέβαιον ποιεῖσθαί τι*, i. q. *βεβαιοῦν*, 2 Petr. 1, 10. — *καθαρισμόν*, i. q. *καθαρίζειν*, Hebr. 1, 3.

b., ubi nos: thun, *α.*, *τί*, universe: Matth. 5, 47. 8, 9. 20, 15. 21, 23. 24. 27. — *τί ποιήσω* (quid consilii capiam et exsequar?) Marc. 10, 17. (Matth. 19, 16.) 11, 3. 14, 8. 9. — Luc. 3, 10. 12. 14. 6, 2. 3. 7, 8. Joh. 2, 18. 4, 29. 39. 5, 19. 30. 8, 28. 38. 40. — *τί ποιοῦμεν* (pro: *τί ποιήσομεν*), Joh. 11, 47. — 13, 7. 17. 27. 15, 5. 15. 16, 3. 19, 24. Act. 9, 6. 14, 15. 16, 18. 1 Cor. 7, 36. 9, 23. 10, 31. Gal. 2, 10. Eph. 6, 9. Col. 3, 17. 23. Phil. 2, 14. Philem. v. 14. — iunctum cum nominibus, mandatum vel aliquam agendi normam significantibus idem est, quod *exsequor* (nos: erfüllen), v. c. *τὸν νόμον*, Joh. 7, 19. — *τὰ τοῦ νόμου*, ea, quae lex praecipit, Rom. 2, 14. 10, 5. — *ἐντολήν*, Matth. 5, 19. — *τὰς ἐντολάς*, Apoc. 22, 14. — *τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ*, Matth. 7, 21. 12, 50. Marc. 3, 35. Joh. 4, 34. Eph. 6, 6. Hebr. 13, 21. al. — *τὰς ἐπιθυμίας τινός*, Joh. 8, 44. — *τὴν γνώμην τινός*, Apoc. 17, 17. ibid. *τὴν γνώμην μίαν*, unam eandemque sententiam sequi, i. e. consentire. — *τοὺς λόγους τινός*, Matth. 7, 24. 25. (Luc. 6, 47. 49.) — *ὅ λέγει τις*, Matth. 23, 3. (iung. cum *τηρεῖν*) Luc. 6, 46. Joh. 2, 5. Act. 21, 23. — *ἃ θέλει τις*, Gal. 5, 17. 2 Thess. 3, 4. — *τὰ διαταχθέντα*, Luc. 17, 10. — *ὅ αἰτεῖ τις*, Joh. 14, 13. 14. Marc. 10, 35. 36. Eph. 3, 20. — *τὰ ἔθη*, Act. 16, 21. — iunct. cum nominibus agendi rationem describentibus, i. q. perago; — *ποιεῖν τὰ ἔργα τινός*, eadem agere, quae agit aliquis, Joh. 8, 39. 41. — *τὰ πρῶτα ἔργα*, Apoc. 2, 5. cf. Tit. 3, 5. — *τὰ ἔργα τοῦ θ.*, quae a Deo alicui pergenda tradita sunt (i. q. *τελειοῦν*), Joh. 10, 37. 38. — *τὸ ἔργον*, opus a Deo demandatum, 17, 4. — *τὸ ἔργον εὐαγγελιστοῦ*, perago, quae postulant rationes et officia doctoris Christiani, 2 Tim. 4, 5. — *ἔργον τι*, facinus committere, 1 Cor. 5, 2. pl., 3 Joh. v. 10. — *ἀγαθόν*, recte agere, Matth. 19, 16. Rom. 7, 19. 1 Petr. 3, 11. cf. Joh. 5, 29. 8, 29. Rom. 7, 21. 13, 3. 4. 2 Cor. 13, 7. Eph. 6, 8. Hebr. 13, 21. Jac. 4, 17. 1 Joh. 3, 22. 3 Joh. v. 5. — *ποιῶ τὴν δικαιοσύνην*, 1 Joh. 2, 29. 3, 7. 10. — *τὴν ἀλήθειαν* (probe ago), Joh. 3, 21.

1 Joh. 1, 6. — χρηστότητα, Rom. 3, 12. (Ps. 105, 3. Jerem. 9, 24.) — ἔλεος, misericordem me exhibeo, Jac. 2, 13. — ἐλεημοσύνην, Matth. 6, 2. 3. (v. 1. ubi al. codd. τὴν δικαιοσύνην) pl., Act. 9, 36. 10, 2. — committo: τὴν ἁμαρτίαν, Joh. 8, 34. 1 Joh. 3, 4. 8. — ἁμαρτίαν, 2 Cor. 11, 7. Jac. 5, 15. 1 Petr. 2, 22. 1 Joh. 3, 9. — τὴν ἀνομίαν, Matth. 13, 41. — ἁμάρτημα, 1 Cor. 6, 18. — τὰ μὴ καθήκοντα, Rom. 1, 28. — βδέλυγμα, Apoc. 21, 27. — φόνον, Marc. 15, 7. — ψεῦδος, Apoc. 21, 27. 22, 15. — ποιῆσαι τί et αὐτό, de facinoribus, flagitiis et sceleribus dictum, Joh. 7, 51. 18, 35. Act. 21, 33. Rom. 1, 32. 2, 3. 7, 15. 16. 20. 1 Tim. 1, 13. — oppon. iis quae mere dicta aut cogitata, nondum autem facta sunt, — perficio, 1 Thess. 5, 24. 2 Cor. 8, 10. 11. Act. 4, 28. Eph. 3, 11. — iunct. cum nominibus tempus et temporis partes designantibus: transigo (lat. facio, Cic. ad Attic. 5, 20.) — χρόνον, Act. 15, 33. 18, 23. — μῆνας, Act. 20, 3. Apoc. 13, 5. — νυχθήμερον, 2 Cor. 11, 25. — ἐνιαυτόν, Jac. 4, 13. — ὥραν, Matth. 20, 12. (al. τὸ ποιεῖν h. l. enarrant: opus facere, ut acc. μίαν ὥραν dicat, quamdiu operarii opus fecerint.) — de celebratione festorum (lat. ago), Act. 18, 21. Matth. 26, 18. (ποιῶ fut. attic.)

β., ποιεῖν τι, additis adverbiis, vel aliis vocibus modum definientibus, v. c. καλῶς, recte ago, 1 Cor. 7, 37. 38. Jac. 2, 19. — καλῶς ἐποίησα seq. participio, Act. 10, 33. Phil. 4, 14. 2 Petr. 1, 19. 3 Joh. v. 6. — καλῶς ποιεῖν, beneficia praestare, Matth. 12, 12. — κρεῖσσον, 1 Cor. 7, 38. — οὕτω, Joh. 14, 31. 1 Cor. 16, 1. Jac. 2, 12. — Matth. 5, 47. 24, 46. Luc. 9, 15. 12, 43. Act. 12, 8. — ὡς, καθώς, Matth. 1, 24. 21, 6. 26, 19. 28, 15. Luc. 9, 54. 1 Thess. 5, 11. Luc. 16, 8. — ὁμοίως, Luc. 3, 11. 10, 37. — ὡσαύτως, Matth. 20, 5. — ὥσπερ, Matth. 6, 2. — κατά τι, Matth. 23, 3. Luc. 2, 27. — πρός τι, alicui convenienter ago, Luc. 12, 47. — addito partic., τί ποιεῖτε λύοντες, i. q. διὰ τί λύετε, Marc. 11, 5. Act. 21, 13. (aliter Act. 11, 30. 1 Cor. 15, 29. — τί ποιήσουσι οἱ etc., sens.: quid de iis, qui baptismum suscipiunt, censendum erit? nonne stulte agere videbuntur?)

γ., ποιεῖν τί τινα, — τί ποιήσω Ἰησοῦν; quid faciam Jesu? Matth. 27, 22. (Marc. 15, 12. — Xen. Mem. 2, 2, 8. Cyr. 3, 2, 15.) — εὖ ποιῶ τινα, benefacio alicui, Marc. 14, 7. (Hom. Il. 3, 354. Xen. Cyr. 1, 6, 24.) — δ., ποιεῖν τί τινι, facio (exhibeo) alicui aliquid, Matth. 20, 32. (Marc. 10, 51. Luc. 18, 41.) Marc. 5, 19. 20. (Luc. 8, 39.) 7, 12. Luc. 1, 49. Joh. 9, 26. 12, 16. 13, 12. — ἐφ᾽ ὅσον ἐποιήσατε c. dat., Matth. 25, 40. 45. (Xen. Hier. 7, 2.) — καθώς, Marc. 15, 8. Luc. 6, 31. Joh. 13, 15. — οὕτως, Luc. 1, 25. 2, 48. ὡσαύτος, Matth. 21, 36. — καλῶς ποιεῖν τινι, Matth. 5, 44. (Luc. 6, 27.) — κακά τινι, mala alicui infero, Act. 9, 13. (Hom. Od. 14, 289.) — τί (scil. κακόν), Hebr. 13, 6. — ταῦτα πάντα, Joh. 15, 21. — Matth. 7, 12. 18, 35. 21, 40. Luc. 6, 11. 20, 15. Act. 4, 16. — κατὰ ταῦτα, Luc. 6, 23. 26. — ε., ποιεῖν τι ἔν τινι, ago cum aliquo; ὅσα, Matth. 17, 12. — ταῦτα, Luc. 23, 31. — Hom. Il. 2, 274. — τὶ μετά τινος, ago, i. e. efficio, cum aliquo, i. e. per aliquem, Act. 14, 27. 15, 4. — ἔλεος, exhibeo alicui beneficia, Luc. 1, 72. 10, 37. (Tob. 12, 6. Judith. 8, 26.) ex hebr. עָשָׂה sq. אֵת s. עִם.

c., ποιῶ, abs. opus facio (ut lat. facio et hebr. עָשָׂה Ruth. 2, 19.) Matth. 20, 12.

Ποίημα, τος, τό, (a v. ποιέω, perf. p. πεποίημαι) id quod factum, effectum est, opus; — de operibus Dei creatoris, Rom. 1, 20. — dicuntur ποίημα τοῦ θεοῦ, qui a Deo sunt κτισθέντες ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, Eph. 2, 10. (οἱ ό Jes. 29, 16. Eccles. 3, 11. Ps. 91, 5.)

Ποίησις, εως, ἡ, (a ποιέω, 2. perf. p. πεποίησαι) **a.**, fabricatio. — **b.**, ratio peragendi aliquid (das Vollbringen), Jac. 1, 25. (ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ, in obsequio suo legi praestito) cf. Sirac. 19, 20.

Ποιητής, οῦ, ὁ, (a ποιέω 3. perf. p.) **a.**, is, qui facit (efficit) aliquid, auctor, fabricator; — item qui peragit aliquid; — οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου, qui legis praecepta faciunt, Rom. 2, 13. — ἔργου, Jac. 1, 25. — λόγου, Jac. 1, 22. 23. 4, 11. — **b.**, is, qui aliquid narrando et imitando fingit, auctor carminis, poëta, Act. 17, 28. (Xen. Mem. 1, 2, 56.)

Ποικίλος, η, ον, varius, i. e. **a.**, versicolor, coloratus, Xen. Mem. 3, 10, 14. — **b.**, diversus, diversi generis, Matth. 4, 24. Marc. 1, 34. Luc. 4, 40. 2 Tim. 3, 6. Tit. 3, 3. Hebr. 2, 4. 13, 9. Jac. 1, 2. 1 Petr. 1, 6. 4, 10. (Xen. Oecon. 16, 1. Aelian. V. H. 9, 8.)

Ποιμαίνω, f. ανῶ, (a voc. ποιμήν) pasco, gregem duco; **a.**, propr., Luc. 17, 7. — τί, ποιμνία, 1 Cor. 9, 7. (οἱ ό 1 Sam. 25, 16.) — **b.**, trop. α., τινά, de regibus populorum, rego, guberno, Matth. 2, 6. Apoc. 2, 27. 12, 5. 19, 15. (2 Sam. 5, 2. Ps. 2, 9. Mich. 5, 6. 7, 14. — Hom. Il. 6, 25. 11, 106.) — saluti alicuius prospicio, Apoc. 7, 17. — de antistitibus (pastoribus) ecclesiae, Joh. 21, 16. Act. 20, 28. 1 Petr. 5, 2. — β., ἐμαυτόν, me nutrio, corpus meum alo, Judae v. 12. (cf. Ez. 34, 2. 8.)

Ποιμήν, ένος, ὁ, (a v. πάω, unde lat. pasco, panis, et graec. ποία, herba) pastor, **a.**, propr., Matth. 9, 36. (Marc. 6, 34.) 25, 32. 26, 31. Marc. 14, 27. Luc. 2, 8. 15. 18. 20. Joh. 10, 2. 12. — **b.**, in oratione parabolica: α., de Christo, humani generis servatore, Joh. 10, 16. 1 Petr. 2, 25. Hebr. 13, 20. — cum pastore *bono* se ipse comparat Jesus, id illustraturus, quod pro salute eorum, qui sibi fide adhaereant, adeo vitam ponere paratus sit, Joh. 10, 11. et quod eos pariter norit atque notus sit ipsis, v. 14. (Ez. 34, 23.) — β., is, qui aliis praefectus est eorumque curam agit; — de praefectis coetuum Christianorum, Eph. 4, 11. (Hom. Il. 1, 263. 2, 243. Xen. Mem. 3, 2, 1.)

Ποίμνη, ης, ἡ, (contr. ex ποιμένη, de radice v. sub ποιμήν) grex, praecipue ovium, Matth. 26, 31. (ex Zach. 13, 7. sed Marc. 14, 27. omiss. est ποίμνης) Luc. 2, 8. 1 Cor. 9, 7. — trop., caterva eorum, qui Jesu doctrinam sequuntur (οἳ ἀκούσουσι τῆς φωνῆς αὐτοῦ), Joh. 10, 16.

Ποίμνιον, ίου, τό, (demin. vocis ποίμνη, ex ποιμένιον, v. ποίμνη et ποιμήν) grex, praecipue ovium; — dic. ita caterva asseclarum Jesu, Luc. 12, 32. — coetus, quibus praesunt episcopi, Act. 20, 28. 29. (cf. 1 Petr. 2, 25. ἐπίσκ. τῶν ψυχῶν) 1 Petr. 5, 2. 3. — οἱ ό Jerem. 13, 17.

Ποῖος, οία, οἷον, (adi. interrogationi inserviens, cui respond. relat. οἷος, q. v.) qualis, cuius generis, **a.**, adi. nominibus, Matth. 19, 18. 21, 23. 24. 27. (Marc. 11, 28. 29. 33. Luc. 20, 2. 8.) 22, 36. al. Marc. 4, 30. 12, 28.

Luc. 6, 32. 33. 34. Joh. 10, 32. Act. 4, 7. 7, 49. 23, 34. Rom. 3, 27. 1 Cor. 15, 35. Jac. 4, 14. 1 Petr. 1, 11. (εἰς τίνα ἢ ποῖον χρόνον;) 2, 20. Apoc. 3, 3. — ποίας scil. ὁδοῦ, qua, scil. via, Luc. 5, 19. — **b.**, absol., qualis? quisnam? neutr. plur., Luc. 24, 19.

Πολεμέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. πόλεμος, q. v.) pugno, **a.**, armis, Apoc. 19, 11. — κατά τινος, Apoc. 12, 7. — μετά τινος, trop., Apoc. 2, 16. 13, 4. 17, 14. — **b.**, litigo, contendo, Jac. 4, 2. (Ps. 34, 1. 55, 3. Jes. 19, 2.)

Πόλεμος, ου, ὁ, (ab obsol. πέλω, unde lat. pello, v. quae notata sunt sub v. πλευρά) **a.**, propr., bellum, Matth. 24, 6. (Marc. 13, 7. Luc. 21, 9.) Luc. 14, 31. — ποιεῖν πόλ. μετά τινος, Apoc. 11, 7. 12, 17. 13, 5. 7. 19, 19. — pugna, 1 Cor. 14, 8. Hebr. 11, 34. Apoc. 9, 7. 9. 12, 7. 16, 14. 20, 8. — **b.**, lis, contentio, Jac. 4, 1. (πόλεμοί τε μάχαι τε, Hom. Il. 1, 177.)

Πόλις, εως, ἡ, urbs, oppidum, **a.**, universe, Matth. 2, 23. 5, 14. al. Marc. 1, 45. 6, 56. Luc. 1, 26. 7, 11. 8, 4. 10, 8. 10. 18, 2. 19, 17. 19. Joh. 11, 54. Act. 15, 21. al. 2 Cor. 11, 32. Tit. 1, 5. al. — κατὰ τὴν πόλιν, hic illic in urbe, Act. 24, 12. — κατὰ πόλιν, oppidatim, Luc. 8, 1. — κατὰ πόλεις, per singulas civitates, Luc. 13, 22. — πόλεις κ. κῶμαι, Matth. 9, 35. 10, 11. Marc. 6, 56. Luc. 8, 1. 13, 22. — ἡ ἰδία πόλις, scil. Jesu, intellig. Capernaum, Matth. 9, 1. — ἡ ἁγία πόλις, Hierosolyma, Matth. 4, 5. 27, 53. Apoc. 11, 2. 20, 9. — eadem, quae dicitur ἡ ἠγαπημένη, Deo dilecta, Apoc. 20, 9. — πόλις τινός, vel est urbs patria alicuius, Luc. 2, 4. 11. Joh. 1, 45. (2 Chron. 8, 11.) vel urbs, in qua habitat aliquis, Matth. 22, 7. Luc. 4, 29. 10, 11. Joh. 1, 45. Act. 16, 20. Apoc. 16, 19. — τοῦ μεγάλου βασιλέως, in qua sedem habet rex magnus Israelitarum, Matth. 5, 35. (coll. Ps. 47, 2. Tob. 13, 15.) — genit. nominis gentilis: Δαμασκηνῶν, 2 Cor. 11, 32. — Ἐφεσίων, Act. 19, 35. — τῶν Ἰουδαίων, Luc. 23, 51. — τοῦ Ἰσραήλ, Matth. 10, 23. — Σαμαρειτῶν, 10, 5. — genit. regionis: τῆς Γαλιλαίας, Luc. 1, 26. 4, 31. — Act. 8, 5. 14, 6. 21, 39. Joh. 4, 5. — Nomen urbis proprium aut additur casu nominat., v. c. πόλις Ἰόππη, Act. 11, 5. Apoc. 18, 10. — Act. 27, 8. Luc. 1, 39. 2, 4. 39. — aut genitivo, v. c. πόλις Σοδόμων, Γομόῤῥας, 2 Petr. 2, 6. — Act. 16, 14. — **b.**, κατ' ἐξοχήν, urbs Hierosolymorum, Matth. 26, 18. (Marc. 14, 13. Luc. 22, 10.) 28, 11. Luc. 7, 37. 19, 41. 24, 49. Joh. 19, 20. Act. 12, 10. — in visionibus Apocal. metropolis regni coelestis, Apoc. 3, 12. 21, 2. 10. 22, 14. 19. — **c.**, urbs adiuncta notione sedis fixae, Hebr. 11, 10. (ἡ τοὺς θεμελίους ἔχουσα πόλις oppon. σκηναῖς) v. 16. 13, 14. et intelligitur sedes, quae in coelis futura est, ad quam transferuntur nomina montis Sionitici et Hierosolymorum, Hebr. 12, 22. ut et tentorii, 8, 2. — **d.**, πόλις metonym. pro incolis, Matth. 8, 34. — πᾶσα ἡ πόλις, 21, 10. Marc. 1, 33. Act. 13, 44. 21, 30. — εὐαγγελίζεσθαι πόλιν, Act. 14, 21. plur., 8, 40. — πόλις μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, Matth. 12, 25.

Πολιτάρχης, ου, ὁ, (i. e. ἄρχων τῶν πολιτῶν) cf. supr. ἑκατοντάρχης, praefectus civitatis s. civium, Act. 17, 6. 8. (ap. Graec. πολίταρχος.)

Πολιτεία, ας, ἡ, (cohaeret c. v. πολιτεύομαι, quod deriv. a πολίτης) **a.**, administratio reipublicae, Xen. Mem. 3, 9, 15. — **b.**, civitas, respublica,

Eph. 2, 12. (Xen. Mem. 2, 1, 13. — 2 Macc. 4, 11. 8, 17. 13, 14.) — **c.**, civitas, i. e. ius civitatis, Act. 22, 28. (Aelian. V. H. 12, 43. Xen. H. G. 1, 1, 17.)

Πολίτευμα, τος, τί, (a v. πολιτεύομαι) **a.**, propr., institutum ad rempublicam pertinens. — **b.**, ratio reipublicae administrandae. — **c.**, civitas (patria, Bürgerthum, cf. ἱεράτευμα), Phil. 3, 20.

Πολιτεύω, f. εύσω, (a voc. πολίτης) **a.**, civis sum (Aelian. V. H. 14, 28. Xen. Mem. 4, 4, 13.) — **b.**, civitatem, res civiles administro (Xen. Mem. 4, 4, 16.). — **c.**, civem facio (Diod. Sic. 11, 72.), cf. μαθητεύω. — Med. (depon.), civem me gero, legibus utor; — in N. T. me gero (disciplinae adsuetum), ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου, Phil. 1, 27. — τινί, alicuius legibus convenienter vivo (cf. μαθητεύειν τινί), Act. 23, 1. (cf. 2 Macc. 6, 1. πολιτεύεσθαι τοῖς νόμοις.)

Πολίτης, ου, ὁ, (a voc. πόλις) **a.**, incola urbis, civis; — τῆς χώρας ἐκείνης, Luc. 15, 15. Act. 21, 39. (οἱ ὁ Gen. 23, 11. Jerem. 31, 34.) — οἱ πολῖται αὐτοῦ cives, quibus praefuturus, erat, Luc. 19, 14. (cf. Gen. 23, 11. 2 Macc. 9, 19.) — **b.**, civitatis socius, Mitbürger, Hebr. 8, 11. (codd. τὸν πλησίον.) — οἱ ὁ Jerem. 31, 34. Prov. 24, 28.

Πολλάκις, adv., (ab adi. πολύς, πολλά) saepe, frequenter, Matth. 17, 15. Marc. 5, 4. 9, 22. Joh. 18, 2. Act. 26, 11. Rom. 1, 13.

Πολλαπλασίων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, (ab adi. πολύς, v. supr. ἑκατονταπλασίων) multiplex, multo plus, Matth. 19, 29. Luc. 18, 30. (Aesop. Fab. 22.)

Πολυεύσπλαγχνος, v. πολύσπλαγχνος.

Πολυλογία, ας, ἡ, (a πολυλόγος, loquax, et hoc ex πολύς et λέγω) multiloquium, loquacitas, Matth. 6, 7. (οἱ ὁ Prov. 10, 19. — Xen. Cyr. 1, 4, 3.)

Πολυμερῶς, adv., (ab adi. πολυμερής, multis partibus constans, et hoc a πολύς et μέρος) multis modis, Hebr. 1, 1. (Jos. Ant. 8, 3, 9.)

Πολυπληθία, ας, ἡ, (ex πολύ et πλῆθος, q. v.) multitudo magna; Act. 14, 7.

Πολυποίκιλος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πολύς et ποικίλος, q. v.) admodum varius, multiplex; — ἡ πολυποίκιλος σοφία, Eph. 3, 10.

Πολύς, πολλή (ab. antiquiore forma, ap. Homer. obvia, πολλός), πολύ (ab obsol. πέλω, de quo v. sub v. πλευρά), multus, a, um. **1.**, adiectum nominibus **a.**, absque artic., nominibus collectivis et plurium partium complexum significantibus; — ἀριθμός, Act. 11, 21. — λαός, Act. 18, 10. — ὄχλος, Marc. 5, 24. 6, 34. Luc. 5, 29. 7, 11. al. Joh. 6, 2. 5. 12, 9. 12. Act. 6, 7. Apoc. 7, 9. 19, 6. — πλῆθος, Marc. 3, 7. 8. Luc. 5, 6. 6, 17. 23, 27. Joh. 5, 3. Act. 14, 1. 17, 4. — καρπός, Joh. 12, 24. 15, 5. 8. — θερισμός (includuntur fruges), Matth. 9, 37. (Luc. 10, 2.) — γῆ, Matth. 13, 5. (Marc. 4, 5.) — χόρτος, Joh. 6, 10. — de tempore: πολὺν χρόνον, diu, Joh. 5, 6. — πολλῆς ὥρας γενομένης, multa hora praeterlapsa (cf. lat. illud: ad multam noctem), Marc. 6, 35. (Xen. Anab. 5, 2, 17.) — μετὰ χρόνον πολύν, Matth. 25, 19. — λόγος πολύς, Act. 15, 32. 20, 2. — additur etiam nominibus, actionem aut passionem significantibus, v. c. ἀγάπη, Eph. 2, 4. — εἰρήνη, Act. 24, 3. — ὀδύνη, 1 Tim. 6, 10. — θρῆνος, κλαυθμός, ὀδυρμός, Matth. 2, 18. — γογγυσμός, Joh. 7, 12. — τρόμος, 1 Cor. 2, 3. — πόνος,

Col. 4, 13. — ἀγών, 1 Thess. 2, 2. — ἄθλησις, Hebr. 10, 32. — θλίψις, 2 Cor. 2, 4. 1 Thess. 1, 6. — καύχησις, 2 Cor. 7, 4. — πεποίθησις, 2 Cor. 8, 22. — παράκλησις, 2 Cor. 8, 4. — συζήτησις, Act. 15, 7. 28, 29. — στάσις, Act. 23, 10. — ἐπιθυμία, 1 Thess. 2, 17. — μακροθυμία, Rom. 9, 22. — πληροφορία, 1 Thess. 1, 5. — ζημία, Act. 27, 10. — ἀσιτία, Act. 27, 21. — βία, 24, 7. — διακονία, Luc. 10, 40. — παῤῥησία, 2 Cor. 3, 12. 7, 4. 1 Tim. 3, 13. Philem. v. 8. — φαντασία, Act. 25, 23. — σιγή (altum silentium), Act. 21, 40. (Xen. Cyr. 7, 1, 25.) — δοκιμή, 2 Cor. 8, 2. — χαρά, Philem. v. 7. — δόξα, Matth. 24, 30. Luc. 21, 27. — δύναμις, Marc. 13, 26. — ἐργασία, Act. 16, 16. — μισθός, Matth. 5, 12. (Luc. 6, 23. 35.) — ἔλεος, 1 Petr. 1, 3. — Plural. v. c. πολλοὶ τελῶναι, Matth. 9, 10. (Marc. 2, 15.) — 13, 17. (Luc. 10, 24.) 24, 11. Marc. 5, 26. 6, 13. 12, 41. Luc. 4, 25. 27. 7, 21. 8, 30. Act. 8, 7. Rom. 8, 29. 1 Cor. 1, 26. 4, 15. 8, 5. Gal. 1, 14. 1 Tim. 6, 12. 2 Tim. 2, 2. 1 Joh. 2, 18. 4, 1. 2 Joh. v. 7. Apoc. 5, 11. 10, 11. al. — δυνάμεις, Matth. 7, 22. 13, 58. al. — ὄχλοι, Matth. 4, 25. 8, 1. 18. 12, 15. 13, 2. Luc. 5, 15. 14, 25. — item adiicitur participiis, vim substantivor. habentibus, Matth. 8, 16. Marc. 1, 34. 1 Cor. 16, 9. al. — πολλοῖς χρόνοις, multis temporibus, saepe, Luc. 8, 29. — εἰς ἔτη πολλά, Luc. 12, 19. — ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, Act. 24, 10. Rom. 15, 23. — οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας, Act. 1, 5. — **b.**, praefixo articulo, eoque rem iam commemoratam notante: — αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, peccata eius, maiori illi debito aequiparanda, Luc. 7, 47. (coll. v. 37. 39.) — ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν, (insidens) aquis illis multis, quas vides, Apoc. 17, 1. — τὰ πολλὰ γράμματα, litterae multae illae, quibus te instructum esse video, Act. 26, 24. — ὁ πολὺς ὄχλος, numerosa, quae aderat, plebs, Marc. 12, 37. (cum his ne confundas, ὁ λόγος πολύς, Hebr. 5, 11.)

2., absol. **a.**, masc. α., absque articulo πολλοί, multi, magna pars hominum; πολλοί simpliciter, Matth. 7, 13. 22. 8, 11. 19, 30. 20, 16. Marc. 2, 2. 15. 3, 10. 5, 9. Luc. 1, 1. 14. 2, 34. al. — omnes dicuntur multi in comparatione cum paucis, Matth. 20, 28. — vel cum uno Christo, 26, 28. Marc. 10, 45. 14, 24. Hebr. 9, 28. — ἄλλαι πολλαί, Marc. 15, 41. — 7, 4. 8. 13. 12, 5. Joh. 21, 25. — ἕτεραι πολλαί, Matth. 15, 30. Luc. 8, 3. Act. 15, 35. — πολλοὶ τῶν Φαρισαίων, Matth. 3, 7. — Luc. 1, 16. Joh. 6, 66. 12, 11. 19, 20. Act. 4, 4. 13, 43. 19, 18. 26, 10. 2 Cor. 12, 21. Apoc. 8, 11. — πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Joh. 6, 60. 7, 31. 40. 10, 20. 11, 19. 45. 12, 42. Act. 17, 12. 18, 8. — πολλοὶ ἐκ τῆς πόλεως, Joh. 4, 39. — β., praefixo artic.: οἱ πολλοί, i. e. א., multi illi, de quibus agitur s. dictum est (die Vielen), Rom. 5, 15. 19. (opponuntur invicem ὁ εἷς et οἱ πολλοί) Rom. 12, 5. (nos, qui sumus multi) 1 Cor. 10, 17. — ב., plerique, Matth. 24, 12. 2 Cor. 2, 17. (propter invalescentem improbitatem paullatim extinguetur amor in plerisque) 1 Cor. 10, 33. — **b.**, neutr. πολύ, multum i. e. multae res, Luc. 12, 48. — valde, v. c. ἠγάπησε, Luc. 7, 47. — ἰσχύει, Jac. 5, 16. — πλανᾶσθε, Marc. 12, 27. — συνεβάλετο, Act. 18, 27. Rom. 3, 2. (suppl. ὠφελεῖ, — ἐπὶ πολύ, diu, Act. 28, 6. — μετ' οὐ πολύ, non multo post, Act. 27, 14. — πολλοῦ (πραθῆναι), multa pecunia, Matth. 26, 9. (Xen. Mem. 1, 2, 60.) — ἐν

πολλῷ (πιστός), in multa re administranda, Luc. 16, 10. — c. comparat. πολὺ σπουδαιότερος, multo solicitior, 2 Cor. 8, 22. (Xen. Mem. 10, 2, 2. Cyr. 7, 3, 9.) — πολλῷ πλείους, multo plures, Joh. 4, 41. — πολλῷ μᾶλλον, v. μᾶλλον τὸ πολύ, das Viele (oppon. τὸ ὀλίγον), 2 Cor. 8, 15. (Ex. 16, 18.) — plur. πολλά, α., adverbialiter: νηστεύειν, i. e. νηστείας ποιεῖσθαι πολλάς, crebra ieiunia agere, Matth. 9, 14. — πταίειν, Jac. 3, 2. Marc. 9, 26. — Apoc. 5, 4. — multum, Rom. 16, 6. 12. — cum verbis dicendi: κηρύσσειν (multis verbis), Marc. 1, 45. — 3, 12. 5, 10. 23. 38. 43. 1 Cor. 16, 12. 19. — β., multa, i. e. multae res, ut διδάσκειν, λαλεῖν, Matth. 13, 3. Marc. 4, 2. 6, 34. — πάσχειν, Matth. 16, 21. (Marc. 8, 31. Luc. 9, 22.) Marc. 5, 26. — Matth. 25, 21. 23. Marc. 6, 20. 12, 41. 15, 3. Luc. 10, 41. 23, 8. Joh. 8, 26. 14, 30. 16, 12. Act. 26, 9. 2 Cor. 8, 22. 2 Joh. v. 12. 3 Joh. v. 13. — πολλὰ καὶ ἄλλα, Joh. 20, 30. — τὰ πολλά, plerumque, meistentheils, Rom. 15, 22. (Xen. H. G. 6, 2, 30.)

Πολύσπλαγχνος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πολύ et σπλάγχνα, viscera, hebr. רַחֲמִים, misericordia) admodum misericors, s. benignus, i. q. πολυέλεος (v. τοὺς ὁ Ps. 85, 5. Jon. 4, 2.), Jac. 5, 11.

Πολυτελής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex πολύς et τέλος, sumtus) pretiosus, Marc. 14, 3. 1 Tim. 2, 9. (οἱ ὁ Prov. 1, 13. — Xen. Mem. 1, 6, 5.) — ἐνώπιον τοῦ θ., censente Deo, 1 Petr. 3, 4.

Πολύτιμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πολύς et τιμή) valde pretiosus, magni pretii, Matth. 13, 46. 26, 7. Joh. 12, 3. — compar. πολυτιμότερον, 1 Petr. 1, 7. (codd. πολὺ τιμιώτερον.)

Πολυτρόπως, adv., (ab adi. πολύτροπος, varie versatus, Hom. Od. 1, 1. 10, 330. Thuc. 2, 44.) vario modo, multis modis, Hebr. 1, 1.

Πόμα, τος, τό, (a v. πίνω, perf. p. πέπομαι) potus, 1 Cor. 10, 4. (v. πνευματικός.) — ἐπὶ πόμασι ἐπικείμενα, cum tantum inhaereant potibus, Hebr. 9, 10. (Aelian. V. H. 3, 13. Xen. Mem. 4, 7, 9.)

Πονηρία, ας, ἡ, (ab adi. πονηρός, q. v.) malignitas, malitia (eius, qui aliis nocere cupit), Matth. 22, 18. (Marc. 12, 15. ὑπόκρισιν. Luc. 20, 23. πανουργίαν) Luc. 11, 39. Rom. 1, 29. 1 Cor. 5, 8. Eph. 6, 12. — plur., αἱ πονηρίαι, maligna consilia, Marc. 7, 22. — mores pravi, Act. 3, 26. (οἱ ὁ Jes. 1, 16. Jerem. 32, 32.)

Πονηρός, ά, όν, (a v. πονέω, et hoc a πένομαι) α., adiect. α., vel sensu act., qui molestiam facit, vexat, vel sens. pass., qui multum patitur molestiae, laboriosus, aerumnosus; hinc ἡμέρα πονηρά, dies quo quis vexatur, Eph. 6, 13. — plur., dies molestiis pleni, Eph. 5, 16. — ἔργον πον., res calamitosa, malum, 2 Tim. 4, 18. oppon. ἀγαθός, q. v. Ergo πονηρόν, quod noxium est, et aegritudinem affert; — ῥῆμα πονηρόν, Matth. 5, 11. — 3 Joh. v. 10. — quod dolores affert, ἕλκος πον., Apoc. 16, 2. (iunct. c. κακόν) — β., de hominibus: א., universe: malus, malignus, malevolus, Matth. 5, 45. 12, 34. 35. (Luc. 6, 45.) 13, 49. 22, 10. Act. 17, 5. (nos: übelgesinnte) 2 Thess. 3, 2. 2 Tim. 3, 13. — ita et de aliis naturis intelligentibus: πνεῦμα πονηρόν, genius malevolus, qui homines vexat, Act. 19, 15. 16. — plur., Luc. 7, 21. 8, 2. 11, 26. (Matth. 12, 45.) Act. 19, 12. 13. — ὁ πονηρός, κατ' ἐξοχ.

Satanas (qui evertere hominum felicitatem studet), Matth. 13, 19. Eph. 6, 16. 2 Thess. 3, 3. 1 Joh. 2, 13. 14. 3, 12. 5, 18. — *γενεὰ πονηρά*, homines qui scelera, fraudes, iniurias sui lucri caussa sibi indulgent, et ab eo, quod rebus humanis vere conducit, abhorrent, Matth. 16, 4. (12, 39.) — *αἰὼν πονηρός*, Gal. 1, 4. — hominum malor. *ἔργα πονηρά*, Joh. 3, 19. 7, 7. Col. 1, 21. 1 Joh. 3, 12. 2 Joh. v. 11. — *ὄνομα πονηρόν*, i. e. *πονηροῦ ἀνθρώπου* (cf. formulam: *αἷμα δίκαιον*), Luc. 6, 22. — *ῥᾳδιούργημα*, Act. 18, 14. — promtuarium, ex quo homo verba *πονηρά* profert, dic. *θησαυρὸς πονηρός*, Luc. 6, 45. (Matth. 12, 35.) — *συνείδησις πονηρά*, animus improbitatis sibi conscius, Hebr. 10, 22. — ב., speciat., immisericors, Matth. 18, 32. — invidiosus, qui aliis bona invidet, Matth. 7, 11. (Luc. 11, 13. sens.: si vos, qui aliis adeo bona invidetis, bona dare liberis scitis rogantibus; quanto magis pater, qui omnibus bene vult, dona largietur rogantibus ipsum?) — *ὀφθαλμὸς πονηρός ἐστιν*, oculus invidet, Matth. 20, 15. (cf. Prov. 28, 22. v. voc. *ὀφθαλμός*.) Marc. 7, 22. Ut invidioso opponitur *ἁπλοῦς* et *ἁπλότης*, simplex, simplicitas, i. e. liberalis, liberalitas, v. *ἁπλότης*, ita distinguuntur sensu physico dicti oculus *ἁπλοῦς*, integer, et *πονηρός*, qui habet destructam aciem, qui non *ὀρθῶς βλέπει*, Matth. 6, 23. (Luc. 11, 34.) — inutilis (oppon. *καλός* et *ἀγαθός*), inutilis, v. c. *δοῦλος*, Matth. 25, 26. (Luc. 19, 22.) — *καρπός*, Matth. 7, 17. 18. — improbus, falsus, corruptus, *καρδία πονηρὰ ἀπιστίας*, Matth. 15, 19. 1 Tim. 6, 4. Hebr. 3, 12. Jac. 2, 4. 4, 16. **b.**, Neutr. (*τὸ*) *πονηρόν*, id quod malum et improbum est, Rom. 12, 9. (oppon. *τὸ ἀγαθόν*) Matth. 5, 37. (e malis consiliis proficiscitur. Al.: e diabolo. Sed nemo dicet, aliquem verbum, quod protulerit malum, e diabolo quasi promtuario repetiisse. Sermo Domini potius distinguit, quae sunt veritati convenienter et quae sunt fraudulenter dicta.) 6, 13. (Luc. 11, 4. al.: a Satana.) 13, 38. (al.: filii Satanae. Sed si bis iam verbis designaretur Satanas, versiculus sequens, qui diabolum primus inducit, plane esset otiosus.) Joh. 17, 15. (al.: a Satana, sed dist. *τηρεῖν ἐκ* et *τηρ. ἀπό*) 1 Joh. 5, 19. — Plur. *πονηρά* (*ἐνθυμεῖσθαι*), Matth. 9, 4. — *ταῦτα τὰ πονηρά*, Marc. 7, 23. — Comparat. *πονηρότερος*, Matth. 12, 45. Luc. 11, 26.

Πόνος, ου, ὁ, (a v. *πένομαι*, laboro) **a.**, labor, Col. 4, 13. (Xen. Mem. 2, 1, 20.) — **b.**, dolor, Apoc. 16, 10. 11. 21, 4. (*οἱ ὁ* Gen. 34, 25. — Xen. Mem. 2, 2, 5. Aelian. V. H. 5, 6.)

Ποντικός, ἡ, όν, (a voc. *Πόντος*, q. v.) Ponticus, ex Ponto oriundus, Act. 18, 2.

Πόντιος, praenomen familiae Pilati, Matth. 27, 2. Luc. 3, 1. Act. 4, 27. 1 Tim. 6, 13.

Πόντος, ου, ὁ, Pontus, provincia Asiae minoris ad mare Ponticum, s. Pontum Euxinum sita, Asiam et Europam disterminans; quae cum esset ab Augusto in tres partes (Pontum Galaticum, Polemoniacum et Cappadocium) divisa, a Nerone in formam provinciae Romanae redacta est, Act. 2, 9. 1 Petr. 1, 1.

Πόπλιος, ίου, (nom. Rom.) Publius, praefectus Melitensium, Act. 28, 7. 8.

Πορεία, ας, ἡ, (a v. *πορεύω*) iter, Luc. 13, 22. (*πορείαν ποιεῖσθαι*) — Tob. 10, 1. — Xen. Mem. 3, 13, 5. — trop., consilia, quae quis persequitur, Jac. 1, 11.

Πορεύομαι, f. εύσομαι, perf. πεπόρευμαι, aor. 1. ἐπορεύθην (med. verbi πορεύω, transporto, Aelian. V. H. 8, 2.) a voc. πόρος, vadum; proficiscor, iter facio; **a.**, absol., nunc i. q. abeo, Matth. 2, 9. 8, 9. 11, 7. 12, 45. (Luc. 11, 26.) Marc. 16, 10. Luc. 4, 30. 7, 8. 17, 19. Joh. 4, 50. 8, 11. Act. 1, 10. 5, 20. 8, 27. al. — nunc i. q. in via sum, Luc. 9, 57. 10, 38. 13, 33. Act. 9, 3. 22, 6. — nunc iter ingredior, abeo, ut aliquid faciam (hingehen), 1 Cor. 10, 27. 16, 4. Luc. 10, 37. — particip. cum alio verbo finito (cf. ἔρχομαι), Matth. 2, 8. 9, 13. 10, 7. 11, 4. (Luc. 7, 22.) 27, 66. 28, 7. Luc. 9, 13. 52. 13, 32. 14, 10. al. 1 Petr. 3, 19. (cf. Act. 1, 1.)

b., Constr. τὴν ὁδόν μου, continuo iter meum, Act. 8, 39. — ἀπό c. gen. loci, discedo a, Matth. 24, 1. — gen. pers., Matth. 25, 41. Luc. 4, 42. Act. 5, 41. — ἐκεῖθεν, Matth. 19, 15. — ἐντεῦθεν, Luc. 13, 31. — εἰς (τόπον τινά), proficiscor, abeo aliquo, Matth. 2, 20. 17, 27. Marc. 16, 12. Luc. 1, 39. 2, 41. al. Joh. 7, 35. 8, 1. Act. 1, 11. 25. 20, 1. 22, 5. 10. Rom. 15, 24. 25. Jac. 4, 13. al. — εἰς εἰρήνην, Luc. 7, 50. 8, 48. (v. εἰρήνη.) — pro quo etiam ἐν εἰρήνῃ, Act. 16, 36. — εἰς θάνατον, φυλακήν, Luc. 22, 33. — ἐπί (τόπον τινά), Matth. 22, 9. Act. 8, 26. 9, 11. — ἐπί τινα (ἄνθρωπ., vor jemand hin; v. ἄγω), Act. 25, 12. — ἕως τινός (τόπου), Act. 23, 23. — ποῦ, pro: ποῖ, Joh. 7, 35. — οὗ, pro: ὅποι, Luc. 24, 28. 1 Cor, 16, 6. — πρός τινα (ἄνθρωπ.), Matth. 10, 6. 25, 9. 26, 14. Luc. 11, 5. 15, 18. 16, 30. Joh. 14, 12. 28. Act. 27, 3. 28, 26. — κατά (τόπον τινά), Act. 16, 7. — κατὰ τὴν ὁδόν, Act. 8, 36. — διά (τόπου τινός), Matth. 12, 1. — σύν τινι, Luc. 7, 6. Act. 10, 20. 23, 32. 26, 13. 1 Cor. 16, 4. — ἔμπροσθέν τινος, praecedo aliquem, Joh. 10, 4. — ὀπίσω τινός, sequor aliquem, trop., i. e. applico me alicui, Luc. 21, 8. (οἱ ὁ Jud. 2, 12. 1 Reg. 11, 10.) — indulgeo alicui rei, 2 Petr. 2, 10. — consilium iter facientis indicatur per infin., Matth. 28, 9. Luc. 2, 3. 14, 19. 31. Joh. 14, 2. — per praepos. ἐπί τι, Luc. 15, 4.

c., tropice: α., e vita discedo, Luc. 22, 22. — β., vitam ago (ex hebr. v. ὁδός), Act. 9, 31. — ἔν τινι, 1 Petr. 4, 3. (ἐν ἀσελγείαις) Luc. 1, 6. (ἐν ἐντολαῖς) — οἱ ὁ 1 Reg. 8, 61. — κατά τι, 2 Petr. 3, 3. Jud. v. 16. 18. — ταῖς ὁδοῖς μου, meos mores sequor, Act. 14, 16. — τῇ ὁδῷ τινος, imitor aliquem, mores alicuius sequor, Jud. v. 11. — Not. loc. Luc. 8, 14. (ὑπό iungendum est cum συμπνίγονται, non cum πορευόμενοι. Coniicies, legendum esse: καὶ ὑπὸ μεριμνῶν πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου εἰςπορευομένων συμπνίγονται, cf. Marc. 4, 19.)

Πορθέω (ῶ), f. ήσω, (a v. πέρθω, lat. perdo) everto; — τινά, Act. 9, 21. Gal. 1, 13. 23.

Πορία, Jac. 1, 11. v. Πορεία.

Πορισμός, ου, ὁ, (a v. πορίζω, quod, ut εὐοδόω, signif. facio, ut bene procedat aliquid, adveho (merces), acquiro; — med., lucror, Xen. Oecon. 20, 1. — a voc. πόρος, gressus) acquisitio, quaestus; — lucri fons, 1 Tim. 6, 5. 6.

Πόρκιος, nom. lat. Portius, Act. 24, 27. v. Φῆστος.

Πορνεία, ας, ἡ, (cohaeret cum v. πορνεύω, q. v.) scortatio, stuprum, **a.**, propr. α., de venere illicita universe, Act. 15, 20. 29. 21, 25. Rom. 1, 29. 1 Cor. 6, 13. 18. 2 Cor. 12, 21. Gal. 5, 19. (dist. μοιχεία) Eph. 5, 3. Col. 3, 5.

1 Thess. 4, 3. Apoc. 2, 21. 9, 21. — pl., Matth. 15, 19. (Marc. 7, 21. disting. *μοιχεῖαι*) 1 Cor. 7, 2. (*διὰ τὰς π.*, ad vitandas scortationes.) — *β.*, de adulterio, Matth. 5, 32. 19, 9. — Joh. 8, 41. (non adulterini sumus Abrahami filii) — *γ.*, de matrimonio incesto, 1 Cor. 5, 1. — **b.**, ex hebr., idololatria, idolorum cultus, Apoc. 2, 21. 14, 8. 17, 2. 4. 18, 3. 19, 2. (Hos. 1, 2. 2, 4. — videtur haec loquendi consuetudo inde orta esse, quod cum idolorum cultu scortationes coniunctae erant) — v. *πορνεύω.*

Πορνεύω, f. *εύσω*, (a voc. *πόρνη*) **a.**, scortum sum, scortator, 1 Cor. 6, 18. — **b.**, ex hebr., idololatriae deditus sum (v. *πορνεία*), 1 Cor. 10, 8. (Num. 25, 1.) Apoc. 2, 14. 20. 17, 2. 18, 3. 9. (1 Chron. 5, 25. Ps. 72, 27. Jerem. 3, 6. Ez. 23, 19. Hos. 9, 1.)

Πόρνη, *ης*, *ἡ* (a v. *περνάω*, s. *πέρνημι*, vendo) **a.**, meretrix, quae lucri caussa stuprum patitur, Matth. 21, 31. 32. (cf. Luc. 7, 18—50. notes v. 29. 39.) Luc. 15, 30. 1 Cor. 6, 15. 16. Hebr. 11, 31. Jac. 2, 25. — **b.**, ex hebr. (v. *πορνεία* et *πορνεύω*), mulier, quae idola colit; — Babylon, Apoc. 17, 1. 5. 15. 16. 19, 2. (*ἡ πόρνη μεγάλη*, i. e. sedes idololatriae primaria.)

Πόρνος, *ου*, *ὁ*, (de etymo v. sub *πόρνη*) is qui lucri caussa alterius libidini corpus prostituit, scortum masculum, scortator, 1 Cor. 5, 9—11. 6, 9. Eph. 5, 5. 1 Tim. 1, 10. Hebr. 12, 16. 13, 4. Apoc. 21, 8. 22, 15. (Sirac. 23, 16. 17.)

Πόῤῥω, adv., (lat. porro) procul; — *ἀπέχει*, procul abest, Matth. 15, 8. (Marc. 7, 6. ex Jes. 29, 13.) — *ὤν*, Luc. 14, 32. (*οἱ ό* Jes. 66, 19. Job. 5, 4. 11, 14.)

Πόῤῥωθεν, adv., (ab adv. *πόῤῥω*, cf. *ἄνωθεν*, *κάτωθεν*, *ἔσωθεν*, *ἔξωθεν*, al.) e longinquo, procul, Luc. 17, 12. Hebr. 11, 13.

Ποῤῥωτέρω (comparat. adv. *πόῤῥω*) ulterius, longius, Luc. 24, 28. (*πορεύεσθαι*, longius progredi.)

Πορφύρα, *ας*, *ἡ*, **a.**, purpura, murex, die Purpurschnecke, 1 Macc. 4, 23. — **b.**, vestis purpurea, Apoc. 18, 12. (Ex. 25, 4. 26, 1.) — Marc. 15, 17. 20. — vestis coccinea, Luc. 16, 19. (Dan. 5, 7.)

Πορφύρεος (*οῦς*), *έα* (*ᾶ*), *εον* (*οῦν*), adi., (a voc. *πορφύρα*, cf. *ἀργύρεος*, *χρύσεος*, *σιδήρεος*, *χάλκεος*) purpureus, purpura tinctus, Apoc. 17, 4. 18, 16. — coccineus, Joh. 19, 2. 5. coll. Matth. 27, 28. 31. (*οἱ ό* Num. 4, 13. Jud. 8, 26.)

Πορφυρόπωλις, *εως*, *ἡ*, (ex *πορφύρα* et *πωλέω*, vendo) venditrix purpurae s. panni purpureo colore tincti, Act. 16, 14.

Ποσάκις, adv., (a voc. *πόσος*, cf. *πολλάκις*) quoties, Matth. 18, 21. 23, 37. Luc. 13, 34.

Πόσις, *εως*, *ἡ*, (ab obsol. *πόω* vid. *πίνω*) potus, Job. 6, 55. Rom. 14, 17. Col. 2, 16. (Xen. Mem. 1, 3, 15.)

Πόσος, *η*, *ον*, quantus, Matth. 6, 23. 2 Cor. 7, 11. — *πόσος χρόνος*, quantum temporis (spatium), Marc. 9, 21. — neutr., quantum, Luc. 16, 5. 7. — *πόσῳ*, quanto, Matth. 12, 12. — *πόσῳ μᾶλλον*, Matth. 7, 11. 10, 25. Luc. 11, 13. Rom. 11, 12. 24. Philem. v. 16. Hebr. 9, 14. al. — *πόσῃ χείρονος τιμωρίας*, 10, 29. — plur., quot, Matth. 15, 34. (Marc. 8, 5.) 16, 9. 10. (Marc.

8, 19. 20.) Marc. 6, 38. Luc. 15, 17. — Act. 21, 20. — πόσα, quam multa, Matth. 27, 13. (Marc. 15, 4.)

Ποταμός, οῦ, ὁ, (a v. ποτάζω, bibendum praebeo) flumen, fluvius, Marc. 1, 5. Act. 16, 13. 2 Cor. 11, 26. Apoc. 8, 10. 9, 14. 12, 15. 16, 4. 12. 22, 1. 2. — pro χείμαῤῥος ποταμός, Matth. 7, 25. 27. Luc. 6, 48. 49. Apoc. 12, 15. 16. — in allegoria: ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος, Joh. 7, 38.

Ποταμοφόρητος, ου, ὁ, (ex ποταμός et φορέω, quae forma sumitur, ubi adiect. verbale cum nomine vel subst. vel adiect. componendum est, cf. πληροφορέω) is, qui a flumine fertur, Apoc. 12, 15.

Ποταπός, ή, όν, (Graeci melioris notae ποδαπός, i. e. ἐκ ποίου δάπου, e quanam terra, cuias?) **a.**, qualis i. e. cuius generis, Luc. 1, 29. 7, 39. (Dion. Hal. Ant. 4, 66.) Marc. 13, 1. — **b.**, quantus, adiect. nomini, 1 Joh. 3, 1. — absol., Matth. 8, 27. plur., 2 Petr. 3, 11.

Πότε, adv. interrogandi: quando? (relat. ὅτε, demonstrat. τότε), Matth. 25, 37. 38. 39. 44. Luc. 21, 7. Joh. 6, 25. — in interrogat. indir., Matth. 24, 3. Marc. 13, 4. 33. 35. Luc. 12, 36. 17, 20. — ἕως πότε, quousque? Matth. 17, 17. (Marc. 9, 19. Luc. 9, 41.) — Joh. 10, 24. Apoc. 6, 10.

Ποτέ, partic. enclit. (πότε et ποτέ ita differunt, ut τίς; et τὶς, ποῦ et πού, πῶς et πώς) **a.**, aliquando, olim, α., de praeterito, Joh. 9, 13. Rom. 7, 9. 11, 30. Gal. 1, 13. 23. Eph. 2, 2. 3. 11. 13. 5, 8. — ἤδη ποτέ, tandem aliquando, Phil. 4, 10. — Gal. 1, 13. 23. 1 Thess. 2, 5. Tit. 3, 3. Philem. v. 11. 1 Petr. 2, 10. 3, 5. 20. 2 Petr. 1, 21. (Xen. Mem. 1, 4, 2.) — β., de futuro, Luc. 22, 32. — ἤδη ποτέ, tandem aliquando, Rom. 1, 10. — **b.**, post negationem: unquam, οὐδείς ποτε, Eph. 5, 29. — μή ποτε, Hebr. 2, 1. 4, 1. 2 Petr. 1, 10. Gal. 2, 6. Act. 28, 27. — et in interrogatione: τίς ποτε, 1 Cor. 9, 7. Hebr. 1, 5. 13.

Πότερος, α, ον, uter, tra, trum; πότερον — ἤ, utrum — an, Joh. 7, 17. (Xen. Mem. 2, 7, 4.)

Ποτήριον, ίου, τό, (neutr. adi. ποτήριος, ία, ιον, ad potum spectans, ab obsol. πόω v. πόσις) id, e quo bibitur, poculum (cf. ἱλαστήριον, piaculum); **a.**, propr., Matth. 23, 25. 26. 26, 27. (Marc. 14, 23. Luc. 22, 17. 20.) Luc. 11, 39. Apoc. 17, 4. plur., Marc. 7, 4. 8. — ψυχροῦ, Matth. 10, 42. (ὕδατος, Marc. 9, 41.) — τὸ — τῆς εὐλόγιας (poculum, super quo dicta est precum formula), 1 Cor. 10, 16. — **b.**, ex meton. continentis pro contento: id, quo poculum repletum est, quod bibendum porrigitur, Luc. 22, 20. 1 Cor. 11, 25. — **c.**, ex hebr. poculum a Deo hominibus porrectum sors est homini a Deo definita (v. πίνω), Matth. 20, 22. 23. (Marc. 10, 38. 39.) 26, 39. 42. Marc. 14, 36. Luc. 22, 42. Joh. 18, 11. — τὸ ποτ. τῆς ὀργῆς, de poenis, Apoc. 14, 10. 16, 19. — κεράσαι τὸ ποτ. miscere poculum, 18, 6. (v. θυμός, ὀργή.)

Ποτίζω, f. ίσω, (a voc. πότος, q. v.) **a.**, poto (i. e. potum praebeo); — τινά, Matth. 25, 35. 37. 42. 27, 48. Marc. 15, 36. Luc. 13, 15. Rom. 12, 20. (iunct. c. ψωμίζειν.) — pass., εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν, ut uno eodemque regeremur spiritu, 1 Cor. 12, 13. (cf. Jes. 29, 10.) — τινά τι, bibendum praebeo alicui aliquid, Matth. 10, 42. Marc. 9, 41. — οἱ ὁ Gen. 19, 32. Jud. 4, 19. — 1 Cor. 3, 2. (ποτίζειν τινὰ γάλα, captu faciliora alicui tradere; —

οὐ βρῶμα h. l. cum ποτίζειν iungitur per zeugma.) — ποτίζειν τινὰ ἔκ τινος, Apoc. 14, 8. (v. οἶνος, θυμός.) — **b.**, irrigo (plantas, prata), 1 Cor. 3, 6. 7. 8. (Xen. Symp. 2, 25. — οἱ ὁ Ez. 17, 7.)

Ποτίολοι, ων, οἱ, Puteoli, urbs Campaniae in Italia ad mare Tyrrhenum sita, Roma leucis circiter 50 distans, antea Δικαιάρχεια, post Putéoli, hodie Puzzuolo appellata, Act. 28, 13.

Πότος, ου, ὁ, (ab obsol. πόω, unde lat. poto, potus) potatio (Jos. Ant. 7, 7, 5.), compotatio, convivium, 1 Petr. 4, 3. (οἱ ὁ Gen. 19, 3. 40, 20. Jud. 14, 10. 12. 17. Esth. 1, 5. 9. 2, 18.)

Ποῦ, adv. interrog., (propr. genit. obsoleti: πός, cf. οὗ, ubi, relat., αὐτοῦ, ibi) ubi? i. e. **a.**, quo in loco? α., in interrog. dir., Matth. 2, 2. 26, 17. (Marc. 14, 12. Luc. 22, 9.) Marc. 14, 14. Luc. 8, 25. Joh. 1, 39. 40. 7, 11. al. — ποῦ ἐστι, i. e. nullibi est, Rom. 3, 27. 1 Cor. 1, 20. 12, 17—19. 15, 55. 1 Petr. 4, 18. 2 Petr. 3, 4. (sed distingue Luc. 8, 25. Nam ποῦ ἐστι h. l. est: quo discessit? Joh. 7, 11. 8, 10. 19.) — β., in interrog. indir. seq. indicat., Matth. 2, 4. Marc. 15, 47. Joh. 11, 57. 20, 2. 13. 15. — seq. coni. (ubi possim), Matth. 8, 20. (Luc. 9, 58.) — **b.**, iunct. c. verbis motum designantibus dic. pro ποῖ, in interrog. dir., Joh. 7, 35. 13, 36. 16, 5. — in interrog. indir. seq. indicat., Joh. 3, 8. 8, 14. 12, 35. 14, 5. Hebr. 11, 8. 1 Joh. 2, 11. seq. coni., Luc. 12, 17.

Πού, partic. enclit. (cf. ποτέ), **a.**, alicubi, Hebr. 2, 6. — **b.**, fere, Rom. 4, 19.

Πούδης, εντος, Pudens, vir Christianus, 2 Tim. 4, 21.

Πούς, ποδός, ὁ, (unde nostr. Fuss, lat. pes) pes, Matth. 4, 6. (Luc. 4, 11.) 10, 14. et 18, 8. (Marc. 9, 45.) Act. 7, 5. 1 Cor. 12, 15. Apoc. 10, 2. al. — pl., Matth. 7, 6. 22, 13. Marc. 6, 11. (Luc. 9, 5.) Joh. 11, 44. Act. 5, 10. 7, 33. al. Eph. 6, 15. (verte: calceati apparatu nuntii de pace hominibus afferendi.) — ὑπὸ τοὺς πόδας συντρίβειν τινά (ut victum, Jos. 10, 24.), Rom. 16, 20. — ὑποτάσσειν τινά, 1 Cor. 15, 27. Eph. 1, 22. Hebr. 2, 8. cf. Matth. 22, 44. (Marc. 12, 36. Luc. 20, 43.) Act. 2, 35. 1 Cor. 15, 25. Hebr. 1, 13. 10, 13. — παρὰ τοὺς πόδας τινός καθῆσθαι s. παρακαθίσαι dicuntur discipuli magistrum audientes, Luc. 8, 35. 10, 39. Act. 22, 3. — ἀποτιθέναι τι dicuntur, qui alicuius curae ac potestati aliquid committunt, Matth. 15, 30. Act. 4, 35. 37. 5, 2. 7, 58. — πρὸς τοὺς πόδας τινὸς πίπτειν, Apoc. 1, 17. — solent dici salutantes, orantes, Marc. 5, 22. 7, 25. Luc. 8, 41. 17, 16. — item πίπτειν εἰς τοὺς π. τινός, Matth. 18, 29. Joh. 11, 32. — πίπτ. ἔμπροσθεν τ. ποδῶν τινος, Apoc. 19, 10. — item: προςκυνεῖν ἔμπροσθεν τ. ποδῶν τινος, Apoc. 3, 9. 22, 8. — πίπτ. ἐπὶ τοὺς π., Act. 10, 25. — v. γονυπετέω. — οἱ πόδες τινός ex hebr. simplicitate pro homine eunte, Luc. 1, 79. (Ps. 118, 101.) Act. 5, 9. Rom. 3, 15. 10, 15. Hebr. 12, 13. (v. οὖς.)

Πρᾶγμα, τος, τό, (a v. πράσσω, perf. p.) **a.**, id, quod peractum est, factum, Act. 5, 4. 2 Cor. 7, 11. pl., Luc. 1, 1. (πεπληροφορημένα) Hebr. 6, 18. (δύο πράγματα h. l. sunt facta promissio et usus iuris iurandi) Hebr. 11, 1. — **b.**, id, quod fit, quod peragitur, Matth. 18, 19. Rom. 16, 2. Jac. 3, 16. pl., Hebr. 10, 1. — speciat., negotium (mercantium), 1 Thess. 4, 6.

cf. πραγματεύομαι. Al. putant, tangi h. l. fraudes adulterii, sed non ita esse, verba ipsa docent. — πρᾶγμα ἔχω πρός τινα, sensu forensi, litem ago adversus aliquem, 1 Cor. 6, 1. (Xen. Mem. 2, 9, 1.)

Πραγματεία, ας, ἡ, (cohaeret cum v. πραγματεύομαι, q. v.) negotiatio, pl. αἱ τοῦ βίου πραγματεῖαι, 2 Tim. 2, 4.

Πραγματεύομαι, (verb. depon. med. a voc. πρᾶγμα) negotior, Luc. 19, 13. (de eo, qui foenore pecuniam agit.)

Πραιτώριον, ίου, τό, (vox lat. a voc. Praetor — cf. ἀκροατήριον) praetorium (i. e. a., in castris Romanorum locus, ubi imperator ipse tendebat [Festus: initio praetores erant, qui nunc consules, et ii bella administrabant; quorum tabernaculum quoque dicebatur praetorium]. — b., locus s. domus publica, ubi praetor in provincia ius dicebat); in N. T. a., regia Herodis M. in superiore Hierosolymorum parte exstructa, quam praetores Romani occupabant, quotiescunque Caesarea Hierosolymam ad res agendas venerant, (ex ea aditus patebat in arcem Antoniam, templo iunctam), Joh. 18, 28. 33. 19, 9. Matth. 27, 27. Marc. 15, 16. (Jos. Ant. 15, 9, 3. 18, 3, 1. de B. J. 1, 21, 1. 2, 14, 3. 5, 4, 3.) — b., palatium Herodis Caesareae exstructum, Act. 23, 35. (Sueton. Calig. c. 37. Octav. c. 63. 72. Tit. c. 8.) — c., castra, quibus cohortes praetorianae continebantur, Phil. 1, 13.

Πράκτωρ, ορος, ὁ, (a v. πράσσω, 3. perf. p.) a., factor, der Thäter. — b., exactor, s. is, qui iudicis auctoritate poenas a debentibus exigit, Luc. 12, 58. (cf. Jes. 3, 12. — Euseb. H. E. 4, 18. — πρακτὴρ χρημάτων.)

Πρᾶξις, εως, ἡ, (a v. πράσσω) actio, id, quod quis agit; a., consilii peractio, Matth. 16, 27. Luc. 23, 51. — pl., Rom. 8, 13. Col. 3, 9. Act. 19, 18. — b., functio, munus, Rom. 12, 4.

Πρᾷος, α, ον, (s. πρᾶος, i. q. πραΰς) lenis, mitis, mansuetus, Matth. 11, 29. Hinc voc. seq.

Πρᾳότης, ητος, ἡ, lenitas, mansuetudo, 1 Cor. 4, 21. 2 Cor. 10, 1. Gal. 5, 23. 6, 1. Col. 3, 12. Eph. 4, 2. 2 Tim. 2, 25. Tit. 3, 2. (Xen. Cyr. 3, 1, 41. — οἱ ὁ Ps. 44, 5. — v. πραΰτης.)

Πρασιά, ᾶς, ἡ, areola, ein Gartenbeet (Sirac. 24, 31. Hom. Od. 7, 127. Theophr. hist. plant. 4, 4.). — ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαί (ex hebr. i. q. ἀνὰ πρασιάς, v. ἀνά), discubuerant areolatim (ex figura, quam habent areolae in hortis), Marc. 6, 40.

Πράσσω (s. ττω), f. ξω, perf. πέπραχα, (v. quae notata sunt sub v. πλάσσω) a., perago, τί; Luc. 22, 23. 23, 41. Joh. 3, 20. 5, 29. Act. 3, 17. 5, 35. Rom. 1, 32. 2, 1—3. 7, 19. 9, 11. 1 Cor. 9, 17. 2 Cor. 5, 10. Gal. 5, 21. Phil. 4, 9. al. — μηδὲν προπετές, Act. 19, 36. 26, 20. — νόμον, Rom. 2, 25. — pass., Act. 26, 26. — οὐδέν — ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ, nihil sceleris, quod ipsi imputari posset, Luc. 23, 15. — τί τινι (κακόν) malum alicui infero, Act. 16, 28. (Xen. Cyr. 5, 4, 11. 8, 7, 24.) — b., ago, — cum adverbio, εὖ πράξετε, recte agetis (cf. Jac. 2, 8. al.: salvi eritis. Illud praestat), Act. 15, 29. — ἀπέναντί τινος, Act. 17, 7. — c., exigo (eintreiben), Luc. 3, 13. — σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό, cum usura recepissem, Luc. 19, 23. (Herodot. 1, 106. 3, 58. Xen. Anab. 7, 6, 17. — πράττειν ἀργύριον, Jos. Ant. 9, 11, 1.

— *πράττεσθαι φόρους*, Aelian. V. H. 8, 18. — οἱ ό Dan. 11, 20. — utuntur graeci etiam verbo *εἰςπράττειν*.)

Πραϋπάθεια, ας, ἡ, (a voc. *πραϋπαθής* ex *πραΰς* et *πάσχω*, aor. 2. *ἔπαθον*) animi lenitas (i. q. *πραΰτης*), 1 Tim. 6, 11. (codd. *πραότητα*.)

Πραΰς, εῖα, ύ, lenis, mitis (i. q. *πρᾷος*, q. v.), Matth. 5, 5. 21, 5. 1 Petr. 3, 4. (οἱ ό Job. 24, 4. Jes. 26, 6. Ps. 36, 11.) Hinc voc. seq.

Πραΰτης, τητος, ἡ, (ab adi. *πραΰς*) lenitas, mansuetudo, Jac. 1, 21. 3, 13. 1 Petr. 3, 15. (οἱ ό Ps. 44, 5.)

Πρέπω, — *τινί*, conveniens sum; occurrit sola 3. pers. **a.**, c. nominat. subiecti, Hebr. 7, 26. (Ps. 32, 1.) — *ὃ πρέπει*, quod decet, convenit, 1 Tim. 2, 10. Tit. 2, 1. — **b.**, imperson., *καθὼς πρέπει* (*τινί*), Eph. 5, 3. — *πρέπει μοι* seq. infin., Matth. 3, 15. Hebr. 2, 10. — *πρέπον ἐστί* seq. acc. c. inf., 1 Cor. 11, 13.

Πρεσβεία, ας, ἡ, (cohaeret cum v. *πρεσβεύω*; q. v.) **a.**, aetas primogeniti, primogenitura, Pausan. 3, 1, 4. 3, 3, 8. Herodot. 6, 51. — **b.**, negotium, quod viris aetate gravibus demandari solet, special. legatio; — metonym. pro legatis, Luc. 14, 32. 19, 14. (cf. *θεραπεία* et exempla, quae habet Lobeck. ad Phryn. p. 469.)

Πρεσβεύω, f. εύσω, (a voc. *πρέσβυς*, senex, natu maior) **a.**, natu maior sum, Herodot. 7, 2. (v. *πρεσβεία*.) — **b.**, legatus sum, legati munere fungor; — *ὑπέρ τινος*, 2 Cor. 5, 20. Eph. 6, 20.

Πρεσβυτέριον, ιου, τό, (a voc. *πρεσβύτερος*, q. v.) collegium *τῶν πρεσβυτέρων*, presbyterium, senatus; — de senioribus Judaeorum, Luc. 22, 66. Act. 22, 5. — de episcopis ecclesiae Christianae, 1 Tim. 4, 13. (Chrysost. *οὐ περὶ πρεσβυτέρων ἐνταῦθα φησὶ ἀλλὰ περὶ ἐπισκόπων*.)

Πρεσβύτερος, τέρα, ερον, (comparat. adi. *πρέσβυς*) **a.**, senior, natu maior, Luc. 15, 25. — **b.**, senex, aetate provectior, Act. 2, 17. 1 Tim. 5, 1. 2. 2 Joh. v. 1. 3 Joh. v. 1. (οἱ ό Gen. 18, 11. 12.) — **c.**, apud Judaeos: seniores, i. e. legis doctores aetate venerandi (הַזְּקֵנִים), Matth. 15, 2. (Marc. 7, 3. 5.) assessores synedrii magni, 16, 21. (Marc. 8, 31. Luc. 9, 22.) 26, 47. 57. (Marc. 14, 43. 53.) 27, 3. 12. 20. 41. 28, 12. Luc. 22, 52. Joh. 8, 9. Act. 4, 5. 6, 12. 23, 14. 24, 1. — *τοῦ Ἰσραήλ*, Act. 4, 8. — 25, 15. — additur *τοῦ λαοῦ*, Matth. 21, 23. (abest *τοῦ λαοῦ*, Marc. 11, 27. Luc. 20, 1.) 26, 3. 27, 1. (Marc. 15, 1. abest *τ. λαοῦ*) — ii, qui in singulis oppidis praefecti erant et gubernatores coetuum, sacrorum caussa coëuntium, *τῶν Ἰουδαίων*, Luc. 7, 3. (Philo de resipisc. Noe, Tom. I. p. 395.) — apud Christianos, i. q. *ἐπίσκοποι*, coetuum praefecti, quorum erat regere coetum, eucharistiam administrare, pauperibus et aegrotis opem ferre, doctrinae integritatem et morum sanctitatem observare, et Christianorum lites componere, Act. 11, 30. 14, 23. 15, 2. 4. 6. 22. 23. 16, 4. 20, 17. 21, 18. 1 Tim. 5, 17. 19. Tit. 1, 5. Jac. 5, 14. 1 Petr. 5, 1. 5. Apoc. 4, 4. 10. 5, 6. 8. 11. 14. 7, 11. 13. 11, 16. 14, 3. 19, 4. — v. Theodoret. ad Phil. 1, 1. Chrysost. homil. 1. in Phil. 1. — cf. quae annotata sunt sub voc. *ἐπίσκοπος*; — **d.**, maiores, die Altvordern, Hebr. 11, 2.

Πρεσβύτης, ου, ὁ, (a voc. *πρέσβυς*) senex, provectus aetate, Luc. 1, 18. Tit. 2, 2. Philem. v. 9. (οἱ ό Ex. 10, 9. Job. 15, 10. — 29, 8. — Jos. 6, 21.)

Πρεσβῦτις, ιδος, ἡ (femin. voc. πρεσβύτης, cf. ἡ δεσπότις, πολῖτις, ἱκέτις, ἀλῆτις, γαμέτις, al.) mulier provecta aetate, anus, Tit. 2, 3. (Herodian. 5, 3, 6.)

Πρήθω, v. πίμπρημι.

Πρηνής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, pronus in faciem, praeceps (oppon. ὕπτιος, ap. Hom. Il. 11, 179. Joseph. Ant. 18, 3, 1. B. J. 6, 1, 6. — Sap. 4, 19. — Xenophon altera utitur forma: πρανής, — utraque vero promiscue Aristot., Josephus, Plutarch., Paus.), Act. 1, 18.

Πρίζω, i. q. πρίω, f. ίσω, **a.**, stridorem dentibus edo (cf. βρύχω). — **b.**, serra disseco (οἱ ὁ Amos. 1, 3. Susann. v. 59.), Hebr. 11, 37. (de hoc supplicii genere v. quae sub verbo διχοτομέω commemorata sunt. — „αἱ παραδόσεις λέγουσι πεπρίσθαι Ἡσαΐαν τὸν προφήτην, καὶ ἔν τινι ἀποκρύφῳ τοῦτο φέρεται.“ Orig.)

Πρίν, **a.**, adv., olim, antea, (τὸ πρίν, Hom. Il. 6, 125.) — **b.**, priusquam; seq. acc. c. inf. (Xen. H. G. 1, 4, 10. Mem. 1, 2, 22.), Matth. 26, 34. 75. Marc. 14, 72. Luc. 22, 61. Joh. 4, 49. 8, 58. 14, 29. — πρὶν ἤ (quod additamentum a veterum Atticorum usu prorsus alienum fuit et media demum dialecti atticae aetate increbruit), α., seq. acc. c. inf., Matth. 1, 18. (priusquam congressi erant) Act. 7, 2. — Marc. 14, 30. (priusquam — cecinerit) Act. 2, 20. — β., seq. coniunct., Luc. 2, 26. 22, 34. — γ., seq. optat., Act. 25, 16.

Πρίσκα, (nom. lat.) Prisca, (s. Πρισκίλλα cf. Claudia, ap. Tacit. et Claudilla, ap. Sueton., Livia ap. Tacit., Livilla ap. Suet.) Priscilla, mulier Christiana, uxor Aquilae, Act. 18, 2. 18. 26. (Rom. 16, 3.) 1 Cor. 16, 19.

Πρίω, v. πρίζω.

Πρό, praepos. regens genit., (lat. pro) ante, **a.**, est loci, Act. 5, 23. 12, 6. 14. 14, 13. Jac. 5, 9. — πρὸ προσώπου τινός, ante aliquem (sequentem), Matth. 11, 10. Marc. 1, 2. Luc. 1, 76. 7, 27. (Malach. 3, 1. cf. Zach. 14, 20. Deut. 3, 18.) 9, 52. 10, 1. — **b.**, est temporis, α., ante voces aliquam temporis partem significantes, ut ἡμέρα, Act. 5, 36. 21, 38. — πρὸ ἓξ ἡμερῶν τ. πάσχα pro: ἓξ ἡμέρας πρὸ τοῦ πάσχα, die sexto ante pascha, Joh. 12, 1. (cf. Amos. 1, 1. 2 Macc. 15, 36. — Jos. c. Apion. 2, 2.) — καιρός, Matth. 8, 29. 1 Cor. 4, 5. — αἰών, 2, 7. Judae v. 25. — ἔτος, 2 Cor. 12, 2. — χρόνος, 2 Tim. 1, 9. Tit. 1, 2. — χειμών, 2 Tim. 4, 21. — ante vocabula operum, eventuum etc. v. c. πρὸ τοῦ ἀρίστου, Luc. 11, 38. — πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, Matth. 24, 38. — Hebr. 11, 5. — πρὸ καταβολῆς κόσμου, Joh. 17, 24. Eph. 1, 4. 1 Petr. 1, 20. — πρὸ προςώπου τῆς εἰςόδου αὐτοῦ formula hebr. pro: πρὸ τῆς εἰςόδου, Act. 13, 24. (cf. Amos. 1, 1. Zach. 8, 10. ubi οἱ ὁ vertunt: πρό.) — β., ante genit. pers.: πρὸ ἐμοῦ, Joh. 5, 7. 10, 8. Rom. 16, 7. — οἱ πρό τινος, Matth. 5, 12. Gal. 1, 17. — γ., ante infinit. (articulo notatum): πρὸ τοῦ — (lat. ante quam seq. verbo finito), Matth. 6, 8. Luc. 2, 21. 22, 15. Act. 23, 15. Gal. 2, 12. 3, 23. Joh. 1, 49. 13, 19. 17, 5. — **c.**, de praestantia: πρὸ πάντων, ante omnia (prae caeteris), Jac. 5, 12. 1 Petr. 4, 8. — Col. 1, 17. (omnibus prior, quippe cui omnia subordinata sunt. Sens. non est: eum ante omnia creatum, sed ἐν αὐτῷ creata omnia esse, v. διά, sub א, p. 165.)

Προάγω, f. ξω, (ex πρό et ἄγω) **a.**, transitive: τινά, produco, Act.

12, 6. — ἔξω, Act. 16, 30. — ἐπί τινος, in alicuius conspectu, Act. 25, 26. — **b.**, intransit. (v. supr. ἄγω), α., praecedo, Matth. 21, 9. (oppon. ἀκολουθέω, Marc. 11, 9. Luc. 18, 39.) Hebr. 7, 18. — εἰς τόπον τινά, Matth. 14, 22. 26, 32. 28, 7. Marc. 6, 45. 16, 7. 1 Tim. 5, 24. — β., προάγω τινά, praecedo aliquem, Matth. 2, 9. Marc. 10, 32. — τινὰ εἰς τόπον, Matth. 21, 31. — ἐπί τινα, 1 Tim. 1, 18.

Προαιρέομαι (οῦμαι), (med. verbi προαιρέω, promo, praeripio) eligo mihi (prae altero: praefero), malo; — καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ, pro suo lubitu, 2 Cor. 9, 7.

Προαιτιάομαι (ῶμαι), f. άσομαι, (ex πρό et αἰτιάομαι) antea accuso, antea argumentis evinco, seq. acc. c. inf., Rom. 3, 9. (cf. c. 2, 1—5. 17—29.)

Προακούω, aor. 1. προήκουσα, (ex πρό et ἀκούω) prius, ante audio, τί, Col. 1, 5. (coll. v. 7.)

Προαμαρτάνω, perf. προημάρτηκα, (ex πρό et ἁμαρτάνω) ante (prius) pecco, 2 Cor. 12, 21. 13, 2.

Προαύλιον, ίου, τό, (ex πρό et αὐλή) vestibulum, Marc. 14, 68.

Προβαίνω, f. -βήσομαι, (ex πρό et βαίνω) progredior, procedo; **a.**, propr., pedibus, Matth. 4, 21. Marc. 1, 19. — **b.**, trop., ἐν ταῖς ἡμέραις προβεβηκώς, aetate provectus, Luc. 1, 7. 18. 2, 36. (ex hebr., Gen. 18, 11. Jos. 23, 1. 1 Reg. 1, 1.)

Προβάλλω, f. -βαλῶ, (ex πρό et βάλλω) propello, τινά, Act. 19, 33. (verte: e turba protraxerunt Alexandrum, protrudentibus eum Judaeis.) — de arboribus: proiicio, folia progermino, Luc. 21, 30.

Προβάτιον, ου, τό, Dimin. voc. πρόβατον, q. v. Joh. 21, 17.

Προβατικός, ή, όν, (a πρόβατον) ad oves pertinens, oviarius, ovilis; — ἐπὶ τῇ προβατικῇ scil. πύλῃ, iuxta portam oviariam, Joh. 5, 2. (Neh. 3, 1. 32. 12, 38.)

Πρόβατον, ου, τό, (a προβαίνω, quod recta via procedere solet) ovis, **a.**, propr., Matth. 12, 11. 12. Luc. 15, 4. 6. pl., Matth. 7, 15. 9, 36. (Marc. 6, 34.) al. Joh. 2, 14. 15. 10, 1—4. 11—13. Act. 8, 32. (ex Jes. 53, 7.) 1 Petr. 2, 25. Apoc. 18, 13. — πρόβατα σφαγῆς, oves mactationi destinatae, Rom. 8, 36. — **b.**, metaph., oves pastoris i. e. discipuli magistri, Matth. 26, 31. (Marc. 14, 27. — Zach. 13, 7.) — τὰ πρόβ. ἀπολωλότα, oves perditae, homines degenerati, Matth. 10, 6. et 15, 24. (cf. ζητεῖν τὸ ἀπολωλός, Luc. 19, 10.) — τὰ πρόβ. distincta a τοῖς ἐριφίοις, homines probi ab improbis separati, Matth. 25, 33. — πρόβατα, homines, qui ut sunt salutis indigi, ita etiam dicto audiunt magistri verae doctrinae praeceptis ipsorum rationibus consulentis, Joh. 10, 7. 8. 15. 16. 26. 27. 21, 16. 17. Hebr. 13, 20.

Προβιβάζω, f. άσω, (ex πρό et βιβάζω) **a.**, prodire facio, produco, Act. 19, 33. (v. προβάλλω.) — **b.**, metaph., i. q. προτρέπω, incito, instigo, impello, adhortor, Matth. 14, 8. (εἴς τι, Xen. Mem. 1, 5, 1. — τῷ λόγῳ, ibid. 1, 2, 17.)

Προβλέπομαι, (med. verbi προβλέπω, praevideo, ex πρό et βλέπω) praevideo, — provideo, procuro, τὶ περί τινος, Hebr. 11, 40.

Προγίνομαι, perf. 2. προγέγονα, (ex πρό et γίνομαι) ante fio, Rom. 3, 25.

Προγινώσκω, f. -γνώσομαι, (ex πρό et γινώσκω) **a.**, ante cognosco, τινά, Act. 26, 5. (adiunct. ἄνωθεν ex abundantia, cf. phrases graec. ἔξω ἐκφέρειν, ἀνάγειν ἄνω, ἀπάγειν ἄπωθεν) Rom. 8, 29. 11, 2. (notitia includit amorem.) — τί, suppl. τοῦτο, 2 Petr. 3, 17. (coll. v. 3.) — pass. προεγνωσμένος, scil. ὑπὸ τοῦ θεοῦ, 1 Petr. 1, 20. Hinc voc. seq.

Πρόγνωσις, εως, ἡ, **a.**, praescientia. — **b.**, providentia, Act. 2, 23. 1 Petr. 1, 2.

Πρόγονος, ου, ὁ, (ex πρό et γίνομαι) ante genitus; — plur., parentes, 1 Tim. 5, 4. (Xen. Mem. 1, 3, 1.) — ἀπὸ προγόνων, i. q. ἐκ παιδός, a pueris, 2 Tim. 1, 3.

Προγράφω, f. ψω, (ex πρό et γράφω) **a.**, ante scribo, Rom. 15, 4. Eph. 3, 3. — pass. addito πάλαι, Judae v. 4. — **b.**, ante oculos pingo, Gal. 3, 1.

Πρόδηλος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πρό et δῆλος) **a.**, πρό de tempore: ante manifestus, ante notus. — **b.**, πρό, i. e. in oculos, in lucem (cf. προγράφω), omnibus notus, omnibus manifestus, 1 Tim. 5, 24. 25. — neutr. seq. ὅτι, Hebr. 7, 14.

Προδίδωμι, f. -δώσω, (ex πρό et δίδωμι) ante, prior do, τινί, Rom. 11, 35.

Προδότης, ου, ὁ, (a προδίδωμι, 3. perf. p.) proditor, Luc. 6, 16. (Judas.) — pl. τινός, Act. 7, 52. (Judaei) 2 Tim. 3, 4. (universe.)

Προδρέμω, v. προτρέχω.

Πρόδρομος, ου, ὁ, ἡ, (ex πρό et δρέμω = τρέχω) praecursor (qui speculandi explorandique caussa praemittitur), qui prior aliquo venit, quo reliqui sequuturi sunt, Hebr. 6, 20.

Προεῖδον, aor. 2., (ex πρό et εἶδον, vidi) praevidi, Act. 2, 31. Gal. 3, 8.

Προεῖπον, aor. 2., perf. προείρηκα, (ex πρό et εἶπον) ante dixi, praedixi, i. e. **a.**, in superioribus, supra dixi, seq. ὅτι, 2 Cor. 7, 3. (προείρηκα.) — seq. orat. dir., Gal. 1, 9. Hebr. 10, 15. — καθὼς προείπαμεν ὑμῖν, 1 Thess. 4, 6. (Xen. Mem. 1, 2, 15.) — **b.**, dixi aliquid ante quam fit, τί; — seq. ὅτι, 2 Cor. 13, 2. Gal. 5, 21. — pass. τὰ προειρημένα ὑπό τινος, Judae v. 17. — suppl. αὐτό, Matth. 24, 25. (Marc. 13, 23. add. πάντα.) — vaticinatus sum τί, Act. 1, 16. — pass. ῥήματα προειρημένα, 2 Petr. 3, 2. — seq. orat. directa (vatis), Rom. 9, 29.

Προείρηκα, v. προεῖπον.

Προελπίζω, f. ίσω, (ex πρό et ἐλπίζω) prius spero; — ἔν τινι, spem in aliquo repono, priusquam eventus ratam faciat, Eph. 1, 12.

Προενάρχομαι, f. ξομαι, (ex πρό et ἐνάρχομαι) ante incipio (oppon. ἐπιτελέω), 2 Cor. 8, 6. — τί, v. 10.

Προεπαγγέλλομαι, aor. 1. προεπηγγειλάμην, (ex πρό et ἐπαγγέλλομαι) promitto ante, τί, Rom. 1, 2. et in codd. 2 Cor. 9, 5.

Προέρχομαι, f. προελεύσομαι, aor. 2. προῆλθον, (ex πρό et ἔρχομαι) **a.**, progredior, procedo (ich gehe vorwärts); — μικρόν, paullulum, Matth. 26, 39. Marc. 14, 35. — c. acc. viae, Act. 12, 10. (Xen. Cyr. 2, 4, 18.) — **b.**, praegredior, praeeo (ich gehe vor — her), ἐνώπιόν τινος, Luc. 1, 17.

— τινά, α., praecedo, aliquem, Luc. 22, 47. (i. q. προάγω τινά) — praecurro aliquem, Marc. 6, 33. — β., prior altero proficiscor (ich gehe voraus), Act. 20, 5. — εἰς ὑμᾶς, ad vos, in vestrum coetum, 2 Cor. 9, 5. (ita τὸ εἰς c. plur., sed c. nomine pers. sing. εἰς non dicitur.) — ἐπὶ τὸ πλοῖον, ad navem, Act. 20, 13.

Προετοιμάζω, f. άσω, (ex πρό et ἑτοιμάζω) praeparo, **a.**, τὶ εἴς τι (ad), Rom. 9, 23. — **b.**, absol. seq. ἵνα, Eph. 2, 10. (οἷς — ἐν αὐτοῖς ex hebr. pro ἐν οἷς.)

Προευαγγελίζομαι, f. ίσομαι, (ex πρό et εὐαγγελίζομαι) ante promitto (scil. ante eventum, quo promissio rata facta est; i. e. ante natum Isaacum, cf. προελπίζω), Gal. 3, 8.

Προέχω (ex πρό et ἔχω), ante, prior altero habeo, praetendo; — pass. προεχόμεθα, Rom. 3, 9. (cf. lat. posthabeo aliquem; ergo): num praeferimur? i. e. num praecellimus?

Προηγέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (verb. depon. med.) — τινά, praecedens duco aliquem, τινά — τινί, alicui aliqua re exemplum praeeo, Rom. 12, 10.

Πρόθεσις, εως, ἡ, (a v. προτίθημι) **a.**, propositio (rei, quae in conspectu ponitur); — οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, i. e. οἱ ἄρτοι, οἳ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς τραπέζης τίθενται (Jos. Ant. 3, 10, 7.), panes triticei duodecim Deo sacri, ad numerum duodecim tribuum Israëliticarum singulis sabbatis offerendi, qui per septem dies in priori templi parte mensae impositi iacebant et pars redituum sacerdotum erant, Levit. 24, 5—9. — Matth. 12, 4. Marc. 2, 26. Luc. 6, 4. Hebr. 9, 2. (οἱ ὁ Ex. 40, 23. 1 Chron. 23, 29. — οἱ ἄρτοι τοῦ προςώπου, scil. θεοῦ, Neh. 10, 33. — οἱ ἄρτοι οἱ ἐνώπιοι, Ex. 25, 30. — οἱ ἄρτοι τῆς προσφορᾶς, 1 Reg. 7, 48. — οἱ ἄρτοι οἱ διαπαντὸς ἔσονται ἐπ' αὐτῆς, Num. 4, 7.) — **b.**, propositum, Act. 27, 13. Rom. 8, 28. Eph. 1, 11. 3, 11. 2 Tim. 1, 9. 3, 10. — ἡ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις, propositum, quod erat in libera electione, Rom. 9, 11. — τῇ προθέσει τῆς καρδίας, proposito animi, Act. 11, 23.

Προθέσμιος, ία, ιον, (ex πρό et θεσμός, statutum) id, quod ante statutum, definitum est; — ἡ προθεσμία (scil. ἡμέρα s. ὥρα, cf. ἡ ὀψία), tempus praestitutum, Gal. 4, 2. (Jos. Ant. 3, 11, 5. 12, 4, 7.)

Προθυμία, ας, ἡ, (ab adi. πρόθυμος) promtitudo, Act. 17, 11. 2 Cor. 8, 11. 12. 19. 9, 2. (Sir. 45, 23.)

Πρόθυμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πρό et θυμός) paratus, promtus, Matth. 26, 41. Marc. 14, 38. (Xen. H. G. 1, 1, 27. Cyr. 1, 4, 22.) — neutr. τὸ πρόθυμον, i. q. ἡ προθυμία (cf. τὸ ἀσθενές, Hebr. 7, 18.), οὕτω τὸ κατ' ἐμὲ πρόθ. ita me animus urgebat, Rom. 1, 15. (Jos. Ant. 4, 8, 13.)

Προθύμως, adv., (ab adi. πρόθυμος) promte, animo alacri, 1 Petr. 5, 2. (Xen. Symp. 4, 50.)

Προΐστημι, f. προστήσω, (ex πρό et ἵστημι) **a.**, in temporibus transit. signif.: ante colloco, praeficio. — **b.**, in temporibus signif. intransit. (perf., plusqperf. et aor. 2. act. et temporibus medii) προστῆναι, praeesse, καλῶς, 1 Tim. 5, 17. — τινός, praeesse alicui, aliquid administrare, 1 Tim. 3, 5. — med. ὁ προϊστάμενος, is, qui praeest, Rom. 12, 8. c. adv., καλῶς,

1 Thess. 5, 12. — τινός, 1 Tim. 3, 4. 12. — καλῶν ἔργων, (operam dare), Tit. 3, 8. 14.

Προκαλέω (ῶ), ex πρό et καλέω) provoco, τινά, — med., provoco, lacesso, Gal. 5, 26.

Προκαταγγέλλω, f. γελῶ, (ex πρό et καταγγέλλω) **a.**, praenuntio (aliquid futurum esse); α., seq. acc. c. inf., Act. 3, 18. — β., τί, Act. 3, 24. — γ., περί τινος, Act. 7, 52. — **b.**, promitto, τί, pass., 2 Cor. 9, 5. (Jos. Ant. 1, 12, 3. 2, 9, 4.)

Προκαταρτίζω, f. ίσω, (ex πρό et καταρτίζω) praeparo, τί, 2 Cor. 9, 5.

Πρόκειμαι, f. -κείσομαι, (verb. depon. med. ex πρό et κεῖμαι) **a.**, positus sum ante aliquem s. aliquid (Hom. Od. 1, 148. Xen. Mem. 3, 5, 26. 27.). — **b.**, propositus sum, i. e. α., in conspectu, ante oculos positus (v. προγράφω, πρόδηλος, πρόθεσις); — πρόκεινται δεῖγμα, exempli loco prostant, Jud. v. 7. — τινί: τρέχειν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, certamen nobis propositum, Hebr. 12, 1. — β., in promtu sum (ut capi possim), 2 Cor. 8, 12. Hebr. 12, 2. — γ., de eo, quod certo promissum est, 6, 18. (ἐλπίς.)

Προκηρύσσω, f. ξω, (ex πρό et κηρύσσω) ante annuntio, τινά; — pass., Act. 3, 20. — τί, Act. 13, 24.

Προκοπή, ῆς, ἡ, (a v. προκόπτω, progredior, incrementa capio, opposit. ἀνακόπτω, q. v.) progressus, profectus, incrementum (Jos. Ant. 10, 10, 1. Euseb. H. E. 7, 15.), Phil. 1, 12. 25. 1 Tim. 4, 15.

Προκόπτω, f. ψω, (ex πρό et κόπτω) **a.**, propr., tundendo produco (quemadmodum faber procudit metalla), — promoveo. — **b.**, intransit., procedo, α., de motu; — ἡ νὺξ προέκοψεν, nox processit, iam multa est nox (appropinquat dies), Rom. 13, 12. (Jos. B. J. 4, 4, 6. — ἡ ἡμέρα προκόπτει, dies procedit, Justin. M. dial. c. Tryph. p. 277.) — β., metaph., proficio, incrementa capio, progressus facio, τινί, aliqua re, Luc. 2, 52. (Diod. Sic. 11, 87.) — ἔν τινι, Gal. 1, 14. — ἐπὶ πλεῖον, amplius, 2 Tim. 3, 9. — ἐπὶ πλ. ἀσεβείας, 2 Tim. 2, 16. — ἐπὶ τὸ χεῖρον, in deterius, i. e. improbitate progredi, 2 Tim. 3, 13. (Jos. Ant. 4, 4, 1.)

Πρόκριμα, τος, τό, (ex πρό et κρίμα) praeiudicium, 1 Tim. 5, 21.

Προκυρόω (ῶ), f. ώσω, (ex πρό et κυρόω) ante sancio, prius ratum facio, Gal. 3, 17.

Προλαμβάνω, f. -λήψομαι, aor. 2. προέλαβον (ex πρό et λαμβάνω) **a.**, πρό, ante, α., antecapio, anticipo, τί, 1 Cor. 11, 21. — β., praevenio, anteverto, seq. infinit., Marc. 14, 8. — **b.**, πρό in lucem (v. προγράφω, πρόδηλος, πρόθεσις, πρόκειμαι), deprehendo (propr. protraho), τινὰ ἔν τινι, pass., Gal. 6, 1.

Προλέγω, f. ξω, (ex πρό et λέγω) ante dico, praedico, 2 Cor. 13, 2. Gal. 5, 21. 1 Thess. 3, 4.

Προμαρτύρομαι, (ex πρό et μαρτύρομαι) antetestor, praedicendo notum facio, 1 Petr. 1, 11.

Προμελετάω (ῶ), f. ήσω, (ex πρό et μελετάω) praemeditor, Luc. 21, 14.

Προμεριμνάω, f. ήσω, (ex πρό et μεριμνάω) ante curo, ante sollicitus sum; — seq. interrog. indir., Marc. 13, 11.

Προνοέω (ῶ), f. ήσω, (ex πρό et νοέω) praevideo; — metaph., provideo, prospicio; τινός, provideo alicui, 1 Tim. 5, 8. (2 Macc. 14, 9. — ita et Graeci.) — Dep. pass. sens. act., meditor, τί (l. e. studeo alicui rei), Rom. 12, 17. 2 Cor. 8, 21. (Xen. Mem. 4, 3, 12.)

Πρόνοια, ας, ἡ, (pro προνοΐα. Semper contrahuntur, quae ex νοέω et ῥέω ita componuntur) providentia, provida cura, Act. 24, 3. — ποιοῦμαι πρόνοιάν τινος, curam gero alicuius, Rom. 13, 14. (Aelian. V. H. 12, 56.)

Προοράω (ῶ), f. -όψομαι, (ex πρό et ὁράω) **a.**, ante (prius) video, τινά, Act. 21, 29. — **b.**, ante oculos, v. πρό in προγράφω, πρόδηλος, πρόθεσις, πρόκειμαι; — med., mihi ante oculos pono, τινά, Act. 2, 25. (Ps. 15, 8.)

Προορίζω, f. ίσω, (ex πρό et ὁρίζω) ante decerno, ante definio (de Deo: ante saecula), **a.**, seq. acc. c. inf., Act. 4, 28. — **b.**, τινά c. acc. praedic., ante constituo, Rom. 8, 29. 30. — pass., Eph. 1, 11. — **c.**, τινά εἰς τι (cf. ἀναγεννάω τινά εἰς τι, 1 Petr. 1, 3.), Eph. 1, 5. 1 Cor. 2, 7. (addit. h. l. πρὸ τῶν αἰώνων.)

Προπάσχω, aor. 2. προέπαθον, (ex πρό et πάσχω) ante (prior) patior, ante tempus lectori cognitum, absol. (scil. adversa), 1 Thess. 2, 2.

Προπάτωρ, ορος, ὁ, proavus; Rom. 4, 1. al. πατήρ.

Προπέμπω, f. ψω, (ex πρό et πέμπω) — τινά, ulterius mitto, deduco, comitor aliquem, εἰς τόπον τινά, Act. 20, 38. — ἕως τόπου τινός 21, 5. — 1 Cor. 16, 6. 11. — pass. (ducor a comitibus), Rom. 15, 24. 2 Cor. 1, 16. — Xen. Cyr. 1, 4, 25. Herodot. 1, 111. — abeuntem rebus necessariis adiuvo, Tit. 3, 13. 3 Joh. v. 6. — pass., Act. 15, 3.

Προπετής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex πρό et πέτω = πίπτω) **1.**, prociduus, praeceps, proclivis, Xen. Equestr. 1, 8. — **2.**, temerarius, 2 Tim. 3, 4. — neutr. μηδὲν προπετὲς πράττειν, Act. 19, 36. — Xen. Cyr. 1, 3, 7.

Προπορεύω, f. 1. med. προπορεύσομαι, ante mitto, praecedere iubeo; — med., praegredior, praecedo; — τινός, praecedo aliquem dux, nuntius, Act. 7, 40. — item πρὸ προσώπου τινός (ex hebr., Ex. 32, 34. Deut. 3, 18. 9, 3.), Luc. 1, 76.

Πρός, praeposit., ad. Constructa **1.**, cum acc. indicat terminum motus s. directionis; — **2.**, cum dat. designat locum parallelum; — **3.**, cum genit. viciniam describit ita, ut ea simul pars esse rei in genit. casu positae cogitetur, cf. ἐπί τινα — τινί — τινός.

1., πρός, ad, cum acc. dic. **a.**, *de motu et directione ad terminum* — α., πρός τινα, ad aliquem — ℵ., iunctum c. verbis eundi. — ἀνακάμπτω, Act. 18, 21. — ἀνέρχομαι, Gal. 1, 17. — ἄγω, ἀπέρχομαι, Matth. 14, 25. — δεῦτε, Matth. 11, 28. — διαπεράω, Luc. 16, 20. — εἰςέρχομαι, Marc. 6, 25. — εἴςειμι, Act. 21, 18. — εἰςπορεύομαι, Act. 28, 30. — ἐκπορεύομαι, Matth. 3, 5. — ἐξέρχομαι, Joh. 18, 29. — ἐπιπορεύομαι, Luc. 8, 4. — ἔρχομαι, Matth. 3, 14. — ἥκω, Joh. 6, 37. — καταβαίνω, Act. 10, 21. — μεταβαίνω, Joh. 13, 1. — ὀρθρίζω, Luc. 21, 38. — παραγίνομαι, Matth. 3, 13. — πορεύομαι, Matth. 10, 6. — προςέρχομαι, 1 Petr. 2, 4. — συμπορεύομαι, Marc. 10, 1. — συνάγεσθαι, Matth. 13, 2. — συντρέχειν, Act. 3, 11. — τρέχω, 2 Thess. 3, 1. — ὑπάγω, Marc. 5, 19. — ὁδός, 1 Thess. 3, 11. — εἴςοδος,

1 Thess. 1, 9. 2, 1. — *προςαγωγή*, Eph. 2, 18. — ב., c. verbis ducendi, mittendi, dirigendi: *ἄγω*, Marc. 11, 7. — *ἀπάγω*, Matth. 26, 57. — *κατάγω*, Act. 23, 15. — *κατασύρω*, Luc. 12, 58. — *ἁρπάζω*, Apoc. 12, 5. — *ἑλκύω*, Joh. 12, 32. — *παραλαμβάνω*, Joh. 14, 3. — *φέρω*, Marc. 1, 32. — *πέμπω*, Luc. 4, 26. — *ἀναπέμπω*, Luc. 23, 7. — *ἀποστέλλω*, Matth. 21, 34. — *ἐπιστρέφω*, 2 Cor. 3, 16. — *στρέφομαι*, Luc. 7, 44. — ל., post alia verba et nomina subst., quibus notio directionis adiungitur (in construct. praegnanti): *μάρτυς πρός τινα*, Act. 13, 31. 22, 15. — *ἐπιστολὴ πρός τ.*, Act. 9, 2. — *ἐντολή*, Act. 17, 15. — *ἀνάδειξις*, Luc. 1, 80. — *διαθήκην διατίθεσθαι πρός τ.*, Act. 3, 25. — *διαθήκ. ἐντέλλεσθαι*, Hebr. 9, 20. — *εἰρήνην ἔχειν πρός τ.* (pacem, quae aditum permittit ad aliquem), Rom. 5, 1. — *κάμπτω τὰ γόνατα* (includitur *προςεύχομαι*), Eph. 3, 14. — *ἐκπετάννυμι τὰς χεῖρας πρός τ.*, Rom. 10, 21. (Jes. 65, 2.) Huc ref. verbum pertinendi subintellectum, *τί πρός σε*, — *ὑμᾶς*; quid ad te? quid ad nos? vos? Matth. 27, 4. Joh. 21, 22. — *τὰ πρὸς θεόν*, secundum ea, quae Deum spectant, Rom. 15, 17. Hebr. 2, 17. 5, 1. — denique *προςτιθέναι* (*πρὸς τοὺς πατέρας*), Act. 13, 36. (ex hebr., Judic. 2, 10. 2 Reg. 22, 20.) — *θάπτειν τινὰ πρός τινα*, Act. 5, 10. — *ἐπισυνάγεσθαι*, Marc. 1, 33. — ל., post verba dicendi: *ἀνοίγω τὸ στόμα*, 2 Cor. 6, 11. — *εἶπον*, Matth. 3, 15. Luc. 1, 13. al. Joh. 4, 48. al. — *λαλέω*, Luc. 1, 19. al. — *λέγω*, Luc. 4, 4. al. Hebr. 7, 21. — *φημί*, Luc. 22, 70. Act. 2, 38. — *διαλέγομαι*, Act. 24, 12. — *ἀποκρίνομαι*, Act. 3, 12. — *διακρίνομαι*, Act. 11, 2. — *δέομαι*, Act. 8, 24. — *βοάω*, Luc. 18, 7. Act. 4, 24. al. — *εὔχομαι*, 2 Cor. 13, 7. — *ὄμνυμι*, Luc. 1, 73. — *δημηγορέω*, Act. 12, 21. — *πρὸς ἀλλήλους*, i. e. *ἄλλος πρὸς ἄλλον*, v. c. *ἀντιβάλλειν λόγους*, Luc. 24, 17. — *διαλαλεῖν*, Luc. 6, 11. — *διαλέγεσθαι*, Marc. 9, 34. — *διαλογίζεσθαι*, Marc. 9, 33. — *εἰπεῖν*, Luc. 2, 15. Joh. 16, 17. — *λέγειν*, Marc. 4, 41. Luc. 8, 25. Joh. 4, 33. Act. 2, 7. — *μάχεσθαι*, Joh. 6, 52. — *ὁμιλεῖν*, Luc. 24, 14. — *πρὸς ἑαυτούς* pro: *πρὸς ἀλλήλους*, *συζητεῖν*, Marc. 1, 27. Luc. 22, 23. — *εἰπεῖν*, Marc. 12, 7. Joh. 12, 19. — *λέγειν*, Marc. 14, 4. Luc. 20, 14. Act. 4, 15. 16. — *συλλαλεῖν*, Luc. 4, 36. — item post nomina subst.: *ἀπολογία*, Act. 22, 1. — *λόγος*, Act. 13, 15. 2 Cor. 1, 18. — *γίνεται πρός τινα*, Joh. 10, 35. (Gen. 15, 1. 4. Jerem. 1, 2. Ez. 6, 1.) — *γίνεται φωνή*, Act. 7, 31. — *γίνεται ἐπαγγελία*, Act. 13, 32. — *προςευχή*, Rom. 15, 30. Phil. 4, 6. — *δέησις*, Rom. 10, 1. Hebr. 5, 7. — *β.*, *πρός τινα*, iunct. cum verbis dicendi saepius i. q. respectu ad, in Beziehung auf, Marc. 12, 12. (Luc. 20, 19.) Luc. 12, 41. Hebr. 1, 7. 8. (Xen. Mem. 3, 9, 12. Herodot. 8, 3.) — *γ.*, *πρός* (*τινα*) *ad*, i. q. *erga* (iunctum c. verbis animi studia et affectiones exprimentibus): *ἀγάπη*, Philem. v. 5. — *πρᾳότης*, Tit. 3, 2. — *μακροθυμεῖν*, 1 Thess. 5, 14. — *ἤπιος*, 2 Tim. 2, 24. — *ἔχθρα*, Luc. 23, 12. — *πεποίθησις*, 2 Cor. 3, 4. — *πίστις*, 1 Thess. 1, 8. — *παῤῥησία*, 2 Cor. 7, 4. 1 Joh. 3, 21. 5, 14. — *σπουδή*, 2 Cor. 7, 12. — *ἐργάζεσθαι τὸ ἀγαθόν*, Gal. 6, 10. — *ποιεῖν τὰ αὐτά*, Eph. 6, 9. — *λειτουργία*, Phil. 2, 30. — *δ.*, *πρός τ. ad* i. q. *contra*, adversus (sensu hostili): *ἀνταγωνίζεσθαι*, Hebr. 12, 4. — *στῆναι*, Eph. 6, 11. — *λακτίζειν*, Act. 9, 5. — *πάλη*, Eph. 6, 11. — *γογγυσμός*, Act. 6, 1. — *βλασφημία*, Apoc. 13, 6. — *πικραίνεσθαι*, Col. 3, 19. — *ἔχειν τι πρός τ.*,

Act. 24, 19. — *ἔχειν ζήτημα*, Act. 25, 19. — *μομφήν*, Col. 3, 13. — *πρᾶγμα*, 1 Cor. 6, 1. — *λόγον*, Act. 19, 38. 2 Cor. 5, 12. (ut habeatis, quid hominibus gloriantibus opponatis.) — *τὰ πρός τι*, quae dicenda sunt contra aliquem, Act. 23, 30.

b., *πρός τι*, *α.*, *ad* aliquid, ut indicetur terminus direct. **א.**, post verba motus: *ἐπιστρέφω*, Act. 9, 40. — *ἐγγίζω*, Marc. 11, 1. Luc. 19, 29. — *ἔρχομαι*, Matth. 21, 1. Joh. 3, 20. — *προάγειν*, Marc. 6, 45. — *ἐπισυνάγεσθαι*, Marc. 1, 33. — **ב.**, cum aliis verbis et nominibus junct. notat finem, in quem actio s. passio tendit s. dirigitur: *ἁμαρτία πρὸς θάνατον*, 1 Joh. 5, 16. 17. cf. Joh. 11, 4. — *ἃ στρεβλοῦσι πρὸς τὴν — ἀπώλειαν*, 2 Petr. 3, 16. — *τὰ πρὸς τὴν εἰρήνην* scil. *ὄντα*, i. e. vel quae ad pacem restituendam, Luc. 14, 32. — vel quae ad salutem spectant (faciunt), 19, 42. — *τὰ πρὸς ζωὴν κ. εὐσέβειαν*, felicitatis et pietatis adiuvandae conditiones, 2 Petr. 1, 3. — de fine proposito: *πρὸς δόξαν τῷ θεῷ*, 2 Cor. 1, 20. 8, 19. — *πρὸς νουθεσίαν τινός*, 1 Cor. 10, 11. 12, 7. 2 Cor. 4, 6. Eph. 4, 12. 1 Tim. 1, 16. Hebr. 6, 11. 9, 13. — *πρὸς τί*, quo consilio? Joh. 13, 28. — (*πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην*, ut eleemosynas exspectaret, Act. 3, 10.) — *πρὸς τό* c. inf., eo consilio, ut, Matth. 5, 28. 6, 1. 13, 30. 23, 5. 26, 12. Marc. 13, 22. 2 Cor. 3, 13. Eph. 6, 11. 1 Thess. 2, 9. 2 Thess. 3, 8. Jac. 3, 3. — *β.*, ad, i. q. *versus*, de situ ac statu: *πρόσωπον πρὸς πρόσωπον*, facie ad faciem conversa, i. e. coram, 1 Cor. 13, 12. (ex hebr., Gen. 32, 30. Judic. 6, 22.) — *στόμα πρὸς στόμα*, 2 Joh. v. 12. 3 Joh. v. 14. (Num. 12, 8. Jerem. 32, 4.) — de tempore: *πρὸς ἑσπέραν ἐστί*, Luc. 24, 29. (Ex. 26, 18. 20.) — *γ.*, ad, nostr. *an*, cum verbis adiungendi, affigendi, admovendi, v. c. *δεδέσθαι πρὸς τὴν θύραν*, Marc. 11, 4. Huc ref. *προσκολλᾶσθαι πρός τ.*, Marc. 10, 7. (dat., Matth. 19, 5.) Eph. 5, 31. — *λαλεῖν πρὸς τὸ οὖς* (voces, quae aurem contingant), Luc. 12, 3. — *προσκόπτειν*, Matth. 4, 6. Luc. 4, 11. — *κεῖσθαι* (admotum esse), Matth. 3, 10. Luc. 3, 9. — *τιθέναι*, Act. 3, 2. — *βεβλῆσθαι*, Luc. 16, 20. Huc referre licet: *θάπτειν τινὰ πρός τ.*, Act. 5, 10. — *πίπτειν πρὸς τοὺς πόδας τινός*, Marc. 5, 22. 7, 25. Apoc. 1, 17. — *τὰ πρὸς τὴν θύραν*, vestibulum, Marc. 2, 2. — *εἶναι πρός τι*, Marc. 4, 1. — *θερμαίνεσθαι πρὸς τὸ φῶς*, Marc. 14, 54. — *δ.*, respectu ad, Matth. 19, 8. (Marc. 10, 5.) 27, 14. Luc. 14, 6. 18, 1. Rom. 8, 31.

c., *πρός*, ad, dic. de *ratione ac proportione*, quae est aut quaeritur, si alterum ad alterum comparatur s. adaptatur, *α.*, adiunctum adiectivis: *ἀγαθός*, Eph. 4, 29. — *λευκὸς πρός*, Joh. 4, 35. — *ἕτοιμος*, Tit. 3, 1. 1 Petr. 3, 15. — *ἱκανός*, 2 Cor. 2, 16. — *δυνατός*, 2 Cor. 10, 4. — *ἐξηρτισμένος*, 2 Tim. 3, 17. — *ὠφέλιμος*, 1 Tim. 4, 8. 2 Tim. 3, 16. — *ἀδόκιμος*, Tit. 1, 16. — *ἀνεύθετος*, Act. 27, 12. — Joh. 4, 35. adde: *συμφώνησις πρός τι*, 2 Cor. 6, 15. 16. — *ἀσύμφωνοι πρὸς ἀλλήλους*, Act. 28, 25. — *β.*, in formulis: *πρὸς καιρόν*, ad tempus (unde adi. *πρόσκαιρος*, q. v.), Luc. 8, 13. 1 Cor. 7, 5. — *πρὸς καιρὸν ὥρας*, ad breve tempus, Jac. 4, 14. (Aelian. V. H. 12, 63.) — *πρὸς τὸ παρόν*, Hebr. 12, 11. (Thuc. 2, 22.) — locus difficilis, Jac. 4, 5. (*πρὸς φθόνον* videtur esse i. q. invidiose.) — *γ.*, *πρός*, lat. ad, i. q. si confertur (gegen, in Vergleichung mit), *ἄξιος πρός*, Rom. 8, 18. (Sirac. 25, 19.) — *δ.*, accommodate ad, secundum, *πρὸς ἅ* (i. e. *πρὸς ταῦτα, ἅ*) *ἔπραξε*,

2 Cor. 5, 10. — *ποιεῖν πρὸς τὸ θέλημά τινος*, Luc. 12, 47. — *ὀρθοποδεῖν πρός τι*, Gal. 2, 14. Huc refero locc. 2 Cor. 4, 2. Eph. 4, 14. cf. 1 Cor. 12, 7. (*πρὸς τὸ συμφέρον*, quantum conducit.) — *τὰ πρὸς τὴν χρείαν* (nam aliud est: *τὰ πρὸς χρείαν*), Act. 28, 10.

d., *πρός τινα, apud* aliquem; *α.*, cum verbis manendi, habitandi, commorandi *γενέσθαι πρός τινα*, fuisse ap. aliquem, 1 Cor. 2, 3. (differt *ἐλθεῖν πρὸς τ.*, v. 2.) 16, 10. — *εἶναι*, Matth. 13, 56. (Marc. 6, 3.) Marc. 9, 19. (Luc. 9, 41.) 14, 49. Joh. 1, 1. 2. 1 Joh. 1, 2. 1 Thess. 3, 4. 2 Thess. 2, 5. 3, 10. — *παρεῖναι*, Act. 12, 20. 2 Cor. 11, 9. Gal. 4, 18. 20. — *παρουσία*, Phil. 1, 26. — *διαμένειν*, *παραμένειν*, *ἐπιμένειν*, 1 Cor. 16, 6. 7. Gal. 1, 18. 2, 5. — *καθῆσθαι*, Matth. 26, 45. Luc. 22, 56. — *ἐκδημεῖν*, 2 Cor. 5, 8. — *ἀναστρέφεσθαι*, 2 Cor. 1, 12. — *περιπατεῖν*, Col. 4, 5. 1 Thess. 4, 12. — *κατέχειν τινὰ πρὸς ἑαυτόν*, Philem. v. 13. — *πρὸς ἐμαυτόν*, apud animum meum (ut quasi aliquid intra animum contineam), *συλλογίζομαι*, *θαυμάζω*, Marc. 9, 10. 14, 4. Luc. 20, 5. 24, 12. — *προςεύχομαι*, Luc. 18, 11. — *β.*, cum verbis notionem accedendi involventibus, v. c. Matth. 26, 18. — *ἐμφανίζειν*, Act. 23, 22. — *κατηγορεῖν τινα*, Joh. 5, 45. — *ἔχειν πρός τ. χάριν*, Act. 2, 47. — *καύχημα*, Rom. 4, 2. — *εἰρήνην*, Rom. 5, 1. — *παράκλητον*, 1 Joh. 2, 1. cf. Gen. 40, 14.

2., *πρός* c. dat., ad, prope, iuxta, Luc. 19, 37. Marc. 5, 11. (*πρὸς τῷ ὄρει*) Joh. 18, 16. 20, 11. 12. Apoc. 1, 13. (*οἱ ό* Ex. 26, 4. Jos. 9, 1. Ez. 39, 11. — Xen. Cyr. 2, 4, 17. Aelian. V. H. 9, 39.)

3., *πρός* c. genit., *a parte:* — *τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει*, a parte vestrae salutis est, i. e. saluti vestrae conducit, Act. 27, 34. (Dion. Halic. Ant. 10, 30. — *οἱ ό* Gen. 28, 18. 31, 5.)

Προσάββατον, *ου*, *τό*, (ex *πρό* et *σάββατον*) dies, qui sabbatum antecedit *παρασκευή* dici solitus, prosabbatum, Marc. 15, 42. (Judith. 8, 6.)

Προςαγορεύω, f. *εύσω* (ex *πρός* et *ἀγορεύω*, dico) cognomino (Aelian. V. H. 2, 26. ubi permutatur verbo *προςρέω*, unde *πρόςρησις* ibid.) — *τινά τι*, renuntio, constituo aliquem, c. acc. praedicati, Hebr. 5, 10.

Προςάγω, f. *ξω*, (ex *πρός* et *ἄγω*) **a.**, *τινά*, adduco, addit. *ὧδε*, Luc. 9, 41. — *τινά τινι*, aliquem ad aliquem, Act. 16, 20. — *τὶ θεῷ*, de offerentibus sacrificia, Levit. 7, 8. 35. al. Hinc 1 Petr. 3, 18. (ut nos Deo offerret, i. e. gratos redderet; not. *θανατωθείς*.) — **b.**, intrans., appropinquo, Act. 27, 27. (*οἱ ό* Jos. 3, 9. Jerem. 46, 13. cf. *ἄγω*.) Hinc voc. seq.

Προςαγωγή, *ῆς*, *ἡ*, (*ἀγωγή* ex *ἄγω* ita formatum, ut *ἐδωδή* ex *ἔδω*) **a.**, adductio. — **b.**, aditus ad aliquem; — *εἰς τήν χάριν*, Rom. 5, 2. — *πρός τινα*, Eph. 2, 18. — absol. subintell. *πρὸς τὸν θεόν*, Eph 3, 12.

Προςαιτέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a voc. *προςαίτης*, i. q. *προςαίτης εἰμί*) stipem peto, emendico, Marc. 10, 46. Luc. 18, 35. Joh. 9, 8. (Xen. Mem. 1, 2, 26. Oecon. 20, 15.)

Προςαίτης, *ου*, *ὁ*, mendicus, stipem petens, Joh. 9, 8. (Diog. Laërt. 6, 56.)

Προςαναβαίνω, f. *-βήσομαι*, aor. 2. *προςανέβην*, adscendo ulterius; — addit. *ἀνώτερον*, Luc. 14, 10.

Προςαναλίσκω, f. *-αναλώσω*, (ex *πρός* et *ἀναλίσκω*, consumo) impendo, *τί τινι*, aliquid alicui; — *ἰατροῖς τὸν βίον*, Luc. 8, 43.

Προςαναπληρόω (ῶ), f. *ώσω*, (ex *πρός* et *ἀναπληρόω*) addendo impleo, suppleo, *τί*; — *τὸ ὑστέρημα*, 2 Cor. 11, 9. pl., 9, 12.

Προςανατίθημι, f. *-θήσω*, (ex *πρός* et *ἀνατίθημι*) **a.**, insuper impono. — **b.**, med., insuper addo alicui, *τινί τι*, dat. pers., Gal. 2, 6. — **c.**, med. *τινί*, communico cum aliquo, in consilium adhibeo aliquem, Gal. 1, 16.

Προςανέχω, (ex *πρός* et *ἀνέχω*) transit. elevo. — intrans. emineo, emergo (Hom. Od. 5, 320.), Act. 27, 27. (Vulg. appareo; al. *προςάγω*.)

Προςαπειλέω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *πρός* et *ἀπειλέω*) insuper minitor; — med., Act. 4, 21.

Προςδαπανάω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *πρός* et *δαπανάω*) insuper impendo, *τί*, Luc. 10, 35.

Προςδέομαι, f. *-δεήσομαι*, (ex *πρός* et *δέομαι*) indigeo, *τινός*, Act. 17, 25. (*οἱ ὁ* Prov. 12, 9.)

Προςδέχομαι, f. *-δέξομαι*, (ex *πρός* et *δέχομαι*) **a.**, recipio apud me, admitto, aditum ad me do; *α.*, *τινά*, admitto aliquem, Luc. 15, 2. (*τοὺς ἁμαρτωλούς*.) — excipio aliquem (*οἱ ὁ* 1 Chron. 12, 18.), Rom. 16, 2. Phil. 2, 29. (*ἐν κυρίῳ* — Christiani Christianum.) — **b.**, *τί*, accepto (non repudio), oblatum aliquid; *οὐ προσδ.*, repudio, Hebr. 11, 35. (h. l. *οὐ* cum partic. pro *μή*. Alia exempla v. sub *οὐ*, ad rem cf. 2 Macc. 6, 19 seq.) — *προςδ. ἐλπίδα*, spem admitto, Act. 24, 15. — malum imminens: non refugio, Hebr. 10, 34. (*οἱ ὁ* Gen. 32, 20.) — **c.**, exspecto (Xenoph.), *τινά*, Luc. 12, 36. — *τί*, Marc. 15, 43. Luc. 2, 25. 38. 23, 51. Tit. 2, 13. Jud. v. 21.

Προςδοκάω (ῶ), f. *ήσω*, (ex *πρός* et *δόκος*, observatio; unde verba simplicia *δοκάζω*, *δοκεύω*, v. *ἀποκαραδοκία*) exspecto, Luc. 3, 15. cf. Act. 12, 11. — *τινά*, Matth. 11, 3. (Luc. 7, 19. 20.) Luc. 1, 21. 8, 40. Act. 10, 24. — *τί*, 2 Petr. 3, 12. 13. 14. — suppl. *αὐτό*, Matth. 24, 50. Luc. 12, 46. — seq. acc. c. inf., Act. 28, 6. — solus inf. ubi accusat. ad infinit. requisitus a subiecto verbi utrumque desiderantis non differt (v. *νομίζω*, *ἐλπίζω*), Act. 3, 5.

Προςδοκία, *ας*, *ἡ*, (v. *ἀποκαραδοκία*) cxspectatio, *τινός*, gen. obi., Luc. 21, 26. — ex adiuncto: exspectatio visendi alicuius (et puniendi), Act. 12, 11.

Προςδρέμω, v. *προςτρέχω*.

Προςεάω (ῶ), f. *άσω*, (ex *πρός* et *ἐάω*) sino, ut accedat aliquis, Act. 27, 7.

Προςεγγίζω, f. *ίσω*, (ex *πρός* et *ἐγγίζω*) — *τινί*, dat. pers., appropinquo, Marc. 2, 4.

Προςεδρεύω, f. *εύσω*, (a *πρόςεδρος*, assidens) assideo (operam do), *τινί*, 1 Cor. 9, 13. (Jos. c. Apion. 1, 7.)

Προςεργάζομαι, f. *άσομαι*, (ex *πρός* et *ἐργάζομαι*) insuper aliquid paro s. lucror, Luc. 19, 16. (cf. *ἐξεργάζεσθαι*, Xen. H. G. 3, 1, 28.)

Προςέρχομαι, aor. 2. *προςῆλθον*, (ex *πρός* et *ἔρχομαι*) advenio, accedo, **a.**, absol., Matth. 4, 11. Luc. 9, 42. 23, 36. Act. 8, 29. 28, 9. — *προςῆλθον λέγοντες*, Luc. 13, 31. — partic. *προςελθών* c. verbo finito e narrandi ratione populari (cf. *ἔρχομαι* et *ἀποκρίνομαι*), Matth. 8, 19. 25. 9, 20. (Luc. 8, 44.) 13, 10. 27. al. — Marc. 1, 31. 10, 2. 12, 28. Luc. 7, 14. 8, 24. 44. al.

Act. 22, 26. 27. — **b.**, seq. infinit., rationem cur aliquis accesserit, indicante, Matth. 24, 1. Act. 7, 31. 12, 13. — **c.**, τινί dat. loci, Hebr. 12, 18. 22. (Herodian. 2, 6, 11.) — dat. pers., Matth. 5, 1. 8, 5. 9, 14. (sed Marc. 2, 18. κ. ἔρχονται) v. 28. 13, 36. 14, 15. 15, 1. (sed Marc. 7, 1. συνάγονται πρὸς αὐτόν) 15, 30. 17, 14. 24. 18, 1. 19, 3. 20, 20. (sed Marc. 10, 35. προςπορεύονται αὐτῷ) 21, 14. 23. (sed Marc. 11, 27. ἔρχονται πρὸς αὐτόν, et Luc. 20, 1. ἐπέστησαν αὐτῷ) 22, 23. (sed Marc. 12, 18. ἔρχονται πρὸς αὐτόν) al. Joh. 12, 21. Act. 10, 28. 18, 2. 24, 23. — partic. προςελθὼν αὐτῷ c. verbo finito (in orat. populari), Matth. 4, 3. 18, 21. 21, 28. 30. 26, 49. (Marc. 14, 45.) 27, 58. Marc. 6, 35. Luc. 20, 27. 23, 52. Act. 9, 1. 23, 14. — προςέρχεσθαι τῷ θεῷ, ad Deum accedere dic., qui Dei gratiam sacrificia offerentes quaerunt, Hebr. 7, 25. 11, 6. — τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, Hebr. 4, 16. — abest τῷ θεῷ Hebr. 10, 1. 22. — dat. rei, tropice dict., accedo ad partes alicuius assentio alicui, 1 Tim. 6, 3. — **d.**, πρός τινα, — πρὸς Χριστόν, accedere ad, 1 Petr. 2, 4.

Προσευχή, ῆς, ἡ, (ex πρός et εὔχομαι) **a.**, preces, α., simpliciter, Matth. 17, 21. (Marc. 9, 29.) 21, 22. Luc. 22, 45. Act. 1, 14. 6, 4. 10, 31. Rom. 12, 12. 1 Cor. 7, 5. Eph. 6, 18. Phil. 4, 6. Col. 4, 2. — plur., Act. 2, 42. 10, 4. Rom. 1, 10. Eph. 1, 16. Col. 4, 12. 1 Thess. 1, 2. Philem. 4. 22. 1 Petr. 3, 7. 4, 7. Apoc. 5, 8. 8, 3. 4. (dat.: bei den Gebeten.) — οἶκος προςευχῆς, domus precibus ad Deum faciendis destinata, Matth. 21, 13. Marc. 11, 17. Luc. 19, 46. — ἡ ὥρα τῆς πρ., Act. 3, 1. (v. ὥρα) — προςευχὴ κ. δέησις, Eph. 6, 18. — plur. δεήσεις, προςευχαί, 1 Tim. 2, 1. 5, 5. — **b.**, ἡ πρ. τοῦ θεοῦ, preces ad Deum factae, Luc. 6, 12. — πρὸς τὸν θεὸν ὑπέρ τινος, Act. 12, 5. plur., Rom. 15, 30. — προςευχῇ προςεύχεσθαι (locutio hebr.), preces facere, Jac. 5, 17. (v. ἀπειλέω.) — **c.**, locus precibus faciendis aptus, proseucha, Act. 16, 13. 16. (Jos. Ant. 14, 10. 23. Habebant Judaei proseuchas maxime extra oppida illa, ubi synagogis carebant: erant vero illae vel loca subdialia, silvulis fruticetisque tecta, vel exstructa aedificia plerumque sitae erant in ripis fluminum aut maris littore, ubi manibus ante preces lavandis aqua suppetebat.)

Προσεύχομαι, f. εύξομαι, (verb. depon.) preces facio, **a.**, absol., Matth. 6, 5. 7. 9. 14, 23. Marc. 1, 35. 6, 46. 11, 25. Luc. 1, 10. 3, 21. 5, 16. 6, 12. 9, 18. al. 1 Cor. 11, 4. 5. 14, 13. 14. 1 Thess. 5, 17. 1 Tim. 2, 8. Jac. 5, 13. 18. — προςευχόμενος αἰτοῦμαι, Marc. 11, 24. — sequitur λέγων et oratio dir. precum verba continens, Matth. 26, 39. 42. — Act. 1, 24. — cum dat. modum vel instrumentum indicante, 1 Cor. 11, 5. 14, 14. 15. — μακρά, prolixe, Matth. 23, 14. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. — ἐν πνεύματι, ieiunia cum precibus coniungentes, Eph. 6, 18. — ἐν πν. ἁγίῳ, Judae v. 20. — προςευχῇ, Jac. 5, 17. — **b.**, constr. τί, Rom. 8, 26. — ταῦτα, Luc. 18, 11. — ἐπί τινα, in aliquem (ut commoda in eum deveniant), Jac. 5, 14. — τινί, ad aliquem, Matth. 6, 6. 1 Cor. 11, 13. (οἱ ὁ semel Jes. 44, 17. — Xen. Cyr. 2, 1, 1.) — περί τινος, Col. 1, 3. 1 Thess. 5, 25. Hebr. 13, 18. — ὑπέρ τινος, Matth. 5, 44. Luc. 6, 28. — seq. ἵνα (quod non enarrandum est: eo consilio ut, sed rem designat precibus expetitam), Matth. 24, 20. (Marc. 13, 18.) Marc. 14, 35. (Matth. 26, 39. id, quod oratum est, directa orat. exprimit.) — ἵνα μή, Matth. 26, 41. (Marc. 14, 38. Luc. 22, 46. — cf. Luc. 22, 40. ubi pro ἵνα legitur acc. c. inf.)

Col. 1, 9. — differt locus, 1 Cor. 14, 13. (ubi τὸ ἵνα est: hoc modo, ut) — τοῦτό ἵνα, Phil. 1, 9. — περί τινος ἵνα, Col. 4, 3. 2 Thess. 3, 1. — ὑπέρ τινος ἵνα, Col. 1, 9. — de consilio et fine: εἰς ὅ — ἵνα, 2 Thess. 1, 11. — περί τινος ὅπως (hoc non tam argumentum precum quam finem et consilium indicare videtur), Act. 8, 15. — seq. inf., Luc. 22, 40. (pro acc. c. inf., sed cessat acc., quia coalesceret cum subiecto verbi) — sequitur infin. instructus demonstrativo: τοῦ, Jac. 5, 17.

Προςέχω, f. ἕξω, impf. προςεῖχον, perf. προςέσχηκα (ex πρός et ἔχω) **a.**, admoveo, applico, v. c. ναῦν λιμένι, (navem) appello (Diod. Sic. 20, 105.). — **b.**, τινί, suppl. τὸν νοῦν (quod expressum legitur Xen. Mem. 4, 7, 2.), animum adverto (attendo) ad aliquid, Act. 8, 6. 16, 14. 1 Tim. 1, 4. Tit. 1, 14. Hebr. 2, 1. 2 Petr. 1, 19. (Xen. Mem. 4, 2, 6. Aelian. V. H. 12, 1.) — **c.**, caveo, ἐμαυτῷ, mihi, Luc. 17, 3. Act. 5, 35. (addit. ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, iudicaturi super his.) 20, 28. — προςέχω ἐμαυτῷ ἀπό τινος, caveo mihi ab aliquo, Luc. 12, 1. — absque dat., Matth. 7, 15. 10, 17. 16, 6. 11. 12. Luc. 20, 46. — προςέχω seq. μή c. infinit., caveo, ne faciam aliquid, Matth. 6, 1. — ἐμαυτῷ, μήποτε c. coni., Luc. 21, 34. — **d.**, suppl. ἐμαυτὸν (προςέχειν ἑαυτόν), do me τινί, alicui (ich halte mich an etwas), dat. rei, v. c. οἴνῳ, 1 Tim. 3, 8. (τροφῇ κ. μέθῃ, Polyaen. Strateg. 8, 56.) 1 Tim. 4, 13. Hebr. 7, 13. (operam do.) — dat. pers., adhaereo alicui, Act. 8, 10. 11. 1 Tim. 4, 1.

Προςηλόω (ῶ), f. ώσω, (ex πρός et ἧλος) clavis affigo, τινί τι, Col. 2, 14. (demta imagine sens.: mors Christi cruenta, amoris Dei in homines peccatores documentum, omnem animo expellit metum, quem lex Mosaica incutit, cf. Rom. 5, 8. 8, 32.)

Προςήλυτος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (a προςέρχομαι, perf. προςελήλυθα) **a.**, advena, peregrinus (οἱ ὁ Ex. 12, 48. 49. 20, 10. al.). — **b.**, proselytus, qui a gentilismo ad religionem Judaicam transiit, Matth. 23, 15. (Tacit. Hist. 5, 5.) Act. 2, 11. 6, 5. 13, 43. (distinguebant Judaei proselytorum duo genera, גֵּרֵי הַצֶּדֶק, proselytos iustitiae, qui legem Mos. amplecterentur initiati per circumcisionem et holocaustum ab ipsis oblatum, et civitatem Judaicam nacti; et גֵּרֵי הַשַּׁעַר, proselytos portae qui inter Judaeos habitarent non quidem circumcisi, attamen certas quasdam leges, inprimis septem praecepta Noachica, quae Rabbinis dicuntur, observantes, praecepta puta de vitandis gravissimis peccatis, idololatria, blasphemia in Deum, homicidio, incestu, rapina, rebellione adversus magistratus, item de abstinentia ab usu carnium sanguinolentarum, cf. Act. 15, 20. 29. 21, 25. v. Buxtorf. lex. Talm. p. 407. Ligtfoot. hor. hebr. ad Matth. 23, 15.)

Πρόςκαιρος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πρός et καιρός, i. e. ὁ πρὸς καιρὸν ὤν) temporarius, ad tempus durans, Matth. 13, 21. (Marc. 4, 17. sed Luc. 8, 13. οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι) 2 Cor. 4, 18. Hebr. 11, 25.

Προςκαλέω (ῶ), f. έσω, (ex πρός et καλέω) advoco; — med., ad me voco, ad me venire iubeo, τινά, **a.**, propr., Matth. 10, 1. (Marc. 6, 7.) 15, 10. (Marc. 7, 14.) v. 32. (Marc. 8, 1.) 18, 2. 32. Marc. 3, 13. 23. 8, 34.

Luc. 7, 19. 15, 26. Act. 5, 40. 6, 2. 13, 7. Jac. 5, 14. al. — **b.**, Deus dic. προςκαλεῖσθαι τινάς, ad se vocare eos, quibus existentiae ac providentiae suae documenta patefacienda ita curat, ut idolorum cultu deserto se unice colant suisque praeceptis obtemperent, Act. 2, 39. — προςκαλεῖσθαι, sens. eligendi, destinandi, τινά seq. inf. (finem notante), Act. 16, 10. (h. l. perf. pass. signif. med.) — seq. εἰς τι, Act. 13, 2. (h. l. ὅ pro: εἰς ὅ.)

Προςκαρτερέω (ῶ), f. ήσω, (ex πρός et καρτερέω, et hoc a καρτερός, cuius radix τὸ κάρτος pro κράτος dictum) persevero (in aliqua re), constanter adhaereo (alicui), assiduam operam do, **a.**, τινί, dat. rei, Act. 1, 14. 2, 42. 6, 4. Rom. 12, 12. Col. 4, 2. (Polyb. 1, 55, 4.) — dat. pers., Act. 8, 13. (aliculus lateri adhaerere) 10, 7. — ἵνα πλοιάριον προςκαρτερῇ αὐτῷ (ut a suo nutu penderet), Marc. 3, 9. — **b.**, ἔν τινι (τόπῳ), assidue commorari in aliquo loco, Act. 2, 46. — **c.**, εἰς τι, incumbere in aliquid, Rom. 13, 6.

Προςκαρτέρησις, εως, ἡ, (a v. praecedente) perseverantia, Eph. 6, 18. (Verba: ἐν πάσῃ προςκ. pertinent ad ἀγρυπνοῦντες. Sequentia: καὶ δεήσει auctor scripsit pro καὶ δεόμενοι etc.)

Προςκεφάλαιον, ου, τό, (ex πρός et κεφαλή) propr., quod ad caput pertinet, — cervical, pulvinar, (Kopfkissen — οἱ ό Ez. 13, 18, 20.) Marc. 4, 38.

Προςκληρόω (ῶ), f. ώσω, (ex πρός et κληρόω) sorte alicui aliquid tribuo; — pass. τινί, attribuor (quasi pars deputata); — προςεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ κ. τῷ Σίλᾳ videtur sibi velle: pars Paulum, pars Silam sectabantur, Act. 17, 4.

Πρόςκλησις, εως, ἡ, (a v. προςκαλέω q. v.) provocatio, accusatio; 1 Tim. 5, 21.

Προςκλίνω, f. νῶ, (ex πρός et κλίνω) acclino; — aor. 1. p. signif. med. τινί, me applicui alicui, Act. 5, 36.

Πρόςκλισις, εως, ἡ, (a v. praecedente) inclinatio; — κατὰ πρόςκλισιν, partium studio (ductus), 1 Tim. 5, 21.

Προςκολλάω (ῶ), f. ήσω, (ex πρός et κολλάω, q. v.) adglutino; — med., me adiungo, **a.**, τινί, alicui, Matth. 19, 5. (Marc. 10, 7. πρός τινα, ex Gen. 2, 24.) Act. 5, 36. — **b.**, πρός τινα, Marc. 10, 7. Eph. 5, 31. (οἱ ό Ez. 29, 4.)

Πρόςκομμα, τος, τό (a v. προςκόπτω). Offendiculum, — obstaculum in via positum, in quod si quis impingit, cadat vel cespitet necesse est; — τιθέναι πρόςκ. τινί (ἢ σκάνδαλον) offendiculum ponere alicui, quo cadat, i. e. tropice: occasionem alicui peccandi suppeditare, Rom. 14, 13. — v. 20. ὁ διὰ προςκόμματος ἐσθίων, qui vescendo offendit alterum, i. e. ei occasionem praebet contra conscientiam agendi, — πρόςκ. γίνεταί τινι, occasio culpam contrahendi, 1 Cor. 8, 9. — λίθος προςκόμματος pr. lapis, cui alter impingat, — tropice: is, quem salutis caussa missum nonnulli in suum detrimentum despiciunt atque reiiciunt (Christus), Rom. 9, 32. 33. (ex Jes. 8, 14.) coll. 1 Petr. 2, 7. 8. (Luc. 2, 34.) — οἱ ό pro hebr. מוֹקֵשׁ, Ex. 23, 33. 34, 12. — Sirac. 39, 24.

Προςκοπή, ῆς, ἡ, (a v. προςκόπτω, q. v.) offensio; — διδόναι προςκοπήν (scil. ἄλλοις), aliquid committere, quo alii offenduntur, 2 Cor. 6, 3.

Προςκόπτω, f. ψω, (ex πρός et κόπτω) offendo, impingo; **a.**, πρὸς λίθον (τὸν πόδα) ad lapidem impingo (pedem), Matth. 4, 6. (Luc. 4, 11. — ex Ps. 90, 12.) — absol. (subintell. πρὸς λίθους), Joh. 11, 9. 10. — **b.**, τινί,

illido alicui; — οἱ ἄνεμοι τῇ οἰκίᾳ, Matth. 7, 27. — τῷ λίθῳ προςκόμματος, metaphor., despicere eum, qui salutem allaturus est (v. πρόςκομμα), Rom. 9, 32. — c., ἔν τινι, offendor aliqua re; — metaph., ad peccandum inducor aliqua re, Rom. 14, 21. (iunct. h. l. cum σκανδαλίζομαι.)

Προςκυλίω, f. ίσω, (ex πρός et κυλίω) advolvo, τὶ ἐπί τι, Matth. 27, 60. Marc. 15, 46.

Προςκυνέω (ῶ), f. ήσω, (ex πρός et κυνέω, orto illo e forma simpliciore: κύω, aor. προςέκυσα, imperf. ἔκυσσον, aor. 1. ἔκυσσα, ap. Homer. unde graec. κύων, gen. κυνός, animal, quod osculando blandiri solet — canis) propr., oscula adhibeo. Apud Orientales servi, subditi, victi et ii, qui supplices oraturi erant, venerationem eo testificari solebant, quod se in pulverem ad pedes dominorum, regum, victorum et patronorum suorum, prosternebant. — τὸ προςκυνεῖν ap. τοὺς ὁ responde thebraico: הִשְׁתַּחֲוָה. — προςκυνέω in scriptis N. T. a., provolutus in genua, vel in terram prostratus aliquem adoro, veneror, α., constr. προςκ. τινι (e consuetudine scriptor. seriorum) vel τινα (ut construunt scriptores graec. melioris notae — א., de modo adorandi regem (huldigen), Matth. 2, 2. 8. (τινι) 4, 9. (τινι sed Luc. 4, 7. προςκ. ἐνώπιόν τινος) — Ps. 45, 13. — ב., de veneratione *Jesu* ab iis praestita, qui opem eius implorabant aut ab eo petebant beneficium, Matth. 8, 2. (dat. sed Marc. 1, 40. γονυπετῶν αὐτόν — Luc. 5, 12. πεσὼν ἐπὶ πρόςωπον ἐδεήθη αὐτοῦ) 9, 18. (— αὐτῷ. Sed Marc. 5, 22. 23. πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ κ. παρεκάλει αὐτόν — similia habet, Luc. 8, 41.) 14, 33. 15, 25. Marc. 5, 6. Joh. 9, 38. — de cultu, quem ei e mortuis in vitam reverso exhibuerunt discipuli, Matth. 28, 9. 17. (αὐτῷ — sed Luc. 24, 52. αὐτόν.) — ג., de modo Deum venerandi (acc.) Matth. 4, 10. (Luc. 4, 8. Ps. 5, 8.) — Joh. 4, 21. (dat.) 22. (acc.) 23. (dat. et acc.) 1 Cor. 14, 25. (dat.) Apoc. 4, 10. (dat.) 7, 11. 11, 16. (dat.) 14, 7. (dat.) 19, 4. (dat.) 22, 9. (dat.) — de cultu idolor. ac numinum fictitiorum: Act. 7, 43. (dat.) Apoc. 9, 20. (acc.) 13, 4. 8. 12. 15. (in omnibus his c. accusat.) 14, 9. (acc.) 11. (acc.) 16, 2. (dat.) 19, 20. (dat.) — ד., de veneratione exhibita geniis coelestibus, (Act. 10, 25.) Apoc. 22, 8. — formulae hebr. προςκυνεῖν ἐνώπιον τῶν ποδῶν τινος, Apoc. 3, 9. 22, 8. — προςκ. ἐνώπ. τινός, Luc. 4, 7. Apoc. 15, 4. (Gen. 23, 12.) — β., absol. de adoratione Dei, Joh. 4, 20. 12, 20. Act. 8, 27. 24, 11. Apoc. 5, 14. (verba: ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων multi codd. graeci et lat. omittunt.) — Iunct. cum verbo αἰτεῖν, Matth. 20, 20. — b., ἐπί τι, incurvato corpore innitor alicui rei, Hebr. 11, 21. (innixus fastigio scipionis Gen. 47, 31.) — Hinc voc. seq.

Προςκυνητής, οῦ, ὁ, adorator, venerator, Joh. 4, 23.

Προςλαλέω (ῶ), f. ήσω, (ex πρός et λαλέω) — τινί, alloquor aliquem, colloquor c. aliquo, Act. 13, 43. — suppl. ὑμῖν, Act. 28, 20. (οἱ ὁ Ex. 4, 16.)

Προςλαμβάνομαι, f. -λήψομαι, (medium verbi προςλαμβάνω, ex πρός et λαμβάνω) assumo, a., τινά, adiungo mihi (aliquem socium), Act. 17, 5. 18, 26. — ad me traho (ut cum eo colloquar), Matth. 16, 22. Marc. 8, 32. — domum excipio aliquem, Act. 28, 2. Philem. v. 12. 17. — humaniter

et benigne excipio aliquem, Rom. 14, 1. 3. 15, 7. (Ps. 26, 10. oppon. ἐγκαταλείπω.) — **b.**, τί, mihi capio, aliquid cibi capio, Act. 27, 33. — **c.**, τινός (partem alicuius rei); — τροφῆς, cibum capere, Act. 27, 36. — Hinc voc. seq.

Πρόςληψις, εως, ἡ, receptio, τινός (gen. obi.), Rom. 11, 15. (oppon. ἀποβολή.)

Προςμένω, f. νῶ, (ex πρός et μένω) maneo apud, **a.**, τινί, dat. pers., apud aliquem, Matth. 15, 32. Marc. 8, 2. — τῷ κυρίῳ, Christo domino constanter adhaereo, Act. 11, 23. (Sap. 3, 9.) — dat. rei, προςμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ, Act. 13, 43. ut firmiter tenerent evangelium gratia Dei ipsis concessum) — προςμ. δεήσεσι κ. προςευχαῖς, assiduam operam navo precibus, 1 Tim. 5, 5. — **b.**, ἐν τόπῳ τινί, permaneo in aliquo loco, 1 Tim. 1, 3.

Προςορμίζω, f. ίσω, (ex πρός, ad, et ὁρμίζω, quod deriv. a voc. ὅρμος, statio navalis) navem in stationem subduco (Hom. Od. 3, 11.); idem signif. med., navem statuo, applico ad terram; — perf. p. signif. med., Marc. 6, 53. (Aelian. V. H. 8, 5.)

Προςοφείλω, (ex πρός et ὀφείλω, debeo) insuper (i. e. praeterquam quod nihil habeo, Xen. Oecon. 20, 1. Cyr. 3, 2, 16.), s. praeter aliud debeo, τί; Philem. v. 19. (praeter id, quod v. 18. in memoriam revocatur; — σεαυτόν, quippe qui mea opera ad relig. Christ. adductus es.)

Προςοχθίζω, f. ίσω, (ex πρός et ὀχθίζω, quod deriv. a voc. ὄχθος. ὄχθος cognatum est voci ἄχθος, tristitia; sicut cognata sunt ὀχθέω et ἄχθομαι, ὀχέω et ἔχω, ὄγμος et verb. ἄγω, βολή et βάλλω, ὀχθίζω, pro Graecorum ὀχθέω, item προςοχθίζω cum derivatis: προςόχθισμα, προςοχθισμός, legitur tantum apud τοὺς ὁ et in Apocr. V. T., v. c. Lev. 18, 25. 28. 26, 15. 43. 44. Deut. 7, 26. Ps. 21, 25. 35, 5. Sir. 6, 25. 25, 2. al.) — τινί, indignor alicui, Hebr. 3, 10. 17. (cf. Num. 32, 10—12. Deut. 1, 34. 35.)

Πρόςπεινος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πρός et πεῖνα — ap. Graecos non legitur) famelicus, esuriens, Act. 10, 10.

Προςπήγνυμι, f. -πήξω, (ex πρός et πήγνυμι, figo) affigo, Act. 2, 23. (προςπήξαντες scil. τῷ σταυρῷ.)

Προςπίπτω, f. -πεσοῦμαι, (ex πρός et πίπτω) **1.**, procido, prolabor, me prosterno, **a.**, πρός τι, ad aliquid, Marc. 7, 25. (πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, Esth. 8, 3. Ex. 4, 25.) — **b.**, τινί, dat. pers., ad genua alic., Marc. 3, 11. 5, 33. (Luc. 8, 47.) Luc. 8, 28. Act. 16, 29. (Ps. 94, 6.) — τοῖς γόνασί τινος, Luc. 5, 8. — **2.**, irruo, impetum facio in aliquem, τινί (de ventis in domum irruentibus), Matth. 7, 25. (de hostibus in aliquem irruentibus, Xen. H. G. 3, 2, 3.)

Προςποιέομαι (οῦμαι), (med. verbi προςποιέω, addo, ex πρός et ποιέω) **a.**, mihi paro s. vindico aliquid. — **b.**, me conformo ad aliquid, s. potius affingo mihi; ergo: simulo, — seq. inf. (me aliquid facere), Luc. 24, 28. (Herodot. 2, 121. Xen. Cyr. 2, 2, 1.)

Προςπορεύομαι, f. εύσομαι, (ex πρός et πορεύομαι) — τινί, adeo aliquem, accedo ad aliquem, Marc. 10, 35. (οἱ ὁ Ex. 24, 14. 36, 2.)

Προςρήγνυμι, f. -ρήξω, (ex πρός et ῥήγνυμι s. ῥήσσω, rumpo) intrans. allidendo frangor (de fluctibus, ut πρόςρηξις), τινί, allisus alicui, Luc. 6, 48. 49. (Matth. 7, 25. προςέπεσον.)

Προστάτις, ιδος, ἡ, (femininum nominis προστάτης, a προΐστημι, cf. supr. πρεσβῦτις et infr. προφῆτις) propr. **a.**, quao aliis praefecta est. — **b.**, quae talem se gerit, aliorum res curans, opibusque suis alios adiuvans, auxiliatrix, Rom. 16, 2. Est h. l. paronomasia in vocibus: παραστῆτε et προστάτις.

Προςτάσσω (ττω), f. άξω, (ex πρός et τάσσω) impero, iubeo, **a.**, absol. καθὼς προςέταξε, Matth. 1, 24. 21, 6. Luc. 5, 14. — **b.**, τί, Matth. 8, 4. Marc. 1, 44. — **c.**, τινί τι, pass. (quae tibi mandata sunt), Act. 10, 33. (Xen. Cyr. 1, 2, 6.) — **d.**, seq. acc. c. infin., iubeo, Act. 10, 48. (ita et Graeci, qui etiam dicunt προςτάττειν τινὶ ποιεῖν τι, ut Xen. Oecon. 2, 6.) — Act. 17, 26. rectius leg. προτεταγμένοι.

Προςτίθημι, f. -θήσω, imperf. προςετίθην et προςετίθουν, εις, ει, (Act. 2, 47. v. Matth. gr. §. 210. not. 1.) aor. 2. προςέθην, imperat. πρόςθες (v. ἐπιτίθημι), aor. 1. p. προςετέθην, (ex πρός et τίθημι) **a.**, appono; — πρός τινα, ad aliquem, pass., Act. 13, 36. (1 Macc. 2, 69.) — **b.**, addo, α., τινί τινα adiungo alicui aliquem, τῇ ἐκκλησίᾳ, Act. 2, 47. — τῷ κυρίῳ, Act. 5, 14. 11, 24. — suppl. τῷ κυρίῳ s. τοῖς πιστεύουσιν, Act. 2, 41. — β., τί, addo (ad id, quod aliquis iam habet), Luc. 17, 5. — pass., Matth. 6, 33. (Luc. 12, 31.) Marc. 4, 24. Hebr. 12, 19. (ne ipsis amplius addatur sermo. Cf. Deut. 5, 22. 25. 18, 16. οὐ προςθήσομεν ἀκοῦσαι cett.) — γ., τὶ ἐπί τινι, aliquid super aliquo, ad aliquid (quod iam praeteriit, cf. Sirac. 3, 27.), Luc. 3, 20. — τὶ ἐπί τι, ad aliquid prostans, quod eo augeatur, Matth. 6, 27. (Luc. 12, 25.) — **c.**, med. seq. infinit., pergo aliquid facere (ad exemplum hebraici: יָסַף, quo Hebraei utuntur ad circumscribenda adverbia: porro, iterum, v. c. Gen. 4, 2. 8, 12. 18, 29.) — προςέθετο πέμψαι, porro misit (ut iam miserat), Luc. 20, 11. 12. (i. q. πάλιν ἀπέστειλε, Marc. 12, 4.) Act. 12, 3. — προςθεὶς (pass. signif. med.) εἶπε, i. e. porro dixit, Luc. 19, 11.

Προςτρέχω, aor. 2. act. προςέδραμον, (ex πρός et τρέχω) accurro, Marc. 9, 15. 10, 17. Act. 8, 30. (οἱ ὁ Gen. 18, 2.)

Προςφάγιον, ίου, τό, (vox Atticis ignota, ex πρός et φαγεῖν) quicquid praeter panem ad comedendum sumitur, obsonium, edulium, i. q. προςόψημα (Diod. Sic. 2, 59.) et ὄψον (Moeris Atticista: ὄψον ἀττικῶς, προςφάγιον ἑλληνικῶς), Joh. 21, 5.

Πρόσφατος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex πρό et adi. verbali σφατός, a σφάω s. σφάζω) propr., recens mactatus, recens occisus (Hom. Il. 24, 757.); — ὁδὸς πρόσφατος καὶ ζῶσα διὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, Hebr. 10, 20. (via recens et viva dicitur, quia caro Christi, per quam Dominus ingressus esse in coelum dicitur, πρόσφατος καὶ ζῶσα est, v. supr. καταπέτασμα et ζάω.)

Προσφάτως, adv., (a πρόσφατος) recenter, nuper, Act. 18, 2.

Προςφέρω, aor. 1. προςήνεγκα, aor. 2. προςήνεγκον, perf. προςενήνοχα (Hebr. 11, 17.), adfero, adduco; **a.**, τινί τινα, s. τί, α., τινά, aliquem ad eum, qui ei medelam afferat, Matth. 4, 24. 8, 16. (Marc. 1, 32. ἔφερον πρὸς αὐτόν. Luc. 4, 40. ἤγαγον πρὸς αὐτ.) 9, 2. (Marc. 2, 3. πρὸς αὐτὸν φέροντες) v. 32. 14, 35. 17, 16. 22, 19. Marc. 10, 13. (Luc. 18, 15.) Luc. 23, 36.

— pass., Matth. 12, 22. 18, 24. 19, 13. — qui eius iudex sit, Luc. 23, 14. — τινὰ τῷ θεῷ, aliquem ad aram, ubi Deo veluti sacrificium offeratur, — suppl. τῷ θεῷ, Hebr. 11, 17. (de Abrahamo Isaacum oblaturo.) — Christus dic. se obtulisse sacrificium τῷ θεῷ, 9, 25. — pass., v. 28. — β., τινί τι, alicui offero, id, quo utatur, Matth. 25, 20. — τῷ στόματί τινος, Joh. 19, 29. — id, quod accipiat, χρήματα, Matth. 2, 11. Act. 8, 18. — **b.**, προςφέρω τῷ θεῷ, α., plene: Deo dona et sacrificia offerre, Act. 7, 42. — θυσίαν, Hebr. 11, 4. — λατρείαν, Joh. 16, 2. — β., absque τῷ θεῷ: προςφέρειν δῶρον s. δῶρα dicuntur κατ' ἐξοχήν, qui Deo offerunt sacrificia, Matth. 5, 23. 24. 8, 4. Hebr. 8, 3. 4. 9, 9. — θυσίαν, 10, 12. pl., 10, 1. 11. — addito: ὑπέρ τινος, Act. 21, 26. Hebr. 5, 1. 3. 9, 7. — προςφέρειν simpliciter, περί τινος, Marc. 1, 44. Luc. 5, 14. — **c.**, τί, s. τινὰ πρός τινα, de Christo, qui Deo tamquam sacerdos obtulit δεήσεις, ἱκετηρίας, Hebr. 5, 7. — **d.**, τινὰ ἐπί τινα, Luc. 12, 11. ad iudices, Pass., — τινί (feror in aliquem), gero me erga aliquem, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προςφέρεται ὁ θεός, Hebr. 12, 7. (Aelian. V. H. 12, 27. Xen. Mem. 3, 11, 11.)

Προςφιλής, έος (ους), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex πρός et φιλέω aor. 2. p. ἐφίλην) gratus, Phil. 4, 8. (Polyb. 10, 5, 6.)

Προςφορά, ᾶς, ἡ, (a v. προςφέρω, cf. φθορά a v. φθείρω) oblatio, absol. donum, munus; ποιεῖν προςφορὰς εἴς τινα, Act. 24, 17. — speciat., de donis et sacrificiis, quae Deo offeruntur, nunc cruentis, nunc non cruentis, Hebr. 10, 5. 8. 14. Act. 21, 26. — τῷ θεῷ, donum Deo offerendum, Eph. 5, 2. (hebr. מִנְחָה, Ps. 39, 7.) — addito: περὶ ἁμαρτίας, Hebr. 10, 18. (hostia) — addito genit. obi.: ἡ προςφ. τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χρ., Hebr. 10, 10. — ἡ προςφ. τῶν ἐθνῶν, Rom. 15, 16. (sens.: ut gentiles, quos ad Dei et Christi cognitionem adduxi, Deo tamquam munus gratum offerantur) v. ἱερουργέω.

Προςφωνέω (ῶ), f. ήσω, (ex πρός et φωνέω) **a.**, acclamo, absol., Luc. 13, 12. 23, 20. Act. 21, 40. — τινί, alicui, Matth. 11, 16. (Luc. 7, 32.) Act. 22, 2. — **b.**, advoco, arcesso, τινά (sic et Graeci melioris notae), Luc. 6, 13. (Jos. Ant. 7, 7, 4.)

Προςχαίρω, (ex πρός et χαίρω) gaudeo; Marc. 9, 15. προςχαίροντες, al. προςτρέχοντες.

Πρόςχυσις, εως, ἡ, (a v. προςχύω, affundo) affusio, τοῦ αἵματος, Hebr. 11, 28. (οἱ ὁ Ex. 24, 6.)

Προςψαύω, f. αύσω, (ex πρός et ψαύω) attingo, τινί, aliquid, Luc. 11, 46. (Sophocl. Philoct. v. 1054. al. 1068.)

Προςωποληπτέω (ῶ), f. ήσω, (verbum Graecis ignotum a voc. προςωπολήπτης, q. v.) personam (alicuius hominis conditionem externam) respiciens, personae rationem habens (v. supra λαμβάνω, θαυμάζω), Jac. 2, 9.

Προςωπολήπτης, ου, ὁ, (est vox Graecis incognita, ex voc. πρόςωπον et λαμβάνω, q. v.) is, qui personae rationem habere solet, Act. 10, 34. — Hinc voc. seq.

Προςωποληψία, ας, ἡ, (vox Graecis incognita) partium studium, vitium eius, qui ubi aliis pretium statuendum est vel ius dicendum, hominum externam tantum conditionem, non merita, respicit, adeoque alterum ditiorem,

nobiliorem potentioremve alteri his dotibus destituto praefert ut digniorem, Rom. 2, 11. Eph. 6, 9. Col. 3, 25. — plur., Jac. 2, 1. (coll. v. 2.)

Πρόςωπον, ου, τό, (ex πρός et ὤψ, gen. ὠπός, cf. μέτωπον) **a.**, facies (das Angesicht); νίπτεσθαι τὸ πρός., Matth. 6, 17. — 17, 2. (Luc. 9, 29.) 26, 67. Marc. 14, 65. Luc. 22, 64. Act. 6, 15. 2 Cor. 3, 7. 13. 18. Apoc. 4, 7. 10, 1. — plur., Matth. 6, 16. Apoc. 9, 7. — πίπτειν ἐπὶ τὸ πρός., Matth. 17, 6. 26, 39. Luc. 5, 12. 17, 16. 1 Cor. 14, 25. — (ἀγνοούμενός τινι) τῷ προςώπῳ (incognitus alicui) quoad faciem, Gal. 1, 22. — προςώπῳ, οὐ καρδίᾳ, 1 Thess. 2, 17. (cf. 2 Cor. 5, 12.) — ἔχω τινὰ κατὰ πρόςωπον, i. e. ante me, praesentem habeo aliquem, Act. 25, 16. (Diod. Sic. 19, 4. Polyb. 25, 5, 2.) — ἀντέστην κατὰ πρόςωπ., in os restiti, Gal. 2, 11. — Luc. 2, 31. Act. 3, 13. — κατὰ πρός. (oppon. ἀπών), i. q. παρών, praesens, 2 Cor. 10, 1. — τὰ κατὰ πρ., quae coram sunt, res externae, 2 Cor. 10, 7. (cf. κατὰ στόμα, adversa fronte, Herodot. 8, 11.) — formulae pleonasticae et ad ingenium sermonis hebraici conformatae: ἰδεῖν τὸ πρός. τινος, praesentem aliquem videre, Act. 20, 25. 1 Thess. 2, 17. 3, 10. — θεωρεῖν, Act. 20, 38. — special., βλέπειν τὸ πρ. τοῦ θεοῦ ii dicuntur, quibus ad Deum aditus patet, Matth. 18, 10. Apoc. 22, 4. cf. ἐμφανισθῆναι τῷ πρ. τοῦ θεοῦ, Hebr. 9, 24. — (βλέπειν τι) πρόςωπον πρὸς πρόςωπον, facie ad faciem conversa, i. e. rem praesentem s. clarissime (perspicere), 1 Cor. 13, 12. (Gen. 32, 30. Jud. 6, 22. v. στόμα.) — τὸ πρόςωπ. τῆς γενέσεως, facies nativa, Jac. 1, 23. — ὁ φωτισμὸς τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προςώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ, illustratio, quae mentibus fit splendore in facie Christi post eius resurrectionem fulgente, 2 Cor. 4, 6. — πρὸ προςώπου τινός (hebr. לִפְנֵי), ante aliquid, Act. 13, 24. — ἀποστέλλειν τινὰ πρὸ προςώπου τινός, mittere, qui aliquem ad viam muniendam antecedat, Matth. 11, 10. (Luc. 7, 27.) Marc. 1, 2. Luc. 1, 76. ex Malach. 3, 1. Luc. 9, 52. 10, 1.

b., *vultus*; κλίνειν τὸ πρός. εἰς τὴν γῆν, vultum demittere in terram, Luc. 24, 5. — formulae hebraicae, de directione vultus: τὸ πρόςωπ. τοῦ κυρίου ἐπί τινος, scil. ἐστί, vultus domini directus est in aliquem, i. e. Deus observat aliquem, 1 Petr. 3, 12. (e Ps. 33, 17.) — στηρίζειν τὸ προς. τοῦ πορεύεσθαι εἰς πόλιν τινά, ire versus aliquam urbem, Luc. 9, 51. i. q. τὸ πρός. τινός ἐστι πορευόμενον εἰς πόλιν τινά, v. 53. (cf. Jerem. 21, 10. 42, 15. 44, 11.) — phrases, ad quas exprimendas Latini vocabulo conspectus uti solent: ἀπὸ προςώπου τινός, e conspectu alicuius, Act. 7, 45. cf. 2, 22. (ὧν, per attractionem pro ἅ) 5, 41. Apoc. 6, 16. (Gen. 16, 6. Num. 20, 6.) 2 Thess. 1, 9. (remoti e conspectu Dei.) — φεύγειν ἀπὸ προςώπου τινός, Apoc. 20, 11. is dicitur, qui aufugit adspectu alicuius perterritus; — ἀνάψυξις ἀπὸ προςώπου θεοῦ, recreatio, quae solatium petenti contigit a sereno et arridente vultu Dei, Act. 3, 19. (e Ps. 96, 5.) — ἐν προςώπῳ τινός, in conspectu alicuius, 2 Cor. 2, 10. (Prov. 8, 30.) coram Christo, i. e. Christi memor. — Sed ἐν προςώπῳ (cui oppon. καρδίᾳ) vultu, ore, specie externa, 2 Cor. 5, 12. — (ἐνδείξασθαί τι) εἰς πρόςωπ. τινος, in os, i. e. ut conspicere aliquis possit (cf. ἀκούειν εἰς τὸ οὖς et πληροῦν τὰ ῥήματα εἰς τὰς ἀκοάς τ., Luc. 7, 1.), 2 Cor. 8, 24. —

(πληρώσεις με —) μετὰ τοῦ προσώπου σου, h. e. eo, quod frontem tuam serenas (v. μετά), Act. 2, 28. (Ps. 15, 11.) — ἑωρακέναι τὸ πρόσωπ. τινος ἐν σαρκί, nosse aliquem de facie, Col. 2, 1. — pl. τὰ πρόσωπα, 2 Cor. 1, 11. (ad verbum: ut ex multis faciebus, pro beneficio in nos collato gratiae propter nos a multis agantur;) — cf. Rom. 3, 19. πᾶν στόμα.

c., externa species rerum inanimatarum, v. c. τοῦ ἄνθους, Jac. 1, 11. — τῆς γῆς, Luc. 12, 56. — τοῦ οὐρανοῦ, Matth. 16, 3. (Luc. 12, 56. — οἱ ό Ps. 103, 30.) Sic Latini: naturae vultus, Ovid. Metam. 1, 6. et facies, Cic. Off. 1, 5. Virg. Aen. 5, 767. maris facies. — speciat., superficies, — τῆς γῆς, Luc. 21, 35. Act. 17, 26. (οἱ ό Gen. 2, 6. 11, 8.)

d., externa species hominis, hominis *persona*, in formulis hebr. βλέπειν εἰς πρόσ. τ., personam respicio, personae rationem habeo, Matth. 22, 16. Marc. 12, 14. i. q. θαυμάζειν πρόσ., Judae v. 16. (Levit. 19, 15.) et λαμβάνειν πρόσ. (v. λαμβάνω et voces: προσωποληπτης, — έω, — ψία), Luc. 20, 21. Gal. 2, 6.

Προτάσσω, f. ξω, (ex πρό et τάσσω) **a.**, ante colloco (Xen. Cyr. 5, 3, 37.). — **b.**, praestituo, ante definio; — pass. προτεταγμένοι καιροί, Act. 17, 26. (2 Macc. 8, 36.)

Προτείνω, f. ενῶ, (ex πρό et τείνω) protendo; — τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, 2 Macc. 14, 33. — τὴν δεξιάν, 15, 15. — προτ. τινὰ τοῖς ἱμᾶσιν, Act. 22, 25. (enarrant: porrigere, tradere loris [dat. commodi]). Sed προτείνω nec est trado, nec porrigo. E versu 29. patet, Paulum iam alligatum fuisse: ergo τοῖς ἱμᾶσι dativ. est instrumenti et verbum προτείνειν spectat modum alligandi (columnae).

Πρότερος, έρα, ερον, (comparat. formatus a praeposit. πρό, cf. graec. ὑπέρτερος, ἀπωτέρω) prior, — tempore: qui ante fuit, Eph. 4, 22. — neutr. adverb., prius (quam aliud quid fiat), Joh. 7, 51. 2 Cor. 1, 15. 1 Tim. 1, 13. Hebr. 4, 6. 7, 27. — τὸ πρότερον, antea, Joh. 9, 8. Gal. 4, 13. (Xen. Mem. 3, 8, 1.) — c. artic. αἱ πρότερον ἡμέραι, priora tempora, Hebr. 10, 32. — αἱ πρότ. ἐπιθυμίαι, libidines, quibus antea indulsistis, 1 Petr. 1, 14.

Προτίθημι, f. -θήσω, (ex πρό et θέω, τίθημι) pono ante, propono. — in N. T. med. **a.**, in conspectum aliis (v. supra προγράφω, πρόδηλος, πρόθεσις) publice ipse propono, τινά (cf. med. in ἐκτίθημι); — c. accus. praedicati, Rom. 3, 25. — **b.**, sequente inf. mihi propono, apud animum constituo, Rom. 1, 13. — κατὰ τὴν εὐδοκίαν, ἣν προέθετο ἐν ἑαυτῷ, secundum voluntatem, quam apud se suscepit, Eph. 1, 9. (hinc πρόθεσις, decretum, lat. propositum) seq. infin.

Προτρέπομαι, f. ψομαι, (med. verbi προτρέπω, propello; cui oppon. ἀποτρέπω, Aelian. V. H. 8, 1. — compos. ex πρό et τρέπω) adhortor, Act. 18, 27. (τινά, Xen. Mem. 1, 2, 32.)

Προτρέχω, aor. 2. προέδραμον, (cf. supr. προςτρέχω, ἐπισυντρέχω et infr. τρέχω) praecurro, Joh. 20, 4. — πρὸ ἄλλου, prae alio, quem antevertam, — additur, ἔμπροσθεν, i. e. praecurro prae alio in loca anteriora, Luc. 19, 4.

Προϋπάρχω, f. ξω, (ex πρό et ὑπάρχω, sum) prior (ante) sum; — c. partic., Act. 8, 9. — προϋπῆρχον ὄντες, Luc. 23, 12. (cf. τυγχάνω ὤν.)

Πρόφασις, εως, ἡ, (a v. προφαίνω, cf. graec. ἐπίφασις et φάσις. Hinc προφασίζομαι, Theon. 935. Xen. Oecon. 20, 14. et προφασιστικός apud τούς ό) **a.**, praetextus (caussa, quae praetenditur); — πρόφασιν ἔχειν περί τινος, Joh. 15, 22. (excusatio) 1 Thess. 2, 5. (praetextu usi, quo avaritia uti solet.) — Hinc **b.**, species (Schein); προφάσει, ὡς etc., speciem prae se ferentes, quasi vellent, Act. 27, 30. — προφάσει, in speciem (oppon. ἀληθείᾳ vere), Phil. 1, 18. — in speciem, scil. pietatis (zum Schein), Matth. 23, 14. (Marc. 12, 40. Luc. 20, 47.)

Προφέρω, (ex πρό et φέρω) profero, promo, produco; — τὶ ἐκ τινος, Luc. 6, 45. (Matth. 12, 35. ἐκβάλλει.)

Προφητεία, ας, ἡ, (cohaeret cum προφητεύω, q. v.) propr., praedictio rerum futurarum, quae revelatione divinitus facta (v. ἀποκάλυψις et Apoc. 1, 1.) nititur, *vaticinatio*. Dicitur **a.**, de actu vaticinandi, i. e. *a.*, futura, quae Deus visionibus menti cognoscenda dedit, praedicendi et quid Dei decretis conveniat declarandi; — τὸ πνεῦμα τῆς προφ., Apoc. 19, 10. — αἱ ἡμέραι τῆς πρ., Apoc. 11, 6. — λαλεῖν ἐν προφητείᾳ, ea, quae mente ad augurandas res futuras a Deo excitata perspiciuntur, edisserere, 1 Cor. 14, 6. (ἐν προφητείᾳ h. l. respicit ad verba: ἐν ἀποκαλύψει — ἐν διδαχῇ vero ad verba: ἐν γνώσει.) — *β.*, de actu bona alicui ominandi inter solennes Dei laudes cantu hymnisque celebrandas, 1 Tim. 4, 14. cf. 1, 18. Act. 13, 1—3. — **b.**, de dono vaticinandi, i. e. futura augurandi et praedicendi et quid divinis consiliis conveniat, indicandi, 1 Cor. 13, 2. (notes h. l. εἰδέναι, μυστήρια, cf. etiam Rom. 12, 6. 1 Cor. 12, 10. — **c.**, de eo, quod τῇ προφητείᾳ editum est: vaticinium, s. oraculum (praedictio alicuius eventus futuri), Matth. 13, 14. 2 Petr. 1, 20. 21. (2 Chron. 15, 8. Neh. 6, 12.) — vel complexus visionum a vate ad eundem eventum relatarum, Apoc. 1, 3. 22, 7. 10. 18. 19. (cf. 2 Chron. 32, 32.) — sermo de rebus futuris, qui ex ore exit viri Spiritu s. agitati, plur., 1 Cor. 13, 8. (Res futuras h. l. spectari inde intelligitur, quod αἱ προφητεῖαι olim, i. e. tum, cum fidei successisset visio, dicuntur cessaturae esse, v. 10. 12.

Προφητεύω, f. εύσω, imperf. προεφήτευον, (Act. 19, 6. et ἐπροφήτευον, Jerem. 23, 21. 25. 28. 25, 13.) aor. 1. προεφήτευσα (Matth. 7, 22. 11, 13. 15, 7. Marc. 7, 6. Luc. 1, 67. Judae v. 14.), (perf. part. προπεφητευκώς, Euseb. H. E. lib. 5, c. 17.) — (a voc. προφήτης, q. v.) vatem ago, vaticinor, i. e. **a.**, futura praedico, absol., Matth. 11, 13. Act. 2, 17. 18. (ex Joel. 3, 1.) 21, 9. Apoc. 11, 3. — 1 Cor. 13, 9. — ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ, iussu et auctoritate Jesu, Matth. 7, 22. (cf. ἐν ὀνόματι θεοῦ, Jerem. 11, 21. 14, 14. 15.) — περί τινος, genit. pers., Matth. 15, 7. (Marc. 7, 6.) — genit rei, 1 Petr. 1, 10. — ἐπί τινι, Apoc. 10, 11. — seq. λέγων, cum verbis a vate pronuntiatis, Judae v. 14. (Jerem. 14, 13.) — seq. ὅτι, Joh. 11, 51. (cf. Ex. 28, 30. — Jos. B. J. 1, 2, 8.) — **b.**, prodo scientiam rei, quae nisi divinitus revelata fuerit, sciri non potest, Matth. 26, 68. Marc. 14, 65. Luc. 22, 64. cf. Luc. 7, 39. — **c.**, afflatu s. impulsu divino excitatus sublimi oratione de consiliis Dei et iis, quae

Deo volente futura sunt, loquor, (Jerem. 29, 26.) Luc. 1, 67. (*οἱ ὁ* 1 Sam. 10, 5. 6. 19, 21.) — Act. 19, 6. 1 Cor. 11, 4. 5. — *d.*, sensu latiori: de rebus divinis verba facio, quibus in aliis pii sensus excitentur, 1 Cor. 14, 1. 3. 4. 5. 24. 31. 39.

Προφήτης, ου, ὁ, (a v. *πρόφημι,* compos. ex *πρό,* prae, ante, et *φημί*) *a.*, vates, propheta, i. e. qui numine afflatus oracula (מְשָׁלִים) edit et futura praedicit, Herodot. 8, 37. — hebr. נָבִיא, i. e. qui ex inspiratione loquitur, Ex. 7, 1. Deut. 18, 18. — ponitur vero inspirationis signum id, ut vates praedicat, quae *certo* eventura sint, Jerem. 28, 9. Deut. 18, 22. unde intelligitur, vatem Hebraeis dici eum, qui res praedicat futuras. Atque hic sensus in N. T. nomini subiicitur, ubicunque mentio fit prophetarum V. T. Qui in genere vel sic commemorantur, ut ad eorum aetatem respiciatur, Matth. 5, 12. (Luc. 6, 23.) 12, 39. (16, 4. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29.) 23, 29—31. 34. (Luc. 11, 47—50.) v. 31. (Luc. 13, 34.) Luc. 4, 27. Joh. 8, 52. 53. Act. 3, 25. 7, 52. 13, 20. Rom. 11, 3. 1 Thess. 2, 15. Hebr. 11, 32. Apoc. 11, 18. 16, 6. 18, 20. 24. — proverbium ad prophetarum memoriam effictum, Matth. 13, 57. (Marc. 6, 4. Luc. 4. 24. Joh. 4, 44.) — vel quorum idcirco mentio fit, ut eorum laudetur pietas, Matth. 13, 17. (Luc. 10, 24.) cf. 10, 41. Luc. 13, 28. Jac. 5, 10. — aut ut ad eorum oracula et effata provocetur: *τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου,* Matth. 1, 22. 2, 5. 15. 17. 23. 4, 14. 8, 17. 11, 13. 12, 17. 13, 35. 21, 4. 24, 15. (Marc. 13, 14.) 26, 56. 27, 9. (v. 35.) (Luc. 16, 16.) Luc. 1, 70. 3, 4. 4, 17. 18, 31. 24, 25. Joh. 1, 23. 46. 12, 38. Act. 2, 16. 3, 18. 21. 7, 42. 48. 15, 15. 26, 22. Hebr. 1, 1. 2 Petr. 3, 2. — his locis adde eos, in quibus *προφήτης* dicitur pro ipsius libro, ut Marc. 1, 2. (*γέγραπται ἐν τῷ προφήτῃ*) Luc. 16, 29. 31. 24, 27. 44. Joh. 6, 45. Act. 8, 28. 13, 15. 40. 24, 14. 28, 23. — et ubi prophetae dicuntur per synecdochen pro doctrina in libris ipsorum proposita, ut Matth. 5, 17. 7, 12. 22, 40. Luc. 16, 31. Act. 26, 27. — Comprehendit Paulus argumentum librorum propheticorum nomine *ἐπαγγελιῶν,* Rom. 9, 4. — Davides propheta, *ὃς προϊδὼν ἐλάλησε,* Act. 2, 30. 31. — Moses, (Deut. 34, 10—12.) Act. 3, 22. 23. 7, 37. (Deut. 18, 18. cf. Joh. 5, 46.) quin et Bileamo hoc nomen tribuitur, 2 Petr. 2, 16. (cf. Deut. 23, 4.) — Praecipue vero vates V. T. perhibentur dies et fata Christi praenuntiasse, Act. 3, 18. 24. *προκατήγγειλαν*) 10, 43. 13, 27. 26, 22. 23. Rom. 1, 2. 1 Petr. 1, 10. Apoc. 10, 7. — Prophetis maiorem Joannem baptistam esse, Jesus asserit ipse Matth. 11, 9. (Luc. 7, 26.) Joannes enim praesentem eum vidit, de cuius adventu prophetae e longinquo vaticinati sunt. — Ante adventum Messiae exstiturum esse prophetam quendam eius praenuntium, sperabant et sperari iubebant legis periti (Matth. 17, 10. et Marc. 9, 11. — 1 Macc. 4, 46. 14, 41. — Justin. Mart. Dial. c. Tryph. p. 226.), Joh. 1, 21. 25. 7, 40. (distinguitur ab illo propheta Messias, v. 41. 1, 20.) Matth. 16, 14. (Marc. 8, 28. Luc. 9, 19.) cf. Marc. 6, 15. (Luc. 9, 8.) Luc. 1, 76. 20, 6. Apoc. 11, 10. (cf. v. 3. 6.) Joannes baptista igitur, Matth. 14, 5. 21, 26. (Marc. 11, 32. Luc. 20, 6.) et Jesus, Matth. 21, 11. Luc. 7, 16. 24, 19. Joh. 9, 17. vulgo habiti sunt pro prophetis (i. e. hominibus, quibus Deus, quando velit, per visiones arcana cognoscenda det), cf. Luc. 13, 33. —

in loco Joh. 6, 14. (v. 15.) hoc nomen videtur ad Messiam ipsum pertinere. — Not.: In propheta etiam requirebatur facultas perspiciendi ea, quae caeteros homines lateant, Joh. 4, 19. Luc. 7, 39. — v. προφητεύω. Habuerunt etiam Christiani prophetas inde sic dictos, quod, Deo inspirante, res futuras praescire crederentur, Act. 11, 27. 13, 1. 15, 32. 21, 10. (not. v. 11.) cf. 1 Cor. 12, 28. 29. (v. προφητεία et προφητεύω) et videtur ad munus prophetae etiam referri, ut sciat, utrum aliquid a Deo suggestum sit, necne (quod est διακρίνειν τὰ πνεύματα τῶν προφ.) 14, 29. 32. 37. (hunc l. nota) Eph. 2, 20. 3, 5. 4, 11. Apoc. 11, 18.

b., poëta et vates gentilium; Tit. 1, 12. Hinc voc. seq.

Προφητικός, ή, όν, ad vatem pertinens, a vate profectus, Rom. 16, 26. 2 Petr. 1, 19.

Προφῆτις, ιδος, ἡ, (femin. nominis προφήτης, v. supr. προστάτις) **a.**, fatidica, Apoc. 2, 20. (נְבִיאָה, 2 Reg. 22, 14.) — **b.**, mulier Deo devota, cui nonnumquam per somnia et visiones res futurae vel quae aliis hominibus absconditae sunt, manifestantur, Luc. 2, 36.

Προφθάνω, f. φθάσω, (ex προ et φθάνω) — τινά, praevenio, anteverto — alicui, προέφθασε λέγων (quaestioni occurrit), Matth. 17, 25.

Προχειρίζομαι, f. ίσομαι, (verb. dep. med. a πρόχειρος, qui in promtu s. ad manus est) mihi ad manus sumo, τινά, utor aliquo, **a.** seq. inf. finali, Act. 22, 14. — **b.**, τινά c. acc. praedic., Act. 26, 16. (Polyb. 1, 11, 3.) — οἱ ὁ Ex. 4, 13. — passiv. perf. τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν signif. pass., paratum, destinatum vobis, Act. 3, 20. (codd. τὸν προκεκηρυγμένον ὑμῖν.)

Προχειροτονέω (ῶ), f. ήσω, (ex πρό et χειροτονέω, q. v.) ante eligo s. destino; — pass., Act. 10, 41.

Πρόχορος, ου, ὁ, Prochorus, diaconus, Act. 6, 5.

Πρύμνα, ης, ἡ, (fem. adiectivi πρυμνός, ή, όν, extremus, — substantive usurpatur retracto accentu, cf. supr. χρύπτη, — ap. Homer. et Iones: πρύμνη) puppis, Marc. 4, 38. Act. 27, 29. 41. (h. l. distinct. a τῇ πρώρᾳ.) — Xen. Anab. 5, 8, 20.

Πρωΐ, (ap. Graec. etiam πρωΐ s. πρῷ) adv., **a.**, mane (oppon. ὀψέ), Matth. 16, 3. (oppon. h. l. ὀψίας γενομένης) Marc. 1, 35. 11, 20. 16, 2. (λίαν πρωΐ c. genit. diei) v. 9. (c. dat. diei) Joh. 20, 1. — ἅμα πρωΐ, Matth. 20, 1. — ἐπὶ τὸ πρωΐ, Marc. 15, 1. — ἀπὸ πρωΐ, Act. 28, 23. (cf. εἰς τότε, ap. Platon. εἰς ὅτε, ap. Homer. ἐς πότε, ap. Sophocl. μέχρι τότε, ap. Dion. Hal. — Similia seriorum, v. c. ἔκπαλαι, v. supra. — **b.**, special., quarta vigilia, quam excipiebat diluculum, Marc. 13, 35. Vid. ἀλεκτοροφωνία. — Hinc voc. seq.

Πρωΐα, v. πρωΐος.

Πρώϊμος (ut v. c. Xen. Oecon. 17, 4.), s. πρῶμος (v. πρωΐ, cf. lat. primus), η, ον, (cf. ὄψιμος) matutinus, Jac. 5, 7. (ὑετός, pluvia matutina, hebr. יוֹרֶה, Deut. 11, 14. Jerem. 5, 24. quae de coelo decidebat a mense Marchesvan, i. e. Octobre, quo mense Judaei annum incipiebant.)

Πρωϊνός, ή, όν, (a πρωΐ, cf. ὄρθρινος et lat. -nus in serotinus,

diutinus, antiquiores: πρωϊος) matutinus; — ὁ ἀστὴρ ὁ πρ., Apoc. 2, 28. 22, 16. (codd. ὀρθρινός) (v. ὀρθρινός.)

Πρώϊος, *ία*, *ον*, (a πρωΐ, cf. ὄρθριος, ὄψιος) matutinus; — subst. ἡ πρωΐα (scil. ὥρα, v. ὄψιος) tempus matutinum, Joh. 18, 28. — πρωΐας, tempore matutino, (cf. ὀψίας) Matth. 21, 18. — 27, 1. Joh. 21, 4.

Πρῶρα, *ας*, *ἡ*, (a πρό) prora, Act. 27, 30. 41. (h. l. distinguitur a τῇ πρύμνῃ. — Xen. Anab. 5, 8, 20.)

Πρωτεύω, f. εύσω, (a πρῶτος) primus sum, primum locum s. primas partes teneo, Col. 1, 18. (ἐν πᾶσιν, in omnibus rebus) — Xen. Mem. 1, 2, 24. Ages. 1, 3.

Πρωτοκαθεδρία, *ας*, *ἡ*, (ex πρῶτος et καθέδρα, sedes) propr., sessio in prima sede, — prima sedes, Matth. 23, 6. (Marc. 12, 39. Luc. 20, 46.) Luc. 11, 43.

Πρωτοκλισία, *ας*, *ἡ*, (ex πρῶτος et κλισία) primus accubitus, Matth. 23, 6. (Marc. 12, 39. Luc. 20, 46.) Luc. 14, 7. 8.

Πρῶτος, *η*, *ον*, (dor. πρᾶτος, superlat. ab adv. πρό ductus, contract. ex πρόατος) primus, **α.**, ordine s. numero α., absol. (absque nomine) posit. **א**., c. articulo: ὁ πρῶτος κ. ὁ ἔσχατος, Apoc. 1, 17. 2, 8. 22, 13. Luc. 14, 18. (ὁ πρῶτος scil. τῶν κεκλημένων) Joh. 19, 32. — plur., Matth. 20, 8. 10. 16. (phrasis gnomica, sensus: qui sibi videntur primo loco numerandi esse, iis locus assignabitur ultimus etc.) — Neutr. τὸ πρῶτον (disting. τὸ δεύτερον), Hebr. 10, 9. — τὰ πρῶτα (disting. τὰ ἔσχατα), primus rerum ordo, Apoc. 21, 4. — τὰ . . τινός, prima conditio alicuius, Matth. 12, 45. (Luc. 11, 26.) 2 Petr. 2, 20. — ב., absque articulo: Matth. 10, 2. (πρῶτος scil. apostolorum) — plur., Luc. 13, 30. sensus est: accedent ad portas ultimi, quibus aperientur, quasi primi venissent, et qui primi vocati erant, clausas portas invenient, quasi ultimi advenissent. — neutr. ἐν πρώτοις, in primis, quae vobis a me tradita sunt, 1 Cor. 15, 3. — β., adiect. nominibus subst. א., absque articulo, Matth. 19, 30. (Marc. 10, 31.) — πρώτῃ (scil. ἡμέρᾳ) σαββάτου, primo hebdomadis die, Marc. 16, 9. — Act. 12, 10. (sequitur δεύτερος) Eph. 6, 2. — Luc. 2, 2. (v. ἐπιγραφή.) — εὑρίσκει οὗτος πρῶτος, Joh. 1, 42. — 8, 7. 20, 4. 8. Act. 27, 43. Rom. 10, 19. 1 Tim. 1, 16. 2, 13. 1 Joh. 4, 19. — accus., Marc. 3, 16. (codd. πρῶτον) — partic. ὁ πρῶτος ἐμβάς, Joh. 5, 4. (articulus pertinet ad ἐμβάς) — cf. Aelian. V. H. 6, 12. — πρώτους ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφούς, 7, 9. Xen. Anab. 2, 3, 19. — ab his vero locis distingue Matth. 17, 27. (de quo l. v. post.) — ב., praefixo articulo ὁ (ἡ, τό,) πρῶτος, (η, ον) in serie aut sic vere completa aut a lectore sic complenda, ut primum deinceps plures sequi cogitentur, Act. 1, 1. (τὸν πρῶτον λόγον scil. eum, qui de Jesu vita factus est) Matth. 26, 17. (τῇ πρώτῃ scil. ἡμέρᾳ) 17, 27. (primum piscem, qui adscendit) Marc. 14, 12. 2 Tim. 4, 16. Apoc. 2, 19. 4, 1. 7. 13, 12. — sibi opponuntur ὁ πρῶτος et ὁ ἔσχατος, Matth. 27, 64. (ἡ — πλάνη) 20, 8. (οἱ — ἐργάται) v. 10. 12. 1 Cor. 15, 45. — sequitur ὁ δεύτερος, τρίτος etc., Matth. 22, 25. (Marc. 12, 20. Luc. 20, 29.) Luc. 19, 16. (coll. v. 18.) 1 Cor. 15, 47. Apoc. 8, 7. (cf. v. 8.) 16, 2. (cf. v. 3.) 21, 19. — ὁ ἕτερος, Luc. 16, 5. (cf. v. 7.) — ὁ πρῶτος i. q. ὁ πρότερος, prior, Matth. 21, 28. 31. Joh. 1, 15. 30. 15, 18. Hebr. 8, 7. Apoc. 20, 5. 6.

b., multis in locis ita ordinem designat, ut numeri ac temporis ratio *simul* habeatur. In nonnullis tamen magis temporis ordo respicitur, lectorque monetur, ut primi inveniendi caussa ad tempus praeteritum redeat; — ὁ πρῶτος i. q. pristinus, Matth. 21, 36. (πλείονας τῶν πρώτων) 1 Tim. 5, 12. (τὴν πρώτην πίστιν, fidem, quam antea dederant) Hebr. 8, 13. 9, 1. 2. 6. 8. (ἡ πρώτη σκηνή) 9, 15. 18. (ἡ — διαθήκη) Apoc. 21, 1. (ἡ πρώτη γῆ, ὁ — οὐρανός) Apoc. 2, 4. (ἡ πρώτη ἀγάπη) v. 5. (τὰ — ἔργα) 1 Cor. 14, 30. (ὁ πρῶτος, qui prior exorsus erat.) — τὰ πρῶτα, primus rerum ordo, Apoc. 21, 4.

c., primus dignitate, honore, princeps, praecipuus; *α.*, absque artic. absol. πρῶτος, princeps (oppon. δοῦλος), Matth. 20, 27. (Marc. 9, 35. oppon. ἔσχατος) Marc. 10, 44. — adiect. nomini, praecipuus, Matth. 22, 38. Marc. 12, 30. Act. 16, 12. — seq. genit. partit., Marc. 12, 28. 29. (πάντων, gen. neutr., omnium, i. e. omnino prima, cf. Thuc. 4, 52.) 1 Tim. 1, 15. — *β.*, c. art., Luc. 15, 22. Act. 17, 4. (Aelian. V. H. 12, 13. Thuc. 2, 65.) — seq. genit. οἱ πρῶτοι τῆς Γαλιλαίας, proceres Galilaeae, Marc. 6, 21. Luc. 19, 47. Act. 13, 50. 25, 2. 28, 7. 17.

Neutr. πρῶτον, adv., primum, zuerst; **a.**, de ordine temporis, *α.*, seq. εἶτα, ἔπειτα, vel δεύτερον, Marc. 4, 28. 16, 9. (cf. v. 12.) 1 Cor. 12, 28. 15, 46. 1 Thess. 4, 16. 17. 1 Tim. 3, 10. Hebr. 7, 2. Jac. 3, 17. — Luc. 10, 5. — Joh. 18, 13. Act. 11, 26. 15, 14. — πρῶτον — καί, primum et postea, i. e. aeque ac, Rom. 1, 16. 2, 9. 10. 2 Cor. 8, 5. 2 Tim. 1, 5. — Noli huc referre, Matth. 17, 27. Nam πρῶτον h. l. non est adverbium. — seq. ἐν τῷ δευτέρῳ, prima vice, Act. 7, 12. (cf. v. 13.) — Xen. Anab. 3, 4, 32. — *β.*, ante quam fiat aliud quid, — ante omnia alia, Matth. 6, 33. Luc. 12, 1. Rom. 1, 8. 1 Tim. 5, 4. 2 Petr. 1, 20. — prae caeteris, Act. 3, 26. 13, 46. 2 Tim. 2, 6. — πρῶτον πάντων, 1 Tim. 2, 1. — prius, Matth. 8, 21. (Luc. 9, 59.) 13, 30. 17, 10. 11. (Marc. 9, 11. 12.) 23, 26. Marc. 7, 27. 13, 10. Luc. 11, 38. 14, 28. 17, 25. 21, 9. Rom. 15, 24. Eph. 4, 9. 2 Thess. 2, 3. 1 Petr. 4, 17. — seq. τότε vel καὶ τότε, Matth. 5, 24. 7, 5. 12, 29. (Marc. 3, 27.) Luc. 6, 42. Joh. 2, 10. — ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν, me prius, quam vos, Joh. 15, 18. — *γ.*, τὸ πρῶτον, ab initio, Joh. 10, 40. 12, 16. — antea, 19, 39. — **b.**, in enumerandis pluribus: primum, deinde etc., Rom. 3, 2. 1 Cor. 11, 18.

Πρωτοστάτης, ου, ὁ, (ex πρῶτος et ἵστημι, cf. ἐπιστάτης, προστάτης) propr., qui stat in prima acie, s. in primo ordine, dux (Job. 15, 24. — Xen. Cyr. 3, 3, 57.), auctor, antesignanus; — τῆς αἱρέσεως, Act. 24, 5.

Πρωτοτόκια, ων, τά, (a πρωτότοκος, q. v.) ius primogeniti, Hebr. 12, 16. (cf. Gen. 25, 31. h. l. πρωτοτόκια, ut 1 Chron. 5, 1., sed v. 32. et 33. legitur apud τοὺς ό: τὰ πρωτοτοκεῖα ut 27, 36. Deut. 21, 17. Sic Graeci dicunt τὰ παρθένια et τὰ παρθενεῖα. — Hinc πρωτοτοκεύειν τινά, ius primogeniti alicui tribuere, ut παρθενεύειν τινά, aliquam tamquam virginem tractare.)

Πρωτότοκος, ου, ὁ, ἡ, (ex πρῶτος et adi. verbali τόκος a τίκτω) primogenitus; **a.**, propr., addit. υἱός, Matth. 1, 25. Luc. 2, 7. — neutr. (primogenita universe dicta sive sint hominum, sive animalium, cf. de genere neutr. annotata sub voc. ἀσθενής, γεννάω), Hebr. 11, 28. — **b.**, sensu eminenti:

genitus ante omnem creaturam (cf. Eccli. 24, 5. Joh. 1, 3.), Col. 1, 15. (coll. v. 16. 17.) Hebr. 1, 6. — is, cui post mortem vita feliciori donato alii similes erunt, Rom. 8, 29. (cf. 1 Cor. 15, 49.) — ἐκ τῶν νεκρῶν, qui primus e mortuis resurrexit, Col. 1, 18. Apoc. 1, 5. — pl. (οἱ) πρωτότοκοι, ii, qui τὴν υἱοθεσίαν in coelis adepti sunt (i. e. qui ad coelestis vitae gaudia pervenerunt), Hebr. 12, 23. (cf. Luc. 10, 20. Phil. 4, 3. Apoc. 13, 8. 17, 8.)

Πταίω, f. πταίσω, (verbum cognatum verbo πέτω, πίπτω) **a.**, τινά, facio, ut titubet s. cadat aliquis. — **b.**, intrans., impingo, offendo (Graeci: πρὸς τὸν λίθον), i. q. προςκόπτω. absol. et trop., α., aberro; — μὴ ἔπταισαν, ἵνα πέσωσι; Rom. 11, 11. (refertur huc vox παράπτωμα, q. v. — sens.: num aberrarunt a salutis via, ut intereant?) — οὐ μὴ πταίσετε, a recta via non aberrabitis, 2 Petr. 1, 10. (not. v. 11. voc. εἴσοδος.) — β., pecco, ἔν τινι, contra aliquid, ἐν νόμῳ, impingo in legem, i. e. contra legem pecco, Jac. 2, 10. — ἐν λόγῳ (pro dat. simplici) verbo pecco, Jac. 3, 2. — absol., pecco, Jac. 3, 2. (add. πολλά.)

Πτέρνα, ης, ἡ, i. q. πέρνα, (a πείρω, transfigo, unde περόνη, res, quae transfigendo apta est, cf. πτόλεμος et πόλεμος, πτολίεθρον et πόλις) calx (pedis), Joh. 13, 18. (v. ἐπαίρω. Metaphora desumta a luctatore pedes captante.) — cf. Ps. 40, 10.

Πτερύγιον, ου, τό, (deminut. vocis πτέρυξ, q. v.) **a.**, ala, pinna, pinnula. (Hinc πτερυγίζειν ap. Aristoph., Schol.: — ἀπὸ τῶν νεοσσῶν, ἃ πειράζουσι τὰς πτέρυγας, ἵπτασθαι δὲ οὐ δύνανται.) — **b.**, quaevis extremitas in acutum desinens (de pinnis piscium, Levit. 11, 9—12. Deut. 14. 9. 10. — de parte vestium ad alae formam dependente, Ruth. 3, 9. 1 Sam. 24, 5. — τὸ — τοῦ ἱεροῦ, aut dicitur tectum porticus regiae ab utraque parte in alae formam inclinatum (Jos. Ant. 15, 11, 3. et 5.), aut fastigium templi, aut aedificium templi laterale (Flügel) ad vallem Josaphat spectans, Matth. 4, 5. (Luc. 4, 9.) v. narrationem de Jacobo iusto a Pharisaeis per fraudem a τῷ πτερυγίῳ templi deturbato ap. Euseb. H. E. lib. 2, c. 23.

Πτέρυξ, γος, ἡ, (a πτερόν, quod deriv. a πέτομαι, penna, ala) ala, Matth. 23, 37. (Luc. 13, 34.) cf. Job. 39, 13. — Apoc. 4, 8. 9, 9. 12, 14. (οἱ ό Ex. 19, 4. 37, 9. Ez. 1, 6. al.)

Πτηνός, ή, όν, (a πέτομαι, πτῆναι, volatilis; — τὰ πτηνά, volucres, 1 Cor. 15, 39.

Πτοέω (ῶ), f. ήσω, perf. p. ἐπτόημαι, aor. 1. p. ἐπτοήθην (a v. πέτομαι, f. πτήσομαι, perf. πέπτηκα, volito, cf. θροέω a θρέω, φορέω a φέρω, φοβέω, πονέω a φέβομαι, πένομαι) terreo, perterrefacio; — pass., perterrefio, Luc. 21, 9. 24, 37. (οἱ ό Ex. 19, 16. Deut. 31, 6. — Job. 23, 15. Jerem. 21, 13. — ad nostr. loc. cf. 1 Chron. 28, 20.) — Hinc voc. seq.

Πτόησις, εως, ἡ, terror, pavor; Hesych.: πτόησις δειλία, — res terrorem incutiens; — φοβεῖσθαι πτόησιν, 1 Petr. 3, 6. (cf. Prov. 3, 25.)

Πτολεμαΐς, ἴδος, ἡ, Ptolemais, urbs Palaestinae, quae duabus partibus mari (mediterraneo) alluebatur, prope Carmelum montem sita, olim tribui Ascher peculiaris, postmodum vero Galilaeae annumerata. Apud Graecos nomine

"Αχχω s. "Ακω, "Ακη (Diod. Sic. 19, 93.) celebris, Ptolemaidis nomen, ut videtur, a Ptolemaeo Lathuro sortita est. Commemoratur, Act. 21, 7.

Πτύον, ου, τό, (attic. πτέον, cognat. verbis πέτω, πτύρω, q. v.) ventilabrum, Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17. οὗ — αὐτοῦ; cf. τοὺς ὁ Jes. 6, 5. οὗ — ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ.)

Πτύρω, f. υρῶ, (cognat. verbis: πέτω, s. πίπτω, πτήσσω, πτώσσω, — cf. σέω [σείω] et σύρω) consterno; — pass., consternor, terreor, Phil. 1, 28.

Πτύσμα, τος, τό, (a v. πτύω, q. v.) sputum, Joh. 9, 6. (Polyb. 8, 14, 5.)

Πτύσσω, f. ξω, complico, convolvo; — τὸ βιβλίον, Luc. 4, 20. (Hom. Od. 1, 439. — v. ἀναπτύσσω.)

Πτύω, f. ύσω, (i. q. ψύω, unde lat. spuo) spuo, exspuo, Marc. 7, 33. — εἰς τὰ ὄμματα, Marc. 8, 23. — χαμαί, Joh. 9, 6.

Πτῶμα, τος, τό, (a πίπτω, perf. πέπτωκα pro πέπτηκα) **a.**, quod collapsum est, ruina, lapsus, cf. voc. πτῶσις, — metaph., clades. — **b.**, id quod cecidit, — cadaver (antiquiores addunt: τοῦ νεκροῦ), Matth. 24, 28. (sed Luc. 17, 36. fluctuat lectio inter σῶμα et πτῶμα.) — τὸ — τινος, Marc. 6, 29. pl., Apoc. 11, 8. 9. (οἱ ὁ Ez. 6, 5.)

Πτῶσις, εως, ἡ, (a πίπτω, perf. πέπτωκα, v. quae not. sunt sub v. πτῶμα et ad πτοέω) lapsus, ruina, **a.**, propr., Matth. 7, 27. — **b.**, trop., εἰς πτῶσιν πολλῶν (oppon. εἰς ἀνάστασιν), ut (impingentes) cadant multi et intereant, Luc. 2, 34. (v. πρόσκομμα et παράπτωμα, Rom. 11, 11. cf. etiam locc. Rom. 11, 3. 4. 9, 33.) Respicitur locus Jes. 8, 14.

Πτωχεία, ας, ἡ, (ion. πτωχηΐη, cohaeret cum v. πτωχεύω) paupertas, — ἡ κατὰ βάθος πτωχεία, profunda, i. e. summa paupertas, 2 Cor. 8, 2. 9. Apoc. 2, 9.

Πτωχεύω, f. εύσω, (a voc. πτωχός, q. v.) propr., mendicus sum, mendico, etiam: pauper sum, inopis hominis speciem prae me fero (oppon. πλούσιον εἶναι), 2 Cor. 8, 9. (v. πλούσιος.)

Πτωχός, ή, όν, (a v. πτώσσω, quod cognatum verbis πέτω, πέτομαι, v. sub πτοέω, significat: me humiliter ac timide gero, vel a πτώσσω, pulso: is qui mendicandi caussa fores pulsat) mendicus, egenus (rebus ad vitam necessariis destitutus), **a.**, propr. et sensu augustiori, α., adiectum nomini, Marc. 12, 42. 43. (i. q. πενιχρά, Luc. 21, 1.) Luc. 21, 3. — β., absol. ut subint. ἄνθρωπος, Luc. 16, 20. 22. — ὁ πτωχ., Jac. 2, 3. 6. — pl. πτωχοί, Matth. 19, 21. (Luc. 18, 22.) Joh. 12, 5. Luc. 14, 13. 2 Cor. 6, 10. — οἱ πτωχ., Matth. 26, 9. 11. (Marc. 14, 5. 7. Joh. 12, 6. 8.) Marc. 10, 21. Luc. 14, 21. 19, 8. Joh. 13, 29. Gal. 2, 10. — c. genit. partit., Rom. 15, 26. Jac. 2, 5. Apoc. 13, 16. (opp. οἱ πλούσιοι.) — **b.**, sensu latiori, is, qui vitae commodis caret et molestiis premitur, Matth. 11, 5. (Luc. 6, 20. coll. v. 24. — Luc. 7, 22. 4, 18. Jes. 61, 6.) — trop. is, qui praecipuis et maxime necessariis bonis caret, Apoc. 3, 17. — οἱ πτ. τῷ πνεύματι, Matth. 5, 3. — πτωχὰ στοιχεῖα, elementa tenuia (placita, quae nullius sunt momenti), Gal. 4, 9.

Πυγμή, ῆς, ἡ, (ab inusitato v. πύσσω, unde πύξ, ut πλάξ a πλάσσω) pugnus (οἱ ὁ Ex. 21, 18. Jes. 58, 4. Hom. Il. 23, 669.) — πυγμῇ νίπτεσθαι

τ. χεῖρας, pugno manus lavare (h. e. ita, ut manus manu in pugnum contracta fricetur vel ab extremo manus usque ad brachii iuncturam. Vulg. legit πυκνά, crebro), Marc. 7, 3.

Πύθων, ωνος, ὁ, Pytho, **a.**, ap. Graecos cognomen Apollinis (inde ductum, quod Apollo serpentem s. draconem Pythicum, i. e. qui agros Pythus ad Parnassi radices in Phocide sitae infestabat et Delphos tenebat, sagittis confecisse ferebatur, Ovid. Met. 1, 8. Aelian. V. H. 3, 1. — **b.**, i. q. δαιμόνιον μαντικόν (Hesych.), spiritus fatidicus (Plut. de defectu orac. c. 2.), Act. 16, 16. (ἔχουσα πν. πύθωνος, Graecis: πυθόληπτος.)

Πυκνός, ή, όν, (ap. Hom. πυκινός, ή, όν, cognat. est vocc. πύξ, πυγμή, πτύσσω) spissus, densus, compressus (opp. μανός, rarus), si ad tempus refertur: frequens, creber, 1 Tim. 5, 23. — Neutr. pl. πυκνά, adv., (i. q. πυκνῶς) crebro, Luc. 5, 33. (νηστεύειν.) — Compar. πυκνότερον, frequentius, saepius, Act. 24, 26. (Aelian. V. H. 2, 21.)

Πυκτεύω, f. εύσω, (a πύκτης, pugil, cf. πυγμή) pugil sum, pugilatu certo, 1 Cor. 9, 26.

Πύλη, ης, ἡ, porta (Thom. M. πύλας ἐπὶ τείχους, θύρας ἐπὶ οἰκίας), ἡ — τῆς πολέως, Luc. 7, 12. Act. 9, 24. — ἔξω τ. πόλεως, Hebr. 13, 12. (coll. v. 11. et Ex. 32, 25. 26.) — porta in muro carceris, Act. 12, 10. — porta templi, Act. 3, 10. — in orat. picturis distincta: **a.**, porta, per quam intrant in palatium ii, qui ad felicitatem aeternam perventuri sunt; — dicitur στενή, arcta, quia hac felicitate non potietur, nisi qui vicerit impedimenta virtutis, ideoque paucis tantum illa porta patet, Luc. 13, 24. Matth. 7, 13. 14. (bis h. l. ponitur ὅτι, cum oratio membratim divisa sit, ὅτι πλατεῖα v. 13. et ὅτι στενή; alii: τί στενή) — opponitur porta πλατεῖα illa, quae multos capit, et per quam ingrediuntur, qui improbitatis poenas luituri sunt. — **b.**, πύλαι ᾅδου, portae orci (Sap. 16, 13. Jes. 38, 10. — αἱ πύλαι θανάτου, Ps. 9, 14. Job. 38, 17. — Hom. Il. 8, 15. Od. 11, 276.), propter firmitatem commemoratae, Matth. 16, 18. (portae orci, nihil contra eam valebunt. Cf. ἀντισχύω, Sap. 7, 30.)

Πυλών, ῶνος, ὁ, (a voc. πύλη) **a.**, vestibulum ante aedes, i. q. θυρών (de nominibus in -ών v. ἐλαιών), Matth. 26, 71. Act. 12, 13. 14. — **b.**, porta maior palatii, Luc. 16, 20. (1 Reg. 14, 27. 2 Chron. 12, 10.) — aedium, Act. 10, 17. (templi, 1 Reg. 6, 32. — Jos. B. J. 5, 5, 3. καὶ δύο μὲν ἑκάστου πυλῶνος θύραι.) — pl. (de portis urbis), Act. 14, 13. Apoc. 21, 12. 13. 15. 21. 25. 22, 14. (οἱ ὁ 1 Reg. 17, 10. 1 Chron. 19, 9.)

Πυνθάνομαι, f. πεύσομαι, aor. 2. ἐπυθόμην, (verb. dep. med. cognatum vocibus: πυθμήν, βυθός, βυσσός) percontor, sciscitor, seq. interrog. indir. c. indicat., Act. 10, 18. — c. optat., Act. 21, 33. Luc. 15, 26. 18, 36. Joh. 13, 24. Act. 21, 33. (optat. quia verba referuntur, quemadmodum aliquis ea cogitavit.) — seq. interrog. dir., Act. 4, 7. 10, 29. 23, 19. — παρά τινος, τί, Joh. 4, 52. (Xen. Mem. 1, 1, 9.) — seq. interrog. indir., Matth. 2, 4. — τὶ περί τινος, Act. 23, 20. — ἐπυθόμην, percontando (sciscitando) cognovi, seq. ὅτι, Act. 23, 34.

Πῦρ, ός, τό, ignis; Matth. 3, 10. 12. (Luc. 3, 9. 17.) 7, 19. Luc. 9, 54. 1 Petr. 1, 7. al. — ἅπτειν πῦρ, accendere ignem, Luc. 22, 55. — διδόναι,

oriri facere, Act. 2, 19. — ἔβρεξε πῦρ, Luc. 17, 29. — κατακαίειν τι ἐν πυρί (pro dat. simplici), Apoc. 17, 16. (cf. 18, 8.) — καίομαι πυρί, uror igne, Hebr. 12, 18. Apoc. 8, 8. 21, 8. — Gen. πυρός nomini subst. adiunctus vices gerit nominis adiect. ex hebr., v. c. φλὸξ πυρός, flamma ignea (Ex. 3, 2.) Act. 7, 30. Hebr. 1, 7. Apoc. 1, 14. 2, 18. 19, 12. (Ex. 3, 2.) — πῦρ φλογός, 2 Thess. 1, 8. ignis, flammae formam repraesentans. — λαμπάδες πυρός, Apoc. 4, 5. — στύλοι π., Apoc. 10, 1. — ἄνθρακες π., Rom. 12, 20. (v. ἄνθραξ.) — δοκιμάζειν διὰ πυρός, 1 Petr. 1, 7. (Jes. 10, 17.) — πυροῦσθαι ἐκ π., Apoc. 3, 18. — in N. T. ignis nomen usurpatur ad formandas metaph. et quidem mentio fit probatorii ignis, (cf. 1 Petr. 1, 7.) 1 Cor. 3, 13. 15. (ὡς διὰ πυρός, ut qui ambustus s. flammas passus, elapsus est; מֻצָּל מֵאֵשׁ, Zach. 3, 2. cf. Amos. 4, 11.) — ignis, quo res inutiles (ut ἄχυρα) delentur — βαπτίζειν τινάς (plures scil.) ἐν πυρί, igne lustrare, i. e. improbos, qui caeteris probitatis studiosis impedimento sunt, e medio tollere, Matth. 3, 11. (Luc. 3, 16.) cf. Matth. 13, 41. 49. 50. — Mal. 3, 2. al. referunt ad Act. 2, 3. — ignis imago dolorum et cruciatuum vehementissimorum, poenarum, quae in tartara detrusos malos homines vexant, τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, Matth. 18, 8. 25, 41. Judae v. 7. 23. — ἄσβεστον, Marc. 9, 43. 44—46. — γέεννα τ. πυρός, Matth. 5, 22. 18, 9. (Marc. 9, 48. de quo genit. v. supr.) — κάμινος τ. πυρός, Matth. 13, 42. 50. (Dan. 3, 6.) — ἡ λίμνη τ. πυρ., Apoc. 19, 20. 20, 10. 14. 15. 21, 8. — πυρὶ τηρεῖσθαι, 2 Petr. 3, 7. — βασανισθῆναι ἐν π., Apoc. 14, 10. (cf. Luc. 16, 24. — πυρὶ ἁλίζεσθαι, ignis imago dissidiorum, Luc. 12, 49. — ζῆλος πυρός, ira ardens, fervida, Hebr. 10, 27. (Soph. 1, 18. 3, 8. πῦρ ζήλου.)

Πυρά, ᾶς, ἡ, (a πῦρ) rogus, strues lignorum accensorum, Act. 28, 3. — ἀνάπτειν πυράν, v. 2. (Judith. 7, 5. 2 Macc. 1, 22. — Hom. Il. 1, 52.)

Πύργος, ου, ὁ, turris, aedificium munitum altius assurgens, exstructum aut ut contra impetus hostium asylum praebeat, aut ut speculator ibi positus ex omnibus partibus prospicere queat, Luc. 14, 28. — turris in muro (Hom. Il. 7, 338.), Luc. 13, 4. (ὁ ἐν τῷ Σιλωάμ, videtur dici turris in muris urbis s. arcis Sioniticae prope fontem Siloah exstructa.) — turris, quam custodes tenent, Matth. 21, 33. (Marc. 12, 1. ex Jes. 5, 2.)

Πυρέσσω (ττω), f. ξω, (a voc. πῦρ) febricito, febri laboro, Matth. 8, 14. (Marc. 1, 30.)

Πυρετός, οῦ, ὁ, (a πῦρ, cf. ὁ κοπετός) febris, Luc. 4, 38. — συνέχεσθαι πυρετῷ, Act. 28, 8. — πυρ. μέγας, Luc. 4, 38. — ἀφῆκεν αὐτὸν (αὐτὴν) ὁ π., Matth. 8, 15. Marc. 1, 31. Luc. 4, 39. Joh. 4, 52. — ἐπιτιμᾶν τῷ π., Luc. 4, 39. (οἱ ὁ Deut. 28, 22.)

Πύρινος, η, ον, (a voc. πῦρ) igneus; — θώρακες πύρ., i. e. micantes ut ignis, Apoc. 9, 17. (cf. Ez. 28, 14. 16.)

Πυρόω, f. ώσω (a voc. πῦρ) — τί, igne iniecto uro, accendo, incendo, comburo (2 Macc. 10, 3.); — in N. T. pass. **a.**, ardeo, ignesco, 2 Petr. 3, 12. — trop., i. q. indignor, 2 Cor. 11, 29. (2 Macc. 4, 38. 10, 35. 14, 45.) — flagro aestu libidinis, 1 Cor. 7, 9. (cf. Hos. 7, 4. — uri.) — **b.**, igne repleor, τὰ πεπυρωμένα, tela ignita, Eph. 6, 16. — incendor, Apoc. 1, 15. — **c.**, igne

purgor (de metallis, v. c. auro), Apoc. 3, 18. (πεπυρωμένον ἐκ πυρός, cf. Job. 22, 25. Prov. 10, 20. Zach. 13, 9.) — cf. 1 Petr. 1, 7.

Πυῤῥάζω, f. άσω, (a voc. πυῤῥός, i. q. πυῤῥὸς γίνομαι) rutilo, rubeo, Matth. 16, 2. 3.

Πυῤῥός, ά, όν, (a voc. πῦρ) rufus, rutilus, Apoc. 6, 4. 12, 3. (οἱ ὁ Gen. 25, 30. Num. 19, 2. — Xen. de Venat. 4, 7.)

Πύῤῥος, ου, ὁ, Pyrrhus, vir Christianus; Act. 20, 4.

Πύρωσις, εως, ἡ, (a v. πυρόω, q. v.) incensio, incendium, Apoc. 18, 9. 18. — ustio, qua uruntur metalla, — metaph., calamitates, quibus virtus probatur, 1 Petr. 4, 12. (Tertull. advers. Gnost. c. 12. ne expavescatis ustionem, quae agitur in vobis in tentationem) cf. 1, 7. — οἱ ὁ Prov. 27, 21.

Πώ, particula enclit., v. μήπω, μηδέπω, οὔπω, οὐδέπω.

Πωλέω, (ῶ), f. ήσω, (a πέλω, πέλομαι, verto, versor, — undo et πωλοῦμαι, versor, — εἰς τόπον τινά, frequentor obeo locum) pr., merces muto (cf. lat. venio et veneo, — ventito et vendito), i. e. vendo, **a.**, abs., Luc. 17, 28. Apoc. 13, 17. (opp. ἀγοράζειν.) — οἱ πωλοῦντες, venditores, Matth. 21, 12. Marc. 11, 15. Luc. 19, 45. (opp. οἱ ἀγοράζοντες, emtores.) — **b.**, τί, Matth. 13, 44. 19, 21. (Marc. 10, 21. Luc. 18, 22.) Luc. 12, 33. 22, 36. Joh. 2, 14. 16. Act. 5, 1. — suppl. αὐτούς, Act. 4, 37. — αὐτά, v. 34. — pass., 1 Cor. 10, 25. — addit. genit. pretii, Matth. 10, 29. Luc. 12, 6. (Xen. Mem. 1, 2, 36. Aelian. V. H. 10, 9.)

Πῶλος, ου, ὁ, ἡ, pullus, Prov. 5, 19. — Aelian. V. H. 4, 9. — speciat., de pullo asinino, Matth. 21, 2. 5. 7. Joh. 12, 15. (Marc. 11, 2. 4. 5. 7. Luc. 19, 30. 33. 35. cf. Zach. 9, 9.) — de pullo equino, Xen. Anab. 4, 5, 24. Aelian. V. H. 7, 13.

Πώποτε, adv., numquam, Luc. 19, 30. Joh. 1, 18. 5, 37. 6, 35. 8, 33. 1 Joh. 4, 12.

Πωρόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. πῶρος, callus, induratio) callum obduco, callo obducendo duro, τί, — καρδίαν, mentem hebetem reddo, Joh. 12, 40. — pass., hebes factus, facultate intelligendi privatus sum; — τὰ νοήματα, 2 Cor. 3, 14. = ἡ καρδία, Marc. 6, 52. 8, 17. — de hominibus: ἐπωρώθησαν, obdurati sunt, Rom. 11, 7. (vulg. occaecati; legit. ἐπηρώθησαν. οἱ ὁ τυφλοῦν et πωροῦν distinxerunt, v. Joh. 12, 40.) — Hinc voc. seq.

Πώρωσις, εως, ἡ, propr., calli obductio, obtusa acies mentis; γέγονέ τινι, alicuius mens praestricta est, stupor oppressit aliquem, Rom. 11, 25. — τῆς καρδίας, mentis obtusio, hebetudo, Marc. 3, 5. Eph. 4, 18.

Πῶς, (ab obsol. πός, v. ποῦ) adverb., quod est **a.**, interrogantis: quomodo? qua ratione? Ita in interrog. dir. sequente indicat. ubi est vel sciscitantis ac doceri cupientis, Luc. 10, 26. Joh. 3, 9. 9, 10. 26. 1 Cor. 15, 35. — πῶς οὖν, Joh. 9, 19. Rom. 4, 10. — vel alterum refutaturi et responsionem negantem: „nullo modo" exspectantis, Matth. 7, 4. (Luc. 6, 42.) 12, 29. 34. 22, 45. Marc. 3, 23. Luc. 1, 34. 11, 18. Joh. 3, 4. 12. 5, 44. 47. 6, 52. 9, 16. 1 Joh. 3, 17. 4, 20. — Rom. 3, 6. 6, 2. 1 Cor. 14, 7. 9. 16. 1 Tim. 3, 5. Hebr. 2, 3. — καὶ πῶς (v. καί), Marc. 4, 13. Joh. 14, 5. Rom. 10, 14. 15. — πῶς οὖν, Matth. 12, 26. Rom. 10, 14. — πῶς οὐχί, exspectatur responsio affirmans, Rom. 8, 32.

2 Cor. 3, 8. — vel admirantis et id quod factum est aut dicitur, non potuisse fieri aut dici, aut non recte fieri dicive opinantis, Matth. 22, 12. Joh. 4, 9. 7, 15. 8, 33. Act. 2, 8. — πῶς λέγεις, λέγουσι etc., Marc. 12, 35. (Luc. 20, 41.) Matth. 16, 11. — καὶ πῶς, Joh. 12, 34. 14, 9. Luc. 20, 44. — πῶς οὖν, Joh. 6, 42. Matth. 22, 43. — πῶς qui fit, ut cett., Marc. 4, 40. 8, 21. Luc. 12, 56. — (In loco Marc. 9, 12. verba v. 12. ἐπὶ τὸν υἱὸν τ. ἀνθρ. — ἐξουδενωθῇ versui 13. affigenda videntur.) — seq. coniunct. aor. (ubi quaeritur, qui effici possit, quod effici oporteat: πῶς πληρωθῶσιν αἱ γραφαί), wie sollen — erfüllt werden? Matth. 26, 54. — πῶς φύγητε, 23, 33. — seq. ἄν c. optat.: πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, quomodo possem (scil. etsi vellem), wie sollte ichs können? Act. 8, 31.

b., in interrog. indir., seq. indicat. et enuntiatione, a qua quaestio indirecta pendet, praecedente: βλέπετε πῶς ἀκούετε, Luc. 8, 18. (Marc. 4, 24. τί ἀκούετε) cf. 1 Cor. 3, 10. Eph. 5, 15. Col. 4, 6. 2 Thess. 3, 7. 1 Tim. 3, 15. — τὸ πῶς δεῖ, 1 Thess. 4, 1. — Act. 15, 36. — Joh. 9, 15. Act. 20, 18. — Matth. 6, 28. (Luc. 12, 27.) 12, 4. (Marc. 2, 26. sed Luc. 6, 4. plerique: ὡς) — Marc. 5, 16. (Luc. 8, 36. cf. Act. 9, 27. 12, 17.) 12, 41. Luc. 14, 7. Act. 11, 13. 1 Thess. 1, 9.. Apoc. 3, 3. (ita et Graeci, Xen. Mem. 1, 2, 36.) — indicativus futuri praecedente: ἐζήτουν, Marc. 11, 18. (πῶς ἀπολέσωσιν, cf. Marc. 13, 11. 14, 1.) 1 Cor. 7, 32. (scil. interrogat. dir. ita sonaret: πῶς ἀρέσω;) v. 33. 34. — enuntiatione, a qua quaestio indir. pendet, subsequente: Joh. 9, 21. — seq. coniunct. aor., Matth. 10, 19. Luc. 12, 11. (quomodo loquamini, wie ihr — sollet) Marc. 11, 18. (lege: ἀπολέσωσι) Marc. 14, 1. 11. (Luc. 22, 2. 4. τὸ πῶς) Act. 4, 21. (τὸ πῶς.) — τὸ· πῶς est

c., exclamantis, *quam!* α., iunct. c. adiect.: πῶς δύσκολόν ἐστι, Marc. 10, 24. (Xen. Cyr. 1, 2, 11.) — vel c. adverbio: πῶς παραχρῆμα, Matth. 21, 20. — πῶς δυσκόλως, Marc. 10, 23. (Luc. 18, 24. — Xen. Mem. 4, 2, 23.) — β., cum verbo: quantopere! πῶς συνέχομαι! Luc. 12, 50. — πῶς ἐφίλει αὐτόν! Joh. 11, 36.

Πώς, partic. enclitica, (cf. τίς et τίς [encl.], πότε et ποτέ, ποῦ et πού) v. εἴπως, μήπως.

Ρ.

Ῥαχάβ (s. Ῥαάβ), ἡ, (רָחָב, latitudo) Rachab, meretrix Hierichuntina (Jos. 2, 1.), Hebr. 11, 31. Jac. 2, 25.

Ῥαββί, Rabbi, (hebr. רַבִּי, a רַב, multus, cf. lat. magister, et c. affixo 1. pers. mi praestantissime, magister meus) nomen, quo Judaei, ut creditur inde ab Hillelis aetate (s. annos 100. ante Chr.) salutare doctores solebant, Matth. 23, 8. Joh. 3, 26. — enarratur καθηγητής apud Matth. l. l. et διδάσκαλος, Joh. 1, 39. — Ornatur hoc nomine Jesus et a discipulis suis, Matth. 26, 25. 49. Marc. 9, 5. (Matth. 17, 4. κύριε. Luc. 9, 33. ἐπιστάτα.) 11, 21. Joh. 1, 50. 4, 31. 9, 2. 11, 8. — et ab aliis, Joh. 3, 2. 6, 25. — tamen suos discipulos eo titulo uti Jesus prohibet, Matth. 23, 8. — duplicatur nomen Marc. 14, 45. (cf. Matth. 7, 21.)

Ῥαββονὶ (et dialecto Galilaea ῥαββουνί), Rabboni, Rabbuni (רַבָּן, syrochald. רִבּוֹן, excellens, dominus, magister, v. ῥαββί, c. affixo 1. pers. mi excellentissime), Marc. 10, 51. (in codd. nonnullis: ῥαββουνί.) Joh. 20, 16. (text. vulg. ῥαββουνί) — nomen magistrorum honorificentissimum, ut nomini רַבִּי Judaei plus tribuebant, quam simplici titulo רַב, ita apud eos nomen Rabboni reliquis praecelluit.

Ῥαβδίζω, f. ίσω, (a voc. ῥάβδος) virgis caedo, τινά, Act. 16, 22. (suppl. αὐτούς.) — pass., 2 Cor. 11, 25. (cf. Jos. Ant. 4, 8, 21. — οἱ ὁ Deut. 25, 2. Jud. 6, 11. Ruth. 2, 17.)

Ῥάβδος, ου, ἡ, **a.**, virga, baculus, *α.*, i. q. ramus, Hebr. 9, 4. (Num. 17, 2 seq. Jes. 11, 1.) Apoc. 11, 1. (cf. Ez. 37, 16.) — *β.*, baculus, quo pueri, vel servi castigantur; ἐν ῥάβδῳ ἐλθεῖν, cum baculo venire i. e. specie sumta severi paedagogi, 1 Cor. 4, 21. (cf. Ex. 21, 20. Jes. 10, 24. Ps. 88, 33.) — *γ.*, scipio, baculus viatorum (ap. Graecos: σκήπων s. σκίπων, unde lat. scipio), Matth. 10, 10. (Marc. 6, 8. Luc. 9, 3.) — aut fulcro innixuri, Hebr. 11, 21. (οἱ ὁ Gen. 47, 31. qui legerunt מַטֶּה pro מִטָּה, lectus, textus hebraici.) — *δ.*, baculus pastorum, Apoc. 2, 27. 12, 5. 19, 15. — ut ἐν ῥάβδῳ ποιμαίνειν his in locis tropice dic. de rege, ita ῥάβδος σιδηρᾶ signif. dominationem durissimam. — Hinc **b.**, sceptrum regis (שֵׁבֶט, Ps. 2, 9. 44, 8. — σκῆπτρον) Hebr. 1, 8. (ex Ps. 44, 8.)

Ῥαβδοῦχος, ου, ὁ, (ex ῥάβδος et ἔχω, cf. εὐνοῦχος) virgas, i. e. fasces gerens, lictor (minister publicus, qui magistratibus provinciae vel coloniae fasces s. bacillos et alia dignitatis insignia praeferebat), Act. 16, 35. 38. (Herodian. 7, 8, 10. Thuc. 5, 50. Plutarch. Q. Rom. c. 67. διατὶ λικτώρεις τοὺς ῥαβδούχους ὀνομάζουσι.)

Ῥαγαῦ, ὁ, (רְעוּ) Ragau, unus e proavis Abrahami, Luc. 3, 35.

Ῥᾳδιούργημα, τος, τό, (a v. ῥᾳδιουργέω et hoc a ῥᾳδιουργός, composito ex ῥᾴδιος et ἔργον. Est autem ῥᾳδιουργός pr. is, qui aliquid facili negotio ac scite peragit; deinde sensu malo homo, qui facile ad scelus perpetrandum prorumpit, qui artes fraudis callet) facinus (dolosum), Act. 18, 14. (πονηρόν.)

Ῥᾳδιουργία, ας, ἡ, (v. ῥᾳδιούργημα, cf. πανουργία) **a.**, facilitas agendi, levitas in agendo (plur., Xen. Mem. 2, 1, 20.) — **b.**, versutia, fraus, nequitia, Act. 13, 10. (Polyb. 12, 10, 5.)

Ῥακά, (vocula interiectioni similis, qua Judaei usi esse videntur ad abominationem testandam, derivanda, ut videtur, a רָקַק, conspuit. Alii derivant a רִיק, chald. רֵיקָא, ut intelligatur homo vanus, ineptus. Verba tamen e Matthaeo laudanda voces: ῥακά et μωρέ distinguunt) homo abiecte! Matth. 5, 22. (Sens.: homicidae, qui punitur propterea quod imaginem Dei dilaceravit, par habendus est quisquis se hominem abominari vel pro bruto habere verbis declarat. Et hunc eo modo poena dignum declaro, ut loco τῆς κρίσεως ponam synedrium et Gehennam.)

Ῥάκος, εος (ους), τό, (a ῥήγνυμι s. ῥήσσω) pars abscissa, speciat., particula abscissa panni (etiam vestis detrita, Jerem. 38, 11. — Hesych. διεῤῥωγὸς ἱμάτιον.) Matth. 9, 16. (Marc. 2, 21.)

Ῥαμᾶ, ἡ, (hebr. רָמָה) Rama, urbs tribus Beniaminiticae prope Gibeonem, Bethelem et Hierosolymam sita (Jos. 18, 25. 1 Reg. 15, 17. 21. 22.), Matth. 2, 18. (ex Jerem. 31, 15.)

Ῥαντίζω, f. ίσω, (a ῥαντός, adspersus, quod deduct. a ῥαίνω, perf. p.) adspergo (iteratis vicibus, v. βαπτίζω); τινά, Hebr. 9, 13. (Levit. 16, 14—16. Num. 19, 2—10.) v. 19. — τινά τινι, aliquem aliqua re, v. 21. — trop., lustro, purgo; — pass. sign. med. ἐῤῥαντισμένοι τὰς καρδίας ἀπό (de acc. v. sub διαφθείρω, λούω), Hebr. 10, 22. (οἱ ὁ Ps. 50, 9.) — Hinc voc. seq.

Ῥαντισμός, οῦ, ὁ, (ap. profanos non occurrit) adspersio (lustratio); αἷμα ῥαντισμοῦ, sanguis adspersioni destinatus (lustrationi inserviens), Hebr. 12, 24. (ὕδωρ ῥαντισμοῦ, Num. 19, 9. 13. 20. 21.) — εἰς ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χρ., i. e. εἰς τὸ ῥαντίζεσθαι (s. ἵνα ῥαντίζωνται) αἵματι Ἰησ. Χρ., ut expientur (s. a peccatorum culpa purgentur) sanguine Christi, 1 Petr. 1, 2.

Ῥαπίζω, f. ίσω, (a ῥαπίς, virga) *a.*, virgis caedo (Herodot. 7, 35. 8, 59.), colaphis caedo. — *b.*, ex usu recentiorum: palma os caedo, alapam infligo, — τινά, Matth. 26, 67. (h. l. distinguitur a τῷ κολαφίζειν. Nam ῥαπίσαι· πατάσσειν τὴν γνάθον ἁπλῇ τῇ χειρί [non pugno], Suid.) — τινὰ ἐπὶ τὴν σιαγόνα (αὐτοῦ), Matth. 5, 39. (ita οἱ ὁ Hos. 11, 4. cf. πατάσσειν ἐπὶ τὴν σ., 1 Reg. 22, 24.) — Hinc voc. seq.

Ῥάπισμα, τος, τό, ictus, qui virga incutitur; — apud recentiores: alapa (v. ῥαπίζω) — βάλλειν τινὰ ῥαπίσμασι, Marc. 14, 65. — ῥάπισμα διδόναι τινί, Joh. 18, 22. — ῥαπίσματα, 19, 3.

Ῥαφίς, ίδος, ἡ, (a ῥάπτω, suo) acus, Matth. 19, 24. (Marc. 10, 25.) Luc. 18, 25. (h. l. codd. βελόνη.) — antiquiores, Attici: βελόνη.

Ῥαχάβ, v. Ῥαάβ.

Ῥαχήλ, ἡ, (רָחֵל, ovis) Rachel, uxor Jacobi patriarchae, Matth. 2, 18. (e Jerem. 31, 15.)

Ῥεβέκκα, ης, ἡ (רִבְקָה, i. e. saginata a רָבַק) Rebecca, uxor Isaaci, filia Bethuelis (Gen. 22, 23. 24, 15.) Rom. 9, 10.

Ῥέδα, s. ῥέδη, rheda, i. e. genus vehiculi quatuor rotarum (Isidor. 20, 17. — a Gallis inventum, Quinctil. 1, 5.), Apoc. 18, 13.

Ῥεμφάν s. **Ῥεφάν**, (vocab. copticum aut regem coeli, i. e. solem significans, aut Saturnum, deum quippe a veteribus Aegyptiis, Phoenicibus et Arabibus cultum denotans) Remphan, Act. 7, 43. (ex Amos. 5, 26. ubi οἱ ὁ Ῥαιφάν.)

Ῥέω, f. ῥεύσω, (scriptores melioris notae: ῥεύσομαι) — aor. 2. ἐῤῥύην (v. παραῤῥέω), fluo, Job. 7, 38.

Ῥέω, unde perf. act. εἴρηκα, p. εἴρημαι, aor. 1. p. ἐῤῥέθην et ἐῤῥήθην, f. 3. εἰρήσομαι — v. εἶπον.

Ῥήγιον, ίου, τό, Rhegium (nunc Reggio), extremum oppidum Bruttiorum s. promontorium Italiae (dictum ut videtur a Graeco verbo ῥήγνυμι idcirco, quod ibi Sicilia ab Italia credebatur esse abrupta), Act. 28, 13.

Ῥῆγμα, τος, τό, (a v. ῥήγνυμι, s. e forma ionica ῥήσσω, rumpo, perf. pass.) quod ruptum est, ruptura, Luc. 6, 49. (οἱ ὁ 1 Reg. 11, 30. 31. 2 Reg. 2, 12.)

Ῥήγνυμι, (Matt. 9, 17.) ionice: ῥήσσω (Hom. Il. 18, 571. — 1 Reg. 11, 31. Marc. 2, 22. 9, 18.), f. ῥήξω, — rumpo, disrumpo, **a.**, τί, Marc. 2, 22. Luc. 5, 37. — pass., Matth. 9, 17. (οἱ ὁ Num. 16, 31. Ez. 33, 20. — Jes. 33, 23. Job. 2, 12.) — ῥῆξον (suppl. τὴν φωνήν, quod additur, ap. Herodot. 1, 95. 2, 2.), erumpe in voces (Herodot. 5, 93.) s. in iubila (Jes. 52, 9. cf. 49, 13.) καὶ βόησον, Gal. 4, 27. (e Jes. 54, 1.) — **b.**, τινά, lacero, dilacero aliquem, Matth. 7, 6. — i. q. σπαράσσω, distorqueo aliquem, Marc. 9, 18. (Luc. 9, 42.)

Ῥῆμα, τος, τό, (ab obsol. ῥέω, perf. p. εἴρημαι, v. εἶπον) id, quod dictum s. pronuntiatum est, verbum, i. e. **a.**, quisque sonus, qui voce profertur certo significatu praeditus, Matth. 27, 14. Luc. 20, 26. — φωνὴ ῥημάτων, sonitus verborum, Hebr. 12, 19. — ῥήματα ἄῤῥητα, 2 Cor. 12, 4. — τὰ ῥήματα, i. q. oratio, Luc. 7, 1. Joh. 8, 20. 10, 21. Act. 2, 14. 16, 38. — τὰ ῥήματά τινος, omnino: quod quis dixit, Luc. 24, 8. 11. Apoc. 17, 17. — τὰ ῥήματά μου, id quod doceo, Joh. 5, 47. 6, 63. 12, 47. 48. 14, 10. 15, 7. — 6, 69. (id quod tu doces, vitam gignit aeternam.) — τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ, verba, quibus mens Dei declarata continetur, Joh. 8, 47. — λαλεῖ τις τὰ ῥήματα τοῦ θ., eloquitur id, quod Deus ei praecepit, Joh. 3, 34. — τὰ ῥήματα, ἃ δέδωκάς μοι, id, quod mihi praecepisti, ut verbis traderem, Joh. 17, 8. — ῥήματα λαλεῖν πρός τινα, ἐν οἷς etc., docere aliquem aliquid, quo etc. (s. aliqua, quibus etc.), Act. 11, 14. — τὰ ῥήματα τὰ προειρημένα ὑπό τινος, id, quod quis praedixit, 2 Petr. 3, 2. Judae v. 17. — λαλεῖν τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης, omne id proloqui, quo testimonium de hoc Jesu redivivo continetur, Act. 5, 20. — λαλεῖν ῥήματα βλάσφημα (εἴς τινα), aliquid contumeliose dicere (in aliquem), Act. 6, 11. — (κατά τινος, contra aliquem,) v. 13. — Cf. pluralem numerum vocis λόγος. — **b.**, dictum, vox, sententia, quod nos dicimus: eine Aeusserung, Matth. 26, 75. (Marc. 14, 72.) Marc. 9, 32. Luc. 2, 50. 9, 45. 18, 34. Act. 11, 16. 28, 25. — cum adiect. ῥῆμα ἀργόν, Matth. 12, 36. — εἰπεῖν πονηρὸν ῥῆμα κατά τινος, conviciis aliquem incessere, Matth. 5, 11. — **c.**, speciat., certum sermonis genus, quo quis, ut alteri mentem suam aperiat, utitur (s. ut aperiret, usus est), v. c. nuntius, narratio περί τινος, Luc. 2, 17. Rom. 10, 18. — promissio, Luc. 2, 29. Hebr. 6, 5. (Ps. 32, 4.) 1 Petr. 1, 25. Eph. 5, 26. (ἐν ῥήματι videtur iungend. cum ἁγιάσας et alludere ad promissionem fidei, quam dare sibi invicem solent qui matrimonium ineunt.) — accusatio, Matth. 18, 16. (Deut. 19, 15.) 2 Cor. 13, 1. — vox, qua aliquid iubetur, imperatur, Matth. 4, 4. Luc. 4, 4. Hebr. 11, 3. — mandatum, Luc. 3, 2. (Gen. 15, 1. 1 Reg. 18, 1. Jerem. 1, 1.) 5, 5. Rom. 10, 17. — pl. ῥήματα, verba mandati, Act. 10, 22. — ῥῆμα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, imperium omnipotentiae suae, Hebr. 1, 3. (al. capiunt pro: τὸ ῥῆμα τὸ δυνατόν.) — **d.**, doctrina, Rom. 10, 8. (τὸ — τῆς πίστεως, doctrina, quae fide excipitur.) — τὸ ῥ. τοῦ θ., institutio divina, Rom. 10, 17. — doctrina, quae Deum habet auctorem, Eph. 6, 17. — **e.**, Meton. res, et α., quidem, res quatenus narrata est, s. narratur, Luc. 2, 15. (1 Sam. 4, 17.) Act. 10, 37. — plur., Luc. 1, 65.

2, 19. 51. Act. 5, 32. 13, 42. — β., quatenus esse iubetur, Luc. 1, 37. (Gen. 18, 14. Deut. 17, 8.)

Ῥησά, ὁ, Rhesa, filius Sorobabelis, Luc. 3, 27.

Ῥήσσω, v. ῥήγνυμι.

Ῥήτωρ, ορος, ὁ, (ab obsol. ῥέω, perf. p.) rhetor, orator, — patronus caussarum, Act. 24, 1. (Aelian. V. H. 9, 18. Xen. Mem. 4, 6, 15.)

Ῥητῶς, adv., (ab adi. ῥητός et hoc ab obsol. ῥέω, perf. p.) diserte, disertis verbis; — ῥητῶς λέγει, 1 Tim. 4, 1. (Polyb. 2, 23, 5.)

Ῥίζα, ης, ἡ, **a.**, radix, Matth. 3, 10. (Luc. 3, 9.) 13, 6. 21. Marc. 4, 6. 17. Luc. 8, 13. — ἐκ ῥιζῶν, radicitus, Marc. 11, 20. (Xen. Oecon. 17, 11.) — metaph., caussa, origo, 1 Tim. 6, 10. (Sirac. 1, 20. Sap. 15, 3. — Plutarch. de educat. c. 7. πηγὴ γὰρ κ. ῥίζα καλοκαγαθίας) — ῥίζα πικρίας, radix amara (al. surculus amarus), quae, ut amara est, ita res ea infectas amaras reddit; metaphor., homo, qui alios ad rebellionem contra Deum inducit, Hebr. 12, 15. (Deut. 29, 18. cf. Act. 8, 23. Hebr. 3, 12.) — ἡ ῥίζα Judaeor. Patres et Patriarchae, Rom. 11, 16—18. — **b.**, ex usu hebr. שֹׁרֶשׁ, surculus (ein Reis); — metaph., proles, Rom. 15, 12. Apoc. 5, 5. 22, 16. (Jes. 11, 10. 53, 2. cf. Sir. 47, 22.)

Ῥιζόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. ῥίζα) radices ago, radicibus munio; — pass. ἐῤῥιζωμένος, radicibus munitus (Latini seriores: radicatus), trop. defixus, ἔν τινι; Eph. 3, 17. Col. 2, 7.

Ῥιπή, ῆς, ἡ, (a v. ῥίπτω) iactus, ictus; — ὀφθαλμοῦ, ictus oculi, 1 Cor. 15, 52.

Ῥιπίζω, f. ίσω, (a voc. ῥιπίς, flabellum, quo ignis excitatur, et quod ultro citroque iactatur) agito, iacto; — pass., Jac. 1, 6. (iunct. cum ἀνεμίζομαι.)

Ῥιπτέω (ῶ), (ab adi. verbali ῥιπτός, v. ῥίπτω) iacto (iteratis vicibus), Act. 22, 23.

Ῥίπτω, f. ψω, perf. p. ἔῤῥιμμαι, iacio, abiicio, **a.**, τί, Act. 27, 19. τὰ ἱμάτια, 22, 23. (e codd. lect.) — Matth. 27, 5. (τὰ ὅπλα, 1 Macc. 5, 43. 7, 44. 11, 51.) — τινί, pass. ἐῤῥιμμένοι, abiecti (fortunae relicti), Matth. 9, 36. — add. ἔκ τινος, Act. 27, 29. — **b.**, τινὰ εἴς τι, proiicio in c. acc., Luc. 4, 35. 17, 2. — **c.**, τινὰς παρὰ τοὺς πόδας τινός, demitto, ita ut non amplius curem, — de iis, qui aegrotos ad pedes Jesu deponebant, eos ipsius arbitrio relinquentes ac nihil dubitantes, quin sanare eos posset, Matth. 15, 30. (cf. Sap. 11, 40.)

Ῥοβοάμ, ὁ, (רְחַבְעָם, dilatans populum) Roboam, Rhehabeam, rex Israëlitarum, filius Salomonis, (1 Reg. 11, 43.) Matth. 1, 7.

Ῥόδη, ης, ἡ, (i. e. rosa) Rhode, serva quaedam in Marci domo, Act. 12, 13.

Ῥόδος, ου, ἡ, Rhodus, Cycladum insula nobilissima e regione Cariae et Lyciae; habebat metropolin eiusdem nominis portu instructam, cui nomen est Colossi Rhodii, Act. 21, 1.

Ῥοιζηδόν, adv., (cf. graec. σχεδόν, βουστροφηδόν, ῥυμηδόν — a

ῥοιζέω, quod de aquis dicitur cum stridore delabentibus, Hom. Il. 16, 361.) cum stridore, 2 Petr. 3, 10.

Ῥομφαία, ας, ἡ, propr., iaculum oblongum gentis Thraciae, item genus gladii oblongi, in humero dextro gestari soliti, sica, Apoc. 1, 16. 2, 12. — πολεμεῖν ἐν τῇ ῥ., Apoc. 2, 16. — ἀποκτεῖναι, 6, 8. 19, 21. — πατάσσειν, 19, 15. — Luc. 2, 35. (sens. acerrimo doloris sensu cruciaberis.) — cf. Ps. 21, 21.

Ῥοπή, ῆς, ἡ, i. q. ῥιπή q. v.

Ῥουβήν, ὁ, (רְאוּבֵן, i. e. filius visionis, Gen. 29, 32.) Ruben, filius primogenitus Jacobi ex Lea, Apoc. 7, 5.

Ῥούθ, ἡ, (i. q. רְעוּת, amica, proxima) Ruth, (mulier Moabitis, uxor Mahalonis, filii Elimelechis, Bethlehemitae, Ruth. 1, 4.) Matth. 1, 5.

Ῥοῦφος, ου, ὁ, (nom. lat.) Rufus, filius Simonis Cyrenaei, Marc. 15, 21. Rom. 16, 13.

Ῥύμη, ης, ἡ, (a ῥύω, traho) **a.**, tractus (cf. lat. eruo), sulcus (ὄλκος), — series; hinc **b.**, platea, vicus, tractus viae in urbe utrinque aedificiis septae, Act. 9, 11. 12, 10. — pl., Matth. 6, 2. Luc. 14, 21. (cf. Jes. 15, 3.) Not.: aliud voc. est ῥύμη, quod impetum signif., deductum a ῥύω s. cognato verbo ῥέω, unde lat. ruo.

Ῥύομαι, f. σομαι, (apud antiquiores verb. depon. med., apud seriores tamen et in N. T. aor. 1. p. significat. habet pass.) propr., traho ad me, eripio, libero (retten — unde ῥῦσις, liberatio, vox distinguenda a voc. ῥύσις, fluxus, q. v.) **a.**, tempora medii: a., τινά (ἐῤῥυσάμην), Matth. 27, 43. 2 Petr. 2, 7. (Hom. Il. 15, 290.) — ὁ ῥυόμενος, liberator, Rom. 11, 26. (Jes. 44, 6. 59, 20. Ps. 49, 22.) — **b.**, τινὰ ἀπό τινος, curare ne quis incidat in — Matth. 6, 13. Luc. 11, 4. 1 Thess. 1, 10. (ῥύομαι) — Ez. 27, 23. Prov. 11, 4. Ps. 90, 14. — **c.**, τινὰ ἔκ τινος, aliquem, qui est ἔν τινι, liberare ex, Rom. 7, 24. (ῥύσομαι) 2 Cor. 1, 10. Col. 1, 13. 2 Tim. 3, 11. 2 Petr. 2, 9. (οἱ ὁ Gen. 48, 16. Ex. 6, 6. al.) — **d.**, aor. 1. pass., liberatus sum; — ἀπό τινος, Rom. 15, 31. 2 Thess. 3, 2. — ἐκ χειρός τινος, Luc. 1, 74. — ἐκ στόματός τινος, 2 Tim. 4, 17. not. differunt ἀπό et ἐκ.

Ῥυπαρεύομαι, f. εύσομαι, (a ῥυπαρός, q. v.) sordidus sum; — metaph., contaminor iniquitate, Apoc. 22, 11. (ῥυπαρευθήτω ἔτι, quod verbum apud Graecos non reperitur.)

Ῥυπαρία, ας, ἡ, (ab adi. ῥυπαρός) propr., conditio eius, qui ῥυπαρός est, sordes (Plutarch. praecept. coniugal. c. 28.) — metaph., turpitudo morum, vitium, Jac. 1, 21.

Ῥυπαρός, ά, όν, (a voc. ῥύπος, q. v. — unde verb. ῥυπάω, sordidus sum, Artemid. 2, 3. ῥυπαρὰ κ. ἄπλυτα, — cf. μιαρός) sordidus, Jac. 2, 2. (ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι) — οἱ ὁ Zach. 3, 3. 4. — Jos. Ant. 7, 11, 3. B. J. 6, 3, 3. — χλαμύς, Aelian. V. H. 14, 10. — metaph., turpis, iniquitate contaminatus, Apoc. 22, 11.

Ῥύπος, ου, ὁ, (pl., τὰ ῥύπα, Hom. Od. 6, 93.) squalor, sordes, 1 Petr. 3, 21. (οὐ σαρκός scil. βάπτισμα, ad quod voc. mente cogitatum addit noster appositionis loco: ἀπόθεσις ῥύπου.) — Hinc verb. seq.

Ῥυπόω (ῶ), aor. 1. ἐῤῥύπωσα, sordesco; — metaph., turpi iniquitate me contamino, Apoc. 22, 11. (v. supr. ῥυπαρεύομαι.)

Ῥύσις, εως, ἡ, (ab inusitata forma praes. ῥύω, unde nonnulla tempora mutuatur verbum ῥέω; — distingue voc. ῥῦσις, liberatio, v. ῥύομαι) fluxus, profluvium; — τοῦ αἵματος, Marc. 5, 25. Luc. 8, 43. 44. — (Levit. 15, 2. 3.)

Ῥυτίς, ίδος, ἡ, (a ῥύω, contraho) ruga, Eph. 5, 27. — Aristoph. Plut. v. 1052.

Ῥωμαϊκός, ή, όν, (cohaeret c. verbo ῥωμαΐζω — a Ῥώμη) romanus, Luc. 23, 38.

Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Romanus, civis Romanus, Joh. 11, 48. Act. 2, 10. 16, 21. 37. 38. al.

Ῥωμαϊστί, adv., (v. Ἑλληνιστί) romane, latine, Joh. 19, 20.

Ῥώμη, ης, ἡ, Roma, (urbs in Italia ad fluvium Tiberim sita, imperii Romani metropolis, condita anno ab excidio Troiae 432. [s. anno primo olympiadis 7.], a Romulo et Remo fratribus, et a Romulo, ut videtur, nomen nacta) Act. 18, 2. 19, 21. Rom. 1, 7. 15. 2 Tim. 1, 17.

Ῥώννυμι, f. ώσω, (a cuius radice ortum lat. robur) roboro; — perf. p. ἔῤῥωμαι, valeo, v. ἄῤῥωστος. — Hinc valedicendi formula fini epistolarum apponi solita: ἔῤῥωσο, vale, Act. 23, 30. — ἔῤῥωσθε, Act. 15, 29. (Artemid. 3, 44. Xen. Cyr. 4, 5, 33. — 2 Macc. 11, 21.)

Σ.

Σαβαχθανί, vox syrochaldaica (שְׁבַקְתַּנִי, 2. praet. verbi chald. שְׁבַק, deseruit, Dan. 4, 12. 20. 23. cum affixo primae pers. deseruisti me). Excitatur Matth. 27, 46. et Marc. 15, 34. (e Ps. 22, 1. pro hebraico: עֲזַבְתָּנִי, quod etiam paraphrastes Chaldaicus illa voce expressit.)

Σαβαώθ s. σαββαώθ, (hebr. צְבָאוֹת numerus plur. nominis צָבָא, exercitus) pl. exercitus; — κύριος σαββαώθ, nomen, quo Hebraei Deum appellare solent omnium rerum dominum, Rom. 9, 29. Jac. 5, 4. (ita οἱ ό, 1 Sam. 15, 2. Jes. 1, 9. 2, 12. 6, 3. Zach. 13, 2. al. — θεὸς σαββαώθ legitur 1 Sam. 1, 3. 17, 45. — exercitus Dei modo dicuntur angeli, 2 Chron. 18, 18. Ps. 103, 22. — modo astra, ut Jerem. 23, 22. Jes. 40, 26. Dan. 8, 10. et οἱ ό idem nomen aliis in locis expresserunt nomine παντοκράτορος.)

Σαββατισμός, οῦ, ὁ, (a σαββατίζω, sabbatum celebro, cf. νουμηνιάζω, ἑορτάζω) propr. **a.**, celebratio sabbati. — **b.**, feriatio, requies, Hebr. 4, 9. (legitur ap. Plutarch. de superstit. c. 3.)

Σάββατον, ου, τό, vox hebr. שַׁבָּת, i. e. ἀνάπαυσις, quies) sabbatum dies, quo in memoriam peracti a Deo creationis operis ab omni labore et opere abstinendum et sacris vacandum est, Ex. 20, 10. 31, 14. 2 Chron. 2, 4. septimus quisque hebdomadis dies. — τὸ σάββατον, Matth. 12, 8. (Marc. 2, 28. Luc. 6, 5.) Marc. 2, 27. (cf. 2 Macc. 5, 25.) 6, 2. 16, 1. Luc. 13, 14. 16. 14, 5. 23, 56. Joh. 5, 9. 10. 18. 9, 14. 16. 19, 31. — σαββάτου ἡμέρα, Luc. 13, 16.

— ὁδός, viae intervallum, quod emetiri iter facientibus die sabbati licet, i. e. via bis mille passuum, Act. 1, 12. (Ex. 16, 29. cf. Jos. Ant. 13, 8, 4. B. J. 2, 17, 10.) — dat. σαββάτῳ, Matth. 24, 20. Luc. 14, 1. — τῷ σαββάτῳ, Luc. 13, 14. 15. 14, 3. — Act. 13, 44. — ἐν σαββάτῳ, Matth. 12, 2. Luc. 6, 1. 6. Joh. 5, 16. 7, 22. 23. — ἐν τῷ σαββάτῳ, Luc. 6, 7. Joh. 19, 31. — accus. τὸ σάββ.; per sabbatum (quamdiu?), Luc. 23, 56. — εἰς τό —, Act. 13, 42. — κατὰ πᾶν σ., singulis sabbatis, Act. 13, 27. 15, 21. 18, 4. (2 Reg. 11, 6. 9.) — plur. τὰ σάββατα, de sabb. pluribus, Act. 17, 2. Col. 2, 16. — plur. τὰ σάββ. de uno sabb. pro sing. (ut οἱ ό Ex. 20, 10. Levit. 23, 32. Num. 28, 9. 10. al.) — ἡ ἡμέρα τῶν σ., Luc. 4, 16. Act. 13, 14. 16, 13. (ita Ex. 35, 3. Deut. 5, 12. Jerem. 17, 21.) — ὀψὲ — σαββάτων, Matth. 28, 1. — τοῖς σάββασι (pro: τοῖς σαββάτοις, per metaplasmum), die sabbati, Matth. 12, 1. 5. (Marc. 2, 23. 24. ἐν τοῖς σ., ut Luc. 6, 2.) 12, 10. 11. 12. (Marc. 3, 2. 4. Luc. 6, 9.) Marc. 1, 21. — ἐν τοῖς σ., praeter locc. citt. exhibent hi loci: Luc. 4, 31. 13, 10. — ita quoque plur. pro singulari ap. Joseph. Ant. 1, 1, 1. 3, 6, 6. 3, 10, 1. 7, 12, 3. Plutarch. Sympos. 4, c. ult. τὴν τῶν σαββάτων ἑορτήν, Horat. Sat. 1, 9, 69. hodie tricesima sabbata. — Pro σάββασι οἱ ό· σαββάτοις, Num. 28, 10. 2 Chron. 2, 4. (cf. Graecor. τὰ γενέσια, γενέθλια, ἐγκαίνια.)

b., hebdomas, septimana, die Woche, singul., πρώτη σαββάτου, Marc. 16, 9. — δὶς τοῦ σαβ., Luc. 18, 12. (v. ἡμέρα, Hebr. 9, 7.) — plur. pro sing., Matth. 28, 1. (εἰς μίαν σαββάτων.) — πρωῒ τῆς μιᾶς σαββάτων, Marc. 16, 2. — Luc. 24, 1. Joh. 20, 1. 19. Act. 20, 7. 1 Cor. 16, 2. (singulis primis hebdomadis diebus.)

Σαγήνη, ης, ἡ, (a v. σάσσω s. σάττω, repleo) verriculum s. everriculum (rete piscatorium maius, quo in aquis expanso piscium gregatim adnatantium multitudo capitur), Matth. 13, 47. (οἱ ό Ez. 26, 5. 14. al. — Aelian. H. A. 11, 12.)

Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, (aut a Sadoco, sectae cuiusdam auctore, nominatus aut qui est e numero eorum, qui vulgo צַדִּקִים, δίκαιοι appellabantur) Sadducaeus, Sadducaeorum sectae addictus. (De Sadducaeorum placitis: v. Jos. B. J. 2, 8. 14. item Ant. 13, 10, 6. cf. Matth. 22, 23. Act. 23, 8.) — pl., Matth. 3, 7. 16, 1. 6. 11. 12. (non commemorantur Sadducaei, Marc. 8, 11. 15.) 22, 23. 34. (Marc. 12, 18. Luc. 20, 27.) Act. 4, 1. 5, 17. 23, 6—8.

Σαδώκ, ὁ, (צָדוֹק, iustus) Sadocus, unus e posteris Sorobabelis, Matth. 1, 14.

Σαίνω, f. σανῶ, (a σάω, σείω) pr. caudam iacto (de canibus dict. Aelian. V. H. 13, 42. Hom. Od. 16, 6. hinc voc. graec. σαννίον) — trop. quatio, concutio, moveo; — pass., perturbor, sollicitor, 1 Thess. 3, 3. (not. verb. στηρίξαι, v. 2.)

Σάκκος, ου, ὁ, (hebr. שַׂק) saccus, i. e. **a.**, receptaculum condendis et transportandis rebus variis, pecuniae, frumentis etc. aptum (Gen. 42, 25. 35. Levit. 11, 32.); — **b.**, cilicium, tunica atra e filis crassis texta, Apoc. 6, 12. (cf. Jes. 50, 3. Sir. 25, 17.) — et sacci instar in corpore haerens, quam induere sive loco pallii superinduere solebant lugentes, Ps. 68, 12. supplices

(Jos. Ant. 8, 14, 4. 7, 7, 4. — Gen. 37, 34. 1 Reg. 20, 32. Jes. 20, 2. 58, 5.), Matth. 11, 21. (Luc. 10, 13. cf. Jon. 1, 6.) — qui, ut olim prophetae, vitam severiorem agebant, Apoc. 11, 3. (cf. Matth. 3, 4. 11, 8. 2 Reg. 1, 8.)

Σαλά, (שֶׁלַח, Gen. 10, 24.) Salah, filius Arphachsadi, Luc. 3, 35.

Σαλαθιήλ, ὁ, (שְׁאַלְתִּיאֵל, postulatus Dei, s. rogavi Deum) Salathiel, filius Neri, Luc. 3, 27. Jechoniae, Matth. 1, 12. (1 Chron. 3, 17.)

Σαλαμίς, ῖνος, ἡ, Salamis s. Salamin, urbs primaria Cypri insulae, quae post bellum Troianum a Teucro Salaminio (i. e. illo, qui in Salamine insula domum regiam habuerat) condita et nomen sortita esse dicitur, postea Constantia et seriori aetate Famagusta dicta, Act. 13, 5.

Σαλείμ, (nomen urbis incognitae, quam 8 milliaria a Scythopoli abfuisse Hieronymus tradit) Salim, Joh. 3, 23. — cf. 1 Sam. 9, 4.

Σαλεύω, f. εύσω, (a voc. σάλος, q. v.) agito, quatio; τί, Hebr. 12, 26. (cf. Ex. 19, 18. et 2 Petr. 3, 13.) — pass., agitor, Matth. 11, 7. Luc. 7, 24. quatior, Matth. 24, 29. (Marc. 13, 25. Luc. 21, 26.) Luc. 6, 38. concutior, Luc. 6, 48. Act. 4, 31. 16, 26. — τὰ μὴ σαλευόμενα, quae inconcussa stant, alii putant dici sedem felicitatis aeternae, Hebr. 12, 27. alii ecclesiam s. legem Christi (urget h. l. auctor vocem ἅπαξ, coelum quoque; ac tota rerum creatarum compages commovebitur. Haec tamen motum experietur ultimum hac lege, ut ex motis rebus prodeant ea, quae numquam mutationem subitura sint, cf. Agg. 2, 7.) — σαλεύειν τινα, trop. ὄχλον, populum concitare, Act. 17, 13. — pass., σαλεύομαι, statu dimoveor (hebr. נָמוֹט), Act. 2, 25. (e Ps. 15, 8.) — ἀπὸ τοῦ νοός, a sobriae mentis statu deiicior, 2 Thess. 2, 2. (cf. Col. 1, 23.)

Σαλήμ, ἡ, (hebr. שָׁלֵם) Salem, pristinum nomen urbis Hierosolymorum (Gen. 14, 18. — Jos. Ant. 1, 10, 2. τὴν μέντοι Σόλυμα ὕστερον ἐκάλεσαν Ἱεροσόλυμα), Hebr. 7, 1. 2.

Σαλμών, ὁ, (שַׂלְמוֹן pacificus, vel: perfectus) Salmon, filius Nahasson, Matth. 1, 4. 5. Luc. 3, 32.

Σαλμώνη, ης, ἡ, Salmone, Salmonium, promontorium Cretae orientale et ex parte etiam boreale, Gnido et Rhodo obversum, Act. 27, 7.

Σάλος, ου, ὁ, (vox propr. de mari fluctuante dicta, cognata verbo ἅλλομαι, unde lat. salio et sal, saltus, v. supr. θάλασσα, ad hoc voc. cf. σήρ pro θήρ dict., item σιός pro θεός, σέλω pro θέλω) propr., agitatio, fluctuatio (οἱ ὁ Ps. 88, 10. Jon. 1, 15.); — aestus maris, Luc. 21, 25.

Σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, (cf. voc. σύριγξ) tuba (Xen. Anab. 4, 2, 1.), 1 Cor. 14, 8. Apoc. 1, 10. 4, 1. 8, 2. 6. 13. 9, 14. — qua classicum datur, Matth. 24, 31. 1 Cor. 15, 52. Hebr. 12, 19. Apoc. 8, 2. 6. 13. 9, 14. — ἐν σάλπιγγι θεοῦ, tuba, qua canitur iussu Dei, 1 Thess. 4, 16. — οἱ ὁ 1 Sam. 13, 3. 2 Reg. 12, 13. — Hinc verb. seq.

Σαλπίζω, f. ίσω, (scriptores melioris notae: σαλπίγξω, Xen. Anab. 1, 2, 17. Habent σαλπίσω, Aelian. V. H. 1, 26. Jos. Ant. 7, 11, 6. — cf. συρίζω, f. ίξω) tuba cano, 1 Cor. 15, 52. — ἔμπροσθέν τινος, Matth. 6, 2. Apoc. 8, 6—9. 10. 12. 13. 9, 1. 13. 10, 7. 11, 15. — Hinc voc. seq.

Σαλπιστής, οῦ, ὁ, (form. melior: σαλπιγκτής, Thuc. 6, 69. Xen. Anab. 4, 3, 29. Jos. B. J. 3, 6, 2. — Habent σαλπιστής, Dion. Hal. 4, 18. Diod. Sic. 3, 36.) tubicen, Apoc. 18, 22. (cf. Jes. 44, 23.)

Σαλώμη, ης, (i. e. pacifica, v. Σαλμών) Salome, uxor Zebedaei, mater Jacobi et Joannis apostolorum, Marc. 15, 40. 16, 1.

Σαμάρεια, ας, ἡ, (hebr. שֹׁמְרוֹן) **a.**, nomen urbis ab Omri, rege Israëlitarum, in monte eiusdem nominis (Amos. 6, 1.) exstructae, 1 Reg. 16, 24. atque in tribu Ephraëmitica sitae, quae fuit totius regionis metropolis ac regum Israëliticorum sedes (2 Reg. 6, 19.). Diruit hanc urbem Salmanassar, rex Assyriorum, qui abductis decem Israëlitarum tribubus regionem aliis incolis instruxit (2 Reg. 17, 24.). A quibus cum reaedificata esset, iterum eam delevit Joannes Hyrcanus, Judaeorum pontifex; postea restituta a Gabinio nomen nacta est Gabiniae. Tandem Augustus dono eam reddidit Herodi, a quo munita et in Augusti honorem Sebaste h. e. Augusta nuncupata est (Strab. lib. 16. Jos. Ant. 13, 10, 2. 15, 7, 7. B. J. 1, 2, 7.). Hodie vicus ignobilis est, nomine Schemrun insignitus. Commemoratur Act. 8, 5. (εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, ex hebr., pro: εἰς πόλιν τὴν Σαμάρειαν, cf. lat. flumen Rheni, urbs Romae.) — meton. pro incolis urbis, v. 14. — **b.**, ager Samaritanus, cuius caput erat urbs Samaria, Luc. 17, 11. Joh. 4, 4. 5. 7. Act. 1, 8. 8, 1. 9. 9, 31. 15, 3. (ita שֹׁמְרוֹן, 2 Reg. 17, 26. 23, 19.) — Hinc voc. seq.

Σαμαρείτης, ου, ὁ, Samarita, Samaritanus, i. e. incola vel urbis vel regionis Samariae. Ingens erat inter Judaeos et Samaritanos simultas, Matth. 10, 5. Luc. 9, 52. 53. Joh. 4, 9. 8, 48. cf. Sirac. 50, 26. Postquam Salmanassar, rex Assyriorum, in devastatam a se vacuefactamque Samariae regionem colonos Babylonia, Cutha, Cava, Havath et Sepharvaim oriundos miserat, et cum his Israëlitarum ii, qui in patria devastata remanserant, societatem et matrimonia inierant; gentem cum barbaris ita mixtam detestari coeperunt Judaei. Cum Judaei de exilio remissi restitutionem templi Hierosolymitani pararent, frustra petierunt ab iis Samaritani, ut in communi opere suis sibi liceret partibus fungi. Quare hi non solum missis ad regem Persarum litteris effecerunt, ut Judaei a conatu desistere cogerentur, sed sibimet ipsi quoque in monte Garizim, iam inde a Mosis aetate sacro templum exstruxerunt, ubi Deum ad Mosaicae legis normam, solum Pentateuchum pro sacro codice habentes, colerent. Destruxit hoc templum anno circiter 129. ante Chr. n. Joannes Hyrcanus (Jos. Ant. 13, 18.). Tamen Samaritani addicti manserunt monti suo sacro, et Judaeis, a quibus apostatarum nomen tulerant (Jos. Ant. 11, 8, 6.), odium pro temporia opportunitate rependebant (Jos. Ant. 20, 6, 1.). Praeter locos N. T. allatos Samaritanor. mentionem faciunt hi: Luc. 10, 33. 17, 16. Joh. 4, 39. 40. Act. 8, 25.

Σαμαρεῖτις, ιδος, ἡ, (femin. nominis Σαμαρείτης, v. supr. προφῆτις) Samaritana (femina), Joh. 4, 9.

Σαμοθράκη, ης, ἡ, Samothrace, insula maris Aegaei prope Thraciam sita, ubi Hebron fluvius in mare effunditur. Dicta ab initio Dardania s. Leucania, Thracia vocari coepit, ex quo Thraces eam occupaverant, et Samothraciae

nomen a Samiis exulibus traxisse videtur (Virg. Aen. 7, 208.) Inclaruit Cereris et Proserpinae mysteriis. Commemoratur Act. 16, 11.

Σάμος, ου, ἡ, Samus (Same) (insula in mari Aegeo s. Icario versus Ioniam haud procul ab Epheso sita, patria Pythagorae, cultu Iunonis celebris. In pretio habebantur vasa fictilia e luto Samio confecta), Act. 20, 15.

Σαμουήλ, ὁ, (שְׁמוּאֵל, i. e. exauditus a Deo) Samuel propheta, filius Elcanae, ex Anna, uxore altera, (1 Sam. 1, 20.) Act. 3, 24. 13, 20. Hebr. 11, 32.

Σαμψών, ὁ, (שִׁמְשׁוֹן a שֶׁמֶשׁ, sol) Samson, s. Simson, filius Manoae, iudex Israëlitar. (Iudic. 13 s.) Hebr. 11, 32.

Σανδάλιον, ου, τό, (deminut. voc. σάνδαλον) sandalium, i. e. solea vel lignea vel coriacea, plantam pedis tegens et funiculis superne pedibus alligata. Gestabant sandalia et mulieres ap. Graecos, Romanos, Aelian. V. H. 7, 11. Judaeos, Judith. 10, 4. 16, 9. et viri, Marc. 6, 9. Act. 12, 8. (οἱ ὁ Jes. 20, 2. Jos. 9, 5. — σανδάλιον φορεῖν, Herodot. 2, 91.)

Σανίς, ίδος, ἡ, asser, tabula, Act. 27, 44. (οἱ ὁ Cant. 8, 9. Ez. 27, 5.)

Σαούλ, ὁ, (שָׁאוּל, expetitus) Saul; 1., primus rex Israëlitarum, filius Kis, (1 Sam. 9, 4 seq.) Act. 13, 21. — 2., nomen iudaicum Pauli apostoli (v. Σαῦλος), Act. 9, 4. 17. 22, 7. 13. 26, 14.

Σαπρός, ά, όν, (a v. σήπω, aor. 2. p. σαπῆναι, unde σάπων, lat. sapo) **a.**, putridus (vetustate corruptus, saepissime iungitur cum παλαιός et παλαιοῦσθαι); — δένδρον, Matth. 7, 17. 18. (Luc. 6, 43.) 12, 33. — τὰ σαπρά, de piscibus, 13, 48. — **b.**, metaph., id quod percipientibus noxium est, — σαπρὸς λόγος, Eph. 4, 29.

Σαπφείρη, ἡ, Sapphira, uxor Ananiae, Act. 5, 1.

Σάπφειρος, ου, ἡ, (hebr. סַפִּיר) sapphirus, lapis pretiosus coloris caerulei, Apoc. 21, 19. (Job. 28, 6. 16.)

Σαργάνη, ης, ἡ, (att. ταργάνη, funis contortus, vinculum) corbis, scorta e funibus texta, 2 Cor. 11, 33.

Σάρδεις, ων, αἱ, Sardes, ium, metropolis Lydiae, regia Croesi (Herodot. 1, 30.) sita ad montem Tmolum et Pactolum, fluvium auriferum. Erat urbs opulentissima et voluptuosissima (Strab. Geogr. lib. 13.), Apoc. 1, 11. 3, 1. 4.

Σάρδινος, ου, ὁ, in codd., Apoc. 4, 3. i. q. σάρδιος, q. v.

Σάρδιον, ου, τό, id. q. seq. voc.

Σάρδιος, ίου, ὁ, Sardius, lapis pretiosus, qui est colore rubro vel etiam carneo (hinc carneolus s. Carniol dictus), Apoc. 4, 3. 21, 20. (οἱ ὁ Ex. 28, 17. 35, 8.)

Σαρδόνυξ, υχος, ὁ, (ex σαρδίος et ὄνυξ, i. q. Σαρδῷος ὄνυξ) Sardonyx, gemma ex Sarda ruborem, ex Onyche alborem habens (Plin. H. N. 37, 12.), Apoc. 21, 20.

Σάρεπτα, των, τά, (hebr. צָרְפַת) urbs Phoeniciae Tyrum inter et Sidonem sita (1 Reg. 17, 9. Obad. v. 29. — ap. Jos. Ant. 8, 13, 2. Σαρεφθά), Luc. 4, 26.

Σαρκικός, ή, όν, (a σάρξ, q. v. — ap. profanos non legitur) carnalis, carnem imitans, carni aptus; **a.**, de homine: carni deditus (oppon. ὁ πνευματικός), i. e. qui sensuum appetitu ducitur, Rom. 7, 14. — item qui in iudicando non rectam rationem, sed appetitum sequitur, 1 Cor. 3, 1. 3. 4. — **b.**, de rebus vario sensu dicitur α., αἱ ἐπιθυμίαι σαρκ., voluptates, libidines, 1 Petr. 2, 11. — β., σοφία σαρκ., sapientia ad hominum arbitrium conficta, 2 Cor. 1, 12. — γ., oppon. τῷ δυνατῷ, imbecillus, ὅπλα σαρκ., 2 Cor. 10, 4. — δ., id, quod mortali et caduco attemperatum est, ἐντολὴ σαρκ., Hebr. 7, 16. (lex, quae conditionem naturae morti obnoxiae spectat. Al.: quae spectat rationes natales, v. supr. ἐντολή.) — ε., τὸ σαρκικόν oppon. τῷ πνευματικῷ, id quod ad corpus pertinet; — τὰ σαρκικά, beneficia, bona, quae ad corpus pertinent, Rom. 15, 27. 1 Cor. 9, 11.

Σαρκινός, ή, ον, (a σάρξ) carneus, i. e. carne constans, 2 Cor. 3, 3. (opp. λιθινός) — 1 Cor. 3, 1. (e lect. codd.) Hebr. 7, 16.

Σάρξ, κός, ἡ, (aeol. σύρξ, vox deducta a v. σαίρω, s. σύρω, traho, detraho, id quod detrahitur s. detrahi potest ab ossibus) *caro* (σάρξ, caro viva et animata; κρέας, caro mactata), i. e. massa ossibus mollior, sanguine perfusa, **a.**, ἡ σάρξ τινος, 1 Cor. 15, 30. Eph. 5, 29. Col. 2, 23. — 2 Cor. 12, 7. (v. σκόλοψ) — φαγεῖν τὴν σάρκα τινός (ref. ad carnem Christi) Joh. 6, 52. (sensu mystico: Joh. 6, 53. 54. 55. 56.); φαγεῖν τὰς σάρκας τινῶν, trop. eorum magnam stragem facere, Apoc. 19, 18. 21. — (cf. Ez. 39, 17.) — carnes corrodendo absumere, Jac. 5, 3. — bestiae rapacis ac voracis instar aliquem dilacerare ac perdere, Apoc. 17, 16. (Ps. 27, 2.) — Coniunguntur σάρξ κ. ὀστέα, caro et ossa, Luc. 24, 39. — εἶναι ἐκ τῆς σαρκὸς κ. ἐκ τῶν ὀστέων τινός, (propr. ex alicuius carne formatum esse, Gen. 2, 23.) — ἐκ τῆς σαρκ. κ. ἐκ τῶν ὀστ. Χριστοῦ, de ecclesia: pariter formatam esse e corpore Christi, atque Evam e corpore Adami, Eph. 5, 30. — Est aliquis ἡ σάρξ μου, i. e. mihi cognatus, consanguineus (Gen. 37, 27.), Rom. 11, 14. — ἔσονται εἰς σάρκα μίαν, in unum quasi hominem concrescent, Matth. 19, 5. 6. (Marc. 10, 8. 1 Cor. 6, 16. Eph. 5, 31. (Gen. 2, 24.) — Coniunguntur σάρξ κ. αἷμα, — ab Hebraeis, ut significetur natura corruptibilis, Hebr. 2, 14. 1 Cor. 15, 50. (cf. vocem: φθορά.) — aliquis e numero mortalium, homo errori obnoxius, Matth. 16, 17. Gal. 1, 16. — homo imbecillus, Eph. 6, 12. — v. supr. αἷμα. — **b.**, ἡ σάρξ τινος pro eius corpore, sed praeoptatur σαρκός vocabulum vel α., quia de rebus sermo est, quibus caro corporis afficitur, vel de mutationibus, quibus ea obnoxia est, ut quando ea dicitur fatigata indigere quiete, Matth. 26, 41. (Marc. 14, 38. ἡ σὰρξ ἀσθενής) 2 Cor. 7, 5. (οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σάρξ μου.) — vel pastu ac cibis, Eph. 5, 29. Col. 2, 23. Rom. 13, 14. — vel succumbere morbis, Gal. 4, 13. 14. Col. 1, 24. (h. l. cognoscere licet, quomodo differant σάρξ et σῶμα.) doloribus, 1 Cor. 5, 5. et morti, Eph. 2, 15. h. l. verba: ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ constr. cum v. καταργήσας) Col. 1, 22. Hebr. 10, 20. 1 Petr. 4, 3. (ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, in corpore suo partibus carneis constante.) 1 Petr. 4, 1. (Χριστὸς ἔπαθε σαρκί) 2 Cor. 4, 11. (ἡ θνητὴ σάρξ.) — β., item ubi mentio fit voluptatum carne percipiendarum, v. c. ἀπέρχομαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας, insector aliquem, ut carne eius fruar, Judae v. 7. cf. 2 Petr. 2, 10.

— *γ.*, quia id, quod ad corpus referendum est, proprie de eius carne dicitur, v. c. de cute corporis, Judae v. 8. (*σάρκα μιαίνουσι.* — Aelian. V. H. 4, 28.) — **c.**, *σάρξ* per meton. (ex hebr.) pro homine: mortalium aliquis. — *πᾶσα σάρξ*, omnes homines, Luc. 3, 6. (Jes. 40, 5.) Joh. 17, 2. 1 Petr. 1, 24. (Jes. 40, 6.) — *οὐ .. πᾶσα σάρξ*, nemo mortalium, Matth. 24, 22. (Marc. 13, 20.) Rom. 3, 20. (cf. Ps. 143, 2.) 1 Cor. 1, 29. Gal. 2, 16. — **d.**, *σάρξ*, species externa, Joh. 8, 15. (*κατὰ σ. κρίνειν*) — *σάρξ* imago imbecillitatis, 2 Cor. 10, 3. — **e.**, Opponitur *ἡ σάρξ τῷ πνεύματι α.*, veluti natura animalis, quae nascitur, crescit ac moritur, — *τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκός*, Joh. 3, 6. — .. *τὰ τέκνα τῆς σαρκός*, Rom. 9, 8. — *κατὰ σάρκα γεννηθῆναι*, Gal. 4, 23. 24. (opp. *κατὰ πν.* promissione div.) — *οἱ πατέρες τῆς σαρκός* opponuntur *τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων*, Hebr. 12, 9. — *ὁ Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα* (Israëlitae sanguine tantum Abrahamo coniuncti), — *οἱ συγγενεῖς κατὰ σ.*, Rom. 9, 3. — *ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο*, Joh. 1, 14. — *ὁ υἱὸς τ. θεοῦ ἐν σαρκὶ ἐληλυθώς*, 1 Joh. 4, 2. 3. (coll. v. 9. 15.) 2 Joh. v. 7. — *ἐξ ὧν* (*πατέρων*) *ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα*, Rom. 9, 5. — *τὸ κατὰ σ.* Christus *ἐκ σπέρματος Δαυίδ*, Rom. 1, 3. Act. 2, 30. — Hebr. 5, 7. — *ζῆν ἐν σαρκί*, vivere carne indutum, Gal. 2, 20. Phil, 1, 22. — *ἐν σαρκὶ περιπατεῖν*, 2 Cor. 10, 3. — *τὸν λοιπὸν χρόνον βιῶσαι*, 1 Petr. 4, 2. — *ἐπιμένειν ἐν τῇ σ.*, Phil. 1, 24. — *εἰδόν τινα κατὰ σάρκα*, novi aliquem de facie, 2 Cor. 5, 16. Col. 2, 1. — *Χριστὸς ἔπαθε σαρκί*, 1 Petr. 4, 1. — *θανατωθεὶς τῇ σαρκί, ζωοποιηθεὶς τῷ πνεύματι*, 1 Petr. 3, 18. — *ἵνα κριθῶσι — σαρκὶ, ζῶσι δε — πνεύματι*, 1 Cor. 5, 5. 1 Petr. 4, 6. — *β.*, veluti vitae huius terrestris conditio. — *οἱ κύριοι κατὰ σ.* opponuntur *τῷ κυρίῳ τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς*, Eph. 6, 5. — *γ.*, veluti velamen, quo circumdatus est immortalis hominis animus. — Ita et in Christo *ἡ σάρξ* cum aulaeo confertur, per quod s. quo sublato via viva intraverit in Sanctuarium, ut ibi se per spiritum aeternum (*αἰώνιον*) Deo sacrificio offerret, Hebr. 10, 20. coll. 9, 14. — *δ.*, quod mores et rationem vivendi attinet, duo hominis voluntatem movent principia agendi: *ἡ σάρξ* et *τὸ πνεῦμα* — *ἡ σάρξ* fons et sedes libidinum, — *τὸ θέλημα τῆς σαρκός*, Joh. 1, 13. — pl. Eph. 2, 3. — *ἡ ἐπιθυμία τῆς σ.*, 1 Joh. 2, 16. — pl. Eph. 2, 3. 2 Petr. 2, 18. — *ἐλευθερία εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί*, Gal. 5, 13. — *ὁ νοῦς τῆς σαρκός*, Col. 2, 18. — Adversatur *ἡ σάρξ τῷ πνεύματι*, Rom. 7, 18. 25. Gal. 5, 17. — *σάρξ ἁμαρτίας*, caro peccaminosa, Rom. 8, 3. — *ἡ ἁμαρτία ἐν τῇ σαρκί*, Ibid. debilitat caro vim legis, Rom. 8, 3. Qui carni ac libidinibus indulgent, ii dicuntur *κατὰ σάρκα εἶναι* et *φρονεῖν τὰ τῆς σαρκός*, Rom. 8, 5. — *κατὰ σ. ζῆν*, Rom. 8, 12. — *κατὰ σ. περιπατεῖν*, Rom. 8, 4. — *σπείρειν εἰς τὴν σ.*, Gal. 6, 8. — *τὰ ἔργα τῆς σαρκός*, Gal. 5, 19. — *τὸ φρόνημα τῆς σ.*, Rom. 8, 6. — Christianorum est *σταυρῶσαι τὴν σ. σὺν τοῖς παθήμασι κ. τοῖς ἐπιθυμίαις*, Gal. 5, 24. — *παθεῖν ἐν σαρκί*, 1 Petr. 4, 1. — *ε.*, *ἐν τῇ σαρκὶ εἶναι* dicuntur ii, qui nondum imbuti sunt Spiritu s., uti *οἱ πνευματικοί*; ergo **א.**, ii, qui *πνευματικά* aegre capiunt, Rom. 6, 19. (*διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σ. ὑμῶν.*) — **ב.**, qui cupiditatibus ad scelera trahuntur, ut gentiles, Eph. 2, 3. 11. Col. 2, 13. — **ג.**, *τί ἐροῦμεν τὸν Ἀβραὰμ εὑρηκέναι κατὰ σάρκα*; quid Abrahamum nactum dicemus ex operibus secundum carnem peractis; quid ei ad iustificationem

profuit circumcisio operumque fide et gratia carentium exercitatio? (Calmet.) Rom. 4, 1. — ζ., ritus quidam in carne peracti iisdem opponuntur πνεύματι, τῇ καρδίᾳ factis, v. c. ἡ περιτομή, Rom. 2, 28 et 29. Eph. 2, 11. Col. 2, 11. — baptisma, 1 Petr. 3, 21. lustrationes, Hebr. 9, 10. 13 et 14. — Illi, qui salutem e circumcisione suspensam faciunt, carnis esse dicuntur, Gal. 3, 3. 6, 12. 13. — πεποιθέναι ἐν σαρκί (confidere in circumcisione, origine etc.), Phil. 3, 4. — η., τῇ σαρκί, τῷ πνεύματι, Col. 2, 5. — ϑ., Joh. 6, 64. (Aug. sermo 2. de verbis Apost. caro spiritu vacua s. comestio carnis absque fide et charitate nihil prodest. Verba, quae dixi id flagitant, quod spiritus est et vitam tribuit, — alibi Tract. 27. in Joann. Idem: verba mea spiritaliter intelligenda sunt.)

Σαρούχ s. Ζαρούχ, (hebr. שְׂרוּג, complexus) Saruch, filius Rahu, (Gen. 11, 20.) Luc. 3, 35.

Σαρόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. σάρος, scopa) scopis verro, verrendo purgo; -τί, Luc. 15, 8. — pass., Matth. 12, 44. (Luc. 11, 25.) (Graeci antiquiores; σαίρω, ut Eurip. Ion. v. 115. 121. Cycl. v. 29.)

Σάῤῥα, ας, ἡ, (שָׂרָה, princeps) Sara, uxor Abrahami (Gen. 20, 12.), Rom. 4, 19. 9, 9. Hebr. 11, 11. 1 Petr. 3, 6.

Σάρων, ωνος, ὁ, (hebr. שָׁרוֹן) Saron, regio campestris a Caesarea Palaestinensi (turri Stratonis) usque ad Joppen se extendens, pascuis abundans et vino Saronitico floribusque amoenissimis nobilis (Jes. 33, 9. 55, 10. 1 Chron. 27, 29.), Act. 9, 35.

Σατᾶν, ὁ, (2 Cor. 12, 7.) et ὁ Σατανᾶς, ᾶ, (hebr. שָׂטָן, chald. סָטָנָא, syr. סטנא) α., adversarius (qui consiliis bonis et e voluntate Dei captis renititur), Matth. 16, 23. et Marc. 8, 33. (Notes h. l. voc. σκάνδαλον et cf. Num. 22, 22. — 2 Sam. 19, 23. οἱ ὁ· ἐπίβουλος, ut 1 Reg. 5, 4.) — β., κατ' ἐξοχήν malorum geniorum princeps (calumniator, qui probitati hominum invidet, Zach. 3, 1. 2. Job. 1, 7. 2, 2.) qui homines ad defectionem a Deo et ad malum sollicitat, Matth. 4, 10. (Marc. 1, 13. Luc. 4, 8.) Luc. 22, 31. 1 Tim. 5, 15. — fraude eos circumveniens, 2 Cor. 11, 14. 2 Thess. 2, 9. Apoc. 2, 24. 20, 7. — dic. εἰσέρχεσθαι εἴς τινα, Luc. 22, 3. Joh. 13, 27. — πληροῦν τὴν καρδίαν τ., Act. 5, 3. — πειράζειν τινά, 1 Cor. 7, 5. — veri cognitionem impedire, Marc. 4, 15. 2 Cor. 2, 11. 1 Thess. 2, 18. — subesse τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ Σ. dicuntur gentiles idolorum cultores, Act. 26, 18. (cf. Col. 1, 13.) Apoc. 12, 9. — συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ, Apoc. 2, 9. 3, 9. — ὁ ϑρόνος τ. Σ., 2, 13. — regnum satanae unitum, Matth. 12, 26. (Marc. 3, 23—26. Luc. 11, 18.) — potestas eius per Christum est fracta, Luc. 10, 18. — potest affligere morbis, Luc. 13, 16. — tentare, 2 Cor. 12, 7. — communione ecclesiae privari, dicitur satanae tradi, 1 Cor. 5, 5. 1 Tim. 1, 20. — potest vinci, Rom. 16, 20. — temporibus regnum coeleste proxime antecedentibus violentius in terris grassabitur, Apoc. 20, 2. 7. — v. διάβολος, πονηρός.

Σάτον, ου, τό, (hebr. סְאָה, aram. סָאתָא) satum, genus mensurae

aridorum, tertia pars bati, *sesquimodius* (Jos. Ant. 9, 4, 4.) τρία σάτα, idem sunt atque epha (v. Gen. 18, 6. Jud. 6, 19.) Matth. 13, 33. Luc. 13, 21.

Σαῦλος, ου, ὁ, Saulus (v. Σαούλ) nomen iudaicum Pauli apostoli, Act. 7, 58. 8, 1. 3. 9, 1. 8. 11. 19. 22. 24. 26. 11, 25. 30. 12, 25. 13, 1. 2. 7. 9.

Σαυτοῦ, ῆς, οῦ, v. σεαυτοῦ.

Σβέννυμι, f. σβέσω, exstinguo, restinguo, τί, **a.**, propr., Matth. 12, 20. (λίνον τυφόμενον, ex Jes. 42, 3. ubi οἱ ό· λίνον καπνιζόμενον.) Eph. 6, 16. Hebr. 11, 34. — pass., exstinguor, ich erlösche, Matth. 25, 8. (αἱ λαμπάδες) Marc. 9, 44. 46. 48. (τὸ πῦρ.) — **b.**, metaph., exstinguo, i. e. opprimo, — τὸ πνεῦμα (afflatum div.), 1 Thess. 5, 19. (cf. Cant. 8, 7.) — v. ἄσβεστος.

Σεαυτοῦ, ῆς, οῦ, et contracte: σαυτοῦ, ῆς οῦ (pronomen reflexivum secundae pers., flexibile a genitivo tantum in dat et accusativum, cf. ἑαυτοῦ), genit., tui ipsius, Joh. 1, 22. 8, 13. Act. 26, 1. — ab his distingue phrases similes ei, quae legitur Luc. 2, 35. (σοῦ δὲ αὐτῆς etc.) — dat., tibi ipsi, Joh. 17, 5. Act. 9, 34. 16, 28. Rom. 2, 5. 1 Tim. 4, 16. — acc., te ipsum, Matth. 4, 6. (Luc. 4, 9.) 8, 4. (Marc. 1, 44. Luc. 5, 14.) 19, 19. 22, 39. (Marc. 12, 31.) 27, 40. (Marc. 15, 30. Luc. 23, 37.) Luc. 4, 23. Joh. 7, 4. 8, 53. Rom. 14, 22. 1 Tim. 4, 7. 16.

Σεβάζομαι, f. άσομαι, (a voc. σέβας, reverentia, cf. Hom. Il. 6, 167. Od. 3, 123.) veneror, revereor (numen sanctum), Rom. 1, 25.

Σέβασμα, τος, τό (a v. praecedente) quicquid sancte colitur spec. simulacrum alicuius dei, quod cultui sacro devotum est, 2 Thess. 2, 4. — τὰ σεβάσματα ὑμῶν, simulacra deorum, quae veneramini, Act. 17, 23. (Histor. Dracon. v. 27. Sap. 14, 20. 15, 17.)

Σεβαστός, ή, όν, (a v. σεβάζομαι) **a.**, colendus, venerandus. — **b.**, ὁ Σεβαστός, lat. augustus, cognomen imperatorum Romanorum: Caesar Augustus, Act. 25, 21. et 25. — σπεῖρη Σεβαστ., cohors augusta, i. e. cohors legionis Caesareae, Act. 27, 1. (Alii deducto Σεβαστῆς a Σεβαστή intelligi volunt cohortem Samariae urbis, quippe quae ab Herode in Augusti honorem Sebaste dicta erat.)

Σέβομαι, (depon. pass.) vereor, pudore suffundor (οὔ νυ σέβεσθε; Hom. Il. 4, 242.), religiose colo, τινά, Matth. 15, 9. (Marc. 7, 7.) Act. 18, 13. 19, 27. (οἱ ό Jos. 4, 24. 22, 25. Jon. 1, 9.) — οἱ σεβόμενοι τὸν θεόν, Act. 16, 14. 18, 7. et οἱ σεβόμενοι simpliciter, Act. 13, 43. 50. 17, 4. 17. — φοβούμενοι τὸν θεόν, Act. 13, 16. al. dicuntur proselyti portae, s. domicilii, i. e. ii e gentilibus, qui quamquam legi Mosaicae se non subiecerant nec circumcisi erant, tamen abiecto cultu idolorum unum Deum, rerum omnium creatorem, colebant. (Hi a synagogis non excludebantur, quamquam nec in Paschatis nec in maximarum solemnitatum Israëlis consortium admittebantur.)

Σειρά, ᾶς, ἡ, (a v. εἴρω, necto) funis (Herodot. 7, 85. — οἱ ό Prov. 5, 22.), 2 Petr. 2, 4. (σειραῖς ζόφου, funibus s. vinculis loci tenebricosi, s. quibus intra tenebras continentur.) — cf. Sap. 17, 18.

Σειρός, ου, ὁ (v. σιρός) fovea, sirus; 2 Petr. 2, 4. al. σειραῖς.

Σεισμός, οῦ, ὁ, (a v. σείω, perf. p. σέσεισμαι) concussio, commotio; — ἐν τῇ θαλάσσῃ, turbo, Matth. 8, 24. (οἱ ό Jerem. 23, 19.) — κατ' ἐξοχήν

terrae motus, Matth. 27, 54. 28, 2. Act. 16, 26. Apoc. 6, 12. 8, 5. 11, 13. 19. 16, 18. (Xen. H. G. 3, 2, 24.) — plur., Matth. 24, 7. Marc. 13, 8. Luc. 21, 11.

Σείω, f. εἰσω, commoveo, concutio, tremere facio; — τί, Hebr. 12, 26. (ex Agg. 2, 7.) — pass., Matth. 27, 51. Apoc. 6, 13. (Xen. H. G. 4, 7, 4. Herodot. 6, 7.) — ἐσείσθη ἡ πόλις, Matth. 21, 10. (ἡ πόλις dicit. pro eius incolis) — σεισθῆναι ἀπὸ φόβου, de hominibus, qui timore perterriti contremuerunt (v. ἀπό, hebr. מִן, Ez. 31, 16.), Matth. 28, 4.

Σεκοῦνδος, ούνδου, ὁ, (nom. lat.) Secundus, vir quidam Thessalonicensis, Act. 20, 4.

Σελεύκεια, ας, ἡ, urbs Syriae Antiochiae vicinia in Pieria, regiuncula Ciliciae, ad ostium fluvii Orontis sita, et Cypro opposita, Act. 13, 4. (Pomp. Mela lib. 1, 12, 23. Polyb. 5, 59, 1. — 1 Macc. 11, 8.)

Σελήνη, ης, ἡ, (dor. σελάνα, a σέλας, splendor, lux, Hom. Il. 8, 509. unde σελάω. Cognata est vox ἑλάνη s. ἑλένη, fax, quae cum nomine ἥλιος, descendit ab ἕλη, i. e. calor, lux solis. Cf. hebr. הָלַל et nostr. hell. Littera σ pro spiritu aspero e pronuntiatione Doriensium) luna, Matth. 24, 29. Marc. 13, 24. Luc. 21, 25. Act. 2, 20. 1 Cor. 15, 41. Apoc. 6, 12. 8, 12. 12, 1. 21, 23.

Σεληνιάζομαι, f. άσομαι, (a σελήνη) lunaticus sum, i. e. morbo comitiali laboro (qui morbus putabatur crescente luna redire et augeri), Matth. 4, 24. 17, 15.

Σεμεΐ, ὁ, (שִׁמְעִי a שָׁמַע, audivit) Semei, s. Simei, civis quidam Hierosolymitanus, Luc. 3, 26.

Σεμίδαλις, εως, ἡ, simila, similago, i. e. flos farinae triticeae, Apoc. 18, 13. (οἱ ὁ Gen. 18, 6. 1 Sam. 1, 24. al.)

Σεμνός, ή, όν, (a v. σέβομαι, veneror) **a.**, venerabilis, venerandus. — **b.**, gravis, serius. (Xen. Oecon. 8, 19.), honestus, α., de hominibus: 1 Tim. 3, 8. 11. (γυναῖκες, ut Xen. Mem. 1, 2, 24.) Tit. 2, 2. — β., de factis, Phil. 4, 8. — Hinc voc. seq.

Σεμνότης, τητος, gravitas, honestas, 1 Tim. 2, 2. 3, 4. Tit. 2, 7.

Σέργιος, ίου, ὁ, Sergius, propraetor Paphi, urbis Cypri insulae, Act. 13, 7.

Σήθ, ὁ, (שֵׁת, positus, Gen. 4, 25.) Seth, fil. Adami tertius, Luc. 3, 38.

Σήμ, ὁ, (שֵׁם, nomen, Gen. 5, 32.) Sem, fil. Noachi natu maximus, Luc. 3, 36.

Σημαίνω, f. -ανῶ, aor. 1. ἐσήμανα (Xen. H. G. 2, 1, 28.) pro ἐσήμηνα — a voc. σῆμα, signum, signum do, significo (indico), **a.**, τί, Act. 25, 27. Apoc. 1, 1. — **b.**, seq. acc. c. inf., Act. 11, 28. — **c.**, seq. orat. indir., Joh. 12, 33. 18, 32. 21, 19.

Σημεῖον, ου, τό, (cf. μνημεῖον, μαντεῖον) signum, i. e. **a.**, id quo aliquid significatur, ut voce; — σημεῖόν τινι, 1 Cor. 14, 22. — **b.**, nota, qua aliquis s. aliquid cognoscitur, et dignoscitur (Kennzeichen), Matth. 26, 48. (Marc. 14, 44. σύσσημον) 24, 3. (τὸ τῆς σῆς παρουσίας) v. 30. (Marc. 13, 4. Luc. 21, 7.) Rom. 4, 11. (σημεῖον περιτομῆς, genit. explicat., i. e. περιτομήν

ὡς σημεῖον) 2 Thess. 3, 17. — **c.**, nota, qua quid agnoscitur et comprobatur, aliquid vere dictum esse (Wahrzeichen) — de signo, propter quod fides sermoni poscitur, Luc. 2, 12. (1 Sam. 14, 10.) 2 Cor. 12, 12. (τὰ σημεῖα τοῦ ἀποστόλου) Joh. 2, 18. (quale documentum edis, unde hoc tibi faciendi potestatem datam esse cognoscamus) Joh. 6, 30. — **d.**, signum, quo aliqua res futura praenuntiatur; τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν, i. e. quae οἱ καιροὶ habent rerum futurarum indicia, s. quae οἱ καιροὶ portendunt, Matth. 16, 3. — **e.**, Signum (de legato Dei), Luc. 2, 34. — **f.**, portentum, i. e. res, quae forma ac ratione sua nova et insolita aliquid portendit, Luc. 21, 11. 25. Act. 2, 19. Apoc. 12, 1. 3. 15, 1. (Jos. B. J. prooem. §. 11.) — **g.**, prodigium, Matth. 12, 40. (Luc. 12, 56.) — factum ab aliquo editum insigne, quod admirationem afferre potest, quasi sit contra naturam, miraculum (Wunderthat), Matth. 12, 38. 39. 1 Cor. 1, 22. — σημεῖα κ. τέρατα, Joh. 4, 48. (ut Jes. 8, 18.) — τέρατα κ. σημεῖα ποιεῖν, Act. 6, 8. 7, 36. Rom. 15, 19. — σημεῖα κ. δυνάμεις, Act. 8, 13. — σημεῖα κ. τέρατα κ. δυνάμεις, 2 Thess. 2, 9. 2 Cor. 12, 12. (h. l. distingue σημεῖα, mirabiliter facta et σημεῖα ἀποστόλου, notas, documenta apostoli.) Hebr. 2, 4. — σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι (sicut Moses grandinem fecerat descendere et Elias ignem ac pluviam, cf. Apoc. 13, 13.), Matth. 16, 1. (Marc. 8, 11. pro ἐπηρώτησαν αὐτὸν ἐπιδεῖξαι adhibita oratione dir. θέλομεν ἰδεῖν, Matth. 12, 38. et ἀπὸ σοῦ. Pro ἀπό Marc. 8, 11. habet σημεῖον παρ' αὐτοῦ, i. e. ab eo effectum.) — σημεῖον διά τινος γενόμενον, Luc. 23, 8. — potestas τοῦ διδόναι σημεῖα μεγάλα κ. τέρατα tribuitur quidem etiam falsis doctoribus, pseudoprophetis et impostoribus, Matth. 24, 24. (Marc. 13, 22. — ut Deut. 13, 1. 2.) cf. Apoc. 13, 12. 14. 16, 14. 19, 20. 2 Thess. 2, 9. — tamen hoc nomen σημείων κατ' ἐξοχήν in ea facta transfertur, quae ut deflectere a naturae cursu spectantibus visa sunt, ita etiam ab efficacia Dei, vires thaumaturgi adiuvantis, repetuntur, σημεῖα ποιεῖν Jesus dicitur, Joh. 2, 11. 23. 3, 2. 4, 54. 6, 14. 26. 30. (i. q. ἐργάζεσθαί τι) 7, 31. 9, 16. 10, 41. 11, 47. 12, 18. 37. — ἐπί τινος, in aliquo (in superficie corporis conspicua), Joh. 6, 2. — ἐνώπιόν τινος, Job. 20, 30. (cf. Apoc. 19, 20.) — de factis insignibus discipulorum Jesu legitur hoc voc.: Marc. 16, 17. 20. Act. 4, 16. 6, 8. 8, 6. — τὸ σημεῖον τῆς ἰάσεως, sanatio miraculosa, Act. 4, 22.

Σημείοω (ῶ), f. ώσω, (a voc. σημεῖον) insignio, noto. Med. τινά; — τοῦτον σημειοῦσθε, hunc vobis nota distinguite, 2 Thess. 3, 14. (al. cum verbis: διὰ τῆς ἐπιστολῆς iunctum enarrant: hunc per litteras indicate. At enim hoc si sibi voluisset Paulus, scripsisset: δι' ἐπιστολῆς absque articulo. Articulo vero notatur epistola, quam ipse misit Paulus. Coniungas ergo: τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς.)

Σήμερον, adv., (alia pronuntiatio attici: τήμερον, i. e. τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ) hodie, i. e. hodierno die, Matth. 16, 3. 21, 28. Luc. 4, 21. 5, 26. 19, 5. 9. 23, 43. 24, 21. Act. 4, 9. 13, 33. (Hebr. 1, 5. 5, 5.) 24, 21. 26, 2. 29. 27, 33. Hebr. 3, 7. 13. 15. 4, 7. — ita etiam ubi is, qui loquitur, noctem dicit proxime praeteritam, Matth. 27, 19. Luc. 2, 11. aut noctem instantem, Marc. 14, 30. — ἕως σήμερον, 2 Cor. 3, 15. — σήμερον, αὔριον, Matth. 6, 30. Luc. 12, 28. 13, 32. 33. Jac. 4, 13. — τὸν — ἐπιούσιον δὸς σήμερον, Matth. 6, 11.

— χθὲς, σήμερον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, Hebr. 13, 8. (sens.: Jesus idem sospitator in aeternum. — praefixo articulo: ἡ σήμερον, i. e. hodiernus dies, ad quam formulam vel additur vox ἡμέρας, vel supplenda est; — additur Act. 20, 26. — ἕως τῆς σ. ἡμέρας, Rom. 11, 8. — supplenda est, ubi legitur v. c. μέχρι τῆς σήμερον, Matth. 11, 23. 28, 15. — ἕως τῆς σ., Matth. 27, 8. — ἄχρι τῆς σ., 2 Cor. 3, 14. — ἡ σήμερον, i. e. quae hodie evenerunt, Act. 19, 40. — τὸ σήμερον, vox: hodie, Hebr. 3, 13.

Σήπω, f. ψω, (v. σαπρός) putrefacio; — perf. 2. σέσηπα, putrefactus, marcidus factus sum, Jac. 5, 2. (ὁ πλοῦτος, οἱ ὁ Ps. 37, 5. — Xen. Oecon. 19, 11.)

Σηρικός, ή, όν, (a voc. σήρ, vermiculus, illatus a Seribus, qui net sericum) sericus; — τὸ σηρικόν, sericum s. pl. serica, vestes sericae, Apoc. 18, 12. (Jos. B. J. 7, 5, 4. ἐσθήσεσι σηρικαῖς.)

Σής, σητός, ὁ, (hebr. סָס, Jes. 51, 8. עָשׁ, Job. 4, 19. 13, 28.) tinea (vermiculus, σκώληξ, vestes rodens ac perdens), Matth. 6, 19. 20. Luc. 12, 33. (cf. Prov. 14, 30. Sir. 42, 13.)

Σητόβρωτος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex σής, tinea, et βρωτός, a βιβρώσκω) a tineis corrosus; — ἱμάτιον, Jac. 5, 2. (ut οἱ ὁ Job. 13, 28.)

Σθενόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. σθένος, robur, cf. ἀσθενής) roboro, robur addo, τινά (animum alic. confirmo), 1 Petr. 5, 10.

Σιαγών, όνος, ἡ, (ap. Graec. etiam ὑαγών) mala, maxilla, Matth. 5, 39. Luc. 6, 29. — οἱ ὁ Judic. 15, 15—19. Thren. 1, 2. Hos. 11, 4. al.

Σιγάω (ῶ), f. ήσομαι, aor. 1. ἐσίγησα, partic. perf. p. σεσιγημένος, sileo, i. q. σιωπάω, Luc. 9, 36. 1 Cor. 14, 28. — ausculto cum silentio, Act. 12, 17. 15, 12. 13. 1 Cor. 14, 34. — taceo, Luc. 20, 26. 1 Cor. 14, 30. — pass. σεσιγημένον, id, de quo fuit altum silentium, Rom. 16, 25.

Σιγή, ῆς, ἡ, (a v. σίζω, i. e. emitto sonum st! quo silentium imperem. Similia verba v. sub v. ὀλολύζω) silentium, Act. 21, 40. Apoc. 8, 1.

Σίδηρος, ου, ὁ, ferrum, Apoc. 18, 12. (οἱ ὁ Gen. 4, 22. Num. 35, 16.) — Hinc voc. seq.

Σιδήρεος, έα, εον, (contr. οῦς, ᾶ, οῦν, cf. ἀργύρεος, χρύσεος, lat. -eus, in argenteus, aureus, ferreus) ferreus, Act. 12, 10. Apoc. 2, 27. 9, 9. 12, 5. 19, 15. (οἱ ὁ Levit. 26, 19. Deut. 3, 11. Jer. 28, 14. — Xen. Cyr. 6, 1, 30.)

Σιδών, ῶνος, ἡ, (hebr. צִידוֹן, a rad. צוּד, venari, piscari) Sidon (hodie Said), urbs Phoenices antiquissima (Gen. 10, 15. 19. 49, 13.) ad mare mediterraneum in finibus Judaeae sita, maritimarum urbium quondam maxima, munitissima, portu gemino instructa, mercatura et opibus florentissima, quam suae tribui Ascher assignatam Judaei expugnare frustra conati sunt, Jos. 19, 26. 28. Judic. 1, 31. Tyrii sibi subiecerunt saeculo ante Chr. n. undecimo, postea expugnavit eam Nabuchodonosor, Babyloniorum rex, cuius posteris eam cum toto ipsorum regno eripuerunt Persae. Persis cum per aliquod temporis intervallum paruisset Sidon, servitutis iugum iterum abiecit; sed Artaxerxi Ocho resistere non potuit, qui eam anno ante Chr. n. 350. captam delevit. Restituta

e cineribus urbs tradita ab eius incolis est fidei atque imperio Alexandri Magni, Asiae victoris. Quo mortuo eam nunc Aegyptii, nunc Syri sibi subiectam habuerunt (Jos. Ant. 5, 1. Diod. Sic. 5, 20. 16, 40.) — Matth. 11, 21. 22. (Luc. 10, 13. 14.) 15, 21. (Marc. 7, 24. 31.) Marc. 3, 8. Luc. 6, 17. Act. 27, 3.

Σιδώνιος, *ίου*, *ὁ*, (a nomine *Σιδών*) Sidonius; — *τῆς Σιδωνίας*, scil. *χώρας*, Luc. 4, 26. — *Σιδώνιοι*, Sidonis incolae, Act. 12, 20.

Σικάριος, *ίου*, *ὁ*, sicarius, s. sicam, i. e. gladium breviorem sub veste gerens, quo clam et insidiose eum, quem velit, interficere possit, (Jos. B. J. 2, 17, 6. Ant. 20, 9, 10.) Act. 21, 38. (v. Jos. B. J. 2, 13, 4.)

Σίκερα, *τό*, vox hebr. (שֵׁכָר, Levit. 10, 9. Num. 6, 3.) indeclinabilis; potus inebrians, a vino diversus, temetum artificiose e rebus dulcibus confectum et mixtum, sive paretur frumento frugibusque, sive pomorum (dactylorum) succo sive decoctis favis, Luc. 1, 15. (*οἱ ό* Deut. 14, 26. 29, 6. al. — eadem vox hebr. exprimitur voc. *μέθυσμα*, Judic. 13, 4. 7. 14. Mich. 2, 11.)

Σίλας, *α*, *ὁ*, (nomen Silvanus abbreviatum) Silas, comes itinerum Pauli apostoli, Act. 15, 22. 27. 32. 34. 40. 16, 19. 25. 29. 17, 4. 10. 14. 15. 18, 5.

Σιλουανός, *οῦ*, *ὁ*, Silvanus, v. *Σίλας*, 2 Cor. 1, 19. 1 Thess. 1, 1. 2 Thess. 1, 1. 1 Petr. 5, 12.

Σιλωάμ, (hebr. שִׁלֹחַ, Jes. 8, 6. graece: *ἀπεσταλμένος*, Joh. 9, 7. cf. אִיּוֹב ab אָיַב, qui odio habitus est, — *οἱ ό· Σιλωάμ*, apud Joseph. *ἡ Σιλωάμ*, B. J. 5, 12, 2. 6, 8, 5. et *μέχρι τοῦ Σιλωάμ*, B. J. 6, 7, 2., sed B. J. 2, 16, 2. *τὸ Σιλοᾶ* s. *Σιλωά*) Siloam, fons aquae dulcis et largae (Jos. B. J. 5, 4, 1.). Situs erat ad partem Hierosolymae occidentalem in valle ad radicem montis Sion extra urbem (olim dictus גִּחוֹן, 1 Reg. 1, 33. pro quo nomine chald. nomen ponit שִׁילוֹחַ). Duo ex eo emanabant rivi in duo stagna se effundentes, quorum alterum idque situ superius a Josepho stagnum Salomonis appellatur, alterum inferius erat, vulgo stagnum Siloam dictum; hinc aquaeductus in urbem ferebatur, Joh. 9, 7. 11. Luc. 13, 4. (v. *πύργος*.)

Σιμικίνδιον (s. *σημικίνδιον*), *ου*, *τό*, (vox lat. a semi et cingo) semicinctium, zona lintea, minus lata, qua se praecingere solebant opifices, Act. 19, 12.

Σίμων, *ωνος*, *ὁ*, (שִׁמְעוֹן, a שָׁמַע, audivit) Simon **1.**, Petrus, Jesu apostolus, fil. Jonae, Matth. 4, 18. 10, 2. 16, 16. 17. 17, 25. Act. 10, 6. v. *Συμεών*. — **2.**, *ὁ κανανίτης*, s. *ζηλωτής*, frater Judae Lebbaei, ap. Matth. 10, 4. (Marc. 3, 18.) Luc. 6, 15. Act. 1, 13. — **3.**, unus e sobrinis Domini, Matth. 13, 55. (Marc. 6, 3.) — **4.**, Simon Cyrenaicus, Matth. 27, 32. (Marc. 15, 21.) — **5.**, pater Judae Cariothensis, Joh. 6, 71. 12, 4. 13, 26. — **6.**, pharisaeus quidam, Luc. 7, 40. 43. 44. — leprosus, Matth. 26, 6. (Marc. 14, 3.) — **7.**, coriarius Caesareensis, Act. 10, 32. — **8.**, Simon magus, Act. 8, 9. 13.

Σινᾶ, *ὁ*, (? *τό* ?), hebr. סִינַי, *οἱ ό· Σινά*, Ex. 16, 1. Deut. 33, 2. — *τοῦ Σινά*, Ex. 19, 2. — *τὰ Σινά*, Judic. 5, 5. — *τὸ ὄρος τὸ Σινά*, Ex.

19, 11. 18. 20. 34, 2. 4. (Joseph. τὸ Σιναῖον, Ant. 3, 5, 1. et τὸ Σιναῖον ὄρος, Ant. 2, 12, 1.) Sina s. Sinai, nom. indeclinabile montis in deserto Arabiae Petraeae siti, promulgatione legis Mosaicae celeberrimi. Est Sinai pars montis altissimi duplex cacumen habentis, unum depressius, quod ad occidentem spectat et a siccitate et vastitate olim חֹרֵב dictum est (Deut. 5, 2.), alterum versus orientem altius et amoenius, cui antiquis temporibus nomen fuit Sinai (mons Dei, 1 Reg. 19, 8.). Hodie vero nomen Sinai cacumen montis gerit occidentale. — Act. 7, 30. 38. Gal. 4, 24. 25.

Σίναπι (et σίνηπι), εως, τό, (voces graecitatis recentioris, cf. τὸ πίπερι, κόμμι. Attici: νάπυ, quod idem valet ac νάψυ, i. e. acre) sinapi, (Senf; nomen plantae e grano minutissimo procrescentis et in arboris altitudinem excrescentis, cuius grana acris sunt saporis), Matth. 13, 31. 32. (Marc. 4, 31. Luc. 13, 19.) 17, 20. (Luc. 17, 6. πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, i. e. aliquantulum fidei.)

Σινδών, όνος, ἡ, (vox fortasse Aegyptiaca. Cognatum ei est hebr. סָדִין, Judic. 14, 12. Prov. 31, 24.) sindon, i. e. linteum, linum subtile et pretiosum, quo corpora mortuorum involvebantur, Matth. 27, 59. Marc. 15, 46. Luc. 23, 53. (cf. Herodot. 2, 86.) — conficiebantur inde indumenta leviora, Marc. 14, 51. 52. (v. etiam Jos. Ant. 3, 7, 3. 3, 6, 2.)

Σινιάζω, f. άσω, (a σίνιον, cribrum, vannus, voc. serioris aetatis) cribro, i. e. cribro et vanno agito, τί, Luc. 22, 31.

Σιτευτός, ή, όν, (a σιτεύω, tritico alo, sagino) saginatus; — μόσχος σιτευτός, Luc. 15, 23. 27. 30. (οἱ ό Jerem. 46, 21. 1 Reg. 4, 23. — Xen. Anab. 5, 4, 28. s. 32.)

Σιτίον, ου, τό, (demin. nominis σῖτος, qu. v.) alimentum frumentaceum, pl. Act. 7, 12. (σιτία codd. — σῖτα.)

Σιτιστός, ή, όν, (a σιτίζω, frumento, σίτῳ, alo, sagino) saginatus (i. q. σιτευτός), Matth. 22, 4. (exstat ap. Athenaeum et ap. Joseph.)

Σιτομέτριον, ίου, τό, (Attici dixerunt τὸν σῖτον μετρεῖν. Inde seriores composuerunt σιτομετρεῖν; οἱ ό Gen. 47, 12. — Jos. contr. Apion. 1, 14. Polyb. 1, 63, 10. — σιτομετρία, Diod. Sic. 2, 41.) demensa portio frumenti s. cibi, Luc. 12, 42.

Σῖτος, ου, ὁ, (Xen. H. G. 1, 2, 4.) triticum, frumentum (οἱ ό Joël. 2, 24.), Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17.) 13, 25. 29. 30. Marc. 4, 28. Luc. 16, 7. 22, 31. Joh. 12, 24. Act. 7, 12. 27, 38. 1 Cor. 15, 37. Apoc. 6, 6. 18, 13. — pl. τὰ σῖτα, Act. 7, 12. (ap. τοὺς ό Job. 6, 7. 12, 11. et pluribus in locis.)

Σιχάρ, v. **Συχάρ**.

Σιών, ό, (τό? v. Σινᾶ) nomen propr. indeclin. montis, cui superstructa erat pars urbis Hierosolymorum (hebr. צִיּוֹן), Sion. (Quatuor obsidebat urbs Hierosolymorum colles; in monte Sion sita erat pars urbis superior, ἡ ἄνω πόλις, inque ea arx Davidis [1 Chron. 11, 5. 7.]. Hunc collem antiquissimis temporibus a colle Moria separaverat vallis: qua expleta in altero colle Salomo rex exstruxit templum [Jos. Ant. 8, 3.]. Versus aquilonem sita erat urbs inferior [ἡ κάτω πόλις] in colle Acra, qui cum esset valle interiacente a

46 *

monte Sion separatus, postea Hasmonaeorum tempore valle expleta cum eo coniunctus est. Templum igitur inferiori urbis parti imminebat [Jos. B. J. 6, 6.]. — in quarto colle seriori tempore collocata est בֵּית חֲדַתָּא, Βεζεθά, i. e. ἡ καινὴ πόλις, die Neustadt;) — Σιών, urbs Hierosolymor., Rom. 9, 33. et 1 Petr. 2, 6. (e Jes. 28, 16.) Rom. 11, 26. (Jes. 59, 20.) — Σιὼν ὄρος vim habet symbolicam, positum pro coelo, sede beatorum s. ecclesiae triumphantis, Hebr. 12, 22. Apoc. 14, 1. — ἡ θυγάτηρ Σιών, urbs Hierosolymor. pro ipsius incolis dicta, Matth. 21, 5. et Joh. 12, 15. (e Zach. 9, 9. Jes. 62, 11. cf. 1, 8. 10, 32. 16, 1. Jerem. 4, 11. al.)

Σιωπάω (ῶ), f. ήσομαι, (a σιωπή, silentium) taceo, Matth. 20, 31. Marc. 10, 48. Luc. 18, 39. — sileo, Matth. 26, 63. (Marc. 14, 61.) Marc. 3, 4. 9, 34. Act. 18, 9. — σιωπῶν, mutus, Luc. 1, 20. — Xen. Cyr. 1, 4, 3. Aelian. V. H. 2, 2. cf. σιγάω. — sileo, metaph., de mari sedato, Marc. 4, 39. (Catull. 47, 2. coeli furor silescit. Valer. Flacc. 8, 452. prius totum sileat mare.)

Σκανδαλίζω, f. ίσω, (hoc v. neque legitur ap. profanos, nec ap. τοὺς ό, sed habent Sirac. 9, 5. 35, 15. Aquila, Ps. 64, 9. Jes. 8, 15. Prov. 4, 12. — a voc. σκάνδαλον, q. v.) — τινά, facio, ut offendat s. impingat aliquis. — Metaph. aliquem ad peccandum sollicito, Matth. 5, 29. et 18, 6. 8. 9. Marc. 9, 42. 43. 45. 47. Luc. 17, 2. 1 Cor. 8, 13. — pass., Rom. 14, 21. — offensioni sum alicui, Matth. 17, 27. Joh. 6, 61: — pass., pr. in lapidem in via iacentem s. in aliud offendiculum impingo et labor; metaph. deficio, Matth. 13, 21. (Marc. 4, 17., sed Luc. 8, 13. ἀφίστανται) cum h. l. cf. Matth. 24, 10. (observanda enim est vox praecedens v. 9. θλίψις.) — indignor, Matth. 15, 12. — 2 Cor. 11, 29. (si frater nutat, ego exardeo, ut ei succurram.) — σκανδαλίζομαι ἔν τινι, offendor in aliquo, i. e. habere mihi videor, quod in aliquo improbem, Matth. 11, 6. (Luc. 7, 23. dictum hoc est contra Pharisaeos Jesu usum portitorum exprobrantes) 13, 57. (uon a se impetrarunt, ut eum pro legato div. haberent, Marc. 6, 3.) 26, 31. 33. (sorte mea offensi me deseretis, Marc. 14, 27.)

Σκάνδαλον, ου, τό, **a.**, propr., offendiculum, in via positum; id, in quo impingit alicuius pes; propr., τιθέναι σκ. in via, Judith. 5, 1. Sirac. 7, 6. — πέτρα σκανδάλου, i. e. rupes, quae est offendiculum; metaphor. is, quem alii malo suo fato reiiciunt, Rom. 9, 33. (Jes. 8, 14.) — **b.**, σκάνδαλον metaph. homo dicitur, qui alicui impedimento est, eique adversatur, Matth. 16, 23. — qui aliis caussa s. auctor est peccati, Matth. 13, 41. — τιθέναι τινὶ σκάνδαλον metaph.: facere id, quo aliquis adducitur ad peccandum, Rom. 14, 13. i. q. βάλλειν σκάνδαλα ἐνώπιόν τινος, Apoc. 2, 14. — οὐκ ἔστι σκάνδαλον ἔν τινι, nihil in eo (in eius animo) est, quod eum ad peccandum impellat, 1 Joh. 2, 10. (cf. Ps. 118, 165.) — pl. σκάνδαλα, offensiones, i. e. dicta vel facta, quae audientes vel spectantes ad peccandum incitant (Sap. 14, 11.), Matth. 18, 7. Luc. 17, 1. — σκάνδαλα (ποιεῖν παρὰ τὴν διδαχήν) errores defendere, qui alios in errores inducunt, Rom. 16, 17. — κηρύσσειν τινὶ σκάνδαλον (i. e. rem, quae offensioni est, quae nonnullos ab assensu prohibet, quae eos male habet), 1 Cor. 1, 23. — τὸ σκάνδ. τοῦ σταυροῦ, id,

quod crux, i. e. mors Christi in crucem acti, offensionis habet, Gal. 5, 11. — σκανδ. caussa perniciei, Rom. 11, 9. (e Ps. 68, 23.)

Σκάπτω, f. ψω, fodio, Luc. 6, 48. 13, 8. 16, 3. (Xen. Oecon. 16, 14.) — Hinc voc. seq.

Σκάφη, ης, ἡ, scapha, cymba, navicula, Act. 27, 16. 30. 32.

Σκέλος, εος (ους), τό, crus, i. e. quicquid a coxendicis osse usque ad extremos pedis digitos pertinet, Joh. 19, 31. 32. 33. (οἱ ό Judic. 5, 27. Ez. 1, 7. Amos. 3, 12. — Polyb. 1, 80, 13.)

Σκέπασμα, τος, τό, (a v. σκεπάζω, tego, operior) tegumentum, 1 Tim. 6, 8. (Jos. B. J. 2, 8, 5.)

Σκευᾶς, ᾶ, ὁ, (nom. graec. a voc. σκεῦος) Sceva, princeps sacerdotum, Act. 19, 14.

Σκευή, ῆς, ἡ, apparatus, quo quis instructus est, utensilia, Act. 27, 19. (οἱ ό Jon. 1, 5. — de supellectile, Polyb. 2, 6, 6.)

Σκεῦος, εος (ους), τό, ut hebr. כְּלִי, **a.**, vas (Ex. 3, 22. i. q. ἀγγεῖον, Jerem. 18, 4. — Aelian. V. H. 12, 8. Xen. Mem. 1, 7, 5.), Marc. 11, 16. Luc. 8, 16. Joh. 19, 29. Act. 10, 11. 16. Apoc. 18, 12. — pl., 2 Tim. 2, 20. Apoc. 2, 27. — τὰ σκ. τῆς λειτουργίας, quorum in sacris faciendis usus est, Hebr. 9, 21. — de figulo: ποιεῖν σκεῦος εἰς τιμήν, vas fingere ad honestiorem usum (quod sit ornamento) et εἰς ἀτιμίαν, ad usum viliorem (ut v. c. matulam), Rom. 9, 21. 2 Tim. 2, 20. — in oratione parabolica: de Deo, Rom. 9, 22. (σκεύη ὀργῆς, quod explicatur verbis: κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν) v. 23. (σκεύη ἐλέους, quod explicatur verbis: ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν, vasa, quae praeparavit ad splendorem. Sens. Dei consilia hominum salutem spectantia mortalium nemo nec perscrutari, nec reprehendere potest. Chrysost.) — (ἔχειν θησαυρὸν) ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσι, in vasis fragilibus, 2 Cor. 4, 7. — h. e. in corpore, quod paene frangunt molestiae. — sexus femineus virili debilior comparatur cum σκεύει ἀσθενεστέρῳ, ut maritis officia humanitatis erga uxores commendentur. (Nam vasa, quo infirmiora sunt, eo diligentius solent, qui habent, cavere, ne ea frangant.) 1 Petr. 3, 7. — τὸ σκεῦος, de corpore hominis, 1 Thess. 4, 4. (praecipue membra sexualia.) — **b.**, (hebr. כְּלִי, Gen. 31, 37. Jerem. 50, 25. Ps. 7, 14. — Aelian. V. H. 6, 12. Xen. Mem. 1, 7, 2.) instrumentum, utensile, Matth. 12, 29. Marc. 3, 27. Luc. 17, 31. — metaph., σκεῦος ἐκλογῆς, i. q. σκ. ἐκλεκτόν (ex hebr.), instrumentum electum, Act. 9, 15. — σκεῦος, in maritima re: malum, der Mastbaum, Act. 27, 17. (τὰ σκεύη, armamenta et machinae in navibus. Xen. Oecon. 8, 12.)

Σκηνή, ῆς, ἡ, (unde lat. scena. Cognata ei vox σκιά, cf. etiam hebr. שָׁכַן, שְׁכִינָה) **a.**, tentorium, tabernaculum (sive ex frondibus, sive pellibus s. ex alia materia factum), α., universe: pl., Matth. 17, 4. Marc. 9, 5. Luc. 9, 33. Hebr. 11, 9. (hebr. אֹהֶל, Gen. 26, 25. סֻכָּה, Gen. 33, 17. — Xen. Cyr. 2, 1, 25.) — αἱ αἰώνιοι σκηναί, tentoria in aeternum fixa, domicilia perpetuum obtinenda, Luc. 16, 9. (cf. v. 4.) — β., speciat. ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, tabernaculum foederis, ad quod Hebraeorum conventus sacri habebantur

(אֹהֶל מוֹעֵד s. אֹהֶל הָעֵדוּת), Act. 7, 44. 15, 16. — Idem dic. *σκηνή* simpliciter (ut אֹהֶל, 1 Reg. 1, 39.), Hebr. 8, 2. (*πήγνυμι*) v. 5. 9, 1. 21. 13, 10. — dicitur de tabernaculi parte anteriore s. de sancto, Hebr. 9, 2. 6. 8. — item de sancto sanctorum, Hebr. 9, 3. et transfertur hoo nomen in coelum, Hebr. 8, 2. 9. 11., ut quod expressius dicitur *ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου*, Apoc. 15, 5. — *ἡ σκηνή* alicuius numinis: templum, sacellum portatile, in quo statua s. imago Dei posita est (Graecis: *ναΐσκος*, v. supr. *ναός* et Act. 17, 24.); — *ἡ σκ. τοῦ Μολόχ*, sacellum Molochi, Act. 7, 43. (ex Amos. 5, 26. — cf. Diod. Sic. 20, 65.) — **b.**, sedes, habitaculum; — Dei (i. e. coelum), Apoc. 13, 6. — *ἡ σκ. τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρ.*, domus Dei apud homines, Apoc. 21, 3. (e phrasi, *σκηνοῦν μετά τινος*, cf. Levit. 21, 11.) — Davidis, Act. 15, 16. (expressum legitur h. l. voc. hebr. סֻכָּה, casa, domuncula, domuscula, ut latini seriores dicunt, Amos. 9, 11.)

Σκηνοπηγία, *ας*, *ἡ*, (ex *σκηνή* et *πήγνυμι*, phrasin habes, Hebr. 8, 2.) scenopegia, i. e. **a.**, tabernaculi compactio, tabernaculorum fixio. — **b.**, festum tabernaculorum, quod Judaei quotannis inde a 15. die mensis Tisri per octo dies agebant, ad recolendam memoriam illius temporis, quo eorum maiores ex Aegypto profecti in itineribus per desertum Arabiae faciendis tentoria sibi fixerant (Levit. 23, 40. Deut. 16, 13. Nehem. 8, 16.) Quovis die fiebant sacrificia (Num. 29, 12.) et quovis anno septimo ad sollennitatem accessit lectio legis, Deut. 31, 10. 13. Neh. 8, 13. Appellatur hoc festum חַג סֻכּוֹת, *ἑορτὴ τῆς σκηνοπηγίας*, Deut. 16, 16. 31, 10. Zach. 14, 16. 18. 19. et 1 Macc. 10, 21. — *ἑορτὴ τῶν σκηνῶν* ap. *τοὺς ὁ*, Levit. 23, 34. Deut. 16, 13. — חַג הָאָסִף, Ex. 23, 16. — Fit huius festi mentio, Joh. 7, 2. 37. In tabernaculorum festo per quos dies ista contigerunt, deferri solebant ad templum solenni pompa musicos inter concentus vasa duo, alterum aquis fontis Siloës, alterum vino plenum, ex iisque per septem festi dies, dum sacrum matutinum fieret, pes altaris holocaustorum rigabatur. Mischna tit. Sucha cap. 4 et 9.

Σκηνοποιός, *οῦ*, *ὁ*, *ἡ*, (ex *σκηνή* et *ποιέω*) tabernaculorum fabricator, i. e. **a.**, qui tabernacula conficit, figit (e frondibus construit, cf. Matth. 17, 4. et locc. parall.); — **b.**, consutor tentoriorum (*σκηνοῤῥάφος*, Aelian. V. H. 2, 1.), qui ex corio vel ciliciis pannisque linteis tentoria minora portatilia in usum viatorum consuit (Plin. H. N. 6, 28.), vel textor tentoriorum (i. e. pannorum linteorum vel laneorum, quae figendis tentoriis adhibentur), Act. 18, 3. (aut ergo Paulus fuit tentoriorum consutor, aut textor. — Vocem compositam *σκηνοποιῶ* habent Diod. Sic. 3, 26. Jos. B. J, 1, 3, 2. 6, 5, 3. *σκηνοποιΐα*, Polyb. 6, 28, 3.)

Σκῆνος, *εος* (*ους*), *τό*, tabernaculum (i. q. *σκηνή*, q. v.), per metaph. dic. corpus humanum, quod veluti tentorium animam circumdat (cf. Ps. 17, 12.), atque dissolvitur suo tempore, 2 Cor. 5, 1. (*ἡ οἰκία τοῦ σκήνους*, i. e. *τὸ σκῆνος*, *ἐν ᾧ οἰκοῦμεν*, cf. Ps. 131, 3. — Iam Platonicis ac Pythagoricis sollenne fuit, hac imagine uti, v. Maxim. Tyr. diss. 38. Clem. Alex. Strom.

lib. 5.) v. 4. (cf. 2 Petr. 1, 13.) Paulus respexisse videtur locum Sap. 9, 15. v. σκήνωμα. — Hinc verb. seq.

Σκηνόω (ῶ), f. ώσω, tabernaculum figo, **α.**, ἐπί τινα, obtego aliquem quasi tegmine tentorii, i. e. tueor aliquem, Apoc. 7, 15. (cf. v. 18. Ps. 26, 5. et lat. illud: sub umbra alicuius latere.) — **b.**, i. q. habito (in tentorio), ἔν τινι (τόπῳ), Apoc. 12, 12. 13, 6. (Xen. Anab. 5, 5, 11. σκηνοῦν ἐν ταῖς οἰκίαις.) — ἔν τισι inter aliquos, Joh. 1, 14. (not. voc. δόξα, alludit ergo haec phrasis ad eos V. T. locos, ubi ἡ δόξα τοῦ θεοῦ dic. σκηνοῦν in templo, v. supr. δόξα [cf. Ps. 25, 8.] Apoc. 21, 3. — quare etiam cum templo confertur corpus Christi, Joh. 2, 21.) — μετά τινος, apud aliquem (ut lat. cum aliquo esse, habitare, versari), Apoc. 21, 3. Caeterum cf. κατασκηνόω.

Σκήνωμα, τος, τό, (a v. σκηνόω) **α.**, tentorium, tabernaculum, metaph. de corpore humano animam quasi circumdante; — ἐν τῷ σκηνώματι εἶναι, 2 Petr. 1, 13. (cf. 2 Cor. 5, 4.) v. 14. — ἀπόθεσις (quia auctor tentorii et indumenti s. vestis notiones permutavit. Sic saepius nostri signum et rem signatam commiscent, cuius rei exempla praebentur, 1 Tim. 6, 19. Rom. 9, 22. — **b.**, (ut hebr. אֹהֶל, Ps. 83, 11. al.) habitaculum (i. q. hebr. מִשְׁכָּן, Ps. 131, 5.), τῷ θεῷ (dat. commod.), Act. 7, 46. (Ps. 25, 8. 45, 5.)

Σκιά, ᾶς, ἡ, **α.**, umbra (οἱ ὁ pro צֵל, Judic. 9, 15. 36.) — propr. lux impedita corporis alicuius obiectu, Marc. 4, 32. (cf. Ez. 17, 23.) Act. 5, 15. — σκιὰ θανάτου, ut umbra mortis (Ovid. Metam. 5, 191.), caligo densissima, Matth. 4, 16. Luc. 1, 79. (ex Jes. 9, 1. צַלְמָוֶת, cf. Job. 3, 5. 10, 21. Ps. 87, 7. — Galilaeis a templo procul habitantibus, nulla prophetarum institutione usis φῶς ἀνέτειλε, cum Jesus, doctor divinus, inter eos habitare ac versari coepisset.) — **b.**, umbra, quae a corpore repercutitur, corporisque repercutientis formam simulat; ita distinguuntur σκιά et σῶμα, Col. 2, 17. — eo, quod inane alterum, alterum solidum est, Hebr. 8, 5. 10, 1. — ubi umbra formam alterius rei dicitur *imitari* et negatur *assequi*.

Σκιρτάω (ῶ), f. ήσω, (cognata sunt σκαίρω, σπαίρω) exsulto, Luc. 1, 41. 44. 6, 23. (Gen. 25, 22. Ps. 113, 4. 6.)

Σκληροκαρδία, ας, ἡ, (ex σκληρός, q. v., et καρδία, — indoles eius, qui est σκληρὸς τὴν καρδίαν, Prov. 28, 14. — e phrasi hebr., σκληρύνειν τὴν καρδίαν, v. σκληρύνω) durities animi, pervicacia (eius, cuius animus, quando iram concepit, non flectitur), Matth. 19, 8. (Marc. 10, 5. — πρός respectu ad) Marc. 16, 14. (h. l. eius, qui nec argumentis sibi persuaderi patitur.) — οἱ ὁ Deut. 10, 16. Jerem. 4, 4.

Σκληρός, ά, όν, (a v. σκέλλω, σκλέω, σκλῆμι, cf. πληρός a πέλω, πλέω, πίμπλημι) durus (τὰ σκληρὰ κ. τὰ μαλακά, Xen. Mem. 3, 10, 1.), **α.**, de hominibus, metaph., asper, severus, immitis, Matth. 25, 24. (1 Sam. 25, 3. Jes. 48, 4.) — **b.**, de rebus, α., addit. nominibus: (ἄνεμος) vehemens, violentus, Jac. 3, 4. (Prov. 27, 16. — Xen. Anab. 4, 8, 26.) — ὁ λόγος, perceptu difficilis, qui concoqui non potest, Joh. 6, 60. (not.: τίς δύναται αὐτοῦ, scil. τοῦ λόγου, ἀκούειν, cf. δυςνόητος, 2 Petr. 3, 14.) — β., neutr. σκληρόν

σοί ἐστι, seq. inf., difficile, molestum, Act. 9, 5. 26, 14. (Ex. 1, 14. 6, 9. Deut. 26, 6. — σκληρὰ λαλεῖν κατά τινος, dura et acerba loqui contra aliquem, Judae v. 15. — ἀποκρίνεσθαι σκληρά dic., qui responsioni minas addit, 1 Reg. 12, 13.) — Hinc voc. seq.

Σκληρότης, ητος, ἡ, durities (scil. τῆς καρδίας) pervicacia (i. q. καρδία ἀμετανόητος), Rom. 2, 5. (Deut. 9, 27.)

Σκληροτράχηλος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex σκληρός, q. v., et τράχηλος) duram cervicem habens (propr. de animalibus, quae difficulter flectuntur, nostr. hartnäckig) pervicax, Act. 7, 51. (οἱ ὁ Ex. 33, 3. cf. Deut. 10, 16. 2 Chron. 10, 4. Prov. 29, 1.)

Σκληρύνω, f. νῶ, similes formas v. sub v. παχύνω, (i. q. σκληρόω, ab adi. σκληρός, q. v.) durum facio, obduro, metaph., τὴν καρδίαν, animum obduro (praecludo, pervicacem reddo), Hebr. 3, 8. 15. et 4, 7. (e Ps. 94, 8. cf. Ex. 7, 3. Deut. 2, 30.) Rom. 9, 18. (ἐλεεῖ propter opposit. σκληρύνει est i. q. οὐ σκληρύνει.) — pass., pervicax fio, Act. 19, 9. pervicax reddor τινί, aliqua re, Hebr. 3, 13. (alias etiam est: impetuosus, violentus fio, v. c. de ira dictum, Gen. 49, 7. — de manu, Judic. 4, 24. v. σκληρός.)

Σκολιός, ά, όν, (cui oppon. ὀρθός, ὄρθιος, εὐθύς) tortuosus (incurvatus), propr., de via (Prov. 28, 18.); — τὰ σκολιά, Luc. 3, 5. (opp. ἡ εὐθεῖα scil. ὁδός, ex Jes. 40, 4. — de hominibus, metaph. perversus, ἡ γενεὰ ἡ σκολιά, Act. 2, 40. — additur: διεστραμμένη, Phil. 2, 15. (plane ita Deut. 32, 5.) — difficilis, morosus, 1 Petr. 2, 18. (oppon. ἀγαθὸς κ. ἐπιεικής.)

Σκόλοψ, οπος, ὁ, lignum acutum, sudes, Hom. Il. 7, 441. Xen. Anab. 5, 2, 5. — palus, Il. 18, 177. — spina, scil. quae e terra evulsa est, οἱ ὁ Hos. 2, 6. (quae spinae crescunt, dicuntur ἄκανθαι, Jes. 34, 13.) — σκόλοψ τῇ σαρκί, aculeus, spina, quae carnem pungat, 2 Cor. 12, 7. (hic locus aliquantum lucis accipit e loco, Num. 33, 55. — βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, quod explicatur: ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν. Scil. aculeus carni insidens etsi ei parcit quietae, tamen dolores resuscitat motae. Paulus videtur notare adversarios e Judaeis, qui eum persequebantur, quoquo se conferret suam de salute gentilibus parata doctrinam propagaturus; alludit ad ea, quae de asina Balaami narrantur, Num. 22, 23—27.)

Σκοπέω (ῶ), f. ήσω, (attic. σκέψομαι, a voc. σκοπός, q. v.) **a.**, speculor. — **b.**, attendo, absol. seq. μή c. indicat., num forte, Luc. 11, 35. — τινά, oculos converto in aliquem, attendo in aliquem, Rom. 16, 17. Phil. 3, 17. — ἐμαυτὸν μή c. coniunct., caveo mihi, ne, Gal. 6, 1. — τί, intueor (curo) aliquid, 2 Cor. 4, 18. Phil. 2, 4. (Xen. Mem. 4, 5, 11. — 2 Macc. 4, 5.)

Σκοπός, οῦ, ὁ, **a.**, speculator (Xen. Cyr. 1, 6, 40.); — **b.**, scopus, meta (Xen. Cyr. 1, 6, 29. Hom. Od. 22, 6. — οἱ ὁ Job. 16, 12.), Phil. 3, 14. (κατὰ σκοπόν, secundum metam.)

Σκορπίζω, f. ίσω, (verbum ionicum, quod ante Alexandri aetatem Atticis insolens fuisse videtur. Usi sunt eo et composito διασκορπίζω Josephus, Plutarchus, Lucian., Strabo, Aelian.) *dissipo*, **a.**, absol., i. q. dilapido, oppon. συνάγω, Matth. 12, 30. (Luc. 11, 23. sens.: mihi contra diabolum atque malum pugnanti iam is adversatur, qui castra mea non sequitur; multo magis is, qui

me diabolo spolia detrahentem calumniatur.) — i. q. dispergo (id, quod alii possint sibi colligere), 2 Cor. 9, 9. (e Ps. 111, 9.) — *b.*, seq. accus. i. q. *disiicio*, Joh. 10, 12. (*τὰ πρόβατα.*) — *οἱ ὁ* 2 Sam. 22, 15. Ps. 17, 15. — *τινὰς εἰς τόπον τινά*, pass., Joh. 16, 32.

Σκορπίος, *ίου*, *ὁ*, scorpio, s. scorpius (affert Hesych. vocem huic cognatam *σκοροβαῖος*, quam idem significare dicit, quod voc. *σκάραβος*, s. *κάραβος*, unde nostr. Krebs, Krabbe), *οἱ ὁ* Deut. 8, 15. 1 Reg. 12, 11. 14. 2 Chron. 10, 11. 14. Ez. 2, 6. — nomen insecti cancro similis, quod in locis calidioribus sub lapidibus inprimis parietum latet, cuius cauda pungit aculeo venenato (Plin. H. N. 11, 25.), Luc. 11, 12. Apoc. 9, 5. — pl., Luc. 10, 19. Apoc. 9, 3. 10.

Σκοτεινός, *ή*, *όν*, (a *σκότος*, cf. *φωτεινός*, *ὀρεινός*, *ἀνθεινός*) tenebricosus, tenebris obductus, Matth. 6, 23. Luc. 11, 34. 36. — *οἱ ὁ* Prov. 4, 19. — Job. 10, 21. — Ps. 87, 7. — *τὰ σκοτεινὰ κ. τὰ φωτεινά*, Xen. Mem. 3, 10, 1.

Σκοτία, *ας*, *ἡ*, tenebrae, ortae lucis defectu, Joh. 6, 17. — oppon. *τὸ φῶς*, lux diei, Joh. 12, 35. 20, 1. — *ἐν τῇ σκοτίᾳ* (*λαλεῖν τι*), in occulto (i. q. *ἐν κρυπτῷ*, Joh. 18, 20.), clam, inter privatos parietes, oppon. *ἐν τῷ φωτί*, Matth. 10, 27. (Luc. 12, 3. cf. Jes. 45, 19.) — a natura Dei *σκοτίαν* abesse, monetur, 1 Joh. 1, 5. — *b.*, metaph. *περιπατεῖν*, *εἶναι ἐν τῇ σκοτίᾳ* dic. is, qui veri cognitione destitutus in scelera et miseriam ruit, Joh. 8, 12. 12, 46. 1 Joh. 1, 5. 2, 9. 11. — *ἡ σκοτ.* tempus inscitiae, quod ante lucem Christianae doctrinae antecessit, 1 Joh. 2, 8. — meton. homines, qui in ignorantia versantur, Joh. 1, 5. (opponit Joannes *τὴν σκοτίαν τῷ φωτί* ut noctem diei, et Christum vocat *τὸ φῶς*, lucem, quae viam ambulantibus ac viatoribus illustret.)

Σκοτίζω, f. *ίσω*, (a voc. *σκότος*) tenebras offundo, obscuro; — pass., tenebris offundi, obscurari propr. dicuntur astra, quae luce privantur, Matth. 24, 29. (Marc. 13, 24. Luc. 23, 45. cf. Jes. 13, 10.) Apoc. 8, 12. 9, 2. — metaph. oculi, scil. intellectus, Rom. 11, 10. — mens (*καρδία*), Rom. 1, 21. — homines *τῇ διανοίᾳ*, Eph. 4, 18.

Σκότος, *ου*, *ὁ*, (Attici etiam, rarius tamen *τὸ σκότος*, v. sub *σκοτία*) tenebrae, Hebr. 12, 18.

Σκότος, *εος* (*ους*), *τό*, (Aelian. V. H. 3, 18. Paus. 4, 18, 4. — v. voc. praeced.) tenebrae, (tenebrae lucis defectu ortae, v. *σκοτία*), Matth. 27, 45. (Marc. 15, 33. Luc. 23, 44.) Luc. 22, 53. (cf. Joh. 18, 3.) Act. 2, 20. (e Joël. 3, 4.) — *τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους* (v. *κρυπτός*), 1 Cor. 4, 5. 2 Cor. 4, 6. (alluditur ad Gen. 1, 2. 3.) — *σκότος ἐπιπίπτει ἐπί τινα*, tenebrae illabuntur in eum, qui luce oculorum privatur, Act. 13, 11. — *σκότος* meton. de loco tenebricoso, Matth. 8, 12. 22, 13. 25, 30. — v. *ἐξώτερον*. — *ζόφος τοῦ σκότους*, caligo densissima, 2 Petr. 2, 17. et Judae v. 13. — phrases metaphoricae: *α.*, *σκότος*, locus obscurus, quo clam aliis aliquid peragi potest; — *ἀγαπᾶν μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς* dic. is, qui orta solis luce mavult in loco obscuro permanere, et per metaphoram; qui quoniam libidinibus deditus est, doctorem odit vitia coarguentem, Joh. 3, 19. — *τὰ ἔργα τοῦ σκότους*, scelera, quae

in tenebris peraguntur, Rom. 13, 12. Eph. 5, 11. (coll. v. 12.) — β., σκότος, error, — ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς, se convertere ab errore ad fontem melioris cognitionis, Act. 26, 18. — οἱ ἐν σκότει, qui cognitione veri salutari carent, Rom. 2, 19. cf. Matth. 4, 16. 2 Cor. 6, 14. Eph. 5, 8. — ἐν σκότει περιπατεῖν, 1 Joh. 1, 6. — τὸ σκότος τοῦ αἰῶνος τούτου, hoc saeculum tenebricosum (infidelibus, flagitiosis, sceleratis hominibus refertum), Eph. 6, 12. — gentilium superstitio ac salutis desperatio, Col. 1, 13. 1 Petr. 2, 9. — ἐν σκότει εἶναι, dormienti similem, i. e. imparatum esse, 1 Thess. 5, 4. — σκότους εἶναι (opp. γρηγορεῖν) dic., qui tenebris addicti sunt, ut dormientes, ibid. v. 5. — γ., σκότος, imago miseriae, Luc. 1, 79. (Jes. 9, 2.) — Hinc verb. seq.

Σκοτόω (ῶ), f. ώσω, tenebras offundo, obscuro (οἱ ὁ Ps. 104, 28. Jerem. 8, 21.); — pass., tenebris offundor, Apoc. 16, 10.

Σκύβαλον, ου, τό, (i. e. τὸ τοῖς κυσὶ βαλλόμενον) quodvis vile reiectamentum, v. c. excrementa animantium, quisquiliae, scoria, retrimenta e stercore, furfur, Phil. 3, 8. (vox obvia Sir. 27, 4. — Jos. B. J. 5, 13, 7.)

Σκύθης, ου, ὁ, Scytha, incola Scythiae. Hoc nomine apellabantur gentes Asiae septentrionalis (Pompon. Mela 1, 2, 30.), quas credebant esse barbarissimas (Jos. c. Apion. 2, 37. Cic. in Pison. 8. de N. D. 2, 23.), — homo maxime barbarus, Col. 3, 11. (2 Macc. 4, 47.)

Σκυθρωπός, οῦ, ὁ, (ex ὤψ et σκυθρός, quod deriv. a σκύζω, i. e. demitto τὸ σκύνιον, ut leo iratus) is qui est vultu tristi ac tetrico (oppon. φαιδρός, Xen. Mem. 3, 10, 4.), Luc. 24, 17. — etiam is, qui habet faciem inedia ac ieiuniis maceratam ac deturpatam, Matth. 6, 16. (hebr. זֹעֲפִים, Gen. 40, 6. — de facie, cui insedit pallor ac macies e fame orta, Dan. 1, 10. Vulg.: facies macilentiores.)

Σκύλλω, (a voc. σκῦλον, q. v.) **a.**, cutem detraho. — **b.**, vexo aliquem, molestiam creo alicui, τινά, Marc. 5, 35. (Luc. 8, 49) — pass. ἐσκυλμένοι (zerzaust), Matth. 9, 36. — med., negotium mihi facesso, Luc. 7, 6. (μὴ σκύλλου.)

Σκῦλον, ου, τό, (a verbo obsol. σκύω, detraho, cui affine ξύω, v. ξύλον) **a.**, pellis detracta (ut τὸ σκῦτος s. κύτος, unde lat. cutis) — **b.**, exuviae hosti detractae, spolium, pl., Luc. 11, 22. (οἱ ὁ Num. 31, 11. Deut. 2, 35. Jes. 8, 1.)

Σκωληκόβρωτος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex σκώληξ et βρώσκω) a vermibus corrosus, consumtus, Act. 12, 23. (qui morbo pediculari s. phthiriasi laborat, de quo morbo v. Plin. lib. 9, c. 33. — al. vocem de morbo ventriculi a vermibus profecto capiunt; coll. Jos. Ant. 19, 8, 2.)

Σκώληξ, ηκος, ἡ, vermis, speciat., genus vermis cadavera corrodentis (Sirac. 7, 17. 10, 11. 19, 3. 2 Macc. 9, 9.). Cadavera vermibus corrosa e valle Hinnom translata in Geennam (v. γέεννα), Marc. 9, 44. 46. 48. (verbis petitis e Jes. 66, 24. cf. Judith. 16, 17. Sir. 7, 18.)

Σμαράγδινος, ίνη, ον, (a voc. σμάραγδος, f. ἀκάνθινος, ὑακίνθινος), smaragdinus, e smaragdo factus, Apoc. 4, 3.

Σμάραγδος, ου, ὁ, Smaragdus, nomen gemmae virore maxime insignis, Apoc. 21, 19. (οἱ ὁ Ex. 28, 17. Ez. 28, 13.)

Σμύρνα, ης, ἡ, **a.**, myrrha (aeol. μύῤῥα) gutta amara, quae stillat ex arbore quadam in Arabiae regionibus nascente et corpora a putredine servat (Herodot. 2, 40. Plin. H. N. 12, c. 15.), Matth. 2, 11. Joh. 19, 39. (hebr. מֹר, Ps. 44, 9. Cant. 3, 6. al.) — **b.**, Smyrna, urbs ionica ad mare sita, distans ab Epheso 320 stadiis, portu instructa et mercatura, navigatione, artibus florens, hodie Ismir, Apoc. 1, 11. 2, 8. (Herodot. 1, 143.)

Σμυρναῖος, ου, ὁ, ἡ, Smyrnaeus, Smyrnensis, Smyrnae incola, Apoc. 2, 8. (codd. ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίᾳ.)

Σμυρνίζω, f. ίσω, (a σμύρνα, myrrha) myrrham redoleo, myrrha misceo et condio (cf. μυρίζω); — οἶνος ἐσμυρνισμένος, vinum myrrhatum (quod offerre hominibus supplicio afficiendis solebant, ut cruciatuum sensus in illis hebetaretur; Talmud. tract. Sanhedrin. c. 6. fol. 43.), Marc. 15, 23. (Matth. 27, 34. — ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον ex Ps. 68, 22.)

Σόδομα, ων, τά, Sodoma, orum, et Sodoma, ae (hebr. סְדֹם), urbs quondam sita in valle amoenissima et fertilissima Siddim, Lothi tempore cum tribus urbibus viciuis lacu, cui nomen Asphaltites est, absorpta (Gen. 19, 25.), Matth. 10, 15. 11, 23. 24. Luc. 10, 12. 17, 29. Rom. 9, 29. 2 Petr. 2, 6. Judae v. 7. Apoc. 11, 8.

Σολομῶν et **Σολομών**, ῶντος (s. ῶνος), ὁ, (שְׁלֹמֹה, pacificus) Salomo, rex Israëlitar. fil. Davidis ex Bethsabea, uxore Uriae (2 Sam. 8, 15. 12, 24.) Matth. 1, 6. 7. 6, 29. (Luc. 12, 27.) 12, 42. (Luc. 11, 31.) Joh. 10, 23. Act. 3, 11. 5, 12. 7, 47.

Σορός, οῦ, ἡ, (urna recondendis ossibus inserviens, Hom. Il. 23, 91.) sandapila, arca funebris (Herodot. 2, 78. — Gen. 50, 26.), lectulus (2 Sam. 3, 32.), quo mortui ap. Judaeos efferebantur, Luc. 7, 14.

Σός, ἡ, όν, tuus, a, um; **a.**, adiect. nomin., Matth. 7, 3. 22. 13, 27. 24, 3. Marc. 2, 18. (Luc. 5, 33.) Luc. 15, 31. 22, 42. Joh. 4, 42. 17, 6. 9. 10. 17. 18, 35. Act. 5, 4. 24, 2. 4. 1 Cor. 8, 11. 14, 16. Philem. v. 14. — **b.**, absol. οἱ σοί, cognati, familiares tui, Marc. 5, 19. — τὸ σόν, quod tuum est, Matth. 20, 14. 25, 25. — pl. τὰ σά, Luc. 6, 30.

Σουδάριον, ίου, τό, (voc. Lat. a sudore dictum) sudarium, i. e. linteum, quo sudor faciei abstergitur et nares purgantur, Luc. 19, 20. Act. 19, 12. — et quo defunctorum capita solebant involvere, Joh. 11, 44. 20, 7. (Eadem vox in sermonem syriacum transiit סוּדָר et סוּדָרָא.)

Σουσάννα, ης, ἡ, (hebr. lilium) Susanna, una e mulieribus iis, quae Jesum comitatae sunt, Luc. 8, 3.

Σοφία, ας, ἡ, (a σοφός, cui affinia sunt σαφής et lat. sapio, sapor) sapientia, (opp. μωρία, 1 Cor. 1, 21. — iungitur cum vocc. φρόνησις, Eph. 1, 8. — γνῶσις, Col. 2, 3. — σύνεσις, 1 Cor. 1, 19. — **a.**, facultas recte iudicandi, Luc. 2, 40. 52. — **b.**, prudentia (ars ea, quae experientia et usu probata sunt, ad res gerendas applicandi), Act. 6, 3. 7, 10. — prudentia, quae cavet, ne

peccet, cautio, Col. 4, 5. — **c.**, eximia facultas disserendi de rebus div., Matth. 13, 54. Marc. 6, 2. 2 Petr. 3, 15. — λόγος σοφίας, 1 Cor. 12, 8. — ἐν σοφίᾳ λόγου, verborum artificiis, eloquentia arte comparata, 1 Cor. 1, 17. — ars subtiliter disputandi, 1 Cor. 1, 22. — **d.**, artes et litterae, doctrina, Act. 7, 22. 1 Cor. 1, 21. — **e.**, rerum abstrusarum cognitio, intellectio, Apoc. 13, 18. 17, 9. — **f.**, multiplex rerum humanarum scientia, usu comparata, sententiis paroemiisque comprehensa, qualis erat ἡ σοφία τοῦ Σαλομῶντος, Matth. 12, 42. (Luc. 11, 31.) — **g.**, ea rerum humanarum ac divinarum cognitio, quae ad bene et honeste vivendum instituit, Jac. 1, 5. 3, 13. 15. 17. — κατ' ἐξοχήν rerum div. cognitio, Col. 1, 9. (h. l. synon. σύνεσις πνευματική) 2, 23. — **h.**, ἡ σοφία τοῦ θεοῦ, sapientia, quae in Deo est. Refertur ad consilia, quae Deus in gubernando mundo et in procuranda hominum salute persequitur, hominibus admiranda, Rom. 11, 33. Apoc. 7, 12. — speciatim: consilium Dei ad salutem homines perducendi rebus Christi manifestatum ac declaratum ad mysterium coniunctionis Judaeor. et gentilium in unam ecclesiam, Rom. 11, 33. Eph. 3, 10. — λαλεῖν σοφίαν θεοῦ, tradere res altioris indaginis, quas excogitavit mens divina, dicitur is, qui de rebus Christi ita disserit, ut inde Dei consilium salutem omnibus omnino hominibus concedendi cognoscatur, 1 Cor. 1, 24. 2, 7. — Doctrina, quae in hoc Dei consilio versatur exponendo, sapientia dicitur, quia ut ei subest veritas, ita quoque ea tradit, quae mens humana excogitare non potuisset, 1 Cor. 2, 7. 8. Is, qui hac cognitione totus imbuitur, ei contingere dicitur πνεῦμα σοφίας κ. ἀποκαλύψεως, Eph. 1, 17. — In Christo igitur reconditi sunt omnes thesauri sapientiae, Col. 2, 3. cf. Apoc. 5, 12. — Christus nobis factus est sapientia, 1 Cor. 1, 30. — Huic sapientiae opponitur ἡ σ. ἀνθρώπων, 1 Cor. 2, 5. et ἀνθρωπίνη σοφία, 1 Cor. 2, 4., i. e. quae arte contexitur. — ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου, 1 Cor. 1, 20. 3, 19., i. e. summa eorum, quae eruditi (inter Graecos) homines de origine mundi philosophati sunt, et ἡ σ. τοῦ αἰῶνος τούτου, sapientia, quam huic saeculo rebusque visibilibus ac temporalibus adstricti homines colunt, 1 Cor. 2, 6. — Illa sapientia, quae de consiliis Dei per Christum revelatis disserere scit, orationem quoque vi instruit, cui non valent resistere adversarii, Luc. 21, 15. Act. 7, 10. — **i.**, ἡ σοφία in libris post exilium scriptis pro πνεύματι ἁγίῳ (ut Prov. 8, 1 seq. Sap. 1, 4. 5. 6, 13 seq. 7, 24—30. 8, 1—4. 9, 17.) — interpres consiliorum Dei spiritus, qui prophetas docet mittitque, Luc. 7, 35. 11, 49. 50.

Σοφίζω, f. ίσω, (ab adi. σοφός, v. σοφία) **a.**, sapientem reddo, τινά εἴς τι, 2 Tim. 3, 15. — **b.**, callide excogito; — pass. σεσοφισμένοι μῦθοι, 2 Petr. 1, 16.

Σοφός, ἡ, όν, sapiens, i. q. συνετός, 1 Cor. 3, 18. 6, 5. (oppon. μωρός) Rom. 1, 14. (opp. ἀνόητος) Eph. 5, 15. (opp. ἄσοφος) Jac. 3, 13. (iunct. c. ἐπιστήμων.) — σοφὸς εἴς τι, Rom. 16, 19. — de Deo: Rom. 16, 27. 1 Tim. 1, 17. — **b.**, peritus, ἀρχιτέκτων, 1 Cor. 3, 10. (Aelian. V. H. 14, 37. — Jes. 3, 3.) — **c.**, litteris instructus, eruditus, Matth. 11, 25. (Luc. 10, 21.) Rom. 1, 22. 1 Cor. 1, 19. 20. 25—27. 3, 19. 20. (ii, qui sapientiam profitentur.)

Σπανία, ας, ἡ, Hispania, apostolorum aetate Hispania cum Lusitania, redacta in formam provinciae Romanae, Rom. 15, 24. 28.

Σπαράσσω, ττω, f. ξω, distorqueo, τινά, Marc. 1, 26. 9, 20. (Luc. 9, 42. συνεσπάραξεν) v. 26. Luc. 9, 39. (Marc. 9, 18. ῥήσσει.)

Σπαργανόω (ῶ), f. ώσω, (a σπάργανον, fascia) fasciis involvo, τινά, Luc. 2, 7. 12. (οἱ ὁ Ez. 16, 4.)

Σπαταλάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. σπατάλη, helluatio, luxus, cf. lat. spatula — κραιπάλη, crapula) luxuriose, delicate vivo, 1 Tim. 5. 6. Jac. 5, 6.

Σπάω, (ῶ), f. άσω, traho, μάχαιραν, stringo, Marc. 14, 47. Act. 16, 27. (οἱ ὁ Num. 22, 23. Judic. 9, 54. — Herodot. 3, 29.)

Σπεῖρα, ας, (ion. ης, Act. 10, 1. 21, 31. 27, 1.) ἡ, **a.**, funis contortus, spira. — **b.**, cohors militaris (Polyb. 11, 23, 1.) i. e. decima pars legionis, Matth. 27, 27. Marc. 15, 16. Act. 10, 1. (Ἰταλική) 21, 31. 27, 1. (σεβαστή.) — manipulus (quarta cohortis pars), Joh. 18, 3. 12.

Σπείρω, f. σπερῶ, aor. 1. ἔσπειρα, sero, sementem facio, **a.**, absol., Matth. 6, 26. (Luc. 12, 24.) 13, 3. 4. (Marc. 4, 3. 4. Luc. 8, 5.) v. 18. (Marc. 4, 14.) 2 Cor. 9, 10. — locutt. proverbiales: Matth. 25, 24. 26. (Luc. 19, 21. 22.) Joh. 4, 37. 2 Cor. 9, 6. vid. de his l. sub v. θερίζω. — **b.**, τί, σπέρμα, Matth. 13, 24. 25. 27. 37. 39. (Marc. 4, 32. Luc. 8, 5.) 1 Cor. 15, 36. 37. (κόκκον.) — locutio proverbialis: Gal. 6, 7. (Prov. 22, 8.) — in parabola: τὸν λόγον, doctrinam de regno div., Marc. 4, 14. — pass., v. 15. — seritur, impersonaliter dict. 1 Cor. 15, 42. 43. — τὸ σῶμα, corpus (quod mortuum terrae mandatur, ut semen), 1 Cor. 15, 44. (oppon. ἐγείρεσθαι.) — καρπὸν δικαιοσύνης, i. e. id semen, quod καρπὸν δικαιοσύνης (fructus virtutis) fert, pass., Jac. 3, 18. — **c.**, τὶ εἴς τι; — εἰς τὰς ἀκάνθας, inter spinas, Matth. 13, 22. Marc. 4, 18. — σπείρειν, semen iacere, εἰς τὴν σάρκα, corporis libidinibus indulgere, Gal. 6, 8. cf. Sir. 7, 3. — ἐπί τινος; — ἐπὶ τῆς γῆς, super terra, Marc. 4, 31. — ἐπί τι, Matth. 13, 20. 23. Marc. 4, 16. 20. — ἔν τινι, Matth. 13, 24. 31. Marc. 4, 15. — παρά, iuxta (τὴν ὁδόν.), Matth. 13, 19. — **d.**, σπείρειν τινί τι, alicui dare, exhibere aliquid ante quam praemium feratur (θερίζεται), 1 Cor. 9, 11.

Σπεκουλάτωρ, ορος, ὁ, (vox latina, a speculando i. e. custodiendo ducta) qui speculatur, ne quae ei, cui ipse est corporis custos, insidiae collocentur. Dicebantur speculatores satellites regii, qui ad ministeria nuntiandi, observandi et supplicia sumendi adhibebantur. Grammaticorum nonnulli derivata voce a spiculi nomine, scribi maluerunt *spiculator*. cf. graec. voc. ἀσπιστωρ, Marc. 6, 27.

Σπένδω, f. σπείσω, spargo, libo, libationem facio (σπένδειν θεοῖς, σπένδειν οἶνον, σπ. ὕδατι, phrases Homero maxime frequentatae, οἱ ὁ Ex. 30, 9.). — pass. εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ — τῆς πίστεως ὑμῶν, etiamsi propterea, quod vos ad fidem adduxerim, mihi ferendum sit supplicium, ut ad vestri fidei sacrificium meus quasi sanguis libetur, Phil. 2, 17. (v. sub voc. λειτουργία) 2 Tim. 4, 6.

Σπέρμα, τος, τό, (a v. σπείρω, q. v.) semen (unde quid nascitur, quod germen futuri fructus continet), **a.**, unde progerminat planta, propr., *granum*, quod germen plantae futurae in se continet, pl., Matth. 13, 32. Marc. 4, 31. 1 Cor. 15, 38. (Ex. 16, 31. 1 Sam. 8, 15.) — σπέρμα numero

singul. collective: grana, quae seruntur, Matth. 13, 24. 27. 37. 38. 2 Cor. 9, 10. — metaph., pauci superstites, qui reservati sunt, ut ex eorum stirpe nova gens nascatur (quemadmodum e messe semina ad sementem servantur), Rom. 9, 29. (ex Jes. 1, 9.) — **b**., semen virile, propr., Hebr. 11, 11. (Levit. 15, 16.) — metaph., τὸ σπέρμα τινός (semen, e quo quis natus est suamque naturam accepit), natura, quam in aliquem stirps, unde ortus est, propagavit, 1 Joh. 3, 9. — meton., proles, progenies, soboles, posteri, ex hebr., Gen. 4, 25. 1 Sam. 1, 11. — ἀνίστημι σπέρμα τινί, (Gen. 38, 8.) Matth. 22, 24. 25. (Marc. 12, 19—22. Luc. 20, 28.) — ἔχειν σπέρμα, Matth. 22, 25. — ἀφιέναι σπέρμα τινί, Marc. 12, 20. 21. — τὸ σπ. τινός, Luc. 1, 55. Joh. 7, 42. 8, 33. 37. Act. 3, 25. 7, 5. 6. 13, 23. Rom. 1, 3. 4, 13. 16. 18. 9, 7. 8. 11, 1. 2 Cor. 11, 22. Gal. 3, 29. 2 Tim. 2, 8. Hebr. 2, 16. 11, 18. Apoc. 12, 17. — argumentatur apostolus Paulus e numero voc. singulari, qui sensu sublimiori unum (scil. Christum) significet, Gal. 3, 16. 19.

Σπερμολόγος, ου, ὁ, (ex σπέρμα et λέγω, colligo) **a**., grana legens, nomen tributum cornici grana legenti, Saatkrähe.) — **b**., trop., homo circumforaneus; sed potest etiam signif. vaniloquum, nugatorem, qui temere et inconsulte omnia sermonibus sparsa colligit, nec meliore iudicio effundit (certe σπερμολογεῖν ap. Philostrat. de Vita Apollonii 5, c. 20. est nugari, vana dicere), Act. 17, 18.

Σπεύδω, f. σπεύσω, **a**., festino, propero seq. inf. (Polyb. 3, 62, 2.) Act. 20, 16. (properabat venire); — σπεύσας ἦλθε, celeriter, cito abiit, Luc. 2, 16. — 19, 5. 6. (οἱ ὁ Gen. 24, 46.) — σπεῦσον κ. ἔξελθε, cito egredere, Act. 22, 18. (οἱ ὁ Gen. 18, 6. al. 2 Macc. 11, 37.) — **b**., avide desidero aliquid, τί, 2 Petr. 3, 12.

Σπήλαιον, ου, τό, (unde spelaeum apud Virg., a voc. σπέος, specus) spelunca, Matth. 21, 13. Marc. 11, 17. Luc. 19, 46. (Jerem. 7, 11.) Joh. 11, 38. Hebr. 11, 38. Apoc. 6, 15.

Σπιλάς, άδος, ἡ, scopulus marinus (Hom. Od. 3, 298. 5, 401.), pl. σπιλάδες, Vulg. maculae, Judae v. 12. (scil. in loco parallelo, 2 Petr. 2, 13. legitur: σπίλοι κ. μῶμοι. Videntur ergo et h. l. dici homines voraces et immundi, qui cibis ac potibus suas vestes polluunt.)

Σπῖλος, ου, ὁ, (Habent Dion. Halic., Plutarch., Lucian., Liban., Artemidor., Joseph.) macula, Eph. 5, 27. — pl. (de hominibus sordidis et voracibus), 2 Petr. 2, 13. — Hinc verb. seq.

Σπιλόω (ῶ), f. ώσω, inquino, contamino (colore tingo, Sap. 15, 4.), τί, Jac. 3, 6. — pass. σπιλοῦμαι ἀπό τινος, contaminor ab aliqua re, Judae v. 23.

Σπλαγχνίζομαι, f. ίσομαι, (a voc. σπλάγχνον, q. v.) misericordia tangor, misereor (viscera enim sedes esse credebantur amoris ac misericordiae), absol., Luc. 10, 33. 15, 20. — partic. σπλαγχνισθείς c. verbo finito, Matth. 20, 34. Marc. 1, 41. — τινός, misereor (miseret me) alicuius, Matth. 18, 27. — ἐπί τινι (dat. pers.), Matth. 14, 14. Marc. 6, 34. Luc. 7, 13. — ἐπί τινα, Marc. 8, 2. 9, 22. — περί τινος ὅτι, Matth. 9, 36.

Σπλάγχνον, ου, τό, et (qui solus ap. nostros legitur) plur. σπλάγχνα,

ων, τά, viscera, intestina (cor, pulmones, iecur etc.), Act. 1, 18. (Hom. Od. 3, 9. Aelian. V. H. 12, 31. — 2 Macc. 9, 5.) — cor, sedes **a.**, affectuum (Prov. 12, 10.), 2 Cor. 6, 12. Philem. v. 7. 1 Joh. 3, 17. (κλείειν τὰ σπλ. ἀπό τινος.) — τὰ σπλάγχνα ἡμῶν, pectus meum, quem impense amo, Philem. v. 12. 20. (sic Darius matrem et liberos viscera sua vocat ap. Curt. 4, 14, 23.) — **b.**, speciat. misericordiae (ex usu hebr. רַחֲמִים, quod οἱ ὁ modo vertunt οἰκτιρμοί, Ps. 24, 6. modo ἔλεος, Jes. 47, 6.), 2 Cor. 7, 15. Phil. 2, 1. (iunct. c. οἰκτιρμοί) Luc. 1, 78. (σπλ. ἐλέους) Col. 3, 12. (σπλ. οἰκτιρμῶν.) — amor, Phil. 1, 8. (amore, quo Christus vos ipse amplectitur.)

Σπόγγος, ου, ὁ, spongia, Matth. 27, 48. Marc. 15, 36. Joh. 19, 29. (Hom. Il. 18, 414.)

Σποδός, οῦ, ὁ, cinis, Hebr. 9, 13. (vaccae combustae, v. Num. c. 19. et Jos. Ant. 4, 4, 6.) — ἐν σάκκῳ κ. σποδῷ κάθημαι, sedeo cilicio indutus et cinere obsitus (signa luctus prae me ferens, cf. Jon. 3, 6. Jes. 58, 5. Jerem. 6, 26. Esth. 4, 1. v. σάκκος), Matth. 11, 21. (Luc. 10, 13.)

Σπορά, ᾶς, ἡ, (a v. σπείρω, perf. 2. ἔσπορα, cf. ἀγορά) semen, 1 Petr. 1, 23.

Σπόριμος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (a voc. σπόρος, cf. βρώσιμος, χρήσιμος, ὠφέλιμος) sativus, qui seminari potest (Levit. 11, 37.), — τὰ σπόριμα, (sata) segetes, Matth. 12, 1. Marc. 2, 23. Luc. 6, 1.

Σπόρος, ου, ὁ, (a v. σπείρω, perf. 2. ἔσπορα) satio (Xen. Oecon. 7, 20. 16, 10. — Levit. 26, 5.) semen (quo quis sementem facit), Marc. 4, 26. 27. Luc. 8, 5. 11. — quod satum, quo satio facta est, 2 Cor. 9, 10. (Deut. 11, 10.)

Σπουδάζω, f. άσω, (e meliori forma: -άσομαι — a voc. σπουδή, q. v.) **a.**, festino, propero, seq. inf. (cf. σπεύδω), 2 Tim. 4, 9. 21. Tit. 3, 12.) — **b.**, studeo, seq. inf. (praes.), Eph. 4, 3. 2 Petr. 1, 10. — (aor.), Gal. 2, 10. 1 Thess. 2, 17. 2 Tim. 2, 15. Hebr. 4, 11. 2 Petr. 3, 14. — operam do, ut, seq. acc. c. inf., 2 Petr. 1, 15.

Σπουδαῖος, αία, αῖον, (a voc. σπουδή) industrius, diligens, ἔν τινι, 2 Cor. 8, 22. (Diod. Sic. 1, 51.) — adv. σπουδαίως, festinanter, Phil. 2, 28. — enixe, Luc. 7, 4. — studiose, Tit. 3, 13. — comparat. σπουδαιότερος, 2 Cor. 8, 17. 22. — neutr. adverb., studiosius, 2 Tim. 1, 17.

Σπουδή, ῆς, ἡ, (a v. σπεύδω) **a.**, festinatio, μετὰ σπουδῆς, festinanter, Marc. 6, 25. Luc. 1, 39. (Xen. Cyr. 2, 4, 6.) — **b.**, studium (Eifer), παρεισφέρειν, 2 Petr. 1, 5. 2 Cor. 7, 11. (quantum in vobis effecit studium placandae irae Dei.) — τῇ σπουδῇ (εἶναί τι), quod attinet ad, Rom. 12, 11. — ἐν σπουδῇ, in studio, i. e. virtutem studio nostro conspicuam, Rom. 12, 8. — ἡ σπουδή τινος, (gen. obi.), studium in aliquem, 2 Cor. 8, 8. — ἡ σπ. ὑπέρ τινος, studium, quo quis in aliquem fertur, 2 Cor. 7, 12. 8, 16. — σπουδὴν (πᾶσαν) ποιεῖσθαι seq. inf., (omnem) operam impendere, ut Judae v. 3.

Σπυρίς, ίδος, ἡ, (affine est voc. σπεῖρα, spira) quicquid contortum s. complicatum est, sporta (corbis), canistrum, Act. 9, 25. — pl., Matth. 15, 37. (Marc. 8, 8.) 16, 10. (Marc. 8, 20.) — Herodot. 5, 19.

Στάδιος, ου, ὁ, (Thuc. 4, 3. Xen. Cyr. 7, 1, 5. Hdot. 1, 31.) et σταδιον, ου, τό, (Aelian. V. H. 10, 4. Xen. Anab. 1, 4, 1. Polyb. 3, 17, 2.) **a.**, intervallum certae longitudinis, in quo certamina cursus habebantur hac lege, ut, qui alios cursu antevertisset primusque metam occupasset, coronam inde pendentem caperet. Stadia celebria erant ap. Graecos Olympicum et Pythicum, in quibus caeteroquin non cursu solum, sed etiam lucta, cestu, gladio, pugilando (Aelian. V. H. 4, 15.) certabatur; — ἐν σταδίῳ τρέχειν, 1 Cor. 9, 24. (habent Graeci σταδιοδρομεῖν.) — **b.**, stadium, i. e. mensura longitudinis viae, via eiusdem mensurae, qua stadium Olympic. (600 pedum Graec. s. 625. ped. Roman. auctore Plinio 2, 23. ergo octava pars milliaris Rom. 300 cubit. Scholiast. ad Pindar. Od. 13.), Luc. 24, 13. Joh. 6, 19. 11, 18. Apoc. 14, 20. 21, 16. (2 Macc. 11, 5. al.)

Στάμνος, ου, ὁ, ἡ, (ab ἵστημι) vas liquidorum utrinque ansatum, septem fere sextarios continens (in quod vinum conservandum transfundebant, quod dic. κατασταμνίζειν) urna, Hebr. 9, 4. (οἱ ὁ Ex. 16, 33. 1 Reg. 14, 3.) Videntur urna et virga Aaronis in arca fuisse solo itineris per desertum tempore, deinde remotae ex arca conditae fuisse secus arcam vel in templi aerario aliove apto loco, cf. 1 Reg. 8, 9. 2 Chron. 5, 10.

Στασιαστής, οῦ, ὁ, (a v. στασιάζω, seditionem commoveo) auctor seditionis, Marc. 15, 7. cf. Luc. 23, 19.

Στάσις, εως, ἡ, (ab ἵστημι, 2. perf. p.) **a.**, statio, actio standi; — ἔχειν στάσιν, stare, subsistere (Bestand haben), lat. locum habere, Hebr. 9, 8. (Polyb. 5, 5, 3.) — **b.**, seditio (Aufstand), Marc. 15, 7. Luc. 23, 19. 25. Act. 19, 40. — κινεῖν στάσιν τινί, seditionem movere contra aliquem, Act. 24, 5. (Polyb. 1, 71, 7. Diod. Sic. 11, 34.) — **c.**, controversia, contentio, Act. 23, 7. 10. — iunct. cum συζήτησις, Act. 15, 2. (οἱ ὁ Prov. 17, 14.)

Στατήρ, ῆρος, ὁ, (ab ἵστημι, statuo, appendo, perf. p.) stater, nummi genus, aequans quatuor drachmas atticas s. duas drachmas alexandrinas, siclum Judaeorum, Matth. 17, 27. (Xen. H. G. 5, 2, 21.)

Σταυρός, οῦ, ὁ, i. q. σκόλοψ (Hom. Il. 24, 453.) speciat., patibulum, palus (in terra defixus, cui summo commissum erat lignum transversum, unde speciem literae T referebat), instrumentum supplicii: affigere cruci (in crucem agere) Romani (ut Persae, Esdr. 6, 11. Herodot. 3, 125. Carthaginienses, Polyb. 1, 86. et Judaei, Jos. B. J. 2, 14, 9.) solebant maleficos, in primis eos, qui e genere servorum erant, Jos. B. J. 5, 11, 1. — de forma crucis v. Tertull. c. Marc. 3, 19. 22. — Habebat sedilis excessum, an habuerit suppedaneum, (Just. M. dial. c. Tryph.) dubitatur. — Dic. in N. T. crux **a.**, proprie; αἴρειν τὸν σταυρόν, Matth. 27, 32. (Marc. 15, 21., sed Luc. 23, 26. φέρειν.) Cogebantur malefici crucem, cui affigendi essent, ipsi ferre ad locum supplicii, Joh. 19, 17. — eadem formula de eo, qui Jesu partes sequitur supplicium crucis non reformidans, et ad id suscipiendum paratus, Matth. 10, 38. 16, 24. (Marc. 8, 34. Luc. 9, 23.) Luc. 14, 27. — προςηλοῦν τῷ σταυρῷ, clavis affigere cruci, metaph., Col. 2, 14. (Christus cruci affixit chirographum, i. e. ut Christus in crucem actus est, ita et chirographum illud in cruce deletum atque discerptum est.) cf. διὰ τοῦ σταυροῦ ἀποκτείνειν ἐν τῷ σώματι τὴν ἔχθραν, per crucem

instrumentum inferendae mortis necare in suo corpore, i. e. simul cum suo corpore, inimicitiam, Eph. 2, 16. — de Jesu in crucem acto: Matth. 27, 40. 42. (Marc. 15, 30. 32.) — ἐπὶ τοῦ στ., Joh. 19, 19. 31. — v. 25. — θάνατος σταυροῦ, Phil. 2, 8. — τὸ αἷμα τοῦ σταυροῦ, sanguis in cruce effusus, Col. 1, 20. — ὑπομένειν σταυρόν, supplicium crucis perferre, Hebr. 12, 2. — **b.**, crux κατ' ἐξοχήν: mors, quam salvator humani generis in cruce perpessus est. — ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ, 1 Cor. 1, 17. Gal. 6, 12. (ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται, ne crux Christi, Christianorum signum, ipsis pariat vexationes.) — καυχᾶσθαι ἐν τῷ στ. τοῦ Χρ., Gal. 6, 14. — οἱ ἐχθροὶ τοῦ στ. τοῦ Χρ., Phil. 3, 18. — τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ, invidia, quam habet supplicium de Jesu sumtum, Gal. 5, 11. — ὁ λόγος τ. σταυροῦ, 1 Cor. 1, 18. Not.: aliter Jesus sua morte docetur reconciliasse partes dissidentes in terris (Eph. 2, 16.), numina coelestia et homines terrestres, Col. 1, 20. — Hinc verb. seq.

Σταυρόω (ῶ), f. ώσω, cruci affigo, τινά, Marc. 15, 13. 27. Joh. 19, 10. 15. 18. 23. Act. 2, 36. 4, 10. 1 Cor. 2, 8. — suppl. αὐτόν, Matth. 20, 19. — suppl. τινάς, Matth. 23, 34. Joh. 19, 6. — pass., Matth. 26, 2. 27, 22. 23. 38. (Luc. 23, 23.) Joh. 19, 16. 41. 1 Cor. 1, 23. 2, 2. 2 Cor. 13, 4. Apoc. 11, 8. — Gal. 3, 1. (ἐν, Inter.) — adiunct. ὑπέρ τινος, 1 Cor. 1, 13. — metaph., τὴν σάρκα, cruce perimo, Gal. 6, 14. — pass. ἐσταύρωμαί τινι, et ἐσταυρώθη μοί τι, interemtus sum alicui et interemtum mihi aliquid est, ut omne inter nos commercium sublatum sit, Gal. 6, 14.

Σταφυλή, ῆς, ἡ, (a verb. στάζω, quod invaluit pro στάπτω, ut pro νίζω seriores dixerunt νίπτω) uva, Matth. 7, 16. (Luc. 6, 44.) Apoc. 14, 18.

Στάχυς, υος, ὁ, **a.**, spica, Marc. 4, 28. — pl., Matth. 12, 1. (Marc. 2, 23. Luc. 6, 1.) — οἱ ὁ Gen. 41, 6. 7. — Deut. 23, 25. — Judic. 15, 5. — **b.**, Stachys, nom. proprium viri cuiusdam, Paulo apostolo amici, Rom. 16, 9.

Στέγη, ης, ἡ, (a v. στέγω, tego) tectum, Matth. 8, 8. (Luc. 7, 6. — ap. Graec. conclave, domus, Xen. Occ. 8, 1. Symp. 2, 18. — παρελθεῖν εἰς στέγην τινός, Aelian. V. H. 4, 1. — εἰς τὰς στέγας δέξασθαί τινα, Xen. Exp. Cyr. 5, 5, 20.) Marc. 2, 4.

Στέγω, f. ξω, tego, sustineo, 1 Cor. 9, 12. 13, 7. 1 Thess. 3, 1. 5. (Polyb. 3, 53, 2.)

Στεῖρος, α, ον, (i. q. στέῤῥος, στερεός, unde nostr. starr et lat. sterilis) durus; — ἡ στεῖρα, femina, quae non concipit, sterilis, Luc. 1, 7. 36. 23, 29. Gal. 4, 27. (οἱ ὁ Gen. 11, 30. Ex. 23, 26. al. — Hom. Od. 10, 522.)

Στέλλω, f. στελῶ, (unde nostr. stellen) sisto, statuo, ordino (Hom. Il. 4, 294. 12, 325.). Med. **a.**, στέλλομαι seq. μή (τοῦτο, μή), curo, instituo, ne (Sap. 14, 1.), 2 Cor. 8, 20. (v. de h. l. sub voc. δόξα.) — **b.**, στέλλομαι ἀπό τινος, abstineo (cf. τοὺς ὁ Mal. 2, 5.), 2 Thess. 3, 6.

Στέμμα, τος, τό, (a v. στέφω, redimio, corono, perf. p. ἔστεμμαι) vitta, infula, Act. 14, 13. (Hom. Il. 1, 28. Polyb. 16, 33, 5.)

Στεναγμός, οῦ, ὁ, (a v. στενάζω, perf. p. ἐστέναγμαι) gemitus, suspirium, Act. 7, 34. (οἱ ὁ Ex. 2, 24. Ps. 37, 9. Job. 3, 24.) — pl., Rom. 8, 26.

Στενάζω, f. ξω, (frequentativ. verbi στένω) gemo, ingemisco, Hebr.

13, 17. — c. participio luctus caussam indicante, 2 Cor. 5, 2. 4. — στενάζομεν ἐν ἑαυτοῖς, addito partic., Rom. 8, 23. — precor gemens, Marc. 7, 34. — στενάζειν κατά τινος, Jac. 5, 9.

Στενός, ή, όν, angustus, arctus, πύλη, Matth. 7, 13. (oppon. πλατεῖα) v. 14. (Luc. 13, 24.)

Στενοχωρέω (ῶ), (a parasynth. στενόχωρος ex στενός et χῶρος, spatium) arctus sum (οἱ ό Jes. 49, 19.). — Pass. constringor, coarctor, 2 Cor. 4, 8. (undique pressus, sed non ita, ut penitus constringar ac vi agendi privatus sim.) — οἱ ό Jes. 28, 20. — ἔν τινι, dat. pers., constrictus sum, arctum spatium habeo in aliquo s. in alicuius animo, 2 Cor. 6, 12. — ibid. στενοχωρεῖσθε ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν, animus vester angustus est (oppon. πλατύνεσθαι, v. 13.).

Στενοχωρία, ας, ή, (ab adi. στενόχωρος) angustia loci (οἱ ό Jes. 8, 22. — Xen. H. G. 1, 3, 7.); — metaph. i. q. θλίψις, angor, calamitas (Deut. 28, 53. Jes. 30, 6.), Rom. 2, 9. 8, 35. — pl., 2 Cor. 6, 4. 12, 10. (Sir. 10, 26. 1 Macc. 2, 53. — Aelian. V. H. 2, 41.)

Στερεός, ά, όν, (v. στεῖρος) rigidus, firmus, θεμέλιος, 2 Tim. 2, 19. — trop. στερεὸς τῇ πίστει (qui est firma fide), 1 Petr. 5, 9. (v. στερεόω) — Aelian. V. H. 5, 8. — στερεὰ γνώμη, Hom. Od. 19, 494. — solidus, τροφή, Hebr. 5, 12. 14. — Hinc verb. seq.

Στερεόω (ῶ), f. ώσω, solidum reddo, confirmo, roboro, τινά, Act. 3, 16. — pass., Act. 3, 7. — ἐστερεοῦντο τῇ πίστει (quod attinet ad; v. στερεός), Act. 16, 5. — Hinc voc. seq.

Στερέωμα, τος, τό, firmamentum (Gen. 1, 6—8. Ez. 1, 22—26. Sir. 43, 1.), firmitas, constantia, Col. 2, 5.

Στεφανᾶς, ᾶ, ό, (i. q. Στέφανος) Stephanas, vir quidam a St. Paulo baptismo initiatus, 1 Cor. 1, 16. 16, 15. 17.

Στέφανος, ου, ό, (a v. στέφω, vid. στέμμα) corona (qua caput cingitur), insigne dignitatis regiae, Matth. 27, 29. Marc. 15, 17. Joh. 19, 2. 5. Apoc. 6, 2. 14, 14. — pl., Apoc. 4, 4. 10. 9, 7. (οἱ ό Esth. 8, 15.) — ornamentum victorum (sertum victoribus in sollennibus certaminibus praemii loco tribui solitum et vel ex oleastro vel ex lauro confectum), 1 Cor. 9, 25. (Aelian. V. H. 9, 31. Xen. Cyr. 8, 5, 4.) cf. 2 Tim. 2, 5. — metaph., felicitas aeterna, quae piis Dei et Jesu cultoribus praemii loco dabitur, 2 Tim. 4, 8. (coll. v. 7.) Apoc. 3, 11. Jac. 1, 12. — metaph., ii, quorum virtutes merita celebrant magistri, Phil. 4, 1. (cf. 3, 12. 14.) — Prov. 12, 4. 17, 6. — genit. materiae: ἀστέρων δώδεκα, Apoc. 12, 1. — ό τῆς δικαιοσύνης στέφανος, aut sertum praemium virtutis, aut sertum iusto iudicio adiudicatum, 2 Tim. 4, 8. — ό — τῆς ζωῆς, i. e. (λήψεται) τὴν ζωὴν ὡς στέφανον, Jac. 1, 12. Apoc. 2, 10. — ό .. τῆς δόξης, sertum gloriosum, 1 Petr. 5, 4. (κομίζεσθαι.) — στέφανος καυχήσεως, sertum, quo gloriari licet, 1 Thess. 2, 19. (οἱ ό Prov. 16, 31.)

Στέφανος, ου, ό, Stephanus, unus e septem diaconis ecclesiae Hierosolymitanae, lapidatus a Judaeis, Act. 6, 5. 8. 9. 7, 59. 8, 2. 11, 19. 22, 20.

Στεφανόω (ῶ), f. ώσω, corono, v. c. certaminis victorem, 2 Tim. 2, 5. (Aelian. V. H. 3, 1. Xen. Ages. 2, 11.) — τινὰ δόξῃ κ. τιμῇ, Hebr. 2, 7. — pass., v. 9. (e Ps. 8, 6.)

Στῆθος, εος (ους), τό, (ab ἵστημι, id quod exstat, prominet) pectus (voc. Homero frequentissimum, οἱ ὁ Dan. 2, 32.), Joh. 13, 25. 21, 20. (v. κόλπος.) — τύπτειν εἰς τὸ στῆθος (de lugentibus, v. κόπτω), Luc. 18, 13. 23, 48. — plur., Apoc. 15, 6.

Στήκω, (a v. ἕστηκα, perf. verbi ἵστημι, verbum Graecis melioris notae incognitum, cf. πεφύγω, πεφύκω) sto, Marc. 11, 25. — emphatice: firmiter sto, persto, persisto, (opp. labo, labasco), 2 Thess. 2, 15. — ἔν τινι dat. pers., ἐν κυρίῳ, in necessitudine, quae (vobis) intercedit cum Domino, Phil. 4, 1. 1 Thess. 3, 8. — dat. actus, ἐν πίστει, 1 Cor. 16, 13. — ἐν ἑνὶ πνεύματι, Phil. 1, 27. — statum teneo (oppon. ζυγῷ ἐνέχομαι.) — τινί (dat. commodi) τῇ ἐλευθερίᾳ, Gal. 5, 1. (state libertatem vestram tuentes.) — erectus sto, trop., i. e. non pecco (opp. labi = peccare) τινί, dat. pers. (dat. commodi), Rom. 14, 4. — Cf. ἵστημι.

Στηριγμός, οῦ, ὁ, (a v. στηρίζω, q. v., perf. p. ἐστήριγμαι) firmitas, firmus status, 2 Petr. 3, 17.

Στηρίζω, f. ίξω, et ίσω, (in codd. 2 Thess. 3, 3., ut Jerem. 17, 5. — στηριῶ, Jerem. 3, 12. 24, 6. Ez. 14, 8. Sir. 6, 37.) aor. 1. ἐστήρισα, perf. p. ἐστήριγμαι (a v. στάω, ἵστημι, cf. στεῤῥός), **a.**, stabilem facio, figo, τί, p. ἐστήρικται (χάσμα), fixum est, Luc. 16, 26. — στηρίζω τὸ πρόςωπον, conversam teneo faciem τοῦ πορευθῆναι εἰς, locutio hebr. Jerem. 21, 10.), eo versus aliquem locum; v. voc. πρόςωπον. — τινὰ ἔν τινι, 2 Thess. 2, 17. — **b.**, fulcio, robur addo, firmum reddo, v. c. membra, trop., Apoc. 3, 2. — confirmo animum alicuius, τινά, Luc. 22, 32. Rom. 16, 25. 1 Thess. 3, 2. 2 Thess. 3, 3. 1 Petr. 5, 10. — pass., Rom. 1, 11. 2 Petr. 1, 12. — τὴν καρδίαν τινός, 1 Thess. 3, 13. Jac. 5, 8.

Στιβάς, άδος, ἡ, (a στείβω, calco, aor. 2. ἔστιβον. Hinc deminut. στιβάδιον) propr. **a.**, stragulum e foliis, arundinibus, mollibus virgultis foliorum plenis, straminibus factum. — **b.**, frons, foliis plena, molle virgultum, Marc. 11, 8. — Xen. Cyr. 5, 2, 7. Polyb. 5, 48, 4.

Στίγμα, τος, τό, (a v. στίζω, pungo) nota inusta (Aelian. V. H. 2, 9. Latini: stigmate notare, stigma imprimere, Sueton. Calig. c. 27. Juvenal. 10, 183.), vulnus inflictum; — τὰ στίγματα, cicatrices vibices, Gal. 6, 17. (cf. 2 Cor. 4, 10.) — οἱ ὁ Cant. 1, 11.

Στιγμή, ῆς, ἡ, (a v. στίζω, v. στίγμα) punctum; — ἐν στιγμῇ χρόνου, momento temporis (Jes. 29, 5. — lat. punctum temporis, Cic. pro Flacco c. 25. Horat. Ep. 2, 2, 172.) Luc. 4, 5.

Στίλβω, splendeo, fulgeo, Marc. 9, 3. (de vestibus, Hom. Il. 18, 596.)

Στοά, ᾶς, ἡ, (a v. ἵστημι) porticus, i. e. locus tectus et columnis instructus, sub quo a tempestate et solis aestu tuti homines stare et ambulare possunt, — στοὰ Σαλομῶντος, porticus a Salomone in parte templi orientali exstructa (1 Reg. 6, 3. — Jos. Ant. 20, 9, 7. Idem eam vocat ἀνατολικὴν eamque fuisse dicit muris quadringentorum cubitorum subnixam atque saxis

47*

quadratis valde candidis constructam, Joh. 10, 23. Act. 3, 11. 5, 12. — pl., Joh. 5, 2. (πέντε στοὰς ἔχουσα, quinque, fortasse iuxta angulos piscinae exstructas.)

Στοιβάς, άδος, ἡ, v. στιβάς.

Στοιχεῖον, ου, τό, (a voc. στοῖχος, ordo, series, — id, quod seriem incipit) elementum, i. e. corpus simplex et individuum, cum quo alia corpora componuntur. — de elementis mundi (Sap. 7, 17.), 2 Petr. 3, 10. 12. (καυσώμενα, mundum olim igne deletum iri etiam Stoicorum fuit opinio, v. Cic. de N. D. 2, 46. Minuc. Felix 34, 2.) — τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, metaph., rudimenta cognitionis imperfecta, quibus imbuitur aetas puerilis; — dicuntur de disciplina legis Mosaicae, cui subsunt ii, qui non adulti et liberi, sed servi sunt et impuberes, Gal. 4, 3. 9. (Lex Mosaica, quae a promissione vitae tantum aberat, ut mortem minari non desisteret, non filios habebat, sed servos.) Col. 2, 8. 20. — τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ, initia effatorum Dei s. doctrinae div., Hebr. 5, 12. (oppon. ἡ τελειότης, 5, 1.)

Στοιχέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. στοῖχος, ordo, series) ordine procedo, incedo, c. dat. normae: τοῖς ἴχνεσί τινος, in vestigiis alicuius (alluditur ad iter emigrantis Abrahami, iussu Dei ab eo susceptum), Rom. 4, 12. — vestigia — sequor, πνεύματι, spiritum agendo sequor, Gal. 5, 25. (v. ζάω, p. 356.) — τῷ κανόνι τούτῳ, intra hos limites descriptos, Gal. 6, 16. Phil. 3, 16. — c. participio, Act. 21, 24.

Στολή, ῆς, ἡ, (a v. στέλλω, paro, instruo, perf. 2. ἔστολα) **a.**, apparatus (ap. Graec.) — **b.**, vestis virorum exterior fimbriata, ad pedes usque demissa, qua utebantur reges (Jon. 3, 6.), sacerdotes (3 Esdr. 1, 1. 5, 81.) et homines honoratiores, Marc. 16, 5. Luc. 15, 22. — pl., Marc. 12, 38. Luc. 20, 46. Apoc. 6, 11. 7, 9. 13. 14. (Xen. Cyr. 1, 4, 26.)

Στόμα, τος, τό, **a.**, os, der Mund (hebr. פֶּה), hominum, Matth. 15, 11. 17. Joh. 19, 29. Act. 11, 8. 23, 2. Apoc. 1, 16. 3, 16. 10, 9. 10. 11, 5. 16, 13. 19, 15. 21. — animalium, v. c. piscis, Matth. 17, 27. — equi, Jac. 3, 3. Apoc. 9, 17—19. — serpentis, Apoc. 12, 15. 16. 13, 5. 16, 13. — fauces leonis, 2 Tim. 4, 17. Apoc. 13, 2. — pl., Hebr. 11, 33. — os humanum in phrasibus ad Hebraeorum ingenium conformatis, ubi καρδία (animus) et στόμα distinguuntur, Matth. 12, 34. (Luc. 6, 45.) 15, 8. (ex Jes. 29, 13.) v. 11. 17. 18. Rom. 10, 8. 10. — vel cum verbis et oratione simul commemoratur os, instrumentum sermonis, Matth. 21, 16. (e Ps. 8, 3.) et verba dicuntur exire ἐκ τοῦ στόματος, Matth. 4, 4. (e Deut. 8, 3.) Luc. 4, 22. Col. 3, 8. Jac. 3, 10. — cf. Judae v. 16. Eph. 4, 29. — vel ubi is, qui loquuturus est, dicitur ἀνοίγειν τὸ στόμα, (scil. ἑαυτοῦ), Matth. 5, 2. 13, 35. Act. 8, 32. (Jes. 53, 7.) v. 35. 10, 34. 18, 14. 2 Cor. 6, 11. (ἀνέῳγε, se aperuit.) Eph. 6, 19. (ἡ ἄνοιξις τοῦ στ.) — aut is, qui alicui loquelam restituit, dicitur ἀνοίγειν τὸ στ. τινός, Luc. 1, 64. — cf. Rom. 3, 14. 15, 6. — adde: στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, 2 Joh. v. 12. 3 Joh. v. 14. — de Deo: loqui διὰ τοῦ στόματός τινος, Luc. 1, 70. Act. 1, 16. 3, 18. 21. 4, 25. — audivisse aliquid διὰ στόματός τ., Act. 15, 7. — vel ἀπὸ τοῦ στ. τ. (id quod ille modo dixit, vom — weg), Luc. 22, 71. — vel ἐκ τ. στ., Act. 22, 14. — θηρεῦσαί τι ἐκ τ. στ. τ., Luc. 11, 54. —

τὸ πνεῦμα τοῦ στ., 2 Thess. 2, 8. (Ps. 32, 6. cf. Jes. 11, 4.) — ἡ ῥομφαία τοῦ στ., Apoc. 2, 16. — δόλος ἐν τῷ στ., 1 Petr. 2, 22. et Apoc. 14, 5. (e Jes. 53, 9.) — ex hebr. porro dic. στόμα de enuntiatis, Matth. 18, 16. et 2 Cor. 13, 1. (cf. Num. 35, 30. Deut. 19, 15.) Luc. 19, 22. (Cohel. 8, 2.) — διδόναι τινὶ στόμα (i. q. παῤῥησίαν), Luc. 21, 15. — στόμα pro eo, qui loqui coepit aut locuturus est, Rom. 3, 19. (Ps. 106, 42. cf. πᾶν γόνυ et πᾶσα γλῶσσα, Phil. 2, 10. 11. e Jes. 45, 23.) — metaph. terra dic. aperire os suum et καταπίνειν τι, Apoc. 12, 16. (Num. 16, 30. 26, 10.)

b., acies, quia os mordet, consumit, secat, στόμα μαχαίρας, acies gladii (hebr. פִּי־חֶרֶב, Judic. 18, 27. 2 Sam. 15, 14.), Luc. 21, 24. Hebr. 11, 34. (στόμα, acies, Hom. Il. 15, 389. — δίστομος, anceps, Prov. 5, 4. — Cf. ὁδοὶ δίστομοι ap. Sophocl. et hebr. אָכַל de gladio dict. 2 Sam. 2, 26. 11, 25.)

Στόμαχος, ου, ὁ, (a στόμα, ostium, ap. Hom. guttur, Il. 3, 292. 17, 47.) stomachus, ventriculus, 1 Tim. 5, 23.

Στρατεία, ας, ἡ, (cohaeret. c. στρατεύω, utrumque a στρατός, στρώννυμι) **a.**, expeditio, militia. — **b.**, pugna, 1 Tim. 1, 18. 2 Cor. 10, 4. (τὰ ὅπλα τῆς στρατ.)

Στράτευμα, τος, τό, (a v. στρατεύω) **1.**, exercitus, pl., Matth. 22, 7. Apoc. 9, 16. 19, 14. 19. — **2.**, manus militum, Act. 23, 10. 27. — satellitium, satellites, pl., Luc. 23, 11.

Στρατεύω, (a voc. στρατός, castra; radix: στράω) stipendia facio, expeditionem facio, Xen. H. G. 1, 2, 15. — Med. **a.**, castra sequor, milito, 1 Cor. 9, 7. — ὁ στρατευόμενος, qui militat tempore belli, 2 Tim. 2, 4. — pl., Luc. 3, 14. — **b.**, pugno, 2 Cor. 10, 3. (de apostolo contra τὰ ὀχυρώματα adversariorum pugnante) Jac. 4, 1. — τὴν καλὴν στρατείαν, 1 Tim. 1, 18. (de addito accus. nominis verbi cognati v. sub v. ἀγωνίζομαι, βαπτίζομαι, διατίθημι, μαρτυρία, ὁμολογία.)

Στρατηγός, οῦ, ὁ, (ex στρατός et ἄγω, duco, cf. ὁδηγός) **a.**, dux exercitus (Xen. Mem. 3, 1, 2. H. G. 1, 1, 22.) — **b.**, praetor, praefectus civium (nomen duumvirorum, s. summi magistratus municipiorum et coloniarum, penes quos erat iuris dicendi potestas in caussis levioribus. Nam olim ap. Romanos magistratus summi civiles etiam duces belli erant) pl., Act. 16, 20. 22. 35. 36. 38. — **c.**, στρατ. τοῦ ἱεροῦ, templi (levitarum et sacerdotum in templo et circa templum excubias agentium, 2 Reg. 12, 10. 25, 18.) praefectus (Neh. 2, 16. 3, 11. 4, 14. Jerem. 20, 1.), Act. 4, 1. 5, 24. — pl., Luc. 22, 52. — ὁ στρ. simpliciter, pl., Act. 5, 26. Luc. 22, 4. (Jos. Ant. 20, 6, 2.)

Στρατιά, ᾶς, ἡ, (cf. nomina sub λαλιά commemorata) **a.**, exercitus (i. e. militum multitudo, quae unius ducis imperio paret, hebr. צָבָא, Jud. 8, 6. 2 Sam. 3, 23.) Xen. H. G. 1, 2, 6. — metaph., ἡ οὐράνιος στρατιά s. ἡ — τοῦ οὐρανοῦ vel angelorum Dei thronum stipantium copiae (1 Reg. 22, 19. 2 Chron. 18, 18. Neh. 9, 6.), Luc. 2, 13. — vel sidera coelestia (quasi in acie collocata), Act. 7, 42. (2 Chron. 33, 3. Jerem. 8, 2. 19, 13. Soph. 1, 5. v. δύναμις cf. Jerem. 33, 22.)

Στρατιώτης, ου, ὁ, (a voc. στρατιός, cf. ἡλιώτης, ἑστιώτης, χλοιώτης) miles (gregarius), Act. 10, 7. 28, 16. — pl., Matth. 8, 9. (Luc. 7, 8.) 27, 27. (Marc. 15, 16. Joh. 19, 2.) 28, 12. Luc. 23, 36. Act. 12, 4. al. (Xen. H. G. 1, 1, 27.) — metaph., στρατ. Ἰησοῦ Χρ., qui pro Christo militat, 2 Tim. 2, 3.

Στρατολογέω (ῶ), f. ήσω, (a parasynth. στρατολόγος ex στρατός et λέγω) exercitum lego (colligo), milites conscribo (Jos. Ant. 18, 3, 5.), 2 Tim. 2, 4.

Στρατοπεδάρχης, ου, ὁ, (ex στρατόπεδον et ἄρχω) praefectus castrorum et exercitus; — praefectus praetorio s. cohortibus praetorianis, i. e. custodiae corporis imperatoris, quae extra Romam non longe a via Nomentana castra sua habebant, Act. 28, 16. (Jos. Ant. 18, 6, 6.)

Στρατόπεδον, ου, τό, (ex στρατός et πέδον, campus) castra (locus circumclusus, ubi in expeditione exercitus habetur et in tentoriis permanet), Xen. H. G. 1, 3, 7. — pl. κυκλοῦσθαι ὑπὸ τῶν στρατοπέδων, Luc. 21, 20. (cf. Marc. 13, 14. Luc. 19, 43.)

Στρεβλόω (ῶ), f. ώσω, (ab adi. στρεβλός, tortuosus, unde et fem. στρέβλη, instrumentum torturae, Polyb. 18, 37, 7.) tormentis crucio (Polyb. 2, 59, 1.) distorqueo, τί, metaph. dicta et scripta: in alienum sensum detorqueo, 2 Petr. 3, 16. (οἱ ὁ 2 Sam. 22, 27. cf. Ps. 17, 27.)

Στρέφω, f. ψω, activ., verto, converto, **a.**, intransit. me verto, alicui tergum obverto (cf. ὑποστρέφω), Act. 7, 42. (not. h. l. verb. παρέδωκε, i. e. sivit.) — **b.**, transit. τί τινι, obverto alicui aliquid, Matth. 5, 39. — — τὶ εἴς τι, converto, muto aliquid in aliquid, Apoc. 11, 6. i. q. μεταστρέφω. — pass., aor. 2. ἐστράφην signif. med., absol., partic. στραφείς, c. verbo finito: inverso corpore, Matth. 7, 6. 16, 23. Luc. 7, 9. 9, 55. 14, 25. 22, 61. Joh. 1, 38. 20, 16. — ἐστράφην, reversus sum (ex ea via, quam ingressus eram, metaph., de revocando e pueritia animi candore), Matth. 18, 3. — constr. στραφῆναι πρός τινα, conversum esse, se convertisse ad —, Luc. 7, 44. 10, 23. 23, 28. — εἰς τὰ ὀπίσω (se vertisse retro), Joh. 20, 14. — εἰς τόπον τινά, Act. 7, 39. (addit. ταῖς καρδίαις.) — εἰς τὰ ἔθνη (unter), Act. 13, 46.

Στρηνιάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. στρῆνος, q. v.) **a.**, turgesco (nimio vigore). — **b.**, i. q. τρυφάω, ὑβρίζω, luxurior, Apoc. 18, 7. 9.

Στρῆνος, εος (ους), τό, (unde στρηνής, lat. strenuus) nimia vis, quae prorumpere gestit, — luxuria, luxus, Apoc. 18, 3.

Στρουθίον, ίου, τό, (deminut. nominis στρουθός) avicula, avis minor e genere passerum, Matth. 10, 29. 31. Luc. 12, 6. 7. — οἱ ὁ Cohel. 12, 4. Ps. 10, 1. 83, 3.

Στρωννύω s. στρώννυμι, f. ώσω, (a στρόω, cf. ζώννυμι, f. ζώσω — στρόω vero ab obsol. στόρω, unde στόρνυμι, cf. lat. sterno, et στορέω, στορέννυμι, ut σβέννυμι a σβέω) sterno, **a.**, τί, ἔν τινι (τόπῳ), Matth. 21, 8. Marc. 11, 8. — ad h. l. cf. 2 Reg. 9, 13. — **b.**, lectum sterno, τινί, Act. 9, 34. — **c.**, lectis sterno, mit Polstern belegen, τί; — τὸ ἀνώγαιον, pass., Marc. 14, 15. Luc. 22, 12.

Στυγητός, ή, όν, (a v. στυγέω, horreo, aversor aliquid, et hoc a

στύξ, στυγός) metutus, invisus, abominandus, Tit. 3, 3. (Phil. in libr. de decalogo adulterium dicit στυγητὸν κ. θεομισητὸν πρᾶγμα.)

Στυγνάζω, f. άσω, (a voc. στυγνός, tristis, gravis) tristis sum, tristis fio, ἐπί τινι, Marc. 10, 22. (Xen. Anab. 2, 6, 6. — ἐπί τινα, οἱ ὁ Ez. 27, 35.) — metaph., de coelo nubibus obscurato, Matth. 16, 3. (στυγνότης, de coeli tristitia, Polyb. 4, 21, 1.)

Στύλος, ου, ὁ, (i. q. ἡ στήλη) columna, Apoc. 3, 12. — στύλοι πυρός, columnae igneae (v. πῦρ), Apoc. 10, 1. — metaph., στύλοι (scil. τῆς ἐκκλησίας cum templo comparandae), Apoc. 3, 12. (1 Cor. 3, 16.), columina, Gal. 2, 9. — στύλος, fulcrum, τῆς ἀληθείας, 1 Tim. 3, 15. (iunct. c. ἑδραίωμα.)

Στωϊκός, ή, όν, Stoicus, i. e. qui sectam philosophorum a τῇ στοᾷ Atheniensi appellatorum (Zenonis eiusque successorum) profitetur, Act. 17, 18.

Σύ, pronom. pers. secundae, (dor. τύ, unde lat.) tu (gen. σοῦ, dat. σοί, acc. σέ, quorum casuum accentus, nisi praecedit praepositio, praecedenti voci inclinat; scribitur tamen πρός σε, v. c. Luc. 7, 20. Act. 21, 37.) **a.**, nominat. σύ et ὑμεῖς sono profertur acutiori ante vocativum, v. c. σὺ Βεθλεέμ, Matth. 2, 6. — Luc. 1, 76. Joh. 17, 5. Act. 1, 24. 1 Tim. 6, 11. 2 Tim. 2, 1. Hebr. 1, 10. — pl., Luc. 11, 39. — ante appositionem, Joh. 4, 9. (σὺ Ἰουδαῖος ὤν, nos: du als Jude) Gal. 2, 14. — pl., Matth. 7, 11. cf. Act. 4, 11. — σύ — σύ, Jac. 2, 3. et in oppositionibus, Rom. 2, 3. (tu, non item alter, quem iudicas) Matth. 3, 14. 7, 11. Jac. 2, 18. al. — σὺ οὖν (in oratione post argumenta conclusa ad eum se vertente, qui iam monendus est, Luc. 4, 7. Joh. 8, 5. Act. 23, 21. — σὺ δέ, Luc. 9, 60. 1 Tim. 6, 11. Tit. 2, 1. Philem. v. 12. Hebr. 1, 11. — ὑμεῖς δέ, Matth. 21, 13. Jac. 2, 6. (genit. abs., Matth. 6, 3.) — καὶ σύ, Matth. 11, 23. 26, 69. 73. Luc. 10, 15. 37. — pl., Matth. 15, 3. 16. — ante 2. pers. verbi, du eben, du da, i. e. tu, qui haec moliris, dicis, s. qui ades, etc.; — σὺ εἶ, Matth. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. 24. 18. — σὺ τίς εἶ; Joh. 1, 19. (cf. Act. 11, 17.) 3, 10. 4, 12. et 8, 53. Act. 7, 28. 23, 3 — εἶ σύ praedicato postpositum in quaestione, Joh. 1, 21. absque quaest., 4, 19. 8, 48. — pl., Luc. 9, 55. — σὺ λέγεις, εἶπας, Matth. 26, 25. 27, 11. (Marc. 15, 2.) — σύ (אַתָּה) pro σὺ εἶ, Hebr. 5, 6. (Ps. 109, 4.) — εὐλογημένη σύ, Luc. 1, 28.

b., genit. σοῦ, ὑμῶν legitur c. nomine iunctus pro σός, ὑμέτερος, atque nomini nunc postpositus, ut Matth. 4, 6. (τὸν πόδα σου) 5, 47. (τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν) 5, 16. 6, 21. al. — nunc antepositus, Luc. 6, 29. 7, 46. 16, 6. Phil. 4, 14. Matth. 8, 8. (μοῦ ὑπὸ τὴν στέγην) Luc. 7, 44. 1 Tim. 4, 12. Apoc. 2, 9. — pl., Matth. 5, 16. 10, 30. 13, 16. 23, 8. 1 Cor. 9, 11. — inter articulum et nomen positus, 2 Cor. 7, 7. 8, 14. 12, 19. Phil. 1, 19. 2, 30. Col. 1, 8. — ἔσται σου πάντα, Luc. 4, 7. — Act. 1, 7. 1 Cor. 3, 21. 22. — pendens a praepositionibus: ἀπό, διά, ἐκ, ἐπί, κατά, μετά, παρά, περί, πρό, ὑπέρ, ὑπό, quas praepositt. v. suis locis, item ab adverbiis praepositionum loco positis, ἔξω, ἔσω, ἐνώπιον, ἔμπροσθεν. — adiunctus verbis cum genitivo construi solitis, v. c. κατηγορέω, Joh. 5, 45. — relatus ad comparativos. — denique additus pronomini αὐτός, σοῦ αὐτῆς, Luc. 1, 35.

c., dat. σοί, ὑμῖν ἔρχομαί σοι, Apoc. 2, 16. — locutionem τί ἐμοὶ καὶ σοί quaeras sub v. ἐγώ.

Συγγένεια, ας, ἡ, (a συγγενής, q. v.) cognatio (Xen. H. G. 2, 4, 21.), — cognati omnes, familia, Luc. 1, 61. Act. 7, 3. (Ex. 12, 21.) v. 14. (οἱ ό etiam Ex. 6, 14. 19. Job. 32, 2. cf. de hoc meton. genere voc. θεραπεία, famulitium, voc. συνοδία.)

Συγγενής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (ex σύν et γένος) cognatus, τινός, Joh. 18, 26. Rom. 16, 11. — ἡ συγγ., Luc. 1, 36. (Levit. 18, 14.) — pl. οἱ συγγενεῖς, Marc. 6, 4. Luc. 2, 44. 21, 16. — οἱ σ. τινος, Luc. 1, 58. 14, 12. Act. 10, 24. Rom. 16, 21. — sensu latiori, qui est eiusdem gentis, popularis, pl., Rom. 9, 3. (οἱ ό Levit. 25, 45.)

Συγγνώμη, ης, ἡ, (a συγγνόω = συγγιγνώσκω, consentio, condono) indulgentia; — τοῦτο λέγω κατὰ συγγν., hoc dico indulgens, 1 Cor. 7, 6. (opp. κατ' ἐπιταγήν, ineant, non praecipio, sed permitto.)

Συγκάθημαι, (ex σύν et κάθημαι) una sedeo, consideo, **a.**, μετά τινος, Marc. 14, 54. (i. e. se socium adiunxerat sedentibus.) — **b.**, τινί (sedere cum aliquo sedente), Act. 26, 30.

Συγκαθίζω, f. ίσω, (ex σύν et καθίζω) **a.**, transit., una (cum Christo) sedere facio, τινὰ ἔν τινι (τόπῳ), Eph. 2, 6. (ibid. ἐν Χριστῷ, i. e. nos, cum Christo coniunctos.) — **b.**, intrans. συνεκάθισα, una consedi s. una sedeo, Luc. 22, 55.

Συγκακοπαθέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et κακοπαθέω, q. v.) simul cum aliquo perfero mala, 2 Tim. 1, 8. (συγκακοπάθησον scil. ἡμῖν, addit. dat. commodi τῷ εὐαγγελίῳ, i. q. ὑπὲρ τ. εὐαγγελίου.)

Συγκακουχέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et κακουχέω, q. v.) una male tracto; pass., male tractor, malis affligor cum aliquo, τινί, Hebr. 11, 25.

Συγκαλέω (ῶ), f. έσω, (ex σύν et καλέω) convoco, τινάς, Luc. 15, 6. — τὴν σπεῖραν, Marc. 15, 16. — τὸ συνέδριον, Act. 5, 21. — med., convoco ad me, τινάς, Luc. 9, 1. 15, 9. 23, 13. Act. 10, 24. 28, 17.

Συγκαλύπτω, f. ψω, (ex σύν et καλύπτω) totum occulto, penitus operio, τί, pass., Luc. 12, 2.

Συγκάμπτω, f. ψω, (ex σύν et κάμπτω) concurvo (zusammenbiegen), τί; — τὸν νῶτόν τινος, dorsum alic., i. e. opprimo alicuius fastum, Rom. 11, 10. (Ps. 68, 24.)

Συγκαταβαίνω, f. -βήσομαι, (ex σύν et καταβαίνω) una descendo, simul cum aliquo e loco superiore in inferiorem proficiscor; de iis, qui Hierosolymis Caesaream proficiscuntur, Act. 25, 5.

Συγκατάθεσις, εως, ἡ, (a v. συγκατατίθημι, q. v.) pr., compositio (suffragiorum), approbatio, assensio, consensus, 2 Cor. 6, 16. (Polyb. 4, 17, 8.)

Συγκατατίθημι, f. -θήσω, (ex σύν et κατατίθημι) una depono. Med. **a.**, propr. de iis, qui una cum alio calculum in urnam demittunt (ψῆφον τιθέναι, Herodot. 8, 123.) et calculis appositis aut approbant sententiam, aut reprobant. — Hinc **b.**, assentior, adstipulor, suffragor, τινί; — τῇ βουλῇ κ. τῇ πράξει τινός, Luc. 23, 51. (οἱ ό Ex. 23, 32. — Jos. Ant. 8, 6, 5. συγκ. τῇ δόξῃ, 20, 1. 2. τῇ γνώμῃ.)

Συγκαταψηφίζω, f. ίσω, (ex σύν et καταψηφίζω, v. ψηφίζω; τὸ· κατά aut est **a.**, [ψηφίζω, i. e. ψῆφον τίθημι, calculum do] κατά τινος, contra aliquem; ergo: condamno aliquem — aut **b.**, eandem vim habet, quam in composito verbo καταλέγειν, de, i. e. servata serie [nach einander herab]; ergo: συγκαταψηφίζω, connumero) — τινὰ μετά τινος, annumero aliquem alicui, pass., Act. 1, 26.

Συγκεραννύω s. συγκεράννυμι, f. -κεράσω, perf. p. -κέκραμμαι, (ex σύν et κεράννυμι, q. v.) commisceo, arcte coniungo, τί; — τὸ σῶμα, 1 Cor. 12, 24. (Thuc. 4, 18.) — τί τινι, coniungo aliquid cum aliquo, pass., Hebr. 4, 2. (non profuit promissio illis, cum ii, qui audiverant, eam non haberent cum fide coniunctam.)

Συγκινέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et κινέω) commoveo, concito; — τὸν λαόν, Act. 6, 12.

Συγκλείω, f. είσω, (ex σύν et κλείω) concludo, comprehendo, τινάς, v. c. reti piscium copiam (capere), Luc. 5, 6. — τινὰ εἴς τι, — πάντας συνέκλεισεν εἰς ἀπείθειαν, concludendos tradidit, Rom. 11, 32. — Gal. 3, 23. (συγκεκλεισμένοι scil. ὑπὸ νόμον, εἰς τὴν πίστιν τὴν μέλλουσαν ἀποκαλυφθῆναι, inclusi una, ut adessemus parati, quando venisset ἡ πίστις, v. εἰς et formulas: φρουρεῖσθαι, τηρεῖσθαι εἴς τι.) — τινὰ ὑπό τι, Gal. 3, 22. (ὑπὸ τὸν νόμον, omnes omnino scriptura subiecit, i. e. declaravit subiectos esse legi.)

Συγκληρονόμος, ου, ὁ, ἡ, (ex σύν et κληρονόμος) cohaeres, Rom. 8, 17. — i. q. συγκοινωνός, is, qui cum aliis particeps est rei, τινός, Eph. 3, 6. Hebr. 11, 9. 1 Petr. 3, 7.

Συγκοινωνέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et κοινωνέω) — τινί (dat. rei), una cum aliis particeps fio, in societatem alicuius rei venio, Eph. 5, 11. Phil. 4, 14. Apoc. 18, 4.

Συγκοινωνός, οῦ, ὁ, ἡ, όν, τό, (ex σύν et κοινωνός) qui una cum aliis (alicuius rei) particeps est (Mitgenosse), **a.**, τινός (genit. rei), Rom. 11, 17. 1 Cor. 9, 23. Phil. 1, 7. — **b.**, ἔν τινι, Apoc. 1, 9.

Συγκομίζω, f. ίσω, (ex σύν et κομίζω) una (cum aliis) porto, comporto, congesto, v. c. τοὺς καρπούς, Xen. Mem. 2, 8, 3. — οἱ ὁ Job. 5, 26. — νεκρόν τινα, (cf. ἐκκομίζω, Luc. 7, 12.) una cum aliis porto ad sepulcrum, (Thuc. 6, 72.) Act. 8, 2. (Alii capiunt de pollinctura cum illo.)

Συγκρίνω, f. νῶ, (ex σύν et κρίνω, q. v.) — τινά τινι, confero, comparo aliquem cum aliquo, 2 Cor. 10, 12. (Sap. 7, 29.) — τί τινι, apto aliquid alicui, 1 Cor. 2, 13. (πνευματικοῖς πνευματικά.)

Συγκύπτω, f. ψω, (ex σύν et κύπτω) incurvo me, Luc. 13, 11.

Συγκυρία, ας, ἡ, (Attici: συγκύρησις) accidens, casus; κατὰ συγκυρίαν, casu, fortuito, Luc. 10, 31.

Συγχαίρω, aor. 2. συνεχάρην, cum aliquo laetor, τινί, Luc. 1, 58. 15, 6. 9. 1 Cor. 12, 26. 13, 6. Phil. 2, 17. 18.

Συγχέω, item συγχύνω, imperf. συνέχεον et συνέχυνον et συνέχυνε, perf. p. συγκέχυμαι, (ex σύν et χέω s. χύνω) confundo, permisceo, τινά, pass., Act. 19, 32. — concito, Act. 21, 27. 31. — trop., de animo: confuto, perturbo, Act. 9, 22. pass., 2, 6.

Συγχράομαι (ῶμαι), (ex σύν et χράομαι) utor, τινί, aliquo, i. e. eius consuetudine utor, Joh. 4, 9.

Συγχύνω, v. συγχέω.

Σύγχυσις, εως, ἡ, (a v. συγχέω) confusio, perturbatio, Act. 19, 29. (οἱ ό 1 Sam. 5, 11.)

Συζάω, f. συζήσω, (ex σύν et ζάω) cum aliquo (una) vivo, 2 Cor. 7, 3. (opp. συναποθανεῖν.) — τινί, Rom. 6, 8. (ubi sermo est de vita post mortem recuperata.) — suppl. τῷ Χριστῷ, 2 Tim. 2, 11.

Συζεύγνυμι, aor. 1. συνέζευξα, (ex σύν et ζεύγνυμι) pr., uni iugo alligo (Xen. Cyr. 2, 2, 26.) trop., coniungo, copulo, τί s. τινά, de vinculo matrimonii, Matth. 19, 6. Marc. 10, 9. — Xen. Oecon. 7, 30. — οἱ ό Ez. 1, 11.

Συζητέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et ζητέω) **a.**, quaero cum aliquo. — **b.**, discepto, disputo, τινί, cum aliquo, Marc. 8, 11. 9, 14. Act. 6, 9. — πρός τινα, ad, in phrasi: λαλεῖν κ. συζ. πρός, loqui vel ad aliquem disputando, Act. 9, 29. — vel πρὸς αὐτούς s. πρὸς ἑαυτούς, apud animum suum, Marc. 1, 27. — i. q. πρὸς ἀλλήλους, Marc. 9, 16. — (Ad rem cf. Ex. 32, 17. 18.) — addita interrog. indir. τίς c. verbi optat., Luc. 22, 23. — τί cum verbi indicat., Marc. 9, 10. — Hinc voc. seq.

Συζήτησις, εως, ἡ, disputatio, disceptatio, Act. 15, 2. 7. 28, 29. (occurrit ap. Philon.)

Συζητής, οῦ, ὁ, (a v. συζητέω, perf. p.) disputator, 1 Cor. 1, 20. (Judaeis dictus דַּרְשָׁן.)

Σύζυγος, ου, ὁ, ἡ, (a σύν et ζεύγνυμι) **a.**, uni iugo iunctus. — **b.**, iunctus cum aliquo, Phil. 4, 3. (Eurip. Iphig. Taur. v. 251.)

Συζωοποιέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et ζωοποιέω) τινά τινι, aliquem una cum aliquo in vitam revoco, Eph. 2, 5. — τινὰ σύν τινι, Col. 2, 13. (cum Christo nos vitae aeternae restituit.)

Συκάμινος, ου, ἡ, sycaminus, arbor, cuius forma et folia mori, fructus vero ficuum similitudinem referunt, i. q. συκομορέα, q. v. (hebr. שִׁקְמִים, שִׁקְמוֹת, 1 Reg. 10, 27. Ps. 78, 47.), Luc. 17, 6. (Diod. Sic. 1, 34.)

Συκῆ, ῆς, ἡ, (contr. ex συκέα) ficus, fici arbor, ficulnea, (Palaestina regio duplicis generis ficus gignit; aliae bis quotannis maturescunt, aliae semel scil. sive mense Septembri, sive Novembri, sive Decembri. Hae quum ob caloris defectum non possint fructus suos omnes ad maturitatem perducere, remanent in ipsis grossi quidam, qui non nisi Februario sive Martio mense perficiuntur.) Matth. 21, 19—21. (Marc. 11, 13. 20. 21.) 24, 32. (Marc. 13, 28. Luc. 21, 29.) Luc. 13, 6. 7. Joh. 1, 49. 51. Jac. 3, 12. Apoc. 6, 13. (οἱ ό Jud. 9, 10. 11. Prov. 27, 18. — Xen. Oecon. 19, 12.)

Συκομορέα, ας, ἡ, i. q. συκάμινος, q. v., Luc. 19, 4.

Σῦκον, ου, τό, ficus, fructus τῆς συκῆς, pl., Matth. 7, 16. Marc. 11, 13. Luc. 6, 44. Jac. 3, 12. (οἱ ό 2 Reg. 20, 7. — Aelian. V. H. 3, 36. Polyb. 16, 74.)

Συκοφαντέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. συκοφάντης et hoc ex σῦκον et φαίνω, ficus indico. Dicebantur Athenis συκοφάνται homines, quorum erat

vigilare, an quis ficus ultra Atticae ditionis fines exportaret, idque, si factum esset, deferre; hinc συκοφάντου nomen cum invidia dictum, ut delatoris, calumniatoris, v. Aelian. V. H. 12, 52. cf. Xen. Mem. 2, 9, 5. — Euseb. H. E. 4, c. 9. latinum voc.: delator graece reddit: συκοφάντης. Sed quia οἱ συκοφάνται nonnumquam ab iis, qui nollent prodi, nummos extorquebant, cum verbo συκοφαντεῖν defraudandi notio [v. συκοφάντης, Arist. Plut. 1, 31.] coniungi coepit); defraudo, τινα, Luc. 3, 14. — τινός τι, defraudo aliquem aliquid (cf. ἀποστεροῦμαί τινός τι), 19, 8. — cf. 1 Sam. 12, 3. — Job. 35, 9. Ps. 118, 122.

Συλαγωγέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. σύλη, praeda, et ἄγω, cf. παιδαγωγέω, δουλαγωγέω, μυσταγωγέω) praedam abduco; — τινὰ διά τινος captivum (atque libertate privatum) abduco, Col. 2, 8.

Συλάω (ῶ), f. ήσω, (a σύλη, praeda) depraedor, τινά, 2 Cor. 11, 8. (Aelian. V. H. 1, 20.)

Συλλαλέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et λαλέω) colloquor cum aliquo, τινί, Marc. 9, 4. (Luc. 9, 30.) Luc. 22, 4. (Polyb. 1, 43, 1.) — μετά τινος, Matth. 17, 3. Act. 25, 12. — συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, Luc. 4, 36.

Συλλαμβάνω, f. συλλήψομαι, perf. συνείληφα, aor. 2. συνέλαβον, (ex σύν et λαμβάνω) **a.**, activ. comprehendo, capio, τινά, aliquem, quem captivum ducam, Matth. 26, 55. Marc. 14, 48. Luc. 22, 54. Joh. 18, 12. Act. 1, 16. 12, 3. — pass., Act. 23, 27. — ἀγρὰν ἰχθύων συλλαμβάνω, Luc. 5, 9. — absol., concipio (foetum), Luc. 1, 24. — addit. ἐν τῇ κοιλίᾳ, Luc. 2, 21. — ἐν γαστρί, Luc. 1, 31. (οἱ ό Gen. 1, 14. 17. — Ps. 50, 6.) — metaph. de libidine, cui se stimulanti homo indulget, Jac. 1, 15. (cf. Ps. 7, 15. et Jes. 59, 4. quo loco οἱ ό κύω.) — **b.**, Med. τινά, comprehendo, Act. 26, 21. — τινί, una cum aliquo manum admoveo, Luc. 5, 7. — opitulor alicui, Phil. 4, 3. (Aelian. V. H. 2, 4. Herodot. 3, 49. — activ. legitur, Xen. Mem. 2, 3, 18.)

Συλλέγω, f. ξω, (ex σύν et λέγω) colligo, τί; — τὰ ζιζάνια (ex agro aufero), Matth. 13, 28 seq. — τὶ ἀπό τινος, Matth. 7, 16. — τὶ ἔκ τινος, colligo, ut auferam, Matth. 13, 41. — ut habeam, Luc. 6, 44. — τὶ εἴς τι, in vas, Matth. 13, 48.

Συλλογίζομαι, f. ίσομαι, (ex σύν et λογίζομαι) **a.**, colligo rationes, computo (Num. 23, 9.). — **b.**, πρὸς ἐμαυτόν, mecum reputo, Luc. 20, 5. (πρὸς ἑαυτούς iungi etiam potest c. λέγοντες.)

Συλλυπέω (ῶ), una dolore afficio. — Pass. una dolore afficior, condoleo, Ps. 68, 21. — apud animum doleo (de dolore indignantis), ἐπί τινι, Marc. 3, 5.

Συμβαίνω, f. -βήσομαι, aor. 2. συνέβην, perf. συμβέβηκα, (ex σύν et βαίνω, gradior) **a.**, συμβαίνει τί τινι, evenit alicui aliquid, Marc. 10, 32. Act. 20, 19. 1 Cor. 10, 11. 2 Petr. 2, 22. — τὸ συμβεβηκός τινι, Act. 3, 10. — **b.**, συμβαίνω, impers. seq. inf., Act. 21, 35. (Xen. Oecon. 8, 15.) — **c.**, absol., τὰ συμβεβηκότα, eventa, Luc. 24, 14.

Συμβάλλω, f. -βαλῶ, (ex σύν et βάλλω) coniicio, i. e. confero, **a.**, absol. (Xen. Anab. 4, 6, 14.), — scil. λόγους, sermones (quod additur ap. Eurip. Iphig. Aul. v. 830. — med., Xen. Cyr. 2, 2, 21.), s. βουλεύματα

(ut Eurip. Phoen. v. 705.), τινί (sermones), disputo cum aliquo, Act. 17, 18. (Jos. Ant. 1, 12, 3.) — (συνέβαλον) πρὸς ἀλλήλους, (consilia) deliberabant invicem, Act. 4, 15. — ἐν τῇ καρδίᾳ, mente volvo, Luc. 2, 19. — **b.**, intrans. — τινί, me in itinere cum aliquo coniungo, Act. 20, 14. (Jos. Ant. 2, 7, 5. κατὰ τόπον τινά, Xen. Cyr. 6, 2, 41. πρός τινα.) — τινὶ εἰς πόλεμον, congredior contra aliquem, Luc. 14, 31. (Jos. Ant. 12, 4, 9. εἰς μάχην.) — **c.**, med. τινί τι (πολύ), confero, symbolas do, prosum alicui, Act. 18, 27. (Eurip. Med. v. 288. Polyb. 2, 13, 1. Jos. Ant. 11, 1, 2.)

Συμβασιλεύω, f. εύσω, (ex σύν et βασιλεύω) una regno — τινί (cum aliquo regnante), 1 Cor. 4, 8. 2 Tim. 2, 12.

Συμβιβάζω, f. άσω, (ex σύν et βιβάζω, adscendere facio) **a.**, coire facio, coniungo pass., contineor, cogor, de corpore (partic. praes.), Eph. 4, 16. Col. 2, 19. — coniungor, (de animis), Col. 2, 2. — **b.**, seq. ὅτι, colligo, Act. 16, 10. — evinco (nostr. erhärten), Act. 9, 22. — **c.**, τινά, aliquem mecum in eandem sententiam descendere facio (cf. προβιβάζω), doceo, 1 Cor. 2, 16. (Ex. 18, 16. Deut. 4, 9. Jes. 40, 13. coll. v. 14. — Dan. 9, 22. — Hunc sensum verbo Attici non subiiciunt.)

Συμβουλεύω, f. εύσω, (ex σύν et βουλεύω) **a.**, activ., consilium do, τινί, seq. inf., Apoc. 3, 18. — seq. ὅτι (i. e. ὁ τοῖς Ἰουδ. συμβουλεύσας ἔλεγε, ὅτι, cf. 11, 50.), Joh. 18, 14. (συμβουλ. τινί τι, Aelian. V. H. 8, 1. τὶ περί τινος, Xen. Mem. 1, 4, 18.) — **b.**, med., consulto, delibero, seq. ἵνα, Matth. 26, 4. Joh. 11, 53. — seq. inf. (finali), Act. 9, 23.

Συμβούλιον, ίου, τό, (a voc. σύμβουλος) **a.**, consilium, quod datur, capitur, initur; — λαμβάνω, Matth. 12, 14. (addit. κατά τινος) 22, 15. 27, 1. 7. 28, 12. — ποιῶ, Marc. 3, 6. 15. 1. — **b.**, concilium, i. e. consessus consultantium (οἱ πάρεδροι, assessores, consiliarii), Act. 25, 12. (praesto erant praesidibus et procuratoribus provinciarum consiliarii, cum quibus deliberarent, antequam sententiam pronuntiarent, v. Cic. ad Fam. 8. ep. 8. Jos. B. J. 1, 2, 16.)

Σύμβουλος, ου, ὁ, (ex σύν et βουλή) qui est a consiliis, consiliarius, Rom. 11, 34. (Jes. 40, 13. cf. 1 Cor. 2, 16. — 2 Sam. 15, 12. — σύμβουλός τινι, Xen. Symp. 8, 39.)

Συμεών (Σιμεών), hebr. שִׁמְעוֹן, audiens, Simeon. — **1.**, fil. secund. Jacobi ex Lea (Gen. 29, 32.), Apoc. 7, 7. — **2.**, unus e posteris Abrahami, Luc. 3, 30. — **3.**, vir ille pius, qui in templo Jesum infantem in ulnas suscepit (putatur fuisse pater Gamalielis (Act. 5, 34.), Luc. 2, 25. 34. — **4.**, Simeon cognomine Niger, unus e doctoribus eccles. Antiochenae, Act. 13, 1. — **5.**, Petrus apostolus, Act. 15, 14. 2 Petr. 1, 1. — v. Σίμων.

Συμμαθητής, οῦ, ὁ, (ex σύν et μαθητής) condiscipulus, Joh. 11, 16. (Aesop. fab. 48. Attici praepositionem σύν non cum eo nominum genere, ex quo sunt πολίτης, δημότης, φυλέτης, et similia, sed iis tantum nominibus coniungunt, quae societatem πρόςκαιρον, i. e. temporariam designant, ut συνέφηβος, συνθιασώτης, συμπότης) v. σύνδουλος.

Συμμαρτυρέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et μαρτυρέω) testor simul (cum aliquo); de testimonio conscientiae, Rom. 2, 15. 9, 1. — τινί, cum aliquo (Xen.

H. G. 3, 3, 2.), Rom. 8, 16. (de spiritu, quem accepisse Christiani homines dicuntur) — med., de me testor, s. testor in meam rem, τινί, alicui (qui credat), Apoc. 22, 18.

Συμμερίζω, f. ίσω, (ex σύν et μερίζω) una divido, partem assigno; — med. τινί, simul divido cum aliquo ut ad me redeat pars (pars ad illum), 1 Cor. 9, 13.

Συμμέτοχος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex σύν et μέτοχος) una cum aliquo particeps, τινός, alicuius rei, Eph. 3, 6. 5, 7. (συμμετέχω, 2 Macc. 5, 20.)

Συμμιμητής, οῦ, ὁ, (ex σύν et μιμητής, a μιμέομαι) imitator, τινός, alicuius, Phil. 3, 17.

Συμμορφίζω, f. ίσω, (i. q. συμμορφόω, q. v., a voc. σύμμορφος) similem reddo, τινί, alicui, pass., Phil. 3, 10. (codd. συμμορφούμενος.)

Σύμμορφος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex σύν et μορφή, lat. forma) similis, τινός, Rom. 8, 29. — τινί, Phil. 3, 21. — Hinc verb. seq.

Συμμορφόω (ῶ), f. ώσω, similem, conformem reddo, τινί, alicui, pass., Phil. 3, 10. (e codd. lectione, v. συμμορφίζω.)

Συμπαθέω (ῶ), (a συμπαθής, q. v.) a., eodem sensu tangor (afficior), quo alter. — b., τινί, apud auctorem epist. ad Hebr.: sensum habeo alicui rei aptum, Hebr. 4, 15. 10, 34. (τοῖς δεσμοῖς μου, sens.: experti estis simile ei, quod ego in vincula coniectus experior. — Cod. Alex., Chrysost. et Vulg. τοῖς δεσμίοις.)

Συμπαθής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, ex σύν et πάσχω (πάσχω), misericors, pl., 1 Petr. 3, 8.

Συμπαραγίνομαι, (ex σύν et παραγίνομαι) a., una accedo, ἐπί τι, Luc. 23, 48. — b., adsum (auxilio), τινί, 2 Tim. 4, 16.

Συμπαρακαλέω (ῶ), f. έσω, (ex σύν et παρακαλέω) una cum aliis solatio erigo, pass., Rom. 1, 12. (apostolus propter gentiles vexatus e fide gentilium solatium quaerit.)

Συμπαραλαμβάνω, (ex σύν et παραλαμβάνω) una mecum duco, assumo mihi, τινά, Act. 12, 25. 15, 37. 38. Gal. 2, 1.

Συμπαραμένω, f. -μενῶ, (ex σύν et παραμένω) una cum aliis permaneo (vivere pergo), Phil. 1, 25. (οἱ ὁ Ps. 71, 5.)

Συμπάρειμι, (ex σύν et πάρειμι) simul adsum, τινί, alicui, Act. 25, 24.

Συμπάσχω, (ex σύν et πάσχω) una patior (dolores participo), 1 Cor. 12, 26. — pariter atque alter mala patior, Rom. 8, 17.

Συμπέμπω, f. ψω, (ex σύν et πέμπω) mitto simul, τινὰ μετά τινος, aliquem cum aliquo, 2 Cor. 8, 18. — τινί, cum aliquo, 2 Cor. 8, 22.

Συμπεριλαμβάνω, f. -λήψομαι, (ex σύν et περιλαμβάνω) simul comprehendo, ab omni parte amplector, τινά, Act. 20, 10.

Συμπίνω, aor. 2. συνέπιον, (ex σύν et πίνω) una cum alio bibo, τινί, Act. 10, 41.

Συμπίπτω, aor. 2. συνέπεσον, (ex σύν et πίπτω) corruo, collabor, Luc. 6, 49. (e codd.)

Συμπληρόω (ῶ), f. ώσω, (ex σύν et πληρόω) impleo (prorsus), pass., Luc. 8, 23. — cf. Jon. 1, 4. — compleo, pass., Luc. 9, 51. (αἱ ἡμέραι.)

Συμπνίγω, f. ίξω, (ex σύν et πνίγω) suffoco, Matth. 13, 22. Marc. 4, 7. 19. Luc. 8, 14. — i. q. συνθλίβω, comprimo, τινά, Luc. 8, 42.

Συμπολίτης, ου, ὁ, (ex σύν et πολίτης, v. de hac voce sub v. συμμαθητής) qui eandem mecum habet civitatem, Eph. 2, 19. (oppon. ξένοι κ. πάροικοι.)

Συμπορεύομαι, f. εύσομαι, (ex σύν et πορεύομαι) **a.**, una proficiscor, τινί, cum aliquo, Luc. 7, 11. 14, 25. 24, 15. — **b.**, convenio, πρός τινα, Marc. 10, 1. (ἐπιπορεύομαι, Luc. 8, 4.)

Συμπόσιον, ίου, τό, (a v. συμπίνω) convivium (Xen. Cyr. 8, 4, 13. Symp. 9, 7.), pl. meton., ordines convivarum, συμπόσια συμπόσια (i. q. κατὰ συμπόσια, v. πρασιά) catervatim, Marc. 6, 39.

Συμπρεσβύτερος, ου, ὁ, (ex σύν et πρεσβύτερος) collega senioris, compresbyter, 1 Petr. 5, 1. (not. verb. ποιμαίνω, v. 2.)

Συμφάγω. Legitur solus aor. 2. συνέφαγον, comedi, τινί, cum aliquo, Act. 10, 41. 11, 3. v. συνεσθίω, cf. καταφάγω et φάγω.

Συμφέρω, f. συνοίσω, (ex σύν et φέρω) **a.**, comporto, τί, Act. 19, 19. — **b.**, συμφέρει (sola 3. pers.), conducit, prodest (conducunt, prosunt, cf. λυσιτελεῖ), πάντα, 1 Cor. 6, 12. et 10, 23. — τινί: — τοῦτο, 2 Cor. 8, 10. — seq. inf., Matth. 19, 10. 2 Cor. 12, 1. (Xen. Oecon. 13, 2. 16, 3.) — seq. ἵνα, Matth. 5, 29. 30. 18, 6. Joh. 11, 50. 16, 7. 18, 14. (ἵνα, quia de re futura, quae fieri debeat, sermo est, cf. Joh. 8, 56. — et ἵνα post λυσιτελεῖ positum, Luc. 17, 2.) — τὸ συμφέρον, id quod conducit, 1 Cor. 12, 7. — pl., Act. 20, 20. — commodum, utilitas, Hebr. 12, 10. — τὸ συμφ. τινός, commodum alicuius, 1 Cor. 7, 35. 10, 33.

Σύμφημι, (ex σύν et φημί, cf. ὁμολογέω) assentior, confiteor, τινί, seq. ὅτι, Rom. 7, 16.

Σύμφορον, τὸ, v. sub συμφέρω, τὸ συμφέρον.

Συμφυλέτης, ου, ὁ, (ex σύν et φυλή, tribus, v. voc. συμμαθητής) contribulis, popularis, 1 Thess. 2, 14.

Σύμφυτος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex σύν et φύω) Vulg. complantatus, Rom. 6, 5. (τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, plantati in similitudinem mortis eius. Metaphoram sumsit auctor a seminibus, quae humo mandantur, et inde quasi e morte surgunt et efflorescunt, sed σύμφυτος etiam est concretus (ergo: concreti ita ut simul cum eo mortui esse videamur).

Συμφωνέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et φωνέω) consono, concino, i. e. **a.**, consentio, περί τινος, Matth. 18, 19. — τινί, cum aliquo, Act. 15, 15. — congruo, Luc. 5, 36. (οὐ συμφωνεῖ.) — pass. συμφωνεῖταί τισι seq. inf., convenit inter aliquos, Act. 5, 9. — **b.**, convenio cum aliquo (paciscendo), μετά τινος ἔκ τινος, cum aliquo de aliquo pretio, Matth. 20, 2. — τινί (dat. pers.) τινος (gen. pretii), Matth. 20, 13. — Hinc voc. seq.

Συμφώνησις, εως, ἡ, vocis concentus, — consensus, τινὸς πρός τινα, alicuius cum aliquo, 2 Cor. 6, 15.

Συμφωνία, ας, ἡ, (ab adi. σύμφωνος) concentus musicus, Luc. 15, 25. (Polyb. 26, 10, 5.)

Σύμφωνος, *ου, ὁ, ἡ, ον, τό*, (ex *σύν* et *φωνή*) consonus, i. e. cousentiens; — *τό σύμφωνον*, id, de quo convenit, pactum, *ἐκ συμφώνου*, e mutuo consensu, s. ex pacto, 1 Cor. 7, 5.

Συμψηφίζω, f. *ίσω*, (ex *σύν* et *ψηφίζω*) computo, *τὰς τιμάς*, Act. 19, 19.

Σύμψυχος, *ου, ὁ, ἡ, ον, τό*, (ex *σύν* et *ψυχή*, cf. *σύμφωνος*) unanimis, concors, pl., Phil. 2, 2. (i. q. *τὸ ἓν φρονοῦντες*.)

Σύν, praepos., dativum regens lat. *cum*. **a.**, *εἰμὶ σύν τ.*, *α.*, cum aliquo sum, aliquem comitor, Luc. 7, 12. 8, 38. (Marc. 5, 18. *μετ' αὐτοῦ*) 22, 56. (Matth. 26, 69. et Marc. 14, 67. *μετά*) Act. 27, 2. — versor cum aliquo, Luc. 24, 44. Act. 4, 13. 13, 7. Phil. 1, 23. Col. 2, 5. 2 Petr. 1, 18. — (acc. *τινὰ σύν τινι*, scil. *ὄντα*, Act. 21, 29.) — *οἱ σύν τινι ὄντες*, comites alicuius iter facientis, Marc. 2, 26. (Matth. 12, 4. et Luc. 6, 4. *τοῖς μετ' αὐτοῦ*) Act. 22, 9. — *οἱ σύν τινι* suppl. *ὄντες*, vel socii alicuius, Luc. 5, 9. 9, 32. 24, 10. 24. 33. cf. *σύνειμί τινι*, Luc. 9, 18. Act. 12, 11. — *οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί*, Gal. 1, 2. Rom. 16, 14. 15. — vel collegae aliculus, Act. 5, 17. 21. 19, 38. (opificii socii.) — *β.*, ab alicuius partibus sto, Act. 14, 4. (Xen. Cyr. 7, 5, 77.) — *γ.*, aliquem adiuvo, 1 Cor. 15, 10. (*ἡ σὺν ἐμοί.*) — **b.**, *σύν τινι* adiunctum verbis degendi, standi, sedendi, eundi, *γενέσθαι*, Luc. 2, 13. — *παραγίνεσθαι*, Act. 24, 24. — *σταθῆναι*, Act. 2, 14. — *στῆναι*, Act. 4, 14. — *καθίσαι*, Act. 8, 31. — *μένειν*, Luc. 1, 56. 24, 29. (ibid. *μετά τινος*) Act. 28, 16. — *ἀναπίπτειν*, Luc. 22, 14. — *ἔρχεσθαι*, Luc. 24, 1. Joh. 21, 3. Act. 11, 12. 2 Cor. 9, 4. — ita et cum verbis, *ἄγειν*, (1 Thess. 4, 14.) *ἀπέρχεσθαι*, *εἰςέρχεσθαι*, *εἰςιέναι*, *συνέρχεσθαι*, *ἐξέρχεσθαι*, *πορεύεσθαι*, *διοδεύειν*, *ἐκπλεῖν*, al. — **c.**, *σύν τινι* iunct. cum aliis verbis, v. c. *ζῆν*, 2 Cor. 13, 4. 1 Thess. 5, 10. (h. l. *ἅμα σὺν αὐτῷ*) — *ἀποθνήσκειν*, Matth. 26, 35. Rom. 6, 8. (sed Joh. 11, 16. *μετά*) adde: Luc. 2, 5. Act. 21, 24. — *πιστεύειν*, Act. 17, 34. 18, 8. — 1, 14. 22. 3, 4. 5, 1. 10, 2. 14, 13. 20, 36. 21, 5. Eph. 3, 18. Phil. 2, 22. — phrasis contortior: *ἐγένετο ὁρμὴ τῶν — σὺν τοῖς* etc., Act. 14, 5. — **d.**, *σύν*, relat. ad res annexas instar appendicis, — *ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι*, Jac. 1, 11. (cf. Gal. 5, 24.) Act. 15, 22. 25. Luc. 5, 19. Col. 4, 9. (*πέμπω τινὰ σύν τινι*) Matth. 25, 27. (Luc. 19, 23.) Col. 3, 9. Jac. 1, 11. — **e.**, *σὺν πᾶσι τούτοις*, ad haec omnia accedit, quod (Neh. 5, 18.), Luc. 24, 21. — **f.**, *σύν* pro coniunctione copulativa *καί*, *ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ* (i. q. *καὶ ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ*), Act. 15, 22. — cf. 4, 27. 23, 15. — Marc. 4, 10. 8, 34. 15, 27. 1 Cor. 1, 2. 16, 19. 2 Cor. 1, 1. Phil. 1, 1. — Huc referimus verba passiva, si quibus formula illa adiuncta est. Nimirum pro *σύν* illa etiam admisissent copulam *καί*, v. c. Matth. 27, 38. Marc. 9, 4. (*σὺν Μωϋσῇ*, i. q. *καὶ Μωϋσῆς*, ut habet Matth. 17, 3.) Luc. 23, 32. 1 Cor. 11, 32. Gal. 3, 9. Col. 3, 3. 4. 1 Thess. 4, 14. 17. — **g.**, *σύν τινι*, cum eo, qui iam adest, praesto est, Rom. 8, 32. 1 Cor. 10, 13. Eph. 3, 18. — Not. *a.*, Nomini in casibus obliquis posito formula *σύν τινι* frequenter, sed *μετά τινος* adiungitur rarissime (ut Matth. 22, 16. Marc. 1, 20. et ubi paullo aliter dicitur, Joh. 19, 40. Hebr. 9, 19. v. *μετά*). — Not. *b.*, Exemplum praepositionis *σύν* post verbum

ipsa auctum repetitae praeter Col. 2, 13. (συνεζωοποίησε σὺν αὐτῷ) nobis in N. T. occurrit nullum.

Συνάγω, f. άξω, (ex σύν et ἄγω) **a.**, activ., α., colligo, congrego, τί, colligo, quod absportandum est, Luc. 15, 13., quod una aut conservetur, Joh. 6, 12. 13., aut tollatur, Joh. 15, 6. — pisces, Matth. 13, 47. — fructus, πόθεν, Matth. 25, 24. 26. — εἴς τι, Matth. 3, 12. (Luc. 3, 17.) 6, 26. 13, 30. — ποῦ, Luc. 12, 17. — ἐκεῖ, v. 18. — συνάγειν καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, fructum, cuius usus praebeat vitam aeternam, Joh. 4, 36. — συνάγω μετά τινος, Matth. 12, 30. Luc. 11, 23. — τινά (acc. pers.), congrego, convoco, Matth. 2, 4. — συνέδριον, Joh. 11, 47. — τὴν ἐκκλησίαν, Act. 14, 27. — τὸ πλῆθος, Act. 15, 30. — Apoc. 13, 10. — εἰς τόπον τινά, Apoc. 16, 16. — εἴς τι, ad faciendum aliquid, Apoc. 16, 14. 20, 8. — ἐπί τινα, ad aliquem (non: adversus), Matth. 27, 27. (cf. Marc. 5, 21.) — colligo, cf. ἐπισυνάγω (conquiro), Matth. 22, 10. — εἰς ἕν, Joh. 11, 52. — β., excipio aliquem (peregrinantem, scil. cum sarcinis, ex hebr. אָסַף, Jud. 19, 18. subintellecto אֶל־בֵּיתוֹ, quod addit. Deut. 22, 2. 2 Sam. 11, 27.), Matth. 25, 35. 38. 43.

b., Pass., aor. 1. συνήχθην, f. 1. συναχθήσομαι, congregor, convenio, Matth. 22, 41. 27, 17. Marc. 2, 2. Luc. 22, 66. Act. 13, 44. 15, 6. 20, 7. 1 Cor. 5, 4. Apoc. 19, 19. — εἰς τόπον τινά, Matth. 26, 3. Act. 4, 5. — εἴς τι, ad (εἰς δεῖπνον), Apoc. 19, 17. — ἐπί τινα, ad aliquem, Marc. 5, 21. — ἐπὶ τὸ αὐτό, una, Matth. 22, 34. Act. 4, 26. — πρός τινα, ad aliquem, Matth. 13, 2. (Marc. 4, 1.) 27, 62. Marc. 6, 30. 7, 1. — συναχθῆναι ἔν τινι (τόπῳ), Act. 4, 31. — ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, Act. 11, 26. — c. adverbiis loci: οὗ, Matth. 18, 20. Act. 20, 8. — ὅπου, Matth. 26, 57. Joh. 20, 19. — ἐκεῖ, Matth. 24, 28. Luc. 17, 37. Joh. 18, 2. — συνάγεσθαι ἔμπροσθέν τινος, Matth. 25, 32. — μετά τινος, Matth. 28, 12.

Συναγωγή, ῆς, ἡ, (a συνάγω, colligo, v. ἀγωγή) **a.**, collectio, v. c. frugum, congregatio hominum. — **b.**, multitudo collecta, congregata. — **c.**, hominum coetus, Act. 13, 43. Apoc. 2, 9. et 3, 9. (coetus, quem Satanas gubernat) Jac. 2, 2. — **d.**, synagoga, בֵּית־הַכְּנֶסֶת, domus congregationis, i. e. α., locus publicus, in quo Judaei quovis die sabbati ac festo, praeterea vero etiam cuiusvis hebdomadis die secundo et quinto conveniebant ad preces faciendas et ut lectori aliquam sectionem legis (Parscham, s. Paraschen), cf. Act. 15, 21. et post aliquod temporis intervallum textum aliquem propheticum (Haphtharam quandam), cf. Luc. 4, 17. legenti et lecta verba interpretanti auscultarent. Usus synagogarum apud Judaeos initium cepisse videtur tempore exilii babylonici, sed post Macchabaeos adeo crevit eorum numerus, ut in singulis ferme Judaeae locis essent synagogae. Hierosolymis Rabbini tradunt fuisse 480. (Gemara ad tract. Megilla c. 3.) — Nomen frequens est in scriptis N. T. Jesus dicitur ingressus esse in synagogam, quae erat Capernaumi, Marc. 1, 21. 23. (Luc. 4, 33.) v. 29. (Luc. 4, 38.) 3, 1. (Matth. 12, 9. Luc. 6, 6.) de qua etiam sermo est Luc. 7, 5. Joh. 6, 59. — Nazarethi, Marc. 6, 2. (Matth. 13, 54. Luc. 4, 16. 20. 28.) — Hierosolymor., Joh. 18, 20. (Act. 6, 9.) —

vel universe: frequentasse synagogas Galilaeorum, Matth. 4, 23. 9, 35. — Pharisaei dicuntur primas in synagogis sedes affectasse, Matth. 23, 6. Marc. 12, 39. Luc. 11, 43. 20, 46., eleemosynas in iis dedisse, Matth. 6, 2. et longas preces facere soliti esse, Matth. 6, 5. — Habuisse in synagogis Judaeos iudicia, testantur loci, Matth. 10, 17. 23, 34. Marc. 13, 9. Luc. 12, 11. 21, 12. Act. 9, 2. 22, 19. 26, 11. — Paulus obiit synagogas, Act. 9, 20. 13, 5. 14. 42. 14, 1. 17, 1. 10. 17. 18, 4. 7. 19. 26. 19, 8. — Praefectos Synagogarum nominabant Chachamim, Sapientes, atque horum erat de pecuniariis rebus, furtis aliisque caussis cognoscere, virgis damnare legi refractarios, reos e synagoga excludere. Princeps synagogae appellatur ἄρχων τῆς συν.· רֹאשׁ־הַכְּנֶסֶת, i. q. ἀρχισυνάγωγος, Marc. 5, 22. 58. Luc. 8, 41. 13, 14. — adde: 9, 2. 12, 11. 21, 12. 26, 11. — Act. 13, 43. Apoc. 2, 9. 3, 9.

Συναγωνίζομαι, f. ίσομαι, (ex σύν et ἀγωνίζομαι) una cum aliquo certo s. luctor (Aelian. V. H. 12, 43. Thuc. 3, 64.); — τινὶ ἔν τ. (precibus, enixas cum aliquo preces facere, Rom. 15, 30. (cf. Col. 4, 12.)

Συναθλέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et ἀθλέω, certo) simul cum aliquo certo, i. e. vires intendo, τινί, dat commodi, Phil. 1, 17. (τῇ πίστει.) — τινί, una cum aliquo ἔν τινι (cf. συναγωνίζομαι, Rom. 15, 30.), Phil. 4, 3.

Συναθροίζω, f. οίσω, (ex σύν et ἀθροίζω, et hoc ab ἀθρόος, i. e. θρόος cum α copulativo, quod et occurrit in ἀδελφός, q. v.) congrego, τινάς, Act. 19, 25. — pass., Luc. 24, 33. Act. 12, 12. (οἱ ὁ Ex. 35, 1. Num. 20, 2. Jos. 22, 12. Joël. 3, 11. — Xen. Anab. 7, 2, 8.)

Συναίρω, f. αρῶ, (ex σύν et αἴρω) **a.**, una cum alio tollo. — **b.**, ut αἴρω i. q. obsolet. ἄρω, apto, necto (unde ἅρμα, ἁρμόζω, ἀρτύς, ἀριθμός, ἄρθρον, lat. ars, artus), ita συναίρω (λόγον) rationes confero, Matth. 18, 23. 24. — μετά τινος, 25, 19.

Συναιχμάλωτος, ου, ὁ, (ex σύν et αἰχμάλωτος) una captivus, vinculorum socius, Col. 4, 10. Philem. v. 23. — pl., Rom. 16, 7.

Συνακολουθέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et ἀκολουθέω) una cum aliis sequor, s. comitor, τινί, Marc. 5, 37. Luc. 23, 49. (2 Macc. 2, 4. — Xen. Cyr. 8, 7, 5.)

Συναλίζω, (ex σύν et ἁλίζω) colligo; **a.**, congero, in unum colligo. — **b.**, congrego, convoco, Xen. Cyr. 1, 4, 14. — pass. τινί, conversari cum aliquo, Act. 1, 4. (suppl. αὐτοῖς) — Herodot. 1, 28. Xen. Anab. 7, 3, 28.

Συναλλάσσω, f. ξω (ex σύν et ἀλλάσσω, alium facio aliquem, muto), reconcilio aliquem cum aliquo, Act. 7, 26. (συνήλλασσεν, Vulg. reconciliabat) — al. συνήλασεν, v. συνελαύνω.

Συναναβαίνω, f. -βήσομαι, (ex σύν et ἀναβαίνω) simul cum aliquo adscendo ad urbem in loco editiore sitam, proficiscor, τινί, — εἰς (proficiscens Hierosolyma), Marc. 15, 41. Act. 13, 31.

Συνανάκειμαι, f. είσομαι, (ex σύν et ἀνάκειμαι, dep. med.) una accumbo (discumbo), τινί, cum aliquo, Matth. 9, 10. Marc. 2, 15. Luc. 14, 10. — absol., Matth. 14, 9. Marc. 6, 22. 26. Luc. 7, 49. 14, 15.

Συναναμίγνυμι, (ex σύν et ἀναμίγνυμι) simul admisceo; — pass.

τινί, commercium habeo cum aliquo, 1 Cor. 5, 9. 11. 2 Thess. 3, 14. (οἱ ὁ Hos. 7, 8.)

Συναναπαύομαι, f. σομαι, (ex σύν et ἀναπαύομαι, requiesco) — τινί, recreo animum meum cum aliquo, Rom. 15, 32.

Συναντάω, f. ήσω, (ex σύν et ἀντάω, occurro) — τινί, obviam eo, occurro alicui, Luc. 9, 37. 22, 10. Act. 10, 25. Hebr. 7, 1. 10. (οἱ ὁ Gen. 32, 1. Ex. 23, 4. — 2 Sam. 2, 13.) — trop., de eventis: accido, evenio cf. συμβαίνω, Act. 20, 22. (ita hebr. קָרָה et de hominibus et de eventis dic., Eccles. 2, 14. 9, 11. Prov. 17, 20. et saepius.) — Hinc voc. seq.

Συνάντησις, εως, ἡ, occursus, obviam itio; — εἰς συνάντησίν τινι, Marc. 8, 34. (hebr. לִקְרַאת, Gen. 14, 17. 32, 6. Ex. 4, 27. 18, 7.)

Συναντιλαμβάνομαι, f. -λήψομαι, (verb. med. ex σύν et ἀντιλαμβάνομαι, q. v.) succurro, opitulor, τινί, alicui, Luc. 10, 40. Rom. 8, 26.

Συναπάγω, f. άξω, (ex σύν et ἀπάγω) simul abduco: — pass., abripior, **a.**, τινί, dat. rei, i. e. aliqua re ita, ut id, quod ei congruit, sequar, Gal. 2, 13. 2 Petr. 3, 17. — **b.**, med., abduci me patior, τινί, Rom. 12, 16. (τοῖς ταπεινοῖς, ad humiliora.)

Συναποθνήσκω, aor. 2. συναπέθανον, (ex σύν et ἀποθνήσκω) simul morior, τινί, cum aliquo, Marc. 14, 31. — absol., 2 Cor. 7, 3. (subint. ἐμοί, opp. συζῆν.) — **b.**, speciat., caussam Christi, morte olim affecti, tuens mortem oppeto, 2 Tim. 2, 10.

Συναπόλλυμι, aor. 2. med. συναπωλόμην, (ex σύν et ἀπόλλυμι) una perdo (Ps. 25, 9.); — med., una pereo (una interficior), τινί, cum aliquo, Hebr. 11, 31.

Συναποστέλλω, f. -στελῶ, (ex σύν et ἀποστέλλω) una mitto, τινά, 2 Cor. 12, 18.

Συναρμολογέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et ἁρμολογέω, et hoc ab ἁρμολόγος, [v. συναίρω] nectens, coniungens) construo, compingo; pass., οἰκοδομή, Eph. 2, 21. — σῶμα, 4, 16.

Συναρπάζω, f. άσω, (ex σύν et ἁρπάζω) vi comprehendo, τινά, Act. 6, 12. 19, 29. — corripio, comprimo aliquem, Luc. 8, 29. — vi comprehensum abripio, Act. 27, 15. (Xen. Cyr. 2, 4, 19. de aquila praedam corripiente.)

Συναυλίζομαι, f. ίσομαι, simul commoror, Act. 1, 4. (Vulg. convescens) — al. συναλίζω, q. v.

Συναυξάνω, (ex σύν et αὐξάνω) simul crescere facio; pass., simul cresco, Matth. 13, 30. (Xen. Mem. 4, 3, 6.)

Σύνδεσμος, ου, ὁ, (a v. συνδέω, q. v.) **a.**, commissura, pl., Col. 2, 19. — **b.**, ligamentum, Col. 3, 14. (σύνδεσμος τῆς τελειότητος, — quod omnes virtutes continet, ut ad perfectionem nulla desit.) — vinculum, Eph. 4, 3. (τηρεῖν, tenere; τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, i. e. τῇ εἰρήνῃ ὡς συνδέσμῳ.) — **c.**, fasciculus, (σύνδεσμος ἀδικίας) Act. 8, 23.

Συνδέω, f. -δέσω, (ex σύν et δέω, ligo) una constringo; — pass. οἱ συνδεδεμένοι, qui una in vincula coniecti sunt, Hebr. 13, 3.

Συνδοξάζω, f. *άσω*, (ex *σύν* et *δοξάζω*) una illustro, glorifico, *τινά*, pass., Rom. 8, 17.

Σύνδουλος, *ου*, d, (ex *σύν* et *δοῦλος*. Moeris: *δμόδουλος ἀττικῶς*, *σύνδουλος ἑλληνικῶς*, v. *συμμαθητής*) conservus, qui una cum altero eidem domiuo servit, Matth. 18, 28. 29. 31. 33. 24, 49. (Herodot. 2, 134.) — special. hoc se suosque socios nomine appellant apostoli et ministri Christi, Col. 1, 7. 4, 7. Apoc. 6, 11. 19, 10. 22, 9.

Συνδρομή, *ῆς*, *ἡ*, (ex *σύν* et *δρέμω*, *τρέχω*) concursus, Act. 21, 30. (Aristot. Rhetor. 3, 10.)

Συνεγείρω, f. *γερῶ*, (ex *σύν* et *ἐγείρω*) una excito, una surgere facio, *τινά τινι*, aliquem cum aliquo; — *Χριστῷ*, Eph. 2, 6. — pass., Col. 2, 12. 3, 1. (*συνηγέρθητε*, resurrectio e mortuis vobis praestita est; utroque loco sermo est de re futura quidem, at tam certa, quasi iam evenisset.)

Συνέδριον, *ίου*, *τό*, (ex *σύν* et *ἕδρα*) synedrium, consessus, i. e. couventus hominum deliberandi et iudicandi caussa factus; (Prov. 22, 10. Ps. 25, 4. Jerem. 15, 17.) Joh. 11, 47. (*συνήγαγον συνέδριον*.) — speciat., consessus iudicum, **a.**, synedrium Hierosolymitanum magnum (hebr. סַנְהֶדְרִין), constans e duobus et septuaginta assessoribus (legis peritis, v. *γραμματεύς*, presbyterisque, cf. Act. 4, 6.) et pontifice maximo, iudicii praeside (הַנָּשִׂיא), aut si hic absens esset, eius vicario (אַב בֵּית דִּין), penes quod erat iuris in caussis religionem spectantibus dicendi et eos, qui contra religionem patriam capitale facinus admisissent, capitis damnandi potestas. Ius tamen vitae et necis ex quo tempore Judaea in provinciam Romanam redacta erat, non penes hoc Judaeor. Synedrium, sed penes Romanos erat. — Matth. 5, 22. (cf. Jos. B. J. 6, 5, 3. et tractat. Sanhedr. 24, 2. Schabb. 15, 1.) Joh. 18, 31. 19, 7. (quae de Stephano lapidato narrantur, Act. 7, 12. 59. ea videntur absente Praetore romano tumultuose accidisse.) De origine huius synedrii v. Ex. 18, 17—26. Num. 11, 16 seq. — Nomen per meton. de consessu assessorum eiusque loco dict., Luc. 22, 66. (*ἀναγαγεῖν τινα εἰς τὸ σ.*) Act. 6, 12. — 4, 15. et 23, 20. 28. (*ἀπελθεῖν ἔξω τ. σ.*) 5, 21. 27. (*στῆναι ἐν τ. σ.*) 6, 15. (*καθέζεσθαι ἐν τ. σ.*) 23, 6. (*ἔκραξε ἐν τ. σ.*) — **b.**, iudicium minus, quod quaevis Judaeorum urbs habebat ad disceptandas caussas minores (teste Josepho, Ant. 4, 8, 14.) Meton. de consessu huius iudicii eiusque loco, Matth. 10, 17. Marc. 13, 9.

Συνείδω, **a.**, aor. 2. *συνεῖδον*, *α.*, una cum aliis vidi. — *β.*, bene intelligo, *συνιδών*, cum bene intellexisset, Act. 12, 12. 14, 6. (2 Macc. 4, 41. 14, 26. 30. 15, 21.) — **b.**, perf. 2. *σύνοιδα*, conscius sum alicuius rei, Act. 5, 2. — *τί* (*ἐμαυτῷ*), 1 Cor. 4, 4. (Xen. Mem. 2, 9, 6.) — v. *εἴδω*. — Hinc voc. seq.

Συνείδησις, *εως*, *ἡ*, conscientia, (testis et iudex *eorum*, *quae egimus*) *ἡ σ. τινος*, (genit. subi.) Rom. 2, 15. (h. l. vox explicatur verbis, quibus dicuutur *οἱ λογισμοὶ μεταξὺ ἀλλήλων κατηγορεῖν, ἢ καὶ ἀπολογεῖσθαι.*) — mente addendus est genit. subi. *διὰ τὴν συνείδησιν*, ne nos (vos) ipsi peccati coarguamus (coarguatis), Rom. 13, 5. 1 Cor. 10, 25. 27. — *διὰ τὴν σ. τοῖ*

ἑτέρου, propter conscientiam, quam alter peccati habet a me admissi, v. 28. 29. — τελειῶσαί τινα κατὰ τὴν συνείδησιν (scil. αὐτοῦ), aliquem mundum facere ita, ut ipsius conscientiae satisfactum sit, i. e. ut se culpa immunem habere possit, Hebr. 9, 9. — ἐλέγχεσθαι ὑπὸ τῆς συν., Joh. 8, 9. — ἡ συνείδ. dicitur μαρτυρεῖν, Rom. 9, 1. — συμμαρτυρεῖν, 2, 15. — ἡ ἰδία συνείδ., 1 Tim. 4, 2. — ἄλλη συνείδ. (i. e. ἄλλου τινός), 1 Cor. 10, 29. — πᾶσα συνείδ. ἀνθρώπων, 2 Cor. 4, 2. — pl., αἱ συνειδήσεις (ὑμῶν), 2 Cor. 5, 11. (i. e. ἐν ὑμῖν τοῖς κατὰ τὴν συνείδησιν κρίνουσιν.) — ἡ συνείδ. τινος οἰκοδομεῖται εἴς τι, i. e. homo consentiente conscientia pronus redditur ad, 1 Cor. 8, 10. — τὸ μαρτύριον τῆς συνειδ. ὑμῶν, i. e. testimonium vestrum, quod editis adsentiente conscientia vestra, 2 Cor. 1, 12. — adduntur epitheta ad sensum culpae aut innocentiae referenda: συνείδ. ἀγαθή, i. e. culpa immunis, 1 Tim. 1, 19. 1 Petr. 3, 16. (ἔχειν, tenere) i. q. καλή, Hebr. 13, 18. (ἔχειν καλὴν συν. h. l. explicatur: ἐν πᾶσι καλῶς θέλων ἀναστρέφεσθαι.) — καθαρά, 1 Tim. 3, 9. — ἀπρόςκοπος, Act. 24, 16. — ἐν συνειδήσει ἀγαθῇ s. καθαρᾷ, speciat., fide integra (nos: mit Redlichkeit), 2 Tim. 1, 3. (λατρεύειν τῷ θεῷ) cf. Act. 23, 1. et ἐκ συνειδήσεως ἀγαθῆς, 1 Tim. 1, 5. (ἀγάπη.) — συνείδησις πονηρά, mens male factorum sibi conscia, Hebr. 10, 22. — ἀσθενής, quae facile perturbatur, 1 Cor. 8, 7. — ἡ συνείδησις καθαρίζεται ἀπό cett., Hebr. 9, 14. — μολύνεται, 1 Cor. 8, 7. Tit. 1, 15. — genit. obi. ἡ συν. τοῦ εἰδώλου conscientia religionis vinculo idolo alligata, 1 Cor. 8, 7. — θεοῦ, mens voluntatis div. conscia (religione Dei), 1 Petr. 2, 19. — ἁμαρτιῶν, mens male factorum sibi conscia, Hebr. 10, 2.

Σύνειμι, f. συνέσομαι, (ex σύν et εἰμί) sum s. versor cum aliquo, Luc. 9, 18. Act. 22, 11. (Jerem. 3, 20. 2 Macc. 9, 4.)

Σύνειμι, (ex σύν et εἶμι, eo) convenio, part. συνιών, cum convenisset, Luc. 8, 4. (cod. D. συνελθόντος, e glossemate) — Xen. Cyr. 5, 4, 19.

Συνειςέρχομαι, aor. 2. συνειςῆλθον (verb. dep. med. ex σύν et εἰςέρχομαι), una ingredior, τινί, cum aliquo, Joh. 6, 22. (εἰς τὸ πλοῖον) 18, 15. (εἰς τὴν αὐλήν.)

Συνέκδημος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex σύν et ἔκδημος, qui abest a populo suo, opp. ἔνδημος) peregrinationis socius, 2 Cor. 8, 19. — pl., Act. 19, 29.

Συνεκλεκτός, ή, όν, (ex σύν et ἐκλεκτός) una electus; — ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτή, scil. ἐκκλησία, 1 Petr. 5, 13. (cf. 1, 1. ἐκλεκτοῖς, 2, 9.)

Συνελαύνω, f. -ελάσω, (ex σύν et ἐλαύνω) cogo, compello (Xen. Cyr. 1, 4, 14.), — trop., adigo, adhortor, τινὰ εἴς τι, Act. 7, 26. (Aelian. V. H. 4, 15. συνήλασεν αὐτοὺς εἰς τὸν τῆς σοφίας ἔρωτα.) — v. συναλλάσσω.

Συνεπιμαρτυρέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et ἐπιμαρτυρέω) una testimonium tribno (Polyb. 26, 9, 4. — τῷ λόγῳ, Sextus adv. Log. 2, 323.), Hebr. 2, 4. (ad συνεπιμαρτυροῦντος suppl. τῷ λόγῳ τῆς σωτηρίας.)

Συνεπιτίθημι, f. -θήσω, (ex σύν et ἐπιτίθημι) simul impono, — med., simul aggredior (invado) (Thuc. 1, 23. 3, 54. 6, 10.) aor. 2. συνεπεθέμην, Act. 24, 9. (codd. συνέθεντο.)

Συνέπομαι, et συνέσπομαι, f. ἕψομαι, imperf. συνειπόμην, (ex σύν et ἕπομαι) — τινί, sequor, s. comitor aliquem, Act. 20, 4. (Xen. Anab. 3, 1, 2.)

Συνεργέω (ῶ), f. ήσω, (a συνεργός, q. v.) simul (cum aliquo), **a.**, absol. operor, laboris socius sum, 1 Cor. 16, 16. 2 Cor. 6, 1. — adiuvo, vim una exsero, Marc. 16, 20. — **b.**, τινί, cum aliquo; coniunctus cum aliquo vim exsero; — ἡ πίστις τοῖς ἔργοις, Jac. 2, 22. (al.: adiuvit eius facta;) — τινί (dat. commodi) συνεργεῖ τι εἰς ἀγαθόν, confert ad utilitatem, Rom. 8, 28.

Συνεργός, οῦ ὁ, ἡ, όν τό, (ex σύν et ἔργον) socius operis; **a.**, ὁ σ. τινος, genit. subi., qui una cum aliquo operam propagandae doctrinae salutari de Christo impendit, Rom. 16, 3. 9. 21. Phil. 2, 25. 4, 3. Philem. v. 1. et 24. — συν. τινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, 1 Thess. 3, 2. — θεοῦ, pl. συνεργοί, laboris socii, quos Deus sibi quasi conduxit (qui Deo operam praestant), 1 Cor. 3, 9. — ὁ σ. τινος, gen. rei (obi.), qui servit alicui, utilitati (alicuius), 2 Cor. 1, 24. (opp. ἀνταγωνιστής, Xen. Mem. 2, 6, 26.) — **b.**, ὁ συνεργός τινος εἰς τινας, in constr. praegnanti, 2 Cor. 8, 23. (qui me adiuvat legatione ad vos suscepta.) — εἴς τι, ad aliquid efficiendum, promovendum, Col. 4, 11. (εἰς τὴν βασ. τ. θεοῦ. — εἰς ταῦτα, Xen. Symp. 8, 38. — εἰς τό c. inf., Oecon. 3, 10.) — **c.**, τινί, dat. commodi; — τῇ ἀληθείᾳ, 3 Joh. v. 8. (in commodum veritatis.)

Συνέρχομαι, aor. 2. συνῆλθον, perf. συνελήλυθα, (verb. dep. med. ex σύν et ἔρχομαι) **a.**, *convenio*, i. e. congregor α., fortuito, Act. 1, 6. 10, 27. 16, 13. 19, 32. — οἱ ὁ Ex. 32, 26. — ὁ ὄχλος, Marc. 3, 20. — pl., Luc. 5, 15. — τὸ πλῆθος, Act. 2, 6. 21, 22. — εἰς τόπον, Act. 5, 16. — πρός τινα, Marc. 6, 33. — β., ex composito convenio, Act. 28, 17. — ἐπὶ τὸ αὐτό, una, 1 Cor. 11, 20. 14, 23. — τινί, ad aliquem, Marc. 14, 53. Joh. 11, 33. (αὐτῷ, i. e. ad pontificem Max. codd. αὐτοῦ, ibi.) — γ., cum adverbiis loci: ἐνθάδε, Act. 25, 17. — ὅπου, Joh. 18, 20. — δ., ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, 1 Cor. 11, 18. — ε., seq. εἰς finali, εἰς τὸ φαγεῖν, 1 Cor. 11, 33. — vel effectum indicante, 1 Cor. 11, 17. 34. — **b.**, congredior cum (de concumbentibus), Matth. 1, 18. 1 Cor. 7, 5. (Xen. Mem. 2, 2, 4.) — **c.**, *eo cum aliquo* (comitor aliquem, v. ἔρχομαι) α., τινί (cum aliquo), Luc. 23, 55. Act. 1, 21. 9, 39. 10, 23. 45. 11, 12. 21, 16. — εἰς τὸ ἔργον, Act. 15, 38. — β., σύν τινι, Act. 21, 16.

Συνεσθίω, aor. 2. συνέφαγον, (v. supra συμφάγω) — (ex σύν et ἐσθίω) una cibum capio, epulor, τινί, cum aliquo, Luc. 15, 2. (cf. 5, 30. 7, 34.) — οἱ ὁ 2 Sam. 12, 17. — μετά τινος, Gal. 2, 12. (οἱ ὁ Ex. 18, 12.)

Σύνεσις, εως, ἡ, (att. ξύνεσις, a συνίημι, q. v.) **a.**, propr., commissio i. q. σύμβλησις, sensu intr., concursus, v. c. duorum fluviorum, Hom. Od. 10, 515. — **b.**, *intelligentia*, Luc. 2, 47. 1 Cor. 1, 19. (e Jes. 29, 14.) Eph. 3, 4. Col. 2, 2. 2 Tim. 2, 7. — σύνεσις πνευματική, Col. 1, 9. (οἱ ὁ Deut. 4, 6. Prov. 2, 2. — Xen. Cyr. 4, 5, 23.) — mens (i. q. νοῦς), Marc. 12, 33.

Συνετός, ή, όν, (a v. συνίημι) intelligens, Act. 13, 7. — de iis, qui sibi sapere videntur, et qui in existimatione sapientiae sunt, 1 Cor. 1, 19. (e Jes. 29, 14.) Matth. 11, 25. Luc. 10, 21. — οἱ ὁ Gen. 41, 33. Eccles. 9, 11.

Συνευδοκέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et εὐδοκέω) **a.**, una delector (aliqua re), una (cum aliis) probo (aliquid), τινί, dat. rei, Luc. 11, 48. Act.

8, 1. 22, 20. Rom. 1, 32. (1 Macc. 1, 57. 2 Macc. 11, 35.) — **b.**, συνευδοκεῖ μοί, mihi simul placet, seq. inf., 1 Cor. 7, 12. συνευδοκῶ, seq. inf. idem, v. 13.

Συνευωχέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et εὐωχέω, convivio excipio) una convivio excipio (aliquem); — med., cum aliis epulor, Judae v. 12. — τινί, cum aliquo, 2 Petr. 2, 13.

Συνεφίστημι, f. -επιστήσω, (ex σύν et ἐφίστημι) una loco s. constituo aliquem; — aor. 2. συνεπέστην, una insurrexi, κατά τινος, contra aliquem, Act. 16, 22.

Συνέχω, f. ἕξω, aor. 2. συνέσχον, (ex σύν et ἔχω) **a.**, contineo, τί (Hom. Il. 4, 133.), i. e. totum teneo; — συνείχετο τῷ λόγῳ, totus occupabatur in doctrina tradenda, Act. 18, 5. — ἔκ τινος (cf. ἔχομαι ἔκ τ.), teneor ita ut pendeam ex, Phil. 1, 23. — **b.**, captivum aliquem teneo, Luc. 22, 63. (οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν.) — **c.**, comprimo (coarcto i. q. συνθλίβω), manu comprimo, v. c. aures, Act. 7, 57. (τὸ στόμα, Jes. 52, 15.) — τινά, aliquem incedentem, Luc. 8, 45. (Marc. 5, 31. συνθλίβουσί σε.) — urbem obsidione premo, Luc. 19, 43. (1 Sam. 23, 8.) — constringo, urgeo, 2 Cor. 5, 14. — pass., Luc. 12, 50. — pass. συνέχομαί τινι, constringor aliqua re, νόσοις, Matth. 4, 24. — πυρετῷ, Luc. 4, 38. Act. 28, 8. (Polyb. 3, 62, 4. Diod. Sic. 5, 63.) — φόβῳ, Luc. 8, 37. (ὀδυρμῷ, Aelian. V. H. 14, 22.) — cf. συνοχή.

Συνήδομαι, (ex σύν [i. e. mecum, apud animum, cf. συλλυποῦμαι, συνείδησις,] et ἥδομαι, delector) delector apud animum, τινί, aliqua re, Rom. 7, 22.

Συνήθεια, ας, ἡ, (a συνηθής et hoc compos. ex σύν et ἦθος) **a.**, cohabitatio. — **b.**, consuetudo, Joh. 18, 39. 1 Cor. 11, 16. (et 1 Cor. 8, 7. in codd. pro συνείδησις.)

Συνηλικιώτης, ου, ὁ, (ex σύν et ἡλικία, q. v.) aequalis, par aetate, pl., Gal. 1, 14. (Diod. Sic. 1, 52. Alciphr. 1. ep. 12.)

Συνθάπτω, f. ψω, (ex σύν et θάπτω) una sepelio. Pass. τινί, cum aliquo sepelior; — metaph., — εἰς θάνατον, in mortem (συνετάφημεν scil. τῷ Χριστῷ — διὰ τοῦ βαπτίσματος, per baptisma, quo submersi sumus εἰς θάνατον; iung. cum συνετέθημεν), Rom. 6, 4. Col. 2, 12.

Συνθλάω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et θλάω) contero, contundo; — pass., (lapide) contundi, Matth. 21, 44. Luc. 20, 18. sens.: qui resistent, peribunt. — οἱ ὁ Ps. 106, 16. Mich. 3, 3.

Συνθλίβω, f. ψω, (ex σύν et θλίβω) comprimo, urgeo (i. q. συνέχω), Marc. 5, 24. (Luc. 8, 42. συνέπνιγον) v. 31.

Συνθρύπτω, f. ψω, (ex σύν et θρύπτω, tundendo emollio, unde τρυφή) confringo, contundo; — metaph., καρδιάν τινος, animum alic. frangere, Act. 21, 13. (cf. Ps. 50, 19. lat. frangere.)

Συνίημι, (3. pl. συνιοῦσι, partic. συνιών, part. aor. 2. συνών) f. συνήσω, aor. 1. συνῆκα, aor. 2. συνῆν, (ex σύν et ἵημι) **a.**, propr., committo. — **b.**, intelligo, α., absol. (Einsicht haben, hebr. הִתְבּוֹנֵן, Jes. 1, 3.) (Hom. Il. 2, 26. Od. 18, 34.), Rom. 15, 21. Jes. 52, 15. — de eo, qui facultate intelligendi utitur, sapio, Rom. 3, 11. (Ps. 52, 3.) — Matth. 13, 13—15.

(Marc. 4, 12. Luc. 8, 10. Act. 28, 26. 27. — ex Jes. 6, 10.) v. 19. 23. 15, 10. (Marc. 7, 14.) Marc. 8, 17. 21. 2 Cor. 10, 12. — suppl. αὐτό, Act. 7, 25. — *β.*, constr. τί, Matth. 13, 51. Luc. 2, 50. 18, 34. — τοῦ συνιέναι τι, Luc. 24, 45. — seq. ὅτι, Matth. 16, 12. 17, 13. — seq. interrog. indir., Eph. 5, 17. — ἐπί τινι, Marc. 6, 52. (ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, v. ἐπί.)

Συνίστημι, s. συνιστάνω (2 Cor. 3, 1. 5, 12. 10, 12.), s. συνιστάω (2 Cor. 4, 2. 6, 4. 10, 18.), v. καθίστημι, **a.**, una colloco; in temporibus intransitivae signific.: adsto alicui, συνεστὼς τινι, Luc. 9, 32. — **b.**, compono; in temporibus intrans. signif. (perf.): consto, consisto, ἔν τινι, Col. 1, 17. (τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, omnia ipso continentur, in ipso subsistunt, alles hat in ihm Bestand.) — ἔκ τινος: συνεστὼς ἐκ, coagulatus, 2 Petr. 3, 5. — **c.**, sisto aliquem, praesto, conspicuum reddo (facio), Rom. 3, 5. 5, 8. — συνίστημι ἐμαυτόν seq. accus. praedic., Gal. 2, 18. — partic. συνιστῶντες ἑαυτούς, 2 Cor. 4, 2. — ὡς c. acc., 2 Cor. 6, 4. — συνίστημι ἐμαυτὸν εἶναί τι, 2 Cor. 7, 11. — τινί τινα (vel τί, Xen. Mem. 1, 6, 14.), commendo alicui aliquem, Rom. 16, 1. 2 Cor. 5, 12. (συνιστάνομεν.) — absque dat., 2 Cor. 3, 1. (συνιστάνειν) 10, 12. (τῶν συνιστανόντων) v. 18. (ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν) — pass. συνίσταμαι, commendor, ὑπό τινος, 2 Cor. 12, 11.

Συνοδεύω, f. εύσω, (ex σύν et ὁδεύω) — τινί, una cum aliquo iter facio, Act. 9, 7. (Herodian. 4, 7, 11.)

Συνοδία, ας, ἡ, (a συνοδεύω) comitatus, meton. (v. πρεσβεία, συγγένεια), itineris socii, Luc. 2, 44. (Strab. 4. p. 314.)

Συνοικέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et οἰκέω) simul cum aliis habito, vel sensu transit. vel intrans.; — τινί, cohabito, vivo cum aliquo, οἱ ἄνδρες συνοικοῦντες (scil. ταῖς γυναιξί), 1 Petr. 3, 7. (κατὰ γνῶσιν, ita ut homines ratione praeditos decet; — de mulieribus: συνοικεῖν ἀνδράσιν, Aelian. V. H. 4, 1. — haec phrasis interdum ad concubitum refertur, ut ap. Xen. de republ., Lac. 1, 8. Jos. Ant. 8, 7, 5. al.; in Petrino loco sensu latiori dicitur. Monet enim apostolus maritos, ne uxoribus ad intemperatam libidinem abutantur.)

Συνοικοδομέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et οἰκοδομέω) **a.**, una aedifico. — **b.**, aedificando compono, construo (zusammenbauen), pass., Eph. 2, 22. (in quo scil. lapide angulari vos constructi estis habitaculum Dei spiritu occupandum.)

Συνομιλέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et ὁμιλέω, q. v.) colloquor, τινί, cum aliquo, Act. 10, 27.

Συνομορέω (ῶ), f. ήσω, (a συνόμορος, confinis, et hoc ex σύν et ὅμορος, quod ipsum compositum ex ὁμός et ὅρος, terminus) confinis, conterminus sum, τινί, alicui, Act. 18, 7.

Συνοχή, ῆς, ἡ, (a v. συνέχω, q. v.) coarctatio, constrictio; — angustiae, Hom. Il. 23, 330. — συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, inclusio gentium, e qua nullum patet effugium, Luc. 21, 25. (cf. 19, 43.) — trop., συνοχὴ καρδίας, angor animi, 2 Cor. 2, 4.

Συντάσσω, ττω, f. ξω, (ex σύν et τάσσω) **a.**, (in ordine) colloco, ordino, compono (unde σύνταγμα, quod et exercitum significat.). — **b.**, (σύν, ut lat. *con* in verbo) constituo, ordino, τινί, praescribo, praecipio alicui (dic.

de medicis συντάσσειν φάρμακον, Aelian. V. H. 9, 13.), Matth. 26, 19. 27, 10. (Ex. 1, 17. 12, 35. al.)

Συντέλεια, ας, ἡ, (ab adi. συντελής) consummatio, τοῦ αἰῶνος, Matth. 13, 39. 24, 3. 28, 20. — τοῦ αἰῶνος τούτου, 13, 40. — τῶν αἰώνων, Hebr. 9, 26. (οἱ ὁ Deut. 11, 12. Jerem. 4, 27. — Dan. 12, 4.)

Συντελέω (ῶ), f. έσω, (ex σύν et τελέω) **a.**, absolvo, ad finem produco, τί; — τοὺς λόγους, Matth. 7, 28. — τὸν πειρασμόν, Luc. 4, 13. — ἡμέρας, pass., Luc. 4, 2. Act. 21, 27. (οἱ ὁ Job. 1, 5.) — **b.**, perficio, perago (zur Vollendung, zur völligen Ausführung bringen), Marc. 13, 4. (cf. v. 7. οὔπω τὸ τέλος.) — **c.**, eventu comprobo, ratum facio, Rom. 9, 28. (λόγον, minas, cf. Thren. 2, 17. Ruth. 3, 18.) — **d.**, conficio, συντελῶ διαθήκην, Hebr. 8, 8. (Jerem. 34, 8. 15.)

Συντέμνω, f. -τεμῶ, perf. -τέτμηκα, (ex σύν et τέμνω) concido; — λόγον (ex hebr. חָרַץ, secuit, definivit, s. decrevit, 1 Reg. 20, 40. Dan. 9, 26.), decerno, Rom. 9, 27—29. (ex Jes. 10, 22. 23. „vastatio decreta est." aliter οἱ ὁ — scil. ut h. l. v. 28. legitur, rem decreto constitutam Deus perficiet.)

Συντηρέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et τηρέω, a voc. τηρός, servato tantum in Aeschylo Supplic. v. 263. custodiens) conservo, **a.**, propr., τινά, Marc. 6, 20. (servabat eum tutum ab insidiis Herodias.) — pass., Matth. 9, 17. Luc. 5, 38. — **b.**, metaph., ἐν τῇ καρδίᾳ, recondo, repono mente, Luc. 2, 19. (cf. Dan. 7, 28.)

Συντίθημι, f. -θήσω, (ex σύν et τίθημι) simul s. una colloco, compono; pass., componor, συνετέθειντο (plusqperf.), convenerat inter eos, seq. ἵνα, Joh. 9, 22. (al. codd. συνετέθεντο, συνέθεντο.) — med. συνέθεντο (unde τὸ ξύνθημα, Verabredung, Xen. H. G. 2, 1, 2.), conspirarunt inter se (cf. lat. ex composito), seq. τοῦ et inf., Act. 23, 20. 24, 9. — spoponderunt, inf., Luc. 22, 5. (Xen. Anab. 4, 2, 1.)

Συντόμως, adv., (a συντέμνω) concise, i. e. breviter, paucis (v. c. γράψαι, Jos. contr. Apion. 1, 1. et ibid. 6. διδάσκειν); — ἀκοῦσαί τινος, Act. 24, 4.

Συντρέχω, aor. 2. συνέδραμον, (ex σύν et τρέχω) concurro, confluo, ἐκεῖ, Marc. 6, 33. — πρός τινα, Act. 3, 11. — εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν (eos offendit), quod vos non confluatis, scil. cum ipsis, in eandem colluviem luxuriei, 1 Petr. 4, 4.

Συντρίβω, f. ψω, (ex σύν et τρίβω, tero) **a.**, confringo, frango, κάλαμον, Matth. 12, 20. (Jes. 42, 3.) — τὰς πέδας, Marc. 5, 4. (cf. Levit. 26, 13.) — τὸ ἀλάβαστρον, 14, 3. — ὀστοῦν, Joh. 19, 36. (Ex. 12, 46. Ps. 33, 20.) — τὰ σκεύη, Apoc. 2, 27. — trop., οἱ συντετριμμένοι τὴν καρδίαν (i. e. οἱ ἔχοντες τὴν καρδίαν συντετριμμένην), Luc. 4, 18. (Jes. 57, 15.) — **b.**, convello, Luc. 9, 39. — constr. praegnans: συντρίβω τινὰ ὑπὸ τοὺς πόδας, i. e. pedibus subiectum conculco, Rom. 16, 20. (οἱ ὁ Ex. 15, 7. — Jos. 10, 10. 1 Reg. 20, 37. Joël. 2, 6.)

Σύντριμμα, τος, τό, (a v. συντρίβω, perf. p.) id quod fractum,

contritum est, contritio; metaph., pernicies, interitus, Rom. 3, 16. (ex Jes. 22, 4. 59, 7. 60, 18.)

Σύντροφος, ου, ὁ, ἡ, (ex σύν et τρέφω) **α.**, una nutritus cum altero, Xen. Mem. 2, 3, 4. — i. e. aut collactaneus, ut habet versio Vulg. aut una cum aliquo educatus, sodalis, Act. 13, 1. (σύντροφος Herodis, ut Proteas erat Alexandri M. σύντροφος, Aelian. V. H. 12, 26. — cf. 1 Macc. 1, 6. 2 Macc. 9, 29. — Diod. Sic. 1, 53. — Solebant homines nobiliores ac ditiores filiis suis alios adiungere pueros, institutionis ac ludorum socios, v. Plutarch. de pueror. educ. c. 6.)

Συντυγχάνω, aor. 2. συνέτυχον, (ex σύν et τυγχάνω) — τινί (Xen. Mem. 2, 3, 16. Herodian. 2, 14, 12.), convenio cum aliquo, Luc. 8, 19.

Συντύχη, ης, ἡ, (nom. graec.) Syntyche, mulier quaedam in coetu Christianorum Philippensium, Phil. 4, 2.

Συνυποκρίνομαι, aor. 1. pass. συνυπεκρίθην, (verb. dep. med. ex σύν et ὑποκρίνομαι, quod propr. dic. de histrionibus, aliquam personam agentibus) una (cum aliquo) simulo (Polyb. 3, 52, 6. 3, 92, 5.); συνυπεκρίθησαν αὐτῷ, signif. med., Gal. 2, 13.

Συνυπουργέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et ὑπουργέω, ministro, compos. ex ὑπό et ἔργον) una operam confero, adiuvo, τινί, aliqua re, 2 Cor. 1, 11.

Συνωδίνω, f. νῶ, (ex σύν et ὠδίνω) doleo ut parturiens, Rom. 8, 22. (verbum h. l. dictum de natura, de κτίσει, formas progignere perfectiores gestiente; σύν cf. συλλυποῦμαι.)

Συνωμοσία, ας, ἡ, (a συνόμνυμι, coniuro, unde συνώμοτος et συνωμόσιος) coniuratio, conspiratio (Aelian. V. H. 14, 22. Thuc. 6, 60.) — ποιεῖν συνωμ., Act. 23, 13.

Συρακοῦσαι et **Συράκουσαι**, ῶν, αἱ, Syracusae, urbs maritima Siciliae, sub Pachyno monte sita, portu instructa atque amplissima (quae Strabone auctore lib. 6. ex quinque aliis urbibus coaluit et muro 180 stadiis s. quatuor milliaribus germanicis longo inclusa fuit. Pind. Pyth. 2, 1. μεγαλοπόλιες Συράκοσαι), Act. 28, 12.

Συραφοινίκισσα — Marc. 7, 26. — v. Συροφοίνισσα.

Συρία, ας, ἡ, regio amplissima Asiae maioris, quam ab oriente Euphrates et Tigris, a meridie Phoenicia et Galilaea, ab occasu mare mediterraneum, a septentrione Cilicia et Armenia minor terminabant, Jos. Ant. 13, 16, 4. Exilii Babylonici tempore regibus Babyloniorum, tum Persarum regibus paruit; Romanorum imperio subiecta a proconsulibus administrabatur et primum quidem adiuncta ipsi Palaestina, tum vero sola, Matth. 4, 24. Luc. 2, 2. Act. 15, 23. 41. 18, 18. 20, 3. 21, 3. Gal. 1, 21.

Σύρος, α, ον, Syriacus; — ὁ **Σύρος**, Syrus, i. e. e Syria oriundus s. incola Syriae, Luc. 4, 27. (cf. 2 Reg. 5, 1 seq.)

Συροφοίνισσα, ης, ἡ, (femin. nominis gentil. Συροφοίνιξ, cf. Κίλιξ, Κίλισσα, Θρᾷξ, Θρῇσσα, ἄναξ, ἄνασσα) Syrophoenissa (s. oriunda ex Syrophoenicia, i. e. e Phoenicia, quae est [erat] pars Syriae. Σύρο praefigitur distinctionis caussa; nam erant etiam Λιβυφοίνικες), Marc. 7, 26. (Matth. 15, 22. Χαναναία.) — Pro Συροφοίνισσα ap. Marc., al. codd. exhibent Συροφοινίκισσα,

quasi esset e duarum formarum extremitatibus: φοινικίς [cf. φυλακίς, κολακίς, Αἰθιοπίς] et φοίνισσα, compositum.)

Σύρτις, ιος, s. εως, ἡ, Syrtis, i. e. locus maris vadosus et arenosus ideoque navibus exitiosus (ut prae caeteris Syrtes Libyae in littore Africae), Act. 27, 17.

Σύρω, f. ρῶ, traho, τί, Joh. 21, 8. Apoc. 12, 4. (οἱ ὁ 2 Sam. 17, 13.) — τινά, aliquem (ad iudicem, in vincula, ad supplicium; εἰς τὸ δεσμοτήριον, Arrian. Epict. 1, 29.), Act. 8, 3. — ἔξω τῆς πόλεως, Act. 14, 19. — ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, Act. 17, 6.

Συσπαράσσω, s. ττω, f. ξω, (ex σύν et σπαράσσω, s. ττω) convello, contorqueo, τινά, Luc. 9, 42.

Σύσσημος, ὁ, ἡ, ον, τό, (vocab. ab Atticor. sermone prorsus alienum legitur apud solos Alexandr., Judic. 20, 38. 40. Jes. 5, 26. et ap. Strab. 6. p. 428. Diod. Sic. 1, 70. — ex σύν et σῆμα) una signo notatus; — τὸ σύσσ., subst., signum, quod e composito datur, tessera, Marc. 14, 44.

Σύσσωμος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex σύν et σῶμα) ad idem corpus (i. e. metaph., ad eandem ecclesiam) pertinens, Eph. 3, 6.

Συστασιαστής, οῦ, ὁ, (a συστασιάζω, una seditionem moveo) socius seditionis, Marc. 15, 7.

Συστατικός, ἡ, όν, (a συνίστημι, q. v.) commendaticius, 2 Cor. 3, 1. (Arrian. diss. Epict. 2, 3. γράμματα συστατικά. Diog. Laërt. 5, 18.)

Συσταυρόω (ῶ), f. ώσω, (ex σύν et σταυρόω) una crucifigo (in crucem ago), τινά τινι, Matth. 27, 44. Marc. 15, 32. Joh. 19, 32. — metaph., Χριστῷ, pass., una cum Christo cruci affigor, i. e. vivere desino, Rom. 6, 6. (ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, i. e. τὸ σῶμα αὐτοῦ κατηργήθη) Gal. 2, 19. (ex quo in Christi morte fiduciam meam posui, legi addictus vivere desii, quasi in cruce cum Christo vitam finivissem.)

Συστέλλω, f. ελῶ, (ex σύν et στέλλω) compono, **a.**, contraho (v. c. vela, τὴν χεῖρα, Sir. 4, 31. — 1 Macc. 3, 6.); — pass., ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν, tempus in breve contractum est, 1 Cor. 7, 29. — **b.**, convolvo, fasciis et linteis obvolvo corpus mortuum (funus paro), Act. 5, 6. (in usu etiam est περιστέλλειν, Ez. 29, 5. — Herodot. 2, 90. Diod Sic. 19, 11. et ap. Josephum.) v. συγκομίζω.

Συστενάζω, f. άσω, (ex σύν et στενάζω) gemisco, (v. συνωδίνω) Rom. 8, 22. (σύν, i. e. cum hominibus.)

Συστοιχέω (ῶ), f. ήσω, (ex σύν et στοιχέω) una eodem ordine procedo, (dic. de militibus, de arborum sibi ex adverso positarum seriebus, hinc:) respondeo (conjunctus sum cum aliquo per similitudinem. Th. Aq.; ita e nonnullorum interprett. sententia, Gal. 4, 25. — Si δουλεύει cum Ἄγαρ iungendum est, τὸ συστοιχεῖν de situ non intelligi non potest.)

Συστρατιώτης, ου, ὁ, (ex σύν et στρατιώτης) commilito (Xen. Anab. 1, 2, 26.), laborum et pugnarum socius, Phil. 2, 25. Philem. v. 2.

Συστρέφω, f. ψω, (ex σύν et στρέφω) contorqueo, colligo (colligare), τί, Act. 28, 3. — Hinc voc. seq.

Συστροφή, ῆς, ἡ, **a.**, colligatum, convolutum; — συστροφὴ μελισσῶν,

Jud. 14, 8. — **b.**, (ut hebr. קֶשֶׁר, 2 Reg. 15, 15.) coniuratio, Act. 23, 12. — **c.**, turba, Act. 19, 40.

Συσχηματίζω, f. *ίσω*, (ex *σύν* et *σχηματίζω*, formo, v. *σχῆμα*) conformo; pass. *τινί*, eadem forma induor, me conformo ad (metaph., me conformo ad mores alicuius), Rom. 12, 2. (*συσχηματίζεσθαι πρός τ.*, Plutarch. vit. Num. c. 20.) 1 Petr. 1, 14.

Συχάρ, *ἡ*, (et ex al. script. *Σιχάρ*) urbs, proprie *Συχέμ* (q. v.) dicta, Job. 4, 5. (Nomen Sychar neque ap. *τοὺς ό*, neque ap. Josephum occurrit. Putant interpretes, hanc nominis formam contumeliae caussa effictam esse aut ex nomine [cf. Hab. 2, 18.] שֶׁקֶר, mendacium, ut urbs notaretur idololatrica, aut ad nomen שִׁכֹּר, ebriosus, ut appellaretur urbs *μωρῶν* cf. Sir. 50, 26. [Ies. 28, 1.] ubi Sychemitae per ludibrium dicuntur *λαὸς μωρός*, nomine luci מוֹרֶה, Gen. 12, 6. ad paronomasiam inverso, aut Sychar est = סוֹכַר, i. e. caverna sepulcralis sc. Josephi [Jos. 24, 32.] sive Patriarcharum [Act. 7, 16.].)

Συχέμ, *ἡ*, (Gen. 12, 6. 37, 12. — Jos. Ant. 1, 21. etiam *Σίκιμα*, *ίμων*, ap. *τοὺς ό* et ap. Joseph.) urbs Samaritica, sita in tribu Ephraim (1 Reg. 12, 25.) ad radices montis Garizim (Jos. Ant. 2, 8, 6. 5, 7, 2.) et ad lucum Moreh, Gen. 12, 6. antiquissima, quam ab Abimelecho devastatam Jerobeamus restituit et regni sedem fecit (1 Reg. 12, 25.). Tempore Alexandri M. ea fuit Samaritanorum metropolis, postea vero, cum Samaria in eius locum successisset, paullatim collapsa est. Bello penitus destructam eam renovavit Vespasianus. Ex eo tempore Flavia Neapolis dicta est; unde nomen, quod hodie gerit, Naplus. Commemoratur, Act. 7, 16.

Σφαγή, *ῆς*, *ἡ*, (a v. *σφάζω*, perf. 2. *ἔσφαγα*) mactatio, iugulatio, Act. 8, 32. (e Jes. 53, 7.) Rom. 8, 36. (*πρόβατα σφαγῆς*, oves mactationi destinatae, cf. Zach. 11, 4. Ps. 43, 23.) Jac. 5, 5. (*ἡμέρα σφαγῆς*, Jerem. 12, 3.) — Hinc vox seq.

Σφάγιος, *ία*, *ιον*, — *ἡ σφαγία* scil. *ἡμέρα*, dies immolationis; — *τὸ σφάγιον* (cf. *προσφάγιον*), quod mactationi destinatum est (animal, Herodot. 9, 61. Polyb. 4, 17, 11.) hostia, Act. 7, 42. (Amos. 5, 25.)

Σφάζω, s. *σφάττω*, s. *σσω*, f. *ξω*, macto, iugulo, trucido **a.**, *τί*, pecudes, Apoc. 5, 6. 12. 13, 8. (verba: *ἀπὸ καταβολῆς κόσμου* iungenda sunt cum *γέγραπται*, cf. 17, 8. — **b.**, *τινά*, hominem violento modo neco, occido, 1 Joh. 3, 12. Apoc. 5, 9. 6, 4. 9. 18, 24. (Gen. 22, 10. 2 Reg. 10, 7. Jes. 57, 5. 1 Macc. 1, 2. — Herodot. 5, 5. Xen. Cyr. 7, 3, 14.) — *κεφαλὴ ἐσφαγμένη εἰς θάνατον*, caput letaliter vulneratum, Apoc. 13, 3.

Σφόδρα, adv., (neutr. plur., cf. *πυκνά*, a *σφοδρός*, acer, vehemens, Ex. 10, 19. cognat. voci *σπουδή*, unde *σφοδρύνω*) vehementer, valde, **a.**, c. adiect., Matth. 2, 10 Marc. 16, 4. Luc. 18, 23. Apoc. 16, 21. — **b.**, c. verbis, Matth. 17, 6. 23. 18, 31. 19, 25. 26, 22. 27, 54. Act. 6, 7. — Hinc voc. seq.

Σφοδρῶς, adv., vehementer, acriter, Act. 27, 18.

Σφραγίζω, f. *ίσω*, (a voc. *σφραγίς*, sigillum) signo, obsigno, *τί*, vel ad muniendum aliquid, Matth. 27, 66. — *ἐπάνω τινός*, Apoc. 20, 3. (*αὐτοῦ*

scil. τοῦ δράκοντος) Hist. Dracon. v. 14. — trop., abscondo (Deut. 32, 34.), claudo, silentio premo, Apoc. 10, 4. 22, 10. — vel ad notandum aliquid signo; pass., Apoc. 7, 5—8. — τινὰ ἐπὶ τοῦ μετώπου, Apoc. 7, 3. — vel ad confirmandum aliquid; (sigillo impresso) confirmo, τινά, confirmationem addo alicui, Joh. 6, 27. — Med. τινά, alicui sigillum imprimo, (quo promissiones ei factae confirmentur) 2 Cor. 1, 22. — τινί τι, obsigno alicui aliquid, quod ei tradatur, Rom. 15, 28. — σφραγίζω ὅτι, Joh. 3, 33. — pass., confirmor, τῷ πνεύματι ἁγίῳ, i. e. spiritu sancto instructi estis quasi sigillo, quo promissio felicitatis aeternae confirmetur, Eph. 1, 13. — ἐν τῷ πνεύματι (pro dat. simplici), Eph. 4, 30. (quod vobis veluti sigillum impressum est ad spem vestram confirmandam.)

Σφραγίς, ῖδος, ἡ, (ion. σφρηγίς. Cognatum videtur verbo φράσσω s. φράγνυμι, unde φραγμός, φράγμα. cf. φράζω, quasi σφράζω) *sigillum*, i. e. *a.*, annulus, quo aliquid obsignatur (1 Reg. 21, 8.), Apoc. 7, 2. — sigillum, quod libris imponitur, pl., Apoc. 5, 1. — λῦσαι τὰς σφρ., v. 2. 5. — ἀνοῖξαι, v. 9. 6, 1. 3. 5. 7. 9. 12. 8, 1. — *b.*, nota sigillo impressa, Apoc. 9, 4. — inscriptio impressa, 2 Tim. 2, 19. (cf. Ex. 39, 30.) — *c.*, id, quo confirmatur s. comprobatur aliquid tamquam sigillo (documentum), Rom. 4, 11. 1 Cor. 9, 2.

Σφράσσω, f. ξω — 2 Cor. 11, 10. (σφραγήσεται) — v. Φράσσω.

Σφυρόν, οῦ, τό, malleolus pedis, tali (quippe qui formam malleoli habent), Act. 3, 7. (Xen. H. G. 7, 1, 27. Hom. Il. 4, 147. 518.)

Σχεδόν, adv., (ab ἔχω, ἔσχον, σχέω, cf. ἀνασταδόν, stando, Hom. Il. 9, 667.) *a.*, cominus (Hom. Il. 4, 247. 5, 14.). — *b.*, propemodum, fere, Act. 13, 44. 19, 26. Hebr. 9, 22. (2 Macc. 5, 2. — Thuc. 3, 68. 7, 33.)

Σχῆμα, τος, τό, (ab ἔχω, ἔσχον, σχέω) habitus (die Haltung, Xen. Mem. 2, 1, 22. — pl., gestus, 3, 10, 5. — Herodian. 1, 9, 7.), *a.*, modus se gerendi, Phil. 2, 8. (al.: conditio externa, minus accurate. — *b.*, ornatus, 1 Cor. 7, 31. (τὸ σχ. τοῦ κόσμου τούτου παράγει.) — Xen. Oecon. 4, 2.

Σχίζω, f. ίσω, (cognat. verbis σκεδάννυμι, σχίδναμαι, διασχίδνημι, lat. scindo, cf. hebr. חָצָה et חָץ) findo, discindo, τί, Luc. 5, 36. — Joh. 19, 24. — pass., Matth. 27, 51. (Zach. 14, 4.) Marc. 1, 10. Joh. 21, 11. — εἰς δύο, Matth. 27, 51. (Marc. 15, 38. Luc. 23, 45. ἐσχίσθη μέσον.) — trop., in partes (factiones) divido, pass., Act. 14, 4. 23, 7. (Xen. Symp. 4, 59.)

Σχίσμα, τος, τό, (σχίζω, perf. p.) fissus, scissus, Matth. 9, 16. Marc. 2, 21. — metaph., discidium, dissidium, ἔν τινι, Joh. 7, 43. 1 Cor. 12, 25. — ἔν τισι (inter), Joh. 9, 16. 10, 19. — pl. σχίσματα ἔν τισι, 1 Cor. 1, 10. 11, 18.

Σχοινίον, ου, τό, (demin. nominis ὁ et ἡ σχοῖνος, iuncus, sporta iuncea, funis iunceus) funiculus. Habent etiam voc. schoenus, et schoenum de fune et iunco veteres Latini, et schoenobates, i. e. funambulus. Iuven. Sat. 3, 77. (Erat et unguenti genus ex σχοίνῳ s. iunco odorato facti, quo utebantur meretrices schoeniculae dictae.) — pl., Joh. 2, 15. Act. 27, 32. (οἱ ὁ 2 Sam. 8, 2. 17, 13. 1 Reg. 20, 31. al.)

Σχολάζω, f. άσω, (a voc. σχολή, qu. v.) *a.*, vacuus a labore sum, Xen. Oecon. 7, 1. — οἱ ὁ Ex. 5, 8. — τινί, vaco alicui rei, i. e. rei operam

do, 1 Cor. 7, 5. (Xen. Cyr. 7, 5, 39. Dem. p. 594, 16.) — **b.**, vacuus sum (de loco vacuo), Matth. 12, 44. (cf. decret. Synodi Antioch. 16. anni 341. „*εἴ τις ἐπίσκοπος σχολάζων ἐπὶ σχολάζουσαν ἐκκλησίαν ἑαυτὸν ἐπιτρέψας, ὑφαρπάζει τὸν θρόνον*“ etc. — Euseb. H. E. lib. 7, c. 15. *τόπου σχολάζοντος.*)

Σχολή, *ῆς*, *ἡ*, **a.**, otium (Xen. Cyr. 8, 1, 13. Mem. 3, 9, 9.) — **b.**, ex usu recentior. ab aetate Aristotelis: schola (i. q. *τὸ σχολεῖον*), i. e. conventus discentium ac disserentium, Act. 19, 9. (Strabo. Plutarch. — dic. de acroasibus philosophorum, Arist. Polit. 5, 9, 277.)

Σώζω, f. *ώσω*, perf. p. *σέσωσμαι*, aor. 1. p. *ἐσώθην* (a forma antiquiore *σαόω*) — (a *σόος*, salvus) *servo*, salvum et incolumem praesto (opp. *ἀπόλλυμι*, Xen. Mem. 3, 9, 13.), **a.**, *τινά*, i. e. incolumem servo aliquem (ne laedatur s. periclitetur), Matth. 16, 25. (Marc. 8, 35. Luc. 9, 24. opp. *ἀπόλλυμι.*) — morbo laborantem (sanum reddo), Matth. 9, 22. (Luc. 8, 48.) Marc. 10, 52. Luc. 7, 50. 17, 19. 18, 42. Jac. 5, 15. — pass., Matth. 9, 21. (Marc. 5, 28.) Marc. 5, 23. 28. 6, 56. Luc. 8, 36. 50. Joh. 11, 12. Act. 4, 9. 14, 9. — periclitantem salvum praesto, servo, Matth. 8, 25. 14, 30. 24, 22. (Marc. 13, 20.) 27, 40. 42. 49. (Marc. 15, 30. 31. Luc. 23, 35. 37. 39.) Marc. 3, 4. (Luc. 6, 9.) Jac. 4, 12. (oppon. *ἀπολέσαι.*) — pass., Act. 27, 20. 31. — Constructiones praegnantes: *σώζειν τινὰ ἔκ τινος* (gen. loci), salvum educere, Judae v. 5. (cf. Joh. 12, 27.) — *ἐκ θανάτου*, Hebr. 5, 7. Jac. 5, 20. (ita et Graeci.) — *εἰς τόπον τινά*, i. e. periculo ereptum aliquem in eum proferre locum, ubi salvus est, 2 Tim. 4, 18. (*εἰς τὴν βασ. τ. θεοῦ*, — cf. Diod. Sic. 2, 48. Xen. H. G. 1, 2, 36. Hom. Il. 5, 224. v. *διασώζω.*) — *σώζειν τινα* in N. T. spec. salvum facio, (ne morti aeternae succumbat) Rom. 11, 14. 1 Cor. 7, 16. 9, 22. Et dic. quidem *α.*, servare homines (peccatores) Jesus, Matth. 18, 11. et Luc. 19, 10. 1 Tim. 1, 15. Hebr. 7, 25. — *β.*, Deus, 1 Cor. 1, 21. 2 Tim. 1, 9. Tit. 3, 5. Jac. 4, 12. (oppon. *ἀπολέσαι.*) — *γ.*, doctrina evangelii, Jac. 1, 21. — fides cum operibus coniuncta, Jac. 2, 14. — *δ.*, baptismus, 1 Petr. 3, 21. — *ε.*, Christianorum alter alterum, 1 Cor. 7, 16. 9, 22. 1 Tim. 4, 16. — *σώζειν τινὰ ἀπό τινος*, Matth. 1, 21. — pass., Matth. 10, 22. et 24, 13. (Marc. 13, 13.) 19, 25. (Marc. 10, 26. Luc. 18, 26.) Marc. 16, 16. Luc. 8, 12. Joh. 5, 34. 10, 9. Act. 2, 21. 15, 1. 16, 30. 31. Rom. 9, 27. 10, 9. 13. 11, 26. 1 Cor. 3, 15. 5, 5. 10, 33. 1 Thess. 2, 16. 2 Thess. 2, 10. 1 Tim. 2, 4. 1 Petr. 4, 18. — *οἱ σωζόμενοι*, qui aeterna felicitate (vita) potiuntur, Act. 2, 47. oppon. *οἱ ἀπολλύμενοι*, 1 Cor. 1, 18. 2 Cor. 2, 15. Luc. 13, 23. — **b.**, *σώζεσθαί τινι* (*χάριτι*), Eph. 2, 5. — dat. comm., Rom. 8, 24. (*τῇ ἐλπίδι*, ut spem conciperemus.) — *σώζ. ἔν τινι* (dat. instrum.), Act. 4, 12. 11, 14. Rom. 5, 10. — *σώζ. διά τινος*, Act. 15, 11. 1 Cor. 15, 2. Eph. 2, 8. 1 Tim. 2, 15.

Σῶμα, *τος*, *τό*, (a v. *σάω* s. *σώζω*, id, quod servatum est, cadaver, corpus mortuum, [ap. Homer. et antiquos Graec. Corpus vivum Homero dicitur *δέμας*, Il. 3, 23. al.] Suid. *σώμα*: *πᾶν τὸ τεθνηκὸς παρὰ τοῖς παλαιοῖς.* — De corpore vivo dicunt Hesiodus, Attici.) corpus, **a.**, de corpore *hominis* et animalis, — *α.*, mortuo — cadavere, Matth. 14, 12. Luc. 17, 37. (codd. *πτῶμα*, οἱ ό Gen. 15, 11.) — de corpore hominis defuncti, Act. 9, 40. — pl., Joh. 19, 31. — *τὸ σῶμά τινος*, Marc. 14, 8. (aliter Matth. 26, 12.) Matth. 27, 58. 59.

(Marc. 15, 43. 45. Luc. 23, 52. 55. Joh. 19, 38. 40.) Joh. 20, 12. Judae v. 9. — οἱ ὁ Jos. 8, 29. 1 Sam. 31, 12. Neh. 9, 37. — de corpore sepulto, — τινός, pl., Matth. 27, 52. — de corpore animalis immolati, pl., Hebr. 13, 11. (Ex. 29, 14. Num. 19, 5.) — β., de corpore vivo — א., hominis, τὸ σῶμα absol., Matth. 6, 22. (Luc. 11, 34.) v. 25. (Luc. 12, 23.) Luc. 12, 4. 1 Cor. 6, 13. 18. 15, 37. — ἐν σώματι εἰμί, corpus gestans malis obnoxius sum, Hebr. 13, 3. — disting. a τῷ αἵματι, 1 Cor. 11, 27. — τὸ σῶμα et τὰ μέλη eius, 1 Cor. 6, 15. 12, 12. 14. 15. 16—20. Jac. 3, 6. — τὸ σῶμα domicilium τοῦ πνεύματος, 1 Cor. 6, 19. 15, 35. 2 Cor. 5, 6. 8. 12, 2. 3. Hebr. 13, 3. — instrumentum animi, 2 Cor. 5, 10. (τὰ διὰ τοῦ σώμ. scil. πραχθέντα.. Poterat scribi: ἵνα κομίσηται ἕκαστος πρὸς ἃ ἔπραξε διὰ τοῦ σώματος) — disting. a τῷ πνεύματι, Rom. 8, 10. 13. 1 Cor. 5, 3. 6, 20. 7, 34. Jac. 2, 26. — a τῇ ψυχῇ, Matth. 10, 28. — a τῇ ψυχῇ et τῷ πνεύματι simul, 1 Thess. 5, 23. — distinguuntur σῶμα ψυχικόν et πνευματικόν, 1 Cor. 15, 44. (v. πνευματικός) cf. 6, 13. — τὸ σ. τινος, Matth. 5, 29. 30. 6, 23. (Luc. 11, 34. 36.) v. 25. (Luc. 12, 22. 23.) Joh. 2, 21. (i. e. templum, quod esset suum corpus.) — Rom. 4, 19. 8, 23. 1 Cor. 7, 4. Gal. 6, 17. — pl., Rom. 1, 24. 8, 11. 23. 1 Cor. 6, 15. Eph. 5, 28. Hebr. 10, 10. 1 Petr. 2, 24. — relatum ad subiectum verbi saepe ponitur absque genitivo possessoris, ut supplendus sit genit. μοῦ, Hebr. 10, 5. — ἡμῶν, 2 Cor. 4, 10. 5, 8. Hebr. 10, 23. — αὐτοῦ, 2 Cor. 5, 10. Jac. 3, 2. — αὐτῶν, Col. 2, 23. Jac. 2, 16. — σῶμα cum genit. qualit., Phil. 3, 21. (τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, corpus, quod nos gestamus homines servi et humiles, opp. τὸ σ. τῆς δόξης αὐτοῦ scil. Χριστοῦ, quod ille gestat honore regio ornatus.) — τὸ σ. τῆς ἁμαρτίας, corpus peccato mancipatum, Rom. 6, 6. — τὸ . . τοῦ θανάτου, corpus morti mancipatum 7, 24. — Differunt σῶμα et σάρξ eo, quod σάρξ massam eam notat, qua corpus constat et massam quidem peculiaris indolis (v. σάρξ); σῶμα vero id, quod partibus inter se aptis nexisque constat atque animatum aut est, aut fuit, aut esse videtur (ut astra et rerum natura, Diod. Sic. 1, 11.). Σῶμα πνευματικόν dici potest, at σάρξ πνευματική dici nequit; τὸ πνεῦμα modo τῇ σαρκί velut qualitas qualitati, modo τῷ σώματι, ipsius instrumento et carnis latori, opponi potest; σῶμα, ut lat. corpus significare potest totum aliquod, quale repraesentatur iuncta quadam hominum societate, σάρξ non item. — Ita patet, σώματος aptius esse, quam σαρκός vocabulum in locis hisce: Rom. 7, 4. 8, 13. 10, 10. 12, 1. 1 Cor. 6, 15. 2 Cor. 4, 10. Phil. 1, 20. Col. 1, 22. 2, 11. — τὸ σῶμα in verbis Domini, Matth. 26, 26. (Marc. 14, 22. Distinguuntur hic σῶμα et αἷμα, cf. Hebr. 13, 11. ut alibi [Joh. 6, 54.] σάρξ et αἷμα, at h. l. simul respicitur verbum ἔκλασε) — Hebr. 10, 5. (Ps. 40, 7. in textu hebr. aures perfodisti mihi, i. e. me tui servum accepisti. Sed tamen οἱ ὁ a veritate sententiae non aberrarunt; cf. enim Phil. 2, 7. 8.)

Vox σώματος impropr. ac tropice dicta; coetus Christianorum cum corpore (et Christus cum corporis capite) confertur, 1 Cor. 12, 27. Eph. 1, 23. 4, 15. 16. 5, 1. 23. 30. Col. 1, 18. 24. adde: 1 Cor. 10, 17. 12, 27. cf. v. 13. (εἰς ἓν σῶμα, ut unum — efficeremus) Col. 2, 19. 3, 15. Eph. 4, 12. — Christiani ἓν σῶμα ἐν Χριστῷ, Rom. 12, 5. (ἐν, quasi Christus ipse esset τὸ σῶμα, in quo membra sint coniuncta) Eph. 2, 16. cf. 1 Cor. 6, 15—17. —

ἐν σῶμα κ. ἐν πνεῦμα, Eph. 4, 4. — distinguuntur sibique opponuntur *ἡ σκιά* et *τὸ σῶμα*, umbra et substantia, veritas, Col. 2, 17. (praecepta illa de cibis et religio, quae spem ac fiduciam positam habet in Christo, eam ad se rationem habent invicem, quam umbra et corpus, i. e. res inanis et res, quae vere subsistit. — cf. Jos. B. J. 2, 2, 5. Xen. Mem. 3, 10, 1.) c., *σῶμα*, de corpore vivo animalis, Jac. 3, 3. — pl. iumenta, Apoc. 18, 13. — b., corpora dicuntur astra, 1 Cor. 15, 40. 41. — etiam seminibus tribuitur corpus, 1 Cor. 15, 38. — Hinc voc. seq.

Σωματικός, *ή, όν*, corporeus, a., quod corpus habet; — *σωματικῷ εἴδει*, Luc. 3, 22. (oppon. *ἀσώματος* ap. Philon. de opif. mundi p. 4.) — b., ad corpus pertinens, *ἡ — γυμνασία*, 1 Tim. 4, 8. — Hinc voc. seq.

Σωματικῶς, adv., corporaliter, Col. 2, 9. (in isto omnes virtutes divinae in corpus coniunctae sunt. — Al. per essentiam. Nos putamus, apostolum h. l. corpus spectare tamquam id, quo vires spirituales operentur et contineantur. Caeterum dubitare licet, an auctor huius vocis ipse notionem conceperit distinctam.)

Σώπατρος, *ου, ὁ*, (nom. graec. ex *σῶς*, salvus, et *πατήρ*) Sopater, Act. 20, 4. — v. *Πύῤῥος*.

Σωρεύω, f. *εύσω*, (a voc. *σωρός*, acervus) coacervo, (Herodian. 4, 15, 14. Diod. Sic. 1, 62. Polyb. 16, 11, 4.) *τὶ ἐπί τι*, Rom. 12, 20. (ex Prov. 25, 22.) — pass. *τινι*, obruor aliqua re, 2 Tim. 3, 6.

Σωσθένης, *εος, ὁ*, (ex gr. *σῶς*, salvus, et *σθένος*, robur, vis) Sosthenes, Synagogae Corinthiacae praefectus, qui coetui Christianor. se adiunxit, Act. 18, 17. 1 Cor. 1, 1.

Σωσίπατρος, *ου, ὁ*, (ex *σώζω* et *πατήρ*) Sosipater, quidam e cognatis Pauli ap. Rom. 16, 21. (Act. 20, 4.)

Σωτήρ, *ῆρος, ὁ*, (a v. *σώζω*, perf. p.) soter, servator, conservator. (Cic. orat. in Verrem 2, 63. „Is est nimirum soter, qui salutem dedit.") — in scriptis profan. tribuitur hoc nomen iis, qui a malis vel instantibus vel futuris, homines liberarunt (Herodian. 3, 12, 4. Plutarch. vit. Arati c. 53.), aut rem publicam servarunt (Xen. H. G. 4, 4, 6. Ages. 2, 13.); ergo evergetis, medicis (Aesculapio), praesidibus gentium, regibus, praeter hos Diis tutelaribus, ut Iovi (Xen. Cyr. 7, 1, 10. *σωτὴρ Ζεύς*, Pind. Ol. 5, 39.), Neptuno, Apollini, Dioscuris (Aelian. V. H. 1, 30.). — In N. T. hoc nomine appellatur a., Deus, Luc. 1, 47. — *ὁ σωτ. ἡμῶν*, 1 Tim. 1, 1. 2, 3. Tit. 1, 3. 2, 10. 3, 4. Judae v. 25. — *σωτὴρ πάντων*, 1 Tim. 4, 10. (Sap. 16, 8. *οἱ ὁ* Ps. 23, 5. Jes. 12, 2. Mich. 7, 7. al.) — b., Messias, et Jesus Christus, Luc. 2, 11. Act. 5, 31. 13, 23. Joh. 4, 42. et 1 Joh. 4, 14. (*ὁ σωτ. τοῦ κόσμου.*) — Jesus eorum servator, qui ipsi addicti sunt, Eph. 5, 23. Phil. 3, 20. 2 Tim. 1, 10. Tit. 1, 4. 2, 13. 3, 6. 2 Petr. 1, 11. 2, 20. 3, 2. 18. — Hinc voc. seq.

Σωτηρία, *ας, ἡ*, salus (opponit. *ἀπώλεια*), i. e. a., conditio eius, qui liber est a malis, et rebus prosperis utitur, *α.*, liberatio ab adflictionibus, Act. 7, 25. — *ἐξ ἐχθρῶν*, Luc. 1, 71. — victoria, imperium in adversarios, Apoc. 7, 10. 12, 10. 19, 1. (*ἐγένετό τινι*, contigit.) — *οἱ ὁ* 1 Sam. 14, 45. 2 Reg. 5, 1. Jes. 59, 17. — *κέρας σωτηρίας*, Luc. 1, 69. — *γνῶσις τῆς σωτ.*, v. 77.

(ut salutem cognoscant, quae est in peccatorum remissione.) — ἡμέρα σωτηρίας (i. e. σωτηρίαν afferens), 2 Cor. 6, 2. (ex Jes. 49, 8.) — liberatio e vinculis, libertas, Phil. 1, 19. — liberatio a morte, conservatio, Act. 27, 34. Hebr. 11, 7. (Jos. Ant. 7, 1, 1. — Sap. 16, 6. 2 Macc. 3, 32.) — β., sens. posit., salus, conditio eius, qui prospera fortuna utitur, 2 Cor. 1, 6. — id quod saluti est, 2 Petr. 3, 15. (Aelian. V. H. 9, 21.) — **b.**, sensu eminentiori: salus animis per Christum parta, quae est in liberatione hominum a miseria peccati et in largitione vitae aeternae, Act. 4, 12. Rom. 13, 11. Phil. 1, 28. (opp. ἀπώλεια) 2 Cor. 7, 10. (opp. θάνατος) — εἰς σωτηρίαν (παντὶ caett.), ad salvos praestandos omnes, qui etc., Rom. 1, 16. — εἰς σωτ., ut salvi sint, Rom. 10, 1. 10. 2 Tim. 3, 15. Hebr. 9, 28. 2 Cor. 7, 10. — κατεργάζεσθαι τὴν ἑαυτοῦ σωτ., Phil. 2, 12. — τυχεῖν σωτηρίας, 2 Tim. 2, 10. — κληρονομεῖν σωτηρίαν, Hebr. 1, 14. — κομίζεσθαι σωτηρίαν ψυχῶν, 1 Petr. 1, 9. — ἀμελεῖν σωτηρίας, Hebr. 2, 3. — (τὰ) ἐχόμενα σωτηρίας, Hebr. 6, 9. — ἑλέσθαι τινὰ εἰς σωτηρίαν, 2 Thess. 2, 13. — σωτηρία ἐγένετό τινι (ut Apoc. 19, 1.), Luc. 19, 9. (respicitur, loc. 1 Sam. 11, 9. v. quae notata sunt ad Luc. 19, 8. sub v. συκοφαντέω) Rom. 11, 11. (scil. ἐγένετο.) — ὁ — τῆς σωτηρίας, Act. 13, 26. (ταύτης, scil. de qua loquutus sum.) — τὸ εὐαγγ. τῆς σωτ., doctrina, per quam ad salutem adducimini, Eph. 1, 13. — ἡ ἐλπὶς σωτηρίας, 1 Thess. 5, 8. — ἡ περιποίησις σωτ., v. 9. — ὁ ἀρχηγὸς τῆς σωτ., Hebr. 2, 10. — αἴτιος σωτ., Hebr. 5, 9. — ὁδὸς σωτηρίας, via, quae ad salutem ducit (v. ὁδός), Act. 16, 17. — περὶ τῆς σωτ. ζητεῖν, 1 Petr. 1, 10. — γράφειν, Judae v. 3. — ἡ σωτηρία meton. is, qui aliis salutem affert, Act. 13, 47. (εἶναι εἰς σωτηρίαν i. q. εἶναι σωτῆρα τοῖς ἕως ἐσχ. — ex Jes. 49, 6. cf. Jes. 47, 15. 63, 8. 2 Sam. 22, 3. 2 Reg. 13, 5.) — ἡ σωτηρία, e prosopopoeia (ἔρχεται), salus ventura omnibus gentibus, Joh. 4, 22. (ὅτι ἡ σωτ. — ἐστίν, cf. Jes. 2, 3. Sensus v. 22 et 23. videtur esse: etsi vos, qui Dei veri cultum cum idolorum cultu coniungitis, Deum veneramini vobis incognitum, nos vero eum, quem scimus generis humani evergetam fore; tamen veniet tempus, quo Dei veneratio nullis locorum limitibus circumscripta erit.)

Σωτήριος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (a voc. σωτήρ, salutaris, salutifer, ἡ χάρις ἡ σωτήριος, Tit. 2, 11. (Sap. 1, 14. 3 Macc. 7, 18. — ἡ σωτήριος δίαιτα, Clem. Alex. paedag. Diod. Sic. 14, 30. Xen. de re eq. 3, 12. — σωτηριώτερον, Xen. Mem. 3, 3, 10.) — Neutr. τὸ σωτήριον (i. q. ἡ σωτηρία, v. ζημία), salus; liberatio a mortis periculo; — ἡ περικεφαλαία τοῦ σωτηρίου, galea, quae tuetur caput, Eph. 6, 17. (Jes. 59, 17.) — τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ, salus a Deo parata, Luc. 3, 6. (ex Jes. 40, 5. cf. Ps. 97, 2.) — ἐπεστάλη τινί, Act. 28, 28. (cf. 13, 26.) — additur ὃ ἡτοίμασας, quod praeparasti, Luc. 2, 30.

Σωφρονέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. σώφρων, et hoc a σάος, σῶς, sanus, et φρήν, mens) sanae mentis sum, i. e. **a.**, mentis compos, sobrius sum (de eo, qui desiit δαιμονίζεσθαι), Marc. 5, 15. (Luc. 8, 35.) — **b.**, mihi tempero, modum teneo in pretio de me statuendo, Rom. 12, 3. (oppon. ὑπερφρονεῖν.) — oppon. ἐκστῆναι, 2 Cor. 5, 13. (θεῷ scil. ἐξέστημεν, in altero membro ὑμῖν, scil. σωφρονοῦμεν, — sens. sive videor modum excedere, hoc fit in Dei gloriam, sive sobrie loqui: commodum vestrum est.) — **c.**, temperantis

speciem prae me fero, Tit. 2, 6. sobrius sum, 1 Petr. 4, 7. (iunct. cum νήφω.) — Xen. Mem. 3, 5, 21.

Σωφρονίζω, f. ίσω, (facio aliquem σώφρονα, mentis compotem, modestum; refraeno, castigo, in officio contineo) modestiae adsuefacio, τινά, Tit. 2, 4. (τὰς νέας est i. q. παρακαλεῖν τινα σωφρονεῖν, v. 6.) — Frequentant hoc verbum Xenophon et Jos. B. J. 2, 18, 17. 3, 9, 7. — Hinc voc. seq.

Σωφρονισμός οῦ, ὁ, adductio (ad mentem sanam,) ad modestiam; — πνεῦμα σωφρονισμοῦ, spiritus homines reddens σώφρονας, 2 Tim. 1, 7. (Jos. Ant. 17, 9, 2.)

Σωφρόνως, adv., (ab adi. σώφρων, cf. φιλοφρόνως) sana mente, sobrie, temperanter, moderate, Tit. 2, 12. (Sap. 9, 11. — Xen. Cyr. 4, 1, 15.)

Σωφροσύνη, ης, ἡ, (ab adi. σώφρων, cf. εὐφροσύνη, v. ἐλεημοσύνη) **a.**, mentis sanitas (ἕξις αἱρέσει καὶ φυγῇ σώζουσα τὰ τῆς φρονήσεως κρίματα, Clem. Alex. Strom. 2. — opp. μανία, Xen. Mem. 1, 1, 16.) — ῥήματα σωφροσύνης, verba sobria, Act. 26, 25. — **b.**, modestia, pudicitia, 1 Tim. 2, 9. 15. (Xen. Mem. 3, 9, 4. Aelian. V. H. 2, 1.)

Σώφρων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, (a σάος, contr. σῶς et φρήν, cf. ἄφρων, ταπεινόφρων, μεγαλόφρων) **a.**, mentis compos. — **b.**, prudens, sobrius (Xen. Mem. 3, 9, 4.), 1 Tim. 3, 2. Tit. 1, 8. — pl., v. 2. 5. (h. l. pudicae.) — vox Graecis tritissima.

T.

Ταβέρναι, ῶν, αἱ, tabernae (vox origine latina) — τρεῖς ταβέρναι (gen. τριῶν ταβερνῶν), tres tabernae, nomen loci s. diversorii ad viam Appiam inter Romam et forum Appium exstructi et ab urbe sex, ab illo foro duo milliaria germanica distantis (Cic. ad Attic. 2, 11. Horat. Serm. 1, 5, 3. 4.), Act. 28, 15.

Ταβιθά, ἡ, (טְבִיתָא, nom. syr. in statu emphatico, hebr. צְבִי, i. e. δορκάς, caprea) Tabitha, mulier quaedam Christiana, Act. 9, 36.

Τάγμα, τος, τό, (a τάσσω, ordino, perf. p.) **a.**, propr., ordinatum, ordine dispositum (spec., agmen militum, cf. σύνταγμα, 2 Sam. 23, 13. — Jos. B. J. 3, 4, 2. Diod. Sic. 17, 80.). — **b.**, ordo, 1 Cor. 15, 23. (ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι, suo ordine.)

Τακτός, ή, όν, (a v. τάσσω, ordino) certus, status, statutus, Act. 12, 21. (οἱ ὁ Job. 12, 5. — Thuc. 4, 65. Polyb. 19, 11, 8.)

Ταλαιπωρέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. ταλαίπωρος, q. v.) **a.**, graviter laboro, graves labores sustineo (Xen. Mem. 2, 1, 18. i. q. μοχθεῖν, Jos. B. J. 6, 1, 1.) — transit. τινά, affligo aliquem, Thuc. 1, c. 99. Polyb. 3, 60, 3. — οἱ ὁ Ps. 16, 9. 37, 9. Jes. 33, 1. Mich. 2, 4. — **b.**, afflictus sum (Zach. 11, 2.) afflicti speciem prae me fero, Jac. 4, 9. (cf. 5, 1.)

Ταλαιπωρία, ας, ἡ, (ab adi. ταλαίπωρος, q. v., conditio ταλαιπώρου) molestia, qua quis e multis laboribus afficitur, i. q. μοχθηρία (v. ταλαιπωρέω), calamitas, quae alicui perferenda est, iunct. c. voc. σύντριμμα

(quod pedibus malorum hominum effici dicitur), Rom. 3, 16. (ex Jes. 59, 7.) cf. Joël. 1, 15. Amos. 3, 10. — plur., Jac. 5, 1.

Ταλαίπωρος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex verb. ταλάω, τλάω, τλῆμι, mihi impono, sustineo, perfero, et πῶρος, callus) graves labores sustinens, afflictus, miser, Rom. 7, 24. Apoc. 3, 17. (Eurip. Phoen. 1636. — Tob. 13, 10. Sap. 3, 11. 13, 10.)

Ταλαντιαῖος, αία, αῖον, (a v. τάλαντον, — syllabae finales -ιαῖος affingi solent adiectivis quantitatem et mensuram significantibus, si in mensura, quam significant, adhibenda non ultra unitatem proceditur [v. c. πλεθριαῖος, δραχμιαῖος, etc.] Unitas ubi transcendenda est, Attici quidem solent numeralia cum substantivis componere: [διτάλαντος, etc. τρίπους, etc., δίδραχμος, etc.] flexuram operosiorem illam iis tantum compositis adiectivis reservantes, quorum iam primitiva ad eam flexuram praeformata erant [ut ἡμιωβολιαῖος, ἡμιτονιαῖος, τεταρτημοριαῖος, ab ἡμιωβόλιον, ἡμιτόνιον, τεταρτημόριον]. Itaque si occurrant adiectiva: τριταλαντιαῖος, πενθημιταλαντιαῖος, τετραχοτυλιαῖος, διμηνιαῖος, διδραχμιαῖος, qualia apud Plutarch., Philon., aliosque multa, ea graecitatis decrepitae ingenio debentur.) *talentum pondere aequans*; — pl., quae talentum pondere aequant, Apoc. 16, 21. (vocem habent Aristoph., Dem. Joseph., Diod. Sic., Polyb.)

Τάλαντον, ου, τό, (a v. ταλάω s. τλῆμι, porto) **α.**, lanx, statera, trutina (Hom. Il. 8, 69.). — **β.**, id, quod ponderatur, *talentum*, i. e. α., pondus 80 libras romanas s. ex computu Biesteri 53 libras, 11 uncias et assarium exaequans (Xen. Mem. 3, 6, 14.). — β., pecuniae summa aequans 60 minas atticas, s. 6000 drachmas circa, s. 1350 imperiales nostrae monetae, Matth. 18, 24. 25, 15—28. (οἱ ὁ pro כִּכָּר, Ex. 25, 39. 39, 25. 2 Reg. 5, 5. Esdr. 7, 22. Esth. 3, 9. — Jos. Ant. 3, 6, 7.)

Ταλιθά, vox syr. litteris chald. טְלִיתָא, Talitha, i. e. τὸ κοράσιον, puella, Marc. 5, 41.

Ταμεῖον s. ταμιεῖον, ου, τό, (a stirpe: τέμνω, unde ὁ ταμίας, i. e. qui hominibus ad familiam pertinentibus suas quibusque partes secat atque dispensat i. q. οἰκονόμος) **α.**, reconditorium, promtuarium v. voc. μνημεῖον), Luc. 12, 24. (οἱ ὁ Deut. 28, 8. Prov. 3, 10. — Xen. Mem. 1, 5, 2. Diod. Sic. 20, 58.) — **β.**, conclave, cubiculum, Matth. 6, 6. 24, 26. Luc. 12, 3. (Xen. H. G. 5, 4, 5. — Sirac. 29, 12. — Tob. 7, 15. οἱ ὁ Gen. 43, 29. Ex. 8, 3. Deut. 32, 25. Jes. 26, 20.)

Τανῦν, v. νῦν.

Τάξις, εως, ἡ, (a v. τάσσω, ordino) **α.**, dispositio (Xen. Cyr. 8, 3, 6. 8, 7, 22.). — **β.**, ordo (Xen. Oecon. 8, 6.), Luc. 1, 8. — bonus (iustus) ordo, 1 Cor. 14, 40. Col. 2, 5. — κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, secundum rationem sacerdotii Melchisedeci, Hebr. 5, 6. 10. 6, 20. 7, 11. 17. 21. (e Ps. 110, 5. עַל דִּבְרָתִי pro iure, ut regnum habeas cum sacerdotio — phrasin κατὰ τὴν ὁμοιότητα, v. 17. noli cum illa confundere.)

Ταπεινός, ἡ, όν, (probabiliter derivatur a voc. τάπης, quod cognatum

voci δάπεδον [i. q. γήπεδον] litteras τ et δ permutatas pariter repraesentant formae adi. ποταπός et ποδαπός) **a.**, humilis sorte, α., adiect. nomini, Jac. 1, 9. — β., absol., pl., humiles, Luc. 1, 52. (opp. δυνάσται.) — οἱ ταπ., 2 Cor. 7, 6. (οἱ ὁ Jes. 32, 7. Ps. 9, 39. 1 Sam. 18, 23. — Aelian. V. H. 6, 12. Xen. Cyr. 3, 3, 52.) — Neutr. τὰ ταπεινά, Rom. 12, 16. — **b.**, humiliter, submisse se gerens, 2 Cor. 10, 1. modestus, Jac. 4, 6. et 1 Petr. 5, 5. (oppon. ὑπερήφανος, Xen. Ages. 9, 11. — οἱ ὁ Prov. 3, 34.) — ταπ. τῇ καρδίᾳ, Matth. 11, 29. (cf. Ps. 33, 18. — Luc. 1, 51.)

Ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, (ab adi. ταπεινόφρων, q. v.) modestia, Eph. 4, 2. Phil. 2, 3. Col. 2, 18. 23. 3, 12. 1 Petr. 5, 5. (τὴν ταπεινοφρ. ἐγκομβώσατε, h. e. modestiam induite quasi ἐγκόμβωμα, vestimentum servorum.) Act. 20, 19.

Ταπεινόφρων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ταπεινός et φρήν, cf. ἄφρων, σώφρων, μεγαλόφρων, ὁμόφρων) humili mente, modeste de se statuens, 1 Petr. 3, 8. — οἱ ὁ Prov. 29, 23.

Ταπεινόω (ῶ), f. ώσω, (a ταπεινός, q. v.) humilem facio, **a.**, τί, propr., deprimo; pass., Luc. 3, 5. (Jes. 40, 4.) — **b.**, τινά, α., inferiori loco collòco aliquem; pass., aliis, qui honore, praemiis ornantur, posthabeor, Matth. 23, 12. Luc. 14, 11. 18, 14. — Pass. paucis utor (opp. περισσεύω), Phil. 4, 12. — ταπεινῶ ἐμαυτόν, me humiliter gero, h. e. parce vivo, 2 Cor. 11, 7. — servientis conditioni me submitto, Phil. 2, 8. — me demissum et ab omni fastu alienum praebeo, Matth. 18, 4. 23, 12. Luc. 14, 11. 18, 14. (opp. ὑψοῦν ἑαυτόν.) — pass., signif. med., ταπεινοῦμαι ἐνώπιον τ. θεοῦ, vultu demisso coram Deo vota supplicis suscipio, Jac. 4, 10. — ὑπὸ τὴν χεῖρα τ. θεοῦ, humili animo potestati ac voluntati Dei me subiicio, 1 Petr. 5, 6. (cf. Gen. 16, 9. — Jes. 10, 33. 13, 11. Dan. 4, 34.) — β., pudore suffundo, 2 Cor. 12, 21. (πρὸς ὑμᾶς, me vobis ex adverso collocatum.) — Hinc voc. seq.

Ταπείνωσις, εως, ἡ, **a.**, propr., depressio, humiliatio. — **b.**, conditio vilis, servilis, Luc. 1, 48. Act. 8, 33. (e Jes. 53, 8.) Jac. 1, 10. (οἱ ὁ Gen. 16, 11. — Ps. 135, 23.) — oppon. δόξα, splendor regis, Phil. 3, 21. (τὸ σῶμα τῆς ταπ., i. e. ἡμῶν τῶν ταπεινῶν.)

Ταράσσω (ττω), f. ξω, turbo (partes rei huc illuc iactans), τί, v. c. τὸ ὕδωρ, Joh. 5, 4. 7. (οἱ ὁ Ez. 32, 2. Jes. 24, 14. — Hom. Od. 5, 291.) — τινά, trop., concito, τὸν ὄχλον, Act. 17, 8. — perturbo aliquem (alic. animum); pass., perturbor (metu percellor), Matth. 2, 3. 14, 26. (Marc. 6, 50.) Luc. 1, 12. 1 Petr. 3, 14. — ταράσσεται ἡ καρδία, Joh. 14, 1. 27. (οἱ ὁ Gen. 45, 3. — Ps. 56, 5. Jes. 8, 12. — Aelian. V. H. 9, 20. — ταράττει τινὰ ὁ φόβος, Xen. Mem. 2, 4, 6.) — contristo (tristitia afficio) aliquem, ταράσσειν ἑαυτόν, Joh. 11, 33. — pass. τετάρακται ἡ ψυχή, Joh. 12, 27. (Ps. 6, 4.) — ἐταράχθη τῷ πνεύματι, Joh. 13, 21. — ταράσσω τ., sollicitum reddo, Gal. 1, 7. 5, 10. — τινά τινι (λόγοις), Act. 15, 24. (Xen. Mem. 2, 6, 17. — λόγῳ ταραχθέντες, oratione exacerbati, Xen. Apol. Socr. 4.) — Hinc voc. seq.

Ταραχή, ῆς, ἡ, (cf. ἀμυχή) turbatio, commotio, τοῦ ὕδατος, Joh. 5, 4. (cf. v. 47.) — metaph., tumultus, seditio, pl., Marc. 13, 8. (Polyb. 3, 9, 9. Diod. Sic. 1, 66.)

Τάραχος, ου, ὁ, (a v. ταράσσω, q. v.) commotio, perturbatio (animorum), ἔστι τάραχος, seq. interrog. indir., Act. 12, 18. (cf. 1 Sam. 5, 9.) — contentio, γίνεται τάρ. περί τινος, Act. 19, 23. (Xen. Anab. 1, 8, 2.)

Ταρσεύς, έως, ὁ, Tarseus, Tarso oriundus, Act. 9, 11. 21, 39.

Ταρσός, οῦ, ἡ, et Ταρσοί, ῶν, αἱ, Tarsus, urbs maritima, Ciliciae fere caput (Strab. lib. 14. Jos. Ant. 1, 6, 1. — οὐκ ἄσημος, Act. 21, 39.), sita ad fluvium Cydnum, qui eam in duas urbes dividebat (hinc nomen numero plurali dictum Ταρσοί), urbs magna hominibusque frequentissima, graecis litteris et scholis philosophorum florens, libera (Plin. 5, 27.), atque immunis tum a iurisdictione praesidis Romani, tum a praesidiis Romanorum (quamvis non esset Romanorum colonia). Acceperat libertatem ab Augusto, (Appian. lib. 5. p. 1077.) hac conditione, ut suis quidem uteretur magistratibus legibusque, at Romanum imperium et populi Romani maiestatem agnosceret atque auxilia adversus hostes mitteret. Romanam civitatem tamen non videtur habuisse. Nam Paulum apostolum tribunus militum, quamvis eum sciret Tarsensem esse, tamen flagris explorari iussit, Act. 21, 39. 22, 24., a quo sibi metuens destitit, simulatque eum civem Romanum esse cognoverat. Est igitur vero simile, aliquem ex Pauli maioribus ob bene de Romanis in bellis forte civilibus merita vel quamcumque aliam ob caussam ius civitatis Rom. consecutum esse, Act. 9, 30. 11, 25. 22, 3. 27 seq.

Ταρταρόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. τάρταρος, nomen loci subterranei, tristis, tenebricosi, ubi Graeci veteres impios versari, et malefactorum poenas luere credebant, translatum ad Gehennam Judaeorum, v. γέεννα) — τινά, in tartara detrudo (i. q. ῥίπτειν εἰς τάρταρον, Hom. Il. 8, 13. — καταταρταροῦν, Sext. Emp. Pyrrh. Hypot. 3, 24. et κατακλείειν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τοῦ ταρτάρου, Dion. Halic. Ant. 2.) — σειραῖς ζόφου, 2 Petr. 2, 4.

Τάσσω (ττω), f. ξω, ordino, ordine certo colloco (explicatur vocis signif. Xen. Mem. 3, 1, 7.), **a.**, activ., constituo τινά, pass., Rom. 13, 1. — ἐμαυτὸν εἰς διακονίαν τινί, ministerio alicuius me consecro, 1 Cor. 16, 15. (Agg. 1, 5. — Xen. Mem. 2, 1, 11.) — τινὰ εἰς ζωὴν αἰώνιον, destino aliquem vitae aeternae, pass., Act. 13, 48. (τεταγμένοι scil. ὑπὸ τοῦ θεοῦ) — τινὰ ὑπό τι, subiicio aliquem alicui, pass., Luc. 7, 8. (ὑπό τινα, Diod. Sic. 4, 9. Polyb. 5, 65, 7.) — seq. acc. c. inf., constituo, decerno, Act. 15, 2. — τινί τι, mando alicui aliquid, pass., Act. 22, 10. (Xen. de rep. Lac. 11, 6.) — **b.**, constituo med. τινὶ ἡμέραν, diem alicui dico, Act. 28, 23. — οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς scil. πορεύεσθαι, Matth. 28, 16.

Ταῦρος, ου, ὁ, taurus, pl., Matth. 22, 4. Act. 14, 13. Hebr. 9, 13. 10, 4. (οἱ ὁ Gen. 49, 6. Ex. 21, 28. al.)

Ταὐτά, (crasis pro τὰ αὐτά) eadem illa, Luc. 6, 23. 26. 17, 30. 1 Thess. 2, 14.

Ταφή, ῆς, ἡ, (a v. θάπτω, aor. 2. ἔταφον) sepultura, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις, Matth. 27, 7. (cf. Eph. 5, 2. τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.) — Xen. Ages. 11, 16. Aelian. V. H. 4, 7. — οἱ ὁ Deut. 34, 6. Jerem. 22, 19. Ez. 32, 22.)

Τάφος, ου, ὁ, (a v. θάπτω) sepulcrum, Matth. 27, 61. 64. 66. 68.

28, 1. — pl., Matth. 23, 27. 29. (Xen. Mem. 2, 2, 13. Aelian. V. H. 8, 16. — οἱ ὁ Gen. 47, 30. 2 Reg. 22, 20. al.) — in comparatione (ἐστίν, i. e. similia ei est), Rom. 3, 13.

Τάχα, adv., (neutr. pl. τάχεα, ab adi. ταχύς, cf. πυκνά, σφόδρα) **a.**, properanter, cito, celeriter (Hom. Od. 1, 251. Xen. H. G. 7, 4, 34.), Rom. 5, 7. (opp. μόλις) — **b.**, fortasse, forsitan, Philem. v. 15. (Xen. Anab. 5, 2, 17.)

Ταχέως, adv., (ab adi. ταχύς, cf. βαρέως, βαθέως) celeriter, cito, quam primum, Luc. 14, 21. 16, 6. Joh. 11, 31. 1 Cor. 4, 19. Gal. 1, 6. Phil. 2, 19. 24. 2 Tim. 4, 9. (οἱ ὁ Prov. 25, 8. Eccl. 4, 12. Jerem. 50, 44. — Xen. Cyr. 1, 4, 20.) — subito, 2 Thess. 2, 2. — confestim (festinanter), 1 Tim. 5, 22.

Ταχινός, ή, όν, celer, velox, de eventis, quae mox s. proxime instant, 2 Petr. 1, 14. — repentinus, 2, 1. (οἱ ὁ Jes. 59, 7. — Sap. 13, 2. Sirac. 18, 26.)

Τάχιον, adv., (neutr. comparativi: ταχίων, ὁ, ἡ, ον, τό, antiquiores, θᾶττον s. θᾶσσον) celerius, citius, **a.**, in comparatione, Joh. 20, 4. — **b.**, innuitur comparatio, non perficitur, Hebr. 13, 19. (citius, scil. quam sine precibus pro me factis eventurum esset) v. 23. (scil. quam ego proficiscar.) Joh. 13, 27. (scil. quam ante apud animum constitueras) 1 Tim. 3, 14. (scil. quam cogitaveram, al. citius, quam epistola a me scripta) v. καινός.

Τάχιστα, adv., (neutr. plur. superlativi τάχιστος, ab adi. ταχύς, cf. πρώτιστα ap. Hom.) celerrime; — ὡς τάχιστα, quam celerrime, Act. 17, 15.

Τάχος, εος (ους), τό, celeritas; — ἐν τάχει, celeriter, Luc. 18, 8. Act. 12, 7. 22, 18. 25, 4. Rom. 16, 20. Apoc. 1, 1. (οἱ ὁ Deut. 9, 3. — 11, 17. Ps. 2, 13. — τὸ τάχος, 1 Reg. 22, 9. Jes. 5, 19. — τῷ τάχει, 1 Chron. 12, 8. — διὰ τάχους, Ps. 6, 10. Sirac. 11, 21. — ἕως τάχους, Ps. 147, 4.)

Ταχύ, adv., (neutr. adi. ταχύς) cito, celeriter (sine cunctatione), Matth. 5, 25. 28, 7. 8. Marc. 16, 8. Joh. 11, 29. Apoc. 2, 5. 16. 3, 11. 22, 7. 12. 20. (οἱ ὁ Ex. 32, 8. Deut. 9, 12. — Jes. 5, 26.) — facile, nullo negotio, Marc. 9, 39.

Ταχύς, εῖα, ύ, celer, festinans, oppon. βραδύς, Xen. Mem. 4, 2, 25. — εἴς τι, Jac. 1, 19. (οἱ ὁ Esdr. 7, 6. Soph. 1, 14.)

Τέ, (particula enclit. copulativa, resp. lat. *que*, ea nectens, quae unam fere notionem efficiunt arctissimeque coniuncta sunt; **1.**, sola, nullo sequente καί. Nectit **a.**, partes unius eiusdemque sententiae, v. c. συναχθέντες συμβούλιόν τε λαβόντες, Matth. 28, 12. Joh. 4, 42. Act. 2, 33. 9, 15. al. Rom. 2, 10. 1 Cor. 4, 21. Hebr. 1, 3. 6, 5. 9, 1. 12, 2. Nectit **b.**, integras ῥήσεις et adiungitur plerumque participio inter duo verba finita interserto, Joh. 6, 18. Act. 2, 37. 4, 33. 5, 19. al. — est i. q. videlicet (s. ut hoc obiter notem), Act. 1, 15. 3, 10. 4, 13. — Nota, Rom. 16, 26. Act. 19, 27. (καί post τέ h. l. est: etiam, adeo.) — **2.**, τέ — καί, et — et. Nectunt hae coniunctiones **a.**, partes unius eiusdemque sententiae (quae absolvitur uno verbo finito), Matth. 27, 48. Luc. 12, 45. Act. 1, 1. 2, 9. al. Rom. 1, 12. 2, 9. 3, 9. al. 1 Cor. 1, 2. 24. 30. Eph. 1, 10. Hebr. 2, 4. 4, 12. al. Jac. 3, 7. — τέ annexum articulo, qui ante sequens nomen post καί vel iteratur, Luc. 2, 16. 23, 12. Joh. 2, 15. Act. 5, 24. 8, 38. 13, 2. 17, 10. 18, 5. 21, 25. 26, 30. vel omittitur, Act. 1, 13.

13, 1. Rom. 1, 20. — τέ annexum praepositioni, quae post sequutum καί nunc repetitur, Act. 1, 8. 10, 39. nunc omittitur, 15, 9. 25, 23. 28, 18. Phil. 1, 7. — τέ annexum pronomini relat., etsi non tam ad hoc, quam ad consociatum cum eo nomen subst. pertinet, Act. 26, 22. — annexum adverbio ἔτι τε — καί, Act. 21, 28. — τέ et καί vocibus interserta, quae notiones contrarias exprimunt, v. c. πονηρούς τε κ. ἀγαθούς, Matth. 22, 10. Luc. 12, 45. Act. 1, 1. 24, 15. 26, 22. Hebr. 5, 14. — καί post τε saepius iteratum, Luc. 12, 45. Act. 1, 13. 5, 24. 21, 25. 1 Cor. 1, 30. Hebr. 2, 4. — Nectunt τέ — καί **b.**, integras sententias separatas (i. e. quarum suum quaeque habet verbum finitum suumve subiectum), Act. 2, 3. 4. (concisius dict. pro ἐκάθισέ τε ἐφ. — αὐτῶν τὸ πν. τ. ἅγ., v. 3. καὶ ἐπλήσθησαν αὐτοῦ ἅπαντες) 16, 26. 21, 30. — εἶπε — εἶπέ τε — ὁ (οἱ) δέ, Act. 19, 3. 22, 8. 28. — **c.**, τέ — τέ (i. q. τέ — καί), Act. 2, 46. (cf. 5, 42.) 16, 11. 12. 17, 4. 26, 16. Hebr. 6, 2. — εἴτε — εἴτε, v. sub εἰ ἐάντε, v. sub ἐάν. — **d.**, τέ — γάρ (alterum nectit, alterum affert rationem), Rom. 7, 7. (Xen. Mem. 1, 1, 3.) — sequente καί, Hebr. 2, 11. — sequente τέ, Rom. 1, 26. 27. — ἐάντε γάρ seq. ἐάντε, sive enim — sive, Rom. 14, 8.

Τεῖχος, εος (ους), τό, moenia, murus, quo urbs circumdatur, Act. 9, 25. 2 Cor. 11, 33. Apoc. 21, 12. — pl., Hebr. 11, 30.

Τεκμήριον, ίου, τό, (a v. τεκμαίρομαι, terminum pono et hoc a τέκμαρ, terminus) signum, documentum (Hom. Il. 1, 526. Xen. Mem. 1, 1, 2.) pl., Act. 1, 3.

Τεκνίον, ου, τό, (demin. nominis τέκνον, q. v.) filiolus, filiola, in blanda allocutione (ut lat. filiolus): carrissime (quem paterno amore prosequor), pl., Joh. 13, 33. Gal. 4, 19. 1 Joh. 2, 1. 12. 28. 3, 7. 18. 4, 4. 5, 21.

Τεκνογονέω (ῶ), f. ήσω, (a parasynth. τεκνογόνος, et hoc ex τέκνον et γένω = γεννάω) liberos gigno (procreo), 1 Tim. 5, 14. — Hinc voc. seq.

Τεκνογονία, ας, ἡ, liberorum procreatio, 1 Tim. 2, 15.

Τέκνον, ου, τό, (a τέκω, τίκτω) proles, nulla sexus ratione habita, (nostr. Kind) **a.**, sensu angustiori, Marc. 13, 12. Luc. 1, 7. Act. 7, 5. Apoc. 12, 4. — pl. τέκνα, liberi, Matth. 7, 11. (Luc. 11, 13.) 10, 21. 15, 26. (Marc. 7, 27.) al. Luc. 1, 17. 14, 26. Act. 21, 5. 1 Cor. 4, 14. 2 Cor. 6, 13. 12, 14. Gal. 4, 27. Eph. 6, 1. (nominat. pro vocat., ut Col. 3, 20.) v. 4. 1 Thess. 2, 7. 11. 1 Tim. 3, 4. 12. 5, 4. Tit. 1, 6. 2 Joh. v. 4. 13. — emphatice: liberi germani et legitimi, Rom. 9, 7. — τέκνα ἐπαγγελίας, liberi (filii) promissi, Rom. 9, 8. Gal. 4, 28. cf. 31. (i. e. pares habendi sumus proli uxoris legitimae.) — τα τέκνα τῆς σαρκός, liberi propagine naturali orti, Rom. 9, 8. — **b.**, sensu latiori: posteri, Matth. 2, 18. (ex Jerem. 31, 15.) 3, 9. (Luc. 3, 8.) Act. 2, 39. 13, 32. 1 Petr. 3, 6. (Ex. 10, 2. 20, 5. 34, 7.) — emphat.: genuini posteri, genuina proles, Joh. 8, 39. — filius (sic et Graec.), Luc. 2, 48. 15, 31. Apoc. 12, 5. — pl., Matth. 21, 28. Act. 21, 21. — **c.**, sens. translat. in blandis compellationibus: vocat. fili, mi fili, filii, pro: carissime, carissimi, Matth. 9, 2. (Marc. 2, 5.) 10, 21. Luc. 16, 25. 1 Tim. 1, 18. 2 Tim. 2, 1. — nomen homini dilecto tributum, a magistro, 2 Tim. 1, 2. Philem. v. 10. 1 Cor. 4, 17. (ἐν κυρίῳ) 1 Tim. 1, 2. (ἐν πίστει) Tit. 1, 4. (κατὰ κοινὴν πίστιν) adde: 3 Joh. v. 4. cf.

1 Reg. 20, 35. 2 Reg. 2, 3. 5. — τέκνα τοῦ θεοῦ, filii Dei, i. e. Deo in primis cari et dilecti, (de populo Israëlitico) Joh. 11, 52. (Jes. 30, 1. Hos. 11, 1. Sap. 16, 21.) — qui sunt ἐκ θεοῦ γεγεννημένοι, h. e. qui amore Dei rerumque divinarum pleni sunt, Joh. 1, 12. (v. 13.) et Deum imitantur, 1 Joh. 3, 1. 2. 3, 10. 5, 2. Eph. 5, 1. Phil. 2, 15. — quos cum filio suo coniunctos Deus adoptavit et heredes aeternae felicitatis constituit, Rom. 8, 16. 17. 21. — metaph. et ex hebr. τέκνον τινός dicitur, qui ab aliqua re pendet, amore ac studio alicuius rei tenetur, vel qui alicui obstrictus est; — urbis filii, cives, incolae (Jerem. 2, 30. Joël. 2, 23. Zach. 9, 13. cf. Ps. 149, 2.), Matth. 23, 37. (Luc. 13, 34.) Luc. 19, 44. Gal. 4, 25. — τέκνα τῆς σοφίας, cultores sapientiae, Matth. 11, 19. (Luc. 7, 35. intelliguntur ii, qui Dei voluntati obsequuti baptismum Joannis susceperant, v. σοφία.) — τοῦ φωτός, et luce collustrati et lucis amantes, Eph. 5, 8. — κατάρας τέκνα, homines exsecrabiles, 2 Petr. 2, 14. — τῆς ὀργῆς, irae s. poenis devoti, Eph. 2, 3. (hebr. בֵּן, 1 Sam. 20, 31. — οἱ ὁ Deut. 25, 2. vertunt: ἄξιος πληγῶν.) — ὑπακοῆς i. q. ὑπήκοοι, 1 Petr. 1, 14.

Τεκνοτροφέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. τεκνοτρόφος, et hoc ex τέκνον et τρέφω) liberos educo, 1 Tim. 5, 10.

Τέκτων, ονος, ὁ, (vox cognata vocibus τέχνη, τεύχω, τέκω s. τίκτω, cf. hebr. בָּרָא et P. בְּרָא, praecidit, — lat. tignus, contignatio) faber lignarius, Matth. 13, 55. Marc. 6, 3. — οἱ ὁ 1 Sam. 13, 19. Jes. 44, 12.

Τέλειος, εία, ον, (a voc. τέλος) perfectus, **a.**, de rebus: ἔργον, Jac. 1, 4. — ἡ — ἀγάπη, amor plenus et perfectus, 1 Joh. 4, 18. — θέλημα (quod nullo vitio laborat, hebr. תָּם), Rom. 12, 2. — δώρημα, Jac. 1, 17. — ὁ .. νόμος, Jac. 1, 25. (videtur explicari adiectis verbis: τὸν τῆς ἐλευθερίας) — τὸ τέλειον, oppon. τὸ ἐκ μέρους, res integra (illa, cuius nunc partes tantum et umbras conspicimus), 1 Cor. 13, 10. (al. aetas adulta; perperam.) — **b.**, de hominibus, perfectus corpore: adultus (propr., Aelian. V. H. 13, 1. Xen. Cyr. 8, 7, 6.) — εἰς ἄνδρα τέλειον, Eph. 4, 13. (sens.; usque dum omnes unam cognitionem assecuti repraesentemus virum adultum s. corpus, quod Christus plene inhabitet.) — τέλ. ἀνήρ, Jac. 3, 2. (vir tantum roboris consequutus, quo regat coerceatque totum corpus.) — pl.. Hebr. 5, 14. — τέλειοι ταῖς φρεσί (opp. παιδία et νηπιάζοντες ταῖς φρεσί), 1 Cor. 14, 20. — absol., adultus, i. e. satis institutus, Phil. 3, 15. Col. 1, 28. — plur., intelligentiores, rebus div. intelligendis apti, 1 Cor. 2, 6. — τέλειος virtute ac vi agendi: is, cui nihil deest, in quo nihil amplius desideratur, qui omnia praestitit, Matth. 19, 21. (sens.: si vis censeri omnia praestitisse, age me sequere regno coelesti cives collecturus, Marc. 10, 21. ἕν σοι ὑστερεῖ, cf. Luc. 18, 22. — ἕν σοι λείπει) — is, qui officio non ex parte, sed plane satisfecit, Matth. 5, 48. (speciat., qui non solum amicis, sed inimicis quoque bene vult.) — sensu morali: omnibus iis, quae sancta Dei voluntas requirit, instructus, Col. 4, 12. (i. q. πεπληρωμένος ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ.)

Τελειότερος, έρα, ον, (comparat. adi. τέλειος) perfectior, praestantior, Hebr. 9, 11.

Τελειότης, ητος, ἡ, (ab adi. τέλειος) **a.**, integritas (unde nihil

periit), Col. 3, 14. (*συνδεσμός τῆς τελ.*) — **b.**, res perfecta, id, quo aliquid perficitur, Hebr. 6, 1. (opponuntur initia: *ὁ τῆς ἀρχῆς λόγος.*)

Τελειόω (*ῶ*), f. *ώσω*, (ab adi. *τέλειος*) *perficio*, i. e. **a.**, absolvo, ad finem perduco, *τὸν δρόμον*, Act. 20, 24. (cf. 2 Tim. 4, 7.) — *ἰάσεις*, Luc. 13, 32. — *τὸ ἔργον*, Joh. 4, 34. 5, 36. 17, 4. (*τὸν οἶκον*, *οἱ ὁ*, 2 Chron. 8, 16. — *τὸ ἔργον*, Neh. 6, 16.) — *τὰς ἡμέρας*, Luc. 2, 43. — Med. *τελειοῦμαι*, absolvo, Luc. 13, 32. — perf. p. significat. med. *τετελείωμαι*, absolvi, scil. *τὸν δρόμον*, Phil. 3, 12. (cf. Phil. allegor. lib. 2. p. 50. *ὅταν τελειωθῇς κ. βραβείων κ. στεφάνων ἀξιωθῇς.*) — **b.**, perficio, h. e. id, quod adhuc rei deest, ut in plenam formam efficta sit, addo (vervollständigen), *ἡ ἀγάπη*, 1 Joh. 4, 18. — pass., 1 Joh. 2, 5. (*τετελείωται*, amor plene effictus est) 4, 17. — v. 12. (*τετελειωμένη ἐστίν*, in nobis est plene efformatus) — constr. *τελειοῦσθαι ἔν τινι*, rem totam habere, 1 Joh. 4, 18., aliter 2 Cor. 12, 9. (vis mea in infirmis maxime se demonstrat.) — *τελειοῦσθαι εἰς ἕν*, Joh. 17, 23. (plane unum efficere, plane consentire.) — *τελειοῦσθαι ἔκ τινος*, ex aliqua re plenam vim accipere, Jac. 2, 22. — **c.**, sensu morali: *τινά*, integrum (immunem a peccatis) reddo, Hebr. 7, 19. — *τινὰ κατὰ συνείδησιν*, a sensu culpae libero, Hebr. 9, 9. 10, 1. 14. — *ἀρχιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένος*, in aeternum perfectus, s. ab omni labe et fragilitate immunis, Hebr. 7, 28. — *τελειοῦν τινα*, ad summam dignitatem evehere, Hebr. 2, 10. — pass., Hebr. 5, 9. suae felicitatis finem assequi (Calmet.) 11, 40. 12, 23. — **d.**, *τελειοῦται ἡ γραφή*, oracula eventu comprobantur, Joh. 19, 28. v. *πληρόω*, *τελέω*.

Τελείως, adv., (ab adi. *τέλειος*) perfecte, prorsus, 1 Petr. 1, 13.

Τελείωσις, *εως*, *ἡ*, (a *τελειόω*) perfectio, **a.**, impletio, eventus, Luc. 1, 45. (*ἔσται τοῖς λελαλημένοις*, cf. Hom. Il. 1, 5. — Judith. 10, 9.) — **b.**, perfecta expiatio (v. *τελειόω*), Hebr. 7, 11.

Τελειωτής, *οῦ*, *ὁ*, (a v. *τελειόω*, 3. perf. p.) qui aliquid ad finem (ad metam) perducit, Hebr. 12, 2. (oppon. *ἀρχηγός*, antesignanus.)

Τελεσφορέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a *τελεσφόρος*, et hoc ex *τέλος* et *φέρω*) ad maturitatem perduco (scil. *καρπούς*, de gravidis) Luc. 8, 14. (pass., maturesco.)

Τελευτάω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a voc. *τελευτή*) finio (Xen. H. G. 2, 3, 9.), vitam finio, Matth. 2, 19. 9, 18. 22, 25. Marc. 9, 44. 46. 48. Luc. 7, 2. Act. 2, 29. 7, 15. Hebr. 11, 22. (Aelian. V. H. 2, 17. Xen. Ages. 11, 15. — *οἱ ὁ* Ex. 21, 17. — additur *τὸν βίον*, Xen. Mem. 4, 8, 1. et ap. Graec. saepissime.) — *θανάτῳ τελευτάτω* (ex hebr., Ex. 19, 12. 21, 16. Ez. 6, 12.), is certissime morietur, Matth. 15, 4. Marc. 7, 10.

Τελευτή, *ῆς*, *ἡ*, (a v. *τελέω*, q. v.) finis, vitae finis, obitus (v. *τελευτάω*), Matth. 2, 15. (*οἱ ὁ* Gen. 27, 2. Deut. 31, 29. Jos. 1, 1. — nonnumquam additur *τοῦ βίου*.)

Τελέω (*ῶ*), f. *έσω*, perf. p. *τετέλεσμαι*, aor. 1. *ἐτελέσθην*, (a *τέλος*) **a.**, absolvo, finio, *α.*, tempus, *ἔτη*, pass., Apoc. 20, 3. 5. 7. — *β.*, res, quae seriem temporis constituunt, v. c. *τὸν δρόμον*, 2 Tim. 4, 7. — *τοὺς λόγους*, Matth. 19, 1. 26, 1. — *τὰς παραβολάς*, 13, 53. — *πόλεις* (conficere urbes, i. e. fugam, iter per urbes), 10, 23. — cum partic. verbi (ut *ἄρχομαι*, *παύομαι*,

ἐπιμένω, Matth. 11, 1. — τετέλεσται, finis adest (laborum), Joh. 19, 30. — **b.**, perficio, perago, exsequor id, quod praescripto continetur (vollziehen). — νόμον, Rom. 2, 27. Jac. 2, 8. — τὴν ἐπιθυμίαν (i. e. τὸ ἐπιθυμούμενον), Gal. 5, 16. — ἅπαντα τὰ κατὰ νόμον, Luc. 2, 39. (τὰ κατά i. q. ἃ ἔδει τελεσθῆναι κατά, v. sub ὁ, ἡ, τό) — τὴν μαρτυρίαν, Apoc. 10, 7. — pass., 11, 7. — τὸ βάπτισμα, Luc. 12, 50. — πάντα, pass., Joh. 19, 28. — ἅπαντα τὰ γεγραμμένα, Act. 13, 29. — pass., Luc. 18, 31. — τελεῖσθαι ἔν τινι, dat. pers., Luc. 22, 37. — dat. rei (cum aliqua re s. per aliquam rem), Apoc. 15, 1. — **c.**, solvo, pendo, τὰ δίδραχμα, Matth. 17, 24. — φόρους, Rom. 13, 6. (ἀργύριον, Xen. Mem. 2, 9, 1.)

Τέλος, εος (ους), τό, **a.**, *finis*, τέλος ἔχω, finem attigi, dissolvor, Marc. 3, 26. — finis alicuius rei, Luc. 1, 33. Hebr. 7, 3. 2 Cor. 3, 13. (verte: ne conspicerent Israëlitae splendoris iterum evanescentis finem, v. 13.) — πάντων, 1 Petr. 4, 7. — τὰ τέλη τῶν αἰώνων, 1 Cor. 10, 11. — genitivus e contextu supplendus, Matth. 24, 6. 14. (non: τοῦ αἰῶνος τούτου, sed: eorum, quae evenire debent, Marc. 13, 7. Luc. 21, 9.) 1 Cor. 15, 24. (τὸ τέλος scil. τῶν πάντων s. mutationum.) — τὸ τέλος, exitus rei scil. narrari coeptae, Matth. 26, 58. — τὸ τέλος, adverb., denique, 1 Petr. 3, 8. — εἰς τέλος, ad finem usque, i. e. usque ad vitae (suae) finem, Joh. 13, 1. — usque ad terminum his malis positum, Matth. 24, 13. (Marc. 13, 13. Matth. 10, 22.) — postremo, auf die Letzt, Luc. 18, 5. 1 Thess. 2, 16. (Aelian. V. H. 10, 16. Xen. Oecon. 17, 10.) — ἄχρι τέλους, perpetuo, Hebr. 3, 6. 6, 11. Apoc. 2, 26. — μέχρι τέλους, Hebr. 3, 14. — ἕως τέλους, usque ad vitae terminum, 1 Cor. 1, 8. 2 Cor. 1, 13. — meton., τὸ τέλος τινός, τὸ τέλος κυρίου, praemium, quod (Jobo) tribuit Dominus, Jac. 5, 11. — sens. pass., ultima sors (merces), Rom. 6, 21. 22. 2 Cor. 11, 15. Phil. 3, 19. Hebr. 6, 8. 1 Petr. 1, 9. 4, 17. — meton. is, in quem aliquid (lex) desinit (τέλος εἰς cf. Hebr. 6, 8.), Rom. 10, 4. — ultimus, Apoc. 1, 8. (oppon. ἀρχή) 21, 6. 22, 13. — **b.**, *peractio; τέλος ἔχειν*, dic. quod plane, ad minimum usque peragitur, Luc. 22, 37. (nota: ἔτι τοῦτο.) — meton. id, quo alicui (praescripto, monito, desiderio) plane satis fit, 1 Tim. 1, 5. (al. finis, Zweck, al. summa rei, coll. Eccles. 12, 13.) — **c.**, *vectigal*, Matth. 17, 25. Rom. 13, 7. (Xen. Vectig. 4, 19, 20. Polyb. 4, 47, 1. — 1 Macc. 10, 31. 11, 35. — Herodian. 3, 1, 11.)

Τελώνης, ου, ὁ, (a voc. τέλος, vectigal, et v. ὠνέομαι, emo, cf. ὀψώνης, δεκατώνης) **a.**, publicanus (qui emit s. conduxit vectigalia. Erant publicani ap. Romanos plerumque ex ordine equestri, v. Sueton. in Octavian. c. 24.) — **b.**, portitor, i. e. vectigalium exactor (Zolleinnehmer; cuius opera publicanus in exigendis vectigalibus utitur, Artemid. 1, 23. 4, 42. Erant portitores genus hominum cum ob officium, quo fungebantur, tum propter acerbitatem, avaritiam et fraudulentiam aliis invisum non solum Judaeis, sed etiam aliis gentibus), Matth. 5, 46. 47. 10, 3. Luc. 18, 10. 11. — pl., Matth. 9, 10. 11. (Marc. 2, 15. 16. Luc. 5, 27. 29. 30.) 11, 19. (Luc. 7, 29. 34.) 18, 17. 21, 31. 32. Luc. 3, 12. 15, 1.

Τελώνιον, ίου, τό, (a voc. τελώνης, cf. δεκατώνιον, nominibus neutr. generis insigniri solent loca, domicilia, templa, officinae; exeunt in syllabas:

τρον, εῖον, ον et ιον, ήριον) telonium, mensa portitorum, Matth. 9, 9. Marc. 2, 14. Luc. 5, 27.

Τέρας, τος, τό, **a.**, prodigium, portentum (res s. eventum in rerum natura mirum et insolitum, terrorem incutiens et futurum aliquod malum portendens, Xen. Mem. 1, 4, 15.), pl., Act. 2, 19. (ex Joël. 3, 3. — Hom. Il. 2, 324.) — **b.**, miraculum ab aliquo patratum, pl. σημεῖα κ. τέρατα, Matth. 24, 24. (Marc. 13, 22. cf. 2 Thess. 2, 9.) Joh. 4, 48. Act. 4, 30. 5, 12. 14, 3. 15, 12. Rom. 15, 19. 2 Cor. 12, 12. Hebr. 2, 4. — τέρ. κ. σημ., Act. 2, 22. 43. 6, 8. (Deut. 6, 22. 7, 19. — Polyb. 3, 112, 8.)

Τέρτιος, ίου, ό, (nom. lat.) Tertius, amanuensis Pauli (forsitan idem, cui nomen erat Silas, שְׁלִישִׁי tertius), Rom. 16, 22.

Τερτύλλος, ου, ό, (nom. lat.) Tertullus, orator quidam Romanus, qui Paulum coram Felice procuratore accusavit, Act. 24, 1. 2.

Τεσσαράκοντα, οἱ, αἱ, τά, numerale indeclin., quadraginta, Matth. 4, 2. Marc. 1, 13. Luc. 4, 2. Joh. 2, 20. al.

Τεσσαρακονταετής, έος (οῦς), ό, ή, ές, τό, (τεσσεράκοντα, ἔτος) quadragenarius, quadraginta annorum, Act. 7, 23. 13, 18.

Τέσσαρες (att. τέτταρες), ων, οἱ, αἱ, τέσσαρα, τά, quatuor, Matth. 24, 31. Marc. 2, 3. al.

Τεσσαρεςκαιδέκατος, η, ον, (τέσσαρες et δέκατος, ut dicitur τεσσαρεςκαίδεκα pro τέσσαρα καὶ δέκα) decimus quartus, Act. 27, 27. 33.

Τεταρταῖος, αία, αῖον, nom. ordinale, (ab adi. τετάρτη, scil. ἡμέρα, cf. τριταῖος, πεμπταῖος, ὀγδοαῖος etc.) qui ad quartum diem s. quarto die aliquid agit s. patitur, τετ. ἐστι, i. e. quatuor dies agit (in sepulcro, s. quartus est dies, e quo sepultus est, cf. Hom. Il. 2, 385. Polyb. 3, 52, 2. Xen. Cyr. 5, 3, 1.), Joh. 11, 39.

Τέταρτος, η, ον, (a numerali τέτταρες) quartus, Matth. 14, 25. Marc. 6, 48. Act. 10, 30. Apoc. 4, 7. al.

Τετράγωνος, ον, ό, ή, ον, τό, (ex τέτρα et γῶνος) quadrangulus, quadrangularis, Apoc. 21, 16. (οἱ ό Ex. 27, 1. 30, 2. Ez. 41, 21. al. — Polyb. 6, 27, 2.)

Τετράδιον, ίου, τό, (demin. voc. τετράς, numerus quaternarius) quaternio; — τῶν στρατιωτῶν, praesidium e quatuor militibus constans (quaternio ap. Romanos esse solebat, cui custodia captivorum carcerumque credebatur), Act. 12. 4. (quatuor quaterniones; duo enim captivum in ipso observabant carcere, duo ante fores excubabant.)

Τετρακιςχίλιοι, αι, α, (ex τετράκις et χίλιοι) quater mille, quatuor millia, Matth. 15, 38. (Marc. 8, 9.) 16, 10. (Marc. 8, 20.) Act. 21, 38.

Τετρακόσιοι, αι, α, (ex τέτρακις et terminatione -όσιος, numerum centenum indicante) quadringenti, Act. 5, 36. 7, 6. 13, 20. Gal. 3, 17.

Τετράμηνος, ον, (ex τέτρα et μήν, cf. τρίμηνος, ἑξάμηνος) quadrimestris, quatuor mensium, Joh. 4, 35. (cf. Judic. 19, 2. 20, 47.)

Τετραπλόος (οῦς), όη (ῆ), όον (οῦν), (ex τέτρα et πλόος, ut ἁπλόος ex ἅμα et πλόος, pro quo etiam -πλός in ἁπλός, διπλός etc., cui respondet

lat. -plus in: duplus, triplus, quadruplus, ab obsol. *πλέω*, unde lat. plenus et composita: impleo, repleo, al., v. voc. *πλευρά*) quadruplus, quadruplex, Luc. 19, 8.

Τετράπους, οδος, ὁ, ἡ, neutr. *τετράπουν, τό*, (ex *τέτρα* et *πούς*, pes) quadrupes. Neutr. pl., Act. 10, 12. 11. 6. Rom. 1, 23. (*οἱ ὁ* Gen. 1, 24. 34, 23. Ex. 9, 9. Jes. 40, 16.)

Τετραρχέω (ῶ), f. *ήσω*, (a voc. *τετράρχης*, q. v.) — *τινός*, alicui regioni tetrarchae nomine praesum, Luc. 3, 1.

Τετράρχης, ου, ὁ, (ex *τέτρα* et *ἄρχω*, cf. *ἐθνάρχης, ἑκατοντάρχης*) tetrarcha, i. e. propr. quartae regni parti imperans. Tetrarchae olim appellabantur principes Galatiae; Galatia enim olim, teste Strabone, divisa erat in tres partes, quarum unaquaeque in quaternas minores partes dispertita *τετραρχίας* nomen gessit; idem auctor est, Thessaliam ante Philippi Macedonis tempora in quatuor *τετραρχίας* divisam fuisse. Herodem Magnum Josephus narrat fuisse, antequam rex Judaeae factus esset, tetrarcham Galilaeae, eundemque postea, morti vicinum, *τὴν βασιλείαν*, i. e. Judaeam et Samariam, Archelao futuro regi, Galilaeam autem et Peraeam Antipae tetrarchae, item Gaulonitidem, Trachonitidem, Batanaeam et Paniatem Philippo, etiam tetrarchae, testamento destinasse. v. *Ἡρώδης*. Herodes Antipas tetrarches commemoratur, Matth. 14, 1. Luc. 3, 19. 9, 7. (qui si *βασιλεύς* appellatur, Matth. 14, 9. Marc. 6, 14. hoc nomen latius dicitur de eo, qui praeest, cf. Herodot. 5, 111.)

Τεύχω, v. *τυγχάνω*.

Τεφρόω (ῶ), f. *ώσω*, (a voc. *τέφρα*, cinis) in cineres redigo, 2 Petr. 2, 6.

Τέχνη, ης, ἡ, (a v. *τέκω, τίκτω*, v. *τέκτων*) ars, Act. 17, 29. Apoc. 18, 22. — opificium, Act. 18, 3. (ut *τεχνίτης*, opifex) v. *ὁμότεχνος*. — Hinc voc. seq.

Τεχνίτης, ου, ὁ, artifex, opifex, Act. 19, 24. 38. Apoc. 18, 22. (Xen. Mem. 2, 7, 4.) — de Deo mundi creatore, Hebr. 11, 10.

Τήκω, liquefacio. Pass., liquefio, liquesco, 2 Petr. 3, 12. (Xen. Mem. 3, 1, 7.)

Τηλαυγῶς, adv., (ab adi. *τηλαυγής*, eminus splendens, ex *τῆλε*, procul, et *αὐγή*, splendor) procul et clare, Marc. 8, 25. (cf. Job. 37, 21. Ps. 18, 9.)

Τηλικοῦτος, αὕτη, οῦτο, (ex *τήλικος* et *οὗτος*) tantus, 2 Cor. 1, 10. Hebr. 2, 3. Jac. 3, 4. Apoc. 16, 18.

Τηρέω (ῶ), f. *ήσω*, (ab adi. *τηρός*, observans, quod semel legitur Aeschyl. Suppl. v. 263., cf. etiam bebr. נָטַר, ut נָטַל et lat. tollo, נָפַל et *σφάλλω*, נָקַף et *κόπτω*, al.) **a.**, custodio, *τινά*, Matth. 27, 36. 54. Act. 16, 23. — pass., Act. 12, 5. 25, 4. — *τινὰ εἴς τι*, pass., Act. 25, 21. — *τί*, Act. 12, 6. — *οἱ τηροῦντες*, custodes, Matth. 28, 4. — *οἱ ὁ* Cant. 3, 3. — **b.**, metaph. *α.*, conservo, א., *τινά*, aliquem in ea conditione, qua utitur, 1 Cor. 7, 37. (suam virginem servare, scil. tamquam virginem, i. e. innuptam.) — *τί*, aliquid mente repositum servo, Apoc. 1, 3. 22, 7. 9. — constanter teneo,

τὴν πίστιν, 2 Tim. 4, 7. Apoc. 14, 12. — τηρεῖν τὰς ἐντολάς, i. e. re et facto se memorem praestare div. praeceptorum, 1 Joh. 2, 3. 4. 3, 22. 24. Joh. 14, 15. 21. 15, 20. 17, 6. — τὸν λόγον, 1 Joh. 2, 5. Joh. 8, 51. 52. 55. 14, 23. 24. Apoc. 2, 26. 3, 8. 10. — tueor, non dimitto (behaupten, opp. ἀθετεῖν), Marc. 7, 9. — τὴν ἀρχήν, Judae v. 6. Apoc. 16, 15. — ℶ., τί s. τινά, c. accus. praedicati, 2 Cor. 11, 9. 1 Tim. 5, 22. 6, 14. Jac. 1, 27. — pass. τηροῦμαι, c. adv. (ἀμέμπτως) 1 Thess. 5, 23. — ℷ., τηροῦμαί τινι (dat. pers.), Judae v. 1. — ℸ., τηρεῖν τινα ἔν τινι, custudio aliquem, ut salvus egrediatur ex, Eph. 4, 3. Judae v. 21. Joh. 17, 11. 12. 15. Apoc. 3, 10. (cf. σώζω, Joh. 12, 27.) — τηρῶ ἐμαυτόν, mihi caveo, 1 Joh. 5, 18. — ἐμαυτὸν ἄσπιλον ἀπό τ., servo me impollutum ab aliquo, Jac. 1, 27. — β., asservo, aufbewahren, τινὰ εἴς τι, 2 Petr. 2, 4. 9. 3, 7. Judae v. 6. — τὶ εἴς τινα, aliquid, quod alicui, cum venerit, detur, 1 Petr. 1, 4. — τὶ εἰς ἡμέραν τινά, Joh. 12, 7. — τὶ ἕως ἄρτι, Joh. 2, 10. — τηρῶ τινί τι, pass., 2 Petr. 2, 17. Judae v. 13. — γ., servo, i. e. non violo, quod traditum est, τὰς ἐντολάς, Matth. 19, 17. 23, 3. 28, 20. — τὸν νόμον, Act. 15, 5. 24. 21, 25. Jac. 2, 10. — τὸ σάββατον, Joh. 9, 16.

Τήρησις, εως, ἡ, **a.**, custodia, carcer, Act. 4, 3. 5, 18. — **b.**, τῶν ἐντολῶν, servare praecepta, 1 Cor. 7, 19.

Τιβεριάς, άδος, ἡ, (a Τιβέριος) urbs Galilaeae, ad locum Gennesareth sita, quam Herodes M., cum esset tetrarcha Galilaeae, valde ampliavit et ornavit atque in honorem Tiberii Caesaris Tiberiadem appellavit, Joh. 6, 1. 23. 21, 1.

Τιβέριος, ίου, ὁ, (nom. lat. a Tiberis fluvii nomine derivatum) Tiberius, tertius Romanor. imperator, Tiberii Neronis ex Livia filius, regnavit annos 26. menses 6. dies 19. anno eius imperii 15. Christus suum munus auspicatus est. — Sueton. Vita Tiberii. Tacit. Annal. lib. 1, c. 3 seq. Dio Cass. lib. 15. p. 636. et 57. p. 689.), Luc. 3, 1.

Τίθημι, f. θήσω, (3. pl. τιθέασιν pro: τιθεῖσιν, imperf. ἐτίθην et ἐτίθουν [Marc. 6, 56. quasi a τιθέω], aor. 1. ἔθηκα [3. pl. ἔθηκαν], perf. τέθεικα, aor. 1. p. ἐτέθην, aor. 2. med. ἐθέμην, 2. pass. ἔθου pro ἔθεσο, Act. 5, 4.) 1., activ., **a.**, *pono*, (i. e. facio κεῖσθαι aliquid) colloco, τί, v. c. θεμέλιον, Luc. 14, 29. 1 Cor. 3, 10. 11. Rom. 9, 33. 1 Petr. 2, 6. — opp. αἴρειν, Luc. 19, 21. 22. (cf. Xen. Oecon. 8, 2.) — metaph., νόμον, legem dare, Gal. 3, 19. (Sed legendum: προσετέθη.) — τί τινι, v. c. πρόςκομμα, Rom. 14, 13. — τὶ εἴς τι, Luc. 11, 33. — ἔν τινι, Rom. 9, 33. et 1 Petr. 2, 6. (Jes. 8, 14. 28, 16.) — τὶ ὑπό τι, Matth. 5, 15. (Marc. 4, 21. Luc. 11, 33.) — τὶ ὑποκάτω τινός, Luc. 8, 16. — τινὰ ὑπὸ τοὺς πόδας, 1 Cor. 15, 25. — τιθέναι τινά που, s. ἐν τόπῳ τινί, speciat. dict. de mortuis, qui alicubi reponuntur, πού, Marc. 15, 47. 16, 6. Joh. 11, 34. 19, 42. 20, 2. 13. 15. — ἔν τινι (τόπῳ), Matth. 27, 60. Marc. 6, 29. Luc. 23, 53. Joh. 19, 41. Act. 7, 16. 9, 37. — εἰς μνημεῖον, Act. 13, 29. Apoc. 11, 9. — τί s. τινὰ ἐπί τινος, Act. 5, 15. Joh. 19, 19. — ἐπί τι, Apoc. 10, 2. 2 Cor. 3, 13. — ἐπί τινα (τὰς χεῖρας), Marc. 10, 16. — (τὸ πνεῦμα,) Matth. 12, 18. (ex Jes. 42, 1. ubi οἱ ὁ· ἔδωκα ἐπ' αὐτόν.) — τὶ παρὰ τοὺς πόδας τ., ad pedes alicuius depono, Act. 4, 35. 37.

5, 2. — τινὰ ἐνώπιόν τ., Luc. 5, 18. — **b.**, *depono*, i. e. α., deorsum flecto, τὰ γόνατα, genua flecto, Marc. 15, 19. Luc. 22, 41. Act. 7, 60. 9, 40. 20, 36. 21, 5. — β., non amplius gesto, τὰ ἱμάτια (lat. vestes pono, Joh. 13, 4. — τὴν ψυχήν (lat. vitam pono), Joh. 10, 17. 18. — ὑπέρ τινος, Joh. 10, 11. 15. 13, 37. 38. 15, 13. 1 Joh. 3, 16. — γ., depono pecuniam, παρ' ἐμαυτῷ, 1 Cor. 16, 2. — **c.**, i. q. παρατίθημι (de cibis ac potibus), v. c. οἶνον, Joh. 2, 10. (Xen. Mem. 3, 4, 1. lat. pono.) — **d.**, τινά, seq. acc. praedic. pono, τινὰ ὑποπόδιον, Matth. 22, 44. (Marc. 12, 36. Luc. 20, 43.) et Act. 2, 35. Hebr. 1, 13. 10, 13. (e Ps. 109, 1.) — *constituo*, Rom. 4, 17. (ex Gen. 17, 5.) Hebr. 1, 2. 2 Petr. 2, 6. — pass., 1 Tim. 2, 7. et 2 Tim. 1, 11. (εἰς ὅ e constr. praegn. duas formulas coniungente, τίθεσθαί τι et τίθεσθαι εἴς τι, cui incumbo praeco constitutus.) — ἀδάπανον τίθημι (expono — metaphora a mercatoribus ducta) τὸ εὐαγγέλιον, 1 Cor. 9, 18. (cf. Aelian. V. H. 13, 6. Hom., v. c. θέσαν μιν πηρόν.) — τιθέναι τινὰ εἴς τι, aliquem alicui rei destino, pass., 1 Petr. 2, 8. — εἴς τι pro acc. praedic. (ex hebr.), Act. 13, 47. (ex Jes. 49, 6.) — τιθέναι τινὰ ἵνα, Joh. 15, 16. — τιθέναι τὸ μέρος τινὸς μετά τινος (v. μετά), Matth. 24, 51. Luc. 12, 46.

2., Med. τίθεμαι, mihi pono, τί, — βουλήν, consilium capio, Act. 27, 12. — τὰ μέλη, dispono, 1 Cor. 12, 18. — instituo (stabilio), τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς, 2 Cor. 5, 19. — τὶ εἴς τι, — εἰς τὰ ὦτά μου, menti infigo aliquid, Luc. 9, 44. (cf. Agg. 2, 19.) — εἰς τὴν καρδίαν, seq. inf., propositum teneo, Luc. 21, 14. (1 Sam. 9, 20. Eccl. 7, 22.) — ἐν τῇ καρδίᾳ, mente mihi repono, Luc. 1, 66. mihi propono, Act. 5, 4. (Hom. Od. 4, 729.) — i. q. ἐν τῷ πνεύματι, 19, 21. 2 Sam. 3, 13. (cf. Hom. Il. 9, 629. 13, 121.) — ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, in mea potestate repono, i. e. meae potestati reservo (ut efficiam quando velim), Act. 1, 7. — τινὰ εἴς τι, — εἰς διακονίαν, destino aliquem ad aliquid, 1 Tim. 1, 12. — εἰς ὀργήν (aliquem eum esse volo, qui poenas perferat), 1 Thess. 5, 9. — τινὰ εἰς φυλακήν, Act. 12, 4. — εἰς τήρησιν, 4, 3. (οἱ ὁ Gen. 41, 10. 42, 17.) — ἐν φυλακῇ, Matth. 14, 3. Act. 5, 25. — ἐν τηρήσει, 5, 18. — τινά seq. acc. praedic., Act. 20, 28. 1 Cor. 12, 28. (Hom. τιθέναι, Il. 6, 300. Od. 15, 253. Pind. Pyth. 9, 93.)

Τίκτω, f. τέξομαι, (ab obs. τέκω, cf. πίπτω) pario, gigno (fructum e semine ortum) **a.**, propr. dic. de mulieribus foetum enitentibus, absol., Luc. 1, 57. 2, 6. Joh. 16, 21. Gal. 4, 27. (ex Jes. 54, 1.) Hebr. 11, 11. Apoc. 12, 2. 4. — (de viris: procreo, Job. 38, 29. — Eurip. Iphig. 639. ut γεννάω, q. v., etiam de mulieribus, Luc. 1, 31. 57. [23, 29.] Joh. 16, 21.) — τίκτω υἱόν, Matth. 1, 21. et 23. 25. Luc. 1, 31. 2, 7. Apoc. 12, 5. 13. — pass., Matth. 2, 2. Luc. 2, 11. — τίκτειν de terra fruges proferente (ut lat. pario, Cic. de Nat. D. 6, 4.), βοτάνην, Hebr. 6, 7. — metaph., gigno, Jac. 1, 15. (nota h. l. συλλαβοῦσα. Confertur ergo ἡ ἐπιθυμία, cum femina.)

Τίλλω, vello, evello, στάχυας, Matth. 12, 1. (Marc. 2, 23.) Luc. 6, 1. (οἱ ὁ Jes. 18, 7. Esdr. 9, 3. — Diod. Sic. 5, 21.)

Τίμαιος, ου, ὁ, Timaeus, pater caeci cuiusdam a Jesu prope Hierichuntem sanati, Marc. 10, 46.

Τιμάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. τιμή) aestimo, τινά, i. e. **a.**, pretium

eius statuo, Matth. 27, 9. (ex Zach. 11, 12. 13.) ibid. med. ἐτιμησάμην, aestimavi. — **b.**, honoro, i. e. *a.*, revereor aliquem, speciat. Deum (veneror), Matth. 15, 8. (Marc. 7, 6. e Jes. 29, 13.) Joh. 5, 23. 8, 49. — parentes, Matth. 15, 4. 5. (Marc. 7, 10.) 19, 19. Marc. 10, 19. Luc. 18, 20. et Eph. 6, 2. — alios homines, 1 Tim. 5, 3. 1 Petr. 2, 17. (Xen. Mem. 4, 3, 13. Cyr. 1, 2, 12.) — *β.*, praemiis orno, Joh. 12, 26. — addit. πολλαῖς τιμαῖς, Act. 28, 10.

Τιμή, ῆς, ἡ, (a v. τίω, aestimo, pendo, perf. p. τέτιμαι) **a.**, pretium, τινός, Matth. 27, 9. (Zach. 11, 13.) — pl., Act. 19, 19. — de pretio soluto (Aelian. V. H. 2, 7. Xen. Oec. 20, 24.) s. accepto pro re vendita, Act. 5, 2. 3. — plur., 4, 34. — s. dato pro re emta, τιμὴ αἵματος, pretium pro caede, Matth. 27, 6. — ἠγοράσθητε τιμῆς, magno pretio, 1 Cor. 6, 20. et 7, 23. — ὠνεῖσθαι τιμῆς ἀργυρίου, emere pretio ad argentum redacto, i. e. argento, Act. 7, 16. — τιμὴν ἀπονέμειν τινί, suum alicui pretium statuere, ei aliquantum tribuere, 1 Petr. 3, 7. — pretium (Werth), 1 Cor. 12, 24. — **b.**, honor, dignitas, δόξα κ. τιμή, Hebr. 2, 7. 9. 2 Petr. 1, 17. — τιμὴν ἔχω, Hebr. 3, 3. — in doxologiis, τῷ θεῷ (scil. ἔστω) τιμὴ κ. δόξα, 1 Tim. 1, 17. 6, 16. Apoc. 4, 9. 11. 5, 12. 13. 7, 12. 19, 1. — ἀποδοῦναί τινι τιμήν, Rom. 13, 7. — ἡγεῖσθαί τινα ἄξιον τιμῆς, 1 Tim. 6, 1. — τιμὴν ἔχειν, honorari, Joh. 4, 44. — **c.**, laudes cum ornamentis coniunctae (Auszeichnung), iunct. c. ἔπαινος, δόξα, Rom. 2, 7. 10. 1 Petr. 1, 7. — ὑμῖν ἡ τιμή scil. γενηθήσεται, continget, 1 Petr. 2, 7. (i. q. οὐ καταισχυνθήσεσθε, v. 6.) — **d.**, aestimatio, qua cui pretium statuitur (Werthschätzung, oppon. neglectio, contemtus), Rom. 12, 10. Col. 2, 23. (τιμή scil. σαρκός, cura carnis) — signum honoris (Ehrenbezeigung), 1 Tim. 5, 17. — plur. πολλαῖς τιμαῖς τιμᾶν τινα, Act. 28, 10. — **e.**, dignitatis, honoris gradus (Ehrenstelle), Hebr. 5, 4. — **f.**, decus (oppon. turpi, deformi), σκεῦος εἰς τιμήν (scil. κατηρτισμένον, opp. εἰς ἀτιμίαν), aut ut ornamento sit, aut ut sit usui honesto destinatum, Rom. 9, 21. et 2 Tim. 2, 20. 21. — κτᾶσθαι (τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος) ἐν τιμῇ, honestum purum conservare, 1 Thess. 4, 4. — τιμὴν τοῖς μέλεσι περιτιθέναι, membra circumdare vestitu elegantiori, 1 Cor. 12, 23. — ἡ δόξα κ. τιμή τινος, ornatus, Schmuck, i. e. res ornatui inservientes, Apoc. 21, 24. 26.

Τίμιος, ία, ιον, **a.**, pretiosus, i. e. qui multis nummis aequiparatur, λίθος, Apoc. 17, 4. 18, 12. 16. 21, 19. — pl., 1 Cor. 3, 12. (οἱ ὁ 1 Reg. 7, 9. 10.) — comparat. τιμιώτερος, 1 Petr. 1, 7. (codd. πολυτιμότερον.) — superlat. τιμιώτατος, Apoc. 18, 12. 21, 11. — metaph., magni aestimandus, carus, καρπὸς τῆς γῆς, Jac. 5, 7. — αἷμα τίμιον, 1 Petr. 1, 19. — τὰ τίμια ἐπαγγέλματα, 2 Petr. 1, 4. — τίμιός τινι, carus alicui, Act. 20, 24. Act. 5, 34. — **b.**, honestus, ἐν πᾶσιν, inter omnes, Hebr. 13, 4. — Hinc voc. seq.

Τιμιότης, ητος, ἡ, pretiositas, ornamenta, copia rerum pretiosarum, Apoc. 18, 19.

Τιμόθεος, ου, ὁ, (nom. gr. timens Deum) Timotheus, homo Derbaeus, patre Graeco et matre Judaea natus, Pauli comes ac cooperator (συνεργός), Act. 16, 1. 17, 14. 15. 18, 5. 19, 22. 20, 4. Rom. 16, 21. 1 Cor. 4, 17. 16, 10. 2 Cor. 1, 1. 19. Phil. 1, 1. 2, 19. Col. 1, 1. 1 Thess. 1, 1. 3, 2. 6. 2 Thess. 1, 1. 1 Tim. 1, 2. 18. 6, 20. 2 Tim. 1, 2. Philem. v. 1. Hebr. 13, 23.

Τίμων, *ωνος*, *ὁ*, (nom. Graec. — honorans) Timon, unus e septem diaconis ecclesiae Hierosolymit., Act. 6, 5.

Τιμωρέω (ῶ), f. *ήσω*, (ab adi. *τιμωρός*, contr. ex *τιμήορος* s. *τιμάορος* [cf. supr. *πρῶτος*] hocque ex *τιμή* et *αἴρειν*) **a.**, *τιμωρῶ σοι*, *τινός*, vindictam alicuius rei sumo tibi. — (Herodot. 1, 100. 2, 63.) — **b.**, *τιμωρῶ τινα*, vindictam sumo ab aliquo, item *τιμωρῶ τινί τι*, Plat. Apol. p. 28. C. — In N. T. *τινά*, punio, castigo (flagris caedo), Act. 26, 11. — pass., 22, 5. (Xen. de rep. Lac. 2, 2. Anab. 2, 5, 27.)

Τιμωρία, *ας*, *ἡ*, (ab adi. *τιμωρός*, v. *τιμωρέω*) vindicta, poena, Hebr. 10, 29. (Xen. Mem. 4, 4, 24. — *οἱ ό* Prov. 19, 29. 24, 22.)

Τίς, genit. *τινός*, neutr. *τί*, pronom. interrogat., quis, quae, quid? 1., reperitur **a.**, adiect. nomini in interrog. directa, *τίς βασιλεύς*, Luc. 4, 31. — Matth. 5, 46. Luc. 15, 4. Rom. 6, 21. — *τίς γυνή*, Luc. 15, 8. — *τί σημεῖον*, Joh. 2, 18. — in interrog. indir., 1 Cor. 15, 2. 1 Petr. 1, 11. — **b.**, ubi praedicati locum obtinet, accommodatum generi numeroque nominis sequentis, in interrog. dir., *τίς* (scil. *ἐστί*) *τόπος*, Luc. 4, 36. Act. 7, 49. Col. 1, 27. — *τίς ἡ αἰτία*, Act. 10, 21. Marc. 1, 27. 6, 2. Luc. 7, 39. Rom. 3, 1. 11, 13. 15. 1 Cor. 9, 18. 2 Cor. 6, 14. 15. 16. Gal. 4, 15. Col. 1, 27. 1 Thess. 2, 19. 3, 9. Hebr. 7, 11. — neutr., Matth. 24, 3. Marc. 1, 27. 5, 9. (Luc. 18, 36.) — pl., Luc. 24, 17. — Matth. 24, 3. Marc. 5, 9. (Luc. 8, 10.) 8, 37. Rom. 3, 1. 1 Cor. 15, 32. Jac. 2, 14. — in interrog. indir., Luc. 7, 39. 8, 9. Act. 17, 19. Eph. 1, 8. — **c.**, pronomen *τίς*; nude positum in interrog. dir., Matth. 3, 7. (Luc. 3, 7.) 10, 11. 12, 48. (Marc. 3, 33.) Marc. 16, 3. Joh. 5, 12. 9, 36. 13, 25. 1 Cor. 4, 7. — *τίνος*, Matth. 22, 20. (Marc. 12, 16. Luc. 20, 24.) v. 28. (Marc. 12, 23. Luc. 20, 33.) v. 42. — *τίνι*, Luc. 13, 18. — *τίνα*, Matth. 27, 17. 21. Joh. 18, 4. 7. — *τίς* pro *πότερος*, Matth. 23, 17. Luc. 7, 42. 22, 71. Act. 8, 34. — quaerit pronomen *τίς* saepius, ubi exspectatur responsio, reperiri talem, in quem cadat id, quod quaesitum sit, neminem, Act. 8, 33. Rom. 7, 24. 8, 33. 34. 9, 19. 10, 16. 11, 34. 35. 1 Cor. 9, 7. 2 Cor. 11, 29. (sens.: nemo *ἀσθενεῖ*, quin ego simul.) Hebr. 1, 5. 13. — *τίς εἰ μή*, quis, nisi (i. e. nemo, nisi), Marc. 2, 7. Luc. 5, 21. Rom. 11, 15. 1 Cor. 2, 11. Hebr. 3, 18. 1 Joh. 2, 22. 5, 5. — *τίνα* — *οὐκ*, Act. 7, 52. — *τίς οὐ μή*, seq. coni. (wer sollte nicht), 2 Cor. 2, 2. — pro interrogativo pronomine poni potuisset *εἴ τις*, Matth. 7, 9. 12, 11. 24, 45. (Luc. 12, 42.) Luc. 11, 5—8. (pro: *ἐάν τινα ἐξ ὑμῶν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον*, *μὴ δώσει* — *αὐτῷ*;) Jac. 3, 13. — duas interrogationes vide una comprehensas, Act. 11, 17. Luc. 19, 15. (Marc. 15, 24.) — in interrog. indir., Matth. 10, 11. Luc. 6, 47. Eph. 1, 18. — c. coni., 1 Petr. 5, 8. — *τίς τί ἄρῃ* (was jeder — sollte), cf. Marc. 15, 24. Luc. 19, 15. — seq. *ἄν* c. optat., Joh. 13, 24. Act. 21, 33. — *τίς*; i. q. *ποῖος*, Matth. 21, 10. 16, 13. 15. (Marc. 8, 27. 29. Luc. 9, 18. 20.) Marc. 6, 2. Luc. 4, 36. 5, 21. 7, 39. 49. 9, 9. (*οὗτος* est subiect. et *τίς* definiri cupit, quid sit praedicandum.) Joh. 1, 19. 22. 7, 36. 8, 53. 21, 12. Act. 13, 25. 19, 15. Rom. 9, 20. 1 Cor. 3, 5. Jac. 4, 12. Apoc. 7, 13. — *τίς ἐστιν ἀλλ' ἤ*, 1 Cor. 3, 5. Act. 17, 19. — optat., Luc. 8, 9. Act. 21, 33. — **d.**, pronomen *τίς* consociatum cum con-

iunctionibus: καὶ τίς (v. καί), Marc. 10, 26. Luc. 10, 29. 18, 26. 2 Petr. 2, 2. — τίς ἄρα, quis tandem? Matth. 18, 1. quis igitur: 19, 25. 24, 45. (Luc. 12, 42.) Marc. 4, 41. Luc. 8, 25. — τίς οὖν, Luc. 10, 36. 1 Cor. 9, 18. — τίς γάρ, Hebr. 12, 7. 2 Cor. 6, 14. — elliptice (v. γάρ): Act. 19, 35. — τίς δέ, 2 Cor. 6, 15. 16. — iunct. cum genit. partitivo, in interrog. dir., Matth. 22, 28. Marc. 12, 23. Luc. 10, 31. Act. 7, 52. Hebr. 1, 5. 13. — vel c. ἐκ et genitivo classis, Matth. 6, 27. 7, 9. 21, 33. Luc. 14, 28. Joh. 8, 46. — in interrog. indir., optat., Luc. 22, 23. — interposito ἄν, Luc. 9, 46.

Neutr. τί α., in interrog. dir., Matth. 26, 15. Marc. 2, 9. Luc. 5, 23. Joh. 1, 22. 39. 4, 27. 8, 5. 14, 22. Act. 21, 13. 23, 19. Rom. 4, 3. 11, 2. — τί, i. q. πότερον, Matth. 9. 5. (Luc. 5, 23.) 23, 19. Phil. 1, 22. — τί πρὸς ἡμᾶς, quid ad nos? Matth. 27, 4. Joh. 21, 22. — τί ἐμοὶ κ. σοί, Matth. 8, 29. (Marc. 5, 7. Luc. 8, 28.) Marc. 1, 24. Luc. 4, 34. Joh. 2, 4. (v. ἐγώ.) — τί μοι scil. προςήκει, quid mea refert, 1 Cor. 5, 12. — τί σοι δοκεῖ, Matth. 22, 17. 42. 26, 65. — φαίνεται, Marc. 14, 64. — τί οἶδας, 1 Cor. 7, 16. — τί ποιοῦμεν, Joh. 11, 47. — τί θέλεις; seq. coni., Matth. 20, 32. Marc. 10, 51. 15, 12. Luc. 18, 41. — τί θέλω, Luc. 12, 49. 1 Cor. 4, 21. (lat. quid? quod.) — τί φημι, 1 Cor. 10, 19. — τί c. verbi coniunctivo in interrogat. deliberantis et dubitantis, Matth. 6, 31. 11, 16. (Luc. 7, 31.) 27, 22. Marc. 4, 30. Luc. 12, 17. 13, 18. Joh. 12, 27. Act. 4, 16. (codd. ποιήσομεν.) — τί seq. fut., Marc. 10, 17. Luc. 18, 18. 1 Cor. 15, 29. — τί (scil. γέγονεν) ὅτι — cur? Marc. 2, 16. Luc. 2, 49. Act. 5, 4. 9. cf. Joh. 14, 22. — τί ἐστι, locum tenet accuratius definiendi praedicati, Luc. 20, 17. Act. 4, 16. Joh. 16, 17. 18. 18, 38. (τί ἐστιν ἡ ἀλήθεια;) Hebr. 2, 6. — τί ἐστι τοῦτο; quid hoc sibi vult? Marc. 1, 27. 9, 10. — τί ἐστιν, εἰ μή, Eph. 4, 9. Joh. 6, 9. — οὗτος δὲ τί (scil. γενήσεται), quae huius erit sors? Joh. 21, 21. — τί i. q. διὰ τί, cur? quare? Matth. 6, 28. (Luc. 12, 26.) 7, 3. 8, 26. (Marc. 4, 40.) 19, 17. (Marc. 10, 18. Luc. 18, 19.) 20, 6. 22, 18. (Marc. 12, 15. Luc. 20, 23.) 26, 10. (Marc. 14, 6.) Marc. 2, 7. 8. (Luc. 5, 22.) v. 24. (Luc. 6, 2.) 5, 35. 8, 12. 17. (Matth. 16, 8.) 11, 3. Luc. 2, 48. 6, 41. 12, 57. 16, 2. 19, 33. 22, 46. 24, 38. Joh. 7, 19. 18, 23. Act. 14, 15. 26, 8. Rom. 3, 7. 9, 19. 20. 1 Cor. 4, 7. 10, 30. — i. q. εἰς τί; 15, 29. (καί h. l. etiam, et iungend. cum voce sequente, ut et, Matth. 26, 65. Marc. 14, 63. Luc. 22, 71. Rom. 8, 24.) — τί; iunct. cum praeposit.: ἐν τίνι, Matth. 5, 13. Marc. 9, 50. Luc. 14, 34. — διὰ τί, Matth. 9, 11. (Luc. 5, 30. sed, Marc. 2, 16. τί ὅτι) v. 14. (Marc. 2, 18. Luc. 5, 33.) 13, 10. 15, 2. 3. (Marc. 7, 5.) 17, 19. (Marc. 9, 28.) 21, 25. (Marc. 11, 31. Luc. 20, 5.) Luc. 19, 23. 31. 24, 38. Joh. 7, 45. 8, 43. 46. 12, 5. 13, 37. Act. 5, 3. 1 Cor. 6, 7. 2 Cor. 11, 11. Apoc. 17, 7. — εἰς τί; ad quid? quorsum? quem in finem? Matth. 24, 31. 26, 8. (Marc. 14, 4.) Marc. 15, 34. (aliter, Act. 19, 7. e formula: βαπτίζειν εἰς τινα.) — κατὰ τί, Luc. 1, 18. — adde: ἵνα τί; (q. v.) cur? Matth. 9, 4. 27, 46. Luc. 13, 7. Act. 4, 25. 7, 26. 1 Cor. 10, 29. — iunct. cum coniunctione, τί ἄρα, quid ergo, Matth. 19, 27. — τί οὖν etc., quid igitur etc., Matth. 17, 10. 19, 7. 27, 22. Marc. 12, 9. Luc. 20, 15. Joh. 1, 21. — τί οὖν, Joh. 3, 19. 6, 15. — τί οὖν ἐροῦμεν, Rom. 4, 1. 6, 15. 7, 7. 8, 31. 9, 14. 30. — τί οὖν, quid igitur est, Joh. 1, 21. — cur igitur, Joh. 1, 25. —

i. q. εἰς τί οὖν; Gal. 3, 19. — τί γάρ; quid enim? Rom. 3, 3. Phil. 1, 18. — τί γὰρ ἐποίησεν, Matth. 27, 23. Marc. 13, 4. Luc. 23, 22.

Neutr. τί, β., in interrog. *indirecta*, sequente verbi indicativo (lat. quid c. coni.), Matth. 6, 3. 12, 3. (Marc. 2, 25. sed, Luc. 6, 3. τοῦτο δ') v. 7. 21, 16. Marc. 5, 14. Job. 13, 12. 28. 16, 18. Act. 4, 9. 12, 18. 19, 32. Rom. 8, 27. 1 Cor. 14, 16. Eph. 1, 19. 3, 18. 5, 10. Phil. 1, 22. 1 Joh. 3, 2. — pl., Joh. 10, 6. — Marc. 14, 36. supple: curandum est, aut simile verbum. — seq. coni. aor. (was — soll), Matth. 6, 25. 10, 19. 15, 32. Marc. 6, 36. 9, 6. Luc. 12, 5. 11. 29. 16, 3. 4. 8. 19, 48. Rom. 8, 26. — seq. optat., Luc. 15, 26. 18, 36. — interposito ἄν, Luc. 1, 62. 6, 11. 15, 26. Act. 2, 12. 5, 24. 10, 17.

Τίς, neutr. τί, genit. τινός, pronom. indefinit. enclit. (quod ita ad interrogativum τίς se habet, ut πού, πώς, ποτέ, se habent ad interrogativa ποῦ, πῶς, πότε;) quidam, quaedam, quiddam vel quoddam; **α.**, adiectum nominibus substantivis, adiectivis, numeralibus, pronominibus; α., nominibus propriis, v. c. τὶς Σίμων, Marc. 13, 21. (Luc. 23, 26.) Act. 9, 43. 19, 9. 24. 21, 16. 25, 19. — β., nominibus gentilibus, v. c. Σαμαρείτης τις, Luc. 10, 33. — Ἕλλην, pl., Joh. 12, 20. — Act. 24, 18. — γ., nominibus muneris, opificii, sectae etc., ἱερεύς, προφήτης, φαρισαῖος, δανειστής al., Luc. 1, 5. 7, 41. 9, 19. 10, 31. 18, 2. Act. 5, 34. — pl. Luc. 13, 31. — ἀνήρ, ἄνθρωπος, νεανίσκος, γυνή, μαθήτρια, παιδίσκη, al., Matth. 18, 12. Marc. 5, 25. 14, 51. Luc. 10, 30. 38. 11, 27. 17, 12. 22, 56. Act. 3, 2. 9, 33. 36. 25, 16. — pl., Luc. 24, 22. 1 Tim. 5, 24. Jud. v. 4. — δ., nominibus numeralibus et pronominibus, δύο τινές c. genit. partit., Act. 23, 23. et Luc. 7, 18. (Sens.: advocavit nominatim duos, quorum tamen nomina hic commemorare non attinet.) — ἕτερος, Act. 8, 34. 27, 1. — ἄλλος, pl., Act. 15, 2. neutr., Act. 19, 32. — εἷς, Marc. 14, 47. 51. Luc. 22, 50. — ε., nominibus locorum et rerum, quibus sua sunt nomina propria adiungitur, ubi scriptor haec noluit nomina addere, v. c. τόπος, Luc. 11, 1. Act. 27, 8. — κώμη, Luc. 10, 38. 17, 12. — κόλπος, Act. 27, 39. — σκεῦος, Act. 10, 11. 11, 5. — ἀδίκημα, Act. 18, 14. — ζήτημα, pl., Act. 25, 19. — παράπτωμα, Gal. 6, 1. — δυσνόητά τινα, 2 Petr. 3, 16. — Adiectum nominibus nonnumquam respondet latino: *aliquis* (oppon. οὐδείς et plur. de indefinita dicitur multitudine), v. c. χρόνον τινά, aliquantisper, 1 Cor. 16, 7. Rom. 1, 13. — τιμή, aliquantum aestimationis, Col. 2, 23. Rom. 15, 26. Jac. 1, 18. — μέρος τι, Luc. 11, 36. 1 Cor. 11, 18. Act. 5, 2. — χάρισμα, Rom. 1, 11. Joh. 1, 47. Luc. 24, 41. Act. 17, 21. 28, 21. Marc. 16, 18. Joh. 5, 14. Hebr. 11, 40. — Act. 23, 20. — βραχύ τι, Act. 5, 34. Hebr. 2, 7. — περισσότερόν τι, 2 Cor. 10, 8. — μικρόν τι, 2 Cor. 11, 16. — ἡμέραι τινές, dies aliquot, Act. 9, 19. 10, 48. 15, 36. 16, 12. 24, 24. 25, 13. — Reperitur annexum participio: ἀθετήσας τις, si quis violavit, Hebr. 10, 28. — interdum vim auget: τὶς μέγας, Act. 8, 9. — φοβερά τις, Hebr. 10, 27.

b., nude positum α., masc. et fem. τὶς, *quidam, quaedam*, Matth. 12, 47. Luc. 9, 49. 57. 13, 6. 23. Joh. 11, 1. Act. 5, 25. 18, 7. 19, 38. — femin., Act. 9, 36. — plur. τινές, homines quidam, Marc. 14, 57. Luc. 13, 1. Act. 15, 1. Rom. 3, 3. 8. 1 Cor. 4, 18. 15, 34. al. — τινὲς ἐν ὑμῖν, nonnulli inter vos, 1 Cor. 15, 12. — cum particip. τινὲς οἱ, Luc. 18, 9. 2 Cor. 10, 2. Gal. 1, 7.

absque artic., 1 Tim. 6, 21. — accuratius definitur per genit. partitivum, Marc. 14, 47. Luc. 14, 15. 2 Cor. 10, 12. — seq. *ἐκ*, Luc. 22, 50. Joh. 11, 49. — Respondet lat. *aliquis* (quisquis est), Matth. 12, 29. Marc. 8, 4. 9, 30. 11, 16. Luc. 8, 46. 49. Joh. 2, 25. 6, 46. 16, 30. Act. 17, 25. Rom. 5, 7. 8, 24. 1 Cor. 15, 35. et Jac. 2, 18. (*ἀλλ' ἐρεῖ τις*, sed dixerit quispiam) 2 Cor. 11, 21. Hebr. 3, 4. 2 Petr. 2, 19. 1 Joh. 2, 27. — *ἐκλήθη τις*, pro: *εἰ ἐκλ. τις* (ut lat.: negat quis? nego), 1 Cor. 7, 18. Jac. 5, 13. 14. — *εἴ τις*, v. sub v. *εἰ*, — *εἰ — πρός τινα*, Act. 19, 38. — *ἐάν τις*, Matth. 21, 3. (Marc. 11, 3. Luc. 19, 31.) 24, 23. (Marc. 13, 21.) Luc. 16, 31. Joh. 6, 51. 7, 17. 8, 51. 52. Act. 9, 2. 13, 41. 1 Cor. 5, 11. 8, 10. 10, 28. Col. 3, 13. 1 Tim. 1, 8. 2 Tim. 2, 5. 21. Jac. 2, 14. 5, 19. 1 Joh. 2, 15. 4, 20. Apoc. 3, 20. al. — *ἐὰν μή τις*, Joh. 3, 3. 5. 15, 6. Act. 8, 31. — *ὅταν — ὑπό τινος*, Luc. 14, 8. Joh. 6, 50. (pro *ἵνα, ἐάν τις φάγῃ, αὐτὸς μὴ ἀποθάνῃ*) — *οὐ (μή) τίς*, non — quisquam (i. e. nemo), Joh. 10, 28. — *οὐδὲ — τίς*, Matth. 11, 27. 12, 19. — *οὐ — ὑπό τινος*, 1 Cor. 6, 12. — *οὐ — πρός τινα*, Act. 24, 12. — *οὐ .. παρά τινος*, 2 Thess. 3, 8. — *μήτις*, ne, quis, Matth. 24, 4. (Marc. 13, 5.) Marc. 8, 26. Act. 27, 42. 1 Cor. 1, 15. 16, 11. 2 Cor. 8, 20. 11, 16. 12, 6. Eph. 2, 9. 1 Thess. 5, 15. Hebr. 4, 11. 12, 15. — num quis, Joh. 4, 33. — *πρὸς τὸ μή τινα*, 2 Thess. 3, 8. — *ὥστε — μή τινα*, 2 Cor. 12, 17. — *καθώς τις*, ut quisque, Act. 11, 29. — *καθὸ ἐάν* s. *ἄν τις*, 2 Cor. 8, 12. Act. 2, 45. — *καθότι ἄν τις*, Act. 4, 35. — nota *ἵνα τις*, Joh. 15, 13. 1 Cor. 4, 2. — Plur. *τινές*, nonnulli (ex eo hominum ordine vel numero, quem contexta oratio manifestat), Marc. 14, 4. 65. Luc. 24, 1. Joh. 13, 29. — pl. *τινές* distinguuntur a *τοῖς πᾶσιν*, aliqui, 1 Cor. 8, 7. 9, 22. 2 Tim. 2, 18. Hebr. 4, 6. — *τινές* c. participio, Luc. 13, 1. (nonnulli, qui nuntium afferrent) Marc. 14, 57. — *τινῶν λεγόντων*, cum nonnulli dicerent, Luc. 21, 5. — omisso *τινῶν*, Luc. 8, 20. (cf. Ex. 18, 6.) — *ἄν τινες*, si qui, Joh. 20, 23. — *εἰμί τις*, multum valeo, Act. 5, 36. — *ταῦτά τινες ἦτε*, huius farinae vestrum nonnulli erant, 1 Cor. 6, 11. — *τίς* c. genit. partitivo, Marc. 14, 47. Luc. 7, 36. 11, 45. — *τὶς ὑμῶν*, 1 Cor. 6, 1. 2 Thess. 3, 8. — *οὔτε .. τίς*, Act. 28, 21. — pl. *τινὲς τῶν*, Matth. 9, 3. 12, 38. 16, 28. (hic teneas lectionem: *τῶν ὧδε ἑστώτων*, cf. Matth. 27, 47. 28, 11. Marc. 9, 1. Luc. 9, 27. et Marc. 11, 5. Act. 3, 15. 6, 9. 19, 31. Rom. 11, 18. 1 Cor. 10, 7. 8. 9. 10. — *τὶς ἐξ ὑμῶν*, Jac. 2, 16. — *ἐξ ὑμῶν τις*, Luc. 12, 13. Hebr. 3, 13. — pl., Joh. 6, 64. 7, 25. 44. 9, 16. 11, 37. 46. Luc. 11, 15. Act. 11, 20. 15, 24. 17, 4. 6. — *τὶς ἀπό τινων*, Luc. 16, 30. Act. 19, 13. — Interdum *τίς*, *τινές*, et obiect. *τινά*, *τινάς*, subintelligendum est ante genit. partit., Act. 21, 16. Apoc. 3, 9. — ante *ἐκ*, Matth. 13, 47. 23, 34. Luc. 21, 16. Joh. 16, 17. 21, 10. — *τίς .. ἕτερος*, *alius — alius*, 1 Cor. 3, 4. — pl. *τινές*, *τινὲς δε*, Luc. 9, 7. 8. Act. 17, 18. Phil. 1, 15. — *β.*, Neutr. *τὶ* simpliciter dict.: aliquid, Matth. 5, 23. 21, 3. Marc. 8, 23. 11, 25. Luc. 11, 54. 22, 35. Act. 24, 19. 25, 5. 11. 1 Cor. 10, 31. 2 Cor. 2, 10. Phil. 3, 15. al. — alicui aliquid dicere, Luc. 7, 40. Act. 21, 37. 23, 17. 18. — aliquem aliquid rogare, Matth. 20, 20. — Act. 19, 39. — *οὐδὲ .. τί*, nec quidquam, 1 Tim. 6, 7. — *τί* post *δ'* mutata constructione, 2 Cor. 12, 6. — *τί*, aliquid, i. e. aliquantum, *ἰσχύειν τι*, Gal. 5, 6. 6, 15. — *εἶναί τι*, (oppon. *οὐδὲν εἶναι*, nihil valere), 1 Cor. 3, 7.

10, 19. Gal. 2, 6. 6, 3. — εἰδέναι τι (i. e. multum), 1 Cor. 8, 2. — τί, aliquo modo, Philem. v. 18. — τί, adverb., forte, etwa, εἰ μήτι, nisi forte, 1 Cor. 7, 5. 2 Cor. 13, 5. — cum genit. partit., Act. 4, 32. Rom. 15, 18. Eph. 5, 27. — pl. τινά (fragmenta aliqua) ἀπό (divulsa a), Act. 27, 44.

Τίτλος, ου, ὁ, (vox lat.) titulus, inscriptio, Joh. 19, 19. 20.

Τίτος, ου, ὁ, (nom. gr. a v. τίω, — honorabilis) Titus, vir natu graecus, comes et adiutor (συνεργός) apostoli Pauli, episcopus insulae Cretae (ubi eum anno aetatis 94. obiisse memoravit Hieron. in catal. scriptor. eccles.), 2 Cor. 2, 12. 7, 6. 13. 14. 8, 6. 16. 23. 12, 18. Gal. 2, 1. 3. 2 Tim. 4, 10. Tit. 1, 4.

Τίω s. τίνω, f. ἴσω, pretium rei solvo, pendo; — δίκην, mulctam, poenam do, 2 Thess. 1, 9.

Τοιγαροῦν, (ex τοί enclit. s. τῷ, γάρ et οὖν) proinde, ergo, 1 Thess. 4, 8. Hebr. 12, 1. (οἱ ὁ Job. 22, 10. — Xen. Anab. 1, 9, 9.)

Τοίγε, v. καίτοιγε sub v. γέ.

Τοίνυν, (ex part. enclit. τοί et νῦν) igitur, proinde. Legitur **a.**, in initio periodi, Hebr. 13, 13. (οἱ ὁ Jes. 3, 10. 5, 13. — Aristoph. Ach. 904. Aelian. H. An. 2, 7.) — **b.**, post primam periodi vocem collocat., Luc. 20, 25. 1 Cor. 9, 26. Jac. 2, 24. (Sap. 1, 11. — Xen. Oecon. 5, 2.)

Τοιόςδε, τοιάδε, τοιόνδε, (ex τοῖος et δέ, demonstrat., cui resp. relat. οἱόςδε, talis (scil. qualem statim dicam), 2 Petr. 1, 17. (Xen. Mem. 1, 1, 1.)

Τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο, et attic. τοιοῦτον, (a τοῖος, ὅμοιος et οὗτος) talis, huius generis, indolis, **a.**, adi. nominibus, Matth. 18, 5. (Marc. 9, 37.) Act. 16, 24. 1 Cor. 11, 16. 2 Cor. 3, 4. 12. 12, 3. Hebr. 7, 26. Jac. 4, 16. — plur., Marc. 4, 33. Joh. 4, 23. Hebr. 13, 16. — τοιοῦτος, i. e. tantus, Matth. 9, 8. 1 Cor. 5, 1. Hebr. 8, 1. 12, 3. — pl., Marc. 6, 2. Joh. 9, 16. — **b.**, Praedicati locum obtinet, Marc. 13, 19. (οἵα — τοιαύτη, hebr.) — pl., Act. 26, 29. 1 Cor. 15, 48. 2 Cor. 10, 11. — **c.**, absol. ὁ τοιοῦτος, Act. 22, 22. (αἶρε τὸν τοιοῦτον, hominem tam scelestum) 1 Cor. 5, 5. 11. 2 Cor. 2, 6. 7. 12, 2. 5. — homo, qualem dixi, 2 Cor. 10, 11. Gal. 6, 1. Tit. 3, 11. — plur., Matth. 19, 14. (Marc. 10, 14. homines ita animati.) Rom. 16, 18. 1 Cor. 7, 28. 16, 16. 18. Phil. 2, 29. 2 Thess. 3, 12. 1 Tim. 6, 5. 3 Joh. v. 8. — Neutr. μηδὲν τοιοῦτον, Act. 21, 25. — plur., Marc. 7, 13. Luc. 9, 9. 13, 2. Act. 19, 25. Rom. 1, 32. 2, 2. 3. 1 Cor. 7, 15. Gal. 5, 21. 23.

Τοῖχος, ου, ὁ, (cf. voc. τεῖχος) paries, murus, Act. 23, 3. (οἱ ὁ Ex. 30, 3. Dan. 5, 5. Jes. 5, 5.)

Τόκος, ου, ὁ, (a v. τίκτω, perf. τέτοκα) **a.**, partus (Xen. de rep. Lac. 15, 5.), **b.**, foenus, usura (quia nummos multiplicat et quasi parit) Matth. 25, 27. Luc. 19, 23. — οἱ ὁ Ex. 22, 25.

Τολμάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. τόλμα s. τόλμη) audeo, — seq. inf., non reformido, Matth. 22, 46. Marc. 12, 34. Luc. 20, 40. Joh. 21, 12. Act. 5, 13. 7, 32. Rom. 15, 18. 2 Cor. 10, 12. Phil. 1, 14. Jud. v. 9. — partic. c. verbo finito, Marc. 15, 43. — a me impetrare possum, seq. inf., 1 Cor. 6, 1. — audax suscipio, Rom. 5, 7. (oppon. μόλις ποιεῖν, τι, ig. τολμᾷ, ultro et contento

periculo aliquid facio.) — audacem me gero (confidentia utor) 2 Cor. 11, 21. — *ἐπί τινα*, contra aliquem, 2 Cor. 10, 2. — Hinc voc. seq.

Τολμηρότερον, (neutr. compar. ab adi. *τολμηρός*) audacius, Rom. 15, 15.

Τολμητής, οῦ, ὁ, (*τολμάω*, perf. p.) homo audax (qui temere se periculo exponit), 2 Petr. 2, 10. (Thuc. 1, 70. Jos. B. J. 3, 10, 2.)

Τομώτερος, α, ον, (comparat. a *τομός* et hoc a *τέμνω*) acutior, Hebr. 4, 12.

Τόξον, ου, τό, arcus, Apoc. 6, 2. (*οἱ ό* Gen. 9, 13. 1 Chron. 5, 18. Ps. 7, 13. al.)

Τοπάζιον, ου, τό, (neutr. adi. *τοπάζιος*, a voc. *τόπαζος*) topazius (nomen gemmae viridis ac pellucidae, Chrysolithus), Apoc. 21, 20. (*οἱ ό* Ex. 28, 17. 39, 8. Ez. 28, 13. Ps. 118, 127.)

Τόπος, ου, ὁ, locus, dicitur **a.**, de locis ***habitatis***: urbs, vicus, Luc. 4, 37. 10, 1. Joh. 11, 48. Act. 12, 17. 16, 3. 27, 2. 8. 28, 7. 2 Cor. 2, 14. — Apoc. 16, 16. — aedes, 2 Petr. 1, 19. — templum, Act. 4, 31. 6, 14. — *ὁ ἅγιος τόπος*, Matth. 24, 15. Act. 6, 13. 21, 28. — **b.**, de tractibus et regionibus terrae, Act. 4, 31. 7, 7. 1 Thess. 1, 8. Hebr. 11, 8. Apoc. 18, 17. (*ὁ ἐπὶ τόπον πλέων.*) — cum adiectivis: *ἔρημος*, Matth. 14, 13. 15. (Marc. 6, 31. 32. 35. Luc. 9, 10. 12.) Marc. 1, 35. Luc. 4, 42. — pl., Marc. 1, 45. — *πεδινός*, Luc. 6, 17. — *ἄνυδρος*, pl., Matth. 12, 43. Luc. 11, 24. — *κατὰ τόπους*, hic illic, Matth. 24, 7. et Marc. 13, 8. (haec verba ad *σεισμούς* referri, patet e Luc. 21, 11.) — dicitur *τόπος* **c.**, de locis intra ambitum maris, *τραχεῖς τόποι*, aspera loca, scopuli, syrtes, Act. 27, 29. — *τόπ. διθάλασσος*, locus eminens, vadosus, v. 41. — sensu latiori, quaevis pars spatii, Luc. 10, 32. 11, 1. 19, 5. 22, 40. Joh. 5, 13. 6, 10. 18, 2. — 1 Cor. 1, 2. (*ἐν παντὶ τόπῳ*, scil. *οὗ ἐπικαλοῦνται τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου.* Additur *ὑμῶν* et *αὐτῶν*, i. e. quem nobiscum communem habent, et quem suae sectae [cf. 3, 4.] peculiarem tenent.) 1 Tim. 2, 8. — de sede, Luc. 14, 10. et de spatio, quod occupant res positae, Joh. 20, 7. — Describitur locus per genitivos, *τόπ. τῆς βασάνου*, Luc. 16, 28. — *τῆς καταπαύσεως*, Act. 7, 49. — *κρανίου*, Matth. 27, 33. Marc. 15, 22. Joh. 19, 17. — per *οὗ* et *ὅπου* cum verbis finitis construct., Matth. 28, 6. Marc. 16, 6. Joh. 4, 20. 6, 23. 10, 40. 11, 6. (*ἐν ᾧ ἦν τόπῳ*, attractio pro: *ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἦν*) v. 30. 19, 41. Act. 4, 31. 7, 33. — Rom. 9, 26. — per nomen proprium, *τόπος λεγόμενος* s. *καλούμενος*, Matth. 27, 33. (Marc. 15, 22. Luc. 23, 33. Joh. 19, 17.) Joh. 19, 13. — *τόπος τινός*, locus, ubi quis stat, Apoc. 2, 5. 6, 14. 12, 8. — aut sedet, *ἀναπληροῦν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου* (insidere subsellio, quod occupat *ἰδιώτης*, Christianus, unus e Christianis gregariis.), 1 Cor. 14, 16. — aut quem habitat aliquis, *ὁ ἴδιος τόπος*, Act. 1, 25. (disting. h. l. *ὁ κλῆρος*, id, quod veluti portio traditum est, et *τὸ ἴδιον*, quod sibi quis ipse sumsit, videntur respici verba, Act. 1, 18.) — *τόπος τῆς μαχαίρας*, i. e. vagina, Matth. 26, 52. — *ζητεῖται τόπ. τινός* (i. q. *τινί*), quaeritur locus (spatium) alicui (ut stet atque valeat), Hebr. 8, 7. — *τόπον* (*λαμβάνειν*) *τῆς ἀπολογίας*, potestatem se defendendi, Act. 25, 16. — *εὑρίσκειν*, Hebr. 12, 17. — *ἔχειν*, Luc. 2, 7. Apoc. 12, 6 seq. — *τοῦ*, Rom. 15, 23. — *τόπος τινί*,

Apoc. 20, 11. — δοῦναι τ. τινί, (spatium) cedere alicui, Luc. 14, 9. — trop., sino aliquem vim suam (prorumpere gestientem) exserere, Rom. 12. 19. Eph. 4, 27. — ἑτοιμάζειν τινί, praeparare alicui locum, ubi sedem habeat fixam, Joh. 14, 2. 3. — **b.**, de loco in libro: periodus orationis scriptae, Luc. 4, 17. (Xen. Mem. 2, 1, 20. Jos. Ant. 1, 8, 3.)

Τοσοῦτος, αὐτη, οῦτο, et att. οῦτον, (v. τοιοῦτος, ex τόσος et οὗτος) tantus; **a.**, adiect. nominibus: α., de quantitate continua temporis, Joh. 14, 9. Hebr. 4, 7. — β., de mole, τοσ. πλοῦτος, Matth. 15, 33. Hebr. 12, 1. — plur., tot, v. c. ἰχθύες, Joh. 12, 37. 21, 11. 1 Cor. 14, 10. — seq. ὥστε, tot, quot — possint, Matth. 15, 33. — de rebus, aliquam vim prodentibus, πίστις, Matth. 8, 10. (Luc. 7, 9.) — **b.**, praedicati locum obtinet respiciens ad relat. ὅσος, Apoc. 18, 7. 21, 16. — **c.**, absol. dictum: — pl., tam multi, Joh. 6, 9. — neutr. pl., Gal. 3, 4. — τοσούτου, tanti (vendere), Act. 5, 8. — τοσούτῳ κρείττων, tanto praestantior, Hebr. 1, 4. — τοσούτῳ μᾶλλον, 10, 25. — καθ' ὅσον, κατὰ τοσοῦτον, quantum, — tantum, 7, 22.

Τότε, adv. temporis demonstrativum, (ex neutro articuli ὁ, ἡ, τό, et enclit. τέ, respondet relat. ὅτε, cf. ἄλλοτε, ἑκάστοτε, ὅτε, ὥστε) **a.**, *eo (illo) tempore*, tunc temporis, haec dum gerebantur (damals), Matth. 2, 17. (τότε ἐπληρώθη) 3, 5. 12, 22. 38. 15, 1. 19, 13. 20, 20. 27, 9. 16. Rom. 6, 21. Gal. 4, 8. — oppon. νῦν, Gal. 4, 29. Hebr. 12, 26. — eo ipso tempore, Matth. 18, 21. 23, 1. 24, 21. 23. 25, 1. 7. 26, 3. 31. 50. 56. 74. 27, 3. 58. al. — ἀπὸ τότε, Matth. 4, 17. 16, 21. 24, 16. Luc. 16, 16. (graeci ita non loquuntur, sed solent dicere ἀπὸ τούτου) — ὁ τότε, qui tunc erat, 2 Petr. 3, 6. — **b.**, *tum*, i. e. cum hoc factum vel dictum esset (hierauf, sodann), Matth. 4, 1. 5. 26, 14. 27, 38. Luc. 13, 26. Act. 1, 12. 10, 48. 21, 33. — statim post (unmittelbar darauf), iam (da — denn), quo facto, quo audito. Ita Matth. 2, 7. 4, 10. 11. 8, 26. 12, 45. (Luc. 11, 26.) 15, 28. 17, 19. 26, 36. 45. 27, 26. 27. — ubi in media narratione τῷ τότε annectitur οὖν, Joh. 11, 14. (coll. v. 12.) 19, 1. 16. 20, 8. — ubi additur εὐθέως, Act. 17, 14. — ubi τὸ τότε adiungitur participio aor., ut Act. 28, 1. (Xen. H. G. 1, 4, 19.) — aut ubi τότε dicitur accidisse, quod acciderit μετά τι, Joh. 13, 27. — **c.**, accentu notatur: *tum* (demum, nostr. dann, i. e. hoc si factum fuerit); καὶ τότε, Matth. 7, 5. (Luc. 6, 42.) v. 23. 16, 27. 24, 10. 14. 30. (Marc. 13, 26. Luc. 21, 27.) Marc. 13, 21. (abest καί, Matth. 24, 23.) v. 27. Gal. 6, 4. 2 Thess. 2, 8. — ὅτε, ὅταν, ὡς .... τότε: ergo sic post ὅτε c. aor., Matth. 13, 26. 21, 1. (Marc. 11, 1. et Luc. 19, 29. abest τότε) Joh. 12, 16. — post ὅταν c. coni. praes., 1 Thess. 5, 3. — c. coni. aor. (lat. fut. exact.), Matth. 9, 15. (Marc. 2, 20. Luc. 3, 35.) 24, 16. (Marc. 13, 14. Luc. 21, 21.) Joh. 2, 10. 8, 23. 1 Cor. 13, 10. 15, 28. 54. 16, 2. 2 Cor. 12, 10. Col. 3, 4. — post ὡς c. aor., Joh. 7, 10. 11, 6. (Xen. Symp. 1, 14.) — ita etiam ubi τότε respicit ad praecedens πρῶτον, ut Matth. 5, 24. 12, 29. (h. l. et Marc. 3, 27. lege: δήσῃ, καὶ τότε διαρπάσῃ. al.: δήσῃ, καὶ — διαρπάσει.) 7, 5. (Luc. 6, 42.) 24, 9. (coll. v. 8.) — ita denique ubi aliam temporis notationem sequitur, Act. 27, 21. — **d.**, τότε τῷ ἄρτι oppositum: olim, in altera vita, 1 Cor. 13, 12.

Τοὐναντίον, (crasis pro: τὸ ἐναντίον) contrarium, — acc. adverbial.: contra, e contrario, 2 Cor. 2, 7. Gal. 2, 7. 1 Petr. 3, 9. (Xen. Mem. 2, 7, 6.)

Τοὔνομα, (crasis pro: τὸ ὄνομα) nomen, acc. absol.: nomine, Matth. 27, 57. (Palaeph. fab. 40. Lucian. Dial. Deor. 3, 1.)

Τουτέστι et divisim τοῦτ' ἔστι, pro τοῦτό ἐστι, hoc est, hoc significat, Act. 1, 19. 19, 4. Rom. 7, 18. 9, 8. Philem. v. 12. Hebr. 2, 14. 7, 5. 9, 11. 10, 20. 11, 16. 13, 15. 1 Petr. 3, 20. — divisim scriptum: Matth. 27, 46. Marc. 7, 2.

Τράγος, ου, ὁ, hircus, caper, pl., Hebr. 9, 12. 13. 19. 10, 4. (οἱ ὁ Gen. 30, 35. 31, 10. Dan. 8, 5.

Τράπεζα, ης, ἡ, (per syncop. voc. τετράπεζος, α, ον, quadrupes, cf. κυανόπεζα) mensa, **a.**, mensa, cui cibi imponuntur, Matth. 15, 27. Marc. 7, 28. Luc. 16, 21. 22, 21. 30. Hebr. 9, 2. (i. e. ἡ τράπεζα τῆς προθέσεως, mensa, cui impositi erant ἄρτοι προθέσεως, Ex. 25, 23. Num. 4, 7. 1 Macc. 1, 22.) — παρατιθέναι τράπεζαν, i. e. cibum apponere, Act. 16, 34. (Aelian. V. H. 2, 17.) — διακονεῖν τραπέζαις, procurare victum et alimenta distribuere, Act. 6, 2. — meton. (cf. Dan. 1, 5. 8. 13. 15), epulae, Rom. 11, 9. (ex Ps. 68, 22. cf. Jes. 55, 10.) 1 Cor. 10, 21. (μετέχειν τραπέζης κυρίου, δαιμονίων, interesse epulis in honorem domini, daemoniorum institutis.) — **b.**, abacus, mensa publica, ad quam sedet mensarius nummos cum lucro permutans et pecuniam ab aliis mutuo acceptam cum foenore restituens (die Bank), Luc. 19, 23. (διδόναι — ἐπὶ τὴν τράπεζαν, pecuniam in foenore ponere apud cambiatores, ἡ βασιλικὴ τράπεζα, Jos. Ant. 12, 2, 3.) — pl., Matth. 21, 12. Marc. 11, 15. Joh. 2, 15. — Hinc voc. seq.

Τραπεζίτης, ου, ὁ, argentarius, mensarius nummos cum lucro permutans et pecuniam mutuo acceptam cum foenore restituens, pl., Matth. 25, 27. (Cebet. Tab. c. 31. Dem. p. 1186, 7.) v. κολλυβιστής.

Τραῦμα, τος, τό, (a v. τράω s. τιτρώσκω, saucio, vulnero) vulnus, pl., Luc. 10, 34. (Gen. 4, 23. Ex. 21, 25. οἱ ὁ Jes. 1, 6. Sir. 27, 21.) — Hinc verb. seq.

Τραυματίζω, f. ίσω, saucio, vulnero, Luc. 20, 12. Act. 19, 16. (οἱ ὁ Ez. 28, 16. 23. Cant. 5, 8. — Xen. Mem. 3, 4, 1.)

Τραχηλίζω, f. ίσω, (a voc. τράχηλος, q. v.) — τινά, collum (cervicem) alicui reflecto (resupino), resupinando abscindo. Quod cum fieret in excoriatione victimarum idcirco, ut musculi, nervi, viscera partesque interiores inspici possent, τραχηλίζειν omnino signif. denudare. Pass., τετραχηλισμένος τινί, denudatus, retectus, manifestus sum alicui, Hebr. 4, 13.

Τράχηλος, ου, ὁ, collum, cervix (οἱ ὁ Gen. 27, 16. Deut. 10, 16.) Matth. 18, 6. (Marc. 9, 42. Luc. 17, 2.) Luc. 15, 20. Act. 15, 10. (Gen. 27, 40.) 20, 37. Rom. 16, 14. (sens.: qui pro mea salute vitae periculum subierunt.)

Τραχύς, εῖα, ύ, (a v. ταράσσω, v. Hom. Il. 7, 346.) asper (opp. λεῖος, laevis), pl., αἱ .. ὁδοί, Luc. 3, 5. (Jes. 40, 4. cf. Jerem. 2, 25.) — τόποι, loca scopulosa, Act. 27, 29. (cf. Hom. Il. 2, 717.)

Τραχωνῖτις, ιδος, ἡ, Trachonitis, regio in ultimis trans Jordanem regionibus versus orientem inter Palaestinam et Coelesyriam iuxta desertum Arabiae ad latus orientale regionis Batanaeae sita; nomen videtur nacta esse,

e montibus duobus, qui appellabantur δύο τραχῶνες, Luc. 3, 1. (Jos. Ant. 1, 6, 4. 15, 10, 1. 18, 4, 6.)

Τρεῖς, οἱ, αἱ, τρία, τά, tres, tria, Matth. 12, 40. 13, 33. 18, 20. Joh. 2, 19. al.

Τρεῖς ταβέρναι, v. ταβέρναι.

Τρέμω, f. μῶ, tremo, contremisco, Marc. 5, 33. Luc. 8, 47. Act. 9, 6. (οἱ ὁ Jerem. 4, 24. — Xen. Mem. 2, 7, 2.) — constr. c. partic., vereor, 2 Petr. 2, 10. — οἱ ὁ Jes. 66, 2.

Τρέφω, f. θρέψω, aor. 1. ἔθρεψα, perf. p. τέθραμμαι, perf. 2. τέτροφα, nutrio, alo, τινά, Matth. 6, 26. (Luc. 12, 24.) 25, 37. Act. 12, 20. Jac. 5, 5. (cf. Jes. 22, 13.) Apoc. 12, 6. 14. — educo, pass., Luc. 4, 16. (1 Macc. 3, 33. 11, 39. — Xen. Cyr. 2, 1, 15.)

Τρέχω, f. θρέξομαι, aor. 2. ἔδραμον, f. δραμοῦμαι, curro, Marc. 5, 6. Joh. 20, 2. 4. Rom. 9, 16. — δραμών c. verbo, Matth. 27, 48. Marc. 15, 36. Luc. 15, 20. — adiung. inf., finem indicans, Matth. 28, 8. — ἐπὶ τόπον τινά, Luc. 24, 12. — εἰς πόλεμον, Apoc. 9, 9. — metaph. de re, quae celeriter propagatur, 2 Thess. 3, 1. — τρέχειν, speciat. de iis, qui in stadio currunt, ἐν σταδίῳ, 1 Cor. 9, 24. 26. — τὸν ἀγῶνα (Dion. Halic. 7, 48. — cf. Ps. 18, 6.); metaph., fidem Christianam constanter tenere, Hebr. 12, 1. (ἔχοντες νέφος μαρτύρων, nam praeter iudicem praemium victori decernentem testes erant circa metam, qui primos metam attingentes notarent attenderentque, an praescripti curriculi leges a certantibus servarentur.) Gal. 5, 7. (res vestras bene agebatis.) — εἰς κένον, Gal. 2, 2. (ne rei vanae vires impenderem.) Phil. 2, 16.

Τρῆμα, τος, τό (a v. τιτράω, obs. τράω, perforo), foramen; Luc. 18, 25. — al. τρυμαλιά, q. v.

Τριάκοντα, οἱ, αἱ, τά, (a τρεῖς) triginta, Matth. 13, 8. 23. 26, 15. 27, 3. 9. al.

Τριακόσιοι, αι, α, (ex τρεῖς et ἕκατον) trecenti, Marc. 14, 5. Joh. 12, 5.

Τρίβολος, ου, ὁ, (ex τρεῖς et βολή, cuspis) pr. tres cuspides habens, tribulus (genus herbae terrestris spinosae aculeatae et aliis plantis noxiae), Matth. 7, 16. Hebr. 6, 8. (Gen. 3, 18. Hos. 10, 8. — Prov. 22, 5.)

Τρίβος, ου, ἡ, (a v. τρίβω, tero) via trita, semita, Matth. 3, 3. Marc. 1, 3. Luc. 3, 4. (ex Jes. 40, 3.) — Xen. Cyr. 4, 5, 13.

Τριετία, ας, ἡ, (ex τρεῖς et ἔτος), triennium, Act. 20, 31. (acc. c. verbo signif. transit. quamdiu?)

Τρίζω, f. ίσω, strideo, Marc. 9, 18. (Hom. Il. 23, 101. Od. 24, 5. Herodot. 4, 183. cf. βρυγμὸς ὀδόντων.)

Τρίμηνον, ου, τό, (ex τρεῖς et μήν, cf. supr. τετράμηνον) trimestre, per tres menses, Hebr. 11, 23. (οἱ ὁ Gen. 38, 24.)

Τρίς, adv., (a τρεῖς) ter, Matth. 26, 34. 75. Marc. 14, 30. 72. Luc. 22, 34. 61. Joh. 13, 38. 2 Cor. 11, 25. 12, 8. — ἐπὶ τρίς, non ultra, s. non minus quam ter, Act. 10, 16. 11, 10.

Τρίστεγον, ου, τό, (neutr. adi. τρίστεγος, ου, ὁ, ἡ, ex τρεῖς et στέγον) a., tria tecta habens. — b., tertia contignatio, tertium tectum, Act. 20, 9. (ἡ τριστέγη, Artemid, 4, 46.)

Τρισχίλιοι, αι, α, (ex τρεῖς et χίλιοι) ter mille, tria millia, Act. 2, 41.

Τρίτος, η, ον, tertius, a, um, Matth. 20, 3. 22, 26. (Marc. 12, 21. Luc. 20, 31.) Marc. 15, 25. et Act. 2, 15. (i. e. hora nona matutina, v. ὥρα) Apoc. 4, 7. 6, 5. al. — ἀπὸ τρίτης ὥρας, Act. 23, 23. — τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, Matth. 16, 21. (Luc. 9, 22.) 17, 23. (Marc. 9, 31.) 20, 19. (Luc. 18, 33.) — τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, Luc. 18, 33. — τῇ τρίτῃ, Luc. 13, 32. Act. 27, 19. (cf. v. 3.) — ἕως τῆς τρίτ. ἡμέρας, Matth. 27, 64. — πρῶτος, ἕτερος, τρίτος, Luc. 20, 12. — Neutr. τὸ τρίτον τινός, tertia pars alicuius rei, Apoc. 8, 7—12. 9, 15. 18. — neutr. acc. adverbial., tertium, tertio, Marc. 14, 41. Joh. 21, 17. — τρίτον, Luc. 23, 22. — τοῦτο τρίτον, Joh. 21, 14. 2 Cor. 12, 14. 13, 1. — post πρῶτον, δεύτερον, tertio, tum, drittens, 1 Cor. 12, 28. — ἐκ τρίτου, tertium, Matth. 26, 44.

Τρίχινος, η, ον, (a θρίξ, τριχός, pilus) e pilis confectus, cilicius, Apoc. 6, 12. (οἱ ὁ Zach. 13, 4.)

Τρόμος, ου, ὁ, (a v. τρέμω) **a.**, tremor, pavor, Marc. 16, 8. (Hom. Il. 5, 862. 6, 137.) — ἐν φόβῳ κ. ἐν τρόμῳ, metu perterritus, 1 Cor. 2, 3. — **b.**, reverentia, φόβος κ. τρόμος (ex hebr.) summa reverentia, 2 Cor. 7, 15. Eph. 6, 5. — summa diligentia ac sollicitudo, Phil. 2, 12. (Ps. 2, 11.) — οἱ ὁ Gen. 9, 2. Ex. 15, 16. Deut. 2, 25. Jes. 33, 14. Jerem. 49, 23. Job. 4, 14. Ps. 47, 7.

Τροπή, ῆς, ἡ, (a v. τρέπω, perf. 2. τέτροπα) conversio, Jac. 1, 17. Cf. Deut. 33, 14. Job. 38, 33. Sap. 7, 18. — Polyb. 3, 72, 3. τροπαὶ χειμεριναί.

Τρόπος, ου, ὁ, (a v. τρέπω, v. τροπή) **a.**, modus, ratio; — ὃν τρόπον, quemadmodum, Matth. 23, 37. Luc. 13, 34. Act. 1, 11. 7, 28. 2 Tim. 3, 8. — Xen. Mem. 1, 2, 59. Anab. 6, 1, 1.) — τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον, Judae v. 7. — καθ᾽ ὃν τρόπον, quemadmodum, Act. 15, 11. 27, 25. Rom. 3, 2. — κατὰ μηδένα τρόπον, 2 Thess. 2, 3. — κατὰ πάντα τρ., Rom. 3, 2. — παντὶ τρόπῳ, Phil. 1, 18. — ἐν παντὶ τρόπῳ, in quacunque conditione, 2 Thess. 3, 16. — **b.**, modus, mores, ratio vivendi, Hebr. 13, 5. (Aelian. V. H. 12, 1. Xen. Cyr. 2, 11, 16. Anab. 1, 9, 22.)

Τροποφορέω (ῶ), f. ήσω, (a parasynth. τροποφόρος, et hoc ex τρόπος et φέρω) fero alicuius mores, τινά, Act. 13, 18. (usus hoc verbo est Cic. Epist. ad Attic. 13, 29. — Tamen h. l. vid. potius cum codd. legendum esse ἐτροφοφόρησε cf. Deut. 1, 31.)

Τροφή, ῆς, ἡ, (a v. τρέφω, perf. 2. τέτροφα) cibus, esca, Matth. 3, 4. 6, 25. 10, 10. 24, 45. Luc. 12, 23. Joh. 4, 8. Act. 2, 46. 9, 19. 14, 17. 27, 33. 34. 36. 38. Jac. 2, 15. (οἱ ὁ Job. 36, 31. Ps. 103, 27. — Aelian. V. H. 5, 20. 23, 1. Xen. Mem. 3, 11, 6.) — in orat. metaph. cum cibo solidiori doctrinae subtiliores comparantur, Hebr. 5, 12. 14.

Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus (nom. graec. alumnus, nutritius, a τροφός, Xen. H. G. 5, 3, 9.), homo quidam e gentile Christianus factus Ephesinus, Paulo amicus, Act. 20, 4. 21, 29. 2 Tim. 4, 20.

Τροφός, οῦ, ἡ, (a v. τρέφω, nutrio, perf. 2. τέτροφα) nutrix, 1 Thess. 2, 7. (οἱ ὁ Gen. 35, 8. Jes. 49, 23. — Hom. Od. 2, 361. Xen. Cyr. 7, 3, 13.)

Τροφοφορέω (ῶ), f. ήσω, (a τροφοφόρος, formato ex τροφός et φέρω) nutricis s. matris instar (in ulnis) gesto (i. q. ὡς τροφὸς βαστάζω), τινά, Act. 13, 38. (v. supr. τροποφορέω.)

Τροχιά, ᾶς, ἡ, (a voc. τροχός, q. v.) rotae vestigium (cf. λαλιά), trames, pl., τροχιὰς ὀρθὰς ποιεῖν, recto tramite incedere, Hebr. 12, 13. (ex Prov. 4, 26. cf. 2, 15. 5, 6.)

Τροχός, οῦ, ὁ, (a v. τρέχω, perf. 2. τέτροχα) rota; — τῆς γενέσεως, rota (decursus) vitae, Jac. 3, 6.

Τρυβλίον, ου, τό, (a voc. τρύψ, poculum) catinus, patina alta, Matth. 26, 23. Marc. 14, 20. — οἱ ὁ Num. 7, 13. — Aelian. V. H. 9, 37.

Τρυγάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. τρύγη, fruges, quae maturae auctumno colliguntur) meto, amputo, — vindemio, τι, Apoc. 14, 18. τὴν ἄμπελον, 19. — τὶ ἔκ τινος, Luc. 6, 44. (Hom. Il. 18, 566. — οἱ ὁ Deut. 24, 21. Jud. 9, 27.)

Τρυγών, όνος, ἡ, (a v. τρύζω, quod dic. de gemitu turturum, cf. γογγύζω) columba turtur; — ζεῦγος τρυγόνων, par turturum, Luc. 2, 24. (οἱ ὁ Levit. 1, 14. 5, 7. 11. 15, 14. al. — Aelian. V. H. 1, 15.)

Τρύμα, τος, τό (a v. τρύω, perfrico, perforo), foramen; Matth. 19, 24. — al. τρύπημα, q. v.

Τρυμαλιά, ᾶς, ἡ, (i. q. τρύμα s. τρύμη, a v. τρύω, tero, perforo) foramen, Marc. 10, 25. Luc. 18, 25. — οἱ ὁ Jud. 15, 11. Jerem. 13, 4. 16, 15.

Τρύπημα, τος, τό, (a v. τρυπάω, perforo) foramen, Matth. 19, 24. (Aristoph. in Pace v. 1233.)

Τρύφαινα, ας, ἡ, (a v. τρυφή — delicatula, deliciosa) Tryphaena, mulier Christiana, Rom. 16, 12.

Τρυφάω (ῶ), f. ήσω, (a voc. τρυφή, q. v.) in deliciis vivo, vitam mollem et delicatam ago, Jac. 5, 5. (οἱ ὁ Neh. 9, 25. — Jes. 66, 11. — Aelian. V. H. 2, 5. Jos. Ant. 4, 7, 3. 7, 7, 1.)

Τρυφή, ῆς, ἡ, (a v. θρύπτω, tero, debilito, med. delicate vivo) vita delicata, mollities, Luc. 7, 25. 2 Petr. 2, 13. (οἱ ὁ Gen. 49, 20. Cantic. 7, 6. Prov. 19, 10. — στολὶς τρυφᾶς, i. e. τρυφερά, Eurip. Phoen. 1529. Xen. H. G. 6, 2, 6. Aelian. V. H. 5, 1.)

Τρυφῶσα, ης, ἡ, (delicate vivens) Tryphosa, mulier Christiana, Rom. 16, 12.

Τρωάς, άδος, ἡ, Troas, urbs maritima Phrygiae minoris, haud procul ab Ilio s. Troia dissita, Act. 16, 8. 11. 20, 5. 6. 2 Cor. 2, 12. 2 Tim. 4, 13. (Plin. H. N. 5, 30.)

Τρωγύλλιον, ίου, τό, Trogyllium, nomen urbis et promontorii Ioniae non procul ab insula Samo inter Ephesum et ostia Maeandri fluvii ad montem Mycalen positae, (Plin. lib. 35, c. 12. Strabo lib. 14.) Act. 20, 15.

Τρώγω, f. τρώξομαι, (cognat. verbo τρώω) edulia cruda dentibus comminuo (v. c. nuces), edo, comedo; **a.**, absol., Matth. 24, 38. — **b.**, τί, ἄρτον, Joh. 13, 18. (ex hebr. Gen. 43, 24. 1 Sam. 20, 24. v. ἄρτος et ἐσθίω) Joh. 6, 58. (in orat. symbolica.) — τὴν σάρκα, Joh. 6, 54. 56. 57. (v. σάρξ) — Xen. Symp. 4, 8.

Τυγχάνω, (producta forma verbi obsol. τεύχω), f. τεύξομαι, aor. 2.

ἔτυχον, perf. τετύχηκα et τέτευχα (Hebr. 8, 6. — Herodot. 3, 14. recurrit saepius ap. Polyb., Diod. Sic., Aristot. al., de iis, quae fortuna [secunda] eveniunt) **a.**, (fortuna) assequor (de iis usurpat., qui non aberrant a scopo, opp. ἁμαρτάνω, Herodot. 1, 43. Xen. de Venat. 10, 14.) sortior (in utramque partem) τινός, Luc. 20, 35. Act. 24, 3. 26, 22. 27, 3. 2 Tim. 2, 10. Hebr. 8, 6. 11, 35. (οἱ ὁ Job. 3, 21. — Xen. Mem. 1, 7, 4. Aelian. V. H. 3, 25.) — **b.**, *accido*, evenio, contingo; εἰ τύχοι, si fors ita acciderit, fortasse (ap. profanos saepissime); — i. q. exempli gratia, 1 Cor. 14, 10. 15, 37. (Dion. Halic. Ant. 4, 19. et passim ap. Philon.) — τυχών, οὖσα, όν, vulgaris, (qui haud quaesitus se offert) Act. 19, 11. 28, 2. (Xen. Mem. 1, 1, 14. 3, 9, 10. Polyb. 1, 25, 6. 1, 42, 12.) — τυχόν, adverbialiter: fortasse, 1 Cor. 16, 6. — **c.**, (forte) *sum*; — ἡμιθανῆ τυγχάνοντα i. q. ὄντα, Luc. 10, 30. (Xen. H. G. 4, 3, 3. Polyb. 4, 38, 8. Soph. Aiac. v. 9.)

Τυμπανίζω, f. ίσω, (a voc. τύμπανον). **a.**, tympanum pulso. — **b.**, tympano crucio, τινά (Photius in lex.: τύμπανον· τὸ τοῦ δημίου ξύλον, ᾧ τοὺς παραδιδομένους διεχειρίζετο. Theophyl. τυμπανισθῆναι: ῥοπάλοις τυφθῆναι. Vulg. distenti sunt. Videtur enim adhibita puniendis esse machina convexa et incurva, ad quam plagis afficiendi devincerentur, ut ictui magis paterent. Legitur τύμπανον, 2 Macc. 6, 19. 28. qua membra singula distorquebantur); pass., Hebr. 11, 35. (glossa Hesych.: ἐκρεμάσθησαν, ἐσφαιρίσθησαν.)

Τυπικῶς, adv., (ab adi. τυπικός et hoc a τύπος, q. v.) ad exemplum (vorbildlich), 1 Cor. 10, 11.

Τύπος, ου, ὁ, (a v. τύπτω, tundo, cudo, verbero) **a.**, vestigium ictus s. plagae, nota impressa, τῶν ἥλων, Joh. 20, 25. (Athen. 13. τοὺς τύπους τῶν πληγῶν ἰδοῦσα.) — **b.**, in formarum effictione: effigies, quae ex impressione effingitur; imago, simulacrum, pl., Act. 7, 43. (Jos. Ant. 1, 19, 11.) — argumentum scriptionis (stylo exaratum), Act. 23, 25. — τὸ πρωτότυπον) exemplum (ad cuius formam aliquid exprimendum, efformandum est, Muster, Vorbild), Act. 7, 44. et Hebr. 8, 5. (Ex. 25, 40. ὑπόδειγμα) — διδαχῆς, norma doctrinae, Rom. 6, 17. (v. ὅς, ἥ, ὅ.) — exemplum, i. e. eventus, quem tempus referre potest, 1 Cor. 10, 6. 11. — dicitur etiam de hominibus: is, qui est primus in aliquo genere, cui alii similes futuri sunt, Rom. 5, 14. — quem alii debent imitari, Phil. 3, 17. — τύπον ἑαυτὸν διδόναι τινί, 2 Thess. 3, 9. — γενέσθαι τύπον τινί, plur., 1 Thess. 1, 7. — τύπον τινός, exemplum, ad quod quis se conformare debet, 1 Tim. 4, 12. 1 Petr. 5, 3. — παρέχεσθαι ἑαυτὸν τύπον καλῶν ἔργων, praebere se exemplar virtutum, Tit. 2, 7.

Τύπτω, (f. ap. prof. ήσω) verbero, percutio, **a.**, τινά, Matth. 24, 49. (Luc. 12, 45.) Marc. 15, 19. Luc. 22, 64. Act. 18, 17. 21, 32. 23, 2. — Deus dic. τύπτειν eum, quem malis afficit, Act. 23, 3. — τινὰ ἐπί τι, Luc. 6, 29. — εἴς τι, Matth. 27, 30. Luc. 18, 13. (Xen. Cyr. 5, 4, 5.) — **b.**, τί, Luc. 23, 48. — τὴν συνείδησίν τινος, laedere conscientiam alicuius, 1 Cor. 8, 12.

Τύραννος, ου, ὁ, (graec. is, qui in civitate libera imperium usurpavit) Tyrannus, sophista scholae Ephesinae, Act. 19, 9.

Τυρβάζω, (a voc. τύρβη, turba, tumultus) turbo, perturbo (res

liquidas, metaph. hominum multitudinem, animum), pass. περὶ πολλά i. q. περισπάομαι περὶ πολλά, circum multa agitor, Luc. 10, 41. (coll. v. 40.). Habet hoc verb. Aristoph. in Pace v. 1007.

Τύριος, ου, ὁ, ἡ, Tyrius, civis et incola Tyri, Act. 12, 20.

Τύρος, ου, ἡ, (hebr. צוֹר s. צֹר, ab aram. טוּר et hebr. צוּר, petra, unde adiect. Sarranus, i. e. Tyrius, Virg. Georg. 2, 506. Iuvenal. 10, 38.) Tyrus (metropolis Phoeniciae ad mare mediterraneum sita ac mari instar promontorii opposita, urbs magna, munita, mercatura celebris, terra marique potens, et quae iam antiquissimis temporibus suos reges habuit [1 Chron. 14, 1. 2. — Jos. contr. Apion. 1, 18.]. Expugnavit eam Nabuchodonosor, Chaldaeorum rex; Ez. 26, 7. 29, 18. Jes. c. 23. et videtur propter cladem tunc temporis acceptam factum esse, ut incolae in petra adiacentis insulae Tyrum novam conderent. Haec in petra exstructa nova urbs, ut erat magis munita, ita et opibus mercatura partis augeri coepit, Palaetyro paullatim decrescente. Alexander M. quum Tyrios bello premeret, Palaetyrus funditus eversa, nova Tyrus vero post obsidionem demum septem mensium capta est; oblinuerunt tamen expugnatae urbis incolae a victore, ut imperio subessent regis ex indigenis creati; Arrian. 2, 16. Curt. 4, 2 seq. Postero tempore Tyrus aliis quidem regibus et denique Romanorum imperio subiecta fuit, sed mercaturae florem salvum retinuit. Hodie destructa iacet.) Act. 21, 3. 7. — Tyrus cum Sidone, Matth. 11, 21. 22. (Luc. 10, 13. 14.) 15, 21. (Marc. 7, 24. 31.) Marc. 3, 8. (Luc. 6, 17.)

Τυφλός, οῦ, ὁ, (a v. τύφω, q. v.) caecus, **a.**, propr., Matth. 12, 22. Marc. 8, 22. al. Luc. 6, 39. Joh. 9, 1. (et in hoc cap. passim.) 11, 37. Act. 13, 11. — plur., Matth. 9, 27. 28. 11, 5. al. Luc. 7, 21. 22. Joh. 5, 3. 10, 21. al. — **b.**, parabolice, Matth. 15, 14. — metaph., mente caecus, Matth. 23, 17. 19. 26. Luc. 4, 18. Joh. 9, 39—41. Rom. 2, 19. 2 Petr. 1, 9. Apoc. 3, 17. — Hinc verb. seq.

Τυφλόω (ῶ), f. ώσω, occaeco, mentis aciem praestringo, Joh. 12, 40. (ex Jes. 6, 10.) 2 Cor. 4, 4. 1 Joh. 2, 11.

— **Τυφόω** (ῶ), f. ώσω, (a τύφος, *a.*, fumus, *b.*, fastus) **a.**, fumum facio. — **b.**, fastuosum, insolentem reddo, pass. perf. τετύφωμαι, aor. ἐτυφώθην, fastu s. superbia inflatus sum, 1 Tim. 3, 6. 6, 4. 2 Tim. 3, 4.

Τύφω, (a voc. τύφος, fumus) accendo, fumum excito, pass. τύφομαι, fumigo, Matth. 12, 20. (e Jes. 42, 3. ubi οἱ ὁ· καπνιζόμενον.)

Τυφωνικός, ή, όν, (a voc. τυφών, typhon, ventus procellosus; Windsbraut) typhoni similis, tempestuosus, Act. 27, 14.

Τύχικος, ου, ὁ, Tychicus (nom. graec. i. q. Fortunatus), vir quidam Christianus, comes et amicus Pauli (Ephesinus), Act. 20, 4. Eph. 6, 21. Col. 4, 7. 2 Tim. 4, 12. Tit. 3, 12.

Τυχόν, v. τυγχάνω.

Υ.

Ὑακίνθινος, η, ον, (a voc. ὑάκινθος, q. v., cf. ἀκάνθινος, ὑάλινος) hyacinthinus, colorem hyacinthi habens (Hesych. ὑακίνθινον· ὑπομελανίζον), Apoc. 9, 17. (equos nigricantes) — οἱ ὁ Ex. 26, 14. 35, 7. Ez. 23, 6.

Ὑάκινθος, ου, ὁ, hyacinthus, nomen floris, item gemmae eiusdem coloris, i. e. caerulei ac nigricantis (gemmam aureo colore lucere et tamquam amuletum contra pestem commendari memorat Plin. H. N. 37, 9.), Apoc. 21, 20. — οἱ ό Ex. 39, 2. 4. 20. 2 Chron. 2, 7.

Ὑάλινος, η, ον, (a voc. ὕαλος, pro quo etiam ὕελος et ὑέλινος) vitreus s. crystallinus, i. e. pellucidus instar vitri, Apoc. 4, 6. 15, 2. (labrum ingens, aqua plenum, simile vasi illi, quod mare appellabatur in templo, Ex. 30, 18. 1 Reg. 7, 23. — cf. Jos. Ant. 7, 5, 3. 8, 3, 5.)

Ὕαλος, ου, (Att. ὕελος; id habet Herodot. 3, 24.) ὁ, vitrum et crystallum, gemmis adnumeratum olim, Apoc. 21, 18. 21. — οἱ ό Job. 28, 17.

Ὑβρίζω, f. ίσω, (ab ὕβρις, q. v.) — τινά, contumeliose tracto, ludibrio habeo aliquem, Matth. 22, 6. Luc. 11, 45. 18, 32. Act. 14, 5. (Hom. Il. 11, 694. Jos. c. Apion. 1, 34. — οἱ ό 2 Sam. 19, 43. Jes. 13, 3. Jerem. 48, 29.)

Ὕβρις, εως, (ab ὑπέρ?) **a.**, insolentia, superbia, fastus (οἱ ό Prov. 29, 23. Jes. 9, 9. 13, 11. — Prov. 16, 19. — Hom. Od. 14, 262. 17, 487.) — **b.**, iniuria ex insolentia, ignominia s. contumelia, qua quis afficitur; α., propr., plur., 2 Cor. 12, 10. — β., trop., ludibrium (Horat. Od. 1, 14. 15.), vexatio s. iniuria a saevitia tempestatis, Act. 27, 10. 21. (Jos. Ant. 3, 6. 4. τὴν ἀπὸ τῶν ὄμβρων ὕβριν.)

Ὑβριστής, οῦ, ὁ, (a v. ὑβρίζω) insolens, contumeliosus, Rom. 1, 30. 1 Tim. 1, 13. (οἱ ό Job. 40, 6. Prov. 15, 25. Jes. 2, 12. — Xen. Mem. 1, 2, 12.)

Ὑγιαίνω, (ab adi. ὑγιής) sanus sum, valeo, bona valetudine utor, Luc. 5, 31. 7, 10. 15, 27. (οἱ ό Gen. 29, 6. 43, 27. Tob. 5, 21. — Xen. Mem. 2, 2, 10.) — metaph. dic. ὑγιαίνειν ἐν τῇ πίστει, sanus esse in doctrina (cf. lat. sana mens) is, qui non hariolatur, qui non vana pro veris habet, qui doctrinam integram et incorruptam tenet, Tit. 1, 13. — item ὑγιαίνειν τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, qui fidem, amorem, spem et patientiam incorrupta servat, Tit. 2, 2. — ὑγιαίνουσα dic. ἡ διδασκαλία, i. e. vera et incorrupta, 1 Tim. 1, 10. 2 Tim. 4, 3. Tit. 1, 9. 2, 1. et λόγοι ὑγιαίνοντες, 1 Tim. 6, 3. 2 Tim. 1, 13. (Plut. de aud. poët. c. 4. ὑγιαίνουσαι περὶ θεῶν δόξαι καὶ ἀληθεῖς. — Philon. Alleg.)

Ὑγιής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, sanus, corpore, γίνομαι, Job. 5, 4. 6. 9. 14. Act. 4, 10. — ποιεῖν τινα ὑγιῆ (Attici etiam ὑγιᾶ), Joh. 5, 11. 15. 7, 23. — ὑγιὴς ἀπό (sanatus a), Marc. 5, 34. — de membris corporis, Matth. 12, 13. (Marc. 3, 5. Luc. 6, 10.) 15, 31. — metaph. de doctrina incorrupta (v. ὑγιαίνω), Tit. 2, 8. (ἀτριβῆ κ. ὑγιᾶ, Xen. Mem. 4, 3, 13.)

Ὑγρός, ά, όν, (a v. ὕω, madidum facio) **a.**, humidus, madidus. — **b.**, (oppon. ξηρός) succi plenus, virens, ξύλον (arbor succi plena), Luc. 23, 31. (Hom. Od. 6, 79. — οἱ ό Jud. 16, 7. 8. Job. 8, 16.)

Ὑδρία, ας, ἡ, (a voc. ὕδωρ) vas ad aquam recipiendam aptum, vas aquale, hydria, Joh. 4, 28. (coll. v. 7.) — plur., Joh. 2, 6. 7. — hydriae erant ex alabastro s. lapide ophiti confectae; qui lapis cavatur facile tornaturque. Plin. lib. 36. c. 22. — οἱ ό Jud. 7, 16. 2 Reg. 2, 20. Eccles. 12, 6. — (Epiphan. de mensur. et ponder. extr. ἡ δὲ ὑδρία αὐτοῖς, scil. Ποντικοῖς δέκα ξεστῶν ἐστιν.)

Ὑδροποτέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. ὑδροπότης [cf. supr. οἰνοπότης] et hoc ex ὕδωρ et πόω, πίνω. Scribitur et ὑδροπωτεῖν, sed ut veterum grammaticorum nonnulli distinxerunt inter φιλοπότης, bibosus, et φιλοπώτης, bibax, ita distinguendum esset inter ὑδροπότης, qui libenter aquam bibit et ὑδροπώτης, qui multam aquam bibit.) aqua in potu uti soleo, 1 Tim. 5, 23. (Aelian. V. H. 2, 38. Xen. Cyr. 6, 2, 10.)

Ὑδρωπικός, ή, όν, (a voc. ὕδρωψ, quocum cf. graec. αἱμάλωψ, θυμάλωψ, μώλωψ, — hydrops, i. e. aqua intercus) hydropicus, aqua intercute laborans, Luc. 14, 2. (Polyb. 13, 2, 6.)

Ὕδωρ, (ab ὕω) gen. ὕδατος, τό, (cf. graec. σκώρ, σκατός) aqua, α., sing. de aqua fluviorum, Matth. 3, 16. Marc. 1, 10. Luc. 8, 24. Apoc. 16, 12. — puteorum, Joh. 2, 7. 4, 7. — fontium, Jac. 3, 12. Apoc. 8, 10. 14, 7. 16, 4. — de stagnis, Joh. 5, 3. 4. 7. — de aquis inundantibus, 1 Petr. 3, 20. 2 Petr. 3, 6. — aquae copia cum fluvio comparata, Apoc. 12, 15. — ποτήριον ὕδατος, Marc. 9, 41. (Matth. 10, 42. ποτήριον ψυχροῦ.) — τὸ λουτρὸν τοῦ ὕδατος, Eph. 5, 26. — κεράμιος ὕδατος, Marc. 14, 13. Luc. 22, 10. — opponitur elementaris aqua aliis vel elementis vel humoribus; ὕδωρ, oppon. τῷ πνεύματι κ. πυρί, Matth. 3, 11. Luc. 3, 16. — πνεύματι soli, Joh. 1, 26. 31. 33. Act. 1, 5. — ita et Joh. 3, 5. — τῷ πυρί soli, Matth. 17, 15. Marc. 9, 22. — τῷ ἀνέμῳ, Luc. 8, 25. — τῇ γῇ, 2 Petr. 3, 5. — τῷ οἴνῳ, Joh. 2, 9. 4, 46. — τῷ αἵματι, Hebr. 9, 19. 1 Joh. 5, 6. v. 8. Joh. 19, 34. (ὕδωρ h. l. liquor aquae similis, qui reperitur in pericardio.) — ὕδωρ ζῶν (i. e. ὕδωρ ἐν τῷ πίνοντι ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον), aqua, quae in eo, qui bibit, ut fons perennis se semper restaurat vimque suam vires recreantem exserere non desinit. Confertur cum eiusmodi aqua doctrina, cuius usus et observatio vitam praestat aeternam, Joh. 4, 11. (coll. v. 14.) 7, 38. (ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ, i. e. ex eo, qui hanc aquam haustam in se servat ipso.) — τὸ ὕδωρ τ. ζωῆς, Apoc. 22, 17. — ἡ πηγὴ τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς, Apoc. 21, 6. — ποταμὸς ὕδατ. ζ., 22, 1. — pl., ζῶσαι πηγαὶ ὑδάτων, fontes, unde hauriri aqua viva potest, Apoc. 7, 17. — β., Plur. πολλὰ ὕδατα, aut magna aquae copia aut multi fontes, Joh. 3, 23. — imago multarum gentium, Apoc. 17, 1. — τὰ ὕδατα, undae, Matth. 8, 32. — fluctus, Matth. 14, 28. 29. Apoc. 1, 15. 14, 2. — item de aqua, quibuscunque receptaculis terrae continetur, Apoc. 8, 11. 11, 6. 16, 5. (ἄγγελος τῶν ὑδάτων, angelus aquis praefectus.)

Ὑετός, οῦ, ὁ, (a v. ὕω) pluvia, Hebr. 6, 7. Jac. 5, 18. Apoc. 11, 6. — pluvia, quam afferre et referre solet certa anni pars, Act. 28, 2. Jac. 5, 7. — καιροὶ ὑετῶν, partes anni, quae pluvias afferunt, Act. 14, 17. (οἱ ὁ Gen. 7, 12. 8, 2. — Ex. 9, 33.)

Υἱοθεσία, ας, ἡ, (parasynth. ex υἱός et τίθημι, υἱοθέτης) adoptio et ius filiorum (υἱὸν θετὸν ποιεῖσθαι, adoptare aliquem, Diod. Sic. 4, 39. Herodot. 6, 57. cf. ἔχθετον ποιεῖν sub v. ἔχθετος), — in N. T. spectata hominum ad Deum ratione: α., conditio eorum, quos Deus filios adoptavit, α., Judaicae gentis, quam sibi Deus prae caeteris gentibus elegit, Rom. 9, 4. — β., eorum conditio, qui Christo se baptismo, fide, adiunxerunt; hi dicuntur, accepisse πνεῦμα υἱοθεσίας, i. e. Spiritum s. intus testantem, eos esse adoptivos Dei

filios, Rom. 8, 15. (oppon. *πνεῦμα δουλείας*) Gal. 4, 5. — Eph. 1, 5. — **b.**, conditio eorum, qui in coelis immortali ac beatissima vita gaudent, Rom. 8, 23.

Υἱός, οῦ, ὁ, filius (proles mas), **a.**, nonnunquam de pullis animalium, ut Matth. 21, 5. (Ps. 28, 1.) — **b.**, de prole hominum, *α.*, sensu proprio et angustiore: **א.**, filius natura, proles, quam genuit pater, peperit mater, Matth. 1, 21. 23. 10, 37. (dist. *θυγατήρ*) Luc. 1, 13. 31. 36. 57. 12, 53. Joh. 8, 35. Rom. 9, 9. — pl., Act. 7, 29. Gal. 4, 22. Hebr. 12, 5. 7. — *ὁ υἱός τινος*, Matth. 7, 9. 10, 37. 13, 55. (Marc. 6, 3. v. *τέκτων*) 17, 15. (Marc. 9, 17. Luc. 9, 38. 41.) 21, 37. 38. (Luc. 20, 13.) 22, 2. 23, 35. Marc. 10, 46. Luc. 3, 2. 23 seq. 4, 22. 11, 11. 15, 19. 21. 24. Joh. 1, 43. 1 Petr. 5, 13. — supplend. *υἱός*, Matth. 4, 21. Marc. 1, 9. — de nomine *υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου* v. sub v. *ἄνθρωπος*. — pl. *υἱοί τινος*, Matth. 17, 25. 26. 20, 20. 21. (Marc. 10, 35.) 26, 37. 27, 56. Luc. 5, 10. 15, 11. Joh. 4, 12. Act. 2, 17. 7, 16. 19, 14. Hebr. 11, 21. — Nomen *υἱός* cum epithetis: *πρωτότοκος*, Matth. 1, 25. Luc. 2, 7. — *μονογενής*, Luc. 7, 12. 9, 38. — *ἀγαπητός*, Marc. 12, 6. (Luc. 20, 13.) — *ὁ νεώτερος*, Luc. 15, 13. — *ὁ πρεσβύτερος*, v. 25. — *ἄῤῥην*, Apoc. 12, 5. — distinguuntur *οἱ υἱοί*, filii genuini, a *τοῖς νόθοις*, Hebr. 12, 8. — **ב.**, filius adoptivus, Act. 7, 21. Hebr. 11, 24. — *β.*, sens. latiori (ut vocc. *θυγατήρ*, *τέκνον*) nepos, unus e posteris alicuius, *τινός*, Matth. 1, 20. — Messias *υἱὸς Δαβίδ*, Matth. 22, 42. 45. Marc. 12, 35. 37. Luc. 20, 41. 44. — *ὁ υἱὸς Δ.*, Matth. 1, 1. 9, 27. 12, 23. 15, 22. 20, 30. 31. (Marc. 10, 47. 48. Luc. 18, 38. 39.) 21, 9. 15. — plur. *υἱοί τινος*, posteri, Matth. 23, 31. Act. 13, 26. Hebr. 7, 5. — *υἱοὶ Ἰσραήλ*, Israëlitae, Matth. 27, 9. Luc. 1, 16. Act. 5, 21. 7, 23. 37. 9, 15. 10, 36. Rom. 9, 27. 2 Cor. 3, 7. 13. Hebr. 11, 22. Apoc. 2, 14. 7, 4. 21, 12. — qui sint filii s. posteri Abrahami, accuratius definitur, Gal. 3, 7. (non solum circumcisi, sed qui fidem habeant.) — *γ.*, sensu metaph. **א.**, *υἱός* in blanda compellatione, Hebr. 12, 5. (ex Prov. 3, 11. cf. *τέκνον*.) — **ב.**, is, qui vices filii gerit, et filii locum explet, Joh. 19, 26. — **ג.**, filius magistri, i. e. discipulus, Matth. 12, 27. (Luc. 11, 19.) cf. 1 Tim. 1, 2. 2 Tim. 1, 2. *τέκνον*. — **ד.**, *υἱός τινος*, gen. rei — ex hebr. is, qui alicui adhaeret, quasi inde prognatus esset, *τοῦ νυμφῶνος*, filii thalami, i. e. amici s. socii sponsi (qui sponsam in domum patris sponsi deducebant), Matth. 9, 15. Marc. 2, 19. Luc. 5, 34. — *τοῦ αἰῶνος τούτου*, qui sequuntur communem pravitatem, Luc. 16, 8. 20, 34. — *τῆς ἀπειθείας*, i. e. *οἱ ἀπειθεῖς*, Eph. 2, 2. 5, 6. Col. 3, 6. (cf. Ps. 88, 22. Sir. 4, 11.) — *βροντῆς*, qui tonitru imitantur, Marc. 3, 17. — *τοῦ φωτός*, qui lucem sequuntur, Luc. 16, 8. — *τοῦ πονηροῦ*, sectatores et imitatores diaboli, Matth. 13, 38. Act. 13, 10. — *δ.*, is, qui alicuius rei particeps est (2 Sam. 13, 28.): viri *τοῦ φωτός*, Joh. 12, 36. 1 Thess. 5, 6. (h. l. etiam *υἱοὶ ἡμέρας*.) — *τῆς παρακλήσεως*, Act. 4, 36. — *ε.*, ad quem pertinet aliquid, Act. 3, 25. (*υἱοὶ τῶν προφητῶν κ. τῆς διαθήκης*, ad quos pertinent prophetae et foedus.) — et cui aliquid destinatum est; *υἱοὶ τῆς βασιλείας*, Matth. 8, 12. 13, 38. — *τῆς ἀπωλείας*, Joh. 17, 12. 2 Thess. 2, 3. — *ζ.*, is, qui aliquo dignus est, *υἱὸς γεέννης*, Matth. 23, 15. — *εἰρήνης*, Luc. 10, 6. (1 Sam. 20, 31. 2 Sam. 12, 5. *υἱὸς θανάτου*.) — **c.**, *υἱὸς τοῦ θεοῦ*, *α.*, hominum primus, qui non ab hominibus

genitus, sed creatus a Deo ipso est, Adamus, Luc. 3, 38. Similiter υἱοὶ τοῦ θεοῦ ii dicuntur, quos Deus die resurrectionis e cineribus resuscitaverit vitaque nova atque immortali instruxerit, Luc. 20, 36. v. πρωτότοκος. — β., κατ' ἐξοχὴν est υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Jesus Christus, simpliciter, Matth. 2, 15. (ex Hos. 11, 1.) 4, 3. 6. (Luc. 4, 3. 9.) 8, 29. 14, 33. 27, 40. 43. Marc. 3, 11. 5, 7. (Luc. 8, 28.) adde, Matth. 3, 17. (Marc. 1, 11. Luc. 3, 22. Joh. 1, 33. 34.) Joh. 3, 17. 35. 36. 5, 20—24. 25. 26. 6, 40. 9, 35. 10, 36. 17, 1. — Matth. 11, 27. (Luc. 10, 22.) 17, 5. (Marc. 9, 7. Luc. 9, 35.) 27, 54. Act. 13, 33. (Ps. 2, 7. — Rom. 1, 3. 4. Hebr. 1, 2. 5.) Rom. 8, 3. 29. 32. 1 Cor. 1, 9. 15, 28. al. Hebr. 1, 2. 13. 3, 5 et 6. al. — ὁ υἱὸς τῆς ἀγάπης αὐτοῦ i. q. ἀγαπητὸς αὐτοῦ, Col. 1, 13. 2 Petr. 1, 17. — praemisso nomine: Χριστός, Messias, Matth. 16, 16. 26, 63. (Marc. 14, 61. Luc. 22, 70.) Luc. 4, 41. Joh. 6, 69. 11, 27. (19, 7.) — vel nomine: ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, Joh. 1, 50. cf. Luc. 1, 32. — μονογενής, Joh. 3, 16. 1 Joh. 4, 9. — Centurio ille, qui hunc titulum Jesu tribuisse legitur, haud dubie Deo natum, licet e mente gentilium, sibi finxit, Matth. 27, 54. Marc. 15, 39. — γ., υἱοὶ τοῦ θεοῦ, homines ii, N., quos Deus prae caeteris amat, Matth. 5, 9. 2 Cor. 6, 18. — quibus destinata est (in domo Dei) felicitas aeterna, Rom. 8, 14. (coll. v. 17.) 9, 26. Gal. 3, 26. (coll. v. 29.) 4, 6. 7. (υἱὸς κ. κληρονόμος τοῦ θεοῦ, simul ὁ υἱός disting. a τῷ δούλῳ) Hebr. 2, 10. Apoc. 21, 7. — 2 Sam. 7, 14. — ג., qui Deo similes sunt, Matth. 5, 45. Luc. 6, 35.

Ὕλη, ης, ἡ, silva, materia in silvis caedua, Jac. 3, 5. (οἱ ὁ Job. 38, 40. Jes. 10, 17. — Polyb. 3, 93, 4. Hom. Il. 2, 455. 11, 155.)

Ὑμεναῖος, αίου, ὁ, Hymenaeus (nom. graec., nuptialis, ab Ὑμήν, ένος, ὁ, Hymen, qui erat Deus gentilium, nuptiarum praeses), haereticus, unus ex adversariis Pauli, 1 Tim. 1, 20. 2 Tim. 2, 17.

Ὑμέτερος, έρα, ερον, (ab ὑμεῖς) vester, stra, strum. **a.**, adiectum nomini, ὁ — ὁ ὑμέτερος, Joh. 7, 6. 8, 17. — ὁ, ἡ, τὸ ὑμέτ., nomine subst. sequente, Act. 27, 34. Rom. 11, 31. 1 Cor. 15, 31. 2 Cor. 8, 8. Gal. 6, 13. — nomen subst. subintelligitur, Joh. 15, 20. — **b.**, loco praedicati positum, Luc. 6, 20. — **c.**, Neutr. absol. τὸ ὑμ. (oppon. τὸ ἀλλότριον), Luc. 16, 12. (v. de h. l. sub v. δίδωμι, B. e. p. 187.)

Ὑμνέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. ὕμνος), **a.**, absol., hymnum dico, carmen cano, Matth. 26, 30. (Marc. 14, 26. — hymni paschales erant: Ps. 113—118, et Ps. 136. quos Judaei appellant Hallel magnum.) — **b.**, τινά, laudibus (carmine) celebro aliquem, τὸν θεόν, Act. 16, 25. Hebr. 2, 12. (ex Ps. 21, 23. cf. 42, 4. Jes. 12, 5. — Prov. 1, 20. — Neh. 12, 24.)

Ὕμνος, ου, ὁ, (cohaerere vid. cum ὕψος) carmen, quo laudes Dei celebrantur („ὁ μὲν γὰρ ὕμνος ἐστὶ θεῶν· τὸ δὲ ἐγκώμιον τῶν ἀνθρώπων." Ammon. de differentiis vocabb.); plur., Eph. 5, 19. Col. 3, 16. (οἱ ὁ Jes. 42, 10. Neh. 12, 46. — Ps. 64, 2.)

Ὑπάγω, f. ἄξω, (ex ὑπό et ἄγω) **a.**, transit., subigo, subduco, Hom. Il. 16, 148. 11, 163. — οἱ ὁ Ex. 14, 21. — **b.**, (in N. T.) intrans. (v. ἄγω), subduco me, discedo (oppon. ἔρχομαι), Marc. 6, 31. (Joh. 14, 28.) v. 33. Luc. 8, 42. 17, 14. Joh. 8, 21. — ὑπάγει κ. πωλεῖ, Matth. 13, 44. Joh. 12, 11. — i. q. ἀπελθεῖν, Matth. 8, 32. — ἀφίημί τινα ὑπάγειν, sino

aliquem liberum discedere, quocunque, velit, Joh. 11, 44. 18, 8. — dicit ὕπαγε, is qui aliquem dimittit, Matth. 8, 13. 20, 14. Marc. 7, 29. 10, 52. (additur: ex hebr. εἰς εἰρήνην, Marc. 5, 34. s. ἐν εἰρήνῃ, Jac. 2, 16.) aut is, qui aliquem aliquo mittit, ut peragat aliquid, Luc. 10, 3. — ὕπαγε (i. q. πορεύθητι), iunct. c. imperat., Matth. 5, 24. 8, 4. 13, 44. 19, 21. 21, 28. 27, 65. 28, 10. Marc. 1, 44. 6, 38. 10, 21. Joh. 4, 16. 9, 7. Apoc. 10, 8. 16, 1. — speciat. ὑπάγειν dicitur is, qui ab alicuius lateribus discedit, neque eum porro comitatur, Joh. 6, 67. (i. cf. ἀπελθεῖν εἰς τὰ ὀπίσω, v. 66.) et qui e vita discedit, Matth. 26, 24. (Marc. 14, 21. cf. Luc. 22, 22.) — ὑπάγω ποῦ (pro ποῖ), Joh. 3, 8. 8, 14. 12, 35. 14, 5. 1 Joh. 2, 11. — ὅπου (pro ὅποι), Joh. 8, 21. 22. 13, 33. 36. 14, 4. Apoc. 14, 4. — ἐκεῖ, Joh. 11, 8. — πρός τινα, Joh. 7, 33. 13, 3. 16, 5. 10. 16. 17. — εἰς (τινὰ τόπον), Matth. 9, 6. (Marc. 2, 11.) 20, 4. 7. Marc. 11, 2. (Luc. 19, 30.) 14, 13. Joh. 7, 3. 9, 11. 11, 31. — εἰς αἰχμαλωσίαν, Apoc. 13, 10. — εἰς ἀπώλειαν, 17, 8. 11. (εἰς εἰρήνην, Marc. 5, 34.) — εἰς — πρός τινα, Matth. 26, 18. Marc. 5, 19. — ἐπί τινα ad eum, coram quo te sistas, Luc. 12, 58. — ὑπάγω c. infin. finem indicante, Joh. 21, 3. — c., eo, μετά τινος (et c. acc. viae), Matth. 5, 41. (δύο μίλια) — proficiscor, tendo, εἰς τόπον τινά, Joh. 6, 21.

Ὑπακοή, ῆς, ἡ, (a v. ὑπακούω, q. v.) obedientia (oppon. παρακοή), Rom. 6, 16. (εἰς ὑπακοήν, ut obediatis) Hebr. 5, 8. (h. l. praefixo art. ratio obediendi, das Gehorchen) 1 Petr. 1, 2. — ἐκλεκτοὶ εἰς ὑπακοήν, scil. Χριστοῦ, ut obediant evangelio, Rom. 6, 16. (δοῦλοι ὑπακοῆς, opp. ἁμαρτίας.) — τέκνα ὑπακοῆς i. q. ὑπήκοοι, 1 Petr. 1, 14. — cum genit. subiecti, obedientia eius, qui alicuius voluntati obtemperat, Philem. v. 21. — speciat., qui Dei obtemperat voluntati et consiliis, Rom. 5, 19. 15, 18. 16, 19. (ἀφίκετο εἰς πάντας, scil. nuntius de τῇ ὑπακοῇ) 2 Cor. 7, 15. 10, 6. — c. genit. obi. ὑπακοὴ πίστεως, obedientia, quae ad fidem requiritur, Rom. 1, 5. 16, 26. — τῆς ἀληθείας, obsequium veritati praestandum (vel praestitum), 1 Petr. 1, 22. — τοῦ Χριστοῦ, 2 Cor. 10, 5. (αἰχμαλωτίζειν εἰς, captivum ducere in obedientiam Christi, i. e. ut agnoscat dignitatem ac dominium Christi.)

Ὑπακούω, f. ούσομαι, (ex ὑπό et ἀκούω) a., ausculto (v. c. de eo, qui si quis fores pulsavit, accedit, ut auscultet, quis ille sit), Act. 12, 13. (Xen. Symp. 1, 11. Plat. Crit. c. 1. — ianitorum erat ὑπακούειν [cf. Judith. 14, 15.] et εἰςαγγέλλειν, i. e. domino annuntiare, esse aliquem, qui intromitti cupiat.) — b., dicto audio, obedio, obsequium praesto, pareo, Phil. 2, 12. — addito infin. finem indicante, Hebr. 11, 8. — τινί, dat. pers., Matth. 8, 27. (Marc. 4, 41. Luc. 8, 25.) Marc. 1, 27. Luc. 17, 6. Rom. 6, 16. Eph. 6, 1. 5. et Col. 3, 20. 22. Hebr. 5, 9. 1 Petr. 3, 6. (Xen. Mem. 2, 3, 16. Ages. 3, 4.) — dat. rei, τῇ πίστει, Act. 6, 7. Rom. 6, 17. (attractio pro: τῷ τύπῳ τῆς διδαχῆς, εἰς ὃν caet.) — τῷ εὐαγγελίῳ, Rom. 10, 16. 2 Thess. 1, 8. — τῷ λόγῳ, 2 Thess. 3, 14. — τῇ ἁμαρτίᾳ, Rom. 6, 12. (Xen. Mem. 1, 2, 30.)

Ὕπανδρος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ὑπό et ἀνήρ) viro subiectus; — γυνή, marito subiecta, Rom. 7, 2. (Sirac. 9, 9. 41, 21. — Polyb. 10, 26, 3. — οἱ ὁ Num. 5, 29.)

Ὑπαντάω (ῶ), f. ήσω, (ex ὑπό et ἀντάω s. ἀντιάω) obviam eo,

occurro, τινί, Matth. 8, 28. Luc. 8, 27. Joh. 11, 20. 30. 12, 18. (Tob. 7, 1. — Xen. Cyr. 6, 3, 15.) — Hinc voc. seq.

Ὑπάντησις, εως, ἡ, obviam itio, Matth. 8, 34. 25, 1. Joh. 12, 13. — Jos. Ant. 11, 8, 4. — οἱ ό Judic. 11, 34. — v. ἀπάντησις, συνάντησις.

Ὕπαρξις, εως, ἡ, (a v. ὑπάρχω, q. v.) quae quis possidet, bona, opes, facultates (i. q. τὰ ὑπάρχοντα), Act. 2, 45. Hebr. 10, 34. (οἱ ό 2 Chron. 35, 7. Ps. 77, 48. Prov. 18, 11. Jerem. 9, 10. — legitur ap. Artemid. et Polyb.)

Ὑπάρχω, f. ξω, (ex ὑπό et ἄρχω) **a.**, *adsum*, in promptu, praesto sum, Act. 19, 40. 27, 12. 21. — ἔν τινι, deprehendor in aliquo, Act. 28, 18. — ὑπάρχει μοί τι, est, suppetit mihi aliquid, habeo aliquid, Act. 3, 6. 4, 37. 28, 7. 2 Petr. 1, 8. (Xen. Ages. 8, 1. Anab. 2, 2, 11. Jos. Ant. 7, 7, 3. — Sirac. 20, 16. οἱ ό Prov. 17, 17. Job. 2, 4. al.) — τὰ ὑπάρχοντά τινι, opes alicuius, Luc. 8, 3. Act. 4, 32. — item τὰ ὑπ. τινος, Matth. 19, 21. (Marc. 10, 21. et Luc. 18, 22. ὅσα ἔχεις) 24, 47. 25, 14. Luc. 11, 21. 12, 15. 33. 44. 14, 33. 16, 1. 19, 8. 1 Cor. 13, 3. Hebr. 10, 34. (Xen. Anab. 1, 4, 9. — οἱ ό Gen. 12, 5. 13, 6. al.) — **b.**, sum, ὑπάρχω τις (nomin. praedic.), Luc. 8, 41. 9, 48. Act. 2, 30. 7, 55. 8, 16. 16, 3. 17, 29. 19, 36. 21, 20. 1 Cor. 7, 26. 12, 22. Jac. 2, 15. 2 Petr. 3, 11. (Xen. Mem. 2, 3, 1.) — c. particip., Act. 8, 16. 22, 3. — particip. i. q. ὅς ὑπάρχει s. ὑπῆρχε, Luc. 16, 14. 23, 50. Act. 3, 2. 14, 8. — ὑπάρχων c. nom. praedic.: cum sim (sis, sit), ubi nostrates: ich, du, er, als ein solcher, Act. 17, 24. Rom. 4, 19. 1 Cor. 11, 7. 2 Cor. 8, 17. 12, 16. Gal. 1, 14. 2, 14. — pl., Luc. 11, 13. Act. 16, 20. 37. 2 Petr. 2, 19. — ὑπάρχω, ἔν τινι, sum in aliquo loco, Phil. 3, 20. — versor in aliqua conditione, Luc. 16, 23. Act. 5, 4. — de vestitu, Luc. 7, 25. Phil. 2, 6. — ἔν τινι, contineor aliqua re, Act. 10, 12. — ἐν c. dat. plur., inter, Act. 4, 34. 1 Cor. 11, 18. — ὑπ. μακρὰν ἀπό τ., Act. 17, 27. — ὑπάρχει τι πρὸς τῆς σωτηρίας, Act. 27, 34.

Ὑπείκω, f. ξω, (ex ὑπό et εἴκω, cedo) — τινί, cedo alicui (Hom. Od. 12, 117.) i. q. pareo (non reluctor), Hebr. 13, 17.

Ὑπεναντίος, ία, ίον, (ex ὑπό et ἐναντίος) qui adversatur, τινί, Col. 2, 14. — ὁ ὑπεν., adversarius, Hebr. 10, 27. (οἱ ό Gen. 22, 17. Levit. 26, 16. Deut. 32, 27. Jos. 5, 13.)

Ὑπέρ, (unde lat. super) praepos., in N. T. construi solita vel cum genit. vel cum accus. (Cohaeret cum ὑπό. Nam qui alterum *sub*sequitur, is etiam dici potest post illum *super*esse.) 1., c. genit. ὑπέρ τινος. propr. super, supra. Hac vi pollet constructa cum verbis standi, sedendi et similibus, ap. Hom. Il. 2, 20., sed in N. T. semper aliis verborum generibus associata significationem reddit e notione derivatam. **a.**, ὑπέρ τινος, i. q. lat. pro aliquo (i. e. in alicuius commodum), nostr. für (nam qui facit quidquam *pro* aliquo, is fingitur hoc facere quasi propensus super eo, quem velit tueri et obtegere); — προσεύχεσθαι ὑπέρ τ., Matth. 5, 44. Luc. 6, 28. Act. 8, 24. Col. 1, 9. Jac. 5, 16. — praeced. subst. δέησις, Rom. 10, 1. 2 Cor. 1, 11. 9, 14. Phil. 1, 4. — προσευχή, Act. 12, 5. Rom. 15, 30. Eph. 6, 19. 1 Tim. 2, 1. — Rom. 16, 4. 2 Cor. 12, 15. — εἶναι ὑπέρ τ. (opp. κατά τινος), stare a partibus alicuius, Marc. 9, 40. Luc. 9, 50. Rom. 8, 31. cf. 2 Cor. 13, 8. — τὸ ὑπέρ τ., id, quod

est in commodum alicuius, Phil. 4, 10. — ἐντυγχάνω, Rom. 8, 26. 27. 34. Hebr. 7, 25. cf. 9, 24. — λέγω, Act. 26, 1. — μεριμνῶ, 1 Cor. 12, 25. — ἀγρυπνῶ, Hebr. 13, 17. — ἀγωνίζομαι, Col. 4, 12. — πρεσβεύω, Eph. 6, 20. 2 Cor. 5, 20. (ὑπὲρ Χριστοῦ, ut fidem habeatis Christo.) — subst. ζῆλος, 2 Cor. 7, 7. — πόνος, Col. 4, 13. — σπουδή, 2 Cor. 7, 12. 8, 16. — διάκονος, Col. 1, 7. — dona offerre pro, Act. 21, 26. — ἁγιάζειν ἑαυτόν, Joh. 17, 19. — in sanctuarium ingredi, Hebr. 6, 20. — hinc: ἀρχιερεὺς ὑπέρ, Hebr. 5, 1. — ψυχὴν τιθέναι ὑπέρ τ., Joh. 10, 11. 15. 13, 37. (te defendam, et si moriendum mihi sit) v. 38. 1 Joh. 3, 16. — ἀνάθεμα εἶναι, Rom. 9, 3. (ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν, si hoc — prodesset) 16, 4. — ἀποθνήσκειν ὑπέρ τ., Joh. 11, 50. (τὸ ὑπέρ explicatur epexegesi: μὴ ὅλον — ἀπόληται) v. 51. 52. 15, 13. — Christus mortuus ὑπὲρ ἀσεβῶν, Rom. 5, 6. (i. e. ut ab iis averteret perniciem, cf. v. 7. τολμᾷ, q. e. periculis mortis audacter se obiicit ad τὸν ἀγαθὸν servandum) v. 8. 2 Cor. 5, 15. (τὸ ὑπέρ etiam pertinet ad ἐγερθέντι, sensus loci est: si in omnium commodum unus mortuus est, illos omnes decet uni suo servatori vivere, mortuos esse autem sibi ipsis) Rom. 14, 15. 1 Thess. 5, 10. — phrases de Christo pro hominibus tradito usurpatae, Rom. 8, 32. 1 Cor. 11, 24. (Luc. 22, 19. 20.) 1 Tim. 2, 6. Tit. 2, 14. Hebr. 2, 9. 1 Petr. 2, 21. 3, 18. (epexeg. ἵνα . . τῷ θεῷ) 4, 1. Gal. 2, 20. Eph. 5, 2. 25. et phrases metaphoricae: 1 Cor. 5, 7. 2 Cor. 5, 21. Gal. 3, 13. — **b.**, *loco s. vice* (alicuius), Philem. v. 13. (sed per errorem adscribuntur loci uti, 2 Cor. 5, 20.) — **c.**, de caussa impulsiva: *propter* aliquem (aliquid) s. alicuius caussa (um — willen); aliquid facere s. pati ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος θεοῦ, Ἰησοῦ, 3 Joh. v. 7. Act. 5, 41. 9, 16. 15, 26. 21, 13. Rom. 1, 5. 2 Cor. 12, 10. Phil. 1, 29. — 2 Thess. 1, 5. 1 Cor. 15, 29. (ὑπέρ τ. νεκρῶν, i. e. ὑπὲρ νεκροῦ τινος, scil. Jesu. Cf. Matth. 9, 8. τοῖς ἀνθρώποις, i. e. ἀνθρώπῳ τινί) Rom. 15, 8. — s. propter alios, 2 Cor. 1, 6. 12, 19. Eph. 3, 1. 13. Col. 1, 24. — δοξάζειν, εὐχαριστεῖν ὑπέρ τ. (genit. rei), Rom. 15, 9. 1 Cor. 10, 30. Eph. 5, 20. — genit. pers., Rom. 1, 8. Eph. 1, 16. — ὑπὲρ ἁμαρτιῶν sacrificia offerre, Hebr. 5, 1. 3. 7, 27. 9, 7. 10, 12. — ἀποθανεῖν (dic. Christus), 1 Cor. 15, 3. His adde: Joh. 11, 4. — Phil. 2, 13. (verba: ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας videntur aptius iungi cum verbis: πάντα ποιεῖτε, v. 14., i. e. benevolentiae concordiaeque caussa, v. εὐδοκία, Luc. 2, 14.) Denique **d.**, ὑπέρ τινος, *de* (quod attinet ad, ratione — habita, ut Aelian. V. H. 2, 8. 2, 31.), nostr. über, in Betreff (i. q. περί, Xen. Mem. 1, 1, 17.), ut Latini: scribere ad aliquem, interrogare super aliqua re; — καυχᾶσθαι et καύχημα, καύχησις ὑπέρ τ., 2 Cor. 5, 12. 7, 4. 14. 8, 24. 9, 2. 3. 12, 5. 2 Thess. 1, 4. cf. 1 Cor. 4, 6. — ἐλπίς, 2 Cor. 1, 6. — ἀγνοεῖν, 2 Cor. 1, 8. 8, 23. (εἴτε ὑπὲρ Τίτου, sive igitur quaeratur de Tito.) — φρονεῖν, Phil. 1, 7. 2 Cor. 12, 8. (ὑπὲρ τούτου, quod ad hunc attinet) 2 Thess. 2, 1. (quod attinet ad.) — κράζειν ὑπέρ, Rom. 9, 27. — οἱ ὁ 2 Sam. 18, 5. 2 Chron. 31, 9.

2., constr. c. acc. ὑπέρ τινα s. τί, super (ultra) aliquem s. aliquid (über — hinweg). Nec haec formula in N. T. verba de loco et motu dicta secum habet, quibuscum suam propriam vim exprimere possit, ut Hom. Il. 5, 16. Polyb. 3, 84, 9., sed tropis tantum et metaphoris formandis adhibita reperitur;

a., εἰμὶ ὑπέρ τινα, praesto aliquo, Matth. 10, 24. Luc. 6, 40. Phil. 2, 9. — διδόναι (i. q. τιθέναι) τινὰ ὑπέρ τ., praeficere aliquem alicui, Eph. 1, 22. — **b.**, in comparatione ὑπέρ τι, magis (plus) quam huic aptum est (oppon. κατά τι, cf. Hom. Il. 3, 59. κατ' αἶσαν, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν, cf. 6, 487.) — ὑπὲρ δύναμιν, 2 Cor. 1, 8. 8, 3. (disting. h. l. κατά et ὑπέρ) 1 Cor. 4, 6. 10, 13. Eph. 3, 20. Philem. v. 21. — adde: 2 Cor. 12, 6. — nominat., facio, praesto aliquid magis quam alius, Gal. 1, 14. — προκόπτω ὑπέρ τινα, proficio ultra — s. prae (aliis) — Act. 26, 13. (lux me circumfulsit soli clarior.) — pass., 2 Cor. 12, 13. — accus. τινά s. τὶ ὑπέρ τινα s. τί, φιλεῖν τινα ὑπέρ τινα, magis (amare aliquem) quam illum, Matth. 10, 37. Philem. v. 16. — cum comparativo: quam, Luc. 16, 8. Hebr. 4, 12. — Not.: ὑπέρ adverbialiter posit. Eph. 3, 20. (ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ, quod alii in unum verbum contrahunt) 2 Cor. 11, 23. (ὑπὲρ ἐγώ, poteris vero formulam ita explere: ὑπὲρ διακόνους ἐγώ scil. εἰμί.)

Ὑπεραίρω, (ex ὑπέρ et αἴρω) extollo super aliquid, med. efferor, me effero, 2 Cor. 12, 7. — ἐπί τινα, super aliquem, 2 Thess. 2, 4.

Ὑπέρακμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ὑπέρ et ἀκμή, flos aetatis, Philo Alleg. „ἄχρι γὰρ ἑνὸς κ. εἴκοσιν ἐτῶν ἐπιδίδωσιν εἰς μέγεθος ἄνθρωπος, καὶ καλεῖται παρὰ πολλοῖς ὁ χρόνος οὗτος ἀκμή“) qui excessit florem aetatis, 1 Cor. 7, 36. — Vulg. superadultus.

Ὑπεράνω, adv., (ex ὑπέρ et ἄνω) supra, τινός, supra aliquid, Eph. 1, 21. 4, 10. Hebr. 9, 5.

Ὑπεραυξάνω, (ex ὑπέρ et αὐξάνω) ulterius cresco, maiora incrementa capio, 2 Thess. 1, 3.

Ὑπερβαίνω, (ex ὑπέρ et βαίνω) intrans., transgredior, supero; — metaph., nimium prodredior, iustos limites excedo, 1 Thess. 4, 6.

Ὑπερβαλλόντως, adv., (a partic. verbi ὑπερβάλλω, q. v., cf. ὄντως) supra modum, 2 Cor. 11, 23. (Xen. Ages. 1, 36. — οἱ ὁ Job. 15, 11.)

Ὑπερβάλλω, f. -βαλῶ, (ex ὑπέρ et βάλλω) propr. iacio supra aliquid; intrans., supero (Herodot. 2, 121. „hunc nemo potuit ὑπερβαλέσθαι, οὐδ' ἐγγὺς ἐλθεῖν“); partic. ὑπερβάλλων, ουσα, ον, excellens, eximius, 2 Cor. 3, 10. 9, 14. Eph. 1, 19. 2, 7. — ἡ ὑπερβάλλουσα τῆς γνώσεως, quae cognitione praestat, Eph. 3, 19. (τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ amorem Christi in homines.) — Hinc voc. seq.

Ὑπερβολή, ῆς, ἡ, **a.**, propr., traiectio. — **b.**, met., praestantia, ἡ ὑπ. τινος (gen. rei), 2 Cor. 4, 7. 12, 7. — καθ' ὑπερβολήν, maxime, mirum in modum, Rom. 7, 13. 2 Cor. 1, 8. Gal. 1, 13. — magis, quam opus est, 1 Cor. 12, 31. — καθ' ὑπ. εἰς ὑπερβολήν, 2 Cor. 4, 17. supra omnem modum (Diod. Sic. 2, 48. 17, 47. εἰς ὑπερβ., mirum in modum, Aelian. V. H. 4, 20.)

Ὑπερεγώ, al. ὑπὲρ ἐγώ, Vulg. plus ego, 2 Cor. 11, 23.

Ὑπερείδω, aor. 2. ὑπερεῖδον, (ex ὑπέρ et εἴδω) supervideo, i. q. ὑπεροράω, videre nolo, negligo, non curo, τί, Act. 17, 30. (Tob. 4, 3. — οἱ ὁ Levit. 20, 4. Deut. 22, 3. — Xen. Ages. 8, 4. Aelian. V. H. 2, 30.)

Ὑπερέκεινα, (ὑπὲρ ἐκεῖνα, ut ἐπέκεινα ex ἐπ' ἐκεῖνα) ultra, trans, 2 Cor. 10, 16.

Ὑπερεκπερισσοῦ, adv., (ex ὑπέρ et ἐκπερισσοῦ) ultra modum,

quam maxime, 1 Thess. 3, 10. 5, 13. Eph. 3, 20. (longe plus, quam.) — οἱ Ἀ Dan. 3, 22.

Ὑπερεκπερισσῶς, adv., ultra modum, 1 Thess. 5, 13. (codd. ὑπερεκπερισσοῦ. v. ὑπερπερισσῶς.)

Ὑπερεκτείνω, f. -τενῶ, (ex ὑπέρ et ἐκτείνω, extendo) ultra scriptos limites extendo, ἐμαυτόν, 2 Cor. 10, 14.

Ὑπερεκχύνω, (ex ὑπέρ et ἐκχύνω) supra modum effundo. Pass., exundo, Luc. 6, 38. (οἱ ὁ Joël. 2, 24.)

Ὑπερεντυγχάνω, (ex ὑπέρ, pro, et ἐντυγχάνω, q. v.) intercedo pro aliquo, Rom. 8, 26.

Ὑπερέχω, (ex ὑπέρ et ἔχω) a., propr. teneo supra aliquem (Hom. Il. 2, 426. 5, 433.). — b., intrans., emineo (Herodot. 5, 92, 6. 7. Xen. Cyr. 7, 5, 8. — 1 Reg. 8, 8.), praestantior sum (unde ὑπέροχος excellens, — i. q. πλεονάζειν, Ex. 26, 13.), absol., summus sum (de eo, penes quem summum imperium est s. qui praeest), Rom. 13, 1. 1 Petr. 2, 13. (Sap. 6, 6. — Polyb. 28, 4. 9.) — τινός, aliquo praestantior sum, Phil. 2, 3. (ἡγοῦμαί τινα ὑπερέχοντα ἐμαυτοῦ) — Xen. Venat. 1, 11. Diod. Sic. 17, 77. — οἱ ὁ Gen. 41, 40. — τινά s. τί, supero aliquem s. aliquid, Phil. 4, 7. (Dan. 7, 23. — Diod. Sic. 3, 22.) — τὸ ὑπερέχον, subst., praestantia, Phil. 3, 8. Cf. ὑπεροχή.

Ὑπερηφανία, ας, ἡ, (ab adi. ὑπερήφανος, q. v.) superbia, Marc. 7, 22. (οἱ ὁ Prov. 8, 13. Ps. 58, 13. Dan. 4, 34. Sap. 5, 8. Sir. 10, 7. 12. 18. — Xen. Cyr. 5, 2, 27.)

Ὑπερήφανος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ὑπέρ et φαίνομαι, cf. ὑπερηφερής, δυςηλεγής, τανηλεγής, εὐηγενής) superbus, pl., Rom. 1, 30. 2 Tim. 3, 2. — oppon. ταπεινός, Jac. 4, 6. et 1 Petr. 5, 5. — addit. διανοίᾳ καρδίας, Luc. 1, 51. (Xen. Mem. 1, 2, 25. Aelian. V. H. 12, 63. — οἱ ὁ Ps. 118, 21. Jes. 2, 12. Jerem. 43, 2.

Ὑπερλίαν, adv., (ex ὑπέρ et λίαν, valde, cf. ὑπεράγαν, 2 Macc. 10, 34. — ὑπέρευ, Xen. Hier. 6, 9.) plusquam valde; οἱ ὑπερλίαν ἀπόστολοι, eximii apostoli, 2 Cor. 11, 5. 12, 11.

Ὑπερνικάω (ῶ), f. ήσω, (ex ὑπέρ, ultra, et νικάω) multum supero, Rom. 8, 37. (Leo Tactic. 14, 25. νικᾷ κ. μὴ ὑπερνικᾷ Socrat. H. E. 3, 21. νικᾷν καλόν, ὑπερνικᾷν δὲ ἐπίφθονον.)

Ὑπέρογκος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ὑπέρ et ὄγκος, tumor) praetumidus fastuosus, — ὑπέρογκα λαλεῖν, Judae v. 16. — ὑπέρογκα ματαιότητος, superba verba, quae vanitas peperit, 2 Petr. 2, 18.

Ὑπεροχή, ῆς, ἡ, (ab adi. ὑπέροχος et hoc ab ὑπερέχω, q. v.) eminentia; — οἱ ἐν — scil. ὄντες, qui honore prae caeteris conspicui sunt, 2 Tim. 2, 2. — τινός: καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, insigni eloquentia et sapientia, 1 Cor. 2, 1.

Ὑπερπερισσεύω, f. εύσω, (ex ὑπέρ et περισσεύω, abundo) supra modum abundo, Rom. 5, 20. — ὑπερπερισσεύομαί τινι, abundo (abunde fruor) aliqua re, 2 Cor. 7, 4.

Ὑπερπερισσῶς, adv., (ex ὑπέρ et περισσῶς) superabundanter i. e. vehementissime, Marc. 7, 37.

Ὑπερπλεονάζω, f. άσω, (ex ὑπέρ et πλεονάζω) longe copiosior sum, 1 Tim. 1, 14.

Ὑπερυψόω (ῶ), f. ώσω, (ex ὑπέρ et ὑψόω) in altiorem locum eveho, τινά, Phil. 2, 9.

Ὑπερφρονέω (ῶ), f. ήσω, (ex ὑπέρ et φρονέω) maiores mihi spiritus sumo, mihi plus tribuo, Rom. 12, 3.

Ὑπερῷον, ου, τό, (ab ὑπερῷος pro ὑπερώϊος, superus, cf. πρῷμος) qui est in superiore parte aedium, v. c. θάλαμος; — neutr. τὸ ὑπ. (cf. τὸ πρόθυρον, τὸ ταμιεῖον, τὸ ἀνάγαιον s. ἀνώγειον) conclave super tectum domus planum exstructum, quo orientales coenandi, meditandi, preces faciendi caussa secedere solebant (hebr. עֲלִיָּה), Act. 1, 13. 9, 37. 39. 20, 8.

Ὑπέχω, f. ὑφέξω, (ex ὑπό et ἔχω) sustineo (v. c. τὴν χεῖρα, Hom. Il. 7, 188. cf. ἀνέχω, ὑπερέχω), metaph., sustineo, perfero; — δίκην, poenas do (luo), Judae v. 7. (Xen. Mem. 2, 1, 8. Aelian. V. H. 2, 4.)

Ὑπήκοος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (cohaeret c. ὑπακοή, ab ὑπακούω perf. 2. ἀκήκοα) dicto audiens, obediens, Phil. 2, 8. — constr. τινί, Act. 7, 39. (Xen. Cyr. 2, 4, 22.) — εἰς πάντα, 2 Cor. 2, 9.

Ὑπηρετέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. ὑπηρέτης, q. v.) propr. **a.**, remigis officio fungor, subremigo. — **b.**, ministro, i. e. alicuius commodis inservio, τινί, Act. 13, 36. 20, 34. 24, 23. (Xen. Mem. 2, 4, 7.)

Ὑπηρέτης, ου, ὁ, (ex ὑπό et ἐρέτης, ab ἐρέσσω, f. ἐρέσω, remigo) **a.**, subremex, remex, qui operam praestat gubernatori. — **b.**, minister, qui domino servit (opp. δεσπότης). In N. T. *α.*, de satellitibus magistratuum, v. c. de poenarum exactore, Matth. 5, 25. — de ministris, quos rex habet, Joh. 18, 36. (Prov. 14, 35.) — de synedrii ministris, Matth. 26, 58. Marc. 14, 54. 65. Joh. 7, 32. 45. 46. 18, 3. 12. 18. 22. 19, 6. Act. 5, 22. 26. 26, 16. 1 Cor. 4, 1. — *β.*, de ministro synagogae, Luc. 4, 20. — *γ.*, de quovis ministeria praestante, Act. 13, 5. — *δ.*, de nuntiis Christi, οἱ ὑπηρέται τοῦ λόγου, Luc. 1, 2. — οἱ . . Χριστοῦ, 1 Cor. 4, 1.

Ὕπνος, ου, ὁ, somnus (cohaeret c. ὕπτιος, quod lat. supinus), propr., Matth. 1, 24. Luc. 9, 32. Joh. 11, 13. Act. 20, 9. — ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, metaph., pristinae segnitiei renuntiare, Rom. 13, 11.

Ὑπό, (unde lat. sub) praepos. secum habens genitivum (de statu ac situ) et accus. (de motu in locum alio inferiorem), 1., cum genit. τινός, sub aliquo, Hom. Il. 8, 543. Od. 9, 483. Igitur **a.**, si quid effectum dicitur esse ὑπό τινος, sub alic. manibus, s. potestate (adhibito v. c. verbo passivo), intelligitur auctor, a quo factum est. Latini utuntur praepos. *a*, *ab*, nostrates: von. Ita *a.*, cum *passivo* copulatam habes ac praefixum genitivo pers., Matth. 1, 22. 2, 15. 16. 17. 3, 3. 13. 14. 4, 1. (Marc. 1, 13. Luc. 4, 2.) al. Marc. 1, 5. 9. 2, 3. 5, 4. 16, 11. Luc. 1, 26. 2, 18. 21. 26. 3, 7. 4, 15. 5, 15. al. Joh. 8, 9. 10, 14. 14, 21. 3 Joh. v. 12. Act. 4, 11. 36. 5, 16. 8, 6. 16, 2. (bono testimonio ornabatur ab omnibus) v. 4. 6. 14. al. — Rom. 3, 21. 13, 1. 15, 15. 24. 1 Cor. 1, 11. 2, 12. 15. 4, 3. 6, 12. 2 Cor. 1, 4. 16. 2, 11. 3, 2. 3. Gal. 1, 11. 3, 17. 4, 9. 5, 15. Eph. 2, 11. 5, 12. Phil. 1, 28. 3, 12. 1 Thess. 1, 4. 2, 4.

2 Thess. 2, 13. 2 Tim. 2, 26. Hebr. 2, 3. 5, 4. 10. 1 Petr. 2, 4. 2 Petr. 3, 2. Judae v. 17. — praefixum genitivo rei, Matth. 8, 24. 11, 7. 14, 24. (Luc. 7, 24.) Luc. 8, 14. Act. 27, 41. Rom. 12, 21. 1 Cor. 10, 9. 10. 29. 2 Cor. 5, 4. Eph. 5, 13. Col. 2, 18. Jac. 1, 14. 2, 9. 3, 4. 6. 2 Petr. 1, 17. (alii vertunt: sub) 2, 7. 17. 3 Joh. v. 12. Judae v. 12. Apoc. 6, 13. — abest verbum cogitatione addendum: 2 Cor. 2, 6. — *ὑπό τινος* constructum *β.*, cum verbis ***neutris*** et activis iis, quibus patiendi notio inest, v. c. *πάσχειν ὑπό τινος* (propr. sub aliquo), Matth. 17, 12. Marc. 5, 26. 1 Thess. 2, 14. (Xen. Symp. 1, 9. Cyr. 6, 1, 36.) — *ὑπομένειν τι ὑπό τ.*, Hebr. 12, 3. — *λαμβάνειν* (scil. *πληγάς*), 2 Cor. 11, 24. — *ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς* (quod verti potest: per bestias), Apoc. 6, 8. — **b.**, Not.: Graeci *τὸ ὑπό* saepius eadem vi instruunt, quam habet latinum: prae, propter; ergo ibi ponunt, ubi nostri, ad hebraicam rationem propius accedentes, utuntur praepos. *ἀπό* (v. *ἀπό.*).

2., constr. c. acc. *ὑπό τι* **a.**, *sub aliquid* (de motu, ubi quaeritur: quo? wohin?), v. c. ingredi *ὑπὸ τὴν στέγην*, Matth. 8, 8. (Luc. 7, 6.) — Matth. 23, 37. Luc. 13, 34. — sic etiam cum verbis ponendi, Matth. 5, 15. (Marc. 4, 21. Luc. 11, 33.) Luc. 7, 8. 1 Cor. 15, 25. 27. Eph. 1, 22. Rom. 16, 20. — subiiciendi, Gal. 3, 22. 4, 3. 1 Petr. 5, 6. — *ἔχω τινὰ ὑπ' ἐμαυτόν*, Matth. 8, 9. (Luc. 7, 8.) — *ἐγενόμην*, Gal. 4, 4. — Rom. 7, 14. — cadendi, Jac. 5, 12. (eodem modo Graeci.) — **b.**, sub aliquo (de situ ac statu) c. verbo *εἶναι*, Matth. 8, 9. Joh. 1, 49. Act. 4, 12. Rom. 3, 9. 6, 14. 15. 1 Cor. 10, 1. 1 Tim. 6, 1. Gal. 3, 10. 25. 4, 2. 21. 5, 18. (abest *εἶναι*, Rom. 3, 13. — *ὁ, ἡ, τὸ ὑπό*, Act. 2, 5. 1 Cor. 9, 20. Gal. 4, 5. Col. 1, 23. — *ἡ ὑπ' οὐρανόν* scil. *χώρα*, Luc. 17, 24.) — *τηρεῖν τινά*, Judae v. 6. — *φρουρεῖσθαι*, Gal. 3, 23. — item cum verbis habitandi, sedendi, Marc. 4, 32. Jac. 2, 3. (et sic quoque Graeci.) — **c.**, de tempore: sub (ut lat. sub vesperam), i. q. circa: *ὑπὸ τὸν ὄρθρον*, Act. 5, 21. (Graeci eodem modo, e. g. Xen. Mem. 2, 8, 1. Aelian. V. H. 14, 27. Hom. Il. 22, 102, Herodot. 6, 2. Cf. Tacit. Ann. 15, 23. sub recentem partum.)

Ὑποβάλλω, f. *-βαλῶ*, (ex *ὑπό* et *βάλλω*) **a.**, sublicio. — **b.**, suggero. — **c.**, suborno, *τινά*, Act. 6, 11. (Appian. de bello civ. 1, 27. Jos. B. J. 5, 10, 4. *Μηνυτής τις ὑπόβλητος.*)

Ὑπογραμμός, *οῦ*, *ὁ*, (ex *ὑπό* et *γράμμα*, conferre licet *ἄσωμος*, *ἄχρωμος*, *ἐπίσημος*) propr. **a.**, formula, quae omnes alphabeti litteras sub se comprehendit, tironibus proposita, ut litteras pingere discant. Habet eiusmodi formulas Clemens Alex. (quarum una est haec: *μάρπτε σφὶγξ κλὼψ ζβυχθηδόν*); hinc **b.**, exemplum, quo quis praeivit, 1 Petr. 2, 21. (*ὑπολιμπάνειν*.) — 2 Macc. 2, 28. — Clem. 1. ep. ad Cor.

Ὑπόδειγμα, *τος*, *τό*, (a v. *ὑποδείκνυμι*, sub aliquo aliquid monstro, significo; antiquiores dixerunt *παράδειγμα*) id, sub quo aliquid datur intelligendum, quo aliquid significatur, **a.**, signum, imago, Hebr. 8, 5. (iunct. cum voc. *σκιᾶς*) — *τινός*, pl., Hebr. 9, 23. — **b.**, exemplum, Joh. 13, 15. (*διδόναι τινί.*) — *τιθέναι τινός*, gen. pers., (exemplum proponere, cui similis futurus est aliquis, imago alicuius) 2 Petr. 2, 6. — *τινός*, gen. rei, Hebr. 4, 11. Jac. 5, 10. (Sirac. 44, 16. 2 Macc. 6, 28. 31. *καταλείπειν ὑποδ.* — Polyb. 3, 17, 8. 3, 111, 6.)

Ὑποδείκνυμι, f. -δείξω, (ex ὑπό et δείκνυμι) subindico, significo (v. ὑπόδειγμα), Xen. Mem. 4, 3, 13. — indicium do, unde aliquid (res quaedam futura) colligi possit, τινι, Matth. 3, 7. Luc. 3, 7. — (per imaginem) significo, τινί, seq. orat. indir., Luc. 6, 47. 12, 5. Act. 9, 16. — exemplo demonstro, seq. ὅτι, Act. 20, 35. (πάντα h. l. omni modo, i. q. πάντως.) — οἱ ό 2 Chron. 15, 3.

Ὑποδέχομαι, f. -δέξομαι, perf. ὑποδέδεγμαι, (verb. dep. med. ex δέχομαι et ὑπό, quasi ὑπὸ τὴν στέγην) hospitio aliquem excipio, τινά, Luc. 19, 6. Act. 17, 7. Jac. 2, 25. (Aelian. V. H. 3, 26. Xen. Mem. 2, 3, 13.) — add. εἰς τὸν οἶκον, Luc. 10, 38. (1 Macc. 16, 15. — Hom. Od. 14, 52.)

Ὑποδέω, f. -δήσω, (ex ὑπό et δέω, ligo) subligo, pass. (includens simul signif. med.) ὑποδεδεμένους σανδάλια (i. e. σανδάλια ὑποδήσαντας s. ὑποδεδεμένα ἔχοντας, calceatus sandaliis), Marc. 6, 9. (ad acc. supple: ὁδὸν ποιεῖσθαι s. βαδίζειν, quod eliciendum ex antecedentibus verbis εἰς ὁδόν, v. 8. Auctor nimirum verbum παρήγγειλε duplici ratione construxit et ita continuavit, quasi incepisset: v. 8. παρήγγειλεν αὐτοῖς βαδίζειν μηδὲν ἄραντας εἰς τὴν ὁδόν) Med. τί, — σανδάλια, calceare se caligis, Act. 12, 8. — τὶ ἔν τινι, ex hebr. pro simplici dat. instrum. induere se aliqua re (v. Aelian. V. H. 1, 18. Thuc. 3, 22.), Eph. 6, 15. (sic enarra: ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, ὥστε εἶναι αὐτοὺς ἡτοιμασμένους.) — Hinc voc. seq.

Ὑπόδημα, τος, τό, (ὑποδέω, perf. p.) id quod subligatur, calceamentum corrigiis supra pedem firmatum (οἱ ό Gen. 14, 23. Ex. 12, 11. Ruth. 4, 7. 8. i. q. σανδάλιον, Jos. 9, 5. Jes. 20, 2. — Hom. Od. 15, 368. Aelian. V. H. 7, 11. Xen. Anab. 4, 5, 14.) — τὸ ὑπ. λῦσαι, Act. 7, 33. (Ex. 3, 5.) 13, 25. — plur., Luc. 15, 22. 22, 35. — βαστάζειν, Luc. 10, 4. (Matth. 10, 10.) — βαστ. τὰ ὑπ. τινος, Matth. 3, 11. (pro quo λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδ., Marc. 1, 7. Luc. 3, 16. et τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδ., Joh. 1, 27. cf. Act. 13, 25. — (ministerium servorum, Plutarch. Symp. 7, 8.)

Ὑπόδικος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (i. e. ὑπὸ δίκην ὤν) qui caussa cecidit, τινί (dat. pers.), reus alicui, satisfactionem debens, Rom. 3, 19.

Ὑποζύγιος, ια, ιον, (ex ὑπό et ζυγός) qui, quae, quod iugo subest. Neutr. τό ὑπ. subst., iumentum (Xen. Anab. 1, 3, 1. cf. infr. τὸ ὑπολήνιον); — (spec. de asino), Matth. 21, 5. (Zach. 9, 9.) 2 Petr. 2, 16. (οἱ ό Gen. 36, 24. Ex. 4, 20. Judic. 1, 14. et saepius.)

Ὑποζώννυμι, f. -ζώσω, (ex ὑπό et ζώννυμι) succingo (ὑποζώννυμαι μάχαιραν, Aelian. V. H. 10, 22. — 2 Macc. 3, 19.) — τί, — τό πλοῖον, navem s. carinam funibus subligo, Act. 27, 17. (Polyb. Legat. 64. μ. ναῦς συμβουλεύσας τοῖς Ῥοδίοις ὑποζωννύειν.)

Ὑποκάτω, adv., (ex ὑπό et κάτω) sub, subter, τινός, Marc. 6, 11. 7, 28. Luc. 8, 16. Joh. 1, 51. Hebr. 2, 8. Apoc. 5, 3. 13. 6, 9. 12, 1.

Ὑποκρίνομαι, f. -οῦμαι, (ex ὑπό et κρίνομαι) **a.**, respondeo (decernens, Hom. Il. 7, 407. Xen. Mem. 1, 3, 1. Thuc. 7, 44.) — **b.**, in scena partes alicuius ago (τινά, Aelian. V. H. 14, 40.), simulo, absol., 2 Macc. 6, 24. — ἐμαυτὸν εἶναί τινα, me aliquem simulo, Luc. 20, 20. (seq. ὡς, 2 Macc. 6, 21.) — Hinc voc. seq.

Ὑπόκρισις, εως, ἡ, **a.**, responsio. — **b.**, simulatio, Matth. 23, 28.

Marc. 12, 15. Luc. 12, 1. Gal. 2, 13. 1 Tim. 4, 2. 1 Petr. 2, 1. (2 Macc. 6, 25. — Aesop. fab. 108.)

Ὑποκριτής, οῦ, ὁ, (a v. ὑποκρίνομαι) **a.**, is, qui personam alicuius agit, histrio (Xen. Mem. 2, 2, 9.). — **b.**, simulator, pl., Matth. 6, 2. 5. 16. 24, 51. Marc. 7, 6. — vocat., Matth. 7, 5. (Luc. 6, 42.) Luc. 13, 15. — plur., Matth. 15, 7. 16, 3. (Luc. 12, 56.) 22, 18. 23, 13. 14. 15. 23. 25. 27. 29. (Luc. 11, 44. verba: γραμματεῖς κ. φαρισαῖοι ὑποκριταί codd. melioris notae excludunt.)

Ὑπολαμβάνω, f. -λήψομαι, (ex ὑπό et λαμβάνω) **a.**, suscipio (ut eveham), τινά, Act. 1, 9. (Herodot. 1, 24. — οἱ ὁ Ps. 29, 1.) — **b.**, excipio (sermone, ut respondeam s. contradicam), subiicio suscipio, ὑπολαβών c. verbo finito, Luc. 10, 30. (οἱ ὁ Job. 2, 4. 9, 1. 12, 1. al. — Aelian. V. H. 1, 34. Polyb. 4, 85, 4. Xen. Symp. 5, 22.) — **c.**, existimo, suspicor, Act. 2, 15. — seq. ὅτι, Luc. 7, 43. (ὅτι scil. πλεῖον ἀγαπήσει) — Xen. Mem. 1, 6, 4. Aelian. V. H. 12, 9.

Ὑπόλειμμα, τος, τό, residuum, reliquiae, Rom. 9, 27. — al. κατάλειμμα, q. v.

Ὑπολείπω, f. ψω, (ex ὑπό et λείπω) relinquo (superstitem). Pass. relinquor, aor. 1. ὑπελείφθην, Rom. 11, 3. (ex 1 Reg. 19, 10. ubi ap. τοὺς ὁ legitur: ὑπολέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος.)

Ὑπολήνιος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (qui ὑπὸ τὴν ληνόν positus est, cf. ὑποζύγιος). — neutr. τὸ ὑπ. subst. (cf. τὸ ὑποζύγιον), vas torculari suppositum, in quod uvarum liquor expressus excipitur, Marc. 12, 1. (ex Jes. 5, 2. ubi οἱ ὁ· προλήνιον. Matth. 21, 33. ληνόν. Luc. 20, 9. haec om.) — οἱ ὁ Jes. 16, 10. Joël 3, 13. Agg. 2, 16. Zach. 14, 10.

Ὑπολιμπάνω, (ex ὑπό et λιμπάνω, forma rariore verbi: λείπω. Formatur inde praesens et imperf.) relinquo, 1 Petr. 2, 21. (i. q. καταλείπω, v. ὑπόδειγμα. — καταλιμπάνω, Euseb. H. E. 6, 43.) — Dio Hal. Ant. 1, c. 23.

Ὑπομένω, f. νῶ, (ex ὑπό et μένω) **a.**, remaneo, ἔν τινι (τόπῳ), Luc. 2, 43. — ἐκεῖ, Act. 17, 14. (οἴκοι, Aelian. V. H. 5, 5.) — **b.**, (maneo sub aliquo,) perfero; persevero, Matth. 24, 13. (10, 22. Marc. 13, 13. scil. in fide Christo habenda εἰς τέλος, usquedum superata sint discrimina rerum.) — aerumnis vexatus a fide non deficio, Jac. 5, 11. — calamitates sustineo (aequo animo fero), Rom. 12, 12. (dat. τῇ θλίψει, quod ad τὴν θλίψιν attinet s. si θλίψιν habetis) 1 Petr. 2, 20. — oppon. ἀρνεῖσθαι, 2 Petr. 1, 12. — τί, sustineo, tolero, perfero, 1 Cor. 13, 7. 2 Tim. 2, 10. Hebr. 10, 32. 12, 2. 3. 7. Jac. 1, 12. (Xen. Hier. 7, 4. — construunt Graeci etiam cum alius verbi infinitivo et c. particip.)

Ὑπομιμνήσκω, f. ὑπομνήσω, (ex ὑπό et μιμνήσκω) **a.**, activ. τινά, memorem aliquem facio, in mentem (memoriam) alicui revoco, τί, 2 Tim. 2, 14. — cum reprehensione, 3 Joh. v. 10. — τινά τι, Joh. 14, 26. (Xen. Hier. 1, 3. Thuc. 7, 64.) — τινὰ περί τινος, admonere aliquem de aliquo, 2 Petr. 1, 12. (τινά τινος, Xen. Oecon. 16, 8.) — τινά, seq. ὅτι, Judae v. 5. (Xen. Mem. 3, 9, 8. Aelian. V. H. 4, 17.) — τινά, seq. infin. (id, quod faciendum est, indicante), Tit. 3, 1. — **b.**, Med. et aor. 1. pass. signif. habens medii, recordor, τινός, Luc. 22, 61. (Xen. Oecon. 16, 8. Aelian. V. H. 5, 19.) cf. ἀναμιμνήσκω. — Hinc voc. seq.

Ὑπόμνησις, εως, ἡ, (ὑπομέμνημαι) **a.**, sens. transit., commonefactio, 2 Petr. 1, 13. 3, 1. — **b.**, sens. intrans., recordatio, τινός, gen. obi., 2 Tim. 1, 5. (Aelian. V. H. 2, 28.)

Ὑπομονή, ῆς, ἡ, (a perf. 2. verbi ὑπομένω) **a.**, perseverantia, i. e. **α.**, *constantia* (eius, qui nec aerumnis vexatus a fide virtuteque deficit), Luc. 21, 19. Apoc. 2, 2. 3. 19. 13, 10. 14, 12. — ἐν ὑπομονῇ, constantes, Luc. 8, 15. (scil. ἐν θλίψεσι, cf. v. 13.) — τινός, τοῦ ἔργου ἀγαθοῦ, virtutis, Rom. 2, 7. 1 Thess. 1, 3. — **β.**, *patientia* (eius, qui *aequo* animo iniurias, vexationes, aerumnas fert, nec animum despondet), Rom. 5, 3. 4. 15, 4. 5. (ὁ θεὸς τῆς ὑπ., auctor et effector patientiae.) 2 Cor. 6, 4. 12, 12. Col. 1, 11. 2 Thess. 1, 4. Hebr. 10, 36. Jac. 1, 3. 4. (not. voc. πειρασμός, v. 2.) 5, 11. 2 Petr. 1, 6. — δι' ὑπομονῆς, molestias, aerumnas perferentes, Hebr. 12, 1. (cf. περιπατεῖν διὰ πίστεως v. διά.) — patientia eius, qui compescit iram, 1 Tim. 6, 11. 2 Tim. 3, 10. Tit. 2, 2. — eius, qui cupiditatem ac desiderium coërcet, Rom. 8, 25. — **b.**, exspectatio, quae non fatigatur, Χριστοῦ, gen. obi., 2 Thess. 3, 5. Apoc. 1, 9. 3, 10. (τὸν λόγον, praeceptum de me exspectando, al. patientia secundum praeceptum meum) cf. Ps. 38, 8. — **c.**, toleratio, τῶν παθημάτων (genit. obi. e formula: ὑπομένειν τί), 1 Cor. 1, 6.

Ὑπονοέω (ῶ), f. ήσω, (ex ὑπό et νοέω, cogito) suspicor, animo informo, **a.**, τί, Act. 25, 18. (ὧν attract. pro ἐκείνων ἅ.) — **b.**, seq. acc. c. inf., Act. 13, 25. (cf. Marc. 8, 27.) 27, 27. — Hinc voc. seq.

Ὑπόνοια, ας, ἡ, (pro ὑπονοία, v. supr. πρόνοια) cogitatio, pl. πονηραί, 1 Tim. 6, 4.

Ὑποπιάζω (s. ὑποπιέζω, ex ὑπό et πιέζω, premo), urgeo, supprimo; Luc. 18, 5. (Vulg. sugillo) 1 Cor. 9, 27. (Vulg. castigo.) — al. ὑπωπιάζω, q. v.

Ὑποπλέω, f. εύσομαι, aor. 1. ὑπέπλευσα, (ex ὑπό et πλέω) subnavigo, subter i. e. proxime praeternavigo, τινὰ τόπον, Act. 27, 4. 7. — cf. ὑποτρέχω.

Ὑποπνέω, f. -πνεύσω, (ex ὑπό et πνέω) leniter spiro, Act. 27, 13.

Ὑποπόδιος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ὑπό et πούς, cf. supr. ὑποζύγιος, ὑπολήνιος) sub pedibus collocari solitus; neutr. τὸ ὑπ. subst. (cf. τὸ ὑποζύγιον, ὑπολήνιον), suppedaneum, scabellum, Matth. 5, 35. Act. 7, 49. (ex Jes. 66, 1.) Jac. 2, 3. — τιθέναι τινὰ ὑποπ. τῶν ποδῶν τινος, subiicere aliquem alicui (metaph. sumta a victoribus, qui hostium a se devictorum cervicibus pedes imponere solebant); Matth. 22, 44. Marc. 12, 36. Luc. 20, 43. Act. 2, 35. Hebr. 1, 13. (e Ps. 109, 2.) 10, 13. — cf. Ps. 98, 5.

Ὑπόστασις, εως, ἡ, (ab ὑφίστημι, suppono, perf. p.) **a.**, suppositio, suppositum (vox antiquioribus Graecis raro usurpata; grammatici observarunt hanc vocem apud Menandrum dici de eo, quod ex liquoribus fundum petit, potissimum, quod ex vino colligitur in dolio, faeces, sedimen, Bodensatz.) — **b.**, signif. substructio et substructum, i. q. τὸ ὑφιστάμενον, basis, fundamentum (Diod. Sic. 1, 66. ὑπόστασις τοῦ τάφου). — **c.**, est i. q. ὕπαρξις, oppos. τῇ φαντασίᾳ, Artemid. 3, 14. — ὑπόστασις νέφους pro νέφος, Diod. Sic. 1, 38. — In N. T. **α.**, id, quod suppositum est (i. q. ὑπόθεσις), 2 Cor. 9, 4. (ἡ ὑπ. τῆς καυχήσεως, das vorläufige Rühmen, coll. v. 2. Alii: fiducia;

sed notes verba: *ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς*) 11, 15. — *β.*, id, quod spei ac fidei substructum est veluti fundamentum et fulcrum, *τῶν ἐλπιζομένων*, Hebr. 11, 1. (v. *ἔλεγχος*) cf. Ps. 38, 8. — *γ.*, substructio eius, cui innitur (scil. spes), fiducia, Hebr. 3, 14. (v. *ἀρχή*) Ez. 19, 5. — *δ.*, distinguitur inter *τὴν ὑπόστασιν* et *τὸν χαρακτῆρα*, id, ad cuius veritatem effigies exprimitur, Hebr. 1, 3. (aliis videtur h. l. *ὑπόστασις* simul dici de eo, qui omnibus rebus subest, subsistentia, cui quidquid est, innititur, ita vero se habet *ὁ χαρακτήρ* ad *τὴν ὑπόστασιν*, ut *τὸ ἀπαύγασμα* ad *τὴν δόξαν*; et quia filius imago eius est, qui est [*τῶν πάντων*] *ὑποστάσις*, idcirco dicitur ipse *τὰ πάντα φέρειν* [fulcire ac sustinere imperio suae potentiae], cf. Col. 1, 16—18.)

Ὑποστέλλω, f. *-στελῶ*, (ex *ὑπό* et *στέλλω*) pr., submitto, suppono aliquid tecto, ne tempestas noceat, — subduco, *ἐμαυτόν*, Gal. 2, 12. — med., subduco me (*οἱ ὁ* Ex. 23, 21.), Hebr. 10, 38. (Habac. 2, 4.) — seq. *τοῦ* c. inf., quin, Act. 20, 27. — subtraho (mihi) celo, dissimulo, *τί*, Act. 20, 20. (Jos. B. J. 1, 20, 1.) — Hinc voc. seq.

Ὑποστολή, *ῆς*, *ἡ*, subtractio, timiditas subterfugientis, Hebr. 10, 39. (*οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς*, nobis nihil rei est cum timiditate subterfugientium, a nobis abest timiditas.)

Ὑποστρέφω, f. *ψω*, (ex *ὑπό* et *στρέφω*) **a.**, reverto. — **b.**, intrans., reverto, i. e. redeo, Luc. 2, 20. v. 43. 8, 37. 40. 10, 17. 17, 15. 19, 12. 23, 48. (imperf., i. e. hoc dum videbant, revertebant) v. 56. Act. 8, 28. (*ἦν ὑποστρέφων*, in via erat domum reversurus.) — partic. c. verbo fin., Marc. 14, 40. Luc. 9, 10. — add. *διά τόπου τινός*, Act. 20, 3. — *εἰς* (*τόπον τινά*), Luc. 1, 56. 2, 39. 45. 4, 14. 7, 10. 8, 39. 11, 24. 24, 33. 52. Act. 1, 12. 8, 25. 13, 13. 14, 21. 21, 6. 22, 17. 23, 32. Gal. 1, 17. — *εἰς διαφθοράν* (redire ad), Act. 13, 34. — adiung. infinit. finem indicans, Luc. 17, 18. — *ἀπό* (*τόπου τ.*), Luc. 4, 1. 24, 9. Hebr. 7, 1. — *ἐκ* (*πόλεως*), Act. 12, 25.

Ὑποστρώννυμι, f. *-στρώσω*, (ex *ὑπό* et *στρώννυμι*) substerno, *τί*, Luc. 19, 36. (Hom. Il. 10, 155. Aelian. V. H. 9, 24. — *οἱ ὁ* Jes. 58, 5.)

Ὑποταγή, *ῆς*, *ἡ*, (a perf. 2. verbi *ὑποτάσσω*, q. v.) submissio, **a.**, *τινὸς εἴς τι*, 2 Cor. 9, 13. (ad verbum: quod vestra confessio doctrinae salutari de Christo subiecta est.) — **b.**, intrans., obsequium, Gal. 2, 5. 1 Tim. 2, 11. 3, 4.

Ὑποτάσσω (*ττω*), f. *τάξω*, perf. p. *ὑποτέταγμαι*, aor. 2. p. *ὑπετάγην*, (ex *ὑπό* et *τάσσω*) 1., act., *subiicio*, **a.**, *τινί τι* s. *τινά*, Hebr. 2, 5. Phil. 3, 21. — pass., Rom. 8, 20. 1 Cor. 14, 32. 15, 27. 28. 1 Petr. 3, 22. — **b.**, *τινά* s. *τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας τινός*, 1 Cor. 15, 27. Eph. 1, 22. — *ὑποκάτω τῶν ποδῶν τινος*, Hebr. 2, 8. — 2., Med., *pareo*, Rom. 13, 5. 1 Cor. 14, 34. — *τινί*, Luc. 2, 51. (*ἦν ὑποτασσόμενος*, erat is, qui se submitteret, i. e. se submisit, paruit) 10, 17. 20. Rom. 8, 7. 13, 1. Eph. 5, 22. 24. Tit. 2, 5. 9. 3, 1. 1 Petr. 2, 18. 3, 1. 5. — cedo alicui, 1 Cor. 16, 16. Eph. 5, 21. 1 Petr. 5, 5. (*ἀλλήλοις*.) — aor. 2. p. signif. med., parui, Rom. 10, 3. — imperat., parete, Jac. 4, 7. 1 Petr. 2, 13. 5, 5. — fut. 2. p., Hebr. 12, 9.

Ὑποτίθημι, f. *-θήσω*, (ex *ὑπό* et *τίθημι*) suppono, *τί*, Rom. 16, 4. (suam ipsorum cervicem supposuerunt scil. cultro s. gladio, i. e. mortis periculo

se obiecerunt.) — med., suppedito, suggero, τινί τι, — ταῦτα (haec praecepta), 1 Tim. 4, 6. (Jos. Ant. 5, 6, 3. Polyb. 3, 41, 8. — οἱ ὁ Jerem. 36, 25.)

Ὑποτρέχω, aor. 2. ὑπέδραμον, (ex ὑπό et τρέχω) propr., cursu infra deferor, de navigantibus: praetervehor (locum in ripa maris ideoque in loco altiore positum, cf. supr. ὑποπλέω), τινά (τόπον), Act. 27, 16.

Ὑποτύπωσις, εως, ἡ, (ab ὑποτυπόω et hoc ex ὑπό et τύπος, quasi: sub typo propono, cf. ὑπόδειγμα, vox technica graecitatis recentioris) adumbratio, delineatio (brevis et compendiaria expositio, v. Vales. ad Euseb. H. E. lib. 5. c. 11.), forma, 2 Tim. 1, 13. — τινός (gen. pers.), institutio (quae utitur exemplo proposito, informatio; „ita ὑποτύπωσις pro instructione seu institutione, in conc. Nic. 2. ubi patres de quibusdam sententiis sacrae script. pronuntiant, eas esse scriptas εἰς ἡμετέραν ὑποτύπωσιν." Vales. l. l.), 1 Tim. 1, 16.

Ὑποφέρω, aor. 1. ὑπήνεγκα, aor. 2. ὑπήνεγκον, (ex ὑπό et φέρω) pr., suffero (rem in humeros meos sublatam), sustineo, τί, 1 Cor. 10, 13. 2 Tim. 3, 11. 1 Petr. 2, 19. (Polyb. 1, 1, 2. — οἱ ὁ Job. 2, 10. Ps. 68, 7. Prov. 6, 33. Mich. 7, 9.)

Ὑποχωρέω (ῶ), f. ήσω, (ex ὑπό et χωρέω) retro cedo, secedo, εἰς τόπον τ., Luc. 9, 10. (pro εἰς: ἐν in construct. praegn. adiuncta quietis et commorationis notione), Luc. 5, 16.

Ὑπωπιάζω, f. άσω, (a voc. ὑπώπιον, composito ex ὑπό et ὤψ, ὠπός, i. e. ea faciei pars, quae sub oculis est) propr., sugillo, ut sub oculis vibices maculaeque luridae existant, Aristoph. Pac. 539. hinc: obtundo, τινά (aliquem, v. c. precibus), Luc. 18, 5. (ut lat. obtundo, Terent. Adelph. 1, 2, 33.) — τὸ σῶμα, corpus meum duriter tracto et laboribus exerceo, 1 Cor. 9, 27. — al. ὑποπιάζω, q. v.

Ὗς, ὑός, ὁ, ἡ, sus (porcus, porca), 2 Petr. 2, 22. (οἱ ὁ Levit. 11, 7. Deut. 14, 8. Prov. 11, 22.)

Ὕσσωπος, ου, ἡ, (hebr. אֵזוֹב, Ex. 12, 22. Num. 19, 6. 18. al.) hyssopus (et hyssopum), nos: Ysop, genus plantarum nascens in terris occidentalibus et orientalibus, et in his quidem eam altitudinem attingens, ut inter frutices et arbusculas numeretur, unde, Joh. 19, 29. ὑσσώπῳ dictum pro: καλάμῳ ὑσσώπου. — Hebr. 9, 19. (hyssopi fasciculus aspergilli loco in sacris fuit; confici aspergillum solebat ex ramo hyssopi circumnexa lana rubra s. coccinea, Ex. 12, 22. Levit. 14, 49. 50.)

Ὑστερέω (ῶ), f. ήσω, (a comparat. ὕστερος) **a.**, activ. α., i. q. ὑστερός εἰμι, i. e. posterior sum (oppon. προτερέω), inter eos sum, qui serius veniunt, Hebr. 4, 1. (ne forte quis existimetur tardasse, i. e. ne quis incredulus a spe et fide Christianorum deficiat, ut explicatur v. 11. et 3, 19. vid. 12, 15.) — inferior sum, 1 Cor. 12, 24. — deficio, Joh. 2, 3. — β., ὑστερῶ τι (i. q. ὑστερεῖ μοί τι, deficit me adhuc aliquid, ut Marc. 10, 21. cf. Neh. 9, 21.), deficio aliqua re, Matth. 19, 20. (ut Ps. 38, 5.) — ὑστερῶ τινός, destituor (careo) aliqua re, Luc. 22, 35. (Jos. Ant. 2, 2, 1.) — ἀπό τινος (ex hebr.), deficio ab aliquo, Hebr. 12, 15. (Eccles. 6, 2.) — **b.**, Med. inopia laboro, Luc. 15, 14. 1 Cor. 8, 8. et Phil. 4, 12. (oppon. περισσεύειν, abundare, Hebr. 11, 37.) 2 Cor. 11, 8. — τινός, careo aliqua re, Rom. 3, 23. (οἱ ὁ Num.

24, 11. — Jos. Ant. 15, 6, 7.) — *ἔν τινι* (pro Graecor. dat. simplici, Thuc. 1, 134. Plat. de rep. 7, 178. tom. 9.), inopia laboro, si spectetur aliquid, i. e. deficio in aliqua re, deficit me aliquid, 1 Cor. 1, 7. (opp. *πλουτίζεσθαι ἔν τ.* utuntur Graeci et verbo *ὑστερίζειν τινί* et *τινός.*)

'Υστέρημα, *τος, τό,* (a v. *ὑστερέω*, perf. pass.) defectus, id, quod deest adhuc (oppon. *τὸ περίσσευμα* et *τό περισσεῦόν τινι*), Luc. 21, 4. 2 Cor. 8, 13. 14. — *προςαναπληροῦν τὸ ὑστέρημα*, 2 Cor. 11, 9. — plur., 9, 12. — add. gen. rei, cuius defectus adhuc complendus est, Col. 1, 24. (*τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ* non sunt: calamitates propter Christum tolerandae, sed: quae Christo adhuc tolerandae in membris corporis sui, i. e. ecclesiae, restant.) Phil. 2, 30. — *καταρτίσαι τὸ ὑστ. τινος* (v. *καταρτίζω*), 1 Thess. 3, 10. (differt hoc ab *ἀναπληρόω* et est: rem integram facere, ut sit id, quod esse *debet*, *ἀναπληρ.* vero de eo dic., quod adhuc accedere *potest.*)

'Υστέρησις, *εως, ἡ,* (a v. *ὑστερέω*) inopia, penuria, Marc. 12, 44. (Luc. 21, 4. *ὑστέρημα.*) — *καθ' ὑστέρησιν* (*λέγω*), i. e. quasi non essem *αὐτάρκης*, Phil. 4, 11.

"Υστερος, *α, ον,* (cohaeret c. *ὑπό*, opposito *τοῦ πρό*, quasi *ὑπέστερος*, et c. *ὕψος*, capitis supinati) posterior, subsequens, *ἐν ὑστέροις καιροῖς*, 1 Tim. 4, 1. (*οἱ ό* 1 Chron. 29, 29. — Hom. Il. 5, 17. novissimis temporibus, i. e. finem mundi antecedentibus,) — neutr. *τὸ ὕστερον*, adv., postea, serius, Matth. 4, 2. (ita ap. Homerum saepius posito *τῷ ὡς* additur *ἔπειτα*) 21, 29. 32. 37. 25, 11. 26, 60. Marc. 16, 14. Luc. 4, 2. Joh. 13, 36. Hebr. 12, 11. — *ὕστερόν τινος*, post aliquem, Matth. 22, 27. Luc. 20, 32. (*οἱ ό* Jerem. 29, 2. 31, 19. — Xen. H. G. 3, 2, 21.)

'Υφαντός, *ή, όν,* (a v. *ὑφαίνω*, texo) textus, contextus, Joh. 19, 23. (*οἱ ό* Ex. 28, 6. — Jos. Ant. 3, 2, 4. 3, 6, 4.)

'Υψηλός, *ή, όν,* (a voc. *ὕψος*) altus, a, um; *ὄρος*, Matth. 4, 8. (Luc. 4, 5.) 17, 1. (Marc. 9, 2.) Apoc. 21, 10. — *τεῖχος*, Apoc. 21, 12. — neutr. *τὰ ὑψηλά*, coelum, Hebr. 1, 3. (cf. Ps. 92, 4. 112, 5. Jes. 33, 5. — v. *ὕψιστος.*) — metaph., eximius, sublimis, Luc. 16, 15. Rom. 12, 16. (alta spirare, cf. 1 Sam. 2, 3.) — *βραχίων ὑψηλός*, brachium potens (ex usu hebr. רָם), Act. 13, 17. cf. Ex. 6, 1. 32, 11. Deut. 4, 34. Jes. 5, 25. 17, 21. al.) — *ὑψηλότερός τινος*, Hebr. 7, 26. (cf. Eph. 4, 10.)

'Υψηλοφρονέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (ex *ὑψηλός* et *φρονέω*) alta spiro, Rom. 12, 20. 1 Tim. 6, 17.

"Υψιστος, *η, ον,* (superl. ab adv. *ὕψι*, alte, comp. *ὑψίτερος*, cf. *ἄριστος* ab *ἄρι*) summus, a, um — *ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος*, summus (עֶלְיוֹן, Jes. 57, 15.), Marc. 5, 7. (Luc. 8, 28.) Luc. 1, 32. 35. 76. 6, 35. Act. 7, 48. 16, 17. Hebr. 7, 1. (cf. Num. 24, 16. Deut. 32, 8. Dan. 4, 21. 25. al. Sirac. 41, 8. — ita de Iove Pind. Nem. 1, 90.) — Neutr. *τὰ ὕψιστα*, coelum, (Job. 16, 19. Jes. 57, 15. Prov. 25, 3.) Matth. 21, 9. (Marc. 11, 10. Luc. 19, 38.) Luc. 2, 14.

"Υψος, *εος (ους), τό,* (cohaeret cum *ὑπό*) altitudo, Eph. 3, 18. Apoc. 21, 16. (Xen. Mem. 3, 4, 7. — *οἱ ό* Gen. 6, 15. Ex. 25, 10. Ez. 40, 43.) —

τὸ ὕψος, coelum, Luc. 1, 78. 24, 49. Eph. 4, 8. (e Ps. 67, 19.) — metaph., dignitas, Jac. 1, 9. (οἱ ὁ Job. 5, 11. 1 Macc. 1, 40.) — Hinc verb. seq.

Ὑψόω (ῶ), f. ώσω, in altum tollo, τινά s. τί, Joh. 3, 14. (vid. Num. 21, 7. coll. 2 Reg. 18, 4.) — τινά, de Jesu: ὑψωθῆναι, scil. ἐκ τῆς γῆς, Joh. 3, 14. (in coelum; al. in crucem) 8, 28. (si me in coelum dimiseritis, scil. mortem violentam passum. Al. cum me in crucem egeritis) 12, 34. (oppon. μένειν, scil. in his terris) Act. 2, 33. 5, 31. — ὑψοῦν τινὰ ἕως τοῦ οὐρανοῦ (oppon. καταβιβάζειν ἕως ᾅδου), metaph., ad culmen opulentiae ac felicitatis aliquem evehere, pass., Matth. 11, 23. Luc. 10, 15. cf. Jerem. 49, 86. — eveho aliquem ad dignitatem, honores, felicitatem (opp. ταπεινῶ), τινά, Luc. 1, 52. Act. 13, 17. 2 Cor. 11, 7. Jac. 4, 10. 1 Petr. 5, 6. — ἐμαυτόν, me effero (fastu ac vana superbia), Matth. 23, 12. (Luc. 14, 11.) Luc. 18, 14. (oppon. ταπεινῶ ἐμαυτόν.) — in iisdem locis pass. ὑψωθήσεται, honore afficitur. — Hinc voc. seq.

Ὕψωμα, τος, τό, a., id, quod elatum s. exaltatum est, excelsum (oppon. βάθος), Rom. 8, 39. — b., speciat., vallum exstructum, propugnaculum, 2 Cor. 10, 5. (Judith. 15, 9.)

Φ.

Φάγος, ου, ὁ, (ab ἔφαγον. Hesych.: τρώκτης· φάγος ὁ ἀπὸ πάντων ἐσθίων κ. κερδαίνειν βουλόμενος, πανοῦργος, ἀπατέων) vorax, comedo (cui mos est multum cibi capiendi; differt φαγός adiectiv. comedens, ut βοσκός, pascens), Matth. 11, 19. (Luc. 7, 34. iunct. c. οἰνοπότης.)

Φάγω, in usu est solus aor. 2. ἔφαγον cum suis modis et fut. (recentioris graecitat.) φάγομαι, 2. pers. φάγεσαι (Luc. 17, 8.), comedi, comedebam, Matth. 14, 16. 20. (Marc. 6, 37. 42. Luc. 9, 13. 17.) 15, 37. (Marc. 8, 8.) 25, 35. 42. 26, 26. (Marc. 14, 22. 1 Cor. 11, 24.) Marc. 6, 31. 42. Luc. 14, 15. 15, 23. 24, 43. Joh. 4, 31. 33. 6, 5. Act. 10, 13. 11, 7. 1 Cor. 11, 21. — c. dat. instrum. χερσί, Matth. 15, 20. — οἱ φαγόντες, qui comederant, Marc. 6, 44. 8, 9. — φαγεῖν κ. πιεῖν, Luc. 12, 29. 17, 8. 1 Cor. 9, 4. 10, 7. (Ex. 32, 6.) 15, 32. — μὴ φαγεῖν μηδὲ πιεῖν, a cibis abstinere, Act. 9, 9. — μήτε — μήτε, Act. 23, 12. 21. — τί, — ἄρτον, i. e. vel ex hebr. cibum capio, Marc. 3, 20. Luc. 14, 1. 15. Joh. 6, 23. (Gen. 3, 17. Ex. 2, 20.) — vel pane, non alio cibo vescor, Joh. 6, 31. — τοὺς ἄρτους (comedo), Matth. 12, 4. (Marc. 2, 26. Luc. 6, 4.) — τὸ μάννα, Joh. 6, 31. 49. — βρῶσιν, Joh. 4, 32. 1 Cor. 10, 3. — τὸ πάσχα (ago, celebro), Marc. 14, 12. 14. (Luc. 22, 8. 11. cf. 1 Cor. 11, 20.) — πάντα, i. e. cibos omnis generis, Rom. 14, 2. — τί in interrog. indir., Matth. 6, 25. 31. (Luc. 12, 22. 29.) 15, 32. (Marc. 8, 1. 2.) Marc. 6, 36. — οὐκ ἔφαγεν οὐδέν, cibo abstinuit, Luc. 4, 2. — κρέα, 1 Cor. 8, 13. — τὴν σάρκα τινός, Joh. 6, 52. — plur., Apoc. 17, 16. 19, 18. Jac. 5, 3. (consumere.) — attract., Luc. 15, 23. — subintellig. εἰδωλόθυτα, Rom. 14, 23. 1 Cor. 8, 8. — Apoc. 10, 10. — φαγεῖν ἔκ τινος, de aliquo (i. e. de substantia, quae manet, inde ut et alii sumere possint, v. ἐσθίω ἐκ), Luc. 22, 16. Joh. 6, 26. 50. 51. 18, 28. Hebr. 13, 10. Apoc. 2, 7. — ἀπό τ., v. 17. — μετά τινος (genit. pers.), Luc. 7, 36. 22, 15. — ἐνώπιόν τινος,

Luc. 13, 26. 24, 43. — *ἄρτον φαγεῖν παρά τινος*, cibis uti ab aliquo paratis, aliena quadra vivere, 2 Thess. 3, 8. — futur. *φάγομαι*, Luc. 17, 8. Jac. 5, 3. Apoc. 17, 16. — De caeteris v. *ἐσθίω*.

Φαιλόνης, *ου*, *ὁ*, (s. potius: *φαινόλης*, scribitur etiam *φελόνης*) lat. paenula (Athen. 3, c. 57. *οὐ σὺ εἶ, ὁ καὶ τὸν καινὸν φελόνην [εἴρηται γάρ, ὦ βελτίστε, καὶ ὁ φαινόλης] εἰπών; παῖ Λεῦκε, δός μοι τὸν ἄχρηστον φαιλόνην.* Quint. 6, 3. „si non pluit, non est opus tibi penula. Cf. Cic. pro Miloue 10, 20.), pallium eum, qui utitur, a tempestatis injuria tutum praestans, 2 Tim. 4, 13. (Alii intelligunt thecam, recipiendis libris aptam, capsulam librariam, sequuti Syrum, qui vertit: בֵּית כְּתוֹבָא, atque eiusmodi thecam dicunt Judaeos פַּלִינָיָא appellasse. Sic quoque Hesych.: *φαιλόνης· εἰλητάριον μεμβραΐνον, ἢ γλωσσόκομον* (scil. *γλωσσόκ. ἐν ᾧ ἔκειτο τὰ βιβλία*). Chrysost. *φαιλόνην ἐνταῦθα τὸ ἱμάτιον λέγει· τινὲς δέ φασι τὸ γλωσσόκομον, ἔνθα τὰ βιβλία ἔκειτο.* — Etymol. magn. *Φελόνης· εἰλητόν, τομάριον, μεμβράνον ἢ γλωσσόκομον.*

Φαίνω, f. *φανῶ*, aor. 1. *ἔφηνα*, aor. 2. p. *ἐφάνην* (a *φάος* s. *φῶς*, lux) in lucem edo, lucere facio; — in N. T. **a.**, act. intransit., luceo, lucem spargo; *τὸ φῶς φαίνει*, Joh. 1, 5. 1 Joh. 2, 8. Apoc. 18, 23. — *ὁ λύχνος*, Joh. 5, 35. 2 Petr. 1, 19. — *ὁ ἥλιος*, Apoc. 1, 16. 21, 23. — *ἡ ἡμέρα*, 8, 12. (Theocr. Idyll. 2, 11. Hom. Od. 4, 12.) — **b.**, pass. luceo, splendeo, mico, Apoc. 8, 12. (ut dies non lucida sit secundum tertiam partem) Phil. 2, 15. Matth. 2, 7. 24, 27. — conspicuus fio, in lucem proferor (appareo), Matth. 24, 30. — de apparentibus angelis: Matth. 1, 20. 2, 13. 19. 9, 33. (*οὕτως.*) — de redivivis: Luc. 9, 8. — de segete, in lucem prodeo, Matth. 13, 26. — Hebr. 11, 3. — in oculos incurro, clarus fio, c. praedic. s. partic. loco infinitivi (ich erscheine als —), Matth. 6, 16. 18. 23, 27. 28. Rom. 7, 13. 2 Cor. 13, 7. (*φαίνομαι δόκιμος.*) — conspicior, 1 Petr. 4, 18. Jac. 4, 14. (oppon. *ἀφανίζομαι.*) — *φαίνομαί τινι*, Matth. 6, 5. Marc. 16, 9. (i. q. *ἐμφανίζομαι*, Matth. 27, 53.) — *φαίνεταί μοι* (i. q. *δοκεῖ μοι*), Marc. 14, 64. — speciem prae me fero (den Schein haben); — *ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆροι*, Luc. 24, 11.

Φαλέκ, *ὁ*, (פֶּלֶג, divisio, dispersio) Phaleg, filius Heberis (Gen. 10, 25.), Luc. 3, 35.

Φανερός, *ά*, *όν*, **a.**, *manifestus* (oppon. *κρυπτός* et *ἀπόκρυφος*), absol., Marc. 6, 14. 1 Cor. 3, 13. 14, 25. Gal. 5, 19. — *φανερὸν ποιεῖν τινα*, indicare quis sit aliquis, Matth. 12, 16. (Marc. 3, 12. cf. v. 11. Luc. 4, 41.) — Neutr. *εἰς φανερὸν ἐλθεῖν*, in lucem prodire, Marc. 4, 22. Luc. 8, 17. — *ἐν τῷ φανερῷ*, in publico, palam (opp. *ἐν τῷ κρυπτῷ*, in occulto), Matth. 6, 4. 6. Rom. 2, 28. — **b.**, *φανερός τινι*, manifestus alicui (de eo, qui innotuit), Act. 4, 16. 7, 13. — *φανερὸς ἔν τισι*, manifestus inter aliquos, 1 Cor. 11, 19. 1 Tim. 4, 15. — Neutr. cognitum inter aliquos, Rom. 1, 19. — *ἐν* c. dat. loci, Phil. 1, 13. — **c.**, *φανερός*, is, qui clare cognosci potest (kenntlich), *ἔν τινι*, in aliquo, per aliquid, 1 Joh. 3, 10. — Hinc verb. seq.

Φανερόω (*ῶ*), f. *ώσω*, manifesto, manifestum reddo (oppon. *ἀποκρύπτω*) **a.**, *τί*, Joh. 2, 11. 3, 21. 1 Cor. 4, 5. — *τὸ μυστήριον*, Col. 4, 4. —

τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως, i. e. τὴν γνῶσιν ὡς ὀσμήν, 2 Cor. 2, 14. τὸν λόγον, Tit. 1, 3. — pass., manifestor, de eo, quod ex occulto, e tenebris in conspectum venit (opp. κρυπτός εἰμι), Marc. 4, 22. Rom. 3, 21. Eph. 5, 13. Hebr. 9, 8. Apoc. 3, 18. 15, 4. 1 Joh. 3, 2. — τὸ φανερούμενον (quod non est med., sed pass.), quod manifestum redditur, Eph. 5, 13. — φανερόω τί τινι, Joh. 17, 6. Rom. 1, 19. Col. 1, 26. (οἱ ό Jerem. 33, 6.) — τὶ διά τινος, 2 Cor. 2, 14. — pass., Rom. 16, (in textu Griesb. 14,) 26. 2 Tim. 1, 10. — τὶ ἔν τινι (dat. medii s. instrum.), pass., Tit. 1, 3. — ἔν τινι (dat. signi), pass., 1 Joh. 4, 9. (cf. φανερὸς ἔν τ.) — τὶ ἐνώπιόν τινος, pass., 2 Cor. 7, 12. — φανερoῦμαι ὑπό τινος, relegor ab aliquo, Eph. 5, 13. — *b*., τινά, pass., Col. 3, 4. 1 Petr. 5, 4. 1 Joh. 1, 2. 2, 28. 3, 5. — τινά τινι, Joh. 7, 4. 21, 1. — pass., me ostendo, v. 14. Marc. 16, 14. innotesco, c. 1, 31. — ἔν τινι (de amictu), pass., conspicuus reddor, Marc. 16, 12. Col. 3, 4. 1 Tim. 3, 16. — ἔν τινι, de loco, 2 Cor. 4, 10. 5, 11. — ἔμπροσθέν τινος, pass., 2 Cor. 5, 10. — εἴς τινα, pass., i. e. animum meum palam declaro erga aliquem, 2 Cor. 11, 6. — διά τινος, pass., Hebr. 9, 26. — διά τινα (propter), 1 Petr. 1, 20. — εἰς τοῦτο, ἵνα, 1 Joh. 3, 8. — pass. φανερούμενός εἰμι ὅτι seq. 1. pers. (pro φανερός εἰμι c. particip. et hoc pro: φανερόν ἐστι seq. acc. c. inf.), 2 Cor. 3, 3. 1 Joh. 2, 19.

Φανερῶς, adv., manifesto, i. e. *a*., perspicue, clare; — ἰδεῖν τινα, Act. 10, 3. — *b*., palam, Marc. 1, 45. — opp. ἐν κρυπτῷ, Joh. 7, 10.

Φανέρωσις, εως, ἡ, (a v. φανερόω) manifestatio, ἡ . . τοῦ πνεύματος, genit. obiect., 1 Cor. 12, 7. — ἡ . . τῆς ἀληθείας, 2 Cor. 4, 2.

Φανός, οῦ, ὁ, (a v. φαίνω) fax, lucerna, Joh. 18, 3.

Φανουήλ, ὁ, (פְּנוּאֵל, προσώπων τ. θεοῦ) Phanuel, pater Annae prophetissae, Luc. 2, 36.

Φαντάζω, (ab adi. verbali φαντός, quamquam non occurrit) ostento, spectaculo propono. Pass. (Sap. 6, 17. formas induit, quibus se conspicuam reddat) τὸ φανταζόμενον (i. q. τὸ φάντασμα), visum, spectaculum, Hebr. 12, 21.

Φαντασία, ας, ἡ, (a v. φαντάζω) ostentatio, pompa, Act. 25, 23. (οἱ ό Zach. 10, 1.)

Φάντασμα, τος, τό, (a v. φαντάζω) visum, spectrum, Matth. 14, 26. Marc. 6, 49. (Jos. Ant. 5, 8, 2. — Sap. 17, 14.)

Φάραγξ, αγγος, ἡ, hiatus terrae, confragosa vallis, Luc. 3, 5. (Jes. 40, 4. cf. Jos. 15, 7. Jes. 8, 7. — Aelian. V. H. 13, 1. Xen. H. G. 7, 2, 13.)

Φαραώ, ὁ, (hebr. פַּרְעֹה, ap. Jos. Ant. 2, 13. et cap. 14. φαραώθης) Pharao, nomen appellativ. regum Aegytiorum (Jos. Ant. 8, 6, 2. ὁ φαραὼν κατ' Αἰγυπτίους βασιλέα σημαίνει), Act. 7, 10. Rom. 9, 17. Hebr. 11, 24.

Φαρές, (פֶּרֶץ, fractio, ruptura) Gen. 38, 29. — Phares, filius Judae, quem ex Thamare, nuru sua suscepit, Matth. 1, 3. Luc. 3, 33.

Φαρισαῖος, ου, ὁ, (ap. Rabbin. פָּרוּשׁ, separatus, a פָּרַשׁ. Suidas ex Cedreno: Φαρισαῖοι, οἱ ἑρμηνευόμενοι ἀφωρισμένοι παρὰ τὸ μερίζειν κ. ἀφορίζειν ἑαυτοὺς τῶν ἄλλων ἁπάντων εἴς τε τὸ καθαρώτατον τοῦ βίου

κ. ἀκριβέστατον καὶ εἰς τὰ τοῦ νόμου ἐντάλματα, κ. τ. λ.) Pharisaeus, sectae Pharisaeorum addictus (ἡ Φαρισαίων αἵρεσις παραπλήσιός ἐστι τῇ παρ' Ἕλλησι Στωϊκῇ λεγομένῃ, Jos. vit. §. 2. — Φαρισαῖοι, οἱ δοκοῦντες μετὰ ἀκριβείας ἐξηγεῖσθαι τὰ νόμιμα, Jos. B. J. 2, 8, 14.), Act. 5, 34. 15, 5. 26, 5. Phil. 3, 5. — Matth. 9, 14. (Marc. 2, 18. Luc. 5, 33. — τὴν δίαιταν ἐξευτελίζουσιν, οὐδὲν εἰς τὸ μαλακώτερον ἐνδιδόντες, Jos. Ant. 18, 1, 3.) — Act. 23, 6 — 9. (ψυχὴν δὲ πᾶσαν μὲν ἄφθαρτον, scil. λέγουσι, μεταβαίνειν δὲ εἰς ἕτερον σῶμα τὴν τῶν ἀγαθῶν μόνην, τὴν δὲ τῶν φαύλων ἀϊδίῳ τιμωρίᾳ κολάζεσθαι. Jos. l. l.) — Reprehenditur in N. T. ipsorum superbia, avaritia, pietatis ostentatio, Matth. 3, 7. 5, 20. 9, 11. (Marc. 2, 16. Luc. 5, 30. 33.) 16, 1. 6. (Marc. 8, 11. 15. Luc. 12, 1.) 21, 45. 23, 2 — 8. Luc. 7, 30. 39. 15, 2. 16, 14. 18, 11. — malignitas, Matth. 22, 15. (Marc. 12, 13.) — quod ritibus externis et traditionibus plus tribuant, quam legi divinae, Matth. 15, 1. 2 seq. (Marc. 7, 1 — 3. 5 seq.) 12, 2. (Marc. 2, 24. Luc. 6, 2.) Luc. 6, 7. 7, 30. 11, 38 — 44. (Matth. 23, 23 — 33.) 14, 1. 3. Joh. 1, 24. 4, 1. 9, 13—16. — et quod matrimonii sanctitatem violari patiantur, Matth. 19, 3. 4. (Marc. 10, 2. Luc. 16, 18.) Joh. 8, 9. v. μοιχαλίς. — erant adversarii Jesu infensissimi, Joh. 7, 32. 48. 11, 46. 12, 19. 42. 18, 3. Matth. 9, 34. (12, 24. Marc. 3, 22.) — unus (scriba) laudatur, Marc. 12, 34.

Φαρμακεία, ας, ἡ, (cohaeret c. φαρμακεύω) **a.**, usus ac largitio medicamentorum (Xen. Mem. 4, 2, 17.). — **b.**, veneficium (Herodot. 7, 114.), Apoc. 9, 21. 18, 23. — incantationes, artes magicae, Gal. 5, 20. (οἱ ὁ Ex. 7, 11. Jes. 47, 9. cf. Sap. 18, 13.)

Φαρμακεύς, έως, ὁ, (cohaeret c. v. φαρμακεύω, i. q. φαρμακός, φαρμακευτής) qui medicamenta conficit, veneficus Apoc. 21, 8. (Jos. vit. §. 31.)

Φαρμακός, οῦ, ὁ, ἡ, (v. φαρμακεύς) i. q. φαρμακεύς, q. v.); — plur., Apoc. 21, 8. 22, 15.

Φάσις, εως, ἡ, (a v. φαίνω) indicium („κοινῶς δὲ φάσεις ἐκαλοῦντο πᾶσαι αἱ μηνύσεις τῶν λανθανόντων ἀδικημάτων", Pollux 8, 6, 47.), Act. 21, 31. (ἀνέβη c. dat., i. e. afferebatur in altiore loco s. in arce sedenti chiliarcho.)

Φάσκω, (a φάω s. φημί) falso praedico, iacto (vorgeben), seq. acc. c. inf., Act. 24, 9. 25, 19. (Xen. Mem. 1, 2, 19. — 2 Macc. 14, 27. 32.) Rom. 1, 22. (φάσκοντες εἶναι σοφοί, nominat. praedicati per attract., v. δέομαι.)

Φάτνη, ης, ἡ, praesepe, Luc. 2, 12. 16. 13, 15. (Xen. de re eq. 4, 1. — οἱ ὁ Job. 39, 9. Prov. 14, 4. Jes. 1, 3.)

Φαῦλος, η, ον, (ap. Herodot. φλαῦρος) vilis (Xen. Mem. 1, 6, 2.), malus, adi., Jac. 3, 16. (Xen. Mem. 2, 3, 17.) — Neutr. φαῦλόν τι λέγειν περί τινος, Tit. 2, 8. — φαῦλα πράσσειν, Joh. 3, 20. — τὰ φ., 5, 29.

Φέγγος, εος (ους), τό, (cognat. c. verbo φαίνειν) splendor, lux, Matth. 24, 29. Marc. 13, 24. Luc. 11, 33. (οἱ ὁ Joël. 2, 10. 3, 15. Ez. 1, 4. 13. 27. Sap. 7, 6.)

Φείδομαι, f. εἴσομαι, aor. 1. ἐφεισάμην, verb. depon. med.) parco, 2 Cor. 13, 2. — τινός, parco alicui, Act. 20, 29. Rom. 8, 32. 11, 21. 1 Cor. 7, 28. 2 Cor. 1, 23. 2 Petr. 2, 4. 5. (Xen. Mem. 1, 2, 22. Aelian. V. H. 3, 43. —

οἱ ὁ 1 Sam. 15, 3. 24, 11. Neh. 13, 22. Ps. 71, 13. Jes. 14, 6.) — seq. inf. (Xen. Cyr. 1, 6, 35.) abstineo, 2 Cor. 12, 6. (scil. τοῦ καυχᾶσθαι.) — Hinc voc. seq.

Φειδομένως, adv., (quod Graeci non habent) participii φειδόμενος a v. φείδομαι; parce, 2 Cor. 9, 6.

Φελόνης, v. φαιλόνης.

Φέρω, f. οἴσω, (Joh. 21, 18. Apoc. 21, 26.) aor. 1. ἤνεγκα, (aor. 2 ἤνεγκον in N. T. non legitur) aor. 1. pass. ἠνέχθην (2 Petr. 1, 17. 21.) pro ἐνείχθην, (aor. 1. act. ἤνεικα, ap. Hom. etiam ἔνεικα, ab inusitato praes. ἐνέκω s. ἐνείκω, cf. προςενήνοχα, Hebr. 11, 17.) *fero*, τινά vel τί, i. e. **a.**, promoveo, pass. feror, i. e. moveor, v. c. de iis, qui navi feruntur per mare, Act. 27, 15. 17. — de flatu venti, ruo, Act. 2, 2. (cf. Jerem. 18, 14.) — ὑπό τινος (de iis, qui aguntur, impelluntur), 2 Petr. 1, 21. — φέρομαι ἐπί τι, ad aliquid deferor (abeo), Hebr. 6, 1. — **b.**, porto, τὶ ὄπισθέν τινος, Luc. 23, 26. — **c.**, sustineo, i. e. sustento (ne labatur), Hebr. 1, 3. (v. ὑπόστασις.) — **d.**, perfero, tolero, v. c. τὸν ὀνειδισμόν, Hebr. 13, 13. — τινά, vim alicuius sustineo, Hebr. 12, 20. — patienter fero aliquem s. parco alicui (alicuius improbitati), Rom. 9, 22. (Xen. Mem. 2, 2, 10. 2, 3, 5.) — **e.**, mecum fero, Luc. 24, 1. Joh. 19, 39. — **f.**, praevalente cogitatione termini ad quem **a.**, affero (bringen, herzubringen), τινά, Marc. 2, 3. Act. 5, 16. — τί, Marc. 12, 16. Luc. 15, 23. Act. 4, 34. 37. 5, 2. 2 Tim. 4, 13. — κατηγορίαν κατά τινος, Joh. 18, 29. Act. 25, 7. 2 Petr. 2, 11. (non proferunt contra eos vocem conviciosam apud dominum, cf. Judae v. 9. al.: sustinere non valuerunt.) — 2 Joh. v. 10. — τινὰ πρός τινα, Marc. 1, 32. 9, 17. 19. 20. — τινά τινι, Marc. 7, 32. 8, 22. — τί τινι, Marc. 12, 15. Joh. 2, 8. 1 Petr. 1, 13. — add. ὧδε, Matth. 14, 18. 17, 17. — εἰς c. acc. loci, Apoc. 21, 24. 26. — ἐπὶ πίνακι, Matth. 14, 11. Marc. 6, 28. — (partem) ἀπό τινος, Joh. 21, 10. — φέρω τινὶ φαγεῖν, Joh. 4, 33. — not. Hebr. 9, 16. φέρεσθαι (cf. nostr. sich zutragen). — β., admoveo, φέρε τὸν δάκτυλον, τὴν χεῖρά σου, Joh. 20, 27. — γ., (ex occulto et occluso) profero, edo (v. c. vaticinium), pass., 2 Petr. 1, 21. (vocem) v. 17. (τινί, in honorem alicuius.) — καρπόν, Joh. 12, 24. 15, 2. (Hom. Od. 4, 229. Xen. Mem. 2, 1, 28. Aelian. V. H. 3, 18.) — abest καρπούς, Marc. 4, 8. — **g.**, duco (führen), ἐπί τινα, Marc. 15, 22. Act. 14, 13. — (ἐκεῖ) ὅπου, Joh. 21, 18. — metaph. porta dic. φέρειν (lat. ferre s. ducere) εἰς τόπον τινά, Act. 12, 10. (Xen. Cyr. 5, 4, 41.)

Φεύγω, f. ξομαι, (Joh. 10, 5.) aor. 2. ἔφυγον, **a.**, fugio, aufugio, Matth. 8, 33. (Marc. 5, 14. Luc. 8, 34.) 26, 56. (Marc. 14, 50.) Joh. 10, 12. 13. Act. 7, 29. — ἔφυγε, evanuit, Apoc. 16, 20. cf. 20, 11. (Ps. 113, 3. 5.) — **b.**, evado, Hebr. 12, 25. — ἀπό τινος, genit. rei, fugio a, i. e., celeriter discedo a, Marc. 16, 8. (Xen. Cyr. 7, 2, 4.) — vito aliquid, 1 Cor. 10, 14. — genit. pers., fugio aliquem, Joh. 10, 5. Apoc. 9, 6. — ab aliquo, Marc. 14, 52. Jac. 4, 7. — effugio aliquid, Matth. 3, 7. (Luc. 3, 7.) 23, 33. (Xen. Mem. 2, 6, 31. Cyr. 7, 2, 4.) — ἀπὸ προςώπου τινός (ex hebr.), Apoc. 20, 11. — φεύγω εἰς, c. acc. loci, Matth. 2, 13. 10, 23. Marc. 13, 14. Luc. 21, 21. Apoc. 12, 6. (Xen. Mem. 1, 2, 24.) — ἐπί c. acc. loci, Matth. 24, 16. (Marc. 13, 14. et Luc. 21, 21. εἰς.)

— Xen. Ages. 2, 11. — **c.**, φεύγω τινά s. τί, vito, aversor aliquid, v. c. τὴν πορνείαν, 1 Cor. 6, 18. — oppon. διώκω, 1 Tim. 6, 11. 2 Tim. 2, 22. (Xen. Cyr. 8, 1, 31.) — evado, effugio aliquid, Hebr. 11, 34.

Φῆλιξ, κος, ὁ, (nom. lat.) Claudius Felix, procurator Judaeae, ordine undecimus, maritus primum Drusillae, neptis Cleopatrae et Antonii (Tacit. Hist. 5, 9, 5. 6.), deinde Drusillae filiae Herodis Agrippae, cum e provincia decessisset atque Romam venisset, Judaei Caesarenses eum apud Neronem accusarunt, sed deprecante fratre ipsius Pallante absolvitur. (Tacit. Annal. 12, 54. Sueton. Vit. Claud. 1, 28. Jos. Ant. 20, 7. B. J. 2, 13.) Act. 23, 24. 26. 24, 3. 27. 25, 14.

Φήμη, ης, ἡ, (a φάω = φημί, cf. ἐπιστήμη, γνώμη, ῥώμη) lat. fama, Matth. 9, 26. Luc. 4, 14.

Φημί, imperf. ἔφην, (a φάω, in lucem profero) dico, **a.**, simpliciter; — ἔφη, dixit (aliquando), Matth. 26, 61. — ponunt scriptores historici, ubi alicuius verba relaturi sunt, φησί, ait, inquit, Act. 8, 36. 10, 31. 19, 35. 22, 2. 23, 18. 25, 24. Luc. 7, 44. 22, 58. Act. 10, 30. 16, 30. 17, 22. 23, 17. — φησί, ἔφη, i. q. respondit, Matth. 13, 29. Luc. 7, 40. Joh. 1, 23. 9, 38. Act. 7, 2. 10, 30. 22, 27. 28. 23, 5. — i. q. interrogavit, Matth. 27, 23. Act. 16, 30. 21, 37. — ἔφη μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Act. 26, 24. — ἀποκριθεὶς ἔφη, Matth. 8, 8. — φησί et ἔφη, verbis ex ore alicuius relatis legitur interiectum: φησί, Matth. 14, 8. Act. 25, 5. 22. 26, 25. 2 Cor. 10, 10. — ἔφη, Act. 23, 35. (cf. Xen. Mem. 3, 11, 15. Oecon. 9, 14.) — φησί scil. ἡ γραφή, 1 Cor. 6, 16. Hebr. 8, 5. — **b.**, constr. τινί; — ἔφη αὐτῷ, αὐτοῖς, respondit ei, eis, Matth. 4, 7. 13, 28. 19, 21. 21, 27. 25, 21. 23. 26, 34. 27, 11. 16. 65. Marc. 14, 29. Luc. 7, 44. Act. 26, 32. — ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη, Luc. 23, 3. — πρός τινα, Luc. 22, 70. Act. 2, 38. 10, 28. 16, 37. 26, 1. 28. — τί, 1 Cor. 10, 15. — seq. ὅτι, τοῦτο — ὅτι, 1 Cor. 7, 29. 10, 19. 15, 50. — seq. accus. c. infin., Rom. 3, 8.

Φῆστος, ου, ὁ, Porcius Festus, procurator Judaeae, successor Felicis, v. Φῆλιξ, Act. 24, 27. 25, 1 seq. 26, 24 seq. (Jos. Ant. 20, 8. 9. B. J. 2, 13. 7.)

Φθάνω, f. φθάσω, aor. 1. ἔφθασα, praevenio, anteverto, τινά, anteverto aliquem, 1 Thess. 4, 15. (οὐ μή, coni. aor. pro οὐ c. fut., v. μή.) — pervenio, ἄχρι τινός, 2 Cor. 10, 14. (Philo de agric. p. 129. edit. Turn.) — εἴς τι, assequor aliquid (de eo, qui dicitur aliquid διώκειν), Rom. 9, 31. Phil. 3, 16. (Xen. Cyr. 5, 4, 9.) — ἐπί (auf, i. e. bis an) τινα, Luc. 11, 20. et Matth. 12, 28. (sens.: si vi divina diabolus expellitur a me, sequitur, imperium divin. suos fines ad vos propagasse) — ἐπί τινα (auf, i. e. über), supervenio aliquem, 1 Thess. 2, 16.

Φθαρτός, ἡ, όν, (a v. φθείρω, q. v.) corruptibilis, v. c. στέφανος, 1 Cor. 9, 25. 1 Petr. 1, 18. — σπορά, v. 23. — ἄνθρωπος, mortalis, Rom. 1, 23. — Neutr. τό, universe: id quod corruptibile est, 1 Cor. 15, 53. 54.

Φθέγγομαι, f. γξομαι, (cf. θίγγω verb. depon. med. sonum emitto, videtur proprie dictum fuisse de rebus, quae pulsatae clangorem emittunt) vocem edo (Hom. Od. 10, 228. — Xen. Anab. 4, 2, 5. 5, 2, 11. de tubae sono), verba facio, Act. 4, 18. (Jos. B. J. 6, 2, 10. πρός τινα.) — ἐν φωνῇ, (constr.

hebr.) voce uti, 2 Petr. 2. 16. — τί, 2 Petr. 2, 18. (ὑπέρογκα, cf. Hom. Il. 10, 67. — οἱ ὁ Ps. 77, 2. 93, 4.) — Hinc φθόγγος, q. v.

Φθείρω, f. φθερῶ, aor. 1. ἔφθειρα, aor. 2. p. ἐφθάρην, (cf. nostr. verderben) corrumpo, perdo, τινά vel τί, α., sensu physico, destruo, 1 Cor. 3, 17. 2 Cor. 7, 2. (h. l. de eo, qui aliquem facultatibus privat.) — pass., perdor, intereo, ἔν τινι, Jud. v. 10. (ab his affertur eis pernicies.) — b., sensu morali, corrumpo, i. q. depravo, 1 Cor. 15, 33. Apoc. 19, 2. (Xen. Mem. 1, 5, 3.) — pass. φθείρομαι ἀπό τινος, corrumpor, ut deficiam ab aliquo, 2 Cor. 11, 3. — κατά τι, Eph. 4, 22. (corrumpi vi cupiditatum vanarum.) — Hinc voc. φθορά, q. v.

Φθινοπωρινός, ή, όν, (a φθινόπωρον, auctumnus, et hoc e φθίνω, decresco, tabesco, et ὀπώρα, auctumnus. Hesych.: φθινόπωρον. ὁ ἀπὸ τῆς πεντεκαιδεκάτης αὐγούστου μηνὸς ἕως τῆς πεντεκαιδεκάτης δεκεμβρίου, cf. χειμερινός) auctumnalis (Polyb. 6, 51, 4.), Judae v. 12. (δένδρα φθινοπ., arbores, quales sunt vertente auctumno, aridae sine foliis fructibusque, i. q. ἄκαρπα.)

Φθόγγος, ου, ὁ, ab inus. perf. 2. ἔφθογγα verbi φθέγγω, q. v.) sonus musicus, sive in vocum sive in nervorum cantu (Sap. 19, 17.), Rom. 10, 18. (e Ps. 18, 4.) 1 Cor. 14, 7.

Φθονέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. φθόνος, q. v.) invideo, τινί, alicui, Gal. 5, 26. (Xen. Mem. 3, 5, 16.) — Jac. 4, 2. e lect. codd.

Φθόνος, ου, ὁ, invidia (Xen. Mem. 3, 9, 8.), Rom. 1, 29. 1 Tim. 6, 4. Tit. 3, 3. Jac. 4, 5. (v. πρός) — διὰ φθόνον, Matth. 27, 18. Marc. 15, 10. Phil. 1, 15. (v. διά) — plur., Gal. 5, 21. 1 Petr. 2, 1.

Φθορά, ᾶς, ή, (a perf. 2. verbi φθείρω, q. v.) corruptio, α., sensu phys. i. q. destructio (dissolutio partium), ή φθορά, conditio eorum, quae corrumpuntur, Col. 2, 22. — corruptibilitas, oppon. ἀφθαρσία, Rom. 8, 21. 1 Cor. 15, 50. (ἐν φθορᾷ, i. e. φθαρτόν, opp. incorruptibile, ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ergo mors.) Oppon. ζωὴ αἰώνιος, Gal. 6, 8. (ἀκατάλυτος illa, Hebr. 7, 16.) — εἰς φθοράν, ut trucidentur, 2 Petr. 2. 12. — 2 Petr. 1, 4. (opponuntur invicem ή θεία φύσις, l. e. aeterna et immortalis, et ή ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορά, vanitas rerum corruptibilium, quam sectatur hominum brutorum concupiscentia, doctores cum Epicuraeis immortalitatem et τὴν τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν negantes [v. 2 Petr. 3, 4.] dicuntur δοῦλοι τῆς φθορᾶς, c. 2, 19. — Al. vocem in his Petri locis de corruptione morum interpretantur.) — οἱ ὁ Ps. 102, 4. Jon. 2, 7.

Φιάλη, ης, ή, phiala (Schale), Apoc. 5, 8. 15, 7. 16, 1—4. 8. 10. 12. 17. 17, 1. 21, 9. (Hom. Il. 23, 243. — οἱ ὁ Ex. 27, 3. Num. 7, 13. al.)

Φιλάγαθος, ου, ὁ, ή, ον, τό, (ex φίλος et ἀγαθός) boni et recti amans, Tit. 1, 8. (Sap. 7, 22. — Plutarch. praec. coni. c. 17.)

Φιλαδέλφεια, ας, ή, Philadelphia (hodie Alahshar, Allakschir, urbs Lydiae, provinciae Asiae minoris, ad Tmoli montis radices et Caystrum fluvium sita, condita et nominata ab Attalo Philadelpho, quo mortuo [a. u. c. 621.] cum toto Pergameno regno ditioni populi Romani, ex ipsius Attali testatione,

adscripta est; exstabat alia eius nominis urbs in Coele-Syria, alia in Aegypto.), Apoc. 1, 11. 3, 7.

Φιλαδελφία, ας, ἡ, (ab adi. φιλάδελφος) amor erga fratres (propr., Lucian. Dial. Deor. 26, 3.); — erga fratres Christianos, v. ἀδελφός, Rom. 12, 10. (τῇ φιλ., quod attinet ad) 1 Thess. 4, 9. Hebr. 13, 1. 1 Petr. 1, 22. 2 Petr. 1, 7.

Φιλάδελφος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex φίλος et ἀδελφός) amans fratres (propr., 2 Macc. 15, 14. — latius: Xen. Mem. 2, 3, 17.), 1 Petr. 3, 8.

Φίλανδρος, ου, ἡ, (ex φίλος et ἀνήρ) amans mariti, Tit. 2, 4. (Plutarch. praec. coni. c. 28.)

Φιλανθρωπία, ας, ἡ, (ab adi. φιλάνθρωπος) amor erga homines, Act. 28, 2. Tit. 3, 4. (Aelian. V. H. 2, 4. Xen. Cyr. 1, 4, 1.) — Hinc seq.

Φιλανθρώπως, adv., humane, humaniter, Act. 27, 3. (Dem. 411, 10.)

Φιλαργυρία, ας, ἡ, (ab adi. φιλάργυρος) argenti s. pecuniae amor, avaritia, 1 Tim. 6, 10. (Diod. Sic. 5, 26. Polyb. 9, 25, 4.)

Φιλάργυρος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex φίλος et ἄργυρος) argenti s. pecuniae amans, avarus, Luc. 16, 14. 2 Tim. 3, 2. (Xen. Mem. 3, 1, 10. Aelian. V. H. 9, 1.)

Φίλαυτος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex φίλος et αὐτός) sui amans, 2 Tim. 3, 2. (Aristot. de rep. 2, 5.)

Φιλέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. φίλος) **a.**, amo, amicus sum alic., dicitur de amore, quo iuncti secum amici, familiares, cognati esse solent (ἀγαπᾷν vero est magni facere, v. Xen. Mem. 2, 7, 9. 12. Dio Cass. lib. 44. ἐφιλήσατε αὐτὸν ὡς πατέρα, ἠγαπήσατε ὡς εὐεργέτην.) α., τινά, Matth. 10, 37. Joh. 5, 20. 11, 3. 36. 15, 19. 16, 27. 20, 2. 21, 15—17. 1 Cor. 16, 22. Tit. 3, 15. Apoc. 3, 19. (Xen. Mem. 2, 7, 9. — οἱ ὁ Gen. 37, 3.) — β., τί, acc. rei, amo aliquid, i. e. delector aliquo, τὴν πρωτοκλισίαν, Matth. 23, 6. Luc. 20, 46. — τὴν ψυχήν (oppon. μισεῖν, periculo obiicere), Joh. 12, 25. — τὸ ψεῦδος, Apoc. 22, 15. (cf. Prov. 8, 17. 29, 3.) — γ., seq. inf., ut lat. amo facere, i. e. libenter facio, Matth. 6, 5. (οἱ ὁ Jes. 56, 10. Jerem. 14, 10. — Sirac. 6, 33. — Aelian. V. H. 14, 37. Xen. de magist. eq. 7, 9.) — **b.**, osculor i. q. καταφιλέω (Matth. 26, 49. v. φίλημα.) — τινά, Matth. 26, 48. Marc. 14, 44. Luc. 22, 47. — οἱ ὁ Gen. 27, 27. — Xen. Mem. 3, 11, 10. Aelian. V. H. 1, 15. 9, 26.

Φίλη, v. φίλος.

Φιλήδονος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex φίλος et ἡδονή) voluptatis amans, 2 Tim. 3, 4. (Polyb. 40, 6, 11.)

Φίλημα, τος, τό, osculum (v. φιλέω b.), Luc. 7, 45. 22, 48. (οἱ ὁ Prov. 27, 6. Cantic. 1, 2. — Xen. Mem. 1, 3, 8. Symp. 5, 7.) — ἅγιον, osculum, signum amoris fraterni, quo fidei socios excipere solebant aut dimittere Christiani, Rom. 16, 16. 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12. 1 Thess. 5, 26. dict. etiam φίλημα ἀγάπης, 1 Petr. 5, 14.

Φιλήμων, ονος, ὁ, (deosculans) Philemon, Colossensis, (dicitur Colossensium episcopus fuisse) Philem. v. 1.

Φίλητος, *ου*, *ὁ*, (dilectus) Philetus, haereticus, unus ex adversariis Pauli, 2 Tim. 2, 17.

Φιλία, *ας*, *ἡ*, (a voc. *φίλος*) amor (amicitia), *τινός*, gen. obiecti, Jac. 4, 4. (Sap. 8, 18. — *οἱ ὁ* Prov. 10, 12. 15, 17.)

Φιλιππήσιος, *ου*, *ὁ*, Philippensis, Phil. 4, 15.

Φίλιπποι, *ων*, *οἱ*, Philippi, (urbs primaria provinciae Macedoniae proconsularis, cis Strymonem in finibus Thraciae Apolloniam inter et Amphipolim sita et nomen nacta a Philippo Macedone, eius conditore) Act. 16, 12. (Colonia dicta inde, quod in eam urbem Octavianus coloniam deduxerat.) 20, 6. Phil. 1, 1. 1 Thess. 2, 2. (Diod. Sic. 16, 14. Dio Cass. 51, 4. Pomp. Mela 2, 2, 114.)

Φίλιππος, *ου*, *ὁ*, (nom. Graec. amans equorum) Philippus, **1.**, frater Herodis Antipae, Herodis M. ex Mariamne filius, homo privatus, maritus Herodiadis, quae eum deseruit, Matth. 14, 3. (Marc. 6, 17. cf. Luc. 3, 19.) — **2.**, Phil. tetrarcha Gaulonitidis, Trachonitidis, Bataneae, et Ituraeae, Herodis M. ex Cleopatra filius, Matth. 16, 13. (Marc. 8, 27. Luc. 3, 1.) — **3.**, Apostolus Jesu, Bethsaida oriundus, Matth. 10, 3. (Marc. 3, 18. Luc. 6, 14. Joh. 1, 45—49. 6, 5. 7. 12, 21. 14, 8. Act. 1, 13.) — **4.**, unus e septem diaconis eccles. Hierosolymitanae, Act. 6, 5. 8, 5—40. 21, 8.

Φιλόθεος, *ου*, *ὁ*, *ἡ*, (ex *φίλος* et *θεός*) Dei amans, 2 Tim. 3, 4. (occurrit saepius ap. Philon.)

Φιλόλογος, *ου*, *ὁ*, Philologus, vir Christianus, Rom. 16, 15.

Φιλονεικία, *ας*, *ἡ*, (ab adi. *φιλόνεικος*, q. v.) altercandi studium. — contentio, Luc. 22, 24. (Aelian. V. H. 13, 44. Thuc. 8, 76.)

Φιλόνεικος, *ου*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (ex *φίλος* et *νεῖκος*, rixa) contentiosus, 1 Cor. 11, 16. (Xen. de re eq. 9, 8.)

Φιλοξενία, *ας*, *ἡ*, (ab adi. *φιλόξενος*, q. v.) amor erga peregrinantes, hospitalitas (Hom. Od. 8, 576.), Rom. 12, 13. Hebr. 13, 2.

Φιλόξενος, *ου*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (ex *φίλος* et *ξένος*) hospitalis, 1 Tim. 3, 2. Tit. 1, 8. 1 Petr. 4, 9.

Φιλοπρωτεύω, f. *εύσω*, (verb. Graecis incognitum, ductum ab adi. *φιλόπρωτος*, qui primatum affectat, ex *φίλος* et *πρῶτος*, Artemid. 2, 33.) primas partes affecto, cupio primus esse, 3 Joh. v. 9.

Φίλος, *η*, *ον*, amicus, a, um. **a.**, *ὁ φίλος*, subst., amicus, Luc. 7, 6. 11, 5. 15, 6. 16, 9. 21, 16. Joh. 15, 15. Act. 27, 3. 3 Joh. v. 15. — *φίλοι ἀναγκαῖοι*, Act. 10, 24. — *φίλε*, in blanda compellatione, Luc. 14, 10. — *ὁ φίλος τινός*, gen. subi. is, qui amatur ab aliquo, (*φίλος* sens. pass.) Luc. 7, 6. 11, 8. 12, 4. 14, 12. 15, 29. Joh. 3, 29. 11, 11. 15, 13. 14. Jac. 2, 23. — genit. obi., gen. pers., is, qui amat aliquem (qui eo familiariter utitur, sodalis alicuius), Matth. 11, 19. Luc. 7, 34. — fautor, Joh. 19, 12. — gen. rei, is, qui delectatur aliqua re, Jac. 4, 4. (*φίλος τοῦ κόσμου*, v. *φιλέω*) *φίλον εἶναί τινι*, Act. 19, 31. — **b.**, fem. *ἡ φίλη*, amica, Luc. 15, 9. (Xen. Mem. 2, 1, 23. 3, 11, 16.)

Φιλοσοφία, *ας*, *ἡ*, (ab adi. *φιλόσοφος*) philosophia (scil. Judaica:

ars, quae in quaestionibus subtilioribus de lege Mosaica in primisque eius parte rituali excutiendis versatur), Col. 2, 8.

Φιλόσοφος, ὁ, (ex φίλος et σοφός) philosophus, studio sapientiae deditus. Ap. Graecos: is, qui de caussis rerum et de fine bonorum subtiliter disputat, Act. 17, 18.

Φιλόστοργος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex φίλος et στοργή, tener amor; — lat.) pietatem (erga amicos, cognatos, propinquos) colens (Xen. Cyr. 1, 3, 2.), εἴς τινα, Rom. 12, 10.

Φιλότεκνος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex φίλος et τέκνον) liberos amans, Tit. 2, 4.

Φιλοτιμέομαι (οῦμαι), f. ήσομαι, (verb. depon. pass. ab adi. φιλότιμος et hoc ex φίλος et τιμή) honoris studiosus sum. — seq. inf., honoris caussa studiose in aliqua re laboro s. honorem in eo pono, ut caett., 1 Thess. 4, 11. (Xen. Mem. 2, 6, 11.) — Rom. 15, 20. — obnixe contendo s. summo studio annitor, 2 Cor. 5, 9. (Jos. Ant. 12, 2, 4. 17, 8, 4. et saepius. Diod. Sic. 2, 7. 3, 17. Polyb. 1, 4, 2.)

Φιλοφρόνως, adv., (ab adi. φιλόφρων, q. v., cf. εὐφρόνως, σωφρόνως) benevole, amice, Act. 28, 7. (2 Macc. 3, 9. — Aelian. V. H. 4, 9. et saep. ap. Jos.)

Φιλόφρων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, (cf. εὔφρων, σόφρων, ἄφρων — ex φίλος et φρήν) benevolus, benignus (Xen. Mem. 3, 1, 6. unde φιλοφροσύνη et φιλοφρονέω), 1 Petr. 3, 8. (al. codd. ταπεινόφρονες.)

Φιμόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. φιμός, capistrum) i. q. κημόω a voc. κημός, — τινά, capistro os alicui obturo, capistro aliquem, 1 Cor. 9, 9. et 1 Tim. 5, 18. (ex Deut. 25, 4. — οὐ φιμώσεις pro μή c. imperat.) — metaph., obmutescere facio, ad silentium redigo, Matth. 22, 34. 1 Petr. 2, 15. — pass., obmutesco, Matth. 22, 12. Marc. 1, 25. Luc. 4, 35. — imperat. perf. πεφίμωσο, ad silentium redactus, quietus esto, Marc. 4, 39. Occurrit hoc v. saepius ap. Jos.

Φλέγων, οντος, ὁ, (a v. φλέγω, ardens, urens) Phlegon, vir Christianus, Rom. 16, 14.

Φλογίζω, f. ίσω, (a voc. φλόξ, γός, ἡ, flamma) incendo, accendo (Sirac. 3, 30. οἱ ὁ Ex. 9, 24. Ps. 96, 3. Dan. 3, 27.) — τί, Jac. 3, 6. — pass. ibid.

Φλόξ, γός, ἡ, (a v. φλέγω, uro, perf. 2. πέφλογα) flamma, Luc. 16, 24. — φλὸξ πυρός, flamma ignis, Act. 7, 30. Apoc. 1, 14. 2, 18. 19, 12. (οἱ ὁ Jes. 29, 6. 66, 15. Dan. 7, 9.) — pl. signif. fulmina, Hebr. 1, 7. (Ps. 103, 4.) — πῦρ φλογός, ignis flammae speciem referens, 2 Thess. 1, 8. (Sir. 8, 10. οἱ ὁ Ex. 3, 2.)

Φλυαρέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. φλύαρος, q. v.) nugas profero, nugor, garrio (Xen. Anab. 3, 1, 26.), τινά, λόγοις πονηροῖς, verba improba debacchor in aliquem, 3 Joh. v. 10.

Φλύαρος, οῦ, ὁ, ἡ, ον, τό, (cum derivatis: φλυαρέω, φλυαρία, φλυάσσω, lacon. φλουάσσω, φλύαξ, a φλύω s. βλύω, ebullio, exundo, cf. lat. fluo) nugator (nugax), garrulus, 1 Tim. 5, 13.

Φοβερός, *ά*, *όν*, (a voc. *φόβος*, et hoc a v. *φέβομαι*) vel sensu act. is, qui facile timorem incutit (terribilis), vel sensu pass. is, qui facile timore afficitur (timidus); in N. T. terribilis, formidabilis, Hebr. 10, 27. 31. 12, 21. (*οἱ ὁ* Deut. 1, 19. 10, 17. Ps. 46, 3. al. — Xen. Anab. 5, 2, 23. Jos. Ant. 3, 5, 3.)

Φοβέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a voc. *φόβος*, q. v., cf. *τρομέω*, *φορέω*, *πονέω*) terreo (scheuchen, — Aelian. V. H. 12, 23. Hom. Il. 13, 300. et saepius. Xen. Cyr. 5, 5, 11.). — In N. T. pass. *φοβέομαι*, aor. 1. *ἐφοβήθην*, **a.**, *metuo*, timeo, *α.*, simpliciter: metu percellor, terrore corripior, de iis, qui noxia metuunt, Matth. 10, 31. (Luc. 12, 7.) 14, 30. 25, 25. Marc. 5, 33. 36. 10, 32. 16, 8. Luc. 8, 50. 12, 32. Joh. 12, 15. Act. 16, 38. 22, 29. Hebr. 13, 6. 1 Joh. 4, 18. — opp. *ὑψηλοφρονεῖν*, Rom. 11, 20. — qui visis insolitis terrentur, *μὴ φοβεῖσθε! μὴ φοβοῦ!* Matth. 14, 27. (Marc. 6, 50. Joh. 6, 19. 20.) 17, 7. (Luc. 9, 34.) 28, 5. 10. Luc. 1, 13. 30. 2, 10. Act. 18, 9. 27, 24. Apoc. 1, 17. — dicuntur *φοβεῖσθαι* ii, qui in stuporem rapiuntur, Marc. 5, 15. Luc. 5, 10. 8, 25. 35. — addito *σφόδρα*, Matth. 17, 6. 27, 54. — *μᾶλλον*, Joh. 19, 8. — *β.*, constr. *τινά* (acc. pers.), metuo aliquem, metuo mihi ab aliquo, Matth. 10, 26. 28. (Luc. 12, 5.) 14, 15. (aliter Marc. 6, 20. v. *b.*) 21, 26. (Marc. 11, 32.) v. 46. (Marc. 12, 12. Luc. 20, 19.) Marc. 11, 18. Luc. 19, 21. 22, 2. 23, 40. Joh. 9, 22. Act. 5, 26. 9, 26. Rom. 13, 3. Gal. 2, 12. — *τί*, aliquid, i. e. vel metuo periculum ab aliquo, Hebr. 11, 23. 27. — vel metuo, ne hoc futurum sit, 1 Petr. 3, 6. — *φοβοῦμαι μηδέν*, metuo nullo modo, Apoc. 2, 10. — *φοβοῦμαι φόβον μέγαν*, Marc. 4, 41. Luc. 2, 9. (v. *μαρτυρία*, *χαρά*.) — *φοβεῖσθαι φόβον τινός*, metuere sibi ab aliquo (ex hebr.), 1 Petr. 3, 14. (v. *φόβος*.) — *φοβοῦμαι ἀπό τινος* (ex hebr., Jerem. 1, 8. 10, 2. Levit. 26, 2. cf. *αἰσχύνομαι*, *φεύγω*, v. *ἀπό*) metuo et me abstineo *ἀπό τινος*, nos: vor Jemand, Matth. 10, 28. Luc. 12, 4. — *φοβοῦμαι μή*, metuo, ne, c. coni. aor., Act. 27, 17. (ita et Graeci, v. c. Xen. Cyr. 1, 6, 10. v. *μή*.) — *μήπως*, ne forte, Act. 27, 29. 2 Cor. 11, 3. 12, 20. — *φοβηθῶμεν*, *μήποτέ τις δοκῇ*, ne quis videatur, Hebr. 4, 1. — *φοβοῦμαι ὑμᾶς*, *μήπως κεκοπίακα*, Gal. 4, 11. (v. *μήπως*, *b.*) — *φοβοῦμαι* c. inf. (ut ap. Homer. *αἰδεῖσθαι*, *σέβεσθαι*), dubito aliquid facere (ob metum noxae vel timore Dei), Matth. 1, 20. 2, 22. Marc. 9, 32. Luc. 9, 45. (Xen. Cyr. 8, 7, 16. Anab. 1, 3, 17.)

b., revereor (i. e. religioni habeo, quo minus laedam, differt aliquantum a v. *αἰδοῦμαι*), *τινά*, Marc. 6, 20. Eph. 5, 33. (v. *ἵνα*) cf. Levit. 19, 3. — *τὸν θεόν*, Luc. 1, 50. 18, 2. 4. Act. 10, 2. 22. 1 Petr. 2, 17. Apoc. 11, 18. 14, 7. 15, 4. 19, 5. — de proselytis, Act. 13, 16. 26. v. *σέβομαι*. — in scriptis V. T.: caveo, ne mihi Deus indignetur s. irascatur, Ps. 21, 24. 24, 12. 32, 8. Prov. 3, 7. al. — Isocr. in orat. ad Demon. p. 10. A. *τὸν μὲν θεὸν φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα.*

Φόβητρον, *ου*, *τό*, (a v. *φοβέω*, perf. p. *πεφόβηται*, cf. lat. spectrum) terriculamentum, Luc. 21, 11. (Eurip. Phoen. 1266. — *οἱ ὁ* Jes. 19, 17.)

Φόβος, *ου*, *ὁ*, (a v. *φέβομαι*, **a.**, metus, timor, terror; *α.*, sensu subi., 1 Joh. 4, 18. — *φόβος πίπτει ἐπί τινα*, Apoc. 11, 11. — *ἐπιπίπτει*, Luc. 1, 12. Act. 19, 17. — *ἐγένετο*, Luc. 1, 65. Act. 5, 5. 11. — *λαμβάνει*

τινά, Luc. 7, 16. — *γίνεταί τινι*, Act. 2, 43. — *πλησθῆναι φόβου*, Luc. 5, 26. — *συνέχεσθαι φόβῳ*, 8, 37. — *ἔχειν φόβον*, 1 Tim. 5, 20. — *κατεργάζεσθαί τινι φόβον*, 2 Cor. 7, 11. — *φοβεῖσθαι φόβον μέγαν*, Marc. 4, 41. Luc. 2, 9. — *ἀπὸ φόβου* (prae), Luc. 21, 26. — *ἀπὸ τοῦ φόβ.*, propter timorem, quo perculsi erant, Matth. 14, 26. 28, 4. (v. *ἀπό*.) — *εἰς φόβον*, ut metuatis, Rom. 8, 15. — *μετὰ φόβου*, Matth. 28, 8. (cf. Marc. 16, 8.) — *ἐν φόβῳ κ. ἐν τρόμῳ*, 1 Cor. 2, 3. — *μετὰ φόβου κ. τρ.*, 2 Cor. 7, 15. Eph. 6, 5. (cf. Ps. 2, 11.) Phil. 2, 12. — plur. *φόβοι*, terrores, 2 Cor. 7, 5. (cf. *θυμοί*, 2 Cor. 12, 20. Gal. 5, 20.) — *φόβος τινός*, genit. obi. (e phrasi: *φέβεσθαί τινα*, Hom. Il. 5, 232. s. *φοβεῖσθαι* [q. v.] *τινά*, *φόβος τοῦ θανάτου*, Xen. Mem. 1, 4, 8.), Joh. 7, 13. 19, 38. 20, 19. Hebr. 2, 15. Apoc. 18, 10. 15. — *β.*, sensu obi., id, quod terrorem incutit (hebr. מוֹרָא), *φόβος ἀγαθῶν ἔργων*, terror recte factorum, Rom. 13, 3. (cf. Jes. 8, 13.) Judae v. 23. (alluditur ad Levit. 13, 47. — verte: alios commiseremini iudicio utentes [*διακρινόμενοι*] et prudentia; alios cum timore servate, rapientes eos ex igne.) — *φοβεῖσθαι τὸν φόβ. τινός* (minas alicuius), 1 Petr. 3, 14. (ex Jes. 8, 12. cf. Ex. 23, 27.) — **b.**, *reverentia*, Rom. 13, 7. 1 Petr. 2, 18. 3, 15. — *τινός*, gen. obi., Act. 9, 31. *φοβ. θεοῦ*, Rom. 3, 18. (Ps. 35, 2.) 2 Cor. 5, 11. 7, 1. Eph. 5, 21. — abest *θεοῦ*, e contextu facile suppl., 1 Petr. 1, 17. 3, 2. (Ps. 18, 10. 110, 10. Prov. 1, 7. al.)

Φοίβη, *ης*, *ἡ*, (gr. luna) Phoebe, diaconissa ecclesiae Cenchreensis, Rom. 16, 1.

Φοινίκη, *ης*, *ἡ*, Phoenice s. Phoenicia, provincia Syriae, Palaestinae contermina, in ora maris mediterranei sita, terra fertilis et mercaturae opportuna; cuius erant urbes primariae Acco, Berytus, Byblus, Orthosias, Sidon, Tyrus, Act. 11, 19. 15, 3. 21, 2.

Φοῖνιξ, *ικος*, *ὁ*, palma arbor, Dattelpalme (*οἱ ό* Judic. 3, 13. 4, 5. 1 Reg. 6, 29. 35. 7, 36.), arbor in Palaestina frequentissima, potissimum prope urbem Jericho, quippe quae a palmarum iuxta eam nascentium copia עִיר הַתְּמָרִים dicitur (Deut. 34, 3. Judic. 1, 16. — Jos. Ant. 13, 4.); **a.**, *τὰ βαΐα τῶν φοιν.*, rami palmarum, Joh. 12, 13. — **b.**, *φοίνικες* meton. de ramis palmarum, Apoc. 7, 9. (2 Macc. 10, 7. 14, 4.)

Φοῖνιξ, *ικος*, *ὁ*, urbs Cretae cum portu, Act. 27, 12.

Φονεύς, *έως*, *ὁ*, (cohaeret cum verbo *φονεύω*, q. v.) homicida, Matth. 22, 7. Act. 3, 14. 7, 52. 28, 4. 1 Petr. 4, 15. Apoc. 21, 8. 22, 15. (Hom. Od. 24, 433. Xen. Cyr. 4, 6, 6.)

Φονεύω, f. *εύσω*, (a voc. *φόνος*) occido, interficio; — *οὐ φονεύσεις*, Matth. 5, 21. 19, 18. (Ex. 20, 13., sed Marc. 10, 19. Luc. 18, 20. *μὴ φονεύσῃς*, ut et Jac. 2, 11.) Rom. 13, 9. Jac. 4, 2. (leg. *φθονεύετε*.) — *τινά*, Matth. 23, 31. 35. — de sumtione supplicii, Jac. 5, 6.

Φόνος, *ου*, *ὁ*, (ab obs. *φένω*, cf. *φόβος*) caedes (Hom. Il. 3, 6. Xen. Cyr. 3, 3, 65. vox trita), Marc. 15, 7. Luc. 23, 19. 25. Act. 9, 1. Rom. 1, 29. — *ἐν φόνῳ μαχαίρας*, Hebr. 11, 37. (ita *οἱ ό* Ex. 17, 13. Num. 21, 24.

Deut. 13, 15. v. στόμα.) — plur. φόνοι, Matth. 15, 19. Marc. 7, 21. Gal. 5, 21. Apoc. 9, 21.

Φορέω (ῶ), f. ήσω, (a v. φέρω, unde φορός, cf. φοβέω, πονέω, σκοπέω. Interest inter has derivatas formas et primitivas hoc discrimen, quod primitivae actionem simplicem et transitoriam, derivatae autem actionis continuationem atque consuetudinem significant. Φορεῖν dicimus ea, quae circumferimus, quibus amicti indutique sumus) fero, gesto. Refertur ad amictum, vestes, arma, Matth. 11, 8. — Joh. 19, 5. Rom. 13, 4. 1 Cor. 15, 49. Jac. 2, 3. (Sirac. 11, 5. 40, 4.) — Hom. Il. 1, 238.

Φόρος, ου, ὁ, lat. forum. Ἄππιος φόρος (al. neutr. Ἄππιον φόρον, al. Ἀππίου φόρον), Act. 28, 15. (v. Ἄππιος.)

Φόρος, ου, ὁ, (a v. φέρω) tributum, quod aut fundis agrisque imponitur aut pro capite solvitur; — διδόναι, Luc. 20, 22. 23, 2. (1 Macc. 8, 4. 7.) — ἀποδιδόναι, Rom. 13, 7. (τῷ τὸν φόρον suppl. ὀφειλομένῳ, cui tributum debetur.) — τελεῖν, 13, 6. (Philo de agricult. p. 133. ed. Turneb. — οἱ ὁ Judic. 1, 29. 30. Esdr. 4, 20.)

Φορτίζω, f. ίσω, (a voc. φόρτος, onus) onus impono, onero; φορτίζειν τινὰ φορτίον, onus alicui imponere, onerare aliquem onere, Luc. 11, 46. — pass. πεφορτισμένος, onustus, Matth. 11, 28.

Φορτίον, ου, τό, (deminut. nominis φόρτος) onus (οἱ ὁ 2 Sam. 19, 35. Jes. 46, 1. — speciat., onus navis, Hesiod. Op. v. 645. v. supr. ἀποφορτίζομαι), Matth. 11, 30. Gal. 6, 5. — Act. 27, 10. (al. φόρτου.) — pl., Luc. 11, 46.

Φόρτος, ου, ὁ, (a v. φέρω) onus, Act. 27, 10. (v. φορτίον.)

Φορτουνάτος, ου, ὁ, (nom. lat.) Fortunatus, vir Christianus, Paulo apostolo amicus, 1 Cor. 16, 17.

Φραγέλλιον, ίου, τό, (lat.) flagellum, Joh. 2, 15. — Hinc verb. seq.

Φραγελλόω (ῶ), f. ώσω, flagello, flagellis caedo, τινά, Matth. 27, 26. (Marc. 15, 15. i. q. μαστιγοῦν, Joh. 19, 1.)

Φραγμός, οῦ, ὁ, (a v. φράσσω, sepio, perf. p.) sepes, sepimentum, Matth. 21, 33. (Marc. 12, 1. ex Jes. 5, 2.) — pl., Luc. 14, 23. — trop., id quod duos disterminat, Eph. 2, 14. (τὸ μεσότοιχον τοῦ φρ., i. e. τὸν φραγμόν, ὅς ἦν μεσότοιχος, s. μεσότοιχόν τι.) v. μεσότοιχον.

Φράζω, f. άσω, indico. (Xen. Mem. 1, 4, 15. 4, 2, 21.) — explico, τινί τι, Matth. 13, 36. 15, 15. (Xen. Oecon. 16, 8. — οἱ ὁ Job. 6, 24. 12, 8.)

Φράσσω (ττω), f. ξω, (unde φραγμός, q. v.) obstruo, obsepio (οἱ ὁ Prov. 25, 26. Hos. 2, 6. Job. 38, 8. — Xen. Cyr. 2, 4, 25.). — στόματα λεόντων, Hebr. 11, 33. (Dan. 6, 22.) — trop., obmutescere facio, pass. τὸ στόμα ad silentium redigitur, Rom. 3, 19. (cf. Prov. 21, 13.) — ἡ καύχησις, 2 Cor. 11, 10. (εἰς ἐμέ.)

Φρέαρ, ατος, τό, puteus, Luc. 14, 5. Joh. 4, 11. 12. — vorago, φρέαρ τῆς ἀβύσσου, Apoc. 9, 1. 2.

Φρεναπατάω (ῶ), f. ήσω, (verb. Graecis inaudit. ab adi. φρεναπάτης, q. v.) — τινά, mentem alicuius decipio, Gal. 6, 3. (Hesych. enarrat: χλευάζω.)

Φρεναπάτης, ου, ὁ, (ex φρήν et ἀπάτη) defraudator (mentem decipiens), Tit. 1, 10.

Φρήν, *ενός*, *ἡ*, **a.**, apud scriptores antiquissimos: praecordia, *φρένες*, Hom. Il. 10, 10. 16, 481. 504. — **b.**, pro mente (saepissime ap. Hom., v. c. Il. 1, 471. 10, 45. et phrases *θέσθαι*, *βάλλειν ἐν φρεσί*; pl. etiam, Dan. 4, 31. Prov. 7, 7. 9, 4. 11, 12. al. — Hinc *φρονέω*, *φρόνις*, *φροντίζω*, — in compositis: -*φρων*, ut in *εὔφρων*, *σώφρων* — lat. frons, tis), pl., 1 Cor. 14, 20.

Φρίσσω (*ττω*), f. *ξω*, (unde *φρίξ*, *φρίκη*, lat. frigeo, frigus) horreo (emporstarren), Hom. Il. 23, 599. cf. Virg. Aen. 11, 600. — *φρίσσειν* dicuntur pili, Hesiod. op. 542. et setae, ut horrere ap. Lat. Hinc quia capilli prae timore eriguntur, *φρίσσω* ut lat. horreo est i. q. timore (horrore) perfundor, contremisco, Jac. 2, 19. (*οἱ ὁ* Dan. 7, 15. Jerem. 2, 12.)

Φρονέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a voc. *φρήν*) sentio, cogito, 1 Cor. 13, 11. (*ὡς νήπιος*) Rom. 12, 3. (*φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν*, i. e. ita de se statuere, ut modestiam teneas.) — *φρονεῖν ὑπέρ* c. acc. de se statuere eo modo, ut excedatur aliquid, 1 Cor. 4, 6. — *τί*, sentio, iudico, *ἃ φρονεῖς*, quid sentias, Act. 28, 22. — i. q. mente amplector, probo, Gal. 5, 10. Phil. 3, 15. — plures dicuntur *φρονεῖν τὸ αὐτό*, eandem sententiam fovere, consentire, concordes esse, 2 Cor. 13, 11. — s. *τὸ ἕν*, Phil. 2, 2. 4, 2. Rom. 15, 5. — *τὶ ὑπέρ τινος*, aliquid iudico, statuo, existimo de aliquo, Phil. 1, 7. — *φρονεῖν τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους*, Christiani debent eodem erga se invicem animo affecti esse, Rom. 12, 16. — *τὰ ὑψηλὰ φρονεῖν*, altiora affectare, Rom. 12, 16. — moliri *τὰ τοῦ θεοῦ* et *τὰ τῶν ἀνθρ.*, Matth. 16, 23. (Marc. 8, 33.) — *τὰ τῆς σαρκός* et *τὰ τοῦ πνεύματος*, Rom. 8, 5. coll. v. 6. — *τὰ ἐπίγεια*, Phil. 3, 19. — *τὰ ἄνω* et *τὰ ἐπὶ τῆς γῆς*, Col. 3, 2. — pass. *φρονεῖταί τι ἔν τινι*, formatur aliqua cogitandi ratio, quae factis exprimatur, Phil. 2, 5. — *φρονεῖν ἡμέραν*, diem observare, Rom. 14, 6. — *φρονεῖν ὑπέρ τινος*, curam alicuius agere, Phil. 4, 10. — Hinc voc. seq.

Φρόνημα, *τος*, *τό*, id, quod animo volvitur, studium, Rom. 8, 6. (v. *φρονέω*) v. 7. 27.

Φρόνησις, *εως*, *ἡ*, (a v. *φρονέω*) intelligentia, Eph. 1, 8. (*οἱ ὁ* 1 Reg. 3, 28. Job. 17, 4. Prov. 1, 2. — 3, 13. Ps. 13, 5.) — intelligentia cum amore virtutis coniuncta, Luc. 1, 17.

Φρόνιμος, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*, (a v. *φρονέω*, cf. *ὠφέλιμος*, *νόμιμος*) intelligens, prudens, sapiens, oppon. *μωρός*, Matth. 7, 24. 24, 45. (Luc. 12, 42.) 25, 2. 4. 8. 9. 1 Cor. 4, 10. — opp. *ἄφρων*, 2 Cor. 11, 19. — plur., Matth. 10, 16. 1 Cor. 10, 15. — *φρόνιμος παρ' ἑαυτῷ*, qui sibi ipsi sapere videtur, Rom. 11, 25. 12, 16. — *οἱ ὁ* Prov. 14, 17. — 17, 10. 1 Reg. 3, 12. — comparat. *φρονιμώτερος*, Luc. 16, 8. — Hinc voc. seq.

Φρονίμως, adv., prudenter, Luc. 16, 8.

Φροντίζω, f. *ίσω*, (a voc. *φροντίς*. Hesych.: *μεριμνῶ*) curo, seq. inf. studeo, Tit. 3, 8. — *οἱ ὁ* Prov. 31, 21.

Φρουρέω (*ῶ*), f. *ήσω*, (a voc. *φρουρός*, orto e *προορός* a v. *προοράω*, provideo) **a.**, custodio, praesidio militari munio, (sive ut hostium invasiones impediantur, sive) ut incolae urbis conclusi teneantur et a fuga prohibeantur, *τί* (*τινὰ τόπον*), 2 Cor. 11, 32. — *τινά*, custodio aliquem, Gal. 3, 23. (*συγκεκλεισμένοι ὑπό τινα.*) — *τινὰ ἔν τινι*, servo aliquem in necessitudine

cum aliquo, Phil. 4, 7. — τινὰ εἴς τι, asservo aliquem alicui rei, pass., 1 Petr. 1, 5.

Φρυάσσω (ττω), f. ξω, (ap. Graec. med. φρυάττομαι, Diod. Sic. 4, 74. unde φρύαγμα, de anhelitu, fremitu, hinnitu equi currentis vel de ferocia apri, metaph. superbia, Jerem. 12, 5. Ez. 7, 24. 24, 21. Hesych. φρύαγμα· ἔπαρσις, μετεώρισμα, ὑπερηφάνεια. Cf. φλυάσσω.) fremo, hinnio, ferox sum. Metaph., altos spiritus sumo, insolenter et elate me gero, i. q. ἐπαίρομαι; — ἐφρύαξαν, Act. 4, 25. (e Ps. 2, 1. cf. med., 2 Macc. 7, 34.)

Φρύγανον, ου, τό, (a v. φρύγω s. φρύσσω [ττω], torreo, torrefacio, cf. lat. frigo, i. q. τρύγω) comprehenduntur hoc vocabulo omnia sarmentosa ligna arida ignisque fomenta, quibus fornax incenditur: virgultum (similis formae vox: λάχανον, Theophrast. H. P. in plantis quatuor differentias ponit: δένδρον, θάμνος, φρύγανον, πόα), Act. 28, 3. (οἱ ὁ Job. 30, 7. Jes. 40, 24. 41, 2. 47, 14.)

Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia, regio Asiae minoris torrida et arida (unde ei nomen, v. sub v. φρύγανον), dividitur in maiorem Phrygiam et minorem. Maior, olim Pacatiana dicta, versus orientem inter Bithyniam, Galatiam, Lydiam et Mysiam extenditur, urbes habuit Laodiceam, Hierapolim, Colossas. Minor, magis ad occidentem vergit, ad Hellespontum sub Ida monte sita, Act. 2, 10. 16, 6. 18, 23.

Φυγαδεύω, trans. in ixilium mitto; intrans. in exilio sum; Act. 7, 29. — al. φεύγω, q. v.

Φυγέλλος, ου, ὁ, (nom. Graec. fugitivus, a v. φεύγω) Phygellus, vir Christianus, qui cum Paulo Romae fuit eumque deseruit, 2 Tim. 1, 15.

Φυγή, ῆς, ἡ, (a v. φεύγω, perf. 2. πέφυγα, unde lat.) fuga, Matth. 24, 20. Marc. 13, 18.

Φυλακή, ῆς, ἡ, (a v. φυλάσσω) custodia, i. e. sens. act. excubiae, pl. φυλάσσειν φυλακάς, excubias agere, Luc. 2, 8. (ad hebr., Num. 1, 53. 3, 7. al. — Xen. Anab. 2, 6, 10. Cyr. 8, 6, 14. — φυλακὰς ἔχειν, Hom. Il. 9, 1.) — sens. pass., eius, qui custoditur s. captivus tenetur, Hebr. 11, 36. — pl., 2 Cor. 6, 5. 11, 23. — meton. custodes, excubitores, Act. 12, 10. (Xen. de mag. equit. 7, 14.) — custodia, carcer, i. e. vel locus, ubi quis custoditur, s. captivus tenetur, v. c. βάλλειν, τιθέναι τ. εἰς φυλακήν, Matth. 5, 25. (Luc. 12, 58.) 14, 3. 10. (Marc. 6, 17. 27. Luc. 3, 20.) 18, 30. (Luc. 22, 33. 23, 19. 25.) 25, 36. 39. 43. 44. Joh. 3, 24. Act. 5, 19. 22. 25. 8, 3. 12, 4. 5. 6. 17. 16, 23. 24. 27. 37. 40. 1 Petr. 3, 19. Apoc. 2, 10. 20, 7. — plur., Luc. 21, 12. Act. 22, 4. 26, 10. — vel locus, ubi quis absconditur (ein Versteck), Apoc. 18, 2. — vigilia, i. e. temporis spatium, per quod pars excubitorum vigilare debebat, usque dum altera pars in eius locum succederet. Graeci antiquiores noctem in tres dividebant partes, ἑσπέραν, ἀμολγόν et ἕω, ita et ante exilii tempora Judaei tres habebant vigilias (אַשְׁמֹרֶת, אַשְׁמֻרָה) noctis, Jud. 7, 19. Ex. 14, 24. 1 Sam. 11, 11. Thren. 2, 19. — postea vero, cum Romanorum imperio parerent, hos secuti noctem distribuerunt in vigilias quatuor (v. supr. ἀλεκτοροφωνία); — τῇ δευτέρᾳ, τρίτῃ, Luc. 12, 38. — τετάρτῃ, Matth. 14, 25. Marc. 6, 48. (Herodot. 9, 51. Xen. Anab. 4, 1, 5.)

Φυλακίζω, f. ίσω, (verb. a Graecor. usu alienum — a voc. φυλακή) in carcerem coniicio, Act. 22, 19. (Sap. 18, 4.)

Φυλακτήριον, ίου, τό, (neutr. adi. φυλακτήριος, ία, ον, a voc. φυλακτήρ) **a.**, munimentum, in quo collocatur praesidium. — **b.**, praesidium (Schutzmittel) amuletum, Dem. p. 71, 24. Dioscor. 5, 151. — **c.**, conservatorium (quo memoria alic. rei conservatur, speciat. legis), pl., Matth. 23, 5. (φυλακτήρια erant lamina s. schedulae membranaceae, quas inscriptas sectionibus quibusdam legis Mosaicae thecisque insertas Judaei circa frontem et circa brachia (ad armillarum modum) gestabant, ut obsequi viderentur verbis legislatoris, Ex. 13, 16. Deut. 6, 8. 9. 11, 18—20. (cum quibus tamen locis cf. Jes. 49, 16.) — v. Jos. Ant. 4, 8, 13. Rabbinis dicuntur תְּפִלִּין.

Φύλαξ, ακος, ὁ, (a v. φυλάσσω) custos, Act. 5, 23. 12, 6. 19.

Φυλάσσω (ττω), f. ξω, **a.**, activ., custodio, i. e. α., excubias ago, φυλακήν, Luc. 2, 8. (Hom. Il. 3, 408. v. φυλακή.) — β., observo, τινά, aliquem, ne elabatur, Act. 12, 4. 28, 16. — pass., 23, 35. Luc. 8, 29. — τί, aliquid, ne auferatur, Act. 22, 20. (τὰ ἱμάτια.) — γ., custodio aliquem (aliquid) (Hom. Il. 10, 291.), ne per vim capiatur, tucor, Luc. 11, 21. — addit. ἀπό τινος, tueor aliquem ab aliquo, 2 Thess. 3, 3. (Ps. 139, 4.) — φυλάσσω τὴν παραθήκην, servo, curo, ne mihi eripiatur, seu tutam praesto, 1 Tim. 6, 20. 2 Tim. 1, 14. — addit. εἴς τινα ἡμέραν, i. e. ut praesto sit illo die, 2 Tim. 1, 12. — δ., custodio, ne amittatur, conservo (Xen. Ages. 4, 1.), τινά, Joh. 17, 12. (ἐφύλαξα explicatur: οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο) 2 Petr. 2, 5. — τινά c. acc. praedic., Judae v. 24. — φυλ. τι (cui oppon. ἀπόλλυμι), Joh. 12, 25. (εἰς ζωὴν αἰών., i. e. eam servabit eo effectu, ut habeat vitam aeternam.) — φυλάσσω ἐμαυτὸν ἀπό τ., caveo mihi ab aliquo, 1 Joh. 5, 21. (Xen. Cyr. 2, 3, 9.) — ε., τί, custodio, i. e. curo, caveo ne violem (νόμον, Xen. H. G. 1, 7, 29. Herodot. 1, 165.), Luc. 11, 28. Act. 7, 53. 16, 4. 21, 24. Rom. 2, 26. Gal. 6, 13. 1 Tim. 5, 21. (οἱ ὁ Ps. 104, 45. Prov. 6, 20.) cf. τηρέω. — **b.**, med. φυλάσσομαι, α., τινά s. τί, i. e. vel vito aliquem s. aliquid, abstineo ab aliquo, Act. 21, 25. 2 Tim. 4, 15. — vel observo, i. e. non violo, Matth. 19, 20. Marc. 10, 20. Luc. 18, 21. — β., ἀπό τ., caveo mihi ab aliquo, Luc. 12, 15. (Xen. Cyr. 2, 3, 9.) — γ., seq. ἵνα μή, 2 Petr. 3, 17. (ὅπως μή, Xen. Mem. 1, 2, 37.)

Φυλή, ῆς, ἡ, (a v. φύω) **a.**, tribus, Luc. 2, 36. Act. 13, 21. Rom. 11, 1. Phil. 3, 5. Hebr. 7, 13. 14. Apoc. 5, 5. 7, 4—8. — pl., Matth. 19, 28. (Luc. 22, 30.) 24, 30. Jac. 1, 1. Apoc. 1, 7. 21, 12. (Xen. Mem. 3, 4, 5. — οἱ ὁ Ex. 31, 2—6. Num. 1, 4. 16. 33, 34. — Ex. 24, 4. al.) — **b.**, gens, natio, Apoc. 5, 5. 9. 7, 9. 13, 7. 14, 6. — familia, Matth. 24, 30. (Zach. 12, 10—14.)

Φύλλον, ου, τό, (a v. φύω) folium, pl., Matth. 21, 19. (Marc. 11, 13.) 24, 32. (Marc. 13, 28.) Apoc. 22, 2. (Hom. Il. 1, 234. Aelian. V. H. 4, 17. — οἱ ὁ Gen. 3, 7.)

Φύραμα, τος, τό, (a v. φυράω, misceo, Ex. 29, 2. perf. p.) materia pinsita et subacta, massa, 1 Cor. 5, 6. 7. et Gal. 5, 9. (de quor. loc. sensu v.

sub v. ζύμη) Rom. 11, 16. (οἱ ὁ Ex. 8, 3. 12, 34.) — massa subacta argillacea, Rom. 9, 21.

Φυσικός, ή, όν, (a v. φύσις) naturalis, i. e. **a.**, naturae conveniens, Rom. 1, 26. (opp. ή παρὰ φύσιν.) — **b.**, naturae instinctum sequens, 2 Petr. 2, 12. (ζῶα.) — Hinc voc. seq.

Φυσικῶς, adv., natura duce, Judae v. 10. (i. e. quae sensibus percipiunt et instinctu naturae acti appetunt.)

Φυσιόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. φῦσα, follis, unde φυσάω, spiro, Hom. Il. 23, 218. **a.**, anhelo, i. q. ἀσθμαίνω, graviter spiro. — **b.**, rem (v. c. follem, vesicam) vento inflo, ut turgeat. Metaph., fastuosum (inflatum) reddo. — Pass. inflor et intumesco. Metaph., me effero, superbio, 1 Cor. 4, 18. 19. 5, 2. 13, 4. Col. 2, 18. — addit. κατά τινος, contra aliquem, 1 Cor. 4, 6. — — Hinc voc. φυσίωσις, q. v.

Φύσις, εως, ή, (a v. φύω, q. v.) *natura* — παρὰ φύσιν, contra naturam, ό, ή, τό —, naturae contrarius, a, um, Rom. 1, 26. — quod arte hominum factum est, ὁ (ή, τό) κατὰ φύσιν, naturalis, i. e. natura talis, (tamquam) talis natus, Rom. 11, 21. (opp. οἱ ἐγκεντρισθέντες) v. 24. et ibid. παρὰ φύσιν, contra institutum naturae. Igitur natura et ars sibi opponuntur, ut *verum* et *fictum*, Gal. 4, 8. (φύσει, i. e. vere.) — ή φύσις διδάσκει τι, 1 Cor. 11, 14. 15. (cum ap. Graecos tum ap. Hebraeos comas non curtare maribus, tonsas habere feminis turpe putatum est. De Graecis v. Plutarch. Quaest. Rom. c. 14. Moral. 1.: ὅτι τοῖς μέν, scil. ἀνδράσι, τὸ κείρεσθαι, ταῖς δέ, scil. γυναιξί, τὸ κομᾶν συνηθές ἐστιν. — de Hebraeis feminis v. Luc. 7, 38. Judic. 16, 13. Jes. 3, 24. Cantic. 7, 5. — de Hebraeis maribus, Levit. 19, 27. Ez. 44, 20.) — φύσει ποιοῦν τι, natura duce (magistra), Rom. 2, 14. — ή ἐκ φύσεως (i. e. ἐκ γενέσεως) ἀκροβυστία, qui natura sunt praeputiati (opp. alteris, qui aliquid διὰ γράμματος sunt), Rom. 2, 27. — φύσει εἰμί τι, i. e. vel aliqua conditione natus sum, Gal. 2, 15. (φύσει i. q. γενέσει, nos Judaei nati sumus.) — vel aliquid sum, dum nondum institutus naturae appetitum sequor, Eph. 2, 3. (lege: ἦμεν φύσει τέκνα ὀργῆς, et φύσει h. l. cum nondum essemus per Spirit. s. emendati.) — ή φύσις τινός, natura (i. e. nativa indoles) alicuius; — ή θεία φύσις, 2 Petr. 1, 4. (intelligitur natura immortalis et incorruptibilis. Opp. ή φθορά. Cf. 2, 12. Jac. 1, 18. 1 Petr. 1, 23.) — πᾶσα φύσις θηρίων et ή φύσις τοῦ ἀνθρώπου, i. e. quaevis natura animalis et homo, prout ei est peculiaris natura, Jac. 3, 7. (δαμάζεται — τῇ φύσει, subiicitur naturae humanae.)

Φυσίωσις, εως, ή, (a v. φυσιόω, q. v.) inflatio. Metaph., elatio animi, fastus, 2 Cor. 12, 20.

Φυτεία, ας, ή, (cohaeret cum φυτεύω, q. v.) **a.**, plantatio. — **b.**, plantatum, planta (i. q. φύτευμα), metaph., Matth. 15, 13. (sens.: quaevis doctrina, quae non a patre meo profecta est. Cf. ἐντάλματα ἀνθρ., v. 8. — ἐκριζωθ., evellitor, iam nunc.

Φυτεύω, f. εύσω, (ab adi. φυτόν) planto, τί, Matth. 21, 33. (Marc. 12, 1. Luc. 20, 9. ex Jes. 5, 2.), 1 Cor. 9, 7. (Xen. Oecon. 19, 12.) — τὶ ἐν

τινι (τόπῳ) (Xen. Oecon. 20, 3.), pass., Luc. 13, 6. 17, 6. — absol., Luc. 17, 28. — parabolice (non tropice): 1 Cor. 3, 6. 7. 8. — τί, Matth. 15, 13.

Φύω, f. ύσω, **a.**, gigno, pario, τί (καρπόν, Herodot. 9, 122. v. supr. ἐκφύω). Pass., nascor, enascor, provenio (οἱ ὁ Prov. 26, 9.), Luc. 8, 6. 8. (φυέν, pro quo Attici φύν, ut pro ἐφύην, dicunt ἔφυν, quasi exstitisset verbum φῦμι.) — **b.**, intrans., enascor, progermino, Hebr. 12, 15. (sed de vera huius l. lectione v. sub v. ῥίζα.)

Φωλεός, οῦ, ὁ, (cognatum esse cum hac voce videtur lat. fodo, fovea) fovea, latebra, lustrum, pl., Matth. 8, 20. Luc. 9, 58. (Aelian. H. An. 6, 3.)

Φωνέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. φωνή, q. v.) **a.**, sono, vocem edo, voco; — de gallo: cano, Matth. 26, 34. 74. 75. Marc. 14, 30. 68. 72. Luc. 22, 34. 60. 61. Joh. 13, 38. 18, 27. (etiam de alior. animal. voce, Aesop. fab. 36. — cf. Jes. 38, 14.) — de homine: clamo, exclamo, alta voce proloquor (cf. κράζω), sequent. verbis pronuntiatis, Luc. 8, 8. — ἐφώνησε λέγων, v. 54. — φωνήσας εἶπε, 16, 24. — (φωνήσας φωνῇ μεγ. εἶπε, Luc. 23, 46. cf. Act. 16, 28. — ἐφών. κραυγῇ μεγ. λέγων, Apoc. 14, 18.) — **b.**, τινά, voco, ad me voco, Matth. 20, 32. (Marc. 10, 49. explicatius, Luc. 18, 40.) 27, 47. (Marc. 15, 35.) Marc. 9, 35. — accerso, Joh. 1, 49. 2, 9. 4, 16. 11, 28. 18, 33. Act. 9, 41. 10, 7. — voco per alios, Marc. 3, 31. Joh. 9, 18. 24. Luc. 16, 2. (ad me venire iubeo.) — εἶπε φωνηθῆναι (αὐτῷ, ex ipsius voto), Luc. 19, 15. — φων. τινὰ ἐκ τόπου τινός, evoco (iubeo aliquem relicto loco ad me venire), Joh. 12, 17. — invito, Luc. 14, 12.

Φωνή, ῆς, ἡ, **a.**, *sonus*, sonitus, α., rerum inanimatarum, v. c. instrumentorum musicorum, Matth. 24, 31. 1 Cor. 14, 7. 8. Apoc. 14, 2. 18, 22. (Hom. Il. 20, 81. — οἱ ὁ Jes. 24, 8. — ut φωνεῖν dic. tuba, Amos. 3, 6. 1 Macc. 9, 12.) — venti, Joh. 3, 8. Act. 2, 6. — tonitruum, Apoc. 6, 1. 14, 2. — 4, 5. 8, 5. 11, 19. 16, 18. — molae, Apoc. 18, 22. — turbae et multitudinis, Apoc. 19, 1. 6. — curruum, Apoc. 9, 9. — alarum ibid. — aquarum, Apoc. 1, 15. 14, 2. — ἀσπασμοῦ, Luc. 1, 44. — ῥημάτων, Hebr. 12, 19. (tonitrua, verba tonitrubus similia, — pl. soni, Xen. Mem. 1, 4, 6.) — β., animalium et speciat. hominum: φωνὴ μεγάλη, sonus vehementior, Marc. 15, 37. al. Luc. 23, 23. — absol., clamor (Hom. Il. 18, 221.), Matth. 2, 18. (ex Jerem. 31, 15.) Act. 19, 34. (φωνὴ γίνεται.) — **b.**, *vox* (nostr. Stimme), λαλεῖν φωνάς, Apoc. 10, 3. — τὴν φωνὴν αἴρειν, Luc. 11, 27. 17, 13. (πρός τινα, Act. 4, 24.) — ἐπαίρειν, Act. 2, 14. 14, 11. 22. (in his l. additur λέγων, καὶ ἔλεγε.) — formula φωνῇ μεγάλῃ addita verbis: λέγειν, Apoc. 5, 12. 8, 13. (ἐν φωνῇ μεγ., Apoc. 14, 7.) — εἰπεῖν, Luc. 8, 28. Act. 14, 10. 16, 28. — αἰνεῖν τὸν θεόν, Luc. 19, 37. — verbis clamandi, exclamandi: ἀναβοᾷν, Matth. 27, 46. (βοᾷν, Marc. 15, 34. ut Act. 8, 7.) — φωνεῖν, Luc. 23, 46. Act. 16, 28. — ἀναφωνεῖν, Luc. 1, 42. — κηρύσσειν, Apoc. 5, 2. — κραυγάζειν, Joh. 11, 43. — κράζειν, Matth. 27, 50. (Marc. 15, 37. ἀφιέναι φωνὴν μεγ.) Marc. 1, 26. (Luc. 4, 33. ἀνακράζ.) 5, 7. (Luc. 8, 28. εἰπεῖν) Act. 7, 57. 60. Apoc. 6, 10. 7, 2. 10. 10, 3. 18, 2. 19, 17. (κράζειν ἐν φ. μεγ., Apoc. 14, 15.) — μετὰ φωνῆς μεγ. δοξάζειν τὸν θ., Luc. 17, 15. — φωνή (add. λέγουσα), Matth. 3, 17. 17, 5. — ἔρχεται φωνή, Marc. 9, 7. Joh. 12, 28.

— ἐξέρχεται (ἀπό), Apoc. 16, 17. (ἐκ.) 19, 5. — γίνεται φωνή, Marc. 1, 11. (Luc. 3, 22.) Luc. 9, 35. 36. Joh. 12, 30. (πρός τινα, Act. 10, 13. 15.) — pl., Apoc. 11, 15. — ἀκούω φωνήν, Act. 9, 4. 22, 9. 26, 14. 2 Petr. 1, 18. Apoc. 1, 10. al. — ἀκ. φωνῆς, Act. 9, 7. 11, 7. 22, 7. Apoc. 14, 13. 16, 1. 21, 3. — meton. ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φων., i. e. eum, qui vocem ederet, Apoc. 1, 12. — φωνὴ βοῶντος (i. q. βοῶσα), Matth. 3, 3. Marc. 1, 3. Luc. 3, 4. Joh. 1, 23. (ex Jes. 40, 3.) — ἡ φωνή τινος, vox alic., i. e. vel sonus vocis alicui nativus, Act. 12, 14. Apoc. 3, 20. — modus sonos proferendi, v. c. pastorum (vocantium, sibilantium), Joh. 10, 3—5. (Cum huiusmodi sonis Jesus comparat sua praecepta bonis quibusque probata, 10, 16. 27. 18, 37.) — ἀνθρώπου, humana vox, 2 Petr. 2, 16. — vel sonus indistinctus minantis, Matth. 12, 19. (Jes. 42, 2.) — ovantis, iubilantis, Joh. 3, 29. Apoc. 18, 23. — vocantis, Joh. 5, 25. 28. 1 Thess. 4, 16. Apoc. 10, 3. 4. 5. 7. (cf. Hom. Il. 14, 400.) — vel vox alicuius, verbis distinctis expressa, Joh. 5, 37. Act. 22, 9. Hebr. 3, 7. 15. 4, 7. 12, 26. Apoc. 5, 11. (coll. v. 12.) — sermo, θεοῦ, οὐκ ἀνθρ., Act. 12, 22. — ἀλλάξαι τὴν φ., commutare sermonem (aus einem andern Tone reden), Gal. 4, 20. — **c.**, *sermo*, i. e. *lingua*, pl., 1 Cor. 14, 10. 11. (etiam ap. Graec. — οἱ ὁ Gen. 11, 1. Deut. 28, 49.)

Φῶς, φωτός, τό, (contract. e φάος, a φάω, luceo) **a.**, *lux*, **α.**, pr., (lux diei) (opp. τὸ σκότος, ἡ σκοτία) Joh. 3, 20. 21. — λευκὰ ὡς τὸ φῶς, Matth. 17, 2. 2 Cor. 4, 6. cf. Gen. 1, 3. — Eph. 5, 13. Joh. 11, 9. 10. (ἐν αὐτῷ, in eius oculis.) — dic. ἀνατέλλειν (ut sol), Matth. 4, 16. — νεφέλη φωτός, i. q. φωτεινή, Matth. 17, 5. (ex hebr., v. אוֹר. cf. Jes. 2, 20. Deut. 10, 1. 33, 19. Ex. 29, 29.) — ἐν τῷ φωτί, palam (ἐν φάει, Hom. Od. 21, 429.), Matth. 10, 27. (Luc. 12, 3.) — **β.**, in oratione poëtica, metaphor. et parabolica: Deus dicitur (εἶναι [habitare] ἐν τῷ φωτί, 1 Joh. 1, 7.) — φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, 1 Tim. 6, 16. (v. Ps. 88, 16. Sap. 7, 25. Jes. 60, 1.) — v. supr. δόξα. — hinc sedes beatorum purissimae lucis splendore collustrata, Col. 1, 12. (κλῆρος τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί) 1 Petr. 2, 9. — sancti angeli luce circumfusi (Luc. 2, 9.), 2 Cor. 11, 14. — et qui e sedibus coelestibus praesentiae signa dantes accedunt ad homines mortales, Act. 26, 13. — Deus ipse lux, i. e. natura purissima, sanctissima, Joh. 1, 5. — Nomen lucis transfertur ad cognitionem; celebratur lux (splendor) evangelii, Matth. 4, 16. (Jes. 9, 1.) Act. 26, 21. 23. 2 Cor. 4, 6. — haec lux porro confertur cum τῇ ἡμέρᾳ. Hinc τὰ ὅπλα τοῦ φωτός instrumenta ad opera diei peragenda, i. e. virtutes, opp. flagitia nocturna, Rom. 13, 12. 2 Cor. 6, 14. Eph. 5, 8. 1 Thess. 5, 5. 1 Joh. 2, 8—10. (ἐν τῷ — περιπατεῖν, meliori cognitioni ac spei conceptae convenienter vivere.) — Christus τὸ φῶς τοῦ κόσμου, is, qui mentes illustrat, Joh. 1, 4. 8. 9. viamque virtutis omnibus monstrat, 3, 19. 8, 12. (ἔχειν τὸ φῶς τῆς ζωῆς, lucem sociam vitae) 9, 5. 12, 35. 36. 46. — Messias lux gentilium, Luc. 2, 32. — τὸ φῶς τ. κόσμου, discipuli Jesu, Matth. 5, 14. — φῶς τῶν ἐν σκότει (i. q. ὁδηγὸς τυφλῶν), Rom. 2, 19. — οἱ υἱοὶ τοῦ φωτός, Luc. 16, 8. — sunt vel homines candidi, qui non subdole agunt nec lucem refugiunt, vel qui de huius vitae rationibus meliora edocti sunt. — **γ.**, per metonym., corpus lumen spargens, **N.**, astrum lucens, pl., Jac. 1, 17. Matth. 4, 16. (φῶς μέγα. Loci,

Luc. 2, 32. Act. 26, 13. huc non pertinent.) — ב., materia, quae accensa flammas et calorem spargit; ignis φῶς dictus, quia simul lucet et collustrat; — θερμαίνεσθαι πρὸς τὸ φῶς, Marc. 14, 54. (Luc. 22, 56. — 1 Macc. 12, 29. — Xen. H. G. 6, 2, 29. Cyr. 7, 5, 10.) — lampas, fax, Matth. 6, 22. 23. (Luc. 11, 35.) Act. 16, 29. (Xen. H. G. 5, 1, 8. φῶς ἔχειν.) — lux, quam sparsisse perhibentur naturae coelestes, certis spatii limitibus circumscriptam, Act. 9, 3. 22, 6. 9. 11.

b., splendor (Schein, Schimmer), Luc. 8, 16. — τὸ φ. τινος, Joh. 5, 36. Apoc. 18, 23. 21, 24. (splendor schechinae, v. δόξα) 22, 5. (Jes. 4, 5. Jerem. 25, 10.)

Φωστήρ, ῆρος, (ab obs. φώω, s. φώσκω. Cf. graec. πρηστήρ) **a.**, luminare, Phil. 2, 15. (Sap. 13, 2. Sirac. 43, 7. — οἱ ὁ Gen. 1, 14. 16.) — **b.**, splendor, Apoc. 21, 11.

Φωσφόρος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex φῶς et φέρω) lucifer, 2 Petr. 1, 19.

Φωτεινός, ή, όν, (a voc. φῶς, φωτός, ut σκοτεινός a σκότος) lucidus, Matth. 6, 22. (Luc. 11, 34. 36.) 17, 5. (Xen. Mem. 4, 3, 4.)

Φωτίζω, f. ίσω, (att. ιῶ, Apoc. 22, 5. a voc. φῶς, φωτός) luceo, Apoc. 22, 5. — τί vel τινά, luce collustro, illustro, Luc. 11, 36. — i. e. conspicuum reddo, τὸ κρυπτόν, 1 Cor. 4, 5. 2 Tim. 1, 10. — πόλιν (scil. incolis), Apoc. 21, 23. — pass. ἔκ τινος, Apoc. 18, 1. — trop., τινά, sapientia s. rerum div. cognitione aliquem imbuo, Joh. 1, 9. Hebr. 6, 4. 10, 32. — τί, pass., πεφωτισμένοι ὀφθαλμοὶ τῆς καρδίας, Eph. 1, 18. — Hinc voc. seq.

Φωτισμός, οῦ, ὁ, illuminatio, splendor illustrans, τινός, gen. subi.: τοῦ εὐαγγελ., τῆς δόξης i. q. περὶ τῆς δόξης, 2 Cor. 4, 4. — τινός, gen. apposit. τῆς γνώσεως, 2 Cor. 4, 6. (i. e. ut efficeretur clara cognitio splendoris Dei, qui in facie Christi ad coelum evecti fulget.)

X.

Χαίρω, f. χαρήσομαι, (Luc. 1, 14. Joh. 16, 20. 22. Phil. 1, 18. antiquiores: χαρήσω) laetor, **a.**, simpliciter et sens. proprio et angustiori, Luc. 15, 5. 19, 6. 37. Joh. 4, 36. Act. 5, 41. 8, 39. 13, 48. Rom. 12, 12. 2 Cor. 13, 9. 11. Phil. 2, 17. Col. 2, 5. 1 Thess. 5, 16. 1 Petr. 4, 13. — opp. κλαίειν, Joh. 16, 20. Rom. 12, 15. 1 Cor. 7, 30. — opp. λύπην ἔχειν, Joh. 16, 22. — χαίρετε κ. ἀγαλλιᾶσθε, Matth. 5, 12. (χαίρ. κ. σκιρτήσατε, Luc. 6, 23.) Apoc. 19, 7. (sic saepius in script. V. T., cf. Luc. 1, 14. 1 Petr. 4, 13.) — aor. 2. p. ἐχάρην signif. act., Luc. 22, 5. 23, 8. Joh. 8, 56. 20, 20. Act. 11, 23. 2 Cor. 7, 7. 1 Petr. 4, 13. — add. λίαν, 3 Joh. v. 3. cf. 2 Joh. v. 4. — χαίρειν ἐν κυρίῳ, omni spe in domino reposita, Phil. 3, 1. 4, 4. — χαίρειν χαρὰν μεγάλην, valde laetari, Matth. 2, 10. (ex hebr., v. φόβος.) — χαρᾷ χαίρειν, Joh. 3, 29. — ἡ χαρά, ᾗ χαίρομεν, 1 Thess. 3, 9. — **b.**, sensu latiori: bene valeo (Jes. 48, 22.), salutantes aliquem iubent χαίρειν, salvere (i. q. εὖ πράττειν), imperat., Matth. 26, 49. 27, 29. (Marc. 15, 18. Joh. 19, 3.) 28, 9. Luc. 1, 28. (Aelian. V. H. 4, 17. Xen. Cyr. 5, 3, 18.) — in fronte epistolarum infin. χαίρειν (scil. λέγω), Act. 15, 23. 23, 26. Jac. 1, 1. (2 Macc. 9, 19. 1 Esdr. 8, 9. —

Hom. Il. 9, 197. Xen. Mem. 3, 13, 1. Aelian. V. H. 1, 25.) — addit. λέγω, 2 Joh. v. 10. 11. — Hinc χαιρετίζειν τινά, aliquem salutare, Tob. 7, 1. — **c.**, constructe: ἐπί τινι, de aliquo, Matth. 18, 13. Luc. 1, 14. 13, 17. Act. 15, 31. 1 Cor. 13, 6. 16, 17. 2 Cor. 7, 13. Rom. 16, 19. (τὸ ἐφ' ὑμῖν, quod vos attinet, attract. verbi χαίρω, quia hoc construitur c. ἐπί. Vid. de hac construct. sub ὁ, ἡ, τό) Apoc. 11, 10. (Xen. Mem. 2, 6, 35.) — διά τι, Joh. 3, 29. — διά τινα, 11, 15. (cf. θαυμάζω.) — ἔν τινι, — ἐν τούτῳ. Luc. 10, 20. Phil. 1, 18. — τί (de re), Phil. 2, 18. — ἀπό τινος i. q. χαρὰν ἔχειν, laetitia frui ab aliquo capta, 2 Cor. 2, 3. (attract. pro: ἀπὸ τούτων, ἀφ' ὧν.) — seq. ὅτι, Joh. 14, 28. 2 Cor. 7, 9. 16. 2 Joh. v. 4.

Χάλαζα, ης, ἡ, (a v. χαλάω, q. v.) grando, Apoc. 8, 7. (γίνεται) 11, 19. (μεγάλη) 16, 21. (οἱ ὁ Ex. 9, 19. Jos. 10, 11. — Ez. 38, 22.)

Χαλάω (ῶ), f. άσω, **a.**, relaxo, remitto. — **b.**, demitto, τί s. τινά, Marc. 2, 4. Luc. 5, 4. 5. Act. 27, 17. 30. — τινὰ ἐν σπυρίδι, Act. 9, 25. — pass., 2 Cor. 11, 33. (οἱ ὁ Jerem. 38, 6.)

Χαλδαῖος, ου, ὁ, Chaldaeus, ἐκ γῆς Χαλδαίων (e provincia Babyloniae, cuius metropolis Babel erat), Act. 7, 4.

Χαλεπός, ἡ, όν, (a v. χαλέπτω, premo, deprimo, sollicito) **a.**, saevus, ferox (de cane, Xen. Anab. 5, 8, 24.), Matth. 8, 28. — **b.**, gravis, molestus, καιροὶ χαλεποί, 2 Tim. 3, 1. (Hom. Il. 5, 391. — νόσος, Xen. Symp. 4, 37. — Sap. 3, 19.)

Χαλιναγωγέω (ῶ), f. ήσω, (ex χαλινός, fraenum, et ἄγω) fraeno duco (moderor); — fraeno, compesco, cohibeo, Jac. 1, 26. (τὴν γλῶσσαν) 3, 2. (τὸ σῶμα.)

Χαλινός, οῦ, ὁ, (a v. χαλάω) fraenum, Jac. 3, 3. (χαλινὸν ἐμβάλλειν τινί, Philo de agricult.; item ἐντιθέναι, ibid.) Apoc. 14, 20. (οἱ ὁ Zach. 14, 20.)

Χάλκεος, έα, εον, (contr. οῦς, ῆ, οῦν, pl. οῖ, αῖ, ᾶ, sed ut Iones semper, ita Attici saepius contractionem omittunt, a voc. χαλκός, aes, cf. ἀργύρεος, χρύσεος) aereus, Apoc. 9, 20. (οἱ ὁ Levit. 26, 19. Deut. 28, 23.)

Χαλκεύς, έως, ὁ, (a voc. χαλκός) faber ferrarius, 2 Tim. 4, 14. (Hom. Il. 12, 295. et saep. ap. Xen. — οἱ ὁ Gen. 4, 21. Jes. 54, 16.)

Χαλκηδών, όνος, ὁ, Chalcedon, Chalcedonicus, nomen gemmae („ad Callaidem accedentis et quidem colore et turbiditate lac defloratum aemulantis", Plin. H. N. 37, 8. 15.), Apoc. 21, 19. — al. Καρχηδών.

Χαλκίον, ίου, τό, (a voc. χαλκός, οἱ ὁ· χαλκεῖον, 2 Chron. 35, 13. Job. 41, 22.) vas aeneum, plur., Marc. 7, 4. (Xen. Oecon. 8, 19.)

Χαλκολίβανον, ου, τό, (ex χαλκός et hebr. לָבַן, albus fuit, aes candens) chalcolibanum (Vulgat. aurichalcum. Suid.: „εἶδος ἠλέκτρου τιμιώτερον χρυσοῦ, ἔστι δὲ τὸ ἤλεκτρον ἀλλότυπον χρυσίον μεμιγμένον ὑέλῳ κ. λιθείᾳ"), Apoc. 1, 15. 2, 18.

Χαλκός, οῦ, ὁ, aes (cuprum), Apoc. 18, 12. (οἱ ὁ Gen. 4, 22. Ex. 25, 3. Dan. 2, 35.) — meton. (ut lat. aes) id, quod aere factum est, instrumentum aeneum, 1 Cor. 13, 1. — nummi aenei (argentei, aurei), Matth. 10, 9. (Marc. 6, 8.) Marc. 12, 41.

Χαμαί, adv., humi, in terram, Joh. 9, 6. 18, 6. (Xen. Ages. 2, 14. — οἱ ὁ Job. 1, 20.)

Χανάαν, ἡ, (scil. γῆ) Chanaan, terra Chananaea, nomen indeclinab. Palaestinae septentrionalis, Act. 7, 11. — latius dictum omnis Palaestinae (quae versus orientem Coelesyria et Arabia deserta, versus occidentem mari mediterraneo, versus meridiem deserto Pharanitico Bersaba et Aegypto, denique versus septentrionem Libano terminatur), Act. 13, 9. — Hinc voc. seq.

Χαναναῖος, αία, αῖον, Chananaeus, i. e. Phoenicius (nam Phoenicia olim dicta Chanaan, Gen. 10, 15—19. Ex. 16, 35.), Matth. 15, 22. (Marc. 7, 26. *Συροφοίνισσα*.)

Χαρά, ᾶς, ἡ, (a v. χαίρω) gaudium, laetitia, Luc. 1, 14. 2, 10. 15, 7. Act. 8, 8. 13, 52. 15, 3. Joh. 15, 11. 16, 20. (opp. λύπη, ut Hebr. 12, 11.) v. 22. 24. 17, 13. 2 Cor. 1, 24. 2, 3. 7, 13. 8, 2. Phil. 1, 25. (pro: εἰς ὑμῶν προκοπ. τῆς πίστ. καὶ χαράν) 2, 2. 1 Thess. 3, 9. 2 Tim. 1, 4. Philem. v. 7. Jac. 4, 9. (oppon. κατήφεια) 1 Joh. 1, 4. 2 Joh. v. 12. — ex hebr. χαίρειν χαρὰν μεγ., Matth. 2, 10. — ἀγαλλιᾶσθαι χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ, 1 Petr. 1, 8. — ἀπὸ τῆς χαρᾶς, prae gaudio (ex usu hebr. מִן), Luc. 24, 41. Act. 12, 14. — addit. αὐτοῦ, Matth. 13, 44. — ἐν χαρᾷ (ἔρχεσθαι, v. ῥάβδος), Rom. 15, 32. — μετὰ χαρᾶς, Matth. 13, 20. (Marc. 4, 16. Luc. 8, 13.) 28, 8. Luc. 10, 17. 24, 52. Act. 20, 24. Gal. 5, 22. Phil. 1, 4. 2, 29. Col. 1, 11. 1 Thess. 1, 6. Hebr. 10, 34. 13, 17. — χαρὰ ἐνώπιόν τινος (ex hebr.), Luc. 15, 10. — χαρὰ ἔν τινι (v. χαίρω ἔν τ.), Rom. 14, 17. (ἐν πν. ἁγ., laetitia e spirit. sancto derivata) 15, 13. (animi fidei sibi conscii.) — χαρὰ ἐπί τινι, 2 Cor. 7, 4. — χαίρειν χαρᾷ διά τινος, Joh. 3, 29. — ἡ χαρὰ ὅτι, Joh. 16, 21. — χαρὰ ἵνα, 3 Joh. v. 4. (μειζοτέραν τούτων, ἵνα concisius pro: χαρὰν μειζοτέραν χαρᾶς τούτων s. ταύτης, ἵνα. Cf. loc. simillim. Joh. 15, 13. v. περισσεύειν, Matth. 5, 20. et voc. ἰσότιμος. — ἵνα ἀκούω, quod mihi liceat audire, v. ἀγαλλιάω.) — ἐστί τις ἡ χαρά μου (caussa laetitiae meae), 1 Thess. 2, 19. 20. (v. ἐλπίς, δόξα, Phil. 4, 1. — χαρά, laeta conditio, Hebr. 12, 2. — χαρὰν ἡγεῖσθαι (τι) sibi gratulari, Jac. 1, 2. — εἰςελθεῖν εἰς τὴν χαρὰν, ingredi eo, ubi gaudio indulgent, Matth. 25, 21. 23. (cf. θλῖψις, — παραδιδόναι εἰς θλ.)

Χάραγμα, τος, τό, (a v. χαράσσω, sculpo) quod insculptum est, **a.**, signum impressum (nota impressa), Apoc. 13, 16. 17. 14, 9. 11. 16, 2. 19, 20. 20, 4. — **b.**, sculptum, opus caelatum (ut idolum), Act. 17, 29.

Χαρακτήρ, ῆρος, ὁ, (a v. χαράσσω) **a.**, propr., instrumentum, quo ὁ τεχνίτης ad caelandum s. sculpendum utitur (cf. ὁ ἀντλητήρ, ἀορτήρ, λαμπτήρ, λουτήρ.). — **b.**, imago s. nota (Levit. 13, 28.) impressa (notae vultuum distinctivae, Herodot. 1, 57. 116. 142.), Hebr. 1, 3.

Χάραξ, ακος, ὁ, (a v. χαράσσω) **a.**, palus, (βαλλομένη χάρακας κ. σταυροὺς ἐν κύκλῳ στρατοπέδου, Philo de agricult. cf. Polyb. 18, 1, 1.) — **b.**, vallum (pali, inter quos terra, arbores, ligna coacervata sunt), Luc. 19, 43. (Arrian. Exped. Alex. M. 19, 9. Polyb. 1, 29, 8. — οἱ ὁ Jerem. 37, 33. Ez. 4, 2. 26, 8.)

Χαρίζομαι, f. ίσομαι, perf. κεχάρισμαι, aor. 1. med. ἐχαρισάμην,

(verb. depon., aor. 1. p. ἐχαρίσθην et fut. 1. signif. pass., a voc. χάρις, q. v.) **a.**, gratum facio (alicui), gratiam exhibeo (ignoscendo), 2 Cor. 2, 7. — τί τινι, ignosco alicui, Eph. 4, 32. Col. 3, 13. — **b.**, largior, τινί τί, Luc. 7, 21. Rom. 8, 32. Gal. 3, 18. Phil. 2, 9. — aor. 1. p. signif. pass., 1 Cor. 2, 12. Phil. 1, 29. — condono (debitum), Luc. 7, 42. 43. Hinc τινί τι, condono alicui aliquid (non posco, non ulciscor), 2 Cor. 2, 10. (δι' ὑμᾶς concisius scil. feci) 12, 13. Col. 2, 13. — τινά, reddere alicui eum, quem sibi reddi cupiunt (v. c. captivum), pass. aor., Act. 3, 14. Philem. v. 22. — vel servare alicui eum, quem periclitantem sibi quis servari vult, Act. 27, 24. — τινά τινι εἰς ἀπώλειαν, reddere alicui eum, quem vult interimere, Act. 25, 11. 16.

Χάριν, adv., (accus. substantivi χάρις) construi cum genitivo solitum, lat. alicuius gratia, in gratiam alicuius, Gal. 3, 19. (ut peccata cognoscerentur, cf. Rom. 7, 7.) 1 Tim. 5, 14. Tit. 1, 11. Judae v. 16. — τούτου χάριν, dieserhalb (i. e. ut hoc fiat s. intelligatur etc.), Eph. 3, 1. (coll. 2, 22. — Xen. Mem. 1, 2, 54.) — οὗ χάριν, quapropter, Luc. 7, 47. — τούτου χάριν sequente ἵνα, Eph. 3, 14. Tit. 1, 5. — χάριν τίνος; quam ob rem? 1 Joh. 3, 12. Cf. Sirac. 31, 6. (χάριν χρυσίου, argenti cupiditate) et v. 17.

Χάρις, ιτος, ἡ, (a v. χαίρω, laetor) *gratia*, i. e. **a.**, suavitas, iucunditas, λόγοι χάριτος, dulcia verba (ex hebr.), Luc. 4, 22. — χάριν διδόναι τοῖς ἀκούουσι, Eph. 4, 29. — ἐν χάριτι, cum suavitate, addit. substantivo, Col. 3, 16. 4, 6. — Sirac. 20, 12. — **b.**, voluntas benigna, favor; χάρις παρά τινι, Luc. 2, 52. — πρός τινα, Act. 2, 47. — ἐναντίον τινός (ex hebr. בְּעֵינֵי־פ״), Act. 7, 10. 46. — χάρις ἐστὶν ἐπί τινα, contingit alicui, Act. 4, 33. — gratia eius, qui aliorum caussa labores suscipit, 2 Cor. 8, 4. — quod gradum est, χάριν κατατίθημί τινι, discedens aliquod documentum favoris relinquo, Act. 25, 9. — plur. χάριτες, Act. 24, 27. — **c.**, sensu angustiori benevolentia, quae beneficiis afficit *egenos*; — meton., eleemosynae, 1 Cor. 16, 3. 2 Cor. 8, 4. 6. 7. 19. — benignitas *domini* erga subditos ac *servos*, itaque in primis Dei erga homines, Luc. 2, 40. 1 Petr. 2, 19. 5, 10. — εὑρίσκειν χάριν παρὰ τῷ θ., Luc. 1, 30. — ἐνώπιον τοῦ θ., Act. 7, 46. — 14, 26. 15, 40. — θεὸς δίδωσι χάριν, 2 Cor. 8, 1. Jac. 4, 6. 1 Petr. 5, 5. — derivantur a gratia Dei utilitates, quas Deus affert *animis*, hos solatio erigens aut eorum augens vires, Act. 11, 23. 18, 27. Rom. 12, 6. 1 Cor. 1, 4. 5. 2 Cor. 1, 12. 15. 9, 8. 14. 12, 9. 1 Petr. 2, 19. 4, 10. — interveniente gratia Christi, Joh. 1, 14. 16. 17. — τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 2 Tim. 2, 1. Hanc Dei et Christi gratiam tamquam summum beneficium apostoli iis, qui religione Christiana imbuti erant, in epistolis ad eos scriptis apprecati sunt, v. c., Rom. 1, 7. 1 Cor. 1, 3. 2 Cor. 1, 2. Gal. 1, 3. Eph. 1, 2. 6, 24. Phil. 1, 2. Col. 4, 18. 1 Thess. 1, 1. 2 Thess. 1, 2. 12. 1 Tim. 1, 2. 6, 21. 2 Tim. 4, 22. Tit. 1, 4. 3, 15. Hebr. 13, 25. Philem. v. 3. 2 Joh. v. 3. 1 Petr. 1, 2. 2 Petr. 1, 2. Apoc. 1, 4. — gratiam Christi, Rom. 16, 20. 24. 1 Cor. 16, 23. 2 Cor. 13, 13. Gal. 6, 18. Phil. 4, 23. Col. 1, 2. 1 Thess. 5, 28. 2 Thess. 3, 18. Philem. v. 25. 2 Petr. 3, 18. Apoc. 22, 21. Inest nimirum χάριτος vocabulo notio benignitatis tribuentis beneficia immerita; (κατὰ χάριν, opp. κατὰ τὸ ὀφείλημα, Rom. 4, 4. — 11, 5. 6.) et *indignis*, Rom. 5, 20. 21.

6, 1. Hebr. 4, 16. — atque hominibus peccatoribus, Tit. 2, 11. — Special. Christus dic. ὑπὲρ παντός mortuus esse χάριτι θεοῦ, Hebr. 2, 9. Eph. 1, 7. — dona gratiae per Christum acquisita: venia peccatorum, Rom. 5, 2. Tit. 3, 7. et *vita aeterna*, 2 Thess. 2, 16. — Quare celebratur χάρις τοῦ Χριστοῦ, Act. 15, 11. Rom. 5, 15. Gal. 1, 6. Eph. 1, 6. (δόξα τῆς χάριτος) 2, 7. (largissima ac ditissima) 1 Tim. 1, 14. Hebr. 12, 15. 1 Petr. 1, 10. (ἡ εἰς — quae per intervalla temporis ad vos deferretur — εἰς attract. verbi προφητεύειν, v. ὁ, ἡ, τό) 5, 10. — χάρις, meton., vita aeterna, 1 Petr. 3, 7. — urgetur, eam gratis dari, et accipi per fidem, non propter observationem legis, Rom. 4, 16. Gal. 2, 21. 5, 4. 2 Tim. 1, 9. — ἐκλογὴ χάριτος, libera electio ad salutem, Rom. 11, 5. — Eph. 2, 5. 8. — Christiani non amplius ὑπὸ νόμον, legis imperio (ac minis) subiecti, sed ὑπὸ χάριν, gratiae patrocinio commendati, Rom. 6, 14. 15. — gratia absol. dicta, Col. 1, 6. Judae v. 4. — ἐκπίπτειν τῆς χάρ., Gal. 5, 4. — προςμένειν τῇ χ., 2 Cor. 6, 1. — ἐπιμένειν, Act. 13, 43. — ἑστηκέναι ἐν τῇ χ., Rom. 5, 2. — εἰς τὴν χ., 1 Petr. 5, 12. — δέξασθαι τὴν χ., 2 Cor. 6, 1. — ὁ λόγος τῆς χάριτος, i. e. nuntius, quem Dei gratia afferri iussit, Act. 14, 3. 20, 32. — τὸ εὐαγγ. τῆς χάρ. τοῦ θ., 20, 24. — alia dona gratiae: τὸ πνεῦμα τῆς χάρ., Hebr. 10, 29. (Zach. 12, 10.) — munera doctorum (apostolatus), Rom. 1, 5. 12, 3. 15, 15. 1 Cor. 3, 10. Gal. 1, 15. 2, 9. Eph. 3, 7. 8. 1 Tim. 1, 14. — alia munera facultatesque eis administrandis idoneae (gratiae gratis datae), Eph. 4, 7. (coll. v. 11.) — **d.**, gratia s. gratiae (pro acceptis beneficiis, Dank), χάριτι cum gratiarum actione, 1 Cor. 10, 30. — χάριν ἔχειν τινί, gratiam habere alicui, Luc. 17, 9. 1 Tim. 1, 12. 2 Tim. 1, 3. Hebr. 12, 28. (Xen. Mem. 1, 2, 7. Polyb. 5, 104, 1.) — χάρις τῷ, scil. ἔστω seq. ὅτι, Rom. 6, 17. — s. adiuncto ad dativum participio (per appositionem), 1 Cor. 15, 57. 2 Cor. 2, 14. 8, 16. — ἐπί τινι, 2 Cor. 9, 15. — remuneratio, Luc. 6, 32—34. (Matth. 5, 46. τίνα μισθὸν ἔχετε;) cf. 1 Petr. 2, 19.

Χάρισμα, τος, τό, (a v. χαρίζομαι) donum, beneficium, Rom. 1, 11. — beneficium, quod Dei gratia (indignis, vid. χάρις) tribuit, Rom. 5, 15. 16. 6, 23. 1 Cor. 1, 7. 7, 7. 2 Cor. 1, 11. (τὸ εἰς ἡμᾶς, quod mihi contigit) 1 Tim. 4, 14. (τὸ ἐν σοί, quo instructus es) 2 Tim. 1, 6. 1 Petr. 4, 10. — plur. dona, i. e. facultates gratis datae, Rom. 11, 29. 12, 6. 1 Cor. 12, 4. 31. — χαρίσματα ἰαμάτων, v. 9. 28. 30.

Χαριτόω (ῶ), f. ώσω, (a voc. χάρις, ιτος, ap. Graecos non legitur) χαριτοῦν τινα ἐν χάριτι (pro dat. simplici) gratia orno aliquem, Eph. 1, 6. — pass., Luc. 1, 28. (verbum habent Sirac. 18, 17. Symmach., Ps. 18, 26.)

Χαῤῥάν s. Χάῤῥαν, (hebr. חָרָן, Gen. 11, 31. 12, 5. 27, 43.) Charran (ap. Rom. scriptor. Carrae, Plin. H. N. 5, 24. ap. Plutarch. in Vit. Crassi c. 25. 27. 28. Κάῤῥαι), nomen indeclin. urbis in Mesopotamia ad Euphratem sitae antiquissimae, Act. 7, 2.

Χάρτης, ου, ὁ, (a v. χαράσσω) charta, 2 Joh. v. 12. (οἱ ὁ Jerem. 36, 2. 23.)

Χάσμα, τος, τό, (a v. χαίνω, — gähnen, s. χάσκω, dehisco) hiatus, Luc. 16, 26. (Aelian. V. H. 3, 18. Eurip. Phoen. 1632.)

Χεῖλος, εος (ους), τό, genit. plur. χειλέων, omissa contract. (Hebr. 13, 15. — fortasse inversione litterar. format. a λεῖχος, quod a λείχω, ut a lambendo labium, cf. μορφή et lat. forma, ἀνήρ et ἄῤῥην), labium, Matth. 15, 8. et Marc. 7, 6. (ex Jes. 29, 13.) — pl., Rom. 3, 13. (ex Ps. 5, 10.) Hebr. 13, 15. (καρπὸς χείλ., i. e. laudes) 1 Petr. 3, 10. (cf. Ps. 11, 3.) — meton., lingua, λαλεῖν τινι ἐν ἑτέροις χείλεσι, 1 Cor. 14, 21. (Jes. 28, 11.) — metaph., χεῖλος τῆς θαλάσσης, littus (Hom. Il. 12, 52. Herodot. 2, 94. — Gen. 22, 17. Ex. 7, 15. 14, 30. al. — lat. labrum, Liv. 37, 37. Jul. Caes. B. G. 7, 72.), Hebr. 11, 12.

Χειμάζω, f. άσω, (a voc. χεῖμα, tempestas, hiems) tempestate iacto. Pass., Act. 27, 18. (Thuc. 3, 69.)

Χειμάῤῥος, ου, ὁ, (ex χεῖμα, hiems, et ῥέω) qui hiemis tempore fluit, torrens (Hom. Il. 4, 452. Xen. H. G. 4, 4, 7.), Joh. 18, 1.

Χειμών, ῶνος, ὁ, (a voc. χεῖμα) hiems, **a.**, tempestas impetuosa et pluvia, Matth. 16, 3. Act. 27, 20. (Xen. Mem 3, 5, 6. Aelian. V. H. 8, 2.) — **b.**, hiems (anni tempus), Matth. 24, 20. Marc. 13, 18. Joh. 10, 22. 2 Tim. 4, 21. (Xen. Mem. 1, 2, 1. — οἱ ὁ Cant. 2, 11.)

Χείρ, χειρός, ἡ, (a v. χείω s. χέω, i. e. χωρέω, manus, Matth. 18, 8. — 5, 30. 12, 10. Marc. 3, 1. Luc. 6, 6. 1 Tim. 2, 8. Hebr. 12, 12. — ἅπτομαι, ἐπιλαμβάνομαι, κρατέω, πιάζω, καθάπτω τῆς χειρός, — v. ἐργάζομαι, ἐσθίω, κατασείω, — ὁ ἀσπασμὸς τῇ (ἐμῇ) χειρί, 1 Cor. 16, 21. Gal. 6, 11. Col. 4, 18. 2 Thess. 3, 17. — δέω, δίδωμι, ἐκπετάννυμι, ἐκτείνω, ἐμβάπτω, ἐπαίρω, αἴρω, ἐπιβάλλω, ἐπιτίθημι, καθαρίζω, κατασείω, νίπτω, τίθημι τὴν χεῖρα. — ἡ ἐπίθησις τῶν χειρῶν, 1 Tim. 4, 14. 2 Tim. 1, 6. Hebr. 6, 2. — formulae usu frequentatae: ἐν τῇ χ., ἐν χειρί, (per, ex hebr.) Act. 7, 35. Gal. 3, 19. — ἐπὶ τῶν χ. — ἐπὶ τὴν χ. — διὰ τῶν χ. — ἐκ τῶν χ. — εἰς τὴν χ. — ἡ χείρ agens inducitur Luc. 22, 21. (ex hebr., v. γλῶσσα, στόμα, γόνυ, πρόσωπον.) — pl., Act. 17, 25. 20, 34. 1 Joh. 1, 1. — τὰ ἔργα τῶν χ., Act. 7, 41. (ex hebr.) Apoc. 9, 20. — ex orat. V. T. manus Dei, Luc. 1, 66. Act. 4, 28. 7, 50. 13, 11. (Deut. 2, 15. al.) Hebr. 1, 10. (Ps. 101, 26.) 1 Petr. 5, 6. — παραδιδόναι (εἰς χεῖρας — Deut. 1, 27. Job. 16, 11.); de rebus commissis, Luc. 23, 46. (cf. Act. 7, 50.) Joh. 3, 35. 13, 3. (Gen. 42, 37. Judic. 2, 14.) — ἐμπίπτω εἰς χ. τ., Hebr. 10, 31. (ἐλθεῖν εἰς χεῖράς τ., Xen. Cyr. 2, 4, 15.) — ἐκ τῶν χειρ. τ., e potestate alic. ἀπάγειν, Act. 24, 7. — ἁρπάζειν, Joh. 10, 27. 28. — ἐξελέσθαι, Act. 12, 11. — ἐξέρχεσθαι, Joh. 10, 39. — ῥυσθῆναι, Luc. 1, 74. — σωτηρία, v. 71. (Gen. 32, 11. Ex. 18, 8.)

Χειραγωγέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. χειραγωγός, q. v., cf. supr. χαλιναγωγέω) manu duco, τινά, Act. 9, 8. 22, 11. (Artemid. 1, 28. 5, 20.)

Χειραγωγός, οῦ, ὁ, ἡ, όν, τό, (ex χείρ et ἄγω) is qui manu ducit aliquem, Act. 13, 11. (Artemid. 1, 48.)

Χειρόγραφον, ου, τό, (ex χείρ et γράφω) chirographum, manu scriptum, Col. 2, 14. (intellig. lex Mos., Tob. 5, 3. 9, 5. — Artem. 3, 40.)

Χειροποίητος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex χείρ et ποιέω) manu factus (opp. ἀχειροποίητος), Marc. 14, 58. Act. 7, 48. 17, 24. Hebr. 9, 24. — Eph.

2, 11. (Xen. Anab. 4, 3, 4. Thuc. 2, 77. — Judith. 8, 18. — οἱ ὁ Levit. 26, 1. Jes. 2, 18. 10, 11. 19, 1. al.)

Χειροτονέω (ῶ), f. ήσω, (ab adi. χειροτόνος, manum extendens, et hoc ex χείρ et τείνω) pr., manum porrigendo suffragia do; hinc: suffragio creo (unde χειροτονία, plebiscitum), τινά, Act. 14, 23. — pass., 2 Cor. 8, 19. (2 Tim. 4, 23. Tit. 3, 16.) — Jos. Ant. 13, 2, 2. et passim, Plutarch. Vit. Timol. c. 7.

Χείρων, ονος, ὁ, ἡ, ον, τό, (comparat. positivi κακός deducendus ab obsol. χέρης, cuius neutr. χέρεα, χέρεια adhuc exstat ap. profan. — superlat. χείριστος, 2 Macc. 9, 28. 13, 9.) deterior, peior, inferior, Matth. 9, 16. (Marc. 2, 21.) 12, 45. (Luc. 11, 26.) et 2 Petr. 2, 20. — Matth. 27, 64. Joh. 5, 14. — πόσῳ χείρων (τιμωρία), Hebr. 10, 29. — τὸ χεῖρον, Marc. 5, 26. 2 Tim. 3, 13. — ἀπίστου χείρων, 1 Tim. 5, 8.

Χερούβ, pl. χερουβίμ, Ex. 37, 7. Ps. 17, 11. al. s. χερουβείμ, Gen. 3, 24. Ex. 25, 18. al. (hebr. כְּרוּב, quod in sermone syr. potentem, s. fortem significat) Cherub, pl. Cherubim, Cherubes (Jos. Ant. 3, 6, 5. χερουβεῖς, οἱ χερουβίμ, Ex. 37, 7. — τὰ χερουβίμ, 1 Reg. 6, 27. 31. 8, 7. Ez. 10, 3. — animalium figurae symbola divinae omnipotentiae, de quibus v. Ez. 1, 10. 10, 14. 41, 18. coll. Ps. 79, 2. 2 Sam. 22, 11. Ex. 25, 18. 37, 7 seq. 1 Reg. 6, 23.), Hebr. 9, 5.

Χήρα, ας, ἡ, (femin. adiectivi χῆρος, α, ον, orbus, a v. χάω, vacuus sum) vidua (femina orbata marito. Interd. addit. γυνή et ap. τοὺς ὁ, et ap. Graec., ut Luc. 4, 26.), Marc. 12, 42. 43. (Luc. 21, 2. 3.) Luc. 2, 37. 7, 12. 18, 3. 5. 1 Tim. 5. 9. Apoc. 18, 7. (h. l. imago urbis inopis, cf. Jes. 47, 8. 49, 21. Thren. 1, 1.) — ἡ ὄντως χήρα, 1 Tim. 5, 4. 5. — plur., Matth. 23, 13. Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. Act. 6, 1. 9, 39. 41. 1 Cor. 7, 8. 1 Tim. 5, 3. 11. 16. Jac. 1, 27. (οἱ ὁ Gen. 38, 11.)

Χθές, adv., (apud Att. ἐχθές) heri, Joh. 4, 52. Act. 7, 28. — Hebr. 13, 8. (Sirac. 38, 22.)

Χιλίαρχος, ου, ὁ, (ex voc. χίλιοι, mille, et ἀρχός, dux) dux (mille) militum, chiliarchus, praefectus cohortis Romanae (tribunus militum), Joh. 18, 12. Act. 21, 31—33. 37. 22, 24. 26—29. 23, 10. 15. 17—19. 22. 24, 7. 22. 25, 23. — dux militum quivis, pl., Marc. 6, 21. Apoc. 6, 15. 19, 18.

Χιλιάς, άδος, ἡ, (a nomine numer. χίλιοι, cf. μονάς, δυάς, δεκάς etc.) numerus millenarius, pl., Luc. 14, 31. Act. 4, 4. 1 Cor. 10, 8. Apoc. 5, 11. 7, 4—8. 11, 13. 14, 1—3.

Χίλιοι, αι, α, mille, millia, 2 Petr. 3, 8. Apoc. 11, 3. al.

Χίος, ου, ἡ, Chius (hodie Scio), nomen insulae sitae in mari Aegeo (in Archipelago) inter Samum et Lesbum, terrae fertilitate et in primis mastices abundantia insignis, Act. 20, 15.

Χιτών, ῶνος, ὁ, (hebr. כְּתֹנֶת) tunica eaque exterior, s. ea, quae togae et pallio propior erat (nam duas gestare Judaei, Graeci et Romani solebant. Hanc Attici χιτῶνα, caeteri Graeci ἐπενδύτην vocabant, Latini tunicam superariam, s. instita, s. tunicam simpliciter; hebr. מְעִיל, Jes. 61, 10. — inferior Atticis

vocabatur χιτωνίσκος, caeteris ὑποδύτης, Latinis interula, subucula, indusium), Matth. 10, 10. (Marc. 6, 9. Luc. 9, 3.) Marc. 14, 63. (cf. Ex. 29, 5. v. etiam χλαμύς) Matth. 5, 40. (distinguitur a τῷ ἱματίῳ, Luc. 6, 29.) Luc. 3, 11. Joh. 19, 23. Act. 9, 39. Judae v. 23. (Hom. Il. 10, 21. Od. 10, 542. eodem nomine veniunt similes puellarum vestes, Jos. Ant. 7, 8, 1.)

Χιών, όνος, ἡ, nix (Ex. 4, 6.), Matth. 28, 3. Marc. 9, 3. Apoc. 1, 14. (Hom. Il. 10, 7.)

Χλαμύς, ύδος, ἡ, chlamys (Hesych.: χλαῖνα· χλαμύς, ἢ ἱμάτιον χειμερινόν, ἀπὸ τοῦ χλιαίνειν, ὅ ἐστι θερμαίνειν), toga superior, quae aliis superindui solet (1 Sam. 24, 6.); speciat., pallium circulare, formam cunei referens, quod ut nativum lanae colorem habebat, tunicae superinduere milites et, ut purpureum erat, duces et imperatores (2 Macc. 12, 35.) et reges (Jos. Ant. 5, 1, 10.), gestare solebant ita, ut in humero dextero fibula iunctum laevam corporis partem amiciret (paludamentum, sagum), Matth. 27, 28. (Xen. Mem. 2, 7, 5. Aelian. V. H. 14, 10.)

Χλευάζω, f. άσω, (a voc. χλεύη, risus, ludibrium) derideo, cavillor, Act. 2, 13. (v. διαχλευάζω) 17, 32. (2 Macc. 7, 27. habent Dem., Aeschin., Polyb., Plutarch., Diod. Sic., al.)

Χλιαρός, ά, όν, (a v. χλίω, calefacio, cf. λιπαρός) tepidus, Apoc. 3, 16. (Athen. 3. p. 123. E.)

Χλόη, ης, ἡ, (nom. graec. Virens) Chloë, mulier Christiana Corinthiensis, 1 Cor. 1, 11.

Χλωρός, ά, ό, (per contr. pro χλοερός, a χλόη, herba virens) **a.**, virens, viridis, χόρτος, Marc. 6, 39. — πᾶν χλωρόν, Apoc. 8, 7. 9, 4. (οἱ ὁ Gen. 1, 30. Ex. 10, 15. — Gen. 30, 37. Ez. 17, 24. 20, 47. — Prov. 27, 24. — Aelian. V. H. 13, 16.) — **b.**, flavus, pallidus, Apoc. 6, 8. (ἵππος) Hom. Il. 7, 479. Artem. 1, 77.

Χξς', sexcenti sexaginta et sex (χ' valet sexcenta, ξ sexaginta et ς' sex), Apoc. 13, 18.

Χοϊκός, ή, όν, (a χοῦς, q. v.) terrenus (i. e. e terra formatus, pulvereus), 1 Cor. 15, 47—49. (opp. ὁ ἐπουράνιος.)

Χοῖνιξ, ικος, ἡ, choenix, mensura aridorum exaequans partem octavam modii Romani (s. duas libras Romanas, s. 24 uncias, s. heminas tres, s. sextarium unum e dimidium), Apoc. 6, 6. (δηναρίου, i. e. denario venditur.) De hac mensura v. Diod. Sic. 19, 49. Diog. Laërt. 8, 18. — Herodot. 7, 231. Hom. Od. 19, 28.

Χοῖρος, ου, ὁ, ἡ, porcus, porca, pl., Matth. 7, 6. 8, 30. 32. (Marc. 5, 11 seq. Luc. 8, 32.) Luc. 15, 15. 16. (Xen. Anab. 7, 8, 5. Aelian. V. H. 2, 11.)

Χολάω (ῶ), f. άσω, (a voc. χολή, q. v.) atra sum bili, i. e. irascor, succenseo (ap. Homer. χολοῦμαι), τινί, Joh. 7, 23.

Χολή, ῆς, ἡ, (i. q. χόλος, a v. χέω, qui se effundit) **a.**, bilis flava, fel, Act. 8, 23. (et haud dubie etiam Hebr. 12, 15. v. ῥίζα.) — **b.**, absynthium, myrrha (ex usu τῶν ὁ Prov. 5, 4. Thren. 3, 15. cf. Job. 16, 13.), Matth. 27, 34. (coll. Marc. 15, 23.) — v. σμύρνη.

Χόος, v. χοῦς.

Χοραζίν (s. Χωραζίν), ἡ, Chorazin, nomen oppidi cuiusdam Galilaeae (quod nec in V. T. nec ap. Joseph. commemoratum legitur), Matth. 11, 21. Luc. 10, 13.

Χορηγέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. χορηγός, choragus, i. e. chori dux, et hoc ex χορός et ἄγω) **a.**, sum dux chori, chorum duco, — chorum meis sumtibus instruo, ea quae ad ludos edendos et dies festos celebraudos necessaria sunt, suppedito (Xen. Mem. 3, 4, 3. Plat. Theaet. 27.). — Hinc **b.**, suppedito, τί, 2 Cor. 9, 10. 1 Petr. 4, 11. (ἧς ex attract. pro ἥν.)

Χορός, οῦ, ὁ, (v. cohaerere cum v. ὀρχέομαι, v. χεῖλος) **a.**, saltatio cum cantu. — **b.**, caterva canentium et tripudiantium, tripudium. — **c.**, strepitus et cantus saltantium, Luc. 15, 25. (οἱ ὁ Ex. 15, 20. Judic. 11, 34. 21, 21. Thren. 5, 15. Ps. 149, 3. — Xen. Cyr. 1, 6, 18.)

Χορτάζω, f. άσω, (a voc. χόρτος, q. v.) herbis, gramine pasco, sagino, cibo, satio, **a.**, animalia (sic ex usu constanti antiquior. Graecor.), pass. ἔκ τινος, pascor aliqua re, Apoc. 19, 21. — **b.**, homines satio, e graecitate seriore, τινά, Matth. 15, 33. — pass., Matth. 14, 20. (Marc. 6, 42. Luc. 9, 17. cf. Joh. 6, 12. ἐνεπλήσθησαν) 15, 37. (Marc. 8, 8.) Marc. 7, 27. Joh. 6, 26. Jac. 2, 16. — oppon. πεινᾶν, Phil. 4, 12. (οἱ ὁ Ps. 16, 15. 36, 19. 58, 15.) — τινά τινος (ut πίμπλημι), ἄρτων, panibus, Marc. 8, 4. (Ps. 131, 15.) — τινὰ ἀπό τινος, — pass., aliqua re cibi loco ad me satiandum utor (differt a χορτάζεσθαι c. genit. simplici, Luc. 16, 21. (οἱ ὁ Ps. 103, 13.) Apoc. 19, 21. — metaph., τινά, pass., desideria alicuius expleo (v. πεινάω, διψάω), Matth. 5, 6. (Luc. 6, 21.) cf. Ps. 106, 9. — Hinc voc. seq.

Χόρτασμα, τος, τό, pabulum (animalium et hominum), cibus, victus, plur., Act. 7, 11. (ita χόρτος, ap. Graec.)

Χόρτος, ου, ὁ, gramen, herba, foenum, pabulum (Xen. Anab. 1, 5, 5. et 10.), **a.**, gramen viride soli, Matth. 6, 30. Luc. 12, 28. Joh. 6, 10. Jac. 1, 10. 11. 1 Petr. 1, 24. (ex Jes. 40, 8.) Apoc. 8, 7. 9, 4. — plur., Matth. 14, 19. (sed Marc. 6, 39. ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ.) — **b.**, segetes, Matth. 13, 26. Marc. 4, 28. — **c.**, gramen aridum, 1 Cor. 3, 12. (οἱ ὁ Jes. 15, 6. — Job. 40, 10. Ps. 36, 2. 102, 15. — Jerem. 9, 22.)

Χουζᾶς, ᾶ, ὁ, (a חוּזָה video) Chuzas (Chusas), homo quidam, qui fuit procurator, ἐπίτροπος, Herodis, Luc. 8, 3.

Χοῦς, οός, acc. οῦν, ὁ, (per contr. pro: χοός, a v. χέω, fundo) terra egesta (Schutt), pulvis, Marc. 6, 11. (Jes. 52, 2., sed Matth. 10, 14. et Luc. 9, 9. τὸν κονιορτόν) Apoc. 18, 19. (οἱ ὁ Gen. 2, 7. Levit. 14, 41. 2 Sam. 22, 43. Eccles. 3, 20. Ez. 26, 4.)

Χράω (ῶ), **a.**, praes. (ion. χρέω) oraculum edo, — sed κίχρημι, commodo, mutuum do — med. κίχραμαι, mutuor, i. e. mutuum sumo, accipio (sich leihen lassen), f. χρήσομαι, aor. 1. ἐχρησάμην, fut. χρήσω, mutuum dabo τινί τι, aor., χρῆσόν μοι, porrige (suppedita) mihi, Luc. 11, 5. (Xen. Mem. 3, 11, 18. Aelian. V. H. 14, 10. — ap. Herodot. suppeditare, χρῆσαι et χρήσειν, 3, 58. 6, 89.)

b., depon. med. χράομαι, χρῇ, χρῆται, inf. χρῆσθαι egeo, utor (differt χρᾶσθαι, quod Iones de usu oraculorum dicunt), f. ήσομαι, perf. κέχρημαι, usus sum (differt κέχρησμαι, quod passivo sensu Epicis et Ionibus dicitur de

eo, quod oraculo responsum est), τινί, utor aliqua re, usum facio alicuius rei. Sic ap. Attic. et in N. T.; et dicitur de usu rerum, Act. 27, 17. 1 Cor. 7, 21. 31. 9, 12. 15. 1 Tim. 1, 8. 5, 23. (Xen. Mem. 4, 6, 11.) — de agendi ratione: ἐλαφρίᾳ χρῆσθαι, 2 Cor. 1, 17. — παῤῥησίᾳ, 3, 12. (Herodot. 1, 137. Aelian. V. H. 2, 15. Xen. Cyr. 1, 4, 4.) — ἀποτόμως χρῆσθαι, severe agere, severitate uti, 2 Cor. 13, 10. (cf. 2 Macc. 12, 14.) — de usu hominum: τινί, utor aliquo, tracto aliquem, φιλανθρώπως, Act. 27, 3. (Aelian. V. H. 2, 26. Xen. Mem. 4, 6, 5.)

Χρεία, ας, ἡ, (a voc. χρή, v. χράομαι, egeo unde χρεῖος, **a.**, egenus, **b.**, utilis) necessitas, i. e. ea conditio, qua mihi deest id, quo hoc tempore vix carere possum; res necessaria, ἡ χρεία αὕτη, Act. 6, 3. (al. negotium.) — conditio τὰ πρὸς τὴν χρείαν, quae necessitati congruunt, ad usum necessaria, Act. 28, 10. — πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ad confirmationem animorum, qua eo ipso tempore opus est, Eph. 4, 29. — plur. εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, Tit. 3, 14. — ἔστι χρεία, necesse est, seq. infin., Hebr. 7, 11. — ἔστι χρεία (i. q. χρή) τινός, opus est aliqua re, Luc. 10, 42. — ἔχω χρείαν, inopia laboro, Marc. 2, 25. 1 Joh. 3, 17. — ἔχω χρείαν τινός, opus habeo (indigeo) aliqua re (i. q. χρῄζω τινός, Matth. 6, 32. et Luc. 12, 30.), Matth. 6, 8. 9, 12. (Marc. 2, 17. Luc. 5, 31.) 21, 3. (Marc. 11, 3. Luc. 19, 31. 34.) 26, 65. (Marc. 14, 63. Luc. 22, 71. Joh. 13, 29. 1 Cor. 12, 21. 24. 1 Thess. 4, 12. Hebr. 10, 36. Apoc. 3, 17. 21, 23. 22, 5. — Nonnumquam genit. e contextu supplendus est, Act. 2, 45. 4, 35. — ἔχω χρείαν, seq. infin., opus mihi est, Matth. 3, 14. 14, 16. Joh. 13, 10. 1 Thess. 1, 8. 4, 9. (h. l. auctor cum οὐ χρείαν ἔχετε simul mente coniunxit: οὐ χρείαν ἔχω.) — seq. τοῦ c. infin., Hebr. 5, 12. — ἔχω χρείαν ἵνα, Joh. 2, 25. 16, 30. 1 Joh. 2, 27. — ἡ χρεία τινός, genit. subi., conditio eius, qui caret, quo carere vix potest, inopia, usus, Phil. 2, 25. (λειτουργὸς τῆς χρείας μου) 4, 19. (πληρῶσαι τὴν χρείαν τινός.) — pl., necessitates alicuius (die Bedürfnisse), Act. 20, 34. (ὑπηρετεῖν ταῖς χ.) Rom. 12, 13. (κοινωνεῖν ταῖς χ.)

Χρεωφειλέτης, ου, ὁ, (ex χρέως, mutuum, et ὀφειλέτης, debitor) debitor, Luc. 7, 41. 16, 5. (Aesop. fab. 289. Plutarch. Vit. Galbae c. 8. — οἱ ό Prov. 29, 13. Job. 31, 37. — interdum occurrit brevi o script., sed monet Zonaras: „ὅσα παρὰ τὸ χρέος συντέθειται, μεγάλα, πλὴν τοῦ χρεοδότης, χρεοκόπος κ. χρεολύτης“ etc.)

Χρή, verb. imperson., (a χράω, χράει, contr. χρῇ) necesse (opus) est — decet, oportet, seq. inf., Jac. 3, 10. (Hom. Il. 4, 57. Xen. Cyr. 1, 4, 24. — οἱ ό Prov. 25, 27.)

Χρῄζω, f. ήσω, (a voc. χρή) opus habeo, indigeo, τινός, Matth. 6, 32. (Luc. 12, 30.) Luc. 11, 8. Rom. 16, 2. 2 Cor. 3, 1. (Hom. Il. 11, 834. Xen. Anab. 1, 3, 20.)

Χρῆμα, τος, τό, (a v. χράομαι) quidquid usui est, quoquo utimur, pecunia (Diod. Sic. 13, 106. significatio numeri singularis rarissima); plur., opes, pecuniae, Marc. 10, 23. 24. et Luc. 18, 24. (οἱ τὰ χρήμ. ἔχοντες, opes, in quibus confidunt) Act. 8, 18. 20. 24, 26. (Hom. Od. 2, 78. Xen. Mem. 2, 9, 6. — οἱ ό Jos. 22, 8. 2 Chron. 1, 11. Job. 27, 17.) — pecunia coacta (e re vendita), Act. 4, 37. — Hinc voc. seq.

Χρηματίζω, f. σω, **a.**, oracula edo (v. χράω, — dicitur de Deo et oraculorum interprete, v. c. Mose, Hebr. 12, 25. dicitur etiam de iudicum, regum, sacerdotum responsis, Polyb. 4, 27. Aelian. V. H. 3, 4. Jos. Ant. 2, 3, 2.) — pass., divinitus admoneor, Hebr. 8, 5. — κατ' ὄναρ, Matth. 2, 22. — περί τινος, Hebr. 11, 7. — seq. inf., Luc. 2, 26. Act. 10, 22. Matth. 2, 12. — **b.**, fero nomen, Act. 11, 26. Rom. 7, 3. (Diod. Sic. 1, 44. — Polyb. 5, 57. et saepius ap. Joseph.) — Hinc voc. seq.

Χρηματισμός, οῦ, ὁ, responsum (oraculum), Rom. 11, 4. (2 Macc. 2, 4. — 11, 17. — Polyb. 28, 14, 10. de responsis principum.)

Χρήσιμος, η, ον, (a v. χράομαι, v. βρώσιμος) utilis (ad usum aptus), 2 Tim. 2, 14. (εἰς οὐδὲν χρήσιμον, acc. pendens a τῷ λογομαχεῖν, i. e. de verbis altercari in nullam utilitatem.) — Xen. Mem. 3, 8, 8. — οἱ ὁ Gen. 37, 26. Ez. 15, 4.

Χρῆσις, εως, ἡ, (a v. χράομαι) usus (der Gebrauch), de usu mulieris ad concubitum, Rom. 1, 26. 27. (χρῆσθαι γυναικί, concumbere cum femina, Herodot. 2, 181. cf. Xen. Mem. 1, 2, 29.)

Χρηστεύομαι, f. εύσομαι, dep. med. ab adi. χρηστός, q. v.) me benignum exhibeo, benignitate utor, 1 Cor. 13, 4.

Χρηστολογία, ας, ἡ, (ab adi. χρηστόλογος, [ex χρηστός, q. v., et λέγω] blandiloquus, verbis munificus, qui bene loquitur et male facit, v. Jul. Capitol. in Vita Pertinac. Omnes, qui libere fabulas conferebant, male Pertinaci loquebantur, Chrestologum eum appellantes, qui bene loqueretur et male faceret.) blandiloquentia, Rom. 16, 18.

Χρηστός, ἡ, όν, (a v. χράομαι) **a.**, utilis, bonus; — ἤθη χρηστά (opponitur πονηρός, Xen. Mem. 1, 3, 3.), 1 Cor. 15, 33. (versus iamb. ex Menandri Thaide. cf. Xen. Mem. 1, 2, 20.) Phil. 1, 21. (si pro Χριστός legendum: χρηστόν.) — **b.**, habilis, i. e. mitis, benignus (opponitur aspero, duro, acerbo); α., de rebus, οἶνος, suavis, Luc. 5, 39. (h. l. comparat. cf. Jerem. 24, 2.) — ὁ ζυγός, levis, habilis, non molestus, Matth. 11, 30. — β., de Deo et hominibus: benignus, 1 Petr. 2, 3. (verb. γεύεσθαι ex Ps. 33, 9.) — τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ i. q. ἡ χρηστότης, Rom. 2, 4. — εἴς τινα, erga aliquem, Eph. 4, 32. — ἐπί τινα (in, auf — herab), Luc. 6, 35. — Hinc voc. seq.

Χρηστότης, ητος, ἡ, **a.**, (v. χρηστός), id, quod utile est, — ποιεῖν χρηστότητα, Rom. 3, 12. (ex Ps. 13, 3.) — **b.**, benignitas (v. χρηστός), 2 Cor. 6, 6. Gal. 5, 22. Col. 3, 12. — ἡ χρ. τινός, Rom. 2, 4. 11, 22. (opp. ἀποτομία, i. e. severitas. — ἐπιμένειν τῇ χρηστότητι, scil. τ. θεοῦ, fidem ei servare) Tit. 3, 4. (Aelian. V. H. 1, 30. — οἱ ὁ Ps. 20, 3. 24, 7. 8. 30, 20.) — ἡ χρ. τινὸς ἐπί τινα, Rom. 11, 22. Eph. 2, 7.

Χρίσμα, τος, τό, (a v. χρίω, ungo, perf. p.) unguentum, unctio, 1 Joh. 2, 20. 27. — ungebantur ap. Hebraeos ii, qui ἅγιοι esse debebant, pontifices, Ex. 28, 41. Levit. 6, 22. Num. 35, 25. 1 Chron. 16, 22. — reges, 1 Sam. 9, 16. 10, 1. 15, 1. 16, 3. 13. Ps. 44, 8. 2 Macc. 1, 24. — prophetae, 1 Reg. 9, 17. Jes. 61, 1. — ii, qui unctionem receperunt, dicuntur instructi esse Spiritu s. aucti viribus donisque a Spriritu s. suppeditatis, Jes. 61, 1. — exterior unctio

(in baptismo et confirmationis sacramento) sacrum et efficax signum est interioris unctionis i. e. gratiae et divini luminis. — v. χρίω.

Χριστιανός, οῦ, ὁ, (ab adi. Χριστός) Christianus, assecla Christi (quasi is, qui χριστίζει), Act. 11, 26. 26, 28. 1 Petr. 4, 16. (ὡς χριστ., ob professionem fidei Christianae.)

Χριστός, ή, όν, (a perf. p. verbi χρίω, adiect. unctus, a, um) — Χριστὸς θεοῦ dic. rex, 1 Sam. 2, 10. al. 2 Sam. 1, 14. al. Ps. 2, 2. — ὁ Χριστός, subst. κατ' ἐξοχήν (hebr. מָשִׁיחַ, Μεσσίας), **a.**, ex opinione Judaeorum: rex futurus populi Israëlitici (quem fore suae gentis liberatorem et vindicem, regni terrestris conditorem sperabant Judaei.). De nomine v. Joh. 1, 42. (coll. v. 50.) 4, 25. Marc. 15, 32. Luc. 23, 2. 35. — Matth. 24, 5. 23. Luc. 3, 15. 23, 39. Joh. 1, 25. 4, 29. 7, 26. 27. 31. 41. 9, 22. — **b.**, servator generis humani, filius Dei, auctor salutis, in V. T. promissus, α., nomen universe (instar appellativi) dict., Matth. 2, 4. (Mich. 5, 2.) 22, 42. 43. (Marc. 12, 35. Luc. 20, 41.) 23, 10. 26, 63. 68. (Marc. 14, 61. Luc. 22, 66. cf. Joh. 10, 24.) Marc. 9, 41. Luc. 2, 11. 3, 15. 4, 41. 24, 26. 46. Joh. 1, 20. 3, 28. 4, 29. 6, 69. 11, 27. 12, 34. Act. 2, 30. 31. 3, 18. 8, 5. 9, 22. 17, 3. 26, 23. Rom. 8, 11. 1 Cor. 1, 23. 1 Joh. 2, 22. Apoc. 20, 4. 6. — Χριστὸς κυρίου s. τοῦ θεοῦ, Luc. 2, 26. 9, 20. Act. 4, 26. 17, 3. Apoc. 11, 15. 12, 10. — Χριστοῦ εἶναι, Messiae discipulum esse, Marc. 9, 41. — β., additum nomini proprio Ἰησοῦ veluti nomen appellativum (Messiae), Ἰησοῦς ὁ Χριστός, Jesus Messias, Act. 5, 42. 9, 34. 18, 28. 1 Cor. 3, 11. 1 Joh. 5, 6. — veluti praedicatum, Joh. 20, 31. 1 Joh. 5, 1. — Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός, Matth. 1, 16. 27, 22. — absque artic. Ἰησοῦς (ὡς) Χριστός (Mess.), Joh. 17, 3. Act. 2, 38. 3, 20. 1 Joh. 4, 2. 3. (v. de h. l. sub v. σάρξ) 2 Joh. v. 7. — ὁ Χριστός (cui apposit.) Ἰησοῦς, Act. 17, 3. 18, 5. 19, 4. — γ., in aliis locis ὁ Χριστός est nomen proprium, ut Matth. 1, 17. 11, 2. (coll. v. 3.) Rom. 1, 16. — absque art., Rom. 6, 4. 8, 17. Gal. 3, 27. Phil. 4, 13. Hebr. 3, 6. al. — 1 Cor. 1, 12. (ἐγὼ Χριστοῦ, ego assecla Christi; sic dicebant ii, qui se ab aliis, alia nomina iactantibus, vellent distingui.) — Ἰησοῦς Χριστός, Matth. 1, 1. 18. Marc. 1, 1. Joh. 1, 17. Act. 3, 6. 20. 4, 10. (addit. ὁ Ναζωραῖος) 8, 12. 37. 10, 36. 11, 17. 15, 26. 16, 18. 31. 20, 21. 28, 31. Rom. 1, 1. 6. 8. 2, 16. 1 Cor. 1, 9. 2 Cor. 1, 19. Eph. 1, 3. Hebr. 13, 8. al. — Χριστὸς Ἰησοῦς, 1 Cor. 1, 30. Gal. 3, 14. 26. 4, 14. 5, 6. Phil. 2, 5. 3, 3. 8. 12. 14. 4, 7. 19. 1 Tim. 1, 2. al. Hebr. 3, 1. — Χρ. Ἰησ., Col. 2, 6. — de formula: ἐν Χριστῷ v. sub ἐν. — locis ibi allatis adde: Rom. 12, 5. 15, 17. — Ἰησοῦς Χρ. ἔν τισι (in Christianis, coetum efficientibus), Col. 1, 27. — Χριστὸν κηρύσσειν, Phil. 1, 15. — καταγγέλλειν, v. 17. — εὐαγγελίζεσθαι, Act. 5, 42. — μαθεῖν τὸν Χριστόν, Eph. 4, 20. — ἐνδύεσθαι, Gal. 3, 27. — κερδαίνειν, Phil. 3, 8.

Χρίω, f. ίσω, ungo (de personis ungi ap. Hebr. solitis, v. supr. sub χρίσμα), τινά, Luc. 4, 18. (ex Jes. 61, 1.) — τινὰ ἔλαιον, cf. verba vestiendi ἐνδύω, περιβάλλω, Hebr. 1, 9. (e Ps. 45, 6. 7.) — trop., πνεύματι ἁγίῳ, i. e. instruo, Act. 10, 38. — idem signif. χρίειν simpliciter dictum, Act. 4, 27. 2 Cor. 1, 21. (coll. v. 22.)

Χρονίζω, f. ίσω, (att. ιῶ) a voc. χρόνος — diutius moror, cunctor, tardo, Matth. 25, 5. Hebr. 10, 37. — addit. ἐν c. dat. loci, Luc. 1, 21. — seq. infin., Matth. 24, 48. (Luc. 12, 45.) — cf. βραδύνω.

Χρόνος, ου, ὁ, tempus, „ὁ μὲν καιρὸς δηλοῖ ποιότητα (qualitatem) χρόνου· χρόνος δὲ ποσότητα (quantitatem)." Ammon. de different. voc., Hebr. 11, 32. Apoc. 10, 6. — χρόνου διαγομένου, Act. 27, 9. — πόσος χρόνος ἐστὶ, ὡς τοῦτο γέγονεν, Marc. 9, 21. — ἑκατονταετής, Act. 7, 23. (cf. 13, 18.) — στιγμὴ χρόνου, Luc. 4, 5. — πλήρωμα, Gal. 4, 4. — ποιεῖν (transigere) χρόνον, Act. 15, 33. 18, 23. — διδόναι χρόνον τινί, ἵνα (nos: Frist), Apoc. 2, 21. — pl. χρόνοι ἢ καιροί, Act. 1, 7. 1 Thess. 5, 1. — ἔσχατα τῶν χρ., finis temporum, 1 Petr. 1, 20. — βιῶσαι, 1 Petr. 4, 2. — **b.**, praefixis praeposit.: ἄχρι, Act. 3, 21. — διὰ (propter) τὸν χρ., Hebr. 5, 12. — ἐκ χρόνων ἱκανῶν, Luc. 8, 27. — ἐν χρόνῳ, Act. 1, 6. 21. Judae v. 18. — ἐπὶ χρόνον, auf eine Zeit hin (in aliquod tempus), Luc. 18, 4. — ἐπὶ πλείονα χρ., Act. 18, 20. — ἐφ' ὅσον χρ., quamdiu, Rom. 7, 1. 1 Cor. 7, 39. Gal. 4, 1. — κατὰ τὸν χρόνον, secundum temporis rationem, Matth. 2, 16. — μετὰ χρόν. πολύν, Matth. 25, 19. — μετὰ τοσοῦτον χρ., Hebr. 4, 7. — πρὸ χρόνου s. χρόνων, 2 Tim. 1, 9. Tit. 1, 2. — **c.**, duratio temporis casibus vocis ipsius determinata, ἱκανῷ χρόνῳ, satis diu, Act. 8, 11. — πολλοῖς χρόνοις, saepe, Luc. 8, 29. — χρόνοις αἰωνίοις, Rom. 16, 25. (Xen. H. G. 2, 3, 15. τῷ πρώτῳ χρόνῳ.) — quamdiu? χρόνον, aliquod tempus, Act. 19, 22. — χρ. τινά, Marc. 2, 19. (ὅσον) 1 Cor. 16, 7. Luc. 20, 9. (χρόνους ἱκανούς) Joh. 5, 6. 7, 33. (μικρὸν χρόνον) 12, 35. 14, 9. (τοσοῦτον) Act. 13, 18. 14, 3. 28. (οὐκ ὀλίγον) 20, 18. (πάντα) Apoc. 6, 11. (μικρόν) 20, 3. — sic et Graeci. — **d.**, ὁ χρόνος τινός, Matth. 2, 7. Act. 7, 17. 17, 30. 1 Petr. 1, 17. 4, 3. — pl., Act. 3, 21. (τοῦ ἔτους, Xen. Mem. 1, 4, 12.) adiectiva voci addita reperiuntur haec: ὅσος, πόσος, τοσοῦτος, πᾶς, τίς, ὀλίγος, μικρός, ἱκανός, πολύς, αἰώνιος, ἐπίλοιπος, πλείων, τεσσαρακονταετής.

Χρονοτριβέω (ῶ), f. ήσω, (ex χρόνος et τρίβω) tempus tero, Act. 20, 16. (Thuc. 3, 38. Aristot. Rhet. 3, 3.)

Χρύσεος, έα, εον, (οῦς, ῆ, οῦν, v. ἀργύρεος) a voc. χρυσός — aureus (etiam auro obductus), Hebr. 9, 4. Apoc. 1, 12. 13. 8, 3. 9, 13. 14, 14. 17, 4. 21, 15. — plur., 2 Tim. 2, 20. Apoc. 1, 20. 2, 1. 4, 4. 5, 8. 15, 6. 7.

Χρυσίον, ου, τό, (deminut. vocis χρυσός, cf. ἀργύριον, χαλκίον,) aurum (igne purgatum), propr., Hebr. 9, 4. 1 Petr. 1, 7. Apoc. 3, 18. 21, 18. (καθαρόν) v. 21. (οἱ ὁ Ex. 37, 2. 4. 6.) — meton. aurum signatum, nummus aureus (ein Goldstück), Act. 3, 6. 20, 33. 1 Petr. 1, 18. (Xen. Anab. 1, 1, 9.) — ornamenta aurea, Apoc. 17, 4. 18, 16. — pl., 1 Petr. 3, 3.

Χρυσοδακτύλιος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex χρυσός et δακτύλιος, annulus) aureis annulis ornatus, ἀνήρ, Jac. 2, 2. (i. e. χρυσοῦς δακτυλίους φορῶν s. ἔχων, ut est ap. Arrian. Diss. Epict. 1, 22.)

Χρυσόλιθος, ου, ὁ, (ex χρυσός et λίθος) chrysolithus, gemma aurei coloris, Apoc. 21, 20. (οἱ ὁ Ex. 28, 20. 39, 11.)

Χρυσόπρασος, ου, ὁ, (ex χρυσός et πράσον) chrysoprasus, gemma colore porri succum referens et pellucida, Apoc. 21, 20.

Χρυσός, οῦ, ὁ, aurum, Matth. 2, 11. Act. 17, 29. Apoc. 9, 7. — meton. (v. χρυσίον) ornamenta aurea, Matth. 23, 16. 17. 1 Cor. 3, 12. 1 Tim. 2, 9. Jac. 5, 3. Apoc. 17, 4. 18, 12. 16. (Sirac. 51, 36.) — aurum signatum, nummi aurei, Matth. 10, 9. (Nehem. 7, 71.) — Hinc verb. seq.

Χρυσόω (ῶ), f. ώσω, auro obduco, pass. χρυσῷ, Apoc. 17, 4. — ἐν χρυσῷ, 18, 16. (οἱ ὁ Ex. 26, 32. 2 Chron. 3, 7.)

Χρώς, ωτός, ὁ, (a v. χράω, stringo superficiem, cf. χρίω, cognatae voces: χρόος, χρόα, derivatae: χρώζω, χρώννυμι et χρῶμα, χρῶσις, χρωτίζω) superficies corporis (unde χρώζω, superficiem contrecto) cutis, Act. 19, 12.

Χωλός, ή, όν, (al. deducunt a v. χάω, al. a κλάω, ut lat. clodus, claudus, al. putant cognatum esse adiectivo κόλος, η, ον) **a.**, claudus, Act. 3, 2. 11. 14, 8. — plur., Matth. 11, 5. (Luc. 7, 22.) al. Luc. 14, 13. 21. Joh. 5, 3. Act. 8, 7. — τὸ χωλόν, Hebr. 12, 13. (cf. 1 Reg. 18, 21.) — **b.**, pede mutilus (i. q. ἀναπηρός), Matth. 18, 8. Marc. 9, 45. — Hom. Il. 9, 503. — οἱ ὁ Levit. 21, 18. 2 Sam. 5, 6. al.

Χώρα, ας, ή, (adi. substantive posit., ut χῶρος, a v. χάω, capio) **a.**, intercapedo, spatium, locus (Xen. Mem. 3, 8, 10. Polyb. 3, 46, 9.) — **b.**, regio, α., indefinite, Luc. 2, 8. 15, 13—15. 19, 12. Act. 13, 49. 27, 27. — β., addit. vel genit. nominis, quo regio appellatur, Τραχωνίτιδος, Luc. 3, 1. Act. 8, 1. 26, 20. — ἐν χώρᾳ κ. σκιᾷ θανάτου, in reg. tenebricosissima, v. σκιά, Matth. 4, 16. — s. gentis, Act. 10, 39. — suppl. ἑαυτῶν, Marc. 5, 10. — additur, Matth. 2, 12. — vel nom. adiect., v. c. γαλατική, Act. 18, 23. — ἡ χώρα ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, Joh. 11, 54. — vel nom. urbis s. vici: ager, Matth. 8, 28. (Marc. 5, 1. Luc. 8, 26.) Joh. 11, 55. (Xen. Mem. 3, 5, 26.) — γ., regio pro incolis, Marc. 1, 5. Act. 12, 20. cf. πόλις. — rus, Luc. 21, 21. (Xen. Cyr. 7, 1, 43.) — **c.**, fundus, rus, ager, Luc. 12, 16. — plur., Joh. 4, 35. Jac. 5, 4. (Xen. Mem. 3, 6, 11.)

Χωραζίν, v. Χοραζίν.

Χωρέω (ῶ), f. ήσω, (a voc. χῶρος, spatium) locum relinquo (qui occupari s. expleri possit), cedo (Hom. Il. 12, 406. 16, 592.). **a.**, secedo (cf. ἀναχωρέω), abeo, εἴς τι, Matth. 15, 17. (Graeci etiam c. ἐπί.) — metaph., εἰς μετάνοιαν (me verto), 2 Petr. 3, 9. — **b.**, progredior, ἐν ὑμῖν, inter vos, Joh. 8, 37. — **c.**, χωρῶ τι, capio (spatium facio ad aliquid excipiendum, fassen), α., sensu physico: rem spatium vacuum explentem, Joh. 2, 6. 21, 25. Marc. 2, 2. (οἱ ὁ 1 Reg. 7, 38. — 2 Chron. 4, 5. — Aelian. V. H. 1, 3. Thuc. 2, 17.) — β., mente (intellectu) capio, intelligo, τί, Matth. 19, 11. 12. 2 Cor. 7, 2.

Χωρίζω, f. ίσω, unde adv. χωρίς, a voc. χῶρος) seiungo (locos facio), separo, τί (oppon. ζευγνύναι), Matth. 19, 6. Marc. 10, 9. — τί (τινά) ἀπό τ., Rom. 8, 35. 39. — pass., Hebr. 7, 26. (Neh. 9, 2.) — med. et aor. 1. p. signif. med., seiungo me (de divortio), 1 Cor. 7, 11. 15. — ἀπό τινος, 1 Cor. 7, 10. — ἀπό τινος τόπου, discedo, abeo, Act. 1, 4. — ἔκ τ., Act. 18, 1. 2. (Polyb. 3, 90, 2. χωρίζομαι εἰς τόπον τ., — 2 Macc. 12, 12.)

Χωρίον, ου, τό, (demin. voc. χῶρος s. χώρα) **a.**, ager (Ackerstück), fundus, Matth. 26, 36. (Marc. 14, 32., sed Joh. 18, 1. κῆπος) Joh. 4, 5. cf. Gen. 33, 19. 48, 22.) Act. 1, 18. (ἐκτήσατο scil. eo, quod hunc suo sanguine

agrum contaminavit) v. 19. Act. 5, 3. 8. — plur., 4, 34. — **b.**, praedium, villa, plur., Act. 28, 7.

Χωρίς, adv., (a v. χωρίζω) seorsim, separatim, **a.**, absol., Joh. 20, 7. — **b.**, χωρίς τινος, sine aliquo (nostr. sonder — ohne Verbindung mit), χωρὶς παραβολῆς, Matth. 13, 34. Marc. 4, 34. cf. Hebr. 7, 20. 21. — θεμελίου, Luc. 6, 49. — Joh. 1, 3. 15, 5. Rom. 3, 21. (nulla intercedente lege) v. 28. 4, 6. 7, 8. (suppl. οὖσα, si est, cf. Jac. 2, 20. 26.) v. 9. 10, 14. 1 Cor. 4, 8. 11, 11. Eph. 2, 12. Phil. 2, 14. 1 Tim. 2, 8. 5, 21. Philem. v. 14. — Hebr. 7, 7. 9, 7. 18. 22. 9, 28. et 4, 15. (χωρὶς ἁμαρτίας, sine commercio cum peccato) 10, 28. 11, 6. 40. 12, 8. (εἶναι χωρίς τ.) — praeter, excepto, Matth. 14, 21. 15, 38. 2 Cor. 11, 28. — Gen. 46, 26.

Χῶρος, ου, ὁ, Corus (Caes. B. G. 5, 7.) s. Caurus (Virg. Georg. 3, 356.), ventus inter occidentem et septentrionem spirans (Nordwestwind; grandines inferens, Plin. H. N. 18, 34.), pro plaga coeli, a qua corus flat, Act. 27, 12.

Ψ.

Ψάλλω, f. ψαλῶ, (a voc. ψάω, contrecto, tango, χόρδην, pulso, tango, impello chordam) fidibus cano, psallo (οἱ ὁ 1 Sam. 16, 16. 23. Ps. 32, 2.), Jac. 5, 13. — τινί, dat. instrum., τῷ πνεύματι, — τῷ νοΐ (ita ut cogitata eloquar), 1 Cor. 14, 14. 15. — τινί, dat. commodi, in honorem alicuius, Rom. 15, 9. Eph. 5, 19. (οἱ ὁ Ps. 9, 2. 17, 50. Judic. 5, 3. al.) — Hinc voc. seq.

Ψαλμός, οῦ, ὁ, (perf. p. ψάλλω) **a.**, fidium pulsatio, **b.**, canticum, carmen (laetum), 1 Cor. 14, 26. (ἔχειν ψ., uti facultate carmina canendi.) — pl., Eph. 5, 19. Col. 3, 16. (οἱ ὁ hac voce reddunt hebr. מִזְמוֹר in inscriptione Psalmorum.) — speciat., unum e carminibus voluminis, quod ψαλτήριον (תְּהִלִּים) inscriptum est, Act. 13, 33. — pl., liber Psalmorum, Luc. 24, 44. — βιβλίον ψαλμῶν, Luc. 20, 42. Act. 1, 20.

Ψευδάδελφος, ου, ὁ, (ex ψεῦδος et ἀδελφός) falsus frater, i. e. falsus (simulatus) Christianus (qui se Christianum esse simulat, ut res Christianorum perdiscat, deinde eas prodat), 2 Cor. 11, 26. Gal. 2, 4.

Ψευδαπόστολος, ου, ὁ, (ex ψεῦδος et ἀπόστολος) qui falso se legatum Christi profitetur, 2 Cor. 11, 13.

Ψευδής, έος (οῦς), ὁ, ἡ, ές, τό, (a ψεῦδος) mendax, fallax, falsus, absol., Apoc. 21, 8. (οἱ ὁ Prov. 19, 22.) — mentiens, Apoc. 2, 2. — adiect. nomini μάρτυρ, Act. 6, 13.

Ψευδοδιδάσκαλος, ου, ὁ, (ex ψεῦδος et διδάσκαλος) falsus doctor, 2 Petr. 2, 1.

Ψευδολόγος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ψεῦδος et λέγω) qui falsa loquitur (docet), 1 Tim. 4, 2. (vocem habet Aesop. fab. 103.)

Ψεύδομαι, f. σομαι, (medium verbi ψεύδω, fallo) mentior (sciens volensque falsa dico), Matth. 5, 11. Hebr. 6, 18. 1 Joh. 1, 6. (additur h. l. explic.) Apoc. 3, 9. — οὐ ψεύδομαι, Rom. 9, 1. 2 Cor. 11, 31. Gal. 1, 20. 1 Tim. 2, 7. — ψεύδ. τινά, mendacio fallo aliquem (alic. fidem), Act. 5, 3. (Xen. Anab.

1, 3. 10. Cyr. 1, 6, 19.) — τινί (dat. incomm.), Act. 5, 4. (Ps. 77, 36. 88, 36.) — ψεύδ. εἴς τινα, Col. 3, 9. (πρός τινα, Xen. Anab. 1, 3, 5.) — κατά τινος (contra), Jac. 3, 14.

Ψευδομάρτυρ, ος, ὁ, (ex ψεῦδος et μάρτυρ) falsus (subornatus) testis, pl., Matth. 26, 60. — τοῦ θεοῦ, falso sic dictus testis Dei, s. qui de Deo falsi quid testatur, pl., 1 Cor. 15, 15. — Hinc verb. seq.

Ψευδομαρτυρέω (ῶ), f. ήσω, falsa testor, falsum dico testimonium (Xen. Mem. 4, 4, 11.), Matth. 19, 18. (οὐ c. fut., ut Rom. 13, 9. ex Ex. 20, 16. Deut. 5, 20., sed Marc. 10, 19. et Luc. 18, 20. μὴ ψευδομαρτυρήσῃς.) — κατά τινος, Marc. 14, 56. 57. (Ex. 20, 13.)

Ψευδομαρτυρία, ας, ἡ, (a voc. ψευδομάρτυρ) testimonium falsum, Matth. 15, 19. 26, 59. (Dem. p. 846. ult.)

Ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, (ex ψεῦδος et προφήτης, falso sic dictus vates, qui falso vatis nomen sibi arrogat, Act. 13, 6. — s. qui effatorum divinorum nomine falsa profert, ut alios decipiat (cf. ψευδομάρτυρ, et ψευδομάντις, Herodot. 4, 69.), Matth. 24, 11. 24. Marc. 13, 22. Luc. 6, 26. 2 Petr. 2, 1. Apoc. 16, 13. 19, 20. 20, 10. — s. qui afflatum divinum mentitur, 1 Joh. 4, 1. — s. qui *doctoris* cum Dei mandatis ad homines missi speciem simulat, Matth. 7, 15. (Habent vocem οἱ ὁ Jerem. 6, 13. al. Zach. 13, 2.)

Ψεῦδος, εος (ους), τό, mendacium (oppon. ἡ ἀλήθεια), Joh. 8, 44. Eph. 4, 25. 1 Joh. 2, 27. (οὐκ ἔστι ψεῦδος, cf. 1 Joh. 5, 6. τὸ πν. ἐστιν ἡ ἀλήθεια) 2 Thess. 2, 9. (τέρατα ψεύδους, ex hebr. pro adiect.) — res quaedam per mendacium conficta, 2 Thess. 2, 11. (ea, quae mentiuntur falsi prophetae.) — πᾶν ψεῦδος, 1 Joh. 2, 21. — do idololatria: Apoc. 21, 27. 22, 15. — de falsis numinibus, Rom. 1, 25.

Ψευδόχριστος, ου, ὁ, (ex ψεῦδος et Χριστός) falsus Messias (quisquis Messiae nomen dignitatemque falso sibi tribuit), Matth. 24, 24. Marc. 13, 22.

Ψευδώνυμος, ου, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ψεῦδος et ὄνομα) falso nominatus; — γνῶσις, 1 Tim. 6, 20.

Ψεῦσμα, τος, τό, (a v. ψεύδω, perf. p.) opp. ἡ ἀλήθεια), perfidia, Rom. 3, 7. (Lucian. Timon. 58.) — ψεῦσμα pro ψεῦδος dictum reprobat Phrynichus.

Ψεύστης, οῦ, ὁ, (a v. ψεύδω, perf. p.) **a.**, mendax, Joh. 8, 44. 55. 1 Joh. 1, 10. 2, 4. 22. 4, 20. 5, 10. — pl., 1 Tim. 1, 10. Tit. 1, 12. — **b.**, qui fidem debitam fallit, perfidus, Rom. 3, 4. (cf. Prov. 19, 22.)

Ψηλαφάω (ῶ), f. ήσω, 3. plur. optat. aor. 1. ψηλαφήσειαν, Act. 17, 27. e forma aeolica (a v. ψάω, contrecto et ἅπτω), palpo (studiose contrecto) τί s. τινά, Luc. 24, 39. Act. 17, 27. (οἱ ὁ Gen. 27, 12. Ps. 113, 15. — Hom. Od. 9, 416. frequentius utitur verbo ψαύειν τινός) 1 Joh. 1, 1. — pass., Hebr. 12, 18. (ψηλαφωμένῳ, qui contrectatur scil. a Deo, καὶ κεκαυμένῳ, et accenditur, videtur intelligend. esse mons, qui a Deo tangitur, cf. Ps. 104 (103), 32. Amos. 9, 5.

Ψηφίζω, f. ίσω, (a voc. ψῆφος, q. v.) calculis numero, calculos subduco (cf. supr. συγκαταψηφίζω), computo, supputo, τί, Luc. 14, 28. Apoc. 13, 18.

Ψῆφος, ου, ἡ, (a v. ψάω, ion. ψέω) lapillus tritus, laevatus, calculus

(cf. Sirac. 18, 9. Calculis veteres utebantur **a.**, ad computandum (v. ψηφίζω); — **b.**, in iudiciis (albis calculis ad absolvendum, nigris ad condemnandum; — Ovid. Metam. 15, 40. „mos erat antiquis, nigris niveisque lapillis. His damnare reos, illis absolvere culpa"); — **c.**, in comitiis et suffragiis ferendis (v. συγκαταψηφίζω. Xen. Mem. 1, 1, 18.); — **d.**, ad notandos dies; — **e.**, in certaminibus et theatris; — **f.**, in sortibus, calculus victori datus, Apoc. 2, 17. (intelligitur hic ψῆφ. λευκή, felix calculus, qui victori certaminis dari solebat, — calculus inscriptus non quidem nomine eius, qui calculum accipiat, sed, ut videtur, rei, quam accepturus sit.) — suffragium; καταφέρω, calculum adiicio (latae sententiae, i. e. probo), Act. 26, 10. (Thuc. 3, 82.)

Ψιθυρισμός, οῦ, ὁ, (a v. ψιθυρίζω, insusurro in aures, 2 Sam. 12, 19. — Aelian. V. H. 9, 17. — unde ψιθυριστής, q. v.) insusurratio, i. e. calumnia clandestina, 2 Cor. 12, 20. (cf. ψιθυρίζω, Sirac. 21, 28. Ps. 40, 7. — Aelian. V. H. 9, 17.)

Ψιθυριστής, (ap. antiquiores: ψίθυρος) οῦ, ὁ, (a v. ψιθυρίζω. cf. γογγυστής) susurro, susurrator i. e. calumniator clandestinus, (v. ψιθυρισμός) Rom. 1, 30.

Ψιχίον, ίου, τό, (demin. vocis ψίξ, ιχός, ἡ, mica) parva mica, frustulum (carnis panisve), pl., Matth. 15, 27. Marc. 7, 28. Luc. 16, 21. (ap. Graecos non occurrit.)

Ψυχή, ῆς, ἡ, (a v. ψύχω, spiro, unde et ψυχρός, q. v., cf. et ἀναψύχω) **1.**, anima, quae non differt ab actu, **a.**, halitus vitalis, Act. 20, 10. (Gen. 1, 30. 35, 18. 1 Reg. 17, 21.) — i. q. πνεῦμα (Luc. 8, 55.), dicitur εἶναι ἔν τ., ἐπιστρέφειν; item dic. aliquis ἔχειν ψυχήν, ἀφιέναι τὴν ψ., cf. Xen. Mem. 1, 2, 53. — **b.**, latius: *vita*, in formulis: (maximam partem hebraicis) μεριμνᾶν τ. ψυχῇ, Matth. 6, 25. (Luc. 12, 22.) — ζητεῖν τὴν ψ. τινος, vitae alicuius insidiari, Matth. 2, 20. (Ex. 4, 19. cf. 1 Sam. 24, 12. 25, 29. 2 Sam. 24, 8.) — τὴν ψυχὴν σῶσαι, εὑρίσκειν vel ἀπολλύναι et ζημιοῦσθαι (cf. Hom. Od. 1, 5.), Matth. 10, 39. 16, 25. 26. (Marc. 8, 35. 36. Luc. 9, 24. et 25. pro τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Lucas scripsit ἑαυτόν, Luc. 17, 33.) Marc. 3, 4. Luc. 6, 9. — φιλεῖν vel μισεῖν, Joh. 12, 25. Luc. 14, 26. — ἀγαπᾶν, Apoc. 12, 11. cf. Act. 20, 24. — τιθέναι, Joh. 10, 11. 15. 17. 13, 37. 38. 15, 13. 1 Joh. 3, 16. — παραδιδόναι, Act. 15, 26. 20, 24. (Gen. 19, 17. 19. Ex. 21, 23.) — διδόναι (λύτρον), Matth. 20, 28. (Marc. 10, 45.) — adde locos: Matth. 6, 25. (Luc. 12, 23.) 10, 39. (Marc. 8, 37.) Joh. 12, 25. Rom. 16, 4. 2 Cor. 12, 15. Phil. 2, 30. 1 Thess. 2, 8. — **c.**, meton., (ex hebr.) animans, ψυχὴ ζῶσα, 1 Cor. 15, 45. (Gen. 2, 7. plur., 1, 20.) Apoc. 16, 3. (cf. Gen. 1, 20. 2, 7. 19. 9, 10. Levit. 11, 10.) — πᾶσα ψυχή, quivis, Act. 3, 23. (cf. Deut. 18, 19. adhibita est haec periphrasis propter verb. ἐξολοθρεύεσθαι) Rom. 13, 1. — ψυχαί, animae, ubi Lat. capita (in numerando), Act. 2, 41. 7, 14. 27, 37. 1 Petr. 3, 20. (Gen. 46, 15. al. Ex. 1, 5. 12, 4. Levit. 2, 1. 17, 9. Num. 19, 11. al. — cf. Plutarch. Symp. 6, 7, 1. ψυχὴν κ. κεφαλὴν τὸν ἄνθρωπον εἰώθαμεν ἀπὸ τῶν κυριωτάτων ἀποκορίζεσθαι.) — adde: Apoc. 18, 13. — **2.**, anima spectata tamquam (latens in animante) principium atque fons, ex quo vivendi sentiendique vis proficiscatur, **a.**, vis vivendi, 2 Cor. 1, 23. (ἐμὴ ψυχή, vita, quae in me

est.) — Haec servatur notio in locis, ubi, cum de vita plurium sermo est, vocis ponitur numerus pluralis, Hebr. 13, 17. (vigilant pro animarum grege, ut pastores, ne ulla anima perdatur) Jac. 5, 20. (σῶσαι τὰς ψ. ὑμῶν) cf. Luc. 9, 56. 21, 19. 2 Cor. 12, 15. — 1 Petr. 1, 9. 2, 25. Apoc. 8, 9. — et ubi τῇ ψυχῇ ὁ ᾅδης ex adverso ponitur, Act. 2, 27. 31. (ex Ps. 16, 10.) — prosopopoeia, Luc. 12, 19. — **b.**, vis sentiendi (Xen. Mem. 1, 2, 23.); ita ubi ψυχή ex hebr. per metonym. quidem dicitur (pro homine), sed vocis tamen idcirco usus factus est, ut notio excitaretur naturae sentientis, Act. 2, 43. (φόβος) Rom. 2, 9. cf. 2 Petr. 2, 8. — item, ubi in rebus ad sensum et affectus pertinentibus ut plures homines, ita et plures ψυχαί commemorantur, Matth. 11, 29. Joh. 10, 24. Act. 14, 2. Hebr. 12, 3. 1 Petr. 1, 22. 2 Petr. 2, 14. — **3.**, *animus*, Matth. 12, 18. 26, 38. (Marc. 14, 34.) Luc. 1, 46. 2, 35. Hebr. 10, 38. Joh. 10, 24. Apoc. 18, 14. 3 Joh. v. 2. — στηρίζειν τὰς ψυχάς τινων, Act. 14, 22. — ἀνασκευάζειν, 15, 24. (εὐφραίνειν τὴν ψυχήν, Aelian. V. H. 1, 32.) — Matth. 22, 37. (Marc. 12, 30. 33. Luc. 10, 27. ex Deut. 6, 5.) Act. 4, 32. Hebr. 6, 19. Phil. 1, 27. — ἐκ ψυχῆς, promte, sincere, Eph. 6, 6. Col. 3, 23. (Herodot. 3, 14.) — ψυχή et πνεῦμα coniunguntur, Hebr. 4, 12. — **4.**, anima tamquam substantia, **a.**, quae a corpore diversa est, nec morte dissolvitur (distinguitur a τῷ σώματι, ut altera pars naturae humanae), Matth. 10, 28. Rom. 2, 9. 1 Thess. 5, 23. — **b.**, anima a corpore seiuncta (umbra, manes), Apoc. 6, 9. 20, 4. (Act. 2, 27. huc non pertinet) — Hom. Il. 1, 3. 7, 330. — Hinc voc. seq.

Ψυχικός, ή, όν, animalis (ψυχῇ aptus), **a.**, qui respirando vivit, 1 Cor. 15, 44. 46. (σῶμα.) — **b.**, ut πνεῦμα et ψυχή (in primis ex philosophia Platon.), ita πνευματικός distinguitur et ψυχικός. Nimirum hic est, qui sensu, appetitu, affectu naturali regitur (quasi ipsi nihil inesset nisi ψυχή), 1 Cor. 2, 14. Jac. 3, 15. Judae v. 19. (cf. Sirac. 5, 2.)

Ψῦχος, εος (ους), τό, (a v. ψύχω, q. v.) frigus, Joh. 18, 18. Act. 28, 2. 2 Cor. 11, 27. (Hom. Od. 10, 555. Xen. Mem. 4, 3, 8. — οἱ ὁ Gen. 8, 22. Ps. 147, 6.)

Ψυχρός, ά, όν, (a v. ψύχω, q. v.) frigidus, neutr. de aqua frigida, ποτήριον ψυχροῦ, Matth. 10, 42. (Epict. Enchir. c. 29. μὴ πίνειν ψυχρόν. — ὕδωρ ψυχρόν, Hom. Od. 17, 209. Herodot. 2, 37.) — metaph., οὐδὲ ψυχρὸς οὐδὲ ζεστός, homo, qui neutralis et vertumnus in fide est, Apoc. 3, 15. 16.

Ψύχω, (cf. supr. ἀνάψυξις) aor. 2. p. ἐψύγην, spiro (Hom. Il. 20, 440.), frigus facio (Herodot. 3, 104.); — pass., frigesco, defervesco, trop. de amore, Matth. 24, 12.

Ψωμίζω, f. ίσω, (a voc. ψωμός, frustum, buccella, v. ψωμίον) — τινά, frustum (cibi) alicui praebeo (cf. ποτίζειν τινά), Rom. 12, 20. (Cebet. Tab. c. 5. — Sirac. 29, 26.) — τί (τὰ ὑπάρχοντά μου πάντα, si omnes meas opes in frusta converterem ad alendos egenos), 1 Cor. 13, 3. (Sap. 16, 20. Sirac. 15, 3. — οἱ ὁ Num. 11, 4. Deut. 32, 13. Ps. 79, 6. Jes. 58, 14. al.)

Ψωμίον, ου, τό, (demin. vocis ψωμός, Xen. Mem. 3, 14, 5. — οἱ ὁ Ruth. 2, 14. Job. 31, 17. v. ψωμίζω) **frustulum, buccella**, offula, Joh. 13, 26. 27. 30. (Diog. Laert. 6, 37.)

Ψώχω, (i. q. σώχω ap. Herodot. 4, 75. — grammatici derivant ab obsol. ψώω) contero, in frusta comminuo, τὶ ταῖς χερσί, manibus, Luc. 6, 1.

Ω.

Ω, (O mega) litterarum graecarum ultima, τὸ Ω i. q. τὸ τέλος (ἐγώ εἰμι), i. e. ultimus (v. Α), Apoc. 1, 8. 21, 6. 22, 13. (cf. Jes. 48, 12.)

Ὦ, interiectio, quae praefigi **a.**, vocativis solet (ap. Graec. etiam cum acc. construitur, ut ap. Latin. o) o! est vel alloquentis, ὦ Θεόφιλε, Act. 1, 1. 18, 14. 27, 21. Rom. 2, 1. 3. 9, 20. 1 Tim. 6, 20. — vel reprehendentis, Luc. 24, 35. Act. 13, 10. Gal. 3, 1. Jac. 2, 20. (addito adiect.) — vel exclamantis simulque admirantis, ὦ γύναι! Matth. 15, 28. Rom. 11, 33. — nominativo (vices vocativi sustinenti e ratione Atticor.), Matth. 17, 17. Marc. 9, 14. Luc. 9, 41.

Ὠβήδ, ὁ (עוֹבֵד, servus), Obed, avus Davidis (Ruth. 4, 17. 1 Chron. 2, 12.), Matth. 1, 5. Luc. 3, 32.

Ὧδε, adv., (ab ὅδε) **a.**, ita, hunc in modum (saepissime ap. Hom.). — **b.**, adv. loci α., huc, hunc in locum (Hom. Il. 18, 392. Od. 1, 182.), Matth. 8, 29. 14, 18. 17, 17. (Luc. 9, 41.) 22, 12. Marc. 11, 3. Luc. 14, 21. 19, 27. Joh. 6, 25. 20, 27. Act. 9, 21. Apoc. 4, 1. 11, 12. — ἕως ὧδε, Luc. 23, 5. (οἱ ὁ Ex. 3, 5. Judic. 18, 3. Ruth. 2, 14.) — β., hic, hoc in loco, Matth. 12, 6. 41. 42. (Luc. 11, 31. 32.) 14, 17. 16, 28. 26, 38. (Marc. 14, 32. 34.) 28, 6. (Marc. 16, 6. Luc. 24, 6.) Luc. 22, 38. Joh. 6, 9. 11, 21. 32. — τὰ ὧδε, quae hic geruntur, Col. 4, 9. — ὧδε, in hac urbe, Act. 9, 14. — in his terris, Hebr. 13, 14. — oppon. ἐκεῖ, Hebr. 7, 8. — ὧδε cum additamento, Matth. 14, 8. Marc. 6, 3. 8, 4. Luc. 4, 23. — ὧδε ἤ ὧδε, hic illicve, Matth. 24, 23. — ὧδε ἢ ἐκεῖ, Marc. 13, 21. (Luc. 17, 21. 23.) Luc. 9, 12. Jac. 2, 3. — metaph., hac in re, Apoc. 13, 10. 18. 14, 12. 17, 9.

Ὠιδή (ᾠδή), ῆς, ἡ, (i. q. ἀοιδή, ab ἀείδω s. ᾄδω, cano) canticum, carmen, Apoc. 5, 9. 14, 3. 15, 3. — plur., Eph. 5, 19. et Col. 3, 16.

Ὠδίν (Graeci: ὠδίς), ῖνος, ἡ, **a.**, dolor partus, 1 Thess. 5, 3. (Jes. 37, 3.) — pl. ὠδῖνες (nos: Wehen, ὠδῖνες μητρῷαι, Aelian. V. H. 2, 7. ἐν ὠδῖσιν ἀποθανεῖν, 12, 1.), trop., dolores; — in descriptione calamitatum, civitati Judaeorum imminentium, Matth. 24, 8. et Marc. 13, 9. (ex Jerem. 6, 24. ut ἀκούειν ἀκοάς, Matth. 24, 6. Marc. 13, 7.) — ὠδῖνες θανάτου, dolores mortis, Act. 2, 24. (e versione τῶν ὁ, qui verba חֶבְלֵי מָוֶת, reddiderunt: ὠδῖνες θ., vocem חֶבְלֵי non a חֶבֶל, i. e σχοινίον, Job. 18, 10. Ps. 118, 61., sed a חֵבֶל, ὠδίς, v. Jes. 26, 17. 37, 3. derivantes. — Hinc verb. seq.

Ὠδίνω, f. νῶ, propr., sentio dolores partus, Apoc. 12, 2. (Hom. Il. 11, 269. — οἱ ὁ Jes. 23, 4. 26, 17. al.) — parturio, Gal. 4, 27. (οἱ ὁ Cantic. 8, 5.) — metaph., Gal. 4, 19. (usus est auctor hoc verbo ob vocem: τέκνα — infantes, quos ab errore revocatos iterum formare studeo, usque dum Christus plene in iis efformatus sit.) v. συνωδίνω.

Ὦμος, ου, ὁ, (ab inusit. οἴω, fero, porto) humerus, pl., Matth. 23, 4. Luc. 15, 5. (οἱ ὁ Gen. 21, 14. Jes. 49, 22.)

Ὠνέομαι (ὦνμαι), f. ὠνήσομαι, aor. 1. ἐωνησάμην et ὠνησάμην, ut Aesop. fab. 75. Plutarch. Vit. Nic. c. 10.; legitur h. v. et ap. Herodian., Pausan., Athen., Philon. — *emo*, c. genit. pretii (v. ἀγοράζω, κτάομαι, πωλέω), Act. 7, 16.

Ὠόν, οῦ, τό, ovum, Luc. 11, 12. (οἱ ὁ Deut. 22, 6. Jes. 10, 14. al.)

Ὥρα, ας, ἡ, (unde lat. hora) **a.**, tempus quoddam lege naturae definitum atque orbe anni inverso recurrens, tempus fixum; dicitur de temporibus anni, vere, auctumno, aestate atque hieme, v. c. ὥρα τοῦ θέρους, πρώιμος κ. ὄψιμος, χειμερία etc. — **b.**, diei tempus (solis ortu et occasu circumscriptum, die Tagzeit), Matth. 14, 15. (ὥρα παρῆλθε, sed Marc. 6, 35. ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης) 11, 11. (ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας.) — ὀψὲ τῆς ὥρας, Polyb. 3, 83, 3. — **c.**, pars duodecima temporis diei, hora (prima ap. Hebr. hora cum ea hora matutina, quae apud nos sexta est, congruit; diem (dispertiebantur Judaei in quatuor partes, quarum unaquaeque tres complectebatur horas), Matth. 20, 3. 5. 6. 27, 45. 46. Marc. 15, 25. Joh. 19, 14. Act. 2, 15. 3, 1. — Matth. 24, 36. (Marc. 13, 32.) 25, 13. Act. 5, 7. Apoc. 9, 15. — Marc. 14, 35. 41. 15, 25. 33. Luc. 22, 59. 23, 44. Joh. 1, 40. 4, 6. 12, 27. 19, 14. Act. 2, 15. — dat., ubi quaeritur quando? Marc. 15, 34. Matth. 24, 42. 44. 50. Luc. 12, 39. 40. — μιᾷ ὥρᾳ, brevi tempore, Apoc. 18, 10. 17. 19. — praeced. praepos. ἐν, Matth. 24, 50. 25, 13. Joh. 4, 52. Act. 16, 33. — accus. ubi quaeritur: quando? Joh. 4, 52. Act. 10, 3. 1 Cor. 15, 30. Apoc. 3, 3. — ubi quaeritur: quamdiu? Matth. 20, 12. (nisi construendum est: ὥραν ποιεῖν, horam transigere) 26, 40. (Marc. 14, 37.) — μίαν ὥραν, per breve tempus, Apoc. 17, 12. — praefixis praeposit.: ἀπό, Matth. 27, 45. Act. 23, 23. — μέχρι, Act. 10, 30. — πρὸς ὥραν, Joh. 5, 35. 2 Cor. 7, 8. Gal. 2, 5. Philem. v. 15. — πρὸς καιρὸν ὥρας, 1 Thess. 2, 17. — **d.**, temporis momentum (Zeitpunkt), Matth. 26, 45. — addita limitatione, facta ὥρα τινός, gen. rei, tempus, quo quid fieri debet, Luc. 1, 10. 14, 17. Act. 3, 1. Apoc. 3, 10. 14, 7. 15. — ἡ ὥρα τινός, gen. pers. tempus alicui opportunum, Luc. 22, 53. Joh. 2, 4. — tempus alicui (cui aliquid imminet) constitutum, Joh. 7, 30. 8, 20. 16, 21. — ἡ ἄρτι ὥρα, tempus, quod nunc est, 1 Cor. 4, 11. — αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, eo ipso tempore, Luc. 2, 38. 24, 33. Act. 16, 18. 22, 13. — s. ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, Luc. 7, 21. 12, 12. 20, 19. — ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, Matth. 8, 13. — ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, Matth. 10, 19. 18, 1. Marc. 13, 11. Apoc. 11, 13. — ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας, Matth. 9, 22. 15, 28. 17, 18. Joh. 19, 27. — ὥρα, ὅτε, Joh. 4, 21. 23. 5, 25. 16, 25. — ἡ ὥρα ἵνα, Joh. 12, 23. 13, 1. 16, 2. — pro ἵνα c. verbo positus imperativus, Joh. 17, 1. — s. copula καί c. verbo finito, Matth. 26, 45. — ὥρᾳ, ἐν ᾗ, Joh. 5, 28. — ὥρα adiunctum sibi habens accus. cum inf., Rom. 13, 11. — **e.**, tempus universe, temporis aliquod spatium sive longius sive brevius, 1 Joh. 2, 18.

Ὡραῖος, αία, ον, (a voc. ὥρα, quod Atticis est flos, vigor aetatis, venustas) pulcher (οἱ ὁ Gen. 29, 17. 39, 6. Cantic. 2, 14. al.), Matth. 23, 27. — Act. 3, 2. 10. (porta templi, videtur intelligenda esse, templi porta versus

orientem exstructa, quam Josephus dicit aere Corinthiaco obductam fuisse, Jos. B. J. 5, 5, 3.) Rom. 10, 15. (Jes. 52, 7. ὡραίους πόδας dicuntur habere, qui veniunt laetum nuntium allaturi.)

Ὠρύομαι, (verb. depon. med.) rugio (de leone), 1 Petr. 5, 8. (oi ó Judic. 14, 5. Ps. 21, 13. Jerem. 2, 15. — de lupo, Theocrit. Idyll. 1, 71. — de canibus, ibid. 2, 35.)

Ὡς, adv. relat., (ab ὅς, ἥ, ὅ) **a.**, comparationi inserviens: ut, uti, sicut, quemadmodum, quomodo. (cf. ὥςπερ.) — οὕτως — ὡς, Joh. 7, 46. 1 Cor. 3, 15. 4, 1. Eph. 5, 28. 33. Jac. 2, 12. — οὕτως — ὡς ἐὰν — βάλῃ, ita, ut si quis caett., Marc. 4, 26. — ὡς — οὕτως, Act. 8, 32. (Jes. 53, 7.) 23, 11. 1 Cor. 7, 17. 2 Cor. 11, 3. 1 Thess. 5, 2. — ὡς ἂν (ἐάν) — οὕτως, 1 Thess. 2, 7. 8. — ὡς — οὕτω καί, Rom. 5, 15. 18. 2 Cor. 7, 14. Jac. 1, 10. 11. — ὡς — ὁμοίως, Judae v. 7. 8. — ὡς — κατὰ ταῦτα, Luc. 17, 28. 30. — ἴσος — ὡς καί, Act. 11, 17. — Nonnumquam alteri membro vocula demonstrativa (οὕτως s. alia similis) desideratur et cogitando addenda est, Matth. 8, 13. Rom. 5, 16. Col. 2, 6. — ὡς — καί (pro: οὕτω καί), v. ὥςπερ, Matth. 6, 10. Act. 7, 51. Gal. 1, 9. Phil. 1, 20. (sed Apoc. 2, 28. ita cum ὡς v. 27. praecedente coniungendum non videtur) 1 Joh. 2, 27. (protasis: ἀλλ' ὡς — ψεῦδος; apodosis: καὶ [pro: οὕτω καί] — ἐν αὐτῷ.) — Saepissime vero

b., ὡς, sicut, (οὕτως, ὡς) ubi quis dicitur aliquid facere (ὡς) sicut hic vel ille, ut per comparationem clarius delineetur ratio agendi — ὡς (οὕτως, ὡς) ea (eadem) ratione, qua, Matth. 6, 29. (Luc. 12, 27.) Marc. 4, 36. Luc. 21, 35. Act. 8, 32. 1 Cor. 14, 33. 1 Thess. 2, 11. 5, 4. Hebr. 1, 11. 12, 16. Jac. 1, 10. 5, 3. 1 Petr. 5, 8. 2 Petr. 2, 12. 3, 10. Jud. v. 10. Apoc. 3, 3. 6, 14. 13, 11. — ubi coniunctum est cum accusativo, qui a verbo regitur, ut: ἀγαπᾷν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν, Matth. 19, 19. 22, 39. (Marc. 12, 31. 33.) Luc. 10, 27. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. Jac. 2, 8. cf. Philem. v. 17. Gal. 4, 14. — Marc. 8, 24. Luc. 10, 18. — aut alio casu obliquo, ut Phil. 2, 22. — c. dat., Matth. 20, 14. — ubi sibi associatum habet nomen subst., quod cum praepositione coniunctum est. Matth. 26, 55. (Marc. 14, 48. Luc. 22, 52.) Joh. 7, 10. Rom. 13, 13. Hebr. 3, 8. 11, 29. Jac. 5, 5. — Hic illic illud ὡς exprimi potest per *instar*, *veluti*, Matth. 10, 16. (Luc. 10, 3.) Luc. 22, 31. Apoc. 4, 7. 6, 1. — ὡς, i. e. *pariter* (aeque) *atque*, Joh. 15, 6. — ὡς καί, Luc. 9, 54. 1 Cor. 9, 5. 16, 10. 2 Cor. 3, 1. Eph. 2, 3. 5, 22. 23. Phil. 2, 12. Col. 2, 6. 1 Thess. 5, 6. 2 Tim. 3, 9. Hebr. 3, 2. 2 Petr. 3, 16. Apoc. 6, 11. — εἶναι ὥς τινα, i. e. similem esse alicui, Matth. 22, 30. (Marc. 12, 25.) 28, 3. Luc. 11, 44. (Matth. 23, 27. παρομοιάζεται τάφοις) Marc. 6, 34. Luc. 6, 40. (aequare aliquem, opp. εἶναι ὑπέρ τινα) Luc. 18, 11. 22, 26. 27. Rom. 9, 27. 1 Cor. 7, 7. 29—31. 2 Cor. 2, 17. 1 Petr. 1, 24. 2 Petr. 3, 8. Apoc. 1, 15. — s. γίνεσθαι ὥς τινα, Matth. 18, 3. Rom. 9, 29. (Jes. 1, 9.) 1 Cor. 4, 13. 9, 20—22. Gal. 4, 12. — Matth. 10, 25. (eandem sortem habere.) — supple: ὤν, Marc. 10, 15. — ἐστέ, Luc. 22, 26. — μένειν ὥς τινα, 1 Cor. 7, 8. — εὑρίσκεσθαι ὥς τινα, Phil. 2, 8. — τὸ ἀγαθόν σού ἐστιν ὡς κατ' ἀνάγκην, beneficium simile est vi extorto, Philem. v. 14. — adde locos, ubi comparatio fit nominis substantivi cum alio (ita ut ἐστί, ἦν s. partic. ὤν s. ὁ ὤν subintelligatur), v. c. ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνή

ὑδάτων, Apoc. 1, 15. 16. 2, 18. 9, 2. 5. 7—9. 17. 10, 1. 12, 15. 13, 2. 14, 2. 19, 12. 20, 8. 21, 21. — accussat., Matth. 17, 20. (Luc. 17, 6. πίστιν suppl. οὖσαν) Act. 3, 22. 7, 37. 10, 11. 11, 5. Apoc. 4, 7. — oratio concisior: Apoc. 1, 10. (pro: ὡς φωνὴν σάλπιγγος) 4, 1. 9, 8. 13, 2. 16, 3. (cf. Jerem. 4, 31. Prov. 19, 12.) Apoc. 19, 1. et 6. (post ἤκουσα suppl. φωνήν.) — ὥς τι, ex usu hebr. כְּ: aliquid, quod similitudinem s. speciem refert huius illiusve rei; Apoc. 4, 6. (ante ὡς θάλασσα, i. e. aliquid speciem maris referens) 8, 8. 9, 7. 15, 2. (cf. Dan. 10, 18. v. de hebr. כְּ Ewald. hebr. gr.) — 21, 11. (ὡς λίθῳ.) — His annumeramus locos, ubi comparativa vocula additur alicui adiectivo, v. c. Matth. 12, 13. (ὑγιὴς ὡς, Luc. 6, 10.) 17, 2. (λευκὰ ὡς, Marc. 9, 3.) Hebr. 12, 16. Apoc. 1, 16. 6, 12. 8, 10. 10, 9. 21, 2. 22, 1.

c., ὥς, tamquam, Matth. 7, 29. Marc. 1, 22. (v. ἐξουσία) cf. 1 Cor. 5, 3. — Luc. 6, 22. Joh. 1, 14. (αὐτοῦ ὡς μονογενοῦς) Rom. 1, 21. 6, 13. 1 Cor. 3, 1. 4, 1. 9. 14. 8, 7. 2 Cor. 6, 4. 9. 10. 11, 16. Gal. 3, 16. Eph. 5, 1. 8. 15. 6, 6. Col. 3, 12. 22. 2 Tim. 2, 3. Tit. 1, 7. Philem. v. 9. 16. (τῷ ὡς oppon. ὑπέρ) Hebr. 3, 5. 6. 6, 19. 11, 9. 12, 27. 1 Petr. 1, 14. 19. 2, 2. 5. 11—14. 16. 4, 10. 15. 16. 19. Apoc. 1, 17. 5, 6. 16, 21. 17, 12. — Rom. 3, 7. (ὡς ἁμαρτωλός, pro peccatore habitus) 1 Tim. 5, 1. 2. — ante dat., Eph. 6, 7. Col. 3, 23. 1 Petr. 3, 7. 4, 19. 2 Petr. 1, 19. — cum adverbio, 1 Cor. 9, 26. (ὡς οὐκ ἀδήλως scil. τρέχων, tamquam is, qui non cett.) — concisius: 2 Cor. 2, 17. (ad ὡς ἐξ εἰλικρινείας et ἐκ θεοῦ suppl. λαλοῦντες ex praecedente λαλοῦμεν) 11, 17. 2 Thess. 2, 2. 2 Cor. 3, 5. (ad ὡς ἐξ ἑαυτῶν suppl. λογισάμενοι) Gal. 3, 16. 1 Petr. 4, 11. (cf. Xen. Ages. 1, 6. ὡς ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας.) — οὕτως, ὡς, 1 Cor. 3, 15. 4, 1. 2 Cor. 9, 5. — cum participio vertendum est saepissime per: *quasi* c. coni., Act. 3, 12. (ὡς πεποιηκόσι, quasi fecissemus) 23, 15. 20. 28, 19. Rom. 4, 17. (ὥς ὄντα, quasi essent) 15, 15. 1 Cor. 4, 7. 2 Joh. v. 5. 1 Cor. 5, 3. (κέκρικα ὡς παρών, quasi adessem) 2 Cor. 10, 14. 13, 2. Col. 2, 20. Hebr. 11, 27. 13, 3. — Act. 27, 30. (ὡς μελλόντων, quasi vellent, appositio ad τῶν ζητούντων etc.) — in aliis tamen locis non ei adhibetur, quod sumitur, exprimendo, sed ei, quod vere est, vertendum per: tamquam, ut Matth. 7, 29. ita et 1 Cor. 7, 25. 1 Thess. 2, 4. Hebr. 13, 17. Jac. 2, 12. 1 Cor. 10, 15. (ante ὡς φρονίμοις suppl. ὑμῖν) Rom. 9, 32. (suppl. οὖσαν.) — Huc referimus phrases: λογίζειν (λογίζεσθαι) τινά ὥς τινα, Rom. 8, 36. 1 Cor. 4, 1. 2 Cor. 10, 2. — ἡγεῖσθαί τινα ὥς τ., 2 Thess. 3, 15. — ἔχειν τινὰ ὥς τ., Matth. 14, 5. 21, 26. 46. — ποιεῖν τινα ὥς τ., Luc. 15, 19. — ἀποδεικνύναι, 1 Cor. 4, 9. — παραβάλλειν τινὰ ὥς τ., Marc. 4, 31. (pro: ὡς κόκκον al. ὡς κόκκῳ. Sed cf. Job. 30, 19. et ὁμοιοῦσθαι ὥς τι, Jes. 1, 9. Rom. 9, 29.) — μετασχηματίζειν τινὰ ὡς τ., pass., 2 Cor. 11, 15. — διαβάλλειν τινὰ ὥς τ., pass., Luc. 16, 1. ἐλέγχειν, pass., Jac. 2, 9.

d., in locis, ubi τὸ ὡς *peculiare* sibi verbum associatum habet, cum quo integram constituat sententiam, haec particula exprimi potest vel per: *sicut*, i. e. pariter atque (v. supr. *b.*), Matth. 6, 12. 18, 33. Marc. 13, 34. 1 Petr. 3, 6. 2 Petr. 2, 1. 1 Joh. 1, 7. Apoc. 2, 27. (ὡς κἀγὼ εἴληφα.) — vel per ita ut (ea ratione, s. quo modo), Eph. 6, 20. Col. 3, 18. 4, 4. Apoc. 6, 13. 9, 3. 18, 6.

— Utuntur nostri ad oracula provocantes V. T. saepius formula: ὡς γέγραπται, ut Marc. 1, 2. (Luc. 3, 4.) 7, 6. Act. 13, 33. 17, 28. 22, 5. 25, 10. Rom. 9, 25. — adverbium ὡς cum verbo finito nonnumquam annexum est verbo praecedenti, ut cum eo integram faciat sententiam, maxime ubi phrases componuntur, in quibus idem valeat ac lat. *prout*, v. c. ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς —, Apoc. 22, 12. — ποιεῖν ὡς προςέταξέ (συνέταξε) τις, Matth. 1, 24. 26, 19. 28, 15. Tit. 1, 5. Rom. 12, 3. 1 Cor. 3, 5. cf. Matth. 8, 13. 15, 28. 26, 39. (suppl. γενηθέτω μοι) Luc. 14, 22. Apoc. 10, 7. — Saepius pendet τὸ ὡς quasi epexegeseos loco positum a verbis memorandi, legendi, testandi, al. v. c. ἀναγινώσκειν, ὡς, Marc. 12, 26. Luc. 6, 4. — ἀναμιμνήσκεσθαι, 2 Cor. 7, 15. — ὑπομνησθῆναι, Luc. 22, 61. (Xen. Mem. 1, 3, 1. Thuc. 1, 1.) — μνᾶσθαι, Luc. 24, 6. Act. 11, 16. — θεᾶσθαι, Luc. 23, 55. — εἰδέναι, Act. 10, 38. Rom. 11, 2. 1 Thess. 2, 11. — ἐπίστασθαι, Act. 20, 20. coll. v. 18. — ἀπαγγέλλειν, Luc. 8, 47. — ἐξηγεῖσθαι, Luc. 24, 35. — μάρτυς, Rom. 1, 9. Phil. 1, 8. — ὡς cum suo verbo in sententia intermedia, ὡς εἰώθει, Marc. 10, 1. — ὡς ἐνομίζετο, Luc. 3, 23. — ὡς λογίζομαι, 1 Petr. 5, 12. — ὡς ὑπολαμβάνετε, Act. 2, 15. cf. Matth. 27, 65. Apoc. 2, 24. — adde: 2 Tim. 1, 3. (nam ὡς h. l. est: sicut.) — ὡς ἂν ἤγεσθε, utcunque ducebamini, 1 Cor. 12, 2. — ὡς ἄν, quacunque demum ratione, 2 Cor. 10, 9. — ὡς c. genitivis absol., quippe, utpote c. ablat. absol., 1 Cor. 4, 18. 2 Cor. 5, 20. 1 Petr. 4, 12. 2 Petr. 1, 3. (aliter, Act. 27, 30. v. supr.) — ὡς ὅτι, quasi propterea, quod, 2 Cor. 11, 21. aliter 2 Cor. 5, 19. (quando quidem v. sub ὅτι.) — ὡς ὅταν, Luc. 11, 36. — ὡς ἂν (ἐάν), ut si, 1 Thess. 2, 7.

e., ὡς i. q. *fere, circiter*. Ita α., ante numeralia: ὡς δισχίλιοι, Marc. 5, 13. 8, 9. Luc. 2, 37. 8, 42. Joh. 1, 40. 6, 19. 11, 18. 21, 8. Act. 1, 15. 5, 7. 13, 20. 19, 34. Apoc. 8, 1. (כְּ, 1 Sam. 11, 1. 14, 2. al.) — β., ante comparat., aliquatenus, Act. 17, 22.

f., ὡς praefigitur adiectivis ita, ut respondeat latino quam, ὡς ὡραῖοι, Rom. 10, 15. (Jes. 52, 7.) 11, 33. Act. 10, 28. — ὡς ὁσίως, 1 Thess. 2, 10. (οἱ ὁ Ps. 72, 1. — Hom. Il. 19, 290.) — His adde: 2 Tim. 1, 3. — ὡς τάχιστα, quam celerrime, Act. 17, 15.

g., ὡς, adv. temporale relat. (cui resp. τότε), construct. c. indicat., α., (ut lat. *ut*) i. q. cum, als; — ὡς δὲ ἐπορεύοντο, Matth. 28, 9. Marc. 9, 21. Luc. 1, 23. 41. 44. 2, 15. 39. 4, 25. 5, 4. 7, 12. 11, 1. 15, 25. 19, 5. 29. 22, 66. 23, 26. 24, 32. Joh. 2, 9. 23. 4, 1. 40. 6, 12. 16. 7, 10. 8, 7. 11, 6. 20. 29. 32. 33. 18, 6. 19, 33. 20, 11. 21, 9. Act. 1, 10. 5, 24. 7, 23. 8, 36. 9, 23. 10, 7. 17. 25. 13, 25. 29. 14, 5. 16, 4. 10. 15. 17, 13. 18, 5. 19, 9. 21. 20, 14. 18. 21, 1. 12. 27. 22, 11. 25. 25, 14. 27, 27. 28, 4. — c. coni. aor. ὡς ἂν ἔλθω, cum venero, 1 Cor. 11, 34. — Phil. 2, 23. — c. coni. praes., si quando, Rom. 15, 24. — β., cum, dum, quando (i. q. ὅτε), Luc. 12, 58. 20, 37. — dum, quamdiu, Gal. 6, 10.

h., ὡς, ita ut, α., seq. inf., Act. 20, 24. (Xen. Cyr. 2, 1, 23.) — ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut ita dicam, Hebr. 7, 9. cf. Aelian. V. H. 2, 27. Xen. Oec. 3, 4. — β., seq. indicat, Hebr. 3, 11. et 4, 8. (hebr. אֲשֶׁר, Ps. 95, 11. Huc refer Marc. 4, 27. (ut ipse is, qui severit, nesciat.)

i., ὡς, dum, quamdiu, Gal. 6, 10.

Ὡσαννά, (vox repetita e Ps. 117, 25. הוֹשִׁיעָה נָּא, i. e. salutem affer, οἱ ὁ σῶσον δή) Hosanna, propitius sis, absol., Matth. 21, 9. Marc. 11, 9. 10. Joh. 12, 13. — seq. dat. τῷ υἱῷ Δαυίδ, propitius sis Messiae, Matth. 21, 9. 15.

Ὡςαύτως, adv., (ex ὡς et αὐτός) eodem modo, similiter, ἐποίησεν, Matth. 20, 5. 21, 36. — εἶπεν, 21, 30. Marc. 14, 31. — Luc. 13, 3. Rom. 8, 26. 1 Tim. 5, 25. Tit. 2, 6. — verbum supplendum est, Matth. 25, 17. Marc. 12, 21. Luc. 20, 31. 22, 20. 1 Cor. 11, 25. 1 Tim. 2, 9. (ὡςαύτως scil. βούλομαι, cf. v. 8.) 3, 8. (ὡςαύτως scil. δεῖ, cf. v. 7.) v. 11. Tit. 2, 3. (scil. πρέπει εἶναι.)

Ὡςεί, adv., (ex ὡς et εἰ, cf. ὡςπερεί, οἱονεί) **a.**, veluti, instar (v. ὡς, *b.*), Matth. 3, 16. (Marc. 1, 10. Luc. 3, 22. Joh. 1, 32.) 9, 36. Hebr. 1, 12. — εἶναι (γενέσθαι) ὡςεί τινα, similem esse alicui, Matth. 28, 3. 4. Marc. 9, 26. Luc. 22, 44. Act. 6, 15. (ἀγγέλου suppl. ὄν., Hebr. 11, 12. Apoc. 1, 14.) — φαίνεσθαι ὡςεί τι, speciem referre alicuius rei, Luc. 24, 11. — Act. 2, 3. (ὡςεὶ πυρὸς scil. γλῶσσαι.) — nota loc., Act. 9, 18. (ἔπεσον — ὡςεὶ λεπίδες, numerus verbi rebus comparatis accommodatus.) — **b.**, antepositum numeralibus: circiter, fere (v. ὡς), Matth. 14, 21. (Marc. 6, 44. Luc. 9, 14.) Luc. 1, 56. 3, 23. 9, 28. 22, 41. 59. 23, 44. Joh. 4, 6. 6, 10. 19, 14. 39. Act. 2, 41. 4, 4. 5, 36. 10, 3. 19, 7. (οἱ ὁ Jud. 3, 29. Nehem. 7, 66. Dan. 9, 21. — Xen. H. G. 1, 2, 9. 2, 4, 25.)

Ὠσηέ, ὁ (הוֹשֵׁעַ, salus), Oseas, s. Hoseas; nom. prop. prophetae, Rom. 9, 25.

Ὥςπερ, adv., (ex ὡς et partic. enclit. πέρ) sicut; **a.**, iunctum cum verbo finito in protasi ita ut sequatur οὕτως, Matth. 24, 27. (Luc. 17, 24.) v. 37. 38. (Luc. 17, 26. καθώς) Joh. 5, 21. 26. Rom. 5, 19. 21. 6, 4. 19. 11, 30. 31. 1 Cor. 11, 12. 15, 22. 16, 1. 2 Cor. 1, 7. Gal. 4, 29. Eph. 5, 24. Jac. 2, 26. (v. ὡς, *a.*) — Xen. Mem. 1, 6, 14. — praeced. οὕτως, 2 Cor. 9, 5. (οὕτως ἑτοίμην.) — abest in altero membro οὕτως propterea, quod verborum constructio mutata est, Rom. 5, 12. — integram sententiam ac plenam auctor reddit v. 18. ἄρα οὖν ὡς etc., — Matth. 25, 14. (auctoris menti obversabatur sententia per parabolam illustranda haec: οὕτως υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἑκάστῳ δώσει κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.) — vel quod in altero membro sequitur καί pro: οὕτω καί, 2 Cor. 8, 7. (apodosis: καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν etc. v. ὡς, *a.*) — **b.**, annexum verbis praecedentibus, Matth. 5, 48. 6, 2. 5. 7. 16. 20, 28. 25, 32. Act. 3, 17. 1 Cor. 8, 5. 1 Thess. 5, 3. Hebr. 7, 27. 9, 25. Apoc. 10, 3. — oratio concisior, Hebr. 4, 10. (ὁ θεός scil. κατέπαυσε.) — εἰμί τινι ὥςπερ τις, e genere alicuius, Luc. 18, 11. Act. 2, 2. (genitivi sunt absoluti: sicut cum flat vehemens spiritus, i. e. sicut sonitus fit, quando vehementior flat spiritus.) — ἔστι μοί τις ὥςπερ τις, eodem a me numero habetur aliquis, Matth. 18, 17.

Ὡςπερεί, adv., (ex ὥςπερ et εἰ) velut, quasi, 1 Cor. 4, 13. 15, 8. (Xen. Cyr. 4, 3, 3.)

Ὥςτε, coniunct., (ex ὡς et particula enclit. τέ) **a.**, seq. (acc. c.) infin., *α.*, ita ut, praecedente demonstrativo: Matth. 15, 33. (τοσοῦτος) οὕτως (ὥστε), Act. 14, 1. — nullo praecedente demonstrat. (ubi accuratius definit magnitudinem, ambitum vel quantitatem), Matth. 8, 24. (μέγας, ὥςτε i. e.

οὕτω μέγας, ὥςτε) 28. 12, 22. 13, 2. 32. (Marc. 4, 1. 32.) v. 54. 15, 31. 27, 14. (Marc. 15, 5.) Marc. 1, 27. 45. 2, 2. 12. 3, 10. 20. 4, 37. 9, 26. Luc. 5, 7. 12, 1. Act. 1, 19. 5, 15. 15, 39. 16, 26. 19, 10. 12. 16. Rom. 7, 6. 15, 19. 1 Cor. 1, 7. 5, 1. 13, 2. 2 Cor. 1, 8. 2, 7. 3, 7. 7, 7. Phil. 1, 13. 1 Thess. 1, 7. 8. 2 Thess. 1, 4. 2, 4. Hebr. 13, 6. 1 Petr. 1, 21. (ita construunt etiam Graeci.) — β., eo consilio, ut, Matth. 24, 24. (Marc. 13, 22. πρὸς τό) ita et 10, 1. 27, 1. Luc. 4, 29. (text. vulg. εἰς τό) 9, 52. — **b.**, seq. indicat. (Xen. H. G. 3, 2, 23.) α., ita ut, praeced. οὕτως, Joh. 3, 16. (Aelian. V. H. 3, 8. Xen. Oecon. 1, 22. Thuc. 3, 104.) — β., itaque, Matth. 12, 12. 19, 6. (Marc. 10, 8.) 23, 31. Marc. 2, 28. Rom. 7, 4. 12. 13, 2. 1 Cor. 3, 7. 5, 8. 7, 38. 11, 27. 14, 22. 2 Cor. 4, 12. 5, 16. 17. Gal. 2, 13. 3, 9. 24. 4, 7. 16. — ante imperativos, 1 Cor. 3, 21. 4, 5. 10, 12. 11, 33. 14, 39. 15, 58. Phil. 2, 12. 4, 1. 1 Thess. 4, 18. Jac. 1, 19. 1 Petr. 4, 19. (Xen. Anab. 1, 7, 7. 2, 2, 17.)

Ὠτάριον, ου, τό, i. q. ὠτίον, Marc. 14, 47. Joh. 18, 10. Vulg. auricula.

Ὠτίον, ίου, τό, (demin. voc. οὖς, ὠτός) — auris, ut est pars corporis, Matth. 26, 51. Marc. 14, 47. Luc. 22, 51. Joh. 18, 10. 26. (οἱ ό Deut. 15, 17. 1 Sam. 9, 15. 2 Sam. 22, 45. Amos. 3, 12. al.) v. Οὖς.

Ὠφέλεια, ας, ἡ, (ab adi. ὠφελής) utilitas, commodum, Rom. 3, 1. Judae v. 16. (οἱ ό Job. 22, 3. Ps. 29, 10. — Xen. Mem. 2, 3, 6. Thuc. 1, 90.) cf. (τὸ) ὄφελός.

Ὠφελέω (ῶ), f. ήσω, (ab ὄφελος) **a.**, iuvo, utilis sum, Rom. 2, 25. — ὠφελεῖ τινά τι (οὐδέν), iuvo aliquem aliquid (nihil), Marc. 8, 36. Joh. 6, 63. 1 Cor. 14, 6. Gal. 5, 2. Hebr. 4, 2. — pass. ὠφελοῦμαι, iuvor, utilitatem percipio, Hebr. 13, 9. — τί (οὐδέν), Marc. 5, 26. (h. l. μηδέν propter particip.) 1 Cor. 13, 3. — Matth. 16, 26. (Luc. 9, 25.) — Xen. Mem. 1, 7, 2. Diod. Sic. 1, 35. — ἔκ τινος (gen. pers.), Matth. 15, 5. (Marc. 7, 11.) — Xen. Mem. 2, 4, 1. et ἀπό τινος, Cyr. 5, 4, 34. — **b.**, proficio, Matth. 27, 24. Joh. 12, 19. — Hinc voc. seq.

Ὠφέλιμος, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, utilis, τινί (dat. comm.), Tit. 3, 8. (Xen. Mem. 2, 7, 9.) — πρός τι, 1 Tim. 4, 8. 2 Tim. 3, 16. (et ὠφελ. εἴς τι, Xen. Oecon. 5, 11. — χρήσιμος πρός τι, Mem. 2, 7, 7.)

ADDITAMENTA

lectoribus editionum novissimarum Novi Test. necessaria.

p. 4. *Ἀγαθουργέω*, i. q. *ἀγαθοεργέω*, *ἀγαθοποιέω*, benefacio; Act. 14, 17. (*ἀγαθουργῶν*.)

p. 6. *Ἀγγέλλω*, f. *ελῶ*, nuntio; Joh. 20, 18; — al. *ἀπαγγέλλω*, q. v.

p. 17. *Ἀηδία*, *ας*, *ἡ*, (ex *ἀ* priv. et *ἡδύς*) asperitas animi, dissensio; Luc. 23, 12; — al. *ἔχθρα*.

p. 23. *Αἰτιάω*, med. causor, accuso; Rom. 3, 9. (*ᾐτιασάμεθα*) v. *προαιτιάομαι*.

„ *Αἰτίωμα*, i. q. *αἰτίαμα*.

p. 26. *Ἀκατάπαστος*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*. (ex *ἀ* priv. et *καταπάομαι*, pascere, satiare) insatiabilis; 2 Petr. 2, 24. — Apud Graecos hoc voc. non reperitur; — al. *ἀκατάπαυστος*, q. v.

p. 31. *Ἄλασσα*, nomen urbis ins. Cretae; al. *Λασαία*, s. *Λασία*, s. *Λισαία*; Vulg. Thalassa.

p. 34. *Ἀλλαχοῦ*, adverb. alio, alium in locum; Marc. 1, 38. (*ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχ.*) omittitur in edd. et codd.

p. 35. *Ἄλφα*, nomen primae litterae; trop. initium, primus; Apoc. 1, 8. 21, 6. 22, 13. — al. *τὸ Α*.

p. 39. *Ἀμφιάζω*, f. *άσω*, (a praep. *ἀμφί*) induo, vestio, orno; Luc. 12, 28. — al. *ἀμφιέννυμι*, q. v.

p. 48. *Ἀνάμεσον*, (adverbialiter pro *ἀνὰ μέσον*) in medio, medium per —, medium inter —; Matth. 13, 25. Marc. 7, 31. 1 Cor. 6, 5. Apoc. 7, 17.

p. 49. *Ἀνάπειρος*, *ον*, (ex *ἀνά* et *πείρω*, transfigo) vulneratus; — al. *ἀνάπηρος*, q. v.

„ *Ἀναπηδάω*, (*ῶ*) f. *ήσω*, (ex *ἀνά* et *πηδάω*) exsilio, Marc. 10, 50. (Vulg. „exsiliens“. — cf. Hom. Il. 11, 379.) — al. *ἀναστάς*.

„ *Ἀναπράσσω*, f. *άξω*. (ex *ἀνά* et *πράσσω*) exigo, (Vulg. — *ἂν αὐτὸ ἀνέπραξα*.) Luc. 19, 23. — al. *ἂν ἔπραξα αὐτό*.

p. 53. *Ἀνέλεος*, (ex *ἀ* priv. et *ἔλεος*) sine misericordia; Jac. 2, 13; — al. *ἀνίλεως*, q. v.

p. 63. *Ἀνώγεον*, i. q. *ἀνώγαιον*, sive *ἀνάγαιον*, q. v.

p. 67. *Ἀπασπάζομαι*, f. *άσομαι*, (ex *ἀπό* et *ἀσπάζομαι*) valedico, (Vulg. valefacio) Act. 21, 6 (*ἀπησπασάμεθα ἀλλήλους*) — al. *καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους*.

p. 84. *Ἀπροσωπολήπτως*, adverb. (ex *ἀ* priv. *πρόςωπον* et *λαμβάνω*) Vox Novo Test. propria; Vul. sine acceptione personarum, i. e. nullo personae respectu habito, absque partium studio. 1 Petr. 1, 17.

„ *Ἄπταιστος*, *ον*, *ὁ*, *ἡ*, *ον*, *τό*. (ex *ἀ* priv. et *πταίω* offendo, impingo) non peccans, (Vulg. sine peccato) incolumis, Jud. v. 24.

p. 86. *Ἀράμ*, nom. prop. viri in genealog. Christi; Matth. 1, 3. 4. Luc. 3, 33. — cf. 1 Chron. 2, 10.
p. 87. *Ἀρήν*, ενος, ὁ, aries (ἄρς), agnus; Luc. 10, 3. al. ἀρρήν, s. ἀρσήν, q. v.
p. 88. *Ἄρκος*, Ap. 13, 2. v. Ἄρκτος.
p. 90. *Ἀρσήν*, v. Ἀῤῥήν et Ἀρήν.
p. 137. *Γένημα* v. Γέννημα.
p. 219. *Ἐγκακέω*, ῶ, f. ήσω, (ex ἐν et κακέω, malus, timidus sum; al. scrib. et ἐνκακέω) Luc. 18, 1. 2 Cor. 4, 1. i. q. Ἐκκακέω, q. v.
„ *Ἐγκαυχάομαι*, 2 Thes. 1, 4. v. Καυχάομαι.
p. 271. *Ἐλεάω*, Rom. 9, 16. (ἐλεῶντος, al. ἐλεοῦντος) — v. Ἐλεέω.
„ *Ἐλεγμός*, 2 Tim. 3, 16. v. Ἔλεγχος.
p. 284. *Ἐνενήκοντα*, v. Ἐννενήκοντα.
p. 287. *Ἐνορκίζω*, f. ίσω, (ex ἐν et ὁρκίζω; ap. Graec. ἐνορκῶ) obtestor, juramento obligo, 1 Thess. 5, 27. (Vulg. adjuro) — al. ὁρκίζω.
p. 301. *Ἐπάρατος*, ον, ὁ, ἡ, ον, τό, (ex ἐπί et ἀράομαι, maledico) exsecrabilis, gravissime puniendus; — al. ἐπικατάρατος, q. v.
p. 302. *Ἐπεισέρχομαι*, Luc. 21, 35. (ἐπεισελεύσεται, Vulg. superveniet) — al. ἐπελεύσεται, v. Ἐπέρχομαι.
p. 314. *Ἐπικέλλω*. f. έλσω, p. ελῶ, (ex ἐπί et κέλλω, cello, percello, pello) appello, allido, impingo — navem, Act. 27, 41. (ἐπέκειλαν, al. ἐπώκειλαν) — v. Ἐποκέλλω.
p. 315. *Ἐπιλείχω*, f. ξω, (ex ἐπί et λείχω, lingo) ad — lingo, (bêlecken) lambo, Luc. 16, 21. — al. λείχω, s. περιλείχω, s. ἀπολείχω, q. v.
p. 318. *Ἐπισπείρω*, f. ερῶ. (ex ἐπί et σπείρω) Vulg. supersemino, Matth. 13, 25. — al. σπείρω.
„ *Ἐπίστασις*, εως, ἡ, Act. 24, 12. 2 Cor. 11, 28. de seditione dict. pro ἐπισύστασις, q. v.
p. 327. *Ἑρμηνευτής*, 1 Cor. 14, 28. — al. διερμηνευτής, q. v.
p. 348. *Ἔφιδε*, Act. 4, 29. — al. ἔπιδε, q. v.
p. 349. *Ἐχθές*, i. q. χθές.
p. 404. *Ἰωακείμ*, nom. prop. addit. genealogiae Christi. Matth. 1, 4.
p. 413. *Καινοφωνία*, ας, ἡ, (ex adj. καινός, novus, et φωνή, vox) usus vocabulorum novorum (Vulg. vocum novitates); 1 Tim. 6, 20. 2 Tim. 2, 16. (τὰς βεβήλους καινοφωνίας) — al. κενοφωνία, q. v.
p. 424. *Καρχηδών*, ονος, ἡ, nomen lapidis pretiosi: carbunculus, Apoc. 21, 19. — al. χαλκηδών, q. v.
p. 430. *Κατακύπτω*, f. ψω, (ex κατά et κύπτω, pronus sum) me inclino, incurvo, Joh. 8, 8. (πάλιν κατακύψας, Vulg. iterum se inclinans) — al. κάτω κύπτω, q. v.
p. 466. *Κυκλεύω*, Apoc. 20, 9. i. q. Κυκλόω, q. v.
p. 494. *Μαγαδάν*, Matth. 15, 19. nomen prop. urbis; Vulg. Magedan; al. Μαγδαλά, q. v.
„ *Μαγεδών*, Apoc. 16, 16. — al. Ἀρμαγεδών, q. v.
p. 495. *Μαζός*, οῦ, ὁ, pectus, mamilla; Apoc. 1, 13. — al. μαστός, q. v.
p. 531. *Μήπου*, Act. 27, 29. — al. μήπως, s. μήπω, q. v.
p. 563. *Οἰκετεία*, ας, ἡ, famulitium, familia; Matth. 24, 45. (ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ; Vulg. super familiam suam) — al. οἰκία, s. θεραπεία, q. v.
p. 568. *Ὀλεθρεύω*, Hebr. 11, 28. v. ὀλοθρεύω.

Corrigenda.

Pag.	1	Lin.	12	ab initio	Hebr. 5, 4. 7, 11.
—	3	—	4	a fine	Luc. 19, 17.
—	4	—	13	ab i.	Act. 23, 1. 1 Tim. 1, 5. 19.
—	5	—	9	a f.	Philem. v. 7.
—	11	—	21	ab i.	Apoc. 14, 3.
—	12	—	4	»	Jud. v. 13.
—	»	—	27	»	Marc. 11, 7.
—	»	—	31	»	Luc. 23, 32.
—	»	—	33	»	Marc. 11, 2.
—	13	—	15	a f.	Luc. 3, 28.
—	14	—	10	ab i.	2 Cor. 8, 23.
—	16	—	23	»	Col. 3, 16.
—	18	—	18	»	מִן — — מִן
—	19	—	18	»	שָׁפֵךְ
—	20	—	13	a f.	Hebr. 9, 18.
—	21	—	4	»	Luc. 9, 23.
—	24	—	4	»	Marc. 4, 19.
—	26	—	22	ab i.	ἀγρός.
—	27	—	2	»	1 Thess. 2, 13.
—	»	—	8	»	Luc. 1, 41. cf. 23, 6. Act. 17, 32.
—	30	—	20	a f.	Matth. 15, 6.
—	31	—	12	ab i.	ἅλες.
—	32	—	17	»	τὴν ἀλ.) 7. 6, 5.
—	»	—	28	»	1 Joh. 2, 8.
—	37	—	7	»	3, 4. 4, 10.
—	42	—	6	»	Apoc. 8, 4. 9, 2. 14, 11.
—	43	—	16	a f.	2 Cor. 6, 4. 12, 10.
—	48	—	12	»	Act. 19, 36.
—	54	—	4	»	Luc. 9, 38. (Act. 14, 8.)
—	59	—	22	ab i.	Rom. 6, 19.
—	»	—	26	»	2 Thess. 2, 7.
—	64	—	16	a f.	Act. 26, 20.
—	67	—	10	»	Rom. 1, 30.
—	68	—	17	»	Luc. 6, 35.
—	69	—	12	ab i.	Matth. 6, 2. 5, 10.
—	73	—	22	a f.	Act. 4, 33.
—	74	—	11	ab i.	1 Cor. 15, 32.
—	»	—	28	»	Rom. 7, 10.
—	79	—	4	»	Luc. 12, 11.
—	»	—	13	a f.	cf. Marc. 15, 9.
—	81	—	1	»	2 Cor. 12, 17.
—	»	—	2	»	Luc. 7, 3.
—	»	—	12	»	13, 26. 28, 28.
Pag.	82	Lin.	6	ab initio	Apoc. 22, 6.
—	83	—	14	»	2 Tim. 1, 15.
—	85	—	11	»	Rom. 11, 1. 2.
—	89	—	5	a fine	Hom. Il. 22, 310.
—	90	—	4	ab i.	Joh. 10, 28.
—	92	—	2	a f.	הַגָּדוֹל
—	»	—	10	»	Hebr. 2, 10.
—	94	—	14	»	Joh. 19, 40.
—	96	—	3	»	Philem. v. 23.
—	97	—	18	ab i.	Act. 27, 13.
—	99	—	12	»	Act. 6, 15. 7, 55. 11, 6.
—	103	—	5	a f.	Luc. 10, 42.
—	105	—	3	ab i.	Luc. 11, 4. 12, 10.
—	»	—	5	»	Marc. 4, 36.
—	»	—	13	»	Matth. 22, 25.
—	»	—	22	»	Loc. 11, 42. (Luc. 8, 51.)
—	»	—	24	»	Joh. 12, 7. 11, 48. Act. 14, 17.
—	»	—	26	»	Marc. 11, 16.
—	106	—	9	a f.	v. 19) 12, 6. 11.
—	107	—	6	»	Hebr. 4, 12. 6, 11.
—	»	—	9	»	Act. 13, 6. 28, 15.
—	109	—	1	»	Apoc. 2, 10. Act. 16, 23. 24. 37.
—	110	—	1	ab i.	Marc. 11, 23.
—	»	—	7	a f.	Marc. 1, 9.
—	»	—	9	»	Joh. 1, 25.
—	114	—	21	ab i.	2, 37.
—	127	—	6	a f.	Il. 23, 266.
—	139	—	1	ab i.	δικαιοσύνης
—	156	—	7	»	Marc. 5, 26.
—	157	—	14	»	Luc. 5, 33. 1 Tim. 5, 5. 2 Tim. 1, 3.
—	161	—	15	a f.	Philem. v. 1.
—	168	—	4	»	Luc. 5, 30. 33.
—	»	—	12	»	Act. 2, 26.
—	179	—	12	ab i.	Marc. 6, 33.
—	182	—	8	»	Luc. 22, 29.
—	183	—	14	»	2 Cor. 4, 16.
—	191	—	16	a f.	Act. 10, 22.
—	192	—	9	»	2 Tim. 2, 22.
—	194	—	4	»	1 Tim. 3, 16.
—	»	—	9	»	Luc. 7, 29.
—	196	—	1	»	Act. 10, 20.

Pag.	196	Lin.	2	a fine	Luc. 21, 28.
—	197	—	2	ab initio	1 Petr. 1, 16.
—	199	—	3	„	Act. 17, 7.
—	201	—	10	„	Matth. 7, 11.
—	203	—	2	a f.	2 Tim. 2, 10.
—	204	—	19	„	Job. 15, 8.
—	205	—	7	„	Luc. 16, 13. — Joh. 8, 33.
—	206	—	18	ab i.	ἀκαθαρσιά.
—	207	—	13	„	Luc. 1, 38.
—	„	—	29	„	Apoc. 13, 2. 4. 11. 16, 13.
—	208	—	11	„	Marc. 4, 32. Matth. 9, 15.
—	212	—	4	„	Marc. 10, 32. 14, 20.
—	„	—	10	„	plur. Matth. 10, 27.
—	215	—	1	„	Act. 1, 3.
—	„	—	18	a f.	Col. 3, 13. 16.
—	216	—	14	„	Apoc. 16, 16.
—	217	—	2	„	Matth. 26, 46.
—	219	—	8	„	Rom. 11, 23.
—	220	—	1	„	Joh. 7, 29.
—	221	—	5	ab i.	Luc. 8, 28. Marc. 5, 7.
—	222	—	10	a f.	2 Cor. 11, 26.
—	„	—	19	„	Act. 7, 9.
—	226	—	19	„	2 Cor. 4, 7.
—	227	—	12	ab i.	Marc. 2, 26.
—	„	—	26	„	Matth. 26, 42 . . . . Luc. 12, 26.
—	230	—	1	„	Act. 21, 25.
—	„	—	12	a f.	Hebr. 1, 3.) 1 Cor. 15, 49.
—	240	—	1	„	Marc. . . . . 9, 39.
—	246	—	21	„	γνωρίζω.
—	253	—	16	ab i.	Act. 3, 3. 21, 26.
—	„	—	18	„	Apoc. 3, 20.
—	„	—	31	„	Act. . . . . 28, 8. . . . Act. 17, 2.
—	254	—	13	„	Matth. 15, 11.
—	„	—	9	a f.	domum, Act. 8, 3.
—	255	—	8	„	Jac. 2, 18.
—	258	—	14	„	Joh. 6, 37.
—	„	—	18	„	(Luc. 11, 14.) . . . . Marc. 7, 26.
—	260	—	4	„	Luc. 22, 12.
—	265	—	11	ab i.	Act. 9, 15.
—	„	—	29	„	Marc. 8, 3.
—	268	—	3	„	14, 31. 26, 51.
—	„	—	15	„	1 Petr. 4. 8.
—	269	—	15	a f.	Marc. 2, 22.
—	„	—	21	„	Marc. 14, 24.
—	271	—	7	„	Eph. 5, 13.
—	273	—	9	ab i.	Matth. 17, 26.
—	275	—	7	„	Act. 9, 29.
—	„	—	30	„	Joh. 5, 45.
—	276	—	8	„	Rom. 15, 4.
—	„	—	5	a f.	Luc. 20, 17. 22, 61.
—	277	—	5	„	Luc. 14, 5.
—	„	—	11	„	2 Petr. 3, 3.
—	„	—	15	„	Luc. . . . . 22, 63. 23, 36.
—	„	—	21	„	2 Petr. 3, 3.
Pag.	281	Lin.	15	a fine	1 Thess.
—	283	—	16	ab initio	Apoc. 21, 20.
—	289	—	18	„	Rom. 8, 27.
—	290	—	10	„	Hebr. 11, 5.
—	„	—	19	„	Marc. 15, 20.
—	292	—	9	„	Apoc. 15, 8.
—	„	—	12	„	Joh. 4, 30.
—	„	—	17	„	Luc. 9, 25. . . . . Hebr. 11, 15.
—	„	—	21	„	Luc. 4, 35.
—	293	—	21	„	Joh. 21, 23.
—	„	—	23	„	Apoc. 14, 20.
—	295	—	7	a f.	Marc. 13, 34.
—	299	—	5	„	Luc. 18, 13.
—	„	—	8	„	Act. 27, 40.
—	300	—	21	ab i.	Marc. 16, 20.
—	301	—	20	„	Matth. . . . 23, 22.
—	202	—	5	„	Act. 13, 50.
—	303	—	12	„	2 Cor. 5, 2. 4.
—	304	—	1	a f.	Rom. 9, 28.
—	„	—	2	„	Col. 1, 16.
—	305	—	3	ab i.	2 Cor. 13, 1.
—	308	—	3	„	Joh. 12, 16.
—	„	—	26	„	Joh. 8, 59. . . . Act. 2, 17.
—	310	—	7	„	13, 12.) 24, 7.
—	„	—	12	a f.	Joh. 7, 30.
—	311	—	7	ab i.	Luc. 1, 48.
—	312	—	8	a f.	Matth. 16, 4.
—	320	—	5	„	Matth. . . . 27, 37.
—	„	—	10	„	Matth. 23, 4.
—	„	—	24	„	(Luc. 4, 36. 8, 25.)
—	321	—	14	ab i.	Luc. . . . 17, 3. 19, 39.
—	323	—	15	„	Eph. . . . 2, 6. 3, 10.
—	325	—	9	„	Apoc. . . . 3, 1. 2. 9, 20. 16, 11.
—	327	—	6	a f.	Marc. 3, 31.
—	329	—	6	„	Joh. . . . 9, 39.
—	330	—	16	„	Joh. 1, 7. 9. 4, 5.
—	332	—	15	ab i.	specularem, qui etc.
—	334	—	22	„	Matth. 16, 14.
—	335	—	5	„	Matth. . . . 26, 65.
—	„	—	17	„	Matth. 25, 34.
—	„	—	22	„	Marc. 14, 12.
—	400	—	16	a f.	v. Ἰούδας sub 5.
—	413	—	13	„	τῶν καρπῶν.
—	437	—	14	ab i.	idem. q.
—	463	—	17	„	Act. 13, 11.
—	491	—	8	„	Matth. 26, 45.
—	507	—	18	„	3 Joh. v. 4.
—	516	—	18	„	Christus veluti comes ac defensor etc.
—	571	—	18	a f.	Psal. 57, 8.
—	577	—	11	ab i.	Act. 1, 3.
—	588	—	9	a f.	Hebr. 11, 35.
—	593	—	10	ab i.	Marc. 16, 16.
—	596	—	19	a f.	eben [pro: ebne]
—	651	—	1	„	lat. impleo.
—	680	—	18	ab i.	κατήρ.
—	688	—	13	„	respondet hebraico.
—	717	—	10	a f.	2 Cor. 2, 14.
—	753	—	15	ab i.	preces facere),

Schegg, P., die kleinen Propheten. Uebersetzt und erklärt. 2 Thle. gr. 8. 8 fl. od. 5 Thlr 9 sgr.

— — Geschichte der letzten Propheten. Ein Beitrag zur Geschichte der bibl. Offenbarung. 2 Abtheil. gr. 8. 2 fl. 42 kr. od. 1 Thlr. 2 sgr.

Einer der entschiedensten Vorzüge dieses Buches ist, dass jeder Prophet, seine Erscheinung, sein Wirken und Lehren, kurz seine Aufgabe für Israel aus einer halbmythischen Dämmerung in's helle Tageslicht tritt, und eine sichere, geschichtlich erfasste Gestalt von Fleisch und Blut gewinnt. Auf dem Wege der Geschichte werden wir in die Kenntniss der Propheten, ihres Lebens und Wirkens, ihrer Weissagung und Schriften eingeführt. Das Werk trägt in allen Abschnitten das Gepräge ausdauernden Studiums, verbunden mit sinniger Darstellung, an sich. Cf. histor. polit. Bl. XXX. Bd. 11s Heft. — Augsb. Postztg. 1853. Beil. Nro. 129.

„Wir sind dem Hrn. Verf. zu aufrichtigem Danke verpflichtet für diese neueste Frucht seiner umfassenden Studien.“ Postzeitg. 1854. Nro. 103.

Thalhofer, Prof. Dr. V., Erklärung der Psalmen, mit besonderer Rücksicht auf deren liturgischen Gebrauch im Brevier, Missale, Pontificale und Rituale, nebst einem Anhang, enthaltend die Erklärung der im Breviere vorkommenden alttestamentlichen Cantica. gr. 8. Velinpp. 4 fl. od. 2 Thlr 16 sgr.

Die Einrichtung ist folgende: Vor jedem Psalm ist der Vulgatatext abgedruckt, neben demselben steht die rhythmische, möglichst wörtliche deutsche Uebersetzung. Darnach wird, wo diess möglich ist, die historische Situation angegeben, aus welcher heraus der betreffende Psalm gedichtet ist; weiter wird der Gedankengang des Psalmes mit besonderer Rücksicht auf den Zusammenhang dargelegt, und in den Anmerkungen werden alle auch nur etwas schwierigern Ausdrücke der Vulgata mit steter Rücksicht auf den hebräischen Text und die Septuaginta erklärt. — Schliesslich wird dann bei jedem einzelnen Psalm angegeben, in welchen Officien des Breviers er vorkommt, welche Rücksichten die Kirche bestimmt haben mögen, den Psalm in dieses Officium oder in diese Officien aufzunehmen, und in welcher Stimmung er in den betreffenden Officien gebetet werden solle oder könne. Bei den Psalmen, welche ganz oder theilweise ins Messbuch u. Pontificale aufgenommen sind, ist gleichfalls die liturgische Idee, welche dieser ihrer Stellung und Auswahl zu Grund liegt, angegeben, selbst auf die liturgische Stellung der Psalmen in den Ritualien ist Rücksicht genommen. — Der Verfasser hat bei seiner Arbeit fast ausschliesslich das Bedürfniss der Geistlichen im Auge gehabt; diese haben selten die Zeit, ausführlichere Commentare über die Psalmen zu studiren, sondern möchten, um ihr Brevier andächtig beten und andere liturgische Functionen mit vollem Verständniss vornehmen zu können, in Kürze über diesen oder jenen Psalm, diese oder jene Psalmstelle sich orientiren, möchten namentlich die betreffende liturgische Beziehung des Psalmes kennen lernen. Hiezu dürfte ihnen in dem eben angezeigten Werke, das seiner Wohlfeilheit wegen auch leicht angeschafft werden kann, hinreichend Gelegenheit geboten sein. Es wird sich wohl unter den ältern noch unter den neuern Psalmencommentaren einer finden, in welchem auf die liturgische Bedeutung und Stellung der Psalmen so viele Rücksicht genommen wäre. — Die im Anhang erscheinende Erklärung der alttestamentlichen Cantiken, die im Brevier (in Laudibus) vorkommen, dürfte wohl als erwünschte Beigabe erscheinen. Die Ausstattung des Werkes ist sehr schön und der Preis billigst gestellt.

Thomas von Aquin, des heiligen, goldene Kette, oder fortlaufende, grad aus den Stellen der Kirchenväter und Kirchenschriftsteller bestehende und kunstvoll verbundene Auslegung der Evangelien. Aus dem Lateinischen von J. N. Oischinger. Mit einem Vorworte von Prof. Dr. Fr. X. Reithmayr. 7 Bände. (193 Druckbogen.) gr. 8. 11 fl. od. 6 Thlr. 24 sgr.

„Schon mehr als fünf Jahrhunderte haben den hohen Werth und Nutzen dieses trefflichen Werkes anerkannt, was sollen wir daher zur Empfehlung desselben sagen? Wir beschränken uns darauf dem Herrn Uebersetzer unsern Dank auszusprechen, dass er nicht ermüdete, dieses umfangreiche Werk in deutscher Sprache zu geben.“ Magaz. f. Prediger u. Kat. II. 10s Heft.

